
3 1761 03571 9640

REGESTA DIPLOMATICA

HISTORIÆ DANICÆ.

INDEX CHRONOLOGICUS

DIPLOMATUM ET LITERARUM,

HISTORIAM DANICAM INDE AB ANTIQUISSIMIS TEMPORIBUS
USQUE AD ANNUM 1660

ILLUSTRANTIUM,

QUÆ IN LIBRIS HACTENUS EDITIS VULGATA SUNT.

CURA

SOCIETATIS REGIÆ SCIENTIARUM DANICÆ.

TOMI PRIORIS

PARS PRIOR AB ANNO 822 AD ANNUM 1397.

HAVNIÆ.

TYPIS EXCUDEBAT *J. D. QVIST.*

MDCCCXLIII.

CHRONOLOGISK FORTEGNELSE

OVER HIDTIL TRYKTE

DIPLOMER OG ANDRE BREVSKABER

TIL OPLYSNING AF DEN DANSKE HISTORIE

FRA DE ÆLDSTE TIDER INDTIL AAR 1660,

MED KORT ANGIVELSE AF INDHOLDET.

UDGIVEN VED

DET KONGELIGE DANSKE VIDENSKABERNES SELSKABS OMSORG.

FÖRSTE BIND.

FÖRSTE AFDELING, FRA AAR 822 TIL 1397.

KIÖBENHAVN.

TRYKT HOS *J. D. QVIST*, BOG- OG NODETRYKKER.

1843.

822. 822.

[1.] **P**ASCHALIS (I[mi]) papæ literæ, quibus omnibus christianis deo fidelibus Ebonem Remensem archiepiscopum et Halitgarium ministrum ei adjunctum, in partes aquilonis ad propagandam religionem christianam missos, commendat. — Sine anno.

Phil. Cæsar. triapostolat. septentr. (in Fabricii memoriis Hamburg. Tom. II. p. 765—66). Privil. archieccles. Hammab. ap. Lindenbrog, Scr. Rer. Germ. no. LXXXIV. p. 185—86. Skriftl. Bevis til (Spegels) Biskops-Krön. p. 1—2. Celsii Bullarium I. p. 5—6. Bolland. Acta Sanct. Februar. Tom. I. p. 404. Staphorst Hist. eccl. Hamb. I. Theil, I. B. p. 21—22. Pontoppidan Annall. eccles. Dan. I. p. 19. Münter Kirchengesch. v. Dänem. und Norw. I. 244—46. Liljegren Diplomat. Svecan. I. no. 1. p. 1—3. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. II. 44.

832 (aut 834—835?) 832.

[2.] GREGORII (IV[ti]) papæ bulla, qua Anscharius in archiepiscopatu Hamburgensi confirmatur, legatus in omnibus gentibus septentrionalibus constituitur et pallio gratis donatur. Sine anno.

Phil. Cæsar. triapost. septentrion. (Fabricii Memor. Hamburg. tom. II. p. 767—770). Bolland. Acta Sanctor. Febr. Tom. I. p. 406. Mabillon Acta Sanctor. ord. S. Benedicti VI. 122. Paullini theatr. illustr. viror. Corbejæ, p. 17—19. Hvitfeldt Danmks Riges Krönike p. 25—26. Lambec. Orig. Hamb. Libr. I. p. 128—31. ap. Lindenbr. p. 36. Privilegg. eccl. Hammab. no. II. ap. Lindenbr. p. 127. Adam. Bremens. ed. Mader. append. p. 185. Pontani Rerr. Dann. Hist. Libr. IV. p. 98. Messen. Scond. illustr. Tom. II. p. 6—7. Tom. XII. p. 9—10. Pontoppidan Annall. I. 37. Staphorst I. Theil, I. Bd. p. 31—32. Münter Kirchengesch. von Dänemark I. 576—78. Skriftl. Bevis til (Spegels) Biskopskrön. p. 3—4. Lünig T. R. A. vol. XVI. spicil. eccl. I. Cont. I. Anh. p. 69. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. 6. Epitome in: Grönlands hist. Mindesm. III. 68—69. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. II. 70. Michelsen et Asmussen Archiv f. Staats- u. Kirchen-Gesch. I. 149 sqq.

834. 834.

[3.] HLUDOVICUS (pius) imperator sedem archiepiscopalem Hammaburgi figit, limites circumscribit, cellam Turrholt et multa privilegia addicit, Ansgariumque constituit archiepiscopum ad firmandum christianismum per terras septentrionales ("in gentibus Danorum sive Sveonum"). [Huic diplomati inserta est brevis narratio de opera Caroli Magni in propaganda religione christiana per has terras "usque ad terminos Danorum atque Slavorum", sive, ut 15. Maji.

834. alio loco dicitur, in ultimam Saxoniæ partem "inter has utrasque gentes Danorum videlicet sive Winedorum"]. — *Aquisgrani*, indictione duodecima, id. Maji, imperii Hludovici anno XXI.

SINE INTERPOLATIONIBUS: Phil. Cæsar triapost. septentrion. (Fabricii Memor. Hamburg. tom. II. p. 767). Bollandi et Henschenii acta Sanctor. Febr. Tom I. p. 401—405. Mabillon acta Sanctor. ord. S. Benedict. VI. 121. Bouquet Rerr. Gallicc. scriptores VI. 593—94. Michelsen et Asmussen Archiv f. Staats- u. Kirchen-Gesch. I. 132. (cum var. lect.). Liljegren Diplomatar. Svecan. I. p. 3. Lünigs Teutsche Reichs-Archiv vol. XV. spicileg. ecclesiast. I. p. 114—15. Lambec. Orig. Hamburg. libr. II. p. 351—61 ap. Lindenbr. p. 105—107. — CUM INTERPOLATIONIBUS: Lindenbrog scriptt. rer. Germann. p. 125—26. Adam. Bremens. ed. Mader. append. p. 179. Capitular. Regg. Francc. ed. Baluz. I. col. 681—84. Lambec. Orig. Hamburg. libr. I. p. 121—27. ap. Lindenbrog p. 35—36. Paullini Theatrum illustr. viror. Corbejæ p. 14—17. Lünig T. R. A. vol. XVI. Anhang zu den Erzstift. p. 67—68. Skriftl. Bevis hör. til (Spegels) Biskopskrön. p. 4—7. Hvitfeldt Danmks Riges Krönike pag. 22—24. Pontan. Hist. Dan. libr. IV. pag. 97—98. Pontoppidan Annall. eccles. Dan. I. 34. Staphorst Hamburg. Kirchen-Gesch. I. Th. I. Bd. p. 26. — Epitome in: Grönlands histor. Mindesmærker III. 66—68.

846.

846.
Aprili.

[4.]. SERGII (II[di]) papæ ad Ansgarium archiepiscopum Hammaburgensem literæ, quibus suprematiam ejus et successorum in gentes "Wimodiorum, Norblingorum, Danorum, Noruenorum, Suenorum vel quascunque septentrionalium nationum jugo fidei" subdiderit, et jura privilegiaque et possessiones ecclesiæ Hamburgensis confirmat. — Indict. IX. mense Aprili.

Staphorst Hist. Eccl. Hamb. I. Theil, I. Band, p. 38. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. p. 7—8. Epit. in: Grönlands hist. Mindesm. III. 69—70. — Hæc bulla spuria esse videtur; vid. Michelsen et Asmussen Archiv etc. I. 228-29.

849.

849.
Martio.

[5.] LEONIS (IV[ti]) papæ confirmatio constitutionis Gregorii prædecessoris sui, quod Ansgarius "gentes Wimodiorum, Nordalbingorum, Danorum, Norwenorum, Svevorum, vel quascunque septentrionalium nationum jugo fidei prædicatione subdiderit", spiritualiter subditas sedi suæ archiepiscopali Hammaburgensi teneret; confirmat etiam et ex parte auget jura, a Gregorio prædecessore ejus Ansgario concessa. — Indict. XII. mense Martio.

Adam. Bremens. ed. Mader. append. p. 187. Lambec. Orig. Hamb. Libr. II. p. 370—73; ap. Lindenbr. p. 110. Privil. archieccl. Hammab. ap. Lindenbr. no. III. p. 127—28. Lünig. T. R. A. vol. XVI. spicil. eccl. 1 Conf. 1 Anh. p. 69. Staphorst hist. eccl. Hamb. I. Theil, 1 Band, p. 39—40. Liljegren Diplomat. Svecan. I. p. 9. Epit. in Oernhjelm hist. Sveon. libr. IV. 1. 57—59 p. 379—80. et in: Grönlands hist. Mindesm. III. 70. — Hæc quoque bulla spuria esse videtur; vid. Michelsen et Asmussen Archiv I. 229 sqq.

858.

858.
31. Maji.

[6.] NICOLAI (I[mi]) papæ bulla, qua dioecesis Hamburgensis cum Bremensi conjungitur, ita ut archiepiscopus utriusque Hamburgensis appelletur et apostolus terrarum septentrionalium constituatur. — Pridie calend. Junii, indict. VI. (Lambecii correct. pro XI. aut XII.).

Bolland. Acta Sanctorum Febr. Tom. I. p. 406—7. 418. Phil. Cæsar triapostol. septentr. (in Fabricii memoriis Hamburg. II. 770—71). Mabillon Acta Sanctorum ord. S. Benedicti Tom. IV. P. 2. p. 96—97. Alb. Crantzii Metrop. lib. I. cap. 38—39. Lambecii Orig. Hamb. libr. II. p. 379—88. ap. Lindenbr. p. 112. Ad. Bremens. ed. Mader. append. p. 191. Baronii

Annal. eccl. ad ann. 858. tom. XIV. p. 178. Lünig T. R. A. vol. XVI. spicil. eccl. I. Cont. 1 Anh. p. 73—74. Staphorst hist. eccl. Hamb. I. Theil, 1. Band, p. 41—44. cfr. p. 109—110. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 6. p. 9—12. Latine et Svec. ap. Arrhenium, vita Anschar. p. 82—89. Epit. in Remberti vita Anscharii (S. R. D. I. 467.) et in: Grönlands hist. Mindesm. III. 70. Cfr. Langebek Scriptt. I. p. 549 not. n.

864. 864.

[7.] Nicolai (I[mi]) papæ capitula responsionum ad legationem Salomonis episcopi, missi a Ludovico Germanico rege. "X.) Pro rege Danorum, qui vovit votum deo et sancto Petro, gratias agimus eidem deo, deprecantes pariter, ut, quod nobis de Cornelio centurione refertur, faciat quoque clementer de hoc in proximo nos audire. Cui orationes et eleemosynæ etsi ante baptismum non profuerunt ad diluendam impietatem, profuerunt tamen ad cognoscendam veracissimam pietatem". — Sine anno.

Baluz. Miscellanea V. 479—485; cfr. Suhm Hist. af Danm. II. 218 et Langebek Scriptt. I. p. 547 not. (*), p. 550 not. (*) p. 558 not. (u).

[8.] Nicolai (I[mi]) papæ ad Horicum Daniæ regem epistola, ubi refert se magno cum gaudio Salomonem episcopum accepisse, qui a rege Ludovico missus "et munera tua obtulit, et de fide tua, quam etiam ante baptismi gratiam per prævenientem dei misericordiam jam habere dinosceris, nos plurimum exhilaravit". Deinde pluribus verbis eum (regem Horicum) in fide manere et idola relinquere hortatur. — Sine anno.

Bolland. Acta Sanctor. Febr. Tom. I. p. 407. Phil. Cæsar triapost. septentr. (in Fabricii memoriis Hamburg. Tom. II. p. 772—74). Staphorst Hist. Eccl. Hamb. I. Theil, 1. Bd. p. 52—53. Pontoppidan Annall. eccl. Dan. I. 42—44. Münter Kirchengesch. von Dänem. u. Norwegen I. 578—80. Cfr. Suhm Hist. af Danm. II. 218. 244.

[9.] Ansgarii archiepiscopi ad omnes ecclesiæ præsules "in regno duntaxat Ludovici regis" epistola, ubi refertur: Ebonem Remensem archiepiscopum temporibus Ludovici imperatoris ("cum consensu ipsius ac pene totius regni ejus synodi congregatæ") Romam adiisse, ibique a Paschali papa "publicam evangelizandi licentiam in partibus aquilonis" accepisse, deinde Ludovicum imperatorem hoc opus sublimasse et in omnibus, quæ ad legationem amplificandam pertinerent, largum se præbuisse. Deinde rogat archiepiscopus, "ut apud deum intercedatis, quatenus hæc legatio crescere et fructificare mereatur in domino. Jam enim — et apud Danos et apud Sveones Christi fundata est ecclesia, et sacerdotes absque prohibitione proprio funguntur officio". — Sine anno.

Bolland. Acta Sanctor. Februar. Tom. I. p. 404. Phil. Cæsar de triapostol. septentr. (in Fabricii memoriis Hamburg. II. 764—65). Staphorst Hist. Eccl. Hamburg. I. Theil, 1 Bd. p. 59—60. Liljegren Diplomatar. Svecanum I. no. 7. p. 13. Cfr. Suhm Historie af Danmark II. 245.

865. 865.

[10]. Nicolai (I[mi]) papæ bulla, qua Rimbertum archiepiscopum Hammaburgensem post mortem Ansgarii constituit, palliumque ei mittit. — In mense Decembri, indictione XIV. Decbr.

Staphorst Hist. Eccl. Hamburg. I. Th. 1 Bd. p. 65—66. Liljegren Diplomat. Svecan. I. no. 8. p. 13—14.

871.

871.

Novbr. [11.] ADRIANI (II[di]) papæ literæ ad Reymbertum archiepiscopum Hammaburgensem, cui "ut a prædecessoribus... b. Gregorio et Nicolao concessum est", suprematiam in gentes "Wimodiorum, Norblingorum, Danorum, Norwenorum, Suenorum, vel quascunque sept(ent)rionalium nationum" ad fidem converterit, confirmat, et usum pallii certis diebus permittit, præterea omnia jura et possessiones ecclesiæ Hammaburgensis confirmat. — Scriptæ mense Novembri, indictione V.

Lünig T. R. A. vol. XXI. spicil. eccl. cont. III. p. 915. Staphorst Hist. Eccl. Hamb. I. Theil, I Bd. p. 67. Liljegren Dipl. Svec. I. p. 15—16 (ad ann. 872). Epit. in: Grönlands hist. Mindesm. III. 70—71.

880—883.

880—883.

[12.] Fœdus, "quod Ælfredus rex et GYTHRUN rex, et totius Anglicæ nationis sapientes et omnis gens, quæ in Anglia orientali habitat, simul fecerunt", quo limites regnorum circumscribuntur, jus Angli et DACI, si quis eorum occisus fuerit, æquum constituitur, etc. (Articuli V.). — Sine anno. (Anglosax. et latine).

Lambardi archaionomia (1568) fol. 45—46; (1644) p. 36—37. Wilkins leges Anglosaxon. p. 47. Latine tantum in Alford Annal. eccl. Anglic. ad ann. 887, III. 177. Anglosax. cum interpr. German. ap. Schmid Gesetze der Angelsachsen I. 57—58. Anglosax. cum interpr. Anglica in: (Thorpe) Ancient Laws and institutes of England ed. by the Record-Commission p. 66—67. Latine ibid. p. 505.

[13.] Leges ecclesiasticæ ab Aluredo M. rege Anglorum et GUTHURNO REGE ANGLO-DANORUM constitutæ "quando Angli et DANI ad pacem et concordiam plene convenerunt" (articuli XVII.). — Sine anno.

Spelmanni Concilia I. 375—78. Joh. Bromton chronicon ap. Twysden Hist. Angl. scriptores I. col. 829—31. Alford Annales eccles. Anglic. ad ann. 887, III. 176—77. Mansi collectio conciliorum XVIII. 35—37.

[14.] "Leges Aluredi regis et GODRINI DACI REGIS ESTANGLIÆ" de furto, de desertione domesticorum, etc. (articuli VII.). — Sine anno. (Latina interpret. vetusta).

Joh. Bromton chronicon ap. Twysden Hist. Angl. scriptores I. col. 828. Schmid Gesetze der Angelsachsen I. 58—59.

891.

891.

Majo. [15.] STEPHANI V[ti] papæ bulla, qua Adalgarium archiepiscopum Hammaburgensem post mortem Rimberti constituit, et pallium ei transmittit. — In mense Majo, indict. undecima.

Staphorst Hist. Eccl. Hamburg. I. Theil, I Bd. p. 71—72. Liljegren Diplomat. Svec. I. no. 10. p. 16.

895.

895.

[16.] FORMOSI papæ bulla, qua, ad disceptationem inter Adalgarium Hamburgensem et Hermannum Coloniæ-Agrippinæ archiepiscopum dirimendam, constituitur, ut Bremensis ecclesia ad interim cum Hamburgensi juncta maneat, "quoad usque — Hamburgensis ecclesia in tantum dilatetur ut episcopia(m) instituere valeat", tum vero Coloniensi conjungatur. — Sine anno.

Bolland. Acta Sanctt. Februar. I. p. 407. Adam. Bremens. ed. Mader. append. pag. 199. Lambecius de rebus Hamburg. libr. II. p. 412. Philipp. Cæsar de triapost. septentr. (in Fabricii mem. Hamburg. II. 776). Alb. Crantzii metropolis lib. II. cap. 20. Staphorst Hist. Eccl. Hamburg. I. Theil, 1 Bd. p. 74—75. Liljegren Diplomat. Svecanum I. no. 11. p. 17—18.

905.

905.

[17.] Sergii (III[tii]) papæ ad Adalgarium archiepiscopum Hammaburgensem bulla, ubi omnia privilegia et jura ecclesiæ Hammaburgensi a prædecessoribus suis Nicolao papa et cæteris concessa, "scilicet habere archiepiscopalem potestatem in regnum Danorum, Noruenorum, Sueuorum et omnium septentrionalium nationum, et Bremensem ecclesiam et ipsam Hamburgensem ecclesiam non duas sed unam esse ecclesiam et parochiam", confirmat. — Indictione III (VIII?). V. non. Februarii. Febr.

Mansi collectio concilior. Tom. XVIII. 251—52. Lünig T. R. A. vol. XVI. Spicil. eccl. 1. Contin. 1. Anh. p. 75—76. Staphorst Hist. Eccles. Hamb. I. Theil, 1. Bd. p. 76—77. Liljegren Diplomat. Svecan. I. p. 18—19. Grönlands hist. Mindesm. III. 71.

906.

906.

[18.] Fœdus Edvardi et Guthruni regum, quod appellatur "jura quæ Ælfredus rex et Guthrun rex sanciverunt", et — "senatus consultum quod Ælfredus rex et Guthrun rex et deinde Eadveardus rex (senior) et Guthrun (II[dus]) rex elegerunt et statuerunt, quum Angli et Dani pacem et amicitiam plene susceperunt". In hoc statuto s. fœdere plurima ad censuram ecclesiasticam inter Danos et Anglos spectant. — Apud *Itingforde*, (sine anno).

(Anglosax. et latine).

Lambardi archaionomia, (1568) fol. 52—56; (1644) p. 41—44 (articc. XII.) cfr. Wanley Catal. Biblioth. Anglosax., Hickes Thesaur. II. 274; Hearne Textus Roffensis p. 15. Spelmanni Concilia I. 390—95 (XII. articc.). Wilkins leges Anglosaxon. p. 51—54 (articuli duodec.). Wilkins concilia magnæ Britann. I. 202—204 (articc. XII.). Schmid Gesetze der Angelsachsen (Anglosax. cum interpret. Germanica) I. p. 64—67. Anglosax. cum interpret. Angl. in: (Thorpe) Ancient Laws and Institutes of England ed. by Record-Commission p. 71—74 (XII. articc.); latine ibid. 508—9. Latine tantum et nonnihil discrepans ap. Alford Ann. eccl. Anglic. ad ann. 905, Tom. III. p. 214—15 (articc. XI.). Mansi collectio conciliorum Tom. XVIII. 237—39 (latine tantum, ex Wilkinsio).

911.

911.

[19.] Sergii (III[tii]) papæ bulla, qua Hogerum archiepiscopum Hamburgensem constituit, palliumque ei mittit. — Scripta in mense Majo, data III. (Langebekii correctio pro *in*) calend. Junii, indict. XIV., anno pontif. VIII. 30. Maji.

Lambecius de rebus Hamburg. Libr. II. p. 429. Adam. Brem. ed. Maderi, append. p. 102. Phil. Cæsar de triapostol. septentr. (in Fabric. mem. Hamburg. II. p. 774—75). Staphorst Hist. eccl. Hamburg. I. Theil, 1 Band, p. 274—76. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 13. p. 19—21. Cfr. Suhm Hist. af Danm. II. 493 (a).

913—920.

913—920.

[20.] Johannis (X[mi]) papæ ad Unnem archiepiscopum Hammaburgensem bulla, cum qua pallium ei transmittit et suprematiam ejus in "episcopos in omnibus gentibus Sveonum 29. Octbr.

913—920. seu Danorum, Norvegiorum, Island, Scrideuinnum, Gronlandon, et universarum septentrionalium
29. Octbr. nationum, nec non etiam in illis partibus Slavorum, quæ sunt a flumine Pene ad fluvium Egidore", confirmat, "sicut a beato Gregorio et Nicolao et aliis prædecessoribus nostris decretum est". — IV. cal. Novembr. pontif. anno I^mo^, indict. IX.

Lünig T. R. A. vol. XXI. spicil. eccl. cont. III. p. 946 (an. 918. indict. VIII.). Staphorst Hist. Eccl. Hamburg. I. Theil, 1. Band, p. 278—79. (an. 917.). Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 14. p. 21—22. (an. 913). Cfr. Suhm Hist. af Danm. II. 251 (an. 919 aut 920). Michelsen et Asmussen Archiv &c. I. 159—61. Grönlands hist. Mindesm. III. 71—73 (an. 1024—25.).

924—934.

924—934.

[21.] Leges Æthelstani regis, quarum una sectio "de singulorum capitum æstimatione" agit; ibi inter alia occurrit: "Pagañum Dani 267 thrymsis æstimant". — Sine anno. (Anglosax. et Latine).

Lambardi archaionomia (1568) fol. 69—72; (1644) p. 45—56. Wilkins leges Anglosaxon. pag. 62—64, et Spelman, Concilia I. 397—401, sectionem de capitum æstimatione omittunt; Schmid (Gesetze der Angelsachsen) in additamentis ponit (Anhang VII. 2, vom Wergelde, p. 212, anglosaxon. et german.). Cfr. Suhm Hist. af Danmk. II. 542.

943—45.

943—45.

Majo. [22.] Bulla Marini (II^di^) papæ ad Adeldagum archiepiscopum Hammaburgensem, qua ei, successoribus ejus et ecclesiæ Hammaburgensi privilegia, jura et fines, quæ Gregorius papa, Ludovicus imperator et filius ejus Ludovicus Ansgario archiepiscopo et dictæ ecclesiæ concesserunt, confirmat. — Scriptum in mense Majo, indict. sexta.

Suhm Hist. af Danm. III. 37 (Facsimile).

948.

948.

2. Januar. [23.] Agapiti (II^di^) papæ bulla, qua, ad instantiam Hadumari abbatis Fuldensis, archiepiscopo Hammaburgensi suprematiam in episcopos "Danorum, Noruenorum, Sueonum nec non omnium septentrionalium partium" confirmat, sicut a prædecessore ejus Nicolao concessum erat; præterea archiepiscopo Hammaburgensi pallium decernit, et combinationem diœceseos Hammaburgensis cum Bremensi approbat. — IV. non. Januarii, indictione VI.

Mansi collect. concilior. tom. XVIII. 409—11. Lünig T. R. A. vol. XVI. spicil. I. Cont. 1. Anh. p. 77—78. Staphorst Hist. Eccl. Hamburg. I. Th. 1 Bd. p. 290—92 (an. 952). Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 15. p. 22—23 (an. 952). Epit. in: Grönl. hist. Mindesm. III. 73.

7. Januar. [24.] Acta concilii Ingelenhemensis, cui inter ceteros interfuere Adaldagus archiepiscopus Hammaburgensis, Leopdagus Ripuensis ecclesiæ episcopus, Oredus Suevvicensis ecclesiæ episcopus, et Reginbrandus Arusiensis ecclesiæ episcopus. — *Ingelenheim*, VII. id. Januar. indict. VI.

Mansi collectio conciliorum Tom. XVIII. 419—423. Goldasti collect. constitt. imperr. III. 305—7. Lünig T. R. A. vol. IV. P. General. Contin. II. p. 60—61 (dat. Id. Januar.).

954.

954.

27. Septbr. [25.] Agapiti (II^di^) pontificis Romani ad reges, principes et duces, nec non universos aquilonaria regna inhabitantes literæ, in quibus omnes ad concordiam hortatur, in primis

vero regem Daciæ et Upsaliæ, qui cum antea de "primatus prærogativa et de terra Scanö ejusque appertinentium possessione" certaverant, nuper opera Amundi conregis Upsal. et Sveinotti proregis Daniæ placati erant; confirmat igitur pactiones eorum, decretaque [cum XII aliis ab utraque gente electis facta] de limitibus regnorum. (Inseruntur hæc acta de limitibus "patrio vernaculoque sermone exarata per Tuli filium Gase de Snevingia Sveorum Scaldum", in latinum sermonem conversa). — *Romæ* V. cal. Octobr. pontif. anno IX. indict. XII. 954. 27. Septbr.

Lundii Notæ ac Observationes in literas Agapeti IIdi (Upsal. 1703 fol.). Skriftl. Bevis hör. til (Spegels) Biskopskrön. p. 11—16. Liljegren Diplom. Svecan. I. no. 16. p. 24—27. Acta de limitibus ediderunt Ol. Worm. in Ser. regum Daniæ (1642. fol.) p. 28—31, Liljegren l. c. p. 28—31 et Collin et Schlyter, Westgötalag. p. 287. Bulla aperte spuria est et acta de limitibus suspecta, certe multo recentioris ætatis quam bulla; vid. Suhm Hist. af Danmark III. 156. 158. IV. 474. cfr. N. M. Petersen Danmarks Hist. i Hedenold II. 219.

959—975.

959—975.

[26.] Leges civiles Eadgari regis, ubi sæpius dicit rex: se velle ut "in usu sit apud Danos quam optima eligi possit lex", et ut securitas possessionum "tam Anglis quam Danis et Brittonibus" conservetur. — Sine anno. (Anglosax. et latine).

Wilkins leges anglosaxon. p. 79—82 (Tit: "Legum Eadgari supplementum"). Schmid Gesetze der Angelsachsen (Anglosax. cum Germanica interpretatione) p. 104—107 (articuli XIX. leges ad concilium Wihtbordesstanense relatæ). Epit. apud Palgrave, Rise and progress of the english commonwealth II. p. CCLIII—LIV. Anglosax. cum interpr. Angl. in: (Thorpe) Ancient Laws and Institutes of England ed. by Record-Commission p. 114—118 (Articc. XVI inscriptæ: "Supplement to Edgars Laws"). Cfr. Suhm Hist. af Danmk. III. 121—122.

965.

965.

[27.] Ottonis (Imi) imperatoris privilegia per interventum Adaldagi archiepiscopi Hamburgensis data ecclesiis: Slieswigensi, Ripensi et Arusiensi, ut, "quidquid proprietatis in marca vel regno Danorum" ad has ecclesias pertineat, vel in futurum acquiratur, "ab omni censu vel servitio nostri juris" et "ulla comitis vel alicujus fisci nostri exactoris infestatione" immunes essent; servi quoque eorum et coloni ab omnium aliorum "banno vel disciplina" emancipantur. — *Magdeburg* (al. *Merseburg*) VI. cal. Julii, indict. VIII. imperii anno IV. regni XXX. 26. Junii.

Lambec. Orig. Hamb. Libr. I. p. 141—42. ap. Lindenbr. p. 39. Privilegg. Archieccl. Hammab. ap. Lindenbr. no. VIII. p. 131. Oernhjelm Histor. Sveonum Libr. II. 4. 25—29. p. 126. Meibom. Rerr. Germann. Tom. I. p. 749. Adam. Bremens. ed. Mader. append. p. 208—9. Lünig T. R. A. vol. XVI. spicil. eccl. I. Contin. 1. Anh. p. 78. Staphorst hist. eccl. Hamburg. I. Theil, 1. Bd. p. 296. Pontoppidan Annall. I. 75.

988.

988.

[28.] Ottonis (IIItii) regis privilegia "ob petitionem et interventum" Adaldagi Hamburgensis archiepiscopi ecclesiis Danicis, Slieswicensi, Ripensi, Arusensi et Ottoneswigensi concessa, ut, "quicquid proprietatis in regno Danorum .. adhuc (ad eas) pertinere videtur, vel in 18. Martii.

988. futurum acquiratur, ab omni censu vel servitio nostri juris" absolutum sit; episcopis harum
18. Martii. ecclesiarum immunitas ab "ulla comitis vel alicujus fisci nostri exactoris infestatione" conceditur, et fundos ubicunque in regno velint emere permittitur; adhæc servi colonique, in eorum proprietatibus habitantes, ab omnium aliorum "banno vel disciplina" liberantur. — *Wildeshusen* XV. calend. April. indict. I.

Privilegg. archieccl. Hammab. ap. Lindenbr. Scr. Rer. Germ. no. XIV. p. 134. Goldasti Collect. constitt. imperr. III. 311. Lünig T. R. A. vol. IV. P. Gen. Contin. II. p. 72 et vol. XVI. Spicil. eccl. P. I. Contin. I. Anh. p. 81. Staphorst hist. eccl. Hamb. I. Theil, 1. Bd. p. 310—11. Oernhjelm Hist. Sveonum Libr. II. 4. 30—35. pag. 126—27. — *Cum anno 987 et indictione X.* apud: Hvitfeldt, B. Krön. in 4. fol. Jiiij.; in fol. p. 36; Messen. Scond. illustr. T. IX. p. 9—10; Pontan. Rer. Dan. hist. lib. V. p. 137; Pontoppid. Annall. I. 82; Holberg Danm. Hist. I. 102—3.

989.

989.

8 Novbr. [29.] Johannis (XVI[ti]) papæ ad Liavizonem archiepiscopum Hamburgensem bulla, ubi privilegia et suprematiam ecclesiæ Hamburgensis et archiepiscopi a prædecessoribus Nicolao et Agapito concessa confirmat, videlicet ut archiepiscopus suprematiam habeat in episcopos "in omnibus gentibus Sueonum sive Danorum, nec non etiam in illis partibus Slavorum, quæ sunt a flumine Pene usque ad fluvium Egid(o)re". — VI. id. Novembr. indict. III. pontif. anno X.

Staphorst Hist. Eccles. Hamburg. 1. Theil, 1 Bd. p. 316—17. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 17. p. 31—33 (ad ann. 988).

995.

995.

Junio. [30.] Johannis (XVI[mi]) papæ bulla, Livezoni archiepiscopo Hamburgensi missa, qua omnia jura ecclesiæ Hammaburgensi a prædecessoribus Johannis data confirmat. — In mense Junio, indictione nona.

Staphorst Hist. Eccl. Hamburg. I. Th. 1. B. p. 319—20. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 18. p. 33—34 (ad. ann. 996).

[31.] "Fœdus et pactum, quod Æthelredus (II.) rex et sapientes cum exercitu illo fecerunt, qui cum Anlavo et Justino et Guthmundo Stegetani filio erant", quo pax perpetua sancitur, et nonnulla jura Danorum et Anglorum invicem (speciatim de homicidio) constituuntur (X. articul.). — Sine anno. (Anglosaxon. et latine).

Lambardi archaionomia, (1568) fol. 85—89; (1644) p. 90—94. Wilkins leges Anglosaxon. p. 104—106. Lat. interpret. in Joh. Bromton. chronico ap. Twysden Hist. Anglicanæ scriptores col. 899—901. Anglosaxon. cum german. interpret. ap. Schmid Gesetze der Angelsachsen II. 113—117. Ex fonte nobis ignoto hausit Lambardus, quem ceteri editores sequuntur. Anglosax. cum interpr. Angl. in: (Thorpe) "Ancient Laws and Institutes of Engl. ed. by the Record-Commission p. 121—124; Latine ibid. p. 527—28. (articc. IX). — Cfr. Suhm Hist. af Danmk. III. 287—289.

c. 1002.

c. 1002.

[32.] Leges "quas Ethelredus (II[dus]) rex et sapientes sui constituerunt apud Venetyngum ad emendationem pacis et felicitatis incrementum", articuli XXX. (in articulo

XXIX^{mo} omnes magistratus jubentur, de dolis mercatorum curam agere "sicut præmissum est utrobique cum Danis et Anglis"). — Sine anno. (Latina interpretatio). 1002.

Joh. Bromton. chronicon in Twysden Hist. Anglicanæ scriptor. col. 895-99. Multum differunt et nihil de Danis commemorant leges Ethelredi in concilio Wanetungensi latæ, ut exhibentur: ap. Hearne, Text. Roffens. p. 17—19 (Anglosaxon.); ap. Wilkins, leges Anglosaxonicæ p. 117—118 (Anglosax. et Latine, relatæ ad constitutionem Ethelredi de decimis); et ap. Schmid, Gesetze der Angelsachsen I. 110—118 (Anglosax. et German. in articulos XXXIV secundum Wilkinsium distributæ). — Cfr. Suhm Hist. af Danmk. III. 310—18.

[33.] Statutum "de institutis Londoniensibus", de theloneo, falsariis, etc. Articc. IX. (In articulo VIII. "rex svadet et mandat episcopis suis et comitibus et aldermannis, et præpositis omnibus, ut curam adhibeant de illis, qui tale falsum operantur et portant per patriam, sicut præmissum est utrobique cum Danis et Anglis"). — Sine anno.

(Thorpe) Ancient Laws and Institutes of England, ed. by the Record-Commission p. 127—29. Schmid Gesetze der Angelsachsen (Anhang IV.) I. 206—208. Concilio Wanetungensi adjungit (sub. articc. XXII—XXX). Joh. Bromton chronicon ap. Twysden Hist. Angl. scriptores I. 897—99.

1004. 1004.

[34.] Adelredi "totius Albionis monarchiam" gubernantis privilegium, monasterio in urbe Oxoneforde sito, "ubi beata requiescit Frideswide", post incendium restaurato concessum. De incendio ita narratur: "Omnibus enim in hac patria degentibus sat constat fore notissimum, quoniam dum a me decretum cum consilio optimatum satrapumque meorum exivit, ut cuncti Dani, qui in hac insula velut lolium inter triticum pullulando emerserant, justissima exinanitione necarentur, hocque decretum morte tenus ad effectum perduceretur, ipsi quique in præfata urbe morabantur Dani mortem evadere nitentes, hoc Christi sacrarium, fractis per vim valvis et pessulis, intrantes, asylum sibi propugnaculumque contra urbanos suburbanosque inibi fieri decreverunt: sed quum populus omnis insequens, necessitate compulsus, eos ejicere niteretur, nec valeret, igne tabulis injecto, hanc ecclesiam, ut liquet, cum ornamentis ac libris combusserunt". (Finis privilegii deest in regesto, quod editor secutus est) — Indictione secunda, anno imperii vicesimo quinto.

Monasticon Anglicanum I. 174. cfr. Suhm Hist. af Danmark III. 350.

1005. 1005.

[35.] Acta synodus Tremoniensis de missis et jejuniis, cui synodo interfuisse 9. (7?) Julii.
dicuntur Henricus rex et conjux ejus Cunigunda regina, Lievizo Bremensis archiepiscopus, Eckihardus (Slesvicensis), Othinkardi. — *Tremoniæ* (in Westphalia) in die non. Julii, anno Henrici II^{di} regnantis quarto.

Epit. ap. Hartzheim, Concilia Germaniæ III. 31. ex Ditmaro ap. Leibnitz scriptores rerr. Brunsvicc. I. 380. Cfr. Concilia ed. Coleti XI. 1050; Suhm Historie af Danm. III. 361.

1006? 1006.

[36.] Ethelredi regis diploma, quo ecclesiam S. Albani sex casatis in Fleamstede et Verulamio dotat et immunitatibus auget. In hoc diplomate "grave vectigal", quod Danis solvissent, commemoratur, et quod abbas Leofricus regi "ducentas libras auri et argenti, ex

1006. appensione Danorum" solvisset. — (Decursis annis ab incarnatione Christi DCCCCXC novenis terque binis, in cursu millenario equidem sexto).

Matth. Parisiensis ed. Wats, Auctarium p. 241—242. Alford Annal. eccl. Anglic. ad ann. 1006, III. 417—18. Stevens History of Monasteries II. append. p. 37—38. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. III. 360.

1007.

1007.

[37.] Acta concilii Francofordiensis, de ecclesia Bambergensi in cathedram episcopalem erigenda. [Inter episcopos præsentes nominatur "ECKEHARDUS Selesvvigensis"].

Mansi collectio concil. Tom. XIX. 283—88. Hartzheim concil. German. III. 36—38. Gretser opp. omn. T. X. p. 511. Concilia ed. Coleti XI. col. 1055—56.

1009.

1009.

[38.] Acta concilii Ænhamensis, ubi inter alia constituitur: "Si quis vitæ regis insidiatur, reus sit vitæ suæ et omnium, quæ possidet, si hoc de eo affirmetur, et si se ipsum purgare velit et possit, faciat hoc per maxime solemne juramentum vel per triplex ordalium in lege Anglorum, et in lege DANORUM per illud, quod eorum lex est. — Sine anno. (Anglosaxon. et latine).

Spelmanni Concilia I. 510—525 (capp. XXXII). Wilkins leges anglosaxon. p. 119—124. Wilkins concilia magnæ Brit. I. 285—292 (articc. XXIX). Anglosax. et German. ap. Schmid, Gesetze der Angelsachsen I. 117—129 (articc. XXXIX). Anglosax. cum Angl. interpretatione in: (Thorpe) Ancient Laws and Institutes of England ed. by the Record-Commission p. 133—140 (artt. 53). Cfr. Suhm Hist. af Danmk. III. 369—70.

1013.

1013.

[39.] Henrici secundi regis diploma, ubi de conatibus regis ad W. archiepiscopum Magonciensem et Bernwardum Hildeshemensem invicem placandos, et de solenni, quo concordiam et amicitiam inierant, modo plura referuntur. Inter testes subscriptos occurrit AGGIHARDUS, Slieswicensis ecclesiæ episcopus. — *Werlahn*, indict. XI. anno Henr. sec. XI^{mo}.

Harenberg Historia eccl. Gandershem. p. 526—27. (Harenbergio quodammodo suspectum: "Henr. secundi favor in Berwardum episcopum patet etiam ex hoc diplomate, *dummodo sit genuinum*").

1016—17.

1016—1017.

[40.] Notits om Kong KNUDS og hans Broder HARALDS Optagelse i Christ-Kirkens i Canterbury Broderskab, underskreven af 3 af Broderskabet: Þorð, Kartoca og Thuri. Uden Aar. (Angelsaxisk).

Wanley i "catal. bibliothecæ Anglosaxonicæ" (Hickes Thesaur. II. 181) af "cod. membr. antiquissimo Westmonasteriensi". Paa Dansk hos Suhm, Historie af Danmark III. 485.

[41.] Kong CNUTS Brev til Erkebiskop Lyfing, Biskop Godwin, Abbed Ælmer, Æthelwin "scipman", Æthelric og alle "mine thegnas twelfhynde and twihynde", hvori han bekræfter de af hans Forgjængere, navnlig Kong Æthelbert, Christkirken (i Canterbury) skjænkede Privilegier; som tilstedeværende Vidner paaberaabes Ærkebiskoppen Lyfing og Đurkill eorl samt mange andre tilstedeværende gode Mænd. — Uden Aar. (Angelsaxisk).

Suhm Historie af Danmark III. 796, cfr. 501. Extr. hos Wanley i catal. Bibliothecæ Anglosaxonicæ (Hickes. thesaur. Tom. II. p. 181—82) af "cod. membr. antiquissimo Westmonasteriensi".

c. 1017.

1017.

[42.] Ægteskabscontract mellem Godwin og Byrhtric, da denne fik hiins Datter tilægte. Contracten siges at være opsat i Kong KNUDS Overværelse, og Erkebiskop Lyving med mange flere paaberaabes som Vidner, blandt disse Karl cniht. — *At Kyngstone* (uden Aar). (Angelsax. med engelsk interlinear Oversættelse).

Somners Treatise of Gavelkind, Append. p. 196—97.

1018.

1018.

[43.] Diploma, quo "CNUT Anglorum rex venerabili archiepiscopo Ælfstano, petitione conjugis ac reginæ Ælgyfe, quoddam sylvulæ nemus — famosa in sylva Andredesvealde, quod vulgo dicitur Hæselersc — absque omni servitute terrena" concedit et dono dedicat, (terminibus saxonico sermone descriptis). Præter regem subscripserunt Ælgifu regina, Đurkil dux.

Thorkelini exscriptum in diplomatario Langebekiano (1035) ex autographo membr. dni Astle, no. XXXI. Nota Livingi archiepiscopi Cantuariensis de donatione CNUTI regis, qua archiepiscopo ad opus ecclesiæ Christi *villam* nomine Heselearse cum pertinentibus tradit, invenitur in: Evidentiis ecclesiæ Christi Cantuariensis ap. Twysden, Histor. Anglic. Scriptor. II. 2223. Nota de *silva* Haseleherst, ab eodem rege Lyvingo archiepiscopo data invenitur in Monast. Anglic. I. 21. et apud Somner, antiquities of Canterbury (ed. II[da]) I. append. p. 39. — Cfr. Suhm Hist. af Danmk. III. 504.

[44.] Donatio CNUTI regis, subthronizati Angligenum, quatuor cassatorum in duobus locis, ubi ab incolis dicitur Landerhtun et Tinieltvn, cuidam suo fidelissimo episcopo Bvrhvvold, ut habeat quamdiu vixerit et post obitum ejus terram Landerhtun commendet pro anima ejus et regis sancto Germano in perpetuam libertatem, et ut de Tinielton faciat quod sibi visum fuerit. (Termini describuntur Saxonice).

Epit. apud Wanley in catal. Bibliothecæ Anglosaxonicæ (Hickes Thesaur. II. 282) ex chartis regum Anglosaxonum in archivis ecclesiæ Exoniensis. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. III. 504.

[45.] Diploma, in quo CANUTUS "imperator, a Christo rege regum regiminis Anglici in insula potitus", ecclesiam Salvatoris in Dorobernia omnium ecclesiarum regni Angligeni matrem et dominam constituit.

Spelmanni Concilia I. 533. Concilia ed. Coleti Tom. XI. 1090. Alford annales eccl. Anglic. Tom. III. p. 477. Wilkins Concilia Magnæ Britanniæ T. I. p. 296. Mansi collectio conciliorum Tom. XIX. 335—36. Dumont Corps diplomat. Tom. I. p. 42. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. III. 503—4.

1018—1032.

1018—32.

[46.] Kong KNUD (den Stores) Vitherlagsret. (Gl. Dansk).

1 Resens Udg. af Hirdskraaen 1673. 4. Langebek Scriptt. III. 159—164. Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. danske Love V. S. 2—7. Paa Latin bearbeidet af Svend Aagesen hos Langebek a. St. S. 141—159. Kolderup-Rosenvinge a. St. S. 8—22. Jfr. Suhm III. 708 ff.

1019.

1019.

[47.] "Singrapha", qua "CNHUT rex Anglorum cæterarumque gentium persistentium in circuitu", vel, ut alio loco dicitur: "deo favente totius Albionis primicerius", ecclesiæ

1019. Excestriensi et omnibus prædiis illi concessis libertatem et immunitatem "ab omni regali et seculari gravedine majori aut minori, exceptis assiduis orationibus, nisi sola expeditione et pontis constructione" renuntiat. Præter regem ipsum, qui in subscriptione dicitur "Britanniæ Anglorum monarchus", subscripserunt: "Hacun dux — Hasdan (Halfdan?) dux — Yric dux — Syhrod (Sigröðr?) dux — [illegible]aldan minister". — Indictione secunda.

Monasticon Anglican. I. 228—29 (ex confirmatione Henrici IIItii data anno regni LVto VIII. die Maji).

[48.] Diploma, quo "Knut, telluris Britannie totius largiflua dei gratia subpetente subthronizatus rex ac rector", Agemundo ministro suo XVI cassatos in Cheselburne dono dedicat, (terminis Saxonico sermone descriptis). Præter regem subscripserunt: Elfgiue regina, Yrkil dux, Yrc dux, Eilaf dux, Hacun dux, Acun minister, Hastin minister, Aslac minister, Toga minister, Boui minister, T[illegible]i minister, Siward minister, Admund minister. — Indictione IIda.

Ex registro [illegible]um Abbatiæ Shaftesburiensis membran. biblioth. Harleyanæ no. 61 fol. 8. exsc[illegible] et om[illegible]kelin; exscr. asservatur in diplomatar. Langebekiano. Epit. ap. Wanley, [illegible] hoc [illegible]biblioth. Anglosaxon. (Hickes Thesaur. II. 306) ex cod. membr. Shaftesburiensi in [illegible]oth. Baronetti de Stow-Langton.

1020.

1020.

[49.] Charta, qua "Cnute rex, Anglorum gubernator et rector" decem et septem terræ mansas in Abbodesbury ministro suo Orc in perpetuam hæreditatem dedicat. — Sine anno.

Reliquiæ Spelmannianæ pag. 20. — Cfr. Suhm. Hist. af Danmk. III. 583 (ad ann. 1123).

[50.] Diploma quo "Cnutus, rex totius Albionis insulæ aliarumque nationum plurimarum in cathedra regali promotus", monasterium "quod Badricesworde nuncupatur" (s. monasterium Sti Edmundi de Burgo, vel Edmundiburgum, ab Edmundo Saxonum rege dotatum) restaurat et privilegiis atque immunitatibus ornat: ut per omne ævum a monachis inhabitetur, a jurisdictione episcoporum emancipetur, et "ut, quoties populus universus persolvit censum Danis, vel ad naves seu ad arma, persolvant inhabitantes in ipso fundo eadem, ad usus quos elegerint fratres illius loci". Subscripserunt "Cnut rex gentis Anglorum, Alfgifa regina, Iric dux, Ulf dux, Eglaff dux, Hacun dux, Oslacus miles, Þored miles, Þurkil miles, Þrym miles. — Sine anno. (Latine et saxonice).

Monasticon Anglicanum I. 387—88 ex Inspeximus Henrici VIIIvi (IVti Hickes) dato apud Westmonasterium IV. die Maji. Epit. ap. Alford Annall. eccl. Angl. ad ann. 1020, III. 481 ex eod. Inspeximus. Epit. ap. Palgrave, Rise and progress of the engl. commonwealth. II. p. CCXC. Falsum et fictitium esse declarat Hickes dissert. epist. p. 64 (Thesaur. III.), et quadringentos circiter abhinc annos descriptum. Wanley in catal. codd. bibliothecæ anglosaxonicæ (Hickes. thesaur. II. 258 ex cod. chart. Augusto IIdo in biblioth. Cottoniana); hoc quoque diploma respicere videtur Wanley l. cit. p. 286 (ex registro chartarum abbatiæ S. Edmundi). Cfr. Suhm Hist. af Danmk. III. 527—28.

[51.] Kong Knuds Bekræftelse paa St. Edmunds Klosters (Edmundiburgum) Privilegier, navnlig paa dets Unddragelse fra den biskoppelige Myndighed. — Uden Aar. (Angelsax.).

Hickes dissertatio epistolaris (Thesaur. III. B.) S. 65. Dette Privilegium findes ogsaa föiet til det foregaaende Diplom (see Nr. 50); men bör ifölge Hickes's Paastand betragtes som et særskilt Brev. Jfr. Suhm Hist. af Danmk. III. 528. 623. hvor dette er antaget at være et fra det foregaaende forskjelligt, selvstændigt Brev.

[52.] Diploma, quo "CNUT, divino nutu Anglorum rex vocitatus et Algiwa mea collaterana" — monacho "nomine Euich ecclesiæ b. Mariæ virginis et b. Egwini in Eouesham IIIIor mansas in Badebi et IIII. Neweham in eternam hereditatem" concedit — "ab omni servitio seculari liberum". Præter regem et reginam subscripserunt Yric dux et magnates Angli non pauci. — Indictione III. 1020.

Exscr. Thorkel. in diplomatar. Langebek. ex registro chart. monasterii de Evesham Bibl. Harley. no. 3763 (cod. membr. sec. XII.) fol. LXIII. [In altero exscripto Thorkelini, ex biblioth. Cotton. codice, not. Vespasian. B. XXIV. fol. 19, limites sermone Saxonico describuntur, et in subscriptione plura nomina adduntur, inter quæ "ECGLAF dux".] Commem. Wanley in catalogo biblioth. Anglosax. (Hickes Thesaur. II. 242) ex cod. Vespasiano B. XXIV. — Cfr. Suhm Hist. af Danmk. III. 504.

1021. 1021.

[53]. "Statuta CANUTI regis Anglorum, Danorum, Norvvegarum", in concilio Vintoniensi sancita, de monasterio S. Edmundi a jurisdictione episcoporum eximendo. — *Vintoniæ,* sine anno.

Mansi collectio conciliorum Tom. XIX. 389—92.

[54.] CANUTI, "Anglorum, Dacorum et Norvegensium regis" leges ecclesiasticæ in Anglia constitutæ. *Wintoniæ,* sacris natalibus domini nostri (sine anno). (Anglosax. et Latine). 25. Decbr.

Spelmanni Concilia I. 538—551 (ad ann. 1032). Lambardi Archaionomia (1568) fol. 94—104; (1644) p. 97—107. Wilkins leges Anglosaxon. p. 126—133. Wilkins Concilia Magnæ Britann. I. p. 299—305 (ad ann. 1033). Leges regis Canuti magni ed. Rosenvinge p. 4—34. Anglosax. cum Angl. interpret. in: (Thorpe) Ancient Laws and Institutes of England ed. by the Record-Commission p. 153—161; Latine ibid. p. 532—35. Latine tantum in Johann. Bromton. Chron. ap. Twysden, Hist. Anglic. Scriptores I. 914—922 (XXIV artt.); Spelmanni Concil. I. 560—566. Alford. Annal. eccl. Anglic. III. 486—88 (ad ann. 1021) articc. XXVI. Mansi collectio conciliorum Tom. XIX. p. 555—64 (c. ann. 1032). Pontoppidan Annall. eccl. Danic. I. 173 sqq. Anglosaxon. et Germanice ap. Schmid, Gesetze der Angelsachsen I. 138—149. Epit. ap. Parker de antiqu. Britann. ecclesiæ (1572) p. 80. Cfr. Text. Roffens. p. 37. Suhm Hist. af Dmk. III. 544 sqq. Wanley catal. biblioth. Anglosax. (Hickes Thesaur. II. 270) ex mscr. Lambardi.

[55.] CNUTONIS, totius Angliæ, Danorum et Norvegorum regis, leges seculares in Anglia latæ. — Sine anno. (Anglosax. et Lat.).

Leges regis Canuti magni ed. Rosenvinge p. 34—118 (articc. CXLVIII). Spelmanni concilia I. 551—560 (c. ann. 1032, articc. XXVII. præter epilogum). Lambardi Archaionomia (1568) fol. 104—121; (1644) p. 107—126 (articc. LXXX præter epilogum). Wilkins leges Anglosaxon. p. 133—147 (ut Lambard.). Wilkins Concilia Magnæ Britanniæ I. 305—309 (ad ann. 1033, ut Spelmann). Latine tantum in Bromton. chron. ap. Twysden, Hist. Anglic scriptores I. 922—31 (articc. LXXXVII.), cfr. Spelmann. l. c. p. 566—69. Anglosax. et German. ap. Schmid, Gesetze der Angelsachsen I. 149—171 (articuli LXXXI. cum epilogo). Anglosaxon. cum Angl. interpret. in: (Thorpe) Ancient Laws and Institutes of England ed. by the Record-Commission p. 161—182 (articuli 85); latine ibid. p. 536—44. Cfr. Text. Roffens. p. 37. Suhm Historie af Danmk. III. 544 sqq. Wanley catal. Biblioth. Anglosax. (Hickes Thesaur. II. 270) ex mscr. Lambardi.

[56.] CANUTI regis constitutiones (articuli 34) de foresta, quibus "quatuor ex liberalioribus hominibus — ad justitiam distribuendam una cum pœna merita et materiis forestæ cuncto populo meo, tam Anglis quam Danis per totum regnum meum Angliæ, quos

1021. quatuor primarios forestæ appellandos censemus". (Occurrunt appellationes danicæ: yoong men, ealdermen, halfehang). — Sine anno.

Spelmanni glossar. archaiologicum p. 240—42. Schmid Gesetze der Angelsachsen I. 171—174. (Thorpe) Ancient Laws and Institutes of England ed. by the Record-Commission p. 183—84. Cfr. Suhm Historie af Danmk. III. 561—64.

[57.] Charta, qua "KNUTH, rex Angligenæ nationis" villas tres: Horning, Ludham et Netheshirth cum pertinentiis ad monasterium (Hulmense) fundandum dedicat. Præter regem subscripserunt "Elgifu regina — Ulf dux — et Hacun dux". (Exscr. Thorkelini enumerat præterea: Huc dux, Eglaf dux). — Sine anno.

Monasticon Anglican. I. 283. Exscriptum Thorkelini in diplomatario Langebekiano, (1035) ex cod. membr. sec. XIV. bibliothecæ Cotton. signato Galba E. II. continente registrum monasterii S. Benedicti de Hulmo; cfr. Wanley biblioth. Anglosax. in Hickesii Thesaur. II. 234. — Cfr. Suhm Historie af Danmk. III. 542.

[58.] "CNUT, rex Anglorum, Deo favente et Elffino abbate deprecante" privilegia coenobii Petroburgensis in agro Northamptoniensi confirmat. — Sine anno.

Monasticon Anglicanum I. 68. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. III. 542.

[59.] Kong KNUDS Brev til Biskop Eadsig, Abbed Ælfstan og Ægelric og alle Undersaatter i Kent, angaaende en Erkebisp Æthelnod af Kongen tilstaaet Begunstigelse med Hensyn paa Erkebispens eller Christkirkens (i Canterbury) Jordeiendomme. — Uden Aar. (Angelsaxisk).

Hickes Grammat. Anglosaxon. (Thesaur. I.) p. 163. Afskrevet af Thorkelin efter et Haandskrift (Tiber. B. IV. 2.) i det Cottonske Bibliothek. — Jfr. Suhm Hist. af Danmk. III. 542.

1022.

1022.

23. Junii. [60.] Charta, qua "CANUTUS rex totius gentis Angligenæ ejusque amore provocatus, et venerab. orientalis episcopi Alfwini et abbatis Leofrici monasterii Eliensis et fratrum eorundem petitionibus incitatus", pro animæ suæ remedio prædicto abbati Leofrico et monasterio Eliensi villam Dittun pro villa silvosa Chefle commutat. Subscripserunt, præter regem, qui ibi vocatur "basileus totius Albionis gentis": "Alfgifa regina", "Gerbrandus Roskyldæ parochiæ Danorum gentis — Yric comes, Eglaf comes, Godwine comes — Đurstanus m., Đrumm miles". — Indict. V. epact. XV, concurrentibus VII, die festivitatis Sanctæ Edeldredæ reginæ et virginis.

Historia Eliensis ap. Gale, Scriptores Hist. Brit. I. 503. cum subscriptionibus ibid. p. 522—23. Stevens History of Monasteries II. Append. p. 97—98. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. III. 573. 528—29.

[61]. Edrici abbatis in Ealdamhame „chirographum", quo "cuidam Starmarcoto terram de Hegberleo et de Becgwirde" de dominio ecclesiæ, "quoad vixerit" (Starmarcotus), tradit, ita ut terra sit libera et post mortem ejus monasterio reddatur. Hæc transactio "magna necessitate" facta esse dicitur, nimirum "pro XV libris, quibus redemi omnia alia prædia monasterii ab illa magna heregoldi exactione, quæ per totam Angliam fuit". Testis adfuisse dicitur inter alios "Wihisidi (= Veseti?) præfectus, et tota civitas Gloucestriæ, Æglaf comes et multi alii tam Angli quam DANI". — "Anno ab incarnatione Domini circiter MXXII., tempore Chnuti regis".

Monasticon Anglicanum I. 110.

[62.] Constitutio Henrici (IIdi) imperatoris de Bernwardo Hildineshemensi antistite 1022.
piæ memoriæ, qui liberam quandam in matrimonium usurpaverat "eo tenore, ut prolem ex eadem derivatam quoquo modo abalienet servitio ejus, cujus ipse suberat dominio". Imperator, qui "constipatione episcoporum", videlicet Unowani Bremensis archiepiscopi, EKKIHARDI Slesvigensis episcopi et quinque aliorum, "circumfultus undique, fasque nefasque æqua trutinationis lance pensabat", judicavit: "legitime oportere tam ipsam quam ejus posteritatem eodem quo et ipse servitutis jugo succumbere". — In consistorio regali *Goslare*, an. 1025.

Maderi Antiquitates Brunsvicences p. 211—213. Leuckfeldi Antiquitates Halberstadenses (Wolfenbüttel 1714. 4to) p. 675—76. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. III. 451.

[63.] Leoflede, filiæ Brithnodi, cognomento Alderman, Osvi viduæ ad CANUTUM regem et reginam literæ, quibus pro benignitate, et quod sibi, dum vidua fuisset, "de substantiis" suis pro libitu disponere permisissent, gratias agit. — Sine anno.

Historia Eliensis ap. Gale, scriptores Hist. Brit. I. 507—508. Cfr. Suhm Hist. af Dmk. III. 575.

1023. 1023.

[64.] Diploma, quo "CNVT, divina favente gratia Anglorum ceterarumque adjacentium insularum basileus", propriis manibus coronam super altare Christi in Dorobernia capiti imponens, "eidem ecclesiæ ad victum monachorum (attribuit) portum de Sanduuic. Præter regem subscripserunt: Elaf dux, Iric dux, Þord minister, Þrym minister, Agmund minister, Sired minister.

Thorkelini exscriptum in diplomatar. Langebek. ex autographo membr. apud dn. Thomam Astle no. XXXII. Commemorat Wanley in catal. bibliothecæ Anglosaxonicæ (Hickes Thesaur. II. 270) ex regesto chartaceo ecclesiæ Cantuariensis, Edvardi Imi tempore compilato. Cfr. Somners antiquities of Canterbury P. I. append. p. 39; Evident. eccles. Christi Cantuar. ap. Twysden p. 2225; Suhm Hist. af Danmk. III. 523.

[65.] Diploma, quo "CNUT, "basileon Angelsaxonum", monacho cuidam, nomine Ævic, quinque cassaturas "in loco quem solicolæ noto nuncupant nomine æt Nivenham", concedit perpetue possidendas. Limites sermone anglosaxonico recensentur. Subscripserunt præter regem (qui in subscriptione dicitur "totius Britanniæ monarchus"), Ælfg(IVA) regina, Yric dux, Eghlaf dux. — Sine anno. (Latine, termini A. S.).

Suhm Hist. af Danmark III. 797.

[66.] Diploma, quo "KNUT, omnipotentis Dei disponente clementia Angligenarum omniumque gentium secus habitantium rex quadragiuta et tres casatos loco qui celebri Patringatune nuncupatur vocabulo" Eboracensi ecclesiæ concedit "pro redemptione animæ meæ, PATRISQUE MEI". Præter regem ipsum, qui in subscriptione "rex Anglorum" dicitur, subscripserunt: "Alvina regina — Syward dux, Osgod (Ásgautr?) clapa". — Anno millesimo XIII.

Monasticon Anglican. III. 130. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. III. 583. 727.

[67.] CANUTI Anglorum regis charta, qua Ælfwino episcopo, pro animæ suæ remedio, omnes terras juris sui vel antecessorum suorum, ad augmentum monasterii b. Pauli apostoli, gentium doctoris, quod positum est in civitate Lundoniæ, concedit. — Sine anno.

Dugdale History of St. Pauls cathedral in London (1716. Fol.) append. p. 12—13. Monasticon Anglicanum III. 303—4. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. III. 583.

1024. 1024.

[68.] Charta, qua "CNUT, annuente et favente Dei omnipotentis clementia totius Anglorum [nationis?] basileus, ceterarumque nationum in circuitu degentium regens atque

1024. gubernans" VII terræ mansas in loco "aet Porteshamme dicto" ministro suo "quem noti atque a(mici Orcy voc)itare solent, pro ejus amabili fidelitate" dono dedicat, jure hæreditario et immunitatibus additis, "rebus tantummodo tribus excepti(s: expeditione) videlicet, pontis arcisve recuperatione". Præter regem ipsum, qui in subscriptione dicitur "rex Anglorum", subscripserunt: "Hacun dux, Eglaf dux — Thorth minister, Agemund minister, Thorth minister, Karl minister — Thurcylhoga minister — Tovihwita minister — Kartoca minister, Tovireada [Tófi rauði] minister, Thurstan m., Sigeveard m. — Indict. VII. (Latine et Anglosax.).

Monast. Anglic. I. 276. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. III. 590.

1027.

1027.

[69.] Acta concilii Francofurdiensis, de territorio Gandershemensi etc. [Inter præsentes episcopos numeratur "RODOLPHUS SLESVICENSIS".]

Mansi collectio conciliorum Tom. XIX. 477—78. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. III. 647.

[70.] CNUTONIS, "totius Angliæ et Danamarchiæ et Norvegiæ et partis Suavonum" regis, ad Ailnothum metropolitanum et Alfricum Eboracensem omnesque episcopos Angliæ, totamque gentem Anglorum tam nobiles quam plebejos literæ, in quibus de itinere suo Romam "pro redemptione peccatorum et salute regnorum" refert, et de pluribus privilegiis, quæ subditis suis quæsiverat (de pallio etc.); dicit etiam se revertentem Danamarchiam tendere, ut pacem et firmum pactum omnium Danorum consilio cum adversariis gentibus componat. — Sine anno et die.

Baron. ann. eccl. ad ann. 1027. Tom. XVI. p. 559—61. Alfordi Annal. eccl. Anglic. Tom. III. p. 495—96. Spelmanni Concilia I. 535—36. Wilkins Concilia Magnæ Britanniæ Tom. I. p. 297—98. Scheid. Origin. Guelf. Tom. II. p. 164—66. Pontani Rerr. Danic. hist. lib. V. p. 156—57. Cypræi annall. episcopor. Slesvic. p. 87—90. Willielm. Malmesbur. de gestis regum Anglor. libr. II. cap. II. ed. Savile fol. 41—42. Ingulphi Croylandensis historia ed. Savile fol. 518, ed. Fello p. 59—61. Epit. ap. Parker, de antiquitate Britannicæ ecclesiæ (1572) p. 70. Interpr. Dan. in Suhm Hist. af Danm. III. 611 seqq. 635—37.

[71.] Fulberti Carnotensis episcopi ad CANUTUM Danomarchiæ regem literæ, in quibus suo et clericorum suorum monachorumque nomine gratulatur terræ Anglorum, quod tam sagacem et religiosum principem consecuta sit, "non modo christianum, verum etiam erga ecclesias atque servos dei benignissimum largitorem". — Sine anno.

Maxima Bibliotheca Patrum (Lugdun. 1677) Tom. XVIII. p. 27. Alford Annales eccl. Angl. ad ann. 1032, Tom. III. p. 504. Fulberti Carnotensis opera (Paris 1608. 8.) fol. 92—93. Baron. ann. eccl. ad ann. 1016. Tom. XVI. p. 500. Dan. interpr. in Suhm Hist. af Danm. III. 610.

c. 1029.

c. 1029 vel ante.

[72.] CNUTI regis ad Leofswinum episcopum et Hacun comitem et Leowricum vicecomitem et omnes barones in Wireceastrescire epistola, ubi indicat rex se concessisse Brithwino baroni suo quinque hidas apud Benningwurde ad vitæ dies, deinde vero monasterio de Eouesham cederent. — Sine anno.

Palgrave Rise and Progress of the english commonwealth II. p. CCXC. ex Bibl. Cotton. Vespasian. B. XXIV. fol. 30.

1030. 1030.

[73.] "CNUD, per dei misericordiam Basileus", literis, "Agelnoto archiepiscopo et omnibus episcopis et abbatibus et comitibus, vice-comitibus et omnibus fidelibus totius Angliæ" missis, "sancto Augustino patrono meo corpus sanctæ Mildredæ, gloriosæ virginis, cum tota terra sua infra insulam Thaneti et extra cum omnibus consvetudinibus ad suam ecclesiam pertinentibus" dono dedicat, et "hæc omnia ita libera et quieta" reddit "deo et abbati Aelstano et fratribus loci", quatenus ipse habuerat. — Sine anno.

Reyner apostol. Benedictinorum in Anglia p. 59 (ex Inspeximus Edvardi III^tii 1362). Monasticon Anglicanum I. 84. Alford Annal. eccles. Anglicanæ ad ann. 1030, III. 501. Twysden Hist. Anglicanæ scriptores col. 21—27 (ex Inspeximus Edv. III^tii). Epit. ibid. col. 1783 (relat. ad ann. 1027). Cfr. Suhm Hist. af Danmark III. 620. 675. Thornton ap. Twysden col. 1909—10.

c. 1030. c. 1030.

[74.] Ritherchi per totam Walliam regis diploma, in quo possessiones ecclesiæ Landauensis recensentur et ecclesiæ atque episcopo ejus Josepho confirmantur, (ex) "admonitione Aelvod (Ælnothi) archiepiscopi Cantuariensis, simul cum literis commendaticiis CNUT, regnantis per Angliam". — Sine anno.

Epit. ap. Godwin de præsulibus Angliæ ed. Richardson (Canterb. 1743. Fol.) p. 600—601. Cfr. Suhm Historie af Danmark III. 571, 737.

1031. 1031.

[75.] Acta concilii Lemovicencis II^di, ubi commemoratur, quod "ante hos septem 18. Novbr.
annos rex Anglorum (CANUTUS) duci Aquitaniæ regalia munera misit, simulque codicem literis aureis scriptum, in quo nomina sanctorum distincta cum imaginibus continebantur". — XIV. cal. Decembr.

Concilia ed. Coleti Tom. XI. col. 1241—1252 (1224). Epitome ap. Baron. Annall. eccless. ad annos 1029, 1032, 1034 et ap. Binium, Concilia Tom. III. P. II. p. 182—87 (184); cfr. Labbæi Nova Bibliotheca manuscriptorum (Paris 1657. Fol.) Tom. II. 775, 172.

[76.] Diploma, quo "CNUT rex totius Albionis ceterarumque gentium triviatim persistentium basileus", dimidiam mansam, Mævi (vel *in Æwi*) appellatam "cuidam fideli ministro, nomine Æþeric" dono dedicat, ab "omni terrenæ servitutis jugo liberam tribus exceptis: rata videlicet expeditione, pontis arcisve restauratione". Termini describuntur Saxonice. Præter regem, qui in subscriptione dicitur: "Britanniæ totius Anglorum monarchus", subscripserunt: Ælfgifa regina, Hacun dux, Sihtric dux, Hrani dux, Osgod minister, Toui minister, Odda minister. — Indictione III. (XIV?).

Exscript. Thorkelini in diplomat. Langebek. ex originali in Bibliotheca Cottoniana, August. A. II. no. 64. Epit. ap. Wanley in catal. Bibliothecæ Anglosaxon. (Hickes Thesaur. II. 262) ex cod. chart. Augusto II^do in bibliotheca Cottoniana. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. III. 694.

[77.] Donatio unius mansæ, quæ nuncupatur vocabulo Stoc, suo fideli ministro Hunuwino per CNVTVM Anglorum ceterarumque gentium in circuitu triviatim persistentium basileum. (Termini scribuntur Saxonice).

Epit. ap. Wanley, in catal. Bibliothecæ Anglosaxonicæ (Hickes. Thesaur. II. 282) ex chartis regum Anglosaxonicorum in archivis ecclesiæ Exoniensis. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. III. 695.

1032. **1032.**

[78.] Charta, qua "CNUT, "totius Albionis basileus", duorum manentium quantitatem in Linford, "quoddamque monasteriolum in honore sancti Martini populis consecratum cum adjacenti prediolo in urbe, que famoso nomine Oxanaford nuncupatur, domino nostro Jesu Christo ejusque genitrici semperque virgini Mariæ ad usus monachorum loco, qui celebri Abbandun vocitatur onomate, eterna largitus sum hereditate", addita immunitate ab expeditione hostili, fundatione arcis regiæ, pontisque restauratione. Præter regem subscripserunt: Ælfgyfa "regis conlatera", Siuuard minister, Harold minister, Tofig minister, Osgod minister, Þuryd minister, Tofig (alter) minister, Karl minister, Þurkyl minister. — Indictione XV.

Exscripta (duo) Thorkelini in diplomatar. Langebek. ex cod. Claud. B. VI (cod. membr. seculi XIV.) fol. 108. biblioth. Cottonianæ. Commemor. Wanley in catal. Biblioth. Anglosaxon. (Hickes Thesaur. II. 227. 237).

[79.] Diploma, quo "CNUTUS rex totius Angliæ et Danmarchiæ et Norwagiæ et magnæ partis Swauorum" sancto Guthlaco de Croyland et cæteris sanctis ejusdem loci "de substantia" sua calicem unum offert, confirmans Brithmero abbati et monachis suis totum monasterium suum Croylandiæ cum pertinentiis, et Edredi regis privilegia, monasterio Croylandensi data. Subscripserunt præter regem "Turkillus minister regis", et "Alfgetus minister regis". — *Londoniis.*

Alford Annall. eccl. Angl. III. 504—505. Ingulphi Croyland. Historia, inter Rerr. Anglic. scriptores ed. Savile, fol. 507—8; ed. Fell, p. 58—59. Stevens, History of Monasteries II. append. p. 71—72. Cfr. Suhm Historie af Danmk. III. 706.

[80.] Et Brev, hvorved Præsten Eadsy eller Eadsig, med Kong KNUDS og Dronning Ælgifas Minde, overlader Apoldre, Werhorn, Berwick (den han havde erholdt af Kong Knud), Orpington, Palstre og Wittresham til Christkirken i Canterbury. Underskr. af Kong Knud, Dronning Ælfgifa, "Þorð Þurkilles nefa" og Tofi. (Angels. med engelsk interlinear Overs.).

Somners Treatise of Gavelkind, Append. p. 214—16. Notits (med Aarstallet 1032) i Monasticon Anglican. I. 21; Somners Antiquities of Canterbury I. append. p. 39; Wanley Biblioth. Anglosaxon. (Hickes Thesaur. II. p. 270); jfr. Suhm Hist. af Danm. III. 706—7.

c. 30. Novbr. [81.] Diploma, quo "CNUTO rex Anglorum, ceterarumque gentium in circuitu persistentium gubernator et rector", omnes causas insulæ Glastoniæ, tam ecclesiasticas quam seculares, abbatis supponit judicio, ceteris exclusis potestatibus. — Scripta et promulgata in lignea basilica, sub præsentia regis Cnutonis, (sine die).

Wilhelm. Malmesbur. de antiqu. Glaston. eccles. ap. Gale: Scriptores Hist. Brit. I. 323. Idem de gestis regum Anglorum, in scriptoribus rerr. Anglicar. ed. Savile fol. 42. Idem apud Domesham, I. 88. Stevens History of monasteries (addit. to Monast. Angl.) II. app. p. 111 (sec. Gale); p. 113—14 (sec. Wil. Malmesb.). Alford. annall. eccl. Anglic. tom. III. p. 503. Spelmanni Concilia I. 537. Wilkins Concilia Magnæ Britann. Tom. I. p. 298—99. Reyneri apostol. Benedict. p. 95—96 (ex Malmesbur.). Mansi collectio conciliorum XIX. 501—502. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. III. 707.

1033. **1033.**

10. Junii. [82.] "Scriptura", qua "CNUT rex terram illam, quæ Follcestane dicitur, concessit ecclesiæ Christi Cantuariæ, (antea eidem ecclesiæ ab Athelstano rege datam), quando Eadsinus presbyter suus monachus ibi effectus est" ea conditione, ut Eadsinus, "propter obedientiam qua bene regi servivit", eandem terram ad vitæ dies obtineat. Testes adesse dicuntur: Ælfgiva regina, Ulf

comes, Eglaf comes, Haroldus comes, Yric comes, Thoredus steallara, Agamundus, Osgod 1033.
clapa, Tofig, (Tosig, *Palgrave*) Siuuordus de Lilleham" (Cilleham, *Palgr.*) et omnes consiliarii 10. Junii.
regis, tam ordinati quam laici, qui ibi fuerant congregati". Dicuntur horum brevium tria esse: "unum in ecclesia christi, alterum in monasterio Sancti Augustini et tertium in thesauro regis cum reliquiis sanctorum". — *Insudriæ apud Kyngestune*, die Pentecostes, (sine anno).

(Latine et Anglosaxon.)

Exscr. Thorkel. in diplomatar. Langebek. ex autographo membran. domini Thomæ Astle no. XXXIII. Commem. Wanley in catal. Biblioth. Anglosax. (Hickes Thesaur. II. 210) ex codice chart. biblioth. Cotton. Vitellio D. 7; Monasticon Angl. I. 21; Somners Antiquities of Canterbury I. Append. p. 39; Evidentiæ eccl. Christi Cantuar. ap. Twysden, Hist. Angl. Scriptores II. 2224. Angl. interpret. ap. Palgrave, rise and progress of the english commonwealth, II. p. CCXXV—XXVI. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. III. 727.

[83.] Thored, consentiente Cnutone domino suo, ecclesiæ Christi Doroberniensi villam suam Horslege dono dedicat. — Anno millesimo XXXVI.

Evidentiæ eccl. Christi Cantuar. in scriptt. Hist. Anglic. ap. Twysden, II. 2223. Cfr. Monast. Anglican. I. 21; Somners Antiquities of Canterbury I. Append. p. 39. Suhm Hist. af Danmk. III. 727—728.

[84.] Haldene searpa præsente rege Cnutone concedit ecclesiæ Christi in Dorobernia terras Hetham et Sealtweda cum omnibus pertinentibus.

Evidentiæ ecclesiæ Christi Cantuar. ap. Twysden, Scriptt. Hist. Anglicanæ II. 2223. Cfr. Somners antiquities of Canterbury I. Append. p. 39. Suhm Hist. af Danmk. III. 728.

[85.] Diploma, quo "Cnut, Christo conferente rex et primicerius totius Albionis", tres cassatos in loco Mytun vocato ecclesiæ b. Mariæ Abbendunensi et Sivardo abbati donat. Termini Saxonice describuntur. Præter regem subscripserunt: Ælfgifa regis conlaterana, Toetg (Toeig) minister (miles), Osgod minister, Þured minister, Tokig miles, Totyg (Teotyg), Ouuine (Swine), Tofig, Osmund præfectus, Karl miles, Ulf miles. — Indictione I.

Exscripta duo Thorkelini in diplomatar. Langebek., unum ex cod. biblioth. Cottonianæ Claud. B. VI. fol. 106, alterum ex chartulario S. Albani in bibliotheca Harleyana no. 66. Commemorat Wanley in catal. biblioth. Anglosaxon. (Hickes Thesaur. II. 237).

[86.] Canuti regis epistola ad episcopos suos omnes et comites et thanos in eis comitatibus, ubi "sacerdotes in S. Pauli monasterio habent terram", jubens, ut sacerdotibus eadem privilegia, Sacæ et Socnæ, Theolonei et Teami maneant, quæ tempore prædecessorum suorum habuissent. — Testimonii loco subscripserunt inter alios Osgodus clawe et Thoredus. — Sine anno. (Anglosaxon. cum interpr. Lat.)

Monasticon Anglicanum III. 301. Dugdale History of St. Pauls cathedral in London (1716 Fol.) append. p. 13. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. III. 727. 583.

1031. 1031

[87.] Diploma, quo "Cnut rex Anglorum totiusque Britannicæ orbis gubernator et rector" Abbendonensi ecclesiæ et abbati ejus Siwardo terram III. manentium in Mytun dono dedicat, cum immunitatibus, "exceptis istis tribus: expeditione, pontis arcisque restauratione". Cum rege subscripsit Ælfgifa regina. — Indictione II.

Exscript. Thorkelini in diplomat. Langebek. (unde exscriptum sit non allato). Commemorat Wanley in catal. Biblioth. Anglosaxon. ap. Hickes, Thesaur. II. 227.

1035. **1035.**

[88.] CNUT rex Anglorum concedit Eadsino archiepiscopo ecclesiam S. Martini, quæ sita est extra urbem Doroberniæ, et terras Apeldre videlicet et Withriceshamma.

Evidentiæ ecclesiæ Christi Cantuar. in Scriptorr. Hist. Anglic. ap. Twysden, II. 2223. Eadsinus primum Cnuto mortuo (1038) archiepiscopus factus est, unde verosimile fit, hanc concessionem primum post aliquot annos literis mandatam fuisse, etsi Cnut de se in prima persona loquatur.

c. 1035. **c. 1035 vel ante.**

[89.] Acta curiæ comitatus Herefordiensis, rege CANUTO regnante Ægelnotherstani habiti, ad litem de jure prædiorum Weslintun et Cradesleah dirimendam, quo inter alios convenisse dicuntur "ad negotia regis gerenda, THURCILUS cui albus, et TOFIGUS cui comptus cognomen erat". — Sine anno. (Anglosax. et Latine.)

Hickes Dissertatio epistolaris (Thesaur. III.) p. 2—3.

[90.] Clerici cujusdam Angli ad Ælfricum "sacerdotem" (abbatem, postea archiepiscopum Eboracensem) literæ, ubi rogat ut apud basilissam sibi subveniat, "quatenus quoddam piscium vivarium in villa Niw. sua misericordia mihi indulgeat, ut meam a carne abstinentiam vivendo defendere valeam", quod ei facile esse putat, quum ut Michael deo, ita C. (CANUTI) regis obtutibus semper assistat, ejusque consilia clandestina sciat. — Sine anno.

Ælfrici Grammatica et Glossarium Latino-Saxon ed. Somner (Oxon. 1659. Fol.) p. 53. Epit. apud Wharton, Anglia sacra I. 134.

[91.] Nota de reliquiis et cimeliis possessionibusque, quæ "CNUD rex Anglorum" ecclesiæ Christi dederat (nimirum: "brachium Sancti Bartholomæi apostoli cum magno pallio et sui capitis auream coronam et portum de Sandwic"). — Sine anno.

Hearne Textus Roffensis Cap. 23 p. 37. Cfr. Evidentiæ ecclesiæ Christi Cantuar. ap. Twysden, Historiæ Angl. Scriptores II. 2225—26. Wanley catal. biblioth. Anglosax. (Hickes Thesaur. II. 274.). Stevens History of Monasteries (addit. to Monast. Angl.) II. Append. p. 78.

[92.] Leofrici comitis literæ, quibus monasterio de Evesham, ab eo et uxore ejus Godgyve ædificato, "terram quæ vocatur Heamtune" dono dedicat, cujus in possessionem ut dicit — "sicut CNUT REX mihi concessit, veni". Testis adesse dicitur Birtegus episcopus et totus comitatus Vigorniensis civitatis. — Sine anno.

Monast. Anglic. II. 852. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. III. 494.

1039. **1039.**

[93.] "Charta dimissionis, qua condonat Lyfingus, (in) Wiogernaci civitate ecclesiæ episcopus (cum licentia HAROLDI regis ac Leofrici ducis Merciorum) fideli suo homini Æthelredo V mansas in Hylcromban et Bocctun (ad dies vitæ), et post vitæ suæ terminum duobus quibus voluerit cleronomis". — Subscripsit Harald rex, Đuni (Đuri?) dux, Odda miles. — Indict. VI. ann. 1038.

Beda ed. Smith, Append. p. 779—80. Epit. ap. Wanley, in catal. bibliothecæ Anglosaxonicæ (Hickes thesaur. II. 303) ex chartis Anglosaxon. temporibus confectis, penes Joan. Somers, baronem de Evesham. Hemingi chartular. ecclesiæ Wigorniensis (1723, 8.) II. 599. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IV. 19. 20.

[94.] "Instrumentum Saxonice scriptum de Sandwico, quem quidem portum a monachis ecclesiæ Christi Cantuar. abstulit HAROLDUS rex, et postea eis restituit cum omnibus libertatibus et privilegiis, Eadsigo archiepiscopo illud impetrante etc." — Sine anno. 1039.

Wanley in catal. biblioth. Anglosax. (Hickes Thesaur. II. 263) ex cod. Augusto II^do^ bibl. Cotton. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IV. 20.

[95.] "Instrumentum Saxonicum, et (ut videtur ex chirographo majusculis scripto) partitum, quo consentiente HARALDO rege etc. dimittit Lyfing episcopus (Cridiatonensis an Wigorniensis?) Godrico thano duas hidas æt Tatlig pro trium hominum diebus, quibus elapsis, iterum ad episcopatum reverti debeant (Nomina testium nude scribuntur, sine crucis signis)". — Sine anno.

Wanley catal. biblioth. Anglosaxon. (Hickes Thesaurus II. 261) ex pyxidibus biblioth. Cotton. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IV. 19.

1040. 1040.

[96.] HENRICI (III^tii^) regis diploma, quo "pro anima genitoris nostri Chuonradi", burgum vel villam Nivellam monasterio sanctæ Gertrudis ibi constituto jure perpetuo remittit, privilegiis quibusdam additis. Inter subscripta nomina occurrit RODULPHUS episcopus (Slesvicensis). — *Stabulau* nonis Junii, indict. VIII. anno Henrici regis III^tii^ ordinationis XIII. regni II. 5. Junii.

Miræi opera diplomatica I. 660. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IV. 41.

[97.] HEINRICI (III^tii^) regis diploma, quo precibus Salomonis abbatis Fabariensis (in pago Retia Curiensi) et conjugis suæ CHUNIGUNDIS, nec non matris suæ Hislæ imperatricis adductus, privilegia dicti monasterii a prædecessoribus concessa confirmat, et monasterium in mundiburdium suum et tuitionem suscipit. — *Strazburhc*, X. cal. Julii, indict. VIII. anno Henr. III^tii^ ordinationis XIII. regni vero II. 22. Junii.

Herrgott Genealogia Diplomat. gentis Habsburgicæ (Viennæ 1737. Fol.) Tom. II. P. I. p. 114—15. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IV. 24.

[98.] Diploma, quo HEINRICUS (III^tius^) rex "pro remedio animæ nostri, genitorisque nostri Chuonradi, sive etiam beatissimæ memoriæ conjugis nostræ CHUNIGUNDÆ" Nyobergensi ecclesiæ "quicquid per beneficium Sememizl tenuit vel habere visus fuit in pago, qui dicitur Weita, et in pago Tucherin, nominatim vero villam Batici, Bucinawiz, Grodzane, Gostici et Grozlino. — *Goslariæ*, XII. calend. Augusti, indict. VIII. anno ordinationis Henrici tertii XIII. regnantis II. 21. Julii.

Maderi antiquitates Brunsvicenses p. 219—221. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IV. 24.

1041. 1041.

[99.] HARDECNUTI regis et Alfgivæ reginæ matris ejus charta, qua, "pro anima Cnutonis regis domini nostri et nostra amborum", terram orientalem de Hemmingford cum pertinentibus ecclesiæ Ramesiensi donant. — Sine anno.

Historia Ramesiensis ap. Gale, Scriptores Hist. Brit. I. 449. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IV. 47.

[100.] HARDECNUTI regis ad Agelwinum et omnes burgenses de Tedford literæ, quibus jubet, "ut abbas Æthelstanus de Ramesia habeat mansum suum in Tedford ita plene et libere, sicut habuit in diebus Cnutonis regis patris mei". — Sine anno.

Spelmanni Glossarium archaiologicum p. 394. Historia Ramesiensis ap. Gale, Scriptores Historiæ Brit. I. 449. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IV. 47.

[101.] Charta dimissionis, qua concedit Lyfingus, in Wiogorna civitate ecclesiæ episcopus, (cum licentia HEARDECNUTI regis ac Leofrici ducis Merciorum) suo fideli homini Ægelric duas mansas in loco, quem illius terræ solicolæ Elmlæh vocitant, et post vitæ suæ terminum duobus quibus voluerit cleronomis. (Termini scribuntur Saxonice). Subscripserunt: Heardecnut rex, Harald dux, Odda miles, Atsere minister, Thuri minister. — Sine anno.

Beda ed. Smith, Append. p. 780—81. Palgrave Rise and progress of the english commonwealth II. p. CCXXVI. Epit. ap. Wanley in catal. bibliothecæ Anglosaxonicæ (Hickes Thesaur. II. 303) ex chartis, Anglosaxon. temporibus confectis penes Joan. Somers Baronem de Evesham. Hemingi chartular. Wigorn. II. 599. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IV. 47—48.

[102.] Nota de donatione Ulstani wilde prest, qua, annuente ARDECANUTO rege, ecclesiæ Christi Doroberniensi terram patrimonii sui nomine Turroche concedit. — Sine anno.

Evidentiæ ecclesiæ Christi Cantuariensis ap. Twysden, Scriptores Hist. Angl. II. 2225. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IV. 48.

1042.

1042.

[103.] Diploma, quo "HARDECNUT — rex Anglorum et æque totius Albionis" — unam mansam "in loco, qui a solicolis Seolescumb est dictus", Æluuino Vintoniensis ecclesiæ episcopo "pro ejus amabili subjectione atque obedientia" dono dedicat. Subscripsit Hardacnut rex totius Brytanniæ, Ælgifu ejusdem regis mater — Grimkillus, australium Saxonum episcopus — Siwerd dux, Þurig dux — Siwerd abbas, — Osgod minister — Þurgils minister, Odda minister, Carl minister, Attser minister, Þured minister". — Indict. X. viginti sex epactis occurrentibus et quatuor concurrentibus.

Exscripta duo Thorkelini in diplomatar Langebek. unum "ex membrana patenti musei Britannici, ut videtur autographa", alterum "ex apographo, desumto ex autographo in archivis ecclesiæ Wintoniensis adservato; vid. Biblioth. Harleyanam no. 596 fol. 19". Epitome ap. Palgrave, Rise and progress of the english commonwealth, II. p. CCCXX. ex Museum Charters 73. C. 8. et apud Wanley in catal. biblioth. Anglosaxon. (Hickes Thesaur. II. 308) ex apographo chartaceo (1640) ex archivo eccl. Wintoniensis, apud. Baron. de Stow-Langton. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IV. 50—51.

[104.] Diploma, quo "HARDACNUT, Christo conferente rex et primicerius Anglorum atque Danorum", decem mansas terræ in loco, "æt Feornbergan" dicto, ecclesiæ S. Mariæ Abbendunensi dono dedicat. (Limites Saxonice describuntur). Subscripserunt cum rege: Ælfgiua regina, Siuuard abbas, Sig, Osgod miles, Akig miles, Tokig miles, Urki minister, Karl minister, Tofing minister. — In regali villa *Sudtun*, anno imperii II.

Exscripta duo Thorkelini in diplomat. Langebek., unum ex codice Biblioth. Cottonianæ Claudio B. VI; alterum ex cod. chart. Bibliothecæ Harlejanæ no. 66. fol. 42. Commem. Wanley in catal. biblioth. Anglosax. (Hickes thesaur. II. 227. 237). Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IV. 51.

[105.] Carta dimissionis, qua concedit Lyfingus præsul, (cum licentia HEARDACNUTI, regis Anglorum, ac consensu Leofrici ducis Merciorum) uni suo fideli Æthelric, 6 mansas in loco, qui solito vocitatur nomine Beonetleag, et post vitæ suæ terminum duobus quibus voluerit cleronomis. Termini designantur Saxonice. Inter subscriptores occurrit nomen Đurkyl diacon. — Indict. X^ma^.

Beda ed. Smith, append. p. 781. Epit. ap. Wanley in catal. biblioth. Anglosaxon. (Hickes Thesaur. II. 303) ex chartis, Anglosax. temporibus confectis, penes Joan. Somers,

Baronem de Evesham. Hemingi chartular. Wigorn. II. 599. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IV. 51.

[106.] HENRICI (III^{tii}) regis diploma, quo "ob remedium animæ genitoris nostri, felicis memoriæ imperatoris Conradi et dilectæ conjugis nostræ CUNEHILDIS reginæ" comitatum Agridiocensem sive Umbalaha dictum S. Martino, et Bernoldo, ecclesiæ Trajectensis pastori, dono dedicat. — *Northuysen,* id. Octobr. anno ordinationis XIII. (XV.) regni V^{to} (IV.) Indict. X. 15. Octbr.

Wilh. Hedæ Historia episcoporum Ultrajectens. p. 123. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IV. 21.

1043. 1043.

[107.] Edwardi regis ad Ædnothum episcopum et ministros suos de comitatu Huntington literæ, quibus ecclesiæ de Ramesia possessionem terræ de Hemmingford cum pertinentiis confirmat, "sicut rex HARDECNUT frater meus et Alfgiva mater mea eam eidem ecclesiæ concesserunt", prohibentes ne quis Anglicus nec Danus hanc donationem mutare præsumat. — Sine anno.

Historia Ramesiensis ap. Gale, Scriptores Hist. Brit. I. 455. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IV. 107.

[108.] Diploma Heinrici regis (III^{tii}), quo castrum Bruggiheim dictum, in septentrionali parte Leinæ fluminis situm, ecclesiæ Gandershemensi donat, in remunerationem monasterii Kinewag, a Sophia abbatissa fundati, quod Spirensi ecclesiæ nunc adjungere proposuit. Inter præsentes testes adfertur THEODMARUS Hildensemensis episcopus (vir Danus). — *Francofurti* in palatio regio, XI. cal. Jun., indict. XI. 22. Maji.

Leuckfeldi antiquitates Gandersheimenses (Wolfenbüttel 1709. 4to) p. 116—117. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IV. 108.

c. 1043. c. 1043.

[109.] Donatio testamentaria THURSTANI, qua "animæ suæ et Leofwares et Æthelgithes causa", prædium Wymbistæ, duobus hydis exceptis, ecclesiæ Christi Dorobernensi dedicat, testibus Edwardo rege, Ælfgifa regina, Eadsigo et Ælfrico archiepiscopis etc. — Sine anno. (Anglosax. et Latine).

Hickes Dissertatio epistolaris (Thesaur. III.) p. 29—30. Cfr. Evident. eccles. Christi ap. Twysden, Hist. Anglic. Scriptores II. 2224. Suhm Hist. af Danmk. IV. 131.

[110.] Instrumentum, quo "Leofwinus, Leofledi frater, dimidio marcæ auri, una libra argenti et duabus oris emit ab Ædrico propinquo suo, Usici filio, dimidium hidæ terræ, quæ est Malves-hyllæ", testibus SUUEGENO comite, Æthelstano episcopo, THURKILO ALBO et Ulfketilo vicecomite. — Sine anno. (Anglosax. et Latine).

Hickes dissertatio epistolaris (Thesaur. III.) p. 9. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IV. 131.

1044. 1044.

[111.] BENEDICTI (IX^{mi}) papæ bulla, qua Adalberto archiepiscopo Hammaburgensi "legationem — et archiepiscopalem potestatem in omnia regna septentrionalia, regna Danorum scilicet, Svenorum, Norvenorum, Hislandicorum, et omnium insularum hiis regnis adjacentium" pro eo ipso et successoribus in perpetuum addicit et concedit, palliumque mittit. — In mense Martio, indict. III. (XII?) (sine anno).

Staphorst Hist. Eccl. Hamburg. I. Theil, 1. Bd. p. 393—94. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 19. p. 34—35. Epit. in: Grönlands hist. Mindesm. III. 73—74.

1044. [112.] Edwardi Angliæ regis ad Alfwoldum episcopum et HARALDUM comitem, Alfredum vicecomitem et omnes Dorsetensis pagi ministros literæ, jubentes ut URKUS, famulus regis domesticus, litus per universum fundum suum, tam ad mare quam extra mare, liberum habeat. — Sine anno. (Anglosaxon. et Latine).

Monasticon Anglican. I. 278—79 ex Inspeximus Edvardi regis. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IV. 129.

[113.] Edwardi Angliæ regis diploma, ubi confirmat abbatiæ S. Petri ordinis sancti Benedicti juxta Gandavum (in Flandria) prioratum de Levesham in agro Cantiano ac Cantuariensi archiepiscopatu; Subscripserunt præter regem, Elfgive mater regis, Goodwinus dux, Leoricus dux, SIWARDUS dux, Haroldus dux, Leofwinus dux, Swelfenus dux, Toftis dux, Gyrdus dux, Esgar Stallere, OSGOD minister, Odda minister, Thured minister, Siward minister. — Indict. XII. et VIII. concurrentibus atque XI. epactis rotantibus.

Miræi opera diplomatica III. p. 13—14. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IV. 130.

c. 1045.

c. 1045.

[114.] Edvardi regis ad Rodberdum episcopum, OSGOD CLAPAM, ULFUM vicecomitem et Thanos suos atque amicos in Middlesex epistola, qua concedit, ut S. Petrus et fratres Westmonasterienses in eorum convictum habeant prædium Cealchylle cum attinentiis, quemadmodum THURSTANUS præfectus regis palatinus ab hoc ipso tenuit "et sacro dein loco donavit". — Sine anno. (Anglosax. et Latine).

Hickes grammatica Anglosaxon. (Thesaur. I.) p. 158—160. Cfr. Wanley catalog. Biblioth. Anglosax. (Thesaur. II.) p. 265. Suhm Hist. af Danmk. IV. 143.

1047.

1047.

21. April. [115.] CLEMENTIS (II^di^) papæ bulla, qua Adalberto archiepiscopo Hammaburgensi suprematiam tribuit in "episcopos in omnibus gentibus Sueonum seu Danorum, nec non etiam in illis partibus, quæ sunt a meridionali Albia usque ad fluvium Pene et ad fluvium Egidose" prout jam a prædecessoribus pontificis, Nicolao, Agapito et Benedicto decretum erat. — VIII. calend. Maji. Pontif. anno II^do^ (lege: dñi Clem. papæ II^di^ anno primo). Indict. V. (XV.) (sine anno Chr.).

Staphorst Hist. Eccles. Hamburg. I. Theil, 1. Bd. p. 399—401. Liljegren Diplomatar. Svec. I. no. 20. p. 35—37.

[116.] Charta, qua Leofricus comes, "consilio et licentia regis Edwardi et Alexandri (II^di^) papæ" (1061—1073) ecclesiam Coventrensem in honorem dei et sanctæ Mariæ, sancti Petri apostoli et S. Osburgæ virginis dedicat; testibus Edvardo rege, Godwino comite, Araldo comite et SIWARDO comite. — Sine anno.

Monasticon Anglican. I. 303. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IV. 167—68.

1048.

1048.

7—25. April. [117.] Edwardi Anglorum regis diploma, quo privilegia Edredi et Eadgari, monasterio S. Guthlaci Croylandensi data, confirmat. Subscribentibus præter alios Godwino comite, Leofrico comite et SIWARDO comite. — Sine die.

Ingulphi Croylandensis Historia, in rerr. Anglicc. Scriptorr. ed. Savile (1596) fol. 509 b — 510, (1601) p. 896—97. ed. Fell (Oxon. 1684) p. 64. Stevens History of Monasteries II. append. p. 72. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IV. 185.

1049. 1049.

[118.] "Ego Godvinus, consentiente rege Edwardo, dedi ecclesiæ Christi in Dorobernia villam patrimonii mei, nomine Cic, liberam ab omni seculari servitio, sicut rex Cnut illam mihi dedit". — Sine anno.

Evidentiæ ecclesiæ Christi ap. Twysden, Hist. Angl. Scriptores II. 2221. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IV. 193.

1050. 1050.

[119.] Edwardi regis diploma, quo ad cathedram pontificalem consolidandam Exoniæ civitatis Cornubiensem dioecesin eidem tradit, ut una sit sedes episcopalis, unum pontificium et una ecclesiastica regula "propter paucitatem atque devastationem bonorum et populorum, quam piratici Cornubienses et Cridutunenses ecclesias devastare poterant". Subscripserunt inter alios: Godwinus dux, Syverdus dux, Swesen (Swegen?) dux, Haraldus dux, Tosti nobilis, Odda nobilis. — Indict. tertia, epactæ XXV et concurrentes VII.

Monasticon Anglicanum I. 229—30. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IV. 193.

[120.] Edwardi regis charta, qua testatur Manniem abbatem et Æthelwium monachum ab Eammero terram quæ dicitur Eunelade emisse, conceditque ut eadem terra semper sit ad mensam fratribus. Præter regem subscripserunt: Leofric dux, Godwine dux, Siward dux, Swegn dux, Beorn dux. — Sine anno.

Hemingi chartularium II. 639. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IV. 197—98.

[121.] Brev, hvorved Ealdred Biskop i Worcester skjenker 2 Boel (hida) til "Æþestan fætta" paa Livstid, hvorpaa han maatte overlade det til to af sine Arvinger, hvem han vilde, men efter disse 3 Mænds Död skulde Godset falde til Worcester Bispestol igjen. Denne Overdragelse siges at være gjort med Kong Edwards Minde, og som Vidner anföres: Leofric earl, Odda og Ælfric hans Broder, Atsur, Cola og alle danske og engelske "þegnas" i Worcester-shire. — Uden Aar. (Angelsaxisk).

Hickes Grammatica Anglosaxon. (Thesaur. Tom. I.) p. 142. Jfr. Suhm Hist. af Danmk. IV. 198.

[122.] Brev, udstedt af Biskop Ealdred i Worcester, hvorved han overlader en vis Wulfgeat noget Jordegods som Gave. Som Vidner paaberaabes Leofric eorl, Odda eorl og hans Broder (Ælfric), Atsur, Esebearn, og alle de ældste Thaner (þa yldestan þegnas) i Worcester-shire, saavel Danske som Engelske. — Uden Aar. (Angelsaxisk).

Uddr. i Hickes Dissert. epistol. (Thesaur. Tom. III.) p. 70. Jfr. Suhm Hist. af Danmk. IV. 198.

1051. 1051.

[123.] Edwardi regis ad Ulfwium episcopum, Sivardum comitem, Alfricum vicecomitem et omnes ministros suos de scira Huntingdonensi literæ, communicantes donationem terræ de Brocton, Alfwino abbati et monasterio Ramesiensi factam. — Sine anno.

Historia Ramesiensis ap. Gale, Hist. Brit. Scriptores I. 455. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IV. 215.

1052. 1052.

[124.] Charta, qua Agelwinus decanus Wigornensis ecclesiæ, et frater ejus nomine Ordricus terram trium cassatorum apud Cundicotan, monasterii pecunia emtam, ad usus

1052. fratrum se reddidisse testantur. Præter Edwardum regem et reginam Edgið subscripserunt:
1. Augusti? Leofricus dux, Godwinus dux, Osegod minister, Azor minister. — Sine anno.

Hemingi chartular. II. 335. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IV. 227.

1053.

1053.

[125.] Edwardi regis ad Ulfwium episcopum, Tostium comitem, Normannum vicecomitem et omnes fideles suos ac ministros, clericos et laicos de Hampton literæ, commutationem terrarum quarundam, ab Alfwino abbati Ramesiensi cum Leofrico Burgensi factam, confirmantes. Inter terras quæ per hanc commutationem a Burgensi ad Ramesiensem transierunt numerantur: hida Huntingi, duæ virgatæ Godrici Dani et virgata Brandi. Testes inter alios nominantur: Haroldus comes, et Esgarus stallere. — Apud *Westmonasterium* in festo Sancti Petri (sine anno). (Interpret. Latina ex Angl. sermone).

Historia Ramesiensis apud Gale, Hist. Britann. Scriptores I. 456—57. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IV. 227.

1054.

1054.

[126.] Adelberti Hamburgensis archiepiscopi literæ ad Svenonem Danorum regem, cui ecclesiæ gladio et cruce Christi minatur, nisi sceleratum delictum reliquerit (uxorem Gudam dimiserit). — Sine anno.

Fragm. in Wolteri chronic. Bremens. ap. Meibom, Rerum Germanicarum scriptores II. 39. Danica interpretatio ap. Suhm, Historie af Danmark IV. 237—38. Cfr. Grammii notas ad Meursium (Florentiæ 1746) col. 206. not. e.

5. Junii. [127.] Charta, qua Malcolmus, "rex Scotorum et insularum adjacentium" omnibus "tam Danis et Anglis quam Scotis notum facit, se et filium suum Edwardum regnum Scotiæ et insulas adjacentes de Edwardo Angliæ rege "per homagium, ligium et fidelitatem" tenere. Apud *Eboracum* in parliamento Edwardi regis Angliæ, quinto die Junii, anno regni nono.

Palgrave Rise and progress of the english commonwealth I. 617—18. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IV. 240.

[128.] Charta, qua Alredus episcopus Wigornensis terras: Theotinctun et Alfsigestun, et curtem unam in civitate Wigorna ad usum fratrum Wigornensium dedicat. Dicitur "hanc terram (ɔ: curtem Wigornensem) Toki, præpotens et dives minister regis jure hereditariæ successionis liberam ab omni servitio humano præter regale" — moriens testamento donasse; filius vero ejus Aki, "potens et ipse minister regis", testamentum patris irritum facere voluisse, donec Edwardo rege, Leofrico comite et pluribus optimatibus persvadentibus, VIII marcis auri purissimi contentus, postulatum remisit. Præter regem et Eadgið reginam subscripserunt: Leofricus dux, Odda dux, Atsor minister, Osgod apud Heailea. — Sine anno.

Hemingi chartular. Wigornense II. 396—98. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IV. 242. 302.

1055.

1055.

29. Octbr. [129.] Victoris (II[di]) papæ bulla, qua Adalberto et successoribus ejus in perpetuum suprematiam dat in "episcopos in omnibus gentibus Sueonum seu Danorum, Norwegorum, Island, Scrideuinum, Gronlandon, et universarum septentrionalium nationum, nec non etiam in illis partibus Slauorum, quæ sunt a flumine Pene usque ad fluvium Egidore", sicut a prædecessoribus pontificis "Nicolao, Agapito, Benedicto, Leone" decretum fuerat. — IV. cal. Novembris, pontif. anno 1. indict. VIII.

Staphorst Hist. Eccl. Hamb. I. Theil, 1. Bd. p. 410—11. Liljegren Dipl. Svec. I. no. 21. p. 37—38. Grönlands hist. Mindesm. III. 71—76.

c. 1056.

c. 1056.

[130.] Edwardi Anglorum regis diploma, quo "donationes terrarum vel libertatum 31. Novbr.
aut aliarum rerum, quæ a regibus Edgaro et HARDEKNUT donatæ" erant (Hardecnut dederat Hemingeford et Gilling cum omnibus pertinentiis) monasterio Ramesiensi confirmat; testibus Leofrico duce, Haroldo duce, Leofwino duce, Edwino duce, Edgare stallere. — II. calend. Decembr. (sine anno).

Monastic. Anglic. I. 236—48. Reyneri apostolat. Benedictinor. in Anglia, Append. II. p. 50—51. Cfr. Suhm Hist af Danmk. IV. 308.

1061.

1061.

[131.] PHILIPPI (Imi) Francorum regis diploma, quo ecclesiæ sancti Vincentii et sancti Germani in suburbio Parisiacæ urbis ("quæ — ita copiosis exuberabat reditibus, ut olim, DANORUM scilicet temporibus, asylum foret monachis præfatæ ecclesiæ; ibi namque ingruente persecutione præfatæ gentis, monachi cum corpore almi Germani non semel, sed bis et ter confugerunt") villam Cumbis, a Dagoberto donatam sed ab Hugone magno ecclesiæ detractam, restituit.

Bouillart, Histoire de l'abbaye royale de saint Germain (Paris. 1721. Fol.) Pieces justificat. p. XXIX—XXXI. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IV. 281.

[132.] Privilegium Herwaldo episcopo Landavensi concessum per Griffidum, regem "Britanniæ et ut sic dicam totius Gwalliæ de fine ad finem"; præterea votum fecisse dicitur de poenitentiis et eleemosynis et quod non degenerare velit a prædecessoribus suis, sed "rigorem et fortitudinem tum contra Anglos, tum contra Hibernienses occidentales, tum contra indigenas solito more bellicosos, tum contra DANOS MARINOS, tum contra insularum Orcadum habitatores" exercere. — Sine anno.

Wharton Anglia sacra II. 670. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IV. 281.

1062.

1062.

[133.] ALEXANDRI (IIdi) papæ ad Svenonem Danorum regem literæ, quibus monet, ut censum regni, quem prædecessores ejus apostolicæ ecclesiæ persolvere soliti sint, transmittat, "ita tamen ut non sicut oblatio super altare ponatur, sed — præsentialiter offeratur". Sine anno.

Baron. Annal. eccl. ad ann. 1062. ÇIX. Tom. XVII. p. 233. Gretseri Opera Tom. VI. p. 647. Örnhjelm Hist. eccl. Sveonum Libr. III. c. 14. § 18. p. 253. Pontan. Rerr. Dann. Hist. Libr. V. p. 183. Mansi collectio concilior. Tom. XIX. p. 943. Collectio reg. Concill. Tom. XXV. p. 605. Labbei concilia Tom. IX. p. 1116. Dumont Corps diplomat. I. 50. 84. Cfr. Suhm Hist af Danmk. IV. 293—294.

[134.] Edwardi Anglorum regis diploma de fundatione et privilegiis monasterii Walthamensis (Rex Haroldo comiti dedit, comes vero monasterium fundavit). Subscripserunt præter regem et Eadgydam reginam: Haroldus comes, Ælfgarus comes, Tostinus comes, Lefwinus comes, Gyrth comes, Esgarus regiæ procurator aulæ, Rodbertus regis consangvineus, HESBERNUS regis consangvineus. — Indictionibus terquinis, epactis septenis, concurrentibus...

Monasticon Anglicanum II. 11—13. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IV. 300.

1063.

31. Decbr.

1063.

[135.] Edwardi regis privilegium, quo episcopatus Worcestriæ ecclesiæ Eboracensi annectitur, ea ratione, ut metropolis Eboracum pristinam gloriam recuperare valeat, qualem privilegiis antiquiorum regum Angliæ, inprimis Aldredi et Osvaldi, nec non Formosi papæ consecuta fuerat, et tenuerat "quietum et solidum, donec Anglia dirupta est et discissa invasione Danorum, et cum ceteris ornamentis ecclesiarum prædictæ civitatis illud Papæ Formosi privilegium constat esse incensum". Inter subscriptos occurrunt nomina: Editha regina, Osbernus capellanus, Haroldus dei gr. dux, Tosti, Algarus dux, Girth dux, Leofwinus dux, Ulf, Sven. — *Wintoniæ* in publica curia Natalis Christi, die festivitatis sancti Sylvestri, anno regni XXI.

Monasticon Anglican. III. 130—131. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IV. 300—301. 332.

1065.

1065.

[136.] Alexandri (II[di]) papæ ad episcopos Daniæ literæ, ubi dicit archiepiscopum Hammaburgensem apud se questum esse, quod "Ekbertus Farriensis episcopus, multis criminibus involutus, ad synodum suum per triennium vocatus venire contemserit", cujus pertinaciæ nonnullos episcoporum causam esse se audisse dicit, quare mandat, ut ab ejusmodi consilio recedant, et dictum episcopum ad obedientiam hortari ut canonice judicetur. — Sine anno.

Adam. Bremens. lib. IV. 43. ap. Lindenbrog, Scriptt. Rerr. Germ. p. 54. Baron. annall. eccl. ad. ann. 1067. XIV. Tom. XVII. p. 298. Mansi collectio concilior. Tom. XIX. p. 949. Staphorst Hist. eccl. Hamb. I. Theil, 1. Bd. p. 417—18. Pontoppidan Annall. I. 214—15 (ad ann. 1072). Interpretatio Danica in: Suhm Hist. af Danmk. IV. 322—23.

[137.] Adalberti archiepiscopi Hammaburgensis ad W. Roschildensem episcopum literæ, ubi gratum sibi fore dicit, si aut ipse in synodum Slesvici celebrandum venire, aut oratorem illuc mittere vellet, rogatque, ut nuntium a se missum (de negotio Adalvardi episcopi, qui ad Sictonensem ecclesiam ordinatus, dum "barbara gens" eum sibi præesse nollet, Scariensem ecclesiam invadere coepit) ad Dalbogiensem episcopum dirigat. — Sine anno.

Adam. Hist. Eccles. IV. 43. ap. Lindenbr. Scr. rerr. Germ. p. 54. Baron. annal. eccl. ad. ann. 1067. XV. Tom. XVII. p. 298. Mansi collectio concilior. Tom. XIX. p. 933—34. Staphorst hist. eccl. Hamb. I. Theil, 1. Bd. p. 418. Pontoppidan Annall. I. 215 (ad ann. 1072). Liljegren Diplom. Svec. I. no. 22. p. 38—39. Interpret. Danica in: Suhm Hist af Danmk. IV. 323—24.

[138.] Adalberti archiepiscopi Hammaburgensis ad Fulconem abbatem Corbejensem epistola, in qua amicitiam ejus et fidem expetit, allatis pluribus, quæ amicitiam eorum arctius devincire posset, maxime quod Anscharius, primus Hammaburgensis archiepiscopus, qui "universitatem Fresonum, Danorum, Sclavorum, Norvegorum, Sveonum cum curis innumerabilibus ad fidei sacramenta prædicando convertit", Corbejæ primum fuisset. — Sine anno.

Capitul. Regg. Francor. Append. ed. Baluz. II. col. 1554. Staphorst Hist. Eccl. Hamb. I. Theil, 1. Bd. p. 432. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IV. 327.

28. Decbr. [139.] Eadvardi Ethelredi regis filii, "gratia dei Anglorum regis", diploma, quo coenobium Westmonasteriense restauratur et donationes in incrementum ejus ab antecessoribus regis et optimatibus factæ confirmantur, novæque largitiones ab ipso rege adduntur, inserta bulla Leonis (IX[mi]) papæ (data 1050). [In introductione ita loquitur rex: "Scire vos volo, quoniam tempore avorum meorum, patrisque mei, multa et gravia bellorum pericula afflixerunt gentem Anglorum, et ipsos, tam a suis quam ab extrancis concitata, adeo ut pæne periclitata sit

hæreditaria regum successio, magnumque interstitium inter fratrem meum Eadmundum, qui 1065.
patri meo mortuo successit, meque habitum sit, invadentibus regnum Suuegeno et Cnuto filio ejus, regibus Danorum, ac filiis ipsius Chnuti Haroldo et Hardechnuto; a quibus etiam alter meus frater Aelfredus crudeliter occisus est, solusque sicut Joas occisionem Otholiæ, sic ego illorum crudelitatem evasi".] Inter subscribentes occurrunt: Eadgitha regina, Leofwinus dux, Gyrth dux, Haroldus dux. — Apud *Westmonasterium*, V. cal. Januarii, die sanctorum Innocentum, indictione III^tia; anno Edvardi regis vigesimo quinto, dominicæ incarnationis MLXVI.

Dart Westmonasterium Vol. II. Append. p. V—VIII. Monasticon Anglicanum I. 59—62, (ex autographo in biblioth. Hattoniana). Wilkins Concilia Magnæ Britanniæ Tom. I. p. 316—18. Epit. in Spelmannni concil. I. 628—29. et apud Reyner, apostol. Benedictinor. in Angl. p. 66—68. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IV. 331.

[140.] Edwardi Anglorum regis charta, qua "consvetudines et donationes pecuni- 28. Decbr.
arum" ab antecessoribus suis in monasterium Westmonasteriense collatas confirmat, insertis literis suis ad Nicolaum (II^dum) papam et ejus responso, ad hanc rem pertinentibus. Dicitur ecclesia Westmon. neglecta penitus et destructa visa esse, "per frequentes incursiones barbarorum et maxime Danorum (qui patre meo Ethelredo vivente inruptionem in Angliam fecerant, et eo mortuo cum fratre meo Edmundo dimidium regni sub amicitiarum pactione tenuerunt, fratremque alium Alfredum miserabiliter interemtum enecaverunt)". Inter nomina subscripta occurrunt: Osbernus, regis capellanus, Haraldus dux, Gud (Girð?) comes, Leofwinus comes, Siwardus miles, Colo miles. — Stabilita apud *Westmonasterium* V. cal. Januarii, die sanctorum Innocentum, indict. tertia, anno regni Edvardi XXV^to, anno dominicæ incarnationis millesimo sexagesimo sexto.

Spelmanni Concilia I. 632—36. Dart Westmonaster. Vol. II. Append. p. VIII—XI. Wilkins Concilia magnæ Britanniæ I. p. 319—322. Reyner apostolatus Benedictinorum in Anglia p. 68—71. Epit. apud Alford, Annall. eccl. Angl. (sub anno 1060), III. 557—58. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IV. 278 (ad ann. 1060).

c. 1067. c. 1067.

[141.] Kong Wilhelm (Conquestors) Brev til Biskop Aylmer m. fl., samt alle Thaner i Suffolk, hvorved Klosteret i Edmundesbiri erholder Privilegium "þat þe sokne þas Nigend halfhundredes lige into þen halege ministre at seynt Eadmundes biri", og forbyder Kongen Alle, "eiþer englissce or fransschissen or denischen", at gjöre Indgreb i dette saaledes tilstaaede Privilegium. — Uden Aar. (Normannsk).

Hickes Dissertatio epistolaris (Thesaur. Tom. III.) p. 65. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IV. 377.

1073. 1073.

[142.] Alexandri (II^di) papæ bulla, qua Liemaro archiepiscopo Hammaburgensi 2. Febr.
et successoribus ejus suprematiam in episcopos "Norvenorum, Danorum, Sveonum, nec non omnium septentrionalium partium" confirmat, et "legationem...archiepiscopalemque potestatem in omnia regna septentrionalia, Danorum scilicet, Svenorum, Norvenorum, Islandicorum, et omnium insularum his regnis adjacentium" ipsi et successoribus concedit. — IV. non. Februar. indictione V. (XI?) per manum Hildebrandi cancellarii (sine anno).

Staphorst. Hist. Eccles. Hamb. I. Theil, 1. Bd. p. 411—12. Liljegren Dipl. Svec. I. no. 23. p. 39—40. Epitome in: Grönlands hist. Mindesm. III. 76—77. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IV. 425—126.

28. April. [143.] GREGORII (VII^{mi}) papæ epistola (encyclica) ad Svenonem Danorum regem, ubi mortem Alexandri papæ (II^{di}) et suam in pontificatum electionem indicat. — *Romæ*, IV. cal. Maji, indict. undecima (sine anno).

Mansi collectio conciliorum Tom. XX. 63.

1075. **1075.**

25. Januar. [144.] GREGORII (VII^{mi}) papæ ad Svenum Danorum regem literæ, ubi queritur quod ad se non scripserit; hortatur ad justam regni administrationem; significat legatos ad eum missos, ea de causa, ut satisfacerent de iis, quæ ab Alexandro pontifice petierat (videlicet de archiepiscopatu erigendo et aliis rebus), ob Germaniæ perturbationem esse reversos; rogat, ut nuntios ad se mittat, et filium suum apostolicæ sedis ducem contra quosdam hæreticos constituat. — *Romæ*, VIII. calend. Febr. indictione XIII. pontif. anno II.

Inter epistolas Gregorii VII^{mi} Libr. II. ep. LI; Labbei concilia Tom. XII. 330—37. Binii Concilia Tom. III. P. II. p. 295. Mansi collectio conciliorum Tom. XX. 164—65. Johannis Magni Metropolis p. 26 (cum indict. XIV.). Örnhjelm Hist. Sveon. lib. III. 21, 10—19. p. 916—17. (cum indict. XII.). Interpr. Dan. in: Suhm Hist. af Danmk. IV. 451—53.

17. April. [145.] GREGORII (VII^{mi}) papæ ad Suenonem Danorum regem literæ, ubi queritur de principum erga Romanam ecclesiam inobedientia, laudat vero ipsum et gentem ab eo moderatam, quod semper debitam reverentiam matri omnium ecclesiarum præstet. Rogat, ut sibi per legatos significare velit, an nunc eadem, quæ ab Alexandro II^{do} petierat, optet. — *Romæ*, XV. cal. Maji, indictione XIII. (sine anno).

Inter epistolas Gregorii VII^{mi} Libr. II. ep. LXXV.; Labbei Concilia Tom. XII. 355. Binii Concilia Tom. III. P. II. p. 304. Mansi collectio conciliorum Tom. XX. 184—85. Johannis Magni Metropolis p. 27. Oernhjelm Hist. Sveon. Libr. III. 21, 21—28. p. 317—18. Dan. interpr. in: Suhm Hist. af Danmk. IV. 455—457.

[146.] Lanfranci archiepiscopi epistola ad Walcherum episcopum Dunelmensem, cui inter alia certissimum DANORUM in Britanniam adventum nunciat. — Sine anno.

Bibliotheca max. Patrum, Lugd. 1677. T. XVIII. p. 812, a. Cfr. Suhm Hist. af Danm. IV. 441.

1077. **1077.**

6. Novbr. [147.] GREGORII (VII^{mi}) papæ ad regem Daniæ literæ, ubi exemplum patris ejus laudat, idemque imitari hortatur, deinde rogat, ut ecclesiam in Dania constitutam protegere velit atque de negotiis, quæ coram pontifice perfici vellet, nuntios mittat. — *Romæ*, VIII. id. Novembr. indictione prima (sine anno).

Inter epistolas Gregorii VII^{mi} Libr. V. ep. X; Labbei Concilia Tom. XII. 414—15. Binii Concilia Tom. III. P. II. p. 329. Baronii annal. eccles. ad ann. 1077. LXXVI. Tom. XVII. p. 466. Mansi collectio conciliorum, Tom. XX. 244—45. Dan. interpr. in: Suhm Hist. af Danm. IV. 584—87.

1078. **1078.**

15. Decbr. [148.] GREGORII (VII^{mi}) papæ ad Olaum, Norvegorum regem, literæ, ubi eum rogat, "sicut et regi Danorum denuntiavimus", ut de junioribus suis et nobilibus terræ suæ nonnullos ad sedem apostolicam mittat, ut ibi edocti et inde reversi res ecclesiasticas reformare possent. Præterea scribit sibi relatum esse, quod fratres regis Danorum ad eum se contulerint, ut ejus

copiis nitentes fratrem ad regnum secum dividendum cogere possent, quibus in talem finem 1078.
auxilium ferre dehortatur. — *Romæ*, XVIII. cal. Januarii, indict. II. (sine anno). 15. Decbr.

Inter epistolas Gregorii VIImi Libr. VI. ep. XIII; Labbei Concilia Tom. XII. 436—37. Binii Concilia Tom. III. P. II. p. 338. Baron. Annal. eccl. ad. ann. 1078. XXXII. Tom. XVII. p. 480—81. Mansi collectio concilior. Tom. XX. p. 267—68. Johannis Magni Metropolis p. 27—28 (cum die XVIII. calend. Junii). Epit. ap. Oernhjelm, Hist. Sveonum Libr. III. 21, 40—47. p. 320—22. Dan. interpr. in: Suhm Hist. af Danm. IV. 590—93.

1079. 1079.

[149.] Gregorii (VIImi) papæ ad Aconum (Araldum) regem Daniæ literæ, ubi 15. Octbr.
officium ejus erga Romanam ecclesiam laudat, optatque ut prudentem clericum aliquem Romam nuntium mittere velit, ut de gentis suæ moribus et consvetudinibus papam edoceret, et apostolicæ sedis mandata referret. — *Romæ*, idibus Octobris (sine anno).

Inter epistolas Gregor. VIImi Libr. VII. ep. V; Labbei Concilia Tom. XII. 459. Binii Concilia Tom. III. P. II. p. 348. Baronii Ann. eccl. ad an. 1079. Tom. XVII. p. 492. Mansi collectio concilior. Tom. XX. p. 291. Johannis Magni Metropolis p. 29. Epit. ap. Oernhjelm, Hist. Sveonum Libr. III, 21. 32. p. 319. Quoad nomen regis vide Suhm. Hist. af Danm. IV. 596. not. a.

1080. 1080.

[150.] Gregorii (VIImi) papæ ad Aconum (Araldum) regem Danorum, episcopos, 19. April.
principes, clerum et populum literæ, ubi regem monet exemplum paternum sequi, dolet eos "intemperiem temporum, corruptiones aëris, quascunque molestias corporum ad sacerdotum culpam transferre"; hanc "pestiferam consvetudinem" exstirpare jubet, et præterea: ut "in mulieres, ob eandem causam simili immanitate barbari ritus damnatas, quicquam impietatis faciendo" sibi fas esse non putent. — *Romæ*, XIII. cal. Maji, indictione tertia.

Inter epistolas Gregorii VIImi Libr. VII. ep. XXI; Labbei Concilia, Tom. XII. 472. Binii Concilia Tom. III. P. II. p. 353. Mansi collectio concil. Tom. XX. 304—5. Johannis Magni Metropolis p. 29—30. Epit. ap. Oernhjelm Hist. Sveonum Libr. III. 21, 33—39. p. 319—20. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IV. 598—600.

1081. 1081.

[151.] Willielmi, Anglorum regis, diploma, quo Canuti regis privilegia, monasterio 31. Maji.
Edmundiburgo data, confirmat, et præcepta regum Anglorum, "Eadmundi, Canuti, Hardecanuti atque illustris Eadwardi", quæ hoc monasterium a suprematia episcoporum emancipparunt, corroborat. — Apud *Wintoniam*, prid. calend. Junii, indict. IVta, anno XV. Willielmi regis.

Monasticon Anglicanum I. 288—89. Epitome apud Wanley, in catal. biblioth. Anglosax. (Hickes Thesaur. II. 259.) ex cod. chart. August IIdo biblioth. Cottonianæ. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IV. 623.

1082. 1082.

[152.] Willielmi Dunelmensis episcopi diploma de restauratione ecclesiæ sancti Cuthberti, quam "crudelis barbarorum (Danorum) manus, et alia circumquaque loca", vastaverant, et "nobilem illius coenobii (Lindisfarnensis) coetum, ausu sacrilego" neci tradiderant. Inter

1082. testes inscriptos occurrit Osbernus Exoniensis episcopus, SIVARDUS BARN, Wlnotus Haraldi regis germanus. — *In concilio Londoniensi.*

Monasticon Anglican. I. 42—44. Cfr. Hickes Dissert. epistol. (Thesaur. III.) p. 73; Suhm Hist. af Danmk. IV. 629.

1084.

1084.

[153.] Willielmi regis diploma "ut canonici sæculares de ecclesia beati Cuthberti amoveantur et monachi in ipsam introducentur". Inter nomina subscripta occurrit signum SIWARDI BARN. — *Apud Westmonasterium* in concilio, anno Willielmi regis XVIII.

Monasticon Anglican. I. 44. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IV. 629.

1085.

1085.

12. Maji. [154.] CANUTI quarti Magni regis filii literæ dotatoriæ, factæ basilicæ Sancti Laurentii Lundensi. — *Lundi,* XII. cal. Junii, indict. VIII. epact. XXII, concurr. II, anno regni V.

Stobæus Tria monumm. antiqua Lundensia p. 20—21. Sommelius de templo cathedr. Lund. p. 12—14 (cum die XI. cal. Junii). Thorkelin Dipl. Arna-Magn. I. p. 1—2. Langebek Scriptt. III. 425—28. Suhm Hist af Danmk. IV. 781—82. Liljegren Dipl. Svec. I. no. 26 p. 42—44.

1090.

1090.

[155.] Charta, qua ADELA Danorum regina partem silvæ suæ in Harlebec ecclesiæ Remensi Theoderici confessoris, "cujus virtutum famosissimam laudem a multis didici, ob animæ domini regis remedium et omnium antecessorum nostrorum", dono dedicat. Charta data est per manum Wulfranni cancellarii reginæ. (Donationem reginæ confirmasse dicitur frater ejus Robertus, Flandriæ comes, ad bellum sacrum proficiscens anno 1096). — *Harlebec,* IV. calend. Octbr., indict. XIII. epact. VIII, regnante Philippo Francorum rege anno XXXI. anno archiepiscopi domini Raynaldi VII. Radulfo regente feliciter ecclesiam anno III.

Marlot Metropolis Remensis Historia (Insulis 1666. Fol.) Tom. II. p. 182—83. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IV. 755.

[156.] Instrumentum de restauratione monasterii "in loco qui olim Streoneshale vocabatur, deinde Prestebi appellabatur, nunc vero Witebi vocatur", per Reinfridum monachum de Ewesham, strenuum militem Willielmi bastardi Anglorum regis, qui "cum cognovisset, quod sanctus ille locus a crudelissimis piratis INGWAR et UBBA, ducibus Alariorum et DANORUM, cum provincia Northanymbrorum feroci depopulatione esset devastata, a quibus etiam rex sanctus Edwardus decollatus est, ac deinceps per ducentos et eo amplius annos vacabat religio monachorum et sanctimonalium in eodem loco, compunctus est corde". — Sine anno.

Monasticon Anglican. I. 73—75. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IV. 757.

1097-1106.

1097—1106.

[157.] Eadgari Scotorum regis charta, qua villam Swintun et privilegia quædam ecclesiæ s. Mariæ apud Coldingaham et monachis ibi degentibus concedit; testibus: THOR LONGO, Cnut Carl sun, Swein Ulfkillsun, Uuiæt (v. Uinet) hwite. — Sine anno.

Facsimile cum sigillo regis et enodatione ap. Anderson, Diplomata et Numismata Scotiæ, no. 3. Beda ed. Smith, Appendix p. 760—61.

1104. 1104.

[158.] Anselmi archiepiscopi Cantuariensis ad Atserum archiepiscopum Lundensem literæ, ubi dicit se negotium ab Atsero sibi commendatum apud Albricum cardinalem confecisse; gratulatur deinde, et deo gratias agit, quod archiepiscopalem dignitatem in Dania assecutus sit, simulque rogat, ut alienigenas ab ordine ecclesiastico retineat. — Sine anno.

Anselmi Epp. libr. IV. ep. 90. Opp. (ed. II.) p. 448. Capitull. Regg. Francc. Append. ed. Baluz. II. col. 1556. Mansi collectio conciliorum Tom. XVIII. 1027. Staphorst Hist. eccl. Hamb. I. Th. 1. Bd. p. 524—25. Pontoppidan Annall. eccl. Dan. I. 341. Liljegren Dipl. Svec. I. no. 27. p. 44. Dan. interpr. in: Suhm Hist. af Danm. V. 140.

1107. 1107.

[159.] Nicolai regis literæ, in compendium redactæ, quibus ecclesiæ Sti Canuti Ottoniensi quadraginta marcas annuatim solvi jubet. — Sine anno.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 243. cfr. p. 314. Cfr. Suhm Hist. af Danm. V. 158. 216.

1107 vel post. 1107 vel post.

[160.] Charta, qua Thor longus sancto Cuthberto et monachis ejus ecclesiam in Ædnaham cum una carucata terræ dono dedicat, pro anima regis Ædgari et patris ejus atque matris, fratrum et sororum, pro redemptione fratris sui (Thori) Lefwini, et pro salute corporis sui et animæ. — Sine anno.

Facsimile apud Anderson, Diplomata et Numismata Scotiæ. Beda, ed. Smith, Append. p. 763.

[161.] Thori longi ad Davidem comitem Scotum literæ, in quibus eum rogat, ut donum suum de ecclesia Ednahamensi confirmare velit. — Sine anno.

Facsimile ap. Anderson, Diplomata et Numismata Scotiæ. Beda ed. Smith, Append. p. 763.

1110. 1110.

[162.] Epistola Adelgorii archiepiscopi Magdeburgensis et plurium ad episcopos Saxoniæ, Franciæ, Lotharingiæ, Flandriæ, ut mittant auxilia adversus paganos, qui christianos crudelissime ceciderant, addentes: "ad hoc bellum devotas offert manus cum populo suo rex Dacorum et alii principes per circuitum". — Sine anno.

Martene et Durand Veterum Scriptorum Collectio Tom. I. 625—27. Schöttgen u. Kreysig Diplomat. Nachlese I. Bd. 3. Th. p. 553—59. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. V. 172—74.

c. 1110. c. 1110.

[163.] Paschalis (IIdi) papæ ad N. archiepiscopum Poloniæ literæ, ubi se ei pallium archiepiscopale non prius traditurum esse dicit, quam juramentum fidelitatis et obedientiæ præstiterit. In his literis scribit: "Numquid non ultra vos Saxones, Danique consistunt? Et tamen eorum metropolitani et idem juramentum asserunt, et legatos apostolicæ sedis honorifice tractant, et in suis necessitatibus adjuvant, et apostolorum limina per legatos suos, non tantum per triennium sed annis singulis visitant". — Sine anno.

Baronii ann. eccl. ad ann. 1102. VIII—XI. Tom. XVIII. p. 141—42. Mansi collectio conciliorum Tom. XX. 981—86. (ad ann. 1109—1118). Binii Concilia Tom. III. P. II. p. 425. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. V. 177.

1113. **1113.**

6. April. [164.] Henrici imperatoris diploma, quo, ob interventum plurium episcoporum, inter alios "Geroldi Rifensis" (i. e. Ripensis), abbatiæ s. Maximini in suburbio Trevirorum bona restituit, quæ Emicho comes et Gerlach filius ejus inique retinuerant. — *Vormatiæ,* ipso die paschæ, VIII. id. Aprilis, indict. VI. regni anno XIII. imper. vero II.

Martene et Durand Vett. scriptt. collect. I. 632. Hontheim Historia Trevirensis diplomatica I. 498.

1117. **1117.**

[165.] Nicolai regis privilegia, data ecclesiæ S[ti] Canuti et fratribus Othenis. — Sine anno.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 2. 315. Cfr. Langebek Scriptt. I. 271. Suhm Hist. af Danmk. V. 218.

[166.] Paschalis (II[di]) papæ bulla, qua fundationem monasterii Othoniensis confirmat. — Sine anno et die.

Pontoppidan Annall. I. 347—49. Thorkelin Diplomatar Arna-Magn. I. p. 244. cfr. p. 315. Bulla data est Anagniæ III. id. Octobr. an. 1117; vid. Suhm Hist. af Danmk. V. 220. Langebek Scriptt. I. 271.

1118. **1118.**

16. Martii. [167.] Gelasii (II[di]) papæ ad clerum et principes Galliæ epistola, ubi de facinore imperatoris queritur, quod "statim, die videlicet post electionem nostram quadragesimo quarto, Bracarensem episcopum, anno præterito a domino prædecessore nostro Paschale papa in concilio Beneventi excommunicatum, in matris ecclesiæ invasionem ingessit". Inter eos qui a partibus imperatoris steterant dicitur fuisse "Euzo, (all. Teuto v. Teuzo) qui multo per Daciam tempore debacchatus est". — *Caitæ,* XVII. cal. *Febr.* (corrig. *Aprilis*).

Simeon Dunelmens. de gestis regum Anglor. ap. Twysden, Hist. Anglicanæ scriptt. I. col. 239. Eadmeri Hist. Novorum ed. Selden p. 122. Binii Concilia Tom. III. P. II. p. 458. Baluzii Miscellan. III. 495. cfr. 498. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. V. 227.

1121. **1121.**

[168.] Nicolai regis literæ in compendium redactæ, quibus ecclesiæ Christi et S[tæ] Mariæ et martyrum S[ti] Albani atque S[ti] Canuti Othense offert sextam partem piscaturæ in Löneburg. — Sine anno.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 243. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. V. 237.

1129. **1129.**

29. Decbr. [169.] Honorii (II[di]) papæ ad regem Daniæ literæ, quibus legatum sedis apostolicæ Gregorium de Crescentio, sancti Theodori diaconum cardinalem, juxta precum regis instantiam et promissionem papæ in Daniam missum "ut exstirpet nociva et plantet salubria" — regi commendat. — *Laterani,* IV. cal. Januarii, pontif. anno V[to].

Baronii annal. eccles. ad ann. 1129. II. Tom. XVIII. p. 422. Mansi collectio concilior. Tom. XXI. 321—22. Binii Concilia Tom. III. P. II. p. 469. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. V. 321. — Ad ann. 1220. referendæ et Honorio III[tio] papæ tribuendæ sunt; vid. literas ad h. a. relatas.

1133.

1133.

[170.] Asceri archiepiscopi Lundensis diploma de dedicatione criptæ "majoris ecclesiæ Lundensis, in honorem sancti Johannis baptistæ omniumque patriarcharum et prophetarum Christi", anno 1123. indict. prima, pridie calend. Julii, et de donatione quorundam bonorum in sustentationem fratrum prædictæ ecclesiæ. — VII. idus Januar. indictione XI. 7. Januar.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 28. p. 41—46.

[171.] Innocentii (II[di]) bulla ad Adalberonem archiepiscopum Hammenburgensem, ubi dicitur Hammaburgensis apud papam, et prædecessores ejus antea, questus fuisse de inobedientia Asceri Lundensis et aliorum Daniæ episcoporum, et hi ab antedictis prædecessoribus Calixto et Honorio moniti, ut aut archiepiscopo Hammaburgensi quasi metropolitano obedirent, aut causam, cur non facere vellent, coram sede apostolica dicerent, in pertinacia mansisse, quare "ad formam privilegiorum Gregorii, Sergii, Leonis, Nicolai, Benedicti et Adriani, episcopatus Daciæ, Sueciæ, Norweigiæ, Farriæ, Gronlandiæ, Halsingal(an)diæ, Islandiæ, Scridiuindiæ et Slavorum" suprematiam ecclesiæ Hammaburgensi confirmat. — *Romæ* apud Montem Aventinum, VI. calend. Junii, indict. XI. pontific. anno IV[to] (al. III[tio]). 27. Maji.

Phil. Cæsar de triapostol. septentrion. (append. in Fabricii memor. Hamburgens. II. p. 776—80). Goldasti collectio constitt. imperr. II. 48—49. Privil. archieccl. Hammab. ap. Lindenbrog. Scr. rer. Germ. no. XXXVIII. p. 150. Örnhjelm Hist. Sveon. lib. IV. I. 119—26. p. 390—91. Lünig T. R. A. vol. XVI. Spicil. eccl. I. Contin. I. Anh. p. 95—96. Labbei Concilia X. 953—54. Staphorst Hist. Eccl. Hamburg. I. Theil, 1. Bd. p. 532—33. Pontoppidan Annall. I. 355. Mansi collectio concilior. XXI. 399. Liljegren Dipl. Svec. I. no. 29. p. 46—47. Epit. in: Grönlands hist. Mindesm. III. 78—79. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. V. 425—428.

[172.] Innocentii (II[di]) papæ ad Nicolaum Danorum regem literæ, de restitutione episcopatuum Daniæ sub suprematiam archiepiscopi Hamburgensis, quemadmodum in privilegiis "Sergii, Gregorii, Leonis, Benedicti, Nicolai et Hadriani Romanorum pontificum continetur". — *Romæ*, ap. mont. Aventinum, VI. calend. Junii (sine anno). 27. Maji.

Phil. Cæsar de triapostol. septentr. (append. in Fabricii memor. Hamburg. II. p. 781—82). Mansi collectio conciliorum Tom. XXI. 399—400. Staphorst Hist. eccl. Hamb. I. Theil, 1. Bd. p. 533—34. Pontoppidan Annal. eccl. Dan. I. 353.

[173.] Innocentii (II[di]) papæ ad Ascerum episcopum Lundensem literæ, jubentes ut A(dalberoni) Hamburgensi archiepiscopo ut metropolitano suo in omnibus pareat. — *Romæ*, apud montem Aventinum, VI. calend. Junii (sine anno).

Phil. Cæsar de triapost. septentr. (append. in Fabricii memor. Hamburg. II. p. 782—83. Staphorst Hist. eccl. Hamb. I. Theil, I. Bd. p. 534. Pontoppidan Annal. eccl. Dan. I. p. 354. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 30. p. 47.

[174.] Innocentii (II[di]) papæ ad Magnum Daniæ (Sveciæ?) regem literæ, in quibus ei rogando mandat, ut A. Hammaburgensi archiepiscopo tanquam metropolitano "humiliter" pareat. — *Romæ* apud montem Aventinum, VI. cal. Junii (sine anno).

Phil. Cæsar de triapostol. septentr. (append. in Fabricii memor. Hamburg. II. p. 783—84). Cfr. Suhm Hist. af Danmk. V. 425.

1135.

1135.

[175.] Erici Danorum regis, Erici filii, literæ de fundatione præbendæ canonicalis in ecclesia Lundensi. Hoc factum esse dicitur consentiente et collaudante Malfride regina, et 6. Januar.

filio regis Svenone, præsentibus Ascero archiepiscopo Lundensi, et Ottario Bergenensi. — *Lundis,* VIII. id. Januarii, indictione XIII. regni anno IV.

Suhm Hist. af Danm. V. 649—50. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 33. p. 48—49.

29. Novbr. [176.] Literæ, quibus Eskillus, episcopus Roëskildensis, fundat monasterium Nestvediense ordinis Scti Benedicti, ex mandato Petri Botilldis filii ejusque matris et fratrum Hemmingii atque Georgii. — In villa *Næstveth,* d. III. cal. Decembr. indict. XIII. imperante Lotharo Romanorum Cæsare Augusto, anno V. Erici Danorum regis, episcopatus ... Eskilli, Roskildensis ecclesiæ ... episcopi anno II.

Thorkelin Dipl. Arna-Magn. I. p. 5. Pontoppidan Annall. I. 359—61. Epit. ap. Langeb. Scriptt. rer. Dan. IV. 313. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. V. 484—486.

[177.] Erici secundi Daniæ regis diploma, quo fratribus Ringstadiensibus singulis annis decem marcas ex censu "Mitsommersgeld", prætereaque duos mansos in Biarge, duos mansos in Amaca, in Gly et Almstofft, et dimidium nemoris Ringstadiensis confert, in memoriam quod frater ejus Canutus Ringstadi sepultus erat. — *(Ringstadi)* in ecclesia b. Mariæ.

Dän. Biblioth. III. 126—27. Thorkelin Dipl. Arna-Magn. I. 4.

1136.

1136.

Decembri. [178.] Conventio inter congregationes S. Laurentii, S. Crucis et omnium Sanctorum, inita circa exequias fratrum dictorum monasteriorum. — *(Lundis)* in claustro s. Laurentii, mense Decembri.

Langebek Scriptt. III. 471—72.

[179.] Capituli Stabulensis charta, qua Wiboldo abbati villam suam Bovianicum, in solitudinem redactam, in qua "tempore persecutionis Danorum" corpus S. Remacli latuerat, restaurandam, et ad vitæ dies libere disponendam concedunt, addita monitione, ut cum singulari desiderio et honore memoriam ejus (S. Remaclii) foveat. — Indict. XIV.

Martene et Durand. Scr. vett. etc. Collectio Tom. II. 94—95.

1137.

1137.

[180.] Guibaldi abbatis Casinensis ad Lotharium imperatorem epistola, in qua calamitates monasterii Casinensis ei exponit, auxiliumque ejus et protectionem implorat, ceterum allegans ad relationem Petri diaconi, "epistolæ hujus dictatoris", quem in Alemanniam, Saxoniam, Daciam, Sveviam ac Lotharingiam mittere decreverat (scilicet ad pecunias in subsidium monasterii contrahendas).

Martene et Durand. Scriptt. vett. Collectio Tom. II. 183—86. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. V. 536—537.

1138—39.

1138—1139.

[181.] R(iculfi) episcopi Othoniensis et *B.* prioris, totiusque conventus literæ, quibus jura et societatis ratio, quæ inter ecclesiam Othoniensem et Eveshamensem, fratresque in utroque loco ordinatos, si ex uno conventu in alterum venirent, servari deberet, ordinantur. Subscripserunt: Riculfus episcopus, Riqui episcopus (Roskildensis) et Illuch episcopus (Arhusiensis). — Sine anno.

Monasticon Anglicanum I. 150. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. V. 561—563.

1139.

1139.

[182.] Innocentii (II[di]) papæ bulla, qua, ex optatu Ormi, prioris ecclesiæ Ringstadensis, hanc ecclesiam sub B. Petri et sua protectione suscipit, possessionesque, quas juste et canonice possidebat, confirmat. — *Laterani*, calend. Mart., pontif. anno X. indict. II. an. MCXXXVIII. 1. Martii.

Dän. Biblioth. III. 127—130. Thorkelin Dipl. Arna-Magn. I. p. 8—9. — Pro ann. MCXXXVIII. legi debet ann. MCXXXVIIII. ut patet non solum ex notis chronologicis (ann. pontificat. X. et indict. II.) bullæ adscriptis, sed etiam ex Hamsfortii chronolog. secunda (Langebek. Scriptt. I. 273) et Langebekii apographo hujus bullæ ex diplomatario Ringstadiensi desumto. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. V. 559.

[183.] Eskilli archiepiscopi Lundensis privilegia, in compendium redacta, monachis Othiniensibus data. — *Lundis*, VI. id. Augusti ann. MCXXX. 8. Augusti.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 245. cfr. 317. Cfr. Langebek Scriptt. I. 273. Suhm Hist. af Danm. V. 559—561.

1140.

1140.

[184.] Literæ, quibus Ericus rex, ex rogatu domini Petri et fratrum ipsius Georgii et Hemmingi, monachis in coenobio Nestweith offert forum villæ prædictæ ac omnia fori jura, "nominatim autem trium marcarum ac quadraginta forisfacturam", Mithsumereschield, etc. — *Eggeslef*, XII. cal. April., indict. III. 21. Martii.

Pontoppidan Annal. I. 364—66. Thorkelin Dipl. Arna-Magn. I. p. 9—10. Suhm Hist. af Danmk. V. 651—52. Epit. ap. Langebek, Scriptt. IV. 337 et ap. Melchior, Herlufsholm p. 9.

[185.] Erici regis literæ, quibus Hermanno episcopo offert curiam in Brunbi, molendinum in Lugen, omnem justitiam regalem de Litelhereth et dimidio Smureimshereth, X marcas ex Mitsommersgelt de Lunda atque villam Willingaroth. — *Lundis*, in domo archiep. et in domo Siunde (sine anno).

Thorkelin Dipl. Arn. Magn. I. p. 7. Langebek Script. IX. . Cod. Esrom. fol. LXIIII. b. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. V. 570—71.

1141.

1141.

[186.] Adelberonis Hamburgensis archiepiscopi diploma, quo Wicelino et fratribus in Novo-Monasterio in villa Wipenthorp Holsatensi decimas ex nonnullis villis concessit. Testes adscripti sunt: Sivardus Obsalensis episcopus, Occo Slesvicensis episcopus. — *Bremæ*, V. id. Julii, regnante Conrado tertio, anno ordinationis Adelberonis XVIII., indict. IV. 11. Julii.

Lindenbrog Hist. archiep. Bremens. p. 114—115. Privil. archieccles. Hammab. ap. Lindenbrog, Scriptt. rer. German. no. XLI. p. 151—52. Lünig Teutsch. Reichsarchiv Vol. XVI. Spicil. eccl. I. Contin. 1. Anh. p. 97. Staphorst Hist. eccl. Hamb. 1. Th. 1. Bd. p. 541—42.

[187.] Erici regis literæ, in compendium redactæ, quibus monachis Othiniensibus XXX marcas de insula Sild, annuatim præstandas, concedit. — *Othense*, in eccl. S[ti] Canuti VII. id. Decembr. 7. Decbr.

Thorkelin Dipl. Arna-Magn. I. p. 246.

[188.] Erici regis literæ, quibus Livonem (vel *Linonem*) præpositum jubet servare pactum initum inter ecclesiæ S[ti] Albani parrochianos et monachos S[ti] Canuti, secundum quod fratres pro jure in ecclesia Albani IV marcas census æstivalis a rege quotannis obtinebant. — Sine anno.

Thorkelin Dipl. Arna-Magn. I. p. 247. Cfr. Langebek Scriptt. I. 273. Suhm Hist. af Danmk. V. 580. 543. Vedel Simonsen Bidrag til Odense Byes Hist. p. 99.

1142.

1142.

4. Januar. [189.] Erici regis confirmatio, in compendium redacta, piscationis, ecclesiæ Sancti Canuti Othiniensi a Nicolao rege oblatæ. — II. non. Januarii.

Thorkelin Dipl. Arna-Magn. I. 247—48. Cfr. Langebek Scriptt. I. 273—74.

Aprili. [190.] Conradi secundi (III[tii]) Romanorum regis diploma, quo ecclesiam in Ranshouen, ab avo suo Henrico imperatore fundatam, sub protectionem suam regiam suscipit. Inter testes subscriptos nominatur "Petrus filius regis Danorum" (ↄ: Sveno fil. Erici Emun). — *Wirtzpurch*, indictione IV. regni anno II. (sine die).

Scheid. Origin. Guelficæ Tom. II. p. 477—78. Cfr. Suhm Hist. af Danm. V. 595—96. Böhmer Regesta imperator. Romanor. p. 116. no. 2215.

15. Decbr. [191.] Conradi (III[tii]) Romanorum regis ad Joannem imperatorem Constantinopolitanum literæ, quibus potestatem imperii sui et gloriam ei persvadere conatur, quum omnes adversarios suos jam "potenter in imperiali jure inclinasset"; addens: "ad hoc Francia et Hispania, Anglia, Dania ceteraque regna imperio nostro adjacentia, quotidiana legatione sua cum debita reverentia et obsequio nos frequentant". — *Ratisponæ*, XVIII. cal. (Januarii?). Sine anno.

Ottonis Frisingensis de gestis Frederici I[mi] (Basil. 1569. Fol.) Libr. I. cap. XXIII. p. 206—207.

1145.

1145.

13. Junii. [192.] Heliæ episcopi Ripensis privilegium, canonicis Ripensibus datum, "ut scholas pro voto suo et consilio episcopi ordinent et canonia vacans eorum consilio et consensu collocetur". — *Hæningh*, idus Junii.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 108. Dan. interpr. apud Hvitfeldt, Bispe-Kr. p. 22.

1. Septbr. [193.] Literæ de donationibus, quibus Eskillus, secundus archiepiscopus Lundensis, ecclesiam suam ornaverat, in præbendis fundandis, pluribus rebus pretiosis donandis, et optione præbendarum ordinanda. Testes, quibus præsentibus hæc "dedicatio et inscriptio" edita est, commemorantur: Aszerus Selandiæ, Gislo Liungacopensis, Otgrimus Skaronensis et Hermannus Sleswicensis episcopi, præter plures clericos inferiorum ordinum. — *Lundis*, calend. Septembris, indictione VIII.

Liljegren Dipl. Svec. I. no. 35. p. 51—53. Sommelius de Eskillo archiepiscopo p. 47—50.

[194.] Documentum de omnibus iis rebus, quibus "dominus Eskillus sanctæ Lundensis ecclesiæ archiepiscopus" ecclesiam Lundensem ornaverat, in donatione possessionum, institutione archidiaconatus et thesaurariæ etc.

Liljegren Dipl. Svec. I. no. 34. p. 49—51. Sommelius de Eskillo archiepiscopo p. 44—47.

[195.] Documentum de dedicatione ecclesiæ Lundensis majoris cal. Sept. ab Eschillo Danorum archiepiscopo, astantibus et auxiliantibus Herimanno Slesvicensi, Gislone Ostgotiæ et Oethgrimo Vestgotiæ episcopis. Ecclesia in honorem Mariæ et sancti Laurentii consecrata est. Reliquiæ ibi depositæ enumerantur. Annectitur notitia de dedicatione altaris sinistri ejusdem ecclesiæ ab Eskillo archiepiscopo cal. Septembr. 1146 et de reliquiis sanctorum ibi asservatis. — Indict. VIII.

Kihlgrén (Stobæi præsid.) de nummis et sigillis Lundens. p. 67.

1147 vel ante.

[196.] Litteræ, quibus WILLO (prior) Wibergensis coenobii, et fratres ejusdem monasterii fratribus in domo s. Laurentii spondent, se pro hisce septem officia in communi facturos esse, et unumquemque sacerdotum 3 missas celebraturum esse. — Sine anno. 1147 vel ante.

Langebek Scriptt. III. 472. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VI. 32.

1147.

1147.

[197.] Simonis, comitis de Northamtona, charta, qua terram suam Salterciam, intra terminos (in charta definitos) quos "TURKILLUS DANENSIS per donationem regis CNUT" habuerat, ecclesiæ sanctæ Mariæ de Saltreia et monachis Cisterciensibus, ibi manentibus, dono dedicat. — Sine anno.

Monasticon Anglicanum I. 850—51.

[198.] Alexandri Maufe charta, jussu "domini" ejus Simonis, comitis Northamtoniæ, edita, de terminis Saltreiæ (quam comes ecclesiæ S^tæ Mariæ de Saltreia et monachis Cisterciensibus dederat) tempore THURCHILLI DANEYS et uxoris ejus Hurogundæ et ceterorum possessorum servatis, nec non de privilegiis et immunitatibus (inter alia "de danegeldis") quæ temporibus CNUTI REGIS et ceterorum regum Saltreiæ concessa fuerant. — Sine anno.

Monast. Anglic. I. 851—54.

1148.

1148.

[199.] SVENONIS Danorum regis diploma, quo donationes suas — quibus iteratis vicibus ecclesiam Ringstadensem locupletaverat (inter quas silva Thislund, totum "Mithsommers gield" ex villa Ringstadensi et "Dagswercke" enumerantur) — confirmat. — *Hareldstæd.*

Dän. Bibliothek III. 130—32. Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 11. Cfr. Suhm Hist. af Danm. VI. 14—16.

[200.] SVENONIS Danorum regis diploma, de modo, quo "villa, que Esrom dicitur — cultui mancipata sit divino": acquisiverat nimirum "beatæ memoriæ Eskildus" Lundensis archiepiscopus ab antecessore regis Herico, et usui fratrum substituit; adjecit etiam villam Widilingeruth, ab herede Hermanni episcopi Slesvicensis emtam, quas donationes rex corroborat, et colonos fratrum de omni regio servitio absolvit. — Sine anno.

Thorkelin Diplom. Arna-Magn. I. 12. Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXII. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VI. 33—34. 104.

1151 vel ante.

[201.] Epitome epistolæ Bernardi abbatis Clarevallensis, quoad relationem de visione ESKILLI, postea archiepiscopi Lundensis, donec in Saxonia in ecclesia Hildesemensi studii causa versabatur, eum nimirum, morbo correptum, S. Mariam vidisse et votum fecisse ut de quinque generibus annonæ quinque modios ei redderet, quod vir quidam significare dixit eum V coenobia fundare debere. — Sine anno. 1151 vel ante.

Manrique Ann. Cisterc. ad ann. 1151. cap. XIII. Tom. II. p. 200—201.

1151.

1151.

[202.] EUGENII (III^tii) papæ bulla, qua monasterium de Esrom in suam et b. Petri protectionem suscipit et a decimarum solutione de laboribus, quos propriis manibus aut sumtibus colit, liberat. — *Signie*, IIII. cal. Jan. indict. XV. pontif. an. septimo. 29. Decbr.

Thorkelin Dipl. Arna-Magn. I. 218—19. Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esr. fol. I—II.

1151. [203.] EUGENII (III^tii) papæ decretum, priori et fratribus sanctæ Trinitatis Lundun. datum, statuens, "ut liceat vobis in causis ecclesiæ testimonium ferre, dummodo unus vel duo ex vobis ad agendum et respondendum instituantur; quorum testimonium in causis, quibus actores responsales sunt instituti, non debent admitti". — Sine anno.

Antiquæ collectiones decretalium (Paris. 1609 fol.) p. 40. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VI. 103.

[204.] S(VENONIS) regis Danorum literæ, quibus omnes colonos ecclesiæ Ripensis tam ruricolas quam urbicolas ab omni debito juris regii, quod rurenses Quærsæt, urbani vero Scot et Quærsæt vocant, liberos esse concedit, nec non episcopo Ripensi dimidietatem cujuslibet juris regii civitatis Ripensis, Strandwerch, Forban et jure XL marcarum exceptis, donat. — Sine anno.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 175. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VI. 77. 102—103. VIII. 292, quo ultimo loco Suhmius hoc diploma Svenoni Estrithio tribuit.

[205.] SVENONIS Danorum regis ad Conradum (III^tium) imperatorem literæ, in quibus pro beneficiis gratias agit, rogat deinde, ut locum commodum et tempus cum eo conveniendi designet, securumque ducatum sibi procuret, legationem suam Bremensi archiepiscopo et O. marchioni commisisse dicens, ut "ducis insidias" declinaret. Postremo rogat, ut principes suos ad Slavorum depressionem excitet, et super his quæ digna videantur rescribat. — Sine anno.

Martene et Durand Scriptt. vett. etc. Collectio. Tom. II. 495—96. Meursii Opp. Tom. IX 277. not. Gramm. Vidensk. Selsk. Skrifter II. 201—202. Dan. interpr. in Suhm Hist. af Danm. VI. 112—13 (ad ann. 1152).

[206.] KANUTI Danorum regis ad Conradum (III^tium) Romanorum imperatorem literæ, quibus "non solum regno, verum etiam patrimonio" expulsus auxilium imperatoris implorat "ut, quæ injuste amisimus, gladii vestri severitate rehabeamus". — Sine anno.

Martene et Durand Scriptt. vett. collectio Tom. II. 496. Meursii Opp. Tom. IX. 277. not. Gramm. Vidensk. Selsk. Skrifter II. 200. Dan. interpr. in Suhm Hist. af Danmk. VI. 112 (ad ann. 1152).

[207.] Bernardi abbatis Clarævallensis literæ ad ESKELUM archiepiscopum Lundensem, in quibus negotium ejus ad papam pro virili muniisse se dicit, de ceteris vero negotiis privatis nuncium archiepiscopi, fratrem Wilhelmum, relaturum fore. — Sine anno.

Bernhardi Clarævall. Opera. col. 1633. Pontoppid. Ann. eccl. Dan. I. 484—85. Cypræus Annall. episc. Slesvic. p. 180—81. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 37. p. 55—56. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VI. 130.

1152.

1152.

c. 18. Maji. [208.] Frederici (I^mi) imperatoris codicillus privilegiorum, abbatiæ Corbejensis Vibaldo abbati datus. Testes nominantur: "SVENO REX DANORUM, qui ibidem regnum suscepit de manu domini regis, KNVTT, alter Danus, qui ibidem regnum in manu domini regis refutavit"; præter plures episcopos Germanicos. — *Mersburg*, indict. XV. XV. cal. Junii.

Ludewig Reliqu. Manuscr. II. p. 186—91. Schaten Annales Paderborn. I. p. 793. Martene et Durand Scriptorum veterum collectio Tom. II. col. 613—17. C. F. Paullini dissertationes historicæ (Gissæ-Hassorum 1694 in 4to) p. 21—28. Literæ ORIGINALES diem, quo datæ sunt, non indicant; circa fest. pentecost. autem datæ sunt, vid. Böhmer Regesta Imperator. p. 121. no. 2305. Cfr. Frederici (I^mi) imperatoris ad Ottonem Frisingensem episcopum literæ, quæ res ejus gestas per primum quinquennium regni ejus

breviter enarrant; initio ita regis Danorum mentionem facit: "Post primam unctionem Aquisgrani et acceptam coronam Teutonici regni, generalem curiam Merseburg in pentecoste celebravimus: ubi rex Danorum Petrus ad curiam nostram vocatus venit, et hominio ac fidelitate nobis facta coronam regni de manu nostra suscepit". Otto Frisingens. de gestis Frederici 1mi ap. Urstisium, Germaniæ Historici illustres (Francf. 1585, fol.) p. 403. 1152.

[209.] Henrici Saxoniæ et Bavariæ ducis charta, qua donum ministerialis sui cujusdam, nomine Gebisen sive Gobesen, monasterio Sancti Petri ad Owe (Weissenau) oblatum, confirmat. Inter præsentes nominatur "Rex Swein de Thennemark", qui in introductione ejusdem chartæ dicitur cum rege Frederico et nobilioribus regni Germaniæ Merseburgi pentecosten celebravisse, et negotia reipublicæ pertractasse. — *Merseburg*, in Pentecosten. c. 18. Maji.

Scheid. Origin. Guelf. Tom. III. 411—12. Lünig Spicileg. Eccl. Tom. III. p. 746. Rethmeier Braunschw. Lüneburg. Chron. I. 318.

[210.] Wibaldi abbatis ad E. Bavembergensem episcopum literæ, in quibus ei monita quædam, in legatione ad sedem apostolicam observanda, proponit, inter alia, quod non opus sit, ita ut legatis imperatoris Henrici senioris et postea aliis injunctum fuerit, verba "tanquam appensa et dimensa memoriter retinere"; addens: "ad comparationem aliorum regum, videl. Constantinopolitani, Ungarorum, Danorum, Northvegorum, et aliorum, tam Latinorum quam Barbarorum", principis eorum (sui et episcopi E.) verba humilia esse, et cavendum esse cuique, ne "inter duas et interdum dissidentes potestates, quibus fidei vinculo alligati sumus", distorqueatur.

Martene et Durand. Scr. vett. etc. Collectio. Tom. II. 518—19.

1153. 1153.

[211.] Gaufridi abbatis Claravallensis ad Eskilum archiepiscopum Lundensem literæ, ubi mortem S. Bernardi, abbatis Claravallensis, cum eo communicat. — Sine anno.

Baluzii Miscellanea Tom. V. p. 453—55.

1154. 1154.

[212.] Anastasii (IVti) papæ bulla, qua constitutionem legati Nicolai episcopi Albanensis (Brakespeare), de cathedrali sede Throndensi erigenda et episcopatibus Asloensi, Hammarcopiensi, Bergenensi, et Stavangriensi, nec non insulis Orcadibus, Guthraie (Suðreyjar), insulis Islandensium et Grenlandiæ ei subjiciendis, confirmat. — Transscripta est hæc bulla a prælatis Nidrosiensibus Nidrosiæ VI. cal. Julii 1479. — *Laterani*, .. cal. Decembr. pontif. anno II. indictione III. (melius fort. II.). 30. Novbr.

Thorkelin Diplomat. Arna-Magn. II. 3—7 (ex transscripto). Epit. in: Grönl. Hist. Mindesm. III. 80—81. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VI. 192.

1154 vel post. 1154.

[213.] Eskilli archiepiscopi Lundensis etc. diploma, quo "canonicis sancti Laurentii decimas omnes, tam de terris præbendarum eorum ac beneficiorum, quam et mansionum, perpetuo possidendas" confert. — Sine anno.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 39. p. 58. Epit. in Magni Matthiæ serie episcopor. Lundens. (Hafn. 1710, 8.) p. 38. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VI. 189.

1155—63. **1155—1163.**

[214.] Petri abbatis Cellensis ad Eskillum Lundensem archiepiscopum literæ, ubi refert negotium sibi superiore anno demandatum, nimirum ut frater Rogerius ordinis Carthusiensis in Daniam mitteretur ad locum ordini perquirendum et præparandum, a conventu fratrum ejusdem ordinis bene acceptum esse et petitionem archiepiscopi de hac re auditam. In præteritu commemorat, ordinem Cisterciensem sive Claravallensem "non solum in herbam sed in spicas" excrevisse in Dania, necminus ordinem Præmonstratensem. — Sine anno.

Magna Bibliotheca Patrum (de la Bigne, ed. Colon. Agripp. 1618, Fol.) Tom. XII. p. 552. Petri Cellensis epistt. Libr. I. ep. XXIII. ap. Sirmond. Operr. Tom. III. 1035—38. Manrique Annall. Cisterc. ad ann. 1151. cap. XIII. Tom. II. p. 201. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 36. p. 53—55. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VI. 202—203. VII. 147.

[215.] Petri abbatis S. Remigii ad Basilium et ceteros priores ordinis Carthusiensis literæ, quibus eos hortatur, ut nonnullos ex ordine suo in Daniam mittant, "messis enim multa in Dacia jam alba est ad metendum, sed operarii pauci". — Sine anno.

Petri Cellensis Epistolæ, Libr. V. ep. IX. ap. Sirmond. Operr. Tom. III. 1151. Magna Biblioth. Patrum (de la Bigne, ed. Col. Agripp. 1618, Fol.) Tom. XII. p. 580. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 147—48.

1157. **1157.**

[216.] E(skilli) archiepiscopi Lundensis literæ, "regibus et principibus Daniæ, episcopis, abbatibus, atque universo clero et populo" scriptæ, ubi de vinculis, quibus immerito ab imperatore teneretur, quodammodo gloriatur, mandatque ne de redemtione sua cogitent, cum semel redemptus sit, indignum enim esse, ut sub pretium redigatur, quum pretium suum sine pretio sit. — Sine anno.

Magni Matthiæ Ser. episcopor. Lund. (Hafniæ 1710. 8.) p. 78—81. Hvitfeldt Chronica in 4to, II. 331—34 cum interpretatione Danica. Pontani Rerr. Dann. Historia, Libr. VII. p. 367. Pontoppidan Annall. eccles. Dan. I. 558—59. Münter Vermischte Beyträge zur Kirchengesch. p. 327—28. Münter Kirchengesch. von Dänemark II. 314. Cfr. Suhm Hist. af Danmark VI. 275—78.

[217.] Adriani (IV^ti) papæ ad Fredericum Romanorum imperatorem literæ, quibus imperatorem castigat, quod archiepiscopum E(skillum) Londonensem a Roma revertentem capi et custodia teneri passus sit; de quo negotio et aliis duos ad eum legatos mittit.

Radevic. de Gestis Frederici I^mi imperatoris ap. Urstisium, Germann. Hist. illustres (Francof. 1585. Fol.) p. 460—481.

[218.] Waldemari regis testimonium de scotatione villulæ Vrmisruth et dimidiæ villæ Sande, monasterio Esromensi facta. — Sine anno.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 28—29 (ad ann. 1170). Langebek Scriptt. IX. ... Cod. Esrom. fol. LXXVI. b. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 5—6.

1158. **1158.**

[219.] Frederici (I^mi) imperatoris diploma, quo omnia ecclesiæ Hammaburgensis privilegia, ab imperatoribus, præsertim Carolo Magno, Ludovico Pio et Ottone, concessa confirmantur, nominatim ut sedes metropolitana sit "super omnes ecclesias Danorum, Sueonum, Norwegiorum, Farriæ, Gronlandonum, Hallingolandonum, Islandonum, Scredevindonum" et

omnes partes septentrionales. — *Franckenwort*, XVII. calend. Aprilis, indict. VI. regni anno VI. imperii III. 1158.

Privilegg. archieccles. Hammaburg. ap. Lindenbr. Scr. Rer. Germ. no. XLIX. p. 158—59 et no. LII. p. 160—61. Adam. Bremens. ed. Mader. append. p. 211—14. Tolner Hist. Palatina (Fkfurt. 1700) p. 52. Lünig T. R. A. Vol. XVI. Spicil. Eccl. I. Contin. 1. Anh. p. 101—102. Staphorst Hist. Eccles. Hamburg. I. Theil, 1. Bd. p. 559—61. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 40. p. 59—60. Epit. in: Grönlands hist. Mindesmærker III. p. 84—86.

[220.] ESKILLI archiepiscopi Lundensis literæ, quibus confirmat donationem villæ Wixebothe, ecclesiæ Stæ Mariæ Esromensi factam a Nicolao comite. — D. VI. id. Augusti, epact. XVIII. concurr. II., indict. VI. 7. Augusti.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 13—14. Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CI. b.

[221.] WALDEMARI Danorum regis diploma, quo, a manibus sicariorum liberatus, votum solvit, "Henrico et fratribus ejus eorumque successoribus, secundum Cisterciensem ordinem viventibus, in Roschildensi synodo" datum, villam de patrimonio suo quæ "Withscuele" vocatur cum pertinentiis ad abbatiam construendam conferens. — Sine anno.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. I. 384—385. Dän. Biblioth. VI. 136—38. Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 15. Dan. interpret. in: Danske Magazin I. 136—37. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 6—7. 8.

[222.] Privilegium per regem WALDEMARUM monasterio apud Weng et fratribus ejusdem coenobii (sub regula b. Benedicti famulantibus) concessum. — Sine anno.

Langebek Scriptores V. 240. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 23.

1158—1166. 1158—66.

[223.] WALDEMARI regis literæ, quibus monasterio Esromensi villam Steinholt concedit. — *In castro*, IIII. idus Decembris (sine anno).

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 30—31. Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. LXXVIII. b. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 20. Knudsen Danmk. i Middelald. 1ste Hefte p. 49.

1158—1171. 1158—71.

[224.] ABSALONIS episcopi Roskildensis literæ, quibus decimas episcopales de Ringstedeheret offert monasterio Sorensi. — Sine anno.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 251 (ad ann. 1164). Cfr. Knudsen Danmark i Middelald. 1ste Hefte, p. 30—31. not. 6.

1159. 1159.

[225.] Frederici (Imi) imperatoris ad Rolandum cancellarium (Alexandrum IIItium papam) et cardinales epistola, qua eos ad conventum ecclesiasticum, Papiæ in octava Epiphaniæ indicatum, arcessit. Ad hunc conventum, cui propositum erat schisma de electione papali ortum dirimere, evocatos esse dicit "totius imperii nostri et aliorum regnorum, scilicet Angliæ, Franciæ, Ungariæ, DACIÆ archiepiscopos, episcopos, abbates, et viros religiosos ac deum timentes". — *Cremæ*, X. cal. Novembr. 23. Octobr.

Radevicus de gestis imperat. Freder. Imi apud Urstisium, Germann. Historici illustres I. 510—11. Rerum Gallicarum scriptores ed. Bouquet (Brial 1808) Tom. XV. p. 746—47. Cfr. Suhm Historie af Danmark VII. p. 51—55.

1159. [226.] WALDEMARI Danorum regis literæ, quibus fratribus ecclesiæ Ringstadensis ob remedium animæ suæ et parentum suorum "ecclesiam Hof cum omni adjacenti reditu" donat. — *Othens*, anno incarnationis Dominicæ MCLII.

Dän. Biblioth. III. 132—33. Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 12. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 47—48. 136.

1160. **1160.**

c. 15. Febr. [227.] Frederici (I^{mi}) imperatoris ad Piligrinum Aquilejæ patriarcham literæ, ubi inter alia de rebus Victoris papæ scribit: "jam multa regna Hispaniæ, Ungariæ, DACIÆ, Boëmiæ, Comes quoque Barholi et comes S. Egidii cum tota Provincia et Burgundia ei obediunt, et de die in diem dilatatur et crescit". — Sine anno.

Goldasti collectio constitt. imperr. I. 275—76. (Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 84. Böhmer Regesta Imperator. Romanor. no. 2138. p. 129.)

[228.] Epistola episcoporum in concilio Papiensi congregatorum de electione Victoris papæ IV^{ti} et cassatione Rolandi (Alexandri III^{tii}). Inter consentientes nominantur "REX DANORUM" et "EPISCOPUS RIPENSIS". — Sine anno.

Martene et Durand Thesaur. nov. anecd. Tom. I. p. 447—52. Goldasti collectio constitt. imperr. I. 273—75. Mansi collectio conciliorum Tom. XXI. 1133—38.

1161. **1161.**

19. Junii. (25. Julii?) [229.] Acta concilii Laudensis, de confirmatione Victoris papæ; Dicuntur ibi rex DACIÆ, rex Norvegiæ &cett. literas excusatorias scripsisse, quod non ipsi in concilio adesse possent, et declarasse, se Victorem papam optare, et rata habere quæ in concilio cum aliis ibi præsentibus constituerit. — *Laudæ*, in festo Gervasii et Prothasii.

Goldasti collectio constitt. imperr. III. 340. Binii concilia Tom. III. P. II. p. 530.

[230.] Den Skaanske Kirkeret. (Gl. Dansk).

Trykt i Gotfr. af Ghemens og Hadorphs Udgaver af Skaanske Lov, samt i Thorkelins Saml. af danske Kirkelove S. 1—12. — En gammel latinsk Oversættelse deraf haves hos Ancher, Lovhist. II. 517 ff. og hos Thorkelin, a. Skr. S. 23 ff.

1163. **1163.**

21. Martii. [231.] Literæ BURISII ducis de fundatione monasterii Tutæ Vallis *(Tvis Kloster)*. — Sine die.

Epit. in: Suhm Hist. af Danmk. VII. 720. cfr. 136. 148.

1164. **1164.**

2. Februar. [232.] Alexandri (III^{tii}) papæ privilegium Cisterciensibus datum, quo ipsum "locum de Cistercio" et omnes filiationes ejus (quarum XVI enumerantur, et inter eas "Abbatia de ERIVADO") sub protectione pontificis Romani suscipit. — *Senonis*, IV. non. Februar. indict. XII. pontif. anno VI.

Privilegia ordinis Cisterciensis p. 55 in Henriquez menologio Cisterciensi (Antwerp. 1630. Fol.). Cfr. Suhm Hist. af Danmark VII. p. 171. (Nonne ad an. 1165. referendum?)

5. Augusti. [233.] Alexandri (III^{tii}) papæ bulla ad Stephanum archiepiscopum Upsaliensem, qua episcopatus Scarensis, Lincopensis, Strengnesensis et Arusiensis Upsaliæ tanquam metropoli subjicitur, addito tamen mandato, ut, sicut ipse consecrationem ab ARCHIEPISCOPO

Lundensi accepisset, sic et successores ejus debere, eidemque tanquam primati obedientiam præstare. — Sine anno et die. 1164.

Örnhjelm Hist. Eccles. Sveon. Libr. IV. c. 5. § 11—18. p. 482—84. Pontoppidan Annall. eccles. Dan. I. 396. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 49. p. 70—72. Epit. in Neumanni Historia primat. Lundens. p. 159. Data est hæc bulla sine dubio loco et die eodem, (Senonis, nonis Augusti) quo papa bullam aliam eadem in causa ad episcopos Sveciæ edidit; vid. Liljegren, l. c. p. 72—73. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 177—78.

[234.] Waldemarus rex ecclesiæ Ringstadiensi partem reliquam (quam Ericus rex non dederat) agrorum et decimationem in villa Ringstade, unam mansionem in Liunche, et unam in Bearge, tertiam partem silvæ Arvesne et unum mansum in Benlosse et tres mansos atque dimidium in Meon, justitiamque et exactionem juris regalis in omnes possessiones ecclesiæ tribuit. — *In ipsa ecclesia (Ringstadiensi).*

Dän. Biblioth. III. 133—134. Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 20—21.

[235.] Literæ Alexandri (III^tii^) papæ ad Henricum abbatem et fratres monasterii s. Mariæ de Vitescola, super loco ecclesiæ ipsorum per Eskillum episcopum Arusiensem oblato. — Sine anno.

Langebek Scriptt. V. 241. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 191.

1164—1171. 1164—71.

[236.] Petri abbatis S. Remigii ad Eskillum Lundensem archiepiscopum literæ, quibus Fulconem episcopum ad propagandam religionem christianam inter ethnicos septentrionales missum, commendat. — Sine anno.

Petri Cellensis Epistolæ Libr. VI. ep. XV. p. 252—54. ap. Sirmond. Opp. Tom. III. 1186—87. Magna Biblioth. Patrum (de la Bigne, ed. Colon. Agrip. 1618. Fol.) Tom. XII. p. 589—90. Gruber Origin. Livon. p. 232—33. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 45. p. 66—67. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 196—197.

1166. 1166.

[237.] Literæ Alexandri (III^tii^) papæ ad regem Waldemarum de mutatione claustri de Weng, et de revocatione Eskilli archiepiscopi Lundensis. — Sine anno.

Langebek Scriptt. V. 238—39.

[238.] Literæ Alexandri (III^tii^) papæ ad Absalonem Roskildensem et Tuconem Buralanensem episcopos nec non Radulphum Ripensem, et Svenonem Arusiensem, electos, de mutatione claustri de Weng, et de revocatione Eskilli archiepiscopi. — Sine anno.

Langebek Scriptores V. 239—40.

1166—1181. 1166—81.

[239.] Literæ Alexandri (III^tii^) papæ ad Svenonem, Arus. episc., de decimis per fratres Cisterciensis ordinis sacerdotibus vel aliis clericis secularibus non solvendis. — Sine anno.

Langebek Scriptt. V. 252.

1168. 1168.

[240.] Privilegium Eskilli archiepiscopi Lundensis de translatione claustri de Weng ad Calue. — *(Claræval1æ)* sine anno et loco.

Langebek Scriptores V. 243.

1169.

1169.

4. Novbr. [241.] ALEXANDRI (III^{tii}) papæ ad Absalonem Roschildensem episcopum bulla, qua "curam et administrationem quantum ad spiritualia" insulæ Rugiæ, a Waldemaro rege Daniæ expugnatæ, eidem episcopo committit in perpetuum. — *Beneventi*, II. non. Novembr. an. 1168.

Schröder Wism. Erstlinge p. 72. Franck Alt u. neues Meklenburg (Gustrow 1753. 4.) Libr. III. c. 16. II. p. 105—105. Hvitfeldt D. R. Kr. p. 108. Pontanus lib. VI. p. 252—53. Pontoppidan Annall. I. 107—8. Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 251—52, quo ultimo loco bulla anno caret. Epit. in Baronii ann. eccl. ad ann. 1164. not. Pagii XIII. Tom. XIX. p. 238.

8. Novbr. [242.] ALEXANDRI (III^{tii}) papæ bulla, qua canonicis Ripensibus imperat, ut ad regulam Sancti Augustini revertantur. — *Beneventi*, VI. Ydus Novembris (sine anno).

Langebek Scriptt. VII. 189. Dan. interpret. in: Hvitfeldt Bispe-Krönike ed. in 4. p. 22. in fol. p. 19. German. interpr. in Pontoppidani Annall. eccles. Dan. I. 411. Epit. in: Holberg Danmks. Hist. I. 487.

8. Novbr. [243.] ALEXANDRI (III^{tii}) papæ bulla, qua archiepiscopo Lundensi et toti clero Danico canonizationem Kanutí ducis notam facit, et festum ejus VII. cal. Julii constitutum esse. — *Beneventi*, VI. idus Novembris, anno Domini MCLXX.

Dän. Bibliothek III. 135—36. Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 27 cfr. 327. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 302.

[244.] Johannis Saresberiensis, episcopi Carnotensis, ad Nicolaum de monte Rothomagensi epistola, ubi de ecclesia victrici plura exempla adfert et inter alia hoc: "REX DANORUM suum revocans archiepiscopum, consilio ejus agit omnia, compescit inimicos et eum colit ut patrem". — Sine anno.

Johannis Saresberiensis epistolæ ad calcem epistolarum Gerberti, ed. Paris. 1611. 4. epist. 118 p. 379—80. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 259.

[245.] Petri abbatis Sancti Remigii ad ESKILLUM ARCHIEPISCOPUM Lundensem epistola, qua T. canonicum S. Timothei, et fratrem Hildoini, in partes septentrionales profecturum, ei commendat. — Sine anno.

Petri Cellensis epistt. Libr. V. ep. V. p. 195—96. ap. Sirmond. Operr. Tom. III. 1146—47. Magna Biblioth. Patrum (de la Bigne, ed. Colon. Agripp. 1618, Fol.) Tom. XII. p. 579. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 42. p. 63—64. Cfr. Suhm Hist. af Dnmk. VII. 310.

[246.] Literæ ALEXANDRI (III^{tii}) papæ ad Waldemarum regem, de translatione claustri de Weng ad Calue. — Sine anno.

Langebek Scriptores V. 241. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 301.

[247.] Literæ ALEXANDRI (III^{tii}) papæ ad Absalonem Roskildensem, et Svenonem Arusiensem episcopum de translatione claustri de Weng ad Calue. — Sine anno.

Langebek Scriptores V. 244.

[248.] Literæ ALEXANDRI (III^{tii}) papæ ad Briennum abbatem et fratres de Calue, de translatione claustri de Weng ad Calue. — Sine anno.

Langebek Scriptores V. 244—45.

1170.

1170.

20. Februar. [249.] ALEXANDRI (III^{tii}) papæ literæ protectoriæ, datæ ecclesiæ S^{tæ} Margaretæ de Asmiald. — *Laterani*, X. cal. Mart. (sine anno).

Thorkelin Dipl. Arna-Magn. I. p. 23. cfr. p. 326. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 331.

[250.] Alexandri (III^{tii}) papæ bulla protectoria et privilegia, data ecclesiæ S^{tæ} Mariæ Vibergensi. — *Beneventi*, IX. cal. Martii, indictione III., incarnationis Dñicæ anno MCLXIX. pontificatus anno undecimo. 1170. 21. Febr.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. p. 24—27. cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 330. Error, si quis irrepserit, non in anno, secundum calculum Florentinum, quem Alexander III. secutus est, adscripto, quærendus est (id indictio et annus pontificatus prohibent), sed potius in die vel mense vel loco latet.

[251.] Literæ Alexandri (III^{tii}) papæ ad Waldemarum regem de terra de Culsne et ornamentis ecclesiæ de Weng, in possessione nobilis mulieris Margaretæ illegitime sitis, per eam monasterio de Calve restituendis. — Sine anno.

Langebek Scriptores V. 246.

[252.] Eschilli archiepiscopi Lundensis diploma, quo ecclesiæ S^{tæ} Mariæ de Ringstat capellam unam in Hallandia sitam, cum attinentiis infra terminos parochiæ in Hof, donat. — Sine anno.

Dän. Biblioth. III. 138—39. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 332.

[253.] Absalon episcopus Roskildensis monasterio Esromensi silvam et villulam Tumethorp pro bonis in Giafnetofth et Worethorp assignat. — Sine anno.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 21 (ad ann. 1164). Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. XCIII. b. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 332.

[254.] Waldemarus rex confirmat, ut quicunque deinceps capitalis suæ substantiæ (partem) Ringstadensi ecclesiæ contulerit, liber et immunis sit ab omni regalis justitiæ debito et exactionis jure. — Sine anno.

Danske Magazin I. p. 70.

[255.] Casimirus (I.) dux Slavorum fratribus ecclesiæ sanctæ Trinitatis de Lundis Scanorum venientibus undecim villas juxta fluvium Regam largitur ad monasterium construendum, quod postea Belbuck dictum. — Indictione X. (rect. III.).

Dreger codex diplom. Pomer. (Berlin 1768. Fol.) p. 10—11. Rangonis Pomeran. dipl. (Francof. 1707. 4.) p. 148—50.

1171. 1171.

[256.] Den sjællandske Kirkeret. — *Ringsted*, Onsdagen för St. Jacobi Dag. (Gl. Dansk). 21. Julii.

Bagved Kong Eriks Lov, udg. af Ghemen Kbhv. 1505. 4. Pontoppidan Annall. eccl. Dan. I. 423—35 (med en tydsk Oversættelse). Thorkelin gl. danske Kirkelove S. 13 ff.

[257.] Alexandri (III^{tii}) papæ ad Guillielmum Stranensem (Strengnesensem) episcopum literæ, quibus ecclesiam ejus sub B. Petri et sua protectione suscipit, et specialiter Neeric, sicut a metropolitano episcopi et Eskilo archiepiscopo Lundensi, apostolicæ sedis legato, ei confirmatum erat, ei et ecclesiæ ejus confirmat. — *Tusculani*, VII. id. Septembr. (sine anno). 7. Septbr.

Concilia Labbei et Cossarti Tom. X. col. 1266. Magna Biblioth. Patrum (de la Bigne, ed. Col. Agr. 1618, Fol.) Tom. XII. p. 622—23. Append. ad Petri Cellensis epistt. p. 440—41. Sirmondi Opera Tom. III. 1320—21. Örnhjelm Hist. Eccl. Sveon. Libr. IV. c. 5. § 213—14. p. 538. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 58. p. 86—87. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 386.

[258.] Alexandri (III^{tii}) papæ confirmatio electionis Colonis in episcopum Lincopiensem post Stenar., qui "pontificalem dignitatem in manu — Eskili Londensis Archie- 8. Septbr.

1171. piscopi" — resignaverat, etsi hoc non sine consensu pontificis licuisse dicat. — *Tusculani*, VI. id. Septembr. (sine anno).

Concilia Labbei et Cossarti Tom. X. col. 1265—66. Sirmondi Opera Tom. III. 1319—20. Örnhjelm Hist. Eccl. Sveon. Libr. IV. c. 5. § 203—207. p. 535—36. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 57. p. 85—86.

11. Septbr. [259.] Alexandri (III^{tii}) papæ ad reges et principes, et alios Christi fideles per regna "Danorum, Norwegensium, Guetomorum et Gothorum constitutos" literæ, jubentes, ut ad propagandam religionem christianam in Estonia se accingant, et promittentes "remissionem unius anni — sicut his qui sepulchrum Dominicum visitant concedere consvevimus". — *Tusculani*, III. id. Septembr. (sine anno).

Concilia Labbei et Cossarti Tom. X. col. 1262—63. Magna Biblioth. Patrum, (de la Bigne, ed. Colon. Agrip. 1618 Fol.) Tom. XII. p. 621. Mansi collectio concilior. Tom. XXI. 936—37. Append. ad Petri Cellensis epistt. p. 433—35. Sirmondi Opera Tom. III. 1315—16. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 55 p. 82—83. Örnhjelm Hist. Eccl. Sveon. Libr. IV. c. 5. § 61—64. p. 493—94, ubi, mutato ordine, nomina populorum ita leguntur: "Sveonum, Gothorum, Danorum et Norvegiensium".

17. Septbr. [260.] Alexandri (III^{tii}) papæ epistola ad universos dei fideles per Daniam constitutos, ut Fulconem episcopum Estonum, inopia inter ferocem istam gentem oppressum, opibus suis sublevent. — *Tusculani*, XV. calend. Octobr. (sine anno).

Concilia Labbei et Cossarti Tom. X. col. 1262. Magna Biblioth. Patrum (de la Bigne, ed. Colon. Agripp. 1618, Fol. Tom. XII. p. 321. Mansi collectio concilior. Tom. XXI. 936. Append. ad Petri Cellensis epistt. p. 432—33. Sirmondi Opera Tom. III. 1314—15. Gruber Origg. Livon. p. 235—36. Örnhjelm Hist. Eccl. Sveon. Libr. IV. c. 7. § 77—79. p. 571—72. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 291.

[261.] Absalonis episcopi Roskildensis literæ, quibus jus fratrum Benedictinorum in coenobio St. Mariæ et S. Canuti Ringstadiensi, ad colligendos nummos dictos "Knutsscut", et aliam collectam, dictam "Sanctæ Mariæ Scut" de "vestre Sysle" et "Myadlesysle", confirmat. — Sine anno.

Dän. Biblioth. III. 136—38. Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 29. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 382.

[262.] Eskilli archiepiscopi Lundensis literæ protectoriæ, datæ monachis S^{ti} Canuti Othiniensibus. — *Lundis*, anno incarn. dom. MCLXXI., archiepiscopatus dni. Eskilli anno XXXVIII. (XXXIII?), gloriosi regis Valdemari anno XIV., indictione quarta, epactis XII. (sine die).

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. I. 437—39. Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 253. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 384.

[263.] Absalonis episcopi Roskildensis literæ protectoriæ et privilegia, data monasterio b. Thomæ de Eskilso.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 31—33. Langebek Scriptt. VI. 132—34.

1171—77.

1171—1177.

[264.] Absalonis episcopi Roskildensis literæ, quibus monasterio Sorensi aliquot parochiarum decimas offert. — Sine anno.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 250 ad ann. 1161. Cfr. Knudsen Danmk. i Middelald. 1. Hefte p. 30—31 not. 6.

1173. 1173.

[265.] FLORENTII canonici S^{tæ} Mariæ et S^{ti} Laurentii Lundensis abdicatio juris prætensi in villam Willingeroth, monasterio Esromensi ab Eskillo archiepiscopo Lundensi collatam. — Sine anno et die. 28. August.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 17. ad ann. 1164. Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. LXXIII^b. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 425.

[266.] ABSALONIS episcopi Roskildensis literæ, quibus claustro Esromensi portionem suam in Langholm offert. — *Ulffruth*, XIIII. cal. Decembr. (sine anno). 18. Novbr.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 17. ad ann. 1164. Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esromens. fol. LXXVI. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VI. 426.

[267.] WALDEMARI regis literæ, quibus ecclesiæ b. Mariæ virginis in Esrom silvam Widelinghovit offert et scotat. — Sine anno.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 16. ad ann. 1164. Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. LXXV^b. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 425.

[268.] WALDEMARI regis literæ, quibus confirmat possessionem villæ Widelingeruth, ab Eskillo archiepiscopo Lundensi monasterio Esromensi datæ, et colonos monasterii ab omni servitio regio absolvit. — Sine anno.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 19. ad ann. 1164. Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esromens. fol. LXXII^b. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 426.

[269.] ESKILLI archiepiscopi Lundensis testimonium de Florentii, S^{ti} Laurentii Lundensis canonici, abdicatione prætensi in Willingeroth juris. — Sine anno.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 19. ad ann. 1164. Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esromens. fol. LXXIIII.

c. 1173. c. 1173.

[270.] ALEXANDRI (III^{tii}) papæ ad Londonensem (Lundensem) archiepiscopum literæ, ubi licentiam episcopatus cedendi negat episcopo, qui necessarius vel utilis sit ecclesiæ, etsi senex sit factus et ideo episcopatu cedere velit. — Sine anno.

Epit. in Gregorii IX. decretalibus (Taurin. 1621, Fol.) Libr. I. tit. IX. col. 223. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 426—27.

[271.] ESKILLI archiepiscopi confirmatio super bonis, quæ variis temporibus monasterio Esromensi dederat. — Sine anno.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. I. 377. Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 34. Langeb. Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. LXXI. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 424. 426.

1174. 1174.

[272.] WALDEMARI regis testimonium de scotatione dimidiæ villæ Sande, monasterio Esromensi per Petrum Stalle filium Nicolai (Doti) facta. — *Lundis*, V. cal. Martii, anno dñi MCLXXXIIII. regni XVII. 25. Febr.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 36 cfr. p. 329. Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. LXXVII^b. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 432—33.

[273.] ABSALONIS, sanctæ Roskildensis ecclesiæ episcopi, testimonium de eadem scotatione. — In *Lundis*, V. cal. Martii, an. dñicæ incarn. MCLXXXIIII.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 56—57. ad ann. 1184. Langebek Scriptt IX. . Cod. Esrom. fol. LXXVIII. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 433. 576.

1174. [274.] Waldemari Danorum regis charta, qua auctoritas matricis ecclesiæ de Evesham in filiam suam ecclesiam de Othenesei (quæ Erici regis avi regis Waldemari tempore, quum rex Ericus "apud Othenesei monachos habere disponeret, suggerente et constituente Hubaldo, tunc ibidem episcopo, ædificatores primos de ecclesia Eveshamensi et monasticæ religionis institutores accepit") confirmatur. Charta hæc data esse dicitur "per manum fratris Willielmi, a corpore ecclesiæ de Evesham tunc in priorem electi, et ad regimen prioratus Otheneseiam transmissi et per propriam manum nostram ibidem introducti, præsidente tunc eidem loco venerabili episcopo S. et præsente Frederico Hethbiensi episcopo".

Monasticon Anglican. I. 150.

[275.] Literæ Alexandri (III[tii]) papæ ad Marsilium abbatem et fratres Caræ Insulæ, de translatione claustri de Calue ad Öm. — Sine anno.

Langebek Scriptt. V. 248. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 432.

1175.

1175.

25. Junii. [276.] Waldemari regis literæ, quibus villam Hetby et tres mansos confert fratribus S[ti] Canuti Othiniensibus, pro aliis bonis, adjecto privilegio, quo cavetur, ne ad alia, quam ad monachorum molendinum frumentum portent cives Othinienses. — *Syelverstate*, indictione VIII. concurr. II. epact. XXVI. septima cal. Julii, in die Sancti Canuti Martyris.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 255—256.

[277.] Literæ Waldemari regis, quibus ecclesiæ S. Petri Slesvicensi in usum episcopatus "dimidium fabricæ monetariæ" Slesvicensis et capitulo Slesvicensi "dimidiam summam patrimonii" sui confert. — Sine anno.

Westphalen monum. ined. IV. 3113—14. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 450—51. 551.

[278.] Literæ, quibus Alexander (III[tius]) papa confirmat professiones et privilegia ecclesiæ S. Thomæ de Paraclito. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 135—36.

[279.] Literæ Absalonis episcopi ad parochianos de Linghbui et Helsingo, de convehendis lapidibus ad construendam ecclesiam monasterii Ebbelholt. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 37. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 449.

[280.] Literæ Wilhelmi abbatis S. Thomæ de Paraclito ad comitem Bernardum, de amicitia inter ipsos vigente. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 37—38. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 419.

[281.] Literæ ad Walbertum abbatem de Esrom, quibus Willelmus, abbas S. Thomæ de Paraclito rogat, ut frater Stephanus apud eum propter aquæductum emendandum quatuor dies remaneat. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 53—54. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 419—50.

1176.

1176.

17. Januar. [282.] Nicolai episcopi Wibergensis literæ, quibus prohibet, ne quis injurias afferat ecclesiæ b. Mariæ Wibergensi. — *Wibergis*, XVI. cal. Febr., indict. IX. episcopatus anno XXII

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 38.

17. Januar. [283.] Nicolai Wibergensis episcopi literæ, quibus ecclesiam S[ti] Vincentii de Limum Svenoni, cathedralis sedis præposito, ejusque successoribus confert. — *Wibergis*, d. XVI. cal. Febr. indictione IX. episcopatus anno XXII.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 37—38.

[284.] Waldemari regis literæ, quibus monasterio in Esrom terram quandam in Hallandia offert et liberam lignorum ibi cædendorum facultatem concedit. — *Sklandethorp*, indictione VIIII. concurrente IIII. pridie non. Julii, monarchiæ autem regni Waldemari anno XIX. 1176. 6. Julii.

Thorkelin Diplomatar Arna-Magn. I. p. 10—11. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 73. p. 97—98. Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CLXXVI.

[285.] Absalonis episcopi Roskildensis literæ, quibus plura beneficia confert St^e Mariæ Roskildensi claustro. — Sine anno.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 257—58. cfr. p. 330. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 472—73.

[286.] Literæ, quibus Absalon, episcopus Roskildensis, confirmat Willelmo abbati S^ti Thomæ de Paraclito et ejusdem ecclesiæ fratribus ea, quæ cambio aut donatione ab ipso obtinuerant. — Sine anno.

Thorkelin Dipl. Arna-Magn. I. 41—42. Langebek Scriptt. VI. 134—35. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 530.

[287.] Eskilli Lundun. archiepiscopi ad Ludovicum Francorum regem literæ, quibus auxilium regis contra Ernisium, quondam sancti Victoris abbatem, implorat, qui "quadringentas marcas triginta minus puri argenti pondere Trecensi", in depositum ab archiepiscopo concreditas, reddere negavit. — Sine anno.

Duchesne Historiæ Francorum Scriptores Tom. IV. p. 646. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 473—74.

[288.] Willielmi Senonensis archiepiscopi ad Mauritium episcopum Parisiensem literæ, ubi inter alia jubet "depositum archiepiscopi Daciæ" in loco in ecclesia majori reponere, facta apud Ernisium, abbatem quondam sancti Victoris, inquisitione. — Sine anno.

Duchesne Historiæ Francorum scriptores Tom. IV. p. 604. Bulæi Historia universitatis Parisiensis (Paris 1665. Fol.) Tom. II. p. 383. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 474.

[289.] Nicolai episcopi Wibergensis literæ ad S(venonem) ecclesiæ præpositum datæ, de fraternitate inter ecclesiam cathedralem Vibergensem et ecclesiam b. Petri de Grindesle inita. — Indict. IX. concurr. IV. epact. VII.

Thorkelin Diplom. Arna-Magn. I. p. 39.

[290.] Petri abbatis S. Remigii ad Eskillum archiepiscopum Lundensem epistola, ubi de naufragio archiepiscopi, quod Crispinus ex itinere septentrionali redux ei retulerat, nonnulla scribit, et quod tutus evaserit, gratulatur. — Sine anno.

Petri Cellensis epistt. Libr. VII. ep. XIII. p. 299—300. ap. Sirmond. Operr. Tom. III. 1220—21. Magna Bibl. Patrum (de la Bigne, ed. Colon. Agrip. 1618, Fol.) Tom XII. p. 598. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 47. p. 68. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 456 not. a.

[291.] Petri abbatis S. Remigii ad Eskillum Londensem archiepiscopum epistola, ubi refert, se nuntium misisse, qui de statu ejus certa percontaretur, "quomodo tentaverit vos et probaverit dominus tam in mari quam in terra"; commendat ei præterea Crispinum suum et filium Joannis Burgensis, et omnes quos secum duxerat. — Sine anno.

Petri Cellensis epistolæ Libr. VII. ep. VI. p. 290—92. ap. Sirmond. Operr. Tom. III. 1213—14. Magna Biblioth. Patrum (de la Bigne, ed. Colon. Agripp. 1618, Fol.) Tom. XII. p. 596—97. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 46. p. 67—68. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 456. not. a.

1177. **1177.**

23. Maji. [292.] WALDEMARI Danorum regis diploma, quo constituitur ut "ecclesia de Halstathe in potestate et dispensatione sit Pain, abbatis de Ringstathe". — *Ringstede,* decimo cal. Junii.

Dän. Biblioth. III. 139—40.

[293.] WALDEMARI Danorum regis mandatum, quo incolis Pharthusabereth (Fauräs härad) prohibet, ne fratres Esromenses in utenda silva Gulumstenschog impediant, "quam archiepiscopus in suorum redemtionem peccatorum fratribus de Esrom contulit". Adhæc jubet "Bare et Atti de Ochem, ut mulierem, quam in servitutem redegerant, de libera facientes ancillam, propriæ libertati restituant". — Sine anno.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 43—44. cfr. p. 330. Liljegren Diplom. Svec. I. no. 75. p. 99—100. Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CLXXVIIb. Juxta Langebekium et Suhmium hæ literæ ad ann. 1182 pertinent (Suhm Hist. af Danmk. VII. 655); alio loco Suhmius (l. c. p. 331—32) eas ad annum 1170 referre videtur.

[294.] ABSALONIS archiepiscopi Lundensis literæ, quibus prohibet, ne quis silvis in Fartusaherit, ad fratres Esromenses pertinentibus, aliquam "calumpniam" infligant. — Anno domini M°. C°. LXXXII°. quo et ipse rex Kanutus a patre suo princeps Hallandiæ constitutus est.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 44. cfr. p. 330—31. Liljegren Diplom. Svec. I. no. 76. p. 100—101. Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CLXXVIb. — Suhmius (Hist. af Danmk. VII. 656.) quidem has literas ad ann. 1182. refert. Quum vero eodem anno datæ sint, quo Canutus princeps Hallandiæ constitutus est, i. e. anno 1177 (vid. Suhm l. c. p. 483), cum Thorkelino, quem Liljegren sequutus est, credimus, annum MCLXXVII. vitio scribæ, cui apographum in Codice Esromensi debemus, in MCLXXXII. esse mutatum.

1177—78. **1177—1178.**

[295.] Literæ, quibus ABSALON archiepiscopus Lundensis fratribus ecclesiæ b. Thomæ de Paraclito omnes possessiones eorum confirmat. — Sine anno.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 48—49. Langebek Scriptt. VI. 138—39.

1177-1204. **1177—1204.**

[296.] OMERI episcopi Ripensis literæ, quibus colonos monachorum de Löghum, "tam quos modo habent, quam quos adhuc per dei gratiam habere poterunt", liberos a jurisdictione episcopali dimittit. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VIII. 243. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 53.

1178. **1178.**

2. Novbr. [297.] ALEXANDRI (III^tii) papæ bulla, qua monasterium Esromense et possessiones ejus sub sua et b. Petri protectione suscipit, eidemque varia privilegia concedit. — *Tusculan.* IIII. Non. Novembr. indict. XII. pontif. an. XX.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 259—60. Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. II—IIII.

[298.] ALEXANDRI (III^tii) papæ literæ ad Wilhelmum abbatem et fratres monasterii S^ti Thomæ de Paraclito in Ebelholt, quibus continentur privilegia, huic monasterio data, et confirmatio possessionum monasterii. — Pontif. anno XX.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 50—52. Langebek Scriptt. VI. 139—41.

[299.] Absalonis archiepiscopi Lundensis, Daciæ et Sveciæ primatis, literæ, quibus monasterium Esromense cum possessionibus ejus (quæ nominatim enumerantur) sub protectione sua suscipit. — Sine anno. 1178.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 52—53. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 90. p. 113—14. Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. XL^{b}—XLII. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 528.

[300.] Literæ, quibus Willelmus, abbas S. Thomæ de Paraclito, sub excommunicationis sententia prohibet, ne Eskilli insula (Eskilsö) a monasterio b. Thomæ de Paraclito vel vendatur vel commutetur. — Sine anno.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 45. ad ann. 1177. Langebek Scriptt. VI. 136—37.

[301.] Literæ Walberti abbatis de Esrom, de compositione facta cum monasterio de Paraclito. — Sine anno.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 46. ad an. 1177. Langebek Scriptt. VI. 139.

[302.] Willelmi abbatis b. Thomæ de Paraclito confirmatio compositionis inter monasteria Ebelholt et Esrom de decimis quibusdam ac aliis rebus controversis. — Sine anno.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 47. ad ann. 1177. Langebek Scriptt. VI. 137.

[303.] Literæ Willelmi abbatis ad d. archiepiscopum Lundensem de horreis igne consumptis, et annonæ defectu, longam tenentis historiam; in finem requirit repatriandi licentiam. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 40—41 cfr. p. 6 no. XXI. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 532—33. 214.

[304.] Literæ Willelmi abbatis ad archiepiscopum Lundensem, de paterno hujus vultu erga Willelmum mutato, et de pauperum fratrum indigentia panis. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 46—48. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 533.

[305.] Literæ Willelmi abbatis ad archiepiscopum Lundensem, pro monacho quodam. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 69. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 532.

[306.] Literæ Willelmi abbatis ad abbatem de Esrom. (Initium modo reperitur). — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 73. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 533.

[307.] Literæ Willelmi, abbatis ad Jo(annem), subpriorem de Esrom, de negotio quodam. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 72. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 533.

[308.] Literæ Willelmi abbatis ad Lundensem archiepiscopum, plenæ querelis tum propter obitum magistri Petri, tum propter horrea combusta, tum propter panis indigentiam. — Sine anno.

Langeb. Scriptt. VI. 50—51. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 533. Bartholinus hanc epistolam ad ann. 1179. refert.

[309.] Literæ Willelmi abbatis ad archiepiscopum Lundensem, cujus auxilium ad aquæductum jam inceptum perficiendum implorat. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 71. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 534. Langebekius hanc epistolam ad an. 1175. refert.

[310.] Literæ Willelmi abbatis ad d. Lundensem, clausam habentes petitionem viva voce latoris exponendam. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 53. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 534.

1178. [311.] Literæ Willelmi abbatis s. Thomæ de Paraclito ad d. Lundensem, querelas continentes. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 68. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 534. Bartholinus hanc epistolam ad ann. 1179. refert.

[312.] Willelmi abbatis ad amicum literæ, quibus auxilium petitur. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 67. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 534.

[313.] Petri abbatis S. Remigii ad E(skillum) Londensem archiepiscopum literæ, in quibus laudes ejus a multis hominibus jactatas extollit, inprimis pro humilitate christiana, qua adductus munus archiepiscopale abdicaverit et in Claravalle monachus factus sit. — Sine anno.

Petri Cellensis epistolæ Libr. VII. ep. XVII. p. 308—10. ap. Sirmond. Operr. Tom. III. 1226—28. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 77. p. 101—103. Magna Biblioth. Patrum (de la Bigne, ed. Colon. Agr. 1618 Fol.) Tom. XII. p. 600. Epit. ap. Manrique, Annall. Cisterc. ad ann. 1177 cap. 7. Tom. III. p. 54. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 529—30.

[314.] Petri abbatis S. Remigii ad Eskillum archiepiscopum Londensem (et nunc monachum Clarevallensem) epistola, qua gaudium suum super tranquillitate portus, quam nactus esset Eskillus, et amicitiam in eum ferventem exprimit. — Sine anno.

Petri Cellensis epist. Libr. VIII. ep. 1. p. 321—23. ap. Sirmond. Operr. Tom. III. p. 1235—36. Magna Biblioth. Patrum (de la Bigne, ed. Colon. Agripp. 1618, Fol.) Tom. XII. p. 602. Epit. apud Manrique, annall. Cisterc. ad ann. 1177. cap. 7. Tom. III. p. 54—55. Liljegren Diplomatar. Svecan. 1. no. 79. p. 103—104. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 530.

1179.

1179.

[315.] Acta concilii generalis Lateranensis III^{tii} sub pontifice Alexandro III^{tio}. — Inter subscriptores adfertur: "Provinciæ Daniæ Omerus Burgalensis" (ɔ: episcopus Börglumensis).

Mansi collectio conciliorum Tom. XXII. 209—468.

[316.] Willelmi abbatis de Paraclyto ad G(uarinum) abbatem monasterii s. Victoris Parisiensis literæ, quibus priorem suum Parisios proficiscentem commendat. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 52. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 558.

[317.] Litteræ Willelmi abbatis ad d. Ste(phanum), abbatem s. Genovevæ Parisiensis, excusationem continentes, quod equum huic citius non miserit. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 65—66. Langebekius et Suhmius (Hist. af Danmk. VII. 558—59) hanc et sequentem epistolam ad ann. 1179 referunt; Bartholinus ad ann. 1185.

[318.] Stephani abbatis St. Genovevæ Parisiensis ad Wilhelmum abbatem epistola, in qua pro equo eleganti ex Dania misso gratias ei plurimas solvit. — Sine anno.

Magna Bibliotheca patrum (de la Bigne, ed. Col. Agr. 1618, Fol.) Tom. XII. p. 521. Steph. Tornac. epp. ed. du Molinet no. 131 p. 187—88. ad calcem epistoll. Gerberti (ed. Paris. 1611, 4to) no. 119 p. 625—26.

[319.] Stephani Tornacensis episcopi ad Absalonem archiepiscopum literæ, ubi refert Petrum cognatum archiepiscopi canonicum S. Genovevæ factum esse. — Sine anno.

Magna Bibliotheca Patrum (de la Bigne, ed. Colon. Agrippinæ 1618, Fol.) Tom. XII. p. 511. Stephani Tornac. epistolæ ed. du Molinet (Paris. 1679. 8.) no. 79 p. 117. ad calcem epistolarum Gerberti no. 96. p. 587. Liljegren Diplom. Svec. I. no. 82. p. 106—107. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 558.

[320.] Petri abbatis S. Remigii ad archiepiscopum Lundensem (Absalonem) epistola, ubi pro beneficiis in Fulconem episcopum collatis gratias agit. — Sine anno. 1179.

Petri Cellensis epistolæ Libr. VIII. ep. XIX. p. 348—50. ap. Sirmond. Operr. Tom. III. 1255—56. Magna Biblioth. Patrum. (de la Bigne, ed. Colon. Agrip. 1618, Fol.) Tom. XII. p. 607. Gruber Origin. Livon. p. 233 ad ann. 1178 circiter. Liljegren Diplomatar. Svec. I. no. 81 p. 105—6 ad ann. 1178—1182. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 556—57.

[321.] Petri abbatis Remigii ad archiepiscopum Lundensem epistola, in qua ei de fama ejus præstantissima gratulatur, magnam ei remunerationem fore prædicens. Ceterum scribere se dicit hortatu Fulconis episcopi, et latoris epistolæ "qui vos usque ad angelos dei extollit". — Sine anno.

Petri Cellensis epistolæ Libr. VIII. p. 350—51. ap. Sirmond. Operr. Tom. III. 1256—57. Magna Biblioth. Patrum (de la Bigne, ed. Colon. Agrip. 1618, Fol.) Tom. XII. p. 607. Gruber Origin. Livon. p. 233—34 ad ann. 1178. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 80. p. 104—105 ad ann. 1178—1182. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 556—57.

1180. 1180.

[322.] Absalonis archiepiscopi Lundensis, Speciæ primatis, ad incolas tractuum Nythingiæ, Weringiæ et Finnodhiæ epistola, ut a vexatione et rapinis ecclesiæ Novæ vallis et personarum ibi munere ecclesiastico fungentium, proposita poena excommunicationis, se abstineant. — Sine anno.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 89. p. 112. ad ann. 1178—1201. Langebekius has literas ad ann. 1180 refert; vid. Suhm Hist. af Danmk. VII. 602.

[323.] Stephani episcopi Tornacensis ad Absalonem archiepiscopum Lundensem epistola, ubi gaudere se dicit, quod archiepiscopus operam suam in negotiis ejus apud papam Romanum (per nuntium archiepisc. Mag. Tobiam perlatis) promovendis posuisset, promittit se Petro (Sunonis filio) cognato ejus commonitione et exemplo utilem fore; denique "orientale munusculum" mittit, "ampullam, tyriaca probatissima plenam", ab archiepiscopo Mamertino missam, promittitque, si quæ res Franciæ ei placuerint, eas se propenso animo missurum. — Sine anno.

Stephani Tornacensis epistolæ ad calcem epistt. Gerberti editæ (Paris. 1611, 4to) no. 129 p. 613. Magna Biblioth. vett. patrum ed. de la Bigne (Coloniæ Agr. 1618, Fol.) Tom. XII. P. 2 p. 518. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 81 p. 108. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 597.

[324.] Testamentum Svenonis episcopi Arusiensis, quo prædia quædam ipsius cum pl. claustralibus de Öm assignantur. — Sine anno.

Langebek Scriptt. V. 249. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 596.

[325.] Absalonis archiepiscopi Lundensis confirmatio testamenti Svenonis episcopi Arusiensis. — Sine anno.

Langebek Scriptores V. 252. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 596—97.

[326.] Waldemari regis confirmatio testamenti Svenonis episcopi in favorem monachorum de Öm conditi. — Sine anno.

Langebek Scriptores V. 250. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 596.

[327.] Absalonis archiepiscopi Lundensis literæ, quibus sororibus ecclesiæ b. Mariæ Roskildensis ecclesias Siængelöse et Gadstorp canonica donatione offert. — Sine anno.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 42. ad ann. 1177. Suhmius has literas ad ann. 1180 refert (Hist. af Danmk. VII. 575—76).

1180. [328.] SY(MONIS) episcopi Ottoniensis literæ ad Fionienses, quibus indicat, se sororibus Ottoniensibus ecclesiam de Hiellöse dedisse. — Sine anno.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 256. ad. ann. c. 1175. A Suhmio (Hist. af Danmk. VII. 575) ad ann. 1180 refertur.

6. Febr. [329.] WALDEMARI regis literæ, quibus bona ecclesiæ Ottoniensis infra Daciam acquisita immunia declarantur ab omni gravamine, pro possessionibus aliquot a fratribus acceptis et decem equitaturis regi Othenis degenti præstandis. — *Hiulby*, VIII. idus Februarii, indictione XIII.

Saxo Grammat. ed. Stephan. Prolegg. in notas p. 16. Pontopp. Annall. I. 453—55. Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 261. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 572—74. Vedel-Simonsen Bidrag til Odense Byes ældre Hist., 1ste Hefte p. 116—18.

12. Maji. [330.] ABSALONIS archiepiscopi Lundensis confirmatio privilegiorum, quæ ecclesiæ Othiniensi concessit Waldemarus rex. — *Lundis*, IV. Idus Maji, indict. XIII. epact. XXII.

Saxo Grammat. ed. Stephan. Prolegg. in notas, p. 17—18. Thorkelin Diplomatar. Arna-Magnæan. I. p. 263. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 574—75.

1180.

1180 (aut 1192).

[331.] WILLELMI abbatis epistola ad Hugonem abbatem Præmonstratensem, qua pro Johanne abbate de domo Sanctæ Trinitatis in Lundis intercedit, dicens, eum, quocunque modo calumniatus fuisset, innocentem esse. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 62. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 91 p. 114—15. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 269.

1181.

1181.

[332.] Stephani episcopi Tornacensis ad ABSALONEM archiepiscopum Lundensem epistola de Petro canonico St. Genovevæ, cognato archiepiscopi, qui ut in Daniam revertatur valetudinis ejus causa necesse ducit, sed ita, ut non secularibus curis sed regularibus disciplinis in claustro intendat. — Sine anno.

Magna Bibliotheca patrum (de la Bigne, ed. Col. Agr. 1618, Fol.) Tom. XII. p. 511. Stephani Tornacensis epp. ed. du Molinet no. 80. p. 118—20. — ad calcem epistt. GERBERTI (ed. Paris. 1611, 4to), no. 97 p. 588. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 83. p. 107. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 630—31.

[333.] Stephani abbatis St. Genovevæ Parisiensis ad ARCHIEPISCOPUM Lundensem epistola, qua Petrum nepotem ejus, sub nomine Salomonis, enixe ei commendat. — Sine anno.

Magna Biblioth. veter. Patrum ed. de la Bigne (Colon. Agr. 1618, Fol.) Tom. XII. p. 527. Stephani Tornac. epistt. ad calcem epp. Gerberti editæ (Paris. 1611. 4.) no. 168 p. 645; ed. du Molinet no. 150. p. 226. Liljegren Diplomatar. Svecan. Tom. I. no. 88. p. 111—112. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 631.

[334.] Stephani abbatis St. Genovevæ Parisiensis ad ARCHIEPISCOPUM Lundensem (Eskillum?) epistola, qua excusat, quod pecuniam per Absalonem clericum Lundensem sub nomine archiepiscopi apud se depositam non sine literis ejusdem dimiserit, etsi prædictus clericus a St. Jacobo revertens postulasset, ut, rogatu ut dixerat archiepiscopi Lundensis, Clarevallem pecunia transferretur. — Sine anno.

Steph. Torn. epp. ed. du Molinet no. 157 p. 239. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VII. 631.

1181—1185. 1181—85.

[335.] LUCII (III^tii^) papæ literæ protectoriæ, datæ Julianæ, priorissæ monasterii Bosö, ejusque sororibus præsentibus et futuris. — Sine anno.

Epit. in: Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 821. p. 680—81.

1182. 1182.

[336.] LUCII (III^tii^) papæ literæ protectoriæ datæ monasterio de Sora. — *Laterani*, VIII. cal. Febr., indict XIV. incarn. dominicæ anno millesimo centesimo octogesimo primo, pontificatus anno primo. 25. Januar.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 266—268.

[337.] Stephani abbatis St. Genovevæ Parisiensis ad LUNDENSEM ARCHIEPISCOPUM literæ, in quibus Petrum nepotem ejus, canonicum St. Genovevæ, ei commendat, ut in patriam remeanti prælaturam aliquam procurare velit. — Sine anno.

Magna Biblioth. Patrum (de la Bigne ed. Colon. Agr. 1618. Fol.) Tom. XII. p. 522. Liljegren Diplomatar. Svecanum I. no. 85. p. 108—9. Steph. Torn. epistolæ, ad calcem epp. Gerberti editæ (Paris. 1611. 4to) no. 153. p. 629. ed. du Molinet no. 136. p. 194—95. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 11.

[338.] ABSALONIS Lundensis archiepiscopi et primatis Daciæ atque Sveciæ diploma, quo ecclesiam S. Mariæ in We cum omnibus suis pertinentiis ad abbatiam erigendam Præmonstratensi ordini concedit, et insuper "ecclesiam de Kiebu cum pertinentiis, capella videlicet de Kuicum cum decima totius parochiæ, quæ ibidem in jus nostrum cedit", pro ecclesia de Schippersleph commutasse se declarat. — Sine anno.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 258. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 78. p. 103. ad ann. 1178. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 11.

1182—1183. 1182—83.

[339.] WILLELMI abbatis ad Laurentium priorem, Henricum et ceteros canonicos in Coninguhelle literæ, in quibus amicitiam suam testatur; dicit præterea se ad partes illorum navem suam cum brasio mittere velle, rogatque, ut si quid periculi adesset, de hoc se monerent, "ne expensam amittere contingat et laborem". — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 55. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 92. p. 115—16.

[340.] Literæ WILLELMI abbatis ad B(ennonem) episcopum Zverinensem, "gratias agentis pro quadam benevolentia sibi exhibita". — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 64.

1183. 1183.

[341.] Stephani abbatis St. Genovevæ Parisiensis epistola ad "PETRUM DE DACIA", S^tæ^ Genovevæ Canonicum, qua hortatur ad perfectiora sectanda, rogatque ut de statu suo in Dania et reditu scribat. — Sine anno.

Magna Biblioth. Patrum (de la Bigne, ed. Colon. Agripp. 1618, Fol.) Tom. XII. p. 523. Steph. Torn. epp. ad calcem epp. Gerberti editæ (Paris. 1611. 4.) no. 157. p. 631—32. ed. du Molinet no. 139. p. 198—99. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 39. 690.

[342.] CANUTI regis literæ, quibus confirmat privilegia a patre Waldemaro ecclesiæ Othiniensi concessa eique plures offert mansiones. — *Hiulby*, XII. calend. April. 21. Martii.

1183. anno dominicæ incarnationis MCLXXXIV. indictione I. epactis XXV. gloriosi regis Danorum
21. Martii. Kanuti IV^ti (*quinti* Thork.) anno I.

Saxo Grammat. ed. Stephan. Prolegg. p. 16—17. Pontoppidan Annall. eccl. Dan. I. 461—63. Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 269—71. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 33—35.

27. Augusti. [343.] Testamentum Svenonis episcopi Arusiensis, quo griseis monachis de Cara Insula prædia aliaque bona assignantur. — VI. cal. Septembr.

Langebek Scriptt. V. 219—250.

27. Augusti. [344.] Kanuti regis confirmatio testamenti Svenonis episcopi de VI. cal. Septembr. 1183. — Sine anno et die.

Langebek Scriptt. V. 251.

27. Augusti. [345.] Absalonis archiepiscopi literæ ad Willelmum, abbatem de Cara Insula, continentes confirmationem testamenti Svenonis episcopi, eodem die conditi. — VI. cal. Sept.

Langebek Scriptt. V. 251—52.

20. Novbr. [346.] Canuti Prizlavi principis filii literæ, quibus ecclesiæ Othiniensi complures offert possessiones pro sepultura in eadem ecclesia. — XII. cal. Decembris, in die sancti Edmundi regis et martyris.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. I. 461—62. Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 271.

1184.

1184.

13. Novbr. [347.] Lucii (III^tii) papæ bulla, qua monasterium Esromense et ejus possessiones sub sua et b. Petri protectione suscipit, eidemque varia privilegia concedit. — *Veronæ*, Idus Novembr. indict. III. pontif. an. quarto.

Suhm Hist. af Danmk. VIII. 691—93. Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esr. fol. IIII—V.

[348.] Stephani abbatis St. Genovevæ Parisiensis ad Petrum (Sunonis filium) literæ, in quibus fratres monasterii sui a suspicione de cavillationibus in eum absentem excusat, rogatque ut hunc scrupulum ex animo penitus exstirpet. — Sine anno.

Magna Biblioth. Patrum (de la Bigne, ed. Colon. Agr. 1618, Fol.) Tom. XII. p. 525. Steph. Tornac. epp. ad calcem epist. Gerberti editæ (Paris 1611. 4.) no. 163. p. 639—40. ed. du Molinet no. 145. p. 215—17. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 70.

[349.] Stephani abbatis St. Genovevæ Parisiensis ad Absalonem archiepiscopum Lundensem epistola, in qua sibi gratulatur, quod Petrum canonicum suum, nepotem archiepiscopi, sic honoraverit et oneraverit, ut et honor non deficiat ex onere, et onus proficiat ex honore; deinde rogat, ut liberalitatem suam in ecclesiam apostolorum Petri et Pauli, ubi S. Genoveva requiescit, conferat, ut tectum ejus plumbeum refici posset, quod Normanni quondam destruxissent. — Sine anno.

Magna Biblioth. Patrum (de la Bigne, ed. Colon. Agrip. 1618. Fol.) Tom. XII. p. 525—26. Steph. Tornac. epp. ad calcem epistt. Gerberti editæ (Paris 1611. 4.) no. 161. p. 641—42. ed. du Molinet no. 146. p. 217—20. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 70—71.

[350.] Stephani abbatis S. Genovevæ Parisiensis ad Waldemarum Slesvicensem episcopum literæ, in quibus, commemorans ecclesiam S^tæ Genovevæ a Normannis vastatam tunc reædificari, "sub quodam rubore mendicans" rogat, ut aliquid ex liberalitate sua mittat, quo plumbum Anglicum, ad tegendam ecclesiam prædictam, emi possit. — Sine anno.

Magna Biblioth. Patrum (de la Bigne, ed. Colon. Agripp. 1618, Fol.) Tom. XII. p. 526. Steph. Tornac. epp. ad calcem epp. Gerberti editæ, (Paris. 1611, 4.) no. 165. p. 642—43. ed. du Molinet no. 147. p. 221—22. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 71.

[351.] Stephani abbatis St. Genovevæ Parisiensis ad Wilhelmum abbatem literæ, in quibus rogat ut stipem mittat vel congreget, ad plumbum emendum, quo ecclesia Stæ Genovevæ Parisiensis hoc tempore reædificata tegeretur. — Sine anno. 1184.

Magna Bibl. Patrum (de la Bigne, ed. Col. Agrip. 1618, Fol.) Tom. XII. p. 526. Steph. Tornac. epp. ad calcem epistt. Gerberti editæ, (Paris 1611. 4.) no. 166. p. 643—44. ed. du Molinet no. 148. p. 223—24. Langebek Script. VI. 141—42. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 71.

[352.] Stephani abbatis St. Genovevæ Parisiensis ad Omerum Ripensem episcopum literæ, quibus canonicum suum G., pro negotiis ecclesiæ St. Genovevæ in Daniam missum, ei commendat. — Sine anno.

Magna Biblioth. Patrum (de la Bigne, ed. Colon. Agr. 1618, Fol.) Tom. XII. p. 526—27. Steph. Tornac. epp. ad calcem epistt. Gerberti editæ (Paris 1611. 4.) no. 167. p. 644—45. ed. du Molinet no. 149. p. 225. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 111. not. a.

[353.] Stephani abbatis St. Genovevæ Parisiensis ad ducem Canutum (Prislavi filium) epistola, in qua de morte Waldemari "fratris ejus carnalis" et canonici St. Genovevæ refert, additis precibus, ut G., canonico ejusdem claustri in Daniam misso, aliquid pecuniæ ad plumbum in tectum ecclesiæ parandum tradere velit. — Sine anno.

Magna Biblioth. Patrum (de la Bigne, ed. Colon. Agr. 1618, Fol.) Tom. XII. p. 527. Steph. Tornac. epp. ad calcem epp. Gerberti editæ (Paris 1611. 4.) no. 169. p. 646. ed. du Molinet no. 152 p. 227—28. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 69. 70.

[354.] Stephani abbatis St. Genovevæ Parisiensis ad regem Daniæ Canutum epistola, in qua vastationem ecclesiæ Stæ Genovevæ a Normannis et mortem Waldemari fratris (nepotis) regis, canonici ejusdem St. Genovevæ monasterii, commemorat, et latorem hujus epistolæ, canonicum suum G. commendat, ut liberalitatem in ecclesia St. Genovevæ adjuvanda ei manifestet. — Sine anno.

Magna Biblioth. Patrum (de la Bigne, ed. Colon. Agripp. 1618. Fol.) Tom. XII. p. 527. Steph. Tornac. epp. ad calcem epp. Gerberti editæ (Paris. 1611. 4.) no. 170. p. 647—48. ed. du Molinet no. 153. p. 229—30. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 69—70.

[355.] W(ilhelmi) abbatis Cystercii ad Absalonem archiepiscopum (et suffraganeos ejus) epistola, cum qua bullam Lucii papæ III. (Velletri, XII. cal. Januar. 1182 datam) de immunitatibus ordinis Cisterciensium, transmittit. — Sine anno.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 822. p. 681. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 71.

1185. 1185.

[356.] Literæ, quibus omnibus notum facit Grimolphus Wlfsson, se Willelmo abbati et conventui monachorum in Ebbleholt bona sua in Mynghe sita condonasse. — *Mynghe*, vigilia app. Petri et Pauli. 28. Junii.

Langebek Scriptt. VI. 142. Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 57.

[357.] Absalonis archiepiscopi Lundensis confirmatio super donatione tertiæ partis decimarum annonæ, ecclesiæ B. Mariæ Hafniensi a comparochianis facta. — *Haffn.*, XVI. cal. Decembris an. 1155 (corrig. 1185?). 16. Novbr.

Pontoppidan Origg. Hafn. p. 154—55. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 601.

[358.] Literæ amicabiles Willelmi abbatis ad Petrum filium Sunonis, inter alia de statu monasterii Willelmi. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 48—50. Hæ literæ ante ann. 1185, ad quem eas Langebekius et Bartholinus referunt, datæ esse videntur; cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 112.

1185. [359.] Literæ WILLELMI abbatis ad d. Ebbonem pro quodam egeno. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 73. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 113.

1186.
1186.

ante 12 Maji. [360.] CANUTI regis, Waldemari filii, diploma, quo ecclesiæ Lundensi confirmatur possessio omnium bonorum, quæ ei a prioribus regibus Daniæ data fuerant. — Indictione quarta, gloriosissimi danorum monarche Kanuti anno tercio (quarto?), domini Absalonis Lundensis archiepiscopi tercii, archiepiscopatus anno octauo.

Kihlgren de nummis et sigillis Lundens. p. 69—71. Liljegren Diplomat. Svecan. I. no. 97. p. 121—23. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 125—26.

21. Octobr. [361.] URBANI (III^{tii}) papæ confirmatio super castro de Hafn, cum omnibus ejusdem pertinentiis, a Waldemaro rege Absaloni archiepiscopo et ab eo ecclesiæ Roskildensi collato. — *Witerbii,* XII. cal. Novembris (sine anno).

Pontoppidan Origg. Hafn. p. 6—7. Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 57—58. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 127.

10. ecbr. [362.] URBANI (III^{tii}) papæ literæ protectoriæ datæ conventui Cisterciensi de Sora. — *Veronæ,* IV. id. Decembris, indictione quarta, incarnat. dnicæ anno millesimo octogesimo septimo, pontif. anno secundo.

Thorkelin Dipl. Arna-Magn. I. 273—276. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 127—128.

[363.] Literæ URBANI (III^{tii}) papæ ad Absalonem archiepiscopum, de decimis per fratres Caræ Insulæ, sicut alios Cisterciensis ordinis fratres, non solvendis. — Sine anno.

Langebek Scriptt. V. 253. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 124.

[364.] CANUTI Danorum Slavorumque regis literæ donationis super duos mansos in Sahebroch, Emero capellano collatos, datæ. — Sine anno.

Langebek Scriptt. V. 242. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 124—25.

[365]. ABSALONIS archiepiscopi literæ, quibus confirmat compositionem inter Waldemarum episcopum Slesvicensem et ejus dioecesanos de decimarum solutione. — Sine anno.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 60—61. ad ann. 1187. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 128. 694. 171—72.

1187.
1187.

23. April. [366.] ABSALON archiepiscopus Lundensis literas suas confirmatorias d.d. 1185, XVI. cal. Decembr. sigillo suo roborat in testimonium ac munimentum. — *Haffn.,* nono cal. Maji.

Pontoppidan Origg. Hafn. p. 154—55. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 601. not. b.

ante 19. Octb. [367.] Literæ URBANI (III^{tii}) papæ ad Svenonem Arusiensem episcopum, de resignatione hujus. — Sine anno.

Langebek Scriptt. V. 255. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 152.

20. Novbr. [368.] Privilegium CANUTI regis, Waldemaro episcopo Slesvicensi ejusque successoribus datum, quo omnes eorum villicos et colonos ab omni gravamine liberos declarat, eosque a foro seculari exemptos soli episcoporum juri ac potestati subjicit. — *Gunerstorp,* XII. cal. Decembr. concurrentes III (ita enim legend. pro: CONCURRENTE IV vel CONVENIENTES IV) epactæ IX, ann. 1182.

Westphalen Monumm. ined. Tom. IV. 3112. III. 278—79. Cypræus Annall. episc. Slesv. p. 200—201. Pontoppidan Annall. eccl. Dan. I. 456—57. apud quos omnes diploma ann. 1182 habet. Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 58—59. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 7. not. a. 155.

[369.] Literæ Willelmi abbatis S. Thomæ de Paraclito ad A. priorissam et K. et J. (moniales) in Slangethorp, pro acceptis ab iis quibusdam muneribus. — Sine anno. 1187

Langebek Script. VI. 26. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 155.

[370.] Literæ Willelmi abbatis ad K. et J., conventuales monasterii in Slangathorp. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 26—27. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 155.

[371.] Literæ Willelmi abbatis ad episcopum Thurgotum, quibus huic gratulatur circa promotionem ipsius, c. pl. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 56—57. Pontoppidan Annall. I. 475—76. ad ann. 1188. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 155.

[372.] Literæ Willelmi abbatis ad episcopum Thurgotum de defectu ecclesiæ S. Theodegarii. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 70—71. cfr. p. 6. no. LXVI. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 155. Bartholinus hanc epistolam ad ann. 1188 refert.

[373.] Literæ consolatoriæ Willelmi abbatis ad præpositum s. Theodegarii. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 57. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 155—56.

[374.] Literæ Willelmi abbatis ad præpositum quendam, verba officiosa continentes. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 64. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 156.

[375.] Literæ monitoriæ et amicabiles Willelmi abbatis ad Gozsvinum monachum. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 64—65. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 156.

[376.] Literæ Willelmi abbatis ad Io(hannem) episcopum Othoniensem de fugitivo quodam monacho reducendo. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 72. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 437. not. a.

1188. 1188.

[377.] Clemens (IIIus) papa Waldemaro episcopo Slesvicensi ejusque successoribus jus decimarum confirmat. — *Lateranis,* VII. id. Maji, pontif. anno primo. 9. Maji.

Suhm Hist. af Danmk. VIII. 691. Michelsen Urkundensamml. I. p. 6.

[378.] Clementis (IIItii) papæ confirmatio privilegiorum, per regem Danorum Kanutum Waldemaro episcopo Slesvicensi ejusque successoribus concessorum (vid. supra no. 368). Sine anno et die. 9. Maji.

Cypræi Annall. Episc. Slesv. p. 202. Westphalen Monumm. ined. III. 279. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 471.

[379.] Clementis (IIItii) papæ literæ protectoriæ, datæ ecclesiæ sanctæ Mariæ Wibergensi. — *Lateranis,* VI. idus Junii, indict. VI. pontif. anno I. 8. Junii.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 61—64.

[380.] Clementis (IIItii) papæ bulla ad Absalonem archiepiscopum Lundensem, de canonizatione bonæ memoriæ Ketilli, præpositi quondam ecclesiæ sanctæ Mariæ Wibergis. — *Laterani,* quinto idus Junii, pontif. anno primo. 9. Junii.

Langebek Scriptt. IV. 432.

[381.] Willelmi Remorum archiepiscopi diploma, quo anniversaria, in ecclesia s. Remigii Remensis quotannis celebranda, confirmat; inter hæc anniversaria numerantur

1188. "ESQUILINI ARCHIEPISCOPI DATIÆ". — Actum anno 1188. datum per manum Lambini cancellarii nostri.

Marlot Metropol. Remensis Tom. II. p. 424. Cfr. Suhm Historie af Danmk. VIII. 183.

[382.] Literæ WILLELMI abbatis monitoriæ ad sacras virgines, M. et M., filias regias. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 23—25. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 170.

[383.] Literæ WILLELMI abbatis ad conventum virginum monasterii S. Mariæ Roskildensis, ut a quodam fugitivo Nicolao furtim sublata et eis commissa restituant. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 25. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 170.

1189.

1189.

16. Martii. [384.] CLEMENTIS (III[tii]) papæ bulla protectoria et privilegia, data monasterio de Esrom. — *Lateran.*, XVII. cal. April. indictione VII. incarn. domin. ann. MCLXXXVIII. pontif. an. secundo.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 277. Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esr. fol. V[b]—VIII. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 196.

1190.

1190.

[385.] CLEMENTIS (III[tii]) papæ ad Isacum (Angelum) Constantinopolitanum imperatorem literæ, ubi principes et nationes Europæ non paucas enumerat, quæ in expeditiones cruciatas paratæ erant; in his "Frisones quoque et DANOS triremes quinquaginta et duodecim Frandenses" armis instruxisse dicit, rogatque postremum, ut expeditionem quocunque modo si possit sublevet. — Sine anno.

Reusner epistolæ Turcicæ (Francof. 1598. 4.) p. 16—17. Cfr. Suhm Historie af Danmk. VIII. 191. 215.

[386.] Literæ WILLELMI abbatis ad amicum quendam (Petrum Sunonis), verba sola officiosa continentes. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 54—55. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 212.

[387.] Literæ consolatoriæ WILLELMI abbatis ad amicum (Petrum Sunonis) in infirmitate impatienter laborantem. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 55—56. Cfr. Suhm Hist. af Denmk. VIII. 212.

[388.] Literæ consolatoriæ WILLELMI abbatis ad infirmum quendam (Petrum Sunonis). — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 76. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 212.

1191.

1191.

[389.] Literæ CELESTINI (III[tii]) papæ ad Svenonem episcopum Arusiensem, de resignatione hujus. — Sine anno.

Langebek Scriptt. V. 255—56. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 228—229.

[390.] Literæ CELESTINI (III[tii]) papæ ad Absalonem archiepiscopum Lundensem de resignatione Svenonis, episcopi Arusiensis. — Sine anno.

Langebek Scriptt. V. 256. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 229.

[391.] Literæ gratulabundæ et monitoriæ WILLELMI abbatis ad abbatem s. Genovevæ. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 78—79. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 211—12. Bartholinus hanc epistolam ad ann. 1195 refert.

1191—1198. 1191—98.

[392.] Celestini (III^{tii}) papæ literæ protectoriæ, datæ abbati et conventui de Loco Dei pro personis et omnibus bonis eorum. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VIII. 189. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 438. 709.

1191—1201. 1191-1201.

[393.] Omeri episcopi Ripensis literæ, quibus monasterio Loci Dei bona et beneficia, quæ dicto monasterio vel prædecessores ejus vel ipse contulerant, confirmat. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VIII. 193—94. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 52.

[394.] Absalonis archiepiscopi Lundensis literæ, quibus Wagenó abbati in Loco Dei et successoribus ejus omnia bona et beneficia monasterio Loci Dei ab episcopis Ripensibus collata confirmat, monasteriumque ipsum et omnes ei attinentes possessiones sub patrocinio b. Petri et sedis apostolicæ suscipit. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VIII. 194—95. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 52—53.

1192. 1192.

[395.] Literæ Willelmi abbatis ad papam, ut episcopum Roskildensem, Petrum, ad ei subveniendum inducat. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 57—58. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 268.

[396.] Literæ Willelmi abbatis ad Petrum (episcopum Roskildensem) pro familiari quodam. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 62. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 269.

[397.] Literæ monitoriæ Willelmi abbatis ad Iohannem monachum. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 74—75. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 269.

[398.] Literæ Willelmi abbatis ad papam de lite quadam inter monachos nigros et griseos. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 60. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 287—88.

[399.] Literæ Willelmi abbatis ad papam, contra nigros monachos, griseos injuriose invadentes. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 61. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 287—88.

[400.] Literæ Willelmi abbatis ad Ce(lestinum) papam, de lite inter monachos nigros ecclesiæ S. Michaelis et monachos albos. — Sine anno.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. I. 482. Langebek Scriptt. VI. 36. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 288.

[401.] Fragmentum sententiæ Homeri, episcopi Ripensis, et Willelmi abbatis de Paraclito, in lite quadam inter monachos de Guldholm et illos de Sancto Michaele orta. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 35. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 288.

1193. 1193.

[402.] Canuti regis literæ, in compendium redactæ, quibus confirmat privilegia 22. Januar.
et bona, monachis S^{ti} Canuti Othiniensibus oblata a rege Erico Bono, ita tamen ut privilegia sanctimonialibus de Burg a Waldemaro rege concessa, sarta tecta maneant. — *Nyburg*, XI. cal. Febr. in die sancti Vincentii martyris.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 285. Cfr. Langebek Scriptt. I. 283. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 293—94.

1183. 30. Januar. [403.] Literæ CELESTINI (III^tii^) papæ ad O(merum), episcopum Ripensem, quibus confirmat papa donationes, ecclesiæ Ripensi factas, medietatis omnium juri regio in civitate Ripensi attinentium. — *Lateranis*, III. cal. Febr. pontif. anno II.

Suhm Hist. af Danmk. VIII. 698.

12. Februar. [404.] CELESTINI (III^tii^) papæ bulla, data ad Petrum episcopum Roskildensem, qua prohibet, ne cui successorum ejus liceat castrum Hafn ab ecclesia alienare. — *Lateran.*, II. idus Februar. pontificat. anno secundo.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 64. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 291.

25. Febr. [405.] CELESTINI (III^tii^) papæ confirmatio privilegiorum per S(venonem Grathe) regem Danorum ecclesiæ et episcopo Ripensi concessorum. — *Lateran.*, V. calend. Martii, pontificatus anno II.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 175—76. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 292.

26. Febr. [406.] CELESTINI (III^tii^) papæ bulla, qua monasterium regulæ S^ti^ Benedicti in Ringsted sub protectione B. Petri et sua suscipit, juraque ejus et privilegia confirmat. — *Laterani*, quarto calend. Martii an. 1192, pontificatus anno II. indictione XI.

Dän. Biblioth. III. 140—45. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 291—92. 698.

5. Martii. [407.] CELESTINI (III^tii^) papæ privilegia, data monasterio de Esrom. — *Lateran.*, III. non. Marcii, indict. XI. incarn. dom. an. MCXCII. pontif. anno secundo.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 281. Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esr. fol. VIII —XI. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 291.

25. Martii. [408.] CELESTINI (III^tii^) papæ bulla, qua donationem confirmat castri de Hafn, a Waldemaro rege ecclesiæ Roskildensi oblatam cum multis aliis possessionibus. (Inserta est Centii presb. card. tit. S^ti^ Laurentii in Lucina de iisdem confirmatio). — *Lateran.*, XIII. (leg. VIII.) cal. April. pontificatus anno secundo.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 65—67. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 291—95. 699.

[409.] Literæ, quibus CELESTINUS (III^tius^) papa confirmat privilegia et possessiones ecclesiæ s. Thomæ de Paraclito. — Sine anno.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 70 (ad ann. 1197). Langebek Scriptt. VI. 142—143. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 289—90.

[410.] Literæ, quibus PETRUS, Roskildensis ecclesiæ episcopus, ecclesiæ b. Kanuti Ringstadis decimam in Byllöse, pro II marcis argenti, annuatim solvendis, tradit. — Sine anno.

Danske Magazin I. 72. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 699. cfr. IX. 82.

[411.] Literæ, quibus PETRUS, episcopus Roskildensis, fratribus ecclesiæ Ringstadensis, ex consensu capituli ecclesiæ Roskildensis, ecclesiam parochialem in Byllöse confert. — Sine anno.

Danske Magazin I. 71. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 699—700. cfr. IX. 82.

[412.] Literæ, quibus PETRUS, episcopus Roskildensis, fratribus ecclesiæ Ringstadensis ecclesiam s. Johannis Baptistæ, Ringstadis sitam, ab omni exactione episcopali immunem canonice confert. — Sine anno.

Danske Magazin I. 71. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 700. cfr. IX. 180.

[413.] Jaromaris Ruyanorum principis diploma, quo ecclesiam virgini Mariæ et S. Petro consecratam fundat, et "de ECCLESIA EJUSDEM SACRÆ VIRGINIS ROSCHILDIS" sanctimoniales ibi constituit, ecclesiamque pluribus bonis dotat. — "Gubernante ecclesiam Romanam domino papa Celestino, regnante apud Danos rege gloriosissimo Kanuto, præsidente Lundensi ecclesiæ

venerabili archiepiscopo sedisque apostolicæ legato, Sveciæque primate domino Absalone, regente Roskildensem ecclesiam domino Petro". 1193.

Dreger Cod. dipl. Pomer. p. 52. Schwartz Geschichte d. Pomm. Rüg. Städte p. 530—33. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 317—18.

[414.] WILHELMI abbatis S[ti] Thomæ de Paraclito ad Kanutum Daniæ regem literæ, quibus hortatur, ne propter pecuniæ defectum pactionem conjugalem inter regem Francorum et sororem ejus dissolvi patiatur. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 42—43. (Epist. Libr. II. 23). Epit. in Meursii Opp. Tom. IX. 361—62. not. Gramm. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 297—98.

[415.] Literæ WILLELMI abbatis ad Kanutum regem, verba officiosa continentes. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 43—44. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 310. not. a.

[416.] Literæ REGIS DANORUM (a Willelmo abbate scriptæ) ad papam, justitiam de Waldemaro quondam Slesvicensi episcopo expetentis. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 58. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 281.

[417.] Literæ WILLELMI abbatis ad abbatem de Nestvcht de melioratione status coenobii hujus. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 54. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 289.

1194. 1194.

[418.] KANUTUS rex universas possessiones monasterii Esromensis et colonos (ejus), terram quam obtinent incolentes, ab universis servitiis et exactionibus, regiæ jurisdictioni debitis, emancipat et absolvit. — *Gronolt*, XII. cal. Novembr., anno regni XIII. 21. Octbr.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 67—68. Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. XLV[b]—XLVI. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 323—24.

[419.] Literæ WILLELMI abbatis (nomine Kanuti regis scriptæ) ad papam Celestinum, de causa inter regem Francorum Philippum et reginam, sororem Kanuti. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 76—77 (e collect. epp. Willelmi). Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 329.

[420.] K(ANUTI) Dei gratia Danorum regis atque Slavorum ad Cardinales literæ de divortio, inter regem Francorum, Philippum, et sororem Kanuti facto. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 45—46. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 326—27.

[421.] WILLELMI abbatis (sub nomine Absalonis archiepiscopi) ad Celestinum (III[tium]) papam literæ, ubi genealogiam Ingiburgis Francorum reginæ exponit, ad probandum, quod nulla affinitatis linea sit inter reginam et regem Philippum, quæ matrimonium eorum irritum reddere possit. — Sine anno.

Holberg Danmks. Hist. I. 260—61. Langebek Scriptt. VI. 41—42. Liljegren Diplom. Svecan. I. no. 101. p. 125—126. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 328.

[422.] Literæ WILLELMI abbatis consolatoriæ ad reginam Francorum. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 29—30. (epist. Libr. I. ep. XXXIV). Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 327.

[423.] Literæ PETRI episcopi Roskildensis ad Celestinum (III[tium]) papam de annualibus reditibus decedentium sacerdotum in episcopatu Roskildensi, ecclesiæ s. Thomæ de Paraclito conferendis. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 36—37. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 325.

1194. [424.] Literæ WILLELMI abbatis ad Walbertum abbatem de Esrom, quibus ei de reditu a capitulo Cisterciensi gratulatur. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 31. cfr. p. 5. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 324.

[425.] Literæ WILLELMI abbatis ad abbatem de Esrom, quibus mutuam amicitiam corroborare studet. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 31—32. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 324.

[426.] Literæ WILLELMI abbatis ad abbatem de Esrom, circa accusationes quasdam mendaces. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 32—33. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 325.

[427.] Literæ WILLELMI abbatis ad cancellarium (Andream Sunonis), verba officiosa continentes. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 66—67. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 325.

[428.] Epistola WILLELMI abbatis ad regem, qua regi aliquem commendare videtur. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 72—73. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 326.

[429.] Literæ WILLELMI abbatis, verba officiosa continentes ad d. Ebbonem (Sunonis filium). — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 39. Langebekius ad ann. 1195 refert, Bartholinus et Suhmius (Hist. af Danmk. VIII. 326) ad ann. 1194.

[430.] Literæ WILLELMI abbatis ad dnum Ebbonem (Sunonis filium) de injuria quadam ipsi Willelmo illata. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 33—34. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 326. Ad ann. 1195 hanc epistolam Langebekius refert.

1194—95.

1194—1195.

[431.] Literæ WILLELMI abbatis consolatoriæ ad reginam Francorum. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 30—31. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 327—28.

1195.

1195.

9. Febr. [432.] PETRI episcopi Arusiensis literæ, quibus libros suos donat ecclesiæ b. Clementis, in ejus armario reponendos. — *Thorp*, V. idus Februarii.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 68. Langebek Scriptt. VI. 405.

[433.] Literæ WILLELMI abbatis ad Willelmum (Walbertum?) abbatem de Esrom, de negotio circa divortium inter regem Francorum et reginam. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 46. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 350.

[434.] Literæ WILLELMI abbatis, nomine Andreæ cancellarii scriptæ, ad dominum Ostiensem (Octavianum cardinalem), indulgentiam quærentis, quod sine licentia ejus ab urbe (Roma) discesserit. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 52—53. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 351.

[435.] Literæ WILLELMI abbatis ad abbatem s. Genovevæ de causa reginæ Francorum. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 78. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 352.

[436.] Literæ WILLELMI abbatis ad Francorum regem, Philippum, de regina ab ipso separata, nec non de detentione ipsius Willelmi et cancellarii regis Daniæ. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 44—45. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 352.

[437.] Literæ Andreæ, cancellarii regis Danorum, ad M. Meliorem cardinalem, 1195.
de detentione ipsius Andreæ sociorumque ejus per ducem Burgundiæ. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 69—70. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 352.

[438.] Literæ Andreæ, cancellarii regis Danorum, ad Absalonem, Lundensem archiepiscopum, de iis, quæ illi sociisque contigerant in itinere Romano, de negotio reginæ Francorum, c. pl. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 59—60. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 354.

[439.] Literæ, quibus Willelmus abbas Gaufridum certiorem facit, se Parisios profecturum esse. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 68—69. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 353.

[440.] Literæ Willelmi abbatis ad fratrem Bernardum de Vicenis, circa negotium reconciliandæ litis inter regem et reginam Francorum. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 75—76. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 353.

[441.] Literæ Willelmi abbatis ad papam de excommunicatione regis Norvagiæ, et eorum, qui eum coronaverant. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 34. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 366. Langebekius hanc epistolam ad ann. 1193 refert, Bartholinus ad ann. 1196.

1196. 1196.

[442.] Kanuti dei gratia Danorum Sclavorumque regis literæ, quibus anteces- 18. Martii.
sorum suorum donationem dimidictatis debiti, juri regio in civitate Ripensi attinentis, ecclesiæ Ripensi factam, confirmat, tribus causis, sc. Forband *(for Band?)*, Wrec et XL marcarum, exceptis. — *Wethlæthorp*, XV. cal. Aprilis, anno monarchiæ Kanuti regis XIV.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 176—77.

[443.] Kanuti, Danorum Slavorumque regis literæ, quibus commutationem ordinis 31. Martii.
nigrorum monachorum ecclesiæ sancti Michaelis de Sleswyk in ordinem alborum, a domino apostolico ob insolentias nigrorum factam, approbat. — *Grunolt*, pridie cal. Aprilis, indictione XIIII. anno monarchiæ regni Kanuti regis XIIII.

Langebek Scriptt. VII. 323—324. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 704—706. Cfr. Michelsen Nordfriesland im Mittelalter p. 155 not. ††.

[444.] Kanuti regis confirmatio compositionis inter canonicos de Paraclito et colonos regios de piscatione, quæ Clönæ appellatur. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 144—45. ad ann. 1195. Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 54—55. ad ann. 1182. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 372. Knudsen Danmk. i Middelald. 1. Hefte p. 65. not. 1.

[445.] Epistola, quam sub Kanuti regis nomine papæ Romano scripsit Willelmus abbas, ut severius in regem Francorum agere velit in causa divortii. — Sine anno.

Holberg Danm. Hist. I. 261—62. Langebek Scriptt. VI. 27. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 377.

[446.] Literæ Willelmi abbatis, sub nomine regis (Kanuti) ad cardinales scriptæ, de rege Francorum ob injurias sorori regis illatas excommunicando. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 28—29. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 378.

[447.] Literæ Willelmi abbatis ad cardinalem quendam. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 73. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 375. Bartholinus hanc epistolam ad ann. 1197 refert.

1196. [448.] Literæ Willelmi abbatis ad regem Danorum, de sorore hujus, regina Francorum. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 68. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 379.

[449.] Institutio Willelmi abbatis super anniversaria die sua (quomodo sit agenda post obitum ejus). — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 145. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 372—73.

[450.] Literæ Willelmi abbatis ad A(ndream Sunonis), cancellarium regis, in quibus agitur de promissione ipsi facta, missa videlicet habenda per dies singulos unius anni. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 35. cfr. p. 5. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 373.

[451.] Literæ Willelmi abbatis ad Danielem quendam, qui monasterium reliquerat, revocandum. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 66. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 371.

1197.

1197.

19. Januar. [452.] Literæ, quibus Celestinus (III^{tius}) papa libertates et immunitates, per regem Kanutum et inclitæ memoriæ Waldemarum, circa colonos monasterii de Sore, coenobio huic concessas, videl. quod ab omni regio servitio sint liberi et immunes, sicut continetur in scriptis regum et Absalonis, archiepiscopi Lundensis, confirmat. — *Lateran.*, XIV. cal. Febr.

Suhm Hist. af Danmk. VIII. 706.

23. Aprilis. [453.] Celestini (III^{tii}) papæ indulgentiæ XL dierum, iis datæ, qui ecclesiæ cathedrali Arusiensi manus porrexerint adjutrices. — *Laterani*, IX. cal. Maji, pontificat. anno VII.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 69. Langebek Scriptt. VI. 387.

23. April. [454.] Celestini (III^{tii}) papæ confirmatio sex præbendarum, quas Petrus episcopus Arusiensis fundavit. — *Laterani*, IX. cal. Maji, pontif. anno septimo.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 69. Langebek Scriptt. VI. 387.

[455.] Donatio per Kanutum regem facta in favorem ecclesiæ s. Mariæ et s. Kanuti martyris, quæ Ringstath est; similiter donationes per fratrem regis, ducem Waldemarum, dn̄am Sophiam, matrem regis, Sunni marscalcum, Egidium, capellanum ducis, Dukonem, capellanum regis, Rothingerum pincernam, Thone, fratrem Thoteri, Score et Nicholaum factæ. — Sine anno.

Suhm Hist. af Danmk. VIII. 707. cfr. 399.

[456.] Absalonis archiepiscopi Lundensis diploma, quo fratribus de Sora partem decimæ de Toakre, quæ ad eum pertinuit, donat. — Sine anno.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 73. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 103. p. 127. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 401.

[457.] Absalonis archiepiscopi Lundensis literæ protectoriæ, datæ monasterio Sorensi. — Sine anno.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 276. ad ann. 1188. Cfr. Langebek Scriptt. IV. 567. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 401—402.

[458.] Literæ Willelmi abbatis ad papam, in quibus ille ex hoc quærit, quonam in ordine permanere debeat. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 60—61. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 402.

[459.] Willelmi abbatis ad J(erpulfum) episcopum Scarensem literæ, (fragmentum), quibus epistolæ Jerpulfi episcopi, superiori anno missæ, familiariter respondet. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 38. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 105. p. 128—29. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 403. 1197.

[460.] Literæ Willelmi abbatis ad archiepiscopum Lundensem, in quibus conqueritur de efflagitationibus Fidentii cardinalis. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 21. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 394.

[461.] Literæ Willelmi abbatis ad d. Seufridum cardinalem ("de quodam, qui per rapinam ecclesiæ terram invaserat et obtinebat"). — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 38—39. cfr. p. 6. no. XVII. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 396.

[462.] Literæ Willelmi abbatis ad Seufridum cardinalem ("pro familiari quodam ad ejus subventionem transmisso"). — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 63. cfr. p. 6—7. no. LII. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 396.

[463.] Literæ Willelmi abbatis ad Cincium cardinalem de negotio quodam. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 63. cfr. p. 6—7. no. LI. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 396.

[464.] Literæ Willelmi abbatis ad Cincium cardinalem, intercessoriæ pro quodam. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 63—64. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 396.

1198. 1198.

[465.] Innocentii (IIItii) papæ bulla ad Absalonem archiepiscopum Lundensem, 22. Septbr.
de confirmatione donationis castri Hafnensis ("de Hasij"), quod a rege Waldemaro acceperat, et plurium bonorum "videlicet: villam ipsam de Hasij (leg. *Hafn*), mansionem de Otherslef, cum omnibus pertinentiis suis, scilicet Sersfel *(Serslef)*, Solbjarge, Huanlolde (leg. *Huanlosae*), Wigislef, Walbu, mansum unum Brunsoge, Imbrethorp, mansiones de Gesnetofte (leg. *Gefnetofte*) et de Murhoge (ↄ: *Mörkhöi*) cum omnibus pertinentiis earum, mansiones de Barsuerthe et de Wigurm (ↄ: *Vierum*) cum omnibus pertinentiis earum, mansiones de Husfretop (leg. *Husfrecop*) et de Haverthi, cum omnibus pertinentiis earum, mansiones de Burgbu et de Hjartharum (leg. *Njartharum*, ↄ. *Nærum*) cum omnibus pertinentiis earum, et universam partem earum, quæ acquisivit Nicolaus castellanus [tuus], juxta tenorem pacti quod inter [vos] convenit", quæ omnia ecclesiæ Roskildensi donaverat ea conditione, ut reditus ad vitæ dies obtineret. — *Perusii*, X. cal. Octobris, pontific. anno primo.

Innoc. IIItii epp. ed. Baluz. I. 221.

[466.] Innocentii (IIItii) papæ epistola ad Petrum episcopum Arusiensem de con- 26. Septbr.
firmatione statuti episcopalis (ab archiepiscopo Lundensi commendati), de sex præbendis canonicis assignatis. — *Perusii*, VI. cal. Octobr. pontif. anno primo.

Innoc. IIItii epp. ed. Baluz. I. 221.

[467.] Innocentii (IIItii) papæ ad Olavum electum Upsaliensem literæ, cum qui- 26. Septbr.
bus ei "ad instantiam — Tobiæ, nuntii — Lundensis archiepiscopi, et Walteri" nuntii archiepiscopi Upsaliensis, pallium transmittit, per archiepiscopum Lundensem tradendum. — *Perusii*, VI. calend. Octobris, pontif. anno primo.

Innoc. IIItii epp. ed. Baluz. I. 221—22. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 106. p. 129—30.

[468.] Innocentii (IIItii) papæ ad regem Daciæ epistola, de compescendo Suero, 6. Octbr.
tyranno Norvegiæ, "ita quod membrum illud diaboli non possit in regno Norvegiæ denuo debacchari aut persecutionem in ecclesiis ulterius suscitare". — *Apud civitatem Castellanam*, I. nonas Octobris, pontif. ánno primo.

Innoc. III^tii^ epp. ed. Baluz. I. 226—27. Pontoppidan Annall. eccles. Dan. I. 494—95. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 107. p. 130—31.

1198. 13. Novbr. [469.] Innocentii (III^tii^) papæ epistola ad præpositum "de Serand" (Strand) et prælatos Utlandiæ, de tollendis abusibus in causis disciplinæ ecclesiasticæ subjectis, connubiis equestris et pedestris ordinis (quibus, si unam vel dimidiam marcam solverint, uxorem in quinta vel sexta consangvinitatis linea ducere licebat) et pluribus. — *Laterani,* idibus Novembris, pontif. anno primo.

Innoc. III^tii^ epp. ed. Baluz. I. 247—48.

13. Novbr. [470.] Innocentii (III^tii^) papæ epistola ad Absalonem archiepiscopum Lundensem, cui providere jubet, ut prælati (Utlandiæ) scriptis apostolicis, de abusibus ecclesiasticis tollendis, obsequium præstent. — *Laterani,* idibus Novembris, pontif. anno primo.

Innoc. III^tii^ epp. ed. Baluz. I. 248. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 108. p. 131—32.

13. Novbr. [471.] Innocentii (III^tii^) papæ bulla confirmatoria super castro Hafn et bonis adjacentibus ecclesiæ Roskildensi datis. — *Laterani,* id. Novembr., pontif. anno primo.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 73—74. ubi non recte ad ann. 1199. refertur. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 429—30. 709.

13. Novbr. [472.] Innocentii (III^tii^) papæ literæ, quibus sex præbendas a Petro episcopo Arusiensi canonicis ejusdem ecclesiæ assignatas confirmat. — *Laterani,* idus Novembris pontif. anno primo.

Langebek Scriptt. VI. 388.

16. Novbr. [473.] Innocentii (III^tii^) papæ ad Absalonem archiepiscopum Lundensem literæ, quibus archiepiscopo jubet, ut donationes ecclesiis vel claustris, vel quibuslibet locis religiosis factas, irrevocabiles observari faciat. — *Laterani,* XVI. cal. Decembris, pontificat. anno primo.

Antiqu. collect. Decretal. (Paris. 1609. fol.) p. 232. Innoc. III^tii^ epp. ed. Baluz. I. 248—49. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 109. p. 133.

16. Novbr. [474.] Innocentii (III^tii^) papæ epistola, qua S. præpositum in Strand et Ford, a W(aldemaro) episcopo Slesvicensi ("Slethuicensi") canonice constitutum, in officio confirmat. — *Laterani,* XVI. cal. Decembr., pontif. anno primo.

Innoc. III^tii^ epp. ed. Baluz. I. 249.

ante 23. Novbr. [475.] Absalonis archiepiscopi Lundensis ad papam Romanum epistola (a Wilhelmo abbate scripta), qua papam rogat, ut auctoritatem suam quoad primatum inter episcopos Sveciæ sublevare velit, quum sæpius neque archiepiscopus Upsalensis neque suffraganei ejus convenire vellent, a se vocati, et nonnunquam edictis regiis ab hoc officio se detineri dixerint. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 77. Neumann Historia primatus Lundensis p. 160—61. ad ann. 1177. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 104. p. 128. ad ann. 1197. Bartholinus has literas ad ann. 1199 refert; cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 480.

23. Novbr. [476.] Innocentii (III^tii^) papæ bulla, qua antecessoris sui Adriani privilegium, archiepiscopo Lundensi datum, de primatu in Svecia, confirmat. — *Laterani,* IX. cal. Decbr. indict. II. pontif. anno primo.

Innocentii III^tii^ epp. ed. Baluz. I. 246—47. Liljegren Diplomat. Svecan. I. no. 110. p. 134—35. Epit. ap. Neumann, Hist. primat. Lundensis p. 161.

23. Novbr. [477.] Innocentii (III^tii^) papæ bulla ad Joffridum (s. Gaufridum) abbatem et fratres monasterii de Sore, qua donationes iis factas et privilegia a regibus Waldemaro et

Kanuto filio ejus monasterio concessa, in libertate et immunitate colonorum, auctoritate apostolica confirmat. — *Laterani,* IX. cal. Decembris, indictione secunda pontif. anno primo. 1198. 23. Novbr.

Innoc. III[tii] epp. ed. Baluz. I. 249—50. Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 74—78, ubi non recte ad ann. 1199 refertur. Cfr. Manrique annall. Cisterc. IV. 551. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 427—429.

[478.] Innocentii (III[tii]) papæ epistola ad Absalonem archiepiscopum Lundensem, ut duas ecclesias, "de Henestbl. et Stuntabl.", quas E. præpositus Slesvicensis (de Scelsuvig; "Seelvvidig" variet. codicis Colbertiani) præposito Strandensi ("de Strand") injuste subtraxerat, eidem restituat. — *Laterani,* VIII. cal. Decembris, pontif. anno primo. 24. Novbr.

Innoc. III[tii] epp. ed. Baluz. I. 249. Cfr. Pontoppidan Annall. I. 486. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 434.

[479.] Innocentii (III[tii]) papæ epistola ad archiepiscopum Lundensem, ut prævideat, ne homines de illegitimo thoro suscepti in munera ecclesiastica contra mandatum concilii Lateranensis irrepant, et præsertim, ne episcopus Upsalensis in hac re sæpius erret, vigilare jubet. [De eadem re archiepiscopo Upsalensi scriptum]. — *Laterani,* non. Decembris, pontif. anno primo. 5. Decbr.

Innoc. III[tii] epp. ed. Baluz. I. 262—63. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 111. p. 135—36.

[480.] Innocentii (III[tii]) papæ epistola ad archiepiscopum Lundensem, ut collectores eleemosynarum pro hospitali sancti Johannis, qui falsa cruce signati populum graviter offendebant, et disciplinam ecclesiasticam contempserant, rejiciantur, et in eorum locum pii bonique viri ordinentur. — *Laterani,* V. id. Decembr. pontif. anno primo. 9. Decbr.

Antiqua coll. Decretal. (Paris. 1609, fol.) III. Libr. V. tit. XVI. p. 414. Innoc. III[tii] epp. ed. Baluz. I. 265—66. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 112. p. 136—37.

[481.] Innocentius (III[tius]) papa abbati et conventui monasterii Loci Dei indulget, ut possessiones et alia bona mobilia vel immobilia, exceptis feudalibus, quæ personis liberis fratrum ad monasterium eorum a seculo fugientium, si remansissent in seculo, ratione successionis vel alio justo titulo contigissent, petere, percipere ac retinere valeant. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VIII. 189—90. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 438. 709. — Nonne Innocentio IV. papæ (1243—1254) tribuendæ sunt hæ literæ?

[482.] Literæ Willelmi abbatis ad papam, quæstionem continentes: an maritus, in regionem longinquam profectus, ibique aliam conjugem in matrimonium ducens, reversus et poenitens hanc dimittere possit. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 12. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 434.

[483.] (Papæ) responsum ad hanc quæstionem. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 12. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 435.

[484.] Responsum papæ ad quæstionem Willelmi abbatis: an liceat viro, sine consensu uxoris, an uxori, sine consensu mariti, votum facere castitatis; nec non: an sponsam alterius aliquis cognatus ejus in matrimonium ducere possit. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 12—13. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 435.

[485.] Literæ Willelmi abbatis ad papam, quæstionem proponentis. an vir, post decessum cognati ipsius, uxorem, quam sibi desponsaverat (hic cognatus), in matrimonium ducere possit. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 13. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 435.

[486.] Responsum papæ ad hanc quæstionem. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 14. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 435.

1198. [487.] Literæ Willelmi abbatis ad papam, quæstionem continentes: an consensui de futuro matrimonio, juramento addito, vis conjugii ita tribuenda sit, ut eam ob causam conjugium deinde cum alia contractum dissolvi debeat. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 14. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 435.

[488.] Responsum papæ ad hanc quæstionem. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 14—15. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 435.

[489.] Literæ Willelmi abbatis ad papam de viro, qui, habitu religionis abjecto, ad fratres hospitales se transtulerat. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 16—17. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 435.

[490.] Literæ Willelmi abbatis ad papam pro marito, qui cognatam uxoris suæ, ante tempus nuptiarum contractarum, cognoverat. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 17. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 436.

[491.] Responsum papæ ad quæstionem Willelmi abbatis de poena illi irroganda, qui cognatam uxoris ante tempus nuptiarum cognoverat. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 17—18. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 436.

[492.] Literæ papæ ad episcopum quendam ut virgo violenter oppressa ceterarum virginum numero debeat adjungi. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 18. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 436—437.

[493.] Literæ papæ ad episcopum quendam, circa adulterium per maritum quendam cum sorore uxoris commissum. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 18—19. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 437.

[494.] Literæ Willelmi abbatis ad archiepiscopum, de quodam, qui terram Willelmo scotaverat, et in usus suos resumserat. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 39. cfr. p. 6. no. XVIII. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 437.

1198 (vel 1298).

1198 (vel 1298). 22. Februar. [495.] Literæ S. de Raperhet et K. de Horstrop ad W. episcopum Slesvicensem, de scotatione coloniæ in Holme per dominum Thrugillum de Höxet monasterio Loci Dei facta. — *Apud ecclesiam Höxet*, anno domini MCCXCVIII. in Cathedra beati Petri.

Langebek Scriptt. VIII. 233.

23. Februar. (vel 3. Martii). [496.] Waldemari episcopi Slesvicensis literæ, quibus sub poena excommunicationis prohibet, ne hæredes domini Thrugilli sacerdotis de Höxet sibi jus aliquod in colonia in villa Holme sita, et monasterio Loci Dei testamento Thrugilli legata, assumant. — *Krakelundt*, anno domini MCCXCVIII, secunda feria proxima post dominicam Reminiscere.

Langebek Scriptt. VIII. 219. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 442 et not. Kallii ibidem.

1199.

1199. 5. Octobr. [497.] Innocentii (III^tii) papæ bulla, qua omnibus Christi fidelibus in Saxonia et Westphalia et regionibus a septentrione Albis sitis jubet, ut christianos in Livonia contra gentiles tueantur. — *Laterani*, III. nonas Octobr.

Innoc. III^tii epp. ed. Baluzius lib. II. no. 191. p. 460. Gruber Origg. Livon. p. 205. Liljegren Dipl. Svecan. I. no. 114. p. 138—139. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 499.

[498.] Testimonium Absalonis archiepiscopi Lundensis et Svethiæ primatis de mansione Alexstathe, monasterio Sorensi per dñum Johannem (Sunonis), fratrem episcopi Roskildensis, pro ducentis marcis "in vadium" posita. — Sine anno.

Kolderup-Rosenvinge Bem. om Panteret i ældre Tider, p. 5—6. Cfr. Langebek Scriptt. IV. 478. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 481. 1199.

[499.] Literæ Willelmi abbatis ad papam: utrum is, de quo nescitur, an sit baptizatus, debeat baptizari, c. pl. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 15. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 483. 484.

[500.] Responsum papæ ad Willelmi abbatis S. Thomæ de Paraclito quæstiones nonnullas circa baptismum. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 15—16. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 483. 484.

1200. 1200.

[501.] Innocentii (III^{tii}) papæ literæ ad Kanutum Daniæ regem de causa sororis ejus, reginæ Francorum, et ut advocatos testesque quam citissime mittat, qui dubium consangvinitatis (reginæ et regis) tollere possent. — *Laterani*, II. cal. Novembr. (pontif. anno III.). 31. Octbr.

Langebek Scriptt. VI. 99—100. Innoc. III. epp. Libr. III. ep. XII. Du Th. II. I. p. 11—12.

[502.] Kanuti Danorum Slavorumque regis statutum de homicidio, vi et læsionibus, editum in usum provinciæ Scaniæ. — *Actum in civitate Lundensi*, anno incarnati verbi M°CC°I°. anno coronationis Kanuti regis XXXI. monarchiæ ejus XIX. V. calend. Januarii, assidente domino Absalone Lundensi archiepiscopo etc. 28. Decbr.

Bring Monum. Scan. Vol. I. p. 88—96. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 118. p. 143—146. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 523—25.

[503.] Literæ Willelmi abbatis ad d. regem Danorum "alludentes sororis, reginæ (Francorum), honori breviter". — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 54. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. VIII. 533.

1201. 1201.

[504.] Testamentum Absalonis archiepiscopi Lundensis. — Sine anno.

O. Sperlingii Testamentum Absalonis archiepiscopi Lundensis. Hafn. 1696. 8. Langebek Scriptt. V. 423—26. Pontoppidan Annal. eccl. Dan. I. 299—303. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 827. p. 684—87.

[505.] Innocentii (III^{tii}) papæ literæ, quibus Andreæ archiepiscopo Lundensi ejusque successoribus primatum Sveciæ et jus archiepiscopos Sveciæ ordinandi confirmat. — *Anagniæ*, IX. calend. Decembr. indictione quarta, pontificat. anno quarto. 23. Novbr.

Hvitfeldt Danmks. Riges Krön. p. 168. Pontoppidan Annall. eccles. Dan. I. 605—607. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 117. p. 141—43. Epit. in Celsii apparat. ad hist. Sveo-Goth. p. 48—49. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 750.

1201—1202. 1201—02.

[506.] Slesvigs ældste Stadsret. — Uden Aar.

Ancher Lovhistorie II. Tillægg. S. 1—18. Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. danske Love V. 311—325. Om denne Stadsrets Alder see Staatsbürgl. Magazin III. 257 ff. V. 56 ff. jfr. Kolderup-Rosenvinge a. St., Indledn. S. XXXXIII. og Falck Schlesw. holst. Privatrecht I. 375—77.

1201—1204. 1201—04.

[507.] Omeri episcopi Ripensis literæ, quibus monasterio Loci Dei decimas ad fabricam ecclesiæ Lugumensis spectantes concedit perpetuo possidendas. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VIII. 15—16. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 51—52.

1201—05. 1201—1205.

[508.] "Statuta, quæ statuit dominus Andreas archiepiscopus Lundensis cum consilio ceterorum episcoporum apud Sælandensem synodum". — Sine anno.

Ancher Lovhistorie II. 525—532. Münter Magazin f. Kirchengesch. II. Bd. 3. Stück p. 34—39. — Cfr. literas papales infra sub. no. 553. laudatas.

1201—23. 1201—1223.

[509.] Andreæ archiepiscopi Lundensis diploma, quo claustro Novæ Vallis possessiones ejus (nominatim enumeratas) confirmat et immunitatem a decimis ex laboribus, quos fratres Novævallenses propriis sumtibus colunt. — Sine anno.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 119. p. 146—48.

1202. 1202.

26. Novbr. [510.] Waldemarus rex Lubecensibus privilegia antiqua confirmat et nova confert. — *In castro nostro Orthburg*, anno dom. incarn. MCCII., anno regni secundo (= 1203) VI. cal. Decembris (ɔ: 26. Novbr.), in octaua S. Andreæ (ɔ: 7. Decbr.).

Dreyer Specimen de naufragio p. LVIII—LXII. cfr. p. XLIV. Michelsen Urkundensamml. I. p. 14—17. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 6, et quidem not. Kallii ibidem, ubi dubia quædam de genuinitate hujus diplomatis afferuntur.

1202—04. 1202—1204.

[511.] Literæ, quibus Waldemarus, "dei gratia Danorum Slavorumque rex, dux Jutiæ, dominus Nordalbingiæ", monachis de Lögum bona, quæ in Harebui possidet, confert. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VIII. 163. cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 53.

[512.] Waldemari, Danorum Slavorumque regis, ducis Jutiæ, domini Northalbingiæ, literæ protectoriæ, datæ Paulo abbati et monasterio Loci Dei. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VIII. 196—97. cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 53.

[513.] Andreæ archiepiscopi Lundensis literæ protectoriæ, datæ Paulo "abbati in Loco Dei" circa possessiones monasterii ejus. — Sine anno.

Epit. ap. Langebek, Scriptt. VIII. 196. cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 53.

1202—14. 1202—1214.

[514.] Nicolai, filii Nicolai vicecomitis, literæ, quibus monasterio Esromensi scotat villas Huseby et Sketherut pro XX marchis auri. — Sine anno.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 113. Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXXIX. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 243—46. Knudsen Danmk. i Middelald. 1. Hefte, p. 44. not. 3.

[515.] Petrus dei gratia Roskildensis ecclesiæ episcopus possessionem monasterii Esromensis, Husæby et Sketherut dictam, in protectionem dei et ecclesiæ nec non et suam suscipit. — Sine anno.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXXXII[b].

[516.] Waldemari regis confirmatio super Huseby et Sketheruth, fratribus Esromensibus a Nicolao Grevesun venditis. — Sine anno.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 116. Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXXXb. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 213—216. Knudsen Danmk. i Middelald. I. Hefte, p. 44. not. 3.

1203.

1203.

[517.] INNOCENTII (IIItii) papæ epistola ad (Guidonem) episcopum Prænestinum et apostolicæ sedis legatum, ubi inter alia dicit: "Scribimus etiam ..... regi Danorum, ut cum confoederationis inter eum et ... regem Ottonem initæ mediator et confirmator extiteris, si propter hanc vel aliam causam te ad præsentiam ejus oportuerit proficisci, sicut legatum apostolicæ sedis te benigne recipiat et honorifice studeat pertractare, consiliis tuis et monitis acquiescens". — *Laterani*, VI. calend. Martii, pontif. anno sexto. 24. Febr.

Innoc. IIItii epp. ed. Baluz. Tom. I. p. 727.

[518.] PETRI episcopi Arusiensis literæ, quibus possessiones quasdam ad se delatas ecclesiæ Sti Clementis de Arus offert. — *Threlthorp*, XVIII. cal. Decembr. 14. Novbr.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 81. Langebek Scriptt. VI. 404—505.

[519.] INNOCENTII (IIItii) epistola ad Waldemarum Daniæ regem, ut Waldemaro quondam episcopo Slesvicensi libertatem concedat, sedique apostolicæ judicandum relinquat. — *Anagniæ*, nonis Decembr. 5. Decbr.

Innoc. IIItii epp. Libr. VI. ep. CLXXXI. Du Th. II. I. p. 377—80. Raynaldi Contin. Baron. ad ann. 1203. no. LXIV. Tom. I. p. 168. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 16—18.

[520.] INNOCENTII (IIItii) epistola ad Lundensem archiepiscopum de clericis nequioribus puniendis, et quod laicis clericos capere et ad judicium trahere licitum sit, si hoc jussu prælatorum fecerint, ita tamen, ut eorum violentia non amplius se extendat, quam defensio sive rebellio exegerit clericorum. — *Anagniæ*, IV. idus Decembris, pontif. anno sexto. 10. Decbr.

Innoc. IIItii epp. Libr. VI. ep. CLXXXIII. Du Th. II. I. p. 381—82. Münter Mag. für Kirchengesch. I. 171—72.

[521.] INNOCENTII (IIItii) epistola ad Daniæ regem, ut Ottonem electum imperatorem Romanum omni auxilio suffulciat, tum affinitatis causa, tum etiam ut obsequium ostendat ecclesiæ. — *Anagniæ*, II. id. Decembris pontif. anno VI. 12. Decbr.

Raynaldi Contin. Baron. ad ann. 1203. XXXVIII. Tom. I. p. 156. Innoc. IIItii epp. ed. Baluz. I. 734.

[522.] INNOCENTII (IIItii) epistola ad Lundensem archiepiscopum, ut clerum suum ad castitatem inducat, negligentesque monitione præmissa per suspensionem et privationem beneficiorum suorum, appellatione remota, puniat. — *Anagniæ*, XVI. cal. Januar. pontif. anno sexto. 17. Decbr.

Innoc. IIItii epp. Libr. VI. ep. CLXXXVIII. Du Th. II. I. p. 398. Münter Mag. für Kirchengesch. I. 172—73.

[523.] INNOCENTII (IIItii) epistola ad archiepiscopum Lundensem de poenitentia clerico false accusato injungenda. — *Anagniæ*, XVI. cal. Januar. pontif. anno sexto. 17. Decbr.

Innoc. IIItii epp. Libr. VI. ep. CXCIX. Du Th. II. I. p. 399. Münter Mag. für Kirchengesch. I. 173—74.

[524.] INNOCENTII (IIItii) epistola ad Daniæ regem, conventionem ejus cum Othone electo imperatore Romano et fratribus ejus approbans. — *Anagniæ*, XV. cal. Januarii. 18. Decbr.

Innoc. IIItii epp. ed. Baluz. I. 733.

[525.] WALDEMARI Danorum regis diploma, quo libertates et possessiones ecclesiæ Lundensis confirmat. — *Lundis*.

Liljegren Dipl. Svecan. I. no. 121. p. 149—50. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. p. 7—8.

1203. [526.] Literæ Waldemari regis, quibus possessiones et privilegia monasterii b. Petri Nestvediensis confirmat. — *Ringstadis*, (sine anno).

Epit. in Thorkelini Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 84. ad an. 1205. et in Langebekii Scriptt. IV. 337—38. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. p. 8—9. 82.

[527.] Waldemari regis literæ, quibus omnes possessiones monasterii Esromensis in Hallandia omnesque colonos a servitiis et exactionibus absolvit. — Sine anno.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 80. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 120. p. 148. Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CLXXVIII. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 8.

[528.] Waldemari regis literæ, quibus confirmat privilegia monachis Othiniensibus antea data, eisque insuper confert censum æstivalem de Othense et X marchas argenti de insula Siland quotannis præstandas. — Sine anno.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 286. Cfr. Langebek Scriptt. I. 284. Suhm Hist. af Danmk. IX. p. 9. X. 4. 961—62. ubi hæ literæ ad ann. 1241. referuntur.

[529.] Waldemari Danorum Slavorumque regis, ducis Jutiæ, domini Nordalbingiæ diploma, quo ecclesiam de Viteschola, "quam primaria plantatione pater meus et frater et nos in avito patrimonio nostro fundavimus, dotavimus et ditavimus", cum omnibus attinentiis suis sub regium "manutentionis patrimonium" assumit, concedens ei "absolutam libertatem et nulli regiæ jurisdictioni obnoxiam". — Sine anno.

Pontoppidan Annal. eccl. Dan. I. 385. Dän. Biblioth. VI. 138—40. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. p. 9. 156.

[530.] Waldemari Danorum Slavorumque regis, ducis Jutiæ, domini Nordalbingiæ diploma, quo monasterii Vitescholæ immunitates et possessiones (nominatim enumeratas) confirmat. — Sine anno.

Dän. Biblioth. VI. 152—53. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. p. 9. 156.

[531.] Waldemari Danorum regis diploma, quo jura Lubicensium "in nundinis Sconore et Valsterbode" circumscripta sunt. — Sine anno.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenberg, II. no. VIII. p. 12—14. Liljegren Diplom. Svecan. II. no. 1707. p. 642—43. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 11—13.

1203. vel ante.

1203 vel ante.

[532.] Literæ Willelmi abbatis s. Thomæ de Paraclito, ad fr. Stephanum monachum, de olerum seminibus herbarumque, nec non radicum et arborum surculis. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 75. cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 28—29.

1204.

1204.

3. Januar. [533.] Innocentius (III^tius) papa institutionem præbendarum et beneficiorum per episcopum Arusiensem in ecclesia Arusiensi factam confirmat. — *Anagniæ,* III. non. Januarii, pontific. anno sexto.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 82. Langebek Scriptt. VI.' 388. Münter Mag. f. Kirchengesch. I. 174—75.

16. Martii. [534.] Waldemari regis literæ, quibus omnes possessiones ecclesiæ Arusiensis ab expeditione, Stud, quersete et omni servitio regio eximit. — *Apud Ruthe,* XVII. cal. April.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 83. Langebek Scriptt. VI. 395—396.

[535.] Innocentii (III^tii) papæ literæ ad archiepiscopum Lundensem, ut censum B. Petri per regna Daciæ et Sueciæ colligat, et ad interim reservet. — *Romæ*, VIII. idus Novembris, pontif. anno septimo. 1201. 6. Novbr.

Innoc. III. epp. Libr. VII. ep. CLV. Du Th. II. II. p. 580. Münter Mag. f. Kirchengesch. I. 179—80. Epit. ap. Neumann, Hist. primatus Lundens. p. 164.

[536.] Innocentii (III^tii) papæ ad Andream archiepiscopum Lundensem literæ, ut villicum, qui sacerdoti cum uxore sua rem nefariam habenti nasum absciderat et lingvam læserat, communioni restituat, "ita, quod expensas, quas esset facturus in itinere ad sedem propter hoc apostolicam veniendo, mittat in subsidium terræ sanctæ — et nihilominus laborem itineris redimat juxta proprias facultates". — *Romæ*, id. Novembris, pontif. anno septimo. 13. Novbr.

Innocentii III^tii epp. Libr. VII. ep. CLVI. Du Th. II. II. p. 580. Münter Mag. f. Kirchengesch. I. 180—81. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 122. p. 150.

[537.] Innocentii (III^tii) papæ ad Andream archiepiscopum Lundensem literæ, quibus ei auctoritatem tribuit "in Lundensi et Upsalensi archiepiscopatibus" vice sua evellendi, destruendi, disperdendi et dissipandi, ædificandi et plantandi. — *Romæ*, XIII. cal. Decembris, pontif. anno septimo. 19. Novbr.

Innoc. III^tii epp. Libr. VII. ep. CLVII. Du Th. II. II. p. 581. Münter Mag. f. Kirchengesch. I. 181—82. Epit. in Neumanni Historia primatus Lundensis p. 164—65.

[538.] Innocentii (III^tii) papæ literæ ad archiepiscopum Lundensem, ut pallium ei missum tradat archiepiscopo Upsalensi, qui pallium suum incendio amiserat. — *Romæ*, XII. cal. Decembris, pontific. anno septimo. 20. Novbr.

Innoc. III^tii epp. Libr. VII. ep. CLVIII. Du Th. II. II. p. 581. Münter Mag. f. Kirchengesch. I. 182—83. Neumanni Hist. primatus Lundensis p. 165—66. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 57—58.

[539.] Kong Valdemars Forordning for Skaane om Mandebod. — Uden Aar.

Ancher Lovhistorie I. 610—11. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 49.

[540.] Literæ, quibus Johannes Tomessen miles, capitaneus castri Roetzburgh, "monasterio de Loco Dei, alias *Lugum Closter* dicto", pecunias, pro quibus ei bona monasterii in Arnum, Waldorp et Builderop pignori data erant, confert. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VIII. 81. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 53.

1201—1207. 1201—07.

[541.] Skelmonis, electi Arusiensis, confirmatio bonorum, quæ prædecessor ipsius Petrus capitulo Arusiensi dederat, cui etiam confert omnes fundos episcopales infra ambitum civitatis Arusiensis variasque decimas. — Sine anno.

Thorkelin Diplomatar. I. p. 86. Langebek Scriptt. VI. 405—6. Cfr. Suhm. IX. 124.

1205. 1205.

[542.] Waldemari Danorum Slavorumque regis, ducis Jutiæ et domini Nordalbingiæ, confirmatio privilegiorum ecclesiæ Razeburgensis ab Adriano papa IV. et Henrico Bavariæ et Saxoniæ duce concessorum. — *In Lalandia apud Osterburch*, indictione octava.

Gruber Orig. Livon. p. 262. Westphalen Monum. ined. II. 2054. Schröder Papist. Meklenburg I. 510—11. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 77. not. 34.

[543.] Waldemari Danorum Slavorumque regis, ducis Jutiæ, domini Nordalbingiæ ad Innocentium III^tium literæ, in quibus rogat, ut provideat, ne Waldemarus episcopus Slesvicensis Daniæ regnum quocunque modo turbet. — Sine anno.

1205. Raynald. Contin. Baron. ad ann. 1206. XIX—XXI. Tom. I. p. 239—41. Innocentii III^{tii} epp. Libr. VIII. ep. CXCII. Du Th. II. II. p. 812—14. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 78—80. 739.

[544.] WALDEMARI regis confirmatio privilegiorum, Lubecensibus per Fridericum imperatorem et Henricum ducem concessorum. — Sine anno.

Suhm Hist. af Danmk. IX. 775. Michelsen Urkundensamml. I. 14. ubi ad d. 26. Novembr. an. 1202. refertur.

[545.] ANDREÆ archiepiscopi Lundensis literæ, quibus testatur, se vidisse privilegia, a Waldemaro (II.) rege monachis in Nestvet data.

Epit. in Langebekii Scriptt. IV. 344. et Thorkelini Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 85.

[546.] PETRI episcopi Roskildensis confirmatio eorum, quæ prædecessor ipsius Absalon monasterio Soræ dedit. — Sine anno.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 79. ad ann. 1202. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 82—83.

[547.] Literæ, quibus GUNIL BOOSDOTHER notum omnibus facit, se, cum consensu germanorum, Petri et Agghæ Boossön, bona sua in Newlinghe sita monasterio b. Thomæ de Paraclito condonavisse. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 145—46 (Dipll. ad mon. in Eskilsö et Ebbelholt). Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 84.

1206.

1206.

12. Januar. [548.] INNOCENTII (III^{tii}) papæ ad archiepiscopum Lundensem literæ de muliere, quæ cum nobili viro desponsata fuerat, ut a matrimonio cum eodem ineundo liberaretur, velum sumserat; jubet consummari matrimonium, nisi (mulier) se voto obstrinxerit ad observantiam regularem. — II. id. Januar. (pontific. anno VIII.).

Innoc. III^{tii} epp. Libr. VIII. ep. CXCV. Du Th. II. II. p. 816. Liljegren Diplomat. Svecan. I. no. 123. p. 151—152. A Suhmio (Hist. af Danmk. IX. 80—81.) et Kallio (ibid. p. 739.) ad ann. 1205. refertur.

13. Januar. [549.] INNOCENTII (III^{tii}) papæ ad Andream archiepiscopum Lundensem literæ, quibus ei auctoritatem indulget inter paganos, quos (in orientalibus maris Baltici regionibus) ad fidem christianam accipiendam commovere potuerit, episcopum catholicum ordinandi. — Idib. Januar. (pontific. anno VIII.).

Innoc. III^{tii} epp. Libr. VIII. ep. CXCVII. Du Th. II. II. p. 817. Liljegren Diplomat. Svecan. I. no. 124. p. 152. Suhmius (Hist. af Danmk. IX 81.) et Kallius (ibid. p. 739.) hanc bullam ad ann. 1205. referunt.

13. Januar. [550.] INNOCENTII (III^{tii}) papæ ad Andream archiepiscopum Lundensem epistola, jubens, ut servos, qui "propter injectionem manuum in clericum violentam in canonem incidunt", ad sedem apostolicam absolvendos venire compellat, nisi causæ sint leviores, sive in eum finem contractæ ut a dominis suis liberentur, vel etiam sine culpa ipsius servi ortæ. — *Romæ*, id. Januar. pontif. anno VIII.

Innoc. III^{tii} epp. Libr. IX. ep. XI. Du Th. II. II. p. 817. Liljegren Diplomat. Svecan. I. no. 128. p. 154—55. Invenitur etiam inter Decretales Gregorii IX. cum errore: "Lugdunensi archiepiscopo" in inscriptione.

18. Januar. [551.] INNOCENTII (III^{tii}) papæ ad Andream archiepiscopum Lundensem literæ, quibus ei auctoritatem dat provinciam suo (papæ) nomine visitandi, "corrigens, quæ videris corrigenda et statuens quæ videris statuenda", procurationes et beneficia quæ papæ Romano

secundum concilii Lateranensis statuta cesserunt accipiendi, causas examinandi et decidendi etc. 1206.
— XV. calend. Febr. (pontif. anno VIII.). 18 Januar.

Innoc. IIItii epp. Libr. VIII. ep. CXCIV. Du Theil II II. p. 816. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 130. p. 155—56. Hanc quoque bullam Suhmius (Hist. af Danmk. IX. 81.). et Kallius (ibid. p. 739.) ad ann. 1205. referunt; alio vero loco (l. c. p. 113.) Suhmius eam ad an. 1206. refert.

[552.] INNOCENTII (IIItii) papæ ad Andream archiepiscopum Lundensem epistola, 18. Januar. qua institutum episcopi, in corroborationem ordinis nigri monachorum factum, confirmat, nimirum ut monasterium omnium Sanctorum Lundense, quod sibi locum conveniendi generalem elegerant, tenerent, et abbatem hujus coenobii rectorem haberent. — XV. calend. Febr. (pontif. anno VIII.).

Innoc. IIItii epp. Libr. VIII. ep. CXCVIII. Du Th. II. II. p. 817—18. Liljegren Dipl. Svecan. I. no. 125. p. 152—53. Hanc quoque bullam Suhmius et Kallius ll. cc. ad ann. 1205. referunt.

[553.] INNOCENTII (IIItii) papæ ad Andream archiepiscopum Lundensem epistola, 19. Januar. ubi nonnulla archiepiscopi statuta, de rebus ecclesiasticis edita, per provinciam ejus confirmat, ceterum se excusans, quod ea in universum non confirmaverit, ne "jus commune" hoc modo statuere videretur. — XIV. calend. Februar. (pontif. anno VIII.).

Innoc. IIItii epp. Libr. VIII. ep. CXCVI. Du Th. II. II. p. 817. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 126. p. 153. A Suhmio et Kallio II. cc. ad ann. 1205. refertur.

[554.] INNOCENTII (IIItii) papæ literæ ad Danorum regem, ut Waldemaro Slesvicensi episcopo clementiam ostendat, et ad Hungarorum regem mittat; deinde promittit se ejus regni quieti consulturum. — XIII. cal. Februar. 20. Januar.

Innoc. IIItii epp. Libr. VIII. ep. CXCIII. Du Th II. II. p. 814—16. Raynaldi Contin. Baron. ad ann. 1206. XXII—XXIII. Tom. I. p. 241—42. A Suhmio (Hist. af Danmk. IX. 80.) et Kallio (ibid. p. 739.) hæ literæ ad ann. 1205 referuntur.

[555.] INNOCENTII (IIItii) papæ bulla ad abbatem et fratres monasterii Loci Dei, 21. Januar. in qua monasterio varia privilegia confert et possessiones ejus confirmat. — *Romæ apud S. Petrum*, XII. cal. Februarii, indictione VIII. incarnationis dominieæ anno MCCV. pontif. anno VIII.

Langebek Scriptt. VIII. 182—85. A Suhmio et Kallio ll. cc. ad ann. 1205. refertur.

[556.] WALDEMARI Danorum Slavorumque regis, ducis Jutiæ et domini Nordalbingiæ privilegium, datum canonicis ecclesiæ Ripensis, "ut villici eorum ab expeditionis gravamine et ab omni juris nostri (ɔ: regii) exactione sint immunes" — *In Sild*, regnante Waldemaro rege anno IV.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 177—78. Gruber Origin. Livon. p. 262.

[557.] ANDREÆ archiepiscopi Lundensis confirmatio privilegiorum ecclesiæ Othiniensis. — Sine anno.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 85. cfr. 339. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 99.

[558.] Statuta capituli Arusiensis.

Pontoppidan Annal. eccles. Dan. I. 619—20. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 102—104.

1207.

1207.

[559.] INNOCENTII (IIItii) papæ bulla confirmatoria super bonis capitulo Arusiensi 24. Martii. a Petro episcopo et Skælmone electo oblatis. — *Laterani*, nono cal. April. pontif. anno decimo.

Thorkelin Diplomatar Arna-Magn. I. p. 87. Langebek Scriptt. VI. 388—89. Münter Mag. f. Kirchengesch. I. 373—75.

1207. [560.] INNOCENTII (III^{tii}) papæ epistola ad Danorum regem de Waldemaro episcopo
2. April. Slesvicensi, ut permittere velit, donec culpa ejus plane demonstrata sit, eum reditibus episcopatus frui et Romæ commorari, cura administrationis episcopatus archiepiscopo Lundensi imposita. — *Laterani*, IV. non. Aprilis, pontif. anno decimo.

Innoc. III^{tii} epp. ed. Baluz. II. 19.

16. Septbr. [561.] INNOCENTII (III^{tii}) epistola ad episcopum Otoniensem, ut presbytero O., cui sine ulla ejus culpa digitus unus sinistræ manus amputatus fuerat, ministrare permittat. — *Viterbii*, XIV. cal. Octobris, pontif. anno decimo.

Innoc. III^{tii} epp. ed. Baluz. II. 71.

19. Octbr. [562.] INNOCENTII (III^{tii}) papæ epistola ad archiepiscopum Lundensem, ut clericum quendam, qui tempore prædecessoris ejus diaconatum susceperat, prætermisso subdiaconatu, postea vero in monasterio quodam culpam hanc expiaverat, in ordinem subdiaconatus suscipere liceat. — *Tuscan.*, XIV. cal. Novembr. pontif. anno decimo.

Innoc. III^{tii} epp. ed. Baluz. II. 84—85. Liljegren Dipl. Svecan. I. no. 132. p. 157—58.

25. Octbr. [563.] INNOCENTII (III^{tii}) papæ ad archiepiscopum Lundensem literæ, cum quibus pallium, Valerio capellano regis Sveciæ, in archiepiscopatum Upsaliensem electo, tradendum mittit, eundem Valerium, etsi illegitimo matrimonio procreatum, in archiepiscopali munere confirmat propter bonos mores et contestatam honestatem, adductus etiam precibus regis Sveciæ, archiepiscopi ipsius et capituli Upsaliensis. — *Corneti*, VIII. cal. Novembr. pontif. anno decimo.

Innoc. III^{tii} epp. ed. Baluz. II. 85. Liljegren Diplomat. Svecan. I. no. 133. p. 158—159. Epit. ap. Neumann, Hist. primatus Lundens. p. 166.

1207—15.

1207—1215.

[564.] Literæ quibus (SKELMO Arusiensis episcopus) notum facit, se religiosis Soræ contulisse Gimingthorp, possessiones ipsius in Giminghi cum silva attinente, et possessiones Ormakær. — Sine anno.

Suhm Hist. af Danmk. IX. 777.

[565.] SKELMONIS Arusiensis episcopi literæ, quibus testatur, sese possessiones complures, a Johanne fratre relictas, S^{ti} Clementis ecclesiæ obtulisse. — Sine anno.

Thorkelin Dipl. Arna-Magn. I. p. 88. Langebek Scriptt. VI. 406. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 124.

1208.

1208.

initio Febr. [566.] Philippi, Romanorum regis, epistola ad Innocentium (III^{tium}) papam, ut permittere velit WALDEMARO episcopo Slesvicensi archiepiscopatum Bremensem suscipere. — (Pontif. anno decimo).

Innoc. III^{tii} epp. ed. Baluz. II. 131—32. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 132. 741.

medio Febr. [567.] INNOCENTII (III^{tii}) epistola ad reginam Mariam (conjugem Philippi Svevi, regis Romanorum) contra WALDEMARUM, episcopum quondam Slesvicensem, quem Roma aufugisse dicit, ideoque et propter alias causas excommunicatum et anathematisatum esse. (Inest huic epistolæ relatio de vocatione ejus ad archiepiscopatum Bremensem cum protestatione Hamburgensium, et de criminibus, quorum rex Danorum per nuntium suum Petrum præpositum Roskildensem eum accusaverat). — *Laterani*, pontif. anno decimo.

Innoc. III^{tii} epp. ed. Baluz. II. 126—27. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 132—33. 741.

[568.] Innocentii (III^tii) epistola ad electum Herbipolensem, ut Waldemarum episcopum quondam Slesvicensem excommunicatum denunciet. — Pontific. anno decimo. 1208. medio Febr.

Innoc. III^tii epp. ed. Baluz. II. 127. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 132. 711.

[569.] Innocentii (III^tii) epistola ad regem Danorum de excommunicatione Waldemari episcopi Slesvicensis. — *Laterani*, pontif. anno undecimo. initio Martii.

Innoc. III^tii epp. ed. Baluz. II. 142—44. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 133. 711.

[570.] Innocentii (III^tii) papæ mandatum, episcopo Kallipoliensi, decano sanctæ Sophiæ et præposito sanctorum Apostolorum, Constantinopolim missum, ut viri Dani, et ceterarum gentium, ibi commorantes, ecclesiis decimas solvere debeant. — *Laterani*, VIII. idus Martii, pontif. anno XI. 8. Martii.

Innoc. III^tii epp. ed. Baluz. II. 147.

[571.] Ottonis electi imperatoris ad Innocentium III^tium literæ, in quibus rogat, ut, si de ecclesia Bremensi et ejus electis, sive per regem Daniæ sive per quemcunque, mentio facta fuerit, ejus negotii exsecutionem usque ad adventum nuntiorum suorum (Ottonis) differat, "quia secunda electio, sicut et prior, et contra deum et contra jus et rationem facta est, et neutrius promotio vel vobis vel nobis noscitur expedire". 21. Junii— 8. Septb.

Innoc. III^tii epp. ed. Baluz. I. 754. Raynald. Contin. Baron. ad an. 1208. IX—X. Tom. I. p. 266—67. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 136.

[572.] Innocentii (III^tii) epistola ad archiepiscopum Lundensem, ut statim provideat de delectu episcopi Slesvicensis in locum Waldemari, qui hoc munere indignum se præstitisset. — *Ferentini*, II. non. Novembr. pontif. anno XI. 4. Novbr.

Innoc. III^tii epp. ed. Baluz. II. 222—24.

1209. 1209.

[573.] Literæ, quibus Torbernus Ysiksson, armiger, notum omnibus facit, se canonicis de Paraclito omnia sua bona in Halland sita contulisse. — *Roskildis*, die b. Gregorii papæ. 12. Martii.

Langebek Scriptt. VI. 146. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 158.

[574.] Innocentii (III^tii) epistola ad Ottonem electum Romanum imperatorem, ut Waldemarum, episcopum quondam Slesvicensem, quasi excommunicatum a civitate Bremensi et ejus finibus potenter expellat; episcopis vero Monasteriensi et Osnaburgensi jubet, ut eidem Waldemaro et omnibus, qui ei auxilium ferre conati fuerint, aqua et igni interdicant. — *Viterbii*, VI. non Julii, pontif. anno XII. 2. Julii.

Innoc. III^tii epp. ed. Baluz. II. 331—335.

[575.] Innocentius (III^tius) omnibus vere poenitentibus et confessis, qui ad consummationem ecclesiæ cathedralis Arusiensis manus porrexerint adjutrices, quadraginta dies de injuncta eis poenitentia misericorditer relaxat. — *Anagniæ*, (II.) idus Augusti, pontif. anno XII. 12. Aug.

Langebek Scriptt. VI. 391. Münter Mag. für Kirchengesch. I. 375—76. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 157.

[576.] Waldemari regis literæ, quibus confirmat privilegia, antea data monachis in Nestvit, iisdemque offert immunitatem ab omni jure regio, pro mansione Ristorp in Falstria. — *Worthingburg*, IX. cal. Octobr. indict. XII. anno regni VIII. 23. Septbr.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 88. Epit. ap. Langebek Scriptt. IV. 338. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 155—56.

1209. 30. Octbr. [577.] Innocentii (III^tii) papæ ad Andream archiepiscopum Lundensem literæ, quibus ei licentiam dat virum quendam episcopum Fialandæ (sic) inaugurandi, cum vir sit moribus et ætate maturus et scientia et virtutibus redimitus, etsi illegitimo matrimonio sit procreatus. — *Laterani*, III. calend. Novembr. pontif. anno XII.

Innoc. III^tii epp. ed. Baluz. II. 361. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 136. p. 161—162. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 151. 152.

31. Octbr. [578.] Innocentii (III^tii) epistola ad Ottonem imperatorem Romanum, ut provideat, ne quis subditorum ejus regnum Waldemari Daniæ regis denuo infestet, dum absens esset in expeditione ad religionem christianam propagandam. — *Laterani*, II. cal. Novembr. pontif. anno XII.

Innoc. III^tii epp. ed. Baluz. II. 362.

31. Octbr. [579.] Innocentii (III^tii) epistola ad regem Daciæ Waldemarum, ut paganis exstirpandis aut christiana religione imbuendis omnem curam impendat. — *Laterani*, II. cal. Novembr. pontif. anno XII.

Innoc. III^tii epp. ed. Baluz. II. 362.

31. Octbr. [580.] Innocentii (III^tii) epistola ad populum Danicum, ut regi suo Waldemaro in propaganda fide christiana strenue auxilium ferat. — *Laterani*, II. cal. Novembr. pontif. anno XII.

Innoc. III^tii epp. ed. Baluz. II. 362—363.

[581.] *A.* (Asceri vel Asgoti?) Wibergensis episcopi diploma, quo ecclesiam in Stranby cum omnibus pertinentiis, excepto uno prædio et tertia parte decimæ, quæ ad sustentationem vicarii destinata erant, fratribus monasterii Viteschólæ jure perpetuo possidendam assignat. — Sine anno.

Dän. Biblioth. VI. 158—60. Cfr. Danske Magazin I. 139. Suhm Hist. af Danmk. IX. 155.

1210.

1210.

30. Januar. [582.] Innocentii (III^tii) epistola ad reges, principes et populos Daniæ regno circumpositos, qua anathematis jaculum iis minatur, si Waldemaro Danorum rege absente regnum ejus infestaverint. — *Laterani*, III. cal. Febr. pontif. anno XII.

Innoc. III^tii epp. ed. Baluz. II. 391.

7. Maji. [583.] Innocentii (III^tii) ad Waldemarum Danorum regem literæ, in quibus zelum regis laudat, quod in christianæ religionis honorem signum crucis adversus paganos susceperit, simulque declarat, se personam regis et regnum sub b. Petri et suam protectionem suscipere. — *Laterani*, non. Maji, pontific. anno XIII.

Innoc. III^tii epp. ed. Baluz. II. 441. Raynald. Contin. Baron. ad ann. 1210. XXIV. Tom. I. p. 301. Epit. in Meursii Opp. Tom. IX. 409. not. Gramm.

30. Octbr. [584.] Innocentii (III^tii) epistolæ ad prælatos Germanicos, mandantes, ut episcopus Osnaburgensis in archiepiscopatum Bremensem mittatur, ut hanc ecclesiam contra Waldemarum (episcopum Slesvicensem et postea electum Bremensem) tueatur. — *Laterani*, III. cal. Novembr. pontif. anno XIII.

Innoc. III^tii epp. ed. Baluz. II. 483—85. Münter Mag. für Kirchengesch. I. 376—80.

[585.] Literæ quibus Petrus, episcopus Roskildensis, regis cancellarius, ecclesiæ s. trinitatis et b. Lucii tribuit ecclesiarum vacantium beneficia, quæ vocantur annalia, et terram X marcarum auri. — Sine anno.

Suhm Hist. af Danmk. IX. 776. cfr. 180.

[586.] Literæ, quibus Petrus, episcopus Roskildensis, canonicos s. Thomæ de Paraclito eorumque possessiones sub protectione sua suscipit. — Sine anno. 1210.

Langebek Scriptt. VI. 146. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 180.

[587.] Literæ, quibus Petrus, episcopus Roskildensis, notum omnibus facit, se fratribus de Paraclito tres decimas, de Wegby, Blistorp, Tibirkæ, pro Kaketorp, quam frater ejus Laurentius iis in testamento suo reliquit, contulisse. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 147. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 180.

[588.] Confirmatio Andreæ, archiepiscopi Lundensis, super decimas in Weyby, Blistorp et Tybirke, quas P(etrus), Roskildensis episcopus, monasterio s. Thomæ de Paraclito contulit. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 147. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 180.

1211. 1211.

[589.] Innocentii (III[tii]) papæ mandatum, quo (Andreæ) archiepiscopo Lundensi et (Alberto) episcopo Rigensi injungitur de affinitatis gradu Strangonis, civis Lundensis, et uxoris ejus inquirere, quos mendacio dispensationem assequutos esse suspicabatur, quarto affinitatis gradu junctos. — *Laterani*, VII. id. Novembr. pontif. anno XIV. 7. Novbr.

Innoc. III[tii] epp. ed. Baluz. II. 560. Gruber Origin. Livon. p. 238. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 142. p. 165.

[590.] Nicolai Petri filii literæ scotationis et donationis, quibus fratribus in We dimidiam partem portionis suæ, quam "cum mansione in Barhem" redemit, ne a filiis aut cognatis suis donum irritum reddi possit, dimittit, præsente Andrea archiepiscopo et pluribus.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 287. Liljegren Diplomat. Sveean. I. no. 140. p. 164. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 195—96.

[591.] Andreæ archiepiscopi Lundensis diploma, quo donationem Nicolai Petri filii, fratribus in We de dimidia parte portionis suæ factam, confirmat.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 288. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 141. p. 164. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 195—96.

[592.] Andreæ archiepiscopi Lundensis literæ protectoriæ monachis de Esrom datæ. — *Grönesund*, sine die.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 92. Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esromens. fol. XLII—XLIII.

[593.] Petri episcopi Roskildensis literæ protectoriæ, datæ monachis de Esrom. — *Grönesund*, sine die.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 90. Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. XLIII[b]—XLV.

1212. 1212.

[594.] Literæ Waldemari regis, quibus colonos monasterii Loci Dei *(Lygum)* ab omni jure regio et servitio liberos dimittit. — VIII. cal. Febr. 25. Januar.

Langebek Scriptt. VIII. 15.

[595.] Innocentii (III[tii]) papæ epistola ad archiepiscopos, Magdeburgensem et Moguntinum, plures episcopos et abbates Germaniæ, ut Waldemarum (Slesvicensem), qui per ducis Saxoniæ potentiam in archiepiscopatum Bremensem se intruserat, ibique omnia mi- 28. Febr.

1212. scuerat, cohibeant, et sententias in eum latas per totam Bremensem provinciam et ulterius
28. Febr. innovent. — *Laterani*, III. cal. Martii, pontif. anno XV.

Innoc. IIItii epp. ed. Baluz. II. 598. Raynald. Contin. Baron. ad an. 1212. III. Tom. I. p. 317. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 208—9.

2. Aprilis. [596.] INNOCENTII (IIItii) bulla, qua confirmat decimas de Bierby aquilonari et de Bromoge, quas monasterio de Sora obtulit Petrus episcopus Roskildensis. — *Laterani*, IV. non. April. pontif. anno XV.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 288. Münter Mag. für Kirchengesch. I. 380—81.

4. Aprilis. [597.] INNOCENTII (IIItii) papæ bulla, qua archiepiscopus Lundensis legatus sedis apostolicæ in Sveciæ et Daciæ regno pro infidelium conversione constituitur. — *Laterani*, II. non. Aprilis, pontif. anno XV.

Raynald. Contin. Baronii ad ann. 1212. V. Tom. I. p. 317—18. Innoc. IIItii epp. ed. Baluz. II. 604. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 143. p. 165—66. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 204—205.

18. Aprilis. [598.] Literæ WALDEMARI regis de donatione quadam, canonicis Æppleholth concessa. — *Roskildis*, XIV. cal. Maji.

Langebek Scriptt. VI. 147.

Junii. [599.] Ottonis (IVti) imperatoris et Alberti marchionis Brandenburgensis conventio, ubi imperator promittit, "se mediatorem studiosum et efficacem inter REGEM DACIÆ et ipsum marchionem et Sclavos existere". — *Apud Wicense* in castris, indict. XV.

Scheid. Orig. Guelf. Tom. III. p. 812—13. Maderi antiq. Brunsvic. (Helmstadii 1678. 4.) p. 129—31. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 210.

1213.

1213.

21. Martii. [600.] INNOCENTII (IIItii) papæ ad archiepiscopum Lundensem mandatum, ut virum quendam, qui se falso legatum sedis apostolicæ esse jactaverat, perpetuo carcere teneat, "pane doloris et aqua angustiæ sustentandum", et in alios, qui de similis falsitatis crimine essent suspecti, diligenter inquirat. — *Laterani*, XII. calend. Aprilis, pontif. anno XVI.

Innoc. IIItii epp. ed. Baluz. II. 739—40. Gruber Origin. Livon. p. 238. Liljegren Dipl. Svecan. I. no. 148. p. 174. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 222.

19. Aprilis. [601.] INNOCENTII (IIItii) papæ epistola encyclica ad archiepiscopum Lundensem de concilio generali cal. Novembr. 1215 constituendo, ubi omnes prælati personaliter vel per nuntios convenire jubentur ad conferenda consilia de recuperanda terra sancta et de rebus ad profectum et utilitatem populi christiani faciendis. — *Laterani*, XIII. cal. Maji, pontif. anno XVI.

Innoc. IIItii epp. ed. Baluz. II. 756—57. Mansi collectio concilior. Tom. XXII. 960—65. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 145. p. 167—168.

19. (29.) Aprilis. [602.] INNOCENTII (IIItii) papæ epistola encyclica, qua omnes Christi fideles per Lundensem provinciam ad expeditionem in subsidium terræ sanctæ suscipiendam hortatur. — *Laterani*, XIII. (III.) cal. Maji, pontif. anno XVI.

Innoc. IIItii epp. ed. Baluz. II. 752—55. Mansi collectio concilior. Tom. XXII. 956—960. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 147. p. 169—174.

29. Aprilis. [603.] INNOCENTII (IIItii) papæ epistola ad episcopum Slesvicensem de foro judiciali sacerdotum, qui resident in una dioecesi sed patrimonium in altera possident, de pertinacia in decimis ecclesiæ solvendis punienda, et de cæmiteriis, ubi excommunicati per vim sepeliuntur, purgandis. — *Laterani*, tertio cal. Maji, pontif. anno XVI.

Innoc. IIItii epp. ed. Baluz. II. 751—52.

[604.] Innocentii (III^{tii}) papæ epistola ad archiepiscopum Lundensem (et alios 1213.
complures), ut negotium terræ sanctæ pro virili promoveat. — *Laterani,* III. cal. Maji, pontif. 29. April.
anno XVI.

Innoc. III^{tii} epp. ed. Baluz. II. 755—56. Liljegren Dipl. Svec. I. no. 149. p. 174—75.

[605.] Innocentii (III^{tii}) papæ ad Andream archiepiscopum Lundensem epistola, 3. Octbr.
in qua quæstiones ab archiepiscopo propositas, de pluribus causis ad rem ecclesiasticam pertinentibus, resolvit. — *Signiæ,* V. non. Octobris, pontif. anno XVI.

Innoc. III^{tii} epp. ed. Baluz. II. 805—6. Liljegren Dipl. Svecan. I. no. 150. p. 176—177.

[606.] Innocentii (III^{tii}) papæ ad archiepiscopum, decanum et præpositum Lun- 11. Octbr.
denses epistola, qua iis auctoritatem irrogat in Sackela et Hugenhusen, nuper ad religionem christianam conversis, episcopatum erigere et idoneum eidem episcopum præficere. — *Signiæ,* V. id. Octobr. pontif. anno XVI.

Innoc. III^{tii} epp. ed. Baluz. II. 807. Gruber Origin. Livon. p. 240. Liljegren Diplomat. Svecan. I. no. 151. p. 177—78.

1214. 1214.

[607.] Innocentii (III^{tii}) papæ ad archiepiscopum Lundensem literæ, quibus eum 21. Februar.
reprehendit, quod ad concilium secundum mandatum papæ proficisci recusaverit, addito mandato, ut et ipse et prælati dioeceseos ejus, a cal. Novembr. proximo futuris usque ad annum, sive per mare sive per terram ad sedem apostolicam venire contendant. — *Romæ,* IX. calend. Martii, pontif. anno XVI.

Innoc. III^{tii} epp. ed. Baluz. II. 833—34. Raynald. Contin. Baron. ad ann. 1214. XXXI. Tom. I. p. 372. Gruber Origin. Livon. p. 244—45. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 154. p. 179—80.

[608.] Waldemari (II^{di}) regis Daniæ confirmatio donationis factæ ab Alberto 23. Maji.
comite Holsatiæ ecclesiæ b. Mariæ et S. Johannis in Lyubeka in Wagria. — X. cal. Junii.

Michelsen Urkundensamml. I. p. 18—19.

[609.] Friderici (II^{di}) imperatoris literæ, quibus regno Daniæ addit omnes terminos ultra Eldanam et Albim imperio Romano attinentes et quicquid in Sclavia Kanutus (VI.) rex tenuit. — *Apud Mecios,* indictione secunda.

Hvitfeldt Danmks Rig. Krön. p. 180. Pontani Rerum Dan. Hist. Libr. VI. p. 303. Pontoppidan Annal. eccl. Dan. I. 626—27. Scheid Orig. Guelf. Tom. III. p. 826—27. Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 94—96. Epit. ap. Bolten, Ditmars. Gesch. II. 233—34. Dan. interpr. ap. Hvitfeldt, l. c. p. 181. et Holberg. Hist. Dan. I. 276—77. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 232—36.

[610.] Literæ, quibus Andreas archiepiscopus Lundensis donationem ecclesiæ Segelfia canonicis Wibergensibus per Asgotum episcopum factam confirmat. — *Olofstorp,* anno incarn. dom. MCCXIII. pontificatus nostri anno XIIII.

Suhm Hist. af Danmk. IX. 744.

[611.] Tuuonis episcopi Ripensis literæ fundationis de trium in ecclesia cathedrali Ripensi canonicatuum nova institutione. — Actum in plena Synodo.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 129—30.

1215. 1215.

[612.] Literæ Waldemari regis, quibus notum facit, "quod sanctis monialibus ad 5. Januar.
sanctum Nicolaum Ripis possessiones" suas (i. e. regias) "in Tunge, molendinum cum libera

1215. molatione cujuslibet farris, currus, prædia, prata, campum cum suis terris" pro pleno pretio
5. Januar. dimiserit. — *Jurisborgh*, in nonis (III. nonas?) Januarii.

Langebek Scriptt. VII. 333.

[613.] A(NDREÆ SUNONIS) archiepiscopi Lundensis confirmatio institutionis trium canonicatuum in ecclesia cathedrali Ripensi a Tuuone, episcopo Ripensi, factæ. — *Ripis.*

Terpager Ripæ Cimbr. p. 130—31.

[614.] TUUONIS episcopi Ripensis literæ, quibus fratres de Loco Dei sub sua protectione suscipit et possessiones et beneficia eis ab Omero, episcopo quondam Ripensi, collata confirmat. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VIII. 215. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 260. 745. 598. 779.

1216. **1216.**

11. Martii. [615.] INNOCENTIUS (III^tius^) præposito et canonicis Wibergensis ecclesiæ omnes libertates et immunitates, nec non approbatas et rationabiles consvetudines, iisdem a regibus Daciæ concessas, confirmat. — *Tuderti*, V. idus Martii, pontif. anno XIX.

Münter Mag. für Kirchengesch. I. 383.

7. Aprilis. [616.] Siguini, Pomeranorum episcopi quarti, literæ confirmatoriæ, datæ monasterio Grobensi. — *In ecclesia Grobensi*, in cena domini, coram multis nobilibus terræ Sclaviæ, qui eo die procedebant cum principibus suis ad curiam REGIS DACIÆ .... indict. V. epacta nulla, concurrente quinto, VII. idus Aprilis.

Dreger Cod. diplomat. Pomeran. I. 83—85.

28. Aprilis. [617.] WALDEMARI Danorum Sclavorumque regis literæ protectoriæ, datæ "fratribus ordinis Cisterciensis in Sclavia, loco qui Ilda (Eldena) dicitur". — *Keldaburch*, IIII. cal. Maji, regni anno XV.

Dreger Cod. diplomat. Pomeran. p. 86. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 271.

1. Maji. [618.] WALDEMARUS rex Lubecensibus quasdam possessiones suas juxta Holzætæbryggæ concedit. — *Jurisburghi*, cal. Maji.

Michelsen Urkundensamml. I. p. 19—20.

13. Maji. [619.] INNOCENTIUS (III^tius^) episcopo Arusiensi, abbati Caræ Insulæ et præposito Westervicensi mandat, ut cives Wibergenses, ut ab indebita canonicorum Wibergensium et ecclesiæ Wibergensis molestatione se abstineant, per censuram ecclesiasticam compellant. — *Tuderti*, III. idus Maji, pontif. anno XIX.

Münter Mag. für Kirchengesch. I. 383—84. Epit. in: Suhm Hist. af Danmk. IX. 746.

30. Maji. [620.] Literæ, quibus INNOCENTIUS (III^tius^) papa privilegia et possessiones conventus s. Thomæ de Paraclito confirmat. — *Perusii*, III. cal. Junii.

Langebek Scriptt. VI. 148.

31. Maji. [621.] INNOCENTIUS (III^tius^) præposito et conventui Wibergensi ecclesias de Limum, de Phur, de Helfsdorp, de Frebiargh, de Norholm, de Worthegh et de Saewalfia, iisdem episcopali auctoritate concessas, confirmat. — *Perusii*, II. cal. Junii, pontif. anno nono decimo.

Münter Mag. f. Kirchengesch. I. 384—85. Epit. in: Suhm Hist. af Danmk. IX. 745.

3. Junii. [622.] INNOCENTIUS (III^tius^) episcopo Borglonensi, præposito Wæstrævicensi et priori de Grindæslæf Borglonensis et Wibergensis dioecesis mandat, ut in lite inter præpositum conventumque Wibergensem et monachos de Vitescola, de quadam terra et aliis rebus orta, sententiam dicerent. — *Perusii*, III. non. Junii, pontif. anno nonodecimo.

Münter Mag. f. Kirchengesch. I. 385—86. Epit. in: Suhm Hist. af Danmk. IX. 745—46.

[623.] Innocentius (III^{tius}) proventus ecclesiarum Tunder et Balgum et alios reditus, duabus præbendis ab episcopo Ripensi in ecclesia ejus constitutis assignatos, et terrarum quarundam Lundwra et Westerenge communi capituli Ripensis mensæ per eundem episcopum adscriptionem, confirmat. — *Perusii*, III. non. Junii, pontif. anno nonodecimo. 1216. 3. Junii.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 131. Münter Mag. f. Kirchengesch. I. 387—88.

[624.] Innocentius (III^{tius}) abbati de Vitescola, præposito Westervicensi et archidiacono Arusiensi mandat, ut nonnullos clericos et laicos, immunitates, libertates, indulgentias et privilegia, conventui Wibergensi a sede apostolica concessa, infringentes, per censuram ecclesiasticam compescant. — *Perusii*, VII. idus Junii, pontif. nonodecimo. 7. Junii.

Münter Mag. f. Kirchengesch. I. 386—87. Epit. in: Suhm Hist. af Danmk. IX. 746.

[625.] Waldemari regis literæ, quibus testatur, insulam Thund ecclesiæ cathedrali Arusiensi scotatam esse cum eadem immunitate, quam in aliis suis possessionibus habet ecclesia, et jure Wrec, pro molendino in Walby et possessionibus de Nesby et Hithning. — *Samsö*, in festo Sancti Clementis. 23. Novbr.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I, p. 96. Langebek Scriptt. VI. 396.

[626.] Literæ E(bbonis) Arusiensis episcopi, quibus parte oblationum, quæ intuitu beati Nicolai ecclesiæ cathedrali Arusiensi offeruntur, sibi competente se abdicat. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 408. Thorkelin Dipl. I. 154. ad an. 1246. Cfr. Suhm IX. 277.

[627.] Nicolai episcopi Slesvicensis literæ, quibus decimam episcopalem parochiæ Bulethorp fratribus in Loco Dei confert. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VIII. 209. cfr. p. 208, ubi aliæ ejusdem episcopi literæ de eadem decima inveniuntur. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 282.

1216 vel post.

1216 vel post.

[628.] Literæ E. Arusiensis episcopi, quibus duas præbendas de novo instituit.

Langebek Scriptt. VI. 406. Thorkelin Dipl. I. 153. ad an. 1246. Cfr. Suhm IX. 277—78.

[629.] Literæ E(bbonis) Arusiensis episcopi, quibus immunitates, canonicis Arusiensibus super villicis et colonis ipsorum datas, confirmat. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 406—7. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 278.

[630.] Literæ, in quibus *S.* (leg. *E.* ɔ: Ebbo) episcopus Arusiensis reditus et bona episcopatui attinentia, quæ tempore administrationis suæ alienavit, et bona, quæ mensæ episcopali in recompensationem restituit, enumerat. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 407. Bona quæ in his literis ab episcopatu alienata dicuntur — ut ex duabus literis Ebbonis episcopi in Libro Aarhusiensi, ap. Langebek. l. c. p. 406—7 editis, patet — *Ebbo*, non vero *Skialmo* episc. Arus., novæ præbendæ canonicali adjecit: illi igitur hæ literæ tribuendæ sunt; cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 276—77.

[631.] Waldemari Danorum, Slavorumque regis ad Scanenses rescriptum, quo "examinationem candentis ferri" abolet, et in ejus locum defensionem "per nominatos" in pluribus causis substituit, causis de furto, de vulnere, de homicidio et de raptu fæminarum nominatim expressis. — Sine anno.

Resen Leges antiquæ aulicæ Norvagg. et Danorum, Witherl. ret p. 642—43. Hickes Dissertatio epistolaris, (Thesaur. III.) p. 38—39. O. Worm Monum. Dan. p. 85. Danic. ap. Resen l. c. p. 724. et in Hadorphii editione leg. Scan. p. 67—68. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 281.

1216—23. ## 1216—1223.

[632.] Andreæ archiepiscopi Lundensis, Caroli Lingacopensis episcopi et Benedicti successoris ejus constitutio de visitationibus episcoporum in insula Gotlandia (ut eam more antiquo tertio quoque anno visitet episcopus Lincopensis).

Liljegren Diplomat. Svecan. I. no. 832. p. 690—91.

1217. ## 1217.

25. Januar. [633.] Literæ (Honorii (III^{tii}) papæ) ad Andream archiepiscopum de ecclesia Roskildensi Magistro Petro, nepoti archiepiscopi, destinata. — *Lateran.*, VIII. cal. Febr.

Suhm Hist. af Danmk. IX. 748.

25. Januar. [634.] Honorii (III^{tii}) papæ ad archiepiscopum Lundensem literæ, quibus ei permittit de quocunque monasterio dioecesis suæ unum duntaxat religiosum assumere, qui in munere archiepiscopali gerendo eum adjuvet. — *Laterani*, VIII. cal. Febr. pontif. anno I.

Suhm Hist. af Danmk. IX. 748—49. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 167. p. 189—190. Cfr. Raynaldi Contin. Baron. ad an. 1217. XLV. Tom. I. p. 417.

30. Januar. [635.] Literæ, quibus Honorius (III^{tius}) papa abbati et conventui de Öm possessionem ecclesiæ de Weng confirmat. — *Laterani*, III. cal. Febr.

Suhm Hist. af Danmk. IX. 749.

30. Januar. [636.] Honorii (III^{tii}) papæ bulla, qua veterem compositionem inter clerum et populum Gutlandiæ, auctoritate archiepiscopi Lundensis initam, de distributione decimarum, confirmat. — *Laterani*, III. cal. Febr. pontif. anno I.

Vastovii vitis aquilon. p. 168. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 168. p. 190.

31. Januar. [637.] Honorii (III^{tii}) papæ literæ, quibus confirmat omnia, quæ Petrus et Skælmo episcopi capitulo Arusiensi dederant. — *Laterani*, II. cal. Febr. pontif. anno primo.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 97. Langebek Scriptt. VI. 392.

31. Januar. [638.] Honorii (III^{tii}) papæ bulla, qua canonicis capituli Arusiensis tertiam partem oblationum, quæ intuitu b. Nicolai ecclesiæ cathedrali offeruntur, præter victualia delata, confirmat. — *Laterani*, II. cal. Februarii, pontif. anno primo.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 98. Langebek Scriptt. VI. 391—92.

31. Januar. [639.] Literæ, quibus Honorius (III^{tius}) papa translationem monasterii de loco Wegen in Öm, et commutationem bonorum quorundam, hac occasione factam, confirmat et approbat. — *Laterani*, II. cal. Febr.

Suhm Hist. af Danmk. IX. 749.

31. Januar. [640.] Literæ Honorii (III^{tii}) papæ, quibus confirmat donationem, per Fridericum imperatorem factam, terrarum ultra Eldanam et Albiam et quidquid Sclaviæ Kanutus, rex defunctus, occupaverat, in favorem regis Waldemari. — *Lateran.*, II. cal. Febr.

Suhm Hist. af Danmk. IX. 747.

1. Febr. [641.] Honorii (III^{tii}) papæ ad Valerium archiepiscopum Upsalensem et episcopos provinciarum Upsalensis et Lundensis epistola, vices pontificis Romani per has provincias archiepiscopo Lundensi concreditas esse. — *Laterani*, calend. Februar. pontif. anno primo.

Vastovii vitis aqvilon. p. 168—169. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 169. p. 190—91. Epit. in Neumanni historia primatus Lundens. p. 167—68.

11. Febr. [642.] Honorii (III^{tii}) papæ ad archiepiscopum Lundensem literæ, quibus ei, propter penuriam clericorum in provincia ejus, licentiam dat ordinandi eos, qui non de legitimo matrimonio nati essent, si de nefando contubernio seu detestando non sint geniti,

et alioquin morum honestate et literatura commendarentur. — *Laterani*, III. id. Februar. 1217.
pontif. anno primo. 11. Febr.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 170. p. 192.

[643.] Gerardi Bremensis archiepiscopi diploma, quo XXX metas siliginis Bertrammo præposito Novi Monasterii obligat, pro quinquaginta marcis, mutuo acceptis. Inter testes subscriptos nominatur "Thrulus, dapifer regis Danorum". — *Apud Novum Monasterium*, VI. cal. Martii, indict. VI. pontificatus nostri (Gerhardi) anno VII. 21. Febr.

Westphalen Monum. ined. Tom. II. col. 27—28.

[644.] Honorii (III^tii) papæ ad archiepiscopum Lundensem et suffraganeos ejus epistola, de colligenda et distribuenda pecunia, quæ in subsidium terræ sanctæ data erat. — *Later.*, II. cal. Martii, pontif. anno I. 28. Febr.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 171. p. 193—94.

[645.] Honorii (III^tii) papæ bulla, qua Andreæ archiepiscopo Lundensi et successoribus ejus in perpetuum primatus in Svecia et jus archiepiscopum Upsalensem inaugurandi confirmatur. — *Laterani*, XVI. cal. Decembr. pontif. anno II. 16. Novbr.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 172. p. 194. Epit. in Neumanni historia primatus Lundens. p. 168—69. et ap. Lagerbring, Svea Rikes Hist. II. p. 240. not. 2—3.

[646.] Diploma, a Gozelino et Henrico fratribus, comitibus Zwerinensibus, et Nicolao comite Hallandiæ editum, quo villam Szulowe cum attinentibus et omni jure "Hospitali Transmarino" ordinis S. Johannis Baptistæ conferunt et Heinrico procuratori curiæ in Werben (Werden?) atque Jacobo confratri ejusdem curiæ procurandam tradunt. Inter testes subscriptos commemoratur "dapifer regis Daniæ" et "dapifer comitis de Hallant". — *Zwerin*, sine die.

Buchholz Geschichte der Churmark Brandenburg (Berlin 1765. 4.) II. Th. I. Buch, Anhang von Urkunden no. 42. p. 57—58.

[647.] Gervasii abbatis Præmonstratensis epistola ad præpositum et conventum Burgalensem (ↄ: Börglumensem) de fatis confratris eorum Eskilli, quem Romam miserant. — Sine anno.

Hugonis sacr. antiqu. monum. I. 96—97. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 293—95.

1218. 1218.

[648.] Honorii (III^tii) pontificis Romani ad archiepiscopum Lundensem literæ, in quibus jubet, ut, qui abjectum monachalem habitum resumere nollent, sub gravi custodia coarctentur, ita ut solummodo vita iis misera reservetur, donec a nequitia resipiscant. — *Romæ ap. s. Petrum*, secund. non. Maji, pontif. anno II. 6. Maji.

Lagerbring Svea Rikes Historia II. 458. Liljegren Diplom. Svecan. I. no. 173. p. 195. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 316.

[649.] Honorii (III^tii) papæ ad archiepiscopum Lundensem et suffraganeos ejus epistola, ut in dioecesibus suis diligenter observent, ne filii presbyterorum et clericorum, quos post statuta Lateranensia turpiter genuerunt, ipsis in hereditate paterna succedant. — *Romæ*, II. non. Maji, pontif. anno II. 6. Maji.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 174. p. 195.

[650.] Honorii (III^tii) literæ, in quibus jubet, ut omnes qui ex Teutonia, Boëmia, Moravia, Dacia, Polonia et Pomerania versus Prussiam signum crucis acceperint, episcopo Prussiæ pareant. — *Romæ*, IV. id. Maji, pontif. anno III. (II?) 12. Maji.

Acta Borussica I. II^tes Stück, p. 265—67. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 327—28.

1218. [651.] HONORII (III^{tii}) papæ ad Lundensem archiepiscopum literæ, "ut in ecclesiis
15. Maji. provinciæ (suæ), ubi vicarii perpetui propter tenuitatem ecclesiarum poni non possunt, faciat provideri per illos, ad quos eorum institutio pertinebit, juxta quod fieri consuevit ante concilium generale". — *Romæ*, idib. Maji, pontif. anno secundo.

Suhm Hist. af Danmk. IX. 751. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 175. p. 196.

16. Maji. [652.] HONORII (III^{tii}) papæ bulla, qua universi crucesignati Teutoniæ, Boëmiæ, Moraviæ, DACIÆ, Poloniæ et Pomeraniæ, ad subsidium Prutenorum proficiscentes, monentur, ne "lucri temporalis gratia", sed tantummodo "quæ Christi (sunt) quærentes", expeditionem cruciatam suscipiant. — *Romæ*, decimo septimo calend. Junii, pontif. anno secundo.

Voigt Codex diplomaticus Prussicus I. no. VI. p. 8.

16. Maji. [653.] Literæ HONORII (III^{tii}) papæ, quibus confirmat privilegia etc. ecclesiæ b. Thomæ de Paraclito. — *Romæ*, XVIII. cal. Junii.

Langebek Scriptt. VI. 148—50.

28. Maji. [654.] Literæ HONORII (III^{tii}) papæ ad archiepiscopum Lundensem, episcopum Roskildensem et abbatem de Heriwado, de inquirenda veritate tam de vita quam de miraculis Wilhelmi abbatis de Paraclito. — *Romæ apud S. Petrum*, V. cal. Junii.

Suhm Hist. af Danmk. IX. 752—53.

28. Maji. [655.] HONORII (III^{tii}) papæ ad Lundensem archiepiscopum et suffraganeos ejus literæ, ut sacerdotes et clerici in causis probandis non nisi bonæ famæ viros adhibeant, cum in hac re multos abusus inter clericos Daniæ esse audivisset. — *Romæ*, V. cal. Junii, pontif. anno secundo.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 176. p. 196. Cfr. Decretal. II. 19. 12. Raynaldi Contin. Baron. ad h. a. XL.

15. Junii. [656.] HONORII (III^{tii}) papæ ad archiepiscopum Lundensem (et plures archiepiscopos) literæ, ut viros idoneos ad fidem christianam in Prussia propagandam mittant, et pecunias in sustentationem eorum et in scholarum sumtum colligant, ut in iis scholis filiæ Prussorum, quas ceteroquin parentes necare consveverint, educari possint. — *Romæ*, XVII. calend. Julii, pontif. anno secundo.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 177. p. 197—98.

9. Octbr. [657.] Literæ PAPÆ ad regem Waldemarum de terra, quam de paganorum manibus eriperet, regno Daniæ subjicienda. — *Laterani*, VII. idus Octbr.

Suhm Hist. af Danmk. IX. 750—51.

1219 vel ante.

1219 vel ante. [658.] GERVASII abbatis Præmonstratensis literæ, "Cardinali episcopo Londensi" (Andreæ Sunonis) missæ, ut H. abbas de Tumetolph (Tumethorp) "administrationis suæ officio pacifice gaudeat, atque plene, et tam in majori altari, quam ubicunque necesse fuerit, cum ea solemnitate, qua decet prælatum divina officia celebrare".

Hugonis sacra antiqu. monum. Tom. I. p. 108. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 245.

1219.

1219.
26. Maji. [659.] HONORII (III^{tii}) papæ ad Christianum Prusciæ episcopum literæ, ubi "guerras et inimicitias pestiferas ac mortales" inter "DANORUM REGEM illustrem et O. de Lunemburch nepotem ipsius ex parte una, et nobilem virum marchionem Brandeburgensem ex altera" exortas commemorat, conceditque, ut auctoritate apostolica de matrimonio inter O(ttonem) et

filiam marchionis, in quarto consangvinitatis gradu, dispensare valeat. — *Romæ*, septimo cal. Junii, pontif. anno tertio. 1219. 26. Maji.

Voigt Codex diplomat. Prussicus I. no. XIV. p. 14—15.

[660.] Literæ Honorii (III^tii^) papæ ad episcopum Slesvicensem de ecclesiis, in quibus sanguis effunderetur, et de personis quæ ob injectionem manuum violentam excommunicarentur. — *Reate*, (XII.) cal. Augusti (pontif. anno III.) 21. Julii.

Suhm Hist. af Danmk. IX. 753. cfr. p. 317. 318. not. *).

[661.] Literæ Honorii (III^tii^) papæ de assertione sponsarum, se consensum in matrimonium non impertitas esse. — *Reate*, X. cal. Augusti, (pontif. an. III.). 23. Julii.

Suhm Hist. af Danmk. IX. 753.

[662.] Honorii (III^tii^) papæ ad episcopos: Lubicensem, Szerinensem et Kaskeburgensem (Razeburgensem) literæ, quibus iis injungit, ut inquirant in archiepiscopum Upsalensem et episcopos Sveciæ de Jo. viri nobilis in Svecia in munus regium initiatione post mortem Erici regis, præterito filio Erici regis et nepote Waldemari regis Daniæ; inprimis quærere jubet, num post appellationem Waldemari regis ad pontificem Romanum hoc fecerint, addito mandato, ut archiepiscopum Ups. unumque episcoporum Romam arcessant, in totum vero omnia quæ fecerint sibi rescribant. — *Reate*, VII. id. Augusti, pontif. anno IV. 7. Augusti.

Raynald. Contin. Baron. ad an. 1219. XXIX. Tom. I. p. 461. Gruber Orig. Livon. p. 260.

[663.] Omeri Burglanensis episcopi diploma, quo "tam ex intimæ charitatis affectu — quam ad instantiam piissimi regis nostri Waldemari ejusque benignam recompensam nostræ dioecesis plenarie patefactam", ecclesias Sundby et Hoelsæ (Halsæ) abbati Brandavo et conventui monasterii Vitescholæ assignat. Præsente Waldemaro rege. — *Alburgh*, VII. cal. Octbr. 25. Septbr.

Dän. Biblioth. VI. 165—67. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 345—46.

[664.] Literæ papæ ad Waldemarum regem de peregrinis, qui, se Christi obsequio adscribentes, ad subsidium terræ acquisitionis in Livonia se accingunt, non impediendis. — *Viterbii*, IIII. cal. Novembr. (pontif. anno quarto). 29. Octbr.

Suhm Hist. af Danmk. IX. 753—54. cfr. 342. 368. 755.

[665.] Gunnari abbatis de Öm compositio controversiæ, exortæ inter canonicos Wibergenses et monachos Vitæ Scholæ de divisione pratorum in insula Lesö.

Pontoppidan Ann. eccl. Dan. I. p. 630—31.

1220. 1220.

[666.] Literæ Honorii (III^tii^) papæ, quibus capellanum regis Daciæ super defectu natalium, quem sustinebat a soluto genitus et soluta, dispensat. — *Viterbii*, VI. id. Aprilis. 8. Aprilis.

Suhm Hist. af Danmk. IX. 754.

[667.] Waldemari Danorum Slavorumque regis diploma, quo civibus Lubicensibus libertatem concedit, si apud quascunque partes regni naufragari contigerit, res, quas laboribus et expensis naufragio eripere potuerint, salvas et inconcussas, et a qualibet impetitione liberas habendi. — *Apud Junishosz*, pridie id. Junii. 12. Junii.

Dreyer Specimen de naufr. p. XLIV—V.

[668.] Literæ Honorii (III^tii^) papæ ad episcopum Ripensem, quatenus Christianus quidam, acolitus, in officio remanere posset, licet Saracenos quinque interfecisset. — *Apud urbem veterem*, VII. cal. Octobris. 25. Septbr.

Suhm Hist. af Danmk. IX. 754.

1220. [669.] HONORII (III^{tii}) bulla, qua "ad exemplar prædecessorum, Alexandri et
16. Novbr. Innocentii" omnibus, regibus, principibus et universis dei fidelibus, qui regnum Daniæ circumhabitant, sub comminatione anathematis prohibetur prædictum regnum invadere vel turbare, vel jura Danorum regis sive hæredum ejus minuere vel usurpare. — *Laterani*, XVI. calend. Decembr. pontif. anno V.

Raynald. Contin. Baron. ad ann. 1220. XXXIII. Tom. I. p. 478.

1. Decbr. [670.] Literæ HONORII (III^{tii}) papæ ad regem Waldemarum, de Gregorio s. Theodori diacono cardinale, in Daniam tanquam legato de latere mittendo. — *Laterani*, II. non. Decembris, (pontif. anno quinto).

Suhm Hist. af Danmk. IX. 755.

29. Decbr. [671.] HONORII (III^{tii}) papæ ad Waldemarum Daniæ regem literæ, quibus Gregorium de Crescentio, S. Theodori diaconum cardinalem, legatum in Daniam missum, "ut exstirpet nociva et plantet salubria", regi commendat. — *Lateran.*, IV. cal. Januarii, pontif. anno V.

Pontan. Rerr. Dann. Hist. Libr. VI. p. 308. Vid. supra no. 169.

31. Decbr. [672.] HONORII (III^{tii}) papæ ad archiepiscopum Lundensem et ejus suffraganeos prælatosque (ut et ad archiepiscopos et prælatos aliarum provinciarum) literæ, ut legatum sedis apostolicæ Gregorium de Crescentio, S. Theodori diaconum cardinalem, pro dignitate ejus devote excipiant. — *Laterani*, II. calend. Januar. pontif. anno quinto.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 201. p. 217.

[673.] WALDEMARI Danorum regis diploma, quo "ad rogatum fratrum ordinis Prædicatorum et ob dilectionem omnium mercatorum" permittitur, ut in Falsterbode erigatur "signum aliquod discretivum pro vitando periculo navigantium", et ut ligna ad hoc necessaria in regno secentur, prohibeturque "ne quis illud ausu temerario palam vel occulte infringere audeat vel vastare". — Sine anno.

Dreyer Specimen de naufragio p. LXIV. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 828. p. 687. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 373.

1221.

1221.

31. Januar. [674.] HONORII (III^{tii}) papæ ad Olaum archiepiscopum Upsalensem literæ, ut vicesimam ecclesiasticorum proventuum et censum de Svecia ecclesiæ Romanæ debitum aut Romam aut ad ARCHIEPISCOPUM LUNDENSEM per nuntios mittat. — *Laterani*. II. cal. Febr. pontif. anno V.

Vastovii Vitis aquilon. p. 172. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 207. p. 221.

25. Martii. [675.] HONORII (III^{tii}) papæ ad archiepiscopos Upsalensem et Lundensem, nec non episcopum Scarensem (et plures aliis locis) literæ, ut nonnullos viros electos, inprimis ex ordine Cisterciensium, Romam mittant, qui ibi ad propagandam fidem christianam inter gentes adhuc ignotas instruantur. — *Laterani*, ... (pontif. anno V.)

Liljegren Diplom. Svecan. I. no. 208. p. 221—23. Cfr. Suhm Hist. áf Danmk. IX. 389.

[676.] JOHANNIS ecclesiæ Wibergensis præpositi compositio controversiæ inter canonicos Wibergenses et monachos Vitæ Scholæ de divisione pratorum in insula Löshö.

Pontoppidan Ann. eccl. Dan. I. p. 636—637.

1222.

1222.

9. Martii. [677.] W(ALDEMARI) Danorum regis diploma, quo "ob reverentiam Dei et sanctæ matris ecclesiæ" canonicis ecclesiæ Lundensis liberam dimittit ab omni jure regio posses-

sionem eorum in Baldunghslef, cum attinentiis, quemadmodum temporibus patris regis et fratris antea habuissent. — *Worthongaburg*, septimo id. Martii. 1222. 9. Martii.

Liljegren Diplomat. Svecan. I. no. 211. p. 224.

[678.] Literæ HONORII (III^tii) papæ ad episcopos Arusiensem et Wendelsusensem de Andrea archiepiscopo, ob incurabilem corporis infirmitatem officii pastoralis cessionem petente. — *Alatri*, VI. calend. Junii. 27. Maji.

Suhm Hist. af Danmk. IX. 756.

[679.] ANDREÆ archiepiscopi Lundensis diploma, quo capitulo Lundensi ecclesiam Sanctæ Mariæ majorem in civitate Lundensi cum omnibus ejus possessionibus dat et confert, pro curia quadam capituli cum ortis et pertinentiis, quam olim dominus Johannes habuisse dicitur. — *Glustorp*, XVI. calend. Julii. 16. Junii.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 212. p. 224—25.

[680.] Literæ, quibus TRUMÓ LAURENSSON, curator *(curatus?)* ecclesiæ Helsingæ, omnia sua bona in Helsinghe sita monasterio s. Thomæ de Paraclito dono dedicat. — *Ebbleholt*, die app. Petri et Pauli. 29. Junii.

Langebek Scriptt. VI. 150. "Trumonis *plebani* Helsinghe" in diplomate anni 1241 fit mentio. Vid. Langebek Scriptt. VI. 156.

[681.] WALDEMARI Danorum Slavorumque regis, ducis Jutiæ et domini Nordalbingiæ, privilegia, data civibus Ripensibus, "ut ubicunque infra regni terminos eos declinare contigerit negotiandi causa, ne aliquibus angariis prægraventur, nec quicquam ab eis respectu fori vel thelonei exigatur". — Sine anno.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 685. Gruber Orig. Livon. p. 263. Dan. interpr. ap. Galthen, Beskr. over Ribe p. 158—59.

[682.] ANDREÆ archiepiscopi Lundensis confirmatio commutationis, ab eo factæ ecclesiæ Sanctæ Mariæ majoris in civitate Lundensi, cujus jus patronatus possederat, pro una curia cum pertinentiis, adhibito consensu legati sedis apostolicæ Gregorii de Essentio (Crescentio).

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 213. p. 225.

[683.] ANDREÆ archiepiscopi Lundensis diploma, quo notam facit placitationem inter dominum Laurentium et capitulum Lundense factam: quod, cum quereretur, commutationem aliquam bonorum cum Andrea archidiacono "minus provide" (in damnum ecclesiæ) esse factam, Laurentius, ut querelam sopiret, integrum mansum et dimidium in villa Raby majore juxta civitatem (Lundensem) ecclesiæ v. capitulo scotavit, ea conditione, ut reditibus ad vitæ dies frueretur. — *Lundis*.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 214. p. 226.

1223.

1223.

[684.] HONORII (III^tii) papæ bulla protectoria, data monasterio Esromensi. — *Laterani*, X. calend. Novembr. 23. Octbr.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 99. Cod. Esrom. fol. XLIIII^b.

[685.] HONORII (III^tii) papæ bulla protectoria, data monachis de Sora. — *Laterani*, VI. cal. Novembr. 27. Octbr.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 99.

[686.] Literæ HONORII (III^tii) papæ ad Henricum ducem Sverinensem, cui, si poena excommunicationis non commoveretur, ut Waldemaro Daniæ regi et filio ejus libertatem restituat, minatur, se contra eum poenas alias excogitari curaturum, "et specialiter imperialem 31. Octbr.

1223. dexteram in exterminium" ejus concitaturum, taliterque vexaturum, "ut ad ultimum poenitebit
31. Octbr. luctamen contra deum et ecclesiam Romanam suscepisse" etc. — *Lateran.*, II. cal. Novembr. pontif. anno VIII.

Skand. Litterat. Selsk. Skrifter 21de Bd. p. 89—92. Epit. ap. Raynald. Contin. Baron. ad ann. 1223. XXIX. Tom. I. p. 520.

1. Novbr. [687.] HONORII (IIItii) papæ ad Coloniensem archiepiscopum literæ, quibus ei injungit, ut Henrico duci Sverinensi in nomine papæ jubeat, infra mensem, ex eo tempore quo mandatum audiverit, Waldemarum Daniæ regem et filium ejus liberos dimittere, alioquin sublato appellationis obstaculo excommunicare. — *Lateran.*, cal. Novembr. pontif. anno VIII.

Raynald. Contin. Baron. ad ann. 1223. XXIV—VII. Tom. I. p. 519. (cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 757). Gruber Origin. Livon. p. 263—64. De literis quas eadem in causa scripsit Honorius III. papa episcopo Lubecensi (IV. non. Novembr.), Frederico II. Rom. imperatori (eodem die) et episcopo Verdensi (II. non. Novembr.), vid. Suhm Hist. af Danmk. IX. 758—59.

2. Novbr. [688.] Literæ HONORII (IIItii), in quibus cives Lubecenses monet, ut fideles erga regem Waldemarum, per Henricum comitem de Zwerin captum, sese demonstrent. — *Laterani*, IV. non. Novembr.

Suhm Hist. af Danmk. IX. 758—59.

[689.] ANDREÆ Lundensis archiepiscopi constitutio, "quod, sive simplices sacerdotes sive episcopi in summo altari b. Laurentii Lundis celebraverint, oblationes quæ ibi fuerint in usus proveniant canonicorum". — *Lundis.*

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. 218. p. 229—30.

[690.] FREDERICI (IIdi) imperatoris literæ ad Conradum episcopum Heldesheimensem, quem rogat, ut quibusvis amplissimis conditionibus movere conetur Henricum comitem Sverinensem, ut Waldemarum regem Daniæ et filium ejus, quos comes in custodia detinebat, in manus suas (imperatoris) traderet. — Sine anno.

Schannat Vindemiæ literar. I. 194. Scheid. Origin. Guelf. Tom. IV. p. 100. Gruber Origin. Livon. p. 263. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 443—44.

[691.] Literæ IMPERATORIS ad archiepiscopum Coloniensem, cui jubet, ut regem Daniæ et filium ejus, ab Henrico Sverinensi custodia detentos, in suam potestatem vindicet ("qui rex — multa de bonis imperii occupavit, ad nos et imperium respectum quem debuit non habendo"), et quicquid comiti ab episcopo Erbipolensi promissum esset vel dehinc fuerit, (sub ea conditione ut regem in custodiam archiepiscopi dimitteret) hoc faciat.

Epit. in Meursii Opp. Tom. IX. 387. not. Gramm. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 444.

[692.] Magistri Oliveri, scholastici Coloniensis, epistola ad incolas Frisiæ, in qua DANORUM aliarumque gentium, qui expeditionem navalem in terram sanctam pararent, fit mentio. — Sine anno.

Hugonis sacr. antiqu. monum. I. 472. Cfr. Suhm Hist. af Danmk IX. 452—53.

1224.

1224.

11. Januar. [693.] HONORII (IIItii) papæ ad (Petrum) electum Lundensem epistola, cum qua pallium transmittit, "plenitudinis officii pontificalis insigne". — *Laterani*, III. id. Januarii, pontif. anno VIII.

Suhm Hist. af Danmk. IX. 760—61. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 221. p. 233. Epit. in Neumanni Hist. primatus Lundensis p. 169—70.

[694.] HONORII (III^{tii}) papæ ad suffraganeos Lundensis ecclesiæ episcopos (et 1221.
fere eodem modo ad capitulum Lundense) epistola, ut electum archiepiscopum (Petrum Saxo- 11. Januar.
nis) devoto animo accipiant eique debitum officium præstent. — *Laterani*, III. id. Januarii, pontif. anno VIII.

Suhm Hist. af Danmk. IX. 761—62. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 222. p. 231.

[695.] HONORII (III^{tii}) papæ ad magistrum A(ndream), quondam Lundensem ar- 11. Januar.
chiepiscopum, et P(etrum) episcopum Roskildensem literæ, ut pallium, electo Lundensi (Petro Saxonis) per magistrum Alberum et Andream presbyterum missum, ei tradant, cum munus consecrationis acceperit, et deinde juramentum ecclesiæ Romanæ nomine ab eo accipiant. — *Laterani*, III. id. Januarii, pontif. anno octavo.

Suhm Hist. af Danmk. IX. 760. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 220. p. 232—33.

[696.] HONORII (III^{tii}) papæ bulla ad "omnes Christi fideles per regnum Daciæ 21. Januar.
constitutos", de canonizatione Willelmi abbatis sancti Thomæ de Paraclito, de cujus sanctitate diligenter inquiri curaverat per archiepiscopum Lundensem, P. episcopum Roschildensem et abbatem de Ervado Cisterciensis ordinis. — *Laterani*, XII. calend. Febr. pontif. anno VIII.

Raynald. Contin. Baron. ad ann. 1221. XXX—XXXII. Tom. I. p. 538—39. Langebek Scriptt. VI. 150—152 (cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 762.). Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 223. p. 234—36.

[697.] HONORII (III^{tii}) papæ ad omnes Christi fideles per Daciam et Sveciam 29. Januar.
constitutos literæ de canonizatione Wilhelmi abbatis sancti Thomæ de Paraclito, indulgentias XL dierum promittentes iis, qui devote ad ecclesiam ejus subsidium imploraturi accesserint. — *Laterani*, IV. calend. Februar. pontif. anno VIII.

Langebek Scriptt. VI. 153. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 224. p. 236—37.

[698.] HONORII (III^{tii}) papæ ad (Benedictum) episcopum Scarensem et (Petrum) 10. Februar.
electum Lundensem epistola, qua iis mandatur, ut (Olavum), eousque episcopum Strengnesensem, ecclesiæ Upsalensis archiepiscopum constituant. — *Laterani*, IV. id. Februarii, pontif. anno VIII.

Vastovii Vitis aquilon. p. 174. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 225. p. 237—38.

[699.] HONORII (III^{tii}) papæ ad Andream quondam archiepiscopum Lundensem 15. Februar.
literæ, quibus ei licentiam dat absolvendi eos, qui sunt de ejus speciali familia, et qui fundos Lundensis ecclesiæ ad provisionem ejus (archiepiscopi) assignatos inhabitant. — *Laterani*, XV. calend. Martii, pontif. anno VIII.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 226. p. 238.

[700.] HONORII (III^{tii}) papæ ad episcopum Roskildensem literæ, quibus officium 28. Februar.
crucis in provincia Lundensi prædicandæ ei committit. — *Laterani*, III. calend. Martii, pontif. anno VIII.

Skand. Literat. Selsk. Skr. 21de B. p. 11—14.

[701.] Transactio inter comitem Albertum de Orlamunda et magnates Danos: 4. Julii.
Buronem pincernam, Scozionem marschallum, Johannem marschallum, et Trugillum dapiferum ex una, et Henricum de Sverin et plures principes Germanos ex altera parte, DE LIBERATIONE WALDEMARI REGIS et FILII EJUS. — Mense Julio, IV. non. Julii, indictione XII.

Scheid. Origin. Guelf. Tom. IV. Præfat. p. 85—87. Thorkelin Dipl. Arna-Magn. I. 289—92.

[702.] Literæ HONORII (III^{tii}) papæ ad archiepiscopum Bremensem de invasione, 31. Julii.
per vasallos ipsius et Waldemarum (quondam episcopum) Slesvicensem in regnum Waldemari (regis) facta. — *Laterani*, II. calend. Aug.

Suhm Hist. af Danmk. IX. 759—60.

1224. 31. Decbr. [703.] Bulla HONORII (III^tii) papæ, qua Guillelmus Mutinensis episcopus cum auctoritate legati sedis apostolicæ ad evangelizandum in Livonia et Prussia, nec non in "Holzeten, Hestonia, Semigallia, Samblandia, Curlandia, Wirlandia, et in insulis: Gulandiæ, Burgundomlinæ *(Bornholm)*, Rivæ *(Ruiæ?)*, Gothlandiæ" constituitur, adjecto mandato ad omnes præsules et populos harum regionum, ut ei debita officia præstent. — *Laterani*, II. calend. Januarii, pontif. Honor. III. anno IX.

Raynald. Contin. Baron. ad ann. 1224. XXXVIII. Tom. I. p. 541. Gruber Origin. Livon. p. 265—66.

[704.] GUNNARI episcopi Ripensis literæ, quibus declarat, Johannem sacerdotem, canonicum Ripensem, monachis de Loco Dei omnem terram, quam habuit in Withstedt, scotasse. — "Datum anno gratiæ MCCXXIIII."

Langebek Scriptt. VIII. 237. Hæ literæ, etsi eas et Suhmius (Hist. af Danmk. IX. 479.) et Kallius (ibid. p. 762) ad ann. 1224 referunt, ad annum post 1230, quo demum anno Gunnerus factus est episcopus Ripensis, sunt referendæ. Ad annum 1234 (vel 1244?) sine dubio pertinent.

1225.

1225. 10. Augusti. [705.] HONORII (III^tii) papæ ad archiepiscopum Lundensem epistola, qua pluribus consultationibus ejus respondet: 1. de missæ celebratione secundum ritum ecclesiæ Romanæ ad latores epistolæ eum allegat. 2. Monachum in apostasia aliquem sacrum ordinem recipientem non posse in hoc ordine ministrare sine dispensatione papæ. 3. Posse archiepiscopum et in sua et in aliena dioecesi "absque pallio et sandaliis celebrare", neque domi cum pallio celebrare debere nisi diebus, qui in privilegiis ecclesiæ ejus sint expressi. — *Reate*, IV. id. Augusti, pontif. anno decimo.

Raynald. Contin. Baron. ad ann. 1225. XVII. Tom. I. p. 549. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 234. p. 243—44.

12. Augusti. [706.] HONORII (III^tii) papæ bulla, qua archiepiscopo Lundensi permittitur per quinque annos incendiarios absolvere, et eos, qui in personas ecclesiasticas manus injecissent, nisi quorum enormis fuerit excessus. — *Reate*, II. id. Augusti, pontif. anno X.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 237. p. 245.

17. Novbr. [707.] Transactio super liberatione WALDEMARI REGIS et filii ejus. — XV. cal. Decbr.

Scheid. Origin. Guelf. Tom. IV. præfat. p. 87—89. Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 293.

[708.] N(ICOLAI) episcopi Roskildensis privilegia, capitulo Roskildensi data. — Episcopatus anno primo.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 100.

1226.

1226. 9. Junii. [709.] Literæ HONORII (III^tii) papæ ad Fridericum Romanorum imperatorem, de reddendis obsidibus et pecuniis Henrico comiti Zverinensi a rege Waldemaro pro libertate datis. — *Laterani*, V. id. Junii.

Suhm Hist. af Danmk. IX. 763—65.

9. Junii. [710.] HONORII (III^tii) papæ literæ ad Henricum comitem Zverinensem, quibus jubet obsides et pecunias, quas pro libertate Daniæ regis extorserit, sine omni retardatione restituere. — *Laterani*, V. idus Junii, pontif. anno X.

Raynald. Contin. Baron. ad ann. 1226. LIII. Tom. I. p. 580. Meursii Opp. Tom. IX. 390. not. Gramm. Gruber Origin. Livon. p. 261—65. Epitome ap. Scheid. Orig. Guelf. Tom. IV. p. 18. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 765. 1226.

[711.] Literæ HONORII (III^{tii}) papæ, quibus capitulo Roskildensi indulget, ut ad recipiendum in ecclesiæ Roskildensis canonicos personas, defectum natalium patientes, nemo capitulum cogere possit. — *Laterani*, III. id. Junii (pontif. anno decimo). 11. Junii.

Suhm Hist. af Danmk. IX. 766.

[712.] Literæ WALDEMARI Daniæ regis ad papam Romanum, quem rogat, ut jusjurandum, quod in vinculis "vi inductus" præstiterat, relaxare velit. — Sine anno. ante 26. Jun.

Epit. in: Meursii Opp. Tom. IX. 389—90. not. Gramm.

[713.] Literæ HONORII (III^{tii}) papæ, quibus Waldemarum regem a juramento, Henrico comiti de Zuerin præstito, absolvit. — *Laterani*, VI. cal. Julii. 26. Junii.

Suhm Hist. af Danmk. IX. 765—66. De eadem re jam die proxime præterito literas scripsit papa episcopo Verdensi et abbati de Lima, vid. Suhm l. c. p. 766.

[714.] HONORII (III^{tii}) papæ privilegia, data fratribus monasterii Othiniensis b. Mariæ et martyrum S^{ti} Canuti et S^{ti} Albani. — *Laterani*, XVIII. calend. Decembr. 14. Novbr.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 101. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 526.

[715.] WALDEMARI regis confirmatio terminorum, quos inter Thyurlund, Colby et Gethathvet XII. viri juraverunt. — Sine anno.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 101. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 526.

[716.] GUILHELMI Mutinensis episcopi, apostolicæ sedis legati, confirmatio constitutionis Andreæ archiepiscopi Lundensis et episcoporum Lincopensium de visitatione insulæ Gotlandiæ (vid. supra no. 632.). — *Wiisby*.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 837. p. 693.

1227. 1227.

[717.] HONORII (III^{tii}) papæ ad archiepiscopum Lundensem mandatum: ut vitia subditorum suorum tam clericorum quam laicorum, præsertim nefarios coitus cum personis consangvinitate junctis et crimina bestialitatis, compescere conetur. — *Laterani*, II. non. Februar. pontif. anno XI. 4. Februar.

Suhm Hist. af Danmk. IX. 767. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 242. p. 248—49.

[718.] HONORII (III^{tii}) papæ ad archiepiscopum Lundensem epistola, qua ei permissionem dat nonnullos subditorum suorum, qui excommunicati sacros ordines susceperant, dispensandi. — *Laterani*, II. non. Februarii, pontif. anno XI. 4. Februar.

Suhm Hist. af Danmk. IX. 766—67. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 243. p. 249.

[719.] A(lberti) Rigensis episcopi, V(olquini) magistri fratrum militiæ et civium Rigensium ceterorumque Teutonicorum in Livonia ad burgenses Lubicenses literæ, ubi promittunt, se nunquam cum REGE DANORUM et DANIS pacem facturos nisi inclusis Lubicensibus, et rogant, ut idem ipsi facere velint. — *(Riga)* sine anno.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. X. p. 28.

[720.] ESGERI (leg. TUVONIS) episcopi Ripensis literæ collationis, fratribus Loci Dei de ecclesia Daler datæ. — *Woghnelund*, anno ab incarnatione domini MCCXXVII.

Langebek Scriptt. VIII. 132. — In duobus harum literarum exscriptis, ex alio fonte haustis, quæ in Diplomatario Langebekii asservantur, nomen episcopi *Tugo* vel *T.* scribitur. Et sane ecclesia Daler ante festum coenæ domini an. 1228 monasterio Lygumensi erat collata. Vid. literas capituli Ripensis, dat. in coena domini an. 1228, ap. Langebek Scriptt. VIII. 134—35.

1227—28. **1227—1228.**

[721.] Alberti Orlamundani ad Honorium papam III^tium^ literæ supplices, ut a jurejurando solveretur, quod Henrico Swerinensi (cum WALDEMARUM DANIÆ REGEM carcere liberare voluerat) captus pro libertate præstiterat: nunquam se castrum Lauenburgense, quod Henrico dimiserat, repetiturum fore. — Sine anno.

Schannat Vindemiæ literariæ Collectio I. 196. Staphorst Hist. eccl. Hamburg. I. Th. 2. Bd. p. 128—29. Gruber. Origin. Livon. p. 251—52. Epit. in Meursii Opp. Tom. IX. 388. not. Gramm. et ap. Scheid. Origin. Guelf. Tom. IV. p. 101. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 549—50.

1228. **1228.**

22. Febr. [722.] GREGORII (IX^ni^) papæ privilegia, data monachis de Sora. — *Laterani*, VIII. cal. Martii, indictione I. incarn. dominicæ ann. MCCXXVII. pontif. anno primo.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 104—108.

22. Febr. [723.] GREGORII (IX^ni^) papæ literæ ad abbatem et fratres ecclesiæ S^tæ^ Mariæ in Esrom datæ, quibus monasterii privilegia et possessiones confirmat. — *Laterani*, VIII. cal. Martii, indict. I. incarn. dominicæ anno MCCXXVII. pontif. anno primo.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magr. I. p. 108—112. Langebek. Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. XI.

23. Martii. [724.] Literæ CAPITULI CANONICORUM S^tæ^ MARIÆ RIPENSIS ECCLESIÆ, quibus collationes bonorum, monasterio Loci Dei ab episcopis Ripensibus factas, confirmat. — *Ripis*, in cena domini.

Langebek Scriptt. VIII. 134—135.

16. Julii. [725.] WALDEMARI regis literæ, quibus civibus Bremensibus libertatem concedit, naves et res eorum, quas naufragio eripere possint, libere retinendi. — *Apud Sleswyk*, XVII. cal. Augusti, indictione prima (sine anno).

Cassel Nachr. von Bremisch. Freiheits-Briefen p. 7.
Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 219. 550. 573. 777.

13. Septbr. [726.] WALDEMARI regis privilegia, data Burgensibus de Brunsvic, quos sub protectione sua suscipit, libertates a telonio concedit, et, si naufragium pati contigerit, liberam possessionem omnium earum rerum, quæ de naufragio salvare possent. — Id. Septembr.

Bünting et Letzner Brunsw. Lüneb. Chronik ed. Rehtmeier Tom. I. p. 468. Scheid. Orig. Guelf. Tom. IV. p. 111—12. Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 104.

3. Decbr. [727.] GREGORII (IX^ni^) papæ literæ, quibus viduæ Henrici comitis de Sverin injungit, ut filios regis Daniæ et nepotem ejus Ottonem de Brunsvich libertati restituat. — *Perusii*, III. non. Decembr. pontif. anno secundo.

Scheid. Orig. Guelf. Tom. IV. Præfat. p. 90.

[728.] WALDEMARI regis constitutio, pro Fionensibus edita, de helghæbrot. — *Wardinghburgh.*

Ancher Lovhistorie I. 598—99.

1229. **1229.**

13. Febr. [729.] GREGORII (IX^ni^) papæ mandatum, quo archiepiscopo Nidrosiensi et Bergensi negotium super coronatione H(aconis) regis Norvegiæ inquirendi demandatur, antea ARCHIEPISCOPO LUNDENSI et Skarensi episcopo commissum. — *Perusii*, id. Febr. pontif. anno II.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 252. p. 255.

[730.] WALDEMARI Danorum Slavorumque regis privilegium, datum visitatoribus ordinis Cisterciensis, ut, quoties ad regnum venerint, apud exactores et villicos regios vitæ necessaria gratis habeant, et ab exactione telonei liberi sint. — VI. non. Martii. 1229. 2. Martii.

Henriquez Menolog. Cisterc.; privilegg. p. 235. Manrique Annall. Cisterc. IV. 391. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 586.

[731.] GREGORII (IX^{ni}) papæ bulla, qua donationem dimidietatis juri regio in civitate Ripensi debitæ, tribus reditibus, Forband *(for Band?)*, Wrec et quadraginta marcarum, exceptis, sedi episcopali Ripensi factam per Kanutum (VI.) regem confirmat. — *Lugdun.*, X. calend. Augusti, pontif. anno tertio. 23. Julii.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 177. Hæc bulla ad ann. 1274 referenda et Gregorio X^{mo} papæ tribuenda esse videtur; vid. Suhm Hist. af Danmk. IX. 585—86.

1230. 1230.

[732.] WALDEMARI regis literæ, quibus episcopis Roskildensibus insulam Saltholm donat. — *Wordingburgh*, calend. Augusti. 1. Augusti.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 117.

[733.] B(aldvini) monachi de Alva, poenitentiarii et nuntii Othonis cardinalis et legati sedis apostolicæ, pactio cum parte Curonum, qui religionem christianam acceperant, ut tantummodo sub imperio pontificis Romani et episcopi essent, immunes autem a potestate DANORUM et Svecorum. — Die innocentum. 28. Decbr.

Raynald. Contin. Baron. ad ann. 1230. p. 386—87. Gruber Origin. Livon. p. 267—68. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 768.

[734.] WALDEMARI Danorum regis diploma, quo Guncelino comiti Swerinensi VII mille marcas argenti stipulatur pro liberatione filiorum suorum Erici, Abelis et Christophori. — *Slesevic*, indictione III.

Scheid. Orig. Guelf. Tom. IV. Præfat. p. 89—90. Münter Om Ridderordener p. 116—18.

[735.] WALDEMARI junioris, Danorum Sclavorumque regis, confirmatio super Huseby et Schetheruth, fratribus Esromensibus a Nicolao Grevesun venditis. — Sine anno.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 115. Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXXXI^{b}. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 596.

1230—1232. 1230—32.

[736.] OTTONIS, S. Nicolai in carcere Tulliano diaconi cardinalis, apostolicæ sedis legati, literæ indulgentiarum quadraginta dierum, datæ iis, qui ecclesiæ B. Johannis domus pauperum leprosorum Lundensis restaurandæ manum porrexerint caritatis. — *Lundis*, X. calend. Augusti. 23. Julii.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 838. p. 693—94.

1231. 1231.

[737.] GREGORII (IX^{ni}) papæ bulla, priori et fratribus hospitalis Hierosolymitani in Dacia missa, qua iis possessionem ecclesiæ b. Eskilli martyris et pontificis de Tunæ, cum bonis ei addictis in Aby et Arby, confirmat. — *Reate*, VIII. id. Septembr. pontif. anno V. 6. Septbr.

Lagerbring Svea Rikes Historia II. 456. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 839. p. 694.

[738.] GREGORII (IX^{ni}) papæ ad episcopos Bergensem et Stavangrensem, et abbatem St. Mariæ de Stanleya, Cisterciensis ordinis, literæ, quibus iis injungit, ut "super electione, 9. Septbr.

1231. conditione ac statu personæ regis Norvegiæ" diligenter inquirant, sibique referant, ut deinde
9. Septbr. supplicationem regis de coronatione audire posset; scribit nimirum se ARCHIEPISCOPO LUNDENSI et episcopo Scarensi hoc negotium antea mandasse, sed mortem eos et deinde archiepiscopum Nidrosiensem, quem cum episcopo Bergensi idem perficere jusserat, in re perficienda impedivisse. — *Reate*, V. id. Septembr. pontif. anno V.

Raynald. Contin. Baron. ad ann. 1231. XLIV. Tom. II. p. 47. Manrique Annal. Cisterc. IV. p. 426. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 260. p. 260—61.

1232.

1232.
5. Februar. [739.] GREGORII (IX^{ni}) papæ bulla, "prioribus et fratribus ordinis Prædicatorum in regno Daciæ constitutis, prædicantibus contra perfidiam Prutenorum", missa, qua omnibus, qui ad solemnem prædicationem eorum accesserint, viginti dies de injuncta iis penitentia relaxantur, incendiariis et qui violentas manus clericis imposuissent ideoque excommunicati fuissent, si pro defensione fidei contra Pruthenos accesserint, absolutio promittitur etc. — *Reate*, non. Februarii, pontif. anno V.

Bring Handlingar oc Påminnelser III. 193—94. Liljegren Dipl. Svecan. I. no. 263. p. 265.

11. Febr. [740.] GREGORII (IX^{ni}) papæ confirmatio foederis, a fratre B(alduino) monacho Alvensi, Othonis cardinalis et legati poenitentiario et nuntio, cum Curonibus et rege eorum, nuper in ecclesiam susceptis, initi, quo diplomate etiam "indigenis de Gothlandia" plenam libertatem a dominio regni Daciæ vel Sveciæ, "quamdiu eos apostatare non contigerit", concedit. — *Reate*, III. id. Februarii, pontif. anno V.

Raynald. Contin. Baron. ad ann. 1232. III—IV. Tom. II. p. 54—55.

16. Febr. [741.] GREGORII (IX^{ni}) papæ ad archiepiscopum Lundensem et Upsaliensem, et episcopum Auinionensem (sic) epistola, qua iis injungit, omnes eos, qui in civitate et dioecesi Strengnesensi ecclesias et ecclesiasticas personas violaverant, absolvere, cum satisfactionem et poenitentias iis injungendas præstiterint. — *Avinion.* XIIII. cal. Martii, pontif. anno V.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 264. p. 266—67.

16. Febr. [742.] GREGORII (IX^{ni}) papæ ad archiepiscopum Lundensem et Upsalensem et episcopum Avinionensem epistola, de "reprimendis insolertiis transgressorum et transgressionibus insolertium refrenandis". — *Avinion.*, XIV. calend. Martii, pontif. anno quinto.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 265. p. 267.

2. Junii. [743.] WALDEMARI regis diploma, quo privilegia capituli Lundensis auget, "sex hafnas attinentes mensæ canonicorum" liberas ab omni gravamine expeditionis dimittens. — *Hvæthen*, quarto non. Julii.

Suhm Hist. af Danmk. IX. 769. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 266. p. 267—68.

3. Decbr. [744.] GREGORII (IX^{ni}) papæ ad archiepiscopum Lundensem epistola, ut liceat brachium seculare invocare ad compescendam violentiam nonnullorum clericorum, qui ad canonicam disciplinam evitandam invicem alius alii auxilium ferre promiserant, ne ab archiepiscopo puniri possent. — *Anagniæ*, III. non. Decembr. pontif. anno sexto.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 277. p. 273—74.

3. Decbr. [745.] GREGORII (IX^{ni}) papæ ad archiepiscopum Lundensem literæ, ut liceat ei absolvere religiosos et clericos provinciæ suæ seculares, pro injectione manuum in religiosos, pro detentione concubinarum, incendiis, rapinis et sacrilegiis, si excessus non graves et enormes fuissent, tum enim Romam esse mittendos. — *Anagniæ*, III. non. Decbr. pontif. anno VI.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 278. p. 274—75.

[746.] GREGORII (IX^ni) papæ ad archiepiscopum Lundensem literæ, de ordinatione presbyterorum et diaconorum per manuum impositionem, et de modo supplendi, si quid in hac re prætermissum fuisset. — *Anagniæ*, V. idus Decembr. pontif. anno VI. 1232. 9. Decbr.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 279. p. 275.

[747.] Kong HEINRICH (Erik Plovpenning) af Danmarks Beskyttelsesbrev for Cölns Borgere, hvorved disse tilsiges lige Beskjermelse med Kongens egne Undersaatter. — Dat. anno 1221. (Plattydsk).

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. XII. p. 43. Hæ literæ, ut anno 1232 datæ sint, necesse est. Neque enim ante hunc annum datæ esse possunt, cum Ericus ipso hoc anno rex factus sit (vid. Suhm Hist. af Danmk. IX. 618); neque post hunc annum, quia in literis hujus anni, quas idem Ericus civibus Susatiensibus dedit (vid. infra no. 748), earum jam mentio facta est.

[748.] ERICI (Plovpenning) Daniæ regis privilegium, quo cives Susatienses a jure naufragii per quascunque regni Daniæ partes eximuntur; jus præterea hæreditarium et in universum eadem privilegia, quæ Coloniensibus data erant, conceduntur.

Haeberlin Analecta med. ævi p. 226—28. Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 299. Epit. ap. Sartorium, Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. XII. p. 43.

[749.] Literæ, quibus JOHANNES, EBBONIS FILIUS, regis Danorum marscalcus, notum omnibus facit, se canonicis in Ebbleholt mansionem in Kirkærop scotavisse.

Langebek Scriptt. VI. 153—54.

1233. 1233.

[750.] GREGORII (IX^ni) papæ ad archiepiscopum Lundensem epistola, de stipendio in sustentationem clerici cujusdam, qui propter cædem furis cujusdam in ordine manere non potuit. — *Laterani*, IV. non. Julii, pontif. anno VII. 4. Julii.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 280. p. 275—76.

[751.] Literæ WALDEMARI regis de consuetudine quadam circa jurisdictionem in villis, quæ Huseby dicebantur, observata inter regem et ecclesiam Ripensem. — *Worthingburgh*, pridie non. Octbr. 6. Octbr.

Suhm Hist. af Danmk. IX. 769.

[752.] Literæ GUNNERI episcopi Ripensis de conventione, facta inter parochianos de Tundær et de Andæflyth, de servitiis, quæ debentur curiæ episcopali. — II. cal. Decbr. 30. Novbr.

Suhm Hist. af Danmk. IX. 769—70.

1234. 1234.

[753.] WALDEMARI regis literæ, quibus monachis de Sora concedit libertatem ab omni gravamine atque jure regio in prædiis, pro possessionibus monasterii in Snerthinghe et C marcis argenti. — *Mosuetsund* (rect. *Masnetsund*), IX. cal. Junii. 24. Maji.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 117.

[754.] GREGORIUS (IX^nus) præposito, decano et cantori Halberstadensi mandat, ut regem Datie moneant et efficaciter inducant, ut Lubecensem portum aperiri et peregrinos libere pertransire permittat. — *Spoleti*, III. cal. Septembr. pontif. anno octavo. 30. Augusti.

Michelsen Urkundensamml. I. p. 37—38. Cfr. Raynaldi Contin. Baron. ad ann. 1234. XLVI. Tom. II. p. 114.

[755.] Epistola GREGORII (IX^ni) papæ ad regem Norvegiæ, in qua rogat et monet, ut episcopo Hamarensi de damnis et injuriis debitam satisfactionem concedat; alioquin mina- 5. Octbr.

1234. 5. Octbr. tur, se archidiacono Lundensi et abbati de Herviado (Herivado) Lundensis dioeceseos jussurum, ut eum, appellatione remota, censura ecclesiastica coërceant, "brachii secularis auxilio ad hoc, si opus fuerit, nihilominus invocato". — *Perusii*, III. non. Octobr. pontif. anno VIII.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. II. p. 26. Epit. ap. Raynald. Contin. Baron. ad an. 1234. XLVII. Tom. II p. 114.

25. Octbr. [756.] GREGORII (IX^{ni}) papæ bulla, qua archiepiscopo Lundensi et suffraganeis imperat, ut invasores bonorum monasterii de Sora laicos excommunicent, clericos ab officio suspendant, donec læsis satisfecerint. — *Perusii*, VIII. cal. Novembr. pontif. anno octavo.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 121.

25. Octbr. [757.] GREGORII (IX^{ni}) papæ privilegium, monachis de Sora datum, ne ultra duas dietas a proprio suo monasterio super bonis istius per literas apostolicas trahantur in causam. — *Perusii*, VIII. calend. Novembr. pontif. anno octavo.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 123.

27. Octbr. [758.] GREGORII (IX^{ni}) papæ literæ, quibus episcopo Ripensi, priori S^{ti} Nicolai et archidiacono Ripensi imperat, ut illos, qui per provinciam Lundensem injustas sententias tulerint in abbates et fratres ordinis Cisterciensis, ad satisfaciendum cogant. — *Perusii*, VI. calend. Novembr. pontif. anno octavo.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 118.

27. Octbr. [759.] GREGORII (IX^{ni}) papæ privilegium, ut fratres de Soræ hominibus, ad ejusdem monasterii servitium commorantibus, qui non possunt de facili suorum habere copiam sacerdotum, sacramenta exhibere valeant. — *Perusii*, VI. calend. Novembr. pontif. anno octavo.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 124.

27. Octbr. [760.] GREGORII (IX^{ni}) papæ bulla, qua archiepiscopo Lundensi et suffraganeis ejus aliisque prælatis imperat, ut invasores monasterii Esromensis laicos excommunicent, clericos vero ab officio suspendant, donec fratribus satisfecerint. — *Perusii*, VI. calend. Novembr. pontif. anno octavo.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 124. Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. XVI^b—XVII.

31. Octbr. [761.] GREGORII (IX^{ni}) papæ bulla, qua archiepiscopo Lundensi et suffraganeis ejus nec non aliis prælatis provinciæ Lundensis injungitur, invasores vel malefactores monasterii Loci Dei laicos excommunicationis sententia, clericos suspensione ab officio vel beneficio, coërcere. — *Perusii*, II. calend. Novembr. pontif. anno VIII.

Langebek Scriptt. VIII. 190.

31. Octbr. [762.] GREGORIUS (IX^{nus}) papa monasterium Loci Dei et ejus possessiones sub sua protectione suscipit ejusque privilegia confirmat. — *Perusii*, II. calend. Novembr. pontif. anno octavo.

Langebek Scriptt. VIII. 191. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 640. 770.

8. Decbr. [763.] GREGORII (IX^{ni}) papæ privilegium, ut fratres, quibus pro causis monasterii Sorensis cum literis sigillo abbatis munitis destinari contigerit, admitti possint, licet sigillum archetypon non habeant. — *Perusii*, V. id. Decembr. pontif. anno octavo.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 126.

1235.

1235.

10. Martii. [764.] GREGORIUS (IX^{nus}) archiepiscopo Bremensi, decano Zwerinensi et abbati Reineueldensi mandat, ut episcopo Razeburgensi et ejus collegis, judicibus a papa in causa

contra regem Daciæ propter portum Trauemiinne a rege obstrusum constitutis, injungant, ne ulterius in hac causa procedant. — *Perusii*, VI. id. Martii, pontif. anno octavo. 1235. 10. Martii.

Michelsen Urkundensamml. I. 36.

[765.] GREGORII (IXni) papæ literæ, quibus episcopo Ratisponensi injungit, ut Henricum (regem Germaniæ), anathematis vinculis irretitum, ex canonum præscripto solvat, "sufficienti ab eo prius cautione recepta, quod militibus Danis, ab obsequio Romanæ ecclesiæ redeuntibus ...., quos fecit bonis suis .... spoliari, satisfaciat competenter". — *Perusii*, cal. Augusti, (pontif. anno IX.). 1. Augusti.

Raynald. Contin. Baron. ad ann. 1235. X. Tom. II. p. 121.

[766.] GREGORII (IXni) papæ ad archiepiscopum Lundensem literæ, cum quibus (per nuntios archiepiscopi Th. et Andream canonicos Lundenses) pallium archiepiscopo Upsalensi tradendum ei mittit. — *Viterbii*, XVI. calend. Januar. pontif. anno IX. 17. Decbr.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 292. p. 285—86. Suhmius has literas ad ann. 1236. refert (Hist. af Danmk. IX. 668).

1236. 1236.

[767.] GREGORII (IXni) papæ ad Guilielmum episcopum olim Mutinensem literæ, jubentes dissensionem inter Daniæ regem et equites Teutonicos de arce Reualiæ (quam primum rex Daniæ expugnaverat, deinde a paganis iterum subactam equites Teutonici eorum potestati eripuerant) ita dirimere, ut rex arcem teneat, expensas vero ordini Teutonico refundat. — *Viterbii*, IV. id. aprilis, pontif. anno X. 10. Aprilis.

Vastovii vitis aquilon. p. 175—76. Gruber Orig. Livon. p. 273. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 666. 676.

[768.] WALDEMARI Danorum Slavorumque regis diploma, quo possessiones, quas fratres monasterii Vitæscholæ "a tempore generalis concilii" nacti erant, iis confirmat. — *Samsö*. V, calend. Junii. 28. Maji.

Dän. Biblioth. VI. 156.

[769.] Literæ WALDEMARI regis ad habitatores Harthæsysæl de solutione denariorum illorum, "qui de aratris debentur pro fabrica", ab omnibus, et laicis et clericis et claustralibus, præstanda.

Suhm Hist. af Danmk. IX. 772. cfr. 661.

[770.] GUNNERI, episcopi Ripensis, privilegium canonicis Ripensibus datum, quo omnes villicos et colonos eorum, in civitate vel extra civitatem habitantes, ab impetitione juris episcopi pro causis Hælægbröth et violatione dierum festorum liberos esse concedit, nulli nisi dominis suis de his causis responsuros. — *Ripis*.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 178.

1237. 1237.

[771.] "WALDEMARUS SECUNDUS" rex confirmat privilegia, fratribus Esromensibus a regibus Waldemaro (I.) et Kanuto (VI.) concessa. — *Roskildis*, prid. id. Martii. 14. Martii.

Thorkelin Dipl. Arna-Magn. I. p. 127. Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. XLVI.

[772.] GUNNERI episcopi Ripensis testimonium de Ketilli Arth. scotatione bonorum suorum in Sæthe marck et Lythersholm marck, monachis de Löghum facta. — *Apud Löghum*, XVIII. calend. Maji. 14. Aprilis.

Langebek Scriptt. IX. 221.

1237. [773.] GREGORII (IX^ni) papæ ad Guilielmum olim Mutinensem episcopum literæ,
13. Maji. jubentes ei omnia, quæ in ejus potestate essent, conari, ad placandum regem Daniæ cum fratribus Teutonicis, in primis de castro Reuel. — *Viterbii*, III. id. Maji, pontif. anno XI.

Raynald. Contin. Baron. ad ann. 1237. LXV. Tom. II. p. 177. Gruber Orig. Livon. p. 273. Epit. in Meursii opp. Tom. IX. 396—97 not. Gramm.

4. Julii. [774.] Literæ ERICI (Plovpenning) regis, quibus declarat, se pro dimidia fabrica, quam in civitate Ripensi prius habuit episcopus Ripensis, eidem assignasse censum aratrorum in Harthæsysæl, Almundsysæl, et Warwithsysæl cum oppidis Warwith et Læmvich. — *Kalundburgh*, 4. non. Julii.

Suhm Hist. af Danmk. IX. 771.

10. Augusti. [775.] Literæ PAPÆ ad Wilhelmum, legatum ipsius, de castro, quod Revalia nominatur, per fratres militiæ Christi in Livonia occupato, regi Waldemaro restituendo. — *Viterbii*, IV. id. Augusti.

Suhm Hist. af Danmk. IX. 677—78. not.

11. Augusti. [776.] GREGORII (IX^ni) papæ ad archiepiscopum Lundensem literæ, ut liceat episcopo Roskildensi, executori testamenti Esberni militis, hujus testamentum executioni mandare, etsi mater ejus Margarita, quasi legitima hæres ("juxta pravam illius terræ consvetudinem, quæ abusus potius dici potest, videl. quod si probatur per XII testes, qui nominati dicuntur, quod decedens aliquid in testamento alicui non dimisit, testamentum decedentis non valet, licet contrarium per autenticas literas et idoneos testes probetur") legalem protulisset exceptionem, (dederat nimirum multa bona sua pauperibus et piis locis). — *Viterbii*, III. id. Augusti, pontif. anno XI.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 297. p. 289.

[777.] ERICI (Plogpenning) dei gratia Danorum Slavorumque regis literæ, Warwithsysel in habitantibus scriptæ, "quod in nullo volumus diminuere navigia domini episcopi Ripensis, sed ea manere volumus illæsa, sicut jam dudum dilectus pater noster et nos per nuntios nostros sibi fecimus assignari et annotari". — Sine anno.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 682. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 673—74.

1238.

1238.
15. Januar. [778.] GREGORII (IX^ni) papæ ad Lundensem et Upsaliensem archiepiscopum literæ, ut cessionem episcopi Skarensis (Stenaris) vice apostolica accipiant, et provideant, ut de reditibus episcopalibus sustentationem accipere possit. — *Laterani*, XVIII. cal. Febr. pontif. anno XI.

Vastovii vitis aquilon. p. 176. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 299. p. 291.

3. Febr. [779.] GUNNERUS episcopus Ripensis declarat, se a fratribus Loci Dei fundum quendam Ripis situm accepisse, "ut in eo de sumptu nostro ædificia poneremus et ad dies nostros ad voluntatem nostram disponeremus ... hac interveniente conditione, ut post dies nostros præfatus fundus, cum suis ædificiis et omnibus bonis ibidem inventis, eorum usibus cederet in perpetuum". — *In Loco Dei*, tertio nonas Februarii, anno pontificatus octavo.

Langebek Scriptt. VIII. 242.

13. Martii. [780.] GREGORII (IX^ni) papæ ad regem Daciæ literæ, quibus ei licentiam dat, nobiles regni ejus, qui signum crucis assumserant ideoque officia debita regi præstare detrectaverant, "ad servitia debita et consveta compellere, non obstante quod iidem sint crucis charactere insigniti". — *Laterani*, III. id. Marti, pontif. anno XI.

Skand. Literat. Selsk. Skrifter, 21. Bd. p. 7.

[781.] Compositio inita inter Waldemarum regem et ordinem Theutonicum. — 1238.
Stenby, VII. id. Junii. 7. Junii.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 301—303. Dan. interpr. ap. Hvitfeldt, Danmarks Riges Krön. p. 201—2, ubi hæc compositio VIImo idus Maji facta esse dicitur.

[782.] Literæ Gregorii (IXni) papæ, quibus duci Pomeraniæ concedit, ut neptem 4. Septbr.
regis Waldemari in matrimonium ducat. — *Anagniæ*, II. non. Septembr.

Suhm Hist. af Danmk. IX. 772—73.

[783.] Tychonis Djegn, canonici Lundensis, testamentum, quo ecclesiæ b. Laurentii in Lundis, ecclesiæ b. Clementis Ar(usiensi), ecclesiæ Köpingh et ejus sacerdoti, fratribus prædicatorum Lundis etc. bona sua legat. — Quinta feria post Egidii abbatis. 2. Septbr.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 301. p. 292—93. Ex sententia Langebekii testamentum hoc ad annum 1338 fortasse referri debet.

[784.] T(uchonis) episcopi Slesvicensis literæ ad V(ffonem) archiepiscopum Lundensem, de causa, quæ versabatur inter claustrales de Loco Dei et dominum Ubbonem (Thordonis filium), ab ipso judicata. — *Apud Jönewath*, III. idus Septembris. 11. Septbr.

Langebek Scriptt. VIII. 231.

[785.] Gunneri episcopi Ripensis testimonium, quandam terram juxta Jotenwath in Bekel, de qua lis erat inter monasterium Loci Dei et dominum Ubby Tordtssen, monasterio per episcopum Slesvicensem adjudicatam esse, "sed .... domino Ubby Tordssen legitime citato se per contumaciam absentante". — Sine anno.

Langebek Scriptt. VIII. 230.

[786.] Literæ, quibus abbates Cistercienses, *G.* de Herivado, *J.* de Vitæ Schola, *M.* de Cara Insula, *S.* de Tuta Valle, *P.* de Insula Dei et *T.* de Asylo, sententiam T. episcopi Slesvicensis (vid. no. 784.) in causa prædicta latam, approbant. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VIII. 220. Suhmius has et proxime sequentes literas ad ann. 1245 refert (Hist. af Danmk. X. 54.).

[787.] Eorundem abbatum Cisterciensium literæ ad W(ffonem) archiepiscopum Lundensem, quem rogant, ut sententiam prædictam sigillo suo roborare velit. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VIII. 223—24.

1239. 1239.

[788.] Waldemari regis literæ, quibus canonicos Wibergenses ab omni gravamine 10. Martii.
liberat pro terra in insula Akær ipsi scotata. — *Slesvik*, VI. id. Martii.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 113.

[789.] E(rici Plovpenning) regis privilegia, data fratribus monasterii b. Petri de 28. April.
Nestweth. — *Orthingiburch*, quarto calend. Maji, anno regni septimo.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 128.

[790.] Waldemari regis literæ, quibus fratribus Esromensibus Brethas et Arlögs- 25. Maji.
börneruth vendit justo pretio. — *Worthingborgh*, VIII. calend. Junii.

Thorkelin Diplomatar Arna-Magn. I. p. 129. Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CLXXVb.

[791.] Literæ Gregorii (IXni) papæ, dispensationem continentes circa matrimonium 31. Julii.
inter Ericum, filium Waldemari regis, et Juttam, filiam ducis Saxoniæ, contrahendum. — *Anagniæ*, II. calend. Septembr.

Suhm Hist. af Danmk. IX. 773.

1239. [792.] Johannis, Stormariæ Wagariæ et Holzatiæ comitis, confirmatio privilegiorum,
16. Augusti. civibus Hamburgensibus a Frederico imperatore Romano datorum. Inter testes nominatur "ABEL DUX JUTIÆ". — XVII. calend. Septembr.

Lambec. Orig. Hamb. Libr. II. p. 79—81. ap. Lindenbr. p. 26.

23. Augusti. [793.] GREGORII (IX^ni) literæ, quibus archiepiscopo Lundensi permittit, ut die coronationis regis Sveciæ pallio uti possit. — Pontif. anno XIII. (sine die).

Epit. in Raynald. Contin. Baron. ad ann. 1239. LXVI. Tom. II. p. 230. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 698.

23. Augusti. [794.] Literæ GREGORII (IX^ni) papæ ad regem Danorum, ut abusum tollat, de quo episcopus Roschildensis apud papam questus fuerat, nimirum testamentum, quod "duodecem testes qui nominati appellantur" non factum esse jurejurando affirmaverint, irritum fieri, quo multa bona, quæ moribundi in pios usus legassent, amitti dicit. — *Anagniæ*, X. cal. Septembr. pontif. anno XIII.

Gruber Origin. Livon. p. 221. Epit. ap. Raynald. Contin. Baron. ad ann. 1239. LXVII. Tom. II. p. 230.

[795.] Acta capituli generalis ordinis Prædicatorum: § 2. "Inchoamus has constitutiones. Statuimus, ut quatuor provinciæ: Polonia, DACIA, Syria, Græcia aliis octo provinciis per omnia adæquentur, tam in duobus electoribus magistri, quam in potestate, quam habent priores provinciales, magistro ordinis mortuo vel amoto". — *Parisiis.*

Martene et Durand Thes. nov. anecdot. Tom. IV. 1677. cfr. 1240. § 6. ibid. 1679.

1240.

1240.

21. v. 25. [796.] Witzlai Ruyanorum principis diploma, quo "novæ civitati Stralsundi" non-
Februar. nulla privilegia tribuit. — *Perun*, VI. calend. Martii, "rege WALDEMARO et rege ERICO monarchiam Dacie gubernantibus".

Dreger Cod. dipl. Pomeran. p. 203—4. Schwartz Geschichte der Pomm. Rügischen Städte p. 42—43.

14. Julii. [797.] WALDEMARI regis ad incolas Estoniensis et Wironiensis terræ literæ de
(vel 19. decimis decimarum episcopo Revaliensi solvendis. — *Wortinchborg*, XIX. calend. Augusti.
Aug.)

Hvitfeldt Danmks. Riges Krön. p. 207—208. Pontan. Rerr. Dann. Hist. Libr. VI. p. 322. Pontoppidan Annall. eccles. Dan. I. 652—53. Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 131. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 703.

3. Augusti. [798.] ABEL, dux Jutiæ, villicos et colonos episcopi Ripensis ecclesiæ in Tunder, Daler et Balghum liberos ab omni exactione et servitio, præter expeditionem, Quærsæthe et Stud, in perpetuum declarat. — *Ripis*, anno ab incarnatione domini M. CC. quadragesimo tertio. Nonas Augusti (*leg.* M. CC. quadragesimo, tertio nonas Augusti).

Michelsen, Urkundensamml. I. 47. ubi hæ literæ ad ann. 1243 referuntur. Quum vero eas Waldemarus II. rex jam die 12. Martii an. 1241 confirmaverit, ut ante hoc tempus editæ sint, necesse est.

26. Augusti. [799.] ABELIS, ducis Jutiæ, literæ, quibus monachos de Loco Dei et omnia bona eorum sub sua protectione et tutela suscipit. — *Apud Flensborg*, septimo cal. Septembris.

Langebek Scriptt. VIII. 181—82. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 707. 774.

15. Septbr. [800.] WALDEMARI regis diploma, Thorkillo ecclesiæ Revaliensis præfecto datum, de dotatione ejusdem ecclesiæ, nuper a rege institutæ. — *Eresborg*, XVII. calend. Octobr.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 206—207. Pontani Rerr. Dann. Historia. Libr. VI. p. 321—322. Pontoppidan Annall. eccl. Dan. I. 651—52. Thorkelin Dipl. Arna-Magn. I. 131—32.

[801.] GREGORII (IX^ni) papæ ad archiepiscopum Lundensem et suffraganeos ejus literæ, quibus iis mandat, ut populos iis subjectos ad expeditionem cruciatam contra infideles Estoniam infestantes exhortentur. — *Laterani*, XIX. calend. Januarii, pontif. anno XIV. 1240. 14. Decbr.

Raynald. Contin. Baron. ad ann. 1240. XXXIV. Tom. II. p. 245.

[802.] ABELIS ducis Jutiæ literæ, quibus confirmat privilegia fratribus monasterii sancti Canuti Othiniensis antea data. — Sine anno.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 136. Hæ literæ ex sententia Langebekii ad ann. 1240 pertinent (vid. Suhm Hist. af Danmk. IX. 707—708); Thorkelinus eas ad ann. c. 1242. refert.

[803.] Testimonium CIVIUM RIPENSIUM Uffoni archiepiscopo Lundensi missum: G(unnerum) episcopum Ripensem antecessoresque ejus multos, in libera possessione et legitima præscriptione dimidiæ partis juris regii ad civitatem Ripensem spectantis, quatuor exceptis (reditibus), videlicet Strandwrec, Forban, exactione XL marcarum et theloneo equorum, semper fuisse. — Sine anno.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 179. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. IX. 708.

[804.] Acta capituli generalis ordinis Prædicatorum: § 39. "Concedimus provinciæ Ungariæ duas domos, unam ponendam in provincia Silvana; DACIÆ duas, secundum quod videbitur capitulo provinciali; Franciæ unam" etc. — *Bononiæ*.

Martene et Durand Thesaur. nov. Anecdot. Tom. IV. 1682.

1241. 1241.

[805.] WALDEMARI Danorum Slavorumque regis diploma, quo comiti Ni(colao), 1. Febr.
"pro bonis quæ habeat in Zwerin, cum quibus ipse nos secundum consilia meliorum regni nostri a captione inimicorum redemit", dimidiam Hallandiam scotat. — *Roschild.* cal. Febr.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 304. p. 295. Dan. interpret. ap. Hvitfeldt, Danmks. Riges Krön. p. 192.

[806.] WALDEMARUS rex libertatem et contractum, quem Abel, dux Jutiæ, et 12. Martii.
ecclesia Ripensis statuerunt et fecerunt de villicis et colonis ecclesiæ in parochiis Tundær, Daler et Balughum confirmat. — *Apud Wardynghburgh*, IIII. idus Martii.

Suhm Hist. af Danmk. IX. 774. Michelsen Urkundensamml. I. 46.

[807.] ERICI Danorum Slavorumque regis votum, præsente et annuente regina, et 5. Junii.
præsentibus Ulrico de ordine fratrum minorum et Petro sacerdote regis factum, ut in habitu fratrum minorum mori et in ipso habitu apud fratres minores Roschildenses sepeliri deberet. — *Roschild.*, nonis Junii.

Hvitfeldt Danmks. Riges Krön. I. 221. Pontan. Rer. Danicar. Hist. Libr. VII. p. 336. Holberg Danm. Hist. I. 313. Pontoppidan Annal. eccles. Dan. I. 669. Schleswig-Holsteinische Anzeigen 1750. 26. St. p. 203.

[808.] GREGORII (IX^ni) papæ confirmatio privilegiorum ecclesiæ b. Thomæ de 15. Junii.
Paraclito. — *Laterani*, XVII. cal. Julii.

Langebek Scriptt. VI. 151—55.

[809.] OTTONIS ducis de Brunswik literæ, quibus domui b. Johannis baptistæ in 22. Junii.
Antvordschov villam Ramsö cum duobus molendinis et plura bona vendit. — *Roskildis*, X. calend. Julii.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 133.

1241. [810.] ERICI regis literæ, quibus omnes terras et colonos canonicorum Roskildensium liberos esse declarat ab omni expeditione et jure regio. — *Roskildis*, VI. non. Julii.
2. Julii.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 134. Interpr. Dan. vet. ap. Suhm, Hist. af Danmk. X. 963—64.

29. Julii. [811.] Literæ, quibus MAGNUS OGHESSON omnibus notum facit, se particulam terræ in Wreyninghe canonicis s. Wilhelmi de Paraclito assignasse. — *Halmstæde*, die b. Olavi regis.

Langebek Scriptt. VI. 155.

15. Octbr. [812.] UFFONIS archiepiscopi Lundensis confirmatio commutationis bonorum, factæ ab Andrea decano ecclesiæ cum consensu capituli, qui totam terram, quam habuit in villa Gæmsæ et in Rythsioryth ad præbendam ejus pertinentem, nomine ecclesiæ Lundensis scotavit Tononi Scaclasun ea conditione, ut non liceat in amne Amin molendinum aut clausuram piscium *(wærmen* sive *fiscagarth)* ædificare, pro terra et silva Tononis in villa Ballinslef in parochia ecclesiæ Stokby. — *Lundis in eccl. s. Laurentii*, id. Octobr.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 306. p. 296—97.

2. Novbr. [813.] Literæ, quibus GUNNI JENSSÖN notum omnibus facit, se canonicis s. Wil-
(v. 27. Oct.) helmi de Paraclito bona sua in Amuntorp sita assignavisse. — *Söburgh*, proxima dominica (post v. ante?) omnium Sanctorum.

Langebek Scriptt. VI. 156.

10. Novbr. [814.] ABELIS, ducis Jutiæ, privilegium, quo "Burgensibus de Hammenburg et omnibus hospitibus" libertatem a theloneo, quam Adolphus, quondam comes Holsatiæ, et filius ejus, domicellus Johannes, iis concesserant, remittit, "quia illud consideravimus indebite institutum". — *Apud Hammenburch*, quarto id. Novembr.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenberg. II. no. XIV. p. 45—46.

[815.] Literæ, quibus ERICUS rex privilegia, ecclesiæ b. Kanuti Othense concessa, confirmat novaque addit. — Sine anno.

Suhm Hist. af Danmk. X. 961—62. Eædem sunt literæ quæ jam supra sub no. 528. sunt allatæ et Waldemaro II. tributæ.

[816.] Statutum capituli generalis ordinis Cisterciensis, quo destinatur: § 15. "Monachus et conversi de ERIVADO, de TUTAVALLE et de CARA INSULA in DACIA, qui de abbatia monialium de Runemunde exierunt post coenam, et intraverunt tabernam, ubi minus honeste et in scandalum ordinis se habuerunt usque ad mediam noctem, omni sexta feria sint in pace et aqua, et ultimi omnium per annum in abbatiis propriis, et in capitulo semel in hebdomada accipiant disciplinam. Abbas de Eseron (Esrom) hæc eis denuntiet".

Martene et Durand. Thesaur. nov. anecdot. Tom. II. 1376.

1242.

1242.

1. Maji. [817.] E(RICI), Danorum Slavorumque regis, privilegium canonicis Ripensibus datum, quo villicos in ipsorum mansionibus existentes liberos et exemtos ab omni onere juri regio attinente esse concedit. — *Ripis*, intrante mense Maio.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 178. Langebek Scriptt. VII. 330. Cfr. Suhm Hist. af Dnmk. X. p. 18.

3. Maji. [818.] Privilegium ERICI regis civibus Ripensibus datum, eos ubicunque infra terminos regni devenerint liberos declarans "in perpetuum ab omni theloneo et ab omnibus aliis servitiis et solutionibus, quæ aliis distingvuntur vocabulis, videlicet Forband et Torgield". *Ripis*, nonas Maji V.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 686. Dan. interpr. ap. Galthen, Beskr. over Ribe p. 159.

[819.] Erici Danorum regis literæ de compositione inter eum et Thorchillum episcopum Revaliensem facta: quod episcopus singulis annis, donec rex ad Esthoniam pervenerit, percipere debeat de viginti uncis duo talenta ponderata, unum de siligine et alterum de hordeo; contra episcopum promisisse, se nihil, neque in procurationibus neque in causis spiritualibus usque ad adventum regis facturum, nisi secundum consvetudinem Hermanni episcopi Torpatensis. — *Nachschkoych* v. *Nachskouff*, cal. Julii XII. 1242. 20. Junii.

Hvitfeldt Danmks. Riges Krön. p. 209. Pontani Rerr. Dann. Historia. Libr. VII. p. 327. Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 135.

[820.] Literæ Erici regis confirmatoriæ de bonis in Strölillæ, quæ d. Wislavus testamento suo monasterio s. Willelmi in Ebbleholt reliquit, nec non de molendino, monasterio eidem per avunculum regis, d. Ottonem ducem de Brunswigh, concesso. — *Haffnis*, die nativ. b. Johannis Baptistæ. 24. Junii.

Langebek Scriptt. VI. 156. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. X. 19.

[821.] Erici regis literæ, quibus privilegia, fratribus monasterii S^ti^ Canuti Othiniensis antea data, confirmat et molendina eorum ab omni impetitione libera esse declarat. — *Othense*, III. id. Novembris. 11. Novbr.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 135.

[822.] Charta, qua E(ricus) rex Daniæ cives Slesvicenses exhortatur ad observanda ea, quæ ad utilitatem eorum a consulibus ordinata et statuta fuerint. — *Nyborg*.

Noodt Beyträge I. p. 163—164. Cfr. Westphalen Monum. ined. Tom. III. præfat. p. 85. not. n. Suhm Hist. af Danmk. X. 21. 7.

1243.

1243.

[823.] Gunneri episcopi Ripensis literæ, quibus testatur, proximos hæredes Gleniri monachis de Lögum duos attingos in Sæbbisbool, libere et quiete in perpetuum possidendos, scotavisse. — *Ripis*, VI. nonas Maji. 2. Maji.

Langebek Scriptt. VIII. 218.

[824.] Petri præpositi Roskildensis testimonium super scotatis a Symone de Höm claustro b. Claræ Roskildensi terris in Bregnethwet et Proghönstorp. — IV. non. Julii. 4. Julii.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 137.

[825.] Innocentii (IV^ti^) papæ confirmatio compositionis inter regem Daciæ et præceptorem et fratres hospitales s. Mariæ Theutonicos in Livonia super Revalia, Gervia, Vironia, Aria. — *Anagniæ*, VIII. calend. Octobr. pontif. anno primo. 24. Septbr.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 304.

[826.] Innocentii (IV^ti^) papæ ad priores et fratres ordinis Prædicatorum bulla, qua universis et singulis incolis regni Boëmiæ, Magdeburgensis et Bremensis provinciarum, Ratisbonensis, Patauensis, Alberstatensis, Ildesemensis et Verdensis dioecesis, regni Daciæ, Poloniæ, Pomeraniæ, Gotlandiæ, Norveiæ et Sveciæ, qui adversus paganos Livoniæ et Prusciæ signum crucis sumerent, indulgentiæ eædem ac Ierosolymam euntibus conceduntur. — *Anagniæ*, calend. Octobr. pontif. anno primo. 1. Octbr.

Voigt cod. diplomat. Prussic. I. no. LVIII. p. 55—56.

[827.] Innocentii (IV^ti^) papæ ad Petrum priorem domus fratrum Prædicatorum Lundensium epistola, ut pecuniam in subsidium terræ sanctæ collectam magistro Johanni de Placentia acolytho et capellano papæ tradat. — *Laterani*, II. cal. Januar. pontif. anno primo. 31. Decbr.

Lagerbring Svea Rikes Hist. II. 454. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 308. p. 299.

1244.

1244. 18. Febr. [828.] Innocentii (IV^ti) papæ bulla, qua prohibet, ne quis decimas exigere audeat de bonis monasterii Sorensis, sive ante, sive post concilium generale acquisitis. — *Laterani*, XII. calend. Martii, pontif. anno primo.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 137.

29. Febr. [829.] Innocentii (IV^ti) papæ bulla, qua prohibet, ne quis decimas exigere audeat de nutrimentis animalium monasterii Sorensis vel ejusdem benefactores ob præstita beneficia excommunicare. — *Laterani*, II. calend. Martii, pontif. anno primo.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 138.

1. Martii. [830.] Innocentii (IV^ti) papæ bulla protectoria, data conventui monasterii de Sora. — *Laterani*, calend. Martii, pontif. anno primo.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 139.

1. Martii. [831.] Innocentii (IV^ti) papæ bulla, qua prohibet, ne ecclesiarum rectores decimas exigant de ovibus monasterii Sorensis, in parochiis ipsorum pascentibus. — *Laterani*, calend. Martii, pontif. anno primo.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 140.

2. Martii. [832.] Innocentii (IV^ti) papæ bulla, qua privilegia confirmat, fratribus de Sora a pontificibus Romanis antea data. — *Laterani*, VI. non. Martii, pontif. anno primo.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 141.

5. Martii. [833.] Innocentii (IV^ti) papæ bulla, qua prohibet, ne quis fratres monasterii Sorensis synodos, forenses conventus aliave hujusmodi capitula adire cogat. — *Laterani*, III. non. Martii, pontif. anno primo.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 141.

6. Martii. [834.] Innocentii (IV^ti) papæ bulla, qua excommunicationis et interdicti sententiæ in benefactores famulosque monasterii Sorensis latæ, irritæ censentur. — *Laterani*, II. non. Martii, pontif. anno primo.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 143.

21. Martii. [835.] Innocentii (IV^ti) papæ prohibitio, ne quis decimas de animalibus monasterii Esromensis exigat. — *Laterani*, IX. calend. April. pontif. anno primo.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esromens. fol. XXVI.

26. Martii. [836.] Innocentii (IV^ti) papæ confirmatio generalis privilegiorum, monasterio Esromensi a pontificibus Romanis, regibus et principibus concessorum. — *Laterani*, VII. calend. April. pontif. anno primo.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. XXII^b.

28. Martii. [837.] Innocentii (IV^ti) immunitas a decimis monasterio Esromensi data. — *Laterani*, V. calend. April. pontif. anno primo.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. XXV.

29. Martii. [838.] Innocentii (IV^ti) papæ literæ, quibus præposito ecclesiæ Lundensis imperat, ut querelas capituli Arusiensis de episcopo examinet decernatque. — *Laterani*, IV. calend. Aprilis, pontif. anno primo.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 144. Langebek Scriptt. VI. 389.

30. Martii. [839.] Innocentius (IV.) papa prohibet, ne quis conventuales monasterii de Esrom ad synodos vel forenses conventus, capitula vel forum poenitentiale evocet. — *Laterani*, III. calend. April. pontif. anno primo.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. XVIII^b.

[840.] INNOCENTII (IV[ti]) papæ bulla, qua præpositis ecclesiæ Lundensis et Slesvicensis imperat, ut litem inter episcopum Arusiensem et capitulum judicent. — *Laterani*, V. id. April. pontif. anno primo. 1244. 9. Aprilis.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 144. Langebek Scriptt. VI. 389—90.

[841.] ERICI regis literæ, quibus omnes terras, quas canonici Arusiensis ecclesiæ quingentis marcis emerunt, acceptis a Nicolao episcopo Roskildensi pro bonis in Giæfning, liberas declarat ab omni gravamine et jure regio — *Lundis*, XIV. calend. Octobris. 18. Septbr.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 146. Langebek Scriptt. VI. 397—98.

[842.] Acta capituli generalis ordinis prædicatorum. § 19. "Istæ sunt concessiones. Concedimus provinciæ Lombardiæ tres domos, Teutoniæ duas, DACIÆ unam". — *Bononiæ*.

Martene et Durand Thesaur. nov. Anecdot. Tom. IV. 1686. cfr. 1245. § 20. ibid. p. 1690. et 1264. § 21. ibid. p. 1739.

1245.

1245.

[843.] UFFONIS archiepiscopi Lundensis testimonium de compositione litis inter episcopum Arusiensem et capitulum. — *Arus*, XV. calend. Februarii. 18. Januar.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 146. Langebek Scriptt. VI. 402—3.

[844.] INNOCENTII (IV[ti]) papæ ad priorem et capitulum ecclesiæ Ottoniensis ordinis sancti Benedicti literæ, quibus iis indulget, "ut si episcopum vestrum, ad eam impotentiam attigerit devenire, quod exequi nequeat officium pastorale, absque assensu vestro coadjutor non valeat deputari". — *Lugduni*, VII. id. Febr. pontif. anno secundo. 7. Febr.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 148.

[845.] INNOCENTII (IV[ti]) papæ bulla protectoria, data fratribus monasterii sancti Canuti Otthoniensis. — *Lugduni*, XII. calend. Martii, indict. II. incarn. dom. anno MCCXLIIII. pontif. anno secundo. 17. Febr.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 248.

[846.] INNOCENTII (IV[ti]) papæ ad archiepiscopum Lundensem et suffraganeos ejus literæ, promittentes omnibus, qui saltem per annum cum rege Daniæ adversus paganos in Estoniæ partibus militaverint, eandem remissionem peccatorum ac iis, qui in terram sanctam transeant. — *Lugduni*, X. calend. Martii, pontif. anno secundo. 20. Febr.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 320. p. 306—307. Fragmentum ap. Raynald. Contin. Baron. ad ann. 1245. CXIII. Tom. II. p. 345—46

[847.] INNOCENTII (IV[ti]) papæ ad archiepiscopum Upsaliensem et priorem provincialem ordinis fratrum prædicatorum in Dacia literæ, ut cessionem Thomæ episcopi Fillandiæ (Finlandiæ) vice apostolica recipere procurent. — *Lugduni*, IX. cal. Martii pontif. anno secundo. 21. Febr.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 321. p. 307.

[848.] Statutum in concilio Ottoniensi ab UFFONE metropolitano Lundensi et suffraganeis latum, ut excommunicentur omnes, qui ecclesias suo jure privaverint. — *Ottoniæ*, septimana Sexagesimæ, feria quarta. 22. Febr.

Pontoppidan Ann. eccl. Dan. I. 658. Ancher Lovhistorie II. 8—12. Langebek Scriptt. VII. 131—32.

[849.] NICOLAI episcopi Roskildensis transscriptum literarum fundationis monasterii b. Petri Nestvediensis (vid. supra no. 176.). — *Humbleoræ*, XV. calend. Julii. 17. Junii.

Saxo ed. Stephan. not. uberior. in Lib. XIII. p. 231—32.

1245. [850.] INNOCENTII (IV^{ti}) papæ ad archiepiscopum Lundensem literæ, ut liceat
5. Augusti. quadraginta clericos ad majores ordines promovere, etsi "defectum in natalibus patiantur", dummodo non sint de adulterio, regularibus vel incestu nati, et honestæ fuerint conversationis et vitæ. — *Lugduni*, non. Aug. pontif. anno tertio.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 325. p. 309.

5. Augusti. [851.] INNOCENTII (IV^{ti}) papæ ad archiepiscopum Lundensem literæ, ut liceat decem clericos dioeceseos, qui digni viderentur, ita dispensare, ut, etsi unum beneficium habeant, duo alia recipere valeant, si canonice offerantur. — *Lugduni*, non. Aug. pontif. anno tertio.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 324. p. 309.

22. Augusti. [852.] ESCHILLI episcopi Slesvicensis literæ, quibus omnibus notum facit, se "omnem controversiam, quæ vertebatur inter claustrales de Loco Dei et dominum Ubbi Tordssen, per concordiam taliter extinxisse, quod tota terra cum silva et pratis contentis infra terminos, qui evidenter exprimuntur in sententia, a bonæ memoriæ T. Slesvicensi episcopo lata (vid. supra no. 784.), ab impetitione dicti domini Ubby et hæredum ipsius Loco Dei libera in perpetuum relinquantur". — *Jönewath*, XI. calend. Septembris.

Langebek Scriptt. VIII. 231—32. 212.

28. Augusti. [853.] INNOCENTII (IV^{ti}) papæ epistola encyclica, qua in singulis provinciis singuli prælati constituuntur, qui jura ordinis fratrum Minorum contra injurias aliorum prælatorum et ceterorum defendant. (Una harum epistolarum missa est ad prælatos per REGNUM DATIÆ, per Cassubiam et Pomeraniam, ubi Bremensis archiepiscopus, et episcopi Hildesemensis et Zurinensis "conservatores" constituuntur). — *Lugduni*, V. calend. Septembr. pontif. anno III.

Wadding Ann. Minor. Tom. III. p. 143—46.

15. Septbr. [854.] GUNNERI episcopi Ripensis literæ, quibus imperat, ut fructus primi anni, quo quis ad ecclesiam quamcunque parochialem dioeceseos vocatus fuerit, adhibeantur ad debita ecclesiæ cathedralis solvenda, ob liberationem Tuvonis episcopi e carcere Theutonico contracta. — XVII. calend. Octobris.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 152.

22. Octbr. [855.] A(BEL), dux Jutiæ, et C(HRISTOPHORUS), dominus Falstriæ ac Lalandiæ, Erico regi partem suam (Erici) bonorum patrimonialium in Alsia alienant et scotant. — *Kalding*, calend. Novembris undecimo.

Suhm Hist. af Danmk. X. 964—65. Michelsen Urkundensamml. I. 49—50.

12. Septbr. [856.] GUNNERI episcopi Ripensis transsumtum et confirmatio literarum, supra sub no. 192. allatarum. — *Ripis*, secundo idus Septembris.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 118. Dan. interpr. ap. Hvitfeldt, Bisp. Krön. p. 22—23. German. interpr. ap. Pontoppidan, Annal. eccl. Dan. I. 660.

1246 vel ante.

1246 vel ante.

[857.] GUNNERI episcopi Ripensis literæ, quibus notum facit, "quod Johannes Tollisen .... monachis de Loco Dei quicquid habuit in Sylstedt march, tam in forta, quam in aliis terris, excepto Stuff, pro certo pretio scotavit". — Sine anno.

Langebek Scriptt. VIII. 219.

1246.

1246.

Januario. [858.] ERICI regis privilegium canonicis Ripensibus datum, quo "omnes illos, qui sunt canonici Ripenses anno dñi MCCXLVI. mense Januario, a pedagio equorum et omnium

aliarum rerum suarum et ab omni servitute in omni loco jurisdictioni nostræ subjecto, liberos et immunes" dimittit. — *Ripis*, mense Januario. 1246. Januar.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 178—79.

[859.] JOHANNES et NÖSINGUS, canonici Ripenses, judices a domino papa delegati, decimam parochiæ Lögum, "tam ministrorum, vel sacerdotum divina celebrantium, quam quæ ad fabricam ecclesiæ, de lignis sive lateribus, vires juxta suas, construendam, et quæ pro variis utensilibus restaurandis seu comparandis pertinet, in foetibus diversorum animalium, melle, lino et messe in *gerbis*, secundum consvetudinem ecclesiæ Ripensis", abbati et monasterio Loci Dei, "per diffinitivam sententiam" adjudicant libere et pacifice possidendam. — *Apud civitatem Ripensem*, II. calend. Aprilis. 31. Martii.

Langebek Scriptt. VIII. 215—16.

[860.] INNOCENTII (IV[ti]) papæ ad Simonem de Alvernia, ordinis fratrum Minorum, epistola, qua ei mandat, ut de perfidia et proditione episcopi Roskildensis (Nicolai Stigoti fil.) inquirat, quem rex Daniæ accusaverat, quod, etsi cancellarius suus fuisset et multa beneficia accepisset, arcana sua consilia propagasset et fiscum defraudavisset, deinde e regno effugisset. — *Lugduni*, XII. calend. Augusti, pontif. anno IV. 21. Julii.

Wadding Annales Minorum Tom. III. p. 147—48. Thorkelin Dipl. Arna-Magn. I. 154.

[861.] Literæ ERICI, Danorum Slavorumque regis, quibus jubet illibata observari jura et libertates abbati et conventui Cisterciensis ordinis de Löghum concessa. — *Alsö*, idus Augusti septimo. 7. Aug.

Langebek Scriptt. VII. 325. VIII. 178.

[862.] SAXO THORBERNI recognoscit, se nihil juris habere in villa Nöthebothe, cujus possidendi et retinendi potestatem monasterio Esromensi concedit. — *Slangethorp*, XVI. calend. Septembr. 17. Aug.

Thorkelin Dipl. Arna-Magn. I. 155—57. Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. XCV[b].

[863.] Literæ, quibus INNOCENTIUS (IV[tus]) papa monasterio de Paraclito possessionem villarum de Lyngby maglæ et Lyngby lillæ, nec non oppidi Uberop, confirmat. — *Lugduni*, III. calend. Septembris. 30. Aug.

Langebek Scriptt. VI. 156—57.

[864.] INNOCENTII (IV[ti]) pontif. Romani ad regem Daciæ literæ, ne impediat, quin cives Lubecenses, si voluerint, Henrico regi Romanorum serviant et assistant, præsertim cum dicantur ad imperium pertinere. — *Lugduni*, VI. idus Septembr. pontif. anno IV. 8. Septbr.

Dreyer Nebenstunden p. 323.

[865.] INNOCENTII (IV[ti]) papæ ad fratrem Simonem de Alvernia, ordinis fratrum Minorum, literæ, quibus ei jubetur in episcopum Othoniensem inquirere, qui multorum criminum et gravium accusatus erat. — *Lugduni*, V. id. Novembr. pontif. anno IV. 9. Novbr.

Wadding Annales Minorum Tom. III. p. 148.

1247. 1247.

[866.] INNOCENTII (IV[ti]) papæ ad archiepiscopum Lundensem literæ, ut fructus beneficiorum et aliorum bonorum patrimonialium Jacobi præpositi Lundensis et capellani pontificis colligere et ei mittere procuret; si vero hoc propter vim inimicorum prædicti Jacobi non posset, de reditibus ecclesiasticis desumtam pecuniam æqui valoris transmittat. — *Lugduni*, IV. calend. Septembr. pontif. anno quinto. 29. Augusti.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 312. p. 320.

1247. 2. Novbr. [867.] INNOCENTII (IVti) papæ ad archiepiscopum Lundensem literæ, quibus iterum ei negotium dat, reditus Jacobi, Lundensis præpositi et capellani sui, ex beneficiis et bonis patrimonialibus colligendi et Romam mittendi. — *Lugduni*, IV. non. Novembr. pontif. anno V.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 343. p. 321.

26. Novbr. [868.] INNOCENTII (IVti) ad regem Daciæ literæ, quibus pro subsidio expensarum in bello adversus paganos in partibus Estoniæ tertiam partem decimarum ad ecclesias Lundensis dioecesis pertinentium per sexennium ei concedit. — *Lugduni*, VI. calend. Decembr. pontif. anno quinto.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 345. p. 322.

20. Decbr. [869.] INNOCENTII (IVti) papæ bulla, qua episcopo Slesvicensi aliisque clericis imperat, ut per regem restitui faciant episcopo Roskildensi castrum de Kopmannehafn aliaque bona, veniamque parent in dioecesi Roskildensi libere commorandi. — *Lugduni*, XIII. calend. Januarii, pontif. anno quinto.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 158.

1248.

1248. 2. Aprilis. [870.] INNOCENTII (IVti) papæ bulla, qua episcopus Slesvicensis jubetur fructus et reditus ecclesiæ Roskildensis episcopo exulanti reservare. — *Lugduni*, IIII. non. Aprilis, pontif. anno quinto.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 159. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. X. 108—109.

15. Maji. [871.] ERICI regis literæ, quibus privilegia a Waldemaro (II.) civibus Revaliæ data confirmat eisque omnia jura concedit, quæ habent cives Lubecenses. — *Worthingborgh*, id. Maji.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 306. Suhm Hist. af Danmk. X. 966—67.

Junio. [872.] Literæ, quibus "CAPITULUM SANCTÆ MARIÆ RIPIS" notum facit, "quod Swolm Skenessen .... scotaverit fratri Thorchillo de Loco Dei sex Sckar in pratis, quæ dicuntur Hemmingsbröth Enge. — Mense Junio.

Langebek Scriptt. VIII. 247.

24. Junii. [873.] Literæ SWENONIS GÖDHESSÖN, quibus recognoscit, se bona sua in Truetstorpp sita canonicis S. Wilhelmi de Paraclito integraliter condonasse perpetuo possidenda. — *Hælsinghe*, ipso die nativitatis S. Johannis baptistæ.

Langebek Scriptt. VI. 157.

27. Julii. [874.] WILHELMI episcopi Sabinensis literæ indulgentiarum XL dierum, datæ iis, qui fratribus domus Leprosorum de Lundis donis succurrerent. — *Lundis*, VI. cal. Augusti, pontificat. Innocentii IV. anno sexto.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 370. p. 340.

7. Octbr. [875.] INNOCENTII (IVti) papæ bulla protectoria, data fratribus monasterii de Sora. *Lugduni*, non. Octobr.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 162. Cfr. Langebek Scriptt. IV. 564.

23. Octbr. [876.] Literæ, quibus ESBERNUS OGÆSSON omnibus notum facit, se canonicis in Ebbleholt omnia bona sua in Hærstæda wæstræ et Brönby östræ sita assignavisse. — *Ebbleholt*, die b. Severini.

Langebek Scriptt. VI. 157.

18. Novbr. [877.] JON FILII JON FILII RÆYNMOTH literæ, quibus testatur, se fratribus Esromensibus terram in Vitherlösæ litlæ scotasse pro variis eorum possessionibus. — Acta sunt

hæc et scotata, primo apud monasterium de *Esrom* .... secundo apud *Slangethorp*, *Tryggæhæræths thingh*, tertio in *Landsthyng Ringstadis*, anno dñi M°.CC°. XLVIII°. XIIII. calend. Decembris. 1248. 18. Novbr.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 166—68. Cod. Esrom. fol. CIII.

[878.] Eskilli episcopi Slesvicensis literæ, quibus decimam episcopalem parochiæ Biulthorp, quam plures ejus prædecessores monasterio Loci Dei contulerant vel confirmaverant, iterum confirmat vel donat. — *Slessuich*, pontificatus anno quarto.

Langebek Scriptt. VIII. 208. Cfr. Westphalen Monum. ined. IV. col. 3182. no. 6.

1249.

1249.

[879.] Literæ, quibus Abel, dux Jutiæ, villicos et colonos monasterii Loci Dei, in ducatu ejus existentes, ab omni jure ipsius et servitio liberos dimittit. — *Ripis*, XIIII. cal. Martii. 16. Februar.

Langebek Scriptt. VIII. 182.

[880.] Literæ, quibus Ericus rex Torkillo, episcopo Revaliensi, et successoribus ejus 14 uncos in Kuate, quos antea Ulricus balistarius possedit, confert. — *Lundis*, VI. idus. Apr. 8. Aprilis.

Suhm Hist. af Danmk. X. p. 966.

[881.] Ottonis ducis de Brunsvic — qui, simul cum rege Daciæ, duce Juciæ et pluribus principibus, tutor Hermanni, electi Hildeshemensis, factus erat, secundum constitutionem electi Ferrariensis, quondam apostolicæ sedis legati — diploma, quo, in eventum, pro se et universo clero et ecclesiis sibi subjectis sedem apostolicam appellat, ne quis eos "per sententiam qualemcunque vel interdictnm" gravare valeat. — *Brunswik*, die Marci. 25. Aprilis.

Scheid. Orig. Guelf. Tom. IV. p. 210.

[882.] Abel, dux Juciæ, monasterium Esromense "cum omnibus ad se pertinentibus rebus et personis" sub sua speciali protectione suscipit defendendum. — *Apud Commannafanth (Copmannahafn)*, quarto calend. Maji. 28. Aprilis.

Thorkelin Dipl. Arna-Magn. I. 169. Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. XLVII.

[883.] Literæ, quibus Ludgerus Hagænssön notum omnibus facit, se canonicis s. Wilhelmi de Paraclito bona sua in Nællærödh sita assignavisse. — Dominica trinitatis. 8. Junii.

Langebek Scriptt. VI. 157—58.

[884.] Erici regis literæ protectoriæ datæ monasterio Esromensi — *Ymbriæ*, calend. Augusti nono. 24. Julii.

Thorkelin Dipl. Arna-Magn. I. 173. Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. XLIX.

[885.] Innocentii (IV[ti]) papæ bulla, qua archidiacono Arusiensi imperat, ut restitui faciat episcopo Roskildensi castrum Kopmanne-Hafn, eidemque veniam paret in dioecesi libere commorandi. — *Lugduni*, VI. calend. Augusti, pontif. anno septimo. 27. Julii.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 173.

[886.] Erici Danorum regis diploma, quo episcopo Revaliensi (tum temporis Thorchillo, antea sacerdoti Ripensi) octoginta uncos apud Revaliam dotis nomine assignat, et præterea XL uncos in Wironia, donec episcopus etiam ibi constitutus fuerit, quo facto hi unci eidem episcopo sine contradictione remittendi erant. — *Wartingborch*, III. id. Septembr. 11 Septbr.

Hvitfeldt Danmks. Riges Krön. p. 221. Pontan. Rerr. Dann. Hist. Libr. VII. p. 334—35.
Pontoppidan Annal. eccles. Dan. I. 665—66. Thorkelin Diplom. Arna-Magn. I. 129—30.

[887.] Erici regis literæ, quibus Stigoto Agison mandat, ut Torkillo episcopo Revaliensi LXXX uncos in Estonia et Wironia "absque mora et contradictione qualibet stu- 21. Septbr. (vel 11. Oct.)

1249. deat assignare". — *Roskildis*, anno domini M.CC.XXXIX. mense Octobris, undecimo Kalen-
21. Septbr. darum ejusdem.
(vel 11. Oct.) Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 129—30. Hæ literæ, quin demum mortuo Waldemaro II. rege, qui in iis "PIÆ MEMORIÆ" dicitur, editæ sint, dubium vix esse potest. Certe post literas Waldemari regis de anno 1240 (supra no. 800.) et verosimiliter BREVI post literas Erici regis die 11. Sept. an. 1249. datas (no. 886.), quas respicere videntur, editæ sunt. Ad annum igitur 1249 pertinere videntur, ad quem eas Suhmius quoque refert (Hist. af Danmk X. 126).

5. Novbr. [888.] INNOCENTIUS (IV^tus^) archiepiscopo Bremensi et electo Zuerinensi mandat, ut regem Datiæ ad pacem cum Lubecensibus ineundam commoveant. — *Lugduni*, non. Novembris, pontific. anno septimo.

Michelsen Urkundensamml. I. 61. ubi hæ literæ ad ann. 1250 referuntur.

11. Novbr. [889.] Literæ, quibus ASMUNDUS SWENSSÖN notum omnibus facit, se monasterio s. Wilhelmi in Ebbleholt bona sua in Scowerlunde assignavisse. — *Haffnis*, die b. Mart. episc.

Langebek Scriptt. VI. 158.

[890.] ERICI regis literæ confirmationis, datæ monasterio Esromensi super bonis in Huseby et Scheterut. — *Roskildis.*

Thorkelin Dipl. Arna-Magn. I. p. 168. Langebek Scriptt. IX. , Cod. Esr. fol. CXXXII.

1250.

1250.

5. Aprilis. [891.] INNOCENTII (IV^ti^) papæ bulla, qua episcopo Roskildensi veniam concedit interdictum relaxandi, ubi ecclesiæ satisfactum fuerit. — *Lugduni*, non. Aprilis, pontif. anno VII.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 177.

9. Maji. [892.] INNOCENTII (IV^ti^) papæ bulla, qua Nicolao eleemosynario monasterii Trenorchiensis imperat, ut castrum Kopmannehafn et bona episcopalia Roskildensi episcopo restitui faciat, sub poena interdicti, in loca, ad quæ rex et bonorum detentores pervenerint. — *Lugduni*, VII. idus Maji, pontif. anno septimo.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 178.

18. Maji. [893.] INNOCENTII (IV^ti^) papæ bulla, qua Nicolao eleemosynario imperat, ut castrum Kopmannehafn episcopo Roskildensi a rege restitui faciat, sub poena interdicti et excommunicationis. — *Lugduni*, XV. calend. Junii, pontif. anno septimo.

Thorkelin Dipl. Arna-Magn. I. p. 180—82.

21. Maji. [894.] INNOCENTII (IV^ti^) papæ bulla, qua regem Daniæ hortatur, ut benigne recipiat Jacobum episcopum Roskildensem eique omnia jura et bona ecclesiæ Roskildensi ablata restituat. — *Lugduni*, XII. calend. Junii, pontif. anno septimo.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 182.

27. Junii. [895.] E(RICUS) Danorum Slavorumque rex conventionem, quam Moen inhabitantes cum Lybecensibus fecerunt, ratam et stabilem esse declarat. — K(al.) Julii quinto.

Michelsen Urkundensamml. I. 58.

30. Augusti. [896.] ABELIS Danorum Slavorumque regis diploma, quo immunitates monasterii Vitescholæ ab exactionibus regiis confirmat. — *Wibergi*, III. calend. Septembr.

Dän. Biblioth. VI. 155.

3. Septbr. [897.] Rex ABEL canonicis Wibergensibus S^tæ^ Marie ecclesiæ omnia bona ipsorum a gravaminibus expeditionis, et Quersæt et aliis, quæ sunt juris regii, libera dimittit. — *Wibergis*, III. nonas Septembris.

Danske Magazin V. p. 35. Dan. interpr. ibid. p. 35—36.

[898.] Abelis Danorum regis literæ, de immunitatibus villanis de We concessis. — *Roschild.*, calend. Novembr. XVI. 1250. 17. Octbr.

Suhm Hist. af Danmk. X. 967. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 845. p. 698.

[899.] Abelis regis literæ protectoriæ, datæ monasterio Esromensi. — *Siöburugh*, idus Novembris sexto, anno regno I. 8. Novbr.

Thorkelin Dipl. Arna-Magn. I. 184. Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. XLVIII.

[900.] Literæ Abelis regis, quibus colonos, possessiones et omnia bona monasterii Esromensis a gravamine expeditionis, Innæ, stuud, ædificatione, reparatione et munitione civitatum et castrorum, et ab omni exactione regali et onere juris regii liberat. — *Siöburugh*, idus Novembris sexto, anno regni I. 8. Novbr.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 185. Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. XLVII[b]—XLVIII.

[901.] Abelis regis privilegia, data sanctimonialibus Roskildensibus. — *Roskildis*, V. id. Novembr. 9. Novbr.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 186.

[902.] Abelis Danorum Slavorumque regis et ducis Jutiæ privilegium, Hamburgensibus datum, ut, si apud quascunque regni partes naufragium paterentur, "res suas, quas suis laboribus et expensis naufragio eripere poterunt, salvas et inconcussas habeant, et liberas a cujuslibet impetitione". — *Roskildis*, III. id. Novembr. 11. Novbr.

Lambec. Orig. Hamb. Libr. II. p. 115—16. ap. Lindenbr. p. 37. Lünig Teutsch. Reichs Arch. Vol. XIII. P. Spec. IX. IV. Contin. 1. Th. p. 923—24. Schuback de jure littoris p. 270.

[903.] Literæ, quibus Tokkæ Nielsön de Syerslæff notum omnibus facit, se omnia bona sua in Syerslæff östra sita canonicis s. Willelmi in Ebbleholt scotavisse. — *Roskildis*, die b. Martini episcopi. 11. Novbr.

Langebek Scriptt. VI. 158.

[904.] Abelis Danorum Slavorumque regis et ducis Jutiæ diploma, quo civibus Lubecensibus "ad quascunque partes regni cum mercimoniis et bonis suis" veniendi securitas conceditur, addito mandato ad subditos, ut eos tanquam amicos in negotiis promoveant et pertractent. — *Warthinburgh*, calend. Decembr. XVII. 15. Novbr.

Dreyer specim. de naufr. p. LXVI.

[905.] Innocentii (IV[ti]) bulla, archiepiscopo Lundensi missa, qua ei constitutio de electione archiepiscopi Upsaliensis, (nimirum ut electio capituli, non constitutio regis vel baronum valeret), denuntiatur. — *Lugduni*, VI. id. Decbr. pontif. anno octavo. 8. Decbr.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 383. p. 349.

[906.] Petri Ebbonis filii testimonium de patris sui, domini Ebbonis Sunæsun, donatione bonorum in Herleuæ nörre, monasterio Esromensi facta. — *Knarræthorp.*

Thorkelin Dipl. Arna-Magn. I. 175. Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. XCVIII.

1251.

1251.

[907.] A(belis) regis Danorum Sclavorumque, ducis Juciæ, privilegium civibus Ripensibus datum, "ut, ubicunque infra terminos regni et ducatus negociationis causa cum suis mercimoniis devenerint, liberi esse debeant et exempti penitus a solutione thelonei, Thorug-gield, Forband og Strandvrag". — *Ripis*, calend. Martii X. ann. 1250. 20. Febr.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 686. Interpr. Dan. ap. Galthen, Beskr. over Ribe p. 159—60. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. X. 183.

1251. 7. Martii. [908.] Literæ, quibus ABEL rex notum facit, "quod claustro sanctimonialium b. Johannis Sleswig omnes villicos suos et colonos ab expeditionis gravamine, impetitione exactoria ceterisque oneribus et solutionibus, juri regio attinentibus", liberos dimittat atque exemtos. — Anno dñi MCCL. non. Martii.

Westphalen Monum. ined. III. col. 359. Interpr. German. ibid. col. 334. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. X. 182—83.

7. Martii. [909.] INNOCENTII (IVti) papæ bulla, qua ministro provinciali Daciæ et Jacobo Skogby de ordine fratrum Minorum imperat, ut Lubecenses excommunicent, ob castrum Kopmannehafn variasque villas incensas et devastatas, donec ab illis fuerit satisfactum. — *Lugduni*, non. Martii, pontificat. anno VIII.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 187.

10. Aprilis. [910.] ABELIS regis literæ, quibus abbatem et conventum Loci Dei, "unacum omnibus bonis et familia eorundem", sub sua speciali protectione recipit, dimittens "eisdem universa bona sua......, tam in ducatu nostro quam in regno, libera penitus et exempta a gravamine expeditionis, impetitione exactoria, ceterisque oneribus et solutionibus attinentibus juri nostro". — *Ripis*, idus Aprilis IIII.

Langebek Scriptt. VIII. 182.

25. Aprilis. [911.] ABELIS (in diplom. ALBRECHTI) Danorum regis privilegium, civibus Rozstokkiensibus datum: mercaturam in Daniæ regno libere exercendi; res naufragas propriis expensis liberandi; equos de navibus deponendi et rixas suorum in nundinis Skanorensibus eodem, quo Lubecenses utebantur, jure componendi, exceptis tantummodo casibus cum cædes patrata fuerit. — *Wartinghburgch*, calend. Maji VII.

Rostock. wöchentl. Nachrichten, 1752, p. 97—98.

6. Junii. [912.] Literæ, quibus ABEL rex omnia bona canonicorum de Eppleholt ab expeditionis gravamine, impetitione exactoria, omnique onere regio libera dimittit. — *Roskildis*, VIII. id. Junii.

Langebek Scriptt. VI. 158—59.

14. Julii. [913.] Brev, hvorved Kong ERIK (læs: ABEL) forunder Kjöbmændene i Faburgh Frihed for al Besværing og Told over hele Danmark og Hertugdömmet. — *Hagenskou*, XIV. dagh Julii.

Suhm Hist. af Danmk. X. 969.

8. Augusti. [914.] ABELIS regis literæ, quibus omni juri renuntiat, quod in Osilia habere videtur contra Hermannum episcopum Osiliensem. — *Nyborg*, VI. idus Augusti.

Hvitfeldt Danm. Riges Krönike p. 230. Pontan. Rerum Danicar. Hist. Lib. VII. p. 340—41. Pontoppidan Annall. eccles. Dan. I. p. 670—71. Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn I. 188. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. X. 192.

8. Augusti. [915.] ABELIS regis literæ, quibus magistro Andreæ et fratribus domus Theutonicorum s. Mariæ in Livonia et Esthonia jus omne in Gerviam cedit. — *Nuborch*, VI. id. Aug.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 306.

13. Augusti. [916.] ABELIS Danorum regis, ducis Jutiæ, literæ de libertatibus, civibus Wismariensibus "in Skanore et aliis regni nostri partibus" concessis. — *Flensborch*, id. Augusti.

Suhm Hist. af Danmk. X. 969—70. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 849. p. 701.

24. Septbr. [917.] ABELIS, Danorum regis et ducis Jutiæ, constitutio de theloneo in nundinis Scanore, per eos, qui dicuntur Vindlandsfare, solvendo. — *Scanore*, calend. Octobr. octavo.

Suhm Hist. af Danmk. X. 970—71. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 851. p. 703—4.

[918.] Petri episcopi Arusiensis confirmatio transactionis inter prædecessores et clerum, de tribus oris monetæ usualis quotannis præstandis a singulis parochiarum rectoribus, loco procurationis et cathedratici. 1251.

Langebek Scriptt. VI. 408—9. Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 189.

[919.] Esgeri episcopi Ripensis literæ, quibus mansionem suam in Imberschæth monachis Loci Dei perpetuo possidendam donat. — *Apud Locum Dei.*

Laugebek Scriptt. VIII. 219—20.

1252.

1252.

[920.] Esgeri episcopi Ripensis literæ, quibus parochianis de Daler imperat, ut octo solidos siliginis, quos ad usus suos de decima eorum hactenus detinere solebat, monachis Loci Dei in posterum solvant. — IIII. calend. Februarii. 29. Januar.

Langebek Scriptt. VIII. 132.

[921.] Esgeri episcopi Ripensis literæ, quibus testatur se "claustro Loci Dei ecclesiam de Bredwatt, cum consensu regis Abel canonice contulisse, jure perpetuo possidendam, ita quod, cum dicta ecclesia primitus vacaverit, abbas præfati loci ipsam ad voluntatem suam ordinabit". — Pridie nonas Aprilis. 4. Aprilis.

Langebek Scriptt. VIII. 114. 123.

[922.] Literæ, in quibus Abel, Danorum Slavorumque rex, dux Jutiæ, ita loquitur: "Quoniam universi progenitores nostri ab antiquis temporibus in ecclesia Brewadt jus habebant præsentandi, ratione possessionum nostrarum in Suanstorp, quas ..... monachis Loci Dei contulimus..., constare volumus universis, quod sicut eisdem fratribus dictas possessiones contulimus, ita eis totum jus nostrum et quicquid juris in dicta ecclesia habuimus, in perpetuum donamus possidendum". — *Ripis*, anno ab incarnatione domini MCCLII. nonarum (nonas, nonis) Aprilis. 5. Aprilis.

Langebek Scriptt. VIII. 113—14. 116. 117. 120. 126. 127—28. 128. Ultimo loco literæ anno MCCLI. II. nonas Aprilis datæ dicuntur.

[923.] Christophori regis privilegia civibus Ripensibus data, "ut, ubicunque infra terminos regni negotiationis causa cum suis mercimoniis devenerint, liberi esse debeant et exempti penitus a solutione thelonei, torghgiald, forband, strandvrek", nec non ut "quicquid senatores et consules dictorum civium simul cum advocato regio faciendum decreverint, ratum et stabile, remota quorumcunque concivium reclamatione, habeatur". — *Ripis*, octavo cal. Aug. 25. Julii.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 686—87. Langebek Scriptt. VII. 326—27. Dan. interpr. ap. Galthen, Beskr. over Ribe p. 160.

[924.] Capituli Ripensis literæ collationis de ecclesia Bredewatth, datæ monachis Loci Dei. — Quarto calend. Augusti. 29. Julii.

Langebek Scriptt. VIII. 114—15. 124.

[925.] Christophori regis privilegium, quo cives Slesvicenses a theloneo, Torgiald et aliis solutionibus liberi dimittuntur. — *Ripe*, quarto nonas Augusti. 2. Augusti.

Noodt Beyträge I. p. 164—165.

[926.] Literæ Christophori, Danorum Slavorumque regis, quibus abbatem et conventum Loci Dei sub speciali sua protectione recipit. — *Ripis*, nonis Augusti. 5. Augusti.

Langebek Scriptt. VII. 325.

1252. [927.] Literæ CHRISTOPHORI, Danorum regis, quibus canonicis Ripensibus con-
9. Augusti. firmat libertatem, ut villici eorum ab expeditionis gravamine et omni juris regii exactione immunes permaneant. — *Ripis*, V. idus Augusti.

Langebek Scriptt. VII. 330. Terpager Ripæ Cimbr. p. 179. Cfr. Suhm Hist. af Dnmk. X. 219.

14. Augusti. [928.] Literæ, quibus AWTHI PÆTHERSON de Ölsköp notum omnibus facit, se canonicis monasterii s. Wilhelmi in Ebbleholt omnia sua bona in Ölsköpp sita assignavisse. *Ebbleholt*, vigil. assumpt. b. Mariæ virginis.

Langebek Scriptt. VI. 159.

16. Septbr. [929.] Literæ, quibus CHRISTOPHORUS rex omnia bona canonicorum de Eppelholt ab expeditionis gravamine, impetitione exactoria, omnique onere regio libera dimittit. — *Hælsingburgh*, XVI. calend. Octobr.

Langebek Scriptt. VI. 160.

25. Septbr. [930.] CHRISTOPHORI regis literæ protectoriæ, datæ monasterio Esromensi. — *Esrom*, VII. calend. Octobr.

Thorkelin Dipl. Arna-Magn. I. p. 190. Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. LVb.

25. Septbr. [931.] CHRISTOPHORUS rex omnes possessiones et colonos monasterii Esromensis ab universis servitiis et exactionibus, regiæ jurisdictioni debitis, liberat et absolvit. — *Esrom*, VII. calend. Octbr.

Thorkelin Dipl. Arna-Magn. I. p. 191. Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. LV.

28. Sept. (?) [932.] Kong ERIKS (læs: CHRISTOPHERS) Brev, hvorved han gjör vitterligt: "dass wir allen unsern besitzlichen Leuten in Reval und Wesenberg mit weltlichem Rechte (welches in gemeiner Sprache genannt wird ein Landrecht) ihre Güter in Freiheit zu besitzen verlassen haben". — Des andern Tages vor dem October des Montages. (Tydsk Oversættelse).

Gelehrte Beyträge zu den Rigischen Anzeigen. 1765. 2. Stück, p. 10. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. X. 220.

1. Octobr. [933.] ESGERI episcopi Ripensis literæ, quibus testatur, dominum Aghonem Esbernssen, tutorem hæredum Arnfasti Wollæ, "monachis Loci Dei bona illa, quæ eis ob remedium animæ suæ idem Arnfastus scotaverat, post dies suos jure perpetuo possidenda" scotavisse. — *Ripis*, IIII. nonas Octobris.

Langebek Scriptt. VIII. 221.

5. Octobr. [934.] CHRISTOPHORI regis literæ, quibus bona monasterii Sorensis liberat ab omni gravamine. — *Woringborgh*, III. non. Octobr.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 192.

25. Novbr. [935.] Literæ, quibus NICOLAUS HERLUSSEN canonicis monasterii Ebbleholt bona sua in Hawgelösæ sita assignat. — *Slanghetorp*, die b. Katerinæ virginis.

Langebek Scriptt. VI. 160.

24. Decbr. [936.] CHRISTOPHORI Danorum regis diploma, quo "leprosis in hospitali Awos existentibus omnes villicos suos et colonos cum Garszætæ et omni familia eorum" libertatem ab "omni expeditionis gravamine, impetitione exactoria, stud, jnnæ, ceteroque onere et solutione ad jus regium spectante", concedit. — *Lundis*, IX. calend. Januar.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 401. p. 359—60.

29. Decbr. [937.] CHRISTOPHORI Danorum regis diploma, quo canonici Lundenses cum villicis eorum et colonis ab omni expeditionis gravamine, vectigalibus ceterisque omnibus juri regio attinentibus, liberi in perpetuum renuntiantur. — *Lundis*, IV. calend. Januar.

Liljegren Dipl. Svec. I. no. 402. p. 360. Dan. interpr. ap. Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 235.

[938.] Christophori Danorum Slavorumque regis diploma, quo possessiones 1252.
monasterii Viteschołæ (nominatim enumeratas) eidem confirmat, et privilegia rata facit. — Sine anno.

Dän. Biblioth. VI. 146—49. Suhm Hist. af Danmk. X. 971—73.

1253. 1253.

[939.] Christophori regis literæ protectoriæ, datæ villanis de Svinaburg, et con- Febr. vel
firmatio jurium et legum, eisdem a patre ejus concessorum. Martio.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 192. Begtrup Svendborgs Beskr. p. 210. cfr. p. 16. Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. p. 86. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. X. 233.

[940.] Erici (leg. Christophori) Danorum Slavorumque regis diploma, quo liber- 8. Martii.
tates et immunitates monasterio Viteschołæ concessas confirmat; adhæc "quicquid in litore maris, quod totum Halsemarch circuit, a flumine Gethaa usque Gasewad a naufragantibus poterit derivari, ipsorum naufragantium jure conservato", monasterio tribuit. — *Apud Vitescholam*, VIII. id. Martii.

Dän. Biblioth. VI. 140—41. Cfr. Danske Magaz. I. 140—41.

[941.] Christophori regis literæ protectoriæ, sanctimonialibus ecclesiæ beati Jo- 30. Martii.
hannis baptistæ de Sleswig datæ, quibus simul villici et coloni ipsarum a gravamine expeditionis, impetitione exactoria et ab omni onere juris regii liberi et exemti declarantur. — *Nyburgh*, tertio calend. April. regni anno primo.

Westphalen Monum. ined. III. 359—60.

[942.] Innocentii (IV^ti^) papæ confirmatio generalis privilegiorum monasterii Es- 30. Martii.
romensis. — *Perusii*, III. calend. April. pontif. anno decimo.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. XXIIII. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. X. 234.

[943.] Jacobi episcopi Roschildensis dotatio domus sancti spiritus, vel Novi 17. Maji.
Hospitalis, Roschildensis. — *Roeschildiæ*, XVI. calend. Junii.

Hofman Fundationer VII. 308—11.

[944.] J(acobi) episcopi Roskildensis literæ, quibus indulgentias XL dierum iis 18. Maji.
concedit, qui in domo sancti spiritus apud ecclesiam b. Laurentii Roskildis ædificanda manus porrexerint adjutrices. — *Köpmannæhafn*, XV. calend. Junii.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 193.

[945.] Innocentii (IV^ti^) papæ bulla, qua archiepiscopo Lundensi et magistro Jo- 9. Junii.
hanni Stichil, canonico Roskildensi, notum facit, Ingretham comitissam de Regenstein susceptam esse sub ipsius et b. Petri protectionem. — *Assisii*, V. id. Junii, pontif. anno decimo.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 194.

[946.] Innocentii (IV^ti^) ad Jacobum Erlandi episcopum Roskildensem literæ, 13. Augusti.
postulationem ejus ad archiepiscopatum Lundensem confirmatam esse indicantes. (Eodem modo scriptum capitulo Lundensi, clero civitatis et dioecesis Lundensis et populo civitatis et dioecesis ejusdem). — *Assisii*, idibus Augusti, pontif. anno XI.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 406. p. 362—64.

[947.] Innocentii (IV^ti^) papæ ad regem Daniæ literæ, de confirmatione electionis Jacobi 17. Augusti.
Erlandi filii in archiepiscopatum Lundensem. — *Assisii*, XVI. cal. Septembr. pontif. anno XI.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 407. p. 364.

1253. 17. Augusti. [948.] INNOCENTII (IVti) papæ ad regem Daciæ literæ, in quibus monet, ut edicta regia, quibus vetera privilegia ecclesiæ Lundensis diminuerat, rescindat. — *Assisii*, XVI. calend. Septembr. pontif. anno XI.

Raynald. Contin. Baron. ad ann. 1253. XXXI. Tom. II. p. 483.

17. Augusti. [949.] INNOCENTII (IVti) papæ ad Sacerum Decanum, Svenonem et Aquinum canonicos et procuratores ecclesiæ Lundensis epistola, qua iis, cum pro expediendis negotiis Jacobi quondam episcopi Roskildensis in archiepiscopum Lundensem electi debitorum onera subiisent, facultatem concedit, usque ad summam ducentarum triginta sex marcarum argenti in pondere Trecensi mutuo capiendi, ita ut electus et ecclesia hanc pecuniam restituere teneatur. — *Assisii*, XVI. calend. Septembr. pontif. anno undecimo.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 408. p. 364.

18. Augusti. [950.] *E.* (leg. *C.* ɔ: CHRISTOPHORI) regis confirmatio bonorum in Brethaas et Lokaas, data conventui Æsirom *(Esrom)*. — *Roskildis*, XV. calend. Septembris.

Thorkelin Dipl. Arna-Magn. I. p. 195. Langebek Scriptt. IX. Cod. Esrom. fol. CLXXVb.

1. Septbr. [951.] INNOCENTII (IVti) bulla, qua Svenoni canonico Lundensi indulget, "ut præter canonicatum et canonicatum *(sic)* ecclesiæ Lundensis ac ecclesiam de Hubu .. liceat .. unicum ecclesiasticum beneficium similis dignitatis vel personatus .. libere recipere", si canonice oblatum fuerit. — *Assisii*, calend. Septembr. pontif. anno XI.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 409. p. 365.

19. Septbr. [952.] INNOCENTII (IVti) papæ bulla, qua divisionem decimarum in Guthlandia, factam ab archiepiscopo Lundensi et approbatam a Gregorio papa IX., confirmat. — *Assisii*, XIII. calend. Octobr. pontif. anno XI.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 411. p. 366.

30. Septbr. [953.] Pactum inter JACOBUM episcopum Roskildensem et civitatem Lubecensem de litis inter ipsos ortæ suspensione. — *In civitate Lubecensi*, in crastino beati Michaelis.

Michelsen Urkundensamml. I. 70—71.

30. Septbr. [954.] Literæ CAPITULI ROSKILDENSIS ad civitatem Lubecensem, de damnis, ecclesiæ Roskildensi per incendium castri et villæ de Kopmannshafn pluriumque maneriorum, ad mensam episcopalem spectantium, illatis. — *Apud Roskild.*, pridie calend. Octobris.

Michelsen Urkundensamml. I. 71.

21. Octobr. [955.] CHRISTOPHORI regis diploma, quo Alberto duci de Brunswich impignorat Samsö et Ondelaghæ, cum omnibus bonis et jure regali, "donec terram Alsiam habuerit, quam sibi contulimus jure perpetuo possidendam", adposita conditione, ut et privilegia hominum terrarum antedictarum salva maneant, et eædem, Alsia tradita, integraliter restituantur. — *Apud Skyalfiskörne*, XII. calend. Novembr.

Scheid. Orig. Guelf. Tom. III. Præfat. p. 88—89.

6. Decbr. [956.] Literæ, quibus MARGARETA MATHESÆ DOTHER de Hall notum omnibus facit, se canonicis s. Willelmi de Ebbleholt omnia sua bona in Halsnes dedisse. — *Ebbleholt*, die b. Nicolai episcopi.

Langebek Scriptt. VI. 160—61.

1254.

1254.

13. Martii. [957.] Jus municipale Hafniense, a JACOBO (ERLANDI) episcopo Roskildensi editum. — *Kopmannæhafn*, idus Martii tertio.

Pontoppidan Origg. Hafn. p. 49—52. Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 197—200. Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. danske Love V. 96—100. *Dan. interpret.* ap. Hvit-

feldt, Danmks. Riges Krön. p. 238 seqq., ap. Pontoppidan, Origg. Hafn. p. 53—57. et ap. Suhm, Hist. af Danmk. X. 250. seqq. 1254.

[958.] J(acobi) episcopi Roskildensis confirmatio libertatum, quæ antea concessæ sunt canonicis Hafnensibus. — III. id. Martii. 13. Martii.

Pontoppidan Ann. eccl. Dan. I. p. 676.

[959.] Literæ, quibus Ivarus Takonis filius, "illustris regis Abel quondam marscalcus", testatur, se, cum consensu cognatorum suorum, omnia bona sua in Rauenstorp post dies vitæ, si sine liberis decesserit, ecclesiæ s. Mariæ de Loco Dei ac ejusdem ecclesiæ monachis scotavisse. — *Slessuich*, XVII. calend. Augusti. 16. Julii.

Langebek Scriptt. VIII. 222.

[960.] Innocentii (IVti) papæ ad episcopos Slesvicensem et Wiburgensem, et abbatem de Cara Insula, Cisterciensis ordinis, mandatum, ut de vita et miraculis Nicolai, filii Canuti, olim Daniæ regis, inquirerent, cum rex Christophorus, archiepiscopus Lundensis, episcopi, nec non clerus et religiosi regni Daciæ, ut in numerum sanctorum referretur, rogaverant. — *Anagniæ*, VIII. calend. Augusti, pontif. anno XII. 25. Julii.

Raynald. Contin. Baron. ad ann. 1254. XXX. Tom. II. p. 501. Pontoppidan Annall. eccl. Dan. I. 452—53. Thorkelin Diplom. Arna-Magn. I. 201. Langebek Scriptt. V. 309—10. VI. 390—91.

[961.] Innocentii (IVti) papæ bulla, qua indulgentias XL dierum iis concedit, qui in ecclesia Arusiensi ædificanda manus porrexerint adjutrices. — *Anagniæ*, II. id. Augusti, pontif. anno XII. 12. Augusti.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 202. Langebek Scriptt. VI. 391. Hanc bullam jam supra (vid. no. 575.) cum Suhmio et Müntero ad ann. 1209. retulimus et Innocentio IIItio tribuimus; vix autem dubium esse potest, quin Innocentio IV. tribuenda et ad ann. 1254. referenda sit. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. X. 259.

[962.] Statuta capituli generalis ordinis Cisterciensis. §. 6. "Cum dominus Cisterciensis commisisset abbati de Sora visitationem filiæ suæ de Herivado secundum formam ordinis in plenaria potestate; ipse, assumto filio suo, abbate de Asylo, certa die ad visitationem faciendam ambo pariter ad capitulum venientes, et visitationem incipientes in prima sessione, statim præcipitanter, nulla causa peremtoria probata contra abbatem dicti loci, nulla copia sibi data deliberationis et defensionis, nulloque servato juris ordine, contra ordinis nostri instituta, sicut nobis per literas eorundem patentes et duos monachos, unum de Cistercio, et alium de dicta domo, constitit evidenter, in abbatem dictæ domus depositionis sententiam fulminarunt: quam sententiam dictus dominus abbas Cistercii et capitulum generale declarat esse nullam: unde cum sit ab ordine constitutum, ut si quis abbas alium injuste deposuerit, recipiat talionem, dicti abbas de Sora et de Asylo deponuntur in instanti. Abbas de Esrom hoc eis denunciet. Ista vero sententia, ut a simili præcipitatione in posterum caveatur, in omnibus ordinis domibus habeatur".

Martene et Durand. Thesaur. nov. anecd. Tom. IV. 1403.

1255. 1255.

[963.] Literæ, quibus Agata Nielsæ dother de Syerslöff östræ notum omnibus facit, se monasterio in Ebbleholt bona quædam in Syerslöff östræ sita contulisse. — *Slanghetorp*, V. calend. Maji. 27. Aprilis.

Langebek Scriptt. VI. 161.

1255. [964.] ALEXANDRI (IV^{ti}) bulla protectoria, capitulo Arusiensi data. — *Anagniæ*,
4. Augusti. II. non. Augusti, pontif. anno primo.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 205. Langebek Scriptt. VI. 392.

4. Augusti. [965.] ALEXANDRI (IVti) papæ bulla confirmatoria, capitulo Arusiensi data super bonis, altari b. Catharinæ oblatis a Skæf, canonico ecclesiæ Arusiensis. — *Anagniæ*, prid. non. Augusti, pontif. anno primo.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 206. Langebek Scriptt. VI. 392—93.

16. Augusti. [966.] CHRISTOPHORI confirmatio juris Lubecensis, a civibus Revaliæ adhibendi. — *Siobyrgh*, XVII. calend. Septembr.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 309. Suhm Hist. af Danmk. X. 973—74.

13. Decbr. [967.] ALEXANDRI (IVti) papæ ad episcopum Viburgensem, abbatem de Cara Insula Arusiensis dioecesis, et priorem fratrum Prædicatorum Arusiensium literæ, ut negotium, quod duobus illis primis et episcopo Slesvicensi ab Innocentio IVto commissum fuerat, de vita et miraculis Nicolai Canuti filii inquirere, quam maturrime perficiant, collega iis addito priori Arhusiensi, cum episcopus Slesvicensis interea mortuus esset. — *Laterani*, idibus Decembr. pontif. anno primo.

Raynald. Contin. Baron. ad ann. 1255. XXVI. Tom. II. p. 528. (ubi literæ IDIBUS OCTOBRIS datæ esse dicuntur; cfr. Suhm Hist. af Danmk. X. 272.). Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 203. Langebek Scriptt. V. 310. VI. 393.

[968.] CHRISTOPHORI regis literæ ad Alexandrum papam, de fundatione monasterii Roskildensis sororum b. Francisci ordinis. — Sine anno.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 204. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. X. 270.

[969.] Acta capituli generalis ordinis Prædicatorum: § 22. "Concedimus provinciæ Franciæ unam domum. — — Item PROVINCIÆ DACIÆ duas". — *Mediolani.*

Martene et Durand. Thesaur. nov. Anecdot. Tom. IV. 1706.

1256.

1256.

6. Martii. [970.] Constitutio "CUM ECCLESIA DACIANA", sive conventio episcoporum in Dania, in concilio provinciali facta, de securitate episcoporum in regno Daniæ tuenda, et injuriis, quæ iis fortasse inferrentur, sive a rege sive ab aliis, cohibendis. — (*Wedelæ*, prid. non. Martii).

Raynald. Contin. Baron. ad ann. 1257. XXIX—XXX. Tom. III. p. 9—10. Mansi collectio concilior. Tom. XXIII. 945—46. Cypræi Annal. episcopor. Slesvic. p. 302—3. Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 449. Langebek Scriptt. V. 601. VII. 131. Pontoppidan Ann. eccl. Dan. I. 681. Münter Mag. für Kirchengesch. I. 121—22. Dan. interpr. ap. Hvitfeldt, l. c. p. 244. ap. Holberg, Danm. Hist. I. 329—30. et Suhm, Hist. af Danmk. X. 282—83.

17. Aprilis. [971.] JACOBI ERLANDI, archiepiscopi Lundensis, literæ donationis bonorum suorum omnium in Howostorp et Davsthorp, Særæsleff et Hwitingy nörræ, molendinique juxta Thræthöa, quæ omnia bona ecclesiæ Lundensi scotantur. — *Lund*, secunda die paschæ, XV. calend. Maji.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 433. p. 379.

17. Aprilis. [972.] JACOBI ERLANDI archiepiscopi Lundensis constitutio, ut de proventibus bonorum, quæ ecclesiæ Lundensi dederat (bonorum ejus omnium in Howostorp, Dausthorp, Særslöff et Hwitingi nörræ et molendini juxta Træhöæ) pauperes scholares de schola Lundensi, pro arbitrio archiepiscopi eligendi, sustententur. — *Lund*, secunda die paschæ, XV. cal. Maji.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 434. p. 380.

[973.] Alexandri (IVti) papæ confirmatio diplomatis Frederici IIdi, quo regiones 1256.
ultra Albim et Eydoram jacentes, et præterea quæ Kanutus VI. et Waldemarus II. in Slavia 28. Junii.
occupaverant, Daniæ regno tribuuntur ab omni imperio Romani imperatoris liberæ. — *Anagniæ*, IIII. calend. Julii, pontif. anno II.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 243. Holberg Danm. Hist. I. 340—41. Pontoppidan Annal. eccl. Dan. I. 679. Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 207.

[974.] Waldemari ducis Jutiæ literæ, quibus monachis Loci Dei bona in Suan- 15. Julii.
storp et jus patronatus ecclesiæ Brethwath, quæ eis pater ejus, Abel rex, contulerat, confirmat, eosque "cum bonis eorum et familiis" sub sua suscipit protectione. — *Synderburg Alsie*, idus Julii.

Langebek Scriptt. VIII. 113.

[975.] Ingardis comitissæ de Regenstein literæ, quibus varias possessiones con- 1. Augusti.
cedit sororibus ordinis Sti Francisci Roskildis. — *Lundis*, calend. Augusti.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 208.

[976.] Esgeri episcopi Ripensis literæ, quibus prohibet, ne quis "monachos de portu sanctæ Mariæ, ordinis Cisterciensis, seu eorum villicos et colonos super aliquibus solutionibus aut aliis gravaminibus, a quibus alii Cistercienses per privilegia, sive paparum sive regum Daciæ, sunt exempti, præsumat aliquatenus impetere seu quoquomodo molestare". — *Ripis*.

Langebek Scriptt. VIII. 198.

1257. 1257.

[977.] Alexandri (IVti) papæ bulla, qua archiepiscopo Lundensi imperat, ut, 3. Januar.
quoties a sororibus monasterii Sti Francisci, ordinis Sti Damiani, Roskildensis requisitus fuerit, bona ipsarum, a quibusvis detenta, restitui eis faciat. — *Laterani*, III. non. Januar. pontif. anno III.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 210.

[978.] Alexandri (IVti) papæ bulla, qua ministro provinciali in Dacia imperat, 4. Januar.
ut, quoties Abbatissa et conventus monasterii Roskildensis Sti Francisci, ordinis Sti Damiani, postulaverint, duos fratres idoneos mittat ad ecclesiastica officia exsequenda. — *Laterani*, II. non. Januarii, pontif. anno tertio.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 210—11.

[979.] Alexandri (IVti) papæ bulla, qua episcopo Roskildensi imperat, ut Ingerdi 5. Januar.
comitissæ de Regenstein facultatem concedat monasterium sororum ordinis Sti Damiani in honorem Sti Francisci in dioecesi Roskildensi erigendi. — *Laterani*, non. Januar. pontif. anno III.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 211.

[980.] Alexandri (IVti) papæ bulla ad abbatissam et conventum monasterii Roskil- 13. Januar.
densis Sti Francisci, ordinis Sti Damiani, ut frater presbyter ordinis fratrum Minorum eas, quæ manus in se ipsas injecerint, a poena excommunicationis absolvere possit. — *Laterani*, id. Januar. pontif. anno tertio.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 212.

[981.] Alexandri (IVti) papæ indulgentiæ centum dierum, iis datæ, qui ecclesiam 13. Januar.
monasterii s. Francisci, ordinis s. Damiani Roskildensis singulis annis visitaverint die consecrationis et diebus festis s. Claræ, b. Francisci et b. Antonii. — *Laterani*, id. Januarii, pontif. anno tertio.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 212—13.

1257. 13. Januar. [982.] ALEXANDRI (IVti) papæ bulla, qua abbatissæ et conventui monasterii Sti Francisci Roskildensis, ordinis Sti Damiani, concedit, omnes sororum possessiones retinere, feudalibus exceptis. — *Laterani*, id. Januar. pontif. anno tertio.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 213.

13. Januar. [983.] ALEXANDRI (IVti) papæ bulla, qua sorores monasterii Sti Francisci, ord. Sti Damiani Roskildensis liberas declarat ab omnibus cujuscunque generis exactionibus. — *Laterani*, id. Januar. pontif. anno tertio.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 214.

17. Januar. [984.] ALEXANDRI (IVti) papæ bulla, qua Ingerdi comitissæ de Regenstein concedit, proventus ad ipsam spectantes, si ingredi voluerit in ordinem Sti Damiani, tam libere percipere, ac si in seculo mansisset. — *Laterani*, XVI. calend. Februar. pontif. anno tertio.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 215.

17. Januar. [985.] ALEXANDRI (IVti) papæ bulla, qua regi Daniæ monasterium Sti Francisci Roskildis, ordinis Sti Damiani, ab Ingerde comitissa de Regenstein institutum, commendat. — *Laterani*, XVI. calend. Februar. pontif. anno III.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 215.

17. Januar. [986.] ALEXANDRI (IVti) papæ bulla, qua archiepiscopo Lundensi injungit, ut prohibeat, ne impediatur Ingardis comitissa de Regenstein in fundatione monasterii Sti Francisci Roskildis, ordinis Sti Damiani. — *Laterani*, XVI. calend. Februar. pontif. anno III.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 216.

20. Febr. [987.] ALEXANDRI (IVti) papæ literæ protectoriæ, datæ ecclesiæ sanctæ Mariæ de Asmiald. — *Laterani*, X. calend. Martii (sine anno).

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 23—24. Hæ literæ supra (vid. no. 249.) Alexandro IIItio papæ tributæ sunt. Suhmius alio loco (Hist. af Danmk. VII. 331.) eas Alexandro IIItio, alio vero (l. c. X. 337.) — rectius, ut videtur — Alexandro IVto attribuit et ad ann. 1257 refert.

21. Febr. [988.] Bulla ALEXANDRI (IVti) papæ, qua archiepiscopo Lundensi mandatur, ut Ottonem et Henricum de Barmstatte, milites Bremensis dioeceseos, ad obsides, quos Tuco Parvus a Nicolao episcopo Slesvicensi extorserat, libertati restituendos, compellat. — *Laterani*, VI. calend. Martii, pontificatus anno tertio.

Cypræi Annall. episc. Slesv. p. 277—78. Pontoppidan Annall. eccles. Dan. I. 678.

21. Febr. [989.] ALEXANDRI (IVti) papæ bulla, qua guardiano fratrum Minorum de Brunswik mandat, ut ducem de Brunswik moneat, ut Tuconem Parvum de Dacia, de jurisdictione ducis prædicti, juxta requisitionem archiepiscopi Lundensis, compellat ad satisfactionem Nicolao episcopo Slesvicensi præstandam. — *Laterani*, VI. calend. Martii, pontificatus anno tertio.

Cypræi Annall. episc. Slesv. p. 279—80.

7. Martii. [990.] ALEXANDRI (IVti) papæ ad Jacobum Erlandi archiepiscopum Lundensem literæ, quibus ei facultatem concedit, bona, quæ parentes suos minus licite acquisivisse putaret, piis locis conferendi. — *Laterani*, nonis Martii, pontif. anno tertio.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 438. p. 382.

11. Aprilis. [991.] Henrici abbatis in Doberan literæ de anniversario annuali civis cujusdam Rozstokkiensis habendo. — III. idus Aprilis, domini Burewini junioris temporibus, domino CHRISTOFFERO REGE regnum Daciæ feliciter gubernante.

Westphalen Monum. ined. III. 1499—1501.

[992.] S(axonis), capitanei regii et judicis Revaliæ, compositio litis exortæ inter abbatem conventumque de Dunamunde et homines de Padis ex una et Henricum de Skewele et incolas de Athen ex altera parte super piscationis jure. — *Revaliæ*, die Vitalis martyris. 1257. 28. Aprilis.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 310.

[993.] Christophori regis literæ, quibus prohibet, ne quis litem inter monasterium Loci Dei et dominum Ubbonem filium Thordonis, super quibusdam possessionibus in Bekle, jam legitime terminatam ex novo suscitare præsumat, vel prædictum monasterium super memoratis possessionibus molestet de cetero. — *Ripis*, VI. nonas Maji. 2. Maji.

Langebek Scriptt. VIII. 232.

[994.] Christophori regis literæ, quibus monachos de Loco Dei, "si unquam ad portum nostrum in Openra cum navibus suis applicuerint, sive ad alios quoscunque portus infra terminos regni nostri, ab omni solutione thelonei liberos" dimittit "et exemptos". — *Ripis*, V. nonas Maji. 3. Maji.

Langebek Scriptt. VII. 326—27. VIII. 178. Michelsen Urkundensamml. I. 79. Cfr. Suhm Hist af Danmk. X. 77.

[995.] Christophori regis literæ, quibus continentur acta divisionis et scotationis bonorum Yngærthæ, comitissæ de Regenstein. — *Copmanhaven*, in eccl. b. Virginis, VIII. id. Jul. 8. Julii.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 217.

[996.] Alexandri (IV[ti]) papæ confirmatio super possessionibus in Glym, monasterio b. Mariæ Roskildensi ab Absalone episcopo Roskildensi oblatis. — *Viterbii*, (XVII. cal.) Augusti, pontif. anno tertio. 16. Julii.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 221. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. X. 340.

[997.] Alexandri (IV[ti]) papæ bulla, qua confirmat donationem quarundam possessionum, ab Absalone, archiepiscopo Lundensi, monasterio S[tæ] Mariæ Roskildensi oblatarum. — *Viterbii*, XVII. calend. Aug. pontif. anno tertio. 16. Julii.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 219.

[998.] Alexandri (IV[ti]) papæ literæ, quibus prohibet, ne mulieres seculares sine speciali sedis apostolicæ licentia monasterium S[tæ] Mariæ Roskildense ingredi audeant sub anathematis comminatione. — *Viterbii*, XIII. cal. Aug. pontif. anno tertio. 20. Julii.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 220.

[999.] Alexandri (IV[ti]) papæ bulla prohibitoria ad episcopum Roskildensem, ne, invitis fratribus de Sora, ecclesias, jure patronatus ad illos pertinentes, alicui conferat. — *Viterbii*, VII. calend. Augusti, pontif. anno tertio. 26. Julii.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 222.

[1000.] Literæ, quibus Vinder Torbernssön et uxor ejus Swnnæ notum omnibus faciunt, se canonicis monasterii in Ebbleholt bona quædam in Skævinghe sita dedisse. — *Slanghetorp*, sabbato ante festum b. Laurentii martyris. 4. Augusti.

Langebek Scriptt. VI. 161—62.

[1001.] Alexandri (IV[ti]) papæ privilegia, data monasterio S[tæ] Mariæ Roskildis. — *Viterbii*, id. Augusti, indictione XV. pontif. anno tertio. 13. Augusti.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 223.

[1002.] Christophori regis literæ, quibus civitatem Revaliæ jure Lubecensi uti jubet. — *Ripis*, calend. Octobris. 1. Octobr.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 309.

1257. [1003.] ALEXANDRI (IV^ti^) papæ confirmatio constitutionis: "*Cum ecclesia Daciana*".
3. Octobr. — *Viterbii*, quinto nonas Octobris, pontif. anno tertio.

Raynald. Contin. Baron. ad ann. 1257. XXX. Tom. III. p. 9—10. Langebek Scriptt. V. 600—601. VII. 131. Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 255—56.

12. Octobr. [1004.] PETRI episcopi Roskildensis literæ, quibus commutat mansionem in Sothætorp pro mansione in Augthæhör, a Jacobo Sunonis ecclesiæ Roskildensi oblata, additque etiam plures possessiones. — *Roskildis*, IV. id. Octobris.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 228.

1. Novbr. [1005.] Literæ, quibus A(SGOTUS), abbas Caræ Insulæ, bona quædam dicto claustro assignat. — calend. Novembris.

Langebek Scriptt. V. 263.

[1006.] CHRISTOPHORI regis mandatum, Schaniam inhabitantibus missum, ut ipsorum *Skra* in omnibus servent. — Sine anno.

Langebek Scriptt. V. 591 Interpr. Dan. ap. Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 250. et Suhm, Hist. af Danmk. X. 311.

[1007.] Testamentum dominæ INGERTHÆ, relictæ Conradi comitis de Regenstein. — *Roskildis.*

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 229. Epit. in Dän. Bibliothek II. 87—88.

[1008.] INGERTHIS comitissæ de Regenstein literæ, quibus Petro episcopo Roskildensi tutelam omnium bonorum committit, illumque testamenti exsecutorem declarat. — *Roschildis.*

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 222.

[1009.] INGARDIS comitissæ de Regenstein literæ, quibus P(etrum) episcopum Roskildensem tutorem constituit.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 209.

1258.

1258.

21. Januar. [1010.] ALEXANDRI (IV^ti^) papæ bulla, qua conceditur familiaribus sororum monasterii S^ti^ Francisci Roskildensis et oblatis, in ecclesia earum, durante interdicto generali, divina audire, sacramenta recipere et sepulturam habere. — *Viterbii*, XII. calend. Februar. pontif. anno quarto.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 230.

5. Febr. [1011.] ALEXANDRI (IV^ti^) papæ bulla, tribuens ministro ordinis fratrum Minorum in Dacia plenam potestatem visitandi in claustro sororum ordinis S^ti^ Francisci Roskildis. — *Viterbii*, non. Febr. pontif. anno quarto.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 231.

24. Febr. [1012.] JACOBI archiepiscopi Lundensis literæ, quibus "collationem de Brettwadt, Ripensis dioecesis, factam per .... Esgerum Ripensem episcopum de consensu veri patroni, videlicet illustris regis Danorum Abel, bonæ memoriæ, monasterio Loci Dei" confirmat. — *Lundis*, calend. Martii sexto.

Langebek Scriptt. VIII. 116. 124.

28. Febr. [1013.] ALEXANDRI (IV^ti^) papæ bulla, qua sorores monasterii sancti Francisci Roskildensis magistro generali ordinis Minorum committuntur. — *Viterbii*, II. calend. Martii, pontif. anno quarto.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 232.

[1014.] ALEXANDRI (IVti) papæ bulla, qua sororibus monasterii ordinis Sti Francisci Roskildis omnia bona, feudalibus exceptis, recipere et retinere permittit. — *Viterbii*, calend. Martii, pontif. anno quarto. 1258. 1. Martii.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 231.

[1015.] ALEXANDRI (IVti) papæ literæ ad archiepiscopum Upsalensem et episcopum Slesvicensem, quibus facultas conceditur cessionem Jacobi archiepiscopi Lundensis "quoad curam regiminis" recipiendi. — *Viterbii*, VI. idus Aprilis, pontif. anno 4to. 8. Aprilis.

Langebek Scriptt. V. 518. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. X. 360.

[1016.] Literæ, quibus CRISTOFORUS rex fratribus conventus s. Thomæ de Paraclito concedit, ut in theloneo equorum et in aliis totum jus regium in nundinis ad dies regis et abbatis Willelmi possideant. — *Roskildis*, ann. MCCLXVIII. id. Maji. 15. Maji.

Langebek Scriptt. VI. 162. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. X. 361.

[1017.] Literæ ESGERI, episcopi Ripensis, de conventione facta inter eum et colonos ejus in Tundær, de numero plaustrorum, quæ coloni annuatim in usum episcopi præbere debeant. — *Tundær*, in nativitate beatæ Mariæ virg. 8. Septbr.

Michelsen Urkundensamml. I. 80.

[1018.] JACOBI archiepiscopi Lundensis literæ, quibus continetur bulla Alexandri (IVti) papæ (vid. supra no. 1013). — *Lundis*, IV. id. Septembris. 10. Septbr.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 232.

[1019.] JACOBI archiepiscopi Lundensis indulgentiæ XL dierum, iis datæ, qui monasterio sororum Sti Damiani Roskildensi manus porrexerint adjutrices. — *Lundis*, XVII. calend. Octobris. 15. Septbr.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 225.

[1020.] PETRI episcopi Roskildensis indulgentiæ, iis datæ, qui monasterio sororum ordinis Sti Damiani Roskildensi ejusque ecclesiæ manus porrexerint adjutrices. — *Roskildis*, III. non. Novembris. 3. Novbr.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 236.

[1021.] NICOLAI episcopi Wibergensis, cancellarii regis Danorum, diploma, quo fratribus Viteskolæ libertates et immunitates, juri episcopali attinentes, quas a prædecessore suo Gunnaro obtinuerant, confirmat. — Sine anno.

Dän. Biblioth. VI. 158. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. X. 362.

[1022.] Sententia, lata ab abbatibus J. DE CLARAVALLE et C. DE MORMUNDA in causa inter abbatem et conventum de Doberan ex una parte et abbatem et conventum de Esrom ex altera parte super jure paternitatis abbatiæ de Dargun, quod abbati et conventui de Doberan adjudicatur. — *Apud Cistercienses (Cisterciunm?)*, tempore capituli generalis.

Westphalen Monum. ined. III. 1505.

1259. 1259.

[1023.] JACOBI archiepiscopi Lundensis literæ, quibus omnia bona, quæ titulo permutationis a domino Esberno Woghensun in Flackæbiargshæret adeptus est, confert monasterio Stæ Claræ Roskildis. — *Lundis*. ante 2. Febr.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 239. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. X. 375.

[1024.] BOËTII Decani et capituli Lundensis literæ ad decanos et presbyteros per Hallandiam constitutos, quibus prohibetur, ne "divina officia populo, ac eis sacramenta ecclesiastica exhibere" præsumant. — Nonis Februarii. 5. Februar.

1259. Langebek Scriptt. V. 603. — *Interpr. Dan.* ap. Hvitfeldt, Danm. Riges Krönike p. 256, ap. Holberg, Danm. Hist. I. 336. et ap. Suhm, Hist. af Danmk. X. 369. *German. interpr.* ap. Pontoppidan, Annal. eccles. Dan. I. 698.

9. Febr. [1025.] J. (leg. *P.* ɔ: PETRI) miseratione divina Roschildensis episcopi ad decanum et capitulum Roschildensem totumque clerum dioecesis Roschildensis literæ, quibus prohibetur, ne "divina celebrentur private vel publice aut campanæ pulsentur propter atrocem injuriam venerabilis patris domini Lundensis, qui .... captus sit, quousque de dolore captivitatis receperit solatium et de gravi sua et suæ ecclesiæ injuria justitiæ sufficiens complimentum". (Inest constitutio "Cum ecclesia Daciana" hujusque confirmatio papalis). — *Apud civitatem Haffnyensem*, idus Februar. (V.).

Langebek Scriptt. V. 602 et 600—601. (Cfr. Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 255—56. Pontoppidan Annall. eccl. Dan. I. 697. Suhm Hist. af Danmk. X. 370.).

1. Martii. [1026.] ALEXANDRI (IV[ti]) papæ ad Jerlerum archiepiscopum Upsaliensem et episcopos Lincopensem et Wibergensem de permissione matrimonii inter Waldemarum Sveciæ regem et Sophiam neptim Christophori Daniæ regis ineundi, etsi tertia consangvinitatis linea conjuncti essent. — *Anagniæ*, calend. Martii, pontif. anno quinto.

Vastovii vitis aquilon. p. 180. Raynald. Contin. Baron. ad ann. 1259. XIX. Tom. III. p. 39. Liljegren Dipl. Svec. I. no. 463. p. 397—98. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. X. 362. 371.

6. Martii. [1027.] CHRISTOPHORI regis literæ ad præpositum et capitulum ecclesiæ Roskildensis, in quibus miratur, cur deo debita subtrahant officia et in contemptum regiæ majestatis clamorem papæ contra ipsum (regem) excitent. — Sine anno et die.

Langebek Scriptt. V. 602.

6. Martii. [1028.] CHRISTOPHORI regis literæ ad Petrum episcopum Roskildensem, cui nuntiat, quod ab ipso et capitulo Roskildensi se indebite gravatum sentiat, "ex eo quod in contemptum nostri organa vestra a laude divina suspenditis". — *Ripis*, secundo nonas Martii.

Langebek Scriptt. V. 602.

10. Martii. [1029.] PETRI episcopi Roskildensis confirmatio donationis, a Petro Öthensun ecclesiæ S[ti] Lucii oblatæ. — *Roskildis*, VI. id. Martii.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 237.

post 10. Martii. [1030.] CHRISTOPHORI regis literæ, quibus decano et capitulo Roskildensi secundo districte mandat, ut statim visis literis omnes ecclesias dioecesis Roskildensis reserant, "divina in eis officia celebrari nullatenus prohibentes". — Sine anno.

Langebek Scriptt. V. 602—3. Dan. interpr. ap. Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 257. German. interpr. ap. Pontoppidan, Annall. eccles. Dan. I. p. 699—700.

11. Martii. [1031.] CHRISTOPHORI regis literæ, quibus collationem ecclesiæ Brewath monasterio Loci Dei per Abelem regem factam (vid. supra no. 922.) confirmat. — *Ripis*, idus Martii quinto.

Langebek Scriptt. VIII. 113—14. 120—21.

22. Martii. [1032.] PETRI episcopi Roskildensis literæ ad capitulum et clericos dioecesis Roskildensis, quibus prohibet, ne quis divina celebrare audeat, donec archiepiscopo Lundensi fuerit satisfactum. — *Scabröth*, calend. April. XI.

Langebek Scriptt. V. 603. Dan. interpr. ap. Hvitfeldt, Danm. Riges Krönike p. 257. Interpr. German. ap. Pontoppidan, Annal. eccl. Dan. I. 698.

ante 15. Aprilis. [1033.] CHRISTOPHORI regis literæ, quibus R. decano et capitulo Roskildensi districte "per gratiam nostram" mandat, "quatenus ecclesias vestræ dioecesis reseratis, et sta-

tim visis literis istis divina in iisdem more solito præcipiatis officia celebrari, sicut in regno nostro stare volueritis et bonis aliquibus in eo uti, hoc nullatenus omissuri". — *Opneræ*, (sine anno et die). 1259. ante 15. Apr.

Langebek Scriptt. V. 603. Hæ literæ ante literas proxime præcedentes datæ esse videntur.

[1034.] Esgeri episcopi Ripensis literæ, quibus testatur dominum Conradum Album, civem Ripensem, recognovisse, se monachis Loci Dei fundum illum ex opposito fori, quem quondam possederat Conradus Prone, nomine nobilis domini comitis Arnesti scotasse. 14. Aprilis.

Langebek Scriptt. VIII. 241.

[1035.] Christophori regis literæ ad decanos et clericos Hallandiæ, quibus imperat, ut, interdicti nulla habita ratione, divina studeant coram populo in ecclesiis celebrare. — *Thorneborgh*, III. die pascæ (sine anno). 15. Aprilis.

Langebek Scriptt. V. 603—4. Dan. interpr. ap. Hvitfeldt, Danm. Riges Krönike p. 257. German. interpr. ap. Pontoppidan, Annall. eccles. Dan. I. 699.

[1036.] Alexandri (IVti) papæ literæ, quibus Sverinensi, Lubicensi et Padneburgensi (Paderbornensi) episcopis mandat, ut regem Daciæ (Christophorum) "per vos vel alios monere ac efficaciter inducere procuretis, ut infra unum mensem post hujusmodi admonitionem vestram" archiepiscopum Lundensem, præpositum et archidiaconum Lundensem "absque difficultate qualibet pristinæ libertati restituens, eos libere abire permittat". — *Anagniæ*, prid. non. Junii, pontif. anno quinto. 4. Junii.

Langebek Scriptt. V. 604—5. Similes literæ et episcopo Wiburgensi, "illustris regis Daciæ cancellario", et episcopo Arusiensi eodem die scriptæ sunt (ibid. p. 605.).

[1037.] Alexandri (IVti) papæ ad principem Ryanorum literæ, quibus eum rogat, ut archiepiscopum, præpositum et archidiaconum Lundenses ex captivitate liberare pro viribus conetur. — *Anagniæ*, prid. non. Junii, pontif. anno quinto. 4. Junii.

Langebek Scriptt. V. 605—6.

[1038.] Jacobi archiepiscopi Lundensis literæ, quibus testatur, se vidisse acta dotationis claustri monialium Stæ Claræ Roskildis de ann. 1257, VIII. id. Jul. (vid. supra no. 995.). — *Lundis*, crastino Sti Laurentii. 11. Augusti.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 312. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. X. 394—95.

[1039.] Erici Danorum Slavorumque regis, Christophori regis filii, diploma, quo, "ex consensu dilectæ matris" suæ cives Lubecenses "sub specialem munitionis suæ clypeum" tuendos suscipit, omnem immunitatem, quam sub prædecessoribus habuerant, confirmans, insuperque concedens, ut, si apud quascunque partes regni naufragium paterentur, res suas, quas salvare poterunt propriis laboribus et expensis, salvas et inconcussas habeant, et ab omni impetitione liberas. — *Roskildis*, non. Septembr. an. 1254. 5. Septbr.

Dreyer specim. de naufr. p. LXVI—VII. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. X. 395.

[1040.] Jacobi archiepiscopi Lundensis literæ, quibus testatur, se confirmasse dotationem, claustro Stæ Mariæ Roskildensi ab Absalone archiepiscopo Lundensi oblatam (vid. supra no. 286.). — *Roskildis*, VII. id. Septembris. 7. Septbr.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 257.

[1041.] Literæ Erici, Danorum Slavorumque regis, Christophori filii, quibus scotationem possessionum quarundam in Jarnwith ecclesiæ b. Petri (Slesvic.), per Abelem regem factam, confirmat. — *Rostoch*, idus Octobr. VIII. 8. Octbr.

Cypræi Annall. episc. Slesv. p. 255. Westphalen Monum. ined. IV. 3113.

1259. 2. Decbr. [1042.] ALEXANDRI (IVti) papæ bulla ad Catonem, abbatem et fratres monasterii s. Mariæ de Glandstorp, qua iis possessiones monasterii confirmat. — *Tusculani,* IIII. non. Decembris (sine anno).

Pontoppidan Annal. eccl. Dan. II. 498. Danske Magaz. II. 134. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. X. 385.

28. Decbr. [1043.] E(RICUS) rex monachis de Esrom concedit libertatem, "ut colonos et villicos suos, terras et possessiones noviter et antiquitus acquisitas, ab omni onere expeditionis et omnibus servitiis juri regio attinentibus liberos habeant et exemptos". — *Wibergis,* V. calend. Januarii.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. L.

28. Decbr. [1044.] ERICI regis literæ, quibus notum facit, quod in remedium animæ patris sui, felicis recordationis, Christophori regis, ad fabricam et usum ecclesiæ b. Mariæ Ripensis civitatis contulerit et scotaverit omnes possessiones, quas habuerat in villa Hwamæ et molendino Hæslæ et Quimæruth, in perpetuum libere possidendas. — *Wibergis,* in die coronationis nostræ quinto.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 205.

Decembri. [1045.] Literæ ERICI regis, quibus omnes libertates, immunitates et concessiones, ecclesiæ Slesvicensi a patribus ipsius collatas, confirmat. — In mense Decembri.

Epit. apud Westphal. Monum. ined. Tom. IV. 3113—14.

[1046.] ERICI regis confirmatio privilegii a Canuto (VI.) rege episcopis Slesvicensibus dati (vid. supra no. 368.).

Epit. ap. Westphal. Monum. ined. Tom. IV. 3113.

[1047.] Literæ, quibus C(ECILIA), relicta domini Haraldi, quondam illustris regis Danorum marescalci, et OLAVUS filius ejus bona duorum solidorum in Thoræthorp monasterio Esromensi pro XXX marcis denariorum concedunt.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 240. Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CVII. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. X. 378.

1260.

1260. 2. Januar. [1048.] ERICI Danorum Slavorumque regis diploma, quo libertates ab exactionibus regiis et jus naufragii a Getheraa usque Gasewad monasterio de Viteschola concessas confirmat. Testibus Esgero episcopo Ripensi et Johanne Genwet. — Quarto non. Januarii.

Dän. Biblioth. VI. 143—44. Cfr. Danske Magazin I. 142.

26. Febr. [1049.] Alberti ducis de Brunsvich diploma, quo, secundum petitionem Segebandi de Wittorpe, "unam domum sitam in Bonstorpe" ecclesiæ in Ebbekestorp et conventui ejus donat, "ita tamen, quod secundum memorati Segebandi desiderium, et ERICI PII (ERICI PLOVPENNING), regis Danorum, et patris nostri Ottonis senioris, ducis de Brunsvich, ... habeatur memoria, et eorum anniversarius depositionis a sanctimonialibus dictæ ecclesiæ solemniter peragatur". — *In castro Thune,* V. calend. Mart.

Scheid. Orig. Guelf. Tom. III. Præfat. p. 88. Lünig corp. jur. feudal. Tom. II. p. 1357.

29. Martii. [1050.] ALEXANDRI (IVti) papæ bulla, qua episcopo Swerinensi imperat, ut laicos, qui castrum Hafniense hostiliter destruxerant, ad id reædificandum poena excommunicationis impellat. — *Anagniæ,* IV. calend. April. pontif. anno VI.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 238. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. X. 404.

[1051.] ERICI ducis Jutiæ literæ, quibus donationem bonorum in Suanstorp et juris patronatus ad ecclesiam Bredtwadt, monasterio Loci Dei per Abelem regem factam, confirmat. — *Apud Locum Dei*, XVIII. calend. Maji. 1260. 14. Aprilis.

Langebek Scriptt. VIII. 121.

[1052.] ERICI ducis Jutiæ privilegium, "claustro sanctimonialium beati Johannis Schleswig" concessum, quo villici et coloni ipsarum ab omnibus servitiis et exactionibus juri ducis attinentibus liberi et exemti dimittuntur. — *Schleswig*, in die ascensionis domini. 13. Maji.

Westphalen monum. ined. III. 360—61.

[1053.] Literæ ERICI regis, quibus testatur, se Nicolao episcopo Slesvicensi possessiones quasdam dictas Sunderfordhast, Nortefordhast, Bornebul et molendinum quoddam in Aitsboly scotasse. — *Mithelfaar*, in octava Apostolorum Petri et Pauli. 6. Julii.

Cypræi Annall. episc. Slesv. p. 283. Pontoppidan Annall. eccles. Dan. I. 707. Westphalen Monum. ined. Tom. IV. 3111.

1261.

1261.

[1054.] ESGERI, episcopi Ripensis, privilegium, canonicis Ripensibus indultum, "ut omnes eorum villici vel coloni partiarii vel nummis *(sic)* colentes terras ipsorum, singulorum præbendis vel communitati ipsorum attinentes, habiti vel habendi pro tempore, a jure nostro (episcopali), quod Giaf vulgariter appellatur, liberi sint et immunes". — *Ripis*, in crastino epiphanie domini. 7. Januar.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 179—80.

[1055.] ESGERI episcopi Ripensis testimonium, se vidisse literas Gunneri, prædecessoris sui (vid. supra no. 770.), ejusque harum literarum confirmatio. — *Ripis*, idus Januarii septimo. 7. Januar.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 180.

[1056.] ERICI, ducis Jutiæ, privilegium, quo Slesvicensibus jus nundinarum conceditur ad ipsius lugubrem devastationem multimodam quodammodo sublevandam. — *Sleswik*, VII. idus Februarii. 7. Febr.

Noodt Beyträge I. p. 165—166.

[1057.] Testamentum PETRI OLÆFSUN de Kalwæris. — *Kalwæris*, XI. cal. April. 22. Martii.

Suhm Hist. af Danmk. X. 971—976. Weinwich Stevnsherr. Beskr. p. 8—11. Apud Weinwich, l. c. p. 12—13, invenitur designatio bonorum, quæ "dominus Petrus Olæfsun de Kalwæriis assignavit ad persolvendum testamentum suum in Stehtimshæret", et postea emit Johannes Ranæsun sub hac conditione, "ut testamentum solveret".

[1058.] FRISONUM IN UTLANDIA CONSTITUTORUM diploma, de pace et concordia cum civibus Hamburgensibus in perpetuum servanda. — Mense Aprili. Aprili.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. Nachtr. p. 720—21.

[1059.] Literæ, quibus JACOBUS, archiepiscopus Lundensis, monasterium sororum ordinis sancti Damiani Roskildis devotionis causa visitantibus certos dies de injuncta iis poenitentia relaxat. — Mense Maji. Majo.

Suhm Hist. af Danmk. X. 976—77.

[1060.] Laurentii Upsalensis archiepiscopi mandatum, secundum exemplum "MATRIS NOSTRÆ SANCTÆ LUNDENSIS NEC NON ET ROSSCHELDENSIS ECCLESIARUM", ut quicunque ad sacerdotii ordinem promotus fuerit, nisi prius beneficium ecclesiasticum habuerit, unum annum in ecclesia Upsalensi ministret, ad officia sua melius discenda. — Calend. Maji. 1. Maji.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 470. p. 402.

1261. [1061.] CAPITULI RIPENSIS appellatio ad curiam Romanam contra sententias a
13. Maji. dño archiepiscopo Lundensi, JACOBO, erga illud fortasse ferendas, occasione constitutionis "*Cum ecclesia Daciana*" a capitulo non servatæ. — ***Ripis***, tertio idus Maji.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 206—7.

12. Julii. [1062.] Literæ, quibus ERICUS, dux Jutiæ, libertates et immunitates, capitulo Slesvicensi concessas, confirmat, aliaque quædam nova privilegia addit. — ***Schleswick***, IIII. idus Julii.

Suhm Hist. af Danmk. X. 977. Cfr. Westphalen Monum. ined. IV. 3114—15.

17. Julii. [1063.] Literæ, quibus PETRUS HWID omnibus notum facit, se monasterio S. Wilhelmi in Ebbleholt bona sua in Mynghe sita contulisse. — ***Esrom***, proxima domin. post translationem s. Benedicti abbatis.

Langebek Scriptt. VI. 162—63.

[1064.] Acta capituli generalis ordinis Prædicatorum. § 11. "Item injungimus prioribus provincialibus et definitoribus provinciarum Hispaniæ, Romanæ, Provinciæ, Teutoniæ, Poloniæ, Ungariæ, DACIÆ, quod ordinent, quod fratres juniores et docibiles in logicalibus instruantur. In provincia vero Teutoniæ instituant duo vel tria studia hujusmodi in conventibus idoneis ad prædicta". — ***Apud Barchinonam.***

Martene et Durand Thesaur. nov. Anecd. Tom. IV. 1730.

1262.

1262.

15. Maji. [1065.] URBANI (IV^ti^) ad priorem provincialem fratrum Prædicatorum in Dacia literæ, de acceleranda collectione pecuniæ in subsidium terræ sanctæ, non obstantibus indulgentiis fratribus, antea datis (ne pecuniam colligere teneantur). — ***Viterbii,*** id. Maji, pontif. anno primo.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 481. p. 409.

28. Maji. [1066.] ESTRIDIS filiæ dñi Nicolai filii Alexandri testamentum, quo omnia bona sua claustro sanctimonialium in Byrthingi et sanctæ Claræ Roskildis donat et scotat; executoribus testamenti denominatis Jacobo archiepiscopo Lundensi, Erlando archidiacono ibidem et domino Nicolao Öndæsun. — ***Byrthingi***, V. calend. Junii.

Suhm Hist. af Danmk. X. 978. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 857. p. 709—10.

17. Decbr. [1067.] Alberti et Johannis, ducum de Brunswich, literæ super venditione unius sartaginis in salina Luneburgensi. — Inter præsentes nominantur ESGERUS, Ripensis episcopus, et Ernestus de Glichen. — ***Wernemunde***, calend. Januarii XVI.

Westphalen Monum. ined. III. 1506.

[1068.] NICOLAI ARCHIDIACONI ET CAPITULI RIPENSIS transscriptum literarum Eschilli episcopi Slesvicensis, supra sub no. 852. allatarum.

Langebek Scriptt. VIII. 211—12.

1263.

1263.

5—18 Febr. [1069.] Literæ TUKONIS episcopi Arusiensis ad d. J. Lamb et præpositum Yvarum, canonicos Arusienses, ut moneant abbatem et conventum Caræ Insulæ circa procurationes episcopo debitas. — Sine anno.

Langebek Scriptt. V. 270.

Februario. [1070.] B(OËTII) abbatis in Öm ad T(ukonem) episcopum Arusiensem literæ, in quibus procurationes postulatas ei præstare recusat. — Sine anno.

Langebek Scriptt. IV. 270—71.

[1071.] Literæ Hermanni de Wysbu, ordinis fratrum prædicatorum, papæ pœnitentiarii capellani et nuntii, de domicella Agnete, filia defuncti regis Erici, aliisque nonnullis feminis (haud nominatis) nec non duabus beginis, Tybica et Elysabeth, sororum ordinis Augustini habitum Roskildis assumentibus. — *Roskildis*, idib. Martii. 1263. 15. Martii.

Suhm Hist. af Danmk. X. 979.

[1072.] Literæ abbatum *A.* de Herivado, E(sberni?) de Esrom, A(sgoti) de Vitæ scola, J(acobi) de Sora, N(icolai) de Tuta Valle, *M.* de Insula Dei, J(ohannis) de Loco Dei, *M.* de Rure regio, ad d. J(acobum) archiepiscopum Lundensem, de sententia excommunicationis per T(ukonem) episcopum Arusiensem super abbatem et conventum de Cara Insula lata. — Sine anno. Majo.

Langebek Scriptt. V. 276—77.

[1073.] Literæ abbatum *A.* de Herivado, *E.* de Esrom, *N.* de Tutavalle, *A.* de Vitæ scola, *M.* de Insula Dei, — ad papam U(rbanum IIII), circa injurias abbati B. de Cara Insula per T. episcopum Arusiensem illatas. — Die b. Johannis ante portam latinam. 6. Maji.

Langebek Scriptt. V. 278.

[1074.] Literæ abbatum *A.* de Herivado, *E.* de Esrom, *N.* de Tuta valle, *A.* de Vitæ scola, et *M.* de Insula Dei, ad Cardinales, circa injurias abbati B. de Cara Insula per T., episcopum Arusiensem, illatas. — Die b. Joh. ante portam lat. 6. Maji.

Langebek Scriptt. V. 278.

[1075.] Literæ abbatum *A.* de Heriwado, *E.* de Esrom, *A.* de Vitæ scola, *J.* de Sora, *N.* de Tuta Valle, *J.* de Loco Dei, *M.* de Insula Dei, *M.* de Rure regio, ad J. abbatem Cystercii et quatuor primos abbates, ac totum capitulum generale, circa injurias, abbati B. de Cara Insula per T., episcopum Arusiensem, illatas. — Die s. Joh. ante portam lat. 6. Maji.

Langebek Scriptt. V. 279.

[1076.] Literæ A(sgoti) de Vitæ scola, *M.* de Insula Dei, et N(icolai) de Tuta Valle, circa appellationem litis inter Tuconem episcopum Arusiensem et claustrum Caræ Insulæ obtinentis, per abbatem dicti claustri B(oëtium) ad sedem apostolicam institutam. — In cathedr. eccl. Arusiensi, VI. id. Maji. 10. Maji.

Langebek Scriptt. V. 275—76.

[1077.] Literæ Tukonis episcopi Arusiensis ad B(oëtium) abbatem in Öm, de monachis quibusdam claustri, sacra officia, contra mandatum episcopi, in ecclesiis parochialibus peragentibus. — Sine anno. post 10. Maji.

Langebek Scriptt. V. 277—78.

[1078.] Literæ, quibus Margareta, relicta dñi Johannis Gunnissun, debita parte bonorum ipsius hæredibus jam in communi placito Wibergensi assignata, habitum sororum s. Claræ, ordinis s. Damiani, Roskildis assumens, dicto claustro bona sua residua confert. *Roskildis*, calend. Januarii XVI. 17. Maji.

Suhm Hist. af Danmk. X. 979—81.

[1079.] Nicolai Wiburgensis episcopi, et cancellarii regis Danorum literæ, quibus immunitatem fundorum, ad monasterium Viteschola pertinentium, a decimis ecclesiis parochialibus solvendis, confirmat. — *Apud Vitescolam*, calend. Junii duodecimo. 21. Maji.

Dän. Biblioth. VI. 178—79.

[1080.] Urbani (IV^{ti}) papæ literæ, quibus Tuchoni episcopo Arusiensi imperat, ut Agneti Erici regis filiæ libertatem concedat, monasterium in dioecesi Roskildensi construendi. — *Apud urbem veterem*, II. calend. Julii, pontif. anno secundo. 30. Junii.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. I. 719.

1263. 13. Septbr. [1081.] Urbani (IVti) papæ bulla ad Thrugotum, electum Revaliensem, qua electionem ejus, a Margareta regina Daciæ factam, irritam et cassam declarat, sed ipse, cum et doctrina et vita commendabilem eum cognoscat, ex auctoritate apostolica eum in cathedra confirmat. — *Apud urbem veterem*, idib. Septembr. pontif. anno III.

Skand. Literat. Selsk. Skr. 21. Bd. p. 48—50.

25. Septbr. [1082.] Literæ Erici ducis Jutiæ de compositione inter claustrales Loci Dei et Jacobum Tuwissen super silva Drowidt, quæ vocatur *Stuff*. — Calend. Octobris septimo.

Langebek Scriptt. VIII. 38—39.

1. Octobr. [1083.] Urbani (IVti) papæ literæ super privilegio quodam omnibus in Dania cruce signatis et signandis concesso, ad episcopum ... Arusiensem. — *Apud urbem veterem*, calend. Octobris, pontif. anno tertio.

Langebek Scriptt. VI. 393—94.

1. Octobr. [1084.] Urbani (IVti) papæ ad clerum Daniæ literæ, ubi significat, se negotium terræ sanctæ episcopo Arusiensi specialiter commisisse, rogatque eos et monet, ut eundem omni auxilio sublevent, nullis obstantibus privilegiis. — *Apud urbem veterem*, calend. Octobr. pontif. anno III.

Skand. Literat. Selsk. Skr. 21. Bd. p. 17—18.

3. Octobr. [1085.] Urbani (IVti) papæ ad episcopum Arusiensem literæ, quibus ei auctoritatem per censuram ecclesiasticam compescendi, interdicta suspendendi, etc., concedit, ad negotium terræ sanctæ promovendum. — *Apud urbem veterem*, V. non. Octobr. pontif. anno III.

Skand. Literat. Selsk. Skr. 21. Bd. p. 24—35.

4. Octobr. [1086.] Urbani (IVti) papæ ad episcopum Arusiensem literæ, quibus eum ad negotium terræ sanctæ promovendum magnopere instigat et maxima auctoritate instruit. — *Apud urbem veterem*, IV. non. Octobr. pontif. anno III.

Skand. Literat. Selsk. Skr. 21. B. p. 19—24.

21. Octobr. [1087.] Literæ abbatum *E.* de Esrom, *J.* de Loco Dei et *M.* de Rure regio, ad papam U(rbanum IIII), circa injurias Th(uroni) abbati de Cara Insula, monachis hujus claustri, aliisque, per episcopum Arusiensem illatis. — Die beatarum IX (XI. M.) Virginum.

Langebek Scriptt. V. 281—82.

28. Novbr. [1088.] Dronning Margretes Brev, hvorved hun tilskjöder Biskop Esger i Ribe alt Skanul Thorstensens Gods. — *Randrus*, IIII. calend. Decembr.

Hvitfeldt Bispe-Krön. p. 23. Tydsk Overs. hos Pontoppidan, Annal. I. 713. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. X. 981.

10. Decbr. [1089.] Esgeri episcopi Ripensis literæ, quibus notum facit, quod Nösiggus (s. Nösingus) Ubbisen, civis Ripensis, scotaverit "monachis de Löghum tabernam quandam cum fundo, sitam in civitate Ripensi, juxta forum, quæ dicitur *Kiödtmagger schamel*". — *Ripis*, idus Decembris quarto.

Langebek Scriptt. VIII. 239.

[1090.] R(ogerius) de Newill, capitanei regii in comitatibus ultra Trentam et comitatu Eborum, literæ ad cancellarium regis Henrici IIItii, W(illelmum) de Merton, ut mitti sibi curet auxilia ad tuendos comitatus et castra, quæ custodiæ ejus a rege credita erant, nam audivisse se dicit, regem Daniæ una cum rege Norvegiæ cum magna multitudine navigii in forencisis *(sic)* insulis Scotiæ applicuisse. — (Regni Henrici IIItii anno 47mo).

Rymeri Foedera ed. Clarke et Holbrooke Vol. I. P. I. p. 429. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. X. 497.

1264. 1264.

[1091.] Urbani (IV^{ti}) papæ bulla, qua Erico Daniæ regi et matri ejus reginæ Margaretæ indulget, ut neque archiepiscopus Lundensis neque episcopus Roskildensis, qui, cum inimicos regis se præstiterant, e regno expulsi fuerant, auctoritatem habeant "in personas excommunicationis, aut terras vestras interdicti sententias auctoritate propria promulgare". — *Apud urbem veterem*, IV. non. Januar. pontif. anno tertio. 2. Januar.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 493. p. 416—17.

[1092.] Urbani (IV^{ti}) papæ bulla, de indulgentia Erico Daniæ regi et matri ejus reginæ Margaretæ data, "ut, cum generale vel speciale terræ fuerit interdictum, liceat vobis et familiæ vestræ in capellis vestris per capellanos proprios, januis clausis, interdictis et excommunicatis exclusis, non pulsatis campanis, summissa voce (missam) facere celebrari etc." — dummodo ipsi non causam dederint interdicto, vel non ab aliis quam archiepiscopo Lundensi aut episcopo Roskildensi, durante odio eorum in domum regiam, interdicti fuerint. — *Apud urbem veterem*, IV. non. Januar. pontif. anno tertio. 2. Januar.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 494. p. 417.

[1093.] Urbani papæ (IV^{ti}) mandatum ad Nicolaum episcopum Viburgensem, ut omnia quæ sunt episcopalis ordinis in dioecesi Lundensi exercere procuret, quamdiu Jacobus Erlandi, archiepiscopus, absens esset. — *Apud urbem veterem*, IV. non. Januar. pontif. anno tertio. 2. Januar.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 495. p. 417—18.

[1094.] Procuratorium (per Th[uronem] abbatem in Cara insula editum) dni Laurencii et fratris Boecii, monachorum, ad curiam Romanam missorum circa appellationem litis inter claustrum dictum et episcopum Arusiensem exortæ. — V. calend. Februar. 28. Januar.

Langebek Scriptt. V. 282.

[1095.] Erici ducis Jutiæ literæ protectoriæ, datæ claustro sanctimonialium beati Iohannis in Sleswic, quibus simul omnes villici et coloni ejusdem monasterii a servitiis et exactionibus, juri ducis attinentibus, liberi dimittuntur, urbium ædificatione et terræ defensione excepta. — *Sleswik*, mense Martii. Martio.

Westphalen monum. ined. III. 361.

[1096.] Esgeri, episcopi Ripensis, ad parochianos de Daler literæ, quibus prohibet, "ne quis præter consensum domini abbatis de Löghum de ecclesia" Daler "se intromittat ibidem vicarium instituendo, aut res ad ipsam vicariam attinentes disponendo". — *Ripis*, idus Martii. 15. Martii.

Langebek Scriptt. VIII. 131.

[1097.] Tuchonis episcopi Arusiensis literæ, quibus ex mandato sedis apostolicæ (vid. supra no. 1080.) Agneti Erici regis filiæ liberam indulget potestatem monasterium in dioecesi Roskildensi construendi. — *Arusi*, calend. April. 1. Aprilis.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. I. 718.

[1098.] Urbani (IV^{ti}) papæ ad Jacobum Erlandi, archiepiscopum Lundensem, literæ, ubi multa ab eo maligne et perverse facta enumerat, jubetque, ut infra octo dies post receptionem harum literarum munus suum cedat priori de Halmstadia, Lundensis dioeceseos, et subpriori fratrum Prædicatorum Lundensium, ad hoc accipiendum specialiter missis. — *Apud urbem veterem*, II. non. Aprilis, pontif. anno tertio. 4. Aprilis.

1264. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 496. p. 418—21. Langebek Scriptt. V. 609—12. Dan. interpr. ap. Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 266—269. German. interpr. ap. Pontoppidan, Annal. eccl. Dan. I. 714—717. Epit. ap. Holberg, Danm. Hist. I. 347—48. Cfr. Raynald. Contin. Baron. ad an. 1264. XLIII. Tom. III. p. 145—46.

4. Aprilis. [1099.] URBANI (IVti) papæ ad priorem de Halmstadia Lundensis dioecesis et subpriorem fratrum Prædicatorum Lundensium literæ, quibus iis injungitur, literas clausas Jacobo Erlandi archiepiscopo tradere, cessionem ejus recipere, et in totum de negotii hujus progressu referre. — *Apud urbem veterem*, II. non. Aprilis, pontif. anno III.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 497. p. 421—22.

20. Aprilis. [1100.] ERICUS, dux Jutiæ, Sleswicenses a theloneo, Torgiald et aliis solutionibus liberos et exemptos dimittit. — *Sleswic*, die Pasche.

Noodt Beyträge I. p. 166—167. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. X. 522. 543.

22. Maji. [1101.] Literæ URBANI (IVti) papæ ad abbates de Ringstadio et de Nestwet, de injuriis, per T(uconem) episcopum Arusiensem Th(uroni) abbati Caræ Insulæ illatis, coercendis. — *Apud urbem veterem*, XI. calend. Junii, pontif. anno tertio.

Langebek Scriptt. V. 282—83.

22. Maji. [1102.] Literæ papæ URBANI (IVti) ad abbates de Ringstadio et de Nestwet, de lite, inter monasterium Caræ Insulæ et episcopum Arusiensem exorta. — *Apud urbem veterem*, XI. calend. Junii, pontif. anno III.

Langebek Scriptt. V. 283—84.

22. Maji. [1103.] Literæ papæ URBANI (IVti) ad præpositum et archidiaconum Sleswicensem, de injuriis nonnullis, Th. abbati et conventui Caræ Insulæ illatis, coercendis. — *Apud urbem veterem*, XI. calend. Junii, pontif. anno III.

Langebek Scriptt. V. 283.

22. Maji. [1104.] Literæ papæ URBANI (IVti) ad T. episcopum Arusiensem, de injuriis, per hunc monasterio Caræ Insulæ illatis. — *Apud urbem veterem*, XI. cal. Junii, pontif. anno III.

Langebek Scriptt. V. 284.

6. Junii. [1105.] Literæ GUIDONIS, s. Laurentii in Lucina presbiteri cardinalis, ad abbates de Rinkstadio et de Næstweth et priorem provincialem fratrum (Prædicatorum) regni Daciæ, circa litem inter monasterium Caræ Insulæ et episcopum Arusiensem exortam. — *Apud urbem veterem*, VIII. id. Junii, pontif. Urbani IV. anno III.

Langebek Scriptt. V. 285.

26. Junii. [1106.] Literæ, quibus Barnim, dux Slavorum de Stetin, burgensibus in Grepswald jus Lubecense confert; ubi inter alia hæc occurrunt verba: "Insuper scire debetis, quod venerabilis dominus abbas Hyldensis cum consensu sui conventus, consentiente patre ABBATE ESROMENSI, si ipsa civitas (Grepswald) a quibusdam per jus canonicum aggravata et impulsata fuerit, veraciter promisit pro ipsa civitate respondere et labores facere et a dampno eripere". — *Grypeswald*, VI. calend. Julii.

Schwartz Gesch. der Pomm. Rüg. Städte p. 261.

7. Julii. [1107.] URBANI (IVti) papæ ad Wibergensem et Arhusiensem episcopos mandatum, ut Petro subdiacono Lundensi canonicatum in eadem ecclesia, si idoneus ad hoc munus esset, procurarent. — *Apud urbem veterem*, nonis Julii, pontif. anno tertio.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 498. p. 422—23.

7. Julii. [1108.] Literæ JOHANNIS (cardinalis), Portuensis et s. Rufinæ episcopi, ad priorem provincialem fratrum Prædicatorum regni Daciæ et abbates de Rinkstadio et de Nestwæth,

circa injurias, Th(uroni) abbati et conventui Caræ Insula per Arusiensem episcopum illatas. — *Apud urbem veterem*, nonis Julii, pontificat. Urbani IV. anno tertio. 1264. 7. Julii.

Langebek Scriptt. V. 284—85.

[1109.] Margaretæ Danorum reginæ diploma, Lubecensibus gratiam specialem tribuens, ut, si naufragium intra terminos regni Daniæ patiantur, bona omnia, "quæ Wreck vulgariter dicuntur", in possessione teneant et pro voluntate sua disponant. — *Rostochii*, in crastino assumtionis Mariæ. 16. Augusti.

Dreyer spec. de naufr. p. LXVII.

[1110.] Literæ Philippi abbatis Clarevallis ad Margaretam reginam Daciæ etc., circa injurias, monasterio Öm per T(uchonem) episcopum Arusiensem illatas. — *Clarevallis*, feria VI. post natalem Virginis gloriosæ. 12. Septbr.

Langebek Scriptt. V. 285—86. Suhmius, qui per *feriam sextam* non *diem Veneris* sed *diem sextum* intelligit, has literas ad diem XIV. Septbr. refert (Hist. af Danmk. X. 521).

[1111.] Erici Danorum regis diploma, quo jura ecclesiæ Lundensis in civitate Lundensi et platea, quæ dicitur Saxægilde stræctæ, in nundinis Scaniensibus confirmat. — *Roskildis*, XI. calend. Novembr. 22. Octbr.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 499. p. 423.

[1112.] Literæ E(sgeri) Ripensis et N(icolai) Sleswicensis episcopi, de conventione inter Thuronem abbatem de Cara insula et Tukonem, episcopum Arusiensem, circa procurationes inita. — *Arus. in ecclesia b. Clementis*, in crastino b. Catharinæ virginis. 26. Novbr.

Langebek Scriptt. V. 287.

[1113.] Erici ducis Jutiæ testimonium, quod tempore, quo unacum Jaromaro principe Ryanorum exercitum in dioecesim Roskildensem duxerat, Petrum episcopum Roskildensem in extremitate suæ dioecesis invenerit, eumque ob spem reconciliationis vel treugarum ad castrum suum Köpmanhafn reduxerit.

Kjöbenhavnske Selskabs Skrifter, VI. p. 220.

1265.

1265.

[1114.] Erici regis statutum, "ut omnes et singuli, laici, clerici seu claustrales, qui terras aut possessiones a tempore Waldemari regis jure obtinuerunt emptionis, vel obtinebunt de futuro in civitate Ripensi, ad exsolvendas de illis generales solutiones, sicut et alii concives ibidem, quotienscunque opus fuerit, teneantur". — *Ripis*, secundo die Pentecostes. 25. Maji.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 687. Dan. interpr. ap. Galthen, Beskr. over Ribe p. 160—61. Juxta Suhmium (Hist. af Danmk. X. 539) rex die 26. Maji literas alias edidit Worthingaburgi.

[1115.] Clementis (IV[ti]) papæ ad Guidonem, tit. s. Laurentii in Lucina presbyterum cardinalem, literæ, quibus eum legatum in Daciam et Sveciam mittit, specialiter ei injungens, ut discordias inter reginam Daciæ et prælatos regni nonnullos ortas, et ab inimico quodam homine nutritas, sedet. — *Perusii*, VI. id, Junii, pontif. anno I. 8. Junii.

Raynald. Contin. Baron. ad ann. 1265. LI. Tom. III. p. 174.

[1116.] E(rici) regis literæ, quibus adjudicat "monachis de Esrom bona in Blaustruth, ipsis legata per dominum Jacobum Thyrison in pium animæ suæ refrigerium multis bonis præsentibus ordinationi testamenti ipsius et postmodum etiam per ipsius hæredes scotata eis in audientia placiti", et "factum tam pium" confirmat, "ut digne permaneat inconcussum". *Roskildis*, in die Barnabæ apostoli. 12. Junii.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. L[b].

1265. 12. Junii. [1117.] Clementis (IV^ti^) papæ ad duces, marchiones, comites, barones et universos Christi fideles in Daciæ et Sveciæ regnis, nec non in Bremensi, Magdeburgensi, Salzburgensi et Gneznensi provinciis constitutos epistola, ut Guidonem, tituli sancti Laurentii in Lucina presbyterum cardinalem, legatum sedis apostolicæ, devote excipiant. — *Perusii,* II. id. Junii, pontif. anno primo.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 505. p. 427—28. Hanc epistolam, ut videtur, Suhmius ad ann. 1267 refert (Hist. af Danmk. X. 589.).

22. Junii. [1118.] Clementis (IV^ti^) papæ literæ, quibus omnes libertates et immunitates ecclesiæ sive capituli Arusiensis confirmat. — *Perusii,* X. calend. Julii, pontif. anno primo.

Langebek Scriptt. VI. 394. Has literas Suhmius et ad ann. 1188 et ad an. 1265 refert (Hist. af Danmk. VIII. 169. X. 540).

11. Julii. [1119.] Clementis (IV^ti^) papæ literæ, quibus omnes libertates episcopo, capitulo et ecclesiæ Arusiensi concessas, confirmat. — *Perusii,* V. idus Julii, pontif. anno primo.

Langebek Scriptt. VI. 394. Has literas Suhmius alio loco (Hist. af Danmk. VIII. 169.) ad ann. 1188, alio vero (l. c. X. 540) ad ann. 1265 refert.

15. Julii. [1120.] Erici regis literæ protectoriæ, datæ monasterio Esromensi. — *Roskildis,* an. domini M^o^.CC^o^. LX°. V^o^. idus Julii.

Suhm Hist. af Danmk. X. 984. Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. XLIX^b^—L. Nonne hæ literæ ad d. XI. Julii an. 1260 referri debent?

5. Augusti. [1121.] Ericus, dux Juciæ, civibus Bremensibus, qui in ducatum suum pacifice cum mercibus venire voluerint, salvum conductum promittit. — *Sleswik,* in die beati Dominici confessoris.

Cassel Nachr. von Freiheitsbriefen d. Stadt Bremen p. 8. Michelsen Urkundensamml. I. 88.

22. Septbr. [1122.] Hertug Erik af Jyllands Brev til hans Undersaatter i Ribe Stift, at de skulde vise Biskop Esger af Ribe den skyldige Lydighed, da han nu var forligt med bemeldte Biskop. — *Aabenraa,* die Mauritii et sociorum ejus.

Hvitfeldt Bispe-Krön. p. 23. Paa tydsk oversat i Pontoppid. Annall. eccles. Dan. I. 720—21.

22. Septbr. [1123.] Literæ, quibus Clemens (IV^tus^) papa claustrum Roskildense s. Claræ sub speciali b. Petri suaque protectione suscipit, bonaque ipsius confirmat. — *Perusii,* X. calend. Octobr. pontif. anno primo.

Suhm Hist. af Danmk. X. 984—85.

22. Novbr. [1124.] Privilegia, per Clementem (IV^tum^) papam monasteriis ordinis s. Claræ (per totam Daniam) concessa. — *Perusii,* X. calend. Decembr. pontif. anno primo.

Suhm Hist. af Danmk. X. 985—86.

31. Decbr. [1125.] Clementis (IV^ti^) papæ ad Guidonem, tit. s. Laurentii in Lucina presbyterum cardinalem et legatum sedis apostolicæ literæ, ut legatione Danica contentus Germanicam non ambiat. — *Perusii,* II. calend. Januar. pontif. anno I.

Martene et Durand. Thesaur. nov. anecdot. Tom. II. 259—60.

[1126.] Literæ Clementis (IV^ti^) papæ ad Ericum Daciæ regem, ubi beneficia matris ecclesiæ in eum et regnum ejus, inprimis per legatum sedis apostolicæ Gerardum præstita, enumerat, quæ quod ingrato animo acceperit vituperat; monet deinde, ut consilia Guidonis sequatur, adjectis minis censuræ ecclesiasticæ, nisi libertatem ecclesiasticam restitueret, eamque contra injurias procerum tueretur. — Sine anno.

Epit. ap. Raynald. Contin. Baron. ad ann. 1265. LIII—LVII. Tom. III. p. 174—76. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. X. 538—39.

[1127.] Literæ regis Christophori (leg. Erici), quibus vetat, ne cives Nestvetenses aliunde sibi recipiant tutores. 1265.

Epit. apud Langebek Scriptt. IV. 339.

1266.

1266.

[1128.] Guidonis, sedis apostolicæ legati et tituli s. Laurentii in Lucina presbyteri cardinalis, decretum, episcopo Raceburgensi missum, quo omnes mercatores, pro negotiationibus licitis et honestis per omnes terminos "Daciæ, Sveciæ, Slaviæ, Pomeraniæ, Frisiæ et Albiæ" sub protectionem sedis apostolicæ et legati suscipiuntur, et speciatim si forte naufragium passi essent, tum bona eorum ex naufragio servata iis vel hæredibus libera esse jubentur; adjutoribus "propter deum" indulgentiæ centum dierum promittuntur; rapaces, vel qui rapta emerint, poenam excommunicationis incurrisse dicuntur. — *Lubek*, V. idus Januar. Clementis IV. pontif. anno I. 9. Januar.

Dreyer Spec. de naufr. p. XXX—XXXI. Langebek Scriptt. VIII. 431—32.

[1129.] Universitatis abbatum Daciæ Cisterciensis ordinis transsumptum bullæ Alexandri IV. papæ (datæ Viterbii, VI. cal. Julii, pontif. anno tertio ɔ: an. 1257.), qua ordini Cisterciensi indulgetur, ut ad collectas vel alias exactiones præstandas non teneatur, si in literis sedis apostolicæ vel legatorum ejus hujus indulgentiæ et ordinis Cisterciensis nulla facta fuerit mentio. — *Apud Soram*, mense Martio, in crastino dominicæ Lætare Jerusalem. 8. Martii.

Langebek Scriptt. VIII. 200—201. Cod. Esrom. fol. XXXIIIb.

[1130.] Libertates Erici regis, datæ civibus Ripensibus, "ut, ubicunque intra terminos regni negociationis causa cum suis mercimoniis devenerint, liberi esse debeant et exempti penitus a solutione thelonei, Torffue-gield, Strandwrag", nec non, "ut quicquid senatores et consules dictorum (civium) simul cum advocato regio ibidem faciendum decreverint, ratum et stabile, remota quorumcumque concivium reclamatione, habeatur". — *Apud Nyburg in concilio*, in secunda feria proxima post dominicam passionis. 15. Martii.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 687—88. Interpr. Dan. ap. Galthen, Beskr. ov. Ribe p. 161.

[1131.] Literæ, quibus Ericus rex villanis de Nachschof possessionem "*fortæ*" cujusdam et campi Sigherszegsi confirmat. — *Nachschof*, calend. Maji VII. 25. Aprilis.

Suhm Hist. af Danmk. X. 988. cfr. XI. 134. 170.

[1132.] Erici Danorum regis diploma, quo testatur, Gudmundum, canonicum Lundensem, ex parte dominæ Luciæ matris suæ, curiam quandam juxta fratrum Prædicatorum Lundensium cimiterium sitam, in præsentia sua et reginæ matris suæ ecclesiæ Lundensi scotasse; ("præsentibus dominis Nicholao dapifero, et Matthæo quondam dapifero" editum). — *Roskild*, pridie calend. Maji. 30. Aprilis.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 509. p. 429—30.

[1133.] Literæ Margaretæ, reginæ Danorum, ad abbatem conventumque in Öm, de debita obedientia episcopo Arusiensi T. præstanda. — Sine anno et die. Majo.

Langebek Scriptt. V. 290—91.

[1134.] Literæ, quibus Margaretha regina, — cui filius, Ericus rex, terras Esthoniæ et Wironiæ ad dies vitæ ipsius assignaverat, — civibus de Reval libertates et jura Lubecensia confirmat. — *Roschildis*, III. id. Maji. 13. Maji.

Suhm Hist. af Danmk. X. 988.

1266. ante 21. Maji. [1135.] Literæ ABBATUM CYSTERCIENSIS ORDINIS IN DANIA ad G(uidonem), s. Laurentii presbyterum cardinalem, apost. sedis legatum, circa injurias monasterio de Kara Insula per episcopum Arusiensem illatas. — Sine anno.

Langebek Scriptt. V. 288.

21. Maji. [1136.] Literæ admonitoriæ GUIDONIS, s. Laurentii in Lucina presbyteri cardinalis, apost. sedis legati, ad T(uchonem) episcopum Arusiensem, circa injurias varias, per hunc monasterio Caræ Insulæ illatas. — *Roskildis*, XII. calend. Junii, pontif. Clementis IIII. anno II.

Langebek Scriptt. V. 289—90.

Majo. [1137.] Literæ secundæ admonitoriæ GUIDONIS, s. Laurentii in Lucina presbyteri cardinalis, sedis apost. legati, ad T. episcopum Arusiensem, circa injurias, monasterio Caræ Insulæ illatas. — *Roskildis*, sine anno.

Langebek Scriptt. V. 291.

8. Junii. [1138.] GUIDONIS, tit. s. Laurentii in Lucina presbyteri cardinalis et apostolicæ sedis legati diploma, quo omnibus, qui devoto animo ecclesias fratrum Prædicatorum in Dania et Svecia certis diebus festis frequentaverint, indulgentias XL dierum promittit. [Ex vidimatione N. episcopi Vibergensis, illustris regis Daciæ cancellarii, anno dñi MCCLXVI.]. — *Lundis*, VI. id. Junii, Clementis papæ anno II.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 510. p. 430.

15. Julii. [1139.] Literæ Thuconis, Arusiensis episcopi, quibus cantoriam ecclesiæ Arusiensis instituit. — *Arus*, idus Julii.

Langebek Scriptt. VI. 409—10. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. X. 567—68. 404—405.

1. Augusti. [1140.] Literæ, quibus GUIDO, apostolicæ sedis legatus, omnibus, ad ecclesiam sanctæ Claræ Roskildis ædificandam auxilium præbentibus, omnibusque dictam ecclesiam cum devotione et reverentia visitantibus, LX dies de injuncta ipsis poenitentia relaxat. — *Roskildis*, calend. Augusti.

Suhm Hist. af Danmk. X. 986—87.

17. Augusti. [1141.] GUIDONIS, s. Laurentii in Lucina presbyteri cardinalis, literæ, quibus declarat, abbatem et conventum de Loco Dei ad solvendum sive contribuendum pro expensis seu procurationibus ipsius cum aliis personis ecclesiasticis non teneri. — *Ripis*, XVI. calend. Septembris, pontificatus domini Clementis papæ quarti anno secundo.

Langebek Scriptt. VIII. 200.

23. Augusti. [1142.] GUIDONIS, sacrosancti Laurentii in Lucina presbyteri cardinalis, apostolicæ sedis legati, literæ, quibus majori præposito ecclesiæ Slesvicensis mandat, ut abbatem et conventum monasterii Loci Dei in possessione ecclesiæ Bredwath indebite molestari non permittat. — *Ripis*, X. calend. Septembris, pontificatus domini Clementis papæ quarti anno secundo.

Langebek Scriptt. VIII. 116.

23. Augusti. [1143.] GUIDONIS, sacrosancti Laurentii in Lucina presbyteri cardinalis, ad abbatem et conventum monasterii Loci Dei literæ, quibus iis donationem seu collationem bonorum in Suanstorp et juris præsentandi ad ecclesiam de Bredewath, per Abelem regem factam, auctoritate qua fungitur confirmat. — *Ripis*, X. calend. Septembris, pontificatus domini Clementis papæ quarti anno secundo.

Langebek Scriptt. VIII. 117. 127—28. 128—29.

25. Augusti. [1144.] GUIDONIS, tit. s. Laurentii in Lucina presbyteri cardinalis et apostolicæ sedis legati literæ, quibus relaxat centum dies de poenitentia ipsis imposita, qui in ecclesia

Ripensi reparanda manus porrexerint adjutrices. — *Rippis*, VIII. calend. Septembr. pontif. 1266.
Clementis IV. anno secundo. 25. Augusti.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 84. Pontoppidan Annal. eccles. Dan. I. 725.

[1145.] ERICI regis literæ, quibus indicat, se coram judicio Guidonis tit. S. Laurentii in Lucina presbyteri cardinalis adesse noluisse in lite inter ipsum exorta et archiepiscopum Lundensem, episcopum Roskildensem et Otthoniensem; sese vero ad ipsum pontificem Romanum esse provocaturum. — *Ripis*, calend. Septembr. VI. 27. Augusti.

Langebek Scriptt. V. 607—609. Interpr. Dan. ap. Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 270. Interpr. German. ap. Pontoppidan, Annal. eccles. Dan. I. 721—23.

[1146.] Literæ ESGERI episcopi Ripensis, quibus testatur, Nicolaum filium Asceri Ingretssen abbati et conventui Loci Dei bona quædam in Bilstedterp et Burlundmarck, molendinum in Arndrup ac duo otting terræ in Arndrop marck vendidisse et scotavisse. — *Ripis*, proximo sabbato ante nativitatem beatæ Mariæ virginis. 4. Septbr.

Langebek Scriptt. VIII. 148.

[1147.] Literæ, quibus JOHANNES et PETRUS, filii Aceri Ingretssen, testantur — ut dicunt — "nos consensum et bonam voluntatem nostram cum consilio cognatorum nostrorum adhibuisse venditioni et scotationi, quæ est inter dominum abbatem et conventum Loci Dei .... et fratris nostri Nicholai (sic), de omnibus patrimonialibus (bonis) suis in Bilstedterp, et molendino in Arndrop et duobus octonis integris in Arndrop marck .... a dictis claustralibus, sine contradictione vel molestia cujuscunque personæ, jure perpetuo possidendis". — *Ripis*, in nativitate gloriosæ virginis. 8. Septbr.

Langebek Scriptt. VIII. 149.

[1148.] GUIDONIS cardinalis, apostolicæ sedis legati, literæ ad parochianos ecclesiæ de Bredeuath, quibus prohibet, ne abbatem et conventum monasterii Loci Dei in pacifica dictæ ecclesiæ possessione molestent. — *Apud Lubeck*, IIII. nonas Novembris, pontificatus domini Clementis papæ quarti anno secundo. 2. Novbr.

Langebek Scriptt. VIII. 125.

[1149.] Literæ GUIDONIS, apost. sedis legati, ad fratres prædicatores in Dania de sententia interdicti, in omnes terras regis Daciæ per ipsum legatum lata, diligenter observanda. — *Lubeke*, IIII. id. Novembr. 10. Novbr.

Suhm Hist. af Danmk. X. 987.

[1150.] Libellus, in quo ABBAS ET CONVENTUS DE CARA INSULA injurias, monasterio per episcopum Arusiensem illatas recensent. — Sine anno et die. ante 30. Novbr.

Langebek Scriptt. V. 292—94.

[1151.] Literæ GUIDONIS, s. Laurentii in Lucina presbyteri cardinalis, apost. sedis legati, ad electum Slesvicensem, ut abbati conventuique Caræ Insulæ contra persecutores ipsius defensionis præsidio assistat. — *Magdeborgh*, II. calend. Decembr. 30. Novbr.

Langebek Scriptt. V. 295.

[1152.] N(ICOLAI) Wibergensis episcopi, regis Daciæ cancellarii, vidimatio bullæ Clementis papæ IV[ti], datæ V. id. Octobr. 1265, de centum dierum indulgentiis, iis concessis, qui ecclesias ordinis Prædicatorum certis diebus festis frequentaverint. — *Wibergis.*

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1710. p. 649—50.

[1153.] Acta capituli generalis ordinis Prædicatorum: § 15. "Absolvimus priores provinciales provinciæ Provinciæ, Teutoniæ, DACIÆ". — *Apud Trevirim.*

Martene et Durand Thesaur. nov. Anecdot. Tom. IV. 1743.

1267. **1267.**

3. Februar. [1154.] Literæ, quibus BONDO episcopus Slesvicensis priori Prædicatorum in Arus mandat, ut episcopum Arusiensem pro tribunali ipsius Bondonis in Flensburg citet. — Die Blasii martyris.

Langebek Scriptt. V. 295—96.

Februario? [1155.] Literæ ABBATUM CISTERCIENSIS ORDINIS IN DACIA ad regem Ericum, de injuriis, monasterio Caræ Insulæ hujusque abbati Thuroni per episcopum Arusiensem T(uchonem) illatis. — Sine anno.

Langebek Scriptt. V. 296.

22. Februar. [1156.] Literæ, quibus ERICUS dux Juciæ claustrum Caræ Insulæ sub protectione sua speciali suscipit. — Calend. Martii VIII.

Langebek Scriptt. V. 297.

1. Aprilis. [1157.] Instrumentum "super separatione et divisione illustrium principum ALBERTI et JOHANNIS, ducum in Brunswic", ubi hæc verba occurrunt: "Similiter et bona eorum in DACIA et omnem actionem, quæ ipsos de DACIA contingere potest, habebunt etiam indivisam". — *Brunswic,* quinta feria ante Judica.

Scheid. Origin. Guelf. IV. Præf. p. 13. seqq.

27. Aprilis. [1158.] ERICI Danorum Slavorumque regis literæ, quibus civibus Lubecensibus — si qui eorum casu infortuito naufragium intra terminos regni Daniæ patiantur, et bona eorum, quæ Wreck vulgariter dicuntur, ad litora casu quocunque deveniant — omnia bona prædicta libera habere et de iis pro voluntate disponere permittitur. — *Ripis,* V. calend. Maji.

Dreyer specim. de naufr. p. XXXXV—VI. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. X. 600.

28. Aprilis. [1159.] CLEMENTIS (IVti) papæ bulla, qua constitutionem Guidonis cardinalis de jure naufragii (vid. supra no. 1128.) confirmat, et jurisdictionem in his causis episcopo Raceburgensi commendat. — *Viterbii,* IV. calend. Maji, pontif. anno III.

Dreyer specim. de naufr. p. XXXI—XXXII. Langebek Scriptt. VIII. 430—31.

8. Maji. [1160.] CLEMENTIS (IVti) papæ ad Guidonem, tit. s. Laurentii in Lucina presbyterum cardinalem et sedis apostolicæ legatum literæ, quibus a legatione Danica eum revocat, exiguum negotii successum ferocitati gentis tribuens. — *Viterbii,* VIII. id. Maji, pont. anno III.

Martene et Durand Thes. nov. anecd. Tom. II. 464. Staphorst Hist. eccles. Hamburg. I. Theil, II. Bd. p. 50—51.

7. Junii. [1161.] Literæ THUCONIS, Arusiensis episcopi, quibus indicat, Andream, fratrem quondam domini Johannis Malend, X marcas auri et duas marcas argenti in terra in Aggistorpmarc in parochia Bitreth cum fundo et domibus et mobilibus universis, quos habuit in Aghistorp, Petro archidiacono et capitulo Arusiensis ecclesiæ scotasse. — *Arus,* idus Junii sept.

Langebek Scriptt. VI. 410.

7. Junii. [1162.] ERICI Danorum regis privilegium, civibus Wismariensibus datum, ut si naufragium in Dania patiantur, quæ de bonis suis liberare potuerint, libere habeant, et præterea in nundinis Scanorensibus eadem jura atque Lubecenses obtineant. — *Niköping,* id. Junii septimo.

Suhm Hist. af Danmk. X. 292—93. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 860. p. 713—14.

3. Augusti. [1163.] Acta judicialia BONDONIS, episcopi Slesvicensis, circa litem inter Tuconem episcopum Arusiensem et Thuronem abbatem totumque conventum monasterii de Cara Insula. — *Sleswik,* in ecclesia b. Petri, III. non. Augusti.

Langebek Scriptt. V. 297—300.

[1164.] Bundonis episcopi Slesvicensis literæ testimoniales, "Tithusum Warfield" præposito ecclesiæ cathedralis Slesvicensis bona sua in Siseby et Ingersby scotasse. — In crastino assumptionis b. Mariæ virginis. 1267. 16. Augusti.

Epit. ap. Westphal. Monum. ined. IV. 3182. no. 8. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. X. 603.

[1165.] Literæ Guidonis, s. Laurentii in Lucina presbyteri cardinalis, apost. sedis legati, ad B(ondonem) episcopum Sleswicensem, confirmationem continentes sententiæ, per episcopum contra Tukonem episcopum Arusiensem latæ. — *Lybekæ*, IIII. non. Septembr. pontif. Clementis IV. anno III. 5. Septbr.

Langebek Scriptt. V. 300.

[1166.] Guidonis tit. s. Laurentii in Lucina presbyteri cardinalis, apostolicæ sedis legati literæ, quibus episcopo Lubecensi et ejus officialibus et vicariis mandat, ut per universas parochias dioecesis suæ et civitatis (Lubecensis) singulis diebus dominicis et festivis regem et reginam Daciæ ac fautores eorum (nominatim enumeratos), "candelis exstinctis et campanis pulsantibus, excommunicatos denunciari publice" faciant. — *Lubekæ*, IIII. idus Septembris, pontificatus domini Clementis papæ IIII. anno tertio. 10. Septbr.

Langebek Scriptt. VIII. 606—607. Dan. interpr. ap. Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 272—73. Cfr. Pontoppidan Annal. eccles. Dan. I. 726—27.

[1167.] Guidonis tit. s. Laurentii in Lucina presbyteri cardinalis et sedis apostolicæ legati sententia lata de restitutione bonorum, quæ Ericus rex Daniæ et Margaretha regina, mater ejus, archiepiscopo Lundensi et episcopo Roskildensi abstulerant, et præterea Sacero præposito Lundensi, Nicholao Gothonis, canonico Roskildensi, et magistro Ro, canonico Ripensi, et Davidi, presbytero rectori ecclesiæ de Ruthe, Roskildensis dioecesis; quæ bona nisi rex et regina infra terminum definitum restituant, excommunicantur. — *In civitate Lubicensi*, mensis Septembris die decima, indictione undecima, pontificat. Clementis IV. papæ anno tertio. 10. Septbr.

Suhm Hist. af Danmk. X. 989—92. Liljegren Diplom. Svecan. I. no. 859. p. 710—713.

[1168.] Literæ, quibus Johannes filius Asceri, miles, notum facit, quod, tamquam tutor fratris sui Nicolai, gravi infirmitate depressi, monachis de Loco Dei bona quædam in Bilstedterp, Arndropmark, Alsle marck et Burlund marck, vendiderit et scotaverit. — *Ripis*, III. feria proxima post festum beator. Dyonisii et sociorum ejus. 11. Octobr.

Langebek Scriptt. VIII. 150—51.

[1169.] Clementis (IV[ti]) papæ ad Guidonem tit. s. Laurentii in Lucina presbyterum cardinalem et legatum sedis apostolicæ literæ, jubentes, ut citius ad sedem apostolicam revertatur, et ita honori suo consulat, cum honestius sit, legatum generalem, ad partes Alemanniæ destinatum propter Corradinum, ei succedere, quam ut ei venienti cedat. — *Viterbii*, VII. calend. Novembr. pontif. anno III. 26. Octobr.

Martene et Durand Thes. nov. Anecdot. Tom. II. col. 535.

1268.

1268.

[1170.] Erici regis literæ protectoriæ, datæ religiosis de Esrom, quibus etiam omnes libertates, personas et bona eorum attingentes, quas ipse et progenitores ejus iis concesserunt, confirmat. — *Thornburgh*, in cena domini. 5. Aprilis.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. XLIX.

[1171.] Literæ E(rici) regis, quibus villanis de Stege sylvas et pascua circumjacentia regia in usum pecorum ipsorum concedit. — *Nestved*, XIV. Maji. 14. Maji.

Suhm Hist. af Danmk. X. 993. Paludan Möens Beskr. II. p. 285.

1268. [1172.] CONRADI DE MANDERN, præceptoris domus Theutonicæ per Lyvoniam,
30. Maji. testimonium, quod Lubecenses et universi mercatores sub certis conditionibus se obstrinxerint, "ut inimicis fidei, videlicet Ruthenis de Nogardia, hoc anno sua mercimonia non deferant", mediante prædicto Conrado et "NUNTIIS ILLUSTRIS REGIS DACIÆ domino Frederico episcopo Cariliensi ac postulato Darbetensi", nec non consensu dominorum terræ Lyvoniæ. — *Lubeke*, feria IIII. dierum sacrorum Pentecosten.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenberg. II. no. XXXI. p. 94—95.

7. Junii. [1173.] ERICUS rex omnes colonos, villicos et inquilinos, nec non omnia bona monasterii Esromensis ab expeditionis gravamine, impetitione exactoria, innæ et stuth, et ceteris exactionibus regalibus, nec non ab urbium vel castrorum munitione, ædificatione et reparatione liberat, "nisi forsan quando communitas terræ requiratur". — *Sigerslöff*, idus Junii VII.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. LI.

7. Junii. [1174.] Literæ, quibus ERICUS rex omnia bona canonicorum de Eppleholt ab expeditionis gravamine, impetitione exactoria omnique onere regio, libera dimittit. — *Sighers-löff*, VII. id. Junii.

Langebek Scriptt. VI. 163.

14. Junii. [1175.] Privilegia per ERICUM regem sanctimonialibus de claustro s. Mariæ Roskildis concessa. — *Roskildis*, calend. Julii XVIII.

Suhm Hist. af Danmk. X. 993—94.

15. Junii. [1176.] Statuta civitatis Roskildensis, ab ERICO rege confirmata (cum additamentis recentioris ætatis). — Mense Junio, indictione XI., XVII. calend. Julii, anno regni XI. (IX.). (Lat. cum interpret. Dan. vetusta.).

Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. danske Love V. 172—187. Interpretatio Danica edita est in: Danske Magazin V. 333—342.

29. Junii. [1177.] Literæ, quibus PETRUS ESBERNI FILIUS ecclesiæ Ebbleholt omnia sua bona in Hærlöffue, versus "Haffn." sita, confert. — *Ebbleholt*, die app. Petri et Pauli.

Langebek Scriptt. VI. 163.

5. Julii. [1178.] ERICI Danorum Slavorumque regis privilegia, Lubecensibus data: a) Ut tempore nundinarum apud Falsterbode "plenam jurisdictionem super debitis et rixis, quæ dicuntur Scheltword, inter ipsos personaliter vergentibus", obtineant. b) Ut quacunque die ad littus cum navibus et mercibus applicaverint, liceat naves exonerare et merces in terram deferre. — *In concilio apud Slaglos*, non. Julii III.

Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol. XIII. P. Spec. IX. IV. Contin. 1. Th. p. 1334 (cum die 23. Julii). Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1711. p. 650.

21. Octobr. [1179.] CECILIÆ, relictæ N(icolai) quondam stabularii, notificatio, quod multo plura bona hæredibus suis reliquisset quam monasterio S. Claræ Roskildensi dono scotasset. [Scotaverat enim bona sua in Hellelævæ macklæ cum attinentiis, sed reliqua erant: in Seylandia Gunnildæryth cum attinentiis, Ekithorp cum attinentiis, in Scania Okslef cum castro et attinentiis, Gotærslef cum molendino et attinentiis]. — *Roschildis*, XII. calend. Novembr.

Suhm Hist. af Danmk. X. 994. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 861. p. 714—15.

18. Novbr. [1180.] Testamentum GROÆ, relictæ domini Esberni Wagnsun. — *Roschildis*, XIV. calend. Decembr.

Suhm Hist. af Danmk. X. 995—97.

20. Novbr. [1181.] ERICI ducis Jutiæ literæ, quibus BUNDONI episcopo Slesvicensi bona sua in Sundergosherd, quæ dicuntur Andel, "ad cautionem" scotat, donec villæ Brokeslot, Broders-

buie et Huxmark in Swantzen, antea Nicolao episcopo scotatæ, sed Gerhardo comiti Holsatiæ obligatæ, libero usui ipsi cedant. — *Apud Sleswig*, duodecimo calend. Decembr. 1268. 20. Novbr.

Cypræi Annall. episc. Slesv. p. 284—85. Westphalen Monum. ined. III. 291. IV. 3115. Pontoppidan Annal. eccl. Dan. I. 731. Noodt Beyträge II. p. 14—17.

[1182.] Erici regis literæ, quibus omnes villicos et colonos, ad mensam communem canonicorum et fabricam ecclesiæ Arusiensis pertinentes, ab omni jure regio liberat. — Calend. Decembr. VI. 26. Novbr.

Langebek Scriptt. VI. 401—2.

1269. 1269.

[1183.] Erici Danorum regis diploma, quo privilegia et possessiones, quas monasterium Viteschola tenuit, confirmat, monasteriumque sub protectione sua suscipit. — *Alæburgh*, die purificationis Mariæ. 2. Febr.

Dän. Biblioth. VI. 149—50.

[1184.] Mechtildis, quondam reginæ Daciæ, collatio areæ juxta coenobium sancti Pauli in civitate Slesvicensi sitæ et ædificiorum ibi exstruendorum ad usum fratrum Minorum in Slesvic. — *In Kyl*, V. idus Februarii. 9. Febr.

Noodt Beyträge I. 1. Cfr. Westphal. Monum. ined. IV. 3182. no. 10.

[1185.] Erici Danorum Slavorumque regis et ducis Esthoniæ, ac Margaretæ reginæ matris ejus ad pontificem Romanum literæ, quibus significant, se magistro Nicolao cancellario regis, et Petro Arusiensi archidiacono, nuntiis ad sedem apostolicam missis, de causa regis contra Jacobum archiepiscopum Lundensem, Petrum Roskildensem episcopum, Sacerum præpositum Lundensem, mag. Ro canonicum Ripensem et David, rectorem ecclesiæ de Ruthe, Roschildensis dioeceseos, plenam potestatem dedisse ad paciscendum, componendum et compromittendum, quoad hanc causam pertineret, prout viderent expedire. — *Nyburgh*, IV. non. Aprilis. 2. Aprilis.

Raynald. contin. Baron. ad ann. 1269. IX. Tom. III. p. 258.

[1186.] Esgeri episcopi Ripensis literæ supplices ad sacrosanctæ Romanæ ecclesiæ summum pontificem, quem rogat, ut literas Guidonis cardinalis, supra sub no. 1143. allatas, confirmare velit. — II. idus Aprilis. 12. Aprilis.

Langebek Scriptt. VIII. 128—29.

[1187.] Jus municipale Ripense, ab Erico rege, Christophori regis filio, confirmatum. — *In concilio apud Nyborgh celebrato*, sexto calend. Julii. 26. Junii.

Ancher Lovhistorie II. access. jur. munipal. p. 255—267. Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. danske Love V. 216 seqq.

[1188.] Literæ Johannis Acerssen, quibus notum facit, quod monachis de Loco Dei duo Ottinge integra in Arndrop marck vendiderit et scotaverit. — In festo apostolorum Petri et Pauli. 29. Junii.

Langebek Scriptt. VIII. 148.

[1189.] Literæ Erici Danorum regis, quibus abbatem et conventum Loci Dei sub speciali sua protectione recipit, iisque varia privilegia confert. — *In concilio apud Nyborgh*, die commemorationis S. Pauli. 30. Junii.

Langebek Scriptt. VII. 326. VIII. 177, quo ultimo tamen loco literæ annum habent MCCLXXIX. pro MCCLXIX. (vid. Suhm Hist. af Danmk. X. 997). Ceterum Suhmius ex hoc uno eodemque diplomate tria facit, quæ ad ann. 1268. 1269. et 1279. refert (Hist. af Danmk. X. 615. 626. 785.).

1269. [1190.] Hertug ERIK af Jyllands Stadfæstelse af Faburgh Borgeres Privilegier. —
11. Julii. 11. dagh Julii. (Nyere Oversættelse.).

Suhm Hist. af Danmk. X. 997—98.

21. Octobr. [1191.] ERLANDI archidiaconi Lundensis testamentum, quo plurima bona ad ædificationem altaris unius in ecclesia S. Laurentii, et ad plurium piorum locorum usus donat. — *Lundis*, XII. calend. Novembr.

Suhm Hist. af Danmk. X. 998—1000. Liljegren Dipl. Svecan. I. no. 540. p. 449—51.

1270.

1270.

2. Junii. [1192.] Literæ CAPITULI MONACHORUM S. BENEDICTI DE NESTVEDT, circa fundationem conventus Nestwediensis fratrum Minorum. — *Nestwit*, IIII. non. Junii.

Langebek Scriptt. V. 515.

19. Julii. [1193.] ERICI regis confirmatio libertatum, villanis de Hærighstath concessarum. — *Nyburgh*, calend. Aug. XIV.

Suhm Hist. af Danmk. X. 1000.

22. Septbr. [1194.] MARGARETÆ Danorum reginæ diploma, quo "ad petitionem .... Hermanni Krudener proconsulis in Lübeck .... et amici et patrui dñi Woldemari de Rostock .... monasterium quoddam sanctimonialium ... in honorem Dei patris omnipotentis et gloriosæ virginis Mariæ, ac in laudem ligni pretiosi sanctæ crucis" in civitate Rostock situat et fundat, præsertim in memoriam, quod a ligno crucis a maris periculo liberata fuerit, cum in Daniam navigare ter frustra esset conata. — *Rostock*, X. calend. Octobr.

Schröder Papist. Meklenb. I. 722—23. Westphalen Monum. ined. IV. 942—43. Rostock. wöchentl. Nachrichten, 1752. p. 117—19.

[1195.] Kong ERIK af Danmarks Privilegier for Borgerne af Lybek, Wismar, Rostock, Stralsund, Greifswalde, Stettin, og alle andre vendiske Stæder, hvilke han lover fuld Toldfrihed og sin Kongelige Beskyttelse, forsaavidt de besöge Aarsmarkedet Hwtangher i Sjælland, som skulde afholdes to Uger för og to Uger efter S. Hansdag. — *Saxekoping*. (Plattydsk).

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenberg. II. no. XXXIII^{b}. p. 101—102.

1271.

1271.

6. Aprilis. [1196.] ERICI regis libertas, data civibus Ripensibus, "deferendi in Flandriam vel alibi extra regnum, ubi magis hoc eis expedit, lardum, annonam, equos et alias res venales, quas gratia mercandi emerint". — *Alæburg*, in secunda feria Pasche.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 688. Dan. interpr. ap. Galthen, Beskr. over Ribe, p. 161—62.

6—11. Apr. [1197.] ERICI regis privilegium, civibus Ripensibus datum, "ut, ubicunque intra regni terminos negociationis causa cum suis mercimoniis devenerint, ab omni solutione thelonei et Torffue-gield liberi esse debeant et exempti". — *Alæburg*, in hebdomade Paschæ.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 688. Dan. interpr. ap. Galthen, Beskr. over Ribe p. 162.

1. Junii. [1198.] Kong ERIK GLIPPINGS Stadsret for Nyborg. — Udi den sjette Maaned, calend. Junii (i Kongens 12te Regjeringsaar).

Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. danske Love V. 485—500; jfr. Indledning S. L. hvoraf sees, at det ene af de to for Udgaven benyttede Haandskrifter har Aarstallet 1272. Men dette passer ikke til Kongens 12te Regjeringsaar, hvilket begge Haandskrifter have.

[1199.] Erici regis literæ, quibus significat, Stigotum, archidiaconum Roskildensem et præpositum Randrusiensem, in præsentia ipsius regis constitutum, duas curias cum omnibus attinentibus mensæ canonicorum Arusiensium in manus Petri archidiaconi Arusiensis scotasse et dedisse, ea tamen conditione, ut per ipsos canonicos in anniversario ipsius Stigoti missa animarum solenniter celebraretur. — *Amak*, decimo calend. Augusti. 1271. 23. Julii.

Langebek Scriptt. VI. 397.

[1200.] Jacobus filius Nicolai, comitis Hallandiæ, donationem bonorum in Skallæruth monasterio Esromensi per domicellum Nicolaum piæ memoriæ, fratrem ejus, factam, ratam habet et confirmat. — *Haffnis*, quarto nonas Augusti. 2. Augusti.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CVI[b].

[1201.] Erici regis literæ, quibus monasterio Esromensi molendinum Sotæ commutando concedit, pro bonis monasterii in Witherlöslitlæ. — *Siöburgh*, cal. Novbr. quarto. 29. Octbr.

Suhm Hist. af Danmk. X. 1001—1003. Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esr. fol. LXXIX[b].

[1202.] Acta capituli generalis ordinis Prædicatorum: § 13. "Concedimus Provinciæ unam domum, provinciæ Teutoniæ unam, Ungariæ unam, *Daciæ* unam, et ponantur ubi prioribus provincialibus et definitoribus capitulorum provincialium visum fuerit expedire, dummodo ponantur sine præjudicio aliarum provinciarum". — *Apud Montem-Pessulanum.*

Martene et Durand Thesaur. nov. Anecdot. Tom. IV. 1760. cfr. an. 1283. § 13. ibid. p. 1811.

1272. 1272.

[1203.] Erici Danorum Slavorumque regis obligatio ad tres cives Lubicenses pro duobus millibus marcarum argenti puri, mutuo acceptis, intra certum terminum solvendis; pro solutione vero triginta milites vades se præstiterant. [Transscriptum capituli Lubecensis et conventus Prædicatorum civitatis ejusdem, quod iterum transscriptum est a Johanne episcopo Lubecensi et consulibus ejusdem civitatis]. — *Nyborch*, mense Majo. Majo.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenberg. II. no. XXXV. p. 104—105.

[1204.] Vadimonium triginta militum Danorum (Nicolai præfecti Lundensis, Nicolai Hak, quondam marschalci, Johannis Kalf, quondam marschalci, Uffonis dapiferi etc.) de solutione duorum millium marcarum argenti puri, quas rex Daniæ Ericus a tribus civibus Lubecensibus mutuaverat, quæ si certo termino non solutæ essent, promittunt, se ultro Rostocki vel Vismariæ in custodiam ituros esse. [Transscriptum Johannis episcopi Lubecensis et consulum ejusdem civitatis, ex transscripto capituli Lubecensis et conventus Prædicatorum ibidem]. — *Nyborch*, die s. crucis. 3. Maji.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenberg. II. no. XXXV. p. 105.

[1205.] Esgeri episcopi Ripensis transsumtum literarum Abelis regis, dat. an. MCCLII. nonas Aprilis (vid. supra no. 922.). — XIII. calend. Junii. 20. Maji.

Langebek Scriptt. VIII. 126.

[1206.] Margarethæ, dei gratia Danorum Sclavorumque reginæ, literæ, quibus monasterio sanctimonialium in civitate Rostock, ab ipsa fundato, villam Smerdele, sub dominio Waldemari de Rostock sitam, confert. — *Nykopingen*, (sine die). 2. Junii.

Westphalen Monum. ined. IV. 942—44. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. X. 671.

[1207.] Literæ, quibus Ericus (leg. Esgerus) episcopus Ripensis notum facit, quod "Erycchy Eschelssen scotavit claustro Lögum prata, videlicet sex *Astath* in Hesteholm possidenda". — *Lugum*, in crastino sanctæ trinitatis. 20. Junii.

Langebek Scriptt. VIII. 218.

1272. 3. Julii. [1208.] ERICI regis Daniæ privilegium, quo Sleswicenses a solutione "*Arnægiald*" liberi declarantur. — *Sleswik,* in crastino beatæ Virginis.

Noodt Beyträge I. p. 167.

10. Julii. [1209.] Literæ Esgeri Ripensis episcopi, quibus testatur, se, cum ipsi "rex Daciæ Abel claustrum et conventum de Loco Dei ...... ad ecclesiam Breduath præsentavit", eandem ecclesiam conventui prædicto canonice contulisse, præsentationemque et a Christophoro rege esse approbatam et a Guidone cardinale, apostolicæ sedis in Daciam delegato, confirmatam. — *Apud Locum Dei,* in die sanctorum septem fratrum.

Langebek Scriptt. VIII. 123. in transscripto Bondonis episcopi Slesvicensis de anno 1277. Aliud harum literarum transscriptum invenitur ibid. p. 118—19, in quo tamen verba de confirmatione Guidonis, vitio fortasse exscriptoris, sunt omissa.

10. Julii. [1210.] Literæ, quibus ESGERUS episcopus Ripensis "vicario, qui nunc est institutus in ecclesia de Bredeuath, et omnibus aliis vicariis in posterum ibidem instituendis" mandat, "ut a nullo locent ecclesiam Breduath, nisi ab abbate et conventu Loci Dei, nec ulli reditus ex ipsa provenientes, nisi monachis de Loco Dei, committant". — Datum anno domini MCCCLXXII. (leg. MCCLXXII.) in die septem fratrum, apud *Locum Dei.*

Langebek Scriptt. VIII. 126.

11. Julii. [1211.] ESGERI episcopi Ripensis literæ, quibus testatur, "Frellanum *(Frellavum?)* Tomissen domino Johanni abbati et conventui Loci Dei ... omnes terras suas patrimoniales, tam emptitias quam alio justo modo ab hæredibus in Burger Marck acquisitas, excepto fundo, in quo nunc residet, libere resignasse jure perpetuo possidendas pro injuriis, quas fratribus loci memorati dinoscitur intulisse". — *Löghum,* in die S. Ketilli.

Langebek Scriptt. VIII. 98.

13. Julii. [1212.] Literæ, quibus GWNDHE PÆTHERSON notum omnibus facit, se canonicis de Ebbleholt bona sua in Awordhe sita assignavisse. — Die b. Margaretæ virginis.

Langebek Scriptt. VI. 164.

18. Octobr. [1213.] GREGORII (X^mi^) papæ literæ ad abbatem et conventum monasterii Loci Dei, quibus jus patronatus ecclesiæ Bredwath, quod iis Abel rex contulerat, confirmat. — *Apud urbem veterem,* XV. calend. Novembris, pontificat. anno primo.

Langebek Scriptt. VIII. 117—18. 121. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. X. 661.

18. Octobr. [1214.] GREGORII (X^mi^) papæ literæ, quibus præposito ecclesiæ Slesvicensis mandat, "ut abbati et conventui monasterii Loci Dei" contra raptorum, prædonum et invasorum audaciam efficaci præsidio defensionis assistens, non permittat ipsos in personis vel bonis eorum a talibus molestari". — *Apud urbem veterem,* XV. cal. Novembr., pontif. anno I.

Langebek Scriptt. VIII. 121—22.

18. Octobr. [1215.] GREGORII (X^mi^) papæ literæ, quibus præposito Slesvicensis ecclesiæ mandat, ut abbatem et conventum monasterii Loci Dei "favoris oportuni præsidiis prosequens, non permittat, eos contra indulta privilegiorum apostolicæ sedis ab aliquibus indebite molestari, molestatores per censuram ecclesiasticam appellatione postposita compescendo". — *Apud urbem veterem,* XV. calend. Novembris, pontif. anno I.

Langebek Scriptt. VIII. 122.

[1216.] P(ETRI) divina miseratione episcopi Othoniensis transscriptum privilegii Gregorii IX^ni^ papæ (dat. Lateran. X. cal. Febr. pontif. anno VII.) ordini Cisterciensi indulti. — *Cistercii,* tempore capituli generalis.

Langebek Scriptt. VIII. 214—15.

[1217.] Literæ, quibus UNIVERSITAS (ABBATUM) DACIÆ, (CISTERCIENSIS ORDINIS), Ericum regem rogat, ut abbatem et conventum de Löghum non patiatur ab aliquo super possessione juris patronatus ecclesiæ Breuadt molestari. — Sine anno. 1272.

Langebek Scriptt. VIII. 237.

[1218.] Acta capituli generalis ordinis Prædicatorum: § 14. "Absolvimus priores provinciales Theutoniæ, Ungariæ, DACIÆ, Græciæ, Priores eventuales, Romanum, Baysilitanum, Brundusinum etc. et quod immediate non possint resumi ad eadem officia vel conventu". — *Florentiæ.*

Martene et Durand. Thes. nov. Anecd. Tom. IV. 1767.

1273 vel ante. 1273 vel ante.

[1219.] ESGERI episcopi Ripensis literæ omnibus Hwittanger inhabitantibus missæ, quibus prohibet, ne quis bondonum villicos et colonos canonicorum Ripensium, per privilegia regis et ducis ab omni jure regio et servitute exemtos, contra dictam libertatem impediat aut molestet. — Sine anno.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 180. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. X. 687.

1273. 1273.

[1220.] Literæ CAPITULI ARUSIENSIS, quibus declarat, se unanimi consensu dominum P(etrum) archidiaconum ecclesiæ Arusiensis in episcopum elegisse atque postulasse. — *Arus*, XX. calend. Febr. 13. Januar. v. 20. Febr.?

Langebek Scriptt. VI. 414—15.

[1221.] ERICI Danorum Slavorumque regis et ducis Esthoniæ literæ, ubi compositioni, a Jacobo archiepiscopo Lundensi propositæ, consentit. — *Nyköbing,* die Matthiæ apostoli. 24. Febr.

Epit. ap. Baynald. Contin. Baron. ad ann. 1269. X. Tom. III. p. 259.

[1222.] Literæ, quibus GRUMMO præpositus Slesvicensis, "datus a sede apostolica conservator privilegiorum abbatis et conventus Loci Dei", prohibet, "ne quis ausu temerario abbatem et monachos" prædicti monasterii "in aliquibus, super quibus a sede apostolica privilegiati sunt....., molestare præsumat, neque in jure patronatus ecclesiæ Bredewath, neque super collatione ejusdem ecclesiæ a dioecesano facta et postmodum a domino archiepiscopo confirmata". — In profesto apostolorum Philippi et Jacobi. 30. Aprilis.

Langebek Scriptt. VIII. 120—23.

[1223.] ERICUS rex monachis de Esrom concedit libertatem, "ut villicos et colonos suos atque inquilinos, nec non terras et possessiones noviter et antiquitus, acquisitas, a gravamine exactionis, impetitione exactoria, innæ et stuth ac ceteris servitiis et oneribus juri regio attinentibus liberas habeant et exemptas, adjicientes eisdem monachis hanc gratiam specialem, quod villici sui et coloni prædicti tam pro excessibus XL marcarum quam inferiorum jurium nostrorum nulli respondere debeant nisi sibi". — *Sioburgh*, in vigilia b. Johannis baptistæ. 23. Junii.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. LI[b].

[1224.] Literæ ERICI regis, quibus canonicis Ripensibus omnes et singulas libertates, eisdem a patre ejus Christophoro et aliis Daciæ regibus indultas, confirmat. — *Ripis*, in die beator. Cosmæ et Damiani martyrum. 27. Septbr.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 181. Langebek Scriptt. VII. 330.

1274.

1274.

6. Maji. [1225.] C(ECILIA) filia Petri Ebbisun cum consensu mariti sui Absalonis (Andreæ filii) bona sua in villa Collæruth sita monasterio Esromensi offert. — *Langsiöhus*, die b. Johannis apost. et evang. ante portam Latinam.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. XCIXb.

10 Maji. [1226.] PETRI Roschildensis episcopi literæ, ubi confitetur, omnes inimicitias et lites, quæ sibi cum rege Erico et matre ejus fuissent, sedatas esse et sopitas et fideliter terminatas. — *Rustandis (Roskildis?)*, d. ascensionis domini.

Raynald. Contin. Baron. ad ann. 1269. XI. Tom. III. p. 259.

29. Maji. [1227.] Concilii Lugdunensis decretum, ut, nisi abbas et conventus monasterii Vitæ Scholæ ex una, et præpositus capituli ecclesiæ Stæ Mariæ Vibergensis ex altera parte infra proximum festum b. Martini hyëmale litem de quadam capella in insula Lesö exortam amica compositione finire possint, ipsis liceat coram episcopo Burglanensi hanc causam agere. — *Lugduni*, indictione secunda, IV. cal. Junii, pontif. domini Gregorii papæ decimi anno tertio.

Pontoppidan Annal. eccl. Dan. I. p. 735.

23. Julii. [1228.] GREGORII (IXmi) papæ bulla, dat. *Lugduni*, X. calend. Augusti, pontif. anno tertio.

Vid. supra no. 731. (Cfr. Suhm Hist. af Danmk. X. 705.).

16. Augusti. [1229.] NICHOLAI THORKILLI canonici Lundensis testamentum, quo bona sua in Aby et Saxtorp ecclesiæ Lundensi in usum altarium et canonicorum etc. donat. (Non integrum, sed ultima pars, excepta diei adscriptione, vetustate deleta). — *Lugduni*, in crastino assumtionis Mariæ.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 578. p. 477—78.

16-21. Aug. [1230.] Literæ (ERICI) regis, per quas civibus in Nachskof leges, quæ Næstvedt et aliis villis forensibus in Sælandia competunt, conceduntur. — *Nackschoff*, infra octavam assumpt. b. virginis.

Suhm Hist. af Danmk. X. 1005.

17. Augusti. [1231.] GREGORII (Xmi) papæ bulla ad Fulconem, electum Upsalensem, ut in archiepiscopum Upsalensem electus sit, postquam SACERUS, præpositus Lundensis ecclesiæ, archiepiscopatum prædictum suscipere recusavit. — *Lugduni*, XVI. calend. Septembr. pontif. anno tertio.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 579. p. 479.

18. Augusti. [1232.] GREGORII (Xmi) papæ ad Fulconem, electum Upsalensem, literæ de pallio, quod "per Rogerium, canonicum ecclesiæ Upsalensis, assignandum tibi per episcopum Arusiensem *(Westerås)* duximus destinandum", ita tamen, ut nullum inde LUNDENSI ecclesiæ, "cui prædicta Upsallensis ecclesia subesse dicitur", præjudicium fiat. — *Lugduni*, XV. calend. Septembr. pontif anno tertio.

Vastovii vitis aquilonia pag. 185—86. Neumann Hist. primatus Lundens. p. 170—71.
Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 580. p. 480—81.

18. Augusti. [1233.] GREGORII (Xmi) papæ bulla, qua Israëli, episcopo Arusiensi, mandat, ut Fulconi, electo Upsalensi, munus consecrationis impendat, et ab ipso nomine papæ et ecclesiæ Romanæ juramentum fidelitatis accipiat. "Volumus autem, quod LUNDENSI ECCLESIÆ, cui prædicta Upsalensis ecclesia jure primatiæ subesse dicitur, nullum per hoc præjudicium generetur". — *Lugduni*, XVI. calend. Septembris, pontif. anno tertio.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 581. p. 481—82.

[1234.] Magistri ordinis Prædicatorum ad priorem provincialem Daciæ literæ, ut studeat et in ipso ordine et inter ordinem atque alios, præsertim ordinem Minorum, pacem et concordiam servare. — *Lugduni*, VIII. id. Novembr. (sine anno). 1274. 6. Novbr.

Liljegren Dipl. Svec. I. no. 602. p. 500—2. ad ann. 1275. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. X. 727.

[1235.] Gregorii (X[mi]) papæ ad priorem provincialem Daciæ literæ, ut cum aliis clerici ordinis viris populum in subsidium terræ sanctæ expeditionem suscipere commoveant, prædicatione et indulgentiarum propositione, ita tamen, ut in hoc negotio alii alios non impediant. — *Lugduni*, idibus Novembris, pontif. anno tertio. 13. Novbr.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 584. p. 488.

1274—1288. 1274—88.

[1236.] Literæ Tuchonis episcopi Ripensis, quibus notum facit, quod, secundum mandata regis et ducis, "filii Nicholai Wind et filii Stephani in Ellem, qui adhuc hodie infra annos discretionis esse videntur, in hunc modum coram nobis consenserunt, præsente et consentiente Lauxum Ebbonis filio, qui tunc tempore tutor erat filiorum Nicholai, quod hæredes Nicholai Ocholm et hæredes Stephani, quicquid erat patris eorum in Ellem et in Patriesholm, de cetero libere debeant rehabere". — Sine anno.

Langebek Scriptt. VIII. 218. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XI. 39.

1275. 1275.

[1237.] Petri episcopi Roschildensis privilegia, civibus de Kiöpmanhafn concessa. — *Hiortholm*, quarto calend. Februar. 29. Januar.

Resenii Descriptio Samsoæ p. 36—37.

[1238.] Petri episcopi Roskildensis transsumptum et confirmatio juris municipalis Hafniensis anno 1254, tertio idus Martii, a Jacobo Erlandi, episcopo Roskildensi, editi. — *Kiöbmanhaffn*, decimo calend. Martii. 20. Febr.

Resenii Descriptio Samsoæ p. 29—35. Pontoppidan Origg. Hafn. p. 49—53.

[1239.] Andreæ Petherson Wætrer confirmatio donationis bonorum in Pætherstorp et Öpesthorp, monasterio Esromensi a domina Cecilia filia Joon Regmothson factæ. — *Hildesruthholm*, IIII. calend. Maji. 28. Aprilis.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. XCVII[b].

[1240.] Erici Danorum Slavorumque regis diploma, quo donationem Strangonis Andræssun, qui bona sua in Norræthorp in Slaulöshæret priori ac domui b. Johannis baptistæ in Andwordskogh scotaverat, confirmat. — *Lagæholm*, die b. Martini. 11. Novbr.

Dän. Biblioth. III. 162—63.

[1241.] Epitome literarum de placitatione inter Ericum Danorum etc. regem ex una, et Magnum ducem Sweciæ, fratremque ejus domicellum Ericum ex altera parte facta, qua rex subsidium C armatorum cum apparatu bellico iis promittit, illis contra promittentibus 6000 marcarum argenti puri et unum castrum pro pignore, quod ipse rex eligere vellet, ad cujus sustentationem et conservationem adhuc 1000 marcas annuatim promittunt. — *Sunderborg*.

Erici Olai Hist. Svecorum Libr. III. p. 124. Liljegren Dipl. Svecan. I. no. 585. p. 489.

[1242.] *A.* prioris Prædicatorum provinciæ Daciæ ad priorem et fratres conventus Sigtunensis literæ, cum quibus ei transscriptas literas magistri ordinis Prædicatorum (vid. supra no. 1234.) mittit, iisque, ut, quæ iisdem literis continentur, exacte observent, injungit. — Scr. in capitulo provinciali.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 603. p. 502—3.

1276. **1276.**

20. Martii. [1243.] THUCONIS episcopi Ripensis literæ, de lite inter monasterium Loci Dei et Magnum, archidiaconum Arhusiensem, super ecclesia Bredwatt exorta, et de argumentis, quibus utraque pars litigans jus suum in prædictam ecclesiam defenderet. — *In ecclesia Bredwatt,* feria sexta proxima post dominicam Letare Jherusalem.

Langebek Scriptt. VIII. 118—19.

8. Aprilis, vel 9. Oct. [1244.] Erici regis constitutio de crimine læsæ majestatis (articuli VI.) — *Nyborg,* die sancti Dionysii.

Ancher Lovhistorie II. 532—33. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. X. 730.

28. Maji. [1245.] ERICI Danorum regis privilegium, Stralsundensibus datum, ut, si quæstio orta fuerit inter ipsos et alios in nundinis Scaniensibus, dummodo talis quæstio non ad examen officialis regii venire deberet, liceat "coram suo proprio officiali" de talibus quæstionibus agere et terminare, quemadmodum civibus Lubicensibus et de Rostok concessum erat. — *Worthingeburgh,* calend. Junii quinto.

Suhm Hist. af Danmk. X. 1008. Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenberg. II. no. XXXVII^{b}. p. 108. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 872. p. 722—23.

1277. **1277.**

18. Januar. [1246.] WITZLAI Ruyanorum principis conventio cum Joanne, Ottone et Conrado, marchionibus Brandenburgensibus, quibus ille terram Zlaviam cum castris suis et civitate Ruyenwolde vendiderat, de solutione pretii harum possessionum: 3600 marc. argenti Brandenburg. Ad hoc solvendum destinata sunt: 2300 marcæ, quas EIRICUS REX DANIÆ marchionibus debuerat; XXV marcæ auri, quas idem rex Daniæ pro CCC marcis solverat; et possessiones marchionum in Dania (Erra, Seboy et Grosbol) pro M marcis. — *Cynsowe,* die s. Priscæ virginis.

Gercken Cod. Diplom. Brandenb. I. 247—48.

20. Martii. [1247.] ERICI Danorum Slavorumque regis diploma, quo jura naufragii, Stralsundensibus ab avo regis Waldemaro concessa, confirmat; addito, quod advocati regii debeant nullas res eorum, cum quibus ad litora regni Daniæ declinaverint, contra eorum voluntatem capere vel emere, sed cum eorum voluntate justo pretio vindicare. — *Roskildis,* sabbatho ante dominicam palmarum.

Schwartz Gesch. der Pommer. Rügisch. Städte p. 59—60. Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenberg. II. no. XXXVII^{c}. p. 109—10.

4. Junii. [1248.] BONDONIS episcopi Slesvicensis et præpositi et capituli ejusdem ecclesiæ Vidisse literarum, supra sub no. 921. 924. 1012. et 1209. allatarum. — *Apud Markethorp,* pridie non. Junii.

Langebek Scriptt. VIII. 123—24.

6. Junii. [1249.] Literæ, quibus THOMAS (leg. TUCHO) episcopus Ripensis notum facit, quod "Gyehe (Gythe?), dicta Kaat de Kumleth, medietatem omnium bonorum suorum mobilium videlicet et immobilium .... monachis Loci Dei contulit et scotavit jure perpetuo post dies suos possidendam". — *Apud monasterium Loci Dei,* VIII. idus Junii.

Langebek Scriptt. VIII. 109—10.

15. Augusti. [1250.] ERICI Danorum Slavorumque regis diploma, quo, civium Lubecensium precibus annuens, permittit, ut, "si aliqui de eis casu infortuito in terminis regni alicubi naufragium fecerint, nullus advocatorum regiorum seu quisquam alius eos super salvatione rerum suarum debeat impedire". — *Roskilde,* in assumtione b. Virginis.

Dreyer specim. de naufr. p. XLVI.

[1251.] Margaretæ Danorum Slavorumque reginæ et dominæ Esthoniæ diploma, quo canonicis Revaliensibus liberum jus episcopos eligendi concedit. — *Wordingburgi*, calend. Septembr. 1277. 1. Septbr.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 280—81. Pontani Rerr. Dann. Hist. Libr. VII. p. 369. Pontoppidan Annall. eccles. Dan. I. 739. Dan. interpr. ap. Hvitfeldt, l. c. p. 280, ubi literæ 3. calend. Septembr. datæ esse dicuntur.

[1252.] Literæ, quibus Thomas (leg. Thuco) episcopus Ripensis confirmat contractum inter parochianos de Daler et abbatem Loci Dei, de decimis "in annona triturata per modios" solvendis factum. — *Apud monasterium Lugum*, in die s. Wilhadi confess. atque pontificis. 8. Novbr.

Langebek Scriptt. VIII. 133.

[1253.] Literæ Thuconis, Arusiensis episcopi, quibus præbendam Albek instituit et bonis, libertatibus, immunitatibus et gratiis donat. — *Arus*, in profesto circumcisionis domini. 31. Decbr.

Langebek Scriptt. VI. 410.

1278.

1278.

[1254.] Magni Sveciæ regis obligatio ad Ericum Danorum regem de IV. M. marcarum argenti puri ad pondus Coloniense, oppignorato castro Ludosiæ. — Sine anno.

Epit. ap. Eric. Olai, Hist. Svecor. Gothor. p. 138. et ap. Liljegren, Diplomatar. Svecan. I. no. 878. p. 725—26.

[1255.] Erici Danorum regis literæ, quibus confitetur, se Magno Sveorum regi promisisse, nunquam se hostibus ejus refugium daturum; quod etiam invicem a rege Magno promissum esse testatur. — *Lagaholm.*

Erici Olai Hist. Svecorum Libr. III. p. 142. Messen. Scond. illustr. Tom. XII. p. 131. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 633. p. 521.

[1256.] Erici Danorum regis literæ, quibus confitetur, se, ad amicitiam cum Magno Sveonum rege firmandam, ei promisisse, et hunc invicem, ut filia Erici regis senior, cum ad annos nubiles pervenerit, filio regis Magni et hæredi regni Sveciæ nuptum detur, non obstante morte regum ipsorum. — Sine anno.

Erici Olai Hist. Svecorum Libr. III. 142. Messen. Scond. illustr. Tom. XII. p. 134. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 879. p. 726. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. X. 767.

[1257.] Literæ, quibus Thomas (leg. Thuco) episcopus Ripensis confirmat contractum, factum inter parochianos de Daler et Johannem, abbatem Loci Dei, de decimis "quolibet anno in annona triturata per modios" solvendis. — *In claustro Loci Dei*, in die beati Canuti martyris. 7. Januar. v. 10. Julii.

Langebek Scriptt. VIII. 132.

[1258.] Johannis Rigensis archiepiscopi, fr(atris) Er(nesti) magistri domus Theutonicæ in Livonia, et Sy(monis) militis, dicti de Oberch, regis Daciæ capitanei per Revaliam et Vironiam literæ, in quibus Lubecensibus et omnibus mercatoribus "mare orientale" frequentantibus gratias agunt, quod ab omni commercio cum Ruthenis abstinuissent, et in posterum ad tempus abstinere proposuerint. — *Rigæ*, non. Februar. 5. Febr.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenberg. II. no. XXXVIII. p. 111.

[1259.] Erici Danorum regis diploma, quo indicat se cum Alberto duce de Brunsvik sanxisse, ut dux "natam suam carissimam, uni filiorum nostrorum, qui post mortem nostram regni Danorum successor extiterit" despondeat; ut rex dispensationem papæ de con- 15. Martii.

1278. sangvinitatis obstantia infra annum a proximo festo Johannis baptistæ suo sumtu impetret,
15. Martii. vel, si papa moreretur, infra annum a novi papæ creatione; ut filia ducis terram Samshö ad vitæ dies tenere debeat, cum reditibus legitimis, sexcentis marcis puri argenti annuatim sine ulla diminutione, sive prolem obtinuerit sive non, et sive marito suo, filio regis, superstes fuerit sive non; denique ut, si rex antequam filius suus "annos impleverit discretionis" moreretur, "tutelam super regno Daniæ" teneat, donec filius regis maturitatem adeptus fuerit. — *Loneburgh*, idus Martii.

Scheid. Orig. Guelf. Tom. III. Præfat. p. 89—90.

15. Martii. [1260.] Erici Danorum regis diploma de conventione inter eum et Albertum ducem de Brunsvik facta. Dux nimirum pollicitus est, postquam matrimonium filiæ ejus cum filio Erici regis consummatum fuerit, "omni impetitioni, quam occasione causarum, dampnorum vel expensarum contra nos ac regnum nostrum habere dinoscitur" renuntiare, "salvo sibi tamen castro Hakimscough" cum jure et pertinentiis, pro quatuor millibus marcarum ei oppignorato. Facultas castri redimendi pro summa antedicta regi conceditur. — Si vero matrimonium non processerit, duci libera, ut antea, actio contra regem et regnum Daniæ conceditur, pro damnis, expensis et causis impetendi. — *Loneburgh*, idus Martii.

Scheid. Orig. Guelf. Tom. III. Præf. pag. 90.

15. Martii. [1261.] Erici Danorum regis charta, in qua indicat: "quod octo diebus post festum b. Walburgis proxime nunc futurum, omni postposita occasione, occurrere debemus illustri principi domino Alberto duci de Brunswick in Imbria, gratia placitandi, et secundum formam placiti per fratrem Henricum, dictum de Hoenscheid, priorem domorum hospitalis Jerosolymitani sancti Johannis per Daciam, Sveciam et Norvegiam, inter nos condictam, omnia ibidem finaliter terminandi", et, si casu quodam impeditus a conveniendo esset, alium placitandi terminum VIII diebus post festum Johannis baptistæ destinat. — *Loneburgh*, idus Martii.

Scheid. Origines Guelf. Tom. III. Præfat. p. 90—91.

27. Martii. [1262.] Literæ Turonis (Tuconis) episcopi Ripensis, quibus duas marcas siliginis, a perpetuo ecclesiæ Darum vicario quotannis persolvendas, pauperibus scholaribus Ripensibus donat. — *Apud claustrum Loci Dei*, in dominica Lætare Jerusalem.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 494—95.

5. Aprilis. [1263.] Nicolai (III[tii]) papæ ad Jacobum electum Upsalensem epistola, quod episcopis Lincopensi et Roskildensi pallium missum sit, ei tradendum, ita tamen ut ecclesiæ Lundensi nihil præjudicii inde oriatur. — *Romæ*, nonis Aprilis, pontif. anno primo.

Vastovii Vitis aquilonia p. 187—88. Liljegren Diplom. Svecan. I. no. 641. p. 524—25.
Epit. in Neumanni Hist. primatus Lundens. p. 171—72.

5. Aprilis. [1264.] Nicolai (III[tii]) papæ ad Andream canonicum Upsalensem et Simonem rectorem ecclesiæ de Piristum Upsalensis dioecesis mandatum, ut pallium electo Upsalensi destinatum episcopis Lincopensi et Roskildensi fideliter tradant. Addit etiam, pallium hoc modo mitti sine ullo præjudicio ecclesiæ Lundensis. — *Romæ*, nonis Aprilis, pontif. anno primo.

Vastovii Vitis aquilon. p. 188. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 643. p. 526—27.

5. Aprilis. [1265.] Nicolai (III[tii]) papæ ad Lingacopensem et Roskildensem episcopum, de pallio electo Upsalensi per eos tradendo, tamen sine præjudicio ecclesiæ Lundensis. — *Romæ*, nonis Aprilis, pontif. anno primo.

Vastovii Vitis aquilonia p. 188. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 642. p. 525—26.

18. Maji. [1266.] Erici Danorum Slavorumque regis et ducis Estoniæ diploma, advocato ejus Revaliensi et ceteris Revaliam et Esthoniam inhabitantibus missum, quo "omnes liber-

tates et jura" in terra Revaliæ et Esthoniæ, a se et progenitoribus suis civibus Lubecensibus 1278.
data, confirmat. — *Ymbriæ*, XV. calend. Junii. 18. Maji.

Dreyer specim. de naufr. p. CXLIII—IV.

[1267.] ERICI præpositi de Himbersysel compluriumque toparchiæ Lygherret in- c. 12. Junii.
colarum literæ ad Thrugotum archiepiscopum Lundensem, cui notum faciunt et veraciter protestantur, "quod aqua, quæ de Aspebro ad molendinum domini Magni Benedictssen in Wysteby jam decurrit, illuc decursum habuerat temporibus nostris et temporibus patrum nostrorum, sine impetitione cujuslibet et querela". — Circa festum sanctæ trinitatis.

Langebek Scriptt. VIII. 243.

1279. 1279.

[1268.] THRUGOTHI archiepiscopi Lundensis transsumptum bullæ Alexandri (IV[ti]) 21. Martii.
papæ (dat. Viterbii, VI. calend. Julii, an. 1257.), qua prohibet, ne quisquam dioecesanus aut prælatus alius a conventibus ordinis Cisterciensis procurationes exigere præsumat. — *Hælsingæör*, in die S[ti] Benedicti abbatis.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. XXIX.

[1269.] TUKONIS dicti CLERICI literæ, quibus se obligat ad "terras in Mieolden 12. Maji.
marck", quas pater ejus, Johannes Papæ, monachis Loci Dei in remedium animæ suæ legaverat, "quantotius" redimendas, postquam reversus fuerit; "sin alias, extunc sæpedictæ terræ, per præsentes appropriatæ et scotatæ, libere cedant in usum monachorum". — In crastino ascensionis domini.

Langebek Scriptt. VIII. 98.

[1270.] NICOLAI (III[tii]) papæ ad omnes episcopos Sveciæ mandatum, ut ad por- 6. Junii.
tum Scarensem transmittant pecunias negotio terræ sanctæ deputatas, ut inde per "magistrum Bertrandum Amalrici capellanum nostrum, Remensem canonicum, in Sveciæ et DACIÆ regnis collectorem decimæ a sede apostolica deputatum", in Franciam deferantur. — *Romæ ap. S. Petrum*, VIII. id. Junii, pontif. anno secundo.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 673. p. 547—48.

[1271.] Literæ, quibus MARGARETHA regina hospites de Teuthonia, Gotlandia 24. Julii.
et aliis terris, pannum in civitate Revaliæ juxta mensuram ulnarum vendere vetat. — *Nyköpingh*, in vigilia beati Jacobi apostoli.

Suhm Hist. af Danmk. X. 1009.

[1272.] Literæ NICHOLAI FILII KANUTI, quibus declarat, se omnia bona sua in 10. Augusti.
Hæfugnes mensæ capituli Arusiensis vendidisse. — In die beati Laurentii martyris.

Langebek Scriptt. VI. 416.

[1273.] NICOLAI (III[tii]) papæ mandatum ad archiepiscopum Lundensem, ut Juttam 22. Septbr.
filiam cl. mem. Erici regis Daciæ, quæ ex monasterio S. Agnetis Roskildensi sine licentia exierat, habitum monialem abjecerat et quædam bona monasterii occupaverat, ad officium reverti moneat, et si hoc contempserit per unum mensem, tum singulis diebus dominicis et festivis, pulsatis campanis et candelis accensis, publice excommunicet, donec congrue super prædictis satisfecerit. — *Viterbii*, X. calend. Octobr. pontif. anno secundo.

Suhm Hist. af Danmk. X. 1009—10. Liljegren Diplom. Svecan. I. no. 881. p. 727—28.

[1274.] CECILIA, relicta domini Olavi Haraldson, donationem bonorum in Wæghby, 11. Novbr.
monachis Esromensibus per maritum ipsius testamento factam, nec non eorundem bonorum

1279. super sepultura dicti Olavi Haraldi scotationem, a domino Absalone Andersson peractam, ratam
11. Novbr. habet. — In die beati Martini episcopi.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXXIIIIb.

5. Decbr. [1275.] Nicholai archidiaconi Ripensis, Christerni præpositi de Warwithsyssel aliorumque literæ, de conventione facta inter dominum Marck Bondyssen et Johannem, abbatem Loci Dei, super fundo dicto Cogstath et quodam "*Stuff* terræ". — In profesto S. Nicolai.

Langebek Scriptt. VIII. 96—97.

13. Decbr. [1276.] Stigoti episcopi Roskildensis transscriptum et confirmatio privilegiorum, civibus Hafniensibus a Petro episcopo Roskildensi concessorum (vid. supra no. 1237.). — *Hafniæ*, idus mensis Decembris.

Resenii Descriptio Samsoæ p. 36—37.

14. Decbr. [1277.] Stigoti episcopi Roskildensis literæ, quibus civibus Hafniensibus jus municipale, a Jacobo episcopo Roskildensi editum et a Petro, hujus successore confirmatum, confirmat. — *Köpmanhafn*, in crastino b. Luciæ virginis.

Resenii Descriptio Samsoæ p. 36. Pontoppidan Origin. Hafn. p. 49—53.

[1278.] Erici regis literæ, quibus sanctimoniales de Öö, Burglanensis dioecesis, sub sua speciali protectione recipit, et eis "omnia bona ipsarum ab omni expeditionis gravamine et impetitione exactoria ceterisque oneribus juri regio attinentibus libera pariter et exempta" dimittit, nec non eis concedit "de gratia speciali, quod villici et coloni sui de Öö, quotiescunque inter sese excesserunt, pro hujusmodi excessibus spectantibus ad nostrum judicium unus alterum trahere non possit, nec debeat in causam alibi quam in placito earum proprio infra ipsam sylvam quam inhabitant, sicut tempore Waldemari regis de consvetudine habuerunt, nulli etiam nisi dispensatori dictarum sanctimonialium pro hujusmodi excessibus respondebunt". — *Aleburgis*, in die. . . . . .

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. I. 751. Cfr. Suhm X. 784—85. XI. 57. (Posteriori loco Suhmius has literas ad ann. 1289. referre et Erico Menved regi tribuere videtur).

1279—83.

1279—1283.

[1279.] Testamentum Canuti dicti Snubbe, editum a Canuto dyacono de Aauitth, Nicholao sacerdote de Otær, Crystina relicta Canuti Snubbe et Mattheo filio ejusdem. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VIII. 159—60. — Testamentum hoc post ann. 1283, quo jam de bonis, quæ monasterio Loci Dei Canutus Snubbe testamento suo legaverat, lis erat inter monasterium prædictum et dominum Johannem Urnæ (Langebek Scriptt. VIII. 160—62.), conditum esse nequit. Ante annum 1279 sine dubio non est factum, siquidem Johannes quondam abbas Loci Dei testamenti nuncupationi adfuisse dicitur (Langeb. l. c. p. 159.), qui adhuc anno 1279 abbas erat dicti monasterii (Daugaard Om de Danske Klostre p. 456.). Quo vero anno Canutus de Aavith aliique testamentum ediderint, incertum est; a vero autem haud absimile videtur, id c. ann. 1283, occasione litis supra memoratæ, factum esse.

1280.

1280.

13. Januar. [1280.] Literæ Thuconis, Arusiensis episcopi, quibus declarat, se curiam suam in Tofthesel mensæ canonicorum Arusiensium scotasse. — *Farmathorp*, in octava epiphaniæ domini.

Langebek Scriptt. VI. 411.

26. Febr. [1281.] Stigotus episcopus Roschildensis civibus Hafnensibus indulget, ut, quandocunque et quotiescunque ipsos in insula Saltholm lapides ad calcem exsecare contigerit,

nullum propter hoc thelonium aut satisfactionem aliam exhibere aut impendere teneantur. — *Hafniæ*, in crastino b. Mathiæ apostoli. 1280. 26. Febr.

Pontoppidan Origg. Hafn. p. 58—59.

[1282.] T(uchonis) episcopi Ripensis literæ, quibus hæredibus March Rööth mandat, ut "quartam partem de Alsleff Otting in silva Drawidt", quam March Rööth monachis Loci Dei vendiderat, dictis monachis approprient vel pretium refundant. — *Apud Löghum*, in proximo sabbato ante dominicam mediæ quadragesimæ. 30. Martii.

Langebek Scriptt. VIII. 6—7.

[1283.] Testimonium T(uchonis) episcopi Ripensis de scotatione tertiæ partis curiæ Kiærgaard cum molendino et fluvio ad molendinum decurrente, pro sexta parte unius Atting in Löttwedt marck, per Ann Assers dotter monachis Loci Dei facta. — Tertio cal. Apr. 30. Martii.

Langebek Scriptt. VIII. 16.

[1284.] Kong Eriks Brev, hvorved han skjænker Slesvigs Indvaanere Toldfrihed over det hele Rige. — *Koldingborg*, am Dage Vitalis Martini (leg. *martyris*). (Plattydsk). 28. Aprilis.

Westphalen Monum. ined. III. 294. — Vid. infra no. 1413.

[1285.] Literæ, quibus Ragho Twonis filius et Nicolaus filius Johannis notum omnibus faciunt, se conventui s. Thomæ et b. Willelmi de Paraclito omnia eorum bona in Wbetorp sita vendidisse. — *Roskildis*, IIII. calend. Maji. 28. Aprilis.

Langebek Scriptt. VI. 164.

[1286.] Tuchonis Arhusiensis episcopi literæ, quibus omnibus, qui ad ecclesiam S^tæ^ Mariæ Flensburgi exstruendam auxilium præbuerint, XL dierum indulgentias promittit. — *Cara insula*, die II. Maji. 2. Maji.

Beyer de orig. et increm. Flensburgi pag. 20—21. Pontoppidan Annall. eccles. Dan. I. 752—53.

[1287.] Erici Danorum regis privilegium Gripeswoldensibus datum, ut campum quendam, *Vittam* nuncupatum, "situm inter antiquum indaginem et coemeterium Theutonicorum et inter littus maris et campum seu Vittam Sundensium" in Falsterbode, in perpetuum possidere iis liceat; præterea, ut liceat tempore piscationis advocatum constituere, qui causas eorum judicet. — *Worthingeburg*, pridie id. Junii. 12. Junii.

Suhm Hist. af Danmk. X. p. 1011. (cfr. p. 798—99.). Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 883. p. 729.

[1288.] E(rici) Danorum Slavorumque regis diploma, quo "libertates et gratias", quas ipse et progenitores ejus Lubecensibus concesserant in nundinis Scaniensibus et alibi, confirmat. — *Nackaescogh*, pridie id. Julii. 14. Julii.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenberg. II. no. XL. p. 115—16. Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1717. p. 656.

[1289.] Erici Danorum Slavorumque regis diploma, quo omnes mercatores, qui mercandi gratia navigio vel per terram Esthoniam venerint, sub protectionem suam specialem recipit, prohibens advocatis suis et omnibus eos aliquatenus molestare. — *Othoniæ*, in die b. Laurentii. 10. Augusti.

Dreyer specim. de naufr. p. CXLIV.

[1290.] Confoederatio inter Wisbyenses et Lubecenses ad defendendas personas et commercia per totum "mare orientale" et "in portu Trauene vel in Noresunt, vel abinde usque in Nogardiam", in decem annos inita. [Documentum ab advocato, consulibus et com- 7. Septbr.

1280. muni Theutonicorum civitatis Wisbycensis editum est]. — *(Wisby)* Sabbatho prox. ante
7. Septbr. nativit. Mariæ.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenberg. II. no. XLI. p. 116. Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1718. p. 656—57.

22. Septbr. [1291.] Literæ B(ondonis) et T(uchonis) episcoporum Ripensis et Sleswicensis, Jacobi præpositi in Barugsyssel, Petri Jonessen, Johannis Jonssen et Johannis dicti Grubby ad Ericum regem Danorum, quod abbas Loci Dei quartam partem unius *Otting* in Drowidt a quodam Marthe dicto Littlæ, pleno soluto pretio, sibi comparasset. — In festo beati Mauritii.

Langebek Scriptt. VIII. 39.

29. Septbr. [1292.] Waldemari ducis Jutiæ literæ protectoriæ, datæ civibus in Svineburgh, quibus simul omnes libertates, leges et jura confirmat, "quæ temporibus progenitorum nostrorum, videlicet dominorum Waldemari quondam regis Danorum, Erici claræ memoriæ ducis Jutiæ, patris nostri perdilecti, ac domicelli Abelis nostri patrui liberius habuerunt". — *Tranekier*, in die beati Michaëlis archangeli.

Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. p. 86—87. — Vid. infra no. 1387.

[1293.] Thuconis episcopi Ripensis Vidisse bullæ Clementis IVti papæ, datæ Perusii, XII. calend. Augusti, pontif. anno primo (continentis privilegia generalia ordini fratrum Minorum concessa).

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. I. 507—17.

1281.

1281.

3. Maji. [1294.] Literæ Ingvari electi Roschildensis, quibus advocato suo et consulibus in Köpmanhaffn plenam confert potestatem ordinandi, faciendi et statuendi omnia, quæ utilitati et honori loci et incolarum viderint expedire, ac pondera rerum venalium constituendi et eadem taxandi et maxime mensuram Trafnisiæ sive cerevisiæ Theotunicalis. — *Hafniæ*, in die inventionis sanctæ crucis.

Pontoppidan Origg. Hafn. p. 59—60.

1282 vel ante.

1282 vel ante.

[1295.] Statuta choralia ecclesiæ cathedralis Ripensis, rationem canendi, legendi seque decenter vestiendi canonicis et vicariis præscribentia. — Sine anno.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 168—69.

[1296.] Erici Danorum regis constitutio, qua quinque viris (N. præfecto Lundensi, N. filio Tyconis, S. filio Andreæ, Jon Litlæ et Johanni filio Michaëlis) auctoritas conceditur, dissensiones bondonum in Barehereth regis nomine componere; et præterea jura antiqua eorundem confirmantur, et mandata privilegiaque adduntur. — Sine anno.

Ancher Lovhistorie II. p. 540—41. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 841. p. 695—96.

1282.

1282.

9. Febr. [1297.] Literæ, quibus Esgi March. clericus, Nicholaus Ingimærsun, frater ipsius, laicus, et Petrus Bondi, gener eorundem, notum faciunt, se bona quædam in Guthingsio lithlæ priorissæ et sororibus apud s. Agnetem Roskildis vendidisse. — *Roskildis in pretorio provinciali*, II. feria proxima post dominic. quinquagesimæ.

Suhm Hist. af Danmk. X. 1014.

[1298.] I(NGVARI) episcopi Roschildensis literæ, quibus canonicos Hafnienses liberat 1282.
a solutione "apparatus", ratione ecclesiarum personalium parochialium. — *Hafnis*, XII. cal. Martii. 18. Febr.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. I. p. 755.

[1299.] Kong ERIKS Forordning for Sjelland, især angaaende Dommes Execution. 19. Martii.
— Giffuen paa then torsdagh næst fore palme söndag paa thet HOFF I WORINBORG wor — — — M. Winter oc CC. Winter och een Winter oc Xij vger sithen wor herre wor födder.

Kong Eriks Sjell. Lov, prentet hos Gotfr. af Ghemen, fol. rij^b—riij^b. Cfr. Kofod Anchers Saml. jur. Skr. I. 502 fg.

[1300.] ERICI regis constitutio, qua leges de naufragio, a Waldemaro (II^do^) rege 20. Martii.
in libro legali editas, confirmat, prohibetque, ne quis "audeat aliquos naufragos, qui per se seu per aliquos alios res suas salvare poterint, impedire". — *Wortingborg*, proxima sexta feria ante dominicam palmarum.

Ancher Lovhistorie II. 533—31.

[1301.] BERTRANDI AMALRICI archiepiscopi Arelatensis, quondam canonici Re- Majo.
mensis, domini papæ capellani, collectoris decimæ terræ sanctæ, ratio pecuniæ, quam in hunc finem per Daciam et Sveciam collegerat per VII continuos annos. — In Majo.

Lagerbring Svea Rikes Hist. IV. præf. p. XX—XXXIII. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no 713. p. 598—605.

[1302.] Conventio inter civitates FLENSBURGUM et SLESVICUM inita; (documentum 28. Junii.
ex parte Slesvicensium editum). — In vigilia apostolorum Petri et Pauli.

Seelen Memorabil. Flensburg. p. 195. Michelsen Urkundensamml. I. 115—16.

[1303.] E(RICUS) Danorum Slavorumque rex libertates, gratias et jura, quæ cives 1. Julii.
Lubecenses ab ipso vel progenitoribus ipsius hucusque habuerant, confirmat. — *Roskildis*, in octava beati Johannis baptistæ.

Michelsen Urkundensamml. I. 115.

[1304.] ERICI Danorum regis constitutio (recessus comitialis), qua leges Walde- 29. Julii.
mari ratæ declarantur, pluraque de jurisdictione, de reparatione ædium regiarum, præstationibus anserum etc. ad mensam regiam, et de multis diversis rebus determinantur. — *Nyburg*, die b. Olavi.

Leges Juciæ, impress. ap. Matth. Brandis (Rip. 1504.) fol. LLiiij. Westphalen Monum. ined. IV. 1767—69. Ludewig Reliquiæ Mss. XII. p. 205—208. Epit. ap. Lagerbring: Svea Rikes Hist. II. 625—26. Cfr. Kofod Anchers Saml. jur. Skrift. I. 512. sqq.

[1305.] Confoederatio inter RIGENSES, WISBYENSES et LUBECENSES ad defenden- 8. Septbr.
das personas et commercia "in portubus Trauene vel NORESSUNT aut ab inde usque Nogardiam in toto mari orientali", in octo annos inita. — [Documentum editum est ab advocato, consulibus et communi civitatis Rigensis]. — *(Riga)* in festo nativitatis Mariæ.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenberg. II. no. XLVIII. p. 126—27. Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1721. p. 659.

[1306.] Declaratio MARGARETÆ reginæ, "quod nobiles domicellæ Agnes et Jutta, 4. Decbr.
cl. mem. quondam regis Erici filiæ, apud sanctam Agnetem Roskildis diu sorores fuerunt ... et habitum regularem gestaverunt". — *Rozstok*, II. non. Decembr.

Suhm Hist. af Danmk. X. 1013—14.

[1307.] ERICI Danorum Slavorumque regis diploma, quo civibus Hamburgensibus 16. Decbr.
privilegium dat, res, quas naufragio, si intra terminos regni Daniæ naufragium paterentur, eripere poterint, ab omni impetitione liberas possidere. — *Flensborg*, XVII. cal. Januar.

Schuback de jure littoris p. 272.

1282. [1308.] Statuta CAPITULI RIPENSIS de divisione redituum communium inter canonicos residentes et sacra diligenter frequentantes, cum exclusione non residentium.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 169—70.

[1309.] TUONIS (leg. TUCHONIS) EPISCOPI ET CAPITULI RIPENSIS statutum de anno gratiæ canonicorum Ripensium.

Epitome ap. Terpager, Ripæ Cimbr. p. 171. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. X. 849.

1283.

1283.

12. Januar. [1310.] Literæ DECANI et CAPITULI ECCLESIÆ ROSKILDENSIS, continentes protestationem magistri Johannis, præpositi Roskildensis, circa possessionem ecclesiæ b. Michaëlis Slaulosæ, præposituræ Roskildensi annexæ, ipsi ereptam. — *Roskildis,* die Martis ante fest. epiphaniæ domini.

Suhm Hist. af Danmk. X. 1018—19.

27. Martii. [1311.] Literæ, quibus ERICUS rex privilegia, canonicis Revaliensibus per Margaretham reginam quondam concessa, confirmat — *Wiberch,* (sine die).

Suhm Hist. af Danmk. X. 1015—16. cfr. p. 861.

Martio ? [1312.] ERICI regis constitutio (recessus comitialis) de luxurioso vestitu, cerevisia sive potu theotunico, diversoriis et homicidiis. (Artt. X.). — *Helsingborg in parlamento,* anno domini MCCLXIX. Marcii.

Leges Juciæ impress. per Matth. Brandis (Ripis 1504) fol. LLiij[b]. Ludewig Reliquiæ Mss. XII. p. 203—204. Westphalen Monum. ined. IV. 1766—67. (Cfr. Kofod Ancher Saml. jur. Skrift. I. 516. seqq. Suhm Hist af Danmk. X. 861—63. 402. 627.).

17. Junii. [1313.] Kong ERIKS Brev angaaende et Forliig, indgaaet mellem Bisp Hans af Reval og Kongens Tjenere og Vasaller i Estland om Tiendeydelser m. m. — *Lund,* paa Hell. Trefoldigheds Söndag. (Dansk Oversætt.).

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 285—86.

15. Julii. [1314.] Literæ ERICI regis, quibus cives Ripenses ab omni solutione theolonei in nundinis Scaniensibus liberos et exemtos dimittit. — *Ripis,* idibus Julii.

Langebek Scriptt. VII. 328—29.

15. Julii. [1315.] ERICI regis literæ protectoriæ et privilegia, omnibus hospitibus ad civitatem Ripensem venientibus concessa. — *Ripis,* ydibus Julii.

Cassel Samml. ungedr. Urkunden p. 3. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. X. 863.

20. Julii. [1316.] ERICI Danorum Slavorumque regis diploma, quo, "ad instantiam et preces" Johannis comitis Holsatiæ et uxoris ejus", sororis regis, "civibus in Hamborch unum fundum sive locum in nundinis Scanensibus" dimittit, ut ibi tabernas construere possint et tempore nundinarum commode inhabitare. Concedit iis præterea "omnes libertates et gratias in dictis nundinis, quas ceteræ civitates Slaviæ et maritimæ a nobis et progenitoribus nostris in ipsis nundinis habere liberius dignoscuntur". — *Hethebii,* XIII. calend. Augusti.

Lambec. Orig. Hamb. Libr. II. p. 231—32. ap. Lindenbr. p. 72—73. Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol. XIII. P. Spec. IX. Cont. IV. 1. Th. p. 931. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 768. p. 628.

26. Julii. [1317.] ERICI regis literæ, quibus confirmat sententiam Thrugoti, quondam Lundensis archiepiscopi, in causa inter Thukonem episcopum Ripensem et dominum Magnum Bendixen, super molendino quodam in Wysteby latam. — *Sönderborg Alsc,* in crastino b. Jacobi Apostoli.

Langebek Scriptt. VIII. 220—21.

[1318.] ERICI Danorum regis diploma, quo civibus de Lübeke, Wismar, Roosztook, Dimin, Stralasund, Gripswald, Stetin et Anclem libertatem dat: nundinas Scanienses frequentandi ibique more solito mercandi et domum revertendi, nec non in regno suo domicilia figendi. — *Sunderburgh Alste* (leg. *Alsie*), VI. calend. Augusti. 1283. 27. Julii.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenberg. II. no. LI. p. 133. Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1723. p. 660—61.

[1319.] HAQUINI archidiaconi Lundensis testamentum, quo bona sua ad fundationem et dotationem altaris b. Vincentii et plura pia corpora, personasque et conventus distribuit. — *Lundis*, in ad vincula S. Petri. 1. Augusti.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 770. p. 629—32.

[1320.] JOHANNIS archiepiscopi Lundensis et Svethiæ primatis literæ, quibus Esgero dicto Arn, canonico Ripensi, mandat, ut litem inter abbatem et conventum Loci Dei ex una, et Jon Iwerssen, Laghonem Bondyssen aliosque complures ex altera parte exortam, dijudicet. — *Lundis*, die beati Laurentii martyris. 10. Augusti.

Langebek Scriptt. VIII. 232—33.

[1321.] H(ERMANNI) episcopi, HELMOLDI et NICOLAI comitum Sverinensium ad archiepiscopos, episcopos et nobiles magnatesque regni Daniæ literæ, ut "monitis et precibus votivis" regem Danorum commovere conentur, ut Jacobo consangvineo ipsorum Hallandiam restituat, antea ei designatam. — *Sverini*, in die S. Augustini. 28. Augusti.

Suhm Hist. af Danmk. X. 1016—17. Liljegren Diplom. Svecan. I. no. 772. p. 631—35.

[1322.] ERICI regis confirmatio scotationis avi sui regis Waldemari de dimidia parte Hallandiæ ad Nicholaum comitem et hæredes ejus pro terris eorum in Zwerin, quæ pro libertate ejus datæ fuerant. Prædicta Hallandiæ pars aquilonaris dicitur, "ultra Ætthræ". Testes præsentes nuncupantur: Johannes archiepiscopus Lundensis; Jacobus Slesvicensis, cancellarius regis, Tuco Arusiensis, Tuco Ripensis, Ingwar Roskildensis, Petrus Wibergensis, Johannes Revaliensis, Johannes Ottoniensis, episcopi; Nicolaus electus Burglanensis, Witzlavus Rujanorum princeps, Gerardus junior comes Holsatiæ etc. — *Worthinburg*, in nativit. b. Virginis. 8. Septbr.

Suhm Hist. af Danmk. X. 1017—18. Liljegren Diplom. Svecan. I. no. 773. p. 635—36.

[1323.] E(RICI) Danorum Slavorumque regis diploma de pactione in triennium cum Lubecensibus inita de induciis et amicitia. Præsentibus: Jacobo episcopo Sleswicensi, cancellario regis, Alberto comite de Glichen, Henrico priore de Andwartscogh, domicello Erico, Petro dapifero et Laurentio Tukyson marscalco. — *Nicopinge*, XIII. calend. Octobr. 19. Septbr.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenberg. II. no. LII. p. 134.

[1324.] Libellus, a JOON abbate Loci Dei, nomine suo et conventus sui, in causa inter monasterium Loci Dei et dominum Johannem Urnæ de bonis quibusdam in Boldersle Marck et in sylva Urnæ exorta, Tuchoni episcopo Ripensi oblatus. — *Ripis*, V. idus Octobr. 11. Octobr.

Langebek Scriptt. VIII. 160—61.

[1325.] Sententia TUCHONIS episcopi Ripensis, judicis a sede metropolitana delegati, de exceptionibus ab advocato domini Johannis Urnæ in causa inter Jo. Urne et monasterium Loci Dei propositis. — *Ripis*, V. idus Octobris. 11. Octobr.

Langebek Scriptt. VIII. 161—62.

[1326.] WALDEMARUS (IV^tus) dux Juciæ "omnes articulos, in libro legali .. civium .. in Flensaaburgh (vid. infra no. 1336.) depictos", tribus exceptis, confirmat. — *Tunderis*, in quinto die post nat. domini, an. MCCLXXXIV. 30. Decbr.

Westphalen Monum. ined. III. præf. p. 90. IV. 1949—51. Corpus Statutor. Slesvicens.

II. 226—228. Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. danske Love V. 431; cfr. p. XXXXVI—XXXXVII. Michelsen Urkundensamml. I. 120.

1284.

1284.

14-20. Maji. [1327.] Literæ, quibus Tuco, episcopus Arhusiensis, iis, qui erga cœnobium b. Canuti in Othensö et basilicam liberales fuerint, 40 dies de injuncta iis poenitentia relaxat. — *Nyborgh*, in hebdom. ascens. domini.

Langebek Scriptt. I. 293.

21. Maji. [1328.] Sententia, lata ab arbitris electis: Jacobo Slesvicensi episcopo, cancellario regis, Tucone Ripensi, Johanne Ottoniensi, episcopis, Jacobo comite Hallandiæ, Nicolao dicto Hac, Joon Litlæ et quinque aliis, de patrimonio Sophiæ reginæ Sveciæ, Ingeburgis reginæ Norvegiæ et domicellarum Juttæ et Agnetis; qua sententia judicatur, ut bona earum, quæ absque earum consensu occupata vel dimissa fuerint, cum fructibus et proventibus restituantur. — *Nyburgh*, nono calend. Junii.

Suhm Hist. af Danmk. X. 1022—23. Liljegren Dipl. Svecan. I. no. 790. p. 645.

24. Maji. [1329.] Literæ, quibus Ericus rex notum facit, se domicellæ Juttæ bona quædam in villa Agnæwith maklæ et Agnæwith litlæ, in Halstad, Thorp et Sæthing scotavisse, in recompensationem bonorum ipsius Juttæ in villa Nyburg et in villa Hyulby. — *Nyburgh*, feria IIII. infra ascensionem domini.

Suhm Hist. af Danmk. X. 1021—22.

25. Maji. [1330.] Literæ, quibus Waldemarus dux Jutiæ notum facit, se dominæ Ingiburgi, reginæ Norwegiæ, omnia, quæ hereditatis ipsius nomine ei per arbitros regni Daciæ in concilio generali apud Nyburg adjudicata erant, restituisse. — *Nyburgis*, VIII. calend. Junii.

Suhm Hist. af Danmk. X. 1023.

21-27. Maji. [1331.] Kong Erik Glippings Forordning for Jylland. — (*Nyborg*, den Uge næst för Pindsedag).

Jydske Lov, trykt hos Matth. Brandis (Ribe 1504.) fol. LLV[b]. Cfr. Kofod Ancher Saml. jur. Skrifter I. 525. fg.

26. Maji. [1332.] Kong Erik Glippings Forordning for Sjelland. — *Nyborg*, Fredagen för Pindse, A. 1244.

Eriks Sjell. Lov, trykt hos Gotfr. af Gemen (Kbhvn. 1505.) og hos Matz Wingaardt (Kbhvn. 1576.) fol. riij[b]—sij. Jfr. Kofod-Ancher Saml. jur. Skr. I. 525 fg.

26. Maji. [1333.] Kong Erik Glippings Forordning for Skaane. — *Nyborg*, Fredagen næst for Pindse-Aften 1204.

Skaanske Lov, trykt af Gotfr. af Gemen (Kbhvn. 1505.) fol. L—Liiij. Jfr. Kofod Anchers Saml. jur. Skrifter I. 525. fg.

26. Maji. [1334.] Johannis, archiepiscopi Lundensis, literæ, quibus annectionem ecclesiæ Hunzlund ad cantoriam ecclesiæ Arusiensis confirmat. — *Nyburgh*, sexta feria ante festum Pentecostes.

Langebek Scriptt. VI. 403.

25. Junii. [1335.] Literæ Waldemari ducis Juciæ, quibus omnibus Bremam inhabitantibus plenam securitatem et conductum in Slesvicum proficiscendi promittit. — *Slesvik*, in dominica dominus illuminatio.

Cassel Samml. ungedr. Urkunden p. 6—7.

[1336.] Jus municipale FLENSBURGENSE vetus. — *(Flensburgh)* in crastino assumptionis beate virginis. 1284. 16. Augusti.

Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. danske Love V. 368—385.

[1337.] E(RICI) Danorum Slavorumque regis literæ protectoriæ, datæ mercatoribus de Theutonia, nundinas in Scanör frequentantibus. — *Withmosa*, XVI. calend. Septembr. 17. Augusti.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenberg. II. no. LIV. p. 136. Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1724. p. 661.

[1338.] JACOBI episcopi Slesvicensis, regis Danorum cancellarii, literæ, quibus donationem tertiæ partis decimæ de parochia Buldrop, monasterio Loci Dei per Waldemarum episcopum Slesvicensem factam, confirmat. — *Slesuich*, XVII. calend. Decembr. 15. Novbr.

Langebek Scriptt. VIII. 208. 210.

[1339.] E(RICI) Danorum Slavorumque regis diploma, quo prohibet, ne quis ex dominio suo res aliquas in Norvegiam transferre vel ibi mercaturam exercere præsumat, quod prohibere civitatibus Sclaviæ, a Norvegis injuria affectis, promisisse se dicit, et, si Norvegi intra octo dies post pentecosten cum civitatibus concordare non potuerint, omnem Norvegis mercaturam in Dania prohibere. — *Othoniæ*, in vigilia Andreæ apostoli. 29. Novbr.

Suhm Hist. af Danmk. X. 1023—24. Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenb. II. no. LVI. p. 137—138. Interpr. German. ap. Willebrandt, Hansische Chronik III. 5.

[1340.] E(RICI) Danorum Slavorumque regis diploma, quo privilegia mercatorum ex "civitatibus Sclaviæ" in Dania in octo annos extendit. — *Othoniæ*, in vigilia Andreæ apostoli. 29. Novbr.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenberg. II. no. LV. p. 136—37.

[1341.] Confoederatio de pace et concordia inter W(ALDEMARUM) ducem Jutiæ, COMITES HOLSATIÆ et plures principes, nec non CIVITATES MARI BALTICO ADJACENTES ex una, et E(RICUM) Danorum Slavorumque regem ex altera parte. [Documentum ex parte Daniæ regis editum]. — *Othoniæ*, in vigilia S. Andreæ apostoli. 29. Novbr.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenberg. II. no. LVII. p. 138—39.

[1342.] E(RICI) Danorum Slavorumque regis diploma, quo confoederationem cum duce Jutiæ, comitibus Holsatiæ et pluribus principibus, nec non civitatibus mari Baltico adjacentibus initam, notam facit, specialiter vero Lubecensibus promittit, se, ante quam injurias sibi vel regno forte illatas ulcisceretur, apud civitatem de ea re questurum, et contra Norvegos fidam inter se et Lubecenses confoederationem futuram. — *Othoniæ*, in vigilia b. Andreæ apostoli. 29. Novbr.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenberg. II. no. LVIII. p. 140.

[1343.] ABSALON ANDREÆ quondam filius bona quædam in Collærydh et Leerholtæ monasterio Esromensi donat. — *Hallucænsleflund*, dominica prima adventus domini. 3. Decbr.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. C^b.

[1344.] MARTINI (IV^ti) papæ dispensatio, data Birgero, filio Magni Sveciæ regis et Margaretæ, filiæ Erici regis Daniæ, quarto affinitatis gradu conjunctis, ad matrimonium ineundum, ut hoc modo amicitia inter prædicta regna coalescat. — *Perusii*, X. cal. Januarii, pontif. anno IV. 23. Decbr.

Raynald. Contin. Baron. ad ann. 1281. XXIV. Tom. III. p. 582. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 797. p. 619.

1284. 21. Decbr. [1345.] Literæ consulum ceterorumque civium Arusiensium, quibus declarant, dominam Cristinam, relictam Jacobi Blærugh, in præsentia ipsorum constitutam, recognovisse, se a capitulo Arusiensi XL marcas denariorum usualium recepisse atque eidem capitulo bona quædam in Ölstath scotasse. — *Arus*, in vigilia nativ. domini.

Langebek Scriptt. VI. 415.

[1346.] Statutum civitatis Apenradensis. — Sine anno.

Corpus Statutorum Slesvic. II. 356—410. (cum interpr. German.). Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. danske Love V. 454—469. German. interpr. ap. Dreyer, Vermischte Abhandlungen III. 1375—1436. Cfr. Falck Handbuch des Schleswig-Holsteinischen Privatrechts, I. 121, 379—80.

[1347.] Hertug Valdemars Protest til Erkebispen af Lund imod den Behandling, der var viist ham af Kong Erik, som længe havde nægtet ham og hans Broder at overdrage dem Hertugdömmet og deres Fædrenegods, hvorfor "de agte at ville Danmarks Rige med al deres Rettighed begjere og forfölge, saavidt de kunne". — (Uden Aar). (Nyere Overs.).

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. S. 286—87. Suhm Hist. af Danmk. X. 889—91.

1284 vel post.

1284 vel post.

[1348.] Amundi Haraldi filii et *N.* sacerdotis, nuntiorum regis Norvegiæ, ad Petrum de ordine fratrum Minorum in Horsnæs et advocatos dñi regis Norvegiæ in Noriucia constitutos literæ, ubi "ex parte domini nostri regis" rogant ut bona: Rolde, Skandthorp, Thrywad, Byrstyng, Flö, Hyldislöff, Methalby, Rostveth et Agistorp, quæ in partem domicellarum Juttæ et Agnetis, filiarum Erici, quondam Daciæ regis, in divisione bonorum patrimonialium cesserant, iisdem domicellis libere resignare velint. — Sine anno.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. II. p. 102. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. X. 884—85.

1285.

1285.

18. Maji. [1349.] Honorii (IVti) papæ ad J(ohannem) archiepiscopum Lundensem literæ, cum quibus per Petrum Agnetis, canonicum Lundensem, et Hermingum clericum Upsalensem pallium archiepiscopo transmittit, Magno electo Upsalensi tradendum, addens, hoc nihil novi juris ecclesiæ Lundensi addere vel Upsalensi derogare. — *Romæ ap. sanctam Sabinam*, XV. calend. Junii, pontif. anno primo.

Vastovii Vitis aquilonia p. 189. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 806. p. 662. Epit. in Neumanni Hist. primatus Lundens. p. 172—73.

18. Maji. [1350.] Honorii (IVti) papæ bulla, qua episcopis Roskildensi et Othoniensi committit Magno, electo Upsalensi, pallium tradere, quatenus Johannes archiepiscopus Lundensis commissionem de ea re acceptam exsequi non posset. — *Romæ ap. S. Sabinam*, XV. cal. Junii, pontif. anno primo.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1725. p. 662—63.

Majo. [1351.] Literæ, quibus Ericus rex notum facit, se fundos quosdam fratribus Minoribus Otthoniæ contulisse. — *Nyburch*, (tempore parlamenti conventuali).

Langebek Scriptt. V. 516.

28. Maji. [1352.] Literæ Johannis archiepiscopi Lundensis ceterorumque episcoporum Danicorum, quibus terram Alsiæ et bona quædam in ducatu Juciæ sita, unacum denariis de mo-

neta et pro redemptione expeditionis in Sunderjucia debitis, Erico regi Danorum, nomine coronæ, adjudicant. — *Nyburgh*, quinto calend. Junii. 1285. 28. Maji.

Suhm Hist. af Danmk. X. 1024—26. Michelsen Urkundensamml. I. 121—22. Dan. interpr. ap. Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 288. (ed. in 4. Tom. II. p. 363.), et ap. Suhm, l. c. p. 898—900.

[1353.] Magni Sweorum Gothorumque regis literæ salvi conductus, datæ dño Johanni Litla et nuntiis "civitatum maritimarum Theotonicarum "et iis, quos ex parte regis Daciæ secum habere voluerit, ad octo dies; "non ideo quod ipsis de securitate possit habere (sic) diffidentia, sed quia dominus Witzlavus, nobiscum personaliter colloquens, a nobis voluit hoc habere". — *Apud Lödhos*, VII. calend. Junii. 25. Junii.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenberg. II. no. LIX. p. 141. Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1726. p. 663.

[1354.] Erici Norvegiæ regis notificatio de congressu apud Kalmarniam destinato, ad componendas lites inter ipsum et subditos ejus ex una, et plures civitates Hanseaticas ex altera parte, rege Sveciæ summi judicis munere fungente, si nuntii regis et civitatum delegati non inter se convenirent; adhæc de *colloquio inter ipsum et reges Sveciæ Daciæque apud Gulbergsheid* in octava nativitatis Johannis baptistæ anni proxime venturi habendo, ad causas inter eos versantes terminandas. — *Ap. Gulbergsheidh*, feria III. post festum Petri et Pauli. 3. Julii.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenberg II. no. 60. p. 141—43. Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1727. p. 663—65.

[1355.] Magni electi Upsalensis diploma, quo declarat, nullum præjudicium episcopo vel ecclesiæ Lincopensi inde oriri debere, quod episcopus bis electo Upsalensi Lundas ad ordinationem proficiscenti comes fuerat, cum hoc "de affectuosa et gratuita voluntate" fecisset. — Non. Augusti. 5. Augusti.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 809. p. 664.

[1356.] Literæ, quibus T(ucho) episcopus Ripensis notum facit, "quod licet reditus primi anni de ecclesiis nostræ dioecesis vacantibus dilectum nobis capitulum nostrum Ripense consveverunt (consuevit) percipere totaliter ex antiquo", tamen cum consensu capituli "in hac parte taliter ordinavimus, ut de cetero (solum) medietas redituum primi anni de ecclesiis vacantibus domino cantori Ripensi, nomine et ex parte capituli ...., debeat assignari". — *Ripis*, in crastino assumptionis b. virginis. 16. Augusti.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 154—55.

[1357.] B(enedicti) decani Lundensis testamentum, quo bona sua fixa et mobilia in usum corporum piorum et personarum distribuit; consentientibus Johanne archiepiscopo et capitulo Lundensi. — *Lundis*, in vigilia Bartholomæi apostoli. 23. Augusti.

Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 812. p. 666—68.

[1358.] Joon Joonson dictus Litle dimidiam marcam terræ in censu, quam habet in Kuldæruth, monasterio Esromensi donat. — Pridie nonas Septembris. 4. Septbr.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom fol. CI.

[1359.] Abbatis et conventus monasterii Loci Dei appellatio ad sedem apostolicam contra Nicolaum priorem Othoniensem, Nicolaum ejusdem ecclesiæ præpositum et Rykonem Tostenn (*leg.* Toftensis) ecclesiæ præpositum, judices in causa inter monasterium Loci Dei et dominum Johannem Urne delegatos. — "*Acta sunt hæc coram capitulo Othoniensi*, anno gratiæ MCCLXXXV., idus Septembris quinto". 9. Septbr.

Langebek Scriptt. VIII. 160.

1285. [1360.] MAGNI Sveonum Gothorumque regis protestatio de placitatione inter regem
31. Octobr. Norvegiæ "et civitates maritimas Lybekh, Rotstockh, Wissimar, Stralaesund, Gripeswold, Rigam et theotunicos in Wisby" inita, qua inter alia constituitur, quod si *rex Daciæ* de injuriis sibi a rege Norvegiæ illatis conqueratur, non tamen civitates prædictum regem Daciæ auxilio sublevare debeant, nisi aut rex Norvegiæ justas conditiones neglexerit, aut judices ejus causam iniquiorem esse judicaverint. — *Kalmarniæ*, in vigilia omnium Sanctorum.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenberg. II. no. LXII. p. 145—46. Liljegren Diplom. Svecan. II. no. 1731. p. 668—69.

31. Octobr. [1361.] MAGNI Sveorum regis sententia, dicta in litibus inter Ericum regem Norvegiæ et civitates Hanseaticas "Lybikh, Rözstok, Vismarh, Stralasund, Gripswold, Rigam et Th(eutonicos) in Vistby" exortis, ubi etiam constituitur, quomodo progrediendum sit, si alicui partium lis fuerit cum *rege Daniæ*. — *Kalmarniæ*, in vigilia omnium sanctorum.

Suhm Hist. af Danmk. X. 1028—1031. Liljegren Diplom. Svecan. I. no. 817. p. 673—77. Epit. ap. Willebrandt, Hansische Chron. III. p. 5—7.

1. Novbr. [1362.] HONORII (IVti) papæ ad reges Daciæ (et Sveciæ) literæ, ut nuntio suo Huguitioni, plebano plebis de Castellione Aretinæ dioeceseos, capellano suo, in negotio terræ sanctæ auxilium ferant. — *Romæ ap. S. Sabinam*, calend. Novembris, pontif. anno primo.

Suhm Hist. af Danmk. X. 1026. Liljegren Diplomatar. Svecan. I. no. 819. p. 678.

1. Novbr. [1363.] HONORII (IVti) papæ ad episcopum Arusiensem mandatum, ut pecunias in Daciæ et Sveciæ regnis collectas, terræ sanctæ subsidio deputatas, exigendas curet. — *Romæ apud S. Sabinam*, calend. Novembr. pontif. anno Imo.

Epit. ap. Lagerbring. Svea Rikes Hist. II. 731—35.

26. Novbr. [1364.] Literæ, quibus INGERT, Baruidi Anderssön relicta, de terris quibusdam ipsius in Örby et Lyngby maglæ monasterio s. Thomæ de Paraclito venditis et scotatis. — *Roskildis*, in crastino b. Katerinæ virginis.

Langebek Scriptt. VI. 165.

[1365.] Instruction for de norske Gesandter til Kongerne i Danmark og Sverrig, Narve Biskop i Bergen og Hr. Bjarne Erlingsson, udgivet af Dronning INGEBORG i Norge, Abbed ERIK i Munkalif i Bergen og ERIK DUGGULSSON. — "Á setta ári ríkis Eiriks konungs". (Norsk.)

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. II. p. 101—6. Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1729. p. 667—68.

1286.

1286.

26. Martii. [1366.] "PAULUS DICTUS HWIT, domini regis advocatus in Siöburgh", monasterio Esromensi terram quinque solidorum et trium denariorum in censu in Tiswillæ in recompensationem pro monasterii prædicti terra sex orarum in censu in Grimstorp, transfert. — In crastino annunciationis dominicæ.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXXXVIb.

3. Martii. [1367.] Hertug WALDEMARS Forsikkringsbrev, givet Kong Erik af Danmark, da denne havde lösladt ham af Fængsel og forlenet ham med Hertugdömmet Sönder-Jylland. — *Actum paa Herredag udi Nyborg*, pridie calend. Aprilis. (Nyere Oversættelse.)

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 290—91. Suhm Hist. af Danmk. X. 921—25.

20. Aprilis. [1368.] Bisp HERMAN til Sverin, JOHANNES Hertug af Saxen, GEERT, JOHANNES og ADOLF, Grever af Holsten, HELMOLD og CLAUS, Grever af Sverin, JOHANNES og HENRIK

Grever af Meklenborg, love for Hertug Valdemar af Sönder-Jylland, at han skal holde, hvad han i sit Forpligtelsesbrev til Kong Erik af Danmark (see ovenfor Nr. 1367.) har forpligtet sig til. — *Lybeck*, XII. calend. Maji. (Nyere Oversættelse). 1286. 20. Aprilis.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 289—91.

[1369.] Literæ CAPITULI ARUSIENSIS ecclesiæ, quibus indicat, Johannem præpositum de Himbærsysæl, canonicum Arusiensem, domum quandam lapideam usui communi canonicorum, "quos infirmari pro tempore contingeret", deputasse. — *Arus.*, in festo beatorum apostolorum Philippi et Jacobi. 1. Maji.

Langebek Scriptt. VI. 415.

[1370.] ERICI regis literæ, quibus confirmat privilegium episcopos eligendi, antea datum capitulo sancti Kanuti Otthoniensi. — *Otthoniæ*, octava b. Laurentii martyris. 17. Augusti.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. I. p. 758.

[1371.] JOHANNIS archiepiscopi Lundensis diploma, quo conventionem, inter Petrum episcopum Vibergensem et monachos ex Viteschola super impetitione juris episcopi factam confirmat. — *Aos*, in (leg. III.) calend. Octobr. 29. Septbr.

Dän. Biblioth. VI. 175—76. Cfr. Danske Magaz. I. 145. not. p. Suhm Historie af Danmk. X. 927.

[1372.] WALDEMARUS, dux Jutiæ, civibus Sleswicensibus censum annuum, *Bygiald* dictum, *Arnegyald*, *Arffköp*, et alias exactiones remittit. — Die beati Andreæ apostoli. 30. Novbr.

Noodt Beiträge I. p. 168—70.

[1373.] AGNETIS, Danorum Slavorumque quondam reginæ, et dominæ Estoniæ ad dominum Eylardum, advocatum suum, in Revalia literæ, ut civibus Lubecensibus bona ablata in plenum restituat. — *Nyköpingh*, die Stephani protomartyris. 26. Decbr.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenberg. II. no. LXIII. p. 147.

1287.

1287.

[1374.] ERICI Danorum Slavorumque regis et AGNETIS matris suæ, eorundem reginæ, diploma, quo Lubecensibus gratias agunt, quod occisores Erici regis in civitatem non excepissent, deinde privilegia iis antea concessa confirmant et amplificant, et in specie promittunt, se curaturos, ut bona naufraga, quæ in Wironia injuriose occupata fuissent, iis restituantur. — *Helsingburgh*, in octava Stephani protomartyris. 2. Januarii.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenberg. II. no. LXV. p. 150—51. Cfr. no. 1389.

[1375.] JOHANNIS TUSCULANI episcopi, legati sedis apostolicæ, statuta, maxime de rebus ecclesiasticis, in concilio Herbipolensi edita, et missa "per partes Alemanniæ, Bohemiæ, DACIÆ et Sveciæ regna, nec non Moraviæ, Marchiæ, Poloniæ, Pomeraniæ, Prussiæ et Livoniæ, ac Russiæ ducatus". — *Herbipoli*, feria tertia post Lætare. 18. Martii.

Mansi collectio concilior. Tom. XXIV. 850—66. Staphorst Hist. eccles. Hamburg. I. Theil, II. Bd. p. 67—77.

[1376.] A(GNETIS) Danorum Slavorumque reginæ literæ, quibus, ex consensu filii sui Erici Danorum regis et consiliariorum, Frederico capitaneo ceterisque vasallis regiis Revaliæ jubet, ut bona naufraga, Johanni de Duaco (literæ ad Lubecenses habent J. de Dowayhe) assignata, sed "a quibusdam indebite direpta", restituant. — *Roskild*, in dominica palmarum. 1. Aprilis.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenberg. II. no. LXVI. p. 151.

[1377.] AGNES, Danorum Slavorumque regina et ducissa Esthoniæ, Joanni episcopo Revaliensi et dominis Odwardo de Lode, Acero Woghenson, Brun de Dale et Theoderico de 8. Aprilis.

1287. 8. Aprilis. Kele scribit, ut viros complures in Wironia, inter quos monachi de Falkenaa erant, qui bona civium Lubecensium ex naufragio liberata occupaverant, ad rationem poscant, coercentes eos rigore juris, hujusmodi bona irrationabiliter occupata exponere et in manus civium Lubecensium in civitate Revaliensi habitantium assignare, obstinaces ad præsentiam regis infra octavam Johannis baptistæ citare. Testibus præsentibus dño Wislao principe Ruianorum, regis Daniæ dapifero; Nicolao Bossohn, advocato in Wordingburch; Davith filio Thorstanni et Benedicto Waesta. — *Worthingburgh*, tertia die paschæ.

Dreyer specim. de naufr. p. CXLI—II.

4. Maji. [1378.] JOHANNES Tusculanus episcopus, apostolicæ sedis legatus, notum facit, "quod nos Aitholuthum honesti (sic) Bandinum de Fondora, Johannem Cimbardum, Thomasinum de Podio, Stellum Rostiompoli et Tebasdinum de Mangialmark, cives et mercatores Lucanos de societate dicta Ruchiardorum ..... ordinamus nostros legitimos prædicatores et nuntios speciales ad petendum et recipiendum nostro nomine a quibuscunque personis ecclesiasticis Alemanniæ, Boëmiæ, DACIÆ ac Sveciæ regnis .... et a quibuscunque personis nostræ legationis vel prædicatoribus eorundem" omnes pecunias, "occasione ipsarum prædicationum nostrarum nobis persolvendas". — *Methis*, IIII. non. Maji post obitum Honorii papæ quarti, apostolica sede vacante.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 92—93. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XI. 41 (ad ann. 1288.).

22. Maji. [1379.] Literæ STIGOTI ANDERSÖN, quondam regis Danorum marscalci, quibus probibet, ne familia sua possessiones canonicorum Arusiensium, in Skramsholm et alibi ubicunque sitas, infestet. — Quinta feria prox. ante fest. pentecostes.

Langebek Scriptt. VI. 416.

23. Maji. [1380.] Collectbrev, udstedt af Prioren WYBE MEYNSTORPE og hele Conventet i St. Johannes Klosteret paa Holmen uden for Sleswik, hvori de bede Alle og Enhver om Almisse til Klosteret, som var afbrændt. — *Sleswik*, am Frydaghe vor Pinghesten. (Plattydsk).

Westphalen Monum. ined. III. 335—36. 361—62.

22. Junii. [1381.] EDWARDI Angliæ regis ad Edmundum comitem Cornubiæ, regni Angliæ custodem, literæ, ubi ex literis Norvegiæ regis narrat facinus, quod in "REGEM QUONDAM DACIÆ, avum Norvegiæ regis", fratres ipsius regis Daciæ perpetraverint; quare comiti mandat, ut omnibus, qui ex regno Angliæ cum nuntio regis Norvegiæ (Olivero de monte Spinæ, comite Saresburg) in ejusdem regis subsidium ire voluerint, liberum commeatum præbeat. — *Apud Paris*, XXII. Junii, regni anno XIV.

Rymeri Foed. ed. Clarke et Holbrooke Vol. I. P. II. p. 667. Thorkelin Analecta. p. 159—60. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XI. 18—21. 29—30.

25. Junii. [1382.] ERICI regis et HAQUINI ducis Norvegiæ literæ protectoriæ, datæ Stigoto Andræsson, Nicolao Knutson, Nicolao Hallandesfar, Petro Jacobson, Petro Pors et Stigotho Nicolasson, militibus, nec non Aghoni Cake et Ranoni Jonesson armigeris, viris Danis. — *Tonsberg*, in crastino nativitatis b. Johannis baptistæ.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. II. p. 110. Holberg Danm. Hist. I. 358—59.

22. Julii. [1383.] JOHANNIS episcopi Tusculani, apostolicæ sedis legati, confirmatio privilegiorum ordinis Prædicatorum in Dacia et Svecia. — *Cameraci*, XI. calend. Augusti, apostolica sede vacante.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 912. p. 30.

31. Julii. [1384.] WALDEMARI ducis Jutiæ diploma, quo civibus Lubecensibus per quoscunque ducatus sui terminos in Flandriam aut alias ire volentibus ad quascunque provincias

cum rebus et mercimoniis suis eundi et redeundi licentiam dat, et, si naufragium patiantur, 1287.
bonorum quæ salvare potuerint liberam omnino possessionem remittit. — *Sleswick*, in festo 31. Julii.
Germani confessoris.

Dreyer specim. de naufr. p. LXXXI—II.

[1385.] ERICI Danorum Slavorumque regis ad advocatum, consules et burgenses 21. Augusti.
Lubecenses literæ, quibus declarat, se ordinasse ut Fredericus Moltikoe (capitaneus regius) de bonis eorum in Wironia occupatis, quatenus in usum regium venissent, rationem redderet, promittitque, se de iisdem bonis restituendis esse prospecturum. — *Roskildis*, feria V. proxima post diem assumtionis Mariæ.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenberg. II. no. LXVIII. p. 154.

[1386.] JOHANNIS episcopi Tusculani, apostolicæ sedis legati, ad universos pro- 21. Septbr.
vinciæ suæ archiepiscopos, episcopos et prælatos epistola, ne ordini Cisterciensi plures impetitiones imponant, dum ipse legatus constitutus esset, quam quæ annuatim ex consvetudine solvebant. — *Apud monaster. Clarævallis, Lingonensis dioecesis*, XI. calend. Octobr. apostolica sede vacante.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 947. p. 35.

[1387.] WALDEMARI ducis Jutiæ literæ protectoriæ, datæ civibus in Swineburgh. — 29. Septbr.
Tranekier, in die Michaëlis archangeli.

Hofman Fundationer VI. 209. not. d. — Hæ literæ eædem sunt ac eæ, quæ jam supra (vid. no. 1292.) ad ann. 1280 relatæ sunt. Pertinent autem sine dubio ad ann. 1287. Suhmius earum et sub anno 1280 et sub anno 1287 mentionem facit (Hist. af Danmk. X. 804. XI. 21.).

[1388.] JOHANNIS episcopi Tusculani, apostolicæ sedis legati privilegium, ordini 6. Decbr.
Prædicatorum datum in provinciis Daciæ et Poloniæ, quibus iis facultatem concedit, "ut de usuris, rapinis et alias male acquisitis", dummodo hi, quibus ipsorum restitutio fieri deberet, omnino inveniri non possent, nec de eisdem per sedem apostolicam aliud ordinatum esset, pro quolibet conventu provinciarum suarum XXV marcas recipere liceat. — *Apud monaster. Clarævallis, Lingon. dioecesis*, VIII. id. Decembris, apostolica sede vacante.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 952. p. 40—41.

1288.

1288.

[1389.] ERICI Danorum Slavorumque regis diploma, quo civibus Lubecensibus 2. Januar.
cum mercimoniis et rebus suis per regnum Daniæ in Flandriam et quocunque vellent transire permittit, satisfactionem et plenariam restitutionem promittens, si bona eorum rapta fuerint, et si naufragium passi essent, bonorum quæ salvare potuerint liberam possessionem iis tribuens. — *Helsingburch*, in octava b. Stephani protomartyris.

Dreyer specim. de naufr. p. XLVI—VII.

[1390.] WALDEMARI ducis Jutiæ literæ protectoriæ, datæ monachis de Loco Dei. 2. Febr.
— *Hathærsleff*, die purificationis beatæ virginis.

Langebek Scriptt. VIII. 181.

[1391.] ERICI Danorum regis diploma, quo "privilegium canonicorum Lundensium 3. Febr.
super debito æstivali, nuncupato vulgariter *Mytzumergeld*", confirmat. — *Lundis*, die Blasii martiris.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 955. p. 42.

[1392.] ERICI Danorum regis diploma, quo canonicos Lundenses cum bonis eorum 17. Martii.
sub protectione sua suscipit, villicos eorum et colonos "ab omni expeditionis gravamine et

1288. impetitione exactoria, *inne, stuth,* vectigalibus ceterisque solutionibus, oneribus et servitiis juri
17. Martii. regio attinentibus" liberos declarat. — *Helsingeburgh,* quarta feria prox. ante dom. Palmarum.
Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 959. p. 45—46.

22. Martii. [1393.] Literæ, quibus ERICUS rex omnia bona canonicorum de Ebbleholt ab omni expeditionis gravamine, scilicet *innæ, stud* et ædificatione urbium, impetitione exactoria omnique onere regio libera dimittit. — *Roskildis,* II. feria prox. post dominicam Palmarum.
Langebek Scriptt. VI. 165—66. Suhmius has literas ad ann. 1287 refert. (Hist. af Danmk. XI. 6.).

9. Aprilis. [1394.] JOHANNIS archiepiscopi Lundensis diploma de fundatione et dotatione altaris Johannis baptistæ in cripta ecclesiæ Lundensis. — *Lundis,* feria VI. post octavam Paschæ.
Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 960. p. 46—47.

14. Aprilis. [1395.] Literæ AGNETIS reginæ, de licentia fratribus ordinis Minorum concessa claustrum in Koldingh construendi. — *Skelfiskör,* XVIII. calend. Maji.
Langebek Scriptt. V. 516.

21. Maji. [1396.] NICOLAI (IVti) papæ bulla, qua matrimonium regis Sveciæ, Magni, cum Helvige, Gerhardi comitis Holsatiæ filia (quod rex eam inprimis ob causam inierat, quod timebat, comitem ERICO REGI DACIÆ auxilium adversus se laturum) contractum, ratum facit, et liberos ex hoc matrimonio susceptos legitimos declarat. — *Reate,* XII. cal. Junii, pontif. anno primo.
Skand. Lit. Selsk. Skrift. XXI. 92—94. Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 962. p. 47—48.

23. Maji. [1397.] ERICI regis literæ protectoriæ et privilegia, data villanis de Faaburg. — *Nyburgh,* dominica sanctæ trinitatis.
Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. p. 123.

21. Junii. [1398.] CAPITULI RIPENSIS literæ, quibus testatur, priorem capituli Othiniensis protestatum esse, "nullum præpositum jus aliquod in eorum capitulo habere". — XI. cal. Julii.
Pontoppidan Annall. eccl. Dan. I. 759—60.

15. Julii. [1399.] ERICI regis privilegium, civibus Ripensibus datum, quo ab omni solutione thelonei in nundinis Scaniensibus, "sicut ubique intra terminos regni a solutione thelonei sunt exempti", liberi declarantur. — *Ripis,* idibus Julii.
Terpager Ripæ Cimbr. p. 689. Dan. interpr. ap. Galthen, Beskr. ov. Ribe p. 162—63.

13. Augusti. [1400.] Quitancia JOHANNIS CIMBARDI, mercatoris Lucani de societate Ruchiardiorum, qua se nomine Johannis episcopi Tusculani pro legationis suæ per annum prædicatione 133⅓ marcas puri argenti a magistro Astraco, canonico Ripensi, vice ecclesiæ Ripensis, recepisse testatur. — *Brygis,* in festo beati Ypoliti martyris.
Terpager Ripæ Cimbr. p. 92—93.

18. Augusti, vel 5. Sept. [1401.] Literæ MECHTILDIS quondam Daciæ reginæ, quibus omnibus suis oppidanis, colonis et hominibus in judicio Eckerneuorde constitutis notum facit, quod fratri suo dño Gerhardo, comiti Holtzaciæ, omnem hæreditatem suam (Mechtildis), sive bona inter Sliam et Eydoram sita, dedisset et contulisset perpetuo possidenda. — *Ciccemere,* in vigilia Magni martyris.
Lagerbring Svea Rikes Hist. II. 878. Michelsen Urkundensamml. I. 125.

5. Septbr. [1402.] WALDEMARI ducis Jutiæ literæ, quibus villanis in Faaborg libertates et jura, quæ iis Waldemarus et Abel, quondam reges Daciæ, atque Ericus dux Jutiæ concesserant, confirmat, "abusiones singulas, quas prædicti villani nostri hactenus in consvetudinem deduxerunt", "in irritum" revocat, eosque sub protectione sua speciali suscipit. — *Hathærslef,* (sine die).
Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. p. 124. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XI. 35.

[1403.] HAKONIS Norvegiæ ducis diploma, cum consensu *Jacobi comitis Hallandiæ*, Burnonis de Berkeri baronis et plurium virorum factum, quo civitati Visby et sex aliis civitatibus Hansæ immunitatem a telonio, "quod in captura allecium solvi solet", concedit, compositionemque Calmariensem inter Magnum Sveciæ regem (ex parte Normannorum) et civitates prædictas initam confirmat. — *Dunnersbork (Tönsberg)*, in festo nativitatis Mariæ. 1288. 8. Septbr.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. II. 114—15. Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 974. p. 58—59. Westphalen Monum. ined. Tom. IV. col. 997—98 (cum anno 1388.).

[1404.] NICHOLAI Burglanensis, BERTOLDI Sleswicensis, JOHANNIS Arusiensis et LAURENCII Wibergensis episcopi testimonium de donatione et scotatione bonorum in Osterwitstæth in parochia Vitthæsteth, facta ecclesiæ s. Mariæ Ripis a domino Thrugillo canonico Ripensi et præposito in Thiuthæ sysæl. — *Rorsnæs* (Horsnæs?), dominica infra octavam nativitatis beatæ virginis. 12. Septbr.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 300.

[1405.] JOHANNIS archiepiscopi Lundensis ad M(agnum) Upsalensem archiepiscopum literæ, cum quibus ei tres bullas a se et abbate Herivadensi vidimatas transmittit, de privilegiis, Cisterciensibus ab Innocentio IV. concessis, agentes. — *Lundis*, XIV. cal. Octobr. 18. Septbr.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 979. p. 63.

[1406.] ERICUS, Danorum Slavorumque rex, notum facit, quod dominum Christiernum, Ripensem episcopum, et ejus fautores et amicos, super omnibus damnis et dispendiis, in quæ regis causa forte incurrerent, indemnes facere promiserit, et sese ad tuitionem castri Mykeltunder adstrinxerit. — *Roskildis*, feria secunda proxima ante fest. beator. apostolor. Symonis et Jude. 25. Octobr.

Michelsen Urkundensamml. I. 126.

[1407.] RAGNILDIS ERLENDI FILIÆ, uxoris domini Magni Gregorii testamentum. Inter testes occurrit FRATER OLAVUS, PRIOR PROVINCIALIS DACIÆ. — *Sictoniæ*, die Veneris prox. post festum Nicolai. 10. Decbr.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 981. p. 64—66.

[1408.] NICOLAI (IV^{ti}) papæ confirmatio generalis privilegiorum monasterii Esromensis. — *Romæ ap. S. Mariam majorem*, idus Decembr. pontif. anno primo. 13. Decbr.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. XXIIII^b.

[1409.] ERICI regis confirmatio privilegiorum, a progenitoribus suis civibus Ripensibus concessorum, hanc iisdem libertatem adserens, "ut ab omni solutione thelonii tam in nundinis nostris Scanör quam alibi in regno, *Torffuegield*, *Strandwrak et Forbaandh* liberi esse debeant", nec non "ut quicquid consules dictorum civium simul cum advocato nostro ... decreverint faciendum, ratum et stabile ... habeatur". — *Ripis*, in die beatorum innocentium. 28. Decbr.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 689. Langebek Scriptt. VII. 327—28. Interpr. Dan. ap. Galthen, Beskr. ov. Ribe, p. 163—64.

1289.

1289.

[1410.] ERICI Danorum Slavorumque regis diploma, quo monachos de Viteschola sub protectione sua suscipit, privilegiaque iis concessa confirmat. Testibus Martino cancellario et Petro dapifero. — *Geetstath*, calend. Martii. 1. Martii.

Dän. Biblioth. VI. 144—46.

1289. 16. Martii. [1411.] Erici regis literæ, quibus privilegia et libertates episcopi, capituli et ecclesiæ Arusiensis confirmat. — *Othoniæ*, in quarta feria proxima ante dominicam, qua cantatur Lætare Jerusalem.

Langebek Scriptt. VI. 397.

26. Aprilis. [1412.] Matthei, sanctæ Mariæ in Porticu diaconi cardinalis, ad ministrum provincialem fratrum Minorum in provincia Daciæ literæ, ne symoniace moniales in ordinem suscipiat. — *Romæ*, VI. calend. Maji.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 990. p. 74.

28. Aprilis. [1413.] Erici, regis Daniæ, privilegium, quo teloneum in regno Daniæ civibus Slesvicensibus remittitur. — *Kallindborgh*, in die beati Vitalis martyris.

Noodt Beyträge I. 170. German. interpr. in Cypræi Annall. episc. Slesv. p. 295—96. Vid. supra no. 1284., ubi hæ literæ ad ann. 1280 sunt relatæ. — A Suhmio hæ literæ et ad ann. 1280 et ad ann. 1289 referuntur (Hist. af Danmk. X. 798. XI. 60.).

9. Junii. [1414.] Ingvari episcopi Roskildensis literæ, de miraculo nuper in Ruya in terra Yazmot facto, "ubi corpus Christi per quandam mulierem, diabolo suggerente, diu absconditum in cruentam carnem asseritur esse versum"; quapropter statuit, ut illud corpus Christi cruentum sub custodia et reverentia habeatur, iisque, qui locum, ubi repositum est, visitant, XL dies de injuncta iis poenitentia relaxat. — *(Roskildis)*.

Epit. ap. Schwartz: Kurtze Einleit. zur Geogr. des Norder-Teutschlandes p. 105. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XI. 64.

6—11. Junii. [1415.] Guillelmi abbatis Præmonstratensis literæ, quibus universis prælatis et subditis Præmonstratensis ordinis in Dacia et Norvegia vel alibi constitutis notum facit, "quod nos de novo, post resurrectionem domini nuper præteritam, tale privilegium in curia Romana impetravimus, ut nos et omnes ordinis professores ubique terrarum, quoties nos ad loca diversa diverti contigerit eundo et redeundo, quæ apponuntur nobis, possimus comedere carnes in locis omnibus sive pisces". — *Datum in villa, quæ dicitur de Lile in Flandria*, in octavo *(sic)* trinitatis.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. I. 760—61.

16. Junii. [1416.] Petri Arosiensis episcopi et capituli ejusdem ecclesiæ ad pontificem Romanum literæ, quibus supplicationem a Nicolao decano et Mag. Laurentio, canonicis ecclesiæ Upsalensis, proferendam, de emancipatione ecclesiæ Upsalensis a *primatu Lundensi*, commendant. — *Apud Feringö*, XVI. calend. Julii.

Liljegren Dipl. Svecan. II. no. 995. p. 77—78. Messen. Scond. illustr. Tom. XII. p. 78—79 (cum die XII. cal. Julii). (Vid. infra sub no. 1427.).

3. Julii. [1417.] Nicolai (IV[ti]) papæ ad Johannem, archiepiscopum Lundensem, literæ, de pallio archiepiscopo Upsalensi tradendo. — *Reate*, V. non. Julii, pontif. anno secundo.

Liljegren Diplomatär. Svecan. II. no. 997. p. 79—80.

(3. Julii.) [1418.] Formula tradendi pallium archiepiscopo Upsalensi, archiepiscopo Lundensi missa.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 999. p. 80.

12. Julii. [1419.] Giselbertus, archiepiscopus Bremensis, notum facit, quod Alberto duci Saxoniæ fide data promiserit communem et juratam pacem servare, quam Albertus dux, *W(aldemarus) dux dacie* (Jutiæ?) aliique jurati terræ Holtsaciæ ac civitates Lubecensis et Hamburgensis observare promiserunt. — *Graft*, in vigilia beatæ Margaretæ.

Michelsen Urkundensamml. I. 130—31. Cfr. Archiv f. Staats- u. Kirchengesch. IV. 591—99.

[1420.] Literæ Ingvari episcopi Roschildensis, quibus jus civitatis, quod hactenus consules et cives Hafnienses modo pro parte receperunt, integraliter iisdem consulibus et civibus, usque ad consummationem inceptæ munitionis urbis, concedit. — *Roschildis*, feria sexta proxima ante fest. nativit. virginis glor. 1289. 2. Septbr.

Pontoppidan Origg. Hafn. p. 60—61.

[1421.] Erici regis literæ, quibus molendinum in Althorp mensæ canonicorum Arusiensium consensu matris suæ et aliorum consiliariorum confert et scotat. — *Wortingborg*, in crastino beati Michaëlis archangeli. 30. Septbr.

Langebek Scriptt. VI. 396—97. 451.

[1422.] Trugoti præpositi Lundensis testamentum, quo possessiones suas altari ab eo in ecclesia b. Laurentii Lundensi constructo et nonnullis claustris et ecclesiis legat. — *Lundis*, in festo S. Catharinæ virginis. 25. Novbr.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1005. p. 83—85.

[1423.] E(ricus) rex monasterium Esromense sub sua suscipit protectione et privilegia ejus confirmat. — *Sioburgh*, in profesto circumcisionis domini. 31. Decbr.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. LVII.

[1424.] Ericus rex abbatem et monachos de Esrom una cum omnibus bonis eorum et familia iisdem attinente sub suam protectionem suscipit, omnia bona eorum ab omni expeditionis gravamine, impetitione exactoria, Innæ, Stuth ceterisque solutionibus, oneribus et servitiis juri regio attinentibus liberat, eisque jus emendarum, etiam XL marcarum, alias regi a colonis eorum solvendarum, confert. — *Sioburgh*, in profesto circumcisionis domini. 31. Decbr.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. LVI^b^.

[1425.] Communitatis et consulum civitatis Ripensis totiusque conventus fratrum Minorum ejusdem civitatis transsumptum literarum supra sub no. 1378. et 1400. allatarum. — *Ripis*.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 92—93.

1290. 1290.

[1426.] Bercaldi (leg. Bertaldi) episcopi Slesvicensis et Christierni episcopi Ripensis literæ de sententia arbitrali, quam in lite inter monasterium Loci Dei et dominum Johannem Urnæ super bonis in Bolderslemarck et Urnæ ediderunt, in quibus simul testantur, Johannem Urnæ sententiam prædictam acceptasse. — Die Veneris prox. post dominic. trinitatis. 2. Junii.

Langebek Scriptt. VIII. 162—63.

[1427.] Capituli Upsalensis ad Nicolaum papam IV^tum^ literæ, ubi nuntios Nicolaum decanum et M. Laurentium mittere se dicit, "damna, gravamina et importabilia onera", quæ ex eo, quod *archiepiscopus Lundensis primatiam super ecclesiam Upsalensem postulavit*, oriretur, expposituros. 20. Junii.

Epit. in Neumanni Hist. primatus Lundensis p. 175. Aut hæ literæ ad ann. 1289, aut literæ supra sub no. 1416. allatæ ad ann. 1290. pertinere videntur.

[1428.] Nicolai Burglanensis episcopi diploma, quo Jacobo abbati et capitulo monasterii Viteschola ecclesiam in Sundby cum pertinentiis confert. — *Sundby*, M.CC.XC. tertia dominica Deus omnium. 25. Junii.

Dän. Biblioth. VI. 170—71. Cfr. Danske Magaz. I. 145, ubi Langebekius annum et diem diplomati adscriptos ita corrigit, ut *tertia* in *tertio* mutet, et diploma ad ann. 1293 refert. Nulla autem correctione opus est. Nam "*Dominica Deus omnium*" vocatur non solum dominica tertia post pentecosten, verum etiam quævis alia dominica, quæ

1290. postea usque ad primam dominicam mensis Augusti occurrere potest. Vid. L'art de vérifier les dates (ed. Paris. 1818. 4.) Tom. I. p. 183. sub voc. *Deus omnium adjutor est.*

[1429.] THRUGOTI præpositi Lundensis testimonium, de parte molendini in Helsingeburgh siti (in Giuindi), per Johannem Tholffsön monasterio Esromensi legata. — Sine ann. et die.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXCIX.

12. Octobr. [1430.] JOHANNIS archiepiscopi Lundensis testimonium de parte molendini in Giuindi, vi testamenti Johannis Tholfsön monasterio Esromensi adjudicata. — *Lundis*, idus Octobris quarto.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXCVIII.

20. Novbr. [1431.] JOHANNIS electi Upsalensis prohibitio, ne quis sententias excommunicationis, ab archiepiscopo Lundensi in præpositum et capitulum Upsaliense latas, in præjudicium ecclesiæ suæ publicare præsumat in provincia Upsaliensi. — *Upsaliæ*, XII. calend. Decembr.

Messen. Scond. illustr. Tom. XII. p. 78. Neumann Hist. primatus Lundens. p. 174—75. Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1024. p. 98.

28. Novbr. [1432.] INGIÆRD, relicta domini Barwidi, scotationem bonorum suorum in Bothorp et Hallendorp, a fratre suo domino Olavo dicto Næsæ monasterio Esromensi factam, confirmat. — *Roskildis*, quarto calend. Decembris.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXXXIXb.

30. Novbr. [1433.] Literæ JOHANNIS, Arusiensis episcopi, quibus declarat, archidiaconum et capitulum ecclesiæ Arusiensis nec ad equos episcopi pabulandos, nec ad tres marcas denariorum officialibus ipsius erogandas, teneri. — *Arus.*, in festo beati Andreæ apostoli.

Langebek Scriptt. VI. 411.

[1434.] Priorum provincialium ordinis Prædicatorum, inter quos "OLIVERIUS, PROVINCIALIS DACIÆ" enumeratur, ad cardinales literæ, quibus novitates ordini intrudendas deprecantur. [Adduntur de eadem causa literæ eorundem XII provincialium ad totum ordinem, et appellatio ad sedem apostolicam, data "die sabbati quinto exeunte Majo"]. — *Ferrariæ.*

Martene et Durand Thes. nov. Anecdot. Tom. IV. 1842—43. seq.

1291.

1291.

20. Febr. [1435.] Constitutio WALDEMARI ducis Juciæ de jurisdictione civitatis Sleswicensis. — *Sleswyck*, tertia feria ante festum cathedræ sancti Petri.

Michelsen Nordfriesland in Mittelalter p. 183—84.

3. Martii. [1436.] ANDREÆ THORKILLI, canonici Lundensis, diploma, quo plura bona sua ad institutionem altaris in ecclesia S. Laurentii Lundensi et ad anniversarium suum tenendum legat. — *Lundis*, non. Martii V.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1035. p. 107—108.

12. Aprilis. [1437.] MARGARETA, uxor Kanuti Rööth, legat, confert et assignat monasterio sanctæ Mariæ in Esrom omnia bona, quæ possederat in Bosethorp. — Actum feria quinta proxima ante dominicam palmarum.

Kierulf Esrom Klosters Historie p. 58—59. Cod. Esrom. fol. CXL.

1. Augusti. [1438.] NICOLAI (IVti) papæ bulla, qua priori provinciali fratrum ordinis Prædicatorum in Dania committit, cum nonnullis electis sui ordinis circumire, et populos ad expeditionem in terram sanctam suscipiendam hortari. — *Apud urbem veterem*, calend. Augusti, pontif. anno quarto.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1735. p. 676—79.

[1439.] ERICI regis literæ, quibus prohibet, ne quis, cujuscunque sit conditionis, contra privilegia et libertates, canonicis Arusiensibus concessas, facere aliquid præsumat. — *Ripis*, dominica infra octavam assumptionis b. virginis. 1291. 19. Augusti.

Langebek Scriptt. VI. 398.

[1440.] JOHANNIS episcopi Arusiensis literæ, in quibus Johanni sacerdoti in Biær-nöfthæ, Roskildensis dioecesis, clausulam literarum Urbani IV^ti papæ (dat. ap. urb. vet. XV. cal. Novbr. pontif. anno tertio) ad Thuconem episcopum Arusiensem, de dispensatione, L clericis Daciæ. defectum natalium patientibus data, communicat. — *Nor.*, in die decollationis sancti Johannis baptistæ. 29. Augusti.

Langebek Scriptt. VI. 255—56.

[1441.] OTTONIS archidiaconi Arusiensis testimonium, datum Johanni sacerdoti, rectori ecclesiæ in Biærnöfthæ, Roskildensis dioecesis, "quod per venerabilem patrem, dominum Thuconem, quondam Arusiensem episcopum, dispensatum fuit cum eo et ad beneficium, curam habens animarum, et ad sacros ordines, quos jam habet". — *Ripis*, tertio non. Septbr. 3. Septbr.

Langebek Scriptt. VI. 256.

[1442.] MARGRETÆ KNUTZDOTTHER, Abbedisse i S. Clare Kloster i Roskilde, og Conventet sammesteds tilstaae, at de, med Samtykke af Frue Ælseff, Forstanderinde for bemeldte Kloster, have leiet Anders Hanssön en Gaard i Alyne lille. (Oversættelse).

Suhm Hist. af Danmk. XI. 869. cfr. 107.

[1443.] Statuta capituli generalis ordinis Cisterciensis: § 3. "Item statuit et ordinat capitulum generale, quod definitio de ABBATIBUS DE DACIA, de Suetia, de Frisia edita, quantum ad generationem Cisterciensem in suo robore perseveret, ita quod illi, qui per ipsum mittentur, habeant potestatem puniendi, corrigendi per depositionem vel alias prout videbitur faciendum".

Martene et Durand Thesaur. nov. Anecd. Tom. IV. 1486.

[1444.] Acta capituli generalis ordinis Prædicatorum. § 18: "Mittimus in PROVINCIAM DACIÆ visitatores, fratrem N. priorem Hildesemensem, Fridericum priorem Madeburgensem, cum plena auctoritate magistri et nostra, qui tam in capitibus quam in membris inquirant, corrigant, ordinent et emendent, quæcunque corrigenda et emendanda viderint et invenerint, et ambo in solidum habeant potestatem". § 19: "Absolvimus priores provinciales ..... OLIVERIUM DACIÆ .... et ordinamus, quod iidem fratres in eisdem provinciis et conventibus ad eadem officia non assumantur isto anno". — *Palentiæ.*

Martene et Durand Thesaur. nov. Anecd. Tom. IV. 1849.

1291 vel post.

1291 vel post.

[1445.] NICOLAI episcopi Burglanensis literæ, quibus testatur, se omnia sibi in mansione Dofre attinentia, "tam in terris, quam in domibus et pecoribus, cum omni reliqua supellectili", fratribus Loci Dei, apud quos locum sepulturæ sibi elegerat, contulisse. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VIII. 217—18. Donatio hæc a Nicolao episcopo *in extremis agente* facta est (vid. literas P. præpositi et Johannis episcopi Börglumensis ap. Langeb. l. c. p. 217.). Nicolaus vixit adhuc d. 22. Martii et 25. Junii an. 1290. (vid. Suhm Hist. af Danmk. XI. 79. et diploma supra no. 1428. allatum), et fortasse adhuc ann. 1292. vel 1291. in vivis erat (vid. Pontoppidan Annall. II. 78. cfr. I. 761.); quo vero anno diem supremum obierit, incertum est.

1292. **1292.**

6. Januar. [1446.] Literæ, quibus ERICUS rex canonicis in Ebbleholt omnes terras regias in ipsorum Wang sitas, prius Alsentorp adjacentes, scotat. — *Roskildis*, die Epiphaniæ.

Langebek Scriptt. VI. 166.

16. Martii. [1447.] ERICI regis literæ, quibus episcopo Arusiensi, canonicis ejusdem ecclesiæ eorumque successoribus concedit, ut omnes nautæ, qui ad "Norsminnæ" venerint, liberi sint ab omni jure regio, eumque in finem prohibet, ne quis episcopum et canonicos super hac gratia molestare præsumat. — *Horsnæs*, in dominica mediæ XL^mæ^.

Langebek Scriptt. VI. 398—99.

4. Aprilis— [1448.] Indulgentiæ quadraginta dierum, omnibus ecclesiam cathedralem Ripensem
5. Julii. in certis diebus festis visitantibus nec non eidem aliquid conferentibus, per singulos OCTO CURIÆ ROMANÆ EPISCOPORUM concessæ. — *Romæ*, sede apostolica vacante.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 85—86.

24. Aprilis. [1449.] JOHANNIS episcopi Roskildensis vidimatio literarum Magni Sveciæ regis, de commutatione fundi cum monachis in Æskylstunum, prima domin. adventus 1290 facta. — *Roskildis*, VIII. calend. Maji.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1068. p. 140.

31. Maji. [1450.] Literæ JOHANNIS, Arusiensis episcopi, quibus prohibet, ne quis canonicos Arusienses super libertatibus, quas rex Ericus portui Norsminnæ concessit, molestet. — Sabbato proximo ante dominicam trinitatis.

Langebek Scriptt. VI. 411.

10. Junii. [1451.] JOHANNIS episcopi Roskildensis declaratio, se anno domini 1291, XIII. calend. Decembris, in Biærnöfthæ literas supra sub no. 1440. et 1441. allatas audivisse et recepisse. — *Roskildis*, quarto idus Junii.

Langebek Scriptt. VI. 255—56.

11. Augusti. [1452.] ERICI regis et HAQUINI ducis Norvegiæ privilegium, Lubecensibus datum, per castra *Hunals in Hallandia* et *Hjalm* libere transeundi; præterea declarant, se viva voce injunxisse *Jacobo* comiti Hallandiæ et *Stigoto* marscalco, ut jubeant incolas sine dilatione Lubecensibus debita sua reddere. — *Tunsberg*, in crastino Laurentii martiris.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. II. 133. Liljegren Diplomatar. Svecan. II. 1079. p. 146.

25. Augusti. [1453.] Literæ ERICI regis, quibus "civibus Ripensibus ipsorum Forstrand, Lyst, Mannö, et littora omnia inter prædicta loca et civitatem Ripensem sita, una cum ipsorum Diyb, sicut ea habere consveverant ab antiquo", libere possidenda dimittit. — *Nyburg*, in crastino beati Bartholomei apostoli.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 690. Michelsen Nordfriesland p. 184—85.

[1454.] Haderslevs Stadsret, stadfæstet af Hertug VALDEMAR (med nyere Tillæg). — Uden Sted og Dag.

Corpus Statutorum Slesvicens. II. 448—473. Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. danske Love V. 470—482. (Jvfr. Varianter i Staatsbürg. Magaz. VIII. 741 ff.). Nyere tydsk Oversættelse haves hos Westphalen, Monumenta ined. IV. 1977—1985. og i Corpus Statutor. Slesvicens. l. c. Jfr. Falcks Handbuch I. 381.

[1455.] O(LAI) prioris provincialis ordinis Prædicatorum in Dacia literæ ad fratrem Israëlem lectorem Sictoniensem, ejusdem ordinis, continentes exscriptum Nicolai papæ IV^ti^ bullæ

(dat. ap. urbem vet. calend. Aug. an. 1291.), de indulgentiis pro iis, qui crucis signo assumto Edvardum Angliæ regem in terram sanctam c. medium æstatis 1293 sequi voluerint. — *Lundis.* 1292.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1734. p. 671—75.

[1456.] O(lavi) prioris provincialis ordinis Prædicatorum in Dacia vidimatio bullæ Nicolai IVti, supra sub no. 1438. allatæ. — *Lundis.*

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1739. p. 683.

1293.

1293.

[1457.] Kong Eriks Frihedsbrev for de Godser i Ingelsted Herred, Löderup Sogn, som afg. Ridder Jens Kanne havde skjænket som Sjælegave til Præstens Bord i Löderup, at bemeldte Godser skulle være "qvitt och frij aff Inne, Stött, Letting och aff all kongeligh tynge till euig tidh". [Efter vidimeret Copie af Kong Christian den Tredie, dat. Hafniæ sabbatho Jubilate 1541]. — *Nyborg*, feria secunda post dominicam passionis. 16. Martii.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1090. p. 154—55.

[1458.] Christierni episcopi Ripensis testimonium de domo "prope portam s. Michaëlis Ripis" sita, partim ab ipso, partim a Johanne, filio Nicolai Tupissen, monasterio Loci Dei donata. — In vigilia ascensionis dominicæ. 6. Maji.

Langebek Scriptt. VIII. 239.

[1459.] Ericus, Danorum Sclavorumque rex, civibus in Kiöpmanhafn promittit "super damnis omnibus et singulis, si qua eos contingat incurrere, ratione æmulorum ipsius captionis, seu bonorum detentionis, factæ per eosdem hactenus vel in posterum faciendæ, super indemnatione debita obtinenda, adstare firmiter, et eorum impugnatoribus his de causis se pro eis opponere responsalem". — *Köpmanhaffn*, secundo die pentecostes. 18. Maji.

Pontoppidan Origg. Hafn. p. 64—65. Dan. interpr. ap. Suhm, Hist. af Danmk. XI. 872—73. cum anno MCCXCIIII. Vid. infra no. 1465.

[1460.] E(rici) Danorum regis diploma, quo Stralsundensium privilegia in nundinis Skanörensibus et alibi per regnum suum confirmat. — *Roskildis*, in vigilia Laurentii. 9. Augusti.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenberg II. no. LXXVIIc. p. 172—73. Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1742. p. 685.

[1461.] Erici Danorum regis diploma, quo Stralsundensium privilegia quoad bona naufraga confirmat. — *Roskild*, in vigilia b. Laurentii. 9. Augusti.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenberg. II. no. LXXVIId. p. 173.

[1462.] Haquini Norvegiæ ducis literæ protectoriæ, datæ canonicis Wibergensibus in Læsö insula. — *Wæthel*, die Bartholomæi apostoli. 24. Augusti.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. II. 142. Suhm Hist. af Danmk. XI. 870—71.

1294.

1294.

[1463.] Jus municipale Hafniense, a Johanne (Krag) episcopo Roskildensi editum. — *Hafnis*, calend. Februarii IIII. 29. Januarii.

Langebek Scriptt. VII. 86—98. Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. danske Love V. 101—120.

[1464.] Christierni episcopi Ripensis literæ, quibus notum facit, quod "Johannes dictus Stycke, acolythus, filius Nicholai Bossen de parochia Rodager, constitutus in claustro Loci Dei..., recognovit se in audientia placitantium in placito Hwittingherret legaliter et bona voluntate sua scotasse claustro Loci Dei omnes terras suas, quas possedit in Obelingmarck, 10. Martii.

1294. Hwitting, Vterbiærgem, Öndrupmarck et Risbymarck jure perpetuo possidendas". — *In*
10. Martii. *claustro Loci Dei*, sexto idus Martii.

Langebek Scriptt. VIII. p. 75.

7. Junii. [1465.] Kong ERIKS Brev om at holde Kjöbenhavns Indvaanere skadeslöse for den Skade, de maatte komme til at lide ved Krigen med Landets Fjender. — *Kiöbenhaffn*, anden Pintzedagh. (Oversættelse).

Suhm Hist. af Danmk. XI. 872—73. Originalen, hvorefter denne Oversættelse er gjort (see ovenfor Nr. 1459.) har Aarstallet 1293; maaskee fordi Udgiveren har overseet det ene I i Tallet MCCXCIIII. Saaledes er nemlig Aarstallet skrevet i Oversættelsen.

16. Julii. [1466.] ERICI Danorum regis literæ protectoriæ, datæ decanis, yconomis et capitulo Lundensis ecclesiæ, nec non omnibus et singulis clericis ejusdem dioecesis cum bonis et familiis. Teste Achone dapifero. — *Apud Mæthelfar*, feria VI. post divisionem apostolorum.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1115. p. 177. Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 305. (cum *die IV.* etc.). Pontan. Rer. Danicar. Hist. Lib. VII. p. 380. (cum die *Id. Julii, fer. IV.* etc.). Pontoppidan Annall. eccl. Dan. I. 766. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XI. 169.

6. Augusti. [1467.] ERICI Danorum regis literæ protectoriæ, fratribus Prædicatorum de civitate Lundensi datæ, ad eleemosynas "ex parte domus suæ" in Malmögh colligendas. Teste Achone dapifero. — *Ripis*, in crastino Dominici confessoris.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1116. p. 177—78.

6. Augusti. [1468.] ERICI regis literæ, quibus civibus Ripensibus "pratum quoddam ex parte occidentali Konings Æng juxta Ripas situm ..., donec circummurata fuerit civitas antedicta", concedit. — *Ripis*, die beati Sixti papæ.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 30—31. 707. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XI. 155. 157.

16. Augusti. [1469.] ERICI regis ad Abosysæl inhabitantes literæ, quibus prohibet, ne quis pecora sua ad pascua in Syfningmarck, Wistthorpmark et Skougsmark, Enmerki canonicorum Arusiensium, mittat. — *Arus*, in crastino assumpt. beatæ virginis.

Langebek Scriptt. VI. 416—17.

8. Octobr. [1470.] ERICI Danorum Slavorumque regis et ducis Estoniæ declaratio, quod bona fratrum domus Theutonicorum ex Pryscia, quæ in civitate Copmenhafn detenta erant, non ex consilio Lubecensium sed potius insciis eisdem detenta sint. Testibus Johanne episcopo Roskildensi et consiliariis regiis. — *Nyburgh*, in profesto b. Dionysii.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenberg. II. no. LXXX. p. 177.

9. Octobr. [1471.] ERICI Danorum regis privilegium, datum civibus de Lubecè et de Gotlandia, et omnium civitatum maritimarum, mare orientale transire volentibus, ut ad regnum Daniæ ubique cum mercibus venire et ibi mercaturam exercere liceat, securis ab omnibus balivis et officialibus regiis. "Singulariter autem assecuramus eosdem per terras nostras: Estoniam videlicet totam et Wironiam usque ad fluvium Narva, deinde versus Novogardiam, ne quisquam eos sive in mare sive in terris in se vel in suis præsumat aliquatenus impedire". — *Nyburg*, die b. Dionysii et sociorum.

Dreyer Specim. de naufr. p. XLVII—XLVIII. Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1120. p. 180. German. interpr. ap. Willebrandt, Hansische Chronik III. p. 12.

10. Octobr. [1472.] Literæ, quibus AGHO et PETRUS, SAXONIS FILII, sub conditione retrovenditionis Brothero diacono, Arusiensi canonico, dant consensum emendi quædam bona, quæ Ingiburgh mater ipsorum venalia habet. — In crastino beati Dionysii mart.

Langebek Scriptt. VI. 483.

1295.

1295.

[1473.] Literæ, quibus Nicolaus Magnussön et Petrus Jonæsön de Scania Brothero diacono, sub conditione retrovenditionis, impertiunt consensum emendi quædam bona, quæ Ingiærd, relicta domini Johannis Ærlandsön, venalia habet. — Die beati Vincentii mart. 22. Januar.

Langebek Scriptt. VI. 487.

[1474.] Literæ, quibus Nicolaus Thorstansön dictus Hak Brothero diacono, canonico Arusiensi, dat consensum emendi quædam bona, quæ Ingiærd, relicta domini Johannis Ærlandsön, venalia habet. — In crastino b. Vincentii. 23. Januar.

Langebek Scriptt. VI. 488.

[1475.] Literæ, quæ declarant, dominam Ingiburgh omnes suas possessiones in Holmstorpmark in Haslæherrit, propinquioribus cognatis ipsius legitime in tribus placitis venales exhibitas, unicuique libere vendere posse. — In profesto purificationis b. virginis. 1. Febr.

Langebek Scripti. VI. 450.

[1476.] Literæ Ingjærd, relictæ domini Johannis Ærlændson, quibus declarat, se consensu propinquorum suorum omnia sua bona in Holmstorp et parochia Tilest sita, Brothero diacono, canonico Roskildensi, scotasse. — Sabbato prox. ante dominicam Innocavit. 19. Febr.

Langebek Scriptt. VI. 451.

[1477.] Erici regis literæ, quibus notum facit, quod domina Ingiærd, relicta domini Johannis Ærlendson, omnia bona sua in Holmstorp Brothero diacono, canonico Roskildensi, scotaverit. — *Slangathorp*, sabbato proximo ante dominicam Invocavit me. 19. Febr.

Langebek Scriptt. VI. 449—50.

[1478.] Consulum Ripensium et fratrum ordinis Prædicatorum et Minorum testimonium, se vidisse literas appellationis capituli Ripensis dd. 1261, tertio idus Maji. — *Ripis*, proxima sexta feria post dominicam Quasimodogeniti. 15. Aprilis.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 206—7.

[1479.] Bonifacii (VIII^vi) papæ dispensatio, data Johanni dicto Foot presbytero, canonico ecclesiæ Roskildensis, ut, licet de presbytero genitus et soluta, in susceptis ordinibus ministrare et ecclesiam in Helsingör canonicatumque Roskildensem, unacum fructibus ex iis perceptis, retinere possit. — *Laterani*, V. calend. Maji, pontif. anno primo. 27. Aprilis.

Langebek Scriptt. VI. 258—59. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XI. 195.

[1480.] Erici Danorum Slavorumque regis, ducis Estoniæ literæ, quibus iis, qui "de bonis Lybecensium, apud Wironiam naufragio amissis, aliquid levaverunt, et hoc se levasse confessi sunt", mandat, ut infra festum nativ. Joh. Baptistæ coram se personaliter compareant, et rationem bonorum captorum reddant. — *Ripis*, die Canuti regis et martyris. 10. Julii.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenb. II. no. LXXXIII. p. 185.

[1481.] Johannis Tusculani episcopi sententia, qua Nicolaum, præpositum Upsalensem, et capitulum ejusdem ecclesiæ a sententiis excommunicationis et suspensionis ab *archiepiscopo Lundensi* latis eximit, et Nicolaum prædictum archiepiscopali munere dignum judicat. — *Anagniæ*, XXIII. mensis Julii, pontif. Bonif. VIII. anno primo. 23. Julii.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1135. p. 189—91.

[1482.] Bonifacii (VIII^vi) papæ bulla, qua Nicolai, decani ecclesiæ Upsalensis, electionem in archiepiscopum ejusdem ecclesiæ confirmat, palliumque ei mittit, post inaugurationem, a Johanne Tusculano episcopo faciendam, a duobus diaconis cardinalibus tradendum, 17. Augusti.

1295. "salvo tamen jure ecclesiæ Lundensis, quæ in eadem ecclesia Upsalensi jus primatiæ asserit
17. Augusti. se habere". — *Anagniæ*, XVI. calend. Septembris, pontif. anno primo.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1136—42. p. 191—95. Ejusdem fere tenoris bullæ eodem die missæ sunt præposito et capitulo Upsalensi (impress. in Neumanni Hist. primatus Lundens. p. 177.); populo civitatis et dioeceseos Upsaliensis; clero ejusdem civitatis et dioeceseos; suffraganeis Upsaliensibus; regi atque duci Sveciæ.

23. Augusti. [1483.] Bonifacii (VIII^{vi}) papæ ad regem Daniæ literæ, cum nuntio Isarno archipresbytero Carcassonensi missæ, in quibus rogat, ut Joannem Lundensem archiepiscopum, e custodia liberatum, cum nuntio Romam proficisci permittat. — *Anagniæ*, X. calend. Septembris, pontif. anno I.

Raynald. Contin. Baron. ad ann. 1295. L—LI. Tom. IV. p. 192.

13. Decbr. [1484.] Woldemarus, dux Juciæ, ecclesiam sanctæ trinitatis in Slesvik cum omnibus ejus bonis sub sua pace et protectione speciali suscipit, ejusdemque bona ab omni expeditionis gravamine, impetitione exactoria, *Innæ*, *Stuth* et *Quersæt* etc. libera et exempta dimittit. — *Sleswick*, die beatæ Luciæ virginis.

Noodt Beyträge II. 112—13. Michelsen Urkundensamml. I. 141.

[1485.] Bonifacii (VIII^{vi}) papæ confirmatio constitutionis: "*Cum ecclesia Daciana*". — *Romæ* (sine anno).

Cypræi Annall. episc. Slesv. p. 301—3. Pontoppidan Annall. eccl. Dan. I. 766—68. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XI. 195.

1296.

1296.

30. Januar. [1486.] Literæ, quibus consules et communitas villæ Hafniensis ad obedientiam erga Johannem, episcopum Roskildensem, quem perplures cives Hafnienses verbis et factis offenderunt, se obstringunt, atque ei et ecclesiæ Roskildensi quosdam fundos et alias res conferunt et scotant. — *Hafnis*, calend. Febr. III.

Langebek Scriptt. VII. 99. Suhm Hist. af Danmk. XI. 874—76.

3. Febr. [1487.] Hertug Erik af Langelands Stadfæstelse paa Rudkjöbing Indbyggeres Friheder og lovlige Vedtægter. — Festo S. Ansgarii.

Hofman Fundationer VI. 210. not.

5. Maji. [1488.] Procuratorium, a rege Erico datum magistro Martino cancellario ejus et Guidoni canonico Ripensi, pro se et fratre suo Christophoro, ad agendum processum eorum Romæ contra Johannem Grand, archiepiscopum Lundensem. — *Ripis*, III. nonas Maji.

Langebek Scriptt. VI. 275—76.

17. vel [1489.] Literæ, quibus Nicolaus dictus Wplæningh scotationem bonorum quo-
21. Julii. rundam in Bwdinghe et Bagswerdhe sitorum monasterio in Ebbleholt confirmat. — III. feria infra octavas b. Margaretæ virginis.

Langebek Scriptt. VI. 166.

24. Julii. [1490.] Erici regis et Haqvini, Norvegiæ ducis, diploma, quo testantur promissum Erici domini Langlandiæ, consangvinei et generi sui, "quod ipse sorores et monasterium sanctæ Claræ Roskildis in Selandia super bonis sitis in Buckæthorp in Selandia ad dies suos non impetet", quæ bona Agnes, filia Erici Danorum regis, monasterio sanctæ Claræ dederat. — *Bergis in claustro fratrum Minorum*, in vigilia b. Jacobi apostoli.

Höjeri disquisitio de Sophia Langeland. p. 101—102. Pontoppidan Annall. eccl. Dan. I. 776. Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. II. 174—75.

[1491.] ERICI regis et HAQVINI ducis Norvegiæ diploma, quo omni juri, quod illis in bonis in Buethorp in Syalandia sitis competere poterit, renuntiant, quum matertera eorum domicella Agnes, Erici Danorum regis filia, sororibus sanctæ Claræ Roskildis et earum monasterio eadem bona scotaverat et dederat perpetuo possidenda. — *Bergis*, in vigilia beati Jacobi apostoli. 1296. 24. Julii.

Höjeri disquisitio de Sophia Langeland. p. 101. Thorkelin Dipl. Arna-Magn. II. 174.

[1492.] ERICUS "dei gratia illustris ducis Juciæ filius, dominus Langlandiæ", omnia bona, "quæ domicella Agnæs", filia Erici regis Danorum, "monasterio sanctæ Claræ Roskildis in Bukæthorp sita contulit et per scotationem assignavit", suo et uxoris suæ Sophiæ nomine, prædicto monasterio libere dimittit. — *Bergis*, sexto calend. Augusti. 27. Julii.

Höjeri disquisitio de Sophia Langeland. p. 102.

[1493.] ERICI Norvegiæ regis privilegium, Hamburgensibus, qui mercandi causa Norvegiam visitaverint, concessum. Inter testes nominatur "ERICUS, FILIUS DOMINI ERICI DUCIS JUCIÆ". — *Bergis*, pridie calend. Augusti, anno regni decimo septimo. 31. Julii.

Schuback de jure littoris p. 274—75. Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. II. 175—77.

[1494.] Gerhardus, comes Holsatiæ, et uxor ejus AGNES, QUONDAM DANORUM REGINA, notum faciunt, quod "ad claustrum ordinis sancti Benedicti in Cicemer de corona spinea salvatoris, domini nostri Jesu Christi, venerabiles donaverint reliquias". — *Nicopinge*, feria tertia post nativit. b. Mariæ virginis. 11. Septbr.

Michelsen Urkundensamml. I. 143.

[1495.] CHRISTIANI episcopi Ripensis totiusque ejusdem loci capituli literæ, quibus donationem domini Herberti Somær, civis Ripensis, terrarum quarundam in Wilselöfmark et in Sönderrice Mark, ad sustentationem missæ in ecclesia beatæ Mariæ Ripis, confirmant.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 253—54.

[1496.] SOPHIA, "dei gratia domina Langlandiæ", omnia bona in Buckæthorp in Syælandia, quæ "soror nostra (Sophiæ) domicella Agnes, domini Erici quondam regis Daciæ nata", monasterio sanctæ Claræ Roskildensis scotaverat, dimittit, consensu "mariti nostri (Sophiæ) carissimi, ac dilectorum nepotum nostrorum, dominorum Erici regis et Haquini ducis Norvegiæ illustrium", accedente. — Sine anno.

Höjeri disquisitio de Sophia Langeland. p. 102—103. Pontoppidan Annall. eccl. Dan. I. 776. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XI. 228.

1297. 1297.

[1497.] Literæ JOHANNIS, Arusiensis episcopi, quibus indicat: dominum Johannem Ascersön, dictum Kyyt, in præsentia ipsius constitutum, capitulo Arusiensi curiam suam in Enum scotasse. — *Arus.*, quarta feria proxima post Epiph. dom. 9. Januar.

Langebek Scriptt. VI. 411—12.

[1498.] Literæ JOHANNIS, Arusiensis episcopi, quibus significat, se ecclesiam Hæthænstat, consensu parochianorum ejusdem accedente, capitulo Arusiensi contulisse. — *Arus.*, die beati Augustini episcopi. 28. Augusti

Langebek Scriptt. VI. 412.

[1499.] Literæ OTTONIS ducis Brunsvicensis et Luneburgensis, quibus se bona sua hæreditaria "in parochia Gerdinghe et Thedinbole et ubicunque in Frisia sita et jacentia" avunculo suo Gherardo comiti Holsatiæ vendidisse testatur. — Die nativitatis sanctæ Mariæ virg. 8. Septbr.

Michelsen Nordfriesland p. 185.

1297. 22. Septbr. [1500.] ERICI regis ad Syællandiam inhabitantes literæ, quibus prohibet, ne quis in possessionem, quæ "*enmærky*" dicitur, in Nyxæl, quæ canonicis Arusiensibus attinet pleno jure, mittere præsumat ad pascua pecora, jumenta vel porcos sine consensu canonicorum. — *Slaulös*, die beat. mart. Mauricii et sociorum ejus.

Langebek Scriptt. VI. 399.

22. Septbr. [1501.] ERICI regis literæ, quibus bona et familiam canonicorum Arusiensium in Syællandia sub protectione sua suscipit. — *Slaulös*, die beat. mart. Mauricii et sociorum ejus.

Langebek Scriptt. VI. 399.

9. Octobr. [1502.] ERICI regis literæ protectoriæ, datæ villanis in Faaburgh. — *Otthoniæ*, die beatorum martyrum Dionysii et sociorum.

Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. p. 124—25.

c. 9. Octobr. [1503.] ERICI regis literæ, quibus prohibet, ne quis in possessionem, quæ *enmærky* dicitur, in Bothorpmark in Hælnæs, quæ canonicis Arusiensibus pleno jure attinet, mittere præsumat porcos, pecora vel jumenta ad pascua. — *Othoniæ* (sine anno et die).

Langebek Scriptt. VI. 400. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XI. 259.

30. Octobr. [1504.] E(RICI) regis literæ, quibus prohibet, "ne quis officialium suorum seu civium civitatis cujuscunque vel aliorum quorumcunque laicorum aliquem clericorum dioecesis Ripensis ad forum seculare trahere seu capere vel captum tenere presumat, nisi in recenti excessu seu facinore publico, ratione quorum de jure capi debeat, deprehensum, episcopo tamen ejusve officiali ad primam horum requisitionem tradendum, et per ipsos juxta excessus commissi exigentiam puniendum". — *Ripis*, die beati Theodgari confessoris.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 181. Langebek Scriptt. VII. 331.

11. Novbr. [1505.] GÖTONIS, canonici Lundensis, testamentum, quo unam curiam in Lockathorp altari beati Stephani in ecclesia sancti Laurentii Lundensis legat, cum tali conditione, quod procurator fabricæ Lundensis ecclesiæ curiam prædictam sub ordinatione sua teneat. — *Lundis*, crastino b. Martini confessoris.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1211. p. 243.

1298.

1298.

6. Januar. [1506.] ERICI regis literæ, quibus significat, Johannem episcopum Arusiensem, in præsentia ipsius regis constitutum, domum suam lapideam, ad austrum juxta ecclesiam b. Clementis sitam, cum omnibus utensiliis canonicis Arusiensibus scotasse. — *Arusiæ*, in die epiphaniæ domini.

Langebek Scriptt. VI. 399.

7. Januar. [1507.] ERICI regis literæ, quibus ecclesiæ Arusiensi cedit omnia regalia cum exsecutione totius juris regii super navigiis et nautis ejusdem ecclesiæ. — *Arus*, crastino epiphaniæ.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. I. p. 781.

22. Febr. [1508.] Literæ S. DE RAPERHET et K. DE HORSTROP ad W. episcopum Slesvicensem. — *Apud ecclesiam Höxet*, in cathedra beati Petri.

Vid. supra no. 495.

23. Febr. (vel 3. Martii.) [1509.] WALDEMARI, episcopi Slesvicensis, literæ de colonia in villa Holme sita et monasterio Loci Dei legata. — *Krakelundt*, secunda feria proxima post dominicam Reminiscere.

Vid. supra no. 496.

7. Aprilis. [1510.] Literæ CHRISTIERNI, episcopi Ripensis, quibus multa bona, propriis sumtibus comparata, offert "ad sustentationem viginti pauperum scholarium idoneorum ad literas di-

scendas, undecunque de episcopatu Ripensi assumendorum sub communi cohabitatione ... secundum regulam eis competentem Ripis in perpetuum faciendam". — *Ripis*, feria secunda paschæ. 1298. 7. Aprilis.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 311. Pontan. Rer. Danicar. Hist. Libr. VII. p. 383. Pontoppidan Annall. eccl. Dan. I. 779. Terpager Ripæ Cimbr. p. 466—67. Dan. interpr. ap. Hvitfeldt, Bisp. Krön. p. 25.

[1511.] Bonifacii (VIII^vi^) papæ literæ, quibus (Johanni Grand) archiepiscopo Lundensi facultas conceditur libere disponendi de beneficiis ecclesiasticis in dioecesi et provincia Lundensi, juxta concilium Lateranense ad papam devolutis. — *Romæ apud s. Petrum*, II. cal. Junii, pontific. anno quarto. 31. Maji.

Langebek Scriptt. VI. 353—54.

[1512.] Thrugoti, capellani regis Danorum, Jacobi, decani in Halmstath hærath, Nicholai advocati in Falkinbergh et quatuor aliorum, placitum Getynge visitantium, literæ, quibus testantur, Nicolaum Diaconum, advocatum in Falkynbergh, domino Nicolao Kætilssun omnia bona sua in Gamalsbotha, videlicet tres curias et unum molendinum, pro LX marcis legaliter scotasse. — *Getinge*, die Hyppoliti martiris. 13. Augusti.

Liljegren Dipl. Svecan. II. no. 1245. p. 270—71. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XI. 281.

[1513.] Trugoti, Danorum regis capellani; Jacobi, decani in Halmstatha hærath; Nicolai Diaconi, advocati in Falkinbærgh et plurium, placitum Getingense visitantium, ad Thorkillum Knutson, marschallum regis Sveciæ, literæ, de cohibendo et judicando Johanne Thorhælphason de Wæsbo, qui bovem unum et XII sues furto abstulerat. — *Getinge*, die Hippolyti martyris. 13. Augusti.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1246. p. 271.

[1514.] Querela capituli Lundensis ad summum pontificem de Erico rege Daciæ. — XVII. calend. Octobr. 15. Septbr.

Langebek Scriptt. VI. 343—45. — Hanc querelam Bartholinus ad d. 15. Septembr. an. 1299. refert (Suhm Hist. af Danmk. XI. 292.), ad quem etiam pertinere videtur (cfr. Suhm l. c. p. 293. 344.).

[1515.] Christiani Ripensis episcopi privilegium, Lubecensibus datum, ut, si intra fines episcopatus Ripensis naufragium aliquando paterentur, omnia bona naufraga, quæ per se vel per alios salvare potuerint, pleno jure sibi vindicare liceret. — *Lübeck*, sabbatho post Martini episcopi. 15. Novbr.

Dreyer Specim. de naufr. p. LXXXII—III.

[1516.] B(artholdi) episcopi Slesvicensis et capituli Slesvicensis transsumptum literarum, supra sub no. 1328. et 1329. allatarum. — *Sleswik.*

Suhm Hist. af Danmk. X. 1021—23.

1298—1304. 1298-1304.

[1517.] H(ermanni) marchionis Brandenburgensis ad consules Lubecenses literæ, quibus eos ad conventum in Frederikstorp quinta feria post dominicam trinitatis invitat; refert præterea, se et patruum suum Ottonem, marchionem Brandenburgensem, nuntium ad *regem Daniæ* transmisisse, et certum esse, iis nihil ab eo timendum esse, cum magna inter eum et fratrem discordia sit. — *Saltwedele*, die pentecostes.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenberg. II. no. XCI. p. 192.

1299. **1299.**

6. Januar. [1518.] Literæ, quibus ERICUS, Danorum Slavorumque rex, fratres monasterii Ruris Regii cum bonis eorum sub sua protectione recipit. — *Arus*, die epiphaniæ Domini.

Langebek Scriptt. VII. 324—25.

19. Januar. [1519.] ERICI regis procuratorium, datum Henrico episcopo Revaliensi, ad tractandum cum Johanne archiepiscopo Lundensi de solutione cujusdam pecuniæ summæ, archiepiscopo debitæ. — *Othoniæ*, XIX. die mensis Januarii, in ecclesia majori, anno nativ. Christi MCCXCIX., pontificatus Bonifacii VIII^{vi} anno IIII. (V.).

Langebek Scriptt. VI. 331—32.

25. Januar. [1520.] JOHANNIS archiepiscopi Lundensis privilegium, Lubecensibus datum, ut, quotiescunque circa fines terræ, archiepiscopo in temporalibus subjectæ, naufragium passi fuerint, omnia bona naufraga, quæ per se vel alios servare potuerint, pleno jure vindicare liceat. — *Lubekæ*, in conversione S. Pauli.

Dreyer Specim. de naufr. p. CXVIII—XIX. Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1266. p. 282—83.

27. Januar. [1521.] HENRICI episcopi Revaliensis indulgentiæ, datæ omnibus manus adjutrices monasterio sanctimonialium beati Johannis baptistæ in Sleswic porrigentibus. — *Sleswik*, VI. calend. Februarii.

Westphalen Monum. ined. III. 362.

6. Febr. [1522.] ERICI regis literæ, quibus declarat, Aghonem Saxisön Randrus anno domini 1293, in vigilia nativitatis domini, omnia sua bona in Loværdsysæl sita Johanni, episcopo Arusiensi, impignorasse. — In crastino b. Agathæ virginis.

Langebek Scriptt. VI. 401.

4. Martii. [1523.] ERICI regis literæ salvi conductus, datæ Johanni archiepiscopo Lundensi et omnibus, quos secum ducere voluerit. — *Allaborg*, anno domini MCCXC. 8. die cinerum.

Langebek Scriptt. VI. 341—42.

4. Martii. [1524.] JON JONSÖN DICTI LITLE et adhuc XXVIII magnatum Danorum literæ, quibus testantur, se "promisisse bona fide et juramento præstito corporali, quod omnia et singula, quæ in literis domini nostri regis" (vid. no. 1523.) "super conductu et securitate venerando patri, domino Johanni archiepiscopo Lundensi, Svetiæ primati, ac omnibus et singulis, quos secum adducere voluerit ....., præstitis (præstandis?) et servandis, juxta formam ipsarum literarum irrefragabiliter in omnibus observentur". — Die cinerum.

Langebek Scriptt. VI. 342—43.

6. vel 13. Martii. [1525.] ISARNI archipresbyteri Carcassonensis, nuntii et capellani papæ, admonitio Erico regi facta, de satisfactione archiepiscopo Lundensi, secundum ordinationem vel sententiam papæ, præstanda. — *Alburgh*, sexta feria post carnisprivium, pontif. Bonifacii VIII^{vi} anno VI. (V.).

Langebek Scriptt. VI. 335—36.

8. Martii. [1526.] BONIFACII (VIII^{vi}) papæ confirmatio super donatione villæ Kopmannæhafn et "medietatis provinciæ, in qua villa prædicta consistit", a rege Waldemaro I. Absaloni episcopo Roskildensi et ab eo ecclesiæ Roskildensi facta. — *Laterani*, VIII. idus Martii, pontificatus anno quinto.

Pontoppidan Origg. Hafn. p. 7—8.

15. Martii. [1527.] BONIFACII (VIII^{vi}) papæ ad Ysarnum nuntium sedis apostolicæ literæ, quibus Erico Daniæ regi concedere jubet, cum in loca regni sui interdicto subjecta pervenerit, sibi

et familiæ suæ et aliis comitantibus januis clausis submissa voce in capella sua per capellanum suum divina officia celebrari, exclusis tamen omnibus excommunicatis. — *Laterani*, id. Martii, pontif. anno V. 1299. 15. Martii.

Raynald. Contin. Baron. ad ann. 1299. X. Tom. IV. p. 265. Eodem die aliis literis (quarum epitome tantummodo adest) jubet, ut hoc ante surgentem lucem fiat, et ita ut rex parce hujusmodi concessione utatur.

[1528.] Bonifacii (VIII^vi) papæ ad nuntium sedis apostolicæ Isarnum literæ, quibus ei injungit, ut regem Daniæ Ericum, Christophorum, fratrem ejus, et alios, qui propter vim archiepiscopo Lundensi illatam excommunicati erant, interdicto solvat, cum humiliter ad papam de hac re supplicasset, commendans discretioni ejus conditiones et poenitentias iis imponendas. — *Laterani*, XV. calend. Aprilis, pontif. anno V. 18. Martii.

Raynald. Contin. Baron. ad Ann. 1299. IX. Tom. IV. p. 264.

[1529.] Bonifacii (VIII^vi) papæ bulla, qua Ysarno archipresbytero Carcassonensi, nuntio sedis apostolicæ, injungitur, postquam Ericus rex Daniæ ab excommunicatione propter captionem J(acobi) archiepiscopi Lundensis solutus sit, matrimonium ejusdem regis cum Ingeburgh Birgeri Seciæ regis filia legitimum declarare, etsi quarto consangvinitatis gradu impeditum. — *Laterani*, XV. calend. Aprilis, pontif. anno quinto. 18. Martii.

Raynald. Contin. Baron. ad ann. 1299. X. Tom. IV. p. 265. Liljegren Diplom. Svecan. II. no. 1270. p. 286—87.

[1530.] Bonifacii (VIII^vi) papæ ad archiepiscopum Rigensem, et episcopos Tharbatensem et Ossiliensem literæ, quibus iis injungit, ut omni consilio utantur ad conatus paganorum in Estonia contra Danos supprimendos, ne religio christiana in his regionibus labefactetur. — *Laterani*, XV. calend. Aprilis, pontif. anno V. 18. Martii.

Raynald. Contin. Baron. ad ann. 1199. XI. Tom. IV. p. 265—66. Langeb. Scriptt. VI. 356—57.

[1531.] Literæ Jonæ Jonson dicti Litlæ de bonis in Langerith, Colleryth et Wæghby, quæ monasterio Esromensi contulit. — Die annunciationis beatæ virginis Mariæ. 25. Martii.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CVII.

[1532.] Johannis archiepiscopi Lundensis literæ, quibus se obligat ad acceptandum conductum, quem Isarnus, nuntius et capellanus papæ, et alius episcopus, si quem forsan rex eligere voluerit, ipsi miserint. — *In castro Hammer*, pridie nonas Aprilis. 4. Aprilis.

Langebek Scriptt. VI. p. 345—46. cfr. p. 340, ubi eædem literæ inveniuntur, sed falso anno "MCCXC.8" datæ esse dicuntur.

[1533.] Literæ Cristierni episcopi Ripensis, quibus testatur, se in recompensationem donationis prati Litel Jern in parochia Skastath, domui pauperum scholarium Ripensium a Syster, femina quadam, factæ, huic Syster domum suam in Brethegatæ Ripis ad dies vitæ gratis concessisse. — *Ripis*, in coena domini. 16. Aprilis.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 467—68.

[1534.] Capituli Slesvicensis, consulum et totius communitatis Slesvicensis literæ de Gerardi dicti Long, civis Hamburgensis, donatione fundi alicujus in platea piscatorum siti, ad utensilia fontis cujusdam, siti ad orientem ecclesiæ S. Trinitatis, comparanda. — XVI. Apr. 16. Aprilis.

Noodt Beyträge II. p. 209. Michelsen Urkundensammi. I. 148.

[1535.] Literæ Cristiani episcopi Ripensis, quibus XL marcas denariorum usualium vel quinque libras sterlingorum, a vicario ecclesiæ Hening annuatim persolvendas, pauperibus scholaribus, in domo lapidea in Puketoft receptis, confert. — Feria secunda ebdomadæ paschæ. 20. Aprilis.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 468.

1299. 22. Aprilis. [1536.] ISARNI archipresbyteri Carcassonensis, capellani et nuntii papæ, transscriptum literarum Johannis archiepiscopi Lundensis, supra, sub no. 1532., allatarum. — *In civitate Ripensi*, XXII. mensis Aprilis, indictione XII., pontif. Bonifacii VIII[vi] anno V.

Langebek Scriptt. VI. 345—46.

7. Maji. [1537.] ERICI regis ad Schaniam inhabitantes literæ, quibus sub poena capitali prohibet, ne quis Johannem archiepiscopum Lundensem, Hafniam proficiscentem aut de Hafnia revertentem, vel aliquem de ejus sequacibus in bonis vel personis præsumat aliquatenus perturbare, nec quisquam apud portus quoscunque arma vel res alias, ex quibus dicto archiepiscopo provenire possit interim damnum vel molestia, deducere præsumat ullo modo, si regiam vitare voluerit ultionem. — *Roskildiæ*, anno domini MCCIX. 8. (*leg.* MCCXCIX.) in crastino beati Johannis ante portam Latinam.

Langebek Scriptt. VI. 343.

11. Maji. [1538.] JOHANNIS episcopi Roskildensis et ISARNI archipresbyteri Carcassonensis, capellani et nuntii papæ, literæ ad Johannem archiepiscopum Lundensem, cui literas salvi conductus regis et baronum Daniæ (vid. supra no. 1523. et 1524.) mittunt. — *Roschildiæ,* die Lunæ, XI. mensis Maji, pontif. Bonifacii VIII[vi] anno V.

Langebek Scriptt. VI. 340—43.

11. Junii. [1539.] ERICI regis literæ, quibus Johanni archiepiscopo Lundensi et omnibus, quos secum adduxerit, salvum et securum concedit conductum Kiöpmanhaffn morandi et Roskildiam veniendi ac infra festum assumptionis beatæ Mariæ proximum, quo voluerit, redeundi. — *Haffniæ*, tertio idus Junii.

Langebek Scriptt. VI. 334—35.

13. Junii. [1540.] Testamentum JACOBI HERBÖRNSUN. — In sabbato trinitatis.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. I. p. 783. Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXXXIX.

6. Julii. [1541.] ERICI regis literæ, quibus Esgverum (Jul), canonicum Ripensem, suum constituit procuratorem "in omnibus causis et negotiis nostris motis et movendis, cujuscunque qualitatis existant, coram quibuscunque judicibus et personis ventilabuntur vel debeant ventilari". — *Slangetorp*, in octava apostolorum Petri et Pauli.

Langebek Scriptt. VI. 357—58.

28. Julii. [1542.] Literæ JOHANNIS (archiepiscopi Lundensis ad episcopos Daciæ), ut de beneficiis ecclesiasticis, quæ tam diu vacaverint, ut eorum collatio ad archiepiscopum vel sedem apostolicam sit devoluta, inquirant ipsique referant, eosque, qui talia beneficia occupant, ad comparendum coram ipso infra tres menses in castro Hammerensi Borghunderholm citent. — *In castro Haffnensi*, V. calend. Augusti.

Langebek Scriptt. VI. 259.

20. Augusti. [1543.] CHRISTIARNI presbyteri, canonici Lundensis, testamentum, quo bona sua in usum piorum institutorum distribuenda legat. — XIII. calend. Septembr.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1279. p. 294—95.

26. Septbr. [1544.] JOHANNIS archiepiscopi Lundensis literæ, quibus Laurentium, Oddonem et Petrum Hildulphi, canonicos Lundenses, procuratores suos legitimos constituit, qui bona et jura regalia in dioecesi Lundensi constituta, ipsi a Bonifacio VIII[vo] papa et ejus nuntio Isarno, archipresbytero Carcasonensi, adjudicata, reciperent. — *Borenholm in castro Hammer,* VI. calend. Octobris.

Langebek Scriptt. VI. 326—27.

[1545.] ANDREÆ quondam cellerarii, canonici Lundensis literæ, quibus testatur 1299.
se, juxta mandatum Isarni, capellani et nuntii papæ, "M. Laurentium, Petrum Hildulphi et 13. Octobr.
Oddonem, venerandi patris Johannis, dei gratia Lundensis archiepiscopi, Svetiæ primatis, procuratorio nomine in possessionem corporalem omnium bonorum et jurium regalium in Lundensi dioecesi constitutorum, excepta duntaxat Hallandia", misisse, et cum pleno jure et dominio scotavisse. — *In synodo Lundensi*, XIII. die mensis Octobris, indictione XIII., pontif. Bonifacii VIII[vi] anno quinto.

Langebek Scriptt. VI. 336—37.

[1546.] Literæ CONSULUM CETERORUMQUE CIVIUM ARUSIENSIUM, quibus declarant, 22. Octobr.
curiam quandam in Arus unacum quadam taberna præposito Magno, canonico Arusiensi, scotatam esse ab Alberto Alberti filio et Christina, sorore magistri Wilgrippi. — XI. cal. Novbr.

Langebek Scriptt. VI. 416.

[1547.] ERICI regis appellatio ad sedem apostolicam contra processum Isarni ar- 5. Novbr.
chipresbyteri Carcasonensis, nuntii sedis apostolicæ, in causa inter regem et Johannem archiepiscopum Lundensem; unacum JOHANNIS Arusiensis et PETRI Wibergensis episcopi literis testimonialibus de hac appellatione coram ipsis facta. — *Slaulösiæ*, nonas Novembris.

Langebek Scriptt. VI. 349—50.

[1548.] Margaretæ Gözstavi filiæ donatio curiæ Norby in Nericia et plurium fun- 12—17.
dorum ad claustrum monialium ordinis Prædicatorum, quod Calmarniæ fundare proposuerat. Novbr.
Inter testes nominatur OLAVUS PROVINCIALIS DACIÆ. — *Apud antiquam Sictoniam*, infra octavas Martini confessoris.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1291. p. 301—303.

[1549.] ERICI regis literæ, quibus Hindthorpmark, Groskæmark, Gyældthorpmark et Kysingmark esse „*enmærky*" canonicorum Arusiensium declarat, prohibetque, ne quis pecora sua eo ad pascua mittat. — *Horsnæs*.

Langebek Scriptt. VI. 400.

1300. 1300.

[1550.] BONIFACII (VIII[vi]) papæ bulla mandatoria, episcopo Ripensi missa, ut 7. Januar.
bona hospitalis sancti spiritus Ripensis illicite alienata vel distracta eidem restitui faciat. — *Laterani*, VII. id. Januarii, pontificatus anno sexto.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 512—13.

[1551.] ERICI regis confirmatio privilegiorum monachis Esromensibus concessorum, 3. Martii.
"donec cum consiliariis nostris deliberemus, quid cum ipsis et ceteris claustralibus super hujusmodi libertatibus sit agendum". — *Sioburgh*, feria quinta proxima post dominicam Invocavit.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. LII.

[1552.] Literæ HELMERICI prioris totiusque conventus fratrum Prædicatorum in 12. Aprilis.
Arus, quibus declarant, se quandam partem tabernæ, ipsis a domina Katerina, relicta Robekinni, collatam, domino præposito Magno vendidisse. — *Arus*, tertia feria paschæ.

Langebek Scriptt. VI. 416.

[1553.] JACOBI comitis Hallandiæ oppignoratio bonorum Herleef in Grymätunä, 13. Aprilis.
Jonsryth et Straksryth cum adjacentiis, pro quingentis marchis argenti ad Henricum Moryn et ejus hæredes. — Quarto die paschæ.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1308. p. 319—20. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XI. 360.

1300. [1554.] Literæ, quibus JOHANNES RÆGHENSSÖN, DICTUS TOT, monasterio Ebble-
5. Maji. holt bona quædam in Lyngby maglæ assignat. — V. feria post diem app. Philippi et Jacobi.

Langebek Scriptt. VI. 166—167.

12. Maji. [1555.] Testamentum NICOLAI ATTISON, personæ ecclesiæ de Blystorph, quo bona sua in Lucöu, Unnæthorp, Dunewælde et Örby monasterio Esromensi legat. — *Actum in fundo ecclesiæ Blysthorp,* in commemoratione sanctorum Nerei et Achillei.

Suhm Hist. af Danmk. XI. 877—79. Cod. Esrom. fol. CXXXIII.

29. Maji. [1556.] BIRGERI Sveonum regis literæ, quibus, secundum placitationem inter Ericum quondam Danorum regem et Magnum, regem Sveonum, de liberis eorum utrinque matrimonio jungendis, reginæ suæ totam Fiedrundiam cum reditibus assignat, una cum villa forensi Enecopia, reservato ei jure majoris dotationis, si rex Daniæ reginæ suæ Ingeburgi, sorori Birgeri regis, plures reditus assignaverit. — Die pentecostes.

Ericus Olai Hist. Svecorum Libr. III. p. 156—57. Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1317. p. 324—25.

28. Augusti. [1557.] NICOLAI JACOBSUN de Harthæker literæ, quibus bona in Geeslef monasterio Esromensi resignat. — *Lundis*, dominica proxima post fest. Bartholomæi.

Hæ literæ, etsi a Suhmio (Hist. af Danmk. XI. 362.) ad hunc annum referuntur, ad ann. 1330. pertinent. Vid. infr. ad d. 30. Augusti an. 1330.

11. Novbr. [1558.] ERICI regis confirmatio super venditione bonorum hæreditariorum in Gherdinghe et Thetesbole in Frisia, in Warwitsysel in Jucia, in Auelby, Stauerby, Lungby et Steeke in Fionia, comiti Gerhardo a ducibus de Brunswik et Lyneborch facta. — *Wortinghburc,* in festo beati Martini episcopi.

Michelsen Nordfriesland p. 185—86.

[1559.] Placitatio inter CAPITULUM et CIVITATEM RIGENSEM et ERICUM Danorum regem, qua paganorum insultibus, inprimis vero persecutionibus ordinis Teutonici in Livonia, coacti, civitatem Rigensem et terras suas (Semigalliam, Valez et Gerze) regi Daniæ submittunt, sub certa conditione, promittuntque, se nunquam sine regis Daniæ consensu pacem cum ordine Teutonico inituros. — Sine anno.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 315. Pontan. Rerr. Dann. Hist. Libr. VII. p. 388—89. Napiersky Monum. Livoniæ antipuæ I. 141—42.

c. 1300.

c. 1300.

[1560.] Postulationes Wismariensium de refusione bonorum, quæ Lubecenses et Rostokienses diripuerant a MERCATORIBUS DANIS, sc. villanis “de Fune, de Langhelande, de Alborgh et de Kallingheborgh”, cum sub salvo conductu Wismariensium in eorum portu jacerent. (Wismarienses jam solverant ultra C et LX marc. Lubecenses, sed multa adhuc restabant). — *(Wismar)* sine anno.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenberg. II. no. XCIX. p. 515—216.

1301.

1301.

13. Januar. [1561.] GENTILIS, tit. sancti Marci in montibus presbyteri cardinalis, ad episcopum Roskildensem literæ, quibus P. dictum Dulcem, presbyterum Roskildensis dioecesis, ab excommunicatione absolvit, si quam propterea, quod interdictum non servavit, incurrerat. — *Laterani*, idibus Januarii, pontificatus Bonifacii VIII[vi] anno VII.

Langebek Scriptt. VI. 354—55.

[1562.] JOHANNÆ, viduæ Gudmundi Litlæ, literæ donationis de villa Krumholt in Frostehereth in parochia Hardlöse ad capitulum ecclesiæ Lundensis. — *Lundis*, cal. Febr. XII. 1301. 21. Januar.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1335. p. 336—37.

[1563.] Literæ regis ERICI, quibus declarat, Thordonem Thurison omnes suas terras et silvam quandam, in Ladhinghmark sitas, Petro diacono, notario regis, nomine Brotheri diaconi scotasse. — *Wibergis*, in crastino beati Matthiæ apostoli. 25. Febr.

Langebek Scriptt. VI. 447—48.

[1564.] MATTHIÆ, s. Mariæ in portu diaconi cardinalis, literæ, quibus abbatissæ et conventui monasterii Roskildensis, ordinis sanctæ Claræ, significat, quod dominæ Ingeburgi reginæ Daciæ facultatem concesserit "intrandi tribus vicibus in anno intra clausuram intrinsecam monasterii cum decem honestis mulieribus". — *Laterani*, II. nonas Aprilis, pontificatus Bonifacii VIII[vi] anno VII. 4. Aprilis.

Langebek Scriptt. VI. 355.

[1565.] ERICUS rex conventui in Esrom liberam concedit facultatem asseres, ligna, clavos ferreos et omnia alia in villa Hælsyngburgh libere comparandi. — *Sioburgh*, in crastino beator. apostolor. Philippi et Jacobi. 2. Maji.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. LII[b].

[1566.] PETRI præpositi, THORDONIS archidiaconi et totius CAPITULI ROSKILDENSIS literæ, quibus testantur, se vidisse bullam confirmatoriam Alexandri (IV.) papæ (de an. 1256.) super diplomate Friderici (II.) imperatoris (de an. 1214.), quo omnes termini ultra Eldanam et Albiam, imperio attinentes, regno Daniæ addebantur. — *Roskildis*, profesto b. Joh. ante portam Latinam. 5. Maji.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 206.

[1567.] ERICI Danorum Slavorumque regis, ducis Estoniæ literæ, quibus ecclesiæ Doberanensi et fratribus ibidem deo servientibus proprietatem villæ Critscemowe donat et confert. — *In civitate Rozstoc*, indictione XIV. pridie nonas Junii. 4. Junii.

Westphalen Monum. ined. III. 1568—69.

[1568.] ERICUS rex testatur, se villam dictam Palchowe ad partes Godofridi Symonis, Alberti Spyszenagel ac Johannis dicti Rufus, fratrum et civium in Rozstok, contulisse, prout eandem a dño Heinrico domino de Werle receperunt. — *Warnemunde*, Pantaleonis martyris. 28. Julii.

Schröter Beyträge zur Mecklenburg. Geschichts-Kunde 1. Bd. 1. H. p. XI.

[1569.] NICOLAI, domini de Wenden, diploma, quo conditiones firmæ pacis et concordiæ inter eum et fautores ejus: marchionem Hermannum de Brandenborg, duces Stetinenses et plures principes, cum Erico Danorum rege in castello Sewan die Mariæ Magdalenæ factæ, exponuntur. — *Rostock*, die b. Petri ad vincula. 1. Augusti.

Rostock wöchentl. Nachrichten 1753. p. 17—22. Suhm Hist. af Danmk. XI. 880—82.

[1570.] "ATTO, Christi gratia sacerdos et persona ecclesiæ de Tybyrke", curiam suam in Lucöghe monasterio Esromensi confert. — *Esrom*, in crastino beatæ virginis Katerinæ. 26. Novbr.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXXXIIII.

[1571.] Acta capituli generalis ordinis Prædicatorum. § 17: "Item absolvimus subpriorem Amburgensem in poenam, quia petivit literam testimonialem a DEFINITORE DACIÆ, et non recognovit eum definitorem, antequam sibi de hoc per constitutionem constaret, et damus ei X dies in pane et aqua". § 19: "Item fratrem Gottfredum lectorem Sindoniæ, eoquod PROVINCIALI DACIÆ, posito in dormitorio communi cum uno infirmo, non cessit de

1301. camera provincialis, quam occupaverat, non contentus camera lectoris, et quia impedivit subpriorem, ne mitteret pro priore, qui vicinus erat, suspendimus ab omni officio lectionis per annum et assignamus eum conventui Gisimensi". — *Apud Coloniam.*

Martene et Durand Thesaur. nov. Anecdot. Tom. IV. 1881.

1301-1302.

1301—1302.

[1572.] Literæ Erici regis ad papam Romanum, in quibus suppliciter rogat, ut regnum suum interdicto liberet. — Sine anno et die.

Langebek Scriptt. VI. 350—51. Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 318. Pontoppidan Theatr. Dan. II. p. 117. Holberg Danm. Hist. I. 368—69. Ejusdem Geistl. og verdsl. Stat. p. 104. Pontan. Rerr. Dann. Hist. Libr. VII. p. 391. Münter Mag. f. Kirchengesch. I. 224.

1302.

1302.

22. Januar. [1573.] Olavi fratrum ordinis Prædicatorum in provincia Daciæ prioris vidimatio epistolæ, a Thorere monacho Sictonensi editæ (Scaris 1298. feria V. post festum Matthiæ), qua fatetur, se breviarium Sictonense cum licentia conventus habere; quod prior districte prohibet distrahi vel alienari. — *Siktuniæ,* feria secunda post Agnetis.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1358. p. 355—56.

12. Febr. [1574.] Scabini et consulum Sutphaniensium literæ ad Ericum Daniæ regem, quibus de violentiis, mercatoribus civitatum Slaviæ et oppidorum comitatus Gelrensis atque dioeceseos Trajectensis in Scanore, Falsterbode et aliis Daniæ partibus illatis, queruntur. — *Sutphaniæ,* feria secunda post Agathæ virginis.

Sartor. Gesch. der Hanse ed. Lappenberg. II. no. CIX. p. 225. Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1360. p. 357—58.

23. Febr. [1575.] Sententia finalis in causa inter Ericum regem Daciæ et Johannem archiepiscopum Lundensem a Johanne, tit. sanctorum Marcellini et Petri presbytero cardinali, juxta mandatum Bonifacii VIII[vi] papæ, lata et pronunciata. — *Romæ apud ecclesiam sanctorum Marcellini et Petri,* indictione XV. die Veneris, XX(III.) mensis Februarii, pontificatus Bonifacii VIII[vi] anno octavo.

Langebek Scriptt. VI. 351—53.

8. Martii. [1576.] Erici regis privilegium, villanis Randrusiæ datum, quo a solutione thelonii regi debiti, quocunque ipsos cum mercimoniis venire contigerit, nundinis ad Schanör exceptis, liberi dimittuntur, "donec aliarum villarum forensium regni nostri privilegia super hujusmodi libertatibus edita revocare (utile) duxerimus". — *Wibergis,* quinta feria proxima post dominicam Quinquagesimæ.

Stadfeldt Randers Beskr. p. 21—22.

22. Aprilis. [1577.] Henrici, filii Johannis Brunswich, testamentum, quo bona sua ecclesiis et monachis Lundensibus nonnullisque personis privatis legat. — *Lundis,* X. calend. Maji.

Liljegren Dipl. Svecan. II. no. 1363. p. 359—60. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XI. 407. 412.

1. Maji. [1578.] Literæ, quibus Bundo Suyr testatur, se "contulisse monasterio Loci Dei unum agrum, juxta molendinum Arndrop situatum, duo *Nyding* continentem, jure perpetuo possidendum". — In die beatorum apostolorum Philippi et Jacobi.

Langebek Scriptt. VIII. 142. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. X. 204., ubi hæ literæ ad ann. 1252. referuntur.

[1579.] Literæ ANDREÆ sacerdotis, personæ ecclesiæ Gasæmær, quibus declarat, se curiam suam in Arus mensæ canonicorum Arusiensium scotasse. — *Arus*, sabbato prox. post inventionem s. crucis. 1302. 5. Maji.

Langebek Scriptt. VI. 417.

[1580.] ANDREÆ sacerdotis, personæ ecclesiæ Gasemær, ad cives Arusienses literæ, quibus Nicholao Bosön injungit, ut curiam quandam in Arus, jam ab ipso Andrea canonicis Arusiensibus propria manu in altari omnium sanctorum scotatam, dictis canonicis in placito scotet. — *Arus*, sabbato prox. post inventionem sancti crucis. 5. Maji.

Langebek Scriptt. VI. 417.

[1581.] Literæ PETRI SAXONIS, præpositi Roskildensis, BENEDICTI, advocati ibidem, JOHANNIS DICTI FRANZ, monetarii Roskildensis, de conventione quadam, inter Nicolaum (Klaus) formatorem laterum et sorores s. Claræ Roskildis initam. — *Roskildis*, die b. Johannis ante portam Latinam. 6. Maji.

Suhm Hist. af Danmk. XI. 887—89.

[1582.] Literæ ERICI regis, quibus declarat, MAGNUM, Arusiensem archidiaconum, in placito constitutum, mensæ canonicorum suorum quatuor scotasse tabernas, in foro Arusiensi sitas. — *Arusii*, quarto idus Septembris. 10. Septbr.

Langebek Scriptt. VI. 417.

[1583.] BIRGERI Sveonum regis diploma, quo Jacobo comiti Hallandiæ, Petro Jacobson, domicello Nicolao et Johanni Peterson, regno Daniæ expulsis, patrocinium promittit, et opem, ut pro injuriis et damnis illatis justitiam consequi valeant. — Nonis Octobris. 7. Octobr.

Thorkelin Analecta p. 76—77. Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1369. p. 364. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XI. 404—5.

[1584.] ERICI Danorum regis ad cives Rostockienses obligatio de debito domini Nicolai de Rostock, quindecim millibus marcarum monetæ Slavialis, certis terminis solvendo, vadimonium præstantibus fratribus regis, domicellis Christophoro et Woldemaro, Erico duce Hallandiæ, Nicolao Rostockiensi et multis nobilibus viris. — *Othoniæ*, feria tertia ante diem Clementis papæ. 20. Novbr.

Suhm Hist. af Danmk. XI. 884—87. Rostock. wöchentl. Nachrichten 1753. p. 25—27.

[1585.] WITZLAI senioris Ruyanorum principis testamentum, in quo hospitali sancti Johannis in Antworskow non parvam pecuniam, et multis aliis vestes, cimelia et pecunias destinat. Inter testes præsentes nominantur Haquinus rex et Euphemia regina Norvegiæ, Ericus dux Sveciæ et Jacobus dux Hallandiæ. — *Ap. civitatem Asloin*, die Johannis apost. et evang. 27. Decbr.

Gerdes (fortgesetzte) Samml. Meklenb. Urkund. p. 10—13. Epit. in: Vidensk. Selsk. Skrifter VII. 184.

[1586.] Acta capituli generalis ordinis Prædicatorum. § 10: "Absolvimus priores provinciales, Ungariæ, DACIÆ ..... Hi absoluti in eisdem provinciis vel conventibus hoc anno ad eadem officia nullatenus resumantur". § 16: "Item, districte injungimus prioribus provincialibus vel eorum vicariis provinciarum inferius contentarum, videlicet Franciæ. . . . . , de qualibet duas marcas argenti; provinciæ vero Romanæ, regni Siciliæ ..... DACIÆ, de qualibet unam marcam procuratori ordinis in Romana curia infra sequens festum nativitatis domini curent fideliter mittere, vel per securum nuntium assignare". — *Bononiæ*.

Martene et Durand Thesaur. nov. Anecd. Tom. IV. 1884—85.

1303. 1303.

18. Januar. [1587.] YSARNI archiepiscopi Lundensis vidimatio bullæ Lucii IIItii papæ (datæ Velletri, XII. cal. Jan. 1182.) de privilegiis ordinis Cisterciensis, facta secundum petitionem Boëtii dicti Brand, monachi monasterii Novævallis, Cisterciensis ordinis, dioecesis Lincopensis. — *Lundis*, XV. calend. Februar.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1380. p. 374—75.

18. Januar. [1588.] YSARNI archiepiscopi Lundensis vidimatio bullæ Innocentii IVti (datæ V. calend. Februar. 1250) de privilegiis ordinis Cisterciensium, rogante Boëtio Brand, monacho Novevallensi facta. — *Lundis*, XV. calend. Febr.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1752. p. 693—94.

12. Febr. [1589.] PETRUS, JOHANNIS ERLANDI FILIUS, curiam suam in Oosebyrke sitam monasterio Esromensi confert. — *Esrom*, pridie idus Februar.

Langebek Scriptt. IX. . Cod Esrom. fol. CVI.

20. Febr. [1590.] Literæ JOHANNIS, Arusiensis episcopi, quibus ecclesiam Wæluf, accedente parochianorum consensu, officio scolastico ecclesiæ Arusiensis annectit. — *Arusiæ*, in capite jejunii.

Langebek Scriptt. VI. 471—72.

11. Martii. [1591.] ANDREÆ præpositi Lundensis donatio omnium bonorum suorum ad altare quoddam in ecclesia s. Laurentii Lundensi fundandum. — *Lundis*, die Jovis XIV. Martii.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1385. p. 379—80.

4. Aprilis. [1592.] ERICI Danorum regis diploma, quo — in satisfactionem privilegiorum et bonorum, quæ, dum Johannes archiepiscopus Lundensis vinculis tenebatur, ecclesiæ fuerant subtracta, et in mulctam (X millia marcarum in bonis immobilibus) a papa impositam solvendam — partim homines archiepiscopi, qui in bonis, quæ dicebantur Skudgaarde, habitabant, a foro seculari emancipantur, partim ecclesiæ et archiepiscopo nova privilegia et immunitates adduntur, partim eidem multa bona scotantur (bona regia in Öthelstade in Fyonia ad interim, in perpetuum vero Rothnehæret in Borendeholm et Hervidstadehæreth in Scania, excepto Ystad et hominibus regiis). — *Nyborg*, (in parlamento generali) in coena domini.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 319—21. Pontan. Rerr. Dann. Hist. Libr. VII. p. 392—93. Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. 87. Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1387. p. 382—84 (ubi ex transsumpto Johannis regis, dat. Hafn. XVII. cal. Dec. an. 1500).

4. Aprilis. [1593.] ERICI Danorum regis mandatum ad Nicolaum Holmiger militem et Trugotum presbyterum, canonicum Lundensem, ut ad Rothneherred in Borringholm et Hervidstadherred in Scania personaliter accedentes, dominum Johannem Canne nomine Isarni archiepiscopi Lundensis in possessionem horum locorum inducant, "villa Ystade et hominibus nostris dicti Hervidstadherred" duntaxat exceptis. — *Nyborg*, in coena domini.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 319. Pontan. Rer. Danicar. Hist. lib. VII. p. 391—92. Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. p. 87. Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1388. p. 384—385.

9. Aprilis. [1594.] E(RICI) regis literæ, missæ principibus, baronibus, fidelibus advocatisque regiis in regno Daniæ constitutis, iisque mandantes, ut, ab omni inquietatione et molestia episcoporum, prælatorum, ecclesiarum aliorumque locorum piorum sese abstinentes, prædictas personas et loca, eorumque libertates ab injuriis et violentiis manifestis et incursibus malignorum defendant. — *Othoniæ*, die paschæ tertia.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 182.

[1595.] ERICI Danorum regis ad advocatum et scabinos civitatis Lundensis mandatum, ut curent prædicatores Lundenses viam publicam, quam parochiani s. Michaëlis ecclesiæ ire consveverant, fratres vero prædicti deinde occupaverant, ecclesiæ reddere, non obstantibus literis confirmatoriis regiis, "cum sit expressum in iis, vel exprimi debuisset, ut fieret sine juris alterius læsione, et sic rescripta principum sano intelligi debeant intellectu". — *Otthoniæ*, quarto die paschæ. 1303. 10. Aprilis.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1391. p. 386—87.

[1596.] ISARNI archiepiscopi Lundensis constitutio de officio cum novem lectionibus quolibet die sabbathi de beata virgine et die Jovis de s. Laurentio in ecclesia Lundensi et tota ejusdem dioecesi celebrando. — *Ripis*, die mensis Aprilis XVIII. 18. Aprilis.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1392. p. 387.

[1597.] JOHANNIS HWIT de Malmöghe, advocati in Burlef, literæ, quibus potestatem dat dominis Andreæ Gage, Nicolao presbytero de Malmöghe öfra et Johanni filio suo, semen duarum orarum terræ dno Andreæ, præposito Lundensi, refundere, et defectum quadrantis terræ ei venditæ adimplere. — *Lundis*, sabbatho prox. ante Misericord. domini. 20. Aprilis.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1394. p. 389.

[1598.] ISARNI archiepiscopi Lundensis et CRISTYARNI episcopi Ripensis testimonium, se vidisse literas E(rici) regis, dat. Othoniæ, an. 1303, die paschæ tertio. — *Ripis*, in profesto beati Marci evangelistæ. 24. Aprilis.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 182.

[1599.] Literæ PETRI abbatis Herewadensis et GUNNERI abbatis Loci Dei, quibus donationem quarundam terrarum in Löttwedt March ("videlicet IV *gamle Marck*") monasterio Loci Dei per dominum Jon Bali, monachum dicti monasterii, "ad torticia singulis altaribus apponenda", factam, confirmant. — In crastino beatorum martirum Processi et Martiniani. 3. Julii.

Langebek Scriptor. VIII. 17.

[1600.] Statuta capituli Vibergensis monachorum ordinis S^ti^ Augustini. — *Vibergis*, domin. proxima post festum b. Ketilli. 14. Julii.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. p. 86. Langebek Scriptt. V. 637.

[1601.] JOHANNIS HWIT, quondam advocati in Malmöghe, literæ de venditione bonorum suorum in Höllöghe in Ossögherrit ad Andream, præpositum Lundensem, quæ bona scotare Johanni filio suo plenam auctoritatem concedit. — *Lundis*, sequenti die Lucæ evangelistæ. 19. Octobr.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1409. p. 399.

[1602.] BENEDICTI (XI^mi^) papæ bulla, qua Ysarno archiepiscopo Lundensi injungit matrimonium Erici, Daniæ regis, cum Ingeburgh, sorore Birgerii regis Sveonum, legitimum declarare, etsi quarto consangvinitatis gradu essent conjuncti. — *Laterani*, VII. id. Novembr. pontif. anno primo. 7. Novbr.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1412. p. 401—2.

1304. 1304.

[1603.] ATTONIS sacerdotis et personæ ecclesiæ in Tybyrky literæ donationis, datæ monasterio Esromensi super curia in Lucoghæ villa et domo molæ venti ibidem sita. — *In civitate Roskildensi*, feria quarta post octavas epiphaniæ domini. 15. Januar.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXXXV.

1304. 25. Febr. [1604.] Unio et confoederatio inter magistrum, marschalcum, commendatores, advocatos et fratres Hierosolymitanos per Lyvoniam, episcopos Tarbatensem et Osiliensem et vasallos regis Daniæ in Estonia, contra paganos. — Die Matthiæ apostoli.

Vidensk. Selskabs Skrifter, IV. 205—208.

12. Martii. [1605.] CECILIÆ, viduæ Johannis Kalf, quondam marschalci regis Danorum, testamentum, quo multa bona in subsidium terræ sanctæ, et pluribus ecclesiis, monasteriis et hospitalibus Daniæ legat. — Die Gregorii papæ.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1421. p. 409—10.

13. Martii. [1606.] Constitutio ERICI regis Norjwciam inhabitantibus missa. — *Nyborgh*, feria septima proxima ante dominicam passionis domini.

Ancher Lovhistorie I. 534—39.

17. Martii. [1607.] BENEDICTUS (XI^mus^) papa Olavo episcopo Roskildensi facultatem testandi concedit. — *Laterani*, XVI. calend. Aprilis, pontificatus anno primo.

Danske Magazin IV. p. 227—28.

1. Aprilis. [1608.] Literæ ANDREÆ STIGHSÖN, quibus omnes possessiones canonicorum Arusiensium in Skramsholmmark liberas ab impetitione sua restituit et resignat. — *Arus*, quarta feria paschæ.

Langebek Scriptt. VI. 417.

29. Aprilis. [1609.] ERICI regis literæ, quibus abbatem et conventum in Doberan sub sua protectione suscipit et "omnes gratias, jura et libertates, ipsis a dominis Burewino, Woldemaro, Nicolao, ceterisque *prædecessoribus nostris in dominio Rostoccensi* dimissas et indultas" confirmat. — *Rozstoc*, feria quarta proxima ante diem beator. apostolor. Philippi et Jacobi.

Westphalen Monum. ined. III. 1574—75.

1. Maji. [1610.] ERICI regis literæ, quibus notum facit, se "adhibuisse benevolentiam nostram et consensum, quod domini abbas et conventus in Doberan solutionem precariam, quam domino Matthyæ de Axecowe in villis ipsorum, videlicet Stobelowe, Parckentyn et Bertrammeshaghen, pro trecentis marcis denariorum Slavicalium dimiseramus, ab eodem pro tanta summa rediniant, et pro suis usibus libere habeant disponendam, donec nos eandem precariam ab ipsis pro memorata summa pecuniæ duxerimus redimendam". — *Mernowe (Warnowe?)*, die beator. apostolor. Philippi et Jacobi.

Westphalen Monum. ined. III. 1575. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XI. 462.

2. Maji. [1611.] ERICUS Danorum Sclavorumque rex venditionem villæ integræ Bandow coenobio sanctimonialium sanctæ crucis in Rostock, per magnificos principes dominos Nicolaum et filios ejus factam, confirmat. — *Wernowemunde*, in crastino beator. app. Philippi et Jacobi.

Schröter Beiträge zur Mecklenb. Geschichts-Kunde 1. Bd. 1. H. p. XI—XII.

23. Maji. [1612.] ALBERTI (I^mi^) imperatoris literæ, quibus confirmat privilegium, quo Fridericus (II.) imperator regno Daniæ concesserat omnes terminos ultra Eldanam et Albiam, imperio Romano attinentes, et quicquid in Sclavia Canutus (VI.) rex tenuit. — *Constantiæ*, X. calend. Junii.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 94.

8. Augusti. [1613.] JOHANNÆ, viduæ Gudmundi Litle, testamentum, quo donationes multæ ecclesiæ Lundensi pro missis exequialibus destinantur et præterea monasteriis et pauperibus haud pauca legantur. — *Lundis*, die sabbathi ante festum Laurentii martiris.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1439. p. 425—26.

[1614.] GERARDI comitis Holsatiæ et Scowenburgh, HENRICI episcopi Revaliensis et 1304.
OLAVI episcopi Roskildensis literæ, quibus testantur, se vidisse privilegium, quo regno Daniæ 11. Septbr.
omnes terminos ultra Eldanam et Albim, imperio Romano attinentes, addit Fridericus (II.) imperator et confirmationem Alberti (Imi) imperatoris (vid. supra no. 1612.). — *Nestwedis*, feria VI. infra octavam nativ. Mariæ.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 94.

[1615.] PETRUS SAXONIS FILIUS, præpositus Roskildensis, omnia bona, quæ pro- 20. Septbr.
genitores ejus monasterio Esromensi contulerant, videlicet villam totam in Nöthebothe, villam totam in Husæby et villam totam in Skætheruth domino abbati et conventui dicti monasterii appropriat. — *Roskildis*, in vigilia beati Mathei apostoli.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. XCVII.

[1616.] Literæ, quibus E(RICUS) rex domino W(izlawo), principi Ruyanorum, bona 14. Octobr.
ex illa parte maris, quæ pater ipsius prius tenuit, videl. terram Ruye, terram Sundis, terram Grimmis, terram Tribuees et terram Barth, cum civitatibus, Lözitzæ excepto, jure feodali, quod vulgariter *Faneleen* dicitur, perpetuo possidenda concedit. — *Worthingburgh*, die b. Kalixti papæ et martyris.

Suhm Hist. af Danmk. XI. 889—90.

[1617.] Literæ ADVOCATI, CONSULUM CETERORUMQUE CIVIUM ARUSIENSIUM, quibus 14. Octobr.
declarant, Ascerum Brobierugh, civem Arusiensem, in placito constitutum, capitulo Arusiensi fundum quendam in Syfnummark, qui dicitur Formitoft, scotasse. — *Arus*, die beati Kalixti papæ et martyris.

Langebek Scriptt. VI. 418.

[1618.] BENEDICTI (XImi) papæ bulla confirmatoria super fundatione et dotatione 20. Novbr.
domus, in usum pauperum scholarium per Christiernum episcopum Ripensem facta. — *Laterani*, XII. calend. Decembris.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 469.

[1619.] Literæ ERICI règis, quibus declarat, Ericum Nielsön deBöstæholm omnia 29. Decbr.
sua bona in Böstholm in parochia Skydhæ sita, titulo pignoris, Brothero diacono, canonico Roskildensi obligasse. — *Kalvæhaghæ*, die b. Thomæ Cantuariensis archiepiscopi.

Langebek Scriptt. VI. 419.

[1620.] ERICI Danorum Slavorumque regis literæ ad Edvardum Imum regem Angliæ, quod paratus sit Johanni de Magna Jernemoth, "super nave, vinis et rebus aliis", quas sibi restituendas posceret, quod juris sit facere, si ipse se regis judicio sistat.

Rymeri Foedera ed. Clarke et Holbrooke Vol. I. P. II. p. 965.

1305. 1305.

[1621.] Forbund mellem Otto, Johan, Herman og Waldemar, Markgrever af 2. Januar.
Brandenborg, Hr. Nicolaus af Werle og Hr. Henrik af Meklenborg, mod KONGEN AF DANMARK, om at hjælpe Hr. Nicolaus af Rostock til sit Herredömme igjen. — *Jördensdorp*, des Sonnauendes vor dem namenlosen Sonnedache. (Tydsk).

Schröter Beyträge zur Mecklenb. Geschichts-Kunde, I. B. I. H. p. XII—XIV. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XI. 499. — Hverken Suhm eller Udgiveren af dette Forbund har vidst at henföre det til nogen bestemt Dag, da de ikke kjendte nogen Söndag, som bærer Navn af den NAVNLÖSE. Det er dog ikke usandsynligt, at man saaledes har oversat den latinske Benævnelse *Dominica vacans* eller *vacat*, som man tillagde de to

1305. Söndage mellem Jul og Hell. 3 Konger, eftersom disse ikke havde noget særeget *officium* (fordi de sædvanlig maatte indfalde paa en Festdag eller en Octava). Hvad nærværende Forbund angaaer, da er det sandsynligt, at det er udstedt den 2. Januar og ikke den 25. December (ɔ: 1ste Juledag), eftersom man neppe vilde kalde denne Festdag Löverdagen för en Söndag.

14. Januar. [1622.] CONSULUM ceterorumque civium ARUSIENSIUM ad E(ricum) regem literæ, quibus supplicant, ut consensum suum det de commutatione loci cujusdam plateæ, quem episcopus et capitulum ecclesiæ Arusiensis pro ampliatione coemeterii commutari petebant. — Feria quinta post octavas epiphaniæ domini.

Langebek Scriptt. VI. 418—19.

Januario. [1623.] SVENONIS DICTI RUSTICI et JOHANNIS STAVERSKOGH ad regem Ericum literæ, quibus rationem reddunt inquisitionis suæ de loco cujusdam plateæ, quem Johannes episcopus et capitulum Arusiensis ecclesiæ pro ampliatione coemeterii ecclesiæ commutari petunt.

Langeb. Scriptt. VI. 418. Suhmius has literas ad an. 1304. refert (Hist. af Danmk. XI. 468.).

31. Januar. [1624.] JON JONSSON LITLE ad Ysarnum archiepiscopum Lundensem literæ, quibus consensum suum impertit, ut ecclesia Wæsby, in qua ei una cum archiepiscopo jus patronatus competebat, cum præbenda Guidonis de Hallandia, canonici Lundensis, conjungatur. — *Hyringsholm*, dominica prox. ante purificationem Mariæ.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1455. p. 437.

26. Febr. [1625.] OLAVUS, episcopus Roskildensis, abbati et monachis conventus de Sora, Cisterciensis ordinis, facultatem concedit, in dioecesi sua divina celebrare, confessiones audire et confitentes absolvere, etiam in casibus ad se ipsum specialiter spectantibus, et verbum dei tam clericis quam laicis prædicare, ac XL dies relaxationum auditoribus indulgere. — *Roskildis*, feria sexta proxima post diem b. Mathiæ apostoli.

Danske Magazin IV. p. 228—29.

8. Martii. [1626.] JACOBI comitis Hallandiæ diploma, quo comitatum Halland Haquino regi Norvegiæ cedit et scotat, in recompensationem beneficiorum et auxilii, sibi a rege et fratre ejus (Erico) antea contra regem Daniæ præstiti, "et potissime quia contra instantem castrorum nostrorum a dicto domino rege Daciæ impugnationem et comitatus invasionem non sufficimus propriis viribus resistere et castra (Hunehals et Warberg) ac homines in eisdem existentes liberare". — *Tunsberghis*, die Lunæ prox. ante festum Gregorii papæ.

Thorkelin Analecta p. 68—71. Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1458. p. 439—40. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XI. 487.

30. Martii. [1627.] Literæ ERICI regis et CRISTOFORI, ducis Estoniæ, quibus declarant, Ericum, filium domini Nicholai dicti Bighæræ, omnia bona sua in Böstholm in parochia Skydhæ cum terris in Skydhæmark, Brinnemark etc., Brothero diacono, canonico Roskildensi scotasse. — *Slangthorp*, feria tertia proxima post dominicam Lætare Jherusalem.

Langebek Scriptt. VI. 450—51.

3. Aprilis. [1628.] ERICI regis literæ, quibus locum quendam juxta coemeterium sancti Clementis ecclesiæ Arusiensi perpetuo jure possidendum confert. — *Slanggethorp*, sabbato Sitientes.

Langebek Scriptt. VI. 400.

12. Maji. [1629.] ISARNI archiepiscopi Lundensis literæ, quibus Guidoni canonico Lundensi permittit, ut ecclesia in Wæsby cum præbenda ejus conjungatur. — *Lundis*, id. Maji IV.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1466. p. 444—45.

18. Maji. [1630.] ERICI Danorum Slavorumque regis et ducis Estoniæ diploma, de privilegiis, civibus Stralsundiensibus concessis, undique per regnum ejus secure veniendi et mercandi,

(inprimis vero per terras Estoniam et Wironiam usque ad fluvium Narowe et deinde versus Nogardiam) et, si intra terminos regni naufragium patiantur, bona sua pro virili parte salvandi. — *Wortingheborgh*, calend. Junii XV. 1305. 18. Maji.

Schwartz Geschichte der Pomm. Rüg. Städte p. 83—85.

[1631.] ERICI Danorum Slavorumque regis et ducis Estoniæ privilegium, datum civibus Rostockiensibus et civitatum maritimarum, in regno suo ubicunque vellent mercaturam exercendi; imprimis autem prohibet, ne quis eos per terras suas Estoniam et Lyvoniam, usque ad fluvium Narowe et versus Nogardiam, iter facientes impedire præsumat. — *Wartingheborgh*, XV. calend. Junii. 18. Maji.

Ungnaden Amoenitates Diplomatic. p. 55. Rostock. wöchentl. Nachrichten 1753. p. 33—34.

[1632.] Literæ JOHANNIS, Arusiensis episcopi, quibus officiali suo domino Petro, sacerdoti in Korning, auctoritatem dat scotandi canonicis Arusiensibus omnia bona, in parochia Hæthenstat sita, quæ episcopus a dominis Aghone Saxisön et Petro, fratre ejus, emerat. — *Horsnæs*, dominica prox. post diem b. Urbani. 30. Maji.

Langebek Scriptt. VI. 412.

[1633.] ESGERI APYSSON, capitanei in Rozstock, literæ, ex parte Erici Daniæ regis editæ, quibus Johanni et Matthiæ, sociis, burgensibus Rostockiensibus, possessionem villæ Kutzewitz et locorum adjacentium confirmat. — *Rostock*, in vigilia pentecostes. 5. Junii.

Rostock. wöchentl. Nachrichten, 1753. p. 37—38.

[1634.] OLAVUS, episcopus Roskildensis, omnibus vere poenitentibus et confessis, qui coemeterium ecclesiæ sororum beatæ Agnetis Roskildis causa devotionis circumierint et pro animabus defunctorum orationem dominicam cum salutatione b. virginis dixerint, seu fabricæ ipsius ecclesiæ manum porrexerint adjutricem, XL dies de injuncta eis poenitentia relaxat. — *Roskildis*, feria quinta proxima post diem b. Canuti regis et martyris. 15. Julii.

Danske Magazin IV. p. 229—30.

[1635.] E(RICUS), Danorum Sclavorumque rex, notum facit, se Arnoldo dicto Quast et hæredibus Tidemanni Quast omne jus manus et colli in villis Bentwisce, Zwernisse et Kessin dimisisse et assignasse. — *Birghersholm*, sabbato infra octavam beatæ virginis. 21. Augusti?

Schröter Beyträge z. Mecklenb. Geschichts-Kunde I. B. I. H. p. XIV.

[1636.] PETRI, prioris provincialis Prædicatorum in provincia Daciæ, vidimatio bullæ Bonifacii VIII^vi papæ (datæ Romæ, VI. id. Maji 1296.) qua prælatis hujus ordinis jus indulget, ut ad correctiones et punitiones fratrum delinquentium, rimis et apicibus postpositis, libere procedere valeant secundum consvetudines approbatas et generalia facta. — *Skeningiæ*, in octavis assumtionis Mariæ. 22. Augusti.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1477. p. 455—56.

[1637.] Dom over Kong Erik Glippings Mordere: Grev Jacob (af Halland), Marsk Stig, Nicolaus Hallandsfar, Peder Porse, Peder Jacobsen, Nicolaus Knudsen, Aage Kacke og Ranne Jonsen, samt over Arvid Bentsön, der var tilstede ved Mordet; hvilke alle findes at have gjort sig skyldige i crimen læsæ majestatis. — (Uden Dag). (Oversættelse). initio Septbr.

Hvitfeldt Danm. Riges Krönike p. 328. Suhm Hist. af Danmk. XI. 491—92.

[1638.] ERICI Sveciæ, et WALDEMARI Finlandiæ ducis literæ, quibus electionem domicelli Magni Byrgeri filii in regem Sveciæ, factam "in parliamento inter magnificos principes dominos reges Daciæ et Sveciæ apud Faværædalæ", confirmant et approbant. — *In monasterio Harivadensi*, in festo exaltationis sanctæ crucis. 14. Septbr.

Lagerbring Svea Rikes Hist. III. 21. Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1480. p. 457.

1305. 22. Septbr. [1639.] Erici Danorum regis literæ, quibus ecclesiæ Lundensi "terras LX marcarum denariorum Scanensis monetæ in annuis reditibus annuatim valentes" donat, ad novam præbendam fundandam, cujus collationem sibi et successoribus reservat. — *Lundis,* in crastino Matthei apostoli et evangelistæ.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1482. p. 458.

24. Octobr. [1640.] Isarni archiepiscopi Lundensis literæ, quibus Hulmgero canonico Lundensi permittit ecclesiam Katathorph cum præbenda sua conjungere. — *Lundis,* IX. cal. Novembr.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1484. p. 459—60.

5. Decbr. [1641.] Literæ, quibus Ericus rex testatur, Ericum, filium domini Nicolai Biker, recognovisse, se a Brothero diacono, canonico Roskildensi, pro quibusdam bonis in Bökistatholm sitis integrum pretium accepisse, eamque ob causam eum ab impetitione sua liberum dimittere. — *Othoniæ,* in profesto b. Nicolai episc. et confess.

Langebek Scriptt. VI. 489.

10. Decbr. [1642.] Diplom, udstedt af Jorund Erkebiskop i Nidaros og 15 andre, geistlige og verdslige Mænd, hvori de bevidne, at Kong Hakon har erklæret at have modtaget af Hr. Wisleif Dronning Euphemias Medgift, 3000 Mark Cölnsk, hvoraf Hertug Valdemar (for Sönden Aa) i Jylland havde ifölge Kongens Befaling modtaget 2000 Mark, som Hertugen havde laant Grev Jacob af Halland. — *Bergen,* Fredagen efter Nicolai Dag. (Norsk med lat. Overs.).

Thorkelin Analecta p. 72—75. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XI. 506.

17. Decbr. [1643.] Isarni archiepiscopi Lundensis literæ, quibus mag. Petro, dicto Herba, canonico Lundensi permittit ecclesiam in Saxilthorp cum præbenda sua conjungere. — *Lundis,* XVI. calend. Januar.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1490. p. 462—63.

18. Decbr. [1644.] Isarni archiepiscopi Lundensis literæ, quibus Th(omæ) canonico Lundensi permittit ecclesiam in Græfföghe dioecesis Lundensis cum præbenda sua conjungere. — *Lundis,* XV. calend. Januar.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1491. p. 463.

28. Decbr. [1645.] E(rici) regis literæ, quibus villanis in Svineburgh indulget, "quod in sylva nostra Thoröp *(Thorö insula)* ammodo, sicut hactenus, ligna cremabilia libere succidere valeant et pro suis usibus ordinare, donec ad villam ipsorum venire personaliter nos contingat". — *Asnæs,* in die beator. innocentium.

Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. p. 87.

[1646.] Petri prioris provincialis ordinis Prædicatorum in provincia Daciæ, Nicolai prioris Skeningensis, Israëlis prioris Sictunensis, Boionis lectoris Ripensis, Werneri lectoris Lundensis, diffinitorum capituli provincialis Skeningiæ, sententia, qua determinant, quod Sialabober et tota parochia Stockholmensis attineat fratribus Sictoniensibus pleno jure. — *Skeningiæ.*

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1478. p. 456.

1306.

1306. 6. Martii. [1647.] Literæ Johannis Arusiensis episcopi, quibus jubet, ut clerici Arusiensis dioeceseos "post susceptum presbyteratus ordinem teneantur in statu vicarii biennio pro consveto salario deservire". — *Arusii,* in dominica, qua cantatur officium Oculi mei.

Langebek Scriptt. VI. 412—13.

[1648.] Olavi episcopi Roskildensis transsumptum bullæ Bonifacii VIII^vi^, datæ d. 18. Decembr. 1302, continentis privilegia quædam ordini Cisterciensi concessa quoad solutionem decimarum. — *Roskildis*, pridie idus Aprilis. 1306. 12. Aprilis.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. XXXV. XXXVI.

[1649.] Olavi episcopi Roskildensis vidimatio bullæ Innocentii IV^ti^, datæ Lugduni X. cal. Oct. 1249, de decimis novalium Cisterciensibus concessis, quam Boëtius monachus Novævallensis præsentavit. — *Roskildis*, XV. calend. Maji. 17. Aprilis.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1500. p. 469—70.

[1650.] Olavi episcopi Roskildensis vidimatio bullæ Innocentii IV^ti^, datæ Lugduni XIII. cal. Octobr. pontif. anno septimo, de emancipatione Cisterciensium ab excommunicatione prælatorum, quam bullam Boëtius monachus Novævallensis episcopo exhibuerat. — *Roskildis*, XV. calend. Maji. 17. Aprilis.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1501. p. 470.

[1651.] Olavi episcopi Roskildensis vidimatio bullæ Alexandri IV^ti^, datæ Viterbii XII. calend. Julii 1257, de privilegiis ordinis Cisterciensis, quam bullam Boëtius monachus Novævallensis episcopo exhibuerat. — *Hamnis*, die Philippi et Jacobi. 1. Maji.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1502. p. 470.

[1652.] Olavi episcopi Roskildensis vidimatio bullæ Bonifacii VIII^vi^, datæ Lateran. XV. calend. Januar. 1302, de emancipatione Cisterciensium a decimis extraordinariis, quam bullam Boëtius monachus Novævallensis episcopo exhibuerat. — *Hamnis*, die Philippi et Jacobi. 1. Maji.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1503. p. 471.

[1653.] Literæ Karoli archidiaconi totiusque capituli Arusiensis, quibus facultas datur præposito Johanni, canonico Arusiensi, alienandi et commutandi quædam bona in Omongersysæl sita. — *Arus*, sexta feria paschæ, sede vacante. 8. Aprilis.

Langebek Scriptt. VI. 419.

[1654.] Erici regis literæ, quibus omnia privilegia et omnes libertates, episcopo, capitulo et ecclesiæ Arusiensi concessas, confirmat. — Idus Julii VI. 10. Julii.

Langebek Scriptt. VI. 400—401.

[1655.] Joon Jonson, dictus Litle, monasterio Esromensi villam totam Ughlöse in Lywngbeherret sitam donat. — Die beati Jacobi apostoli. 25. Julii.

Suhm Hist. af Danmk. XI. 895—98. Cod. Esrom. fol. LXXXI.

[1656.] Benedictus Waldemarsun notum facit universis, quod domino Petro Magnusson, quondam genero suo, bona omnia et singula "in Wæghby Holmbohæret Syalandiæ sita", quæ post sororem suam Ingeburgem, uxorem ejusdem domini Petri, jure hereditario habuit, videlicet curiam principalem cum inquilinis, pro 678 marcis denariorum novorum Syallendensium coram domino suo *Erigo* (corr. *Erico rege*) scotaverit et in manus assignaverit. — Die assumptionis beatæ virginis. 15. Augusti.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXXI.

[1657.] (Erici) regis testimonium de eadem scotatione. — *Worthingborgh*, die assumptionis beatæ virginis. 15. Augusti.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXXI^b^.

[1658.] Literæ Johannis de Revalia et XXIII aliorum militum, nec non universitatis vasallorum regiorum in Estonia ad Ericum regem, de castris et munitionibus, domino Henrico, episcopo Revaliensi, ad mandatum regis resignatis. — *Wesenberch*, die b. Mauritii sociorumque ejus. 22. Septbr.

Suhm Hist. af Danmk. XI. 898—99.

1306. [1659.] Literæ, quibus ASCERUS, DICTUS RAMPI, Joon dicto Prest plenam confert
30. Septbr. auctoritatem scotandi quædam bona ad quoddam altare b. Mariæ et s. Jacobi in ecclesia Arusiensi de novo construendum. — *Galtenkyor*, crastino b. Michaëlis.

Langebek Scriptt. VI. 480.

5. Octobr. [1660.] OLAVI episcopi Roskildensis literæ, quibus, "cum cives Lundenses in communi transitu navium juxta Jeland in Rugia nostræ dioecesis *Bollwercke* construere et lucernam ibidem ponere intendant ad transeuntium opus", omnibus vere poenitentibus et confessis, qui præfato operi manum porrexerint adjutricem, XL dies indulgentiarum de injuncta iis poenitentia relaxat. — *Sundis*, nonarum tertia Octobris.

Schwartz Kurtze Einleit. zur Geogr. des Norder-Teutschlandes p. 138.

10. Octobr. [1661.] OLAVI episcopi Roskildensis literæ, quibus "tertiam partem oppidi Routhenkyrckæ in parochia Rambini Ruye, nostræ (ɔ: Olavi) dioecesis", ab Henrico sacerdote altari cuidam Sundensi datam, in protectionem suam suscipit defendendam. — *Sundis*, in crastino Dionysii martiris.

Schwartz Geschichte d. Pomm. Rüg. Städte p. 693. Ejusdem Kurtze Einleit. zur Geogr. des Norder-Teutschlandes p. 149.

25. Octobr. [1662.] Conventio inter OLAVUM episcopum Roskildensem et WITZLAUM Ruyanorum
(vel ante). principem, cum consensu capituli Roskildensis et ad instantiam plurium nobilium terræ Ruyæ inita, qua constituitur, ut incolæ Ruyiæ ratione decimarum episcopalium annuatim XXXV lestas, duobus talentis minus, siliginis bonæ et legalis episcopo Roskildensi solvant, "cum XII solidis super qualibet lesta, pro ipsa siligine episcopo deducenda. — Sine anno et die.

Langebek Scriptt. VII. 145—46.

25. Octobr. [1663.] OLAVI episcopi Roskildensis literæ, quibus conventionem nuper allatam (vid. no. 1662.) Ruyam inhabitantibus notam facit. — *Roskildis*, octavo calend. Novembr.

Acta literaria Sveciæ 1729. p. 599. Langebek Scriptt. VII. 146—47.

22. Novbr. [1664.] ISARNI archiepiscopi Lundensis literæ, quibus Thomæ canonico Lundensi permittit ecclesiam in Bwrleff cum præbenda sua conjungere. — *Lundis*, X. calend. Decembr.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1518. p. 478.

23. Novbr. [1665.] E(RICI) regis testimonium de scotatione quatuor solidorum terrarum, in Stævenshæret in Heliestathæ sitarum, Nicolao dicto Tinde a Mathæo dicto Lalæ pro XL marcis "cupreorum bonæ monetæ" facta. — *Worthingburgh*, die beati Clementis.

Weinwich Stevnsherreds Beskr. p. 146—47.

25. Novbr. [1666.] ERICI Sveonum ducis ad consiliarios regis Norvegiæ literæ, ut moneant regem suum, ne ullum "de fautoribus suis vel sibi adhærere volentibus" regno expellat propter placitationem cum rege Daniæ initam, cum hic jam placitationem infregerit, castrum Haquini regis comburendo. — *Vazstene*, die S. Catharinæ virginis.

Thorkelin Analecta p. 77—78. Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1519. p. 478—79. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XI. 531—32.

1307.

1307.

2. Martii. [1667.] ERICUS rex bona conventus Esromensis in Hughælöös sita cum familia in eisdem commorante sub sua pace et protectione suscipit specialiter defendenda. — *Roskildis*, quinta feria prox. ante dominicam mediæ quadragesimæ.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. LIII.

[1668.] Brev, udstedt af HAKON MAGNUSSEN, Konge i Norge, hvori han erklærer sig löst fra al Forpligtelse mod Danmark, paa Grund af, at den danske Konge paa flere Maader, men især ved Ödelæggelsen af Slottet Hjalm, havde brudt den indgaaede Fred; Kongen tager derfor, efter den svenske Kong Eriks Raad, Grev Jacob af Halland, Peter Jacobsen o. fl. under sin særdeles Beskyttelse. — *Niðaros*, krossmesso aftan um varit. (Norsk). 1307. 2. Maji.

Thorkelin Analecta p. 91. Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1516. p. 497—98. Paa Dansk oversat hos Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 332 (ed. in 4to III. 86). Suhm Hist. af Danmk. XI. 555—57.

[1669.] Literæ confoederationis inter CHRISTOPHORUM ducem Hallandiæ et Samsöy et duces Sveciæ Ericum et Valdemarum, qui auxilium Christophoro duci promittunt ad regnum Daniæ occupandum, pluribus expensarum reddendarum stipulationibus additis; præsentibus testibus XII militibus et XXIV armigeris. — *Apud curiam Mothorp*, sabbatho prox. post ascensionem domini. 6. Maji.

Thorkelin Analecta p. 82—86. Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1517. p. 498—501.

[1670.] HENRICI, domini Magnopolensis, literæ, quibus "Saxoniæ et Jutiæ ducibus, militibus et famulis ex terra Holtzaciæ amotis et Lubeke constitutis, consulibus quoque Lubecensibus, securum conductum præ se et subditis suis, præ patruo suo, Nicolao de Werle, et præ omnibus cooperantibus suis", concedit "in Imbriam veniendi ad placita, quæ ibidem ad ordinacionem gloriosi domini *regis Daciæ* fuerint contrectanda", et inde revertendi, ita ut hic conductus in ortu solis vigiliæ pentecostis initium capiat. — Quarto die ante pentecosten. 10. Maji.

Michelsen Urkundensammlung II. no. XV. p. 16—17.

[1671.] NUNCIORUM LUBECENSIUM, ad congressum in Imbria missorum, ad consules Lubecenses literæ, ubi dicunt se adhuc *regem Daniæ* exspectare. — Quarta feria (sc. *pentecostes)* hora prima. 17. Maji.

Michelsen Urkundensammlung II. no. XVI. p. 17—18.

[1672.] CHRISTOPHERI, ducis Hallandiæ et Samsö, privilegium, Halmstadiensibus datum, ut omnia eadem jura, quæ villæ forenses in Dacia a patre ejus accepissent, in posterum habeant. — *Falkenberg*, die Petronellæ virginis. 31. Maji.

Richardson Hallandia p. 124. Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1553. p. 504—5.

[1673.] ERICI Danorum Slavorumque regis et ducis Estoniæ diploma, quo abbatissam et conventum sanctimonialium coenobii sancti Michaëlis Revaliæ cum bonis etc. sub pace sua et protectione suscipit, additis pluribus prærogativis. Testes præsentes nominantur: Henricus comes de Glighen, Ako dapifer, Kanutus camerarius et Johannes Kokkius marschalcus. *Datum Wortingburch*, anno domini M°C°C° septimo, die beati Jacobi apostoli. 25. Julii.

Monumenta Livoniæ antiquæ III. 193—94. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XI. 543.

[1674.] ERICI Danorum Slavorumque regis, ducis Hestoniæ, transsumptum literarum de compositione facta inter comites Holsatiæ et civitatem Lubecensem (dat. in Godemanneshus, quinta feria post Urbani an. dom. M°.CCC°. septimo.). — *Helzingheburgh*, Mathei apostoli. 21. Septbr.

Michelsen Urkundensamml. II. p. 19—21. Lisch Urkunden-Samml. zur Gesch. des Geschl. v. Maltzahn I. 153. Cfr. Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 337.

[1675.] Testamentum CECILIÆ, filiæ domini Seui (Jonæ) Joonson, dicti Little. — *Hyrnixholmæ*, die beati Dionysii. 9. Octobr.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 93. Cod. Esrom. fol. CVIII. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XI. 546.

1307. [1676.] Documentum de divisione terrarum inter comites Holtsaciæ et Stormariæ,
24. Novbr. Johannem, Cristoforum et Adolfum ex una, et patruos eorum Gerhardum et Adolfum comitem et eorum hæredes ex altera parte, ubi patruis et hæredibus eorum tribuitur omnis pars "domini comitis Adolfi de Seghebergh in DANICA SILVA" sita. — *Poretz,* in profesto b. Katerinæ virginis.

Michelsen Urkundensammlung II. no. XXII. p. 25—26.

25. Novbr. [1677.] WALDEMARI ducis Juciæ privilegia, Stralessundensibus concessa, de excessu emendando, de arfkop et de pontibus utendis. — *Sundis,* die Katherinæ virginis.

Michelsen Urkundensammlung II. no. XXIII. p. 26—27. Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenberg II. no. CXVII b. p. 238—39.

17. Decbr. [1678.] ERICI et W(ALDEMARI) ducum Sveonum literæ, quibus *regem Daniæ* "cum nostratibus et stipendiariis de Alamannia ductis" hostiliter invadere, neque cum eo nisi consentiente rege Norvegiæ concordare, huic regi promittunt, addita conditione, ut pecuniæ, quas a Norvego poscebant, sibi certo tempore solverentur. — *Aby,* III. dominica adventus.

Thorkelin Analecta p. 89—91. Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1566. p. 515—16.

17. Decbr. [1679.] ASCERI JONSSON et IVARI canonici Bergensis, procuratorum H(aconis) Norvegiæ regis, obligatio ad E(ricum) et W(aldemarum) Sveorum duces, subsidia ducibus nomine regis Norvegiæ stipulata certo tempore soluta fore, et Norvegiæ regem nunquam sine eorum consensu cum rege Daniæ concordaturum. Ad has conditiones præterea nomen suum dedisse dicitur JACOBUS COMES HALLANDIÆ, ut rite observentur. — *Aby,* III. dominica adventus.

Thorkelin Analecta p. 88. Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1567. p. 516—17.

28. Decbr. [1680.] SIGGONIS HALSTEINSSON præfecti Kuget (Kungell) et CAROLI clerici Erici, ducis Sveonum, literæ, quibus testantur, se literas Asceri Jonsson et Iwari canonici Bergensis, procuratorum H(aconis) regis Norvegiæ, datas Aby 3. dom. adventus ejusdem anni (vid. no. 1679.) recepisse. — *Kungell,* IV. die nativitatis domini.

Thorkelin Analecta p. 87—88. Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1569. p. 517—18.

[1681.] Literæ ERICI regis circa constitutionem et destitutionem advocatorum et consulum Nestvediensium.

Langebek Scriptt. IV. 340.

[1682.] Acta capituli generalis ordinis Prædicatorum. § 10: "Absolvimus — priores conventuales — Viburgensem. — Et ordinamus, quod priores isto anno absoluti in eisdem conventibus vel provinciis nullatenus resumantur." — § 12: "Item, cum provincialis Daciæ et definitores in suo provinciali capitulo omnes prædicatores generales absolverunt, contra generalem consvetudinem ordinis approbatam, cuilibet definitorum imponimus tres dies in pane et aqua. Et absolvimus omnes alios per eosdem in eodem capitulo substitutos". — *Argentinæ.*

Martene et Durand Thes. nov. Anecd. Tom. IV. 1908.

1308.

1308.

4. Martii. [1683.] Literæ, quibus JACOBUS OLAVI, miles, notum omnibus facit, se canonicis s. Willelmi de Paraclito bona quædam in Hamersholt et in Byrgheröd sita, nec non particulam sylvæ apud Byrkæröd assignavisse. — *Roskildis,* die b. Lucii papæ.

Langebek Scriptt. VI. 167.

[1684.] HACONIS Norvegiæ regis literæ salvi conductus, datæ militibus ex parte Erici Danorum regis et Christophori fratris ejus mittendis, in Wichiam c. X. cal. Junii veniendi,

ibi XX dies morandi et deinde revertendi, qui deliberationi de litibus inter regem et domicellum Nicolaum adfuturi erant. — *Bergis*, die Mercurii ante dominicam Lætare. 1308. 20. Martii.

Thorkelin Analecta p. 97—98. Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1573. p. 519—20.

[1685.] BIRGERI Sveonum regis tractatus de pace et amicitia cum fratribus suis Erico et Waldemaro, cui inter alias conditio inest, quod rex repromissionem regum DACIÆ et Norvegiæ Gerhardi et Alweri comitum Holsatiæ et Scogwiborg, nec non Henrici Magnopolensis, de observatione tractatus, per "curatores et procuratores" adquirere debeat. — *Örabro*, in crastino annuntiationis Mariæ. 26. Martii.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, append. p. 2—6. Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1577. p. 523—25.

[1686.] Literæ, quibus ERICUS rex fratribus conventus s. Thomæ de Paraclito concedit, ut in theloneo equorum et in aliis totum jus regium in nundinis, quæ ante portam monasterii habentur, ad dies regis possideant. — *Knarderopp*, die b. Valburgis virginis. 1. Maji.

Langebek Scriptt. VI. 167.

[1687.] ERICUS rex abbatem et conventum in Esrom unacum omnibus bonis suis et familia iis attinente sub sua pace et protectione suscipit specialiter defendendos. Vult "insuper, ut quicunque contra eos aliquid quæstionis seu querimoniæ habuerit, contra ipsos coram nobis agant vel coram eo, quem ad hoc constituerimus vice nostra". — *Roskildis*, circa nativitatem beati Johannis baptistæ. c. 24. Junii.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. LIII.

[1688.] ERICI regis literæ, quibus abbatem et conventum de Esrom et omnia bona eorum in suam suscipit protectionem, bona eorum ab omnibus solutionibus et servitiis juris regii liberat, eisque præterea gratiam specialem concedit, ut villici et coloni eorum de excessibus suis omnibus pro omni jure regio, tam XL marcarum quam inferiorum jurium regiorum, nulli de cetero respondere debeant, nisi domino abbati aut monachis supradictis. — *Kirkæthorp*, circa festum beator. apostolor. Petri et Pauli. c. 29. Junii.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. LIII[b].

[1689.] CLEMENTIS (V[ti]) papæ ad regem Daciæ epistola (encyclica ad omnes reges Europæ), qua eum invitat, ut concilio post biennium Viennæ celebrando vel personaliter vel per legatos interesse velit. — *Pictavis*, II. idus Augusti, pontificatus anno III. 12. Augusti.

Mansi collectio concill. Tom. XXV. 369—75. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XI. 563. ubi hæc epistola ad ann. 1307. refertur. Cum autem Clemens V. papa initium pontificatus sui a die coronationis computet (vid. L'art de vérifier les dates Tom. I. p. 413.), vere ad ann. 1308. pertinet. Cfr. Suhm, l. c. p. 571.

[1690.] CLEMENTIS (V[ti]) papæ ad archiepiscopum Lundunensem (ɔ: Lundensem) et episcopos suffraganeos epistola encyclica, in qua ipsum archiepiscopum et episcopos Ottoniensem et Roskildensem concilium Viennense frequentare jubet, proposito termino cal. Oct. 1310. — *Pictavis*, II. id. Augusti, pontif. anno III. 12. Augusti.

Mansi collectio conciliorum Tom. XXV. 376—81.

[1691.] ERICI Danorum regis privilegium, Henrico Bernewin civi Rozstoccensi et hæredibus datum, "totam piscaturam nostram intra Rozstoc et Sywan cum insulis et graminibus, et pratum nostrum juxta Radele situm", iis tribuens. — *Seborch*, vigilia assumtionis Mariæ. 14. Augusti.

Rostock. wöchentl. Nachrichten, 1753. p. 49—60.

1308. [1692.] Literæ, quibus ERICUS rex bona, per testamentum domini Jacobi Oleffsön
8. Septbr. monasterio in Ebbleholt relicta, huic ab impetitione regia libere possidenda concedit. — *Siöburgh*, in festo nativ. b. Mariæ virginis.

Langebek Scriptt. VI. 168.

29. Octobr. [1693.] ERICI Danorum Sclavorumque regis assignatio ad consules Lubecenses, ut ex pecunia, quam ei festo Martini solvere debebant, nuntio domini Magnopolensis trecentas quinquaginta marcas solvere velint. — *Ripis*, in crastino Simonis et Judæ.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenberg. II. CXVII[e]. a. p. 243.

[1694.] Literæ CAPITULI SANCTÆ MARIÆ RIPENSIS ECCLESIÆ, quibus notum facit, quod Johannes abbas Loci Dei et Langsum dictus Tuly, rector ecclesiæ Hwitting, nomine fratris sui Michaëlis Tuly, causam inter eos de bonis quibusdam in Bylsteterp et Arndrop cum molendino exortam Chrystierno episcopo et Johanni archidiacono Ripensi dijudicandam commiserint. — *Ripis*.

Langebek Scriptt. VIII. 150.

[1695.] CRISTIERNI episcopi Ripensis et JOHANNIS archidiaconi sententia arbitralis in causa inter Michaëlem Tuli et monasterium Loci Dei de quibusdam bonis in Bilstedterp et Arndrup cum molendino, quæ monasterio adjudicantur. — *Ripis*, "in curia nostra" (episcopali).

Langebek Scriptt. VIII. 149.

[1696.] CAPITULI RIPENSIS literæ, quibus notum facit, quod "Michaël dictus Tuly compromissum per Langsum sacerdotem fratrem suum, in causa quam habuit contra abbatem et monasterium Loci Dei super quibusdam bonis in Bilstædt Terp et Arndorp cum molendino, nomine suo factum, ratum habuit, et sententiam reverendi patris, domini Cristierni episcopi et Johannis archidiaconi, arbitrorum in memorata causa electorum, acceptam habuit et penitus approbavit". — *Ripis*.

Langebek Scriptt. VIII. 147.

[1697.] Acta capituli generalis ordinis Prædicatorum. § 13: "Absolvimus priores provinciales DACIÆ, Teutoniæ — etc." § 19: "Quia frater EMIGNUS DE PROVINCIA DACIÆ, deputatus studio Parisiensi, de provincia sua sine socio recessit, ipsum in poenam a studio revocamus, et damus ei decem dies in pane et aqua, decem missas, et decem disciplinas". — *In Padua*.

Martene et Durand Thesaur. nov. Anecdot. Tom. IV. 1913—14.

1309.

1309.

13. Januar. [1698.] PETRI episcopi Ottoniensis ad Guidonem decanum Lundensem literæ, quibus declarat, electionem ejus in decanum capituli Lundensis post mortem Johannis Kalf omnino legalem esse. — *Alewath*, in octava epiphaniæ domini.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1604. p. 559—60.

24. Januar. [1699.] Literæ ESGERI, Arusiensis episcopi, quibus testatum facit, se cum consensu capituli sui ecclesiam in Lymee præpositurae in Omongersysæl annectere. — *Horsnæs*, in profesto conversionis sancti Pauli apostoli.

Langebek Scriptt. VI. 413.

24. Januar. [1700.] OLAVI episcopi Roskildensis literæ, quibus fratribus ecclesiæ Ringstadensis ecclesiam parochialem in Querckeby dioecesis Roskildensis canonice confert perpetue possidendam. — *Roskild.*, sexta feria prox. post diem s. Agnetis.

Dän. Biblioth. III. 145—46.

[1701.] Literæ, quibus "Johannes miles, dictus Molteke senior", confert ecclesiæ Doberanensi judicium manus et colli et precariam in villa Bolecowe majori et in villa Grentze majori, "sicut nos primo habuimus a nobili domino Nicolao de Werle et posthæc ab excellenti domino Erico rege Danorum et Slavorum". — Inter testes occurrit dominus Nicolaus Bilre miles et capitaneus domini regis Daciæ. — *Rozstoch*, XII. calend. Junii, feria quarta septimanæ pentecostes. 1309. 21. Maji.

Westphalen Monum. ined. III. 1594. — Has literas confirmavit Nicolaus dominus de Rozstok literis, dat. Rozstok anno M. CCC. IX. XI. (*leg.* XII.) calend. Junii, feria quarta septimanæ pentecostes (ibid. col. 1594—95).

[1702.] Karuli præpositi ecclesiæ Slesvicensis literæ ad incolas Vithlandiæ *(Utlandiæ)*, quos ad eleemosynas et subsidia caritatis sanctimonialibus sancti Johannis baptistæ in Holm, dioecesis Slesvicensis, exhibenda hortatur. — Die Prothasii et Feliciani martyrum. 9. vel 19. Junii.

Westphalen Monum. ined. III. 362.

[1703.] Erici, Waldemari Jutiæ ducis filii, literæ, quibus Stralsundensium privilegia, iis a patre concessa confirmat. — *Stengborgh (Flensborg?)* die Barnabæ apostoli. 11. Junii.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenberg, II. no. CXVIIIc. p. 246. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XI. 604.

[1704.] Instrumentum pacis inter Ericum Daniæ et Haquinum Norvegiæ regem initæ (a parte regis Danorum editum). — *Haffnis*, octavo die Johannis baptistæ. 1. Julii.

Thorkelin Analecta p. 98—103. Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1628. p. 577—79.

[1705.] Haconis Norvegiæ regis confirmatio placitationis, inter eum et Ericum Daniæ regem initæ, consentientibus multis primoribus Norvegiæ. (Prima pars hujus documenti convenit cum instrumento Erici regis, dato Hafnis VIIIva Johannis baptistæ, multis ad finem adjectis). — *Kaupmannahafn*, feria V. ante festum Mariæ Magdalenæ. 17. Julii.

Thorkelin Analecta p. 103—10. Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1629. p. 579—82.

[1706.] E(rici) regis literæ, quibus privilegium progenitorum suorum, canonicis Ripensibus datum, quo villici et coloni eorum ab expeditionis gravamine et omni juris regii exactione immunes et exemti declarantur, confirmat. — *Worthinghborgh*, die beati Olavi regis et martyris. 29. Julii.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 182—83. Langebek Scriptt. VII. 330.

[1707.] Testamentum Tuuonis, dicti Atenmark. — Vigilia beati Laurentii. 9. Augusti.

Terpager Ripæ Cimbr. 377—78.

[1708.] Erici Danorum regis obligatio, qua burgensibus de Rostock antiquum debitum domini Nicolai de Rostock solvere promittit, certis terminis propositis. (Debitum hoc erat quinque millia quinquaginta sex marcarum cum octo solidis denariorum Slavicalium). — *Stighæ*, die beati Laurentii martiris. 10. Augusti.

Rostock. wöchentl. Nachr. 1753. p. 53—55.

[1709.] Cristiarni, episcopi Ripensis, Nicholai prioris fratrum Prædicatorum et fratris Jacobi guardiani fratrum Minorum Ripensium testimonium, se vidisse literas E(rici) regis, dat. Worthingborgh an. MCCCIX. die beati Olavi regis martyris, easque per Michaëlem clericum transscribi fecisse. — *Ripis*, in octava assumptionis beatæ virginis. 22. Augusti.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 182—83.

[1710.] Clementis (Vti) papæ confirmatio generalis privilegiorum monasterii Esromensis. — *Avinion.*, IIII. non. Septembr. pontif. anno quarto. 2. Septbr.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. XXIIIIb. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XI. 570.

1309. 4. Septbr. [1711.] CLEMENTIS (V[ti]) papæ ad decanum Slesvicensem literæ, quibus mandat, ut curam agat, ne qui homines ordinis Cisterciensis in personis aut bonis suis contra privilegia sedis apostolicæ indebite molestentur. — *Avinion.* II. non. Septembr. pontif. anno IV.

Henriquez Menolog. Cisterciens., privilegg. p. 86—87. Cod. Esromens. fol. XXVII[b]. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XI. 570.

9. Octobr. [1712.] CECILIÆ viduæ Johannis dicti Kalff, regis Danorum marschalci, et filii ejus JACOBI KALFF literæ, quibus partem suam in terris dictis Lummæ mark, quas Johannes Kalff emerat, et scolaribus Lundensibus legare proposuerat, prædictis scolaribus conferunt. — Die s. Dionysii et sociorum.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1634. p. 586.

15. Novbr. [1713.] ERICI Daniæ regis diploma, in quo fratribus de Pudbuzk (Pridboro, Nicolao et Thezen) jus hæreditarium in insulas Wittowe et Jarzmunde tribuit, si Vitzlav, Ruianorum princeps, sine hæredibus moreretur; ita tamen, ut "cum decem dextrariis expeditis" regi et regno Daniæ servire teneantur in perpetuum, et commodis regni hujus serviant. — *Nycopingen,* sabbatho post Martini.

Ludewig Reliquiæ Mss. XII. p. 421—23. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XI. 618.

1310.

1310.

13. Januar. [1714.] Literæ ESGERI, Arusiensis episcopi, quibus jubet, ut clerici omnes Arusiensis dioecesis, exceptis duntaxat canonicis et religiosis ecclesiæ Arusiensis, post receptum presbyteratus ordinem, ad tres annos immediate sequentes in choro ecclesiæ in statu vicarii ministrare teneantur. — *Arus,* in octava epiphaniæ domini.

Langebek Scriptt. VI. 413.

13. Januar. [1715.] Literæ ESGERI, Arusiensis episcopi, quibus ecclesiam Framleff cum consensu unanimi capituli sui præposituræ ecclesiæ Arusiensis annectit. — In octava epiphaniæ domini.

Langebek Scriptt. VI. 458.

16. Januar. [1716.] CECILIÆ, viduæ Johannis Kalff, marschalci regis Danorum, literæ, quibus fratri suo Petro Niclæsson de Elliaryth auctoritatem dat, bona sua in Wraghathorp et Wraghathorpmark ecclesiæ beati Laurentii Lundensi pro anniversario suo scotare. — *Lundis,* in die Marcelli papæ.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1649. p. 596—97.

18. Januar. [1717.] ESGERI episcopi Arusiensis literæ, quibus ecclesiam Hunzlund mensæ canonicorum Arusiensium in perpetuum annectit. — *Östorp,* die beatæ Priscæ virginis.

Langebek Scriptt. VI. 413—14.

5. Martii. [1718.] BIRGERI Sveonum regis diploma, quo Folkoni Jonsson curiam Algöö pro fide et longo servitio donat. Inter testes nominatur E(ricus) rex Danorum. — *Helsingör,* III. non. Martii.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1657. p. 604.

15. Martii. [1719.] ERICUS rex gratias omnes et libertates, monasterio Esromensi circa Innæ, Stuth et Lething concessas, confirmat. — *Sioburgh,* dominica prox. post diem beati Gregorii papæ.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. LIIII.

15. Martii. [1720.] E(RICUS) rex abbatem et fratres Esromensis monasterii nec non famulos et nuntios eorum liberat a theloneo, ubi ad "passagium" veniant. — *Sioburgh,* dominica proxima post diem b. Gregorii papæ.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. p. 101. Cod. Esrom fol. LIIII[b].

[1721.] CLEMENTIS (V^{ti}) papæ ad archiepiscopum Lundensem epistola encyclica, qua terminus concilii Viennensis constituendi in unum annum prorogatur, cum inquisitiones præviæ in ordinem Templariorum nondum ad finem perductæ essent. (Hoc etiam regi Daciæ et ceteris regibus in eadem forma eodem die communicatum est). — *Avenione*, II. non. Aprilis, pontif. anno V. 1310. 4. Aprilis.

Mansi collectio conciliorum Tom. XXV. 382—85.

[1722.] Conventio HAGENI Norvegiæ regis cum ducibus Sveorum Erico et Waldemaro, in qua inter alia constitutum est, ut rex Norvegiæ liber sit et absolutus a "deplacitatione" inter eum et Ericum, regem Daciæ, habita Hafniæ sub anno domini 1309, pollicenturque duces, ut, quando opus fuerit regem Norvegiæ in hac causa defendere velint. — *Haslov*, April IX. 9. Aprilis.

Epit. ap. Lagerbring, Svea Rikes Historia III. 79—80.

[1723.] E(RICUS) Danorum Sclavorumque rex testatur, se Bernardo Kopman, civi Rozstokiensi, villam Zaeghense, cum omni proprietate et jure, absque aliquorum suorum servitio, libere possidendam dimisisse et contulisse. — *Rozstok*, feria sexta proxima ante dominicam palmarum. 10. Aprilis.

Schröter Beytr. zur Mecklenb. Gesch. Kunde I. Bd. 1. H. p. XV—XVI.

[1724.] ERICI Danorum et Slavorum regis literæ, quibus duos mansos in Culeroch, "quos dominus Conradus Molcke ecclesiæ in Culeroch dedit possidendos", ecclesiæ dicti loci confert. Testis adfuisse dicitur Jacobus von Fleep, capitaneus regis ("nostro nomine") in dominio Rostockiensi. — *Rostock*, in coena domini. 16. Aprilis.

Epit. ap. Schröder Papist. Meklenb. I. 916. Schwartz Hist. finium principatus Rugiæ p. 145. not. u.

[1725.] WALDEMARI ducis literæ, quibus bona episcopalia dioecesis Slesvicensis ab impetitione exactoria, expeditionis gravamine et omnibus solutionibus et servitiis, juri ducis attinentibus, libera esse concedit, nisi "edictum generale" de "communi terræ defensione" promulgaretur. — *Slesvici*, in crastino sanctorum Nerei et Achillei martyrum. 13. Maji.

Westphalen Monum. ined. IV. 3115—16.

[1726.] Literæ ESGERI, Arusiensis episcopi, quibus significat, Esgerum Nicholai sacerdotem, rectorem ecclesiæ Hornslet, præsentibus episcopo et capitulo Arusiensi omnia bona, quæ haberet in Biringmarc communiter cum fratre suo Haquino, communi mensæ canonicorum Arusiensium dedisse et scotasse. — *Arus*, calend. Junii duodecimo. 21. Maji.

Langebek Scriptt. VI. 414.

[1727.] INGYARTHÆ viduæ Matthei de Aggathorp literæ, de scotatione bonorum suorum in Akathorp, Ossæghberet, quæ magister Thomas et Olavus, canonici Lundenses, nomine fabricæ Lundensis ecclesiæ emerant. — In octava ascensionis domini. 4. Junii.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1673. p. 614—15.

[1728.] Literæ, quibus OLAVUS episcopus Roskildensis concedit, quod vicarius perpetuus ecclesiæ Stillinge per priorem et conventum in Antuorschoug et parochianos ipsius ecclesiæ eligi debeat, et præterea domui prædicti conventus ecclesias Kimerslöff et Biergby annectit. — *Roskildis*, III. feria pentecostes. 9. Junii.

Danske Magazin IV. 233. Dän. Biblioth. III. 163—64.

[1729.] CONSULUM ceterorumque CIVIUM RIPENSIUM testimonium de dimidia parte fundi Ripensis, a Hermanno dicto Haghmot, monetario, domino Laurentio, scolastico civitatis Ripensis, vendita et scotata. — *(Ripis)* in die sanctorum martyrum Processi et Martiniani. 2. Julii.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 695.

1310. [1730.] PETRI JONÆSSON, quondam præfecti Scaniæ, et undecim aliorum virorum
11. Julii. literæ testimoniales de scotatione omnium bonorum in Wragetorp et Wragetorp mark, quæ Cecilia, vidua Johannis Kalf, marschalci regis Danorum, ecclesiæ beati Laurentii Lundensi dederat, pro anniversario suo tenendo. — *Lundis*, sabbatho prox. post diem Kanuti regis.

Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1687. p. 623—24.

17. Julii. [1731.] Tractatus de pace et amicitia inter ERICUM Daniæ, Haconem Norvegiæ et Birgerum Sveonum reges, Christophorum ducem Hallandiæ et Samsö, Gerhardum Holsatiæ comitem et Henricum Meklenburgensem ex una et duces Sveorum Ericum et Waldemarum ex altera parte. — *Helsingburg*, feria VI. prox. ante festum Mariæ Magdalenæ.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Append. p. 6—8. Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1688. p. 624—26. Cfr. Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 349.

17. Julii. [1732.] Kong ERIKS Lehnsbrev, givet Hertugerne Erik og Valdemar af Sverrige paa Grevskabet Halland (Nörre-Halland). — *Helsingborg*, (feria VI. ante festum beatæ Mariæ Magdalenæ). (Oversættelse).

Hvitfeldt Danm. Riges Krönike p. 350.

20. Julii. [1733.] ERICI et WALDEMARI, Sveorum ducum, literæ de pactis conventis inter eos et Birgerum Sveciæ regem factis, quibus decretum est, ut rex possideat inter alia "terram Gothlandiæ cum Visby et castrum in Wiborg". Adhæc conventum esse testantur, "quod magnifici principes et domini, ERICUS Daciæ et Birgerus Sveciæ dei gratia reges, Christoferus dux, Gerardus comes Holsatiæ, Henricus Magnopolensis et nos mutuo nos juvabimus contra quemcunque hominem nunc viventem consiliis et auxiliis opportunis". — *Apud Helsingborgh*, XIII. calend. Augusti.

Erici Olai Hist. Svecorum Lib. IV. p. 198—200. Messenii Scond. illustr. XII. p. 159—60. Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1690. p. 627—28. Diplomatar. Dalekarlicum, I. no. 4. p. 5—6. Cfr. Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 346—47, ubi literæ die 15. Julii datæ esse dicuntur.

9. Augusti. [1734.] Conventio civitatum Lubecæ, Wismariæ, Stralsundiæ et Gripeswaldiæ, ad securitatem rerum et vitæ et animi tranquillitatem conservandam, ita tamen ut "civitas Lubecensis contra gloriosum dominum REGEM DACIÆ .... nihil penitus attemptet, confoederatione præscripta per quatuor annos a dato præsentium continuos duratura". — *Rostock*, vigilia sancti Laurentii.

Rostock. wöchentl. Nachr. 1753. p. 57—59.

9. Septbr. [1735.] ERICI Danorum Slavorumque regis et ducis Estoniæ literæ, quibus jura, a progenitoribus ejus sanctimonialibus Revaliensibus, ordinis Cisterciensis, concessa, confirmat, addita licentia secandi ligna in communi silva et in communi prato foenum falcandi. — Datum anno domini millesimo ducentesimo et decimo, proxima die post nativitatis Mariæ.

Monumenta Livoniæ antiquæ, III. 194—95.

20. Septbr. [1736.] ERICI Danorum regis literæ de placitatione inter Juræs Magnæssun et duos fratres ejus, nec non consangvineos et amicos ex una, et consules ac cives Lundenses ex altera parte inita, qua postremi se obligant ad altaria nonnulla in ecclesia Lundensi erigenda et plures mulctas etc. præstandas, ad componendas controversias de cæde domini Joseph Magnæssun coortas. — *Lundis*, domin. prox. ante diem Matthæi evangelistæ.

Suhm Hist. af Danmk. XI. 905—908. Liljegren Dipl. Svecan. II. no. 1697. p. 632—35.

13. Octobr. [1737.] Literæ ESGERI, Arusiensis episcopi, quibus indicat, se omnia bona in Aspæ et Ungstorpmarc, quæ præpositus Eskillus in Liusgartherrit jam defunctus quondam

possedisset, fabricæ ecclesiæ s. Clementis in Arus scotare. — *Arus*, tertia feria prox. post 1310.
fest. beati mart. Dyonisii et sociorum ejus.

Langebek Scriptt. VI. 414.

[1738.] Esgeri archiepiscopi Lundensis literæ, quibus constitutionem prædecessorum suorum, ut Alemanni Lundis habitantes, qui proprias ibi mansiones non habent, cryptam ecclesiæ sancti Laurentii ut ecclesiam suam parochialem frequentent, confirmat. — *Lundis*, in octava Martini episcopi. 18. Novbr.

Bring de Templis Lundensibus p. 15. Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenberg II. no. CXII^b^. p. 258—59. Liljegren Diplomatar. Svecan. II. no. 1702. p. 638. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XI. 641—45.

1311. 1311.

[1739.] Literæ Erici regis, quibus declarat, Esgerum, archielectum Lundensem, duas marcas auri in terris, in Troldorpmark sitis, Brothero, vicecancellario regis, scotasse. — *Randrus*, in festo purificationis beatæ virginis. 2. Febr.

Langebek Scriptt. VI. 417.

[1740.] Henricus, dominus Magnopolensis et Stargardensis, translationem villæ Sagenis, Bernardo Copman, civi Rostoczensi, per Ericum Danorum Sclavorumque regem rite factam, confirmat. — Sabbato ante Esto mihi. 20. Febr.

Schröter Beytr. zur Mecklenb. Gesch. Kunde 1. Bd. 1. H. p. XVII.

[1741.] Literæ Erici regis, quibus testatur commutationem quorundam bonorum inter Brotherum, vicecancellarium regis ex una parte, et Johannem Ascersön de Grynskiær et Ascerum Jonsön ex altera, factam esse. — *Wibergis*, feria tertia ante diem Gregorii. 9. Martii.

Langebek Scriptt. VI. 481—82.

[1742.] Erici regis privilegium, datum villanis de Randrus. — *Wibergis*, feria secunda proxima post dominicam mediæ quadragesimæ. 22. Martii.

Stadfeldt Beskr. over Randers p. 22—23. Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. danske Love V. 276—77.

[1743.] Literæ Svenonis Fynbo, advocati regis in Arus, quibus confitetur, se quandam summam pecuniarum a Johanne præposito Arusiensi accepisse, eumque ex parte regis pro hac summa liberum dimittit. — *Arus*, dominica, qua cantatur officium Quasi modo geniti. 18. Aprilis.

Langebek Scriptt. VI. 419.

[1744.] Capituli Arusiensis literæ, quibus Esgerum, Lundensem electum et quondam episcopum Arusiensem, procuratorem suum in concilio generali jam proxime celebrando instituit. — *Arusii*, in dominica sanctæ trinitatis. 6. Junii.

Langebek Scriptt. VI. 419—20.

[1745.] Oliverus de Seyn, prior domus hospitalis b. Johannis Hierosolymitani in Antvorthæskough totumque capitulum ibidem, septem solidos terræ in censu in Swytninge, quos iis dederat frater Nicolaus Raafn, priori ecclesiæ in Antvorthæskough et fratribus conventualibus ibidem dimittunt, pro centum quadraginta marchis denariorum Syalandensium usualium et bonorum. — *Antvorthæskough*, in octava b. Johannis baptistæ. 1. Julii.

Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol. XVI. Specil. eccl. I. Contin. (Joh. Ord.) p. 89. Dän. Biblioth. III. 164—66. Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 103.

[1746.] Literæ, quibus Petrus dictus Mulæ notum facit, se bona quædam monasterii s. Agnetis Roskildis conduxisse. — *Ulfstorp*, feria III. post festum b. Jacobi apost. 27. Julii.

Suhm Hist. af Danmk. XI. 908—9.

1311. [1747.] ERICI Danorum regis diploma, quo privilegia oppidi Ribbenitz, a Wolde-
16. Augusti. maro domino terræ Rostock data, confirmat. — *Warnemunde*, postero die assumtionis Mariæ.
Schröder Papist. Meklenb. I. 926—29. Cfr. Westphalen Monum. ined. IV. 848—49.

6. Septbr. [1748.] HENRICI domini Magapolensis et Stargardiæ diploma, quo fatetur, se munitiones et terras in dominio Rostokiensi ab Erico Daniæ rege tanquam procuratorem accepisse, et idcirco pollicetur easdem, quum a rege ipso vel successoribus ejus requisitum fuerit, reddere. Adhæc promittit intra festum proximum Michaëlis literas Witzlai principis Ruianorum, Otthonis ducis Stettinensis, Wartzlai ducis Slavorum et Cassubiæ, Otthonis ducis Luneburgensis junioris, et Adolphi comitis de Schauenburg, regi sistere in vadimonium prædictæ obligationis præstandæ. — *Nakschoff*, feria II. prox. ante nativ. Mariæ.
Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 356 (ed. in 4. T. III. p. 142.). Pontan. Rerr. Dann. Historia Libr. VII. p. 406. Westphalen Monum. ined. IV. 955—56.

2. Octobr. [1749.] Literæ HUGONIS GERALDI, archidiaconi Angensis in ecclesia Rothomensi et capellani papæ, quibus testatur, Esgerum electum Lundensem ipsi sese cum procuratorio, supra sub no. 1744. allato, præsentasse. — *Viennæ*, secundo mensis Octobris, pontif. Clementis quinti anno sexto.
Langebek Scriptt. VI. 419—20.

17. Octobr. [1750.] Testimonium CONSULUM et CIVIUM RIPENSIUM de scotatione terrarum in Bathmængath, Hermanno Dattæl per Hermannum Bund facta, pro tribus marcis denariorum, annuatim canonicis Ripensibus solvendis pro anniversario Walburgis, uxoris Hermanni Bund. — Pridie Lucæ evangelistæ.
Terpager Ripæ Cimbr. p. 109—10.

11. Novbr. [1751.] ERICI Danorum regis assignatio ad consules Lubecenses, ut ex pecunia, quam in festo nativitatis Christi ei solvere tenebantur, partem Henrico domino Meklenburgico solverent. — In festo S. Martini.
Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenb. II. no. CXVII^e. b. p. 243.

25. Novbr. [1752.] Literæ CAPITULI RIPENSIS, quibus testatur, Franciscum Nicolai de Tibertis, procuratorem fratrum de domo S^ti Johannis Jerosolymitani, ratione subsidii terræ sanctæ colligendi, Alamannum fratrem ejusdem ordinis et domus constituisse procuratorem suum in dioecesi Ripensi. — *Ripis*, in die beatæ Katerinæ virginis.
Terpager Ripæ Cimbr. p. 96.

15. Decbr. [1753.] HENRICI Meklenburgensis et Stargardiæ domini diploma, de compositione litium inter eum et Wismarienses versantium, quibus etiam omnia privilegia confirmat. Inter testes nominatur "WOLDEMARUS Jutiæ et Slesvvyck dux". — Feria IV. post Luciæ virginis.
Senckenberg Selecta Juris et historiarum T. II. p. 492—94. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XI. 670.

18. Decbr. [1754.] CAPITULI RIPENSIS transscriptum literarum Clementis (V^ti) papæ (dat. Avinion. quarto non. Septembris, pontif. anno quarto, ɔ: 1309), confirmationem generalem privilegiorum ordinis Cisterciensis continentium. — *Ripis*, XV. calend. Januarii.
Langebek Scriptt. VIII. 199—200.

1312. **1312.**

7. Januar. [1755.] Literæ BUNDONIS LITLÆ, quibus testatur, se monachis de Loco Dei vendidisse quatuor antiquas marcas terræ in Lögtwed Marck sitas, una quarta parte unius antiquæ marcæ minus, easdemque scotasse in placito Lugumherrit. — In crastino epiphaniæ.
Langebek Scriptt. VIII. 17.

[1756.] BYRGERI Sveorum regis literæ, quibus rex ipse et multi magnates Sveci et milites se obligant, si pecunia (2000 marcæ), quam Byrgerus rex a rege Daniæ mutuo acceperat, intra certum tempus non soluta esset, Roskildis in Dacia intrare, de loco supradicto nullatenus exituri, donec præfata summa argenti integraliter soluta sit. — *Stäkeborg*, dominica secunda Quadragesimæ. 1312. 20. Febr.

Epit. ap. Lagerbring, Svea Rikes Historia III. 87.

[1757.] CAPITULI RIPENSIS transscriptum bullæ Bonifacii VIII[vi] papæ (dat. Lateran. XV. calend. Januarii, pontif. anno VIII. ɔ: 1302.), qua ordini Cisterciensi libertas a decimis solvendis conceditur. — *Ripis*, proxima sexta feria post pascha, pridie calend. Aprilis. 31. Martii.

Langebek Scriptt. VIII. 212—13.

[1758.] CLEMENTIS (V[ti]) papæ ad archiepiscopos et episcopos, inter ceteros archiepiscopum Lundensem, et episcopos, Rostrildensem (ɔ: *Roskildensem*) et Raveliensem *(Revaliensem)* epistola encyclica, qua iis sententiam concilii Viennensis de exstinctione ordinis Templariorum communicat. — *Viennæ*, VI. non. Maji, pontif. anno VII. 2. Maji.

Mansi collectio conciliorum, Tom. XXV. 392—97.

[1759.] ERICI Danorum Slavorumque regis literæ, quibus consulibus et civibus in Hamborgh "securum conductum et plenam securitatem" dat, in regnum ejus veniendi, "ibidem standi et mercimonia sua libere exercendi", dummodo ea "bona, quæ partibus nostris detulerint, ad partes æmulorum nostrorum in Alemania non deducant, et eisdem non adhæreant quoquo modo". — *Ap. portum Wernemynne* dñica prox. infra octav. assumt. Mariæ. 20. Augusti.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenb. II. no. CXXIV[b]. p. 262—63.

[1760.] Literæ ESGERI archiepiscopi Lundensis, quibus ecclesiæ cathedrali Ripensi tres curias ad novam præbendam instituendam donat et scotat. — *In ecclesia beatæ virginis (Ripensi)*, secunda feria post festum beati Matthæi apostoli. 25. Septbr.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 220—21.

[1761.] Literæ JOHANNIS, præpositi Arusiensis, quibus altare in ecclesia monialium beatæ Mariæ virginis in Randrus fundat, et jus præsentandi capellanum hujus altaris capitulo Arusiensi concedit. — *Arus*, in die b. Michaëlis archangeli. 29. Septbr.

Langebek Scriptt. VI. 420.

[1762.] Constitutiones ESGERI, Arusiensis episcopi, super annona, quæ dicitur *Wooxkorn* (ad candelas cereas ecclesiis parochialibus emendas destinata). — *In ecclesia Arusiensi*, prox. feria tertia post fest. sancti Michaëlis archangeli. 3. Octobr.

Langebek Scriptt. VI. 436—37.

[1763.] ESGERI, Arusiensis ecclesiæ electi et confirmati, statutum, quo clericis omnibus dioecesis Arusiensis jus libere disponendi de bonis patrimonialibus et emptitiis conceditur, etc. — *Arus*, die beati Francisci confessoris. 4. Octobr.

Langebek Scriptt. VI. 466.

[1764.] Constitutiones CAPITULI ARUSIENSIS, confirmatæ per Esgerum, electum Arusiensem confirmatum, et per Esgerum, archiepiscopum Lundensem. — *In civitate Arhusiensi*, sexta die mensis Octobris. 6. Octobr.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. p. 106. Langebek Scriptt. VI. 384—86.

[1765.] Literæ ESGERI, electi Arusiensis confirmati, quibus constructionem altaris in ecclesia monialium beatæ virginis Randrusiæ, per Johannem præpositum Arusiensem factam, confirmat, capellanoque ejusdem altaris quædam jura tribuit. — *Arus*, die b. Marci papæ et confessoris. 7. Octobr.

Langebek Scriptt. VI. 493—4.

1312. 10. Octobr. [1766.] Literæ ESGERI, archiepiscopi Lundensis, quibus declarat, se literas proxime præcedentes vidisse et fundationem altaris in iis memoratam confirmasse. — *Horsnæs*, VI. idus Octobris.

Langebek Scriptt. VI. 403—4.

23. Novbr. [1767.] Literæ ERICI ducis Jutiæ, datæ inhabitantibus Struxdorpherde, quibus episcopo Slesvicensi quoddam *Stuff* adjudicat. — *Gottorp*, in festo beati Clementis papæ et martyris.

Westphalen Monum. ined. IV. 3116. Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. 105.

7. Decbr. [1768.] Conventio de pace, inter ROSTOCKIENSES et dominum NICOLAUM DE ROSTOCKE ex una, et principes: ERICUM DANORUM REGEM, WOLDEMARUM et JOHANNEM marchiones Brandenburgenses, nec non HENRICUM Magnopolensem ex altera parte, qua conventione Rostockienses ad quatuordecim millia marcarum prædictis principibus solvenda se obligant. — *In campo villæ Polchowe*, crastino b. Nicolai.

Rostock. wöchentl. Nachrichten 1753. p. 77—79. Cfr. Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 363, ubi hæ literæ *die* sancti Nicolai editæ esse dicuntur.

15. Decbr. [1769.] Pax inita inter CONSULES et COMMUNE CIVITATIS ROZSTOK et ERICUM regem Danorum et Slavorum. — *Rozstok*, feria sexta proxima post Luciæ.

Schröter Beytr. zur Mecklenb. Gesch. Kunde I. B. 1. H. p. XVII—XVIII.

1313.

1313.

20. Febr. [1770.] Literæ, quibus WOLDEMARUS, marchio Brandenburgensis, Lusaciæ et de Landesberg, suo et Johannis, marchionis Brandenburgensis, nomine notum facit, se Erico regi medietatem turris in Warnemunde vendidisse. — *Schonebek*, feria III. ante cathedram b. Petri.

Suhm Hist. af Danmk. XI. 915—16.

1. Martii. [1771.] OLAVI episcopi Roskildensis literæ, quibus confirmat immunitates et exemptiones ecclesiarum capituli Hafniensis. — *In castro Hafniensi*, die b. Lucii papæ et martyris.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. pag. 111.

5. Martii. [1772.] Literæ, quibus LYDWARDUS NANNESSEN et consules cetérique cives in Luttke Tunder notum faciunt, quod concivis ipsorum Nicolaus Lydichssen omnia bona sua mobilia, quæ habuit in Kornetwed, in placito Tunderherret, abbati et monasterio Loci Dei cum omni jure scotaverit. — Tertio nonas Martii.

Langebek Scriptt. VIII. 154.

12. Martii. [1773.] ERICI Danorum regis notificatio, quod "omnes dissensiones et guerræ" inter eum et "fautores" ejus ex una et Stralsundenses atque eorum "fautores" ex altera parte, sedatæ sint. — *Syoburgh*, die Gregorii papæ.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenb. II. no. CXXIV c. p. 263.

12. Martii. [1774.] ERICI ducis Jutiæ literæ, quibus abbatem et conventum Loci Dei unacum bonis eorum sub sua speciali protectione suscipit, iisque varia privilegia concedit. — *Norborgh Alsse*, die beati Gregorii papæ.

Langebek Scriptt. VIII. 177.

8. Aprilis. [1775.] WITZLAI Ruyanorum principis recognitio, "quod de mille marcis argenti Brandenburgensibus adhuc dandis genero nostro carissimo, domino Henrico Magnopolensi, nomine inclyti domini nostri Erici Danorum Slavorumque regis ex parte civium nostrorum Sundensium in crastino beati Johannis nunc venturo finaliter (stipulatis?) et promissis, sustulimus ac concessimus duo millia marcarum denariorum Slavicalium a nostris civibus ante dictis, a qua

quidem percepta summa .... prædictos nostros cives .... quitos faciemus". — Deinde promittit, si cum Erico rege dissensio super hac solutione oriretur, summam ante dictam civibus restituere. — *Sundis*, die palmarum. 1313. 8. Aprilis.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenberg. II. no. CXXIVd. p. 264.

[1776.] ERICI Danorum regis confirmatio privilegiorum, Rostockiensibus in regno Daniæ concessorum. — *Worthingburgh*, quinto die paschæ. 19. Aprilis.

Rostock. wöchentl. Nachrichten, 1753. p. 86.

[1777.] Literæ JOHANNIS, præpositi Arusiensis, quibus in honorem beatæ virginis Mariæ, Katerinæ et Margarethæ, altare in ecclesia sancti Clementis in Arus fundat, et jus præsentandi capellanum hujus altaris capitulo Arusiensi concedit. — *Arus*, quinta feria paschæ. 19. Aprilis.

Langebek Scriptt. VI. 420—21. 482.

[1778.] Privilegium ERICI ducis Jutiæ de exemtione colonorum et villicorum ecclesiæ Slesvicensis a placitis advocatorum ducis. — *Slesvici*, crastino Gregorii (leg. *Georgii*) martyris. 24. Aprilis.

Westphalen Monum. ined. IV. 3116. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XI. 712.

[1779.] ERICI regis literæ, quibus villanis in Faaburgh indulget, "quod in campis Dyghernæs, Hoornæ et Svanwik pascua pecorum et ligna cremabilia ac virgas pro constitutione sepium suarum .... teneantur, prout consveti fuerunt ab antiquo". — *Nykiöping*, tertia feria proxima post diem s. Johannis ante portam Latinam. 8. Maji.

Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. p. 125. Interpr. Dan. in: Öst Archiv for Psychologie, Historie etc. XIII. 18.

[1780.] ERICI Danorum regis assignatio ad consules Lubecenses, ut partem pecuniæ, quam regi in festo nativitatis Johannis baptistæ solvere tenebantur, Henrico domino Magnopolensi solvere velint. — In festo pentecostes. 3. Junii.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenb. II. no. CXVIIe. C. p. 243.

[1781.] E(RICI) regis literæ protectoriæ, "usque ad creationem novi pontificis (ɔ: episcopi) tantummodo valituræ", ecclesiæ Ripensi vacanti datæ. — *Syoborrig*, die Viti et Modesti. 15. Junii.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 183.

[1782.] Brev, udstedt af JOHANNES NIKLESÖN af Tosland og mange andre Adelsmænd, om de Forpligtelser, de jydske Bönder, der havde begaaet crimen læsæ majestatis, havde underkastet sig, for at undgaae Straf efter Loven. (Oversættelse). August?

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 367—68. Suhm Hist. af Danmk. XI. 705—707.

[1783.] Hertug ERIK af Sönder-Jyllands Brev, angaaende det mellem ham og Kongen af Danmark oprettede Forliig. — Vigilia sancti Laurentii. (Oversættelse). 9. Augusti.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 365—66. (Aftrykt hos Suhm, Hist. af Danmk. XI. 701—702.). Hos Hvitfeldt, a. St. S. 366—67 (og Suhm a. St. S. 702—704.) findes et andet Brev af lignende Indhold, udstedt i "Horsens, in vigilia s. Laurentii" (men med endeel andre Forlovere, end dem, der nævnes i det förste Brev). Maaskee er dette det virkelige Forliig, og det förste kuns et Forliigs-Forslag.

[1784.] JOHANNIS FRISÆ literæ, quibus testatur, se bona quædam in Imberschæth mark Henrico abbati et conventui monasterii Löghum vendidisse. — Die nativitatis b. Mariæ virg. gloriosæ. 8. Septbr.

Langebek Scriptt. VIII. 219.

[1785.] OLAVUS episcopus Roskildensis privilegium, abbati et monachis de Sora dudum a se concessum, super jure suo episcopali, videlicet *Hæliedaghsbröde*, confirmat. — *Roskildis*, die Francisci confessoris. 4. Octobr.

Danske Magazin IV. p. 234—35.

1313. [1786.] Literæ, quibus NICOLAUS DICTUS KORF curiam suam in Brinnæ Brothero
30. Novbr. diacono, Arusiensi canonico, impignorat. — Die b. Andreæ apostoli.

Langebek Scriptt. VI. 487.

6. Decbr. [1787.] JACOBI APELDGAARTH literæ, quibus recognoscit, se omnia bona sua in Imbersche marck sita monasterio Loci Dei vendidisse. — Die sancti Nicolai episcopi et confessoris.

Langebek Scriptt. VIII. 224—25.

1314.

1314.

8. Januar. [1788.] Placitatio CIVIUM QUORUNDAM ROSTOCKIENSIUM cum Henrico Magnopolensi ex parte REGIS DANORUM. — *Dartsowe*, feria tertia proxima post epiphaniæ, anno domini M°CCC°XIII°.

Schröter Beytr. zur Mecklenb. Gesch. Kunde 1. Bd. 1. H. p. XX—XXI. cfr. p. 39. not. 133. — Qui hanc placitationem literis mandavit, annum non a primo Januarii, sed vel a d. 25. Martii vel a festo paschali inchoasse videtur.

19. Januar. [1789.] CONSULES ROSTOCHIENSES testantur, se magnifico principi domino suo Erico regi Danorum ac nobili domino Hinrico Magnopolensi ipsius nomine juramenta fidelitatis et homagium fecisse, quod vulgariter dicitur *hulden*. — *Rozstoch*, sabbato quod fuit vigilia martyrum Fabiani et Sebastiani.

Schröter Beytr. zur Mecklenb. Geschichts-Kunde 1. B. 1. H. p. XXI—XXII.

15. Junii. [1790.] ERICI regis literæ, quibus testatur, se vidisse et confirmasse Waldemari (II^di^) regis compositionem cum ordine Theutonico et magistro ejusdem Hermanno initam (a. 1238, VII. id. Junii) atque Abelis regis literas (1251, VI. id. Aug.), transscriptas per archiepiscopum Ripensem aliosque prælatos. — *Kaldynghe*, die mart. Viti et Modesti.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. p. 300.

1. Julii. [1791.] ERICI regis exemtio bonorum scolarium Ripensium de domo Pukætoft ab omni gravamine et oneribus juri regio attinentibus. — *Hælsingeburg*, in octava nativitatis beati Johannis baptistæ.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 471.

6. Julii. [1792.] Dom over Ridderne Hr. Niels Brock, Johannes Staffuerskow, Johannes Papæ, N. Ubbessön, Niels Lauritssön, Lauritz Lauritssön, Gotskalck Lille, Thomas Rud, Tyge Vindsön, Tyge Lauritssön, samt fölgende Riddere og Bönder: Eskild Ethir, Johan Dall, Peder Syfft, Niels Brasse, Peder Röd, Willom Sterck, Turi Kiert, Turi Vestessön, Nicolaus Thuressön den ældre, hans Sön Elding og Tyge Brydes ældste Sön af Holm, hvilke alle (for Majestætsforbrydelse) dömmes til "Livs og Godses Fortabelse". — *Viborg Landsting*, 18de (*læs:* 8de) Dagen efter Petri og Pauli. (Oversættelse).

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 373 (Qvartudg. T. III. p. 185.). Suhm Hist. af Danmk. XI. 723—25.

6. Julii. [1793.] NICOLAI OLAFSEN dapiferi regis Danorum, Laghonis Akisen marscalli, Petri sacerdotis dicti Muli, canonici Lundensis, Götonis Niclæsson, Johannis Pætersen et Aghonis Thomassen literæ, quibus testantur, se vidisse literas Waldemari II^di^ regis, supra sub no. 788 allatas. — *Vibergis*, octavo b. Petri et Pauli App.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. p. 113.

10. Julii. [1794.] Literæ, quibus JACOBUS BOSSON notum omnibus facit, se monasterio s. Willelmi in Ebbleholt bona quædam in Höisagher, Todholt et Theberopp scotavisse. — Die b. Kanuti regis.

Langebek Scriptt. VI. 168.

[1795.] Pactum inter ERICUM regem Danorum et ERICUM ducem Svevorum initum, quo rex duci vel ejus filio successionem eventualem regni Norvegiæ procurare promittit, dux vero se obligat ad servitia et alia regi præstanda, quæ quatuor arbitri electi dixerint vel arbitrati fuerint. — *In villa Kaldyng*, feria sexta proxima ante diem beatæ Mariæ Magdalenæ. 1314. 19. Julii.

Lisch Urkunden-Samml. zur Gesch. des Geschl. v. Maltzahn I. 210—11. Epit. ap. Lagerbring, Svea Rikes Hist. III. 113—14. Cfr. Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 376. Suhm Hist. af Danmk. XI. 732—33.

[1796.] ERICI regis prohibitio, ne quis "apud monasteria, grangias sive bona monasteriorum, sacerdotum, bundonum seu aliorum quorumcunque nisi suis propriis expensis et sumptibus hospitetur, nec equos pro cura infirmitatis seu alias, vel canes mittat" etc. — *Wordingborgh*, feria quinta proxima ante diem nativitatis b. virginis Mariæ. 5. Septbr.

Ancher Lovhistorie II. 539—40.

[1797.] ERICI ducis Juciæ literæ, quibus civibus in Flensborgh gratias omnes et libertates, iis per antecessores ipsius indultas, nec non privilegia et jura, "in libro ipsorum contenta", confirmat. — *Flensborgh*, die omnium sanctorum. 1. Novbr.

Westphalen Monum. ined. IV. 1951.

[1798.] PETRI episcopi Ottoniensis literæ, quibus capitulo Ottoniensi concedit ecclesiam sancti Laurentii in Frawith. — Profesto b. Martini episc. et confessoris. 10. Novbr.

Pontoppidan Ann. eccl. Dan. II. p. 112.

[1799.] ESGERI archiepiscopi Lundensis literæ, quibus testatur, Guidonem, decanum Lundensem et regis Danorum cancellarium, bona aliquot altari b. Mariæ Magdalenæ in crypta ecclesiæ b. Laurentii Lundensis legasse, eundemque alia bona ad usus duodecim scholarium præbendariorum Lundensium et ad altare sancti Stephani in ecclesia b. Laurentii Lundensi contulisse et scotasse. — Nono calend. Decembris. 23. Novbr.

Langebek Scriptt. III. 515—16. IV. 66—67.

[1800.] NICHOLAUS TUUYSUN DE KLAPÆTHORP, ANDREAS PÆTHERSUN DE BOLDORP et NICHOLAUS JACOBSUN DE HARTHAKÆR "religiosis viris dominis abbati et conventui in Esrom duo bool in terris in campo Geeslef, cum eorundem fundis ibidem sitis, quæ Johannes Jacobsun eisdem dominis in testamento suo legavit", resignant. — *Lundis*, feria secunda post diem beati Andreæ apostoli. 2. Decbr.

Langebek Scriptt. IX. , Cod. Esrom. fol. CLXXIIII.

[1801.] Literæ, quæ testantur, NICOLAUM KORF curiam suam in "Brinnæ in parochia Skydæ, Brothero diacono, Arusiensi canonico, scotasse". — *In placito Abosysel*, quarta feria post fest. s. Nicolai. 11. Decbr.

Langebek Scriptt. VI. 485—86.

[1802.] Literæ super fundatione et dotatione capellæ cujusdam ecclesiæ cathedralis Ripensis per Johannem Woltersen facta, ab episcopo Ripensi JOHANNE, capitulo toto et consulibus ceterisque civibus ejusdem civitatis editæ. — Infra octavas nativitatis domini salvatoris. 26—31. Decbr.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 281—82.

[1803.] Literæ NICOLAI archiepiscopi Upsaliensis, quibus "discretos viros" denominat, ut dominica Reminiscere apud villam forensem Nes, Lundensis dioeceseos, cum legatis archiepiscopi Lundensis conveniant, ad componendas lites archiepiscoporum (Lundensis et Upsaliensis) "super quibusdam juribus primatiæ vel quasi, in quorum possessione se fuisse dicit Lundensis ecclesia". — Sine anno.

Epit. ap. Lagerbring, Svea Rikes Historia III. 179—80.

1315.

1315.

23. Martii. [1804.] ERICI Danorum regis literæ, quibus lites et gwerra inter regem et socios ejus ex una et cives Rostockienses eorumque socios ex altera parte nuper motæ exstingvuntur, privilegiaque eorum in Dania confirmantur. — *Wortingborgh*, die paschæ.

Ungnaden Amoenit. Diplom. p. 16.

2. Aprilis. [1805.] ERICI regis ad Fyoniam inhabitantes literæ, quibus prohibet, ne quis apud monasterium (sancti Canuti) Othoniense, vel grangias seu bona ejus "non *(nisi)* suis propriis expensis et sumptibus hospitetur, nec equos pro cura infirmitatis alicujus seu alias vel canes mittat". — *Worthingborg*, feria (*adde:* VI.) proxima prius (*leg.* post) dominicam Quasimodogeniti.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. 115—16. Cfr. Langebek Scriptt. I. 298. Suhm Hist. af Danmk. XI. 749.

13. Aprilis. [1806.] ERICI regis mandatum, ut omnes cujuscunque conditionis, terras in civitate Ripensi possidentes, secundum æstimationem terrarum ad munitionem ipsius civitatis solvere et contribuere debeant. — *Wortingborg*, dominica proxima ante festum beator. martyrum Tiburtii et Valeriani.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 31. 690. Interpr. Dan. ap. Galthen, Beskr. ov. Ribe p. 164—65.

14. Aprilis. [1807.] Literæ, quibus CHRISTOPHORUS, dux Hallandiæ et Samsö, notum facit, se, in salutem animarum ipsius et uxoris Eufemiæ, bona in Sundby monasterio s. Mariæ virginis de Sora scotavisse. — *Soræ*, die beator. martyrum Tiburtii et Valeriani.

Suhm Hist. af Danmk. XI. 920—22. cfr. ibid. p. 750.

19. Aprilis. [1808.] ERICI Danorum Slavorumque regis diploma, quo Witzlao principi Ruyanorum terram, castrum et civitatem Lozitz cum omnibus hominibus et vasallis, jure feodali quod *Phaneleen* dicitur, concedit. — *Ribbenitz*, sabbatho proximo ante diem b. Georgii.

Schwartz Pommer. Rugian. Lehn Hist. Zusätze p. 1441.

26. Maji. [1809.] OTHONIS Ascaniæ comitis et principis de Anhalt literæ, ubi confitetur, se Erico Danorum regi, cui homagio et vasallagio obstrictus sit, firmiter promisisse, se cum suis ejus servitiis fideliter adhæsurum. — *Ulsen*, in crastino Urbani.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 380. (ed. in 4. T. III. p. 204). Pontan. Rerr. Dann. Historia Libr. VII. p. 413. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XI. 752.

c. 26. Maji. [1810.] ERICI Danorum regis chirographum, quo Othoni comiti de Anhalt, ut vasallo suo, reditus annuos 500 marcarum Selandicæ monetæ concedit. — Sine anno et die.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 380. (ed. in 4. Tom. III. p. 205.). Pontan. Rerr. Dann. Historia Libr. VII. p. 413.

27. Junii. [1811.] WOLDESLAVI, Cracoviæ, Sandomiriæ etc. totiusque Poloniæ ducis, diploma, quo se, filiolos suos et nepotes, Russiæ principes, obligat, regibus Daniæ, Sveciæ et Norvegiæ et principibus Ruyensi, Slaviæ, atque Mekelburgensi auxilium ferre, nominatim adversus marchiones Brandenburgenses. — *Apud Cracoviam*, V. calend. Julii.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 381—82. (ed. in 4. Tom. III. p. 206.). Pontan. Rerr. Dann. Hist. Libr. VII. p. 414. Pötker Neue Meklenb. Samml. II[tes] Stück p. 21—22. Westphalen Monum. ined. IV. 956.

6. Septbr. [1812.] Literæ, quibus OLAVUS, episcopus Roskildensis, consensu capituli accedente, cantoriam in ecclesia Roskildensi de novo instituit. — *Roskildis*, sexto die Septembr.

Langebek Scriptt. VII. 127—28.

[1813.] Hinrici (Erici) ducis Jutiæ literæ, quibus omnia privilegia et libertates, monasterio Lögum concessa sive indulta, innovat et confirmat. — In crastino undecim millium virginum beatarum. 1315. 22. Octobr.

Langebek Scriptt. VIII. 179.

[1814.] Christophori Hallandiæ et Samsö ducis diploma, quo se Wartzlavo duci Slavorum et Cassubiæ contra omnes adversarios ejus, excepto Danorum rege Erico, auxilium ferre obligat, et, si coronam Daniæ adeptus fuerit, omnes terras principis Ruyanorum jure feodali duci vel hæredibus ejus concedere. — *Wulgast*, die Crispini et Crispiniani. 25. Octobr.

Schwartz Pomm. Rugian. Lehnhist. Iter Theil p. 290. Vidensk. Selsk. Skrifter, VII. 176—177. Suhm Hist. af Danmk. XI. 922—23.

[1815.] Magni episcopi Wexionensis, Ulphonis canonici ibidem et Boëtii curati ecclesiæ Gardby testimonium de professione Olavi archiepiscopi Upsalensis, cum Lundis ordinatus fuerat, quoad fidem in universum, et specialiter quoad primatum ecclesiæ Lundensis; præterea testantur, canonicos Upsalenses Nicolaum et Thomam quoad jus primatus reservasse auctoritatem et beneplacitum sedis apostolicæ. — *Lundis*, in profesto Ceciliæ. 21. Novbr.

Messen. Scond. illustrata Tom. XII. p. 79—80. Epit. ap. Neumann. Hist. primatus Lundens. p. 176—77.

[1816] Erici Danorum regis privilegium, Rostockiensibus datum, de plena jurisdictione "super debitis et rixis, quæ Skeldeword dicuntur, inter ipsos personaliter vertentibus" in nundinis Skanensibus. — *Tranekær*, die Clementis papæ. 23. Novbr.

Rostock. wöchentl. Nachrichten 1753. p. 93—94. Ungnaden Amoenit. Diplom. p. 16—17.

[1817.] Kong Eriks Stadfæstelse af Lehnsretten for Esthland. (Tydsk).

Gadebusch Liefl. Jahrbücher I. p. 389. not. y. Cfr. Bunge Beyträge zur Kunde der Lifl. Rechtsquellen p. 11—14. (Riga 1832.).

1316. 1316.

[1818.] Erici regis testimonium de bonis in Æskymosæbolt, a Martino Duuæ monasterio Esromensi donatis. — *Wurdinburgh*, dominica Quasi modo geniti. 18. Aprilis.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CVI.

[1819.] Erici Danorum Slavorumque regis literæ, quibus Lubecensibus libertates in nundinis Scanörensibus concedit, partim apud Falsterbothæ plenam jurisdictionem super debitis et rixis, quæ skeldword dicuntur, habendi, partim merces suas quocunque die ad terram appulerint exonerandi. — *Wismariæ*, feria quinta prox. post domin. trinitatis. 10. Junii.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenberg. II. no. CXXVIa. p. 293—94.

[1820.] Erici Danorum regis et Heinrici Magnopolensis confoederatio cum Hermanno episcopo Swerinensi adversus Woldemarum marchionem Brandenburgensem. — Sine anno et die. Julio-Decbr.

Schröder Papist. Meklenb. Tom. II. p. 3012—13. Lisch Urkunden-Samml. zur Gesch. des Geschl. v. Maltzahn I. p. 245—47.

[1821.] (Ericus) rex Daniæ dimittit domicello Hennekino, comiti Holzatiæ et Stormariæ, offensam pro interfectione domini Adolffi (comitis Holsaciæ et Sckogenborg) de Kyle. — *Nyeköping*, crastino inventionis beati Stephani prothomartyris. 4. Augusti.

Noodt Beiträge I. p. 49.

[1822.] Erici Danorum regis assignatio ad consules Lubecenses, ut trescentas septuaginta quinque marcas denariorum Lubecensium, ex ea pecunia, quam regi festo nativi- 4. Augusti.

1316. tatis Johannis baptistæ solvere tenebantur, domino Magnopolensi solvere velint. — *Nyköping,*
4. Augusti. feria IV. ante diem Laurentii.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenberg. II. no. CXVII^e. d. p. 243.

19. Novbr. [1823.] Privilegia, per CHRISTOPHORUM, ducem Hallandiæ et Samshoe, civibus de Stralsundis promissa. — *Stralessundis,* die s. Elizabet viduæ.

Suhm Hist. af Danmk. XI. 924—25.

[1824.] ERICI Danorum regis ad Rostockienses literæ, quibus iis pro auxilio tam navibus quam expensis æstate proxime peracta lato magnas gratias persolvit, rogans, "ut de meliori subsidio" cogitent, idque genero suo domino Henrico Magnopolensi assignare velint. — *Nyburgh,* sine anno.

Rostock. wöchentl. Nachrichten, 1753. p. 102—103.

[1825.] NICOLAI et JOHANNIS DE WERLE literæ, quibus se ut vasallos regis Daniæ obligant eidem regi cum hominibus suis adversus inimicos ejus auxilium ferre. — Sine anno.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 386. (ed. in 4to T. III. p. 219). Pontan. Rerr. Dann. Historia Libr. VII. p. 416. Epit. ap. Schwartz Pomm. Rugian. Lehn Hist. 2. Th. p. 293.

[1826.] Acta capituli generalis ordinis Prædicatorum. § 3: "Item, cum pro eo quod divisæ provinciæ ad generalia studia, excepto Parisiensi, possint tantum unum fratrem mittere pro studente, et multa incommoda et dispendia consequantur, tum quia assignati sic communiter opportuno tempore non occurrunt, tum etiam quia studia sunt posita in remotis, fratres accedendo ad illa gravant se ipsos et provincias in expensis, inchoamus hanc in capitulo de studentibus, ubi dicitur: Quælibet autem provincia, exceptis Hispaniæ, Ungariæ, Terræ-Sanctæ, Poloniæ, DACIÆ, Græciæ et Boëmiæ, quælibet provincia provideat, ut semper in conventu aliquo idoneo sit generale studium, et ad illum locum quilibet prior provincialis, de definitorum capituli provincialis vel majoris partis eorum consilio et assensu, potestatem habeat mittendi duos fratres idoneos ad studium, modo videlicet infra scripto, ut scilicet ad studia provinciarum Lombardiæ inferioris, Romanæ provinciæ, regni Siciliæ, Teutoniæ, superioris Lombardiæ tantum duos fratres mittere possint. Ipsæ enim provinciæ nominatæ, et cum iis provinciæ nominatæ Ungariæ, Græciæ, Poloniæ et DACIÆ. Ad studia autem provinciarum Tholosæ, Angliæ, Aragoniæ, provinciæ Provinciæ mittere possint tantummodo duos fratres. Ipsæ autem provinciæ nominatæ, et cum iis provinciæ Hispaniæ, Franciæ, Terræ-sanctæ et Boëmiæ. Quælibet autem provincia divisa mittere possit quatuor fratres ad studium provinciæ condivisæ". — *Apud Montem-Pessulanum.*

Martene et Durand Thesaur. nov. Anecdot. Tom. IV. 1961.

1317.

1317.

7. Januar. [1827.] Kong ERIKS Brev, hvorved han forlener Hr. Henrik af Meklenborg og Stargard og hans rette Arvinger med det Herskab til Rostok og hvad Kongen ellers besad i Slavien, undtagen Slottet til Werneminde, Danskborg, og dets Tilliggende. — *Nyborg,* crastino epiphaniæ domini. (Oversættelse).

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 393. (ed. in 4. T. III. p. 236.). Paa Latin oversat af Pontan., Rerr. Dann. Histor. Libr. VII. p. 419. Paa Tydsk oversat i Rostock. wöchentl. Nachricht. 1753. p. 107. — (Det er kun Pontanus's latinske Oversættelse, ikke det originale Brev paa Latin — som Suhm beretter — der findes i Franks Alte und Neue Meklenburg VItes Buch S. 12—13).

[1828.] Gerardi comitis Holsatiæ et Stormariæ literæ, quibus advocatis et exactoribus in Hwittingherret, Frössherret, Sluxherret et Lögumherret mandat, ut abbatem, monachos et familiam monasterii Lugum in omnibus promoveant in placitis et in locis aliis quibuscunque. — In profesto s. Agnetis. 1317. 20. Januar.

Langebek Scriptt. VIII. 181.

[1829.] Literæ de fundatione capellæ ecclesiæ b. Mariæ Ripensis in honorem b. Johannis apostoli et evangelistæ per Johannem Woltersen facta; datæ per Johannem episcopum Ripensem totumque capitulum et consules ceterosque cives ibidem. — In coena domini. 31. Martii.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 283—85.

[1830.] Erici Danorum regis obligatio pro quatuor millibus marcarum denariorum Slavicalium crastino Martini Rostockiensibus solvendis, promittentibus simul dapifero regis Henrico (Nicolao) Olefson, marschallo Hermanno Albrit(son), et pluribus nobilibus viris. — *Warnemundis*, crastino ascensionis domini. 13. Maji.

Rostock. wöchentl. Nachr., 1753. p. 109—110. Lisch Urkunden-Samml. I. 439—40.

[1831.] Erici Danorum Slavorumque regis diploma, quo fratri suo Christophoro et omnibus Danis, qui in guerra ultima inter regem et Waldemarum marchionem Brandenburgensem a partibus marchionis steterant, plenam sonam dat. — *Verneminde*, sabbato proximo ante dominicam sanctæ trinitatis. 28. Maji.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 395 (ed. in 4. T. II. p. 239). Pontan. Rerum. Danicar. Hist. Libr. VII. p. 419. Holberg Danm. Hist. I. 377.

[1832.] Literæ, quibus Ericus rex fundum orientalem in Agard in parochia Ladhingh Nicolao Pedhersön, dicto Bisæ, adjudicat. — *Arus*, in octava b. Laurentii. 17. Augusti.

Langebek Scriptt. VI. 497—98.

[1833.] Esgeri archiepiscopi Lundensis literæ, quibus implorat auxilium omnium Christi fidelium, tam laicorum quam clericorum, contra Ericum regem, cui, nisi resipiscat, excommunicationem minatur. — *Borendeholm in castro Hamerensi.* ante 20. Aug.

Langebek Scriptt. VI. 542—43.

[1834.] Erici regis procuratorium, datum Guillielmo Craak, legum professori, et Jordano, præposito de Salingsysel, nomine regis agendi, specialiter in causis contra Esgerum archiepiscopum Lundensem. — *Siöburg*, die . . . . . . ante 20. Aug.

Langebek Scriptt. VI. 536—37.

[1835.] Petri Wibergensis, Nicolai Burglanensis et Joannis Ripensis episcoporum literæ, quibus notum faciunt, quod Guilielmus Craak, procurator regis, coram ipsis constitutus, nomine regis ad sedem apostolicam contra Esgerum archiepiscopum Lundensem appellaverit. (Ipsa appellatio his literis inserta est). — XIII. calend. Septembris. 20. Augusti.

Langebek Scriptt. VI. 539.

[1836.] Escheri archiepiscopi Lundensis, primatis Sveciæ, protestatio, Gryphiswaldenses omnino expertes fuisse hostilitatum, quas fautores Christophori Hallandiæ et Samsoo ducis contra Daniæ regem eodem anno terra marique commisissent. — *Grypeswald*, sabbatho prox. post omnium sanctorum. 5. Novbr.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenberg II. no. CXXVI[c]. p. 298.

[1837.] Zona (Sone) inter Ericum, regem Daniæ, et Henricum Magnopolensem ab una, et Waldemarum, marchionem Brandenburgensem, ab altera parte. — *Templini*, in festo b. Catharinæ. 25. Novbr.

Pötker Neue Meklenb. Samml. III. St. p. 14—19. Lisch Urkunden-Samml. zur Gesch. des Geschl. von Maltzahn I. 263—72.

1317. [1838.] CHRISTINÆ, viduæ domini Canuti Mulæ, quondam illustris domini Erici
7. Decbr. Danorum regis camerarii, literæ, quibus domino Petro, abbati monasterii Ringstadensis, bona sua in Spraklose scotat. — *Ringstad*, in crastino sancti Nicolai episcopi.

Dän. Biblioth. III. 146—47.

[1839.] Appellatio PROCURATORIS ERICI REGIS ad sedem apostolicam contra Esgerum archiepiscopum Lundensem, coram Olavo episcopo Roskildensi et capitulo ecclesiæ Roskildensis facta. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 537—38.

[1840.] PETRI Vibergensis, OLAVI Roskildensis, PETRI Otthoniensis, NICOLAI Burglanensis, JOHANNIS Slesvicensis et JOHANNIS Ripensis episcoporum literæ, quibus notum faciunt, quod appellationi Erici regis ad sedem apostolicam contra Esgerum archiepiscopum Lundensem adhæreant. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 538.

[1841.] Appellatio PROCURATORUM CAPITULI ECCLESIÆ LUNDENSIS omniumque PRÆLATORUM ET RECTORUM MONASTERIORUM ET ECCLESIARUM LUNDENSIS DIOECESIS ad sedem apostolicam contra Esgerum archiepiscopum Lundensem, facta coram Olavo episcopo Roskildensi et capitulo ecclesiæ Roskildensis. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 539—40.

[1842.] ERICI regis literæ, quibus testatur, se "capitulo Lundensi, nec non abbatibus, prioribus, conventibus ceterisque clericis Lundensis dioecesis veraciter promisisse, ipsis et eorum cuilibet in causa appellationis contra dominum Esgerum Lundensem archiepiscopum, Svetiæ primatem, et in aliis articulis ipsum tangentibus, adstare firmiter eosque fovere". — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 540—41.

[1843.] Querela CAPITULI LUNDENSIS ad pontificem Romanum de Esgero archiepiscopo Lundensi. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 541—42.

1317—18.

1317—1318.

[1844.] ERICI regis querimonia ad Johannem (XXII^{um}) papam contra Esgerum archiepiscopum. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VI. 543—45.

1318.

1318.

29. Januar. [1845.] Markgrev VALDEMAR til Brandenborg og Lusitz tager Johanniternes Orden under sin Beskyttelse, ifölge Overeenskomst med Broder Paulus de Mutina, Commenthur til Erford og Copstede "unde en Statholder Broder Leonhards von Tybertis, de en Visitator is des Hospitals sünte Johannis von Jerusalem in allen Landen uppe dese Sit des Meers in dütschen Landen, bennen DENNMARCKE, Sweden und Norwegen". — *Cremmen*, Söndagen för Kyndelmisse. (Plattydsk).

Buchholtz Geschichte der Churmark Brandenburg II. Th. 3. Buch, Anhang p. 14—16.

27. Febr. [1846.] Conventio a Johanne Brunkowe, dapifero, Petro Andersson camerario, et Petro Sibbeson Svecis, ex parte BIRGERI regis inita cum ERICO rege Daciæ, de auxiliis, quæ rex Svecorum contra Ericum et Valdemarum duces a rege Daciæ impetraverat, remunerandis. — *Helsinghöör*, feria II^{da} prox. post festum Matthiæ apostoli.

Epit. ap. Lagerbring Svea rikes Historia III. 131. 133.

[1847.] Literæ Christofori, ducis Hallandiæ et Samsoo, et Esgeri, archiepiscopi Lundensis, de conventione inter ipsos ex una, et dominas Ingyburgem et Ingyburgem, ducissas Sveorum, nomine maritorum Erici et Waldemari, ex altera parte, inita, qua conventione illi auxilium hisce contra quoscunque, — Woldemaro, marchione Brandenburgensi, Ottone et Wartislavo, ducibus Sclavorum, exceptis, — promittunt. — *Kalmariæ,* dominica palmarum. 1318. 16. Aprilis.

Suhm Hist. af Danmk. XI. 929—31.

[1848.] Ingiburgis et Ingiburgis ducissarum Svecorum literæ, quibus Esgero archiepiscopo Lundensi auxilium promittunt ad tenendum Halmstadhærith, quod Christophorus dux Hallandiæ et Samsoæ archiepiscopo oppignorarat. — *Calmariæ*, in coena domini. 20. Aprilis.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 401. (ed. in 4. T. III. p. 261.). Pontan. Rerr. Dann. Hist. Libr. VII. p. 423.

[1849.] Statuta Johannis episcopi Ripensis (mixti argumenti). — *(Ripis)* in parasceve. 21. Aprilis.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 193—94.

[1850.] Literæ Karoli, præpositi Lundensis, de abusibus per eleemosinarum quæstores commissis, et de Petro dyacono pro petenda eleemosina ad restaurationem ecclesiæ Lundensis transmisso. — *Lundis*, in profesto b. Johannis ante portam Latinam. 5. Maji.

Suhm Hist. af Danmk XI. 931—32.

[1851.] Hermanni Bundo civis Ripensis literæ, quibus omnia bona sua in parochia Abbyld abbati et conventui Loci Dei confert. — *Ripis*, die beati Mammerti episcopi et confessoris. 11. Maji.

Langebek Scriptt. VIII. 70.

[1852.] Erici Danorum regis literæ, quibus villam Pastowe cum pertinentiis Arnoldo Copman, civi Rostockiensi, "ad omagium, quod in vulgo dicitur *manreycht*", confert. — *Worthingeburgh*, dominica Jubilate. 14. Maji.

Rostock. wöchentl. Nachr. 1753. p. 110—111.

[1853.] Erici Danorum regis ad consules Lubecenses assignatio, ut pecuniam, quam in festo Johannis baptistæ proximo solvere regi debebant, Johanni Rosendale solverent. — *Worthingburgh*, feria VI. ante diem Urbani papæ. 19. Maji.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenb. II. no. CXVII[e]. e. p. 243.

[1854.] Erici Danorum Slavorumque regis literæ, de placitatione inter eum et "fauctores" ejus ex una, et consules ac cives Stralsundenses et "fauctores" eorum ex altera parte. — *Worthingeburch*, feria secunda ante diem Urbani. 22. Maji.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenberg. II. no. CXXVII[a]. p. 299.

[1855.] Olai Roskildensis et Nicolai Burglaviensis episcoporum literæ, quibus testantur de concordatione Hermanni episcopi Sverinensis, cum Erico rege Danorum pro Nicolao Olufsen quondam dapifero regis facta, ut nimirum omnes discordiæ inter regem et Nicolaum abolitæ sint in perpetuum. — *Wordingburgi*, dominica prox. ante festum Mariæ Magdalenæ. 16. Julii.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 401. Pontan. Rerr. Dann. Hist. Libr. VII. p. 421. Lisch Urkunden-Samml. zur Gesch. des Geschl. von Maltzahn I. 277—78.

[1856.] Erici Danorum regis literæ de placitatione eo præsente facta inter Olauum episcopum Roskildensem ex una, et consules ac cives Sundenses ex altera parte. — *Syoburgh,* die Jacobi apostoli. 25. Julii.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenb. II. no. CXXVII[b]. p. 299—300.

[1857.] Kong Eriks Brev, indeholdende det mellem ham og Kong Birger af Sverrig paa den ene Side, og Kong Hagen af Norge og de svenske Fyrster Eriks og Valde- 11. Novbr.

1318. 11. Novbr. mars Mænd og Sverrigs Rige paa den anden Side indgaaede Forliig. — *Roskilde*, St. Mortens Dag. (Oversættelse).

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 406—7. (Qvartudg. T. III. p. 287.).

1319.

1319. Februar. [1858.] PATRIARCHARUM, ARCHIEPISCOPORUM et EPISCOPORUM complurium AVINIONE CONGREGATORUM literæ, quibus quadraginta dies de poenitentiis injunctis iis relaxant, qui variis festis ecclesiam in Scorp, vel missas ibi factas et exequias frequentaverint vel ad fabricam ecclesiæ manus porrexerint adjutrices. — *Avinion.*, mense Februarii, anno MCCCXVII. pontificat. domini Johannis (anno) tertio.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. p. 118. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XI. 843—44.

11. Maji. [1859.] Fyrst HENRIK af Meklenborg bevidner, at der mellem ham og Kong Erik af Danmark paa den ene Side og Biskop Herman af Zwerin paa den anden er oprettet et Forliig angaaende Krigshjelp, som Parterne gjensidig forpligte sig til at yde hinanden, om Betaling af hvad de vare Bispen skyldige, samt om nogle Tiender og andre Eiendomme, hvorpaa begge Parter gjorde Fordring. — *Reynerstorpe*, des vrydaghes na sunte Johannis daghe ewangelisten ante portam Latinam. (Plattydsk).

Lisch Urkunden-Samml. zur Gesch. des Geschl. von Maltzahn I. 291—93.

17. Maji. [1860.] ERICI regis literæ, quibus notum facit, quod villanos Hafnenses ab omni solutione novi telonii hactenus instituti liberos dimittit et excusatos et exemptos. — *Vortingborg*, die ascensionis domini.

Pontoppidan Origg. Hafn. p. 65—66. Cfr. Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 408.

24. Maji. [1861.] INCOLARUM TERRÆ BORENDEHOLM literæ, quibus testantur, se regis Daniæ Erici auxilium contra crudelitatem Esgeri archiepiscopi Lundensis et fautorum ejus, hominum a regno Daniæ bannitorum, implorasse, ne in servitutem extraneorum perpetuam redigantur, et a possessione ecclesiæ Lundensis abalienentur; pollicenturque, se regi perpetuo servituros, donec pro expensis in auxilium eorum factis ei satisfactum fuerit. — *Borendeholm*, in VIIIva ascensionis domini.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 409. (ed. in 4. T. III. p. 274.). Pontan. Rerr. Dann. Hist. Libr. VII. p. 426. Thurah Beskr. ov. Bornholm p. 205—6. Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 121.

ante 27. Maji. [1862.] Obligatio CONSULUM ATQUE CIVIUM "IN SLESWIK, IN FLENSBURGH ET IN HATHERSLÖF" ad solvendas CCCC marcas denariorum Slavicalium pro parte Waldemari ducis Jutiæ ad consules et burgenses Grypstwoldenses. Termini, quibus solvenda erat pecunia, destinati sunt: festum pentecostes M.CCC.XIX. et M.CCC.XXI. — Sine anno.

Michelsen Urkundensammlung II. no. XXXIX. p. 41—42.

27. Maji. [1863.] HENRICI, domini Magnopolensis et Stargardensis assignatio ad consules Lubecenses, ut pecuniam sibi a Daniæ rege deputatam, quam in proximo festo nativitatis Johannis baptistæ erogare teneantur, concivibus suis Ghodekino Vrechupp et Henrici de Kalmeren hæredibus ac sociis eorum solvere velint. — In festo pentecostes.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenb. II. no. CXVIIe. g. p. 244.

28. Junii. [1864.] Literæ, quibus NICOLAUS DICTUS TODDÆ et GWNIL uxor ejus monasterio in Ebbleholt bona quædam conferunt. — *Ebbleholt*, vigilia app. Petri et Pauli.

Langebek Scriptt. VI. 169.

[1865.] Erici Danorum regis assignatio ad consules Lubecenses, ut trecenta talenta denariorum Lubecensium, quæ in natali domini proxime venturo solvere regi tenebantur, domino Johanni Rosendal aut certo nuntio ejus solverent. — *Wismariæ*, die apostolorum Petri et Pauli. 1319. 29. Junii.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenberg II. no. CXVII[e]. f. p. 243—44.

[1866.] Erici Danorum regis et Henrici Magnopolensis literæ de conventione, quam cum Hermanno episcopo Swerinensi fecerant, nimirum ut episcopus eos in justis causis eorum auxilio suo sublevare debeat in perpetuum, illi autem ei, quæ "rationabili computo poterit demonstrare", persolvere debeant intra civitatem Lubecke in festo Martini anni sequentis; alias rex Ericus ex sua parte promittit, se Wordingburg aut Seburg intraturum, nec inde exiturum donec pecuniam stipulatam persolvisset. — *Wismer*, die commemorationis sancti Pauli. 30. Junii.

Schröder Papist. Meklenb. Tom. II. p. 3013—14. Lisch Urkunden-Samml. zur Gesch. des Geschl. v. Maltzahn I. p. 299—301.

[1867.] Hermanni episcopi Zwerinensis literæ de conventione, quam cum Erico Danorum rege et Henrico Magnopolensi fecerat, promittens iis in omnibus justis causis auxilium ferre, cum illi contra pecuniæ summam, quam rationabili computo demonstrare posset, certo tempore solvere polliciti erant. — *Wismer*, die commemorationis Pauli apostoli. 30. Junii.

Schröder Papist. Meklenb. Tom. II. p. 3014—16. Westphalen Monum. ined. IV. 919—920. Lisch Urkunden-Samml. zur Gesch. des Geschl. v. Maltzahn I. 297—99.

[1868.] Erici regis literæ, quibus Hermanno episcopo et ecclesiæ Zwerinensi villam Emekenhaghen et villam Kulrade dimittit et libere resignat. — *Wismariæ*, die commemorationis beati Pauli apostoli. 30. Junii.

Lisch Urkunden-Samml. zur Gesch. des Geschl. von Maltzahn I. 302.

[1869.] Johannis episcopi Ripensis literæ, quibus conventionem, inter Christiernum episcopum Ripensem et conventum monasterii Loci Dei an. dom. MCCXCVIII, feria III. infra octavam domini, initam, ratificat et approbat. — *Ripis*, quinto nonas Julii. 3. Julii.

Langebek Scriptt. VIII. 213—14.

[1870.] Erici Danorum regis obligatio de trecentis marcis denariorum Slavicalium, intra certum terminum Rozstokiensibus solvendis. — *Wismariæ*, feria quinta infra octavam Petri et Pauli. 5. Julii.

Rostock. wöchentl. Nachr. 1753. p. 113. Lisch Urkunden-Samml. I. 440.

[1871.] Literæ, quæ testantur, Palnonem Joansön de Stifringh quandam curiam unacum molendino Brothero, canonico Arusiensi, vendidisse. — Circa fest. b. Mariæ Magdalenæ. c. 22. Julii.

Langebek Scriptt. VI. 484—85.

[1872.] Hermanni comitis de Glychen literæ, quibus Johanni Dyalein et Hartmanno famulo suo plenam potestatem dat obligandi, scotandi, appropriandi vel cet. bona sua in Sörby et Gymling Hora, quæ priori et fratribus Andvorskovensibus oppignoraverat. — *Horby*, in vigilia Bartholomæi apostoli. 23. Augusti.

Dän. Biblioth. III. 166—67.

[1873.] Johannis Petri, canonici Ripensis, literæ donationis de omni jure, sibi in curia quadam Johannis Hermanni, Ripis inter plateas Grönergaad et Normandgaade sita, competente, capitulo Ripensi collato pro missa quotidiana perpetua nec non anniversario suo et aliorum celebrando. — Ipso die nativitatis beatæ Mariæ virginis, Christi gloriosissimæ genetricis. 8. Septbr.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 112—13.

1319. [1874.] Johannis (XXII^{di}) papæ literæ, quibus omnes libertates, immunitates et
2-4. Novbr. exemptiones secularium exactionum, monasterio Loci Dei, sive a pontificibus Romanis sive a regibus, principibus et aliis Christi fidelibus indultas, confirmat. — *Avinion.*, V. nonas Novembris, pontif. anno IV.

Langebek Scriptt. VIII. 188.

22. Novbr. [1875.] Literæ Palnonis Jonson de Stifringh, quibus declarat, se Brothero, canonico Arusiensi, quandam curiam et molendinum in Troldorp "cum omnibus eo pertinentibus", scotasse. — Die beatæ Ceciliæ virginis.

Langebek Scriptt. VI. 448.

16. Decbr. [1876.] Christophori Danorum ducis privilegia, Stralsundensibus in nundinis Scanorensibus data. — *In Stralessund*, domin. prox. ante festum Thomæ.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenberg II. no. CXXVII^{d}. p. 301—302.

22. Decbr. [1877.] Johannis (XXII^{di}) papæ literæ protectoriæ, datæ monasterio Loci Dei. — *Avinion.*, X. calend. Decembris, pontif. anno quarto.

Langebek Scriptt. VIII. 188.

1320.

1320.

25. Januar. [1878.] Capitulatio Christophori, dei gratia ducis Danorum (ↄ: Christophori II^{di} regis). — *Wibergis*, in die conversionis beati Pauli.

Leg. Jut. ed. Rip. 1502. et Hafn. 1508. 4. Ludewig Reliquiæ Mss. XII. 197—203. Westphalen Monum. ined. IV. 1769—71. Dahlmanns Danmarks Historie ved Jenssen I. 661—666. (ex orig. membr.). Dan. interpr. ap. Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 411—13. (ed. in 4. T. III. p. 280.). Suhm Hist. af Danmk. XII. 6—9. Baden Danm. Hist. I. 467—69.

2. Febr. [1879.] Literæ, quibus Cecilia et Cristina Awædis dötter canonicis s. Willelmi in Æppælholth bona quædam assignant. — *Eyelstorp*, in profesto s. Blasii.

Langebek Scriptt. VI. 169.

25. Martii. [1880.] Christophori Danorum Slavorumque regis literæ, quibus terminus monasterii Vitescolæ constituitur "medium profundum Weedædyup, ubi statua, quæ dicitur Halsæwedæ, in australi parte perpetuo habeatur". Præterea "totam partem aquilonalem cum Korsholm" monasterio Vitescolæ rex concedit. — Anno domini M.CCC., die annuntiationis Mariæ.

Dän. Bibl. VI. 153—54. Cfr. Danske Magaz. I. 145—46. Suhm Hist. af Danmk. XII. 12.

22. Aprilis. [1881.] Johannis (XXII^{di}) papæ bulla mandatoria ad priorem Ottoniensis et præpositum cantoremque Arhusiensis ecclesiæ, ut abbatem et conventum Loci Dei contra omnes, qui eos molestarent, defenderent. — *Avinion.*, X. calend. Maji, pontif. anno quarto.

Langebek Scriptt. VIII. 185—87.

28. Junii. [1882.] C(hristophori) regis confirmatio privilegiorum, canonicis Ripensibus a prædecessoribus ipsius indultorum. — *Nyköpingh*, in vigilia apostolorum Petri et Pauli.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 183—84.

1. Julii. [1883.] Johannis (XXII^{di}) papæ literæ, quibus abbati et conventui monasterii Loci Dei indulget, "ut possessiones et bona alia mobilia et immobilia, quæ liberas personas fratrum, ad monasterium eorum convolantium et professionem facientium in eodem, jure successionis vel alio justo titulo, si remansissent in seculo, contigissent", monasterium petere, recipere ac etiam retinere valeat. — *Avinion.*, calend. Julii, pontif. anno quarto.

Langebek Scriptt. VIII. 187.

[1884.] Christophori regis confirmatio generalis privilegiorum monasterii Esromensis. — *Saxœköpingh*, quinta feria prox. ante diem b. Mariæ Magdalenæ. 1320. 17. Julii.

Langebek Scriptt. IX. Cod. Esrom. fol. LVII[b].

[1885.] Johannis (XXII[di]) papæ ad episcopos regni Daniæ bulla, qua secundum preces Elgeri (Esgeri) archiepiscopi Lundensis, qui tum temporis Romæ degebat pro negotiis ecclesiæ Lundensis et ecclesiæ totius Daniæ, iis prohibet, ne "usque ad instans proximum venturum festum nativitatis domini" sine consensu archiepiscopi Christophorum Daniæ regem inaugurare præsumant, cum a fundatione Lundensis ecclesiæ consvetudo fuerit, ut archiepiscopus regem Daniæ electum inungeret et diademate coronaret. — *Avinione*, IX. calend. Augusti, pontif. anno IV. 21. Julii.

Raynald. Contin. Baron. ad ann. 1310. VI. Tom. V. p. 128.

[1886.] Christoferi regis literæ, quibus confirmat privilegia monasterii in Ebbleholt. — *Roskildis*, III. feria proxima ante diem b. Laurentii. 5. Augusti.

Langebek Scriptt. VI. 169—70.

[1887.] Christophori Danorum Slavorumque regis literæ, quibus villanis in Flensborg licentiam concedit, nundinas Scanorenses et alias quascunque partes regni cum mercimoniis frequentare, ita ut tantummodo consvetum telonium solvant. — *Othoniæ* (vel *Orokolmæ*) in crastino assumtionis Mariæ. 16. Augusti.

Seelen Memorabil. Flensburg. p. 265. Langebek Scriptt. VII. 319. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XII. 16.

[1888.] Christophori Danorum Slavorumque regis et ducis Estoniæ literæ, quibus privilegia Stralsundensibus in nundinis Scanorensibus data confirmat. — *Worthingborgh*, feria IV. post assumtionem Mariæ. 20. Augusti.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenberg. II. no. CXXVII[d]. p. 302.

[1889.] Boëtii abbatis Vitæscholæ et conventus ejusdem monasterii literæ, quibus Esberno præposito Viburgensi et ceteris canonicis ejusdem ecclesiæ bona sua in Lessö scotant, consentiente Petro abbate Esromensi. — Die b. Michaëlis archangeli. 29. Septbr.

Dän. Biblioth. VI. 183—84. Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. 121.

[1890.] Christophori regis literæ, quibus "annexionem et perpetuam unionem" ecclesiæ Wåsby Lundensis dioecesis et præbendæ, quam quondam tenuit D. Guido, tunc autem D. Wilhelmus Krach legum Doctor, domini papæ capellanus et Lundensis ecclesiæ canonicus, approbat. — *Worthingburgh*, in profesto b. Dionysii. 8. Octobr.

Lagerbring Svea Rikes Historia III. 216.

[1891.] Literæ, quibus Heinricus dux Sleziæ, dominus de Furstenberg et in Jawor, sese obligat, regi Christophoro ejusque liberis consilium et servitium præstare. — *Wortingenburch*, VII. idus Octobris. 9. Octobr.

Suhm Hist. af Danmk. XII. 331—32.

[1892.] Petri Grubbæ, Johannis Grubbæ, Johannis Olavi et Andreæ Olavi literæ, quibus omni juri hæreditario in bona Hermanni comitis de Gliken in Sörbye et Sörbyefang, quæ priori et fratribus Anderskovensibus oppignorando scotaverat, renunciant. — Die Dionysii et sociorum. 9. Octobr.

Dän. Biblioth. III. 167—68.

[1893.] "Leges terræ Imbriæ, quas acceptaverant pociores illius terræ, si dominus rex consensum voluerit adhibere". — Sine anno.

Suhm Hist. af Danmk. XII. p. 332—36. cfr. p. 18.

1320. [1894.] Literæ BUNNONIS BUNDISSEN, quibus abbati et monasterio in Löghum "fundum coloniæ" in Lögthwedt pro fundo monachorum in Aabeling scotat.

Langebek Scriptt. VIII. 16—17.

1320—21. 1320—1325.

22. Julii. [1895.] CHRISTOPHORI Danorum Slavorumque regis ad Lubecenses literæ, quibus declarat, se velle cives Revalienses inducere ut Lubecam veniant — ad recompensationem injuriarum, iis a Lubecensibus illatarum accipiendam, quam Alwinus Grope (senator) regi pollicitus erat — si iis salvum conductum dare velint. — Sine anno.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenberg. II. no. CXXVIII. p. 303.

1321. 1321.

1. Januar. [1896.] Brev, hvorved Kong CHRISTOFFER forunder og efterlader Hr. Anders Nicolaussön, Ridder, alt hans Bondegods qvit og fri for al Forfölgnings-Besværing og al anden Afgift, og tillader, at alle hans Tjenere, Bönder og Böndersönner og alle andre i hans Gaard herefter skulle svare ham allene for deres Forseelser saavel for 40 Marks Sager, som for andre ringere Lovmaal, undtagen Frikjöb (Fredkjöb) og hvis som Vrag belanger. — *Kolding*, paa Nytaarsdag. (Nyere Oversættelse).

Suhm Hist. af Danmk. XII. 344.

21. Januar. [1897.] ERICI ducis Juciæ ad consules ceterosque cives in Flænsborgh literæ, quibus notum facit, quod "omnia statuta et leges, quæ dicti consules pro commodo et utilitate civium imposuerint et imponerent, ac etiam causas, quæ vulgariter *Willkoor* appellantur, quas de consensu et voluntate civium prudentium statuerint et decreverint publicari, firmiter teneri ab omnibus" præcipiat, "et inviolabiliter observari ac in nullo infringi". — Profesto conversionis beati Pauli.

Westphalen Monum. ined. IV. 1951—52.

26. Aprilis. [1898.] Literæ BROTHERI DIACONI, canonici Arusiensis, quibus de quibusdam bonis suis fundat canonicatum et præbendam, ad quos Johannem de Wesenbergh, canonicum Revaliensem, præsentat atque institui petit. — Dominica, qua cantatur Quasimodogeniti.

Langebek Scriptt. VI. 458—60.

26. Aprilis. [1899.] ESGERI, Arusiensis episcopi, ipsiusque capituli literæ, quibus fundationem præbendæ canonicalis, et præsentationem Johannis de Wesenbergh, canonici Revaliensis, ad hanc præbendam, a Brothero diacono, canonico Arusiensi, factas, confirmant. — Dominica, qua cantatur Quasimodogeniti.

Langebek Scriptt. VI. 460—61.

30. Aprilis. [1900.] HENNEKINI prioris et capituli Ottoniensis literæ, quibus bona quædam conferunt ad usum fratrum in Francia studentium. — Profesto beator. apost. Philippi et Jacobi.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 128. Hæ literæ ad annum 1321. non pertinent, datæ enim sunt, ut ex ipsis literis patet, tempore, quo Johannes erat episcopus et Hennekinus prior Othiniensis. Johannes autem ille, de quo hic sermo est, secundum Pontoppidanum (Annall. eccl. Dan. I. 574.) anno 1276, secundum Hamsfortium vero (Langeb. Scriptt. VII. 224.) jam anno 1271. episcopus factus est; annus autem, quo mortuus est, erat 1286. Literæ præsentes igitur ad ann. 1271—1286 (vel 1276—1286) sunt referendæ. Juxta Hamsfortium (l. c.) datæ sunt anno 1271, quo anno Hennikinus erat prior monasterii S. Canuti Othiniensis (Langebek Scriptt. I. 292). Hamsfortio autem hac in re

vix fides est adhibenda; prohibent id literæ a Petro episcopo Othiniensi, antecessore Johannis, anno 1272. datæ (vid. supra no. 1216.). 1321.

[1901.] CHRISTOPHORI regis literæ protectoriæ, datæ villanis in Randrus, et confirmatio privilegiorum, iisdem a regibus Daniæ concessorum. — *Ringstadhis*, in crastino inventionis sanctæ crucis. 4. Maji.

Stadfeldt Randers Beskr. p. 23—24.

[1902.] INGHIBURGIS Sveonum ducissæ literæ, de placitato inter eam et filium ejus Magnum Norvegiæ et Sveciæ regem ex una, et Henricum dominum Magnipolensem et Stargardiæ ex altera parte facto, quo rex Magnus sororem suam domicellam Eufemiam filio Heinrici domini Magnopolensis et Stargardiæ domicello Alberto despondere pollicitus est, certis conditionibus propositis, ex quibus una obligat dominum Magnopolensem, regem Magnum adversus *Daniam* adjuvare. — *Apud castrum Baghahuss*, VI. feria prox. post festum Mariæ Magdal. 24. Julii.

Thorkelin Analecta p. 113—17.

[1903.] JACOBI, abbatis Ruris Regii, et conventus literæ, quibus consules et cives Sleswicenses liberos et excusatos dimittunt, ratione fructuum de terris inter Sleswic et Gottorp, Stubbæ dictis, quas, per complures annos minus juste occupatas, dicto monasterio nunc reddiderunt. — Feria II. post festum b. Jacobi apostoli. 27. Julii.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. 128.

[1904.] CHRISTOPHORI Danorum regis literæ de compositione inter ipsum et Esgerum archiepiscopum Lundensem facta, præsentibus nuntio sedis apostolicæ magistro Bernhardo de monte Valrano et episcopis Petro Vibergensi, Nicolao Burglanensi, Petro Ottoniensi, Johanne Slesvicensi, Esgero Arhusiensi et Johanne Ripensi. — *Roskildis*, IV. feria post festum Bartholomæi. 26. Augusti.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 416. (ed. in 4. T. III. p. 291.). Pontan. Rerr. Dann. Hist. Libr. VII. p. 430—31. Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. 125.

[1905.] CHRISTOPHORI regis literæ, quibus Kanutum ducem Hallandiæ et Samsö ducatu Estoniæ etc. investit. — *Ringstadis*, die beati Martini episcopi. 11. Novbr.

Vid. infra ad d. 11. Novembr. an. 1329.

[1906.] Statuta capituli generalis ordinis Cisterciensis. § 9: "Item, ab unitate corporis videtur abscedere, qui negligit loco et tempore suum caput. Et ideo abbatibus de DACIA et Frisia sub depositionis poena injungitur, ut de qualibet prædictarum provinciarum duo abbates veniant quolibet anno ad capitulum: alioquin contra eorum contemptum durius procedetur".

Martene et Durand. Thesaur. nov. Anecd. Tom. IV. 1508.

1321—1330. 1321—30.

[1907.] JOHANNIS, episcopi Roskildensis, literæ, quibus declarat, Ruvanos ecclesiæ Roskildensi, ex privilegio eidem a Gregorio IX. indulto, obtemperare debere. — Sine anno.

Acta lit. Svec. 1729. p. 600. Langebek Scriptt. VII. 147. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XII. 216.

1322. 1322.

[1908.] Literæ, quibus ESGERUS, archiepiscopus Lundensis, parochialem ecclesiam in Köpinghe, quantum ad decimas, reditus et proventus, præbendæ Gyurtshögh, quam in Lundensi ecclesia canonice dominus Tucho Hemmingi de Lalandia tenet, annectit. — *Lundis*, feria II. proxima post dominicam passionis. 29. Martii.

Suhm Hist. af Danmk. XII. 350—51.

1322. 29. Martii. [1909.] ESGERI archiepiscopi Lundensis literæ, quibus ecclesiam Köpinghe, præbendæ, quam dominus Tucho de Lalandia, canonicus Lundensis ac "persona Köpinghe" habet in ecclesia Lundensi, annectit. — *Lundis,* feria secunda proxima post dominicam passionis.
Suhm Hist. af Danmk. XII. 351—52.

14. Aprilis. [1910.] ANDREAS, FILIUS OLAUI TAGESON, monasterio Esromensi bona sua paterna in Syöthorp, pro bonis monasterii in Rörbek maglæ receptis, scotat. — *Æplæholt,* quarto die paschæ.
Langebek Scriptt. IX. Cod. Esrom. fol. CXLI[b].

12. Maji. [1911.] PETRI Wibergensis episcopi literæ, quibus monasterium Vitescholæ liberum ab omni impetitione episcoporum Wibergensium super procuratione declarat. — *Wibergis,* die Nerei et Achillei.
Dän. Biblioth. VI. 173—75.

14. Maji. [1912.] PETRI episcopi Wibergensis literæ, quibus collationes ecclesiarum Stranby Alae, Malugh et Fatherstorp, a prædecessoribus ejus fratribus de Viteschola factas confirmat; addens insuper causas *Hellughbrot* et plura privilegia. — *Wibergis,* feria VI. ante ascensionem domini.
Dän. Biblioth. VI. 160—61.

27. Maji. [1913.] WITZLAI principis Ruyanorum declaratio, quod "terram Rugiæ, terram Grimmis, terram Sundis, terram Bart, terram Trebezes et terram Loisitz cum omnibus civitatibus etc." a rege Daniæ "jure feudali, quod *Fanelæn* nuncupatur", teneat, et quod regi et filio ejus domicello Erico tanquam fidelis vasallus servire velit. — *Wordinborg,* feria V. ante festum pentecostes.
Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 419. (ed. in 4. T. III. p. 299.). Pontan. Rerr. Dann. Hist. Libr. VII. p. 432. Epit. ap. Schwartz Hist. finium principat. Rugiæ p. 157. not. o.

11. Junii. [1914.] Fyrsterne Johan og Henning af Werle slutte et Forbund med Hertugerne Otto og Wartislaw af Pommern om at yde deres Herre Kong CHRISTOFFER AF DANMARK Bistand. — *Up deme velde to Demyn,* in dem vrydage der hochtid des helligen lichnames. (Plattydsk).
Westphalen Monum. ined. Tom. IV. 960—63. Lisch Urkunden-Samml. zur Gesch. des Geschl. v. Maltzahn I. 368—70.

16. Junii. [1915.] PETRI Wibergensis episcopi diploma, ubi declarat se "omnes literas seu processus", quos ex parte ecclesiæ suæ adversus Boëtium, monasterii Vitescholæ abbatem, habuerat, "pure et actualiter" destruxisse. — *Nörrætrannæs,* in profesto Botolphi abbatis.
Dän. Biblioth. VI. 171—72.

10. v. 17. Julii. [1916.] Conventio inter regem CHRISTOPHORUM et GERARDUM, comitem Holsatiæ, qua comes ad auxilium regi contra hostes præbendum sese obligat. — *Stikæ in Monia,* sabbato proximo ante diem b. Margaretæ virginis.
Suhm Hist. af Danmk. XII. 348—50.

11. v. 18. Julii. [1917.] Literæ, quibus rex CHRISTOFORUS agnoscit, se Gerardo, comiti Holtzaciæ, in 800 marcis puri argenti, ponderis Coloniensis, obligatum teneri. — *Stikæ,* dominica proxima ante diem b. Margaretæ virginis.
Langebek Scriptt. VII. 352. Suhm Hist. af Danmk. XII. 350.

30. Julii. [1918.] Brev, udstedt af Hertug WARSLAF i Venden, Casuben og Pommern, hvori han overlader Witzlaw, Herre til Rygen, Brugen af nogle Godser, indtil den danske Drost LAURENTIUS (JONSENS) Enke afgaaer ved Döden. — *Kaboldes-Dorpe,* Fredagen efter St. Jacobi Dag. (Plattydsk).
Schwartz Geschichte d. Pomm. Rüg. Städte p. 756—57.

[1919.] Testimonium capituli Slesvicensis et guardiani fratrum Minorum ibidem, se vidisse literas Waldemari ducis Jutiæ supra, sub no. 1725. allatas. — II. non. Septbr. 1322. 4. Septbr.

Westphalen Monum. ined. IV. 3115—16.

[1920.] Literæ Christophori regis, quibus villanos, "novam villam nostram Broochtorp (ɔ: Halmstadiam?) inhabitantes", ab omnibus solutionibus et oneribus regiis, "exceptis causis et excessibus", per quatuor annos continuos liberos esse concedit. — *Nykiöping Falstriæ*, in crastino beatorum Simonis et Judæ apostolorum. 29. Octobr.

Richardson Hallandia p. 121—25.

[1921.] Hertug Henrik af Meklenborgs Forsikkring til Rostockerne, ikke at ville forlige sig med Kongen af Danmark uden at Rostockerne vare medindbefattede i Freden, samt Tilladelse for dem til at slöife den ved Warnows Udlöb beliggende Fæstning (Danskborg). — *Godebuz*, Fredagen efter St. Martini. (Plattydsk). 12. Novbr.

Rostock. wöchentl. Nachr. 1753. p. 115.

[1922.] Forbund imellem Biskop Johan af Slesvig og Grev Geert af Holsten mod Hertug Erich af Jylland og Ditmarskerne, samt alle deres Tilhængere. (Tydsk).

Udtog hos Westphalen, Monum. ined. IV. 3182. no. 11.

1323.

1323.

[1923.] Literæ Johannis (XXII[di]) papæ ad episcopum Ripensem, præpositum Slesvicensem et archidiaconum Roschildensem, jubentes, ut de causa, quam Christophorus rex Daniæ contra ducem Magnopolensem Henricum produxerat — hunc nimirum terram Rostok, quam ab Erico Daniæ rege custodiendam et iterum tradendam acceperat, mortuo Erico rege restituere noluisse — inquirant, et duci terram restituere mandent, adhibitis censuræ ecclesiasticæ minis. — *Avinione*, cal. Februarii, pontif. anno VII. 1. Febr.

Epit. ap. Raynald. Cont. Baron. ad ann. 1323. XXII. Tom. V. p. 228—29.

[1924.] Henrici Magnopolensis et Stargardiæ domini promissio, Rostockiensibus data, quod compositionem cum Christophoro Danorum rege non facturus sit, nisi civitas Rozstock his placitis sit inclusa; confirmat quoque privilegia Rostockiensibus a rege Danorum et ceteris concessa. — *Rozstok*, feria sexta ante dominicam Judica. 11. Martii.

Westphalen Monum. ined. IV. 965. Frank Alte u. Neue Meklenburg VI[tes] Buch p. 42. Nettelbladt Der Stadt Rostock Gerechtsame, Append. p. XXVII. Rostock. wöchentl. Nachr. 1753. p. 117—118.

[1925.] Literæ Heynrici de Alverstorpe, militis, de villa Djauele in Jutia cum omnibus pertinenciis ejusdem, et "judiciis majore et minore et omnibus intermediis", monasterio sanctimonialium in Sleswich ab eo oblata. — *In castro Plöne*, sabbato ante Palmas. 19. Martii.

Westphalen Monum. ined. III. 363.

[1926.] Henrici Magnopolensis et Stargardiæ domini diploma, de placitatione inter eum et Christophorum Daniæ regem et Ericum filium ejus facta, ubi Henricus suo et successorum suorum nomine fatetur, se terras Rostock, Gnoyen et Suan a rege Daniæ jure feudali tenere, obligatque se et successores suos ad homagii officia (quæ ulterius determinantur) regibus Daniæ in perpetuum præstanda. — *Nykiöbing in Falstria*, sabbatho trinitatis. 21. Maji.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 421. (ed. in 4. T. III. p. 301.). Pontan. Rerr. Dann. Hist. Libr. VII. p. 433—34. Lünig Teutsch. Reichs-Arch. Vol. IX. P. spec. V. II. Cont. Forts. p. 498—500. Ungnaden Amoenit. Diplom. p. 293—96. Westphalen Monum. ined. IV. 965—69. Frank Alte u. Neue Meklenburg VI[tes] Buch p. 51—54. Lisch Urkunden-Samml. zur Gesch. des Geschl. von Maltzahn I. 377—82.

1323. 29. Maji. [1927.] CHRISTOPHORI Danorum regis ad cives et villanos "de Rozstok, Ribenitz, Sulten, Gnoyen, Tessin, Sywan, Marlowe et Kropelyn" literæ, ut exhibitori harum literarum Andreæ Nicolai, consiliario regis, fidem creditivam habeant. — *Warthingburgh,* dominica prima post trinit.

Rostock. wöchentl. Nachr. 1753. p. 123.

4. Junii. [1928.] HENRICI Magnopolensis et Stargardiæ domini diploma, quo privilegia civitatis Rozstok, quæ ei "ad mandatum — CHRISTOPHORI Danorum regis — homagium fidelitatis et huldam" præstiterat, confirmat, etiam quæ iis a regibus Daniæ concessa fuerant. — *Rozstok,* sabbatho post octavas corporis Christi.

Rostock. wöch. Nachr. 1753. p. 125—27. Nettelbladt D. Stadt Rostok Gerechtsame p. VII.

11. Junii. [1929.] Literæ BERNARDI de monte Valrano, archidiaconi Sicaloniæ in ecclesia Bikicensi, domini papæ capellani et nuntii ad regna Daciæ pro colligendis legatis sanctis in subsidium terræ sanctæ destinati, per quas testatur, se accepisse quandam pecuniarum summam a cantore et archidiacono capituli Ripensis, collectoribus legatorum sanctorum in subsidium terræ sanctæ in dioecesi et civitate Ripensi. — *Ripis,* die ...... in festo beati Barnabæ apostoli.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 93—94.

17. Junii. [1930.] Literæ, quibus PETRUS HAMUNDSON agnoscit, se nurui ipsius, dominæ Ingeburgi, in 20 marcis puri argenti, ponderis Coloniensis, obligatum teneri. — Die b. Botulphi abbatis.

Suhm Hist. af Danmk. XII. 352—53.

29. Junii. [1931.] Literæ, quæ testantur, THÖRKILLUM DYURINGH, personaliter in placito Abysysel constitutum, omnes suas terras in Lywngbalugh in parochia Ladhing sitas, Brothero diacono vendidisse atque scotasse. — In festo beator. Petri et Pauli apostolorum.

Langebek Scriptt. VI. 447.

13. v. 20. Julii. [1932.] Pacta dotalia inter LUDOVICUM marchionem Brandenburgicum et MARGARETAM filiam Christophori Daniæ regis. — *Sjöburch,* die Margaretæ virginis.

Gercken Cod. Diplom. Brandenb. I. p. 217—21.

19. Julii. [1933.] Fyrsterne JOHANS og HENNINGS AF WERLE Fredsslutning med Fyrst Henrik af Meklenborg, hvori bl. a. KONGERNE CHRISTOFFER og ERIK AF DANMARK indbefattes. — *Vor der Stadt Brandeburgh,* des dincsdaghes vor sunte Marien Magdalenen daghe. (Plattydsk),

Lisch Urkunden-Samml. zur Gesch. des Geschl. v. Maltzahn p. 382—84.

21. Julii. [1934.] Instrumentum publicum, ab ADVOCATIS, CONSULIBUS, JURATIS et TOTA UNIVERSITATE TERRÆ THITMARSIÆ editum, de placitatione, quam "dominus Ericus dux Juciæ" fecit "inter dominum Gerhardum comitem Holtsaciæ et suos veros hæredes suosque adjutores et dominum Johannem episcopum Slesvicensem suosque adjutores parte ex una, et Thitmarcos et eorum adjutores parte ex altera". — *Hanrowe,* vigilia Mariæ Magdalenæ.

Molbech Ditmarskerkr. Hist. p. 244—47. Dahlmanns Neocorus. I. 617—19.

16. Augusti. [1935.] Testimonium placiti, quod dominus NICOLAUS BROK DE HORSNES pleno testimonio probavit, bona quædam in Lynsholt, de quibus lis orta erat inter ipsum et Petrum Hamundson, Thorkillo Henæson ad manus dicti Nicolai Brok per quendam Esbernum Jönsson fuisse scotata et nunquam postea alienata. — *Apud placitum Jælingsysyl,* crastino assumptionis beatæ virginis.

Suhm Hist. af Danmk. XII. 358.

7. Septbr. [1936.] CHRISTOPHORI regis confirmatio privilegiorum civium Ripensium. — *Nyoborgh,* IIII. feria proxima ante festum nativit. Mariæ virginis.

Langebek Scriptt. VII. 328. — Eædem literæ editæ sunt apud Terpager, Ripæ Cimbr. p. 690. ubi tamen anno 1324. datæ esse dicuntur. Vid. infra no. 1958.

[1937.] Forliig mellem Landsherrerne (hvoriblandt Kongen af Danmark) og Stæderne i Lifland, Estland og Curland paa den ene, og Kong Gedeminn af Lettouen paa den anden Side. — *Vilne*, des sunnendages na s. Micheles Dage. (Plattydsk). 1323. 2. Octobr.

Suhm Hist. af Danmk. XII. 353—55.

[1938.] Eberhardi episcopi et totius capituli (Warmiensis) literæ publicæ, quibus assertum populi negatur, Lytwinos ethnicos fidem christianam accipere voluisse, si per fratres domus Teutonicæ non essent inde repulsi. Ad hanc recusationem confirmandam plura exempla adferunt, quibus ferocitatem et flagitia Lytwinorum probant et inter alia, quod "iidem gentiles Lytwini anno domini millesimo trecentesimo vicesimo tertio in carnisprivio intraverunt Revaliam, terram regis Daciæ in partibus Livoniæ ac etiam episcopatum Terbatensem, quas terras rapinis et incendiis exitialiter destruxerunt, occidentes et capientes quatuor millia hominum sexus promiscui et quingentas duas parochiales ecclesias cum sacramentis occulte comburentes, fratres ordinis Cysterciensis, videlicet presbyterum in fine missæ et conversum multosque presbiteros seculares inhumaniter occidentes". — *Castro ..... sberg*, die beati Galli. 16. Octobr.

Voigt Codex diplomat. Prussicus II. no. CVII. p. 139—141.

[1939.] Septem prælatorum Borussiæ ad prælatos, præfectos ordinis domus Teuton., capitaneum "serenissimi domini ... regis Daciæ cum suis subditis universis", et plures magnates Livoniæ et Estoniæ literæ, quos "in domino" monent et "pura fide" hortantur, ut "paci sive treugis", cum rege Lytwinorum et subditis ejus factis, "quantocius" renuntiare velint, "dictosque Christi crucis æmulos in personis et rebus ut expedit diffidare" curent. — *In Elbingo*, feria secunda ante festum beatorum Simonis et Judæ. 24. Octobr.

Voigt Codex diplomaticus Prussicus II. no. CV. p. 136—37.

[1940.] Johannis episcopi Ripensis literæ, quibus ecclesiam Spanduith monasterio Loci Dei confert perpetuo possidendam. — *Ripis*, dominica prox. ante festum omnium sanctorum. 30. Octobr.

Langebek Scriptt. VIII. 133.

[1941.] Esgeri archiepiscopi Lundensis literæ, quibus collationem ecclesiæ Spandwith, monasterio Loci Dei per Johannem episcopum Ripensem factam, confirmat. — *Ripis*, in vigilia omnium sanctorum. 31. Octobr.

Langebek Scriptt. VIII. 134.

[1942.] Tuchonis ecclesiæ Wibergensis electi confirmati literæ, quibus immunitatem fundorum ad monasterium Vitescholæ pertinentium a decimis ecclesiis parochialibus solvendis confirmat. — *Wibergi*, tertia dominica adventus. 11. Decbr.

Dän. Biblioth. VI. 176—77.

[1943.] C(hristophori) regis literæ ad Feoniam inhabitantes, quibus dominus Nicolaus Brok senior et Petrus Hamundson citantur, ut infra VI septimanas coram rege compareant. — *Apældnææs*, (sine anno).

Suhm Hist. af Danmk. XII. 359. — Literæ regiæ ejusdem plane tenoris editæ sunt *Worthingburgh*, sine anno et die (ibid.).

[1944.] C(hristophori) regis ad Jælingsysæl inhabitantes literæ, quibus domino Nicolao Brok bona quædam, in Lynsholt sita, adjudicat perpetuo possidenda. — *Kaldingh* (sine anno).

Suhm Hist. af Danmk. XII. 359. — Literæ regiæ, quibus supra dicta bona Nicolao Brok *secundo*, *tertio* et *quarto* adjudicantur, datæ sunt *Thornburgh*, *Saxæköping* et ..... *ringh*; quo vero anno editæ sunt, non indicatur (ibid.).

1323. [1945.] C(HRISTOPHORI) regis ad Jælingsysæl inhabitantes literæ, quibus Jacobo Tostysen advocato, Esgero Bryningh, Matthiæ Thöryson et Christierno Thorstenson mandat, ut dominum Nicolaum Brok seniorem in corporalem possessionem bonorum in Lynsholt, ipsi per quatuor literas regias legaliter adjudicatorum, introducant et introductum in eisdem defendant. — *Slanghæthorp* (sine anno).

Suhm Hist. af Danmk. XII. 359.

[1946.] Literæ, quibus CONSULES, JURATI et UNIVERSITAS PAROCHIÆ IN ALVERDESDORPE notum omnibus faciunt, se pacem per Ericum, ducem Juciæ, ordinatam inter Gherardum, comitem Holtsaciæ, et Johannem, episcopum Slesvicensem ex una, et terram Thitmarciæ ex altera parte, observaturos esse. — *Meldorp.*

Suhm Hist. af Danmk. XII. 355.

1324.

1324.

19. Febr. [1947.] Diplom, udstedt af Erkebiskop Eilif i Nidaros, 3 Biskopper, og Borgerne i Oslo, hvori klages over den Uorden, som Riget var i formedelst den slette Regjering af den unge Kong Magnus's Raadgivere, og at man saaledes var bleven indviklet i Strid med DANMARK i Anledning af KNUD PORSE og hans Fölgemænd, tvertimod det med dette Rige indgangne Fredsforbund; derfor vælge förnævnte Mænd Erling Viðkunnarson til Rigets Forstander under Kongens Mindreaarighed, og bevidne dette Valg at være stadfæstet paa Thinge i Oslo. — *Aslo,* Sönd. næst för Skuddagen, i Kong Magnus's 4de Regjer. Aar.

Thorkelin Analecta p. 174—85. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XII. 80.

12. Maji. [1948.] Literæ, quæ testantur, JONAM, DICTUM QVAAS, quædam bona Nicolao diacono, dicto Rampi, scotasse atque se ad quasdam terras eidem redimendas obligasse. — Die b. Nerei et Achillei martyrum.

Langebek Scriptt. VI. 480—81.

31. Maji. [1949.] Literæ JOHANNIS (XXIIdi) papæ ad Christophorum Daniæ regem, in quibus de Ludovico duce Bavariæ refert, quod discorditer in regem Romanorum electus, ante confirmationem sedis apostolicæ regnum occupaverit, ideoque a pontifice excommunicatus sit. — *Avinion.,* II. calend. Junii, pontif. anno VIII.

Epit. ap. Raynald. Contin. Baron. ad ann. 1324. XVIII. Tom. V. p. 270.

10. Junii. [1950.] Conventio inter regem CHRISTOPHORUM ejusque filium ERICUM, et Ottonem ac Wratizlaum, duces Slavorum, Cassubiæ et Pomeraniæ, qua priores sese ad auxilium ducibus contra hostes præstandum obligant. — *(Wortingb)orch,* dominica trinitatis.

Suhm Hist. af Danmk. XII. 360—62.

10. Junii. [1951.] Conventio inter JOHANNEM et JOHANNEM, dominos de Werle, et regem CHRISTOPHORUM ejusque filium ERICUM, qua domini de Werle ad auxilium regi contra hostes ejus præstandum sese obligant. — *Worthingburgh,* dominica trinitatis.

Suhm Hist. af Danmk. XII. 362—64.

27. Junii. [1952.] LUDOWICI Romanorum regis procuratorium, datum Bertholdo comiti de Hennenberg ad petendam et recipiendam a Christophoro rege Danorum pecuniam dotis seu donationis propter nuptias, dandam filio Ludovici regis, Ludowico marchioni Brandenburgensi, et Margaretæ filiæ Christophori regis. — *In Franckenfurto,* V. calend. Julii.

Schultes Gesch. des gräfl. Hauses Henneberg, II. Urkundenbuch p. 70.

[1953.] Literæ, quibus Johannes, cantor, et Ebbo, canonicus, generales procuratores domini Johannis, episcopi Roskildensis, mensæ fratrum monasterii b. Willelmi de Paraclito in Ebbleholt ecclesiam Lyngbylillæ in Ströhæreth "apponunt". — *Roskildis*, IIII. non. Julii. 1324. 4. Julii.

Langebek Scriptt. VI. 170.

[1954.] Den romerske Kong Ludvigs (IV's) Fuldmagt, givet Berthold Greve af Henneberg, angaaende Hverving af Krigsfolk i Danmark. — *Nabburg*, an Sand Jacobs Tag. (Tydsk). 25. Julii.

Schultes Gesch. des gräfl. Hauses Henneberg, II. Urkundenbuch p. 69.

[1955.] Den romerske Kong Ludvig (IV.) tilstaaer at være Grev Bertold af Henneberg en Sum Penge skyldig, og giver ham Fuldmagt til at hæve samme hos Kong Christoffer af Danmark af den Brudeskat, som denne skulde give med sin Datter til Markgrev Ludvig af Brandenborg (Kong Ludvigs Sön). — *München*, an deme Freitage vor Oswaldi. (Tydsk). 3. Augusti.

Schultes Gesch. des gräfl. Hauses Henneberg, II. Urkundenbuch p. 71.

[1956.] Erici ducis Jutiæ literæ, quibus totum jus patronatus ecclesiæ sancti Laurentii in Brethewatth ad altare beatæ Mariæ virginis, in ecclesia monasterii Loci Dei constructum, confert. — In octava assumtionis beatæ Mariæ virginis. 22. Augusti.

Langebek Scriptt. VIII. 120.

[1957.] Johannis episcopi Ripensis literæ collationis, datæ abbati et monasterio Loci Dei super ecclesia beati Laurentii in Brethwath. — *Ripis*, die beati Egidii abbatis et confessoris. 1. Septbr.

Langebek Scriptt. VIII. 126—27. 124—25. 129.

[1958.] Christophori regis confirmatio privilegiorum, civibus Ripensibus a regibus Daciæ concessorum. — *Nyborg*, feria (IV.) proxima ante festum nativitatis virg. Mariæ glor. 5. Septbr.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 690—91. Dan. interpr. ap. Galthen Beskr. ov. Ribe p. 165—66. Cfr. supra no. 1936.

[1959.] Henrik, Herre af Meklenborg, udnævner Kong Christoffer af Danmark til Voldgiftsmand i den mellem bemeldte Henrik og Grev Berthold af Henninberg som Formynder for Markgreve Ludvig af Brandenburg værende Trætte (om Fogderierne Lyuenwolde Stolp og Jagowe). — Fredagen næst efter Michaelis. (Plattydsk). 5. Octobr.

Gercken Cod. Dipl. Brandenb. I. p. 214—16.

[1960.] Hertug Henrich af Meklenborgs Forbund med Hertugerne Otto og Werzlaw af Pommern, imod alle undtagen Kongen af Danmark. — *In dem dorpe to Musenbeke*, des medewekes na sente Elsebethen dage. (Plattydsk). 21. Novbr.

Westphalen Monum. ined. IV. 969. Höfer Auswahl d. ältesten Urkunden deutscher Sprache p. 359—60.

[1961.] Esgeri archiepiscopi Lundensis literæ, quibus literas collationis Johannis episcopi Ripensis, supra sub no. 1957. allatas, confirmat. — *Lundis*, die beati Clementis papæ et martyris. 23. Novbr.

Langebek Scriptt. VIII. 124—25.

[1962.] Johannes, dominus de Werle, Johannes comes Holzatiæ et Stormariæ, Johannes domicellus de Werle, Petrus de Vindelbu, Daciæ regni marskalcus, et Engwarus Hiort miles testantur, Christophorum Daniæ regem arbitrium dixisse ("juris promulgationem regis se audivisse") de lite inter Ludovicum marchionem Brandenburgensem et patrem ejus imperatorem Romanum ex una, et Henricum ducem Magnopolensem ex altera parte, cum rex antea litem amice dirimere frustra conatus fuerit, deinde "instrumentum publicum" de arbitrio suo promulgandum curasse. — *Wortingeborch*, die Johannis evangelistæ anno 1334 (*leg.* 1324). 27. Decbr.

Gercken Cod. Diplom. Brandenb. III. 286—87. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XII. 88.

1324. 27. Decbr. [1963.] CHRISTOPHORUS Danorum Slavorumque rex, dux Estoniæ, advocatias Lieuenwalde, Stolpe et Jagoue Ludovico marchioni Brandenburgico adjudicat, et Henricum dominum Magnopolensem prædicto marchioni eas restituere jubet. — *Worthingborg*, die Johannis apostoli et evangelistæ.

Gercken Cod. Diplom. Brandenb. I. 222—24. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XII. 87—88. ubi hæ literæ non recte ad diem 24. Junii (diem Johannis baptistæ) referuntur.

1325.

1325.

2. Januar. [1964.] CHRISTOPHORI Daniæ regis ad collegium cardinalium literæ, in quibus de inimicitiis inter Johannem (XXIIdum) papam et Ludovicum (IVtum) Romanorum regem obortis queritur, rogatque, ut pontificem de pace restituenda moneant, promittens ex altera parte, se omnia conaturum quæ ad placandum regem juvare possent. — Crastino circumcisionis domini (sine anno).

Jo. Georg. Hervarti Ludovicus Quartus Imperator defensus (Monachii, 1618. 4.) p. 294—96. Pontan. Rerr. Dann. Hist. Libr. VII. p. 436. Epit. in Raynaldi Continuat. Baronii ad ann. 1324. XVIII. Tom. V. p. 270.

24. Febr. [1965.] Grev JOHAN til Holsten og Stormarn tillader sine kjere Borgere i Helgenhavn toldfrit at udföre Bröd, Öl og Korn. — *To Plöne*, in dem Dage Süute Matties des Apostels.

Westphalen Monum. ined. IV. 3214. (Plattydsk).

15. Martii. [1966.] Tractatus inter HENRICUM Magnopolensem, Stargardiæ et Rostock dominum et WITZLAUM principem Ruyanorum de unione et amicitia et de dotalitio Beatricis, filiæ Henrici ducis, Jaromaro filio Witzlai desponsatæ, qui tractatus fieri dicitur "ad augmentum obsequii sive servitii, dominis nostris Christophero Danorum regi et suis hæredibus — Erico Jutiæ" duci et pluribus "ulterius et facilius impendendi", ita ut, si inter unam partem aut alteram et principes nominatos (regem aut alios principes enumeratos) discordiam oriri contigerit, altera pars hos reconciliandi potestatem haberet. — *Bard*, feria VI. proxima ante dominicam Lætare.

Schröder Papist. Meklenb. I. 1042—44. Ungnaden Amoenit. Dipl. p. 819—20. Lisch Urkunden-Samml. zur Gesch. des Geschl. v. Maltzahn I. 388—90.

7. Aprilis. [1967.] JOHANNIS, lectoris fratrum Prædicatorum Roskildis, et MARGARETHÆ, viduæ domini Henrici Albertsön de Thythæbiærgh, literæ, quibus testantur, Christinam, Johannis Siælantzfaræ senioris filiam, solemnem fecisse professionem et inter sorores sanctæ Agnetis (Roskild.) esse cooptatam. — *Roskildis*, die sancto paschæ.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. p. 131.

12. Aprilis. [1968.] Forbund imellem Junker VALDEMAR, Hertug i Slesvig, og Grev JOHAN i Holsteen og Stormarn, hvori Hertug Valdemar sætter Greven i Pant hans Andeel i Landet imellem Slien og Eideren, for et Pengelaan o. s. v. — *Kile*, des vridaghes na paschen. (Plattydsk).

Michelsen Urkundensamml. II. no. LIV. p. 57—59.

12. Aprilis. [1969.] Fordrag mellem Grev JOHAN til Holsteen og Stormarn og Grev GERHARD til Holsteen, foranlediget ved det imellem den förstnævnte og Hertug Valdemar af Slesvig sluttede Forbund. — *Kile*, des vridaghes na paschen. (Plattydsk).

Michelsen Urkundensammlung II. no. LV. p. 59—61.

27. Aprilis. [1970.] Grev GERHARD til Holsteen og Stormarn garanterer Grev Johan det med Hensyn til Landet mellem Slien og Eideren sluttede Fordrag. — *Stolpe*, in dheme sonauinde vor sente Wolberghe daghe. (Plattydsk).

Michelsen Urkundensammlung II. no. LVI. p. 61.

[1971.] Obligatio XXXIX NOBILIUM VIRORUM EX HARWIA ET WIRONIA de duobus millibus marcarum argenti, quam pecuniam Christophoro et Erico Danorum Slavorumque regibus se debere confitentur, infra proximum festum Michaëlis Revaliæ solvendis. — *Worthingburgh*, feria tertia infra octavam corp. Christi. 1325. 11. Junii.

Vidensk. Selsk. Skrifter IV. 208—209.

[1972.] CHRISTOPHORI regis literæ protectoriæ, datæ villanis in Faaborg, quibus simul privilegia, iis a regibus Waldemaro (II^do^) et Erico (Menved) concessa, confirmat. — *Wurtungburgh*, in octava corporis Christi. 13. Junii.

Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. p. 125—26. Dan. interpr. in: Öst Archiv for Psychologie, Hist. etc. XIII. 19, ubi hæ literæ anno 1315. datæ esse dicuntur.

[1973.] WALDEMARI ducis Juciæ literæ, quibus civibus in Flensborgh gratias omnes et libertates, iis ab antecessoribus ipsius indultas, dimittit, et privilegia ac jura, "in libro ipsorum contenta", confirmat. — *Flensburgh*, in festo nativitatis b. Johannis baptistæ. 24. Junii.

Westphalen Monum. ined. IV. 1952.

[1974.] WALDEMARI ducis Juciæ ad consules ceterosque cives in Flensburgh literæ, quibus notum facit, quod "omnia statuta et leges, quæ dicti consules pro commodo et utilitate civium imposuerint et imponent, ac etiam causas, quæ vulgariter *Wilkor* appellantur, quas de consensu et voluntate prudentium civium statuerint et decreverint publicare, firmiter teneri ab omnibus" præcipiat, "et inviolabiliter observari et in nullo infringi". — *Flensburgh*, in festo nativitatis b. Johannis baptistæ. 24. Junii.

Westphalen Monum. ined. IV. 1952—53.

[1975.] WALDEMARUS, dux Juciæ, privilegia, a Waldemaro duce (anno 1286, die b. Andreæ apostoli) Slesvicensibus concessa, confirmat. — *Sleswyc*, profesto b. Mariæ Magdalenæ. 21. Julii.

Noodt Beyträge I. p. 171.

[1976.] WALDEMARI ducis Jutiæ privilegia, data domui sancti spiritus in Flensburg noviter constructæ. — *Flensburgi*, in vigilia Jacobi apostoli. 24. Julii.

Seelen Memorabil. Flensburg. p. 189—90. Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 131.

[1977.] Markgrev LUDVIG af Brandenborgs Revers angaaende et af Kong Christoffer af Danmark og Kong Erik hans Sön mæglet Forliig mellem Udstederen og Hertugerne Otte, Werzlav og Barnem. — *Worthingburg*, des Dinsdages vor user Vrowen Dage Wortmissen. (Tydsk). 13. Augusti.

L. F. Höfer Auswahl d. ältesten Urkunden deutscher Sprache p. 186.

[1978.] CHRISTOPHORI et ERICI, filii sui, regum Danorum Slavorumque et ducum Esthoniæ, literæ de placitatione inter eos et Ludovicum Albretsson quondam mareschalcum (ita ut Ludovicus arcem Hammershusam dedat, reges vero se ad summam pecuniæ certis terminis solvendam obligent, eumque et hæredes ejus pro 600 marcis puri argenti, quas se pro dicta arce hæredibus Palle Joensön debere profitebatur, indemnes præstent). — *Tingsted Falstriæ*, II. feria prox. post diem Bartholomei. 26. Augusti.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 425. (ed. in 4. T. III. p. 316.). Pontan. Rer. Dann. Hist. Libr. VII. p. 436—37. Dan. interpr. ap. Hvitfeldt, l. c. p. 426—27. ap. Thurah, Beskr. ov. Bornholm p. 207—8. et ap. Suhm, Hist. af Danmk. XII. 97—99.

[1979.] Erici, Saxoniæ, Anghariæ et Westfaliæ ducis literæ, quibus, "de regno DANIÆ navigio" veniens, claustro Cismeriensi omnes possessiones confirmat. — *Lowenborch*, in festo s. Michaëlis archangeli. 29. Septbr.

Michelsen Urkundensammlung II. no. LVII. p. 62—64.

1325. 15. Octobr. [1980.] Literæ CAPITULI ARUSIENSIS, quibus singuli canonici ejusdem se ad varios abusus tollendos, si eos in episcopos vel prælatos eligi contigerit, obligant. — *Arusius,* (sic.) in crastino b. Kalixti papæ et martyris.

Langebek Scriptt. VI. 501—502.

1326.

1326.

4. Febr. [1981.] JOHANNIS episcopi Sleswicensis literæ, quibus declarat, se Henricum sacerdotem cum ecclesia b. Mariæ virginis in Kaleby "per annulum suum" investivisse. — *Suavestath,* in profesto beatæ Agathæ virginis.

Westphalen Monum. ined. III. 363. cfr. ibid. IV. 3182. no. 12.

30. Martii. [1982.] WOLDEMARI ducis Jutiæ literæ, quibus auxilium Laurentio Jonessön et Ludovico Albretsson, donec de rege Daciæ compositionem plenam et sonam competentem habuerint, promittit, eisque assignat munitiones Tranekier et Hadersleff. — *Sönderborg Alsiæ,* dominica Quasimodogeniti.

A. Hvitfeldt Danm. Riges Krönike p. 430. (ed. in 4. T. III. p. 326). Pontan. Rer. Danicar. Hist. Libr. VII. p. 439—40. Dan. interpr. ap. Hvitfeldt. l. c. p. 430—31. et ap. Suhm, Hist. af Danmk. XII. 115—17.

3. Maji. [1983.] Foedus, initum inter CHRISTOPHORUM et ERICUM, Danorum Sclavorumque reges, et duces Estoniæ ex una parte, et dominos HENRICUM MAGNOPOLENSEM, JOHANNEM et domicellum HENEKINUM, dominos de Wærlæ ex altera, in quo principes regibus servitium promittunt cum ducentis viris, armis et dextrariis sufficienter instructis, contra Wartiszlavum, ducem Slaviæ et Cassubiæ, "et quoscunque viventes terram et principatum dominii Ruyanorum sibi vindicantes"; pro quo servitio reges principibus decem millia marcarum puri argenti, ponderis Coloniensis, dare promittunt, iisque præterea terram et sylvam Dartz cum castro Hertesburgh in feodum concedunt. — *Nyköping Falstriæ,* in sabbato proximo post diem ascensionis domini.

Lisch Urkunden-Samml. zur Gesch. des Geschl. v. Maltzahn I. 401—406. (Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XII. 114.).

3. Maji. [1984.] Foedus, initum inter CHRISTOPHORUM et ERICUM, Danorum Sclavorumque reges et duces Estoniæ, et OTTONEM, filium Christophori regis, ex una parte, et dominos HENRICUM, Magnopolensem, Stargardiæ et in Rothstok dominum, et JOHANNEM et JOHANNEM, dominos de Werle, ex altera, quo hi regibus cum 600 hominibus bene armatis contra Waldemarum, ducem Synderjuciæ, Gerardum et Johannem, comites Holtzaciæ, Danos et alios regum adversarios in Dacia servitium facere pollicentur, pro quo servitio reges iis jam tria millia marcarum argenti, ponderis Coloniensis, solverant, et XIV millia solvere promittunt, terris Lalandiæ, Falstriæ et Meoniæ, donec solverentur, iis oppignoratis. — *Nyköping Falstriæ,* sabbato proximo post diem ascensionis domini.

Lisch Urkunden-Samml. zur Gesch. des Geschl. von Maltzahn I. 406—412. (Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XII. 115.).

7. Junii. [1985.] Capitulatio WALDEMARI Danorum Sclavorumque regis. Cum rege Waldemaro Gherardus comes Holsatiæ et Stormariæ se obstringit, ut promissa firmiter observentur. — *Wibergis,* sabbato proximo ante diem sanctorum martyrum Primi et Feliciani.

Ancher Lovhistorie II. 551—56. Epit. ap. Lagerbring, Svea Rikes Hist. III. 258. Dan. interpr. ap. Suhm, Hist. af Danmk. XII. 118—24. et ap. Baden, Danm. Hist. I. 485—90.

[1986.] WOLDEMARI Danorum Slavorumque regis literæ, quibus Stralsundensibus, Gripeswoldensibus, Tancklamensibus et Demminensibus privilegia, quæ ab antiquo in Scania et intra terminos regni Daniæ tenuerant, confirmat. Testibus Gerhardo, Johanne et Adolpho, comitibus Holsatiæ, Stormariæ et Scowenborg, Laurentio dapifero, Ludovico marscalco et pluribus aliis fide dignis. — *Haffnis*, feria VI. prox. post festum Petri et Pauli. 1326. 4. Julii.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenb. II. no. CXXXI^b. p. 310.

[1987.] WALDEMARI Danorum regis literæ, quibus Ludovico Alberti filio et hæredibus ejus in perpetuum "Almyndsyssel cum castro et villa Coldinge, Jellingsyssel, civitatem Ripensem, monetam nostram cum teloneo nostro et molendinis ibidem, Maltherrit et Gierenherrit, cum omnibus bonis et villis dictis Bierck — cum universis reditibus etc." jure feudali assignat. — *Roschildis*, sabbatho infra octavam apostolorum Petri et Pauli. 5. Julii.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 434. (ed. in 4. T. III. p. 337.). Pontan. rerr. Dann. Hist. Libr. VII. p. 441—42.

[1988.] Confoederatio in quinque annos inter WOLDEMARUM Daniæ regem et GERHARDUM comitem Holsatiæ ex una et STRALSUNDENSES ex altera parte. — *In insula Boockö*, in profesto divisionis apostolorum. 14. Julii.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenberg. II. no. CXXXI. p. 310—11.

[1989.] WALDEMARI Danorum Slavorumque regis obligatio ad Stralsundenses de centum et quinquaginta marcis puri argenti, pro bonis, quæ a Christophoro Danorum rege ante aliquot annos Stralsundensibus erepta erant, solvendis. — Testibus Gerardo comite Holzatiæ et Stormariæ, Ludovico Albritssön marscalco, Petro Stygge et ceteris consiliariis regiis. — *Voghöö*, in profesto divisionis apostolorum. 14. Julii.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenberg. II. no. CXXXI^d. p. 311.

[1990.] CAROLI archiepiscopi Lundensis literæ, quibus literas collationis Johannis episcopi Ripensis, supra sub no. 1957 allatas, confirmat. — *Ripis*, in prof. b. Mariæ Magdalenæ. 21. Julii.

Langebek Scriptt. VIII. 129.

[1991.] WALDEMARI regis privilegia mercatoria, incolis civitatis Grypeswold in Daniam venientibus concessa. — *Rossk.* (sic.) in æstivo die Jacobi apostoli. 25. Julii.

Dähnerts Pommersche Bibliothek III^ter Bd. p. 70—72.

[1992.] Contentum diplomatis, quo CHRISTOPHORUS et filius ejus ERICUS, reges Danorum et Slavorum, duces Estoniæ, Henrico Leoni Magnopolensi, et Johanni ac Henningo de Werle dominis principatum Ruanorum et civitates Stralsund, Barth et Tribbusees jure feudi conferunt. — *Rostochi*, die Sixti papæ et martyris. 6. Augusti.

Gerdes Samml. Meklenb. Urkund. p. 430.

[1993.] WALDEMARI Danorum Slavorumque regis, Jutiæ et Estoniæ ducis, literæ, quibus literas patris sui, Erici ducis Jutiæ, supra sub no. 1956. allatas, confirmat. — *Nyburg*, die beati Laurentii martyris, tempore generalis parlamenti, præsentibus omnibus melioribus regni. 10. Augusti.

Langebek Scriptt. VIII. 119.

[1994.] WALDEMARI Danorum regis privilegia, data mercatoribus et in specie Lubecensibus in Daniam venientibus. — *Nyborg*, in vigilia assumtionis Mariæ. 14. Augusti.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenberg. II. no. CXXXI^e. p. 312—13.

[1995.] WALDEMARI regis confirmatio privilegiorum villanis de Skyfe antea concessorum. — *Nyburgh*, die b. Mariæ virginis assumtionis. 15. Augusti.

Suhm Hist. af Danmk. XII. 367—68.

1326. 15. Augusti. [1996.] Waldemari Danorum Sclavorumque regis confirmatio privilegiorum, a regibus Daciæ civibus Ripensibus concessorum. — *Nyborg*, die assumptionis beatæ Mariæ virginis.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 691—92. Dan. interpr. ap. Galthen, Beskr. ov. Ribe. p. 166.

15. Augusti. [1997.] Waldemari regis privilegium, mercatoribus et civibus Ripensibus datum, quo eos in perpetuum ab omni theloneo et ab omnibus aliis servitiis, *Forband oc Torffuegield* dictis, absolvit. — *Nyborg*, die assumptionis beatæ Mariæ virginis.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 691. Langebek Scriptt. VII. 328. Dan. interpr. ap. Galthen, Beskr. ov. Ribe p. 166.

15. Augusti. [1998.] Landret for Öen Femern, udstedt af Grev Johann til Holsteen og Stormarn, garanteret af Kong Valdemar til Danmark, Gert Hertug af Jylland og Greve af Holsteen, og Grev Alf af Schauenburg, og (til Vitterlighed) underskrevet af Laurentius Jonsson, Drost, Ludvig Alberson Marsk, Knud Pors Ridder fra (von) Danmark, og nogle holsteenske Riddere. — *Nyborg*, Mariæ Himmelfarts Dag. (Plattydsk).

Dreyer Abhandl. II. 1019—22.

15. Augusti. [1999.] Woldemari Danorum Slavorumque regis, quondam ducis Juciæ, diploma, quo comiti Gherardo, avunculo suo, et hæredibus ejus, cum consensu consiliariorum suorum (nominatim enumeratorum) "totum ducatum Jutie" jure pheodali confert, cum vexillis dictis *vanenlen*. — *Nyborgh in generali parlamento*, die assumptionis b. Mariæ virginis.

Leibnitz Cod. Jur. Gent. Diplomat., Mantissa II. p. 247—49. Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol. X. P. Spec. VI. Contin. VI. 2te Fortsetz. p. 3—4. Londorp Acta publ. Tom. XII. (Contin. VIII. Th.) B. XIII. p. 343—44. Hansen Staatsbeschr. Schleswigs p. 563—66. Langebek Scriptt. VII. 355—56. Michelsen Urkundensammlung II. no. LVIII. 64—65.

16. Augusti. [2000.] Karoli archiepiscopi Lundensis ecclesiæ et XI aliorum literæ, quibus testantur, Waldemarum regem avunculo suo Gerardo duci et legitimis hæredibus ejus totum ducatum Jutiæ jure pheodali cum vexillis vanenlen contulisse pro beneficiis, quæ regno Daniæ a Christophoro rege vexato præstiterat. — Testes enumerantur dux Saxoniæ Albertus et comites Holsatiæ, Zwerinensis etc. — *Nyborgh in generali parlamento*, in crastino assumptionis b. Mariæ virginis.

Langebek Scriptt. VII. 356—57. Michelsen Urkundensamml. II. no. LIX. p. 66—67. Dan. interpr. ap. Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 433 (ed. in 4. T. III. p. 335.). et ap. Suhm, Hist. af Danmk. XII. 137—38.

16. Augusti. [2001.] Laurentii dapiferi et 35 aliorum literæ, quibus testantur Waldemarum regem Danorum ipsorum consilio et assensu Gerardo, comiti Holsatiæ et Stormariæ, ejusque legitimis hæredibus totum ducatum Jutiæ jure feudali contulisse. — *Nyuborgh*, in crastino assumptionis Mariæ virginis.

Langebek Scriptt. VII. 357—58.

4. Septbr. [2002.] Waldemari regis Danorum literæ protectoriæ et privilegia data burgensibus de Harderwyck, ubicunque in regnum Daniæ in Skanör vel alibi advenerint. — *Wordingborch*, V. feria ante nativit. Mariæ.

Pontan. Rer. Dann. Hist. Libr. VII. p. 442—44.

5. Octobr. [2003.] Waldemari Danorum Slavorumque regis et ducis Estoniæ diploma, quo se verum tutorem liberorum dñi Wartislai, quondam ducis Slavorum et Cassubiæ, Bugguzlai et Barnum declarat; præterea se cum consensu consiliariorum regni Daniæ constituisse Gerhardum, Jutiæ, Holsatiæ et Stormariæ ducem, capitaneum principatus Ruyanorum; adhæc promittit, se "civitatem Stralessundensem ac totum principatum Ruyanorum, quamdiu nobis ad-

hæserint" defensurum. Testibus: Gerardo duce Jutiæ etc., Petro Johannis, cancellario regio et IV. militibus. — *Stralessundis*, dominica prox. ante Dionysii et sociorum. 1326. 5. Octobr.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenberg. II. no. CXXXIf. p. 315—16.

[2004.] Waldemari Danorum Slavorumque regis diploma de privilegiis Stralsundensibus in nundinis Scanensibus concessis. Testibus: Gerardo duce Juttiæ etc., IV militibus et aliis "pluribus fidedignis". — *Stralessundis*, dñica ante Dionysii et sociorum. 5. Octobr.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenberg. II. no. CXXXIg. p. 316—17.

[2005.] Waldemari Danorum Slavorumque regis extensio privilegiorum Stralsundensibus in nundinis Scanensibus concessorum. Testibus Gherardo duce Jutiæ etc., duobus militibus et aliis fidedignis. — *Stralessundis*, dominica ante Dionysii et sociorum. 5. Octobr.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenb. II. no. CXXXIh. p. 317.

[2006.] Gerardi Jutiæ ducis, comitis Holsatiæ et Stormariæ et regni Daciæ tutoris diploma, quo civitatem Strahlesund, totum principatum Rujanorum et incolas ipsius "tueri et defendere" promittit, et privilegia, per Waldemarum Danorum regem sive prædecessores ejus sive per dominum Wartislavum, ducem Stetinensem, iis concessa "nomine et vice" regis confirmare. Testes præsentes: Adolphus comes de Schowenborch, Canutus Porse, Doso Blok. — Die b. Dionysii et sociorum ejus. 9. Octobr.

Michelsen Urkundensamml. II. no. LX. p. 67—68.

[2007.] Waldemari Danorum Slavorumque regis mandatum, ut omnes in foro Ripensi vendentes et ementes, cujuscunque conditionis, consulibus Ripensibus obedientiam in omnibus præbeant, nec non ut hospites per totam hyemem in hac urbe commorantes contributionem, Byskat dictam, solvant. — *Warwit*, quinta feria proxima post diem beati Martini episcopi et confessoris. 13. Novbr.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 692. Interpr. Dan. ap. Galthen, Beskr. ov. Ribe p. 167.

[2008.] Literæ testimoniales: Brotherum diaconum, canonicum Arusiensem, super una curia in Agard et una curia in Brinnæ cum quibusdam terris in Brinnæmark et Troldorpmark sitis, nunquam antequam hoc anno per Petrum dictum Stagnum et Petrum quendam dictum "Bondi" quæremonia impetitum esse. — Die sancti Clementis. 23. Novbr.

Langebek Scriptt. VI. 449.

[2009.] Waldemari regis confirmatio privilegiorum Slesvicensium, quibus a censu annuo *Bygiald*, *Arnægiald* et aliis exactionibus liberi declarantur. — *Ripis*, crastino beatæ Luciæ virginis. 14. Decbr.

Noodt Beyträge I. p. 171.

[2010.] Privilegium Waldemari Danorum Slavorumque regis, quo capitulo Slesvicensi "executiones *(exactiones?)* omnium causarum tam, XL marcarum quam inferiorum jurium, regio juri debitas", concedit. — *Ripis*, crastino b. Luciæ virginis. 14. Decbr.

Westphalen Monum. ined. IV. 3116—17.

[2011.] Waldemari regis exemtio bonorum scolarium Ripensum de domo Pukætoft ab expeditione, impetitione exactoria, *Innæ, stwth*, ceterisque regio juri debitis. — *Ripis*, in vigilia beati Thomæ apostoli. 20. Decbr.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 472.

[2012.] Waldemari Danorum Slavorumque regis privilegia mercatoria, civitatibus: Lubecensi, Wismariensi, Rozstokiensi, Stralsundensi et Grypeswoldensi data. — Sine anno.

Rostock. wöchentl. Nachr. 1753. p. 142. 145—47.

1327. **1327.**

30. Januar. [2013.] UNIVERSITATIS PARISIENSIS ad Mag. Petrum de Dacia, canonicum Ripensem, Rectorem ipsius, literæ, quibus eum ratione damni, quod occasione prosecutionis negotiorum universitatis forte incurreret, indemnem præstare promittit. — *Paris*, apud sanctum Maturinum, die 30mo mensis Januarii, videlicet die Veneris ante festum purificationis b. Mariæ virginis, anno 1326.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 147.

2. Febr. [2014.] Literæ, quibus JOHANNES, comes Holtzatiæ et Stormariæ, TERRARUM LALANDIÆ, FALSTRIÆ, YMBRIÆQUE DOMINUS, curiam Bredenberch a censu Grevenscat liberat. — *Plonæ*, in festo purificationis b. Mariæ virginis.

Westphalen Monum. ined. II. 98.

21. Febr. [2015.] WALDEMARI Danorum Sclavorumque regis literæ protectoriæ et privilegia, domui hospitali sancti Nicolai leprosorum in Kalunburg data et concessa. — *Kalunburgh*, in profesto beati Petri ad cathedram.

Hofman Fundationer X. 175.

24. Febr. [2016.] TUCHONIS episcopi Wibergensis literæ, quibus privilegia confirmat, capitulo Wibergensi antea concessa. — Die b. Matthiæ apostoli.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. 133.

5. Martii. [2017.] Literæ BROTHERI diaconi, canonici Arusiensis, quibus mensæ canonicorum Arusiensium complures dat possessiones, auctoritatemque eas scotandi committit Henrico, canonico Arusiensi. — Quinta feria proxima antequam cantatur Reminiscere.

Langebek Scriptt. VI. 446—47.

9. Martii. [2018.] Literæ testimoniales, PETRUM SACERDOTEM, DICTUM STAGNUM, omne jus, quod habuerat in quibusdam bonis in Bryyn et Torpmark, in manus resignasse Brotheri diaconi, canonici Arusiensis. — *In placito Sawgbroherrit*, feria secunda prox. post domin. Reminiscere.

Langebek Scriptt. VI. 448.

10. Martii. [2019.] Ludolfi de Bulow, archidiaconi terræ Tribuses, ad Johannem archiepiscopum Bremensem epistola de appellatione Conradi Albi, capellani Gerhardi comitis Holtzatiæ, Stormariæ et TUTORIS REGNI DANIÆ, ad archiepiscopum in causa Sundensi (cum Ludolfus de Bulow fratrem suum Henricum ecclesia Sundensi investierat). — *Sundis*, feria tertia post Reminiscere.

Schröder Papist. Meklenb. Tom. II. p. 3026—30.

12. Martii. [2020.] Literæ testimoniales, PETRUM SACERDOTEM, DICTUM STAGNUM, priorem in Dalum, omne jus, quod in quibusdam bonis habuerat, Brothero diacono, canonico Arusiensi, resignasse. — *In placito Abysysel*, die sancti Gregorii papæ.

Langebek Scriptt. VI. 481.

23. Martii. [2021.] JOHANNIS, episcopi Roskildensis, confirmatio privilegiorum, capitulo Hafniensi antea concessorum. — *Hyortholm*, feria II. proxima ante festum annunciationis beatæ Mariæ virginis.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. p. 134.

26. Martii. [2022.] ANDREÆ OLÆFFSON literæ, quibus se ad villam Nörre-Syöthorp monasterio Esromensi appropriandam obligat. — In crastino annunciationis virginis gloriosæ.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXLII.

5. Aprilis. [2023.] Literæ WALDEMARI regis ad villanos in Slanghætorp, ne fratres de Ebbleholt "libertatibus in vendendo vel emendo in foro urbis impediant". — *Roskildis*, dominica palmarum.

Langebek Scriptt. VI. 170.

[2024.] Gerhardi, ducis Slesvicensis, privilegium, quo Slesvicenses declarantur immunes ab *Inne*, *Stuth*, *Quærsæth*, impetitione exactoria, ceterisque solutionibus. — *Sleswich*, in coena domini. 1327. 9. Aprilis.

Noodt Beyträge I. p. 171—172.

[2025.] Gerhardi, ducis Jutiæ, comitis Holsatiæ et Stormariæ, tutorisque regni Daciæ et principatus Ruyanorum, obligatio de XIV millibus marcis cum sexaginta marcis Sundensis monetæ, quas consulibus Stralsundensibus debere se confitetur, (præter octingentas marcas, pro quibus literas ejus et cautionem fidejussorum habebant). — *Stralessund.*, sabbatho post ascensionem domini. 23. Maji.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenb. II. no. CXXXII[a]. p. 318.

[2026.] Instrumentum pacis inter Magnum, Norvegiæ, Sveciæ, Gothorumque regem, et regem Daniæ Waldemarum, quo "perfecta unio, firma concordia et pax vera, perpetuis temporibus duratura", inter hæc duo regna sancitur, utroque rege se obligante, nullo modo inimicis alterius auxilium ferre. — *Apud Konongha ldam*, domin. prox. post festum trinitatis. 11. Junii.

Thorkelin Analecta p. 118—19. Norske Samlinger V. 555—57.

[2027.] Pacta conventa inter Kanutum (Porse) ducem Hallandiæ et Samsöy ex una, et homines regni Norvegiæ ex altera parte, de controversiis finaliter terminandis. — *Konungældis*, die Viti et Modesti. 15 Junii.

Thorkelin Analecta p. 78—79. Norske Samlinger V. 557—58.

[2028.] Waldemari regis literæ, quibus canonicos Ripenses in protectionem suam suscipit, nec non eorum bona ruralia ab omnibus solutionibus et servitiis, juri regio debitis, liberat. — *Ripis*, in vigilia apostolorum Petri et Pauli. 28. Junii.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 184—85. Langebek Scriptt. VII. 331. Interpret. Dan. vet. exstat ap. Terpager, l. c. p. 185.

[2029.] Kong Valdemars Brev, hvorved han bevidner, at endeel Gods i Skaane, Sjelland, Fyen og Jylland tildömtes Erik Valdemarsson (den svenske Kong Valdemars Sön). — *Nyborg*, die divisionis apostolorum. (Oversættelse). 15. Julii.

Hvitfeldt Danm. Riges Krönike 439 (Quartudg. T. III. p. 348). Suhm Hist. af Danmk. XII. 152—153.

[2030.] Privilegium Waldemari regis, villanis in Kaldingh indultum. — *Kalldingh*, in festo beatæ Mariæ Magdalenæ. 22. Julii.

Tauber Breve fra Kolding p. 69—75. Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. danske Love V. 301—302.

[2031.] Johannis (XXII[di]) papæ literæ, quibus collationem juris patronatus ecclesiæ sancti Laurentii in Bredtwatth, monasterio Loci Dei per Ericum ducem Jutiæ factam, confirmat. — *Avinion.*, IIII. calend. Octobris, pontif. anno XII. 28. Septbr.

Langebek Scriptt. VIII. 187.

[2032.] Canuti Hallandiæ et Samsöæ ducis ad proconsules et communitatem civitatis Bergensis literæ, in quibus queritur, quod Erlingus dapifer Norvegiæ reditus quosdam suos, sibi et uxori suæ Ingeburgi damno abstulerit, rogatque ut dapiferum ad bona illa reddenda auctoritate sua moveant. — *Syoburgi*, feria VI. proxima post diem sancti Dionysii (sine anno). 16. Octobr.

Thorkelin Analecta p. 81—82. Norske Samlinger V. 558—59. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XII. 179.

[2033.] Waldemari Danorum regis literæ, consentiente tutore regis Gerhardo, Jutiæ duce et comite Holsatiæ, editæ, quibus Wemundehögsherret in Scania, excepta villa 19. Octobr.

1327. 19. Octobr. Ydstad, archiepiscopo Lundensi adjudicatur pro Rodne herret in Borendeholm, quod, antea ab Erico rege simul cum Hervidstadherred in Scania archiepiscopo pro X millibus marcarum scotatum, nunc ad Johannem Uffonis filium jure pertinere a XII militibus (nominatis) judicatum est. — *Helsinborg*, in crastino Lucæ evangelistæ.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 437—39 (ed. in 4. T. III. p. 344.). Pontan. Rerr. Danicar. Hist. Libr. VII. p. 444—45.

21. Octobr. [2034.] Judicium ADVOCATORUM IN VALSTERBODE, Johannis Sak, Thidemanni Albi, Vresonis et Engelberthi Gramelowe, in causa inter Herbordum Hamer et Henricum de Brema ex una, et Henricum Blake ex altera parte, de naulo solvendo. — *Valsterbode*, die undecim millium virginum.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenb. II. no. CXXXIIb. p. 319—20.

31. Octobr. [2035.] Hertug KNUDS til Halland og Samsöe Privilegier, givne Indbyggerne af "hans nye Stad Halmstad". — *Halmstad*, paa den Löfwerdag, som kalles Sabbatum Sanctorum. (Dansk Oversættelse).

Richardson Hallandia p. 125—26. Grimbeck (Bring) Diss. de Hallandia in genere p. 32—34. Jfr. Suhm Hist. af Danmk. XII. 156. — Dersom *sabbatum sanctorum* skulde være en Læsefeil for *sabbatum sanctum* (Löverdagen för Paaskedag), da ere disse Privilegier udfærdigede den 11. April.

26. Novbr. [2036.] ESCHILLUS GRIIP et JOHANNES ESCHELSSEN milites, JACOBUS ESCHELSSEN, NICOLAUS BAATH, Tucko Plyg et JOHANNES BLECK, armigeri, CHRISTINA ESGERI MAARITHSSEN et CATHARINA JACOBI donationem juris patronatus ecclesiæ beati Laurentii in Brethwath, monasterio Lugum per Ericum, quondam ducem Jutiæ, rite factam, confirmant. — In crastino sanctæ Catharinæ.

Langebek Scriptt. VIII. 244.

6. Decbr. [2037.] HAQUINUS KNUDTSSEN, RYKULFUS RUGGHI et NICOLAUS BAST, germani, notum faciunt, quod anno MCCCXXVII. in vigilia s. Andreæ apostoli in placito Löherret absolute et omnino renunciaverint omni juri, quod ipsis in curia Storthe, sita in parochia Brewadt, competere videbatur, eandemque curiam abbati et conventui in Lögum libere resignasse. — Die sancti Nicolai episcopi et confessoris.

Langebek Scriptt. VIII. 89.

[2038.] "Descriptio de Gryphiswaldensium in bello Rugiano rebus gestis" (in qua nonnulla de CHRISTOPHORO rege, e Dania fugato, occurrunt). — Sine anno.

Dähnerts Pommersche Bibliothek V. p. 130—50. Kosegarten Pomm. u. Rüg. Geschichts-Denkmäl. I. 178—247. Epit. ap. Lisch, Urkunden-Samml. zur Gesch. des Geschl. v. Maltzahn I. 420—30.

1327—45.

1327—1345.

[2039.] JABOBI (SPLITAF) episcopi Ripensis totiusque capituli declaratio, tale statutum esse et fuisse ecclesiæ Ripensis, ut quilibet in canonicum et fratrem recipiendus ad præbendam, per dominum Esgerum quondam archiepiscopum Lundensem in ecclesia Ripensi institutam, primitus instituatur, et per ipsam, tamquam ingrediendo per januam, ad consortium eorum assumatur. — Sine anno.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 135.

1328.

1328.

[2040.] Brev, udstedt af Grev Johan til Holsteen og Stormarn, hvorved han giver Borgerne i Helgenhavn den Frihed, at de uden Besværing og Told maae udföre deres eget Korn og Varer til hvilke Steder, de selv ville. — *To Plöne*, des Donnersdages na Mitvasten. (Plattydsk). 17. Martii.

Westphalen Monum. ined. IV. 3214.

[2041.] Consulum ceterorumque civium Ripensium literæ, quibus notum faciunt, quod discreti viri Johannes de Rothen, Henricus frater Lothwici et Eklavus Hermanni curiam, in Brethegate in civitate Ripensi sitam, abbati et conventui de Lögum vendiderint. — Die sancti Benedicti. 21. Martii.

Langebek Scriptt. VIII. 241—42.

[2042.] Literæ, quibus Waldemarus rex abbatem et conventum monachorum in Sora sub speciali sua protectione suscipit, eorumque bona ab omni expeditionis gravamine, vectigalibus etc. libera dimittit. — *Hafnis*, IIII. feria in ebdomade paschæ. 6. Aprilis.

Suhm Hist. af Danmk. XII. 370—71.

[2043.] Canuti Hallandiæ et Samsö ducis ad Odfinnum episcopum Bergensem literæ, quibus obtestatur, quod nunquam adversus regem Norvegiæ aut regnum ejus egerit. — *Kaupmanhafnis*, IV. die paschæ (sine anno). 6. Aprilis.

Thorkelin Analecta p. 79—80. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XII. 179.

[2044.] Waldemari regis literæ de placitatione inter ipsum et cives Grypsvoldenses habita, qua sibi invicem auxilium contra hostes ferre pollicentur. — *Stralesundis*, die apostolor. Philippi et Jacobi. 1. Maji.

Dähnerts Pomm. Biblioth. IIIter Bd. p. 72—73.

[2045.] Literæ protectoriæ Gherardi, ducis Jutiæ, comitis Holsatiæ etc. tutorisque Waldemari Danorum Slavorumque regis, datæ claustro sanctimonialium beati Johannis in Sleswich, quibus simul villicos et colonos ejusdem ab omnibus servitiis et exactionibus, jurisdictioni ipsius attinentibus, liberos et exemtos dimittit. — *In castro Gottorpe*, proxima et unica feria post festum pentecostes. 25. Maji.

Westphalen Monum. ined. III. 363—64. Cf. Suhm Hist. af Danmk. XII. 171.

[2046.] Fredsslutning mellem Hertug Barnim af Pommern (indgaaet paa hans egne Vegne og for Kongeriget Danmark, de Rygenske Vasaller og Stæderne Stralessund, Gripeswold, Tanglim [Anclam] og Dymin) med Fyrsterne Hr. Henrik af Meklenborg og Hr. Johan og Junker Henning af Werle, hvorved den Rygenske Successionsstrid bilægges. (Det af Hertug Barnim udstedte Exemplar). — *Tu Broderstorpe*, des mandages vor sunte Peters vnde Pawels dage. (Plattydsk). 27. Junii.

Lisch Urkunden-Samml. zur Gesch. des Geschl. v. Maltzahn I. 431—38. — Det af Fyrsterne af Meklenborg og Werle udfærdigede Exemplar af denne Tractat (udstedt samme Sted og Dag) er trykt i Westphalen Monum. ined. IV. 923—35. Abhandl. vom Urspr. der Stadt Rostock, Beil. S. 41. og i Kosegarten Pomm. Rüg. Gesch. Denkm. I. 218.

[2047.] Christophori Danorum Slavorumque regis et ducis Estoniæ privilegia, cum consensu filiorum suorum Erici, Ottonis et Waldemari Rostockiensibus data. — *Rozstok*, die Jacobi apostoli. 25. Julii.

Rostock. wöchentl. Nachr. 1753. p. 154—55. 57—59.

1328. [2048.] Grev Johans af Holsteen og Stormarn Bekræftelse paa alle de Rostockerne
29. Julii. af Danmarks Konger meddeelte Privilegier, fornemmelig Kong Christoffers. — *Stafsdenorsunde* (sic), Fredagen efter St. Jacobs Dag. (Plattydsk).

Rostock. wöchentl. Nachr. 1753. p. 165—66.

12. Augusti. [2049.] WALDEMARI Danorum regis literæ salvi conductus, civibus Rostockiensibus datæ "ad nundinas nostras Skanore veniendi, ibidem standi ac negotiandi et ad propria redeundi, anno jam instante". — *Slaulosiæ*, feria sexta ante assumtionem Mariæ.

Ungnaden Amoenit. Diplom. p. 367—68. Rostockische wöchentl. Nachr. 1753. p. 161—62.

1. Septbr. [2050.] JACOBI episcopi Ripensis literæ, quibus universis per dioecesim ipsius constitutis notum facit, se "dominis Henrico abbati et monachis seu conventui Loci Dei hanc gratiam fecisse specialem, ut villici sui et coloni super causis *Helligbrööde* per nostram dioecesim nulli respondere debeant, nisi domino abbati memorato". — *Ripis*, die beati Egidii abbatis.

Langebek Scriptt. VIII. 222.

c. 1. Novbr. [2051.] Literæ, quibus "TOTA UNIVERSITAS OÖSTERHERRET IN FOÖR INHABITANS" testatur, Arnfastum Harne filio Naffnoni commisisse ac mandasse, "quatenus sortem hæreditatis, quæ ei in curia Holbeck in Jucia in Hwyttingherret, parochia Otter sita, ex parte uxoris suæ, hæreditario jure debetur, domino Henrico abbati de Lögum et suo monasterio scotare deberet, jure perpetuo possidendam". — Datum anno domini MCCCXXVIII. (nonne legend. *MCCCXXV. in?)* proximo placito ante festum omnium sanctorum.

Langebek Scriptt. VIII. 224.

12. Novbr. [2052.] CHRISTOPHORI Danorum regis literæ, quibus debitum fratris sui et antecessoris regis Erici, quatuor millia et trecentas marcas denariorum Slavicalium acceptat, et consulibus Rostockiensibus solvere promittit, "cum primum deo nobis favente in regnum nostrum fuerimus reversuri et ad tantam rerum pervenerimus facultatem". — *Rostoch*, crastino S. Martini.

Rostock. wöchentl. Nachrichten 1753. p. 162—63. Lisch Urkunden-Samml. zur Gesch. des Geschl. v. Maltzahn I. 439—41.

[2053.] Henrici comitis Swerinensis et JOHANNIS comitis Holsatiæ et Stormariæ terrarumque LALANDIÆ, VALSTRIÆ et YMBRIÆ DOMINI ad Johannem (XXIIdum) papam epistola, de participatione ducum Saxoniæ in eligendis imperatoribus Germaniæ.

Michelsen Urkundensamml. II. LXI. p. 68—69.

[2054.] Fragmentum declarationis . . . . . Verdensis, judicis et conservatoris Johannis episcopi Zwerinensis, ... rectoris ecclesiæ in Gripiswald et Pauli presbyteri in Sundis de citatione tutorum pupillorum Wartzlai quondam ducis Stetinensis, et processu inter eos et ecclesiam Swerinensem super dominio terræ Tribuses, ubi dicunt sibi impossibile fuisse REGEM DANORUM intra terminum citatorium attingere.

Schröder Papist. Meklenb. Tom. II. p. 3068—69. Nominibus locus vacuus relictus est, ut in originali vetustate deletis.

1329.

1329.

28. Januar. [2055.] Testimonium PLACITI GENERALIS WIBERGENSIS de institutione et dotatione novæ præbendæ et "canoniæ" in ecclesia b. Mariæ Ripensi per dominum Laurentium Jonssen (dapiferum) facta, nec non de bonis huic præbendæ ab eo collatis et scotatis. — *In generali placito Wibergensi,* sabbato proximo ante festum purificationis beatæ Mariæ virginis.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 131—33.

[2056.] JOHANNIS (de BOOCKWOLDE) episcopi Sleswicensis literæ, quibus omnibus 1329.
coenobio (sancti Johannis) monialium in Sleswich manus porrigentibus adjutrices "XL dierum 28. Martii.
indulgentias cum una Karena" relaxat. — *In castro nostro Swavestath*, tertia feria post dominicam, qua cantatur Oculi.

Westphalen Monum. ined. III. 364—65.

[2057.] CONSULUM ceterorumque CIVIUM LUNDENSIUM transsumptum literarum 25. Febr.
supra sub no. 1800. allatarum. — *(Lundis)* in crastino beati Mathiæ apostoli.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CLXXIIII.

[2058.] EDVARDI (III^{tii}) Anglorum regis literæ ad Gerhardum comitem de Holstat, 28. Aprilis.
custodem regni Daciæ, ut mercator Anglus, Robert de Musgrave ex Novo-Castro super Tynam, recompensationem obtineat navis suæ (pretii centum librarum), quam ex Strallesunde venientem cum bonis et mercibus "ad valenciam trescentarum et quadraginta librarum, videlicet viginti et sex lasta et tria barella allecis, quinque lasta cervicium, quatuor lasta resinarum et octo dolia olei lampadarum, ac cistas, lectos, armaturas, jocalia, vesturas et denarios in pecunia numerata ac alia bona et catalla" apud "le Renes (Renden?) in Coupmanhaven" armis ceperant: "Canutus dux Hallandiæ, Henr. Swart, burgensis de Wysmer in Alemann, Hermannus Wackrou (sic) burgensis de Coupmanhaven in Dacia, Brianus de Coupmanhaven et frater ejus, ac quidam malefactores et piratæ de potestate et dominio dicti regni Daciæ". — *Wyndesore*, XXVIII. Aprilis, anno III. Edv. III^{tii}.

Rymeri Foedera ed. Clarke et Holbrooke Vol. II. P. II. p. 761. sqq.

[2059.] EDVARDI (III^{tii}) Angliæ regis literæ ad Canutum ducem Hallandiæ in 28. Aprilis.
Dacia, Johannem Blome, Hermannum Wackron (sic) burgensem de Coupmanhaven in Dacia, Brianum de Coupmanhaven, et fratrem ejus, ejusdem ducis servientes, ut recompensationem quam citissime præstare vellent Roberto de Musgrave, cujus navem vi cepissent. — *Wyndesore*, d. 28. Aprilis, anno III. Edvardi III.

Rymeri Foedera ed. Clarke et Hollbrooke Vol. II. P. II. p. 762.

[2060.] Forordning, udstedt af GERT Hertug i Slesvig, og Clawes, Greve af 1. Maji.
Holsteen, Stormarn og Schauenburg, om Straf for Manddrab og Mord, især paa Landet. — *Oldesloe*, Philippi og Jacobi Dag. (Plattydsk).

Dreyer Abhandl. II. p. 1009—16.

[2061.] Conventio "inter THEUTONICOS, TERRAM SCHONE VISITARE SOLENTES, in 17. Junii.
subsidium et commodum divitum et pauperum hospitum ibidem, scilicet Elenboghen, venire solentium", cum approbatione consulum Lubecensium. — Sabbatho prox. ante dominicam trinitatis.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenb. II. no. CXXXIII^{b}. p. 321—23.

[2062.] KANUTI ducis Hallandiæ et Samsö declaratio super XLV libris grossorum 14. vel
Thuronensium, quas Sturienses ei ad discordias componendas solverant. — *Nestwedis*, in 21. Julii.
crastino Margaretæ virginis.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenb. II. no. CXXXIV. p. 323.

[2063.] Hans og Henning, Herrer af Werle, tilstaae at have forpligtet sig til at 22. Augusti.
hjelpe Kong Magnus af Norge og Sverrig mod alle hans Fjender, især mod Knud Porse, Ridder, forsaavidt dette kunde skee uden Brud paa den Contract, som de havde indgaaet med Kong Christoffer af Danmark. — *Stockholm*, Tirsdagen efter vor Frue Assumptionis Dag. (Dansk Oversættelse).

A. Hvidtfeldt Danm. Krönike p. 443 (ed. in 4. T. III. p. 358.). Suhm Hist. af Danmk. XII. 180—82.

1329. 21. Septbr. [2064.] Christophori Danorum Slavorumque regis et ducis Esthoniæ literæ, quibus protestatur, "quod terra nostra Esthoniæ cum castris, civitatibus et munitionibus inibi existentibus per nos et nostros successores venditione, impignoratione, commutatione seu quocunque alio modo nunquam in perpetuum a corona vel regno Daciæ valeat alienari". Adnexa est constitutio de hæreditate puellarum et tutela, et de auctoritate consiliariorum regiorum in terra Estoniæ. — *Copenhavne*, die b. Matthæi apostoli.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 450. (ed. in 4. T. III. p. 375.). Pontan. Rer. Danicar. Hist. Libr. VII. p. 450. Napiersky monumenta Livoniæ antiquæ I. 150–51. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XII. 182.

24. Septbr. [2065.] Forbundsact mellem Albrecht og Henning, Herrer til Meklenborg, Stargard og Rodstok paa den ene, og Markgrev Ludvig af Brandenburg paa den anden Side, sluttet paa 10 Aar under Betingelse af gjensidig Understöttelse mod alle udvortes Fjender; dog undtages Kongen af Danmark og hans Börn og nogle nordtydske Fyrster. — *Up der Gornischen brüche*, des sundages vor Michaelis. (Plattydsk).

Gercken Cod. dipl. Brandenb. I. p. 235—37. Lisch Jahrbücher des Vereins für meklenburgische Geschichte und Alterthumskunde 7ter Jahrg. S. 239—41.

25. Octobr. [2066.] Johannis episcopi Slesvicensis literæ, quibus exactiones suas "*Helligbröed*" dictas, "super familiam" monasterii, ubicunque in dioecesi Slesvicensi constitutam, abbati et monasterio Loci Dei dat et concedit. — *Suawesteth*, die beator. Crispini et Crispiniani martyrum.

Langebek Scriptt. VIII. 222.

30. Octobr. [2067.] Brev, hvorved Grev Johan af Holsteen, "en Herre udaf Lolland, Falster, Femern", tilstaaer at have, paa Danmarks Riges Vegne og den Konges, som de Danske ville antage, modtaget det Slot og Amt Helsingborg af den forhenværende Marsk Hr. Ludvig Albretsens Efterleverske, Fru Else, og hendes Börn, hvilke ogsaa havde antvordet ham Hr. Erik, fordum Kong Christoffers Sön, som paa Danmarks Riges Vegne havde været tilbetroet Hr. Ludvig; hvorimod han tager Fru Else og hendes Börn samt Tjenere og Tyende i sin Beskyttelse og lover inden en Maaned at overantvorde dem Bleginde og Lister, Mynten i Lund og adskilligt kongeligt Gods i Skaane og Jylland til Pant for 8000 Mark Sölv, m. v. — *Helsingborg*, anden Dagen for alle Helgen. (Nyere Oversættelse).

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 446—47. Suhm Hist. af Danmk. XII. 185—88.

11. Novbr. [2068.] Christophori Danorum Slavorumque regis et liberorum ejus cum Canuto duce Hallandiæ et Samsö nec non liberis ejus, consangvineis et fautoribus placitatio, qua rex duci et hæredibus ejus ducatum Estoniæ jure feodali assignat. — *Ringstad.*, die b. Martini episcopi.

Hæ literæ anno 1321. datæ esse dicuntur in: Arndt Liefland. Chron. II. p. 82. not. f. et Suhm Hist. af Danmk. XII. 344—47. Annum autem 1329. adscriptum habent apud: Lisch, Urkunden-Samml. zur. Gesch. des Geschl. v. Maltzahn I. 450—53. et Brandis, Collectanea ed. Paucker (Monumenta Livoniæ antiquæ III.) p. 19—23.

12. Novbr. [2069.] Forliig mellem Kong Christoffer og hans Broder Grev Johan af Holsteen, hvorved hiin forlener denne med Femern som et Arvelehn og pantsætter ham Skaane, Sjelland og Lolland samt Sjettedelen af Skatterne af Fyen og Jylland. — *In der stat tu Ringhstede*, des sonendaghes negest na sunte Mertens daghe des hilghen biscoppes. (Plattydsk).

Lisch Urkunden-Samml. zur Gesch. des Geschl. v. Maltzahn I. 456—62. — Dette Forliig findes i en dansk Oversættelse hos Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. S. 447—49, hvor det dog urigtigen angives at være udstedt i Thingsted paa Falster.

[2070.] Literæ, in quibus "universi MERCATORES DE CIVITATIBUS TEUTONICORUM, qui velificant ad oppidanum scilicet Elenboghen" consules Lubecenses rogant, ut societatem suam in oppidano Elenboghen (Malmö) firmam servare se adjuvent. — *Elenbogen*, (sine anno). 1329.
Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenb. II. no. CXXXIIIa. p. 321.

1330. 1330.

[2071.] "JOHANNES dei gratia comes Holtzaciæ et Stormariæ terrarumque Siælandiæ et Skaniæ capitaneus" dominis abbati et conventui in Esrom "duo bool in terris in campo Geeslef" cum octo fundis ibidem sitis, quæ Johannes Jacobsun eisdem dominis in testamento legavit, adjudicat jure perpetuo possidenda. — In profesto beati Valentini martyris. 13. Febr.
Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CLXXIIIIb.

[2072.] ANDREÆ PÆTERSUN DE BOOLTHORP literæ de bonis in Geeslef a se et aliis monasterio Esromensi resignatis (vid. supra no. 1800.). — *Lundis*, in crastino Valentini. 15. Febr.
Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CLXXV.

[2073.] CRISTOFORI Danorum Sclavorumque regis et Erici regis Danorum et Sclavorum diploma, quo genero suo dño Gerardo, comiti Holtzaciæ et Stormariæ, suisque veris hæredibus totam terram Pheoniæ jure feodali conferunt, et ducatum Sunderjuciæ promittunt, si dux Juciæ domicellus Waldemarus absque hæredibus discesserit. — *In civitate Ripensi*, in dominica qua cantatur Invocavit. 25. Febr.
Michelsen Urkundensamml. II. no. LXVII. p. 75—77.

[2074.] Hertug ALBERT af Sassen pantsætter sine Lande til Grev Gerhard af Holsteen for 10 Tusinde Mark lödigt Sölv, "de vnse om greve Ghert medegaf vnser leven moder vor Elseben do se koning Eric (Kong Christoffer IIdens Sön) nam to eyner vrowen". — Mandagen efter Paaske. (Plattydsk). 9. v. 16. Apr.
Videnskab. Selsk. Skrift. VII. 564—66. Michelsen Urkundensamml. II. no. LXIX. p. 79—80.

[2075.] Forbund mellem Albrecht og Johan, Herrer til Meklenburg o. s. v. (Formyndere for Henrik Löves Sönner), og Johan og Henning, Herrer til Werle, til fælles Hjelp mod alle udvortes Fjender, dog undtages: "koning CRISTOFORE von Denenmarken vnde koningh Erike vnde hertogen Otten sine sone", Kong Magnus af Sverige og Norge og nogle nordtydske Fyrster. — *To Tzwizowe*, des negesten sondaghes vor pingesten. (Plattydsk). 20. Maji.
Lisch Jahrbücher des Vereins für Meklenburg. Geschichte und Alterthumskunde, 7ter Jahrg. S. 245—47.

[2076.] PETRI episcopi Ottoniensis indulgentiæ, datæ iis, qui ecclesiæ St Michaëlis Ripensi manus adjutrices porrexerint. — *Ripis*, crastino beatæ Mariæ Magdalenæ. 23. Julii.
Terpager Ripæ Cimbr. p. 387—88.

[2077.] NICHOLAI JACOBSUN DE HARTHÆKER iterata resignatio (vid. supra no. 1800.) bonorum in Gesleff, "ad instantias religiosi viri fratris Michaëlis, procuratoris reverendorum dominorum de Esyrom", facta. — *Lundis*, anno domini M°.tricentesimo (corr. M.°CCC.°tricesimo), dominica proxima post festum beati Bertholomei apostoli. 26. Augusti.
Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom fol. CLXXIIIb.

[2078.] CHRISTOPHORI regis querela et appellatio ad sedem apostolicam contra fratrem Tuchonem dictum Klærk, ordinis Prædicatorum, "pro episcopo Burglanensis dioecesis se gerentem", lecta coram episcopis, baronibus, militibus, militaribus, clericis et laicis in placito generali Wibergensi congregatis. — *In placito generali Wibergensi*, die beati Mauricii et sociorum ejus. 22. Septbr.
Langebek Scriptt. VI. 545—51.

1330. 1. Octobr. [2079.] Forliig imellem Hertug VALDEMAR af Jylland og Grev GEERT af Holsteen paa den ene Side, og Bisp Jacob af Ribe og hans Venner og Slægtninger, Hr. Hans Niclassön, Hans Splittaf og Hans Dyndering, Væbnere, paa den anden Side. — *Obenraa*, Remigii Confessoris Dag. (Nyere Oversættelse).

Hvitfeldt Bispe-Krönike p. 26. Tydsk Overs. i Pontoppidans Annall. eccl. Dan. II. 140—41.

1. Octobr. [2080.] WALDEMARI, ducis Juciæ, et GHERARDI, comitis Holtzaciæ et Stormariæ confirmatio privilegiorum, episcopo Jacobo, canonicis et clericis ecclesiisque dioeceseos Ripensis per reges Danorum et duces Juciæ indultorum. — *Ripis*, die Remigii confessoris.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 186.

18. Octobr. [2081.] Literæ WALDEMARI ducis Jutiæ, quibus omnia privilegia et libertates, quæ vel ipse vel progenitores ejus domui sancti spiritus in Flensburg concesserant, confirmat. — In festo sancti Lucæ evangelistæ.

Seelen Memorabil. Flensburg. p. 190—91. Corpus Statutor. Slesvicens. II. 780—782. German. interpr. vet. ap. Pontoppidan, Annall. eccles. Dan. II. 139—40.

11. Novbr. [2082.] JOHANNIS Holsatiæ et Stormariæ comitis, Lolandiæ Imbriæque domini, privilegia, clericis terræ Lolandiæ concessa. — *In castro Aaleholm*, in festo Martini episcopi.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 452. (ed. in 4. Tom. III. p. 381.). Pontan. Rerr. Dann. Hist. Libr. VII. p. 452. Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 137. Dan. interpr. ap. Friis, Skjelskörs Beskr. p. 377—78.

9. Decbr. [2083.] Literæ, quibus KANUTUS IWENSON omnia bona in Wædhæstath sita, quæ jam Cecilia, socrus ipsius, canonicis Arusiensibus legavit, ab impetitione sua libera resignat, atque sese ad eadem canonicis supradictis approprianda obligat. — Dominica prox. post diem b. Nicolai episcopi.

Langebek Scriptt. VI. 478—79.

23. Decbr. [2084.] JACOBI episcopi Ripensis literæ, quibus cantoriæ ecclesiæ Ripensis præposituram Almind-Sysill et ecclesiam Smithstorp, per mortem Johannis Skanningh præpositi vacantem, perpetuo annectit et unit, ab omnibus episcopo debitis liberam et immunem. — *Balghum*, in vigilia vigiliæ nativitatis domini.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 155—56.

1331.

1331.

21. Julii. [2085.] JOHANNIS (XXII[di]) papæ ad episcopum Scarensem literæ, quibus conceditur, ut terra Hallandiæ aquilonaris, tunc temporis Norvegiæ et Sveciæ regi Magno subjecta, non obnoxia sit interdicto, cui regnum Daciæ subjectum erat, propterea quod Christophorus rex Guichonem *(Tuchonem)* episcopum Burglavensem carceri injecerat. — *Avinion.*, XII. calend. Augusti, pontif. anno XV.

Raynaldi Contin. Baron. ad ann. 1331. XL. Tom. V. p. 521—22. Lagerbring Svea Rikes Hist. III. 260—61.

10. Octobr. [2086.] INGEBURGIS ducissæ Hallandiæ et Samsö literæ, quibus fratrem Petrum abbatem et conventum Esromensem ad ecclesiam Esbernæthorp canonice obtinendam Johanni episcopo Roskildensi præsentat, et omne jus, ipsi ratione patronatus in eadem ecclesia competens, monasterio Esromensi transfert. — *In castro Siöburg.*, crastino beatorum Dyonisii et ejus sociorum.

Kierulf Esrom Klosters Hist. p. 59—60, ubi tamen pro ANNO MCCCXXX. legi debet ANNO MCCCXXX. primo. Cod. Esrom. fol. CXLIII[b].

[2087.] Brev, at Knud Friis Ridder og Henric Perssön kjendes at have Frisland af Kong Christoffer og hans Sön Kong Erik, og love ved deres gode Troe, at de ei ville eller skulle bygge noget Fæste eller Slot i fornævnte Land. 1331.

Udtog i Michelsen Nordfriesland p. 283.

1332.

1332.

[2088.] Forligs-Traktat mellem Grev Gerhard i Holsteen og de danske Konger Christoffer og Erik, hvorved de sidste forpligte sig til at pantsætte Greven hele Nörre-Jylland og Fyen, m. m. (Den af Greven udstedte Gjenpart). — *Kile,* des vrigedaghes binnen den achte daghen tu twelften. (Plattydsk). 10. Januar.

Suhm Hist. af Danmk. XII. 383—86. Michelsen Urkundensammlung II. no. LXXII. p. 82—84.

[2089.] Frater Johannes, miseratione divina episcopus Roskildensis, abbati et conventui in Esrom "ecclesiam Esbörnthorp per mortem domini Michaëlis presbyteri dudum rectoris ejusdem de facto et de jure ad præsens vacantem", confert, "eorundem (eandem) præfato monasterio cum omnibus suis juribus fructibus et pertinentiis annectentes, salvo in omnibus jure nostro et nostrorum officialium atque omnium nostrorum successorum". — "*In curia nostra Draugh*" *(Drangsholm?),* feria secunda ante diem annunciationis sanctæ Mariæ. 23. Martii.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXLIIIIb.

[2090.] Gherardi, comitis Holsatiæ et Stormariæ, confirmatio privilegiorum, a rege Abele, Waldemaro et aliis olim civibus Sleswicensibus concessorum. — *Gottorpe,* in octava apostolorum Petri et Pauli. 6. Julii.

Noodt Beiträge I. p. 173—74.

[2091.] Hellemberti episcopi Slesvicensis testimonium, se oppignorasse Sifrido Sehestede decimas suas episcopales cum omnibus villis in parochia Siseby pro 250 marcis denariorum Lubecensium, quas prædictus Sifridus in castrum Stubbe et alia necessaria ecclesiæ Slesvicensi impenderat. — *In castro Swavestede,* die b. Luciæ virginis. 13. Decbr.

Westphalen Monum. ined. IV. 3182. no. 13.

[2092.] Forening imellem Biskop Albrecht *(Hellembert)* af Slesvig og Gesselbrecht tilligemed Grev Gerhard af Holsteen, om at Biskoppen skulde være Hertug Valdemar af Slesvig og Grev Gerhard troe med sit Slot Schwabsted, samt give dem 1000 Mark lödigt Sölv imod at nyde deres Beskyttelse. (Tydsk).

Westphalen Monum. ined. IV. 3183. no. 14.

[2093.] "Petitio" *(Indlæg)* producta coram Ludolfo de Bulowe, archidiacono ecclesiæ Sundensis, ad probandum jus domini Magnopolensis et dominorum de Werle, "in præsentando ad ecclesiam in Sundis"; dicitur nimirum Christophorus Danorum rex et dominus pheodi principatus Ruyanorum eos hoc principatu infeudasse, et eo ipso jure patronatus in ecclesiam Sundensem. — Sine anno.

Schröder Papist. Meklenb. Tom. II. p. 3121—23.

1333.

1333.

[2094.] Literæ Swenonis, Arusiensis episcopi, quibus Mathæo, priori Randrusiensi, plenam concedit auctoritatem, ut quædam bona, in Roxö et Halherrit sita, capitulo Arusiensi scotet. — *Östorp,* in octava corporis Christi. 10. Junii.

Langebek Scriptt. VI. 471.

1333. 18. Junii. [2095.] Brev, hvorved MENIGHEDERNE I PILWORMHERRET, BOKINGHERRET OG HORSBYHERRET love at være Hr. Otto, Kong Christoffers Sön, hulde og troe og aldrig skilles fra ham, hverken i Nöd eller Lyst. — Die Marci et Marcelliani.

Michelsen Nordfriesland p. 283.

2. Augusti. [2096.] WALDEMARI Jutiæ ducis literæ, quibus omnibus vasallis suis Gerardo comiti Holsatiæ homagium præstare jubet, ut, si ipse "absque herede legitimo" moriretur, comiti adhærere teneantur. — Crastino b. Petri apostoli ad vincula.

Suhm Hist. af Danmk. XII. 412—14. Michelsen Urkundensammlung II. no. LXXV. p. 85—86.

2. Augusti. [2097.] WALDEMARI ducis Jutiæ literæ, quibus omnia et singula bona sive insulas, quæ vulgariter *Öö*, dicuntur, si quæ ab illa parte Middelvarsund ipsi competere possint, Langlandia excepta, Gerardo comiti Holtzaciæ et Stormariæ libere dimittit. — Crastino beati Petri ad vincula.

Suhm Hist. af Danmk. XII. 414.

15. Augusti. [2098.] MARQUARDI RYKERDTSSEN literæ, quibus testatur, se omnia bona sua, mobilia et immobilia, in curia Holbech sita et ei attinentia, domino Henrico Knudtssen in placito Hwittingherret pro aliis bonis scotasse. — *Ripis*, die assumptionis beatæ virginis.

Langebek Scriptt. VIII. 223.

6. Octobr. [2099.] OTTONIS domicelli Danorum, Estoniæ et Lalandiæ ducis literæ, quibus cum consensu fratris sui Woldemari Ludovico marchioni Brandenburgensi, respectu habito matrimonii cum sorore eorum domina Margareta, Estoniam pro dote assignat. — *Saxeköping*, quarta feria ante festum Dionysii et sociorum.

Gercken Cod. dipl. Brandenb. I. 153—56. Brandis Collectanea ed. Paucker (Monumenta Livoniæ antiquæ III.) p. 23—27.

6. Octobr. [2100.] OTTO, domicellus regni Daniæ, Estoniæ et Lalandiæ dux, nomine fratris Waldemari et suo terram Revaliensem Ludovico marchioni Brandenburgico dimittit et resignat. — *Saxeköping*, proxima quarta feria ante festum Dionysii et sociorum.

Gercken Cod. dipl. Brandenb. I. 158—59. Suhm Hist. af Danmk. XIII. 387—88.

6. Octobr. [2101.] OTTONIS domicelli literæ ad imperatorem Ludovicum (IV^{tum}) de terræ Revaliensis dimissione in potestatem Ludovici marchionis Brandenburgici. — *Saxköping*, quarta feria ante festum Dionysii et sociorum.

Gercken Cod. Diplom. Brandenb. I. p. 161—62.

6. Novbr. [2102.] Literæ testimoniales: GREGORIUM LONGHTROYÆ, hæredem domini Nicolai Palnsön, quondam præpositi Arusiensis, quædam bona in Bærugherit sita canonicis Ripensibus et Arusiensibus impignorasse. — *In placito Bærugherit*, sabbato ante festum b. Martini.

Langebek Scriptt. VI. 501.

12. Novbr. [2103.] Brev, hvorved MAGNUS, Sverrigs, Gothers, Skaanes og Norges Konge, forpligter sig til at lade betale Fru Else Pedersdatter, Hr. Ludvig Albretsens, fordum Marsks, Hustru, 2000 skaanske Mark af Mynten i Lund, og derfor pantsætter hende Bleginde og Lyster med Fiskeriet ved Mörum. — *Skieldvig Slot*, Dagen efter St. Mortens Dag. (Overs.).

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 458 (Quartudg. T. III. p. 395.). Paa Latin oversat i Pontan. Rer. Danicar. Hist. Libr. VII. p. 455—56.

17. Decbr. [2104.] Forbundstractat mellem LUDVIG, Markgreve af Brandenborg, og Junkerne OTTO og VALDEMAR af Danmark, sluttet mod Greverne af Holsteen for at vinde Danmarks Rige. — *Premzlaw*, Fredagen efter St. Luciæ Dag. (Plattydsk)

Vidensk. Selsk. Skrifter IV. 201.

[2105.] Junker OTTO af Danmarks Forpligtelse paa egne og Broderen Valdemars 1333.
Vegne, til med al sin Magt at staae Markgreve Ludvig af Brandenborg bi mod alle dennes 17. Decbr.
Modstandere. — *Premzlou*, Fredagen efter St. Luciæ Dag. (Plattydsk).

Gercken Cod. Diplom. Brandenb. I. p. 160.

[2106.] Junker OTTO af Danmark, Hertug i Laland og Estland, afstaaer paa egne 17. Decbr.
og sin Broder Valdemars Vegne Successionsretten i Danmark til deres Svoger Markgrev Ludvig af Brandenborg og Arvinger, ifald begge Brödrene skulde döe uden Afkom. Vidner: Provst Gerlach til Ærö og Thorseng ("to Erre und to Dosland") og Gottfred, Cannik i Ribe. — *Premzlou*, Fredagen efter St. Luciæ Dag. (Plattydsk).

Gercken Cod. dipl. Brandenb. I. p. 156—57.

1334. 1334.

[2107.] JACOBI episcopi Ripensis, archidiaconi et capituli ejusdem ecclesiæ trans- 8. Febr.
scriptum literarum episcoporum Slesvicensium, de decima episcopali parochiæ Bulthorp, monasterio Loci Dei concessa. — *Ripis*, sexto idus Februarii.

Langebek Scriptt. VIII. 209—10.

[2108.] Literæ MAGNI regis Sveciæ de tributo præstando pro obsidibus, qui in 9. Febr.
manibus quorundam dominorum de Theutonia tenebantur pro terra Skaniæ, redimendis. — *Örabro*, die cinerum.

Bring Monum. Scan. Vol. I. p. 101—3.

[2109.] Literæ PETRI SCHAANING, quibus monasterio Loci Dei post mortem suam 3. Martii.
omnia sua bona mobilia et immobilia, ubicunque locorum sita, quæ propria industria acquisiverat vel acquireret in futurum, ac etiam illa, quæ a fratribus dicti monasterii habuerat "a retroactis temporibus", confert et assignat, jure perpetuo possidenda. — *Ripis*, ante dominicam Letare die Jovis.

Langebek Scriptt. VIII. 64.

[2110.] WALDEMARI ducis Jutiæ literæ protectoriæ et privilegia immunitatis et 29. Martii.
exemtionis, claustro sanctimonialium b. Johannis in Schleswig data. — *In castro nostro Gottorp*, tertio die paschæ.

Westphalen Monum. ined. III. 365.

[2111.] WALDEMARI ducis Juciæ literæ, quibus abbatem et conventum Loci Dei 25. Aprilis.
unacum omnibus bonis et familia eorum sub sua speciali protectione suscipit, iisque privilegia varia concedit. — *Thyrning*, die beati Marci evangelistæ.

Langebek Scriptt. VIII. 180.

[2112.] Testamentum KAROLI, archiepiscopi Lundensis. — Sine anno et die. 10. Maji.
Suhm Hist. af Danmk. XII. 389—93. cfr. ibid. p. 248. (vel ante).

[2113.] Literæ testimoniales: quandam INGE DE ARSLÆFF omnia sua bona capi- 18. Maji.
tulo Arusiensi resignasse. — Quarta die pentecostes.

Langebek Scriptt. VI. 470—71.

[2114.] Brev, udstedt af OTTO, Junker til Danmark og Hertug til Lolland og 29. Junii.
Estland, hvorved han forpligter sig til at forlene Grev Johan af Henneberg med Landet Mors, saafremt Greven traadte i hans Tjeneste. — *Saxecopinch*, an der aposteln tag sende Petrus vnd sende Pauls. (Tydsk).

Schultes Gesch. des gräfl. Hauses Henneberg, II. Urkundenbuch p. 111.

1334. [2115.] Junker OTTO til Danmark, Hertug i Lolland og Estland, pantsætter Landet
5. Julii. Mors for 2000 Mark löd. Sölv til Grev Johan af Henneberg. — *Saxekopinch*, an dem Dinstag nach Peter vnd Pauli. (Tydsk).

Schultes Gesch. des gräfl. Hauses Henneberg, II. Urkundenbuch p. 112.

26. Julii. [2116.] Vidnesbyrd, udstedt af Grev GERHARD af Holsteen m. fl., om at Grev Johan af Henneberg redeligen havde underhandlet mellem ham og Junker Otto til Danmark, uden at forlange eller erholde nogen Skjenk eller Gave enten af ham selv eller hans Raad. — *Swiemeburg*, an dem Dienstage nach sante Jacobis Tage neste. (Tydsk).

Schultes Gesch. des gräfl. Hauses Henneberg II. Urkundenbuch p. 113.

11. Augusti. [2117.] WALDEMARI ducis Jutiæ confirmatio donationis Solterbeckemöle "conventui et monialibus in Holm" (prope urbem Slesvig) a patre ipsius factæ. — In vigilia assumtionis b. Mariæ virginis gloriosæ.

Westphalen Monum. ined. III. 365—66.

5. Septbr. [2118.] JACOBI episcopi Osiliensis literæ, quibus testatur, se, quum Marquardus Breide miles, defuncto rege Daciæ Christophoro, castra, quæ ejusdem regis nomine in Estonia tenuerat, resignasset, fratribus Teutonicis in Livonia amicitiam promisisse, idemque fratres per Reynerum Mumme tunc advocatum Jerviæ sibi repromisisse. — *Neronae* (leg. *Peronæ* i. e. *Pernau)* feria secunda ante nativitatem b. Mariæ virginis.

Arndt Liefl. Chron. II. 10. Suhm Hist. af Danmk. XII. 394—95. Brandis Collectanea ed. Paucker (Monumenta Livoniæ antiquæ III.) p. 26—27. not.

10. Octobr. [2119.] Literæ, quibus HOLMGERUS PETRI, præpositus Lundensis, KANUTUS ERICI, archidiaconus, JOHANNES JOHANNIS, cantor ibidem, totumque capitulum Lundense, promittunt, se anniversaria quædam, ratione bonorum per Johannes Eriksun capitulo assignatorum, celebraturos esse. — *Lundis*, die b. Remigii episcopi et confess.

Langebek Scriptt. III. 538—39.

9. Octobr. [2120.] JOHANNIS ROSTETH militis literæ, quibus ecclesiæ sanctæ Mariæ Loci Dei, "propter sepulturam in eadem habendam", confert bona quædam in villa Brotherstedt in parochia Hykingh, in Kloutofft in parochia Hellewadt, in Bilstedt, in Schogbyll et in campo Runtorph in parochia Bramthorp. — Die beator. martyr. Dionysii et sociorum ejus.

Langebek Scriptt. VIII. 155.

7. Novbr. [2121.] WALDEMARI Juciæ ducis literæ, quibus "duo Aatingh in terris in campo Erlöff sitis", — quæ "dominus Ericus quondam dux Juciæ" nomine emit, sed pretium non persolvit, et quæ "Bernardo civi nostro in Hadersleff pro septem marcis cum dimidia puri argenti" impignorata fuerant et non redempta — eidem Bernardo ordinanda dimittit, donec per hæredes ejus redimantur. — *Synderborch*, proxima secunda feria ante Martini.

Michelsen Urkundensammlung II. no. LII. p. 55—56.

18. Novbr. [2122.] Grev Henrik af Zwerins Forbund med Markgrev Ludvig af Brandenborg HERTUGINDEN AF SLESVIG, Hertugerne af Sachsen og flere nordtydske Fyrster. — *Templin*, Fredagen för St. Elsebeth Dag. (Plattydsk).

Gercken Cod. Diplom. Brandenb. I. p. 148—49.

7. Decbr. [2123.] WALDEMARUS dux Juciæ Frellauum Hakenson in Synderborgh, famulum suum, in protectionem suam specialem suscipit, bona ejus ab omni impetitione ("Innæ, Stuth, Qwerset, Retskyyt, ceterisque solutionibus") immunia declarans. — *Synderborgh*, crastino Nicholai episcopi.

Suhm Hist. af Danmk XII. 394. Magaz. for dansk Adelshist. I. 122.

[2124.] INGEBURGIS, ducissæ Swetiæ, Hallandiæ et Samsö, literæ, quibus testatur, se præsentem "fuisse in sepultura Johannis Bendichsön et clare audivisse, quod idem Johannes Bendichsön religiosis viris dominis abbati et conventui in Esrom omnia bona sua mobilia et immobilia, quæ in Walburshæræth in villa, quæ Hwilvinge dicitur, possedisse dinoscitur, in remedium animæ suæ ... contulit et scotavit". — *Syöburgh*, in festo beatæ Luciæ virginis et martyris. 1334. 13. Decbr.

Kierulf Esrom Klosters Hist. p. 60—61. Cod. Esrom. fol. CLXXIII.

1335. 1335.

[2125.] Literæ, quibus ERICUS MURRI, persona ecclesiæ Thweth, omnia bona sua in Wedhelby in Haslæherit sita canonicis Arusiensibus impignorat. — In octava epiphaniæ domini. 13. Januar.

Langebek Scriptt. VI. 488.

[2126.] LUDOVICI (IV^{ti}) imperatoris ad Ludovicum marchionem Brandenburgensem literæ, quibus ei potestatem dat "super discordiis sive litibus quibuscunque inter Waldemarum domicellum regni Daniæ ex una et Gerhardum comitem Holsatiæ ex altera parte subortis" suo nomine "placitandi et eos componendi amicabiliter vel justitia mediante". — *Nurenberg*, dominica Invocavit, regni anno XXI. imperii VIII. 5. Martii.

Ludewig Reliqu. Manuscriptor. II. 290—91. Vidensk. Selsk. Skrifter IV. 201—202. Buchholtz Geschichte der Churmark Brandenburg II. Th. 3. Buch, Anhang p. 58.

[2127.] Literæ JONÆ BUND, quibus in recompensationem bonorum sibi traditorum se obligat ad bona, quatuordecim oras annonæ tripartitæ annuatim reddentia, ecclesiæ Ripensi scotanda. — *Ripis*, proxima tertia feria post annuntiationem virginis gloriosæ. 28. Martii.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 233.

[2128.] Testimonium placiti urbis Ripensis de scotatione dimidietatis fundi in platea sancti Johannis Ripis per HENKENNUM DICTUM PAPÆNTHORP in favorem cujusdam Claus dicti Teers nomine nobilis puellæ Wændælburgh, filiæ beati Wilkini, et impignoratione reliquæ partis ejusdem fundi Michaëli sacerdoti facta. — *(Ripis)*, die beati Ambrosii episcopi. 4. Aprilis.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 27.

[2129.] Literæ PETRI, episcopi Otthoniensis, de solutione decimarum et oblationum in Lalandia. — *Alewath*, V. feria paschæ. 20. Aprilis.

Suhm Hist. af Danmk. XII. 398—99.

[2130.] Jura civitatis Apenradæ (vulgo *Skraa* dicta), a WALDEMARO duce Juciæ confirmata. — *Sunderborgh*, die apostolorum Philippi et Jacobi. (Lat. et Germ.). 1. Maji.

Corpus Statutor. Slesvic. II. 415—432. Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. danske Love V. 436—453. German. tantum ap. Dreyer, Sammlung vermischter Abhandlungen II. 1439—54. Cfr. Falck Handbuch I. 380.

[2131.] Literæ, quibus JACOBUS FLEEP, miles, Ascero Jonessön in Bardhum plenam dat auctoritatem scotandi Brodero, canonico Arusiensi, quandam curiam, cujus pretium se accepisse recognoscit. — In octava sancti Martini. 18. Novbr.

Langebek Scriptt. VI. 483—84.

1336. 1336.

[2132.] WALDEMARI, ducis Juciæ, mandatum, quo clericis, civium Slesvicensium filiis, injungitur, ut de bonis suis hæreditariis tributa persolvant. — *Gottorp*, proxima dominica ante purificationem virginis gloriosæ. 28. Januar.

Noodt Beiträge I. p. 171—75.

1336. 27. Febr. [2133.] BENEDICTI (XII^mi) papæ ad Magnum Sveciæ regem literæ, quibus Petrum Svenonis, antea decanum ecclesiæ Lundensis, nunc in locum Caroli archiepiscopi Lundensis electum et auctoritate apostolica confirmatum, regi commendat. — *Avenion.*, IV. calend. Martii, pontif. anno secundo.

Vastovii vitis aquilonia (Colon. Agripp. 1623. Fol.) p. 195—196.

4. Martii. [2134.] Literæ WALDEMARI ducis Jutiæ, quibus Gerardum comitem Holsatiæ a provisione et tutela cum gratiarum actione dimittit. — *Gothdorpe*, feria secunda post dominicam, qua cantatur Oculi mei semper.

Suhm Hist. af Danmk. XII. 414—15.

19. Martii. [2135.] BENEDICTI (XII^mi) papæ bulla, qua privilegia et indulgentias, monasterio Ringstadensi a præcedentibus pontificibus Romanis concessa, confirmat. — *Avinion.*, XIV. calend. Aprilis, pontif. anno secundo.

Dän. Biblioth. III. 147—48.

3. Maji. [2136.] Literæ NICHOLAI PALNYSON DE AGHÆSTORP, quibus testatur, se Petro Brok in ducentis marcis puri argenti ponderis Coloniensis obligatum teneri. — Die inventionis sanctæ crucis.

Suhm Hist. af Danmk. XII. 399—400. Michelsen Nordfriesland p. 187—88.

20. Maji. [2137.] SYWARDUS SYWARDI DE OORABY bona sua in Eghebiærgh et Læsthorp sita Jacobo Absalonson de Wethinge pro centum marcis puri argenti ponderis Coloniensis oppignorat. — *Lundis*, secunda feria in ebdomada pentecostes.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CLIII.

29. Maji. [2138.] Literæ, quibus HERMANDUS, persona ecclesiæ Sæby, testatur permutationem quorundam bonorum, inter ipsum ab una parte et canonicos Arusienses ab altera, factam esse. — Feria quarta prox. post dominicam trinitatis.

Langebek Scriptt. VI. 496—97.

13. v. 20. Julii. [2139.] CONSULUM SLESWICENSIUM leges, quibus nimium luxum et sumtus vetant, nuptiarum præsertim habita ratione. — Die beatæ virginis Margarethæ.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. p. 147.

12. Augusti. [2140.] MAGNI, Sveciæ Norvegiæ et Scaniæ regis, privilegia, data Lubecensibus, de exemtione a theloneo et tributo, de concesso jure indigenatus in Svecia et de injuriis invicem puniendis; postremo, reginæ Blancæ supplicationibus inclinatus, et solemnitatis coronationis utriusque eorum favore ductus, concedit, ut quicunque Lubecensium sub regnis Sveciæ et Norvegiæ aut terris *Scaniæ* et *Hallandiæ* naufragium passus fuerit, ei bona naufraga per se vel alios de mari libere extrahere infra annum et diem liceat. — *In castro Stockholmensi*, feria II. infra oct. Laurentii martyris.

Willebrandt Hansische Chron. III. 21—22. Lünig Teutsch. Reichs-Arch. Vol. XIII. P. Spec. IX. IV. Cont. 1. Th. p. 1334—35. Dreyer Specim. de naufr. p. CXXII—III. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XII. 282.

9. Septbr. [2141.] Statutum fratris JOHANNIS (NYBORG), episcopi Roskildensis, de non invadendis vel spoliandis clericis. — *Roskildis*, quinto idus mensis Septembris.

Thorkelin Saml. af Danske Kirkelove p. 44—50.

20. Septbr. [2142.] Literæ, quibus ODHENKARLUS BONDYSON, miles, curiam quandam in Wedhelby sitam, quæ ipsi impignorata fuit, canonicis Arusiensibus scotat. — In vigilia beati Mathæi apostoli.

Langebek Scriptt. VI. 476.

[2143.] BENEDICTI (XII^{mi}) papæ constitutio de moderandis procurationibus prælatorum visitantium, ubi specialiter procurationes in Dania ordinantur. — *Avinione*, XV. calend. Januarii, pontif. anno II. 1336. 18. Decbr.

Mansi collectio conciliorum Tom. XXV. 987—92. cfr. Tom. XXVII. 1023. 1060. sqq. Celsii Bullar. Rom. Sveogoth. p. 116.

1337. 1337.

[2144.] CONSULUM CIVITATIS LUBECENSIS literæ ad consules Wismarienses, Rostokienses, Stralessundenses et Gripisvoldenses de disparitate tunnarum (ad haleces transportandas usitatarum) in posterum evitanda, cum mercatoribus, qui ex *Scania* et aliunde haleces exportaverant, detrimentum inde ortum sit. — *(Lübeck)*, die b. Agathæ virginis. 5. Febr.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenb. II. no. CXLI. p. 348.

[2145.] HELLEMBERTI episcopi Sleswicensis indulgentiæ, datæ coenobio s^{ti} Johannis ("clausura monialium IN SLESWIK") Slesvicensi, eleemosynarum ad ædificia et ornamenta ejusdem conciliandarum causa. — *Sleswik*, in profesto annunciationis sanctæ Mariæ. 21. Martii.

Westphalen Monum. ined. III. 366.

[2146.] GERARDI ducis Holsatiæ literæ, quibus civibus Flensburgensibus gratia conceditur, ut non nisi semel telonium pro mercimoniis in ipsius dominio solvant. — Dominica, qua cantatur Lætare. 30. Martii.

Westphalen Monum. ined. IV. 1953.

[2147.] WALDEMARI ducis Juciæ literæ protectoriæ, datæ scholaribus pauperibus Ripensibus de Pukehws, et exemtio bonorum ipsorum ab expeditione, impetitione exactorea, Inne, stwth, reskyuth, Quærsæth ceterisque solutionibus et servitiis ejus juri attinentibus. — *Ripis*, tertia feria proxima ante dominicam passionis domini. 1. Aprilis.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 472—73.

[2148.] CONSULUM ET VILLANORUM SVINEBURGENSIUM literæ de donatione, quam dñus Tuko Wind et uxor Aslugh obtulerunt, pro missis et anniversariis in ecclesia b. virginis de convivio b. Canuti. — *(Svinæburg)*, die inventionis sanctæ crucis. 3. Maji.

Pontoppidan Ann. eccl. Dan. II. 149. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XII. 284, ubi hæ literæ d. 21. Aprilis datæ esse dicuntur.

[2149.] Compromissio totius conventus monasterii Dobranensis, Cisterciensis ordinis, Zwerinensis dioecesis, qua quatuor abbatibus plenam potestatem concedit "de gremio dictæ ecclesiæ Dobranensis" abbatem eligendi; appensum est notariale instrumentum per JOHANNEM PETRI, clericum Lundensis dioecesis, auctoritate Romani imperii publicum notarium, qui compromissionem in formam redegit. — *In monasterio Dobranensi*, Maji die XI., indict. V. 11. Maji.

Lisch Jahrbücher des Vereins für meklenburg. Geschichte und Alterthumskunde 7ter Jahrg. p. 262—64.

[2150.] Diploma, quo Johannes abbas in Darghun suo et collegarum nomine fratrem Martinum abbatem in monasterio Doberanensi declarat, juxta compromissionem, a fratribus hujus monasterii datam. — Appensum est instrumentum notariale JOHANNIS PETRI clerici Lundensis, auctoritate imperiali publici notarii dioecesis. — *Doberan*, dominica Jubilate. 11. Maji.

Lisch Jahrbücher des Vereins für meklenb. Gesch. und Alterthumskunde 7. Jahrg. p. 265—66.

[2151.] Privilegia per JOHANNEM, comitem Holsatiæ, Lalandiæ et Ymbriæ dominum, civibus in Saxköpinghe concessa. — *Nestwed*, die b. Johannis baptistæ. 24. Junii.

Suhm Hist. af Danmk. XII. 400—2.

1337. 25. Junii. [2152.] INGEFRITH, filiæ Petri Jonson militis literæ, quibus villam suam Uggælosæ, in Lywngehæret sitam, monasterio Esromensi mortis causa donat. — *Ringstadis*, in festo translationis S[ti] Kanuti ducis et mart.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 150. Suhm Hist. af Danmk. XII. 402—404. Langeb. Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. LXXXIII.

[2153.] EJUSDEM mandatum, Jacobo Karoli datum, de eadem villa in placitis Thrigæhæreth et Lywngæhæreth monasterio Esromensi suo nomine solenniter scotanda. — Dat. eodem anno, loco et die.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. LXXXVI.

6. Julii. [2154.] PETRI archiepiscopi Lundensis ad episcopos seu officiales eorum aut vicarios generales in Dania literæ, quibus, requisitione Lubecensium adductus, jubet, ut constitutionem Guidonis cardinalis de naufragorum jure in synodis quotannis publicare curent. — *Lundis*, in octava apostolorum Petri et Pauli.

Dreyer Specim. de naufr. p. XLII—III.

19. Julii. [2155.] Transsumptum literarum compromissionis et electionis in monasterio Doberanensi h. a. factæ, a publico notario JOHANNE PETRI, clerico Lundensi, sub auspiciis Ludolfi Zverinensis episcopi factum. — *Parum*, sabbato proximo ante diem Mariæ Magdalenæ.

Lisch Jahrbücher des Vereins für meklenburg. Geschichte und Alterthumskunde, 7ter Jahrg. p. 274—75.

1338.

1338. 11. Januar. [2156.] Forbund til Vedligeholdelse af Landefred og til gjensidig Understöttelse, indgaaet af Ludolf Biskop af Zwerin og flere nordtydske Fyrster samt "WOLDEMER, hertoghe van SLESWICH" (der skulde stille "vyf unde twintich mannen up orsen mit helmen unde teyn scutten"). I dette Forbund optages ogsaa Stæderne Hamborg, Lübeck, Wismar og Rostock. — *Lubeke*, des sondaghes na twelften. (Plattydsk).

Lisch Jahrbücher des Vereins für meklenburg. Geschichte und Alterthumskunde 7ter Jahrg. S. 281—83. Jfr. Suhm Hist. af Danmk. XII. 299.

10. Junii. [2157.] Privilegia a WALDEMARO, domicello et hærede Daciæ et duce Estoniæ, civibus in Gripswold concessa. — *Gripeswold*, IIII. idus Junii.

Suhm Hist. af Danmk. XII. 404—6.

10. Junii. [2158.] GHERARDI comitis Holzaciæ et Stormariæ testimonium de scotatione curiæ et domus lapideæ Ripensis per Wilhelmum sacerdotem facta, partim in usum pauperum scholarium, partim pro anniversario suo a canonicis Ripensibus celebrando. — *Ripis*, quarta feria ebdomadæ trinitatis.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 473.

23. Junii. [2159.] Literæ GOTSCHALCI DICTI HWIT, quibus testatur, actionem juris nomine Gerhardi comitis contra dominum Wilhelmum provisorem pauperum scholarium in Puukhws Ripis intentatam, propter ædificia curiæ in platea S[ti] Johannis Ripensi violenter exstructa, esse compositam, et comiti a Johanne Bruun et Michaële scholastico, canonicis Ripensibus, et Haquino capellano ibidem satisfactum. — In vigilia Johannis baptistæ.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 474.

14. Augusti. [2159[b].] Hertug Barnims af Stettin, i Pommern, Wenden og Cassuben Revers, i Anledning af KONG (sic) WALDEMAR af Danmarks Lösladelse af dennes Fængsel hos Hertugen (dette Actstykke er defect). — *Frankfurt*, Mariæ Assumtionis Aften. (Plattydsk).

Gercken Cod. Diplom. Brandenb. III. p. 104.

[2160.] BENEDICTI (XII^mi) papæ ad archiepiscopum Nidrosiensem literæ, ut injurias fratribus ordinis Minorum in provincia Daciæ illatas repellat, inprimis persecutionem Petri archiepiscopi Upsaliensis et canonicorum ejusdem ecclesiæ, de qua Minister provincialis et fratres ordinis Minorum provinciæ Daciæ questi fuerant. — *Avinione*, calend. Septembris, pontificatus anno IV. 1338. 1. Septbr.

Wadding Ann. Minor. Tom. VII. p. 482—83.

[2161.] Literæ WALDEMARI ducis Jutiæ, quibus præbendæ cuidam ecclesiæ cathedralis Slesvicensis ecclesiam b. Mariæ virginis in Slodorp (vel Sodorp) annectit. — *Gottorpe*, in crastino nativitatis b. Mariæ gloriosæ virginis. 9. Septbr.

Cypræi Annall. episcopor. Slesvicens. p. 325—26. Westphalen Monum. ined. IV. 3117. 3183. no. 16. Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 154.

[2162.] PETRI PÆTHERSON literæ, quibus abbati et conventui beatæ virginis in Esrom, a quibus fraternitatem receperat, duas tabernas Helsingburgi sitas confert et donat. — Die beatorum Mauricii et sociorum ejus martyrum. 22. Septbr.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXCIX.

[2163.] ANDREÆ abbatis Herivadensis testimonium, quod in placito villæ Helsingburgh, anno domini M⁰.CCC⁰.XXX⁰.VIII⁰, circa assumptionem beatæ virginis, præsens fuerit et sinum domini Johannis abbatis in Esrom, scotationem recipientis, personaliter tenuerit, "quando vir discretus Petrus Pæthersön monasterio in Esrom duas tabernas suas ... contulit et scotavit". — *Helsingburgh*, die beati Michaëlis. 29. Septbr.

Pontoppidan Ann. eccl. Dan. II. 153. Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esr. fol. CXCIX^b.

[2164.] PETRI archiepiscopi Lundensis confirmatio literarum Petri episcopi Otthoniensis, supra sub no. 2219. allatarum. — *Lundis*, octavo die Cosmæ et Damiani martyrum. 4. Octobr.

Suhm Hist. af Danmk. XII. 398—99.

[2165.] MAGNI, Swechiæ, Skaniæ et Norwegiæ regis diploma, quo "hospites in Malmöghen ex alienis partibus cum mercimoniis suis adventantes" a theoloneo solvendo in posterum liberantur. — *Helsingborgh*, domin. infra octavam b. Martini episcopi. 15. Novbr.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenb. II. no. CXLVI. p. 356—57.

[2166.] WALDEMARI, ducis Juciæ, mandatum, quo civibus in Sleswyc obsequium in consules injungitur.

Noodt Beyträge I. p. 175.

1339. 1339.

[2167.] BENEDICTI (XII^mi) papæ ad Magnum Sveciæ, Gothorum et Norvegiæ regem, literæ, ubi acquisitionem Scaniæ et aliarum provinciarum, quas fortasse "de manibus tyrannorum" regni Daniæ occupare possit, confirmare recusat, dicens hoc in ecclesia Romana insolitum esse quoad bona temporalia, "nisi citatis omnibus, qui fuerunt evocandi". — *Auenion.*, X. calend. Februarii, pontif. anno quinto. 23. Januar.

Raynaldi Contin. Baron. ad ann. 1339. LXXXIV—V. Tom. VI. p. 198. Vastovii vitis aquilonia (Colon. Agr. 1623. Fol.) p. 196—97.

[2168.] WOLDEMARI ducis Jutiæ literæ de compositione inter ipsum et Gerardum comitem Holtzaciæ et Stormariæ facta. — *Slesewich*, die purificationis beatæ virginis. 2. Febr.

Suhm Hist. af Danmk. XII. 410—16.

1339. 2. Febr. [2169.] HELLENBERTI episcopi Slesvicensis literæ confirmatoriæ super ecclesia b. Mariæ in Slodorp, præbendæ cuidam ecclesiæ Slesvicensi à Waldemaro duce adjuncta. — *Sleswick*, ipso die purificationis Mariæ.

Cypræi Annall. episcopor. Slesvic. p. 326—28. Westphalen Monum. ined. IV. 3118.

9. Martii. [2170.] Literæ, quibus LUDOVICUS (IVtus) Romanorum imperator Theodorico de Aldenburg, ordinis Theutonici magistro, mandat, ut dioecesin et civitatem Revelæ et terram Estlandt, nomine Woldemari regis, invadat et occupet. — *Franchenfurti*, feria III. ante Judica, regni anno XXV. imperii XII.

Suhm Hist. af Danmk. XII. 409.

9. Martii. [2171.] LUDOVICI (IVti) imperatoris ad magistrum generalem ordinis fratrum Teutonicorum in Livonia, Theodoricum de Aldenburg, literæ, quibus jubet, ut Estlandiam, si per ipsum aut confratres capta fuerit, nemini nisi regi WOLDEMARO et marchioni Brandenburgensi, cui sub nomine dotis deputata sit, tradat. — *Franckenfurt*, feria tertia ante dominicam Judica, regni anno vicesimo quinto, imperii vero duodecimo.

Suhm Hist. af Danmk. XII. 409—10. Brandis Collectanea ed. Paucker (Monumenta Livoniæ antiquæ III.) p. 27—28.

1. Maji. [2172.] MAGNI, Speciæ, Norvegiæ et Scaniæ regis, literæ, quibus privilegia Stralsundensium in nundinis Falsterbodensibus confirmat, cum pro excessibus et violentiis ibi commissis competenter jam satisfecerint. — *Helsingborgh*, die Philippi et Jacobi.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenb. II. no. CXLVIb. p. 357—58.

25. Maji. [2173.] WALDEMARI regis literæ, quibus testatur, se fratribus de Esrom vendidisse Brethas et Arlögsbörnruth. — *Worthingborg*, VIII. calend. Junii.

Pontopp. Ann. eccl. Dan. II. p. 156. Hæ literæ anno 1239. editæ sunt; vid. supra no. 790.

29. Junii. [2174.] PETRI MAGNUSSON militis literæ, quibus curiam suam principalem in Wegby provinciæ Holmbohæræth in Sialandia, cum quatuor inquilinis dictis garsæde, "nec non cum omnibus æstimationibus in ipsa curia jam manentibus, videlicet duobus bobus et dimidia marca annonæ", monasterio Esromensi dat, scotat et assignat. — Die apostolorum Petri et Pauli.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 155. Suhm Hist. af Danmk. XII. 418. Cod. Esrom. fol. CXXII.

29. Junii. [2175.] Idem PETRUS MAGNUSSON omnes literas quorumlibet, ex "quibus possit dictis fratribus (sc. monasterii Esromensis) super bonis prænotatis impedimentum quomodolibet generari, irritas" facit "penitus et inanes". — Dat. anno et die eodem.

Suhm Hist. af Danmk. XII. 418—19. Cod. Esrom. fol. CXXIIb.

29. Junii. [2176.] IDEM Svenoni dicto Dyæchn famulo suo mandat, ut bona prædicta suo (Petri M.) nomine monasterio Esromensi scotet. — Dat. eodem anno et die.

Suhm Hist. af Danmk. XII. 419—20. Cod. Esrom. fol. CXXIII.

29. Junii. [2177.] IDEM bona prædicta monasterio Esromensi pro duodecim marcis puri argenti ponderis Coloniensis oppignorat. — Dat. eodem anno et die.

Suhm Hist. af Danmk. XII. 417—18. Cod. Esrom fol. CXXVIIIb.

29. Junii. [2178.] IDEM obligat se ad procurandum monachis Esromensibus sigillum sororii sui Giordonis Magnusson infra octo dies ante assumptionem beatæ virginis proxime subsequentem, apponendam literis patentibus, quas dictis monachis super bonis in Wæghby contulit. — Dat. anno et die eodem.

Suhm Hist. af Danmk. XII. 419. Cod. Esrom. fol. CXXVIII.

[2179.] JACOBI personæ ecclesiæ Annæs et præpositi in Holmbohæret, PETRI rectoris ecclesiæ Gresholtæ et NICHOLAI rectoris ecclesiæ Maarthæm, sacerdotum, JOHANNIS AMUNDÆSON et LAURENTII JOONSON testimonium de bonis in Wæghby, monasterio Esromensi per Svenonem dictum Dyaghn, nomine Petri Magnusson militis, in placito provinciæ Holmbohæret, scotatis. — Dat. in secunda feria proxima post festum beati Kanuti regis et martyris et sanctorum martyrum septem fratrum. 1339. 12. Julii.

Suhm Hist. af Danmk. XII. 420—21. Cod. Esrom. fol. CXXIII[b].

[2180.] PETRI episcopi Otthoniensis literæ, quibus imperat, ut oppidum Ragelund spectet ad parochiam Aasum, atque oppidani ecclesiam Aasum visitent eique decimas et oblationes faciant. — Datum anno domini MCCCXXX nono .... papæ et martyris. 2. Augusti?

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. p. 156—57. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XII. 307.

[2181.] PETRI archiepiscopi Lundensis, HOLMGERI præpositi, PETRI cellerarii et PETRI de Nym, canonici ejusdem ecclesiæ, nec non XI militum literæ testimoniales de placitatione inter regem Magnum et Johannem Offæson militem, die S. Remigii (1. Octobr.) ejusd. anni inita, qua Offæsson regi turrim suam lapideam in Lindholm resignat, etc. [ultima desunt]. — *Apud castrum Helsingborgh*, die Jeronymi confessoris. 30. Septbr.

Norske Samlinger V. 568—72.

[2182.] WALDEMARI Juciæ ducis diploma, quo domino Sifrido de Sesteth militi et hæredibus ejus bona sua omnia in Gamelby, tertiam partem villæ Losæ, dimidiam partem molendini Snape, sextam partem silvæ Gelting apud Bukhauen, duo boel in Geltingh, Bukhauen cum molendino et insula Gaath, et totam villam Lebek impignorat pro duobus millibus marcarum puri argenti et sexcentis marcis denariorum Lubecensium. — *Slesviik*, festo Johannis apostoli et evangelistæ. 27. Decbr.

Archiv für Staats- und Kirchengesch. der Herzogthümer, I. B. 1. Heft, p. 34—36.

1340.

1340.

[2183.] Literæ, quibus BOËTIUS, abbas Vitescolæ, et totus conventus declarant, se præposito et capitulo ecclesiæ Wibergensis bona quædam in Læsö alienavisse. — *Wybergis*, in octava epiphaniæ. 13. Januar.

Suhm Hist. af Danmk. XII. 422—23.

[2184.] Det saakaldte Lybekske Forliig mellem Grev GERHARD af Holsteen og Hertug VALDEMAR af Slesvig angaaende Maaden, hvorpaa Nörre-Jylland skulde indlöses fra Greven for 43000 Mark Sölv, m. v. — *Tho Lubeke*, des negesten vrydages na sunthe Scolasteken daghe der heylighen juncvrowen. (Plattydsk). 11. Febr.

Dahlmanns Danmarkshistorie ved Jenssen I. 666—672. Paa Dansk, med Datum: Fredagen *för* St. Scholasticæ Dag, hos Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 465. Paa Latin oversat hos Pontanus, Rerum Danicar. Hist. Libr. VII. p. 458—60.

[2185.] SIMONIS episcopi Wibergensis literæ, quibus abbati et conventui Vitescholæ collationem ecclesiarum "Stranby, Alæ, Malug et Fatherstrop", a prædecessoribus suis Petro et Tuchone factam, confirmat; præterea exactionem episcopalem, quæ dicitur *biscopreth*, et plura privilegia iis concedit. — Die Valentini martiris. 11. Febr.

Dän. Biblioth. VI. 162—63.

1310. 19. Martii. [2186.] WOLDEMARI Danorum domicelli et ducis Estoniæ diploma, quo Ludovico marchioni Brandenburgensi, "sub aspectu matrimonii" cum sorore ejus Margareta, Esthoniam donat et assignat. — *Spandow*, dominica qua cantatur officium Oculi mei.

Brandis collectanea ed. Paucker (Monumenta Livoniæ antiquæ III.) p. 28—32.

26. Martii. [2187.] Keiser LUDOVIG (IV.) tilstaaer, at han har givet sin Sön Ludovig, Markgreve af Brandenburg, Fuldmagt til at slutte Forening med de tydske Herrer om Landet Reval. — *Lantzhut*, sunntag Letare. (Tydsk).

Suhm Hist. af Danmk. XII. 421—22.

21. Aprilis. [2188.] Literæ testimoniales: quendam ANDREAM KNUTHSÖN molendinum suum, dictum Hathlöfmölnæ, "cum *dam*, *damsband* et omnibus attinentiis suis", Ascero sacerdoti, priori in Rind, scotasse jure perpetuo possidendum. — In feria secunda ante diem s. Marci evangelistæ et confessoris.

Langebek Scriptt. VI. 489—90.

c. 1. Maji. [2189.] Literæ, quibus LAURENTIUS THRUGHITSÖN omnia sua bona in Thwinstorp in Oræherit sita ad altare corporis Christi in ecclesia Arusiensi b. Clementis scotat. — Circa fest. beator. apostolor. Philippi et Jacobi.

Langebek Scriptt. VI. 490.

19. Maji. [2190.] Forening mellem Kong VALDEMAR og Hertug VALDEMAR af Slesvig, angaaende den dem mellemværende Uenigheds Tilendebringelse, Hertugens Giftermaal med Kongens Söster Heylewich, hendes Medgift, og Danmarks Gjeld til Hertugen m. v. — *Lubeke*, Vrydagh vor sunte Urbanus daghe. (Plattydsk).

Suhm Hist. af Danmk. XIII. 775—79. Michelsen Urkundensamml. II. no. LXXXIX. p. 103—5. Paa Dansk overs. hos Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 471 (Quartudg. T. III. p. 425). Paa Tydsk overs. af Christiani, Gesch. der Herzogthümer II. 426—30. Paa Latin oversat i Pontan. Rer. Danicar. Hist. Libr. VIII. p. 464—65.

21. Maji. [2191.] Forening imellem Kong VALDEMAR og Greverne HENRIK og CLAWES af Holsteen, om Berigtigelse af alt deres Mellemværende. — *Lubeke*, d. neghesten sundages vor der hemmelvart unses heren. (Plattydsk).

Suhm Danm. Hist. XIII. 782—83.

21. Maji. [2192.] Kong VALDEMARS Forleningsbrev paa "Vehemeren" (Femern) og "dat Hus to dem Glambeke" til Grev Johan af Holsteen. — *Lybek*, Söndagen för Christi Himmelfart. (Plattydsk).

Langebek Scriptt. VII. 366—67.

21. Maji. [2193.] WALDEMARI Danorum Slavorumque regis et ducis Esthoniæ confirmatio privilegiorum, Lubecensibus a regibus Daniæ datorum, et extensio quoad Scaniam. — *Lubek*, dominica proxima ante festum Urbani.

Dreyer Specim. de naufr. p. LXIX. cfr. p. XLVIII. Suhm Hist. af Danmk. XIII. 779—81.

23. Junii. [2194.] Literæ, quibus STIGOTUS ANDREÆ de Biörnholm, miles, testatur, se quædam bona altari "beatæ Mariæ virginis in ecclesia b. Clementis Arws" dedisse. — In vigilia nativitatis beati Johannis bapt.

Langebek Scriptt. VI. 479—80.

23. Junii. [2195.] Forliig imellem HENRIK og CLAUS, Grever af Holsteen, og VOLDEMER Hertug af Slesvig, angaaende Nörrejylland. — *Sönderborg*, St. Joh. Aften i Midsommer. (Plattydsk).

Langebek Scriptt. VII. 319—22. Paa Dansk oversat hos Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 473. (Quartudg. T. III. p. 432.).

[2196.] Magni Svethiæ, Norvegiæ Scaniæque regis privilegia, incolis Scaniæ concessa. — *Helsingburg*, vigilia b. Petri et Pauli. 1340. 28. Junii.

Bring Monum. Scan. I. p. 101—9. Dan. interpr. ap. Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 476. (ed. in 4. T. III. p. 437.) et ap. Suhm, Hist. af Danmk. XIII. 13—15.

[2197.] Waldemari Danorum Slavorumque regis et ducis Estoniæ literæ, quibus monasterium Vitæscholæ sub protectione sua suscipit, privilegiaque et immunitates eidem concessas confirmat. — *Alburgi*, die XVII. mensis Julii. 17. Julii.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. 157. Dän. Biblioth. VI. 150—52.

[2198.] Literæ Ingefridis, filiæ Petri Jonson militis, quibus omnia bona sua in Lyndholm et Myrethorp, in parochia Yggælöse sita, monasterio Esromensi pro C marcis argenti oppignorat. — Vigilia nativitatis beatæ virginis Mariæ. 7. Septbr.

Suhm Hist. af Danmk. XIII. 784—86. Cod. Esrom. fol. LXXXIXb.

[2199.] Tuchonis Rubyng sacerdotis literæ, quibus recognoscit, quod bona monachorum de Löghum "in Bægelhuus, Otthersnab, Enböl y Rindseet, juxta Inwath sita", ipsi ad dies vitæ a Thoma abbate et conventu in Löghum generose concessa, post obitum ipsius "in possessione dictorum monachorum de Löghum cum reditibus libere debeant remanere". — Die beati Lucæ evangelistæ. 18. Octobr.

Langebek Scriptt. VIII. 245.

[2200.] Den slesvigske Hertug Valdemars Pantebrev, hvorved han for 42000 Mark lödigt Sölv pantsætter til de holstenske Grever Henrik og Claus Slottet Dörringen med Hadersleben Bye og Fogderie (Lehn), Slottet Gottorp med Dänisch-Wald og Stæderne Schleswig, Eckernförde og Flensborg med hele Fogderiet; samt forpligter sig til at overlade Greverne Slottet Schwabsted indtil Gottorp bliver indlöst af Hertugen m. m. (Tydsk).

Westphalen Monum. ined. IV. 3183. no. 17.

Post 1340.

Post 1340.

[2201.] Consulum Tharbatensium ad consules Lubecenses literæ, in quibus de injuriis queruntur, quas Conradus Preen, miles, quondam capitaneus Revalensis, civibus Lubecensibus et Tharbatensibus intulisset, Nogardiam contendentibus; rogant deinde, ut suas partes defendere velint, si "coram domino *rege Daciæ* vel alibi" hujus causæ mentio fieret. — *(Dorpat)* octava corporis Christi.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenb. II. no. CXLVII. p. 362—64.

1341.

1341.

[2202.] Waldemari Danorum Slavorumque regis literæ, quibus Scaniæ, Blekingiæ, Listriæ et insulæ Hvethen perpetuam possessionem Magno, Sveciæ et Norvegiæ regi, concedit et confirmat, approbantibus multis proceribus Daniæ, clerici et secularis ordinis. — *Helsingborg*, in octava b. Johannis evangelistæ. 3. Januar.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. fol. 18—23.

[2203.] Kong Valdemars Brev, hvorved han forlader al den Vrede, Ildske og Uvenskab, som han hidtil har havt for nogen Sag til nogen Dansk, Lærd eller Læg, paa sin Faders Kong Christoffers, sine Brödres, sine egne eller hvilkesomhelst andres Vegne, og skjenker alle Rigets Indbyggere Fred og Stadfæstelse paa deres Privilegier. — *Roskilde*, hellig tre Kongers Dag. (Oversættelse). 6. Januar.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 477. Ogsaa hos Suhm, Hist. af Danmk. XIII. 23.

1341. 8. Januar. [2204.] Kong VALDEMAR, "en koning der Denen vnde der Wende, vnde en Hertoghe tho Estlande", overlader Greverne Henrik og Claus til Holsteen og Stormarn Fyens Land til evig Eiendom paa visse i Brevet bestemte Betingelser, ifald han skulde döe uden Livsarvinger. — *Helcingborgh*, des mandaghes na twelfthen. (Plattydsk).

Michelsen Urkundensammlung II. no. LXL. p. 105—106.

26. Januar. [2205.] WALDEMARI Danorum Sclavorumque regis et ducis Estoniæ ad Conradum Prene, capitaneum in ducatu Estoniæ literæ, de terra illa Ludovico marchioni Brandenburgensi tradenda. — *Paddenburg*, crastino die conversionis s. Pauli.

Brandis Collectanea ed. Paucker (Monumenta Livoniæ antiquæ III.) p. 33.

11. Febr. [2206.] WALDEMARUS rex civibus Hafniensibus omnes libertates, immunitates et gratias, quas a prædecessoribus ipsius, regibus Daciæ, unquam habuerint, confirmat. — *Roschild*, die dominica Exsurge domine.

Pontoppidan Origg. Hafn. p. 66—67.

9. Martii. [2207.] Sententia excommunicationis contra omnes, qui prælatos vel clericos eorumve familias et bona ceperint vel diripuerint, ab HELLEMBERTO episcopo Slesvicensi lata. — *Sleswik*, sexta feria proxima ante festum beati Gregorii papæ et confessoris.

Thorkelin Saml. af Danske Kirkelove p. 133—35. Michelsen Nordfriesland p. 188—90.

13. Aprilis. [2208.] Literæ JACOBI, episcopi Ripensis, quibus Johanni Myrk de Bökistok plenam dat facultatem scotandi capitulo Arusiensi curiam quandam in Scothæ. — *Ripis*, sexta feria septimanæ pascatis.

Langebek Scriptt. VI. 479.

21. Maji. [2209.] WOLDEMARI Danorum Slavorumque regis, Estoniæ Lalandiæque ducis et HEILIWIGIS reginæ diploma, quo Theoderico, burggravio de Aldenburg, magistro generali ordinis Teutonicorum et ipsi ordini Estoniam, Haringhen, Wyroniam et Altaken pro summa XIII millium marcarum puri argenti vendunt et assignant. — *Roskilde*, feria secunda post festum ascensionis domini.

Brandis Collectanea ed. Paucker (Monumenta Livoniæ antiquæ III.) p. 34—37. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XIII. 28—30.

2. Junii. [2210.] Testimonium CAPITULI RIPENSIS, Ebbonem Nichælssen et uxorem ejus Margaretam curiam suam in parochia beati Petri cantori et tutoribus ecclesiæ Ripensis pro anniversariis suis legasse. — *Ripis*, sabbato sanctæ trinitatis.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 110.

28. Junii. [2211.] MAGNI, Sveciæ, Norvegiæ et Scaniæ regis privilegia, data burgensibus de Campen, nundinas Scanörenses frequentantibus. — *Stokholmis*, in vigilia apost. Petri et Pauli.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenb. II. no. CXLIX. p. 364—67.

15. Julii. [2212.] WALDEMARI, Danorum Slavorumque regis et ducis Estoniæ, literæ de confoederatione cum civitatibus, Lubeke, Rozstoch, Wismer, Stralessund et Gripeswold inita. Testibus: Petro Wendelboe, quondam Danorum dapifero, et pluribus militibus. — *Kerbylund, in castris ante Callundborg*, die divisionis apostolorum.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenb. II. no. CL. p. 367—68.

25. Augusti. [2213.] Kong VALDEMAR giver Bisp Jacob af Ribe Beskjærmelsesbrev og Stadfæstelse paa alle Privilegier, som han og hans Formænd have havt af Kongerne i Danmark. — *I Vor Leir for Kallundborg*, den næste Dag efter Bartholomæi. (Oversættelse).

Hvitfeldt Bispe-Krönike p. 26—27.

[2214.] Epitome literarum MAGNI Sveonum regis, quibus omnia bona decani et capituli Roschildensis sub protectionem suam specialiter defendenda suscipit, omnesque libertates et privilegia eorum confirmat, quatenus literis patentibus regum Daciæ eadem sibi vindicare possent. — *Kalmarniæ*, in profesto decollationis Johannis baptistæ. 1341. 28. Augusti.

Lagerbring Svea Rikes Historia III. 291.

[2215.] Brev, udstedt af HENRIK og CLAUS, Grever til Holsteen og Stormarn, GERHARD, Junker til Holsteen, INGEBORG, Hertuginde til Samsöe, Sverrig og Halland, og HEINE BROCKTORP, om at den Tvist, som havde været mellem dem, Greve Johan af Holsteen, Stæderne Lybek, Vismar, Rostok og Gripsvold, Hertug Valdemar til Slesvig, og Kong Valdemar af Danmark skulde afgjöres ved Voldgifts-Kjendelser. — *Kallundborg*, Söndagen efter St. Hans Baptistæ (ɔ: decollationis Johannis baptistæ). (Oversættelse). 1. Septbr.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 479. (Qvartudg. Tom. III. p. 441.). Ogsaa hos Suhm Hist. af Danmk. XIII. 35—37.

[2216.] Testamentum INGERDIS PÆTERSDOTTER, uxoris Ölrici Skaft. — *Syoburgis*, profesto exaltationis sanctæ crucis. 13. Septbr.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 158. Cod. Esrom. fol. CLXXII.

[2217.] Literæ, quibus SWENO, Arusiensis episcopus, ecclesiam Thweth, accedente capituli et parochianorum consensu, præbendæ Biörnstorp, cui præest Amandus canonicus Arusiensis, annectit. — *Roskildis*, in octava nativitatis b. Mariæ virginis. 15. Septbr.

Langebek Scriptt. VI. 498—99.

[2218.] CAPITULI UPSALENSIS ad Petrum "archiepiscopum Lundensem Sveciæque primatem" literæ, quibus ei supplicat, ut Hemmingium, quem capitulum in locum Petri archiepiscopi sui defuncti elegerat, confirmare velit.

Epit. in Neumanni Hist. primatus Lundensis p. 177—78.

1342. 1342.

[2219.] Decretum CONSULUM SLESVICENSIUM, ut, quando aliquis ipsorum mortuus fuerit, ceterorum quisque infra mensem unum sterlingum solvat ad missas faciendas, utque omnes consules missis et vigiliis, quovis anno, proxima die feriata post festum cathedræ Petri pro defunctis consulibus celebrandis, intersint. — *(Slesvig)* dominica palmarum. 24. Martii.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. p. 161.

[2220.] WALDEMARI regis literæ protectoriæ, datæ canonicis Wibergensibus. — *Wibergis*, sexta feria pentecostes. 24. Maji.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. p. 160.

[2221.] Literæ THACKONIS DRENGSSEN, quibus Matthiæ Tyckssen plenam confert potestatem monachis in Lögum suo nomine rescotandi et restituendi curiam in Wiisbierg. — Sabbatho proximo ante festum beati Johannis baptistæ. 22. Junii.

Langebek Scriptt. VIII. 23.

[2222.] WALDEMARI Danorum Slavorumque regis et ducis Estoniæ literæ, quibus Sundensium privilegia in regno suo confirmat, addito privilegio, ut jus habeant proprium advocatum in Skanoore vel Drakoore constituere, qui omnes causas minores judicet. — *Ante castrum Calundeborch*, die Laurentii martiris. 10. Augusti.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenb. II. no. CLIb. p. 370.

[2223.] Literæ SWENONIS, Arusiensis episcopi, quibus altare quoddam sancti spiritus cantoriæ ecclesiæ Arusiensis annectit. — *Alburgis*, die beati Laurentii martyris. 10. Augusti.

Langebek Scriptt. VI. 477.

1342. 15. Augusti. [2224.] WALDEMARI Danorum Slavorumque regis et ducis Estoniæ literæ, quibus privilegia Campensium in Dania confirmat, jurisdictionesque in "Coppenhafen, in Dracor aut in Redesholt" prout in Scone prius habuerant, permittit. — *Ante castrum Callenburch*, die assumtionis Mariæ.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenb. II. no. CLI[c]. p. 371.

1. Octobr. [2225.] SWENONIS episcopi totiusque CAPITULI ARUSIENSIS literæ, in quibus articuli cujusdam constitutionis nuper editæ enumerantur, sacerdotesque Arusiensis dioeceseos de obedientia huic constitutioni præstanda monentur. — *Randrus*, die beati confessorum Remigii et sociorum.

Langebek Scriptt. VI. 438—39.

25. Novbr. [2226.] MARGARETA, relicta domini Petri Karlsun militis, curiam suam villicalem in Uppæsundby monasterio Esromensi donat et genero suo Holrico, dicto Skacht, plenam confert potestatem dicto monasterio eam in placito Thriggæhæret scotandi. — Die beatæ Katharinæ virg.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CIIII[b].

1. Decbr. [2227.] CONSULUM ET BURGENSIUM CIVITATIS GRIPESWOLDENSIS literæ, ubi conqueruntur, quod comites Holtsaziæ in mercatorum communem jacturam et gravamen tueantur Holtsatos, "qui de omnibus castris seu munitionibus, quas sub se habent in regno Daciæ", maximum damnum (ultra sex millium marcarum puri argenti computatum) incursionibus piraticis iis intulerant; conqueruntur etiam, quod Marquardus de Stone concives suos in Dacia spoliaverit. — In crastino b. Andreæ apostoli.

Michelsen Urkundensamml. II. no. LXLV. p. 110—111.

[2228.] Aalborgs Stadsret, givet af Kong VALDEMAR. — *Olborg*, under Gudtz Aar MCCC ... oc paa theth andith.

Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. danske Love V. 278—282. jfr. S. XXXX. (angaaende Udstedelsesaaret).

1343.

1343.

2. Martii. [2229.] WALDEMARI regis literæ, quibus abbati et monachis Esromensibus protectio regis promittitur, privilegia eorum confirmantur et Nicolaus Erickson de Hyrningsholm iis et familiæ eorum universæ tutor et defensor constituitur. — *Roskildis*, dominica in quadragesima.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 167. Cod. Esrom. fol. LVIII. De die, quo hæ literæ editæ sunt, vid. Suhm Hist. af Danmk. XIII. 64.

27. Aprilis. [2230.] ALBERTI, Magnopolensis, Stargardensium et Rostoccensium domini, scotatio redituum viginti octo marcarum in oppido Tessyn, "quos nos et dominus ERICUS Danorum Slavorumque rex, piæ memoriæ, et nostri progenitores ab antiquo habuimus ibidem". — *Rostock*, dominica Misericordia domini.

Rostock. wöchentl. Nachr. 1753. p. 189—91. 193—94.

16. Maji. [2231.] Diploma ab VIII militibus et VII armigeris, CONSILIARIIS REGIS ET CORONÆ REGNI DACIÆ IN ESTONIA, nec non V vasallis et communitate vasallorum dicti regis ibidem editum, quo declarant, se, quod timeant ne terra et castra terræ Estoniæ a regno Daciæ propter incursiones Estonum infidelium alienentur, magistrum Livoniæ in suum et terræ tutorem et capitaneum elegisse, castraque Revaliæ et Wesenberg cum terris et attinentiis ei tradidisse, ea conditione, ut eadem pro corona regni Daciæ fideliter conservet, et cum repetita fuerint

infra mensem resignet, salvo tamen jure expensarum illi refundendarum. — *Revaliæ*, feria VI. ante festum ascensionis domini. 1343. 16. Maji.

Bazko Gesch. von Preussen II. p. 144—45. Acta Borussica III. 5tes Stück. p. 734—736. Brandis Collectanea ed. Paucker (Monumenta Livoniæ antiquæ III.) p. 37—39.

[2232.] MAGNI, Sveciæ, Norwegiæ et Scaniæ regis conventio cum civitatibus: Lubeke, Hamburgh, Rostok, Wismer, Sundis et Gripeswalde, qua privilegia, quæ in Scania habuerant, iis confirmantur. — *Helsingborgh*, feria quinta ante festum Mariæ Magdalenæ. 16. Julii.

Rostock. wöchentl. Nachr. 1753. p. 194—95. 197—98.

[2233.] MAGNI, Norvegiæ et Sveciæ, SCANIÆ ET HALLANDIÆ regis diploma, quo privilegia civitatum Hansæ Teutonicæ a prædecessoribus ejus concessa confirmat. — *Wardberg*, crastino nativitatis Mariæ. 9. Septbr.

Dreyer Specim. de naufrag. p. CIV—V. Rostock. wöchentl. Nachrichten 1753. p. 201—3.

[2234.] Declaratio CONSILIARIORUM "DOMINI REGIS DACIÆ IN ESTONIA", vasallorum ejusdem regis et proconsulum atque consulum civitatis Revaliæ, quod necessitate maxima adducti magistrum et fratres ordinis domus Teutonicorum in Lyvonia adversus Estones infideles in auxilium vocassent. — *Revaliæ*, in vigilia Simonis ei Judæ. 27. Octobr.

Bazko Gesch. von Preussen II. p. 146. Acta Borussica III. 5tes Stück p. 736—738. Brandis Collectanea ed. Paucker (Monumenta Livoniæ antiquæ III.) p. 39—41.

[2235.] JOHANNIS episcopi Roskildensis literæ ad decanum et capitulum Hafniense de ecclesia Hafniensi per canonicos quosdam Roskildenses visitanda. — *Roskildis*, quarta feria proxima ante festum omnium sanctorum. 29. Octobr.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 162—63.

[2236.] HENRICUS et NICHOLAUS, comites Holtsaziæ et Stormariæ, libertates, civibus Slesvicensibus a regibus Daniæ Abel et Waldemaro concessas, præsertim in re mercatoria, confirmant. — *Gotthorp*, in octava omnium sanctorum. 8. Novbr.

Noodt Beiträge I. 175—76. Michelsen Urkundensammlung II. no. LXLVII. p. 112—113.

[2237.] Literæ, quibus JOHANNES MAGNUSSON DE SKÆRSÖ recognoscit, priorem Petrum canonicum Arusiensem ipsi pro quibusdam bonis, in parochia Arslæf in Haslwherit sitis, satisfecisse, eamque ob causam ei hæc bona resignat. — Die beati Brictii confessoris. 13. Novbr.

Langebek Scriptt. VI. 478.

[2238.] ACTA VISITATIONIS ECCLESIÆ HAFNIENSIS, facta nomine fratris Johannis episcopi Roskildensis. — *Hafnis*, dominica infra octavam sancti Martini episcopi. 16. Novbr.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. p. 162.

[2239.] WALDEMARI Danorum Slavorumque regis et ducis Estoniæ diploma, quo "terras Scaniæ, Hallandiæ, Blekingiæ, Listriæ et insulæ Huethen" a patre suo impignoratas, Magno Sveciæ, Norvegiæ et Scaniæ regi pro XLIX millibus marcis puri argenti ponderis Coloniensis (certo, in literis exposito, modo solvendis) in perpetuum scotat, approbantibus multis proceribus Daniæ, clericis et secularibus. — *Wardbergh*, in octavis Martini episcopi. 18. Novbr.

Westphalen Monum. ined. I. 964—66 (ex Jani minoris Suemensis Sveci retorsioneadv. Petrum Parvum c. 15. f. 224. ed. Stokholm.). Messenii Scond. illustr. Tom. XII. 181—85. Hadorph Svenske Rimkrönikor, append. fol. 23—29. Epit. ap. Lundium, Not. et observatt. in litt. Agapiti IIdi p. 39—40.

[2240.] Diploma a PETRO LUNDENSI et HEMMINGO UPSALIENSI ARCHIEPISCOPIS, VI episcopis et pluribus abbatibus et prioribus editum, quo Scaniæ perpetuam cum Svecia conjunctionem comprobant, regi Magno et post eum reginæ Blanchæ filiisque regis fidem et 18. Novbr.

1343. auxilium promittunt, et Ericum, filium Magni regis, in successorem patris in regno Sveciæ
18. Novbr. et Scaniæ eligunt. — *Vardbergis*, in octava Martini episcopi.

Johannis Magni Historia Gothorum Libr. XXI. c. 2. p. 663—67. Ejusdem Metropol. p. 79—81. Lundii Not. et observ. in litt. Agap. IIdi p. 14—16. Hadorph Svenske Rimkrönikor, Append. p. 16—19. Pontan. Rer. Danicar. Hist. Libr. VIII. p. 471—73. Dan. interpr. ap. Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 486. (ed. in 4. Tom. III. p. 462.)

18. Novbr. [2241.] Magni Sveciæ regis diploma de placitatione inter eum et Waldemarum Daniæ regem facta, de pace firma inter regna stabilienda, discordiis si forte orirentur componendis etc. — *Varberg*, in octavis Martini episcopi.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 481—83. (ed. in 4. Tom. III. p. 449). Pontan. Rerr. Dann. Hist. Libr. VIII. p. 468—70.

20. Novbr. [2242.] Waldemari, Danorum, Slavorumque regis et ducis Esthoniæ literæ, quibus Magno Sveciæ regi et successoribus ejus atque hæredibus "terras Scaniæ, Hallandiæ, Blekingiæ, Listriæ et insulæ Hwethen" scotasse se testatur, promittens "de iisdem in parlamento generali quod dicitur Danahoff, primitus per nos celebrando, plenariam facere cautionem". — *Vardbergh*, feria V. ante Ceciliæ virginis.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Append. fol. 29—31. Lundii Notæ et Observationes in literas Agap. IIdi p. 40—41.

[2243.] Brev, hvorved Pylewerm Herred, Boken-Herred og Horsebuy-Herred underkaste sig Kongen af Danmark (som Undersaatter) og indestaae for alle Friserne, med Undtagelse af Bwltringe-Herreds Beboere, at de skulde indgaae samme Forpligt.

Michelsen Nordfriesland p. 283—84.

[2244.] Literæ incolarum Edomsherret, quibus se regi Daniæ submittunt, eidemque fidelitatem et tributum annuum duarum librarum sterlingorum promittunt.

Michelsen Nordfriesland p. 284.

[2245.] Horsebuyherret's Hyldings- og Underkastelses-Brev til Kongen af Danmark

Udtog i Michelsen Nordfriesland p. 284.

[2246.] Pyllewerm-Herreds Hyldings- og Underkastelses-Brev til Kongen af Danmk.

Udtog i Michelsen Nordfriesland p. 284.

1344.

1344.

29. Januar. [2247.] Sonebrev, oprettet mellem Grev Johan af Holsteen og Stormarn og Kong Valdemar i Danmark. — *Nestwed*, des Dunredaghes vor Lychtmysse. (Plattydsk).

Michelsen Urkundensamml. II. no. LXLIX. p. 114—115.

5. Febr. [2248.] Sonebrev og Fredsfordrag, oprettet mellem Hertug Valdemar af Slesvig og Greverne Henrik og Claus af Holsteen. — *Sunderborgh*, in sunte Aghaten Dage. (Plattydsk).

Michelsen Urkundensammlung II. no. C. p. 115.

13. Febr. [2249.] Literæ Magistri Petri archidiaconi Ripensis, quibus declarat, in præsentia sua constitutos Palliny Thomissen, Trugillum Rööth et Bundi Swir firmiter promisisse, quod super curia quadam in villa Bierndrup et campo Löttwedt in parochia Löghum, quam abbas et monachi in Lugum de Tr. Rööth et B. Swir titulo emptionis legitime habuerant, nulla unquam querimonia moveri debeat per duas domicellas Towe et Ingeborg, sorores ejusdem Bundi Swir, tunc absentes, aut per alios nomine ipsarum quoscunque. — *Ripis, in ecclesia beatæ virginis,* feria sexta proxima ante dominicam Quinquagesimæ.

Langebek Scriptt. VIII. 17—18. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XIII. 110.

[2250.] WALDEMARI Juciæ ducis diploma, quo Johanni Lembek militi et hære- 1344.
dibus ejus provinciam suam, Lyungtofthæret dictam, cum pertinentiis pro quingentis marcis 22. Martii.
puri argenti et ducentis sexaginta marcis Lubecensium denariorum impignorat. — *Synderborgh*, crastino b. Benedicti abbatis.

Michelsen Urkundensammlung II. no. CII. p. 117.

[2251.] Brev, hvorved ALBERT og JOHAN, Herrer til Meklenborg, Stargard og 20. Julii.
Rostok, tilstaae at have bl. a. overdraget "dat Husz tor Steckeborch, Stadt unde dat Land to Möne" til Junkerne Clawets og Berend, Herrer til Werle. — *Gnoyen*, des Dingsdagen vor sünte Marien Magdalenen Daghe. (Plattydsk).

Pöttker Neue Samml. Meklenb. Urkunden, 2tes Stück p. 24.

[2252.] Brev, udstedt af Junkerne NICOLAUS og BEREND, Herrer til Werle, hvor- 20. Julii.
ved de bl. a. overdrage "Falstere, half Husz, Stad unde Land unde Mann" til Hr. Albrecht og Junker Johan, Herrer til Meklenborg, Stargard og Rostok. — *Gnoyen*, des Dinsedaghes vor Sünte Marien Magdalen Daghe. (Plattydsk).

Pöttker Neue Samml. Meklenb. Urkunden, 2tes Stück p. 25.

[2253.] Literæ provinciæ BOGINGHÆRETH, quibus Waldemaro regi obedientiam, 8. Augusti.
servitium et terragium debitum præstare promittunt. — *Langsunttoft*, dominica proxima ante diem beati Laurentii martiris.

Michelsen Nordfriesland p. 190—91.

[2254.] WALDEMARI ducis Juciæ literæ, quibus notum facit, quod decimas pro 20. Augusti.
fabrica ecclesiæ Bretwath deputatas ab antiquo, quas aliquot annis per suos officiales levari fecit, "ex nunc et deinceps" pro monachis in Lugum plene et integre resignat. — *Synderburg*, feria VI. infra octavam assumtionis b. Mariæ virginis.

Langebek Scriptt. VIII. 115. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XIII. 110.

[2255.] JACOBI episcopi Ripensis literæ, quibus ad petitionem illustris principis domini 22. Augusti.
Waldemari, dei gratia ducis Jutiæ, decimas ecclesiæ sancti Laurentii in Bredeuath pro fabrica ejusdem ecclesiæ deputatas, de cetero monasterio Loci Dei per patentes literas ejusdem ducis plene resignatas, monasterio et monachis ibidem dimittit et annectit. — Octava assumptionis b. Mariæ.

Langebek Scriptt. VIII. 127.

[2256.] Quittantia, qua .... de Byene et Godscalcus de Byene et duo alii nobiles 22. Augusti.
Israëlem Byrgerson, "qui pro censu per dominum regem Sveciæ pro emtione terræ SCANIÆ ex promisso nobis obses extitit deputatus", ab ea promissione liberum dicunt. — *Wardburg*, in octava assumtionis Mariæ.

Johannis Magni Metropolis p. 81.

[2257.] Confoederatio inter comites Holsatiæ HENRICUM et NICHOLAUM et WALDE- 26. Augusti.
MARUM Daniæ regem. — *Synderborgh*, proxima quinta feria post b. Bartholomæi festum.

Michelsen Urkundensamml. II. no. CIII. p. 118—19. Cfr. Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 490.

[2258.] Placitatio inter Magnum Sveciæ regem et Lubecenses cum confirmatione 11. Septbr.
privilegiorum. Testes præsentes nominantur PETRUS archiepiscopus Lundensis, Swechiæ primas, et plures alii. — *Helsingborghis*, sabbatho prox. post nativ. Mariæ.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenb. II. no. CLV. p. 377—78.

[2259.] JACOBI episcopi Ripensis literæ, quibus, juxta petitionem Waldemari ducis 12. Septbr.
Jutiæ, decimas ecclesiæ beati Laurentii in Bredwath monasterio Loci Dei perpetuo assignat et annectit pleno jure. — *Ripis*, dominica infra octavam nativitatis virginis gloriosæ.

Langebek Scriptt. VIII. 115.

1344. 27. Octobr. [2260.] Alberti Magnopolensis diploma, quo venditionem bonorum in Brobrowe, a militibus Molteken in possessionem Meynardi Plebani capellani sui scotatorum, confirmat, et simul fines destinat prout "dominis de Rozstock, deinde REGIBUS DACIÆ, denique domino Henrico" patri ipsius Alberti appropriati fuerant. — *Rozstock*, vigilia Simonis et Judæ.

Schröder Papist. Meklenb. I. 1263—65.

6. Decbr. [2261.] MAGNI, Sveciæ, SCANIÆ et Norvegiæ regis instructio de regimine Sveciæ, SCANIÆ, Gottlandiæ et Osterlandiæ instituendo, dum in Norvegia "pro ipsius reformatione et incolarum consolatione" moraretur. — *Upsaliæ*, die Nicolai confessoris.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. fol. 30—31.

1345.

24. Januar. [2262.] BORCHARDI DE DREYNLEUE, magistri fratrum domus Teutonicorum Hierosolymitanorum per Lyvoniam et quinque aliorum obligatio de castro Narwye, quod a consiliariis et communitate vasallorum regis Daciæ acceperant, custodiendo et coronæ regni Daciæ terræque ducatus Estoniæ fideliter conservando. — *Revaliæ*, in profesto conversionis s. Pauli.

Vidensk. Selsk. Skrifter IV. 202—203. Suhm Hist. af Danmk. XIII. 794—95.

13. Martii. [2263.] Placitatio, facta inter WALDEMARUM ducem Juciæ et WALDEMARUM Daniæ regem, qua dux fidem et benignitatem regi promittit, et pueros suos, si morte præmatura defunctus esset, in tutelam ejus tradit. — *Wæthel*, dominica passionis.

Michelsen Urkundensammlung II. no. CVI. p. 121.

9. Maji. [2264.] Morgengavebrev, udstedt af SIGWIDH TRANA til hans Hustru Mærete Filepsdotter, paa adskilligt Gods i Halland. — *Bogehus*, annen dagen epter wars herres Upfarilsedagh. (Svensk).

Suhm Hist. af Danmk. XIII. 805—6.

9. Maji. [2265.] Statuta concilii provincialis Helsingborgensis. — *Actum in concilio provinciali Helsingborg celebrato*, septimo idus mensis Maji.

Bring diss. de concilio Helsingb. 1751. 4to. Langebek Scriptt. VI. 490—96. Münter Mag. für Kirchengesch. I. 68. sqq. Suhm Hist. af Danmk. XIII. 795—805.

9. Maji. [2266.] Decretum concilii provincialis Helsingburgensis de subsidio dando episcopo a sua sede expulso. — *Helsingborg*, septimo idus mensis Maji.

Bring Diss. de concilio Helsingb. (1751. 4.) p. 4—5. Münter Mag. für Kirchengesch. I. 82—84.

10. Octobr. [2267.] CLEMENTIS (VIti) papæ bulla, cantorem Sleswicensem judicem constituens in causa a Pellegrino Walteri, clerico Ripensi, propter varias injurias sibi illatas contra Gotscalcum dictum Mule et Marquardum dictum Wlf, cives Ripenses, movenda. — *Avinion.*, VI. idus Octobris, pontificatus anno quarto.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 106—7.

10. Octobr. [2268.] CLEMENTIS (VIti) papæ bulla mandatoria, præposito Sleswicensi missa, ut causam Johanni Tuconis et Johanni Eschilli de Skerbec datam a Pellegrino Wlten (Walteri?) propter varias injurias sibi illatas, dijudicet. — *Avinion.*, VI. idus Octobris, pontif. anno quarto.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 107.

13. Novbr. [2269.] WALDEMARI ducis Juciæ literæ, quibus notum facit, quod Tuko Esbernssen coram Woghen Nyclessen, "placito nostro justiciario cum inhabitantibus Lygherret præsidente", Thomæ abbati in Lugum totique conventui ibidem, "ob remedium animæ suæ ac progenitorum

suorum", scotaverit omnia bona sua in Welderup, Branthorp, Stendorp et Bilstedt sita. — *In porta monasterii Lögum*, die beati Brictii episcopi et confess. 1345. 13. Novbr.

Langebek Scriptt. VIII. 146—47.

[2270.] Literæ Tukonis Æsbernssen, quibus abbati et conventui Loci Dei, "pro una missa celebranda quotidiana in ecclesia ipsorum ad altare beatæ Mariæ Magdalenæ", confert bona sua in Welderup, Bramthorp, Stendorp et Bilstedt sita. — *Ripis*, in vigilia beati Andreæ apostoli. 29. Novbr.

Langebek Scriptt. VIII. 145—46.

1346. 1346.

[2271.] Woldemari Danorum Slavorumque regis et ducis Estoniæ privilegium, quo annus gratiæ rectoribus ecclesiarum dioeceseos Revaliensis indulgetur, editum per dñum Stigotum Andersson, militem, capitaneum Revaliensem. — *Revaliæ*, die b. Matthiæ apostoli. 21. Febr.

Acta literaria Sveciæ 1723. Vol. I. p. 379.

[2272.] Woldemari Danorum Sclavorumque regis diploma, quo se obligat Bugislao, Barnim et Wartislaf, ducibus Stetinensibus, "pro omni damno et expensis", quæ habituri sint, "a passagio ubi naves intraverint, donec ad partes regni nostri et ad nos venerint", integraliter satisfacere, cum ipsi cum suis in "servitium" regis venerint. — *Hafnis*, tertia feria paschæ. 18. Aprilis.

Vidensk. Selsk. Skrift. VII. 178. Schwartz Rüg. Pommer. Lehn Hist. 2. Th. p. 378. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XIII. 152. 171.

[2273.] Stigoti Anderson, militis, capitanei Revaliensis, et VII consiliariorum regis Daniæ in Estonia nec non proconsulum et consulum civitatis Revaliensis statutum de oppignorationibus et debitis solvendis, confirmatum a Woldemaro rege, impresso sigillo ejus majore una cum sigillo Stigoti militis capitanei Revaliensis. — *Revaliæ*, feria V. post dominicam Quasimodogeniti. 27. Aprilis.

Vidensk. Selsk. Skrifter IV. 203—205.

[2274.] Testimonium "placiti communis" Ripensis de scotatione cujusdam fundi Ripensis, in quo quondam Papæ Mynter residebat, domino Ketillo sacerdoti a Claus Skirmer, cive Ripensi, facta. — *(In placito communi Ripensi)* feria proxima ante nativitatem b. Johannis baptistæ. 23. Junii.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 696.

[2275.] Literæ, quibus Nicholaus Erikson de Lyndæ nobili viro Nicholao Knutson de Svanæholm cum sponsa ejus Cicilia, filia donatoris, dimidietatem bonorum, ipsi Nicholao Erikson post mortem uxoris Katerine Tymmesdotær in Syellandia competentium, assignat. — *Hyrningsholm*, die sanctæ Mariæ Magdalenæ. 22. Julii.

Suhm Hist. af Danmk. XIII. 806—7.

[2276.] Woldemari Danorum Sclavorumque regis et ducis Estoniæ literæ, quibus notum facit, se filiis Canuti Pors, ducis Hallandiæ, in recompensam juris, quod habebant in ducatu Estoniæ, "de ducatu Holbeck" satisfecisse, quo facto nemo adversus ordinem Hospitalis s. Mariæ domus Theutonicorum de possessione Estoniæ litem juste movere potuerit. — *Hafenis*, die assumptionis Mariæ virginis. 15. Augusti.

Brandis Collectanea ed. Paucker (Monumenta Livoniæ antiquæ III.) p. 41—42.

[2277.] Kong Valdemars aabne Brev til Estlands Indvaanere, hvori han löser dem fra deres Troskabseed til den danske Krone i Anledning af Landets Overdragelse til den tydske Orden, — *(Kopen-) Hafen*, in der Himmelfahrt unser Frauen. (Tydsk). 15. Augusti.

Hupel Neue Nord. Misc. 9. u. 10. St. p. 547. (m. A. 1344). Monumenta Livoniæ antiquæ III. p. 43—44.

1346. 29. Augusti. [2278.] Woldemari Danorum Sclavorumque regis et ducis Estoniæ literæ, quibus Heinrico Tusmer, magistro ordinis Teutonicorum et ceteris ejusdem ordinis fratribus ducatum Estoniæ cum omnibus pertinentiis tradit. — *Marienburg*, die decollationis s. Joh. baptistæ.

Brandis Collectanea ed. Paucker (Monumenta Livoniæ antiquæ III.) p. 44—48. cum interpr. German. Dan. interpr. ap. Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 494. (ed. in 4. Tom. III. p. 481.) et ap. Suhm, Hist. af Danmk. XIII. 156—58. German. interpr. cum anno 1317. ap. Hupel, Neue Nord. Miscell. 9tes u. 10tes Stück p. 519—54.

6. Septbr. [2279.] Woldemari Danorum Sclavorumque regis charta, qua Henricum Tusmer magistrum generalem et ordinem Teutonicorum de noningentis marcis puri argenti, militi suo Frederico de Lochen solutis, quitum et solutum dimittit. — *Marienburg*, feria quarta prox. ante diem nativitatis Mariæ.

Brandis Collectanea ed. Paucker (Monumenta Livoniæ antiquæ III.) p. 48—49.

8. Septbr. [2280.] Literæ Laurentii Thrughetsön, quibus in honorem sancti Laurentii altare, in ecclesia b. Clementis in Arws ædificandum, fundat, atque Petrum, rectorem ecclesiæ Barwith, ad hanc præbendam obtinendam primum eligit. — In festo nativitatis Mariæ virg. gloriosæ.

Langebek Scriptt. VI. 472—73.

20. Septbr. [2281.] Ludovici (IVti) Romanorum imperatoris literæ, quibus venditionem Estoniæ a Waldemaro Daniæ rege et Ludevigo marchione Brandenburgensi in possessionem ordinis domus Teutonicorum confirmat. — *Frankenfort*, in vigilia S. Matthei apostoli et evangelistæ, anno regni XXXII°, imperii XIX°.

Brandis Collectanea ed. Paucker (Monumenta Livoniæ antiquæ III.) p. 49—51.

21. Septbr. [2282.] Ludewici marchionis Brandenburgensis literæ, quibus ex sua parte ducatum Estoniæ magistro generali et ordini domus Teutonicæ tradit, quem a socero suo Christophoro, rege Danorum, et sororio suo Ottone domicello Daciæ cum uxore sua Margareta dotis nomine acceperat. — *Tangermund*, feria quinta die s. Matthei apostoli.

Brandis Collectanea ed. Paucker (Monumenta Livoniæ antiquæ III.) p. 51—54. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XIII. 159—60.

21. Octobr. [2283.] Woldemari Danorum Sclavorumque regis charta, qua Henricum Tusmer, magistrum generalem et ordinem domus Teutonicorum, de ducentis marcis puri argenti quitum dimittit, si hanc summam militi Ottoni Scenken de Skenkendorff regis nomine persolverit. — *Roskildis*, die undecim millium virginum.

Brandis Collectanea ed. Paucker (Monumenta Livoniæ antiquæ III.) p. 54—55.

31. Octobr. [2284.] Stigoti Andersson militis declaratio de stipulatione pecuniæ, quam ordo domus Teutonicorum pro ducatu Estoniæ solvere tenebatur. — *Wittenstein*, in vigiliis omnium sanctorum.

Brandis Collectanea ed. Paucker (Monumenta Livoniæ antiquæ III.) p. 55.

4. Novbr. [2285.] Declaratio fratris Goswini de Herike, magistri fratrum Theutonicorum per Livoniam et cett., quod ordo pollicitus sit Revaliensibus, eo tempore quo tutelæ ejus se commendaverunt, privilegia eorum et jura a regibus Daciæ obtenta confirmare. (Ex transsumto Johannis episcopi Revaliensis, facta Revaliæ, feria tertia resurrectionis domini anno Millesimo CCC° XCVII°). — *Witenstein*, sabbato post festum omnium sanctorum.

Brandis Collectanea ed. Paucker (Monumenta Livoniæ antiquæ III.) p. 55—57.

30. Novbr. [2286.] Charta, qua Otto Skenk, dominus de Skenkendorp, ex parte Woldemari Danorum regis dominum Henricum Tusmer, magistrum Christi militiæ in Prusia, pro ducentis

marcis puri argenti quitum declarat, si hanc pecuniam nomine suo latori chartæ "viro honesto Klackefan" persolverit. — Die b. Andreæ apostoli. 1346. 30. Novbr.

Brandis Collectanea ed. Paucker (Monumenta Livoniæ antiquæ III.) p. 57—58. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XIII. 161, ubi pro *Klackefan* legitur *Blache van Juk*.

[2287.] Ludovici marchionis Brandenburgensis ad Henricum Dusmer, magistrum generalem ordinis Teutonicorum literæ, cum quibus "literas renunciationis .... Woldemari Danorum domini et .... Ludovici Romanorum imperatoris et etiam nostras super venditione terræ Revaliæ" mittit, et de pecunia solvenda scribit. — *Berlyn*, feria secunda in die beati Barbaræ virginis. 1. Decbr.

Brandis Collectanea ed. Paucker (Monumenta Livoniæ antiquæ III.) p. 58—60.

[2288.] Stadsret ("Bercke-Logh") given Nexö Bye paa Bornholm af Peder, Lunde Erkebiskop "og Sverrigs Höfding". — En Dagh nest efftber Sancti Nicolai Dagh. 7. Decbr.

Thurah Bornholms Beskr. p. 165. Cfr. Kolderup-Rosenvinge gl. danske Love V. Indl. XVI. not.

[2289.] Woldemari Danorum Sclavorumque regis charta, qua magistrum generalem et ordinem domus Teutonicorum de sex millibus florenorum et quinquaginta florenis non ponderatis, mille marcis et centum marcis puri argenti æquivalentibus, quitos declarat. — *Lubeke*, feria tertia prox. ante festum sancti Thomæ apostoli. 19. Decbr.

Brandis Collectanea ed. Paucker (Monumenta Livoniæ antiquæ III.) p. 60—61.

[2290.] Consulum civitatis Lubecensis recognitio, quod duo viri ex ordine sanctæ Mariæ domus Teutonicorum, ex parte Henrici Dusemer, magistri generalis ejusdem ordinis, cancellario Woldemari Danorum regis domino Henrico de Luneborg sex millia florenorum et quinquaginta florenos non ponderatos pro mille marcis et centum marcis puri argenti Coloniensis ponderis persolvissent. — *Lubeke*, feria tertia proxima ante festum Thomæ apostoli. 19. Decbr.

Brandis Collectanea ed. Paucker (Monumenta Livoniæ antiquæ III.) p. 61—62.

1347.

1347.

[2291.] Woldemari Danorum Sclavorumque regis charta, qua Henricum Dusmer, magistrum generalem fratrum domus Teutonicorum, pro tribus millibus marcarum minus centum marcis puri argenti, capellano regis Henrico de Lunenburg et Nicolao Hanen armigero regis nomine in castro Marienburg solutis, quitum declarat. — *Marienburg*, feria tertia post dominicam Esto mihi. 13. Febr.

Brandis Collectanea ed. Paucker (Monumenta Livoniæ antiquæ III.) p. 63.

[2292.] Charta, qua Fridericus de Lochem, miles, magistrum generalem ordinis domus Teutonicorum Henricum Tusmer ex parte regis Daciæ pro noningentis marcis puri argenti ponderis Coloniensis quitum declarat. — *Marienburg*, feria secunda post dominicam Reminiscere. 26. Febr.

Brandis Collectanea ed. Paucker (Monumenta Livoniæ antiquæ III.) p. 64.

[2293.] Stigoti Andersson, Woldemari regis Daniæ militis et vasalli, charta de stipulatione, quam ipse et Fredericus de Lochen cum magistro generali ordinis Theutonicorum fecerat super pecunia, quæ pro ducatu Estoniæ ab ordine erat solvenda. — *Rigæ*, dominica, qua cantatur Lætare Jerusalem. 11. Martii.

Brandis Collectanea ed. Paucker (Monumenta Livoniæ antiquæ III.) p. 64—66.

[2294.] Literæ Haquini sacerdotis et rectoris ecclesiæ Schærbech, quibus testatur, se omnia bona sua, in Waruith et juxta in Waruithmarck sita, abbati et monachis in Löghum contulisse. — Die beati Sixti papæ. 6. Aprilis.

Langebek Scriptt. VIII. 223.

1347. 3. Junii. [2295.] HENDRICI TUSMER, magistri generalis ordinis Teutonicorum, diploma, quo "gratias et libertates" quasdam a Christophoro Daciæ rege in Estonia datas (inter eas de jure hæreditatis fœminarum) confirmat, nonnihil diminuens. (Ex transsumpto magistri ordinis Teut. Goswini de Hericke etcett. die Francisci confessoris 1349). — Die dominica infra octavas corporis Christi.

Brandis Collectanea ed. Paucker (Monumenta Livoniæ antiquæ III.) p. 67—68.

3. Junii. [2296.] HENDRICI TUSMER, magistri generalis ordinis Teutonicorum, diploma, quo incolis terræ Revaliensis omnium ordinum privilegia, a regibus Daciæ iis indulta, confirmat. (Ex transsumpto magistri ordinis Teut. Goswini de Hericke et cett. die Francisci confessoris 1349). — (Die dominica infra octavas corporis Christi).

Brandis Collectanea ed. Paucker (Monumenta Livoniæ antiquæ III.) p. 68.

8. Junii. [2297.] HENRICI episcopi Slesvicensis indulgentiæ, datæ iis, qui "monasterio sanctimonialium in Holm prope Sleswik" manus adjutrices porrexerint, nec non omnibus ecclesiam ejusdem certis diebus festivis visitantibus. — *Swavestede*, feria sexta post octavas corporis Christi.

Westphalen Monum. ined. III. 366—67.

15. Junii. [2298.] JOHANNIS ESGISSEN literæ, quibus testatur, se bona quædam in Brantorp marck domino Thomæ abbati in Löghum et monasterio ibidem contulisse pleno jure perpetuo possidenda. — Die beator. martyr. Viti et Modesti.

Langebek Scriptt. VIII. 222—23.

21. Junii. [2299.] WALDEMARI Danorum Slavorumque regis ad summum pontificem et collegium cardinalium literæ, ubi de venditione Estoniæ ad ordinem fratrum Teutonicorum refert, ut mendacia æmulorum suorum præveniret. — *In Hafenis*, in die b. Johannis baptistæ.

Brandis Collectanea ed. Paucker (Monumenta Livoniæ antiquæ III.) p. 75—76.

26. Junii. [2300.] NICHOLAI Manthorp literæ, quibus "bona novem orarum in censu terræ in Uppesundby" monasterio Esromensi dimittit pro bonis monasterii in Öfræsmörheem et Hwiluinge ad dies vitæ utendis. — Die Johannis et Pauli martyrum beatorum.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CLXXII$_b$.

28. Junii. [2301.] WOLDEMARI Danorum Sclavorumque regis charta, qua Henricum Tusmer, magistrum generalem, et fratrem Goswinum, magistrum per Livoniam, de sex millibus marcarum puri argenti quitos dimittit. (Ex transsumpto duorum civium Lubecensium d. Lubeke die apostoll. Petri et Pauli anno 1347). — *Lubeke*, in vigilia apostolorum Petri et Pauli.

Brandis Collectanea ed. Paucker (Monumenta Livoniæ antiquæ III.) p. 70—71.

8. vel 15. Julii. [2302.] PROCONSULIS ET CONSULUM LUBECENSIUM testimonium de solutione sex millium marcarum, quæ duo fratres ordinis Teutonici, ex parte dñi Goswini de Herreeke, ordinis fratrum Teutonicorum per Livoniam magistri, commissariis Woldemari Danorum regis numeraverant. — *Lubekæ*, dominica prox. ante diem b. Margaretæ.

Brandis Collectanea ed. Paucker (Monumenta Livoniæ antiquæ III.) p. 72—73.

14. Julii. [2303.] Brev, udstedt af Junkerne CLAUS og BEREND, Herrer til Werle, om den af dem foretagne Deling af deres Land, hvori bl. a. bestemmes, at de begge skulde beholde Nykjöbing og Falster Land i Fælledsskab. — *Güstrow*, in dem Avende der delinge aller Apostel. (Plattydsk).

Franck Altes u. Neues Mecklenburg, Lib. VI. Cap. XV. p. 152—53.

15. Augusti. [2304.] Literæ, quibus LAURENTIUS MICHELSÖN, canonicus Arusiensis, declarat, se cum consensu episcopi Swenonis capitulique ipsius quoddam altare in ecclesia Arusiensi sancti Clementis construxisse eique quædam bona contulisse. — Die assumtionis Mariæ virginis.

Langebek Scriptt. VI. 507.

[2305.] Johanniterordenens Stormester Fra Deodate di Gozone befaler Ordenens Prior eller Priorer i Danmark, Dacia (sic), Norge og Sverrig at betale deres aarlige Afgift til Ordenens Receptor i Flandern. — "*Data in Rodi*, a' venticinque d'Agosto". (Italiensk). 1347. 25. Augusti.

Cod. diplomat. del sacro militare ordine Gerosolimitano oggi di Malta Tom. II. (Lucca, 1737. fol.) p. 90—91.

1348.

1348.

[2306.] Clementis (VI^ti^) papæ bulla, magistro generali et fratribus hospitalis s. Mariæ Teutonicorum Jerosolym. missa, qua venditionem Estoniæ a rege Daniæ confirmat (insertis literis Waldemari regis de venditione narrantibus). — *Avinion.*, VI. id. Februarii, pontificatus anno VI. 8. Febr.

Brandis Collectanea ed. Paucker (Monumenta Livoniæ antiquæ III.) p. 74—77.

[2307.] Magni regis Sveciæ et Scaniæ confirmatio generalis privilegiorum, monasterio Esromensi a regibus Daniæ concessorum. — *In castro Hælsyngborgh*, in die b. Ambrosii conf. 4. Aprilis.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. LIX.

[2308.] Magni regis Sveciæ literæ, quibus canonicatus et præbendæ ecclesiarum aliquarum cathedralium Sveciæ et Scaniæ certis conferuntur personis. — *Apud ecclesiam Grænnæ Lyncopensis dioeces.*, feria secunda post dominicam palmarum. 14. Aprilis.

Bring Handlingar og Påminnelser I. 190—93.

[2309.] Waldemari regis confirmatio privilegiorum, quibus antea usi fuerunt monachi Nestvedienses. — *Hafnis*, die inventionis sanctæ crucis. 3. Maji.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. p. 173.

[2310.] Waldemari Danorum Slavorumque regis cum Henrico et Nicolao comitibus Holsatiæ placitatio, de redemtione terræ Fioniæ per unum et triginta millia marcarum puri argenti, certis terminis solvenda; ad interim vero castrum Stege pro quinque millibus marcarum puri argenti iis (comitibus) assignatur. — (*Nebbe*, die Mariæ Magdalenæ). 22. Julii.

Heinze Kielisches Magazin I. 105—108

[2311.] Waldemarus rex notum facit, quod civibus in Köpmanhafn omnem libertatem in nundinis Drakör emendi et vendendi, pannos incidendi et reliquas mercaturas exercendi, stabilit, dat et concedit. — *Schantorpborg*, dominica ante diem b. Laurentii mart. 3. Augusti.

Pontoppidan Origg. Hafn. p. 67.

[2312.] Literæ Tukonis Esbernssen, quibus abbati et conventui in Lögum bona sua in Welderup, Brandrup, Stendrup et Bilstedt sita, quæ iis jam in placito justiciario domini ducis ob remedium animæ suæ contulerat, iterum a se et suis hæredibus exnunc ut prius simpliciter alienat, assignat et appropriat jure perpetuo libere possidenda; præterea memorato monasterio confert bona sua in Gisdrup sita. — In crastino decollationis beati Joh. bapt. 30. Augusti.

Langebek Scriptt. VIII. 146.

[2313.] Literæ Esgeri Wind, quibus testatur, se omnia bona, quæ cum uxore sua in villa Bierndrup et campo Löttwedt habuit, abbati et conventui in Lögum vendidisse et in placito Lögherrit scotasse. — In nativitate beatæ Mariæ virginis. 8. Septbr.

Langebek Scriptt. VIII. 18.

[2314.] Testimonium communitatis cleri Fioniæ, quod nemini præter monachos de ecclesia seu capitulo Ottoniensi jus aliquod circa electionem episcopalem competat. — *Otthoniæ*, in synodo proxima post festum b. Michaëlis celebrata. Octobri?

Suhm Hist. af Danmk. XIII. 811—15.

1348. Octobri? [2315.] NICOLAI episcopi Othoniensis literæ de Theutonicorum clericorum aliorumque, in electione episcopali vocem sibi usurpare volentium, violenta intensione. — *Othoniæ.*
Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. p. 174.

23. Octobr. [2316.] WALDEMARI Juciæ ducis literæ, quibus Johanni Limbek militi et hæredibus ejus terram Riim, parochiam Wysteby et villam Silfsted pro quingentis novem marcis denariorum Lubecensium impignorat. — Feria quinta ante festum Simonis et Judæ apostolorum.
Michelsen Urkundensammlung II. no. CIX. p. 122—23.

23. Novbr. [2317.] WALDEMARI Danorum Slavorumque regis ad senatores, seniores et communitatem civitatis Rostockiensis literæ, quibus monet, ne domino Magnopolensi parere velint nec cuiquam alii, cum ad hæreditatem suam, velut regis Danorum, pertineant. — Die Clementis papæ. — Sine anno.
Rostock. wöchentl. Nachr. 1753. p. 138—39. 141. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XIII. 192.

1349.

1349.

22. Febr. [2318.] NICOLAI episcopi Otthoniensis literæ, quibus annexionem ecclesiæ b. Nicolai in Störsloff (*Særsleff?)*, scholæ Otthoniensi a Petro episcopo rite factam, confirmat. — In cathedra S^ti^ Petri.
Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. p. 175.

19. Aprilis. [2319.] Literæ, quibus ERICUS, filius domini Abelis militis, Hennikino Barnfatther curiam Törnschow, cum duabus "coloniis" eidem curiæ quondam adjacentibus, in parochia Lugum sitam, jure redemptionis reservato, oppignorat. — Dominica Quasimodogeniti.
Langebek Scriptt. VIII. 24—25.

21. Aprilis. [2320.] PETRI episcopi Ripensis literæ, quibus literas Tuchonis episcopi Ripensis (vid. supra no. 1257.) de pactione, inter abbatem Loci Dei et parochianos de Daler inita, confirmat. — *In ecclesia Daler,* proxima tertia feria ante festum beati Marci evangelistæ.
Langebek Scriptt. VIII. 133.

23. Aprilis. [2321.] Literæ SWENONIS, episcopi Arusiensis, quibus capitulo Arusiensi omne jus suum pro homicidiis, quod dicitur Banzræt, familiaribus ipsius episcopi quotidianis una cum familia exceptis, confert. — *Arus*, quarta feria prox. ante diem sancti Marci evangelistæ.
Langebek Scriptt. VI. 463—64. 461.

15. Julii. [2322.] OTTONIS DE SESTEDE notificatio, "quod navis et bona, per me et longum Petrum, oppidanum in Ækelenburgh, versum civitatem Rozstoch mercimoniæ causa emissa et ibidem nobis ablata, pro eo quod præsumebant dictam navem et bona subditis regis Daciæ et eorum inimicis pertinuisse, mihi et dicto longo Petro sunt integre restituta". — *Jasleve,* die divisionis apostolorum.
Rostock. wöchentl. Nachr. 1754. p. 13—14.

22. Julii. [2323.] WOLDEMARI Danorum Sclavorumque regis literæ, quibus declarat, se per capellanum suum dominum Nicolaum Johannis, canonicum Roskildensem, nuntio ordinis fratrum Teutonicorum tradidisse literas, quibus Christoferus, quondam rex Daniæ, Canuto Hallandiæ duci et ejus hæredibus Estoniam cesserat, et simul pro mille marcis argenti puri ordinem prædictum quitum declarat. — Die Mariæ Magdalenæ.
Brandis Collectanea ed. Paucker (Monumenta Livoniæ antiquæ III.) p. 77—79.

22. Julii. [2324.] CONSULUM LUBECENSIUM testimonium de solutione mille marcarum puri argenti ex parte ordinis fratrum Teutonicorum pro Estonia, et de traditione literarum, a Chri-

stophoro rege duci Hallandiæ antea datarum, ex parte Waldemari Danorum regis. — *Lubekæ*, die Mariæ Magdalenæ. 1349. 22. Julii.

Brandis Collectanea ed. Paucker (Monumenta Livoniæ antiquæ III.) p. 79—80.

[2325.] Literæ SWENONIS, episcopi Arusiensis, quibus capitulo Arusiensi, cui jam omne jus suum, quod dicitur Banzræt, dedit, facultatem hujusce juris exercendi certis conditionibus concedit. — In commemoratione animarum. 2. Novbr.

Langebek Scriptt. VI. 462.

[2326.] NICOLAI episcopi Otthoniensis literæ, quibus prohibet, ne quis pauper scholaris, de eleemosynis vivens, medietatem cujuslibet pecuniæ collectæ rectori vel magistro solvere teneatur. — *Otthoniæ*, prima dominica adventus domini. 29. Novbr.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. 176.

[2327.] ROSTOKKIENSIUM ad Waldemarum Daniæ regem literæ, quibus se Albertum Magnopolensem ducem, ex mandato Christophori regis et ipsius Waldemari, pro domino suo accepisse, et homagium ei præstitisse, ideoque mandato regis novissimo, ut duci nullum officium præstarent, obedire se non posse declarant. — Sine anno.

Rostock. wöchentl. Nachr. 1754. p. 5—7. 9—10. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XIII. 215. 192.

1350. 1350.

[2328.] Kong CARL den IV^s Leidebrev for Kong Valdemar af Danmark, Grev Günther af Schwartzburg og hele deres Fölge, hvad enten nogle af disse Mænd vare i Rigets Act eller ikke, til at komme til Budissin, opholde sig der efter Behag og vende tilbage til Spremberg. — *Budisin*, Tirsdagen efter Kyndelmisse. (Tydsk). 9. Febr.

Vidensk. Selsk. Skrifter IV. 209.

[2329.] Den romerske Kong CARL (den IV^s) Brev, hvori han erklærer at have tilgivet Kong Valdemar af Danmark alt hvad denne havde gjort imod ham og taget ham i sin fuldkomne Gunst og Naade (confirmeret af Carl som Keiser, Fred. efter hellig tre Kongers Dag 1364 og transscriberet s. A. die decoll. Joh. baptistæ). — *Budisin*, Tirsdagen efter St. Valentini Dag. (Tydsk). 16. Febr.

Vidensk. Selsk. Skrifter IV. 222. Paa Dansk oversat hos Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 500 (Qvartudg. Tom. III. p. 494.) og hos Holberg, Danm. Hist. I. 437—38.

[2330.] LUDOVICI Brandenburgensis et Lusatiæ marchionis diploma, quo Woldemaro Danorum regi, svagero suo, et ejus hæredibus in perpetuum resignat pensionem civitatis Lubecensis annuam, quam secundum literas Ludovici imperatoris ipse (marchio) tenuerat. — *Budessin*, feria tertia ante dominicam Reminiscere. 16. Febr.

Schepperi defens. Chr. II^di adv. Lubecenses V. III. Pontan. Rerr. Dann. Hist. Libr. VIII. p. 478.

[2331.] Den romerske Kong CARL (den IV^s) Forskrivning paa 16000 Mark lödig Sölv Cölnsk Vægt, som han havde givet Kong Valdemar af Danmark "for de Tjenester som han allerede havde gjort og herefter skulde gjöre Riget", hvorfor han stiller som Pant det aarlige "Stewir und Gulte", som Lübeck skulde betale. — *Budissin*, næste Fredag efter S. Valentins Dag. (Tydsk). 19. Febr.

Vidensk. Selsk. Skrifter IV. 210—11. 222—23. Paa Dansk oversat sammesteds p. 72. Paa Latin i Scepperi defens. Chr. II^di advers. Lubecens. X. Pontan. Rer. Danicar. Hist. Libr. VIII. p. 477—78.

[2332.] Hertug ERIK DEN YNGRE af Saxen tilstaaer at have overdraget til Kong Valdemar den Afgift og Pflege til Lybke (Byskatten af Lybek), som han havde i Pant af af Markgrev Ludvig. — *Budissin*, St. Matthiæ Aften. (Oversættelse). 23. Febr.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 500. Vidensk. Selsk. Skrift. IV. 73.

1350. 26. Febr. [2333.] PETRI episcopi Ripensis literæ de pratis quibusdam, plebano ecclesiæ sancti Petri Ripensis donatis ab eo et scotatis. — *In placito justiciario domini ducis Jutiæ*, sexta feria post Matthiæ apostoli.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 380.

2. Martii. [2334.] Den Romerske Kong CARL (den IV.) giver Kong Valdemar Magt og Vold til fremfor alle andre at tilveiebringe Forliig mellem ham (Carl) og Markgrev Ludvig af Brandenborg, om der skulde opkomme nogen Uenighed mellem dem. — *Prag*, Tirsdagen efter St. Matthiæ Dag. (Tydsk).

Videnskab. Selsk. Skrift. IV. 209—10. Paa Dansk oversat af Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 500. (Qvartudg. Tom. III. p. 495.) og hos Suhm, Hist. af Danmk. XIII. 225.

2. Martii. [2335.] Kong CARL (den IVde) Ordre til Lybekkerne at udbetale aarlig deres Styr til Kong Valdemar af Danmark, som de skyldte til det tydske Rige. — *Prag*, Tirsdagen efter St. Matthias Dag. (Tydsk).

Vidensk. Selsk. Skrifter IV. 229. Paa Latin i Scepperi defens. Chr. IIdi advers. Lubec. X. Pontan. Rer. Danicar. Hist. Libr. VIII. p. 478.

12. Martii. [2336.] SVENONIS Arusiensis, PETRI Ripensis, ANDREÆ Burglanensis et PETRI Wibergensis episcoporum literæ, quibus imperant singulis ecclesiarum rectoribus suarum dioecesium, ut Lagonem Röth militem cum suis complicibus excommunicent, donec Ripensi ecclesiæ, cujus bona diripuerant, fuerit satisfactum. — Die Gregorii papæ.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 103—5. Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. p. 178.

19. Aprilis. [2337.] Literæ, quibus WALDEMARUS rex quædam bona in Thiriestorp in parochia Holmæ Howe Nielssön adjudicat. — *Arusii*, feria secunda prox. post diem s. Tiburtii et Valeriani.

Langebek Scriptt. VI. 499.

8. Maji. [2338.] Tractat mellem Hertugerne ALBERT og JOHAN af Meklenborg, og Kong VALDEMAR af Danmark, hvorved Valdemars Datter Margarete forloves med den unge Hertug Henrik, og Hertugernes Lehnsforhold til Danmarks Konge bestemmes med Hensyn til Rostoks Stad og Land, m. m. — *Lubek*, des Sonnauendes in de achte Dagen der Hemmelvart unses Heren. (Plattydsk).

Vidensk. Selsk. Skrifter IV. 211—213. Paa Dansk hos Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 502—503 (Qvartudg. Tom. III. p. 500.) med Datum: Löverdagen efter Vor Herres Himmelfart; og hos Suhm Hist. af Danmk. XIII. 226—28.

11. Maji. [2339.] GAUFFREDI episcopi Carpentoratensis excommunicationis sententia, nomine Clementis VIti papæ, adversus Ludovicum de Bavaria et omnes ejus socios (inter quos WALDEMARUS rex Danorum) edita, missa inter alios episcopo SLESWICENSI. — *In villa nova Avenionensis dioecesis*, mensis Maji die XIV., indict. III., pontif. Clementis VIti anno VIII.

Buchholtz Geschichte der Churmark Brandenburg II. Th. 3. Buch. Anhang p. 82—95.

25. Maji. [2340.] HENRICI TUSMER, magistri generalis ordinis fratrum Hospitalis b. Mariæ domus Teutonicorum Jerusol., confirmatio privilegiorum, a regibus Daciæ incolis Hargiæ et Vironiæ olim concessorum, et ordinatio de præstatione militari singularum personarum, tam ecclesiasticarum quam secularium. — *Marienburg*, die b. Urbani martiris.

Brandis Collectanea ed. Paucker (Monumenta Livoniæ antiquæ III.) p. 80—83.

22. Julii. [2341.] Literæ JOHANNIS KALF de curia sua Akhtropgaarth in parochia Biartæ pro LX marcis puri argenti canonicis Ripensibus impignorata, nec non de curia in Ippegat Ripis sita eisdem legata, pro anniversario suo annuatim celebrando. — Die beatæ Mariæ Magdalenæ.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 110—11.

[2342.] Waldemari ducis Jutiæ testimonium de donatione et scotatione dimidiæ marcæ terrarum in Synderues mark in parochia Brydenes, altari beatæ virginis Ripis a Gythæ Esceri dotter facta. — *Ripis*, in profesto beati Michaëlis. 1350. 28. Septbr.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 293.

[2343.] Forsikkring, udgiven af Bugislav og Barnim, Fyrster i Rygen og Hertuger i Stetin, at ville holde sig Kong Valdemars Kjendelse efterrettelig med Hensyn til Sagen med Hertugerne i Meklenborg om Bard Land og Slot. — *Wordinghborg*, crastino die Calixti. (Plattydsk). 15. Octobr.

Vidensk. Selsk. Skrifter IV. 217. Paa Dansk oversat hos Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 501 (Qvartudg. T. III. p. 199.). Ogsaa hos Suhm, Hist. af Danmk. XIII. 232—33.

[2344.] Tractat meilem Kong Valdemar af Danmark og Hertug Albert af Meklenborg, hvorved Kongens Datter Ingeborg forloves med Hertugens Sön Henrik, ligesom Hertug Albert ogsaa forpligter sig til at hjelpe Kongen til at vinde det hele Danmarks Rige, undtagen de Lande og Slotte, som Hertugen havde til Lehn af Danmarks Krone og Kongen, dem han skulde beholde. — *Dorneborch*, Löverdagen för St. Simonis et Judæ Dag. (Plattydsk). 23. Octobr.

Vidensk. Selsk. Skrifter IV. 213—14.

[2345.] Henricus, episcopus Roskildensis ecclesiæ, Waldemaro regi castrum et villam Hafnensem unacum bonis suis in Særetslef ad dies suos dimittit libere disponendum. — *Callundborch*, dominica ante diem sanctæ Catharinæ virginis. 21. Novbr.

Pontoppidan Origg. Hafn. p. 61—62.

Post 1350.

Post 1350.

[2346.] Ordning, udstedt af Fogderne i Falsterbo og Skanör angaaende Sildehandelen paa de nævnte Steder. — Uden Aar. (Plattydsk).

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenberg. II. no. CI. p. 218.

[2347.] Brudstykke af en Bestemmelse, tagen i Hamborg, angaaende Farten til Skaane, i en Tid da denne Fart synes at have været forbuden fra dansk Side. — *(Hamburg)*, uden Aar. (Plattydsk).

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenberg. II. no. CXCIV. p. 165—66.

1351.

1351.

[2348.] Nicolai episcopi Slesvicensis literæ, quibus omnes exactiones suas, "quæ dicuntur *Helligbrödhe*", abbati et conventui monasterii Loci Dei super totam familiam ipsorum, ubicunque in dioecesi Slesvicensi constitutam, dat et concedit. — *Sleszuich*, dominica proxima post festum beati Johannis ante portam Latinam. 8. Maji.

Langebek Scriptt. VIII. 234.

[2349.] Henrici et Nicolai, fratrum, comitum Holzatiæ et Stormariæ privilegium, quo consulibus et civibus civitatis Sleswyck, propter damnum, quod per incendium pertulerant, libertas ab omni genere precariarum per sex annos conceditur. — Die Urbani episcopi. 25. Maji.

Noodt Beiträge I. p. 176—77. Suhm Hist. af Danmk. XIII. 816.

[2350.] Waldemari Danorum Slavorumque regis literæ, quibus priori Richulpho in Andworthscough unam curiam in Glomsöe, ei a fratre Johanne Oloffson oppignoratam, adjudicat, donec ab eo (Johanne Oloffson) legaliter redimatur. — *Slaulosen*, tertia feria pentecostes. 7. Junii.

Dän. Biblioth. III. 168—69.

1351. 27. Novbr. [2351.] Vidisse episcoporum Daniæ: Henrici Roskildensis, Petri Ripensis, Svenonis Arusiensis, Andreæ Burglaviensis, fr. Nicolai Ottoniensis et Petri Wibergensis, in literas Agapeti papæ IIdi de "primatus prærogativa" regis Danorum et Svecorum, nec non de terræ Scanö possessione. — *Haffniæ*, dominica ante festum b. Andreæ apostoli.

Lundii Notæ et Observationes in literas Agap. IIdi p. 37.

[2352.] Waldemari regis literæ, quibus testatur, se Bernardo Foss villano in Randrus bona, quæ dicuntur Alegarth, juxta pontem Randers Bro sita, ipsi per Godechinum Daysan in placito scotata, et per quatuor literas regias legaliter adjudicata, adjudicasse perpetuo possidenda. — *Randrus.*

Neckelmann, Beskr. over Randers, den almindl. Deel, 1. Hefte, p. 17.

1352.

1352.

Martio? [2353.] Magni, Sveciæ, Norvegiæ et Scaniæ regis literæ, quibus privilegia Rostockiensium in Scania confirmantur et augentur. — *Helsingborgh.*

Rostock. wöchentl. Nachr. 1754. p. 18—19. 21—23. 25—27. 29—30. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XIII. 271.

1. Junii. [2354.] Bertoldi et Aluerici Lappe fratruelium literæ, quibus "universos et singulos cives Hamburgenses et aliorum locorum mercatores, Albiam frequentantes, *Dacis tantum exclusis*", in defensionem suam suscipiunt, et securitatem navigationis et commerciorum per unum integrum annum promittunt. — In octava pentecostes.

Schuback de jure littoris p. 282—83. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XIII. 262.

c. 22. Julii. [2355.] Literæ, quibus consules ceterique cives Arusienses testantur, Akonem sacerdotem curiam quandam altari b. Mariæ virginis et sancti Johannis evangelistæ in ecclesia b. Clementis Arusiensi et domos quasdam canonicis Arusiensibus scotasse. — *In placito Arusiensi,* proximo placito ante fest. b. Mariæ Magdalenæ.

Langebek Scriptt. VI. 497.

14. Septbr. [2356.] Literæ Ceciliæ abbatissæ monasterii in Slangethorp, de commutatione bonorum in Herlewæ nörre cum bonis monasterii Esromensis in Blauesteruth. — Die exaltationis sanctæ crucis.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. p. 180. Cod. Esrom. fol. XCIX.

6. Novbr. [2357.] Woldemari Daciæ regis charta, qua magistrum et ordinem fratrum Teutonicorum de tribus millibus florenorum aureorum et centum marcis argenti puri, pro bonis quibusdam et debitis in Estonia solutis, quitos declarat. — Feria tertia ante Martini confessoris.

Brandis Collectanea ed. Paucker (Monumenta Livoniæ antiquæ III.) p. 83—84.

[2358.] Magni Sveciæ Norvegiæ et Scaniæ regis literæ, quibus privilegia Lubecensium in Scania confirmat et amplificat. (Ex vidimatione capituli Lubecensis de anno 1528).

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenb. II. no. CLXXV. p. 424—428.

1353.

1353.

28. Januar. [2359.] Literæ, quibus Jacobus Öpæson se ad appropriandum monasterio Esromensi unam curiam trium orarum in censu in Tiswillæ obligat, quam antea scotavit. — Secunda feria ante purificationem beatæ virginis.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. p. 201. Cod. Esrom. fol. CXXXVIII.

3. Aprilis. [2360.] Greve Johan af Holsteen, Greve Henrik, Greve Claus og Junker Alff (Grev Johans Søn) gjöre vitterligt, at være blevne forligte med Kong Valdemar af Danmark

i saa Maade, at al Skjeldning og Tvedragt, som hidtil har været mellem dem, den indstille de 1353.
til Hertug Erik af Saxen den yngre og Grev Geert af Hoya. — *Nyborg*, Onsdagen efter 3. Aprilis.
Söndagen Quasimodogeniti. (Oversættelse).

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 507 (Qvartudg. T. III. p. 511.). Ogsaa hos Suhm Hist. af Danmk. XIII. 275—76.

[2361.] Literæ, quibus Paulus, archidiaconus Arusiensis, se suosque successores ad quinque missas, Nicholai Lembek militis gratia celebrandas, obligat. — *Arusiæ*, die ascensionis domini nostri Jesu Christi. 2. Maji.

Langebek Scriptt. VI. 512.

[2362.] Literæ Hermanni Niclessen, quibus se omnia bona sua in Westerhöste sita Thordoni Jenssen scotasse testatur. — In vigilia apostolorum Petri et Pauli. 28. Junii.

Langebek Scriptt. VIII. 27.

[2363.] Waldemari regis literæ de scotatione villæ Uggelösæ, monasterio Esromensi per dominam Ingefridam de Gallöse et ejus tutorem in placito generali Sjellandiæ nec non per mandatarium ejus in placito Lyungeherret facta. — *(Roskildis)* feria quinta infra octavam beat. Petri et Pauli apostolor. 1. Julii.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. XCII^b^. Transsumtum harum literarum exstat in Cod. Esrom. fol. LXXXVIII.

[2364.] Waldemari regis Daniæ literæ, quibus omni juri in Scaniam, Blekingiam, Listriam et insulam Huetöön renunciat. — *Wardbergis*, feria VI. ante Ceciliæ virginis. 15. Novbr.

Bring Mon. Scan. Vol. I. p. 109—12.

[2365.] Magni regis Sveciæ, Norvegiæ et Scaniæ literæ protectoriæ et confirmatio privilegiorum, datæ monasterio Esromensi respectu possessionum in regnis dicti regis sitarum. — *In castro Hælsyngborgh*, dominica tertia adventus domini. 15. Decbr.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 202. Cod. Esrom. fol. LVIII^b^.

1353—1360. 1353—60.

[2366.] Civitatis Rostockiensis ad Magnum Sveciæ etc. regem literæ, ubi de theloneis inconsuetis et ceteris gravaminibus in regno ejus queruntur, rogantque, ut jubeat Benedictum ducem Hallandiæ de his injuriis abolendis curam agere. — Die S. Petri ad vincula. 1. Augusti.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenb. II. no. CLXXVII. p. 430.

1354. 1354.

[2367.] Caroli (IV^ti^) imperatoris literæ, quibus Waldemaro Danorum Slavorumque regi, archiepiscopis Magdeburgensi et Bremensi, illustribus de Brunsvic et Luneburg, Slavoniæ et Magnopolensi ducibus et principibus et spectabilibus Holsatiæ, Stormariæ et Schouuenburg comitibus, aliisque baronibus et nobilibus per Magdeburgensem et Bremensem provinciam injungit, ut de querelis "præpositi, decani et capituli ecclesiæ Hamburgensis" de injuriis, a proconsulibus, consulibus et civium universitate iis illata, inquirant, et, si vera sit eorum querimonia, satisfactionem suppeditent. — *Moguntiæ*, III. non. Januarii, indict. V. anno regni VIII. 3. Januar.

Lambecii Origg. Hamb. Libr. II. p. 276—80. ap. Lindenbr. p. 81—85. Staphorst Hist. eccl. Hamburg. I. Theil II. Bd. p. 622—23.

[2368.] Literæ testimoniales: Petrum Gödisön, militem, Thomæ, provisori domus sancti spiritus Arws, complures possessiones scotasse. — Sine anno. ante 14. Aprilis.

Langebek Scriptt. VI. 182—83.

1354. 14. Aprilis. [2369.] Literæ, quibus WALDEMARUS rex testatur, dominum Petrum Gotessön, militem, Thomæ Henniksön, canonico Arusiensi et provisori domus sancti spiritus, complures possessiones scotasse. — *Arusius,* secunda feria paschæ.

Langebek Scriptt. VI. 484.

20. Aprilis. [2370.] WALDEMARI Danorum regis quittatio, data Lubecensibus pro "mille octingentis pund denariorum argenteorum Lubecensis monetæ", famulo suo Waltero de Hombergh solvendis. — *Wordingborch,* dominica Quasimodogeniti.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenb. II. no. CLXXVIIIa. p. 431—32.

1. Maji. [2371.] WALDEMARI regis privilegia, villanis in Stubbeköping concessa. — *Nycopiæ in Falstria,* ipso die Philippi et Jacobi apostolorum.

Suhm Hist. af Danmk. XIII. 824. Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. danske Love V. 576—78.

11. Junii. [2372.] Privilegier og Friheder, givne "Lütke-Tunder" Bye af Hertug VALDEMAR i Jylland. — *Tho Tundern,* an des billigen Lichnams Avendt. (Plattydsk).

Westphalen Monum. ined. Tom. IV. 3222—23. (Synes at være en Oversættelse af Latin).

1. Julii. [2373.] WALDEMARI Danorum regis constitutio, qua leges a prædecessoribus ejus latæ confirmantur, et plura de jurisdictione sanciuntur. — *Nyburgh,* octava Johannis baptistæ.

Leg. Jut. ed. 1504 et 1508. Ludewig Reliquiæ Mss. XII. p. 195—97. Westphalen Monum. ined. T. I. 1398. IV. 1771—72. Langebek Scriptt. VI. 527—28. Dan. interpr. ap. Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 508—9.

21. Julii. [2374.] "THORBERNUS in Waldby et ASCERUS in Hælsynge sacerdotes, JOHANNES FÆRKE advocatus in Syöburgh, JACOBUS KARLSSON, JOHANNES PÆTHERSON de Hildrisholm, HENRICUS YSULSON, NICHOLAUS PÆTHERSON de Slangethorp et JACOBUS JÖNÆSSON de Haughelösæ, armigeri", testantur, dominum Johannem Jacobi, canonicum Arusiensem, omnia bona sua in Weyby sita monasterio Esromensi in placito Holmbohæret donasse, scotasse et in liberam et perpetuam possessionem assignasse, "fratre Ingvaro dicti monasterii cellerario scotationem recipiente et sinum secundum terræ consvetudinem extendente". — In profesto beatæ Mariæ Magdalenæ.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXXV.

22. Julii. [2375.] Literæ JOHANNIS JACOBI presbyteri, canonici Arusiensis, quibus testatur, se omnia bona sua in Weyby sita, "videlicet unam marcam cum quinque denariis terræ in censu", "ob remedium animarum parentum" suorum et ipsius, monasterio Esromensi donasse et in placito scotasse. — Die beatæ Mariæ Magdalenæ.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXXV.

29. Julii. [2376.] WALDEMARI regis literæ de quibusdam bonis in Thyristorp, Laurentio, canonico Arusiensi, per quendam Hofwi scotatis. — *Arus,* die b. Olavi regis.

Langebek Scriptt. VI. 476.

27. Septbr. [2377.] HINRICI comitis Holsatiæ et Stormariæ privilegium super bonis, ecclesiam S. S. Trinitatis in Sleswik spectantibus. — In festo Cosmæ et Damiani martyrum.

Noodt Beyträge I. 5.

28. Octobr. [2378.] MAGNI Seciæ, Norvegiæ et Scaniæ regis literæ, quibus nonnullos habitatores vittæ Lubecensis apud nundinas in Scanör, qui advocatum regium in Munkaholm, prope Falsterbode occiderant, in gratiam recipit, "ne pactum fidelium nostrorum, quamvis nobis inconsulto initum et firmatum — irritare videamur". (Dederant enim satisfactionem secundum pactum cum quatuor viris regiis initum). — *Helsingborgh,* in festo Simonis et Judæ.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenberg II. no. CLXXX. p. 433.

[2379.] WALDEMARI ducis Jutiæ literæ protectoriæ et privilegia, data civibus Flensburgensibus. — *Synderborgh*, die beatæ Luciæ virginis. 1354. 13. Decbr.

Westphalen Monum. ined. IV. 1953.

[2380.] Brev, udstedt af OLUFF HOLK og 10 andre Adelsmænd, angaaende Marke- og Skovskjel mellem Gunnetuet og Orebodhe i Sjelland. (Oversættelse).

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. p. 1—2.

[2381.] Brev, at ALMUEN I PYLLEWERM ere Kongen af Danmarks Undersaatter og give Hans Naade 2 Pund Engelskt af hvert Huus.

Udtog hos Michelsen, Nordfriesland p. 281.

1354—1359.

1354—59.

[2382.] JOHANNIS JACOBI presbyteri, canonici Arusiensis, literæ, quibus se tres curias in Salthorp, Pathorp et Bannæbiærgh sitas pro viginti marcis puri argenti monasterio Esromensi in placito Holmbohæret legaliter scotasse testatur. — Sine anno.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXLIII.

[2383.] IDEM omnia bona sua in Salthorp sita, "videlicet dimidiam marcam terrarum in censu", monasterio Esromensi pro XII marcis puri argenti ponderis Coloniensis oppignorat. — Sine anno.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXLIII.

[2384.] IDEM curiam in Salthorp sitam, "videlicet dimidiam marcam terræ" monasterio Esromensi pro duodecim marcis puri argenti ponderis Coloniensis oppignorat. — Sine anno.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXLIII^b.

1355.

1355.

[2385.] CONSULUM CETERORUMQUE MELIORUM ET UNIVERSÆ COMMUNITATIS IN EDOMSHERT "sub domino duce, principe Waldemaro Slesvicensi" ad comitem terræ Flandriæ literæ, ut mercatoribus eorum jure antiquo (ɔ: ne bona eorum arrestentur "nisi arrestatione trium dierum comitisque arbitrium, ut aut infra memoratos dies compareant aut quita dimittentur") frui permittatur. — *In prætorio communitatis in Edomshert*, in octava epiphaniæ. 13. Januar.

Archiv für Staats- und Kirchengeschichte der Herzogthümer, II. B. p. 560—61.

[2386.] CATHARINÆ, relictæ domini Johannis Lembek militis, literæ, quibus testatur, se bona aliquot in Burg et Borcholm sita monasterio Loci Dei in placito Lögherret assignasse et scotasse. — In cathedra beati Petri apostoli. 22. Febr.

Langebek Scriptt. VIII. 244.

[2387.] Den Meklenborgske Hertug JOHAN's Brev om den mellem ham og hans Broder Hertug Albrecht foretagne Landedeling, hvori han bl. a. forpligter sig til at give Kong Valdemar af Danmark et saadant Brev, som hans Broder Hertug Albrecht alt havde givet Kongen m. m. — *To deme Sternenberghe*, des Vrydages vor mitfastene. (Plattydsk). 13. Martii.

Franck Alte u. Neue Mecklenburg Lib. VI. Cap. XX. p. 204—5.

[2388.] WALDEMARI Danorum regis protestatio, de testimoniis testium quorundam de prima inhabitatione "Skawen" et piscatura ibidem. — *Alburg, in placito generali*, domin. secunda post pascha. 19. Aprilis.

Videnskab. Selsk. Skrifter, IV. 215—17. Suhm Hist. af Danmk. XIII. 828—29.

[2389.] WALDEMARI Danorum regis literæ, quibus Ericum Niclesson de Agarth militem et hæredes suos ab omni impetitione supra provinciam Hanehæreth et Næsbofyærthing, 9. Maji.

1355. et pro omni Standwrææk ibidem emergenti liberos dimittit. — *Arusiæ*, sabbatho prox. post
9. Maji. inventionem sanctæ crucis.

Widensk. Selsk. Skrifter IV. 215.

9. Maji. [2390.] Sententia, lata a PAULO episcopo Arusiensi, NICOLAO DE LEMBEK dapifero, PALNONE JONSON marscalco, et duobus aliis, justitiariis placiti justitiarii generalis, qua Waldemaro regi quinque parochias in Galthenherred et sex parochias in Hvolbjerg Herred ad judicant. — *Arusiis*, sabbatho prox. post Johannis ante portam latinam.

Widensk. Selsk. Skrifter IV. 214—215. Suhm Hist. af Danmk. XIII. 829—30.

19. Maji. [2391.] Literæ WALDEMARI regis, quibus testatur, Petrum Pedherson, civem Arusiensem, et Nicolaum, dictum Seblathsön, suam partem cujusdam curiæ in Thyristorp Ningherit sitæ, priori Laurentio, canonico Arusiensi scotasse. — *In placito Arusiensi*, tertia feria infra octavam ascensionis domini.

Langebek Scriptt. VI. 478.

9. Junii. [2392.] LUDOVICI, Flandriæ, Nivernensis et Registetensis comitis ad consules et communitatem universam in Edemshert, sub domino principe Waldemaro Sweslecense (ɔ: Sleswicensi) literæ, quibus mercatoribus ex Edemshert venientibus jura antiqua et libertates confirmat. — *Male juxta Bruges*, die nona mensis Junii.

Archiv für Staats- und Kirchengeschichte der Herzogthümer, B. II. p. 561.

13. Junii. [2393.] PETRI præpositi ecclesiæ Wibergensis, totiusque capituli ibidem, Thordonis Dyaconi, auditoris placiti generalis Wibergensis et aliorum complurium transsumtum literarum, supra sub no. 2388. allatarum. — Sabbato proximo ante festum Viti et Modesti martyrum beatorum.

Videnskab. Selsk. Skrifter IV. 215—17.

29. Julii. [2394.] WALDEMARI Danorum regis quittatio, Lubecensibus data, pro nongentis marcis denariorum argenteorum Lubecensium. — *Holbeke*, die Olavi regis.

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenb. II. no. CLXXVIII[b]. p. 432.

9. Augusti. [2395.] Literæ PAULI, Arusiensis episcopi, quibus canonicatui et præbendæ, cui præest Nicolaus Brok, ecclesiam sanctorum apostolorum Simonis et Judæ in Æghw, consensu parochianorum accedente, annectit. — In vigilia beati Laurentii.

Langebek Scriptt. VI. 473.

10. Augusti. [2396.] ASCERUS in Helsynge et MICHAEL in Siöborgh sacerdotes, ecclesiarum ibidem rectores, JOHANNES FÆRKE, advocatus in Siöburgh, et alii notum faciunt, quod Frændo de Tiswille omnia bona sua in Tiswilla monasterio Esrom pro octo marcis argenti impignoraverit. — *In placito Holmbohæret*, die beati Laurentii martyris.

Kierulf Esrom Klosters Hist. p. 61—62. Cod. Esrom. fol. CXXXVII.

11. Augusti. [2397.] Literæ PAULI, Arusiensis episcopi, quibus annectionem per Swenonem, quondam episcopum, Amando, canonico Arusiensi, super ecclesia beati Laurentii in Thweth factam, accedente parochianorum consensu, confirmat. — Vigilia assumptionis beatæ virginis.

Langebek Scriptt. VI. 467.

7. Septbr. [2398.] Testimonium PLACITI PROVINCIÆ HOLMBOHÆRET de curia in Slætholt, per Svenonem Henkilson monasterio Esromensi "in pignus" scotata. — Profesto nativitatis b. virg.

Kolderup-Rosenvinge Bemærkn. om Pant p. 8. Cod. Esrom. fol. CXL[b].

16. Septbr. [2399.] WALDEMARI ducis Jutiæ literæ, quibus testatur, quendam Andream Jönssen de Æwilsbyl, coram ipsius justiciario Woghen Niclessen constitutum, omnia et singula bona

sua in Arnum et Gasyader sita discreto viro Waldemaro Sappy scotavisse et libere resignavisse perpetuo possidenda. — *Tunderæ*, in quarta feria proxima post exaltationem sanctæ crucis. 1355. 16. Septbr.

Langebek Scriptt. VIII. 82.

[2400.] Innocentii (VI^ti^) papæ confirmatio privilegiorum, datorum conventui monialium in Bosö, Lundensis dioeceseos, ex ordine S^ti^ Benedicti. — *Avenione*, 1. Octobr. 1. Octobr.

Acta literaria Sveciæ 1725. Vol. II. p. 5—6.

1356.

1356.

[2401.] Waldemari regis confirmatio privilegiorum, villanis Randrusiensibus a regibus Daniæ concessorum. — *Randrus*, quarta feria proxima post diem beati Valentini martiris. 17. Febr.

Stadfeldt Randers Beskr. p. 21.

[2402.] Nicholai (Brun), episcopi Sleswicensis, privilegium de non evocandis civibus Sleswicensibus in judicium extra civitatem. — *Sleswich*, sabbato, quo cantatur Caritas Dei. 18. Junii.

Noodt Beiträge I. p. 177. Cfr. Westphalen Monum. ined. IV. 3183. no. 19, ubi hæ literæ "*dominica*, qua cantatur Caritas Dei" datæ esse dicuntur.

[2403.] Fordrag imellem Stæderne: Rostock, Wismar og Sunde (Stralsund) paa den ene og Campen paa den anden Side, i Anledning af *Handelen paa Skaane* og en derom i Aaret 1352 opkommen Tvistighed. — *Lübeck*, Torsd. efter Sancti Petri de vincula. (Plattydsk). 4. Augusti.

Rostockische wöchentl. Nachrichten 1754. S. 30—31. 33—34.

[2404.] Waldemari Danorum regis compromissio (a festo paschæ in unum annum), data Bertrammo episcopo Lubecensi, et consulibus ejusdem civitatis, ad controversias, quæ regi cum civitatibus Bremen, Hamborch et Staden erant, dirimendas. — *Lubek*, die S^ti^ Johannis in decollatione. 29. Augusti.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CLXXXI^d^. p. 437.

[2405.] Literæ, quibus Cristina Pædhersdoter, priorissa monasterii b. virginis in Slangetorph, Cecilia Jensædother, sacrista, totusque conventus ibidem notum omnibus faciunt, se permutationem bonorum quorundam cum canonicis ss. Thomæ et Willelmi de Paraclito fecisse. — *Slangetorp*.

Langebek Scriptt. VI. 171.

[2406.] Exemplum epistolæ (civitatis Hamburgensis) ad regem Daciæ, quem rogant, ut ordinet et "in effectum præsit", ne quid detrimenti capiant cives (Hamburgenses) et "communis mercator" ex fortalitio, quod "supra terram dictam Hilgheland" construxisse dicebatur. — Sine anno.

Sartorius Gesch. der Hanse, ed. Lappenb. II. no. CLXXXI^c^. p. 437.

1357.

1357.

[2407.] Nicolai episcopi Slesvicensis indulgentiæ, datæ omnibus monasterio beati Johannis "in Holm prope Sleswich" manus adjutrices porrigentibus. — *Swavestede*, die b. Agathæ virg. 5. Febr.

Westphalen Monum. ined. III. 367—68.

[2408.] Nicolai Otthoniensis, Petri Ripensis, Petri Wiburgensis, Henrici Roskildensis, Pauli Arusiensis, Krafto Makarn et Magni Burglanensis episcopi literæ, quibus indulgentias XL dierum iis concedunt, qui ecclesiam in Unlöse pie frequentaverint, vel ad fabricam ejus manus porrexerint adjutrices, vel in ea pro episcoporum, ecclesiæ et imperatoris statu salubri preces fecerint. — *Kallundborgk*, die annuntiat. b. virginis gloriosæ. 25. Martii.

Pontoppidan Ann. eccl. Dan. II. p. 201. Estrup Tygestrup p. 151—55. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XIII. 348—49.

1357. [2409.] Transactio inter Magnum Sveciæ, Norvegiæ et Scaniæ regem ac filium
28. Aprilis. ejus Ericum, sub auspiciis Alberti ducis Magnopolensis et Adolphi Holsatiæ comitis facta, qua princeps Ericus in gratiam patris recipitur, eique terræ Scania, insula Huædhen, Blecongia, Lysteer, Sundra-Halland etc. traduntur; præterea rex Magnus terræ Scaniæ privilegia, a rege Danorum tradita, principi Erico reservanda tradere pollicetur p. p. — *In villa Junacopensi,* die Vitalis martiris.

Hadorph Svenske Rimkrönikor Bil. p. 41—51.

23. Augusti. [2410.] Literæ, quibus Paulus, episcopus Arusiensis, altare sancti Benedicti altari sanctæ Margaretæ, consensu capituli accedente, annectit. — Vigilia b. Bartholomæi.

Langebek Scriptt. VI. 488.

3. Decbr. [2411.] Jacobus Ööpæson de Asworthæbodæ bona sua in Tisvillæ, "videlicet octo solidos terrarum in censu", monasterio Esromensi pro duodecim marcis argenti ponderis Coloniensis oppignorat. — Dominica prima adventus domini.

Langebek Scriptt. IX. Cod. Esrom. fol. CXXXVII b.

1358.

1358.

20. Januar. [2412.] Literæ, quibus consules et incolæ Edumshæret Henrico et Adolpho comitibus Holsatiæ, qui provincias Byltrynghæret, Pylwrymhæret et Wyrykhæret nec non parochiam Morsum hostiliter invadere tentabant, auxilium ferre pollicentur. — Die sanctorum Fabiani et Sebastiani martirum.

Michelsen Nordfriesland p. 192.

24. Febr. [2413.] Ericus rex Sveciæ et Scaniæ abbatem et conventum monasterii Esromensis unacum omnibus bonis eorum infra regna sua constitutis sub suam protectionem suscipit, omnia hæc bona a solutionibus et servitiis juri regio debitis liberat, et emendas vel XL marcarum, a possessoribus dictorum bonorum ipsi forsan propter delicta solvendas, dicto monasterio concedit. — *In castro Hælsyngburgh,* die beati Mathiæ apostoli.

Kierulf Esrom Klosters Hist. p. 62—63. Cod. Esrom. fol. LXI.

6. Martii. [2414.] Clavigeri, jurati et hæredes Nicolai Ricwarsone ceterique meliores et communitas in parochiis Lunden et Hem in provincia Thitmarciæ testantur, se cum Nicolao episcopo Slesvicensi ejusque oppidanis in Suaffstede et familia ubicunque sita, tam pro morte Nicolai Ricwarsen, quam pro aliis causis, plenam amicitiam et foederatam integritatem fecisse. — *Lunden,* tertia feria proxima post dominicam, qua cantatur Oculi mei.

Michelsen Ditmars. Urkundenbuch p. 27—28.

9. Martii. [2415.] Erici Svecorum Gothorumque regis et domini Scaniæ literarum epitome, quibus Petro Eskilson, familiari suo, curiam quandam, ad regem jure hæreditario dicto *Danaarf* post mortem Petri Eskilson, quondam villani in Malmöghe, legaliter devolutam, donat perpetuo possidendam. — Feria sexta proxima ante dominicam Oculi.

Lagerbring Svea Rikes Historia III. 441—45.

13. Martii. [2416.] Literæ Jacobi Falster canonici Roskildensis de "facta compositione seu concordia inter monasterium Esrom ex parte una et Nicolaum Pilt et Jacobum Botildesson bondones de Amundorp, hæredes Thorberni Pætherson de Wæghby bonæ memoriæ, ex parte altera, super dimidia capitali portione, quam idem Thorbernus in extremis laborans dicto monasterio legasset". — In crastino beati Gregorii papæ.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXXVI.

[2417.] Testimonium placiti generalis Siælandiæ, quod Nicholaus Pilt et Jacobus Botildson de Amundorp bona sua in Weyby sita fratri Petro dicto de Gresholte, procuratori monasterii Esrom, assignaverint et scotaverint. — *In placito generali Sywlandiæ*, quarta feria post dominicam mediæ quadragesimæ. 1358. 14. Martii.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXXVb.

[2418.] Rikardis ducissæ Slesvicensis literæ de insula Alse et castro Sunderborch, quæ, in bello capta, ipsi reddiderat Waldemarus rex. — *Sunderborch*, die Gervasii et Prothasii. 19. Junii.

Suhm Hist. af Danmk. XIII. 831—32. Dan. interpr. ap. Hvidtfeldt, Danm. Riges Krön. p. 515. (ed. in 4to T. III. p. 531).

[2419.] Nicolai episcopi Slesvicensis literæ confirmatoriæ super indulgentiis ab ipso vel prædecessoribus ipsius monasterio sanctimonialium "in Holm prope Sleswich" concessis. — *Swavestede*, ipso die beati Mathæi apostoli et evangelistæ. 21. Septbr.

Westphalen Monum. ined. III. 368—69.

[2420.] Den Stettinske Hertug Barnims Forliig mellem Kong Valdemar og Greverne af Holsteen. — *Straalsund*, tredie Dagen efter Simonis et Judæ. (Oversættelse). 30. Octobr.

Hvidtfeldt, Danm. Krönike ed. in 4to T. III. p. 335. ed. in Fol. p. 516. Ogsaa hos Suhm, Hist. af Danmk. XIII. 362—63.

[2421.] Den svenske Kong Magnus Eriksons Brev, hvorved et Möde berammes i Helsingborg til næste Söndag Reminiscere, for at pröve Forlig mellem ham selv, Dronningen, hans Sön Hakon og Kong Valdemar af Danmark paa den ene, og hans Sön Erik og dennes Tilhængere paa den anden Side; hvorhos Kong Magnus lover at overlade sin Sön Erik Helsingborg Slot inden 8 Dage efter den fastsatte Termin, hvis Forliget kunde bringes istand. — *Lund*, feria secunda prox. ante Luciæ virginis. (Svensk). 10. Decbr.

Hadorph Svenske Rimkrönikor Bil. fol. 31—32. Suhm Hist. af Danmk. XIII. 832—34.

1359.

1359.

[2422.] Literæ, quibus "consules ceterique meliores Horsbyhæreth inhabitantes totaque communitas ibidem" Waldemaro regi et ejus stabulario, Waldemaro Zappy, fidem et obedientiam promittunt. — Die beati Ansgarii episcopi. 3. Febr.

Michelsen Nordfriesland p. 192—93.

[2423.] Literæ Ratzlevi Staage, quibus bona in Öster-Lugum sita, ipsi quondam per Johannem Wge pro VII libris sterlingorum impignorata, sed non redempta, monasterio Loci Dei confert. — Dominica, qua cantatur Lætare Jherusalem. 31. Martii.

Langebek Scriptt. VIII. 153.

[2424.] Erici Svecorum, Gothorumque regis et domini Scaniæ ad magistratum et communitatem Rozstockiensem literæ, quibus iis indicat, se cum exercitu copioso Scaniam pervenisse, et omnes mercatores sub protectione sua suscepisse, quare eos ad mercaturam in Scania persequendam hortatur. — *Scaniæ, in exercitu*, sabbatho prox. ante dominicam palmarum. 13. Aprilis.

Rostock. wöchentl. Nachr. 1751. p. 49—50.

[2425.] Erici Sweorum Gothorumque regis et domini Scaniæ literæ, quibus Lubecensibus, qui antea in Scania spoliati fuerant, protectionem suam et exercitus sui pollicetur. — *Scaniæ in exercitu nostro*, sabb. prox. ante dominic. palmarum. 13. Aprilis.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CXCI. p. 463.

1359. 23. Aprilis. [2426.] Literæ STIGOTI ANDREÆ DE BIÖRNHOLM, quibus quædam bona in "Sauxstorp Nörheritdyrsæ" sita, canonicis "beati Clementis Arusius", sub certa conditione, scotat. — Tertia feria paschæ.

Langebek Sriptt. VI. 473—74.

28. Aprilis. [2427.] Literæ PAULI, episcopi Arusiensis, quibus testatur, se literas Swenonis, episcopi Arusiensis, super *Banzræt* vidisse (vid. supra no. 2321.) easque confirmat. — Dominica Quasimodogeniti.

Langebek Scriptt. VI. 462—63.

29. Aprilis. [2428.] WALDEMARI regis literæ prohibitoriæ, ne advocati regii, eorum officiales aliive vel sacerdotes vel monasteria "per hospitalitates et talliaciones" gravare præsumant. — *Aleholm*, feria secunda proxima post dominicam Quasimodogeniti.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 105—6.

29. Aprilis. [2429.] (PETRI episcopi Otthoniensis) literæ ad Lolandiæ presbyteros de pecuniis et decimis, quæ ipsis solvendæ sunt. — *Aaleholm*, febr. (feria) II. prox. post domin. Quasimodogeniti.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. p. 205. Interpr. Dan. ap. Rhode, Saml. til Loll. og Falsters Hist. I. 85.

30. Aprilis. [2430.] De pommerske Hertugers, BUGISLAVS, BARNIMS og WARTZLAFFS skriftlige Forpligt, at ville tjene Kong Valdemar og hans Sön med Liv og Gods, i det de tilstaae at have Fyrstendömmet Rygen til Lehn af Danmark. — *Alholm*, Tirsdagen næst efter Söndagen Quasimodogeniti. (Plattydsk).

Vidensk. Selsk. Skrifter IV. 217—18. Suhm Hist. af Danmk. XIII. 835. Paa Dansk oversat hos Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 517. (Qvartudg. T. III. p. 538.). Holberg, Danm. Hist. I. 446. Suhm Hist. af Danmk. XIII. 381.

1. Maji. [2431.] MATTHEI MURER, civis in Mellenboghe, literæ ad Lubecenses, quorum auxilium implorat, ut unum packe cum diversis rebus, quem, Lubecensi cuidam Hannæ Berthof in custodiam traditum, eo tempore quo Waldemarus rex Danorum Scaniam invasit, amiserat, recuperare possit. — *(Malmö)* die Philippi et Jacobi, (sine anno).

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CXCII. p. 464—65.

15. Maji. [2432.] Literæ PAULI, episcopi Arusiensis, quibus jubet, ut in ecclesia Arusiensi ante altare sancti Clementis apud introitum chori una missa de sancto Clemente (in) mane celebretur, etc. — Quarta feria prox. post diem sanctor. martyrum Nerei et Achillei.

Langebek Scriptt. VI. 465—66.

c. 21. Junii. [2433.] JOHANNES JACOBI presbyter, canonicus Arusiensis, monasterio Esromensi tres curias, in Pathorp, Salthorp et Bannæbiergh sitas, confert. — Circa festum Joh. baptistæ.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXLII[b].

29. Julii. [2434.] MAGNUS rex襄Veciæ, Norvegiæ et Scaniæ abbatem et conventum monasterii Esromensis unacum omnibus bonis eorum infra regna sua constitutis (sub sua protectione suscipit) omniaque hæc bona a solutionibus et servitiis regio juri debitis liberat, nec non emendas vel XL marcarum, a possessoribus dictorum bonorum alias ipsi propter delicta solvendas, monasterio concedit. — *Hælsyngburgh*, die beati Olavi regis et martyris.

Kierulf Esrom Klosters Hist. p. 63—64. Cod. Esrom. fol. LX.

18. Novbr. [2435.] Kong MAGNUS ERIKSONS skriftlige Forsikkring til alle Indbyggere i Sverige, Skaane, Halland, Blekingerne og Lyster, at unddrage sin Sön Hertug Benedict al Hjelp og Underholdning fra de anförte Lande; at holde Fred i Riget, beskytte alle Stænder og deres

Rettigheder, og lade de i den sidste Vaufredstid forefaldne Uordener undersöge. — *Suthercopiæ*, in octavis Martini episcopi. (Svensk). 1359. 18. Novbr.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil.' fol. 32—33.

[2436.] Brev, udstedt af Johan, Ridder, og Hardewich, "Knecht", Brödre med Tilnavn Hummersbüttel, hvorved de erklære alle de Breve, som de havde for Ravensborg Slot og Halvdelen af Laaland, samt Kong Valdemars Gjeldsbreve til dem paa 3779½ lödig Mark Sölv, for döde og magteslöse.— Sanctæ Catharinæ Dag. (Plattydsk). 25. Novbr.

Heinze Kielisches Magazin I. 101—105. Udtog i Vidensk. Selsk. Skrifter IV. 108—9.

1360.

1360.

[2437.] Literæ Nicolai episcopi Slesvicensis, quibus capellanum suum dominum Ottonem Johannis cum capella b. virginis in Kalebuy per annuli sui traditionem investitum esse testatur. — *Sleswig*, sabbatho quatuor temporum, quo cantatur Venite, adoremus. . . . . ?

Westphalen Monum. ined. III. 369—70. cfr. IV. 3183. no. 20.

[2438.] Waldemari literæ protectoriæ, datæ sacerdotibus et monasteriis dioeceseos Otthoniensis. — *Aleholm*, vigilia epiphaniæ domini. 5. Januar.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. p. 207.

[2439.] Christophori Lalandiæ ducis, Danorum Slavorumque regni veri hæredis, diploma, de privilegiis sacerdotum Lalandensium, "ex instantia et consensu" Nicolai Othoniensis episcopi datis. — *In castro Aaleholm*, in vigilia epiphaniæ domini. 5. Januar.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 520 (ed. in 4. T. III. p. 544.). Pontan. Rerr. Dann. Hist. Libr. VIII. p. 488—89. Dän. Bibliothek IX. 423—26.

[2440.] Propositio tractatus inter Waldemarum Daniæ et Magnum Sveciæ regem ad lites eorum dirimendas, ubi etiam modus præscribitur, quo hoc facillime fieri possit. — *Ripis*, sabbatho post purific. Mariæ. 8. Febr.

Vidensk. Selsk. Skrifter IV. 218—19. Suhm Hist. af Danmk. XIII. 835—37.

[2441.] Literæ consulum in Flensburgh, quibus testantur, se "a relatu discretorum et fide dignorum veraciter percepisse, quod Sweno Lille, in extremis vitæ suæ constitutus, legavit monasterio Loci Dei omnia bona a Riggel Eschilssen impignorata et in campo Döstrup sita". — In die Georgii martyris. 23. Aprilis.

Langebek Scriptt. VIII. 91.

[2442.] Barnymi ducis Stetynensis etc. quittatio, data familiaribus regis Daciæ Henningho de Pudbusk et Reynoldo pro ducentis marcis argenti. — *Gripeswold*, die Johannis ante portam Latinam. 6. Maji.

Vidensk. Selsk. Skrifter IX. 683.

[2443.] Nicolai Otthoniensis, Petri Ripensis, Petri Viburgensis, Henrici Roskildensis, Pauli Aarhusiensis, Magni Burglanensis episcoporum literæ, quibus XL dierum indulgentias iis concedunt, qui ecclesiam b. Andreæ in Snödde in Langeland pie frequentaverint, vel donationes ei obtulerint, vel preces ibi fecerint pro salubri statu episcoporum, patriæ et imperatorum. — *Kalingborg*, vigilia pentecostes. 23. Maji.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. p. 207.

[2443b.] Eorundem episcoporum similes literæ indulgentiarum, in favorem ecclesiæ b. Andreæ in Undlöse editæ. — *Kallundburg*, vigilia pentecostes.

Estrup Tygestrup p. 155—57.

1360. 24. Maji. [2444.] WALDEMARI regis Daniæ et CHRISTOPHORI filii ejus, ducis Lalandiæ, constitutio, confirmata a ducibus Jutiæ Waldemaro et Henrico et magnatibus regni plurimis, qua jura subditorum in pluribus capitibus firmantur et ordinantur. — *Kallundborg*, die pentecostes.
Leg. Jut. ed. 1501. et 1508. Ludewig Reliquiæ Mss. XII. p. 189—95. Westphalen Monum. ined. IV. 1772. Dan. interpr. ap. Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 521. (ed. in 4to T. III. p. 549.), cum die: Hell. Trefold. Söndag (ɔ: 31. Maji). Etiam ap. Suhm, Hist. af Danmk. XIII. 405.

1. Junii. [2445.] CONSULUM IN LYLLE-TUNDER literæ testimoniales, quod domina quædam Abel nomine, relicta Ratzlevi Staken, resignaverit abbati et monachis de Lögum "curiam quandam, Æbyld in parochia Qwersse et Lyngtoffter sitam". — Feria secunda post dominicam trinitatis.
Langebek Scriptt. VIII. 153—54.

15. Junii. [2446.] WALDEMARI ducis Juciæ ad Nörranxstorpherret inhabitantes literæ, quibus notum facit, quod omnia bona uxoris cujusdam Nicholai Mærthssen in Welderup sita abbati et monachis de Lögum conferat perpetuo possidenda. — *Apenrha*, in die beator. martyr. Viti et Modesti.
Langebek Scriptt. VIII. 147.

23. Junii. [2447.] STIGOTI ANDREÆ DE BIÖRNHOLM literæ, quibus testatur, se bona sua Fæghedorp in Helnæs, Dygheryth, Togethorp in Molnsherit sita, una cum bonis suis in Siælker in Norherit Dyrs sitis, "ob reverentiam, fundationem ac dotationem altaris beatæ virginis in medio pavimenti exterioris ecclesiæ beati Clementis Arws sub penultima testudine" per ipsum fundati et dotati, dedisse et contulisse. — In vigilia nativitatis beati Johannis baptistæ.
Langebek Scriptt. VI. 479—80.

28. Junii. [2448.] Kong MAGNUS af Sverrigs og hans Sön Kong Hakons Tilstaaelse for, at de skylde deres "leuen Swageren Greuen Alue van Holsten und van Stormeren Greuen Johanssone" 100 lödige Mark Cölnsk Vægt, at betale næste Vor Frue Dag paa Kong Magnus's Mynt i Lund eller et andet sikkert Sted med lödigt Sölv, eller 5 skaanske Mark regnede for een Mark löd. Sölv. — *Helsinborgh*, Peters og Pauls Aften. (Plattydsk).
Langebek Scriptt. VII. 352—53.

4. Julii. [2449.] Leidebrev, udstedt af Kong VALDEMAR af Danmark, CHRISTOPHER, Hertug af Laaland, og ERIK Hertug af Saszen, for Hertug Albrecht af Meklenborg og hans Sön HENRIK paa en Reise til Danmark og tilbage til Rostock eller Wismar. — *Alenboghen*, Löverdagen efter Petri et Pauli. (Plattydsk)
Rostock. wöchentl. Nachr. 1754. p. 53—54.

10. vel 17. Julii. [2450.] Kong VALDEMAR af Danmarks Frihedsbrev, hvori alle de "menige Kjöbmænd og Stæder", isærdeleshed Lybekkerne, som med Fred og ærlig Kjöbmandskab besöge Kongens Rige, tilsiges fuldkommen Sikkerhed. — *Helssingheborch*, Fredagen för Sanctæ Margaretæ Dag. (Plattydsk).
Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenb. II. no. CC. p. 476.

Julio. [2451.] Relatio, a NOTARIO ROSTOCKIENSI conscripta, de legatione civitatum Lübeck, Rostok, Wismar, Stralsund et Greifswald ad Waldemarum Danorum regem, quæ legatio a 26. Junii ad 20. Julii anni 1360. duravit.
Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenberg. II. no. CCI. p. 476—79.

19. Septbr. [2452.] HENRICI episcopi Roskildensis, NICOLAI JOHANNIS decani, JOHANNIS DE CAPELLA præpositi et magistri HEMINGI archidiaconi ejusdem ecclesiæ transsumptum literarum Waldemari regis, supra sub no. 2363. allatarum. — *Roskildis*, XIII. calend. Octobris.
Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. LXXXVIII.

[2453.] Literæ Margaretæ, relictæ Caroli Jacobssen quondam villani in Apenra, quibus notum facit, quod omnia bona sua, in villa, campo et sylva Genner sita, monasterio Lugum confert et legat jure perpetuo possidenda. — Datum anno MCCCLXIII. (leg. *MCCCLX. in)* vigilia beati Matthæi apostoli et evangel. gloriosi. 1360. 20. Septbr.

Langebek Scriptt. VIII. 156. — De anno, quo literæ præsentes editæ sunt, conferantur literæ proxime sequentes (no. 2454. et 2455.).

[2454.] Waldemari ducis Jutiæ literæ, Synder Ranxstrupherret inhabitantibus missæ, de donatione nuper memorata (vid. no. 2453.) coram justitiario ipsius facta. — *In ecclesia beati Nicolai in Apenra,* anno domini MCCCLX. in vigilia beati Mathæi apost. et evang. 20. Septbr.

Langebek Scriptt. VIII. 163.

[2455.] Waldemari ducis Juciæ literæ, quibus abbati de monasterio Loci Dei "omnia bona sua in dominio et ducatu nostro sita, familias, villicos et colonos suos universos, ab omnibus et singulis precariis vel tributis, de cetero per nos vel nomine nostro petendis seu imponendis, ad dies nostros libera et liberos, exempta pariter et exemptos, damus et dimittimus per præsentes". — *Apenra,* die beati Mathæi apost. et evang. 21. Septbr.

Langebek Scriptt. VIII. 180.

[2456.] Testimonium "totius communitatis in Westerhærætföör", possessores camporum Uddersen et Blegsum in placito justitiario omnes terras, "super quas castellum in Föör fundatum est, videl. fundamentum, viam, foueas et aquas, nec non terras, super quas curia dicta Lathgaarth ædificata est", Erico Riind vendidisse et scotasse. — Dominica proxima post omnium sanctorum. 8. Novbr.

Michelsen Nordfriesland p. 193. cfr. ibid. p. 284.

[2457.] Literæ Petri rectoris ecclesiæ b. Johannis in För, Ludderi vicarii ibidem, Arfasti rectoris ecclesiæ b. Nicholai ibidem et Frederici rectoris ecclesiæ b. Laurentii ibidem, sacerdotum, quibus testantur, compossessores camporum Uddersum et Blegsum Erico Riind "omnes terras, in quibus fortalicium ejusdem Erici in För fundatum est, fossata et aquas ac viam ad idem fortalitium et de eodem, nec non et terras, in quibus curia sua dicta Lathgarth sita est", vendidisse et scotasse. — Dominica proxima post festum omnium sanctorum. 8. Novbr.

Michelsen Nordfriesland p. 193—94. cfr. ibid. p. 284.

[2458.] Testamentum Kanuti Jönsson. — Crastino b. Martini episcopi. 12. Novbr.

Langebek Scriptt. VI. 500.

[2459.] Notificatio, qua Johannes Hanentzagel, Ghera(r)dus Mozer et Nolaus Baroldi indicant, se cum amicis suis et famulis (quorum septem nominatim enumerantur) stipendium cum Rozstockiensibus adversus regem Danorum fecisse. — *Rostock,* sabb. prox. ante diem Andreæ. 28. Novbr.

Rostock. wöchentl. Nachrichten 1754. p. 54—55. 57—58.

[2460.] Privilegium Waldemari regis, civibus Malmogiensibus concessum. — *Lundis,* feria quarta ante natal. domini. (Lat. et Dan.). 23. Decbr.

Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. danske Love V. 70—83.

[2461.] Exemplum privilegiorum, a Waldemaro Danorum rege burgensibus civitatum Lubeke, Wysmer, Rozstoch, Stralessund et Grypeswold, datorum, (vel potius quæ civitates sibi optabant.). — Sine anno.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenberg. II. no. CCII. p. 480—81.

[2462.] Waldemari Danorum regis placitatio cum Lubecensibus et confirmatio omnium privilegiorum iis concessorum. — Sine anno.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenberg. II. no. CCII. p. 481—82.

1361. **1361.**

7. Januar. [2463.] Kong Valdemars Privilegium for Lund i Skaane. — *Lund*, crastino epiphaniæ die.

Kolderup-Rosenvinge Saml af gl. danske Love V. 64—69. Jfr. Nr. 2464.

7. Januar. [2464.] Halmstads Privilegier og Stadsret, givne af Kong Valdemar. — *Halmstad*, Dagen næst efter Hell. Tre Kongers Dag. (Svensk).

Richardson Hallandia p. 126—29. Er af samme Indhold, som det foregaaende, samme Aar og Dag, men i Lund udstedte Privilegium for Lund, og er forsynet med de samme Vidners Underskrift.

9. Januar. [2465.] Testimonium, quod d. Waldemarus, dux Juciæ, dño Petro, episcopo Ripensi, nomine ecclesiæ Ripensis b. virginis Mariæ, jus suum circa parochiam Mykeltunder scotaverit. — *Tundris*, sabbatho proximo post epiphaniam.

Suhm Hist. af Danmk. XIII. 839—40.

* 21. Febr. [2466.] Consulum Wismariensium ad consules Rostockienses literæ, quibus communicant placitationem et concordationem a consulibus Hamburgensibus et Lubecensibus, ipsorum et "communium civitatum" nomine, et Henrici, Holzatiæ et Stormariæ comitis sententia ac voluntate, cum Erico duce Saxoniæ factam, ut pax firma inter eos "his in partibus et non in mari vel aliquibus portibus maris" observari debeat, addita clausula: "si ipse dux cum suis sequacibus servire aut juvare voluerit *regem Daciæ* in mari et ultra, facere poterit suis fortuniis et eventu". — *(Wismar)* die sancti Matthiæ apostoli (sine anno).

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXV. p. 498.

19. Maji. [2467.] Concordatio inter consules civitatum Lubeke, Wysmer, Rozstok, Stralessund et Stetin, de quatuor millibus marcarum denariorum Lubecensium contribuendis, quæ Waldemaro Daniæ regi pro libertatibus in Dacia et Scania mittendæ erant. — *Rostock*, feria IV. post pentecosten.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCIX. p. 490.

26. Junii. [2468.] Literæ Tordhonis Jenssen dicti Wredth, quibus se omnia bona sua in Westerhöiste sita, quæ ab Hermanno Niclessen prius emerat, abbati et monachis de Löghum vendidisse et scotasse testatur. — *In placito Lögherrit*, proximo sabbato post nativitatem Johannis baptistæ.

Langebek Scriptt. VIII. 27.

29. Julii. [2469.] Kong Valdemars og hans Sön Christoffers Stadfæstelse af Visby Stads Privilegier. — Sancti Olavis dagh d. hilghen koninghes. (Plattydsk).

Suhm Hist. af Danmk. XIII. 839.

1. Augusti. [2470.] Placitatio consulum "civitatum maritimarum", de mercibus "in Daniam vel in Scaniam aut alibi infra ... portum Noressund" ad interim non deducendis etc. — *In Gripeswold*, die S. Petri ad vincula.

Rostock. wöchentl. Nachricht. 1754. p. 62—63. Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenberg. II. no. CCX. p. 490—91.

15. Augusti. [2471.] Magni Svechiæ Norvegiæ et Scaniæ regis diploma, quo reditus suos annuos de minera cupri in dioecesi Arusiensi sita archiepiscopo Upsaliensi et suffraganeis ejus oppignorat pro quatuor millibus et quadringentis marcis denariorum, ad cameram sedis apostolicæ spectantium, quas mutuo acceperat, "ut vicini nostri domini Waldemari regis Daciæ, qui collecto clam exercitu copioso, nobis et nostris ignorantibus terras nostras Gotlandiam et Ölandiam jam actu crudeliter invaserat, incendiis, cedibus et rapinis, oportunius et virilius

potentiam reprimamus, et graviores per ipsum nobis et ipsi regno comminatas injurias, cumulatis in dei nomine viribus propulsemus". — *Stokholm*, die assumtionis Mariæ. 1361. 15. Augusti.

Diplomatar. Dalekarl. I. no. 250. p. 252—54.

[2472.] Innocentii (VIti) papæ ad Bertrandum episcopum Lubecensem literæ, quibus eum nuntium sedis apostolicæ in Daciæ, Sveciæ et Norvegiæ regnis constituit. — *Avenion.*, II. calend. Septembris, pontif. anno IX. 31. Augusti.

Martene et Durand. Thesaur. nov. anecd. Tom. II. 1054.

[2473.] Innocentii (VIti) papæ ad Waldemarum regem Daniæ (ejusdem tenoris ad reges Norvegiæ et Sveciæ) literæ, quibus Bertrandum episcopum Lubecensem, nuntium sedis apostolicæ, ei commendat. — *Avenion.*, non. Septembris, pontif. anno IX. 5. Septbr.

Martene et Durand Thesaur. nov. anecd. Tom. II. 1055.

[2474.] Artikler, vedtagne af Gesandter fra Stæderne: Lübeck, Hamborg, Wismar og Rozstok paa et Möde, hvorved al Handel med Danmark og Skaane forbydes, Told paa al Udförsel paalægges, m. m. — *Gripeswalde*, Vor Frue Aften Nativitatis. (Plattydsk). 7. Septbr.

Rostock. wöchentl. Nachr. 1754. p. 61—62.

[2475.] Forbundsact, indgaaet af Kongerne Magnus og Hakon til Sverrig og Norge, med Stæderne Lubek, Hamborg, Wismar, Rozstok, Stralsund, Greifswald, Tangkelym, Stetyn, Colberg, Bremen og Kil, mod Kong Valdemar af Danmark. — Frue Dag Nativitatis. (Plattydsk). 8. Septbr.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenberg. II. no. CCXII. p. 493—94. Rostock. wöchentl. Nachr. 1754. p. 63. 65—66.

[2476.] Overeenskomst mellem de med Kongerne af Sverrig og Norge forbundne tydske Söstæder, angaaende hver enkelts Contingent til den af Forbundet besluttede Krig mod Kong Valdemar af Danmark. — Dagen efter Mariæ Födselsfest. (Plattydsk). 9. Septbr.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenberg. II. no. CCXIII. p. 495—96.

[2477.] Erklæring, udstedt af Raadmænd fra de 11 med Sverrigs og Norges Konger mod Kong Valdemar af Danmark forbundne tydske Söstæder, angaaende deres Contingent til Krigen. — Dagen efter Mariæ Födselsfest. (Plattydsk). 9. Septbr.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenberg. II. no. CCXIV. p. 496—98.

[2478.] Magni regis Sveciæ et Haquini filii ejus regis Norvegiæ diploma, quo civitatibus Hansæ Teutonicæ: Lubecæ, Hamburch, Stadis, Bremis, Wismer, Rostock, Stralsund, Gripiswold, Demmin, Anclem, Stettin et Colberch, multa privilegia et immunitates in Svecia et Norvegia conceduntur, et præterea, si terram Scaniæ recuperare contigerit regibus, promittitur, ut nemo eorum, qui Scanore vel Falsterbode vel alias in Scaniam venerit, priusquam hospitium intraverit, armis aut aliis rebus privetur; nec non conceditur licentia in nundinis Scanoer et Falsterbode pannos tam laneos quam lineos emendi et bona, quæ cum pundare seu Bysmer seu cum aliis ponderibus vendi debeant, vendendi etc. — *Gripiswold*, in crastino b. Mariæ. 9. Septbr.

Dreyer Specim. de naufr. p. CXXIV—XXX.

[2479.] Literæ Nicolai dicti Friis de Stolefgy, quibus omnia bona sua in parochia Breuadt et oppido Burg sita abbati et monachis de Lögum resignat, in recompensationem pro bonis monasterii in Gener, ipsi scotatis. — Die beatorum martyrum Cosmæ et Damiani. 27. Septbr.

Langebek Scriptt. VIII. 243.

[2480.] Brev, udstedt af Kong Magnus og hans Sön Hakon til Sverrig og Norge, hvorved Borkholm Slot bliver stillet de tydske Hansestæder som Pant i Anledning af det mod Danmark indgangne Forbund. — St. Michaelis Aften. (Plattydsk). 28. Septbr.

Rostock. wöchentl. Nachrichten 1754. p. 66—67. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XIII. 152.

1361. [2481.] Literæ Luderi Storm, quibus capellæ b. virginis in Kalebuy unum man-
2. Octobr. sum in Schalebuy pro XV marcis oppignorat. — *Kalby*, sabbatho post festum Michaëlis.

Westphalen Monum. ined. III. 370.

c. 1. Novbr. [2482.] Literæ, quæ testantur, dominum Stigotum Anderson de Biörnholm bona sua, in "Sauxtorp Nörherrit dyrsæ" sita, "ecclesiæ beati Clementis Arusius" scotasse. — Placito Wibergis generali proximo ante fest. omnium sanctorum.

Langebek Scriptt. VI. 472.

[2483.] Waldemari regis literæ, quibus plura bona offert hospitali leprosorum in Kalundborg, ejusque possessiones ab omni gravamine liberat. — *Kalundborg*.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. p. 209. Hofman Fundationer X. 175—76.

1361.

c. 1361.

[2484.] Waldemari Danorum regis ad Lubecenses literæ, ut satisfactionem pro morte Marquardi Westense Hartwico Westense exsolvant. — Sabbatho trinitatis.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXVI. p. 499.

1362.

1362.

26. Febr. [2485.] Epitome bullæ Innocentii (VI^{ti}) papæ ad Henricum episcopum Slesvicensem, in qua bulla discretioni episcopi commendat, regem Magnum et Blancam reginam Sveciæ et Norvegiæ, et plures personas ecclesiasticas, prælatos et nobiles, ab excommunicationis sententia quittare, si dimidiam partem vel majorem pecuniæ, quam a commissario papæ Johanne Guilaberti acceperant, refunderent. — *Avenione*, IV. calend. Martii, pontif. anno X^{mo}.

Lagerbring Svea Rikes Historia III. 622—23.

27. Martii. [2486.] Forpligtelse, udstedt af 4 adelige Personer, at ville tjene paa det af Staden Bremen mod Kong Valdemar af Danmark udrustende Kuggskib. — Söndag i Midfaste. (Plattydsk).

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXVI^{b}. p. 500.

13. Augusti. [2487.] Hertug Alberts af Meklenborg og hans Sönners Qvittering til Kong Valdemar af Danmark for 400 lödige Mark Sölv til Afdrag paa hans Datters Medgift. — *Nicopinghe*, Löverdagen för Vor Frue Dag. (Plattydsk).

Vidensk. Selsk. Skrifter IV. 219—20.

28. Augusti. [2488.] Nicolai archiepiscopi Lundensis, Nicolai Ottoniensis, Petri Wiburgensis, Petri Ripensis, Pauli Arusiensis et Magni Burglanensis episcopi literæ, quibus indulgentias XL dierum omnibus concedunt, qui ecclesiæ beati Andreæ in Thornes in Lollandia donationes obtulerint, vel sacrum oleum secuti fuerint, vel missis interfuerint et preces fecerint pro salute ecclesiarum et regum Daciæ imperatorumque harum terrarum. — *Kalendeburgh*, dominica post Bartholomæi apostoli.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. 210.

8. Octobr. [2489.] Recessus consularium, nuntiorum civitatum maritimarum, de theloneo, guerra adversus regem Daniæ, cessatione mercaturæ in Dania bello durante, etc. — *Stralessund*, in profesto Dionysii.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenberg. II. no. CCXVIII^{b}. p. 502—3.

16. Octobr. [2490.] Hartvicus Krumedike de Kyerstorp Thoslandiæ miles et filii ejus Folradus, Nicolaus et Jonas dicti Krumedike villam Vggælose monasterio Esromensi resignant. — (*Othiniæ*) dominica proxima ante diem beati Lucæ evang.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. LXXXVI.

[2491.] Literæ Luderi Storm et Eleri, filii ejus, quibus "XII marcas auri in campo Schalebuy nec non curiam Calbuy, Feremerde dictam, ac fundos suos, capellam b. virginis in Kalebuy circumjacentes", pro XX libris sterlingorum dictæ capellæ oppignorant. — In vigilia omnium sanctorum. 1362. 31. Octobr.

Westphalen Monum. ined. III. 369.

[2492.] Recessus consulum civitatis Lubek, Rostok, Wismar et Stralsund, nomine civitatum omnium "hanze Teutonicorum et specialiter civitatum maritimarum", de placitatione cum Danis inita, de Ymbriensium (incolarum insulæ Femern) immunitate a teloneo civitatum solvendo, et de halecibus Drakorensibus detinendis. — *Rostock*, dominica die ante festum Martini episcopi. 6. Novbr.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXVIII[b]. p. 503—6.

[2493.] Urbani (V[ti]) papæ ad reges et principes christianos, et inter eos ad Waldemarum Daniæ, Magnum Sveciæ et Aquinum Norvegiæ reges literæ, quibus eos ad opem sedi apostolicæ ferendam, coërcendos improbos, æquitatem tuendam et ecclesias ex impiorum injuriis vindicandas exhortatur. — *Avenion.*, VII. id. Novembris, pontif. anno I. 7. Novbr.

Raynald. Contin. Baron. ad ann. 1362. IX. Tom. VII. p. 69.

[2494.] Magni et Haquini Sveciæ regum ad consules et burgenses civitatum maritimarum literæ, ut quam primum sibi "reintimare" velint, "quomodo in gwerra nostra cum rege Daciæ agere vel procedere" intendant. — *Stockholmis*, feria secunda prox. ante Martini. 7. Novbr.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXVIII[d]. p. 509.

[2495.] Tractat, angaaende Stilstand og midlertidig Handelssamfærsel mellem Danmark og Hansestæderne Lybek, Hamborg, Rostok, Wismar, Stralsund og Greifswald, — *Rostok* sanct Mortens Aften. (Plattydsk). 10. Novbr.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXVIII[b]. p. 503—6.

[2496.] Kong Valdemars, Hertug Christophers og flere Biskoppers og Ridderes Bekræftelse paa en mellem Danmark paa den ene, og Sverrig og Norge samt Hansestæderne paa den anden Side indgaaet Stilstand. — *Werdemborch*, Onsd. för octava S. Martini. (Plattydsk). 16. Novbr.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXVIII[c]. p. 507. Det af Hansestæderne udstedte Exemplar findes paa Dansk oversat hos Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 522. (Qvartudg. T. III. p. 563.), dat. *Lybke*, Onsdagen efter St. Mortens Dag (ↄ: 16. Novembr.).

[2497.] Erkebiskop Niels's Forsikkringsbrev til Kong Valdemar, at han igjen skulde overantvorde Hammers-Hus Slot og Öen Boringholm, som var overdraget ham af Kongen, naar denne forlangte det; og at den, der blev sat til at forestaae dette Slot og Land, skulde være en Mand, Kongen kunde forlade sig paa, og som skulde give Kongen Forsikkring for at ville holde ovennævnte Forpligtelse; samt at Slottet og Öen altid skulde staae Kongen og hans Huus og Stamme aabne. — Maria Undfangelses Dag, som er den 8. Decbr. (Oversættelse). 8. Decbr.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 527. (Qvartudg. T. III. p. 560.). Thurah Bornholms Beskr. p. 209—11. Ogsaa hos Suhm, Hist. af Danmk. XIII. 473.

[2498.] De gullandske Borgemesteres Brev til Söstædernes Deputerede i Rostok, hvori de (blandt Andet) önske at indsluttes i de med Danmark indledende Underhandlinger. — Förste Torsdag efter Luciæ. (Plattydsk). 15. Decbr.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXVIII[d]. p. 513—14.

[2499.] Civitatum Prussiæ ad consules civitatum maritimarum literæ, ubi queruntur, quod sine consensu suo treugæ cum rege Daniæ sint compositæ, quo etiam factum 18. Decbr.

1362. sit, ut bona sibi per eum et complices ejus ablata per portus eorum maritimos liberum nacta
18. Decbr. sint conductum. — *(Danzig)* die dominico prox. ante nativitatem Christi (sine anno).

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXVIII[d]. p. 510—11.

21. Decbr. [2500.] Sveciæ regis literæ ad delegatos civitatum maritimarum, Rostocki morantes, ubi dicit se ad treugas cum rege Danorum ineundas propensum esse, ceterum queritur de injuriis, post treugas cum civitatibus factas a rege Danorum sibi illatis, et rogat, ut, si treugas "tenere seu servare" noluerit, et regno Sveciæ damna intulerit, "assistentiam efficacem" sibi faciant. — *Scaris*, die Thomæ apostoli (sine anno).

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXVIII[d]. p. 513.

1363.

1363.

9. Januar. [2501.] Consulum civitatum maritimarum ad Henricum comitem Holsatiæ et Stormariæ literæ, ubi se literas ducis recepisse dicunt, querentes, quod propter absentiam regis Danorum treugæ nondum ex ejus parte certificatæ sint. — *Sundis*, feria II. infra octavas epiphaniæ (sine anno).

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. CCXVIII[d]. p. 509.

13. Januar. [2502.] Consulum civitatum maritimarum ad Vickonem Molteken militem Danum (regis Danorum in treugis componendis nuntium) literæ, ubi queruntur, quod certificationem tractatus de treugis nondum, ut pollicitus fuerat, miserit. — *Sundis*, in octava epiphaniæ domini (sine anno).

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXVIII[d]. p. 509—10.

13. Januar. [2503.] Alberti archiepiscopi Bremensis literæ de ecclesiæ S. Nicolai in Grevesmolen unione et incorporatione in bona mensalia ecclesiæ Raceburgensis. Inter testes nominatur Magister Bertoldus de Brunswick, archidiaconus in Eiderstede in ecclesia Sleswicensi, cancellarius archiepiscopi. — *Bremæ*, XIII. Januarii, indictione prima.

Schröder Papist. Meklenb. Tom. I. p. 1412—15.

13. Januar. [2504.] Alberti archiepiscopi Bremensis literæ de unione et incorporatione ecclesiæ S. Mariæ virginis Wismariensis mensæ episcopali Raceburgensi facta. Inter testes nominatur Bertoldus de Brunswick, archidiaconus in Ederstede in ecclesia Sleswicensi, cancellarius archiepiscopi. — *Bremis*, XIII. Januarii, indictione prima.

Schröder Papist. Meklenb. Tom. I. p. 1407—10.

21. Januar. [2505.] Henrici et Nicolai, comitum Holsatiæ et Stormariæ, ad civitates maritimas Hansæ Teutonicæ literæ de mora, quæ fortuito orta sit in certificatione treugarum cum rege Daniæ. — Feria tertia (post) Agnetis virginis (sine anno).

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXVIII[d]. p. 513. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XIII. 482.

5. Febr. [2506.] Recessus civitatum maritimarum Hansæ Teutonicæ, ubi, inter alia, decretum est de jure civitatis (in civitatibus Hansæ) illorum, qui ex "parvis civitatibus — per se vel socios suos fuerint in Schanöre tempore mandati". — *Rostok*, die S. Agathæ.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXVIII[d]. p. 512—16.

17. Martii. [2507.] Recessus civitatum maritimarum Hansæ Teutonicæ, ubi plura de negotiis, quæ civitatibus cum rege Danorum erant, ordinantur (de placitis in Nickoping per legatos viros consulares visitandis, de treugis cum rege Danorum componendis, de resarcitione damnorum postulanda etc.). — *Wismar*, feria VI. ante Judica.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXVIII[d]. p. 516—17.

[2508.] Recessus consulum ex civitatibus maritimis Hansæ Teutonicæ, ubi quoad Daniam hæc occurrunt: "Item si rex Sveciæ invenitur apud regem Daciæ, moneatur". — "Item nuntii comitum prædictorum (Holzatiæ) petierunt, quod moneretur rex Daciæ pro puella sorore sua, videlicet Hinrici comitis". — *Wismar*, dominica Jubilate. 1363. 23. Aprilis.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXVIII[d]. p. 517—18.

[2509.] Recessus (relatio de congressu) nuntiorum consularium civitatum maritimarum (Lubek, Wismar, Rostok, Sundarum, Gripeswold, Stetin et Kilonis) cum nuntiis regis Daniæ. — *Niekoping Falstriæ*, Vocem jucunditatis. 7. Maji.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXVIII[d]. p. 518—21.

[2510.] Kongen af Danmarks Skrivelse til Hansestædernes Deputerede, hvori Kongen beretter, at han har sendt og med behörige Fuldmagter udrustet Erkebiskop Nicolaus af Lund, Wicke Moltke Hövedsmand i Kjöbenhavn, Anders Vrost, Kongens Marsk, og Kersten Kulen, Prindsens Hofmester, for at underhandle med dem om Bilæggelsen af de mellem Danmark og Stæderne verserende Tvistigheder, idet Kongen lover, selv ved Pindsetid at ville besöge dem. — *In castro Hafnensi*, die ascensionis domini. (Plattydsk). 11. Maji.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXVIII[d]. p. 519.

[2511.] Forslag, fremsat af Kong Valdemar, til en Fred med de tydske Hansestæder. — *Nykoping*, die pentecostes. (Plattydsk). 21. Maji.

Rostock. wöchentl. Nachrichten 1751. p. 78—79. 81—82.

[2512.] Recessus civitatum maritimarum Hansæ Teutonicæ, ubi plura negotia, quæ regi Daniæ cum his civitatibus intercedebant, ordinantur. — *(Lubecæ)* die Johannis baptistæ. 24. Junii.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXVIII[d]. p. 521—25.

[2513.] Recessus civitatum maritimarum Hansæ Teutonicæ, ubi (præter cetera) de officio advocati Scaniæ in nonnullis rebus tractatum est. — *Wismar*, die Jacobi majoris. 25. Julii.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXVIII[d]. p. 525—28.

[2514.] Caroli (IV[ti]) Romanorum imperatoris literæ ad Waldemarum Daniæ regem, quibus eum invitat, ut quam citissime ad se veniat, salvum conductum ei et comitatui concedens. Transsumptum, attestantibus Nicolao archiepiscopo Lundensi et Magno episcopo Burglanensi sabbatho prox. post diem Bartholomæi apostoli e. an. — *Gubin*, VII. mensis Augusti. 7. Augusti.

Vidensk. Selsk. Skrifter IV. 221.

[2515.] Recessus civitatum maritimarum Hansæ Teutonicæ, ubi maxime de compositione cum Danorum rege agitur, et, si spes fefellerit, de navigatione cohibenda et unicuique licentia danda "inferre dampnum regi Danorum sub eventura sua". — *Stralessundis*, die nativitatis Mariæ. 8. Septbr.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXVIII[d]. p. 528—31.

[2516.] Lyderi Kale militis literæ, quibus parochiam dictam Oddræth, ei a Claws Splyd pro LXXXV marcis argenti puri impignoratam, Waldemaro Daniæ regi scotat, ad excessus suos expiandos et regem placandum. — Feria secunda ante festum Michaëlis archangeli. 25. Septbr.

Vidensk. Selsk. Skrifter IV. 220.

[2517.] Fredsslutning mellem Kong Valdemar og Hansestæderne. — *Lybke*, (næste Dagen efter Michaelis). (Oversættelse). 30. Septbr.

Hvitfeldt in 4to Tom. III. p. 567. in fol. p. 529. Paa Latin oversat i Pontani Rer. Danicar. Hist. Libr. VIII. p. 492. og Willebrandt Hansische Chron. 2te Abtheil. p. 37. Jfr. Suhm Hist. af Danmk. XIII. 505.

1363. 1. Novbr. [2518.] Recessus civitatum maritimarum Hansæ Teutonicæ, ubi refertur, consules ad præsentiam regis Daciæ Wolgastum profectos esse, nihil vero ad conficiendam pacem profecisse. — *Gripeswold*, die prima mensis Novembris.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXVIII[d]. p. 531.

6. Novbr. [2519.] Fortegnelse over de Friheder, som menige Kjöbmænd (de mene Kopman) fra Arilds Tid have havt i Danmark og Skaane. — *Wolgast*, feria secunda ante Martini. (Plattydsk).

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXVIII[h]. p. 536—39. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XIII. 507.

19. Novbr. [2520.] Recessus civitatum maritimarum Hansæ Teutonicæ, ubi plura de præcautionibus ante bellum, quod cum rege Danorum imminebat, determinantur. — *Gripeswold*, die Elizabeth.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXVIII[d]. p. 532—33.

13. Decbr. [2521.] Confoederatio inter Casimirum Poloniæ et Waldemarum Daniæ regem de mutua amicitia servanda. — *Cracoviæ*, die Luciæ virginis.

Vidensk. Selsk. Skrifter IV. 223—24.

22. Decbr. [2522.] Urbani (V[ti]) papæ ad Waldemarum Daniæ regem literæ, quibus lætitiam suam exprimit, quod rex ad sedem apostolicam brevi venturus sit. — *Avinione*, XI. cal. Januarii, pontif. anno II.

Vidensk. Selsk. Skrifter IV. 224.

[2523.] Consulum civitatum maritimarum ad consules terræ Prussiæ literæ, ubi se, quoad treugas cum rege Danorum initas et bonorum a rege Danorum ex civitatibus ablatorum conductum, defendunt. — Sine anno.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXVIII[d]. p. 511—12.

1364.

1364.

5. Januar. [2524.] Keiser Carl (den IV[s]) Confirmation paa to Kong Valdemar i Aaret 1350 givne Breve (anförte ovenfor under Nr. 2329 og 2331). — *Prag*, Fredagen næst for Hell. Tre Kongers Dag (dem obersten Tage). (Tydsk).

Vidensk. Selsk. Skrifter IV. 221—23. Jfr. Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 535. (Qvartudg. T. III. p. 580.).

6. Januar. [2525.] Recessus civitatum maritimarum Hansæ Teutonicæ, ubi plura de bello adversus regem Daniæ persequendo occurrunt. — *Stralessund*, epiphaniæ domini.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXVIII[i]. p. 539—43.

1. Febr. [2526.] Edvardi (III[tii]) Anglorum regis literæ de salvo conductu Wuldemerii regis Danorum cum trecentis personis equitibus, quos ipsos, "familiares eorum, equos, hernesia, pecuniam et alia bona" in protectionem suam suscipit rex. — *Westmonasterii*, primo die Februarii, Edvardi III[tii] anno 38°.

Rymeri Foedera ed. Clarke et Holbrooke Vol. III. Pars II. p. 719. Vidensk. Selsk. Skrifter IV. 224—25.

1. Febr. [2527.] Recessus civitatum nonnullarum Hansæ Teutonicæ, ubi mercatoribus prohibetur "versus Noressund infra hinc festum paschæ, nec alias ubilibet infra partes vel extra, exceptis illis qui super eventum suum velificare volunt", navigare. — *Sundis*, in profesto purificationis.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXVIII[i]. p. 513.

27. Febr. [2528.] Consulum Hamburgensium ad consules Sundenses literæ de bello civitatum, cum Danorum rege instante. — *(Hamborg)*, feria tertia post dominicam Oculi (sine anno).

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXVIII[i]. p. 514.

[2529.] Den holstenske Grev Adolphs Forpligtsbrev til Kong Valdemar af Danmark ved Modtagelsen af Femern til Lehn af Kongen. — *Rödby paa Lolland*, Torsdagen för Lætare. (Plattydsk). 1364. 29. Febr.

Vidensk. Selsk. Skrifter IV. 225—227.

[2530.] Urbani (V[ti]) papæ literæ, quibus Waldemarum Daniæ regem propter eximiæ affectionis sinceritatem, et quoniam nuper sedem apostolicam devoto animo visitaverat, cum regno et possessionibus sub b. Petri et sua protectione suscipit, omniumque bonorum, quæ in ecclesia dei fieri contigerit, participem declarat. — *Avinion.*, VII. id. Martii, pontif. anno II. 9. Martii.

Raynald. Contin. Baron. ad ann. 1364. XIV. Tom. VII. p. 99. Meurs. Opp. Tom. IX. 529. not. Gramm. Videnskab. Selsk. Skrifter IV. 227—28.

[2531.] Epitome literarum Urbani (V[ti]) papæ, quibus enumerantur reliquiæ sanctorum, quas Waldemarus Daniæ rex a papa acceperat in pluribus templis regni Daniæ collocandas; hæ reliquiæ dicuntur fuisse: "de b. Mariæ virginis gloriosæ crinibus et vestibus, de ligno sanctæ crucis, et de b. Johannis baptistæ, sancti Georgii et sancti Vincentii, sanctorum Nerei et Achillei sacris reliquiis certas particulas — in capellis sanctorum, Mariæ de Vvermburght *(Vordingborg)*, et Jacobi de Gorne *(Gurre)* et Georgii in Kalmgeburgh *(Kallundborg)* et Christophori de Sytburgh *(Söborg)* castris Roskildiensis dioeceseos" — ponendæ. Præterea in his literis indulgentiæ dantur iis, qui has capellas certis diebus pie obirent. 9. Martii?

Rayn. Contin. Baron. ad ann. 1364, XIV. Tom. VII. p. 99.

[2532.] Recessus civitatum maritimarum Hansæ Teutonicæ, quo decretum est, exportationem mercimoniorum ad interim cohibere, paucis tantum exceptionibus admissis. — *Sundis*, vigilia annuntiationis Mariæ. 21. Martii.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXVIII[i]. p. 543.

[2533.] Recessus civitatum maritimarum Hansæ Teutonicæ, ubi de continuando bello adversus regem Daniæ agitur. — *Rozstock*, dominica Jubilate. 14. Aprilis.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXVIII[i]. p. 545—47.

[2534.] Consulum Sundensium ad Rostockienses literæ, ut sibi caveant a vasallis regis Danorum, qui in portu Gronessund navibus instructi impetum in civitatem illorum et suam parent. — *Stralessund*, die Johannis ante portam Latinam (sine anno). 6. Maji.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXVIII[i], p. 546.

[2535.] Recessus civitatum maritimarum Hansæ Teutonicæ, de bonis ex Gotlandia teloneo liberandis, cum "informati" essent, quod "illi de Godlandia essent in hansa Teuthunicorum et non subditi regis Daciæ"; de auxilio duci Barnym juniori adversus Daniæ regem præstando, et de pluribus rebus ad Daniam spectantibus. — *Lubeke*, sabbatho infra octavas corporis Christi. 25. Maji.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXVIII[i]. p. 547—50.

[2536.] De danske Ridderes Wicke Moltekes, Henneke Bockwoldes, Thid. Cermyns og Gotschalk Wensines Revers til de Befuldmægtigede fra de tydske Sö-Hansestæder, om, til en bestemt Tid at ville indfinde sig med gyldigt Brev, med Kongens og Raadets eller det sidstes (ifald Kongen ikke kom hjem fra Udlandet inden den bestemte Tid) Navne og Sigiller, angaaende den mellem Danmark og Hansestæderne oprettende Stilstand. — Uden Aar og Maaned. (Plattydsk). Junio.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXVIII[i]. p. 551—52.

[2537.] Forening imellem Wicke Molteke "Gellekor" (Gjældkere) i Skaane, Kerstan Kule Hövedsmand paa Aleholm og 2 Riddere paa Kong Valdemars Vegne paa den Junio.

1364. Junio. ene og den tydske Hanses Söstæder paa den anden Side, om den Told, som de paa Skaane handlende Kjöbmænd skulde betale. — Uden Aar. (Plattydsk).

Vidensk. Selsk. Skrifter IX. 641—42. Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXVIIIi. p. 552.

Junio. [2538.] Revers, udstedt af de danske Riddere, WICKE MOLTEKE, KERSTEN KULE, YWER NICKELSSON og OLAF BORNSSEN, hvori de love Hansestædernes Befuldmægtigede, at Hertug Erik af Sachsen skal til den af Kongen af Danmark bestemte Tid römme de Slotte, som han havde inde. — Uden Aar. (Plattydsk).

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXVIII[i] p. 553.

Junio. [2539.] Hertug BARNYMS af Stettin Forsikkring til Hansestæderne, udstedt paa den danske Konges Vegne, at alt Stæderne tilhörende skibbrudent Gods og Vrag skal være frit i Danmark og Skaane, saalænge Stilstanden mellem Kongen og Stæderne varer. — Uden Aar og Maaned. (Plattydsk).

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXVIII[i] p. 554.

Junio. [2540.] Hertug BARNYMS af Stettin Kundgjörelse om et mellem Kongen af Danmark og hans Hjelpere (Medforbundne) paa den ene. og Hansestæderne paa den anden Side indgaaet Forliig, "dar de van Lubek sunderch orleghe mede hebben, buten ghesprochen sin vnde an dessen daghen nicht wesen scholen". — Uden Aar og Maaned.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenberg II. no. CCXVIII[i]. p. 554—55.

Junio. [2541.] Biskop JOHAN AF CAMINS Brev, hvori han lover, i Anledning af den mellem Danmark og Hansestæderne indgaaede Stilstand, at ville unddrage hvilkensomhelst af Parterne, der skulde bryde Freden inden den bestemte Tid, sin Understöttelse. — Uden Aar og Maaned. (Plattydsk).

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXVIII[i]. p. 555.

Junio. [2542.] Brev, udstedt af nogle tydske HANSESTÆDERS RAADMÆND, angaaende den med Kongen af Danmark indgaaede Stilstand. — Uden Aar og Maaned. (Plattydsk).

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXVIII[i]. p. 555—56.

Junio. [2543.] Brev (Circulære?) til de NORDTYDSKE HANSESTÆDER, hvori de underrettes om den med Danmarks Rigsraad ved Hertug Barnyms Hjelp oprettede Stilstand, og advares om, ikke indtil videre at seile gjennem Danmarks Sunde. — Uden Aar og Maaned. (Plattydsk).

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXVIII[i]. p. 562.

16. Junii. [2544.] JOHANNIS DICTI PÆDERSEN de Swetninge et uxoris Benedictæ donatio, facta ecclesiæ Unlöse. — Die b. Wilhelmi confessoris.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. p. 211. Estrup Tygestrup p. 170—71.

18. Junii. [2545.] Reces, affattet paa et Möde af HANSEFORBUNDETS SÖSTÆDER, hvorved indtil videre strængt forbydes al Udförsel til Danmark. — *Stralessund*, feria tertia post Viti. (Plattydsk).

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXVIII[i]. p. 550—51.

22. Junii. [2546.] Hertug BARNYMS af Stettin etc. Diplom, hvori han bekjendtgjör den mellem ham, paa Kongen af Danmarks Vegne paa den ene, og Hansestæderne paa den anden Side, oprettede Stilstand. — Fredagen för St. Joh. Baptistæ. (Plattydsk).

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXVIII[i]. p. 553—54.

22. Junii. [2547.] Fordrag, oprettet mellem Kong VALDEMAR af Danmark og Hansestæderne, om Stilstand paa tre Aar, m. m. (Den af Kongen og det danske Rigsraad udstedte Gjenpart). — *Stralsund*, Fredagen næst för Johannis Dag Nativitatis. (Plattydsk).

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXVIII[i]. p. 557—62. Jfr. Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 532. (Qvartudg. T. III. p. 574.). Suhm Hist. af Danmk. XIII. 539—44.

[2548.] CONSULUM ROZSTOCKENSIUM ad Waldemarum Danorum regem literæ, quibus ei pro bonis concivis sui, sub Meonia per familiares regis ei ablata, a rege vero libere dimissa, gratias agunt. — *Rozstok*, vigilia Petri et Pauli. 1361. 28. Junii.

Rostock. wöchentl. Nachr. 1751. p. 85—86. Hæ literæ, quamquam annum 1361. adscriptum habent, ad ann. 1365. sunt referendæ. Vid. Suhm Hist. af Danmk. XIII. 557.

[2549.] Proconsulum et consulum Stadensium diploma, quo pro parte suæ civitatis treugas cum Waldemaro Danorum rege ab aliis civitatibus Hansæ Teutonicæ initas confirmant. — *Stadis*, feria sexta prox. post festum divisionis apostolorum. 19. Julii.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXIX. p. 564.

[2550.] Den saxiske Hertug ERIKS Transsumpt af det ovenfor under Nr. 2524. anförte keiserlige Stadfæstelsesbrev. — *Vordingborg*, die decollat. Joh. bapt. (Plattydsk). 29. Augusti.

Vidensk. Selsk. Skrifter IV. 221—23.

[2551.] Fragmentum recessus CIVITATUM HANSEATICARUM, ubi inter alia tractatur de iis, "qui damna passi sunt in navibus suis ante castrum Helsinghborgh propter mandatum civitatum, et etiam de illis, qui transgressi sunt mandatum velificando vias suas sine licentia". *Stralessundis*, die Mauritii. 22. Septbr.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXVIII[i] p. 562—64.

[2552.] Forsikkring til de nedertydske Hansestæder, udstedt af Hertug BARNIM, at ville forskaffe Stæderne jus naufragii og samme Told, som forhen havde været, i Danmark og Skaane, saalænge Stilstanden med Danmark varede (al de wyle dat de daghe un de vrede waret de tuschen den köninghe vnde thuschen den steden ghedeghedinghet is). (Plattydsk).

Rostock. wöchentl. Nachr. 1751. p. 82—83.

[2553.] Forsikkring, udstedt af RAADMÆND i LÜBEK, WISMAR, ROSTOK, STRALSUND, GREIFSWALD, ANKLEM, STETTIN, STARGARD, KOLBERG OG KIEL, at Stæderne ikke ville vise Hertug Barnym af Stettin nogensomhelst Uvenskab, uagtet han ikke kunde forebringe Kongen af Danmark Sagen angaaende Söfund (Zeeuunt), Skibbrudnes Gods og Tolden. — Uden Aar. (Plattydsk).

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXVIII[i] p. 556.

[2554.] CONSULUM HAMBURGENSIUM ad Nicolaum Holzatiæ comitem literæ, ubi Lubecensibus potestatem datam esse dicunt de pace cum rege Danorum et comite agendi. — Sine anno.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXVIII[i]. p. 545.

[2555.] CONSULUM HAMBURGENSIUM ad Adolphum Holsatiæ comitem literæ, ubi auxilium ejus contra regem Daniæ grate se accepturos testantur, sed de ea re diligentius tractare Lubecensibus a civitatibus commissum esse dicunt. — Sine anno.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXVIII[i]. p. 544—45.

1365.

1365.

[2556.] Recessus NONNULLARUM CIVITATUM HANSÆ TEUTONICÆ, ubi inter alia de negotio compositionis inter regem Daciæ et civitates agitur. — *Sundis*, feria quinta post dominicam Lætare. 27. Aprilis.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXIX. p. 564—68.

[2557.] PROCONSULUM ET CONSULUM CIVITATIS RYGENSIS declaratio, quod pro sua civitate et civitatibus sibi vicinis Wenda et Woldemer treugas cum Danorum rege a civitatibus maritimis compositas approbent. — *(Riga)* dominica palmarum. 6. Aprilis.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXXI. p. 573.

1365. 30. Aprilis. [2558.] Literæ, quæ testantur, SYMONEM PETRI, rectorem altaris b. Mariæ virginis in Arws in placito Abesysel, nullo contradicente, ostendisse, Ascerum sacerdotem, quondam rectorem altaris prædicti, molendinum suum Hathleff eidem altari resignasse. — *In placito Abesysel,* in profesto b. Walburgis virginis.

Langebek Scriptt. VI. 489.

30. Aprilis. [2559.] PROCONSULUM ET CONSULUM REVALIENSIUM approbatio treugarum inter regem Danorum et civitates maritimas compositarum. — *(Reval)* in vigilia Philippi et Jacobi.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXXI. p. 573.

18. Maji. [2560.] PROCONSULUM ET CONSULUM TARBATENSIUM declaratio, quod ex parte civitatis suæ participes esse velint treugarum inter regem Danorum et Lubecenses et "communes mercatores in hansa" compositarum. — *Dorpat,* dominica proxima ante Rogationes.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXXI. p. 572—73.

28. Maji. [2561.] Recessus NUNTIORUM CONSULARIUM CIVITATUM HANSÆ TEUTONICÆ et AMBASIATORUM REGIS DANIÆ de compositione inter civitates et regem Daniæ. — *Lubeke,* feria quarta inter octavas ascensionis domini.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXIX. p. 568—70.

28. Junii. [2562.] CONSULUM ROZSTOCKIENSIUM gratiarum actio ad Waldemarum regem. — *Rozstok,* vigilia Petri et Pauli.

Vid. supra sub no. 2548.

7. Julii. [2563.] Fredsfordrag mellem Greverne HENRIK og CLAUS af Holsteen og Kong VALDEMAR af Danmark. — *Koldinge,* Mand. for St. Canuti Kónges og Martyrs Dag. (Overs.).

Hvitfeldt (Danm. Riges Krön. p. 536. (Qvartudg. T. III. p. 583.). Ogsaa hos Suhm, Hist. af Danmk. XIII. 558.

11. Julii. [2564.] Literæ, quibus LAO DIACONUS recognoscit, se quandam curiam, Koxstedt dictam, Nicolao Bramtorp vendidisse. — *Ripis,* die beati Kitilli confessoris.

Langebek Scriptt. VIII. 96.

11. Augusti. [2565.] ERICI episcopi Ottoniensis confirmatio privilegiorum, quibus antea usi fuerunt monachi ordinis S^ti Benedicti Ottonienses. — Vigilia S. Mariæ virginis assumptionis.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. p. 213.

30. Septbr. [2566.] Tractatus de firma et perpetua compositione et zona inter CIVITATES HANSÆ TEUTONICÆ: Lubeke, Rozstok, Stralsund, Bremen, Hamborg, Kiel, Wismar, Grypeswold, Tanglym, Stetyn, Nyenstargarden et Colberghe, et WALDEMARUM Danorum regem ejusque successores. — *Lubeke,* in crastino Michaëlis archangeli.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenberg. II. no. CCXXII. p. 574. Exstat Germanice conscriptus in Rostock. wöchentl. Nachr. 1754. p. 86—87.

5. Octobr. [2567.] Recessus CIVITATUM MARITIMARUM HANSÆ TEUTONICÆ, ubi de parvis civitatibus a commercio in Skania prohibendis et de iis, "qui contra prohibitionem capitaneorum ante Helsingborg velificaverint", agitur. — Dominica infra octavam Michaëlis.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXIX. p. 570—72.

12. Octobr. [2568.] Uddrag af en Forbundsact, indgaaet af Hertug Albrecht af Meklenborg og den pommerske Hertug Wartislaw og Sönner, hvori Hertug Albrecht lover at understötte Hertugen Wartislaw og hans Sönner mod alle hans Fjender, med Undtagelse af Keiseren og Kong VALDEMAR af Danmark, hvilken Hertugen tilstaaer at være pligtig at tjene i Danmark med 50 Mand. (Tydsk).

Schwartz Pommer. Rugian. Lehn-Hist. 2 Th. p. 435. Jfr. Suhm Hist. af Danmk. XIII. 566.

[2569.] Literæ Janick Jenssen militis de permutatione facta inter ipsum et Olavum abbatem Loci Dei, qua ille monasterio bona sua in campo Harix et in Sulstedt sita tradidit pro bonis monasterii, in campo Bughe et Sluxherret sitis. — In die XI M. virginum. 1365. 21. Octobr.

Langebek Scriptt. VIII. 100—101.

[2570.] Kong Valdemar af Danmarks Fredsslutning med Stæderne Lübeck, Rozstok, Stralessund, Bremen, Hamborg, Kyl, Wissemer, Gripswold, Tanglim, Stetyn, Nigenstargarden og Kolberg, hvilke derved erholde adskillige Privilegier angaaende skibbrudent Gods og Jurisdiction og Told m. m. paa Markederne i Skanör og Falsterbo. — *Nykjöbing paa Falster*, St. Clemens Aften. (Plattydsk) 22. Novbr.

Willebrandt Hansische Chronik III. p. 26—28. Suhm Hist. af Danmk. XIII. 847—50. Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenberg. II. no. CCXXIV. p. 575—76.

[2571.] Consulum et civium in Lille Tunder literæ testimoniales, de donatione et scotatione bonorum quorundam i Höxlundt et Siluestedt, per Jannechinum Jonssen militem monasterio Lugum facta. — *Lille Tunder*, crastino beati Andræ apostoli. 1. Decbr.

Langebek Scriptt. VIII. 71—72.

1366. 1366.

[2572.] Nicolai archiepiscopi Landensis diploma, quo, ad instantiam Waldemari regis, civitatibus Hansæ: Lubeke, Rozstok, Stralessund, Bremen, Hamborgh, Kyl, Wysmer, Gripeswold, Tangklim, Stetyn, Nove Stargarden et Colbergen, et omnibus, qui "cum iis in earum justitia, quæ hansa theutonica proprie dicitur" comprehenduntur, plura privilegia in provincia sua, inprimis quoad jus litoris et naufragii, concedit. — *Worthingeburg*, in crastino epiphaniæ. 7. Januar.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXXV. p. 590—91. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XIII. 565—66, ubi hæ literæ ad ann. 1365. referuntur.

[2573.] Henrici ducis Slesvicensis privilegium, datum "civibus et mercatoribus" in "Lubeke, Rostock, Stralessundt, Bremen, Hamborch, Kyl, Wismer, Gripeswalt, Tanclem, Stetyn, nove Stargarde et Kalberghe" et hansæ Teutonicæ civitatibus .... "super omnibus bonis naufragiis, vulgariter Wrack vel Zeevundt .... secundum exigentiam juris Danici". (Transscriptum a consulibus Lubecensibus factum die b. Panthaleonis 1377.). — *In castro Oppentia (Oppenra?)*, in vigilia Annuntiationis Mariæ. 21. Martii.

Schuback de jure littoris p. 288—89.

[2574.] Recessus civitatum maritimarum Hansæ Teutonicæ, quo inter alia decretum est, ut nemo bona "illis de Prucia" in Noressund abrepta emat, nec raptores assecuret; ut copiæ literarum compositionis cum rege Daciæ Danzikam mittantur; de dissensione Lubecensium et Wisbycensium etc. — *Lubeke*, festo nativitatis Johannis baptistæ. 24. Junii.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenberg. II. no. CCXXIV. p. 576—86.

[2575.] Tractat mellem Albert Konge af Sverrig og Hertugerne af Meklenborg paa den ene, og Kong Valdemar af Danmark paa den anden Side om de Fangnes Frigivelse. — *Alholm*, Tirsdag efter St. Jacobi Apostoli Dag. (Plattydsk). 28. Julii.

Vidensk. Selsk. Skrifter IV. 232.

[2576.] Kong Albert af Sverrigs og de meklenborgske Hertugers Brev, hvorved de frasige sig al Fordring paa 10000 lödige Mark, som Kong Valdemar af Danmark skyldte dem. — *Alholm*, Tirsdagen efter St. Jacobs Dag. (Plattydsk). 28. Julii.

Vidensk. Selsk. Skrifter IV. 238—39.

1366. [2577.] De MEKLENBORGSKE HERTUGERS Forpligtsbrev til Kong Valdemar af Dan-
28. Julii. mark, at ville indestaae for Kong Albert af Sverrigs Underskrift inden Kyndelmisse under de af dem (Hertugerne) oprettede Tractater og Qvittebreve. — *Alholm,* Tirsdagen efter St. Jacobi Apostoli Dag. (Plattydsk).

Vidensk. Selsk. Skrifter IV. 232—33.

28. Julii. [2578.] Kong ALBERT AF SVERRIGS Brev i Udtog, hvori de fleste af Betingelserne for den mellem ham og Kong Valdemar indgaaede Fred anföres. (Den förste Betingelse er, at Albert afstaaer til Valdemar Gotland med Staden Visby, hele Verende, hele Vinnewit, Kin og Marke, Slottet Elfsborg med Halvdelen af Öen Hysingen, og hele Elfsborg Herred). *Alholm,* Tirsdagen efter St. Jacobs Dag. (Plattydsk).

Vidensk. Selsk. Skrifter IV. 233—38. Jfr. Suhm Hist. af Danmk. XIII. 574—77.

7. Novbr. [2579.] JOHANNIS DUNCK militis, dapiferi domini Hinrici, ducis Jutiæ, literæ, quibus testatur, "abbatem de Loco Dei literas impignorationis super curiam Æbyld" in præsentia ipsius "cuidam Lydekyno Arestzssen assignasse, tali conditione media, quod idem Lydekynus dictum dominum abbatem et monasterium suum ab omni impetitione et damno, quæ ipsis ab hæredibus cujusdam Ratzlevi Staken ratione resignationis prædictarum literarum incurrere poterit, se vel suos hæredes obligavit penitus exepturum". — *Lylle Tunder,* sabbato proximo ante festum beati Martini episcopi et confessoris.

Langebek Scriptt. VIII. 154.

16. Decbr. [2580.] Recessus CIVITATUM MARITIMARUM HANSÆ TEUTONICÆ, quo inter alia constituitur, quod Lubecenses aliis civitatibus copias literarum compositionis inter regem Danorum et civitates communicare debeant, deinde quod præsente rerum statu durante non possint (civitates) "coobligationem" cum civitatibus Prusciæ contra reges Daniæ et Norvegiæ inire. — *Rostok,* feria quarta post Luciæ.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXXIV. p. 586—90.

1367.

1367.

23. Maji. [2581.] Literæ, quibus ESGERUS CROCH, miles, agnoscit, se regi Waldemaro bona nonnulla vendidisse. — Dominica proxima ante diem b. Urbani.

Suhm Hist. af Danmk. XIII. 852—54.

30. Maji. [2582.] Recessus CIVITATUM MARITIMARUM HANSÆ TEUTONICÆ, ubi decretum est de mittendo nuntio ad magistrum generalem et civitates Prusciæ, qui de congressu inter civitates et regem Daniæ ageret; præterea prohibent, ne civitates "calibem aut arma aut vasa braxatoria" in Norvegiam aut Daniam deferant. — *Rozstok,* dominica post ascensionem domini.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXXVII. p. 595—96.

21. Junii. [2583.] Tractatus CIVITATUM MARITIMARUM HANSÆ TEUTONICÆ, ubi decretum est de mittendo nuntio ad civitates Pruciæ et "illos de Campen et Zuderzee", qui eos adducant, "si forte possent in hoc unanimes et concordes fieri, quod mercator possit hoc anno Schaniam visitare et Daciam, prout hactenus fecit", deinde vero ad placitandum terminus constituitur; etc. — *Stralessund,* die Johannis baptistæ.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXXVII. p. 597—99.

29. Junii. [2584.] Qvittering, udstedt af Ridder WEINCEL VON BOMENSTORP og 10 andre tydske Adelsmænd, hvori de bekjende at have modtaget af Kong Valdemar af Danmark deres

fulde Lön for deres Arbeide i hans Tjeneste fra næstforudgangne St. Mikkelsdag. — *Helsingborg*, St. Peters og Pauls Dag. (Plattydsk). 1367. 29. Junii.

Vidensk. Selsk. Skrifter IV. 166.

[2585.] Qvittering fra Henrik Raspe, Hannes Stopaz, Wekman van Hugenez, og Albricht van Sage, at de og deres Seller havde til den Tid faaet, hvad dem tilkom, fra den Tid da de kom i Kongen af Danmarks Tjeneste. — *Helsingborch*, Petri og Pauli Dag. (Plattydsk). 29. Junii.

Suhm Hist. af Danmk. XIII. 854. XIV. 508. jfr. S. 42, hvor den urigtig henföres til A. 1377.

[2586.] Recessus civitatum maritimarum Hansæ Teutonicæ, ubi decretum est de nuntio Daniæ regi mittendo, de "reysa Skaniæ", de prohibitione, ne "arma, calibes, ferrum, sal, humulus et lagene" Danis vendantur, etc. — *Stralessundis*, die S. Olavi. 29. Julii.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXXVII. p. 599—601.

[2587.] Rapport ("Reces") fra de hanseatiske Söstæders Befuldmægtigede, angaaende deres Underhandlinger med Danmarks Konge. — *Falsterbode*, octavo die assumtionis Mariæ. (Plattydsk). 22. Augusti.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXXVII. p. 602—3. Rostock. wöchentl. Nachr. 1754. p. 93—94.

[2588.] Recessus nuntiorum civitatum a Dania reversorum, in quo plura ad res Danicas pertinentia commemorantur. — *Sundis*, feria quarta post decollationem S. Johannis baptistæ. 1. Septbr.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXXVII. p. 603—604.

[2589.] Literæ, quibus Matheus, dictus Kætelhoeth, agnoscit, se pretium sufficiens pro bonis quibusdam in Halsnes sitis, videlicet in Hall, conventui claustri Ebbleholt traditis, accepisse. — Die nativ. b. Mariæ virginis. 8. Septbr.

Langebek Scriptt. VI. 171.

[2590.] Literæ Johannis Erickssen, quibus omnia bona sua, "infra ambitum ducatus domini Hinrici Dei gratia ducis Juciæ sita", pro 80 marcis denariorum Lubecensium fratri suo Hardtuico impignorat. — Die beati Michaëlis archangeli. 29. Septbr.

Langebek Scriptt. VIII. 64.

[2591.] Recessus civitatum maritimarum Hansæ Teutonicæ, ubi præter nonnullas alias res ad Daniam spectantes de naulo Noresundensi agitur. — *Rozstok*, in octava b. Michaëlis. 6. Octobr.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXXVII. p. 604—6.

[2592.] Magni episcopi Ripensis literæ, quibus immunitates et libertates, jura et jurisdictiones monasterii Loci Dei confirmat. — *Ripis*, die beati Calixti papæ et martyris. 14. Octobr.

Langebek Scriptt. VIII. 199.

[2593.] Forbund mellem Markgrev Otto af Brandenburg og Hertug Barnim af Stettin til gjensidig Understöttelse mod fremmed Angreb, dog undtages Keiseren, Kongen af Danmark og nogle Fyrster i Tydskland. — *Bernstein*, Onsdagen för St. Elizabeths Dag. 17. Novbr.

Gercken Cod. Dipl. Brandenb. III. p. 118—21. Nachricht von der Famil. v. Schlieben, Beil. no. 18. p. 22—24.

[2594.] Forbundsact mellem Hansestæderne: Lubek, Rostok, Stralsund, Wismar, Culm, Thorn, Elbing, Harderwyk, Elborg, Amsterdam (Aemstelredamme) og Brele, angaaende Udrustningerne til den mod Kong Valdemar af Danmark bestemte Krig. — *Cöln*, St. Elzeben Dag. (Plattydsk). 19. Novbr.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXXVII. p. 606—10. Jfr. Suhm Hist. af Danmk. XIII. 591. fg.

1367. 8. Decbr. [2595.] Recessus CIVITATUM MARITIMARUM HANSÆ TEUTONICÆ, ubi plura de bello adversus regem Daniæ parando. — *Lubeke*, die conceptionis Mariæ.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXXVII. p. 610—11.

1368.

1368. 1. Januar. [2596.] Recessus CIVITATUM MARITIMARUM HANSÆ TEUTONICÆ, ubi confoederatio adversus regem Daniæ ulterius confirmatur, et expeditio cujuscunque civitatis pluraque ad bellum gerendum necessaria consilia decernuntur. — *Rostok*, in festo circumcisionis domini.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenberg. II. no. CCXXXI. p. 613—16.

25. Januar. [2597.] Forbund mellem Kong ALBRECHT af Sverrig (fraværende), Hertugerne af Meklenborg og Henrik og Claus, Grever af Holsteen, imod Kong Valdemar af Danmark, hvorved tillige Delingen af det danske Rige bestemmes. — Pauli Omvendelses Dag. (Plattydsk).

Vidensk. Selsk. Skrifter IV. 167. Pötker Neue Meklenb. Samml. IIItes St. p. 21—22.

25. Januar. [2598.] Forbund mellem Hertug ALBRECHT af Meklenborg (som forpligter sig til för næstkommende St. Hans Dag at hverve Kong Albrecht af Sverrig til Forbundet), de holstenske Grever Henrik og Claus og mange danske og holstenske Adelsmænd, mod Kong Valdemar af Danmark. — *Wismar*, St. Pauls Dag. (Plattydsk).

Pötker Neue Meklenb. Samml. IIItes Stück p. 19—20. Paa Dansk oversat hos Hvitfeldt Danmk. Riges Krön. p. 542. (Qvartudg. T. III. p. 598.).

2. Febr. [2599.] Recessus CIVITATUM MARITIMARUM HANSÆ TEUTONICÆ, ubi de confoederatione cum Alberto rege Sveciæ, Alberto duce Magnopolensi, Henrico et Magno filiis ejus et Henrico et Nicolao comitibus Holsatiæ, adversus regem Daniæ tractatur, terminusque conveniendi proxima dominica Invocavit in Grevesmolen constituitur. — *Lubeke*, in festo purificationis Mariæ.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenberg. II. no. CCXXXI. p. 616—17.

2. Febr. [2600.] SÖ-HANSESTÆDERNES Brev til Oldermændene og Kjöbmændene i Bergen, angaaende Seiladsen igjennem *Öresund*. — *Lübek*, Kyndelmisse. (Plattydsk).

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXXXIII. p. 641.

2. Febr. [2601.] Consulum CIVITATUM MARITIMARUM HANSÆ TEUTONICÆ ad aldermannos et mercatores Brugenses literæ de velificatione in *Noressund*. — *Lübek*, in festo purificationis Mariæ.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXXXII. p. 640—41.

27. Febr. [2602.] Recessus nonnullarum CIVITATUM EX HANSA, ubi nonnulla de confoederatione adversus regem Daniæ tractantur, et nominatim qui contra statuta civitatum fecerint, "partes regis Daciæ aut partes inimicorum visitando", hostes declarantur. — *Greuesmölen*, dominica Invocavit.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXXXI. p. 617—19.

15. Martii. [2603.] Recessus CIVITATUM MARITIMARUM HANSÆ TEUTONICÆ, ubi de augenda defensione (in bello Danico) tractatur. — *Rostok*, feria quarta ante Lætare.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXXXI. no. 619—21.

14. Aprilis. [2604.] HINRICI ducis Juciæ literæ, quibus monasterio Loci Dei bona quædam, in parochia et villa Byldrup sita, adjudicat. — *Tundris*, die Tyburtii et Valeriani martyrum.

Langebek Scriptt. VIII. 179.

20. Maji. [2605.] HENRICI et NICOLAI, comitum Holsatiæ et Stormariæ et dominorum Jutiæ, confirmatio privilegiorum, jurium et libertatum, civibus Ripensibus a Waldemaro rege legislatore ejusque successoribus concessorum. — *Wiburg*, sabbato post ascensionem domini.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 692—93. Suhm Hist. af Danmk. XIII. 856—57. Dan. interpr. ap. Galthen, Beskr. ov. Ribe p. 166—67.

[2606.] Reces, afsluttet af Befuldmægtigede fra DE MOD KONGEN AF DANMARK FORBUNDNE HANSESTÆDER, hvori flere Ting bestemmes med Hensyn til Krigsstyr, Handel o. s. v. — *Lübeck*, die nativ. S. Joh. baptistæ. (Plattydsk). 1368. 24. Junii.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXXXI. p. 621—25.

[2607.] Kong ALBRECHT af Sverrigs Ratification af den, paa hans Vegne efter Fuldmagt af hans Fader Hertug Albrecht af Meklenborg og dennes Sönner Henrik og Magnus med Hansestæderne sluttede Forbund mod Kong Valdemar af Danmark og Kong Hakon af Norge, dateret Söndagen för Fastelavn s. A. — *Valsterbode*, St. Jacobs Dag. (Plattydsk). 25. Julii.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXXXVI. p. 643—48.

[2608.] Kong ALBRECHT af Sverrigs Privilegier, givne de med ham mod Kong Valdemar af Danmark forbundne Hansestæder. — *Valsterbode*, St. Jacobs Dag. (Plattydsk). 25. Julii.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXXXVII. p. 648—52. Haves ogsaa paa Tydsk hos Willebrandt, Hansische Chronik III. p. 29—32. og i Udtog paa Dansk hos Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 513. (Qvartudg. Tom. III. p. 601—605.) og hos Suhm, Hist. af Danmk. XIII. 617—20.

[2609.] Stæderne Staverns og Hindeloopens Privilegier i Danmarks Rige og Skaane Land, givne af "ALBERT, von Godts genade der Sweden ende Gothen Coninck ende Heer des Landts Schonen". — *Tot Valsterboden,* in Sinte Jacobs Dach des Heyligen Apostels. 25. Julii.

Chr. Schotanus De Geschiedenissen von Frieslande (Franeker 1658. fol.) p. 191—94.

[2610.] Recessus CIVITATUM LUBEK, STRALSUND, WISMAR et ROSTOK de subsidiis adversus regem Daniæ comparandis etc. — *Rozstok*, dominica prox. post festum Jacobi. 30. Julii.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenberg. II. no. CCXXXI. p. 625—26.

[2611.] Recessus CIVITATUM LUBEK, STRALESSUND, ROSTOK ET WISMAR, ubi de castris et munitionibus Scaniæ defendendis, de "termino placitorum observando in Noressund cum rege Norvegiæ", de viris consularibus Scaniam mittendis, de subsidiis in bello pluribus modis augendis etc., tractatur. — *Wismar,* die b. Laurentii. 10. Augusti.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXXXI. p. 627—29.

[2612.] Exemplum literarum, quas CIVITATES EX HANSA TEUTONICORUM, adversus regem Daniæ fœderatæ, pluribus Germaniæ civitatibus scribere proposuerant, rogaturi, ut dominos suos, ne regi Daniæ auxilium ferant, hortentur. — Sine anno. Augusto.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXXXI. p. 629.

[2613.] Recessus CIVITATUM HANSEATICARUM contra regem Daniæ foederatarum, quo subsidium cujuscunque civitatis ad bellum sustinendum determinatur, etc. — *Stralessund,* die S. Michaëlis. 29. Septbr.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXXXI. p. 629—38.

[2614.] CONSULUM "COMMUNIUM CIVITATUM MARITIMARUM de tertia parte Lubecensi, de Lyuonia, de Pruscia, de Campen, Hollandia et Zelandia, ceterarumque de mari meridiano" literæ ad proconsules et consules civitatis Wisbycensis, quibus consulunt, ut viros consulares ad regem Sveciæ mittant, qui de insula Gullandiæ dominio regis Danorum auferenda et regi Sveciæ subjicienda tractent. — *Stralessund,* octava S. Michaëlis archangeli. 6. Octobr.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXXXI. p. 646—47.

[2615.] "ALBERT, van Godts genade der Sweden ende Gotthen Coninck, Heer van Schone", giver Staveren Byes Indvaanere "een Witten op onsen velde te Schonere, die se van oudts af ghehadt hebben", at besidde til evig Tid. "Oock sullen se ende mogen se 9. Octobr.

1368. alle breucken rechten op haer Witte, beyde aen Hand ende Hals" etc. — "*Op ons Slot*
9. Octobr. *Valsterbode*", op S. Dyonysius dagh.

Christianus Schotanus De Geschiedenissen v. Friesl. oost ende west (Franeker 1658. fol.) p. 191.

8. Novbr. [2616.] Recessus nonnullarum CIVITATUM HANSÆ TEUTONICÆ, ubi res quædam ad Scaniam pertinentes (præter alia) tractantur. — *Rostok*, feria quarta ante festum Martini.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXXXI. p. 638—39.

15. Novbr. [2617.] Testimonium JOANNIS GÖRSTINGE, rectoris placiti generalis terræ Selandiæ et sex aliorum, quod Petrus Kope, nobilis, "verus possessor boni Gundtvedt in Löweherret siti", cum testibus scotationis, feria quarta ante festum Martini "juramentum suum", "quod dicitur Laxheffdth, super omnia adjacentia prædicti Gundtwedth" fecisset. — *In placito Selandiæ*, feria IV. post festum Martini.

Resen. Leges antiquæ aulicæ Norvagorum et Danorum Witherlagsret p. 566—67.

[2618.] Testamentum HENRICI VETEL, quo testamentariis suis injungit, ut viros plures ad diversos sacros locos pro salute animæ ipsius mittant, et inter alios ad S. Severinum in Jütland.

Westphalen Monumenta ined. Tom. IV. 3297—98.

1369.

1369.

25. Febr. [2619.] Literæ, quibus JOHANNES ERICKSSEN bona sua in villa Quorup sita Hartvico Ericksen, fratri suo, impignorat. — Dominica, qua cantatur Reminiscere.

Langebek Scriptt. VIII. 63.

11. Martii. [2620.] Recessus CIVITATUM HANSÆ TEUTONICÆ, ubi de defensione ad tempus continuanda, de placito cum rege Danorum in Demmyn servando, de captivis in Scanöre etc., tractatur. — *Lubeck*, dominica Lætare.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenberg. II. no. CCXL. p. 657—60.

11. Martii. [2621.] Promissum JOHANNIS DICTI THUN (in bello adversus Waldemarum Daniæ regem a Rozstockiensibus capti, deinde vero per intercessionem Alberti Sveciæ regis et Alberti ducis Magnopolensis dimissi): neque se ipsum, neque hæredes suos unquam Rostockiensibus quicquid "damni mali vel sinistri" in ultionem hujus captivitatis allaturos. — *Rozstok*, domin. Lætare.

Rostock. wöchentl. Nachr. 1754. p. 106—107. 109.

18. Martii. [2622.] HINRICI ducis Jutiæ literæ, quibus Olavo abbati in Lyghum et conventui ibidem omnia bona sua in campo Höxlundt sita scotat, in recompensationem pro bonis monasterii in parochia Höghst in villa et campo Holmæ sitis, ipsi scotatis. — Dominica Judica me deus.

Langebek Scriptt. VIII. 72.

3. Maji. [2623.] Recessus nonnullarum CIVITATUM HANSÆ TEUTONICÆ, ubi de restituendis bonis quibusdam et alecibus in Elenboghen emtis, et de congressu ("placito") cum Haquino rege Norvegiæ in portu Noresund observando, agitur. — *Wolgast*, in inventione sanctæ crucis.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenberg. II. no. CCXL. p. 660—61.

7. Junii. [2624.] URBANI (V^ti^) papæ literæ ad præpositum Sleswicensem jubentes, ut bona ecclesiæ Ripensis illicite alienata dominio ejusdem vindicet. — *Viterbii*, V. id. Junii, pontific. anno VII.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 106.

8. Junii. [2625.] STEPHANI, tit. S^ti^ Eusebii presbyteri cardinalis, literæ ad abbatem monasterii Loci Dei, cui mandat, ut canonicos Ripenses, ob varia delicta excommunicatos, absolvat. — *Viterbii*, VI. id. Junii, pontif. Urbani V. anno VII.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 128—29. Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. p. 215.

[2626.] Recessus civitatum Hansæ Teutonicæ, ubi de placito cum rege Danorum (Lubekæ domin. proxima post assumtionem Mariæ), de pecunia librali (Pfundgeld) civitatum, etc. tractatur. — *Lubeck*, die Margaretæ virginis. 1369. 13. vel 20. Julii.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXL. p. 661—63.

[2627.] Fredderici Moltk de Dywitze et Nicolai Alcun, militum, vadimonium, pro Wernekino Hök quodam præstitum (qui de regno Daciæ venerat et "precibus æmulorum" cum aliquibus navibus et bonis captus et detentus fuerat et tanquam inimicus a Rostockiensibus habitus, deinde vero, supplicantibus militibus supra dictis, libere dimissus): neque ipsum unquam neque hæredes ejus Rostockiensibus quicquid actionis, vexationis aut allocutionis esse allaturos. — *Rostock*, in divisione apostolorum. 15. Julii.

Rostock. wöchentl. Nachrichten 1751. p. 101—102.

[2628.] Recessus civitatum Hansæ Teutonicæ, ubi de bello cum Danorum rege efficacius persequendo tractatur. — *Stralsund*, die XI millium virginum. 21. Octobr.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenberg. II. no. CCXL. p. 663—68.

[2629.] Computatio pecuniæ libralis a civitatibus Hanseaticis et ex Scania solutæ. — *Stralessund*, die XI. millium virginum. 21. Octobr.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXLI. p. 668—69.

[2630.] Fredsslutning mellem Danmark og Hansestæderne. — *Thome Strahlsunde*, in Sünte Andreas Daghe des hylghen Apostels. (Plattydsk). 30. Novbr.

Hupel Neue Nord. Miscellan. 1. u. 2. Stück p. 383—87. Suhm Hist. af Danmk. XIII. 857. Cfr. Sartor. Gesch. d. Hanse ed. Lappenb. II. 675.

[2631.] Hennyng van Pudbuzk, 10 Riddere og 6 Væbnere bevidne, at Hansestædernes Befuldmægtigede ved Fredsunderhandlingerne "von sunderlike Daghe, noch von Vrede, noch Vorword, noch Zone annehmen wolden, eer se gesproken hebben myd den Heren unde myd den Steden, de ere Hülpe sind unde nu nicht jeghenwordig weren". — *Thome Stralesunde*, in dem Daghe Sünte Andreas des hylgen Apostels. (Plattydsk). 30. Novbr.

Hupel Neue Nord. Miscellan. 1. u. 2. Stück p. 389—90.

[2632.] Cort Molteke, Hövedsmand paa Wardbergh i Halland, forpligter sig til at holde den nysanförte Fredsslutning med Hansestæderne og at holde Wardbergh Slot til Stædernes Haand, saafremt der fra dansk Side i de næstkommende 16 Aar blev handlet imod bemeldte Fredstractat. — *Thom Stralesunde*, in Sünte Andreas Daghe des hilghen Apostels. (Plattydsk). 30. Novbr.

Hupel Neue Nord. Miscellan. 1. u. 2. Stück p. 387—89.

c. 1369.

c. 1369.

[2633.] Catalogus navium a Rostockiensibus in bello Danico captarum, quæ partim venditæ, partim libertate donatæ erant.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXXXVIII. p. 653—55.

1370.

1370.

[2634.] Hansestædernes Reces, hvori flere Ting med Hensyn til det politiske og mercantile Forhold mellem Danmark og Stæderne bestemmes, Cölner Forbundet bekræftes, o. s. v. — *Stralsund*, festo Walburgis. (Plattydsk). 1. Maji.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXLVII. p. 675—81.

[2635.] Fredstractat mellem Kong Valdemar af Danmark (Henrich [Henning] von Putbusch, Danmarks Riges "Hauptmann", Nicolaus Erkebiskop til Lund, Erik Biskop af 21. Maji.

1370. Odense, Nicolaus Biskop af Roskilde og m. fl.) og SAMTLIGE HANSESTÆDER, hvorved
24. Maji. navnlig Hansestædernes Handelsrettigheder i Danmark bestemmes. — *Stralsund,* næste Dag efter Christi Himmelfartsdag. (Plattydsk).

Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol. XIV. P. Spec. X. IV. Cont. 2 Th. Forts. p. 8—10.

24. Maji. [2636.] Diplom, udstedt af HENNING VON PUDBUSK, Danmarks Riges Hövedsmand, NICOLAUS, Erkebiskop i Lund, samt flere danske Biskopper og Riddere, hvorved Hansestæderne, til Skadeslösholdelse for de i Krigen lidte Tab, tilstaaes to Trediedele af Indkomsterne ("alle der nuth vnde orbar") af Schonöre, Falsterbode, Ellenboghen og Helzingborgh, paa 15 Aar. — *Stralsund,* næste Dag efter Christi Himmelfart. (Plattydsk).

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXLVII. p. 678—80.

24. Maji. [2637.] Diplom, udstedt af KERSTEN WENDELBÖ, Hövedsmand til Schandelingborch, JÖNS ANDRESSON, Hövedsmand til Buggeholm, og flere Kong Valdemars "Raadgivere og Mænd", hvorved den under samme Dato af Henning Pudbusk o. fl. gjorte Overdragelse paa 15 Aar til Hansestæderne af to tredie Dele af de i Skanör, Falsterbo, Ellenbogen og Helsingborg faldende Indtægter, bekræftes. — *Stralsund,* næste Dag efter Christi Himmelfarts Dag. (Plattydsk).

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXLVII. p. 680—81.

24. Maji. [2638.] HANSESTÆDERNES Erklæring i Anledning af den med Danmarks Riges Hövedsmand Henning von Putbusk etc. oprettede Freds Varighed, ifald Kong Valdemar ikke inden en vis Tid ratihaberede den oprettede Tractat. — *Stralsund,* Dagen efter Christi Himmelfart. (Plattydsk).

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXLVII. p. 681—82. Paa Dansk oversat hos Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 546 (Qvartudg. T. III. p. 546.). Ogsaa hos Suhm, Hist. af Danmk. XIII. 656.

24. Maji. [2639.] Udkast til HANSESTÆDERNES Ratification paa Fredstractaten mellem dem og Kong Valdemar. — *Stralsund,* Dagen efter V. Herres Himmelfart). (Plattydsk).

Sartorius Gesch. d. Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXLVII. p. 682. Paa Dansk hos Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 547. Ogsaa hos Suhm Hist. af Danmk. XIII. p. 658.

24. Maji. [2640.] Udkast til HANSESTÆDERNES Revers til Kong Valdemar, at de efter 15 Aars Forlöb igjen til Danmark skulde overantvorde de Slotte Helsingborg, Skanör, Falsterbo og Malmö med deres Tilbehöring, naar de i bemeldte Tid havde oppebaaret de to Trediedele af Tolden og al Nytte deraf frit og ubevaret. — *Stralsund,* Dagen efter Chr. Himmelfart. (Plattydsk).

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXLVII. p. 683. Paa Dansk hos Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 547. Ogsaa hos Suhm Hist. af Danmk. XIII. 659.

24. Maji. [2641.] Udkast (som det synes forfattet af Hansestædernes Befuldmægtigede) til Kong VALDEMARS Ratification af den af Stæderne med Henning von Putbusk o. fl. oprettede Fredstractat. — (Uden Aar og Dag). (Plattydsk).

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXLVII. p. 684.

9. Junii. [2642.] Tractat mellem HENNING PUTBUSK og de andre DANSKE GESANDTER paa den ene, og Staden ROSTOCK paa den anden Side, hvorved Rostock forpligter sig til under alle Omstændigheder, navnlig omendskjöndt Hertugen af Meklenborg skulde begynde Fjendtligheder mod Danmark, at holde ubrödelig den med Danmark oprettede Fred. — *Stralessund,* Söndagen efter Pindse. (Plattydsk).

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXLVIII. p. 702—3.

8. Julii. [2643.] JACOBI PLESCOWE et HERMANNI DE OZENBRUGGHE literæ ad proconsules et consules Lubecenses. de placito cum rege Norvegiæ in Wordinghborgh habendo, de viris

in Scania ad theolonium colligendum constituendis etc. — *Stralessund*, feria secunda post octavam Petri et Pauli (sine anno). 1370. 8. Julii.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCL. p. 705—706.

[2644.] Den tydske Keiser Carls (IV.) Brev, hvorved det paalægges Fridrich, Balthasar og Vilhelm, Markgrever til Meyssen, Bugzslav, Hertug i Stetyn, og Adolf, Greve af Holczsten, at stævne for sig Kong Valdemars oprörske Undersaatter, og dömme dem etc. — *Prag*, an dem nehsten sunabund nach S. Jacobs Tage d. h. czwelfboten. (Tydsk). 27. Julii.

Suhm Hist. af Danmk. XIII. 866—67. Paa Dansk hos Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 548. (Qvartudg. T. III. p. 613—14). Ogsaa hos Holberg, Danm. Hist. I. 458—59. og hos Suhm, XIII. 676—77. Om Meningen af dette Brev see Suhm, a. St. S. 677—78.

[2645.] Keiser Carl (IV^s) Leidebrev for Kong Valdemar af Danmark til med Fölge at reise til og fra Keiseren, (den Staden Rostock tilstillede Gjenpart). — *Prag*, Löverdagen efter St. Jacobi Dag. (Tydsk). 27. Julii.

Rostock. wöchentl. Nachrichten 1751. p. 114.

[2646.] Dordracensium ad consules Lubecenses literæ, de expensis, quæ in *bello Danico* habuerant ultra justam rationem, recompensandis. — *Dordraci*, feria III. prius vincula Petri (sine anno). 30. Julii.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCLII. p. 708—709.

[2647.] Forsikkring fra Raadet i Stavern (ligelydende fra Campen, Harderwyk, Deventer og Zütphen) angaaende Tilbageleveringen af de skaanske Slotte til Danmark efter 15 Aars Forlöb. — *Stavern*, Michaelis Dag. (Plattydsk). 29. Septbr.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCLI. p. 707—708.

[2648.] Den tydske Keiser Carl (IV^s) Anviisning paa den aarlige Told i Prag til Afbetaling af den danske Kong Valdemars Gjeld til Lybek. — *Prag*, Catharinen Abend. (Tydsk). 21. Novbr.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCLIII. p. 709—10.

[2649.] Johannis Diure, filii Bundonis Jenssen, obligatio, data Jacobo Skawe de Helmsiö, de "sedecim marcis puri argenti skilling et Lubycen.", quæ si certo termino solutæ non fuerint, "sex fundos dictos Landbostofn" in Kongsthwet pignus designat. — Die conceptionis Mariæ. 8. Decbr.

Peter Svaves Levnet ed. Sandvig p. 74.

[2650.] Civitatum Hansæ Teutonicæ "articuli querimoniales" contra Magnum et Haquinum, Sveciæ et Norvegiæ reges, in quibus inter alia nonnulla occurrunt de confoederatione regum et civitatum contra regem Valdemarum, et de eorum rebus gestis in bello contra regem Danorum.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXLVII. p. 681—88.

[2651.] Responsio Haqvini Norvegiæ regis ad "articulos querimoniales" civitatum Hanseaticarum.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXLVII. p. 688—91.

[2652.] "Replicationes" civitatum Hansæ Teutonicæ contra responsiones regis Haquini.

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXLVII. p. 691—94.

[2653.] "Articuli et causæ, quos et quas .... rex Haqvinus ex parte regnorum nostrorum Norwegie scilicet et Swecie contra civitates maritimas" proponit. (Occurrunt ibi nonnulla de Waldemaro rege Danorum).

Sartorius Gesch. der Hanse ed. Lappenb. II. no. CCXLVII. p. 695—99.

1371. **1371.**

26. Martii. [2654.] Literæ, quibus Gerthrudis Pætersdotter, relicta Erici Barnymsson militis, declarat, se quædam bona Nicolao, episcopo Roskildensi, in recompensationem aliorum, ipsi ab eodem dimissorum, contulisse. — In crastino annuntiationis b. Mariæ virginis.

Langebek Scriptt. VII. 46.

1. Maji. [2655.] Literæ, quibus Johannes Palæ, capitaneus castri Kalfö, testatur, se a Johanne Nielsön, canonico Arusiensi, terras in campo Oræ in Ruxö sitas, mensæ canonicorum Arusiensium attinentes, conduxisse. — Die beator. Philippi et Jacobi apostolorum.

Langebek Scriptt. VI. 498.

15. Maji. [2656.] Kong Valdemar af Danmarks Confirmation paa det under hans Fraværelse af Henning von Puttbusch o. A. med Hansestæderne sluttede Fordrag. — *Stralsund*, Christi Himmelfarts Dag. (Plattydsk).

Rostock. wöchentl. Nachr. 1754. p. 117.

1. Julii. [2657.] Markgreve Otto af Brandenborgs Erklæring, hvorved han underkaster sig Markgrev Frederik af Meizens Kjendelse med Hensyn til det Kong Valdemar af Danmark frakomne og i Odersberg arresterede Gods (om Kongen skulde erholde bemeldte Gods igjen eller ikke). — *Frienwalde ved Oderen*, Fredagen efter Petri et Pauli. (Tydsk).

Vidensk. Selsk. Skrifter IV. 239—40.

20. Julii. [2658.] Forliig, istandbragt ved Kong Valdemar og Frederik "Palantzgraf" ved Rhinen og Hertug i Beyern, mellem Otto, Markgreve af Brandenborg, og Kazimer, Hertug i Stetin. — *Rorik*, des sundaghes vor s. Marian Magdalenan daghe. (Plattydsk).

Suhm Hist. af Danmk. XIII. 867—69.

20. Julii. [2659.] Diplom, udstedt af Markgrev Otto af Brandenborg til Hertugerne af Stettin, angaaende Bekræftelse af de forhen med Hertug Barnim af Stettin indgangne Forpligtelser. Blandt Vidnerne nævnes Kong *Woldemar (Wolder)* af Danmark. — *Borentin*, næste Söndag för Mariæ Magdalenæ Dag. (Tydsk).

Schwartz Pommer. Rüg. Lehn-Hist. 2 Th. p. 441—42.

9. Augusti. [2660.] Kong Albricts (Sweya oc Göta konunger oc Skanis landzherra) Forsikkring til Stænderne, om at erstatte den Skade, som de af ham beskikkede Fogder havde anrettet, og at anbetroe Lehne og Fogderier til Indfödte, rette sig efter Rigens Raads Raad, beskytte dem, som eiede Godser i Riget, uagtet de selv vare bosiddende i Norge eller Danmark, o. s. v. — *In claustro fratrum Minorum Stockholm*, in vigilia Laurentii mart. (Svensk).

Hadorph Svenske Rimkrönikor Bil. fol. 34—37.

9. Augusti. [2661.] Frater Thomas totusque conventus Ruris Regii notum faciunt, quod omnia bona sua in parochia Bylthorp Nicolao Jenssen scotaverint et appropriaverint. — In vigilia beati Laurentii martyris gloriosi.

Langebek Scriptt. VIII. 217.

27. Octobr. [2662.] Hansestædernes Brev om at have sluttet Fred med Danmark og at dette Riges Indbyggere frit maatte kjöbe og sælge hos dem. — *Stralsund*, Simonis et Judæ Aften. (Oversættelse).

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 550—51 (Qvartudg. Tom. III. p. 618). Ogsaa hos Suhm, Hist. af Danmk. XIII. 694—96.

28. Octobr. [2663.] Hansestædernes Revers til Kong Valdemar, at de efter 15 Aars Forlöb, at regne fra 24 Mai 1370, skulde overantvorde Slottene Helsingborg, Malmöe, Skanör og

Falsterbo, med al deres Tilbehöring, ligesom de nu staae dem til Pant, til Kongen, hans Arvinger, Riget og Rigens Raad. — *Stralsund*, die Apostoli Simonis et Judæ. 1371. 28. Octobr.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 549—50. (Qvartudg. Tom. III. p. 616.). Ogsaa hos Suhm, Hist. af Danmk. XIII. p. 696—98.

[2664.] Petri Wibergensis episcopi literæ, quibus declarat, quod fratres monasterii Viteschol æ hospitalitatis gratia, et nullo impetitionis vel procurationis officio adducti, eum officiose hospitio excepissent eique necessaria ministrassent. — *Viteschol æ*, sabb. prox. ante Ceciliæ virg. 15. Novbr.

Dän. Biblioth. VI. 177—78. Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 219.

[2665.] Jessæ Duæ's Brev, hvorved han overdrager Gaarden Brundwm til Jessæ Lökkæ.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 2.

1372.

1372.

[2666.] Nicolai archiepiscopi Lundensis, Erici Otthoniensis, Nicolai Roskildensis, Johannis Ripensis, Olai Arusiensis, Henrici Sleswicensis, Svenonis Burglanensis episcoporum literæ, quibus quadraginta dierum indulgentias iis concedunt, qui ecclesiæ S^ti^ Georgii prope Svineburg calices etc. donaverint seu donari procuraverint, vel ad structuram ipsius manus porrexerint adjutrices, vel infirmis ibi commorantibus beneficia præstiterint, vel eam certis diebus festis visitaverint et preces ibi fecerint. — *Ottoniæ*, vigilia epiphaniæ domini. 5. Januar.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. 219.

[2667.] Erlandi Kalf militis et Jacobi Kalf filii ejus obligatio, qua castrum Ripense cum provincia, a comitibus Holsatiæ Henrico et Nicolao sibi et hæredibus suis concessum, cum ipsi vel hæredes poposcerint, resignare promittunt, declarantes, quod, "quicquid comitibus emutuaverint, hoc totum super castrum Aleburgh et super alia pignora computare debeant". — *Ripis*, crastino conversionis sancti Pauli. 26. Januar.

Videnskabernes Selsk. Skrifter I. 304—5.

[2668.] Henrici episcopi Slesvicensis indulgentiæ, datæ iis, qui certis diebus festivis ecclesiam monialium in insula prope Sleswich visitaverint vel manus adjutrices eidem porrexerint. — Dominica mediæ quadragesimæ. 7. Martii.

Westphalen Monum. ined. III. 370—71.

[2669.] Gregorii (XI^{mi}) papæ ad Albertum Sveciæ regem literæ, quibus ei Henricum episcopum Slesvicensem, in partibus illis apostolicæ sedis nuntium ad proventus et debita cameræ accipienda constitutum, commendat. — *Avenione*, tertio id. Martii, pontif. anno secundo. 13. Martii.

Vastovii Vitis aquilonia (Colon. Agrip. 1623. Fol.) p. 198.

[2670.] Erlandi Calf militis literæ, quibus omnibus notam facit sententiam, a consulibus Ripensibus et advocato suo latam, qua Nicolaus van Riine (qui hostibus civitatis in castro Graam auxilium ferre proposuerat, "duas lagunculas plenas sulfure dicto Swauel, et Salpeter dicta Byss-Krwd" eo transportando, contra disertam Calfi et consulum civiumque prohibitionem) capitis reus judicatur. — *Ripis*, crastino nativitatis Johannis baptistæ. 25. Julii.

Videnskab. Selsk. Skrifter I. 251—55. Suhm Hist. af Danmk. XIII. 869—70.

1373.

1373.

[2671.] Enkehertuginde Rixe til Slesvigs Brev, hvorved hun udnævner Kong Valdemar af Danmark til sin Værge og undergiver sit Livgeding hans Tilsyn og Beskjermelse. — *Sunderborgh*, Nyaars Dag. (Plattydsk). 1. Januar.

Vidensk. Selsk. Skrifter X. 127—28.

1373. [2672.] Epitome literarum HENRICI Slesvicensis episcopi ad Gottskalcum episcopum et præpositum, decanum, canonicosque ecclesiæ Lincopensis, quos reprehendit episcopus, quod propter decimarum triennalium detentionem excommunicati, nihilominus in ecclesiis interdictis ritus religiosos perfecerint, et res divinas ita profanaverint. — *Stockholm.*
16. Febr.

Lagerbring Svea Rikes Historia III. 623. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XIII. 717—18.

6. Junii. [2673.] Forbund mellem Kong WENTZLAW af Böhmen, Markgrev af Brandenburg og Hertug i Schlesien, og Hertug Albrecht af Meklenburg, mod Markgrev Otto af Brandenborg og de bayerske Hertuger; ligeledes forbinde de dem til at hjelpe den unge Hertug Albrecht, Kong Valdemar af Danmarks Dattersön, til dette Rige, ifald Kong Valdemar ikke efterlod sig mandlige Arvinger. — *Furstenberg,* Mandagen i Pindsen. (Tydsk).

Gercken Cod. Diplom. Brandenb. II. 599—601.

8. Octobr. [2674.] Testimonium OLAUI JOHANNIS, archidiaconi ecclesiæ Ripensis, de obligatione a Bundone Johannis et Nicolao Lillæ alias dicto Staalö, laicis de Otersbölö in parochia Myoldensi, suscepta, quod annuam pensionem bonorum suorum nulli alii, quam provisori domus Ripensis Pukhws, solverent. — *Ripis,* profesto beatorum Dyonisii et sociorum.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 474—75.

13. Octobr. [2675.] Brev, hvorved KALLY JENISSON fra Foghelsehered pantsætter noget Gods til Kong Valdemar. — *Nyköping up Valster,* d. neghesten Donerdaghe na s. Dyonisius dach. (Plattydsk).

Suhm Hist. af Danmk. XIII. 871—72.

1374.

1374.

26. Martii. [2676.] Brev, hvorved PÆTHER LODWIKSSON, Ridder, i Thythæbergh, kundgjör, at han har afhændet til Gertrudh Pæthersdotther, Hr. Erik Barnomssons Enke, alt sit Gods i Englorpp samt en Mölle, kaldet Strandqwern i Sonorpe Sogn i Wolbyrdzhæret. — Die palmarum. (Plattydsk).

Suhm Hist. af Danmk. XIII. 873—75.

13. Maji. [2677.] Literæ, quibus KAROLUS (IV^{tus}), imperator Romanorum, (consiliarios regis Waldemari) monet, ut hunc ad nuptias contrahendas inducant. — *Prinslæ,* d. 13. Maji.

Suhm Hist. af Danmk. XIII. 872—73.

31. Maji. [2678.] Testimonium placiti communis Vendliæ, quod nobilis vir quidam, d. NICHOLAUS ESGISSON, plenum produxisset testimonium, Laurentium Jönsson, bonæ memoriæ, liberum regis familiarem fuisse et "libertatem tam super bonis suis, quam super familia sua diebus suis integre" habuisse. — *In communi placito Wendliæ,* feria IV. proxima ante festum corporis Christi.

Suhm Hist. af Danmk. XIII. 875.

21. Junii. [2679.] Hertug HENRIK af Slesvigs Afstaaelse til Kong Valdemar af hans Indlösningsret til Gottorp Slot og den derunder liggende Landstrækning. — *Nyborg,* Sanct Hans Dag. (Plattydsk).

Vidensk. Selsk. Skrifter X. 128—29. Langebek Scriptt. VII. 322—23.

29. Junii. [2680.] Keiser CARL (den IVe) Confirmation paa Mark-Brandenburgs Indlemmelse i Böhmen, for — som der foregives — at den bedre kan blive beskyttet mod Danmark og Polen og andre Naboer, der allerede havde tilrevet sig Fæstninger der i Landet. — *Tangermunde,* St. Peters et Pauls Dag. (Plattydsk).

Gercken Cod. Diplom. Brandenb. III. 122—29.

[2681.] PETRI abbatis et conventus monasterii Esromensis declaratio de centum marcis denariorum Lubecensium, pro quibus obligatos se esse fatentur unum anniversarium in salutem Heylewigis reginæ in feria sexta proxima post carnisprivium quotannis celebrare. — *(Esrom)* die Simonis et Judæ. 1374. 28. Octobr.

Vidensk. Selsk. Skrifter IV. 240.

1375. 1375.

[2682.] Brev, udstedt af Bo Hög Ridder, JACOB NIKLSSEN Hövedsmand paa Hald og Skiiffueslot, og endeel Adelige i Sallingsyssel, at de edelig have forpligtet dem til at forsvare Kirkens og Geistlighedens Friheder. — *Lybye Kirke*, den ærefulde Jomfrues Kyndelmisse Höitid. (Oversættelse). 2. Febr.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 553 (Qvartudg. Tom. III. p. 624). Suhm Hist. af Danmk. XIII. 746.

[2683.] Literæ, quibus WALDEMARUS rex quædam bona in Skeyby in Hasleherit sita, quæ Nicolaus, cantor ecclesiæ Arusiensis, in possessione sua per tres annos et ultra pacifice habuerat et quiete, huic adjudicat. — *Arws*, anno domini LXX quinto, sexta feria post Valentini. 16. Febr.

Langebek Scriptt. VI. 499.

[2684.] WALDEMARI, dei gratia Danorum, Slavorum Gottorumque regis, et HENRICI eadem gratia ducis Jutiæ literæ, quibus testantur, litem inter Thomam abbatem Loci Dei et Nicolaum dictum Wind tali modo esse finitam, "quod dictus Nicolaus Wind resignavit memorato domino abbati omnem scotationem sibi factam de domibus ædificatis, in fundis monasterii in parochia Hyging in campo Harby sitis". — *Ripis*, sabbato ante festum b. Margaretæ virg. et mart. 7. Julii.

Langebek Scriptt. VIII. 164.

[2685.] NICOLAI episcopi Roskildensis literæ, quibus transfert festum dedicationis ecclesiæ Hafniensis, quod antea celebratum erat die exaltationis sanctæ crucis, in dominicam, quæ immediate sequitur festum corporis Christi, atque omnibus, qui hoc festo ecclesiam Hafniensem pie frequentaverint, XL dierum indulgentias concedit. — *Hiortholm*, vigilia assumtionis b. Mariæ virginis. 14. Augusti.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. 222.

[2686.] GREGORII (XI^{mi}) papæ literæ ad Waldemarum Daciæ regem, in quibus primum grate se accepisse dicit "palafredos et gerfandum", a rege per ambaxiatorem ejus Johannem Ruth præsentatos; Signetum secretum regi mittit, ut hic ei antea fecerat; postremo dolorem indicat, quod nonnulli regni Daciæ prælati "damnosa" regi "et displicibilia" commiserint. — *Apud villam novam Avinionensis dioeceseos*, X. cal. Septbr., pontif. anno quinto. 23. Augusti.

Vidensk. Selsk. Skrifter IV. 192—94. 228—29. Meursii Opp. Tom. IX. not. Gramm. Langebek Scriptt. VIII. 437—38.

[2687.] Qvittering, udstedt af Hertuginde KUNIGUNDE til Slesvig og Sönder-Jylland til Kong Valdemar af Danmark for et Hundrede Mark Lybske. — *Kalingheborch*, Tirsdag för Michaelis. (Plattydsk). 25. Septbr.

Vidensk. Selsk. Skrifter IV. 184—85. Suhm Hist. af Danmk. XIII. 875—76.

[2688.] Keiser CARL (den IV^{de}) Stadfæstelse paa Tolden til Gottorp for de holstenske Grever Henrik og Nicolaus. — *Vismar*, Dagen för Alle Helgens Dag. (Tydsk). 31. Octobr.

Vidensk. Selsk. Skrifter X. 130.

1375. 10. Novbr. [2689.] MARGARETA, Daciæ etc. regina, Petro Jensen, canonico Roskildensi, bona quædam, in Uby in Arrs-Hærit sita, concedit. — *Kalundborgh*, profesto sancti Martini episcopi.
Danske Magazin IV. p. 291.

7. Decbr. [2690.] Literæ, quibus MARGARETA, Norwegiæ et Sveciæ regina, filia et hæres Waldemari, ecclesiæ Roskildensi castrum Næbbe donat, eique provincias Sæmehæreth et Ramsiohæret et tres partes regias civitatis Roskildensis impignorat. — *Slaulosæ*, in crastino b. Nicolai episcopi et confessoris.
Suhm Hist. af Danmk. XIV. 493—95.

23. Decbr. [2691.] Hr. HENNINCH VAN PUTBUSCHES Brev, hvori han erklærer at have Slottet Holenbeke tilligemed Merlose Herred og Worderhoo til Pant af Dronning Margarete for 400 lödige Mark. — Dominica proxima ante festum nativitatis Christi. (Plattydsk).
Suhm Hist. af Danmk. XIV. 495.

[2692.] Provst JOHANNES SPANNEK's og Cantor NICOLAUS's (ved Slesvig Domkirke) Forskrivning til Grev Nicolaus af Holsteen, at den postulerte Bisp, Nicolaus Petersen, ifald han paa Grevens Anbefaling fik pavelig Stadfæstelse, skulde opfylde alle de af hans Forgængere indgangne Forpligtelser til Greven, "mit der Versicherung, dass sie oder ihre Unterthanen aus dem Schloss Schwabstede nicht sollen beschuldiget werden". (Tydsk).
Udtog hos Westphalen, Monum. ined. IV. 8183. no. 25.

1376.

1376. 4. Martii. [2693.] NICOLAI archiepiscopi Lundensis, CAPITULI Lundensis, ABBATIS monasterii omnium sanctorum prope Lundis, PRIORIS Dalbyensis, THUONIS GALLEN et septem aliorum nobilium Scanorum literæ, quibus incolis Jutiæ nuntiant, se Olaum Haquini regis filium Daciæ regem eligere velle, eisque auxilium ea in re promittunt. — *Roschildis*, feria tertia post domin. Invocavit.
Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 556. (ed. in 4to Tom. IV. p. 4). Pontan. Rer. Danicar. Hist. Libr. VIII. p. 502—3.

21. Martii. [2694.] Literæ JOHANNIS MUS, Langlandiæ capitanei, ad universos milites, militares, civitatenses, rurenses Juciam inhabitantes et ceteros placitum generale Wibergense visitantes, de electione domicelli Olavi, filii regis Haquini, in regem. — Feria VI. ante dominicam, qua cantatur officium Lætare.
Suhm Hist. af Danmk. XIV. 496.

25. Aprilis. [2695.] NICOLAI archiepiscopi Lundensis confirmatio et declaratio statutorum concilii provincialis Helsingburgensis "anno domini MCCCLV. (1345.) VII. id. Maji" celebrati. — Die beati Marci evangelistæ.
Bring Diss. de concil. Helsingb. (Londini Gothor. 1754. 4.) p. 9—12. Münter Mag. für Kirchengesch. I. 84—87.

3. Maji. [2696.] Capitulatio OLAVI regis. — *Slaulosiæ*, die inventionis sanctæ crucis.
Leg. Jut. ed. 1504 et 1508. Ludewig Reliquiæ Mss. XII. 208—13. Westphalen Monum. ined. IV. 1776—78. Suhm Hist. af Danmk. XIV. 496—500. Dan. versio in Leg. Erici, ed. Gotfr. a Ghemen, et ap. Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 557—60 (ed. in 4to Tom. IV. p. 6—13.). Etiam ap. Suhm, l. c. p. 15—20.

11. Julii. [2697.] GREGORII (XImi) papæ bulla, qua, cum capitulum Ripense de injuria sibi a cive Ripensi Jacobo Johannis illata quereretur, hanc controversiam dirimendi partes præposito Slesvicensi demandat. — *Avinion*, V. idus Julii, pontificatus anno sexto.
Terpager Ripæ Cimbr. p. 108.

[2698.] Wisby Indvaaneres Hyldingsbrev til Olaff, Konge til Danmark, med Forpligtelse at betale en aarlig Skat af 60 lödige Mark lybsk. — *Wisby*, Mariæ Himmelfarts Dag. (Plattydsk). 1376. 15. Augusti.

Jahn Unionshist. p. 529—30.

[2699.] Literæ, quibus Hennichinus Nicolai dictus Lymbech testatur, se dominos abbatem et conventum de monasterio Loci Dei, omnemque familiam ipsorum, tam extra monasterium quam infra, ceteraque omnia bona ipsorum in Lögherret et in omnibus aliis locis et præcipue in exactione Lyttlæ Tunder sita, sub sua protectione suscepisse, viriliter ac fideliter defendenda. — Die beati Egidii abbatis. 1. Septbr.

Langebek Scriptt. VIII. 234—35.

[2700.] Forening imellem Kong Oluf og Dronning Margrete, samt det danske Rige, paa den ene Side, og de meklenborgske Hertuger Albrecht og Henrik paa den anden, ang. den yngre Hertug Albrechts Fordring paa den danske Throne. — *Kopmannehavene*, an s^te^ Matheus tage. (Plattydsk). 21. Septbr.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 500—3. Paa Dansk oversat hos Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 561—62. (Qvartudg. Tom. IV. p. 15.). Ogsaa hos Suhm, a. St. S. 26—29.

[2701.] Literæ, quibus Margareta, Sveciæ et Norvegiæ regina, capitulo Lundensis ecclesiæ monstranciam quandam donat. — Die b. Galli. 16. Octobr.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 495—96.

[2702.] Literæ Nicolai comitis Holsatiæ et Stormariæ, domini Sunder-Jutiæ, de concambio, facto inter Thomam abbatem Loci Dei et dominam Catherinam, relictam Nicolai Bramthorp, super bonis monasterii in campo Schastedt et Bramthorp et possessionibus dominæ Catherinæ in Cogstedt et Abterp sitis. — *Apenra*, in profesto Lucæ evangelistæ. 17. Octobr.

Langebek Scriptt. VIII. 99—100.

[2703.] Forbund mellem Kong Oluf, Kong Hakon og Dronning Margrete, paa den ene, og Hertug Erik af Sachsen paa den anden Side, om Krigs-Understöttelse m. m. — *Kallingeborch*, in alle gades hilligen dage. 1. Novbr.

Scheidt Vom teutschen Adel p. 368—69. Suhm Hist. af Danmk. XIV. 503—5.

1377. 1377.

[2704.] Brev, hvorved Indbyggerne af Bokincherde bevidne, at de have hyldet og svoret Greverne Hinrik og Clawes af Holsteen Troskab, og forpligtet sig til at yde dem Alt, hvad de vare den afdöde Konge pligtige — Des neghestin Midwekens na twelftin. (Plattydsk). 7. Januar.

Michelsen Nordfriesland p. 194—95.

[2705.] Literæ Olavi regis de XIV solidis terrarum in censu Petri Dywr de Hwalsöömaglæ, *Malæ* regiæ adscriptis. — Quinta feria proxima ante diem purificationis b. Mariæ virg. 29. Januar.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 505.

[2706.] Literæ, quibus Olavus rex Olawo Pædersson de Nydorp, militi, bona in Worebiergh et Dalby in Hornshæret adjudicat, familias in dictis bonis residentes pro impetitione Gotscalci Dyeng absolvens. — *Roskildis*, crastino S^ti^ Mathiæ apostoli. 25. Febr.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 505—6.

[2707.] Literæ, quibus Olavus rex monasterio sanctæ Agnetis Roskildis bona quædam, dicta Konungsheyneth, et molendinum Haraldsburgh, prope Roskildis sita, adjudicat. — *Roskildis*, crastino b. Mathiæ apostoli. 25. Febr.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 506.

1377. 1. Martii. [2708.] Literæ, quibus OLAUUS BIÖRNSSÖN miles, capitaneus castri Gurue, notum omnibus facit, se bona quædam, per Woldemarum quondam Daniæ regem canonicis in Ebbe e-holt erepta, et hisce deinde reddita, in placito justitiario Slanghetorp monasterio dicto adjudicasse. — Dominica quadragesimæ, qua cantatur officium Oculi.

Langebek Scriptt. VI. 172.

26. Martii. [2709.] JOSEPHI JOHANNIS presbyteri Lundensis literæ, quibus testatur, se præsentem fuisse, quum Nicolaus Petri dictus Elling de Foburg testamentum suum, hisce literis insertum, disponeret. — *Roskild.*

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. 224. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XIV. 44—45.

25—30. Junii. [2710.] Recessus comitialis sub nomine OLAVI Danorum, Slavorum Gothorumque regis, et MARGARETÆ, Sveciæ et Norvegiæ reginæ PLURIUMQUE MAGNATUM editus, quo jura et libertates omnium Daniæ incolarum, legesque Waldemari legiferi et aliorum regum Daciæ confirmantur et stabiliuntur. — *Nyburg in parlamento Danorum,* infra octavas Joh. baptistæ.

Leg. Jut. ed. 1504 et 1508. Westphalen Monum. ined. Tom. IV. 1778—80. Ludewig Reliquiæ Mss. XII. p. 213—16. Dan. versio ap. Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 563. (ed. in 4to Tom. IV. p. 20.) ubi diem adscriptum habet: ottende Dagen efter St. Johannis baptistæ Dag (ↄ: 1. Julii). Interpr. Dan. vetustam ediderunt Molbech et Petersen, Danske Diplomer I. p. 3—5. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XIV. 41.

6. Julii. [2711.] NICOLAI archiepiscopi Lundensis, JOHANNIS Ripensis, OLAVI Arhusiensis, JACOBI Vibergensis, NICOLAI Roschildensis, SVENONIS Burglanensis et WALDEMARI Othoniensis episcoporum literæ indulgentiarum, ubi omnibus, qui vere poenitentes et confessi ecclesiam b. Laurentii in Undlöse Roschildensis dioeceseos visitaverint etc., quadraginta dierum indulgentiæ promittuntur. — *Nyborg,* octava apostolorum Petri et Pauli.

Dän. Biblioth. II. 104—105. Estrup Tygestrup p. 157—59.

15. Julii. [2712.] JOHAN WITTEKOPS Erklæring om at have modtaget al den Rettighed til Slottet Haderslæf, som Konegund, Hertuginde af Slesvig, har havt, og at han ikke vil lade bemeldte Slot udlöse af Andre end Kong Oluf og hans Arvinger. — *Nyborgh,* an der hilgen twelf apostelu dage. (Plattydsk).

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 506—7.

10. Augusti. [2713.] Literæ, quibus JACOBUS OLAFSZUN miles notum facit, se de conventu sanctæ Claræ Roskildis bona ipsius universa in Meonia sita ad sex annos conduxisse. — Die sancti Laurentii.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 508—9.

24. Augusti. [2714.] Literæ, quibus JOHANNES SÆMENDSSON notum omnibus facit, se monasterio sanctorum Thomæ et Willelmi de Paraclito in Ebbleholt omnia bona sua in Hæslæbyerghæ sita assignavisse. — Die Bartholomæi apostoli.

Langebek Scriptt. VI. 172.

8. Septbr. [2715.] Brev, hvorved JÆYB MUS mortificerer Dronning Margaretes Gjeldsbeviis til ham, hvorved hun havde pantsat ham Eluesborgh for 200 lödige Mark. — *Lund,* an unser Vrowen dage nativitatis. (Plattydsk).

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 507—8. Udtog hos Lagerbring, Svea Rikes Hist. III. 680.

31. Octobr. [2716.] REINOLDI GOLDBECK literæ, quibus omnia sua bona "Hafniæ situata" offert ad mensam decanatus Hafniensis, pro missis celebrandis. — *Hafniæ,* A. Domin. MCCCLXX. septima vigilia (corr. MCCCLXX. septimo, vigilia) omnium sanctorum.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. 218.

1378.

1378.

[2717.] Literæ, quibus MAGNUS INGVARI, MAGNUS LAANG, JACOBUS SKRÆDERE et THOMAS HVIIT, cives Roskildenses, regi Olavo notum faciunt, se, secundum mandatum ipsius regis, Ebbonem Jacobi, verum procuratorem sororum in monasterio sanctæ Agnetis, in corporalem possessionem terrarum dictarum Konungshæynæth et molendini Haraldsburgh introduxisse. — Quarta feria proxima ante diem b. Vincentii martyris. 20. Januar.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 511—12.

[2718.] Literæ, quibus OLAVUS rex sanctimonialibus b. Agnetis Roskildis terras dictas Koningsheyneth et molendinum Harelsburg (quinta vice) adjudicat. — *Roskildis,* crastino die b. Mathiæ apostoli. 25. Febr.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 512.

[2719.] JOHANNIS episcopi Slesvicensis testimonium de pignore quodam, Joanni Hagendorn, curatori in Ohlstede et perpetuo vicario in ecclesia Svavestede, dato in villa Ramstede. — *Svavestede,* in crastino annunciationis beatæ Mariæ virginis. 26. Martii.

Westphalen Monum. ined. III. 371—72. cfr. ibid. IV. 3183. no. 21.

[2720.] Brev, hvorved EBBE PIIK, Ridder, oplader alt det Gods, som han har faaet af ærlig Mand Amund Dyækn, "swa som ær Orathorp i Orby sokn liggiande" (i Skaane?), til velbaaren Mand Tyka Putter. — *In castro Örsten,* feria sexta proxima infra octavam beator. apostolor. Petri et Pauli. 2. Julii.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 5—6.

[2721.] JACOBI ESBERNI aliorumque sententia arbitralis, qua bona aliquot in parochia Gulager ecclesiæ Ripensi adjudicantur. — *Wavet,* octava nativitatis b. Mariæ virg. gloriosæ. 15. Septbr.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 36—37.

[2722.] ALLONIS LAGONIS, canonici ecclesiæ Lundensis, BARTOLDI LINTEN, personæ ecclesiæ beati Petri in Malmöghe, HUITSTENII THYSTEL, decani ecclesiarum in Ossögherrit, aliorumque transsumptum privilegii, supra sub no. 2460. allati. — Die beati Calixti. 14. Octobr.

Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. danske Love V. p. XIX—XX.

[2723.] Privilegia NICOLAI, archiepiscopi Lundensis, sodalitio s. convivio mercatorum, qui villam Rothna in Borndaholm consueverunt visitare, concessa. — *In castro Hamarensi,* die beatorum Simonis et Judæ apostolorum. 28. Octobr.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 514—15.

[2724.] Hertuginde KONEGUNDS af Slesvig Stadfæstelse af alle de Dagtingninger, hun havde gjort med Dronning Margrete. — Des sundaghes vor S. Andreas daghe. (Plattydsk). 28. Novbr.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 512—13.

[2725.] Forpligtelse, udstædt af HEMMING CHRISTERNSSON til Dronning Margarete, fordi hun af Naade og for hans Venners Forbön havde skjenket ham hans Haand igjen, som han efter Gaardsretten havde forbrudt, da han havde saaret en anden paa Kallundborg Slot. — Sunte Thomas Daghe. (Plattydsk). 21. Decbr.

Danske Magazin IV. p. 291—93. Suhm Hist. af Danmk. XIV. 513—14.

[2726.] Den slesvigske Biskop JOHANS Reversalbrev til Grev Henrik af Holsteen om, at denne igjen maatte indlöse den halve Landsbye Ramstæde, som han havde pantsat til Stiftet for 200 Mark Penge. (Tydsk).

Udtog hos Westphalen, Monum. ined. IV. 3184. no. 22.

1379. 1379.

1. Junii. [2727.] Literæ divisionis bonorum Gythæ Laghæsdatter inter liberos ei superstites, Thorbernum Petri militem (ex sui ipsius parte et liberorum fratris sui germani dn̄i Laghonis Petri, quorum tutor erat) et dn̄am Christinam, relictam Johannis Trugoti militis, præsente Magno electo archiepiscopo Lundensi. — *In curia principali Lynby,* quarta die pentecostes.

Magaz. for dansk Adelshist. I. 32—34.

10. Julii. [2728.] Dronning Margretes Brev, hvori hun bekjender, at al Tvedragt mellem hende og Kannikerne i Lund er endt, og erklærer at have givet sig i den hellige Laurentius's Tjeneste, og gjerne vil være hans Tjenesteqvinde, og befaler desaarsag sine Embedsmænd paa Lyndholm at afholde sig fra at bebyrde Kannikernes Altergods eller Kirkegods eller deres Vordnede med Skatter eller Ydelser. — *Lundis,* ipso die beati Kanuti regis et martyris.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 6—7. Udtog hos Lagerbring, Svea Rikes Historia III. 695—96.

20. Augusti. [2729.] Literæ Johannis dicti Lembech militis de Tröyborg, quibus conventui et abbati monasterii Lugum pro CL marcis Lubecensibus omnem temporalem jurisdictionem "in parochia Lugum villa Alsleff et campo Kumleth" donat, et fundum in Biernetorp resignat. — Sabbato infra octavas assumptionis beatæ Mariæ virginis.

Langebek Scriptt. VIII. 7—8.

20. Augusti. [2730.] Literæ Nicolai, abbatis monasterii Ruris Regii, Nicolaum Slæt alias dictum de Guthenlund, et cum eo participantes per omnes dioeceses Daniæ et Holsatiæ et aliquas Germaniæ, singulis diebus festivis et dominicis, pulsatis campanis et candelis accensis, excommunicatum et anathematizatum pronunciari jubentis. — *In monasterio Ruris Regii,* sabbato infra octavas assumptionis beatæ Mariæ virginis.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 475—76.

3. Octobr. [2731.] Urbani (VI[ti]) papæ confirmatio privilegiorum monasterii in Eppleholt. — *Romæ,* V. non. Octobr.

Langebek Scriptt. VI. 172—73.

20. Decbr. [2732.] Literæ, quibus Ericus Pileman agnoscit, se a regina Margareta 115 marcas puri, pro quibus Sæby et Sybyfang oppignorata erant, accepisse. — *Holebek,* in profesto b. Thomæ apostoli.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 515—16.

1380. 1380.

11. Febr. [2733.] Literæ Olavi regis, quibus notum facit, quod domino Benedicto Byugh, vero hæredi domini Jacobi Niclesson de Magleby, bona in Wangleede (Wanghede?) et Malöwe, eidem domino Jacobo Nichelsson, per Nicholaum Andersson, pro XL marcis puri argenti per modum *Forwædelse* impignorata, libere possidenda adjudicat. — Sabbato proximo ante dominicam Invocavit.

Kolderup-Rosenvinge Bem. om Pant p. 14—15.

5. Maji. [2734.] Literæ, quibus Henningus de Pudbusk, miles et regni Daciæ dapifer, jus dicit circa litem inter Christiernum Frellufsen et quendam Jacobum Jensson obtinentem. — *In Sielandia juxta Sthyghesnæs,* proximo sabbato post ascensionem domini.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 519.

[2735.] Literæ, quibus LAHO, sacerdos et rector ecclesiæ Hyging, notum facit, quod Nicolaus Wind de parochia Hyging in extremis suis omnia bona sua in Arildt marck sita et bona sua in Höm in parochia Seem monachis de Lögum contulerit. — Circa pentecosten. 1380. c. 13. Maji.

Langebek Scriptt. VIII. 167.

[2736.] Literæ, quibus HELENA N. JOHANNIS RELICTA omnia bona sua in parochia Buldrop monasterio Lugum, ubi sepeliri decreverat, legat et confert. — Die exaltationis sanctæ crucis. 14. Septbr.

Langebek Scriptt. VIII. 211.

[2737.] Literæ, quibus MAGNUS, archiepiscopus Lundensis, TWO GALEN, præfectus Scaniæ, HOLMGERUS GREGORII, ANDREAS JACOBI, LUDOVICUS ANDREÆ, JACOBUS MUS, JOHANNES CRISTERNI, ESGERUS BROK, et JOHANNES PAULI, armigeri, promittunt et sese adstringunt ad servandam et tenendam firmam pacem, vulgariter dictam Landfrith. — Idem quoque promiserunt: Stigotus Petri, Olavus Zermin, Stigotus Akonis, Andreas Davidson, Nicolaus Hak, Laurencius Jacobson, Absalon Karlson, Haquinus Thorthson, Turo Tostæson, Philippus Akæson, Trugotus Tuwæson, Johannes Plogpenning, Johannes Astridson, Nicolaus Astridson, Eskillus Magnusson, Tucho Tulæson, Johannes Strangeson, Johannes Niclæson, Henricus Barsebek, Cristernus Daa, Jacobus Dwe, Petrus Falk, Ketillus Jonson, Kæl. Trugotus Has junior, Kanutus Niclesson, Jacobus Olafson, Trugotus Mws, Johannes Jonson, Johannes Bok, Petrus Laxman, Eskillus Brauthe, Wernikinus Konrathson, Mathias Saxtorp, Johannes Holgerson, Holmgerus Jenson, et Tuwo Petherson, armigeri; — item Torbernus Petherson, miles, et Nicolaus Jönson Spaldener. — *Lundis*, prof. b. Martini episcopi et confessoris. 10. Novbr

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 519—20.

[2738.] CHRISTEN MUNKS Gavebrev til Præsten i Sönderhaae paa en Gaard i Sönderhaae kaldet Östergaard. — *Östergaard*, den Söndag efter S. Andreæ Dag. (Oversætt.). 2. Decbr.

Hofman Fundationer IV. 459.

c. 1380. c. 1380.

[2739.] Ridderen JOHAN SCARPENBERGHS Brev, hvorved han tilstaaer at have solgt og skjödet Traneholm Gaard og Mölle i Kloborg Sogn og endeel andet Gods i Jylland til Dronning Margrete. — Uden Aar.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 7—9. Jfr. Suhm Hist. af Danmk. XIV. 82.

1381. 1381.

[2740.] "OLAFVER, med gudz naad Noregs, Dana ok Gota kungr", stadfæster Marie-Kirkens Privilegier i Oslo. — *I Oslo*, a þorsdaghen nesta eftir Agatomesso a fyrsto are rikis vars Norigs. (Norsk). 7. Febr.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 520—21.

[2741.] Dagtingning imellem Kong ALBRECHT af Sverrig og SKAANES Indvaanere. — *Skæmynge*, dominica passionis. (Svensk). 31. Martii.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 521—25. Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 566. (Qvartudg. Tom. IV. p. 28—30).

[2742.] "OLAFVER, med guds naad Noregs, Dana oc Gota kungr" stadfæster de Privilegier, som Kongerne Magnus og Hakon har givet "gardz bondanum ok þy folke som boor i Audunagarde er a Strond ligger ok til höyrir Capello varre Mari kirkiu i Oslo". — *I Bærgvin*, a Botolfs voku aftan a fyrsto are rikis vars Noregs. (Norsk). 23. Junii.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 516—17.

1381. 23. Junii. [2743.] Literæ, quibus ANDREAS PÆTHERSSON, proconsul villæ Malmöghe, uxori Ingerdi Jönissædotær omnia sua bona (mortis causa) donat. — Vigilia nativitatis b. Joh. bapt.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 525—26.

28. Julii. [2744.] Kong "OLAFFWER meth Gudz nad Noregs, Dana ok Gota konunger", hans Beskyttelses og Fribedsbrev for Jemptelands Indbyggere. — *I Trondeyme*, Olafs voko dag then förra, i K. Olufs förste Regjeringsaar. (Norsk).

Norske Samlinger I. p. 37—39.

31. Julii. [2745.] "OLUFF, met gudts naade Norgiis, Danmarckis och Gottes Konning" stadfæster Skomagernes Privilegier i Bergen. — *Trundhiem*, Othensdagen nest effther Sancti Oluffs dag, ij thet förste wort Riigis Norgis aar.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 517—18. (efter en Copie).

1382.

1382.

21. Febr. [2746.] Literæ HENKINI LEMBEC "capitanei castri Ripensis", quibus testatur, Christianum Frellefsson, advocatum et famulum ipsius, de omnibus pecuniis (et rebus), ex civitate Ripensi et ceteris omnibus exactionibus et provinciis castro Ripensi adjacentibus nomine ipsius acceptis, plenam et sufficientem rationem reddidisse. — Sexta feria proxima ante dominicam Invocavit.

Michelsen Nordfriesland p. 195—96.

3. Junii. [2747.] JOHANNIS HYNDENBERGH, rectoris ecclesiæ Thoreby et officialis Voldemari episcopi Ottoniensis in spiritualibus generalis, testimonium super terris Rubbelychæ dictis, a parochianis quibusdam ecclesiæ Tyrsted mensæ sacerdotis ejusdem parochiæ collatis et scotatis. — *In synodo generali in ecclesia Tyersted*, tertia feria proxima post dominicam trinitatis.

Trojel Gamle Efterretn. om Fuglse Herred, 2. Hefte p. 7—9. Engelstoft Universitets-Annal. 1812. p. 116—18.

25. Aprilis. [2748.] URBANI (VI[ti]) papæ literæ credentiales, Johanni episcopi Sleswicensi sedis apostolicæ nuntio datæ ad proconsules, consules et universitatem oppidi Wismar. — *Romæ*, VII. calend. Maji, pontif. anno V.

Schröder Papist. Meklenb. Tom. I. p. 1551.

5. Julii. [2749.] URBANI (VI[ti]) papæ confirmatio generalis privilegiorum monasterii Esromensis. — *Romæ apud S. Petrum*, III. non. Julii, pontif. anno quinto.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. XXIIII[b].

5. Novbr. [2750.] JOHANNES THRUWELSSON, rector placiti generalis Syellandiæ, JACOBUS OLAFSON et JOHANNES RWT, milites, MATHEUS TAA, PETRUS KRAAGH, HEMMINGUS JENSON et HINRICUS SKYTTÆ, armigeri, notum faciunt, magistrum Petrum Lykkæ, canonicum Roskildensem, literas Margaretæ reginæ apertas, quibus Odzhæreth episcopo Roskildensi impignoraverat, produxisse, asserentem, reginam illam provinciam legaliter redemisse; — item eundem Petrum Lykkæ apocham (literas quitacionis) Hinrici Wardenbergh et Paskedach circa debitum, pro quo Margareta iis castrum Abramstorp et Hornshæreth impignoraverat, produxisse. — *In placito generali terræ Syelandiæ*, feria quarta proxima post diem omnium sanctorum.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 526—27.

8. Novbr. [2751.] Literæ, quibus NICOLAUS, archiepiscopus Nydrosiensis, in favorem Margaretæ reginæ, villam Brunby wæstræ, Ryngebeks Leyæ et molendinum Wæthlægarths resignat. — Sabbato ante diem b. Martini episcopi.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 529.

[2752.] Brev fra Hansestæderne til Dronning Margarete om at lade möde ved deres Samling i Lybek. (Tydsk). 1382.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 527.

[2753.] KONG OLUFS Befaling til alle Islandsfarere, som seile til Bergen, om at betale den skyldige Told ved Indförselen af deres Handelsvarer. — "*I Bergen*, paa vort Riges andet Aar".

Paus Saml. af gl. norske Love III. 230—31.

1383.

1383.

[2754.] Literæ TITHMARI THITMARSEN, quibus se terras in campis Methelby et Fartherop sitas, a Jacobo quondam cantore Ripensi et quodam Hennichino Spandow capitulo Ripensi legatas et traditas, a capitulo conduxisse fatetur. — *Ripis*, die mensis Februarii XIX°. 19. Febr.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 111—112.

[2755.] ADULPHI comitis Holsatiæ et Stormariæ literæ, quibus abbatem et conventum in claustro Lögum unacum omnibus bonis et familia eorum sub sua speciali protectione recipit, privilegiaque omnia iis concessa innovat et confirmat. — *Tundris*, secunda feria post dominicam, qua cantatur Lætare. 2. Martii.

Langebek Scriptt. VIII. 178.

[2756.] MAGNI Lundensis archiepiscopi ad præpositum, decanum et canonicos tres Lundenses mandatum, de translatione ossium Magnildis de Foletofte ad ecclesiam Lundensem. — *Lundis*, XVII. mensis Aprilis. 17. Aprilis.

Stobæus Tria monum. antiqua Lundensia p. 32—33.

[2757.] Statuta ecclesiastica MAGNI archiepiscopi Lundensis. — *Malmöghö in provinciali concilio*, die beati Marci evangelistæ. 25. Aprilis.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 529—32.

[2758.] Testimonium placiti urbis Ripensis de fundo et terris in urbe Ripensi a domina MARINA PIKSTEEN domino Nicolao Johannis dicto Callisen venditis et scotatis. — *Ripis*, feria tertia infra octavam corporis Christi. 26. Maji.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 27—28.

[2759.] Literæ MAGNI archiepiscopi Lundensis, quibus annectionem et adunionem ecclesiæ b. Mariæ in Sodorp (vel Slodorp) et præbendæ cujusdam ecclesiæ cathedralis Slesvicensis, per Hellembertum episcopum Slesvicensem factam (vid supra no. 2169.), confirmat. — *Lundis*, in crastino b. Mariæ Magdalenæ. 23. Julii.

Cypræi Annall. episc. Slesv. p. 326—28. Westphalen Monum. ined. IV. 3117—18.

[2760.] WOLDEMARI episcopi Ottoniensis literæ confirmatoriæ super donatione et scotatione terrarum Rubbelychæ, mensæ sacerdotis parochiæ Tyrsted in Lalandia a quibusdam parochianis facta. — In profesto Sixti papæ et martyris. 5. Augusti.

Trojel Gamle Efterretninger om Fuglse Herred, 2. Hefte p. 9. Engelstoft Universitets-Annal. 1812. p. 118—19.

[2761.] MAGNI archiepiscopi Lundensis indulgentiæ, datæ iis qui ecclesiam beati Johannis in Hollym prope Sleswigh visitaverint vel eidem manus adjutrices porrexerint. — *Lundis*, die nativitatis beatæ Mariæ virginis. 8. Septbr.

Westphalen Monum. ined. III. 372. efr. ibid. col. 338. Hæ literæ ad annum 1380 sine dubio sunt referendæ; vid. Suhm Hist. af Danmk. XIV. 126—27.

1383. [2762.] NICHOLAI comitis Holsatiæ et Stormariæ literæ, quibus notum facit, quod
15. Septbr. "scotationem, per quam nobilis et honesta domina, domina Helena, (filia) domini Johannis Hwidding militis bonæ memoriæ, omnia bona sua patrimonialia in Höiersherret, parochiis videlicet Hötre et Schaseth sita ...., religiosis viris dominis Thomæ abbati et conventui monasterii de Löghum in remedium propriæ animæ et animarum parentum suorum, spontanea et deliberata voluntate donavit, ac in præsentia justiciarii nostri, videl. dñi Johannis de Tyn militis, legaliter scotando assignavit perpetuo possidenda", approbat et confirmat. — *In monasterio de Löghum*, tertia feria post festum exaltationis sanctæ crucis.

Langebek Scriptt. VIII. 81.

[2763.] "LAGONIS KRENGKII literæ de bonis in Tweet, vicariis ecclesiæ Slesvicensis ad usum convivii sanctæ trinitatis pro 18 marcis venditis".

Epit. ap. Westphalen, Monum. ined. IV. 3184. no. 24.

[2764.] "Cessio dimidiæ partis domus, quam DETLEVUS SMYTER, canonicus Slesvicensis, in parte orientali curiæ Slesvicensis habuit, fratribus Calandarum sanctæ trinitatis vicariorum Slesvicensium facta". — *Slesvici.*

Epit. ap. Westphalen, Monum. ined. IV. 3184. no. 23.

1384.

1384.

31. Augusti. [2765.] Kong OLUFS Retterbod, hvorved Alle og Enhver forbydes at handle, undtagen for egen Regning; Befalingen om Islandsfarernes Sækkegjeld indskærpes o. s. v. — *Tunsberg*, Onsd. næst efter Bartholomæus Messe, Kong Olufs tredie Regjeringsaar. (Norsk).

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 533—35. Grönl. Hist. Mindesm. III. 124—27. Paa Dansk hos Paus, Saml. af gl. norske Love III. 231—32. Paa Latin (oversat) i Torfæi Hist. Norv. IV. 509—10.

29. Septbr [2766.] Literæ, quibus NICOLAUS ANDERSSÖN DE ÖRÆBY et uxor ipsius CRISTINA NICLESDOTHER notum omnibus faciunt, se monasterio in Ebbleholt bona quædam in Öræby sita assignavisse. — Die b. Michaëlis archangeli.

Langebek Scriptt. VI. 173.

31. Octobr. [2767.] Literæ, quibus HENRICUS STEENKOP, advocatus villæ Malmöghæ, ALBERTUS NICLISSON, HENNEKINUS AGHESON, PAULUS ESKILSON, ANDREAS MARTENSEN, JACOBUS ANDERSSON, et SWENO YWERSSON, consules et villani ibidem, notum faciunt, Petrum Niclasson, Constantinum Jacobson, Ebbonem Niclasson et Petrum Magnusson, hæredes Andreæ Pætherson, Ingerdi Jönissedotær, uxori ipsius, bona quædam per illum relicta, scotavisse etc. — *In placito civili Malmöghæ*, vigilia omnium sanctorum.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 535—36.

1385.

1385.

13. Martii. [2768.] Literæ CIVITATUM HANSEATICARUM ad Margaretam reginam de congressu ("termino placitorum") Stralesundi habendo. — *Lubek*, dominica Lætare.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 536—37.

2. Maji. [2769.] OLAI, Daciæ, Norvegiæ, Sclavorum Gothorumque regis diploma, quo bona in Eeggtorp, Slauloseherret, a tribus villanis Slaulosiæ et Johanne Bosen Priori et fratribus ordinis hospitalis b. Johannis Jerosolymitani in Andwordskowgh scotata, iisdem adjudicat. Teste Nicolao Draghe justitiario regio. [Transscriptum, rogatu prioris Andvorskowensis,

Johannis dicti Skriue, a Henningo de Potbosk milite, dapifero regis Danorum, Petro Lykke, archidiacono Roskildensi, Nicolao Draghe justitiario domini regis et quatuor aliis factum, die prox. post festum Philippi et Jacobi die placitali et Slaulose herret, anno 1385.]. — *Nesby*, crastino Philippi et Jacobi. 1385. 2. Maji.

Dän. Biblioth. III. 169—171.

[2770.] "Johannis episcopi Slesvicensis literæ, quibus permutationem capellæ Stæ Mariæ in Caleby cum ecclesia parochiali Broacker inter ipsum et Nicolaum comitem Holsatiæ factam fuisse fatetur, reservato tamen sibi episcopali jure". — *In Novocastro* (Nyehus) die Viti martyris. 15. Junii.

Epit. ap. Westphalen Monum. ined. IV. 3184. no. 26.

[2771.] Literæ Nicolai, veri hæredis ducatus Jutiæ, comitis Holsatiæ et Stormariæ, quibus monasterio sanctimonialium in Holm prope civitatem Sleswicensem jus patronatus in capellam b. Mariæ virginis in Kalebuy confert. — *In Novo Castro*, "sequenti die" (sc. Viti martyris). 16. Julii.

Westphalen Monum. ined. III. 373. Cfr. literas proxime præcedentes et Suhm Hist. af Danmk. XIV. 151.

[2772.] Literæ prohibitoriæ Olavi regis, ne quis bona monasterii in Ebbleholt usurpet. — *Hiortholm*, die b. Ypoliti sociorumque ejus. 13. Augusti.

Langebek Scriptt. VI. 173—74.

[2773.] Literæ, quibus Olavus rex monasterio et canonicis in Ebbleholt adjudicat locum tabernæ in nundinis Scanör. — *Hiortholm*, die b. Ypoliti. 13. Augusti.

Langebek Scriptt. VI. 174.

[2774.] Joannis episcopi Slesvicensis confirmatio super collatione juris patronatus in capellam b. virginis in Kaleby, monasterio sanctimonialium in Holm prope civitatem Slesvicensem a Nicolao comite Holsatiæ facta. — *Schleswig*, in prof. sanctarum undecim millium virginum. 20. Octobr.

Westphalen Monum. ined. III. 373—74. cfr. ibid. Tom. IV. 3184. no. 25.

[2775.] Literæ Olavi, Arusiensis episcopi, quibus capitulo Arusiensi omne jus, quod dicitur *Banzræt*, sibi per idem capitulum ad tempus speciali gratia concessum, reassignat. — Die beati Nicholai episcopi. 6. Decbr.

Langebek Scriptt. VI. 462.

1386.

1386.

[2776.] Brev, hvorved Hr. Henning Meynerstorp, Ridder, Hinrik og Ludeke, kaldet Scharpenbergh, erklære Kong Oluf og Dronning Margarete quit og lös for de 1500 lybske Mark, som de havde lovet hine i deres Brev at betale til Hr. Reymer Breyde, Ridder. — *Kalundborgh*, in der hilligen dryer koninghe avende. (Plattydsk). 5. Januar.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 538—39.

[2777.] Brev, hvorved Clavus Vlemingh mortificerer et af Dronning Margarete paa Bahuus udstædt Gjeldsbeviis, og erklærer, at kun et andet, af Dronningen i Kallundborg udstædt, nyt Gjeldsbrev skal gjælde. — *Kalundeborgh*, ipso die purif. S. virginis. 2. Febr.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 539. Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 9—10. Paa sidste Sted er Brevet dateret: ipso die *Prisce* virginis (d. e. 18. Januar).

[2778.] Conventio et tractatus inter cives Flensburgenses et Slesvicenses (documentum ex parte Flensburgensium editum). — In profesto cathedræ b. Petri apostoli. 21. Febr.

Seelen Memorabil. Flensburg. p. 195. Noodt Beiträge I. 177—78.

1386. 27. Martii. [2779.] Testimonium placiti civilis Ripensis, de fundo in parochia Sti Nicholai Ripis juxta Langbroo sito, Thomæ Kymer a NICOLAO JOONSEN, consule Ripensi, vendito et scotato. — Tertia feria proxima post festum annunciationis b. Mariæ virginis.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 49.

13. Julii. [2780.] Brev fra NOGLE AF HANSESTÆDERNE til de preussiske Stæder, om at möde til Samling med de Danske i Vordingborg 8de Dagen efter vor Frue nativitatis bemeldte Aar. — (*Lubek*, uden Dag). (Plattydsk).

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 539—41. jfr. sammest. S. 162—63.

26. Julii. [2781.] MAGNI archiepiscopi Lundensis, NICOLAI, archiepiscopi Nidrosiensis, JOHANNIS Ripensis, JACOBI Wibergensis, SWENONIS Burglanensis, et HENRICI Gardensis episcoporum INDULGENTIÆ, datæ iis, qui capellæ Sti Michaëlis archangeli, ad collegium pauperum scholarium Ripis in domo Pukhus spectanti, manus adjutrices porrexerint. — *Nyborg*, in crastino beati Jacobi apostoli.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 388.

27. Julii. [2782.] MAGNI archiepiscopi Lundensis, NICOLAI archiepiscopi Nidrosiensis, JOHANNIS Ripensis, JACOBI Wibergensis, SWENONIS Burglanensis et HENRICI Gardensis episcoporum literæ, quibus XL dierum indulgentias iis concedunt, qui festis diebus missis et cerimoniis interfuerint in ecclesia cathedrali Ripensi. (Appensæ sunt singulares Magni archiepiscopi literæ, quibus dimidiam carenam et dimidium annum poenitentialem omnibus homicidis relaxat, qui ad fabricam ecclesiæ unum solidum grossorum solverint, atque facultatem concedit episcopo Ripensi omnia vota peregrinationis super quibus ipse dispensare possit, commutandi). — *Nyborg*, feria sexta proxima post festum Jacobi apostoli.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. 229. Terpager Ripæ Cimbr. p. 86—88.

[2783.] Literæ JOHANNIS, episcopi Slesvicensis, quibus omnibus vere confessis et poenitentibus, qui ecclesiæ cathedrali Ripensi adjutrices manus porrexerint, de injunctis poenitentiis XL dies relaxat. — Sine anno et die.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 88.

28. Julii. [2784.] NICOLAI archiepiscopi Nidrosiensis, JOHANNIS Ripensis, NICOLAI Roskildensis, JACOBI Viburgensis, SWENONIS Burglanensis, JOHANNIS Slesvicensis, HENRICI Gardensis episcoporum literæ, quibus XL dierum indulgentias illis concedunt, qui ecclesiam b. Laurentii in Unlöse visitaverint vel ibidem preces pie fecerint. — *Nyborg*, profesto b. Olavi regis et martyris.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. 226. Estrup Tygestrup p. 159—61.

18. Augusti. [2785.] Kong OLUFS Privilegium for Stubbekjöbings Bymænd. — Sabbato post assumptionem beatæ virginis.

Danske Magazin I. p. 35—36.

6. Octobr. [2786.] Testimonium placiti civilis Ripensis, de venditione et scotatione cujusdam fundi in parochia Sti Nicolai ad portam lapideam siti, Mathiæ Friis per LAURENTIUM DYÆGHEN facta. — Sabbato proximo post festum Sti Michaëlis archangeli.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 47—48.

28. Octobr. [2787.] HANSESTÆDERNES Brev til Kong Oluf om en Samling med de Danske i Vordingborg, St. Jacobs Dag næstefter. (Plattydsk).

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 541—42. jfr. sammest. S. 167.

2. Novbr. [2788.] PETRI episcopi Arusiensis literæ, quibus se a Mag. Johanne Andreatis de Roma, papæ hostiario, XLV florenos auri de camera titulo mutui accepisse recognoscit, quo

quidem XLV florenos frater Petrus Nicolai de Dacia, papæ pœnitentiarius, ut principalis, eidem creditori solvere hinc ad XV dies proximo sequentes promittit. — *Januæ*, die 11da Novembris. 1386. 2. Novbr.

Danske Magazin IV. p. 293—95.

[2789.] "Detlevi Boeckwaldi, præpositi Slesvicensis, literæ, concernentes donationem Jo. Thomæ armigeri, consentiente conjuge Catharina, ad fabricam ecclesiæ cathedralis Slesvicensis procuratori ejus sub hac conditione facta, ut inibi pro sua et conjugis suæ animarum salute singulis annis et statutis temporibus missæ celebrentur". — *Slesvici*, in crastino S[ti] Martini episcopi. 12. Novbr.

Epit. ap. Westphalen, Monum. ined. IV. 3184. no. 27.

[2790.] Clauus Vlemings Qvittering til Dronning Margrete for 50 lödige Mark, hvilke han havde modtaget i Afdrag paa 150 Mark, som Dronningen skyldte ham. — Crastino . . . . . .

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 10—11.

[2791.] Testimonium Johannis Ripensis, Jacobi Wibergensis et Swenonis Burglanensis episcopi, Nicolaum Slæt de Guthumlund, armigerum, confessum esse, quod bona in Westregaarth in villa Otersbölö in parochia Myolden in Lögherrith in Sönder Jucia nec ad se nec ad suos hæredes unquam pertinuissent, sed justo titulo ad domum pauperum scholarium Ripensium in Pukhws pertinerent. — *Wiberg in ecclesia Wibergensi*, (sine die).

Terpager Ripæ Cimbr. p. 477—78.

1387.

1387.

[2792.] Kong Oluffs Privilegier, givne Borgerne i Rottneby (i Bleking). — *Ystad*, die beati (adde: *Canuti* vel *Olavi*) regis et martyris gloriosi. 10. vel 29. Julii.

Kling (Bring) Diss. de Medelstad Härad p. 50—55.

[2793.] Vidnesbyrd, udstedt af Erkebiskop Winold af Throndhjem, Biskop Peder af Aarhuus, Henning af Pudbuts, Danmarks Riges Drost, 5 Riddere og 6 Adelsmænd, om at de selv og mange flere Rigets Mænd, baade geistlige og verdslige, af alle Danmarks Lande, saavel i Lunde Domkirke som paa Lunde Landsthing "keesde oc annamethe ok vtwoldæ en hetherleg förstinnæ ok fruwe, fruwe Margrete. Norighes ok Swerighes Drotning, tel futlmechtech fruwe ok tel husbunde ok tel gantze Righens af Danmark formynder". — *Lund*, pa sente Laurense dag. 10. Augusti.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 11—12. Paa nyere Dansk hos Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 573 (Qvartudg. T. IV. p. 45.). Holberg Danm. Hist. I. 491—92.

[2794.] Clawes Vlemings Quittering til Dronning Margarete for 150 lödige Mark Sölv. — Dominica proxima post diem assumptionis b. virginis. (Plattydsk). 18. Augusti.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 545—46.

[2795.] Vidnesbyrd, udstedt af Henning af Pudbuts, Danmarks Riges Drost, Jons Thruwelsön, Landsdommer i Sjelland, Bendit Biyg af Gunnerslöffholm, Johanne Rwt, Hövedsmand af Vordingborg, Michel Rwt af Skjoldenæs, Riddere, Jesse Offesen af Eghethe, Finckenowe og Hartvig Brucke, om at de vare med i St. Knuds Kirke i Ringsted og paa Sjellandsfare Landsthing og hörte og saae, at Bispen af Roeskilde, Riddere og Svende, Abbeder og andre Prælater, Bönder og Bokarle, Kjöbstedmænd og Meenheden af Sjelland, og flere Rigens af Danmark Mænd, og Meenheden af Möen, af Laaland og af flere Danmarks Lande, endrægtelig udvalgte "fruwe Margrete, Nories ok Swerighes drotningh, tel 21. Augusti.

1387. there fulmechtighe fruwe ok tel husbunde ok tel gantze Righens af Danmark formyndere". —
21. Augusti. *Ringsteth*, pa then othensdagh nest fore sente Bertelmeusdagh.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 13—14. Forkortet hos Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 574 (Qvartudg. Tom. IV. p. 47.) og hos Suhm, Hist. af Danmk. XIV. 190—91.

22. Augusti. [2796.] GOSCALCI JOHANNIS, canonici Ripensis, fundatio vicariæ perpetuæ in ecclesia cathedrali beatæ virginis Ripensi, cui quinque tabernæ in aggere (Ripensi) cum fundo, nec non XX marcæ puri argenti a fundatore conferuntur. — In octava assumpt. b. virg. Mariæ.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 160—61.

31. Augusti. [2797.] NICOLAI episcopi Lincopiensis ad Petrum Lycka archidiaconum Roskildensem literarum epitome, in quibus episcopus archidiacono jubet inquirere "de bonis Thylshamar et Widhem cum suis attinentiis et de Lindö altera tota et altera dimidia, et de reliquis bonis, quæ nobilis et inclyta principissa, domina Catharina, quondam regina Sveciæ, monasterio prædicto (Gudhem) donavit, quæ bona in Sjælandia constituta Eskillus Falk, qui dudum de vita præsenti sublatus fuit, occupavit". — *Lincopiæ*, ultimo die Augusti.

Lagerbring Svea Rikes Historia III. 663. 703. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XIV. 197.

21. Septbr. [2798.] Literæ, quibus JOHANNES, episcopus Ripensis, sese et successores obligat ad tenendam et sustentandam missam perpetuam pro salute animarum Margaretæ reginæ et progenitorum ipsius. Iisdem literis dimidietas bonorum de naufragio in Wændfolk Heret emergentium reginæ assignatur. — *Ripis*, die b. Matthei apostoli.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 546—47.

26. Octobr. [2799.] Literæ, editæ a capitaneis castrorum Fioniæ HENNIKINO OLUFFSÖN de Nyborg, BERNEKINO SCHINCKEL de Hindsgaffvel et HENNINGO BERG de Kiestruppe, OTHONE SCHINCKEL rectore placiti generalis Fioniæ, et quatuor armigeris, quibus testantur, se audivisse, omnes Fionenses et incolas terræ Langelandiæ et Thoslandiæ, nec non etiam "de pluribus Daciæ partibus" eodem die primum in ecclesia, deinde in placito generali reginam Margaretam "in veram suorum dominam, principem et plenipotentem totius regni Daniæ tutricem, videlicet *Formynderske*" elegisse. — *Othoniæ*, sabbatho prox. ante diem Simonis et Judæ.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 574—75 (Qvartudg. Tom. IV. p. 49.). Pontan. Rerr. Dann. Hist. Libr. IX. p. 514.

26. Octobr. [2800.] HENRICI VRISAK, notarii publici, instrumentum de regina Margareta per incolas Feoniæ, Langlandiæ, Toslandiæ etc. in dominam, principem et plenipotentem regni tutricem accepta. — *Otthoniæ*, die XVI. Octobr. (corrig. *XXVI.* Octobr.; vid. Suhm XIV. 191—92)

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 543—45.

24. Novbr. [2801.] MAGNI archiepiscopi Lundensis literæ, quibus Johanni dicto Helth, archidiacono Ripensi, et Nicolao Crook canonico (Ripensi) mandat, ut causam inter dominum Nicolaum Brudenæs ex una parte et hæredes Petri Gumissen sacerdotis aliosque dioecesis Burglanensis ex altera dijudicent. — *Lundis*, crastino beatæ Catharinæ virginis.

Langebek Scriptt. VIII. 216.

5. Januar.

1388.

[2802.] ALGUD MAGNUSSÖNS Brev, hvorved han tilstaaer at have faaet de to Slotte Obersten og Öresten, med de dertil liggende Lehn Marck og Kynd, af Dronning Margrete, "i ret Tro og Ære, fri og ubevarne, ... ei for Pant og ei for Penge, og ei for nogen andre Stykker .... uden i ret Tromaal". — *Eckholm*, paa de hellige tre Kongers Aften.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 580—81 (Qvartudg. T. IV. p. 62.).

[2803.] Thorstani Nicolai notarii instrumentum publicum super resignatione capellæ in Calebuy "ad manus et in manibus dni Johannis episcopi Slesvicensis, pro communibus usibus et utilitatibus priorissæ, sanctimonialium et monasterii Sti Johannis in Holm prope Sleswig", ab Ottone Johannis, canonico Slesvicensi et pastore parochiali ejusdem capellæ, facta. — *In summo choro ecclesiæ Slesvicensis*, vicesimo tertio die mensis Januarii, pontific. Urbani VIti anno X. 1388. 23. Januar.

Westphalen Monum. ined. III. 371. cfr. ibid. Tom. IV. 3181. no. 28.

[2804.] Brev, udstedt af Vinalder, Erkebiskop i Nidaros, Eystein af Oslo, Olaf af Stavanger, Sigurd af Hamre, Henrik af Grönland, Biskopper, og flere andre Prælater og Adelsmænd, hvorved Dronning Margrete erklæres for Norges Riges og underliggende Skatlandes retmæssige Dronning. — *Oslo*, Kyndilmæssodag. (Norsk). 2. Febr.

Grönl. Hist. Mindesm. III. 131—34. Mindre correct i Suhms nye Samlinger III. 385—87.

[2805.] Norges Rigsraaders Erklæring, givet Dronning Margrete, at hendes Sösterdatters Sön, som er Hr. Waresleues af Pommern Sön, er den retteste Arving til Norge og bör at være Konge i dette Rige. — *Aggershus*, den förste Söndag i Langefaste. (Norsk). 2. Febr.

Paludan-Müller Diss. de foedere inter Dan. Norv. et Svec. p. 105—8. Paa Dansk hos Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 576 (Qvartudg. Tom. IV. p. 51.).

[2806.] Literæ Vinoldi archiepiscopi Nidrosiensis, Olai Stavangriensis, Sigvardi Hammerensis, episcoporum; Gauthon. Erichssön, Benedicti Nielssön, Haquini Stampe, Johannis Darre, Simonis Torgeti, Finnonis Giordssön, quibus testantur, Haquinum Johannis coram domina Margareta, Norvegiæ et Sveciæ regina, ac vera hærede ac principe regni Daciæ, et coram regni Norvegiæ consiliariis, juramento præstito jus suum hæreditarium in regnum Norvegiæ in totum abdicasse. — *Aggershuus*, feria tertia proxima post dom. primam quadragesimæ, qua cantatur officium Invocavit. 18. Febr.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 578 (ed. in 4to Tom. IV. p. 56.). Pontan. Rerum Danicar. Hist. Libr. IX. p. 516.

[2807.] Dronning Margrete stadfæster alle de Privilegier, som hendes Sön Kong Oluf, hendes Herre Kong Hagen, hans Fader Kong Magnus, og Magni Morfader Kong Hagen havde givet Kongens Capel Mariæ Kirke i Oslo, samt Provsten og Chorsbrödrene sammesteds og Kirkens Tjenere og Vordnede. — *I Marie Kirkiu i Oslo,* Dagen nest eftir Gregorii Mæsso dagh. (Norsk). 13. Martii.

Danske Magazin I. p. 339—40.

[2808.] Brev, udstedt af Bo Jonssons Testamentarii Byrge Ulfssön, Steen Bendssön, Erngisel Nielssön, Ulff Jonssön, Steen Steenssön, Steen Boessön, Thure Benedictssön, Aruid Benedictssön, Riddere, Knud Boessön, Cantor i Lingkiöbing, Carl Magnussön, Tord Bonde, Gregorius Benedictssön, Svende, hvorved de, paa deres egne Vegne og for menige Rigens Mænd i Sverrig, antage Dronning Margrete for deres og Sverrigs Riges fuldmægtige Frue og rette Hosbonde, m. v. — Palme Söndag. 22. Martii.

Hvitfeldt Danm. Riges Krönike p. 581. (Qvartudg. Tom. 1. p. 64.). Uddrag i Diplomatar. Dalekarl. I. no. 49. p. 49.

[2809.] Brev, udstedt af Bo Jonssons Testaments-Executorer, hvori de give "Fru Margrete til Norge og Sverrig Dronning, og ret Arving til Riget i Danmark", uindskrænket Fuldmagt til at underhandle med de holstenske Grever om deres Rettighed af Koppar- 22. Martii.

1388. berget i Sverige; til at bebreve de Söstæderne og Kjöbmænd tilstaaede Privilegier i Sverige,
22. Martii. m. m. — Söndagen Palmarum.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 583. (Qvartudg. Tom. IV. p. 69.). Diplomatar. Dalekarl. I. no. 50. p. 50. Paa Latin overs. i Pontan. Rerum Danicar. Hist. Libr. IX. p. 518.

22. Martii. [2810.] Dronning Margretes Forsikkring til Bo Jonssens Testaments-Executorer ved Overtagelsen af Regjeringen i Sverrig (epther thet the osz i alla matto swa anamat ok unfangit hafue fore thera ok Rikisins i Swerike mecktuga Frwa ok rätt Husbonda, som thera opit bref thet the osz gifwit hafwa ther uppa ludhar). — Palme Söndag. (Svensk).

Hadorph Svenska Rimkrönikor Bil. p. 51—54. Diplomatar. Dalekarl. I. no. 48. p. 48. I Udtog, efter en Vidisse af A. 1389, hos Molbech og Petersen, Danske Dipl. I. 17—18.

23. Martii. [2811.] Erich Kiettelssön, Ridder og Marsk (i Sverrig), tilstaaer, at han, som en af Bo Jonssons Testaments-Executorer, vil fuldbyrde "alle de Dagtinge og Breve", som de övrige Executores testamenti havde gjort og givet Dronning Margrete. — *Daleborg*, Mandagen efter Palme Söndag.

Hvitfeldt Danm. Riges Krönike p. 583 (Qvartudg. Tom. IV. p. 70.). Paa Latin oversat i Pontan. Rer. Danicar. Hist. Libr. IX. p. 518.

29. Martii. [2812.] Literæ, quibus Gynceliņus Gynzekini de Falkendalæ agnoscit, se Boëtio Porsæ armigero bona sua in Wtlærdhe in Jörlundehæreth sita vendidisse. — Die paschæ.

Langebek Scriptt. VI. 174—75.

3. Aprilis. [2813.] Capituli Ripensis literæ de fundatione et dotatione altaris beatæ Mariæ virginis in ecclesia cathedrali Ripensi per Hinnekinum Leembek. — *In domo capitulari (Ripensi)*, sexta feria paschæ.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 293—94.

23. Aprilis. [2814.] Dronning Margretes aabne Brev til Almuen i Öster-Götland, hvori hun opmuntrer til Modstand mod Kong Albrects Tilhængere, og til Lydighed mod de hendes Regjering hengivne Mænd Herr Erik Ketilsson, Herr Birge Ulfsson og Herr Steen Bengtson. — *Ludosiæ*, die Georgii martiris. (Svensk).

Hadorph Svenske Rimkrönikor Bil. p. 54—55.

4. Maji. [2815.] Statuta vicariorum choralium ecclesiæ Arusiensis, ab episcopo Petro et capitulo ejusdem ecclesiæ edita. (His literis adjectum est additamentum quoddam Ulrici, episcopi Arus., in quo hæc statuta confirmat, eisque duos novos articulos adjicit). — Feria secunda prox. ante diem ascensionis.

Langebek Scriptt. VI. 444—46.

4. Maji. [2816.] Statuta ecclesiæ Arusiensis, ab episcopo Petro et capitulo ejusdem ecclesiæ data. — *Arusius*, feria secunda prox. ante diem ascensionis.

Langebek Scriptt. VI. 439—42.

5. Maji. [2817.] Literæ, quibus Petrus, Arusiensis episcopus, Nicolaum Rafn creat canonicum Arusiensem, et in officio vini et oblatorum perenniter confirmat, eidemque officio altare s. Petri et Pauli et beatæ virginis annectit. — Feria III. ante diem ascensionis domini.

Langebek Scriptt. VI. 508.

20. Maji. [2818.] Brev fra 12 svenske Riddere og 13 Svende til Dronning Margrete. "Swerikis oc Norikis Drotningh, oc en rätter arfwinge oc höfdinge Rikesins i Dannemark", hvorved bemeldte Mænd give deres Samtykke til alt det som Birghe Wlphsson og Sten Benctzsson havde "dagthingat" med Dronningen. — *Nycopiæ*, quarta die pentecostes. (Svensk).

Lagerbring Swea Rikes Historia III. 709. Paa Dansk hos Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 584 (Qvartudg. T. IV. p. 71.) og hos Holberg Danm. Historie I. 499—500.

[2819.] STATUTA convivarum sanctissimi corporis Christi in Sönderherde Lalandiæ. — Die sanctorum Petri et Pauli apostoli. 1388. 29. Junii.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 233. Suhm Hist. af Danmk. XIV. 517—50.

[2820.] Literæ COMMUNITATIS IN WESTERHERETHFÖÖR de "vera Sona et concordia" facta inter Christiernum Fredelaui et amicos ejus ex una parte, et Faxi Froden, Johannem Froden et amicos eorum ex altera parte, de morte Ryurt Froden et captivitate Folk Okken. — *In placito Westerherethföör*, in profesto beati Kanuti regis. 9. Julii.

Magazin for dansk Adelshist. I. 123. Michelsen Nordfriesland p. 196.

[2821.] Literæ TAGHE NICOLAI, advocati dominæ reginæ, PETRI MAGNI, MICHAELIS PETRI, BENEDICTI MYGH, NICOLAI JACOBI, LAURENTII TORCHILLI et PETRI KIID de donatione, quam fratribus monasterii Duholm obtulit dña Christina de Agger. — *In placito Synderherret in Morsæ*, die b. Bartholomæi apostoli. 21. Augusti.

Pontoppidan Ann. eccl. Dan. II. 234.

[2822.] Testimonium placiti civilis Ripensis de quodam fundo in parochia S^{ti} Nicholai Ripis juxta Langbroo sito, per THOMAM KYMER Godekino Hermanni dicto Kabup et ab hoc iterum Laurencio Jonæ alias dicto Dyekin scotato. — Proximo sabb. post festum b. Michaëlis. 3. Octobr.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 49—50.

[2823.] Literæ, quibus "MARGARETA, dei gratia Norvegiæ et Sveciæ regina ac vera hæres Daciæ", declarat, se "villanis de Foburgh specialem dedisse et annuisse gratiam dandi thelonium consimili (vel *constitutum*) et tali modo, prout ceteri villani de aliis villis forensibus Pheoniæ dare solent". — *Svyneburgh*, ipso die sancti Andreæ apostoli. 30. Novbr.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 547. Actstykker etc. udg. af Fyens lit. Selskab p. 126.

[2824.] Testamentum JOHANNIS episcopi Ripensis. — *Ripis*, quarta feria infra octavas b. Andreæ apostoli. 2. Decbr.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 53—55.

[2825.] YWAR JWL, Væbner, og hans Husfru BERTA, Tymme Lembeks Datter, skjöde deres Gaard udenfor Flensborg til Dronning Margrete. — Uden Aar.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 15—16.

[2826.] Literæ, editæ a VINOLDO archiepiscopo Nidrosiensi, HENRICO DE S. CLARO comite Orcadensi, JACOBO Bergensi, AUGUSTINO Asloënsi, OLAVO Stavangriensi, episcopis, et XIV armigeris, qui "ex parte totius regni Norvegiæ" Ericum regem Norvegiæ, filium Wartislavi ducis Pommeraniensis, verum et legalem hæredem regni Norvegiæ declarant.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 577—78. (ed. in 4to Tom. IV. p. 51.). Pontan. Rerr. Dann. Hist. Libr. IX. p. 515. Vid. infra no. 2838.

1389. 1389.

[2827.] Statuta altaristarum sive vicariorum perpetuorum ecclesiæ Arusiensis, ab episcopo PETRO et capitulo ejusdem ecclesiæ edita. — Feria quarta post dominicam mediæ XL^{mæ}. 31. Martii.

Langebek Scriptt. VI. 443—44.

[2828.] ARNULFVER GUNNARSSON, Bergens Lagmands, og 11 andre norske Mænds Beretning til Dronning Margrete, om at nogle Mænd, som "komo af Grönlande og Islande i fyrro somar", vare frikjendte for Drosten Hakon Jonssons Tiltale for ulovlig Handel i Grönland. — *Bergvin*, Torsdagen efter Hallvardsmesse. (Norsk). 20. Maji.

Grönl. Hist. Mindesm. III. 139—41. Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 19—20. Paa Dansk hos Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 588—89 (Qvartudg. Tom. IV. p. 81.).

1389. 25. Maji. [2829.] Hennichini Rantzou armigeri literæ, quibus testatur, se quosdam agros, dictos Gestagger, in campo Höder ab abbate et conventu monasterii Loci Dei habuisse amicabiliter, eos autem dictis dominis iterum libere resignasse; præterea recognoscit, se "in pignore habere bona eorundem dominorum in Sulstedt sita pro decem marcis Lubecensibus, infra decem annos nullatenus redimenda". — Ipso die beati Urbani papæ.

Langebek Scriptt. VIII. 83—84.

27. Maji. [2830.] Brev, hvori Hansestæderne klage for Dronning Margrete over Skade, dem tilföiet i Danmark, og fordre Erstatning derfor. — *Lybek.* (Plattydsk)

Suhm Hist. af Danm. XIV. 552—53. jfr. sammest. S. 239.

22. Junii. [2831.] Henricus dictus Margretor, villanus in Hælsyngör, omni juri suo in quadam curia in Tiswillæ sita, a patre uxoris suæ Christinæ Frendesdotter monasterio Esromensi oppignorata, renunciat. — *(Hælsyngöör)*, tertia feria ante festum beati Joh. baptistæ.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXXXVIII.

29. Junii. [2832.] Dronning Margretes Stadfæstelsesbrev til Biskop Jacob i Bergen, paa de ham tidligere forundte Privilegier. — *Helsingheborgh*, in festo beator. apost. Petri et Pauli. (Norsk).

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 553—54.

6. Augusti. [2833.] Literæ Margaretæ reginæ et Magni, archiepiscopi Lundensis, ad Lappenos de fide catholica accipienda. — *Malmöghe*, die b. Sixti papæ et martyris.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 550—52.

14. Septbr. [2834.] Petri Magnussen armigeri donatio, facta fratribus monasterii Duholm in insula Morsæ, pro certis missis aliisque cerimoniis. — Die exaltationis S[tæ] *Ceciliæ* (leg. *crucis*).

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. 235.

29. Septbr. [2835.] Hennicke Rantzoue Væbner tilstaaer at have havt 10½ Agre i Höder (tilleie) af Abbed Thomas og Conventet i Lygum Kloster, samt at han ikke veed nogen, der har större Ret til disse Agre end bemeldte Abbed og Convent; endvidere bekjender han at have noget Gods i Sulsted til Pant af samme Abbed og Convent for 10 Mark Lybsk. — Yn S. Michaelis dage des hilligen ertze engels. (Plattydsk).

Langebek Scriptt. VIII. 84—85.

24. Octobr. [2836.] Skattebrev, udstedt af det svenske Rigsraad, hvorved Skat af een Mark Svensk bliver paalagt enhver Familîe uden Forskjel, til Hjelp for Dronning Margrete, og til Gjengjeld for det Gode, hun havde beviist Riget. — *Sudhercopiæ*, domin. prox. ante festum Simonis et Judæ. (Svensk).

Jahn Unionshist. p. 507—8.

[2837.] Calmars Indvaaneres Hyldingsbrev til Dronning Margrete og hendes Arvinger. — Uden Aar. (Oversættelse).

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 586. (Qvartudg. T. IV. p. 75.). Ogsaa hos Suhm, Hist. af Danmk. XIV. 233. Paa Latin overs. i Pontan. Rerr. Dann. Hist. Libr. IX. p. 520.

[2838.] Brev, udstedt af Vinolder, Erkebisp inden Nidaros, Henrik Zinkler, Jarl udi Örkenör, Bisperne Jacob i Bergen, Östen i Oslo, Olaf i Stavanger, Hr. Matis Sparre, Ridder, Hagen Jonssen og 13 andre Mænd, som erklære, at Kong Erik, Hertug Wartzlefs Sön af Pommern, iflölge Norsk Lov, er ret Arving og bör at være Konge over Norges Rige, og annamme ham til deres rette Konge og Herre, dog saa, at Dronning Margrete skal forestaae Regjeringen i Norge uden al Regnskab, indtil Kong Erik bliver myndig. (Norsk).

Paludan-Müller de foedere inter Dan. Norv. et Svec. p. 108—11. Paa Dansk hos Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 587. Ogsaa hos Suhm, Hist. af Danmk. XIV. 235—37.

[2839.] Den slesvigske Biskop JOHANS Fordrag med Hertug Geerd af Sönderjylland og Grev Claus af Holsteen, om at Bispen skal være dem tro og behjelpelig. (Tydsk). 1389.
Udtog hos Westphalen, Monum. ined. IV. 3184. no. 29.

1390.
1390.

[2840.] Brev, hvorved STEN BENCTZSSON, Ridder og Dronning Margretes Hövedsmand, bevidner at have taget Sixten Olafsson i Dronningens og Rigets (Sverrigs) Tjeneste. — *Almarnastæk,* in profesto S. Sigfridi episcopi et confess. gloriosi. (Svensk). 11. Febr.
Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 20—21.

[2841.] Forening angaaende Delingen af den yngre Kielske Linies forhen havte Besiddelser mellem Claus Greve af Holsteen, Stormarn og Schauenburg, GERT Hertug i Slesvig, Grev Albert og Junker Henrik, Greve i Holsteen, Stormarn og Schauenburg paa den ene og de schauenburgske Grever Otto, Bernhard, Aleff og Vilhelm paa den anden Side. — *Kiel,* Söndagen Misericordia domini. (Plattydsk). 17. Aprilis.
Christiani Gesch. der Herzogth. IV. 366—68. (Heilmanns danske Overs. IV. 222—23.). Jahn Unionshist. S. 548—50. Udtog hos Westphalen, Monum. ined. Tom. IV. præfat. p. 10. not. d.

[2842.] Grev CLAUS af Holsteens og Hertug GERHARD af Slesvigs Stadfæstelse paa Helgenhavns Borgeres Privilegier. — *Hillgenhaven,* des hilligen dages Sünte Jürgens des hilligen Ridders und Merterers. (Plattydsk). 21. Aprilis.
Westphalen Monum. ined. IV. 3213—15.

[2843.] Literæ MATTHIÆ CHRISTENSSEN de Hundsbeck parochiæ Læburg, quibus notum facit, quod molendinum dictum Gamlæwoth, in amne Schotteburga situm, et omnia bona sua in parochia Scottburg monasterio Loci Dei donat, scotat et assignat. — Die beati Marci evangelistæ. 25. Aprilis.
Langebek Scriptt. VIII. 216.

[2844.] Dronning MARGRETES Brev, hvorved hun forbyder sine Embedsmænd og Fogeder at gjöre Alvastra og Nydal Klostre nogen Hinder paa noget Gods, som Hr. Karl Ulfson havde givet til fornævnte Klostre. — *Örabro,* die b. Joh. ante portam Lat. (Svensk). 6. Maji.
Suhm Hist. af Danmk. XIV. 555.

[2845.] GHERD, Hertug til Jylland, Greve til Holsteen, Stormarn og Schowenborgh, forbyder Borgere eller Bönder at afstaae deres liggende Arvegrunde til Kirker og Geistlige, ligesom ogsaa disse at fordre Borgere eller Bönder for deres egen Domstol med Forbigaaelse af den verdslige Domstol. — Des Vrydaghes vor Pinxsten. (Plattydsk). 20. Maji.
Noodt Beiträge I. p. 179. Suhm Hist. af Danmk. XIV. 270.

[2846.] KATHRIN GLYSINGSADOTTER tilstaaer at være bleven Dronning Margrete 1000 lödige Mark Sölv, svensk Vægt, skyldig, og overdrager derfor Dronningen adskilligt Gods (hendes Arvedeel i Pabodhanæs Gaard, m. m.). — *Watzstenis,* die b. Laurentii. (Svensk). 10. Augusti.
Suhm Hist. af Danmk. XIV. 556—58.

[2847.] GIERTHRUD, Hr. Peder Grubbes Datter og Hr. Erik Barnumsöns Enke, pantsætter sit Gods Ællinge (i Tudseherred), med den dertil liggende "Qværn", for 40 lödige Mark til sin "Swawer" Hr. Gyæwer Bydelsbak, Ridder. — Die assumptionis beatæ virginis. 15. Augusti.
Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 21—22.

[2848.] MICHAËLIS JENSEN advocati civitatis Otthoniensis, HENNICHINI HANSEN, ROBERTI RICHARDSEN, GYNTHORI PABI, NICOLAI MARSVIN, WERNECHINI GROTE, RIQUARID 29. Augusti.

1390. 29. Augusti. FRIIS, PETRI CAVE consulum et civium literæ, quibus indicant, Ingerdin, relictam Johannis Hennichini, quondam proconsulis Otthoniensis, agros quosdam scotasse fratribus Prædicatorum Otthoniensibus ea conditione, ut pro anima defuncti mariti duodecim missas quotannis celebrent. — *Otthoniæ*, die decoll. Johannis baptistæ.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. 237.

14. Septbr. [2849.] BENEDICTA GLYSINGSZDOTTERS Brev, hvorved hun sælger og skjöder sin Arvedeel i Pabodanes, Thorsas og Glosbode til Dronning Margrete. — *Kalmare*, a helge Kors dag, nest fare Sancte Michiels Dag kommar. (Svensk)

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 558—60.

15. Octobr. [2850.] Literæ BONIFACII (IX^{mi}) papæ ad reginam Margaretam de devotione per illam ipsi præstita. — *Romæ*, idibus Octobris.

Snhm Hist. af Danmk. XIV. 555—56.

6. Decbr. [2851.] ABSALONIS PETERSEN donatio, facta fratribus Prædicatoribus Otthoniæ. — In festo Nicolai confessoris.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. p. 238.

9. Decbr. [2852.] Dronning MARGRETES Stadfæstelse paa Halmstad Kjöbsteds Privilegier. — *Laveholm*, crastino conceptionis S^{tæ} Mariæ virginis.

Richardson Hallandia p. 129.

1391.

1391.

6. Martii. [2853.] Literæ, quibus BENEDICTUS BIYG, miles, de Gunnerslefholm, notum facit, se curiam Hyrningsholm, in Liongeherreth Selandiæ sitam, reginæ Margaretæ, post mortem ipsius Benedicti obtinendam, assignavisse. — *Nestwedis*, feria II. post dominicam, qua cantatur Lætare.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 560—61.

6. Aprilis. [2854.] ALBERTI comitis Palatini, ducis Bavariæ, comitis Hannoniæ, Hollandiæ etc. diploma, quo scabinis et senatoribus urbis Amstelodamensis privilegium dat, "ut quotannis in perpetuum præfectum constituant, terrasque, quas in Scania possident aut postmodum a rege Daniæ obtinentes possessuri sint, secundum leges ac jura sua componant gubernentque". (Latina interpr.).

Pontan. Rerr. Dann. Hist. Libr. IX. p. 522. Cfr. Suhm Hist. af Danmk. XIV. 276.

6. Aprilis vel 6. Augusti. [2855.] MARGARETHÆ, Sveciæ et Norvegiæ reginæ, hæredis et principis Daniæ, literæ, quibus omnes libertates, immunitates et privilegia, domui S. Nicolai hospitali leprosorum in Kalunborg a rege Waldemaro indulta, ratificat et confirmat. — *Kalunburg*, ipso die b. Sixti.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 239. Hofman Fundationer X. 176.

29. Aprilis. [2856.] Literæ ANDREÆ OFFSEN DE THORDORP, militis, quibus Petro, episcopo Arusiensi, duas curias principales desolatas, Wirklongh et Hedhægard dictas, molendinum desolatum et omnia alia bona sua in provincia Wrazherit, ubicunque locorum sita, confert et scotat. — Die b. Petri martyris.

Langebek Scriptt. VI. 467.

3. Maji. [2857.] Staden ROSTOCKS Forsikkring og Bekræftelse paa det med Biskop Rudolph af Zwerin og Hertugen af Meklenborg samt Stæderne Wismar, Bützow og Sternberg m. fl. indgaaede Forbund mod Dronning Margareta (for at forskaffe den fangne Kong Albert af Sverrig sin Frihed). — *Wysmer*, Christi Himmelfarts Aften. (Plattydsk).

Rostock. wöchentl. Nachrichten 1754. p. 157—159.

[2858.] Margaretæ Norvegiæ et Sveciæ reginæ, veræ hæredis et principis regni Daciæ, interdictum, advocatis et officialibus regiis missum, ne villanos in Randrus, contra libertates, immunitates et privilegia, ipsis a patre reginæ indulta, molestent. — *Randrus*, ipso sabb. proximo post festum pentecostes. 1391. 20. Maji.

Stadfeldt Randers Beskr. p. 25.

[2859.] Brev, udstedt af Biskop Rudolph i Zwerin, Hertug i Meklenborg, og Johan, Hertug i Meklenborg, Stargard og Rostock, hvorved de forbinde sig med Staden Rostock til af al Magt at modvirke Dronning Margareta af Danmark. — *Wysmer*, Mandagen efter hellig Trefoldigheds Dag. (Plattydsk). 22. Maji.

Rostock. wöchentl. Nachrichten 1751. p. 153—54.

[2860.] Forpligtelsesbrev, udstedt af Vicko Zwisow, Foged i Zwerin, Borgemestere og Raadmænd i Byen Zwerin, samt Riddere og Svende, for Kong Albrechts Befrielse af Dronning Margretes Fangenskab. — *Zverin*, det hellige Legems Aften. (Plattydsk). 24. Maji.

Ungnaden Amoen. Diplom. p. 370—71.

[2861.] Grev Claus af Holsteens og Hertug Gerhard af Slesvigs Vidnesbyrd, at Væbneren Marquard Brocktopp havde skjödet Gaarden Morker og Spenting og Buckstorp Mark tilligemed en Mölle til Broder Peter, "Meister und Gebeder des Huses Sunte Antonius zu Tempsin", og hele St. Antonii Orden, samt Stadfæstelse paa denne Overdragelse. — *Sunderburg*, in deme hilligen Avende Sunte Johannis Baptisten. (Plattydsk). 23. Junii.

Diplomatar. Morkirch. apud Westphal. IV. 3387—88.

[2862.] Arveovereenskomst mellem Henrik Split og hans Husfru Elzebe, samt deres Börn paa den ene, og Erik Krummedike paa den anden Side, hvorved Runttofte med det tilhörende Gods, navnlig i Gelting-Skov, overlades Erik Krummedike. — St. Michaelis Aften. (Plattydsk). 28. Septbr.

Archiv für Staats- und Kirchengeschichte der Herzogthümer I. B. 1. Heft. S. 36—37.

[2863.] Brev fra Domkapitlet i Lyncöpingh, hvori det klager over at Ewert Molteke Foged paa Stäkeborg havde krævet Skat af Kirkebönderne i Hammarkind Herret, uagtet Dronning Margareta havde Mandagen för "*helgena messa dag*" (ɔ: 30. Octobr. Lagerbring har: Mand. för *Eriksmesse* ɔ: 15. Maji) i Linköping forbudt Wicke Molteke at paalægge nogen Skat paa Kirkens Vordnede. — *Lincopiæ*, in octava S. Martini episcopi. (Svensk). 18. Novbr.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 661—62. Udtog hos Lagerbr. Swea Rikes Hist. III. 726. 749.

[2864.] Brev, hvorved Dronnig Margrete pantsætter Lökkesholm i Fyen i Winningeherred til Henniche Olefson af Siöholm, Væbner, for 10000 lödige Mark Sölv i Cöllnsk Vægt. — In profesto b. Nicolai episcopi. 5. Decbr.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 562—63.

1392.

1392.

[2865.] Brev, hvorved Hermen Nypertzen qvitterer til Dronning Margarete og hendes Medlovere, Hr. Abraham Brodersson, Hr. Magnus Glop, Hr. Age Eskilson og Jesse Duve for 200 lödig Mark, samt forbinder sig og Medlovere, Hr. Vicke van Vitzen, Ridder, Thomas van Vitzen og Vicke Nyperzen til ei at maue Dronningen for den Gjeld. — Die purificationis b. virginis. (Plattydsk). 2. Febr.

Suhm Danmk. Hist. XIV. 565—66.

[2866.] Bonifacii (IX^ni^) papæ bulla, qua archiepiscopo Lundensi et episcopo Lubecensi mandat, ut in Stenonem Benedicti, militem, aliosque, qui dotem ecclesiæ Strengnensis 11. Febr.

1392. invaserant, inquirant, et, "quod justum fuerit, simpliciter, summarie de plano sine strepitu et
11. Febr. figura judicii", decernant. — *Romæ apud sanctum Petrum,* III. idus Februarii, pontif. anno tertio.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 563—65. cfr. ibid. p. 291, ubi hæc bulla ad ann. 1391 refertur.

3. Martii. [2867.] Testimonium UNDECIM ARMIGERORUM, quod Christiernus Frellaui armiger ab Eskillo episcopo Ripensi de compositione "alias Soon dicta" ante valvas chori ecclesiæ Ripensis perfecta, "quittus penitusque solutus sit". — *Ripis*, dominica Invocavit.

Magaz. for dansk Adelshist. I. 123—24.

29. Martii. [2868.] Dronning MARGRETES Forordning for Norge, om Mandebod som erlægges for fattig Mands Drab, Delingen af Rönningsmænds Gods, m. v. — *Oslo*, freadaghen nest fir Kærslo sunno dagh. (Norsk).

Suhm Hist. af Danmk XIV. 566—69. Paus Saml. af gl. norske Love III. 232—33.

17. Aprilis. [2869.] Literæ, quibus KETILLUS MAGNI, armiger, declarat, se dimidiam suam curiam, in Brenstorp in provincia Haslwfherit sitam, Petro Gyllingh, archidiacono Arusiensi, vendidisse. — *Arws*, feria quarta paschæ.

Langebek Scriptt. VI. 478.

12. Julii. [2870.] Forening mellem Dronning MARGARETE og Grev Claves, Greve til Holsteen Stormarn og Schauwenborgh, Hertug Gherd til Slesvig, Greve Alberd og Greve Hinrik, Grev Gherds Brödre, alle 3 Grever til Holsteen. — *Werdingborgh*, des vrydaghes na S. Kanutes daghe, des h. konynges u. marteleres. (Plattydsk).

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 570—72. (efter Originalen). Langebek Scriptt. VII. 364—65. (med Aaret 1322, efter en Vidisse). Paa Dansk overs. af Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 591. (Qvartudg. Tom. IV. p. 88.). Og hos Suhm, a. St. S. 296—98.

11. Octobr. [2871.] Literæ, quibus AMUNDUS, præpositus Langlandiæ, officialis episcopi Ottoniensis in spiritualibus generalis, notum facit, Nicolaum Petri, armigerum, quasdam terras in Fröberg sitas, in parochia Ortæ, ecclesiæ b. Nicolai in Ortæ legavisse. — *Ottoniæ,* feria VI. proxima post festum b. Dionysii martyris.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 572—74.

[2872.] NIELS SYWARDSSÖN, Ridder, tilstaaer at have skjödet og afhændet til Dronning Margrete til uigjenkaldelig Eiendom det Gods Eghebiærgh i Otzhæret og saa meget i Lestorp, som der hidtil har ligget til Eghebiærgh, og alt Egebiærgs Fang, hvilket Gods forud var Kong Valdemar og Dronning Margrete pantsat for 200 lödige Mark Sölv, Cöllnsk Vægt. — Uden Aar og Dag.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 22—24, hvor dette Brev paa Suhms Auctoritet tvivlsomt henföres til Aar 1392. Kong Erik af Pommerns nedenfor under 5. Febr. 1400 anförte Brev sætter det imidlertid næsten uden for al Tvivl, at nærværende Brev maa være udstedt den 5. Februar 1400.

1393.

1393.

16. Martii. [2873.] SOPHIA JÖNISDOTTER pantsætter sin kjere Husbonde Tue Nielsson alt sit Jordegods i Halland og Skaane for 300 lödige Mark Sölv, "gylde pæningæ ok gengæ som fem skilling grot een mark sylfs", med Undtagelse af de Gaarde, som hun "for sin Sjels Nytte" havde givet til Kirker og Klostre. — *Aoos*, mydfastæ söndagh.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 24.

25. Martii [2874.] Dronning MARGRETES Brev til Fogder og "Embitzmän" i Östergylland, hvilke det forbydes at fordre Skat og Dagsverk af Kirkegods. — *Axawald,* die annunciationis Mariæ.

Udtog hos Lagerbring, Swea Rikes Historia III. 749.

[2875.] Richardi (IIdi) Angliæ regis permissio, ut Sweno Stalefot, nuntius et commissarius Margaretæ reginæ de Norwegia, Sweeia et Dacia — "quæ per inimicorum suorum graves insultus multipliciter aggravatur" — tres grossas naves guerrinas in portu villæ de Lenn cum toto apparatu et marinariis secum ducat in succursum et defensionem regnorum. — *Apud Westmonasterium*, XX. die Aprilis, Richardi IIdi anno XIV. 1393. 20. Aprilis.

Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. III. P. IV. p. 85. Suhm Hist. af Danmk. XIV. 574—75.

[2876.] Ejusdem regis ad Robertum Berkenton, servientem suum ad arma, literæ, de negotio Swenonis Stalefote promovendo. 20. Aprilis.

Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. III. P. IV. p. 86. Suhm Hist. af Danmk. XIV. p. 575.

[2877.] Skipper Hermen Rederere af Hamborg tilstaaer, at han skulde tjene Dronning Margrete, men tilsatte Skibet ved Helsinkyre ved Forsömmelse fra hans egen og hans Skibsfolks Side, og at han derfor lader Dronningen quit og lös. — An deme dage des hilghen crucis, also id ghefunden ward. (Plattydsk). 3. Maji.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 575—76.

[2878.] Jacobi, episcopi Constantianensis et Thetzonis episcopi Ottoniensis vicarii in pontificalibus, indulgentiæ illis datæ, qui ad fabricam ecclesiæ b. Laurentii in Kærnhgedorp manus porrexerint adjutrices, vel festis præcipuis eam visitaverint, vel pie ibi oraverint. — *Asnes*, die apostolorum Petri et Pauli. 29. Junii.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. p. 240.

[2879.] Dronning Margretes Gavebrev til Nonneklosteret i Hwndzlund, paa Aggathorp, Wrangathorp, Riis, Snypægarth og Mwdestæth i Skobohæred i Nörrejylland. — *Worthingburg*, 8de daghen epter St. Pethers oc St. Pawels dagh apostele. 6. Julii.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 576—77. Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 26—27.

[2880.] Gjenbrev fra Priorinden og Conventet i Nonneklosteret i Hwndslund i Anledning af Dronning Margretes Gavebrev af samme Dato. — *Wordingborg*, 8de daghen efter St. Pethers oc St. Pawels dach apostelæ. 6. Julii.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 577—78. Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 28—29.

[2881.] Gjenbrev, udstedt af Biskop Swen i Burglom og Provsten og Capitlet sammesteds, til Dronning Margrete, i Anledning af hendes Gave af Gaarden Rwgthueet i Skovboherred i Nörrejylland til Biskoppens Bord i Burglom. — Ottende daghen effther Sanctæ Pethers og Sanctæ Pawels dach apostælæ. 6. Julii.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 29—31.

[2882.] Gjenbrev, udstedt af Biskop Jacob og Domcapitlet i Viborg, til Dronning Margrete, i Anledning af hendes Gave af Gaarden Hall i Lyungehæreth i Nörrejylland til Biskoppens Bord i Viborg. — Ottende daghin æfter sancte pæthers oc sancte pawels dagh apostöle. 6. Julii.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 31—32.

[2883.] Brev hvorved Dronning Margrete giver Gaarden Soolt til Biskoppens Bord i Roskilde. — 8de daghen efter st. Pæthers oc st. Pawels dach apost. 6. Julii.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 578.

[2884.] Gjenbrev, udstedt af Priorissen og Conventet i Vor Frue Kloster i Aalborg, til Dronning Margrete, i Anledning af dennes Gave af Gaarden Eegholm til Klosteret. — Ottende daghin æfter sancte Pæthers dach oc sancte Pawels dach Apostole. 6. Julii.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 33—34.

[2885.] Gjenbrev, udstedt af Priorissen og Conventet i Vor Frue Kloster i Roeskilde, til Dronning Margrete, i Anledning af hendes Gave af Gaarden Kæthilstorp i 6. Julii.

1393. 6. Julii. Odzherret til bemeldte Kloster. — Attende daghin æftir sanctæ Pæthers oc sanctæ Pauels dach apostolæ.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 34—36.

[2886.] Statuta et leges mensales convivii S^ti^ Canuti in Kolding.

Tauber Breve fra Kolding p. 103—4.

1394.

1394.

28. Febr. [2887.] Qvittering, udstedt af Fikke van Witzen, Ridder, til Dronning Margrete, for 900 lödige Mark, som han havde modtaget i Betaling for Pabodhænæs i Möre og mere Gods, som han havde solgt Dronningen. — *Nycopiæ*, sabbato ante dominicam Esto mihi. (Svensk).

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 581—82.

5. Martii. [2888.] Literæ, quibus Giommo Mattesen, advocatus in Scham Herred, Martinus in Klinte, Matheus in Grindelöse sacerdotes, Nicolaus Thomesen de Sandager, Petrus Henrici de Barstorp, Petrus Docke, Johannes Nielssen de Egnesse, Johannes Petri de Ugerslöw notum faciunt, quod in placito Scham Herred præsentes fuerint et audiuerint virum discretum dominum Petrum Rafn, personam ecclesiæ Schamby, integrum placiti testimonium ibidem veraciter produxisse, quod domina Catharina de Steensby, relicta dni Johannis Pauelsen, quondam militis, quandam curiam suam in villa Schamby ad mensam sacerdotis ibidem testamento suo contulerit et legaverit. — *In placito provinciali Scham Herred*, feria quinta post carnisprivium proxima.

Hofman Fundationer V. 273.

10. Junii. [2889.] Vidnesbyrd, udstedt af Abram Brothersson og Jacob Billæ, Riddere, Pæther Ribbing, Jones Æskilsen, Nicles Myg, Jacob Lalf, Swen Sture, Magnus Munch, Hartwic Lembek og Jesse Beyntssen, Væbnere ("a wapnæ"), om at Beynt Sture paa sin Moders og sine egne Vegne, Berthord og Jesse Bentsen paa Jons og Folkis Vegne, "som Brödre ere", skjödte, oplod og antvordede Dronning Margrete al den Ret og Deel, som de havde "i then stadh, som Festet Opensten stander pa, oc thær til al thæn rææt oc deel, som the hafdhe i Ryyth thær hoos ligger". — *Opensten*, fiærtha daw pingits.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 586—87.

18. Julii? [2890.] Svenonis, episcopi Burglanensis, literæ, quibus canonicis ecclesiæ Wibergensis indulget omnem ordinariam jurisdictionem et quicquid ipsi de jure competere dignoscitur in insula Leessö, pro annua duarum marcarum argenti pensione usualis monetæ. — *Syelstorp*, octavo die transl. b. Ketilli confessoris.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. p. 242.

10. Augusti. [2891.] Brev, hvorved Dronning Margreta, "Swerikes oc Norikes Drotning oc rætther arwing oc förstinna rekesens i Danmark", overlader til Bænctz Stwra Moder, ham selv og deres Arvinger noget Gods, for deres til Dronningen overgivne Rettighed til Grunden, hvorpaa Opensten Slot var bygget. — Die b. Laurentii martiris. (Svensk).

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 587—88. Udtog hos Lagerbring, Swea Rikes Hist. III. 781.

10. Augusti. [2892.] Jacobi archiepiscopi Lundensis, Petri Aarhusiensis, Tetzonis Ottoniensis, Eskilli Ripensis, Tordonis Strenensis, Augustini Osloënsis, Henningi Wexensis, Henrici Orkadensis, Winboldi Pharensis et Johannis Christopholitanensis, episcoporum literæ, quibus indulgentias concedunt illis, qui ecclesiam beati Laurentii martyris in

Kernethorp, Ottoniensis dioecesis, pie frequentaverint, vel ad fabricam ejus manus porrexerint adjutrices. — *Helsingborg*, die b. Laurentii. 1391. 10. Augusti.

Pontoppid. Ann. eccles. Dan. II. 213. Cfr. Suhm Hist. af Danm. XIV. 357. ad an. 1395.

[2893.] Testamentum Johannis Petri, cantoris ecclesiæ Ripensis. — Die beati Michaëlis archangeli. 29. Septbr.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 55—57.

[2894.] Brev, hvori Ylgis Peterzone erklærer, at han, med Dronningens Leide, ikke har lidt nogen Skade i hendes Lande. — *Copenhaven*, vigilia omnium Sanctorum. 31. Octobr.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 588.

[2895.] Johannis, episcopi Slesvicensis, literæ, quibus quadraginta dierum indulgentiam et unam karenam dat iis, qui ecclesiæ b. Gertrudis etc. cum cimiterio Rostocki fundandæ manus porrexerint adjutrices. — *Slesvick*, die Luciæ virginis. 13. Decbr.

Schröder Papist. Meklenb. Tom. I. p. 1609—10.

[2896.] Brev fra Rozstok og Wysmer til de andre Hansestæders i Lybek forsamlede Gesandter, ang. den holdte Samling i Schonör og Valsterbode mellem dem og Hertug Johan, samt Dronning Margrete, om Kong Albert af Sverrigs Lösladelse af Fængslet, o. a. m.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 582—85. jfr. sammest. S. 325.

1395.

1395.

[2897.] Yde Pethersdother af Glathsaxe, Hr. Johan Snakenborgs Enke, giver alt det Gods i Gærshærith, som hun havde arvet efter sine Döttre Pernille og Ingierth, "ther Thorkil Niclesson börn ware", til St. Laurentii Kirke i Lund. — Die sanctæ Scolasticæ virg. 10. Febr.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 36—38.

[2898.] Nicolai presbyteri literæ, quibus testatur, se monialibus claustri S. Agnetis (Roskild.) pensionem trium pund siliginis et ordei de ecclesia Thoorp, quam a prædictis monialibus conduxerat, de jure solvere debere. — Feria quinta prox. post fest. Julianæ virginis. 18. Febr.

Knudsen Danm. i Middelald. 1. Hefte S. 99.

[2899.] Literæ, quibus Boetius Porsæ de Haghetorp, armiger, agnoscit, se bona quædam in Wtlærdhe in Jörlunde hæreth Boz et Henningo Pariis tradidisse. — Dominica Invocavit. 28. Febr.

Langebek Scriptt. VI. 175.

[2900.] Brev, hvorved Nyels Jenssön af Lundby oplader sin Söstersön Andres Skyaalud noget Kjöbegods ("kööft") i Hærslövæ. — Die beati Lucii martyris. 1. Martii.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 39.

[2901.] Gherardi, ducis Sleswicensis, confirmatio privilegiorum, civibus Sleswicensibus olim concessorum. — *Gottorp*, proximo sabbato ante dominicam Oculi. 13. Martii.

Noodt Beiträge I. p. 180—81.

[2902.] Jacobi, episcopi Constantiensis et Theutzonis episcopi Otthoniensis vicarii in pontificalibus, indulgentiæ XL dierum, iis datæ, qui ecclesiam S^ti Andreæ in Snöde pie frequentaverint, vel pro sustentatione sacerdotis solliciti fuerint. — *Snöde Kyrcke*, die beator. Philippi et Jacobi. 1. Maji.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 249.

[2903.] Fred og Forening mellem Dronning Margrete, og Kong Albrecht og hans Sön, Hertug Erik. — *Linthom*, vp den achten dach der hochtid des hilghen Lichames. (Plattydsk). 17. Junii.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 590—95.

1395. 17. Junii. [2904.] Hertug JOHAN af Meklenborgs Brev om en paa 3 Aar sluttet Fred mellem Dronning Margrete, med hendes Mænd, Tjenere og Hjelpere paa den ene, og Kong Albrecht af Sverrig og dennes Sön Hertug Erik med deres Mænd, Tjenere og Hjelpere paa den anden Side. — *Lindholm*, 8de Dag efter festum corporis Christi, A. 1396.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. 594—97. (Qvartudg. T. IV. p. 97.). Paa Tydsk oversat i Pötker Neue Meklenburg. Samml. 5. u. 6. St. p. 33—37.

1. Julii. [2905.] JENS AXELSÖN, af Vaaben, overdrager Jenss Falk af Wallöff Eghebiærigh og Lestrop i Odzhæræt til Eiendom, m. v. — *Paa Falstherbodhe*, annen dagh æffther sancte Pæthers oc sancte Powels dagh.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 39—40. Cod. Esrom. fol. CLIIIb.

8. Septbr. [2906.] Dronning MARGRETES Löfte til de 7 Hansestæder, Lybek, Stralessund, Gripeswolt, Thorun, Elbing, Danzik og Revel, at ville, hvis Stokholm i de 3 Aar, de vilde være Borgen for Kong Albrecht, blev dem fravunden, da med al Hjelp understötte dem til at erholde den tilbage m. v. — *Helzingborch*, up unser vrowen dach alse se geboren wart. (Plattydsk).

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 601—3.

8. Septbr. [2907.] BORGEMESTER OG RAAD I LUBEK, STRALESSUND, GRIPESWOLT, THORUN, ELBING, DANTZIK og REWELE, gaae i Borgen til Dronning Margrete, og, i Tilfælde af hendes Död, til Kong Erik, for Kong Albrecht af Sverrig og hans Sön, Hertug Erik. — *Helzingborch*, up unser vruwen dach als se geboren wort. (Plattydsk).

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 597—601.

8. Septbr. [2908.] Kong ALBERTS og hans Sön Hertug ERIK af Meklenborgs Revers til de ovennævnte 7 Hansestæder, i Anledning af at disse vare gaaede i Borgen for dem til Dronning Margrete. — *(Helzingborch)*, vp vnser vruwen dach alse se geboren wart. (Plattydsk).

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 603—7.

26. Septbr. [2909.] Brev, hvori HENRIK WESTHOFF og JOHAN NYEBUR, Borgemestere i Lubek, GÖDEKE NYBE, Borgemester, BERNT VAN DEM RODE og WLFF WLFFLAM, Raadmænd i Stralessund: GODEKE REBBER, Borgemester i Thorn, JOHAN STOLT, Borgemester i Elbing; JOHAN STOLTEVOET, Borgemester i Reuele; JOHAN VAN DER AA og HINRIC WITTE, Borgemester i Rozstok; MARQUART BANTZECOWE, JOHAN TUCKEZWERT og HERMEN MEYER, Borgemestere i Wismer, erklærer at have overleveret Dronningen den af de 10 Stæder udstædte Forpligt, og derefter modtaget Kong Albrecht og hans Sön, Hertug Erik, alt efter de i Falsterbode om Sommeren trufne Foreninger. — *Helsingborch*, des sundages vor s. Michels daghe. (Plattydsk).

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 607—9. Paa Dansk hos Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 593—94. (Qvartudg. T. IV. p. 95—97). Ogsaa hos Suhm, a. St. S. 346—48. Efter Hvitfeldt oversat paa Tydsk i Pötker Neue Samml. Meklenb. Urkund. 5. u. 6. St. p. 31—32.

2. Octobr. [2910.] JENIS DUWE pantsætter endeel Jordegods i Skaane til Hr. Stigh Ageson, Hövedsmand paa Helsingborg, for 50 lödige Mark i gode hvide Sölvpenge. — *Castro Helsingeburgh*, sabbato proximo post diem beati Michaëlis archangeli.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 41—42.

8. Decbr. [2911.] Brev, hvorved BOTOLFF AKASSON, Væbner, tilstaaer, at han med sin Hustru Ingigerd Pethersdothers Samtykke har solgt al den Rettighed og Eiendom, som han havde paa sin Husfrues Vegne efter hendes Fader Pether Holmgerssons Död i endeel navnlig opregnet Gods i Garshæret, til Fru Yde Pethersdother af Gladsaxe. — *Gladsaxe*, pa wor frwe afften, som kommer for jwl.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 43—44.

[2912.] HANSESTÆDERNES BREV til Dronning Margrete, at de havde modtaget hendes Skrivelse til Raadet i Lybek om at Vitaliebrödrene havde samlet sig ved Wyborgh [i Karelen], med Underretning om, at de vare betænkte paa at sende en Flaade i Söen mod dem og Forespörgsel, med hvor mange Skibe hun vilde understötte dem. (Plattydsk). 1395.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 609. jfr. sammest. S. 352.

1396. 1396.

[2913.] Dronning MARGRETES Forordning for Nörrejylland. — *Viburg*, feria secunda proxima ante fest. conversion. S. Pauli. 21. Januar.

Ancher Lovhist. I. 556—62. Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 601—7. (Ogsaa hos Suhm, XIV. 361—67, efter Hvitfeldt.). Jfr. Kofod Anchers Saml. jur. Skrift. I. 748—51, 632. — Forordn. for Fyen, see Nr. 2931.

[2914.] Testamentum AGHONIS ASTRADI, armigeri. — In profesto purificationis b. Mariæ virginis. 1. Febr.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 57—59.

[2915.] PETHER, Biskop i Roskilde og Capitlet sammesteds forpligte sig til at holde visse aarlige Sjælemesser, etc., fordi Dronning Margrete havde lagt Gaarden Soolt med alt dens Tilliggende til Biskoppens Bord i Roskilde. — Kyndelmösse Dach. 2. Febr.

Danske Magazin IV. p. 297—98. Suhm Hist. af Danmk. XIV. 609—10. Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 44—45.

[2916.] NISSI KNUTSONS Forskrivning til Arvid Stenson paa 100 Mark Penge, for hvilken Sum Arvid Stenson havde lösgjort ham af et vitterligt Fængsel, hvori han var kommen i ret Orlog. — *Topnes*, sabbato post festum Mathiæ apost. 26. Febr.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 625—26. Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 16—17.

[2917.] Brev, hvorved PETER, Bisp i Roskilde, JOHAN, Bisp i Slesvig, FALMAR JEEPSSON, ANDERS JEEPSSON, NIELS YVARSSON, JOHAN OLAFSSON, PRIDBERN VAN PODBUSCH og BERNEKE SCHINKEL, Riddere, bevidne, at Grev Clawes til Holsteen og hans Broders, Grev Henriks, 3 Sönner ved Sammenkomsten i Assens i Fasten ei modtoge nogen Forlehning af Kong Erik, men Penge for den Tjeneste, som de lovede. — (Uden Aar og Dag). (Plattydsk). Martii.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 611—12. Paa Dansk hos Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 608. (Qvartudg. T. IV. p. 130—31.) og hos Suhm, Hist. af Danmk. XIV. 370—71.

[2918.] Brev, hvorved JENS RWTH DEN ÆLDRE erklærer at have tilbageleveret Dronning Margrete Jungshouet Slot og at have modtaget Steghæburgh og Möen. — Pa wor Frwæ daw annunciationis. 25. Martii.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 612—13.

[2919.] Literæ, quibus GETZÆ OLEFSDOTÆR, relicta Yngelberti, declarat, se reginæ Margaretæ curiam Kæthælsthorp, quandocunque illa hanc repetierit, reddituram esse. — *Kalendeburgis*, feria V. proxima ante diem b. Georgii martyris. 20. Aprilis.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 614—15.

[2920.] Literæ, quibus JOHANNES GÖRSTINGÆ, rector placiti generalis, frater LAURENTIUS, abbas Ringstadiensis, PETRUS LYKKÆ, archydyaconus Roskildensis, NICOLAUS BYLLÆ, canonicus Roskildensis, HERLOGUS NIÆLSSON de Ænglorp, BENEDICTUS BYLLÆ de Brodorp, armigeri, et JOHANNES NIÆLSON, proconsul Ringstadiensis, notum faciunt, literas quasdam, per Margaretam reginam editas de castro Jungshoueth, curiæ Kæthælstorp in Odz- 26. Aprilis.

1396. herreth et bonis reginæ in Listorp, annihilatas, et alias binas litteras, (vid. no. 2918. et 2919.)
26. Aprilis. in medium placiti prolatas esse. — *In placito generali terræ Selandiæ,* crastino b. Marchi evangel.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 612—15.

28. Aprilis. [2921.] Jens Falk af Walleff, af Vaaben, tilstaaer at have opladet Dronning Margrete Eghebiærgh og Lestorp i Otzhæret med alt dette Godses Tilhöring, som Jacob Axelsen det fik af Syward Sywardsön (see ovenfor Nr. 2137.) og han (Jens Falk) af Jönes Axelsen (see ovenfor Nr. 2905). — *Walleff,* then fredagh næst fore sancte philippi oc jacobi dagh apostæle.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 48—49. Cod. Esrom. fol. CLV.

3. Maji. [2922.] Hermand Flemings Brev, hvorved han tilstaaer, at Dronning Margrete har gjort ham og hans Husfrue Ingerdh Fyldest for Abramstorp og Horns Herred, og mortificerer alle de Breve angaaende Abramstorp og Horns Herred, som kunde komme ham, hans Hustru og deres Arvinger tilgode, og Dronning Margrete og hendes Arvinger til Skade. — *Abramstorp,* pa helghe Kors dach, som thet war funnet.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 49—50.

3. Maji. [2923.] Margareta regina, se a Petro, episcopo Roskildensi, 130 marcas argenti mutuo recepisse, recognoscit, pro quibus bona sua Esmendorp in parochia Skuldæløff in Hornshærit sita ipsi impignorat. — Die inventionis sanctæ crucis.

Danske Magazin IV. p. 299.

30. Junii. [2924.] Nicolai Roskildensis, Jacobi Wibergensis, Swenonis Burglanensis, Petri Arusiensis, Beronis Arosiensis, Thetzonis Ottoniensis, Eskilli Ripensis episcoporum literæ, quibus XL dierum indulgentias iis concedunt, qui ecclesiam b. Laurentii in Kerntindorp pie frequentaverint, dummodo diœcesani voluntas et consensus ad hoc accesserit. — *Wordingborg,* crastino b. Petri et Pauli.

Pontoppidan Ann. eccl. Dan. II. p. 250. Hæ literæ post ann. 1395. datæ non sunt; vid. Suhm Hist. af Danmk. XIV. 394.

13. Julii. [2925.] Apocha Conradi, archiepiscopi Nicosiensis, camerarii papæ, circa solutionem communis episcopi Ripensis, ratione ecclesiæ ipsius, servitii, nec non 4 minutorum servitiorum consvetorum, ab Eskillo, episcopo Ripensi, per legum doctorem Petrum de Pisis, advocatum, factam. — *Romæ,* XIII. Julii.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 624—25.

25. Julii. [2926.] Gunnar Gylta bekjender at have modtaget Ingeborgs, Peder Prikas Enkes Gods "Ladhas, og dermed saa meget som hun i Halland haver", i sit Værge, for "at the skula thes wtermer i heign ok frethe bliuæ" og ei for Pant eller Penge. — Scriptum in *Asylo,* die beati Jacobi apostoli.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 51—52.

15. Augusti. [2927.] Brev fra Hansestæderne til Dronning Margrete, om Venskab mellem dem og Kong Erik; samt nogle Kjöbmænds af Alslo Klager over Privilegiers Forurettelse, og om en Forsamling at holde St. Margaretes Dag næste Aar. (Plattydsk).

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 615—16. jfr. sammest. S. 376.

4. Septbr. [2928.] "Jælæp Pæthersön, thær kalles Dyur", kundgjör, at han har givet Hr. Meckel Rwth i Skjoldenæs Fuldmagt til at indlöse en Gaard i Walsyömagle i Harestæthæ Sogn, Ringsted Herred, og beholde den uindlöst i 12 Aar. — Feria secunda proxima ante festum nativitatis b. Mariæ virginis.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 52—53.

[2929.] Fordrag mellem det svenske Rigsraad og Kong Erik samt Dronning Margaeta, hvorved adskillige Rigets Anliggender ordnes og bestemmes (den saakaldte Nyköpingske Reces). — *Nycopiæ in Svecia*, vigilia Matthæi apostoli. (Svensk). 1396. 20. Septbr.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 616—24. Paa Dansk hos Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 600—604. (Qvartudg. T. IV. p. 111—22.). Ogsaa hos Suhm, a. St. p. 379—89. Efter Hvitfeldt overs. paa Svensk af Hadorph, Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 62—70.

[2930.] Kong Eriks Brev, hvorved han bevilger, at Swen Diækns og hans Hustrues Gods maa være frit og frelst. — *Nicopiæ*, die beat. martyr. Cosmæ et Damiani. (Svensk). 27. Septbr.

Bring Handlingar och Paminnelser III. 208—9.

[2931.] Literæ testimoniales: mulierem quandam, Walburgh Lasses, curiam suam in Arws sitam capitulo Arusiensi scotasse. — *Arws*, pridie ante fest. omnium sanctorum. 31. Octobr.

Langebek Scriptt. VI. 471.

[2932.] Eric Erlendzsons Qvittering til Axel Kætilsson for 40 lödige Mark; udstedt i Dronning Margretes Nærværelse og beseglet bl. a. af hende og Mikkel Rud til Vitterlighed. — Ipso die beatæ Mariæ virginis . . . . (Svensk). 8. Decbr

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 54. Dette Brev er udentvivl udstedt Mariæ *Undfangelsesdag* (8. Decbr.); jfr. det af Suhm Hist. af Danmk. XIV. 392. omtalte Brev af 13. Decbr. 1396, hvoraf sees, at Dronningen og Mikkel Rud da vare tilstede i Lödese.

[2933.] Dronning Margretes Brev, hvorved hun oplader Sigge Laurensson noget Gods i Götewe i Wilskaherred. — *Ludosiæ*, crastino conceptionis beatæ Mariæ virginis. 9. Decbr.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 53.

[2934.] Dronning Margretes Forordning for Fyen (Slutningen mangler). — Uden Aar og Dag.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 55—60. Jfr. Nr. 2913.

1397.

1397.

[2935.] Heyna Snakenburg, Ridder, tilstaaer at have solgt Dronning Margrete Gaarden Wædhersholm og mere Gods i Westergylland. — *Skare*, crast. epiph. domini. (Svensk). 7. Januar.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 626—27.

[2936.] Uddrag af Harald Lakes Skjödebrev paa en Gaard i Landa, en Gaard i Birgerstorp og et Möllested derhos, i Asum Sogn i Asaherred, til Ridder Nils Swarte Skaning, paa Dronning Margretes Vegne. — *In castro Axawalt*, proxima quinta feria post festum Scholasticæ virginis. (Svensk). 15. Febr.

Lagerbring Swea Rikes Historia III. 783.

[2937.] Dronning Margretes Gavebrev til Guthem Kloster i Wæstergylland paa en Deel Gods i samme Landskab. — *Axewald*, sabbato proximo ante festum cathedræ sancti Petri apostoli. (Svensk). 17. Febr.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 627—28.

[2938.] Biskop Thorsten og Capitlet i Skara tilstaae, at de for Dronning Margretes Böns Skyld have ladet Hr. Nielis Swartæskonung, Ridder, og Mikiel Niklisson, Væbner, qvitte og ledige for alt det, som de i Krigen havde forbrudt mod dem, deres Kirker og Klerker. — *Scaris*, dominica Septuagesima. (Svensk). 18. Febr.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 628.

[2939.] Skifte mellem Pether Niclessön af Husöen og hans Söster Ingeborg (eller dennes Ægtefælle Bertold van der Ost, Ridder, paa hendes Vegne) af deres Faders 19. Martii.

1397. (Nicles Awessöns af Karstætheholm), Moders og Broder Hannes Niclessöns efterladte Gods.
19. Martii. — *Helsingburg*, secunda feria proxima post dominicam Reminiscere.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 60—62.

21. Martii. [2940.] Regis Erici confirmatio sententiæ placiti regis justitiarii, per quam bona quædam in Haaslöf, Flakkebærgshærith, et Forloff, Slaulesehærith, ipsi regi fuerant adjudicata. — *Köghe*, IIII. feria proxima ante dominicam, qua cantatur Oculi mei.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 629.

21. Martii. [2941.] Skaane Landsthingsvidne, at Bæint Westæsön for henved 15 Aar siden havde skjödet Laxman alt sit Gods. — *Scaningæ Lantzthing*, næstæ thingdagh fore w. fruæ dagh i fasta.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 63.

25. Martii. [2942.] Den Roeskildske Biskop Pæthers Qvittering til Hr. Niels Ywersen, Ridder, for at denne havde gjort ham Fyldest saavel for Giörtslöff Læn, fra den Tid af da han fik det af Bispen, som for alle andre Sager og "Skuldinghe", som mellem Jessæ Axlaussen og Bispen hidindtil havde været, forsaavidt som Niels Ywersens Andeel deri udgjorde. — Pa then Söndagh, som man synger Oculi mei i Fasten.

Danske Magazin IV. p. 300. Weinwich Stevnsherreds Beskr. p. 52.

5. Maji. [2943.] Regis Erici confirmatio sententiæ placiti regii justitiarii, per quam bona quædam in Wætlæby, Hornsherrit, sita ipsi regi erant adjudicata. — *Slangorp*, prof. b. Joh. ante portam Lat.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 629—30.

16. Maji. [2944.] Capituli Ripensis literæ, quibus Petro Petri et Jonæ Petri fundum quendam in platea Ripensi Skoelgath situm pro annua marci Lubecensis pensione ad dies vitæ concedit. — *Ripis*, quarta feria post tertiam dominicam a festo paschæ, qua cantatur officium Jubilate.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 478—79.

17. Maji. [2945.] Thytmari Thitemanssen consulis Ripensis literæ, de compositione facta inter ipsum et Svenonem abbatem Loci Dei. — XVII. die mensis Maji.

Langebek Scriptt. VIII. 239—40.

23. Junii. [2946.] Jacobi archiepiscopi Lundensis, Henrici archiepiscopi Upsaliensis, Petri Roskildensis, Kanuti Lincopensis, Tezonis Ottoniensis, Thorstani Skarensis, Eskilli Ripensis, Thordonis Strengenensis, Nicolai Arosiensis, Petri Burglanensis, Hemingi Wexionensis, Laghonis Wybergensis, Johannis Orchadensis, episcoporum literæ, quibus XL dierum indulgentias concedunt iis, qui ecclesiam b. virginis in Arus pie frequentaverint, vel ornamenta ei obtulerint. (Appensa est harum indulgentiarum confirmatio a Boëcio episcopo Arusiensi). — *Kalmariæ*, vigilia b. Johannis baptistæ.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. p. 251.

6. Julii. [2947.] Skjöde, hvorved Axeln Pætherssön, Magnus Munk, Riddere, og Niels Swenssön, Vabner, overdrage deres Arvelodder i noget Gods i Sculdorp, i Loddorp og i Kydsorp i et Bol, der hedder Saxebool, til Hr. Johan Oleffsön Ridder af Siöholm. — Octavo die apostolorum Petri et Pauli.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 63—64.

13. Julii. [2948.] Brev, udstedt af Fuldmægtige fra Danmark, Sverrig og Norge, hvorved de tilstaae, at Kong Erik næstforgangne Trinitatis Söndag (17. Junii) er kronet i Calmar og antaget til Konge over de tre Kongeriger: Danmark, Sverrig og Norge. — *Calmar*, Fredagen næst efter St. Knuds Dag, som Konning var og Martyr.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 610—11. (Qvartudg. T. IV. p. 135—38.). Ogsaa hos Suhm, Hist. af Danmk. XIV. 405—9. Paa Svensk hos Hadorph, Svenske Rimkr., Bil. p. 55—58.

REGESTA DIPLOMATICA

HISTORIÆ DANICÆ.

INDEX CHRONOLOGICUS

DIPLOMATUM ET LITERARUM,

HISTORIAM DANICAM AB ANTIQUISSIMIS TEMPORIBUS
USQUE AD ANNUM 1660

ILLUSTRANTIUM,

QUÆ IN LIBRIS HACTENUS EDITIS VULGATA SUNT.

CURA

SOCIETATIS REGIÆ SCIENTIARUM DANICÆ.

TOMUS PRIOR

AB ANNO DCCCXXII AD ANNUM MDXXXVI.

HAVNIÆ.

TYPIS EXCUDEBAT *J. D. QVIST.*

MDCCCXLVII.

CHRONOLOGISK FORTEGNELSE

OVER HIDTIL TRYKTE

DIPLOMER OG ANDRE BREVSKABER

TIL OPLYSNING AF DEN DANSKE HISTORIE

FRA DE ÆLDSTE TIDER INDTIL AAR 1660,

MED KORT ANGIVELSE AF INDHOLDET.

UDGIVEN VED

DET KONGELIGE DANSKE VIDENSKABERNES SELSKABS OMSORG.

FÖRSTE BIND.

FRA AAR 822 TIL AAR 1536.

KIÖBENHAVN.

TRYKT HOS *J. D. QVIST*, BOG- OG NODETRYKKER.

1847.

REGESTA DIPLOMATICA

HISTORIÆ DANICÆ.

VOLUMEN PRIUS.

PRÆFATIO.

Recentioris civitatum Europæarum historiæ subsidia certissima maximeque necessaria diplomatis litterisque publicis contineri, non hoc demum sæculo, sed jam superiore satis perspectum est. His enim litteris chartisque non solum eorum, quæ publice maximis in rebus acta gestaque sunt, vera incorruptaque memoria conservatur, sed ad omnem prope interiorem populorum condicionem, ad vitæ privatæ formam, ad mores ingeniorumque cultum cognoscendum materia non minus copiosa nec minore fide digna ex præstantissimis illis nec unquam fallacibus historiæ documentis testimoniisque colligitur. Itaque ex quo tempore subsidia recentioris historiæ manu scripta, quorum copia et amplitudo indies crescebat, certo consilio accuratisque studiis sic colligi digerique coepta sunt, ut ea in vulgus edita adituve patefacto utendique potestate data omnium cognitioni exponerentur, quo facilius multis in partibus rerum gestarum narratio ad veritatis legem critica arte exigeretur, protinus intellectum est, non satis esse, diplomata litterasque publicas disperse per varios libros commentariaque in lucem protrahi, sed et collecta ea atque in quosdam quasi thesauros congesta diligenter edi debere et id agendum esse, ut, qui in historia perquirenda condendaque elaborarent, saltem scire et circumspiciendo comprehendere possent, quid quantumque jam diplomatum editum esset quæque iis continerentur. Si quis vel leviter attenderit, singulis prope annis majorem provenire eorum librorum numerum, quos qui edant, id sibi proposuerint, ut diplomata litterasque et publica acta ad certorum regnorum, provinciarum minorumve regionum urbiumve historiam pertinentia typis exscribant, facile apparebit, difficillimum esse ac sæpe ne fieri quidem posse, ut aliquis in loco aliquo historiæ tractando omnibus his libris, quibus diplomata contineantur, ipsis utatur. Perlustrato indice hujusmodi operum,

Fortale.

Det har allerede i det vort eget foregaaende attende Aarhundrede været tilstrækkeligt erkiendt, at den nyere europæiske Statshistorie har en af sine mest uundværlige, ligesom af de paalideligste Hovedkilder, i Diplomer og offentlige Brevskaber. Ved disse bevares ikke allene de vigtigste politiske Handlingers og Begivenheders sande Indhold og sikkre Ihukommelse; men næsten Alt hvad der hører til et Lands indvortes Historie og Forfatning, utallige Omstændigheder til det private Livs, Sædernes og Culturens Historie oplyses paa en ikke mindre tilforladelig og lærerig Maade ved hine ypperlige og aldrig skuffende historiske Vidnesbyrd og Monumenter. Fra den Tid af, at man begyndte med videnskabelig Alvor og Grundighed at ville forberede, samle og ordne det i sin Mængde og Omfang voxende Forraad af den nyere Histories haandskrevne Kilder, saaledes at disse deels kunne blive offentlige eller lettere tilgængelige og brugbare for Historieskriverne, deels og tillige derved saaledes aabnes for Alles Kundskab, at det i mange Tilfælde bliver mueligt og let for den historiske Kritik, at underkaste Begivenhedernes Fortælling og Skildring en nøiagtig og upartisk Prøvelse: fra den Tid har man tillige snart indseet, at det ikke var nok at bekiendtgiøre Diplomer og offentlige Breve, adspredte i forskiellige Bøger, Afhandlinger og Undersøgelser af historisk Art; men at det var nødvendigt, med al Omhu at besørge dem udgivne i egne Samlinger, og tillige at giøre det mueligt for Historiens Dyrkere og Førskerne i denne Videnskab, at kunne i det mindste faae en fuldstændig Oversigt over de hidtil bekiendte diplomatariske Skatte og deres Indhold. Der udfordres kun et hurtigt Overblik af den næsten med hvert Aar voxende Mængde af saadanne historiske Bøger og Samlinger, hvis Udgivere have giort det til deres Formaal, at aftrykke Diplomer og offentlige Documenter, der vedkomme visse Landes, Provindsers, Districters eller Stæders Historie, for at overbevises om, hvor vanskeligt, ja ofte umueligt det maa være, at kunne i ethvert Tilfælde og med

quem vir optime de hoc litterarum genere meritus, *Gatterer*, ad temporum ordinem ab initio sæculi 16mi ad a. 1798 digestum edidit (in libro, qui inscribitur: Praktische Diplomatik, Goett. 1799, p. 199-259) — et tamen quanta postea facta accessio est! — nemo, quum librorum numerum admiratus fuerit, dubitabit, quin historicis instrumento aliquo opus sit, quod et infinitam diplomatum copiam sub facilem conspectum adducat et ad ea, quæ singulis præcipua contineantur, cognoscenda aditum præbeat. Itaque ut hujusmodi instrumenta pararentur, jam superiore sæculo quidam diplomatum litterarumque publicarum, quæ ad certorum regnorum, terrarum, provinciarumve historiam pertinerent, indices ad temporum ordinem confectos excerptaque et epitomas collegerunt et ediderunt, variis nominibus usi; nam alius *regesta diplomatica* inscripsit, alius *inventarium*, alius *directorium diplomaticum*. Primus hujusmodi consilium ***P. Georgisch*** exsecutus est edito opere noto atque etiamnunc perutili, quod sic inscripsit: ***Regesta chronologico-diplomatica, in quibus recensentur omnis generis monumenta et documenta publica, rerum præcipue Germanicarum præsidia*** (a. 1740-1744, 4 voluminibus formæ maximæ). In hoc opere, præclaro admirabilis diligentiæ et laboris documento, diplomata litteræque publicæ ad historiam Germaniæ pertinentes, toto imperii corpore comprehenso, ad annorum dierumque seriem enumerantur ab antiquissimis temporibus usque ad a. 1730, indicaturque, quibus locis typis exscripta diplomata reperiantur. Subsecuta sunt et hoc tanquam exemplum imitata alia complura opera eodem modo descripta, sed intra angustiores fines. Quorum tempore proximum *Chr. Schoettgenius*, theologus, edidit, cum superiore illo tota ratione ac forma congruens: ***Inventarium diplomaticum historiæ Saxoniæ superioris oder Verzeichniss derer Urkunden der Historie von Ober-Sachsen, etc., soviel derer im offentlichen Druck zu haben*** (Halæ 1747, fol.). Nam et Georgisch et Schoettgenius eorumque, qui utrumque secuti sunt, major pars in argumentis diplomatum litterarumque publicarum typis exscriptarum indicandis substiterunt. Nostro demum seculo hujusmodi historiæ instrumentorum, quorum centum anni, qui inter regesta Saxonica Schoettgenii edita et nostra tempora interjecti sunt, non exiguum numerum tulerunt, ratio atque institutum variis modis mutari et amplificari coeptum est. In quo genere nominandus est vir clarissimus ***J. C. Adelung***, qui opus iis, qui in historia terrarum Saxonicarum elaborant, utilissimum paravit, edito *directorio* suo; sic enim inscripsit (***Directorium, d. i., chronologisches Verzeichniss der Quellen der Süd-Sächsischen Geschichte*** etc.). Hoc ille libro ordinem annorum ab a. 804 ad a. 1536 secutus subsidia omnis generis historiæ terrarum Saxonicarum meridianarum

Fuldstændighed tilveiebringe, og ved et eller andet historisk Arbeide benytte hine Diplomværker selv. Man behøver kun at giennemløbe den chronologisk ordnede Fortegnelse over saadanne Værker, fra Begyndelsen af det 16de Aarhundrede indtil 1798, som den lærde og fortiente Gatterer har meddeelt (Praktische Diplomatik, Goett. 1799, S. 199—259); og hvilken Forøgelse har ikke Antallet siden den Tid faaet! — og man vil da, i det man forbauses over Bøgernes Antal, ikke tvivle om Nødvendigheden af et Hielpemiddel for Historikerne, som baade kan lette Overskuelsen af Diplomernes Mængde, og veilede til Kundskab om det Vigtigste, hvorpaa deres Indhold gaaer ud.

For at tilveiebringe saadanne Hielpemidler har man allerede i det attende Aarhundrede, under forskiellige Titler (Regesta diplomatica, Inventarium, eller Directorium diplomaticum, &c.) samlet og udgivet chronologisk ordnede Fortegnelser og Udtog af Diplomer og offentlige Brevskaber, vedkommende enkelte Staters, Rigers, Landes eller Landskabers Historie. Den Første, som hertil viste Veien, var P. Georgisch i hans bekiendte, endnu uundværlige "Regesta chronologico-diplomatica, in quibus recensentur omnis generis monumenta et documenta publica, rerum præcipue germanicarum præsidia", i fire Foliobind (Leipzig 1740—44), af hvilke det sidste indbefatter et geographisk-topographisk Register og Repertorium over de foregaaende. Dette Værk, der udstrækker sig over det hele tydske Rige, ved efter Aarenes og Dagenes Følge at opregne alle, Tydsklands Historie vedkommende Diplomer og Breve fra den ældste Tid indtil 1730, med Angivelse af Stederne, hvor de ere at finde, er et høist agtværdigt Vidnesbyrd om Forfatterens forbausende Flid og Arbeidsomhed; og det har været et Mønster, der senere fremkaldte en Mængde lignende, skiøndt mindre omfattende Arbeider, efter samme Plan. Blandt disse var det nærmeste i Tiden det af Theologen Christ. Schoettgenius udgivne "Inventarium diplomaticum historiæ Saxoniæ superioris, oder Verzeichniß derer Urkunden der Historie von Ober-Sachsen, etc., so viel derer im oeffentlichen Druck zu haben". (Halle 1747, Fol.). Det er i Orden og Indretning ganske overeensstemmende med det foregaaende Værk; og begge, ligesom de allerfleste Efterfølgere af Georgisch og Schoettgenius, have indskrænket sig til at meddele Indholdet af de ved Trykken bekiendtgiorte Diplomer og offentlige Breve. Det er egentlig først i vort Aarhundrede, at man paa forskiellige Maader har forandret og udvidet Indretningen af dette Slags historiske Hielpemidler, hvis Antal, særdeles i Tydskland, er voxet betydeligt i de hundrede Aar, som nu netop ere forløbne siden Schoettgenius bekiendtgiorte sine saxiske Regester.

Saaledes foretog den berømte Adelung sig (1802) et for de Saxiske Landes Historie og Historikere fortrinlig nyttigt og brugbart Arbeide, i sit „Directorium, d. i.

et superiorum diligenter et plene adnotavit et descripsit, quum generalia tum specialia, quæ quidem proprio *diplomatum* genere *non* continerentur. Neque injuria hæc discrevit. Nam *diplomatum* sive actorum publicorum nomine proprie eæ demum litteræ (chartæ, Urkunden) comprehenduntur, quibus facta, jura, obligationes, judicia resve in jure actæ rite et sollemni modo declarantur, nuncupantur, testimonioque firmantur, quod aliis locis temporibusque alia formula fit aut certiore aut minus definita. Itaque hoc genere continentur omnes illæ litteræ publicæ, quæ apud mediæ ætatis scriptores Latine varie nominantur, ***chartæ***, ***litteræ***, ***placita***, ***præcepta***, ***instrumenta***, ***bullæ***, ***privilegia***, ***monita***, ***foedera***, etc., sive regum civitatumque nomine sive privatorum hominum conceptæ et proditæ promulgatæque sunt. Nam hæc ipsa diplomatis nota propria est verboque significatur, quod ***concipi prodique*** (***udstedes*** aut ***udfærdiges***) debet, quicquid sub illud genus cadit. Itaque in hoc litterarum genus proprie neque privatæ epistolæ quæque simili forma inter privatos scripta sunt, referri possunt neque inscriptiones, vitarum narrationes, annales, rerumve gestarum commentarii cujusvis generis. Quoniam igitur hujusmodi subsidia in ea, quæ proprie diplomataria dicuntur, recipi aut in regestis indicari non possunt, eo utiliora haberi debent opera ad directorii Adelungiani formam composita, præsertim si eadem, quam is consecutus est, copia exponitur, quid subsidiis contineatur. Atque in ejusdem Saxoniæ historia exemplo demonstratum est, quomodo utriusque generis instrumenta atque, ut nunc loqui solemus, repertoria historica instituenda ac paranda sint, ut inter se expleant materiamque totam comprehendant, edito nec tamen absoluto ab ***L. A. Schultes*** opere, quod inscribitur: ***Directorium diplomaticum, oder chronologisch geordnete Auszüge von sämmtlichen über die Geschichte Obersachsens vorhandenen Urkunden*** (vol. I, ab a. 704–1137, Altenburgi 1821, vol. II, ab a. 1138—1229, ibd. 1825, 4to, cum locuplete personarum locorumque indice).

Aliam viam ingressus est vir quum libris historico-diplomaticis, tum alioquin famam nactus ***C. H. Lang***, qui ab anno 1822 Monaci edere instituit ***Regesta sive rerum Boicarum autographa ad ann. usque MCCC e regni scriniis fideliter in summa contracta*** etc., consiliique summam constantiam cum laboris diligentia et cura conjunctam in tribus voluminibus, quæ (usque ad a. 1828) primum subsecuta sunt, tenuit. Is enim diplomatum ad historiam Bavaricam pertinentium, quotquot exstabant quorumque ipsis chartis autographis uti poterat, epitomas et summas plenas sed breviter scriptas neque quicquam præterea comprehendit; diplomata litterasque, quæ aut tantum transscripta habebantur aut aliorum libris typis impressis continebantur, exclusit. Regesta

chronologisches Verzeichniß der Quellen der Süd-Sächsischen Geschichte" etc. I denne Bog har han, efter Aarenes Følge, fra 804 til 1536 nøiagtigt og udførligt angivet og beskrevet samtlige Kilder af enhver Art til de sydsaxiske eller oversaxiske Landes Historie, saavel de mere almindelige, som de specielle, for saa vidt nemlig som de ikke kunne regnes til de egentlige Diplomers Classe. Denne Affsondring beroer paa en fuldkommen rigtig Grundsætning, i det man ved et Diplom, eller offentligt udstedt Actstykke, egentlig allene forstaaer et saadant skriftlig opsat Document eller Brev (charta, „Urkunde"), hvori Kiendsgierninger, Rettigheder, Forpligtelser og Retsforhandlinger udsiges, forkyndes eller bevidnes paa en forpligtende og høitidelig Maade, som, efter forskiellige Landes og Tiders Vedtægt, binder sig til meer eller mindre bestemte Former. Herunder indbefattes saaledes ethvert af de under saa mangfoldige forskiellige latinske Navne (f. Ex. Chartæ, literæ, placita, præcepta, instrumenta, bullae, privilegia, monita, foedera, &c.) forekommende offentlige Breve, hvad enten de ere udstedte i Regenters og Staters eller i private Personers Navn. Men netop i Udtrykket, at de skulle udstedes eller udfærdiges, ligger en væsentlig Betingelse for deres Egenskab som Diplom eller Actstykke. Til saadanne Documenters Classe kunne derfor egentlig hverken private Breve eller Meddelelser henregnes, saa lidt som Levnetsbeskrivelser, Indskrifter, Annaler, eller historiske Beretninger og Optegnelser af enhver Art. Eftersom Optagelsen eller Angivelsen af saadanne historiske Kilder følgelig ikke kan finde Sted i egentlige Diplomatarier eller Regester, ere Arbeider af den Art, som Adelungs Directorium, derfor saameget mere gavnlige, især med en Fuldstændighed, som den, hvormed Forfatteren har meddeelt sin Oplysning af de anførte Kilder. Vi have tillige netop til den saxiske Historie et Exempel paa, hvorledes begge Slags historiske Veiledninger eller Repertoirer skulle indrettes for at fuldstændiggiøre hinanden, i det uheldigviis ikke fuldførte fortrinlige Arbeide af L. A. Schultes: „Directorium diplomaticum, oder chronologisch geordnete Auszüge von sämmtlichen über die Geschichte Obersachsens vorhandenen Urkunden". 1ster Band (704—1137.), 2ter Bd. (1138—1229) Altenburg 1821—25. 4. Dette Værk er tillige beriget med et fuldstændigt og forklarende Person- og Sted-Register, som intet Arbeide af den Art bør savne.

En anden Vei er den ved sine historisk-diplomatiske Værker, ligesom i andre Henseender navnkundige Baierske Archivar, C. H. Lang, gaaet, i de af ham 1822 begyndte "Regesta sive Rerum Boicarum autographa ad ann. usque MCCC. e Regni Scriniis fideliter in summas contracta, &c. (Vol. I-IV. Monaci 1822-28)." I dette, i sin Art med en høi Grad af Eenhed i Planen og streng Nøiagtighed i Arbeidet udførte Værk,

hæc Boica, quæ a Langio instituta postea ***Freiberg*** continuavit deduxitque (vol. X^mo^) usque ad a. 1393, sine dubio præstantissimis et accuratissimis sui generis operibus annumeranda sunt, nec dubitandum videtur, quin, si regesta ad formam Boicorum instituerentur (quæ tamen prior editor, ne copia diplomatum obrueretur, ultra a. 1300 producenda non putaverat), hoc est, ita ut omnium, quantum fieri posset, quæ etiamnunc autographa superessent, diplomatum litterarumque publicarum epitomæ et summæ perspicue accurateque confectæ ederentur, ea plerumque ac longe plurimis in rebus desideriis historicorum suffectura forent, satisque esset, diplomatariis antiquissima tantum diplomata, inferioris autem ætatis præcipua, integra edere. Neque alia ulla ratione effici posse videtur, ut in omnibus civitatibus, sed maxime in regnis amplis hæc tanti momenti subsidia historiæ aliquatenus plene ad hominum notitiam et usum protrahantur.

Non ita pauci sunt anni, quum in Societate Regia Scientiarum Danica agitari commemorarique coeptum est, patriæ nostræ historiæ illustrandæ scribendæque adhuc deesse utrumque instrumentum apprime necessarium, *diplomatarium Danicum*, ad quod instituendnm perficiendumque jam ante medium sæculum XVIII^mum^ ***Jo. Grammius*** et ***Jac. Langebekius***, sodales societatis nostræ inter eruditissimos clarissimosque, animos studiaque contulerant, et annales diplomaticos sive ***regesta*** dicere malumus, diplomatum, litterarum, actorum ad historiam regni Danici pertinentium, quæ jam typis evulgata essent. A. 1828 re rite ad societatem relata decretum est, ut primum sumptibus societatis posterius hoc opus præpararetur et ejus materia colligeretur, eique rei administrandæ suffragiis societatis tres sodales præpositi sunt, ***Engelstoft***, ***Werlauff***, ***Kolderup-Rosenvinge.*** Hi quum juniorum opera ad scripta historica perscrutanda materiamque colligendam uti coepissent, eodem anno d. 21mo Novembris ad societatem de consilio rei agendæ descripto et de ipsis laboribus inchoatis rettulerunt. Placuit, in regestis recenseri, quæcunque litteræ (documenta, acta) sive publicæ sive privatæ in Dania extrave eam proditæ, hoc regnum remque publicam Danorum aut coetus civium eorumque res aut rationes, quæ inter singulos cives intercessissent, ulla ex parte attingerent; harum litterarum argumenta, si Latine ipsæ scriptæ essent, Latine, reliquarum omnium, sive Danico sive alio sermone scriptæ essent, Danice in epitomas et summas conferri debere; terminari autem opus a. 1660, quo anno absolutæ regum potestati respublica nostra permissa est.

Operis progressum et primis annis et postea complura intervenerunt, quæ retardarent, neque omnino tam id agendum videbatur, ut quam celerrime procederetur,

har Udgiveren indskrænket sig til at meddele fuldstændige, men uden Vidtløftighed affattede Udtog af samtlige, den baierske Historie vedkommende Diplomer, som endnu ere til, og som Udgiveren i Originalerne har havt for Oine og kunnet benytte. Alt andet har han udelukt, saavel Diplomer og Breve, der kun haves i Afskrifter, som de, der ere meddeelte i Andres trykte Værker. Ridder Langs baierske Regester, der siden, med samme Indretning, ere fortsatte, indtil det 10de Bind og Aaret 1393, ved Archivaren Freiberg, ere saaledes upaatvivlelig et af de paalideligste og fortrinligste Arbeider i sin Art, man kiender; og det synes afgiort, at man ved Regester af den Indretning som de baierske, (i hvilke den første Udgiver dog ei havde fundet raadeligt, med Hensyn til Diplomernes overvældende Mængde, at gaae videre end til A. 1300) hvori saavidt mueligt alle endnu i Originalerne tilværende Diplomer og offentlige Breve meddeeltes i fuldstændige Udtog, kunde der, i en stor Mængde Tilfælde, være tilstrækkelig sørget for Historieforskernes Tarv; og man vilde kunne nøies med, i Diplomatarier at lade de ældste, og fra sildigere Tider kun de vigtigste, aftrykke i deres hele Udstrækning. Kun paa denne Maade er det tænkeligt, at man i enhver Stat, men særdeles i store og vidtløftige Lande, vil kunne bringe det Foretagende i Stand, nogenlunde fuldstændigt at samle og bekiendtgiøre historiske Kilder af saa høi en Vigtighed til almindelig Kundskab og Brug.

Det er allerede endeel Aar siden, at det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab henvendte sin Opmærksomhed paa, at vort Fædrelands Historie endnu savner begge, hoilig fornødne Hielpemidler til dens Oplysning og Bearbeidelse: et dansk Diplomatarium (hvilket to af Selskabets lærdeste og mest berømte Medlemmer, Hans Gram og Jacob Langebek, allerede før Midten af det 18de Aarhundrede havde deres Tanke og Flid henvendt paa at tilveiebringe) og diplomatiske Aarbøger eller Regester, over de hidtil ved Trykken bekiendtgiorte Diplomer, Breve og Actstykker til det danske Riges Historie. Efter et i A. 1828 indgivet Forslag, besluttede Selskabet for det første at ville understøtte de fornødne Forberedelser og Forarbeider til det sidstnævnte Foretagende; i hvilken Anledning Selskabet udnævnte en Commission (Engelstoft, Werlauff, Rosenvinge) for at lede disse Arbeider, hvortil man i Begyndelsen benyttede flere yngre Videnskabsmænd, til efterhaanden at giennemgaae derhen hørende historiske Værker og Samlinger. Denne Commission forelagde den 21de November f. A. Selskabet sin første Meddelelse om Arbeidets Fremgang og den Plan, som man troede at burde følge. Det blev anseet for rigtigt, at optage i Regesterne ethvert, i eller udenfor Danmark udstedt, offentligt eller privat Document eller Actstykke, som i nogen Maade vedkom dette Rige, eller berørte danske Forhold i Staten, i Samfund og Menigheder, eller blandt enkelte Borgere. Indholdet af ethvert saadant

quam ut materia, quantum fieri posset, plena et accurata colligeretur. Ab a. 1833 uti licuit in re agenda et persequenda studiis et laboribus hominis peritissimi et diligentissimi, ***Jo. Knudsen***, qui a. 1835 in tabulario regio secreto scriba, a. 1845 indicum confector factus est, quem registratorem vocant, postea simul hominis non minus idonei, ***Jon Sigurdsson***, stipendiarii Arnæmagnæani. A. 1837 tribus, qui ad id tempus rei administrandæ curam habuerant, sodalibus decreto societatis adjecti sunt duo, ***F. Magnussen*** et ***Molbech;*** accessit circa idem tempus, ceteris optantibus, sextus ***Madvig;*** sed a. 1840 vir illustrissimus ***Werlauff*** propter aliorum negotiorum multitudinem ab hujus curæ societate sese liberari cupiit removitque. Jam ante agitari inter sodales huic rei præpositos coeptum erat, ecquid simul præparari adjuvarique alterius operis historiæ nostræ pernecessarii, diplomatarii Danici, editio posset, quod jam Grammius et Langebekius scriptorum rerum Danicarum editioni adjungi voluerant. Quum tamen facile intellectum esset, et propter sumptuum magnitudinem et propter alias causas fieri vix posse, ut in utroque opere conficiendo et edendo eodem tempore elaboraretur, a societate sodales ad hanc rem delecti (d. 2do Julii a. 1837) jussi sunt, utriusque operis consilium animis retinere diplomatariique usque ad a. 1400 instituendi formam describere, ceterum proximo tempore ante omnia ea, quæ ad regesta absolvenda edendaque pertinerent, maturare, cui operi societas et ante id tempus et postea ex reditibus, si cum multitudine rerum adjuvandarum comparantur, non abundantissimis, sumptus liberalissime suppeditavit. Itaque hinc licuit virorum doctorum, de quorum opera in hac re posita supra diximus, laboribus honorem habere, ex quibus præcipue ***Jo. Knudsen***, duobus ex sodalibus supra commemoratis in partem consilii et rei administrandæ venientibus, prioris regestorum voluminis et materiam ordinavit composuitque et, quum a. 1842 typis exscribi coeptum esset, typographorum operam regendi et plagulas corrigendi curam gessit. Ut negotium, quum jam ad typographum ventum esset, tardius tamen procederet, effectum est variis et gravibus incommodis, quæ viri docti vires subinde aliquamdiu debilitaverunt. Prior tamen hujus voluminis fasciculus (ab a. 822 ad a. 1397) a. 1843 evulgatus est; totum volumen nunc absolvitur, deductum ad eum annum, quo sacra in patria nostra ad Lutheri formam emendata sunt, h. e. 1536.

Quoniam probabile est, rationem in hoc volumine in deligendis recipiendisque litteris actisque historicis institutam in altero volumine, quod tempus ab a. 1537 ad a. 1660 comprehendet, propter materiæ diversitatem affluentemque copiam una et altera

Brev, der var affattet paa Latin, skulde meddeles i dette Sprog; alle øvrige Breves Indhold, uden Hensyn til Sproget, paa Dansk. Grændsen for disse Regester skulde naae til den absolut monarchiske Statsforfatnings Indforelse i A. 1660.

Ved forskiellige Hindringer blev Arbeidet, baade i de første Aar og længere hen, opholdt; og man maatte overhovedet mindre see paa, at det skred meget hurtigt frem, end at de samlede Materialier erholdt den største muelige Nøiagtighed. Commissionen erholdt i A. 1833 en sagkyndig og grundig Medarbeider i Hr. Cand. H. Knudsen (1835 ansat som Copiist, og 1845 som Registrator ved det Kongelige Geh. Archiv); ligesom ogsaa længere hen en ikke mindre duelig i Hr. Cand. J. Sigurdsen, Magnæansk Stipendiarius. I Aaret 1837 fandt Selskabet det tienligt, at forøge Commissionen med et Par nye Medlemmer (F. Magnussen og Molbech); ligesom et tredie Medlem (Madvig) optoges efter de Øvriges Ønske; hvorimod et af de tidligere Medlemmer (Werlauff) i 1840, paa Grund af andre Arbeider, efter sit Ønske udtraadte af Commissionen. Denne havde imidlertid giort det til Gienstand for Overveielse: hvorledes det i vor historiske Literatur ikke mindre følelige Savn af et dansk Diplomatarium, hvis Udgivelse Gram og Langebek allerede for et Aarhundrede siden betragtede som et nødvendigt Sidestykke til Værket: Scriptores Rerum Danicarum, kunde afhielpes. Man kom imidlertid let til at erkiende de betydelige Vanskeligheder, og neppe opnaaelige Bekostninger, som det vilde medføre, at fremme begge Værkers Udgivelse paa engang. Selskabet overdrog derfor (2. Jul. 1837) dets hidtil udnævnte Commission, fremdeles at have begge Værkers Udgivelse for Øie, og at udarbeide en Plan for Diplomatariet og dets Indretning, indtil A. 1400; men i øvrigt indtil videre fornemmelig at paaskynde Tilendebringelsen af Arbeidet ved Regesterne og sammes Udgivelse; hvortil Selskabet, saavel i hiin Tid, som i senere Aar, med megen Liberalitet, af dets, i Forhold til en vid Virkekreds, ikke betydelige Midler, har bevilget den fornødne Understøttelse. Ved Hielp af denne har Commissionen været i Stand til at honorere de tvende, forhen nævnte Medhielperes Arbeide, af hvilke den førstnævnte (Registrator Knudsen) under Medvirkning af et Par Medlemmer af Commissionen, i Særdeleshed har besørget Redaction, Trykning og Correctur af Regesternes 1ste Bind, hvis Trykning omsider, efter Forløb af en ikke liden Række Aar, kunde begynde i A. 1842. Flere indtræffende Uheld, som betoge Hr. Knudsen den fornødne vedvarende Kraft til at fremme Trykningen, have yderligere forhalet Udgivelsen. Nærværende Binds første Afdeling, fra A. 822 til 1397, kunde imidlertid udgaae 1843; og Værkets 1ste Bind sluttes nu, efter den tagne Bestemmelse, med A. 1536, hvori den danske Kirke-Reformation indfalder.

parte nonnihil mutatum iri, non alienum erit paulo distinctius indicare, quid omnino in hujus voluminis materia finienda ordinandaque sequi et observare propositum fuerit.

Consilium omnino fuit, ut jam diximus, plene recensere, quæcunque libris typis exscriptis continerentur diplomata, litteræ, acta, publica privataque, domestica, externa, quæ Daniæ historiam et res Danorum hominesque Danos attingerent. In quo tamen tenendum est, si qui homines Dani patriam aliis terris sic permutarint, ut postea nihil rei cum Dania haberent, ab illo tempore, quo hoc factum sit, pro Danis habitos non esse, velut Ingiburgam principem, quum Galliæ regina facta, Carolum, Canuti Sancti filium, quum Flandriæ dux creatus, Valdemarus, episcopus Slesvicensis, quum archiepiscopus Bremensis electus sit.

Quoniam propositum erat subsidia diplomatica typis vulgata historiæ Danicæ ejus temporis, ad quod hoc volumen singulæve ejus partes pertinerent, plene enumerare, sequebatur, ut iis finibus, qui quoque tempore fuissent imperii Danici, materia regeretur. Hi igitur fines non solum ducatum Slesvicensem comprehendunt, qui, ex quo Daniæ unum regnum conditum est, ejus pars aut provinciæ aut feudi loco fuit, sed etiam ad a. 1658 Scaniam, Hallandiam, Blekingiam, insulam autem Gulland ad a. 1645, tum vero intra certa temporum spatia Nordalbingiam, Pomeraniam, Livoniam, Esthoniam aliasque terras, quæ aliquamdiu aut armorum jure aut alio nomine imperio Danorum paruerunt, si quidem hujus conjunctionis vestigia in diplomatis ad illud temporis spatium pertinentibus supersunt. Ad Norvegiam quod attinet, ut absurdum esset diplomata ad hoc regnum pertinentia, quæ anno 1397 antiquiora sunt, in regesta Danica referre, ita ab illo anno, quo utrumque regnum ab uno regi coeptum est, diplomata Norvegica ejusmodi necessario in hoc opus recipienda fuerunt, quæ aut ad ipsam Daniæ Norvegiæque conjunctionem pertinerent et ad res utrique regno communes aut ab iis hominibus data essent deve iis agerent, qui aut propter genus et originem aut propter consociationem cum Dania regibusque Danis ipsi Dani habendi essent. Neque minus eandem normam sequentibus recipiendæ fuerunt litteræ publicæ a regibus Danis datæ, etiamsi eas tantum Norvagiæ regni nomine datas esse apparebat. Eadem denique ratio erat litterarum a regibus Danis, qui, regnis conjunctis, Sveciæ imperarunt, in Svecia editarum aut ad eos pertinentium. Eoque magis id fieri debebat, quod hæ litteræ pertinent ad declarandum, quibus locis reges quoque tempore commorati sint. In diplomatis litterisque Holsaticis ab a. 1459 eadem, quoad fieri potuit, regula servata est, quæ in Norvegicis.

Ordo litterarum diplomatumque sic ad temporum seriem accommodatus est, ut quoque anno eæ litteræ, quæ diei, quo datæ sint, notam habent, mensium dierumque

Da den Fremgangsmaade, som er fulgt ved Indretningen af Værkets 1ste Bind, upaatvivlelig vil modtage en og anden Forandring, i Henseende til Udvalget og Optagelsen af Breve og historiske Actstykker i andet Bind, fra 1537 til 1660: vil det være passende, noget nærmere at angive de Regler og Grundsætninger, som overhovedet ere fulgte i nærværende Binds Indhold, eller indtil A. 1536.

Man har heri villet meddele en fuldstændig Fortegnelse paa alle i trykte Skrifter indførte Diplomer, Breve og Actstykker, offentlige og private, indenlandske og fremmede, som vedkomme danske historiske Forhold og danske Personer. — Herved er dog at mærke, at danske Personer, der have ombyttet deres Fædreland med andre Lande, og ere udtraadte af Forbindelsen med Danmark, betragtes ikke mere som danske fra den Tid, da de ere indtraadte i det nye Forhold. Saaledes f. Ex. Prindsesse Ingeborg, fra den Tid, hun blev Dronning i Frankrige; Knud den Helliges Søn Carl, da han var bleven Hertug i Flandern; Biskop Valdemar i Slesvig, da han blev Erkebiskop i Bremen, o. s. v.

Efterdi Hensigten med dette Værk er, at tilveiebringe en Oversigt af alle trykte diplomatariske Kilder til den danske Historie i dens hele Omfang, for bemeldte Tidsrum: folger heraf, at et saadant Arbeides geographiske Grændser maa indbefatte, ikke blot Hertugdømmet Slesvig, der altid, enten umiddelbart, eller som Lehn, tilhørte det danske Rige siden dettes Samling; men ogsaa Landskaberne Skaane, Halland og Bleking, indtil 1658, eller saalænge de vare danske, og Øen Gulland indtil 1645; samt ligeledes Nordalbingien, Pommern, Lifland, Esthland og andre Lande, som enten ved Erobring eller anden Adkomst for en Tid have hørt under den danske Krone; for saavidt som en saadan Forbindelse har efterladt Spor i skriftlige Documenter, og for det Tidsrum, hvori Forbindelsen med Danmark har vedvaret.

Hvad Kongeriget Norge angaaer, da vilde det være ligesaa upassende, i de danske Regester at optage Documenter, dette vedkommende, tidligere end Aaret 1397, som det er nødvendigt, at indlemme i Værket, fra hiint Aar da Rigernes Forening under en fælles Konge begyndte, saadanne norske Diplomer og Breve, som vedkomme Forbindelsen imellem Danmark og Norge, og historiske Forhold, der angaae begge Riger, eller saadanne, der enten ere udstedte af, eller omhandle Personer, som formedelst deres Slægt og Herkomst, eller deres Forbindelser med Danmark og Forhold til dette Lands Regiering, maa henregnes til danske Personer. Ligeledes maatte, efter de gieldende Grundsætninger, alle offentlige Breve, givne af danske Konger, optages, om disse endog blot have udstedt dem, i Folge deres Egenskab som Konge i Norge. Det samme gielder ogsaa om Unions-

ordine deinceps recenseantur secundum fastos, quibus nunc utimur, diebus festis sanctorumque, qui in litteris ipsis positi sunt, ad nostros menses diesque computando relatis. Quæ diplomata aliam habent anni numerandi rationem, ac qua nunc utimur, aut in quibus anni initium ab alio die nec a Kalendis Januariis ducitur, velut a die natali Christi, a paschate, a die 25to Martii, ubique eum locum tenent eique anno et diei adscribuntur, quem temporis nota cum nostra ratione nostrisque fastis vere comparata assignat. Velut lex (statutum) Canuti VI regis de homicidio, quæ die 28mum Decembris (V Cal. Jan.) a. 1201 præ se fert, hic (n. 502) ad annum 1200 relata est, quia, quum illo tempore annum a die 25to Decembris inciperent, lex illa nostra ratione ad a. 1200 pertinet, ut jam Suhmius suspicatus est. Eodemque modo litteræ papales, quarum annus aut ad Florentinam aut ad Pisanam rationem notatur (anni initio ducto a die 25to Martii, ut aut novem fere mensibus nostram rationem antecedat aut tribus subsequatur), ad eum nostræ rationis annum relatæ sunt, in quem incidunt.

Diplomata, quæ anni notam habent, diei carent, aut ad finem anni posita sunt aut ei mensi dieive subjecti, ad quem internis indiciis referri poterant, similisque ratio in iis litteris servata, quæ neque annum neque diem ipsæ exprimunt. Ubi annus talibus indiciis pro certo definiri nequibat, plerumque Langebekii aut Suhmii conjecturis non improbabilibus obtemperatum est, velut in epistolis Vilhelmi abbatis, quarum pleræque anni nota carent. Quæ diplomata anni nota carentia nondum ab aliis ad certos annos relata erant, in regestis ei anno subjecta sunt, ad quem primum referri possunt. Velut diploma Skelmonis, electi Arhusiensis (n. 541) ad annos a 1204 ad 1207 relatum est, quoniam, qui ante Skelmonem sedem Arhusiensem tenuit, a. 1204 mortuus est, Skelmo autem ipse a. 1207 a papa episcopus confirmatus electi nomen exuit, atque hac de causa litteris a. 1204 proxime subjectum.

In epitomis conficiendis data opera est, ut inter nimiam copiam et brevitatem media quædam teneretur via. Itaque et summa rei caputque argumenti semper indicatur et nomina hominum locorumque memorabilia; minora, quæ ad ipsam summam rei significandam nihil pertinebant, omissa. De sermonis Danici Latinique delectu supra dictum est; quorum diplomatum argumenta Danice indicantur, ipsa autem alia lingua scripta sunt, in iis singulatim adnotatur, qua quodque lingua scriptum sit, ut, ubi nihil adnotatur, diplomata, quorum argumenta Danice indicentur, etiam Danice scripta esse intelligi oporteat.

kongerne, eller de danske Konger, der tillige have regieret i Sverrige, for saa vidt som disses Kongebreve, om de end ere udstedte i Sverrige, vedkomme Danmark og danske Statsforhold. — Dette ansaaes saa meget mere for nyttigt, da Værket derved kan bidrage saameget mere til Bestemmelse af Kongernes afvexlende Opholdssteder i ethvert Aar af deres Regiering. Med Hensyn til de holstenske Diplomer og Documenter, efter Aaret 1459, ere i det Hele de samme Regler fulgte, som ved de norske.

Hvad den øvrige Indretning af disse Regester angaaer, da er i Documenternes Orden den strenge chronologiske Følge saaledes iagttaget, at i ethvert Aar, de Documenter, hvori Dagen for deres Udstedelse er angivet, anføres efter Maanedernes og Dagenes Følge, i Medhold af den nu brugelige Calender, til hvis Maanedsdage de gamle Helgen- og Festdage i Brevene reduceres. Diplomer, hvori der er fulgt en anden Tidsregning, end vor nu brugelige, eller hvor man har regnet Aarets Begyndelse fra en anden Dag, end Nytaarsdag, (enten fra første Juledag, første Paaskedag, eller 25de Marts) ere allevegne henførte til Tidsbestemmelser, svarende til vor Tidsregning, der begynder Aaret med den 1ste Januar. Saaledes f. Ex. findes Kong Knud VI. Forordning om Mandebod, som er dateret 28de December 1201, under Aaret 1200, (Regesta, Nr. 502) fordi man i dette Tilfælde har begyndt Aaret med 25de Decbr., og Kong Knuds Forordning altsaa efter vor Tidsregning gaaer tilbage i A. 1200; en Formodning, som Suhm allerede har yttret. — Pavebreve, hvis Udstedelses-Aar ere angivne enten efter Florentinsk eller Pisansk Tidsregning, (i Følge hvilken Aarets Begyndelse regnedes fra 25de Marts, enten omtrent 9 Maaneder før, eller 3 Maaneder efter vor sædvanlige Tidsregning) ere ligeledes henførte til det Aar, hvortil de, i Følge denne, maa regnes.

Diplomer med Aarstal, men uden Udstedelsesdag, ere enten hensatte ved Aarets Slutning, eller efter den Maaned eller Dag, hvortil man har kunnet, efter indvortes Kriterier, henføre dem. En lignende Fremgangsmaade er anvendt ved Breve, som baade mangle Aar og Datum. Har man ikke seet sig i Stand til, efter saadanne Kriterier, at bestemme Aaret: da har man i Almindelighed fulgt Langebeks og Suhms, paa rimelige Grunde støttede Antagelse; f. Ex. ved Abbed Vilhelms Breve, hvoraf de fleste ere uden Aar. Diplomer uden Aarstal, som ikke allerede af andre Historieskrivere ere henførte til en bestemt Tid, findes i Regesterne anførte umiddelbart efter det Aar, hvortil man i det tidligste tør henlægge den; f. Ex. et Brev af Scelmo, electus Arusiensis (No. 541), er henført til 1204—1207, fordi hans Formand paa Aarhuus Bispestol døde 1204, og Bisskop Skialm fik pavelig Confirmation 1207, hvilket Aar han altsaa ophørte at være Electus. Brevet er, paa Grund heraf, hensat umiddelbart efter Diplomerne af 1204.

Quamquam in unoquoque diplomate in regesta referendo diligenter indicatum est, in quo libro quibusve libris typis id exscriptum sit, tamen utile visum est, uno loco enumerari, qui libri typis expressi in regestorum materia colligenda perlustrati essent. Itaque hujusmodi index librorum adhibitorum ad litterarum ordinem confectus huic volumini adjectus est.

Hauniæ Kalendis Juliis a. 1847.

L. Engelstoft. J. A. L. Kolderup-Rosenvinge. C. Molbech.
F. Magnussen. J. N. Madvig.

Regestis diplomaticis edendis a societate regia scientiarum Danica præpositi.

I Henseende til Formen og Sproget, hvori de meddeelte Uddrag af Diplomets Indhold ere givne, da har man søgt at holde Middelveien imellem en overflødig Vidtløftighed, og en utilstrækkelig Korthed. Det væsentlige historiske Indhold og de vigtige Navne ere allevegne gaaede over i Udtoget; overflødige og til den fuldstændige Kiendsgierning intet bidragende Bi-Sager ere forbigaaede. — Ved alle paa Latin forfattede Diplomer er Udtoget givet i dette Sprog; men ved Actstykker i ethvert andet Sprog, er Uddraget meddeelt paa Dansk; hvorhos ved ethvert Brev er tilkiendegivet, i hvilket Sprog det er affattet. Alle Breve, ved hvis Udtog paa Dansk en saadan Angivelse mangler, ere skrevne i dette Sprog.

Uagtet ved ethvert Diplom-Udtog i Regesterne noiagtigt er angivet det Skrift, eller de flere Skrifter, hvori Brevet er aftrykt, har man dog i adskillige Henseender fundet det nyttigt og hensigtssvarende, at kunne paa eet Sted give en Oversigt af samtlige trykte historiske Kilder, som til dette Værk ere benyttede. En alphabetisk Fortegnelse over alle hidtil benyttede Værker, hvoraf disse danske Regester ere samlede, vil derfor findes i nærværende Bind.

Kiøbenhavn, i Commissionen for Udgivelsen af et dansk Diplomatarium og danske diplomatariske Regester, den 1ste Julius 1847.

L. Engelstoft. J. A. L. Kolderup-Rosenvinge. C. Molbech.

F. Magnussen. J. N. Madvig.

FORTEGNELSE

over

DE SKRIFTER, SOM ERE BENYTTEDE FOR REGESTA DIPLOMATICA HISTORIÆ DANICÆ.

Acta literaria Sveciæ, Upsaliæ publicata. 1730—39. 4.

— Borussiaca, ecclesiastica, civilia, literaria, oder Sammlung allerhand zur Gesch. des Landes Preussen gehöriger Nachrichten, Urkunden &c. I—III. Königsberg und Leipzig 1730—32.

Adami Bremensis, Historia ecclesiastica, ed. Mader. Helmstad 1668. 4.

Adlersparre, C., Historiska Samlingar I—V. Stockholm 1793—97.

Aktstykker til Oplysning især af Danmarks indre Forhold i ældre Tid. Udgivne af Fyens Stifts liter. Selskab. I—II. Odense 1841—45. 4.

Alberti Stadensis Historiographia a condito orbe usque ad auctoris ætatem i. e. annum MCCLVI deducta. Wittebergæ 1608. 4. (Continuatio Alberti Stadens. vid. *Höjer.*)

Alfordi, M., Fides regia Anglicana, sive Annales ecclesiæ Anglicanæ. Tom. I—IV. Leodii 1663. fol.

Altmeyer, J. J., Histoire de relations commerciales et diplomatiques des Pays-Bas avec le Nord de l'Europe. Bruxelles 1840.

— Isabelle d'Autriche et Christiern II. Bruxelles 1842.

— Du role politique des Pays-Bas dans les révolutions du Nord, à l'époque du célebre bourgmestre George Wullenwéwer. Gand 1842.

Ancher, P. Kofod, Dansk Lovhistorie. I—II. Kbhvn. 1769—76. 4.

— Samlede juridiske Skrifter, udg. af Schlegel og Nyerup I—III. Kbhvn. 1807—11.

Annaler for nordisk Oldkyndighed f. Aar 1836—42. Kbhvn.

Anselmi & Eadmeri opera. Paris. 1721.

Anzeigen, Sleswig-Holsteinische, auf das Jahr 1750—1825. 4.

Archiv, Genealogisk og biographisk, udg. af det genealogisk-biograph. Selskab. 1ste B. Kbhvn. 1841.

— f. Staats- u. Kirchengesch. der Herzogthümer Schleswig, Holstein, Lauenburg. Herausgeg. von Dr. A. L. G. Michelsen u. J. Asmussen. 1 Bd. 1 Heft. Kiel 1833.

— f. Staats u. Kirchengesch. der Herzogth. Namens der S. H. L. Gesellsch. für vaterländische Gesch. redigirt von Dr. Michelsen u. Asmussen. I—IV. Altona 1833—40.

Ashmole, Elias, The institution, laws and ceremonies of the most noble order of the garter. London 1672. fol.

Baden, G. L., Danmarks Riges Historie. I—V. Kjöbenhavn 1829—32.

Baden, G. L., Afhandlinger i Fædrenelandets Cultur-, Stats-, Kirke- og Literær-Historie. I—III. Kbhvn. 1820—22.

— Smaa Afhandlinger og Bemærkninger, fornemmelig i Fædrenelandets, Middelalderens og den christne Kirkes Historie. I—II. Kbhvn. 1821—24.

Baden, Jac., Kjöbenhavns Universitets-Journal. 1—9de Aarg. Kbhvn. 1793—1801. 4.

Baluzii, Steph., Capitularia regum Francorum. I—II. Parisiis 1677. fol.

— Epistolarum Innocentii tertii, Romani pontificis, libri undecim. I—II. Parisiis 1682. fol.

— Miscellaneorum lib. I—VII. Partes VII. Parisiis 1678—1715.

Baronii, Cæs., Annales ecclesiastici. Tom. I—XIX. Lucæ 1738—1746. fol.

Becker, T., Orion, historisk geograph. Maanedsskrift I—IV. Kbhvn. 1839—41.

— Orion, hist. Qvartalskrift. I. Kbh. 1843.

Becker, P. W., De rebus inter Joannem & Christianum II, Daniæ reges, ac Ludovicum XII & Jacobum IV, Galliæ Scotiæque reges, a. MDXI—MDXIV actis. Hafniæ 1835.

Beckman, Henr., Communitatis regiæ Havniensis historia, speciminibus academicis exhibita. Havniæ 1785.

Begtrup, Joachim, Beskrivelse over Svendborg Kjöbstæd. Odense 1823.

Behrmann, H., Kong Christian den Andens Historie, udarbeidet efter Documenter. I—II. Kbhvn. 1815.

— Christian den Andens Fængsels- og Befrielses-Historie. Kbhavn. 1812.

Bergenhammer, M. C., Den skotske Dronning Maria Stuarts Historie, med et Anhang af forhen utrykte Papirer. Kbhavn. 1803.

Bernardi Claravallensis abbatis primi opera omnia. Antverpiæ 1616. fol.

Berntsen, A., Danmarks og Norges frugtbare Herlighed. Kbhavn 1656. 4.

Beyer, M. Otto, Dissertatio historica de originibus et incrementis inclutæ civitatis Flensburgi ad præsentem usque statum. Jenæ 1684. 4.

Bircherod, Jan., De ordine elephantino ejusque origine, splendore et progressu hodierno, ex msc. Hertzholmii. Hafn. 1704. fol.

Bloch, C., Fyens Geistligheds Historie, udg. af Næraae. I—II, 3. Odense 1787—90.

Bloch, S. N. J., Bidrag til Roeskilde Domskoles Historie. 1—2 Hefte. Roeskilde 1842—43. 4.

Bolten, Joh. Adr., Ditmarsische Geschichte. I—IV. Flensburg u. Leipzig 1781—1788.

Bring, S., Monumenta Scanensia. Lond. Scan. 1745—51. 4.

— Samling af åtskilliga Handlingar och Påminnelser i Svenska Historien. I—III. Lund 1751—58.

Brünnich, M. Thrane, Historiske Efterretninger om de norske Bjergværker fra Aaret 1516 til Udgangen af 1623. Kbhavn. 1819.

Cassel, Joh. Phil., Bremensia. Bremische historische Nachrichten u. Urkunden. I—II. Bremen 1766—1767.

— Nachricht von einigen Freiheitsbriefen der Stadt Bremen. 1766. 4.

— Sammlung ungedrukter Urkunden, welche die Gesch. der freien Reichsstadt Bremen aufklären. Bremen 1768.

Celse, Magni a, Apparatus ad historiam Sveo-Gothicam Sectio prima, Bullarii Romani Sveo-Gothici recensionem sistens. Tom. I. Holmiæ 1782. 4.

Christiani, W. E., Geschichte der Herzogth. Schleswig u. Holstein. I—IV. Flensburg und Leipzig. 1775—79. — Geschichte der Herzogthümer Schleswig und Holstein unter dem Oldenburg. Hause I—II. Kiel 1781—84. (Dansk Oversættelse heraf ved Heilmann, Fog og Knudsen udkom Odense 1776—96. 4.).

Codex diplomaticus monasterii Esromens. *Mscr.*

Codex Pomeraniæ diplomaticus oder Sammlung der die Geschichte Pommerns u. Rügens betreffenden Urkunden, herausgegeben von K. F. W. Hasselbach, J. G. L. Kosegarten u. Fr. Baron von Medem. I Bd. 1—2 Lieferung. Greifswald 1843. 4.

Corpus Constitutionum Regio-Holsaticarum. I—III. Altona 1749—55. 4.

Corpus Statutorum provincialium Holsatiæ, ed. F. C. D. Cronhelm. Altona 1750. 4.

Corpus Statutorum Slesvicensium. I-IV. Schlesw. 1794—1812. 4.

Conciliorum collectio. Vid. *Mansi.*

Cypræi, Jo. Adolphi, Annales episcoporum Slesvicensium. Colon. 1634.

Dahlmann, F. C., Geschichte von Dänemark, I—III. Hamburg 1840—43. (Dansk Oversætt. ved Major von Jensen-Tusch. I—III. Kbhvn. 1840—43.

Daugaard, J. B., Om de danske Klostre i Middelalderen. Kbhvn. 1830. 4.

Dänische Bibliothek oder Sammlung von alten und neuen gelehrten Sachen aus Dännemarck. I—IX. Stück. Copenh. u. Leipzig 1738—1747.

Diplomatarium Dalekarlicum. Urkundar rör. Landskapet Dalarne, utg. af C. G. Kröningssvärd och J. Lidén. 1 Delen. Stockholm 1842. 4.

Dreger, Fr., Codex diplomaticus Pomer. Rug. Stettin 1749. fol.

Dreyer, Joh. Carl Henr., Sammlung vermischter Abhandlnngen zur Erläuterung der teutschen Rechte u. Altherthümer. I—III. Rostock u. Weimar 1754—63.

— Dreyers zur Erläuterung der teutschen Rechte, Rechtsalterthümer und Geschichten angewandte Nebenstunden. Bützow u. Wismar 1768. 4.

— Beyträge zur Literatur des nordischen Rechts. Lübeck u. Leipzig (s. a.). 4.

Dreyer, Joh. Carl Henr., Beyträge zur Literatur der nordischen Rechtsgelehrsamkeit. Hamburg 1794.

— Specimen juris publici Lubicensis, quo pacta conventa & privilegia, quibus Lubecæ per omnem propemodum Europam circa inhumanum jus naufragii (STRANDRECHT) est prospectum. Buezow & Wismar (s. a.). 4.

— Monumenta antiquitatis Cymbricæ anecdota. Tom. I. Lübeck 1760. 4.

Dugdale, W., The history of St. Pauls Cathedral in London. London 1658. fol.

Du Mont, J., Corps universel diplomatique du droit des gens. I—VIII. Amsterd. & à la Haye 1726—31. fol.

Ekdahl, N. J., Christiern IIs Arkiv. I—III Afd. Stokholm 1835—36.

Engelbrechti, Herm. Henr., Delineatio status Pomeraniæ Svethicæ. Griphiswaldiæ et Lipsiæ 1741. 4.

Engelstoft, Chr. Torn., Reformantes et Catholici, tempore, quo sacra emendata sunt, in in Dania concertantes. Hauniæ 1836.

Engelstoft, L., Universitets- og Skole-Annaler. 1806—1813 og 1823. 1—15de Bd. Kbh.

Epistolæ Jacobi IVti, Jacobi Vti et Mariæ, regum Scotorum, ab an. 1505 ad an. 1545. (Ed. Rudimannus). I—II. Edinburgi 1722.

Estrup, H. F. J., Tygestrup, som det var, og som det er. En historisk-statistisk Beskrivelse. Kbhvn. 1838.

Evensen, L., Samlinger af juridiske og historiske Materier. I—II. Trondhjem 1784—85.

Fabarius, Joh. Dav., Erläuterung des alten und neuen Rügens, betreff. die Præpositur Bergen. Greifswald u. Stralsund 1738. 4.

Fabricius, C. G., Urkunden zur Geschichte des Fürstenthums Rügen. I—II. Stralsund 1841—43. 4.

Falck, N., Staatsbürgerliches Magazin. I—X. Schleswig 1821—31.

Falck, N., Neues Staatsbürgerl. Magazin. I—X. Schleswig 1833—41.

— Sammlungen zur Kunde des Vaterlandes. I—III. Altona 1819—25.

— Sammlung der wichtigsten Urkunden, welche auf das Staatsrecht der Herzogth. Schleswig u. Holstein Bezug haben. Kiel 1847.

Falcke, Joh. Fred., Codex traditionum Corbejensium. Lipsiæ & Guelferbyti 1752. fol.

Flemmer, H. M., Historiske Efterretninger om Randers lærde Skole. 1ste Hefte. Randers 1833.

Franck, Dav., Alt und Neues Mecklenburg. I—V. Güstrow u. Leipzig 1721. 4.

Friis, P. Edvardsen, Underretning om Schielschiör Kiöbstads Tilstand. Soröe 1759. 4.

Friis, Steen, Indbydelsesskrift til Roeskilde Cathedralskoles Höitidelighed d. 31. Oct. 1836, indeh. Berigtigelse af Historikernes Efterretninger om de i Aarene 1543 og 1544 afholdte Religionsdisputatser i Kjöbenhavn. Roeskilde 1836.

Fryxell, And., Handlingar rörande Sverges Historie, ur utrikes Arkiver samlade ock utgifne. I. Stockh. 1836.

Förstemann, K. E., Neues Urkendenbuch zur Geschichte der evangelischen Kirchen-Reformation. I Bd. Hamburg 1842. 4.

Gale, Thom., Historiæ Britannicæ & Anglicanæ Scriptores XX. I—II. Oxon. 1691. fol.

Galthen, Matth., Beskrivelse over Kjöbstæden Ribe. Odense 1792.

Gastelius, Chr., De statu publico Europæ novissimo. Norimb. 1675. fol.

Gebhardi, L. A., Kongeriget Danmarks Historie. I—VI. Odense 1780—89. 4

Gercken, Phil. Wilh., Codex diplomaticus Brandenburgensis. Tom. I—VIII. Salzwedel, 1769—85. 4.

Gerdes, Georg Gust., Nützliche Sammlnng verschiedener Schrifften u. Urkunden, welche die Mecklenburgische Landes-Rechte, Geschichte u. Verfassung erläutern können. I—8te Samml. Wismar 1736—42. Fortgesetzte oder 9te Samml. ib. 1744.

Giessing, C., Saml. af Jnbellærere. Kbhvn. 1779—83. 4.

Goldast, Melchior Haiminsfeldt genant, Reichssatzung des heiligen Römischen Reichs. I—II. Hanaw. 1609. fol.

— Collectio constitutionum imperialium. Tom. I. 1615. Tom. II. 1643. Tom. III. 1610.

Grautoff, Ferd., Chronik des Franciscaner-Lesemeisters Detmar. I—II. Hamburg 1829—30.

Gruber, Jo. Dan., Origines Livoniæ sacræ & civiles, seu Chronicon Livonicum vetus, continens res gestas trium primorum episcoporum. Francof. & Lipsiæ 1740. fol.

Grönlands historiske Mindesmærker, udgivne af det kongelige nordiske Oldskrift Selskab. I—III. Kbhvn. 1838—41.

Haeberlin, Franc. Domin., Analecta medii ævi ad illustranda jura & res Germanicas. Norimb. & Lipsiæ 1764.

Hallmann, Joh. Göst., The twenne Bröder och Neriksboer, som then evangeliska Läran införde uti Nordlanden, Mest. Oluff Petri Phase och Mest. Lars Petri, til Lefwerne och Wandel beskrifne. Stockholm 1726. 4.

Hamelmann, Herm., Oldenburgische Chronicon, das ist Beschreibung der löblichen, uhralten Grafen zu Oldenburg u. Delmenhorst. 1599. fol.

Handlingar rörande Skandinaviens Historia. I—XXIV. Stockholm 1816—40.

Hadorph, Joh., Twå gamble swenske Riim-Krönikor, på nytt vplagde medh andre Delen af then widlyfftige Riim-Krönikan., Stockholm 1674. 4.

— Then gambla Skane Lagh. Stockholm 1676. fol.

— Biärköa Retten, thet är then äldsta Stadzlagh i Sweriges Rike. Stockholm 1687. fol.

Hadorph, Joh., Sanct Olaffs Saga på Svenske Rim. Item några Norske foreningar medh Swerige eller hyllningsbreff på Carl Cnutson &c. Stockholm 1675.

— Gothlands Laghen på gammal Göthiska, med en histor. Berättelse huruledes Gothland förſt är upfunnit. Stockh. 1687. fol.

Hansen, Carl, Beskrivelse over Skanderborg By og Slot. Kbhavn. 1833.

— Danske Ridderborge, beskrevne tildeels efter utrykte Kilder. Kbhvn. 1832.

Hansen, Joh. Fr., Vollständigere Staatsbeschreibung des Herzogthums Schleswig. Flensburg 1770.

Heiberg, A. L., Peder Palladius, Sjællands förste evangeliske Biskop. Kbhavn 1840. (Særsk. Aftr. af Theolog. Tidsskrift 4. B. 2. H.).

Heimreichs, Ant., Nordfresische Chronik. Zum dritten Male herausgegeben v. Dr. N. Falck. I—II. Tondern 1819.

Heinze, V. A., Kielisches Magazin vor die Geschichte, Staatsklugheit und Statenkunde. I—II. Kiel u. Leipzig 1783—84.

— Neues Kieliches Magazin vor die Geschichte, Staatsklugheit u. Staatenkunde. Kopenhagen 1786—87.

Henriquez, Chrysost., Menologium Cisterciense; accedunt seorsim regula, constitutiones & privilegia ejusdem ordinis. Antw. 1630.

Hofman, H., Samling af Fundationer og Gavebreve. I—XI. Kbhavn. 1755—80. 4.

Hofman, T., Efterretninger om danske Adelsmænd, overs. ved Sandvig. I—III. Kbhvn. 1777—79. 4.

Holberg, L., Dannemarks Riges Historie. 3die Opl. I—III. Kbhavn 1762—64. 4.

— Dannemarks og Norges geistlige og verdslige Stat. 3die Opl. Kbhvn. 1762. 4.

(*Hontheim*, Joh. Nic. ab) Historia Trevirensis, diplomatica & pragmatica. Tom. I—III. Augustæ Vindel. & Herbipoli 1750. fol.

Hortleder, Historische Beschreibung von den Ursachen des deutschen Krieges. I—II. Frankf. 1617—18. fol.

Hupel, A. W., Nordische Miscellaneen 1—28 Stück. Riga 1781—1791.

— Neue Nordische Miscellaneen 1—18 Stück. Riga 1792—1798.

Hvitfeldt, A., Danmarks Riges Krönike. Tom. I—X. Kbhvn. 1595—1604. 4. (I—II. Kbhavn. 1652. fol.)

Hübertz, J. R., Beskrivelse over Ærö. Kbhvn. 1834.

— Aktstykker vedkommende Staden Aarhus. Kbhavn 1845.

Höjer, Andr., Continuatio annalium Alberti Stadensis ab an. 1264 ad an. 1324. Acced. disquisitio de origine Sophiæ Langelandicæ. Hafn. 1720. 4.

Jacobsen, P. V., Det danske Skattevæsen under Kongerne Christian III. og Frederik II. Kbhavn. 1833.

Jahn, F. H., Danmarks politisk-militære Historie under Unionskongerne fra Kong Oluf og Dronning Margrete til Kong Hanses Död. Udg. af C. Ewald, J. A. Fibiger og C. Molbech. Kbhavn. 1835. 4.

Jargow, Einleitung zu der Lehre von den Regalien. Rostock u. Wismar 1757. 4.

Johannæus, Finn., Historia ecclesiastica Islandiæ. Tom. I—IV. Havniæ 1772—78. 4.

Kalkar, C. H., Aktstykker, henhörende til Danmarks Historie i Reformationstiden. Odense 1845. 4.

(*Ketilsen*), Kongelige allernaadigste Forordninger og aabne Breve, som til Island ere udgivne af de höistpriselige Konger af den Oldenborgske Stamme. I—III. Kbhavn. 1776—87. 4.

Kierulf, A. C. A., Esrom Klosters Historie. Kbhvn. 1838.

Kihlgren, vid. *Stobæus*.

Knudsen, H., Danmark i Middelalderen. 1ste Hefte. Kbhvn. 1834.

— Joachim Rönnow, udvalgt Biskop til Roeskilde; et Bidrag til Oplysning af Fædrelandets Historie i Reformations-Tiden. Kjöbenhavn 1840.

Krag, N., og *Stephan Stephanius*, Kong Christian den Tredies Historie. I—II. Kbhavn. 1776—78. 4. Suppl. til samme. Kbhavn. 1779. 4.

Kröyer, H. N., De danske Östersbanker. Kjöbenhavn 1837.

(Köhler, Joh. D.), Gründliche Untersuchung des Ursprungs und der Beschaffenheit der von den Bischöffen zu Lübeck in vorigen Zeiten verrichteten Belehnung des Herzogthums Holstein. Göttingen 1752. 4.

Lackmann, A. H., Einleitung zur Schleswig, Holst. Historie. I—VII. Hamburg 1730—34.

— Historia Ordinationis ecclesiasticæ. Kiel 1737.

Lagerbring, Sv., Svea Rikes Historia ifrån de äldsta tider til de närvarande. I—IV. Stockholm 1769—1783. 4.

Lambardi, Guil., ΑΡΧΑΙΟΝΟΜΙΑ, sive de priscis Anglorum legibus libri. Londini 1568. 4.

Lambecii, P., Origines Hamburgenses sive rerum Hamburgensium lib. I^mus^. Hamburg 1652. 4.

— Rerum Hamburgensium lib. II^dus^ ab an. 1225 usqve ad an. 1292; cui acced. chronologia & auctarium libri I^mi^. Hamburg 1661. 4.

Langebek, Jac., Scriptores rerum Danicarum. I—VIII. Hafn. 1772—1834. fol.

Lanz, K., Correspondenz des Kaisers Karl V. I—III. Leipzig 1844—46.

Lappenberg, J. M., G. F. Sartorius Freyherrn von Waltershausen urkundliche Geschichte des Ursprunges der deutschen Hanse. II. Bd. Hamburg 1830. 4.

Lappenberg, J. M., Hamburgisches Urkundenbuch. I. Hamburg 1842. 4.

Larsen, J. E., De comitiis & senatu regni Daniæ ante mutatam a. 1660 reipublicæ formam. Hauniæ 1837. 4.

Leibnitii, Godofr. Guil., Scriptores rerum Brunsvicensium illustrationi inservientes, antiqui omnes & religionis reformatione priores. Tom. I—III. Hanoveræ 1707—1711. fol.

— Codex juris gentium diplomaticus (cum mantissis duabus). Guelferbyti 1747. fol.

Leonard, Fr., Recueil des traités faits par les Rois de France. I—VI. Paris 1693. 4.

Liljegren, Joh. Gust., Diplomatarium Svecanum. I—II. Stockholm 1829—37. 4.

Lindenbrog, Erpold, Scriptores rerum Germanicarum, septentrionalium, vicinorumque populorum veteres diversi. Hamburgi 1706. folio.

Lisch, G. C. F., und *A. Bartsch*, Jahrbücher und Jahresbericht des Vereins für meklenb. Gesch. u. Altherthums-Kunde. 1—7 Jahrg. Schwerin 1836—1842.

Lisch, G. C. F., Meklenburgische Urkunden. I—III. Schwerin 1837—41.

— Urkunden-Sammlung zur Geschichte des Geschlechts von Maltzahn. I Bd. Schwerin 1842.

Londorp, M. C., Des Röm. Kayserl. Majestet u. des heiligen Röm. Reichs, geist. und weltlicher Stände, Chur- und Fürsten, &c. *Acta publica*. Tom. I—XVIII. Frankf. an Mayn 1668—1719. fol.

Londorpius suppletus et continuatus, s. Acta publica, vornehmlich in dem heil. Röm. Reich, seint dem zu Passau im J. 1552 aufgerichteten Frieden; durch Martin Meyern Silesium. Tom. I—IV. Frankfurt 1665—70. folio.

Ludewig, Jo. Pe., Reliquiæ manuscriptorum omnis ævi diplomatum et monumentorum ineditorum adhuc. I—XII. Francof. & Lipsiæ 1720—1741.

Lund, Carol., Notæ et observationes in literas Romani pontificis Agapiti II[di] de prærogativa & eminentia regis Upsalensis sive Sveoniæ. Upsalis 1703. fol.

Lünig, J. Chr., Das teutsche Reichsarchiv. Pars general. Vol. I—V. Pars special. Vol. V—XIV. Spicileg. ecclesiast. Vol. XV—XVIII. Ejusdem continuationes. Vol. XXII—XXIII. Regestum Vol. XXIV. Leipzig 1712—21. fol.

— Collectio nova. I—II. Frankf. u. Leipzig 1730. fol.

— Corpus juris feudalis Germanici. I—III. Frankf. am Mayn 1727. fol.

Lönbom, Sam., Historiska Märkvärdigheter til Uplysning af Svenska Häfder. I—IV. Dele. Stockholm 1768.

Mabillon, Joh., De re diplomatica libri VI. Ed. secunda. Lutetiæ Paris. 1709. 8.

Mader, Joach. Joh., Antiquitates Brunsvicensis. Helmstad. 1678. 4.

Magazin, Danske, indeholdende allehaande Smaastykker og Anmærkninger til Historiens og Sprogets Oplysning. Udgivet af det kongelige Danske Selskab. Kbhavn. 1745—52. 4.

— Nye Danske. Udg. af det kongl. Danske Selskab. I—VI. Kbhvn. 1794—1836. 4.

— Danske, Tredie Række. Udg. af det kongl. Danske Selskab. I—II. Kbhavn. 1842—45. 4.

— til den danske Adelshistorie, udg. af det kongl. Danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog. 1ste Bd. Kjöbenhavn 1824. 4.

Magni, Joh., Metropolis ecclesiæ Upsalensis in regnis Sveciæ & Gothiæ, opera & impensis Olai Magni edita. Romæ 1557.

Manrique, Fr. Ang., Cisterciensium seu verius ecclesiasticorum annales a condito Cistercio. I—IV. Lugduni 1642—59. fol.

Mansi, Jo. Domin., Sacrorum conciliorum nova et amplissima collectio. Tom. I—XXXI. Florentiæ (Venetiis) 1759—1798. fol.

Martene, Edm. & Ursini *Durand*, Thesaurus novus anecdotorum. I—V. Lutet. Parisior. 1717. fol.

— Veterum scriptorum & monumentorum historicorum, dogmaticorum, moralium, amplissima collectio. I—IX. Paris. 1724—1733. fol.

Melchior, H. B., Historisk Efterretning om den frie adelige Skole Herlufsholm. Kbhavn. 1822.

Messenius, Jo., Scondia illustrata. I—II. Holmiæ 1700—1705. fol.

Meibom, Henr., Rerum Germanicarum Tomi III. Helmastadii 1688. fol.

Meursii, Jo., Operum volumen IXnum ex recensione Johannis Lamii (Historia Danica cum notis Joh. Grammii; &c.). Florentiæ 1746. fol.

Michelsen, A. L. J., Urkundensammlung der Schlesw. Holst. Lauenb. Geselschaft für vaterland. Gesch. I—II Bd. 1ste Abth. Kiel 1839—1840. 4.

— Urkundenbuch zur Geschichte des Landes Ditmarschen. Altona 1834. 4.

— Nordfriesland im Mittelalter. Schleswig 1828.

Miræi, Auberti, Opera diplomatica & historica ad Germaniam inferiorem vicinasque provincias spectantia. Ed. secunda. Vol. I—II. & Suppl. vol. III. Lovanii & Bruxellis 1723—34. fol.

Molbech, Chr., Historie om Ditmarskerkrigen Aar 1500 og Ditmarskens Erobring under K. Frederik II. Kbhvn. 1813.

— Nordisk Tidsskrift for Hist. Literatur og Konst. I—IV. Kbhvn. 1827—36.

— og N. M. *Petersen*, Udvalg af utrykte danske Brrve og Diplomer. I, 1—2. Kbh. 1842—43.

Moller, O. H., Histor. und genealog. Nachricht von dem adelichen Geschlecht derer von Zaum oder Suhm. Flensburg 1775.

— Histor., genealog. und diplomatische Nachricht von dem adelichen Geschlecht derer von Ahlefeldt. Flensburg 1771. fol.

Monasticon Anglicanum, ed. Rogero Dodsworth et Guil. Dugdale. Londini 1655. fol. Ejusdem volumen alterum. Londini 1661. fol.

Monumenta Livoniæ antiquæ. Sammlung von Chroniken, Berichten, Urkunden etc. zur Erläuterung der Gesch. Liv- Est- und Kurlands. I—III. Riga, Dorpat u. Leipzig 1835–1842. 4.

Muncheberg, Fr. C., Diss. de unione Calmariensi. Hafn. 1749. 4.

Müller, C. Paludan-, Om St. Hans Kloster i Odense. Odense 1831.

— Jens Andersen Beldenak, Biskop i Fyen. En Levnetsbeskrivelse. Odense 1836.

— Observationes criticæ de foedere inter Daniam, Sveciam et Norvegiam auspiciis Margaretæ reginæ icto. Hauniæ 1840.

Müller, P. E., Vita Andreæ Sunonis, archiepiscopi Lundensis. Hafn. 1830. 4.

Münter, B., Symbolæ ad illustrandam Bugenhagii in Dania commorationem. Hauniæ 1836.

Münter, Fr., Den danske Reformationshistorie I—II. Kbhvn. 1802.

— Kirchengeschichte von Dänemark u. Norwegen. I—III. Leipzig 1823—33.

— Magazin für Kirchengeschichte u. Kirchenrecht des Nordens. I—II. Altona 1792—96.

— Vermischte Beyträge zur Kirchengeschichte. Kopenh. 1798.

Nachricht von einigen Häusern des Geschlechts der von Schlieffen oder Schlieben, vor Alters Sliwin oder Sliwingen. Cassel 1784.

Nannestad, Fr., Hilaria Aarhusiensia. Hafniæ 1784. 4.

Neckelmann, L. C., Randers Kjöbsteds topogr. Beskrivelse. Den almindelige Deels 1ste Hefte. Randers 1843.

Neocorus, Johann Adolfi's genannt, Chronik des Landes Ditmarschen, herausgegeben von F. C. Dahlmann. I—II. Kiel 1827.

Nettelbladt, Henr., Der Stadt Rostock Gerechtsame. Rostock 1757. fol.

Neumann, Jac., Historia primatus Lundensis. Havniæ 1799.

Noodt, J. F., Beyträge zur Erläuterung der Civil-, Kirchen- u. Gelehrten-Historie der Herzogthümer Schleswig u. Holstein. Hamburg 1744—53. 4.

Norske Samlinger. See *Samlinger*.

Nyerup, R., Kjöbenhavns Beskrivelse. Kjöbenhavn 1800.

— Historisk-statistisk Skildring af Tilstanden i Danmark. I—IV. Kbh. 1802—6.

Olai, Erici, Historia Svecorum Gothorumque, opera & studio Johannis Messenii ab innumeris propemodum amanuensium erroribus vindicata. Stockh. MDCVXX. 4.

Oldenburgische Nachrichten von Staats-, gelehrten u. bürgerlichen Sachen. I. 1—63 Stück. II. 1—30 Stück. Oldenburg 1746—1748. 4.

Olivarius, Commentatio historica de vita et et scriptis Pauli Eliæ, vulgo *Povel Vendekaabe* dicti. Hafn. 1741.

Palgrave, Franc., The rise and progress of the english commonwealth. Anglosaxon. Period. Part. I—II. London 1832. 4.

Paludan, J., Beskrivelse over Möen. I—II. Kbhvn. 1822—24.

Paludan, P., Beskrivelse over Callundborg. Kbhvn. 1787.

Paus, H., Samling af gamle norske Love I—II. og Kongelige Forordninger og Privilegier for Norge. Kbhvn. 1751—52. 4.

Petersen, N. M., Det danske, norske og svenske Sprogs Historie under dets Udvikling af Stamsproget. I—II. Kbh. 1829—30.

Petri Cellensis epistolarum libri IX; item Alexandri papæ ad Petrum eundem et alios epistolæ LVI. Lutetiæ Parisiorum 1613.

Pfeffinger, Joh. Fr., Historie des Braunschweig-Lüneburgischen Hauses und selbiger Länder. I—III. Hamburg 1731—34.

Pontani, Jo. Is., Rerum Danicarum historia et chorographia regni Daniæ. Amstelod. 1631.

Pontoppidan, Er., Annales ecclesiæ Danicæ diplomatici, oder nach Ordnung der Jahre abgefasste und mit Urkunden belegte Kirchen-Historie des Reichs Dännemarck. I—IV. Copenhagen 1741—49. 4.

— Origines Hafnienses, eller Den Kongelige Residentz-Stad Kiöbenhavn, forestillet i sin oprindelige Tilstand fra de ældste Tider af indtil dette Seculi Begyndelse. Kbhvn. 1760. 4.

Privilegien der Schlesw. Holst. Ritterschaft, z. Druck befördert von F. C. Jensen und D. H. Hegewisch. Kiel 1797. 4.

Pötker, Joh. M., Neue Sammlung glaubwürdiger aber guten Theils ungedruckter Mecklenburgischer Schriften und Urkunden. I—VI. Stück. 1744—46. 4.

Qvistgaard, J. Chr., Efterretninger om Slagelse Bye og Skole i de ældre Tider. Slagelse 1831.

Rangonis, Mart., Pomerania diplomatica sive antiquitates Pomeranicæ ex tabulis publicis & diplomatibus vestutis illustratæ. Francof. ad Viadrum 1707. 4.

Raynaldi, Odor., Annales ecclesiastici ab anno 1198. Tom. I—XV. Lucæ 1747—56. fol.

Rehtmeyer, Ph. Jul., Braunschweig-Lüneburgische Chronica, oder historische Beschreibung der Herzogen zu Braunschweig und Lüneburg, beschrieben durch M. Henr. Bünting u. Joh. Letzner. I—III. Braunschweig 1722.

Reineri Apostolatus Benedictinorum i Anglia. Duaci 1626. fol.

Reliquiæ Spelmannianæ. Oxford 1698. fol.

Remonstratio Danica. 1643. 4.

Repholtz, M. G. P., Beskrivelse over Baroniet Stampenborg. Kbhvn. 1820. 4.

Resen, P. H., Kong Frederik den Andens Krönike. Kbhvn. 1680. fol.

— Descriptio & illustratio Samsoæ insulæ. Hafniæ 1675. fol.

— Leges antiquæ aulicæ Norvagorum et Danorum. Hafn. 1673. 4.

Reyersen, Andr., Beskrivelse over St. Bendts Kirke i Ringsted. Kbhvn. 1779. 4.

Richardson, Jac., Hallandia antiqua & hodierna, Thet är Hallands historiska Beskrifning ifrån ålsta in til wåra tider. I—II. Dehlen. Stockholm 1752—53. fol.

Rohde, Peder, Samlinger til Haderslev Amts Beskrivelse. Kbhvn. 1775.

— Samling til Laalands og Falsters Historie og Beskrivelse. I—II. Kbhvn. 1776—94.

Rosæfontani, Petri Parvi, (Joann. Svaningii) Refutatio calumniarum cujusdam Johannis Magni Gothi Upsalensis. Huic accessit chronicon s. historia Joannis regis Daniæ etc. 1560. 4.

Rosenvinge, J. L. A., Kolderup-, Samling af gamle danske Love. IV—V. Kbhavn. 1824—27. 4.

— Udvalg af gamle danske Domme, afsagte paa Kongens Retterting og paa Landsting I—III. Kbhavn. 1842—45. 4.

— Bemærkninger om Pant. Kbhvn. 1835. (Særskilt Aftryk af Juridisk Tidsskrift. 25de Bd.).

Rostockische wöchentliche Nachrichten und Anzeigen. Rostock 1752—1758. 4. (Fortsat fra 1759 af under Titelen: Wöchentliche Lieferung alter nie gedruckter Urkunden u. anderer Nachrichten.)

Rothe, C. P., Den kongelige Danske Rigsraad, Rente- og Hofmester Christoffer Walckendorffs til Glorup Liv og Levnet. Kjöbenhavn 1754.

Rotuli literarum clausarum in turri Londinensi asservati. fol.

— literarum patentium in turri Londinensi asservati. (London 1835.) fol.

— Scotiæ. Vol. I—II. 1814—19.

Ryge, A. N., Peder Oxes Liv og Levnet. Kbhvn. 1765. 4.

Rymer, Th., Foedera. Ed. Ad. Clarke et Fred. Holbrooke. Vol. I—III Londini 1816—1830. fol. Ed. IIItia, cur. Geo. Holmes. I—X. Hagæ Comitis 1740—44. fol.

Rön, P., Sciagraphia Lutheri Danici, sive biographia M. Johannis Tausani, episcopi olim Ripensis. Hafniæ 1757.

Samlinger til det norske Folks Sprog og Historie, udgivne af et Samfund. I—VI. Christiania 1833—39. 4.

Sammlung der hauptsächlichsten Schlesw. Holst. gemeinschaftlicher Verordnungen. Glückstadt 1773. 4.

Sandvig, B. C., Peter Svave til Giordslöv, K. Christian IIIs Raad og Kammersekretær, hans Liv og Levnet; efter et gammelt Haandskrift. Kbhvn. 1777. 4.

Sartorius. Vid. *Lappenberg.*

Savile, Henr., Rerum Anglicarum Scriptores post Bedam præcipui. Londini 1596. fol.

Scepperus, Cornel. Duppl., Responsio adversus emissos contra Christianum II., Daniæ regem, Lubecensium articulos. 1524. 4.

— Responsio pro Rege Daniæ Christiano II. ad duas epistolas Frederici, illius patruelis. 1524. 4.

Schannat, Joh. Fred., Vindemiæ literariæ, hoc est veterum monumentorum ad Germaniam sacram præcipue spectantium collectio. I—II. Fuldæ & Lipsiæ 1723—24. fol.

Scheidt, Chr. Ludov., Origines Guelficæ, quibus potentissimæ gentis primordia, magnitudo, variaque fortuna exhibentur. Tom. I—IV. Hannoveræ 1750—53. fol.

Schlegel, H., Sammlung zur dänischen Geschichte, Münz-Kenntniss, Oekonomie und Sprache. I—II. Bd. Kopenh. 1771—76.

Schmid, Reinhold, Die Gesetze der Angelsachsen. In der Ursprache mit Uebersetzung u. Erläuterungen. I. Th. Leipzig 1832.

Scholtz, H., Kurzgefasste Nachricht von der Stadt Heiligenhaven in Wagrien. Plöen 1743

Schöttgen, Chr., u. Georg Christoph *Kreyssig,* Diplomatische und curieuse Nachlese der Historie von Obersachsen u. angrentzenden Ländern. Theil I—XII. Vol. I—III. Dresden u. Leipzig 1730—33.

Schröder, Dietr., Erster (zweiter) Band des papistischen Meklenburgs. II. Voll. Wismar 1741. 4.

Schröter, H. R., Beiträge zur Mecklenb. Geschichtskunde. I. Bd. I. H. Rostock u. Schwerin 1826. 4.

Schuback, Jac., Commentarius de jure littoris, vom Strandrechte. Hamburgi 1751. 4.

Schultes, Diplomatische Geschichte des gräflichen Hauses Henneberg. II. (Urkundenbuch). Hildburghausen 1791. 4.

Schumacher, A., Gelehrter Männer Briefe an die Könige in Dännemark. I—III. Kopenhagen 1757—59.

Schwartz, Alb. Georg, Versuch einer Pommerschen u. Rügianischen Lehnhistorie. Greyffswald 1740. 4.

— Historia finium principatus Rugiæ; accessit specimen diplomatum Rugianorum. Griphiswaldiæ & Lipsiæ 1734. 4.

— Diplomatische Geschichte der Pommersch-Rügischen Städte Schwedischer Hoheit. (1755.)

Schöning, G., Beskrivelse over Trondhjems Domkirke. Trondhjem 1762. 4

Seelen, Jo. Henr. a, Memorabilium Flensburgensium historicorum, ecclesiasticorum, juridico-politicorum, literariorum, sylloge. Lubecæ 1752. 4.

Senckenberg, Henr. Chr., Selecta juris et historiarum, tum anecdota, tum jam edita, sed rariora. I—VI. Francof. ad Moenum 1734—42.

Sirmondi, Jac., Opera varia. Parisiis 1696.

Skandinavisk Literatur-Selskabs Skrifter 1805—1827. I—XXIII. Kbhvn. 1805—1832.

Skougaard, P. N., Beskrivelse over Bornholm. Kbhvn. 1804.

Skrifter, som udi det Kjöbenhavnske Selskab af Lærdoms og Videnskabers Elskere ere fremlagte og oplæste. I—XIII. Kbhvn. 1745—1779.

Slange, N., Kong Christian den Fjerdes Historie, igjennemseet og af Archivdocumenter forbedret af H. Gram. 1—4 Part. Kbhvn. 1749. fol.

Sommelius, G., Disputatio historica de templo cathedrali Lundensi. Londini Gothorum 1755. 4.

— Disputationis historicæ de meritis et fatis Eskilli archiepiscopi et primi primatis Lundensis pars prior (posterior). Londini Gothor. 1764—65. 4.

Somner, Will., A Treatise of Gavelkind, both name and thing. London 1660. 4.

(Spegel), Skrifteliga Bevis, hörande til Svenska Kyrkio Historian eller Biskops-Chrönikan. Upsala 1716. 4.

Spelman, Henrici, Glossarium archaiologicum. Londini 1687. fol.

— Concilia, decreta, leges, constitutiones in re ecclesiarum orbis Britannici. Tribus distincta Tomis. Londini 1639. fol.

Spelman, Johannis, Alfredi magni Anglorum regis vita. Oxon. 1678. fol.

Stadfeldt, Sn. Asg., Chorographisk og oeconomisk Beskrivelse over Randers Kjöbsted. Kbhvn. 1804. 4.

Staphorst, Nic., Historia ecclesiæ Hamburgensis Diplomatica, das ist: Hamburgische Kirchengeschichte, aus glaubwürdigen und mehrentheils noch ungedruckten Urkunden gesammlet. Vol. I—V. Hamburg 1723—29. 4.

Stephani abbatis S. Genovevæ Parisiensis, tum episcopi *Tornacensis*, epistolæ, studio Claudii du Molinet. Part. I—III. Lutetiæ Parisior. 1679.

Stevens, John, The History of the ancient Abbeys, Monasteries, Hospitals, Cathedral and Collegiate Churchs. Vol. I—II. London 1722—23. fol.

Stobæus, Kilian., Dissertatio historica de numis et sigillis Lundensibus. Lond. Gothor. 1741. 4.

— Tria antiqua monumenta historica Lundensia. Londini Gothor. 1734. 4.

Suhm, P. F., Historie af Danmark fra de ældste Tider til Aar 1400. I—XIV. Kbh. 1782—1828. 4.

— Samlinger til den danske Historie (ved Sandvig). I—II. Kbhvn. 1779—84. 4.

— Nye Samlinger til den danske Historie (ved Nyerup). I—IV. Kbhvn. 1792—95.

Suhr, J. S. B., Tausens Levnet. Ribe 1836.

Tauber, E. G., Breve fra Colding. En topographisk Skizze. Odense 1822.

— Udsigt over Soröe Academies Forfatning under Christian IV. og Frederik III. 1623—65. Kbhvn. 1827. fol.

Terpager, P., Ripæ Cimbricæ. Flensb. 1726.

Thestrup, C., Danmarks og Norges Krigsarmatur. Kbhvn. 1756. 4.

— Relation om Tingene og Tingstederne. Flensburg 1747. 4.

Thorkelin, J. G., Diplomatarium Arna-Magnæanum. I—II. Hafn. 1786. 4.

— Samling af Danske Kirkelove. Kbhvn. 1787. 4.

Thorkelin, J. G., Analecta, quibus historia, antiquitates jura, regni Norvegice illustrantur. Havniæ 1778.

Thura, Alb., Academiæ Hafniensis infantia et pueritia. Flensb. & Altona 1734.

Thurah, L., Beskrivelse over Amager og Saltholm. Kbhvn. 1758. 4.

— Beskrivelse over Bornholm og Christiansö. Kbhvn. 1756. 4.

— Beskrivelse over Öen Samsöe og derunder hörende Smaaöer. Kbhvn. 1758. 4.

(Thyselius, P. E.*)*, Handlingar til Sverges Reformations- och Kyrkohistoria under Konung Gustaf I. I–II. Stockh. 1841–45.

Tidsskrift, Historisk, udg. af den danske historiske Forening. Redigeret af C. Molbech. I—VI. Kbhvn. 1839—1845.

Treschow, G., Danske Jubellærere. Kbhvn. 1753. 4.

Troil, Uno v., Skrifter og Handlingar til Upi Svenska Kyrko- og Reformations-Historien. I–III. Upsala 1796.

Trojel, Thom., Efterretninger om Fuglse Herred paa Lolland. Odense 1811.

(Twysden, Rog.*)*, Historiæ Anglicanæ Scriptores X. II. Voll. Londini 1652. fol.

Ungnaden, Joach. Christoph., Amoenitates diplomatico-historico-juridicæ, oder Sammlung allerhand mehrentheils ungedruckter, die Mecklenburgische Landesgeschichte, Verfassung u. Rechte erläuternder Urkunden und Schriften. 1—12 Stück. 1749—52. 4.

Wadding, Luc., Annales Minorum seu trium ordinum a S. Francisco institutorum. Ed. 2da opera et studio Josephi Mariæ Fonseca ab Ebora. Tom. I—XIX. Romæ 1731—1745. fol.

Vastovii, Joh., Vitis aquilonia, seu vitæ sanctorum, qui Scandinaviam illustrarunt. Colon. Agripp. 1613. fol.

Weber, J. J., Samlinger til den danske Historie, Lovkyndighed og andre Materier. Kbhvn. 1775.

Vedel-Simonsen, L. S., Fyens Vilkaar i den saakaldte Grevens Feide. Kbhvn. 1813.

— Borgruiner. I—II. Kbhvn. 1813.

— Bidrag til Odense Byes ældre Historie. I—III., I. Odense 1841—44.

— Samlinger til Hagenskov Slots, nuværende Frederiksgaves Historie. Odense 1842.

— Bidrag til den fyenske Kongeborg Rugaards, dens Læns og dens Lænsmænds Historie. I—III. Deel. Kbhvn. 1843—44.

— Samlinger til den fyenske Herregaard Elvedgaards Historie. 1—2 Hefte. Odense 1845—46.

— Familie-Efterretninger om de danske *Ruders* for 200 Aar siden uddöde Adelslægt. 1—2 Hefte. Odense 1845—46.

— Bidrag til Lehnsmanden paa Hagenskov, Rigsraad og Ridder Hr. *Jörgen Brahes* Levnetsbeskrivelse. Odense 1845.

Weinwich, N. H., Beskrivelse over Stevns-Herred i Tryggevælde Amt i Sjælland. Kbhvn. 1798.

Westphalen, E. J., Monumenta inedita rerum Germanicarum. I—IV. Lips. 1739—45. fol.

Wharton, Henr., Anglia sacra. I—II. Lond. 1691. fol.

Videnskabernes Selskabs, Det Kongelige Danske, Philosophiske og historiske Afhandlinger. I—V. Kbhvn. 1823—36. 4.

Wiederholter Abdruck einiger Schlesw. Holst. Gottorp. Schriften. 1716. fol.

Wieselgrén, P., De la-Gardiska Archivet eller Handlingar ur Grefliga de la-Gardiska Bibliotheket paa Löberöd. I–XX. Stockholm og Lund 1831—1843.

Wilkins, Dav., Concilia Magnæ Britanniæ et Hiberniæ a synodo Werolamiensi anno CCCCXLVI. ad Londinensem anno CIↃIↃ-

CCXVII. Tom. I—IV. Londini 1737. fol.

Wilkins, Dav., Leges Anglo-Saxonicæ ecclesiasticæ et civiles. Londini 1721. fol.

Willebrandt, Joh. P., Hansische Chronick, aus beglaubten Nachrichten zusammen getragen. Lübeck 1748. fol.

Vogt, Joh., Codex diplomaticus prussicus; Urkundensammlung zur älteren Gesch. Preus. I—II. Königsberg 1836—42. 4.

Zwergius, D. G., Det Siellandske Cleresie. Kbhvn. 1754. 4.

Örnhjälm, Cl., Historiæ Sveonum Gothorumque ecclesiasticæ libri quatuor priores. Stockholmiæ 1689. 4.

Öst, Archiv for Psychologie og Historie. I—II. Kbhvn. 1824—28.

[2949.] Unionstractaten mellem Danmark Sverrig og Norge. — *Calmarn,* die beatæ Margarethæ virginis. 13. eller 20. Julii.

A. Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 611. Qvartudg. T. IV. p. 138—41. Efter Hvitfeldt hos Suhm, Hist. af Danmk. XIV. 410. Holberg, Danm. Hist. I. 509—12. Jahn, Unions-hist. p. 111—14. og paa Svensk oversat af Hadorph, Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 58—62. — B. Nye Danske Magazin III. 61—69. (derefter i: Baden Danmarks Hist. II. 69—75). — C. Suhm Hist. af Danmk. XIV. 630—34. — D. Paludan-Müller Observat. crit. de foedere inter Dan. Norveg. et Svec. p. 54—60.

[2950.] Twonis Skwgh literæ conductionis super quadam domo lapidea cum fundo et terris, juxta forum Horstorgh Ripis sita, sibi et uxori suæ pro annua duorum solidorum gross. pensione a capitulo Ripensi locata. — Crastino beati Olai regis et martir. gl. 30. Julii.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 46—47.

[2951.] Malmö Bythingsvidne, at Lasse Magnssön af Jylland havde opladt og skjödet til Hr. Niels Iwersson af Hefringholm nogle Adkomstbreve paa en Gaard i Malmö, kaldet Skagæmans Ladegaard. — *Malmö,* then Mandagh næst ær æfter helly Koors dagh, som kommer om hösten. 17. Septbr.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 65.

[2952.] Hænnike Preen a Wapn oplader Biskop Pæther i Roskilde det Brev, han havde af gamle Hr. Hennyng van Podbusk, "som Drotzit var", paa nogle for Godset Drotningholm resterende Penge, ligesom ogsaa al den Rettighed til Arv, der kunde tilfalde ham efter Fru Bekis Död, som var hans Husfrue. — Crastino beati Lamberti. 18. Septbr.

Danske Magazin IV. p. 301—2.

[2953.] Skaane Landsthingsvidne, at Lassæ Magnussön af Jylland havde opladt og skjödet sin Rettighed til Skagæmans Ladegaard i Malmö til Hr. Niels Iwerssön af Hefringholm. — *Lundæ Landsthyngh i Skanæ,* sanctæ Mauricii dagh. 22. Septbr.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 66—67.

[2954.] Sententia per Nicholaum Bille, officialem episcopi Roskildensis lata, in lite de reditu ex villa Mallöve inter d. Jonam Joonson, perpetuum vicarium in ecclesia Roskildensi, et Efrardum Möltike, armigerum de Wighsyö. — *In ecclesia Roskildensi,* XXV. die mensis Septembris. 25. Septbr.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 637—38.

[2955.] Vidnesbyrd, udstedt af Jacob Erkebiskop i Lund, Peter, Biskop i Roskilde, Michel Ruth, Johan Oleffsson, Pritbern van Podbusc, Hannes van Podbusc, 1. Octobr.

1397. 4. Octobr. JACOB BILLE etc., hvorved disse Mænd erklære, at Kong Erik har været for hans Rigsraad fra alle 3 Riger i Calmar Onsdagen næst efter Ottendedagen efter Petri og Pauli i samme Sommer, og foredraget sin Klage mod Sven Sture og Sömær, men da disse ikke mödte, blev 12 Ugers Frist bestemt, inden hvilken de alle tre skulde forebringe deres Sag for Rigsraadet; hvilken Frist var udlöben, uden at Sven Sture og Sömær havde mödt eller ladet möde. — *In castro Gurvæ,* quinta feria prox. post festum S^ti Michaëlis archangeli.

Paludan-Müller Observ. crit. de foedere inter Dan. Norveg. et Svec. p. 111—12. Molbech og Petersen Danske Dipl. I. p. 67—68. Udtog hos Lagerbring, Swea Rikes Historia III. 804.

11. Octobr. [2956.] Literæ, quibus OLAUUS PANT, decanus, JACOBUS KANUTI, præpositus, Mag. PETRUS LYKKE, archidyaconus, JOHANNES AWONIS, cantor, totumque capitulum ecclesiæ Roskildensis notum faciunt, se villam Köghe et provinciam Walburshærith, ipsis per reginam Margaretam impignoratas, Petro episcopo Roskildensi cum omnibus juribus tradidisse etc. — Feria V^ta post diem b. Dionysii et sociorum ejus.

Danske Magazin IV. 302—3. Suhm Hist. af Danmk. XIV. 631—35.

11. Octobr. [2957.] Literæ, quibus PETRUS episcopus Roskildensis declarat, se a capitulo Roskildensi tria millia nobilian. auri de Anglia sublevasse, et eidem capitulo, pro summa jam dicta, totam pecuniam, quæ communiter vocabatur homicidarum, et 50 marcas argenti de cathedratico episcopali tradidisse. — Feria V^ta post diem b. martyrum Dionysii et sociorum ejus.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 635—37.

11. Octobr. [2958.] Literæ, quibus NICOLAUS IWERSSON de Hefringeholm, miles, Michaëli Jonson villano in Malmöæ curias quasdam in villa prædicta sitas pro 70 marcis argenti oppignorat. — Die b. Kalixti papæ.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 639—40.

6. Novbr. [2959.] Kong ERIK stadfæster Dronning Margretes Gave af Kiæthilstorp i Odsherred til Vor Frue Kloster i Roeskilde. — *Syöholm,* tertia feria prox. post festum omnium sanctorum.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 69—70.

10. Novbr. [2960.] HERMANNI OSENBRYGH, sutoris Ripensis, literæ, quibus testatur, se dimidium fundum a Johanne Helt archidiacono totoque capitulo Ripensi comparasse, atque obligat se ad certam annuam pensionem duobus terminis consuetis solvendam. — Profesto beati Martini episcopi. (Interpretatio?)

Terpager Ripæ Cimbr. p. 441.

27. Novbr. [2961. Qvittering, udstedt af Biskop PETHER og CAPITLET I ROESKILDE til Dronning Margrete og Kong Erik, for enhver Fordring, som Bispedömmet eller Capitlet maatte have havt til Kronen. — *Roskildis,* tertia feria post festum beatæ Katerinæ virginis.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 70—71.

6. Decbr. [2962.] Literæ OFFICIALIS EPISCOPI ROSKILDENSIS ad sacerdotem in Wixö, ut Efrardum Möltike, qui, ob recusationem solutionis summæ debitæ ex sententia in lite inter ipsum et vicarium ecclesiæ Roskildensis Jonam Jonsson lata, excommunicatus fuerat, excommunicatum in ecclesia publice nunciet. — Die s. Nicolai episcopi.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 638.

7. Decbr. [2963.] ERICI regis literæ, quibus priori et fratribus ordinis hospitalitatis b. Johannis Jerosolymitani in Andwordhskow possessionem bonorum in Gimlinge Flackebiergsheret, legitime iis scotatorum, adjudicat. — *Ringstad,* crastino S. Nicolai.

Dän. Bibliothek III. 171—72.

1398.

1398.

[2964.] Biskop Peder af Ribe tilstaaer, at hans Broder Beyend Billæ har gjort ham fuldt Regnskab for alt hvad han paa hans Vegne har oppebaaret. — Die beatorum Fabiani et Sebastiani martyrum. 20. Januar.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 71.

[2965.] Petrus Lykke, archidiaconus Roskildensis, monasterio Esromensi bona sua patrimonialia in Dunewælde, provinciæ Holmboheret, sita, in recompensam bonorum monasterii in Trangilde in Litlehæret, scotat. — Die beatæ Agnetis virginis et martyris. 21. Januar.

Pontoppidan Annal. eccl. Dan. II. 253. Cod. Esrom fol. CXXXVI.

[2966.] Henricus Offesson armiger Petro episcopo Roskildensi omne jus, quod sibi in bonis Askaw et Askawsfang et Brydingsfierthing competit, assignat. — Die S. Blasii martyris. 3. Febr.

Danske Magazin IV. p. 303.

[2967.] Literæ, quibus Henricus Prip testatur, se duas curias sancti spiritus in Ebbedorp sitas, a Nicolao Jonssön, canonico et provisore sancti spiritus, conduxisse. — Crastino Gregorii papæ et confessoris. 13. Martii.

Langebek Scriptt. VI. 498.

[2968.] Brev, hvori Edoms- og Beldring-Herredernes Indvaanere bede Hertug Gherd om Bistand og Hjelp i Anledning af Oversvömmelse (waters nood) og Ufred. — In sabbato Palmarum. (Plattydsk). 30. Martii.

Michelsen Nordfriesland p. 196—97.

[2969.] Brev fra Hansestæderne til Dronning Margrete angaaende en Samling paa St. Hans Dag Midsommer i Kbhvn., fælles Bistand mod Söröverne, og hvorledes det stod med Kong Albrechts Udlösning. — *(Lybek).* (Plattydsk). Aprili.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 642—43.

[2970.] Palno Jonsson, villanus Slaulosiensis, Petro, episcopo Roskildensi, quandam hæreditatem, sibi post mortem dominæ Bekees, dudum uxoris Hennichini Preen, a veris dictæ dominæ Bekes hæredibus datam, se vendidisse confitetur. — Feria quarta paschæ. 10. Aprilis.

Danske Magazin IV. p. 304.

[2971.] Vidnesbyrd, udstedt af Nicholaus Dore, Foged paa Æröe, og 12 andre Mænd, om at Jons Queze har skjödet til Hr. Nicolaus Kerle, Ridder og Hövidsmand paa Æröe, al Rettighed til Peter Lylles efterladte Gods, samt at N. Kerle har modtaget samme Skjöde paa Hertug Gerhards Vegne ("to der hogheborne Vorsten hand alzo is vnzen heren hand hertogh Gerede, de en hertogh is to Sunder Jutland"). — *"Vp deme recten dinge vor deme Slothe vp Erre"*, Söndagen næst för Pindse. (Plattydsk). 19. Maji.

Hüberts Beskrivelse over Ærö, S. 291—92.

[2972.] Hertug Gherards Brev, hvorved han giver og stadfæster Flensborg By den Frihed og de Statuter, som den har havt og brugt i Hertugerne af Jylland Eriks og Valdemars og senere Tider, samt tilstaaer Indvaanerne Frihed for at svare Told af deres egne Varer i Flensborg. — Tu *Gottorpe*, an Sunte Laurentius daghe. (Plattydsk). 10. Augusti.

Westphalen Monum. ined. IV. 1955.

[2973.] Hertug Gherard skjenker Flensborg By en Skov, kaldet "de Rude". — Tu *Gottorpe*, an Sunte Laurentius daghe. (Plattydsk). 10. Augusti.

Westphalen Monum. ined. IV. 1954.

1398. [2974.] Dronning Margretes Afskrift og Stadfæstelse af Kong Eriks samme
28. Augusti. Dag med hendes og det danske Rigsraads Samtykke udstedte Confirmation paa Hansestædernes Privilegier i Danmark. — *Copenhaven*, quarta feria proxima post diem Bartolomei. (Plattydsk).
Suhm Hist. af Danmk. XIV. 641—45.

29. Augusti. [2975.] Kong Eriks Stadfæstelse af Stokholms Privilegier. — In deme daghe s. Johannes Baptisten, alse he unthovedet ward. (Plattydsk).
Suhm Hist. af Danmk. XIV. 643—44.

29. Augusti. [2976.] Dronning Margretes Afskrift og Stadfæstelse af Kong Eriks samme Dag med hendes og det norske Raads Samtykke udstedte Confirmation af Hansestædernes Privilegier i Norge. — *Copenhaven*, in s. Joh. dage Bapt. alse em sin houet afgeslagen ward. (Plattydsk).
Suhm Hist. af Danmk. XIV. 646—47.

29. Augusti. [2977.] Hinrich Westhof og Henning van Rinteln, fra Lybek, Gerd Papenhaven og Wulf Wulflam fra Stralsund, og Johan van Thorn fra Elbing tilstaae, at Kong Erik og Dronning Margrete have stadfæstet Privilegierne for Hansestæderne, med Undtagelse af Rostok og Wismar og de övrige Meklenborgske Stæder, samt Wisby. — Die decollationis Johannis baptistæ. (Plattydsk).
Suhm Hist. af Danmk. XIV. 647—48.

1. Septbr. [2978.] Forening mellem Kong Erik og den tydske Ordens Höimester Conrad van Jungingen, Ordenen, og Landet Preussen samt Liffland og Stæderne deri. — *Kopenhafn*, die s. Egidii confessoris. (Plattydsk).
Suhm Hist. af Danmk. XIV. 648—50.

10. Octobr. [2979.] Forliig mellem Kong Erik og Dronning Margrete paa den ene Side og Svend Sture, Algud Magnussön, Knud Otthessön, Henrik Thun, Arent Stycke, Anders Thomessön, Othe Setzsommer, Steen Carlssön, Torkild Brade, Axel Brade, Arwid Steenssön; Esbjörn Baad og Svend Baad paa den anden Side, hvorved disse forpligte sig til at overgive Helsingeland, Medelpad, Angermanland og Nörrebotn til ovennævnte Konge og Dronning. — In *castro Almersteg*, crast. b. Dionysii et sociorum ejus. (Nyere Dansk).
Hvitfeldt Danm. Riges Krön. Qvartudg. S. 151—56, Folioudg. S. 616. Ogsaa hos Suhm, Hist. af Danmk. XIV. 452.

23. Novbr. [2980.] Literæ, quibus Æfrardus Möltekæ de Wigsiö, armiger, declarat, ipsi nullum competere jus circa villam Malöva in Smörömshæret, eamque villam per Ericum Nicolai de Hyrningsholm ecclesiæ Roskildensi legatam fuisse. — Die s. Clementis papæ. (Lat. cum interpr. Dan.).
Suhm Hist. af Danmk. XIV. 651—52.

[2981.] Hansestædernes Brev til de Flanderske Stæder, om at de skulde forhindre Söröverie i Vesterhavet ved Skagen og Frisland (dat nene rouverye in der Westerzee bi dem Schagen vnde Vreslandes siden entsta . .). — *Copenhauene*. (Plattydsk).
Michelsen Nordfriesland p. 197—98.

1399.

1399.

7. Januar. [2982.] Pæther Somer, Thomes Thrwelsön og Pæther Thrwelsön, Brödre, kaldte Getstethæ, pantsætte deres Gods "i Getsteth og alle andre Steder, hvor det i Rindshærith ligger", til Hr. Cristern Wendelbo, Ridder, for 120 lödige Mark i gode Sölvpenge. — Pa sancta Knwth Dag, ther hærtwgh war ok martir.
Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 75.

[2983.] ESCHILLI episcopi Ripensis literæ, quibus immunitates et libertates, jura et jurisdictiones monasterii Loci Dei innovat et confirmat. — *Ripis,* die beatæ Priscæ virginis. 1399. 18. Januar.

Langebek Scriptt. VIII. 198.

[2984.] Two GALIN, Ridder, overdrager Jösse Olssön sin Arvelod i noget Gods i Fyen, som Jössæ Axelssön havde faaet af Jösse Olssön uden at gjöre denne Fyldest derfor. — Crastino beati Pauli apostoli. 26. Januar.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 76.

[2985.] MARINE JONISEDOTTER, Enke efter Hr. Niclas Haak af Höghby, tilstaaer at være gjeldskyldig 24 lödige Mark i rede Penge til Provst Folqwin i Lund, hvem hun derfor oplader sit "Landgilde" af en Gaard i Malmö i 3 Aar. — Dominica carnisprivii. 9. Febr.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 77.

[2986.] Hr. PETER BÜTZOW, Ridder, hans Quittering, paa egne og Hr. Wypert Lüsow, Ridder, hans Vegne, for 100 Mark Lybsk, ham betalte af Dronning Margrete ved Hr. Wlff Wlfflam, Borgemester i Stralsund, for den fangne Fader Krabbe. — Förste Söndag i Fasten. (Plattydsk). 16. Febr.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 653.

[2987.] Provsten HENRIK VAN DEM ZEE's og det SLESVIGSKE CAPITELS Forening med Hertug Gerhard om, at Geistlige maatte drages for verdslige Domstole. — Freydags vor Judica. (Plattydsk). 14. Martii.

Udtog hos Westphalen Monum. ined. IV. 3184, no. 30.

[2988.] Literæ ERICI regis, quibus bona, dicta Jertswr, in Fyonia sita, adjudicantur domino Hartwico Leembek, militi, et Ivaro Randstrup, armigero. — *Otensö,* sabbato proximo ante dominic. Judica. 15. Martii.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 653—54.

[2989.] ANDREAS OLAUI de Nesby et JOHANNES OLAUI de Gunnærstorp germani, milites, Petro, episcopo Roskildensi, omne jus, quod in bonis Görstinge Alstathæherret sitis habuerant, ad manus regis et coronæ Daciæ assignant. — Die S. Gertrudis. 17. Martii.

Danske Magaz. IV. p. 304—5.

[2990.] GERARDT, Hertug af Slesvig, Greve af Holsteen etc., stadfæster Bisp Johan af Slesvig og dennes Stift, i deres Rettigheder. — *Lubecke,* des dingesdages nach dem sondage wan man singet quasimodogeniti. (Plattydsk). 8. Aprilis.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 661. Udtog hos Westphalen, Monum. ined. IV. 3119.

[2991.] Literæ, quibus ERICUS rex terras Nicolai Ingwarsson, dicti Spörhas, in parochia Deiernes sitas, "malæ" regiæ adscribit. — *Foburgis,* die sancti Marci. 25. Aprilis.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 654.

[2992.] BORGERMESTER og BYMÆND I LAGÆHOLM overdrage en Gaard der i Byen til Peder Nielsen, Foged paa Lagæholm (Slot), imod en bestemt aarlig Afgift. — *Lagæholm,* ipsa vigilia festi penthecostes. 17. Maji.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 660—61. Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 78.

[2993.] Literæ ERICI regis, ut Andreas Petri de Svaneholm et hæredes domini Gunnari Jacobi, inter quos lis erat de 42 marcis argenti, coram justitiario Daciæ compareant. — *Hafnis,* crastino sancti Bodulphi. 18. Junii.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 654—55.

[2994.] RINDS HERREDS THINGSVIDNE, at Pæther Somer, Thomas Thrwelsön og Pæther Thrwelsön, Brödre, der kaldes Getstethæ, vedkjendtes at være Hr. Christeern Wen- 23. Junii.

1399. delbo, Ridder, 120 lödige Mark skyldige, og derfor pantsatte ham alt deres Gods i Getstæthæ
23. Junii. og alle andre Steder i Rinds Herred. — *Rindshæriths thingh*, then mandag nest foræ sancta Johannes dag, ther kallis mithsomersdagh.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 79—80.

5. Augusti. [2995.] JOHANNIS MAARTH, canon. Vibergensis, appellatio ad sedem apostolicam de injuriis, quas ecclesiæ Vibergensi in insula Lesso intulerat Petrus episcopus Burglanensis — *Alburgis*, mensis Augusti die V.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 255—59.

5. Augusti. [2996.] ALBERTI JOHANNIS, clerici Sleswicensis, instrumentum publicum super appellatione Johannis Maarth, canonici Vibergensis, ad sedem apostolicam. — *Alburgis*, mensis Aug. die V.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. p. 255—59.

15. Augusti. [2997.] (GUN)NAR SOKS Skjöde til Abram Brodhersson, Ridder, paa noget Gods i Sverrig og Halland. — *Wardbergh*, ipso die assumptionis b. Mariæ virginis.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 80—81.

8. Septbr. [2998.] Dronning MARGRETES Brev til Grev Conrad af Oldenborg om at hjelpe til at standse Söröverierne. (Plattydsk).

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 656. 471.

29. Septbr. [2999.] Brev, at Hr. Frederik van Wenden, cumptor to Thorn, Hr. Johan Dirgarde, grotescheffer to Marienborch, Hr. Kersten Miles og Hr. Johan Hoyer fra Hamborch, Hr. Wlff Wlfflam og Hr. Gerd Popenhagen fra Stralsund, Borgemestre, havde holdt en Dagtingning med Hr. Bertold van der Osten, Hans Nielssons Venner, dem af Calmar, og de (ved Gulland) Aflivedes Venner paa den ene Side, og med Lybek og de preussiske Stæder paa den anden Side, i Overværelse af Dronning Margrete, angaaende de mod Hans Nielsson, hans Venner og dem af Calmar foretagne Voldsomheder. — S. Michaëlis dag des Ertzeengels. (Plattydsk).

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 656—58.

29. Septbr. [3000.] Dronning MARGRETES Confirmation paa alle de Stæderne Rostok og Wismar fra Arilds Tid i Rigerne Danmark, Norge og Sverrig tilstaaede Privilegier. — *Nycopinge*, Sanct Michaelis Dag. (Plattydsk).

Rostock. wöchentl. Nachrichten, 1751, S. 197—198.

15. Novbr. [3001.] HENNEKE LEMBEKE, Knape, hans Quittering til Dronning Margrete og Kong Erik for 8000 lybske Mark, for hvilke han havde Wardheslot og Wardhesysel til Pant, samt Tilstaaelse for, at han har Wardheslot, Wardhesysel og Ribe-Slot med tilliggende Lehn saaledes inde, at han, naar Dronningen eller Kongen forlanger det, skal tilbagelevere dem. — *Slaghelosiæ*, sabbato post diem b. Martini episcopi. (Plattydsk).

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 658—59.

9. Decbr. [3002.] Brev, hvorved MAGNUS VAN ALEN, Ridder, quitterer Dronning Margrete og Kong Erik for 5053 lybske Mark, han havde modtaget paa de 10000, for hvilke han var gaaet i Borgen for Dronningen, og for hvilke han havde Schonöre og Valsterbode i Bevaring. — *Gurne*, crastino conceptionis b. Mariæ virginis. (Plattydsk).

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 659—60.

17. Decbr. [3003.] SJELLANDS LANDSTHINGSVIDNE, om at Hr. Bertold von Ost, Ridder, og hans Husfrue, Fru Ingeborg, skjödte og afhændede noget Gods i Ælfiætofftæ og Haghendorp paa Halsnæs til Dronning Margrete. — *Syælandsfare landsthing*, pa then Tamper-Othensdak næst fore Jwl.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 81—83.

[3004.] Dronning MARGRETE forlener Hr. Bertold van der Ost og hans Hustru Ingeborg paa deres Livstid med Gods i Sonorp, Kræghummæ og Tollorp paa Halsnæs, med al kongelig Rettighed. — *Soræ*, sexta feria proxima post festum Luciæ virginis. 1399. 19. Decbr.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 83—84.

[3005.] BARNOM ERICSSÖN Ridders Gjeldsbrev til Jönis Eskilssön, Ridder, paa ti lödige Mark "haarde Penge", at betale næste St. Mikkelsdag. (I Tilfælde, at Gjelden ikke betales til rette Tid, overdrages Creditor noget Gods i Bjerge Herred i Jylland til brugeligt Pant). — Crastino . . . . .

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 84—85.

[3006.] BERTEL VAN DER OOSTS og hans Husfrues INGEBORG NIELSDATTERS Skjöde til Dronning Margrete paa noget Gods i Æwetofte og Haghendorp paa Halsnæs. — Uden Aar.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 85—87. Jfr. Knudsen Danmk. i Middelald. I Hefte, S. 91.

[3007.] BERTOLD VAN DER OSTS og hans Husfrue INGEBURGH NICLESSEDOTERS Skjöde til Dronning Margrete paa Gods i Annæs, Walby, Höbergh, Gerlösæ, Ölstykkæ, Gryffiæ og Nörrewalsiö. — Uden Aar.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 88—91.

[3008.] Instrument over Biskop JOHAN AF SLESVIGS "Recantation", som han maatte gjöre Hertug Geerdt af Slesvig, fordi han uden Grund havde anklaget ham for Keiseren og Paven. (Tydsk).

Udtog hos Westphalen, Monum. ined. IV. 3185 no. 32.

[3009.] Forening imellem Hertug Gerhard og det Slesvigske Capitel angaaende Jurisdictionen over Capitlets Fæstebönder, og til hvilke Thinge disse skulde være pligtige at söge. (Tydsk).

Westphalen Monum. ined. IV. 3184 no. 31.

1399—1400. 1399-1400.

[3010.] PETHER NICLESSÖN af Husöen, Væbner, og STIG PETHERSSON, Ridder, fraskrive sig al Ret til det Gods i Æffyætofftæ og Haghendorp paa Halsnæs, som Bertold van der Ost og hans Husfrue havde solgt Dronning Margrete (see Nr. 3006). — Uden Aar.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 87—88.

1400. 1400.

[3011.] BONIFACII (IX[ni]) papæ ad Augustinum de Undinis ordinis Benedictini literæ, quibus mandat, ut aut ipse aut per alium seu alios, quos duxerit eligendos, mendicantium et non mendicantium ordinum, crucem adversus Turcas "in provincia Moguntina ac regnis Norvegiæ, Daciæ et Sveciæ" etc. prædicet. — *Romæ*, II. id. Januar. pontif. anno XI. 12. Januar.

Raynald. Contin. Baron. ad ann. 1400. VIII. p. 71.

[3012.] JÖNES FALK, Ridder, qvitterer Dronning Margrete for 200 lödige Mark, og oplader hende den Rettighed til Eghebiergh med Tilliggende i Odsherred, som han havde faaet af Jönes Axelssön. — *Roskildis*, quinta feria ante festum purificationis b. Mariæ virginis. 29. Januar.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 91—92.

[3013.] NIELS SYWARDSSÖNS Skjöde til Dronning Margrete paa det Gods Eghebiærgh i Otzhæret m. m. — Uden Aar og Dag. 5. Febr.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CLIII. See ovenfor Nr. 2872.

1400. 5. Febr. [3014.] ERICI regis testimonium de eadem scotatione in placito regis justitiario peracta. — Die beatæ Agathæ virginis.

Langebek Scriptt. IX. Cod. Esrom. fol. CLV[b].

7. Febr. [3015.] ERICI regis testimonium de bonis in Hakendorp, Halsnes et Toliorp, per Johannem Olaui de Ledhowe armigerum in placito regis justiciario Jacobo Knutsson præposito Roskyldensi scotatis. — *Roskyldis*, sabbato proximo ante festum Scholasticæ virginis.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CLII.

10. Febr. [3016.] "MARGRETE, med Guds Naade Valdemars Danekonnings Datter", tilstaaer at have givet, skjödet og afhændet fra sig og til Esroms Kloster det Gods Egbergh i Otzhæreth og saa meget af Lestorp, som hidtil har ligget til fornævnte Egebiergh, imod at Kloster-Conventet skulde "vppa holde een ewigh mæssæ hwer dagh ath sywnge for thet altere i thet samme closters höghe koor, som wor mother lyggher fore begraffwen", m. v. — Ipso die beatæ Scolasticæ virginis.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 93—94. Cod. Esrom. fol. CLVII.

14. Febr. [3017.] Abbed SALMON og CONVENTET I ESROMS KLOSTER tilstaae Dronning Margrete for Livstid Besiddelsen af det Gods i Æffiætofftæ og Haghendorp paa Halsnæs, som hun havde skjænket Klosteret, med Ret til at overlade Andre Brugen deraf, for en Mark Korn i Landgilde. — *Esrom*, ipso die b. Valentini martiris.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 94—95.

14. Febr. [3018.] Abbed SALMON og CONVENTET I ESROMS KLOSTER tilstaae at have overdraget Dronning Margrete, eller hvem hun maatte ville, paa Livstid, det Gods Eghebergh i Odsherred og en Deel af Lesthorp, som Dronningen havde skjenket Klosteret, imod en aarlig Afgift af 3 lödige Mark. — *Esrom*, ipso die beati Valentini martiris.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 96—97.

14. Febr. [3019.] Dronning MARGRETES Gjenbrev til Esrom Kloster paa nysnævnte Gods. — Ipso die b. Valentini martiris.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 97—98. Cod. Esrom. fol. CLVI[b].

2. Martii. [3020.] Testamentum HENRICI N., quo bona in Abyld et Bierkeleff monasterio Loci Dei legantur. — Die Martis in carnisprivio.

Langebek Scriptt. VIII. 80—81.

5. Martii. [3021.] BERTOLD FAN DER OOST, Ridder, og hans Hustru INGEBORG tilstaae, at Dronning Margrete har betalt dem den accorderede Kjöbesum for deres Gods "Annæs og Annæsfang, i Walby, i Höbyærgh, i Ölstykkæ, i Gerlösæ, og Kratmöllæ og Annæssemöllæ, i Gryffiæ, i Nörrewalsiö, i Æwiætofftæ og i Haghendorp". — Sexta feria proxima post festum b. Lucii papæ et martyris.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 98—99.

11. Martii. [3022.] Biskop PEDER og CAPITLET I ROSKILDE bede Erkebiskop Jacob af Lund, Biskop Tetz af Odense, Biskop Eskil af Ribe og 9 Riddere om at sætte deres Indsegl til Vidnesbyrd for tvende Breve, de havde givet Dronning Margrete angaaende Odsherred. — *Roskildis*, profesto beati Gregorii papæ.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 100.

1. Aprilis. [3023.] JACOB LANGH, Bymand i Malmöghæ, tilstaaer at have opladt Hr. Abram Brothersson en Gaard i Malmöghæ og forpligter sig til at skjöde og hjemle ham den. — Pa then syndaghæn man kallar kæræ syndagh.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 101—2.

[3024.] Henrik Judes Adelsbrev, udstedt af Kong Erik. — *Ahus*, "sub anno domini quatricesimo feria secunda proxima ante dominicam Passionis domini". 1400. 12. Aprilis.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 102—3, hvor Brevet henföres til A. 1400. Istedenfor *anno domini quatricesimo* bör dog udentvivl læses *an. dom. quadringentesimo tricesimo*, og saaledes bliver da dette Brev at henföre til Aar 1430, 27. Martii.

[3025.] Petri Stoed (vel Hoek) armigeri et uxoris ejus Katherinæ literæ fundationis et dotationis perpetuæ vicariæ ad altare gloriosæ virginis in capella sancti Georgii in Sonderborch, Ottoniensis dioeceseos. — Ipso die paschæ. 18. Aprilis.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 260. 532—33. Falck Samml. III. 350—52.

[3026.] Literæ, quibus Cristianus de Hyddesdorp, theologiæ professor et magister regens studii Erphordensis, Gothschalcum de Röde, qui per aliquod tempus studiis Erphordiæ operam dederat, Ankaro, ministro provinciæ Daciæ, commendat. — *Erphordiæ*, die apost. Philippi et Jacobi. 1. Maji.

Langebek Scriptt. VI. 573.

[3027.] Bonifacii (IX^{ni}) papæ bulla, qua omnibus, qui festo ostensionis reliquiarum ecclesiam S. Laurentii Lundensem annuatim devote visitaverint, septem annos et totidem quadragesimas de injunctis poenitentiis relaxat. — *Romæ apud sanctum Petrum*, id. Maji, pontif. anno undecimo. 15. Maji.

Sommelius de templo Lundensi p. 62—64. Bring Monum. Scan. Vol. I. p. 96—100.

[3028.] Pædhær Nielssön (ell. Niclessön) aff Hwsöein a Wapn og Stigh Pætersön Ridder bevidne, at Bertold van der Osten og Husfrue Ingeborg havde nedlagt 600 Lybske Mark til tro Gjemme hos Biskop Pæter af Roskilde og Capitlet sammesteds. — Secunda feria post festum beatorum Nerei et Achillei martyrum. 17. Maji.

Danske Magazin IV. p. 307—8.

[3029.] Literæ, quibus Johannes Pibæstok, filius Akonis cognominis ejusdem, ex consensu matris, Katerinæ, donationem, per avum maternum ipsius, Johannem Semundi, in favorem monasterii de Ebbleholt factam, confirmat. — In vigilia ascensionis domini. 26. Maji.

Langebek Scriptt. VI. 175.

[3030.] Bevidnelse om, at Niels Jonssön, Kannik i Arws og Forstander i den Hellig Aands Hus sammesteds, med fuldt Thingsvidne har godtgjort, at der i de sidste 40 Aar ikke er svaret nogen Leding af de Gaarde i Rolstet, som tilhörer den Hellig Aands Gaard i Arws. — *Stiffringherits Thingh*, mandagh nest æfter wars herræ Hemelfarth. 31. Maji.

Langebek Scriptt. VI. 486.

[3031.] Johannes Trugilli civis Haffnensis domino Ascero rectori ecclesiæ Blisthorp bona sua in Wæyby in Holmbohæret sita et ecclesiæ Wæghby "pro quatuor marchis argenti in alba moneta bona et dativa inpignerata" plenam et liberam dat et confert potestatem redimendi. — Ipso die sancti Pauli apostoli et martyris preciosi. 29. Junii.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXXVII.

[3032.] Elline Brocks-Datters Gavebrev paa hendes Gods i Nyrup i Arts-Herred til Vor Frues Alter i Vor Frue Kirke i Kallundborg. — *Callundborg*, die Jacobi apost. 25. Julii.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. p. 261—62.

[3033.] Erici regis transsumptum literarum supra sub no. 2675. allatarum. — Profesto b. Olavi regis et mart. glor. 28. Julii.

Suhm Hist. af Danmk. XIII. 871—72.

1400. 3. Augusti. [3034.] JACOBUS KANUTI, præpositus Roskildensis, bona sua in Halsnes, scilicet tres curias in Hagenthorp et unam curiam in Tollorp sitas, abbati et conventui in Esrom confert et scotat. — *Roskyldis*, die inventionis sancti Stephani protomartyris.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CLII.

3. Augusti. [3035.] ERICI regis testimonium de bonis in Hagendörp et Tollörp Halsnes sitis, in placito regis justitiario per Jacobum Kanuti, præpositum Roskyldensem, abbati et conventui monasterii in Esierom scotatis et assignatis. — *Roskildis*, tertia feria proxima post festum beati Petri ad vincula.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CLII[b].

14. Augusti. [3036.] MILITUM, ARMIGERORUM, BUNDONUM ET COLONORUM IN SUNDERHERDE IN ALSIA testimonium de scotatione et donatione, supra in literis sub no. 3025. allatis memorata, in placito rite peracta. — Vigilia assumtionis Mariæ.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 533. Falck Samml. III. 350—52.

27. Septbr. [3037.] GÖSLOFF ULFS og CLAUS RUSKES Revers, at de ikke vilde tjene mod Kong Erik, Dronning Margrete eller de tre Riger, naar Dronningen betalte dem 500 Lybske Mark. — *Calmarn*, proxima secunda feria ante festum sancti Michaëlis.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 103.

1. Octobr. [3038.] HANNES SÆLIMS og hans Hustru JOHANNES Skjöde til Lunde Capitel paa en Klædebod i Malmöghe. — Feria sexta post diem beati Michaëlis archangeli.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 104—5.

20. Octobr. [3039.] Dronning MARGRETES Brev til Jacob Diekn af Holm, om at hun havde forlenet Hinric Brandiis med Wendel. — *Junæcopung*, quarta feria post Calixti.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 105—6.

26. Novbr. [3040.] ANDREAS OLOFSON dictus LUNGÆ de Nesby, miles, Petro episcopo Roskildensi omnia et singula bona sua in Alendæmaglæ Ringstadeherret sita scotat et assignat, in recompensam bonorum in Nesby provinciæ Thyudebiergsherret sitorum. — Crast. b. Katharinæ virg.

Danske Magazin IV. p. 306—7.

30. Novbr. [3041.] STEEN BOSÖN, Ridder, hans Hustru INGEBORG KARLSDATTER og deres Medarvinger oplade Dronning Margrete al deres Arv efter Fru Gertrudh Geridsdoter, som var hende tilfalden efter Hr. Johan Moltike af Thorbernefellæ. — *Wastenæ*, ipso die b. Andreæ apostoli.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 106—7.

[3042.] HANSESTÆDERNES Skrivelse til de flanderske Kjöbmænd, blandt mere om nogle anholdte, Hinrik Kelner tilhörende, Varer, som han havde kjöbt af Dronningen af Danmark. (Plattydsk).

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 665—66.

[3043.] HANSESTÆDERNES Brev til Dronning Margrete, om den Hjælp, hun ved Hr. Wlff Wlfflam havde lovet dem mod Vitaliebrödrene, at de haabede at fordrive disse fra Kene af Broke, men at de bade, hun, hvis dette ikke skete, da vilde understötte dem etc. (Plattydsk).

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 664—65.

[3044.] HANSESTÆDERNES Brev til "dem af Grönningen og Hövedsmændene af Westergoe", om Vitaliebrödrenes Ophold hos Kene, Hr. Ockes Sön, i Broke, og den Skade, de havde foraarsaget DRONNINGEN AF DANMARK og Kjöbmændene. (Plattydsk).

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 664. jfr. 489.

1401.

1401.

[3045.] "Davthyngen" mellem Hr. Thorbern Pætersöns Enke Fru CRISTINA ERICZDOTTER, JÆCOB BILLÆ og BENDIT BILLÆ, angaaende adskilligt dem tilfaldet Arvegods i Sjelland og Skaane. — *Lywngby*, vigilia epiphaniæ. 5. Januar.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 108—9.

[3046.] ABRAHAM BROTÆRSÖN, Ridder, oplader Dronning Margrete en Gaard og en halv Kjödmangerbod i Malmöe til evindelig Eie. — *Helsingburgh*, octava epiphaniæ domini. 13. Januar.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 110—11.

[3047.] Dronning MARGRETE oplader en Gaard og en halv Kjödmangerbod i Malmöe til Henike Doreswen paa hans og hans Hustrues samt deres Börns og Börnebörns Livstid, hvorefter den skulde tilhöre St. Peders Kirke i Malmöe. — *Helsingburg*, tertia feria proxima post octavam epiphaniæ domini. 18. Januar.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 111—12 efter en Transsumpt, udstedt af *Clawes Grupendale*, Ridder, *Möleke* og *Gerith van der Lancken*, Væbnere, St. Urbani Paves Dag Aar 1414.

[3048.] PETRUS, episcopus Roskildensis, Nicolao Bille, Roskildensis ecclesiæ canonico, omnia sua bona in Alendemagle, quæ de domino Andrea Olavi de Nesby milite justo scotationis titulo habuit, scotat. — *Roskildis*, dominica Septuagesima. 30. Januar.

Danske Magazin IV. p. 308—9.

[3049.] HENRICI (IV^ti^) Angliæ regis literæ de salvo conductu magistri Petri Lekke, "archidiaconi dominæ reginæ Daciæ etc.", in certis negotiis ejusdem reginæ penes regem et concilium suum in Anglia peragendis, Daciam inde revertendi, in Angliam iterum veniendi ibique morandi, et exinde ad partes Daciæ redeundi. — *Westmonasterii*, tertio die Maji (Henrici IV^ti^ anno II.). 3. Maji.

Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. IV. P. I. p. 3. Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. 389.

[3050.] ANDREAS PETRI de Swaneholm, armiger, se Petro, episcopo Roskildensi, dedisse plenam auctoritatem et jus redimendi omnia sua bona, jure hæreditario sibi advoluta, testatur. — Feria tertia proxima post dominicam S. Trinitatis. 31. Maji.

Danske Magazin IV. p. 309.

[3051.] ELNE BUGGESDATTER, Hr. Christiern Vendelboes Efterleverske, tilskjöder Dronning Margrete "then gardh oc stædh Lughneholm i Wendesysel". — *Lughneholm*, octava corporis Christi. 9. Junii.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 113—14.

[3052.] Brödrene PÆTHER NICLESSÖN af AGARDH og ERIC NICLESSÖN, Riddere, oplade Dronning Margrete deres Rettighed, om de ellers havde nogen, "i then gardh oc stædh Lughneholm i Wendesysl liggende". — *Agardh*, tertia feria ante festum b. Botulphi confessoris. 14. Junii.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 114—15.

[3053.] PÆTHER NICLESSÖN af AGARDH, Ridder, tilskjöder Dronning Margrete den Hovedgaard Brynnum og Brynnumby og Brynnumfang i Slæthæreth i Hemersysel i Nörrejutland, og alt det Gods i Hemersysel, som Hr. Jöns Lykke havde tilskjödet ham. — *Wyburgh*, secunda feria proxima ante festum nativitatis beati Johannis baptistæ. 20. Junii.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 116—17.

[3054.] ELNÆ BUGGISDOTÆR, Hr. Cristiern Wendelboes Efterleverske, og hendes Svigersönner HANNES og PRITBIÖRN VAN PODBUSCH, Riddere, og AXEL JACÖPSSÖN, Væbner, 7. Julii.

1401. tilskjöde Dronning Margrete deres Rettighed i Brunnum Hovedgaard, Bye og Fang og i alt
7. Julii. det Gods, som Pauel Gloob eiede. — *Rydhæ*, crastino octavæ Petri et Pauli.
Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 118—19.

13. Julii. [3055.] HENRIK KNUTSSÖN, Ridder, tilstaaer at have overdraget Dronning Margrete al sin Rettighed — om han ellers havde nogen — i Lughneholm i Wendesyssel m. v., til evindelig Eie. — *Randers*, quarta feria proxima post festum beati Kanuti regis et martyris.
Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 119—20.

14. Julii. [3056.] SWEN SCOBE, Væbner, hans Söster KATHERINÆ og dennes Svigersön PÆTHER JENSSÖN og Datter ÆDHLE overdrage al den Rettighed, som de muligen havde i Lindægardh, til Dronning Margrete, til evindelig Eie. — *Randers*, quinta feria proxima post festum beati Kanuti regis et martyris.
Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 121—22.

15. Julii. [3057.] ELNÆ BUGGISDOTTER, Hr. Cristiern Wendelboes Efterleverske, tilstaaer at have opladt og antvordet Dronning Margrete den Gaard Lundargardh hos Hiöringhe, i Winberghæreth i Wendesösel liggende. — *Randers*, sexta feria prox. ante festum b. Mariæ Magdalenæ.
Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 122—23.

16. Julii. [3058.] ÆLNE BUGGISDOTTER, Hr. Cristiern Wendylboes Efterleverske, og hendes Svigersönner HANNES og PRYTBJÖRN VAN PODBUSC, Riddere, og AXEL JACÖPSSÖN, Væbner, tilstaae at have overdraget Dronning Margrete al den Rettighed, der muligen kunde tilkomme dem i Karthorp og Karthorpefang og Möllen sammesteds, til evindelig Eie. — *Randers*, sabbato proximo ante festum beatæ Mariæ Magdalenæ.
Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 124—25.

19. Julii. [3059.] GYDHÆ, Pæther Stures Efterleverske, tilstaaer at have overdraget hvad Rettighed hun muligen kunde have i Lundergarth ved Hjörring, til Dronning Margrete, til evindelig Eie. — *Alaborch*, tertia feria proxima ante festum beatæ Mariæ Magdalenæ.
Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 126—27.

20. Julii. [3060.] BORGEMESTERE OG RAADMÆND I RANDERS bevidne, at en Gaard i St. Mortens Sogn i Randers er tildömt Kongedömmet formedelst Eieren Simon Jonsens Bröde. — *Randers*, quarta feria proxima ante festum beatæ Mariæ Magdalenæ.
Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 127—28.

21. Julii. [3061.] SYMYN JONSÖN, Bymand i Randers, oplader og antvorder Dronning Margrete al sin Ret i en Gaard i Randers. — *Randers*, St. Mariæ Magdalenæ Aften.
Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 129.

25. Julii. [3062.] JACOBUS BILLÆ de Lywnby miles obligat se ad centum marcas argenti, a domino Petro Bassæ de Swenstæorp militi mutuo acceptas, proximo placito Barzæhæreth solvendas, impignoratis bonis suis in Brydæorp in Syöholtæ et in Solbæorp, ejusdem provinciæ, cum dimidia parte duarum molendinarum. — Die sancti Jacobi apostoli.
Magaz. for dansk Adelshist. I. 34—36.

25. Julii. [3063.] Et aabent Brev, hvorved "ELNE BUGGESDOTTER, Herræ Christiern Wendilsbo Efterlefwe", med sine Samfrænders Raad og Samtykke, giver en Deel Gods i Hillestethby i Synderherit i Abesyssel til Domkirken i Aarhuus. — *Arusiæ*, ipso die beati Jacobi apostoli.
Langebek Scriptt. VI. 500—501.

3. Augusti. [3064.] NISSE JENSSÖN af Klæpstorplund tilstaaer at have opladt og skjödt Hr. Magnus Munk, Hövedsmand paa Alborghhus, paa Dronning Margretes Vegne, alt sit Gods,

"som er Klæpstorplund i Hornumhæret, oc all annarstath, e hwar thet ligger, mæth alle sin tilligelse". — Feria quarta proxima post diem beati Petri ad vincula. 1401. 3. Augusti.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 130.

[3065.] ANDERS JACOPSSÖN LUNGE, Ridder, qvitterer Dronning Margrete for 813½ lybske Mark, som hun var hans Broder Hr. Folmar Jacopssön skyldig. — *Slaulosiæ,* secunda feria proxima ante festum beati Laurentii martyris. 8. Augusti.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 131—33.

[3066.] Kong ERIK stadfæster Dronning Margretes Gaver til Kirker og Klostere i Danmark og Sverrig. — *Helsingborgh,* sabbato proximo post diem b. Bartholomei apostoli. 27. Augusti.

Nye Danske Magazin V. p. 2—8.

[3067.] NIELS YWERSÖN, Ridder, tilstaaer, at Kong Erik og Dronning Margrete igjen have forlenet ham paa Livstid med noget Gods i Rughxö og i Faxingessogn, som var ham fradömt paa Retterthing. — *Lundis,* profesto beati Michaëlis archangeli. 28. Septbr.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 135, i en Transsumpt, udstedt af Clawes Grupendale, Moleke og Gerith van der Lanken, paa St. Gregorii Paves Dag, Aar 1414.

[3068.] Pantebrev, udstedt af "MÆRÆTHA AKÆDOTTÆR, herræ Otta Jonsson æfthærleuandæ", til Axel Pæthærsson Bradhæ, paa alt hendes Gods i Skaane og navnlig Widzsköfle, for "hundradha lybisskæ i redhæ hvitæ sylfpænniæ". — *Stubbarp,* in profesto sancti Michaëlis archangeli. (Svensk). 28. Septbr.

De la Gard. Archiv. ed. Wieselgren, III. 106—108.

[3069.] NIELS YWERSSÖN, Ridder, qvitterer Dronning Margrete for al Gjeld, Skyld og aabne Breve, som havde været mellem hende og ham, og mellem hendes og hans Forældre, undtagen det Brev paa hans Gaard Holm i Jylland. — *Lundis,* feria tertia post festum sancti Dyonisii pontificis et martiris. 11. Octobr.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 136—37.

[3070.] BORGEMESTERE OG RAADMÆND I MALMÖGE bevidne, at deres Medbymand Michel Jonssön i deres Nærværelse har opladt Dronning Margrete det Brev, som Hr. Nicles Ywerssön havde givet ham paa Skawemans Ladegaard i Malmöghe. — Vigilia omnium sanctorum. 31. Octobr.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 138.

[3071.] PÆTHER, Biskop i Roskilde, afstaaer en Deel Gods til Dronning Margrete og tilstaaer at have faaet Fyldest derfor. — *Helsingburgh,* die b. Martini episcopi et confessoris. 11. Novbr.

Danske Magazin IV. p. 310—11.

[3072.] Revers, udstedt af Biskop PEDER og CAPITLET I ROESKILDE til Kong Erik og Dronning Margrete, angaaende Skanör og Falsterbodhe Slotte og Kjöbsteder, som disse havde pantsat Bispen og Capitlet paa otte Aar for 40000 lybske Mark. — *Helsingborgh,* ipso die beati Martini episcopi. 11. Novbr.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 139—41.

[3073.] PÆDHER, Biskop i Roskilde, og Capitlet sammesteds forpligte sig til at betale Hertugerne af Bardh, Brödrene Barnim og Wartslaf, hvert Aar 500 Sundiske Mark, paa KONG ERIKS Vegne, saalænge de havde Slottene Scanör og Fasterbodhe til Pant. — *Helsingborgh,* die beati Martini episcopi et confessoris. 11. Novbr.

Danske Magazin IV. p. 310.

[3074.] Biskop PÆTHER og Capitlet i Roskilde tilbagegive Kong Erik og Dronning Margrete en Deel Gods, de havde havt i Pant for 8000 Mark Sölv, og tilstaae, at de nu 12. Novbr.

1401. 12. Novbr. ikke have videre hos dem tilgode, end det, hvorfor de havde Slottet Scanör og Falsterbothæ i Pant. — *Helsingburg,* crastino b. Martini episcopi et confessoris.

Danske Magazin IV. p. 311—13.

20. Decbr. [3075.] JACOB AXELSÖN AF KRAKÆHOLM kundgjör at have skjödet sin Hovedgaard inden Bullorp, med mere Gods, til Hr. Styg Petherssön. — Vigilia sancti Thomæ apostoli.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 142. Et næsten ligelydende Brev af samme Datum som ovenstaaende findes sammest. S. 143.

1402.

1402. 16. Januar. [3076.] Brödrene GERITH og HEYNÆ SNAGHENBORGH, CLAWUS DOWT og PÆDHER AWESSÖN, Riddere, og den Sidstnævntes Moder, ANNA, skjöde Fröslöff By i Stæwenshæreth til Dronning Margrete. — Feria secunda proxima post octavam epiphaniæ domini.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 144—45.

16. Januar. [3077.] Brödrene GERYT og HEGNÆ SNAGHENBURGH, Riddere, og deres Söster ANNA kjendes at have overdraget Dronning Margrete alt det Gods, Brev og Rettighed, som de hidtil havde havt i Danmark. — Feria secunda proxima post octavam epiphaniæ domini.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 146—47.

21. Januar. [3078.] LAWERNS JENSSÖN, "Dæghen" i Roskilde, og Capitlet sammesteds qvittere Dronning Margrete for 2000 Mark Sölv, hun var dem skyldig, saasnart hun istedetfor dem lader overantvorde til Biskop Pæther i Roskilde 200 Læster "Osmundæ". — Jwngfrwæ Sanctæ Agnessæ dawgh.

Danske Magazin IV. p. 355.

21. Januar. [3079.] PRIORISSEN I ST. JOHANNES KLOSTER PAA HOLMEN VED SLESVIG og det HELE CONVENTS Forskrivning til Beke Schinckel (Johan Schinckels Enke), hvorved de forpligte sig til at holde et evigt Vicarie i deres Kloster med 10 Marks aarlige Rente til Præsten ved samme, for hendes Mands, hendes egen og deres Börns Sjeletarv. — In deme daghe der hilghen Juncvrowen sünte Agneten. (Plattydsk).

Westphalen Monum. ined. III. 375.

8. Febr. [3080.] CLAUUS DOWT, Ridder, og hans Hustru YLIENÆ tilstaae at have afhændet deres Gods Utnaby paa Öland til Dronning Margrete. — *Fughlawik,* quarta feria proxima post dominicam quadragesimæ.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 148—49, i en Vidisse, udstedt Aar 1414, St. Urbani Paves Dag, af CLAWES GRUPENDALE, MOLEKE og GERITH VAN DER LANCKEN.

20. Febr. [3081.] GERYT SNAGHENBURGH, Ridder, kjendes at have afhændet sit Gods Sywlstæthæ i Wrete Klosters Sogn i Östræ Gylland til Dronning Margrete. — *Stegheburyh,* feria secunda post dominicam Reminiscere.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 149—50.

1. Martii. [3082.] Broder NIELS, Prior i Helsingborgs Kloster, vedkjendes, at Hr. Anders Jæipssön, der kaldes Lungæ, i Eghedhæ, "haver vel blevet i hans Minde for 7 Mark Sölv", som Dronning Margrete var Klosteret skyldig. — Feria quarta prox. post dominicam Oculi.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 150—51.

18. Martii. [3083.] Biskop PEDER i Strengnes giver Dronning Margrete Qvittering for det Resterende af 1000 lödige Mark, hvorfor Mæthelöse Sogn i Nerike var pantsat til Bispestolen. *Strengenes,* sabbato proximo ante dominicam palmarum. (Svensk).

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 151—52.

[3084.] Husfru Ermegarth, Erik Waldemarsöns Enke, tilstaaer at have solgt 1402.
Dronning Margrete, for 400 svenske Mark, "den Gaard og By Fiholm, liggende i Suthermanna- 23. Aprilis.
land i Östrarek i Jæthersokn med de Landbo i Svertingxö og i Lyta, og med de fem Mark Land Jord, som under denne forskrevne Gaard og By ligge", paa hvilket Gods Fru Ermegarth af sin Husbonde havde faaet Morgengavebrev, hvilket hun overantvordede Dronning Margrete. — *Arbughe*, ipso die beati Georgii martyris. (Svensk).

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 152—54.

[3085.] Niels Gözstafsön, Ridder, hans Svoger Birghe Karlssön og hans 23. Aprilis.
Söstre Ingridh og Kirstina tilstaae at have solgt Dronning Margrete Finstadhin og mere Gods i Sverrig, hvilket Gods forhen havde været mageskiftet til Bo Jonsön, men Mageskiftet for Vanhjemmels Skyld var gaaet tilbage. — *Arbue*, ipso die beati Georgii martyris. (Svensk).

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 154—56.

[3086.] Qvittering, udstedt af Michel Clemitsson, Cannik til Roskilde, for at 8. Maji.
have paa Biskop Peters og Roskilde Capitels Vegue modtaget 200 Læster Jern i Stockholm for 2000 lödige Mark, som Dronning Margrete skyldte Biskoppen og Capitlet. — *Stockholmis*, feria secunda infra octavas ascensionis domini.

Vidensk. Selsk. Skrifter, VII. 331. Danske Magazin IV. p. 356.

[3087.] Philippa, filia Henrici Angliæ regis, procuratores sibi eligit Willielmum 14. Maji.
Bourgcher militem de camera principis Walliæ, capellanum regis magistrum Richardum Derham et Johannem Perraunt armigerum, pro matrimonio cum Erico rege Daciæ contrahendo. — *In castro Berkhamstede principis Walliæ*, Maji die XIV. (Henrici IV^{ti} anno III^{tio}).

Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. IV. P. I. p. 28—29.

[3088.] Henrici principis Walliæ, primogeniti Henrici IV^{ti} Angliæ regis literæ, 26. Maji.
quibus Willielmum Bourghcher de camera sua militem, magistrum Ricardum Derham capellanum regis, et Johannem Peraunt armigerum procuratores eligit ad matrimonium cum Caterina sorore Erici regis Daciæ, Sweciæ et Norwegiæ contrahendum. (Confirmatum est hoc procuratorium testimonio Dionysii de Lopham notarii publici auctoritate apostolica et imperiali). — *Castro de Tutbury, Lincoln. dioeces.*, XXVI. mensis Maji, (indict. decima, pontif. Bonif. IX^{ni} anno XIII.).

Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. IV. P. I. p. 28.

[3089.] Gherd, Hertug til Sleswigh, Greve til Holsten, Stormarn og Schowen- 15. Junii.
borch, befaler Borgerne i Sleswigh at tække deres Huse med Steen eller Leer, hjelpe til at befæste Byen, og at vise Lydighed mod deres Raad. — In sunte Vites daghe. (Plattydsk).

Noodt Beiträge I. p. 181—82.

[3090.] Kong Erik og Dronning Margrete skjöde og afhænde alt det Gods de 23. Junii.
eie i Tywelse By i Thytheberghx Herred til Skovkloster i Sjelland, som Vederlag for Klosterets Gods paa Gabnö, hvor et Frueklostér skulde bygges istedenfor det Frueklostér, som skulde have været bygt og funderet i Glatsaxa. — *In castro Syluesborgh*, vigilia nativitatis beati Johannis baptistæ.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 156—58.

[3091.] Henricus IV^{tus} rex Angliæ Richardum Bangorensem episcopum, Williel- 28. Junii.
mum Bourghcher militem, Richardum Dereham capellanum suum et Johannem Peraunt armigerum procuratores eligit ad contrahendum cum "Isabella, Daciæ, Sveciæ Norwegiæque regina"

1402. de matrimonio inter Ericum regem et Catarinam sororem ejus ex una parte et liberos suos Philippam
28. Junii. et Henricum principem Walliæ ex altera. — *Westmon.*, XXVIII. mensis Junii, (Henrici IV[ti] anno III[tio]).

Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. IV. P. I. p. 31.

[3092.] PÆTHER, Biskop i Roskilde og Capitlet sammesteds tilstaae at have mod-
25. Julii. taget 200 Læster Jern af Dronning Margrete istedenfor 2000 lödige Mark, hun var dem skyldig, og qvittere derfor al Fordring paa hende og Kong Erik og deres Arvinger og Efterkommere. — Die b. Jacobi Apostoli.

Danske Magazin IV. p. 356—57.

Julio. [3093.] GUDMUND RÖÖDHS Skjöde til Hr. Abram Brodherson paa noget Gods, liggende i Börsnom i Rysby Sogn i Finnadhe i Syndirboo Herred. — *Hannadhe*, næsta thinghdagh fore Olafsmesso. (Svensk).

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 158—59.

1. Septbr. [3094.] GERITH SNAGHENBORGH, Ridder, kjendes at have opbaaret de 200 lödige Mark, som Dronning Margrete var skyldig for det Gods, hun havde kjöbt af ham og hans Söskende. — *Upsaliæ*, ipso die beati Egidii abbatis. (Svensk).

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 160.

2. Novbr. [3095.] JACOBI archiepiscopi Lundensis et NOVEM EPISCOPORUM indulgentiæ datæ iis, qui fabricæ ecclesiæ cathedralis Ripensis manus porrexerint adjutrices. — *Helsingburgh*, in commemoracione animarum.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 364—365.

6. Novbr. [3096.] ERIK ÆRLÆNSSON, Ridder og Lagmand i Vestergötland, giver Peder Nielsen Porse Fuldmagt til paa hans Vegne at raade for det Gods i Sönderjylland, som han havde faaet med sin Hustru. — *Hælsinghborgh*, feria secunda ante festum s. Martini episcopi. (Svensk).

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 161.

23. Novbr. [3097.] FOLMARUS JACOBI DICTUS LWNGE, miles, Petro, episcopo Roskildensi, totam villam Magleby et Maglæbyfongh, tres curias in Varpelöff et tres in Torstrop jure perpetuo possidendas scotat. — Die S. Clementis.

Danske Magazin IV. p. 357—58. cum interpretatione Danica vetusta, non autem coæva, ibid. p. 358—59. et ap. Weinwich, Beskriv. ov. Stevnsherred p. 121—22.

29. Novbr. [3098.] JOHANNES ESCHILLI, miles, de Scowsgard Petro, episcopo Roskildensi, omnia sua bona in Tortorpp in Faxeherret sita, sibi post mortem nobilis viri, Henrici Jönssön, militis de Ledhwæ, jure hæreditario advoluta, scotat. — *Hafnis*, vigilia S. Andreæ apostoli.

Danske Magazin IV. p. 360.

16. Decbr. [3099.] ANDERS MARTENSON PÆP, Ridder, og (hans Sön) JÖNES ANDERSON GRYM tilskjöde Niels Swenson af Ællinge Hovedgaarden Tostarp i Haragers Herred m. m. — Pa then næstæ löwærdagh faræ sanctæ Tomas dag apostol æær.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 162—63.

16. Decbr. [3100.] SKAANE LANDSTHINGSVIDNE om foranförte Skjöde. — *Lundhæ lansthingh*, pa then næstæ lowærdagh faræ sanctæ Tomas dagh apostol.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 163—64.

30. Decbr. [3101.] NICOLAI TOPH, gardiani fratrum Minorum Otthoniæ, literæ, quibus famulos sutorum Otthoniæ morantes ad omnia suffragia fratrum Minorum recipit eisque plenam participationem omnium bonorum (operum) eorundem fratrum concedit. — *(Otthoniæ)*, profesto S[ti] Silvestri episcopi et confessoris.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. p. 496—97.

1403.

1403.

[3102.] Folmer Jacobsön Lwnge i Rythe, Ridder, mageskifter til Hr. Tyke Basse i Nielstorp en Gaard i Rörebæk i Mosseherred i Lolland for en Gaard i Gunnerslöflile i Flakkebergherred i Sjelland. — Dominica Sexagesimæ. 18. Febr.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 164—65.

[3103.] Andres Jacobsön Lwnge i Gunnerslöfflile, Ridder, skjöder alt sit Gods i Rythe i Walburgshæreth til sin Broder Hr. Folmar Jacobsön Lwnge i Rythe, Ridder. — Feria secunda proxima post dominicam Sexagesimæ. 19. Febr.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 166.

[3104.] Erici regis confirmatio privilegiorum monasterii Esromensis. — *Wordingborgh*, die cinerum, regni anno VIII. 28. Febr.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. LXI.

[3105.] Ericus rex omnia "privilegia, libertates et gratias", quas prædecessores sui reges Daciæ "dominis priori et fratribus sancti Johannis de Andvorskov" concesserint, confirmat. — *Wordingborg*, feria V. proxima ante dominicam Invocavit, anno regni VIII. 1. Martii.

Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol. XVI. Spicil. eccl. I. Cont. (Joh. Ord.) p. 102—3.

[3106.] Ericus rex, ex deliberato matris Margaretæ, reginæ, et consiliariorum regni Daciæ consilio et unanimi assensu, omnia et singula privilegia, jura, statuta etc., episcopis Roskildensibus a prædecessoribus suis regibus Daciæ data et concessa, Petro, episcopo Roskildensi, subditis ejus et familiæ, nec non omnibus et singulis ejus successoribus ratificat et confirmat. — *In civitate Roskildensi*, die b. Gregorii papæ, anno regni VIII. 12. Martii.

Danske Magazin IV. p. 361.

[3107.] Erici regis confirmatio privilegiorum monasterii Ebbleholt. — Feria V. prox. post festum b. Gregorii papæ. 15. Martii.

Langebek Scriptt. VI. 275—76.

[3108.] Den stettinske Hertug Bugislaws og hans Gemalinde Sophias Qvittering til Gerhard, Hertug i Slesvig, Greve af Holsteen o. s. v., for den Hertuginde Sophie tilfaldne Arvedeel efter hendes Moder. — *Ruyenwolde*, Tirsdagen efter Oculi. (Plattydsk). 20. Martii.

Schlesw. Holsteinische Anzeigen 1755. 12 Stück. col. 180.

[3109.] Vidnesbrev, at Knud Symmæsson, af Vaaben, paa Thinget i Kongæsbacke skjödede sin Gaard Hællæsagher i Fyæræ i Lyngemæ Sogn til Hr. Abram Brotherssön. — Feria quinta proxima ante dominicam, qua cantamus officium Judica. 29. Martii.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 167.

[3110.] Dronning Margretes aabne Brev, hvorved den extraordinære Skat af 15 Mark ophæves, og Paalæggene blive de samme som för i St. Eriks og hans Efterfölgeres Dage, nemlig 16 Dagsarbeider om Aaret, og det forbydes Fogder, Embedsmænd eller Lehnsmænd at paalægge nogen Skatter. — *Upsaliæ*, die inventionis sanctæ crucis. (Svensk). 3. Maji.

Hadorph Udg. af Bjärköa Retten Bil. S. 35—36.

[3111.] Bonifacii (IX[ni]) papæ bulla, qua Clemens Ranwaldus, frater ordinis Minorum, inquisitor hæreticæ pravitatis, quæ in provincia Daciæ pullulare existimabatur, constituitur. — *Romæ*, id. Maji, pontif. anno XIV. 15. Maji.

Wadding Annales Minor. Tom. IX. p. 258—59. Muncheberg de unione Calmariensi p. 202.

[3112.] Bonifacii (IX[ni]) papæ confirmatio generalis privilegiorum et indulgentiarum, monasterio Esromensi concessorum. — *Romæ apud S. Petrum*, non. Junii, pont. anno quartodecimo. 5. Junii.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. XXII[b].

1403. 15. Junii. [3113.] YWAR NIELSSÖN, Ridder, hans Söster CECILIA og dennes Mand STEEN HARALDSÖN oplade deres Rettighed i den Gaard Fiolm, liggende paa Östræ-rekene i Sudhermannaland, til Kong Erik og Dronning Margrete. — *Swortæsio*, crastino corporis Christi.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 168—69.

29. Junii. [3114.] Literæ ERICI TORTHSÖN, prioris ordinis sancti Augustini in Castell Norwegiæ, de obedientia hujus claustri abbati in Ebbleholt debita. — Die b. Petri et Pauli apost.

Langebek Scriptt. VI. 176.

20. Julii. [3115.] Forbund mellem GERT, Hertug i Slesvig, og hans Broder Albrecht, Greve i Holsteen, Stormarn og Schauenburg paa den ene, og Borgemester og Raad i STADE paa den anden Side, hvori Fyrsterne forpligte sig til, ikke at forlige sig med Ditmarskerne förend disse havde ydet Stade retmæssig Fyldestgjörelse. — *Itzenhoe*, Fredagen för St. Mariæ Magdalenæ Dag. (Plattydsk).

Bolten Ditmars. Gesch. II. 424.

14. Augusti. [3116.] KNUT ODZSÖN, Ridder, overdrager al Magnus Kases, til ham for 100 svenske Mark pantsatte, Ret i det Gods paa Visingxöö og de to Gaarde Hidhinstorp og Rædishellæ, hos Junecöping og Rumleborgh liggende, til Dronning Margrete og Kong Erik, indtil samme Gods indlöses for Pantesummen. — *Stegheborch*, vigilia assumptionis beatæ Mariæ virginis.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 169—70.

25. Augusti. [3117.] Kong ERIK (JERK) gjör vitterligt, at for hans siddende Raad i Kallundborg vare skikkede Hr. Niels Maudropp, Hr. Awæ Hase og Jesse Palnsön, Marsk Palles Sön, og at de to sidstnævnte udlagde den förstnævnte alt Marsk Palles Gods liggende i Almesyssel, Jelingsyssel, Wardsysel og Lowesysel og i Horsnes og i alle Kjöbsteder udi fornævnte fire Sysler liggendes er. — Die sancti Lodwici.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 170—71.

28. Septbr. [3118.] JOHANNIS abbatis monasterii S^ti^ Laurentii in Æssumbek, MAGNI NICOLAI prioris sanctimonialium in Randrus, YVARI MAGNI rectoris ecclesiæ S^ti^ Clementis, presbyterorum, JOHANNIS Skræder proconsulis, NICOLAI CLYVER et NICOLAI KOPPÆLOW consulum et Petri Mürck villani in Randrus literæ, quibus testantur, Laurentium abbatem monasterii S^tæ^ Mariæ in Nörræ-Closter literas protectorias Alexandri (IV^ti^) papæ (vid. supra no. 1042) ipsis tradidisse, et postulasse, ut eas in testimonium scribendo transsumerent. — *Randrus*, profesto Michaëlis archangeli.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 497. Danske Magazin II. 131.

3. Octobr. [3119.] BENGT PIIG, Ridder, kundgjör, at hans Frænde Magnus Haka har tilladt ham at indlöse sit pantsatte Gods, som igjen skal indrömmes Magnus, naar han betaler Lösningssummen, — *Harabærghægordh*, feria quarta prox. post festum sancti Michaëlis archangeli.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 172.

28. Octobr. [3120.] Væbneren Bo HERLWFSSÖN af Wethelthorp giver Hr. Laurens Jensson, "Dæken" i Roeskilde, Fuldmagt til at indlöse noget Gods i Syndeköp i Tuszehæreth og beholde det uindlöst saalænge han levede. — Dominica proxima ante festum omnium sanctorum.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 173.

30. Octobr. [3121.] JENIS JACOBSÖN, af Vaaben, tilstaaer at have til Hr. Folmar Jacobsen i Thuede modtaget 100 lybske Mark af Andris Laurenssön, Hövedsmand paa Kjöbenhavns Huus, paa den Roeskildske Biskop Peters Vegne. — Feria tertia prox. ante festum omnium sanctorum.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 174.

[3122.] Brev, udstedt af Barnym og Wartislaf, Hertuger til Stettin og Fyrster til Rygen, hvorved de overdrage Biskop Peder af Roeskilde Stewendsherd og Heddinghe i Zeland, at beholde uden Regnskab i 6 Aar fra næste St. Mortensdag. — *Helsingborch*, yn aller Godes hilgen Auende. (Plattydsk). 1403. 31. Octobr.

Weinwich Stevnsherreds Beskr. p. 15—16.

[3123.] Jenes Pawlssön af Fröslöf tilstaaer at have solgt og skjödet Hr. Andirs Jæipssön, Ridder, i Gunnærslöff, noget Gods i Aas, i Lefstorp, i Musæbölæ, i Axelshowæt og i Thordhorp i Ryngstædhæhæreth m. v. — Ipso die Bricii confessoris. 13. Novbr.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 175.

1404.

1404.

[3124.] Sjellandsfare Landsthingsvidne, at Annessæ Gaard, By og Mölle og endeel Gods i Waldby i Holmbohæreth, i Höbiergh, i Ölstikkiæ, i Gerlöwæ, Kratmöllæn, og saa megen Rettighed, som Hr. Niels Awesön havde i Græfiæ og i Nörre-Walsiö, samt noget Gods i Æwætoftæ og i Hagendörp paa Halsnæs, saavelsom alt det övrige Gods, som Niels Awæsön eiede i Sjelland, var lovbudet paa Landsthinget og lovligen skjödet til Dronning Margretes Haand. — *Ringstadis,* feria proxima ante diem conversionis S^ti^ Pauli apostoli. 21. Januar.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 176—77.

[3125.] Biskop Knut af Lyncöpung, Biskop Jacob af Berghen m. fl. bevidne, at Klerkeriet, Ridderskabet, Herredshövdinger, Nævnden og Almuen i Brabo Herred, paa Dronning Margretes Spörgsmaal desangaaende, havde svaret, at Rymstæthæholm i Östrægyllant var tildömt Kongedömmet og at Rymstæthæ hörte med Rette til Kongedömmet, samt at Knud Bossön, Ridder, afstod al sin, sin Moder Gretes og sin Söster Margretes Ret dertil, om de ellers havde nogen. — *Nörcöpung,* vpa then næstæ Othensdach æfter Kynnelmössæ dach. 6. Febr.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 178—80.

[3126.] Bonifacii (IX^ni^) papæ bulla, qua privilegia et indulgentias a prædecessoribus suis monasterio S. Canuti Ringstadiensi concessa confirmat. — *Romæ apud S. Petrum,* tertio id. Martii, pontif. anno XV. 13. Martii.

Dän. Biblioth. III. 148—49.

[3127.] Boo Simonsen kjendes at have solgt og skjödet sit Gods i Kærlingalidha i Tranvrydhz Sogn i Synderboo Herred til Hr. Abram Brodhersone, Ridder, for 40 Mark i hvide "örtogh pænninga". — Sabbato proximo post Quasimodogeniti. (Svensk). 12. Aprilis.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 180-81.

[3128.] Petrus Hasæ, Væbner, pantsætter sit Gods i Ramsing Sogn i Salling, nemlig Andropp, Grwndwatz Gaard, Trææbensgard og Blegsbergh, til Nis Hwas for 40 lödige Mark. — Dominica infra octavam ascensionis domini. 11. Maji.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 181—82.

[3129.] Laurens Wynnere, Bymand i Köpmenhawen overlader Hr. Anders Olafsön Lunge i Nesby, Ridder, to Gaarde i Buthinge paa 18 Aar. — Vigilia pentecostes. 17. Maji.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 183—84.

[3130.] Petri Johannis, officialis episcopi Ripensis, literæ locationis de fundo et ædificio in platea S^ti^ Johannis (Ripis) a Johanne Tochonis conducto. — *(Ripis)* proxima sexta feria ante festum b. Johannis baptistæ. 20. Junii.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 26.

1404. [3131.] Thingsvidne af "Norherdyrstingh", at Enken KIRSTIN MATTISDATTER
23. Junii. skjödede det Gods, hun havde arvet i Soorstorpp efter sin Fader og sin Husbonde Æsghæ Torbensön, til Reyn. Æsbinsön paa Hr. Swen Weszthæns Vegne. — Thæn mandagh næst för midsommer.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 181—85.

26. Junii. [3132.] PEDER NIELSÖN af Agardh, Ridder og Hövedsmand til Ribe, qvitterer "thöm i Aars boor" for 100 lybske Mark, som han havde modtaget paa Dronningens Vegne. — Quinta feria proxima post Johannis baptistæ.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 185—86.

27. Junii. [3133.] Kong ERIKS Confirmation paa de Staden Rostock af alle fremfarne Konger i de tre nordiske Riger tilstaaede Privilegier. — *Wastena*, feria VI^ta proxima ante festum Petri et Pauli. (Plattydsk).

Rostock. wöchentl. Nachr. 1755, S. 22.

27. Junii. [3134.] Kong ERIK forunder Stæderne Rostock og Wismar at nyde samme Rettighed og Frihed i Bergen, som de havde för Krigen mellem Stæderne og de nordiske Riger begyndte. — *Watzstenæ,* feria sexta post festum beati Johannis baptistæ. (Norsk).

Rostock. wöchentl. Nachr. 1755. p. 25—26. Molbech og Petersen Danske Dipl. I. 186—87.

6. Julii. [3135.] BIÖRN OLEFFSÖN, Ridder, vedkjender sig at have modtaget i god Tro en Gaard i Hiöltorp af Fru Silæ, Pæter Knutssöns Enke. — In octava beator. apostol. Petri et Pauli.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 187.

21. Julii. [3136.] SWEN WDSSÖN, Ridder, skjöder sin halve Gaard Thordropp, i Galtenherret i Abesisel liggende, og Halvparten af al denne Gaards Tilliggende, samt noget Gods i Galten og Hawelber Herreder, til Hr. Peder Nielssön af Aagaard. — Vigilia b. Jacobi apostoli.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 188—90.

16. Augusti. [3137.] Viborg Landsthingsvidne, at Hr. PÆTHER NIELSSÖN af Aagaard paa Landsthinget lod læse det ovenfor under Nr. 3136 anförte Brev, samt Swen Wdssöns Adkomstbrev paa det ved bemeldte Brev af ham solgte Gods. — Pa then lowærdagh næst æfther war frwæ dagh som hun worthe optagen til hymels.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 188—90.

13. Septbr. [3138.] Arvedelings Reces imellem Biskop Henrik af Osnabrüg ("Osem brugge") og ELIZABETH, Hertuginde til Slesvig. — *Nuemönster,* in prof. exaltationis sanctæ crucis. (Plattydsk).

Jahn Unionshist. p. 189—90.

15. Octobr. [3139.] PÆTHER BASSE i Swenstorp, Ridder, skjöder al den Rettighed i Aarsmarka og Aarsmarkafang i Laland, som han fik i Arv efter sin Farmoder Fru Kirstina, til Hr. Folmar Jacobssön Lungæ i Thwede. — Crastino beati Calixti papæ et martyris.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 191—92.

19. Octobr. [3140.] ANDERS JEPSENN LUNGE i Gunderslöff lillde, Ridder, skjöder Jep Niellszenn Reinthaff af Reenstrup to Agre, som för laae til Gunderslöff liillde og 3 Skjepper Land. — Dominica proxima post festum sancti Lucæ evangelistæ.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 192—93.

1. Novbr. [3141.] ANDIRS JEIPSSÖN LWNGE i Gunnærslöfflillæ tilstaaer at have tilskjödet Astradh Swenssön i Ræynstorp 2 Agre, som för havde ligget til en Gaard i Gunnærslöf-lillæ. — Ipso die omnium sanctórum.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 194—95.

[3142.] Ditmarskernes Fredsslutning paa 10 Aar med Grev Henrik af Holsten, Biskop af Osnabrück, og Hertuginde Elisabeth af Slesvig. — *Tu Meldorpe,* des donredages na sunte Elzeben daghe der billighen vrowen. (Plattydsk). 1404. 20. Novbr.

Michelsen Ditmars. Urkundenbuch p. 30.

[3143.] Bevidnelse om, at Hr. Niels Pedhersön med gode Mænds Vidne har godtgjort, at Gamel Niels (Niss) Wadi paa sin Dödsseng har vedgaaet, med Urette at have fravundet Aarhus Domkirke "eet gotz ther ligger i Fölwik", og om, at dennes Brodersönner Magnus Michelsön og Thwri Michelsön have vedgaaet, ikke at have nogen Ret til samme. — Fredagh næst æfter sanctæ Anders dagh. 5. Decbr.

Langebek Scriptt. VI. 486—87.

[3144.] Kong Erik tager "alle, som bygge og boe i Hospitalen, med alt deres Gods og Vordnede og Hjon og Tjenere, i Cordel hos Callundborg, og alle andre Steds, som de have Gods og Tjenere", i sin Fred, Værn og Hegn, og stadfæster de Privilegier, som Dronning Margrete og Kong Woldemar dem undt og stadfæstet haver. — *Calunborg,* Dominica tertia Adventus Domini 14. Decbr.

Hofman Fundationer X. 176—77.

[3145.] Dronning Margretes Instruction for Kong Erik af Pommern, i Anledning af hans forehavende Reise til Norge. — (Uden Aar).

Nye Danske Magazin VI. 247—64.

[3146.] Johannis Magni prioris Ottoniensis ordinis Prædicatorum, literæ, quibus pollicetur Johanni Yte victum et licentiam a conventu exeundi ob donationem monasterio factam. — *Ottoniæ.*

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 503.

1405.

1405.

[3147.] Jees Olafsön Lunge i Falkerslöff pantsætter to Gaarde i Saweby westra til Hr. Folmar Jacobsön Lunge i Thwede for 20 Mark Sölv. — Die epiphaniæ domini. 6. Januar.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 195—96.

[3148.] Revers, udstedt af Henning Augustyn, Væbner, hvori han kjendes at have modtaget Fæstningen Edzholm i Værmeland tilligemed Værmeland af Kong Erik og Dronning Margrete, med saadanne Vilkaar, at han lover at give bemeldte Fæstning tilbage paa Anfordring til Kongen eller Dronningen, eller til den Længstlevende af dem; men ifald de begge döde, til "Juncfru Kathrinæ" (af Pommern), og ifald hun ogsaa döde, til den som blev valgt til Konge i alle 3 nordiske Riger. — Sabbatho ante purificationem beatæ virginis. 31. Januar.

Vidensk. Selsk. Skrifter II. 347. Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 197—98.

[3149.] Henneke Bæcman og Niels Guthormssön kaldet Diekn kjendes at have i ret Tro annammet det Slot og Fæste Axalvald, "med de Lehn der nu tilligge", af Kong Erik og Dronning Margrete. — *Axawald,* quinta feria prox. post festum purificationis beatæ Mariæ virginis 5. Febr.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 199—200.

[3150.] Söborgs Bythingsvidne, at Pæther Lööch og Thyræ Jæips, hans Söster, paa deres Moders Gythæ Löóchs Vegne tilskjödte Vor Frue Kloster i Esrom en Gaard i Syöburgh, kaldet Gythæ Lööchs Gaard, liggende Vesten ved Raadhuset. — *Syöburgh.* then tiisdagh som tolfftædaugh æffter kyndenmössedaugh war. 10. Febr.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 201—2. Cod. Esrom. fol. CXCII. Tolvte Dag efter Kyndelmisse (14. Febr.) var en Löverdag; den anden Tirsdag efter Kyndelmisse

1405. (10. Febr.) var derimod Ottendedagen efter Kyndelmisse. Formodentlig skal altsaa *Tolvtedag* rettes til *Ottendedag*, og det saa meget mere, som Diplomer fra Aarene
10. Febr. 1423 og 1485 virkelig vise, at Söborg Bything holdtes om Tirsdagen, og man fölgelig ikke tör antage, at *Tirsdag* er en Skrivfeil istedenfor *Löverdag*.

c. 24. Febr. [3151.] Henrik Clauessön Smalstædhe, Væbner, overdrager Dronning Margrete og Kong Erik al sin Rettighed til det Gods i Sundberk paa Thywrholm i Ræfshæreth og i Thywdh i Nörrejutland, som hans Fader Claues Smalstædhe havde overdraget til Hr. Niels Myg, og dennes Arvinger til Dronning Margrete. — *In claustro Burglanensi*, ... Mathiæ apostoli.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 202—4.

6. Martii. [3152.] Dom, afsagt af Andres Jeepsson, Axel Pæthersson, Erik Nielsson, Riddere, og Magnus Baat, Landsdommer i Skaane, efter Dronning Philippas Udnævnelse, i en Trætte mellem Hr. Jens Paualss, Erkedegn i Lund, og Nis Jenssen af Hammer om 8 Gaarde i "Frosteherad oc Fängelsaas", skjænkede af Ridder Jæpp Mus til St. Laurentii Kirke. — *Lund*, förste Fredag i Faste.

De la Gard. Archiv. ed. Wieselgren, II. 23—26. — (Maaskee hörer denne Dom til Aar 1425, medens Dronning Philippa under Kongens Fraværelse forestod Regjeringen).

25. Martii. [3153.] Hennecke Lembeck af Næbbe pantsætter sit Gods i Hareberg Gaard, Mölle og By, en Gaard i Tyellsze, et Torp, som hedder Rögle, og et Torp, som hedder Nörretorp, til Fru Mette af Sonæræp for ottesindstyve Rhinske Gylden og 400 Lybske Mark i danske Penge — *Roskiilde*, Wor frue dag i faste, som kalles wor frues bebudellsziis dag.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 204—6.

12. Aprilis. [3154.] Erik Krumedick, Ridder, tilstaaer at have Junnewat Mark i Forlening paa Livstid af Abbed Svend og Conventet i Lughum Kloster. — An deme Sondage to Palmen. (Plattydsk).

Langebek Scriptt. VIII. 242—43.

12. Aprilis. [3155.] Abbederne Salomon i Esrom og Niels i Soræ samt begge disse Klostres Conventer tilstaae at have modtaget 1000 Nobler i ret Tro af Dronning Margrete, og forpligte sig til, om Dronningen afgaaer ved Döden för hun kræver disse Penge tilbage, at skifte dem til Pilegrimsfærder til forskjellige hellige Steder, som opregnes, og lade disse fuldkommes inden to Aar efter Dronningens Död. — *Soræ*, dominica palmarum.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 206—8.

13. Aprilis. [3156.] Abbed Niels og Conventet i Sorö Kloster tilstaae, at Dronning Margrete har gjort dem fuldt og alt for Köghe, "ther köpstæthen nw star pa", der var pantsat til Klosteret for 500 lödige Mark, saavelsom for Breve og Rettighed, som Klosteret havde af Dronningens "Forældre" og især af hendes Faders Farbroder Kong Erik (Menved) paa den forskrevne Kjöbsted og By. — *Helsingburg*, secunda feria post dominicam palmarum.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 209—10.

21. Aprilis. [3157.] Brödrene Jacob Olafsön Lunge, Ridder, og Pæther Olafson, Væbner, kundgjöre, at Hr. Folmar Jacobssön Lunge i Thwede, Ridder, deres kjere "fædder" har gjort i deres Minde, saa at dem begge vel nöier og de ham takke, for alt det, han opbar af deres Gods, da han var deres Formynder og Værge, og for alt andet, som han hidtil havde været dem skyldig. — Feria tertia pascæ.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 211—12.

[3158.] Pawl Ingwarsson Huld giver Peder Nielsson, Bymand i Lund, Fuldmagt til at opbære Böder for sin dræbte Sön Ingwar Pawlsson og derefter at gjöre Trygd og Forvaring. — *Lundis*, Dominica infra octavam corporis Christi. 1405. 21. Junii.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 213—14.

[3159.] Provst Folqviin i Lund skjöder en Steenhuus-Gaard, liggende i Malmö ved Stranden, til Dronning Margrete. — *Malmogiæ*, profesto Mariæ Magdalenæ. 21. Julii.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 214—15.

[3160.] Innocentii (VII^mi^) papæ indulgentiæ, datæ iis, qui manus adjutrices fabricæ ecclesiæ cathedralis Ripensis porrexerint. — *Romæ*, XII. cal. Augusti, pontif. anno primo. 21. Julii.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 365—66.

[3161.] Jes Lunge af Falkarslöff, Væbner, vedkjender sig at være sin "*fædder*" Hr. Folmar Jæcobssen Lunge i Rythe, Ridder, 4 lödige Mark skyldig, for hvilken Sum han yderligere pantsætter sit Gods i Sawæby-Wæstre i Walbursherret i Sjelland, som han tilforn havde pantsat Hr. Folmar for 20 lödige Mark (see Nr. 3147). — Crastino inventionis beati Stephani prothomartyris. 4. Augusti.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 216.

[3162.] Algut Magnussön, Ridder, vedkjender sig at have annammet Styrisholm Slot og Fæste tilligemed Angermannæland til Lehn paa Livstid af Kong Erik og Dronning Margrete. — *In castro Helsingburgh*, quinta feria ante festum beati Laurentii. 6. Augusti.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 217.

[3163.] Folmar Jæcobssön Lunge i Rythe, Ridder, pantsætter sit Gods i Östræ-Kippinge paa Falster til Niels Jensen i Swensmarkæ, Væbner, for 240 lybske Mark i gode hvide Penge, hver hvid Penning saa god som fire Lybske. — Octava assumptionis b. Mariæ virg. 22. Augusti.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 218—19.

[3164.] Brev, udstedt af Jens Nielssön af Affvendsbierg, Ridder, om en for ham selv og hans Venner og Frænder med Hr. Jens Anderssön af Assendrup, Ridder, Anders Jenssön og Lauge Jenssön og deres Venner og Frænder indgaaet evig Sone "om Jens Jenssöns Död af Clausholm". — Datum in præsentia dominæ Margaretæ reginæ etc., die b. Matthæi apost. 21. Septbr.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 627—29.

[3165.] Abbed Pedher og Conventet i Aas Kloster tilstaae, at Jöns Paulsson, Væbner, og hans Hustru Ingærd Arfwidzdotter have givet alt deres Gods i Trynningenæs til Aas Kloster for Messer, Bönner og Aartider, som Conventsbrödrene skulde holde for deres, deres Börns og Forældres Sjele. — *In Limberga*, crastino beati Michaëlis archangeli. 30. Septbr.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 219—20.

[3166.] Thorbörn Billæ i Siöholm, Ridder, erklærer et til ham af Hr. Mickel Rut udstedt Gjeldsbrev paa 150 Mark, som han havde forlagt, dödt og magteslöst. — *Abramstörp*, then Löwerdaw nest æffter sancti Dionysii. 16. Octobr.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 220.

[3167.] Hertuginde Elisabeth af "Sleswycks" Befaling til Kongens Friser (*des Konynges Vresen)*, at de skulde adlyde Dronningen af Danmark eller hvem hun befalede. — *Vlensburgh*, feria quinta ante festum beati Clementis Papæ. (Plattydsk). 19. Novbr.

Michelsen Nordfriesland p. 498. Jahn Unionshist. p. 49 not. 2.

[3168.] Brev udstedt af "Kong Albret, Hertug til Meklenborg, Greve til Sverin, Stargard og Rostok en Herre", hvori han erklærer "med fri Villie og velberaad Mod" at have overgivet al Uvillie, Skyld eller Tiltale mod nogensomhelst af Indbyggerne i de tre Riger 25. Novbr.

1405. 25. Novbr. Danmark, Sverrig og Norge, og erklærer dem alle qvit og frie for sin og sine Arvingers Tiltale. — *Flensbórg*, paa St. Karines Jomfrues Dag.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. I. 626. Holberg Danm. Hist. I. 517—18.

25. Novbr. [3169.] Kong Albret, Hertug til Meklenborg etc., tilstaaer at have sat og givet sig i Venskab og Kjerlighed til Kong Erik og hans tre Riger "og til det Fyrstendömme Holsteen" (Slesvig). — *Flensborg*, paa St. Karine Jomfrues Dag.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 626—27.

25. Novbr. [3170.] Kong Albrechts Aftrædelsesbrev paa Gulland og Wisby til Fordeel for de tre forenede Riger og Kong Erik. — St. Catharinæ Dag. (Plattydsk)

Jahn Unionshist. p. 530—31.

8. Decbr. [3171.] Testimonium Henrici (IVti) Angliæ regis, quod magister Petrus Hicke (Lycke) archidiaconus Roskildensis, ambasiator Erici Daciæ regis super matrimonio cum filia regis Angliæ, nunquam petierit neque obtinuerit annuum censum apud regem Angliæ "ad finem quod matrimonium hujusmodi debitum sortiri possit effectum". — *Westmonast.* d. VIII. Decembris, (Henrici regis VIII. anno VII.).

Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. IV. P. I. p. 92. Pontoppid. Annall. eccl. Dan. II. 388—89.

[3172.] Zabel Kirchendorph duas curias in parochia Kulderup in Vinding-Herred, duas curias in Bogense, duas curias in Synderse in Skovbye Herred, unam curiam in Nyborg et unam curiam in Ulfolt, ad ecclesiam B. Mariæ jam in villa Nyborg exstructam, legat et condonat.

Hofman Fundationer V. 532—33.

1405—6.

1405—1406.

[3173.] Skraa for Skomagersvendenes Gilde i Odense. — Uden Aar.

Nye Danske Magazin VI. 52 ff.

1406.

1406.

1. Januar. [3174.] Fordrag mellem Grev Henrik af Holsten, Biskop af Osnabrück, og Enkehertuginde Elizabeth til Slesvig, hvorved hun afstaaer Greven Femern og Byen Oldenborg paa 6 Aar. — *Kiel*, in des hilgen nyen Jahres dagh. (Plattydsk).

Jahn Unionshist. p. 491—92.

10. Febr. [3175.] Swen Uddhssön, Ridder, og hans Husfru Christine Anderssedotter tilskjöde Dronning Margrete den faste Gaard Thordhorp i Galtenehæreth i Nörrejylland med tilliggende Gods, og stadfæste det Skjöde, som Fru Christines Fader Hr. Anders Offesen havde givet Kong Valdemar (Atterdag) paa samme Gods. — *Arusiæ*, ipso die b. Scolasticæ virg.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 221—24.

11. Febr. [3176.] Pæther Nielsön af Agarth, Ridder, tilstaaer, at han ingen Rettighed eller Tiltale har til Thordhorp Gaard og Fæste eller det dertil liggende Gods, da han igjen havde faaet det Gods tilbage, som han havde givet derfor til Hr. Swen Utzsön, der ikke kunde hjemle ham samme, fordi hans Hustrues Fader Hr. Anders Offason alt havde tilskjödet Kong Valdemar (Atterdag) det. — *Arhws*, crastino beatæ Scolasticæ virginis.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 224—26.

11. Febr. [3177.] Stygh Aanderssön, af Vaaben, stadfæster det Skjöde, som hans Fader Hr. Anders Offason, Ridder, havde givet Kong Valdemar paa Thordhorp Gaard og endeel tilliggende Gods. — *Arhws*, crastino beatæ Scholasticæ virginis.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 227—29.

[3178.] Skaane Landsthingsvidne, at Hr. MATTES, Kannik i Twmmarpe Kloster, 1406.
paa Klosterets Vegne havde gjort Paastand paa en Gaard i Gadderyth i Deyghebyerghe Sogn 20. Febr.
i Gærshæreth, som en Mand ved Navn Hæfnææ besad uden Klosterets Minde, og at han havde ladet Klosterets Adkomstbreve derpaa læse paa Landsthinget. — *Lunde landzthing*, thæn lögherdagh nææst foræ fleskesöndagh.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 230—31.

[3179.] PÆTHER HÖGH af Tandorp i Thywd liggende stadfæster det Skjöde, som 23. Martii.
hans afdöde Fader Hr. Bo Högh, Ridder, havde givet Kong Valdemar paa den faste Gaard Örwm i Thywdh med dens Tilliggelse. — *Wyburgh*, tertia feria proxima post dominicam qua cantatur Lætare in media quadragesima.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 231—32.

[3180.] PÆTHER JENSSÖN, Bymand i Randers, tilskjöder Dronning Margrete den 15. Aprilis.
af ham forhen beboede Steenhuus-Gaard i Viborg, liggende Vesten næst "St. Johannesse" Kirke. — *Randers*, quinto die paschæ.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 233—34.

[3181.] Randers Bythingsvidne, at ELSUFF, Jöns Röuerskyttæs "Efterleve", og hendes 19. Aprilis.
Datter ELNÆ vedkjendte sig ingen Ret at have til en Gaard i St. Mortens Sogn i Randers, hvilken Symæn Jönssön forbröd til Kongen. — *Randers Bything*, then mandagh næst æfter Quasimodogeniti.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 235.

[3182.] RUPERTI Romanorum regis epistola ad Margaretam reginam Sveciæ, Daniæ 22. Aprilis.
et Norvegiæ, Ericum regem, Johannem episcopum Schlesvicensem, Petrum episcopum Roschildensem ("in Kosthilt"), Nicolaum Strengnesensem et Volmerum Jokson, equitem, quibus legatos suos: Hadmarum dominum in Laber, Johannem Truchsesium de Baldersheim, equites, et Conradum Castener, scribam provinciæ Ambergensis, commendat. — *In castro Heidelberg* XXII. Aprilis, regni anno VI.

Martene et Durand. Scriptt. vett. collectio. Tom. IV. 133—34.

[3183.] ANDREAS LAURENTII, capitaneus castri Hafnis, nomine Petri episcopi 25. Aprilis.
Roskildensis, Thomæ Thaghæson civi Hafnensi curiam, Hafnis in platea vulgariter dicta *Thydheskemannagadæ* sitam, et Petro post mortem cujusdam Bertæ, relictæ Hennekini, misere se strangulantis, ex consvetudine legis patriæ advolutam, scotat. — *Hafnis*, die Marci evangelistæ.

Danske Magazin IV. p. 362—63.

[3184.] ESKILLI episcopi Ripensis testimonium, se recepisse bullam indulgentiarum 30. Aprilis.
Innocentii papæ (VIII[vi]), ecclesiæ cathedrali Ripensi missam (vid. supra no. 3160.). — *Ripis*, profesto beatorum Philippi et Jacobi apostolorum.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 365—66.

[3185.] Kong ERIK bevidner, at Husfru Marine, Datter af Swen i Kær og Enke 4. Maji.
efter Mathis Thorkilssön, paa Retterthing oplod og skjödede til Hr. Pæther Nielssön af Agardh, paa Dronning Margretes Vegne, al Arv, rörende og urörende, der var tilfalden hende efter hendes Fader og efter Hr. Nis Myg, Ridder, hendes Farbroders Sön. — *Alæborgh*, thæn tiisdach nest eftir hælghe kors dach inventionis.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 236—38.

[3186.] NICLES GUNNESSÖN og LASSE MALTESSÖN stadfæste det Skjöde, som 6. Maji.
Elne Hwids havde givet Kong Valdemar paa Öland og Rosholm i Thyudh. — *Aleburgh*, ipso die beati Johannis apostoli et evangelistæ ante portam Latinam.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 238—40.

1406. [3187.] PÆTHER MARTENSSÖN oplader og tilskjöder Kong Erik og Dronning
13. Maji. Margrete al den Arveret, han havde til Hr. Nis Mygs rörlige og urörlige Gods, og al den Ret, hans Forældre eller han selv have havt eller kunde faae i Diernæs og Krawekier eller i noget Gods og Rettighed, som Gunne Jenssön, Lydeke Arwitssön eller Erik Lydekesön eller fornævnte Nis Myg havde eller eiede. — *Aleborgh*, quinta feria proxima post festum beati Johannis apostoli et evangelistæ ante portam Latinam.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 240—42.

15. Maji. [3188.] Brödrene PÆTHER NIELSSÖN af Agardh og ERIC NIELSSÖN, Riddere, afhænde og tilskjöde Kong Erik og Dronning Margrete den Ret, de muligen kunde have til Gaarden Asædorp eller noget af dens underliggende Gods, som opregnes. — *Alæborgh*, sabbato ante festum ascensionis domini.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 242—44.

16. Maji. [3189.] BORGEMESTERE OG RAADMÆND OG "AL THÆN MENÆ BY AFF PRÆSTÖ" kjendes at have undt Hr. Eric Bydelbach, Ridder, en Gaard i Præstö, som han kjöbte af Hans Lund, fri og qvit for al Byret i hans og hans Husfrues Levetid. — Thæn fæmttæ sondach æffther Poskæn.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 245.

17. Maji. [3190.] ELEFF ELEFSÖN, Ridder, KATHRINÆ, Strangæ Pæthersöns Enke, og hendes Brödre BUGGY og HENRIK NIELSÖN afstaae og skjöde til Kong Erik og Dronning Margrete al den Ret, de muligen have havt eller kunde faae i Asadorp Gaard i Wændesysel eller det dertil hörende Gods. — *Alæborgh*, secunda feria ante festum ascensionis domini.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 246—48.

17. Maji. [3191.] PÆTHER MORTENSSÖN og JÖNES NICCLESSÖN af Wesborch skjöde og afhænde til Kong Erik og Dronning Margrete Alt hvad de have faaet af Færkes Gods, baade af Færkes Husfru og af hans to Sönner Hr. Pæther Færke og Hr. Esgy Færke. — *Aleborgh*, secunda feria proxima ante festum ascensionis domini.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 248—49.

19. Maji. [3192.] PÆTHER HÖGH og NICLES KRABBE, Mikel Niclessön Krabbes Sön, afstaae til Kong Erik hvad Ret de selv eller Pæther Höghs Datter Sophia mueligen kunde have til endeel Gods i Nörræ- og Söndre-Trannys Sogn. — *Aleburgh*, vigilia ascensionis domini.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 250—53.

25. Maji. [3193.] NIELS STRANGESSÖN tilstaaer at have annammet den faste Gaard Hilderslöwæ med dens Tilliggende i Thyedh af Dronning Margrete, paa hendes egne og Kong Eriks Vegne, paa Vilkaar, at han igjen skulde tilbagegive Kongen eller Dronningen samme, saasnart nogen af dem forlangte det. — Tertia feria infra octavas ascensionis domini.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 253—55.

30. Maji. [3194.] Vidnesbyrd, udgivet af otte Mænd, om at INGÆ FÆRKES paa Hiælemhæreths Thing havde skjödet Jeppe Magnussön paa Jesse Niclæssöns Vegne af Weesburgh alt hendes Gods i Hiælemhæreth og i Hanæstehæreth i Segelstorp, Fræger og Gerendæ Sogne, samt om at den fornævnte Jessæ Niclessön af Weesburgh derefter havde været paa samme Hiælæm Herreds Thing og tilskjödet Pæther Martenssön det samme Gods. — Pa then hilghæ pingzdagh.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 255—56.

22. Junii. [3195.] HENRICI (IV[ti]) Angliæ regis literæ ad Johannem Elyngeham armigerum, ut curam agat de decem navibus et quatuor balingeris in portubus Londoniæ et Lenn et super

costeris maris in comitatu Norfolkiæ arrestandis, parandis et Philippæ, reginæ Daciæ, Sweciæ et Norwegiæ mittendis. — *Westmonast.* die XXII. Junii, (Henrici IV[ti] anno VII.). 1406. 22. Junii.

Rymeri Foedera ed Holmes Tom. IV. P. I. p. 99.

[3196.] Henrici (IV[ti]) Angliæ regis literæ pro comitiva Philippæ reginæ, filiæ suæ, in Daciam. — *Westmonast.*, XXII. die Julii, (regni Henr. IV[ti] anno VIII.). 22. Julii.

Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. IV. P. I. p. 100.

[3197.] Henrici (IV[ti]) Angliæ regis procuratorium, datum Henrico Bathoniensi et Wellensi episcopo, Richardo de Eborum, chivaler, Henrico Fitz Hugh et Henrico le Scrop, cum Isabella Daciæ, Sveciæ et Norvegiæ regina et Erico rege Daciæ et duce Pomeraniæ agendi de dote Philippæ reginæ et de "quibuscunque amicitiis, alligantiis, ligis et mutuis auxiliis" inter regna septemtrionalia et Angliam. — *Westmonast.*, XXVI. Julii. 26. Julii.

Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. IV. P. I. p. 100—101.

[3198.] Qvittering, udstedt af Hans Överkamp paa Dronning Margretes Vegne til Fogden over Dalarne Jess Finsson for 76 Skippund Kobber og 22 Læster "Isern" (Osmunds-Jern). — Feria tertia post festum b. Petri apostoli ad vincula. (Plattydsk). 3. Augusti.

Videnskab. Selsk. Skrifter VII. 332—33. Diplomatar. Dalekarl. I. no. 65. p. 67—68.

[3199.] Literæ Erici regis, quibus sibi et coronæ Daniæ omnes ripas maritimas, dictas Forstrander, secundum sententiam placiti justitiarii adjudicat. — *Lundenes*, in placito nostro justitiario, vigilia assumptionis beatæ virginis. 14. Augusti.

Michelsen Nordfriesland p. 165—66.

[3200.] Testimonium Henrici (IV[ti]) Angliæ regis, quod Henricus Norreys, valettus cameræ regis, qui in comitiva Philippæ reginæ Daciæ pro quibusdam negotiis regis moraturus erat, literas protectorias per dimidium anni a se obtinuisset. — *Apud villam regis Leicester*, III. die Sept. 3. Septbr.

Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. IV. P. I. p. 101.

[3201.] Magnus Munks, Ridders, Gjenbrev til Kong Erik og Dronning Margrete paa Koldinge og Rotsborg Slot og Fæste, med tilliggende Lehn og med Koldinge By og Wætle. — *Aleborgh*, dominica proxima ante festum nativitatis beatæ Mariæ virginis. 5. Septbr.

Nye Danske Magazin VI. 237—38.

[3202.] Magnus Munks, Ridders, Gjenbrev til Kong Erik og Dronning Margrete paa Byugholm Slot og Fæste, med tilliggende Lehn, Endelaöö og Horssnæsby. — *Alæborgh*, dominica ante festum nativitatis b. Mariæ virginis. 5. Septbr.

Nye Danske Magazin VI. 236—37.

[3203.] Fuldmagt, udstedt af Hinrik Kelner og Hans Överkamp for Euerd Öuerkamp og Hermen Enbeke til paa Dronning Margretes Vegne at modtage af Jess Finsson og qvittere for 105 Læster Osmunds-Jern ("hunderd Last Osemundes vnde vyf Last Osemundes"). Til Vitterlighed er Fuldmagten underskreven af Magnes van Alen, Ridder, Hövedsmand paa Lyntholm, Skanor og Valsterbode, og Ludeke Holthusen. — *Skanor*, Mandaghes na suntæ Dyonisius daghe. (Plattydsk). 11. Octobr.

Videnskab. Selskabs Skrifter VII. 333. Diplomatar. Dalekarl. I. no. 66. p. 68—69.

[3204.] Vidnesbyrd, udstedt af Erik Jacopsson, Husfoged paa Stokholms Hus, 2 Raadmænd og 2 Borgere i Stokholm, om at Herman Embeke, Syrenbergs Svend i Lybek, havde tilstaaet at have modtaget af Jösse Finnsson Foged i Dalum 79 Skippund Kobber og 22 Læster Jern, samt endvidere 105 Læster Jern, som Fogden skulde levere paa Dronning Margretes Vegne. — *Stockholmis*, feria VI[ta] infra octavam omnium Sanctorum. (Svensk). 5. Novbr.

Vidensk. Selsk. Skrifter VII. 334. Diplomatar. Dalekarl. I. no. 67. p. 69—70.

1406. [3205.] Ruperti Romanorum regis et Johannis ducis Bavariæ literæ, quibus Hadmaro domino in Laber, Johanni Truchsesio de Baldersheim, equitibus, et Conrado Castener, scribæ provinciæ Ambergensis, plenam potestatem concedunt cum Margareta regina Sveciæ, Daniæ et Norvegiæ, atque rege Erico de matrimonio inter prædictum ducem Johannem et Catharinam sororem Erici regis tractandi et concludendi. — *In castro Heidelbergœ,* regni anno VI.

Martene et Durand Vett. Scrr. Collectio. Tom. IV. 134.

[3206.] Instructio, legatis Ruperti Romanorum regis et Johannis ducis Bavariæ data, secundum quam cum Margareta Daniæ etc. regina et rege Erico de matrimonio ducis et Catharinæ sororis Erici regis tractare debeant (Artt. XIII.). — Sine anno.

Martene et Durand Vett. Scrr. Collectio Tom. IV. 135—38.

[3207.] Computum de variis rebus, quas, ad instruendam navim in qua Philippa regina Daniam vecta fuerat, Vilielmo Loveney thesaurario reginæ suppeditaverat Henricus Somer, custos privatæ garderobæ regis Angliæ. — Sine anno.

Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. IV. P. I. p. 100.

1407.

1407.

26. Febr. [3208.] Biskop Pæther af Roskilde tilstaaer, i Dronning Margretes Nærværelse, at være bleven enig med Byorn Olafsön, med hvem han paa Kirkens Vegne laae i Trætte angaaende Hiortholm, om at de skulde möde for Dronning Margrete, eller, hvis hun skulde döe imidlertid, for Kong Erik "for innen fiærthæ dagh Paschæ nw næst kommer vm eet Aar", og da at være fornöiede med hendes Bestemmelse. — ***Roskildis,*** sabbato proximo ante dominicam, qua cantatur Oculi.

Danske Magazin IV. p. 363—64.

26. Febr. [3209.] Biörn Olafsön Ridder tilstaaer, i Dronning Margretes Nærværelse, at være bleven enig med Biskop Pæther af Roskilde, med hvem han laae i Trætte angaaende Hiortholm, om at skulle möde for Dronning Margrete, eller, hvis hun imidlertid skulde döe, for Kong Erik "for innen fiærthæ Dagh Paschæ nw næst kommer vm eet Aar", og da at være fornöiede med hendes Afgjörelse af Sagen. — ***Roskildis,*** sabbato prox. ante dominicam, qua cantatur Oculi.

Danske Magazin IV. p. 364—65.

11. Martii. [3210.] Pæther, Biskop i Roskilde, qvitterer for 40000 Lybske Mark, for hvilke han havde havt Schanöer og Falsterbodhe i Pant af Dronning Margrete og hendes Fader Kong Woldemar, og tilstaaer at have faaet Fyldest for dem. — ***Slaulosiœ,*** prof. b. Gregorii martiris gloriosi.

Danske Magazin V. p. 36—38.

9. Aprilis. [3211.] Biskop Boes Quitte-Brev, at Dronning Margrete har indlöst Samsö Land og Öen Kalfföö, med det murede Slot og Fæste derpaa, som havde været pantsat til Aarhuus Bispedömme. — ***Calingburgis,*** sabbato proximo post dominicam Quasimodogeniti.

Danske Magazin III. p. 177—79.

11. Aprilis. [3212.] Literæ, quibus Johannes Rampi, civis Arusiensis testatur, se domino Johanni Stigoti, perpetuo vicario ecclesiæ Arusiensis, quandam terram vendidisse. — Die Tyburcii et Valeriani mart. beatorum.

Langebek Scriptt. VI. 502—503.

1. Maji. [3213.] Petrus, episcopus Roskildensis, nobilem virum Johannem de Podbusch, militem, quædam bona in Skarsholm, et bona in Bierstwet et Stokkeberg, sibi pro quadam summa pecuniæ impignerata, integraliter redemisse testatur. — Die apostolorum Philippi et Jacobi.

Danske Magazin V. p. 38.

[3214.] Overeenskomst mellem Kong Erik paa den ene, og den tydske Ordens Gesandter paa den anden Side, at Ordenen skal afhænde Gottland med Wisby og den af Ordenen opförte Bygning, mod at Kongen betalte 9000 engelske Nobler eller deres Værdie, som skulde udbetales i Calmar til den Tid, Kongen eller hans Efterkommere eller Rigernes Raad vilde bestemme; tillige aftales et Möde i Calmar til næste Pindse, for at begrunde stadig Venskab mellem de nordiske Riger og Ordenen. — *Helsingborg*, an sanctorum Viti et Modesti der Hilghen Mertelere daghe. (Plattydsk). 1407. 15. Junii.

Fryxell Handlingar rör. Sverges Historia I. 51—55.

[3215.] Kong Erik stadfæster Dronning Margretes Gavebrev paa Eghebergh og Lestorp til Esrom Kloster (see ovenf. Nr. 3016). — *In castro Gorwæ*, sexta feria proxima post festum beati Kanuti regis et martyris. 15. Julii.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CLVIII.

[3216.] Ruperti Romanorum regis ad Margaretam Daniæ, Sveciæ et Norvegiæ reginam literæ, ubi refert, Johannem ducem Bavariæ proximo festo S. Petri ad vincula ab Heidelberga profecturum in Daniam, ad nuptias cum Catharina nepte reginæ consummandas. — *Heidelberg.*, XVIII. mensis Julii. regni anno VII. 18. Julii.

Martene et Durand. Vett. Scrr. Collectio Tom. IV. 139—40.

[3217.] Henricus (IVtus) rex Angliæ Willielmum Esturmy militem et magistrum Johannem Kyngton, canonicum Lyncolniensem, ambasiatores mittit, ut cum commissariis "mercatorum communitatis societatis Hansæ Theotonicæ" ligas et confoederationes inter eandem Hansam et regnum Angliæ ejusque confoederatos, præsertim vero Ericum Daciæ etc. regem stabiliant, et lites contentionesque componant. — *Westmonasterii*, XX. die mensis Julii. 20. Julii.

Rymeri Foedera ed. Holmes, Tom. IV. P. I. p. 118—19. Willebrandt Hansische Chronic, Append. p. 48—50.

[3218.] Henrici (IVti) Angliæ regis instructio, data Willielmo Esturmy militi et magistro Joanni Kyngton, canonico Lincolniensi, ad tractandum cum magistro ordinis Teutonici regis ipsius et Erici Daniæ regis nomine. — *Westmonasterii*, XXII. die Julii. 22. Julii.

Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. IV. P. I. p. 118. Willebrandt hansische Chronik, Append. p. 41—47.

[3219.] Den Slesvigske Biskop Johans Qvittering til Ridder Niels Yversson af Heferyngholm for Regnskab for hvad denne havde opbaaret af Bispens eller Stiftets Gods og Pantegods, medens han var Foged paa Swauestede, m. m. — Des vryedaghes neghest na Sunte Bartholomeus daghe. (Plattydsk). 26. Augusti.

Michelsen Nordfriesland p. 198—99.

[3220.] Johannes, episcopus Sleszvicensis, exactiones suas, quæ dicuntur *Hælgebrööth*, abbati et monasterio Loci Dei "super familiam suam, ubicunque in dioecesi Slesvicensi constitutam", dat et concedit. — *Ripis*, die S. Mathæi apost. et evangelistæ. 21. Septbr.

Langebek Scriptt. VIII. 245.

[3221.] Biskop Boes Tilstaaelse, at Öen og Slottet Calföö aldrig har tilhört Bispedömmet eller Capitlet i Aarhuus. — *(Aarhuus)* ipso die omnium Sanctorum. 1. Novbr.

Danske Magazin III. p. 179—80.

[3222.] Kong Eriks Frelsebrev til Philippus Larszon og hans Afkom. — *Abo*, mensis Decembris die VII. (Svensk). 7. Decbr.

Bring Handlingar och Påminnels. III. 210—11.

1407. [3223.] Literæ reversales ab HENRICO et HARTWICO LUNDIIS, fratribus, vicariis ædis cathedralis Slesvicensis, de domo juxta ecclesiam sita a jurisdictione civica exemta.

Epit. ap. Westphalen, Monum. ined. IV. 3185. no. 33.

1408

1408.

6. Januar. [3224.] Biskop BOES Tilstaaelse, at Öen og Slottet Calföö aldrig har tilhört Bispedömmet eller Capitelet i Aarhuus. — *Arusiæ*, ipso die epiphaniæ domini.

Danske Magazin III. p. 180—81.

21. Januar. [3225.] Vidnesbyrd, udstedt af BORGEMESTER, RAAD OG MENIGHEDEN I RIBE, at Christern Frelleffson var fribaaren (vrig is) og föd af gode Riddere og Svende og ikke var deres Medborger eller havde svaret Skat og Skyld med dem, men nydt sin (Adels) Frihed inden og udenfor deres Bye. — *(Ribe)* crastino beatorum Fabiani et Sebastiani. (Plattydsk).

Magazin for dansk Adelshist. I. 124. Michelsen Nordfriesland p. 199.

26. Aprilis. [3226.] INGERDHIS, priorissæ monasterii beatæ virginis in Alburgh, donatio facta monasterio Dueholm in Morsæ, pro missis habendis pro anima Catherinæ Jepsdatter. — *Alburgh*, feria quinta post diem beati Marci evangelistæ.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. p. 505.

3. Maji. [3227.] Testimonium COMMUNITATIS BUNDONUM IN WESTETHÆRITHSFÖÖR de "compositione et vera Sona pro morte Hareld Ebbys, occasione Jesse Mattessön decollati" inter Christiernum Freldesson, stabularium, et Ebby Jenssön, Arfastum Ebbonis, Soue Gemen, Jens Beys, Jens Harren, Nekels Frodden, Namen Arueste, et Eskillum Brödersson facta. — Ipso die inventionis sanctæ crucis.

Michelsen Nordfriesland p. 200.

13. Maji. [3228.] Literæ JOHANNIS episcopi Sleswicensis, quibus testatur, se a "valido famulo" Christierno Fredelefson ex parte dominæ reginæ CL marcas Lubecenses accepisse. — *Swauestede*, dominica qua cantatur Cantate.

Michelsen Nordfriesland p. 199—200.

2. Junii. [3229.] Brev om en evig Messe i Odense Domkirke for Dronning MARGRETE, som havde givet Kerstrup paa Taasinge til Biskopsbordet i Odense. — *Kerstrop*, sabb. s. pentecostes.

Danske Magazin III. p. 183—88.

19. Junii. [3230.] Et aabent Brev, hvorved CLAWS KNUTSON af Karstorp afhænder noget Gods til Ridder Jæip Thruwelson af Stensbalugh. — Feria tertia infra octavam corporis Christi.

Langebek Scriptt. VI. 475—76.

20. Junii. [3231.] ERICI regis literæ, quibus testatur, Henningum et Luderum Kabold, milites, villanis in Swyneborgh "pro morte Lodowici Kabold circa ipsos juretenus dudum decollati firmam treugam et cessodium promisisse et fecisse, perpetuis temporibus inviolabiliter observandum". — *Swyneburgi*, feria IV^ta^ infra octavam corporis Christi.

Vedel Simonsen Borgruiner I. p. 85—86.

23. Junii. [3232.] Literæ, quibus OFFÆ PETRI de Thörslöff, armiger, discreto famulo et honesto Petro Oxæ, pro decem marcis argenti, duas curias villicales in Thörslöff et Gerthælövæ oppignorat. — Vigilia S^ti^ Johannis baptistæ.

Ryge P. Oxes Levnet p. 3.

25. Julii. [3233.] PÆTHER, Biskop i Roskildæ, afstaaer al Ret til Scarsholm og Byerstweth og endeel mere Gods, som han havde havt i Pant af forskjellige, men som nu var blevet indlöst. — *Calinborch*, die b. Jacobi apostoli.

Danske Magazin V. p. 38—39.

[3234.] Ulrich von Jungingen, "Ordensbroder det Hospitals til Marienborg Hofmester", tilstaaer, at han paa Ordenens Vegne har modtaget 9000 engelske Nobler af Kong Erik, hvorfor han igjen har overantvordet Kongen Öen Gulland og Staden Visby. — *Calmarn*, St. Mauritii Dag. 1408. 22. Septbr.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 631.

[3235.] Testimonium placiti civilis Ripensis super scotatione cujusdam fundi in aggere inter molendinum et Slusbro siti, Tuly Righælsen, consuli Ripensi, nomine honestæ matronæ Herlef Pether, per Hans Naddy facta. — Proxima tertia feria ante festum S^ti^ Michaëlis archangeli. 25. Septbr.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 50—51.

[3236.] Biskop Pæther i Roskilde tilstaaer paa Dronning Margretes Vegne at have modtaget 1813 lybske Mark af Ridder Erik Byddelsbagh. — Feria sexta proxima ante diem S. Martini episcopi et confessoris. 9. Novbr.

Danske Magazin V. p. 40.

[3237.] Wratislai ducis Stetinensis, Pomeraniæ etc. literæ, quibus donationem offert monasterio S^ti^ Johannis Hierosolymitani in Andworthskow. — *Wolgast*, die b. Thomæ apost. 21. Decbr.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 507.

1409.

1409.

[3238.] Instrumentum notariale super usu libero portæ pontisque meridionalis civitatis Slesvicensis, traditis seris clavibusque, a proconsulibus et consulibus dictæ civitatis monachis Dominicanis in conventu beatæ Mariæ Magdalenæ concesso. — *In civitate Slesvicensi*, die Lunæ, septima vero mensis Julii. 7. Julii.

Noodt Beiträge II. p. 290—92. Dies VII. Julii an. 1409 non in diem lunæ, sed in dominicam cecidit; anno 1410 dies 7^mus^ Julii dies lunæ erat.

[3239.] Forsvars-Forbund mellem Ditmarskerne ("Vogede, Stutere, Sworen vnd gantze meenheit des landes to Detmerschen") paa den ene og Kong Erik samt Dronning Margrete paa den anden Side. — *Ripen*, St. Margretes Dag. (Plattydsk). 13 eller 19. Julii.

Molbech Ditmarskerkr. Hist. S. 248—50. Neocor. ed. Dahlmann I. 629—31. Michelsen Ditmars. Urkundenbuch p. 31.

[3240.] Forlig mellem Kong Erik af Danmark og Grev Henrik af Holsten paa egne og Hertuginde Elizabeths Vegne, hvorved Greven pantsætter Staden Flensborg samt Slottet Niehus til Kongen for 10000 Mark Lybsk, som han erkjendte at Kongen havde tilgode. — *In castro Hintzegauel*, die Matthæi apostoli et evangelistæ. (Plattydsk). 21. Septbr.

Jahn Unionshist. p. 492—94.

[3241.] Kong Eriks Tilstaaelse for, at han har Flensborg og Nyehus som Pant for 11000 lybske Mark af Henrik, Biskop til "Ozenbruge". — *Flensborg*, St. Dionysii Dag. (Plattydsk). 9. Octobr.

Langebek Scriptt. VII. 365—66.

[3242.] Kong Eriks Beskjermelsesbrev for Odense Borgere og Confirmation paa deres Privilegier. — *Nyborg Slot*, Fredagen för Simonis og Judæ Dag. 25. Octobr.

Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. S. 23—24.

[3243.] Den Slesvigske Biskop Johans Qvittering til Ridder Niels Iwersson for 338½ Mark Lybsk til Afdrag paa de 1000 Mark, som Dronning Margrete var ham skyldig. — *To Swauästede*, in deme achtende Daghe Sunte Merten des hilligen Bischoppes. (Plattydsk). 18. Novbr.

Michelsen Nordfriesland p. 200—1.

1409. 30. Novbr. [3244.] Sten Billæ i Allenæ, Ridder, tilstaaer at være sin Broder Hr. Benth Billæ i Söholm, Ridder, 100 Gylden skyldig, og forpligter sig til at betale dem inden St. Olai Dag næstkommende. — *Helsingborgh*, S^{ti} Andreæ Dag.

Kolderup-Rosenvinge Bem. om Pant S. 23—25.

[3245.] Erik Nielsen af Browetskow skjöder alt sit Gods i Fyen til Hr. Predbjörn af Podbusch. — *Kaldingæ* (uden Dag).

Aktstykker etc., udg. af Fyens lit. Selsk. S. 194—95.

1410.

1410. 8. Maji. [3246.] Brödrene Fikke Kerkthorp og Radyke Kerkthorp af Vapn tilstaae at have solgt og skjödet til Biskop Pæther i Roskilde, hvad de efter deres Broder Zabel Kerkthorp, Ridder, havde arvet i Danmarks Rige. — Thorsdagh nest foræ Pynghsdaghe.

Danske Magazin V. p. 41—42.

25. Maji. [3247.] Johannis (XXIII^{tii}) papæ bulla, episcopo Lincopensi missa, qua jubetur, ut observetur statutum inter fratres ordinis Minorum in Dacia, Svecia et Norvegia circa electionem ministri provincialis. — *Bononiæ*, VIII. calend. Junii, pontif. anno I^{mo}.

Wadding Annal. Minor. Tom. IX. p. 516—18.

14. Septbr. [3248.] Claus van Tyn, Hövedsmand paa Nordborg Slot paa Als, opgiver bemeldte Slot til Kong Erik, mod at denne inden næste Mortensdag betaler 1100 Lybske Mark, for hvilken Sum Slottet var ham pantsat af Hertuginde Elizabeth. — *Sondæborgh Alsæ*, vigilia assumtionis beatæ Mariæ.

Jahn Unionshist. p. 494—95.

16. Septbr. [3249.] Fordrag mellem Kong Erik og Hertuginde Elizabeth af Slesvig, om at ville lade den mellem dem verserende Tvist bilægges af dertil paa begge Sider udnævnte Voldgiftsmænd, som skulde möde 14 Dage efter Michaelis i Flensborg. — *Flensborg*, Tirsdag næst för St. Matthæi Dag. (Plattydsk).

Jahn Unionshist. p. 496—97.

23. Septbr. [3250.] Kannik i Ribe Thomas Langes Tilstaaelse, at han sin Sjel til Nyttighed havde givet "til vor Felles tider, som nu nyligen begynte ere westen i vor Frues Domkirke i Ribe for Rorate Alter", saadanne Penge og Pant, som de Breve lyde og indeholde, som han havde overantvordet Henrik Saxen, sin Medkannik, paa Capitlets Vegne. — Crastino Stormari (sanctorum martyrum) Mauritii ejusque sororum (sociorum).

Terpager Ripæ Cimbr. p. 297.

10. Novbr. [3251.] Fordrag imellem Kong Erik og Hertuginde Elizabeth af Slesvig, oprettet af de af dem antagne Voldgiftsmænd, hvorved Freden bliver stadfæstet, Kongen forelöbig tilstaaet Æröe og Als, men Hertuginden Swauestede og Stubbe; Hovedspörgsmaalet skulde endelig afgjöres næstfölgende Trinitatis Söndag. — *Flensborg*, Sanct Mortens Dag. (Plattydsk).

Jahn Unionshist. p. 497—98.

1411.

1411. 4. Martii. [3252.] Johannis Jacobi donatio, facta monasterio Duholm ordinis S^{ti} Johannis baptistæ Hierosolymitani, ea conditione, ut commendator illius monasterii sex missas celebret et totidem pauperes in expensis bene tractet pro anima Ingerdis, uxoris donatoris. — *Duholm in Morsæ*, feria quarta ante dominicam Reminiscere.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. 509.

[3253.] Forliig mellem Kong ERIK og Hertuginde ELIZABETH af Slesvig samt Grev HENRIK af Holsten, hvorved Kongen tilstedes at beholde Nyhus Slot, Flensborg og Wikes- og Husby-Herreder i 5 Aar fra næstkommende St. Hansdag som Pant, Dronning Margrete tilstedes at beholde Lille Tönder Slot med Fogderiet, nemlig Tönder Herred m. v., Bispen af Slesvig erholder Svavested og Stubbe tilbage, og Hertuginden og Greven faae Als, Ærö og Sundevit m. v. — *Kolding*, in vnser Vrowen auende Annunciationis. (Plattydsk). 1411. 24. Martii.

Jahn Unionshist. p. 499—502. Jfr. Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 636—37. Westphalen Monum. ined. IV. 3185. no. 36.

[3254.] Tractat mellem Kong ERIK, "Grevinde" ELISABETH til Holsteen og hendes Börn, samt Grev HENRIK af Holsteen om en femaarig Fred. — *Kolding*, paa Vor Frue annuntiationis Dag. 25. Martii.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 638—41.

[3255.] Den Slesvigske Biskop JOHAN's og ADSKILLIGE RIDDERES OG SVENDES Vidnesbyrd om, at Hertuginde Elisabeth af Slesvig og Fyrst Henrik, Fyrste-Greve til Holsten etc. Biskop af Osenbrugge, havde indrömmmet Kong Erik og Dronning Margrete Slottet Nyehws med Flenssborgh og Wiikesherde og Husbüherde at beholde i 5 Aar fra næstkommende St. Hansdag, samt Slottet Lütke Tunderen med Fogderiet og Tundersherde, Slokkesherde, Hodershetde, Horsbüherde, Bokingeherde, Wirkesherde, Beltringherde, Pilwirmungesherde, Ostreherde Föör, Syld, Eyderstede, Euerkesschyp og Utholme for saa lang Tid som Brevene udvise. — *Koldinge*, des vridaghes neghest na unsen leuen Vrawen daghe Annunciationis. (Plattydsk). 27. Martii.

Michelsen Nordfriesland p. 201—2.

[3256] Ridder TAGHE HENRIKSSÖN skjöder til Biskop Pæther i Roskilde alt det Gods, som ved Arv var tilfaldet hans Hustrue Elseff efter Hr. Zabell Kerkendorp i Sjelland. — Sancte Marcus Dagh Ewangeliste. 25. Aprilis.

Danske Magazin V. p. 43.

[3257.] JOHANNIS NICOLAI presbyteri literæ donationis et scotationis de curia quadam sacristæ ecclesiæ Ripensis ejusque successoribus collata. — Prof. b. Petri apostoli ad vincula. 31. Julii.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 217—18.

[3258.] JOHANNIS, episcopi Laodicensis et vicarii in pontificalibus Petri archiepiscopi Lundensis, indulgentiæ, datæ iis, qui ecclesiæ S^{ti} Spiritus in Malmogn manus porrexerint adjutrices. — *Falsterbode*, in profesto beati Lamberti gloriosi martiris. 16. Septbr.

Bring Handlingar og Påminnelser etc. I. 133—34.

[3259.] Abbed PÆTHER og hele CONVENTET I RINGSTÆDHE KLOSTER tilstaae af Dronning Margrete at have modtaget 2000 Lybske Mark, og forpligte sig derfor til visse Messer, Bönner, etc. og at hjælpe ni "wetherthortighe" Personer til deres daglige Bröd. — *Kalundeburgh*, die conceptionis b. Mariæ virginis gloriosæ. 8. Decbr.

Danske Magazin IV. p. 322—24.

1412.

1412.

[3260.] HENRICI DE ZEE, præpositi ecclesiæ cathedralis Slesvicensis, testimonium judiciale de solvendis decimis a villanis ecclesiæ Haddebuensis. — Mensis Martii die quinta. 5. Martii.

Noodt Beiträge I. p. 418—54.

[3261.] ANDREAS TRUGILLI, armiger, de villa Diræborch parochiæ Brædewath in Lögherrit, notum facit, quod omnia bona sua in villa et campo Alsleff parochiæ Högstæthe 10. Aprilis.

1412. sita, abbati et conventui Lögum Closter vendiderit et ad manus assignaverit. — Dominica qua
10. Aprilis. cantatur Quasimodogeniti.

Langebek Scriptt. VIII. 7.

26. Aprilis. [3262.] PETRI archiepiscopi Lundensis literæ, quibus jus liberi hominis conceditur Petro Boëtii et ejus hæredibus, in terra archiepiscopi Borndaholm. — *Gerslöf*, in crastino Marci evangelistæ.

Lagerbring Svea Rikes Hist. II. 876—77.

8. Maji [3263.] Frihedsbrev, udstedt af Kong ERIK, til Olaf Nielsson af Germundaby, for
v. 18. Sept. at han selv og hans Arvinger og Efterkommere "vare färdhoghe med harnisch och värio til var och rikesens thienist" efter Rigets Lovbog. — *Calmare*, dominica prima post crucem. (Svensk).

De là Gardiska Archivet ed. Wieselgren, II. 18—19.

5. Septbr. [3264.] Hertug ULRIK AF MEKLENBORGS Voldgiftskjendelse i Stridighederne mellem Kong Erik og Dronning Margrete paa den ene Side, og Hertug Henrik af Brunsvig og hans Söster Hertuginde Elisabeth af Slesvig paa den anden Side. — Crastino beati Francisci confessoris.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 611—42.

6. Septbr. [3265.] Privilegium for Rebvinderne i Malmö. — *Malmöghe,* feria tertia ante festum nativitatis beatæ Mariæ virginis.

Nye Danske Magazin V. p. 121—22.

[3266.] Vinding Herreds Thingsvidne om Hr. ZABEL KIRCHENDORFFS Gave til Nyborg Kirke af 2 Gaarde i Kullerup, 2 Gaarde i Bogense og 1 Gaard i Ulfolt, alle i Vinding Herred.

Hofman Fundationer V. 533.

[3267.] Statuta capituli generalis ordinis Cisterciensis: § 1. "Attentis turbinibus et periculis diversis tam terræ quam maris, quibus abbates de DACIA, Suevia, Drueria, et Norvegia capitulum generale visitare volentes incidere possent: annuit et permittit favorabiliter dictum generale capitulum, ut unus dumtaxat ipsorum, quem duxerint eligendum, nomine omnium et singulorum, eorundem contributiones secum deferens, quolibet anno bissextili, ceteris remanentibus, capitulum visitet memoratum."

Martene et Durand Thes. nov. anecdot. Tom. IV. 1557.

c. 1412.

c. 1412.

[3268.] ANDREAS TRUGELSSON de Dyrburg parochiæ Brewadt curiam Trelburg dictam, in dicta parochia Brewadt sitam, et bona aliquot in campo Clöyng, parochiæ Lugum, abbati monasterii Loci Dei et conventui ibidem "propter dominum dat ad manus eisdem in perpetuam elemosinam". — Sine anno.

Langebek Scriptt. VIII. 88—89. Qui has literas edidit, Andreas Trugilli, vixit anno 1412. Vid. literas supra sub no. 3261. allatas.

1413.

1413.

3. Martii. [3269.] JOHANNIS (XXIII[tii]) papæ ad archiepiscopum Lundensem literæ (encyclicæ) de indicendo concilio, schismatis abolendi et hæresis exstirpandæ causa. — *Romæ,* V. non. Martii, pontif. anno III.

Raynaldi Contin. Baron. ad ann. 1413. XVI—XVII. Tom. VIII. p. 362—63.

9. Aprilis. [3270.] Kong ERIKS Forordning om Repstathings Afholdelse i Upsalom 2 Gange om Aaret *(om Eriksmesso* og *om Disathing),* hvor Sager skulde paadömmes efter Sverrigs Lov. — *Stockholmis*, dominica passionis. (Svensk).

Hadorphs Udg. af Bjärköa Retten, Bil. S. 37—39.

[3271.] Kong Eriks aabne Brev, om Kroers Indretning paa Landet allevegne i Sverrig. — *Stockholmis*, dominica palmarum. (Svensk). 1413. 16. Aprilis.

Hadorphs Udg. af Bjärköa Rätten Bil. S. 36—37.

[3272.] Kong Eriks Stadfæstelse paa de af Kong Magnus Smek Kopparberget og de der boende Bjergfolk tilstaaede Privilegier. — *Stokholmis*, dominica palmarum. (Svensk). 16. Aprilis.

Diplomatarium Dalekarlicum, I. no. 70. p. 72.

[3273.] Sententia, lata a Petro, episcopo Roskildensi et cancellario regni Daciæ, qua judicatur, Henricum ducem Luneburgensem se in tutetam sororis suæ ducissæ Elizabethæ intrusisse, et regem Daniæ, verum dominum ducatus Slesvicensis, hostiliter invasisse, et propterea feudum ducatus Slesvicensis jure ad dominum regem pertinere, cui et restitutio sumtus et injuriæ deberi. — *Nyborg*, XXVI. Julii, indictione VI. 26. Julii.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 615—52. Pontan. Rerr. Dann. Hist. Libr. IX. p. 548—55.

[3274.] Kong Eriks Privilegier for Flensborg By. — "*In castro nostro Marygenbergh*", ipso die exaltationis sanctæ crucis. 14. Septbr.

Westphalen Monum. ined. IV. 1955—56.

[3275.] Petri, episcopi Roskildensis, literæ, quibus fatetur, se dominæ Elzebe de Puthbutzke, relictæ domini Alberti Anderson militis, in septingentis marcis Lubecensibus in moneta Lubecensi teneri obligatum, pro qua pecunia quædam bona sua in Ruya ei impignerat. — *Roskildis*, octava nativitatis b. Mariæ virginis. 15. Septbr.

Langebek Scriptt. VII. 145.

[3276.] Kong Erik tager Borgerne i Faaborg under sin Beskjermelse og stadfæster de dem af Kongerne i Danmark givne Privilegier. — *Flensborg*, dominica proxima post festum exaltationis sanctæ crucis. 17. Septbr.

Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. S. 126—27.

[3277.] Petrus, episcopus Roskildensis, se 45 nobilianos de Anglia de moneta olim Etwardi regis in Anglia, quos Nicolaus, dudum episcopus Roskildensis, ad usum altaris sancti Magni legavit, de venerabili capitulo Roskildensi accepisse, atque pro eis unam curiam in Jernlöse nörre et unam in Cruborp inpignerasse, testatur. — Tertia feria proxima post diem S. Michaëlis archangeli. 3. Octobr.

Danske Magazin V. p. 67—68.

3278.] Kyrtemynne (ɔ: Kjerteminde) Stads-Privilegier, udstedte af Kong Erik. — *In castro Nyburgh*, in crastino beati Nicolai episcopi gloriosi. 7. Decbr.

Nye Danske Magazin V. p. 235.

1414.

1414.

[3279.] "Qvittebrev", givet Kong Erik i Anledning af Abraham Brodersens Henrettelse, af Thure Stenssön Ridder og hans Hustrue Birgitta Abramsdaater samt Bonde Jacobssön og Cecilia Niclassedotter, dennes Hustrue og Abrams Enke. — *Helsingborgh*, in crastino conversionis beati Pauli. 26. Januar.

Jahn Unionshist. p. 477.

[3280.] Kong Eriks Stadfæstelse paa Halmstad Indbyggeres Privilegier, dog at de "skulle tolde for deres Gods paa Skaane Marked, eftersom andre Borgere gjöre". — In profesto purificationis. 1. Febr.

Richardson Hallandia p. 129.

1414. 11. Aprilis. [3281.] Statuta PETRI, episcopi Ripensis (mixti argumenti). — *In domo nostro capitulari (Ripis)*, quarta feria paschæ.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 171—72.

25. Maji. [3282.] Transsumpt, udstedt af CLAWES GRUPENDALE, Ridder, MÖLEKE og GRITH VAN DER LANCKEN, Væbnere, af det ovenfor under Nr. 3175 anförte Brev. — Upa sancti Urbani papæ et martyris dagh.

Molbech og Petersen Danske Diplomer I. 221—24.

29. Junii. [3283.] Brev, hvorved JÆNS AWESON, kaldet LIND, skjöder alt sit Gods i Æghæ og Æghæsokn til Jæns Magnsön, Kannik i Arws. — Die apostolorum Petri et Pauli.

Langebek Scriptt. VI. 476—77.

28. Augusti. [3284.] Brev, udstedt af RAADMÆND og MENIGE INDBYGGERE AF DE TRE LANDE EYDERSTEDE, EUERIKESSCHEPP og VDHOLM, hvorved de love Hertugerne Henrik, Adolf og Gerhardt Troskab og Lydighed, og forpligte sig til, ikke at indgaae Fred med nogen, især ikke med Ditmarsken, uden deres Minde. — In deme dage Augustini des hilgen Bischoppes. (Plattydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 202—3.

23. Decbr. [3285.] Kong ERIKS Beskjermelsesbrev for Schælschör Borgere, hvorved han tillige under og stadfæster "thöm alle the Priuilegiæ, Friihet og Nathe, som Wore Forældre vnt og stadfæst hawe Wore Borghere aff Slawelse". — *In castro Helsingburgensi,* dom. prox. ante fest. nativ. domini.

Friis Skjelskörs Beskr. p. 378—79.

27. Decbr. [3286.] PETRUS episcopus Ripensis immunitates, libertates et jurisdictiones, a prædecessoribus ipsius monasterio Loci Dei pie donatas, dat, concedit et confirmat. — *Ripis*, ipso die beati Johannis apost. et evangelistæ.

Langebek Scriptt. VIII. 199.

1415.

1415. 20. Januar. [3287.] PETRUS episcopus Roskildensis, curiam quandam in Helsingör Henrico Schulte et Christinæ uxori ejus scotat. — *Helsingör,* die sanctorum Fabiani et Sebastiani martyrum.

Danske Magazin V. p. 71.

10. Febr. [3288.] JOHANNIS (XXIII[tii]) papæ bulla de naufragis "præsertim in Bremensi, Sleswycensi, Rypensi, Roschildensi, Monasteriensi et Trajectensi dioecesibus", edita secundum petitionem proconsulum et consulum et universitatis oppidi Hamburgensis, qua abbati monasterii in Reynwelde et sancti Libuini Dauentriensis, Lubecensis et Trajectensis dioecesis et sancti Andreæ Verdensis ecclesiarum decanis jubetur aut in totum aut uni vel duobus illorum de defensione naufragorum curam agere et violatores eorum compescere, non obstante mandato Bonifacii VIII[vi], ne quis extra suam civitatem aut dioecesim damnetur. [Inseritur hæc bulla processui Hamburgensium contra incolas terræ Wursatiæ de direptione bonorum naufragorum 1444.] — *Constantiæ*, IV. id. Februar. pontif. anno V.

Staphorst Hist. eccl. Hamb. Tom. I. Theil IV. p. 323—26.

5. Maji. [3289.] Kong ERIKS Privilegium for Landskrone og Malmö. — *In castro Helsinghburgh*, dominica proxima post inventionis sanctæ crucis.

Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. danske Love, V. 84—91.

14. Junii. [3290.] SIGISMUNDI Romanorum regis confirmatio sententiæ Neoburgi XXVI. Julii 1413 latæ, de feudo regni Daniæ ducatu Slesvicensi regi Erico ut domino feudi restituendo. — *Constantiæ*, d. 14. Junii.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. ed. in 4to Tom. IV. p. 249. ed. in fol. p. 662—64. Pontan. Rerr. Dann. Hist. Libr. IX. p. 556—57.

[3291.] Roskilde Bythingsvidne, at JENS JONSSÆN skjödte Niglæs Oleffsen "en sin Gaard med Huus og Jord liggendes Vesten og Sönden ved Koningens Hærstræde hos St. Olefs Gade i sanctæ Hiensæ Sogn i Roskilde". — *(Roskilde)*, thæn othændag (Onsdag) næst effter sanctæ Hiænsædagh. 1415. 26. Junii.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXCI^b.

[3292.] ASCERUS OLAVI, curatus ecclesiæ Blistorp, ob remedium et sulutem animæ suæ et parentum suorum curiam suam in Weyby sitam conventui Esromensi dat et scotat. — Ipso die beatæ Mariæ Magdalenæ. 22. Julii.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXXVII^b.

[3293.] Kong ERIKS Beskyttelsesbrev for Jon, Biskop paa Holum i Island. — *Slaulosia*, die quinto mensis Septembris. 5. Septbr.

Finni Johann. Hist. eccl. Isl. II. 226—27.

[3294.] Literæ ERICI DOZENRODE, archidiaconi Slesvicensis et vicarii generalis Johannis episcopi Slesvicensis, quibus Katarinam Knuts, propter injustam occupationem bonorum quorundam ad capitulum Ripense spectantium, excommunicatam pronunciat — *Flensburgh*, feria quinta infra octavas nativitatis beatæ Mariæ virginis. 12. Septbr.

Michelsen Nordfriesland p. 203—6.

[3295.] PETRUS GRIIS, advocatus in Slaulosia, testatur, se rectori ecclesiæ Fuglede lille in Artz-Hærred unam curiam in Fuglede sitam, aliamque curiam ibidem altari beatæ virginis ejusdem ecclesiæ in remedium animæ suæ parentumque suorum dedisse et resignasse. — Die sancti Michaëlis archangeli. 29. Septbr.

Hofman Fundationer VIII. 221.

[3296.] Literæ SYMONIS GEDEONIS, presbyteri et perpetui viçarii Arusiensis, quibus dimidiam curiam unacum domo altari beati Petri in ecclesia Arusiensi scotat. — Die beati Lucæ evangelistæ. 18. Octobr.

Langebek Scriptt. VI. 475.

[3297.] HENRICI (V^ti) Angliæ regis literæ ad vicecomites Londonienses et Majorem et ballivos plurium civitatum Anglicanarum, ut prohibeant, ne quis Anglorum usque ad finem anni seqventis "ad partes insulares regnorum Daciæ et Norvegiæ et præsertim ad insulam de Island" piscaturam exerceat. — *Westmonasterii*, XXVIII. Novembris, regni Henr. V. anno III. 28. Novbr.

Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. IV. P. II. p. 150.

[3298.] Mageskiftebrev, udstedt af Broder PETER THUWASON, Abbed i Aas Kloster, og Conventet sammesteds til Ake Thorbiurnesson paa Gaarden Häyebiärgh i Ahrestade Sogn og en Ödemark ved Navn Hukaridh i Sibbiörnathorpä Sogn, mod Lidhegard i Grimätunä. — *Aas*, die Nicolai episcopi et confessoris. 6. Decbr.

De la Gard. Archiv. ed. Wieselgren, III. 39—40.

[3299.] JOANNIS, episcopi Slesvicensis et ambaxiatoris regis Daniæ ad concilium Constantiense, declaratio de conclusionibus factis de ordine fratrum Minorum.

Mansi collectio concil. Tom. XXVIII. 861.

1416. 1416.

[3300.] Bevidnelse om, at ANDREAS PEDHERSÖN ifölge fuldt Thingsvidne har skjödet en halv Gaard m. m. til Johannes (Jæss) Ascersön. — *Arws Bything*, then thorsdagh næst æfter sancte Pawls dagh. 30. Januar.

Langebek Scriptt. VI. 503.

1416. 25. Martii. [3301.] Ridder JENS NIELSSON af Awensberghs aabne Brev, hvorved han til Hr. Bo, Biskop i Arws, og Hr. Henrik Thymmeson, vicarius perpetuus sammesteds, skjöder en Deel Eiendomme til et af ham opfört Alter i St. Clemens Kirke i Arws. — Die annunciationis b. Mariæ virginis gloriosæ.

Langebek Scriptt. VI. 471—75.

28. Martii. [3302.] Literæ, quibus NICOLAUS PASKE armiger testatur, se omnia bona capituli Arusiensis in parochia Brythorp sita conduxisse. — Sabbato mediæ Quadragesimæ.

Langebek Scriptt. VI. 497.

26. Aprilis. [3303.] HENRICI (Vti) Angliæ regis literæ ad Ricardum Penerell, subadmirallum in partibus borealibus, ut in portu villæ de Lenn vel de sancto Botolpho navem parandam curet ad magistrum Petrum Falster, nuntium regis Daciæ, in partes suas transportandum. — *Westmon.*, 26. Apr.

Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. IV. P. II. p. 158.

27. Aprilis. [3304.] Sacrosancti et generalis CONCILII CONSTANTIENSIS ad episcopos, Asloensem, Abonensem et Wexionensem literæ, ut de Nicoloi Lincopensis et Brynolphi Scarensis episcoporum, ac Nigridis (Ingridis) monialis monasterii monialium Oltrovingen, ordinis sancti Augustini, vita et miraculis inquirant, cum Ericus Sveciæ Daciæ et Norvegiæ rex, archiepiscopi Upsalensis, Lundensis et Nidrosiensis, et suffraganei Upsaliensis dioeceseos jam a Balthasare, dum papa esset (Johanne XXIII.), rogaverint, ut prædicti sancti in numerum sanctorum referrentur. — D. 27. Aprilis.

Raynaldi Contin. Baron. ad ann. 1416. XXII. Tom. VIII. p. 458—60. Mansi Collect. concil. Tom. XXVII. 871—73. — In actis concilii Constantiensis nomina JOHANNIS episcopi Slesvicensis et PETRI Ripensis sæpius occurrunt, actum concilii hoc vel illud suo et regis Daniæ nomine approbantium. In catalogo episcoporum, qui in consilio adfuere, numeratur præterea (Mansi Tom. XXVIII. 627.): *Nicolaus episcopus Lucanus in Thascia, hoc est in Tenmarch.*

10. Maji. [3305.] Kong ERIKS Brev, hvorved der tilstaaes dem, som ville boe paa Atvidaberg og arbeide i Bjergværkerne, de samme Privilegier som Bjergmændene paa Kopparberget i Dalerne. — *Ringstadaholm*, dominica tertia post festum paschæ. (Svensk).

Vidensk. Selsk. Skrifter VII. 335—36.

15. Junii. [3306.] Fordrag imellem Raadet og Borgerskabet i Lybek, stiftet af Gesandter fra Stæderne: Hamborg, Rostock, Stralsund, Lüneburg, Wismar, Stetin og Greifswald, ifölge Keiser Sigismunds Befaling og Kong ERIKS af Danmark Mellemhandling (Leue un Willen). — St. Vitus Dag. (Plattydsk).

Willebrandt hansische Chronik II. Abtheil. S. 67—78.

9. Augusti. [3307.] HENRICI, ducis Sleswicensis, comitis Holsatiæ, Stormariæ et Schowenborch, confirmatio privilegiorum Sleswicensium. — *Gottorp*, in vigilia beati Laurentii martyris.

Noodt Beiträge I. p. 182.

1. Septbr. [3308.] Kong ERIKS Frihedsbrev for Eric Diækn paa Fædrene- og Mödrene-Gods, for den Troskab og Tjeneste han havde viist og vilde vise Riget og Kongen, "samt Drotning Philippe" etc. "oc vor fatherbrothers hertigh Bughislafs af Pommen ækta sön um vij ike syelve barn eftir oss lade". — *Flensborg*, die Egidii abbatis.

De la Gard. Archiv. ed. Wieselgren, II. 155—57.

1. Septbr. [3309.] Kong ERIKS Brev, hvorved han giver Swen Jenssen Frihed og Frelse for hans Fædrene- og Mödrene-Gods, samt for frit Kjöbegods. — *Flensborgis*, die b. Ægidii abb. (Svensk).

Bring Handlingar och Påminnelser III. 211—12.

[3310.] Jenis (Jens Andersön), Electus i Roskilde, lover Kong Erik at holde det 1416.
af Provst og Capitel i Roskilde med Kongen om Köpendehaffns Huus indgangne Forlig 13. Novbr.
("Deythingen") ubrödeligt. — *Köpendehaffn*, S. Briccii dagh, som Biscop ok Confessor war.
Danske Magazin V. p. 259—60.

1417.

1417.

[3311.] Erkebiskop Pæther i Lund, Erkebiskop Jenes i Upsalæ, Biskop Jenes 3. Febr.
i Odense, Biskop Jacob i Aslo, Biskop Nafnæ i Aors, Niels Abbed i Soer, Axel Pætherssøn, Predbyörn aff Podebus, Erik Nielssön, Thryweth Haas, Jenes Grym og Ywæn Bryske, Riddere, dömme i Striden mellem Kong Erik og Biskop Jenes i Roskilde (om Biskop Niels i Roskilde med Rette eller Urette havde faaet Köbmanhafwen efter Kong Valdemars Död), at 12 gamle, i Sjelland bofaste Adelsmænd skulde undersöge, ved Eed bekræfte og afgjöre, hvem Kjöbenhavn med Rette tilhörte, enten Kongen eller Biskoppen af Roskilde, og derved skulde det forblive. — *Köbenmanhafuen*, S. Blasii Dag.
Danske Magazin V. p. 290—91. Pontoppidan Origg. Hafn. p. 87—89.

[3312.] Kong Eriks Bevilling for Borgerne i Halmsted, at de maae "fische i den 7. Martii.
Åen, som nær schryer wor Bye Halmsted mit ströms". — *Helsingborg*, Reminiscere.
Richardson Hallandia p. 129.

[3313.] Kong Erik giver Biskop Magnus i Åbo Frihed for al kongelig Skat og 9. Martii.
Tynge paa 16 "stänger" Jord i Germundeby, som Biskoppen havde kjöbt af Oluf Niclosson. — *In castro Helsingburgensi*, III^{tia} feria prox. prius (*leg.* post) dominicam Reminiscere. (Svensk).
De la Gardiska Archivet ed. Wieselgren, II. 20—21.

[3314.] Sevérini, episcopi Tranqvilliensis et vicarii domini Johannis episcopi Ot- 23. v. 24.
thoniensis, literæ, quibus XL dierum indulgentias iis concedit, qui ecclesiam S^{ti} Andreæ in Aprilis.
Thornese pie visitaverint, vel preces ibi fecerint, vel eidem donationes obtulerint. — *Thornese*, die S^{ti} Georgii.
Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. p. 518.

[3315.] Kong Erik og Erkebiskop Peder af Lund, den Romerske Stols överste 28. Aprilis.
Legat i Sverrig, anmode samtlige Indbyggere i Danmark, Sverrig og Norge om at yde Bidrag til Opbyggelsen af et Kloster i Skinninge (Maribo) i Lolland, til Ære for St. Maria og St. Birgitte. — *Copenhagen*, am Tage des heiligen Martyrers Vitalis. (Tydsk Oversættelse).
Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 511—16. Paa Dansk (oversat) hos Rhode, Saml. til Lollands og Falsters Hist. I. 421.

[3316.] Forliig (Fred og Sone) mellem Beboerne af Eiderstæd, Everscop og 5. Julii.
Utholm paa den ene og Ditmarskerne paa den anden Side. — Mandages na dem werdigen Feste Visitationis Mariæ virginis. (Plattydsk).
Westphalen Monum. ined. III. 1761—63.

[3317.] Grev Henrik til Holsteen og Schauenburg, samt Hertugerne (Henrik, 20. Julii.
Alf og Gerd) til Slesvig, deres Revers til Hamborgerne, at den dem af disse beviste Hjelp under Krigen med Kong Erik af Danmark ikke skulde i nogen Henseende blive deres Privilegier til Præjudice, og at de endydermere skulde erholde Andeel i det faldne og faldende Bytte. — *Hamburg*, Tirsdagen för St. Jacobs Dag. (Plattydsk).
Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol. X. P. Spec. VI. II. Contin. 2. Forts. p. 1—5. Londorp. suppl. et contin. Tom. IV. Buch II. p. 711—12.

1417. 1. Augusti. [3318.] **Gildeskraa** for "Köpsvenæ Law" (Guds Legems Gilde) i Randers. — *Randers*, Sancte Pædhers Dagh ad vincula.
Stadfeldt Randers Beskr. p. 83—87.

14. Augusti. [3319.] Johannes, dei gratia episcopus Ottoniensis, omne jus et omnem justitiam suam in bonis in Hunstrup et Mondrup, provinciæ Salingherredt, sitis, ipsi per famosum virum dominum Vernichinum Skynkil impignoratis, ad unam vicariam in ecclesia beatæ virginis in Swineborg de novo fundandam, dat et assignat. — Vigilia assumptionis beatæ Mariæ virg.
Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 519—20.

20. Augusti. [3320.] Ericus rex Sleswicensium privilegia confirmat, et ipsis nova quædam privilegia, libertates et immunitates concedit. — *In civitate Sleswicensi*, sexta feria infra octavam assumptionis b. Mariæ virginis.
Noodt Beiträge I. p. 183—84.

11. Septbr. [3321.] Literæ Johannis Hardboe de Esdwad, quibus XXII marcas argenti et duos boves pro anniversario Petri Jern, suo et uxoris suæ capitulo Ripensi donat. — Ipso die Prothi et Jacunthi martyrum.
Terpager Ripæ Cimbr. p. 112.

23. Novbr. [3322.] Johannes Clementis, decanus Hafnensis, et capitulum ibidem Johanni, episcopo Roskildensi, unam curiam dictam Möllethorp juxta ecclesiam Lyungby et quendam locum molendini, dictum Nymöllæ, pro duabus curiis in Brunby öster ad mensam episcopalem spectantibus, scotant. — Die b. Clementis martiris gloriosi.
Danske Magazin V. p. 292—93.

21. Decbr. [3323.] Literæ, quibus Buzæ Pariis, armiger, agnoscit, se Benedicto Esberni, abbati in Ebbleholt, bona sua in Wthlærdhe sita vendidisse. — Die S. Thomæ apostoli.
Langebek Scriptt. VI. 177.

31. Decbr. [3324.] Dom over Nestved Mænd, som ulovligen havde ladet rette en Munk af Skemminge-Kloster og tvende Klosterets Vornede. — *Callundborg*, Nytaars Aften.
Danske Magazin I. p. 367—69.

1418.

1418. 30. Januar. [3325.] Lundbergheheerde Raadmænds og Menigheds Brev, hvorved de tilstaae at have hyldet Hertug Henrik af Sleswiik, og svoret at være ham troe og underdanige, som deres rette Arveherre (Erffboren Herr), og give ham Skat og Skyld. — Des Sondages vor lichtmissen. (Plattydsk).
Michelsen Nordfriesland p. 206.

30. Januar. [3326.] Edomesherde's Raadmænds og Menigheds Brev, hvorved de tilstaae at have hyldet Hertug Henrik af Sleswyk og svoret at være ham, som deres rette Arveherre, troe og lydige, og give ham Skyld og Skat. — Des Sondages vor lichtmissen. (Plattydsk).
Michelsen Nordfriesland p. 206.

12. Martii. [3327.] Ridder Anders Ovesens af Björnholm Skjoldbrev, givet Svenning Andersen og Michael Andersen. — St. Gregorii dag.
Magaz. for dansk Adelshist. I. 243.

30. Aprilis. [3328.] Elzebe van Pudbuskes Quittering til Biskop Johan (Jens) i Roskilde for godt Regnskab af hendes Gods i Jylland, hvilket Biskop Peter i sin Tid og efter ham Biskop Johan, havde havt i Værge. — *Roskilde*, in dem Auende Philippi vn Jacobi der hilghen Apostele. (Plattydsk).
Danske Magazin V. p. 293—94.

[3329.] MARTINI (Vti) papæ bulla, Asloensi et Verionensi (ɔ: Vexionensi) episcopo scripta, qua canonizationem Nicolai Lincopensis, Bryniulphi Scarensis episcopi et Ingridis monialis de Svecia (juxta petitionem Erici regis factam, vid. supra no. 3304.) confirmat. — *Constantiæ*, non. Maji, pontif. anno Imo. 1418. 7. Maji.

Mansi collectio conciliorum, Tom. XXVIII. 932—36.

[3330.] MARTINI (Vti) papæ bulla de studio generali in Dania constituendo. — *Florentiæ*, VII. cal. Junii, pontif. anno secundo. 26. Maji.

Hæc bulla ad ann. 1419 pertinet; vid. infra ad d. 26. Maji an. 1419.

[3331.] Forskrivning, hvorved HINRIC, Hertug til Sleeswic, Holsten, Stormarn og Greve til Schowenborgh, og HINRIC, Fyrste til Stormarn, Holsten og Greve til Schowenborgh, vælge Hartigh van Bülow til Voldgiftsmand ("Overmann") i Striden mellem dem og Kong Erik af Danmark om Hertugdömmet Sleeswyk, istedetfor Hertug Bernd af Brunswiic og Luneborch, der var bleven syg. — *Gottorp*, an sunte Johans Baptisten to Middensomere. (Plattydsk). 24. Junii.

Noodt Beiträge II. p. 426—28.

[3332.] Tingsvidne, at "Absolum Pallæs Ægtefrue, INGEBORG STRIO, eiede alt det Gods, hun havde i Jælling Syssel, vaadt og tört, i allehaande Maade, intet undtaget, efter den Tid hun havde skiftet med sine Stifbörn. — *Jellinge Sysselthing*, Tirsdagen næst för St. Peder og Povels Dag. 28. Junii.

Thestrup om Tingene S. 15—16.

[3333.] Tingsvidne, at MARQVARD ROSTRUP den yngre skjödede Palle Bryning den yngre alt sit Gods i Omme Sogn i Jelling Syssel, og at P. BRYNING igjen derfor skjödede M. Rostrup Labinggaard i Framlef Sogn. — *Framlef Herredsthing*, Mandagen næst för Mikkelsdag. 26. Septbr.

Thestrup om Tingene p. 10.

[3334.] Recessus civitatum Hansæ Teutonicæ, XXII articulos continens, de rebus monetariis et mercatoriis: Art. XIII. "Nullus nauclerus aut mercator debet onustare navem blado, aut frumento, et ducere per portus NOTSUND (Nortsund) aut BEITSUND (Beltsund), aut per Albiam vel Wyseram, nisi de civitatibus de Ansa, sub poena privationis bonorum suorum". — *Lubecæ*.

Willebrandt hansische Chronik IIte Abth. p. 79—82. Leibnitz Cod. jur. gent. dipl. P. I. p. 313—15 (§ 12).

1419.

1419.

[3335.] JENS GÖRSTING af Aas, Landsdommer i Sjelland, m. Fl., bevidne, at Kong Erik i et paa Landstinget læst Brev havde tilbudet sig i Rette med Biskop Jens af Roeskilde, angaaende Kjöbenhavn, for Rigens Raad, og at Biskop Jens derimod indskjöd sig for Erkebispens og Bispernes Dom. — *Landsthinget i Ringstæthæ*, then Odensdaw næst for Kyndelmyssæ daw. 1. Febr.

Danske Magazin V. p. 294—95. Pontoppidan Origg. Hafn. p. 90—91.

[3336.] Literæ, quibus PETRUS LÜKKÆ, archiepiscopus Lundensis, testatur, Ericum regem Johanni episcopo Roskildensi respondisse, quod, tempore inter eos rationabiliter deputando ad standum juri coram archiepiscopo Lundensi et consiliariis regni Daciæ de legitima possessione castri Hafnensis, cum suis attinentiis, videlicet villa Hafnensi et aliis bonis in rure situatis, paratus esset. — *Hafnis*, die XXVI. Februarii, videlicet ipsa dominica quinquagesimæ. 26. Febr.

Danske Magazin V. p. 295—96. Pontoppidan Origg. Hafn. p. 91.

1419. 26. Maji. [3337.] Bulla MARTINI (V[ti]) papæ ad archiepiscopum Lundensem et episcopum Roskildensem, qua Erico regi universalis studii in facultatibus omnibus, excepta theologica, cum omnibus privilegiis et immunitatibus, quibus Parisiensis universitas aliæque isto tempore fruebantur, erigendi potestas datur. — *Florentiæ*, VII. calend. Junii, pontificatus anno secundo, anno domini 1418.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. ed. in 4to Tom IV. p. 284. ed. in folio p. 674. Pontan. Rer. Danicar. Hist. Libr. IX. p. 561—64. Thura Infantia Acad. Hafn. p. 2—4. Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 521. — Annus huic bullæ adscriptus in ipsa bulla sine dubio non invenitur, sed a Hvitfeldio adpositus est. Martini V[ti] enim annus secundus non prius inchoari potest, quam a d. XI. vel XXI. Novembris an. 1418. Huc adde, quod papa dictus Romam proficiscens non ante diem 26. Februarii an. 1419. Florentiam venit (L'art de vérifier les dates tom. I. pag. 419).

26. Junii. [3338.] Gavebrev, udstedt af Erkebiskop i Lund PEDER (LYKKE) til Ribe Domkirke paa Hastrop og noget mere Gods. — *Kiöbinghaffn*, S. Johannis og Pauli Martiris Dag. (Dansk Oversættelse).

Danske Magazin III. p. 268—70.

4. Julii. [3339.] PÆTHER FALSTER, "Rætære i Danmark", bevidner, at Fru Ælsöff Christiernsdotter, afdöde Nis Brocks Husfru, der var stævnet til Rettertinget, som holdtes af Biskop Jens af Roskilde og andre velbaarne Mænd, i Kjöbenhavn, af Jon Litlæ og Arend Mattessön om Arv efter Nis Brock, först udeblev, og Löverdagen derefter lod svare, at hun ei vilde komme, da Kongen var hendes Værge. — *Köpendæhaffn*, Tiisdagh næst for sanctæ Pæthers og Pawels Dagh.

Danske Magazin V. p. 296—97.

10. Julii. [3340.] THURE STENSSON i Kragerom, Ridder, overlader Bonde Jecopsson i Kageholm paa hans Hustru Cecilia Nielsdatters Vegne al den Rettighed, som ham og hans Börn og Herr Jenes Falks Börn er tilfalden efter Herr Abraham Brodersens Död, til Godser i Skaane og Halland o. s. v. (Resten bestemmer han til sig selv og sine Arvinger). — *Köpindhaffn*, die S. Canuti regis et martiris.

De la Gardiska Archivet ed. Wieselgren, III. 86—89.

8. Augusti. [3341.] ERICI regis transscriptum literarum supra sub no. 3245. allatarum. — *Hafniæ*, mensis Augusti die octava.

Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. S. 194—95.

2. Novbr. [3342.] Kong ERIKS Brev om at et Graabrödre Kloster, af St. Francisci Orden, maa funderes og bygges i Nyköping paa Falster. — *Nyburg*, ipso die commemorationis animarum.

Langebek Scriptt. V. 517—18.

5. Novbr. [3343.] PETRI LYCKE archiepiscopi Lundensis literæ protectoriæ, datæ monasterio sancti Kanuti Otthoniensi. — *Ottoniæ*, dominica prima mensis Novembris.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. p. 527.

1420.

1420.

9. Martii. [3344.] Kong ERIKS Brev til Jemtelands Indbyggere angaaende 1) Sakeröre, Landzskyl, langille ok affrath; 2) Fogdens Modtagelse paa hans Reiser i Lehnet; 3) Marker, som tilhöre Kronen; 4) Handelsfrihed med dem, som komme i Landet; og 5) de kongelige Befalingers nöiagtige Efterlevelse. — *Calmarniæ*, sabbatho ante dominicam qua cantatur Oculi.

Norske Samlinger I. S. 39—42.

[3345.] Kong Eriks Brev til Indvaanerne paa Noreberg, Bitsberg, Wikaberg, Sölfverberg, Tuhnaberg og Skinskatteberg, hvori han undskylder sig for at bekræfte deres Privilegier, da Rigsraadet ikke var nærværende, men tilkjendegiver dem at have befalet sin Foged at tilstaae dem alle de samme Friheder og Rettigheder, som de havde havt i Dronning Margretes Dage. — *Calmaris*, feria secunda proxime post dominicam Oculi. (Svensk). 1420. 11. Martii.

Diplomat. Dalekarl. I. no. 74. p. 74—75.

[3346.] Martini (V^ti^) papæ literæ, quibus Johanni episcopo Lubecensi jubet, ut inter Ericum Daniæ etc. regem ex una, et Henricum ducem Slesvicensem fratresque ejus, Henricumque Holsatiæ comitem ex altera parte, inducias vel pacem conciliare conetur. — *Florentiæ*, VI. calend. Aprilis, pontif. Martini V^ti^ anno III^tio^. 27. Martii.

Lünig Teutsch Reichsarch. Vol. XVII. Spicil. eccl. II. p. 377—79.

[3347.] Martini (V^ti^) papæ breve ad patriarchas, archiepiscopos et episcopos ceterosque ordinis ecclesiastici in Germania et adjacentibus regionibus, ut Johannem episcopum Lubecensem adjuvent ad Ericum Daniæ etc. regem cum ducibus Holsatiæ reconciliandum. — *Florentiæ*, VI. cal. Aprilis, pontif. Martini V^ti^ anno III^tio^. 27. Martii.

Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol. XVII. Spicil. eccl. II. p. 379—380.

[3348.] Gjeldsbrev for 400 Mark Lybsk, udstedt til Biskop Jeens og Capitel i Roskilde af Hartwich Nielssön og Jechop Nielssön Brödre, Jeens Jösepssön af Wæsthuth, Magnus Lydikessön i Hiærteberg og Ficke Laurenssön i Spidelsby, a Wapn. — Vigilia paschæ. 6. Aprilis.

Danske Magazin V. p. 297—98.

[3349.] Literæ, quibus Boëcius, episcopus Arusiensis, in honorem sanctæ et individuæ trinitatis, nec non beati Jacobi apostoli atque Agnetis virginis ad australem partem cathedralis ecclesiæ sancti Clementis Arusiensis altare quoddam fundat et bonis multis dotat. — Die sancti penthecostes. 26. Maji.

Langebek Scriptt. VI. 515—18.

[3350.] Erkedegn i Roeskilde Niels Bylles Vidnesbyrd om en Kjendelse, hvorved unge Gynsekes Efterleverske Katerines Arvinger bleve berettigede til igjen at faae en Gaard i Thorslundemagle, som hun i sit Testament havde givet til Roeskilde Domkirke, imod at give 10 lödige Mark. — *Roskildis*, XIII. die mensis Julii. 13. Julii.

Nye Danske Magazin VI. 239.

[3351.] Dronning Philippas Revers angaaende det Gods i Sjelland, som Kong Erik havde givet hende til Livgeding, istedenfor Næsbyhoved m. m. i Fyen og Romerige i Norge. — *Lolands Albuge*, ipso die commemorat. beati Pauli apostoli. 30. Julii.

Hvitfeldt Danm. Riges Krönike Qvartudg. Tom. IV. p. 295. Folio-Udg. p. 679.

[3352.] Kong Eriks Forbud for Norge, at ingen Bönder eller Böndersönner maa seile til Kjöbstederne med nogen Kjöbmandskab eller fæste sig til Tjeneste hos nogen Mand i Kjöbstederne, med mindre han eier 15 Mark uforborget. — *Kjöbenhavn*, feria sexta proxima (sic) fest. B^ti^ Bartolomæi. 23. vel 30. Augusti.

Paus Norske Forordninger S. 235—36.

[3353.] Johannes archiepiscopus Rigensis Johannem archiepiscopum Upsaliensem in judicium suum citat, ut die 16mo Junii (crastino S^ti^ Viti) compareat. Executores hujus citationis nominantur: dominus Olavus Laurentii, præpositus Upsaliensis, et dominus Petrus Esberni, plebanus ecclesiæ Northorp Roskildensis dioeceseos, adhibitis testibus dominis Jo- 24. Novbr.

1420. HANNE MARTINI, canonico Ripensi, et JOHANNE STYRIONIS, plebano ecclesiæ Forewædlæ dioe-
24. Novbr. ceseos Roskildensis. — *In castro Cesswegen Rigensis dioeceseos,* indictione XIII., 24. Novembris, pontif. Martini Vti anno 4to.

Finni Johann. Hist. eccl. Isl. IV. 187—195.

1421.

1421.

28. Febr. [3354.] JOHANNES HEMMINGI, sacrista ac perpetuus vicarius in ecclesia Roskildensi, Johanni, episcopo Roskildensi, oppidum Bondorp juxta Skibet in provincia HORNSHÆRET situatum, in recompensam unius mansi terræ in Sterkinge in Twnæhæret situati scotat. — Sexta feria proxima ante dominicam Lætare Jerusalem.

Danske Magazin V. p. 299—300.

5. Martii. [3355.] Sjellands Landstings-Vidne, at Kong ERIK, — efterat det ved et Stokke vidne var beviist, at Biskop JENES af Roskilde havde paa Tinget den anden Onsdag i Fasten offentligen takket Kongen godt, som lod ham nyde Ret og Skjel; — erklærede, at han aldrig med sin Villie havde udgivet eller beseglet nogle for Riget skadelige Breve eller Privilegier, men, om saadant skeet var, da havde Rigets Cantslere (Jens Svenssön) Bryms og Pether Falster gjort det. — Othensdach nest effter Mitfaste Söndach.

Danske Magazin V. p. 300—2.

9. Aprilis. [3356.] Kong ERIKS Leidebrev for Erkebiskop Jens af Upsala paa Reisen derhen for at forsvare sin Sag mod Capitlet (anden Dag efter St. Viti et Modesti Dag) for Erke biskoppen af Riga, som den af Paven beskikkede Dommer. — *Haffnis,* IVta feria proxima post dominicam Misericordia domini.

Finni Johann. Hist. eccl. Isl. IV. 186.

26. Maji. [3357.] Dom i Sagen mellem Kong Erik af Danmark og Hertugerne Hinrick, Alff og Gherd til Sleswick om Hertugdömmet Slesvig, afsagt af de til Voldgiftsmænd valgte: BERND Hertug til Brunswyk og Lüneborch, ERIK, Hertug til Sassen, Westvalen og Engern, og ALFF, Greve til Holsten, Stormarn og Schowenborgh. — Des Mandages na des hilligen Lichames Dage. (Plattydsk).

Noodt Beiträge II. p. 428—29. Udtog hos Dreyer, Beyträge zur Literatur etc. des Deutschen Rechts p. 166—67.

28. Maji. [3358.] (Ny) Dom i Striden mellem Kong Erik af Danmark og Hertugerne Hinrick, Alff og Gherd til Sleswik og Grever til Holsten om Hertugdömmet Slesvig og andre Fordringer, afsagt af de til Voldgiftsmænd valgte: BERND Hertug til Brunswick og Lüneborg, ERIK Hertug til Sassen, Engern og Westphalen og ALFF, Greve til Holsten, Stormarn og Schowenborg. — Des Myddewekens na des hilghen Lichames Dage. (Plattydsk).

Noodt Beiträge II. p. 429—33. Dreyer Beyträge zur Literatur etc. des Deutschen Rechts p. 167—70.

19. Junii. [3359.] MARTINI (Vti) papæ ad episcopum Slesvicensem literæ, quibus jubet, ut Nicolaum Johannis, ordinis fratrum Minorum professorem et "domus Ottonen. in sacerdotio constitutum", inquisitorem faciat hæreticæ pravitatis in regnis Daciæ, Sveciæ et Norvegiæ. — *Tibure,* XIII. cal. Julii, pontif. anno IV.

Wadding Ann. Minorum Tom. X. p. 47—48. Muncheberg de unione Calmar. p. 203—4.

19. Junii. [3360.] MARTINI (Vti) papæ ad episcopum Slesvicensem literæ, quibus supplicationi fratrum Minorum in provincia Daciæ, Sveciæ et Norvegiæ indulget, ita ut iis liceat qua-

tuor loca, si aut liberaliter donarentur aut ex eleemosynis acqviri possent, successive recipere, 1421.
et in quolibet eorum ecclesiam sive oratorium cum humili campanili, campana etc. ædificare. — 19. Junii.
Tybure, XIII. calend. Julii, pontif. anno IV.

Wadding Annal. Minor. Tom. X. p. 340.

[3361.] Johannes, episcopus Roskildensis, sanctimonialibus claustri S. Agnetis 9. Julii.
Roskildis decimas suas episcopales de Ramsyö magle et Ramsyögardh et Ramsyö lillæ in parochia Gardzstorp, pro bonis prædictarum sanctimonialium in Siærstrup pronunc desolatis in parochia Bistrop in Sæmæherret situatis, scotat. — Profesto S. Kanuti regis et martiris.

Danske Magazin V. p. 302—3.

[3362.] Literæ Jacobi, episcopi Gardensis et vicarii in pontificalibus Johannis episcopi 10. Julii.
Roschildensis, quibus XL dierum indulgentias iis concedit, qui ecclesiam S[ti] Laurentii et S[tæ] Katharinæ in Unlöse pie visitaverint, vel preces ibi fecerint, vel ad fabricam ejus manus porrexerint adjutrices. — *Unlöse*, die S[ti] Kanuti martyris.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. 530. Estrup Tygestrup som det var etc. p. 161—62.

[3363.] Ditlevi Sum Camin. et officialis archidiaconi in ecclesia Swerinensi 2. Augusti.
literæ, quibus notum facit, quod Nicolaus Horst, presbiter Roskildensis et procurator domini Prydbori de Pudbusch, exhibuit et præsentavit literam patentem Barnymi ducis Slavorum de conventione inter Jarimarum, principem Ryanorum, et cognatum ejus Boranten de Borantehagen super portione hujus patrimoniali, de anno 1249. Appositum est testimon. Conradi Ryke. — *Stralessundis*, IV. non. Augusti.

Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 170.

[3364.] Biskop i Roskilde, Jenes, Rigets överste Cantsler, bevidner, at Kathrine 6. Augusti.
Knut Rickelssöns Effterleue af Föör, med sin Værge Jacob Slaker, bortskjödede til Ridder Eric Nielssön, paa Kong Erics Vegne, Krænekær og Krænekærfang, med dets Tilliggelse i Obesysell i Nörrejutland, som var tilfaldet hende i Arv efter Erik Lydikissöns Död. — *Riperehws*, Othensdach nest fore S. Laurencii Dagh.

Danske Magazin V. p. 303—4.

[3365.] De jydske og slesvigske Stænders Vidnesbyrd, meddeelt Kong Erik 11. Augusti.
af Pommern i den slesvigske Sag. — Mandagen efter S. Laurentii Dag. (Plattydsk).

Uddrag i Vidensk. Selsk. Skrifter, X. 130—31. Jfr. Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 682.

[3366.] Johannes archiepiscopus Rigensis, præsentibus episcopis: Canuto Linco- 23. Septbr.
pensi, Arnoldo Strengnesensi, Magno Aboënsi et Johanne Asloënsi, et adhoc Petro Lundensi archiepiscopo, litem Johannis archiepiscopi Upsaliensis et capituli ejus ita componit: ut archiepiscopus de munere cedat, omnia utensilia et clenodia quæ sua essent retineat, præterea hoc anno CCC noblos anglicanos, annuatim vero CCCC florenos rinensis monetæ currentis, donec aliam obtinuerit ecclesiam, ab ecclesia Upsaliensi accipiat. — *Curia "over Rönö" prope castrum Rönö, Lincopensis dioeceseos*, 23. Sept. pontif. Martini V[ti] anno IV[to].

Finni Johann. Hist. eccl. Isl. IV. 195—97.

1422. 1422.

[3367.] Instrumentum notariale a Petro Tidemanni, clerico Roskildensis dioecesis, 23. Januar.
publico auctoritate imperiali notario, editum. — *Noorberg*, die XXIII. mensis Januarii.

Diplomatar. Dalekarl. I. no. 76. p. 75—77. Vid. infra, ad d. 23. Januarii an. 1432.

1422. [3368.] Kong ERIKS (förste) Privilegium for Kjöbenhavn (og de övrige Kjöbsteder
15. Febr. i Sjelland). — *Roskild*, dominica Sexagesimæ.

Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. danske Love V. 121—123. Udtog deraf findes hos Hvitfeldt, Danm. Riges Krönike S. 683.

27. Febr. [3369.] LARS LEVENOV, Væbner, bekjender at have annammet Clarupgaard med tilliggende Gods i Gudding-Holm for sin Livstid (til Lehn) af Biskop Lave af Viborg mod en aarlig Afgift. — *Wibergis*, feria sexta proxima post festum b. Matthiæ apostoli.

Thestrup Krigsarmatur S. 267—68.

10. Julii. [3370.] THOMAS AF THOLACK, Bisp i Örkenöe, tilstaaer, at han af Kong Erik i Tro har annammet "det Slot og Fæste Kirckevoge, liggendes paa Örckenöe i Norge, med Landet Örckenöer og Grevskabet der sammesteds". — 10. die Julii.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. Qvartudg. T. IV. p. 311. Folio-Udg. p. 686.

9. Octobr. [3371.] Pantebrev, udstedt af SYWORTH LAURENSSON af Oreby i Laland, til Hr. Anders Nielsson Ridder i Dronningholm, med Pant i Förstnævntes Gods i Lyngbymaglæ i Ströhæreth. — Die b. Dionysii martyris.

Langebek Scriptt. VI. 177—78.

28. Octobr. [3372.] Kong ERIKS andet Privilegium for Kjöbenhavn. — *In curia Haraldzborch*, ipso die beatorum Symonis et Jude Apostolorum.

Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. danske Love V. 124—126. Jfr. Hvitfeldt Danm. Riges Krön. S. 684—85.

[3373.] Kjöbenhavns Stadsret, givet af Kong ERIK af Pommern. — Uden Aar.

Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. danske Love V. 127—144.

1423.

1423.

1. Januar. [3374.] Hertug HEINRICH, kaldet RUMPOLD, til Slessien og Herre til Grossenglagau tilkjendegiver, at han paa den Romerske Kong Sigismunds Vegne har paataget sig, ved endelig Dom, som skulde afsiges inden eet eller halvandet Aars Forlöb, enten af ham selv eller af hans Herre, at paadömme Sagen om Hertugdömmet Slesvig mellem Kong Erik af Danmark og Fyrsterne Henrich, Adolff og Gerhard Hertuger til Slesvig, Grever til Holsteen, Stormarn og Schowenborg. — *Flensborg*, am Tage circumcisionis domini. (Plattydsk).

Noodt Beiträge II. p. 433—38. Paa Latin oversat hos Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. Qvartudg. Tom. IV. p. 341. 346. Folio-Udg. p. 698. 701. Pontan. Rer. Danicar. Hist. Libr. IX. p. 571—73. 573—75. Langebek Scriptt. VII. 389—92.

1. Januar. [3375.] ERICI regis literæ, quibus indicat, se tenere velle quicquid in lite inter ipsum et Henricum, Adolphum, Gerhardum, Holsatiæ comites pronuntiaverint Sigismundus Romanorum rex et Henricus Rumpold dux Slesiæ et majoris Giogoviæ dominus. — Die circumcisionis domini.

Hvitfeldt Danm. Riges Krönike ed. in 4to T. IV. p. 310. ed. in fol. p. 698—700. Pontan. Rer. Danicar. Hist. Libr. IX. p. 571—73. Langebek Scriptt. VII. 389—92.

1. Januar. [3376.] HENRICI, ADOLPHI et GERHARDI, ducum Slesvicensium et comitum Holsatiæ, literæ, quibus indicant, se firmiter tenere et servare velle, quicquid in lite inter ipsos et Ericum Daniæ regem pronuntiatum fuerit a Sigismundo Romanorum rege aut Henrico Rumpold. — *Flensborg*, die circumcisionis domini.

Hvitfeldt Danm. Riges Krönike ed. in 4to T. IV. p. 332. ed. in fol. p. 700—3. Pontan. Rer. Danicar. Hist. Libr. IX. p. 573—75. Langebek Scriptt. VII. 392—93.

[3377.] Hertug WYLHELM til Brunswyck og Luneborg tilstaaer, at Hinrik, Alff og Gerd, Hertuger til Slesvig o. s. v., have foreviist ham 3 paa Pergament skrevne Breve (anförte ovenfor under Nr. 1999—2001), hvilke han beskriver og meddeler. — *Gottorp*, Fredagen næst efter hell. 3 Konger. (Plattydsk). 1423. 8. Januar.

Langebek Scriptt. VII. 351—58.

[3378.] BORGEMESTERE OG RAADMÆND I SIÖBURGH bevidne, at Jens Laurensen Smed paa deres Bything skjödede en Jord til Esroms Kloster. — Ipso die Cathedra b. Petri apost. 22. Febr.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXCIIb

[3379.] GERHARDI, ducis Slesvicensis et comitis Holsatiæ diploma, quo literas fundationis, supra sub no. 3025. allatas, confirmat. — *In castro Sunderborch*, dominica Oculi. 7. Martii.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 532. Falck Samml. III. 350—53.

[3380.] Forsvarsforbund mellem DANMARK, NORGE og SVERRIG og Stæderne LYBEK, ROSTOK, STRALSUND, WISMAR, LYNEBORG, GRIPSWALD og ANKLAM. — *Koppenhagen*, die Viti et Modesti martyrum. (Tydsk). 15. Junii.

Hvitfeldt Danm. Riges Krönike Qvartudg. T. IV. p. 322. Folio-Udg. p. 690—91.

[3381.] DAVID MEYNER, Herre til Wyme, kjendes at have af Kong Erik og Dronning Philippa af deres synderlige Naade og Gunst og paa ret Tro og Love annammet, paa deres og Kronens Vegne i Norge, det Jarldömme og Land Örckenöer, saa meget deraf, som Kronen og det Rige Norge af Rette hörer, at forestaae og forsvare. — *Kiöbenhaffn*, d. 15. Julii. 15. Julii.

Hvitfeldt Danm. Riges Krönike, Qvartudg. T. IV. p. 312. Folio-Udg. p. 686.

[3382.] Literæ CAPITULI LUBECENSIS, continentes testimonia Hinrici, episcopi Slesvicensis, Johannis Howeschild et Johannis Schriuer, canonicorum Slesvicensium, Laurentii Hest et Detlevi van Allevelde, militum, et Tymmonis Meynerstorpe, armigeri, indolem et naturam feudi Slesvicensis concernentes. — *Lubek*, indictione prima, die Veneris, mensis Augusti duodecima, pontif. Martini Vti anno sexto. 12. Augusti.

Langebek Scriptt. VII. 368—71.

[3383.] Literæ JOHANNIS RIGHÆ presbyteri, quibus "cupream sartaginem braxatoriam magnitudinis novem lagenarum, pro nunc valentem duas markas Lubecenses monetæ currentis et dativæ pro annua pensione", capitulo Ripensi legat pro anniversario suo cum missis et vigiliis in perpetuum peragendo. — In profesto beati Michaëlis archangeli. 28. Septbr.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 113.

1424.

1424.

[3384.] PRIDBOR VAN PUDBUTZKE, Ridder, sælger og oplader til Biskop Johan (Jens) i Roskylde sin Arv i Möllen til Cholseme i Tzerkowe Sogn paa Ruygen for 100 Mark "Sundesscher Pennynghe". — Am Daghe sunte Pawels des billighen Apostels also he bekeret wort. (Plattydsk). 25. Januar.

Danske Magazin V. p. 322—24.

[3385.] Et TINGSVIDNE af 8 Mænd, der vidnede, at de ei vidste andet, og aldrig havde anderledes kunnet spörge, end at Kongen af Danmark bör og tilhörer at være Forsvar for Frue Marie Kloster i Randers, af St. Benedicti Orden, og sætte der Prior og Forsvar til, og at Dronning Margrete havde sat Prior dertil i deres Minde. — *Randers*, Mandagen næst efter St. Dorotheæ Dag. 7. Febr.

Neckelmann Beskr. over Randers, den almindel. Deel, I. H. S. 85—86.

1424. 8. Febr. [3386.] SIGISMUNDI, Romanorum etc. regis, literæ, quibus Ludvicum de Cattaneis de Verona et Anthonium de Pisis commissarios constituit ad procedendum in causa inter Ericum Daciæ etc. regem ab una, et Heinricum, Adolfum, Gerhardum, duces Slesvicenses et comites de Holsten etc. ab altera parte, de litibus inter eos exortis occasione terræ dictæ Judland, Gottorp etc. — *Budæ*, die VIII. Februarii, regnor. Hungariæ anno XXXVII. Roman. XIIII. Bohemiæ quarto.
Langebek Scriptt. VII. 264—66.

15. Febr. [3387.] JURAMENTUM ELECTIONIS, quod ii, inter quos episcopus Arusiensis erat eligendus, facere debebant, unacum testimonio Arnoldi Nicholai, clerici Arus. dioeces. et publici imperiali auctoritate notarii, his literis adjecto. — *In domo capitulari in ecclesia Arus*, die quindecimo Februarii, pontif. Martini papæ quinti anno septimo, indictione secunda.
Langebek Scriptt. VI. 464—65.

15. Martii. [3388.] ERICUS rex dominos Ericum Krumedike, magistrum curiæ suæ regalis, Absalonem Petri, militem, Olawum Jonsson, scutiferum et militarem, ac Johannem Petri, canonicum Lundensem et Roskildensem atque cancellarium regis, constituit procuratores ad se personaliter præsentandum coram commissario seu commissariis, constitutis per Sigismundum, Romanorum regem, de et super litibus inter Ericum Daciæ regem et Hinricum, Adolfum, Gherardum, duces Slesvicenses exortis. — *Cracoviæ*, die Mercurii XV. mensis Martii, indictione secunda, papatus Martini V^{ti} anno VII^{mo}.
Langebek Scriptt. VII. 311—12.

18. Martii. [3389.] Kong ERIK giver Erik Crumdike, Erik Petersson og Provst Johan af Camyn Fuldmagt til paa sine Vegne at möde for Kong Sigismund i Sagen mellem ham og de Slesvigske Hertuger. — *Cracoviæ*, die sabbati prox. ante dom. Reminiscere in quadragesima. (Plattydsk).
Langebek Scriptt. VII. 396.

29. Martii. [3390.] BORGEMESTERE OG RAADMÆND I LYBEK deres Vidnesbyrd, at Albrecht Prist og Zmerd (Ziuerd?) Rantzow for dem have berettet, at de vare nærværende, hörte og saae, at Mester Nicclaus Czeiselmeister, "Prouest to Tyn", Fredagen för den sidstforledne Söndag Oculi paa Gottorp, havde overantvordet Hertug Henrik (af Slesvig) to Breve fra den Romerske Kong Sigismund, som stevnede Hertugen og hans Brödre til at möde i Ofen paa den Retsdag, som var berammet i Sagen mellem Kong Erik af Danmark og Hertugerne. — *Lybek*, feria quarta post dominicam Oculi. (Plattydsk).
Langebek Scriptt. VII. 393—94.

14. Aprilis. [3391.] LUDOVICI DE CATANEIS DE VERONA literæ, quibus rogat Hinricum, Adolfum et Gerardum, duces Slesvicenses et comites de Holsten etc., ut veniant vel procuratores transmittant ad videndam commissionem et potestatem, sibi a rege Romanorum in litibus eorum cum Erico Daciæ rege concessam. — *Flensborgh*, die XIIII. Aprilis (sine anno).
Langebek Scriptt. VII. 304.

17. Aprilis. [3392.] HENRICI, ducis Slesvicensis etc., literæ ad Ludovicum de Cattaneis, quibus se postero die fideles suos ad personam ejus directurum pollicetur, ut eos informet (Ludovicus) de potestate sibi concessa in litibus inter duces Slesvicenses et Ericum Daniæ regem. — *In castro Gottorp*, crastino palmarum (sine anno).
Langebek Scriptt. VII. 304—5.

18. Aprilis. [3393.] LUDOVICI DE CATANEIS literæ, quibus rogat Henricum ducem Slesv., ut personaliter ad se accedat ad videndam commissionem ejus in litibus inter duces Slesvicenses et Ericum Daciæ regem. — *Flensborg*, die XVIII. Aprilis (sine anno).
Langebek Scriptt. VII. 305.

[3394.] Hinrici, ducis Slesvicensis, literæ ad Ludovicum de Cattaneis, quibus eum rogat, ut sibi (Hinrico) transmittat copiam suæ in litibus inter duces Slesvicenses et Ericum, Daciæ regem, commissionis. — *Gottorp*, die Jovis secunda. 1424. 20. Aprilis.

Langebek Scriptt. VII. 305—6.

[3395.] Ludovici de Cattaneis literæ ad Henricum, ducem Slesvicensem, quibus ei transmittit copiam commissionis suæ in litibus inter Ericum, Daciæ regem, et duces Slesvicenses. — *Flensborgh*, die XXI. Aprilis. 21. Aprilis.

Langebek Scriptt. VII. 306.

[3396.] Henrici, ducis Slesvicensis, literæ ad Ludovicum de Cattaneis, cui significat sui conveniendi copiam ei non fore, nisi in sexta feria proxime ventura. — *Gottorpe*, in vigilia paschæ. 22. Aprilis.

Langebek Scriptt. VII. 307.

[3397.] Ludovici de Cattaneis literæ ad Henricum, ducem Slesvicensem, quibus se proximo die Veneris ad eum venturum scribit. — *Flensborgh*, die XXII. Aprilis. 22. Aprilis.

Langebek Scriptt. VII. 307.

[3398.] Ludovici de Cattaneis literæ, quibus citat duces Slesvicenses, ut aut ipsi aut, per procuratores proximo die nono et decimo mensis Maji coram se compareant. — *Flensborg*, die Martis, secunda mensis Maji. 2. Maji.

Langebek Scriptt. VII. 309—11.

[3399.] Ludovici de Cattaneis literæ clausæ ad Hinricum, ducem Slesvicensem, quibus eum certiorem facit, quem terminum peremptorium (d. IX. Maji) procuratoribus Erici Daciæ regis statuerit ad procedendum in causa, quæ vertitur inter Ericum regem Daciæ et duces Slesvicenses, ipsique duci terminum peremptorium statuit diem decimum mensis Maji ad procedendum in eadem causa. — *Flensborgh*, die II. Maji. 2. Maji.

Langebek Scriptt. VII. 313—14.

[3400.] Andreæ Brogk, officialis generalis curiæ Ripensis, transsumptum privilegii Christophori regis, (dat. Ripis. 1252. VIII. cal. Aug.) civibus Ripensibus dati. — Datum anno dñi MCCC XXIIII. (*leg.* MCCCC XXIIII.) indictione prima, mensis Maji die sexto, pontificatus Martini V^ti^ papæ anno sexto. 6. Maji.

Langebek Scriptt. VII. 326—27. (Indict. I. et annus pontif. VI. anno 1423. convenit).

[3401.] Andreæ Brok, officialis episcopi Ripensis, transsumptum literarum supra sub no. 817. 927. 1224. 1706. 1504. 2028. allatarum. — *In domo capitulari ecclesiæ Ripensis,* anno dñi MCCCXXIIII. (*leg.* MCCCCXXIIII.), indictione prima, mensis Maji die sexto, pontificatus Martini V^ti^ papæ anno sexto. 6. Maji.

Langebek Scriptt. VII. 329—32.

[3402.] Andreæ Brok, officialis episcopi Ripensis, transsumptum literarum supra sub no. 612. allatarum. — *Ripis in cimiterio ecclesiæ,* die VI. Maji, indict. I. Martini V^ti^ an. VI. 6. Maji.

Langebek Scriptt. VII. 332—33.

[3403.] Hinrici, ducis Slesvicensis, ad Ludovicum de Cattaneis epistola, in qua scribit, se et fratres postero die, die peremptorii termini, ambaxiatores ad eum transmissurum, petens, ut modicum tardet, quousque dicti ambaxiatores venire valeant. — *Gottorp*, feria secunda post dominicam, qua cantatur Misericordias domini. 8. Maji.

Langebek Scriptt. VII. 314.

[3404.] Ludovici de Cattaneis ad Hinricum, ducem Slesvicensem, literæ, quibus se quod dux eodem die per epistolam ab eo petierat, ut ejus ambaxiatores exspectaret, factu- 9. Maji.

1424. rum pollicetur, rogans ducem, ut salvum conductum dignetur transmittere procuratoribus Erici,
9. Maji. Daciæ regis. — *Flensborgh*, die Martis VIIII. mensis Maji.

Langebek Scriptt. VII. 315.

9. Maji. [3405.] Articuli IX, oblati Ludovico de Cattaneis pro intentione ERICI, regis Daciæ, juxta petitionem suam, in causa contra principes Holsatiæ. — *Flensborg*, die Martis proxima post dominicam Misericordias domini, quæ est dominica prima post Quasimodogeniti.

Langebek Scriptt. VII. 336.

9. Maji. [3406.] HINRIK, Hertug til Slesvig, Greve til Holsten etc., giver Domprovst Nicolaus Sachow og Canniken Marqvardus Vlottow Fuldmagt til at möde paa sine Vegne for den keiserlige Commissarius i Sagen mellem ham og Kong Erik af Danmark. — *Gottorp*, des dinghesdages na *Matthias* (leg. *Misericordias*) domini. (Plattydsk).

Langebek Scriptt. VII. 317—18.

9. Maji. [3407.] Instrumentum publicum de protestatione facta coram commissario Ludovico de Cattaneis a NICOLAO SACHOW præposito et MARQUARDO VLOTTOW canonico ecclesiæ Slesvicensis, ambaxatoribus ducis Slesvicensis. — *Flensborg*, d. IX. m. Maji.

Langebek Scriptt. VII. 382—83.

10. Maji. [3408.] HINRICI, episcopi Slesvicensis, transsumptum literarum, supra sub no. 1917. 2448. allatarum. — *Sleswyk*, die X. mensis Maji.

Langebek Scriptt. VII. 351—54.

10. Maji. [3409.] Testimonium de HINRICI, ducis Slesvicensis, protestatione de absentia Ludovici de Cattaneis et productione originalium privilegiorum et literarum, quibus in causa inter ipsum et Ericum regem uti vellet, facta in præsentia Hinrici episcopi et plurium. — *In civitate Slesvicensi*, die X. Maji, indictione secunda, pontif. Martini V^ti^ anno septimo.

Langebek Scriptt. VII. 362—63. 367—68.

11. Maji. [3410.] HINRICI, episcopi Slesvicensis, litteræ testimoniales de productione testium in gratiam ducum Slesvicensium in causa inter eos et Ericum Daciæ regem, facta coram ipso a Henrico duce Slesvicensi. — *Gottorp*, die XI. mensis Maji.

Langebek Scriptt. VII. 349—51.

12. Maji. [3411.] HEINRICUS, ADOLFUS et GERARDUS, duces Slesvicenses, per Petrum de Samboloycis citantur ad comparendum coram Ludovico de Cattaneis die XIII. Maji in Flensborg. — *Flensborg*, die XII. mensis Maji, anno MCD. (adde: XXIV.).

Langebek Scriptt. VII. 338—39.

13. Maji. [3412.] Literæ testimoniales: HINRICUM, ducem Slesvicensem anno 1424. die X. mensis Maji, in civitate Slesvicensi, in Hinrici episcopi multorumque aliorum præsentia personaliter constitutum, protestatum esse de absentia Ludovici de Cattaneis, et nonnulla originalia privilegia produxisse. — *In civitate Slesvicensi*, die XIII. Maji.

Langebek Scriptt. VII 358—59.

17. et 19. Maji. [3413.] Instrumentum publicum, continens procuratorium, datum magistro Nicolao Sachow, præposito ecclesiæ Slesvicensis, ab HENRICO duce Slesvicensi, nomine suo et fratrum suorum (editum *in campo Vyrto dicto*, sito *in parochia Bornehouede*, die XVII. mensis Maji), et ejusdem ducis appellationem a Ludovico de Cattaneis ad regem Romanorum Romanique imperii electores in causa inter duces Slesvicenses et Ericum regem Daciæ, factam *infra civitatem Lubecensem*, die XIX. mensis Maji.

Langebek Scriptt. VII. 383—86.

[3414.] Borgemester og Raadmænd i Wilster bevidne, at Hertugdömmet Slesvig, ogsaa kaldet Jylland, i umindelig Tid har været og endnu er et særeget Hertugdömme, og at de holstenske Grever Hinrik, Alf og Gerd, ligesom deres Fader og Forfædre, have været i fredelig Besiddelse deraf, indtil Kong Erik af Danmark bekrigede dem, samt at bemeldte Hertugdömme begyndte fra Leuingesowe og endte foran Kolding Slot. — *Wilster*, 4de Söndag efter Paaske. (Plattydsk). 1421. 21. Maji.

Langebek Scriptt. VII. 373.

[3415.] Vidnesbyrd af samme Indhold, udstedt af Borgemestere og Raadmænd i Rendsborg. — Den 4de Söndag efter Paaske. (Plattydsk). 21. Maji.

Langebek Scriptt. VII. 374.

[3416.] Vidnesbyrd af samme Indhold, udstedt af Borgemestere og Raadmænd i Itzeho. — Den 4de Söndag efter Paaske. (Plattydsk). 21. Maji.

Langebek Scriptt. VII. 374—75.

[3417.] Vidnesbyrd af samme Indhold, udstedt af Borgemestere og Raadmænd i Staden Oldenborg. — 4de Söndag efter Paaske. (Plattydsk). 21. Maji.

Langebek Scriptt. VII. 375—76.

[3418.] Vidnesbyrd af samme Indhold, udstedt af Borgemestere og Raadmænd i Lutkenborgh. — 4de Söndag efter Paaske. (Plattydsk). 21. Maji.

Langebek Scriptt. VII. 376.

[3419.] Vidnesbyrd af samme Indhold, udstedt af Borgemestere og Raadmænd i Staden Hilghenhauen. — 4de Söndag efter Paaske. (Plattydsk). 21. Maji.

Langebek Scriptt. VII. 376—77.

[3420.] Vidnesbyrd af samme Indhold, udstedt af Borgemestere og Raadmænd i Kiel. — 4de Söndag efter Paaske. (Plattydsk). 21. Maji.

Langebek Scriptt. VII. 377—78.

[3421.] Vidnesbyrd af samme Indhold, udgivet af Borgemestere og Raadmænd i Plöen. — 4de Söndag efter Paaske. (Plattydsk). 21. Maji.

Langebek Scriptt. VII. 378.

[3422.] Vidnesbyrd af samme Indhold, udstedt af Borgemestere og Raadmænd i Segeberg. — 4de Söndag efter Paaske. (Plattydsk). 21. Maji.

Langebek Scriptt. VII. 378—79.

[3423.] Vidnesbyrd af samme Indhold, udstedt af Borgemestere og Raadmænd i Eutin. — 4de Söndag efter Paaske. (Plattydsk). 21. Maji.

Langebek Scriptt. VII. 379—80.

[3424.] Vidnesbyrd af samme Indhold, udstedt af Borgemestere og Raadmænd i Crempe. — 4de Söndag efter Paaske. (Plattydsk). 21. Maji.

Langebek Scriptt. VII. 380.

[3425.] Literæ Hinrici, ducis Slesvicensis, ad Sigismundum Romanorum regem, cum quibus transmittit articulos XL, pro parte ipsius in causa inter ipsum et Ericum regem Daciæ suo tempore domino Rumpoldo oblatos. — *In castro Seghebergh Lubecensis dioecesis*, die sancti Urbani episcopi et martyris. 25. Maji.

Langebek Scriptt. VII. 340. — Articuli prædicti XL (ibid. p. 341—48.) Sigismundo, Romanorum regi, traditi sunt Budæ, die XXII. Junii an. 1421 (ibid. p. 339).

1424. [3426.] PROCONSULUM ET CONSULUM OPPIDI WINSEN testimonia de ducatu Sles-
1. Junii. vicensi a duce Gerardo ejusque filiis pacifice et quiete possesso. — *Winsen in dioecesi Verdensi*, die ascensionis domini.

Langebek Scriptt. VII. 372—73.

1. Junii. [3427.] BORGEMESTERE OG RAADMÆND I STADEN VLSEN deres Vidnesbyrd, at de holstenske Grever Hinrik, Alff og Gherd samt deres Fader og Forfædre have været i rolig Besiddelse af Hertugdömmet Slesvig indtil Kong Erik bekrigede dem. — *Vlsen*, Söndagen för Pindse. (Plattydsk).

Langebek Scriptt. VII. 381.

[3428.] Exceptio ERICI KRUMDIK, procuratoris Erici regis Daciæ, coram Sigismundo Romanorum rege producta contra articulos, scripturas et certorum testium dicta et literas pro parte Hinrici, Adolphi et Gerardi, comitum Holsatiæ. — Sine die.

Langebek Scriptt. VII. 386—87.

28. Junii. [3429.] Sententia arbitralis SIGISMUNDI regis Romanorum, qua pronunciat, "totam Jutiam australem, in qua situata sunt Sleswick et Gottorp, et alia loca ad ipsam Jutiam pertinentia, una cum Sylva Danica et insula Alsen, et provincia Frisiæ vulgariter Heerden nuncupatæ, cum omnibus juribus et pertinentiis, pertinuisse et pertinere debere jure directi et utilis dominii ad regem et regnum Daniæ", et ducibus Holsatiæ super his terris nullum jus feudale competiisse vel competere. — *Budæ*, 28. Junii.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. ed. in 4to T. IV. p. 340. ed. in fol. p. 697—704. Cypræi Annall. episc. Slesv. p. 361—65. Pontan. Rer. Danicar. Hist. Libr. IX. p. 571—577. Langebek Scriptt. VII. 396—99.

28. Junii. [3430.] Testimonium de protestatione NICOLAI SACHOW contra finalem sententiam Sigismundi Romanorum regis in causa inter Ericum Daciæ regem et duces Slesvicenses. — *Budæ*, d. XXVIII. Junii.

Langebek Scriptt. VII. 446—47.

3. Julii. [3431.] HENRICUS, dux Slesvicensis, Nicholaum Sachow, præpositum ecclesiæ Slesvicensis, Luderum Rottorp, procuratorem in curia Romana, et alios sex procuratores in eadem curia procuratores suos constituit ad prosequendam nullitatem prætensæ arbitralis sententiæ per Sigismundum, Romanorum regem, latæ in causa inter dominum constituentem ejusque fratres ex una parte et Ericum regem Daciæ ex altera de ducatu Slesvicensi et terræ Jutiæ australis, etc. — *Budæ*, die III. mensis Julii.

Langebek Scriptt VII. 428—29.

23. Julii. [3432.] Testamentum NICHOLAI LAURENTII. — Crastino beatæ Mariæ Magdalenæ.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 59.

7. Septbr. [3433.] EVERHARDI presbyteri literæ, quibus breviarium et XX uncias argenti ("id est XX lod silff"), pro anniversario suo et parentum suorum bis in anno tenendo, vicariis chori Ripensis donat et scotat. — Profesto nativitatis beatæ Mariæ virginis.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 161.

17. Septbr. [3434.] ADOLPHUS et GERHARDUS, duces Slesvicenses ac comites Holsatiæ etc., Hermannum Dwergh, sedis apostolicæ prothonotarium, magistros Nicolaum Sachow, ecclesiæ Slesvicensis præpositum, et sex procuratores in curia Romana constituunt et solenniter suos procuratores et nuncios generales et speciales ordinant in causis, quæ versantur inter ipsos et Ericum, regem Daciæ, super ducatu Slesvicensi et quibusdam aliis terris, ad comparendum

et agendum coram quocunque judice competente, etc. — *Nyemunster*, die XVII. mensis Septembris, indictione secunda, pontif. Martini V^ti anno octavo (*leg.* septimo). 1424. 17. Septbr.

Langebek Scriptt. VII. 138—40.

[3435.] Forening om Myntcn, mellem Dronning PHILIPPA til Danmark, o. s. v. og Borgemestere og Raadmænd fra Stæderne LUBEK, HAMBORG, LUNEBORG og WISMAR (ved deres Fuldmægtige Tidman Steen og Henrik von Haren). — *Kopenhauen*, Söndagen för S. Dionysii Dag. (Plattydsk). 8. Octobr.

Vidensk. Selsk. Skrifter IX. 703—705.

[3436.] ANTONIUS, tit. sanctæ Susannæ sanctæ Romanæ ecclesiæ presbyter cardinalis, Aquilegiensis vulgariter nuncupatus, Ericum regem Daciæ citat ad comparendum coram papa Romano in causa sua cum ducibus Slesvicensibus de ducatu Slesvicensi. — *Romæ*, die Lunæ, IX. mensis Octobris, indictione secunda, pontif. Martini V^ti anno septimo. 9. Octobr.

Langebek Scriptt. VII. 432—34.

[3437.] TINGSVIDNE af Samsö Landsting om nogle Jorder, Kronen tilhörende, som tvende Præster havde tilegnet sig. — *Sampsöes Landsting*, Mandagen næst fore S. Clæmetz Dag. 20. Novbr.

Danske Magazin III. p. 181—82.

[3438.] Kong ERIKS Dombrev, hvorved Biskop Lauge af Viborg og hans Efterkommere tildömmes noget Jordegods, som han skielligen for Rettertinget i Aarhus havde beviist med adskillige Breve af Landstinget at være ham skiödet og hiemlet. — *Aarhusii*, die b. Crisogoni martyris. 24. Novbr.

Thestrup om Tingene S. 40.

[3439.] Keiser SIGISMUNDS Brev om, at ingen af Parterne havde appelleret den af ham den 28. Juni 1424 afsagte Dom mellem Kong Erik og de Holstenske Grever, betræffende Hertugdömmet Slesvig. — *Ofen*, Sanct Nicolai Aften. (Tydsk). 5. Decbr

Jahn Unionshist. p. 503.

[3440.] Testimonium NOTARII PUBLICI de executione citationis supra sub no. 3436. allatæ, facta Romæ in ecclesia beatæ Mariæ rotunda. — *Romæ*, die Veneris, XXII. Decembris, indictione secunda, pontif. Martini V^ti anno octavo. 22. Decbr.

Langebek Scriptt. VII. 440.

[3441.] Testimonium MATTHEI DITMARI, notarii publici, de executione citationis supra sub no. 3436. allatæ, facta in ecclesia Lubecensi cathedrali. — *Lubeck*, die XXVII. Decembr. 27. Decbr.

Langebek Scriptt. VII. 441.

[3442.] Literæ commissionis sive supplicationis HENRICI, ADOLPHI et GERHARDI, ducum Slesvicensium, a rege Sigismundo ad Martinum papam appellantium in lite eorum cum Erico Daciæ rege. — Sine anno.

Langebek Scriptt. VII. 427.

1424—1425. 1424—25.

[3443.] Literæ nomine ERICI Daciæ regis scriptæ, quibus papæ supplicatur, ut Cardinali Aquilegiensi mandet, ut causæ inter Ericum regem et duces Slesvisenses supersedeat et se ulterius non intromittat. — Sine anno

Langebek Scriptt. VII. 435.

1425. **1425.**

15. Januar. [3444.] NICOLAI DEGHENHARDI testimonium de executione citationis, supra sub no. 3436. allatæ, facta in valvis ecclesiæ Zwerinensis. — *Zwerin*, die XV. Januarii.
Langebek Scriptt. VII. 442.

13. Febr. [3445.] Et Brev, ved hvilket PETHER, Erkebiskop i Lund, erklærer at have med tiltagne Mænd afgjort nogle Stridspuncter imellem Dronning Philippa og Ölric, Biskop i Aarhuus. — *Grobröderss Closters Stoffwe y Lwndh*, paa sancti Valentini afften.
Langebek Scriptt. VI. 513—14.

11. Martii. [3446.] Den Romerske Kong SIGISMUND's Opfordring til Erkebiskoppen af Bremen, Biskoppen af Hildessem og andre Fyrster og Stæder, at staae Kong Erik af Danmark bi mod Hertugerne Henrich, Adolff og Gerhard af Slesvig, Grever til Holsteen, hvis de vedbleve ikke at ville erkjende den af ham som Voldgiftsmand afsagte keiserlige Dom, hvorfra de havde appelleret til Paven. — An dem Suntage als man singet in der heil. Kirchen Oculi in der Vasten. (Tydsk).
Noodt Beiträge II. p. 438—440.

1. Aprilis. [3447.] MARTINI (Vti) papæ ad Ericum Daniæ regem literæ, quibus Olauum, episcopum Arosiensem, ei commendat, cum calumnia ab ecclesia sua remotus sit. — *Romæ apud Sanctos Apostolos,* calend. April., pontif. anno VIII.
Skand. Literat. Selsk. Skr. 21de B. S. 53—56.

16. Aprilis. [3448.] ANTONIUS, tit. S. Susannæ S. Romanæ ecclesiæ cardinalis presbyter, Aquilegiensis vulgariter nuncupatus, citat Ericum, regem Daciæ, ad comparendum coram ipso in causa inter regem jam dictum et duces Slesvicenses. — *Romæ*, die XVI. mensis Aprilis.
Langebek Scriptt. VII. 443—44.

24. Aprilis. [3449.] IDEM CARDINALIS Ericum Daciæ regem aut ejus procuratores citat ad comparendum coram ipso. — *Romæ*, die XXIV. mensis Aprilis.
Langebek Scriptt. VII. 448.

24. Aprilis. [3450.] Brev, hvorved JENS STIGSON, Kannik i Arws, skjenker en Deel Jord til Capitlet sammesteds. — Profesto sancti Marci evangelistæ.
Langebek Scriptt. VI. 503—4.

7. Maji. [3451.] Kong ERIKS Forbud mod de Tydskes og andre fremmede Nationers Handel paa Helgeland, Finnmarken, Island og andre Skatlande mod de gjentagne Forbud. — *Agershus,* crastino Johannis ante portam latinam. (Norsk)
Grönl. Hist. Mindesm. III. 159—60. Paus har dette Brev i oversat Uddrag (Forordn. for Norge S. 181), men henförer det urigtig til Erik Præstehaders Tid (för 1299).

23. Maji. [3452.] Bulla MARTINI (Vti) papæ, qua secundum petitionem Erici regis Daciæ, causas inter dictum regem et duces Slesvicenses, quas Anthonio, tit. sanctæ Susannæ presbytero cardinali, audiendas et fine debito terminandas commiserat, ad se advocat, ac "litem, quæ ex hujusmodi commissione coram eodem cardinali procedere refertur", penitus extinguit. — *Romæ*, X. calend. Junii, pontif. anno octavo.
Langebek Scriptt. VII. 450.

1. Junii. [3453.] Brev, hvorved SOPHIE, Enke efter Claws af Krumpen, frasiger sig sin formeentlige Ret til nogen Jord, beliggende i Fullenmark. — Feria sexta pentecostes.
Langebek Scriptt. VI. 480.

2. Junii. [3454.] Statutum CHRISTIERNI (HEMMINGII), episcopi Ripensis, de marca puri argenti a quovis novo canonico eccl. Ripensis solvenda et sacris vestibus ac ornamentis impendenda. — Sabb. trin.
Terpager Ripæ Cimbr. p. 172.

[3455.] Statuta concilii provincialis Hafniensis. — *Hafniæ*, feria quinta post festum b. Canuti regis et martyris. 1425. 12. Julii.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. ed. in 4to T. IV. p. 375. ed. in fol. p. 714—19. Pontan. Rer. Danicar. Libr. IX. p. 579—84. Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. p. 540. Mansi Collectio concilior. Tom. XXVIII. 1083—92. Langebek Scriptt. VI. 451—58. Statuta provincial. ed. Thorkelin Hafn. 1778. cfr. ejusd. Saml. af Danske Kirkelove p. 103—6.

[3456.] Martini (V^ti^) papæ literæ ad Ericum Daciæ regem, quibus eum hortatur ad pacem et concordiam cum ducibus Slesvicensibus ineundam. — *Romæ*, V. calend. Octobr. pontif. anno VIII^vo^. 27. Septbr.

Langebek Scriptt. VII. 454—55.

[3457.] Martini (V^ti^) papæ literæ ad duces Slesvicenses Henricum, Adolfum et Gerardum, quibus eos hortatur ad pacem et concordiam cum Erico Daciæ rege ineundam. — *Romæ*, V. calend. Octobr. pontif. anno VIII^vo^. 27. Septbr.

Langebek Scriptt. VII. 455.

[3458.] Literæ Martini (V^ti^) papæ ad Nicolaum archiepiscopum Bremensem, ut, cum proconsulibus et consulibus civitatis Lubecensis, Wismariensis et Luneburgensis, omnem operam impendat in reconciliationem Erici Daciæ regis cum ducibus Holsatiæ. — *Romæ*, V. calend. Octobr. pontif. anno VIII. 27. Septbr.

Langebek Scriptt. VII. 452—53. Epit. ap. Raynaldum, Contin. Baron. ad ann. 1425. XI. Tom. IX. p. 23.

[3459.] Martini (V^ti^) papæ literæ ad proconsules et consules civitatis Lubecensis et Wismariensis ac Luneburgensis oppidorum, de pace inter Ericum Daciæ regem et duces Slesvicenses componenda. — *Romæ*, V. calend. Octobr. pontif. anno VIII^vo^. 27. Septbr.

Langebek Scriptt. VII. 453—54.

[3460.] Forening, indgaaet af Stæderne Rostock, Stralsund og Greifswald, med Hensyn til Mönten, idet de forpligte sig til at præge deres Mönt efter samme Forhold som var gjeldende i Danmark, Norge og Sverrig, samt i Stæderne Lübeck og Wismar, m. m. — *Stralesund*, St. Dionysii Dag. (Plattydsk). 9. Octobr.

Rostock. wöchentl. Nachrichten, 1755, S. 114—15, 117—19. Ungnaden Amoenit. diplom. p. 601–604.

[3461.] Johan Schelle, Væbner, kjendes ingen Rettighed at have længer end han lever til det Gods i Höm i Seem Sogn, som hans Oldemoders Söster Fru Gunner gav til Lyom Kloster, og forbyder under Band, at Ingen efter hans Död maa bevare sig med samme Gods uden Abbedens Minde. — Die sancti Thomæ. 21. Decbr.

Langebek Scriptt. VIII. 225.

[3462.] Dronning Philippas Forbud mod ulovlig Handel opad Landet og i Havnene omkring Bergen. — *Wadstein.*

Paus Norske Forordninger S. 236—37.

[3463.] Johannis Pauli, capellani regis Daniæ, relatio de prædationibus Anglorum ex civitatibus Eboraco, Hull et Lenn, in Islandia ab anno 1419 ad 1425 patratis. Affixum est testimonium Thorberni Herberni justitiarii et tredecim consulum Bergensium, datum feria tertia ante festum nativitatis Mariæ anni sequentis (1426.) de veritate hujus relationis testibus multis probata.

Finni Johann. Hist. eccl. Isl. IV. 162—169.

1426. **1426.**

7. Januar. [3464.] Bevidnelse om at afdöde MICHEL RUBO, der var Byman i Arws, har givet "halff sin gard met hws ok grund i Arws i Sanctæ Olaffs sokn" til Capitlet sammesteds. — *Arusiæ*, crastino epiphaniæ domini.

Langebek Scriptt. VI. 505.

7. Januar. [3465.] Literæ, quibus OFFICIALIS EPISCOPI ARUSIENSIS GENERALIS (nomen deest) quandam dimidiam curiam cum fundo, capitulo Arusiensi a Michaële Rubo legatam, huic capitulo, causa cognita, adjudicat. — *Arusiæ*, crastino epiphaniæ domini.

Langebek Scriptt. VI. 505.

29. Julii. [3466.] Fordrag mellem Kong ERIK og Kong JACOB af Skotland angaaende Manöer og Suderöer, afsluttet af Fuldmægtige for begge Kongerne. — *Bergen*, S. Oluf Konges og Martyrs Dag.

Hvitfeldt Danm. Riges Krönike Qvartudg. T. IV. p. 407. Folio-Udg. p. 728.

3. Octobr. [3467.] Brev fra BISKOP OG CAPITEL I ÖRKNÖ OG HIÆTLAND til Kong Erik om en aarlig Skat paa 200 Nobler, at betale af Kongen i Skotland til ham. — *Bergen*, feria quinta post festum b. Michaëlis archangeli.

Nye Danske Magazin V. p. 123.

[3468.] Kong ERIKS Svar til det Svenske Raad paa dets Forestillinger til ham. — Uden Aar.

Lagerbring Svea Rikes Hist. IV. 572—74.

[3469.] Lovartikler (25), antagne i en Forsamling fra SYV NORDFRISISKE HERREDER, i Nærværelse af Magnus Hayssen paa Hertug Henrik af Slesvigs Vegne ("Codex juris frisici borealis"). — *In "dem Öster-Harde-Föhrde"*, i St. Nicolaus Kirke. (Plattydsk).

Dreyer Abhandll. I. p. 475—86.

1427. **1427.**

25. Febr. [3470.] JOHANNES, episcopus Roskildensis, omnia bona, quæ quondam Ericus Nicholai de Hyrningsholm, armiger, pro quadam perpetua vicaria in ecclesia Roskildensi fundanda reliquit, per Johannem Thyrionis, perpetuum vicarium, quamdiu vixerit, libere possidenda, altari b. Nicholai, vulgo Bondorp nuncupato, in ecclesia Roskildensi annectit. — Crastino b. Mathiæ apostoli.

Danske Magazin V. p. 325—26.

7. Martii. [3471.] TROWELS OLAFFSZONS Gjeldsbeviis til Dronning Philippa, lydende paa 10 lödige Mark (ligelydende under samme Dato udstedt af en anden Vitaliebroder Steen Laurentzsön). — *Copmanhauen*, den förste Fredag i Fasten. (Plattydsk).

Jahn Unionshist. p. 504.

26. Martii. [3472.] Feidebrev, udstedt af HELMSTEDTS Borgemester og Raad, Borgere og menige Indbyggere til Kong Erik, hvori de, som Medlemmer af den tydske Hanse, true med Hævn for den Skade, Kongen havde tilföiet Forbundet ved adskillige Forurettelser, tvertimod de af hans Forgængere udstedte og af ham selv stadfæstede Privilegier. — *Helmestede*, Onsdagen efter Oculi. (Plattydsk).

Haeberlin Analecta med. ævi p. 560—62.

17. Junii. [3473.] THOMAS AF THOLACK, Bisp paa Örckenöer, tilstaaer at have annammet "al Örckenöer" af Kong Erik, at holde til Kongens og hans Arvingers Haand. — *Westenskow i Lolland*, St. Botulphi Dag.

Hvitfeldt Danm. Riges Krönike Quartudg. T. IV. p. 423. Folio-Udg. p. 735.

[3474.] "NIELS GAGHE a wapn i Farebæk i Schane" tilstaaer at have solgt sin Gaard i "thydeske manne gadhe i Kiöpmanhaffn", i Vor Frue Kirkes Sogn, til Mester Hannes Brand, kaldet Mester Johan, Bymand i Köpenhaffn. — Guts legommæ dagh. 1427. 19. Junii.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CLXXXVIb.

[3475.] Keiser SIGISMUNDS Brev til de nordtydske Hansestæder, hvori han klager over, at Stæderne forleden Aar havde anholdt hans Gesandt Michael Honinger, som af ham var udsendt for "at opmuntre de nordiske Folk" til Deeltagelse i et Tog mod Kjætterne i Böhmen; ligeledes formaner Keiseren dem at bilægge den mod Danmark begyndte Krig, og lade dem nöie med den Ret, Kongen dem tilbyder, med mindre de vilde underkaste sig den Straf, som Keiserretten tilholder. — *Gran*, die visitationis Mariæ. (Dansk Overs.). 2. Julii.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 735—36. Holberg Danm. Hist. I. 562.

[3476.] Literæ ULRICI, episcopi Arusiensis, ejusque capituli, quibus quædam statuta Petri, quondam Arusiensis episcopi, reformant. — *In ecclesia cathedrali Arusiensi*, vigilia sancti Bartholomæi apostoli. 23. Augusti.

Langebek Scriptt. VI. 468—70.

[3477.] JACOBUS BONOW, Præst, tilstaaer at have modtaget af Biskop Johannes i Roskilde til Lehn Officialatet paa Ruyen, med en aarlig Afgift af 500 Sundiske Mark, og Grevskabet Streghe sammesteds, mod derfor at aflægge Regnskab tvende Gange om Aaret. — Dagh Sunte Lucien der hilghen Juncvrouwen. (Plattydsk). 13. Decbr.

Danske Magazin V. p. 327—28.

1428. 1428.

[3478.] Brev, hvorved LITLÆ AWO AFF KLÆRBYGAARD, Væbner, sælger sin Gaard med alt Tilliggende i Skiæfstorp "i Liisbergherit i Kungens Skibilsæ" til Capitlet i Aarhuus. — Crastino die sancti Gregorii papæ et conf. 13. Martii.

Langebek Scriptt. VI. 504.

[3479.] Fordrag, sluttet af Hertugerne ADOLPH og GERHARD til Slesvig med CLAUS VON DER WISCH, hvori de förste forpligte sig til at erstatte v. der Wisch, ifald hans Gaard i Geltinge skulde blive afbrændt mod hans Villie i den med Danmark forestaaende Feide, imod at han understöttede dem mod bemeldte Rige. — St. Jurians Dag. (Plattydsk). 23. v. 24. Aprilis.

Archiv für Staats- und Kirchengeschichte der Herzogthümer, I. B. 1. Heft. S. 31—32.

[3480.] JACOBUS BONOW forpligter sig til at betale Biskop Johannes i Roskilde Afgiften af Officialatet paa Rygen og af Grevskabet Streyge, hvorsomhelst paa Rygen han maatte önske, samt til at være ansvarlig for, om nogen Skade ved Ildebrand ved hans Forseelse skeete paa Gaarden Ralsvik. — Mandaghes yn des hilgen Cruces Daghe, alse yd ghevunden wart. (Plattydsk). 3. Maji.

Danske Magazin V. p. 328—29.

[3481.] Fordrag imellem de slesvigske Hertuger ADOLPH og GERHARD paa den ene og BENEDICT VON ALEFELDE til Szegarden paa den anden Side, hvori Hertugerne forpligte sig til at erstatte ham Slottet Szegard, ifald samme blev forstyrret eller erobret i den forestaaende Feide med Danmark, og hvis de ikke holdt den givne Forpligtelse, love de at ville indstille sig i Kiel og ikke forlade denne Stad, förend de havde fyldestgjort Forpligtelsen; herimod skulde Alefeldt understötte dem mod den danske Konge. Fordraget er bekræftet af 14 Riddere og Svende. — Die corporis Christi. (Plattydsk). 3. Junii.

Archiv für Staats- und Kirchengesch. der Herzogthümer I. B. 1. Heft, S. 32—33.

1428. 7. Julii. [3482.] LANDSTINGS-DOM, at den, som bliver hjemme, naar Fjenden kommer "fore Landet og Bagn brænder og Widie Brand gingæ", skal hænge ved sin egen Bjelke — den, som skiller sig ved Banneret og römmer af Marken uden hans Hövedsmands Minde, har forbrudt Liv, Gods og Ære, og den, som "wtfar til Strandbackæ, som Fiendernæ lige fore" og römmer fra sit Banner, "han bliffuæ ærelööss oc ligess ængen godt Man". — *Siælandzfare Landztingh*, Odensdagh nest effter wor Frwæ Dagh Visitationis.

Danske Mag. V. p. 319—20. (Af en Vidisse 1517, Odensdagh nest effter tiwgendagh Jwlæ).

21. Septbr. [3483.] ELLEN BOESDATTER giver 4 Agre inden 3 Vange til Præstebordet i Fugledemagle for en aarlig Amindelse for hende og hendes afdöde Mand Niels Griis med Messer og Vigilier. — Ipso die sancti Mathæi apostoli.

Hofman Fundationer VIII. 220—21.

3. Octobr. [3484.] Bevidnelse om, at "MÆTTÆ GUTHMUNDESDATTER, Thyri Diækns hwsfrw", med sin Husbonds Samtykke, har skjænket en Deel Gods i "sancte Olafs sokn i Arws" til Capitlet sammesteds. — In profesto sancti Fransisci confessoris gloriosi.

Langebek Scriptt. VI. 504—5.

1. Decbr. [3485.] Et Brev, ved hvilket "CHRISTINÆ ANDERSDOTTER i Sostorp og ANDERS SWENSÖN, perpetuus vicarius i Arws Kirkiæ", bede Ebbi Hennikson og Long Awo at sætte deres Segl under et af de förstnævnte til Capitlet i Aarhuus udstedt Brev angaaende noget Gods i Sawbro. — Crastino sancti Andreæ apost. (uden Aar).

Langebek Scriptt. VI. p. 507. cfr. p. 506.

20. Decbr. [3486.] Et aabent Brev, ved hvilket "CHRISTINA ANDERSDÆTTER af Sostorp, Hr. Swen Wtsön Ridder æfterlæfwæ" og ANDERS SWENSÖN, sammes Sön, bevidne at have, med Samfrænders Samtykke, solgt alt deres Gods i Sawbro til Capitlet i Aarhuus. — Vigilia sancti Thomæ apostoli.

Langebek Scriptt. VI. 506.

20. Decbr. [3487.] Literæ, quibus "CHRISTINA ANDERSDATTER i Sostorp", relicta Swenonis Wtsön militis, et ANDREAS, filius ejusdem, perpetuusque vicarius ecclesiæ Arusiensis, auctoritatem dant Olavo, præposito Arusiensi, scotandi capitulo Arusiensi quædam bona in Sawbro sita. — Feria secunda prox. ante festum Thomæ apostoli.

Langebek Scriptt. VI. 506.

[3488.] Samling af FRISISKE RETSKILDER under Titel: "Jus Frisiorum terræ Eiderstädt, Everschop et Vtholm; accedunt placita nonnulla harum regionum" (de 1429—1450). (Plattydsk).

Dreyer Abhandl. III. 1457—92. v. Richthofens Friesische Rechtsquellen 561—568 (hvor den henföres til 1426).

1429.

1429.

13 Maji. [3489.] HENRICI (VI[ti]) Anglorum regis literæ ad vicecomites regni, ut jubeant mercatores regni stapulam Daciæ regis, in villa Norbarn constitutam, observare, nec alibi in ejus regnis contra licentiam ejus mercaturam exercere. — *Westmonasterii*, XIII. Maji, regni Henrici VI[ti] anno VIII[vo].

Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. IV. P. IV. p. 143—44.

18. Julii. [3490.] Vidnesbyrd, udstedt af Biskop CHRISTIERN til Ösel, JOHAN BUMETZKEN, Comptur til Sluckowe, og BORKORDT VON GUNTERSBERG, Ordensherrens udi Prytzen Sendebud, om Forhandlingerne i Nykjöbing paa Falster mellem Kong Eriks og Hansestæderne Lybeks, Hamborgs, Vismars, Stralsunds og Rostoks Sendebud. — *Hafniæ*, d. Mariæ visitationis.

Hvitfeldt Danm. Riges Krönike Qvartudg. T. IV. p. 442. Folio-Udg. p. 742.

[3491.] Roskilde Bytingsvidne, at Niels Olefsen af Herleue nörre i Lywnghe- 1429.
herrit skjödte en Gaard i Roeskilde i St. Johannis Sogn til Hr. Berneth af Esroms Kloster 27. Julii.
paa dette Klosters Vegne. — *Roskilde*, then othensdagh næst effter sancte Marie Magdalene.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXCI[b].

[3492.] Kong Eriks Begjering til Erkedegnen og Capitlet i Ribe, om at tillade 25. Octobr.
deres Bönder og Wörthnethe at hjelpe Hr. Erik Nielssen med 4 Dages Arbeide til Befæst-
ningen af Rype-Hws. — *Coldinge*, feria tertia ante Symonis Jude.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 37—38.

1430. 1430.

[3493.] Literæ Nicholai Petri, presbyteri et perpetui vicarii (eccl. Ripensis), 22. Febr.
quibus testatur, se vicariis chori Ripensis pro anniversario matris et suo dedisse et scotasse
breviarium suum, ad dies vitæ tamen pro septem solidis Lubecensibus annuatim solvendis
retinendum. — Die Cathedræ S[ti] Petri.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 161—62.

[3494.] Kong Eriks Brev, hvorved han funderer og ophöier Bykirken i Calmar 19. Martii.
til et Collegium og "Helligdom" med tretten Cannikepræster, som skulde forrette en be-
stemt Gudstjeneste, ham selv og hans kjere Husfrue Philippa, hans Forfædre og Forældre,
Konger og Dronninger, til Lise og Ro. — *Calmar Slot*, Söndagen efter (*efter* bör udslettes)
Oculi i Fasten.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 715—46.

[3495.] Johannes Renskier, Kirkeherre, Nicolaus Konning og Johannes 21. Martii.
Vitæ, perpetui vicarii til Calmar Kirke, og hele Capitlet sammesteds forpligte sig til at holde
den Gudstjeneste, som Kong Erik havde stiftet i deres Kirke (see Nr. 3494). — *Calmar*,
paa St. Benedicti Dag.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 745—46.

[3496.] Tingsvidne, at Eggert Nielsen bekræftede sin Moders Gave af en Gaard 29. Martii.
i Devgerness, kaldet Mosegaard, til Vor Frue Lag i Faaborg. — Onsdagen næst efter Midfaste.

Udtog i Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. S. 128.

[3497.] Tingsvidne, at Eggert Nielsen af Vor Frue Lag i Faaborg havde erholdt 29. Martii.
nogle det tilhörende Jorder og Enge overdragne til Eiendom. — Onsdagen næst efter Midfaste.

Udtog i Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. S. 128.

[3498.] Hertugerne Adolphs og Gherd's Bevilling til Magnus Haysson, at hans 9. Junii.
Datter og hendes Börn, baade af Mand- og Qvindekjön, maatte *frit* besidde det Jordegods
(gudere), som tilfaldt dem arveligen efter Magnus (Haysson), ligesom denne hidtil havde brugt
det. — Am hilgen dage Sunte Feliciani des hilgen Mertelers. (Plattydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 207.

[3499.] Kirstine Peder Guldsmeds Söns, Hans Pedersens, Gavebrev til St. Anna 2. Augusti.
Kloster i Halmsted paa noget af hans Fædrene-Arvegods. — Onsd. eft. St. Petri ad vincula. (Svensk).

Richardson Hallandia p. 175.

[3500.] Kong Eriks Fredsforslag til Stæderne Lybek, Vismar, Lyneborg og 15. Augusti.
Stralsund. — *Nykjöbing udi Falster*, Mariæ virginis assumptionis Dag.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 747—48.

[3501.] Keiser Sigismunds Mandat til Hertug Casimir af Stettin etc., at paasee 21. Octobr.
den Skade oprettet, som Staden Rostock havde lidt, idet nogle "Fyrster, Herrer, Riddere og

1430. Svende" havde sammenrottet sig paa en Tid da Stadens Överste vare reiste bort for at slutte
21. Octobr. Fred med Kong Erik af Danmark etc., og ödelagt Warnemunde Stad og Havn (Keiserens Mandat er indrykket i Hertug Casimirs Brev om denne Gjenstand). — *Nürenberg*, 11000 Jomfruers Dag. (Tydsk).

Rostock. wöchentl. Nachrichten 1755, S. 138—39. 141—42.

24. Novbr. [3502.] HENRICUS (VI^tus), rex Angliæ, magistrum Willielmum Sprever, legum doctorem, et Johannem Grymesby, armigerum, ambasiatores suos constituit, ad foedera quævis cum rege Daciæ ineunda. — *Westmonasterii*, XXIV. Novembr. regni Henr. VI^ti anno IX^no.

Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. IV. P. IV. p. 167.

27. Novbr. [3503.] Literæ de pecuniis, quas obtinuit Mag. Willielmus Spencer, legum doctor, ambasiator ad REGEM DACIÆ et communitates villarum Hansæ Teutonicæ. — *Westmonasterii*, XXVII. Novembris.

Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. IV. P. IV. p. 169.

[3504.] Kjöbebrev, udstedt af BRODER BYS, af Wapn, paa en Bondegaard Mannarp i Harplinge Sogn til Borgemester og Raad i Halmsted for 10 lödige Mark "ståndende penningar". (Svensk).

Richardson Hallandia p. 130.

[3505.] Biskop NICOLAUS's Forpligtelse til Grev Adolph og Geerd af Slesvig, at han paa Grevens Begjering skulde lade Marskdiget mellem Husum og Rodemisse gjennemstikke. (Tydsk).

Udtog hos Westphalen, Monum. ined. IV. 3185. no. 38.

[3506.] Biskop NICOLAUS's Forpligtelse til Hertug Adolph og Geerd af Slesvig, om at Schwabsted Slot skulde staae dem og deres Arvinger aabent i alle Nödstilfælde, og at der ikke fra samme Slot af skulde tilföies dem eller deres Lande nogen Skade i Krigstider, med mindre Slottet blev frataget Biskoppen med Magt. (Tydsk).

Udtog hos Westphalen, Monum. ined. IV. 3185. no. 39.

1431.

1431.

25. Januar. [3507.] Mageskiftebrev, hvorved Erkebispen af Lund PEDER LYCHE faaer en Gaard i Grinderyth i Aszige Sogn af Calente-Gildet i Halmstad for en Gaard i Knebelstrup i Synderums Sogn. — St. Pauli Dag. (Svensk).

Richardson Hallandia p. 176.

4. Martii. [3508.] Hertugerne ALFF's og GERD's Confirmation paa Osterhusem og Westerhusem Indvaaneres Forpligtelse og Löfte til Sognepræsten til Milstede og det Capel, som de agtede at bygge, om at give ham 20 Mark lybsk aarlig, under Straf af dobbelt Betaling, hvis Summen ikke erlagdes til rette Tid. — Dominica Oculi. (Plattydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 210—11.

11. Martii. [3509.] EUGENII (IV^ti) papæ ad episcopum Wibergensem literæ, quibus permittit, ut, cum episcopus de causa audiverit, liceat Guardiano et fratribus ordinis Minorum domus oppidi Flensburgensis accipere oratorium in loco Kroeziis, quod a rege Daciæ etc. Henrico (Erico) iis dono oblatum fuerat, et ibi domum ædificare, etc. — *Romæ*, V. id. Martii, pontif. anno I.

Wadding Ann. Minor. Tom. X. p. 487—88.

16. Martii. [3510.] ADOLPHI et GERHARDI, ducum Sleswicensium, confirmatio privilegiorum, civibus Sleswicensibus annis 1286 et 1332 concessorum. — *Gottorp*, sexta feria post festum beati Gregorii papæ.

Noodt Beiträge I. p. 181—85.

[3511.] Elling, Abbed i Holm, Arwidhr, Prior i Helgbæsætre og Brynike, Prior i Prædike-Kloster i Trondhiem bevidne, at have seet tvende Breve, udstedte af Kong Erik eller paa hans Vegne, angaaende en Deel Penge, som Erkebiskop Aslak havde afbetalt paa sin Formand Erkebiskop Eskilds Gjeld. — *Trondeme*, feria quinta pasce. (Norsk). 1431. 5. Aprilis.

Nye Danske Magazin I. p. 34—35.

[3512.] Eugenii (IVti) ad episcopum Wibergensem literæ, quibus immunitatem ab Alexandro papa IVto, anno pontif. ejus III., IV. non. Februar. fratribus Minorum in Dacia concessam confirmat, ut liberi sint ab omni solutione, "prætextu canonicæ portionis", ex bonis quibuscunque, quæ testamento vel legatis adipiscerentur vel adepti forent. — *Romæ*, XV. Junii, pontif. anno I. 15. Junii.

Wadding Annal. Minor. Tom. X. p. 193.

[3513.] Biskop i Roskilde Jenses Qvittering til Anders Jenssön af Hawelsæ for godt Regnskab af Gaarden Svælsö. — *Roskilde*, Sanctæ Bodels Daw. 17. Junii.

Danske Magazin V. p. 330.

[3514.] Hertugerne Alff's og Gherd's Brev, hvorved de overantvorde deres Slot og Stad Flensborch ("unse Slot, den berch to Flensborch mit der Stadt") med Möllen og Fogderiet, samt Nuherde og Husebüherde og alt andet Tilliggende, til Ridder Hinrik Rixstorpp og Væbner Henning van deme Hagen, Hertugerne til troe Haand, med Forpligtelse til ikke at afsætte nogen af disse Lehnsmænd derfra. — Des negesten Sondages vor unser leven frouwen dage erer bordt. (Plattydsk). 2. Septbr.

Michelsen Nordfriesland p. 207—8.

[3515.] Kong Eriks Adelsdiplom, udgivet til Thord Sandersson for de Tjenester denne havde viist Kongens Farbrodersön Hertug Bugeslav af Pommern (Vaabenet beskrevet). — *In castro Skjoldenæs*, die prima mensis Octobris. 1. Octobr.

Jahn Unionshist. p. 508.

[3516.] Slesvigsk Landrets-Dom, hvorved en af Syvherredernes Raad afsagt Dom i en Drabssag kjendes uefterrettelig, og Underdommerne straffes paa deres Hovedlod, dog deres Ære og Rygte ubeskaarne, eftersom de havde dömt uret af Uvidenhed. — *Flensborgk*, des achtende daghes na sunte Merten. (Plattydsk). 18. Novbr.

Michelsen Nordfriesland p. 208—9.

[3517.] Hertug Adolfs Stadfæstelse paa Byen Flensborgs Friheder og Statuter. — *To Gottorpe*, an dem nygen Jares Avende. (Plattydsk). 31. Decbr.

Westphalen Monum. ined. IV. 1956—57.

1432.

1432.

[3518.] Instrumentum notariale, a Petro Tidemanni, clerico Roschildensis dioecesis, publico auctoritate imperiali notario, editum, de placito a domino Olavo episcopo Arosiensi cum incolis et parochianis Norbergensibus facto, ut pensiones Tomptegæld dictæ, ad ecclesiam Arosiensem et mensam episcopalem ab antiquo spectantes, a prædictis incolis in perpetuum solvantur. — *In Noorberg*, die Mercurii, XXIII. mensis Januarii, indictione X. pontif. Eugenii quinti (*leg.* quarti) anno quinto (primo), anno a nativitate domini MCDXXII. 23. Januar.

Diplomatar. Dalekarl. I. no. 76. p. 75—77. — Instrumentum hoc ante annum 1432 confectum esse non potest, siquidem Eugenius IVtus primum initio Martii an. 1431 papa electus est. Anno 1432 dies 23. Januarii erat dies Mercurii (anno 1422 idem erat dies Veneris) et huic anno indictio Xma (anno 1422 vero indict. XV.) convenit. Durante ponti-

1432. ficatu Eugenii IVti, præter ann. 1432, non nisi an. 1417 habet indictionem Xmam; sed
23. Januar. tunc dies 23. Januarii erat dies lunæ. Annus MCDXXXII. igitur incuria scribæ in MCDXXII. (omissa litera X.) mutatus esse videtur. Ceterum, si ita se habeat res, instrumentum éditum est pontif. Eugenii IVti anno *primo* (non *quinto*).

29. Januar. [3519.] NIELS LÖCKY af Skoffboo lover Mariagers Kloster en Gaard i Kolte, hvis hans Datter Karine optoges i Klosteret. — *Mariagher,* feria tertia post festum conversionis S. Pauli.

Danske Magazin VI. p. 69—70.

Februario. [3520.] UPSALA DOMKAPITELS Anmeldelse til Kong Erik om Erkebiskop Johannis Haqvini Dödsfald og Olaf Laurentii Valg i hans Sted. (Svensk).

Skriftel. Bevis hör. til (Spegels) Biskopskrön. p. 32.

1. Martii. [3521.] HENRICI (VIti) Angliæ regis literæ ad vicecomites regni, de stapula, quam rex Daciæ in Northbarne instituerat, observanda et proclamanda. — *Westmonasterii,* 1. Martii, regni Henrici VIti anno Xmo.

Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. IV. P. IV. p. 177.

6. Martii. [3522.] Kong ERIKS Skrivelse til Domcapitlet i Upsala, hvori han klager over den ham og den kongelige Magt af Capitlet ved Erkebispvalget tilföiede Krænkelse, deels ved ikke at indstille 2 eller 3 til Kongens behagelige Resolution, som sædvanligt var, deels ved at lade den Valgte reise ud af Landet uden at melde sig hos Kongen; hvorfor han erklærer Valget for ugyldigt. — *In castro Hafnensi,* feria Vta ante dominicam Invocavit.

Skriftel. Bevis hör. til (Spegels) Biskopskrön. p. 32—34.

7. Maji. [3523.] EUGENII (IVti) papæ epistola ad Eiricum Daniæ regem etc., quod Olaum Laurentii electum archiepiscopum Upsaliensem in hoc munere confirmaverit, quare eundem regi officiose commendat. — *Romæ,* non. Maji.

Skriftel. Bevis, hör. til (Spegels) Biskopskrön. p. 39—41.

4. Junii. [3524.] LASSE MICHELSSEN, Bymand i Ribe, og hans Hustrue KIRSTINE vedkjendes ingen Rettighed at have i Schalebech Mölle eller dens Tilliggende og Bygninger, uden saa længe som de levede. — Feria quarta proxima ante festum pentecostes.

Langebek Scriptt. VIII. 224.

10. Junii. [3525.] Literæ, quibus ULRICUS, episcopus Arusiensis, declarat, se quædam bona in concambium et recompensationem aliorum Olavo Johannis, Arusiensis ecclesiæ vicario et altaristæ capellæ Boëtii, scotare. — *Arusiæ,* tertia die pentecostes.

Langebek Scriptt. VI. 518—19.

21. Junii. [3526.] HENRICUS (VItus) Angliæ rex Robertum Shotesbroke, armigerum, et magistrum Willielmum Sprener, legum doctorem, ambasiatores suos constituit ad quævis foedera ejus nomine cum rege Daciæ ineunda. — *Westmonasterii,* XXI. Junii.

Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. IV. P. IV. p. 184.

17. Augusti. [3527.] CAPITULI SLESVICENSIS privilegium senioribus prælatis et canonicis super optione corporum canonicorum sive præbendarum, a Nicolao episcopo Slesvicensi legatarum, concessum. — D. 17. Aug.

Udtog hos Westphalen, Monum. ined. IV. 3185. no. 40.

22. Augusti. [3528.] Fordrag mellem Kong ERIK og Greverne ADOLPH og GERHARD af Holsten angaaende en 5 Aars Vaabenstilstand m. m. — *Horsnesse,* ottende Dagen efter Mariæ assumptionis. (Plattydsk).

Jahn Unionshist. p. 501—7.

[3529.] Fordrag mellem Kong Erik og Stæderne Lybek, Hamborg, Wismar og Lynkborg om en femaarig Vaabenstilstand. — *Horsens,* Ottendedagen eft. Vor Frue Himmelfartsdag. 1432. 22. Augusti.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 763—64.

[3530.] Petri, archidiaconi capituli ecclesiæ Upsaliensis, literæ credentiales, datæ Henrico Ubelyn, Andreæ Ingemundi et Andreæ de Gottzlandia ad defendendas partes capituli coram pontifice Romano in causa electionis Olai Laurentii ad archiepiscopatum Upsaliensem, contra Ericum regem et consiliarios regni. — *Upsal.*, 18. Novembris, indict. X. 18. Novbr.

Skriftel. Bevis hör. til (Spegels) Biskopskrön. p. 34—37.

[3531.] Confoederatio Erici Daniæ et Henrici Angliæ regum, ubi inter alia commercium cum Islandia, Finnmarkia etc. Anglis interdicitur. — Sine die. 24. Decbr.

Epit. in: de la Gardiska Archivet ed. Wieselgren, II. 22—23. Cfr. Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 766—67.

[3532.] Lydechini Bæwersten, presbiteri, literæ, quibus monasterio Loci Dei omnia ædificia, quæ post mortem suam in terris dicti monasterii inventa fuerint, quas terras ipse tunc Ripis inhabitabat, ob salutem animæ suæ et fratris sui Thidemanni, dat, legat ac libere et sponte resignat perpetuo possidenda.

Langebek Scriptt. VIII. 241.

1433.

1433.

[3533.] Dom over Hans Frost, at han er en ret Forræder og haver gjort saadanne Ugjerninger imod sit rette Bröd og i sit rette Bröd, at han derfor bör efter Lands Lov enten at hænges eller steiles. — *(Vindinge Herreds) Ting,* næste Odensdag efter Otendag efter Tolfftæ Dag. 14. Januar.

Nye Danske Magazin VI. 269—70.

[3534.] Kong Erik giver Pauel Matthissön Frihed og Frelse for Iwar Jenssöns Böns Skyld, og Skjold og Hjelm med hans Fader og hannum. — *In castro Kalundeborgh*, dominica Reminiscere in Quadragesima. 8. Martii.

Danske Magazin II. p. 35—36.

[3535.] Erici, Daciæ etc. regis, epistola ad concilium Basiliense, in responsum literarum per Nicolaum Cimeister, decretorum doctorem, præpositum Wratislaviensem et Mathiam, provincialem Saxoniæ, acceptarum, ubi rex zelum synodi laudat, excusat autem prælatos suos, quod vocati nondum advenerint, cujus causam esse dicit distantiam locorum; præterea excusat, quod legatos diutius tardaverit, cum tractatui cum Civitatensibus a die apostolorum Philippi et Jacobi (d. 1. Maji) usque ad dominicam trinitatis (d. 7. Junii) duranti interesse voluerit. — *Kopenhannæ,* die Petri et Pauli apostolorum. 29. Junii.

Martene et Durand. Scrr. vett. Collectio, Tom. VIII. 617—18. Mansi Collectio concilior. Tom. XXX. 623—24.

[3536.] Episcoporum Siggonis Scharensis, Thomæ Strengenensis et Nicolai Wexionensis protestatio, quod minis Erici regis perterriti literas ad papam Romanum, d. Hafnis nono die mensis Julii, de electione episcoporum, subscripsissent; appensa sunt instrumenta notarialia Benedicti Nicolai et Petri Svenonis. — *Wastenis,* die Martis, quarta Aug. 4. Augusti.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Append. p. 71—75.

[3537.] Notarial-Instrument om Underhandlinger mellem Kong Eriks og Stralsund Stads Sendebud. — *St. Gertrudis Capell i Köge,* indictione XI^ma^, den 5. Augusti, udi Eugenii IV. hans Paffvedoms tredie Aar. 5. Augusti.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 768—69.

1433. [3538.] Frelse-Brev, hvorved Kong Erik for Hr. Erik Nielssöns de Tiim Bön
11. Augusti. Skyld under og giver Niels Nielssön, kaldet . . . . -bo og hans rette ægte Afkom Frihed og Frelse med hosmalet Vaaben, Skjold og Hjelm. — *In curia nostra Seritzlöff,* crastino b. Laurentii martiris.

Danske Magazin I. 99.

18. Octobr. [3539.] Eugenii (IVti) papæ ad Ericum Daciæ regem literæ, in quibus fidem regis et bonam erga sedem apostolicam intentionem magnis laudibus effert, auxiliumque ejus, si qui in concilio Basiliensi dissidia movere coeperint, implorat. — *Romæ,* XV. calend. Novembris, pontif. anno III.

Skand. Selsk. Skrifter 21de B. S. 77—78.

7. Novbr. [3540.] Vidnesbyrd, udstedt af Per Boszen, "Lanzstingzs Sachörare", i Borendholm, Martin Martinssön, Mans Thörkilsön, Per Thörkilsön, Hannus Nielsön, Per Laurensszön, af Wapn, Andirs Jæpssön, Abram Jenssön, Ödhkil Andirssön, Karl Olssön, Drews Jenssön, Kersten, Bönder, om at de paa Rothna Ting vare gangne i Forlövte til Ake Nielssön, Landsfoged, Jes Harbo af Wapn, Hwzsfogeth, Jes Manssön af Wapn, Jes Perssön af Wapn, Per Nielssön af Eke By i Akkre Sogn, for at Per Olssön af Wapn i Niclaus Kirkere Sogn: 1) aldrig skulde feide eller feide lade Aka Nielssön, Jes Harbo og deres Arvinger eller Bud, der overvare Skiftet af Per Olssöns for Manddrab forbrudte Gods; 2) ikke skulde "vanelske" sin Hustru (den Dræbtes Söster); 3) ikke skulde bære Sværd eller "Steckemæzs"; og 4) ikke beholde sin Svend Hwlgher, der var med i Manddrabet, i sin Tjeneste, men lade ham römme Landet. — *Hammars Hwzs,* Löverdaghen æffther alla Helghene Dag.

Thurah Bornholms Beskr. p. 43—44. Danske Magazin III. 229—30. Skougaard Bornholms Beskr. p. 212—13.

10. Decbr. [3541.] Steffensherets-Tingsvidne, at det havde været en Sædvane siden Siöholm blev bygget, at hver Bonde i Steffenshæret skulde give til Siöholm "eet got höns arleghe Aar gæn ste Niclaes Dagh fore jwl oc huar ste hanss dagh om mitsommer the samme bönder alle schuldæ giuæ sæx lamb oc sæx schillingh grot". — *(Steffns Herredsting)* feria quinta post festum Sti Nicolai episcopi et confessoris.

Weinwich Stevnsherreds Beskr. p. 69—71.

[3542.] Petri, episcopi Slesvicensis, diploma ad abbatem Ruris Regii et ad Lubecensem et Sverinensem præpositos contra dominos seculares eorumque iniquitatem erga clericos et ecclesiasticam libertatem.

Epit. in Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3185. no. 42.

[3543.] Petri, episcopi Slesvicensis, a synodo Basileensi judicis et conservatoris specialiter deputati, diploma, quo Daniæ episcopis, nomine concilii Basileensis, generalem synodum indicit, occasione injuriarum et exactionum Gottschalko ab Alefeld illatarum.

Epit. ap. Westphalen, Monum. ined. IV. 3185. no. 41.

1434.

1434.

25. Januar. [3544.] Protestatio capituli Lundensis, quod vi et metu singuli in se onus legendi psalterium in ecclesia susceperint. — *In majori Sacristia ecclesiæ metropolitanæ Lundensis,* die lunæ, mensis Januarii XXVta, indictione XIIma.

Lagerbring Svea Rikes Hist. IV. 574—76.

[3545.] Forlig mellem Fogeden Ake Nielson paa Bornholm og nogle tydske Kjöbmænd, angaaende noget indstrandet Gods. — *Akker*, des Donnerdages vor palme. (Plattydsk). 1434. 18. Martii.

Suhm Samlinger I. 2. H. p. 41—42.

[3546.] Wlff Gothow "af Wapn" tilstaaer at have givet og opladt sin Söster Fru Mette, Pædher Oxes Hustrue, Frihed og lige Fordeel med sig, op at bære og beholde til evindelig Eie fuld Broderlod i Skifte af Arvegods efter deres Fader og Moder. — Dominica Quasimodogeniti. 4. Aprilis.

Ryge P. Oxes Levnet S. 4—5.

[3547.] Skiftebrev efter Fru Christine Eriksdatter (hvis Gods tilfalder Bent Bille og hans Sönner). — *Aass*, Tirsdagen næst efter Quasimodogeniti. 6. Aprilis.

Magaz. for dansk Adelshist. I. 39—40.

[3548.] Skiftebrev efter Ridder Thorbern Pedersen i Lywngby (Godset tilfalder hans Svigersön Bent Bille og dennes Sönner), bekræftet af Erkebiskop Peter i Lund. — *Aass*, Tirsdagen efter Dominicam Quasimodogeniti. 8. Aprilis.

Magaz. for dansk Adelshist. I. 36—39.

[3549.] Henrici (VIti) Angliæ regis literæ ad officiarios villæ de Chepstowe in partibus Southwalliæ, de stapula, quam rex Daciæ, damnis, quæ propter libertatem commeatus in Norvegia, præsertim vero in insula de Island et Fynmark, nuper evenerant, commotus, ad villam de Northeberne (Bergen) instituerat, ut omnes mercatores, præsertim vero Angli, qui pisces vel alia, quæ regiones septentrionales progignunt, emere vellent, ibi convenirent; deinde jubet rex, ut hæc stapula stricte observetur. — *Westmonasterii*, 28. Aprilis, regni Henr. VIti anno XII. 28. Aprilis.

Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. V. P. I. p. 6.

[3550.] Instrumentum notariale de inscriptione lapidis Morasten de electione Erici regis in regem Sveciæ. — Vicesima prima die mensis Maji, indictione XII. 21. Maji.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Append. p. 75—77. Pontan. Rer. Danicar. Hist. Libr. IX. p. 526. Holberg Danm. Hist. I. 507—8.

[3551.] Naffno episcopus Ottoniensis, confrater Calendarum custodum ecclesiarum in Fuelsehæræt Lalandiæ, in honorem omnium sanctorum inchoatarum, omnia jura, privilegia et statuta earundem approbat et ratificat, fautoribusque earundem, certis sub conditionibus, XL dies indulgentiarum de injunctis poenitentiis relaxat. — Die beatorum Viti et Modesti martyrum. 15. Junii.

Danske Magazin III. p. 264—65.

[3552.] Vidnesbyrd, udstedt af Biskop Magnus af Hildesheim, Hertugerne Bugislaff og Barnim den yngre til Stetin, Pommern etc., Hertug Henrik af Meklenborg, samt Biskopperne Johan af Werden og Paridom af Ratzeborg, om Udfaldet af de i Vordingborg holdte Underhandlinger mellem Kong Eriks Raader og Sendebud fra Stæderne Lybek, Hamborg, Lyneborg og Wismar. — *Vordingborg*, Vor Frue Visitationis. 2. Julii.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. S. 770—72.

[3553.] Erici regis ad concilium Basileense literæ, de cultu Stæ Birgittæ et ordine ejus augendo et amplificando. — *Wordingborg*, III. die mensis Julii. 3 Julii.

Mansi collectio conciliorum T. XXIX. 619—20. Lagerbring Svea Rikes Hist. IV. 584—85.

[3554.] Petri Lundensis et Aslaci Nidrosiensis archiepiscopi et plurium episcoporum suffraganeorum ad concilium Basileense epistola, de cultu Stæ Birgittæ et ordine ejus augendo et amplificando. — *Wordingborg*, III. die mensis Julii. 3. Julii.

Mansi collectio conciliorum T. XXIX. 620—22. Lagerbring Svea Rikes Hist. IV. 586—88.

1431. 15. Julii. [3555.] PETRI, archiepiscopi Lundensis, ASLACI, archiepiscopi Nidrosiensis, MAGNI Hildensemensis, JOHANNIS Roschildensis, NAFFNONIS Ottoniensis, CRISTIERNI Ripensis, JOHANNIS Asloensis, SIGGONIS Skarensis, THOMÆ Strengenensis, AUDOENI Stavangarensis, GERARDI Burglauensis, PARDANI Ratzeborgensis, JOHANNIS Werdensis, PETRI Hamarensis, SEVERINI Farensis et HERMANNI Wibergensis episcopi indulgentiæ datæ iis, qui ecclesiam beati Michaëlis in civitate Ripensi pie visitaverint vel eidem manus adjutrices porrexerint. — *Wordingborgh*, die divisionis apostolorum.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 389. Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 554.

15. Julii. [3556.] Literæ ARCHIEPISCOPORUM LUNDENSIS et NIDROSIENSIS nec non XIV EPISCOPORUM, quibus singuli omnibus vere confessis, ecclesiam cathedralem Ripensem visitantibus nec non aliquid ad fabricam ejusdem ecclesiæ conferentibus XL dies indulgentiarum de injunctis poenitentiis relaxant. — *Wordingborgh*, ipso die divisionis apostolorum.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 88—89.

2. Augusti. [3557.] Kong ERIKS Brev til Lollands Indbyggere, hvorved han for tredie Gang tildömmer Marcus Göye Krenkorpe Gaard med Mölle i Lolland, to Gaarde i Höwet i Rathestætte Sogn i Lolland, og en Gaard i Stoby i Siæland. — *Alstorp*, A° mmi VXCXXIIII. crastino fer. pet. (sancti Petri) ad vincula.

Rhode Saml. til Loll. og Falst. Hist. II. 297, hvor Brevet siges at være udstedt Aar 1434.

5. Augusti. [3558.] Drosten i "Süderjütland" HENRIK RIXTORFF's og SÜNDERGOSHARDE's Bönders Vidnesbyrd om, at Hertug Adolff af Slesvig havde skjödet Biskop Nicolaus nogle Eiendomme i Ramstede. — *Husem*, die S[ti] Osvaldi regis. (Plattydsk).

Udtog i Swabsteder-Buch hos Westphal. IV. 3119.

9. Augusti. [3559.] Gjenbrev, givet Kong Erik af VILHELM DE ST. CLARO, da denne af Kongen var bleven forlenet med det Land Örkenöer og med tilbörlig Solennitet gjort til en Greve. — *Kjöbenhavn*, vigilia beati Laurentii martyris.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. Quartudg. T. IV. p. 515. Folio-Udg. p. 772.

27. Augusti. [3560.] ASLACK, Erkebiskop i Nidros, bevidner af Kong Erik at have modtaget 300 Nobeler, hvorfor han og hans Efterkommere til evig Tid skulde lade synge Psalteren og holde Messer og Vigilier i Trondhjems Domkirke; og holdtes ikke samme Tjeneste, da skulde de staae til Rette derfor, eftersom Kongen, Rigets Raad, Biskopper og Prælater i Norge syntes skjelligt. — *Haffnis*, feria sexta prox. post festum S. Bartholomei apostoli. (Norsk).

Nye Danske Magazin I. p. 39—40; jfr. Hvitfeldt p. 770.

29. Augusti. [3561.] Instrumentum notariale super decreto concilii Basileensis de electione prælatorum et pastorum, ex requisitione JOHANNIS OLAVI, decani ecclesiæ Roskildensis, conscriptum. — *Seritzlaf, in curia Erici regis*, IV. cal. Septembris.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. p. 556—62.

12. Septbr. [3562.] Det SVENSKE FOLKS aabne Brev til Norge og "til hver Mand som dette Brev höre eller see eller læse", hvori opregnes de fornemste Ankeposter, som havde foranlediget de Svenske til at opsige Kong ERIK Huldskab og Troskab. — *Stockholmis*, domin. proxima post festum nativitatis Mariæ. (Svensk).

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 77—80.

12. Septbr. [3563.] Det SVENSKE FOLKS aabne Brev til de tydske Hansestæder, hvori opregnes de Ankeposter, som fornemmeligen havde foranlediget den Svenske Nation til at opsige Kong ERIK Huldskab og Troskab. — *Stockholm*, næste Söndag efter Frue Dag Nativitatis. (Plattydsk).

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 80—84.

[3564.] Johannes Boisson, visitator et reformator pro ordine St. Johannis Jero- 1434.
solimitani in regnis Daciæ, Sveciæ et Norvegiæ, fratrem Benedictum Petri, "Bajulum Bajuliæ" 4. Octobr.
dictorum regnorum, quittat de XL florenis Rhenensibus super mortuario fratris Hemmingi, "olim Bajuli sive Prioris dictæ Bajuliæ et vacantis domus sive conventus Andvvorskou", adhibitis testibus: Olao patre (Petri?) presbytero "in Seland Sacedel", et Hermanno proconsule Flaulosiæ (Slaulosiæ). — *Andvorskov*, IV. Octobris.

Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol. XVI. Spicil. eccl. I. Cont. (Joh. Ord.) p. 111.

[3565.] Johannes Boisson, visitator et reformator pro ordine St. Johannis Jero- 5. Octobr.
solimitani in regnis Daciæ, Sveciæ et Norvegiæ, fratrem Benedictum Petri, Bajulum sive priorem dictorum regnorum, quittat de 34 + 26 florenis Rhenensibus, quam pecuniam ad expensas itineris ex Italia in Daniam et hinc in Italiam faciendi acceperat. — V. Octobr.

Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol. XVI. Spicil. eccl. I. Cont. (Joh. Ord.) p. 111.

[3566.] Kong Eriks aabne Brev, hvorved 12 Mænd af alle 3 Riger tilsiges at 15. Novbr.
möde i Stockholm til næstkommende Mariæ nativitatis for at afgjöre de Tvistigheder, som verserede mellem ham og Folket. I Mellemtiden erklæres en tryg Stilstand med Engelbrecht Engelbrectsen og Erik Puka og deres Tilhængere. — *Stockholm*, feria secunda prox. post festum Martini. (Svensk).

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 84—86.

[3567.] Peder Nielsen (Ulfeldt) af Broholm tillader Peder Nielsen, Broder til Biskop Henneke i Odense, at bruge hans (Ulfeldts) Vaaben. — *Ribe*.

Hofman Efterretninger om danske Adelsmænd II. p. 217. — Dette Brev hörer dog vist til en sildigere Tid, maaskee til A. 1444.

1435.

1435.

[3568.] Skraa for det elende Lag i Odense. — In sunte Valentini dage des 14. Febr.
hilligen martelers. (Plattydsk).

Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. S. 31.

[3569.] Menigheden af Schwavestede Sogns Vidnesbyrd, at Claus Dirs havde 7. Martii.
ved at overlevere en Græstörv (enen grönen Zoden) skjödet Fogeden Wolff Rixtorff paa Schwavestede, paa Biskop Nicolaus's Vegne, adskillige Jordeiendomme i Schwavested Sogn. — *Schwavested*, ersten Mandages in der Fasten. (Plattydsk).

Westphalen Monum. ined. IV. 3119. cfr. 3186. no. 45.

[3570.] Fordrag mellem Kong Eriks og det svenske Rigsraads Befuldmægtigede, 3. Maji.
hvorved Kongen erholder Löfte om fremdeles at beholde Sverrig, mod visse stipulerede Forpligtelser. — *Halmstad*, die inventionis sanctæ crucis. (Svensk).

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 86—90. Paa Dansk hos Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 779.

[3571.] Anders Twæssön tilstaaer at ville "frie de hæderlige Herrer i Esrom det 31. Maji.
Gods, som er liggende i Weyby, som Hr. Ascer, Gud hans Sjel have, gav for sin Sjel og sine Forældres Sjele til Vor Frues Kloster i Esrom, foruden alle sine Söskendes og Frænders, som nu leve og til skulle födes, Gensigelse". — *Esrom*, ipso die Petronillæ virginis.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXXVII[b].

[3572.] Det svenske Rigsraads Forbund, at ville holde det Halmstadske For- 6. Junii.
drag, men, saasnart Kongen vilde forsöge at bryde det, da med Liv og Gods at gjöre Modstand og forsvare sine Privilegier og Sverrigs Lov. — *Upsalom*, anden Pindsedag. (Svensk).

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 90—91.

52*

1435. [3573.] Forliig mellem Kong Erik og Hertug Adolph af Slesvig. — *Vording-*
15. Julii. *borg*, Fredagen som Apostlerne bleve adskilte.
Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 788—90. (Qvartudg. T. IV. p. 554).

7. Augusti. [3574.] Nogle norske og danske Prælaters og Adelsmænds Forsikkring til det svenske Rigsraad, at Kong Erik enten selv eller ved Fuldmægtige skal være tilstede i Stockholm næstkommende Mariæ nativitatis for at fuldbyrde det Halmstadske Fordrag; men ifald han ikke mödte indestaae de for, at bemeldte Fordrag ubrödeligen skal blive holdt. — *Norremalm ved Stockholm*, dominica proxima ante festum Laurentii. (Svensk).
Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 91—93.

12. Augusti. [3575.] Det svenske Rigsraads Forbund, at ville holde det halmstadske Fordrag, men forsvare sig med Liv og Gods imod hvilketsomhelst Indgreb i bemeldte Fordrag, eller deres Privilegier og Sverrigs Lov. — *Longeholmen*, annan dagen næst efter S. Laurentii. (Svensk).
Hadorph svenske Rimkrönikor, Bil. S. 93—94.

9. Octobr. [3576.] Literæ Johannis Clementis, decani Haffnensis, totiusque capituli ibidem, de permutatione bonorum, facta cum monasterio in Ebbleholt. — Die s. Dionysii.
Langebek Scriptt. VI. 178.

14. Octobr. [3577.] Forliig mellem Kong Erik og det svenske Rigsraad paa det svenske Folks Vegne, hvorved Rigsraadet erkjender Kong Erik for Sverrigs Konge, og han forpligter sig til at opfylde adskillige i Documentet opstillede Fordringer. (For Opfyldelsen fra Kongens Side indestaae mange Danske, Svenske og Norske Prælater og Adelsmænd). — *Stockholm*, Calixti Dag. (Svensk).
Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 94—99. Paa Dansk hos Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 783—85.

18. Octobr. [3578.] Forlig, oprettet mellem Kong Erik og de Svenske ved begge Parters Fuldmægtige (15 Artikler). — *Stockholm*, die Lucæ evangelistæ. (Svensk).
Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 99—103. Paa Dansk hos Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 786—87.

[3579.] Bartram van Bockwolds Mageskiftebrev til Bönderne i Ramstede, hvorved disse eftergives 4 Mark aarlig Rente, imod at afstaae nogen Skov og Jord (alle hoffte Holtinge, Kratte und stuvede). (Plattydsk).
Westphalen Monum. ined. IV. 3119.

[3580.] Hartwich Krummendicks Skjöde til Biskoppen af Slesvig eller hans Domkapitel paa Godserne Satrop og Satorpholm. (Tydsk).
Udtog hos Westphalen Monum. ined. IV. 3186. no. 47.

[3581.] Drosten Henrich Rixtorff's Dom imellem Nicolaus Wulff, Biskop i Slesvig, og Henning von den Hagen, angaaende Gammelbygaard og Hinderade, hvilke Biskoppen tilfindes at indlöse med 600 Mark. (Tydsk).
Udtog hos Westphalen, Monum. ined. IV. 3186. no. 44.

1435—36.

1435—1436.

[3582.] Skrivelse til Kong Erik af Pommern fra Erkebiskop Oloff i Upsala, Thomas i Strengnæs og 3 andre svenske Mænd, hvori de klage over Ansættelse af udenlandske Mænd, Forsömmelse i Bestyrelsen og Kongens Fraværelse, og bede, at Kongen vil i Overeensstemmelse med givet Löfte styre Sverrig efter Rigsraadets Raad; i modsat Fald opsige de ham "manskap eller tienst". — Uden Aar. (Svensk).
De la Gard. Archiv. ed. Wieselgren, II. 74—77.

1436.

1436.

[3583.] Det svenske Rigsraads Skrivelse til det danske, hvori det klager over, at Kong Erik ikke har holdt det i Aaret 1435 i Stockholm gjorte Fordrag, hvorfor de anmode det danske Rigsraad om, at paaminde Kongen om at opfylde bemeldte Fordrag, saafremt han vil beholde Sverrig. — *Arboga*, feria nona (sic) infra octavam epiphaniæ. (Svensk). 7—12. Januar.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 103—106.

[3584.] Kong Eriks Stadfæstelsesbrev paa fölgende 5 Kongebreve, indeholdende Privilegier for Randers: 1) Erik Menveds, dat. *Wibergis*, 1302, quinta feria proxima post dominicam Quinquagesimæ; 2) Samme Konges, dat. *Wibergis*, 1311, secunda feria proxima post dominicam mediæ quadragesimæ; 3) Christopher IIs, dat. *Ringstadhis* 1321, in crastino inventionis sanctæ crucis; 4) Valdemar IVs, dat. *Randrus*, 1356, quarta feria proxima post diem beati Valentini martiris; og 5) Dronning Margretes, dat. *Randrus*, 1391, ipso sabbato proximo post festum pentecostes. — *Calundeborgh*, ipso die beatæ Scholasticæ virginis. 10. Febr.

Stadfeldt Randers Beskr. p. 21—26.

[3585.] Hertug Alff's Benaadning for Junge Leue (i Frisland) og hans mandlige Descendenter, at de maatte besidde og bruge deres Gods (gütere) ligesom andre frie Mænd (vnsen vryen mannen) i Hertugdömmet Slesvig, saaledes som hans Forældre havde gjort. — In profesto Walburgis. (Plattydsk). 30. Aprilis.

Michelsen Nordfriesland im Mittelalter p. 211—12.

[3586.] Hertug Alff's Gavebrev til Junge Leue paa 9 Pund Engelsk aarlig at hæve af Sognet Morsum i Strand saalænge han levede. — In prof. Walburgis. (Plattydsk). 30. Aprilis.

Michelsen Nordfriesland p. 212.

[3587.] Henrici (VIti) Angliæ regis privilegium, datum Johanni episcopo Olensi in Islandia nuper constituto, ut Johannem May Londoniensem in Islandiam mittere liceat ad videndum episcopatum prædictum et de statu ejus referendum, præstito vadimonio, ne quid contra statutum Daciæ regis de stapula Norbernensi attemptet. — *Westmonasterii*, 28. Maji. 28. Maji.

Rymeri Foedera Tom. V. P. I. p. 31.

[3588.] Fordrag mellem Kong Eriks Befuldmægtigede og Hansestædernes Gesandter paa Kong Eriks Vegne med de Svenske, hvorved et Möde bliver berammet i Calmar til divis. apostolorum (15. Julii) næstkommende, for at bilægge de mellem Kong Erik og de Svenske verserende Tvistigheder. — *Vatzstena*, Hell. Trefoldigheds Söndag. (Svensk). 3. Junii.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 106—109.

[3589.] Fordrag mellem Kong Eriks Befuldmægtigede og Hansestædernes Gesandter paa Kong Eriks Vegne og nogle svenske Rigsraader paa den svenske Nations Vegne, hvorved al Tvistighed erklæres ophævet, Kongen antages paa ny i Sverrig, men forpligter sig til at styre Riget efter Sverrigs Lov, o. s. v. — *Calmar*, St. Ægidii abbatis Dag. (Svensk). 1. Septbr.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 109—115.

[3590.] Literæ Yngierdthis Hermensdatter de Högardh, relictæ Nicholai Woghenson, quibus, pro missa quotidiana in capella Sti Jacobi ecclesiæ cathedralis Ripensis celebranda, varias possessiones suas capitulo Ripensi donat et scotat. — Crastino nativitatis beatæ Mariæ virginis glor. 9. Septbr.

Terpager Ripæ Cimbr p. 279—80.

[3591.] Consiliariorum regni Sveciæ et Gothiæ diploma, quo secundum "concordatas literas" inter Ericum, Sveciæ, Daniæ et Norvegiæ regem, ducem Pomeraniæ, ex 5. Octobr.

1436. una et eos ab altera parte I. die Septembris in Calmarnia factas, acta concilii Basileensis
5. Octobr. confirmant, præsertim quoad privilegia ecclesiæ in regno Sveciæ conservanda. — *Sudercopiæ, dioeceseos Lincopensis*, V. Octobr.

Johannis Magni Metropolis p. 97—98. Svec. interpretat. in: De la Gard. Archiv. ed. Wieselgren II. 71—74.

25. Octobr. [3592.] Skrivelse til Kong Erik af Pommern fra Borgemestere og Raadmænd i Lübeck, samt Gesandter fra Stæderne Hamborg, Lüneborg og Wismar, hvori de anholde hos Kongen om, at han vilde tillægge Fogderne og Embedsmændene nærmere Ordre at paasee, at ikke Rostockerne fik Tilladelse til at före videre Handel i Danmark. — *Lübeck*, Torsdagen för Simonis og Judæ. (Plattydsk).

Rostock. wöchentl. Nachrichten, 1755, S. 177—79.

22. Novbr. [3593.] Henrici (VI^ti^) Angliæ regis privilegium, datum Johanni Schalholtensi episcopo: navem de regno Angliæ cum victualibus et aliis bonis carcandi easque res in Islandiam vehendi et deinde navem in Angliam remittendi, præstito vadimonio, ne quid contra statutum Daciæ regis de stapula Norbernensi attemptet. — *Westmonasterii*, XXII. Novembr.

Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. V. P. I. p. 36.

5. Decbr. [3594. Bertel Hennikesen, Borger i Suineborrig, tilstaaer at have afhændet sin Bod, baade Huus og Jord, i Suineborrig, til Peder Tidemandsen, Borger i Suineborrig, og dennes Hustru Gertrud Jensdatter, mod derfor at erholde Föde og Klæder sin Livstid. — *Suinburgiæ*, in profesto sancti Nicolai episcopi et confessoris.

Aktstykker etc., udg. af Fyens lit. Selsk. S. 102.

[3595.] Den saakaldte fornyede Calmarske Union. — Uden Dato.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 797—800. (Qvartudg. T. IV. p. 575.). Holberg Danm. Hist. I. 593—98. Paa Svensk hos Hadorph, Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 117—23. Jfr. Paludan-Müller diss. de foedere inter Dan. Svec. et Norveg. p. 68. not. *. Jahn Unionshist. p. 169, Anm. 1.

[3596.] Det svenske Rigsraads Forklaring over Ordet "inländsker" eller inländsker Män efter Sverrigs Lov (ifölge hvilken de ansee Danske og Nordmænd som Udlændiske). — *Calmar*. (Svensk).

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 115—16.

[3597.] Permutatio quorundam redituum prædii nobilis Gammelbygaard in Parva Anglia cum prædio Broderby, in Svansee sito, inter episcopum Nicolaum et capitulum Slesvicense factum, salvo tamen jure reluitionis, duci Adolpho reservato.

Epit. in Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3186. no. 46.

1437.

1437.
18. Febr. [3598.] Erkebiskop Aslak af Nidaros, Biskop Audun af Stavanger, Endrid Erlendsson Hövedsmand paa Tunsberg og Erlend Endridzson Rigsraad, deres Vidnesbyrd om det i Oslo sluttede Forlig med de mod Kong Erik oprörske Bönder og sammes Anförer Amund Sigurdsson. — *Oslo*, feria secunda prox. ante domin. Reminiscere. (Norsk).

Jahn Unionshist. p. 516.

18. Febr. [3599.] Vidnesbyrd, udgivet af 24 Mænd, om et af Rigsraadet og Geistligheden i Norge stiftet Forlig med et Partie af Almuen og sammes Anförer Amund Sigurdsson, som havde gjort Oprör mod Kong Erik. — *Oslo*, förste Mandag i Faste. (Norsk).

Jahn Unionshist. p. 513—15.

[3600.] Fundats, udstedt af BORGEMESTERE, RAAD OG MENIGE ALMUE I KYRTHE- 1437.
MINE, paa en ugentlig Messe paa Vor Frue Alter i Byens Kirke. — Sabbato ante dominicam 25. Maji.
Domine in tua misericordia.

Aktstykker etc., udg. af Fyens lit. Selsk. S. 151—52.

[3601.] Hertug ADOLPHS til Slesvig, Greve af Holsteen, Stormarn og Schauenburg 8. Septbr.
Overdragelsesbrev paa Slottet Glambek og hele Öen Femern med al Herlighed til Borgemester og Raad i Lübeck. — Mariæ Födselsdag. (Plattydsk).

Dreyer Abhandlungen II. 1023—30.

[3602.] Kong ERIKS Vidisse af det under 26. Martii 1374. anförte Brev. — *Paa* 20. Septbr.
Kongens Retthære Thingh i Olstorpp, S. Matthæi Ap. Aften.

Suhm Hist. af Danmk. XIII. 873—75.

[3603.] EUGENII (IV[ti]) papæ indulgentiæ, datæ omnibus, manus adjutrices fabricæ ecclesiæ cathedralis Ripensis porrigentibus. — *Bononiæ*, quarto Nonas . . . .

Terpager Ripæ Cimbr. p. 366—67.

1438. 1438.

[3604.] HENRICI (VI[ti]) Angliæ regis privilegium, datum Johanni Schalholtensi 29. Januar.
episcopo: navem de regno Angliæ cum victualibus ac aliis bonis carcandi, easque res in Islandiam vehendi, et deinde navem in Angliam remittendi, præstito vadimonio, ne quid contra statutum Daciæ regis de stapula Norbernensi attemptet. — *Windsor*, XXVIIII. Januarii.

Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. V. P. I. p. 45.

[3605.] HENRICI (VI[ti]) Angliæ regis privilegium, datum Johanni episcopo Holensi 18. Febr.
in Islandia, duas naves de regno Angliæ cum victualibus ac aliis bonis carcandi, easque res in Islandiam vehendi et deinde naves in Angliam remittendi, præstito vadimonio, ne quid contra statutum Daciæ regis de stapula Norbernensi attemptet. — *Westmonasterii*, XVIII. Februar.

Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. V. P. I. p. 45.

[3606.] PETRUS LAMANDI, thesaurarius generalis ordinis S[ti] Johannis Hierosolim., 20. Febr.
Baillivum Daciæ fratrem Benedictum de 280 florenis Rhenensibus "ratione responsionum dicti Baillivatus annorum duorum" solutis Gerardo Bucco mercatori Lubecensi, quittat. — *Brunsvvich*, XX. Februar.

Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol. XVI. Spicil. eccl. I. Contin. (Joh. Ord.) p. 111.

[3607.] Vidnesbyrd, udgivet af HYNRICH STANGBERCH Cannik i Rybæ, Hr. LY- 22. Febr.
DICH HARTHELOFFS Borgemester, OLAFF JEYRSON Raadmand, JESSE PETHERSON Byfoged og 4 andre, at Hr. Claus Christernson Erkediegn i Rybæ, Eggerth Frilloff, Johan Frilloff, Brödre, og deres Brödrebörn vare forligte om Arv efter deres Fader og deres Brödrebörns Oldefader Kristern Frillefsson. — *Rybæ Bything*, Lyrdagh nest för Fastelavend.

Magaz. for dansk Adelshist. I. 124—25.

[3608.] CRISTIERNI, episcopi Ripensis, fundatio et dotatio altaris in majori turri 7. Junii.
ecclesiæ cathedralis Ripensis ad honorem omnipotentis dei, beatæ Mariæ virginis, sancti Lucii martyris et omnium sanctorum. — Sabbato ante dominicam trinitatis.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 287—88.

[3609.] PETHER HENRICHSON PRIP i Litle Thordrup, Væbner, bevidner at have 17. Junii.
solgt en Gaard i Hornslet i Lysbergherret i Konnings Skipelse i Aabsyssell til Capitlet i Arws. — Feria tertia prox. ante fest. nativ. b. Johannis baptistæ.

Langebek Scriptt. VI. 508.

1438. 8. Julii. [3610.] (Saakaldt) FORNYELSE AF DEN CALMARSKE FORENING mellem de tre nordiske Riger, udstedt af danske og svenske Prælater og Adelsmænd. — *Calmar*, Ottende-Dagen efter Vor Frue Dag visitationis.

Nye Danske Magazin III. p. 90—92. Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 123—126.

14. Julii. [3611.] Erkebiskop JOHANNES LAXMANNS (af Lund) Brev, hvorved han tilstaaer, at Marsken Karl Knwtson af Sverrig har gjort ham Fyldest for den Skade, han og de Svenske havde tilföiet ham og St. Laurentii Kirke i Lund, og isærdeleshed for Skaden paa hans og Lunde Kirkes Gaard Elleholm. — *Calmarn*, mandaghen nest efter St. Knutz dagh som koning oc Martir war.

Bring Handl. och Påminnelser III. 246—47.

29. Augusti. [3612.] Forbund (mod K. ERIK) mellem mange af Sverrigs Biskopper, Raad og Adelsmænd, at ville forsvare Sverrig og deres Ret, Love, Privilegier og gode gamle Sædvaner naarsomhelst sligt gjordes nödvendigt. — *Telge*, die decollationis Johannis baptistæ. (Svensk).

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 126—28.

28. eller 27. Octobr. [3613.] Det DANSKE RIGSRAADS Skrivelse til Hertug Christoffer af Bayern, der indbydes til at begive sig til Danmark og overtage dette Riges Styrelse. — *Korsöer*, den 28. Octobris, vigilia beatorum Symonis et Judæ apostolorum *(ɔ: 27. Octobr.)*.

Hvitfeldt Danm, Riges Krön. p. 805—7. (Qvartudg. T. IV. p. 595.). Paa Latin oversat i Pontan. Rer. Danicar. Hist. Libr. IX. p. 610—11.

20. Decbr. [3614.] CRISTIERNI, episcopi Ripensis, literæ de permutatione bonorum ad altare S^ti^ Lucii sub majori turri spectantium pro bonis mensæ episcopali attinentibus. — In vigilia S^ti^ Thomæ apostoli.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 288—289.

20. Decbr. [3615.] Literæ NICOLAI BOMGARDH, rectoris ecclesiæ Seem, quibus omnia ædificia a se in fundo altaris beati Lucii martyris sub majori turri constructa eidem altari confert et scotat. — In vigilia S^ti^ Thomæ apostoli.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 289—90.

[3616.] EUGENII (IV^ti^) papæ ad Ericum Daniæ regem (et plures principes christianos) literæ, in quibus refert, se, propter pestem Romæ grassantem, concilium oecumenicum de conjunctione ecclesiarum Latinæ et Græcæ Florentiam transtulisse, rogans ut oratores suos illuc mittere velint. — *Florentiæ*.

Raynaldi Contin. Baron. ad ann. 1439. III. Tom. IX. p. 286—87.

[3617.] Det SLESVIGSKE DOMKAPITELS Brev, hvorved det overdrager Fyrsterne af Holsteen Rettighed til at indlöse Gammelbygaard og flere Eiendomme i Angeln. (Plattydsk).

Udtog i Swabsteder-Buch hos Westphal. IV. 3186. no. 48.

[3618.] Brev, hvorved PROVSTEN OG DET SLESVIGSKE DOMKAPITEL overdrage Hertug Adolph af Slesvig deres Rettighed til 50 Mark aarlig Rente af de 6 Landsbyer Pannerby, Solby, Düttebüll, Vogelsang, Stoldte, og Schadorff (hvilken Erich Krummedich havde afhændet til dem) imod 50 Marks aarlige Rente, som Raadet i Flensburg skulde betale dem; med Forbehold af Gjenkjöbsret. (Tydsk).

Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3186. no. 47.

1439.

1439.

7. Januar. [3619.] HENRICI STANGEBERG, canonici et officialis episcopi Ripensis "Gradualis" (*leg.* generalis), testimonium super fundo in platea Ripensi circa balneatorium sito canonicis

Ripensibus Matthiæ Rusk et Nicolao Petri, præposito in Wartsyssel, pro centum marcis Lubecensibus ab Esgero Holst, cive Ripensi, vendito et scotato. — *In ambitu ecclesiæ Ripensis*, septimo die mensis Januarii. 1439. 7. Januar.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 515—16.

[3620.] Henrici (VIti) Angliæ regis literæ ad Ericum Daciæ etc. regem, ut Robertum Chapman mercatorem Eboracensem, qui propter inopiam frumenti et siliginis in Anglia regnum Daciæ petebat, in frumento acquirendo adjuvare velit. — *Westmonasterii*, VI. Februar. regni Henr. VIti anno XVII. 6. Febr.

Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. V. P. I. p. 58.

[3621.] Heyne Brand's Qvittering til Hertug Adolf for hvad denne paa sine egne og sine Brödres, Hertugerne Henriks og Gherd's Vegne var ham skyldig, med Undtagelse af den Rente, han skulde hæve af Eydersted, Euerschop, Utholm og Hilligheland. — Am Sondaghe alse men singhet Oculi. (Plattydsk). 8. Martii.

Michelsen Nordfriesland p. 213.

[3622.] Kong Eriks aabne Brev til de Svenske, hvorved han erklærer Marsken Carl Knudsen for afsat, for adskillige i Brevet anförte Ankeposter, og sætter Herr Nils Steensson til Marsk i hans Sted. — *Wisborg*, quinta feria ante dominicam Judica. (Svensk). 19. Martii.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 128—132.

[3623.] Tvende Brödre Daa's Brev til Biskop Nicolaus af Slesvig, hvorved de overgive ham en Gaard (Gud) kaldet Prevstgard, som Biskop Johan af Slesvig havde pantsat deres Forfædre, og tilstaae at have modtaget den Pengesum, hvorfor det var pantsat. — *Hadersleven*, am Sünte Marcus Avend des hilligen Evangelisten. (Plattydsk). 24. Aprilis.

Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3119—20.

[3624.] Det svenske Rigsraads og övrige Herredagsmænds aabne Brev til Almuen i Östre-Götland (og andensteds i Sverrig) hvorved de erklære Niels Stenson som Oprörer, der med "*Danabroka*" vilde undertrykke "*Sveriges tree Cronor*", og indsætte Karl Knutsson som Marsk, tvertimod Kong Eriks Brev. — *Stockholm*, Marci evangelistæ Dag. (Svensk). 25. Aprilis.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 132—134.

[3625.] Placitum Strucksdorphardense, declarans, fundum cum pertinentiis in villa Scheggerat ad convivium sanctæ trinitatis vicariorum Slesvicensium pertinere, et ab Erico Bundone hactenus quiete fuisse possessum. — Die Sti Viti martyris. 15. Junii.

Epit. in Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3186. no. 52.

[3626.] De Danske Prælaters og Adelsmænds Opsigelsesbrev paa al Huldskab og Troskab til Kong Erik af Pommern, paa Grund af de i Brevet fremförte Ankeposter. — *Lybek*, vigilia sancti Johannis baptistæ nativitatis. 23. Junii.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 807—9. Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 134—136. Holberg Danm. Hist. I. 605—8.

[3627.] Tractat, oprettet af Erkebiskop Johannes i Lund og 8 danske Riddere med Hertug Adolph, hvorved hine afstaae til denne Haderslev og Æröe, mod at han frasiger sig al Deeltagelse i Bondekrigen. — *Lybeck*, die visitationis Mariæ. (Plattydsk). 2. Julii.

Jahn Unionshist. p. 509—11.

[3628.] Kong Eriks Svar paa det ham af de danske Prælater og Adelsmænd sendte Opsigelsesbrev (see Nr. 3626). — *Steckeborg*, die Jacobi Apostoli. 25. Julii.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 809—10. (Qvartudg. T. IV. p. 606). Holberg Danm. Hist. I. 608—10.

1439. 25. Julii. [3629.] Kong ERIKS Skrivelse til Skaaningerne, i Anledning af det ham af de danske Prælater og Adelige tilsendte Opsigelsesbrev (Nr. 3626). — *Steckeborrig*, St. Jacobs Apost. Dag.
Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 810—11.

25. Julii. [3630.] Kong ERIKS Skrivelse til Fyenboerne, hvori han postviis söger at forsvare sig mod de Beskyldninger, som de danske Prælater og Adelige i deres Opsigelsesbrev havde fremfört mod ham. (Med en Efterskrift, dat. *Viborg Slot paa Gulland*, exaltationis sanctæ crucis, ɔ: 14. Sept.). — *Steckeborg*, St. Jacobi Apostoli Dag. (Plattydsk).
Danske Magaz. 3die Række I. 226—237. Paa Dansk oversat hos Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 811—17. (Qvartudg. T. IV. p. 610.).

8. Augusti. [3631.] CHRISTOFFER, Hertug i Baiern og Danmarks Riges Forstander, Biskop JENS i Roskilde, Prior BENT i Antvorskov, MORTEN JENSEN, LUDER KABOLT, Riddere, AAGE LUNGE, POVEL LAXMAND og OLUF AXELSEN, af Vaaben, mane og eske Iver Jensen, Foged paa Korsör Slot, at han inden næstkommende Söndag skal komme til Kjöbenhavn og opsige Kong Erik Mandskab og Tjeneste, samt antvorde Korsöer Slot til Rigsraadet inden den fornævnte Tid. — *Hafniæ*, sabbatho ante festum b. Laurentii martyris.
Hvitfeldt Danm. Riges Krönike p. 824. Qvartudg. T. IV. p. 640.

15. Augusti. [3632.] Keiser ALBRECHTS Stadfæstelse paa Hertug Adolfs af Slesvig Privilegier og Rettigheder med Hensyn til dette Hertugdömme. — *Kuschdy by der Teisse*, Mariæ Assumtionis Dag. (Plattydsk).
Jahn Unionshist. p. 547—48.

21. Augusti. [3633.] Stilstands Brev imellem Kong ERIK og Sverrigs Marsk CARL KNUTSON til næstfölgende St. Mortens Dag. — *Alrachiasund*, feria sexta prox. ante festum Barthol. (Svensk).
Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 136—138.

3. Septbr. [3634.] Kong ERIKS aabne Brev, hvori han udnævner Sigurd Jonsson til Drost i Norge. — *In castro Wiisborgh Gothlandiæ*, feria quinta ante nativit. Mariæ.
Thorkelin Analecta p. 123—26. Jahn Unionshistorie p. 516—17.

14. Septbr. [3635.] Kong ERIKS Brev til Hertug Christoffer af Bayern, hvormed han tilsender denne sit Svar (Nr. 3628) paa det under Nr. 3626 anförte Opsigelsesbrev. — *Visborrig Slot paa Gulland*, exaltationis sanctæ crucis.
Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 811.

1. Octobr. [3636.] Det SVENSKE RIGSRAADS Fuldmagt for de Befuldmægtigede til det mellem Danmarks og Sverrigs Raad berammede Möde i Jönköping. — *Telgie*, feria quinta infra octavam Michaëlis. (Svensk).
Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 138—39.

3. Novbr. [3637.] Reces, forfattet af BEFULDMÆGTIGEDE FRA DANMARK OG SVERRIG, hvorved Foreningen mellem de tre Riger bekræftes, en ny Sammenkomst berammes i Calmar til næstkommende St. Hansdag, o. s. v. — *Jönköping*, Tirsdagen efter alle Helgenes Dag.
Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 819—20. Paa Svensk hos Hadorph, Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 139—141.

[3638.] DANMARKS RAADS Ankeposter mod Kong Erik, paa Grund af hvilke de afsatte ham fra Regjeringen; bekjendtgjort ved Opslag i Hansestæderne. — Uden Aar og Dag.
Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 820—23.

[3639.] Literæ, quibus LAURENTIUS LEWEN junior confert nepoti suo Hansio Lewen vicariam sanctæ crucis in ecclesia Slesvicensi fundatam.
Epit. in Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3186. no. 49.

[3640.] Brev angaaende Satrup Kirkes Opbygning. (Tydsk). 1439.

Anfört i Swabsteder-Buch hos Westphal. IV, 3186. no. 50.

[3641.] De SLESVIGSKE BISPERS Adkomstbrev til Möllen Walsby i Wysharde. — *Strucksdorp Harder-Ding.* (Tydsk).

Udtog i Swabsteder-Buch hos Westphal. IV. 3186. no. 51.

1440. 1440.

[3642.] Literæ CHRISTOPHORI regis, quibus promittit et jurat, se omnes omnino incolas Daniæ in singulis juribus defendere velle, et debere alias patentes literas, in quibus constitutio et Handfestning contineretur, sub majori regio sigillo una cum sigillis potiorum et meliorum regni in proximo ex nunc celebrando parlamento, dicto Danehof, edere. — *In placito generali Wibergis*, sabbatho proximo ante dominicam Misericordia domini. 9. Aprilis.

F. C. Muncheberg de unione Calmariensi p. 204—5. Danice ap. Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 824. (ed. in 4to T. IV. p. 611.).

[3643.] Privilegia civitatis Viburgensis a rege CHRISTOPHORO confirmata. — *Wiborg*, feria secunda proxima ante festum beatorum Tyburtii et Valeriani. (Lat. cum interpr. Dan.). 11. Aprilis.

Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. danske Love V. 264—275.

[3644.] JOANNIS ARCHIEPISCOPI Lundensis literæ ad Ulricum Arhusiensem et Torlavum Viburgensem episcopos, quibus committit divisionem bonorum et redituum inter canonicos Viburgenses, atque statuta condenda. — *Arhus.*, sabbatho proximo ante domin. Jubilate. 16. Aprilis.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. p. 573—74.

[3645.] Kong CHRISTOFFERS og det DANSKE RIGSRAADS Lehnsbrev, udstedt til den holstenske Grev Adolf paa Hertugdömmet Slesvig. — *Kolding*, Löverdagen St. Philippi et Jacobi Aften. (Plattydsk). 30. Aprilis.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 825—26. Lünig Collectio nova II. 838—39.

[3646.] Literæ, quibus JACOBUS JÖNÆSSÖN de Markögæ, miles, pro anniversariis ipsius et uxoris Margaretæ celebrandis bona quædam altari beati Jacobi apostoli et Katerinæ virginis in ecclesia Lundensi tribuit. — *Lundis*, die inventionis sanctæ crucis. 3. Maji.

Langebek Scriptt. III. 489—91.

[3647.] Wonsildherredstings Vidne paa Fogeden paa Mariagers Kloster, IVER ANDERSENS Laughævd paa Klosterets tilliggende "Eyemon", Grund, Skov og Jorder. — *Wonsildherreds-Ting*, Löverdagh effter Kaarsmisse. 7. Maji eller 17. Septbr.

Danske Magazin VI. p. 70—71.

[3648.] SACROSANCTÆ GENERALIS SYNODI BASILEENSIS literæ mandatoriæ, episcopis Sleswicensi et Arhusiensi missæ, ut causam inter capitulum Ripense et Ericum Nicolai de Tiim, militem, et Ericum Erici ejusdem filium, armigerum, nec non alios laicos Ripensis dioeceseos, super bonis quibusdam in dioecesi Revaliensi (Ripensi?) sitis versantem decernant. — *Basiliæ*, X. calend. Junii. 23. Maji.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 108—9.

[3649.] Instrumentum publicum, continens STATUTA collegii canonicorum Wiburgensium. — *Arhusiæ*, VI. id. Junii. 8. Junii.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. 571.

[3650.] Literæ, quibus MARQUARDUS SKERNOW, præpositus Arusiensis, capitulo Arusiensi quædam bona dat et scotat. — Vigilia b. Johannis baptistæ. 23. Junii.

Langebek Scriptt. VI. 513.

1440. [3651.] Et SOGNEVIDNE, afgivet paa Faarup Kirkegaard, at JON NIELSEN var
28. Junii. Værge for Gunder Esbernsens Gaard i Faarup, o. s. v. — *Faarup Kirkegaard*, vigilia apostolorum Petri et Pauli.

Thestrup om Tingene S. 15.

4. Julii. [3652.] Det NORSKE RIGSRAADS Brev til Kong Erik, om at erholde saa hurtig som muneligt Hjelp, for ikke at blive nödt til at forlade ham og hylde en anden Konge. — *Asloie*, feria secunda infra octavam Apostolorum Petri et Pauli. (Norsk).

Jahn Unionshist. p. 517—18.

8. Julii. [3653.] Hertug ALFF's Benaadning for Cristiern Lawerssz, at denne maatte bruge sit Jordegods (güdere) med saadan Frihed, som hans Fader og Forfædre havde havt, imod at gjöre fri Mandtjeneste (mandenst) med Harnisk og Heste, naar det forlangtes. — f(eria) sexta Kiliani. (Plattydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 212.

16. Augusti. [3654.] Kong CHRISTOFFER giver Hans Mule, Borgemester i Odense, Frihed og Frelse som andre Riddere og Svende i Danmark, samt Vaaben for ham og Efterkommere. — *In castro Calmernensi*, feria tertia infra octavas assumptionis beatæ virginis.

Hofman Fundationer I. 261—62.

22. Augusti. [3655.] Det NORSKE RIGSRAADS Brev til Kong Erik om hurtig Hjelp mod de Danske og Svenske samt Hansestæderne og Hollænderne — *Asloie*, feria secunda ante festum Bartholomæi. (Norsk).

Jahn Unionshist. p. 518—19.

24. Augusti. [3656.] Brev, hvorved KONGEN giver en sin og Kronens Grund i Helsingör til Pædher Ogxæ og hans Husfrue Mætte. — *In castro nostro Haffnensi*, ipso die b. Bartholomæi apost.

Udtog hos Ryge, P. Oxes Levnet S. 5.

31. Octobr. [3657.] VENDSHERREDS BEBOERE erklære, aldrig at ville bære Vaaben uden deres Hövedsmands Tilladelse, ikke at ville være opsætsige mod Hövedsmanden paa Hindsgavl, at være Kong Christoffer lydige m. m. — *Wændzhæritzthing*, vigilia omnium sanctorum.

Jahn Unionshist. p. 511—13.

13. Novbr. [3658.] Kong CHRISTOFFERS förste Privilegium for Malmö. — *Castro Helsingborg*, dominica proxima post festum beati Martini episcopi.

Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. danske Love V. 92—93.

20. Decbr. [3659.] Literæ, quibus JOHANNES, episcopus Roskildensis, annum gratiæ perpetuis vicariis ecclesiæ Roskildensis concedit. — *Roskildis*, vigilia beati Thomæ apostoli.

Langebek Scriptt. VI. 598—99.

[3660.] De PREUSSISKE STÆNDERS og STÆDERS Besværinger over den tydske Orden, at den blandt andet har indgaaet Forbund med DANMARK og nogle Littauiske og Russiske Fyrster uden Landets og Stændernes Vidende og Villie. (Tydsk).

Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol. XVI. Spicil. eccl. I. Cont. (Teutsch. Ord.) p. 13—16.

[3661.] Kong CHRISTOFFERS Brev, hvorved han optager Peder Nielsen i Adelstanden og giver ham adeligt Vaaben.

Hofman Efterretninger om danske Adelsmænd II. p. 218.

[3662.] Kong CHRISTOFFERS Skjoldbrev, givet Knud Nielsen og hans ægte Descendenter (Vaabenet beskrevet). — *In castro regio Örekrog*.

Magaz. for dansk Adelshist. I. 245.

[3663.] Det SLESVIGSKE DOMKAPITELS Skjöde til Hertug Adolph af Slesvig paa de Landsbyer, som Erich Krummendyck havde solgt det. (Tydsk). 1440.

Udtog i Swabsteder-Buch hos Westphal. IV. 3186. no. 53.

1441. 1441.

[3664.] Kong CHRISTOFFERS Stadsret for Storeheddinge. — *Castro nostro Hafniæ*, crastino circumcisionis domini. 2. Januar.

Weinwich Beskr. over Stevnsherred p. 86—91. Kolderup-Rosenvinge Saml. af gamle danske Love V. 203 ff.

[3665.] Kong CHRISTOFFERS Privilegium for Roeskilde. — *Castro nostro Haffnensi*, crastino circumcisionis dominicæ. 2. Januar.

Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. danske Love V. 196—198.

[3666.] Kong CHRISTOFFERS Stadfæstelse paa Schelsköörs Privilegier og Friheder og disses Forögelse med nogle nye Artikler. — *In castro nostro Haffniensi*, crast. circumcisionis domini. 2. Januar.

Friis Skjelskörs Beskr. p. 379—80.

[3667.] CHRISTOPHORI regis literæ, quibus privilegia monasterii Viteseholæ confirmat. — *Helsenborg*, dom. prox. ante festum purificationis Mariæ. 29. Januar.

Dän. Biblioth. VI. 141—43.

[3668.] Forbund mellem SVENSKE OG NORSKE DEPUTEREDE paa bemeldte Rigers Vegne, til Fred og Enighed mellem Rigerne og gjensidig Understöttelse i paakommende Krigstilfælde eller Angreb paa deres Rettigheder. — *Lödösa*, 9. Februar. (Svensk). 9. Febr.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 141—42.

[3669.] Det NORSKE RIGSRAADS Brev til Kong Erik, hvorved det fremsender de Breve, som det havde tilskrevet ham i Sommeren 1440, men som ikke kunde komme ham til Hænde, fordi Legationen blev forhindret fra at komme videre end til Danmark; tillige fornyer Rigsraadet dets forrige Anraab om Raad og Undsætning. — *Baghehus*, die Scholasticæ virg. (Norsk). 10. Febr.

Jahn Unionshist. p. 419—20.

[3670.] CHRISTOFORI regis confirmatio privilegiorum, a regibus Daniæ monasterio de Paraclito concessorum. — *Haffn*, die b. Scolasticæ virginis. 10. Febr.

Langebek Scriptt. VI. 178—79.

[3671.] Det SVENSKE RIGSRAADS Skrivelse til Kong Erik, hvorved det tilbyder sin Medvirkning til hans Udsoning med Kong Christoffer, hvis han ikke yttrede nogen Fjendtlighed mod Rigerne. — *Stokholm*, feria secunda prox. post festum Tiburtii et Valeriani. (Svensk). 17. Aprilis.

Jahn Unionshist. p. 523.

[3672.] Kong CHRISTOFFERS Haandfæstning til de Svenske ved hans Regjerings Tiltrædelse (14 Artikler). — *Castro Hafnensi*, crastino Marci evangelistæ. (Svensk). 26. Aprilis.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 145—48.

[3673.] Diplom, udstedt af BORGEMESTERE OG RAADMÆND I HAMBORG, hvorved 2 Vicarier og 2 Elemosyner til S. Nicolai i St. Elizabetzs Capel blive stiftede til Amindelse om de i Krigen mod Kong Erik af Danmark etc. faldne Borgere. — *Hamburg*, Onsdagen efter Misericordias domini. (Plattydsk). 3. Maji.

Staphorst Hist. eccles. Hamb. I. Theil, 3r Bd. p. 53—54.

[3674.] Kong CHRISTOFFERS Stadfæstelsesbrev paa de Randers Bye af fremfarne Konger tilstaaede Privilegier, og disses Forögelse med nogle nye Artikler. (Heri ere de samme 18. Junii.

1441. 5 Kongebreve indförte, som i Kong Erik af Pommerns Stadfæstelsesbrev af 10. Febr. 1436).
18. Junii. — *Arusiæ*, dominica infra octavas corporis Christi.
Stadfeldt Randers Beskr. p. 26—27.

för 24. Junii. [3675.] AXEL PEDERSENS Opsigelsesbrev til Kong Erik, i Tilfælde at han ikke inden St. Hansdag fik nogen Undsætning. — *Castro Worberg.* (Svensk).
Jahn Unionshist. p. 520—21.

1. Julii. [3676.] ERKEBISKOPPENS I UPSALA og BENEDICT JONISSÖNS Brev til Kong Erik paa det Svenske Rigsraads Vegne, hvori de paastaae, at Rigsraadet ingenlunde havde agtet at blive Klager og Dommer i Kongens Sag da det stævnede ham til Calmar, men havde agtet at lægge den Sag under det forsamlede Raad fra de tre Riger og Stæderne (Hansestæderne). — *Calmarniæ*, vigilia assumtionis Mariæ. (Svensk).
Jahn Unionshist. p. 524.

2. Julii. [3677.] Kong CHRISTOFFERS Privilegier (eller Stadsret) for Aarhuus Bye. — *Castro Havn.*, die visit. beatæ virginis.
Hofman Fundationer II. 27—30.

8. Julii. [3678.] TORLAI, episcopi Wibergensis, literæ, quibus ecclesias Logstade et Kornum in Scethtrup (Slet-Herred?) fratribus monasterii Vitescholæ scotat, pro possessionibus eorum "in parochia S. Botolphi in Aalborg et in parochia S. Petri extra portam", nec non bona in Hasseriis. — *Aleborg*, sabbatho infra octavas visitationis Mariæ.
Dän. Biblioth. VI. 163—65.

8. Julii. [3679.] Det SVENSKE RIGSRAADS Skrivelse til Kong Erik, med Bebreidelser for hans Fremfærd i Sverrig og at han ikke havde mödt den næstafvigte St. Hansdag for at forsvare sig mod de ham af Folket gjorte Beskyldninger. — *Calmarn*, sabbato infra octavam visitationis Mariæ. (Svensk).
Jahn Unionshist. p. 523—24.

22. Julii. [3680.] CHRISTOPHORI regis literæ protectoriæ, datæ capitulo Ripensi, unacum confirmatione libertatum eidem a regibus prioribus concessarum (in specie per literas ERICI regis dd. 1242, *Ripis*, intrante Mense Maio, ERICI dd. 1309, die beati Olai regis et martiris in *Wordingburgh*, et WALDEMARI dd. 1327, in vigilia Petri et Pauli, *Ripis)*. — *Haffnis*, die Mariæ Magdalenæ, anno regni secundo.
Terpager Ripæ Cimbr. p. 186—87.

27. Julii. [3681.] Kong CHRISTOFFERS Stadfæstelse paa alle de Stæderne Lübeck, Hamborg, Rostock, Stralsund, Wismar, Lüneburg, Thorn, Elbing og Danzig samt övrige tydske Hansestæder tilstaaede Privilegier. — *Copenhagen*, Torsd. næst efter St. Jacobs Dag. (Plattydsk).
Rostock. wöchentl. Nachrichten, 1756, S. 1—2.

10. Augusti. [3682.] Forbund mellem SVERRIG og NORGE ved begge Rigers Deputerede, at holde Fred og Enighed indbyrdes, og understötte hinanden til at kunne nyde egne Love, Rettigheder og Friheder, samt "goda gambla sedvänjer". — *Calmarna*, S. Laurentii Dag. (Svensk).
Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 143—45.

23. Augusti. [3683.] Fredstraktat mellem HERTUGEN AF BURGUND og de i Holland, Zeeland og Friesland værende Hansestæder paa den ene, og de VENDISKE HANSESTÆDER samt Kong CHRISTOFFER paa den anden Side. — *Kjöbenhavn*, St. Bartholomæi Aften. (Hollandsk).
Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol. XIV. P. Spec. X. Cont. IV. 2. Th. Forts. p. 22—24.
Paa Hollandsk og Fransk hos Dumont, Corps diplomat. III. 102—105 (efter Aitzema Saaken van Staat en Orlog I. 91.).

[3684.] Fredslutningsakt mellem Provindserne Holland, Zeeland og Friisland og de derværende Hansestæder paa den ene, og de 6 vendiske Stæder Lübeck, Hamburg, Rostock, Stralsund, Wismar og Lüneburg paa den anden Side, stiftet ved dansk Mellemhandling (ved Johannes Erkebiskop af Lund, Joh. Jacob, Biskop af Roeskilde, Benedict Prior af Antvorskov og nogle Riddere, paa Kong Christoffers Vegne). — *Kjöbenhavn*, in prof. Barthol. (Hollandsk). 1441. 23. Augusti.

Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol. XIV. P. Spec. X. IV. Cont. 2. Theil Forts. p. 19—21. Paa Hollandsk og Fransk hos Dumont, Corps diplomat. III. 100—102 (efter Aitzema Saaken van Staat en Orlog Tom. I. 90.).

[3685.] Kong Christoffers aabne Brev til Linköping Stifts Indbyggere (ligelydende til Sverrigs andre Stifter), hvorved Landefred paabydes, det forbydes at gjæste nogen med Vold, at bære Vaaben i Kirke eller Kjöbstad, o. s. v. — *Stockholmis*, die beatorum Dionysii et sociorum. (Svensk). 9. Octobr.

Hadorph Udg. af Bjärköa Rätten Bil. S. 46—47.

[3686.] Det svenske Rigsraads Skrivelse til Kong Erik, hvorved det tilmelder ham Kong Christoffers Kroning til Sverrigs Konge. — *Stokholmis*, in crastino beatorum Dionysii et sociorum. (Svensk). 10. Octobr.

Jahn Unionshist. p. 524—25.

[3687.] Document om at Tröstrup Kirke i Barchsyssel Provstie er den slesvigske Domkirkes Lehn. (Tydsk).

Udtog i Swabsteder-Buch hos Westphal. IV. 3186 Nr. 54.

1442.

[3688.] Landstingsvidne, afgivet af 12 Riddermændsmænd i Fölge Forlangende af Biskop Thorlaf i Viborg, (efterat han havde ladet lydeligen læse hele og holdne Kongebreve, i alle Maader ustraffelige, som var först St. Knud Konges Brev, item Kong Eriks Brev, som slagen var i Finderup, item Kong Valdemars Brev, som Loven gav i Danmark, item Kong Christoffers Brev, item Kong Olufs og Dronning Margretes Brev, item Kong Eriks, og Kong Christoffers Brev, som nu Konge er i Danmark, hvilke Breve saa löde, at Biskoppen af Viborg og hans Capitel har af Alder havt og har al kongelig Ret over sit Klerkeries og Kirkens Tjenere) om at Biskoppen af Viborg eller hvem han det befalet har, har af Alder udövet og brugt al kongelig Ret over alle deres Klerkeries og Kirkers Tjenere, og han eller hans have havt Frihed at skifte og bruge dem efter egen Villie med alle deres Tjenere og Sognemænd. (Det var især med Hensyn til Birkene i Vitting, i Nulle, i Viskum, Gundrup, Kreiberg, Fur, Nees, Holmgaard . . . . og Læsö, at Tingsvidnet forlangtes af Bispen). — *Viborg Landsting*, Söndagen næst efter 12 Dag Jul, som kaldes Snapsting. 1442. 7. Januar.

Thestrup om Tingene S. 32—34.

[3689.] Kong Christoffers Bekræftelse paa de af Kong Magnus givne Privilegier for alle dem, "som bærgs ræth oc bærgs frelse nytia wilia paa Koperbærgit j Dalana". — *Westerarus*, dominica Reminiscere, "anno regni nostri Swecie primo". (Svensk). 25. Febr.

Diplomatar. Dalekarl. I. no. 95. p. 93—94.

[3690.] Kong Christoffers Bevilling for Erkebiskop Niclis i Upsala at maatte tilbytte Domkirken Altmarastäck Öe med alle Rettigheder og Herligheder, og bygge et Slot der, overeensstemmende med Rigsraadets Bevilling til ham, dat. Arbuga 1440, Mandagen efter Michelsdag. — *In castro Stockholm*, die Georgii martyris. (Svensk). 23. Aprilis.

Skriftel. Bevis hör. til (Spegels) Biskopskrön. p. 44—45.

1442. 8. Maji. [3691.] Kong CHRISTOFFERS Dom imellem Karl Knutsen og Brödrene Ulf og Jon Pederson, angaaende hiins Deelagtighed i disses Faders Död. — *Castro Stockholm*, feria tertia post festum b. Johannis ante portam latinam.

Bring Handlingar og Påminnelser etc. I. 230–32.

20. Maji. [3692.] FREDERICI (III^tii) imperatoris diploma, quo Daciæ, Sveciæ et Poloniæ reges et successores eorum, magistrum Livoniæ et magnum ducem Lituaniæ, duces Brunsvicenses, Stetinenses, Magnopolenses, Pomeraniæ et Slesvicenses, consules et juratos Lubecenses "privilegiorum et libertatum episcopi et capituli Tarbatensis" conservatores "vice et nomine suo" constituit. — *Nuremb.* XX. Maji.

Dreyer Specim. de naufr. p. CL—LII.

21. Maji. [3693.] PEDER VINTER, Præst, tilstaaer at have af Biskop Torlav i Viborg paa Tro og Love annammet (Forstanderskabet over) Vor Frue Kloster i Aalborg mod en aarlig Afgift af 2 Mark Guld til Bispen m. v. — *Aalborg*, feria secunda pentecostes.

Thestrup Krigsarmatur S. 269—71.

26. Maji. [3694.] TINGSVIDNE, om 6 Mænds Kjendelse om Skjellet mellem Ebbleholtz Klosters Skov og Skebinghe Skov. — *Tryhæretsting*, Tamper Löwerdagh inden pindzughe.

Langebek Scriptt. VI. 179.

1. Junii. [3695.] Den NORSKE ALMUES Samtykke (ved 36 Mænd af Landets forskjellige Provindser) til Rigsraadets Valg af Christoffer af Baiern som Konge i Norge. — *Lodisso*, Fredagen næst efter festum corporis Christi. (Norsk).

Jahn Unionshist. p. 522.

11. Junii. [3696.] Kong CHRISTOFFERS aabne Brev til de svenske Rigsstænder, hvori han melder dem sit Forsæt, at reise bort fra Riget, og at have givet Erkebiskop Niels, Herr Bengt Jonsson, Erengisl Nielsson og Mogens Green Fuldmagt til i den Tid at forestaae Rigets Anliggender. — *Lödöse*, d. Barnabæ apostoli. (Svensk).

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 149—51.

12. Junii. [3697.] Kong CHRISTOFFERS Forlehningsbrev paa Östhammars Lehn i Upsala Stift, med Undtagelse af 2 Sogne (Lösta og Boldnæs) til Erkebiskop Nieles af Upsala paa en ubestemt Tid. — *Lodosiæ*, crastino Barnabæ apostoli. (Svensk).

Skriftel. Bevis hör. til (Spegels) Biskopskrön. p. 45—46.

12. Junii. [3698.] Kong CHRISTOFFERS Mandat for Danmark, at Fogder og Embedsmænd skulde handle retfærdigere mod Almuen, og at Almuen igjen skulde vise deres Fogder og Embedsmænd Lydighed, m. m. — *Ludosiæ*, crastino S^ti Barnabæ apostoli.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 828—29. (Qvartudg. T. IV. p. 652).

5. Julii. [3699.] RAADMÆNDENE OG MENIGE INDVAANERE I EYDERSTED Land tilstaae at have svoret Hertug Adolf Orfeide, og indgaaet en ubrödelig Sone med Epe Wunnekenson, i Anledning af deres Forbrydelse mod deres Herskab ved Ödelæggelsen af Epe's Borg. — Des donredages na vnsser lewen vrowen dage visitacionis. (Plattydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 213—14.

9. Julii. [3700.] Kong CHRISTOFFER stadfæster Degn, Kanniker og Chorbrödre i Trondhjem deres Privilegier og tager dem og deres Tyende og Gods i sin Beskjermelse. — *Oslo*, die octava visitationis Mariæ virginis.

Paus Norske Forordninger S. 259.

13 eller 20. Julii. [3701.] Kong CHRISTOFFERS Forbud for Norge mod Röveri tillands og til Vands. — *Hamborrigsundt*, die b. Margretæ.

Paus Norske Forordninger S. 237—38.

[3702.] Tingsvidne, at Niels Pedersen af Skabö paa Lisberg Ting havde budt 12 lödig Mark Landgangpenge til Lösen for Sægaltgaard paa en Fru Ingeborgs Vegne, men at disse Penge af de 8 Dannemænd bleve kastede paa Tinget, (fordi det ei var saadanne Penge som Lille Oves Pantebrev udviste), og bleve ei igjen af ham annammede, og at de aldrig havde hört, at Sægaltgaard var anderledes indlöst. — *Liusberg Herredsting*, Tirsdagen næst efter vor Frue Dag assumtionis. 1442. 21. Augusti.

Thestrup am Tingene S. 11.

[3703.] Kong Christoffers Forordning, hvorved al Uenighed mellem Embedsmænd og Almue forbydes, samt at huse saadanne, som ere dömte fredlöse i Danmark eller Norge m. m. — *Ludosiæ*, crastino Bartholomæi apostoli. (Svensk). 25. Augusti.

Hadorphs Udg. af Bjärköa Rätten, Bil. S. 48—49.

[3704.] Nicolai Michaëlis, canonici Slesvicensis, fundatio sex marcarum Lubecensium ad panes triticeos in choro ecclesiæ Slesvicensis inter canonicos eorumque vicarios a festo paschali usque ad festum ascensionis distribuendos. — Die Prothi et Jacynthi martyris. 11. Septbr.

Epit. in Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3186. no. 55.

[3705.] Kong Christoffers Forlehningsbrev paa Slottet Lindholm med 4 Herreder (Oxie-, Bare-, Jeritzstade- og Ingelstade-Herred) og Kjöbsteden Trelleborgh til Erkebiskop Hans Laxmann i Lund. — *Köpendehaffn*, then loerdaghen nest effter S. Dyonysii dagh. 13. Octobr.

Bring Handl. och Påminnelser III. 248—50.

[3706.] Kong Christoffers förste Privilegium for Svendborg. — *In civitate Ottoniensi*, in profesto sancti Martini. 10. Novbr.

Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. p. 88—89.

[3707.] Kong Christoffer tager Borgerne i Faaborg i sin Beskjermelse og stadfæster de dem af fremfarne Konger givne Privilegier. — *Ottoniæ*, crastino b. Martini episcopi et confessoris. 12. Novbr.

Udtog i Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. S. 127.

[3708.] Literæ Cristoferi regis, quibus episcopum et canonicos Arusienses sub sua pace et protectione suscipit iisque omnes libertates et privilegia a prædecessoribus suis indulta confirmat. — *Arusiæ*, prof. conceptionis b. virginis. 7. Decbr.

Langebek Scriptt. VI. 437—38.

[3709.] De svenske Deputeredes Skrivelse til Rigsraadet i Danmark, hvori de besvære sig over Raadets Forsömmelse i at lade möde ved den af det selv foreslaaede Congres, og udbede sig et bestemt Svar til Efterretning. — *Lödöse*. (Svensk).

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 148—49.

[3710.] Nicolai, episcopi Slesvicensis, fundatio vicariæ perpetuæ in ecclesia Hadersleviensi ad ædificandam novam in honorem sancti spiritus et beati Bartholomæi capellam, adjectis pro sacerdote annuis reditibus.

Epit. in Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3187. no. 56.

1443.

1443.

[3711.] Instrumentum publicum super consecratione et inunctione Christophori regis, juramentoque ab ipso præstito. — *(Ripis)*, ipso die circumcisionis domini. 1. Januar.

Cypræi Annall. episc. Slesv. p. 370—72. Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 586.

[3712.] Kong Christoffers Confirmation paa det af ham Grev Adolf af Holsteen i Aaret 1440 givne Lehnsbrev paa Hertugdömmet Slesvig (see Nr. 3645). — Die circumcisionis Domini. (Plattydsk). 1. Januar.

Lünig Collectio nova II. 839—40. Privileg. der Schl. Holst. Rittersch. S. 13.

1443. [3713.] CHRISTOPHORI regis confirmatio privilegiorum civitatis Ripensis, ab Erico
5. Januar. (Glipping) rege concessorum. — *Ripis*, vigilia epiphanie Domini.

Resen Nonnulla antiqua jura civitat. p. 147—69. Westphalen Monum. ined. IV. 1699. Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. danske Love V. 216 sqq. cfr. p. 246. not. 1. p. 254. not. 70.

7. Januar. [3714.] Sententia judiciaria CHRISTOPHORI regis et JOHANNIS LAXMAND archiepiscopi, qua quindecima abrogatur, jubeturque ut decima, "secundum laudabilem consvetudinem aliarum partium vicinarum" in tres partes dividi debeat, quarum una pars parochiali ecclesiæ, altera episcopo, tertia plebano tribuitur. — *Ripis*, crastino epiphaniæ.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 831. (ed. in 4to Tom. IV. p. 658). Pontan. Rerr. Dann. Hist. Libr. X. p. 622. Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 589. Hofman Om Tiende p. 51—52. Dan. interpret. ap. Hvitfeldt, Bispe-Krön. p. 30.

7. Januar. [3715.] CHRISTOPHORI regis literæ, quibus archiepiscopo Lundensi Johanni Laxmand et sedi ejus archiepiscopali libertates et jura omnia confirmat. — *Ripis*, in crastino epiphaniæ domini.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 832. (ed. in 4to Tom. IV. p. 661). Pontan. Rerr. Dann. Hist. Libr. X. p. 623. Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 590.

1. Aprilis. [3716.] Begjering til Kong CHRISTOFFER fra BÖNDERNE I LISTE LEHN i Norge om at maatte faae Hr. Hartvig Krummedyk tilbage til deres Lehn. — *Aa Kaavik i Listoleen*, in die S. Ambrosii Ep. et Conf. (Norsk).

Nye Danske Magazin VI 24.

30. Maji. [3717.] METHELSOM HERREDSTINGSVIDNE, at Vidnerne "aldry kunne höret aller spöryet aff nogen Man i theres Lyffue, thet Aabroo var the Dandemæn i Randers, aller nogen annen Man formeent aller forbygd fore, sva at ther ey matte Skyp, Pramme og Baade gaa, bothæ op och igenem vnder Broen och nether och sva langt op som them lösde selffue at fare meth Skyben och nether igen til Randers vformeent for hver Man, förenn Hr. Lasze Thomeszen haver them nu formeent och forbygd fore". — *Methelsom Herritz Thing*, feria quinta ante dominicam, qua cantatur Exaudi.

Stadfeldt Randers Beskr. p. 76—77.

24. Junii. [3718.] Forening mellem VULLERWYCK MENIGHED og DENS PRÆST om de ham tilkommende Rettigheder og Indtægter. — In sunte Joh. Bapt. dage to Middensommer. (Plattydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 214—16.

15. Augusti. [3719.] Kong CHRISTOFFERS Stadfæstelse paa Bergens Privilegier. — *Kjöbenhavns Slot*, die assumptionis beatæ Mariæ virginis, anno regni Norvegiæ II°.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 832—33 (Qvartudg. Tom. IV. p. 662). Paus Norske Forordninger S. 238—39.

14. Octobr. [3720.] Kong CHRISTOFFER AF BAIERNS Stadsret for Kjöbenhavn. — *In castro nostro Hafnensi*, ipso die beati Calixti pape et martiris, anno regnorum Dacie quarto, Swecie tertio, Norvegie secundo.

Resen Nonnulla antiqua jura civitat. p. 2 sqq. Pontoppidan Origg. Hafn. p. 96—116. Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. danske Love V. 144—168. Paa Tydsk oversat hos Westphalen, Monum. ined. IV. 2016.

15. Octobr. [3721.] Kong CHRISTOFFERS Privilegium og Beskjermelsesbrev for Holbeks Kjöbstad. — *Castro Haffnen.*. crastino beati Kalixti.

Öst Archiv for Psychologie, Historie etc. X. 259—61.

[3722.] Kong CHRISTOFFER AF BAIERNS almindelige Stadsret. — *Kjöbenhaffn.*

Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. danske Love V. 512—521. Ogsaa trykt hos Paus, Saml. af gl. norske Love II. 239—59, (hvor den i Fortalen har: Datum Nyeborig 12. Aug.

1444, men i Epilogen: Dat Kiöbenhaufn Anno 1513) og i Kragѕ og Stephanii Chr. 3s Hist. II. 395 fölg., hvor den har den Titel: "Stadtzretten giffuen aff Koning Christian then 3die MDXLVII." — Paa *Svensk* hos Richardson, Hallandia p. 130—33. 1443.

[3723.] Christophori regis privilegium, datum civibus et civitati Ziriezeensi in comitatu Zelandiæ, quo iis conceditur, ut intra regnum Norvegiæ, "exceptis Islandia aliisque in vicino insulis prohibitis", commercia exerceant. — *In arce Hafniensi.*

Pontan. Rer. Dan. Hist. Libr. X. p. 623.

[3724.] Forliig mellem Kæmmererne og de Eedsvorne paa Femern, samt Borgemester og Raad i Staden Burg, om hvorledes Sager mellem Landets Beboere, som brugte Landretten, og Stadens Indbyggere, for hvilke den Lybske Ret var gjældende, skulde afgjöres. (Plattydsk).

Corpus Statutorum Slesvicens. I. 690—692.

[3725.] Canonicorum Haderslebensium syngrapha, episcopo Slesvicensi Nicolao Wulff data, super certam pecuniæ summam a Joh. Swensen, rectore in Clipleve et canonico, pro augmentando divino cultu in Hadersleven legatam. — *Swabestad.*

Epit. in Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3187. Nr. 58.

1444. 1444.

[3726.] Kong Christoffers Confirmation paa de af hans Forgængere. Konger i Sverrig, til Bjergmændene paa Norberg udstedte Privilegier. — *Castro nostro Stockholm*, feria sexta infra octavas epiphaniæ. (Svensk). 10. Januar.

Diplomatar. Dalekarl. I. no. 97. p. 99.

[3727.] Kong Christoffers Brev, hvorved han skjænker Folka Thuresson og alle hans Efterkommere Frelse og Frihed for hans Hytte Nordensio i Norabergs lagh. — *Stocholm*, ipso die beati Sigfridi episcopi. (Svensk). 15. Febr.

Vidensk. Selsk. Skrifter VII. 396. Bring Handl. och Påminnelser III. 213. Diplomatar. Dalekarl. I. no. 98. p. 100.

[3728.] Vidnesbyrd af tre samfulde "Stocknefnde", at Peder Holdensen skjödte sit Gods inden Römett til Abbed Tuge i Lyom Kloster. — *Nörranæstrup Herreds Ting*, den Tingdag næst efter Paaske. 21. Aprilis.

Langebek Scriptt. VIII. 135—36.

[3729.] Henrici (VIti) Angliæ regis literæ ad Vicecomites plurium civitatum Angliæ, ne "naves seu alia vasa sua versus partes Islandiæ seu alia loca prohibita regis Daciæ sub poena forisfacturæ navium et vasorum" transmittant. — *Westmonasterii*, XII. Maji. 12. Maji.

Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. V. P. I. p. 132.

[3730.] Nicolai Lincopensis, Erici Strengnesensis et Laurentii Wexionensis episcoporum protestatio notarialiter edita, nomine Nicolai archiepiscopi Upsalensis facta, ne quid præjudicii sedi metropolitanæ Upsalensi aut incolis Sveciæ inde oriatur, quod Tuvo archiepiscopus Lundensis, Calmarniæ cum rege constitutus, signum crucis publice ante se gestari fecerit; se enim hoc signum primatus tantummodo ob regis Christopohri et ipsius signi crucis reverentiam et pro bono pacis toleravisse. — *Calmarniæ*, festo corporis Christi, die V. (XI?) mensis Junii, indictione VIII. Felicis (Vti) papæ anno V. 11. Junii.

Messen. Scond. illustrata. Tom. XII. p. 81—84. Skriftel. Bevis hör. til (Spegels) Biskopskrön. p. 16—19. Epit. in Neumanni Hist. primatus Lundensis p. 179—80.

1444. 19. Junii. [3731.] Kong CHRISTOFFERS Forordning, hvorved Delingen af Skatter i 3 Dele indskærpes de kongelige Fogder, i Overeensstemmelse med Sverrigs Lov. — *Castro Calmariæ*, feria sexta prox. ante nativ. Joh. baptistæ. (Svensk).

Hadorphs Udg. af Bjärköa Retten Bil. S. 49.

11. eller 18. Julii. [3732.] Kong CHRISTOFFERS Vaabenbrev for Hans Schlieff, Borgemester i Colberg, samt hans Broder og Arvinger. — *Calmar*, Löverdag för Sanctæ Margaretæ Dag. (Tydsk).

Nachricht von d. Familie v. Schlieben, Bil. S. 36.

28. Julii. [3733.] Kong CHRISTOFFERS andet Privilegium for Svendborg. — *Öland in portu Örehaffn*, profesto beati Olavi regis et martiris.

Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. p. 89—90.

12. Augusti. [3734.] Kong CHRISTOFFERS Stadsret for Kjöbstederne i Danmark og Norge (stadfæstet i Kjöbenhavn 1543). — *Nyborg*, den 12te August.

Paus Norske Forordninger S. 238—259. See ovenfor under Nr. 3722.

5. Octobr. [3735.] Hertug ADOLF og Biskop NICOLAUS af Slesvig stifte Forliig mellem Præsten Theodorich Herstede i Hagen (Elmschenhagen) og Væbneren Wulf Breide angaaende Flytningen af Landsbyen Clausdorf og en "Hufe" Land. — *Idzehoo*, des negesten Mandaghes na sunte Michaëlis daghe. (Plattydsk).

Michelsen Urkundensamml. I. 311—13.

12. Novbr. [3736.] Kong CHRISTOFFERS Gavebrev til Halmstads Indvaanere paa et Leie ved Dragör norden ved Foged-Boden, som de havde havt fra Alders Tid, men nu med Urette havde mistet. — *Halmstad*, crastino beati Martini episcopi. (Svensk).

Richardson Hallandia p. 133.

23. Novbr. [3737.] CHRISTOPHORUS rex abbatem et conventum et bona monasterii Esromensis sub suam protectionem suscipit, omnia bona eorum ab omni expeditionis gravamine, impetitione exactorea, vectigalibus quæ dicuntur Rethskyuut, Innæ, Stuth, Lething, cæterisque solutionibus, oneribus et servitiis ad jus regium spectantibus liberat, et emendas, a possessoribus horum bonorum quacunque ex causa regi solvendas, dicto monasterio concedit. — *Castro Haffnensi*, die b. Clementis papæ.

Kierulf Esrom. Klosters Hist. p. 64—66. Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom fol. LXI[b]. Dan. interpr. in Cod. Esrom. fol. LXV.

25. Novbr. [3738.] Kong CHRISTOFFERS Beskjermelsesbrev for Abbeden og Conventet i Esroms Kloster og dettes Hjon, Tjenere, Vordnede og Gods. — *Hafnis*, die beatæ Catharinæ virginis.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. LXII[b].

1. Decbr. [3739.] Kong CHRISTOFFERS Anordning angaaende Handelen i Bergen, m. v. — *Kjöbenhavn*, St. Barbaræ Dag, 3[die] Regjeringsaar i Norge.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 831—37. (Qvartudg. Tom. IV. p. 666). Paus Norske Forordninger S. 259—61.

1445.

1445.

20. Januar. [3740.] RIBE DOMHERRERS Brev om en Trætte mellem Ursula paa den ene, og Söstrene Marie og Dorothe, Hans Græverodes Döttre, paa den anden Side. — *Ribe*, paa S. Fabiani og Sebastiani Dag.

Uddrag hos Terpager, Ripæ Cimbr. p. 273.

8. Martii. [3741.] Kong CHRISTOFFERS Gavebrev til Vor Frue Kirke i Nyborg paa al den Grund, som dens Teglgaard og Tegllade stod paa. — *Nyborg*, feria prox. post dominicam Lætare.

Hofman Fundationer V. 426.

[3742.] Literæ Catharinæ Schinckel, quibus Cord Cordis filio, archidiacono Slesvicensi, prædium Scholdorp in parochia Tolek vendit. — Die St. Gregorii. 1445. 12. Martii.

Epit. in Schwabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3187 Nr. 59.

[3743.] Tingsvidne af Samsö Landsting, angaaende Sandemænds Tog paa en Jord, som var Kronen, og ikke Kirken i Aarhuus tilhörende. — *Samsöö Landzting*, Mandag næst efter Quasimodogeniti Söndag. 5. Aprilis.

Danske Magazin III. p. 182—83.

[3744.] Kong Christoffers Bevilling, at Skelsköörs Borgere maa have, nyde og bruge til al deres Nytte og Behov til Skjellighed en Skov, der kaldes Byskow, liggende mellem Skjelskör og Stranden. — *In castro Haffnensi*, dominica Misericord. 11. Aprilis.

Friis Skjelskörs Beskriv. p. 402—3.

[3745.] Dom af Raad og Menighed i Trelandene (dryge Landt) Eydersted, Ouerschip og Uthölm, hvorved Herdinch og Lücter ansees som Mordere og kjendes at have Liv og Gods forbrudt, fordi de havde dræbt (gemordet) Gybe Tolensen i dennes eget Huus. — An Sunte Ketel vnde Knutes auende der ewigher marteler. (Plattydsk). 9. Julii.

Michelsen Nordfriesland p. 216—17.

[3746.] Kong Christoffers Invitations-Brev til Fru Else, Ridder Otte Nielsens Hustrue, at komme til Kongen Söndagen næst för Bartholomæi Dag, og deeltage i Festlighederne ved Prindsesse Dorotheas Ankomst, samt ved Kongens Bryllup, som var berammet til næste Söndag efter Bartholomæi Dag. — (Uden Dag).

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 837. Baden Danm. Hist II. 207. Holberg Danm. Hist. I. 632. Hansen Om Skanderborg p. 52.

[3747.] Kong Christoffers Brev om Forliget imellem Karl Knutson, Ridder og Raad, paa den ene Side, og Fru Margreta, Hr. Christiern Nielsons Efterleve, og Fru Eibe paa Hr. Christierns Arvingers Vegne paa den anden Side. — *In castro nostro Stockholm*, Fredagen nest efter wore Frwe dagh nativitatis. 10. Septbr.

Bring Handlingar og Påminnelser, II. 227—30. — I dette Brevs Datum maa enten Stedet eller snarere Aaret være urigtig angivet.

[3748.] Kong Christoffers Bevilling, at Randers Borgere maae have fri Seilads op og ned af Fjorden i det Dyb, som efter Kongens Befaling af nogle hans Raad og gode Mænd nu var "udpælet". — *In castro nostro Haffnensi*, sabbato proximo post festum nativitatis beatæ virginis Mariæ. 11. Septbr.

Stadfeldt Randers Beskr. p. 27—28.

[3749.] Kong Christoffers Skjoldbrev, givet Oluf Nielsen Stjernfeldt og hans ægte Descendenter. (Vaabenet beskrevet). — *Odense*, vigilia Ill^tia Matthei apostoli. 20. Septbr.

Magaz. for dansk Adelshist. I. 245. — (I Brevets Datum bör *Ill^tia* uden Tvivl rettes til *sancti* eller *beati*).

[3750.] Tuonis archiepiscopi Lundensis, Johannis Roëschildensis, Svenonis Arusiensis, Christierni Ripensis, Gerhardi Burglanensis, Johannis Asloensis, Thorlaci Viburgensis, Hennechini Ottoniensis, Erici Strengnensis episcoporum literæ, quibus XL dierum indulgentias eis concedunt, qui ecclesiam S^ti Petri apostoli Hafniæ pie visitaverint vel ad fabricam ejusdem manus porrexerint adjutrices. — *Hafnis*, die b. Matthæi apost. et evangelistæ. 21. Septbr.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. p. 592—93.

[3751.] Kong Christoffers Stadfæstelse (med det svenske Rigsraads Samtykke) paa de Stæderne Lybek, Rostock, Stralsund, Wismar, Thorn og Danzig, samt andre til den 25. Septbr.

1445. 25. Septbr. tydske Hanse hörende Stæder, meddeelte Privilegier til Handel o. s. v. i Sverrig. — *Kopenhaven*, Löverdag næst för St. Michaelis Dag. (Plattydsk).

Rostock. wöchentl. Nachrichten, 1756, S. 41—42.

26. Octobr. [3752.] Kong CHRISTOFFERS nærmere Forklaring over hans Stadfæstelsesbrev paa de de tydske i Bergen boende Kjöbmænd af "Hensene" givne Privilegier. — *Hafniæ,* feria III. proxima ante diem beator. Simonis et Judæ.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 838. Paus Norske Forordninger S. 265.

21. Decbr. [3753.] Kong CHRISTOFFERS Gavebrev til Borgerne i Halmstad paa to öde Tomter og Gaarde i Knäbelstorp, at bruge saalænge Kongens Naade tillod det. — *In castro Wardbierg*, profesto domini. (Svensk).

Udtog hos Richardson, Hallandia p. 133. — Brevets Datum skal maaskee være profest. *nativitatis* domini; eller maaskee *profest. domini* kan, ligesom *vigilia domini*, betegne *vigil. nativ. domini.* Men det bliver dog et Spörgsmaal, om Kongen i Aaret 1445 kan have været i Warberg.

[3754.] CLAUS MODH's Kjöbebrev til Cord Cordessen, Archidiaconus i Slesvig, paa 2 Mark Penge i Landsbyen Tolck med en Eng ved det gamle Möllested i Weltspang i Strux-Dorff-Herred, for 26 Mark. (Tydsk).

Udtog i Swabsteder-Buch hos Westphal. IV. 3187 Nr. 59.

1446.

1446.

15. Januar. [3755.] Literæ a JOHANNE episcopo Prænestino et VI CARDINALIBUS editæ, quibus omnibus, qui ecclesiam sanctæ Mariæ et Birgittæ in Mariæbo terræ Lalandiæ sacratam festis diebus Mariæ et Birgittæ freqventaverint et ibi preces dixerint, sive ad consummationem monasterii vel ecclesiæ manus porrexerint adjutrices, centum dies indulgentiarum promittunt. — XVIII. calend. Februarii, Eugenii papæ IV[ti] anno XV.

Pontan. Rer. Dan. Hist. Libr. X. p. 627—28. Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 516.

25. Januar. [3756.] OTTE SKINKEL's af Ivernis Gavebrev til Sognepræsterne i Vendsherred og deres Efterkommere paa 3 Gaarde i Vendsherred, Asperup Sogn, og Asperup og Baaringe Byer, imod en höitidelig Begængelse een Gang om Aaret m. v., for Giveren og adskillige hans Slægtninge. — (S. Povels Dag).

Hofman Fundationer V. 415—16. Jfr. Vedel-Simonsen om Rugaard I. D. 2. Afd. p. 3.

28. Januar. [3757.] PEDHER SMED, Raadmand i Malmöge, sætter Hans Mindel, Kongens Foged og Myntmester i Malmöge, sine tre Boder med Kjeldere til Underpant for 250 Mark Lybsk og 8 lödige Mark. — *Malmöge,* Fredagen næst for Kyndelmisse.

Kolderup-Rosenvinge Bemærkn. om Pant S. 16—19.

21. Febr. [3758.] Vidnesbyrd, udstedt af ANDERS JEPSSÖN af Qvanllöse, JES MAGNESSÖN af Skullörp og CLAWES HENRICSSÖN, om at Fru Sophie, Knud Anderssens Efterlevere, havde overantvordet Hr. Torbörn Billæ af Alendhe Sanörp(lille) efter sit Pantebrevs Lydende. — *Sanörplillæ*, Sancte Mathie dagh.

Kolderup-Rosenvinge Bemærkn. om Pant S. 11—13.

17. Martii. [3759.] Kong CHRISTOFFERS Beskjermelsebrev for Almuen i Henemorn (Hedemora) med Bevilling, at den maatte hver Löverdag have et Marked med Lærred, Vadmel, Skoe, Kornvarer, Flesk, Kjöd, Humle, Salt og andre Födevarer, dog uden at disse Artikler anvendes til Forprang. — *Castro nostro Stockholmensi,* die Gertrudis virginis. (Svensk).

Diplomatar. Dalekarl. I. no. 99. p. 100—101.

[3760.] Tingsvidne, om at ANDERS JENSSÖN tilskjödede Væbneren Anders Persson i Ellinge sin Ret i en Gaard i Örby i Holboherred. — *Holboherredsting*, Bentz Dag i Fasten. 1446. 21. Martii.

Langebek Scriptt. VI. 179—80.

[3761.] Literæ, quibus PETRUS ESBERNI, civis in Siöburgh, confirmat donationem terræ in Siöburgh sitæ per cognatum ipsius Tuonem Boghæræ in favorem monasterii in Ebbleholt factam. — Die sanctæ Petronillæ virginis. 31. Maji.

Langebek Scriptt. VI. 180.

[3762.] Broder JOHANNES LESSEL, Johanniter-Ordenens Mester i Tydskland, qvitterer Benedictus Petri af Andworskou, Ordensmester i de tre nordiske Riger, for 140 Oberlandske Rhinske Gylden, betalte i "Lutgern" paa de danske Ordenshuses Vegne ved Broder Urban, Comthur til Vyburg, og Broder Johann Colvenus, Conventual i Antworskow. — *Mentz*, Vitus Dag. (Tydsk). 15. Junii.

Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol. XVI. Spicil. eccl. I. Contin. (Joh. Ord.) p. 112.

[3763.] De saakaldte LOLLANDS VILKAAR, forfattet af Biskop HENNING i Odense og endeel Adelige paa det menige Ridderskabs Vegne i Lolland. — *Lollandsfars Landsting*, den Onsdag næst efter Botulfi Abbatis. 22. Junii.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 839—40. (Qvartudg. T. IV. p. 678).

[3764.] Tingsvidne om at ARELD KRUSE, Borgemester i Kjöbenhavn, oplod og skjödte Pæther Lassön, Borger sammesteds, en Jord og Grund, "lighændes i Köpenhaffn norden wit thet gamble markit". — *Kiöpanhaffns Byting*, thæn mandagh næst effter sancti Kanuti dagh Regis. 11. Julii.

Langebek Scriptt. IX. Cod. Esrom. fol. CLXXXII. See nedenfor Nr. 3771.

[3765.] CHRISTOPHORI regis literæ, quibus Ludolphum, episcopum Osiliensem, et territorium ejus sub protectione sua suscipit, et privilegia ejus confirmat. — *In castro Stockholm*, die XVI. Julii. 16. Julii.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 840—41. (ed. in 4to T. IV. p. 682). Pontan. Rer. Dan. Hist. Libr. X. p. 626—27. Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 596.

[3766.] Arbitrium JACOBI OLAVI, decani Roskildensis, totiusque capituli ibidem, circa litem inter monasterium de Paraclito ex una, et monasteria Esromense et Sorense ex altera parte, de decimis quibusdam. — *In domo sacristiæ eccl. Roskild.*, die b. Osvaldi regis. 5. Augusti.

Langebek Scriptt. VI. 180—81.

[3767.] ASLACI, archiepiscopi Nidrosiensis, literæ de conventu in præsentia Christophori regis Bergis festo nativitatis beati Johannis baptistæ celebrando. — *Bergis*, in profesto Cosmæ et Damiani. 26. Septbr.

Thorkelin Analecta p. 133—34.

[3768.] Kong CHRISTOFFERS andet Privilegium for Malmö. — *In castro nostro Haffniæ*, Sancte Luce Euangeliste dag. 18. Octobr.

Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. danske Love, V. 94—95.

[3769.] CHRISTOFERUS rex literas Ingeburgis ducissæ, supra sub no. 2086. allatas, confirmat. — *Castro Haffnensi*, die beati Lucæ evangelistæ. 18. Octobr.

Langebek Scriptt. IX. Cod. Esrom. fol. CXLIIII.

[3770.] Væbner CLAUWS GÖRSEN's Pantebrev, hvorved han pantsætter en Gaard som Pant til Brugelighed (to enen brucklicken Pande) i 30 Aar til Ebbe Boysen "in der Enge" for 500 Mark. — Am Dage Martini des hilligen Biscopen. (Plattydsk). 11. Novbr.

Schwabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3120—21.

1446. [3771.] AKELD KRUSE, Borgemester i Kiöpenhaffn, tilstaaer at have opladt og
29. Novbr. solgt beskjeden Mand Pær Lassön, Borger sammesteds, en Jord og Grund, "liggendes i Kiöpenhaffn nordhen wit thet gamble markit". — *Köpenhaffn*, vigilia sancti Andreæ apostoli.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CLXXXII. See ovenfor Nr. 3764.

[3772.] Fogeden REIMER SEESTED's i Schwavested og SCHWAWESTED SOGNS BÖNDERS Vidnesbyrd om det ved Sandemænd (Sandlüde) afsatte Grændseskjel imellem Schwavested Sogn og Sündergosharde. (Plattydsk).

Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3120.

1447.

1447.

6. Januar. [3773.] Confoederation mellem Kong CHRISTOFFER og Stormesteren i Lifland HEINRICH VON OWERBERG til Krig mod Russerne af Stor-Novgorod ("den Reussen von Gross Nougarten"). — *Walcke*, die epiphaniæ domini. (Tydsk).

Lagerbring Svea Rikes Hist. IV. 602—3. Jahn Unionshist. p. 543—44.

31. Januar. [3774.] CHRISTOPHORUS rex abbatem et conventum Loci Dei sub sua speciali protectione suscipit et privilegia eorum confirmat. — *Lubech*, feria tertia ante purificationis beatæ Mariæ virginis.

Langebek Scriptt. VIII. 176.

1. Febr. [3775.] OFFONIS GRIP, Prioris apud sanctum Michaëlem Ottoniæ, literæ reversales ad Priorem Ottoniensem Jacobum Gripp (Get) de schola particulari instituenda. — Profesto purificationis virginis gloriosæ, anno domini MCCXLVII.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. I. 663. Thorkelin Diplomatar. Arna-Magn. I. 157 C. P. Müller Om St. Hans Kloster i Odense p. 8. cfr. p. 14. not.

3. Martii. [3776.] Kong CHRISTOFFERS Dombrev, indeholdende hvad der ved hans og Raadets Nærværelse paa "Hindszegaufft" var fundet at være Ret i en Tvist mellem Biskop Ölrich i "Aars" og "Thosind" Indbyggere paa den ene Side og Svendborgs Borgerskab paa den anden, at nemlig Bispen til sin egen Gaards Behov paa Taasing maatte have sit Skib frit gaaende fra Taasing til Tydskland, men at Taasing Indbyggere derimod kun maatte udföre til Tydskland Heste, Öxne og Köer, ikke ædende Varer, der skulde indföres allene til Svendborg, og at de ikke maatte drive Forprang med det, de indförte fra Tydskland. — *In castro nostro Nyborg*, feria VIta proxima ante dominicam Reminiscere.

Vedel-Simonsen Borgruiner 2det Hefte, Side 115—116.

12. Aprilis. [3777.] CHRISTOPHORI regis confirmatio privilegiorum, quæ ecclesiæ Wibergensi et capitulo antea data fuerunt. — *Calingbergh*, feria IV. pentecostes.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. p. 599.

16. Aprilis. [3778.] Kong CHRISTOFFERS Stadfæstelse paa alle de Privilegier, Frelse og Friheder, som fremfarne danske Konger havde undt og givet Borgere og Menighed i Stegeburg paa Möen. — *Castro Hafniensi*, dominica Quasimodogeniti.

Paludan Möens Beskr. II. 285—86.

16. Aprilis. [3779.] Kong CHRISTOFFERS Privilegium for Borgere og Almue i Stege paa Möen, at de frit og ubehindret i Sjelland og andensteds i Riget maae kjöbe Korn, Öxen og Fæe og andre ædende Vahre til deres Behov. — *Castro Hafniensi*, dominica Quasimodogeniti.

Paludan Möens Beskr. II. p. 286.

[3780.] Skriftligt Vidnesbyrd angaaende en Stridighed om Hóvedtiende, som Biskop Jens i Oslo fordrede af Hr. HARTVIG KRUMMEDIGE. Hövedsmand paa Aggershuus. — *Oslo*, om Tiirsdagen næst efter Paskæ wikæ. (Norsk). 1447. 18. Aprilis.

Nye Danske Magaz. VI. 25—27.

[3781.] DITMARSKERNES Compromis med Adolf, Hertug i Slesvig og Greve til Holsten, især angaaende deres Fordringer paa Friserne i Eydersted. — *Lubeke*, des negesten Mydwekens na Quasimodogeniti. (Plattydsk). 19. Aprilis.

Michelsen Ditmars. Urkundenbuch p. 32—35.

[3782.] Kong CHRISTOFFERS Brev om at Margret Vigfusdatter skal tilbagelevere Peter Peterssön, Kongens "Hirdman", de Gaarde i Öefjorden paa Island, som hendes afdöde Mand Thorvard Loptssön havde frataget ham, og desuden erstatte bemeldte Peter Peterssön det lidte Tab efter 6 Mænds Dom. — *In castro Hafnensi*, die S^{ti} Laurentii. 10. Augusti.

Finni Johann. Hist. eccl. Isl. II. 229—30.

[3783.] Benedictæ, abbatissæ Vadstenensis, et Magni Unonis, confess. generalis ibidem, literæ de itinere Severini de Confluentia, presbyteri ex monasterio Montisgratiæ in Bavaria, Vadstenas missi ad exscribendas declarationes Johannis de turre cremata (Torquemada) super revelationibus s. Birgittæ (testantur, partim hiemale tempus, partim negotia apud regem CHRISTOPHORUM perficienda, partim notariorum in his partibus defectum causas esse, quod nec diutius ibi morari, nec totum opus perficere potuisset). — *In Vadstenensi monasterio*, XIII. die mensis Octobr. 13. Octobr.

De la Gard. Archiv. ed. Wieselgren II. 167—69.

[3784.] VIBORG LANDSTING kjender Hr. Jens Brun, Prior i St. Johannis Kloster i Viborg, berettiget til, med Lavhævd at værge noget Gods, som Peder Krabe havde skjænket til Klosteret for 18 Aar siden, og som Klosteret saalænge havde været i Besiddelse af uden al Dele. — *Viborg Landsting*, Löffuerdagen för St. Severini Dag. 21. Octobr.

Kolderup-Rosenvinge Udvalg af gamle Danske Domme I. p. 1—2.

[3785.] Kong CHRISTOFFERS Privilegium for Rostockerne til at handle og have Vinterleie i Norge, navnlig i Oslo og Tunsberg. — *Helghehaffn*, crast. undecim millium virginum. 22. Octobr.

Rostock. wöchentl. Nachrichten 1756, S. 45—46.

[3786.] ASTERI (Asceri?) MATHIÆ, rectoris ecclesiæ Jernit, literæ, quibus convivio sacerdotum Ripensium LX marcas Lubecenses legat. — Feria quarta infra octavas b. Martini episcopi. 15. Novbr.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 449—50.

[3787.] NICOLAUS (V^{tus}) papa omnes libertates, immunitates et exemtiones, monasterio Loci Dei et ecclesiæ parochiali de Spandwid, Ripensis dioecesis, "quæ eidem monasterio canonice unita et incorporata existit", vel a pontificibus Romanis vel a regibus et principibus concessas et indultas, confirmat. — *Romæ apud S. Petrum*, XV. cal. Januarii, pontif. anno I. 18. Decbr.

Langebek Scriptt. VIII. 191.

[3788.] CHRISTIERN HAKENSÖN FRILLES Pantsætning til hans Farbroder Claus Christiernsön, "Erkediegen i Ribe", af hans Gods i Hildrup for 50 Mark Lybsk. (Som Vidner underskrive hans Farbrödre Hr. Eggert Frellæ, Ridder, og Johan Frellæ). — Die Innocentii. 22. Decbr.

Magaz. for dansk Adelshist. I. 125—26.

[3789.] HENRICI (VI^{ti}) Angliæ regis literæ ad Christophorum Daciæ etc. regem, ut navem cum mercandisis, 331 librarum æstimatam, (qua VII. die Octobris 1441 Olavus Nicholson, gubernator villæ de Norberne, mercatorem Anglum de Hull privaverat) restitui jubeat. — Regni Henr. VI^{ti} anno XXV.

Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. V. P. I. p. 170.

1448. **1448.**

[3790.] OLAVI episcopi, ADULFI præpositi ecclesiæ XII apostolorum, OLAFI NICOLAI, militis et capitanei, LEGIFERI, CONSULUM et CIVIUM, COMMUNITATISQUE CIVITATIS BERGENSIS literæ, quibus literæ salvi conductus, ab archiepiscopo Aslaco et ceteris consiliariis regni mercatoribus Anglis datæ, confirmantur (quoniam Angli de literarum salvi conductus valore dubitabant, eoquod Christophorus rex nonnullas naves et bona Anglicorum "nuper in Öresund regni Daciæ" arrestaverat). — *Bergis.*

Thorkelin Analecta p. 135—36.

23. Aprilis. [3791.] Biskop Jones i Oslo qvitterer Hr. HARTWIK KRUMEDICK for Betaling af Hovedtienden for sig og sin Husfrue, Frue Katherine. — *Asloiæ,* ipso die b. Georgii mart. (Norsk).

Nye Danske Magaz. VI. 28.

Post 30. Maji. [3792.] Hertug ADOLPHS Gavebrev til Laurentius Leuenss paa Sognet Morsum's (i Strand) Skat til Hertugen, 9 Pund Engelsk aarligen, at hæve saalænge han levede. — *Gottorpe,* post octavas corp. Christi. (Plattydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 217.

28. Junii. [3793.] Hertug CHRISTIAN af Oldenborgs Revers, hvori han, for det Tilfælde, at han blev valgt til Konge af Danmark, forpligter sig til at holde en Artikel i Kong Valdemars Haandfæstning af 1326 lydende: Item Ducatus Suderjuciæ regno et coronæ Daniæ non unietur nec annectetur, ita quod unus sit dominus utriusque. — An Sunte Peter und Pawels der heiligen Apostel Avende. (Plattydsk).

Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol. X. P. Spec. VI., IIte Contin. 2. Forts. p. 8. Collectio nova II. 842—43. Londorp Acta publ. Tom. XII. (Contin. VIII. Th.) B. XIII. p. 462. Dumont Corps dipl. III. 166. Privilegien der Schlesw. Holst. Ritterschaft p. 24.

1. Septbr. [3794.] Kong CHRISTIANS Haandfæstning. — *Haderslöff,* St. Egidii Abbatis Dag.

Nye Danske Magazin II. p. 127—28. Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 843.

28. Septbr. [3795.] Kong CHRISTIANS edelige Forpligtelse at ville holde Indbyggerne i Danmark ved deres gamle Privilegier. — *Viborg Landsting,* Dagen för St. Michels Dag.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. Qvartudg. T. V. p. 7. Folio-Udg. p. 845.

8. Octobr. [3796.] CHRISTIANI regis confirmatio privilegiorum, quæ antea data fuerunt monachis Sti Kanuti Otthoniensibus. — *Otthoniæ,* feria tertia proxima ante festum Dionysii et sociorum martyrum.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. p. 601.

28. Octobr. [3797.] Kong CHRISTIANS Skrivelse til Borgermester og Raadmænd i Oldenborg, der anmodes om at bidrage til Forliig imellem hans Brödre Moritz og Gerhard. — *Kjöbenhavn,* die Simonis et Judæ apostolorum. (Plattydsk).

Hamelmann Oldenburg. Chronik p. 286. Holberg Danm. Hist. I. 715.

19. Decbr. [3798.] ADOLPHUS, dux Sleswicensis, comes Holtzatiæ, Stormariæ et in Schowenborch, senatui Sleswicensi concedit jus patronatus in ecclesiam S. S. Trinitatis. — *Sleswich,* indictione prima (decima prima?), mensis Decembris die decima nona.

Noodt Beiträge II. p. 110—11. Cfr. Westphalen Monum. ined. IV. 3187. no. 60.

22. Decbr. [3799.] WISBORGS CAPITULATION til den svenske Anförer Birger Trolle paa Betingelse, at Kong Erik skulde indrömmes Öeland og Borgholm til Besiddelse paa Livstid, men derimod skulde han römme Gulland og overlevere Wisborg inden 8 Dage efter Paaske. — *Wisby,* Söndagen för Juul. (Plattydsk).

Jahn Unionshist. p. 525—27.

[3800.] Kong CHRISTIANS Stadfæstelse paa alle fremfarne Kongers Privilegier og Friheder, givne Geistligheden i Norge. — *In Curia nostra Schare.* 1448.

Suhm Samlinger 1. Bd. 2. H. p. 142—43.

[3801.] DOROTHEA NIELSDOTTERS Ordens Brev i Mariager Kloster. — *Mariager.*

Danske Magazin VI. p. 72.

[3802.] WENDT FREESE's Skjöde til Biskop Nicolaus af Sleswick paa en Gaard (Gud) og "Lanste" i Landsbyen Ollersbeck i Milsted Sogn for 20 Mark, under Reservation af Indlösningsret (Wedderkop) efter 10 Aars Forlöb. (Plattydsk).

Udtog i Swabsteder-Buch hos Westphalen, Monum. ined. IV. 3121. no. 19. cfr. no. 20.

c. 1448.

c. 1448.

[3803.] Kong CHRISTIANS Stadfæstelse paa Hertug Adolfs ovenfor under Nr. 3792. anförte Gavebrev til Laurencius Leuenssz (Staller paa Nordstrand) paa 9 Pund Engelsk aarlig af Morsum Sogn i Strand, at hæve saalænge han levede. (Plattydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 217—18.

1449.

1449.

[3804.] GOTLANDS INDVAANERES Forsikkring til Carl Knutsson, at ville blive under Sverrigs Krone "for thy at wij kænnoms thet, at thetta for^da^ Gottland fordumdagz Sweriges Crone med rætta til hafwer hört, æpter thy som waer cronica openbarliga bewijser och betyger". — In octava Sanctorum innocentium. (Svensk). 4. Januar.

Hadorph Svenske Rimkrön. Bil. S. 151—52. Hadorphs Udg. af Gothlandz Laghen fol. 1.

[3805.] Kong CHRISTIANS Brev til Kong Erik, hvorved han tilmelder denne Afsendelsen af Hjelpetropper til Gulland under Folmer Martensens og Jörgen Lauretzens Anförsel. — *In castro Haffnensi,* die conversionis S^ti^ Pauli. 25. Januar.

Jahn Unionshist. p. 525.

[3806.] De NORSKE BEFULDMÆGTIGEDES Brev, hvori de erklære at ville blive forenede med Sverrig og vælge de Svenskes Konge Carl Knutsson til Konge i Norge. — *Bahus,* die cinerum. (Svensk). 26. Febr.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 152—53.

[3807.] Kong CHRISTIAN giver Mariager Kloster i Jylland en fri Havn. — *In castro Haffnensi,* die S. Lucii Papæ. 4. Martii.

Danske Magazin VI. p. 73.

[3808.] CHRISTIERNI regis confirmatio privilegiorum monasterii de Paraclito. — In profesto beati Benedicti abbatis. 20. Martii.

Langebek Scriptt. VI. 181.

[3809.] Væbneren WENTE FRESE's Skjöde til Biskop Nicolaus (af Slesvig) paa en Gaard (guth) i Rantrum i Milsted (Sogn) for 40 Mark, med Forbehold af Gjenkjöbsret for Kjöbesummen og paalöbende Renter. — Middeweken in Paschen. (Plattydsk). 16. Aprilis.

Udtog i Swabsteder-Buch hos Westphal. Monum. ined. IV. 3121. no. 21.

[3810.] NICOLAI (V^ti^) papæ literæ ad Christianum regem, quibus sancit, ut nemo incolarum Daniæ in ulla causa extra regnum in prima instantia trahi possit. — *Romæ*, X. calend. Maji, pontif. anno tertio. 22. Aprilis.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 641—42.

1449. 28. Aprilis. [3811.] CHRISTIERNUS, Danorum, Sclauorum Gothorumque rex, comes de Aldenborgh et Delmenhorst, abbatem et conventuales monasterii Æsyerom, unacum bonis et inquilinis ac familia eis attinentibus, sub suam pacem et protectionem suscipit et omnia privilegia eorum confirmat. — *In castro Haffnensi*, die beati Vitalis martyris, anno regni Daciæ primo.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. LXIII.

28. Aprilis. [3812.] Kong CHRISTIERN tillader Abbeden i Æsieroms Kloster at lade bygge en Havn og nogle Aalegaarde ved Stranden paa Klosterets Grund. — *In castro Haffnensi*, die beati Vitalis martyris.

Kierulf Esrom Klosters Hist. p. 66. - Cod. Esrom. fol. LXVII^b^.

28. Aprilis. [3813.] CHRISTIERNUS rex literas "illustris principissæ Ingeburgis, quondam ducissæ Hallandiæ et Samsöö", supra sub no. 2086. allatas, confirmat. — *In castro Haffnis*, feria secunda proxima post dominicam Misericordia, anno regni primo.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXLIIII^b^.

1. Maji. [3814.] ESGY CLAWESSÖNS Fuldmagt til sin Söstersön Olaf Jeipsön, Raadmand i Ribe, til paa hans Vegne at löse og tilbagefordre en Jord, som han for mange Tider siden havde pantsat til sin Frænde Ostredh Kallisön, men denne nu afhændet mod Troe og Love. — *Marieager Kloster*, St. Walburgis Jomfruæ Dagh.

Danske Magazin VI. p. 99—100.

11. Maji. [3815.] HENRICI (VI^ti^) Angliæ regis testimonium, quod Roberto Shottesbroke militi, in ambasiata regis in Dacia moranti, literas de protectione ("cum clausula: volumus") per unum annum duraturas dederit. — *Westmonasterii*, XI. die Maji, regni anno XXVII.

Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. V. Pars II. p. 9.

19. Maji. [3816.] ERIK SÆMUNDSSONS, Ridder og Hövedsmands paa Tunsberg, Opfordring til Almuen paa Agde at modsætte sig Valget af den danske Konge til Konge i Norge. — *Tunsbergis*, prima die rogationum. (Norsk).

Jahn Unionshist. pag. 527.

3. Junii. [3817.] NORGES RIGSRAAD tilmelder Kong Christian, at det har antaget ham til Konge i Norge, og vil möde ham i Malstrand Söndagen infra octavas corporis Christi (ɔ: 15. Junii). — *Asloiæ*, tertia die pentecostes.

Nye Danske Magazin I. p. 72—74.

9 Junii. [3818.] Tingsvidne, om at ANDERS PERSSÖN af Nelleroth og hans Kone GYDE HERBERNEDOTHER, LASSE JENSSÖN af Örby og hans Kone TOWE, og hendes Sön PEER JENSSÖN skjödede Anders Perssön af Ellinghe deres Ret i en Gaard i Örby i Weby Sogn. — *Holboherredsting*, Tingdagen næst efter hellig Trefoldigheds Söndag.

Langebek Scriptt. VI. 182.

17. Junii. [3819.] FROSTOTHINGSMÆNDENES BREV, hvorved de antage Karl Knutsson til Konge i Norge, i det de forlange alle deres Rettigheder og Friheder stadfæstede; tillige bede de, at Kongen vil sende dem Undsætning mod den udlændiske Hær, som de berette at have hört skulde være ankommen til Norge. — *A Frostotinge*, die Botulphi. (Svensk).

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 153—54.

3. Julii. [3820.] Kong CHRISTIANS norske Haandfætning (med dens danske Oversættelse efter Hvitfeldt). — *Marstrand*, in crastino visitationis Mariæ. (Norsk).

Ketilsen Isl. Forordn. I. 2—9. Paa Dansk hos Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 815. (Quartudg. T. V. p. 9.) med Datum: Mariæ Misse Tid.

[3821.] Det NORSKE RIGSRAAD underretter Almuen i Skydhæsyssel om at have antaget Kong Christian til Norges Konge, og byder den ved Fuldmægtige at möde til St. Hans Dag Midsommer næstkommende i Trondhjem, hvor Kongen da agtede at være tilstede. — *Malstrand*, crastino visitationis Mariæ virginis. (Norsk). 1449. 3. Julii.

Nye Danske Magazin VI. 29–31.

[3822.] OLUF AXELSONS (Kong Christians Hövedsmand paa Visborg) Forliig med Mogens Green paa Kong Carl Knutssons Vegne om Gotland og Visborg: At Slottet skal tilhöre Kong Christian, men Staden og Landet Carl, indtil 12 Befuldmægtigede fra begge Riger ved et Möde i Halmstad afgjöre, hvem begge Dele skal tilhöre. — *Garne*, feria sexta ante diem Margaretæ. (Svensk). 11. v. 18. Julii.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 151—56.

[3823.] Forliig mellem Kong CHRISTIANS og Kong CARL KNUTSSONS FULDMÆGTIGE, hvorved bestemmes: at Mogens Green skal gaae bort fra Gulland og ikke beskatte denne Öe i nogen Maade; at Gulland skal nyde fuldkommen Fred til næste Mortensdag over eet Aar; og i den Tid skal Mogens Green og hans Mænd ligeledes være fredhellige for Kong Christian, men næste Valpurgis Dag skal Sagen afgjöres i Halmstad paa et Möde af 12 Mænd fra begge Sider. — *Visby*, S. Petri Aften ad vincula. (Svensk). 31. Julii.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 156—58.

[3824.] Kong CHRISTIANS Stadfæstelse paa det i Visby oprettede Forliig mellem hans Befuldmægtigede og Kong Carl Knutssons Anförer Mogens Green om Gulland. — *Visborg*, S. Petri Dag ad vincula. (Svensk). 1. Augusti.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 158—59.

[3825.] Brev, hvorved MARGARETA HENNINGSDOTHER, Hr. Anders Nielssöns Enke, legerer til Ebbleholtz Kloster et Pantebrev paa 2 Gaarde i Lyngbymagle, i Lyngbylille Sogn, i Ströherred. — Die sancti Petri apostoli ad vincula. 1. Augusti.

Langebek Scriptt. VI. 182—83.

[3826.] Vidnesbyrd, udstedt af SIGURD, Ridder og Hövedsmand i Norge, SIGURD BJÖRNSSÖN Erkeprest i Oslo og SIMON BJÖRNSSÖN a wapn, om nogle Stridigheder mellem Erkebisp Aslac og Hr. Hartich Krumedike, Ridder. — *Osloiæ*, sabbatho proximo ante festum nativitatis Mariæ virginis. (Norsk). 6. Septbr.

Nye Danske Magaz. VI. 31—33.

[3827.] Brev fra BÖNDER OG ALMUE PAA VOS I BERENE BISPEDÖMME til Kong Carl Knutsson, hvori de bede om Understöttelse mod dem, som vilde tvinge dem til at hylde den danske Konge, i det de erklære at ville blive forenede med Sverrig, som disse to Riger have "aff alder waridh sammanbundin". — *Vos*, die St. Matthæi apostoli. (Norsk). 21. Septbr.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 159—60.

[3828.] Erklæring og Forbund mellem OPLÆNDINGERNE og HEDEMARKERNE, om at ville have Carl Knutsson og ingen anden til deres Konge, og blive forenede med Sverrig. — *Hambre*, Lögerdagen næst efter 11000 Jomfrw dag. (Norsk). 25. Octobr.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 160—62.

[3829.] Det DANSKE RIGSRAADS Leidebrev for de svenske Deputerede til det i Halmstad berammede Möde til St. Valpurgis Dag 1450. — *Haffnis*, crastino Simonis et Judæ. 29. Octobr.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 163.

[3830.] Brev, udstedt af ALMUEN PAA ROMARIKE, hvori erklæres, at de ville have Kong Carl Knutsson til Konge i Norge, men ikke Kong Christian, overeensstemmende 4. Novbr.

1449. med Oplændingernes og Hedemarkernes Erklæring dat. Löverd. efter 11000 Jomfr. dag s. A.
1. Novbr. (see Nr. 3828). — *Ullinshof*, feria tertia infra octavas omnium Sanctorum. (Norsk).

Hadorph Svenske Rimkrön., Bil. S. 163—66. De la Gard. Archiv ed. Wieselgren III. 3—7.

20. Novbr. [3831.] Carls, "Noregs, Sveregs og Gota konungs", Haandfæstning, udstedt ved hans Kroning til Konge i Norge. — *Trondz.*, Torsdagen næst för Clementz Dag. (Norsk).

Thorkelin Analecta p. 136—40. Paa Dansk hos Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 851. (Qvartudg. Tom. V. p. 18.).

21. Novbr. [3832.] De norske Stænders og Almues Brev til Kong Christian, hvori de erklære, ikke at ville have ham til Konge i Norge paa Grund af adskillige i Brevet anförte Motiver, og da de önske at have een Konge med Sverrig. — *Trondem*, Mandagen efter Clementsmesse. (Norsk).

Hadorph Svenske Rimkröniker, Bil. S. 166—170.

7. Decbr. [3833.] Erik Sæmundson, Ridder og Norges Riges Forstander söndenfor Dovrefjeld, hans Opfordring til Almuen paa Heidmarken, Romerike, Totn, Hadeland og Ringerike at hylde Karl Knutson til Konge. — *Sudreim*, dominica secunda adventus. (Norsk).

Jahn Unionshist. p. 528.

[3834.] Halmstad Borgemesters og Raads Vidnesbyrd om, at Karen Byrge havde givet sin Gaard med Huus og Jord til Calentet, St. Nicolai Kirke og Graabrödre Kloster i Halmstad. (Svensk).

Richardson Hallandia p. 176.

[3835.] Induciæ biennales inter Henricum (VItum) Angliæ et Christiernum Daniæ reges, quibus inter cetera convenitur, ut mercatores Anglicani "non debeant versus Islandiam, Halgalandiam et Finmarchiam navigare". — Sine anno.

Epit. in De la Gard. Archiv. ed. Wieselgren, II. 29—30.

1450.

1450.

11. Januar. [3836.] Christierni regis confirmatio privilegiorum, libertatum et gratiarum, civibus Ripensibus a regibus Daciæ concessorum. — *In civitate nostra Ripensi*, dominica proxima post festum epiphanie domini, anno regni Daciæ secundo.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 693. Dan. interpret. ap. Galthen, Beskr. over Ribe p. 168—69.

9. Aprilis. [3837.] Henrici (VIti) Angliæ regis confirmatio concordationis cum Christierno Daciæ etc. rege, factæ per Richardum Caunton et Johannem Bech ex una et Canutum Michaëlis utriusque juris doctorem decanumque Hafnensem, Eckardum Fryll et Nicolaum Erici milites ex altera parte; in qua concordatione prorogantur induciæ usque ad festum Michaëlis 1451 et nonnullæ res de commercio regnorum et redditione captivorum etc. ordinantur, (inserta sunt creditiva utriusque regis, ambasiatoribus data). — *Westmonaster.*, IX. die Aprilis.

Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. V. P. II. p. 23—24. Dumont Corps dipl. III. 569—71.

17. Aprilis. [3838.] Lassæ Ollofsen, Murer, Bymand i Köpenhaffn, sælger Jepp Clausen a Wapen sin Rettighed i en Gaard i Klædeboerne, hvori Hans Hinricsen boer. — *Hafniæ*, feria sexta proxima post dominicam Quasimodogeniti.

Nye Danske Magazin I. p. 123.

13. Maji. [3839.] Det svenske Rigsraads Afkald paa Kongeriget Norge til Kong Christian af Danmark, paa deres Konge Karl Knudsens Vegne. — *Halmstæthe*, in vigilia ascensionis domini.

Jahn Unionshist. p. 528—29.

[3840.] De danske Deputeredes Forpligtelse, at Kong Christian skulde komme til Silfwesborg ved St. Johannis Baptistæ Dag i det fölgende Aar, for at et Sted kunde blive berammet, hvor Kongerne kunde personlig underhandle om Gulland og andre Sager, som vare uafgjorte mellem Rigerne. — *Halmstad*, vigilia Ascensionis. (Svensk). 1450. 13. Maji.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 174.

[3841.] Svenske og Norske Deputeredes Forening angaaende varig Fred mellem Rigerne og Gjenforening efter de daværende Kongers dödelige Afgang m. m. — *Halmstad*, in vigilia ascensionis domini. (Svensk). 13. Maji.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 170—73.

[3842.] Kong Christians Skjoldbrev, givet Jens Jensen Fredberg og hans ægte Descendenter paa Biskop Jens's af Aars Forbön (Vaabenet beskrevet). — *In castro regio Örekrogh*, feria quarta infra octavam assumtionis Dei (*leg.* ascensionis domini?). 20. Maji.

Magaz. for dansk Adelshist. I. 215—16.

[3843.] Christinæ, Michel Anderszens Enke, sælger sin Rettighed i Hans Hinrichszens Gaard i Klædeboderne til Jepp Claussen a Wapn. — *Köpenhaffn*, feria tertia ante festum corporis Christi. 2. Junii.

Nye Danske Magazin I. p. 121.

[3844.] Hans Henricssen sælger paa egne og Husfrues Karinæ Vegne til Jep Clauszen a Wapn sin Rettighed i en Gaard i "*solt Bodher*" i Köpenhaffn. — *Hafniæ*, vigesimo (vigilia?) corporis Christi. 3. Junii?

Nye Danske Magazin I. p. 124—125.

[3845.] Det svenske Rigsraads aabne Brev, hvori det erklærer at have raadet Kong Carl Knutson til at overlade Kong Christian Norges Rige ifölge den Halmstadske Reces. — *Arboga*, feria IV^{ta} infra oct. corp. Christi. (Svensk). 10. Junii.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 175—76.

[3846.] Henricus (VI^{tus}) Angliæ rex transscriptas reddit literas: a) Christierni regis Danorum etc., datas *in castro Hafnensi*, 24. Julii 1449, de salvo conductu et securitate mercatorum Anglorum, donec induciæ manerent, sive ad festum usque Michaëlis 1451. b) Nicholai Ronnowe Mareschalli et Edgardi Frille magistri cameræ in regno Daciæ de licentia Christierni regis, datas John Wolffe mercatori Anglo, ut ad interim ei in Islandia mercaturam exercere liceret, datas *in castro Copenhaven*, die Mercurii ante concept. Mariæ 1449. — *Westmonast.*, IV. die Julii. 1. Julii.

Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. V. P. II. p. 26—27.

[3847.] Kong Christians Forordning om den civile og geistlige Administration paa Island (vulgo: lánga rèttarbót); efter Biskop Jon Aresens Transscript, dat. Holum die Simonis et Judæ 1543. — *Trondhjem*, St. Olufsdag. (Norsk med Dansk Oversættelse). 29. Julii.

Ketilsen Forordn. I. 10—34. **See nedenfor Nr. 3857.**

[3848.] Consiliariorum regni Norvegiæ contestatio de legitima electione Christierni regis in regem Norvegiæ, et quod coronatio Caroli Sveciæ regis, utpote qui "non vocatus, non affectus, non reqvisitus, nec electus, nec regno vacante, quinimo contra leges patrias et jura predicti regni Norvegiæ" terram invaserit, irrita sit. (Adfixa sunt testimonia notariorum publicorum Danielis Kepken de Nulant et Petri Ungeri clerici, notarii publ. dioeceseos Roskildensis). — *In civitate Nidrosiensi*, primo die mensis Augusti. 1. Augusti.

Jahn Unionshist. p. 532—34.

1450. 7. Augusti. [3849.] MARCELLI Schalotensis, THORLAVI Wybergensis, GUNNARI Staffangerensis, HENNINGI Farensis, MATTHEI Holensis episcoporum, ALUERI sanctorum apostolorum Bergensis et GUNNARI Asloënsis præpositorum "sententia arbitralis", qua necessarium esse judicant, ut quicunque ecclesiæ Nidarosiensis archiepiscopus electus fuerit, confirmationem regis primum (ante papalem) obtinere teneatur, ideoque electionem Olavi Tronderi legitimam non esse. [Adjectum est instrumentum notariale Petri Unger, clerici Roskildensis dioeceseos et apostolica auctoritate notarii publici]. — *Nydrosiæ*, VII. mensis Augusti.

Skand. Litterat. Selsk. Skrifter, XVI. p. 152—57.

29. Augusti. [3850.] Den saakaldte BERGENSKE RECES, eller Overeenskomst mellem de danske og norske Rigsraader (Marcellus Biskop i Skalholt m. m., Thorlaff i Viberg og Postulatus i Bergen, Gunnar i Stavanger, Knud Michelsson, Dr. Jur. Utr. og Degn i Köbendehaffn, Provsterne Alf i Bergen og Gunnar Holk i Oslo og 20 Riddere) om Danmarks og Norges nöiere Forening, dog at hvert Land beholdt indenlandske Embedsmænd og sine egne Love m. m. — *Bergen*, Löverdagen næst efter S. Augustini Dag.

Norske Samlinger, IV. 311—17. Jfr. Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 853. (Quartudg. Tom. V. p. 29).

8. Septbr. [3851.] Kong CHRISTIANS Stadfæstelse paa Bergens Privilegier. — *Curia nostra (Bergensi?)*, die nativit. b. Mariæ virg.

Paus Norske Forordninger S. 266—67.

[3852.] Kong CHRISTIANS Privilegium for Skomagerne i Bergen. — *Bergen*, förste Regjerings Aar i Norge (uden Dag).

Paus Norske Forordninger S. 267—68.

9. Septbr. [3853.] Kong CHRISTIAN stadfæster Laugmanden, Raadmændene og Indbyggerne i Throndhjem deres Stadslov, Birköye-Retten og alle de Retterböder, Love, Friheder og Privilegier, som de forrige Konger i Norge havde givet dem. — *Curia nostra Bergensi*, Crastino nativitatis beatæ Mariæ virginis.

Paus Norske Forordninger S. 266.

4. Octobr. [3854.] Hertug ADOLF's Brev om, at han havde undt og overdraget Ebbi Benssz, boende "an deme More" i Dedesbül Sogn, og hans Arvinger Halligen (den Hallich) sammesteds, hvorom Adde Broderssz havde tvistet (gekyuet) med ham, for 6 lyb. Mk. Penge. — Dominica post Michaelis Archangeli. (Plattydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 220.

18. Octobr. [3855.] Hertug ADOLFS Benaadning for Herredsfoged Anders Sönnekesz i Kerherde, boende i Klixbül, og hans ægte mandlige Descendenter, hvorved de gives frie for at udrede Skatter af deres (Jord-) Eiendomme (güdere) ligesom Hertugens andre frie Mænd. — *Gottorpe*, die Lucæ evangelistæ anno L^mo^. (Plattydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 218.

20. Novbr. [3856.] Hyldingsbrev, udstedt af 13 Deputerede fra ALMUEN PAA HEDEMARKEN, GUDBRANDSDALEN og ÖSTREDALENE, til Kong Christian. — *Oslo*, Fredagen næst för St. Clemens Dag. (Norsk).

Jahn Unionshist. p. 534.

26. Novbr. [3857.] Kong CHRISTIANS Forordning om Administrationen af geistlige og verdslige Sager i Island (den saakaldte Lange-Retterbod). — *Kaupmannah.*, næste Dag efter Catharinæ Dag. (Isl. med Lat. Oversættelse).

Uddr. i F. Johann. Hist. eccl. Isl. II. 236—40. (See ovenfor Nr. 3847).

[3858.] Kong CHRISTIANS Adelsbrev for Torfue Arason og alle hans ægte Descendenter. — *In castro Haffniensi*, vigilia Andreæ apostoli. (Norsk). 1450. 28. Novbr.
Norske Samlinger II. 587—88. Paa Dansk i Ketilsons Isl. Forordn. I. 37—38.

[3859.] Kong CHRISTIANS Forlehningsbrev paa Skagafjord Lehn i Island til Biskop Olaf paa Holum paa 10 Aar, mod hundred lette Gylden aarlig til det kongelige Fadebur, at betale i Biorgen, samt at svare Regnskab for det faldende Vrag (strandvrak). — *Kaupmannahafn*, in vigilia S. Andreæ apostoli. (Norsk). 28. Novbr.
Thorkelin Analecta p. 140—42.

[3860.] Kong CHRISTIANS Beskyttelsesbrev for Biskop Gottskalk og Skalholt Domkirke, samt Privilegium at maatte sende eget Skib til Bergen (Bergvin) og andre Steder Norge, fri for "Seekegjeld" og anden Afgift. — *In castello Hafniæ*, sabb. prox. ante fest. Andreæ. 28. Novbr.
Finni Johann. Hist. eccl. Isl. II. 240—41. Ketils Isl. Forordn. I. 35—36.

[3861.] Det DANSKE RIGSRAADS Skrivelse til det svenske, hvori det anker over nogle Udtryk i Kong Carl Knutssons Afstaaelsesbrev af Norge, dat. *Arbugis*, feria IV^ta infra octavas corporis Christi, ɔ: 10. Junii, (hvilket Afstaaelsesbrev er indrykket i Skrivelsen), og erindrer om den Halmstadske Reces. — *Hafnis*, vigilia Andreæ apostoli. 28. Novbr.
Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 178—79.

[3862.] HENRICI (VI^ti) Angliæ regis privilegium, datum Willielmo Canynges, mercatori Bristoliæ, pro termino duorum annorum, duas naves in Islandiam et Finmarkiam ad pisces et alias mercandisas ibi emendas mittere, cum antea a Christierno rege Danorum idem privilegium obtinuisset. — *Westmonast.*, XVI. Decembris. 16. Decbr.
Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. V. P. II. p. 28.

[3863.] Kong CHRISTIANS Forbud, at ingen Bönder paa Möen herefter maae drive Kjöbmandskab, eftersom Kjöbstaden Stege derved tog Skade. — *In castro nostro Aleholm.*
Paludan Möens Beskr. 2. Deel p. 286.

[3864.] SIBBER FEDDERSENS og BOYE REDLEFFSENS Reversalfæstebrev, at de af Biskop Nicolaus af Slesvig havde fæstet (tor Hüre empfangen) hans "Mede" og Agre imellem Wedegard og Risen paa deres og deres to ældste Sönners Livstid imod en aarlig Afgift af ½ Tönde Græssmör (rode Botter). (Plattydsk).
Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3121. no. 22.

[3865.] Brödrene HARTWICH og LÜDER LUCHAU's Skjödning og nye Stadfæstelse til Biskop Nicolaus af Slesvig paa Andreas Iwersen's Salg af Godserne i Satrup, Satrupholm, Wiederott, Gammelby, Gammelbygard, Massby, Broacker, Waleby, Steenberg, liggende i Angeln. (Tydsk).
Udtog i Swabsteder-Buch hos Westphal. IV. 3187 Nr. 62.

[3866.] CHRISTIAN JESSEN's Brev, hvorved han overdrager Domprovsten og Capitlet i Slesvig sin Gaard (Guth) Schadebülle. (Tydsk).
Udtog i Swabsteder-Buch hos Westphal. IV. 3187 Nr. 64.

[3867.] Den SLESVIGSKE PROVSTS og CAPITLETS Forpligtelse til aarligen at holde Vigilier og Sjelemesser for den afdöde Henrich von Alefeldt, Detleffs Sön, til Gjengjeld for 50 Mark, som han havde skjænket dem. (Tydsk)
Udtog i Swabsteder-Buch hos Westphal. IV. 3187 Nr. 63.

1451. 1451.

6. Januar. [3868.] BANNE NUMMESEN's i Konekebüll Reversalfæstebrev til Biskop Nicolaus af Slesvig, om at han af denne havde fæstet (gehüret) endeel Jorder, som hans Fader havde havt i Fæste, i Könikes Büll Sogn, Schackgemarck og Bolingborne, paa sin Livstid, mod aarlig Afgift af ½ Tönde Smör. — Die trium Regum. (Plattydsk).

Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3122 Nr. 23.

11. Febr. [3869.] Kong CHRISTIANS Brev til Niels Erichsen (Nicholao Erici, militi de Langetyne) om at indfinde sig til et Möde i Odense, som han havde aftalt med sin "Ohme" Hertug Allff. — *In castro nostro Koldingh*, crastino beatæ Scolasticæ virginis.

Suhm Nye Samlinger III. 4. H. p. 336—37.

16. Martii. [3870.] AGHE NIELSSENS Quittering til Jep Longh for hans Börns Mödrene-Gods. — Thysdagh næsth æffther santj gregorii dagh.

Suhm Samlinger I. 2. H. p. 42—43.

9. Aprilis. [3871.] CHRISTIERNI regis literæ protectoriæ capitulo Ripensi datæ, nec non confirmatio privilegiorum eidem per reges Daniæ indultorum. — *Othoniæ*, feria sexta proxima ante dominicam passionis.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 187—88.

12. Aprilis. [3872.] Kong CHRISTIANS Beskjermelsesbrev for de Rostockske Kjöbmænd, som handlede i Tunsberg og Oslo, samt Bekræftelse paa de dem af hans Forgængere, navnlig Kong Christoffer, meddeelte Privilegier. — *In castro Hafnensi*, feria secunda post domin. Judica.

Rostock. wöchentl. Nachrichten, 1756, S. 54—55.

14. Junii. [3873.] CHRISTIERNI, Daniæ etc. regis, confirmatio privilegiorum, quæ prædecessores "rex Christophorus, aliique reges, domini, principes et principissæ templo sancti Clementis cathedrali atque ... episcopis Aarhusiensibus concesserunt et indulserunt". — *In castro Hafnensi*, feria secunda pentecostes.

Nannestad Hilaria Aarhusiensia, p. 13—16.

9. Julii. [3874.] Kong CHRISTIANS aabne Brev til de Norske, hvori han melder at have gjort Fred med Hansestæderne og Hollænderne, og paabyder Fred indenrigs, saaledes at alle lade deres Sager lovligen afgjöre. Som nærværende nævnes Torlavus Bergensis, Marcellus Schalotensis, Gunnar Asloensis, Biskopper, Olauus, electus Nidrosiensis o. fl. — *In passagio Kalfsund*, octava visitationis Mariæ. (Norsk).

Skand. Litt. Selsk. Skrifter, 16de B. S. 172—74. — Dette Brev synes at höre til en senere Tid, maaskee til 1455.

14. Octobr. [3875.] JEPPE PÆTHERSEN, Borger i Hælsyngburgh, og hans Husfrue Cecilia Swensdotter give og skjöde en Gaard i Hælsyngburgh tilligemed et Bryggerede (bestaaende af en Kjedel, to Bryggekar og et Svalekar m. m.) til Esrom Kloster. — (Uden Dag).

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXCIXb.

14. Octobr. [3876.] HELSINGBORG BYTINGSVIDNE om ovenmeldte Gaards og Bryggeredes Skjödning til Esrom Kloster. — *Helsingburgh*, Sancti Calixti dagh.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CC.

7. Novbr. [3877.] ROESKILDE DOMKAPITEL forpligter sig til at holde en daglig Messe i Höichoret, og efter Kong Christians og Dronning Dorotheas Död tillige en Aartid, istedenfor den af Kong Erik af Pommern stiftede Psalterlæsning. — *Roskildis*, dominica proxima ante festum beati Martini episcopi.

Nye Danske Magaz. VI. 39—40.

[3878.] Prior ALVERS Skrivelse til Kong Erik af Pommern om Udsoning mellem han og Kong Carl Knudsen og Giftermaal mellem denne og Kong Eriks Farbrodersöns Datter. — *Stockholm*, in festo S[ti] Martini. (Svensk). 1451. 11. Novbr.

Jahn Unionshist. p. 535—36.

[3879.] Mageskiftebrev, udstedt af Væbneren OTTO SPLIT, Embedsmand paa Gottorp og Flensborg, hvorved han overdrager sine Eiendomme (Güdere) i Lütkenreide til Biskop Nicolaus (af Slesvig) for dennes to "Hamen" ved Castelby og Elendberg. (Plattydsk). 11. Novbr.

Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3122 Nr. 25. cfr. coll. 3187. no. 66.

[3880.] Kong CHRISTIANS Brev til Niels Erichsen (Nicholao Erici, militi de Langetyne) om at indsende en Hjelp af de Lehn, han havde i Værge, enten i Penge eller i Varer. — *Antwordskow*, die beati Clementis papæ et martiris. 23. Novbr.

Suhm Nye Saml. III. 4. H. p. 337.

[3881.] Kong CHRISTIANS Brev til Niels Erichsen, at sende de Penge, han havde oppebaaret i Skat af Hyncze gawel, til Hr. Eggert Friille. — *In castro nostro Haffnensi*, die b. Nicholai. 6. Decbr.

Suhm Nye Saml. III. 4. H. p. 337—38.

[3882.] BUNDE BOLTZENDAHL's og GERD WAHLSTORP's Kjöbebrev til Biskop Nicolaus af Slesvig paa 3 Gaarde (Güdere), den ene i Tarstede, den anden i Loyt tilligemed dennes Særmark (Zehrmarcke) kaldet Schwannö, og den tredie i Steinfeld, for 600 Mark lybske Penge. (Plattydsk).

Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3122 Nr. 26.

[3883.] Væbnerne BUNDO BOLTZENDAHLS og GERD WAHLSTORP's Qvittering til Biskop Nicolaus (af Slesvig) for Kjöbesummen for Godserne (Güder) i Torstede, Leut og Stenteböll, og deres Forpligtelse til at skjöde ham dem paa Sliesshardes Ting, naar han forlangte det 8 Dage forud. (Plattydsk).

Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3122 Nr. 27 cfr. Nr. 26.

1452. 1452.

[3884.] MOGENS FALSTER af Wirke, Landsdommer i Falster, PETHER FALSTER af Kotzelitze, Ridder, OLAFF GRUBENDAHL af Skjerringe, HANNIBAL (?) WINSTERMAN af Thorkelstorp, HENNING REBERGH af Scherne, JOSEPH REBERGH af Berghe, og PETHER BANG af Thiæreby, Væbnere i Falster og rette Patroner til S. Olaffs Alter i Helliggesthus i Nykjöbing i samme Land, kundgjöre, at de have "wiet" (læs: *unt* eller *unnet*) Hr. Pether Munk, Sognepræst *och* (læs: *ath*, ɔ: til) Schelby Kirke paa Getzör, fornævnte S. Olafs Alter med Rente og Tilliggelse. — *Nykiöpink*, die S[ti] Marcelli episcopi et martyris. 16. Januar.

Hofman Fundationer VI[b]. S. 194.

[3885.] Kong CHRISTIANS Beskjermelsesbrev for Faaborgs Borgere og Stadfæstelse paa deres Privilegier. — *Nyborg*, dominica Invocavit, anno regnor. Daciæ quarto, Norvegiæ tertio. 27. Febr.

Udtog i Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. S. 127.

[3886.] HENRICI (VI[ti]) Angliæ regis literæ ad Christiernum Daciæ etc. regem, in quibus dolet, quod de concordia inter hæc regna stabilienda nullas accepisset literas, etiamsi rex Christiernus eas promisisset. — *Westmonast.*, die XV. Martii, regni Henr. VI[ti] anno XXX°. 15. Martii.

Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. V. P. II. p. 40.

[3887.] NICOLAI (V[ti]) papæ suspensio processus appellationis et declaratio de non cursuris fatalibus in causa inter Carolum Sveciæ et Christiernum Daniæ regem versante, quod, 1. Aprilis.

1452. cum discordiæ regum in congressu Halmstadiensi ex parte conciliatæ fuerint, et novus con-
1. Aprilis. ventus in oppido Auvascher constitutus, Dani huc non venissent; quæ causa deinde Johanni S. Angeli diacono cardinali, legato a latere in Germaniam et septentrionem, commissa fuerat. — *Romæ apud S. Petrum*, calend. Aprilis, pontif. anno VIto.

Raynaldi Contin. Baron. ad ann. 1452. XIV. Tom. IX. p. 603. Leibnitz Cod. Jur. Gent. Diplomat. P. I. p. 401—405. Bring Monum. Scan. Vol. I. p. 113—15.

20. Maji. [3888.] Biskop i Roskilde Olaff Daa's Stiftelsesbrev for Apostel-Alteret i Roeskilde Domkirke. — *Roskildis*, XX. Maji.

Danske Magazin III. p. 227—29.

5. Junii. [3889.] Helsingörs Bytingsvidne, at Borgemester Jens Andersen i Helsingör, Jeppe Nielsen og Anders Mattesen afhændte og skjödte to Byggesteder og Jorder i Helsingör til Esrom Kloster. — *Hælsinghöörs bything*, thæn mondagh nest efter sancte trinitatis söndagh.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXCIIIIb.

13. v. 20. Jul. [3890.] Brev, hvorved Hr. Jens Krabbe, Præst og Vicarius i Roskilde Kirke, vedkjender sig at have i Leie ladet velbaarne Mand Knud Nielsön i Vedfuglebierg og hans Husfrue Ingerd Billesdotter, paa deres Livstid, to Gaarde, som höre til hans Alter, Sancte Karine Alter, den ene liggende i Serklöse, den anden i Jonstrop. — *(Roskilde)*, die b. Margaretæ.

Udtog i Danske Magazin I. p. 66.

30. Augusti. [3891.] Kong Christians Skrivelse til Capitlet i Throndhjem om Mester Henrik Kalteisens Udnævnelse til Erkebisp i Norge. — *In castro nostro Haffnensi*, crastino beati Johannis decollationis.

Nye Danske Magazin VI. 49—51. Jahn Unionshist. p. 536—37.

15. Octobr. [3892.] Kong Christians Bevilling til Halmstads Borgemestere og Menighed, at de, naar Claus Rönnow Ridder og Marsk fratraadte Laveholm Slot, selv maatte vælge deres Byfoged, dog at dette Valg skulde stadfæstes af Kongen. — *In castro nostro Hafniensi*, dominica proxima post festum beati Calixti. (Svensk).

Richardson Hallandia p. 133.

28. Novbr. [3893.] Tymme Nielssön, Ridder, af Styensballe, bevidner ved Mageskifte at have faaet fuld Erstatning for 2 Gaarde i Eystrop, som han afstod til Kong Christian. — Tirsdagh nest efter sancte Karine Dagh.

Danske Magazin IV. p. 7.

29. Novbr. [3894.] Kong Christians förste Privilegium for Kolding. — *In castro nostro Koldinge*, vigilia beati Andree apostoli.

Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. danske Love V. 303—308.

1453.

1453.
28. Januar. [3895.] Brev, udstedt af Kong Christians Befuldmægtigede, Marsken Clawes Rönnow og Ridder Iver Axelsen, om Stilstand mellem Rigerne til næstkommende Valborgsmesse (1. Maji), og nyt Möde i Halmstad til næstkommende Midfaste-Söndag (11. Martii). — *Vastenis*, dominica Septuagesimæ.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 179—180.

17. Martii. [3896.] Kong Christians Stilstands- og Leide-Brev for de Svenske til Mödet i Rodhneby St. Valburgis Dag næstkommende, indtil 4 Uger fra Mödets Ophævelse. Kongen

stadfæster ogsaa den af Claus Rönnow og Iver Axelsen bestemte Stilstand. — *In castro Haffnensi*, die Gertrudis virginis. 1453. 17. Martii.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 180—81.

[3897.] Marcelli, episcopi Schalotensis et Nidarosiensis ecclesiæ postulati et per regna Daciæ, Sveciæ et Norvegiæ apostolicæ sedis legati, literæ, quibus ecclesiam S^ti^ Nicolai in Odda, a Johanne Sigmundi resignatam, Olavo Ragwaldi presbytero Schalotensis dioecesis confert. — *Hafnis, Roskild. dioecesis*, feria tertia post domin. Judica. 20. Martii.

Skand. Litt. Selsk. Skrifter XVI. p. 170—71.

[3898.] Kong Christians befuldmægtigede Gesandters Forpligtelse til de svenske Deputerede, Herr Erik Erikson og Herr Birger Trolle, at sende Claus Rönnow og Iwar Axelsen til Kong Carl af Sverrig for at afhandle om Rigernes Sager. Imidlertid love de Stilstand fra Kong Christians Side. — *Rottneby*, crastino b. Johannis ante portam Latinam. 7. Maji.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 181—82.

[3899.] De danske Gesandter Claus Rönnows og Iver Axelsens Forpligtelse, at forskaffe og oversende et Brev fra Kong Christian, hvori skulde bestemmes: 1) Fred imellem Rigerne til Pindse eet Aar. 2) At Ekholm og Lödese bliver under Kong Carl, hvis de for Tiden holdt sig til ham o. s. v. — *Stockholm*, helge Lekamma Dag. (Svensk). 31. Maji.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 182—185.

[3900.] Vidnesbyrd af 24 Mænd af Trondelagene, aflagt til Oleff Nielssön, Ridder og Hövidsmand i Bergen, om Kong Christians lovlige Valg til Konge i Norge. — *Trondheim*, feria sexta infra octavas corporis Christi. (Norsk). 1. Junii.

Jahn Unionshist. p. 537—39.

[3901.] Hertug Adolfs Qvittering til Reddeleff Schynnesson i Detesbüll, for Betalingen af Böder, i Anledning af den Tiltale Hertugen havde til ham ("heft gebettert alle broke, de wy mit eme hebben gehat wente an dessen dach"). — *Gottorpe*, in vigilia Laurencii. (Plattydsk). 9. Augusti.

Michelsen Nordfriesland p. 219—20.

[3902.] Anders Frost, Sognepræst i Hyllerslöff, tilstaaer at være Mariager Kloster 8 Rhinske Gylden skyldig, samt at have lovet det en Gaard. Til Sikkerhed herfor pantsætter han en Gaard, som ligger i Yggelöf i Odhy Sogn paa Thyrholm. — *Mariager*, die S. Ægidii Abbatis. 1. Septbr.

Danske Magazin VI. p. 76—77.

[3903.] Kong Christians aabne Brev til Indbyggerne i "Throndhem Laghsogn", hvori alle ulovlige Paalæg, Uretfærdighed mod den hellige Kirke, ulovlige "fearaptökther" (d. e. fjárupptektir ɔ: Confiscationer) eller Röveri o. s. v. forbydes, og Kongens Bestemmelse tilmeldes, at han har sat Magnus Green, Ridder og kongel. Skatmester i Bergen, med flere af Rigens Raad, til at hjelpe de Undertrykte til deres Ret. — *In curia Bergensi*, die Gereonis et sociorum. (Norsk). 10. Octobr.

Skand. Litterat. Selsk. Skrifter XVI. p. 161—65. Paa Dansk hos Paus, Norske Forordninger S. 268—69.

[3904.] Literæ ad Nicolaum papam, sub sigillis Matthæi episcopi Holensis, Syuardi electi Stauangriensis, Henrici Krummedyck magistri curiæ et Magni Green capitanei Bergensis editæ, ubi dispositionem de ecclesia Nidarosiensi, quam Henricus Kalteisen abdicaverat, papæ commendant, declarantes omnia, quæ adversus Marcellum Schalotensem dicta fuerant, calumnias et infamias esse; ceterum de accurata informatione quoad hoc nego- 15. Octobr.

1453. tium in universum ad legatos suos, Daniel Kepken canonicum Nydrosiensem et Magnum
15. Octobr. Krafft capellanum, delegant. — *Bergis*, die XV. mensis Octobris.
Skand. Litterat. Selsk. Skrifter XVI. p. 165—69.

4. Decbr. [3905.] Kong CHRISTIANS og FLERE RIGSRAADERS Dom i en Trætte mellem Biskop Gunnar i Hammer og hans Capitel paa den ene Side og Hr. Hartvig Krummedike paa den anden Side, især ang. Bispegaarden i Hammer, som Hr. Hartvig havde bemægtiget sig. — *Aghershws Slot*, vpa Sancte Barbare dagh.
Nye Danske Magazin VI. 35—36.

18. Decbr. [3906.] Kong CHRISTIANS Bekræftelse paa de Rostockerne af hans Forgængere, navnlig Kong Christoffer, meddeelte Privilegier paa den norske Handel, fornemmelig i Oslo og Tunsberg. — *Akershws*, feria tertia ante festum Luciæ.
Rostock. wöchentl. Nachrichten, 1756, S. 61—62.

[3907.] Kong CHRISTIANS Brev, hvorved han giver Staffen Nielsen adelige Rettigheder og adeligt Vaaben. — *In castro Haffniensi.*
Hofman Efterretninger om danske Adelsmænd II. p. 83.

[3908.] GROTE-ALVERSEN SOGNEMENIGHEDS Gavebrev til deres Præst paa adskillige Indtægter og Jorder. (Plattydsk).
Swabsteder-Buch hos Westphal. IV. 3123 Nr. 27.

[3909.] Forliig mellem Biskop NICOLAUS af Sleswieck og Ridder JOACHIM BREIDE, hvorved denne faaer Ret til at stemme (stauen) Vandet i Trancker Dammen og de övre Damme til hans Mölle, Bispen derimod Eneret til at fiske i "den Oberteichen" og en anden Dam og begge Parter i Akeby Dam. (Plattydsk).
Swabsteder-Buch hos Westphal. IV. 3123 Nr. 28.

1454.

1454.

2. Januar. [3910.] NICOLAI, episcopi Slesvicensis, literæ collationis, datæ Christiano N., canonico et sacristæ, super ecclesiam Langenhorn. — Die Mercurii infra octavam natalis domini nostri.
Falck Samml. III. 353—55.

23. Febr. [3911.] Kong CHRISTIANS Brev til Ridder Niels Erichsen, "magistro curiæ nostro", om at modtage 100 Lübekske Mark, som Borgerne i Holstetzbro skulde betale fordi de ei stillede det bestemte Antal Folk. — *In castro nostro Kaalundeborgh*, crastino cathedræ b. Petri.
Suhm Nye Samlinger III. 4. H. p. 338.

5. Martii. [3912.] Kong CHRISTIAN bevilger de Vordnede paa Reersöe paa Grund af deres Fattigdom, at maatte vedblive at svare deres gamle Afgift. — *In castro Callundborg*, castri (crastino) beati Lucii papæ.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 205—6.

23. Martii. [3913.] Kong CHRISTIANS Brev til Ridder Niels Erichsen, "magistro curiæ nostro", i Anledning af nogle fattige Kjöbmænds Klage over hans Hustru. — *Koldinge*, Sabbato proximo ante dominicam Oculi.
Suhm Nye Samlinger III. 4. H. p. 338—39.

28. Martii. [3914.] Kong CHRISTIANS Brev til Ridder Niels Erichsen, "magistro curiæ nostro", om at Borgerne i Jylland skulde være toldfrie med deres Kjöbmandskab. — *Castro nostro Hyntzegawel*, feria quinta ante dominicam Lætare.
Suhm Nye Samlinger III. 4. H. p. 339—40.

[3915.] Stokkevidne af Thune Herredsting, om at Pæther Jenssön gjorde fuldt Husfred i en St. Agnes Kloster tilhörende Gaard i Thorslundelillæ og forbröd der sin Hals. — *Twnæhæretsthing*, then Thorsdagh nest effter S. Johannis dagh ante portam Latinam. 1454. 9. Maji.

Nye Danske Magazin VI. 11—12.

[3916.] Kong Christians Privilegier for Indbyggerne i Sjelland. — *Ringsted*, feria quarta proxima ante festum beati Erici Regis et Martyris gloriosi. 15. Maji.

Danske Magazin I. p. 351—52.

[3917.] Kong Christians Forordning for Jylland: "at ingen efter denne Dag, ihvo han helst være kand, og sönderlige vore Fogede og Embitzmend, som nu ere eller kommende vorde, skal eller maa geste eller geste lade anner Mans Vordnede eller Tjenere, ihvem de helst tilhöre kunde, andelige eller verdslige; og ingen man, ihvo hand helst være kand, skal gribe eller gribe lade, baste eller binde Lov uforvunden og ei fordele eller fordele lade nogen uden efterdi som Loven udviser". — *Ringsted*, feria IV^ta^ prox. ante festum S^ti^ Erici regis. 15. Maji.

Nannestad Hilaria Aarhus. p. 18—19. Jfr. Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. Domme I. 6.

[3918.] Hertug Adolfs Stadfæstelse paa Landskabet Eydersteds Privilegier og Friheder, hvorved de befries for Kjörseler (Ægter) og anden usædvanlig Tjeneste, hvorfor Uthlandene hidtil have været forskaanede. — *To Swaffstede*, dominica infra octavas ascensionis domini. (Plattydsk). 31. Maji.

Michelsen Nordfriesland p. 220—21.

[3919.] Kong Christians Privilegium for Odense. — *In castro nostro haffnensi*, die beati Botulphi abbatis.

Iversen Almeenn. Saml. 39. B. S. 161 ff. Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. danske Love V. 210-11.

[3920.] Kong Christians Tilladelse for Borgerne i Holbek "at indhegne og indgrave Vor og Kronens Mark Lowsöre ved Holbek liggendes og hende nyde til Ager og Eng, Fægang og anden deres Gavn og Nytte". — *In castro nostro Kaalundheborg*, crastino die Egidii abbatis. 17. Junii.

Öst Archiv for Psychologie, Historie, etc. X. 263—64. Jfr. Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. Domme II. 316.

[3921.] Marina Nielsz doter i Thoroup, Anders Jensens, Landsdommer i Siælands "Efterleffuer", skjöder 2 Gaarde i Færslöf i Hornshærrit i Sjelland til Jep Clauszen, Borgemester i Köpenhafn. — *Haffniæ*, vigilia omnium sanctorum. 2. Septbr.

Nye Danske Magazin I. p. 158—59.

[3922.] Tingsvidne, angaaende en Kjendelse om Markeskjellet mellem Grymstorpsmark og St. Willems Jord paa Strölillemark. — *Thryhæretzting*, Löverdag næst efter alle Helgenes Dag. 31. Octobr.

Langebek Scriptt. VI. 183.

[3923.] Kong Christian overdrager sin Andeel af Grevskaberne Oldenborg og Delmenhorst til sin Broder Gerhard. — *Hadersleven*, an dem Middeweken neghst na unser Fruven dage conceptionis. (Plattydsk). 2. Novbr.

Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol. X. P. Spec. VI., II^te^ Contin. 2. Fortsetz. p. 8—9. Dumont Corps dipl. III. 233—34.

[3924.] Grev Gerts af Oldenburg Forpligtelse for sig og Arvinger at tilbagelevere Kong Christian af Danmark eller hans Arvinger paa Anfordring den af Kongen til ham overladte Deel af Grevskaberne Oldenburg og Delmenhorst. — *Hadersleben*, Fredagen efter Mariæ Conceptionis. (Plattydsk). 11. Decbr.

Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol X. P. Spec. VI. II^te^ Contin. II^te^ Forts. p. 9.

[3925.] Gavebrev, udstedt af Mathias Simonsen, Borger i Halmstad, til St. Nicolai Kirke og St. Catharinæ Kloster i Halmstad, paa en halv Gaard. (Svensk). 13. Decbr.

Richardson Hallandia p. 175.

1454. [3926.] Revers, udstedt af **Marcellus**, Biskop til Schalholt og den pavelige Stols Legat i de nordiske Riger, hvori han forpligter sig til at udrette flere Ærinder for Kong Christian ved den pavelige Curie, og giver Kongen Ret til, hvis han ikke kunde fuldföre alt det ham overdragne Hverv, at udnævne en ny Erkebiskop til den throndhjemske Erkestol. [Vedföiet er Notarial-Attest paa Latin af Daniel Kepken de Nulant, "clericus Leodiensis dioeces., publicus apostolica et imperiali auctoritatibus Notarius"]. — Uden Aar. (Plattydsk).
Skand. Litt. Selsk. Skrifter XVI. p. 175—78.

1455. **1455.**

5. Januar. [3927.] Hertug **Adolfs** Brev, hvorved han forlehner Hans Harstede, Foged i Husem, med "*dat Sommerlandt vppe deme Rade*", paa Livstid, uden Afgift ("*to brukende na liffgedinges rechte*"). — Ame Auende der hilgen drier koninge. (Plattydsk).
Michelsen Nordfriesland p. 222.

5. Januar. [3928.] Hertug **Adolfs** Brev, hvorved han forlehner Fogeden i Sundergusherde Tete Anderssen med en Eng i Hastedemarck, paa Livstid, at bruge uden Afgift "na liffgedinges rechte". — Ame auende der hilgen drier koninge. (Plattydsk).
Michelsen Nordfriesland p. 222—23.

27. Januar. [3929.] Kong **Christians** Brev til Ridder Niels Erichsen, "magistro curiæ nostro", om at gjöre Udvei til Foder til Kongens Heste, da han ikke uden Rigsraadets Samtykke kunde paalægge nogen Foderskat. — *In castro Haffnensi*, feria II. post festum conversionis sancti Pauli.
Suhm Nye Samlinger III. 4. H. p. 340—41.

Februario. [3930.] **Tuwonis**, archiepiscopi Lundensis, et **Olavi**, episcopi Roskildensis, literæ ad Calixtum (III^{tium}) papam, referentes quæ acta erant ab iis et Christierno rege in causa Marcelli episcopi, missis simul documentis ad hanc causam pertinentibus, ut ipse pontifex maximus causam dijudicare posset. — Mense Februario.
Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 371—72. Hæ literæ ad annum 1456 sine dubio sunt referendæ. Mense Februario an. 1455. scriptæ non sunt; Calixtus enim III. papa demum d. 8. Aprilis an. 1455. papa electus est.

27. Febr. [3931.] Kong **Christians** Forpligtelse, at ville til næste St. Olufs Dag (29. Julii) med 6 danske Mænd möde i Sylfwitzborg eller Rotnaby, for at underhandle med Kong Carl Knutsson og 6 svenske Mænd om nogle mellem Rigerne uafgjorte Tvistigheder. Efter Brevet staaer 12 danske Magnaters Forlövte om, at Forpligtelsen skal fra dansk Side troligen blive opfyldt. — *Vastenis*, feria quinta prox. ante dominicam Reminiscere.
Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 189—92.

c. 27. Febr. [3932.] De danske Gesandter, Erkebiskop **Tuwes**, Marsk **Claws Ronnows**, Ridder **Aghe Axelsens**, Provst **Oluf Mortensens** og Ridder **Iver Axelsens** Erklæring, at have udfærdiget 2 Gjenparter af det mellem Kong Carl og Kong Christian ved dem afsluttede Fordrag, og Lövte om, at Aghe Axelsen inden Söndagen Cantate (4. Maji) skal bringe den danske Konges og Rigsraadets Ratification, hvorpaa den svenske Marsk Thord Bonde ufortövet skulde aflevere Ratificationen paa svensk Side. — *Vadstena*, förste Uge i Fasten.
Hadorph Svenske Rimkrönikor Bil. S. 185—86.

27. Febr. [3933.] Kong **Carl Knutssons** Forpligtelse, at ville til næste St. Olufs Dag möde i Calmarum eller paa Öland med 6 svenske Mænd, for at underhandle med Kong Christian og 6 Danske om nogle mellem Rigerne verserende Tvistigheder. Efter Brevet staaer

12 svenske Magnaters Forlövte om at den i Brevet udtalte Forpligtelse skal fra Sverrigs Side troligen blive holdt. — *Vatsten*, feria quinta ante domin. Reminiscere (uden Aar). (Svensk). 1455. 27. Febr.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 186—89.

[3934.] Literæ HENRICI, episcopi Ripensis, quibus ecclesiam beati Andreæ in Westerwitzstedh bonis communibus capituli Ripensis adjungit. — *Ripis*, feria sexta quatuor temporum anni (ante) dominica(m) Reminiscere. 28. Febr.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 222—23.

[3935.] Statuta HENRICI (STANGEBERG) episcopi Ripensis (mixti argumenti). — Sexta die mensis Marcii. 6. Martii.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 173—74.

[3936.] Qvittering, udstedt af Biskop JENS i Aars til Holger Munk for "tresinnetwe mark lub. oc hundrethe j Guldh, Stæder Peninge oc Danske Peninge", som Afgift af det Biskopperne i Aars tilhörende Lehn Thoslandh (Taasinge). — Feria secunda Paschæ. 7. Aprilis.

Genealogisk Archiv I. H. S. 9.

[3937.] Kong CHRISTIANS förste Privilegium for Roeskilde. — *Roskildis*, feria quinta pascatis. 10. Aprilis.

Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. danske Love V. 198—99.

[3938.] Hertug ADOLF til Slesvig giver sin Undersaat og Bonde Peder Holdenssen Fuldmagt til at mageskifte og skjöde Hr. Tyge (heren Tucken), Abbed i Lugum Kloster, Hertugens Bondegods i Röymet i Herrested Sogn for noget andet Gods i Brandorp Bye og Sogn. — Am dage S. Johannis ante portam latinam. (Plattydsk). 6. Maji.

Langebek Scriptt. VIII. 135.

[3939.] Kong CHRISTIANS Stadfæstelse paa Kong Eriks Brev (dat. Niborch, 1292, Sancti Bartholomei Aften) til Ribe Borgere, om Frihed paa Forstrand og Havne ved Lyst, Mannö og andensteds udenfor Rybe. — *In castro nostro Rypensi*, vigilia ascensionis domini. 14. Maji.

Michelsen Nordfriesland p. 221.

[3940.] Kong CHRISTIANS Bekræftelse paa de af hans Forgængere og fremfarne Konger af Danmark og Norge, navnlig Kong Christoffer, de Rostockske Kjöbmænd meddeelte Privilegier og Friheder til Handel i Oslo og Tunsberg. — *Flensborch*, Löverdagen efter Christi Himmelfartsdag. (Plattydsk). 17. Maji.

Rostock. wöchentl. Nachrichten 1756, S. 69—70.

[3941.] Kong CHRISTIANS Resolution i Anledning af Stridighederne mellem Oluf og Peder Nielssönner paa den ene, og de hanseatiske Kjöbmænd i Bergen paa den anden Side. — *Flensborg*, Söndagen efter Christi Himmelfarts Dag. (Plattydsk). 18. Maji.

Willebrandt Hansische Chronik Bil. S. 60—61.

[3942.] Kong CHRISTIANS Brev, at han til Rigets Tarv tog Pengene af Aflads-Kisten i Roskilde, som til Kongen af Cypern vare indsamlede. — *Roskilde*, Mandagen nest for hellige Legom Dag. 2. Junii.

Danske Magazin I. p. 352.

[3943.] Vidne om at CRISTINÆ GNIBESS havde givet al sin Rettighed i Spinwytz Gaard i Eyelstorp til Æppleholtz Kloster, og at ligeledes Jens Nielsson havde givet Klosteret 5 Penninge Skyld for samme Jord, som han havde havt af Klosteret i lang Tid uden at give Landgilde. — *In parochia Gerssolthe* (leg. *Gressolthe*) Dagen nest efter festum Botulphi. 18. Junii.

Langebek Scriptt. VI. 183.

1455. 20. Junii. [3944.] Fire danske Ridderes og tvende Væbneres Brev, hvorved de i Kong Christians Navn og paa hans Vegne love Lödöse By Frihed for alle Forurettelser under Krigen, samt Frihed til Handel og Sildefiskerie mod 400 Lybske Mark i Brandskat, at betale 3 Uger efter Brevets Udstedelse. (Bag paa Documentet staaer en Paategning paa Latin, som siger, at Brevet er foreviist de 3 Rigers Deputerede i Calmar 1474 circa festum Olavi, og klaget over, at Byen Lödöse er bleven afbrændt tvertimod det i Brevet givne Lövte). — Feria sexta ante festum nativitatis Joh. baptistæ.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 192—93.

25. Junii. [3945.] Kong Christian forunder Throndhjems Borgere Frihed til at kjöbe og sælge til Lands og Vands overalt i Norge. — *Hafslund*, octava ante visit. b. Mariæ.

Paus Norske Forordninger S. 269—70.

25. Junii. [3946.] Kong Christian lyser en evig Fred til Lands og Vands over Danmark og Norge, og forbyder ved Liv, Gods og al Velfærd Nogen denne Fred at bryde med Rov, Ran eller Overvold, da der i modsat skal rettes over ham som over en Fredbryder og Ransmand. — Octava ante Visitationis Stæ Mariæ.

Paus Norske Forordninger S. 270—71.

1. Julii. [3947.] Kong Christians Brev, hvorved han stadfæster alle de af hans Forgængere, Konger i Norge, de hanseatiske Kjöbmænd givne Privilegier. — *Eluetzborch*, Mariæ Visitationis Aften. (Plattydsk).

Willebrandt Hansische Chronik, Bil. S. 61—62.

1. Julii. [3948.] Kong Christians Stadfæstelse paa alle af hans Forgængere, de norske Konger, de hanseatiske Kjöbmænd i Bergen givne Privilegier. — *Eluynsborch*, Mariæ Aft. visitat. (Plattydsk).

Willebrandt Hansische Chronik, Bil. S. 62—63.

1. Julii. [3949.] Kong Christians Brev, hvori han tilsiger de hanseatiske Kjöbmænd, som före Handel paa Norge, sin kongelige Beskyttelse. — Mariæ visitationis Aften. (Plattydsk).

Willebrandt Hansische Chronik, Bil. S. 63—64.

21. Julii. [3950.] Kong Christians Lehnsbrev, eller Bekræftelse paa det Hertug Adolf af Kong Christoffer af Baiern givne Lehnsbrev (see ovenf. Nr. 3645.) paa Hertugdömmet Slesvig, bekræftet af mange Danmarks Riges Prælater, Riddere og Mænd. — *Copenhagen*, Mariæ Magdalenæ Aften. (Plattydsk).

Lünig Collectio nova II. 843—46. Christiani Gesch. der Herzogth. IV. 371—74. (Heilmanns danske Overs. IV. 225—26). Privilegien der Schlesw. Holst. Ritterschaft S. 28.

11. Novbr. [3951.] Literæ Johannis Smock, vicarii Slesvicensis, et fratris ejus Eleri de octo marcarum reditibus ad distribuendos panes inter vicarios pro salute animarum, tam ipsorum quam parentum suorum, missam celebrantes. — Die St. Martini.

Epit. in Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3188. no. 70.

Decembri. [3952.] Christierni regis literæ ad Theodericum, archiepiscopum Coloniensem, quibus iterum rogat (quemadmodum antea ex Bergis scripserat), ut velit archiepiscopus consulatum et cives Colonienses monere, ut restituant pecunias, clenodia, jocalia et bona Marcelli, episcopi Schalholtensis, præterea privilegia regis, literas et scripturas notabilis importantiæ et secreta munimenta, quas diripuissent vel diripi fecissent. — *In castro Hafnensi*, mense Decbr.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 365.

[3953.] Arwed Baads Brev til Calentet i Halmstad paa Peder Deigns Jord og en ham pantsat Gaard i Knebelstrup. (Svensk).

Udtog hos Richardson, Hallandia p. 176.

[3954.] Alleff, Hertug til Schlesswig, afstaaer Godset Eckeberg i Struckstorp Sogn til Capitlet ved Domkirken i Schlesswig. (Plattydsk). 1455.

Noodt Beiträge II. p. 19—22. Jfr. Westphalen Monum. ined. IV. 3188. no. 68. 69. 71.

1455—1456. 1455—56.

[3955.] Nicolai Wulff, episcopi Slesvicensis, fundatio et approbatio quatuor minorum præbendarum ecclesiæ collegiatæ Hadersleviensis.

Epit. in Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3188. no. 72.

1456. 1456.

[3956.] Literæ protestationis capituli Ripensis de parendis rescriptis Calixti III^tii papæ pro provisione domini Alberti Krummedick, sacri palatii apostolici notarii, ad archidiaconatum ecclesiæ Ripensis edita, per Clementem Matthiæ, aulæ episcopalis Ripensis officialem, confectæ. — *In ambitu ecclesiæ Ripensis*, die Veneris, sexta mensis Februarii. 6. Febr.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 150—51.

[3957.] Christierni regis literæ ad Calistum (III^tium) papam, quibus turbas in Norvegia et cædem Torlavi, episcopi Bergensis, pluraque mala refert, inde orta, quod virum peregrinum Henricum Caldyssen archiepiscopum Nidrosiensem fecisset prædecessor ejus (Nicolaus quintus), et postea nec ipse nec Calistus resignationem ejus approbare voluissent. — *In castro Ordsenborch (Vordingborg)*, mense Februario. Februario.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 395—96.

[3958.] Christierni regis literæ ad papam, quibus lamentatur, Henricum Kaldisen jam per septennium ecclesiam Nidrosiensem vexasse, postulatque, ut papa de hac re provideat. — *In castro Ordinborg.* Februario?

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 409—10.

[3959.] Kong Christians Bekræftelse paa og Udvidelse af de Rostockerne tilstaaede Handelsprivilegier i Norge, navnlig i Oslo og Tunsberg. — *Rostock*, feria sexta post dominicam Lætare. (Plattydsk). 12. Martii.

Rostock. wöchentl. Nachr. 1756, S. 70—71.

[3960.] Christierni regis literæ, quibus Marcello, episcopo Schalholtensi, ad vitæ dies donat et infeudat insulam Vestmanoer in Islandia cum omnibus juribus, reditibus et pertinentiis "in aliqualem recompensam fidelium suorum obsequiorum", adjecta licentia omnibus, quibus vellet, sive domesticis sive peregrinis, reditus suos vendendi, salva tamen libertate regni et ipsius Islandiæ. — *In castro Hafnensi*, dominica Quasimodogeniti, octava *dominica refectionis* (sic; leg. *dominicæ resurrectionis*). 1. Aprilis.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 390.

[3961.] Christiernus rex Geminianum Trivisanum, "aulæ suæ contubernalem et procerem scutiferum, oratorem et ambasiatorem pleno mandato suffultum", ad Fredericum imperatorem mittit cum literis, in quibus dolet, papam nihil curasse periculum regni propter turbas in Norvegia, sed nuntios suos, diu jam antea a prædecessore ejus retentos, infecta causa dimisisse, immo literas prædecessoris sui, quas tollendas esse evidentissimis rationibus rex se monstrasse dicit, ratas fecisse; rogat igitur, ut imperator velit papam et cardinales per imperiales epistolas accuratius informare. — *In castro Copenhaven*, idus Aprilis. 13. Aprilis.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 365—37.

1456. 21. Aprilis. [3962.] Forlig med Hertug ADOLF af Slesvig og DITMARSKERNE. — *Itzeho*, vppe den negesten Midwekene na deme Sondage alse men in der hilgen Kercken singet Jubilate. (Platt.).

Michelsen Ditmars. Urkundenbuch p. 59—60. Neocorus herausgegeb. v. Dahlmann I. 640—42.

25. Aprilis. [3963.] PETHER LUND, Raadmand i Landskrone, sælger paa egne og Hustrues Karinæ Vegne til Jep Claweszen, Borgemester i Köpnehagn, nogle Grunde og Jorder, som paa hans Hustrues Vegne vare tilfaldne ham i Arv efter Citze Marquartz. — *Landeskrone*, Sancti Marci dagh.

Nye Danske Magazin I. p. 125.

Aprili. [3964.] CHRISTIERNI regis literæ ad Calixtum (III^tium^) papam, quibus cædem episcopi Bergensis annuntiat, rogatque, ut interdictum ecclesiasticum tollat, et electum episcopum Joachim Grubb, canonicum Roskildensem, quamvis ætatem justam non plane impleverit, in hoc munere confirmet. — *Copenhaven*, Aprilis.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 373—74.

27. Maji. [3965.] CHRISTIERNUS rex Geminianum Trivisanum, aulæ regiæ palatinum, contubernalem et procerem suum, oratorem et ambasiatorem ad Alphonsum, Aragoniæ regem, mittit cum literis, in quibus refert, sibi cum Tartaris, Cumanitis, Erpionibus, Maubris et Lapis bellum esse propter invasiones crebras in Norvegiam, præterea cum rege Swecorum, et cum Anglorum rege dissidia propter Islandiam; deinde pluribus verbis perstringit injustitiam papæ, quum virum peregrinum archiepiscopum Nidrosiensem creasset, postulatum vero in via detineri et spoliari curasset, unde discordias et seditiones et cædes multorum ortas esse dicit. Postremo rogat, ut velit rex auctoritatem suam interponere, ut pontifex maximus ad animum mutandum inducatur. — *In Haven*, VI. calend. Junii.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 367—69.

27. Maji. [3966.] Tractatus confoederationis inter CAROLUM (VII^mum^) regem Franciæ et CHRISTIERNUM regem Daniæ. — *Actum in civitate Coloniensi*, die Jovis, vigesima septima mensis Maji.

Dumont Corps dipl. III. 239—40.

13. Junii. [3967.] CHRISTIERNUS rex literis commendat Calixto (III^tio^) papæ ambasiatorem suum Geminianum Trivisanum, palatinum aulæ regalis procerem et scutiferum suum, missum de causa Nidrosiensis ecclesiæ. — *In castro Hafniensi*, idus Junii.

Langebek Scriptt. Rerum Dan. VIII. 376. Suhm Samlinger I. Bd. 3. H. p. 99.

13. Junii. [3968.] CHRISTIERNI regis literæ ad Johannem presbyterum cardinalem Sancti Sixti, quibus exponit pericula, quæ regno suo propter Henrici Kaldisen in Romana curia moram immineant, et auxilium cardinalis implorat, mittens Romam Geminianum Trivisanum palatinum aulæ regiæ, scutiferum, ambasiatorem et oratorem suum. — Idus Junii.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 372—73.

21. Junii. [3969.] Bytings-Vidne, at JEP CLAUSZEN, Borgemester i Köpenhafn, blev lovligen indfört i Marqwart Tidikkesens Gods, "da denne foer af Landhet och villæ ei sta tiil rættæ". — *Köpenhafns Byting*, Mandagh næst fore S^ti^ Johannis dagh Baptiste.

Nye Danske Magazin I. p. 126.

25. Junii. [3970.] Kong CHRISTIAN stadfæster Raadmand i Lansskronæ PER LUNDHS Skjöde paa nogle Grunde og Jorde i Köpenhafn til Jep Clauszen, Borgemester sammesteds. — *Haffniæ*, die translationis S^ti^ Kanuti.

Nye Danske Magazin I. p. 126—27.

25. Julii. [3971.] Den tydske Ordens Hærmester JOHANN VON MENGEDES (ellers kaldet OSCHOFF) Ratification paa den af Ordenen indgaaede Tractat med Kong Christian, hvorved

den forpligter sig til Udbetaling af visse Pengesummer i næstfölgende 5 Aar, mod at Kongen yder den Hjelp mod de preussiske Stæder. — *Riga*, St. Jacobi apostoli Dag. (Plattydsk). 1456. 25. Julii.

Jahn Unionshist. p. 541—45.

[3972.] Christierni regis literæ ad Calixtum (IIItium) papam, ut confirmare velit quem capitulum elegerat pastorem ecclesiæ Revaliensis in Lyvonia, rexque ipse ut patronus ecclesiæ jam approbaverat. — *Copenhaven*, ultima die Julii. 31. Julii.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 377. 391—95.

[3973.] Christiernus rex Geminiano, ambasiatori suo, privilegia regno Norvegiæ a Clemente et Urbano, pontificibus Romanis, indulta, mittit, jubetque, ut "confirmationem impetrare laboret pro ostentione et defensione jurium coronæ regis et ecclesiarum Norvegiæ"; mittit præterea copiam privilegii Nicolai Vti "cum projecto confirmationis", quam obtinere cupiat. In hoc negotio auxilium Gerhardi Schere, canonici Revaliensis, qui præsentes literas ferebat, sibi promissum esse dicit. — *In castro Copenhaven*, die prima Augusti. 1. Augusti.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 376.

[3974.] Kong Christians Brev til Ridder Niels Erichsen, om ufortövet at udsende to Læster Meel og een Læst Malt til Sverrig, at han ikke af Mangel paa Kost skulde trænges ud af dette Rige. — *In villa nostra Stubbeköbing*, crastino beati Bartolomei apostoli. 25. Augusti.

Suhm Nye Samlinger III. 4. H. p. 341—42.

[3975.] Kong Christian frigiver sin Skrivers, Pæther Ungers Boder paa Draghöör for Jordskyld og andre kongelige Tynger. — *In castro nostro Stegeborch*, die b. Ruffi martiris. 27. Augusti.

Danske Magazin III. p. 206.

[3976.] Ridder Erik Erikssons, Hövidsmand paa Borchholm, Capitulation til Kong Christian paa visse fastsatte Betingelser. — *Castro Borcholm*, ... prima ante festum b. Michaëlis Archangeli. (Svensk). Kort för 29. Septbr.

Jahn Unionshist. p. 539—41.

[3977.] Brev fra Dorothea, Kong Christians Dronning, til Ridder Niels Erichsen, om ufortövet at udsende den Hjelp (den Spiisning), hvorom Kongen forhen havde tilskrevet ham (see Nr. 3974). — *In castro Haffnensi*, dominica proxima ante omnium sanctorum. 31. Octobr.

Suhm (nye) Samlinger III. 4. H. p. 341.

[3978.] Christierni regis literæ ad Calixtum (IIItium) papam, quibus indicat, necessarium esse, ut Birgerus Svecus, cui (asserto præposito Upsalensi) Nicolaus Vtus papa sine ulla electione prebendam in ecclesia cathedrali Roskildensi dederat, quam tamen per septennium circiter non administraverat, ut vir seditiosus et indignus a prebenda removeatur, rogatque, ut hoc approbare et alium idoneum virum, qui electus foret, in hoc munere confirmare velit. — *In castro Copenhaven*, die XIV. mensis Novembris. 14. Novbr.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II 614. Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 374—375.

[3979.] Tingsvidne om Kjendelse i en Trætte mellem Ebbleholts og Slangetorps Klostere om et Stykke Jord paa Syerslöfföstræ Mark. — *Thruherredsting*, Löverdagen næst för alle Helgensdag. 30. Novbr.

Langebek Scriptt. VI. 184.

[3980.] Christiani regis literæ ad cardinalem de Columpna (P. tit. Sti Georgii ad aureum vellus), quem operam dare rogat, ut Birgerus Svecus canonicatu et præbenda Roskildensi removeatur, ad quod munus commendat Johannem Petri canonicum Roskildensem, tum Romæ degentem. Annuntiat deinde, nuper se personaliter Ölandiam cepisse et Carolum 14. Decbr.

1456. (qui se Svecum regem appellat) ad extrema regni ejus fugasse, sed congerie glacierum prohibitum
14. Decbr. fuisse, quo minus eundem omnino opprimere posset. — *In castro Copenhaven,* XIV. mensis Decbr.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 216. Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 375—76.

26. Decbr. [3981.] Kong CHRISTIAN stadfæster Peder Unger og hans Hustrue en Gaard og Grund ved Höibroe i Kjöbenhavn. — *Köbendhaffn,* S. Staffens dagh prothomartiris.

Danske Magazin III. p. 205—6. Jfr. Nye Danske Magazin I. 28—29, hvor der findes et Brev (uden Aar og Dag), hvorved Kong Christian I. forlener ovenmeldte Peder Unger og hans Hustrue en Jord vesten for Höibroe.

28. Decbr. [3982.] MAGNUS HAKS Forskrivning til Kong Carl af Sverrig paa 3000 Rhinske Gylden, som han skulde give Kongen for sin Befrielse af Fangenskab. — *Örabro,* die sanct. innocentium.

Bring Handlingar och Påminnelser etc. II. 248—50.

[3983.] CHRISTIERNI regis literæ ad dominum Johannem, diaconum cardinalem Sancti Angeli in foro piscium, quibus rogat, ut resignatio Henrici Kaldison de Nidrosiensi ecclesia accipiatur, exponens periculum imminens, si hujus voti compos fieri non posset, et deinde ut ecclesia Nidrosiensis, per septennium viduata, canonicæ libertati restituatur. — Anno MCDLV(1).

Langebek Scriptt. VIII. 369—70. Pontoppidan Ann. eccl. Dan. II. 609—10. (ad ann. 1455).

c. 1456.

c. 1456.

[3984.] CHRISTIERNUS rex serio reprehendit injurias Marcello episcopo Schalholtensi et postulato Nidrosiensi a civibus Coloniensibus illatas, quibus omnibus expositis, decanum et capitulum majoris *(sic!)*, priores, prælatos, capitula ecclesiarum et clerum ejusdem civitatis rogat, ut persvadeant civibus, qui hujus criminis rei essent, judicio arbitrali se subjicere, alioquin minans, se causam ad judicium regum delaturum fore.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 360—63.

[3985.] CHRISTIERNUS rex literis confirmat privilegia, libertates, immunitates ecclesiæ Revalensis, præsertim vero literas Margaretæ reginæ et Erici regis in ejusdem ecclesiæ favorem datas.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 393—94.

1457.

1457.

20. Januar. [3986.] ERIK NIPERTZ m. Fl. Forsikkringsbrev til Kong Karl Knutsen paa 1100 Rhinske Gylden, som Erik Kromedike var Kongen skyldig for sit og Herman Meyers Fængsel. *Holmis,* in crastino beati Henrici episcopi et martiris.

Bring Handlingar och Påminnelser II. 241—46.

25. Martii. [3987.] Kong CHRISTIANS Forpligtelse, at ville, hvis de Svenske skulde vælge ham til deres Konge, holde dem ved alle deres Privilegier, Friheder, Love og Sædvaner og stadfæste den mellem Rigerne gjorte Forening; han lover, at alle Svenske maae beholde de Godser, de besidde i Danmark og Norge, samt at levere tilbage Borchholm, Öland og Elwesborg til Sverrig, saasnart han er bleven valgt til svensk Konge. — *In castro Hafnensi,* feria VIta proxima ante dominicam Lætare. (Svensk).

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 194—96.

3. Aprilis. [3988.] Kong CHRISTIANS Forsikkring til de svenske Stænder, at ville holde dem ved alle deres Privilegier og Friheder, m. m. saafremt de vælge ham til Konge i Sverrig. Til Bekræftelse er Brevet underskrevet af Hertug Adolph i Slesvig, Erkebiskop Tuvo i Lund,

Mauritius og Gerith Grever af Oldenborg, 6 danske Biskopper og 24 Adelsmænd og Prælater. — *In castro Hafnensi*, dominica Judica. 1457. 3. Aprilis.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 196—97.

[3989.] Calixti papæ (III^{tii}) ad Christiernum, Daniæ, Sveciæ et Norvegiæ regem, pluresque reges et principes septentrionales literæ, quibus eos ad bellum adversus Turcas incipiendum hortatur, misso ad hoc negotium legato Marino de Fregeno. — IV. (XV?) Aprilis, pontif. anno II^{do}. 1. vel 15. Aprilis.

Raynaldi Contin. Baron. ad ann. 1457. XXXIV. Tom. X. p. 112.

[3990.] Christierni, Daniæ, Norvegiæ, Slavorum Gothorumque regis, ducis Estoniæ, comitis in Oldenborch et Delmenhorst, ad Carolum Francorum regem literæ, de prolonganda dieta, inter se et Scotiæ regem coram rege Galliæ ad controversias eorum sedandas indicta, propter injuriam subditis regis a Scotis illatam, cum nuper navem Beronis Thorlevi Capitanei, ab Islandia venientem, interceperant. — *In castro Copenhaven*, domin. in ramis Palmarum. 10. Aprilis.

Leibnitz Cod. Jur. Gent. Diplomat. P. I. p. 414—15.

[3991.] Calixtus (III^{us}) papa privilegium a prædecessore suo Nicolao V^{to} datum (1449, X^{o} calend. Maji, pontif. anno tertio, quod in extenso literis insertum est), ne quis de certis causis, in prima instantia dijudicandis, extra regnum Daniæ proficisci opus habeat, confirmat. — ***Romæ ap. S. Petrum***, calendis Maji, pontif. anno tertio. 1. Maji.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 640—45. Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 427—30.

[3992.] Christierni regis literæ ad Theodericum, archiepiscopum Coloniensem, de vi, Marcello episcopo illata, quibus demonstratur: scriptum Wenemari culpam civium Coloniensium nullo modo diminuere, verum potius augere; addit deinde rex: se oblationem per oratores suos alias factam Coloniæ, et novissime nunciis civitatum Hense apud Lubich, approbasse, et paratum esse dictamini cujusque principis vel domini non partialis causam sistere, si vellent, alioquin vero minatur Colonienses "realiter et personaliter ultione condigna plectere". — *Castro Copenhaven*, idus Maji. 15. Maji.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 363—64.

[3993.] Kong Christians Skjoldbrev udgivet til Björn Thorlevsen ("Thollessenn") og hans ægte Descendenter (Vaabenet beskrevet). — *In castro Haffniensi*, feria secunda post dominicam Cantate. 16. Maji.

Ketilson Isl. Forordn. I. 38—39.

[3994.] Vidne om, at "en beskeden Danemand Jep Basse, Bymand i Suinborrig, solgte og fuldkommelig skjödte til St. Knuds Alter i Vor Frue Kirke i Suinborrig en sin Gaard, baade Huus og Jord, som var beliggende i Suinborrig. — *Udi S. Nicolai Kirke i Suineborrig paa Biskopsting*, den Fredag næst for Guds Himmelfarts Dag. 20. Maji.

Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. S. 102—3.

[3995.] Kong Christians aabne Brev, hvori han erklærer, at han ingenlunde har til Hensigt at tvinge de Svenske til at vælge ham til Konge, men kun af yderste Formue at understötte Nationen mod et voldeligt Angreb af Kong Carl, som, ifölge Rygtet, skulde have i Sinde at undertrykke Sverrig ved Hjelp af polske Vaaben. — *In passagio Diurahafn*, feria sexta ante festum Pentecostes. (Svensk). 3. Junii.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 218—19.

[3996.] Kong Christians Forsikkring til Sverrigs Stænder, at ville holde dem ved deres gamle Privilegier og Friheder, m. m., hvorved den i Kjöbenhavn dominica Judica 22. Junii.

1457. udgivne Forsikkring (see Nr. 3988) stadfæstes, men det i Halmstad (1450 vigilia ascensionis
22. Junii. domini (see Nr. 3841) gjorte Fordrag annulleres. Til Bekræftelse underskrive Erik Ottesen, Hofmester, Oluf Axelsen, Claus Rönnow Marsk og Ridder Eggert Frille. — *In passagio circa Koningshafn*, feria IV. infra octavas corporis Christi.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 198—99.

12. Julii. [3997.] Kong CHRISTIANS Forbud imod at kjöbe eller sælge, og at gjöre ulovlige Havne i Randers Fjord, og Befaling, at alle de, der söge denne Fjord for Kjöbmandskabs Skyld, skulde drive dette ved Randers Broe efter gammel Sædvane. — *In castro nostro Holmensi*, feria tertia proxima post festum beati Kanuti regis et martiris.

Stadfeldt Beskr. af Randers p. 28—29.

13. Julii. [3998.] Kong CHRISTIANS Stadfæstelsesbrev paa Staden Vesterviks Privilegier. — *In castro nostro Stockholmensi*, XIII. die Julii.

De la Gard. Archiv. ed. Wieselgren, II. 30—31.

16. Julii. [3999.] Kong CHRISTIANS og det SVENSKE RIGSRAADS Confirmation paa den gamle Forbindelse imellem de tre Riger. — *In castro Holmensi*, crastino die divisionis apostolorum.

Jahn Unionshist. p. 541.

30. Julii. [4000.] TAGHÆ MORTENSZEN, Klerk, sælger en Gaard, beliggende vesten for vor Fruæ Kirkæ gardh i Köpenhafn, til Jep Clausen, Borgemester i Kjöbenhavn. — *Haffniæ*, sabbato post festum S[ti] Olavi regis.

Nye Danske Magazin I. p. 127—28.

5. Augusti. [4001.] Kong CHRISTIAN stadfæster Klerk Tage Mortensens Skjödebrev til Borgemester Jeip Clauszen paa en Gaard og Grund vesten for vor Frue Kirke. — *Kopmanhafn*, Fredagh nest effther S. Pethers Dagh ad vincula.

Nye Danske Magazin I. p. 128.

18. Septbr. [4002.] CHRISTIERNI regis literæ ad Franciscum Sforziam, ducem Mediolani, referentes occupationem Sveciæ usque ad Ruthenorum et Bulgarorum fines; deinde negotium, Paulo Justiniano a rege creditum, commendantes. — *In castro Stokholmiæ*, die XVIII. mensis Sept.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 381—82.

21. Septbr. [4003.] CHRISTIERNI regis literæ ad Calixtum (III[tium]) papam, referentes occupationem Sveciæ et inprimis castri Wyborgh (in faucibus Ruthenorum). — Die Matthei apostoli.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 380—81.

21. Septbr. [4004.] CHRISTIERNI regis literæ ad cardinalem de Columpna, quibus gratias agit pro literis ejus, a Geminiano Trivisano acceptis, indicat autem, non omnino sibi placuisse exitum causæ Nidrosiensis et Bergensis. — *In castro Stockholmensi*, die Matthei apostoli.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 382.

21. Septbr. [4005.] CHRISTIERNI regis ad Johannem præpositum S. Anscharii Bremensis, correctorem bullarum apostolicarum, literæ, quibus eum propter odium ejus in Marcellum, episcopum Schalholtensem, acriter increpat. — *In castro Stockholmensi*, die S. Matthei.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 393.

3. Octobr. [4006.] Tingsvidne om en paa Tinget afgiven Forklaring af "DANDEMEN TIL ASYN" (Synsmænd) angaaende Husfred og Gaardgang i Ysaac Andersöns Gaard i Brundby östre af hans Naboer i Awedöre, Awerde og Brundby östre. — *Smörom Herredsting*, Mandagen næst for St. Francisci Dag.

Ryge P. Oxes Levnet S. 6—7.

[4007.] Forbundstractat mellem Kong Christian og den tydske Orden ved sammes Hærmester Johann von Mengeden (ogsaa kaldet Osthoff), hvorved Ordenen forpligtes at betale Kongen aarlig 1000 Rhinske Gylden, mod at Kongen sender den 300—500 Mand Hjelpetropper med "Vittallie vnd nottorf"; den stipulerede Tid er femten Aar. — *Stockesholm*, St. Luce Evangeliste Dag. (Plattydsk). 1457. 18. Octobr.

Jahn Unionshist. p. 515—16.

[4008.] Calixti (IIItii) papæ ad Joannem, archiepiscopum Upsaliensem, et nobiles regni Sveciæ et Gothorum literæ, in quibus criminationes archiepiscopi adversus regem Carolum, propter quas regno expulsus fuerat, breviter recenset, deinde monet, ut in his tumultibus totius populi salutem semper ante oculos habeant, et ecclesiarum jura libertatesque pro virili tueantur. — *Romæ*, XIV. calend. Novembris, pontif. anno IIItio. 19. Octobr.

Raynaldi Contin. Baron. ad ann. 1457. LXI. Tom. X. p. 122—23.

[4009.] Calixti (IIItii) papæ bulla ad Johannem, archiepiscopum Upsaliensem, qua eundem, cancellarium et plures capellanos, qui, Carolo Knutsonio e regno Sveciæ expulso, curam regni susceperant, ab omni culpa absolvit, dummodo neminem interfecissent, vel mutilassent, vel hoc fieri expresse mandassent. — *Romæ apud S. Petrum*, XIV. calend. Novembris, pontif. anno IIItio. 19. Octobr.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 414—16.

[4010.] Calixti (IIItii) papæ ad legatum sedis apostolicæ de causa cruciatæ adversus Turcas faciendæ, Jacobum de Marchia, ordinis Minorum, epistola, in qua de subsidiis petendis dicit: "Itaque fili dilecte, sollicitabis — imperatorem, reges Hungariæ, Bosnæ, Poloniæ et Daciæ, electoresque imperii". — *Romæ*, XXV. Octobris, pontif. anno III. 25. Octobr.

Wadding Annales Minorum Tom. XIII. p. 5—6.

[4011.] Kong Christians Dom, at et Steenhuus tilhörer Jeip Clawesen, Borgemester i Köbenhafn. — *Slott Köbendhafn*, sanctorum Symonis et Judæ affthen. 27. Octobr.

Nye Danske Magazin I. p. 127.

[4012.] Christierni regis literæ ad Eneam, cardinalem Senensem, quibus suas et Marcelli episcopi causas curæ ejus et patrocinio commendat. — Mense Octobri. Octobri.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 383.

[4013.] Mari Nielsdaatter (Krabbe) Jens Olufsens Hustrue, skjænker sin Broder Morten Krabbe og sin Söster Karin Nielszdaatter Bustrup og Bustrup Mölle og endeel Gods i Rödingherred i Salling, endeel i Harsyssel og endeel i Wedersslöf i Mors. — *Gaarden Bustrup*, St. Mortens Aften. 10. Novbr.

Danske Magazin VI. p. 81—82.

[4014.] Christierni regis literæ ad cardinalem de Columna, quibus patrocinium ejus implorat in negotiis suis et causis Marcelli episcopi. — *In castro Stockholmensi*, die XVI. Novbr. 16. Novbr.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 385—86.

[4015.] Christierni regis literæ ad cardinalem Senensem, ut a partibus regis stare velit in causa ecclesiæ Nidrosiensis et in aliis negotiis. — *In castro Stockholmensi*, die XVI. Novbr. 16. Novbr.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 386.

[4016.] Christierni regis literæ ad Calixtum (IIItium) papam de Paulo, episcopo Bergensi, quem a pontifice missum rex grate se ad hoc accepisse et procuratorem suum ad curiam Romanam retromittere instituisse dicit, ut referret de forma et jure introitus regis in Sveciam, et de causis Marcelli, episcopi Schalholtensis; gratias præterea rex agit, quod papa 17. Novbr.

1457. indicaverat, se in regnis et dominiis regis de beneficiis ecclesiasticis disponere nolle, nisi con-
17. Novbr. sensu et præsentatione regia antea affectatis. — *In castro Stockholmensi*, XVII. mensis Novbr.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 617—18. (cum anno 1450.). Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 378—79.

17. Novbr. [4017.] CHRISTIERNI regis literæ ad Portigalensem cardinalem, quibus causam Marcelli episcopi et ecclesiæ Nidrosiensis patrocinio ejus commendat. — *In castro Stockholmensi*, die XVII. Novembris.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 618. Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 384—85.

17. Novbr. [4018.] CHRISTIERNI regis literæ ad cardinalem Bononiensem, quibus ejus patrocinio commendat Paulum Justinianum, episcopum Bergensem et procuratorem suum, nec non causam Marcelli episcopi, quam cum causa Nidrosiensis ecclesiæ Paulo episcopo commissam esse dicit. — *In castro Stockholmensi*, die XVII. Novembris.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 385.

18. Novbr. [4019.] CHRISTIERNI regis literæ ad cardinalem sancti Sixti, in quibus de Erico quodam (qui dicitur sanctæ Birgittæ Romæ hospitali præesse) queritur, dicens, eum dilapidatione et quadam perniciosa hypocrisi damnabiliter congregare, et avaritiæ prave deservire, qua de re simul ac de causa ecclesiæ Nidrosiensis referre Paulo Justiniano commiserat. — *In castro Stockholmensi*, die XVIII. Novembris.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 386—87.

20. Novbr. [4020.] CHRISTIERNI regis literæ ad cives Januenses de Justiniana prosapia, quibus Paulum, episcopum Bergensem, ex eadem prosapia oriundum, gratanter se recepisse dicit et ad ecclesiam Bergensem cum honore misisse, deinde propter merita ejus procuratorem sibi in curia Romana elegisse. — *In castro regali Sveciæ*, XX. mensis Novembris.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 387.

22. Novbr. [4021.] "Institutiones" (*informationes?* vid. no. 4023.), quas rex CHRISTIERNUS cum Paulo Justiniano, episcopo Bergensi, misit pontifici Romano de expeditione adversus Turcas, proponendas. — *In castro Stockholmensi*, XXII. Novembris.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 619. Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 390—92.

25. Novbr. [4022.] MARCELLUS, episcopus Schalholtensis, etiam insularum dominus et Islandiæ locum tenens, per notarium suum Johannem Rycolff literis mandare facit: se, jussu Christierni regis, torquem, quam ipse rex gestare solitus fuerat, Edvardo Justiniano, civi Januensi, reverenter coram se prostrato, imposuisse, publice et private portandam et humeris circumferendam, præstito antea manuali fidelitatis domino regi et suis sedibus jurejurando, et de observandis institutis ad illam fraternitatem decretis voto præmisso. Testes in literis conscribendis adfuere Bernhardus Berhoff et Nicolaus Holsten, laicus et clericus Coloniensis et Swerenensis dioecesium. — *In castro Stockholmensi*, feria sexta, die XXV. mensis Novembris.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 387—88. Suhm Samlinger I. Bd. 3. H. p. 100.

26. Novbr. [4023.] CHRISTIERNI regis literæ ad Calixtum (III^{tium}) papam, quibus dolorem suum de progressibus Turcarum secundum relationem Pauli Justiniani, episcopi Bergensis, pronuntiat, mittit deinde cum eodem episcopo certos informationum articulos (vid. no. 4021.), et ipsum episcopum ut justum ambasiatorem in hac causa et in causa ecclesiæ Nidrosiensis et ordinis Pruthenorum, commendat. — *In castro Stockholmensi*, die XXVI. mensis Novbr.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 377—78.

27. Novbr. [4024.] MARCELLI, episcopi Schalholtensis, literæ ad cardinalem de Columna, referentes, hunc solum cum archiepiscopo Upsaliensi in concilio de causa ecclesiæ Bergensis a

partibus papæ et cardinalis solos stetisse, tandemque effecisse, quod rex Paulum episcopum acceperit. — Die XXVII. Novembris. 1457. 27. Novbr.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 388.

[4025.] MARCELLI, episcopi Schalholtensis, literæ ad Eneam, cardinalem Senensem, gratulatoriæ, adjectis querelis de persecutionibus, quas sustinuerat ipse. — *In castro Stockholmensi Sveciæ*, tertio calendas Decembris. 29. Novbr.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 388—89.

[4026.] Literæ, quibus CHRISTIERNUS rex Edvardo Justiniano, civi Januensi, torquem, regales humeros circumcingere solitam, concedit. — Mense Novembris. Novembri.

Suhm Samlinger I. 3. H. p. 100—101. Langebek Scriptt. VIII. 389—90.

[1427.] Kong CHRISTIANS Forlehningsbrev paa Jernberget "gamle Norebergs Lagh" til Dronning Dorothea, med de samme Rettigheder, som hun för havde havt bemeldte Jernberg med i Kong Christoffers Tid. — *In castro Stockholmensi*, die b. Thomæ apost. (Svensk). 21. Decbr.

Vidensk. Selsk. Skrifter VII. 340—41. Diplomatar. Dalekarl. I. no. 109. p. 107.

[4028.] Literæ CHRISTIERNI regis, quibus Geminiano Trevisano, aulæ palatino et oratori suo, licentiam dat torquem, ipsi antea oblatam, auro decorandi, eandemque quo placuerit gestandi.

Bircherod. de ord. eleph. p. 48. Langebek Scriptt. VIII. 392. Cfr. Suhm Saml. I. 3. H. p. 101.

[4029.] Forening mellem ERICH OTTESEN, Ridder, til Biörnholmb og Söstrene og Brödrene i VOR FRUES OG ST. BIRGITTES KLOSTER I MARIAGER om at holde Sjælemesser for ham, hans Hustru Sophie Henrichsdatter, deres Forældre og Venner, for et Alter i det Capel, som han oprettede der i Klosteret.

Danske Magazin VI. p. 82—83.

[4030.] Væbneren JOHAN PORSFELD's Kjöbebrev til Biskop Nicolaus af Slesvig paa en Gaard (gud) i Solderup i Ugelharde for 30 Mark Penge. (Plattydsk).

Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3123. no. 29.

[4031.] Uddrag af et mellem Kong ERIK "til Danmark, Sverrig, Norge" etc. og Hertug ERIK indgaaet Forlig, hvorved det bestemmes, at Kong Erik skal "som forhen" være det hele Pommerlands Arveherre, o. s. v. Ligeledes bilægges nogle Familiestridigheder mellem Kongen og Hertugen, især angaaende Kongens Krav paa de af hans Fader og Moder efterladte Kostbarheder. — *Rügenwalde.* (Tydsk).

Schwartz Pommer. Rugian. Lehn-Hist. 2. Th. p. 566—69.

1458.

1458.

[4032.] Vidnesbyrd, udstædt af ANDERS JENSSÖN, Landsdommer i Siæland, Abbed MAGNUS i Ringstædhe Kloster, THORBERN BILLE i Siöholm, MICKELD RUDH i Wedby, JEOP JENSSÖN etc., om at Bispen i Roskilde Hr. Olæf Daa paa Tinget fremviste tre latinske Pergamentsbreve angaaende Roskilde Kirkes Friheder. — *Paa Siælandsfar Landsthingh*, Odhensdagh næst effter 20. Dagh Jwle. 18. Januar.

Suhm Hist. af Danmk. X. 963—64.

[4033.] HARTVIG KRUMEDIK, Ridder, döder og magtlösgjör alle de Breve, han haver af Kong Christian, saavel Pantebreve som Forlehningsbreve, hvad enten de tilhöre ham selv eller hans Hustrue, med Undtagelse af Pantebreve paa Gods i Danmark, som hans Hustrue havde arvet. — *Skara*, die beate Agnetis virg. et mart. (Norsk). 21. Januar.

Nye Danske Magazin VI. 36—37.

1458. 21. Januar. [4034.] Kong CHRISTIAN stadfæster Bisper, Prælater og den hellige Kirke i Norge alle deres Privilegier og Friheder, og navnligen den Dagtinge og Forligelsemaal, för var gjort mellem Kirken og Kronen i Norge, som kaldes *Sættergerd*. — *In civitate Skara*, die b. Agnetæ.
Paus Norske Forordn. S. 271. Ketilsson Isl. Forordn. I. 45—46.

2. Febr. [4035.] Kong CHRISTIANS Beskjermelsesbrev for Bergsmændene paa Norberg og deres Gods og Tjenere, samt Bekræftelse paa de dem af hans Forgængere, Konger i Sverrig, givne Privilegier. — *In civitate nostra Strengnäs*, die purificationis b. Mariæ virg. (Svensk).
Diplomatar. Dalekarl. I. no. 110. p. 108.

6. Febr. [4036.] Erkebiskop JENIS af Upsalas Kjendelse, afsagt i Kong CHRISTIANS Nærværelse og samtykket af denne, hvorved Peter Dufwas Salg af en Jord i Gudö til Harald Jonsön (som derefter havde solgt den til Kong Carl) dömmes for ugyldigt, da Jorden för skulde være solgt til Westerås Domkirke af samme Peter Dufwa, og tildömmes bemeldte Jord derfor Domkirken. — *Upsal.*, St. Dorotheæ Dag. (Svensk).
Skriftel. Bevis hör. til (Spegels) Biskopskrön. p. 52.

6. Febr. [4037.] Kong CHRISTIANS Brev, hvorved han fritager Erkebiskop Johannes af Upsala for al Tiltale for alt det han havde "opboret efter konungh Karl af Sveriges Crono" fra den Tid han först faldt fra Kong Carl indtil Christian blev valgt og kronet. — *Upsaliæ*, VI. Februar. (Svensk).
Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 219—20.

6. Febr. [4038.] Kong CHRISTIANS Beskjermelsebrev for "Bærgsmestaren oc alla bergsmen oc allan wor ælskeliga almoga som bergs rætt oc bergs frelse nytia wilia paa Koperbergit i Dalana", samt Bekræftelse paa de dem af Kong Magnus Eiriksson skjænkede Privilegier. — *In civitate nostra Vpsalensi*, crastino b. Agathe virg. glor. (Svensk).
Diplomatar. Dalekarl. I. no. 111. p. 108—109.

Februario. [4039.] Literæ CHRISTIERNI regis ad Calixtum (III^{tium}) papam, quibus rogat, ut permittere velit, ut canonicus Upsaliensis coadjutor fiat episcopi Lincopensis, qui senectutis causa huic muneri præesse non valeat. — Mense Februario.
Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 379.

Februario. [4040.] CHRISTIERNI regis literæ ad cardinalem de Columna, quibus refert de conatibus suis ad injurias Pruthenorum in ordinem beatæ Mariæ cohibendas, et de dissidiis cum rege Poloniæ de hac causa, deinde auxilium cardinalis rogat, ut Nicolao episcopo Lincopiensi coadjutor deputetur. — Mense Februario.
Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 383—84.

9. Martii. [4041.] Söster MÆTTÆ KROMPENSDOTTER, Modher, Brodher NIELS JEPSÖN, Fadher, og ALT CONVENT I MARIAGER KLOSTER i Jutlandh forunder Morthen Roodh og hans Arvinger frie Fægang til vester Hunrop paa Bersker og Bersker Border og Trætehollom. — *Mariager*, feria quarta post dominicam Lætare.
Danske Magazin VI. p. 84—85.

3. Maji. [4042.] CHRISTIERNUS rex omnia privilegia, ecclesiæ Oxiliensi a prædecessoribus ejus data, confirmat. — Tertia Maji.
Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 399—400.

12. Maji. [4043.] Testamentum CLEMENTIS MATHIÆ, presbyteri et curati ecclesiæ Gram. — *Ripis*, in crastino ascensionis domini.
Terpager Ripæ Cimbr. p. 59—62.

[4044.] CHRISTIERNUS rex Calistum (III^tium) papam rogat, ut confirmare velit electionem canonici ecclesiæ Oxiliensis (sub Rigensi metropoli) ad pontificatum ejusdem ecclesiæ. — *In castro Stockholmensi*, tertio idus Maii. 1458. 13. Maji.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 396—97.

[4045.] CHRISTIERNUS rex Paulo, episcopo Bergensi, procuratori suo in curia Romana, cum præposito Oxiliensi, capellano et nuntio suo, literas mittit, ut curam impendere velit confirmationi electi ad hanc ecclesiam, et alii certo negotio secreto, quod præposito quoque commissum erat, (quod cupimus seriose per summum pontificem expediri). — Optat præterea, ut in facto interfectionis Bergensis episcopi et super impetranda scriptura apostolica pro secretario suo Daniele magnam adhibere velit diligentiam. — *In castro Stockholmiensi*, die XIII. Maii. 13. Maji.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 400.

[4046.] CHRISTIERNUS rex diacono cardinali de Columna (tituli sancti Georgii ad aureum vellus) commendat electum pontificem ecclesiæ Oxiliensis. Literas hasce præposito Oxiliensi, capellano et nuncio suo, ferendas concredisse se dicit, simulque aliud certum negotium ("quod honorem sanctæ sedis apostolicæ et nostrum concernit") cum pontifice maximo perficiendum commisisse. — *In castro Stockholmensi*, (sine anno et die). Majo.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 397—98.

[4047.] CHRISTIERNI regis literæ excusatoriæ ad papam Romanum, quod expeditionem in Turcas suscipere non potuisset propter vastitatem regni et infestationes finitimorum, inprimis Pruthenorum; denique excusat, se nullum oratorem Romam mittere potuisse, quum tam sero literas papæ de hac re accepisset. — XIIII. Maji. 14. Maji.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 406—407.

[4048.] Kong CHRISTIANS Forordning om ulovligt Gjæsterie i Sverrig. — *In castro Stockholmensi*, feria secunda ante dom. Trinitatis. (Svensk). 22. Maji.

Hadorphs Udg. af Bjärköa Rätten, Bil. S. 53.

[4049.] Det SVENSKE RIGSRAADS aabne Brev, at Kong Christian maa inddrage alle Kronens Pantelehn i Sverrig. — *Stockholms hus*, Mandagen næst efter Trefoldigheds Söndag. (Svensk). 29. Maji.

Jahn Unionshist. p. 512—43.

[4050.] CHRISTIERNUS rex Calisto (III^tio) papæ nuntiat mortem Nicholai, episcopi Lincopiensis, electionemque ejusdem, quem antea ipse rex coadjutorem defuncti optaverat constitutum, quare nunc rogat papam, ut velit eundem in hoc munere confirmare. — *In castro Copenhagen*, III. Junii. 3. Junii.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 398—99.

[4051.] CHRISTIERNI regis literæ ad Calistum (III^tium) papam, quibus significat, se audivisse Paulum quendam, fratrem ordinis Prædicatorum, episcopatum Holensem (in Islandia) a papa obtinuisse, annuente quidem nuntio suo Paulo [Justiniano] episcopo; sed illum pluribus ex causis hoc honore indignum declarat, ideoque nulla possibili via eundem admitti posse; rogat deinde papam, ut Paulo episcopo non semper, præcipue in beneficialibus, fidem præbeat, nisi literas ipsius regis protulerit. — *Hafnis*, II. Augusti. 2. Augusti.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 404—405.

[4052.] CHRISTIERNI regis literæ ad cardinalem de Columna, quibus queritur de Paulo, episcopo Bergensi, qui nuper regis nomine fratrem prædicatorem Paulum absque mandato regis ad Holensem ecclesiam præsentasset. — *In castro Havnensi*, XXIII. mensis Augusti. 23. Augusti.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 405.

1458. 24. Augusti. [4053.] MARKESKJELSFORRETNING angaaende Skjellet mellem Landsbyen Wixebodæ og Damstorp. — Sancti Bartholomæi Dag.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXIIb.

31. Augusti. [4054.] TRYHERREDS-TINGSVIDNE om et Markeskjels Tog mellem Lyngbymagle og Skebinghe. — Torsdagen næst for Sct. Egidii Dag.

Langebek Scriptt. VI. 184—85.

23. Septbr. [4055.] Tingsvidne om, at Abbed NIELS i Esrom og 12 BOFASTE DANNEMÆND efter ham havde svoret, at det var ret Markeskjel mellem Danstorp og Wixebodæ, "som 16 Dannemænd, der boe i Egnen hos, havde för dem svoret, og 12 Dannemænd efter de 16, og 12 Riddere og Svende og jordegne Bönder efter de 12". — *Thryherreds Ting*, Löverdagen næst St. Mathei Dag.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXIIII.

9. Octobr. [4056.] Fordrag mellem Kong Christians Brödre, Greverne GERT og MORITZ, om den dem af Kongen, med Forbeholdenhed af et Slags Tilbagekaldelses-Ret, overladte Deel af Grevskaberne Oldenborg og Delmenhorst, stiftet ved KONGENS og den slesvigske Hertug ADOLFS Mellemhandling. — Am Dage Sancti Dionysii.

Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol. X. P. Spec. VI. IIte Contin. 2te Forts. p. 9—10. Dumont Corps diplomat. III. 250.

12. Octobr. [4057.] Kjendelse, afsagt af Kong CHRISTIAN, Biskop OLAFF DAA af Roskilde, Hr. ERIK OTTESSÖN, Hofmester, Hr. CLAWS RYNNOW, Hr. EGGERT FRILLE, Hr. KNUD HENRIKSSEN, Hr. TORBERN BILLE, Hr. KOREWITZ RYNNOW, Riddere, og ANDERS JENSSÖN, Landsdommer i Sjelland, i en Stridighed mellem Hr. Johan Oxe og Hr. Johan Frille angaaende nogle Fiskeleier og Skov- og Markeskjel mellem Nykjöbings Lehn og Brethemathe Birk og Sersleffang. — *Wardingeburgh Slot*, Torsdagen næst efter St. Dionysii Dag.

Ryge P. Oxes Levnet S. 7—9.

14. Octobr. [4058.] HARTWIIGH BRYSEKE, Ridder, boende i Thærslösæ, pantsætter til Herr Sabell Kærkendorp af Höörby halvt Kragtorp i Löuæhærrith i Syæland for 400 Lybske Mark i god Mynt. — Paa Stæ Kalixtus daw.

Kolderup-Rosenvinge Bemærkn. om Pant S. 9—11.

24. Novbr. [4059.] MARCELLI, episcopi Schalholtensis, literæ gratulatoriæ ad Pium (IIdum) papam, successorem Calisti (IIItii). — *Hafniæ*, VIII. calend. Decembris.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 408.

Novembri. [4060.] CHRISTIERNUS rex papam rogat, ut Magnum Krafssen, canonicum Lundensem et cancellarium regis, in coadjutorem et successorem Hennekini, Ottoniensis episcopi, electum, in hoc munere confirmare velit. — Mense Novembri.

Danske Magazin II. 5—6. Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 433. Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 403—404.

Novembri. [4061.] CHRISTIERNI regis literæ ad cardinalem de Columna, ut in approbatione electionis Magni Krafssen obtinenda a partibus regis stare velit. — *In castro Coppenhaven*, mense Nov.

Danske Magazin II. p. 7—8. Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 402—403.

Novembri. [4062.] Literæ, quibus PRIOR ET CAPITULUM ECCLESIÆ CATHEDRALIS OTTONIENSIS papam rogant, ut Magnum Kraffsen, ecclesiæ metropolitanæ Lundensis canonicum et cancellarium regis, in coadjutorem episcopi Ottoniensis Hennikini, ad vitam, et ipso obeunte in successorem præficere dignetur. — Mense Novembri.

Danske Magazin II. p. 6—7. Langebek Scriptt. Rer. Danicar. VIII. 402.

[4063.] Christierni regis literæ ad collegium cardinalium, quibus queritur, Calistum (III[tium]) papam Jodoco cuidam, fratri ordinis Pruthenorum, Oxiliensem ecclesiam providisse, quamvis capitulum alium elegisset; quod quum contra privilegia Nicholai (III[tii]) et aliorum pontificum esset, rogat, ut per cardinalium intercessionem emendari posset. — Mense Novbr. 1458. Novembri.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 410—11.

[4064.] Marcelli, Schalholtensis episcopi, literæ ad cardinalem de Columna consolatoriæ vel gratulatoriæ quodammodo, quod defuncto Calisto (III[tio]) papa ad hanc dignitatem evectus non fuerit. — *Hafnis*, calend. Decembris. 1. Decbr.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 407.

c. 1458. c. 1458.

[4065.] Calixti (III[tii]) papæ literæ ad episcopos Slesvicensem et Arusiensem, ut in causa inter Olafum Johannis, cantorem ecclesiæ collegiatæ B. Mariæ Hafnensis et canonicum Roskildensem, et decanum capitulumque Roskildense, "decernant et contradictores quoslibet compescant, sive soli, sive, si opus fuerit, auxilio brachii secularis". — Sine anno

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 392.

1459. 1459.

[4066.] Kong Christians Quittering til Ridder Niels Erichsen for 203 Mark af Landehjelpen af Wlburg Herred. — *Holtzstebro*, feria quinta proxima post dominicam Invocavit. 15. Febr.

Suhm Nye Samlinger III. 4. H. p. 342.

[4067.] Kong Christians Brev til Ridder Niels Erichsen, om at udgjöre til Skibs "VI werghende, wel ferdhuge meth Harnisk, werghe, kost oc spisning til Sancti mortensdagh" til Kongens Reise til Norge. — *In civitate nostra Arusiensi*, feria sexta ante dominicam palmarum. 16. Martii.

Suhm Nye Samlinger III. 4. H. p. 343.

[4068.] Kong Christians Brev, hvorved han tilkjendegiver, at det var efter hans egen og Dronningens Begjering, at deres Sön (Hans) blev kaaret til Konge i Sverrig (eftersom Nogle havde forebragt, at Erkebiskop Jens af Upsala havde bevirket dette mod Kongens Villie). — *In oppido nostro Horsnes*, feria quarta proxima post festum paschæ. 21. Martii.

Bring Handlingar och Påminnelser etc. II. 262—63.

[4069.] Kong Christians og nogle Rigsraaders Dom imellem Borgerskabet i Halmstad og nogle Bönder af Halmstads og Töndersiö Herreder, angaaende Halmstad Broes Bygning og Vedligeholdelse, hvortil Bönderne tilpligtedes. — *Halmstad*, Fredagen næst for hellig Trefoldigheds Söndag. (Svensk). 18. Maji.

Richardson Hallandia p. 133.

[4070.] Kong Christians Befaling til Geistligheden, "Borgemester, Radhet og Menighet" i Ribe, om at de alle skulde bidrage til Byens Befæstning i Forhold til hvad Jord Enhver især eiede. — *In castro Haffniensi*, feria tertia infra octavam corporis Christi. 29. Maji.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 31.

[4071.] Biskoppens og Capitelets i Slesvig Vidnesbyrd, at Brödrene Laurentius og Leue Leuensen have lagt 290 Mark og et Huus til det hellige Korses Vicarie, hvorfor dem blev tilstaaet "jus alternæ collationis huius Vicariæ". — *Schwaffstede*, die Viti mart. (Plattydsk). 15. Junii.

Noodt Beitr. II. p. 27—29, (hvor dette Document siges at være trykt i P. Mercati 5te Fortsetz. der Nachricht von dem schleswigschen Waisenhause p. 26 fg.).

1459. Junio. [4072.] CHRISTIERNI regis literæ ad Pium (II[dum]) papam, quibus compassionem suam de progressibus Turcarum profitetur, dolet autem, quod literas papæ (secundas, nam primas nondum advenisse dicit) tam sero accepisset, ut tempus non sufficeret ad parliamentum regni de hac re convocandum. — Mense Junio.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 413—14.

Junio. [4073.] CHRISTIERNI regis ad papam literæ, quibus rogat, ut quam citissime confirmare velit electionem Ketilli episcopi Lincopiensis. — *Hafnis*, mense Junio.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 413.

Junio. [4074.] CHRISTIERNI regis literæ ad Pium (II[dum]) papam, ut Oxiliensi ecclesiæ, cui prædecessor ejus Jodocum, fratrem ordinis Pruthenorum, contra electionem jam factam præfecerat, consulere velit. — Mense Junio.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 411—13.

3. Augusti. [4075.] HENRICI (VI[ti]) Angliæ regis literæ de salvo conductu, datæ Geminiano Trivisano, militi aulæ regalis regis Daciæ palatino, et Andreæ filio ejus, cum tribus famulis etc., in Angliam veniendi, ibi morandi et libere abeundi. — *Westmonasterii*, III. Augusti, regni Henr. VI[ti] anno XXXVII.

Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. V. P. II. p. 85—86.

13. Augusti. [4076.] Kong CHRISTIANS Forordning, at ingen i Sverrig maa kjöbe mere Skattegods, end 12 uvillige Mænd i Herredet ansee ham vederhæftig for m. m. — *Stokholm*, Mandagen för Vor Frue Dag Assumtionis. (Svensk).

Hadorph Udg. af Bjarköa Rätten Bil. S. 53—54.

14. Augusti. [4077.] Kong CHRISTIANS Privilegier for Hedemora Stad i Dalarne i Sverrig (paa halv Stadsret, ugentligt Marked o. s. v.). — *In castro nostro Stockholmensi*, vigilia assumtionis Mariæ virginis. (Svensk).

Diplomatarium Dalekarl. I. no. 113. p. 110.

4. Septbr. [4078.] Kong CHRISTIAN dömmer tvende angaaende Markeskjellet mellem Danstorp og Wixebode udstedte Breve (see ovenfor under Nr. 4053 og 4055) ved fuld Magt at blive. — *Esrom*, then tysdagh nest fore wor frwe dag nativitatis.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXIIII[b].

18. Novbr. [4079.] LÜTKE SCHINKELS Skjödebrev paa en Deel Gods i Keldebeke, Langkstede etc., som han solgte til Hr. Cord Cordes, Archidiakon i Slesswigh, for 370 Mark Lybsk. — In den achte Dagen sünte Mertens. (Plattydsk).

Noodt Beiträge II. p. 24—26.

[4080.] CHRISTIERNI regis literæ ad Davidem, episcopum Trajectensem, de injuriis, Marcello episcopo per burgimagistros et consulatum Coloniensem illatis, quem rogat, ut commonere velit Colonienses, ut sibi et episcopo satisfactionem dent, si vero hoc contempserint, rogat episcopum, ut exercitu et omni auxilio adversus eos regi ferat opem. — *In castro Coppenhaven.*

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 400—401.

[4081.] CHRISTIERNI regis literæ ad cardinalem de Columna [ejusdemque sensus ad cardinales: Portugalensem, Bononiensem et Rothomagensem], ut electio Ketilli episcopi Lincopiensis quam citissime confirmari possit.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 413. Cfr. supra no. 4073.

[4082.] Kong CHRISTIANS Skjöde og Gavebrev paa (unævnt) Gods til det Capel, han agtede at lade opbygge af ny ved Domkirken i Roeskilde. — *Roeskild.*

Bircherod de ord. elephant. p. 49—50.

1460.

1460.

[4083.] Pii (IIdi) papæ literæ, quibus confirmat privilegia et præsertim potestatem jurisdictionis capituli Roskildensis et Hafniensis. — *Senis*, anno incarnat. dom. millesimo quadringentesimo nono, XVI. calend. Martii, pontif. anno secundo. 11. Febr.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. 622.

[4084.] Kong Christians Haandfæstning eller Confirmation paa Privilegierne for Prælaterne, Ridderne og menige Indvaanere af Hertugdömmet Slesvig og Landene Holsten og Stormarn. — *Ripen*, des negesten Middeweckens na dem Sonndage, alse men singet in der hilligen Kercken Invocavit. (Plattydsk). 5. Martii.

Privilegien der Schlesw. Holst. Ritterschaft S. 42. Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol. X. P. Spec. VI., IIte Contin. 2te Fortsetz. p. 10—11; Collectio nova II. 847—51. Londorp Acta publica Tom. XII. (Contin. VIII. Th.) B. XIII. p. 462—64. Dumont Corps diplomat. III. 258—59. Hansen Staatsbeschreib. Schleswigs p. 566—73. — Paa Dansk hos Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 885 (Quartudg. Tom. V. p. 102) og hos Holberg, Danm. Hist. I. 673—74.

[4085.] Greverne Moritz og Gerhard af Oldenborg afstaae deres Arverettighed til Slesvig, Holsteen og Stormarn efter Hertug Adolf til deres Broder Kong Christian af Danmark. — *Ripen*, am Donnerstage na dem Sontage, als man singet in der helligen Kercken Invocavit. (Plattydsk). 6. Martii.

Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol. X. P. Spec. VI. IIte Contin. 2te Forts. p. 12—13; Collectio nova II. 846—47. Dumont Corps diplomat. III. 259.

[4086.] Greverne Moritz og Gert til Oldenborg, deres Afstaaelse af al Ret til Hertugdömmet Slesvig og Grevskaberne Holsteen og Stormarn til deres Broder Kong Christian af Danmark, mod dennes fuldkomne Afstaaelse af den ham tilkommende Arvedeel i Grevskaberne Oldenborg og Delmenhorst, samt en Godtgjörelse af 40000 Rhinske Gylden. — *Ripen*, des Frydages nahen Sontage, als man singet in der hilligen Kercke Invocavit. (Plattydsk). 7. Martii.

Privilegien der Schleswig-Holst. Ritterschaft S. 37. Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol. X. P. spec. VI. IIte Contin. 2te Forts. p. 13—14. Dumont Corps diplomat. III. 260.

[4087.] Kong Christians Gjeldsbrev til hans Broder Grev Gerhard af Oldenborg paa 40000 Rhinske Gylden til Erstatning for den Sidstes Andeel af Slesvig, Holsten og Stormarn. — *Ripen*, am Sonnavene vor dem Sonntage alse man in der hilligen Kercken singet Reminiscere. (Plattydsk). 8. Martii.

Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol. X. P. Spec. VI., IIte Contin. 2te Fortsetz. p. 14—15. Dumont Corps diplomat. III. 260—61.

[4088.] Kong Christians Brev, hvorved han tilstaaer at have forlehnet Biskop Nicolaus og Cord Cordes, Archidiaconus i Slesvig, med Kronens Herred Westerherred paa Före med alle kongelige Renter, Rettigheder etc., uden Afgift deraf og saalænge til Kongen fordrede det tilbage. — *In unser Stad Ripen*, am Sondage alse men singet in der hilgen kerken Reminiscere. (Plattydsk). 9. Martii.

Michelsen Nordfriesland p. 226.

[4089.] Kong Christians Skjöde til Biskop Nicolaus af Slesvig og Cord Cordsen, Archidiaconus sammesteds, paa Kongens og den danske Krones Herred, kaldet Westerherred paa Föer i Slesvigs Stift, for 2000 Mark Lybsk, under Reservation af Gjenkjöbsret. — *In unser Stad Ripen*, in unser leuen frouwen Auende erer bodeschoppe. (Plattydsk). 24. Martii.

Michelsen Nordfriesland p. 224—26.

1460. 4. Aprilis. [4090.] Kong CHRISTIANS Forbedring og Stadfæstelse ("tapfere Verbesserung") af de Slesvigske og Holsteenske Stænders Privilegier. — *Kiel,* am Frydage vor Palmarum. (Plattydsk).

Privilegien der Schlesw. Holst. Rittersch. p. 58. Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol. X. P. Spec. VI., IIte Contin. 2te Forts. p. 15—16. Ejusdem Collectio nova II. 851—52. Londorp Acta publ. Tom. XII. (Contin. VIII. Th.) B. XIII. p. 464. Dumont Corps diplomat. III. 261. Hansen Staatsbeschreib. Schleswigs p. 574—76. Paa *Dansk* hos Holberg, Danm. Hist. I. 674.

19. Aprilis. [4091.] Kong CHRISTIANS Skjödebrev paa Runtoffte med tilliggende Eiendomme til Wulf von der Wisch for 10000 Mark Lybsk. — *Gottorp,* primo sabb. post pascha. (Plattydsk).

Archiv für Staats- und Kirchengeschichte der Herzogthümer I. B. I. Heft S. 38—40.

29. Aprilis? [4092.] Kong CHRISTIANS Privilegium for Rostockerne paa at handle i "Ludehus" med samme Rettighed som denne Byes egne Indvaanere, og nyde de samme Friheder som Stockholmerne. — *Flensborg,* Sanct Peters Dag. (Plattydsk).

Rostock. wöchentl. Nachrichten 1756, S. 81—82.

4. Maji. [4093.] Kong CHRISTIANS Brev, hvorved han tilstaaer at have undt Curd Cordes Archidiakon ved Slesvigs Domkirke og dennes Arvinger, og overdraget ham som Lehn og Eiendom (verlenet unde voregent) Landsbyen Drexsee ved Kyle og i Kyle Sogn, at bruge qvit og fri, tilligemed "deme Krusenrade, Grotensee og Trundenzee. — Am Sondage als men singet in der hilligen Kerken Jubilate. (Plattydsk).

Westphalen Monum. ined. T. II. p. 436—37.

6. Maji. [4094.] Kong CHRISTIANS Stadfæstelse paa Nordstrands Indvaaneres Privilegier. — *In castro nostro Segeberge,* die Johannis ante portam Latinam. (Plattydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 223—24.

11. Maji. [4095.] Det OLDESLOISKE FORDRAG, hvorved Kong Christian forpligtes til at betale 43000 Rhinske Gylden til Grev Otto af Schaumborg, imod at denne skulde give Kongen sit Brev og afstaae til ham al den Ret og Tiltale, som han formedelst Hertug Adolfs Död maatte have til Hertugdömmet Slesvig og Grevskabet Holsteen og Stormarn. — *In deme Wichbolde Oldesloh,* des Sontages als men singet in der Hilligen Kercken Cantate. (Plattydsk).

Westphalen Monum. ined. I. 1069—71. Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol. X. P. Spec. VI., IIte Contin. 2te Forts. p. 16—17. Dumont Corps diplomat. III. 265.

14. Maji. [4096.] Kong CHRISTIANS Confirmation paa de Lybekkerne af de fremfarne holstenske Grever tilstaaede Privilegier og Friheder. — *Segeberg,* Onsdagen efter Söndagen Cantate. (Plattydsk).

Dreyer Specim. de naufr. p. CCXX—XXII.

16. Maji. [4097.] ESGE HOLST'S, Byemand i Ribe, Brev, hvorved han oplader Capitlet i Ribe al sin Rettighed i den Tofte, som det fik af Kanniken Matis Rusk, liggende i Ribe ved Badstuen, imod at hans og Hustrues, Marines, Aartid skulde holdes i Vor Frue Domkirke. — *Ripis,* feria sexta ante dominicam Vocem Jucunditatis.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 546.

28. Maji. [4098.] PII (IIdi) papæ ad Soldanum Babyloniorum literæ, in quibus vim totius Europæ, enumeratis inter alia "regna latissima, signaculo crucis adornata", regnis Norvegiæ Sveciæ et Daciæ, ei minatur. — *Senis,* V. calend. Junii, pontif. anno IIdo.

Raynaldi Contin. Baron. ad ann. 1460. XCVII—C. Tom. X. p. 256.

31. Maji. [4099.] Kong CHRISTIANS Bevilling, at Skelskörs Borgere "mue haffue oc bruge Ordreff og Græsgang, til therris Finit, mellom Skelsköer oc Korsöer, som aff ariltz dom

gammil Sedvanne weritt haffuer, oc thi i Wor Forfettris Koning Erick, och Koning Christopffers 1460.
Tiider nytt, brugitt oc hafft hafver". — *In castro nostro Haffniensi*, in vigilia Pentecostes. 31. Maji.

Friis Skjelskörs Beskr. p. 415.

[4100.] Kong Christians Brev, hvorved han tager Borgere og Menighed af 17. Junii.
Österburgh paa Möön i sin Beskjermelse, og under, giver og stadfæster dem saadan og saa stor Frihed og Naade, som Borgerne i Nyköping i Falster have og bruge, samt under dem Siömose og 5½ Otting Jord i Höibye (Nyborre) Mark, som de af Arildom til deres Bye havt have, og dertil frit Overdrev der omkring Österburgh. — *In castro nostro Haffnensi*, feria tercia infra oct. corporis Christi.

Paludan Möens Beskr. 2 D. p. 304—5.

[4101.] Mageskiftebrev, hvorved Clawes Gördths af Soluig, Væbner, med sin 21. Junii.
Hustrues Annes Samtykke, overdrager Abbed Tuge og hele Conventet i Lyom Kloster hver femte Ager paa Westerhöist Mark i Höwest Sogn imod hver tredie Ager paa Lundtsgaardth Mark, til evindelig Eie. — Paa then Lewerdag nest for S. Johannisdag ohm midsommer.

Langebek Scriptt. VIII. 26—27.

[4102.] Erckebiskop Tue i Lund, og de övrige danske Bisper: Olef Mortensön af Roskild, Niels af Slesvig, Hans af Aarhuus, Knud af Viborg, Mogens af Othense, Jacob af Börglum, Peder af Ribe, forpligte sig til at yde en bestemt aarlig Hjelp til hvilkensomhelst blandt dem, der muligen kunde blive forjaget eller fordrevet fra sit Stift eller Eiendoms-Gods. — *Kiöbenhaffn*, den sjette Dag efter St. Knud Konges og Martyrs Dag. 11. Julii.

Hvidtfeldt Bispe-Krönike p. 32. — Oluf Mortensen blev först udvalgt til Biskop i Roeskilde i Aaret 1461 (Langebek Scriptt. VII. 154. 162). Enten maa det altsaa have været hans Formand paa Bispestolen, Oluf Daa († 1461), der har været med at udstede dette Brev, eller Brevet maa være udstedt i et senere Aar. — Iövrigt er "*den sjette Dag*" i Brevets Datum uden al Tvivl en urigtig Oversættelse af *feria sexta*, ɔ: *Fredagen*.

[4103.] Birgitte Bondesdatter, Herr Johan Oxes Hustru, pantsætter Tolstorp 7. Augusti.
og Tolstorp Mölle og 4 Gaarde i Lönolte til Væbneren Lideke Jensson, boende i Therslöwe, for 40 lybske Mark, gyldige og gjæve i Danmark og Kjöbenhavn. — Torsdagen næst för St. Laurisse Dag.

De la Gard. Archiv. ed. Wieselgren, III. 109—110.

[4104.] Slagelse Herredstingsvidne, at Hr. Folmar Mortensen, Ridder, i Krage- 21. Augusti.
rup, Morten Skinckel i Borrebye, Hr. Peder af Andtvorschow og Jens Hvaas af Pebringe have tilkjendt Schielskiör Borgere fri Overdreff og Græsgang indtil Korsöer. — *Slagelse Herritz-Ting*, dend Taarsdag nest for St. Bartholomæi Dag.

Friis Skjelskörs Beskr. p. 404—5. 465—66.

[4105.] Kong Christians Brev, hvorved han forpligter sig til at lade Grev Otto 29. Septbr.
af Schomborg etc. i uantastet Besiddelse af hans Lande paa denne Side Elben og til at forsvare ham og hans Arvinger i Besiddelsen af dem, imod at deres Slotte skulde staae Kongen aabne i Krigstider. — Am Tage Sunte Michaelis des Hilligen Ertz-Engels. (Plattydsk).

Westphalen Monum. incd. I. 1081—82. Udtog i Londorp. suppl. et cont. T. IV. B. II. p. 739.

[4106.] Grev Otto af Holsteen og Schauenborg's Brev, hvorved han afstaaer al 30. Septbr.
den ham og hans Arvinger tilkommende Ret til Hertugdömmet Slesvig og Grevskaberne Holsteen og Stormarn til Kong Christian af Danmark for 43000 Rhinske Gylden. — *Hamborg*, des negsten Dages na Sunte Michaelis Dage des Hilligen Ertzengelss. (Plattydsk).

Westphalen Monument. inedit. I. 1071—74. Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol. X. P. Spec. VI., II. Cont. 2te Fortsetz. p. 17. Dumont Corps diplomat. III. 265—66.

1460. 30. Septbr. [4107.] Grev OTTO til Holsteen, Stormarn og Schauenborgs Brev, hvorved han forpligter sig til at meddele Kong Christian af Danmark Qvittering for de Afdrag, denne betalte ham paa de 41500 Rhinske Gylden, som Kongen havde forpligtet sig til at betale ham for Afstaaelsen af den ham ved Hertug Adolfs Död tilfaldne Ret til Landene Slesvig, Holsteen og Stormarn, samt til at udlevere Kongen det Brev, denne havde givet ham derpaa, naar hele Summen var betalt. — Am andern Tag Michaelis des Ertz-Engels. (Tydsk).

Westphalen Monum. ined. I. 1103—4.

26. Octobr. [4108.] ANDERS ELLESSEN "aff wapen" qvitterer Hr. Johan Oxe Ridder for 800 Lybske Mark og 200 Rhinske Gylden, for hvilke han havde Lundegaard i Lolland i Pant, tilligemed med mere af Johan Godow, Wlff Godow og Hr. Johan Oxe pantsat, men af ham indlöst Jordegods Lolland, og forpligter sig til at overantvorde alle de derom udstedte Pante- og Fölgebreve til Confessor i Maribo paa Hr. Johan Oxes Vegne. — *In castro Korsör*, dominica prox. ante fest. beator. Symonis et Judæ apostolor.

Ryge P. Oxes Levnet S. 9—10.

10. Novbr. [4109.] Kong CHRISTIAN tager Preetz Kloster og dets Gods i sin Beskyttelse og stadfæster dets Privilegier. — *Gottorp*, am Avende Martens, des hilgen Bischoppes. (Plattydsk).

Michelsen Urkundenbuch I. 319—21.

30. Novbr. [4110.] Grev MORITZ af Oldenborgs Qvittering til Kong Christian af Danmark for 6000 Rhinske Gylden til Afdrag paa den ham hos Kongen tilkommende Pengesum (40,000 Gylden) for Afstaaelsen af Slesvig og Holsteen. — St. Andreas Aften. (Plattydsk).

Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol. X. P. Spec. VI. II. Contin. 2te Forts. p. 19.

1. Decbr. [4111.] Kong CHRISTIANS Privilegier, givne Indvaanerne i Rendsborg (Reinoldesborgh). — *Segebergæ*, des nahesten Mandages na Sunte Andreas Dage, des hilligen Apost. (Plattydsk).

Corpus Constitt. Regio-Holsatt. III. 810—813.

20. Decbr. [4112.] Kong CHRISTIANS Stadfæstelse paa Staden Itzehoes Privilegier. — *In vnsem Bleyke Nigenmünster*, am Auende sancti Thomæ. (Plattydsk).

Noodt Beiträge II. p. 416—17.

[4113.] Kong CHRISTIANS Privilegier til Biskop Nicolaus af Slesvig, hvorved denne faaer Stadfæstelse paa Jurisdiction og Sagefaldsret over hans Besiddelser og "Lansten". — *Gottorp*. (Plattydsk).

Swabsteder-Buch apud Westphal. IV. 3123. no. 30.

1461.

1461. 7. Januar. [4114.] Gjeldsbrev, hvorved PÆDHER AXELSSÖN, ret Electus i Othense, Archidomprowest i Lund og Commender i Dalby, tilstaaer at have laant tusinde Rhinske Gylden af sin Broder Oluf Axelssön i Wallöff, til en Reise til Rom, for der at forfölge sin Ret til Othense Biskopsdom imod Moens Kraffse. — *Stæghe*, die S. Kanuti ducis et martyris.

Danske Magazin II. p. 8—10.

Januario. [4115.] HAMBORGERNES Hyldingsrevers ("Annehmungs-Formular") til Kong Christian af Danmark, med Bön til Kongen om Stadfæstelse af Stadens Privileg er. (Plattydsk).

Londorp. suppl. et contin. Tom. IV. B. II. p. 730.

15. Januar. [4116.] Kong CHRISTIANS af Danmark Confirmation paa alle Staden Hamborgs Privilegier og Friheder. — *Hamburg*, Torsdag för St. Anton. Dag. (Plattydsk).

Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol. XIII. P. Spec. IX. IV. Contin. 1. Th. p. 951—52.
Londorp. suppl. et contin. Tom. IV. B. II. p. 731.

[4117.] Vidnesbyrd, udstedt af .... VIKINGSSÖN, Provst i Vor Frue Kirke i Oslo, Boo FLEMING Ridder, JESSE JEPSÖN, BRIAN ...., HALUORD HELLESÖN og TRWELD ASKESÖN, Raadmænd sammesteds, angaaende Hr. Hartvig Krumediks Forliigstilbud til Alff Knutzsön, og dennes Svar derpaa. — *Oslo*, första fwlla vike i ffastæ. (Norsk). 1461. 23-28. Febr.

Nye Danske Magazin VI. 37—38.

[4118.] CHRISTIERNUS rex abbatem et conventum Loci Dei cum omnibus bonis et familia eorundem sub sua suscipit protectione speciali, bonaque eorum omnia a gravamine expeditionis, impetitione exactoria, ceterisque oneribus et solutionibus juri regio attinentibus libera et exempta dimittit, "superaddens eis gratiam specialem, quod villici eorum, coloni et inquilini, seu alii, eisdem in familia attinentes, de excessibus suis pro jure nostro 40 videlicet marcarum et infra nulli respondeant, nisi ipsi domino abbati vel monachis suis supradictis, quibus hujusmodi negotium duxerit committendum". — *In castro nostro Gottorp*, dominica Invocavit in quadragesima. 22. Febr.

Langebek Scriptt. VIII. 175—76.

[4119.] Kong CHRISTIANS Stadfæstelse paa alle de Privilegier og Friheder, som de fremfarne Konger af Danmark og Hertuger af Slesvig havde givet St. Johannes-Klosteret "i Slesvig". — *Uppe unsem Slote Gottorp*, am negesten mandage na Sunte Peters dage ad cathedram. (Plattydsk). 23. Febr.

Westphalen Monum. ined. III. 376—77.

[4120.] Kong CHRISTIANS Brev, at Hans Broderssz saalænge han levede maatte være frie for Tjeneste (denstlos wesen) med Undtagelse af Frimandstjeneste (vrymannendenst), som ogsaa andre gode Mænd (gudemanne) og det menige Land vare pligtige at udgjöre. — *In castro Gottorpe*, feria prima (leg. *proxima*) post Invocavit. (Plattydsk). 23. Febr.

Udtog hos Michelsen, Nordfriesland p. 219.

[4121.] Kong CHRISTIANS Stadfæstelse paa de Staden Segeberg af de forrige Grever af Holsteen givne Privilegier. — *Tho Nyenmünster*, am Middeweken negest na Sancte Matthie des hilligen Apostels Dage. (Plattydsk). 25. Febr.

Corpus Constitt. Regio-Holsatt. III. 1126—1127.

[4122.] Kong CHRISTIANS Confirmation paa alle Staden Schlesswicks Privilegier, Friheder og Rettigheder. — *Gottorp*, am Middeweken na dem Sondage Reminiscere. (Plattydsk). 4. Martii.

Noodt Beiträge I. p. 185—86.

[4123.] Kong CHRISTIANS Brev til Ridder Niels Erichsen, "advocato nostro in Vldburg", om at lade Christiern Knudss være fri for "Sandtold æffuersild" for saameget, som han lader fiske til sin egen Kost. — *In castro nostro Koldinge*, dominica Lætare. 15. Martii.

Suhm Nye Samlinger III. 4. H. p. 313—44.

[4124.] Forliig mellem DETLEF VON BOCKWOLDE paa Kong CHRISTIANS Vegne og Ditmarskerne JEBE JUNGE CLAWES og JOHAN SÜLL. — Ame Donresdage na deme ersten sondage na passchen. (Plattydsk). 16. Aprilis.

Michelsen Ditmars. Urkundenbuch p. 60—61.

[4125.] Den slesvigske Biskop NICOLAUS's Forening med INDVAANERNE I RADEMIS om at de skulde vedligeholde nogle Diger ved Milsted Marsk og bruge nogen Græsning sammesteds mod en aarlig Afgift af 12 Mark. — Am vridage negest Sunte Jurghen daghe. (Plattydsk). 24. Aprilis.

Langebek Scriptt. VII. 472—73. Schwabstedler-Buch ap. Westphal. IV. 3123. no. 31.

[4126.] Et aabent Brev, hvorved Hr. OLAFF AXELSSÖN tilskriver sin Datter Birgittæ (Fru Birgittæ Oleffsdatter i Hammerstæ) betydelige Fordele; (men hvilket ved STEN 8. Maji.

1461. STURES, den Svenske Rigsforstanders, aabne Brev af 1479, Fredagen nest epter vor Frue
8. Maji. Nativitatis Dagh i Jenecöpingh erklæres for falskt og tilligemed flere andre Breve smeddede af Fru Birgittæ selv, ligesom ved et andet aabent Brev, udstedt af HENRIK, Biskop i Lincöpingh, Aar 1479, Tisdag nest epter S. Birgitte Dag i Wazstene). — *(Köpenhaffn)*, Fredag nest effter S. Philippi et Jacobi Dag.

Danske Magazin II. p. 39–40.

13. Junii. [4127.] Staden COLBERGS aabne Brev, udstedt i Anledning af det med Kong Christian af Danmark oprettede Forbund, i den Hensigt at erholde Understöttelse i de Stridigheder, som Staden förte med Biskop Henning af Camin og de Caminske Prælater. — Löverdagen för Viti. (Plattydsk).

Nachricht von der Familie v. Schlieben, Bil. S. 55–56.

23. Augusti. [4128.] Brev, hvorved JEP CLAWSSÖN, Væbner, erklærer, at Peer Steen har indlöst en Gaard fra ham, i Lagwe i Holboherred i Sjelland. — *Haffniæ*, vigilia S. Barthol. apost.

Langebek Scriptt. VI. 185.

20. Novbr. [4129.] Grev MORITZ af Oldenborgs Qvittering til Kong Christian af Danmark for 1000 Rhinske Gylden til Afdrag paa den ham hos Kongen tilkommende Sum for Afstaaelsen af sin Andeel i Hertugdömmene. — Næste Dag efter St. Elizabethæ. (Plattydsk).

Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol. X. P. Spec. VI. II. Contin. 2te Forts. p. 19.

30. Novbr. [4130.] Grev MORITZ af Oldenborgs Qvittering til Kong Christian af Danmark for 8000 Rhinske Gylden, til Afdrag paa den ham hos Kongen tilkommende Sum for Afstaaelsen af sin Andeel i Hertugdömmene. — *Gottorp*, St. Andreasdag. (Plattydsk).

Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol. X. P. Spec. VI. II. Contin. 2te Forts. p. 20.

15. Decbr. [4131.] Kong CHRISTIANS aabne Brev, hvorved han overdrager Provsten og Capitlet ved Domkirken i Slesvig jus patronatus til Haddebuy Sognekirke, imod at de skulde holde Sjelemesser for Hertug Adolf og hans Forfædre. — *Up unsem Slote Gottorp*, am Dingesdage na Lucien, der hilligen Jungfrawen Dage. (Plattydsk).

Noodt Beiträge I. p. 12–13. Westphalen Monum. ined. III. 375–76. cfr. IV. 3188. no. 74.

[4132.] Kong CHRISTIANS Privilegier for det Slesvigske Capitel, hvorved deres Besiddelser og Bönder frigives fra alle Skatter, Tjenester, Gjesterie paa Jagt (Gestreren in der Jagt) og allehaande Besværinger. (Plattydsk).

Schwabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3123. no. 32. Jfr. Hvidtfeldt Tom. V. p. 123.

[4133.] Kong CHRISTIANS Fribrev (vrigbreff) til Laurentius Leue og hans Broder Junge Leue samt deres Descendenter, at de maatte besidde deres Godser (güdere) med samme Frihed som andre gode Mænd, hvilken Hertug ADOLF tilforn havde skjænket dem. (Plattydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 219.

[4134.] DITMARSKERNES Brev til Borgemestere og Raadmænd i Lybek, hvori hine bede om disses Mægling i de med Kong Christian opkomne Tvistigheder, til hvis Bilæggelse forgjæves Forsög vare blevne gjorte i Schwabsted og Husum. (Plattydsk).

Neocorus ed. Dahlmann I. 646–47.

1462.

1462.

13. Januar. [4135.] LASSÆ BAGGÆ, Bymand i Köpenhafn, skjöder en Gaard i St. Clementz Sogn til Jep Clauszen a wapn. — *Haffniæ*, octava epyphaniæ.

Nye Danske Magazin I. p. 153.

[4136.] Hans Styborgs Gjeldsbrev til St. Canuti Alter i Vor Frue Kirke i Svendborrig paa 10 Lybske Mark, hvorfor gives Underpant i en Bod i Debitors Gaard og 1 Mark Lybsk udloves i aarlig Rente. — Feria sexta post octavam epiphaniæ domini. 1462. 15. Januar.

Udtog i Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. p. 101.

[4137.] Gjeldsbrev, udstedt af Claus Ricquardszen, Borger i Suineborrig, til St. Knuds Alter i Vor Frue Kirke i Suineborrig paa 10 Lybske Mark, hvoraf han aarlig skulde svare 1 Lybsk Mark i Rente, som skulde betales med 8 Skilling Lybsk om Paasken og ligesaa meget om St. Michels Dag. — Feria sexta post octavam epiphaniæ domini. 15. Januar.

Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. p. 103—4.

[4138.] Kong Christian stadfæster de Privilegier, som vare givne den hellige Treenigheds Kirke i Slesswick af Hertug Waldemar Aar 1295 (see ovenfor Nr. 1484). — *Gottorp*, des Donnerdages in den achte dagen vnser leven Frouwen to Lichtmessen. (Plattydsk). 4. Febr.

Noodt Beiträge II. p. 111—113.

[4139.] Bytingsvidne om Bymand Lassæ Baggæs Skjöde til Jep Clawsen a wapn paa en Gaard i St. Clements Sogn. — *Köpenhafns Bytingh*, Mandagh næst effther St. Dorothee Dagh virg. 8. Febr.

Nye Danske Magazin I. p. 151.

[4140.] Kong Christians förste Privilegium for Aalborg. — *In castro nostro Gottorp*, Sabbato proximo ante dominicam Septuagesimæ. 13. Febr.

Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. danske Love V. 283.

[4141.] Pii (II^di^) papæ bulla de præpositura ecclesiæ sanctæ Mariæ Hamburgensis, quod sit sub jure patronatus comitis Holsatiæ seu domini Stormariæ, tum Christierni regis Daniæ. — *Romæ*, III. calend. Martii. 27. Febr.

Staphorst Hist. eccles. Hamburg. I. Theil II. Bd. p. 281.

[4142.] Kong Christian tilgiver Borgemester og Raad i Odense deres Bröde, hvis det Skjöde, som de havde givet Hr. Claus Rönnov paa Myntegaarden i Ottense, skulde for Retten befindes magteslöst. — *In castro nostro Koldinghe*, feria tertia post domin. Invocavit. 9. Martii.

Danske Magazin III. p. 325.

[4143.] Den Lundske Erkebisp Thues Brev, hvorved han tillader, at der maa holdes Messe og andre "Guds Embede" paa Raadhuset i Halmstedh medens der byggedes (reparerédes) paa Sognekirken. — *Lundh*, die beati Gregorii martyris. 12. Martii.

Richardson Hallandia p. 174.

[4144.] Kong Christian bekræfter et Dombrev, hvorved den östre Side af et Steenhuus med noget tilhörende Jord tildömmes Jepp Clauszen af Köpnehafnn aa wapn. — *Harelsburgh*, in profesto b. Ambrosii episcopi. 3. Aprilis.

Nye Danske Magazin I. p. 151—152.

[4145.] Kong Christian bekræfter Tage Mortensens Skjöde (af 1457) til Jep Clausen a wapn paa en Gaard og Grund vesten ved Vor Frue Kirke i St. Pæthers Sogn i Kjöbenhavn. — *Harelsborgh*, (uden Dag). c. 3. Aprilis.

Nye Danske Magazin I. p. 153—54.

[4146.] Kong Christians Brev, hvorved han overdrager og oplader (voregenen unde uplaten) Bardesholme Kloster Landsbyen Reygensworde i Bornehovede Sogn, som Benedictus Poggewisch Hartigesson havde solgt det, med alle Rettigheder, undtagen "Mandenst", almindeligt Landeværn (mene Landwere) og hvad hele Landet maatte præstere. — *An unsem Slote Segeberge*, am Sondage als man singet in der Hilligen Kercken Judica. (Plattydsk). 4. Aprilis.

Westphalen Monum. ined. II. 412. jfr. col. 413—14, hvor Benedict Pogwischs Skjöde findes.

1462. 15. Aprilis. [4147.] Kong CHRISTIANS Stadfæstelse paa de Hamborgerne tilstaaede Privilegier i Danmark, Sverrig og Norge. — *Segeberg*, Torsdagen efter Palme Söndag. (Plattydsk).

Schuback de jure littoris p. 321—22.

23. Aprilis. [4148.] Skjöde paa en Marks Rente i et Huus i Ribe, udstedt af ESGHY FRIIS af Vaaben, Foged paa Troyburgh, til Præstegildet i Ribe, hvilket han havde solgt denne Rente for 15 Lybske Mark i godt Guld og hele Skillinger. — Die beati Georgii martyris.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 450.

3. Junii. [4149.] Tingsvidne om Ögenavnet "Stegefesk", som var tillagt Ridder PEDHER NIELSSÖN i Broholm. — *Gudemeherritz Thing*, Thorsdag nest for Pinzdag.

Danske Magazin IV. p. 238—39.

8. Junii. [4150.] PII (II^{di}) papæ indulgentiæ, datæ iis, qui in capella a Christierno rege prope ecclesiam Roskildensem exstructa, ubi rex et regina sepulturam elegerunt, tempore exequiarum ipsorum adfuerint vel eam festo visitationis beatæ Mariæ virginis annuatim visitaverint. — *Viterbii*, VI. id. Junii, pontif. anno IV.

Bircherod de ordine elephant. p. 39—40. Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 627.

25. Junii. [4151.] Kong CHRISTIANS Forordning for Sverrig om ulovlig Jagt, om Forbud mod Landprang, samt mod at bære Vaaben til Tinge eller i Kirke. — *In castro Hafnensi*, crastino die Johannis baptistæ. (Svensk).

Hadorph Udg. af Bjarkö Rätten, Bil. S. 55.

25. Julii. [4152.] Kong CHRISTIANS Skrivelse til Hr. Åke (Jönsson, Statholder paa Axevåld), hvori Kongen beder ham at forlehne sin Capellan Erik von Lippen med Erkedegneembedet i Strengnæs, som ved Bengt Knudssons Valg til Biskop var blevet vacant. — *In castro nostro Stockholmensi*, die b. Jacobi apostoli. (Svensk).

De la Gard. Archiv. II. 32—33.

3. Octobr. [4153.] CHRISTIERNI regis literæ ad cardinalem Mantuanum, quibus rationes exponit, cur nihil ei redire posset ex præpositura Lundensi et prioratu Dalbyensi, præsertim quum prioratus ille multa gestet onera, regi et regno præstanda; deinde Albertum, marchionem Brandenburgensem, accusat, quod bona quædam conjugis suæ præfracte teneat, etsi sæpius per nuntios admonitus. — *In castro Segebergh*, III. Octobris.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 424.

14. Octobr. [4154.] CHRISTIERNI regis literæ ad dominam Mantuanam, [matrem cardinalis] remissæ cum nuntio ejus Radulpho, quibus primum gratias agit pro viginti ulnis panni aurei et coloris morelli, sibi ab ea per Norenbergam missis; deinde de bonis conjugis suæ loquitur, quas tenuit Albertus marchio Brandenburgensis, dicens, se initio Junii ejusdem anni magistrum Albertum Krummedike, canonicum Lubecensem, ad eum misisse, illum vero respondisse, velle se hanc causam judicum sententiæ submittere, quam conditionem rex acceperat, diemque (1. Maji 1463) destinaverat. — *Ex castro Segebergh*, XIV. Octbr.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 425—26.

14. Octobr. [4155.] CHRISTIERNUS rex electionem Svenonis Petri ad episcopatum Schalholtensem comprobat, eique et ecclesiæ protectionem suam pollicetur. — *In castro Segebergh*, XIV. Oct.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 426—27.

25. Novbr. [4156.] Grev MORITZ af Oldenborgs Qvittering til Kong Christian af Danmark for 3000 Rhinske Gylden, til Afdrag paa den ham hos Kongen tilkommende Sum for Afstaaelsen af sin Andeel i Hertugdömmene. — *Kiel*, St. Katharinæ Dag. (Plattydsk).

Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol. X. P. Spec. VI. II. Contin. 2te Forts. p. 20.

[4157.] Epistola CHRISTIERNI regis ad Franconem Fridericum, marchionem Mantuanum, cum torque humeris gestanda transmissa. — *Ex castro Gottorph*, prima Decembris. 1462. 1. Decbr.

Bircherod de ord. eleph. p. 48—49. Suhm Samlinger I. 3. H. p. 102. Langebek Scriptt. VIII. 432—33.

[4158.] Kong CHRISTIANS Stadfæstelse paa alle de Privilegier og Friheder, som Grev Claus og Hertug Gherd havde givet Conventet i St. Antonius-Huset i Morker, saavelsom paa dets jus vocandi ("Leenware") til Norbradorp Sognekirke i Angeln. — *An unseme Slote Segeberge*, am Avende Unser leven Fruwen Conceptionis. (Plattydsk). 7. Decbr.

Diplomatar. Morkirch. apud Westphalen, IV. 3388—89.

[4159.] Testamentum ANDREÆ BROK, cantoris ecclesiæ Ripensis. — *Ripis*, feria sexta proxima ante beati Thomæ apostoli. 17. Decbr.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 61—62.

[4160.] Kjendelse, afsagt af Kong CHRISTIAN af Danmark og ARNOLD og WERNER, Biskopper i Lübeck og Schwerin, i en Sag angaaende flere omtvistede Punkter mellem Abbederne i Dubberaen og Michelstein, Klostrene i Lybek og Euthien, Ramslo og Gammel-Buxstehude paa den ene, og Raadet og Borgerne i Lyneborg paa den anden Side (mest betræffende Salingodserne i Lyneborg). — Söndagen efter Luciæ Dag. (Plattydsk). 19. Decbr.

Staphorst. Hist. eccl. Hamb. I. Theil IV. Bd. p. 902—6.

[4161.] PIUS (II[dus]) papa decano et cantori ac Tuconi Torkilli, canonico ecclesiæ Ripensis, mandat, ut causam inter abbatem et conventum monasterii Loci Dei ex una parte et Ericum Joseph, Ericum Rechals, Kunnonem Wilhadi et alios laicos civitatis Ripensis ex altera, super quadam domo in dicta civitate sita, appellatione remota, decernant. — *Romæ apud S. Petrum*, X. calend. Januarii, pontif. anno quinto. 23. Decbr.

Langebek Scriptt. VIII. 192.

[4162.] Dombrev, hvorved Kong CHRISTIAN tildömmer Jep Clauszen a wapn Östsiden af et Stenhus i Köpenhafn og tilhörende Jord, med mindre nogen skulde melde sig derimod inden 1 Aar og 6 Uger. — *Harelsborgh*, ipso die Sanctorum innocentium. 28. Decbr.

Nye Danske Magazin I. p. 152.

[4163.] Kong CHRISTIANS Qvittering til Foged og Staller i Eyderstede, Euerschop og Vtholm Joon Jonssz's Börn og Hustrue for rigtigt Regnskabs Aflæggelse for Fogdens Embedsbestyrelse. — *In castro Gottorpe*. (Plattydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 227.

[4164.] Kong CHRISTIANS Forbud, at Ingen under Straf paa Liv og Gods maatte befeide den afdöde Fogeds og Stallers i Eyderstede, Euerschoppe og Utholm, Jon Jonssz's Börn og Venner, fordi hans Mordere efter Landretten vare blevne dömte paa Livet. — (Uden Aar). (Plattydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 227—28.

[4165.] BUCKINGHARDE's Bönders og Indvaaneres Vidnesbyrd om, at "dat Lichtland" i Marsken i Risum Sogn, kaldet Bischopsham, fra Arilds Tid og til Datum havde tilhört Bispen af Slesvig. (Plattydsk).

Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3124. no. 34.

[4166.] OTTO NICKELICKE, kaldet SCHMERGE's, Kjöbebrev paa hans Gods (Guth) Tumby til Archidiaconus Cordes i Slesvig (Tydsk).

Udtog i Swabsteder-Buch hos Westphalen, Monum. ined. IV. 3188. no. 75.

1462—63.

1462—1463.

[4167.] CHRISTIERNUS rex potestatem dat conjugi suæ, reginæ Dorotheæ, procuratorem quem vellet eligendi, ut causam de bonis, quæ doti ejus destinaverat pater ejus Johannes, marchio Brandenburgensis, Albertus vero, marchio Brandenburgensis et Borchgravius Nurenbergensis, retinuerat, persequeretur.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 430.

1463.

1463.

23. Januar. [4168.] "Privilegium NICOLAI, episcopi Slesvicensis, pro panibus vicariorum a Jo. Smock decano ad distribuendum inter vicarios ordinatos" (ecclesiæ Slesvicensis). — *Slesvici,* d. 23. Jan.

Epit. in Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3188. no. 76.

21. Febr. [4169.] Kong CHRISTIANS Brev til Ridder Niels Erichsen, "Consiliario nostro", om at holde et Tal Folk rede, for at staae ham bi i Sverrig, hvis Toget did skulde gaae uheldigt, naar Dronningen derom maatte tilskrive ham. — *In castro nostro Helsingborgh,* in profesto beati Petri ad cathedram.

Suhm Nye Samlinger III. 4. H. p. 344—45.

21. Febr. [4170.] Kong CHRISTIANS Brev til Ridder Niels Erichsen, "Consiliario nostro", om at Kongens Klerk og Skriver Hr. Alexander skulde være ham til Hjelp i at oppebære den Landehjelp af Jylland, som han og Biskop Knut i Wiborg skulde hæve, og at han derfor saalænge skulde give ham Öl, Mad og Hestefoder. — *In castro nostro Helsingborgensi,* in profesto beati Petri ad cathedram.

Suhm Nye Samlinger III. 4. H. p. 344.

25. Martii. [4171.] PEDER UNGERS og hans Kones Fundation paa S. Salvatoris eller Sancti Hjelpers Alter i S. Nicolai Kirke, som ogsaa kaldes S. Brandani Alter. — *Köbendhaffn,* Wor Frwe Dagh annuntiationis.

Danske Magazin III. p. 206—10.

14. Augusti. [4172.] Kong CHRISTIANS RAAD I SVERRIG (12 Riddere) raade Kongen til at fratage den upsalske Erkebiskop Jens Oxenstjerna Stockholm Slot og holde ham selv i Forvaring indtil videre. — *Stockholm,* Söndagen nest för Frue dag Assumtionis. (Svensk).

Jahn Unionshist. p. 552—53.

16-20. Aug. [4173.] Præsten til Varenstede og Ulsbuy, JACOB FEDDERS Vidnesbyrd om at han, som Forstander for Bispegaarden i Slesvig, havde bortleiet Fiskeriet ved Gyldeholm til Nisse Eschels i Nübel "to Breikling". — Post assumtionem Mariæ virginis. (Plattydsk).

Swabsteder-Buch ap. Westphal. p. 3124. no. 36.

22. Augusti. [4174.] Vicarius ved Domkirken i Slesvig, CORD GOSZ's Vidnesbyrd om, at, medens han bestyrede Bispegaarden i Slesvig, for 29 Aar siden, bortfæstede Biskop Nicolaus og hans Foged Fiskeriet ved Güldeholm til Nisze Eschels og hans Börn, og om at han deraf opbar aarlig Afgift af ferske Fisk. — Die Lunæ ante Bartholomæi. (Plattydsk).

Swabsteder-Buch ap Westphal. IV. 3125. no. 38.

26. Augusti. [4175.] Kong CHRISTIANS Brev til Hövedsmanden (advocatus) paa Hindsgavl, Eggert Frille, om at reise ufortövet til Dronningen og være hende behjelpelig i at udruste og sende Hjelpetropper til Stockholm for at blive der som Besætning ved Kongens Afreise. — *Stocholm,* feria sexta prox. post festum Bartholomæi.

Jahn Unionshist. p. 550—52.

[4176.] Væbneren Wolff Ristorffs Vidnesbyrd, at, medens han var Amtmand for Biskop Nicolaus af Slesvig, havde denne aarlig faaet en Rugafgift af Fiskeriet ved Gülde-holm, og at dette Fiskerie var tilkjendt Biskoppen paa Struxdorp Ting af dette Herreds Bönder. — Sonndags ante decollationem Johannis. (Plattydsk). 1463. 28. Augusti.

Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3125. no. 37.

[4177.] Christierni regis literæ ad Pium (IIdum) papam, quibus exponit, quomodo coactus fuerit Johannem archiepiscopum Upsaliensem comprehendere, cum turbas contra se movisset, rogat autem, ne hoc in detrimentum ecclesiæ factum putet. — *In castro Stockholmensi*, die Martis proxima post festum Bartholomæi. 30. Augusti.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. 630. Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 417—18.

[4178.] Præsten til St. Nicolai i Flensburg, Peder Parsens Vidnesbyrd, at han, medens han var Capellan hos Biskop Nicolaus, havde seet, at nogle Huusfolk havde bragt Fisk til Bispegaarden fra Fiskeriet ved Güldeholm. — (Die) Martis post Joh. decollationem. (Plattydsk). 30. Augusti.

Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3125. no. 39.

[4179.] Præsten i Essgruss, Lüders Storteboll's Vidnesbyrd, om at Fiskeriet ved Güldeholm for 34 Aar siden, medens Biskop Nicolaus i Biskop Hinrichs Tider forestod Bispegaarden i Slesvig, blev bortfæstet til en Bonde ved Navn Niels Eschels i Nübel mod Afgift, som han betalte med levende Fisk. — Die Mercurii post Bartholom. (Plattydsk). 31. Augusti.

Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3124. no. 35.

[4180.] Tuonis, archiepiscopi Lundensis, transsumptum bullæ Innocentii IVti papæ, dat. XIII. calend. Octobr. 1249. — *Lundis*, in festo nativitatis Mariæ, anno pontif. Tuonis archiepiscopi XXI. 8. Septbr.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. XXXIX.

[4181.] Tuonis, archiepiscopi Lundensis, transsumptum transsumpti Olavi episcopi Roskildensis, dat. pridie idus April. 1306. (vid. supra no. 1648.). — *Lundis*, in festo nativit. Mariæ, pontificat. Tuonis anno XXI. 8. Septbr.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. XXXVI.

[4182.] Kjendelse, afsagt af Tughe Torckelssen, Cannik i Ribe, i en Sag mellem Abbed Tyge af Lyom Kloster og Erik Josephssen, Borger i Ribe, om nogen Skyld og Rettighed, som Abbeden paastod at have i Erik Josephssens iboende Gaard (i Ribe). — *I wor frues kiircke omgaang (i Ribe)*, hellig kors effter (*læs:* afften) exaltationis. 13. Septbr.

Langebek Scriptt. VIII. 237—38.

[4183.] Det svenske Rigsraads Stadfæstelse paa det af nogle af dets Medlemmer Kongen givne Raad at fængsle den Upsalske Erkebiskop. — *Stockholms Slot*, die exaltationis crucis. (Svensk). 14. Septbr.

Jahn Unionshist. p. 553.

[4184.] Kong Christians Privilegium for Peder Thorkilsson paa Frihed for al "konungxliga renntta oc Retteghet" af nogle Godser i Abo Lehn i Finland. — *In castro nostro Stockholm*, die exaltationis sanctæ crucis. (Svensk). 14. Septbr.

De la Gard. Archiv. ed. Wieselgren, II. 33—34.

[4185.] Kong Christian stadfæster Jep Clauszens Stiftelse af Hellig Trefoldigheds Alters Vicariedömme i Vor Frue Kirke i Kjöbenhavn. — *Köpenhafn*, St. Mathei Apostel ok Evangelistæ dagh. 21. Septbr.

Nye Danske Magazin I. p. 155—56.

1463. 22. Septbr. [4186.] JEPP JENSSON, Ridder, i SANDBY pantsætter en Gaard i Syæland i Skowerlund i Smörumherrit "til Jepp Clawsson i Kjöbenhavn for 30 Rhinske Gylden. — Die sanctorum Mouricii et sociorum ejus.

Nye Danske Magazin I. p. 154—55.

23. Septbr. [4187.] PRIVILEGIUM PAPALE, quo episcopo et capitulo Slesvicensi potestas lectorem et magistrum theologiæ ecclesiæ Slesvicensis instituendi conceditur. — Die XXIII. Sept.

Epit. in: Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3188. no. 73.

28. Septbr. [4188.] PETRI NICHOLAI, archidiaconi, et TUKONIS THORKILLI, canonici ecclesiæ (Ripensis), sententia in causa inter Thuconem, abbatem monasterii Loci Dei, et Ericum Josephssen, civem Ripensem, super proprietate cujusdam curiæ, Ripis in parochia S. Johannis sitæ. — *In ambitu ecclesiæ Ripensis*, vicesimo octavo die Septembris.

Langebek Scriptt. VIII. 236—37.

29. Septbr. [4189.] Scotatio duorum bonorum in Wendig, quæ JESSE PETERS, senator Slesvicensis, Conrado Cordes archidiacono vendidit, hic vero Andreæ Jungen, canonico Slesvicensi, cessit. — *Slesvic.*, die S. Michaëlis.

Epit. in: Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3188. no 77.

14. Octobr. [4190.] Det SVENSKE RIGSRAADS Brev, at Kongen skulde flytte Erkebiskop Jens udaf Landet, for at hans Forvaring kunde være desto sikkrere. — *Stockholm Stot*, Fredagen næst för St. Lucæ Evangelistæ Dag. (Svensk).

Jahn Unionshist. p. 553—54.

21. Novbr. [4191.] Biskoppen af Odense, MOGENS (KRAFSE's) Stadfæstelse paa en Voldgiftskjendelse angaaende Tienden af nogle Jorder, hvorom der var Tvist imellem (Præsterne) Hr. Pether Jepssön i Jerindelöff og Hr. Mikkel Grubbe i Fuglse. — *Jerindelöff Kirke*, then Mandagh nest fore Sanct Clemens Dagh.

Danske Magazin II. p. 10—11. Rhode Saml. til Loll. og Falsters Hist. I. 591—92.

30. Novbr. [4192.] Grev MORITZ af Oldenborgs Qvittering til Kong Christian af Danmark for 11000 Gylden, betalte i 3 Terminer, i Aarene 1461—63, til Afdrag paa den Greven tilkommende Sum af 40000 Gylden for Afstaaelsen af hans Andeel i Slesvig og Holsteen. — *Kiel*, St. Andreas Aften. (Plattydsk).

Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol. X. P. Spec. VI. II[te] Contin. 2te Forts. p. 21.

5. Decbr. [4193.] Greverne til Holstein-Schawenburg OTTOS og hans Sönners ERICHS, OTTOS, HENRICHS og ANTONIUS's Qvittering til Kong Christian for 10000 Rhinske Gylden, som Kongen var pligtig at betale 1463 "in den Achttagen Sanct Martins" til Afdrag paa de 41500 Rhinske Gylden, som Kongen havde forpligtet sig til at betale dem (see ovenf. Nr. 4105). — Am Mondage des Abends Sanct Nicolaus des heiligen Bischoffes. (Tydsk).

Westphalen Monum. ined. I. 1104—5. Christiani Neuere Gesch. der Herzogth. I. 519—21 (den danske Overs. VI. 321—22).

[4194.] Dronning DOROTHEAS Skjöde til Claus Nymann, Raadmand i Kjöbenhavn, paa en Gaard og Grund, liggende Vesten næst Hellig-Geist-Huses Badstue, i Frue Sogn i Kjöbenhavn. — *Kjöbenhavn Slot*.

Hofman Fundationer X. 183—84.

[4195.] Præsten i Stenderup og Havetofft, HENRICK MEDELCKEN's Vidnesbyrd om, at han, medens han forestod Biskop Nicolai Gaard i Slesvig, havde bortleiet Fiskeriet ved Güldeholm til en "Lanste", Mathias Engel til Brekling i Nübel, mod en Afgift i Rug og Fisk. (Plattydsk).

Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3125. no. 40.

[4196.] Præsten til Stapel, Cord Timmermann's Vidnesbyrd om, at han, medens han forestod Hr. Nicolai (Gaard), havde frataget Leieren af Fiskeriet ved Güldeholm dette, og bortleiet det mod en Afgift af Fisk. (Plattydsk). 1463.

Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3125. no. 41.

[4197.] Den slesvigske Kannik Laurentius Lundt's Vidnesbyrd om, at han, medens han bestyrede Biskop Nicolai Gaard, aarligen havde bortfæstet Fiskeriet ved Güldholm mod en Afgift i Rug og Fisk. (Plattydsk).

Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3126. no. 44.

[4198.] Den slesvigske Domherre Erich Bunde's Vidnesbyrd om, at Bispen af Slesvig havde havt Fiskeriet i Welspange Mölledam for 50 Aar siden, da denne Dam blev stemmet (stovet). (Plattydsk).

Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3126. no. 45.

[4199.] Væbneren Wendt Frese's Kjöbebrev til Biskop Nicolaus af Slesvig paa en Möllestrom i Lütkenholm for 100 Mark. — *Swavestedt.* (Plattydsk).

Swabsteder-Buch apud Westphal. IV. 3126. no. 42.

[4200.] Wendt Frese's Kjöbebrev til Biskop Nicolaus, paa de Fattiges i Slesvig Vegne, paa 2 Gaarde (güdere) i Oster-Orsted i Tweesum Sogn, Sündergosharde, for 100 Mark, med Forbehold af Gjenkjöbsret for Kjöbesummen. (Plattydsk).

Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3126. no. 43.

1463—1466. 1463—66.

[4201.] Skrivelse fra "menogheten offuer alla Dalar och Suerigx konungx rike" til "Biskopar, Prelater, Riddare och swäna, richsens rådh i Swerige", hvori opregnes en Mængde Ankeposter mod Kong Christians Regjering der i Landet. (Svensk).

Handl. rör. Skand. Hist. V. p. 3. Diplomatar. Dalekarl. I. no. 119. p. 115—120.

[4202.] Christiernus rex nuntio suo N. plenam potestatem facit arrestandi pecunias, quas Marinus de Frigeno ex Dania, contra juramentum suum et inscio rege, exportari curasset — *In castro Segebergh.*

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 422.

1464. 1464.

[4203.] Præst i Schleswick, Henrich Becker's Vidnesbyrd om, at han, medens han bestyrede Bisp Nicolai Gaard, havde bortleiet Fiskeriet ved Güldeholm mod en Afgift i Rug og Fisk. — Post conversionem Pauli. (Plattydsk). 26—31. Januar.

Swabsteder-Buch hos Westphal. IV. 3126 Nr. 46.

[4204.] Kong Christians aabne Brev til Vester-Götlands Indvaanere, hvori han anklager Biskop Ketil i Linköping, Niels Christiernson, Christiern Bentson og flere af Erkebiskoppens Venner som Oprörere, og advarer imod at troe deres Udsagn om Skatte-Paalæg m. v., men opmuntrer derimod til at gjöre dem Modstand. — *Helsinborgh,* die Matthiæ apost. (Svensk). 25. Febr.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 220—222.

[4205.] Kong Christians aabne Brev til Öster-Götlands Indvaanere, hvori Biskop Ketil af Linköping, Niels Christiernsson og fl. erklæres for Oprörere, og de af dem udspredte Rygter om forögede Skattepaalæg for Usandheder, men Amnestie loves alle dem, som ufortövet forlade Oprörernes Partie. — *Sylvitzborg*, feria II. prox. post Reminiscere. (Svensk). 27. Febr.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 222—23.

1464. 15. Martii. [4206.] Mageskiftebrev, hvorved Biskop NICOLAUS af Slesvig faaer noget Land Norden for Coldenbüttel Kirke (Arensham) mod andet Vesten for Schwavested Sogns Enge (Wische). — Donnersdages vor St. Gertrudis. (Plattydsk).
Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3127. no. 49.

27. Martii. [4207.] Kong CHRISTIANS aabne Brev til Sverrigs Geistlighed, at afholde Almuen fra al oprörsk Uorden, og selv ikke at tage Deel i samme. — *Stockholm*, feria III. post domin. palmarum. (Svensk).
Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 224.

4. Aprilis. [4208.] PETHER NIELSSEN, Erkedegn, JOHAN GUMESSEN, "Dæghen", TYGE TORKELSSEN, Cannik i Ribe, m. fl. bevidne at have tilveiebragt et Forliig imellem Abbed Tyge i Lyom Kloster og Erik Josephssen, Borger i Ribe, hvilken sidste forpligtede sig og tilkommende Eiere af den Gaard i Ribe, hvori han boede, til aarlig at betale 1 Skilling Grot til Lyom Kloster, m. m. — *I sancti Johannis Capellæ y wor Frue domkiircke y Rybe*, fierde dag paasche.
Langebek Scriptt. VIII. 238—39.

23. Aprilis. [4209.] EDVARDUS (IVtus), rex Angliæ, magistrum Richardum Caunton, archidiaconum Sarum, Henricum Sharp protonotarium, Henricum Bermycham et Walterum Cony ambasiatores eligit, ut cum Christierno rege Danorum amicitiam et foedus nomine ipsius ineant. — *Westmonasterii*, XXIII. Aprilis; regni Edv. IVti anno IVto.
Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. V. P. II. p. 122—23.

29. Aprilis. [4210.] Kong CHRISTIANS Brev til Almuen i Axewalla Lehn, hvori han beretter sin Ankomst til Sverrig og de mod Biskop Ketil af Linköping og hans Partie vundne Seire, samt Indtagelsen af Slottene Stäke og Salista. Endvidere opmuntres Folket til Troskab og Lydighed, med Löfte om Kongens Erkjendtlighed. — *Stockholm*, dominica ante festum Philippi et Jacobi.
Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 225—26.

1. Junii. [4211.] Instrumentum publicum, continens testimonium, DECANUM ET CAPITULUM ECCLESIÆ BEATÆ VIRGINIS HAFNIENSIS dominum Tidericum Staghæ, secundum collationem Olavi Martini, episcopi Roskildensis, ad jus altaris beatæ Mariæ Magdalenæ in ecclesia beatæ virginis Hafnensi admisisse. — *Hafniæ in domo capitulari ecclesiæ beatæ virginis*, indictione duodecima, die primo mensis Junii, pontificatus Pii IIdi papæ anno VI.
Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 634.

13. Junii. [4212.] Vidnesbyrd angaaende LANDS- OG HERREDSSKJELLET imellem SÜNDERGOSHARDE og SCHWAVESTED SOGN. — ♀ na 8 Dagen Corporis Christi. (Plattydsk).
Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3126. no. 47.

20. Junii. [4213.] Faaborg Bytingsvidne, at HANS KRÆMER, Borger og Bymand i Faaborg, gjentog og stadfæstede det Skjöde, som hans Fader havde givet Hr. Markus, Sognepræst i Faaborg, paa en Jord der i Byen, der bestemtes at skulle til evig Tid være til Præstegaarden. — Onsdagen næst for Johannis Bapt. Dag.
Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. S. 132.

1 Julii. [4214.] Biskop KETILL af Lincöpings, CHRIST. BENGTSONS, ERIC NIELSSONS, DAVID BENCTSONS og TOTTE CARLSSONS, Ridderes Brev, hvorved de hylde og antage Kong Carl som Konge i Sverrig (efterdi Kong Christian havde gaaet dem, Erkebiskop Jens (af Upsalas) Venner, efter deres Skade og Fordærv, og haver ikke holdet dem og menige Sverrigs Almue ved Lov og Ret). — *Södhermalm*, dominica prox. post festum Sanctorum Petri et Pauli. (Svensk).
Bring Handlingar och Påminnelser etc. II. 268—70.

[4215.] De SVENSKE STÆNDERS Brev, hvorved de igjen hylde og antage Karl (Knutson) for deres Konge, (efterdi Kong Christian havde sögt deres og Sverrigs Riges Skade og Fordærv, og ikke holdet dem ved Lov og Ret, som han efter Sverrigs Lov havde lovet og svoret dem, besynderligen paa Morasten). — *For Stockholm paa Sudermalm*, in die visitationis Mariæ virginis. (Svensk). 1461. 2. Julii.

Bring Handlingar och Påminnelser etc. II. 266—68.

[4216.] NICOLAUS, episcopus, GOTSCHALCUS RIXSTORP, præpositus, totumque capitulum Schlesswicensis ecclesiæ, lectori s. magistro in theologia assignant novam curiam apud claustrum Prædicatorum. — *In domo lapidea curiæ episcopalis Schlesswicensis*, decima sexta mensis Augusti. 16. Augusti.

Noodt Beiträge II. p. 23. cfr. Westphalen Monum. ined. IV. 3188. no. 78.

[4217.] JOHANNIS, episcopi Portuensis, S. S. ecclesiæ Romanæ cardinalis, literæ ad Nicolaum episcopum Slesvicensem, ut promittat iis, qui se ad expeditionem adversus Turcas parassent, easdem indulgentias ac si re vera expeditionem suscepissent. — *Anchonæ*, XVII. Aug. 17. Augusti.

Schröder Papist. Meklenb. Tom. II. 2167.

[4218.] Capitulation af Biskop JEYP af Börglum, CLAUS RÖNNOW og 7 ANDRE RIDDERE, hvori de love at opgive Stokholm Slot, saafremt de ikke inden 8 Dage efter St. Michaelis Dag erholdt nogen Undsætning. — *Stockholms Hus*, vigilia St. Bartholomæi apost. 23. Augusti.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 226—28.

[4219.] Brev, udstedt af HERMANN KOGHE, angaaende Afgjörelse af den Fordring paa Skadeslösholdelse, som nogle Familier havde gjort til Staden Rostock, i Anledning af den Skade, de havde lidt under den med Kong Erik af Danmark etc. förte Krig. — *Rozstock*, Söndagen efter Bartholomæi. (Plattydsk). 26. Augusti.

Rostock. wöchentl. Nachrichten 1756, S. 106. 109—111.

[4220.] WISMAR MAGISTRATS Skrivelse til Rostockerne, hvori meldes en Anmodning af Hertugerne af Meklenborg til Byen Wismar om at stille noget bevæbnet Mandskab til den danske Kong CHRISTIANS Raadighed, samt forespörges, om Rostockerne havde modtaget lignende Anmodning og hvad de vare tilsinds at foretage i den Anledning. — *Wismar*, Tirsdagen efter Bartholomæi. (Plattydsk). 28. Augusti.

Rostock. wöchentl. Nachrichten, 1756, S. 101—102.

[4221.] Fundats for Hellig Trefoldigheds Alters Vicarie, stiftet af JEP CLAUSZEN i Kjöbenhavn. — *Kiöpenhaffn*, Wor Frue affthen nativitatis. 7. Septbr.

Nye Danske Magazin I. p. 156—57.

[4222.] CLEMENS VLLEBRANTZDOTTER, Mester Johan Brantzs Efterlevere, tilstaaer at have solgt og skjödet sin iboende Gaard i Kjöbenhavn til hæderlig Mand Jep Claussen, af Vaaben. — *Haffnis*, vigilia nativitatis Sanctæ Mariæ virginis gloriosæ. 7. Septbr.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CLXXXVII[b].

[4223.] Kong CHRISTIANS Vidnesbyrd, at Clemens Wlbrandsdotter, Mester Johan Brantz Efterleverske, i Kongens og flere gode Mænds Nærværelse, "effther thy hvn war een ellendæ quinnæ oc haffde her æy frændher eller næste nerwærendes", kaarede velbyrdig Mand Eric Byllæ i Sande til sin Lavværge, "og holdendes hannum sin höire Arm og bad hannum skjöde og aldeles oplade velbyrdig Mand Jep Clausen i Köpnehaffn een hendes Gaard . . . . som hun nu selv iboer". — *Köpenhaffn vdi Hemming Jenssens stræ*, feria 2[a] infra octavas nativitatis beatæ Mariæ virginis. 10. Septbr.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CLXXXVIII[b].

1464. 22-28. Sept. [4224.] Kong CHRISTIANS Creditivskrivelse til Rostockerne med Cantzler Daniel, Ridder Joachim Grys og Michel von Koteritz. — *Copenhagen*, eft. Matthæi apost. Dag. (Plattydsk).

Rostock. wöchentl. Nachrichten, 1756, S. 102.

7. Octobr. [4225.] Kong CHRISTIANS aabne Brev til de Svenske, hvori han erklærer at være fuldkommen forligt med Erkebiskop Jönis i Upsala og Rigsraad Erik Nipertz i Sverrig, og at alt "hvad de tale, gjöre, sige og love paa hans Vegne", det vil han ubrödelig holde. — *In castro Hafnensi*, d. S. Birg.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 228—29.

7. Octobr. [4226.] Kong CHRISTIANS Fuldmagt for Erkebiskop Jönis af Upsala og Rigsraad Erik Nipertz af Sverrig, at maatte give saavel geistlige som verdslige Mænd af Sverrig Leidebreve til Kongen, som skulde være fuldgyldige. — *Köbendehafn*, St. Birgittæ Dag.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 229.

8. Octobr. [4227.] Kong CHRISTIANS Forsikkring, at have fuldkommen forligt sig med Erkebiskop Jöns af Upsala og Biskop Ketil af Linköping, og at ville være dem og deres Brödre og Venner en huld og gunstig Herre. — *In castro Hafnensi*, in profesto Dionysii martiris.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 229—30.

9. Octobr. [4228.] Kong CHRISTIANS Stiftelsesbrev for det af ham ved Roeskilde Domkirke opbygte Capel til Lov og Hæder for den hell. Trefoldighed, Jomfru Marie, St. Anne, S. Birgitte, de hell. 3 Konger og alle Guds Helgene. — *Kiöbenhafn*, St. Dionysii Dag.

Bircherod. de ord. eleph. p. 34—35. Münter Om Ridderordener p. 102—110.

27. Octobr. [4229.] Brev, hvorved OLUFF MÖRK i Stenlösse erkjender at have modtaget 7 lödige Mark af Abbed Thomas i Ebbleholt som Indlösning for en til Klosteret legeret Jord. — *Slangerop*, Löverdagen næst för alle Helgens Dag.

Langebek Scriptt. VI. 185—86.

14. Novbr. [4230.] Oversættelse eller Copie af et aabent Brev, hvorved Biskop MAGNUS (KRAFFSE) stadfæster Söstre og Brödre i Mariebo Closter deres Jus patronatus og Rettighed til Östofte Kirke. — *Örkel Slot*, annen Dagen Briccii.

Danske Magazin II. p. 11—12.

24. Novbr. [4231.] EDVARDI (IV^ti^), regis Angliæ, literæ de salvo conductu ambasiatorum Daniæ regis: Canuti, episcopi Wiburgensis, Danielis Kepkyn, cancellarii, et Erici Ottonis, militis. — *Westmonasterii*, XXIV. Novembr.

Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. V. P. II. p. 128.

29. Novbr. [4232.] Supplica CONVENTUS SANCTIMONIALIUM IN HOLM extra portas civitatis Slesvicensis ad Nicolaum, episcopum Slesvicensem, pro confirmatione vicariæ altaris S. Annæ, domino Hermanno Sledorne presbytero collatæ. — *In monasterio monialium in Holm extra portas civitatis Slesvicensis*, in vigilia b. Andreæ Apostoli.

Westphalen Monum. ined. III. 377.

8. Decbr. [4233.] Et Gavebrev til "wor frve oc sancti Pætherss Presteborth" i Stubeköping, af Præsten JENS PERSSON. — *Stubeköping*, Wor frvess dach conceptionis.

Nye Danske Magazin V. p. 152—53.

[4234.] Kong CHRISTIAN udsteder sex Ugers Brev paa Jep Clauszens af Wapn Steenhuus i Köpnehafn. — *Harelsborg*.

Nye Danske Magazin I. p. 158.

[4235.] CHRISTIANI regis concessio, ut reditus et legata capellæ S[ti] Jodoci in parochia ADDEBUY in fabricam ecclesiæ et sacerdotis habitationem impendantur.

Epit. in Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3188. no. 69. cfr. p. 3190. no. 107.

[4236.] Forening mellem EMBEDSMÆNDENE (Amtlüden) PAA GOTTORP og SCHWAVESTED angaaende Skjellet mellem Röms og Rantrum og Biskop Nicolai Marsklande. (Plattydsk). 1461.
Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3127. no. 48.

1465. 1465.

[4237.] Kong CHRISTIANS aabne Brev, hvori han erklærer sig forligt med Biskop Ketil i Linköping, Christiern Bengtson, Erik Nielson, David Bengtson, Ivar Green og Trotte Karlson, for deres Deeltagelse i det imod ham stiftede Oprör i Sverrig. — *Köpendehafn*, Nyaarsdag. 1. Januar.
Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 236—37.

[4238.] Forlehningsbrev fra BISKOPPER OG RIGSRAAD I SVERRIG for Erkebiskop Jöns paa Stäkes Lehn og Almarastäks Slot, til Erstatning for lidt Skade og Fængsel i Danmark. — *Stockholm*, feria VI. prox. prius (leg. *post*) festum purif. Mariæ. (Svensk). 8. Febr.
Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 237—38.

[4239.] Stevning til VOR FRUE KIRKES CAPITEL I KIÖPENHAFN om en Jord ved Jep Clauszens Steenhuus. — *Harelsborgh*, crastino die beati Benedicti abbatis. 22. Martii.
Nye Danske Magazin I. p. 159.

[4240.] NICOLAI Sleswicensis, CANUTI Wibergensis, MAGNI Ottoniensis, PETRI Ripensis episcoporum literæ, quibus XL dierum indulgentias concedunt iis, qui ecclesiam cathedralem beatæ Mariæ virginis Ripensem pie visitaverint vel preces ibi fecerint, vel ad fabricam ipsius manus porrexerint adjutrices. — *Ripis*, die lunæ, vicesima quarta mensis Martii. 24. Martii.
Terpager Ripæ Cimbr. p. 89—90. Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 636. Anno 1465 dies 24. Martii in *dominicam*, anno vero 1466 in *diem lunæ* cecidit. Qui hasce literas scripsit, annum fortasse a die 25. Martii vel a festo paschali inchoavit.

[4241.] NICOLAI, episcopi Sleswicensis, indulgentiæ datæ iis, qui capellæ S[ti] Michaëlis archangeli civitatis Ripensis manus porrexerint adjutrices. — *Ripis,* quinto die proximo post festum annunciationis gloriosæ et intemeratæ virginis Mariæ. 28. v. 30. Martii.
Terpager Ripæ Cimbr. p. 389—90.

[4242.] Kong CHRISTIANS Bevilling for Hinrik Haken, boende i Haseldorp Fogderie, at han "lick anderen vromen lüden in vnsen landen mede im Dickrechte moge schouwen" (ɔ: at han maa være fuldberettiget Medlem af Communen, navnlig hvad Digevæsenet angaaer); samt at hans rette Arvinger maae beholde uindskrænket Arveret. — Die b. Marci evangel. (Plattydsk). 25. Aprilis.
Archiv für Staats- u. Kirchengesch. der Herzogthümer I. B. S. 81.

[4243.] PAULINI CHAPE, consiliarii, ambasiatoris et procuratoris generalis serenissimi regis Cypri, literæ indulgentiarum, datæ abbatissæ Margaretæ Rutzdatter et sororibus St. Claræ Roskildensibus, pro contributione ad bellum adversus Turcas gerendum. — (29. Apr.). 29. Aprilis.
Dän. Biblioth. II. 89—92.

[4244.] Kong CHRISTIANS Stadfæstelse paa Hertug Adolfs til Bordesholm Kloster udgivne "Voregeninghe"-Brev paa nogle af det kjöbte Eiendomme. — *Bardesholm*, am donnerdage na Jubilate. (Plattydsk). 9. Maji.
Westphalen Monum. ined. II. 448—49.

[4245.] "AXEL LAGESSEN Ridder i Claxholm" tilstaaer at have afhændet sin Gaard Tingkorp i Holmboherret, Greste Sogn, til Esrom Kloster imod for sin Livstid at erholde Nytten og Brugen af Klosterets Gods i Ugerlöse, Ugelse, Lindholm og Mörtorp. — *Esrom*, tertia feria post dominicam Cantate. 14. Maji.
Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXLV.

1465. 22. Maji. [4246.] Fordrag mellem Kong CHRISTIAN af Danmark og hans Broder Grev Gert af Oldenborg paa den ene, og Staden Bremen paa den anden Side, mæglet ved Stæderne Hamborg og Lybek. — *Hamburg*, Christi Himmelfarts Aften. (Plattydsk).

Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol. X. P. Spec. VI. IIte Contin. 2te Forts. p. 21—22.

4. Junii. [4247.] Grev GERT af Oldenborg qvitterer Kong Christian af Danmark for 2000 Rhinske Gylden som Afdrag paa den ham tilkommende Sum for Afstaaelsen af sin Andeel i Hertugdömmene. — *Gottorp*, Tirsdag i Pintse. (Plattydsk).

Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol. X. P. Spec. VI. IIte Contin. 2te Forts. p. 22.

4. Junii. [4248.] Grev GERT af Oldenborg qvitterer paa sine Broderbörns Vegne Kong Christian af Danmark for 2000 Rhinske Gylden som Afdrag paa den deres afdöde Fader Grev Moritz tilkommende Sum for Afstaaelsen af hans Andeel i Hertugdömmene. — *Gottorp*, Tirsdagen i Pintse. (Plattydsk).

Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol. X. P. Spec. VI. IIte Contin. 2te Forts. p. 22.

9. Junii. [4249.] Kong CHRISTIANS Dom, hvorved Arven efter Boo Christiern tildömmes Arveladerens Moder med Udelukkelse af hans Broderbörn. — *Brestede*, am sondage na pingsten. (Plattydsk).

Falck Samml. III. 355—56.

11. Junii. [4250.] EDVARDUS (IVtus) rex Angliæ magistrum Jacobum Goldwell, decanum ecclesiæ cathedralis Sarum, legum doctorem, Johannem Cheyne militem, Henricum Sharp protonotarium, Walterum Cony et Henricum Bermycham ambasiatores eligit, ut cum rege Daniæ amicitiam et foedus ipsius nomine ineant. — *Westmonasterii*, XI. Junii, regni Edv. IVti anno V.

Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. V. P. II. p. 130—31.

10. Julii. [4251.] Kong CHRISTIANS Privilegier og Confirmation paa Privilegier, givne Aarhus Biskopper, deres Capitel, samt Tjenere og Undersaatter, paa Ansögning af Biskop Jens i Aarhus. — *Kjöbenhavn*, S. Canuti Konges og Martyris Dag.

Nannestad Hilaria Aarhus. p. 27—30. (Hörer maaske til Aar 1466; s. nedenf. Nr. 4283).

7. Octobr. [4252.] Kong CHRISTIANS Brev om det af ham med Erkebiskop Jens i Upsala indgangne Forlig; underskrevet af Dronningen og det danske Rigsraad. — *Segeberg*, S. Birgittæ Dag.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 901. (Quartudg. T. V. p. 142). Holberg Danm. Hist. I. 685—86. Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 239—40.

10. Octobr. [4253.] OLUF MORTHENSEN, Biskop i Roskilde, stadfæster H. Trefoldigheds Alters Vicarie, som Jep Clauszen af wapen havde stiftet i Köpnehafns Domkirke. — "Datum *Hafniæ*, anno domini millesimo quadringentesimo sexagesimo quinto, feria quinta proxima post festum beati Dionisii martyris et confessoris anno MCDLXVI. die beati Kanuti martyris".

Nye Danske Magazin I. p. 160.

17. Octobr. [4254.] NICOLAI, episcopi Slesvicensis, testimonium de resignatione ecclesiæ Haddebuensis, facta per Nic. Soest. — *In capella castri nostri Suawestede*, die Jovis, XVII. mensis Oct.

Noodt Beiträge I. p. 78—80.

1. Novbr. [4255.] Kong CHRISTIANS Pantsættelse af Slottet i Kiel til Hans Rantzow, Hr. Schack's Sön. — *Vp Vnsem Slote Segeberge*, an alle Gades hilligen dage. (Plattydsk).

Noodt Beiträge II. p. 450 - 52. Lünig Collectio nova II. 854.

8. Novbr. [4256.] Kong CHRISTIANS Brev angaaende det af ham med Erkebiskop Johann (Jens) i Upsala indgaaede Forlig; underskrevet af Biskop Arnt af Lybek, Nicolaus af Slesvig og mange Adelsmænd fra Slesvig, Holsteen og Stormarn. — *Gottorp*, St. Vilhadi episcopi dag. (Plattydsk).

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 240—41.

[4257.] Edvardi (IV^ti) Angliæ regis confirmatio tractatus (qui cum literis utriusque regis inseritur) cum Christierno rege Daciæ, facti in civitate Hamburgensi III. die Octobris 1465, quo amicitia et foedus inter hos reges ad vitæ dies et post obitum eorum usque ad biennium sancitur, plura de commeatu determinantur etc. [Ambasiatores regis Daniæ fuere: Canutus, episcopus Wybergensis, utriusque juris doctor, Ericus Ottonis, magister regalis curiæ, Edgardus Frille, capitaneus castri Hintzegawell, milites, Johannes Tyderici, canonicus Roskyldensis, in artibus magister et in theologia bacallarius, prædicti regis cancellarius generalis, Iwarcus Wickingi, præpositus capellæ beatæ virginis Asloensis, cancellarius regni Norwegiæ]. — *Westmonasterii*, XX. Novembr. 1465. 20. Novbr.

Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. V. P. II. p. 131—35. Dumont Corps diplomat. III. 584—86. Epit. in: De la Gard. Archiv. ed. Wieselgren II. 31—35.

[4258.] Kong Christian forunder sin "Hoffuesind oc Thienere" Erick Symmessön alle 40 Marks Sager og derunder over alt hans Gods. — *In castro nostro Skandelborgh*, die natalis b. Johannis Apostoli et Evangeliste. 27. Decbr.

Danske Magazin IV. p. 9.

[4259.] Kong Christians Brev, hvorved Indbyggerne i Crempermarsk tillades at bruge et Segl, som skulde sættes for de Documenter, der angik deres Provinds i Almindelighed. — *Bramstede.* (Plattydsk).

Schlesw. Holstein. Anzeigen 1757. 43 Stück. col. 692.

[4260.] Væbneren Hartich Pogwissh Hartichs-Söns Skjöde til Biskop Nicolaus og Slesvigs Stift paa en Gaard (Gud) paa 6 Mark Penge i Landsbyen Gelde i Brodersbuy Sogn for 125 Mark Lybsk. (Plattydsk).

Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3127. no. 50.

[4261.] Struxdorp Herredsvidne om et Mageskifte med Biskoppen af Slesvig, hvorved denne for et Möllested ved Walsby i Wisharde giver Sognepræsten til Satrup fri for den Rente, som alle Præster i Slesvigs Stift maae betale Bispen, naar han holder Capitel. (Plattydsk).

Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3127. no. 51. jfr. 3188. no. 80.

c. 1465. c. 1465.

[4262.] Kong Christians Privilegier for Husem (Husum), hvorved den faaer Kjöbstedrettighed. (Plattydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 228—29. cfr. 178 not. **).

[4263.] Christiernus rex cardinalem Mantuanum per literas rogat providere, ne quis episcopus Lincopensis in locum defuncti episcopi Ketilli constituatur a summo pontifice, priusquam sententia regis exaudita sit.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 425.

1466. 1466.

[4264.] Sognepræsten til Widisword i Eidersted, Marqvard Holms Skjöde til Biskop Nicolaus af Slesvig paa hans Fædrenegods Holmhold ved Hollingsted for 40 Mark. — *Swavested*, negesten Sonnabend vor Sebast. und Fabian Martyr. (Plattydsk). 18. Januar.

Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3128. no. 52.

[4265.] Fordrag mellem Danske og Svenske Deputerede, hvorved Forbindelsen mellem Rigerne bekræftes; Enhver tillades at nyde sit Gods i hvilketsomhelst af Rigerne det 7. Febr.

1466. kunde være beliggende, m. m. Dette og mere skulde bekræftes og bestemmes ved Möde fra
7. Febr. alle 3 Riger til næstkommende S. Olafs Dag (29. Julii). — *Jöneköping*, Fredagen efter Kyndelmisse.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 243—44. Uddr. hos Holberg, Danm. Hist. I. 689.

16. Febr. [4266.] Transsumpt, udstedt af MOGENS GREEN, THURE THURESON og ARVID TROLLE, Erkebiskop Jöns's i Upsala og det svenske Rigsraads Befuldmægtigede, af to Kong Christians Breve, om det mellem ham og Erkebiskoppen indgaaede Forlig, daterede Segeberg St. Birgittæ Dag, og Gottorp St. Vilhadi Dag 1465. — *Helsingborg*, Fastelavns Söndag. (Svensk).

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 238—41.

18. Febr. [4267.] Kong CHRISTIANS aabne Brev til Indbyggerne i Strengenæs Stift (ligelydende til de andre Stifter), hvori Kongen opfordrer alle til at nedlægge det "hadh, misztroo och ondwilge", som de havde fattet imod ham, og antage ham til deres Konge; i modsat Fald erklærer han at ville tye til Pavens, Keiserens og andre Fyrsters Hjelp. — *Helsingborg*, feria tertia prox. post domin. Esto mihi.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 244—46.

1. Martii. [4268.] EDVARDI (IV^ti^) Angliæ regis confirmatio ligæ, per ambasiatores suos in civitate Hamburgensi III. Octobr. 1465 cum rege Daciæ initæ. — *Westmonasterii*, 1. Martii.

Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. V. P. II. p. 137.

9. Martii. [4269.] Sognevidne, at PER NIELSSEN, som boede i Enlöff paa Lyom Klosters Gods i 40 Aar, brugte dertil 2 Ottinger Jord og gav Skat og Skyld allene til Klosteret. — *(Halkis Kirkegaard)*, then Söndag nest for S. Gregorii dag.

Langebek Scriptt. VIII. 57.

11. Martii. [4270.] Kong CHRISTIANS Dom i en Sag mellem Biskop Olaff Mortenssön i Roskilde paa den ene Side og Fru Cecilie, Hr. Torbern Bildes Efterleverske paa Abramstorp, og hendes Sönner Beynth og Pether Bilde paa den anden Side om Ret til at opbære Faldsmaal af en Præst, der havde besvangret en Möe. — *Swartebrödre Closters Stue i Roskilde*, sancti Gregorii Aften.

Kolderup-Rosenvinge Udvalg af gl. danske Domme I. p. 2—4.

21. Martii. [4271.] CHRISTIERNI regis literæ ad papam Romanum, ut confirmare velit electionem Alberti Krummedike ad episcopatum ecclesiæ Lubecensis. — *In castro Kalundeborgh*, d. 24. Martii.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 435—36.

24. Martii. [4272.] CHRISTIERNUS rex cardinali Mântu(ano) literis commendat Albertum Krummedike, electum episcopum Lubecensem. — *In castro Kalundeborgh*, XXIV. Martii.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 436.

8. Aprilis. [4273.] CHRISTIERNI regis literæ ad Paulum (II^dum^), summum pontificem Romanum, de confirmatione Magistri Alberti Krummedike, consiliarii sui, electi Lubecensis, in locum defuncti episcopi Arnoldi. — *In castro Haffnensi*, feria tertia Paschæ.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 436—37.

8. Aprilis. [4274.] CHRISTIERNI regis literæ ad papam Romanum, ut ecclesiam parochialem in Campis, quam relicturus erat Albertus Crumedik, doctori Theoderico de Clavis, præposito Lubecensi, dare velit. — *In castro Haffnensi*, feria tertia Paschæ.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 437.

8. Aprilis. [4275.] JOHANNIS EGGARDI, officialis episcopi Ottoniensis, compositio litis inter parochias Nordroppe et Bederslöf super villa Hvellinge cum curia Pugeholm. — *In domo capitulari monasterii Prædicatorum Ottoniensis*, feria III. Paschæ.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. p. 638.

[4276.] Nör-Judlands Landzthings Dom, at Seuerin Jenssön, der havde slaaet Stigh Petherssön ihjel "i Frid og Dage", havde gjort ærelös Gjerning. — Sabb. infra oct. pascæ. 1466. 12. Aprilis.
Danske Magazin VI. p. 127.

[4277.] Borger i Köpenhauen Jep Tygesens Pantebrev til Mathis Pethersen for 100 Mark Lybsk. — *Köpenhafn*, Mandagen næst effther then Söndagh som quasimodo geniti syunges i then hilge Kirke. 14. Aprilis.
Nye Danske Magazin I. p. 159—60.

[4278.] Kong Christians Brev til Ridder Niels Erichsen om at holde sig rede med andre gode Mænd for at fölge Dronning Dorothea til det Möde, som var bestemt mellem hende og hendes Farbroder. — *In castro nostro Kalundeborgh*, dominica prima post oct. paschæ. 20. Aprilis.
Suhm Nye Samlinger III. 4. H. p. 345—46.

[4279.] Brev, udstedt af Keldh Nielssön, Hövetzman paa Harisborgh, hvori han bevidner, at Ridder Johan Oxe har beviist for ham, "ath sydhen then tiidh Lænæth oc Hærædernæ lagdis fraa Gorwæ ok ind tiil Kroghen, tha haffuer enghen then, som Gorwæ haffuer hafft, sydhet nogen blodhighe Domæ i for^ne^ Lyckesholm eller for^ne^ Gorwæ offuer nogen anner Mantz Tiener, en öffuer synæ egnæ". — *Lickesholms capellæ*, then annen Mandagh nesth efther Poske. 21. Aprilis.
Historisk Tidsskrift I. S. 475—77.

[4280.] Fordrag, stiftet af 4 Biskopper og 6 Riddere, som Befuldmægtigede fra dansk, og Nicolaus Biskop i Slesvig, samt 8 Riddere og Archidiaconus Conradus Cobdes til Slesvig, som Befuldmægtigede fra Slesvigsk Side, angaaende Arvefölgen i Hertugdömmene efter Kong Christians eventuelle Död; med Kongens Bekræftelse. — *Kolding*, Tirsdagen för Pindse. (Plattydsk). 20. Maji.
Jahn Unionshist. p. 561—63. Archiv für Staats- und Kirchengeschichte der Herzogthümer, I. B. 1. Heft. S. 255—58.

[4281.] Testament, udstedt af Karin Thomesdatter, Michel Laurissens Husfru af Strandbygaard. — *Alburgh in domo S^ti^ Spiritus*, feria sexta prox. ante festum sanctæ Trinitatis. 30. Maji.
Nye Danske Magazin VI. 140—42.

[4282.] Gavebrev, udstedt af Tethe Veddersson, Foged over Eyderstede, Euerschup og Udholm, til Capitlet i Slesvig paa 40 Mark Capital, staaende i et Huus i Husem, for Sjelemesser for hans to afdöde Sönner, Namel og Vedderken. — Des donredages am achteden dagis des Hillighen Lichames. (Plattydsk). 12. Junii.
Michelsen Nordfriesland p. 230—31.

[4283.] Tuonis archiepiscopi Lundensis, Olavi Roskildensis, Johannis Arusiensis, Kanuti Vibergensis, Magni Ottoniensis, Jacobi Burglanensis, Petri Ripensis, episcoporum literæ, quibus XL dierum indulgentias iis concedunt, qui ad altare beati Johannis baptistæ et S^tæ^ Birgittæ in ecclesia beatæ Mariæ virginis Hafniensis devotionis causa accesserint, vel ad illud ornandum manus porrexerint adjutrices. (Apposita est confirmatio Olai Martini, episcopi Roskildensis). — *Hafnis*, crastino beati Johannis baptistæ. 25. Junii.
Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 637.

[4284.] Kong Christians Stadfæstelse til Biskop Jens og menige Capitel i Aarss Domkirke paa de Friheder og Privilegier, som de fremfarne Konger havde givet dem. — *Kiöbnehaffn Slot*, sancti kanuti konnges et martiris Dag. 10. Julii.
Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 64—66. Jfr. ovenf. Nr. 4251.

[4285.] Christierni regis testimonium de vita N. præpositi ecclesiæ Burglanensis. *In civitate Viborgensi*, prima die Septembris. 1. Septbr.
Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 438.

1466. 1. Septbr. [4286.] Kong Christians Privilegier for Indbyggerne i Nörre-Jylland. — *Wibergh*, die beati Egidii Abbatis

Danske Magazin I. p. 318—20.

21. Septbr. [4287.] Ridder Iver Grens Forpligtelse til Erkebiskop Jöns af Upsala, at holde Stockholm Slot under ham, eller, ifald Erkebiskoppen faldt fra, under Kong Christian, hans Frue eller Barn. — *Stockholm*, St. Matthæi Dag. (Svensk).

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 246.

2. Octobr. [4288.] Christierni regis literæ ad cardinalem Mantuanum, in quibus dicit, se Vilhelmum Molitoris, clericum Leodiensis dioeceseos et notarium cardinalis, procuratorem suum in curia Romana constituisse in locum Henrici Gervini. — *Ex castro Haffnensi*, secunda Oct.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 434—35.

2. Octobr. [4289.] Dorothea regina cardinali Mantuano per notarium ejus Vilhelmum Molitoris "duodecim timmer pellium albissimarum, vulgariter Hermelin", mittit. — *Ex castro Haffnensi*, secunda Octobris.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 435.

2. Octobr. [4290.] Det svenske Rigsraad tildömmer Karl Knudsens Döttre alle de Slotte, Lande, Lehn og Pantegods, som var hans egne private Eiendomme, og giver hans Svigersönner Ret til at söge Regres hos dem, som havde kjöbt disse af Kong Christian. — *Graabrödre Kloster i Nyköping*, Torsdagen næst efter St. Michaelis. (Svensk).

Jahn Unionshist. p. 554—55.

21. Octobr. [4291.] Qvæstio Christierni regis, præsentibus episcopo Roskildensi; Nicolao Erici camerario suo; Johanne Thorberni; Johanne Oxe capitaneo castri Örcrogh, consiliario regio; Korrefitze Renow, Wernero Parsberg et Johanne Frille militibus, de causa Jacobi Petri, canonici Roskildensis, quem ab ingressu chori et capituli excluserant. Inserta sunt huic qvæstioni testimonia de causa expulsionis: Tetzonis Rosengarde, archidiaconi; Johannis Johannis, cantoris; canonicorum: Johannis Sundonis, Tychonis Johannis, Johannis Theoderici, magistri Laurentii Petri, magistri Johannis Mymel, magistri Johannis Olavi, Johannis Nicolai, Nicolai Jonæ, Johannis Petri, Olavi Halffvegge, Esberni Petri, Oddi Johannis, Birgeri, Magni Johannis, Hemmingi Bartholdi, præsentium, sed canonici: Olavus Boecius et Petrus Hemmingius, infirmitatis causa absentes, testimonium apud Casparum notarium regium deposuerant, testibus adhibitis: Boecio Matthiæ et Petro Svenonis, perpetuis vicariis ecclesiæ Roskildensis. — *Roskildis*, indictione XIV^{ta}, die Martis, XXI. mensis Octobris, pontif. Pauli II^{di} anno III^{tio}.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 418—22.

26. Octobr. [4292.] Christierni regis literæ ad Fredericum imperatorem de conventu, quem in oppido Norinbergensi ad proximum festum Martini convocaverat imperator, ut de expeditione in Turcas consilium caperetur, et de nuntiis in eundem conventum a rege missis. — *Ex castro Haffnensi*, XXVI. Octobris.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 442.

26. Octobr. [4293.] Christiernus rex Francisco, cardinali Mantuano, causam Jacobi Petri canonici Roskildensis exponit; dicit, eum anno præterito, dum extra regnum constitutus esset rex, a choro capituloque extrusum esse; deinde se reversum causam ejus cognovisse, et, quum innocentem invenerit, restitutionem ejus jussisse; neglecto hoc mandato, relatam fuisse causam archiepiscopo Lundensi et ceteris episcopis regni, sed ab iis ad curiam Romanam devolutam

(in conventu Haffniensi circa principium Julii 1466). Postremo Jacobum ipsum, Romam profectum, et causam ejus patrocinio cardinalis commendat. — *Ex castro Haffnensi,* XXVI. Oct. 1466. 26. Octobr.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 441—42.

[4294.] Kong Christian under Claws Rönnow, Marsk, for den lange og troe Tjeneste, han havde beviist Kongen og Riget, at være fri for alt Udbud og Tjeneste i egen Person, samt for Tynge og kongelig Tjeneste at gjöre af det Pant, som han af Kongen og Kronen haver, han og hans Arvinger, indtil det maatte blive indlöst. — *In castro nostro Nyborgensi,* in vigilia b. Andreæ Apostoli. 29. Novbr.

Danske Magazin III. p. 326—27.

[4295.] Kong Christians Brev, hvorved han overdrager sin Broder Grev Gerhard Statholderskabet i Hertugdömmet Slesvig og Grevskaberne Holsten og Stormarn. — *Coldingen Schlot,* Donnerstag in der Qvatember vor Wynachten. (Plattydsk). 18. Decbr.

Jahn Unionshist. p. 558—59.

[4296.] Svendborg Bytingsvidne, at Sognepræsten til St. Nicolai Kirke i Svendborg, Anders Jacobsen, havde overladt en Embedsjord i Skattergaden til en Borger, for 12 Grot aarlig til Præstens Bord. — Mandagen næst efter St. Hans Dag Apostel. 29. Decbr.

Udtog i Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. S. 104.

[4297.] Svavested Tingsvidne, at Laurens Rese havde vidnet, at Hartich Breide havde faaet Slottet Schwavestede med dets Lehn af Biskop Johan af Slesvig, men holdt med Vitalliebrödrene, og derfor maatte afstaae Slottet til Hamborgerne, fra hvilke Biskoppen (Nicolaus) havde maattet löse det. (Plattydsk).

Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3128. no. 53.

[4298.] Væbner Went Frises Vidnesbyrd angaaende Engene ved Arlewadt Auwe i Hadtsteder Marsk. (Plattydsk).

Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3129. no. 54.

c. 1466. c. 1466.

[4299.] Christierni regis literæ ad papam Romanum, ut Johannem Brostorp, capellanum suum et canonicum Roskildensem, ad decanatum ejusdem ecclesiæ electum, in hoc munere confirmare velit, nec credere literis Magni Andreæ, qui hoc munus sollicitaverat. Rogat præterea, ut in hoc negotio non obstet tarditas nuntiorum, quum propter congelationes non possibile fuisset nuntiis ex Selandia fretum transire. — (Sine anno).

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 322—23.

[4300.] Christiernus rex cardinalibus commendat electionem Johannis Brostorp ad decanatum Roskildensem. — (Sine anno).

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 423.

[4301.] Christierni regis literæ ad episcopos, ut instare velint apud summum pontificem, Johanni Brostorp decanatum Roskildensem conferri. — (Sine anno).

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 423—24.

[4302.] Christierni regis literæ ad Paulum (II^{dum}) papam, quibus exponit causam exclusionis Jacobi Petri a choro et capitulo Roskildensi, rogatque, ut literis, quæ in hac causa ab adversariis ejus fictæ et sigillo capituli signatæ fuerint, non credat. — (Sine anno).

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 433—34.

1467. **1467.**

1. Aprilis. [4303.] CHRISTIERNI regis literæ ad magistrum ordinis Johannis baptistæ in Almania, ut electionem Jacobi Martini ad prioratum monasterii Johannis baptistæ Antwortskowensis in locum Johannis Bruun confirmare velit. — *Ex castro Hafnensi*, prima die Aprilis.
Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 435.

19. Aprilis? [4304.] AGGE BODESENS Reversalfæstebrev paa nogle Jorder ved Rodemtsse, kaldte Poggenberg, som han havde fæstet af Biskop Nicolaus af Slesvig. — *Schwavestede*, Jubil. (Platt.).
Schwabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 8129. no. 55. jfr. col. 3189. no. 81.

2. Maji. [4305.] FYENBOERNES HYLDINGSBREV for Prinds Hans, ifald han skulde overleve sin Fader Kong Christian, udstedt af Biskop Moghens i Othens, Mattis, Prier til sancte Knwt, og flere Geistlige, 11 Riddere, 9 Væbnere og flere Borgemestere for forskjellige Byer i Fyen. — *Fywnboslandzthing*, Löverdagen næst efter St. Walburgis Dag.
Genealogisk Archiv I. H. S. 11—12.

c. 31. Maji. [4306.] CHRISTIERNI regis literæ ad consiliarios regni Scotiæ, ut Wilhelmo, episcopo Orchadensi, qui a primogenito comitis Orchadensis captus, ecclesia abstractus et in carcerem missus fuerat, auxilium ferant, ut in ecclesiam suam restituatur et satisfactionem obtineat plenissimam. — *Ex castro Haffnensi*, (sine anno et die).
Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 440.

31. Maji. [4307.] CHRISTIERNI regis literæ ad Jacobum Scotiæ regem de auxilio, Wilhelmo Orchadensi episcopo ferendo. — *Ex castro Haffnensi*, ultimo Maii.
Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 440—41.

24. Junii. [4308.] CHRISTIERNI regis literæ ad Fredericum imperatorem cum Ludovico patriarcha Antiocheno missæ, quibus promittit, se, quum seditionem Svecorum, "ante tres annos subortam, in dies vero crescentem, subegerit, contra Turcas iturum; dicit præterea, se consentire, ut filius suus filiam regis Poloniæ uxorem ducat, ad amicitiam regnorum firmandam, deque ea re dicto patriarchæ potestatem dedisse. — *Ex castro Haffnensi*, die nativitatis Johannis baptistæ.
Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 439—40.

1. Augusti. [4309.] Kong CHRISTIANS Skrivelse til Raadet i Rostock, hvori han anmoder det om at drage Omsorg for, at de Rostockske Kjöbmænd det snareste muligt kom til Danmark med Tilförsel af Öl, Malt, Meel, Havre og andre Varer. — *Sulvesborch*, die ad vincula Petri. (Plattydsk).
Rostockische wöchentl. Nachrichten 1756, S. 142.

19. Augusti. [4310.] Rigsforstander ERIK AXELSSONS Skrivelse til Karl Knutsson, hvori han beretter Erkebiskop Jens's og Claus Rönnows Angreb paa Stockholm, og anmoder ham om snarlig Bistand, m. m. — *Stocholm*, feria quarta infra octavam assumtionis Mariæ. (Svensk).
Diplomatar. Dalekarl. I. no. 121. p. 121—22.

19. Augusti. [4311.] Rigsforstander ERIK AXELSSON i Lagnöes aabne Brev til Indbyggerne i Stækaborgs Lehn, hvori han forbyder dem at yde Indehaveren af Stækaborgs Slot nogen Skat, da denne önskede det danske Herredömme; derimod opmuntrer han til Lydighed og Troskab mod Karl Knutsson. — *Stocholm*, feria quarta post assumtionem Mariæ. (Svensk).
Diplomatar. Dalekarl. I. no. 120. p. 120—121.

26. Augusti. [4312.] Söstrenes og Brödrenes Convent i MARIAGER KLOSTER skjænke Ottæ Nielssön, Ridder af Biörnholm, og hans Sön Erik Otssön samt deres Arvinger en Jord at bygge paa der ved Klosteret. — *Mariager*, annæn dagh æffter S. Bartholomæi dagh.
Danske Magazin VI. p. 90—91.

[4313.] Jes Törckeldsen i Thued skjenker Vor Frue Kirke i Svenborrig til Guds- 1467.
tjeneste 80 Mark Danske Penge, hvorfor han pantsætter den Halvparten af en Gaard i Bager- 9. Octobr.
gaden. — Die beati Dionysii.

Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. S. 105.

[4314.] Christierni regis literæ ad papam Romanum, ut "devoto in Christo 22. Octobr.
fratri Saxoniæ ministro, qui reformationis operi diligenter invigilat", auctoritatem concedat, fratres ordinis S. Francisci in ducatu Slesvicensi et Holsatiæ comitatu ad regularem observantiam secundum instituta ordinis coërcendi. — *Ex castro Gottorp*, XXII. Octobris.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 438—39.

[4315.] Kong Christian tager Abbeden og menige Conventsbrödre i Esrom Kloster, 28. Octobr.
samt alt deres og Klosterets Gods i sin Beskjermelse og stadfæster alle, dem af ham selv og hans Forgængere i Regjeringen givne, Privilegier og Friheder. — *Ringstadiæ*, (die) beator. Simonis et Judæ apostolor.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom fol. LXIIII.

[4316.] Johannis, archiepiscopi Upsaliensis et Sveciæ primatis, indulgentiæ, datæ 3. Octobr.
"capellæ beatæ Claræ virginis in insula Tuithöö, terra Bleking, Lundensis dioeceseos, noviter erectæ". — *In villa Kuggabod prope insulam Tuithöö Blekingiæ*, in profesto b. Francisci confess.

Kling (Bring) Diss. de Medelstad Hærad p. 49.

[4317.] Poul Bonde skjöder med sin Hustrue Gythas Samtykke en Skovdeel i 11. Novbr.
Kloue til vor Frue og Sancte Birgitte Kloster i Mariager for 100 Lybske Mark. — *Mariager*, die b. Martini episcopi et confessoris.

Danske Magazin VI. p. 103.

[4318.] Kong Christians Skatteudskrivning af Nörrejylland, hvorved hver fire för 30. Novb.
Mænd af Bönder og Almue, i hvem de helst tilhöre eller tjene, paalægges at udrede 4 Mark, Halvdelen i Penge og Halvdelen i Varer efter en vis Taxt.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 910. (Quartudg. T. V. p. 164). Thestrup Krigsarmatur S. 295—97.

[4319.] Skjöde, udstedt af Reimer Sekstede, til Klosteret i Mohrkirchen, paa en Gaard i ("den Hof zu") Krysebuy tilligemed Möllen og 2 Mark Penge ("2 Geldes") i Tunbuyfeldt, samt 4 Gaarde (Güter) i Schrupstaet og nogle Agre og "Lansten" og Boel ("Boele") i Sawbü. (Tydsk).

Udtog i Diplomatar. Mohrkirch. hos Westphal. IV. 3402.

[4320.] Grev Gerhard af Oldenborgs Undskyldningsbrev til Bispen af Slesvig, fordi Amtmand Henrich Rantzow paa Gottorp havde fanget og fængslet nogle af Bispens og hans Capitels Tjenere (Lansten) og borttaget Bispens Fiskegarn ved Güldeholm, skjöndt dette Fiskerie med Rette tilhörte Biskoppen. (Plattydsk).

Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3129. no. 56.

1468.

1468.

[4321.] Olavi Martini, episcopi Roskildensis, literæ, quibus confirmat statuta 5. Januar.
vicariorum ecclesiæ beatæ Mariæ virginis Hafniensis, quæ statuta literis inserta sunt. — *Roskildis*, vigilia epiphaniæ domini.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. 650.

[4322.] Viborg Landsting svarer benægtende paa det af Peder Nielsen, Præst 9. Januar.
og Korsbroder i St. Hans Kloster i Viborg, fremsatte Spörgsmaal, om den, der procederer

1467. med Nogen om Jordegods, kan lade ham fordele, förend han ved Dom har tilvundet sig Godset.
9. Januar. — Den Löffuerdag nest effter Juul, som di holde Landsting aa.

Kolderup-Rosenvinge Udvalg af gl. danske Domme I. 7—8.

20. Januar. [4323.] Brev, hvorved ANDERS PEDHERSSON af Ellinge giver til Ebbleholtz Kloster en Gaard i Örby i Holboherred. — *Ebbleholt*, S. Fabiani og Sebastiani Dag.

Langebek Scriptt. VI. 186—87.

25. Januar. [4324.] Tingsvidne om, at EBBE LAURENSSÖN af Helsinge og PER JENSSÖN sammesteds, paa Anders Pederssöns Vegne af Elinghe, skjödede Ebbleholtz Kloster en Gaard i Örby. — *Holboherredsting*, S. Pauli Dag efter Juul.

Langebek Scriptt. VI. 186.

3. Martii. [4325.] Fordrag, sluttet af MOGENS GREEN og THURE THURESEN, paa Kong Christians Vegne, med Hr. Iver Axelsön. — *Tofte i Sonderbro Herred*, Torsdagen næst for förste Söndag i Faste.

Hvidtfeldt Danm. Riges Krönike p. 915. (Qvartudg. Tom. V. p. 175).

30. Martii. [4326.] Ridder IVER AXELSENS Forpligtelse til Kong Carl og det svenske Riges Stænder, at være dem huld og tro, da Stænderne havde lovet at lyde ham i alt hvad han i Kong Carls Navn befalede, og ifald han overlevede Kongen, da at antage ham som deres Hövedsmand indtil alle Rigets Stænder vare blevne enige om Valget af en saadan. I Særdeleshed lover han, at Riget ingen Skade skal have af Gotland saalænge det er i hans Værge. — *Örebro*, Odensdagen næst efter Midfaste Söndag. (Svensk).

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 248—49.

13. Aprilis. [4327.] Ridder THURE THURESONS Forpligtelse, at ville skaffe Kong Christians Leidebrev for en Sammenkomst i Halmstad næstkommende St. Olufsdag, for at tilveiebringe Fred og Enighed mellem Rigerne m. m.; i modsat Fald lover Ridder Thure frivilligen at ville indstille sig til Fangenskab. — *Stockholm*, Odensd. næst efter Palmesöndag. (Svensk).

Hadorph Svenske Rimkrönikor, B l. S. 249—52.

15. Maji. [4328.] Ridder EGGERT FRITLES Gavebrev til St Johannes Kloster i Odense paa en Gaard i Tröstrup By og Sogn i Otense Herred. — *Odense*, dominica Cantate.

Hofman Fundationer V. 191—92.

2. Junii. [4329.] CHRISTIERNI regis ad Carolum, Burgundionum ducem, literæ, quibus tractationem Marcelli episcopi ante plures annos a Coloniensibus exponit, rogatque, ut eosdem per nuntios monere velit, sine mora plenam satisfactionem dare, responsumque eorum cum nuntio regis Stocholm remittere. — *Ex castro Haffnensi*, secunda Junii.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 442—43.

20. Junii. [4330.] Viaticum sive recommendatio, a CHRISTIERNO rege data Demetrio Paleologo, militi et comiti Constantinopolitano, qui in expugnatione urbis omnia sua amiserat, prolemque suam et familiam in servitutem abduci conspexerat et propterea ad sui sustentationem, prolis et familiæ redemtionem mendicare ubicunque cogebatur. — *In castro Haffnensi*, XX. die mensis Junii.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 443.

22. Junii. [4331.] CHRISTIERNUS rex literis commendat papæ nuntios monasterii Mariebo, dioeceseos Ottoniensis, ex ordine S. Salvatoris, ad honorem B. virginis Mariæ et S. Birgittæ viduæ fundati, de recuperatione indulgentiarum, quas prædecessorum ejus aliquis monasterio demserit. — *Ex castro Haffnensi*, vicesima secunda Junii.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 646. Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 444.

[4332.] Christierni regis literæ ad papam Romanum, quibus commendat nuntios et negotia monasterii de ordine S. Salvatoris, quod "a non plurimis retroactis annis fundatum est, in honorem virginis Mariæ et beatæ Birgittæ viduæ" in dioecesi Arhusiensi (Mariagher), adhuc vero magna vexatur paupertate. — *Ex castro Haffnensi*, die nativitatis Joh. baptistæ. 1468. 21. Junii.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 646. Danske Magazin VI. 91—92. Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 413—14.

[4333.] Kong Christians Skrivelse til Rostockerne, hvori han indbyder dem til at deeltage i et Möde i Halmstad til St. Hansdag, mellem Kongen og Ivar Axelson med dennes Venner og Hjelpere. — *Kopenhagen*, Tirsdagen efter Vor Frue Dag visitationis. (Plattydsk). 5. Julii.

Rostock. wöchentl. Nachrichten 1756, S. 145—46.

[4334.] Kong Christians Forordning om Handel og Fiskerie i Norge. — *Opslo*, feria quinta prox. ante festum Margaretæ. 7. v. 14. Jul.

Paus Norske Forordninger S. 271—72.

[4335.] Pauli (II[di]) papæ literæ protectoriæ, datæ fratribus hospitalis sancti spiritus in Alburg. — *Romæ*, V. id. Augusti, pontif. anno quarto. 9. Augusti.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 645.

[4336.] De danske Befuldmægtigedes Forslag til Forlig mellem Kong Christian paa den ene Side og Kong Carl Knudsen og Hr. Iver Axelssen paa den anden, meddeelt de svenske Befuldmægtigede paa Mödet i Halmsted St. Olai Dag (29. Julii) næstforleden. — Bartholomæi Apostoli Dag. 24. Augusti.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 919. (Qvartudg. T. V. p. 181).

[4337.] Kong Christian stadfæster Salget af en Möllebek og Ström, som Mester Diederich von Calen, Domprovst i Lybek, Vicarius ved S. Catharines Alter i Sognekirken i Itzehoe, havde overladt Jomfru-Klosteret i Itzehoe for 200 Mark Lybsk. — *Segeberg*, des Sondages vor Lucae des Evangelisten. 16. Octobr.

Noodt Beiträge I. p. 432—33.

[4338.] Det danske Rigsraads Bevilling for Kong Christian, at maatte tilbagekalde alle Pant, som han eller hans Forfædre havde bortgivet af Gunst og Kjerlighed, samt alle Lehn, som hörte til noget kongeligt Slot og ikke vare pantsatte; endvidere bevilges ham Byskatten af alle danske Kjöbstæder paa eet Aar og $\frac{1}{3}$ af de Penges Renter, der vare udlaante mod Pant, alt for at "untsette hans Nathe met till at holde hans koninghe staat met, oc at vppæ holde then krigh og orlogh met, som hanom vrætferdughæ paafört er aff hans swornæ Radh oc men". — *Kalundeborgh*, Fredagen nest efter Alle-Helgene Dag. 4. Novbr.

Jahn Unionshist. p. 555—56.

[4339.] Kong Christians og Rigsraadets Svar paa Forespörgsel om, hvorledes Adelen skal forholde sig med Udfordring til Feide. — *Kallundborg*, thendt Löffuerdag nest effther Sielledag. 5. Novbr.

Kolderup-Rosenvinge Udvalg af gl. danske Domme I. 4—5.

[4340.] Christierni regis literæ ad ministrum ordinis S. Francisci, ut Laurentium Branderi Gardianum conventus ejusdem ordinis Ottoniensis et commissarium suum constituat, eumque necessaria ad ordinem reformandum auctoritate instruat. — *Ex castro Haffnensi*, XIV. Nov. 14. Novbr.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 446.

[4341.] Christierni regis literæ ad Franciscum, cardinalem Mantuanum, de reformatione ordinis S. Francisci in Dania, præsertim Ottoniæ, per Laurentium Branderi, quem 14. Novbr.

1468. Gardianum conventus Ottoniensis et commissarium ministri dicti ordinis fieri optat. — *Ex*
14. Novbr. *castro Haffnensi*, XIV. Novembris.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 414—15.

23. Novbr. [4342.] Kong CHRISTIANS Brev til Capitlet i Lund, hvori han beder om at erholde tillaans en i Domkirken værende Særk, "som gode Qvinder udi Barnsbyrd ganske nyttelig er". — *Ex castro Helsingburgh*, die beati Clementis episcopi.

Bring Monum. Scan. Vol. I. p. 100—101. Sommelius de templo Lundensi p. 61.

23. Novbr. [4343.] Traktat mellem LYBEKKERNE og DITMARSKERNE angaaende gjensidig Understöttelse af Tropper, m. m. — *Lübeck*, Onsdag St. Clementis Dag. (Plattydsk).

Bolten Ditmars. Gesch. III. 20—24.

14. Decbr. [4344.] SJELLANDS LANDSTING svarer bekræftende paa det af Kong Christian personlig paa Tinget fremsatte Spörgsmaal, om de vilde staae ham bi i at holde over det af Kongen personlig paa alle Landsting forkyndte Forbud mod at binde, voldföre eller fængsle Nogen, som ikke var overbeviist om en Forbrydelse, og dömmer Bent Billæ, som ved at fængsle en Qvinde havde handlet imod det kongelige Forbud, til at böde 40 Mark til Qvinden og 40 Mark til Kongen m. v. — *Siælantzfaræ Lantztingh*, Tamper Othensdag nest foræ Jull.

Evensens Saml. I. 2. Hæfte S. 11. Kolderup-Rosenvinge Udvalg af gl. danske Domme I. 5—7.

1469.

1469.

7. Martii. [4345.] Dom over ERICK SÖRENSENN MYRTTH, som havde beligget Maye Mortensdatter, der tjente hos Claues Stienn: at hver den, der beligger Quinde eller Möe i Nogens Tjeneste skal ansees som Forræder og Tyv. — *Randers*, Tiisdagh nest for sancty Gregorii Dagh.

Danske Magazin VI. p. 54—55. Findes i Udtog i De la Gard. Archiv. ed. Wieselgren V. 168—69. med Datum: Tirsdagen næstefter St. Gregorii Dag, ɔ: 14. Martii.

10. Martii. [4346.] PAULI (II^di^) papæ confirmatio libertatum et immunitatum, capitulo Ripensi vel a pontificibus Romanis vel a regibus et principibus concessarum. — *Romæ apud S^tum^ Petrum*, sexto id. Martii, an. 1468. pontificatus anno qvinto.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 189—90.

9. Aprilis. [4347.] Kong CHRISTIANS Skrivelse til Rostockerne, hvori han beretter dem Udfaldet af et heldigt Krigstog i Sverrig. — *Kopenhagen*, Söndagen Quasimodogeniti. (Plattydsk).

Rostock. wöchentl. Nachrichten, 1756, S. 165—66.

13. Aprilis. [4348.] Kong CHRISTIAN giver al den Deel og Rettighed, som ham paa Kronens Vegne kunde tilfalde i noget Gods paa Möen (i Westuth, Thorstenæs og Koxeby), som Sophie Jensdatter, Josephs Efterleverske, tilhörte, til Godsche Barsebeck. — *In castro Hafniensi*, feria quinta proxima post dominicam Quasimodogeniti.

Hofman Fundationer X. 184. Paludan Möens Beskr. II. p. 305—306.

2. Maji. [4349.] Forbund mellem 140 AF HOLSTEENS RIDDERSKAB OG ADEL om indbyrdes Hjelp imod Hvemsomhelst, der vilde forurette eller tvinge Nogen af dem. — *Kiel*, am Dingstag nach St. Walpurgis Tage. (Tydsk).

Petersen Holsteinische Chronik v. d. A. Cronhelm Hist. Bericht S. 141. Holberg Danm. Hist. I. 734—35. Paa *Dansk* hos Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 928. (Qvartudg. T. V. p. 206—209).

19. Maji. [4350.] LAGONIS JOHANNIS literæ ad capitulum Ripense de avaritia curiæ Romanæ. — *De Colonia*, feria sexta ante pentecosten.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 101—2.

[4351.] Sententia Andreæ Jacobi, præpositi Burglanensis, vi cujus ecclesia S. Laurentii in Skaven, cum capellis eidem annexis, domui sive hospitali S. Spiritus in Alburg perpetuo unitur, annectitur et incorporatur. — *Börlom, in ecclesia cathedrali*, die Veneris, XXIVta mensis Junii, indictione secunda, pontificatus Pauli IIdi papæ anno quinto. 1469. 23. v. 24. Junii.

Hofman Fundationer IV. 150—53. — Dies 24. mensis Junii anno 1469 in *sabbatum*, non autem in *diem Veneris* cecidit.

[4352.] Forbundstractat mellem Ridderskabet i Slesvig og Holsteen samt Stormarn paa den ene, og Ditmarskerne paa den anden Side, hvorved de gjensidigen forpligte sig til at forsvare hverandres Rettigheder, og i Tilfælde af Krig at aftale de fornödne Forholdsregler i Forening med Lybekkerne, m. m. — *Lübeck*, Löverdagen efter Vor Frue Dag Visitationis. (Plattydsk). 8. Julii.

Bolten Ditmars. Gesch. III. 26—31.

[4353.] Det danske Rigsraads Vidnesbyrd om, at Kong Christian stedse havde tilbudet de Svenske Fred. — *In civitate Haffnensi*, sabbato infra octavas assumtionis Mariæ. 19. Augusti.

Jahn Unionshist. p. 556—57.

[4354.] Claus Rönnov, Ridder, mageskifter til Borgemester Tyge Andersen i Odense en Eng paa Seden Mark, kaldet Dyremadh, til Vederlag for en Jord, liggende i Vor Frue Sogn i Odense, östen næst Mynterstrædet. — *Ottoniæ*, feria secunda infra octavas assumptionis beatæ Mariæ virginis et matris gloriosæ. 21. Augusti.

Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. S. 65.

[4355.] Ottonis Fogh, clerici Ottoniensis dioecesis et publici imperiali auctoritate notarii, nec non Tuonis, archiepiscopi Lundensis, transsumptum bullæ Urbani VIti papæ, dat. XV. calend. Julii an. 1383, prohibentis, ne qui prælatorum aut aliquorum parochialium rectorum ecclesiarum monasteria ordinis Cisterciensis aut eorum familiares seu inquilinos super solutione decimarum frugum et animalium impetant aut molestent, non obstante, si processu temporis, propter defectum personarum, mansionibus suis, quas conversi prius regere solebant, villicos aut procuratores compellantur instituere seculares. — *Hafnis*, indictione Ima, die Martis, mensis Augusti XXII. pontif. Pauli papæ IIdi anno Vto. 22. Augusti.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. XXXVIIb.

[4356.] Literæ Twonis archiepiscopi Lundensis, missæ rectoribus et vicerectoribus Slesvicensis dioecesis, de decimis et terragio episcopo Slesvicensi dandis. — *Hafnis*, die vicesima octava mensis Augusti. 28. Augusti.

Michelsen Nordfriesland p. 231—32.

[4357.] Tuonis archiepiscopi Lundensis, Olai Roskildensis, Nicholai Slesvicensis, Johannis Arusiensis, Alberti Lubicensis, Canuti Wibergensis, Magni Otthoniensis, episcoporum literæ, quibus XL dierum indulgentias iis concedunt, qui ecclesiam Sti Andreæ in Windelbye, dioecesis Ottoniensis, pie visitaverint vel ad eam ornandam manus porrexerint adjutrices. — *Hafniæ*, die decollationis Johannis baptistæ. 29. Augusti.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. 651.

[4358.] Kong Christians Bekræftelse paa de af de hedengangne Konger Rostockerne tilstaaede Privilegier til Handel i Norge, navnlig i Oslo, Tunsberg og Vigen. — *Haffnis*, feria tertia ante nativitatis Mariæ. (Plattydsk). 5. Septbr.

Rostock. wöchentl. Nachrichten, 1756, S. 161—62.

1469. [4359.] Kong CHRISTIANS Begjering til Capitlet i Ribe, om at give Kongens
9. Septbr. Skriver Jacop Friis det förste ledige Canikedom og Prebenda, hvorom Kongen forud havde tilskrevet Biskop Peder. — *In castro Haffniensi*, crastino nativitatis Mariæ virginis.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 121—22.

10. Octobr. [4360.] Forbund mellem Kong CHRISTIAN og INDBYGGERNE I SLESVIG OG HOLSTEEN paa den ene Side og STÆDERNE HAMBORG og LYBEK paa den anden, om at yde hinanden Hjelp i tre Aar. — *Segeberg*, Dagen næst efter St. Dionysii Bisps og Martiris Dag.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 924. (Qvartudg. T. V. p. 196).

15. Octobr. [4361.] Kong CHRISTIANS Forbud imod Udvidelse af den hollandske Handel i Norge, til Skade for den privilegerede Hansestædernes Handel. — *Segebarge*, Söndagen för St. Galli. (Plattydsk).

Willebrandt Hansische Chronik, Bil. S. 71—72.

15. Octobr. [4362.] Kong CHRISTIANS Brev, hvori han erklærer at have givet de hanseatiske Kjöbmænd i Bergen qvitte og frie i Anledning af den i Aaret 1455 skeete Uroe og Slag i Bergen paa Biskop Thorlav, Ridder Olav Nielsson og flere. — *Szegeberg*, Söndagen för St. Galli. (Plattydsk).

Willebrandt Hansische Chronik Bil. S. 71.

26. Octobr. [4363.] Kong CARL KNUTSONS Brev til Almuen i Penningebo Lehn, hvori han opfordrer dem til, Mand af Hus, at möde Niels Sture og Dalekarlene paa det Sted, som Sture maatte bestemme, for at kæmpe mod det danske Partie, og fornemmelig at frelse Kongens Datter Magdalene, Iver Axelsens Frue, samt Birge Trolle og fl., som vare blevne tagne tilfange i Vadstena. — *Stockholm*, feria quinta prox. ante Simonis et Judæ. (Svensk).

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 252—53.

4. Novbr. [4364.] Kong CHRISTIANS Stadfæstelse paa Staden Oldeslohes Privilegier. — *Segeberge*, am Sonnauende negest na alle Godes Hilgen Dage. (Plattydsk).

Corpus Constitt. Regio-Holsatt. III. 1151—1152.

[4365.] THYGE THYGESENS Gave til St. Catharina Kloster i Halmstad paa en halv Gaard sammesteds. (Svensk).

Udtog hos Richardson, Hallandia p. 175.

1470.

1470.

9. Martii. [4366.] Dom, som paa Landstinget i Lund blev fældet af ERKEBISKOPPEN, SAMT ENDEEL RIDDERE OG ADELSMÆND over Olaf Geedh, at alt hans Gods rörligt og urörligt skulde tilfalde Kongen, fordi han var flygtet af Marken med Skytte-Banneret. — *Graabrödhre Stwe i Lund*, Förste Fredagh i Faste.

Danske Magazin I. 267—68.

17. Martii. [4367.] Kong CHRISTIAN skjænker Hr. Johan Oxe, Ridder, Kongens Mand og Raad, en Gaard i Landskrone af det Gods, som Olaff Geed havde forbrudt og var Kongen og Kronen tilkjendt. — *In curia nostra Malmogensi*, die beate Gertrudis virginis.

Danske Magazin I. 265—66.

27. Martii. [4368.] ANGELI tit. sanctæ crucis et RICHARDI tit. sancti Eusebii cardinalium literæ indulgentiarum, datæ iis, qui capellum b. Mariæ in ecclesia Thogeroppe in Laulandia, Ottoniensis dioeceseos, diebus Mariæ sacratis visitaverint, vel aliquo modo eidem capellæ manus porrexerint adjutrices. — *Romæ*, die XXVII. mensis Martii.

T. Trojel Gamle Efterr. om Fuglse Herred p. 25—26. Engelstoft Univ. Ann. 1811. II. 109—11.

[4369.] Kong Christians Brev til Islænderne, at de skulde udbetale de indestaaende Skatter til Kongens Sendebud Henrik Kerker, og være denne til Hjelp i Udförelsen af de ham betroede Ærinder. — *Ex castro Haffniensi*, dominica passionis domini. 1470. 8. Aprilis.
Ketilsen Isl. Forordn. I. 56—57.

[4370.] Kong Christians aabne Brev til Indbyggerne i Upland (ligelydende til de andre Provindser), hvori han opmuntrer alle til at understötte hans Partie, og lover dem Skadeserstatning, Belönninger, Understöttelse o. s. v. — *In castro Hafnensi*, sabb. prox. ante domin. Quasimodogeniti. 28. Aprilis.
Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 251.

[4371.] Literæ, quibus Olavus Martini, episcopus Roskildensis, annum gratiæ perpetuis vicariis in ecclesia Roskildensi concedit. — Die beator. Philippi et Jacobi apostolor. 1. Maji.
Langebek Scriptt. VI. 597—98.

[4372.] Steen Stures Brev til de i Upsala forsamlede svenske Deputerede, hvorved han tilmelder dem Kong Carls Död Dagen för, og at den Afdöde havde overdraget Rigets Bestyrelse til ham (Sture); tillige opmuntrer han dem til Modstand mod Kong Christian. — *Stockholm*, feria quarta ante Erici. (Svensk). 16. Maji.
Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 255—56.

[4373.] Stapel Sogns Vidnesbyrd om det gamle Skjel imellem St. Johannes og Coldenbüttel Sogne og om hvilken Jurisdiction det förstnævnte hörte under. — *Süderstapel*, Sonndag negest vor St. Urbani Dag. (Plattydsk). 20. Maji.
Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3129—30. no. 57.

[4374.] Kong Christians Brev til Indbyggerne i Linköping Stift (ligelydende til de andre Stifter), hvori han anmoder dem om at vælge sig til Konge efter Kong Carl Knutssons Död. — *Hafniæ*, feria quarta infra ascensionem domini. 6. Junii.
Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 257—58.

[4375.] Hviding Herreds Tingsvidne, afgivet efter Begjering af Abbeden i Lyom Kloster, at Jes Knap i Raadagger inden fire Stokke havde tilstaaet, at han ingen Ret havde til en Eng paa Raadagger Mark. — Then mondag nest effter sancte Trinitatis Söndag. 18. Junii.
Langebek Scriptt. VIII. 75—76.

[4376.] Kong Christians Brev til Borgemestere, Raadmænd og menige Indbyggere i Oldenborg, om at hans Broder Gerhard ikke længer er Statholder ("Houetmann"), paa Grund af hans foregaaende Opförsel. — *Rendsborch*, Tirsd. eft. Vor Frue Dag Visitationis. (Plattydsk). 3. Julii.
Schlesw. Holst. Anzeigen 1755. 8 Stück. col. 122—24.

[4377.] Kong Christians Skrivelse til Hamborgs Borgemestere og Raad, af hvem han udbeder sig og Fölge Leidebrev til at reise til og opholde sig i Staden. — *Segeberg*, Söndagen næst efter Jacobi Dag. (Plattydsk). 29. Julii.
Londorp. supplet. et contin. Tom. IV. B. II. p. 751.

[4378.] Forlig mellem Kong Christian og hans Broder Gerhard, hvorved denne afstaaer alle Fordringer paa Slesvig og Holsteen imod at faae sit Tilgodehavende udbetalt. — *Segeberg*, Torsdagen næst efter St. Petri ad Vincula. (Plattydsk). 2. Augusti.
Jahn Unionshist. p. 560—61.

[4379.] "Sloxherrits" Tingsvidne, at Hr. Abbed Claues og hans Conventsbrödre i Lugum Kloster "gjorde Lov og Værn efter den hellige Kirkelov paa en Eng, liggendes hos Bastholm, hvilken Eng fornævnte Kloster og Herrer haver havt uillet og ukæret i 100 Aar og Aar dertil". — *(Sloxherreds Ting)*, then Onsdag nest for Bartolomei Apost. Dag. 22. Augusti.
Langebek Scriptt. VIII. 3.

1470. 7. Septbr. [4380.] Grev GERT qvitterer Kong Christian af Danmark for 2000 Rhinske Gylden, betalte ved Dronning Dorothea som Afdrag paa den Greven tilkommende Sum for Afstaaelsen af sin Andeel i Slesvig og Holsteen. — *Segeberg*, Vor Frue Aften Nativit. (Plattydsk).

Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol. X. P. Spec. VI. II^te Contin. 2te Forts. p. 23.

17. Septbr. [4381.] Kong CHRISTIANS Gavebrev til "Anthonier Herrerne i Morkerk Kloster" paa Prestöe Kirke i Sjelland. — *In castro Segeberg*, II. feria prox. post exaltat. S. Crucis. (Plattydsk?)

Udtog i Diplomatar. Morkirch. hos Westphal. IV. 3402.

21. Septbr. [4382.] Grev GERT af Oldenborg qvitterer Kong Christian for 2500 Rhinske Gylden, betalte ved Dronning Dorothea, som Afdrag paa den Greven tilkommende Sum for Afstaaelsen af sin Andeel i Slesvig og Holsteen. — *Segeberg*, S. Matthæi apostoli et evangel. Dag. (Plattydsk).

Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol. X. P. Spec. VI. II^te Cont. 2te Forts. p. 23. Dumont Corps diplomat. III. 415.

24. Septbr. [4383.] Grev GERT af Oldenborgs General-Qvittering til Kong Christian for den Greven tilkommende Sum for Afstaaelsen af sin Andeel i Slesvig og Holsteen. — *Segeberg*, Mandagen efter Matthæi apostoli. (Plattydsk).

Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol. X. P. Spec. VI. II. Contin. 2te Forts. p. 24. Dumont Corps diplomat. III. 416.

24. Septbr. [4384.] Grev GERHARD til Oldenborg og Delmenhorst og hans Sönner GERHARD og ADOLF erklære at være forligte med Kong Christian, og at have overgivet denne alle de Forskrivninger, som de have havt af ham, hvilke de erklære döde og magteslöse. — *Imme Clostere to Segeberge*, ame Mandage negest na Mathei des hiligen Apostels unde Ewangelisten.

Staatsbürgerl. Magazin VII. 131—32.

24. Septbr. [4385.] Kong CHRISTIANS Gavebrev til Capitlet ved Domkirken i Slesvig paa Öen Hilligelandt og alt opskyllet Land ("alle opgeworpen lande") i Wirkesherde i Strand, forsaavidt der ingen Sognepræster vare paa det sidste. — *An unseme Slote Segeberge*, am mandage negest na Mauricii et Sociorum ejus Martirum. (Plattydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 232—33.

4. Octobr. [4386.] Kong CHRISTIANS Pantebrev til Henning Poggewisch Benedictusson paa 28000 lybske Mark Penge, hvorfor ham overdrages, som brugeligt Pant, Slottet lütken Tundern med alle dets Fogderier og Tilliggende, der specificeres. — *An unseme Slote Segeberge*, ame donredage na Michaelis. (Plattydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 233—37.

7. Octobr. [4387.] Kong CHRISTIANS Skrivelse til Hamburgerne angaaende en "Mester Gerdt van Gerszen". — *Segeberg*, Söndagen efter Francisci. (Plattydsk).

Londorp. supplet. et contin. Tom IV. B. II. p. 750.

9. Octobr. [4388.] Kong CHRISTIANS (som Hertug til Slesvig og Greve til Holsteen og Stormarn), Forbund med Stæderne Lybek og Hamborg til Opretholdelse af Landefreden og Forsvar mod udvortes Fjender. — *In castro nostro Segeberge*, die Dionisii Ep. et Mart. (Plattydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 237.

10. Octobr. [4389.] Kong CHRISTIANS Obligation til Stæderne Hamborg og Lybek paa 56500 Mark Lybsk, hvorfor Slottet og Fogderiet Flensborg stilles som Pant. — *Segeberg*, Onsdag efter St. Dionysii Dag. (Plattydsk).

Lambec. Orig. Hamburg. Libr. II. p. 306—10. ap. Lindenbr. p. 91. Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol. XIII. P. Spec. IX. IV. Contin. 1. Th. p. 953—54.

[4390.] De saakaldte Segebergske Concordater eller Forbundsact mellem Kong Christian, som Hertug til Slesvig og Greve til Holsteen og Stormarn, Biskop Nicolaus af Slesvig, Biskop Albert af Lybek, Ridderskabet i Slesvig, Holsteen og Stormarn samt Stæderne Hamborg og Lybek. — *To Zegeburge.* Torsdagen efter Dionysii Dag. (Plattydsk). 1470. 11. Octobr.

Privilegien der Schlesw. Holst. Rittersch. p. 63—87. Lünig Collectio nova II. 855—62.

[4391.] Kong Christians Pantebrev paa Haseldorp og flere Godser til Brödrene Wulf og Bartramm Poggewisch for 12000 Mark Lybsk. — *Segeberge*, am dage Sancti Luce evangeliste. (Plattydsk). 18. Octobr.

Archiv für Staats- und Kirchengesch. der Herzogthümer I. Bd. S. 82—85.

[4392.] Kong Christians Skjöde paa Stenberchgard i Stenberg Sogn og Landsbye i Nuhede, tilligemed Landsbyen (Stenberg) og Godset i Stapsdorp i Snuckedorp (Struxdorff) Herred og Tumbu Sogn samt Gaarden Anebü i Stedorp Sogn i Naheide (leg. Nüherde), og Uppendorp i Satorp Sogn med dens tilliggende Gods, til Hartwig Schinckel, Væbner, for 10000 Mark Penge. — *Up unsen Slote Segeberge*, in Sunte Lucas dage des hilligen Evangel. (Plattydsk). 18. Octobr.

Diplomatar. Morkirch. apud Westphal. IV. 3389—91.

[4393.] Kong Christians Bekræftelse paa alle Ditmarskernes Rettigheder og Friheder, for de synderlige Tjenester (sundrigen Wohldaet), de havde beviist og i Fremtiden vilde bevise Kongen. — *Rendsborg*, Löverdagen för 11000 Jomfruers Dag. (Plattydsk). 20. Octobr.

Westphalen Monum. incd. III. 1867. Bolten Ditmars. Gesch. III. 31—32.

[4394.] Kong Christians Bekræftelse paa den af det slesvigske og holstenske Ridderskab med Ditmarskerne indgaaede Forening, dog med den Betingelse, at, ifald Kongen fandt, at den indeholdt noget til Forfang for hans landsherlige Rettigheder, dette da skulde afgjöres paa et Möde i Kiel næstkommende Söndag Jubilate. — *Rendsborg*, Löverdagen för 11000 Jomfruers Dag. (Plattydsk). 20. Octobr.

Westphalen Monum. ined. III. 1867. Bolten Ditmars. Gesch. III. 32—33.

[4395.] Kong Christians Stadfæstelsesbrev til Bardesholm Kloster paa Eiendomme, som det havde tilkjöbt sig af Gotsik van Anevelde. — *Upp unser Borch Segheberge*, am dage Feliciani des Hilghen Mertelers. (Plattydsk). 29. Octobr.

Westphalen Monum. ined. II. 452—53.

[4396.] Kong Christians Patent om Lov og Ret i Cremper- og Wilster-Marsken. — *Itzeho*, an aller Seelen Dage. (Plattydsk). 2. Novbr.

Corpus Constitt. Regio-Holsat. II. 57—59.

[4397.] Slux Herreds-Tingsvidne, at Abbed Claues og hans Conventsbrödre i Lugum Closter gjorde Lov og Værn efter den hellige Kirkes Lov paa 24 Ottinger Jord paa Alsleff Mark, som bemeldte Kloster havde havt uilt og ukjært i over 200 Aar. — *(Sloxherrits Thing)*, thenn Onsdag nest for S. Martini Dag. 7. Novbr.

Langebek Scriptt. VIII. 3—4.

[4398.] Kong Christians Brev til Upsala og de andre Stifter i Sverrig, hvori han anmoder dem om at vælge ham til Sverrigs Konge, og lover at holde Indbyggerne ved deres Love og Privilegier. — *Hafniæ*, die Andreæ apostoli. 30. Novbr.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 258—60.

[4399.] Kong Christians Qvittering til Borgemesterne i Schielskiör for Betalingen af 90 Mark af deres aarlige Byskat, "som the Os nu aff tesse Aar giffue schulle". — *In castro nostro Haffniensi*, secunda feria prox. (?) ante festum beati Thomæ apostoli et martyris. 17. Decbr.?

Friis Skjelskörs Beskr. p. 403.

1470. [4400.] SLUXHERREDS-TINGSVIDNE, at Erik Stures Foged paa Soldigch, HENRIK KLONER, havde æsket og faaet tre Stokkenævn, den ene efter den anden, hvilke inden de fire Tingstokke erklærede, at Erik Stur med Rette har liggende en Otting Jord i Rense Mark, hvilken Otting ligger til hans Gods Wraagard. (Plattydsk).

Langebek Scriptt. VIII. 235.

[4401.] Forlig mellem det SLESVIGSKE DOMKAPITEL og nogle ADELSMÆND angaaende Korsskjellet (Creutzscheide) mellem Landsbyerne Kiel, Kosel og Weseby. (Tydsk).

Udtog i Swabsteder-Buch hos Westphal. IV. 3189. no. 81.

[4402.] Uddrag af den Kjendelse, som de til Afgjörelsen af de opkomne Tvistigheder mellem Kong Christian og hans Creditorer nedsatte VOLDGIFTSMÆND afsagde, med Hensyn til Wulf von der Wisch' Fordringer (til 7867 Mark 14 Skill. samt lidt stor Skade "des Runtoftes haluen"), hvorved hans Fordring bestemmes til 8000 Mark, og ham overlades Runtofte med tilhörende Godser som brugeligt Pant. — (Uden Aar). (Plattydsk).

Archiv für Staats- und Kirchengeschichte der Herzogthümer, I. B. 1. Heft, S. 40—41.

c. 1470.

c. 1470.

13. Decbr. [4403.] Brev fra ERICUS, rector hospitalis S. Birgittæ de urbe, til "nobilis mulier Merita Benedicti, relicta Achonis Absolonis militis", om nogle Reliquier. — *Romæ*, die S. Lucie virginis (uden Aar). (Svensk).

Danske Magazin I. p. 102.

16. Decbr. [4404.] Brev fra ERICUS, rector domus hospitalis S. Birgittæ (Romæ), til "nobilis vir Ago Absolonis, miles, capitaneus castri Wardberg", om Aflad for 5 Rhinske Gylden. — *Romæ*, tertia dominica adventus (uden Aar). (Svensk).

Danske Magazin I. p. 101.

1470 eller 1480.

1470 eller 1480.

[4405.] Kong CHRISTIANS andet Privilegium for Aalborg. — *Roskildh*, corporis Christi.

Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. danske Love V. 281—287.

[4406.] Kong CHRISTIANS og RIGSRAADETS Dom i en Sag mellem Anders Nielssön af Asdal, Ridder, og Oluff Mortenssön, Landsdommer i Nörre-Jylland, paa den ene Side og Hendrich Meynstorp, Landsdommer i Sjelland, paa den anden, om Drommerup og Drommerups Markefang (i Hornum Herred). — *Kallundborg Slot*, Aar 1470.

Kolderup-Rosenvinge Udvalg af gl. danske Domme I. p. 8—9. jfr. Anm. 2, hvor denne Dom antages rimeligviis at være af Aar 1480.

1471.

1471.

25. Martii. [4407.] PAUL NIELSENS Pantebrev, udstedt til Jon Nielsen, Provst i Holbekgaard, hvorved han pantsætter Aarhus Domkirke tre Agre paa Holbek Mark for 16 Mark Lybsk. — *(Randers)*, die annuntiationis Mariæ.

Uddr. i Hansen om danske Ridderborge, S. 41—42. Maaskee hörer dette Brev dog til Aar 1477.

27. Martii. [4408.] Kong CHRISTIANS Forbud imod Hollændernes ulovlige Handel i Norge til Præjudice for de privilegerede Hansestæder. — *Lubeke*, Onsd. efter Sönd. Lætare. (Plattydsk).

Willebrandt Hansische Chronik, Bil. S. 74—75.

[4409.] Tingsvidne, at Henrik Bulgher, Raadmand og Kæmner i Odense, paa Borgemesteres, Raads og Almues Vegne i Odense, havde tre samfulde Thing været inden Stokke, og gav Illing og Kære paa, at Odense Herreds Sandemænd ikke ginge ret Markeskjel mellem Odense Mark og Bulbro Mark fra Bulbro og til Holbechs Lidh. — *Othens hærethz thingh*, then tiisdagh for wors Herres hemelfarelsse dagh. 1471. 21. Maji.

Aktstykker etc., udg. af Fyens lit. Selsk. S. 65–66.

[4410.] Kong Christians Skrivelse til Rostockerne, hvori han tilmelder dem sine Vaabens heldige Fremgang i Sverrig, samt lover dem frit Leide og opmuntrer dem til jo för jo heller at indføre Nödvendighedsvarer (Öl, Meel, Malt og Bröd). — *Calmern*, in vigilia Petri et Pauli. (Plattydsk). 28. Junii.

Rostock. wöchentl. Nachrichten 1756, S. 177—178.

[4411.] Albret Skiell's af Hegnet Gavebrev paa 11 Örter Korn aarlig af 4 Gaarde i Töndring til Sognepræsten i Töndring for Messer at holde. — Die b. Ketilli confessoris. 11. Julii.

Hofman Fundationer III. 474—76.

[4412.] Dronning Dorotheas Brev til Peter Karlsson, kongelig "Embitzmand" i Jempteland, at alle de, som optage öde Jorder og betale Kronen den lovbefalede Skat deraf efter 6 Dannemænds Sigelse der i Landet, skulle beholde samme Jorder som lovlig Eiendom. — *Haffnis*, in profesto Margaretæ virginis. 12. v. 18. Julii.

Norske Samlinger I. S. 42—43.

[4413.] Kong Christians Leidebrev for Sverrigs Rigsraad med 60 Personer paa Frem- og Tilbagereisen til at underhandle med nogle danske Rigsraader paa Wongilsöen. — *Skibet Valentin*, St. Mariæ Magdalenæ Dag. 22. Julii.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 260—61.

[4414.] Kong Christians Brev, hvorved et Underhandlingsmöde med de Svenske berammes til St. Ægidii (1. Sept.) næstkommende, for at afgjöre Kong Christians Valg til Sverrigs Konge, Rigets Bestyrelse, o. s. v. — *Hellig-Aands Capel ved Stockholm*, Odensdag för St. Laurentii Dag. 7. Augusti.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 263—66.

[4415.] Kong Christians Brev om midlertidig Stilstand med de Svenske, indtil Vor Frue Dag nativitatis (8. Sept.). — *Stockholm*, Odensdagen næst för St. Laurentii Dag. 7. Augusti.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 261—63.

[4416.] Kong Christians Leidebrev for det svenske Rigsraad og 60 Personer til og fra Wongesööen for at underhandle med de Danske. — *Valentin* (Skibet), domin. infra octavam assumtionis Mariæ 18. Augusti.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 266.

[4417.] Kong Christians Leidebrev for de svenske Stænder til den "rättgang oc wenlicht möthe", som skulde have fundet Sted Dagen iforveien. — *Valentin* (Skibet), Tirsdagen efter St. Ægidii Dag. 3. Septbr.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 266—67.

[4418.] Skrivelse fra de Deputerede fra Vester-Götland, Öster-Götland og Småland til de i Stockholm forsamlede Prælater og Riddersmænd, hvori de erklære, at de ikke ville have Kong Christian til Sverrigs Konge, men ville adlyde Steen Sture og understötte ham i Rigets Forsvar. — *Vatzstene*, Odensdag næst efter Ægidii Dag. (Svensk). 4. Septbr.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 267—69.

1471. [4419.] Kong Christians Brev, hvorved Stilstand indtil Odensdag næstkommende
8. Septbr. (11. Sept.) incl. tilstaaes de Svenske til Underhandlingernes Fortsættelse. — *Valentin* (Skibet), Mariæ Dag Nativitatis.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 269—70.

26. Octobr. [4420.] Viborg Landsting giver bekræftende Svar paa det af Hr. Peder Nielsen fremsatte Spörgsmaal, om den, som vil vinde Lavhævd paa Gods, som anden Mand har havt i Besiddelse i 20 eller 30 Aar, eller kræve Sandemænd dertil, bör gjöre Godsets Besidder Advarsel. — *Viburgh Landztingh*, den Löffuerdag nest epther Sancti Severini Dagh.

Kolderup-Rosenvinge Udvalg af gl. danske Domme I. 11—12.

12. Novbr. [4421.] Kong Christians og Rigsraadets Svar paa Rigs-Hofmesteren Herr Erik Ottesens Forespörgsel om hvorledes der skal forholdes, naar Nogen vil erhverve Laasebrev paa sin Eiendom. — *Kiöbenhaffn udj Graabrödre Kloster stuffue*, Thisdag nest epter S. Martins Dag.

De la Gard. Archiv. ed. Wieselgren, II. 35—37. Kolderup-Rosenvinge Udvalg af gl. danske Domme I. 10—11.

1. Decbr. [4422.] Sixti (IV^ti^) papæ confirmatio privilegiorum et libertatum capituli ecclesiæ Ottoniensis. — *Romæ apud St. Petrum*, calend. Decembris, pontif. anno primo.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. p. 654.

[4423.] Den slesvigske Archidiaconus, Conrad Conradis Tilstaaelse, at de Præster, som forrette den hellige Legems-Messe, skulle have 10 Mark aarlig af Landsbyerne Rasdorff og Schowes. (Tydsk).

Udtog i Swabsteder-Buch hos Westphal. IV. 3189 Nr. 85.

[4424.] Kong Christians Kjöbebrev paa Anebue og flere andre Eiendomme, der ere komne til Klosteret i Morker ("de by dat Hus to Morker gekamen sint"). (Plattydsk).

Udtog i Diplomatar. Mohrkirch. hos Westphal. IV. 3403.

[4425.] Constitutio præliminaris statuum imperialium in Germania de expeditione adversus Turcas paranda; in his acceptum est, ut "regis Daniæ legatus Ratisbonæ præsens" sollicitetur, ut commoveat regem aut ipsum venire aut auxilia mittere. — *Ratisbonæ*.

Leibnitz Cod. Jur. Gent. Diplomat. P. I. p. 430—31.

[4426.] Tydsk Rigsdags-Beslutning angaaende det mod Tyrkerne projecterede Tog (69 Artikle, hvoriblandt den 45de bestemmer, at man skal overlægge med Kongen af Danmarks Befuldmægtigede, hvilken Andeel Kongen skulde tage i Toget, for at Gesandten kunde overbringe en Bestemmelse derom og bringe Svar inden næstkommende Kyndelmesse. — *Regensburg*. (Tydsk).

Goldast Reichssatzung I. 187—194.

1472. **1472.**

6. Januar. [4427.] Det svenske Rigsraads Brev til det Danske angaaende nyt Möde og Betingelser for Enighed mellem Rigerne. — *Enekjöping*, hell. tre Konninger Dag. (Svensk).

Jahn Unionshist. p. 557—58.

18. Martii. [4428.] Vinding Herreds Tingsvidne, at Morten Schinchel og Henrich Friis oplode og skjödede til hæderlig Mand Hr. Hans Svendsen, Sognepræst i Nyborg, tvende Gaarde i Vinding-Herred, imod Ulfolt og Ulfoltsfang, som fornævnte Hans Svendsen tilforn havde tilskjödet dem. — Den Onsdag efter Gregorii Dag.

Hofman Fundationer V. 533—34.

[4429.] Kong CHRISTIANS Brev til Niels Erichsen, at han og flere Rigets Tjenere skulde holde sig rede til Rigets Tjeneste med Harnisk, Værge, Kost og Spiisning indtil S. Michelsdag næstk. for Kopendehaffn, for om mueligt at undsætte Hr. Claus Rönnow, Hr. Thure Thuressen og de andre gode Mænd, som vare indsluttede af Steen Sture paa Slottet Calmar. — *Ex castro nostro Kalunborg*, feria tertia proxima post dominicam palmarum. 1472. 24. Martii.

Suhm Nye Samlinger III. 4. H. p. 346—47.

[4430.] Kong CHRISTIANS Brev til Hamborgerne, hvori han takker dem for den under hans Fraværelse, ifölge Dronning Dorotheas Angivende, Danmark af Staden udviste Velvillie og Tjenester. — *Kallundborg (Kolindeborch)*, Onsd. efter Palmarum. (Plattydsk). 25. Martii.

Londorp. suppl. et contin. Tom. IV. B. II. p. 750.

[4431.] SLUX HERREDS TINGS-VIDNE, at Sandemændene havde forklaret, at de havde lagt Markeskjel mellem Hönning og Alsleff som de vilde være bekjendt og ikke svoret Ager eller Eng fra Lugum Kloster. — *(Slux Herreds Ting)* then Onsdag nest for Apostolorum Philippi et Jacobi Dag. 29. Aprilis.

Langebek Scriptt. VIII. p. 2—3.

[4432.] Kong CHRISTIANS "Privilegiebrev" for Hans Knwthsz, at han og hans Arvinger til evig Tid maatte have Frihed som andre Riddere og Svende (Knechte), med Skjold og Hjelm, Kongens Rettigheder ubeskaarne. — *Gottorpe*, am mandage na der hemelfart. (Platt.). 11. Maji.

Udtog i Michelsens Nordfriesland p. 219.

[4433.] Kong CHRISTIANS Adelspatent for Steffen Harrensz. — *Gottorppe*, am mandage na der hemelfart. (Plattydsk). 11. Maji.

Michelsen Nordfriesland p. 219. (Er maaskee udstedt Mand. eft. *Mariæ* Himmelf., ɔ: 17. Aug.).

[4434.] Kong CHRISTIANS Fuldmagt for Biskopperne Olaf i Roskilde og Jens i Aars, Erik Ottesson, Kongens Hofmester, og 3 andre Riddere, at underhandle i Calmar med de Svenske fjorten Dage för St. Joh. Baptistæ Dag næstkommende. — *Hafniæ*, sabbatho infra octavas corporis Christi. 30. Maji.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 270.

[4435.] ALBERTI KRUMMEDIK, episcopi Lubecensis, literæ, quibus patruum suum Joachim Krummedik ad locum et beneficium in Hospitali S[ti] Spiritus Ripensi obtinendum capitulo Ripensi commendat. — *Ex castro nostro Uthem*, die lunæ, octava mensis Junii. 8. Junii.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 513—14.

[4436.] Brev, hvorved MOGENS (KRAFFSE), Biskop i Odense, stadfæster det Capel, som var bygt i Vestenskov-Sogn i Laaland, dog med Vilkaar, at det ikke skulde være Sogne-Kirken eller Sogne-Præsten sammesteds til nogen Forfang eller Skade. — *Ollevad*, die beati Johannis baptistæ. 24. Junii.

Danske Magazin II. p. 14—15.

[4437.] Fordrag mellem de DANSKE OG SVENSKE BEFULDMÆGTIGEDE, hvorved stadig Fred erklæres mellem de tre Riger, Forpligtelse til gjensidig Understöttelse i Krigstilfælde indgaaes, o. s. v. — *Calmar*, Vor Frue Dag Visitationis. 2. Julii.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. Tom. V. p. 222. Hadorph Svenske Rimkrön., Bil. S. 271—76.

[4438.] Kong CHRISTIANS andet Privilegium for Roeskilde. — *In castro nostro Haffnensi*, die divisionis apostolorum. 15. Julii

Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. danske Love V. 199—200.

1472. 19. Julii. [4439.] Kong CHRISTIANS Bekræftelse paa det af hans Befuldmægtigede indgaaede Fordrag med de Svenske i Calmar, Vor Frue Dag Visitationis s. A. — *Hafn.*, domin. prox. ante festum Mariæ Magdalenæ.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 276—77.

21. Julii. [4440.] Et Brev, hvorved ENWALDUS SOVENBRODER (Domprovst i Slesvig) advarer Staden Kiel for Ridder Nicolaus Rönnows Anslag mod den. — *Utin*, des Auendes Mariæ Magdalenæ. (Plattydsk).

Westphalen Monumenta ined. Tom. II. p. 572—73. Nye Danske Magazin I. 298.

6. Septbr. [4441.] Kong CHRISTIANS Skrivelse til Hamborgerne, hvori han bebuder dem sin og Fölges snarlige Ankomst til Staden. — *Oythin*, Söndagen för Nativit. Mariæ. (Plattydsk).

Londorp. suppl. et contin. Tom. IV. B. II. p. 751.

29. Septbr. [4442.] Kong CHRISTIANS Gavebrev til Biskop Nicolaus af Slesvig og hans Efterfölgere paa et Huus i Husum, hvori Vicke Smit, ellers kaldet Verwer, pleiede at boe, som denne havde forbrudt ved Deeltagelse i Opstand. — *Brestede*, ipso die Michaëlis archangeli. (Plattydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 238.

23. Octobr. [4443.] Kong CHRISTIANS Brev, hvorved han overdrager en Eng i Hastedemarsch, som var fratagen Tete Andersen formedelst hans Opstand mod Kongen, til Fru Elsebe Split sal. Ottes Enke paa hendes Livstid. — *Gottorppe*, die sancti Severini. (Plattydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 244.

2. Novbr. [4444.] Kong CHRISTIANS Brev, hvorved han giver Hillike, Hans Degener's Enke, Pant i et Huus i Husem for 500 Mark Hovedstoel og 20 Mark Rente. — *Segeberge*, am negest mandage na alle godes hilligen dage. (Plattydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 248.

[4445.] Kong CHRISTIAN tager den Hellig-Aands Kloster i Kjöbenhavn, og alle de Præster og Söskende, som der monne være, samt alt Klosterets Gods, Vordnede og Tjenere, i sin Beskjermelse, og tillader dem at samle Almisse paa Landet. — *In castro Hafniensi.*

Hofman Fundationer X. 185.

[4446.] JENS HORN og HANS HORN pantsætte til Broder Thomes, Prior i Maristed, en Eng i Understed Sogn i Nörenge. — *Maristed.*

Hofman Fundationer, Append. til Aalborg St., p. 30.

[4447.] Kong CHRISTIANS Privilegium for Domkapitlet i Slesvig, hvorved alle dettes og Kirkens Eiendomme og Tjenere (Lansten) frigives for alle Byrder og Tjenester til Kongen, og Jurisdictionen over samme indrömmes Capitlet. — *Gottorp.*

Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3130. no. 58.

1473.

1473. 8. Januar. [4448.] Kong CHRISTIANS Gavebrev til Dronning Dorothea paa alle Claus Rixstorppes Eiendomme i Sundewith og paa Als, hvilke formedelst den Sidstnævntes Forræderie vare hjemfaldne til Kongen. — *Segeberge*, die Veneris post epiphaniæ domini. (Plattydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 243—44.

19. Januar.? [4449.] Kong CHRISTIANS Skrivelse til Hamborgs Borgemestere om at lade mynte en ubestemt Sum i Sölv i Stadens Navn, og overlade Kongen samme. — *Gottorp*, Tirsdagen (efter?) St. Antonii. (Plattydsk).

Londorp. supplet. et contin. Tom. IV. B. II. p. 771—72. — Aar 1473 var St. Antonii Dag en Söndag, 1475 derimod en Tirsdag.

[4450.] SIXTI (IVti) papæ bulla, episcopo Ottoniensi missa, qua, secundum petitionem "Christierni Daciæ et Gothorum regis", confirmat et approbat reformationem conventuum ordinis Minorum Ottoniensis, Swinebergensis et Nyestetdensis, per Zanetum de Utino, s. Theologiæ professorem, ordinis Minorum Generalis ministrum, factam. — *Romæ*, pridie non. Februarii, pontificatus anno IIdo, anno 1472. 1473. 4. Febr.

Wadding Annal. Minor. Tom. XIV. p. 544.

[4451.] Kong CHRISTIANS Gavebrev til Amtmand Peter Aleuelde paa Gottorp paa 11 Mark Rente af tvende Huse i Husem, hvilken Rente tilhörte Skipper Boye, der havde forbrudt den ved Forræderie. — *Gottorp*, die Jovis post Invocavit. (Plattydsk). 11. Martii.

Michelsen Nordfriesland p. 238—39.

[4452.] Fordrag mellem Kong CHRISTIAN og DITMARSKEN om Afgjörelsen af Stridigheder mellem begge Parternes Landsindvaanere. — *Rendesborch*, am Mandage na Oculi. (Platt.). 22. Martii.

Michelsen Ditmars. Urkundenbuch p. 63—65.

[4453.] Kong CHRISTIANS Stadfæstelse paa det af de slesvig-holsten-schauenborgske Hertuger Henrik, Adolph og Gert i Aaret 1422 Ditmarskerne tilstaaede Privilegium paa Toldfrihed paa Eideren, Treya og i hele Holsteen. — *Rendesborch*, Tirsdagen næst efter Söndagen Oculi. (Plattydsk). 23. Martii.

Westphalen Monum. ined. III. 1865—67. Bolten Ditmars. Gesch. III. 34—36. Dahlmanns Neocorus I. 429—31. — Hos Hvitfeldt (Tom. V. p. 220) findes dette Brev omtalt under Aar 1470.

[4454.] Kong CHRISTIANS Gavebrev til Otto Walstorpp paa Volke Verwer's Huus i Husem, hvilket denne havde forbrudt til Kongen formedelst Forræderie. — *Gottorp*, am middeweken negest na Oculi. (Plattydsk). 24. Martii.

Michelsen Nordfriesland p. 239.

[4455.] Kong CHRISTIANS Gavebrev til Henneke Walstorpp paa et Huus i Husem, som den landflygtige Johan Kone havde forbrudt formedelst Forræderie. — *Gottorp*, am middeweken negest na Oculi. (Plattydsk). 24. Martii.

Michelsen Nordfriesland p. 240.

[4456.] Kong CHRISTIANS Fordrag og Forbund paa tre Aar med Dithmarskerne om gjensidigt Forsvar m. m. — *An unsem Slote Gottorp*, am Mand. na dem Sond. Lætare. (Plattydsk). 29. Martii.

Westphalen Monum. ined. III. 1763—64. Bolten Ditmars. Gesch. III. 37—39.

[4457.] Kong CHRISTIANS Bevilling til Siuert Eggardes, at han maa beholde de 100 Mark Hovedstol og 7 Mark Rente, som han havde i Werneke Beckers Huus i Husem (da alle Huse og al Rente i Husem ellers vare forbrudte til Kongen formedelst Byens Indvaaneres Opstand mod ham). — *Gottorp*, am Donredage na Letare. (Plattydsk). 1. Aprilis.

Michelsen Nordfriesland p. 249.

[4458.] Kong CHRISTIANS Brev, hvorved han tilgiver Otte Vrese hans Deelagtighed i Grev Gerhard af Oldenborg's Opstand mod Kongen, men skjænker hans Landeiendomme i Hertugdömmet Slesvig til hans Broder Ridder Diderick Vrese. — *Gottorp*, am vridage negest vor Judica. (Plattydsk). 2. Aprilis.

Michelsen Nordfriesland p. 251.

[4459.] Literæ CHRISTIERNI regis, quibus jus patronatus ipsi in ecclesia parochiali Bole in Angeln competens in monasterium sive domum Mordker transfert. — *In castro nostro Gottorp*, feria secunda proxima ante festum beatorum apostolorum Philippi et Jacobi. 26. Aprilis.

Diplomatar. Morkirch. apud Westphal. IV. 3391—92.

1473. 27. Aprilis. [4460.] Kong CHRISTIANS Gavebrev til Gotfrides Heyse, Skriver paa Gottorppe, paa Volquard Verwers Huus i Husem, som var forbrudt til Kongen formedelst Majestætsforbrydelse (vorrederige). — *Gottorp*, die Martis post Quasimodogeniti. (Plattydsk).
Michelsen Nordfriesland p. 243.

1. Maji. [4461.] EDVARDI (IV^ti), Angliæ regis, proposita conditio renovandi tractatus Hamburgensis (III. Oct. 1465.) cum Christierno, Daciæ rege, et ligæ, quæ "temporis successu, perversorum (quorum totus conatus ad turbandum pacem anhelat) sinistris actibus violata interruptaque" erat. Hæc renovatio pacti stipulata est in biennium, et rex Scotiæ ac dux Burgundiæ compositores dissensionum eliguntur. — *Apud Westmonasterium*, primo die Maji.
Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. V. Pars III. p. 29. Dumont Corps dipl. III. 456—57.

5. Maji. [4462.] Kong CHRISTIANS Gavebrev til Juo van Siggen paa et Huus i Husem, som Ditleff Hanssz havde forbrudt ved Forræderie. — *Gottorp*, am middeweken na Inventionis crucis. (Plattydsk).
Michelsen Nordfriesland p. 240.

6. Maji. [4463.] Kong CHRISTIANS Gavebrev til Peter van Aleuelde paa det Poppe Smed tilhörende og af hans Sön Laurens Poppenssz beboede Huus i Husem, der var confiskeret formedelst den Sidstnævntes Forræderie. — *Gottorp*, ipso die Joh. ante portam Lat. (Plattydsk).
Michelsen Nordfriesland p. 240.

6. Maji. [4464.] Kong CHRISTIANS Fuldmagt ("Willebreff") til Tete Veddersz, at han maatte forlehne hvem han vilde med Strömmen og "de Vere" (Færgen?) i Uluesbüll og opbære Afgiften deraf paa Regnskab til hvem den tilkom. — *Gottorp*, am dage Joh. ante portam Latinam. (Platt.).
Michelsen Nordfriesland p. 257.

8. Maji. [4465.] Kong CHRISTIANS Gavebrev til Underfogden paa Gottorp, Detleff van Siggen, paa et Huus i Husem, som den landflygtige Jes Tukest havde forbrudt formedelst Forræderie. — *Gottorp*, die Sabatis ante Jubilate. (Plattydsk).
Michelsen Nordfriesland p. 240.

9. Maji. [4466.] Kong CHRISTIANS Brev, hvorved han overdrager de Landeiendomme i Lecke, som Peter Hayeszen pleiede at beboe, til Anders Sonnikeszen imod en aarlig Afgift af 4 Mark Penge til Slottet Tundern's Behov. — *Gottorp*, dominica Jubilate. (Plattydsk).
Michelsen Nordfriesland p. 243.

10. Maji. [4467.] Kong CHRISTIANS Brev, hvorved han overdrager de forhen Kampe Knutzen tilhörende, men formedelst hans Forræderie forbrudte, Eiendomme i Hastedemark til Hans Broderszen og hans Hustru paa deres Livstid. — *Husem*, die Lunæ post Jubilate. (Plattydsk).
Michelsen Nordfriesland p. 244.

10. Maji. [4468.] Kong CHRISTIANS Gavebrev til Siuert Eggardes paa et Huus i Husem, som den formedelst Forræderie landflygtige Laurens Gunnesz havde forbrudt. — *Husum*, die Lunæ post Jubilate. (Plattydsk).
Michelsen Nordfriesland p. 240.

10. Maji. [4469.] Kong CHRISTIANS Skjöde til Oleff Broderssen paa 18 Demather Land, som Boye Hayessen havde forbrudt til Kongen formedelst Forræderie, for en Kjöbesum af 130 Mark Lysk. — *Husem*, die lunæ post Jubilate. (Plattydsk).
Michelsen Nordfriesland p. 245.

19. Maji. [4470.] Kong CHRISTIANS Gavebrev til Clawes Ratlouw paa et Huus i Husum, som Skipper Boye havde forbrudt formedelst Forræderie. — *Ripen*, die Mercurii post Cantate. (Platt.).
Michelsen Nordfriesland p. 240.

[4471.] Kong CHRISTIANS Gavebrev til Hennecke Ratlouw paa en i Hinrick Hansz's Huus i Husem indestaaende, Jes Tukesz fordum tilhörende Capital af 45 Mark, hvilken Sidstnævnte havde forbrudt ved Forræderie. — *Lümekloster*, am Sonauende na Cantate. (Plattydsk). 1473. 22. Maji.

Michelsen Nordfriesland p. 213.

[4472.] Keiser FREDERIK (III^s) Forlehningsbrev til Kong Christian paa Landet Dietmar (Ditmarsken). — *Augspurg*, am mittwochen nach Sannt Vrbanns tag, Vnserer Reiche, des Römisch. im vier vnd dreissigsten, des keyserthumbs im zwey vnd zweintzigsten, vnd des Hungerischen im fünffzehennden Jarenn. (Tydsk). 26. Maji.

Westphalen Monum. ined. III. 1765. Bolten Ditmars. Gesch. III. 48. Michelsen Ditmars. Urkundenbuch p. 66—67.

[4473.] Keiser FREDERIK (III^s) Befaling til Indbyggerne i Landet Dietmar (Ditmarsken), at de skulde være Kong Christian af Danmark og hans Arvinger tro og lydige. — *Augspurg*, am 28 Tag des Monats May. (Tydsk). 28. Maji.

Michelsen Ditmars. Urkundenbuch p. 65—66.

[4474.] Kong CHRISTIANS Fuldmagt for Biskop Maghens i Odense, Erik Otsson Kongens Hofmester, og Ridder Johann Oxe, at underhandle om Rigernes Sager med de Svenske i Calmar St. Knuds Dag næstkommende, som kongelige Procuratores. — *Hafniæ*, die visitationis Mariæ. 2. Julii.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 278.

[4475.] Kong CHRISTIANS Fuldmagt for Biskop Olaf i Roeskilde, Jens i Aars, Knud i Viborg, Gunner i Oslo og Jeip i Börglum, Iver Vikingsson Provst i Oslo og 6 Riddere, til at underhandle med 12 svenske Mænd i Calmar St. Knuds Dag förstkommende, om de mellem Rigerne verserende Sager. — *Hafn.*, die visitationis Mariæ. 2. Julii.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 277—78.

[4476.] EDVARDI (IV^ti), Angliæ regis, literæ de salvo conductu regis Daciæ Christierni ("prope confinia nostræ ditionis maritima peregre proficisci intendentis") et ejus comitatus, in unum annum datæ. — *Apud Staunford*, XXVII. Julii. 27. Julii.

Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. V. Pars III. p. 33. Dumont Corps diplom. III. 459—60.

[4477.] EDVARDI (IV^ti), Angliæ regis, literæ de salvo conductu ambasiatorum regis Daciæ: Alberti Lubecensis et Canuti Wiborgensis episcopi; Erici Otthonis senescalli Daciæ; Nicolai Ramowe (Rönnowe) marescalli Daciæ; Strang Nicholasson militis; Auxelli Laweson, Johannis Oxe, Georgii Laurenson militum; Johannis Nicholas cancellarii Daciæ, Escall Guy militis, magistri Jasperi de Copenhaven et Johannis de Embek secretarii, cum comitatu eorum, in unum annum datæ. — *Apud Staunford*, XXVII. Julii. 27. Julii.

Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. V. P. III. p. 32. Dumont Corps diplom. III. 459.

[4478.] Fordrag mellem de DANSKE OG SVENSKE BEFULDMÆGTIGEDE, hvorved et Möde af 12 Befuldmægtigede og een eller flere Procuratores fra hver af Siderne berammes til St. Johannis Baptistæ Dag næstkommende i Calmar, som skulde afgjöre alle Tvistigheder mellem Rigerne og stifte stadig Fred, m. m. — *Calmar*, Tirsd. efter Vor Frue Dag Assumtionis. 17. Augusti.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 279—81.

[4479.] Sententia SYNODI ROSKILDENSIS, qua tertia pars decimarum prædalium annonæ parochiæ S. Clementis Hafniensis capitulo Hafniensi adjudicatur. — *Roskyldis, in sancta synodo hyemali*, indictione sexta, die Martis, quinta Octobris, pontificatus Sixti IV^ti papæ anno tertio. 5. Octobr.

Pontoppidan Origg. Hafn. p. 153—56.

1473. [4480.] Det HADERSLEVSKE CAPITELS Reversalbrev til Biskop Nicolaus af Slesvig,
21. Octobr. hvorved det forpligter sig til at anvende adskillige det af Bispen skjænkede Indtægter overensstemmende med Bispens Gavebrev derpaa. — In der Eluen dusent megheden daghe. (Plattydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 249—50.

11. Novbr. [4481.] Hr. STEEN STURES og det SVENSKE RIGSRAADS aabne Brev om et almindeligt Paalæg til Bestridelse af Omkostningerne for de svenske Deputerede, som skulde træde i Underhandlinger med de Danske i Calmar. — *Holmis*, die Martini episcopi. (Svensk).

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 281—82.

31. Decbr. [4482.] Kong CHRISTIANS Gavebrev til Lorens Leue, Staller i Strand, paa Paye Boynghe's Eiendomme i Strand, nemlig tre Agre Land og Huus og "werue", som denne formedelst Forræderie havde forbrudt til Kongen. — *Gottorpe*, in vigilia circumcis. domini. (Platt.).

Michelsen Nordfriesland p. 242—43.

1474.

1474.

6. Januar. [4483.] Kong CHRISTIANS Gavebrev, hvorved han skjænker Dronning Dorothea alle Böder (broke) af Bönder og "Lansten" i Sundewith og Als, at anvende til Nytte for Kongens og Dronningens Slot Sunderborch. — *Segeberge*, die epiphanie domini. (Plattydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 241.

8. Januar. [4484.] Kong CHRISTIANS Fuldmagt for 12 danske og norske Rigsraader til at möde i Calmar St. Johannis Dag næstkommende og der at underhandle om Rigernes Sager med 12 svenske Deputerede. — *Segeberg*, sabbato proximo post festum epiphaniæ domini.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 282—83.

8. Januar. [4485.] Kong CHRISTIANS Fuldmagt for Biskop Maghens i Odense, Erik Oddsson, Kongens Hofmester, og Ridder Johann Oxe til som kongelige Procuratorer at möde i Calmar St. Johannis Baptistæ Dag næstkommende, ved det berammede Möde mellem svenske og danske Deputerede. — *Segeberg*, sabbatho infra octavas epiphan. domini.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 283—84.

11. Januar. [4486.] Kong CHRISTIANS Gavebrev til Henneke Ratlouw paa et Huus i Husem, som Claus Aleke havde forbrudt, ved ikke at udrede den ham paalagte Pengebod, saaledes som han ved Ed havde forpligtet sig til. — *Ratzeborch*, die Martis post epiphan. domini. (Platt.).

Michelsen Nordfriesland p. 241.

13. Febr. [4487.] Keiser FREDERIK (III[s]) Privilegium til Kong Christian, at Ingen i Holsteen maatte i förste Instants citeres for Domstole udenfor Holsteen. — *Rottenburg auf der Tauber*, am 13. Tag des Monats Februarii. (Tydsk).

Revidierte Landgerichts-Ordnung 4. Theil Tit. VIII.

13. Febr. [4488.] Keiser FREDERIK (III.) giver Kong Christian Ret til at forhöie Tolden i Rendsborg, Plöen og Oldesloe, og at gjöre den lige med Tolden i Gottorp. — *Rotemburg auf der Tauber*, am 13. tag des monads Februarii. (Tydsk).

Michelsen Ditmars. Urkundenbuch p. 72—73.

14. Febr. [4489.] Literæ FREDERICI (III[tii]), imperatoris Romanorum, quibus "titulos comitatuum Holsatiæ videlicet et Stormariæ exstinxit, cassavit, eorumque comitatuum terras, dominia uniit, eisque districtum Diethmersiæ incorporavit, hujusmodique terras, districtus et dominia unita et incorporata in ducatum erexit, extulit et constituit, conferens eidem omnia et singula ducalia ac principatuum jura, honores, prærogativas, eminentias, ac imponens eidem titulum ducalem de Holsatia", et Christierno, Daciæ regi, "ducatum de Holstein sic erectum et con-

stitutum in feudum dedit, concessit, caritatemque suam, recepto prius ab eo, tanquam a duce 1474.
Holsatiæ, corporali fidelitatis et obedientiæ solito juramento, solenniter investit". — *In civitate* 11. Febr.
nostra Rotenburg supra Tauber, die Lunæ, quartadecima mensis Februarii, (anno regni Romani XXXIV^to^, imperii XXII^do^, Hungariæ XV^to^).

Westphalen Monumenta ined. Tom. I. 1089—91. Tom. III. 1767—68. Meibom Rer. German. Tom. III. p. 213—14. Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol. X. P. Spec. VI., II^te^ Contin. 2te Forts. p. 21—25. Londorp Acta publ. T. XIII. (Contin. VIII. Th.) B. XIV. p. 132—33. Leibnitz Cod. jur. Gent. diplom. P. I. p. 431—32. Bolten Ditmars. Gesch. III. 41—47. Michelsen Ditmars. Urkundenbuch p. 68—70. — Dan. interpr. ap. Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 916. (ed. in 4. T. V. p. 218.) et ap. Holberg, Danm. Hist. I. 716—18.

[4490.] Literæ indulgentiarum, quas "Marinus de Fregeno, theologiæ professor, 25. Febr.
protonotarius et nuntius apostolicus ad executionem plenissimæ remissionis peccatorum, per sanctissimum dominum Sixtum IV^tum^ contra Turcos concessæ, per regna Daniæ, Sveciæ, Norvegiæ, ducatumque Slesvicensem, nec non Stormariam et Holsatiam, Ditmarsiam omnemque Frisiam et dioeceses Monasteriensem, Sverinensem et Caminensem deputatus", dedit Albrechto van Gulen, nobili ex terra Stargardiæ. — *Gustrovve*, XXV. mensis Februarii.

Schröder Papist. Meklenb. Tom. II. p. 2268—69.

[4491.] Biskop Jens's i Aarsz, 7 Ridderes og 5 Væbneres Svar, afgivet paa 8. Martii.
Retterting, paa en af Hr. Niels Thymesen af Steensballe der gjort Forespörgsel: at den, som tilbyder sig at give Lov til Herreds- eller Birketing, ikke skal stævnes til Landsting, og at den, som er dömt i Böder, skal udrede dem der, hvor Dommen er falden. — *Sortebrödre Closterstue i Weille*, neste Thissdag effter Dominicam Reminiscere.

Kolderup-Rosenvinge Udv. af gl. danske Domme I. p. 13.

[4492.] Den Lybekske Gesandt Dr. Günther Milwitz's Skrivelse til Borge- 21. Martii.
mesterne i Lybek, hvori han beretter (som en Hemmelighed, hvilken han er kommen paa Spor efter, men ikke har grundet Kundskab om), at Ditmarsken skulde være incorporeret i Holsteen og dette ophöiet til et Hertugdömme, samt at Breve vare sendte omkring i Ditmarsken for at bebude Folket, at det var lagt under den danske Konges Herredömme. — *Nurmberg*, Mandagen efter Lætare. (Plattydsk).

Neocorus ed. Dahlmann II. 519.

[4493.] Den Lybekske Gesandt Dr. Günther Milwitz's Skrivelse til Borge- 4. Aprilis.
mesterne i Lybek, hvori han melder om Kong Christian af Danmarks Klage til Keiseren over Hansestædernes (Lubek, Hamburg, Wismar og Rostock) slette Guldmynt, endvidere om Holsteens Ophöielse til Hertugdömme og Ditmarskens Incorporation. — *Erfurt*, Mandagen efter Palmesöndag. (Plattydsk).

Neocorus ed. Dahlmann II. 519—51.

[4494.] Fæstebrev, udstedt af Pædher, Sognepræst i Tylleze Sogn og Older- 11. vel 12. Aprilis.
mand i Vor Frue Callenthæ i Synderherrydt, Prior Beinth i Halstædhæ Kloster og Nielsz Bii i Skovlængæ, til Hr. Hans Munck i Torneby paa deres "Kalenthæ Gwth liggende i for^ne^ Torneby i Rydhæ Sogn". — Ao. dñi MCDLXX. quarta (*leg.* quarto) feria II^tia^ (sic) paschæ.

Rhode Saml. til Loll. og Falst. Hist. II. 283—84.

[4495.] Sixti (IV^ti^) papæ bulla, quod præpositura ecclesiæ b. Mariæ Hamburgensis 13. Aprilis.
sub patronatu sit Christierni regis Daciæ. — *Romæ*, id. Aprilis.

Staphorst Hist. eccl. Hamb. I. Theil II. Bd. p. 281.

1474. 13. Aprilis. [4496.] Bulla, qua Sixtus (IVtus) papa confirmat capellam S. Trinitatis in ecclesia Roskildensi, ope Dorotheæ, ipsius regis conthoralis, a rege Christiano erectam, licentia episcopi Roskildensis præhabita. — *Romæ apud S. Petrum*, id. Aprilis, pontificatus anno tertio.

Suhm Samlinger I. 1. H. p. 60—62.

15. Aprilis. [4497.] De Lybekske Borgemesteres Svar til deres Gesandt Dr. Günther Milwitz paa hans Beretning om Kong Christian af Danmarks Klage over Hansestædernes Mynt, at samme vil findes ansvarlig. — *Lübeck*, Fredag i Paaske-Ugen. (Plattydsk).

Neocorus ed. Dahlmann II. 551—53.

20. Aprilis. [4498.] Bulla Sixti (IVti) papæ confirmatoria de capella a rege Christiano ad ecclesiam Roskildensem fundata, et de confratria sub certis capitulis et ordinationibus ab ipso instituta et ordinata. — *Romæ apud S. Petrum*, XIImo cal. Maji, pontificatus anno tertio.

Bircherod. de ord. elephant. p. 40—41. Suhm Samlinger I. 1. H. p. 62—64.

20. Aprilis. [4499.] Privilegia confratriæ a Christiano rege in capella juxta ecclesiam Roskildensem institutæ, a Sixto (IVto) papa concessa. — *Romæ apud S. Petrum*, duodecimo cal. Maji, pontificatus anno tertio.

Bircherod. de ord. eleph. p. 42—43. Suhm Samlinger I. 1. H. p. 65—66.

20. Aprilis. [4500.] Sixti (IVti) papæ bulla, qua, Christierni Daciæ etc. regis precibus adductus, omnibus qui in sancti Laurentii et sancti Canuti regis et martyris festivitatibus ecclesiam S. Laurentii Lundensem visitaverint, indulgentias quinque annorum et totidem quadragenarum concedit. — *Romæ*, XII. calend. Maji, pontif. anno III.

Sommelius de templo Lundensi p. 66—68. Bring Handlingar och Påminnelser I. 127—29.

29. Aprilis. [4501.] Sixti (IVti) papæ ratihabitio et consensus super contractum permutationis, quam cedens Nicolaus, episcopus Slesvicensis, cum suo in locum, dignitatem et jura episcopalia cessionario Helrico von der Wisch, præposito Slesvicensi, sub stipulata annua pensione ducentorum florenorum Rhenanorum inivit. — *Romæ*, die XXVIV. Aprilis.

Epit. in: Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3189. no. 88.

10. Maji. [4502.] Testamentum Mathiæ Johannis (de Middelfaar) canonici ecclesiæ Ripensis. — Die beator. Gordiani et Epymachi Martyrum.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 62—64.

13. Maji. [4503.] Sixti (IVti) papæ bulla, qua Helrico, electo Slesvicensi, facultas conceditur, ut a quocunque maluerit catholico antistite, gratiam et communionem apostolicæ sedis habente, munus consecrationis recipere valeat, si prius eidem antistiti, nomine papæ et ecclesiæ Romanæ, juramentum fidelitatis solitum, juxta formam præscriptam, præstiterit. — *Romæ*, tertiodecimo Maji, pontif. anno tertio.

Cypræi Annall. Ep. Slesv. p. 385—88. Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 665. — (Pro *tertiodecimo Maji* fortasse legi debet *tertiodecimo calendas Maji*).

4. Junii. [4504.] Biskop Johannes af Aarhuus Brev til Capitlet i Ribe, hvormed han sender det Fölgebrev paa de Gaarde, som han overdrager det for sin og Broders og Forældres Aartid i Ribe Kirke, og om adskilligt andet. — *Arus*, Sabbato Stæ Trinitatis.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 114.

14. Junii. [4505.] Jwrghen Göyes Testament. — Feria tertia infra octavas corporis Christi.

Danske Magazin VI. p. 124—26.

22. Junii. [4506.] Keiser Frederik (IIIs) Mandat til Lybekkerne, under Mulkt af 100 Mark lödigt Guld og Fortabelse af alle deres Privilegier, at understötte Kong Christian mod Dit-

marskerne. [Additum est testimonium Vollimari de Anderten de veritate transscripti, Lubecæ 1474.
XXIV. mensis Octobr. 1474.]. — *Augsburg*, Onsdagen för St. Johannis. (Tydsk). 22. Junii.

Bolten Ditmars. Gesch. III. 52—54.

[4507.] Keiser FREDERIK (III.) giver Kong Christian Ret til at indkræve Told i 23. Junii.
Hanrouw paa Grændsen mellem Holsten og Ditmarsken. — *Aussborch*, am Donnstag vor sanct Johannis Godtzaufferstage. (Tydsk).

Michelsen Ditmars. Urkundenbuch S. 74—75.

[4508.] Pactum inter FRIDERICUM (III^{um}) imperatorem Romanorum et CHRISTIERNUM regem Daciæ. — *Auguste*, prima Julii. 1. Julii.

Michelsen Ditmars. Urkundenbuch p. 70—71.

[4509.] Churfyrst, Markgreve ALBRECHT af Brandenborgs Bevilling paa Hertugdömmet Holsteens Oprettelse og Ditmarskens Indlemmelse i samme. — *Onoltzpach*, am Dienstage nach unser lieben Frauen Tag Visitationis. (Tydsk). 5. Julii.

Michelsen Ditmars. Urkundenbuch p. 71—72.

[4510.] Churfyrst ALBRECHT af Brandenborgs Skrivelse til sin ældste Sön Johann, om at modtage Kongen af Danmark som Svoger paa hans forestaaende Reise gjennem Alte-Marck (Mand. St. Jacobs Dag siger Churfyrsten at Kongen vil være i Erfurt). — *Onolzpach*, Löverdag efter Apostolorum. (Tydsk). 16. Julii.

Gercken Cod. Diplom. Brandenb. VII. p. 71.

[4511.] CAROLI, Burgundiæ ducis, ad Ditmarsiæ incolas literæ, quibus eos regi Daniæ officia præstare hortatur, alioquin, si a rege impugnati forent, officium suum esse declarat, regi adversus eos auxilia mittere, propter ligas et confoederationes, quas cum rege fecisset. — XXV. mensis Julii. 25. Julii.

Bolten Ditmars. Gesch. III. 55—56. Christiani Neuere Gesch. der Herzogth. I. 521—22. (I den danske Overs. VI. 322—23).

[4512.] Den Lybekske Gesandt GÜNTHER VON MILWITZS Skrivelse til Borgemesterne i Lybek, med Bilag, hvori meddeles Underretning om, at Kong Christian af Danmark sögte at faae indfört Told i Holsteen og mellem Ditmarsken og Holsteen ved et keiserligt Mandat, til hvis Executores Markgrev Albrecht af Brandenborg og flere tydske Fyrster, Prælater og Stæder skulde udnævnes, med strengt Forbud imod at understötte Ditmarskerne. — *Erfurt*, Onsdagen efter Jacobi. (Plattydsk). 27. Julii.

Neocorus ed. Dahlmann II. 553—57.

[4513.] Væbner MATTHIS PEDERSEN SKRIFFUER's Brev, hvorved han tilstaaer at have solgt Radke Bolken for 30 lybske Mark Penge 14 Tönder Kul til aarlig Rente udi den Jord, som Kjeld Remsniders Huus paastander (disse Kul skulde aarlig udgives til den Ildpande, Radke havde ladet stifte i Vor Frue Kirke, indenfor den nordre Kirkedör, til Præsters og fattige Peblingers og menige fattige Folks Behov og Nytte). — *Ripis*, den Torsdag næst for Lavrentii Dag. 4. Augusti.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 201—2.

[4514.] Tingsvidne om at JEP NIELSSÖN i Hawelse lille, hans Husfrue BODEL, og deres Sön NIELS JEIPSSÖN, skjödede og gav Ebbleholt Kloster en Gaard i Hawelse lille i Ölstede Sogn i Ströeherred, samt 20 Lybske Mark. — *Slangerop (Tryherredsting)*, S. Sixti Dag. 6. Augusti.

Langebek Scriptt. VI. 187.

[4515.] De DANSKE OG NORSKE DEPUTEREDES Forpligtelse, at ville indstille til Kong Christian, hvorledes de Svenske kunde erholde Godtgjörelse for de Godser, som svenske 17. Augusti.

1474. Mænd havde mistet i Danmark. Om denne Sag skulde et Möde holdes i Halmstad 20de Dag
17. Augusti. Jule næstkommende, og de svenske Befuldmægtigede, med et af indtil 60 Personer bestaaende Fölge, erholde frit Leide. — *Calmar*, feria IV. infra octavas assumtionis Mariæ.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 290—92.

19. Augusti. [4516.] Fordrag mellem de DANSKE OG SVENSKE DEPUTEREDE, hvorved den toaarige Fred mellem Rigerne stadfæstes og forlænges og et nyt Möde berammes i Calmar til St. Knuds Dag næstkommende af 12 Rigsraader og een eller flere Procuratores fra hver Side. — *Calmar*, Fredagen efter Vor Frue Dag Assumtionis.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 285—87.

28. Augusti. [4517.] Kong CHRISTIANS Creditivskrivelse for Ridder Nicolaus Rönnow, Danmarks Riges Marsk, og Albert Glyzing, Provst i Beelyn, kongelig Secretair, paa en Gesandtskabsreise til Rostock. — *Segeberg*, Söndagen næst efter Bartholomæi. (Plattydsk).

Rostock. wöchentl. Nachrichten 1756, S. 190.

1. Septbr. [4518.] Kong CHRISTIANS Skrivelse til Hamborgerne, angaaende Lösladelsen af et med Kornladning til Holland sendt Skib fra Henrik Rantzau, hvilket Hamborgerne havde arresteret. — *Gottorp*, St. Ægidii Dag. (Plattydsk).

Londorp. supplet. et contin. Tom. IV. B. II. p. 754.

4. Septbr. [4519.] DITMARSKERNES 48 RAADGIVERES Skrivelse til Raadet i Lybek, hvilket de anmode om at bede Kong Christian at forskaane dem for Fortræd og lade dem i Fred. — Sondages vor Nativitatis Mariæ. (Plattydsk).

Neues Staatsbürgl. Magaz. I. 852.

6. Septbr. [4520.] Kong CHRISTIANS Bekræftelse paa de af hans Forgængere de Rostockske Kjöbmænd tilstaaede Privilegier og Friheder til at handle paa Norge (i Oslo, Tunsberg og Viken). — *Seggeberg*, feria tertia ante festum nativitatis Mariæ. (Plattydsk).

Rostock. wöchentl. Nachrichten 1756, S. 193—94.

17. Septbr. [4521.] Biskop HENRIK af Münster's Brev til Kong Christian af Danmark, hvori han beder denne at sende nogle af sine Raader og Venner til Hamborg næstkommende St. Dionysii Dag (9. Oct.), for at underhandle om Ditmarsken. — Die Lamberti episcopi et mart. (Plattydsk).

Bolten Ditmars. Gesch. III. 56—57. Christiani Neuere Gesch. der Herzogth. I. 522—23. (i den danske Overs. VI. 323).

17. Septbr. [4522.] Skrivelse fra Biskop HENRIK af Münster, Administrator over Bremens Stift, til Ditmarskerne, hvilke han opmuntrer til at gjöre Modstand mod Kong Christians Fordringer, og ikke glemme deres Afhængighed af Bremens Erkebispestol. Ifald de vise Troskab lover han dem sin Bistand. — Die Lamberti episcopi et martiris. (Plattydsk).

Bolten Ditmars. Gesch. III. 57—58. Christiani Neuere Gesch. der Herzogth. I. 523—24. (i den danske Overs. VI. 324).

26. Septbr. [4523.] Instrumentum notariale a NICOLAO MILCK, clerico dioecesis Bremensis, editum, de appellatione advocati et judicum pro se et tota communitate Ditmarsorum ad judicium pontificis Romani de incorporatione Ditmarsiæ in ducatum Holsatiensem. — Die Sept. vicesima sexta, ind. VII.

Bolten Ditmars. Gesch. III. 60—65. Christiani Neuere Gesch. der Herzogth. I. 524—27. (i den danske Oversættelse VI. 324—26).

26. Septbr. [4524.] NÖRRANXSTRUP HERREDS TINGSVIDNE, at 12 Mænd inden 4 Stokke vidnede, "at den Gröft og frit Vandlöb var imellem Borlund og Branderup Mölle i 70 Aar og mere". — Then Mondag nest for S. Michaelis.

Langebek Scriptt. VIII. 144—45.

[4525.] Instrumentum notariale, a Nicolao Milck, clerico Bremensis dioeceseos et notario publico, editum, de protestatione Jacobi Polleke, proconsulis opidi Meldorp, omnium Ditmarsorum nomine, adversus incorporationem Ditmarsiæ in ducatum Holsatiæ, et traditionem in potestatem regis Daniæ. — *In domo ecclesiæ Lunden*, die III. mensis Octobr. 1471. 3. Octobr.

Bolten Ditmars. Gesch. III. 65—70. Christiani Neuere Gesch. der Herzogth. I. 528—32. (den danske Overs. VI. 327—30).

[4526.] Kong Christians Gavebrev til Bertram Poggewische paa 19 Morgen Land (der vare forbrudte til Kongen), kaldte "dat breden Feld", liggende "in der Twitzel" i Haselouwe Sogn, at beholde som Eiendom, qvit og frie for Skatter og Afgifter. — *Segeberge*, die Martis ante Dionysii martyris. (Plattydsk). 1. Octobr.

Michelsen Nordfriesland p. 244—45.

[4527.] Kong Christians Brev, hvorved han tilstaaer at have solgt Capitlet i Slesvig 1) 98 Mark aarlig, evig Rente i og af Trelandenes (der dryerlande), Eyderstede's, Euerschoppe's og Utholms, aarlige Landgilde (Landtgelt unde jarliker plicht) og Skyld til Kongen, og dernæst 2) Resten af disse Landskabers Afgifter til ham, for 120 Mark Lybsk, med Forbehold af Rettighed til at indlöse den sidste for samme Sum, som han havde solgt den for. — *Gottorppe*, ame middeweken na Dionisii. (Plattydsk). 12. Octobr.

Michelsen Nordfriesland p. 251—54.

[4528.] Biskop Mogens (Krafse) i Odenses sidste Villie om den Fundation og Stiftelse af et Vicariidom og paa en evig Almisse, som han forhen ved sit Testamente havde gjort, hvorved alle foregaaende Bestemmelser desangaaende erklæres döde og magteslöse. — *In curia Blamstrædh*, die beati Galli martyris. 16. Octobr.

Danske Magazin II. p. 16—19.

[4529.] Kong Christians aabne Brev, hvori han erklærer sig tilfreds med at Spörgsmaalet om Ditmarsken bliver udsat for en Tid, da en Stilstand var bestemt indtil næstkommende Philippi og Jacobi Dag, dog med Forbehold af alle de ham tilkommende Rettigheder. — *Segeberg*, Löverdagen efter 11 Tusind Jomfruers Dag. (Plattydsk). 22. Octobr.

Bolten Ditmars. Gesch. III. 71—72.

[4530.] Den Hamborgske Magistrats Skrivelse til Magistraten i Lybek, hvem den meddeler Afskrifter af Kong Christians og den Münsterske Biskops Antagelse af Udsættelsen af det Ditmarsiske Spörgsmaal. — *Hamborg*, Löverdagen efter Simonis og Judæ. (Plattydsk). 29. Octobr.

Bolten Ditmars. Gesch. III. 72—73.

[4531.] Skjödebrev paa Peder Ungers Gaard ved Höibroe og hans Boder paa Dragöe til S. Brandani Alter i Nicolai Kirke i Kjöbenhavn. — *Köpmanhaffn Byting*, Mandagen nest fore S. Andree apostoli Dagh. 28. Novbr.

Danske Magazin III. p. 210—11.

[4532.] Literæ Marini de Fregeno, legati apostolici, canonicis Ripensibus missæ, quibus eos jubet, ut singulis dominicis et festivis diebus indulgentias ei commissas populo pronuncient. — *Adersleve (Haderslev)*, die XIII. mensis Decembris. 13. Decbr.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 96—98.

[4533.] Literæ Marini de Fregeno, nuntii apostolici, quibus canonicos Ripenses jubet, ut indulgentias ei commissas diebus festivis et dominicis populo pronuntient, "animando et exortando populum, ut quilibet se paret ad tantam gratiam recipiendam". — *Ottonie*, die XX. Decembris. 20. Decbr.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 98—100.

1474. 25. Decbr. [4534.] Kong CHRISTIANS Forskrivning paa 1000 Mark Lybsk, som Stalleren Tede Veddersz i Eyderstede laante ham og igjen skulde have betalt af de först indkommende Böder af Eyderstede, Euerschopp og Utholm. — *Gottorppe,* in natalibus domini. (Plattydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 256.

28. Decbr. [4535.] Kong CHRISTIANS Gavebrev til Otte van Kampe paa alle de Eiendomme i Eyderstede, der forhen tilhörte Joneke Jonsz, men formedelst hans Forræderie vare forbrudte til Kongen. — *Gottorppe,* in der kinder dage. (Plattydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 242.

31. Decbr. [4536.] Kong CHRISTIANS Stadfæstelse paa Stalleren Laurencius Leue's Skjöde paa de af Knuth Lauessen formedelst Forræderie forbrudte Eiendomme i Strand til Alheid sal. Knuth's Enke og hendes Arvinger. — *Gottorpe,* ame hilgen nyen Jares auende. (Plattydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 246.

31. Decbr. [4537.] Kong CHRISTIANS Forskrivning paa 1000 Mark Lybsk til Laurens Leue, Staller i Strand, der havde laant Kongen dem og igjen skulde hæve dem af de först faldende Böder i hans Lehn Nortstrand. — *Gottorppe,* in vigilia circumcisionis domini. (Plattydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 256.

[4538.] Epitome literarum SIXTI (IV[ti]) papæ, per Jacobum cardinalem Papiensem conceptarum, quibus rex Daciæ Christiernus, tum in itinere Romam tendens, officiose a papa invitatur.

Raynaldi Contin. Baron. ad ann. 1474. I. T. X. p. 650. Meursii Oper. T. IX. 655. not. Gramm.

[4539.] Det LYBEKSKE RAADS Skrivelse til den tydske Keiser, hvori Raadet anholder om, at Staden maatte blive fritaget for at exeqvere den keiserlige Befaling om Ditmarskernes Underkastelse under Kongen af Danmark, allerhelst da Ditmarskerne havde skriftligen erklæret at höre under Bremens Stift. — (Uden Aar). (Plattydsk).

Neocorus ed. Dahlmann II. 557—58.

1475.

1475.

8. Januar. [4540.] Brev, udstedt af Brödrene HANS og HENRIK VON ALEUELDE, Sönner af Benedict v. Aleuelde, hvorved de forpligte sig og Arvinger til aarlig at betale 140 Mark Lybsk i "evig" Rente til Detlev Mystorp og hans Husfrue Elzebe, og siden efter deres Död til de 4 Præster, som skulle holde Vor Frue Tider og Messer i Frue-Kirke i Flensborg. — Söndagen efter Hellig Trekongers Dag. (Plattydsk).

Moller Nachricht von dem Geschlecht v. Alefeldt S. 100—103.

19. Januar. [4541.] VIBORG LANDSTINGSDOM i en Sag mellem Goe Pallesen paa den ene Side og Lass Christensen og Johan Nitt paa den anden, hvorved kjendes for Ret: "att huo som fordeelis med Landtzloug, och kanndt hannom ryge, och thennd Deelle omkaste igenn med Rette, thaa maa hannd icke sidenn for thenndt samme Sag fordelis med Kiercke-Lougen, fordi att ingenn maa baade med Lanndtzloug och Kierckelouen fordeelis for enn Sag". — Crastino Priscæ virginis.

Kolderup-Rosenvinge Udvalg af gl. danske Domme I. 14.

10. Febr. [4542.] KJÖBENHAVNS MAGISTRATS Vidnesbyrd om et Forlig, sluttet mellem "hæderlig Prælat Hr. Odde Hanssen, Cantor i Roskilde, paa hans Sösterbörns Vegne, Lauritz Pæthersens og Jep Pethersens, Pæther Lassens Sönners, paa den ene Side, og hæderlig Qvinde Mætte, for[ne] P. Lassens Efterleverske, sidermere Husfru, med hendes og hendes Börns fuldmægtige Værge og Formynder Jepp Clawessen paa den anden Side", hvorved be-

meldte Mette erholdt den Gaard, som P. Lassen boede i, liggende Vesten og Norden ved det gamle 1475.
Torv i Sancti Pæthers Sogn i Kjöbenhavn. — *Kjöbenhavns Raadhus*, den förste Fredag i Faste. 10. Febr.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CLXXXIIb.

[4543.] Tingsvidne, at NIELS LAURITZSEN Raadmand, hæderlige Prælates Hr. 20. Febr.
ODDES, Cantors i Roskilde, "fuldmægtige Procurator i disse efterskrevne Ærende", med lovlig Tings Lyd "paa forne Hr. Cantors Vegne skjödte og oplod hæderlige Qvinde Mætte Pæder Lassens Efterleverske, Husfru, og hendes Arvinger ved hendes fuldmægtige Værge og Formynder, Jep Clausen, al den Deel og Rettighed, som forne Hr. Cantors Sösterbörn Lauritz Pæthersen og Jep Pæthersen, forne P. Lassens Sönner, af Arvs Vegne tilfalden er efter deres Faders Död . . . i den Gaard, som han selver udi boede, liggende vesten og norden ved gammel Torv i St. Pethers Sogn". — *(Kjöbenhavns Byting)*, mondaghen nest fore sancti Pæthers dagh i faste.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CLXXXIIIb.

[4544.] VIBORG LANDSTINGSDOM, at Ingen maa tage lovfældt Mand til sig eller 11. Martii.
i Forsvar, förend han bliver frifunden eller retter for sig. — Löverd. nest for sancti Gregorii Dag.

Kolderup-Rosenvinge Udvalg af gl. danske Domme I. 15.

[4545.] Biskop HELRIKS til Slesvig Confirmation og Statut, angaaende det af Detlev 1. Maji.
Mystorp og hans Husfru Elizabeth til de 4 Præster, som vare ansatte til at synge Vor-Frue-Messer og Tider i Vor Frue Kirke i Flensborg, stiftede Legat af Renten af 2000 Lybske Mark (140 Mark aarlig), som bemeldte Ægtefolk havde staaende i Brödrene Hans og Henrik v. Alefeldts Godser. — *Flensborg*, 1. Mai. (Plattydsk).

Moller Nachricht von dem Geschlecht v. Ahlefeldt, S. 103—109.

[4546.] SIXTI (IVti) papæ bulla fundationis studii generalis Hafniensis. — *Romæ*, 19. Junii.
tertiodecimo calend. Julii.

Münter Magaz. für Kirchengesch. I. 59—64.

[4547.] SIXTUS (IVtus) papa statuit et ordinat, quod omnes et singuli fideles Da- 19. Junii.
niæ, Sveciæ, Norvegiæ et Slavorum regnorum, de licentia Christierni regis "torquem sub vocabulo societatis per ipsum institutum deferentes, in mortis articulo sacerdotem, qui etiam in singulis sedi apostolicæ reservatis casibus eis absolutionem impendere valeat, possint eligere confessorem". — *Romæ apud S. Petrum*, ternodecimo calend. Julii, pontif. anno quarto.

Bircherod. de ord. eleph. p. 43—44. Suhm Samlinger I. 1. H. p. 66—67.

[4548.] Kong CHRISTIANS Brev, hvorved han gjengiver alle geistlige Personer de 8. Julii.
dem til Gudstjenestens Vedligeholdelse tillagte Eiendomme og Indtægter i og af Husem Bye (da alt rörligt og urörligt Gods, saavelsom al Rente i Husem var forbrudt til Kongen formedelst Indvaanernes Opstand mod ham). — *Gottorpe*, die Sabat. post visitac. Mariæ. (Plattydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 255—56.

[4549.] Kong CHRISTIANS Forlehningsbrev til Henrik Hogelken og Medinteressenter 8. Julii.
paa et Stykke Land udenfor Oldeslo for der at opbygge en Smeltehytte og Kobbermölle m. m. — *Gottorp*, die Sabbathi post visitationem Mariæ. (Plattydsk).

Vidensk. Selsk. Skrifter VII. 437—38.

[4550.] Kong CHRISTIANS Gavebrev til Peter van Aleuelde paa et Huus i Husem, som 9. Julii.
Konoth havde forbrudt til Kongen formedelst Forræderie. — *Gottorpe*, dom. oct. visitac. Marie. (Platt.).

Michelsen Nordfriesland p. 241.

[4551.] Kong CHRISTIANS til Peter v. Aleuelde udgivne Gavebrev paa Eler Schreyes 9. Julii?
Huus i Husem. (Plattydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 241.

1475. 9. Julii? [4552.] Kong CHRISTIANS Gavebrev til Peter van Aleuelde paa Jon Detleuesz Huus i Husem. (Plattydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 241.

9. Julii? [4553.] Kong CHRISTIANS Gavebrev til Peter van Aleuelde paa Peter Klensmedes Huus i Husem. (Plattydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 241.

9. Julii? [4554.] Kong CHRISTIANS Gavebrev til Peter van Aleuelde paa det Henrik tom Eggerse forhen tilhörende Huus (i Husem). (Plattydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 241.

27. Julii. [4555.] Kong CHRISTIANS Pantebrev paa Haseldorp Slot til Fru Katerina, afgangne Wulf Poggewisch's efterladte Enke, og hendes Börn Hans og Hinrik for 12000 Mark Lybsk. — *Gottorpe*, am Donredage na Jacobi apostoli dage. (Plattydsk).

Archiv für Staats- und Kirchengesch. der Herzogthümer I. B. S. 85.

28. Julii. [4556.] Kong CHRISTIANS Gavebrev til Peter van Aleuelde paa den Græsgang, Eng og Overdrev (gresinge, wische vnde weyde) i Hastedemarsch, der fordum tilhörte Hans Moller, sal. Katerine hans Hustrue, og deres Börn, men var forbrudt til Kongen formedelst deres Forræderie. — *Gottorpe*, die Pantheleonis. (Plattydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 241.

28. Julii. [4557.] Kong CHRISTIANS Gavebrev til Laurens Leue paa Hans Bonsz Eiendomme, nemlig 12 "*Deymeden*", liggende mellem "*der Heueren*", hvilke den Sidstnævnte formedelst Forræderie havde forbrudt til Kongen. — *Gottorpe*, die Panthal. (Plattydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 243.

28. Julii. [4558.] Kong CHRISTIANS Qvittering til Hinrick Schröder i Husem for Betaling af den Pengebod, hvormed han var funden pligtig at löse sin Hals, der var forbrudt til Kongen formedelst hans Deeltagelse i Opstand mod Kongen; og Tilladelse for ham til at beholde hans Rente (indestaaende Capitaler) i adskillige Huse i Husem. — *Gottorpe*, am dage Panthal. (Platt.).

Michelsen Nordfriesland p. 251.

28. Julii. [4559.] Kong CHRISTIANS Stadfæstelse paa den Nordstrandske Staller Laurens Leue's Salg af Hans Lammersz's Gaard og Eiendomme i Bupheuere Sogn i Edomsherde til Hinderick Tuttensz. — *Gottorppe*, am dage Panthaleon. (Plattydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 247.

28. Julii. [4560.] Kong CHRISTIANS Stadfæstelse paa Stalleren i Nordtstrand Laurens Leue's Salg af Peter Ammesens ved Forræderie forbrud'e, i Husem i Sognet Bupzee liggende Eiendomme til Siuert Laurensz. — *Gottorppe*, am dage Panthaleon. (Plattydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 247.

29. Julii. [4561.] Kong CHRISTIANS Brev, hvorved han eftergiver sal. Albert Goltsmyt's Hustrue og hendes Börn Hans og Michael Resten af den Pengebod, som de vare tildömte at skulle udrede for Hans Goltsmyts og Sönners Deelagtighed i Opstand (da de havde betalt Amtmand Peter v. Aleuelde paa Gottorp en Deel deraf). — *Gottorppe*, am Sonauende na Panthal. (Platt.).

Michelsen Nordfriesland p. 255.

7. Augusti. [4562.] LÜGUM-BIRKETINGS-VIDNE, at Barszholm og den Eng sönden i Slöerkier haver "i Lavhævd" været til Lügom Kloster. — *(Lügum Birketing)* then Mandag nest for Laurentii Dag.

Langebek Scriptt. VIII. 1—2.

[4563.] Ribe Capitels Vidnesbyrd, at Korntienden af Lustrop ved Ribe i Hwidingheridh, saalænge det kunde mindes og spörges, haver lagt og brugt været til Puggardh i Ribe til St. Michaelis Kirkes Bygnings Behov, og ei til andet Brug. — Vigilia b. Laurentii martiris. 1475. 9. Augusti.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 385.

[4564.] Hwidingherritz Tingsvidne, at Korntienden af Lustrop ved Ribe har ligget til Puggardh til S^ti Michaelis Kirkes Bygnings Behov i Mands Minde og af Arild Tid. — *(Hviding Herredsting)*, feria vid. (sic) infra octavas assumptionis Mariæ virginis gloriosissime. 16-23. Aug.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 385—86.

[4565.] Reces mellem Kong Christian af Danmark (ved Albert Biskop af Lybek, Heluiunn (Helrik) Biskop af Slesvig, Ditlev v. Bockwold, Hanse Ranzow og Laurentz Lorensen Riddere) og Ditmarskerne, hvorved en Stilstand indtil 1. Mai 1476 bliver vedtaget m. m. — *Lybek*, Tirsdagen efter Vor Frue Dag Assumtionis. (Plattydsk). 22. Augusti.

Bolten Ditmars. Gesch. III. 74—76.

[4566.] Kong Christians andet Privilegium for Kolding. — *In castro nostro Koldinge*, sabbato proximo post festum beati Bartholomei apostoli. 26. Augusti.

Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. danske Love V. 309—310.

[4567.] Kong Christians Bekræftelse paa den af hans Befuldmægtigede sluttede Stilstand med Ditmarskerne indtil Philippi og Jacobi Dag 1476. — *Aarhus*, Onsdagen for Vor Frue Dag Nativitatis. (Plattydsk). 6. Septbr.

Bolten Ditmars. Gesch. III. 77.

[4568.] Kongens og Rigsraadets Svar paa det Spörgsmaal, om Jordegods, som tilhörer "fri Qvinde", vedbliver at være "frit Gods", naar hun gifter sig med en "ufri Mand". — *Köpenhaffn i Graabröthre Closters Stuwe*, then Mandagh nest fore St. Michaels Dagh. 25. Septbr.

Kolderup-Rosenvinge Udvalg af gl. danske Domme I. 15—16.

[4569.] Kong Christians Stadfæstelse paa Stalleren i Eyderstede, sal. Tede Vedderszens Salg af Laurens Gunneszens formedelst Forræderie confiskerede Godser (güdere) til Iwe Gunneszen. — *Kopenhauen*, am Donredage vor XIM. virg. (Plattydsk). 19. Octobr.

Michelsen Nordfriesland p. 246—47.

[4570.] Angeli, episcopi Penestrini, Oliveri S^ti Eusebii, Philippi S^tor. Petri et Marcellini, Antonii S^ti Viti, cardinalium presbyter., Johannis Michaëlis S^ti Angeli diaconi cardinalis literæ, quibus C dierum indulgentias eis concedunt, qui ecclesiam S^tæ Katharinæ in Lyngbye, diocesis Ottoniensis, pie visitaverint vel ad fabricam ipsius manus porrexerint adjutrices. — *Romæ*, indictione octava, die vigesima quarta nona (*leg.* mensis?) Decembris, pontificatus domini Sixti papæ quarti anno quarto. 24. Decbr.

Pontoppidan Ann. eccl. Dan. II. 668. — Hæ literæ, si pontificatus Sixti IV^ti anno quarto datæ sunt, ad annum 1474 referendæ sunt; indictio vero VIII. anno 1475 convenit.

[4571.] Viborg Landstingsdom, at Ingen uden Biskop og Bygdemænd eller Kongen og den Dommer, han tilskikker, maa dömme Nogen til Galge og Green og hedensk Jord. — Löuerdaghen nest for sancte . . . . . Dag.

Kolderup-Rosenvinge Udvalg af gl. danske Domme I. 17.

[4572.] Kong Christians Forskrivning til Laurens Leue paa 200 Rhinske Gylden, som han havde forstrakt Kongen, og igjen skulde opbære af de först indkommende Indtægter eller Skatter (der faldt i hans Lehn, Nortstrand). — *Rendesborch.* (Plattydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 256.

1475. [4573.] Kong CHRISTIANS Anordning angaaende Handelen og Skibsfarten. (Det til Kjöbenhavns Magistrat og Indbyggere sendte Exemplar).

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 591. (Quartudg. T. V. p. 261.).

[4574.] Det SVENSKE RIGSRAADS Brev til Almuen i Sverrig, hvori berettes Gangen i Underhandlingerne med Kong Christian af Danmark, Rigets Tilstand o. s. v. (Svensk).

Udtog hos Hadorph, Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 288—90.

1476.

1476.

29. Januar. [4575.] SIXTI (IV^ti^) papæ statutum, quod canonici absentes non percipiant fructus præbendarum, editum maxime ad supplicationem Christierni Daniæ regis, et ad cohibendos canonicos Hamburgenses, ne aliis locis se tenendo ecclesiæ detrimento sint. — *Romæ*, IV. cal. Februarii, anno dom. 1475, pontif. anno V.

Staphorst Hist. eccles. Hamburg. I. Theil II. Bd. p. 288—89.

5. Febr. [4576.] TINGSVIDNE, at Östermadh for Odense haver i 60 Aar og mere været "en aabenbare vibeldh oc fædedh til Othens By vildsketh". — *Odense Byting*, Mandagen næst for St. Dorothee Dag.

Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. S. 66—67.

16. Martii. [4577.] EDVARDI (IV^ti^), Angliæ regis, ratio proposita de redintegrando tractatu Hamburgensi (1465) cum rege Daciæ in biennium, "incipiendo ad primum diem mensis Junii proximo futurum". — *Apud Bukden*, XVI. die Martii, regni Edv. IV^ti^ anno XVI.

Rymeri Foed. ed. Holmes Tom. V. P. III. p. 69. Dumont Corps diplomat. III. 527—28.

23. Martii. [4578.] SIXTI (IV^ti^) papæ ad ducem Venetiarum epistola cum rosa aurea, "quæ a prædecessoribus nostris Romanis pontificibus tantum principibus dari consvevit", qua jam ante duos annos ducem decorare se proposuisse dicit, sed interea venisse Christiernum Daniæ regem, "qui rex cum devotionis præcipue causa nos adiisset, non potuimus facere, quominus eundem præsentem Rosa donaremus", et igitur se hunc honorem duci destinatum in aliud tempus distulisse. — *Romæ*, XXIII. Martii, pontif. anno V.

Martene et Durand. Vett. Scr. Collectio Tom. II. 1532—33.

15. Aprilis. [4579.] HARTICH og JOHANN BREYDES Skjödebrev til Cort von Oldensenn den Yngre, Borger i Hamborg, paa Elrouw og Heydesch i Stormarn for 1300 Lybske Mark, idet Sælgerne tillige forpligte sig til at erhverve Kong CHRISTIANS Indvilgelse i Salget. — Mandag i Paasken. (Plattydsk).

Heinze Kielisches Magazin II. 175—78.

25. Aprilis. [4580.] OLAF LAURITZEN, Graabrödre-Custos i Sjelland og Gardian i Kjöbenhavn, og ALLE CONVENTBRÖDRE SAMMESTEDS forpligte sig til at besörge den daglige Gudstjeneste ved et Alter, som Borgemester Jep Clausen havde stiftet i St. Jörgens Klosterkirke ved Kjöbenhavn. — *Kiöpmanhavn*, ipso die St. Marci Evang.

Hofman Fundationer X. 193—94.

21. Maji. [4581.] Recess imellem Kong CHRISTIAN af Danmark (ved Albert til Lybek og Helryck til Slesvig, Biskopper, og 11 Riddere) og DITMARSKERNE, hvori bestemmes, at Stilstanden skal vare til Philippi og Jacobi næstkommende (1477), og hvis Stridighederne ikke inden den Tid var bilagte, skulde dog Stilstanden fremdeles vare ved, indtil en retlig Afgjörelse fandt Sted. — *Rendsborg*, Tirsdag för Christi Himmelfart. (Plattydsk).

Bolten Ditmars. Gesch. III. 80—82.

[4582.] Edvardi (IVti), Angliæ regis, literæ de salvo conductu ambasiatorum Daniæ regis in Angliam: Johannis Petyr, canonici ecclesiæ cathedralis Roskildensis, et magistri Matthæi Hyrsburg, secretariorum, Nicholai Boëtii scutiferi et Michaëlis Thomæ. — *Westmonast.*, XXIV. Maji. 1476. 21. Maji.

Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. V. P. III. p. 70.

[4583.] Fornyet Skraa for Hellig Trefoldigheds Gilde i Odense. — St. Trinitatis Söndag. 9. Junii.

Suhm Samlinger I. 1. H. p. 15—22. Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. S. 31.

[4584.] Kong Christians Adelsdiplom for Pedher Hanssen, Borgemester og Tolder i Helsingör (med Afbildning af Vaabenet). — *In castro Haffnensi*, in vigilia b. Joh. Baptistæ. 23. Junii.

Magaz. for dansk Adelshist. I. 4—5.

[4585.] Kong Christians Fuldmagt for 12 danske og norske Prælater og Riddere til paa et Möde i Calmar St. Knuds Dag næstkommende at underhandle med 12 Svenske om de mellem Rigerne verserende Sager. — *Köbendhafn*, feria V. infra octavas visitationis Mariæ. 4. Julii.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 292—93.

[4586.] Kong Christians Fuldmagt for Hofmesteren Erik Otzson, Ridder Johan Oxe, Henrik Pommer, Degn i Hamborg, Dr. Erik Nielsson, Erkedegn i Viborg, og Herr Albrecht, Provst i Bergen, til som kongelige Procuratorer at deeltage i Underhandlingsmödet med de Svenske i Calmar St. Knuds Dag næstkommende. — *Hafniæ*, feria V. infra oct. visitationis Mariæ. 4. Julii.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 293—94.

[4587.] Kong Christians Stadfæstelse paa den Stege Indbyggere af Kong Erik givne Tilladelse til at benytte de omliggende kongelige Skove og Græsgange til Græsning for deres Creaturer (see ovenf. Nr. 1171). — *In castro nostro Stege*, die divisionis apostolorum. 15. Julii.

Paludan Möens Beskr. II. p. 287.

[4588.] Et Brev, ved hvilket Annæ Mogenssdotter, Jess Ascersens Effterleverske af Urlöff, vedgaaer til Capitlet i Aarhuus at have skjödet en Deel Gods beliggende i Vetztoffth By og Sogn i Molnsherrit. — *Arusiæ*, in profesto b. Olavi regis et martiris. 28. Julii.

Langebek Scriptt. VI. 514—15.

[4589.] Brev, udstedt af de fra Kong Christians og de Svenskes Side afsendte Deputerede, hvorved de erklære den mellem Rigerne bestaaende Fred for vedvarende, samt at Sverrigs Raad skulde sende 4 Deputerede for at underhandle og afgjöre med Kong Christian om nogle endnu tilbagestaaende Tvistpuncter. — *Calmar*, Torsd. næst för St. Bartholomæi Dag. 22. Augusti.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 294—96.

[4590.] Kong Christians Forsikkringsbrev til de Svenske, hvori han lover at holde alle de i Brevet fastsatte (21) Artikler, ifald han blev valgt til Konge i Sverrig. — *Rodneby*, Fredagen næst efter St. Bartholomæi Dag. 30. Augusti.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 296—300.

[4591.] Bevidnelse om, at Hr. Per Ipsön, Biskop Jenses Officialis i Aars og Cannik sammesteds, ved fuldt Tingsvidne har skaffet Beviis for, at Jes Matsön, Borgemester, paa sin Hustrues Anne Magensdatters Vegne, har skjödet til fornævnte Per Ipsön og hele Aarhuus Capitel nogen Eiendom, beliggende i Vetstofth Sogn og By. — *Aars Byting*, then torsdag nest for sancti Severini Dag. 17. Octobr.

Langebek Scriptt. VI. 515.

[4592.] Caroli, episcopi Ottoniensis, literæ, quibus XL dierum indulgentias eis concedit, qui in coemeterio ecclesiæ Sti Andreæ in Thornes preces fecerint pro omnibus ibidem 11. Novbr.

1476. requiescentibus vel processioni ibi instituendæ interfuerint vel ad illam sustentandam aliquid
11. Novbr. contulerint. — Die beati Martini.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. p. 670.

30. Novbr. [4593.] HENRICUS (leg. HELRICUS), episcopus Slesvicensis, donationem decimarum episcopalium parochiæ Bioldorpp in Sluxherde, monasterio Loci Dei a prædecessore ejus Waldemaro factam, approbat et confirmat. — *Ripis*, die beati Andreæ apostoli.

Langebek Scriptt. VIII. 207--208.

6. Decbr. [4594.] Kong CHRISTIANS Gavebrev paa et Huus i Husem ved St. Jürgen til Wyneke Büssenschütte. — *Ripen*, die sancti Nicolai. (Plattydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 242.

6. Decbr. [4595.] Kong CHRISTIANS Gavebrev til Peter van Aleuelde paa Weszhols Huus i Husem. — *Ripen*, die Nicolai. (Plattydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 241.

6. Decbr. [4596.] Kong CHRISTIANS Gavebrev til Peter van Aleuelde paa Diderick Glarmesters (glasemackers) Huus i Husem. — *Ripen*, die Nicolai. (Plattydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 241.

6. Decbr. [4597.] JOHANNIS Arusiensis, ALBERTI Lubecensis, PETRI Ripensis, HELRICI Slesvicensis et KAROLI Otthoniensis episcoporum literæ, quibus XL dierum indulgentias iis concedunt, qui in ecclesia Ripensi beati Michaëlis archangeli missas audiverint vel preces fecerint vel ad fabricam ecclesiæ manus porrexerint adjutrices. Apposita est singularis PETRI episcopi Ripensis, approbatio. — *Ripis*, die beati Nicolai.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. 669. Terpager Ripæ Cimbr. p. 390—91.

[4598.] Den SLESVIGSKE PROVSTS OG CAPITELS Obligation til Paul Sandbeck paa 200 Mark. (Tydsk).

Udtog i Swabsteder-Buch hos Westphal. 3189 Nr. 89.

1477.

1477.

20. Januar. [4599.] Kong CHRISTIANS Brev, hvorved han tillader Vitskoffle Kloster og dets Abbed og Brödre at lægge Gaardene Gundropgardt, Wadegardt, Tandorp, Strandtbygardt, Riiszgardt, Myöre-Höy, Edböll, Osterfell, Blest, under Aalbirk. — *Aaleborg*, die Sebastiani et Fabiani.

Dän. Biblioth. VI. 156—58. Danske Magazin I. p. 150—51.

30. Januar. [4600.] EDVARDI (IV^ti^), Angliæ regis, literæ creditivæ, heraldo regis Clarenceux, armorum regi, datæ, de amicitiarum foedere cum rege Danorum resolidando. — *Westmon.*, XXX. Jan.

Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. V. P. III. p. 74—75.

5. Febr. [4601.] Kong CHRISTIAN tillader Borgerne i Aars at fiske i Belt, Kalsvig og andensteds under Jyllands Side efter Torsk, Makreler og anden Fisk. — *Horssens,* die b. Agathæ virg.

Hofman Fundationer III. 189.

26. Febr. [4602.] Kong CHRISTIANS Stadfæstelse paa Skraaen for St. Anne Gilde i Swineborgh. — *In civitate Ottoniensi*, feria quarta quatuor temporum in quadragesima.

Suhm Samlinger I. 2. H. p. 52—56.

2. Martii. [4603.] Kong CHRISTIANS Fornyelse af Kong Valdemar (IV^s^) Privilegium for Odense. — *Nyborgh Slott*, annen söndag i fasthen, som kalles Dominica Reminiscere.

Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. danske Love V. 201—210. Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. S. 25—29.

[4604.] Sixti (IV^ti^) papæ bulla, qua Ditmarsos sub potestate Bremensis archiepiscopi jure esse declarat, cum Fredericus et Philippus imperatores "comitatum cum castro Stadii et Burgo" archiepiscopo Bremensi dedissent. — *Romæ apud S. Petrum*, prid. id. Martii, anno dom. 1476, pontif. anno VI. 1477. 14. Martii.

Bolten Ditmars. Gesch. III. 83—85. Neocorus ed. Dahlmann I. 431—33.

[4605.] Sognepræst Morthen Esbernssöns og Fleres Vidnesbyrd, at Agge Troelssön kastede sin Hustru Bodilds Indsegl med hende ned i Graven. — *Bollerup*, Mandag nest effter helyæ Cors Dag. 5. Maji?

Danske Magazin I. p. 19.

[4606.] Lybekkernes Skrivelse til Raadet i Rostock, hvori de anmode dette om at sende Gesandter til det berammede Möde i Lybek Dagen för corporis Christi, for at raadslaae om den Fare, Stædernes Handel truedes med ved adskillige i Danmark foretagne Forholdsregler og ved den ved Ribbenitze og Grevesmolen paalagte Told. — *Lybeck*, am hilghen auende to Pinxsten. (Plattydsk). 21. Maji.

Rostock. wöchentl. Nachrichten 1757, S. 69—70.

[4607.] Kong Christians aabne Brev til de Svenske, hvori han gjentager sine egne og sine befuldmægtigede Gesandters Löfter om at holde de Svenske ved deres Love, Privilegier og Friheder m. m., saafremt han blev valgt til Konge i Sverrig. — *Roskild.*, in prof. corp. Christi. 4. Junii.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 300—301.

[4608.] Et aabent Brev, ved hvilket Jens, Biskop i Aars, med sit Capitels Samtykke stifter og doterer "eth capelle, altere og vicarii syndhen nesth vedt tornet vesten i Aars Domkyrcke", til Afholdelse af foreskrevne Messer om Söndagen, Tirsdagen, Torsdagen og Fredagen. — *Arusiæ*, in vigilia sancti Jacobi apostoli. 24. Julii.

Langebek Scriptt. VI. 509—10.

[4609.] Brev, hvorved Jens, Biskop i Aars, med sit Capitels Samtykke stifter og doterer "eet capella, altare og Vicarii, synden nest wyth tornet westen i Aars Domkyrcke", til Afholdelse af Messer om Mandagen, Onsdagen og Löverdagen. — *Arusiæ*, in vigilia b. Jacobi apostoli. 24. Julii.

Langebek Scriptt. VI. 511—12.

[4610.] Det danske Rigsraads Vidnesbyrd, at Kong Christian, efterat en evig Fred var sluttet mellem Danmark og Sverrig, stedse havde været villig til paa den bestemte Maade at lade Stridighederne mellem ham og Sverrigs Indbyggere samt Hr. Axels Sönner afgjöre ved Rettergang eller Forlig. — *Kiöbenhaffn*, Torsdagen næst for S. Laurentii Dag. 7. Augusti.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 955. (Quartudg. T. V. p. 270—72).

[4611.] Kong Christian tillader Abbed Peder i Esrom Kloster igjen at lægge de Veie, der i Mands Minde vare lagte gjennem Klostergaarden, uden om Klosteret, og at tillukke Klostergaarden og holde den lukket, som det sig bör. — *In castro Haffnensi*, in vigilia assumptionis beatæ Mariæ virginis gloriosissimæ. 14. Augusti.

Kierulf Esrom Klosters Hist. S. 66—67. Cod. Esrom. fol. LXVIII.

[4612.] Kong Christians Bekræftelse paa de af hans Formænd Rostokkerne tilstaaede Handelsprivilegier i Norge, navnlig i Oslo og Tunsberg. — *In castro Hafnensi*, feria sexta proxima ante festum Bartholomæi. (Plattydsk). 22. Augusti.

Rostock. wöchentl. Nachrichten 1757, S. 65-66.

[4613.] Borgemester, Raad og menige Almue i Faaborg unde og tillade, at nogle Gaarde og Grunde, som Claus Krumstrup m. fl. havde givet til Oprettelsen af en Hellig- 10. Septbr.

1477. Aands-Kirke og Hospital i Faaborg, maa være frie for Skat og den aarlige Tynge til Byens
10. Septbr. Behov, og bede Kongen og Bisp Carl Rönnow i Odense om at samtykke og stadfæste Oprettelsen af bemeldte Hospital og Kirke. — *Faaborg*, feria quarta infra octav. nativ. b. virginis.

Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. S. 132—33.

18. Septbr. [4614.] Tingsvidne om, at "PER SUELUNDT havde skjödt Broder Claues, Abbed i Lyom Kloster, al den Jord og Rettighed, som Bönder havde i Grafflund Mark, og ingen Mand der Deel i haver foruden Lyom Kloster i noger Maade". — *Sönderranæstorp herritz ting*, then torssdag for S. Mauritii Dag.

Langebek Scriptt. VIII. 152.

11. Octobr. [4615.] Tingsvidne om, at NIELS JEIPSSÖN, Væbner, med sin Hustrues Mettes Samtykke skjödede til Ebleholtz Kloster en Gaard i Havelselille i Ölstede Sogn i Ströeherred. — *Tryherredsting*, Löverdag næst efter S. Dionysii Mart. Dag.

Langebek Scriptt. VI. 187—88.

14. Octobr. [4616.] SIXTI (IV^ti^) papæ bulla, qua episcopo Verdensi, præposito Lubecensi et scolastico Vratislaviensi jubet bullam suam, qua Ditmarsi sub potestate archiepiscopi Bremensis esse declarantur, exsequi. — *Romæ apud S. Petrum*, prid. id. Octobris, pontif. anno septimo.

Bolten Ditmars. Gesch. III. 86—87. Neocorus ed. Dahlmann I. 433—34.

12. Novbr. [4617.] SIXTI (IV^ti^) papæ bulla, episcopis Lubecensi et Slesvicensi et cantori Slesvicensi missa, qua, secundum petitionem Christierni Daniæ regis, qui, ratione ducatus sui Holsatiæ et Stormariæ, ecclesiæ Hamburgensis curam gerebat, mandat, ut ecclesia Hamburgensis metropolitana et non collegiata manere in perpetuum debeat. — *Romæ*, pridie id. Novbr.

Staphorst. Hist. eccl. Hamb. I. Theil, IIII. Bd. p. 154—55.

12. Novbr. [4618.] SIXTI (IV^ti^) papæ bulla ad episcopos, Lubecensem et Slesvicensem, et cantorem ecclesiæ Slesvicensis, quod "ipsa ecclesia Hamburgensis in temporali dominio ipsius regis (Daniæ) ratione sui ducatus Stormariæ et Holsatiæ constituta existit, et quod ad eum pertinet jura et honores ipsius eccleciæ Hamburgensis defendere". — *Romæ*, pridie id. Novbr.

Staphorst Hist. eccl. Hamb. I. Theil II. Bd. p. 282.

24. Novbr. [4619.] FRIEDELI DE CORBEKE, decretorum doctoris, scholastici Vratislaviensis mandatum ad Ditmarsos, quibus iis sub poena bullis Sixti papæ IV^ti^ (quarum executor constitutus erat) de annis 1474 et 1477 obedire jubet. — *Romæ*, die lunæ, vicesima quarta mensis Nov.

Bolten Ditmars. Gesch. III. 89—98. Neocorus ed. Dahlmann I. 435—42.

24. Novbr. [4620.] Bytingsvidne, at JEP TYGESEN, Borger i KÖPENHAFN, har pantsat en Gaard i Radhusz Stredet i St. Pethers Sogn til Borger Mattis Pedhersen. — *Köpmanhauen*, Mandagen Sancte Catrin affthen.

Nye Danske Magazin I. p. 181.

[4621.] Mester CLAUS, LAURENTZ ANDERSSÖN, JENS EGGERTSÖN, OLUF SMEDH og THORDT PETHERSEN, Biscop Mogensis (Kraffses) Testamentarii, udföre dennes sidste Villie angaaende et Vicariedom og en evig Almisse, som Biskop Mogens havde ladet forfatte 16. Oct. 1474, efterat have ladet de deri omtalte tvende Steenhuse opbygge i Otthense.

Danske Magazin II. p. 19—22.

[4622.] ANDREAS PETERSENS Kjöbebrev til det slesvigske Domkapitel paa nogle Eiendomme i Wandrop, Meckelby, Osterbuy, Westerbuy og Jortelund i Wis- og Karr-Herreder. (Tydsk).

Udtog i Swabsteder-Buch hos Westphal. IV. 3189 Nr. 91.

1478. 1478.

[4623.] Kong CHRISTIAN giver Duebrödre (-Kloster) i Roeskilde til et Kannikedom ved Domkirken. — *In castro Haffniensi*, die circumcisionis domini. 1. Januar.

Hofman Fundationer VII. 311—12.

[4624.] Bulla, qua SIXTUS (IVtus) papa indulgentias centum annorum et totidem quadragenarum ad epiphaniæ ac dedicationis capellæ seu altaris "sub invocatione S. Trinitatis" celebritatem et diem ad dominicam, qua in ecclesia cantatur Jubilate, transfert. — *Romæ apud S. Petrum*, decimo nono calend. Februarii. 14. Januar.

Suhm Samlinger I. 1. H. p. 67—69.

[4625.] LAUGS-SKRAA for Skibsmands-Skipper-Lauget, kaldet S. Söffrins Laug, i Ribe. — *Ribe*, den förste Fredag i Faste. 6. Febr.

Nye Danske Magazin II. p. 257—261.

[4626.] HANS RIGELSEN, Sognepræst i Dalby paa Hindsholm, tilskjöder Arild Esbernsen og hans Kone Karine en Jord, som ligger mod St. Peters Kirkegaard i Odense. — Die Jeorgii martiris gloriosi. 23. Aprilis.

Udtog i Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. S. 67.

[4627.] Redintegratio tractatus Hamburgensis (1465) inter ANGLIAM et REGNA SEPTENTRIONALIA in biennium, incipiendum ad decimum diem mensis Junii proximo futurum. — *Westmonast.*, XXVI. Aprilis. 26. Aprilis.

Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. V. P. III. p. 81—82.

[4628.] Kong CHRISTIANS Invitationsskrivelse til Magistraten i Rostock til at overvære den udvalgte Kong Hans's og Fröken Christinas Bryllupsfest, berammet til Söndagen efter Bartholomæi Dag. — *Kopenhaven*, corporis Christi Aften. 20. Maji.

Rostock. wöchentl. Nachrichten 1757, S. 89—90.

[4629.] TINGSVIDNE, at Abbeden i Lyom Klosters Lovshöringe inden fire Stokke paa Tinge vidnede, at de vare nærværende og saae, at Abbeden gav Lov og gjorde Lavhævd, "lofftiidt dags med dannemænd", paa en Ager paa Harby Mark, der kaldes Gammelbytoffte, og ydermere gjorde Lavhævd paa alle de Gods paa Harby Mark, som tilhöre Lyom Kloster med Rette, "og brast ingen Værn i noger Maade". — *Frötzherretz ting*, Torsdagen næst efter Trinitatis Söndag. 21. Maji.

Langebek Scriptt. VIII. 167—68.

[4630.] STRALSUND (?) Magistrats Skrivelse til Rostockerne, hvori bemeldte Magistrat erklærer, ikke at finde det raadeligt at sende Gesandter til det til St. Bartholomæi Dag i Kjöbenhavn berammede Möde, da den havde Grund til Misfornöielse med den af Rostockerne indförte Told, men ikke vilde röbe dette under Mödet. — *(Stralsund?)* St. Vitus Dag. (Platt.). 15. Junii.

Rostock. wöchentl. Nachrichten 1757, S. 101—102.

[4631.] Vidne af 3 Stoknævn (36 Mænd), om at HARTVICH SCHINCKEL havde skjödet Mester Pauwel Wynter, "Bedegher" for St. Antonii Gudshus i Morkerch, og hele Conventet sammesteds Gaarden Anebü med alt dens Tilhörende og mere Gods i Gottorp Sogn, samt at Mester Paul Wynter havde lovbudet denne Gaard og Gods paa 3 Tinge, og derpaa faaet Eiendomsdom paa samme. — Am dage Sunte Margarethen der hilligen Jungfrouen und Martyrerin. (Plattydsk). 13.(20.) Jul.

Diplomatar. Morkirch. ap. Westphal. IV. 3392—93.

1478. [4632.] Kong Christians Invitationsbrev til "Proconsules et Consules Nestve-
4. Augusti. dienses" at bivaane den udvalgte Kong Hans's Bryllup, som var berammet til Söndagen næst efter Bartholomæi Dag. — *Castro Havniensi*, feria tertia post Petri ad vincula.

Holberg Danm. Hist. I. 728. Nyerup Kjöbenhavns Beskr. p. 33—34.

4. Octobr. [4633.] Christierni regis literæ, quibus Petro Alberti, artium liberalium magistro et in medicinis licentiato, plenam confert auctoritatem doctores et magistros in singulis facultatibus acceptandi, qui in universitate Hafniensi lectiones habere dignosque promovere possent. — *In castro Hafniensi*, die beati Francisci confessoris.

Thura Infantia Acad. Hafn. p. 6—9. Holberg Geistl. og verdsl. Stat. p. 164—65. Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 672. Ejusdem Origg. Hafn. p. 140—41. Münter Mag. für Kirchengesch. I. 64—65. *Dan. interpret.* ap. Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 957 (ed. in 4to Tom. V. p. 275—77). Holberg, Danm. Hist. I. 731—32. Hofman, Fundationer I. 378—79.

22. Octobr. [4634.] Edvardi (IVti), Angliæ regis, licentia data Roberto Alcok, navem quamcunque regni Angliæ, portagii ducentorum et quadraginta doliorum, cum mercibus in Islandiam mittendi, et pisces ceterasque merces inde ducendi. — *Westmonasterii*, XXII. Octobris.

Rymeri Foed. ed. Holmes Tom. V. P. III. p. 96.

16. Novbr. [4635.] Tingsvidne, at Iffuer Schriffuer til Lyom Kloster har været tre samfulde Ting til Hviding Herreds Ting paa Dyrick van Landsbergis Vegne og æsket Tonnis Rantzo's Adkomstbreve paa den Jord i Brönstrup Mark og Kieplunds Mark, som Symen Jessen i Öster-Gasse havde i sin Brug, samt ladet læse gode gamle Skjöde- og Lavhævds-Breve paa, at samme Eiendom hörte til Lyom Kloster m. v. — *Hwidingherrets Ting*, Mandag næst efter S. Martini Dag.

Langebek Scriptt. VIII. 79—80.

[4636.] Kong Christians Anordning om Handel, Maal og Vægt i de norske Kjöbsteder. — *In civitate Osloensi.*

Paus Norske Forordninger S. 273.

[4637.] Kong Christians Dom, hvorved han stadfæster en tidligere af Ridder Anders Jacobsen afsagt Dom om den Saltkjedel, der laa ved Haslegaard i Als Sogn i Viborg Stift, "sönden hos den anden Side af Biskoppen af Viborg hans Saltkjedel". — *Aalborg Slot.*

Thestrup om Tingene S. 40—41.

[4638.] Hartich Schinckels Kjöbebrev til Mohrkirchen Kloster paa Gaarden Anebü med meget dertil liggende Gods, for 2800 Mark. (Tydsk).

Udtog i Diplomatar. Mohrkirch. hos Westphalen IV. 3403.

1479. **1479.**

9. Januar. [4639.] Tingsvidne af 8 Dannemænd, at de havde hört og spurgt i Sandhed, at Biskop Peder Nielssen i Ribe og menige Capitel sammesteds havde fundet Korntienden af Wolum fra Döstrup Kirke og til Lyom Kloster, "og undte værdige Fader Abbed Claues fornævnte Korntiende, Byrd og alle Redsel til S. Laurentii Bygning til Brewadt Kirke". — *Lyherrets Ting*, then neste Leffuerdag effter tolffte dag Jule.

Langebek Scriptt. VIII. 99.

9. Januar? [4640.] Lyherrets Tingsvidne, at Abbed Claues af Lyom Kloster havde æsket og faaet "iet wwildig stockneffnd" af 12 Dannemænd, hvilke inden 4 Stokke vidnede, at det var dem fuldt vitterligt, at Tyrckel Tossdetter (sic) gav den Eng til Lyom Kloster, som kaldes

Dyllholm, og at samme Eng var hendes rette Arv og Eie. — Then Leffuerdag nest effter Dregtingh *(sic)* effter XII. dag jule. 1479. 9. Januar.?

Langebek Scriptt. VIII. 95—96.

[4641.] Mattis Pedersen, Borger, skjöder sin Gaard og Grund "söndhen weth Radhus-Strædhet" til Hr. Peder Henrichsen, perpetuus vicarius til Hellig Trefoldigheds Alter i Vor Frue Kirke i Kjöbenhavn. — *Köpmanhauen*, Fredagen nest effter Tywende dagh Jule. 15. Januar.

Nye Danske Magazin I. p. 182.

[4642.] Fyens Landstings-Dom i en Sag mellem Bendt Bille af Söholm og Hr. Erick Biörnssön om en Gaard i Hemerslöff. — *Fynbo Landztyngh*, Löwerdagh nesth effter tywendagh Jule. 16. Januar.

Danske Magazin III. p. 35.

[4643.] Bytingsvidne, at Borger Mattis Pedherszen har skjödet en Gaard "sönden weth Radhus Stredet" til Hr. Pedher Henrichsen, perpetuo vicario til H. Trefoldigheds Alter i Vor Frue Kirke i Kjöbenhavn. — *Köpmanhafn*, Mandaghen nest effter Kyndelmisse dagh. 8. Febr.

Nye Danske Magazin I. p. 183.

[4644.] Edvardi (IV^{ti}), Angliæ regis, conditio proposita redintegrandi tractatus Hamburgensis (vid. no. 4268.) "incipiendo ad primum diem Octobris ultimo elapsum, et ad biennium ab illo die proximo futurum inclusive continuando". — *Apud Westmonasterium*, XII. Febr. 12. Febr.

Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. V. P. III. p. 98—99. Dumont Corps diplomat. Tom. III. P. II. p. 66.

[4645.] Kong Christians Commissorium og Fuldmagt til 2 Hamborgske Domherrer, at de skulde undersöge en Stridighed mellem Conventet i Bardesholm Closter og Staden Kyll angaaende Forlehningen af St. Nicolai Sognekirke i Kyle, affatte Dom i denne Sag og indsende den til Revision. — *An unser borch Kopenhaven*, am Sondage Invocavit. (Plattydsk). 28. Febr.

Westphalen Monum. ined. II. 460—61.

[4646.] Ditmarskernes Forliig med Dronning Dorothea angaaende Landsbyen Hashövede. — *Ytzehoe*, ame Mytwekene na Quasimodogeniti. (Plattydsk). 21. Aprilis.

Michelsen Ditmars. Urkundenbuch p. 77—78.

[4647.] Tingsvidne om, at Borgemester Clawes Nyeman (i Kbhvn) paa Borgemester Jep Clawessens Vegne tilskjödte Ebleholts Kloster en Gaard og Grund, "liggendes norden worden wet Köpmanne gadhen . . . östhen næst then gard som aptekeren i boor, i wor frowe sogn i Köpmanhaffn". — *Köpenhafn bytingh*, mondaghen nest fore sancti Laurentii then helge martyris dagh. 9. Augusti.

Langebek Scriptt. IX. . . Cod. Esrom. fol. CLXXXVIII.

[4648.] Brev, hvorved Jeip Clawssön, af Vaaben, Borgemester i Kjöbenhavn, erklærer at have skjödet samme Gaard til Ebbleholtz Kloster. — *Haffnis*, vigilia S. Laurentii mart. 9. Augusti.

Langebek Scriptt. VI. 188—89.

[4649.] Nesbo Tings Dom, at den Mand som "Raen eller ander Diele er ower ganghen, kann ey lofflig diele, stæffnæ, felde eller möndug giöræ noger Man". — Löwerdag nest for S. Bartholomei Dag. 21. Augusti.

Danske Magazin VI. p. 127—28.

[4650.] Svensk Rigsforstander Sten Sture gjör vitterligt ved et aabent Brev, at Hr. Iwer Axelssön gjorde ovennævnte Dag sin Eed, paa egne og Broders, Erich Axelssöns Vegne, at Fru Birgittæ Oleffsdatter i Hammerstæ aldrig fik hans eller hans Broders Indsegl med deres Villie og Vidende til et aabent (falsk) Brev, dateret Fredag nest effter S. Philippi 10. Septbr.

1479. et Jacobi Dag 1461 (see ovenf. Nr. 4126), hvori hun lader Olaff Axelssön tilskrive hende
10. Septbr. store Fordele. — *Jenecopingh*, Fredagen nest epter wor Frue Nativitatis Dagh.

Danske Magazin II. p. 38—40.

12. Octobr. [4651.] Et aabent Brev, udstedt af HENRIC, Biskop i Linköpingh, STEEN STURE i Gripsholm, Sweriges Riges Forstandere, ANDERS, Abbed i Alwaste og 10 Riddere og Væbnere, hvorved et aabent Brev, udstædt af OLAFF AXELSSÖN 1461 Fredagen nest epter S. S. Philippi et Jacobi Apostels Dag i Köpenhaffn, (tilligemed flere andre Breve) erklæres for falskt og smeddet af Fru Birgittæ Oleffsdatter i Hammerstæ til hendes egen Fordeel. — *Watzstene*, Tirsdagen nest epter sancte Birgitte Dag.

Danske Magazin II. p. 41—46.

6. Novbr. [4652.] Kong CHRISTIANS Fribrev til Volquard Tetensson, hvorved Kongen tillader denne at före Skjold og Vaaben og Hjelm, ligesom andre Riddere og Svende i Landene Slesvig og Holsten. — *In Koldinge*, die Sabbatis post omn. sanctor. (Plattydsk).

Michelsen Nordfriesland im Mittelalter p. 219.

28. Novbr. (vel ante). [4653.] Statuta universitatis Hafniensis, a JOHANNE, archiepiscopo Lundensi, sancita. — (Sine anno et die).

Münter Magaz. für Kirchengesch. I. 352—73. Langebek Scriptt. VIII. 335—45.

28. Novbr. [4654.] JOHANNES, archiepiscopus Lundensis, approbat erectionem cathedrarum singularum facultatum, rectoriæ institutionem et aliorum officiorum ordinationem in universitate Hafniensi, et episcopum Roskildensem cancellarium per omne tempus declarat novæ hujus universitatis; statuta præterea universitatis confirmat. — *Lundis*, IV. calend. Decembris.

Langebek Scriptt. VIII. 359—60.

8. Decbr. [4655.] Kong CHRISTIANS Bevilling for Ridder Claus Reventlow og hans Husfrue Mette til at sælge Gartze, Lutkendorp og Qualtze i Oldenborg Sogn til Conventet i Cismar for 8000 Mark Lybsk. — *Pretze*, die Jovis post Nicolai. (Plattydsk).

Uddr. i Heinzes Kielisches Magazin II. 183—84.

1480.

1480.

12. Januar. [4656.] Kong CHRISTIANS Forligs-Forslag til Ditmarskerne. — *Reyneuelde*, ame Midweken na Epiphanie domini (uden Aar). (Plattydsk).

Michelsen Ditmars. Urkundenbuch p. 78—79.

15. Januar. [4657.] Den udvalgte Kong HANS's Dom i en Arvestrid mellem Erich Tymessön paa Christoffer Lyckes Börns Vegne og Niels Lycke i Skowsbode. — *Oppo Landmodh i Otthenss*, Löwerdagen nest effter tywgende Dagh Jwele.

Danske Magazin IV. p. 14—15.

26. Januar. [4658.] Kong CHRISTIANS af Danmark Statut, hvorved den mellem Hamborgs Domcapitel og Vicarierne opkomne Strid om de saakaldte Vinalia bliver saaledes bilagt, at Domcapitlet skulde beholde disse, imod at give Vicarierne 500 Mark Lybsk. — *Hamborg*, Onsdagen efter Pauli Conversionis. (Plattydsk).

Staphorst Hist. eccl. Hamb. I. Theil IV. Bd. p. 155—57.

29. Januar. [4659.] AXEL LAVESEN, Ridder, oppaa Claxholm, hans Gavebrev til Jomfru Mariæ Vicarie i hendes Capel i Nyborg paa 2 Gaarde i Næraae By og Sogn i Aasum Herred og 1 Gaard i Aarslev i Vinding Herred, for Messer etc. — *Othoniæ*, Sabbato ante festum purificationis beatæ Mariæ.

Hofman Fundationer V. 128—29.

[4660.] HANS "Udvaldh till Danmarks Riige, Rett Erffuingh till Norige" etc., 1480.
forbyder Alle og Enhver, i Særdeleshed dem, som bygge og boe paa Thorö, Stryn, Stryn- 22. Febr.
kalff, Byrcholm, Hiorthö, Skarö, Dreyö, Tasindh og i Örckel By, at håve eller bruge ulovlige Havne, eller at gjöre Svendborgs Indbyggere Landkjöb eller Forprang. — *In castro nostro Nyborgh*, ipso die cathedræ sancti Petri.

Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. p. 90—91.

[4661.] DITMARSKERNES Compromis og Forlig med Kong Christian. — *Rendesborch*, 6. Martii.
am mandage negest na Oculi. (Plattydsk).

Michelsen Ditmars. Urkundenbuch p. 79—81.

[4662.] Kong CHRISTIANS Qvittering til Stalleren Laurens Leue i Nordstrand for 10. Martii.
rigtigt Regnskab for alle Opbörsler og Udgifter paa Kongens Vegne indtil Dato; og Anviisning for ham til at hæve 1173 Mark 14 Sk., som Kongen blev ham skyldig, af de förste Opbörseler paa Nordstrand. — *Gottorpe*, die Veneris post Oculi. (Plattydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 268—69.

[4663.] BORGEMESTERE OG RAAD I NESTWEDH bevidne, at Jes Boossön overlod 19. Martii.
al sin Deel i en Gaard sammesteds til Hr. Johan Oxæ, Ridder. — *Nestwedh*, dominica Judica me.

Danske Magazin VI. p. 162.

[4664.] ODENSE BYTINGSVIDNE, at et Stræde, liggende Östen næst St. Albans 20. Martii.
Stræde i Odense, burde være "eet obeth Herstræde oc bysens stræde", skjöndt der var sat en Bygning for dets ene og et Led for dets anden Ende. — *Othens*, then mandagh nest effter Ste Gertruds dagh.

Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. p. 68.

[4665.] Kong CHRISTIAN gjör vitterligt, at eftersom han i sit Raad har optaget 22 Martii.
den værdige Herre Nicolaus, Abbed i Lygum Kloster, og denne har svoret ham Troskabsed: saa har han taget ham samt hans Klostergods, Rettigheder, Tjenere o. s. v. i sin kongelige Beskjermelse, m. v. — *An unszem Slote Luttken Tunderen*, am midtweken na Judica. (Plattydsk).

Langebek Scriptt. VIII. 173—74.

[4666.] Kong CHRISTIANS og Dronning DOROTHEAS Gavebrev til Ewert Bouwe- 31. Maji.
lingh paa et Huus i Husem, hvilket de havde kjöbt af Peter van Aleuelde. — *Segeberge*, am auende Corporis Christi. (Plattydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 268.

[4667.] Kong CHRISTIANS og Dronning DOROTHEA's Bestalling for Euert Bouwe- 31. Maji.
lingk som Tolder i Husem med en aarlig Lön af 50 Mark Lybsk, at opbære af den der paabudne nye Told. — *Segeberge*, ame auende corp. Christi. (Plattydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 267.

[4668.] Kong CHRISTIANS Brev, at Niels Mogensen, "vor kiere Söns" Embeds- 7. Junii.
mand og Foged paa Næsbyhoved, for hans og hans Hustrus Böns Skyld maatte for sig og Efterkommere faae Kronens Gods i Kierckendrup og Fremlösgaard, som han havde indlöst af Fru Citzell, Hr. Peder Hagenskildtz Efterleverske, med 100 Rhinske Gylden og 200 Lybske Mark, til et frit brugeligt Pant, indtil det blev aflöst af Kronen. — *In castro nostro Segeberg*, feria IV. infra octavam corporis Christi.

Vedel-Simonsen Borgruiner, I. H. S. 57—59.

[4669.] EDVARDI (IV^ti^), Angliæ regis, ratio proposita de redintegrando tractatu 5. Julii.
Hamburgensi (1465); "incipiendo ad primum diem Octobris proximo futurum, et ab illo die usque ad biennium proximo futurum inclusive continuando". Huic diplomati subnexum est:

1480. 5. Julii. "Consimiles literæ regis patentes emanarunt sub eadem data, pro hujusmodi liga et confoederatione per triennium duratura, inter ipsum regem et præfatum regem Daciæ". — *Westmonast.*, V. Julii, regni Edvardi IVti anno XXo.

Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. V. P. III. p. 106—7.

5. Julii. [4670.] EDVARDUS (IVtus) rex Angliæ Johannem Doget decretorum doctorem, thesaurarium ecclesiæ cathedralis Cicestrensis, Willielmum Lacy in legibus bacallarium, consiliarium suum, Bartholomæum de Ryvers, militem, et Thomam Clarencewe, regem armorum, ambasiatores eligit, qui cum rege Daciæ seu ejus nuntiis, Hamburgi vel alio quoqunque loco foedus et ligam ipsius nomine ineant. — *Westmonaster.*, V. Julii.

Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. V. P. III. p. 107.

5. Julii. [4671.] EDVARDI (IVti), Angliæ regis, literæ de securitate nuntiorum suorum in itinere ad negotia regis apud regem Daniæ perficienda. — *Westmonast.*, V. die Julii.

Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. V. P. III. p. 107.

13. Julii. [4672.] Reces, indeholdende de paa Landdagen i Rendsborg pleiede Forhandlinger mellem Kong CHRISTIAN og RIDDERSKABET OG ADELEN I HERTUGDÖMMERNE angaaende det af de sidste indgaaede Forbund af 2. Mai 1469; tilligemed Kongens Mandat, at Ingen maatte tilföie Nogen Overlast. — *Am Schlate Rendesborg*, der dages St. Margaretæ virg. (Plattydsk).

Falck Sammlungen III. 356—67. Uden Mandatet hos Cronhelm, Hist. Bericht S. 145—50. Mandatet allene findes *paa Plattydsk* i: Revidierte Landgerichtsordn. 4. Theil Tit. XIII. og paa *Dansk* hos Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 959. (Qvartudg. Tom. V. p. 279). Jfr. Dahlmann Gesch. v. Dännemark III. p. 244. not. 1.

25. Julii. [4673.] ELLEN BROCHES DATTER, som boer i Nyerop, giver og skjöder alt sit Gods i Nyerup udi Ardtz-Herred, i Kallundborg Sogn, til Vor Frue Alter i Vor Frue Kirke i Kallundborg, for Messer og Aartider. — *Callunborg*, die Jacobi Apostoli.

Hofman Fundationer VIII. 210—11.

7. Augusti. [4674.] Kong CHRISTIANS Forskrivning paa 210 Gylden til Euerhart Bouwelingk, som denne igjen skulde hæve af den först faldende Told i Husem (for hvilken han iövrigt ikke skulde gjöre Regnskab til Amtmanden paa Gottorp, men allene til Kongen og sidenefter til Dronningen og deres Börn og Arvinger). — *Gottorppe*, die lunæ post Oswaldi. (Plattydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 267—68.

10. Augusti. [4675.] Kong CHRISTIANS Forskrivning til Boye Tetensz paa 400 Mark Lybsk, som denne igjen skulde indeholde og opbære af de Kongen tilkommende Afgifter og Böder af Eyderstede. — *Gottorppe*. die Laurentii. (Plattydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 269.

21. Augusti. [4676.] Kong CHRISTIANS Anviisning til Laurens Leue paa 800 Rhinske Gylden, hvormed han havde forstrakt Kongen siden Pindse, at hæve af Sagefaldet og andre Afgifter af Strand. — *Segeberge*, am mandage na Assumpcionis Marie. (Plattydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 268.

21. Septbr. [4677.] PETHER HENRICSSON, Præst og perpetuus vicarius til den Hellig Trefoldigheds Alter i Vor Frue Kirke i Köpenhaffn, udsteder sin Quittering til Hr. Johan Oxe, Ridder paa Torsöe, for 30 Rhinske Gylden, hvorfor Jeip Jensson, Ridder, af Sandby, havde pantsat en Gaard i Skowlunde i Smörumherred til Jeip Claussen Borgemester i Köpenhaffn. — Die beati Mathei apostoli et ewangeliste.

Nye Danske Magazin I. p. 183—184.

[4678.] Kong CHRISTIANS Privilegium for Staden Slesvig angaaende Handel, Seilads og Fiskerie i Slien. — *Flensborg*, am Avende Sancti Michaelis Archangeli. (Plattydsk). 1480. 28. Septbr.

Corpus Statutor. Slesvicens. II. 52—55.

[4679.] Kong CHRISTIANS aabne Brev, hvorved han tillader Borgerne i Ribe "at söge oc faræ effther theres næring oc biereging allesteds i wort land Judland oc annersteds i wort Rige Danmarck met theres köbmantzschab oc ighen köbe Öxen oc annet, efftherdi som the tilforn pleie at göre". — *In castro nostro Ripensi*, feria quarta proxima post festum beati Michaëlis archangeli. 4. Octobr.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 735—36.

[4680.] Kong CHRISTIANS Stadfæstelse paa de Privilegier, som fremfarne Konger i Danmark havde givet Borgerne og Menigheden i Svendborg. — *In castro nostro Nyborgh*, feria quinta post festum beatorum Dionisii et sociorum ejus martirum. 12. Octobr.

Aktstykker etc., udg. af Fyens lit. Selsk. p. 91—92.

[4681.] Kong CHRISTIAN forbyder Bönder og menige Almue paa Thoröö, Stryn, Strynbokllaff, Byrckholm, Hiortheöö, Skareöö, Dregeö og Tossingh at udseile med Korn og Kjöbmandskab af ulovlige Havne, til Skade for Svendborg Indbyggerne og tvertimod disses Privilegier. — *Ex castro nostro Nyburgh*, feria quinta proxima post festum beati Gereonis et sociorum ejus martirum. 12. Octobr.

Aktstykker etc., udg. af Fyens lit. Selsk. p. 96.

[4682.] Gavebrev, udstedt af NIELS PERSON KALDET BRAGDE i Witzsköffle og Hustru MAGDALENE OLUFSDATTER til Sortebrödreklosteret i Aoss i Skaane. — *Aosse*, die beatæ Barbaræ virginis. 4. Decbr.

De la Gard. Archiv. ed. Wieselgren, III. 35—38.

[4683.] Kong CHRISTIANS Forskrivning til Boye Tetentz paa 700 Mark, som han skulde indeholde af de först indkommende Böder og Afgifter ("bede"). — *Gottorpe*. (Plattydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 269.

[4684.] SLESVIGS RAADS Klage til Dronning Dorothea over Domcapitlet der i Byen. — Uden Aar. (Plattydsk).

Neues Staatsbürg. Magazin II. 649—50.

[4685.] SLESVYKS RAADS Klage til Dronning Dorothea over adskillige i Slesvig boende Adelige. — Uden Aar. (Plattydsk).

Neues Staatsbürg. Magazin II. 647—49.

1481.

1481.

[4686.] MARINI DE FREGENO, nuncii apostolici, indulgentiæ concessæ ecclesiæ S. Laurentii in Lunden, terræ Ditmarsiæ. — *Sleswigæ*, die IV. mensis Januarii. 4. Januar.

Westphalen Monum. ined. III. 1769—70.

[4687.] CONRADUS GOESS, Vicarius ved Domkirken i Schleszwig, legerer Marianerne sit Huus og Gaard i Schleszwig. — *Schlesswigk*, Donnerdages nha trium Regum. (Plattydsk). 11. Januar.

Noodt Beiträge II. p. 29—31.

[4688.] Kong CHRISTIANS Privilegier, givne Kjöbstederne i Skaane. — *Malmogen*, feria V. proxima ante dominicam quadragesime. 8. Martii.

Nye Danske Magazin II. p. 125—27.

[4689.] Kong CHRISTIANS Privilegium for Stege paa Möen, "at ingen Kjöbmænd, Hofmænd, Bönder eller andre Forprangere, ihvo de helst ere, skulle have nogen Handtering 23. Martii.

1481. eller Kjöbmandskab med Korn eller nogle andre Varer med Bönderne paa Landsbyerne der
23. Martii. omkring Stege eller andensteds paa Landet, forbenævnte vor Kjöbsted Stege og dets Indbyggere til Forfang i nogen Maade". — *Roeschildœ*, feria sexta proxima post dominicam Reminiscere.

Paludan Möens Beskr. II. p. 287—88.

29. Martii. [4690.] Brev, udstedt af Abbed BÖRGE i Ringsted Kloster, HENRIK MEGENSTRUP Landsdommer i Sjelland, JEP MARTENSEN, af Vaaben, og OLUF DEIGN af Valdby, Herredsfoged i Ramsöe Herred, om hvorledes de havde rebet og deelt Ladager Skove. — *Ladagermagle*, den Torsdag næst efter Vor Frue Dag i Faste.

Hofman Fundationer X. 185—87.

9. Maji. [4691.] Voldgiftskjendelse, afsagt af Erkebiskop JENS i Lund, HENRIK MEGENSTRUP, Landsdommer i Sjelland, og HANS KIELDSEN, Forstander i St. Clare Kloster i Roeskilde, i en Arvetrætte mellem Fru Berettes, Hr. Johan Oxes afdöde Hustrues, Arvinger. — *I graa broders Stue i Lundh*, Othensd. nest efter St. Johannis Dag ante portam latinam.

De la Gard. Archiv. ed. Wieselgren, III. 13—20.

15. Maji. [4692.] STEEN STURES Brev til Stæderne i Öster-Götland, at understötte Herr Iver Axelson paa Gotland, naar han skulde behöve deres Bistand. — *Gripsholm*, feria tertia prox. post domin. Jubilate.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 302.

20. Maji. [4693.] Kong CHRISTIANS Forordning, at ingen Fremmede (Kjöbmænd) maa have "Vinterlege" paa Island; ligeledes at Bönder ikke skal nödes til at betale deres paakommende Gjeld til Kirkerne med deres Hovedgaarde. — *In castro Hafniensi*, dominica Cantate.

Ketilsen Isl. Forordn. I. 59—61. Den sidste Post af denne Forordning findes paa Islandsk i F. Joh. Hist. eccl. II. 241 f. med Datum: Sönd. Cantate 1481; men Datum af den förste Post sætter Johnsen: Dnica quarta post Pascha (som ogsaa er Sönd. Cantate eller 20. Maji) 1481. v. l. c. p. 233. c. nota g.

24. Junii. [4694.] Præst og Capellan til Ballom Kirke ARILL CLEMETHSEN's Testamente, hvorved han giver alt sit Gods til "then Hellig Andes Gardh i Ripe"; noget deraf til Helligaands Kirkens Bygning, og andet for hans Anniversarium. — Sancti Joh. dagh Bapt. om mithsommer.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 514—15.

30. Junii. [4695.] Keiser FREDERIK (III[s]) Brev til Kong Christian af Danmark angaaende Ditmarsken, hvorved Keiseren gjenkalder sin Forlehning af bemeldte Land til Kongen, da det skulde tilhöre Bremens Erkestift; men ifald Kongen ikke vilde frafalde sin Fordring, indbydes han til at hævde sin formeentlige Ret for Keiserens Domstol paa den 63de Dag efter dette Brevs Forkyndelse. — *Wien*, den sidste Dag i Juni Maaned. (Tydsk).

Bolten Ditmars. Gesch. III. 102—104. Dahlmanns Neocorus I. 443—44.

22. Augusti. [4696.] MECHIL PÆTHERSEN afhænder sin Part i en Gaard paa Kagheholmyn i Hælsynghöör til Esrom Kloster. — Octava die assumptionis.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXCV[b].

22. Augusti. [4697.] KIÆRSTINÆ, Jes Abrahams Efterleverske, afhænder sin Part i samme Gaard til bemeldte Kloster. — Samme Aar og Dag.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXCV[b].

25. Augusti. [4698.] AXEL WALKENDROPP i Gloropp kjendes at have skjenket til St. Johannes Baptistæ Alter i Vor Frue Kirke i Swenehorgh en Gaard der i Byen, liggende i Vor Frue Sogn paa Kyseborgh, Sönden næst Badstuen. — Then Löffuerdag nesth effther Ste Bartholomæi apostoli Dagh.

Aktstykker etc., udg. af Fyens lit. Selsk. p. 105—106.

[4699.] Det norske Rigsraads Forlehningsbrev paa Island og Vestmannöe i 3 Aar til Thorleif Björnsson mod 9 Hundrede lette Gylden aarlig Afgift, "efter thi at vaar nadhige herre konung Cristiern ær nu dödh, som os haffde louat, sworedh och bebreffuet, ath han skulde styræ och raadhæ Norigis rike med indlendskom och indföddom mönnom". — *Bergen*, Löverd. eft. Barthol. Dag. (Norsk). 1481. 25. Augusti.

Thorkelin Analecta p. 149—51. Finni Johannæi Hist. eccles. Isl. IV. 171—72.

[4700.] Abbed i Æbelholt Broder Jeep Niclessens Mageskiftebrev, givet Esrom Kloster paa den Gaard i Kjöbenhavn, som Ebbelholt Kloster havde faaet af Jepp Clausen (see ovenf. Nr. 4648), imod til Vederlag at erholde to Esrom Kloster tilhörende Gaarde, liggende i Watsingheröth i Wggelösæ Sogn udi Lywngæherrit og i Kolsbæch i Blistorps Sogn udi Holboherrit. — *Æblolth*, die sanctorum martyrum Prothi et Jacincti. 11. Septbr.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CLXXXIXb.

[4701.] Dronning Dorotheas Privilegium, givet Indvaanerne i Rendsborg, at de maatte kjöbe Korn og alle andre Vare til deres eget Behov i Kiel og Eckernförde. — *Rendesborch*, am Middeweken negest na Sanct Dionisii. (Plattydsk). 10. Octobr.

Corpus Constitt. Regio-Holsatt. III. 991.

[4702.] Kong Hans's Brev til Biskop Albrecht af Lybek, hvori Kongen undskylder sig for at reise ud af Riget til inden Aar og Dag "efter sædvanlig Maade" at modtage af Biskoppen Forlehning paa Holsteen, hvorfor han anmoder denne om at reise til Kolding til beqvem Tid paa sin (Kongens) Bekostning, for der at overdrage Kongen og Hertug Frederik bemeldte Lehn. — *Nesbihovet Slot*, "am Mandage na Lutge Dagens". (Plattydsk). 22. Oct. (?)

Dreyer Monum. Anecd. I. p. 166—67. — "Lutge" Dag er her antaget maaskee at kunne være Lucæ evangelistæ Dag (18. Oct.). Muligen kunde derved være meent St. Leodegarii Dag (2. Oct.), i hvilket Tilfælde dette Brev maatte henföres til 8. October.

[4703.] Kong Hans's Brev til den danske Rigsraad Mauritz Nielsen at möde Kongen, Enkedronningen og hele Rigsraadet i Colding 8 Dage efter St. Mortens Dag for at raadslaae om vigtige Rigsanliggender (i Anledning af Mödet i Halmstad). — *Ex castro Hafniensi*, feria tertia ante festum omnium sanctorum. 30. Octobr.

Jahn Unionshist. p. 563—64.

[4704.] Raadmand i Suenneborgh Nis Hays Fundats for St. Johannis Baptistæ Alter og Gilde, som Smede og "Rymsnedhere" oppeholde i Vor Frue Kirke i Suenneborgh. — *Suyneborgh*, then fredagh nest for Sti Martini dagh. 9. Novbr.

Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. S. 106—107.

[4705.] Det danske Rigsraads Indbydelse til Rigets Undersaatter at möde i Kalundborg Söndagen efter St. Valburgis Dag som kaldes Jubilate, til Stadfæstelse af Kong Hans's Valg til Konge. — *Kolding*, in profesto Ceciliæ. 21. Novbr.

Jahn Unionshist. p. 564—65. Söndagen *Jubilate* faldt Aar 1482 paa den 28. April, altsaa för St. Valborgs Dag (1. Maji); den næste Söndag efter St. Valborgs Dag var Söndagen *Cantate*, som det Aar faldt paa den 5. Maji.

[4706.] Jens Ruds til Hessel Gavebrev paa en Toft til Vor Frue Kirke i Aalsöe, i Sönder Herred, Aarhuus Stift. — *Hidsle (Hessel)*, die beati Clementis mart. et pontif. 23. Novbr.

Hofman Fundationer III. 132—33.

[4707.] Brev, hvorved Karine Tygesdotter erklærer at have tilskjödet sin Broder Per Steen en Gaard i Hesleberig, Blystrop Sogn, Holboherred. — *Roskilde*, Söndag næst efter S. Andreæ Apostels Dag. 2. Decbr.

Langebek Scriptt. VI. 189.

1481. 21. Decbr. [4708.] JENS (IVERSEN), Biskop i Aars, skjenker til Capitlet i Ribe en Gaard, imod at Capitlet aarlig skulde holde tvende Aartider i Ribe Domkirke for ham, hans Broder og alle deres Forældres Sjæle, og give 24 fattige Folk hver et Par Hoser og et Par Sko. — *Arusiæ*, die beati Thomæ apostoli.

Thorup Efterr. om Ribe Skole 3. Forts. 1826 S. 29—30.

[4709.] Statuter og Love for MARIE ROSENKRANDSES BRODERSKAB I SLESVIG, stiftet 1481 af Theodoricus Engel (stadfæstet 1484 af Biskop Helrich von der Wisch). (Plattydsk).

Noodt Beiträge II. p. 31—49.

[4710.] Forhandlinger mellem Enkedronning DOROTHEA paa sine Sönners Vegne og nogle HOLSTEENSKE RIDDERE (og Raader) angaaende Arvefölgen i Hertugdömmene. — (Uden Aar). (Plattydsk).

Christiani Neuere Gesch. der Herzogth. I. 533—36. (i den danske Overs. VI. 330—32.).

[4711.] Den saakaldte RENDSBORGSKE RECES om Arvefölgen i Hertugdömmene, Privilegiernes Stadfæstelse, o. s. v. (Uden Aar). — *Rendsburg.* (Plattydsk).

Christiani Neuere Gesch. der Herzogth. I. 537—40. (i den danske Oversættelse VI. 333—35.).

1481—99.

1481—1499.

[4712.] Kong HANS's förste Privilegium for Aalborg. — *Arhusen*, MCD . . . feria quarta proxima post pentecostes . . .

Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. danske Love V. 288—89.

1482.

1482.

1. Febr. [4713.] Forbund, indgaaet af det NORSKE RIGSRAAD med SVERRIGS DEPUTEREDE Sven, Cannik i Upsala, og Jens Knudtsson af Vaaben, hvorved bestemmes, at Norge og Sverrig herefter skulle holde sammen, og gjensidig understötte hinanden mod Undertrykkelser af udenlandske Mænd, ligesom i paakommende Krigstilfælde. — *Oslo*, calend. Februar. (Svensk).

Hadorph Svenske Rimkrönikor Bil. S. 302—303.

1. Febr. [4714.] Det NORSKE RIGSRAADS Brev til det svenske, hvori hiint omtaler det med dettes Befuldmægtigede gjorte Forbund mellem Rigerne, beder, at det i Calmar berammede Möde maa forlægges til Ny-Lödöse; ligeledes, at Norge maa hjelpes til at nyde dets fulde Frihed, da det hidtil har været mest tilsidesat. Som Bilag fölger Fortegnelse over de Ankeposter, som for Norges Vedkommende gjordes under Kong Christian den Förstes Regjering. — *Osloya*, cal. Febr.

Hadorph Svenske Rimkrönikor Bil. S. 304—306.

26. Martii. [4715.] CLAUS ANDERSSENN, "Dechen i Otthens", stifter et Vicaridom i Odense Domkirke med en daglig læsen Messe for S. Anne Alter, for sin, sine Forældres og Venners Sjæle. — *In Ottonia*, in crastino annunciationis Mariæ virginis.

Danske Magazin III. 38—43.

13. Maji. [4716.] Dombrev, udstedt af JENS, Erkebiskop i Lundh, til Fordeel for Hr. Christoffer Lyckes Börn i en Arvesag mod Niels Lycke, hvorved denne tillige afsættes fra at være deres Værge: "Thi hwo som wil herye, han ma ey wære weri". — *I Klosteret i Kalundeburgh*, crastino sanctorum Nerei et Achilei martyrum.

Danske Magazin IV. p. 15—16.

19. Maji. [4717.] JOHANNIS regis confirmatio fundationis universitatis Hafniensis, per patrem ipsius, Christiernum regem, factæ. — *In castro nostro Hafniensi*, die dominic., mensis Maji XIX.

Thura Infantia Acad. Hafn. p. 14—16. Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 677—78.

[4718.] Kong HANS forbyder, at ingen maa hindre, möde, umage, platzsse, dele eller i nogen Maade Forfang gjöre paa en Bygning i Kjöbenhavn, hvortil Abbeden af Ebbelholt havde ladet lægge Grundvolden. — *In castro Haffnensi*, feria quinta infra octav. visitationis Mariæ virginis. 1482. 1. Julii.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXCI.

[4719.] TINGSVIDNE angaaende en Markeskjels-Forening, som Beboerne i Abbyldt havde indgaaet med dem i Wenemosse, Höxlundt og Troechstede (ell. Troustedt). — *Upp Tunderherde dingh*, am mandage vör S. Mariæ Magdalenen dage. (Plattydsk). 15. Julii.

Langebek Scriptt. VIII. 68—69.

[4720.] STRANGE NIELSEN, Ridder og Kong Hans's Hofmester, nogle RIGSRAADER og ADELSMÆND, samt to Borgemestere og Raadet i Kjöbenhavn dömme Skipper Morten Nienkircke med Skib, Liv og Gods at være i Kongens Vold "til alle Rette". — *Köpendehaffns Raadhus*, sancti Jeips Apostels Affthen. 21. Julii.

Kolderup-Rosenvinge Udvalg af gl. danske Domme I. 17—18.

[4721.] Det NORSKE RIGSRAADS Brev til det svenske, hvori de Aarsager anföres, hvorfor Ingen fra Norges Side mödte i Lödöse; dernæst önsker det norske Rigsraad at vide, hvilke Beslutninger der ere tagne, og om et nyt Möde er bleven berammet. — *In portu Järnsöyn prope Tonsberg*, die S. Petri ad vincula. 1. Augusti.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 306—307.

[4722.] Det NORSKE RIGSRAADS Skrivelse til det svenske, hvori berettes, at to danske Rigsraader vare komne til Norge for at foreslaae Kong Hans til Konge der i Riget, men da de ikke havde havt nogen Fuldmagt til at tilbagelevere det, som var frakommet Norges Krone, havde Rigsraadet ikke indtil videre antaget Valget. — In crastino assumptionis Mariæ virg. 16. Augusti.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 309—10.

[4723.] Det DANSKE RIGSRAADS Brev, hvorved den i Calmar fastsatte Forening mellem de tre nordiske Riger stadfæstes og Kong Hans vælges til Konge over de tre Riger; men da Norges Deputerede ikke vare tilstede, bestemmes, at nogle svenske Rigsraader strax skulle reise til Kjöbenhavn, for at bestemme Tid og Sted til et fælles Möde, hvor denne Sag kunde blive endelig bestemt. — *Calmarniæ*, feria sexta infra octavas assumtionis Mariæ. 23. Augusti.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 308—9.

[4724.] Det NORSKE RIGSRAADS Brev til det svenske, hvori de takke for de Svenskes Understöttelse i Calmar, beklage sig over, at deres Klager for Kong Hans og det danske Rigsraad blive uhörte, og udbede sig Sverrigs Hjelp, for at Jorgen Larensson, Lehnsmand i Bahus, maatte blive afsat, da Indbyggerne der meget klagede over hans voldelige Fremgangsmaade. — *Bahus*, die Bartholomæi apostoli. 24. Augusti.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 310—312.

[4725.] TINGSVIDNE FRA KJÖBENHAVNS RAADSTUE, at Skipper Morten Niekerke paa Raadhuset i Kjöbenhavn, St. Jacobi Apostels Aften (24. Julii) næstforleden, for Ret og siddende Raad edelig udsagde, at han havde ingen engelske Kjöbmænd eller engelske Kjöbmænds Gods paa sit Skib, og forvilkaarede sit Liv, Skib og Gods, dersom det befandtes at forholde sig anderledes. — *In pretorio Hafnensi*, sexta feria proxima ante festum sancti Egidii. 30. Augusti.

Kolderup-Rosenvinge Udvalg af gl. danske Domme I. p. 19.

[4726.] Det NORSKE RIGSRAADS Skrivelse til det svenske, hvori de klage over, at de endnu ingen Ret kunne faae af Danmarks Rigsraad om Bahus Lehn og den derværende 15. Septbr.?

1482. Lehnsmands Afsættelse, og yttre Uvillie mod Unionen. — *Bahus*, feria proxima post festum
15. Septbr.? exaltationis S. Crucis.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 312—13.

25. Septbr. [4727.] SLUXHERREDS-TINGSVIDNE, at Ransnævninge havde "svoret Anders i Hynning og hans Medbyggere i det samme Sted et fuldt Markran over dennem saa Gud hjelpe", fordi de havde brugt Lugum Klosters Eiendomme Slöerkier og Slörkierflyde, efterat Sandemænd havde gjort Tog og lagt Markeskjel mellem Alsleff og Hynning, "med et fuldt Vold og Vælde". — *(Sluxherreds Ting)*, Onsdag næst for St. Michaelis Dag.

Langebek Scriptt. VIII. 6.

25. Septbr. [4728.] TINGSVIDNE om, at Abbed Clawes af Lyom Kloster har givet sin Lov paa Lavhævd for al Klosterets Eiendom paa Sotterup Mark og tvende omgravede Enemærker ved Wyrleaa, som Klosteret havde havt i rolig Besiddelse i over 100 Aar. — *(Sloxherrits Ting)*, then Onsdag nest for S. Michaelis.

Langebek Scriptt. VIII. 55.

7. Octobr. [4729.] TINGSVIDNE, at velbyrdig Mand Nils Schrams Lovshöringe vidnede, at de hörte og saae, at fornævnte Nils Schram gav sin Lavhævd "y Lawetijdt dags med geffue mend oc gylle" paa den Gaard i Barssböl, som Jep Anderssen iboer, med alle fornævnte Gaards og Godses rette Tilliggelse, som der haver tilligget udi 30 Aar, baade i Kiæpslund og Gasse Mark. — *Hwidingherrets Ting*, then Mondag nest for S. Dionisii Dag.

Langebek Scriptt. VIII. 76—77.

9. Octobr. [4730.] JOHAN WERMEHAGENS og RIBE CAPITELS Qvittering for at have faaet fuld Betaling af Thomas Langhe, Dæghn i Ribe Domkirke, for en evig Messe at lade holde i Vor Frue Domkirke for St. Martini Alter, og for en Begængelse een Gang aarlig for hans Forældres og Brödres Sjele, samt for hans egen efter hans Död. — Die beati Dyonisii.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 250—51.

14. Octobr. [4731.] Kong HANS's og DANMARKS RIGES RAADS Leidebrev for de Svenske til et Möde i Halmstad tyvende dag Jul (13. Januar) næstkommende. — *Hafniæ*, die Calixti papæ.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 313—14.

3. Novbr. [4732.] Erkebiskoppen i Lund, JENS's, Brev om en Gaard i Sundbylille, som Ebbleholtz Kloster havde kjöbt af ham, saavelsom Quittering for Kjöbesummen. — *Lund*, dominica infra octavam omnium sanctorum.

Langebek Scriptt. VI. 190.

30. Novbr. [4733.] JENS RUDS til Hessel Gavebrev paa en Örte Korn aarlig til Præstens Bord i Aalsöe, for en Messe at holde. — S. Andreæ Dag.

Hofman Fundationer III. 133—34.

12. Decbr. [4734.] Kong CHRISTIANS efterladte Sönners, Hans's og Frederiks, Stadfæstelse paa Hertugdömmernes Stænders Privilegier. — *Levingsau*, St. Luciæ Aften. (Plattydsk).

Lünig Collectio nova II. 862. Privileg. d. Schl. Holst. Ritterschaft p. 132.

31. Decbr. [4735.] JEP MECHELSEN, Thryherrets Foged, tilstaaer at han paa Kirstine Thomesses Vegne har tilskjödet Esrom Kloster en Jord i Sclangerop. — *Sclangerop*, nöthorss affthen.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CCI[b].

[4736.] Hyldingsformular, fremsagt ved Staden HAMBORGS Borgemester Hermann Langenbek paa bemeldte Stads Vegne til Kong Hans af Danmark. (Plattydsk).

Londorp. supplet. et contin. Tom. IV. B. II. p. 731.

1483.

1483.

[4737.] Literæ "de villa Belge in Angeln, nomarchiæ Struxdorphardensis, nec non de bonis in Wesebuy, quæ villa in dioecesi (sic; *leg.* parochia?) Hudorp nomarchiæ Husbuyhardensis ab Henrico de Alefelde Enwaldo Sövenbrodero, præposito, totique capitulo Slesvicensi legitime vendita est". — In octav. trium Regum. 13. Januar.

Epit. in Swabsteder-Buch ap. Westphalen IV. 3190 no. 101.

[4738.] "Collatio commendæ consulum Slesvicensium ad sustentationem sacerdotis celebrantis bis per hebdomadem missam perpetuam a Nicolao Wulff, episcopo Slesvicensi, ad altare S. Anthonii in æde S. Trinitatis institutam". — Die conversionis Pauli. 25. Januar.

Epit. in Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3190. no. 100. Cfr. Noodt Beyträge II. p. 113—15.

[4739.] Kong Hans's Haandfæstning til de danske og norske Stænder ved hans Valg til Konge i Danmark og Norge. — *Halmstade*, in profesto purificationis Mariæ. 1. Febr.

Norske Samlinger IV. 347—363. Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 965.

[4740.] Sixti (IV^{ti}) papæ ad Daniæ regem et plures principes literæ, quibus eos de foedere cum Venetis inito certiores facit, cujus finem esse dicit pacem inter Christianos et communem eorum in Turcas impetum. — *Romæ*, II. Febr., pontif. anno XII. 2. Febr.

Raynaldi Contin. Baron. ad ann. 1483. III. Tom. XI. p. 36—37.

[4741.] Kong Hans's Brev, hvorved han samtykker i, at et nyt Möde holdes af Deputerede fra alle 3 Riger i Calmar Vor Frue Dag assumtionis, og bekræfter tillige Foreningen mellem Rigerne. Brevet er medunderskrevet af den Lundske Erkebiskop Joh. Brostorp, Erkebiskop Gaute af Nidaros og Ridderne Erik Ottesen og Jon Smör. — *Halmstad,* in crast. purificationis Mariæ. 3. Febr.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 314—16.

[4742.] Anders Morthensen, af Vaaben, pantsætter til velbyrdig Mand Gotzskæ Friis al den Rettighed, han havde eller kunde faae i Fortofft og Fortofftsfang, Klyttegardh eller andet Gods, for en vis Sum Penge. — Ipso die sancti Blasii. 3. Febr.

Nye Danske Magazin VI. 78—79.

[4743.] Vidnesbyrd, udstedt af Magdalene Olafsdatter, Herr Niels Bragdes Efterleverske, om et af hende og hendes Broder Axel Olsson gjort Mageskifte med Greger Mattsson om noget Gods i Sverrig og Danmark. — Femte dag Paaske. (Svensk). 3. Aprilis.

Fragm. i De la Gard. Archiv. ed. Wieselgren III. 117—119.

[4744.] Edvardi (V^{ti}), Anglorum regis, licentia data Roberto Alcock, mercatori de Kyngeston super Hull, navem unam, portagii ducentorum et quinquaginta doliorum vel infra, mercibus oneratam, in Islandiam mittere, piscesque et ceteras mercandisas inde reducere. — *Westmon.*, XXIV. die Aprilis, regni Edv. V^{ti} anno I. 24. Aprilis.

Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. V. P. III. p. 129.

[4745.] Kong Hans's Beskjermelsesbrev for Esrom Kloster, med Stadfæstelse paa dets Privilegier. — *In castro Haffnensi,* feria sexta quatuor temporum prox. post fest. pentecostes. 23. Maji.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom., fol. LXVI.

[4746.] Kong Hans's Beskjermelsesbrev for Randers Kjöbsteds Indvaanere, og Stadfæstelse paa de dem af Kong Christian og fremfarne Konger givne Privilegier, og disses Forögelse med Toldfrihed i Liimfjorden og Tilladelse til at kjöbe og sælge paa alle "Jar-Market i Jvdland", ligesom Borgerne i Viborg og andre Kjöbsteder. — *In castro nostro Haffnensi,* sexta feria quatuor temporum infra oct. penthecostes. 23. Maji.

Stadfeldt Randers Beskr. p. 29—30.

1483. 25. Maji. [4747.] Kong Hans's Fuldmagt for 6 danske Rigsraader til at underhandle med de Svenske i Calmar festo assumtionis (15. Aug.) næstkommende. — *Hafniæ*, dominica Trinitatis.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 316.

25. Maji. [4748.] Kong Hans's Skrivelse til Stænderne i Slesvig og Holsteen, hvilke Kongen anmoder om at tilstaae ham og Broder de af dem hos Stænderne reqvirerende Ydelser ("Beede" s. "Landbeede"). — *Copenhagen*, Trinitatis Söndag. (Plattydsk).

Lünig Collectio nova II. 862–63.

12. Junii. [4749.] Sixti (IV^ti^) papæ bulla confirmatoria super annexione cujusdam præbendæ ecclesiæ Ripensis cum vicaria perpetua altaris beati Lucii ejusdem ecclesiæ, per Christiernum, episcopum Ripensem, facta. — *Romæ apud St. Petrum*, pridie id. Junii.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 290—91.

20. Junii. [4750.] Iver Axelsens Forlig med Steen Sture, hvorved han overlader denne og Sverrigs Krone Wiborg Slot og Stad, St. Olufsborg og Tawastehus mod Borchholm Slot og Öland. — *Nygard i Veströde Sogn paa Gotland*, Fredag. næst för St. Joh. bapt. (Svensk).

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 316—18.

3. Julii. [4751.] Kong Hans's Retteböder for Norge. — *In civitate Osloensi*, V. feria infra fest. (octav.?) visit. St^æ^ Mariæ.

Paus Norske Forordn. S. 273—75.

23. Julii. [4752.] Kong Hans tager Degen og Capitel i Throndhjem, deres Tyende, Landboer og Gods i sin Beskjermelse og stadfæstèr deres Privilegier. — *In civitate nostra Nidrosiensi*, feria IV. prox. post festum S. Mariæ Magdalenæ.

Paus Norske Forordn. S. 276—77.

26. Julii. [4753.] Kong Hans's Brev til Almuen i Holum Stift paa Island, at vise Biskop Oluff den tilbörlige Lydighed, samt til Lagmanden, at han ikke blander sig i reen-geistlige Sager. — *In Stofferene*, sabbato primo (proximo?) post festum Jacobi apostoli.

Finni Johannæi Hist. eccl. Isl. II. 248—49.

30. Julii. [4754.] Kong Hans tager Bergens Indbyggere i sin Beskjermelse og stadfæster deres Privilegier. — *In curia nostra Tofthum*, IV. (feria) post festum b. Olai regis et martyris.

Paus Norske Forordn. S. 275—76.

4. Augusti. [4755.] Lybekkernes Skrivelse til Rostokkerne om at sende Gesandter til Lybek for at bivaane en Mæglingsreces mellem Lybek og Meklenborg, der var kommen istand ved Dronning Dorotheas af Danmark og Biskop Henriks af Lybek Mægling. — *Lübeck*, am auende sancti Oswaldi. (Plattydsk).

Rostock. wöchentl. Nachrichten 1758, S. 202—203.

7. Septbr. [4756.] De svenske befuldmægtigede Gesandters Brev, hvori de erklære at være komne overeens med de Deputerede fra Danmark og Norge om at vedligeholde Foreningen imellem de tre Riger og vælge Kong Hans til Konge over samtlige Riger, hvis han vilde udstede en i Brevet indfört Haandfæstning (51 Artikler). [Den saakaldte Calmar-Reces fra svensk Side]. — *Kalmarna*, Vor Frue Aften nativitatis. (Svensk).

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 318—333.

7. Septbr. [4757.] De svenske Gesandters Brev, hvorved de erkjende Kong Hans for Konge over alle 3 Riger, ifald han underskriver den ham forelagte Haandfæstning, tilligemed Dronning Dorothea og Hertug Frederik. — *Calmar*, Vor Frue Aften Nativitatis. (Svensk).

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 333—34.

[4758.] Kong HANS's Beskjermelsesbrev for Skelskör, hvorved han stadfæster 1483.
dets Friheder og Privilegier, som Kong Christian og fremfarne Konger i Danmark havde givet 25. Octobr.
det, og skjænker det endvidere alle de Friheder og Privilegier, som Kjöge havde forud for Skelskör. — *In monasterio nostro Andwordskow*, sabb. prox. post festum undecim millium virginum.

Friis Skelskörs Beskr. p. 380—81.

[4759.] Kong HANS's Lehnsbrev, givet Diderik Pining til at være Kongens 26. Novbr.
Embedsmand i Island i Thorleif Björnsens Sted. — *In castro Flensborg*, crastino beatæ Caterinæ virginis. (Isl. med Dansk Overs.).

Ketilsen Isl. Forordn. I. 68—70.

[4760.] Kong HANS af Danmarks og Hertug FREDERIK af Slesvig og Holsteens Stad- 21. Decbr.
fæstelse af Byen Itzehoes Privilegier, ligesom de vare stadfæstede af Kong Christian. — *Itzehoe*, am Tage sanct Thomas des hilgen Apostels. (Plattydsk).

Noodt Beiträge II. p. 417.

[4761.] Kong HANS's Beskjermelsesbrev for Stege Byes Indvaanere og deres Gods, indeholdende tillige Stadfæstelse af alle denne Bye af Kong Christian og fremfarne Konger givne Privilegier med Tilföiende af en Bestemmelse, ifölge hvilken dens Borgemester og Raad maae rette over dem, som gjöre Oplöb, Opstöd eller Ophidsning mod dem, "og nyde samme Privilegier, som vore Borgere i Kjöbenhavn og Roeschilde have og nyde derom". — *Ringsted.*

Paludan Möens Beskr. II. p. 288—89.

[4762.] Literæ, quibus "HENRICUS (Helricus), episcopus Slesvicensis, instaurat Gregorii Hargen legatum 500 marcarum in dotem perpetuæ vicariæ et altare super chorum S. Laurentii in honorem plurimum sanctorum collatum".

Epit. in Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3190. no. 99.

1484. 1484.

[4763.] Kong HANS's og Hertug FREDERIKS Brev, hvorved de tage hele Klosteret 5. Januar.
og Conventet af St. Antonii Orden i Morkercken i deres Beskyttelse og stadfæste de samme af Kong Christian og deres Forfædre givne Privilegier og Friheder. — *Am Unsen Slote Flensborch*, am Avende der hilligen Drey Koninge. (Plattydsk).

Diplomatar. Morkirch. ap. Westphalen, Monum. ined. IV. 3393—94.

[4764.] Brödrene Kong HANS's og Hertug FREDERIKS Confirmation paa Byen 5. Januar.
Slesvigs Privilegier. — *Slot Gottorp*, am Avende der hilgen drier Köninge. (Plattydsk).

Noodt Beiträge I. p. 186—87.

[4765.] LYBEKKERNES Skrivelse til Rostokkerne om at sende Gesandter til et i 26. Januar.
Lybek berammet Möde Söndagen efter Antonii, for at raadslaae om forskjellige Puncter, hvoriblandt om Slaget i Bergen, og om Underhandling med den danske Konge om Bekræftelse af Stædernes Privilegier. — *Lübeck*, Mand. efter Conversio St. Pauli. (Plattydsk).

Rostock. wöchentl. Nachrichten 1758, S. 25—26.

[4766.] Kong HANS's og Hertug FREDERIKS Stadfæstelse paa det Slesvigske Dom- 27. Januar.
capitels Privilegier. — *Gottorp*, am Dingesdage na Conversionis Pauli. (Plattydsk).

Swabsteder-Buch hos Westphalen, Monum. ined. IV. 3131. Nr. 59.

[4767.] Kong HANS's Brev til Hamborgerne, hvori han beder dem om under sin 27. Januar.
og sin Broders Fraværelse at være Biskop Albrecht af Lybek og de til Danmarks Riges Bestyrelse ansatte Rigsraader til Tjeneste i alle Maader. — *Gottorp*, Tirsd. eft. Pauli Conversionem. (Platt.).

Londorp. supplet. et contin. Tom. IV. B. II. p. 750.

1484. [4768.] Kong HANS's almindelige Stadsret. — *In castro nostro Hafniensi*, die
16. Febr. beatæ Julianæ virginis.

Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. danske Love V. 522—571. — Udgiveren bemærker, at nogle Haandskrifter have *Aar 1487*, og antager dette Aar for rimeligere end 1484.

22. Febr. [4769.] Mogens TUESSÖN, Borgemester i Nestveds Gavebrev paa et Steenhuus, en Badstue og et andet nyt Huus, for en daglig Gudstjeneste at holdes der i St. Peders Kirke. — *Nestued*, in ipso festo cathedre S. Petri apostoli.

Danske Magazin I. p. 269—72.

13. Martii. [4770.] LYBEKKERNES Skrivelse til Rostock, hvorved sendes en Udskrift af et Kongen af Danmark fra Hansestæderne tilskrevet Brev tilligemed hans Svar derpaa, samt et Brev fra Danzig, og Rostockernes Mening udbedes, om man skal sende Danzigerne Kongens Brev i Copie eller ikke. — *Lybeck*, Löverdagen för Reminiscere. (Plattydsk).

Rostock. wöchentl. Nachrichten 1758, S. 57—58.

6. Aprilis. [4771.] Kong HANS's Leidebrev for de tydske Hansestæder til den i Kjöbenhavn berammede almindelige Herredag næstkommende St. Knud Konges Dag den 10de Juli. — *In unser Stadt Avhusen*, Tirsdagen efter Judica. (Plattydsk).

Rostock. wöchentl. Nach[illegible] 1758, S. 29—30.

29. Aprilis. [4772.] "HELRICI, episc[illegible]lesvicensis, literæ, quibus Ottonem Jacobi, pastorem in ecclesia Wittsee, beneficio qu[illegible]am, biretum suum de capite suo deponendo et capiti Johannis imponendo, investit". — D. 29. April.

Epit. in Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3190. no. 101.

3. Maji. [4773.] VIBORG BYETINGSVIDNE (af 60 Mænd), at Viborg, Randers, Steuring Herred, Ferlöf (ɔ: Gjerlev) Herred, Hald Herred, Onsild Herred, Medelsom Herred, Nörlyng Herred og Sönderlyng ligge allesammen i Omer Syssel og i Viborg Stift, og at Bispens Rente, Rettighed og Sagefald og Kirker i Odingsind (ɔ: Onsild), Hald, Steuring og Ferslöf Herreder samt Randers var overdraget fra Viborg Biskopdom og til Aars Biskopdom for et ret Pant og aldrig for nogen Eiendom. — *Viborg Raadhuus*, feria proxima post dominicam Misericordias domini.

Stadfeldt Randers Beskr. p. 6—7.

19. Maji. [4774.] Kong HANS tager Indvaanerne i Kerteminne i sin kongelige Fred, Hegn, Værn og Beskjermelse, stadfæster de Privilegier, Naader og Friheder, som hans Fader Kong Christian og andre fremfarne Konger i Danmark havde undt og givet dem, og tilstaaer dem Toldfrihed overalt i Rigerne undtagen paa Skaanemarkedet om Hösten. — *In castro nostro Nyborgensi*, feria quarta proxima post dominicam Cantate.

Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. p. 147—48.

15. Junii. [4775.] OLAVI MARTINI, episcopi Roskildensis, literæ, quibus sancit, quomodo dividenda sint bona sacerdotum defunctorum. — *Roskildis*, feria secunda proxima post domin. Stæ Trinitatis.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. 680.

15. Junii. [4776.] Kong HANS's Skrivelse til Rostokkerne, hvori han fralægger sig al Andeel i den af Grev Jacob af Oldenburg udövede Vold mod Hansestædernes Skibe paa de danske Strömme, og bekræfter det Hansestædernes Gesandter givne Leidebrev til den i Kjöbenhavn berammede Herredag St. Knuds Dag næstkommende. — *Nyborg*, Tirsd. eft. Trinitatis. (Platt.).

Rostock. wöchentl. Nachrichten 1758, S. 38.

[4777.] Jep Stage, Cannik og Forstander for Hellig Aands Gaard i Rybe, gjör med Capitlets Samtykke et Mageskifte om noget Gods med Erick Tymissön "opo Engelst-hollem, Vepner". — *Ripis*, die Viti et Modesti martirum. 1484. 15. Junii.

Danske Magazin IV. p. 10.

[4778.] Brev, hvorved Kong Hans confirmerer Ebbleholts Klosters Privilegier, og tillader det at kjöbe Tömmer til Klosterets Bygning, naar der kommer Skib i Roskilde Fjord. *Haffn.*, die S. Margaretæ virginis. 13. v. 20. Julii.

Langebek Scriptt. VI. 190.

[4779.] Kong Hans's og det danske Rigsraads Fuldmagt for Biskopperne Eiler i Aars og Hartvig i Ribe, Eggert Krummedige, Erik Ageson, Niels Timmeson og Mester Claws, Prior i Dalum, til at möde i Calmar næstkommende Vor Frue Dag Assumtionis (15. Aug.) og der i Forening med de Svenske at fatte endelig Beslutning om Kongevalget og Kongens Haandfæstning. — *In castro Hafnensi*, die Petri ad vincula. 1. Augusti.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 336—37.

[4780.] Birgittæ Oluffsdatther i Hammerstad, Hr. Ærelgisel Nielsöns Efterleverske, tilstaaer, af Mariæ Magdalenæ og Agathæ Altere i Roeskilde at have laant 40 Lybske Mark, for hvilke hun pantsætter en hende tilhörende Gaard i Jersyæ i Twnæ Hæret. — *Roskildiæ*, feria secunda proxima post festum decollationis S. Johannis Baptistæ. 30. Augusti.

Danske Magazin II. p. 48.

[4781.] De danske befuldmægtigede Gesandters Qvittants for og Vidisse af de svenske Gesandters Fuldmagter til at stadfæste den Calmarske Recess, dat. Upsaliæ crast. St. Erici regis (19. Maji) 1484. — *Calmarna*, feria sexta post festum Nativitatis Mariæ. 10. Septbr.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 334—36.

[4782.] De danske og norske befuldmægtigede Gesandters Erklæring, hvori de vedkjendes at have med de svenske Befuldmægtigede indgaaet det Fordrag, at Rigerne skulle til evig Tid blive forenede under een Konge. — *Kalmar*, dominica infra octavam nativitatis Mariæ. 12. Septbr.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 337—38.

[4783.] Brev, hvorved Benedicthe, Per Grisse Datter, i Vor Frues Kloster i Roskilde, skjöder til Ebbleholts Kloster en Gaard i Tængslemarke i Höyby Sogn i Otzherred. — *Ebleholt*, die b. Lamberti episcopi. 17. Septbr.

Langebek Scriptt. VI. 191.

[4784.] Hwiding Herreds Tingsvidne, at Nis Schram af Stowgaard skjödede tre "Gods", liggende i Scherebeck Sogn, til Abbed Claues og Conventet i Lyom Kloster. — Then Mondag nest for sancti Michelsdag. 27. Septbr.

Langebek Scriptt. VIII. 78—79.

[4785.] Kong Hans's Skrivelse til Rostokkerne, hvori han anmoder dem om at ville underkaste dem retmæssig Dom i Anledning af den mellem dem og Hertugerne af Meklenborg verserende Trætte. — *Copenhauen*, St. Dionysii Dag. (Plattydsk). 9. Octobr.

Rostock. wöchentl. Nachrichten 1759, S. 41—42.

[4786.] Lybekkernes Skrivelse til Rostokkerne, hvorved det paalægges disse, ifölge Hansestædernes Recesser, at paasee, at ingen Deel af det Gods som var frataget de "kostele Schepe, alze denn Pynynk den Spanierden genomen un vor Kopenhauen in den Sund gebracht schal hebben", blev solgt i Rostock. — *Lübeck*, Sönd. eft. Conceptio Mariæ. (Platt.). 12. Decbr.

Rostock. wöchentl. Nachrichten 1758, S. 33—34.

1481. [4787.] Biskop ULRICH (læs: HELRICH) af Slesvigs Forlig med Kong Hans og Hertug Frederik om 2500 Mark, som hidrörte fra Kong Christian (I.). — *Kiel.* (Tydsk).

Udtog i Swabsteder-Buch hos Westphal. IV. 3190 Nr. 103.

[4788.] "Documentum, quod probat, jus patronatus, collationis, præsentationis et investituræ ecclesiæ Wittsee prope Hadersleve esse penes episcopum Slesvicensem, quamvis emergente vacantia".

Epit. in Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3190. no. 102.

[4789.] ANNE HORNS, gammel Peder Horns Hustrues, Gavebrev til Maristed Kloster paa en Eng, liggendes paa Nörenge, sönderst i Bredkier.

Hofman Fundationer, Append. til Aalborg Stift p. 30.

1485.

1485.

3. Januar. [4790.] WISMARERNES Skrivelse til Rostokkerne, hvori de udbede sig tilsendt det originale Privilegium, som Pave Johannes XXIII^de^ havde givet de 4 Stifter: Camin, Swerin, ROSKILDE og Razeburg paa jus naufragii. — *Wismar,* octava St. Joh. evangelistæ. (Plattydsk).

Rostock. wochentl. Nachrichten 1758, S. 93—94.

7. Januar. [4791.] Kong HANS's Privilegium for Kjöbenhavn. — *In castro nostro Haffnensi,* die beati Kanuti ducis, anno regni Dacie tercio.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. S. 987—988. (Quartudg. Tom. VI. p. 63—65). Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. danske Love V. 169—171.

11. Januar. [4792.] HANSESTÆDERNES Reces, hvori blandt andet tages Beslutninger angaaende et Gesandtskab til Danmark for at erholde Stadfæstelse paa de vanlige Privilegier, samt om den Bergenske Handel (indskudt er et Concept til et Brev til Kong Hans, hvori ansöges om Privilegie-Confirmation, dat. Torsdagen, octava epiphaniæ 1484). — *Lübeck,* Tirsdagen efter Epiphaniæ. (Plattydsk).

Udtog i Rostock. wöchentl. Nachrichten 1759, S. 46—64.

11. Januar. [4793.] Document, hvorved Dronning DOROTHEA og Kong HANS tilstaae at være Enwaldus Söuenbroder, Domprovst til Sleswigk, 500 Mark Lybsk skyldige. — *Am Slathe Segebarghe,* am dinkdage na der Hilgen driger Koningk daghe. (Plattydsk).

Nye Danske Magazin I. p. 300—301.

22. Januar. [4794.] ANDERS STOLDSVEN, Kong Hans's Hestelæge, giver sin og sin Hustrues Andeel i en Gaard, liggende Vesten ved Gildesgaarden i Siöburgh, til Vor Frue Kloster i Esrom. — Die beati Vincentii martyris.

Nye Danske Magazin V. p. 124. Cod. Esrom. fol. CXCIII^b^.

2. Febr. [4795.] Kong HANS's Skrivelse til Lybekkerne angaaende Hansestædernes Handelsprivilegier, og hvori ogsaa gives Fremstilling af det Optrin mellem Grev Jacob af Oldenborg og Hansestædernes Skibe, som Lybekkerne klagede over. — *Wanderhusen,* die purificationis Mariæ. (Plattydsk).

Rostock. wöchentl. Nachrichten 1758, S. 61—63.

2. Febr. [4796.] Kong HANS's Skrivelse til Lybekkerne, hvori han forlænger deres Privilegier i Danmark og Norge indtil næste Mortensdag, men indtil videre vægrer sig for at confirmere dem paa længere Tid; tillige gjennemgaaer han kortelig og besvarer Stædernes Klagepuncter over Indgreb i deres Privilegier og lidte Forurettelser i Kongens Stater. — *Randerhus,* die purificationis Mariæ. (Plattydsk).

Rostock. wöchentliche Nachrichten 1758, S. 105—6, 109—10.

[4797.] DANZIGERNES Skrivelse (til Lybekkerne?), hvori de erklære at have modtaget skriftlig Underretning om det paa Herredagen i Kjöbenhavn Forefaldne med Hensyn til Hansestædernes Handelsforhold. — *Danzig*, i Februar. (Plattydsk). 1485. Februario.

Rostock. wöchentliche Nachrichten 1758, S. 65—66.

[4798.] Kong HANS udnævner en Commission til at stifte Forlig mellem Klosteret i Porettze og Bertram Poggewisch angaaende en Eng. — *Flensborch*, am Dinstage na Judica. (Platt.). 22. Martii.

Michelsen Urkundensamml. I. 336.

[4799.] HANS PETHERSEN, "Per Lassens Sön og Mettes, som boede ved det gamle Torv i Kjöbenhavn", oplader og antvorder al sin Deel og Rettighed i en Gaard ved Gammeltorv i Kjöbenhavn til sin Farbrodersön Oluff Bæyentsen i Soderop. — *Esrom*, ipso die Philippi et Jacobi apostolorum. 1. Maji.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CLXXXIIII.

[4800.] SÖBORG BYTINGSVIDNE om et Mageskifte mellem Esrom Kloster og Willem af Högolth angaaende tvende Jorder i Söborg, af hvilke den ene laae ved "gillæs ladhen". — *Siöburghs bytingh*, hælge kors daugh inventionis. 3. Maji.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXCIII.

[4801.] Kong HANS's Bekræftelse paa Hansestædernes Privilegier, uforandrede som i hans Faders Tid, indtil næstkommende Mortens-Dag. — *Copenhauen*, Torsd. eft. Cantate. (Platt.). 5. Maji.

Rostock. wöchentl. Nachrichten 1758, S. 129—30.

[4802.] RIDDERE OG SVENDE, BÖNDER OG BOKARLE, ALMUE OG HERREDSMÆND I HWIDINGHERRED kundgjöre, at Abbed Claues af Lyom Kloster paa bemeldte Herreds Ting bad og fik tre Tingsvidner af 24 uberygtede Dannemænd, der nævnes, som vidnede, at det var dem fuldt vitterligt, at velbyrdig Mand Niels Schram solgte og inden fire Stokke skjödte fornævnte Hr. Abbed Claues tre Gaarde, liggende i fornævnte Herred, i Barssbull, Mosseböl og Giessing. — Then mondag nest for Pinxdag. 16. Maji.

Langebek Scriptt. VIII. 76.

[4803.] LYBEKKERNES Skrivelse til Rostokkerne, hvormed de sende Kong Hans's Brev angaaende Hansestædernes Privilegier. — *Lübeck*, Onsdagen efter Pintse. (Plattydsk). 25. Maji.

Rostock. wöchentl. Nachrichten 1758, S. 129.

[4804.] JOHANNIS, episcopi Raceburgensis, literæ interdicti contra plures cives Rostokienses, qui consensum suum ad erectionem collegiatæ ecclesiæ in urbe negaverant. Notum facit hoc interdictum, a notario publico confirmatum, omnibus per provincias et dioeceses Lundensem, Ottoniensem, Slesvicensem existentibus, et in regnis Daciæ, Sveciæ, Norvegiæ etc. — *Schonenberg*, die Mercurii, primo Junii, indictione tertia. 1. Junii.

Schröder Papist. Meklenb. Tom. II. p. 2368—82.

[4805.] Literæ binæ Innocentii (VIII^vi) papæ, quibus confirmantur decreta Nicolai V^ti et Calixti VI^ti, pontificum Romanorum, ne subditi regis Johannis et ducis Friderici extra fines regni Daciæ et ducatus Slesvici et Holsatiæ evocentur et in fora trahantur. — *Romæ*, prid. id. Jun. 12. Junii.

Epit. in Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3190. no. 106. Cfr. Hvitfeldt T. VI. p. 65—66.

[4806.] RIBE CAPITELS Tilstaaelse for Modtagelsen af 100 danske Mark rede Penge, betalte af Canniken Ared Henricssen for en evig "Aarthid og Beghenghelse hvert Aar" at holdes for hans og hans Forældres Sjele. — Vigilia Joh. Baptistæ, præcursoris domini. 23. Junii.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 115.

[4807.] JOHAN OXZE paa Torssöö, Ridder, stadfæster de af hans afdöde Hustrue Berite Bondhesdatter til Esrom Kloster givne Sjelegaver for Messer og Vigilier, bestaaende 28. Junii.

1485. 28. Junii. af to Gaarde i Lustorp, een i Siærslöff og een i Udlærde. — *Siöburgh*, vigilia apostolorum Petri et Pauli.

Ryge P. Oxes Levnet S. 11—12. Cod. Esrom. fol. CXVI.

2. Septbr. [4808.] HANS GULDSMED, Borger og Bymand i Svendborg, kjendes at have givet to Huse i Svendborg til Vor Frue Kirke sammesteds for sin og Families Saligheds Skyld. — Den Fredag næst for Vor Frue Dag nativitatis.

Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. p. 107—8.

13. Septbr. [4809.] JULIANI, episcopi Ostiensis, GABRIELIS, tit. S[ti] Sergii et Bachi, presbyteri, RAPHAËLIS, S[ti] Georgii ad velum aureum, ecclesiæ Romanæ diaconi, cardinalium, literæ, quibus centum dierum indulgentias eis concedunt, qui capellam S[tæ] Crucis in coemeterio ecclesiæ beatæ virginis Arusiensis pie visitaverint. — *Romæ*, VI. id. Sept.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. p. 683.

15. Septbr. [4810.] Brev, hvorved PER STEEN erklærer at have solgt Kong Hans een Gaard i Hæslæbiergh og een i Örby. — *Örekrogh*, octava die nativit. Mariæ virg.

Langebek Scriptt. VI. 191—92.

4. Octobr. [4811.] LYBEKKERNES Skrivelse til Rostokkerne, hvorved disse tilsiges at möde til en Hansedag i Lybek, Söndagen St. Galli næstkommende (16. Octobr.), for at underhandle om adskillige fælles Anliggender, navnlig om Fornyelsen af en Stilstand med Danmark, Handelen paa Bergen i Norge, o. s. v. — *Lübeck*, Tirsdagen efter Remigii confessoris. (Plattydsk).

Rostock. wöchentl. Nachrichten 1758, S. 85—86.

21. Octobr. [4812.] SVENDBORG BYTINGSVIDNE, at Jacob Bast og hans Söster Anne, Hans Hundritmarcks Hustru, havde solgt og skjödet deres Eiendom i en Gaard i Svendborg til Helligkors Alter sammesteds. — *Svendborg*, den Mandag næst for Simonis et Judæ Apostol.

Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. p. 108—109.

27. Octobr. [4813.] Brev, hvorved JÖRGEN HWID, Cannik i Vor Frue Kirke i Kjöbenhavn, skjöder til Ebbleholts Kloster en Gaard i St. Peders Stræde i Kjöbenhavn. — *Haffnis*, vigilia apostolorum Symonis et Judæ.

Langebek Scriptt. VI. 192.

28. Octobr. [4814.] PRIOREN OG CONVENTET I ST. NICOLAI KLOSTER AF PRÆDIKE-BRÖDRENE I AARS tilstaaer at have opbaaret af Peder Michelsen i Skjoldelev nogle Sölvpant, som han i Pant havde af Jens Nielsen i Rixtrupgaard for 300 Mark, at beholde indtil de bleve indlöste, da de maatte beholde Indlösningssummen, imod at holde 3 ugentlige Messer og indskrive Peder Michelsen og hans Hustru i deres "*Sjælebog*". — *In Conventu (S[ti] Nicolai) Arhusiensi*, die beator. Apostolor. Simonis et Judæ.

Hofman Fundationer IV. 760.

26. Novbr. [4815.] LYBEKKERNES Skrivelse til Rostokkerne, hvormed de fremsende Kong Hans's Svar paa Stædernes Anholdelse om Confirmation paa deres Privilegier. — *Lübeck*, Löverdagen efter Catherinæ virginis. (Plattydsk).

Rostock. wöchentl. Nachrichten 1758, S. 105.

30. Novbr. [4816.] LAURITZ KNOP, Væbner, tilstaaer at have givet Esrom Kloster al den Andeel og Rettighed, som ham var tilfalden efter hans Fadermoder og Söskende i Udlærdhe og Lustorp. — *Aserbo*, Sancti Andree dagh.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXVII.

[4817.] Enewaldi Söwenbroderi, præpositi Slesvicensis, literæ testimoniales: "Barbaram Vormanns sibi dedisse 200 marcas, ea conditione, ut ex reditibus duæ memoriæ pro animabus Arnoldi Vormanns et Barbaræ uxoris habeantur annuatim". — *Slesvici.* 1485.

Epit. in Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3190. no. 105.

[4818.] Statuta fratrum, sororum, omniumque congildarum in Kalendis sacerdotum in Ramsöherith et Biæffwerskowsherith.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 532—33.

1486.

1486.

[4819.] Lybekkernes Skrivelse til Rostockerne, hvori de indbyde disse til at sende Gesandter til en Sammenkomst i Lybek Mandagen efter Invocavit (13. Febr.), for at overlægge om Forlængelsen af den snart forlöbne treaarige Forening mellem de sex vendiske Stæder, om Erhvervelse af Stadfæstelse paa Stædernes Privilegier i Danmark, Norge og Sverrig, m. m. — *Lübeck,* die Agnetis virginis. (Plattydsk). 21. Januar.

Rostock. wöchentl. Nachrichten 1758, S. 145—46.

[4820.] Brev, udstedt af Jehan Jepssen, Degn, og menige Capitel i Roeskilde, hvorved de, med den af Paven til Biskop i Roeskilde designerede Niels Skawes Samtykke, tilstaae "Wellborren Mand Hærlogh Bille i Rollerop" en vis aarlig Indtægt i Naturalier, da han havde opgivet den ham af afgangne Biskop Oleff Morthenssen overladte Rollerupgaard. — *Roskild,* d. Matthiæ apost. 24. Febr.

Sandvig Peter Svaves Levnet p. 75—76.

[4821.] Kong Hans under, giver, tillægger og incorporerer Ydesterup Kirke paa Falster til evig Tid til den Hellig-Aands Capel i Nykjöbing Kjöbsted paa Falster. — *In castro nostro Hafniæ,* dominica Cantate. 23. Martii.

Hofman Fundationer VI^b. S. 191—92.

[4822.] Kong Hans tager Roeskildes Indbyggere i sin Beskjermelse, stadfæster de dem af fremfarne Konger skjenkede Privilegier og tildeler dem flere nye. — *In castro Haffnensi,* die beati Marci Ewangeliste. 25. Aprilis.

Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. danske Love V. 200—201.

[4823.] Kong Hans's Beskyttelsesbrev og Stadfæstelse af hans Fader Kong Christierns og andre fremfarne Norges Kongers "friheter, nader ok retteböter", som vare tilstaaede Jemptelands Indbyggere. — *In navi nostra Griffone,* feria tertia pentecostes. 16. Maji.

Norske Samlinger I. S. 43—44.

[4824.] Tingsvidne for Erich Tymessön til Engelsteholm, Væbner, "at Hr. Peder Lökes Gotz, lygendis i Brolle Soghn, worte alerigh forwonnen i Boo Höges Tydh, thet Stund han hade Hr. Christofer Lökes Bören i Werimoll, antigh met Koningh Dom eller mit Loss-Breff aff Hr. Strangi". — *Jellingsisseltingh,* then Tisdagh som war tridi Pinzedagh. 16. Maji.

Danske Magazin IV. p. 16—17.

[4825.] Karine Krwmpens Datters, Yes Yses Enke i Husum, hendes Brev om et Magelæg mellem hende og Ebbleholts Kloster, hvorved dette faaer en Gaard i Mynge i Holboherred, og hun en i Smöreme Herred i Östre Bröndby. — *Ebleholt,* die Viti et Modesti. 15. Junii.

Langebek Scriptt. VI. 193.

[4826.] Peter Lassen, Herredsfogeds, og menige Indbyggere i Schlesshergdes Vidnesbyrd, at Godset Hestofft var paa Tinge tre Gange tilsagt Dom-Capitlet i Slesvig. — Des Dinghesdages na sünte Vites daghe. (Plattydsk). 20. Junii.

Noodt Beiträge II. 49—53.

1486. 24. Junii. [4827.] Barabra Bradisdotter, Anne Badzdotther og Lawritz Knob paa sin Husfrues Vegne give deres kjære "*Söslingh*" (ogsaa skrevet "*Sislingh*") Hr. Poel Laxman en fuld Fjerdedeel af det Gods, som dem var tilfaldet efter afdöde Erich Jeenssen af Halkwye i Högby og Gwdmwndorp og mere derunder liggende Gods, imod at han skulde inddele samme Gods fra sammes Besiddere paa sin egen Kost og Tæring. — *Lundis*, die beati Joh. baptistæ.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CLVIII[b].

28. Junii. [4828.] Slux Herreds Tingsvidne, at et uvilligt "Stockeneffnd" af 12 Dannemænd tilfandt Hr. Abbed Claues i Lyom Kloster at beholde hans rette Eiendom, kaldet Tyrholm, til Lyom Kloster uden Lov og Ed, paa Grund af, at Klosteret i mere end 60 Aar havde været i Besiddelse af bemeldte Eiendom ulast og ukært. — Then Onssdag for sanctorum Petri et Pauli dag.

Langebek Scriptt. VIII. 226—27.

5. Julii. [4829.] Kong Hans tager sin Jord Vogsbunden (i Bergen) og alle de Skomagere derpaa sidde i sin Beskjermelse og stadfæster dem deres Friheder og Privilegier. — *Bergen*, feria quarta infra (octavas?) visit. Mariæ.

Paus Norske Forordninger S. 277.

20. Julii. [4830.] Tingsvidne, at Pawel Wynter, "Beder" for det hellige St. Antonius-Huus i Morker, havde været i rolig Besiddelse af den fjerde Part Ager, Eng og Græsgang over Stedorp Mark, med saadant Skjel, at Mester Pawel deraf skal udlægge to Mark Guld til det Gods i Aneby, hvorpaa Peter Johansen for Tiden boer. — *Uppe dem Dinghe to Unherde* (læs: *Nuherde*), des Donnerstages na Margarethen der hilligen Jungfrowen. (Plattydsk).

Diplomat. Morkirch. Westphal. IV. 3394—95.

23. Septbr. [4831.] Vidnesbyrd, udstedt af Niels Skriver, Landtingshörer i Nordjylland, Ridder Erik Ottessen, Niels Brun, Mester Jens, Canonicus i Viborg, og 5 andre, om at Nyssz Mungk, Malti Mungk og Torloff Mungk i 8 Vidners Nærværelse havde opgivet al Feide og Fjendskab mod Hansestæderne for Biskop Thorlevs og Andres Munks Drab i Bergen. — *Viborg Landsting*, Löverdagen næst efter St. Mauritz Dag. (Plattydsk).

Willebrandt Hansische Chronik, Bil. S. 78.

[4832.] Hertug Frederiks Brev til Raadet i Kiel, hvori han underretter det om, at Henning Pogwisch's Sönner ere blevne hans og hans Broders (Kong Hans's) og hele Landets Fjender, hvorfor han befaler Raadet at træffe hensigtsmæssige Foranstaltninger til Stadens Forsvar i Tilfælde af uformodet Overfald. — *Gottorp*. (Plattydsk).

Udtog hos Dreyer, Monum. Anecd. I. p. 12.

1487.

1487.

6. Januar. [4833.] Kong Hans's Skrivelse til Hamborgerne, om ikke at tilstede nogen af Pogwischernes Folk Tilhold i Hamborg. (I Anledning af at Kongen havde hört, at Pogwischerne hemmelig holdt nogle leiede Soldater i Staden). — *Kjöbenhavn*, die epiphaniæ domini. (Plattydsk).

Londorp. supplet. et contin. Tom. IV. B. II. p. 750—51.

2. Febr. [4834.] Mageskiftebrev, udstedt af Axell Pethersson Brade, Ridder, paa Krogholm, til hans Svoger Christiern Wanhaffn (ɔ: van Hafn), paa dennes Hustru Dorothe Kieldsdatters Vegne, paa en Gaard i Giersherred, Efferede Sogn, Æffuerede By, mod en Sjettedeel i Widskiöffle Hovedgaard. — *Elleholm*, Vor frue dag Kyndermisse.

De la Gard. Archiv. ed. Wieselgren III. 110—112.

[4835.] SORORUM ET FRATRUM CONVENTUALIUM IN MARIEBO literæ, quibus moniales monasterii S^tæ Agnetis Roskildensis in confraternitatem cooptant easque omnium bonorum spiritualium participes faciunt. — *Mariebo*, in cathedra beati Petri apostoli. 1487. 22. Febr.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. p. 689.

[4836.] De ROSTOKSKE GESANDTERS Skrivelse til Raadet i Rostock, hvori de give Betænkning om, hvorvidt det vilde være raadeligt at henvende sig til Kongen af Danmark i de mellem Raadet og Borgerne værende Tvistigheder. — *Lübeck*, Mand. efter Gertrudsdag. (Platt.). 19. Martii.

Rostock. wöchentl. Nachrichten 1759, S. 159—61.

[4837.] INNOCENTIUS (VIII^vus) papa Priori prioratus Sancti Spiritus Hafnensis et archidiacono ecclesiæ Roskildensis mandat, ut litem inter capitulum S^tæ Mariæ virginis Hafniensis et tutores atque parochianos ecclesiæ beati Nicolai de decimis ex piscationibus dijudicent. — *Romæ apud S^tum Petrum*, prid. id. Junii, pontific. anno tertio. 12. Junii.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 686—87.

[4838.] Kong HANS's Brev, hvorved han tager Ridder Ivar Axelssen i sin Naade, da denne havde afstaaet ham Öen Gulland og Visborg Slot. — *In castro Wisborg*, feria 8. (3?) infra octavam corporis Christi. 15-20. Jun.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 990. (Quartudg. T. VI. p. 69—70). Holberg Danm. Hist. I. 763—64. Hofman Efterretninger om danske Adelsm. I. p. 136.

[4839.] AXEL BRADE, Ridder, paa Knigholm (Krogholm?) tilstaaer, at han "under og tillader og stadfæster", med dette hans Brev, det Gods, som hans Moder gav til Esrom Kloster for sin Sjæls Salighed og for en evig Messe indtil Dommen, "som det Brev indeholder, strenge Ridder Hr. Johan Oxtze, min kjere Fosterfader, dem derpaa givet haver (see ovenf. Nr. 4807) efter min Moders Tilladelse", nemlig to Gaarde i Lwstorp, een Gaard i Utlærdhe og een i Siærslöff. — *Esrom*, dominica infra octavas corporis Christi. 17. Junii.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXVII^b.

[4840.] Vidisse, udstedt af ERICK NIELSZENN, Degn i Kiöbenhaffen, HEINRICH MEYENSTORP, Ridder, Landsdommer i Sielandt, og JÖRGENN HUID, Cannik i Kiöbenhaffnn, af en Artikel i Kiöbenhavns Privilegier, given af Kong Hans. — Mand. nest effter S. Hans dagh Midtsommer. 25. Junii.

Nye Danske Magazin I. p. 29—30.

[4841.] Instrumentum notariale de sententia, lata a HARTVICO, episcopo Ripensi, JOHANNE PLUNHERN, archidiacono, et THOMA LANG, decano ecclesiæ cathedralis Ripensis, in causa inter Nicolaum, abbatem monasterii Loci Dei, et dominum Jasparum, curatum in Döstorp, de "reditibus in butyro, alias *Smörbyrd* vulgariter nuncupatis", et decimis novem curiarum ruralium in Wollum, parochiæ Bretthuath, dioecesis Ripensis, sitarum. — *In summo choro ecclesiæ cathedralis Ripensis*, pontificatus Innocentii VIII^vi papæ anno tertio, indictione quinta, die Mercurii, quarta mensis Julii. 4. Julii.

Langebek Scriptt. VIII. 130—31.

[4842.] Vidnesbyrd, udstedt af ANDERS JENSSEN, Landstings-Saghörer i Skaane, om at den Sum Guld, som Hr. Knut Trudssen, Ridder, havde lovlig opbudt paa Lunde Landsting fire samfulde Ting, paa Halmstadhe Herred og Arestadhe Herred, paa Kongens Vegne, blev der lovlig indlagt og laa der længere end Aar og Dag, uden at nogen æskede den med de vedkommende Pantebreve, og laa saa længe indlagt, at den efter Landets Vedtægt, gamle lovlige Sædvaner og Loven var forbrudt til Kongen paa Kronens Vegne. — Pa then neste Löwerdag effter sancte Marie Magdalene Dag. 28. Julii.

Kolderup-Rosenvinge Udvalg af gl. danske Domme I. p. 20.

1487. 17. Augusti. [4843.] CLAUS ECKLEFS og hans Hustrues KATRINES, Hans Clekampes Datters, Skjöde paa deres Eiendomme og "Lansten" i Osterholm i Stedorpp Sogn til St. Antonius-Huset i Mordker, for 480 Mark Lybsk, at indlöse fra Hans Petersens Arvinger. — An den achte daghen des hilghen merthelers sunte Laurenszes. (Plattydsk).

Diplomatar. Morkirch. hos Westphal. IV. 3395—96.

28. Augusti. [4844.] GERIKE KRÆMER, Bymand i Odense, afhænder til Hans Raffnstorp og sin Datter Barbara, hans Kone, en Jord Östen for Raadhuset i Vestergade i Odense. — Die beati Augustini confessoris.

Udtog i Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. p. 69.

4. Septbr. [4845.] Kong HANS's Adelsdiplom for Jenss Brwn (med Afbildning af Vaaben). — *In castro Nyborgensi*, feria tertia proxima ante festum nativ. Mariæ.

Magaz. for dansk Adelshist. I. 6—7.

14. Septbr. [4846.] Instrumentum notariale, continens sententiam, latam a CHRISTIERNO, Priore domus sancti spiritus in Hafnia, et magistro PETRO DE SCOTIA, artium liberalium magistro et theologiæ licentiato, qua "omnes et singulas decimas, tempore piscaturæ et alias occasione piscationis in quibuscunque parochiis civitatis Hafniensis quocunque modo provenientes", ecclesiæ beatæ virginis Hafniensis ejusque capitulo adjudicatur. — *Hafniæ*, die XIV. Septembris.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 685—88.

9. Octobr. [4847.] MAGDALENE I WITZSKÖLE, Hr. Niels Brades Efterleverske, giver med sin Sön Niels's Samtykke en Gaard i Öurop i Wennehöwess Herred i Skone til Vor Frue Kloster i Esrom, samt stadfæster paa sin Söns Vegne de Breve, "som fornævnte Kloster haver paa det Gods, som strenge Ridders Hr. Johan Oxes Husfru Fru Birgitte, hvis Sjel Gud have, for^ne min Husbondes Moder, undte og gav til for^ne Kloster Esrom". — *Esrom*, ipso die beatorum Dionisii sociorumque ejus martirum.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXVIII.

29. Octobr. [4848.] Kong HANS's Skrivelse til Hamborgerne, hvori han udbeder sig Leidebreve (efter et hosföiet Schema) for sig selv, sin Broder Hertug Frederik og begges Fölge, 5—600 Mand, til at komme til Staden Hamborg og forblive der efter Behag. — *Gottorp*, Mandagen efter Simonis et Judæ. (Plattydsk).

Londorp. supplet. et contin. Tom. IV. B. II. p. 751.

11. Novbr. [4849.] Document, hvorved flere af Danmarks og Hamborgs meest formaaende Mænd efter foregaaende Underhandling bevidne, at HAMBORGERNE havde forpligtet sig til at hylde Kong Hans til Danmark og hans Broder Hertug Frederik til Slesvig og Holsten. — *Hamborgh*, am dage Martini des Hillgen Bischoppes. (Plattydsk).

Nye Danske Magazin I. p. 293—95.

11. Novbr. [4850.] Biskopperne ALBRECHT af Lybek, HELRICH af Slesvig, CARL af Odense og NICOLAUS af Wiborg samt fleres Vidnesbyrd, angaaende Hamborgs Borgemesteres og Raads Svar paa Kong Hans's og Hertug Frederiks Anker over Stadens uhjemlede Seilads og Handel paa Stör og Wilster, i hvilken Anledning Hamborgerne paaberaabe sig Kong Christian den 1stes Privilegium. — *Hamburg*, St. Martini Dag. (Tydsk).

Londorp. supplet. et contin. Tom. IV. B. II. p. 755.

21. Novbr. [4851.] Et aabent Brev, ved hvilket Boo MATTSEN, Prior, og de EVIGE VICARIER I ROESKILDE DOMKIRKE, tilstaae at have modtaget 2000 Mark Penninge i god og gangbar Mynt af Dronning Dorothea. — *Roeskilde*, wor Frwe dag Præsentacionis.

Langebek Scriptt. VI. 596—97.

[4852.] "Lauritz Skræderk, boendes i Köpmanhaffn, som Mætte Pær Lassens, hvis Sjel Gud naade, havde til Husfru", tilstaaer at have solgt og afhændet til "Hr. Abbed Pæther, Abbed i Esroms Kloster, paa for[ne] hans Klosters og Broder Hans Pæthersens Vegne, al den Deel og Rettighed, som ham (Lauritz Skræder) er tilfalden eller herefter kan tilfalde efter hans Husfru Mette P. Lassens i 3 Gaarde i Köpmanhaffn, den ene "liggende Norden ved gamle Torv, . . . de andre to liggende paa Westrægadhe paa den söndre Side, i Nordost fra St. Clemens Kirke". — *Köpmanhaffn*, vigilia sancti Andreæ apostoli. 1487. 29. Novbr.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CLXXXIII[b].

[4853.] Pawel Laxman, Ridder, paa Waldhen, hans Brev om et Mageskifte mellem ham og Ebbelholts Kloster, hvorved dette faaer 2 Gaarde i Holboherred i Örby i Weyby Sogn, og hiin en Gaard i Lyngeherred i Asmænærotz Sogn, kaldet Höysagher. — Sabbato prox. post festum b. Annæ, matris Mariæ virginis. 15. Decbr.

Langebek Scriptt. VI. 193—94.

[4854.] Kong Hans's Stadfæstelse paa Preetz Klosters Privilegier. — *Gottorpp*, am Avende Thomæ apostoli. (Plattydsk). 20. Decbr.

Michelsen Urkundensamml. I. 337.

[4855.] Jeppe Denckleffsens Arvingers Skjöde til Detlev van der Wisch paa Trediedelen af deres Eiendom (Gud) i Norgosharde, Bergen Sogn, ved Lütkeholm, for 30 Mk. (Platt).

Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3131. no. 61.

[4856.] Detlev van der Wischs Kjöbebrev (til Bispen eller Capitlet i Slesvig) paa Trediedelen af en Eiendom (Gud), som han havde kjöbt af Anne Hardes og hun arvet efter Væbneren Niss Paysen, for 30 Mark Penge. (Plattydsk).

Udtog i Swabsteder-Buch hos Westphal. IV. 3131 Nr. 60.

[4857.] Catharine Kletkampes Fuldmagt for . . . . til at skjöde Österholm i Stendorp Sogn til Klosteret i Mohrkirchen. (Tydsk).

Udtog i Diplomat. Mohrkirch. hos Westphal. IV. 3403.

1487—1490. 1487—90.

[4858.] Væbneren Eggert van der Herberth's Kjöbebrev til Mohrkirch Kloster paa Gaarden Ruggisgard. (Tydsk).

Udtog i Diplomatar. Mohrkirch. hos Westphal. IV. 3103.

1488. 1488.

[4859.] Lybekkernes Skrivelse til Rostokkerne, hvori de indbyde disse til en Sammenkomst i Lybek, Onsdagen efter Söndagen Invocavit (27. Febr.), for blandt andet at afhandle om Bekræftelsen af deres Privilegier i Danmark. — *Lübeck*, die Valentini martiris. (Platt.). 14. Febr.

Rostock. wöchentl. Nachrichten 1758, S. 153—54.

[4860.] Kong Hans's Mageskiftebrev, hvorved han giver "then Hellig Ands Hws i Ripe" . . . "en vor og Kronens Jord hos Rip Hws, som kaldes Hwse Kalgord", imod derfor at faae et Huus, og en stor "Kalgordh, liggende norden ved Rip Hws stoldhe". — *Wardhe*, die cathedræ Petri. 22. Febr.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 517—18.

[4861.] Bisperne Niels i Viborg, Eyler i Aarss, Hartvick i Ribe og Niels i Borglom, samt otte Adelsmænd, "Danmarks Riges Raad i Jylland", svare paa Forespörgsel 11. Martii.

1488. af Anders Tegemat, Embedsmand paa Aleborgs Huss, "at hvo der Kronens Lehn fanger,
11. Martii. hanum bör at lade dem saa frie, som han dem annammer, og ei maa dele noget af Kronens Gods til sit eget i de Lehn, han selv i Værge haver; vil nogen tale om saadant Gods, han tale derom for vor naadige Herre og Danmarks Riges Raad". — *Paa Aleborgs Huss*, Tiisdagen nest effther dominicam Oculi.

Kolderup-Rosenvinge Udvalg af gl. danske Domme I. p. 21.

16. Maji. [4862.] RIBE CAPITELS Tilstaaelse, at den Gaard i Nörborch, som Hr. Niels Ebbesen nu i Værge haver, af Vor Frue Capel i Ribe Domkirke er overdraget Hr. Gwndi Nielsen, Ridder, af Lyddöm, og at Capellet havde faaet den af Hr. Christen Pertsen, Ridder, (hvorfor de fornödne Beviisligheder fandtes i Capitels-Kisten). — *Ribe*, Fredagen mellem octavam ascensionis domini.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 292.

21. Maji. [4863.] INNOCENTII (VIII[vi]) papæ ad Simonem, episcopum Revaliensem, literæ, ut dissidia inter Johannem regem Daniæ et principes harum terrarum orta sedare conetur, cum auxilium regis ad Ruthenos supprimendos et ordinem B. Mariæ Teutonicorum sublevandum speret, et in hunc finem munus legati per terras septentrionales episcopo injungit. — XII. cal. Junii, pontif. anno IV.

Raynaldi Contin. Baron. ad ann. 1488. XVIII. Tom. XI. p. 158.

23. Junii. [4864.] Tingsvidne, at LAURENS JEIPSEN SKREDDER skjödte og oplod ærværdige Fader Hr. Abbeden i Esroms Kloster og Broder Hans Pæthersen, Conventsbroder sammesteds, ved deres Procurator i den Sag, Bertram Kekeler, til for[ne] Esroms Kloster, al den Ret, som ham var tilfalden i en Gaard, liggende Norden ved Gammeltorv, i St. Peders Sogn, og i en Gaard liggende Sönden ved Vestergade i St. Clements Sogn. — *Kopmanhaffn bything*, Mandaghen sancti Johannis baptiste afften nativitatis.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CLXXXV[b].

7. Augusti. [4865.] Kong HANS's Bevilling for Eggerd Eggerdsson, Lagman i Wigen i Norge, og hans rette Ægtebörn og Afkom, at nyde adelige Rettigheder og anlægge adeligt Vaaben. — *In castro Nyborigh*, feria V[ta] prox. ante festum b. Laurentii.

Finni Johann. Hist. eccl. Isl. II. 249—50. Ketilsson Isl. Forordn. I. 73—74.

8. Augusti. [4866.] Kjöbstedret for MARIBO. — *Marieboo,* den Fred. næst for St. Laurentii Dag.

Nye Danske Magazin VI. 224—29.

16. Septbr. [4867.] Kong HANS's Forbud mod Udförsel af Penge og Födevarer, samt Taxt for og Paabud af "Zyse" af tydsk Öl. — *In oppido Nestvedensi,* die b. Euphemiæ virg. (Svensk).

Richardson Hallandia p. 134—35.

21. Septbr. [4868.] "Broder POEL, Abbed paa Hoithöen Kloster, liggende i Norye i Opsloo Bispedömme", tilstaaer at have undt og givet Esroms Kloster al den Arv, som Broder Laurens Pæthersen (i Hovedö Kloster), en Sön af Peder Lassen, Borger i Kjöbenhavn, havde arvet efter sine Forældre. — Thæn onsdagh nest fore sancti Michels dagh.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CLXXXVI.

11. Octobr. [4869.] ANNE, ARWID BADZ DATTER, Hr. Jacom Grises Efterleverske, mageskifter til Hr. Poel Laxman Ridder paa Wollen, hendes Modersöster-Sön, "halvfemte Pund Korn og sex Skilling i det Gods udi Otzhærid, som ere 9 Gaarde udi Höby, 3 Gaarde udi Gwdmwndorp (og) een Gaard i Stolorp, hvilket Gods som renter halvottende Pund Korn og 24 Skilling", for tre Gaarde i Dystwed i Toxswærde Sogn i Borse Herred, som rente 5 Pund Korn og 6 Skilling Grot. — *Holme*, die beati Kalixti papæ.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CLIX.

[4870.] Kong HANS's og Hertug FREDRRIKS, hans Broders, Stadfæstelses- og Beskyttelsesbrev for Bordesholm Kloster, dets Undergivne, Eiendomme og Privilegier. — *Bordesholm*, am Tage Galli. (Plattydsk). 1488. 16. Octobr.

Westphalen Monum. ined. II. 172—73.

[4871.] Brev, hvorved Bo YS sælger og skjöder en hans Kones, Berthe Eggersdothers, Gaard i Mynge i Holboherred til Kong Hans. — *Ebleholt*, die 11,000 virginum. 21. Octobr.

Langebek Scriptt. VI. 194—95.

[4872.] JEPP ANDERSEN, Raadmand i Roskilde, bortskjöder til "welburdige Man Peder Hanssen, Borgemester i Helsingöör, een sin Gaard, liggende imellem Roschild og Köbmanhauen, "affsydes uth fra Snubbe Kors". — Elleffue thusend Jungfruwer Dagh. 21. Octobr.

Danske Magazin I. p. 21—22.

[4873.] KÖGE BORGEMESTERS og MENIGE RAADS Udskrift af nogle Artikler i deres Byes Privilegier, som Köge havde forud for Skjelskör. — *Köge*, die Sanctorum apostolorum Simonis et Andreæ (Judæ?). 28. Octobr.

Friis Skjelskörs Beskr. p. 503—4.

[4874.] Tingsvidne om, at OTTE EMMICKSSEN af Reffshöu skjödte Abbed Clawes af Lygom Kloster trende bygte Gods i Sloxherrit, nemlig to i Gossekiær og eet i Foerdrup. — *(Sloxherrits Ting)*, then Onssdag nest S. Martini dag. 12. Novbr.

Langebek Scriptt. VIII. 58.

[4875.] OTTE EMMICKSSEN til Reffshöu's Skjöde paa 3 Gods i Sloxherrit, nemlig to Gaarde i Gossekiær og een i Fowerdrup, til Abbed Clawes af Lyom Kloster. — Then Onssdag nest effter S. Martini dag. 12. Novbr.

Langebek Scriptt. VIII. 59.

[4876.] HINRICK VAMME KROG's (KROGBERG) Skjöde paa Gaarden Scheddelunt og en Eiendom (en Guth) i Usterholm i Stedorp Sogn til St. Antonii Huus i Mordkerck for 300 Mark lybsk. — In den Achte Dagen Sunte Martinus des hilligen Bischopes. (Plattydsk). 18. Novbr.

Diplomatar. Morkirch. ap. Westphal. IV. 3396—97.

[4877.] DITMARSKERNES Overenskomst med Kong Hans og Hertug Frederik om at besöge en fælleds Herredag i Holsteen. — Des negesten dages na Nicolai Confessoris. 7. Decbr.

Michelsen Ditmars. Urkundenbuch p. 86—87.

[4878.] DITMARSKERNES FOGDER, FORSTANDERE og 48 RAADGIVERE give Kong Hans's og Hertug Frederiks Undersaatter sikkert Leide i Ditmarsken. — Des negesten dages na Conceptionis Marie virginis. (Plattydsk). 9. Decbr.

Michelsen Ditmars. Urkundenbuch S. 85—86.

[4879.] Skrivelse fra BERGENSFARERNES OLDERMÆND til Rostockerne, hvori de anmode disse om at sende deres udrustede Skibe til Travemünde, for derfra at gaae til Bergen: i dette Brev omtales ogsaa Hervinger af Ryttere og Fodfolk for dansk Regning. — *Lübeck*, 13 Dag i December. (Plattydsk). 13. Decbr.

Rostock. wöchentl. Nachrichten 1758, S. 169—70.

1489. 1489.

[4880.] Kong HANS bevidner, "at have nu incorporeret Esroms Kloster" sin og Kronens Kirke Tiidköping, imod at Klosterconventet skulde daglig lade holde en "sjungen Messe" for Kongen og Dronningen og deres Börn og fremfarne Forældre, samt efterkommende 16. Januar.

69*

1488. Konger i Danmark, og endvidere overdrage Kongen 4 Gaarde i Lwntoffte i Sockelunds Herred
16. Januar. i Konings Lywngby Sogn. — *In castro Örækrogh*, sexta feria infra octav. epiphanie domini.
Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXV^{b}.

22. Januar. [4881.] Brev, udstedt af Doctor Erik, Degn i Kjöbenhavn, og hele Capitlet sammesteds, om et Mageskifte mellem Dr. Pedher Albertsön, Cannik og Kirkeværge sammesteds, og Abbed Jeip Nielssön samt Conventet i Ebbelholts Kloster, hvorved dette faaer en Vor Frue Kirkes Gaard, Holmægardt, i Skæbinghe i Striherred, og Kirken een Gaard i Hærstædæ westher og en anden i Awörde nörre. — *Haffniæ*, die b. Vincentii mart.
Langebek Scriptt. VI. 195.

1. Febr. [4882.] Kong Hans's Privilegier for Halmstad, indeholdende Tilladelse til at holde et Marked der i Byen og Forbud til Præsterne imod at kjöbslaae i samme Bye og deromkring, dens Borgere til Forfang. — *In castro nostro Lageholm*, in prof. purificationis. (Svensk).
Richardson Hallandia p. 135.

21. Febr. [4883.] Simonis, episcopi Revaliensis, domini Innocentii papæ VIII^{vi} ad regna Daciæ, Norvegiæ eorumque dominia etc. legati de latere, literæ, quibus Conrado, episcopo Zwerinensi, licentiam confessoris eligendi concedit. — *Butzow*, IX. calend. Martii, Innocentii papæ VIII^{vi} anno V^{to}.
Schröder Papist. Meklenb. Tom. II. p. 2431.

5. Aprilis. [4884.] Et aabent Brev, ved hvilket Boo Matssen, Prior, og alle "ewige" Vicarier i Roskilde Domkirke gjöre vitterligt, at de efter Kong Hans's Bön have gjort dennes Capellan Jens Laale og sammes Eftermænd deelagtige i alle deres Rettigheder. — *Roskildis*, dominica passionis domini.
Langebek Scriptt. VI. 595—96.

14. Aprilis. [4885.] Egerdus Durkop melder Hertug Frederik af Holsteen, at Paven har udnævnt ham til Biskop i Sleswig, og haaber Hertugens Bifald, saameget mere som han kunde beholde officium auditoratus rotæ. — *Romæ*, XIIII. mensis Aprilis. (Plattydsk Overs.).
Nye Danske Magazin I. p. 303—4.

22. Aprilis. [4886.] Brev fra Pave Innocentius (VIII.) til Hertug Frederik til Slesvig og Holsteen, hvorved han melder ham at have valgt Eger Durkop, utriusque juris Doctor, Provst til Mynden og Auditor ved det pavelige Hof, til Biskop i Sleswick. — *Romæ*, die XXII. Aprilis, pontificatus anno quinto.
Nye Danske Magazin I. p. 302—3.

29. Aprilis. [4887.] "Legatum Barbaræ Vormanns sub conditione, ut canonici (Slesvicenses), quotannis die Michaëlis in ipsius memoriam processum solennem in coemiterio ædis cathedralis instituant". — *Slesvici*, die Mercurii ante Philippi.
Epit. in Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3191. no. 109.

21. Maji. [4888.] Vidnesbyrd om, at der aldrig har været offentlig Vei, Gade eller Stie gjennem Andreas Jung's Cannike-Residents i Slesvig, samt om, at Möllebekken altid har været anseet som Skjel imellem de Geistlige og Staden. — Den 21. May.
Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3190. no. 108.

13. Junii. [4889.] Fyenbo Landstingsvidne, at Knud Jacobsen, Landsdommer i Fyen, og Bill Persen i Heldrop inden Tinge havde hjemlet, at de vare Tinghöringe til en Lavhævd, som Peder Brockenhus gjorde paa nogle Jorder paa Jordlösse, Stranby og Horby Marker. — Then löffuerdagh nest effther pintzdagh.
Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. p. 176—77.

[4890.] En Landstingsdom, angaaende en Tyngsel paa noget Gods af 4 lödig Mark aarlig til Kongen, udstedt af ANDERS CHRISTENSEN, Landsdommer i Nörrejylland, og OLUF FRIIS, Slotsfoged til Kallö, m. fl. — *Viborg*, Fredagen næst för St. Hansdag. 1489. 19. Junii.

Thestrup am Tingene S. 31—32.

[4891.] Biskop NIELS SCHAFFUES Revers til Capitlet i Roskilde angaaende noget Gods i Hötwedh. — *Roschildis*, die beatorum Petri et Pauli Apostolorum. 29. Junii.

Suhm Samlinger I. 3. H. p. 121—122.

[4892.] Mandatum INNOCENTII (VIII^{vi}) papæ, archiepiscopis Lundensi et Upsalensi, episcopisque Roschildensi et Strengenensi missum, ut in Stenonem Sture et consortes inquirant de castello Örebro, quod reginæ Dorotheæ concessum illegitime tenuisse accusabantur, et si rei invenirentur, tum in pristinas censuras, eis a Sixto papa IV^{to} impositas, reintrudant, omni appellatione postposita. — *Romæ*, pridie non. Julii, pontif. anno V^{to}. 6. Julii.

Epit. ap. Raynald., Contin. Baron. ad ann. 1489. XVI—XVIII. Tom. XI. p. 167—68.

[4893.] Literæ RAYMUNDI PERANDI, archidiaconi Alnisiensis etc., legati sedis apostolicæ in Germania, Dania, Svecia, Norvegia, Livonia, Prussia et Russia, indulgentias promittentes omnibus, qui ad fidem adversus Turcas tuendam arma sumserint. — Die prima Aug. 1. Augusti.

Meibom. Rer. Germanicar. Tom. III. p. 313—14.

[4894.] HENRICUS (VII^{mus}), rex Angliæ, magistrum Jacobum Hutton, legum doctorem et consiliarium regium, Thomam Carter et Johannem Beles, mercatores, ambasiatores eligit, ut cum Johanne rege Daciæ etc. ligas et foedus ipsius nomine nectant. — *Westm.*, VI. d. Aug., regni anno IV. 6. Augusti.

Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. V. P. IV. p. 3.

[4895.] HENRICI (VII^{mi}), Angliæ regis, conditio proposita tractatus inter Angliam et regna septentrionalia ineundi. — *Apud Westmonasterium*, VI. Augusti, regni anno IV. 6. Augusti.

Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. V. P. IV. p. 3—4. Dumont Corps diplomat. Tom. III. Part. II. p. 239—40.

[4896.] NILS SCHRAM i Stoffgaard, Væbner, kjendes at have solgt og skjödet to Gaarde i Meolden Sogn i Lyherred til velbyrdig Mand Hr. Thames Lange, "Degen" i Ribe. — *Ripis*, feria sexta infra octavas nativitatis Mariæ. 11. Septbr.

Langebek Scriptt. VIII. 102.

[4897.] Rex JOHANNES cum consiliariis, prælatis et fratribus conventualibus causam, quæ inter episcopum, prælatos et canonicos ecclesiæ S. Canuti Ottoniensis ex una, et monachos ordinis S. Benedicti, prius in eadem ecclesia degentes, ex altera parte de memorata ecclesia versabatur, dijudicat, a magistro Petro de Antworskow, procuratore illorum (prioris partis), ad judicium regis delatam. Hoc judicio determinatur: ut fratres et monachi S. Benedicti ecclesiam S. Canuti cum omnibus et singulis pertinentiis pro suo monasterio accipiant, promittentibus dño Olavo, abbate Nestvediensi, dioeceseos Roskildensis, et magistro Petro supradicto, eos regulam S. Benedicti pie servaturos; ecclesiæ parochiales de Assum, de Stenlötze, de Uberot et de Parup monasterium sequi debent; Viginti lastæ annonæ in pensionem Prælatorum et Canonicorum supra dictorum quotannis expendantur (nominibus eorum et ratione sigillatim expositis), iis vero mortuis ad monasterium revertantur; iidem etiam ad vitæ dies retineant curias et residentias suas, curia monasterii excepta; cetera monasterii bona fratribus cedant. — *In castro Nyborgh*, IV. dominica Adventus. 20. Decbr.

Langebek Scriptt. Rer. Dan. VIII. 476—78. Dan. interpr. ap. Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 996 (ed. in 4. Tom. VI. p. 83—87) cum die: *den förste Advent-Söndag* (ɔ: 29. Novembr.). Cfr. Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. 691.

1489. 28. Decbr. [4898.] Tunder Herreds Tingsvidne, at Abbed CLAUES af Lyom Closter indæskede sine Lovshöringe paa den Lov og Eed, som han gav paa Moskiær, og at disse vidnede, at han havde givet sin Lov derpaa med gilde Mænd og gjeve "loff tid dags", og det saaledes forsvarede (worde) som ham var tilfundet af rette og som Lyom Kloster haver havt i sin rette Lavhævd uden Kiv og Trætte. — *(Tunderherrits Ting)*, then Mandag effter S. Joh. Apost. Dag.

Langebek Scriptt. VIII. 36.

1490.

1490.

5. Januar. [4899.] Brev, hvorved Erkebiskop JENS i Lund sælger og skjöder til Abbed Jep Nielsson og Conventet i Ebleholt Kloster en Gaard i Swnby lille i Ströherred. — *Lund*, vigilia epiphaniæ domini.

Langebek Scriptt. VI. 196.

7-13. Jan. [4900.] ERICK PETERSEN KALDET MALER's og JEPP PETERSENS Skjöde til Huset i Morker paa deres Jord- og Skoveiendomme i Hobermesse for 60 Mark Lybsk. — In de Achte Dagen der Openbaringe Unses Herrn genomelycken genohmet in den Achte Dagen der hilligen drey Koninge. (Plattydsk).

Diplomatar. Morkirch. ap. Westphalen, IV. 3397—98.

7-13. Jan. [4901.] Skadeslösbrev, udstedt af JOHANNES JEBSEN, Kong Hans's Cantsler, HANS VAN ALEVELDT, Ridder, og HANS RANTSOUWE HENRIKESSONE, til Henning og Claus Poggewisch Hennings Sönner, for 900 Mark Capital og 54 Mark Rente, hvorfor de to Sidstnævnte vare gaaede i Borgen til Hinrike van der Lü. — In den achte daghen der Hellighen drier Köninghe. (Plattydsk).

Westphalen Monum. ined. II. 478.

20. Januar. [4902.] Tractatus de perpetua pace (triginta articulos continens) inter JOHANNEM, Daniæ etc. regem, et regem Angliæ HENRICUM (VIIum), per ambasiatores hujus Jacobum Hutton, Thomam Clarentium, Thomam Carter et Johannem Beliz. — *In castro regio Hafnensi*, die Fabiani et Sebastiani.

Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. V. P. IV. p. 6—8. Dumont Corps dipl. T. III. P. II. p. 244—47. Cfr. Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. Tom. VI. p. 94—100. De la Gard. Archiv. ed. Wieselgren II. 41.

5. Martii. [4903.] DOMCAPITLET I BREMEN beder Keiseren om at indstevne Kong Hans til at lide Dom for den keiserlige Hofret angaaende Ditmarsken. — *Bremen*, des Fridages na Invocavit. (Platt.).

Michelsen Ditmars. Urkundenbuch p. 87—88.

10. Martii. [4904.] LYBEKKERNES Skrivelse til Rostokkerne, hvori de advare disse for at sende Skibe til Bergen, for ikke at udsætte dem for Overfald og Ödelæggelse af Axel Olafssen, som, for at hævne sin Fader Olaf Nielssens Drab, sögte Leilighed til at gjöre de i Bergen handlende Hanseater Skade; Lybekkerne lægge til, at de derværende Bergenske Kjöbmænd tænkte paa til Pindsen at udruste en Convoiflaade for Handelsskibene til Bergen. — *Lübeck*, Onsdagen för Gregorii. (Plattydsk).

Rostock. wöchentl. Nachrichten 1758, S. 181—82.

12. Martii. [4905.] Vicarius til Vor Frue Kirke i Flensburgk MATTHIES PAYSENS Skjöde til Detlev van der Wisch paa Halvdelen af en ham tilhörende Demat Eng vesten for Scholmbrygge, tilligemed Halvdelen af dens tilliggende Agerland i Bergen Sogn, for 20 Rhinske Gylden. — ♀ vor St. Gertrud in der Fasten. (Plattydsk).

Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3131. no. 62.

[4906.] Borgemester, Raad og menige Almue i Kjerteminde overlade en Jord, der var skjænket S. Gertruds Alter sammesteds, til en Mand der i Byen og hans Arvinger, imod en aarlig Leie af 10 Skilling. — S. Gertruds Dag. 1490. 17. Martii.

Udtog i Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. p. 152—53.

[4907.] Tunderherreds Tingsvidne, at hvo som vilde hugge eller fæste "Kjærhug" i Mossekiær, de skulde have det ligesom hidindtil af Abbeden i Lyom Kloster og ei af Eggert (Gördtssen) eller af nogen anden, som i Sollig haver været. — *Tunderherrit*, then Mondag nest for S. Georgii Dag. 19. Aprilis.

Langebek Scriptt. VIII. 35—36.

[4908.] Tingsvidne, at Skovhugst (holt to howende) i Drowidt og Moskiær aldrig har været fæstet af Eggerd Gördtssen paa Sollick eller hans Forfædre, men af Abbed Claus (Nicolawessen) i Lugum og hans Formænd. — *Hödersherde dinge*, ahm dingsdage na Quasimodogeniti. (Platt.). 20. Aprilis.

Langebek Scriptt. VIII. 39—40.

[4909.] Sognevidne, at Hr. Marquard Rönnou og hans Herredsfoged (i Salling Herred) havde nægtet at finde Hr. Anders Jochimssen, Erik Mattssen, Eggerd Kramstroppe og Sognepræsten Hr. Hans Henricssen i Svaninge til deres Lavhævd paa noget Gods i Svaninge Sogn. — *Paa Suaninge Sognesteffne*, then söndag nest effther S[ti] Jörghens dag. 25. Aprilis.

Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. p. 188—89.

[4910.] Tingsvidne, om Kjeld Clemmendsen i Bröndum hans Lovhöring og Lavhævd (samme Dag paa samme Ting) paa en öde Gaards Sted i Nörre Kongeslef med al dens rette Tilliggelse. — *Hellum Herredsting*, Tirsdagen næst för Helligkorsdag. 27. Aprilis. (7. Septbr.)

Thestrup om Tingene S. 13—14.

[4911.] Lyherrets Tingsvidne, at hvo som skulde have "Schowehiemmel" i Drowidt, Moskiær og de andre derved liggende Smaakjær, have havt og have den af den, som er Abbed og Formand i Lyom Kloster og ei af nogen anden. — *Lyherretts Ting*, then Leuerdag for S. Servatii dag, Aar MCDXXXX. 10. Maji.

Langebek Scriptt. VIII. 35. — Andre Breve angaaende samme Sag gjöre det næsten utvivlsomt, at Aarstallet i dette Brevs Datum ved Udeladelse af Bogstavet *L* urigtig er angivet at være 1440 istedenfor 1490.

[4912.] Lyom Birketings Vidne, at tvende Præstemænd af Lyom Kloster vandt (wonne) den Lov og Lavhævd, som hæderlig Mand Broder Claues, Abbed i Lyom Kloster, gav med gilde Mænd og gjeve "lofftid dags" paa Per Jenssens Gaard i Löttwedt og paa den Eiendom, som dertil ligger og haver ligget af gammel Tid, og den værgede (worde) med Lov og Lavhævd, som han var tilfunden af Rette. — Mondag for S. Urbani dag. 24. Maji.

Langebek Scriptt. VIII. 16.

[4913.] Lyherreds Tingsvidne, "at Broder Claues, Abbed i Lyom Kloster, gav Lov og Værn, som ham var tilfunden med gylle Mænd og gjeve, loff tijd dags, lovlig worde Klosterets Eiendom, som Klosteret har havt i Lavhævd ulast og ukjært mellem Westerhöyst Mark og Lundtsgaardts Mark, Mossekier og Drowidt". — *Lyherrets Ting*, then Leuerdag nest effter S. Urbani Dag. 29. Maji.

Langebek Scriptt. VIII. 33.

[4914.] Tunder Herreds Tingsvidne, at Nils Schram tilskjödede Hans van Alefeld, Ridder, et Gods i Abbyld i Tunder Herred. — *Uppe Tunderherde dinge*, ahm mondage na Domine alsze men singet in der hilligen kerken. (Plattydsk). 7. Junii?

Langebek Scriptt. VIII. 67.

1490. 28. v. 29. Junii. [4915.] Kong HANS gjör vitterligt, at Hr. Jost Pedersen, Sognepræst paa Skanör, skjödte en Gaard ved Österport, i S. Nicolai Sogn i Kjöbenhavn, til den Hellig-Aands Kloster og Hospital sammesteds, og stadfæster dette Skjöde. — *Kjöbenhavn*, den Tirsdag Sanctorum Petri et Pauli Aften.

Hofman Fundationer X. 187—88. — Aar 1490 indfaldt Petri og Pauli Aften (vigilia), d. 28. Junii, paa en Mandag, 1491 derimod paa en Tirsdag.

30. Junii. [4916.] Kong HANS's Qvittering for 90 Mark, betalte af Borgemester og Raad og Menighed i Skelskör "paa Regenskap aff Hjellpen aff theris By". — *In claustro Andworskow*, die commemorationis sancti Pauli Apostoli.

Friis Skjelskörs Beskriv. p. 404.

10. Julii. [4917.] INNOCENTIUS (VIII^{vus}) papa archiepiscopum Upsalensem hortatur et paterne monet, ut pro boni et catholici prælati officio velit interponere preces suas apud dominum Stenonem (Sture), militem Sveciæ, eique nomine papæ svadere et eum inducere, ut pacem cum Dorothea, regina Daciæ, faciat. — *Datum Romæ apud sanctum Petrum* sub annulo piscatoris, die decima Julii, pontific. anno VI.

Handlingar rör. Skand. Hist. XXII. 1—2.

24. Julii. [4918.] WILLIUM AF HAGÆNDROP giver Esrom Kloster den Deel, som han og hans Husfru have i den Gaard, som ligger Vesten ved Gildesgaarden i Siöburgh. — Sancti Jeips afften som kommer for sancti Oleffs dagh.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXCIIII^b.

24. Julii. [4919.] WILLIOM BOENDE I HOGÆNDORP pantsætter en Gaard, liggende i Syöburgh, vesten ved Gildesgaarden, til Esrom Kloster for 27 Skilling Grot. — Sanctæ Jeips affthæn.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXCIIII.

10. Augusti. [4920.] Arvedelings Reces mellem Kong HANS af Danmark og Hertug FREDERIK til Slesvig og Holsteen, hvorved de dele Hertugdömmerne Slesvig, Holsteen og Stormarn mellem sig i tvende Dele, af hvilke Hertugen faaer den Gottorpske og Kongen den Segebergske Deel. — *Up dem Schlate Gottorff*, am Tage Laurentii des heil. Märterers. (Plattydsk).

Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol. X. P. Spec. VI. II. Contin. 2te Forts. p. 25—29. Londorp Acta publ. Tom. XII. (Contin. VIII. Th.) B. XIII. p. 335—38. Hansen Staatsbeschreib. Schleswigs p. 577—87. Uddr. i Lünig Corpus juris feud. German. II. 1806.

11. Augusti. [4921.] DOROTHEÆ, Daniæ reginæ, et ducis FREDERICI literæ, quibus se ad auxilium hæredibus et liberis Johannis regis, si forte moriretur, ferendum se obstringunt. — *Gottorpi*, postridie Laurentii.

Scepperi defensio Chr. II^{di} adv. Freder. ducem. O.

11. Augusti. [4922.] JOHANNIS, Daniæ etc. regis, et FREDERICI, ducis Holsatiæ, literæ, quibus pro se et hæredibus suis pactum ineunt, ne, cum ditiones suas Slesvicum, Holsatiam et Stormariam unanimiter diviserint, una pars unquam sine alterius consensu cum aliis principibus cujuscunque generis foedera jungat. — *Gottorpi*, die Mercurii post Laurentii.

Scepperi defensio Chr. II^{di} adversus Freder. ducem. CII. *Danice* ap. Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 1239. (ed. in 4to Tom. VII. p. 6.).

11. v. 12. Augusti. [4923.] Kong HANS's Brev, hvorved han overdrager sin Broder Hertug Frederik Nortstrandt, skjöndt den ved Landedelingen var falden i Kongens Lod, og bestemmer, at den for Fremtiden stedse skal höre til den Gottorpske Deel af Hertugdömmerne. — *Gottorp*, des anderen dages na sunte Laurentii dage des hilgen Mertelers. (Plattydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 272.

[4924.] Hertug FREDERIK forandrer Bordesholm Klosters överste Forstanders Titel af *Provst* til *Prior*, Klosterets Privilegier ubeskaarne. — *Bordesholm*, am dinxstdage na assumptionis Mariæ virginis. (Plattydsk). 1490. 17. Augusti.

Westphalen Monum. ined. II. 482—83.

[4925.] Erkebiskop JENS's Benaadning for Rotne Kjöbsted paa Borindholm, hvorved dens Indbyggere fritages for at transportere, hvad Erkebispens Embedsmand kjöbte i deres Bye, til Hammershuus, hvilken Pligt paalægges Bönderne i de nærmeste Sogne. — *In villa nostra Rotne*, quarta feria infra octavas assumtionis beatæ Mariæ virginis. 18. Augusti.

Thurah Bornholms Beskr. p. 142—43.

[4926.] Dronning CHRISTINAS Begjering til Capitlet i Ribe, om at give det Cannikedom, som hendes Capellan Lauritz Bertelsen havde opladt, til hendes Cantzler Hans Albrechtsen, eftersom Biskop Hartwig havde tilsagt ham det förste ledige Cannikedom i Ribe Domkirke. — *Ex castro nostro Tranekær*, dominica proxima post Bartholomæi Apostoli. 29. Augusti.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 122—23.

[4927.] FREDERICI, Holsatiæ etc. ducis, literæ, quibus testatur, regem Johannem, fratrem suum, plenam sibi de administratione ducatuum minorennitatis suæ tempore rationem reddidisse. — *Sunderborg*, dominica post Egidii abbatis. 5. Septbr.

Scepperi defens. Chr. II[di] adv. Freder. ducem. CIII.

[4928.] Kong HANS's Dom angaaende Udstrækningen af Aarhuus Byemark. — *Viborg Biskopsgaard*, den Fredag S. Dionysii Aften. 8. Octobr.

Hofman Fundationer II. 30—32.

[4929.] ERICH TYMMESSÖN til Engelstholm tilstaaer at have laant 40 Mark Danske Penninge af Oluff Frijs, Hövedsmand paa CALLÖ, og derfor pantsat ham en af sine Gaarde i Lisbjerg Herred. — *Aars*, Löverdag nest for S[ti] Martini Dag. 6. Novbr.

Danske Magazin IV. p. 11.

[4930.] SOGNEVIDNE om, at Landgilden af en Gaard i Gluslunde havde været svaret til Vor Frue Calente i Sönderherred (paa Lolland).

Rhode Saml. til Loll. og Falsters Hist. II. 278—80.

[4931.] HENNECKE VOM KRUGE's Kjöbebrev til Mohrkirch Kloster paa Gaarden eller Godset ("dat guht") Niszra. (Plattydsk).

Udtog i Diplomat. Mohrkirch. hos Westphalen, IV. 3403.

1491. 1491.

[4932.] CONVENTET I VOR FRUE og SANCTE BIRGITTES KLOSTER I MARIAGER bevidner at have modtaget en Gaard i Alnes og 100 Rhinske Gylden af Hr. Anders Jacobsen, Ridder, imod at indskrive ham og hans Hustrue Anne Lauritzdotter, deres Börn og Forældre i dets aarlige Begængelser, gjöre dem deelagtige i Klosterets gode Gjerninger, og indtage en fattig Jomfru, som kan bede for deres Sjele. — *Mariager*, epiphaniæ domini. 6. Januar.

Danske Magazin VI. p. 112—13.

[4933.] LYBEKKERNES Skrivelse til Rostokkerne, hvori de indskærpe disse at lade deres Bergensfarere slutte sig til den afsendende Convoi, for ikke at falde i Axel Olafssons Hænder. — *Lübeck*, Dorotheæ virginis Dag. (Plattydsk). 6. Febr.

Rostock. wöchentl. Nachrichten 1758, S. 182—83.

[4934.] PETRI, abbatis monasterii Ruris regii, a synodo Basileensi judicis et conservatoris constituti, inhibitio et mandatum ad abbatem Stadensem S. Mariæ et præpositum 6. Febr.

1491. ibidem ad ædem S. Georgii de remittendis sibi actis et actitatis in causa Ottonis, vicarii Sles-
6. Febr. vicensis, juncta eventuali citatione pro Ottone actore contra senatum civesque Slesvicenses. — *Vlenssburgh*, die solis, sexta mensis Februarii.

Noodt Beiträge I. p. 16—21. Cfr. Swabsteder-Buch ap. Westph. IV. 3191. no. 111. 110.

9. Febr. [4935.] Tingsvidne, at velbyrdig Mand HANS FRIIS, boende i Skovsboe, skjödede og afhændede til Vor Frue Kirke og Capel i Nyborg 2 Gaarde i Taarup i Frörup Sogn. — *Windinge Herreds Ting*, den Onsdag næst efter S. Dorotheæ Dag.

Hofman Fundationer V. 426—28.

14. Febr. [4936.] ANDREAS KALLISENS og DETLEV VAN DER WISCHS Kjöbebrev til Bispen eller Capitlet i Slesvig paa en Deel af Rickebüllgarde, for 8 Pund Engelsk. — *Lütkenholm*, in St. Valentins Dage des hill. Marterers. (Plattydsk).

Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3131. no. 63.

23. Febr. [4937.] Den svenske Rigsforstander STEEN STURES Skrivelse til Erkebispen af Lund, indeholdende Undskyldninger, fordi Rigsforstanderen ikke kunde efterkomme Erkebispens Anmodning om at holde et Möde udenfor Halmstad til næstkommende St. Dionysii Tid med Enkedronning Dorotheas Sendebud i en Sag mellem Enkedronningen og Sverrigs Rige (jfr. ovenf. Nr. 4917). — *Ex Borcholm*, vigilia Matthiæ apostoli. (Svensk).

Handl. rör. Skand. Hist. XXII. p. 2—5.

23. Febr. [4938.] HENRICI (VII^mi^), Angliæ regis, literæ de salvo conductu per Angliam in unum annum, datæ Axcello Wolson *(Axel Olufsen)*, "servitori et subdito" Johannis, Daciæ regis, cum quinquaginta comitibus. — *Westmonast.*, XXIII. die Febr.

Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. V. P. IV. p. 27.

27. Febr. [4939.] OLEFF OXE, Ridder, af Torsöö tilstaaer, at Hr. Poel Laxman, Ridder, af Wallen har gjort ham og hans Södskende Fyldest for al den Deel, som hans (Oleff Oxes) Fader havde i det Gods i Otzhærit i Höyby, Gwdmwndorp og Stalrop. — *Træleborgh*, dominica Reminiscere.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CLXI^b^.

12. Martii. [4940.] LAURITZ KNOB udi Grimstorp, "ther aff wapn ær", skjöder og afhænder fra sig, sin Husfrue og sine Arvinger til velbyrdig Mand Hr. Powel Laxman paa Vallen, Ridder, al den Andeel, som hans (Laur. Knobs) Husfrue havde arvet efter sin afdöde Morbroder Erich Jænssen i Halkwie, i Höyby, Gwdmwndorp og Stollerop i Otzhærwit i Syæland, som aarlig skyldte halvfemte Pund Korn. — *Lantzkrone*, die beati Gregorii papæ.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CLIX^b^.

16. Martii. [4941.] Vidnesbyrd om, at Fru BARBARA VON DER WYSCH til TYSTROP, som Formynder for sal. Erick Emmickssens Börn, havde skjödet Gaarden Wippel i Tingelöue Sogn i Sluxharde til Hr. Hans van Alefelde, Ridder, og at hun havde lovbudet den tre Ting för Skjödningen og tre Ting derefter efter Landets Ret. — *Upp Sluxherde dinge*, am Midtweckens vor Letare in der hilligen vasten. (Plattydsk).

Langebek Scriptt. VIII. 49.

27. Martii. [4942.] SOGNEVIDNE, at hverken Kongens eller Bispens Foged havde gjæstet Nogen, som havde Vor Frue Calentegods i Hoby, förend for 10—12 Aar siden, og heller aldrig i eller afsat nogen Mand paa samme. — *Gluslunde Sognestevne*, dom. Palm.

Rhode Saml. til Loll. og Falst. Hist. II. 280—81.

29. Martii. [4943.] OLEFF STYGSSEN, Ridder, paa Bollerop skjöder og afhænder fra sig til sin kjære Modersöster-Sön, Hr. Poel Laxman, Ridder, paa Wallen al den Andeel, som kunde

tilfalde ham (O. Stigsen) efter sin Moder i det Gods i Gwdmwndorp og Stollerop i Otzhærit 1491.
i Siæland, som hans Moder arvede efter sin Morbroder Erich Jænssen af Halkwie. — *Silwis-* 29. Martii.
bwrgh, tisdæghen næst æffther palme söndag.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CLX.

[4944.] "ERICH AXELSEN SOM KALLES VOLKENDORP, som aff wapn ær", sælger og 16. Aprilis.
skjöder 2 Gaarde i Awerde ythre i Awerde Sogn i Smörommeherrit til velbyrdig Mand Marquard Teghenhuss, Forstander til Vor Frue Kloster i Roskilde, som selv skulde indlöse disse Gaarde fra Abbed Jeip Nielssen og Conventet i Æbelholtz Kloster, der havde dem i Pant for 200 Lybske Mark. — Lögherdaghen næst fore Sancti Jörghens then hælly martiris dagh.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CLXVIII.

[4945.] Kong HANS's Privilegium for Heiligenhafen, Handelen vedkommende. — 19. Aprilis.
Segeberge, am Dingstage nach den Sondage Misericordia domini. (Plattydsk).

Corpus Constitt. Regio-Holsatt. III. 1282—1284.

[4946.] Tingsvidne om, at HANS VAN ALEFELDE, Ridder, skjödte til Broder Claues, 2. Maji.
Abbed i Lyom Kloster, et Gods i Abbyld, som nu paa boer Nis Tugssen, med al den Eiendom, som Nyls Skram haver paa Abbyld Mark, som han tilforn skjödte til Hans van Alefelde. — *(Tunderherdesting)*, then Mondag nest efter sanctorum Philippi et Jacobi dag.

Langebek Scriptt. VIII. 66.

[4947.] Tingsvidne, at HANS VAN ALEFELDE, Ridder, tilskjödede Abbed Nicolao i 2. Maji.
Lygum Kloster paa Klosterets Vegne samme Gods i Abbyld. — *Tunder herde ding*, am mondage nha Cantate. (Plattydsk).

Langebek Scriptt. VIII. 67—68.

[4948.] Tingsvidne, at Hr. HANS VAN ALEFELDE lydelig skjödede Hr. Abbed 4. Maji.
Claues i Lyom Kloster Wippelgaardt, liggendes i Tingelöff Sogn. — *(Slux Herreds Ting)*, then Onsdag nest effter Sanctorum Philippi og Jacobi Dag.

Langebek Scriptt. VIII. 48.

[4949.] Tingsvidne, at Hr. HANS VAN ALEFELDE, Ridder, har skjödet Abbed 4. Maji.
Nicolao i Lugum Kloster Gaarden (dat gudt) Wippel i Sluxherde i Tingelöue Sogn. — *Upp Sluxherde dinge*, am Midtweken na Inuentionis sancte Crucis. (Plattydsk).

Langebek Scriptt. VIII. 48—49.

[4950.] Sognevidne, at Barskæragrene gaae ei vester mer i Vester-Huddrupmark 8. Maji.
end til de Sigefald, som er östen til den Vei, som gaaer fra Vester-Huddrup op til Jörsbo; og at den Jord, som ligger vesten den Vei, som gaaer fra Vester-Huddrup og til Jörsbo, var aldrig i nogen Mands Minde brugt til Hævd af nogen Mand, som i Öster-Huddrup boede. — *Eyerslef Kirke*, Söndagen næst efter Helligkorsdag.

Thestrup om Tingene, S. 14—15.

[4951.] "HERREDSSKRIFT" at, ligesom Nis Schram skjödte Hr. Hans van Ale- 9. Maji.
felde, Ridder, en Gaard i Abbyld, saaledes skjödte ogsaa Hans van Alefelde den til Broder Claues, Abbed i Lyom Kloster. — *Tunderherrets ting*, then Mondag nest for wor herris hemmelferdts dag.

Langebek Scriptt. VIII. 65—66.

[4952.] INGÆRD BILLESDATTER, Hr. Johan Oxes Efterleverske, gjör vitterligt, 18. Maji.
"thet jægh dödh oc mactlösst mælær och met thette myt opne breff döer paa megh och mynæ börns veghnæ thet breff, som myn kære hosbonne for[ne] her Johan Oxe hadhe æller wij hatfuæ aff wælbyrdigh man her Poel Laxman, paa thet gotz, som han sold hadhe for[ne] myn kære

1491. 18. Maji. hosbonne i Otzhærit i Höyby met andhre flere gotz, som thet breff vduiser, som forne her Laxman oc myn kære hosbonne ther om thrætte oc deledhe". — *Helsingborgh,* d. b. Erici regis.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CLXIb.

20. Maji. [4953.] Reces og Forlig, oprettet mellem Hertugerne af Meklenburg MAGNUS og BALTHASAR paa den ene, og Staden ROSTOCK paa den anden Side, (i Anledning af Borgernes Modstand mod den pavelige Befaling om Stiftelsen af en ecclesia collegiata i Rostock), i Overværelse af Befuldmægtigede fra Kong HANS af Danmark og Markgrev Johan af Brandenburg. — *Wismar,* Fredagen för Pindse. (Plattydsk).

Schröder Papist Meklenb. Tom. II. p. 2452—56.

7. Julii. [4954.] Kong HANS's Forordning (for Norge) angaaende Forbud imod ulovlig Fængsling m. m. — *Oslo,* feria quinta infra octavam visitationis Mariæ.

Ketilsen Isl. Forordn. I. 87—90.

12. v. 19. Julii. [4955.] Brev, hvorved NIELS HÖGH, Ridder, i Æskæcker i Jylland afhænder og skjöder en hans Kones, Karinæ, Sten Pedhersens Datters, Gaard i Ströeherred i Syerslöffuæ i Ströö Sogn til Ebbelholtz Kloster; med Quittering for Modtagelsen af Kjöbesummen. — In profesto b. Margaretæ virginis.

Langebek Scriptt. VI. 197.

30. Julii. [4956.] Kong HANS's Declaration af det mellem Axel Olafsson og de hanseatiske Kjöbmænd i Bergen indgangne Forlig i Anledning af det paa Axels Fader Olaf Nielsson begaaede Drab. — *Copenhaven,* Löverdagen för Vincula Petri. (Plattydsk).

Willebrandt Hansische Chronik, Bil. S. 80.

8. Augusti. [4957.] Kong HANS's Brev til det svenske Rigsraad, hvori han önsker, at et Möde snart maatte blive holdt og han antaget til Konge i Sverrig ifölge Calmarrecessen; ligeledes beretter han, at Sagerne angaaende Danskes Söröverie i Sverrig (Bertil Hoches og Jacob Hennichusens) vare afgjorte. — *In castro Hafniæ,* feria II. prox. post Petri ad vincula.

Jahn Unionshist. p. 565—66. Handl. rör. Skand. Hist. XXII. p. 5—8.

8. Augusti. [4958.] De DANSKE OG NORSKE I KJÖBENHAVN FORSAMLEDE RIGSRAADERS Svarskrivelse til det svenske Rigsraad om et af dette foreslaaet Möde i Calmar af alle tre Rigers Raad. — *Ex oppido Haffnensi,* die beati Ciriaci.

Handl. rör. Skand. Hist. XXII. p. 8—10.

12. Augusti. [4959.] Kong HANS's Stevning, hvorved Ridder Oluff Persen og Jens Christensen, perpetuus Vicarius til St. Jörgens Alter i Ribe, befales at möde rette sjette Lovghdagh paa Kongens Retterting, angaaende en Trætte om 20 Lybske Mark aarligen, som svaredes af Gods i Esthwath til bemeldte Alter. — *Rasche (Nasche?),* in crastino beati Tiburtii.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 211.

29. Augusti. [4960.] Renunciatio et cessio quorundam fundorum, intra Slesvicum, sitorum ab ABBATE RURIS REGII æqua permutatione aliorum bonorum cum senatu Slesvicensi facta. — Die lunæ post festum Bartholomæi.

Epit. in Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3191. no. 112.

20. Novbr. [4961.] Reces imellem Kong HANS og RAADET I LUBEKE, afsluttet paa Kongens Vegne af Erich Ottenszen til Bornholm, Hansz van Alevelde, Riddere, Enwalt Souenbrodere, Domprovst til Sleszwyck, og Hansz Rantzouw, og paa Lybeks Vegne af Hermen Langenbeke, Doctor og Borgemester, og Kersten Berszkamp, Raadmand i Hamborg, Johann Wilkenn, Borgemester, og Hermen van Warden, Raadmand i Rostock, Cordt Langen, Borgemester, og

Hinrich Tobingh, Raadmand i Luneborch, Peter Malchoun, Borgemester, og Vicke Sasse, Raadmand i Wyszmer. — *Lubeke*, am Sondage na Elisabeth vidue. (Plattydsk). 1491. 20. Novbr.

Nye Danske Magazin I. p. 289—92.

[4962.] OLIVARII Sabinensis, GEORGII Albanensis, episcoporum, PAULI tit. S^ti Sexti, JOHANNIS tit. S^ti Vitalis, presbyterorum, JOHANNIS S^tæ Mariæ in Aqviro, Diaconi, cardinalium, literæ, quibus centum dierum indulgentias iis concedunt, qui altare S^tæ Annæ in ecclesia beatæ Mariæ virginis Hafnis certis festis diebus pie visitaverint. — *Romæ*, XII. cal. Decbr. 20. Novbr.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. p. 701.

[4963.] Brev, hvorved JEP PEDERSSÖN i Helsingör og OLWFF PEDERSSÖN i Rörtange sælge og afhænde til Ebleholtz Kloster en Gaard i Havelsæ lille i Ölstede Sogn i Ströeherred, med Quittering for Modtagelsen af Kjöbesummen. — *Ebbleholt*, sabbato proximo post festum beatæ Katerinæ. 26. Novbr.

Langebek Scriptt. VI. 197—98.

[4964.] Forbundsarticler, undertegnede af Harch Hesten paa den romerske Konges og hans Söns, Erkehertugens, Vegne, med Capitainerne: "Rotmare Catte, Vlederick Ryker, Peter Wiereicx" og andre, som staae paa bemeldte Konges Partie; i disse Artikler bestemmes blandt andet, at de maae före Krig med KONGEN AF DANMARKS Fjender, m. m. — *Mechelm*, tredie Dag i December. (Plattydsk). 3. Decbr.

Rostock. wöchentl. Nachrichten 1758, S. 173—74, 177—78.

[4965.] Wiiszharde Tingsvidne om, at Amtmand Hencke Walstorp i Aaret 1468 havde paa Kong CHRISTIANS Vegne skjödet Clauwes Alefeld, Gosche's Sön, Gaarden Hackstede med alt dens Tilliggende, særdeles 2 "Lansten" i Lütkenholm og een i Berge. (Platt.).

Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3131. no. 64.

1492—1497.

1492—97.

[4966.] MARQUARD TEGHENHUSS overdrager sin Rettighed til to Gaarde i Awerde ythre (see ovenf. Nr. 4944.) til Hr. Poel Laxman, Hofmester udi Danmark.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CLXIX. — Povel Laxman var Rigshofmester 1492 (Cod. Esrom. fol. CLXVI.), men kaldes i flere Breve af 1491 kun *Ridder*. 1497 skjödede han allerede det ovennævnte Gods til Esrom Kloster (Kierulf Esrom Klost. Hist. p. 29.).

1492.

1492.

[4967.] Kong HANS's Bevilling for Randers Kjöbstedmænd, at de i de "andre Kjöbsteder og andensteds her i Landet maae kjöbe og haandtere deres Kjöbmandskab med Borgere, Gjæster og Bönder", og at de uden Hinder maae före, hvad de saaledes kjöbe, om i Landet, hvor de ville. — *In oppido Randrusiensi*, octava epiphaniæ domini. 13. Januar.

Stadfeldt Randers Beskr. p. 30.

[4968.] Det SVENSKE RIGSRAADS Brev til Kong Hans, angaaende de Betænkeligheder, som det svenske Folk havde med Hensyn til hans Antagelse til Konge i Sverrig (svære Skatter i Danmark, og ustraffede Söröverier af Danske i de svenske Provindser). — *Ex Encopia*, ultimo die mensis Januarii. (Svensk). 31. Januar.

Jahn Unionshist. p. 566—67. Handl. rör. Skand. Hist. XXII. p. 10—12.

[4969.] Inventarium over det, som PEER NIELSEN af Thym erholdt overleveret paa Kokedal af Niels Högh, Ridder. — *Cockedail*, in profesto purificationis Mariæ. 1. Febr.

Danske Magazin V. p. 214—15.

1492. 11. Febr. [4970.] Skrivelse fra BORGEMESTER OG RAAD I LYBEK til Rostokkerne, hvori de udbede sig disses Mening om forskjellige Punkter med Hensyn til de danske Forhold. — *Lübeck*, Löverdagen efter Scholasticæ virginis. (Plattydsk).

Rostock. wöchentliche Nachrichten 1758, S. 197—98, 201—202.

20. Febr. [4971.] Tingsvidne af Lyom Birk, at en Stokkenævn af 12 Mænd havde udsagt, at Abbed CLAWES af Lyom Kloster og EGGERT GÖRDTSSEN til Solligh vare forligte saaledes, at, naar Eggert vilde have Kjærhug i Moskiær, da skulde dette skee med Abbedens Tilladelse, og at han ikke derforuden skulde tilstede nogen at hugge eller at brænde Kul der *(kolle ad brende)*. — *(Lyom Birketing)*, then Mondag for S. Petri ad cathedram.

Langebek Scriptt. VIII. 36—37.

26. Febr. [4972.] JENS SEUERENSÖN, Sognepræst til Nörup-Kirke, ERICK TYMESSÖN til Engelstholm, Væbner, JES TYGSÖN i Lyme og STAFEN SCRIFFUER bevidne at have hört tvende Dom-Breve (see ovenf. Nr. 4657. 4716.) forelæse, i Anledning af en Arvestrid mellem Niels Lycke i Skowsbode og Christoffer Lyckes Börn. — *Nörup Kirke*, then Söndagh nest effter sancte Peders Dagh Cathedra.

Danske Magazin IV. p. 14—16.

18. Martii. [4973.] HANS VAN ALEFELDE, Ridder, fraskriver sig al Ret til Erstatning af Lygum Kloster for det Tilfælde, at en öde Mark, kaldet Bröstrop Mark, liggende i Froess Herred (hvilken Abbeden og Conventet i Lygum Kloster havde solgt ham under den Betingelse, at han selv skulde frie og forsvare den for al Tiltale), blev ham fravunden. — *Lugum Closter*, am sondage Reminiscere in der hilligen vasten. (Plattydsk).

Langebek Scriptt. VIII. 168.

26. Martii. [4974.] HWIDING HERREDS TINGSVIDNE, givet Abbed Claues i Lyom Kloster, at Ingen har paastaaet sig berettiget til nogen Deel i Munckegaard eller noget af dens Tilliggende, "förend Claues Perssen af Lenedt vilde have der Deel udi, og ei kom tredie Ting og forfulgde sin Klage og Dele, som han havde tilforn begyndt". — Then mondag effter wor frue dag y faste.

Langebek Scriptt. VIII. 73.

26. Martii. [4975.] "RIDDER OCH SWENNNE, BÖNDER OCH BOKARLLE, GANSSE ALMO, SOM BYGGE OC BOER I HWIDINGHERRET", bevidne, at först Fogden med andre Dannemænd af de ældste og bedste, og siden tre Tingsvidner, bestaaende af 24 navngivne Mænd, kjendte Abbed Claues i Lyom Kloster berettiget til, "loffuelöss, för wden all loff Eed oc Lagheffde", at have og nyde til Klosteret al dettes Eiendom i Munkegaard og dens Tilliggende, "som ther nhu tilligger oc haffuer til leyet siden Closter worthe ther först bygget". — Then mondag nest efter wor frue dag y faste.

Langebek Scriptt. VIII. 72—73.

4. Maji. [4976.] INGERD BILLESDATTER, Hr. Johan Oxes Efterleverskes, Gavebrev til den Hellig Aands Kloster i Nakskov paa en Jord udenfor Nakskov, kaldet Kalffue-Haffue-Jorden, for Sjelemesser. — *Lundum*, feria sexta prox. post festum beati Johannis ante port. Lat.

Hofman Fundationer VI^{b}. S. 194—96.

18. Maji. [4977.] JOHANNIS, archiepiscopi Lundensis, NICOLAI, Roskildensis, CAROLI, Ottoniensis, NICOLAI GLOB, Vibergensis, HARTVICI, Ripensis, NICOLAI, Burdeglanensis, et NICOLAI, Arusiensis, episcoporum, indulgentiæ datæ iis, qui "altare beatæ Mariæ virginis, matris Jesu Christi, de psalterio ejusdem nuncupatum, in ecclesia beati Albani martyris a parte aquilonari Ottoniæ situatum", pie visitaverint. — *Haffniæ*, crastino b. Erici regis et martiris.

Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. p. 74—75.

[4978.] Pantebrev, udstedt af Væbner Esge Henriksen i Hwolkier til Hr. Tamess Langhe, "Deghn i Ripe", paa en Jord i Hwndgade, som man kaller Matthis Seriffuers Gade, i Ripe, som aarlig svarede 14 "ß." i Skyld, for 14 gode enckende Rinskgylden. — Feria sexta post Jubilate. 1492. 18. Maji.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 28.

[4979.] Erich Mwss af Vaaben pantsætter en Gaard i Asmwndorp i Asmendorp Sogn i Myærlöseherrit til Hr. Poel Laxman Ridder paa Wallen for femten og LX Rhinske Gylden, gode af Guld, som gjæve og gænge ere i Danmark. — *Hafniæ*, feria quarta proxima post festum beati Erici regis et martyris. 23. Maji.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CLXIIII.

[4980.] Det danske Rigsraads Dom i en Sag mellem Kong Hans paa Kronens Vegne og Hr. Henrik Knudsen, Ridder, paa sine egne og sin Moders Fru Hylleborgs Vegne, samt Peder Bille og Jörgen Daa paa deres Husfruers og flere deres Medarvingers Vegne, om et Pantebrev, som Kong Erik og Dronning Margrete havde udgivet til Hr. Bernike Skinckel, lydende paa 6000 Mark, 4000 Mark paa Hindsgavl m. v. og 2000 Mark paa Rudgaard m. v.; ved hvilken Dom Kongen frifindes for at betale de 4000 Mark, hvorfor Hindsgavl var pantsat, da dette erklæredes for Gavepant — hvilket Slags Pant Rigsraadet ved Dom, afsagt i Kallundborg (1468), havde tildömt Kronen —, men kjendes pligtig at tilsvare de 2000 Mark paa Rudgaard. — *Pa Köpenhaffne Radhuss*, then Mandagh nest fore wor Herres Upfarelsæ Dagh. 28. Maji.

Kolderup-Rosenvinge Udvalg af gl. Domme I. 22—23.

[4981.] Kong Hans bekræfter Kjöbenhavns Magistrats Ret til at erholde et Pund Peber af hver fremmed Kræmmer, som opslaaer Bod i Staden. — *Paa Kiöbennhaffnns Raadhuss*, Othenns Dag wor herris vpfarelse aften. 30. Maji.

Nye Danske Magazin I. p. 30.

[4982.] Kerherdes Tingsvidne om et Forlig mellem Abbed Claves i Lygum Kloster. Boo Iwerssen, boende i Wymersbull i Lugum Sogn, og alle dem, som have Eiendom i Bramstede i Ladelundt Sogn, angaaende nogen Jord. — An deme auende S. Jacob des hilligen Apostels. (Plattydsk). 24. Julii.

Langebek Scriptt. VIII. 226.

[4983.] Lyherrets Tingsvidne, at hæderlig og velbyrdig Mand Hr. Thames Lange, "Degen y Rijbe", skjödte to Gaarde i Meolden By til Broder Claues, Abbed i Lyom Kloster, til evindelig Eiendom til Vor Frue i Lyom Kloster. — *Lyherrets Ting*, then Leffuerdag nest effter S. Bartholomæi Dag. 25. Augusti.

Langebek Scriptt. VIII. 101—102.

[4984.] Kong Hans's Straxbrev til Gidingherreds Beboere, hvorved Hr. Oluf Perssen fjerde Gang befales, at han strax efterat dette Brev var læst udlægger Jenss Christianssen, Biskop Hartwichs af Ribe Cantsler og perpetuus vicarius til St. Jörgens Alter sammesteds, 20 Lybske Mark, som aarligen skulde udgives til bemeldte Alter af Gods i Esthwath. — In profesto beati Egidii Abbatis. 31. Augusti.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 245.

[4985.] Kong Hans's Dom i Sagen mellem Hr. Pouel Laxman og Hr. Oluf Oxe angaaende hiins Gaard Asserbo, som denne havde bemægtiget sig, og det af denne der udövede Vold og Hærværk, samt det af ham mod Herredsfogden Christiern i Holbo Herred begaaede Overfald paa Tinge. — *Köpenhaffn Slot*, Löverdagen næst efter Hellig Kors Dag exaltationis. 15. Septbr.

Ryge P. Oxes Levnet S. 17—19. Kolderup-Rosenvinge Udvalg af gl. danske Domme I. 23—25.

1492. 1. Octobr. [4986.] Birgitta Oloffs-Datter af Hammersted oplader til Kongen hans og Kronens Gaard Drotningholm, imod igjen at faae Kronens Taarn i Kallundborg i Forlehning. — *Köbnehaffn*, then Mandag nest effther St. Michels Dag.

Knudsen Danmark i Middelald. 1. H. S. 108.

11. Octobr. [4987.] Vidnesbyrd, afgivet af 24 Mænd, "at fra Randers Bro og saa langt op ad Guden, som Kongen og Randers By Behov gjöres, det har været Kongens og Randers Byes fri Seildyb og Pramgang og Flodgang med Tömmer og med Fiskende udi 100 Aar og mere uforment", indtil Hr. Axel Lagesön til Clavsholm hans opkrævede Sandemænd svore den Frihed bort fra Kongen og Byen. — *Randers*, anden Dag efter St. Dionysii Dag.

Neckelmann Beskr. over Randers, den specielle Deels 1. H. S. 52—53.

21. Octobr. [4988.] Jens Andersens og hans Husfrues Gavebrev til Esrom Kloster paa en Gaard i "Hælsynghöör pa slætten weth hællikors Capellæ", hvorfor Klosterconventet skulde optage Giverne i deres Broderskab og gjöre dem deelagtige i alle de gode Gjerninger, som gjöres Nat og Dag i Esrom Kloster, og saa vidt som deres hellige Orden er, m. v. — *Esrom*, the hællighe XI^{m} Jomffrwers dagh.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXCVI.

8. Decbr. [4989.] Kong Hans's Reglement, om hvad Forstanderen til St. Jörgens Kloster Nestved skulde yde de deri værende "syge Söskende" aarlig, m. v. — *In monasterio Andwordschou*, ipso die conceptionis Mariæ.

Hofman Fundationer X. 189—90.

15. Decbr. [4990.] Erich Mwss af Vaaben tilstaaer at have skjödet og afhændet sine Gaarde og Gods i Asmendorp By, Asmendorp Sogn, Myærlöseherrit, til Hr. Poel Laxman, Ridder, paa Vallen. — *Holbech*, then löerdagh næst æffther sancte Lucie dagh.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CLXV.

15. Decbr. [4991.] Kong Hans stadfæster og ved Magt dömmer samme "Skjöde". — Holbeck sloth, samme Aar og Dag.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CLXVI.

[4992.] Literæ fratris Andreæ, Prioris domus S. Spiritus in Alburg, ordinis S. Augustini, quibus Biörnonem Andreæ in confraternitatem ordinis suscipit, eique plenam bonorum spiritualium participationem tribuit.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 523.

[4993.] Skraa for Skræder- og Overskjærer-Gildet i Odense.

Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. S. 38—42.

[4994.] Amtmanden i Flensborgk Ludde Brodersens's Vidnesbyrd om, at 12 (Norgos-) Herreds-Bönder havde tildömt Claus van Ahlefeld tre Gaarde (Güder), som Detlev van der Wisch med Urette havde tilegnet sig. (Plattydsk).

Swabsteder-Buch ap. Westph. IV. 3132. no. 65.

[4995.] Kong Hans's Brev, at det Skjön, som de af Hr. Axel Lagesön til Clavsholm opkrævede Sandemænd havde afgivet, hvorved der var gjort Skaar i Randers Byes gamle Skjel og Friheder, efter Rigsraadets Raad, som nylig havde været tilstæde paa Kallundborg, ei skulde være Byen til Skade eller Forfang i nogen Maade; men at den skulde nyde alle de Friheder, den hidtil havde havt, som för Sandemændenes Vidnesbyrd gaves. — *In castro Callundborg*, die St. virginis matronæ gloriosæ.

Neckelmann Randers Kjöbstads hist. Beskr., den specielle Deels 1. Hefte S. 53—54.

c. 1492.

c. 1492.

[4996.] Det svenske Rigsraads Svarskrivelse til det danske paa et Brev fra dette (dat. Kallundborg d. 18. Octob. uden Aar), hvori det svenske Rigsraad underrettes om, at Lybekkerne havde taget et Skib, som Kong Hans havde udsendt til Gotland med den Roskildske Biskops Tjenere, hvilke holdtes fængslede i Lybek. — Uden Aar. (Svensk).

Handl. rör. Skand. Hist. XXII. 13—14.

1493.

1493.

[4997.] Hartwici, episcopi Ripensis, indulgentiæ datæ iis, qui missis coram altare beatæ Mariæ virginis de Rorate in ecclesia Ripensi celebrandis interfuerint vel ejusdem altaris fabricæ aliquid obtulerint. — *In dote Husby*, dominica quadragesime. 21. Febr.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 295—96.

[4998.] Den engelske Kong Henrik (VIIdes) Brev til den kongelige Seglbevarer, Biskoppen af Bath, at udstede, under Kongens Privatsegl, Ordre til Skatmesteren og Under-Skatmesteren ("our Tresourer and Undertresourer of England") at udbetale til de danske Gesandter ved deres Afreise fölgende Summer: Til Cantsleren 100 Pund, Doctoren 40 Pund, Cantslerens Broder (the Chauncellers Brothre) 20 Pund og til Herolden 10 Pund. — *"At our Manoir of Shene"*, 1. Marts. (Engelsk). 1. Martii.

Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. V. P. IV. p. 58.

[4999.] Skjöde, udstedt af Junghe Ketel, Borger i Flensborch, til St. Antonius-Huset i Mordker paa 4 Mark Guld i Rudrye i Sattrop Sogn for 72 Mark Lybsk og en aarlig Begængelse til evig Tid. — Des Dienstages na Reminiscere. (Plattydsk). 5. Martii.

Diplomatar. Morkirch. hos Westphal. IV. 3398—99.

[5000.] Tingsvidne om, at Abbed Claus af Lyom Kloster inden 4 Tingstokke adspurgte Otte Perssen, om han havde gamle Breve eller Bevisninger paa den Jord paa Tossböl Mark, som han kjendte sig ved, og at denne derpaa havde svaret, at han ingen saadanne havde. — *(Sloxherreds Ting)*, then Onssdag for S. Marci. 24. Aprilis.

Langebek Scriptt. VIII. 62.

[5001.] Tingsvidne, at Lovshöringe havde vidnet, at Abbeden af Lyom Kloster havde givet sin Lov og Eed paa Klosterets Eiendom paa Tossbull Mark og Gosskiær. — *(Sloxherreds Ting)*, then Onsdag for S. Marci Dag. 24. Aprilis.

Langebek Scriptt. VIII. 58—59.

[5002.] Johannis, episcopi Raceburgensis, instrumentum, quo ab Johanne, Daniæ et Norvegiæ rege Sveciæque electo, et fratre ejus Frederico, ducibus terrarum et ducatuum Holsatiæ, Slesvicensis, Stormariæ, Ditmarsiæ, per procuratorem Wilhelmum Schröder rogatus et requisitus, publice testatur fidem diplomatis authentici, dati a Sigismundo imperatore aº 1434, de comitatu Holsatiæ, ab episcopo Lubecensi G. Schelio, nomine et loco Cæsaris, comitibus in feudum conferendo. Addita ab episcopo Raceburgensi ad dictorum ducum requisitionem citatione in valvis ecclesiæ Raceburgensis et parochialis Schonenburgensis, ut omnes interesse habentes, sub contumaciæ poena compareant ad audiendum et videndum literas Sigismundi earumque transsumtionem. — *Schonenberge*, die Veneris, XXIV. mensis Maji, indict. undecima. 24. Maji.

Schröder Papist. Meklenburg Tom. II. p. 2530—34. Dreyer Monum. Anecd. I. p. 167—172.

[5003.] "Pæther Steen af Vaaben, boendes udi Fawerholm", giver en Gaard i Fiællenstrop i Siöburgh Sogn i Holmbohæreth til "St. Villems Kloster udi Æblæholt" og Jomfru 30. Maji.

1493. 30. Maji. Maries Kloster i Esrom, "meth swodant skel, at ieg schal indscriffwes i theres closters bönæböger, nydenis och delactenis giörendes mek aff closteres gothe gerninger meth andre closteres wæner oc welgernings mæn". — *Fawerholm*, fæmthæ dagh pintze.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXLV[b].

9. Junii. [5004.] Det danske Rigsraads Kjendelse i Anledning af Kong Hans's Forespörgsel om "hvorledis det bör at verre herepter med den, som Lougenn fölger med Laugdagsbreffue och Ridebreffue". — *Udi Graabrödre Kloster*, Fililiani (Feliciani) mart. Dag.

De la Gard. Archiv. ed. Wieselgren, II. 78—79. — See nedenf. under Nr. 5063.

23. Junii. [5005.] Bertel Widisön tilstaaer at have fæstet en Gaard "oppo Eytydemark" af Erich Tymessön og forpligter sig til visse Afgifter af samme. — *Engelsteholm*, Söndagen nest for S. Johannis Babestiste (sic) Dagh.

Danske Magazin II. p. 12.

10. Julii. [5006.] En Obligation paa 800 Mark Lybsk, udstedt af Niels Aaghesen, Ridder, til hans Hustru Sophiæ Lauissdatter. — *Maglegordh*, die Kanuti regis et martiris.

Suhm Samlinger I. 2det H. p. 43—44.

10. Julii. [5007.] Document, hvorved Niels Aagæssen, Ridder, af Maglegaardh, giver Hans Jwl, Sognepræst til Öster Marie Kirke Sogn, og hans Efterkommere trende Gaarde for Sjælemesser at holde. — S[ti] Knwdz dagh martiris.

Suhm Samlinger I. 2det H. p. 44—45.

18. Julii. [5008.] Frös Herreds Tingsvidne, at Abbed Claues i Lyom Kloster har givet Lov paa Lavhævd paa alle Klosterets Eiendomme i Tornum, Hareby Mark, Camtrop Mark og Fæsti Mark. — Then torssdagh effter S. Margarete dag.

Langebek Scriptt. VIII. 166—67.

7. Augusti. [5009.] Tingsvidne angaaende Markeskjellet mellem Nolle og Holleklamp. — *(Sloxherrets Ting)*, then Onssdag effter sancti Petri ad vincula dag.

Langebek Scriptt. VIII. 57.

26. Augusti. [5010.] Quittering, udstedt af Petrus, Abbed, og hele Conventet i Rudekloster, for at have modtaget den dem tilkommende Afgift af Raadet og menige Borgerskab i Staden Slesswik. — Am negesten Mandaghe na Sünte Bartholomei des hilligen Apostels Daghe. (Platt.).

Noodt Beiträge I. p. 22.

1. Septbr. [5011.] Inger Billesdatters, Hr. Johan Oxes Efterleverskes, Gavebrev til Guds Legems Alter i den Hellig Aands Kloster i Nakskov paa 2 Jorder paa Nakskov Mark og en Gaard i Krogsbölle paa Lolland, for Messer. — *Nielstorp*, in festivo (sic) beati Ægidii abbatis.

Hofman Fundationer VI[b]. S. 196—97.

12. Septbr. [5012.] Conradi, episcopi Stregnensis, ad dominum Magnum, episcopum Aboënsem, epistola, in qua inter alia scribit: "Innotuit nobis, qualiter rex Daciæ miserat ad dominum Muskowiæ oratorem suum quendam doctorem præpositum Roskildensem, suspicandum est valde, dictum oratorem nichil in commissis habere, quod cedere possit in utilitatem regni nostri". Præterea: "Apud regem Daciæ congregant se piratæ multum famosi, qui superioribus annis fuerunt in Flandria. Famatur etiam hic, quod Johannes Holmgersson, advocatus castri Vissborgh in Gotlandia, per spolium occupaverat duas naves de civitate Holmensi. Retulit etiam nobis Arvidus Trulle, quod rex Daciæ indubitanter intendit, arma movere contra regnum" (Sveciæ). — *Ex Stregnesia*, feria quinta infra octavas nativitatis Mariæ.

Handl. rör. Skand. Hist. XXII. 27—30.

[5013.] Forbundsact mellem DITMARSKERNE og LYBEKKERNE til gjensidig Understöttelse, navnlig mod Kongen af Danmark; dog forpligte Lybekkerne sig kun til at yde Ditmarskerne Bistand inden deres Gebeet. — St. Michaëlis archangeli Dag. (Plattydsk). 1493. 29. Septbr.

Bolten Ditmars. Gesch. III. 109—10.

[5014.] Diplom, udstedt af Staden LYNEBORGS MAGISTRAT, hvorved den paa Stadens Vegne tiltræder det nysanförte mellem Ditmarskerne og Lybekkerne sluttede Forbund. — St. Severini episcopi Dag. (Plattydsk). 23 Octobr.

Bolten Ditmars. Gesch. III. 110—111.

[5015.] Broder JEIP NIELSEN, Abbed i Æpleholts Kloster, mageskifter Halvdelen af en Gaard i Fyellenstrop i Siöburgh Sogn, Holmbohæreth, til Esrom Kloster for en Gaard i Æyelstrop i Morwnmmæ Sogn i Holmbohæreth og 25 Lub. Mark danske Penge. — *In monasterio Æbleholt*, vigilia omnium sanctorum. 31. Octobr.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXLVII[b].

[5016.] Brev, hvorved ESROM KLOSTER skjöder til Ebleholts Kloster, for Mageskifte, en Gaard i Eyelstorp i Moromme Sogn i Holboherred, mod en Ebleholts Klosters Gaard i Fyellentzrop i Söborg Sogn i Holboherred. — *Esrom*, vigilia omnium sanctorum. 31. Octobr.

Langebek Scriptt. VI. 198—99.

[5017.] Confoederatio inter JOHANNEM, Danorum etc. regem, et JOHANNEM (BASILIUM), Russiæ imperatorem, contra "inimicum et hostem Swantonem Sture, regni Sveciæ occupatorem", et magnum ducem Litauwiæ. — *In castro Haffnensi*, octava die mensis Novbr. 8. Novbr.

Jahn Unionshist. p. 569—70.

[5018.] Vidnesbyrd, udstedt af NIELS JENSEN, Præst og Dæghen i Lywnitzherrit, OLUF JEPSSEN i Skuroppe, "Vor naad. Herres Formarsk", MAWRITZ JEPSSON, "Vor naad. Herres Howsindh", og MORTHEN PERSSEN, Herredsfoged i Lywnitzherrit, om at Per Nielsen, som var Oluf Oxes Foged paa Tordziögord, og al Almuen i Tordsiöby tilstod, at for[ne] Per Nielsen efter Oluf Oxes Skrivelse havde befalet bemeldte Almue at svare Jes Andersen, Eskil Göes Foged, för Bent Bilde lod sig indföre i Tordzsiö By paa sin Sösters Fru Ingers og hendes Börns Vegne. — *Tordziögordh*, den Söndag efter S[ti] Martini Episcopi Dag. 17. Novbr.

Ryge P. Oxes Levnet S. 21.

[5019.] Instrumentum notariale, continens testimonium: THEODORICUM, episcopum Lubecensem, Frederico, duci Slesvici et Holsatiæ, "per organum validi viri Henrici Rantzowii" testanti, episcopum esse dominum feudi, et "personaliter flexis genibus" infeudationem petenti de Holsatiæ et Stormariæ ducatu patrio more hasta et bannerio infeudasse, præstito ab hoc consueto fidelitatis homagio. — *In Kilone Bremensis dioecesis*, die Jovis, XXI. Novembris, pontif. Alexandri VI[ti] anno I., indictione XI. 21. Novbr.

Dreyer Monum. Anecd. I. p. 172—74. Unters. v. der Lübeckschen Belehn. Holsteins p. 75—76.

[5020.] Diplom, udstedt af Byen HAMBORGS MAGISTRAT, hvorved den tiltræder det mellem Lybekkerne og Ditmarskerne indgaaede Forbund (s. ovenf. Nr. 5013). — Torsdagen efter Catherinæ virginis. (Plattydsk). 28 Novbr.

Bolten Ditmars. Gesch. III. 111—12.

[5021.] OLUF OXE, Ridder, tilstaaer at have solgt Hr. Lagxman, Ridder, al den Bo og Boskab, rörendes eller urörendes, qvik eller hves det helst er, som for[ne] Hr. Lagxman annammede paa Azereboo, og kjendes at have opbaaret Vurderingssummen derfor. — *Azere boo*, sabbatho proximo post festum beatæ Luciæ virginis. 14. Decbr.

Ryge P. Oxes Levnet S. 19—20.

1493. [5022.] Kong HANS's Brev, hvorved de Nestved Kloster tillagte Privilegier bekræftes og udvides.

Udtog hos Melchior, Beskriv. af Herlufsholm, S. 10—11.

[5023.] MAREN BRANCHE's Gavebrev til Maristed Kloster i Sæby paa en Gaard i Skibtved i Understed Sogn og den Nör Salt-Kjedel ved Understed Strand for en evig Messe for det sönderste Alter i St. Anne Capel.

Hofman Fundationer, Append. til Aalborg Stift p. 31.

[5524.] LAURITZ JENSEN, Prior i Maristed Kloster, og MENIGE CHORSBRÖDRE SAMMESTEDS forpligte sig og deres Efterkommere til at holde to Messer ugentlig for Fru Inger Thomisdatters og Thoer Thomsens Sjæle og bekjende derfor at have opbaaret en Flöjels Chorkaabe og Messehagel, samt en Gaard i Hugdrup og en Gaard i Sæby.

Hofmann Fundationer, Append. til Aalborg Stift p. 30—31.

1494.

1494.

10. Januar. [5025.] Brev fra EGGERTH, Biskop i Sleswigk og pavelig Auditor, til Raadet i Kiel, om at det maatte tillades Vicarius Nicolaus Heytmann af Kiel endnu et Aar at undervise Jomfruerne i St. Johannis Kloster i Slesvig. — *Flensborg*, des Frydages na der hilligen 3 Könige Dage. (Plattydsk).

Noodt Beiträge II. p. 119—120.

20. Januar. [5026.] Biskop HARTUIGS af Ribe Brev, hvorved han tillægger en, St. Laurentii Alter i Ribe Domkirke tilhörende, Gaard i Sönderborck for bestandig noget af Sönderborcks Kirkejord imod aarlig Skyld deraf. — *Ripis*, die beatorum martyrum Fabiani et Sebastiani.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 247—48.

20. Januar. [5027.] Broder JEIEP NIELSEN, Abbed i Æplæholts Kloster, overdrager to Gaarde i Wassingerödh (Uwelse Sogn, Lywngeherret) og Kolsbek (Blistrops Sogn, Holmboherret) til Esrom Kloster, mod to det sidste Kloster tilhörende Gaarde i Ölstæde (Ölstæde Sogn, Strööhæreth). — *In monasterio Æbleholt*, die sanctorum Fabiani et Sebastiani martyrum.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXLVI^{b}.

20. Januar. [5028.] Det af Abbed PÆDHER ANDERSSÖN i Esrom Kloster udstedte Brev til Ebbelholt Kloster om det samme Mageskifte. — *Esrom*, die sanctor. Fabiani et Sebastiani martyrum.

Langebek Scriptt. VI. 199—200.

27. Januar. [5029.] Biskop i Roskilde NIELS SCHAFFUES Brev om et Magelæg med Ebbelholth Kloster, hvorved dette fik Gaarden Tynckerop i Skebinghe og hiin en Gaard i Bagswære. — *Roskild.*, feria II. proxima post festum convers. sancti Pauli.

Langebek Scriptt. VI. 200—201.

4. Febr. [5030.] "En Udskrift (ɔ: Oversættelse) paa Dansk" af Pave Innocents VIII^{s} Privilegier for Cisterciensерordenen (dat. Rom, Aar MCDLXXXVII., i September Maaned, i Pavens tredie Aar), udfærdiget af Broder JEIP, Abbed i Ebbildholtz Kloster, efter Begjering af reenlivet og regelbunden Mand Hr. Madts Jeipssen af Esrom. — *Ebbildholtz Closter*, then Tiissdag nest for Fastelauen.

Langebek Scriptt. VIII. 203—205.

4. Febr. [5031.] Fæstebrev, udstedt af Kong HANS til Pouel Smed paa Bondegaarden Twelstorp med dens rette Tilliggelse, (hvori der bevilges Fæsteren, "at han maa were frii for alle towg"). — *Marieagher*, in profesto b. Agatte virginis.

Nye Danske Magazin VI. 79.

[5032.] Borgemestere og menige Raad i Helsingborg tilstaae at have solgt og skjödt en Jord, liggende i deres By ved Stranden, til Esrom Kloster. — *Helsinghburgh*, ipso die beati Thomæ de Aquino confessoris. 1494. 7. Martii.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CCI.

[5033.] Kong Hans's Fuldmagt for Rigs-Hofmester Paul Laxmand, Rigsmarsk Eskil Göye, Peder Pedersson, Prior i Anwardskogh og Ridder Henrik Krummedige til at underhandle med de Svenske paa et Möde i Ny-Lödöse, Söndagen næst för Christi Himmelfartsdag (ɔ: 4. Maji) næstkommende. (Transscript af de danske Gesandter, dateret i Lödöse). — *Köpenhampn*, Fredagen næst efter misericordiæ domini. 18. Aprilis.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 347—48.

[5034.] Oleff Andersen i Bannebiergh tilstaaer, at han og hans Datter Annæ have paa Livstid i Leie annammet al Esrom Klosters Jord og Grund i Bannebierg og Bannebiergs Mark og Fang. — *Esrom*, altera die proxima ascensionis domini. 9. Maji.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXLI.

[5035.] De danske og norske befuldmægtigede Gesandters Transaction med de Svenske, hvorved et Möde berammes i Calmar til St. Johannis Dag et Aar, for at stadfæste Calmar-Recessen. — *Nylöse*, Pintsedag. 18. Maji.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 348—49.

[5036.] Det danske Rigsraads Brev, at de danske Stænder, paa Hertug Frederiks gjentagne Forlangende, "at han maatte forsees med Rigens Land og Lehn eftersom tilhörligt kunde være", gave det Svar: "At Danmarks Rige er et frit Kaarerige, og kunde derfor ei gjöre vor Ed fuld, at raade eller samtykke, det Rigens Slot eller Stæder skulle partes eller deles udi flere Herres Vold end eens". — *Callundborg*, Löverdagen efter hellige Legeme Dag. 31. Maji.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1009. (Qvartudg. Tom. VI. p. 113—14.).

[5037.] Oleff Gedh, Ridder, i Rydzholm tilstaaer at have skjödet og afhændet til Hr. Poel Laxman, Ridder, paa Vallen en Gaard i Lögetwedh i Löwehæret, Sæby Sogn, een Gaard i Snæffre i Myærlösehæret, Jærlöse Sogn, en halv Gaard i Moenstrop, samt hans Hustrues Andeel i Moenstroppe Mölle. — *Kalingborg*, feria quinta prox. post festum b. Barnabæ apostoli. 12. Junii.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CLXVII.

[5038.] Tingsvidne om, at Fru Anne (Stur) med hendes Arvingers Tilladelse havde skjödet Wiisgaard til Lyom Kloster. — *(Slox Herreds Ting)*, then Onsdag for S. Canuti dag. 9. Julii.

Langebek Scriptt. VIII. 54.

[5039.] Kong Hans gjör vitterligt, at han har taget Ridder Jörgen Parsberger, Embedsmand paa Wordingborg, med sig paa en forehavende Pilegrimsreise, og at denne derfor ikke kunde möde den bestemte Dag, til hvilken han var indstævnet af Eskild Goye, Ridder og Marsk, og Jörgen Rud, Embedsmand paa Holbech. — *Gaarden Gedesgard*, Sancte Margrete Afften. 12. vel 19. Julii.

Nye Danske Magazin II. p. 315—16.

[5040.] Det svenske Rigsraads Stadfæstelse af Calmar-Recessen, og Anerkjendelse af Kong Hans som Sverrigs Konge, naar han vilde holde de i bemeldte Reces indeholdte Artikler — *Stockholm*, feria III. infra octavas Laurentii martyris. (Svensk). 12. Augusti.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 349—51.

[5041.] Rigsforstander Steen Stures Anerkjendelse af Calmar-Recessen og Kong Hans's Valg til Konge i Sverrig. — *Stockholm*, in octava assumtionis Mariæ. (Svensk). 22. Augusti.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 351—53.

1494.
21. Augusti. [5042.] Forbundsact mellem Brödrene EDZARD og UKE, Grever i Östfriesland, og FORSTANDERE OG ALMUE I DITMARSKEN til gjensidig Forsvar især deleshed mod Hövdingen Eden af Jever og Ridder "Here Oncken" af Dornam. — St. Bartholomæi Dag. (Plattydsk).
Lünig Collectio nova II. 1022—23.

13. Septbr. [5043.] (Lyherrets) Tingsvidne, at CHRESTEN GRÖNN, Væbner, skjödede en Gaard i Randerup til Abbed Clawes af Lyom Kloster paa Klosterets Vegne. — Then Leffuerdag for hellig Kaarsdag exaltationis.
Langebek Scriptt. VIII. 106.

15. Septbr. [5044.] TYGE PERSSÖNS, STEEN PERSSÖNS, JÖRGEN PERSSÖNS og LAURENS PERSSÖNS Brev om et Mageskifte med Henrik Jenssön i Lyngbylille, hvorved hine fik en Gaard i Tiæreby i Rörby Sogn i Artzherred, og denne en Gaard i Sweninghe i Otzherred i Asmundrop Sogn. — *Fawerholm*, octav. nativit. Mariæ.
Langebek Scriptt. VI. 201.

21. Septbr. [5045.] Kong HANS's Stadfæstelse paa det ovenfor under Nr. 3724 anförte Forlig. — *Copenhagen*, am Middewecken na sancti Mauritii Dage. (Plattydsk).
Corpus Statutor. Slesvicens. I. 690—693.

29. Septbr. [5046.] DITMARSKENS 48 FORSTANDERES Revers og Orfeide, given Hertug Frederik af Slesvig og Holsteen i Anledning af Wiber Guldsmeds Fængsling paa Gottorp. — *Heyde*, amme daghe Sanct Michaëlis Archangeli. (Plattydsk).
Michelsen Ditmars. Urkundenbuch p. 89—90.

1. Octobr. [5047.] Sluxherrits Tingsvidne, at TIELLO VAN DER WIJSCK skjödte Abbed Claues i Lyom Kloster Wraagaard i Burkarl Sogn, en Otting Jord paa Renssen Mark og hans Eiendom i Enlöff Mark. — *(Sluxherrits Ting)*, paa sancti Remigii dag.
Langebek Scriptt. VIII. 51—52.

30. Octobr. [5048.] Mageskiftebrev imellem Kong HANS og HANSZ VON AHLEFELD, Ridder, hvorved Kongen faaer Dorning Slot og Ahlefeld Haseldorp Slot. — *Alsenborg*, am Donnerstage nach Simonis und Judæ, der hilligen Apostel. (Plattydsk).
Noodt Beiträge I. p. 596—602. Moller Nachricht von dem Geschl. von Ahlefeldt S. 116—17.

17. Novbr. [5049.] Hwidingherrets Tingsvidne, at tvende Præstemænd af Lyom Kloster, Broder JENS CLARE og Broder JENS BRORSSEN, "lydelig wonne then loff, som her Abbet gaff paa Munckegaard, som Lyom Kloster haffuer haffdt y syn rolige heffde y mange Aar". — Then mondag effter S. Martini dag wor.
Langebek Scriptt. VIII. 74.

23. Novbr. [5050.] "FREDERICUS, dei gratia hæres regni Norwegen, dux Slessuicenssis, ac Holsatiæ, Stormariæ et Dyttmerciæ dux, in Oldenborch et Delmenhorst comes", abbatem et conventum monasterii Loci Dei ejusque bona sub protectione sua suscipit, et privilegia dicto monasterio concessa confirmat. — *In castro Lutken-Tunderen*, ipso die b. Clementis papæ et mart.
Langebek Scriptt. VIII. 176. Dan. interpret. ibid. p. 202—203.

1495.

1495.
10. Januar. [5051.] Kong HANS's Brev til det svenske Rigsraad i Anledning af det Rygte, som en vis Kjöbmand Henrik Lule skulde have udbredt i Sverrig, at Kongen havde lovet "Konungen af Muskogen Finland og Lifland med wore Son och hans Doter". — *Ex castro Wardeberge (s. Wordeberg)*, sabbatho infra octavam epiphaniæ.
Jahn Unionshist. p. 567. Handl. rör. Skand. Hist. XXII. 17.

[5052.] Kong HANS tilmelder det svenske Rigsraad, at han "idag" af Arvid Troll og Arvid Knutsson har modtaget dets Skrivelse, hvori det har "beleffuet thet mode, som berammet ær at holles wdi Calmarna sancti Johannis baptiste dag nw nestkomandis", hvilket Kongen lover at "besögie"; tillige sender han det Copie af et Brev, som han efter det svenske Rigsraads Begjering havde med sit Bud tilsendt "Keiseren af Rytzen", for at formaae denne til at holde Fred med Sverrig. — *Ex castro Wordebérgh*, sabbato infra octavam epiphaniæ. 1495. 10. Januar.

Handl. rör. Skand. Hist. XXII. p. 15—16., hvor ogsaa Brevet til "Keiseren af Rytzen" findes.

[5053.] Skrivelse fra STENO STURE, Ridder, KANUTUS ESKILSSON, BENEDICTUS FADERSON og PAULUS KYLE til Hr. Niels Ericsson, Knut Posze, Clavs Henricsson og Niels Benktson, "Slottslofven i Viborg", der anmodes om at sörge for "Fordenskap" m. m. gjennem Finland for Kong Hans's Sendebud til "grote försten aff Muskogen" (jfr. ovenfor Nr. 5052); "kunde j oc merkia at icki swa behoff görs, swa ati oc landit bliffue wtan wode oc forderff, ati tha med lempe kunde thet vtaff sæthia oc flya honum gode fordenscap, saa at j med lempæ och ære sende honem hiit igen". — *Ex Vpsalia*, die Vincentii martyris. (Svensk). 22. Januar.

Handl. rör. Skand. Hist. XXII. p. 57—59.

[5054.] NICOLAI, Burglanensis episcopi, literæ, quibus Henrico, abbati, et conventui monasterii Vitescholæ ecclesiam Horup in Kiærhæret scotat pro curia Aastrup in parochia Aaby et pastura in silva Nörskoff. — *Vitæscholæ*, die Scholasticæ virginis. 10. Febr.

Dän. Biblioth. VI. 167—70. Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 710.

[5055.] ARFFUIT TROLLE i Berqvare tilstaaer at have ("met myt barns, som jægh haffuer met myn husfru Beata Iwers dotther, wænners frændhers Raadh oc samptycke") gjort et "Jordebytte" med Hr. Poel Laxman Ridder paa Wallen, og derved at have faaet en Gaard i Watnebiergh, en Gaard i Felkinghe, en Gaard i Kroghstorp, en Gaard i Raaby, i Willændzherrit i Skaane, samt en Gaard i Ölsrödh og een i Tholanghe i Ghersherrit, imod to Gaarde og to Gaardsæder i Höby i Otzherrit i Syæland. — *Kraghen* (Krogen), feria quinta proxima post dominicam Esto mihi. 5. Martii.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CLXII.

[5056.] OLEFF STYGSSEN, Ridder, af Bollerop tilstaaer, at han tilligemed Godset i Gwdmwndorp og Stolerop havde solgt Hr. Poel Laxman sin Part i 9 Gaarde i Höiby, men at dette blot ved en Forseelse af Skriveren var udeladt i det derom udstedte "Eiendoms-Brev" (see ovenfor Nr. 4943). — Feria II. proxima post dominicam Reminiscere. 16. Martii.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CLXI.

[5057.] Kong HANS's Laasebrev, givet Hr. Poel Laxmant paa noget Gods liggende i Otzherrit i Sieland, nemlig ni Gaarde i Höyby, tre Gaarde i Gwdmundorp og een Gaard i Stalorp. — *Nyborgh Slot*, then mandagh nest fore wor fruæ dagh annunciacionis. 23. Martii.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CLXIII.

[5058.] Kong HANS's Bestemmelse om Riber Marked, "som pleier at begyndes Vor Frue Aften Nativitatis", at det skulde begyndes samme Aften, og ophöre næste Dag, men de fölgende tre Dage igjen holdes. — *In castro nostro Koldinge*, feria quarta post dominicam Oculi. 25. Martii.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 675—76.

[5059.] Kong HANS's Privilegium for Randers Indvaanere, "at ingen udbyes Mand eller Forpranger skal köbslaae paa to Mile paa alle fire Sider omkring deres Bye, saalænge vor Naade tilsiger". — *Vort Slot Kallöö*, then Torsdag nest effter Söndagen judica. 9. Aprilis.

Stadfeldt Randers Beskr. p. 31.

1495. 6. Maji. [5060.] RIESEBUY HERREDS TINGSVIDNE om det i Apenrade Amt liggende og af sal. Otto Sehestede til Helricus von der Wysch (Bisp i Slesvig) solgte Gods Kritzebuy. — Die lunæ post dominicam Judica. (Tydsk).

Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3191. no. 114.

10. Maji. [5061.] Kong HANS's Privilegium for Odense. — *Nesbyhowit slott,* then söndag som siunges i then hellige kircke tiil messæ embithæ Jubilate.

Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. danske Love V. 213—15.

28. Maji. [5062.] POEL LAXMAN, Ridder, paa Wallen tilstaaer, at han "for maghelaw skyld" har gjort et venligt Skifte med Vor Frue Kloster i Esrom, til hvilket han overdrog 17 Gaarde og Gaardsæder i Höby i Otzhærrit, Höby Sogn, 3 Gaarde i Gwdhmwndorp i samme Herred og Sogn, 1 Gaard i Stalerop i samme Herred og Sogn, 1 Gaard i Hönsinghe i samme Herred, Wiigs Sogn, 3 Gaarde i Asmwndorp hos Ælæhro Dam i Myærlöse Herred, 1 Gaard i Löghetwedh, 1 Gaard i Snæffre i samme Herred, Jærlöse Sogn, 1 Gaard i Moenstrop i samme Herred, Asmwndorp Sogn, og en Mölle sammesteds, som man kalder Moenstrops Mölle, og 2 Gaarde i Awerdhe ydhre i Smörom Herred, Awerdhe Sogn, imod af Klosterets Gods at erholde Hollöse i Holbo Herred i Sjelland og 2 Gaarde i Kwllen i Skaane i Tonghe i Wælynghe Sogn i Lwdegwdhe Herred. — *Esrom,* ipso die ascensionis domini.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CLXIX.

10. Junii. [5063.] Det DANSKE RIGSRAAD svarer paa derom gjort Forespörgsel af Kong Hans: "at hwo som Vern frambyuder mod Rydebreff, böde fore Vold effther Loghen, oc foer han Skade theroffuer, haffue Hiemegield, men giör han Skade, thaa böde therfore som tilbör"; og bestemmer derhos, at Indförsel i Hovedgaarden kun maa gjöres, naar Debitor ikke eier Lösöre eller andet Jordegods. — *Grabrödre Closters Stue i Kalundeborgh,* then Othensdag nest effther Primi et Feliciani Dag.

Kolderup-Rosenvinge Udvalg af gl. danske Domme I. 25—26. Findes ogsaa hos Wieselgren, de la Gard. Archiv II. 78—79; men med det urigtige Aar 1493.

2. Augusti. [5064.] SOGNEVIDNE AF 12 DANNEMÆND, at en Gaard i Thomestropp i forrige Besidders Tid havde svaret Kirkeværgen for Vby Kirke i Borseheret, og at Bispens Embedsmand paa Giörtslöff gjestede ham og reed til Tings og forsvarede ham der, men at de ikke vidste, om han havde Hosbondhold af Provsten i Roeskilde. — *Heddingemagle,* then Söndagh nest effther S[ti] Pedersdach ad uincula.

Weinwich Stevnsherrets Beskr. p. 104—106.

6. Augusti. [5065.] INGERD BILLESDOTTHER, Hr. Johan Oxes Efterleverske, og Per Oxe tilstaae, at de have undt og forleent Hæderlig og Reenlivelig Mand Hr. Jens Perssön, deres Capellan, St. Trinitatis Alter i St. Olufs Kirke i Helsingör, med dets Rente, Huse og Boder. — *Görstinge,* ipso die beati Cixti Pape.

Ryge P. Oxes Levnet S. 13—14.

12. Augusti. [5066.] EGERDUS, dei et apostolicæ sedis gratia episcopus Slesvicensis, sacri palatii apostolici causarum auditor, "patri et fratribus monasterii in Loco Dei" tertiam (partem) decimæ episcopalis in parochia Buldrop confirmat. — *In curia episcopali Haderslef,* die Mercurii, duodecima mensis Augusti.

Langebek Scriptt. VIII. 211.

16. Augusti. [5067.] Kong HANS's Fuldmagt for Biskop Niels Glob i Viborg og Ridderne Steen Bilde og Niels Höög, til at reise til Sverrig og underhandle om Fredens og Foreningens Vedligeholdelse mellem Rigerne. — *Köbnehafn,* Söndagen næst efter vor Frue Dag Assumtionis.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 353—54.

[5068.] Danske og Svenske Gesandters Transaction, hvorved den i Calmar fastsatte "evige Fred, kjerlige Bebindelse og Broderskab" mellem Rigerne bekræftes, og til ydermere Bestyrkelse heraf, samt Afgjörelse af Rigernes Ærende, bestemmes et Möde i Nylödese til St. Johannis Dag næste Sommer. — *Calmar*, St. Ægidii Dag. 1495. 1. Septbr.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 351—55.

[5069.] Dronning Dorotheas Gavebrev til den Hellig-Aands Kloster i Kjöbenhavn paa en Gaard i Höybroe-Strædet og Gods i Ladager, Dalby, Jernsöe og Kragehauge i Farebeksholms Lehn, til Underholdning for 12 fattige og syge Mennesker i Hospitalet. — *In civitate Roschildensi*, die nativit. b. Mariæ virg. glor. 8. Septbr.

Hofman Fundationer X. 178—81.

[5070.] Niels Schaffve, Biskop i Roeskilde, under og tillader, at Mester Birgher, Dronning Dorotheas Cantsler, Erkedegn i Roeskilde og Kirkeherre i Kallundborg, og hans Efterkommere maae opbære alt det Offer, der falder i Hellig-Korses Capel, standende mellem St. Jörgen og Slottets Tegllade udenfor Kallundborg. — *Roskildis*, in profesto Michaëlis archangeli. 28. Septbr.

Hofman Fundationer VIII. 213—14.

[5071.] Holger Ericssens (Rosenkrandses) Testament. — *Krogholm*, feria quinta post festum Michaëlis archangeli. 1. Octobr.

Danske Magazin VI. p. 267—69.

[5072.] Tingsvidne om, at Hans Michillsön i Netwede skjödede Hr. Claws Morthenssön, paa Ebbelholtz Klosters Vegne, en Gaard i St. Clementsstræde i Kjöbenhavn, samt at herpaa blev taget Stokke-Vidne. — *Kjöpenhawen*, Mandagen för 11000 Jomfruer. 19. Octobr.

Langebek Scriptt. VI. 201—2.

[5073.] Kong Hans's Brev, indeholdende et mellem Lauris Knop og Peder Oxe, paa hans egne, hans Moders og Södskendes Vegne indgaaet Forlig angaaende Vederlag for Torsiö Gaard og By, Sawitzlöff og Calsiö. — *Paa Retterting i Ringstede*, Onsdagen Sanctor. Symonis et Judæ apostolorum Dag. 28. Octobr.

Ryge P. Oxes Levnet S. 14—16.

[5074.] Tingsvidne om nogle Bygninger, der ulovligt vare opförte paa Odense Byes Vold. — *Otthense bytingh*, then mandag nest for sancti Morthens dag. 9. Novbr.

Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. p. 69—70.

[5075.] Anne Arwitzdotter, Hr. Jachim Grises Efterleverske, mageskifter sin Andeel i en Gaard i Moenstrop i Mærlösæhærrith, i Moenstrops Sogn, til velbyrdig Mand Poel Laxman, Ridder, hendes Modersösters Sön, som til Vederlag havde givet hende en Gaard i Försleff By og Sogn i Ringstædeherret. — *Holmæ*, then mondag nest effter sancti Mortens dagh. 16. Novbr.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CLXXI.

1496.

1495.

[5076.] Skjöde, udstedt af Dethleff van der Wijsch Wulffesöne, Væbner, til Abbeden Hr. Johannes Arstsone og hele Conventet i Lygum Kloster paa endeel Gods, liggende i "Sluxherde, Riisherde og Sunder-Ranxstropherde". — Des Mondages negest nha der hilligen drier Köningen daghe. (Plattydsk). 11. Januar.

Langebek Scriptt. VIII. 157—59.

[5077.] Det danske Rigsraads Brev til det svenske, hvori der siges, at det danske Gesandtskabs Ærende til Rusland allene angik Grændserne mellem dette Rige og Norge, 15. Januar

1496. men at, hvis Russerne tilföie Sverrig nogen Skade, det da er Fölge af Steen Stures Fremfærd mod
15. Januar. Kong Hans's Sendebud til "Försten aff Mwskow". — *Ex civitate Ottoniensi*, crast. Felicis in Pincis.

Jahn Unionshist. p. 571. (med Datum: crastino Felicis *et Pinue*). Handl. rör. Skand. Hist. XXII. p. 18—20.

25. Januar. [5078.] PER BOSENS i Skalleröth Skjöde til Esrom Kloster paa en Deel af en Gaard i Skomagerstrædet i Helsingör. — *Esrom*, ipso die conversionis beati Pauli apostoli.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXCVII.

8. Febr. [5079.] Helsingörs Bytingsvidne, at PER BOSEN i Skalleröth skjödte sin Andeel i en Gaard i Skomagerstrædet i Helsingör til Vor Frue Kloster i Esrom. — *Hælsynghörs bything*, then Mondagh nest effther sancte Dorothee dagh.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXCVIIb.

6. Martii. [5080.] Den sidste fornyede Skraae for HELLIG-TREFOLDIGHEDS-GILDET I ODENSE. — *Otthens*, then söndagh nest för oned Fasthe (sic; *Medfasthe?*) söndag.

Suhm Samlinger I. 1. H. p. 22—29.

9. Martii. [5081.] Tingsvidne om, at TIELLO VAN DER WIJSCK WLSSÖN og hans Husfrue LENE have skjödet alt deres Gods i Sluxherred, Syder-Ranxstrupherred og Riisherred til Abbed Jens i Lyom Kloster paa Vor Frues (ɔ: Klosterets) Vegne. — *Sluxherreds Ting*, then Ottensdag nest for S. Gregorii dag.

Langebek Scriptt. VIII. 56—57.

11. Martii. [5082.] DETLEFF VAN DER WIJSCK'S og Fru LENE VAN DER WIJSCK'S Fuldmagt til deres Foged Kally Jenssen, at han maatte lovbyde og tilskjöde Hr. Abbed Jens i Lyom Kloster en Gaard i Öbening i Suder-Ranxstrup Herred og een i Jolderup i Riisherde. — Des vridages vör Midtfasten. (Plattydsk).

Langebek Scriptt. VIII. 53.

12. Martii. [5083.] Tingsvidne om, at JEP PEERSSÖN, Borger i Helsingör, paa egne og Södskendes, Oluff Perssöns i Rörtange og Citze Pedhersdatters Vegne, solgte og skjödede deres Ret i en Gaard i Hawelselille i Ölstede Sogn i Ströherred til Ebleholts Kloster. — *Tryheretzting i Slangerop*, Midfaste Löverdag.

Langebek Scriptt. VI. 202.

16 Martii. [5084.] Tingsvidne om, at KALLY JENSSEN, Tielloff van der Wijskes Foged, havde skjödet til Abbed Jens's (af Lygom Kloster) Fuldmægtig "en Gods" i Hiolderup i Riisherret, som Anders Eggerssen da besad. — *(Riisherrets Ting)*, then neste Ottensdag effter Letare.

Langebek Scriptt. VIII. 52.

17. Martii. [5085.] Kong HANS's Stadfæstelse af Skraaen for den Hellig-Trefoldigheds-Gildet i Odense. — *Otthense*, St. Gertrud Virginis Dag.

Suhm Samlinger I. 1. H. p. 29—36.

17. Maji. [5086.] Feidebrev fra ERNST, Greve af HONSTEIN, Herre til Lar og Clettenberg, til Hertug Frederik af Slesvig og Holsteen. — *Clettenberg*, Tirsdagen efter Exaudi. (Tydsk).

Christiani Neuere Gesch. der Herzogth. I. 548. (i den danske Overs. VI. 342).

2. Junii. [5087.] Skjödebrev, udstedt af ARFVED KNUTSSON i Torpa, a Vapn, Hövedsmand paa Örestenn, til Nils Claesson i Vijk, Hövedsmand paa Elfvitzborg Lehn, paa 2 Gaarde paa Dal, hvilke Svante Nielsson havde solgt til Förstnævnte under Betingelse af Gjenkjöb for CL Rhinske Gylden og CCC Mark "godhe DANSKE hvithe, som här nu gefue och gengse äre". — *Torpe*, heliie lekame dag. (Svensk).

De la Gard. Archiv. ed. Wieselgren, III. 115—116.

[5088.] Kong Hans's Rettertings Dom, at Signet kan fuldtgjöre i Indsegls Sted (i Anledning af en Sag mellem Ridder Tedloff eller Tedleff Erichsön og Lage Broch), og at den, som er "fordelt" paa sine III Mark og mere, ei maa befuldmægtige nogen Anden til at forfölge en Sag, som han ei selv maa forfölge. — *Paa Köpenhaffn Radhuss*, then Torsdagh annen Dagh sanctorum apostolorum Petri et Pauli. 1496. 30. Junii.

Danske Magazin VI. p. 212—13.

[5089.] "Herredsskrift" (eller Vidnesbyrd af 3 Stokkenævn?) om, at Tiello van der Wijsck Wlffsön og hans Husfru Lene skjödte Abbed Jens af Lyom Kloster endeel Eiendomme i Slox, Sunder-Ranxstrup og Riis Herreder. — *(Sloxherrits Ting)*, then Ottensdag nest for S. Canuti Regis. 6. Julii.

Langebek Scriptt. VIII. 52—53.

[5090.] De danske Gesandters (Kongens Cantsler Johannes Clausson, Provst i Roskilde, Benedict Krabbe og Henrik Kromedike, Ridder) Erklæring til det svenske Rigsraad angaaende de Puncter, hvorpaa de i Mödet til Lödosö havde fordret bestemt Svar af de svenske Deputerede. — *Ludosiæ*, die Margaretæ virginis. 20. Julii.

Jahn Unionshist. p. 572. Handl. rör. Skand. Hist. XXII. p. 24—26.

[5091.] De svenske til Mödet i Lödöse befuldmægtigede Rigsraaders Indberetning til det svenske Rigsraad angaaende dette Möde og de paa samme foretagne Forhandlinger. — *Ludosiæ*, die Mariæ Magdalenæ. (Svensk). 22. Julii.

Jahn Unionshist. p. 572—74. Handl. rör. Skand. Hist. XXII. p. 20—24.

[5092.] De svenske til Mödet i Lödöse befuldmægtigede Rigsraaders Skrivelse til Kong Hans i Anledning af de dem af de danske Gesandter paa Kongens Vegne overgivne Articler. — (Uden Datum). Julio.

Fragment i: Handl. rör. Skand. Hist. XXII. p. 26—27.

[5093.] Lyom Birketings Vidne om, at Nis Nielssen i Lyom undte og gav Broder Jens, Abbed i Lyom Kloster, alle sine Eiendomme og Rettighed, som han havde paa Tornschou Mark, for sine Forældres Sjele, om ellers han eller de havde nogen Rettighed deri. — *Lyom Birketing*, then Mondag nest for Nativitatis Mariæ. 5. Septbr.

Langebek Scriptt. VIII. 24.

[5094.] Eggerdt Gördtssen til Sollig, Væbner, tillader Abbed Jens i Lyom Kloster at (pant)sætte og sælge af det Gods, som Tiello van der Wijsck Wlffsön og Fru Læne skjödede og solgte ham (Abbeden) paa Sloxherrits Ting inden 4 Stokke, og frafalder den Last og Klage, som han gav derpaa. — *Sollighe*, in profesto Lucæ Euangelistæ. 17. Octobr.

Langebek Scriptt. VIII. 53.

[5095.] Kong Hans's Privilegier for Guldsmedene i Kjöbenhavn. — *Paa wort Slot Köpnehaffn*, sanctorum Symonis et Judæ apostolorum Aften. 27. Octobr.

Danske Magazin III. p. 331—337.

[5096.] Forlig mellem Abbeden i Stade og Ditmarskerne, hvorved hiin afstaaer sit Klosters Fordringer paa nogle Fogderier i Ditmarsken. — *Vp des Domes tho Hamborch Reuenther*, am Auende Sunte Wilhades des hill. Bichtegers. 7. Novbr.

Michelsen Ditmars. Urkundenbuch p. 91—93.

[5097.] Det Hamborgske Domcapitels Revers til Ditmarskens "Achtundvierziger" om Opbevaring af Abbeden af Stades til Ditmarskerne udgivne Frasigelsesbrev (s. Nr. 5096), iblandt den Hamborgske Kirkes Privilegier. — Des anderen dages na Wilhade des hill. Bichtigers. (Platt.). 10. Novbr.

Michelsen Ditmars. Urkundenbuch p. 93—94.

1496. [5098.] BRYSKE HERREDS TINGSVIDNE, givet Erich Tymmessen om en Lavhævd
12. Novbr. paa hans Södskendes, Fru Anne Tymmesdotters og Medarvingers Vegne, angaaende Gods i Wærke, Eltangh, Wyffwe, Starup etc. — *Bryske Herreds Ting,* Löwerdag nest effter Sancte Mortens Dagh.

Danske Magazin IV. p. 12—13.

5. Decbr. [5099.] Kong HANS's Stadfæstelse paa Kjerteminde Byes Besiddelse af "then iord oc vibelle, som kalles Kirttemynne fiid", m. v., saalænge til Nogen kom for Kongen med bedre Beviisning paa Kongens Retterting. — *Nyborgh,* in profesto beati Nicolai episcopi.

Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. p. 148.

15. Decbr. [5100.] Kong HANS mageskifter til Esrom Kloster Æsmendorp By (6 Gaarde, i Holbo Herred), een Gaard i Sebberop, een Gaard i Hallendorp og to Gaarde i Saltorp, for hvilke Hr. Povel Laxman, Hofmester, paa Esrom Klosters Vegne, havde givet Kongen 11 Gaarde i Eskebierg By i Aarshæret (ɔ: Artz Herred) i Bregninge Sogn. — *Ascerbo Gaardh,* then thorsdagh nest er effter sancte Lucie dagh.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CXLVIIIb.

1497.

1497.

10. Januar. [5101.] Bytte-Contract mellem Hr. OTTO RANTZOW og Dom-Capitlet i Slesvig, hvorved Landsbyen Sandbeck o. s. v. byttes mod Landsbyen Kalendorf. — *Schlesswigk,* amme dingestage in den achten der hilligen dreyer Könyngge. (Plattydsk).

Noodt Beiträge II. p. 83—89.

16. Januar. [5102.] "POWIL LAXMAN Ridder paa Wallen" mageskifter til Esrom Kloster en Gaard i Væleby hos Draxholm, een Gaard i Rwæ i Otzhæret, een Gaard i Uppeswedby og een Gaard i Lywngbymagle (foruden det Gods, som Kong Hans paa hans Vegne havde overdraget Klosteret (see ovenfor Nr. 5100), hvorfor han havde faaet Klosterets Gods Stennolt. Stennolt Mölle, Byrtingsburg, Fiælolt og gamle Grönolt samt 12 Gaarde i Tiswillæ i Holbo Herred. — Ipso die beati Marcelli papæ et martyris.

Langebek Scriptt. IX. Cod. Esrom. fol. CL.

23. Febr. [5103.] Dom, udstedt af 9 KONGELIGE OG HERTUGELIGE RAADER, hvorved Landsbyen Prodenstorpp i Holsten, "by der Leuensouwen belegen", fradömmes Hr. Enwaldus Souenbroder, Domprovst i Sleswyck, da Kong Hans til Danmark og hans Broder Hertug Frederik til Slesvig og Holsten reclamerede denne Landsbye, som deres Lehn, da Souenbroder ikke kunde fremvise noget Slags Document, hvoraf det kunde sees, at de forrige Hertuger havde samtykket i dette Lehns Afstaaelse til geistlig Brug. — *Zegeberge,* am Donredage vor dem Sondage in der Vasten, also man singet in der Hilligen kristenen Kergken Oculi mei. (Platt.).

Nye Danske Magazin I. p. 305—7.

25. Febr. [5104.] ALEXANDRI (VI[ti]) papæ bulla, missa præposito Roskildensi et decanis ecclesiarum "Misiensis ac Caffuensis", qua regi Daniæ Johanni et reginæ Christinæ permittitur monasterium ordinis sanctæ Claræ monialibus secundum primæva ejusdem ordinis instituta "in loco convenienti et honesto" intra regnum Daniæ fundare. — *Romæ,* V. cal. Martii anno dom. 1496, pontif. anno V.

Wadding Ann. Minor. Tom. XV. p. 539—40. — In bullis Alexandri VI[ti] papæ annus a die XXV. Martii inchoatur.

27. Febr. [5105.] Tingsvidne om, at STEN EBBESÖN skjödede Hr. Niels Awesson, Kirkeprior i Ebleholtz Kloster, paa dettes Vegne, en Gaard i Holboherred, Wolby Sogn i Lagwe. — *Holboherredsting,* Mandagen nest for S. Lucii Dag.

Langebek Scriptt. VI. 203.

[5106.] Brev, hvorved JENS PARIIS, af Vaaben, skjöder til Griis Powelssön en Gaard i Rörbeck i Snostrops Sogn i Jörlundeherred. — *Boreby*, die annunt. b. Mariæ virginis. 1497. 25. Martii.

Langebek Scriptt. VI. 203—4.

[5107.] Statutum HARTUICI, episcopi Ripensis, ejusque capituli, quo cavetur, ne numerus duodecim canonicorum Ripensium, residentiam facientium, augeatur. — Feria quarta Resurrectionis dominicæ Jesu Christi. 29. Martii.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 131—35.

[5108.] Hertug FREDERIK til Gottorp forlehner Hans Schele, Raadmand i Kyl, med Marken Drecksee i Kile Sogn. — *An unsem Slote Gottorp*, des Donredages in den hilgen passchen. (Plattydsk). 30. Martii.

Westphalen Monum. ined. II. 492—93.

[5109.] Brev fra ALMUEN I "AKERBOO, SNEFFERINGEN OCH ALT WESSMANNERLAND" til Indbyggerne i Dalarne og Nordlandene, hvori de erklære at have indgaaet Forbund om at fölge Sten Sture og modsætte sig udenlandsk Herredömme. — *Westeraas Kloster*, Löverdagen næst efter S. Tiburtii. (Svensk). 15. Aprilis.

Diplomatar. Dalekarl. I. no. 160. p. 159—160.

[5110.] Aabent Brev, udstedt af INDBYGGERNE I OLAND I FROSSAKERS HERRED og AL NOR ROD (Nörre-Roslagen), hvori de erklære at ville i endrægtigt Forbund med Indvaanerne i Dalarne og Nordlandene forsvare Sverrig mod udenlandsk Herredömme; navnlig erklære de, ikke at ville have Kong Hans til deres Konge. — (Uden Dag). (Svensk). 15-30. Apr.

Diplomatar. Dalekarl. I. no. 161. p. 160—161.

[5111.] Aabent Brev, udstedt af INDVAANERNE I RODEN OG AL SKIPLAGEN, hvori de erklære at ville, i endrægtigt Forbund med Indvaanerne i Helsingeland, Gestringeland og alle Nordlandene, samt med Almuen i Vestmannland og Fjærdringeland, forsvare Sverrig mod udenlandsk Herredömme og understötte Sten Sture. — *På Thenstadh,* (uden Dag). (Svensk). 15-30. Apr.

Diplomatar. Dalekarl. I. no. 162. p. 161—62.

[5112.] Aabent Brev, udstedt af INDBYGGERNE i NORWNDH, TIIJÆRP, VÆNDEL, BELINGH, BASEBO OK VAXAL, hvori de erklære at ville, i endrægtigt Forbund med Almuen i Helsingeland, Gæstringeland, Nordlandene, Westmannaland og Fiædringeland, forsvare Sverrig mod udenlandsk Herredömme og understötte Sten Sture. — *I Tensta* (uden Dag). (Svensk). 15-30. Apr.

Diplomatar. Dalekarl. I. no. 163. p. 162—63.

[5113.] Aabent Brev, udstedt af INDBYGGERNE "Å NORESKOGA OCH LINDESBERG", hvori de erklære at ville gjöre fælles Sag med flere andre svenske Provindser i at understötte Sten Sture mod Kong Hans. — (Uden Dag). (Svensk). 15-30. Apr.

Diplomatar. Dalekarl. I. no. 164 p. 163—64.

[5114.] Aabent Brev, udstedt af ALMUEN I FIERINGELAND til Indvaanerne i Dalene, Gestringeland, Helsingeland og Nordland, angaaende det almindelige Forbund til Understöttelse for Sten Sture. — *Fiædringhaland,* om helga Korsdag om Vaaren. (Svensk). 3. Maji.

Diplomatar. Dalekarl. I. no. 165. p. 164—65.

[5115.] Rigsforstander STEN STURES Skrivelse til Erkebiskop Jacob Ulfsson, hvori han underretter denne om sin Hensigt at modsætte sig Kong Hans's Indfald i Sverrig med Dalkarlenes og hele den svenske Almues Bistand. — (Uden Dag). (Svensk). 6-18. Maji.

Uddr. i Diplomatar. Dalekarl. I. no. 166. p. 165.

1497. [5116.] Kong HANS's Brev til Hamborgerne, hvori han anmoder dem om at sende deres
17. Maji. Flaade til Understöttelse af hans Planer mod Sverrig. — "*Dormige*" *Slot*, Onsd. i Pintse. (Platt.).

Londorp. supplet. et contin. Tom. IV. B. II. p. 750.

20. Maji. [5117.] ALEXANDRI (VI^ti^) papæ bulla, missa archiepiscopo Lundensi, præposito ecclesiæ Lundensis et archidiacono ecclesiæ Wibergensis, qua permissio datur fratribus ordinis Minorum construendi domum in Tiorckou, Lundensis dioeceseos, ubi fundus iis datus fuerat. — *Romæ*, XIII. calend. Junii, pontif. anno V.

Wadding Annal. Minor. Tom. XV. p. 517.

20. Maji. [5118.] ALEXANDRI (VI^ti^) papæ bulla, qua fratribus ordinis Minorum et guardiano domus Nestroerdiensis (Nestved), Roskildensis dioeceseos, permittitur domum ibi ædificatam perpetuo inhabitare et libere tenere. — *Romæ*, XIII. calend. Junii, pontif. anno V.

Wadding Annal. Minor. Tom. XV. p. 518.

20. Maji. [5119.] Et af Biskop CARLL i Odense forlangt Tingsvidne af Fyens Landsting imod de Beskyldninger, som i Sverrig paasagdes Kong Hans, iblandt andre, at han saaledes havde forarmet Almuen, at Bönderne af Mangel paa Kreaturer selv tilligemed deres Hustruer maatte drage Harve og Plov. — *Fynbo Lantzthing*, Löverdag nest for gutz legoms Dag.

Nye Danske Magazin V. p. 149—152.

21. Maji. [5120.] Rigshofmester PAUL LAXMANS, Rigmarsk ESKIL GÖYES og Væbner ARVID TROLLES Optegnelse paa de af denne sidstnævnte givne Forklaringer med Hensyn til Stemningen i Sverrig for Kong Hans, og Aarsagerne, hvorfor han ikke för kunde blive antaget til Konge der i Riget. — *Læckö*, dominica Trinitatis.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 360—62.

28. Maji. [5121.] Kong HANS's aabne Brev til Sverrigs Indbyggere, hvori han udförlig omtaler sin velbegrundede Adkomst til den svenske Throne, og lover at holde Nationen ved dens Lov og Ret, overensstemmende med Calmar-Recessen. — *Köpnehafn*, Söndagen næst efter Guds Legemes Dag.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. Tom. VI. p. 127—29. Det til Calmars Indvaanere sendte Exemplar findes hos Hadorph, Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 357—58.

14. Junii. [5122.] Adelsbrev, givet Niels Matzssön af Kong HANS. — *Köpnehaffn*, sanctorum Viti et Modesti Aften.

Danske Magazin III. p. 163.

23. Junii. [5123.] ERICI NICOLAI, decretorum doctoris et decani ecclesiæ beatæ Mariæ virginis Hafniensis, et totius capituli literæ, quibus indicant, se Laurentio Bröcker, civi Hafniensi, domum quandam in vico pannicidarum scotasse pro decem marcis Lubecensibus annuatim præstandis. — *Hafnis*, sexta feria proxima ante festum beati Johannis baptistæ.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. p. 714.

25. Julii. [5124.] Kong HANS's Skrivelse til det svenske Rigsraad, hvori han melder sin Ankomst til Sverrig for at tage dette Rige i Besiddelse ifölge Calmar-Recessen, samt at han har modtaget Borchholm og Calmarn Slot, og at han sender et betydeligt Antal Tropper til Rigsraadets Undsætning. — *Ex castro Calmarensi*, die Jacobi apostoli.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 358—59.

29. Novbr. [5125.] Det SVENSKE RIGSRAADS skriftlige Vidnesbyrd om Kong Hans's Hylding af Sverrigs Indbyggere, Löverdagen St. Catharinæ Dag (25. Novbr.) næstforleden, samt om hans derpaa fulgte Kroning og Salving i Stokholms Stads Sognekirke. — *Stockholm*. St. Andreæ apost. Aften.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. Tom. VI. p. 137—38. Holberg Danm. Hist. I. 791—92.

[5126.] Kong HANS's Beskjermelses Brev for Bergsmændene paa Noreberg, og Stadfæstelse paa deres Privilegier. — *Stockholm Slot*, St. Andreæ apostels Dag. (Svensk). 1497. 30. Novbr.
Diplomatar. Dalekarl. I. no. 168. p. 166—67.

[5127.] Rigsforstander STEN STURES Brev, hvorved han oplader til Kong Hans Westeraas Slot og Lehn, alle Dalene "och alle andre Sloth och Læn ower alt Sweriges Riiche", löser Folket fra dets Troskabsed og raader det til at underkaste sig Kong Hans. — *Stocholms Slot*, sancti Andree dag. (Svensk). 30. Novbr.
Videnskab. Selsk. Skrifter VII. 318. Diplomatar. Dalekarl. I. no. 167. p. 166.

[5128.] Det SVENSKE RIGSRAADS aabne Brev til de svenske Stifter, hvori det giver tilkjende, at det har antaget Kong Hans til Sverrigs Konge og formaner Almuen til Lydighed mod ham. — *Stockholm*, Fredagen efter St. Andreæ apostoli Dag. (Svensk). 1. Decbr.
Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 363—64.

[5129.] Kong HANS's Anordning angaaende Mynten i Stokholm. — *Wort slott Stocholm*, sancte Barbare Dag. (Svensk). 4. Decbr.
Bring Handl. och Påminnelser III. 267—71.

[5130.] Kong HANS's almindelige Amnestiebrev for Steen Sture og alle Andre, som enten i hans eller hans Faders Tid havde bragt eller sögt at bringe Forstyrrelse i den evige Fred og Forening mellem Rigerne. — *Stockholm*, Söndagen næst efter conceptionis Mariæ. 10. Decbr.
Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 365—66.

[5131.] Kong HANS's Forlehningsbrev paa Stækes Lehn og Upsala Stad til Erkebiskop Jacob af Upsala. — *Stockholm*, Fredagen efter St. Luciæ. (Svensk). 15. Decbr.
Skriftel. Bevis hör. til (Spegels) Biskopskrön. p. 68—69.

[5132.] Kong HANS's Lehnsbrev for Erkebiskop Jacob af Upsala paa Nordmarckens Lehn. — *Stockholm*, Nyaarsaften. (Svensk). 31. Decbr.
Skriftel. Bevis hör. til (Spegels) Biskopskrön. p. 68.

1498.

1498.

[5133.] Revers, udstedt af HANS SEVERINSSEN, Præst og Forstander til Helligaands Capel i Slauelsæ, hvori han tilstaaer at have bemeldte Capel med "Tilliggelse" i Forlehning af Niels Schawe, Biskop i Roeskilde. — *Slaulosiæ*, die Marcelli martyris. 16. Januar.
Sandvig Peter Svaves Levnet p. 76—77.

[5134.] Kong HANS's Forlehningsbrev til Sten Sture, Hofmester i Sverrig, paa "sex Paar paa Browest otkne bergh" paa Livstid og en Deel i det nye Sölvberg i Dalene paa ubestemt Tid. — *Halmstad*, Othensdag nest efter S. Pauli dag conversionis. 31. Januar.
Diplomatar. Dalekarl. I. no. 280. p. 281—82.

[5135.] Kong HANS's Privilegier for Halmstad. — *Halmstad*, Tiirsdagen næst efter Vor Frue Dag Purificationis. (Svensk). 6. Febr.
Richardson Hallandia p. 135—36.

[5136.] Kong HANS's Brev, at Björn Gudnason skal, tilligemed hans Medarvinger, beholde Arv efter Einar Björnsson. — *Rendsborg*, Löverdag efter Söndagen Lætare. 31. Martii.
Ketilsen Isl. Forordn. I. 91—92.

[5137.] Kong HANS's Stadfæstelse paa en Handel om Jordegods mellem Peter Rantzow, Amtmand til Lüttendam og Klosteret i Itzehoe. — *Up unsem Schlotte tho Rendsborg*, am Sonnavende negest na Lætare. (Plattydsk). 31. Martii.
Noodt Beiträge I. p. 111—15.

1498. 7. Maji. [5138.] Kong HANS's Amnestiebrev for Alle, som i hans eller hans Faders Tid havde forstyrret den Fred og Forening, som var bestemt mellem de tre Riger. — *Köpnehafn*, Mandagen efter domin. Jubilate.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 366-67.

10. Maji. [5139.] Kong HANS's Forbud, at Ingen maae studere ved fremmede Universiteter, undtagen Upsala Studie i Sverrig, med mindre de i tre Aar have studeret ved Kjöbenhavns. — *Kiöbenhaffen Slott*, Torsdagen nest effter Dominicam Jubilate.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1023. (Qvartudg. T. VI. p. 144—45.). Holberg Danm. Hist. I. 794—95. Holberg Geistl. og verdsl. Stat. p. 166. Thura Infantia Acad. Hafn. p. 24—25. Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. p. 715. Hofman Fundationer I. p. 116.

12. Maji. [5140.] LYHERRETS TINGSVIDNE, at Knud Iwerssen og Per Jensen til Abbed Jens i Lyom Kloster afhændede en Eng, liggende i Kalslund Herred "vedt Trelborg Lunde, som kalles Kroo", hvilken var pantsat til dem eller deres Forfædre af velbyrdig Mand Molthy Lauersson, der siden skjenkede den til Lyom Kloster med den Betingelse, at Klosteret skulde indlöse den fra Panthaverne for Pantesummen. — Then Leffuerdag nest effter S. Johannis Euangelistæ Dag ante portam Latinam.

Langebek Scriptt. VIII. 112.

13. Maji. [5141.] Erkebiskop JOHAN af Bremens Qvittering til Ditmarskerne for de af dem præsterede Lehnspligter til Erkestiftet Bremen, samt Forsikkring om Beholdelsen af deres gamle Friheder og Rettigheder. — *Bremen*, Söndagen Cantate. (Plattydsk).

Bolten Ditmars. Gesch. III. 117—18. Dahlmanns Neocorus, I. 445.

25. Julii. [5142.] Kong HANS's Resolution paa adskillige af Almuen i Jempteland ved dens Sendebud foredragne Ankeposter, især med Hensyn til Skattepaalæg. — *Hwnsdzbeck*, sancti Jacobi apostoli Dag.

Norske Samlinger I. S. 44—45.

24. Augusti. [5143.] Brev, hvorved BENEDICTHE, PEDER GRISSES DATTER i Roskilde, sælger og skjöder til Ebleholts Kloster en Gaard i Tengslemarke i Höby Sogn i Otzherred. — *Eble-holt*, die sancti Bartholomæi apostoli.

Langebek Scriptt. VI. 204—205.

12. Septbr. [5144.] KALSLUNDHERRETS TINGSVIDNE, at Abbed Jens's i Lyom Kloster Lovs-höringe inden 4 Tingstokke vidnede, at fornævnte Hr. Abbed gjorde sin Lavhævd paa et Stykke Eng, "som liggendis er y Kalslund herret norden fra Muncheschou hussted". — Then Onssdag nest effter wor fruffue dag Nativitatis.

Langebek Scriptt. VIII. 166.

17. Septbr. [5145.] Kong HANS's og Hertug FREDERIKS Revers til de slesvigske og holstenske Stænder, at disses for Aarene 1498—99 tilstaaede extraordinære Ydelser ("Beede") ikke skulle blive dem til Skade med Hensyn til deres Privilegier. — *Alholm*, St. Lamberti Dag. (Platt.).

Lünig Collectio nova II. 863.

8. Novbr. [5146.] CARDINALIUM ECCLESIÆ ROMANÆ literæ, quibus adhortantur canonicos et capitulum ecclesiæ Sleswicensis, ut omnes reditus, proventus et bona ecclesiæ procuratori Johannis cardinalis, electi episcopi Slesvicensis, libere assignent. — *Romæ*, die VIII. Novembr.

Cypræi Annall. episcopor. Slesv. p. 399—400. Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. p. 461.

19. Decbr. [5147.] Kong HANS's Privilegium for de tydske Hansestæder med Hensyn til den Bergenske Handel. — *Bahuszen*, Onsdagen næst efter Luciæ virginis. (Plattydsk).

Willebrandt Hansische Chronik, Bil. S. 83—84.

1499. 1499.

[5148.] Borger i Flensborch Peter Hanssens Skjöde til St. Antonius-Klosteret (Gades-Huse) i Mohrker paa hans Eiendomme (güdere) i Moggelmarck i Gottorp Sogn for 1200 Mark Lybske Penge. — *Flensborch*, in denen Acht-Dagen der Hilligen Drey Koninge. (Platt.). 6—13. Januar.
Diplomatar. Mohrkirch. ap. Westphalen IV. 3399.

[5149.] Hamborgernes og Ditmarskernes Forening med Hertug Frederik af Slesvig om en Vaabenstilstand indtil 1. Maji næstkommende og Udvexling af Fanger. — Am Dage Sanctæ Apolloniæ virginis. (Plattydsk). 9. Febr.
Jahn Unionshist. p. 575. Michelsen Ditmars. Urkundenbuch p. 94—95.

[5150.] Det svenske Rigsraads Brev, hvori det höitidelig lover Kong Hans og hans ældste Sön Hr. Christiern Huldskab og Troskab. — *Stockholm*, Löverdagen för Domin. Invocavit. (Tydsk). 16. Febr.
Rosæfontani Chronicon Johannis regis V3. Paa *Dansk* hos Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. T. VI. p. 151—52.

[5151.] Revers, udstedt af Sten Sture til "Reffnis", hvori han forpligter sig til at yde Kong Hans og dennes Sön Christiern Huldskab og Troskab, under Fortabelse af Ære, Frihed, Adel, Privilegier og Naadesbevisninger. — *Stockholm*, Löverd. för Domin. Invocavit. (Tydsk). 16. Febr.
Rosæfontani Chronicon Johannis regis V4. Paa *Dansk* hos Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. T. VI. p. 149—50.

[5152.] Kong Hans's Stadfæstelse paa de for Bergsmændene ved Kopparberget udstedte Privilegier. — *Stokholm slot*, sancti Petri dag apostoli ad cathedram. (Svensk). 22. Febr.
Diplomatar. Dalekarl. I. no. 170. p. 168—69.

[5153.] Svendborg Raadstuevidne angaaende Grunde, Gods og Boder, tilhörende St. Knuds Gilde og Alter i Svendborg. — *Suenborrig Raadhuus*, den Fredag næst efter S. Matthiæ Apostoli Dag. 1. Martii.
Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. S. 110—11.

[5154.] Hertug Frederiks Privilegier for Haderslev By. — *Gottorp*, am Auende Philippi und Jacobi der hilligen Apostele. (Plattydsk). 30. Aprilis.
Corpus Statutorum Slesvicens. II. 473—74.

[5155.] Höyst Sognevidne om forskjellige Personers Vidnesbyrd, at Engen i Sewange laae til Lyom Kloster. — Am Sondach na des hilligen Crutzis dach. 5. Maji.
Langebek Scriptt. VIII. 47.

[5156.] Benedicti Canuti, clerici Wibergensis, apostolica et imperiali auctoritate notarii publici, verificatio transsumpti documentorum ad monasterium Vitescolæ pertinentium, rogatu Henrici Christierni, abbatis prædicti monasterii, facta. Testibus adhibitis M. Petro et Johanne Erici, canonicis ecclesiæ cathedralis Arusiensis. — *Wibergi*, die lunæ, VI. mensis Maji, indictione secunda. 6. Maji.
Dän. Biblioth. VI. 134—36, 179—81.

[5157.] Kong Hans's Forordning for Sverrig, angaaende Paagribelse af nogle skadelige Subjecter, som sögte at udbrede Misnöie med Kongen trindt omkring i Sverrig, og erhvervede sig Friskydser med falske Breve. — *Stockholm*, Christi Legemes Aften. (Svensk). 29. Maji.
Hadorphs Udgave af Bjärköa Rätten, Bil. S. 70—71.

[5158.] Lyherrets Tingsvidne, at Abbed Jens af Lyom Kloster fremkaldte sine Lovshöringe, der vidnede, at bemeldte Abbed gjorde sin Lavhævd paa noget Gods i Lorup 1. Junii.

1499. "med gylde mend och geffue sielff VI, prestemend, lofftid dages, som loffuen wdwijss". —
1. Junii. Then Leffuerdag nest effther corporis Christi.

Langebek Scriptt. VIII. 90.

15. Junii. [5159.] HANS NIELSEN, Kongens Skriver paa Calundebore og Vicarius til St. Gertruds Alter i Vor Frue Kirke sammesteds, tilstaaer at have annammet en Gaard der i Byen til fornævnte St. Gertruds Alter, til evindelig Eie, af Hr. Jep Anchersen, Sognepræst til Rörby, og forpligter sig og sine Efterkommere til at holde en Messe derfor hver Onsdag. — *Kaalundeborg*, ipsö die Viti et Modesti.

Hofman Fundationer VIII. 211—12.

19. Junii. [5160.] Kong HANS's Befaling til Embedsmanden paa Vesteraas, Fogden i Dalene o. fl., at undersöge og afgjöre en Eiendomstrætte, som var opstaaet mellem Marquard Olsson i Knifwa og Bönderne i Wyka. — *Stockholm*, Onsd. næst för St. Hans Midsommersdag. (Svensk).

Diplomatar. Dalekarl. I. no. 171. p. 169.

22. Junii. [5161.] Det SVENSKE RIGSRAADS OG STÆNDERS Brev, hvorved de antage og samtykke Hertug Christiern til Konge i Sverrig efter hans Fader Kong Hans's Död. — *Stokholm*, 10000 Ridderes Dag.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. Tom. VI. p. 153—58. Paa *Svensk* hos Hadorph, Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 367—71.

23. Junii. [5162.] Kong HANS's Forlehningsbrev til Steen Sture paa Gestringelandh, Twnæ Leen og Watzboo i Westergothland, mod at denne opgiver Åbo, Viborg og Nyborg Slot i Finland og de dertilhörende Lehn. — *Stockholm*, Johannis baptistæ Aften.

Jahn Unionshist. p. 574.

28. Junii. [5163.] Kong HANS's Forlehningsbrev for Erkebiskop Jacob i Upsala paa et Par "bälgor" i Sölvværket i Dalene. — *Stokholm*, Fredag næst efter S. Johannis Baptistæ Dag. (Svensk).

Videnskab. Selsk. Skrifter VII. 349—50. Diplomat. Dalekarl. I. no. 172. p. 170.

3. Julii. [5164.] Ribe Bytingsvidne, at OLDERMÆNDENE FOR ST. PEDERS GILDE I RIBE tilstode, at Darrwm Kirke havde betalt Gildet den Pengesum, den havde laant af det. — Onsdagen næst efter Vor Frue Dag visitationis.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 411—12.

31. Julii. [5165.] Herredsvidne ("herrits schryfft") om, at Fru ANNE STURE og hendes Döttre, Svoger og Arvinger havde solgt og skjödet Wijsgaard til Lyom Kloster. — *(Slox Herreds Ting)*, then Ottensdag nest effter S. Olai Dag.

Langebek Scriptt. VIII. 53—54.

26. Augusti. [5166.] Tingsvidne, udstedt af Herredsfoged BALTAZAR LASSEN, SANDEMÆND, BÖNDER, LANDBOER OG GANSKE INDBYGGERE I STRUXSTORPHERRED, om, at Otto von der Wisch og hans Broder Wulf i 18 Aar, ligesom deres Fader för dem, havde betalt til Præsten i Esgrus ti "Heytschepel" Havre aarlig i Tiende af Runtofft, ifölge 8 gode Mænds der paa Tinget aflagte Vidnesbyrd. — *Struxstorfherreds Ting*, Mandag för Decollationis Johannis. (Platt.).

Archiv für Staats- und Kirchengesch. der Herzogthümer I. B. 1. Heft, S. 41—43.

4. Septbr. [5167.] Lollands Landstingsvidne, at Hr. ANDERS KRAG, Sognepræst til Rythe Sogn, havde ladet læse et Tingsvidne af Sönderherreds Ting, om at der ei havde været "*yllet eller kært*" til Tinge i 40 Aar og mere paa det Kalentegods i Houby, som Truels Folmarsen paaboer. — *Lollandsfar Landsting*, then Onsdag nest for wor Fruæ Dagh nativ. Mariæ virg.

Rhode Saml. til Loll og Falsters Hist II. 324—25.

[5168.] Kong HANS's Brev om hvad der hörer til Mariager Birk. — Die b. Dionysii. 1499.
Danske Magazin VI. p. 118—19. 9. Octobr.

[5169.] Tractatus pacis et amicitiæ inter LUDOVICUM (XII^mum), regem Franciæ, et 14. Octobr.
JOHANNEM regem Daniæ initus. — *In castro Hafnensi*, die Martis, XIV. mensis Octobris.
Dumont Corps diplomat. Tom. III. Part. II. p. 386.

[5170.] Tingsvidne om, at PETER HANSEN, Gertrud Hansens Sön, havde skjödet 15. Octobr.
Gaarden i (tho) Moggelmarck med alt dens Tilhörende til Mester Nicolaus Veltorp, "Bedegher" i St. Antonius-Klosteret (Gades-Hus) i Morker og hele Conventet sammesteds, samt at Mester Nicolaus Veltorp havde lovbudet denne Gaard paa tre Tinge uden Modsigelse og derpaa erhvervet (Eiendoms-) Dom paa den. — An dem Dingstag vor des Martyrers Dionysii mit siner Gesellschafft. (Plattydsk).
Diplomatar. Mohrkirch. ap. Westphal. IV. 3399—3402.

[5171.] Overdragelses-Act, udstedt af CRISTER FANHAFFN (Christiern van Hafn) 17. Octobr.
til Ælleholm, af vapn, med hans Hustru Dorothe Kaeldzdatters Samtykke, til Brödrene Tyge og Axel Brade, af en Sjettedeel af Wedskölæ Gaard, ifald de Overdragende ikke skulde efterlade sig Arvinger. — *Köpnehaffn*, tosdagen nest efter Sancti Calixti Dag.
De la Gard. Archiv. ed. Wieselgren, III. 113—114.

[5172.] Kong HANS's aabne Brev, hvorved han under og tillader, "at Abbeden 21. Octobr.
og mene Convent i Esrom Kloster maae og skulle herefter til evig Tid have, bruge og holde lade et frit Birketing og Birkeret med al kongelig Ret, eftersom bruges og holdes friest i andre Birke i Danmark; dog undtages dermed *Helymandtz skodt*, som er en Engelsk af hver Mand, hvis os bör at have til Landsting paa Kronens Vegne udi disse efterskrevne Klosters Esroms Byer og Gods". (Derpaa opregnes Godset ved Navn). — *Kjöbenhavns Slot*, de 11000 Jomfruers Dag.
Daugaard Om de Danske Klostre p. 230. Cod. Esrom. fol. CXIX.

[5173.] Brev, udstedt af Fogden i Dalene JON JONSSON og 4 ANDRE, om det af 22. Octobr.
dem, i Forening med 18 andre Mænd, "paa KONG HANS's Vegne", foretagne Skovsyn og Afgjörelse af den mellem Marquard Olsson i Kniffuom og Wyka Sogns Indvaanere opstaaede Eiendomstrætte. — Tissdagen effter ellofva tusend Jungfrurs dag. (Svensk).
Diplomatar. Dalekarl. I. no. 174. p. 171—172.

[5174.] PER MATZEN, Sognepræst i Alderup, og hans Moder BOILL MATZDATTER 23. Novbr.
skjenke Vor Frue Kirke i Svendborg en evig Rente af 6 Skilling Penge "til Jordskyld af den Gaard, som Matts Sverdfeger kjöbte" af dem "og nu udi boer". — *Otthoniæ*, sabbato primo (proximo) ante festum beatæ Katharinæ virginis.
Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. S. 111.

1500. 1500.

[5175.] "ALEXANDRI (VI^ti) papæ mandatum ad episcopum Slesvicensem, Detlevum 1. Januar.
Pogwischium, et cantorem directum, ut bona vicariis Slesvicensibus ablata et occulta restituantur". — *Romæ*, calend. Januar.
Epit. in Swabsteder-Buch ap. Westphalen, IV. 3191. no. 118.

[5176.] Brev, udstedt af HENNEKE VAN DER WISCH WULWESSON, hvorved han 13. Januar.
stifter et Legat, stort 500 Lybske Mark med 30 Marks aarlig Rente, til de 4 Præster, som skulde synge Vor Frue Tider i Vor Frue Kirke i Flensborg. — Octava trium regum. (Platt.).
Moller Nachricht von dem Geschlecht v. Ahlefeldt, S. 109—111.

1500. 2. Febr. [5177.] FREDERICI, Holsatiæ etc. ducis, diploma, quo fratrem suum Johannem regem de 28970 aureorum Renensium, quæ esset dimidia pars hæreditatis patris eorum et matris, quittat, et ab omni requisitione de hac re in futurum liberum declarat. — *Gothorp*, die purificationis Mariæ.

Scepperi defens. Chr. II[di] adv. Freder. ducem. D II.

13. Febr. [5178.] ALEXANDRI (VI[ti]) papæ literæ, quibus Frederico, duci Holsatiæ et Slesvici, per apostolicam dispensationem concedit, Annam, Johannis marchionis Brandenburgensis filiam, licet tertio consangvinitatis gradu cum ipso conjunctam, in matrimonium ducere. — *Romæ apud S[tum] Petrum*, id. Februar.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 717.

13. Aprilis. [5179.] Cessio prædii Schardebüll, præposito capituli Slesvicensis a CHRISTIANO JESSEN in Bredstede facta. — *Slesvic.*, die lunæ post palmarum.

Epit. in Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3192. no. 119.

16. Aprilis. [5180.] STEEN STURES Brev til hans Fader Svante Sture, angaaende Jens Falsters Omreisen i Wermeland og Nerike for at tage fornyet Troskabsed af Bönderne paa Kong Hans's Vegne og overbevise dem om de overdrevne Rygter med Hensyn til Nederlaget i Ditmarsken. — *Jönköping*, Skjærtorsdag.

Udtog i Jahns Unionshist. p. 388. Not. 2.

29. Aprilis. [5181.] Biskop IWER MUNCK i Ribe tillader, at det Böndergods, som er brugt og nu bruges til den Gaard i Otterssböl, som Las Bundtssen iboer, maa og skal herefter, i hans (Leve- eller Embeds-) Tid bruges til samme Gaard, med saa Skjel, at Konningsskjeppe redes fuldt deraf og Bonden, som det tilhör, fanger sin Skyld deraf aarlig. — *Ripis*, feria quarta post dominicam Quasimodogeniti.

Langebek Scriptt. VIII. 107.

15. Maji. [5182.] Fordrag mellem Kong HANS og Hertug FREDERIK paa den ene og DITMARSKERNE paa den anden Side, hvori bestemmes, at de gjensidige Fordringer skulde afgjöres för næste Michelsdag af nogle Holsteenske Raader og Deputerede fra Lybek, Lyneborg og Hamborg, og de Puncter, som disse ikke kunde enes om, af "Mester Albert Crantz", m. m. — *Hamborg*, Fredagen efter Jubilate. (Plattydsk).

Westphalen Monum. ined. III. 1772—75. Bolten Ditmars. Gesch. III. 183—88. Neocorus ed. Dahlmann I. 528—32.

15. Maji. [5183.] Forlig, mæglet af Kong HANS, mellem Frue Inger af Stensballegaard og Hr. Jens Christensen, Kannik i Ribe og Sognepræst i Eising, om Gaardene Mögeltved og Tynning i Eising Sogn, og to Gaarde i Gedelby. — *Bispegaarden i Aars*, Fredagen næst for den Söndag Cantate.

Hofman Fundationer IV. 633—34.

23. Maji. [5184.] LYHERRETS TINGSVIDNE, at to beskedne Dannemand vidnede, at de havde seet og hört, at reenlivelig Mand Broder Jens, Abbed i Lyom Kloster, var i Forbalem med sine Præster og gjorde Lov paa Lavhævd og "worde" al den Eiendom, som Lyom Kloster havde i Forbalem. — Then Leffuerdag nest effter then söndag som wy siunge Cantate y then hellige Kijrcke.

Langebek Scriptt. VIII. 105.

25. Maji. [5185.] Dom og Synsforretnings-Brev, hvorved Erik Trolle, Lagmand i Nerike, og flere andre tildömme Kong HANS og Kronen "Laxefiske i Älffwekareby" (Elfkarleby). — Mandagen næst efter St. Eriks Dag. (Svensk).

Diplomatar. Dalekarl. I. no. 177. p. 174—175.

[5186.] "Divisio bonorum in Schardebull dioecesis (ɔ: parochiæ) Engensis, nomarchiæ Karhardensis, præfecturæ Tunderensis, præsentibus Henrico Pogwischio, canonico (Slesv.), selectisque aliis viris". — Die lunæ post ascensionem Domini. 1500. 1. Junii.

Epit. in Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3192. no. 119.

[5187.] Andhers Niclessen og Jep Jenssen, Borgemestere i Kjöbenhavn, Jep Nielssen, Raadmand, og Moghens Laurenssen, Borger sammesteds, udstede en Vidisse af Anders Ellesens Qvittering, dat. Korsör, dñica prox. ante fest. Simonis et Judæ an. 1460. 10. Julii.

Ryge P. Oxes Levnet S. 9—10.

[5188.] Bestemmelse af Skjellet imellem Fjelye og Agerops Marker, ved Befuldmægtigede i en Tvist imellem Erkebiskop Byrger i Lund og Rigshofmesteren Povl Laxmand, hvilket blev sat med navngivne Stene. — *(Paa Fielye og Agerops Marker)*, förste Mandag næst efter St. Knud Konges Dage. 13. Julii.

Äldre och nyäre Skånske Handlingar för År 1755, 1—2 Qvart. (Stokholm, 4.) 2 Qvart. Side 29—30.

[5189.] Kong Hans's Stadfæstelse paa de Privilegier og Friheder, som fremfarne Konger have givet "det Hospital, som ligger i Cordel strax udenfor Kallundborg". — *Callunborg Slot*, Sancti Jacobi Apostels Dag. 25. Julii.

Hofman Fundationer X. 177.

[5190.] De hamborgske Borgemesteres og Raads Brev til Hertug Frederik af Slesvig, Holsten etc., hvorved de lösgive de paa Helligeland gjorte Fanger. — Am daghe Augustini. (Plattydsk). 28. Augusti.

Michelsen Nordfriesland p. 273.

[5191.] Dom, afsagt af Kong Hans i Overværelse af Eskill Giöe, Kongens Marsk, og 5 andre, over Ridder Oluf Oxe, for den af denne mod Kongens Hofmester Poffwell Laxmand udövede Vold paa hans Gaard Axerboe, og Brud paa Tingfred. — *Paa vort Rettertingh paa vort Slott Kiöbenhaffnn i thennd Stue hous Capellen*, Löffuerdag Exaltationis (s. crucis). 14. Septbr.

De la Gard. Archiv. ed. Wieselgren, II. 42—45. — Denne Dom er allerede anfört ovenfor (s. Nr. 4985) under dens rette Aar og Dag.

[5192.] Kong Hans under og giver sin og Kronens Kjöbstad Swynburgh og dens Indbyggere al den Mark og Eng, som hidtil har ligget til fem Kronen tilhörende Gaarde i Haldager By i Tuede Sogn i Sundzherret, imod en (aarlig) Afgift af 30 Mark Penge. — *Wort Slott Köbenhaffn*, Tamper Torsdaghen nest effther Exaltationis sanctæ crucis. 17. Septbr.

Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. p. 99—100.

[5193.] Literæ indulgentiarum, a duodecim Romanæ ecclesiæ cardinalibus in favorem capellæ S^tæ crucis ante civitatem Ripensem editæ. — *Romæ*, die septima mensis Novbr. 7. Novbr.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 392—93.

[5194.] Oluf Nielsen "af Vaaben", Prior [Provisor?] i Stubber Kloster, kundgjör, at han med sin Hustrues Samtykke "giver og under til evindelig Eie, til Præstegaard, en af sine Gaarde, som kaldes Lille-Holmgaard, liggende i Borberg Sogn, til Sognepræstens Gaard i bemeldte Sogn", imod en Sjelemesse. — Die S. Thomæ. 21. Decbr.

Hofman Fundationer IV. 624.

[5195.] Kong Hans's Mageskiftebrev, hvorved han overdrager Gamle Kirke, liggende udenfor Nyborg, nogle af Kronens Jorder imod Vederlag af andre Jorder til Nyborg Slots Ladegaard. — *Nyborg* Slot, Nytaarsaften. 31. Decbr.

Hofman Fundationer V. 429—30.

1501. 1501.

10. Januar. [5196.] Kong HANS's Brev til Henrik Krummedige, hvori Kongen frabeder sig det af Ridderen ham tilbudte Fölge paa Reisen igjennem Sverrig. — *Helsingborg,* Sönd. för St. Antonii.
Jahn Unionshist. p. 389. Not. 4.

23. Januar. [5197.] HEMMING GADS Brev til Svante Sture angaaende Kong Hans's Ankomst til Sverrig. — Die Emerentiæ. (Svensk).
Jahn Unionshist. p. 388. Not. 1.

3. Febr. [5198.] FAABORG BYTINGSVIDNE, at Byens Kæmners Laghöringe vare inden alle fire Stokke paa Tinget og stadfæstede og hjemlede den Lavhævd, som han, Borgemester og Raad og menige Almue i Faaborg gjorde paa deres Fiskevand, liggende Norden for Byen. — Den Onsdag, som S. Blasii Episcopi Dag paafaldt.
Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. S. 129—30.

5. Febr. [5199.] PER SWNSÖN i Bynnebaligh og hans Sönner Jes Pedhersön og Christen Pedhersön sammesteds bevidne Eric Tymmesön og Christiern Skrams lovlige Adkomst til en Deel Gods i Bynnebaligh, Daldow og Balg. — Die beatæ Agatæ virginis.
Danske Magazin IV. p. 13—14.

19. Martii. [5200.] JACOBI, archiepiscopi Upsalensis, epistola ad clerum Daniæ, de canonizatione S. Catharinæ, filiæ S. Birgittæ, "ad crebras instantias regis Daciæ" (et plurium); de qua re bullam Sixti IV[ti] in regna septentrionalia missam d. d. Romæ XVII. calend. Septembr. 1482 iis transmittit. — *Stockholmiæ,* XIV. calend. Aprilis.
Skriftel. Bevis hör. til (Spegels) Biskopskrön. p. 56—58.

24. Martii. [5201.] Kong HANS's Forlehningsbrev paa Nörrebotn til Erkebiskop Jacob af Upsala, saaledes at af Indtægten aarlig skal qvitteres 1000 Mark Ortuger af de 4000 Mark, som Kongen paa Hofmesteren Steen Stures Vegne havde paataget sig at betale Erkebiskoppen, men naar bemeldte 4000 Mark saaledes er betalte, skal Lehnet igjen tilfalde Kronen. Endvidere tilstaaes Erkebiskoppen 1100 Mark af de kongelige Skatter i Helsingeland og Medelpad til Liqvidation i förmeldte Sum (4000 Mark). — *Eneköping,* in prof. Annunciationis S. Mariæ virg.
Jahn Unionshist. p. 576. Paa *Svensk* i: Skriftel. Bevis hör. til (Spegels) Biskopskr. p. 69—70.

13. Aprilis. [5202.] Kong HANS's Brev til det danske Rigsraad angaaende de af Steen Christiernsen mod Kongens Foged Niels Persson og Kongsgaarden i Upsala udövede Voldsomheder, og den i Anledning af samme berammede Rigsdag til Stockholm 8 Dage efter dominicam Qvasimodogeniti; tillige paalægger Kongen Rigsraadet at være sin Sön behjelpeligt med Udrustning og Afsendelse af Hjelpetropper til Sverrig. — *Stockholm Slot,* tredie Paaskedag.
Jahn Unionshist. p. 577.

16. Aprilis. [5203.] Biskop IWER MUNCK i Ribe mageskifter til Lyom Kloster fem af sin Kirkes og Bispedömmes Gaarde, liggende i Borrig Bye i Brewadt Sogn, i Döstrup Sogn, i Meolden Sogn og i Ottersbul i Meolden Sogn, imod til Vederlag at erholde Gods i Seem Sogn, nemlig Munkegaard, Munkemölle og to Gaarde og Gods i Seem. — *In civitate Riipen,* feria sexta ebdomadæ paschalis.
Langebek Scriptt. VIII. 103.

23. Aprilis. [5204.] PEDER BÖRGESSONS Skrivelse til Rigsmarsken Svante Nielsen, hvori han beretter, at "the Nordeberss karlle och Synderbers karlle" have slaaet en af de danske Fogder, *Jens Falster,* ihjel i Arboode. — *Örebro,* Fredagen efter "Kwasimodogeniti" (uden Aar). (Svensk).
Diplomat. Dalekarl. I. no. 180. p. 177.

[5205.] Dronning Christinas Forpligtelse paa nogle danske Fangers Vegne, at de skulde vende tilbage i Fængslet, hvoraf de ved Dronningens Mellemhandling vare lösladte, naarsomhelst Steen Sture det forlangte; heller ikke skulde de nogensinde tjene mod Sverrigs Krone. — *Holmiæ*, die apostolorum Petri et Pauli. 1501. 29. Junii.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 371—75.

[5206.] Forbund mellem Heming Gadd, Electus til Linköpingh, Sten Sture Hofmester, Svante Nielsson Marsk, Niels Clausson, Knut Eskildsson, Bengt Ryning, Riddere, og Johann Mansson, Væbner, Sverrigs Riges Raad, om at forsvare Sverrigs Ret og Frihed og Calmar-Recessens Opretholdelse i alle dens Puncter. — *Vadstena*, St. Pauli Dag. (Svensk). 20. Julii.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 372—74. Jfr. Jahn Unionshist. p. 394. Anm. 1.

[5207.] Johannes, electus Roskildensis, Avoni Bille, clerico, canonicatum et præbendam canonicalem de Rota in ecclesia Roskildensi confert. — *Roskild.*, die beati Olavi regis et martyris. 29. Julii.

Nye Danske Magazin I. p. 198.

[5208.] Nogle svenske Rigsraaders Skrivelse til Staden Stockholm, hvori de berette de Aarsager, hvorfor de have opsagt Kong Hans, Huldskab og Troskab, og önske, at Staden vil fölge deres Exempel. — *Wastena*, Mandagen efter St. Petri ad vincula. (Svensk). 2. Augusti.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 375—77.

[5209.] Stockholms Borgemesteres og Raads Brev til Svante Sture, hvori de formane ham til at holde det nylig aflagte Troskabs-Löfte til Kong Hans. — *Stockholm*, Onsdagen efter St. Laurentii Dag. (Svensk). 11. Augusti.

Jahn Unionshist. p. 393. Not. 2.

[5210.] Det svenske Rigsraads Skrivelse til det danske om den mellem Kong Hans og Hr. Steen Christensen opkomne Uenighed, med Anmodning til det danske Raad om en Sammenkomst i Calmar paa St. Laurentii Tid næstkommende (i August 1502). — *Ex oppido Stocholmensi*, feria sexta infra octavas Laurentii. 13. Augusti.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. Tom. VI. p. 177—79.

[5211.] Erkebiskop Byrges aabne Brev, hvorved Erkebiskop Jens Brodstorps Anordninger og nogle Vedtægter for Bornholm stadfæstes, med Tilföielse af flere andre Bestemmelser af forskjelligt Indhold. — *Rotnæ*, Jomfru Marie dagh Assumptionis. 15. Augusti.

Thurah Bornholms Beskr. p. 211—15.

[5212.] Svante Nielsson Stures Opsigelsesbrev til Kong Hans paa "Huldskab og Mandskab, Tro og Tjeneste", formedelst de i Brevet anförte Grunde. — *Stäkeborg*, Onsdagen efter Vor Frue dag dyre. 18. Augusti.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 377—78.

[5213.] Det danske Rigsraads Skrivelse til Heming Gad, Udvalgt til Linköping, Steen Sture, Hofmester, Svante Nielsen, Marsk, og Bent Rönning, om at holde et Möde i Vadstena i det seneste ved næstkommende St. Michelsdags Tid med Udsendinge fra det danske Rigsraad, for at underhandle om et Forlig mellem dem og Kong Hans. — *Ex oppido Nyborg*, feria secunda proxima ante festum nativitatis Mariæ. 6. Septbr.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. Tom. VI. p. 179—81.

[5214.] Fyenbo Landstingsvidne, at Eggert Friis, Raadmand i Svendborg, lyste den Jord, som Svendborgs Indbyggere have faaet af Kong Hans paa Hallager Mark, til aarlig fællig Græsgang og Overdrev, samt afsagde de Gjerder, de havde reist mellem Tvede Mark og Hallager Mark og imellem Örkels Mark og Hallager Mark. — Den Löverd. næst för hellig Korsdag exaltationis. 11. Septbr.

Udtog i Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. p. 100.

1501. [5215.] TOLV SVENSKE OG NORSKE PRÆLATERS OG ADELSMÆNDS Brev til Staden
27. Septbr. Stokholm, hvori de före flere Anker mod Kong Hans og berette at have derfor opsagt ham Huldskab og Troskab, samt opfordre Stokholm til at slutte sig til dem. — Cosmæ et Damiani Dag. (Svensk).
Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 379—82.

26. Octobr. [5216.] Det DANSKE RIGSRAADS Skrivelse til det svenske til Forsvar for den af Kongen og det danske Rigsraad brugte Fremgangsmaade med Hensyn til Tractaten med Rusland m. v. — *Köffuenhaffn*, Tirsdagen efter St. Seuerini Dag.
Jahn Unionshist. p. 577—78.

29. Novbr. [5217.] PETER RANTZOU, Embedsmand i Mögeltönder (Amptman to groten Tunderen), fraskriver sig al den Tiltale, som han kunde have til Abbed Jens (Johann) i Lyom Kloster, angaaende det Gods i Slux Herred, som salig Dettleff van der Wijsck og dennes Husfrue solgte til ham (Abbeden). — Am auende S. Andreæ apostoli. (Plattydsk).
Langebek Scriptt. VIII. 162.

4. Decbr. [5218.] HEMMING GADS Erklæring, at have af sin egen frie Villie og ikke efter Linköping Capitels Tilskyndelse gjort Forbund med Hofmester Sten Sture og Marsk Svante Nielsson imod Kong Hans. — *Stockholm*, die Barbaræ virginis. (Svensk).
Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 382—83.

5. Decbr. [5219.] Hertug FREDERIK af Slesvig og Holstens Stadfæstelse af nogle af Byen Itzehoes Privilegier. — *Gottorpp*, am Auende sancti Nicolai.
Noodt Beiträge II. p. 418—19.

15. Decbr. [5220.] Slox Herreds Tingsvidne, at Abbed Jens's i Lyom Kloster tvende Lovsböringe inden Tinge vidnede, at bemeldte Abbed om Torsdagen för S. Lucie Dag (9. Decbr.) i Landsbyen Wolderup i Byolderup Sogn havde gjort sin Ed med ærlige Præstemænd (ↄ: har vundet Lavhævd) paa det Jordegods, som han i sin Tid havde kjöbt af salig Dettleff van der Wisch og hans Hustru Fru Magdalene (see ovenf. Nr. 5076). — *(Vp Sloxherdes dinge)* des midtwekens nha sancte Luciæ dach. (Plattydsk).
Langebek Scriptt. VIII. 156—57.

1502. 1502.

25. Januar. [5221.] Det SVENSKE RIGSRAADS Brev til det Danske, hvori det angiver Plyndringen af Svartesjö som Aarsagen til den svenske Nations Opstand; endvidere klager det over Rigets Formindskelse ved Kongens Underhandlinger med Russerne. — *Stockholm*, die XXV. mensis Januarii.
Jahn Unionshist. p. 578—79.

1. Febr. [5222.] Skjödebrev, udstedt af MARQUARD PÖSKÆ, Cannik i Roeskilde, til hans Söster Fru Ingerd Hansdatter, paa hans Gods i Musse-Herred paa Laaland. — *(Roskilde)*, in profesto purificationis Mariæ virginis.
Historisk Tidsskrift, II. S. 171—72.

13. Martii. [5223.] Kong HANS's Brev til Jörgen Rud, om tilligemed Laxman og flere at anföre de til Dronning Christinas Undsætning til Sverrig sendte Tropper. — *Wordingborg Slot*, dominica passionis.
Jahn Unionshist. p. 579—80.

28. Martii. [5224.] Kong HANS's Bevilling til Indvaanerne i Oldesloe paa Oprettelsen af en Teglovn. — *Segeberg*, am Montag in den Paschen. (Plattydsk).
Corpus Constitt. Regio-Holsatt. III. 1152—1153.

[5225.] IVARI MUNCK, episcopi Ripensis, literæ, quibus officio sacristæ Ripensis ecclesiæ diversi tribuuntur reditus. — *Ripis*, feria tertia Resurrectionis. 1502. 29. Martii.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 216—17.

[5226.] Literæ IWARI MUNCK, episcopi Ripensis, quibus restrictionem canonicorum Ripensium ad 12 personas, per Hartvicum episcopum, prædecessorem suum, factam, confirmat, statuitque numerum canonicorum residentium et præbendarum semper æqualem esse debere. — *Ripis*, feria quarta paschæ. 30. Martii.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 136—137.

[5227.] Kong HANS's Stadfæstelsesbrev paa alle Bordesholm Klosters Eiendomme (som opregnes), Herligheder, Jurisdiction etc. — *Uppe unsem Slate Segeberghe*, am Sonnavende in dem paschen. (Plattydsk). 2. Aprilis.

Westphalen Monum. ined. II. 505—507.

[5228.] Biskop NIELS CLAUSZÖNN i Aars tilstaaer, at Borgemestere, Raad og Kæmner i Aars have betalt ham 200 Mark af de Penge, som de skulde give ham for hans Snekke. — *Arusiæ*, sabbato proximo ante dominicam Quasimodogeniti. 2. Aprilis.

Hübertz Actstykker I. p. 90.

[5229.] Erkebiskop BYRGES Forpligt til Kong Hans for 800 Mark Danske til en evig Messes Holdelse i Lunde Domkirke. — *Kiöbendehaffn*, Söndagen Jubilate. 17. Aprilis.

Danske Magazin I. p. 103—104.

[5230.] RAYMUNDI, S. Romanæ ecclesiæ, tit. S. Mariæ novæ presbyteri cardinalis, ad universam Germaniam, Daniam, Sveciam, Norvegiam, Frisiam, Prussiam .... apostolicæ sedis de latere legati, indulgentiarum literæ, datæ ecclesiæ S. Laurentii prope Scheningen. — *Brunswick*, XII. calend. Aprilis, pontif. Alexandri VIti anno XI. 21. Aprilis.

Falke Codex Traditionum Corbejensium Add. no. CLXXVII. p. 843. Ejusdem Raymundi, cardinalis Gurcensis, literæ indulgentiarum, datæ Ditmarsis Paulo et Nicolao Widdirke die IV. Maji an. 1502 (sine loco), editæ sunt ap. Westphal. Monum. ined. III. 1775—1776.

[5231.] Tingsvidne om, at Abbed JENS CLARHE af Lugum Kloster havde givet sin Eed og Lavhævd paa et Særmærke i Lendemarck Mark, kaldet Scharnspioldt. — *Sloxdinge*, des sulueste dages sancti Urbani. (Plattydsk). 25. Maji.

Langebek Scriptt. VIII. 60—61.

[5232.] Indulgentiæ XXIII CARDINALIUM ECCLESIÆ ROMANÆ, datæ iis, qui ecclesiæ "Sti Nicolai in Rothne, insulæ Borneholm, Lundensis dioeceseos", manus porrexerint adjutrices. — *Romæ*, die XXIXno mensis Maji, pontificatus Alexandri VIti anno decimo. 29. Maji.

Thurah Bornholms Beskr. p. 129—130.

[5233.] Vidnesbyrd om FRU BEINTHE, PER HIWLS Effterleffuerskes, Signet, som blev sönderhugget efter hendes Död. — *Roschildis*, die S. Bonifacii episcopi et martyris. 5. Junii.

Danske Magazin I. p. 19—20.

[5234.] Brev, udstedt af DOMHERRERNE I RIBE, at Hr. Thomas Langh havde gjort den Bestemmelse, at, naar det Gods, han havde pantsat til Capella Stæ Mariæ Maioris, igjen skulde blive indfriet, da skulde Lösningssummen tilhöre dette Capel. — *Ribe*, Fredagen næst for Sti Johannis Bapt. 17. Junii.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 266.

[5235.] Kong HANS's Brev, hvori han irettesætter Capitlet i Ribe, fordi det ikke havde löst St. Hansses Klosterbrödre af det Band, hvori de ifölge en pavelig Dom vare for- 20. Junii.

1502. faldne, efterat de havde rettet for sig, men tilstedet, at Klosterfruerne endnu drev Sagen yder-
20. Junii. ligere mod dem. — *Ex castro nostro Haffniensi,* feria secunda proxima post festum Botulphi.
Terpager Ripæ Cimbr. p. 405—409.

20. Junii. [5236.] Kong HANS's Forbud til Jomfruerne i St. Nicolai Kloster uden for Ribe imod at beskrige og beraabe Prioren og Brödrene i St. Hanses Kloster i Ribe med nogen ydermere Band og Forfölgning i Anledning af den Dom, som var afsagt angaaende Trætten mellem disse Klostre, da Brödrene havde gjort Klosterfruerne Fyldest for hvad de vare tildömte at betale dem. — *Ex castro nostro Haffniensi,* feria secunda post festum b. Botulphi prox.
Terpager Ripæ Cimbr. p. 406—408.

23. Junii. [5237.] Rigsforstander STEN STURES og FLERE SVENSKE RIGSRAADERS Brev, hvori de erklære Erkebiskop Jacob i Upsala for en retmæssig Erkebiskop, da han havde forligt sig med dem og opsagt Kong Hans Huldskab og Troskab. — *Stockholm,* St. Johannis baptistæ Aften. (Svensk).
Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 383—84.

27. Junii. [5238.] Gerlaci de Breytbach, abbatis monasterii S. Heriberti Tuitien. trans Rhenum, renunciatio, quod nunquam detentionem sive captivitatem a principe Jacobo, "ex marchionibus Badensibus coadjutore Trevirensi", sibi illatam, ulcisci velit. Renuntiatio hæc facta est coram RAYMUNDO presbytero cardinali Burien. (Gurcensi), tit. Sanctæ Mariæ, legato de latere "ad universam Germaniam, Daniam, Sweciam, Norwegiam, Frisiam, Prussiam, omnesque et singulas illarum provinciarum civitates, terras et loca". — Die lunæ, XXVII. mensis Junii, indict. V., anno pontif. Alex. VI[ti] decimo.
Hontheim Historia Trevirens. diplomat. II. p. 558—63.

29. Julii. [5239.] Kong HANS's Brev, hvorved han lösgiver Erkebiskop Jacob af Upsala for hans Hyldings- og Troskabsed, da han ikke kunde holde den uden ved at udsætte sig og sin Kirke for Fare for Steen Stures og hans Parties Forfölgelser; dog forventer Kongen, at Erkebiskoppen vil gjöre alt hvad der staaer i hans Magt til at understötte Dronningen, i det han tillige erklærer, at han seer sig nödt til at före Krig ind i Sverrig. — *Roskilde,* St. Olafs Dag.
Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 385—86.

11. Augusti. [5240.] JOHANNIS BLITZEMAND, S. theologiæ almæ universitatis studii Grypsvaldensis ordinarii et commissarii apostolici, literæ, quibus abbatissæ et ceteris sanctimonialibus monasterii S[tæ] Claræ Roskildensis et omnibus aliunde confluentibus, a primis vesperis usque ad secundas, remissionem confert omnium peccatorum ac jubileum in consveta ecclesiæ forma. — *Roskilde,* III. id. Augusti.
Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. p. 723.

26. Augusti. [5241.] ERIK ERIKSEN, Laugmand i Opslo, THORMET JOENSÖN, Laugmand i Tunsberg, HENRIK KOCK og HOLGER BIÖRNSÖN, Borgemester i Opslo, med tiltagne tre Tylter Frelsemænd, dömme (den afgangne) Hr. Knud Alfsön og alle hans Medfölgere Udslegere, og alt deres Gods, löst og fast, i Kongens Værge. — *Opslo,* Fredagen næst for St. Egidii Dag.
Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1042 (Qvartudg. T. VI. p. 189—91).

19. Septbr. [5242.] Præsentatio regis JOHANNIS et ducis FREDERICI, fratrum, pro Godschalco ab Alefeld ad vicariam in parochiali ecclesia Bleckendorp, Diterico, episcopo Lubecensi, facta. — *In castro Gottorp,* ☾ 19. mense Sept.
Swabsteder-Buch ap. Westphal. Monum. ined. IV. 3132. no. 69.

[5243.] Det DANSKE RIGSRAADS Dom over den afdöde Rigs-Hofmester Powel Laxman, hvorved alt hans Gods, Jordegods og Lösöre, tildömmes Kong Hans. — *Paa Raadhuset uti Köpenhaffn*, Sancti Vilhadi episcopi dagh. 1502. 8. Novbr.

Suhm Samlinger I. 3. H. p. 32—35. Kolderup-Rosenvinge Udvalg af gl. danske Domme I. 27—28. Hist. Tidsskr. III. 586.

[5244.] Kong HANS's Vidisse af den ovenfor under Nr. 5243 anförte Dom. — *Haffniæ*, die beati Martini episcopi et confessoris. 11. Novbr.

Kolderup-Rosenvinge Udvalg af gl. danske Domme I. 26—28. Hist. Tidsskr. III. 585.

[5245.] BIRGERI, archiepiscopi Lundensis, JOHANNIS JACOBI Roskildensis, NICOLAI STYGGE Burglaviensis, NICOLAUS NICOLAI Arusiensis, JOHANNIS ANDREÆ Otthoniensis, episcoporum literæ, quibus XL dierum indulgentias iis concedunt, qui ossatorium ecclesiæ in Thornes in Lollandia pie visitaverint, vel ad processionem ibidem instituendam aliquid contulerint. — *Hafn.*, die S[ti] Martini episcopi et confessoris. 11. Novbr.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 721.

[5246.] "ALEXANDRI (VI[ti]) papæ literæ indulgentiarum per Raimundum cardinalem Danis, Slesvicensibus Holsatis insinuatarum". ("Ab impressis multum diversæ"). — *Utini*, d. 16. Dec. 16. Decbr.

Epit. in: Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3192. no. 121.

1503.

1503.

[5247.] Document, hvorved DETLEFF POGGEWISCH, Biskop i Slesvig, forpligter sig til at holde Hesel-Lehn, som han havde kjöbt af Syuerde van der Wisch, Clawesz Sön, til Capitlet i Slesswigk for 8600 Mark Lybsk, i redelig Bevaring for samme Capitel indtil Skjödet var udstedt. — *Tom Kyle*, in den achte Dagen der hilligen dryer Könige. (Platt.). 7-13. Jan.

Noodt Beyträge II. p. 209—10. Jfr. nedenf. Nr. 5273.

[5248.] Kong HANS's Brev, at ingen maatte imod gammel Sædvane sætte Ruser og Radegarn i Randers Fjord, da Byens Beboere havde klaget over, at det skete dem til Skade, men at saadanne Ruser o. s. v. uden videre maatte optages. — *Aars*, Söndagen næst efter St. Jul. virginis Dag. 19. Febr.

Neckelmann Beskr. over Randers, den spec. Deels 1. H. S. 55—56.

[5249.] Kong HANS bevilger Borgemestere og Raad i Aarss, at de maae raade og regjere det Helligkorses Capel, som de selv havde bygget paa Byens og Kronens Grund udenfor Byen. — *Horsness*, Sancti Matthie apostoli Dag. 24. Febr.

Hübertz Actstykker I. p. 90—91.

[5250.] SJELLANDS LANDSTINGS DOM, hvorved (den afgangne) Povel Laxman dömmes fredlös "for Awgskioldh oc Forelsæ emod sin rette Herræ oc Konningh". — *Sjellandsfare Landsting*, den Onsdag næst efter Quasimodogeniti Söndag. 26. Aprilis.

Kolderup-Rosenvinge Udvalg af gl. danske Domme I. 29—31. Hist. Tidsskr. III. 589.

[5251.] Tingsvidne for Fru MARGRETE til ENGELSTEHOLM, at ingen havde "gywen Last eller Kære" paa den Jord og Eiendom, som Erich Tymessön havde gjort Lavhævd paa, för nu Chresten Ribere. — *Tyrilhæritz Tingh*, then Löwerdagh nest för Sancte Wolborigh Dagh. 29. Aprilis.

Danske Magazin IV. p. 17—18.

[5252.] RAIMUNDUS, SS. Romanæ ecclesiæ et S. Mariæ novæ presbyter cardinalis Gurcensis, ad Germaniam, Daniam, Svetiam, Norvegiam, Frisiam etc. apostolicæ sedis de latere legatus, episcopo Slesvicensi committit et mandat, "quatenus 50 personis, quæ, ut perfertur, in tertio et quarto consangvineitatis et affinitatis gradibus conjunctive vel disjunctive contraxerunt, quæ pauperes sint, ... quod, impedimentis illis non obstantibus, in con- 1. Maji.

1503. tractis matrimoniis remanere libere et licite possint et valeant, eadem apostolica authoritate
1. Maji. dispensans absolutionem his qui similiter contraxerunt, prævia aliqua separatione cum juramento solito impenso, dummodo prædictæ mulieres propter hoc ab aliquo non fuerint raptæ". — *Lubeck*, calend. Maji, pontificatus Alexandri (VIti) papæ anno undecimo.

Cypræi Annall. episc. Slesv. p. 402—3. Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. 724.

10. Maji. [5253.] NIELS PERSSON GRYDESTÖBERS Skjöde paa en Gaard i Roskilde til Mester Otte, Cantor sammesteds. — *Roschildis*, feria quarta proxima post festum beati Johannis apostoli et evang. ante portam latinam.

Suhm Samlinger I. 3. H p. 122.

28. Maji. [5254.] JOHANNIS, episcopi Roschildensis, literæ, quibus XL dierum indulgentias iis concedit, qui ad restaurationem ecclesiæ cathedralis b. Mariæ virginis Wiburgensis, fulmine destructæ, manus porrexerint adjutrices. — *Nygardt*, dominica prox. post festum ascens. domini.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. p. 725.

4. Junii. [5255.] Biskop NIELS FRIIS's i Viborg Forskrivning til Niels Clementssön for 7 Læster Rug, 2 Læster Malt, 12 Skpd. Flesk 39 "Setting Skipper" Smör og 40 Kloder Jern, hvilket altsammen Thomas Jenssön i Kaas skyldte bemeldte Niels Clemensen. — *Viborg*, Pindse Söndag.

Vidensk. Selsk. Skrifter, VII. 457.

15. Junii. [5256.] Kong HANS's Gavebrev til Rigsraad Henrick Aageszen, Embedsmand paa Siöborgh, paa alt det Gods og Tjenere, som "vore utroe undersatte udi Sverrig Sten Tureszen og Peder Tureszen liggendes haffue udi Skaane". — *Köbnehaffn*, Gudzgemmes (Gudz legemmes) dag.

De la Gard. Archiv. ed. Wieselgren, II. 46—47.

15. Junii. [5257.] Den Lundske Erkebiskop BÖRGES Statut, at Præsterne i Lunde Stift, saavel paa Landet som i Kjöbstederne boende, skulle have Magt til at i- og afsætte og skjellig Landgilde og Tjeneste at opbære af saadanne Bönder, som deres Præstegaarde besidde saavel in annexis ecclesiis som i deres egne Kirker, og Bestemmelse om, hvilke Byrder der skulde hvile paa de erkebispelige Skudgaarde. — *Lundiæ*, feria tertia (*adde:* infra octav.) corporis Christi (in Synodo æstivali).

Hofman Om Tiende p. 115—16. — Af dette Statut findes i det kongl. Geheime-Archiv et Original-Exemplar, udstedt Lundis anno *1504*, feria tertia *infra octav.* corporis Christi; ogsaa Aftrykket hos Friis, Skelskörs Beskr. p. 545—46, har Aarstallet 1504, men Dagen urigtig angivet ligesom hos Hofman. Om Hofman har læst Aarstallet urigtigt, eller om der maaskee er udfærdiget Exemplarer af dette Statut saavel Aar 1503 som Aar 1504, kan maaskee dog være tvivlsomt.

21. Junii. [5258.] Supplicatio MARGARETÆ SMALSTEDE Priorissæ totiusque conventus sanctimonialium in Holm extra portas civitatis Slesvicensis ad Detlevum episcopum, pro confirmanda vicaria Sti Andreæ et Nicolai, Johanni Finningk presbytero collata. — *In refectorio monasterii St. Johannis prope Slesvig*, ipso die b. Johannis Bapt.

Westphalen Monum. ined. III. 377—78.

9. v. 16. Jul. [5259.] Hertug FREDERIKS af Slesvig etc. Mageskiftebrev til Abbeden Hr. Jens (heren Junsse) i Lum (Lyum)-Closter paa Bastlundt i Sluxherred og Kungenszbarge i Tunderherred for Godserne Luderszholm og Haleklamp i Sluxherred og Tuetmoesz i Tunderherred. — *Hadersle*, am Sondage vor Margrete virginis. (Plattydsk).

Langebek Scriptt. VIII. 4—5.

11. Augusti. [5260.] Provst i Odense, JOHANNES URNES Testament. — Die Hermanni episc. et conf.

Danske Magazin I. p. 293—98.

[5261.] Literæ URBANI DE URBANIS de monte sancto de Roma, quibus se ex mandato domini Raymundi, cardinalis Gurcensis, et cum licentia Johannis, regis Daciæ, testatur recepisse centum florenos auri Rhenenses "de pecuniis sanctissimi Jubilæi, collectis pro fide catholica, in cista, posita in ecclesia cathedrali ripensi". — *In civitate Riparum*, die Mercurii, quæ fuit XVII^ma^ mensis Augusti. 1503. 17. Augusti.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 94—95.

[5262.] NIELS CLAUSÖNS Brev til Svante Sture, angaaende Kong Hans's Angreb paa Calmar. — *Stegeholm*, feria secunda ante festum Bartholomæi. 21. Augusti.

Jahn Unionshist. p. 410 Not. 1.

[5263.] Sognevidne af ARBEL SOGNEMÆND, at nogle Agre, der laae Vesten paa Wenemosse Mark, i ældre Tider, da de vare begroede med Buske, bare Navn af Munckackerbusck, men nu, efterat Buskene vare forsvundne, kaldtes Munckackere. — Des negesten Söndages vor vnsen leuen vrowen dage Nativitatis. (Plattydsk). 3. Septbr.

Langebek Scriptt. VIII. 70—71.

[5264.] Kong HANS's Leidebrev for de svenske Adelsmænd med Fölge, omtrent 100 Personer, som skulde ledsage Dronning Christine til Grændsen. — *Malmö*, Tirsdag eft. Ægidii. 5. Septbr.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 386.

[5265.] Leidebrev, udstedt af Erkebiskop BIRGER i Lund og 5 ANDRE DANSKE RIGSRAADER I SKAANE, for de svenske Adelsmænd med indtil 100 Personers Fölge, som skulde ledsage Dronning Christine til den danske Grændse. — *Aosiæ*, die nativitatis Mariæ. 8. Septbr.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 386—87.

[5266.] Hertug CHRISTIERNS (Chr. den Andens) Leidebrev for de svenske Adelsmænd med Fölge, omtrent 100 Personer, som skulde ledsage Dronnig Christine til Danmarks Grændse. — *Helsingborg*, Hell. Korsdag Exaltationis. 14. Septbr.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 387.

[5267.] Tingsvidne om, at STEEN EBBESSÖN i Ebbelholtz Kloster, af Vaaben, skjödede Hr. Niels Jenssön i dette Kloster, paa dettes Vegne, en Gaard i Ballersbrönde i Tostrups Sogn. — *Lillæherretsting i Tosterups Sogn*, Mand. eft. hellig Korsdag exaltationis. 18. Septbr.

Langebek Scriptt. VI. 205.

[5268.] DOROTHEA KIELTZDATTER qvitterer Erkebiskop Byrger af Lund for tre Hundrede Rhinske Gylden til Indlösning af Vidzskiöfflæ Lehn, og forpligter sig til næste Mortensdag at tilbagegive det hendes Mand Christiern von Haffn derpaa udstedte Pantebrev. — *Selstherbodhæ (Falsterbodhæ?)*, Mandagen næst för St. Michelsdag. 25. Septbr.

De la Gard. Archiv. ed. Wieselgren, III. 26—27.

[5269.] LYOM BIRKETINGSVIDNE, at de Bönder, som bygge og boe i Alsle og Buszholm, lydeligen tilstode paa Tinget, at de kjendtes sig ingen Rettighed eller Deel at have i Assithe Mark eller Kjær paa denne Side, som Markeskjelstenen staaer, uden de havde det med Tilladelse af Abbeden i Lyom Kloster. — *Lyom Birketing*, then Mondag nest effter Conceptionis Marie dag. 10. Decbr.

Langebek Scriptt. VIII. 25.

[5270.] Et Document, i Form af et Tingsvidne, indeholdende FORTEGNELSE OVER OG BETEGNELSE AF DE VEIE, som fra Arilds Tid have været (og hvorpaa "der findes Brev med mange gode Mænds hængende Indsegl for") Almuens almindelige Veie i Rönnebjerg, Harager og Onsö Herreder i Skaane, paa hvilke enhver maatte kunne færdes i Fred.

Skånska Handl. 1755. 2. Qvart. S. 34—36.

1503. [5271.] Lehnsbrev, hvorved DET SLESVIGSKE CAPITEL forlehner og bortfæster (verfestet) Gammelbuygard til Hartwich Breyde, under Reservation af, at hverken han eller hans Arvinger skulde have nogen Eiendomsret til den, men kun besidde samme som Fæstere (Lansten). (Tydsk).

Swabsteder-Buch hos Westphalen, IV. 3192. Nr. 122.

1504.

1504.

7—13. Jan. [5272.] Skjödebrev, udstedt af SIUERDTH VANN DER WISCH, Clawes-Sön, paa en Gaard med tilliggende Gods i Hezell i Angelen i Slesswik Stift, til Capitelet i Slesswigk, som havde kjöbt det af ham for 8600 Mark Lybsk. — *Thom Kile.*

Noodt Beyträge II. p. 210—13. Jfr. Swabsteder-Buch hos Westphalen, IV. 3193 Nr. 133.

7—13. Jan. [5273.] "DETLEVI POGWISCHII, episcopi Slesvicensis, reversales de feudo in Hesel recognoscendo". — *Kilonii*, in Oct. Trium R.

Epit. in Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3193 no. 133. Cfr. supra no. 5248.

10. Januar. [5274.] SLUXHERREDS TINGSVIDNE, at Bönderne og Lugum-Klosters "Lansten" i Bussholm og Alslef tilstode at have fæstet Bastlundt Mark, liggende mellem Höist og Alsleffue, i Höist Sogn, Sluxherred, af Abbed Jens i Lugum, imod deraf at give 10 Mark Lybsk aarlig paa St. Andreæ Dag, for at de maatte bruge den som en öde Mark (uden at bebygge den). — *(Sluxherreds Ting)*, am Midtweken na der hilligen drier Köninge Dage. (Plattydsk).

Langebek Scriptt. VIII. 4.

15. Januar. [5275.] FRIDERICH PASLICH til Rönnebeksholm sælger og afhænder en Have, liggende uden Nörreport for Kjöbenhavn, til Byfoged Peder Andersen i Kjöbenhavn. — *Kiöbenhavn,* den femtende Dag Januarii.

Hofman Fundationer X. 357—58.

20. Januar. [5276.] Leidebrev, udstedt af Erkebiskop BIRGER i Lund og 4 ANDRE DANSKE RIGSRAADER, for Doctor Hemming Gad og 2 andre svenske Rigsraader med Fölge, indtil 30 Mand, at reise frem og tilbage til Halmstad, og videre til Kong Hans, hvis de önskede at tale med Kongen selv. — *Lund*, Fabiani og Sebastiani Dag.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 387—88.

25. Martii. [5277.] Kong HANS's Leidebrev for Biskop Mattes i Strengnæs og Ridder Beynt Ryning med 20 Personers Fölge, at reise frem og tilbage og opholde sig i Auss inden Pindsedag næstkommende, for at underhandle med Kongen og det danske Rigsraad. — *Köpnehafn*, Vor Frue Dag annuntiationis.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 388—89.

10. Aprilis. [5278.] Leidebrev, udstedt af Erkebiskop BIRGHE i Lund og 4 ANDRE DANSKE RIGSRAADER, for Biskop Matts af Strengnæs og Ridder Bengt Ryning, med 20 Personer, til at reise til Aawesz engang inden Pindsedag, opholde sig der for at underhandle med det danske Rigsraad og siden reise tilbage. — *Lund*, feria quarta in paschalibus.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 389—90.

30. Aprilis. [5279.] Kong HANS's Leidebrev for Biskop Mats i Strengnæs og Ridder Bengt Ryning med 20 Personers Fölge at komme til Kjöbenhavn for at underhandle med Kongen og det danske Rigsraad, da de Danske ikke kunde give Möde i Aawsz. — *Kjöpnehafn*, Philippi et Jacobi Aften.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 395—96.

[5280.] Det DANSKE RIGSRAADS Leidebrev for Biskop Matts i Strengnæs og Ridder Bengt Ryning med Fölge, at komme til Kjöbenhavn, da de Danske ikke kunde give Möde i Aawesz. — *Köpnehafwen*, Philippi et Jacobi Aften. 1504. 30. Aprilis.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 396—97.

[5281.] Fordrag mellem Kong HANS og det DANSKE RIGSRAAD paa den ene og de SVENSKE GESANDTER BISKOP MATTS AF STRENGNÆS og Ridder BENGT RYNING paa den anden Side, hvori bestemmes et Möde fra alle tre Riger i Calmar "fjorten Dage för St. Hans Dag over eet Aar næstkommende" m. v. (7 Artikler). — *Kjöpnehafn*, die Erici regis et martiris. 18. Maji.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. Tom. VI. p. 208—213. Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 390—95.

[5282.] Den Lundske Erkebiskop BÖRGES Statut om Annexgaarde og Skudgaarde. — *Lundis*, feria tertia infra octavas corporis Christi (in synodo æstivali). 6. Junii.

See ovenfor under Nr. 5257.

[5283.] Documentum, a Theodorico, episcopo Lubecensi, et Henrico Bockolt, legum doctore, præposito Lubecensi et commissario collegaque subdelegato DITLEVI, episcopi Slesvicensis, de transmutatione habitus canonicorum Raceburgensium (qui ex canonicis ordinis Præmonstratensis canonici seculares facti sunt), cui documento inserta est bulla Julii papæ, data Romæ XI. cal. Junii ejusdem anni, de ea ipsa causa agens. Præsentes nominantur BENEDICTUS SEHESTED, canonicus Slesvicensis, et duo vicarii ecclesiæ Lubecensis. — *Raceburg*, IV. Octbr. 4. Octobr.

Schröder Papist. Meklenb. Tom. II. p. 2726—41.

[5284.] PER HENRICHSZEN, Præst og perpetuus vicarius til Hellig-Trefoldigheds Alter i Vor Frue Kirke i Köbnehafn, skjænker sin Gaard i S. Pedhers Sogn i det "gamle Radhws Strede" til Hellig-Trefoldigheds Alter. — *Köfnehaffn*, Tiiszdagen nest effter S^ti^ Kalixti Pape et Martyris Dag. 15. Octobr.

Nye Danske Magazin I. p. 184—185.

[5285.] Bytingsvidne, at Hr. PEDER HENRICSEN, perpetuus vicarius til Hellig-Trefoldigheds Alter i Vor Frue Kirke, skjænker en Gaard, beliggende "i thet gamle Raadhwesstrædæ", til Hellig Trefoldigheds Alter. — *Köpnehafn Bything*, Mand. the 11 Tusinde Jomfruers dagh. 21. Octobr.

Nye Danske Magazin I. p. 185—186.

[5286.] Qvittering, udstedt af OTTE NIELSSÖN, Kong Hans's Skriver paa Kjöbenhavn, til Aage Andersson for 26 Rhinske Gylden og 1 Mark Lybsk, bemeldte Aages Andeel ($\frac{1}{3}$) i Afgiften af Jernhytten for bemeldte Aar. — *In castro Haffnensi*, feria IV^ta^ prox. post Martini. 13 Novbr.

Vidensk. Selsk. Skrifter VII. 408.

[5287.] Vidnesbyrd, udstedt af HARTUICK CHRESTENSSEN, Viceofficial og Cannik i Ribe, m. fl., om at Hr. Abbed Hennichs af Lyom Kloster visse Bud, Hr. Niels Jepsen, for dem havde ladet læse det ovenfor under Nr. 5050. anförte Brev (der indföres i en dansk Oversættelse). — *Y Ryber Dommekiircke omgaang*, Fredag nest effter St. Marthens dag. 15. Novbr.

Langebek Scriptt. VIII. 202—203.

[5288.] HENNING BRUNSBERCHS, Domherre til Slesvig, Skrivelse til Diederich Tetens angaaende de mellem Dom-Capitlet og Raadet i Sleswig forefaldne Stridigheder om Lehnet liggende til Rosenkrandsens Alter i Domkirken. — *Slesswick*, an sünte Elisabeth daghe. (Platt.). 19. Novbr.

Noodt Beiträge II. p. 89—90. Jfr. Swabsteder-Buch hos Westphalen, IV. 3192. Nr. 123.

1505. **1505.**

14. Januar. [5289.] Kong HANS tager Abbeden og Conventet i Lyom Kloster, tilligemed deres Vordnede og Tjenere samt alt deres Gods, under sin Beskjermelse, og stadfæster alle Privilegier og Friheder, som hans Fader havde givet dem. — *In castro nostro Apenra*, tertia feria proxima post octavam epiphaniæ domini.

Langebek Scriptt. VIII. 174—175.

27. Januar. [5290.] Opgjörelse af et Regnskab mellem JÖRGEN URNE og (Bogtrykker) SIMON BRANDT. — Mandagen efter S. Povels Dag.

Danske Magazin I. p. 299—300.

26. Febr. [5291.] Tingsvidne om, at 2 Lovshöringe havde vidnet, at Abbed HENNING af Lyom Kloster gav sin Eed og Lavhævd i Österhöyst om det Gods, som Anders Nissen paaboede. — *Sloxdinge*, des midtwekens nha Mathiæ dage. (Plattydsk).

Langebek Scriptt. VIII. 43.

3. Martii. [5292.] Tingsvidne om, at HANS MICHILSSÆN af Nætwedhæ 'skjödede til Ebbelholtz Kloster i Siælandh en Grund i Kjöbenhavn i Kaarsgaarden, samt at herpaa blev taget Stokkevidne. — *Kjöbenhavns Byting*, Mandagen efter Midfaste Söndag.

Langebek Scriptt. VI. 205—206.

5. Maji. [5293.] Lyom Birketings Vidne, at Abbed HENNICKES (af Lyom Kloster) Lovshöringe havde vidnet, at bemeldte Abbed gjorde sin Lov og Eed paa Lavhævd angaaende Drowidt, Moskiær og andre Smaakjær. — *Lyom Birketing*, then Mondag nest effter Ascensionis domini dag.

Langebek Scriptt. VIII. 37—38.

7. Maji. [5294.] SLOXHERREDS TINGSVIDNE om det Skjel, som 12 Grundeiere gjorde mellem en Tofte i Österhöyste og Markjorden. — *Slox herdes ding*, des Midtwekens na St. Hans dage ante portam latinam. (Tydsk).

Langebek Scriptt. VIII. 41.

10. Maji. [5295.] LYOM (LY?) HERREDSTINGS Vidne angaaende 4 Sandemænds Udsigende om Skjellet mellem Lyom Klosters Eiendomme Drowidt, Moeskiær og Westerhöyst Mark paa den ene Side og Lundsgaards Mark paa den anden Side. — *Lyom Herredsting*, then Lewerdag nest for pinxt dag.

Langebek Scriptt. VIII. 38.

18. Maji. [5296.] JULII (II^{di}) papæ ad Johannem, Daciæ, Sveciæ et Norvegiæ, Gothorumque regem, Christinam reginam et Johannem Andreæ, episcopum Ottoniensem, literæ, quibus privilegium confessorem eligendi et nonnullas interdicti tempore prærogativas iis concedit. — *Romæ*, XVIII. Maji, pontif. anno II.

Raynaldi Contin. Baron. ad. ann. 1505. Tom. XI. p. 465—66.

15. Junii. [5297.] JULII (II^{di}) papæ ad regem Daciæ literæ, in quibus serenitatem ejus laudat, quod mediatione Raymundi, tit. S. Mariæ novæ presbyteri, cardinalis Gurcensis, sedis apostolicæ in Germania et Dania legati, commotus, cum Lubecensibus pacem fecisset, ut adversus Turcas christiano nomini opem ferre possit. Rogat etiam, ut pecunias, in regno ejus ad bellum Turcicum a cardinale collectas, diligenter conservari faciat. — *Romæ*, XV. Junii, pontif. anno II.

Raynaldi Contin. Baron. ad ann. 1505. XXIV. Tom. XI. p. 463.

1. Julii. [5298.] Det DANSKE OG NORSKE RIGSRAAD dömmer, at Kong Hans igjen skal indsættes i sit Rige Sverrig udi en fuld Besiddelse, tildömmer og indförer ham udi alt for^{ne}

Riges Indkomst og tildömmer Kongens Kammer Steen Stures, Svante Nielsens, Niels Clausens, Steen Christensens, Trotte Mogensens, Erik Turesens, Aage Johansens, Ridderes, Anthonius Eriksens, Erik Johansens og Peder Turesens og deres Anhængeres og Forvandtes Gods m. v. — *Calmarn*, den förste Dag Julii. 1505. 1. Julii.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1053. (ed. in 4to T. VI. p. 214—21). — Paa *Latin* i Rosæfontani Chron. Johannis regis Gg. og i Thorkelins Analecta p. 151—55.

[5299.] Kong Hans's Brev til den norske Almue söndenfjelds, hvori han klager over, at ingen fra svensk Side havde mödt ved den i Calmar berammede Congres, hvorfor det danske og norske Rigsraad havde tildömt Kongen Sverrig som retmæssig Eiendom. Tillige opmuntrer han dem til Modstand, ifald de Svenske skulde gjöre Indfald i Norge. — *Kalmarn*, Vor Frue Dag Visitationis. 2. Julii.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 397—99.

[5300.] Birgeri, archiepiscopi Lundensis, Johannis Jacobi, Roskildensis, Nicolai Stygge, Borglomensis, Nicolai Clausen, Arusiensis, Nicolai Friis, Wibergensis, Ivari, Ripensis, Johannis Andreæ, Otthoniensis, episcoporum, literæ, quibus XL dierum indulgentias iis concedunt, qui ad ecclesiam Sti Andreæ in Wynnebye in Lollandia ornandam manus porrexerint adjutrices vel missis ibi interfuerint. — *Calmara*, crastino die visitationis Mariæ. 3. Julii.

Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. p. 728.

[5301.] Det danske og norske Rigsraad bede Keiser Maximilian om, at han vil stadfæste deres under Nr. 5298 anförte Dom og under Straf af Riges Acht forbyde Alle og Enhver at komme de Svenske til Hjelp, eller at have Handel med dem. — *Kiöbenhaffn*, Onsdagen efter "Dionysii Apostolorum". 16. Julii. (15. Octbr.)

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1056. (ed. in 4to T. VI. p. 222—31). — I Brevets Datum maa "*Dionysii Apostolorum*" rimeligviis rettes til *Divisionis apostolorum* (eller maaskee til *Dionysii et sociorum*).

[5302.] Kong Hans's Leidebrev for 3 svenske Rigsraader med 30 Personers Fölge, at reise til Lund i de dem af den svenske Regjering paalagte Ærinder, og tilbage igjen. — *Nestwed*, St. Johannis decollationis Dag. 29. Augusti.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 399—400.

[5303.] Lyom Birketingsvidne om, at tvende Dannemænd, Nils Jepsen, Conventsbroder i Lugum Kloster, og Jep Hierichssen, "wonde den touff. eedh og Lageheffd, som forneffnte Hr. Abbet Henninge (af Lugum) selff töllte met conuents bröder, prester oc Closter mend, ordinis S. Bernardi, adt thi giörde louff paa lageheffd. som forneffnde Her Abbet waer paa funden aff fougden och elste bierckmend, wonde alle thi godtze ock egendhom wthi Lugum biercke, som nhu tilligger, och haffuer til leiett aff gamell tijd, med Kirckelouff och Landtslouff .... huilken louff och lagheheffd tilbuden waar tre samfolde thinge". — Then Mandag nest effter St. Augustini episcopi dag. 1. Septbr.

Langebek Scriptt. VIII. 8.

[5304.] Kong Hans's Dom paa Retterting, hvorved 1600 Mark i Guld og Penge, hvormed Biskop Niels Stygge i Börglum efter Kongens Tilladelse havde villet indlöse Hanherred fra Mourits Nielsens Arvinger (som havde det til Pant af Kronen for denne Sum), og som havde ligget i Fjerdingskirken over Aar og Dag, tildömmes Kongen. — *Thysted*, then Torsdag Sti Dyonisiidagh. 9. Octobr.

Kolderup-Rosenvinge Udvalg af gl. danske Domme I. 31—32.

1505. 23. Octobr. [5305.] Brev, hvorved MORTHIN JENSSÖN i Hawælsæmaglæ, af Vaaben, skjöder til Hr. Abbed Clawis Morthinssön og Ebbelholtz Kloster en Gaard i Skenkelsö i Jörlundeherred i Sjelland. — *Ebbelholtz Closter*, St. Seuerini Dag.

Langebek Scriptt. VI. 206—207.

27. Octobr. [5306.] Kong HANS's Dom paa Retterting over Jacob Andersen, Lehnsmand i Hellom Herred, der dömmes til at have forbrudt alle sine Lehn, fordi han havde tilegnet sig af Kronens Gods i sit Lehn og mishandlet Bönderne sammesteds. — *Viborg*, den Mandag Sanctorum Simonis et Judæ Aften.

Kolderup-Rosenvinge Udvalg af gl. danske Domme I. 32—34.

3. Novbr. [5307.] Kong HANS's Leidebrev for Biskop Vincentius i Skara og 3 andre svenske Rigsraader med 60 Personers Fölge, at reise til Malmö til et Möde den 20de Juli næstkommende. — *Randers*, Mandagen efter Allehelgens Dag.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 400.

6. Novbr. [5308.] Revers, udstedt af Broder LAURETZ NIELSSÖN, Præst, Vicarius (?) over den Hellig-Aands Orden i Danmark og Prior i Randers, indeholdende en Forskrivelse angaaende Maaden, hvorpaa en til Helligaandsklosteret i Randers af denne Bye med Kong Hans's Indvilling skjænket Deel af Byens Vold skulde bebygges og de dertil stödende Grave og Planker vedligeholdes. — *Randers*, Torsdagen nest effter alle Helgene Dag.

Stadfeldt Randers Beskr. p. 197—98.

13. Novbr. [5309.] Det BREMENSKE RAADS Klage til Hertug Frederik af Slesvig etc. over de af hans Foged Ruthe paa Hilgelandt deres Borgere tilföiede Forurettelser. — Am dage Brictii episcopi. (Plattydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 273—74.

14. Novbr. [5310.] MARQUARD RÖNNOV paa Hvidkilde, Ridder, skjöder og sælger en Mölle i Lamdrup Sogn til Henning Valkendorf. — *Svendborg*, den Fredag næst eft. Martini episcopi Dag.

Udtog i Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. S. 163.

19. Novbr. [5311.] Kong HANS's Privilegier for Aarhuus. — *Aarss,* sancte Elisabeth Dag.

Hübertz Actstykker I. 91—92.

21. Novbr. [5312.] Kong HANS's Anordning angaaende Bebyggelse af öde Grunde i Aarhuus inden tre Aar. — *Aarss,* wor frwe dag presentationis.

Hübertz Actstykker I. 93—94.

25. Novbr. [5313.] Kong HANS's Brev, hvorved han giver Randers By adskillige Friheder og Privilegier, nærmest Fiskeriet i Fjorden angaaende. — *Horsens,* St. Cathrinæ virginis Dag.

Neckelmann Beskr. over Randers, den spec. Deels 1. H. S. 56.

[5314.] Forlig imellem AMTET GOTTORP og STIFTSHUSET (Stiffthaus) SCHWABSTEDT, tilligemed den Husumske Commissions Undersögelse (Verrichtung) og Kjendelse angaaende de Schwabstedske Tvistepuncter. (Tydsk).

Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3192. no. 125.

[5315.] JULII (II^di^) papæ ad ducem Holsatiæ literæ, in quibus rogat, ut pacem, inter regem Daniæ et Lubecenses initam, diuturnam facere adjuvet, ne novis dissidiis destinata adversus Turcas expeditio turbetur.

Raynaldi Contin. Baron. ad ann. 1505. Tom. XI. p. 464.

1506. 1506.

[5316.] Leidebrev, udstedt af Erkebiskop Birge i Lund og 3 andre danske Rigsraader, for Vincents, Biskop i Skara, og 3 andre svenske Rigsraader med et Fölge af 60 Personer at reise til Malmö og tilbage igjen. — *Lund*, octava Sanctorum Innocentium. 4. Januar.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 403—404.

[5317.] Ivari Munck, episcopi Ripensis, transsumtum literarum, supra sub no. 1338. allatarum; attestatum a Johanne Severini, publico apostolica autoritate notario. — *In monasterio Loci Dei*, indictione nona, die lunæ, XII. mensis Januarii, pontificatus Julii secundi anno III. 12. Januar.

Langebek Scriptt. VIII. 210—11.

[5318.] Broder Niels Christiernssen, Prior, og menige Conventsbrödre i Jomfru Mariæ Kloster paa Broberge i Aars mageskifte en Abbildgaard i Aars til Magistraten i Aars paa Byens Vegne, for en Kaalgaards Jord, liggende ved deres Kloster. — S[ti] Vincentii Dag. 22. Januar.

Hübertz Aktstykker I. 94—95.

[5319.] Brev fra Raadet i Bremen til Hertug Frederik af Slesvig og Holsteen, angaaende Overfald paa deres Borgere under den forgangne Sildefangst paa Helgoland. — Vp Sondag vor vnszer leuenn vrouwen dage purif. (Plattydsk). 1. Febr.

Michelsen Ditmars. Urkundenbuch p. 95.

[5320.] Hertug Christierns Leidebrev for 4 svenske Rigsraader, at blive i Skaane indtil Midfaste, og Tilsagn om, hvis Kongen ikke vilde stadfæste Leidebrevet, da selv at sörge for deres uhindrede Tilbagereise. — *Öffnesjö*, Fredagen efter Vor Frue Dag purificationis. 6. Febr.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 401—402.

[5321.] Erkebiskop Byrges i Lund og 4 andre danske Rigsraaders Stadfæstelse paa det af Hertug Christiern de svenske Gesandter givne Leidebrev. — *Lund*, Löverdagen næst efter St. Dorotheæ Dag. 7. Febr.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 402—403.

[5322.] Kong Hans's Leidebrev for 4 svenske Rigsraader med 20 Personers Fölge at reise til Malmö til et Möde, berammet til Midfaste-Söndag d. A. — *Abromstrop*, Scholasticæ virginis Aften. 9. Febr.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 401.

[5323.] Raadet i Bremen anmoder Hertug Frederik af Slesvig etc. om at beramme en Dag til Underhandling angaaende de paa Helgoland arresterede Bremenske Borgere. — Des Dinxtdages vor dem Sondage Reminiscere. (Plattydsk). 3. Martii.

Michelsen Ditmars. Urkundenbuch p. 96.

[5324.] Kong Hans's Dom, "at hvo som (i Kjöbenhavn) efter denne Dag leier hinanden *(en anden?)* hans Huus og Bolig, *(og udviser ham deraf?)* al den Stund han vil og formaaer at give hans Huusleie deraf, han skal böde hans Faldsmaal derfore, 40 Mark imod hans Naade og 40 Mark mod Byen". — *Kiöbenhaffn*, Onsdagen S[ti] Gregorii den hell. Paves Aften. 11. Martii.

Friis Skjelskörs Beskr. p. 599—600.

[5325.] Transsumpt af 4 af Roeskilde Byes Privilegier (s. ovenf. Nr. 3665. 3937. 4438. 4822.), udstedt af Borgemester og Raad der i Staden. — *Roeskilde*, then ughe næst fore medfaste söndagh. 16—21. Martii.

Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. danske Love V. 196—201.

[5326.] Anders Henricssön, af Vaaben, i Lyngbylilde, hans Brev om et Mageskifte af endeel Gods med Ebbelholts Kloster. — *Ebbelholt*, S. Gertrudis Dag. 17. Martii.

Langebek Scriptt. VI. 207—208.

1506. 3. Aprilis. [5327.] Brev, hvorved AWE PERSSÖN, af Vaaben, paa Hyrnensholm, tilskjöder Ebbelholts Kloster en Gaard i Skebinghe i Tryherred. — *Ebbelholt*, Fred. næst for Hellig Torsdag.

Langebek Scriptt. VI 208—209.

4. Aprilis. [5328.] Væbneren IWEN IWENSSENS Qvittering til Abbed Hennick og Conventet i Lyom Kloster for 200 Mark gode Penge, hvorfor han til Klosteret "forlader" et af de Gods, han havde i Pant for 500 Mark, nemlig et Bol i Randerup. — *Lyom Closter*, ipso die Ambrosii episcopi.

Langebek Scriptt. VIII. 106.

9. Aprilis. [5329.] Det BREMENSKE RAADS Skrivelse til Hertug Frederik af Slesvig etc., om at beramme en Dag til Underhandling med det i Krempe eller Itzehoe. — Am guten Donredage. (Platt.).

Michelsen Nordfriesland p. 274—275.

19. Aprilis. [5330.] Forbundsact mellem LYBEKKERNE og DITMARSKERNE paa 4 Aar. — Söndagen Quasimodogeniti. (Plattydsk).

Bolten Ditmars. Gesch. III. 189—193.

30. Aprilis. [5331.] Kong HANS under og giver Indbyggerne i Holbek fire af Roeskilde Byes Privilegier (som indeholdtes i den under Nr. 5325 anförte Transsumpt) og tildeler dem nogle nye. — *Sloth Köpnehaffn*, torsdagen næst effther sancti Marci dag ewangeliste.

Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. danske Love V. 201—202.

30. Aprilis. [5332.] JULII (II^di) papæ literæ ad Ivarum Munck, episcopum Ripensem, quibus indulgentiam plenariam et omnium peccatorum remissionem illis concedit, qui templum Ripense eo die visitaverint, quo primam missam in pontificalibus peregerit episcopus, vel ad structuram ecclesiæ aliquid contulerint. — *Romæ apud S^tum Petrum*, pridie calend. Maji.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. p. 730. Dan. interpr. ap. Hvitfeldt, Bispe-Krön. ed. in fol. p. 33. et ap. Terpager, Ripæ Cimbr. p. 90—91.

4. Maji. [5333.] Brev fra ARUID (BEREND) SIGGESEN, Capellan i Mora, til Svante Sture om Almuens Hengivenhed for Knud Alfsöns Sönner og Biskop Carl af Hammer. — *Mora*, Mondagen efter Crucis. (Svensk).

Udtog i Jahns Unionshist. p. 583.

17. Maji. [4334.] Kong HANS's yderligere Privilegier for Halmstad. — *Vort Slot Köpenhamn*, dominica vocem jucunditatis. (Svensk).

Richardson Hallandia p. 136.

9. vel 16. Julii. [5335.] Hertug FREDERIKS Anordning angaaende Udsalg af fremmede Drikkevarer i Itzeho. — *Gottorpp*, des Donredages vor Margarete der hilligen Juncfrouwen. (Plattydsk).

Corpus Constitt. Regio-Holsatt. III. 605—606.

11. Julii. [5336.] Kong HANS's Brev til Biskop Jens Andhersön i Fwyen og Cantsler Jörgen Marsvin, om at dömme mellem Pedher Medynck og Mester Hans Urnes Arvinger. — *Othensæ*, Löffuerdagen nest effther S. Kanuti Regis ac martiris Dag.

Danske Magazin I. p. 301.

17. Julii? [5337.] BASILII, imperatoris et ducis totius Rutsiæ etc., literæ ad Johannem, Daniæ regem, missæ cum legato imperatoris Ysthonia, qui legatum Danorum regis Andream Plagh (Glob?) sequebatur. In his literis novas literas "de amicitia et fraternitate" optare se dicit, si rex super easdem in presentia nuntii Ysthoniæ crucem osculari velit, quibus literis acceptis promittit, se alias literas eodem juramento confirmatas remissurum. — *Muscoviæ*, mensis Julii septuagesima (septima decima?) die, anno septimo (septies) millecimo decimo quarto.

Jahn Unionshist. p. 580—81.

[5338.] Mageskiftebrev, hvorved Johan Urne til Rydegaard overdrager Henning 1506.
Valkendorf til Glorup tvende Jorder til Vederlag for Damstedet Frisehule. — Sabbato proximo 12. Septbr.
ante festum exaltationis sanctæ crucis.

Udtog i Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. S. 163—164.

[5339.] Keiser Maximilians Confirmation paa den af det danske og norske Rigs- 2. Octobr.
raad afsagte Dom over Sten Sture og hans Medforbundne, hvilke Keiseren erklærer i Rigets Act. — *Gretz*, 2den Octobr. (Tydsk).

Rosæfontani Chronicon Johannis regis Hh. Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1063. (ed. in 4to Tom. VI. p. 236—42). Slutningen tillige i Holbergs Danm. Hist. I. 835.

[5340.] Brev, hvorved Poul Anderssön og Per Nielssön, Borgemestere i 10. Novbr.
Olborg, skjöde en Guds Legems Laug tilhörende Gaard, kaldet Papegöyegaard, liggende næst östen for Hellig-Aands Huus, mod en Gaard med 2 murede Stenhuse, kaldet Möntergaard, og dertil to Hundrede Mark Penninge. — *Olborg*, in profesto Martini episcopi et confessoris i Kong Hans's Nærværelse.

Danske Magazin, Tredie Række, I. 124.

[5341.] Abbild Sognevidne om, at Abbild Kirkes Ager og Eng i over 40 Aar havde 22. Novbr.
været brugt under en Lygum Kloster tilhörende Gaard i Abbild. — Am dage Cecilie virg. (Platt.).

Langebek Scriptt. VIII. 69—70.

[5342.] Brev fra Biskop Vincents i Skara til Svante Sture i Anledning af Electus 28. Novbr.
Thorkel fra Oslo, som af "Konungen, besynderliga then gambla", skulde uretfærdigen være fortrængt fra Oslo Bispestol til Fordeel for Anders Mws. — *Aadesherred*, Sabbatho ante Clementem Papam *(sic)*. (Svensk).

Udtog i Jahns Unionshist. p. 582.

[5343.] Dalekarlenes Skrivelse til Indvaanerne i Upland, Östergötland, Vester- 7. Decbr.
götland, Smaland og Verend, hvori de tilmelde disse, hvorledes Kalmarna "swickelige med falsk dægtingen giik Richit och oss fran honden", hvilken Stad Svenskerne havde igjen erholdt af "Rigisins och allis woris hedzske fyende koningh Hans med stor swar kosth och thæring", samt hvorledes Kong Hans havde ladet Kalmars Borgere halshugge, brænde og pine, m. v. hvorfor de havde taget den faste Beslutning, at forsvare Fædrelandet mod fremmede Herrer, som deres Fædre, og fölge Svante Nielsson som deres Anförer. — *Tuna*, Dagen næst efter St. Nicolai Dag. (Svensk).

Diplomatar. Dalekarl. I. no. 205. p. 199—201.

[5344.] Kong Hans's Dom imellem det Slesvigske Domcapitel og Wulff von der Wisch angaaende Godset Wesebuy. — *Kiel*. (Tydsk).

Udtog i Swabsteder-Buch hos Westphalen IV. 3192. Nr. 126.

1507.

1507.

[5345.] Kong Hans's Forsikkring paa egne og Hertug Frederiks Vegne til de 7—13. Jan.
slesvigske og holstenske Stænder, at de extraordinære Ydelser (Beede) i Aaret 1506 ikke skulde præjudicere deres Privilegier. — In den acht Tagen d. Heil. 3 Könige. (Plattydsk).

Lünig Collect. nova II. 863.

[5346.] Julii (IIdi) papæ literæ confirmatoriæ super fundatione et dotatione præpo- 1. Febr.
situræ ruralis Hard-Sisill, uni semper canonicorum Ripensium conferendæ, capitulo Ripensi missæ. — *Romæ*, calend. Februarii.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 153—54.

1507. 13. Martii. [5347.] Rettertings Erklæring, afgivet paa Forlangende af Hertug CHRISTIERN, om den Straf, som de skulde lide, der i Norge vilde modsætte sig dennes Bud. — *Oslo*, Löverdagen efter St. Gregorii papæ Dag. (Norsk).

Jahn Unionshist. p. 584—85.

c. 16. Martii. [5348.] Brev, hvorved ELSÖFF GRISES DATTER, Oluff Jörgensöns Enke, sælger og skjöder til Ebleholts Kloster en Gaard i Store-Rörbeck i Snosterup Sogn i Jörlundeherred. — *Ebleholt*, nest for S. Gertrudis Dag.

Langebek Scriptt. VI. 210.

10. Maji. [5349.] RIBE CAPITELS Forlehningsbrev til Mester Gundi Nielsen, Deghen udi Ribe, paa en dets Hovedgaard i Ribe, kaldet Puggaard, tilligemed dens Kirke og alt andet dens rette Tilliggende. — *Ribe*, then X. dag Maji.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 480.

17. Junii. [5350.] GOSCHALCUS VAN ALEFELDE, electus til Slesswick, anmoder Hertug Frederik, til Slesswick og Holsten etc., Arving til Norge, om sikkert Leide for Ditmarskerne i Anledning af, at de skulde möde med ham i Swauestede angaaende en Sag, han havde med dem paa det Slesvigske Capitels Vegne. — *Slesswick*, Donredages na Viti. (Plattydsk).

Noodt Beiträge II. p. 215—16.

7. Julii. [5351.] Den saakaldte NYKJÖBINGSKE RECES, eller Fordrag mellem Kong Hans og de tydske Hansestæders Deputerede, hvorved Hansestæderne forpligte sig til, ikke at understötte de Svenske mod Kongen o. s. v. — *Nyköping*, Onsd. eft. Visitationis Mariæ. (Platt.).

Willebrandt Hansische Chronik IIte Abth. S. 119—121. Jfr. Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. Tom. VI. p. 248—50.

10. Julii. (7. Jan.?) [5352.] Brev, hvorved ANDERS HENRICSSON, af Vaaben, i Lyngbylillæ, giver og skjöder til Ebbelholts Kloster noget Gods i Kirckerup. — *Ebbelholt*, S. Kanuti Dag.

Langebek Scriptt. VI. 209—10.

25. Julii. [5353.] Brev, hvorved MORTHEN HENRICSSÖN, Cannik i Roskilde, sælger og skjöder til Abbed Clavess Morthenssön i Ebbelholt og Conventet der en Gaard i Liunge i Liunge Sogn og Liungeherred. — *Ebleholt*, S. Jacobi Dag.

Langebek Scriptt. VI. 210—211.

31. Julii. [5354.] CAMERARII COLLEGII (CARDINALIUM ROMANORUM) Gotschalcum, electum ecclesiæ Slesvicensis, pro solutione 50 ducatorum quittant. — *Romæ*, die ultima Julii, anno quarto pontificatus Julii IIdi.

Cypræi Annall. episcopor. Slesv. p. 400—401.

5. Augusti. [5355.] Forskrivning, udstedt af DOM-CAPITLET i Slesswick, hvorved det tilsikkrer Lektor M. Johann Tetens og hans Efterfölgere 500 Mark Lybsk med 32 Mark aarlig Rente. — Am daghe sancti Dominici confessoris. (Plattydsk).

Noodt Beiträge II. p. 213—15. Cfr. Westphalen Monum. ined. IV. 3192. no. 130.

7. Augusti. [5356.] OLAI PETRI, presbyteri et notarii publici, transscriptum literarum supra sub nro. 2871. allatarum. — Die septimo mensis Augusti.

Suhm Hist. af Danmk. XIV. 572—74.

21. Sept. [5357.] Den udvalgte Kong CHRISTIERNS Privilegium for de hanseatiske Kjöbmænd i Bergen, at de ved Strandinger selv maae bjerge hvad de kan, og for det, de ikke selv kan redde, skal de give 2 Mark Danske i Bjergelön for hver Læst Vare. — *Bergen*, Fredagen efter St. Matthæi apostoli. (Plattydsk).

Willebrandt Hansische Chronik, Bil. S. 81.

[5358.] Kong HANS's Stadsret for Skagen. — *Alborgh*, in prof. S^{ti} Martini episcopi. 1507.
Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. danske Love V. 291—300. 10. Novbr.

[5359.] AARHUUS BYTINGSVIDNE om, at 24 Dannemænd edelig havde vidnet paa 18. Novbr.
Tinget, "at de havde aldrig hört eller spurgt af Arilds Tid og til denne Dag, at nogen Mand har givet Last eller Kære paa Aarsses Borgere fordi de have fisket eller draget i Aaen fra Aars Mölle og ned af Aaen til Havet", förend dette nu var skeet af Tord Möller. — *Aars Bytingh*, Torsdaghen nest for sancti Clementis martiris Dagh.
Hübertz Actstykker I. 96—97.

[5360.] Hertug CHRISTIERNS, "ret Arving til Norges Rige, udvalgt Konge i Dan- 22. Novbr.
mark og Sverrig", Dom i en Arvesag mellem Præsten Erik Sumarlidason og Laugmanden Finnboge Jónsson af Island, hvorved han ifölge en af Kong Hakon (5te?) udgiven Retterbod (vulgo. Möðruvalla rèttarbót; see p. 108 f.) tildömmer Förstnævnte, Præst Erik, hele det omtvistede Gods foruden Kost og Tæring m. v. Blandt Meddomsmændene nævnes "Erik Walchendorph, Provst i Roskyld, Vor Cantsler". — *Oslo,* Mandagen næst efter Vor Frue Dag præsentationis. (Isl. med Dansk Overs.).
Ketilsen Isl. Forordn. I. 94—98.

[5361.] Hertug CHRISTIERNS, "ret Arving til Norges Rige, udvalgt Konge til Dan- 24. Novbr.
mark og Sverrig etc." Stadfæstelse paa alle Kong Hakons (den Helliges) Retterböder for Island, Hjaltland, Færöerne, ligesaavel som for Norge. — *Akurshus Slot*, St. Catarinæ Aften. (Isl. med Dansk Overs.).
Ketilsen Isl. Forordn. I. 138—139.

[5362.] CHRISTIAN, "ret Arffuing til Norriges Rige, udvald Konning til Dannemark 25. Novbr.
og Sverrig etc.", udsteder Beskyttelsesbrev til Erik Sumarlidason af Island. — *Akerhus Slot,* St. Catrinæ Dag.
Finni Johannæi Hist. eccl. Isl. II. 256—257. Ketilsen Isl. Forordn. I. 137.

[5363.] ERIK WALKENDORP, Provst i Roskilde, qvitterer Erik Sumarlidason, Præst 1. Decbr.
af Saurbæ i Island, for 10 Rhinske Gylden af de 80 Rhinske Gylden, som han tilligemed 80 blaae Ræveskind (svort skolla skinn) skulde have af Vigfus Erlendsson, Hövedsmand i Island, samt dennes Broder Thorvard og deres Söster Holmfrid for nogle Kong Christierns Privilegier for dem og Islands Indbyggere, og skulde hele förnævnte Gratification sendes til Hamborg inden samme Aars Michelsdag. — *Oslo,* Onsdagen næst efter St. Andreæ Dag.
Finni Johannæi Hist. eccl. Isl. II. 250.

[5364.] Kong HANS's Toldprivilegium for Rendsborg. — *Rendesborg,* am Dage 13. Decbr.
Luciæ. (Plattydsk).
Corpus Constitt. Regio-Holsatt. III. 997—998.

[5365.] Kong HANS's Privilegium for Stege, at Bönderne paa Landet Möen skulde 20. Decbr.
före deres Korn og Ved til Stege, og der staae til Marked og Torv med det, og ikke före det udaf Landet til Tydskland, hvilket de kun maatte gjöre med "deres eget Hjemföding". — *Vort Slot Steege,* Sancti Thomæ Aften.
Paludan Möens Beskr. II. p. 289—90.

[5366.] Tingsvidne, at JACOB THORSTENSEN efter Fuldmagt fra Dr. Anders Chri- 20. Decbr.
stiernsen, Provst, og Conventet i Vor Frue Kloster i Helsingör skjödede et Huus til Jacob Nielsen. — *Helsingör,* den Mandag næst för Jul.
Thorkelin Diplomatar. Arna-Magnæan. I. p. 321.

1507. [5367.] NIELS CLEMENTSSEN, Hövedsmand paa Kallöö, qvitterer for 200 Mark
27. Decbr. Penge, som han havde modtaget af Aarhuus By (hvis Overskat for Aaret 1507 udgjorde bemeldte Sum). — *Kallöö*, die St[i] Johannis apost. et evangelistæ.

Hübertz Aktstykker I. 95.

[5368.] Biskop GOSCH VON AHLEFELDT af Slesvigs Pantsætning af Treya-Tolden for 250 Mark Lybsk à 12 Mark aarlig Rente til Johann Roden, vicarius Rosarii Stæ Mariæ in ecclesia cathedrali Slesvicensi.

Udtog i Swabsteder-Buch hos Westphalen, IV. 3192 Nr. 128 et 129.

1508.

1508.

7. Januar. [5369.] CHRISTIAN, (Arving til Norges Rige og udvalgt Konge til Danmark og Sverrig) igjenkalder alle de Friheder og Privilegier, som endeel tydske Kjöbmænd fra Rostock havde brugt i Oslo, og bestemmer, hvorvidt de der maatte drive Handel, m. v. — *Aggershuus,* St. Knud Hertugs Dag.

Paus Norske Forordninger S. 278—80. Ketilsen Isl. Forordninger I. 175—79.

13. Januar. [5370.] CLAUS BREIDE's og WOLFF VON DER WISCH's Brev, hvorved de tilstaae, at de af Biskop Godschalk af Slesvig have modtaget Detlev van der Wisch's og hans Hustrues Fru Lehne's Forskrivning til Frue Catharine Bogwische paa 125 Mark Capital og 12 Mark Rente, for hvilke de tilligemed Marqward Swaven (Staven) og Otto Staken ere stillede som Forlovere; samt tilstaae, at de paa deres egne og Medforloveres Vegne paatage sig denne Caution. — Oct. 3 Regum. (Plattydsk).

Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3133 Nr. 70.

27. Januar. [5371.] Kong HANS's Leidebrev for de svenske Gesandter med indtil 400 "vergende" at komme til Kjöbenhavn næstkommende Midfaste-Söndag (2. April). — *Möntergaarden i Malmö*, Torsdagen efter St. Pauli conversionis.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 401—405.

17. Febr. [5372.] Keiser MAXIMILIANS Bevilling for Staden Lybek til at vedblive at handle med Sverrig, uagtet dette Rige var erklæret i det tydske Riges Acht og Overacht formedelst Opsætsighed mod Kong Hans af Danmark. — *Neustadt*, 17. Februar. (Tydsk).

Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol. I. Pars Gen. I. p. 496—97.

20. Martii. [5373.] CHRISTIAN, ret Arvekonge (Arving) til Norges Rige, udvalgt Konge til Danmark og Sverrig, giver Hr. Erich Walchendorf, Domprovst i Roeskilde, og hans Efterfölgere i Embedet, Vaaben, Skjold og Hjelm, nemlig en forgyldt Elephant med et forgyldt Slot paa Ryggen, i et blaat Skjold, oversaaet med forgyldte Lilier, og til Jertegn paa Hjelmen et forgyldt Slot staaende inden i en Krone. — *Aggershus*, St. Benedicti abbatis Aften.

Bircherod. de ord. eleph. p. 37—38. Münter Om Ridderordener S. 111—12. Paa Latin (oversat) i Pontoppidans Annall. eccles. Dan. II. p. 732.

3. Aprilis. [5374.] JOEN POELSÖN, Provst i Mariekirken og Norges Riges Cantsler, Mester ERIK WALKENDORFF, Provst i Roskyld, m. Fl., tilstaae, at höibaaren Fyrste, Hr. Christiern, ret Arving til Norges Rige, Hertug i Slesvig etc., deres kjereste naadige Herre, paa almindeligt Möde fremlagde det norske Rigsraads Brev til Almuen i Skydhæsyssel om Kong Christian I's Antagelse til Norges Konge (see ovenfor Nr. 3821.), og udstedte en Vidisse deraf. — *Biskopsgaarden i Oslo*, Mandagen næst efter Söndagen Lætare. (Norsk).

Nye Danske Magazin VI. 28.

[5375.] Hviding Herredstings Vidne, at Hr. Abbed Hennick af Lyom Kloster har gjort Lavhævd paa noget Gods i Aryldt Sogn. — Then Mondag nest for S. Tyburtii et Valeriani Dag. 1508. 10. Aprilis.
Langebek Scriptt. VIII. 83.

[5376.] Kong Hans's og det danske Rigsraads Fordrag med de svenske Gesandter, Biskop Otte af Vesteraas og Ridder Erik Trolle, hvorved et Möde fra begge Riger berammes i Ny-Vardberg næstkommende Botulphi Abbatis Dag (17. Junii). — *Kjöbenhavn*, Mandagen efter Palme-Söndag. 17. Aprilis.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 406—7. Jfr. Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 1067. (ed. in 4to T. VI. p. 250—52), hvor det af de svenske Befuldmægtigede udstedte Exemplar af Fordraget findes med et urigtigt Datum i Slutningen (Torsdagen för Gertruds Dag, ɔ: 16. Martii). I Begyndelsen anföres det sandsynligere Datum: *Palme-Lörerdag*, ɔ: den 15. April.

[5377.] Kong Hans's Leidebrev for de svenske Gesandter med Fölge indtil 700 Personer til Mödet i Ny-Vardberg St. Botulphi Dag næstkommende. — *Köpenhafn*, Mandagen efter Palmesöndag. 17. Aprilis.
Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 407—408.

[5378.] Erkebiskop Birges i Lund og menige Danmarks Rigers Raads Leidebrev for de svenske Gesandter, med indtil 700 Personers Fölge, til Mödet i Ny-Vardberg St. Botulphi Dag næstkommende. — *Köpnehafn*, Mandagen nast efter Palmsöndag. 17. Aprilis.
Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 409—10.

[5379.] Mageskiftebrev, udstedt af Biskop Jens Andersen i Odense til Odense Bye, paa en Grund i Nedergaden, som Vederlag for en Eng tvertover for Bispegaarden. — *Othense*, Sti Marci evangelistæ Dag. 25. Aprilis.
Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. S. 70—71.

[5380.] Kong Hans's Skrivelse, (som det synes til en af de pommerske Stæder), hvori han udbeder sig Understöttelse for Hans Abteshagen i dennes Stridigheder om Arv efter hans Halvbroder Albrecht Kroger med Familien Schlieben (Sleven), som havde faaet Understöttelse af Staden Colberg. — *Copenhagen*, Onsdagen i Paaske. (Plattydsk). 26. Aprilis.
Nachricht von der Familie v. Schlieben, Bil. S. 100—101.

[5381.] Brewadt Sognevidne, at Wolom Bye altid har ligget under Brevadt Sogn, med Undtagelse af 2 Boel, "som havde været paa en Tid til Döstrup Kirke". — *Brewadt Kirkegaard*, Söndag Jubilate. 14. Maji.
Langebek Scriptt. VIII. 98—99.

[5382.] Abbatis Glastoniensis ad archiepiscopum Cantuariensem de reliquiis S. Dunstani literæ, in quibus destructionem ecclesiæ per Danos factam commemorat. — IV. cal. Junii. 29. Maji.
Wharton Anglia Sacra II. 230—31.

[5383.] Gauto, Erkebisp i Trondhjem, beklager sig til Kong Hans over, at Biskop Carl i Hammer var bleven kastet i Fængsel, som om han havde været Aarsag i det Oprör, der var gjort om Vinteren af Bönderne "uppa Heidmarken", og beder, at han maa stilles for en geistlig Ret. — *Ex Residentia nostra Nidrosiensi*, in vigilia ascensionis domini. (Norsk). 31. Maji.
Danske Magazin IV. p. 182—183.

[5384.] Den Stockholmske Borgemesters og Raads Skrivelse til Dalekarlene, hvori de takke for disses Skrivelse, udstedt paa Tuna Landsting d. 20 Mai s. A., og love at ville med al Magt modsætte sig Kong Hans's Herredömme. — *Stocholm*, sanctorum Petri et Pauli apostolorum afton. (Svensk). 28. Junii.
Diplomatar. Dalekarl. I. no. 212. p. 207—209.

1508. 30. Junii. [5385.] Dom, afsagt af 12 Dannemænd, hvorved den udvalgte Kong CHRISTIANS Dom i Arvesagen mellem Laugmand Finnboge Jonsen og Præsten Erik Sumarlidasen bliver stadfæstet. — *Öxaraa Landsthing,* Fredagen efter Petri et Pauli. (Isl. med Dansk Overs.).
Ketilsen Isl. Forordn. I. 103—105.

1. Julii. [5386.] Kong HANS's Leidebrev for 6 svenske Rigsraader, med indtil 200 Personers Fölge, at reise til Malmö for at underhandle. — *Ny-Vardberg,* Vor Frue Aften Visitationis.
Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 410.

2. Julii. [5387.] Kong HANS's og 19 DANSKE OG NORSKE RIGSRAADERS Fordrag med de Svenske om en midlertidig Fred imellem Rigerne til næstkommende St. Mortens Dag. — *Ny-Varbjerg,* Söndagen næst efter St. Petri et Pauli.
Hadorph Svenske Rimkrön., Bil. S. 411—14. Jfr. Hvitfeldt p. 1068. (ed. in 4to T. VI. p. 253—55).

9. v. 16. Jul. [5388.] BIRGER, Erkebisp i Lund, beder Kong Hans at opfylde Erkebispen af Tronhiems (Gautes) Begjering, at Biskop Carl i Hammer i Norge maa komme fri og stilles for en geistlig Domstol. — *Ex villa Höyæ,* dominica ante Margarethe virginis.
Danske Magazin IV. p. 183—84.

c. 26. Julii vel 9. Decbr. [5389.] NIELS MATSSEN, Slotsskriver paa Vardberghe, tilstaaer, at Aarhuus By har ladet antvorde endeel Proviant (der opregnes) til Borgemester og Raad i Nywardberghe. — *Vardberghe,* feria prox. festo beate Anne matris Marie virginis.
Hübertz Actstykker I. 97—98.

31. Julii. [5390.] Flekken TILE's INDVAANERES Optegnelse om den dem af Ditmarskerne tilföiede Skade siden Feiden, tilstillet Otte Rantzow, Amtmand paa Gottorp. — *Tor Tylen,* am Auende Petri ad vincula. (Plattydsk).
Michelsen Ditmars. Urkundenbuch p. 96—97.

14. Augusti. [5391.] RANXSTRUP HERREDSTINGS VIDNE, at Abbed Henning af Lyom Kloster gav Lov paa Lavhævd paa Römet Mark, paa al den Eiendom, som Per Hollensen og hans Fader havde havt for deres Böndereiendom i lang Tid uilt og ukært, som Per Hollensen skjödte til Lyom Kloster, og dette havde havt i brugelig Hævd ulast og ukært i 60 Aar og mere. — *Ranxstrupherritz Ting,* then Tirssdag nest for wor frue dag annuntiationis Mariæ.
Langebek Scriptt. VIII. 136—137.

15. Augusti. [5392.] Sognevidne af 8 GODE MÆND I ESGRUS SOGN i Anledning af et mellem Benedict Sestede til Runthoft og Præsten Wennemar Krawinkel til Eszgrus indgaaet Forlig om Tiendeydelsen til Eszgrus Kirke. — Die assumtionis Mariæ. (Plattydsk).
Archiv für Staats- und Kirchengesch. der Herzogthümer I. B. I. Heft S. 43—44.

24. Augusti. [5393.] GODSCHALCI, episcopi Slesvicensis, diploma collationis et investituræ ecclesiæ in Enstede, per resignationem Nicolai Tugonis presbyteri vacantis, pro Ovone Johannis. — *In curia episcopali Schleswicensi,* die Jovis, vicesima quarta mensis Augusti.
Noodt Beiträge I. p. 458—461.

22. Septbr. [5394.] IVARI MUNCK, episcopi Ripensis, compositio inter Hennichinum, abbatem Loci Dei, et Nicolaum, verum pastorem et curatum ecclesiæ Döstrup, "super decimis ceterisque obventionibus ecclesiæ et sacerdoti dandis et de more debendis de oppidis Nörwollum et Synderwollum". — *In Monasterio Loci Dei,* altera die Mauritii martiris.
Langebek Scriptt. VIII. 131.

16. Octobr. [5395.] Det DANSKE RIGSRAADS Leidebrev for svenske Rigsraader med 60 Personers Fölge paa en Underhandlingsreise til Malmö. — *Lund,* feria secunda post festum Calixti.
Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 414.

[5396.] Præst Hans Mogenssöns Qvittering til Herr Aaghe Anderssön for 41 Skippund Jernlod og VIII Lod i hvert Skippund. — *Helsingborg*, feria IV. ante omnium Sanctorum. 1508. 25. Octobr.

Vidensk. Selsk Skrifter, VII. 408.

[5397.] Jens Andersson, Biskop i Fyen, tilbyder sig, i et Brev til unge Prinds Christian, Kong Hanses Sön, at ville modtage Biskop Karl i Hammer i Forvaring i eet Aar, hvilket alle övrige Bisper og Prælater i Norge og Danmark paa Herremödet i Ny-Worbiergh havde vægret sig ved. — *Paa wor Biscops Gard wtii Othensse*, die commemorationis animarum. 2. Novbr.

Danske Magazin IV. p. 186—88.

[5398.] Documentum, quo Michael Petri, clericus Slesvicensis dioceseos, publicus notarius, se Ouonem Johannis in possessionem ecclesiæ parochialis Enstede posuissse testatur. — Die dominica, quinta mensis Novembris. 5. Novbr.

Noodt Beiträge I. p. 461—462.

[5399.] Kong Hans's Reglement om, hvorledes de Indtægter, der tilfaldt St. Jörgens Hospital udenfor Kjöbenhavn, skulde deles mellem Forstanderen, Kirken og de i Hospitalet værende fattige og syge Mennesker. — *Kjöbenhavn Slot*, St. Catharine Aften. 21. Novbr.

Hofman Fundationer X. 195—196. Nyrup Kjöbenhavns Beskr. p. 42—43.

[5400.] Hertug Frederiks af Slesvig, Holsteen o. s. v. Stadfæstelsesbrev paa de Kalanden i Münsterdorf tilstaaede Privilegier. — *Kiehl*, des Mettwekens am Avende Andree apostoli. (Plattydsk). 29. Novbr.

Archiv für Staats- und Kirchengesch. der Herzogthümer II. S. 113—14.

[5401.] Kong Hans's Brev til Anders Bille paa Stegehus, om uförtövet at ruste det ledingspligtige Mandskab i det ham betroede Lehn til Toget mod Sverrig, ligeledes "saa mange Skibe, som tilstede ere", og at möde i Kjöbenhavn otte Dage för Pindse. — *Wordingborg*, femte Dag Jwle. 29. Decbr.

Jahn Unionshist. p. 581—82.

[5402.] Kong Hans svarer Erkebispen af Trwndhiem (Gauto), at Biskop Karl i Hammer ikke var mödt ved Herremödet i Ny-Wardberg, men ventedes at ville svare for sig til næste Herremöde; samt at hans Sön imidlertid havde skrevet til Paven om Dommen i denne Sag.

Danske Magazin IV. p. 184—85.

[5403.] Kong Hans's Skraa for Skomagergildet i Odense. — (Uden Aar?)

Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. p. 48—53. jfr. S. 48, Anm. *), der synes at vise, at denne Skraa er givet eller stadfæstet af Kong Hans paa Kjöbenhavns Slot, Söndagen efter St. Mortens Dag Aar 1508.

[5404.] Brev til Svante Sture om Hertug Christierns ("then vnge Herres") Bedrifter i Norge, Herlogh Hwfwtfads Fald m. m. (Norsk).

Udtog i Jahns Unionshist. p. 585—86.

1509.

1509.

[5405.] Kong Hans's og 6 danske Rigsraaders Fordrag med de Svenske, hvor, i Henhold til den Varbergske Reces, bestemmes, at Freden mellem Rigerne skal bestaae til St. Johannis Baptistæ Dag. — *Helsingborg*, Söndagen efter octavas epiphan. domini. 14. Januar.

Hadorph Svenske Rimkrön., Bil. S. 415—17. Jfr. Hvitfeldt p. 1069. (ed. in 4to T. VI. p. 255—56).

[5406.] Kong Hans's Leidebrev for de svenske Gesandter til Malmö med 300 Personers Fölge, for at fuldgjöre den Varbergske Reces. — *Helsingborg*, St. Marcelli Dag. 16. Januar.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 417.

1509. 12. Febr. [5407.] Fru KRISTINÆ ERICKSDATTHER ROSENKRANDSES Testament. — *Vedby*, feria secunda ante Valentini.

Danske Magazin VI. p. 186—87.

28. Febr. [5408.] Erkebiskop BIRGES Anordninger angaaende Jorder, Handel og Fiskerie i Elleholm Kjöbsted. — "Decima quarta 4 non. temporum in quadragesima" (*corrig.* feria quarta 4^or temporum etc.).

Mützel (Bring) Diss. de Lister Härad p. 58—60.

1. Martii. [5409.] MORTHIN JENSSÖN, af Vaaben, i Hawelsæ maglæ, hans Erklæring om den Skov, som laae til en Gaard i Skæbinghæ. — *Hawelsæ maglæ,* Torsd. for S. Lucii papæ Dag.

Langebek Scriptt. VI. 211.

15. Martii. [5410.] Hertug FREDERIK af Slesvig og Holsteen giver Hr. Otte, Hans og Thönne (Thonies) Rantzow tilligemed Mag. Matthias Brandt, Fuldmagt til et Möde i Hamborg for at underhandle om Bilæggelse af Uenigheden med Ditmarskerne. — *Gottorff,* Donnerstags nach Oculi in der heiligen Fasten. (Tydsk).

Michelsen Ditmars. Urkundenbuch p. 98.

15. Aprilis. [5411.] (HELLEWATT) SOGNEVIDNE om, at Tagholm laae i Byölderup Sogn. — Ipsa dominica quasi modo geniti. (Tydsk).

Langebek Scriptt. VIII. p. 61.

17. Maji. [5412.] Skomager-Gildes Skraa i Aalborg, given af Kong HANS. — *Pa wort Slott Olborig,* wor Herris Himmelfarts Dag.

Danske Magazin III. p. 231—35.

7. Junii. [5413.] SUNDERRANXSTRUP HERREDSTINGS VIDNE, at "Broder Hennick, Abbed i Lyom Kloster, var den Fredag næst tilforn i Öster-Lyom og gav Lov paa Lavhævd paa det Gods, som Hans Christensen boede paa, ... og Deel i Striib, saa meget som Kloster haver der med Rette og haver havt i brugelig Hævd ulast og ukært i 100 Aar og mere". — Then torssdag nest effter S. Erasmidag.

Langebek Scriptt. VIII. 152—53. — Det bemærkes, at Christi Legemsdag 1509 indfaldt paa den 7. Junii.

13. Junii. [5414.] TINGSVIDNE AF SLOXHARDE om, at Abbed Claues af Lygum Kloster havde gjort sin (Lavhævds) Eed angaaende Byeholm. — Midtwekens vor Viti et Modesti. (Tydsk).

Langebek Scriptt. VIII. 50.

17. Junii. [5415.] "Literæ scotationis super feudum Hesel in Sliesharde, a CALLE HINRICHSEN Wolffio Pogwischio factæ". — Die Dominici (*leg.* dominica) post Octav. festi corporis Christi.

Epit. in Swabsteder-Buch ap. Westph. IV. 3193. no. 133.

23. Junii. [5416.] LÖFFHERRITS TINGSVIDNE, at 6 navngivne Mænd, efter Forespörgsel af Abbed Henning i Lugum Kloster om Markeskjellet mellem Lyom og Reffslund, havde forklaret, at dette Markeskjel var i Lemosgab, "og at deres (formodentlig Lyom Beboeres) Hyrde haver drevet did med Faar og Hjord i 100 Aar og mere, uden al "Gjensigelse" af dem, som boede i Reffslund til denne Tid". — Then Leffuerdag S. Johannis baptiste afften.

Langebek Scriptt. VIII. 9—10.

24. Junii. [5417.] CHRISTIAN, Arving til Norges Rige, udvalgt Konge til Danmark og Sverrig etc., giver Bergens Indbyggere adskillige Friheder og Privilegier. — *Vor Gaard Bergen*, St. Johannis Bapt. Dag.

Paus Norske Forordninger S. 280—81.

[5418.] Præsten Hans Mornssöns Qvittering til Aaghe Andersson for 18 Skippund Jernlod, 10 Lod i hvert Skippund, samt 1 Skippund, 37 Lodh wti. — *Helsingborg*, feria VIa post Johannis baptistæ. 1509. 28. Junii.

Vidensk. Selsk. Skrifter, VIII. 408—409.

[5419.] Kong Hans's Leidebrev for svenske Gesandter med indtil 100 Personers Fölge, at reise til Kjöbenhavn for at fuldföre Helsingborg- og Vardberg-Recessen. — *Köpnehafn*, Petri et Pauli Aften. 28. Junii.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 418.

[5420.] Det danske Rigsraads Leidebrev for 6 svenske Rigsraader med indtil 100 Personers Fölge, at reise til Kjöbenhavn for at fuldföre den helsingborgske og wardbergske Reces. — *Hafnis*, die Petri et Pauli. 29. Junii.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 418—419.

[5421.] Herredstingsvidne, at Abbed Hennick af Lyom Kloster næstforegaaende Mandag i Bulderup havde givet sin Eed og Lavhævd paa noget Gods, liggende i Bulderup Sogn og andensteds i Slux Herred. — *Vp Sluxdinge*, des Midtwekens na sancti Erasmi Martiris dage. (Tydsk). 4. Julii.

Langebek Scriptt. VIII. 49—50.

[5422.] Johannis, episcopi Roskildensis literæ, quibus XL dierum indulgentias iis concedit, qui altare in ecclesia collegiata beatæ Mariæ virginis Hafnensis, fundatum ab Andrea Muss, episcopo Asloënsi, devote visitaverint vel ad sustentationem ipsius contulerint. — *Hafnis*, feria quinta proxima post festum b. Kanuti Regis et Mart. 12. Julii.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. p. 733.

[5423.] Löfherrits Tingsvidne, at tvende Dannemænd (Lovhöringe?) paa Tinget havde bevidnet, "at de hos vare, hörde og saae, at hæderlig Fader Broder Henning, Abbed i Lyom Kloster, vor den Tiirsdag Canuti Regis paa Lyom Mark og stod hos Lemosgab sönden og vesten og gav Lov paa Lavhævd med sine hæderlige Brödre og Prester Lofftiddags, som han var tilfunden paa Thinge, med al sin rette Tilliggelse . . . ., som Kloster haver havt i brugelig Hævd ulast og ukiært i Arilds Tid og haver nu i Haand og Hævd fire wogne til Markemöde, og svore det ind til Lugum Kloster og brast ingen Værn". — Then Lewerdag nest effter S. Ketilli confessoris dag. 14. Julii.

Langebek Scriptt. VIII. 10.

[5424.] Inventarium ved Wisborgh Slot, overleveret paa Kong Hanses Vegne af (Admiral) Jenss Holgertssön (Ulfstand) til Laurens Skynckell, Kongens Embedsmand. — *Wisborgh*, Sancte Marie Magdalene Affthen. 21. Julii.

Danske Magazin II. p. 146—149.

[5425.] Beretning fra Hemming Gad og 4 andre til Svante Sture om, at de ved Erik Skrivers Hjelp havde faaet Almuen i Vestergothland til at sværge ham fast Troskab, og modsætte sig Kong Hans. — *Söderköping*, Sabbatho infra Octavam St. Laurentii. 11. Augusti.

Udtog i Jahns Unionshist. p. 417. Not. 3.

[5426.] Kong Hans's og det danske Rigsraads Fordrag med de Svenske, hvorved Sverrig tilpligtes at betale Kong Hans 12000, og Dronningen 1000 Stockholms-Marker aarlig, indtil et Möde kunde blive holdt i Stockh. Skjær, og enten Kong Hans eller Hertug Christiern valgt til Konge over Sverrig m. m. — *Köpnehafn*, Fred. eft. vor Frue Dag Assumtionis. 17. Augusti.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 419—22. Hvitfeldt p. 1069. (ed. in 4to T. VI. p. 256—61).

1509. 24. Augusti. [5427.] Vidnesbyrd af PETER ESZGISSEN, Borger i Flenssborch, om at (Beboerne af) Bulderup havde brugt Byholm norden for Bullerup, saavel de hertugelige Bönder, der laae til Luttken Tundern, som Lugum Klosters "Lansten". — *Flenssborch,* ahm Dage Barthol. (Tydsk).

Langebek Scriptt. VIII. 61.

14. Septbr. [5428.] Hertug FREDERIKS Brev til Raadet i Lybek, angaaende Uenigheden med Ditmarskerne i Anledning af Fiskeriet ved Helgoland m. v. — *Tondern,* die crucis exalt. (Tydsk).

Michelsen Ditmars. Urkundenbuch p. 97—98.

27. Octobr. [5429.] NILS JENSSEN, Landstingsskriver i Skaane, bekræfter det af Nigels Bradhæ i Vijtskowle Gaard udstedte Skjöde paa en Gaard og Grund i Eskilstorp i Garsherret til Hr. Pether Ynguarsson paa Esrom Klosters Vegne. — *Lunde Landsting,* Löverdagen sanctorum Simonis et Judæ Aften.

De la Gard. Archiv. udg. af Wieselgren III. 21—22.

1. Novbr. [5430.] Befaling til Staller IBER SIUERDTS i Eiderstedt, at han skulde gjöre Forbud imod al Fejde af Ditterich Brusz og hans Venner i Eiderstedt mod Biskop Gotschalk af Slesvig. — *Newmünster,* in die omnium sanctorum. (Plattydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 276.

9. Novbr. [5431.] JOHANNIS, episcopi Roskildensis, privilegia, data capitulo Hafniensi. — *Roskildis,* profesto b. Martini confess. et pontificis.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. p. 735.

15. Novbr. [5432.] Kong HANS's Tilladelse (paa Hertug Frederiks Begjering) for Fyrstendömmene Slesvig, Holsteen og Stormarn, at maatte vedligeholde al Communication og Handel med Lybek, under denne Stads Feide med Danmark. — *Rendsburg,* Torsd. eft. Martini episcopi. (Platt.).

Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol. X. P. Spec. VI. II. Contin. 2te Forts. p. 29. Sammes Collectio nova II. 866. Londorp Acta publ. Tom. XII. (Contin. VIII. Th.) B. XIII. p. 466. Privil. der Schlesw. Holst. Ritterschaft p. 101—104.

25. Novbr. [5433.] (Den udvalgte) Kong CHRISTIERNS Brev til Indbyggerne paa Island, angaaende Forbud mod at handle med fremmede Kjöbmænd, förend de havde betalt deres Sækkegjeld. — *Slot Akershus,* St. Katrinæ Dag. (Isl. med dansk Overs.).

Ketilsen Isl. Forordn. I. 162—63. Af andre henföres dette Brev til Aar 1516 og angives at være udstedt paa Kjöbenhavns Slot.

20. Decbr. [5434.] Edeligt Vidnesbyrd om, at PER BRAMMER, Borger i Rijbe, paa sit Yderste havde forklaret, at Byholm ved Byllerup i Sluxherret havde ligget til Vor Frue i Lyom Kloster i 60 Aar og længere, uillet og ukært. — *(Ribe),* Torssdagen nest for Thome Apostoli.

Langebek Scriptt. VIII. 62.

27. Decbr. [5435.] AWE PERSSÖN, af Vaaben, paa Hyrningsholm, hans Erklæring om, og Skjöde til Ebbelholtz Kloster paa en til en Gaard i Skæbinge hörende Skov. — *Hyrningsholm,* 3die Dag Julæ.

Langebek Scriptt. VI. 212.

28. Decbr. [5436.] Vidnesbyrd om, at BUNDY JONSSEN edelig udsagde, at han og hans Fader, den Tid de boede i Römett, ulast og ukært brugte det, ligesom Peder Holdensen havde brugt det för dem, "som var Mussewang, Owerwang og Nederwang", og gave deres Skat og Udgift til Lyom Kloster. — Paa thy wschyldige börns dag.

Langebek Scriptt. VIII. 137.

[5437.] LAURENTII GUDHERNI, decani in Willandzherret, PETRI JACOBI, plebani Aossiensis ecclesiæ, JOHANNIS SVENONIS et JOHANNIS ANDREÆ, presbyterorum conventualium

in monasteriis Tummatorp et Bækkiæschough, testimonium de mendacio Petri dicti Ademaat, qui abbatem monasterii Bækkiæschough pueri cujusdam interfecti reum fecerat. 1509.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. p. 736.

[5438.] "Decretum Petri, episcopi Sverinensis, autoritate Basil. concilii judicis constituti ad querelas Gottschalci ab Alevelde, episcopi Slesvicensis, de nobilium quorundam Slesvicensium spolio et bonorum clenodiorumque ad dioecesim Slesvicensem spectantium alienatione, pro eorundem restitutione exhibitum, juncta citatione et in casum contumaciæ excommunicationis sententia". — *In castro Butzau*, Sverinens. dioeces.

Epit. in Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3192. no. 132.

[5439.] Literæ, quibus "Ericus Lund, Lubecensis, fundat perpetuam vicariam in ecclesia Slesvicensi in honorem B. Mariæ virginis et ad altare S. Crucis, eique legat 600 marcas, sibi suisque heredibus jure patronatus desuper reservato".

Epit. in Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3192. no. 131.

1509—1510. 1509—10.

[5440.] Niels Clemetssens Skrivelse til Borgemesterne Eric Perssen og Niels Anderssen i Aars, hvilke han tilraader at befæste deres By, og til strax at overlægge, hvormange Folk, Halvparten til Hest og Halvparten til Fods, de kunde udgjöre, saavel indenlands som udenlands, med Kost og Spiisning. — *Emelöff*, then odenssdagh nest fore sancte Marie Magdalene dagh (uden Aar).

Hübertz Aktstykker I. p. 99.

1510. 1510.

[5441.] Dronning Christines Begjering til Capitlet i Ribe om, at det skulde give S^ti Francisci Brödre i Ribe dets Tilstaaelse for at have faaet Fyldest for deres Part i Stægestoft. — *Odense*, die purificationis Mariæ. 2. Febr.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 400—401.

[5442.] Præst og Vicarius i Viborg Kield Olufsen Digsmedh's Gavebrev til den Hellig-Aands Huus i Aalborg paa en Gaard i Holstebroe, som han havde arvet efter sin Broder Hr. H. Poulsen i Bordbierig. — *Viborg*, den Torsdag næst efter Midfaste. 14. Martii.

Hofman Fundationer, Append. til Ribe St. p. 28—29.

[5443.] Bowe Sognevidne, at Peder Tayssen udsagde, at han i 15 Aar havde boet i Römeth paa Lygum Klosters Gods og brugt sammes hele Mark, Musswanck, Nedherwanck og Auerwanck, m. v. — Ahm Söndage Misericordia domini. (Plattydsk). 14. Aprilis.

Langebek Scriptt. VIII. 137—138.

[5444.] Vidnesbyrd, udstedt af Lydik Johanssen, Sognepræst til S. Nicolai Kirke næst for Ribe, Movres Gorm, Sognepræst til Wilslev, Jes Lassen og Torsten Smidt, Borgere i Ribe, om at Kirsten Pedersdatter, som de kalde Kirsten Hennikes, solgte og afhændte sit iboende Huus i Skolegaden i Ribe til Biskop Iver Munck for tyve Mark og hundrede danske Penge og en Sölvskee paa 3 Lod Sölv. — *Ribe Bispegaard*, den næste Fredag for S. Georgii Dag. 19. Aprilis.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 512.

[5445.] Lybekkernes Krigserklæring mod Kong Hans af Danmark. — *Lybke*, Söndagen Jubilate. (Dansk Oversættelse). 21. Aprilis.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1076. (ed. in 4to Tom. VI. p. 271—73).

1510. 7. Maji. [5446.] Beskyttelsesbrev, udstedt af CHRISTIERN, ret Arving til Norges Rige, udvalgt Konning til Danmark og Sverrig etc., for Indbyggerne i Jæmpteland, hvorved tillige de dem af Kong Hans og andre fremfarne Norges Konger tilstaaede "Friheder, nader oc retteböter", bekræftes. — *Aggershwss*, Tirsdagen efter Invent. crucis.

Norske Samlinger I. S. 45—46.

30. Maji. [5447.] Keiser MAXIMILIAN (I^s^) og DE TYDSKE RIGSSTÆNDERS Kjendelse, hvorved Hamborg erklæres for en fri Rigsstad, i det tillige Kongen af Danmark og Hertugen af Holsteen reserveres Ret til at appellere til den keiserlige Kammerret, ifald de skulde være utilfredse med denne Kjendelses Resultat. — *Augsburg*, 30. Maji. (Tydsk).

Londorp. supplet. et contin. Tom. IV. B. II. p. 740—741.

4. Junii. [5448.] Qvittering, udstedt af ANDERS HEMMINGSÖN, Skriver paa Kjöbenhafn, paa Kongens Vegne til Aage Anderssön for 18 Skippund Jern, "som Oluf Smed fik at smede Ackere af". — *Haffnis*, feria tertia infra octavas corporis Christi.

Vidensk. Selsk. Skrifter VII. 409.

12. v. 13. Junii. [5449.] GODSCHALCI DE ALEVELDE, episcopi Slesvicensis, confirmatio statutorum "fraternitatis calendarum corporis Christi in Morkarken, terræ Anguliæ". (Fragmentum ipsorum statutorum additum est). — *Slessvig*, die Mercurii, XIII. mensis Junii, indictione XIII.

Dän. Biblioth. VIII. 194—212. — Anno 1510 dies XIII. Junii in diem Jovis incidit; indictio autem XIII. anno 1510 respondet. Pro *die Mercurii* igitur aut *die Jovis* legi debet, aut *XIII. mensis Junii* in *XII. m. Junii* est mutandum.

18. Junii. [5450.] AVO BILDE qvitterer i et Brev til Acho (Aage) Jæpssön, ecclesiæ Lundensis canonicus, for 2 Aars Afgift af et procuratorium i Lundt. — *Kiögæ*, ipso die Sanctorum Marci et Marcelliani.

Nye Danske Magazin I. p. 199—200.

23. Junii. [5451.] Kong HANS's Skrivelse til de slesvigske og holstenske Stænder, om at gjöre alle dem muelige Anstalter for at gjöre Modstand mod Lybekkernes Angreb, hvorhos Kongen forsikkrer dem om, nöie at ville overholde deres Privilegier. — Tirsdagen Sanct Johannis Baptistæ Aften. (Plattydsk).

Lünig Collectio nova II. 926.

6. Julii. [5452.] RIBE BYTINGSVIDNE, at Oldermændene for St. Giertruds Gilde i Ribe havde solgt og skjödet en det tilhörende Jord og et Steenhuus til Biskop Iver Munck. — *Ribe Byting*, Löverdagen efter "Store" *(Sanctorum)* Peders og Povels Apostolorum Dag.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 435.

9. Julii. [5453.] Tingsvidne, angaaende et paa Tinge af HANS PERSSEN i Branderup og hans Broder TERSTEN PERSSEN i Roste paa Tinge afgivet Vidnesbyrd om de Vange og den Eng, der laae til Römeth paa den Tid deres Fader Peder Holdenssen eiede det. — *Nörrauxstrup Herretztingh*, then tirssdag nest effter wor frue dag visitationis.

Langebek Scriptt. VIII. 138.

28. Julii. [5454.] Kjendelse, afsagt af Hertug FREDERIK til Slesvig og Holsten etc., i en Sag mellem Abbed Hennigkinus i Lumcloster og Johannes Rusche, Prior af St. Johannis Baptistæ Orden i Ribe, om en Mark, kaldet Mussewanck, liggende mellem Römedt og Tofftlundt. — *Hadersleuen*, Sondages na Jacobi Apostoli. (Plattydsk).

Langebek Scriptt. VIII. 140—41.

[5455.] ARYLDT SOGNEVIDNE, at tvende af Lyom Klosters Tjenere i Römett beklagede sig over, at Priorens (i St. Hans's Kloster i Ribe) Tjenere i Toftlund forurettede dem i Römett Mark. — *Aryldt Kirkegaard*, Söndag efter Bartholomæi apostoli. 1510. 25. Augusti.

Langebek Scriptt. VIII. 139—140.

[5456.] Qvittering, udstedt af ANDERS HEMMINGSÖN, Skriver paa Kjöbenhavn, paa Kongens Vegne, til Aage Anderssön for 402 "Jern-Klodde, vog 80 Skippund 8 Lidspund; 38 Fyrbalde, v. 2½ Skippund, og 5 Bysse-Cammer, v. 4½ Skippund, 8½ Lidspund". — *Hafniæ*, feria V^ta ante Nativit. Mariæ. 5. Septbr.

Vidensk. Selsk. Skrifter VII. 409.

[5457.] Kong HANS beder Eszge Bilde, Embedsmand paa Kiöpnehaffn, sende sig en Kurv fuld af de bedste Vindruer fra den kongelige Vingaard, nogen Clarette og 7 Tönder Hamborger Öl. — *Kalundeborg*, Sancti Calixti Dag. 11. Octobr.

Nye Danske Magazin V. p. 121.

[5458.] Tingsvidne om et af MATTIS ANDERSSEN i Tofftlund og hans Broder JON ANDERSSEN paa Tinget afgivet edeligt Vidnesbyrd, angaaende en af deres Fader Anders Jonssen paa hans "Helseng" afgiven Forklaring over, hvorledes en Eng i Musswang var kommen fra Römet og til en Gaard i Tofftlund. — *Nörranxstrupherrets ting*, then tirssdag for Lucæ Evangel. 15. Octobr.

Langebek Scriptt. VIII. 138—39.

[5459.] Biskop NIELS CLAUSZON i Aarhuus underretter Kong Hans om, at der blandt de Folk paa Flaaden, der vare udredede af Kjöbstederne, fandtes "meget lösagtigt og udueligt Folk", og gjör Forslag til at afværge sligt i Fremtiden. — *Ex Samszö*, die b. Martini martiris. 12. Novbr.

Hübertz Actstykker I. p. 100.

[5460.] LYOM SOGNEVIDNE, om et af Per Lorup og Michel Nielssen i Starup afgivet Vidnesbyrd om, at Musswang laae til Per Holdenssens Gaard i Römett. — *Lyom Sognestevne*, Söndag næst for S. Catherinæ virginis. 24. Novbr.

Langebek Scriptt. VIII. 140.

[5461.] Forlig, tilveiebragt af Biskop IWER MUNCK i Ribe, i en Tvist mellem Abbed Hennick i Lyom Kloster og Prior Hans Rusch i St. Johannis Kloster i Ribe, om en Mark, kaldet Musswang, liggende mellem Tofftlund og Römett. — *Lyom Closter*, paa St. Andreæ Apostoli Dag. 30. Novbr.

Langebek Scriptt. VIII. 141.

[5462.] Dom, afsagt af Biskop IWER MUNCK i Ribe, i en Sag mellem Abbed Hennich i Lyom Kloster og Jep Laussen, der, i Henhold til tvende Buller eller Privilegier af Paverne Innocents IV. og Johannes XXII., tilpligtes at udlægge Abbeden nogen Arv, der var tilfalden (Jep Laussens Broder) Tuo Laussen, Conventsbroder i Lyom Kloster, efter sin Fader Lave Nielssen. — *Lyom Closter*, paa S. Andreæ Apostoli Dag. 30. Novbr.

Langebek Scriptt. VIII. 245—46.

[5463.] TINGSVIDNE, at en uvillig Stokkenævn af 12 Dannemænd blandt de ældste i Lygum Birk og Löffherrit edelig vidnede, "att thennom myntes, somme nhere och somme mynne end LX aar i theris tijd, oc hörde aff deris gamble foreldre, adt thi haffuer sagdt for thennom, att alle thij, som nhu boer eller haffuer boet y Lyom, eller nogen mand som boer i Lyom Soghen eller anderstedt y Lyom bierck, aldrig gaffue schatt, plicht, eller nogen ressel anthen aff ogger eller engh i forschreffne lange tijd andersteds end till Lyom Closter". — Mondag effter Lucie virginis. 16. Decbr.

Langebek Scriptt. VIII. p. 12.

1511. **1511.**

1. Januar. [5464.] ERICH TYMESSÖN til Engelsteholm, Væbner, bevidner, at hans Hustru Margrete Boszdotter har med sine Stifbörn skiftet deres Fædrene-Arvegods efter venskabelig Overenskomst. — Die circumcisionis Domini.

Danske Magazin IV. p. 18—19.

28. Januar. [5465.] Biskop IVAR MUNK i Ribe's Skrivelse til Capitlet sammesteds, hvori han anbefaler det Forsigtighed ved Udleveringen af "pecunia Jubilæi" til tvende Borgere i Lybek, som ifölge et Biskoppen foreviist Brev fra Paven (breve apostolicum) skulde være befuldmægtigede til at modtage samme. — *Holstebro*, in curia episcopali, secundo Agnetis virginis.

Genealog. Archiv. I. H. S. 17—18.

8. Febr. [5466.] MÆTTHÆ IWERSSDOTTERS Brev til hendes Mand Rigsforstander Svante Nielsson Sture, hvori omtales Kong Hans's Tilbagetog fra Sverrig og at Sten Sture fulgte ham "paa fodh", samt at man meente, at Kongen agtede sig til Kalmar og Borcholm. — *Wæsterars*, Lögerdagen næst efter Dorethæ. (Svensk).

Videnskab. Selsk. Skrifter VII. 379—80. Diplomatar. Dalekarl. I. no. 220. p. 215—16.

6. Maji. [5467.] ANDERS HENNINGSSEN, Kongens Skriver paa Kjöbenhavns Slot, tilstaaer at have annammet 28½ Læst Öl og ½ Læst Sild af Seuerin Scriffuer, Borger i Aarss. — *In castro Haffn.*, tertia feria post inventionis sancte crucis.

Hübertz Actstykker I. p. 101.

6. Junii. [5468.] Biskop NIELS STYGES og flere gode Mænds Dom i en Sag mellem Mariager Kloster og Capitlet i Wiborg om Mow og Egens Skov. — *Bispegaarden i Alborg*, Fredag nest for Pintsedag.

Danske Magazin VI. p. 123—124.

24. Junii. (29. Aug.) [5469.] Erkebiskop BÖRGE's Stadfæstelse paa de Aakirke-By af hans Forgængere givne Privilegier og Statuter og disses Forögelse med nogle nye Artikler. — *Aakirckebye*, "MCDXI. nono [MCDXI^{mo}?], die Natalis St. Joh. Bapt.".

Thura Bornholms Beskr. p. 184—86. — Om det forvanskede Aarstal bör rettes til *MDXI^{mo}* eller til *MDXnono*, kan være tvivlsomt.

9. Julii. [5470.] STOKHOLMS INDVAANERES Skrivelse til Indbyggerne i Dalene, hvori de forsikkre at ville af yderste Evne gjöre Kong Hans Modstand, ifald han skulde faae isinde at angribe deres Stad, og ikke udsætte sig for et sligt Forræderi fra dansk Side, som havde fundet Sted i Calmar. — *Stocholm*, VIII^{de} dagen nest efter wor frwe dag visitationis. (Svensk).

Diplomatar. Dalekarl. I. no. 221. p. 217—18.

17.(10.) Jul. [5471.] AARHUUS BYTINGSVIDNE om, at der var plöiet ind (*"indaar"*) paa Aarhuus Bymark Sönden og Östen fra Kræmmersteen, og at der aldrig saaledes har været plöiet (*"aard"*) til Uskjel, för Laco Anderssen udi Voregard haver ladet plöie (*"erghe"*) ind paa Ars Byes Mark. — *Aarss Byting*, Torsdagen næst for St. Margrete Dag.

Hübertz Actstykker I. p. 101—102.

22. Julii. [5472.] HANS BOGEBINDER, Borgemester i Kjöbenhavn, under og oplader Hr. Peder Jonsson udi hans Livstid det hellige Trefoldigheds Alter, som hans (Bogbinders) Hustrues Forældre havde stiftet i St. Nicolai Kirke i Kjöbenhavn. — *Kiöbenhaffn*, Marie Magdalene Dag.

Behrmann K. Christ. II^{s} Hist. II. 6—7.

28. Augusti. [5473.] Hertug FREDERIKS Begjering til Raadet i Hamborg, om at udruste et Skib til Bistand for hans Foged paa Helgoland mod Ditmarskerne og alle andre, som vilde med

Magt gjöre Indgreb i Sildefangsten under Helgoland. — *Tundern*, am Abendt decollationis 1511.
Johannis. (Tydsk). 28. Augusti.

Michelsen Ditmars. Urkundenbuch p. 101—102.

[5474.] Hertug FREDERIKS Befaling til alle de gamle "*deichwelder*" i Landet 29. Augusti.
Horspilherde, at de skulde, under Straf paa Liv og Gods, drage Omsorg for, at de bröstfældige Diger omkring bemeldte Herred bleve istandsatte för Vinteren. — In decollationis Johannis Baptistæ. (Tydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 278.

[5475.] Hertug FREDERIKS Brev til Ditmarskernes 48 Forstandere ("Vorweser") c. 1. Septbr.
om Erstatning for adskillige af Ditmarskerne begaaede Forurettelser mod ham og hans Undersaatter. — *Lutkentundern* (uden Dag). (Plattydsk).

Michelsen Ditmars. Urkundenbuch p. 103—104.

[5476.] Brev fra den udvalgte Kong CHRISTIAN til hans Fader Kong Hans, hvem 2. Septbr.
han anbefaler Sander Skotte og hans Folk, der siges at have fulgt ham som Dannesvende; tillige underretter han sin Fader om, at han og de Svenske havde indgaaet Stilstand. — *Bahwss*, Tiisdagen næst effter St. Egidii Abbatis Dag.

Nye Danske Magazin IV. p. 78—79.

[5477.] Hertug FREDERIKS Befaling til Embedsmanden paa Steinburg angaaende 3. Septbr.
et strandet norsk Skib. — *Tundern*, Midwegkens na Egidii. (Plattydsk).

Michelsen Ditmars. Urkundenbuch p. 104.

[5478.] Kong HANS's Leidebrev for svenske Gesandter til et Möde i Halmstad 21. Decbr.
inden Vor Frue Dag Purificationis (2. Febr. 1512), med indtil 100 Personers Fölge. — *Halsnes*, St. Thomæ apostoli Aften.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 423.

[5479.] Leidebrev, udstedt af Erkebiskop BIRGER i Lund og Rigsraaderne STEN 29. Decbr.
BILLE og TYGE KRABBE for svenske Gesandter med indtil 100 Personers Fölge til et Möde i Halmstad inden næstkommende Vor Frue Dag Purificationis. — *Lund*, die Thomæ Canturiensis.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 423—24.

[5480.] Kong HANS's Beskjermelsesbrev for Jens Holgersen Ulfstand, Hövedsmand paa Visborg Slot. — *Haffniæ*.

Hofman Efterretninger om danske Adelsmænd III. 392.

[5481.] Hertug FREDERIKS Skrivelse til Raadet i Hamborg, angaaende den af nogle Hamborgere begaaede Overlast mod det Hertugen og Kongen af Danmark tilhörende Slot i Hamborg, som af Hertugen var overladt Luder Rewentlow, Med. Dr., til Beboelse. (Platt.).

Heinze Kielisches Magazin II. 157—158.

[5482.] Bestemmelse om, hvorledes der skulde forholdes med RANTHEN, MILSTEDE og RODENISZ Indbyggeres Diger. (Tydsk).

Swabsteder-Buch ap. Westphalen IV. 3193. no. 134.

[5483.] (HERTUGELIG) BEFALING til Fogderne i Eyderstet og Strand, at de skulde möde paa Landdagen i Kiel næstkommende Söndag efter Katherine, og forud indhente Underretning i Amtet, om Bispen af Slesvig havde forurettet Nogen og beskattet dem for höit. (Tydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 276—77.

[5484.] Hertug FREDERIKS Befaling til dem blandt Indvaanerne i Horspilherde og det saakaldte Mor (in dem Mor), som i det Aar vilde besöge Heyligelandt, at de skulde forsyne

1511. sig med Gevær og Krudt, Harnisk og Vaaben, for at være Fogden paa Helgoland behjelpelige i at afholde Nogle fra at fiske under eller handle paa Öen, uagtet det var dem forbudet. (Tydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 277. — Lige Brev udgik til Indvaanerne af Silt og Für.

[5485.] (Hertug FREDERIKS) Befaling til Wonnigke Knutzen og Iber Siuerdts, at de skulde udtage saa meget Mandskab, som udfordredes til 2 Skibes Besætning, og holde det færdigt til paa Befaling at före disse Skibe til Heiligelandt (tilligemed tvende andre, som samtligen laae i Dybet ved Huszem). (Plattydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 277—78.

[5486.] Hertug FREDERIKS Befaling til Indbyggerne paa Silt, at de skulde sende 20 Skibe til Udbedring af det nye Dige ("neyhe Deich"), der havde taget stor Skade i den sidste Stormflod. — *Lutkentundern.* (Tydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 279.

[5487.] Hertug FREDERIKS Befaling til Indvaanerne paa Föhr, at de skulde sende 10 Skibe til Udbedringen af det nye Dige (unser neyher deich), der i den sidste Stormflod haver taget stor Skade. — *Lutkentundern.* (Tydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 279. — (Under dette Brev er anmærket: "In simili forma an alle einwoner in der Marsz").

[5488.] (Hertug FREDERIKS) Begjering til Bispen af Slesvig, at han vilde löse en "Lantste" i Strand, ved Navn Etleff Petersen, af Ban, indtil Hertugen kom sammen med Bispen i Huszem og undersögte hans Forseelse. (Tydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 280.

[5489.] (Hertug FREDERIKS) Befaling til Fogden Wonnigke Knutzen i Strand, at han skulde udtage 3 Læster Havre af nogle Skibe, som laae under Landet og havde Havre inde, hvormed de agtede sig Vester paa, og sende dem til Hertugen (da han havde Havre nödig til sine Heste og havde forbudet dens Udförsel). (Tydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 280.

[5490.] Hertug FREDERIKS Befaling til Indbyggerne i Crempe, Itzehoe og Wilster om at ruste sig til at afværge et mueligt Indfald af Ditmarskerne. (Tydsk).

Michelsen Ditmars. Urkundenbuch p. 100.

[5491.] Hertug FREDERIKS Befaling til Gotzick (von Ahlefeldt, "Amtmand" paa Steinburg) i Anledning af en Tvist med Ditmarskerne, og et forventet Angreb af disse. (Tydsk).

Michelsen Ditmars. Urkundenbuch p. 101.

[5492.] Hertug FREDERIKS (ligelydende) Befalinger til Jachim Plesz, Wolmar og Hartich Rantzow, Fruerne til Krummedick og Hylligenstede og Abbedissen i Itzehoe om at holde deres Folk i Beredskab til at afværge et befrygtende Anfald af Ditmarskerne. (Tydsk).

Michelsen Ditmars. Urkundenbuch p. 101.

[5493.] Brev fra Hertug FREDERIK til Bispen af Slesvig, hvori denne anmodes om at fortsætte sine Bestræbelser for at tilveiebringe et Forlig med Ditmarskerne, (i Anledning af de Helgolandske Stridigheder). (Plattydsk).

Michelsen Ditmars. Urkundenbuch p. 102—3.

[5494.] Brev fra Hertug FREDERIK til Gotzig von Anefelt paa Steinburg angaaende Underhandlinger mellem ham og Ditmarskerne. (Plattydsk).

Michelsen Ditmars. Urkundenbuch p. 103.

[5495.] Hertug FREDERIKS Brev til Ditmarskens 48 Forstandere (Vorweser) angaaende Claus Grotte, der var tagen til Fange, og hvis Skib var blevet opbragt paa Söen. (Tydsk).

Michelsen Ditmars. Urkundenbuch p. 104.

1512. 1512.

[5496.] Hertug Frederiks Qvittering til Bordesholm Kloster for Betalingen af Landskatten (de Landebede) af dets "Lansten", til Belöb 400 Mark 12 Skilling, for Aaret 1511. — Am Mondach na dem Nyem Jare. (Plattydsk). 5. Januar.
Westphalen Monum. ined. II. 507—8.

[5497.] Provst Johann i Linköpings Skrivelse til Sten Sture, hvori han forestiller ham den svenske Mynts Slethed i Forhold til den tydske og danske. — *Lincopiæ,* IX. m. Jan. (Svensk). 9. Januar.
Vidensk. Selsk. Skrifter, VII. 381—82.

[5498.] Det svenske Rigsraads Fuldmagt for dets Gesandter til Mödet i Halmstad. — *Arboga*, Sancti Henrici martyris et episcopi Dag. (Svensk). 19. Januar.
Jahn Unionshist. p. 586.

[5499.] Tingsvidne om, at Peder Kempe, Raadmand i Kjöbenhavn, efter Borgemester og Raads Befaling skjödte fra Kjöbenhavns By og til St. Willoms Kloster i Ebbelholt en Jord i Lasse-Björssensstræde, fordi Klosteret havde taget Kjöbenhavns Borgemester og Raad, daværende og tilkommende, i dets Broderskab; samt om et Stokkevidne desangaaende. — *Köpnehaffns Byting*, Mandagen næst efter S. Anthonii Dag. 19. Januar.
Langebek Scriptt. VI. 212—13.

[5500.] Jacobi (IVti), regis Scotorum, epistola ad Johannem, regem Daciæ, quem rogat, ut legatos ad concilium generale (Pisanum) proxime celebrandum mittat. — Tertio nonas Febr. 3. Febr.
Becker De rebus inter Daniæ, Gallorum Scotiæque reges a 1511—14 actis p. 97—98.

[5501.] Matthiæ, Strengenensis episcopi, et ceterorum Sveciæ consiliariorum in conventu Halmstadensi literæ ad protoconsules et consules civitatis Lubecensis de conventu Malmogensi, ad quem præsentiam nuntiorum civitatis exoptant, dicentes, se jam salvum iis conductum similem priori a rege obtinuisse. — *Halmstad,* dominica quadragesima. 29. Febr.
Jahn Unionshist. p. 587—88.

[5502.] Brev fra Matthias, Biskop i Strengnæs, og andre svenske Gesandter ved Mödet i Halmstad til Kong Hans, i Anledning af det nye Mödes Berammelse i Malmö, hvortil de anholde om frit Leide for de Lybske Gesandter. — *Halmstad,* dominica Quadragesimæ. (Svensk). 29. Febr.
Jahn Unionshist. p. 587.

[5503.] Prinds Christians Brev til Kong Hans, hvori han understötter de svenske Gesandters Bön om frit Leide for de Lybske Gesandter til det bestemte Möde i Malmöe. — *Halmstad,* Mandagen efter Söndagen Invocavit. 1. Martii.
Jahn Unionshist. p. 588.

[5504.] De danske Gesandters ved Mödet i Halmstad Brev til Kong Hans, angaaende bemeldte Möde. — *Halmstadhæ,* Mandagen næst efter förste Söndag i Fasten. 1. Martii.
Jahn Unionshist. p. 588.

[5505.] Esge Bylde og Anders Hennichsön tilmelde Kong Hans, at der den foregaaende Aften var kommet et Skib for Kjöbenhavn, ombord paa hvilket der var to Sendebud, et fra Kongen af Skotland og et fra Kongen af Frankerig, hvilke næste Dag agtede at begive sig paa Veien til Kongen. — *Kiöpenhaffn Slott*, tisdagen fore sancti Lucii Dag. 2. Martii.
Becker De rebus inter Dan. Gall. et Scot. reges a. 1511—14 actis, p. 98—99.

[5506.] Fyenbo Landstings Vidne, at Oluf Lauritzen, Byfoged i Odense, og flere Samfrænder tilsagde Kjerteminde Borgere en fuld og fast Orfeide for den af dem paa Brolykke dræbte Hans Knudsens Död. — *Fynbo landzting*, Sabbato Sitientes. 27. Martii.
Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. S. 154—55.

1512. 28. Martii. [5507.] Hertug FREDERIKS Forbud til Indbyggerne i Strand (Nortstrandt), at Ingen under Tabet af hele deres Formue maatte flytte bort fra Landet. — *Gottorff*, Sondags Judica. (Tydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 281—82.

5. Aprilis. [5508.] PETRI PETRI FILII, presbyteri et vicarii perpetui templi divæ virginis Hafniæ, donatio, facta aræ omnium Sanctorum, ab ipso fundatæ, pro missis habendis pro animabus omnibus Christianis. — *Hafniæ*, die lunæ ante pascha.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. p. 738.

11. Aprilis. [5509.] JOHANNIS regis epistola ad Ludovicum (XII[mum]), Gallorum regem, commemorans ligam inter papam Romanum, Hispaniarum regem et Venetos, adversus Cæsarem et regem Gallorum initam, concilium generale Romæ celebrandum, a papa indictum, etc. — *Haffniæ*, tertio idus Apr.

Becker De rebus inter Dan. Gall. Scotiæque reges a. 1511—14 actis p. 100—102.

23. Aprilis. [5510.] Fordrag mellem DANMARK og SVERRIG, hvorved en Stilstand sluttes, som skulde vare indtil et Möde af Befuldmægtigede fra alle tre Riger var afholdt i Kjöbenhavn St. Hansdag næste Aar. — *Malmö*, S. Georgii Martyris Dag.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1082. (ed. in 4to Tom. VI. p. 297—99).

23. Aprilis. [5511.] En Forskrivelse, udstedt af BORGEMESTER OG RAAD I LYBEK paa 30000 Rhinske Gylden, at betale til Kongen af Danmark i 12 Aar. — Am dage Sunte Jürgens, des Hilgen Ritters vnde Martelers. (Plattydsk).

Nye Danske Magazin III. p. 235—36.

27. Aprilis. [5512.] Quitancia IDZARDI GRAVII, collectoris apostolici, qua testatur, se a domino Ivaro, episcopo Ripensi, et capitulo ejusdem ecclesiæ, recepisse "summam octingentorum florenorum quatuor, unum annuum et sexaginta lotones argenti impuri ... et viginti sex marcas ex pecuniis sacratissimi Jubilæi, penes eosdem subcommissarios" depositis. — *Ripæ*, vicesima septima die mensis Aprilis.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 95.

2. Maji. [5513.] Sognevidne af 12 DANNEMÆND I BESTEDT SOGN, der "worde paa theris gode tro, siel och sandhen, att thennom myntes och thy haffde hiörd och spurdt aff gammele folk, att thet schede then tijd, Hinrick Rantzou wor Höwidtsmand paa Brunlund, tha worde ranssneffning kraffuet paa them, som bruchte wdherritz iord; tha kom Jep Ebbyssen til Per Suelund, som tha wor herretzfoget y Sönderranxstrupherret, bad hannom hielpe seg adt han ey kom y schade: tha ginge thij til Marthen Jenssens huuss y Bestedt, thij schriffueren aff Brunlund, som hæthe Ludolphus, han wor y same huss, och han schreff ther thij IIII ß som findes y registeret til aarlig schyldt aff then iord, som forneffnde Jep Ebbyssen sagde seg ad haffue y Lyom bierck y Lyom sogen, som Jes Anderssen y Terp endnhu paa klagendis ehr y forneffnde bierck och sogen". — *Bestedt Kirkegaard,* Söndag efter Philippi et Jacobi.

Langebek Scriptt. VIII. 154—55.

28. Maji. [5514.] Vidnesbyrd, udstedt af WOLDEM. WOHNSFLETH til Eschelsmark, HENNEKE RUMOHR til Roist, LÜDER KNUZEN i Husum og CLAUS PLOG til Romess om, at Biskoppen og Biskoppens Stifts-Foged Andres Nissen havde tilbudet sig og vare blevne tilfundne at skulle selv 12te (med andre, der vare ligesaa gode Præster som han), gjöre "leggere" (*"leggere to don"*) angaaende Skjellet mellem Langensale, Brunsberg og Svinholt. — *Im Dorpe Treja up gemeenghegeden Bischoppes Dinge*, ♀ vor Pingst. (Plattydsk).

Swabsteder-Buch ap. Westphalen, IV. 3135 Nr. 71.

[5515.] Nörranxstrup Herredstings Vidne om, hvorledes Musswang paa Römet Mark var bleven deelt og skiftet mellem Abbed Hennick af Lyom Kloster og Prior Hans Rusck i St. Johannis Kloster i Ribe. — *Nörranxstrup herrets ting*, Mondag for gudtz Legoms dag. 1512. 7. Junii.
Langebek Scriptt. VIII. 141—42.

[5516.] Kong Hans lykönsker Kongen af Skotland til en Söns Födsel, melder ham at have sendt en Legat til Paven angaaende Tvedragten mellem Paven, Venetianerne, Kongen af Frankerig og andre christelige Herrer og Fyrster, vægrer sig for at hjelpe Kongen af Frankerig mod Kongen af Engelland, og raader ham til at holde Fred med Kongen af Engelland, men, for det Tilfælde, at dette ikke lod sig gjöre, lover han ham Bistand. — *Hafniæ*, XII. Junii. (Dansk Oversættelse). 12. Junii.
Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1081. (ed. in 4to Tom. VI. p. 290—92).

[5517.] Forening, indgaaet af 21 svenske Biskopper, Prælater og Rigsraader, at ville holde det St. Georgs Dag (23. April) næst forleden i Malmö gjorte Fordrag mellem Rigerne, for at varig Fred kunde blive vedligeholdt, m. m. — *Holmis*, die commemorationis S. Pauli. (Svensk). 30. Junii.
Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 421—26.

[5518.] Kong Hans's Gavebrev til Niels Clemetssen, "Vor Mand, Raad og Landsdommer i Nörre-Jylland", paa en Jord i Aarhuus. — *Paa wort slott Kiöpnehaffn*, wor frwe Dagh visitationis. 2. Julii.
Hübertz Aktstykker I. p. 103.

[5519.] Syv svenske Rigsraaders Erklæring, hvorved de tiltræde den af 21 af deres Colleger indgaaede Forening om at opretholde Malmö-Recessen. — *Holmis*, feria quinta infra octavas visitationis Mariæ. (Svensk). 8. Julii.
Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 427.

[5520.] Hertug Frederiks Revers, at Lygum Klosters Tjenere godvillig og ikke af Pligt havde udfört endeel Kjörseler til det nye Dige ved Lille-Tönder og til Teglgaarden for Tönder, og at dette ikke skulde være dem til Skade for deres Herligheder og Privilegier. — *To Luttken Tundern*, Mondages nach Jacobi apostoli. (Plattydsk). 26. Julii.
Langebek Scriptt. VIII. 172.

[5521.] Notarial-Instrument angaaende den slesvigske Bisps og Cathedralkirkes Eiendomme i Norderstapel, Süderstapel og Zete. — 15 Indict., ☉ am 9 Dage des Mandages Augusti. (Plattydsk). 9. Augusti.
Swabsteder-Buch ap. Westphalen, IV. 3134. Nr. 72.

[5522.] Kong Hans's Mageskiftebrev, givet Hr. Hennick, Abbed i Lugum Kloster, paa 8 Stykker Jord i Bierdrup Mark, 5 Stykker i Loetwedt Mark og et Stykke i Wijssbierg Mark, alle liggende i Lyom Klosters Birk, hvorpaa Kongens Bonde Jens Andersen i Besteterpp i Suder-Ranxstrup Herred boede, til Vederlag for en Gaard i Enlöff i Rijss Herred. — *Upp unser borch Apenrha*, am midtweken infra octavas assumptionis Mariæ virginis. (Platt.). 18. Augusti.
Langebek Scriptt. VIII. 170—71.

[5523.] Erkebiskop Birgers i Lund Bevilling, at en Skole maa oprettes i Rönne paa Bornholm paa Almuens Bekostning, "thel Landtzens Indbyggeris Börn allerniste ock icke thil andre". — *In placito generali circa Aakirke*, in vigilia S. Bartholomæi apostoli. 23. Augusti.
Engelstoft Universit. Ann. 1811. II. 48—50.

1512. 23. Augusti. [5524.] Lyom Birketingsvidne, at JES ANDERSSEN i Terp forlod, skjödede og undte Lyom Kloster 5 Stykker Jord paa Löttwedt Mark, 7 Stykker paa Bierndrup Mark, og 1 Ager paa Wijsbierg Mark, alt liggende i Lyom Birk. — *(Lyom Birketing)*, vigilia Barthol.
Langebek Scriptt. VIII. 23.

7. Septbr. [5525.] CISE JENSE DATTER, Borgerske i Roeskilde, tilstaaer at have annammet i Leie af Söster Birgitte Oxes Datter, Priorisse, og menige Convent i St. Agnes Kloster i Roeskilde, udi sin og en sin tilkommende Husbondes Tid, en Klosterets Jord i Roeskilde i St. Olufs Sogn, sönden ved Bytinget, östen for Sneffuerstii. — ***Roskillde***, Vor Frue Aften nativitatis.
Ryge P. Oxes Levnet S. 23—24.

11. Septbr. [5526.] JULII (II^di^) papæ bulla, qua domum leprosorum sanctæ Catharinæ Aarhusiensem et omnes ejus possessiones sub beati Petri apostoli et sua protectione suscipit, in specie autem ecclesiam in Mortzslet petitionesque per "Nyngherde, Hielmslövherde, Haslövherde, Sabroherde, Framlövherde, Gherneherde et Holbergherde", iis et domui eorum a Johanne rege Daciæ concessas. — *Romæ apud Sanctum Petrum*, III. idus Septembris.
Nannestad Hilaria Aarhus. p. 21—26. Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 739—40.

29. Septbr. [5527.] JULII (II^di^) papæ literæ, quibus plenariam indulgentiam et remissionem peccatorum iis concedit, qui per sex sequentes annos capellam beati Mariæ virginis et divi Georgii in castro Gottorp die assumtionis beatæ Mariæ virginis visitaverint et preces fecerint pro fidei catholicæ exaltatione, incolumitate ecclesiæ Romanæ et Frederici, Holsatiæ ducis, ejusque uxoris et prolis. — *Romæ apud S^tum^ Petrum*, die penultima Septembris.
Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. p. 738.

4. Novbr. [5528.] FRÖSSHERRETS TINGSVIDNE, at Abbed i Lyom Kloster Hennicks "Lagheffdts höring", som vare Laue Bertelssen i Kamtrop og Madtz Söffrenssen i Ogesböll, vidnede, at de saae og hörte, at fornævnte Abbed Hennick gjorde Lov og Lavhævd i saa Maade, "at han svoer og indworde de fire Gaarde og Gaardseie, som Kloster haver i Hareby, og Lod og Deel i Westerenge, som er Longe Bastkiær og Stacket Bastkiær og Bolle". — Torssdag nest for S. Wilhadi Dag.
Langebek Scriptt. VIII. 164—65.

30. Novbr. [5529.] Mageskiftebrev, udstedt af LAUGE BRADE til Krogholm, Ridder, til Broderen Jens Brade til Hammer, paa nogle Gaarde i Skaane i Gersherred og Witzsköffle By for nogle Gaarde i Nörre-Asboe Herred, Gydinge Herred o. s. v. — *Malmö*, St. Andreæ apost. Dag.
De la Gard. Archiv. ed. Wieselgren, III. 114—117.

5. Decbr. [5530.] LUDOVICI (XII^mi^), Gallorum regis, ad Johannem, regem Daciæ etc., epistola, in qua regis Daciæ sententiam de matrimonio inter filium suum Christiernum et Magdalenam, principissam Bononiæ, contrahendo, de quo jam quinque abhinc annis tractatum erat, requirit. — *Ex Blesia*, V^ta^ die mensis Decembris.
Becker De rebus inter Dan. Gallor. Scotiæque reges a. 1511—14 actis p. 102—104.

13. Decbr. [5531.] Hertug CHRISTIERNS Dom i en Arvesag mellem Laugmand Thorvard Erlendsson og Benedikt Grimsson af Island, hvorved den sidstes Documenter blive dömte gyldige og urokkelige i alle Maader. — ***Oslo***, Mand. efter Mariæ Conceptionis Dag. (Isl. med Dansk Overs.).
Ketilsen Isl. Forordn. I. 141—43.

17. Decbr. [5532.] IDZARDUS GRAVIUS DE PHRISIA, S. ecclesiæ Senogallensis canonicus, papæ Julii II^di^ nuncius et orator etc., Christiernum, Datiæ ac Swetiæ electum et Norwegiæ regnorum natum regem, a quavis suspensionis seu excommunicationis sententia, si quam

propter apprehensionem episcopi Hamerensis Caroli, Asloviæ mortui, incurrerit, plene absolutum 1512.
esse diffinit atque decernit. — *In castro Laegholm Londensis diocesis*, die XVII. mensis Decbr. 17. Decbr.

Danske Magazin IV. p. 189—90.

[5533.] Brev, hvorved Age Andersön paa Drotningholm funderer et Alter i St. 21. Decbr.
Willelmi Kloster i Ebbelholt, og dertil giver en Gaard i Skullelöff i Hornsherred og tre Gaarde i Færslöff i Hornsherred. — *Drotningholm*, die S. Thomæ apostoli.

Langebek Scriptt. VI. 213—14.

[5534.] Klageposter mod Biskop Jens Andersen Beldenak, i Anledning af den ny Skikkelse, han havde gjort paa Provstiet i Odense. — (Uden Aar).

Behrmann K. Christ. II[s] Hist. II. S. 64—65.

[5535.] Hertug Frederiks interimistiske Bevilling for Indbyggerne i Strand, at de maatte sælge deres Korn til fremmede Kjöbmænd, hvilket Hertugen havde forbudet, imod at levere 80 Læster Havre og 40 Læster Byg til Hertugens Brug for gangbar Priis. (Tydsk).

Michelsen Nordfriesland p. 280—81.

[5536.] Magistraten i Kjöbenhavn sælger og skjöder fra Kjöbenhavns By og til Ole Jensen, Borger sammesteds, en Jord og Grund, liggende paa Rosengaarden — *Kjöbenhavn*.

Hofman Fundationer X. 188—89.

[5537.] Biskop Gotschalk ("Gösche") af Slesvigs og 8 "Büggemänner's" (ɔ: Bygdemænds) Dom, hvorved de fælde (nederfellig gerichtet und gedeelet) Sandemænds Tog og Eed angaaende Skjellet mellem Almenstorp (s. Alwentorp) og Drelstorp (s. Trelstorp). — *Drelstorp*. (Plattydsk).

Swabsteder-Buch ap. Westphalen IV. 3133 Nr. 71.

[5538.] (Notarialinstrument over) Milsted Indvaaneres Vidnesbyrd angaaende Grændsen for den slesvigske Biskops under Svavested hörende verdslige Jurisdiction mellem Milsted, Rantrum, Rodemiss paa den ene Side og de söndenfor boende Friser paa den anden. (Platt.).

Swabsteder-Buch ap. Westphalen IV. 3135 Nr. 73.

[5539.] Peter Jensens Skjöde paa et Huus i "der Enge" og 6 Agre til Biskop Gotschalck af Slesvig med Forbehold af Gjenkjöbsret til Agrene. (Plattydsk).

Swabsteder-Buch ap. Westphalen IV. 3135 Nr. 75.

1513.

1513.

[5540.] Julii (II[di]) papæ literæ, quibus Laghonem Urne, episcopum Roskildensem, 18. Januar.
eligit nuncium et commissarium sedis apostolicæ in dieta, Hafniæ habenda die nativitatis Johannis baptistæ, ad res Svecorum componendas. — *Romæ apud S[tum] Petrum*, XV. cal. Febr.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. p. 741.

[5541.] Capitulatio Lagonis Urne episcopi Roskildensis, data capitulo Roskil- 4. Febr.
densis ecclesiæ. — *In sacristia ecclesiæ Roschildensis*, indictione prima, die Veneris, quarta mensis Februarii, pontif. Julii II[di] anno X.

P. E. Müller Vita Lagonis Urne I. p. 5—7. H. Knudsen Joach. Rönnow S. 154—56.

[5542.] Jonn Guldsmeds Tilstaaelse om, at have stukket Hustru Ottilias Segl 7. Febr.
efter hendes Fædrene-Vaaben, uden hendes Vidende, efter en streng Befaling af Otte Rud. — *Oddevalla*, Fastelage månndag.

De la Gard. Archiv. ed. Wieselgren III. 23—24.

[5543.] Vidnesbyrd, udstedt af Simonn Skriver, Raadmand i Kungella, og Lasse 11. Febr.
Sothe, Lagrettismand paa Hissing, om at det Gods, som Otte Ruth fik af Hustru Nilis

1513. 11. Febr. Rafnaldsons, fik han ikke med hendes gode Villie. — *Kunngella,* Fredagen næst för dominica quadragesima. (Svensk).

De la Gard. Archiv. ed. Wieselgren III. 24—25.

19. Febr. [5544.] GOTSCHALCI, episcopi Slesvicensis, literæ de ordinatione et promotione Henrici Brun, scholaris dioeceseos suæ, ad ordinem Accolitarum et alios minores ordines. — *Swasstede,* sabbatho quatuor temporum post Invocavit.

Staphorst. Hist. eccl. Hamburg. Tom. II. Theil I. p. 325.

21—26. Februar. [5545.] Forpligt, udstedt af Broder LAURENTS TORDS, Præst og Prior i den Hellig Aands Hus i Aalborg, og menige Conventsbrödre sammesteds, at ville — for de Velgjerninger som Kong Hans havde viist Conventet, og især for S. Jörgens Hospital og Gaard i Aalborg med dens Tilliggelse, som Dronning Christine og den udvalgte Kong Christiern med Raadets Samtykke havde tillagt Klosteret — annamme udsætske og spedalske Folk og forsörge dem, samt holde Messer o. s. v. — *Aaleborg,* post dominicam Reminiscere.

Vidensk. Selsk. Skrifter VI. 46—47.

28. Martii. [5546.] CHRISTIERNI regis literæ præsentationis, datæ Bertholomeo Gummonis, clerico Roskildensis dioecesis, ad ecclesiam Viskinge et annexam Affwensiö vacuam. — *In castro Kallundeborg,* altera die pasce.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 104—5.

30. Martii. [5547.] Leidebrev, udstedt af Erkebiskop BIRGER i Lund og 7 ANDRE DANSKE RIGSRAADER, for 12 svenske Rigsraader med indtil 300 Personers Fölge til et almindeligt Herremöde i Kjöbenhavn St. Hans Baptistæ Dag næstkommende. — *Lund,* feria quarta paschæ.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 427—28.

31. Martii. [5548.] CHRISTIERNI regis literæ præsentationis, datæ IWARO PETRI, clerico Roskildensis dioecesis, ad vicariam altaris S. Annæ in capella regiæ ecclesiæ cathedralis Roskildensis vacuam. — *In castro Haffnensi,* quinta pasce.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 105.

7. Aprilis. [5549.] Mester JOHAN TETENS, Lector ordinarius i den hellige Skrift og Domherre til Domkirken i Sleszwick, legerer 500 Mark Lybsk til sine Efterkommere, Lectores sacræ Scripturæ ved Domkirken. — Donnersdaghe na sünte Ambrosius Daghe, des hillighen Bisschoppes. (Platt.).

Noodt Beiträge II. p. 216—17. Jfr. Westphalen Monum. ined. IV. 3193. Nr. 136.

7. Aprilis. [5550.] KONGENS Brev til Borgemestere og Raadmænd i Slangerop, at betale Oluff Smedt pro servicio facto et faciendo af den aarlige Byskat 40 Mark danske Pendinge og 2 lejdiske "Kledinge". — *In castro Haffnensi,* feria quinta prox. post dominicam Quasimodogeniti.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 105.

7. Aprilis. [5551.] Kong CHRISTIAN forlener Oluff Nielssen med Kronens Slot Vordingborg. — *In castro Haffnensi,* feria quinta proxima post dominicam Quasimodogeniti.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 105—6.

11. Aprilis. [5552.] KONGENS Quittering til Hanss Michelssönn, Borgemester i Mallmö, for 5500 Mark, som Myntmesteren sammesteds havde myntet og overgivet ham. — *In castro Haffnensi,* feria II. proxima post dominicam Misericordia domini.

Suhm Nye Samlinger II. 1. og 2. H. p. 117.

23. Aprilis. [5553.] Kong CHRISTIAN forlener Mester Gerdt Bwssenskyth med Kronens Gaard Rönnebeckisholm, mod at han skal der bygge 2 Möller, en "Pulvermölle" og en Oliemölle, og gjöre ham frit Krudt af Kongens eget Salpeter og Svovl. — *In castro Haffnensi,* die Georgii mart.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 107.

[5554.] Bestallingsbrev for Vigfus Erlendsson som Laugmand for sönden og östen 1513.
paa Island, udgivet af Christiern, "vdwaldt koningh till Danmarck og Suerig, rett arfling till 25. Aprilis.
Noriges riighe". — *Kjöbnehaffn Slot*, St. Marci evangelistæ Dag.

Ketilsen Isl. Forordn. I. 146.

[5555.] Leonis (X^mi^) papæ ad regem Daciæ literæ, in quibus a rege "petit et 29. Aprilis
postulat", ut Henricum, Britanniæ regem, nullo modo lacessat aut infestet, simul voluntatem suam indicans, ut principes christiani, invicem amicitia juncti, omnes una adversus Turcas expeditionem parent. — *Romæ*, III. calend. Maji, pontif. anno I^mo^.

Raynaldi Contin. Baron. ad ann. 1513. LVI. Tom. XII. p. 26.

[5556.] Brev, udstedt af Ivar Munck, Biskop i Ribe, og 4 andre Mænd om "en 1. Maji.
Holm liggendes wti Tim Birck". — St. Volburgis Dag.

Uddr. i Genealog. Archiv I. H. S. 18—19.

[5557.] Kong Christians Qvittering til Borgemester og Raad i Ringstedt for 26. Maji.
hvad de vare skyldige i Skatter for Aaret 1510. — *Haffnie*, ipso die corporis Christi.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 107.

[5558.] Kongens Qvittering til Borgemester og Raad i Ringstedt for 40 Mark af 26. Maji.
deres Byskat. — *Haffnie*, ipso die corporis Christi.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 108.

[5559.] Kongens Brev til Lass Frost, at Bönderne paa det svenske Gods i Hal- 27. Maji.
landh, som Jens Mwnck sidst havde i Forsvar, skulde svare til ham. — *In castro Haffniensi*, postridie corporis Christi.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 117.

[5560.] Kong Christian eftergiver Holbeks Borgere ⅓ Deel af deres Byskat i 27. Maji.
5 Aar, paa Grund af det Tab, de havde lidt ved Ildebrand. — *In castro Haffnensi*, feria sexta proxima post festum corporis Christi.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 108.

[5561.] Christierni regis literæ præsentacionis, datæ Johanni Olaui, clerico Otto- 27. Maji.
niensis dioecesis, ad ecclesiam Otthersslöff, per liberam resignationem magistri Johannis Andreæ, vacantem. — *In castro Haffnensi*, feria sexta proxima post festum corporis Christi.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 59.

[5562.] Kongens Qvittering til Hans Pederssen "Tolner" for 205 Nobeler. — 29. Maji.
Dominica infra octavas corporis Christi.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 108.

[5563.] Aarhuus Bytingsvidne, at et "Stockeneffn" af 24 Dannemænd vidnede, 2. Junii.
hvorvidt Aarhuus Mark og Frihed strakte sig, og at den Tid Biskop Jens's Foged i Voregard lod plöie og saae Aarhuus Mark, "tha lod the Arses fee edhe sedhen oc gröden op oc end bleff grundhen sidhen till Ars, som hun nu er oc haffuer verit aff arild". — *Ars Byting*, octavis corporis Christi.

Hübertz Actstykker I. p. 104—105.

[5564.] Kong Christians Protectorium til Gildesbrödre, aandelige og verdslige, i sancte 15. Junii.
Anne Gilde i Aaleborgh og Stadfæstelse pas deres Gildes-Skraa. — *Haffnis*, ipso die Viti et Modesti.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 51.

[5565.] Kongens Qvittering til Hans Bartolomeussen, Tolder, for 400 Mark af 15. Junii.
Tolden i Aaleborg. — *Haffnis*, ipso die Viti et Modesti.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 51.

1513. 15. Junii. [5566.] KONGENS Qvittering til Pæder Nielssen for Renten af Holbeks Slot og Lehn; indtil det overdroges Claws Norby. — *Haffnis*, ipso die sanctorum Viti et Modesti.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 109.

15. Junii. [5567.] KONGEN giver Oluff Hanssön Livsbrev paa Sancte Jörgens Gaard og Hospital i Slagelse. — *Haffniæ*, die beatorum Viti et Modesti martirum.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 109.

16. Junii. [5568.] Leidebrev, udstedt af Erkebiskop BYRGHE i Lund og 10 ANDRE DANSKE RIGSRAADER, for 12 svenske Rigsraader med indtil 300 Personers Fölge, til det i Kjöbenhavn berammede Herremöde til St. Hans Baptistæ Dag næstkommende. — *Hafniæ*, die Vilhelmi conf.
Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 428—29.

17. Junii. [5569.] Kong CHRISTIANS Confirmation paa de af Kong Christian den Förste Aarhus Domkirkes Capitel i Aaret 1465 tilstaaede og bekræftede Privilegier. — *Kjöbenhavn*, St. Botolphi abbatis Dag.
Nannestad Hilaria Aarhus. p. 26—31.

18. Junii. [5570.] LYHERREDS TINGSVIDNE om, hvorledes Sandemænd havde bestemt Grændserne for Storde Mark. — Then Löffuerdag effter Botulphi abbatis.
Langebek Scriptt. VIII. 89—90.

23. Junii. [5571.] KONGENS Qvittering til Marquardt Schriffuer, Tolder i Mallmö, for "hallfiærde og fyretyw" Lod Sölv, som han fik af Kongen at skede Guldet fra. — *In castro Haffnensi*, vigilia Johannis Baptistæ.
Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 118.

28. Junii. [5572.] KONGENS Qvittering til Borgemesterne i Nyköpinghe paa Falster for 100 Mark af deres Byskat. — *In castro Haffnensi*, vigilia apostolorum Petri et Pauli.
Suhm Samlinger II. 3. H. p. 159.

29. Junii. [5573.] KONGENS Qvittering til Niels Clemetzsen, Embedsmand paa Kalhöö, for 2000 Mark Danske Afgift af Kalhöö Slot og de andre Lehn, han haver i Værge. — Ipso die apostolorum Petri et Pauli.
Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 51.

29. Junii. [5574.] KONGENS Qvittering til Knwdt Matzsen, Tolder paa Schaffuen, for Regnskab over hvad han havde oppebaaret og udgivet paa Schaffuen. — Ipso die Petri et Pauli apostol.
Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 52.

30. Junii. [5575.] Kong CHRISTIANS Brev til Borgemestere, Raadmænd og Menighed i Nywardberg, at tydske Kjöbmænd, som komme did med deres Skibe, skulde betale een Rhinsk Gylden af hvert Skib i Told. — *In castro Haffnensi*, ipso die commemoracionis sancti Pauli.
Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 118.

1. Julii. [5576.] KONGENS Brev, hvorved et "Quernhws ved Nywordbiergs Byes Grob" overlades .... og Arvinger i 25 Aar, og derefter falde under Byen. — *In castro Haffnensi*, vigilia visitationis virginis gloriosæ.
Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 118—19.

6. Julii. [5577.] KONGEN giver Peder Morthenssen, Foged paa Abramstorp, Lehnsbrev paa St. Jörgens Hospital uden for Nestwedt, da Niels Bosse (v. Boosse) havde afstaaet ham sin Rettighed dertil. — *In castro Haffnensi*, feria quarta post festum visitationis Mariæ.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 109.

[5578.] Christierni regis literæ præsentationis, datæ Stephano Nicolai, presbitero Lundensis diocesis, ad ecclesiam Konungsbacke, Lundensis dioeceseos, per resignationem Mathiæ Seuerini vacantem. — *In castro Haffnensi*, octava die apostolorum Petri et Pauli a. 1518. 1513. 6. Julii.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 119. — Aarstallet 1518 er kun en Trykfeil for 1513.

[5579.] Biskopperne Matthias af Strengenes og Otto af Vesteraas, 5 Riddere og 3 Væbnere, "Sverrigs Riges Raad og Mænd", erklære, at de, i det danske Rigsraads Nærværelse og paa Abraham Ericssons Spörgsmaal, edelig have vidnet, at de aldrig have formærket andet, end at Hr. Povel Laxmand var Kong Hans en god tro Mand med Ord og Gjerninger. — *Köpenhaffn*, sabbato post octavam Petri et Pauli apostolorum. (Svensk). 9. Julii.

Hist. Tidsskrift III. 598—99.

[5580.] Kongens Qvittering til Jachim Lycke for 118½ Mark paa Regnskab over den Landehjelp, som han i Kong Hans's Tid oppebar i Liwsegardzherred og Nörreliwngherred. — *Haffnie*, sancti Canuti regis Dag. 10. Julii.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 52.

[5581.] Kongens Qvittering til Oluff Holgersszön, Foged paa Nyköping, for Regnskab over Indtægten af Nyköping Lehn i Falster. — *In castro Haffnensi*, die sancti Kanuti regis. 10. Julii.

Suhm Samlinger II. 3. H. p. 159.

[5582.] Aarhuus Bytingsvidne, at sex Synsmænd vidnede, at "Aars marck er graffwen oc kast oc opbrot stæne, somme liggher velthe fran Holren oc somme er bortförd; Hoo thet haffde giort, thet viiste the ycke". — *Aars Byting*, Thorsdaghen nest effther St^e Keldz Dag. 11. Julii.

Hübertz Aktstykker I. p. 106—107.

[5583.] Leonis (X^mi) papæ ad Thomam, tit. St. Martini in montibus presbyterum cardinalem Strigoniensem, literæ, in quibus jubet cardinali reges christianos, præsertim Daciæ, Norvegiæ et Sveciæ, ad expeditionem adversus Turcas suscipiendam conjungere. — *Romæ*, id. Julii, pontif. anno I. 15. Julii.

Raynaldi Cont. Baron. ad ann. 1513. LXVII. Tom. XII. p. 31.

[5584.] Kong Christians Qvittering til Jens Scriffuer paa Harritzborgh for Regnskab, aflagt paa Jacob Jepsens Vegne, for den Landehjelp, han havde ladet optage i Harritzborgs Lehn i Kong Hans's Tid. — *Haffniæ*, die divisionis apostolorum. 15. Julii.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 110.

[5585.] Kong Christians Brev, hvori han erklærer, i Anledning af en Fordring paa 1500 Mark fra Hr. Twre Jenssen, Ridder, som han sagde at have udlagt for Kong Hans, at ville underkaste sig den Afgjörelse, som den til næste St. Hans Baptistæ Dag Midsommer over et Aar til Kjöbenhavn ansatte almindelige Herredag maatte bestemme. — *Köpnehaffn*, divisionis Apostolorum. 15. Julii.

Suhm Nye Samlinger III. 2. H. p. 151—52.

[5586.] Kong Christians Brev, hvori han, i Anledning af en Fordring paa 2500 Mark fra Hr. Erich Trolle, Ridder, som han sagde at have udlagt for Kong Hans, erklærer at ville underkaste sig den Afgjörelse, som den til næste St. Hans Baptistæ Dag Midsommer over et Aar til Kjöbenhavn ansatte almindelige Herredag maatte bestemme. — *Köpnehaffn*, divisionis apostolorum Dag. 15 Julii.

Suhm Nye Samlinger III. 2. H. p. 151.

[5587.] Danmarks og Norges Rigsraad og nogle Fuldmægtige fra Sverrigs Rigsraad bestemme et almindeligt "Herremöde" til Köpnehaffn næstkommende St. Hans Baptistæ Dag Midsommer, for at fuldföre den Malmöeske Reces og afgjöre Alt angaaende de 3 15. Julii.

1513. Rigers Sager, og fastsætte en ubrödelig Fred mellem alle 3 Riger, indtil Paaske efter denne
15. Julii. almindelige Herredag. — *Köpnehaffn*, divisionis Apostolorum Dag.

Suhm Nye Samlinger III. 2. H. p. 148—51. Hadorph Svenske Rimkrön., Bil. S. 429—31.

18. Julii. [5588.] KONGENS Qvittering til Mesther Stygge Krompen for Regnskab over 1435 Mark, som han modtog af Mester Anderss Glob til at (fuldgjöre) Kong Hans's Testament med i Nörre Jwtlandt. — *Haffniæ*, II. feria post divisionis apostolorum.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 52.

19. Julii. [5589.] KONGENS Qvittering til Biskop Nicolaus Claussen af Aarhuus for Regnskab over hvad han havde oppebaaret og udgivet af Skandelborg Lehn og af Horntzherred, Fardow og Endelage. — *In arce Haffniensi*, die Martis prox. subsequente festum divisionis apostol.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 52—53.

20. Julii. [5590.] KONGENS Qvittering til Peder Lauritsen, Embedsmand paa Kalunborgh, for Regnskab over hvad han havde oppebaaret og udgivet af Kalunborgh Slot og Lehn i 2 Aar. — *In arce Haffniensi*, ipso die beatæ Margaretæ.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 53—54.

20. Julii. [5591.] Kong CHRISTIANS Stadfæstelsesbrev til Hr. Peer Oluffzönn, Sognepræst, paa den Presentats til Hesselagger-Kirke, som Kong Hans mundtligen havde givet ham. — *Haffniæ*, die Margaretæ virginis.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 2.

20. Julii. [5592.] KONGENS Qvittering til Lauris Skinckell for Regnskab over Indtægt og Udgift af Gutlandt. — *In castro Haffnensi*, die beatæ Margaretæ virginis.

Suhm Nye Samlinger III. 1. H. p. 51—52.

22. Julii. [5593.] Kong CHRISTIAN den ANDENS Haandfæstning til de danske og norske Stænder. — *Kjöbenhavn*, St. Mariæ Magdalenæ Dag.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1100. Behrmann Kong Christina II^s Hist. II. 37—53. Norske Samlinger IV. 363—377.

25. Julii. [5594.] KONGENS Qvittering til Hans Perssen "Toller" for 450 Nobell af Tolden, oppebaaren i Helsyngöör. — *Kiöpinghaffn*, St. Jacobi Apostoli Dag.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 110.

25. Julii. [5595.] Brev, hvorved Kong CHRISTIAN overdrager jus patronatus til Woxlöffhed (sic) Kirke i Hornum-Herred og sancti Jodoci Capel i Nibe til Biskop Erick Kaas i Wiborgh mod at erholde jus patronatus til en Canikdom og Prebend i Wiborg-Domkirke, som kaldes Bartwm Prebend. — *Hafniæ*, die Jacobi apostoli.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 55. — Dette Document er fra gammel Tid overströget i den originale Registrant.

26. Julii. [5596.] Kong CHRISTIANS Privilegium for de hanseatiske Kjöbmænd i Bergen,
(9. Decbr.) underskrevet af Erkebiskop Erik, Andreas, Biskop i Anslo, Magnus i Hamer, Andoer i Bergen, Christiern Persz, Provst i Bergen, 1 Ridder og 1 Væbner. — *Copenhagen*, St. Annæ Dag. (Platt.).

Willebrandt Hansische Chronik, Bil. S. 84—85.

26. Julii. [5597.] KONGENS Qvittering til Lauris Skinckel for 4½ Skippund W**, som han fik i Bjergelön af et Skib fra Anclam, som var strandet paa Gutland. — *Haffniæ*, III^tia feria post Jacobi apostoli.

Suhm Nye Samlinger III. 1. H. p. 52.

27. Julii. [5598.] KONGENS og RIGSRAADETS Dom i en Sag mellem Otte Holgiersenn og Thorbiörnn Oxe angaaende Besiddelsen af Nesbygaard og Grund og "det andet Gods, lig-

gendis her i Sjelland, som Axel Lauritzen för aatte", men som Thorbiörn Oxe havde "trængt" 1513.
ham til at overdrage sig. — *Udi Helliggesthuus Stuffue y Kiöpnehaffnn*, Onszdagen nest 27. Julii.
epther sancti Jacobi apostoli dag.

De la Gard. Archivet. ed. Wieselgren II. 60—61. Historisk Tidsskrift III. S. 156—58. Kolderup-Rosenvinge Udvalg af gl. danske Domme I. p. 34—37.

[5599.] KONGEN forlener Erick Bille, "Hoffsindh", med Holbek Slot paa 20 Aar. 27. Julii.
— *In castro Haffnensi*, feria quarta proxima ante festum Petri ad vincula.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 111—12.

[5600.] KONGEN tillader Peder Stulæ frit og ubehindret at beholde en Deel Gods 28. Julii.
i Nörhalland, der var i Arv tilfaldet ham efter hans Moder, men ham forholdt af Embedsmanden paa Wordberg, fordi hans Moder havde giftet sig i Sverrig og var der död. — *In castro Haffnensi*, in profesto Olaui regis et martiris.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2 H. p. 123.

[5601.] Optegnelse paa det Regnskab som AAGE ANDERSEN havde aflagt i Kong 29. Julii.
Hans's og Kong Christian den Andens Tid for Afgiften af den af ham forpagtede Jernhytte.
— *In castro Hafnensi*, die Olavi regis.

Vidensk. Selsk. Skrifter VII. 411—12.

[5602.] Kong CHRISTIAN tillader Fru Margarethe Mogenssdatter, Henrick Friises 29. Julii.
Enke, et Mageskifte med Kronens Bonde Anders Christiernsen, hvorved hun faaer dennes Gaard i Clastorpby i Astorpsogn i Hornsherred, mod en Gaard i Byerby Sogn og By i Hornsherred. — *In arce Haffnensi*, ipso die sancti Olaui regis.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 54.

[5603.] KONGEN giver Hr. Tygge Krabbe Brev paa en Deel Gods i Schane, som 29. Julii.
han tilforn havde faaet i Forlening af Kong Hans. — *Haffnie*, die Olaui regis et martiris.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 119—20.

[5604.] KONGENS Forlenings-Brev til Jens Hollgertsen paa Villantzherrit for 8 sam- 29. Julii.
fulde Aar. — *Haffniæ*, die Olaui regis.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 120.

[5605.] KONGENS Qvittering til Jens Holgerssen for 3 Aars Regnskab over Ind- 29. Julii.
tægt og Udgift af Wildlandz Herret. — *Haffniæ*, die Olaui regis.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 120.

[5606.] Kong CHRISTIANS Forleningsbrev til Hr. Tygge Krabbe paa Helsingborg 29. Julii.
Slot for 6 Aar mod at svare 1000 Mark Danske aarligen til Kongen o. s. v. — *In castro Haffnensi*, sancti Olaui regis dag.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 120—21.

[5607.] KONGENS Qvittering til Jens Holgertsen for Regnskab over en Sum Penge, 29. Julii.
hvorfor han skulde kjöbe Öxen til Kongen. — *In castro Haffnensi*, ipso die Olaui.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 121.

[5608.] KONGENS Qvittering til Ago Anderssen for Regnskab over hvad Bösser, 29. Julii.
Kamer og Jern han haver ladet paa Kongens Vegne stöbe og forsende til Kiöpnehaffn. —
In castro Haffnensi, die Olaui regis.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 121—22.

[5609.] Dr. PETHER ALBERTSEN, Vice-Cancellarius Universitatis generalis Studii 1. Augusti.
Hafniensis, gjör vitterligt, at han har givet Borgemester og Raad i Kjöbenhavn Fuldmagt til

1513. at paasce, at den Tjeneste, han havde stiftet i Vor Frue Kirke i Kjöbenhavn, blev holdet. —
1. Augusti. *Köbmannhafn*, S. Petri Dag ad vincula.

Hofman Fundationer I. p. 10.

1. Augusti. [5610.] KONGEN giver Claues Johansen Brev paa nogle Gaarde i Anstherred, nemlig Wandorpmölle, 3 Gaarde i Westerwandorp, Siögard og Horskjær. — *In castro Haffniensi*, die Petri ad vincula.

Suhm Nye Samlinger I. I. H. p. 55—56.

1. Augusti. [5611.] Kong CHRISTIANS Brev, hvorved han indsætter Dynes til Myntmester i Malmöö. — *Haffniæ*, sancti Petri dag ad vincula.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 123—25.

1. Augusti. [5612.] KONGENS Qvittering til Hr. Hinrick Krwmmedighe for 400 Mark, som han var skyldig for Eldinge Gaard og Gods. — *In castro Haffnensi*, die sancti Petri ad vincula.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 126.

2. Augusti. [5613.] KONGENS Brev, hvorved det overdrages Hr. Thomas Nielsen at oppebære Told etc. i Vesterherred og Vesterherretzför. — *Haffniæ*, feria tertia post ad vincula Petri.

Suhm Nye Samlinger I. I. H. p. 56.

3. Augusti. [5614.] KONGENS Brev til Provst i Assens, Hanss Hansszen, paa Toröo udenfor Assens, at tiltræde efter Bernd Pedersszöns Död. — *In castro Haffnensi*, S. Stephani invencionis.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 2.

3. Augusti. [5615.] KONGENS Forlenings-Brev til Jens Torbernssen paa Görstinge By og Görsting Mölle. — *In castro Haffnensi*, die S. Stephani invencionis.

Suhm Samlinger II. I. H. p. 110—11.

3. Augusti. [5616.] KONGENS Brev til Tyge Brade, hvorved denne forlenes med endeel svensk Gods, efter det Forleningsbrev, han havde fra Kong Hans. — *In castro Haffnensi*, die inventionis sancti Stephani.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 122.

3. Augusti. [5617.] Kong CHRISTIANS Forleningsbrev til Ago Brade paa Wordberg Slot og Lehn, Kjöbstederne Nyfalkenberg, Gamle-Wordberg, Nywordberg, Kongsbach og Gaasekiil. — *In castro Haffnensi*, ipsa die sancti Stephani.

Suhm Nye Samlinger II. 1—25. p. 125—26.

4. Augusti. [5618.] Pante-Brev, hvorved Kong CHRISTIAN pantsætter Lyckaa Slot og Lehn til Peder Ugrop for 3500 Mark Danske Pendinge. — *In castro Haffnensi*, feria quinta post festum Petri ad vincula.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 126.

12. Augusti. [5619.] LAGHO (URNE), episcopus Roschildensis, et ERICUS (WALKENDORF), archiepiscopus Nidrosiensis, post literas Leonis papæ X^{mi}, datas Romæ XII. Maji an. 1513, receptas, regem Christiernum obnixe instantem et flexis genibus humiliter id petentem, ab excommunicatione et aliis censuris ecclesiasticis, ob captionem s. detentionem Caroli, episcopi Hamarensis, absolutum declarant. — *Haffniæ, in monasterio fratrum Minorum de observantia*, XII. mensis Augusti.

Danske Magazin IV. p. 199—92.

18. Augusti. [5620.] KONGENS Protectorium in communi forma til Borgemester, Raad og Menighed i Nachskowg paa dens Friheder og Privilegier. — *In novo castro Engelborgh*, feria quinta post festum assumptionis.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 59.

[5621.] KONGENS Forlehnings-Brev til Christiernus Brwn paa en Gaard i Skowgby i Grödehaffue Sogn istedetfor en anden han havde i Forlening paa Bogö. — *Engelborg*, feria sexta infra octavam assumptionis. 1513. 19. Augusti.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 59—60.

[5622.] KONGENS Brev til Anders Nielsszön og hans Arvinger paa en Gaard i Rödby, mod en aarlig Afgift af 6½ Mark til Aaleholm Slot. — *Engelborg*, feria sexta post (*leg.* infra) octavam assumptionis Mariæ. 19. Augusti.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 60.

[5623.] KONGENS Brev til Niels Jepsen paa en Jord i Aaleborg udenfor den östre Port. — *Engelborg*, sabbato proximo post festum assumptionis Mariæ. 20. Augusti.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 56.

[5624.] Literæ præsentationis CHRISTIERNI regis, datæ Johanni Valkendorp ad Lagonem Urne, ecclesiæ Roschildensis episcopum, super prepositura dictæ ecclesiæ, vacante per mortem Mag. Laurentii Michaëlis. — *In castro Aaleholm*, dominica post assumptionem Mariæ. 21. Augusti.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 111.

[5625.] KONGEN giver Mattis Sön Livsbrev paa en Gaard i Kalffuehaffue. — *In castro Aaleholm*, dominica infra octavas assumptionis. 21. Augusti.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 111.

[5626.] KONGENS Stadfæstelsesbrev til Borgemestere, Raadmænd og Menighed i Nysteed paa deres Privilegier. — *Aaleholm*, dominica infra octav. assumptionis Mariæ. 21. Augusti.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 60.

[5627.] KONGENS Bevilling, at Nesby Birk og Kaabbelyche (sic) Birk ikke skulle besværes med Gjestning, men nyde det Brev, Dronning DOROTHEA dem gav. — *Nykiöpinge*, in festo Bartol. 24. Augusti.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 60—61.

[5628.] LYHERREDS TINGSVIDNE, at fire Dannemænd edelig vidnede paa Tinget, at de Holme i Abterp Mark, som kaldes Pylholm og Tagholm, have været brugte og ligget til Lygum Klosters Gods, som nu Laurs Hanssen paaboer, i 60 Aar og mere, ulast og ukært, og "det var Almues Rygte". — Lewerdag for Johannis Dag decollationis. 27. Augusti.

Langebek Scriptt. VIII. 235—36.

[5629.] CHRISTIERNI regis litteræ præsentationis, datæ Petro Johannis, presbytero Ottoniensis diocesis, super ecclesia Östre-Ylffslöff, vacante per mortem domini Johannis Petri. — *In Vordingborg*, ipso die Augustini. 28. Augusti.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 61.

[5630.] KONGENS Qvittering til Borgemesterne i Styweköpinghe for 200 Mark af deres Byskat. — *In castro nostro Wordingborge*, ipso die sancti Augustini. 28. Augusti.

Suhm Samlinger II. 3. H. p. 159—60.

[5631.] KONGENS Stadfæstelsesbrev til Borgemestere, Raadmænd og Menighed i Stubbekiöbinge paa de Privilegier, som Kong Hans havde givet dem. — *Wordingborg*, ipso die decollationis Johannis. 29. Augusti.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 61.

[5632.] KONGENS Qvittering til Oluff Nielssen, Embedsmand paa Wordingborge, for Regnskab over Indtægter og Udgifter af Wordingborg Lehn. — *Wordingborg*, S. Baptistæ decollationis Dag. 29. Augusti.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 112—13.

1513. 31. Augusti. [5633.] KONGENS Qvittering til Clawes Andherssen for Regnskabet over Indtægter og Udgifter af Wordingborg Slot. — *Wordingborg*, Onsd. nest effter St. Joh. decollationis Dag.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 113.

3. Septbr. [5634.] LEONIS (X^{mi}) papæ bulla, qua omnes christiani, et inter eos Daciæ, Norvegiæ et Sveciæ incolæ ad bellum cum Turcis ineundum vocantur, additis indulgentiis; decimæ etiam pro sumtu bellico clero et ecclesiis generaliter imperantur. — III. non. Septbr., pontif. anno I.

Epit. in Raynaldi Contin. Baron. ad ann. 1513. CVIII—CXV. Tom. XII. p. 47—50.

3. Septbr. [5635.] OTTO's Biskop i Aros Skrivelse til Rigsforstanderen Sten Sture, hvori han beretter: "wij komme oc nu for nogra daga wp aff then resa til Danmarc". — *Arosiæ*, die Saturni, III. Septembris. (Svensk).

Vidensk. Selsk. Skrifter VII. 386—87.

4. Septbr. [5636.] KONGENS Qvittering til Hans Bagge, Byfoged i Halmstedhe, for Regnskab over Indtægt og Udgift af Halmstede, ligeledes af den "Gengerdt", han optog i Halmstedeherrit og Aarsstede-Herrit. — *Haffniæ*, dominica post Egidii.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2 H. p. 127.

7. Septbr. [5637.] CHRISTIERNI regis literæ præsentationis, datæ domino Nicolao Torchilli, capellano regis, ad ecclesiam Toreby in Lalandia, vacantem per mortem domini Laurencii Michaëlis. — *Haffniæ*, vigilia natalis Mariæ.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 2. — Hvis der ved *Natale Mariæ* her skulde være meent *Assumptio Mariæ* (jfr. Pilgram Calend. medii ævi p. 178.) og ikke, som her er antaget, *Nativitas Mariæ*, da bliver dette Brev at henföre til 15. Augusti.

8. Septbr. [5638.] KONGENS Qvittering til Jep Nielssen, Byfoged i Ringsthede, for Indtægterne af Ringsted By. — *In castro Helsingborgh*, ipso die nativitatis virginis.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 113.

8. Septbr. [5639.] KONGENS Qvittering til Tyghe Bradhe for Afgiften af det svenske Gods, han har i Forlening. — *In castro Helsingborg*, ipso die nativitatis virginis.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2 H. p. 127.

8. Septbr. [5640.] KONGENS Brev til Tyge Brade, hvorved det bestemmes, at han aarlig skal svare 168 Mark af det svenske Gods, han har i Forlening. — *In castro Helsingborg*, die nativitatis Marie.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 127.

14. Septbr. [5641.] KONGENS Brev til Doctor Bartram "paa ottesindetyffue marck Pendinge og two stycker ledisk" (Klæde) i aarlig Lön. — *In castro Haffnensi*, die exaltationis sanctæ crucis.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 113—14.

19. Septbr. [5642.] KONGENS Qvittering til Hans Perssen, Tolder i Helsingöer, for 300 Nobel efter hans Toldregnskab. — *In castro Haffnensi*, feria secunda proxima post Lamberti.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 114.

21. Septbr. [5643.] Kong CHRISTIANS Stadfæstelse af Skomagernes Skraa og Friheder i Helsingborg. — *Haffniæ*, die Mathei apostoli.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 128.

c. 1. Octobr. [5644.] Biskop GOTSCHALCK af Slesvigs og RANTRUM LANDSBYES EIBRES Brev, angaaende Grændsen mellem den Schwavestedske og Rantrumske Jurisdiction og Forening om Inddigningen af et Stykke Land af Arensharde, imod at Biskoppen deraf skulde have 16 Demat Land. — Post Michaëlis. (Plattydsk).

Swabsteder-Buch ap. Westphalen, IV. 3135. no. 76.

[5645.] HERMANNI, episcopi Juddensis, S. Theologiæ professoris, ordinis Prædicatorum, domini Jaghonis (Laghonis), episcopi Roskildensis dioeceseos, per terram Rugiæ in pontificalibus vicarii et suffraganei, diploma, quo declarat, se die antedicto capellam quandam cum coemeterio et altare "sub parochiali ecclesia S. Mariæ Magdalenæ in Vilmenisse, dicta terra Rugis, Roskildensis dioecesis" consecrasse, et benefactoribus ejusdem capellæ XL dierum indulgentias annuntiasse. — *In castro Pudbusk*, quarto die mensis Octobris. 1513. 4. Octobr.

Fabarius Erläuterung d. alten und neuen Rügens p. 88—89.

[5646.] Kong CHRISTIAN tager Pretze Kloster og dets Gods i sin Beskjermelse og stadfæster dets Privilegier. — *Up unsem Schlote Szunderborch*, am Dage sancti Dionysii Mertelers. (Plattydsk). 9. Octobr.

Michelsen Urkundensammlung I. 316—47.

[5647.] Kong CHRISTIAN til Danmark og Hertug Frederik af Holsteen, deres Confirmation paa de slesvigske og holstenske Stænders Privilegier. — *Flensborg*, St. Lucæ Dag. (Platt.). 18. Octobr.

Lünig Collectio nova II. 866 - 67. Privilegien d. Schlesw. Holst. Rittersch. p. 105—108.

[5648.] "CHRISTIERN, met gudz nade fuldburdt oc samtycht Koning till Danmark oc Norge, vdwaldt Koning till Suerige, Hertug i Slesuig" etc., gjör vitterligt, at Michell Jenssen, Borger og Raadmand i Aarss, har gjort Regnskab for den Sise, som han har opbaaret i Aarssby, siden der gjordes sidst Regnskab derfor. — *Wiborch*, Sönd. nest efftir alle Helgene Dag. 6. Novbr.

Hübertz Actstykker I. p. 107. Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 56.

[5649.] KONGENS Qvittering til Hr. Erick Kaass, Biskop i Wiborgh, for 100 Mark Afgift af Fiendz Herred. — *Wiburgh*, Söndagen post omnium sanctorum. 6. Novbr.

Suhm Nye Samlinger II. 1. H. p. 57.

[5650.] Kong CHRISTIANS Brev, hvorved han med Rigsraadets Samtykke forbyder Stragejagt og Halmejagt eller at optage Hjortekalv eller Hindkalv i Nörrejutland. — *Viborg*, dominica post omnium sanctorum. 6. Novbr.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 57.

[5651.] KONGENS Brev til dominus Petrus Magni, præpositus monasterii Twilwm, hvorved han og hans Efterkommere, Provster i Twilomcloster, fritages for at holde Borgeleieheste i Klosteret. — *Kragelund*, feria II. post omnium sanctorum. 7. Novbr.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 58.

[5652.] KONGENS Brev, hvorved det tillades Söffueren Terssen i Wiborg at sætte en Ruse i Wickswnd, mod at svare Halvdelen af de Fisk, han fanger, til Kongen. — Sancti Wilhadi episcopi Dag. 8. Novbr.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 57.

[5653.] KONGENS Qvittering til Bernt Persszön, Borgemester i Assenns, for en halv Tönde Smör af Thoröö. — *Ottense*, ipso die S. Briccii confessoris. 13. Novbr.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 2.

[5654.] KONGENS Qvittering til Borgemestere og Raad i Medellfar for 100 Mark af deres Byskat. — *Otthense*, sancti Briccii confessoris Dag. 13. Novbr.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 2—3.

[5655.] Mageskifte-Brev, hvorefter KRONEN skulde erholde en Gaard i Torpestedt i Vindingeherred af OTTE SCHINCKELL af Lamehaffue, mod at denne skulde have en öde Jord i Södinge i Gudomherred i Renge Sogn. — *Ottoniæ*, dominica proxima post Martinj. 13. Novbr.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 3.

1513. [5656.] KONGENS Qvittering til Giordt Nielsszen, Embedsmand paa Hyntzegawll,
13. Novbr. for Afgiften af Hintzægauel Slot og Aalefiskeriet der i Sundet. — *Otthense,* ipso die S. Briccii conf.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 3.

15. Novbr. [5657.] CHRISTIERNI regis literæ præsentationis, datæ domino Petro Ivonis ad ecclesiam Calletzlwnd, cum sua annexa Medelfar, vacantem per resignationem Henrici Ketilli. — *Ottoniæ,* feria III. post Martini.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 3.

16. Novbr. [5658.] KONGENS Brev, hvorved en Gaard i Myginde i Bogeherred overlades Hanss Anderszön i Bockerop og hans Arvinger til evig Tid mod en aarlig Afgift. — *In castro Nyborg,* feria quarta post Martini.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 3—4.

16. Novbr. [5659.] Kong CHRISTIAN sætter Swndsherred i Fyen i Pant til Thomess Nielsszons Hustru Elszee og Hr. Clawss Krummedickes Börn for en Sum Penge og et ældre Pantegods. — *In civitate Ottoniensi,* 4ta feria post festum S. Martini episcopi et confessoris.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 4—5.

16. Novbr. [5660.] KONGEN giver Pillem Vernitzen og hans Hustru Karene Livsbrev paa Esegeberg. — *In castro Nyborg,* feria quarta post Martini.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 4.

22. Novbr. [5661.] KONGENS Qvittering til Christiernn Rantzo, Embedsmand paa Nyborge, for Regnskab over hvad han havde oppebaaret og udgivet af Nyborge Lehn, samt af Rwdgard, Hintzegauell og andensteds. — *Kallundborch,* ipso die sanctæ Ceciliæ virginis.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 6—7.

3. Decbr. [5662.] KONGENS Qvittering til Borgemester og Raadmænd i Nywordbergh for deres Byskat. — *Lundis,* in profesto Barbaræ virginis.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 128.

3. Decbr. [5663.] KONGENS Qvittering til Borgemester og Raadmænd i Bostædt for 18 löde Mark i Byskat. — *Lundis,* in profesto Barbaræ virginis.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 128.

4. Decbr. [5664.] KONGENS Qvittering tll Swend Atzersen, Byfoged i Bostædt, for 24 danske Mark Pendinge paa Regnskab over Sise, Sagefald, o. s. v. sammesteds. — *Lundis,* d. Barbaræ virg.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 128.

4. Decbr. [5665.] KONGENS Brev, at de, "som haffue grund och gorde och boo norden wed Bæcken hoss Wææ", skulde nyde disse uhindret og nyde Kiöbsteds-Privilegier. — *In Malmogia,* ipso die sanctæ Barbaræ virginis.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 128—29.

4. Decbr. [5666.] KONGENS Brev til Oluff Bentssen og hans Arvinger paa en Kronens Gaard, Hordholm i Nörasboherred, mod en aarlig Afgift til Aderlynge Kirke og Helsingborg Slot. — *In civitate nostra Malmogia,* ipso die sanctæ Barbaræ.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 129.

8. Decbr. [5667.] KONGENS Qvittering til Morthen Jenssen, Foged, for Regnskab aflagt over Trygwetlegaard og Lehn. — *Haffnis,* die conceptionis Mariæ.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 114.

8. Decbr. [5668.] KONGENS Qvittering til Anders Vulff for Regnskab over hvad han har oppebaaret paa Falsterbode og Skanöer. — *Haffniæ,* die conceptionis Mariæ.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 114—15.

[5669.] Kongens Qvittering til Tyll Morthensen for 26 Læster tomme Tönder, som hans Broder Jens Morthensen, Borgemester i Ystet, havde optaget der i Byen i sidste Feide; ligeledes for nogle Penge, som Borgemester Jens Morthensen havde modtaget paa Kongens Vegne som Part af det Bytte, som Jens Swenske indbragte. — *Haffniæ*, die conceptionis Mariæ. 1513. 8. Decbr.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 130.

[5670.] Kongens Brev til Hr. Oluff Jeipssen, Ridder, hvorved ham overdrages kongelig Rettighed og Hals og Haand over alt hans Gods, Tjenere og Undersaatter, som han har i "Wære och Forswar". — *In castro Haffnensi*, die conceptionis Mariæ. 8. Decbr.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 130. — Aarstallet 1518 maa være en Tryk- eller Skrivfeil, da dette Brev findes indfört mellem lutter Breve af A. 1513.

[5671.] Kongens Qvittering til Hr. Niels Erichssen, Ridder, for 40 Mark, som han betalte for Borgeleie af Koldinghuss. — *In castro Haffnensi*, feria sexta post festum conceptionis Mariæ. 9. Decbr.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 58.

[5672.] Kongens Qvittering til Borgermester, Raad og Menighed i Helsingborg for 20 löde Mark i Byskat. — *Haffniæ*, sexta feria proxima post festum conceptionis Mariæ. 9. Decbr.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 130.

[5673.] Kongens Qvittering til Borgere og Menighed i Wææ, som boe norden Bækken, for 100 Mark, som de betalte til Hr. Tyge Krabbe, fordi Kongen tillod dem at bygge Huse og Gaarde udenfor deres By. — *Haffniæ*, sexta feria proxima post conceptionis Mariæ. 9. Decbr.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 131.

[5674.] Kongens Qvittering til Borgemester og Raad i Kiöpnehaffn for Erlæggelsen af Byskatten. — *Haffnis*, die Luciæ virginis. 13. Decbr.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 114.

[5675.] Kongens Qvittering til Hr. Tyge Krabbe, Ridder, for Landehjelpen af Gydingherred. — *In castro Haffnensi*, altera die Thomæ apostoli. 22. Decbr.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 131.

[5676.] Kongens Qvittering til Hr. Tyge Krabbe for Afgiften af Helsingborg Slot og Lehn etc. og Landehjelpen af Gydingherrit. — *Haffniæ*, altera die Thomæ apostoli. 22. Decbr.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 131.

[5677.] Kongens Qvittering til Hanss Perssen i Helsingöer for Regnskab over oppebaaren Told. — *Haffniæ*, sexta feria post festum S. Thomæ apostoli. 23. Decbr.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 115.

[5678.] Kongen giver Offue Vincentissen Livsbrev paa Byskatten i Vætle. — *In castro Haffnensi*, in festo sancti Stephani prothomartiris. 26. Decbr.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 58.

[5679.] Kongens Qvittering til Mester Gotschalck Ericsen, Kongens Skriver, for Byskatten af Kiöpnehafn, Slagelse, Skelskör, Malmö, Vardberg og Bostad. — *In castro Haffnensi*, sancti Stephani protomartiris Dag. 26. Decbr.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 58.

[5680.] Kongens Qvittering til Johan Brockenhus for Regnskab af Krogen og Krogens Lehn.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 108—9.

1513. [5681.] Bleking Landstingsvidne, at OFFE MANSON paa Troszöe havde været inden Bleking Landsting med nogle gamle Kongebreve, lydende paa, at Troszöe, som ligger halvt i Mælsta Herred og halvt i Ostra Herred, hörte ham til. — *Jordsberga.*

Kling (Bring) Diss. de Medelstad Herred p. 44—45.

[5682.] Den slesvigske Biskop GOTTSCHALCKS Revers til Kong Christian og Hertug Frederik, at en ham af dem til Stiftets Tarv bevilget frivillig Bede og Hjelp ikke af ham eller Efterfölgere skulde paaberaabes som Hjemmel for en saadan Rettighed (nicht soll in consequence gezogen werden). (Tydsk).

Swabsteder-Buch ap. Westphalen IV. 3193. no. 137.

[5683.] NISZ JEPSEN, Foged over Lütkenholm Birk (dat Bergrecht to Lütkenholm) i Norgosharde, hans Vidnesbyrd om, at denne Birkejurisdiction (dat Berkrecht) tilhörte Himmelfyrsten St. Petro og Biskoppen af Slesvig. (Plattydsk).

Swabsteder-Buch ap. Westphalen IV. 3136. no. 77. jfr. p. 3111. no. 77.

1514.

1514.

1. Januar. [5684.] CHRISTIANI regis literæ, quibus indicat, se Gotschalko de Alevelt, episcopo Slesvicensi et dominis Magno Goie et Alberto Jepsen liberam dedisse potestatem, aulam Maximiliani imperatoris visitandi et matrimonium contrahendi cum domina Ysabella, nepte imperatoris. — *Hafniæ,* calend. Januar.

Schlegel Sammlungen zur Dän. Gesch. II. Bd. 4 St. p. 91—93.

3. Januar. [5685.] Kong CHRISTIAN skjenker Olle Andersen, Borger i Kjöbenhavn, det Byggested, som denne i Kongens Faders Tid havde ladet bygge Vesten næst op til Veierhuset ved Stranden i Kjöbenhavn. — *Kjöbenhavn Slot,* Tirsdagen næst efter Nytaarsdag.

Hofman Fundationer X. 189.

5. Januar. [5686.] KONGENS Protectorium in generali forma og Stadfæstelse paa Privilegier for Provsten og Conventet i Dalby Kloster. — *In castro Haffnensi,* vigilia epiphaniæ.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 132.

5. Januar. [5687.] NIELS CLEMETSSEN, Landsdommer i Nör-Jwtlandt, tilstaaer at have solgt og skjödt den Jord og Eiendom i Aarhuus, som Kong Hans havde givet ham, til Borgemestere og Raad i Aarhuus. — *Ringcloster,* in profesto trium regum.

Hübertz Actstykker I. p. 108.

6. Januar. [5688.] LAGHONIS (URNE), episcopi Roskildensis, literæ, quibus Gotscalco de Aleueld, episcopo Slesvicensi, nuntiat, eum, ut legatum Christiani regis, mittendum esse ad curiam Maximiliani (I^{mi}) imperatoris. — *Hiortholm,* die epiphaniæ domini.

Schlegel Sammlungen zur Dän. Gesch. 2. B. 4 St. p. 70.

12. Januar. [5689.] Den sachsiske Hertug FREDERIKS Brev, hvori han beder Kong Christian om betimelig Underretning angaaende de danske Gesandters Ankomst. — *Torgau,* prid. id. Jan.

Schlegel Sammlungen zur Dän. Gesch. 2. B. 4 St. p. 71.

20. Januar. [5690.] KONGENS Brev, at St. Gertruds Broderskab og Gilde i Helsingör, der havde paataget sig at lade begrave Lig, som inddreve fra Söen, og holde Gudstjeneste over dem, skulde have Lov til at beholde de Penge og hvad andet hos saadanne Lig maatte findes. — *Krogen,* die Fabiani et Sebastiani martirum.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 115.

[5691.] Kong Christians Instrux for Biskop Gotskalk af Slesvig, Mogens Goie 1514.
og Albert Jepsen, Riddere, angaaende deres Hverv hos Churfyrst Frederik af Sachsen. — 21. Januar.
Coppenhagen, die Agnetæ virginis. (Tydsk).

Schlegel Sammlungen zur Dän. Gesch. 2. B. 4 St. p. 73.

[5692.] Kongen giver Niels Atzerszön og hans Arvinger Livsbrev paa en Gaard 23. Januar.
i Söllitzstæde (i Fyen) for deres frie Bondegods. — *Esserom*, feria secunda post Vincentii martiris.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 7.

[5693.] Kongens Brev til Jens Hwid og hans Arvinger paa en Kronens Gaard i 23. Januar.
Nyboo (i Fyen). — *Esserom*, feria secunda post Vincentii.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 7.

[5694.] Kongens Brev til Anders Greffue og hans Arvinger paa en Kronens Gaard, 23. Januar.
kaldet Ruds Jord, i Flemlöse. — *In Esserum*, feria II. post Vincentii.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 7.

[5695.] Kongens Brev, at Abbeden i Esrom skulde i 3 Aar have Lov at beholde 24. Januar.
hvad Vrag af Söen maatte inddrive mellem Hornby og . . . . . — *Esrom*, S. Pauli conversionis Afften.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 116.

[5696.] Aarhuus Bytingsvidne, at 10 Dannemænd af de ældste Borgere der i 26. Januar.
Byen edelig vidnede paa Tinget, at det Markeskjel, som Haslu Herreds Sandemænd gjorde i Biskop Jens's Tid, Aars Borgere uvitterligt, var det samme Markeskjel og Sandemændstog, som det, Biskop Jens med andre gode Mænd mælede dödt og magteslöst, m. v. — *Aarss byting*, torsdaghen nest S. Pouels dag conversionis.

Hübertz Actstykker I. p. 109—10.

[5697.] Tingsvidne om, at Hr. Mattys Iffuerssen, Sognepræst til Heldewadt, 23. Febr.
og Hr. Jeb Mattissen, Sognepræst til Bestedt, vidnede paa Tinget, at de hos vare Mandag for S. Petri, hörte og saae, at Abbed Hennick i Lyom Kloster gav sin Lov og Lavhævd paa Graflund Mark med sine hæderlige Brödre og Præster. — *Sönderranxstrup Herreds Ting*, Torsdag efter S. Petri in Cathedra.

Langebek Scriptt. VIII. 151—52.

[5698.] Biskop Iwer Munck i Ribe mageskifter til Lyom Kloster en Gaard i 27. Febr.
Randerup i Lyherret til Vederlag for en Gaard i Hæm og Siæm Sogn i Hwidingherret. — *Lyom Closter*, mondage nest effter S. Matthijs Apostels dag.

Langebek Scriptt. VIII. 107.

[5699.] Kong Christians Privilegium, givet Hans Apotheker i Kiöpnehaffn. — 4. Martii.
Haffnis, die Lucii papæ et martiris.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 116.

[5700.] Per Burg, Herredsfoged i Lyherret, Jes Bundtssen, Sandemand samme- 11. Martii.
steds, Hans Perssen i Branderup, Herredsfoged i Nörranxstrup Herred, Jep Laussen, Sandemand i samme Herred, Nis Trulssen i Arildt, Sandemand i Hwidding Herred, Hans Nissen i Öbierg og Kally Tamssen i Rabstedt bekjende, at hverken de selv eller nogen af deres have nogen Deel eller Eiendom i Lyom Birk eller Lyom Klosters Frihed. — In vigilia Gregorii papæ.

Langebek Scriptt. VIII. 227.

[5701.] Kongens Brev, at Provst Herman Fleming af Aars maa reservere sig 12. Martii.
pensionem annuam ad dies vitæ i Mordslett Kirke, som han overlod til Sancte Karenes Hospital i Aars efter en Contract med dettes Forstander Hr. Pedher Hiort. — *Haffniæ*, die b. Gregorii papæ.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 59.

1514. [5702.] KONGENS Qvittering til Hans Bartolomesen, Tolder i Aaleborg, for Regnskab
12. Martii. over hvad han havde oppebaaret og udgivet af Tolden i Aaleborg. — *Haffniæ,* dominica Reminiscere.
Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 59.

19. Martii. [5703.] KONGENS Brev, hvorved Emike Ottsen forlenes med Byskatten af Ringsted. — *Haffnis,* dominica Oculi.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 116.

25. Martii. [5704.] KONGENS Qvittering til Mester Henrich, Byfoged i Lanzkrone, for Regnskab over Told, Sagefald etc. i Lantzkrone. — *Haffniæ,* die annunciationis Mariæ.
Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 132.

28. Martii. [5705.] KONGENS Qvittering til Hr. Tyge Krabbe, Ridder, for Betaling af den resterende Afgift af Helsingborg Slot og Lehn. — *Haffniæ,* feria III. post festum annunciacionis Mariæ.
Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 132—33.

9. Aprilis. [5706.] KONGENS Qvittering til Michell Fogk, Tolder paa Skaffuen, for Regnskab over hvad han havde oppebaaret og udgivet paa Skaffuen. — *In castro Kallundeborg,* dominica palmarum.
Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 61.

13. Aprilis. [5707.] KONGENS Qvittering til Hr. Peder Mogenssen, Provst i Twilomcloster, for de 300 Mark, han havde lovet Kongen, for at han og Efterkommere, Provster i Twilom, skulde være frie for Borgerleie, o. s. v. — *Arusiæ,* ipso die in cena domini.
Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 59.

13. Aprilis. [5708.] KONGENS Qvittering til Hr. Niels Clauessen, Biskop i Aarss, for 900 Mark Rente af Skanderborch og 100 Mark for halv Byskat af Aarssby. — *Arusiæ,* ipso die cænæ domini.
Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 60.

13. Aprilis. [5709.] IVARI MUNCK, episcopi Ripensis, literæ, missæ rectoribus ecclesiarum beatæ virginis, S. Johannis, S. Petri in Ripis, Gravs Sogn, Farderup, Wilslöff, Forle, Jernit, Derrum, Hunderup, Lyntrup, Röding, Hygom, Göring, Wested, Seem, Spannet, Hvidding, Radagger, Riisby et Wodder, eisdem injungentes, ut ministros ecclesiarum a scholastico Ripensi præsentatos, quippe cui jus eosdem præsentandi in præfatis ecclesiis antiquitus competeret, reciperent. — *In curia episcopali Ripensi,* in cæna domini.
Terpager Ripæ Cimbr. p. 502.

17. Aprilis. [5710.] CHRISTIERNI regis literæ præsentationis, datæ magistro Stygoni Krompenn "paa Trandtberg Kirke paa Samsssöö", per liberam resignationem magistri Matthiæ Nicolai vacantem. — *Arusiæ,* II. die paschæ.
Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 60.

18. Aprilis. [5711.] CHRISTIERNI regis literæ præsentationis, datæ domino Jacobo Mauritii "paa Skyffue kyrkhe" cum sua annexa Reisen, per liberam resignationem Magistri Mathiæ Nicolai vacantem. — *In castro Kalföö,* feria III. pascæ.
Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 60.

19. Aprilis. [5712.] KONGENS Brev til Niels Clemitsen at beholde Hingeherred, Vleburgherred og Vandfolckherred i 4 Aar. (Ligeledes fik han samme Dag Livsbrev paa Virckswnd Færgested uden al Afgift). — *In castro Kallöö,* feria quarta pascæ.
Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 60.

19. Aprilis. [5713.] KONGENS Brev ad gratiam til Hr. Niels Ericsen paa 2 Gaarde i Biering. — *In castro Kallöö,* feria quarta pascæ.
Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 60.

[5714.] Kongens Forleningsbrev til Erich Ericksen paa Kallöe Slot og Lehn. — *In castro Kallöö*, quarta die paschæ. 1514. 19. Aprilis.
Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 61.

[5715.] Kongens Qvittering til Niels Clemetsenn for Regnskab over hvad han havde oppebaaret og udgivet af Kalffoö Slot og Lehn. — *In castro Kalfföö*, feria quinta pasce. 20. Aprilis.
Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 62.

[5716.] Kongens Lehnsbrev til Christiern Rantzow, Embedsmand paa Kallundborg, paa Gillstrup Gaard i Otzherred med tilliggende Gods. — *In castro Kallundeborg*, d. Marci evangel. 25. Aprilis.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 117.

[5717.] Kongens Brev til Borgemester, Raadmænd og Menighed i Lund, at de kun skulde holde een Nats "Natzleye" for Kongen og hans Folk, og det i Forening med Abbeden af Hellenekirke. — *In castro Haffnensi*, die Petri martiris. 29. Aprilis.
Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 133.

[5718.] Kongens Forleningsbrev til Esge Bille paa Hagenskowg Slot og Lehn. — *In castro Haffnensi*, die Philippi et Jacobi apostolorum. 1. Maji.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 8.

[5719.] Kongens Qvittering til Hanss Perssen, "Toller" i Helsingöer, for 123 Nobel, modtagne efter hans Toldregnskab. — *In castro Haffnensi*, in prof. invencionis sanctæ crucis. 2. Maji.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 118.

[5720.] Kong Christian beder Cannikerne i Ribe om at love og tilsige Hr. Niels Torkelsen (Kongens Capellan) det förste Cannikedom og Præbende, som blev ledigt ved deres Domkirke. — *Ex castro Haffniensi*, die S. Crucis inventionis. 3. Maji.
Terpager Ripæ Cimbr. p. 123. Zwerg Sjell. Cleresie I. 418.

[5721.] Kongens Qvittering til Esge Bille for Regnskab, aflagt over Indtægter og Udgifter af Köpnehaffns Slot og Lehn. — *Haffniæ*, die inventionis sanctæ crucis. 3. Maji.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 117.

[5722.] Kongens Qvittering til Jep Nielssen, Byfoged i Ringstæd, for 30 Mark paa hans Regnskab. — *In castro Haffnensi*, die inventionis sanctæ crucis. 3. Maji.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 117.

[5723.] Aarhuus Bytingsvidne, at 24 Dannemænd, "som vore kreffd til eth syn i byens Marck", edelig bevidnede til Tinge, at en Steen ulovlig var optagen etsteds i Byens og Kronens Mark og nedlagt et andet Sted, og at der var lagt Flint og andre Smaastene hos den, Borgemestere, Raad og Menigheden uvitterligt. — *Aars Byting*, Torsdagen nest effther helli Korss Dag inventionis. 4. Maji.
Hübertz Actstykker I. 110—111.

[5724.] Christierni regis literæ præsentationis, datæ domino Henningo Andreæ ad ecclesiam S. Olavi Kalundeburgh cum annexa capella beatæ virginis, excepta tamen vicaria beatæ virginis. — *Haffnis*, feria sexta post inventionis crucis. 5. Maji.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 117—18.

[5725.] Kongens Brev, hvorved Johan Schypbygger tilstaaes 200 Mark Danske Pendinge og en Klædning i aarlig Lön. — *In castro Haffnensi*, die Joh. ante portam Latinam. 6. Maji.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 119.

[5726.] Kong Christians og Rigsraadets Bestemmelse i Anledning af en Klage fra Borgemestere og Borgere i Rothneby over den Skade, som Bönder og Almue i Bleging tilföiede deres Handel. — *Medelby*, feria II^da post festum Johannis ante portam Latinam. 8. Maji.
Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 134—35.

1514. 11. Maji. [5727.] Kong CHRISTIANS og RIGSRAADETS Skikkelse i Anledning af en Trætte mellem Ridderskabet og Menigheden i Ingelstedherrit og Jerilstedherret (v. Jörstæde v. Jerestede) om Skovhug, som kaldes "Almynding" — *Gladsaxe*, quinta feria post Joh. ante portam latinam.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 136—38.

11. Maji. [5728.] Kong CHRISTIAN giver Borgemester, Raad og Menighed i Tommedorp samme Privilegier som andre Axelkjöbsteder i Schone, i Anledning af deres Klage, at deres Privilegier vare brændte. — *In curia Gladsaxe*, feria quinta prox. post dominicam Jubilate.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 133.

17. Maji. [5729.] KONGENS Qvittering til Peder Mortenszen for hans Regnskab over Indtægter og Udgifter af Abramstrops Gaard og Lehn. — *In castro Haffnensi*, quarta feria post dominicam Cantate.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 119.

18. Maji. [5730.] CHRISTIERNI regis literæ præsentationis, datæ domino Johanni Frydt super vicaria altaris beatæ Katerinæ in Koldinge, vacante per mortem domini Nicolai Urne. — *Haffnis*, die Erici regis et martiris.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 62. — Dette Brev er igjen overströget og ved Siden skrevet: CUNIKANUS, reginæ cancellarius, eandem obtinuit.

18. Maji. [5731.] CHRISTIERNI regis literæ præsentationis, datæ Mag. Kanuto Walkendorff super decanatu ecclesiæ Haffnensis, vacante per mortem domini Nicolai Urne. — *In castro Haffnensi*, die Erici regis et martyris.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 118.

19. Maji. [5732.] KONGENS Brev, hvorved det tillades Anders Perssen, Borger i Kiöpnehaffn, at inddæmme et Dammested ved Helsingöö (sic) imellem Trollebæckis Rende og Spandewadet og dernæst ham og hans Arvinger at beholde det. — *In castro Haffnensi*, feria sexta prox. post Erici regis et mart.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 118.

22. Maji. [5733.] KONGENS Qvittering til Oluff Holgerdsönn for Regnskab over Indtægt og Udgift af Engelborghs Lehn. — *In castro Haffnensi*, II. feria post dominicam Vocem jucunditatis.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 61.

22. Maji? [5734.] KONGENS Qvittering til Oluff Holgersönn for Regnskab over Indtægt og Udgift i 2 Aar af Nykiöpingx Lehn, Getzör og de andre Öer og Birker, han havde i Befaling paa Falster; ligeledes for Regnskab for 4 Aars Afgift af Konningx Vrne og Nybölle Birker. — *In castro Haffnensi*, (II.?) feria post dominicam Vocem jucunditatis.

Suhm Samlinger II. 3. H. p. 160—61.

24. Maji. [5735.] ERICI (WALCHENDORF), archiepiscopi Nidrosiensis, literæ, quibus testatur, se pecuniam S[ti] Petri, collectam in diocesibus Nidrosiensi, Holensi, Scalholtensi et Farensi, sublevasse ex commissione domini Andreæ, episcopi Asloënsis et commissarii Leonis X[mi] papæ. — *Nidrosiæ*, vigilia ascensionis domini.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. p. 744.

1. Junii. [5736.] CHRISTIERNI regis literæ præsentationis, datæ domino Ingemaro Johannis, presbytero, ad ecclesiam Torby cum annexa Korsör. — *Haffniæ*, feria quinta post Petronellæ.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 119.

3. Junii. [5737.] KONGENS Qvittering til Hanss Billde paa Skioldenes for 100 Mark paa Regnskab af de Afgifter, hvormed Niels Lauriszön resterer af Fooborg og de der udenfor liggende Öer. — *Haffnis*, vigilia pentecostes.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 11.

[5738.] Kongens Qvittering til Hans Pedersönn for 200 Engelske Nobele af Helsingöers Told. — *In castro Haffnensi*, vigilia trinitatis. 1514. 10. Junii.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 120.

[5739.] Acta matrimonii, initi inter Christiernum II., regem Daniæ, per procuratorem Magnum Goyen et Elizabetham, archiducissam Austriæ. Adpositæ sunt schedulæ et sponsi et sponsæ. — *Bruxellis*, III. id. Junii. 11. Junii.
Schlegel Samml. zur dän. Gesch. II. B. 4. St. p. 86.

[5740.] Kongens Qvittering til Abbeden i Helene Kirke (ɔ: Allehelgens Kloster) og Borgemestere i Lund for 120 Mark, som de betalte, fordi Kong Christian bestemte dem tilsammen kun at holde en Nats Gjesteri for Kongen og hans Folk. — *In castro Haffnensi*, III[tia] feria post trinitatis. 13. Junii.
Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 135.

[5741.] Kongens Qvittering til Eyler Matsönn for Afgiften af Toreby Birk. — *Haffniæ*, vigilia corporis Christi. 14. Junii.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 62.

[5742.] Kongens Qvittering til Hans Olsönn Byfoged, for Regnskab over Indtægter og Udgifter af Skelsköör. — *In castro Haffniensi*, vigilia corporis Christi. 14. Junii.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 120.

[5743.] Kongens Qvittering til Hr. Tielloff Ericsönn, Ridder, for 100 Mark af Afgiften af Rudgaard, som han ved sin Hustru Fru Mette havde indbetalt. — *In castro Haffnensi*, vigilia corporis Christi. 14. Junii.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 8.

[5744.] Kongens Qvittering til Eyller Bryske for 40 Mark, som han betalte istedetfor 4 Svendes Kost, som han skulde udgjort til Norge. — *Haffniæ*, vigilia corporis Christi. 14. Junii.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 8—9.

[5745.] Kongens Qvittering til Eyler Bryske for Regnskab over Alt, hvad han havde oppebaaret af Godset i Jwdland og Fywn. — *Haffniæ*, vigilia corporis Christi. 14. Junii.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 9.

[5746.] Kongens Mageskifte-Brev til Eyler Bryske paa en Deel Strögods. — *Haffniæ*, in profesto corporis Christi. 14. Junii.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 9—10.

[5747.] Brev, hvorved Kong Christian eftergiver Borgemester og Raad i Lund 3 Aars Byskat til Erstatning for hvad hans Fader Kong Hans med sine Ryttere og Folk tærede hos dem i næstforgangne Feide med de Svenske og Lybske. — *Haffniæ*, 4ta feria post Botulphi. 14. Junii.
Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 138.

[5748.] Erkebiskop Byrge's aabne Brev, hvorved han tager Jens Koefod og hans Familie, Tyende og Gods under sin biskoppelige Beskjermelse, og optager ham i Adelstanden, samt giver ham og Descendenter det Vaaben: et blaat Spænde i et rödt Feldt, og to Horn oven i Hjelmen. — Den XIIII. Dag Junii. 14. Junii.
Thurah Bornholms Beskr. p. 44—45. Skougaard Bornholms Beskr. p. 216—17.

[5749.] Kongens Qvittering til Hr. Niels Clausönn, Biskop i Aars, for Regnskab over Indtægt og Udgift af Skanderborg Lehn. — *Haffniæ*, in crastino corporis Christi. 16. Junii.
Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 62—63.

1514. 17. Junii. [5750.] M. EPISCOPI PRÆNESTINI, cardinalis, epistola ad Christiernum secundum Daniæ etc. regem, in qua "de indulgentiis navigantibus ultra mare glaciale ad insulas concedendis" papæ consensum assecutum se esse communicat. — *Romæ,* XVII. Junii.

Epit. in: Grönl. Hist. Mindesm. III. 192—93.

17. Junii. [5751.] Kong CHRISTIANS Stadfæstelsesbrev paa de Friheder og Privilegier, som Kong Hans og fremfarne Konger i Danmark havde givet Abbatisse og menige Convent i Maryebode Kloster og Marieboby. — *Haffniæ,* die Botulphi abbatis.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 62.

17. Junii. [5752.] Brev, hvorved Kong CHRISTIAN tilbagegiver Ridder Tyge Krabbe, Embedsmand paa Helsingborg, en Deel Gaarde, som han beviste for Rigsraadet, i Dronning Margaretes Tid uforbrudt at være kommen under Kronen fra hans "Oldoldefader" Hr. Niels Krabbe, Ridder. — *In castro Haffnensi,* die Botulphi abbatis a. 1513.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 63—64.

17. Junii. [5753.] Kong CHRISTIANS Stadfæstelse paa de Privilegier, som Kong Christian I. havde givet Biskop Jenss og menige Capitel i Aarss Domkirke. (1466. sancti Kanuti konnges et martiris dag paa Kiöbnehaffn Slot). — *Haffniæ,* die Botulphi abbatis.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 64—66.

17. Junii. [5754.] KONGENS Beskjermelsesbrev til Borgemester, Raadmænd og Menighed i Trælborg, med Stadfæstelse paa deres Privilegier. — *Haffnis,* ipso die Botulphi.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 135.

19. Junii. [5755.] Kong CHRISTIANS Stadfæstelse paa de Privilegier, som Kong Hans og fremfarne Konger have givet Marieaggers Kloster og menige Convent sammesteds. — *Haffniæ,* 2da feria post Botulphi.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 66.

20. Junii. [5756.] KONGENS Qvittering til Claus Guldsmedt, Byfoged i Landzkrone, for Regnskab over Told etc. sammesteds. — *Haffniæ,* 3tia feria post corporis Christi.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 137.

23. Junii. [5757.] KONGENS Qvittering til Hanss Kraffze for Regnskab over Indtægt og Udgift af Aleholms Slot og Lehn. — *Haffniæ,* vigilia Johannis baptistæ.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 62—63.

23. Junii. [5758.] KONGENS Stadfæstelsesbrev paa et Gavebrev, hvorved Kong CHRISTIAN (I.) har givet Marieager Kloster sancti Jörens Hospital med sancti Hanss Capella uden for Randers. — In vigilia Johannis baptistæ.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 66.

23. Junii. [5759.] Kong CHRISTIANS Beskjermelsesbrev for Indbyggerne i Randers, hvorved han tillige stadfæster alle de Friheder og Privilegier, som hans Fader og flere fremfarne Konger have givet dem. — *Vort Slot Kiöbnehaffn,* Sancti Hansz Baptiste Afften mit Sommer.

Stadfeldt Randers Beskr. p. 31—32. Jfr. Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 67.

23. Junii. [5760.] KONGENS Qvittering til Lauris Skinckel for Regnskab over Indtægt og Udgift af Visborgh Slot paa Gotland. — *Haffniæ,* vigilia Johannis baptistæ.

Suhm Nye Samlinger III. 1. H. p. 52—53.

23. Junii. [5761.] KONGENS Qvittering til Hr. Tyge Krabbe, Ridder, for Afgiften (1000 Mark) af Helsingborgh Slot og Lehn. — *Haffniæ,* vigilia Johannis baptistæ.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 139.

[5762.] Kongens Brev, hvorved bestemmes, at Værgen til sancti Jörns Alter i Lund skal have alle kongelige Sager med 7 det tilhörende Gaarde. — *Haffnis*, vigilia Johannis baptistæ nativitatis. 1511. 23. Junii.

Suhm Nye Samlinger I. 1—2. H. p. 110.

[5763.] Kongens Qvittering til Christiernn Randzo for Regnskab over Indtægter og Udgifter af Nyborges Slot og Lehn, fra den Tid han fik det i Forlening af Kong Hans. — *Haffnis*, die Johannis baptistæ. 24. Junii.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 11.

[5764.] Kongens Qvittering til Hr. Tomes Nielsönn, Ridder, for 219 Mark og 1½ Stykke rödt Leydiske af Afgiften af Vesterherred og Vesterherritzför. — *Haffnis*, die Joh. baptistæ. 24. Junii.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 67.

[5765.] Kongens Stadfæstelse paa et Mageskifte, hvorved Jes Oluffsen afstaaer en Kronens Bondegaard i Tomerop til Fru Karine, Tage Henrichsens Enke, mod hendes Gaard Skowbo. — *In castro Kiöpnehaffn*, sancti Johannis baptistæ Dag. 24. Junii.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 138—39.

[5766.] Kongens Qvittering til Jess Ollsen Byfoged for Regnskab over Indtægter og Udgifter i Roskilde fra 1512 til Dags Dato. — *In castro Haffnensi*, dominica post Joh. baptistæ. 25. Junii.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 120—21.

[5767.] Christierni regis literæ præsentationis, datæ Magistro Jacobo Krumpen, secretario regio, ad ecclesiam parochialem Woxlöff cum capella Nibe, Viburgensis diocesis, vacantem per mortem Petri Theodoci. — *Haffniæ*, die vicesima quinta Junii. 25. Junii.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 68.

[5768.] Kongens Qvittering til Eric Porss, Skriver paa Nykiöpingh, for Regnskab over den Told, han oppebar paa Möen, Falster og Getzör. — *Haffniæ*, dominica post Joh. baptistæ. 25. Junii.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 63.

[5769.] Kongens Stadfæstelsesbrev til Abbeden og menige Convent i Skovkloster paa de Privilegier, som Kong Hans og fremfarne Konger i Danmark have givet dem. — *Haffniæ*, dominica post Johannis baptistæ. 25. Junii.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 120.

[5770.] Kongens Brev til Hr. Tyge Krabbe, Ridder, hvorved det paalægges Undersaatterne i Fiskebæk Sogn efter Niels Clemesens Död at svare Tyge Krabbe og hans Arvinger. — *Haffniæ*, dominica post Johannis baptistæ. 25. Junii.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 67.

[5771.] Kongens Brev til Hr. Steenn Byllde, Ridder, at han i 10 Aar maa have Byskatten i Lund til sin egen Nytte. — *Haffniæ*, dominica post Johannis baptistæ. 25. Junii.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 140.

[5772.] Kongens Brev ad gratiam til Peder Lycke paa Liie og Biörnöö med al kongelig Rente og Rettighed, undtagen Vrag, hvorfor han skal aflægge Regnskab. — *Haffnis*, ipso die Johannis et Pauli martirum. 26. Junii.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 10—11.

[5773.] Brev, hvorved Kong Christian overlader Hr. Tomes Nielsönn, Ridder, Halvdelen af den visse Rente af Vesterherret og Vesterherritzför. — *Haffniæ*, in (iij ɔ: tertia?) feria post Johannis baptistæ. 27. Junii?

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 67—68.

1514. [5774.] KONGENS Qvittering til Hr. Tomes Nielsönn, Ridder, for Regnskab over
27. Junii? Indtægt og Udgift af Vesterherret, Vesterherritzför og Vardby fra den Tid af han först fik det i Forlening af Kong Hans. — *Haffniæ*, in (III^tia?) feria post Johannis baptistæ.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 68.

27. Junii. [5775.] Brev, hvorved Kong CHRISTIAN pantsætter Lindholm Slot og Lehn til Hr. Axell Brade, Ridder, for 1000 Rhinske Gylden. — *In castro Haffnensi*, feria III^tia proxima post festum nativitatis Johannis baptiste.

Suhm Nye Samlinger I. 1—2. H. p. 140—41.

28. Junii. [5776.] KONGENS Qvittering til Hr. Tyelloff Ericsönn, Ridder, for 40 Mark af Afgiften af Rudgard og Landehjelpen af Lehnet, som han ved sin Hustru, Fru Mette, havde indbetalt. — *Haffnis*, vigilia sanctorum Petri et Pauli apostolorum.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 11.

29. Junii. [5777.] IVARI MUNCK, episcopi Ripensis, literæ collationis et investituræ Laurentii Ditmarsi in ecclesia Heldewad, cum annexa sua Igwad, per liberam resignationem domini Matthiæ Ivari vacante. — *Colding*, die sanctorum Petri et Pauli apostolorum.

Noodt Beiträge I. p 462—63.

1. Julii. [5778.] Kong CHRISTIANS Brev til Kjöbstæderne i Sjelland, hvormed det forbydes fremmede Kjöbmænd at uddrive Drifter (af Qvæg) af Sjelland, at salte blodig Sild, etc. — *Haffnis*, in profesto visitationis Mariæ.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 121—22.

2. Julii. [5779.] KONGENS Qvittering til Oluff Nielssen for Regnskab over Indtægter og Udgifter af Vordingborg Slot og Lehn. — *Haffniæ*, die visitationis Mariæ.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 122.

2. Julii. [5780.] KONGENS Qvittering til Anne, Skipper Hans Skottis Efterleverske, for Regnskab af den "swndske Barck", hvormed hendes Mand foer til Skotland. — *Haffniæ*, die visitationis Mariæ.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 122—23.

2. Julii. [5781.] Kong CHRISTIANS Forordning i Anledning af endeel Klager fra Borgemester, Raad og Menighed i Staden Viisby paa Gotland, og Stadfæstelse af de Privilegier, som Kong Hans havde givet dem. — *Haffniæ*, die visitationis Mariæ.

Suhm Nye Samlinger III. 1. H. p. 53—55.

4. Julii. [5782.] KONGENS Brev til Mester Johan Skibbygger, paa en aarlig Lön af 200 Mark Danske og een Klædning. — *Haffnis*, tertia feria post visitationis Mariæ.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 123.

4. Julii. [5783.] CHRISTIERNI regis literæ præsentationis, datæ domino Beroni Johannis ad ecclesiam Madewle (sic), vacantem per resignationem domini Olaui Johannis. — *Haffniæ*, feria tertia infra octavam visitationis Mariæ.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 63.

19. (12.) Jul. [5784.] TINGSVIDNE om, at Sandemænd kundgjorde deres Tov og sagde, at de gjorde fuldt Markeskjel mellem Knyffsijg og Fowerdrup, og at de satte (sotte) deres Eed paa den Hjörnesteen mellem Ragstedt, Fowerdrup og Kniffsiig Marker og saa ned, ned at Strömmen til den store Steen, der ligger i Strömmen östen ved Knyffsiig, saa ned ud (ad?) ret Strömlöb, saa længe Korup Mark möder eller vedtager. — *Sloxherrits Ting*, Wonssdag for Margarete virginis.

Langebek Scriptt. VIII. 62—63.

[5785.] Ericus Walckendorp, archiepiscopus Nidrosiensis, et Magnus, Hammarensis episcopus, testantur, se dominica infra octavam sancti Laurentii (ɔ: 13. Augusti) legisse literas Leonis X[mi] papæ (datas *Romæ ap. S. Petrum* sub annulo piscatoris, d. II° Januarii 1514, pontificatus ejus anno primo), quibus Andream, episcopum Asloensem, collectorem denarii sancti Petri per Norvegiæ et Sveciæ regna, insulasque adjacentes, constituit. — *Aslojæ*, X. calend. Augusti. 1514. 23. Julii.

Finni Johannæi Hist. eccl. Isl. II. 520—21.

[5786.] Kong Christians Brev, hvorved Jæmterne tillades at indkjöbe Skind til den aarlige Skat til Kronen, i hvilketsomhelst Lehn de kunne erholde saadanne Skind tilkjöbs. — *Oslow*, St. Olavi Dag. 29. Julii.

Norske Samlinger I. S. 46.

[5787.] Kong Christians Anordning om Mynten, Sölv- og Guldvægt i Danmark og Norge. — *Opslo*, Torsdagen næst efter St. Olufs Dag. 3. Augusti.

Paus Norske Forordninger S. 281—82.

[5788.] Laughævds Brev, udstedt af Hensted Herreds-Ting, at Hr. Jacop Lykke, Prior i Mariagers Kloster, indvordede endeel Klosterets Gods, kjöbt af forskjellige Eiere. — Thorsdag effter S. Olai Thag. 3. Augusti.

Danske Magazin VI. p. 130—31.

[5789.] Kong Christians Anordning for Norge, at Bönderne maae sælge deres Varer til hvem de ville og skulle ikke tvinges til at sælge til Kongens Fogder; om Jordebygning, om Leiermaalssager og Gjesterie. — *Oslo*, Mandagen næst efter S. Petri Dag ad vincula. 7. Augusti.

Paus Norske Forordninger S. 282—83.

[5790.] Kongens Brev, hvorved der tilstaaes Borgemester, Raad og Borgere i Nywordbergh et District omkring deres Bye til deres rette "Fortaa" og Fægang. — *In castro Wordbergensi*, die assumptionis Mariæ. 15. Augusti.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 142.

[5791.] Kongens Stadfæstelsesbrev til Mattis Nielsonn paa 2 öde Jorder i Helsingöer, hvorpaa han havde Kong Hans's Brev. — *Haffniæ*, secunda feria post assumptionis Mariæ. 21. Augusti.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 123.

[5792.] Kongens Forleningsbrev til Claus Johansönn paa 2 Gaarde i Hierderop, som have ligget til Törningh Slot. — *Haffnis*, II[da] feria infra octavas assumptionis Mariæ. 21. Augusti.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 68.

[5793.] Kongens Qvittering til Hans Pederssen for 331 Nobel af Tolden i Helsingöer. — *Haffniæ*, die Bartholomæi. 24. Augusti.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 123.

[5794.] Kong Christians Stadfæstelse paa de Vor Frue Kloster i Roeskilde forundte Privilegier. — *Haffniæ*, die Bartholomæi. 24. Augusti.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 123.

[5795.] Christierni regis literæ præsentationis, datæ Magistro Gotschalcko Ericsen ad ecclesiam parochialem sancti Petri in Höier, Ripensis diocesis. — *Haffnis*, ipso die Bartolomei. 24. Augusti.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 69.

[5796.] Kongen giver Inguord Hansönn Livsbrev paa en af Kronens Bondegaarde, Terpeager i Riberhus Lehn. — *Haffniæ*, sabbato post Bartholomei apostoli. 26. Augusti.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 68—69.

1514. [5797.] KONGENS Brev, hvorved Abbed Mattis og menige Convent i Oosscloster
1. Septbr. i Halland overlades Færgestedet Viisken at beholde med tilliggende Kornrente. — *Haffniæ*, ipso die sancti Egidii abbatis.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 142—43.

1. Septbr. [5798.] KONGENS Brev til Mester Mattis Ericsön, Abbed i Oosscloster, og menige Convent, at maatte beskikke en Capellan til Odensale Kirke i Nörrehalland og beholde samme Kirke i deres Befaling. — *Haffniæ*, die Egidii.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 143.

3. Septbr. [5799.] Kong CHRISTIANS Stadfæstelse paa de Friheder og Privilegier, som fremfarne Konger have givet Borgemester, Raad og Menighed i Boostadt i Skone. — *Haffniæ*, dominica post Egidii.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 143.

5. v. 6. Sept. [5800.] Frater GEORGIUS DE DOMO, commendator in Rudiken, Bajulivus Wederariæ ordinis S^ti^ Johannis, quittat Wolfgangum Hoffmann de ducentis florenis Renensibus aureis, ex parte Eskillonis Thomæ, magistri et Bajulivi in Andwortzskovv, solutis, quos ille ordini St. Johannis Rhodio debuerat. — *Franckfordiæ in litore Mayani*, feria quarta s. 5. Septbr.

Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol. XVI. Spic. eccl. I. contin. (Joh. Ord.) p. 117. — Dies 5. Septembr. an. 1514. in diem Martis (feriam tertiam) cecidit.

9. Septbr. [5801.] KONGEN giver Hans Clausönn, Borger i Wææ, Livsbrev paa en Aalodt, som kaldes Korsdretten i Væboleye, mod en aarlig Afgift til Herredsfogeden i Gersherret. — *Abramstorp*, sabbato post nativitatis Mariæ.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 144.

21. Septbr. [5802.] Kong CHRISTIAN stadfæster et af hans Farfader Kong Christian I. til de Vornede paa Reerszöe givet Brev, hvorved denne bevilgede dem, paa Grund af deres Fattigdom, at de maatte vedblive at svare deres gamle Afgifter. — *Callundborg*, St. Matthæi Apostoli et Evangelistæ Dag.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 205—6.

23. Septbr. [5803.] Kong CHRISTIANS Stadfæstelse paa Borgemesters, Raads og Menigheds Privilegier i Hjöring. — *Kallundeborg*, sabbato post Mathei apostoli Dag.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 69.

24. Septbr. [5804.] KONGENS Qvittering til Hr. Moens Göiæ for 800 Mark i Afgift af Aaleborghus. — *Kallundeborg*, dominica post Mauricii.

Suhm Samlinger I. 1. H. p. 69.

24. Septbr. [5805.] Kong CHRISTIANS Stadfæstelse paa Torekow Kirkes Privilegier. — *Kallundeborg*, dominica proxima post Mathei apostoli et evangelistæ.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 144.

29. Septbr. [5806.] Brev, hvorved Hr. Albret Jeipszon, Ridder, forlenes af Kong CHRISTIAN med Kronens Slot og Lehn Krogen (istedetfor dette har för staaet Hellsingör). — *Kalundeborgh*, die S. Michaëlis archangeli A. 1513.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 121—25.

1. Octobr. [5807.] KONGENS Qvittering til Hr. Eric Koess, Biskop i Viborg, for 100 Mark i Afgift af Fiendzherret. — *Holbeck*, die Remigii.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 69.

3. Octobr. [5808.] KONGENS Qvittering til Peder Lauresönn for Regnskab over Indtægter og Udgifter af Kalundeborg Slot og Lehn. — *In castro Holbek*, in profesto S. Francisci A. 1515.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 121.

[5809.] KONGENS Qvittering til Hans Perssen for 170 Engelske Nobeler af Tolden i Helsingör. — *Haffniæ*, ipso die S. Dionysii A. 1513. 1514. 9. Octobr.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 124.

[5810.] KONGENS Qvittering til Seueren Norby, "Höuitzman paa Ysland", for 250 Mark Pendinge istedetfor 100 Rhinske Gylden, som han var Kongen skyldig for Fragt af "Rusinebarcken" fra Kiöpnehaffn og til Ysland og tilbage igjen. — *Haffniæ*, die Calixti. 14. Octobr.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 125.

[5811.] KONGENS Qvittering til Hr. Axell Brade, Ridder, for 1000 Rhinske Gylden, til Sikkerhed for hvilken Sum Lindholm pantsættes ham. — *In castro Haffnensi*, feria II[da] post Calixti papæ. 16. Octobr.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 144.

[5812.] CHRISTIANS "fuldburd ogh samtycktt koning thill Danmarh och Norege, uduolld Koning thill Suerige etc." Stadfæstelse paa en af Laugmand Jon Sigmundsson i Island afsagt Dom, hvorved Gaarden Vatnsfjord ("Vasföret") tildömmes Björn Guðnason ("Gunderson"). — *Jörning (?) Slot*, die Simonis et Judæ. 28. Octobr.

Ketilsen Isl. Forordn. I. 147—48.

[5813.] KONGENS Qvittering til Hr. Tyge Brade, Ridder, for 168 Mark Penninge for halv vis Rente af det svenske Gods, han havde i Forlening. — *Haffniæ*, vigilia omnium Sanctorum. 31. Octobr.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 144—45.

[5814.] Kong CHRISTIAN tager Mester Jens, Abbed i Esrom Kloster, hans Efterkommere og menige Conventsbrödre der sammesteds og alt deres og Klosterets Gods, Hjon, Vordnede og Tjenere i sin kongelige Fred og Beskjermelse og stadfæster alle Friheder og Privilegier, som fremfarne Konger i Danmark have givet Klosteret. — *Kiöpnehhaffuen*, alle hellene afften. 1. Novbr.

Langebek Scriptt. IX. . Cod. Esrom. fol. CLXXVIII[b].

[5815.] KONGENS Qvittering til Byfoged Peder Beck for Regnskab over Indtægter og Udgifter af Slauelse. — *In claustro Antwordskonff*, in profesto S. Martini episcopi. 10. Novbr.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 125—26.

[5816.] Hertug FREDERIKS af Slesvig, Holsten etc. Skrivelse til Borgemester og Raad i Hamborg om at tilholde deres Udligger med Töndeskibet at blive paa Elben og ikke lægge sig op i Stören, og paalægge ham at oprette Johan Molemann den ham tilföiede Skade, m. v. — *Itzehoe*, Onsdagen efter Martini. (Plattydsk). 15. Novbr.

Londorp. suppl. et contin. Tom. IV. B. II. p. 753—54.

[5817.] HWIDDING HERREDSTINGS VIDNE, at tvende Dannemænd paa Tinget vidnede, at de hörte og saae, at Abbed Henning i Lyom Kloster gav Lov paa det Gods, som Per Lassen nu paaboer i Gonssagger. — *Hwiddingherretz ting*, Mondag for præsentationis Mariæ. 20. Novbr.

Langebek Scriptt. VIII. 80.

[5818.] KONGENS Forleningsbrev til Fru Metthe Schinckelsdotther, Hr. Tielöff Erickssens Hustru, paa Haritzlöffgaard med tilliggende Gaarde og Gods, for det Tilfælde, at hun skulde overleve sin Mand. — *In castro Törninge*, in festo præsentationis Mariæ. 21. Novbr.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 11—12.

[5819.] KONGENS Qvittering til Hr. Tieloff Ericksszön, Ridder, for Betaling af hans Restance-Afgift af Rudgard og den Landehjelp, han optog i Lehnet 1511. — *Törninge*, d. præsentationis. 21. Novbr.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 12.

[5820.] Kong CHRISTIAN tillader, at Borgerne i Assens herefter maa yde den Tiende af deres og Byens Jorder, som de hidtil havde ydet til Gangtoffte og Kerndorp

1514. (ɔ: Kjerum) Kirker, til Vor Frue Sognekirke i Assens. — *Otthensæ*, Söndagen nest effter sanctæ Katerinæ virginis dag.

Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. S. 136—37. Suhm Samlinger II. 2. H. p. 13.

26. Novbr. [5821.] KONGENS protectorium in generali forma og Stadfæstelse paa de Privilegier, som af Kong Hans og fremfarne Konger vare givne Borgemestere, Raad og Menighed i Assness. — *Othoniæ*, dominica post Katherinæ virginis.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 13.

26. Novbr. [5822.] KONGENS Qvittering til Peder Bulger, Borgemester i Fooburg, for 50 Mark af Byens Overskat. — *Ottoniæ*, dominica post Katerinæ A. 1513.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 12—13. — Aarstallet 1513 er vel kun en Trykfeil, og bliver i ethvert Tilfælde at rette til 1514.

26. Novbr. [5823.] CHRISTIERNI regis protectorium et confirmatio privilegiorum civitatis "Fooborg". — *In civitate Ottoniensi*, dominica post Katherinæ virginis.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 14.

27. Novbr. [5824.] KONGENS Qvittering til Borgemestere og Raadmænd i Assens for 100 Mark af deres Overskat. — *Ottoniæ*, feria II. post Katerinæ.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 14.

30. Novbr. [5825.] KONGENS Qvittering til Jep Lybbing, Borger i Viborg, for 20 Mark Pendinge, som han paa Skomagernes Vegne havde betalt, fordi Kongen nu havde stadfæstet deres af Kong Hans dem givne Gildesskraae og Privilegier. — *Nyborg*, die sancti Andreæ apostoli.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 70.

1. Decbr. [5826.] KONGENS Qvittering til Bernit Pedersönn, Borgemester i Assness, for 5 Mark, istedetfor en halv Tönde Smör, af Tooröö. — *Nyborg*, sexta feria post sancti Andreæ apostoli.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 14.

2. Decbr. [5827.] KONGENS Qvittering til Niels Bild for 2150 Mark af Landehjelpen af Nyborg Lehn. — *Nyborg*, sabbato post Andreæ apostoli.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 14.

2. Decbr. [5828.] KONGENS Qvittering til Borgemester, Raad og Menighed i Otensse for Regnskab over deres Udgifter til Fortæring for "Ritter" i Kong Hans's Tid og siden for Kongen selv, og hvad de resterede af deres Byskat. — *Nyborg*, sabbato post Andreæ apostoli.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 14—15.

2. Decbr. [5829.] KONGENS Qvittering til Borgemester, Raad og Menighed i Viborgh for 200 Mark Overskat af deres By. — *Nyborgh*, sabbato post Andreæ apostoli.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 70.

3. Decbr. [5830.] KONGENS Stadfæstelsesbrev til Borgemester, Raad og Menighed i Nyborg paa deres Privilegier. — *Nyborgh*, dominica post Andreæ apostoli.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 15.

19. Decbr. [5831.] KONGENS Qvittering til Hans Pederssen i Helsingöör for Tolden siden sidste Regnskab. — *Haffniæ*, feria tertia post Luciæ virginis.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 126.

24. Decbr. [5832.] KONGENS Qvittering til Peder Jörgensen, Byfoged i Köpnehaffn, for 50 Mark Danske Penninge. — *Slot Köpnehaffn*, Jwleafften.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 126.

[5833.] Pantebrev, hvorved Kong CHRISTIAN pantsætter Örom Slot i Thy, med alle tilliggende Herreder og Gods, til Hans Johanssen for 7000 Mark Lybsk. — *Slot Köpnehaffn*, Jwle Affthen (uden Aar). 1514. 24. Decbr.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 70—72.

[5834.] Kong CHRISTIANS Ordre til Dienis Myntmester i Malmöö, at mynte forskjellige Slags Guld- og Sölvpenge af opgivet Indhold. — (Uden Aar).

Suhm Nye Samlinger II. 1—2 H. p. 141—42.

[5835.] Kong CHRISTIANS Brev til Kong Ludvig (XII.) af Frankerig, der anmodes om at sörge for, at Hertugen af Albania begav sig til Skotland for at dæmpe de der opkomne Uroligheder. — *Kiöbenhaffns Slaat.*

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1103.

1515.

1515.

[5836.] KONGENS Qvittering til Hr. Steen Billde, Ridder, Landsdommer i Skone, for 50 Mark Landehjelp af Vesterstede. — *In castro Haffnensi*, III. feria post ascensionis domini. 2. Januar.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 145.

[5837.] KONGENS Qvittering til Borgemesteren i Laaholm for 7 löde Mark Overskat af Byen. — *Haffniæ*, III. feria post circumcisionis domini. 2. Januar.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 145.

[5838.] Kong CHRISTIANS Beskjermelsesbrev, givet Borgerne og Menigheden i Lagholm tilligemed Stadfæstelse paa deres Privilegier. — *Haffniæ*, vigilia epiphaniæ. 5. Januar.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 145.

[5839.] Brev, hvorved ANDERS HENRICSSÖN, af Vaaben, i Lyngbylille, med hans Hustrues, Abelæ Dirichsdotthers, og hans Broders, Mester Morthin Henricssen, Cannik i Roskilde, deres Samtykke og Raad, stadfæster sin tidligere Gave af hans Gods i Kirckerup til Ebbelholts Kloster. — *Ebbelholt*, die sancti Kanuti ducis. 7. Januar.

Langebek Scriptt. VI. 214—15.

[5840.] Brev, hvorved ANDERS HENRICSSÖN, af Vaaben, i Lyngbylille leier af Abbed Niels Jenssön i Ebbelholts Kloster og Conventet der alt Klosterets Gods i Lyngbylille, for sin og sin Hustrues Abele Dyrichsdothers samt begges Börns Levetid. — *Ebbelholt*, die sancti Kanuti ducis. 7. Januar.

Langebek Scriptt. VI. 215.

[5841.] KONGENS Qvittantz til Swend Atzersönn, Byfoged i Bostædt, for Regnskab over Sagefald o. s. v. i Bostedt. — *Haffniæ*, dominica post trium regum. 7. Januar.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 145.

[5842.] KONGENS Qvittering til Peder Jörgensönn, Byfoged i Kiöpnehaffn, for Regnskab over Indtægter og Udgifter af Kiöpnehaffn. — *Haffniæ*, secunda feria post trium regum. 8. Januar.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 126.

[5843.] KONGENS Qvittering til Eric Bille paa Holbeck for Regnskab over Indtægter og Udgifter af Tutze-Herred og Myerlöse-Herred. — *Haritzborg*, dominica post octavas epiphaniæ. 14. Januar.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 127.

[5844.] CHRISTIERNI regis literæ præsentationis, datæ domino Johanni Frydt ad ecclesiam Stockemarke, vacantem per mortem domini Jacobi Korump. — *Haffniæ*, die beati Anthonii confessoris. 17. Januar.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 63.

1515. 20. Januar. [5845.] Kongens Qvittering til Hr. Lauris Perssen, Skriver paa Kalundeborg, for Regnskab over den Landehjelp, han havde oppebaaret i Kalundeborges Lehn og Korsöer Lehn. — *Haffniæ*, die sanctorum Fabiani et Sebastiani martirum.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 127.

20. Januar. [5846.] Kongens Qvittering til Hr. Henrick Krwmmediges Capellan Hr. Jacob for 980 Mark af Landehjelpen af Lagholms Lehn. — *Köpnehaffn*, Fabiani et Sebastiani Dag.
Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 146.

29. Januar. [5847.] Kongens Qvittering til Borgemester og Menighed i Stubbekiöpingh for 300 Mark af deres Overskat og Byskat. — *Nykiöpinge*, II. feria post conversionis sancti Pauli.
Suhm Samlinger II. 3. H. p. 161.

29. Januar. [5848.] Kongens Qvittering til Borgemester og Menighed i Nysted for deres Overskat og Byskat. — *Nykiöpingh*, secunda feria post conversionis S. Pauli apostoli.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 64.

1. Febr. [5849.] Kongens Qvittering til Borgemester og Menighed i Nykiöpinghe for 150 Mark Byskat. — *Nykiöpinge*, die Brigidæ virginis.
Suhm Samlinger II. 3. H. p. 161.

3. Febr. [5850.] Kongens Qvittering til Byfogeden i Naxskowgh for Regnskab over Told o. s. v. af Byen. — *Vordingborg*, die beati Blasii episcopi.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 64.

6. Febr. [5851.] Kongens Qvittering til Borgemesterne i Slauelse for deres Indbetaling af Overskat og Byskat. — *Kalundeborgh*, ipso die S. Dorotheæ virginis.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 127.

7. Febr. [5852.] Kongens Stadfæstelsesbrev til Borgerne i Korsöör paa deres Privilegier. — *Kallundeborgh*, feria quarta post Dorotheæ virginis.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 127.

9. Febr. [5853.] Kongens Qvittering til Hr. Jens Christiernsen, Cannik i Aars, for Afleveringen af 2 Skriin, som han havde modtaget af Clemit Hogenskildt i Stokholm og siden fört fra Sverrig og indsat i Sancti Johannis Kloster i Otthense. — *In castro nostro Kallundeborg*, die sanctæ Appoloniæ virginis.
Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 72.

17. Febr. [5854.] Kongens Qvittering til Morthen Olszen, Byfoged, for Regnskab over Indtægter og Udgifter af Nykiöpingh i Otzherred. — *Haffniæ*, sabb. ante dominicam Esto michi.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 128.

18. Febr. [5855.] Kongens Qvittering til Oluff Nielszen, Hövedsmand paa Wordingborg, for Regnskab over Landehjelpen af Vordingborgs Lehn. — *Haffniæ*, dominica Esto michi.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 128.

22. Febr. [5856.] Christierni regis literæ præsentationis, datæ domino Benedicto Arvidi, Roskildensis dyocesis, ad ecclesiam beatæ virginis in Slaulosia, per mortem domini Andreæ vacantem. — *Haffniæ*, die S. Petri in cathedra.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 128.

22. Febr. [5857.] Kongens Qvittering til Hr. Albret Glob for Regnskab over Landehjelpen af Engelborgs Lehn. — *Haffniæ*, die sancti Petri in cathedra.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 64.

[5858.] Kongens Qvittering til Hans Bartholomei, Tolder i Aalborg, for Regnskab fra den Tid, han fik samme "Tollerii" i Befaling af Kong Hans. — *Haffniæ*, d. S. Mathiæ apostoli. 1515. 21. Febr.
Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 72—73.

[5859.] Kongens Brev til Prioren Hr. Jens Spar(re) i Ööcloster, hvorved et Mageskifte bekræftes paa en Jord i Alborg, der tilhörer Klosteret, mod en anden Jord udenfor Vester-Port, der tilhörer Borgerne. — *Slot Köpenhaffn*, Sancti Mathie Dag. 21. Febr.
Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 73—74.

[5860.] Kongens protectorium in generali forma, givet Hans Bartolomei, Tolder i Aalborg, cum clausulis, at han skal være skatfri, saalænge han lever, og ingen hans Dommer i de Sager, som höre under Kongens Fogeder og Embedsmænd, uden Kongen selv, eller hvem han dertil sætter. — *Slot Köpnehaffn*, Sancti Mathie apostoli Dag. 21. Febr.
Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 74.

[5861.] Kongens Qvittering til Borgemester og Menighed i Gryndw (Grenaa) for 21 löde Mark Overskat af deres By, som de indbetalte ved Hr. Niels Ericsen. — *Haffniæ*, II. feria post dominicam Invocavit. 26. Febr.
Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 74.

[5862.] Mageskiftebrev, udstedt af Henning Valkendrup i Glorup til Colloqvii Gilde i Svendborg, paa en Gaard i Stubendrup (ell. Stogerup) til Vederlag for en Gaard i Öxendrup. — *Glorup*, den Mandag næst efter S^ti^ Matthiæ Dag. 26. Febr.
Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. S. 112—13.

[5863.] Kongens Brev, hvorved alle de Gaarde, hvormed Hans van Melen og Hustru Frue Elne Pallisdotther vare forlenede, ogsaa gives deres Sön Palli van Melen i Forlening paa Livstid, hvis han overlever dem. — *In castro Haffnensi*, feria III. post dominicam Invocavit. 27. Febr.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 15.

[5864.] Kong Christians Confirmation af Ebleholts Klosters Privilegier, samt Tilladelse for Conventet at have alle 40 Marks Sager af Klosterets Vordnede og Tjenere. — *Köpnehaffn*, Onsdagen efter S. Matthiæ ap. Dag. 28. Febr.
Langebek Scriptt. VI. 216—217. Ogsaa igjen aftrykt sammesteds p. 217.

[5865.] Kongens Qvittering til Borgemester, Raad og Menighed i Skelsköer for Modtagelsen af Byskat og Overskat. — *Haffniæ*, sexta feria post dominicam Invocavit. 2. Martii.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 128.

[5866.] Kongens Qvittering til Knud Billde paa Gladsaxe for 340 Mark af Landehjelpen af Alboherret. — *Haffniæ*, sexta feria post dominicam Invocavit. 2. Martii.
Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 146.

[5867.] Kongens Qvittering til Hr. Axell Brade, Ridder, Hövedsmand paa Lindholm, for 1240 Mark Pendinge af den Landehjelp, han oppebar i Lindholms Lehn. — *Haffniæ*, sexta feria post dominicam Invocavit. 2. Martii.
Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 146.

[5868.] Kongens Brev til Borgere og Menighed i Wææ, hvorved dem indrömmes en frie Havn i Landöen i Villantzherrit, dog Kongens Told og Rettighed uforkrænket. — *Haffniæ*, dominica Reminiscere. 4. Martii.
Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 147.

[5869.] Kongens Qvittering til Borgemester, Raad og Menighed i Væ for 15 Mark, som er Halvdelen af deres Overskat. — *Haffniæ*, II. feria post dominicam Reminiscere. 5. Martii.
Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 147.

1515. 7. Martii. [5870.] JOHANNE JENSSIS Leie-Contract paa en Bod paa Westræ Gadhe i Sancti Clementz Sogn i Kiöpnehaffn, hörende til Sancti Lucii Alter i Vor Frue Kirke, udleiet af Hr. Christoffer Anderssön, perpetuus vicarius til samme Alter. — *Kiöpnehaffn*, Sancti Thomæ Dag de Aquino.

Nye Danske Magazin I. p. 31.

8. Martii. [5871.] KONGENS Qvittering til Hr. Tyge Krabbe, Ridder, Hövedsmand paa Helsingborg, for 4000 Mark paa Regnskab over Landehjelpen af Helsingborg Lehn. — *Haffniæ*, quinta feria post dominicam Reminiscere.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 147.

8. Martii. [5872.] KONGENS Qvittering til Tord Mattsöan for 600 Mark af den Landehjelp, som han optog i Wardbergh Lehn. — *Haffniæ*, quinta feria post dominicam Reminiscere.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 148.

9. Martii. [5873.] KONGENS Brev til Borgemester, Raad og Menighed i Halmstede, hvorved dem eftergives 5½ Aars Byskat og 1 Aars Overskat, hvormed de stode til Rest, til Erstatning for den "Ritherthæringe", som de holdt i Kong Hans's Tid. — *Haffniæ*, sexta feria post dominicam Reminiscere.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 148.

11. Martii. [5874.] Kong CHRISTIANS Leidebrev for saa mange af Sverrigs Riges Raader, som vilde besöge det berammede almindelige "Herremöde" i Köpenhaffn sancti Hans Baptiste Dag, med Fölge indtil 600 Personer. — *Haffniæ*, dominica Oculi.

Suhm Nye Samlinger III. 2. H. p. 152.

15. Martii. [5875.] CHRISTIERNI regis literæ præsentationis, datæ domino Petro Johannis ad ecclesiam parochialem Branderslöff, terræ Lalandiæ, per mortem cujusdam Johannis vacantem. — *Wordingborg*, feria quinta post dominicam Oculi.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 64.

26. Martii. [5876.] Kong CHRISTIANS Stadfæstelse paa Oldeslo Byes Privilegier m. v. — *Szünderborgh*, am Mandage na Judica. (Plattydsk).

Corpus Constitt. Regio-Holsatt. III. 1153—1154.

28. Martii. [5877.] Kong CHRISTIANS Befaling til Indbyggerne i Hielmslev, Ning, Saugbroe, Haslev, Framlev, Giern, og Houlbierg Herreder, at de aarligen til gode Rede skulde yde Almissekorn til S. Karens Hospital i Aars, saaledes som de af gammel Sædvane gjort havde. — *Sönderborg Slot*, Onsdagen næst efter Söndagen Judica.

Hofman Fundationer II. 104.

1. Aprilis. [5878.] KONGENS Brev til Hr. Peder Hiort, hvorefter Wyby Kirke lægges til sancte Katerine (eller Karines) Hospital i Aarss, hvortil Kong Hans forhen havde lagt Mordsleth Kirke. — *Haffniæ*, feria prima proxima post festum annunciationis.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 76—77.

2. Aprilis. [5879.] KONGENS Stadfæstelsesbrev paa nogle Privilegier for Birkitz og Westerborgis Sognemænd i Loland. — *Nyköping*, feria II. post dominicam palmarum.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 65.

3. Aprilis. [5880.] KONGENS Qvittering til Peter Bröd, Raadmand i Aarss, for Regnskab over hvad han havde oppebaaret i Sise sammesteds. — *In castro Nyköbing*, feria tertia proxima post dominicam palmarum.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 74.

[5881.] KONGENS Qvittering til Hanss Lasszön, Byfoged i Sassköping, for Regnskab over 7 Aars Sagefald, etc. — *Niköbing*, feria tertia post festum palmarum. 1515. 3. Aprilis.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 65.

[5882.] KONGENS Mageskifte-Brev til Halsted Kloster paa noget Gods i Lolland. — *In castro Nyköping*, feria quarta post dominicam palmarum. 4. Aprilis.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 65—66.

[5883.] CHRISTIERNI regis literæ præsentationis, datæ Mathiæ Mathiæ, scriptori castri Engelborg, ad ecclesiam parochialem in Östre-Torsnes cum annexa capella in Vixnes, per resignationem domini Andreæ Orm vacantem. — *Nykiöping*, die cœnæ domini. 5. Aprilis.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 66.

[5884.] CHRISTIERNI regis literæ præsentationis, datæ domino Andreæ Oorm super ecclesiam parochialem in Ryde, per resignationem domini Mathiæ Mathiæ vacantem. — *Nykiöping*, die cœnæ domini. 5. Aprilis.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 66.

[5885.] CHRISTIERNI regis confirmatio privilegiorum sacerdotum Falstriæ in generali forma. — *Nyköping*, I. feria paschæ. 8. Aprilis.
Suhm Samlinger II. 3. H. p. 161.

[5886.] KONGENS quittantia quittantiarum til Olloff Holgerdsszön for Regnskab af Engelborig Slot og Lehn. — *Nyköping*, II. feria paschæ. 9. Aprilis.
Suhm Samlinger II. 3. H. p. 161.

[5887.] KONGENS Qvittering til Oluff Nielssen for Regnskab over Indtægter og Udgifter af Wordenborgis Slot og Lehn. — *Nykiöbing*, feria quarta post festum pascæ. 11. Aprilis.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 129.

[5888.] KONGENS Forleningsbrev til Oluff Holgerdssön og Hustru Fru Anne paa Nybölle Birk og Kongens Vrnebirk i Laland for deres Livstid. — *Wordingborg*, feria quarta pasce. 11. Aprilis.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 67.

[5889.] KONGENS Brev, hvorved Borgemester, Raad og Menighed i Slauellse eftergives indtil videre 50 Mark i deres Byskat, paa Grund af den Skade, de havde lidt ved Ildsvaade. — *Andwordskoug*, feria quinta post pascha. 12. Aprilis.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 129—30.

[5890.] KONGENS Qvittering til Eyler Bryske for 12 Rhinske Gylden for Kost og Spiisning til 3 Svende. — *Otthoniæ*, dominica Quasimodogeniti. 15. Aprilis.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 15.

[5891.] KONGENS Qvittering til Erick Ericksen, Embedsmand paa Kallöe, for 2584 Mark, paa Regnskab over den Landehjelp, han oppebar af Kallöe Lehn. — *Kalundeborg*, feria IV. post Quasimodogeniti. 18. Aprilis.
Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 75.

[5892.] KONGENS Qvittering til Michell Toller i Nestuede for det af Claus Scriffuer paa hans Vegne aflagte Regnskab. — *Haffniæ*, dominica Misericordia. 22. Aprilis.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 130.

[5893.] CHRISTIERNI regis literæ præsentationis, datæ domino Olao Laurentii, presbytero Lundensis diocesis, ad ecclesiam Arnskier, post mortem domini Atzeri Petri vacantem. — *Haffniæ*, sexta feria post Marci evangelistæ. 27. Aprilis.
Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 148.

1515. 28. Aprilis. [5894.] CHRISTIERNI regis literæ præsentationis, datæ Birgero Jonæ, clerico Lundensis diocesis, ad altare beatæ Mariæ virginis in medio pavimenti ecclesiæ Lundensis, per liberam resignationem domini Laurencii Falster vacans. — *Haffniæ,* sabb. post Marci evangelistæ.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 148.

4. Maji. [5895.] KONGENS Qvittering til Niels Clemesen for 1055½ Mark, som han havde oppebaaret af Landehjelpen. — *Haffniæ,* sexta feria post invention. sanctæ crucis.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 75.

6. Maji. [5896.] CHRISTIERNI regis literæ præsentationis, datæ Petro Nicolai, secretario regio, ad ecclesiam parochialem in Rörby cum annexa Öffuerby, Roskildensis diocesis, per mortem Laurentii Petri vacantem. — *In castro Haffnensi,* dominica Cantate.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 130.

6. Maji. [5897.] KONGENS Qvittering til Dyens Blecker, Myntmester i Malmö, for 900 Rhinske Gylden i hele Skillinger af den nye Mynt. — *Haffniæ,* dominica Cantate.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 149.

7. Maji. [5898.] KONGENS Qvittering til Hans Perssen for 110 Nobele af Tolden i Helsingör. — *Haffniæ,* die lunæ post dominicam Cantate.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 130.

13. Maji. [5899.] KONGEN giver Jon Simonsen, Borger i Wæ, Livsbrev paa en Jord og "Aalodt", som hans Fader havde i Værge.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 119.

16. Maji. [5900.] Vidnesbyrd, udstedt af PEDER, Prior, og hele Conventet i St. Johannes Kloster i Ripe om, hvorledes Ribe Capitel, ifölge dets Anniversariebog, var kommet i Besiddelse af Luusby Mark. — Die vigiliæ ascensionis domini.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 709—10.

20. Maji. [5901.] KONGENS Brev, hvorved Seuerin Norbii, Embedsmand paa Haritzborg, forlenes med Island. — *Slot Köpnehaffn,* Söndagen infra octavas ascensionis domini.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 131—32.

20. Maji. [5902.] KONGENS Brev til Claus Norby paa Synerung Gaard og Lehn i Halland, at have uden al Afgift. — *Haffniæ,* dominica infra octavas ascensionis domini.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 149.

20. Maji. [5903.] Et Brev til Kong Christian fra CHRISTIERNUS JOHANNIS, Sacerdos et Vicecomes Palatinus, hvori denne begjerer Kongens Naade og sender Hans Majestæt nogle Rariteter, efter at have fortalt noget af sit omflakkende Levnets Löb. — *Ratneby,* dominica die ante Pentecosten.

Danske Magazin V. p. 109—11.

25. Maji. [5904.] KONGENS Qvittering til Hans Pederssen for 390 Nobel af Tolden i Helsingör. — *Slot Köpnehafn,* Fredaghen nest fore Pintzedag.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 131.

25. Maji. [5905.] KONGENS Qvittering til Mester Gunde, Degn i Ribe og Kongens Skriver, for Regnskab over de Penge, han paa Kongens Vegne havde optaget i de Lehn og Herreder, han havde i Befaling, i Landeskat. — *Haffniæ,* die Urbani papæ et martiris.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 82.

5. Junii. [5906.] CHRISTIERNI regis literæ præsentationis, datæ domini Andreæ Erici ad ecclesiam parochialem Odensaale. — III. feria post dominicam trinitatis.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 149.

[5907.] Kongens Qvittering til Lawritz Skinckel for Regnskab over Indtægt og Udgift af Slottet Visborg paa Öen Gulland. — *Slot Köpenhaffn*, II. feria post festum Ottulpti (Botulphi?). 1515. 18. Junii?
Suhm Nye Samlinger III. 1. H. p. 56.

[5908.] Christierni regis literæ præsentationis, datæ domino Jacobo Hoye, presbytero Roskildensis diocesis, ad ecclesiam parochialem in Nyköpingh cum annexa Höyby, vacantem per resignationem domini Georgii Skotborg. — *Haffniæ*, ipso die beati Joh. baptistæ. 21. Junii.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 132.

[5909.] Kongens Mageskifte-Brev paa noget Kronens Gods til Niels Clemitsen, mod noget Gods, som denne havde i Kallöö Lehn. — *Slot Köpnehaffn*, Sancti Hans Baptiste Dag. 21. Junii.
Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 75—76.

[5910.] Kongens Qvittering til Hans Perssen for 212 Nobel af Tolden ved Helsingör. — *Haffniæ*, feria tertia proxima post festum visitationis Mariæ. 3. Julii.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 132.

[5911.] Kongens Qvittering til Dyens Bliicker, Myntmester i Malmö, for 600 Rhinske Gylden i hele Skillinger. — *Haffniæ*, Tiisdagen nest effter wor frue dag visitationis. 3. Julii.
Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 149.

[5912.] Erkebiskop Erick Walkendorfs Brev til Kong Christian (i Anledning af Dronning Elisabeths Afreise til Danmark). — *(Brüssel?)*, Sancti Knud Konnings Dag. 10. Julii.
Danske Magazin II. p. 26—27.

[5913.] Kongens Brev til Abbedisser, Söstre, Brödre og menige Convent i Mariager Kloster, hvorved dets Ret til en Deel Gods, der forhen havde ligget til Vor Frue Kloster i Randers og .... Kloster stadfæstes. — *Haffniæ*, Kanuti regis et martiris Dag. 10. Julii.
Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 77—78.

[5914.] Kongens Qvittering til Michell Fock, Tolder paa Skaffuen, for Regnskab over Told, Sise, Sagefald etc. — *Slott Köpnehaffn*, Kanuti regis et martiris Dag. 10. Julii.
Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 78.

[5915.] Christierni regis literæ præsentationis, datæ domino Johanni Johannis ad ecclesiam parochialem Bostedh, post obitum domini Nicolai vacantem. — *In castro Haffn.*, d. Kanuti regis. 10. Julii.
Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 150.

[5916.] Kong Christians Capellan, Hans Hansen, tilskriver Kongen om, hvorledes det stod til med den ham anbetroede Sag angaaende St. Knuds Kirke i Odense, som han haabede ved Hjelp af 2000 Ducater at bringe til Ende. Iligemaade anbefaler han Kongen D. Sutfeldus Wardenberg, hans Procurator, til hos Paven at drive Sagen mod Bispen af Fyen (Jens Andersen Beldenak). — *Rom*, Sancte Knuds Konnings Dag. 10. Julii.
Nye Danske Magazin III. p. 210—12.

[5917.] Kongens Mageskifte-Brev til Eiler Bryske, hvorved denne erholder nogle Kronens Gaarde og Gods i Nörrejytlandt og Fiwn, imod nogle Gaarde og Gods i Seeland. — *Haffnis*, ipso die Margaretæ virginis. 13. v. 20. Julii.
Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 78—79.

[5918.] Kongens Qvittering til Hr. Jachym Lycke for Regnskab over Landehjelpen af Liwsegardzherrit og Nörreliwngeherrit. — *Haffniæ*, die Praxedis virginis. 21. Julii.
Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 80.

[5919.] Kongens Qvittering til Biskop Niels Claussön i Aars for Regnskab over Indtægt og Udgift af Skanderborgs Lehn. — *Haffniæ*, vigilia Jacobi apostoli. 24. Julii.
Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 80.

1515. 21. Julii. [5920.] KONGENS Qvittering til Biskop Niels Clausönn for Renten af Skanderborg, Byskatten af Aars og Afgiften af Endelage, Fardow og Hartzherred; endvidere for Landehjelpen af Skanderborglehn, Hartzherrit, Endelage og i "Bode beskibelse". — *Haffniæ*, vigilia Jacobi apostoli.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 81.

29. Julii. [5921.] Kong CHRISTIANS og det DANSKE og NORSKE RIGSRAADS Brev, hvorved de efter Underhandling med det svenske Rigsraads Fuldmægtige erklære, at et almindeligt Herremöde skal samles i Halmstede Vor Frue Dag purificationis næstkommende, ved hvilket 6 Fuldmægtige af det danske og norske Rigsraad og 6 Fuldmægtige af det svenske Rigsraad skulle underhandle om Freden mellem disse Riger, og hvad de beslutte skal af alle 3 Riger erkjendes som ubrödeligen besluttet. — *Kjöpnehaffn*, Sancti Olavi Regis et Martiris Dag.

Suhm Nye Samlinger III. 2. H. p. 153—55. — Paa *Svensk* hos Hadorph, Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 432—34.

29. Julii. [5922.] KARL KNUDSEN, Væbner, lover Kong Christian tro Tjeneste og at hjelpe til at han kan faae Sverrig i sin Magt, samt lader al den Tiltale fare, som han og hans Broder kunde have til Hr. Henrik Krummedige eller andre for sin Faders Hr. Knud Alfsens Död. — *Köbenhaffn*, S. Olaff Konges Dag.

Behrmann K. Christ. IIs Hist. II. S. 77—78.

1. Augusti. [5923.] Erkebiskop ERICK WALKENDORFFS Brev til Kong Christian, hvori han beder ham sende Vogne og Heste for at afhente Dronningen og selv i störste Pragt möde hende ved Rosbecks Mölle. — *(Helsingör)*, Löffuerdagen nest efftir sancti Oluffs Dag.

Danske Magazin II. p. 27—30.

5. Augusti. [5924.] Erkebiskop ERICK WALKENDORFFS Brev til Kong Christian, hvori han melder ham Dronningens (Elisabeths) Sygdom og opfordrer ham til selv at begive sig til hende med 16 eller 20 Heste, alle fribaarne Mænd, strax den fölgende Dag. — *Helsingöör*, Söndagen effter S. Oluffs Dag.

Danske Magazin II. p. 30—31.

c. 5. Augusti. [5925.] Erkebiskop ERICK WALKENDORFFS Brev til Kong Christian, der opfordres til ufortövet at möde sin syge Dronning (Elisabeth) i Helsingör. — Uden Aar og Dag

Danske Magazin II. p. 32.

5. Augusti. [5926.] KONGENS Qvittering til Hans Kraffze for Regnskab over Indtægt og Udgift af Aleholms Slot og Lehn. — *Haffnis*, dominica post ad vincula Petri.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 67—68.

7. Augusti. [5927.] Dronning ELISABETH ("Ysabeau") tilmelder sin Tante, Enkehertuginden af Savoyen (Statholderinde Margarethe i Nederlandene), sin Ankomst til Helsingör den 4de Augusti, m. v. — *A Elzeneder*, le VIIIe aoust (s. A.). (Fransk).

Altmeyer Isabelle et Christiern II. p. 43. (den tydske Overs. p. 63).

c. 12. Aug. [5928.] KONGEN giver Mester Dauid Stenhugger Eiendomsbrev paa en Jord og Bygning ved "gamble Torgit" i Kjöbenhavn. — *Haffniæ*, inter nuptias regias.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 133.

c. 12. Aug. [5929.] Kongens Stadfæstelsesbrev til Mester MATTIS, Provst i Twilom, at han maa nyde de Birk og Gods, som ligge til Klosteret, ligesaa frit som hans Forfædre. — *Haffniæ*, inter nuptias regias.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 82.

[5930.] Kongens Qvittering til Eyler Ericsszön for den halve visse Rente af Thorebii Birk. — *Slott Kiöpnehaffn*, wor frwe affthen assumptionis. 1515. 14. Augusti.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 68.

[5931.] Kongens Qvittering til Mester Stigge Krwmppen, Kongens Secretair, for Regnskab over de Penge, som han paa Kongens Vegne havde ladet optage i Vendsissel, Himmersissell, Alborgleen og de andre Herreder, han havde i Befaling. — *Haffniæ*, die assumptionis Mariæ. 15. Augusti.
Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 81.

[5932.] Kongens Qvittering til Hr. Tyge Krabbe for Regnskab over Sagefald i Helsingborg By og Lehn for Aar 1514. — *Haffniæ*, ipso die assumptionis Mariæ. 15. Augusti.
Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 150.

[5933.] Kongens Qvittering til Hr. Aage Anderszen, Ridder, for Regnskab over Bösser, Kammer og Jern, som han til Kongen havde ladet stöbe og före til Köpnehaffn, og over hvad Penge han derpaa havde modtaget. — *Haffniæ*, feria quinta infra octavas assumptionis Mariæ. 16. Augusti.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 132—33. Videnskab. Selsk. Skrifter VII. 412—13.

[5934.] Kongens Qvittering til Hr. Tyge Krabbe for 1000 Mark, Afgiften af Helsingborg Lehn, som han paa Kongens Vegne udbetalte til Lycke up der Heide, Borger i Lybecke, for Momme og Emstöll. — *Haffniæ*, feria infra octavas assumtionis. 16–21. Aug.
Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 150.

[5935.] Kongens Qvittering til Hr. Tyge Krabbe for Regnskab over Landehjelpen af Helsingborg Lehn. — *Haffniæ*, feria VI. post festum assumptionis Mariæ. 17. Augusti.
Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 150.

[5936.] Kong Christians Forbud for de tydske Kjöbmænd i Bergen, at udföre Fisk til andre Steder end England, under Fortabelse af alle deres Privilegier og Rettigheder. — *Copenhagen*, Löverdagen infra octavas assumtionis Mariæ. (Plattydsk). 18. Augusti.
Willebrandt Hansische Chronik, Bil. S. 86.

[5937.] Kongens Qvittering til Niels Loduigsonn for Regnskab over den Landehjelp han i Kong Hans s Tid optog i Österherrit og Nörreherrit. — *Haffniæ*, Sabbato proximo infra octavas assumptionis Mariæ. 18. Augusti.
Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 82.

[5938.] Kongens Brev ad gratiam til Niels Vincentz paa Krögingebirk i Loland. — *Haffniæ*, feria III. proxima (post) assumptionis Mariæ. 21. Augusti.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 68.

[5939.] Forordning af Kong Christian, hvorefter ny Mynt skulde udmyntes i Mallmö, hvoraf 24 Skilling skulde gjelde en Rhinsk Gylden, og Guldsmedene herefter ikke forarbeide noget Sölv uden at hver löde Mark holdt XV Lod "ffyndt" (ɔ: fiint). Tillige hæves de Privilegier, som Guldsmedene hidtil havde havt. — *Slot Köppenhaffn*, St. Bartolomei Apostoli dagh. 24. Augusti.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 133—34.

[5940.] Kongens Brev, hvorved alle, som maatte have Gjeldsfordringer eller Pantebreve, udstedte af fremfarne danske Konger, opfordres til dermed at möde for Kongen og Rigens Raad Fastelavns Söndag i Köpenhaffn. — *Ex castro Haffnensi*, die Bartholomei. 24. Augusti.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 136—37.

1515. [5941.] Kong Christians Brev, hvorved han forbyder at skyde Hjorte og Hinde
26. Augusti. eller andre Dyr med Lodtbösser eller at jage med "*** jacht eller Feydæjacht". — *Köpenhaffns Slot*, Söndagen nest effther sancti Bartolomei Apostoli Dag.

Suhm Nye Samlinger III. 2. H. p. 162—63.

29. Augusti. [5942.] Kongen tager Emcloster i sin Beskjermelse og stadfæster sammes Privilegier. — *Haffniæ*, die decollationis Johannis.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 82.

1. Septbr. [5943.] Kong Christians Skraa og Skikkelse for Guldsmedene i Danmark, hvorved de Puncter, som i Kong Hans's Privilegium for dem maatte stride derimod, erklæres döde og magteslöse. — *Kiöpnehaffn*, S. Egidii Abbatis Dagh.

Danske Magazin III. p. 270—74.

4. Septbr. [5944.] Kong Christians Stadfæstelsesbrev til Hr. Jens Lauritszen og Vicarierne ved Kongens Capel i Roskilde paa deres Privilegier. — *Haffniæ*, feria tertia post Egidii.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 134.

4. Septbr. [5945.] Kongens Brev til Hanss Skeel, at han maa indlöse Kronens Gods i Morsse, Tywinge, Berby og Flade, fra Niels Kass Enke for 900 Mark og siden beholde det ad gratiam. — *Haffniæ*, feria III. post Egidii.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 82—83.

4. Septbr. [5946.] Kongens Brev ad gratiam til Hr. Tome Parsberg paa det svenske Gods i Schone og Bleginge, som Hr. Tyge Brade i Værge haver. — *Haffniæ*, feria III. post Egidii.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 151.

10. Septbr. [5947.] Kongens Brev til Roluff Mattsszön, Kongens Hofsinde, at maatte indlöse Pederstorp Birk i Lolandt fra Fru Ingeborg, Hr. Hans Walkendorffs Enke, for den Sum, det stod i Pant for, og saa selv beholde det i Pant for samme Sum. — *Slott Nyköpingh*, Mandagen nest effther wor frwe dag nativitatis.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 68—69.

18. Septbr. [5948.] Kongens Qvittering til Hans Perszen for 80 Nobele af Tolden i Helsingör. — *Haffniæ*, feria tertia proxima post crucis exaltationem.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 135.

28. Septbr. [5949.] Kong Christians Brev til alle Bönder og "menæ Allmwe" om en almindelig Landehjelp i Anledning af de Udgifter, som vare foraarsagede ved hans Bryllup med Fru Elizabet og hendes Kroning. — *Slot Callingborg*, Fredagen nest ffore S. Michelsdag.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 135—36.

28. Septbr. [5950.] Kong Christians Brev til alle Kjöbstedmænd om en Landehjelp i Anledning af de Udgifter, som vare foraarsagede ved hans Bryllup med Dronning Elzabet og hendes Kroning. — *Ex castro nostro Callingborg*, VI. feria ante festum Martini (*leg.* Michaëlis).

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 136.

1. Octobr. [5951.] Kongens Brev til Seueren Arildson paa Gavenö Kloster og Gods ad gratiam. — *Kalundeborg*, II. feria post Michaëlis.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 137.

1. Octobr. [5952.] Kongens Qvittering til Jens Mortensön, Byfoged, for aflagt Regnskab af Kalundeborg. — II. feria post Michaëlis.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 137.

[5953.] Kong CHRISTIANS Stadfæstelse paa de Privilegier og Friheder, som de 1515.
fremfarne Konger havde undt og givet "det Hospital, som ligger i Cordel strax uden for Kal- 2. Octobr.
lundborg". — *Callunborg Slot*, Tiirsdagen næst efter St. Michels Dag.

Hofman Fundationer X. 177—78.

[5954.] KONGEN giver Eiler Bryske Livsbrev paa Lundenes Slot og Lönborgh 18. Octobr.
Birk mod at svare aarlig Afgift efter Kong Hans's Brev derpaa. — *In civitate Viburgensi*, die beatæ Lucæ evangelistæ.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 83.

[5955.] KONGENS Beskjermelsesbrev til Priorissen og Conventet i Öslöffkloster med 18. Octobr.
Stadfæstelse paa deres Privilegier. — *Wibergh*, die beati Lucæ evangelistæ.

Suhm Nye Samlinger. I. 1. H. p. 83.

[5956.] KONGENS Brev til Niels Clementsen, at Skiffuæ Kirke maa lægges til det 23. Octobr.
Vicarie sancti Nicolai altaris paa den nordre Side i Helligandtz Capel i Viborg Domkirke, som han nu har stiftet. — *In civitate Viburgensi*, ipso die Severini.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 63—84. 91.

[5957.] KONGENS Stadfæstelsesbrev til Borgemester Raad og Menighed i Ring- 23. Octobr.
köping paa deres Privilegier, cum clausulis, at ingen Fremmede maatte sælge eller kjöbe omkring deres Bye paa 2 Mile nær og ingen Embedsmand boe paa 2 Mile nær og bruge sit Embede. — *Viborgh*, die Severini.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 84.

[5958.] KONGENS Brev til Kronens Bönder i Liwsegaardzherret, at de maatte 23. Octobr.
nyde deres Böndergods for samme Skat, Gjesteri og Tynge som under de forrige Lehnsmænd. — *Viborgh*, Sancti Severini episcopi dag.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 84.

[5959.] KONGENS "Confirmatz-Brev" til Christiern Christiernsen i Skone og Jep 23. Octobr.
Christiernsen paa et Laasebrev om Hogagger og en bygt Gaard i Stench, som Stubber Kloster havde havt i Værge. — *Viborg*, die Severini episcopi et confessoris.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 84.

[5960.] KONGENS Qvittering til Eyler Bryske for 40 Rhinske Gylden, som Chri- 23. Octobr.
stiern Christiernsen i Skone og Jep Christiernsen skulde betale for det nysanförte Confirmatz-brev (Nr. 5959). — *Viborg*, die Severini episcopi.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 85.

[5961.] Kong CHRISTIANS Skikkelse angaaende Handel og Kjöbmandskab i Nöræ- 23. Octobr.
Judland. — *Wiborgh*, Sancti Severini Dag.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 95—96.

[5962.] KONGENS Beskjermelsesbrev til Provsten og menige Convent i Westherwich, med 29. Octobr.
Stadfæstelse paa deres Privilegier. — *Aalleborg*, feria II. post sanctor. Symonis et Judæ apostolorum.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 85.

[5963.] Frater JACOBUS, abbas Cistercii, abbatibus monasteriorum de Sora, de 29. Octobr.
Herivado et de Regali Curia (Knardrup) injungit, ut abbati et fratribus monasterii Loci Dei contra quoscunque adversarios auxilium ferant. — *Cistercii*, die 29. mensis Octobris.

Langebek Scriptt. VIII. 205—207.

[5964.] KONGENS Qvittering til Peder Lauridssön for 100 Mark. — *Alborg*, 1. Novbr.
die omnium Sanctorum.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 137.

1515. 1. Novbr. [5965.] CHRISTIRRNI regis literæ præsentationis, datæ domino Nicolao Sommer ad ecclesiam parochialem Alstadt, per dimissionem domini Laurentii Johannis, capellani regii, vacantem. — *Aaleborg*, die omnium sanctorum.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 85.

1. Novbr. [5966.] KONGENS Qvittering til Hr. Niels Stygge, Biskop i Börglum, for Regnskab af Örom Slot og Lehn, hvis Belöb han havde overleveret Hanss Bartolomei, Tolder i Alborg, til derfor at salte Sild til Kongens Behov. — *Alborg*, die omnium Sanctorum.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 85—86.

2. Novbr.? [5967.] Brev, hvorved Kong CHRISTIAN efter Overenskomst med Rigets Raad forbyder at fiske med "Sillerwsæ, Bondtreld, Radgarn, Lenckegarn, Pulsseewadtt eller Krognedh" paa Agersborgs Grunde i Agerssunitt, Sebersundt, ved Halsse eller Eynsse, Sneckedybett eller nogensteds udenfor fornævnte Sunde. — *Alborg*, supremo die omnium sanctorum.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 86—87.

6. Novbr. [5968.] KONGENS Qvittering til Mester Mattis, Provst i Twilom, for 200 Mark, som han betalte til Kongen for Stadfæstelse af Klosterets Privilegier. — *Randerss*, III. feria infra octavas omnium sanctorum.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 87.

6. Novbr. [5969.] KONGENS Qvittering til Hr. Eric Koess, Biskop i Viborg, for 100 Mark Afgift af Findtzherret for Aar 1514 og 200 Mark af Morss. — *Randerss*, III. feria infra octavas omnium sanctorum.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 87.

6. Novbr. [5970.] KONGENS Qvittering til Hanss Toller i Alborg for Regnskab over Told, Sise og andet, han oppebar i Alborg. — *Randerss*, III. feria infra octavas omnium sanctorum.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 88.

6. Novbr. [5971.] KONGENS Qvittering til Borgemester, Raad og Menighed i Randers for 200 Mark Overskat af deres Bye. — *Randers*, III. feria infra octavas omnium sanctorum.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 88.

6. Novbr. [5972.] KONGENS Qvittering til Mester Stygge Kromppenn, Kongens Secretair, for Regnskab over Landehjelpen, som han hævede i Vendsyssell og de andre Herreder. — *Randerss*, III. feria post omnium sanctorum.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 88.

6. Novbr. [5973.] KONGENS Brev til Niels Söurenssen, Borger i Aaleborg, paa en Jord sammesteds uden Vesterporten med Vilkaar, at han eller Arvinger skulle nedbryde Bygningerne derpaa, hvis Borgerne vilde bruge denne Jord for at befæste deres By. — *Ex Randrusia*, feria III. proxima post festum omnium sanctorum.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 88.

11. Novbr. [5974.] KONGENS Eiendomsbrev ("Ewidomsbreff"), givet Niels Stigsön i Huolriiss paa en Bondegaard i Semetstedt. — *Arusiæ*, die Martini.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 89.

c. 11. Novbr. [5975.] KONGENS Eiendomsbrev til Niels Smidt i Rolbierigh paa en Bondegaard sammesteds.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 89.

11. Novbr. [5976.] KONGENS Qvittering til Hr. Mogens Göye, Ridder, for 300 Mark af Afgiften af Alborg Slot og Lehn. — *Arusiæ*, die Martini.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 89.

[5977.] Kongens Brev, at Anders Skeel og Hustru maatte i deres Livstid beholde det til dem af Kong Hans pantsatte Gods i Tyy uaflöst i deres Livstid. — *Arusiæ*, ipso die sancti Martini episcopi. 1515. 11. Novbr.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 90.

[5978.] Kong Christians Brev, hvorved det forbydes Præster og Bönder i Nörjudland og Fywn at skyde Dyr eller holde noget Slags Jagthunde eller Jagtredskaber, "Reffuestampæ" undtaget. — *Aarss*, sancti Morthens Dag. 11. Novbr.

Suhm Nye Samlinger III. 2. H. p. 153.

[5979.] Brev, hvorved Kong Christian pantsætter Slottet Skiffwehuss til Thomes Yuersön og Hustru, Fru Lene, for 1000 Rhinske Gylden og 3500 Danske Mark Pendinge. — *Arusiæ*, altero die Martini. 12. Novbr.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 90—91.

[5980.] Kongen tager Borgemester, Raad og Menighed i Aarhus i sin Beskjermelse og stadfæster deres Privilegier. — Uden Aar og Dag. c. 12. Novbr.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 92.

[5981.] Kong Christians Gavebrev til Aarhuus By paa nogle Jorder. — *Skanderborg Slot*, Otensdagen nest effter Sti Briccij. 14. Novbr.

Hübertz Actstykker I. 112.

[5982.] Kong Christian befaler Esge Bilde, Embedsmand paa Hagenskoff, at forbyde Bispens Officialis i Asnes at strippe omkring der paa Markerne med sine Hunde og optage alle Harerne, og i modsat Tilfælde at tage Hundene fra hans Dreng og give ham Hug. — *Vetlæ Köpstadt*, Torstdagenn nest efftir Domini *(Martini?)*. 15. Novbr.

Danske Magazin VI. p. 214.

[5983.] Kongens Qvittering til Borgemester og Menighed i Wardæ for 100 Mark Overskat og 200 Mark for Udbudsfolk, de skulde have stillet til Skibs. — *Vedlæ*, Lögerdagen nest effter sancti Martini dag. 17. Novbr.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 94.

[5984.] Kongens Tilladelse, givet Hans Christiernssen til at opbygge et öde Byggested i Faarskowg, mod siden deraf at svare en vis aarlig Afgift. — *Ottoniæ*, in prof. præsentationis. 20. Novbr.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 92.

[5985.] Kongens Qvittering til Borgemester, Raad og Menighed i Asness for 100 Mark i Byskat. — *Ottoniæ*, die præsentationis Mariæ. 21. Novbr.

Suhm Samlinger II. 2. p. 16.

[5986.] Kongens Qvittering til Borgemester, Raad og Menighed i Medelfar for 100 Mark i Byskat og Færgepenge. — *Ottoniæ*, die præsentationis. 21. Novbr.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 16.

[5987.] Kongens Qvittering til Hr. Prebiörn Podbusk, Ridder, for 100 Rhinske Gylden i Afgift af Riberhuss Slot og Lehn. — *Ottoniæ*, die præsentationis. 21. Novbr.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 92.

[5988.] Kongens Brev til Eyller Bryske, hvorved han bemyndiges til at hæve en vis Afgift til Lundenes Slot af dem, der passere Skernaa Broe, for dermed at vedligeholde denne. — *Ottense*, præsentationis Mariæ. 21. Novbr.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 92—93.

1515. 21. Novbr. [5989.] KONGENS Brev til Jeppe i Viig paa en Kronens Gaard i Lwnd i Hammeromherred. — *Ottense*, wor frwe dag præsentationis.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 93.

21. Novbr. [5990.] KONGENS Qvittering til Borgemester, Raad og Menighed i Nykiöping paa Morss for 100 Mark Overskat. — *Ottoniæ*, die præsentationis Mariæ.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 93.

22. Novbr. [5991.] Kong CHRISTIANS Stadfæstelse og Udvidelse af Otthens Stads Privilegier. — *Nykopinga (Nyborg?)*, feria quinta post præsentationis Mariæ virginis.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 16—17.

24. Novbr. [5992.] KONGENS Qvittering til Borgemester, Raad og Menighed i Nyborg for 20 löde Mark Overskat og Byskat. — *Nyborg*, in profesto Chaterinæ virginis.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 16.

24. Novbr. [5993.] KONGENS Qvittering til Esge Billde for 200 Mark af Afgiften af Hagenskowgs Slot og Lehn og af Landehjelpen deraf. — *Nyborg*, in profesto sanctæ Chaterinæ.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 16.

26. Novbr. [5994.] KONGENS Stadfæstelsesbrev til Hr. Lauris Peersszon, Sognepræst i Skjellskiör, paa hans Faders "Incorporatorii-Brev" paa Booslunde Kirke. — *Andtwortskowg*, feria secunda post festum S. Katerinæ.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 138.

26. Novbr. [5995.] KONGENS Qvittering til Peder Beck, Byfoged i Slauellsæ, for aflagt Regnskab. — *Andworskow*, Mandagen nest effther St. Katherine dag.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 138.

30. Novbr. [5996.] Brev, hvorved Kong CHRISTIAN eftergiver Borgemester og Menighed i Nestwed 500 Mark i deres Byskat og "Öffwerskat" for de Udgifter, de havde havt ved de fremmede Fyrster, som vare komne til hans Bryllup. — *Callingborg*, St. Andreæ Apostoli Dag.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 138.

3. Decbr. [5997.] KONGENS Qvittering til Christiernn Randzow for Regnskab over Indtægter og Udgifter af Kalundeborg Slot og Lehn. — *Kalundeborgh*, feria II. post dominicam Adventus domini.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 139—40.

4. Decbr. [5998.] KONGENS Qvittering til Christiernn Randzow, Hövedsmand paa Kalundeborg, for Regnskab over den Landehjelp, han havde oppebaaret af Kalundeborgis og Korsöre Lehn. — *Kalundeborg*, feria III. post dominicam adventus domini.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 139.

26. Decbr. [5999.] Kong CHRISTIANS Gjeldsbrev til Hr. Niels Claussen, Biskop i Aarhus, for 2000 Rhinske Gylden. — *Haffniæ*, die Stephani prothomartiris.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 95.

26. Decbr. [6000.] Brev, hvorved Kong CHRISTIAN pantsætter Öromslot i Tyy til Biskop Niels Stygge i Vendzysell for 2500 Rhinske Gylden. — Die Stephani prothomartiris.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 94.

29. Decbr. [6001.] KONGENS Qvittering til Borgemester, Raad og Menighed i Nywardberg for 300 Mark for de Folk, de skulde stillet til Skibs for Dronning ELIZABET; ligeledes for deres Byskat og Overskat. — *Haffniæ*, sabbato proximo infra octavas nativitatis Christi.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 151.

[6002.] FIRE COLDENBÜTTELSKE RAADERS ("Rede", Raadmænds?) og 4 SCHWAVESTEDSKE SANDEMÆNDS Kjendelse angaaende, hvor den rette Treya-Ström fandtes (woer de rechte Nam-Strom Treya sy). (Plattydsk). 1515.

Swabsteder-Buch ap. Westphalen, IV. 3136. no. 79.

[6003.] Notarialinstrument ("zerte") om, at BISKOPPEN af SLESVIG havde klaget over, at Beboerne af Coldenbüttel Sogn ikke havde inddiget Landet mellem Süderwisch og Coldenbüttel, og fordret, at de skulde efterkomme deres Pligt i saa Henseende, samt at de havde lovet at gjöre det. (Plattydsk).

Swabsteder-Buch ap. Westphalen, IV. 3136. no. 81.

1516.

1516.

[6004.] KONGENS Qvittering til Mattis "Scriffuer", Byfoged i Landzkrone, for 1000 Mark af Landehjelpen i Helsingborgh. — *Haffniæ*, die circumcisionis domini. 3. Januar.

Suhm Nye Samlinger II. 3. H. p. 151.

[6005.] KONGEN gjör vitterligt, at Borgemester og Menighed i Köge have aflagt Regnskab for hvad Udgifter, de fremmede Fyrster og Fyrstinder, der vare komne til Kongens Bryllup, havde foraarsaget dem, og giver dem derfor Qvittering for 3 Aars Byskat og 2 Aars "Offuerskatter". — *Haffniæ*, feria quinta post circumcisionis domini. 6. Januar.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 140.

[6006.] KONGENS Qvittering til Hr. Henric Krwmmedige, Ridder, for 837 Mark Landehjelp af Laaholms Lehn. — *Haffniæ*, die trium regum. 6. Januar.

Suhm Nye Samlinger II. 3. H. p. 151—52.

[6007.] KONGENS Qvittering til Claus Pouelsen, Byfoged i Bodtzstædt, for hvad Sölvpenge han havde oppebaaret sammesteds i Sagefald, Told, etc. — *Haffniæ*, die trium regum. 6. Januar.

Suhm Nye Samlinger II. 3. H. p. 152.

[6008.] KONGENS Qvittering til Hr. Age Brade, Ridder, Hövedsmand paa Wardberg, for 1628 Mark Landehjelp af Wardbergh Lehn. — *Haffniæ*, die trium regum. 6. Januar.

Suhm Nye Samlinger II. 3. H. p. 152.

[6009.] KONGENS Qvittering til Borgemester og Raad i Kongsbacke for 12½ Mark Told og Sagefald. — *Haffniæ*, die trium regum. 6. Januar.

Suhm Nye Samlinger II. 3. H. p. 152.

[6010.] Rigsforstander STEN STURES Brev til Indbyggerne i Lyringsherred (ligelydende til de andre Herreder i Riget), hvori han opfordrer dem til samdrægtig Modstand mod den danske Konges Forsög paa at bringe Sverrig under Aaget. — *Arboga*, XIII. Dag Jule. (Svensk). 6. Januar.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 434—35.

[6011.] KONGENS Qvittering til Borgemester, Raad og Menighed i Falkenberg for 7 Mark Byskat og 7 Mark Overskat. 6. Jan.—16. Febr.

Suhm Nye Samlinger II. 3. H. p. 153.

[6012.] KONGENS Qvittering til Peder Lauridssönn, Hövedsmand paa Kalundborg, for 100 Mark, som han efter Regnskab over Indtægter og Udgifter af Kalundeborg Slot og Lehn var skyldig. — *Haffniæ*, quinta feria post trium regum. 10. Januar.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 140.

[6013.] KONGENS Qvittering til Borgemester og Menighed i Nykiöping i Falster for 100 Mark af deres Byskat. — *Haffniæ*, die Agnetis virginis. 21. Januar.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 69.

1516. [6014.] CHRISTIERNI regis literæ præsentationis, datæ magistro Andreæ Gladt ad
29. Januar. ecclesiam parochialem Droby cum sua annexa Ebbeltofte. — *In monasterio Ebbeltofte*, feria III. post Pauli conversionis.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 150.

5. Febr. [6015.] KONGENS Qvittering til Borgemester, Raad og Menighed i Nysted for 90 Mark af deres Byskat og 10 Mark af en Jord, "heder Closter-Marchen". — *Haffniæ*, d. Agatæ virg.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 69.

5. Febr. [6016.] KONGENS Qvittering til Borgemester og Menighed i (Stubbekjöbing paa?) Ffalster for 100 Mark i Byskat. — *Haffniæ*, die Agatæ virginis.

Suhm Samlinger II. 3. H. p. 162.

7. Febr. [6017.] KONGENS Livsbrev til Christiern Randzow, Hövedsmand paa Kalundeborg, og Hustru, Fru Drude, paa Gelstrups Gaard og Gods i Otzherred. — *Haffniæ*, feria quinta post Dorotheæ virg.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 141.

9. Febr. [6018.] KONGENS Qvittering til Peder Lauridsen for 100 Mark paa Regnskab over Indtægter og Udgifter af Kalundeborg Slot og Lehn. — *Haffniæ*, sabbato post Dorotheæ.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 141.

9. Febr. [6019.] CHRISTIERNI regis literæ præsentationis ad ecclesiam parochialem Brogerwpp terræ Lalandiæ, Petro Erassmi datæ. — *Haffniæ*, ipso die Appoloniæ virginis.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 70.

10. Febr. [6020.] Kong CHRISTIANS Forordning, hvorved det forbydes at salte Sild i Lymfiordhen andensteds end i Aaleborgh og Lysteröd. — *Haffnis*, die Scolasticæ virginis.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 141—42.

16. Febr. [6021.] KONGENS Qvittering til Hr. Aghe Brade, Ridder, Hövedsmand paa Wardberg, for 43 Mark Danske, som resterede af den Landehjelp, som han oppebar af de Lehn, han havde i Befaling. — *Halmstadt*, Temper Löwerdag.

Suhm Nye Samlinger II. 3. H. p. 153.

19. Febr. [6022.] KONGENS Qvittering til Borgemester, Raad og Menighed i Nywardberg for 110 Mark, som de betalte istedetfor det "Hold", som de een Nat skulde holdt Kongen med, da han drog til Retterting i Skone. — *Halmstede*, III. feria post dominicam Reminiscere.

Suhm Nye Samlinger II. 4. H. p. 153.

19. Febr. [6023.] KONGENS Qvittering til Borgemester, Raad og Menighed i Kongsback for 23 Mark Byskat og 23 Mark Overskat. — *Halmstedt*, III. feria post dominicam Reminiscere.

Suhm Nye Samlinger II. 3. H. p. 153.

2. Martii. [6024.] Kong CHRISTIANS Privilegier for Kjöbstæderne i Skaane og Halland. — *Malmogiæ*, dominica Lætare.

Suhm Nye Samlinger II. 3. H. p. 155—58. Privilegierne for Halmstad synes at have været udfærdigede d. 6. Martii (Torsdagen næst efter Söndagen Lætare); s. Richardson Hallandia p. 136—37.

3. Martii. [6025.] KONGENS Qvittering til Abbeden i Beckeskowgh for 100 Mark istedetfor det Hold, han skulde holdt for Kongen, da denne drog til Retterting i Skone. — *Malmogiæ*, II. feria post dominicam Lætare.

Suhm Nye Samlinger II. 3. H. p. 154.

5. Martii. [6026.] KONGENS Qvittering til Hr. Aawe Brade, Ridder, Hövedsmand paa Wardberg, for Regnskab over halv Sagefald i 3 Aar af Vardbergh Lehn. — *Malmogiæ*, IV. feria post domin. Læt.

Suhm Nye Samlinger II. 3. H. p. 155.

[6027.] Kongens Qvittering til Hr. Steenn Billde, Ridder, Landsdommer i Skone, for 200 Rhinske Gylden i Guld for de 500 Mark, som Kongen havde laant ham forleden Sommer. — *Malmogiæ*, V. feria post dominicam Lætare. 1516. 6. Martii.

Suhm Nye Samlinger II. 3. H. p. 154.

[6028.] Kongens Qvittering til Knud Bilde paa Gladsaxe for 300 Mark i Afgift og 310 Mark Landehjelp af Gladsaxe Lehn. — *Malmogiæ*, quinta feria post dominicam Lætare. 6. Martii.

Suhm Nye Samlinger II. 3. H. p. 154.

[6029.] Brev, hvorved Kong Christian bekræfter de Privilegier, som fremfarne Konger have tilstaaet Borgemestere, Raad og Menighed i Helsingör, og tilföier nogle nye Privilegier. — *Malmö*, Fredagen nest efther Söndagen Lætare. 7. Martii.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 142—44.

[6030.] Kongens Qvittering til Hr. Axell Brade, Ridder, for 10 löde Mark i Overskat af Tommerops By. — *Malmogiæ*, sexta feria post dominicam Lætare. 7. Martii.

Suhm Nye Samlinger II. 3. H. p. 154—55.

[6031.] Kong Christians Forordning, hvorved det forbydes Bönderne i Sjelland at udföre deres Varer til Skibs til Tyskland, og Bissekræmmere og andre Landkjöbere at kjöbslaae med Bönderne, og enhver Undersaat at opkjöbe Öxen for Udlændinger. Ligeledes ophæves alle Markeder i Sjelland paa fölgende fire nær, nemlig: Roskilld-, Slangerwpp- Ringestedz- og Köige-Marked. Ogsaa forbydes Embedsmænd (ɔ: Haandværkere) i Kjöbstæderne at bruge Kjöbmandskab. — *Haffniæ*, "Pasce". 23. Martii.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 144—46.

[6032.] Kong Christians Brev, hvorved det forbydes Bönderne paa Lalandt, Falster og Möen at udföre deres Varer til Skibs til Tyskland, Bissekræmmere og andre Landkjöbere at kjöbslaae med Bönderne, og enhver Undersaat at opkjöbe Öxen for Udlændinge. — *Haffniæ*, "Pasce". 23. Martii.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 146.

[6033.] Kong Christians Brev til Embedsmændene og Byfogederne i Sjelland og Smaalandene om den ny Told (til Aaleborg?) — Circa festum paschæ. c. 23. Martii.

Suhm Nye Samlinger III. 2. H. p. 160—61.

[6034.] Kong Christians Forleningsbrev til Hr. Moghens Göye, Ridder, paa Skanderborigh Slot med alt tilliggende Gods, undtagen de fire Fjerdinge i Gierneherret, som Biskop Niels Clawsen havde i Pant. — *In castro Nyköpingh*, dominica Quasimodogeniti. 30. Martii.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 150—51. Hansen Om Skanderborg p. 53—54.

[6035.] Kong Christians Privilegium for Stege, at dens Indbyggere "maae og skulle have og holde hvert Aar udi deres Bye et Adel-Marked, som der St. Mariæ Magdalenæ Dag stande og varaftig udover blive skal". — *Vort Slot Nykiöbing*, den Dag næst efter Quasimodogeniti Söndag. 31. Martii.

Paludan Möens Beskr. II. p. 290.

[6036.] Kongens Qvittering til Borgemesteren i Nystedh for 76 Mark af Overskatten. — *Slott Nyköping*, Then fredag nest effther Quasimodogeniti Söndagh. 4. Aprilis.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 70.

[6037.] Kong Christians Forbud, at Bönderne i Lalandt og Falster ikke maae seile med deres Varer til Tyskelandt, hvorimod Kjöbstedmændene forpligtes til at afkjöbe dem samme mod rede Penge o. s. v. — *De castro Nyköpingensi*, feria sexta proxima post dominicam Quasimodogeniti. 4. Aprilis.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 70—72.

1516. 6. Aprilis. [6038.] KONGENS Brev til Jens Dorswend paa Aggerswndz Færgegaard i Slætteherrit og en Aalegaard i Kiilsaa. — *In castro Nykiöpingen.*, dominica Misericordia.
Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 151—52.

9. Aprilis. [6039.] Kong CHRISTIANS Brev, hvorved han befaler, at der i Aleborg og ethvert andet Fiskeleie, hvor Sild saltes til Udförsel, skal være tvende Mænd, der skulle paasee, at de saltede Sild ere godt Kiöbmandsgods og Tönderne have det rigtige Maal, og sætte deres Mærke derpaa. — *Nyköping*, feria quarta proxima post festum S^ti^ Ambrosii episcopi.
Suhm Nye Samlinger III. 2. H. p. 161—62.

5. Junii. [6040.] CHRISTIERNI regis literæ presentationis, datæ domino Jaspero Olaui, Vigbergensis diocesis, ad ecclesiam beatæ virginis Kalundeborgensem cum annexa. — *In castro Nikopingæ,* ipso die beati Bonifacii et sociorum.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 146.

9. Junii. [6041.] KONGENS Qvittering til Hans Tolder i Alborigh for Regnskab over hvad han havde oppebaaret i Told o. s. v. i Alborig. — *Nykiöping,* secunda feria post Bonifacii episcopi.
Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 152.

9. Junii. [6042.] KONGENS Qvittering til Eyler Bryske for 400 Rhinske Gylden i Guld, som han betalte istedetfor de 1000 Mark, Kongen laante ham. — *Nykiöping,* secunda feria post Bonifacii.
Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 152.

c. 13. Junii. [6043.] CHRISTIERNI regis literæ præsentationis, datæ domino Petro Christierni, clerico Vigbergensis diocesis, ad ecclesiam Borslöö, Roskildensis diocesis. — *Wardingborg,* circa festum Anthonii abbatis.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 146.

20. Junii. [6044.] KONGENS Qvittering til Hr. Olluff Holgherssön for Regnskab over Indtægt og Udgift i 2 Aar af Nyköpings Slot og Lehn. — *In castro Nykopiæ,* sexta feria post festum Bodullphi.
Suhm Samlinger II. 3. H. p. 162.

21. Junii. [5045.] KONGENS Qvittering til Hr. Albret Glob, Ridder, for Regnskab over Indtægter og Udgifter af Krogen og Krogens Lehn. — *In castro Nicopensi,* in prof. decem mille militum.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 147.

21. Junii. [6046.] KONGENS Qvittering til Hr. Albert Glob, Ridder, paa Engelborg, for 2 Aars Landehjelp af Ængelbwrgs Lehn. — *Nykiöbing,* sabbato post Botulphi.
Suhm Samlinger II. 3. H. p. 163.

21. Junii. [6047.] KONGENS Qvittering til Hr. Albrith Glob for 1042 Mark "Landgillepænding" af Ængelborgs Lehn. — *Nyköping,* sabato post Botulphi.
Suhm Samlinger II. 3. H. p. 163.

21. Junii. [6048.] KONGENS Qvittering til Hr. Oleff Holgersszon, Ridder, Hövedsmand paa Nyköpinge, for den Landehjelp, han i Kong Hans's Tid oppebar 1509 og 1511 af Engelborg Lehn. — *Nyköping,* Löwerdagen nest effter sancte Botulphi abbatis dag.
Suhm Samlinger II. 3. H. p. 163—64.

21. Junii. [6049.] KONGENS Qvittering til Hr. Albret Glob, Ridder, paa Engelborigh, for Regnskab over Indtægt og Udgift af Engelburgis Slot og Lehn. — *In castro Nycopiæ,* in profesto decem mille militum.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 72—73.

21. Junii. [6050.] KONGENS Qvittering til Hans Krasse for Regnskab over Indtægt og Udgift af Aaleholms Slot og Lehn. — *In castro Nichopiæ,* in profesto decem mille militum.
Suhm Samlinger II. 2. H p. 73—74.

[6051.] KONGENS Qvittering til Hanss Kraffze for Regnskab over Landehjelpen af Aaleholms Lehn. — *In castro Nykopiæ*, sabato post festum Bodulphi. 1516. 21. Junii.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 71.

[6052.] KONGEN giver Hanss Morthensszön Livsbrev paa en Malsgaard i Karleby mod en aarlig Afgift til Engelborg Slot. — *Nyköping*, sabbato post Botulphi. 21. Junii.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 71.

[6053.] KONGENS Stadfæstelsesbrev til Anders Laurensszön paa Malsgaarden Bierygaard for hans Livstid. — (Uden Aar og Dag). 21. Junii?
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 75.

[6054.] KONGENS Qvittering til Hr. Offue Brade, Ridder, for 50 Rhinske Gylden. — *Nyköpinge Slott*, Söndagen nest efter S^ti^ Botulphi Dag. 22. Junii.
Suhm Nye Samlinger II. 3. H. p. 160.

[6055.] KONGENS Qvittering til Hr. Oluff Holgerssön paa Nyköpingæ for 4 Aars Landehjelp af Nyköpingæ Lehn og Möen. — *In castro nostro Nykopiæ*, altera die Joh. bapt. 25. Junii.
Suhm Samlinger II. 3. H. p. 164.

[6056.] KONGENS Qvittering til Erik Porss, Skriver paa Nyköpingæ, for 3 Aars Regnskab over Indtægt og Udgift af Kronens Fiskeleier paa Möen og Falster. — *In castro nostro (Nykopiæ)*, altera die Johannis baptistæ. 25. Junii.
Suhm Samlinger II. 3. H. p. 164—65.

[6057.] Brev, hvorved Kong CHRISTIAN tillader Prior og Brödre i Helsingöör paa deres Klosters Grund Sönden op til deres Kirkegaard at bygge et Steenhuus til Hospital med 8—10 Senge for fattige udenlandske syge Skibsfolk. — *In castro Kallingborg*, die Kanuti regis et martiris. 10. Julii.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 117.

[6058.] Brev, hvorved Kong CHRISTIAN forlener Hr. Tyge Brade med Halvdelen af det svenske Gods, som Hr. Tönne Parsberger havde i Forlening i Skone. — *Slott Kallundeborg*, S^ti^ Kanuti regis dag. 10. Julii.
Suhm Nye Samlinger II. 3. H. p. 160.

[6059.] KONGENS Brev til Christiernn Randtzow og Hustru, Fru Drude, paa Kronens 5 Gaarde i Höby i Laland, at beholde i deres Livstid. — *Kalundeborg*, d. Ketilli conf. 11. Julii.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 72.

[6060.] LEONIS (X^mi^) papæ bulla, qua omnes superiores ordinis Minorum ad comitia generalia convocantur, in eum finem, ut nonnulla scandala ejusdem ordinis, inprimis vero lites inter Conventuales et Observantes gliscentes, tolli possent, cum multi reges, principes et prælati (nominatur inter alios "Daciæ Norvegiæque ac Sclavorum Gottorumque" rex) de hac re multum fuerant questi. — *Romæ*, d. XI. Julii, pontif. anno IV. 11. Julii.
Wadding Annal. Minor. Tom. XVI. p. 23—25.

[6061.] Kong CHRISTIANS Forleningsbrev til Mauritz Ypssön paa en Deel Gods i Halland, som tilhörte Niels G** de, Fru Krestine Hr. Hanss Agesöns og Hr. Nils Clausen. — *In castro Kallingburg*, sabbato post festum Kanuti regis et martyris dagh. 12. Julii.
Suhm Nye Samlinger II. 3. H. p. 161—63.

[6062.] Brev, hvormed Kong CHRISTIAN pantsætter Beritzholm Slot til Mauritz Jepssen, Embedsmand paa Korsör, for en Sum Penge, som hans Broder Oleff Jepssen laante ham. — *In castro Kallindborgensi*, (uden Aar og Dag). c. 12. Julii.
Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 163—64.

1516. 15. Julii. [6063.] Kong CHRISTIAN tager Kjerteminde Borgere i sin Beskjermelse, stadfæster de dem af de forrige Konger forundte Friheder og Privilegier og forunder dem nogle nye. — *Otthensee*, Tirsdagen næst efter St. Knud Konges Dag.
Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. S. 149—50.

22. Julii. [6064.] Brev, hvorved Kong CHRISTIAN pantsætter Liwsegaard Herred til Biskop Erick Kaass i Viborg for 1000 Rhinske Gylden. — *Hwndzbeg*, ipso die sanctæ Mariæ Magdalenæ
Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 152—53.

22. Julii. [6065.] Brev, hvorved Kong CHRISTIAN pantsætter S . ndzherrit til Biskop Erick Kaass i Viborg for 2900 Mark Danske Pendinge. — *Hwndzbegh*, ipso die sanctæ Mariæ Magdal.
Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 153—54. *(S.ndzherrit* bör vist rettes til *Fiendzherrit)*

22. Julii. [6066.] Brev, hvorved Kong CHRISTIAN erklærer at have faaet fuldt Vederlag af Biskop Erick Kaass i Viborg for Hedegaard Fiskerie. — *Hwndzbeg*, Sanctæ Mariæ Magdalenæ dag.
Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 154.

24. Julii. [6067.] KONGENS Qvittering til Christiern Randsag, Embedsmand paa Kallundeborg, for Regnskab over hvad han havde oppebaaret og udgivet af Kallundeborg Slot og Lehn, og sendt til Köffuenhaffn. — *Holstede*, S. Jacobi apostoli afften.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 18—19.

24. Julii. [6068.] KONGENS Qvittering til Christiern Randsag, Embedsmand paa Kallundeborg, for Regnskab over den Landehjelp, han havde hævet af Kalundeborge Lehn og af Korssör Lehn. — *Holstede*, S. Jacobi apostoli afften A. 1515.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 17—18.

27. Julii. (10. Decbr.) [6069.] ERIK WALKENDORFS, Erkebiskop i Throndhjem, Skrivelse til Kong Christian, hvori han melder at have forskrevet nogle bergkyndige Mænd fra Sverrig og at disse havde fundet et Kobberberg 8 store Mile fra Throndhjem, hvorpaa han havde forstrakt dem med Penge og tilsagt dem visse Privilegier for at opmuntre dem til at benytte de fundne Miner. — *Ex Nidrosia*, postridie festi Sanctæ Annæ.
Vidensk. Selsk. Skrifter VII. 507—509.

1. Augusti. [6070.] KONGENS Qvittering til Borgemester og Raad i Wardhe for 40 Mark Danske, som de betalte istedetfor det "Hold og Gesterii", som de skulde holdet i Hwndzbegh. — Sancti Petri ad vincula dag.
Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 156.

2. Augusti. [6071.] Forbund mellem Storfyrst BASILIUS, "Keiser og Regenter over alle Rydtzer", og Kong CHRISTIAN af Danmark. — *Muscov*, den 2. Dag Augusti, Aar 7024.
Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1109. under A. 1515. (Qvartudg. Tom. VII. 39—42).

2. Augusti. [6072.] KONGENS Qvittering til Hr. Thomes Nielsen, Ridder, for 300 Mark Danske, som han betalte til Lodwig Dwnnewolt for Viin til Kongens Bryllup og for et Stykke Leydisk, af Sagefald af Westerherrit. — *Hönborg*, sabbato post Petri ad vincula,
Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 173—74.

4. Augusti. [6073.] Kong CHRISTIANS Brev til Niels Clemitzsen, Embedsmand paa Aaleborg, i Anledning af Opkjöb af Öxne i Wentzsösell og Thy, hvorved det paalægges Enhver, som derfra vil udföre Öxne, at lade dem udföre enten over Aaleborgsundt eller Aggersundt og der betale 8 Sk. Danske af hver Oxe. — *Kragelund*, Mondag nest effther Petri ad vincula.
Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 155—56.

[6074.] KONGENS Qvittering til Borgemester, Raad og Menighed i Aarss for 200 Mark i Overskat. — *Kragelund*, sancti Sixti papæ et martiris Dag. 1516. 6. Augusti.

Hübertz Actstykker I. 112—13. Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 154.

[6075.] KONGENS Qvittering til Niels Clauessen, Biskop i Aars, for 50 Mark Danske istedetfor det Gjesteri, han skulde holde. — *Kragelund*, Sancti Sexti papæ et martiris Dag. 6. Augusti.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 155.

[6076.] KONGENS Qvittering til Jep Biörssen, Raadmand i Aars, for Regnskab over Sisen i Aars. — *Kragelund*, Sancti Sixti papæ et martiris Dag. 6. Augusti.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 155.

[6077.] Kong CHRISTIANS aabne Brev til Niels Clemitzsen, Embedsmand paa Aaleborghuss, hvorved det paalægges ham at lade opbygge alt öde Bondegods i Lehnet og dernæst fastsætte Skat derfor efter 8 uvillige Bönders Kjendelse; ligeledes at fastsætte fuld Skat for det Böndergods, han maatte opdage ei at staae for samme. — *Kragelundt*, Sancti Sixti papæ et martiris Dag. 6. Augusti.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 156—57.

[6078.] Kong CHRISTIANS Bevilling for Abbed Jens Thomessen i Essenbeg Kloster og hans Efterkommere, at være frie "for Borgeleie og Borgeleie-Heste at holde paa Kronens Vegne", imod at Abbeden og Conventsbrödrene tilskjödede Kongen 5 Gaarde i Villendrop, Egens, Gjesing, Glesborg og Hammoe. — Sanct Sixti Dag. 6. Augusti.

Hansen Om danske Ridderborge, S. 137—38. Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 157—58.

[6079.] Kong CHRISTIANS Brev til Hr. Pedher Kynth, Præst i Holstedebro, hvorved han stadfæster et Brev af Kong Hans, ifölge hvilket han skulde beholde sit Arvegods i Hiermherrit og Gydinge Herrit frit for al kongelig Tynge, mod at svare en bestemt Afgift. Iligemaade fritages han for Frue Eddeles, Christiern Spends Enkes, Tiltale angaaende bemeldte Gods. — Sancti Sixti Dag. 6. Augusti.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 158—59.

[6080.] Literæ fratris CASPARI JOHANNIS, ordinis Prædicatorum, "sacratissimarum indulgentiarum pro fabrica S^ti^ Petri de urbe commissarii subdeputati", ad canonicos Ripenses, "de indulgentiis sacratissimi Jubilei Hadersleuiæ usque ad festum Michaëlis permansuris". — *Hadersleffiæ*, die decima mensis Augusti. 10. Augusti.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 100—101.

[6081.] Kong CHRISTIANS Qvittering til Borgemester, Raad og Menighed i Kirteminde for 38 Mark 6 Sk., som de havde betalt ham af de 90 löde Mark, som de skulde have givet ham i Overskat til næstforledne St. Mortens Dag. — *Nyborg Slot*, Tirsdagen næst efter St. Laurentii Martyris Dag. 12. Augusti.

Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. S. 157—58.

[6082.] Kong CHRISTIANS og Hertug FREDERIKS Landefreds-Forordning for Hertugdömmerne Slesvig og Holsteen. — Torsdagen efter Bartholomæi Dag. (Plattydsk). 28. Augusti.

Lünig Collectio nova II. 867.

[6083.] KONGENS Forleningsbrev til Eskie Bilde paa Hagenskow Slot og Lehn at beholde i 10 Aar. — *Sönderborg*, Torsdagen nest effther sancti Egidii Abbatis Dagh. 4. Septbr.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 19.

[6084.] KÆTIL PÅLSSONS Skrivelse til Rigsforstanderen Sten Sture, hvori han fraraader denne at besöge Bergsmændenes Sammenkomst til Moremesse (7. Septbr.) ved et Sölvværk i Dalarne, men at skrive Almuen til om, at hans Sager have god Fremgang i Dal- ante 7. Sept.

1516. ante 7. Sept. marc (Danmark) og blandt Russerne; ligeledes raader han til at indlöse "thet Hallans gotz, som Henningh Gagghe og lille Hr. Jacob havde pantsat til Hr. Henrik Kromedygh" for at imponere hans Fjender i "Dalmark". — *Aff Wesby.* (Svensk).

Diplomatar. Dalekarl. I. no. 229. p. 224—27.

27. Septbr. [6085.] KONGENS Brev, hvorved Kronens Bönder og Tjenere i Nörre-Asboherret og Sönderasboherret fritages for at slaae eller höste Kronens Eng ved Skörpinge til Helsingborg Slot. — *Helsingborg*, sabbato ante Michaëlis.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 164.

6. Octobr. [6086.] Kong CHRISTIANS og det DANSKE RIGSRAADS Brev, hvorved de give Steen Swantessen og andre Sverrigs Rigsraader, der maatte ville indfinde sig til det berammede almindelige Herremöde i Halmstede, purificationis Mariæ næstkommende (2. Febr. 1517), frit Leide, tilligemed Fölge af 150 Personer. — *Roskyld*, Mandaghen nest effther sancti Francisci Dag.

Suhm Nye Samlinger III. 2. H. p. 155—56.

14. Octobr. [6087.] Brev, hvorved Kong CHRISTIAN sælger en Deel Kronens Gaarde til Mauritz Ypssön (v. Jepssön), Embedsmand paa Beritzholm. — *Malmöe*, S^ti^ Calixti Dag.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 165—66.

15. Octobr. [6088.] KONGENS Qvittering til Borgemester og Menighed i Skanör for 50 Mark af deres Byskat. — *Malmogiæ*, in crastino S^ti^ Calixti.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 165.

18. Octobr. [6089.] KONGENS Qvittering til Hr. Mogens Göye, Raad og Embedsmand paa Skanderborgh Slot, for 800 Mark Danske i Afgift af Alleborg Slot og Lehn og 600 Mark i Afgift af Skanderborg Slot og Lehn, som han betalte til Niels Clementsen. — *Köpenhaffn Slot*, ipso die beati Lucæ evangelistæ.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 160.

23. Octobr. [6090.] Kong CHRISTIANS Brev, at Kirken i Engelholm, hvorhen Kjöbsteden Lwntertwm var flöttet, skulde ligge til Cantoriet i Lunde Domkirke, istedetfor Lwntertwm Kirke, som nedbrödes. — *Vort Slot Kiöbenhafn*, S. Severini Biskops Dag.

Bring Handlingar og Påminnelser etc. I. 197—99.

30. Octobr. [6091.] KONGENS Qvittering til Mester Lauris Tolder paa Möen for 500 Mark efter hans Regnskab. — *Slott Köpindhaffn*, Torsdaghen nest effther Simonis et Judæ.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 148.

17. Novbr. [6092.] KONGENS Qvittering til Mester Lauris for aflagt Regnskab over Byskatterne af Slaffuelse, Skelsköör, Stege og Stubekiöpingh, samt Told paa Möen. — *Slott Nyköpingh*, Mandaghen nest effther sancti Morthens Dagh.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 148.

18. Novbr. [6093.] METTE IVERSDATTER, Hr. Svante Nielsens Efterleverske, beder Kong Christian om Leide for hendes Folk til at bringe en Hr. Steen Sture tilhörende Holk, som de havde taget, ind i en af Kongens Havne. — *Roskyllde*, otthindæ dag Martini.

Behrmann K. Christ. II^s^ Hist. II. S. 75—76.

22. Novbr. [6094.] KONGENS Brev, hvorved St. Jörgens Hospital og Gaarden udenfor Wordingborg overlades Hanss Scriffuere at have og nyde. — *Wordingborg*, ipso die b. Ceciliæ virg. et mart.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 148.

22. Novbr. [6095.] KONGEN giver Hanss Kortleffuint Livsbrev paa "Swndby ferij" (Færge). — *Slot Vordingborig*, Löffuerdaghen nest effther wor frwe dag præsentationis.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 75.

[6096.] Kongens Skjödebrev til Moghens Göye, Ridder, paa al den Deel, som kunde tilfalde Kongen eller Kronen i Mattis Tönisszons Gaard i Kalundeborg efter dennes Hustru Beathe. — *In castro Kalundeborgensi*, die Andreæ Apostoli. 1516. 30. Novbr.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 149.

[6097.] Kongens Forleningsbrev til Niels Peersszön paa Sancti Jörgens Hospital udenfor Othense paa Livstid, men först at tiltræde efter Erick Hansszöns Död. — *In castro Kalundeborg*, die sancti Andreæ apostoli. 30. Novbr.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 20.

[6098.] Kongens Brev, hvorved St. Jörgens Hospital i Slagelsæ overdrages Hanss van Mælen. — *In monasterio Andtwortskoug*, feria III. post festum beatæ Katherinæ. 2. Decbr.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 148—49.

[6099.] Kongens Forleningsbrev til Henrick Göye paa Korsöer Huus med alle tilliggende Lehn og Herreder. — *Kalundeborgis*, die b. Luciæ virginis. 13. Decbr.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 150.

[6100.] Iffuer Munck, Biskop i Ribe, tilstaaer, at han har overdraget en Gaard i Forballem og to Gaarde i Schaste, som han havde indlöst fra Erik Howenschild og som Iffuen Iffuenssen havde i Pant af Lyom Kloster, til Abbed Hennick i Lyom Kloster, og befaler derfor de Tjenere, som besidde samme Gods, herefter at yde deres Skyld og Landgilde til bemeldte Kloster. — *In monasterio Loci Dei*, feria secunda post festum Luciæ virginis. 15. Decbr.

Langebek Scriptt. VIII. 100.

[6101.] Christierni regis literæ præsentationis, datæ domino Laurentio, capellano regio, ad ecclesiam parochialem sancti Petri cum sua annexa ecclesia sancti Botulphi, civitatis Alleburgensis, Wibergensis diocesis, per mortem domini lyttle her Anders vacantem. — *Ex castro Kallundborg*, feria III. proxima post festum nativitatis Christi, in quo die celebratur festum sancti Johannis evangelistæ. 27. v. 30. Decbr.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 159. Vid. infra no. 6106.

[6102.] Kongens Qvittering til Byfogeden i Nykiöpingh i Otzherred for Regnskab over Indtægt og Udgifter af Sagefald, Told etc. i Nykiöpingh. — *Kalundeborg*, d. Thomæ Cantuariensis. 29. Decbr.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 149.

[6103.] Kong Christians Forordning angaaende "Sziisæ" af al Slags Viin, alt fremmedt Öl, og af alt "Danstöll", som forhandles i Kjöbstæderne, med tilföiet Skikkelse paa den "Sziisæ".

Suhm Nye Samlinger III. 2. H. p. 142—46.

1517.

1517.

[6104.] Andreas (Mus), episcopus Asloënsis, klager til Kong Christian over al den Vold og Ulempe, som tilföiedes ham af Mester Hans Mule, og beskylder især Provsten for at være Aarsag til det opstaaede Uvenskab. — *Asloiæ*, sexta feria proxima post festum circumcisionis domini. 2. Januar.

Danske Magazin IV. p. 276—81.

[6105.] Christierni regis literæ præsentationis, datæ domino Laurentio Johannis, capellano regio, ad ecclesiam S. Olavi cum annexa ecclesia beatæ Mariæ virginis oppidi Kallundeburgensis. — *In castro Kalundborg*, sabbato post festum circumcisionis. 3. Januar.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 149—50.

1517. 3. Januar. [6106.] CHRISTIERNI regis literæ præsentationis, datæ domino Jasparo Olaui ad ecclesiam parochialem sancti Petri cum sua annexa ecclesia beati Botulphi civitatis Alburgensis post mortem domini lyttle Her Anders vacantem. — *Kallundeborg*, sabbato post festum circumcisionis domini.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 159. Vid. supra no. 6101.

6. Januar. [6107.] KONGENS Qvittering til Borgemester og Menighed i Randers for 200 Mark Overskat. — *Kalundeborg*, die epiphaniæ.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 159—60.

7. Januar. (25. Junii?) [6108.] CHRISTIERNI regis literæ præsentationis, datæ domino Georgio Laurentii ad ecclesiam parochialem Litle-Brendinge in Falstria, Ottoniensis diocesis, vacantem per mortem domini Nicolai Johannis. — *In castro Haffnensi*, die beati Kanuti ducis et martiris.

Suhm Samlinger II. 3. H. p. 166.

14. Januar. [6109.] En Vidisse af en Sjellands Landstings-Dom over dem, som bleve siddende hjemme, naar Fjenden var fore Landet (s. ovenfor Nr. 3482). — *Sielandzfare Landzthing*, Odensdach nest effter tiwgendagh Jwlæ.

Danske Magazin V. p. 319—20.

17. Januar. [6110.] KONGENS Qvittering til Jess Olsen, Byfoged, for Regnskab over Indtægter og Udgifter af Roskilde. — *Haffniæ*, die Anthonii.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 150.

17. Januar. [6111.] KONGENS Qvittering til Borgemesteren af Asnes for 100 Mark i Byskat. — *Haffniæ*, die Anthonii.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 20.

17. Januar. [6112.] KONGENS Qvittering til "Siiszemesterne aff Mallmö" for Regnskab over Sise af "Danst Öll, Vyn og alt andet fremmet Drycke" i Malmö. — *Haffniæ*, die Anthonii abbatis.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 166.

18. Januar. [6113.] KONGENS Qvittering til Menigheden i Rodneby for deres Byskat, 75 Mark, og 60 Mark for det Hold, som de skulde holdt Kongen i Malmö i Fasten næst forleden. — *Haffniæ*, die Priscæ virginis.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 166.

22. Januar. [6114.] KONGENS Qvittering til Mattis Seuerensen, Byfoged i Landzkrone, for Regnskab over alt hvad han havde oppebaaret og udgivet af sit "Byfogitti" i 2½ Aar. — *Slott Köpnehaffn*, Torsdagen nest fore S[ti] Pauli conversionis dag.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 167.

22. Januar. [6115.] Kong CHRISTIERN tager Svendborgs Indbyggere i sin Beskjermelse, stadfæster de Friheder og Privilegier, som fremfarne Konger have givet dem, og forunder dem nogle nye. — *Köpnehaffn Slott*, sancti Vincentii martiris dag.

Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. S. 93—94. Suhm Samlinger II. 2. H. p. 20—22. (Paa sidste Sted angives Datum ikke).

1. Febr. [6116.] Kong CHRISTIANS Leidebrev til de svenske Rigsraader, der maatte ville indfinde sig til det almindelige Herremöde i Halmstede. — *Haffniæ*, die Brigidæ virginis.

Suhm Nye Samlinger III. 2. H. p. 156.

2. Febr. [6117.] KONGENS Brev, hvorved Borgemester Andriiss i Nyvardberg erholder 6 Gaarde i Vardberg Lehn uden al Afgift. — *Haffniæ*, die purificationis Mariæ.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 166—67.

[6118.] LEONIS (Xmi) papæ bulla, qua licentiam dat transferendi conventum Ditmarsiæ virginum sacrarum prope Hemmingstede in coenobium monachorum fratrum minorum de observantia. — *Romæ*, an. domini 1516. prid. non. Februar., pontif. anno IV. 1517. 4. Febr.

Westphalen Monum. ined. III. 1786—89. Bolten Ditmars. Gesch. III. 207—213.

[6119.] "Fraterna statuta capituli Haderslebiensis collegiati, consensu omnium ibi canonicorum eorumque rogatu a GODESCHALCO AB ALEVELDE, episcopo Slesvicensi, corroborata". — Die 12. Februar. 12. Febr.

Epit. in: Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3193. no. 141.

[6120.] CHRISTIERNI regis literæ præsentationis, datæ domino Olavo Nicolai, presbytero Roskildensis diocesis, ad ecclesiam parochialem in Skyby, per resignationem domini Olavi N. vacantem. — *In castro Haffnensi*, feria sexta prox. post festum b. Mathiæ apostoli. 27. Febr.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 151.

[6121.] KONGENS Qvittering til Borgemester og Menighed i Nystedt i Laaland for 100 Mark af deres Byskat. — *Haffniæ*, sabbato post Mathiæ apostoli. 28. Febr.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 75.

[6122.] Brev, hvorved Kong CHRISTIAN forunder Ebleholts Kloster Frihed for Borgeleie og Borgleieheste, naar Mester David, der da laae der, var död. — *Köbnehaffn*, Mandagen næst efter Söndagen Invocavit. 2. Martii.

Langebek Scriptt. VI. 217—18.

[6123.] "Literæ Jo. ANGELI ARCIMBOLDI, quibus collatio præposituræ Haderslebiensis s. Borchsulensis episcopo Slesvicensi Godescalco ab Alevelde ejusque successoribus reservatur". — P. id. Martii. 14. Martii.

Epit. in: Swabsteder-Buch ap. Westphalen IV. 3193. no. 144.

[6124.] CHRISTIERNI regis literæ præsentationis, datæ domino Johanni Jacobi super ecclesias Horbij cum sua annexa Borsöö, per mortem domini Johannis Archellzon vacantes. — *In castro Nyköpingh*, feria II. proxima post dominicam Oculi. 16. Martii.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 75.

[6125.] CHRISTIERNI regis literæ præsentationis, datæ domino Johannis, capellano regio, super ecclesiam parochialem Tokkelstroppe, per dimissionem magistri Johannis Martini vacantem. — *In castro Nyköpingh*, feria II. proxima post dominicam Oculi. 16. Martii.

Suhm Samlinger II. 3. H. p. 165.

[6126.] Kong CHRISTIANS Brev, hvorved det tillades Morthen Söffrenszön, Borgemester, og Clauss Ericsszön, Borger i Bogensse, at bygge en Vandmölle ved Sancti Jörghens Capelle i Bogensse, og de og deres Arvinger forundes at beholde samme Mölle og Möllested med Dam og Damsbund til evig Tid, mod en aarlig Afgift. — *Slott Nyköpingh*, Torsdaghen nest effther beate Gertrudis virginis Dag. 19. Martii.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 22—23.

[6127.] Brev, hvorved Kong CHRISTIAN lægger Stubbeköpingh til sit eget Fadebuur. — *In castro Nyköpingh*, feria quinta proxima post Gertrudis. 19. Martii.

Suhm Samlinger II. 3. H. p. 165.

[6128.] KONGENS Brev til Borgemester, Raad og Menighed i Saxköpingh, at der herefter skal holdes Marked og Torvedag hver Löverdag i Saxköpingh og hver Onsdag i Marybo. — *In castro Nyköpingh*, in profesto Benedicti abbatis. 20. Martii.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 75—76.

1517. 21. Martii. [6129.] Kong Christians Confirmation og Udvidelse af Bogenss Kjöbsteds Privilegier. — *Nyköpinge Slot*, ipso die Benedicti abbatis.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 23—24.

30. Martii. [6130.] Kongens Qvittering til Hanss Bartholomei, Tolder i Aalborgh, for Regnskab over alt, hvad han havde oppebaaret og udgivet i Aalborg i 2 Aar. — *Kalundeborgh*, Maaendagen nest effther Söndagen Judica.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 160.

1. Aprilis. [6131.] Kongens Qvittering til Niels Clemetsen for 2000 Mark, som han havde oppebaaret i Alborg Lehn og i de Lehn, han har i Hardsissel. — *Kalundeborg*, IV. feria post dominicam Judica.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 161.

1. Aprilis. [6132.] Kongens Qvittering til Niels Loduigssön paa Paltzgord for 50 Mark, som han indbetalte ved Doctor Bertram paa Bunde Dwes Vegne. — *Kalundeborg*, IV. feria post dominicam Judica.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 161.

3. Aprilis. [6133.] Kongens Qvittering til Niels Krabbe i Tanderup for 150 Rhinske Gylden, som han efter Löfte indbetalte til Niels Klementsen, Embedsmand paa Aalborgh. — *Kalundeborg*, Fredagen nest effther Söndagen Judica.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 161.

3. Aprilis. [6134.] Kongens Qvittering til Eyler Matzson for Afgiften af Toreby Birk. — *Kalundeborgis*, feria sexta post dominicam Judica.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 76.

4. Aprilis. [6135.] Christierni regis literæ præsentationis, datæ domino "Hanss Hanssönn af Swinborg" ad ecclesiam parochialem Gudbierg in Fionia, per resignationem domini Andreæ Jacobi vacantem. — *Kalundeborg*, die beati Ambrosii episcopi.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 24.

4. Aprilis. [6136.] Kongens Qvittering til Biskop Niels Clausen i Aarss for Afgiften af Hatzherret, Endelage og Fardo og Byskatten af Aarss, erlagt til Kongens Tjener Hans. — *Kalundeborg*, Palme-Lögerdag.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 161—62.

4. Aprilis. [6137.] Kongens Skjödebrev til Hr. Tyge Krabbe, Ridder, Embedsmand paa Helsingborg, paa endeel Gaarde og Gods i Rönebergherret, Bierreherret og Nörreasboherret. — *Kalundeborg*, Ambrosii.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 168—69.

5. Aprilis. [6138.] Jens Andherssönn, Biskop i Otthense, afstaaer Gamborg Kirke til Provstiet i Vor Frue Kirke i Otthense, hvorimod Kong Christiern afstaaer jus patronatus til Torkildstorp Kirke paa Falster til Jens Andhersönn og efterfölgende Biskopper i Otthense. — *Slott Kalundeborgh*, Palme-Söndagh.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 24—25.

5. Aprilis. [6139.] Kongens Qvittering til Biskop Niels Clausen i Aars for Regnskab over Halvdelen af Sagefald i Skandelborg Lehn, ligeledes over Oldengjeld og Kongeskat af samme Lehn. — *Kalundeborg*, dominica palmarum.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 162.

[6140.] Kongens Qvittering til Magister Jacobus Krwmpen, regius Secretarius, for Afdrag paa den Landehjelp, han optog i Jutland. — *Kalundeborg*, dominica palmarum. 1517. 5. Aprilis.
Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 162—63.

[6141.] Kongens Qvittering til Mester Stygge Krwmppen, regius secretarius, for Afdrag paa Restancen af den Landehjelp, han oppebar i Wendsyssel og andensteds i Judtland. — *In castro Kalundeborg*, dominica palmarum. 5. Aprilis.
Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 163.

[6142.] Kongens Qvittering til Hr. Jachim Lycke, Ridder, for Regnskab over hvad han paa Kongens Vegne oppebar i Nörreliwng- og Liwssegordzherrit i Aaret 1515. — *In castro Kalundeborg*, (uden Dag). 5. Aprilis?
Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 163.

[6143.] Kongens Qvittering til Hr. Niels Stygge aff Börglom for Regnskab over Sagefald o. s. v., hvorpaa han havde udbetalt en Deel til Kongens Tolder i Alborg, til derfor at lade salte Sild til Kongens Behov. — *Kalundeborgh*, Palme-Söndag. 5. Aprilis.
Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 163—64.

[6144.] Brev, hvorved Kong Christian lover Hanss Breidhe Skotborg Slot og Lehn, tilligemed Hwnsbeck, i Forlening, naar Atzer Brock ved Döden afgaaer eller vil afstaae ham det i levende Live. — *Slot Kalundeborg*, Palme-Söndag. 5. Aprilis.
Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 164.

[6145.] Kongens Qvittering til Hr. Thyghe Krabbe, Ridder og Embedsmand paa Helsingborg, for 400 Mark i Afgift af Helsingborgh Slot og Lehn. — *Kalundeborg*, domin. palmarum. 5. Aprilis.
Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 167—68.

[6146.] Kongens Brev, hvorved Hr. Steen Bilde, Ridder, erholder "Byfogethiet" i Lund for sin Livstid. — *In castro Kalundeborg*, dominica palmarum. 5. Aprilis.
Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 168.

[6147.] Kongens Brev til Oluff Nielssön, at han maa beholde Koldingehws Slot og Koldinghe Lehn, som et frit Pant i 10 Aar, ligesom hans Fader Hr. Nielss Erickssönn det havde, og siden til det aflöses ham, mod en vis aarlig Afgift. — *Kalundeborg*, (ud. Aar og Dag). 5—9. Apr.?
Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 165.

[6148.] Kong Christian pantsætter Stöffringherred, Haldeherred og Odensild Herred til Niels Clausen, Biskop i Aars, for 4000 Rhinske Gylden. — *Kalundeborg*, Skiærtorsdag. 9. Aprilis.
Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 165.

[6149.] Kong Christians Dom paa Retterting i en Sag mellem Biskop Niels Claussen i Aarhuus paa den ene Side og Borgemester Niels Anderssen i Aarhuus og nogle hans Medborgere paa den anden, om en Mark, der brugtes til Aarhuus By, hvilken den ogsaa tildömmes paa Grund af, at Byen havde erholdt Laasebrev derpaa. — *Graabrödrecloster i Kalundeborg*, then fredag nest effter sancti Ambrosii Dag. 10. Aprilis.
Hübertz Actstykker I. 113—14.

[6150.] Kongens Qvittering til Michell Fugh, Tolder paa Skaffwen, for aflagt Regnskab over Told, Sise o. s. v. — *Kiöpnehaffn Slot*, Otthensdagen nest effther poskæ. 15. Aprilis.
Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 166.

[6151.] Brev, hvorved Gottschalkus fan Alevelde, Biskop i Sleszwigh, tillader og opmuntrer til Opbyggelsen af et nyt Hellig-Korses-Capel paa Pilworm. — *Tho Schwaue-stede up unsem Bischopliken Slate*, des Donnerdages in den Paschen. (Plattydsk). 16. Aprilis.
Noodt Beiträge I. p. 23. Cfr. Swabsteder-Buch ap. Westphalen IV. 3193. no. 143.

1517. [6152.] KONGENS Bevilling for Hans Tysk i Skaffwen til at lade bygge et Huus
22. Aprilis. og et Capel norden for Byen og deri indtage syge Mennesker og lade bede om Almisse til disses Ophold. — *Kiöpenhaffn Slot*, Ottensdagen nest effter Quasimodogeniti Söndag.
Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 166.

27. Aprilis. [6153.] Forpligtsbrev, udstedt af "KOPERBERGS MEN, SÖLFBERGS MEN, JERNBERGS MEN, och MENIGÆ ALMOGE OFFWER ALLAA DALA", hvori de love at staae Sten Sture trolig bi mod Kong Christian af Danmark. — *Koperberget*, Mand. eft. Ridder St. Öriens Dag. (Svensk).
Vidensk. Selsk. Skrifter VII. 392—93. Diplomatar. Dalekarl. I. no. 231. p. 228—29.

27. Aprilis. [6154.] KONGENS Forleningsbrev til Doctor Bartram og Hustru paa Slangerops Kloster. — *Haffniæ*, feria II. post dominicam Misericordia.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 153—54.

28. Aprilis. [6155.] Brev, hvorved Kong CHRISTIAN forlener Söffren Norby med Visby Slot og Stad og hele Öen Gulland, saalænge Feiden med Sverrig varer. — *Haffniæ*, Tirsdagen nest effther Söndagen Misericordia domini.
Suhm Nye Samlinger III. 1. H. p. 56—57.

30. Aprilis. [6156.] KONGENS Brev til Anders Jensen i Grindw paa 3 Aalegaarde i Steenskug og 9 Enge og et Huus i Broo. — *Haffnis*, in prof. sanctorum Philippi et Jacobi apostolorum.
Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 166—67.

30. Apr.— 1. Junii. [6157.] Brev, hvorved Kong CHRISTIAN stadfæster Ribe Byes Privilegier og Friheder og skjænker dem nogle flere. — (Uden Aar og Dag).
Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 167—68.

1. Maji. [6158.] KONGENS Qvittering til Söffren Norby, Embedsmand paa Haridzborg, for 800 Rhinske Gylden, Kongen havde overantvordet ham. — *Köpenhaffn*, Sanctorum Philipi et Jacobi Dag.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 151.

5. Maji. [6159.] KONGENS Brev til Niels Vincentii paa at nyde Kröginge Birk eet Aar, uden al Afgift. — *Köpnehaffens Slot*, Tiisdagen nest effther Hellig kors dag inventionis.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 76.

12. Maji. [6160.] JOHANNIS ANGELI ARCIMBOLDI literæ indulgentiarum, datæ Niels Persen et uxori ejus Marinæ Nielzedotter. — *Hafniæ*, die 12. mensis Maji.
Pontoppidan Kurzgef. Reform. Hist. p. 104—109. Ejusdem Annall. eccles. Dan. II. 751. Münter D. Ref. Hist. I. p. 521—25.

18. Maji. [6161.] Mageskifte mellem Kong CHRISTIAN og KNWD GÖYE angaaende endeel Gods paa Lolland og Falster. — *Paa Nykiöpinge*, Sancti Erici konnings dag.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 77—79.

21. Maji. [6162.] KONGENS Qvittering til Chrestiern Rantzow, Embedsmand paa Nyköpinge, for 1000 Mark Udbudspenge af Nyköpinge Lehn. — *In castro Nyköpinge*, d. ascensionis domini.
Suhm Samlinger II. 3. H. p. 165—66.

22. Maji. [6163.] KONGENS Qvittering til Hr. Albrit Glob for Regnskab over Skat og Udbudspenge, som han oppebar i Ængelborg Lehn. — *Nycopiæ*, sexta feria proxima (post) ascensionis domini.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 76.

23. Maji. [6164.] KONGENS Qvittering til Borgemester og Menighed i Nyborg for 200 Mark, istedetfor de Udbudskarle, de skulde have stillet. — *Nyköpinge*, sabb. infra octavas ascensionis.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 125.

[6165.] NIELS CLAUSZEN, Biskop i Aarhuus, tilskriver Kong Christian, at han med sin "Kogemester", Thomes Nielssen, havde sendt Kongen det Antal Folk, som han havde lovet ham at udgjöre. — *Ex Arusia*, dominica infra octavas ascensionis. 1517. 21. Maji.

Hübertz Actstykker I. p. 115.

[6166.] KONGENS Qvittering til Hans Michelsen i Malmö for 700 Mark paa Regnskab af Mönten i Mallmö. — *Haffniæ*, quarta feria infra octavas ascensionis domini. 27. Maji.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 169.

[6167.] LEONIS (X^mi^) papæ bulla de unione ordinis Minorum, qua omnes congregationes corpori familiæ Observantium inseruntur, edita propter crebras principum querelas (inter quos nominatur CHRISTIERNUS, Daciæ rex) de dissensionibus et litibus congregationum prædictarum. — *Romæ*, IV. calend. Junii, pontif. anno V. 29. Maji.

Wadding Annal. Minor. Tom. XVI. p. 42—48.

[6168.] KONGENS Qvittering til Hr. Anders Bille, Embedsmand paa Stege, for Regnskab over Udbudspenge, oppebaarne paa Möen. — *Haffniæ*, vigilia pentecostes. 30. Maji.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 151.

[6169.] KONGENS Qvittering til Nielss Bildh for Regnskab over hvad han havde oppebaaret og udgivet af Nyborg Slot og Lehn. — *Kiöpnehaffn Slott*, Pingx Affthen. 30. Maji.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 25.

[6170.] Aabent Brev til samtlige Sverrigs Indbyggere, udstedt af BYRGE, Erkebiskop i Lund, "Sverigis Förste" og Pavens Legat, hvorved kundgjöres, at Steen Svantessön (Sture), Ridder, samt hans Tilhængere og Medfölgere vare faldne i Kirkens Ban for deres Forhold mod Erkebiskop Gustav af Upsala. — *Lundis*, vigilia pentecostes. 30. Maji.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1126. (Qvartudg. Tom. VII. p. 77—79).

[6171.] KONGENS Qvittering til Hr. Henrick Krumedighe, Ridder, for 553 Mark paa Regnskab over Udbudspenge af Lageholms Lehn. — *Kiöpnehaffuen*, andhen Pyntzedagh. 1. Junii.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 169.

[6172.] KONGENS Qvittering til Eske Bilde, Hövedsmand paa Haghenskow, for Regnskab over Udbudspenge, som han havde oppebaaret af Hagenskoffs Lehn. — *Kiöpnehaffen Slott*, annen Pinxedag. 1. Junii.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 25.

[6173.] KONGENS Qvittering til Erick Kaas, Biskop i Wiborgh, for Regnskab over Udbudspenge af Fiendzherred og Liwsgaard Herred. — *Kiöpnehaffn Slott*, andhen Pinxedagh. 1. Junii.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 168.

[6174.] KONGENS Qvittering til Hr. Erick Kaas, Biskop i Wiiborgh, for 700 Mark Udbudspenge af Maars, som han indbetalte ved sin Foged i Fiendzherrit, Christiern Jenssen. — *Kiöpenhaffn Slott*, andhen Pinxedag. 1. Junii.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 168.

[6175.] KONGENS Qvittering til Eske Bilde for det ved hans Skriver Tönnes Jensszön aflagte Regnskab over, hvad han havde oppebaaret af Hagenskowgs Lehn. — *Kiöpnehaffen Slott*, annen dag pinxe. 1. Junii.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 26.

[6176.] KONGENS Qvittering til Borgemester, Raadmænd og Menighed i Aars for 1000 Mark, som de betalte for de Udbudsfolk, som de skulde stillet mod Sverrig. — *Kiöpnehaffn Slott*, tridie pinxe dag. 2. Junii.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 169.

1517. [6177.] KONGENS Qvittering til Hanss Krabsze for 3000 Mark af Udbudspenge,
3. Junii. oppebaarne i Kalundeborgs Lehn. — *Kiöpnehaffns Slott*, fierde Pinxe dag.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 151.

3. Junii. [6178.] KONGENS Qvittering til Niels Clemetssen, Embedsmand paa Aleborghuuss, for 3500 Mark Udbudspenge af Aleborg Lehn. — *Slott Köpnehaffn*, fierde Dag pyntssdag.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 169.

3. Junii. [6179.] KONGENS Qvittering til Hr. Niels Stygge, Biskop i Börglom, for Regnskab over Udbudspenge af Örum Lehn. — *Kiöpnehaffn Slott*, fierde Pinxedag.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 169—70.

4. Junii. [6180.] KONGENS Qvittering til Hans Perssönn for 250 Nobele af Tolden ved Helsingöör. — *Köpenhaffns Slott*, fæmthe dag Pinxe.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 152.

4. Junii. [6181.] KONGENS Qvittering til Borgemester og Menighed i Rwdtkiöpingh for 70 Mark, istedetfor de Udbudskarle, de skulde stillet mod Sverrig. — *Haffniæ*, V. feria penthecostes.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 26.

4. Junii. [6182.] KONGENS Qvittering til Nielss Lodtuigssen for Regnskab over Udbudspenge af Nörherrit og Österherrit, som han indbetalte ved sin Svend Anderss .... — *Kiöpnehaffen*, femte Pyntzed.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 170.

5. Junii. [6183.] KONGENS Qvittering til Borgemester og Raad i Waardhe for 450 Mark, istedetfor de Folk, de skulde stillet i Udbud. — *Kiöpnehaffen Slott*, siette Dag i pinxæwge.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 170.

5. v. 6. Junii. [6184.] KONGENS Qvittering til Hr. Jacob Andherssen, Ridder, for Regnskab over Udbudspenge af Nörrelywngherrit, som han indbetalte ved sin Tjener Söffrin Jenssen. — *Köpingehaffen Slott*, vdi Pindzwgæ.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 170.

7. Junii. [6185.] KONGENS Qvittering til Hr. Hans Bilde, Ridder, for 1300 Mark af Udbudspenge, hævede i Skioldenes Lehn. — *In castro Haffnensi*, dominica trinitatis.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 152.

7. Junii. [6186.] KONGENS Qvittering til Hr. Niels Claussen, Biskop i Aars, for Regnskab over Udbudspenge af Hardtzherrit; ligeledes af Odensildtherrit, Stöffringherrit, Haldherrit, Haslöfherrit og Lysbergherrit, som han indbetalte ved sin Cantsler, Mester Jörgen Hanssen. — *In castro Haffnensi*, dominica trinitatis.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 171.

8. Junii. [6187.] KONGENS Qvittering til Söffwrinn Stampe, "gamble drotnings embitzmand paa Tranekier", for Regnskab over de Udbudspenge, han hævede paa Langeland. — *In castro Haffnensi*, feria II. proxima post dominicam trinitatis.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 26.

8. Junii. [6188.] KONGENS Qvittering til Erick Billæ, Embedsmand paa Holbeck, for 1750 Mark paa Regnskab over de Udbudspenge, han havde oppebaaret i Holbæk Lehn. — *In castro Haffnensi*, II. feria post dominicam trinitatis.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 152.

8. Junii. [6189.] KONGENS Qvittering til Borgemestere, Raad og Menighed i Stubbekiöbinge for 310 Mark, istedetfor det Udbudsfolk, de skulde stillet mod Sverrig. — *In castro Haffnensi*, feria II. proxima post dominicam trinitatis.

Suhm Samlinger II. 3. H. p. 166.

[6190.] Kongens Qvittering til Oluff Niellsszon, Embedsmand paa Wordingburg 1517.
Slot, for Regnskab af Vordingburgis Slot og Lehn. — *Ex castro Haffnensi*, III. feria 9. Junii.
post dominicam trinitatis.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 152.

[6191.] Kongens Qvittering til Mauritz Jenssen, Borgemester i Aalleborgh, for 9. Junii.
20 Rhinske Gylden, som han fik af Söffrin Jenssen, Morten Reff og Nis Kat, Raadmænd sammesteds, for at de maatte blive hjemme fra Udbud. — *In castro Haffnensi*, III. feria post dominicam trinitatis.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 171.

[6192.] Kongens Qvittering til Hr. Magnus Göye for Regnskab over Udbuds- 10. Junii.
penge af Torderops Lehn. — *In castro Haffnensi*, vigilia corporis Christi.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 173.

[6193.] Kongens Qvittering til Hr. Thomas Nielsen, Ridder, Embedsmand paa 10. Junii.
Hönborg, for Regnskab over Udbudspenge af Hönborg Lehn, Nörwongherrit og Westerherrit og af Westerherritzför og for 220 Mark, som de "Pebberswenne" fik, som han sendte til Kongen. — *In castro Haffnensi*, vigilia corporis Christi.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 173.

[6194.] Kongens Qvittering til Jess Ollufsen for 60 Mark 3 Skilling i Sise af 10. Junii.
"tyst" Öl i Ny-Warbiergh. — *Ex castro Haffnensi*, corporis Christi affthen.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2 H. p. 169.

[6195.] Kongens Qvittering til Frue Sophie, Ebbe Moghensszens Enke, for 11. Junii.
Regnskab over Udbudspenge, hævede i Jwngeshoffuet Lehn. — *Ex castro Haffnensi*, corporis Christi Dag.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 153.

[6196.] Kongens Brev, hvorved en öde Jord i Wordingborgis By, Vesten næst 11. Junii.
op til Badstue-Söen, overlades til Mattis Scriffuer paa Wardinghborgh. — *In castro Haffnensi*, die corporis Christi.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 153.

[6197.] Kongens Qvittering til Eyler Bryskæ, Embedsmand paa Lundenes, for 11. Junii.
1595 Mark af Udbudspenge. — *Ex castro Haffnensi*, corporis Christi.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 171—72.

[6198.] Kongens Qvittering til Hr. Mogens Göye, Embedsmand paa Skanderborg, 11. Junii.
for Regnskab over Udbudspenge i Skanderborghs Lehn og for 110 Mark, som han fik af "Peberswenne". — *Ex castro Haffnensi*, corporis Christi Dag.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 172.

[6199.] Kongens Qvittering til Borgemester og Menighed i Kolldinghe for 360 11. Junii.
Mark, som de indbetalte ved Jacop Scriffuer, Borgemester i Ribæ, istedetfor 16 Udbudskarle, som de skulde stillet. — *In castro Haffnensi*, corporis Christi Dag.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 172—73.

[6200.] Kongens Brev til Bendt Steenssen, Hr. Steen Christiernssens Sön, paa 12. Junii.
endeel Gods i Skaane og Halland at nyde som mödrene Arv efter hans Moder, Fru Kirstine, der fik det som Sösterlod efter hendes Fader Hr. Erick Aagesön. — *In castro Haffnensi*. Fredagen nest effther gudts legoms dag.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 170—71.

1517. 12. Junii. [6201.] Forlig imellem INDVAANERNE AF LANDSBYERNE HUDE i Swavested Sogn og NORDSTAPEL, angaaende en Fenne, kaldet Hedewigs-Fenne, og Halligerne imellem denne Fenne og Treya-Strömmen. — Frydages in den acht Dagen des werdigen hilligen Lichnams Christi unses Herrn. (Platt.).
Swabsteder-Buch ap. Westphalen IV. 3137. no. 84.

13. Junii. [6202.] KONGENS Qvittering til Hr. Tyge Krabbe, Ridder, for 3554 Mark 4 Sk. paa Regnskab over Udbudspenge af Helsingborgh Lehn. — *In castro Haffnensi,* Löffuerdagen nest effther hellig Legoms dag.
Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 171.

13. Junii. [6203.] KONGENS Qvittering til Borgemester, Raadmænd og Menighed i Helsingborg for 100 Mark Danske istedenfor Udbudsfolk, de skulde stillet. — *Kiöpnehaffn Slott,* Löffuerdagen nest effther hellig legoms dag.
Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 172.

14. Junii. [6204.] KONGENS Qvittering til Borgemester og Raadmænd og Menighed i Ribæ for 1800 Mark Danske, som de betalte istedetfor 80 Karle, de skulde have stillet til Udbud. — *In castro Haffnensi,* dominica corporis Christi.
Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 172.

14. Junii. [6205.] Brev til Borgemester, Raad og Menighed i Ystadt, hvorved Kong CHRISTIAN eftergiver dem 300 Mark for Rytterhold som de havde holdt, mod at levere Vare in natura for de övrige 300 Mark, som de skyldte for Udbudsfolk, de skulde stillet. — *In castro Haffnensi,* dominica infra octavas corporis Christi.
Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 172.

15. Junii. [6206.] KONGENS Forleningsbrev til Albret Ipsszon paa Vordingborg Slot og Lehn, paa samme Vilkaar som Oluff Nielsszon för ham havde det. — *Haffniæ,* die Viti et Modesti.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 153.

15. Junii. [6207.] KONGENS Qvittering til Thomas Yffuerssen, Embedsmand paa Skiffhwss, for 800 Mark i Udbudspenge af Skiffue Lehn. — *Slot Köpnehaffn,* Mandagen næst effter corporis Christi.
Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 174.

15. Junii. [6208.] KONGENS Qvittering til Frue Karinæ, Hr. Henrick Knudsöns Enke, for Regnskab over hvad hun og hendes afdöde Mand havde oppebaaret og udgivet af Tornyng Slot og Lehn. — *Slot Köpenhaffn,* Mandagen nest effter gudzlegems dag.
Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 174.

15. Junii. [6209.] KONGENS Qvittering til Frue Karinæ for Regnskab over den Landehjelp, som hendes afdöde Husbonde, Hr. Henrick Knudsön, lod optage i Bygholms Lehn i Aaret 1511. — *In castro Haffnensi,* feria II. infra octavas corporis Christi.
Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 174—75.

16. Junii. [6210.] KONGENS Qvittering til Hr. Henrich Aagessönn, Ridder, for Udbudspenge, oppebaarne i Siöborgis Lehn. — *In castro Haffnensi,* S. Wilhelmi abbatis dag.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 154.

17. Junii. [6211.] KONGENS Qvittering til Atzer Brock, Embedsmand paa Skotborg, for Udbudspenge af Skotborg Lehn. — *In castro Haffnensi,* die beati Bothulphi abbatis.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 27.

17. Junii. [6212.] KONGENS Brev, hvorved det tillades Torbern Oxe at indlöse Lindholm Slot og Lehn fra Hr. Axel Brade og Niels Hack, for den Summe, hvorfor det var pantsat, og saa selv beholde det som Pant uaflöst i 12 Aar. — *In castro Haffnensi,* d. Botulphi abbatis.
Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 172—73.

[6213.] KONGENS Qvittering til Hr. Albrecht Jepsszon, Ridder, for Regnskab over Udbudskatten af Wordingborch Lehn. — *In castro Haffnensi*, octava corporis Christi. 1517. 18. Junii.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 154.

[6214.] KONGENS Qvittering til Fru Katerinæ, Hr. Henrick Knwdsens Enke, for 1500 Mark paa Regnskab over Udbudspenge af Bygholms Lehn. — *Ex arce Haffnensi*, octav. corp. Christi. 18. Junii.
Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 175.

[6215.] KONGENS Qvittering til Borgemester, Raad og Menighed i Holbech for 120 Mark, som de betalte istedetfor Udbuds-Folk, "som thee nu i thette vdbudt schulle haffue vdgiord till Sueriige". — *In castro Haffnensi*, Fredagen nest effther Botulphi abbatis Dag. 19. Junii.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 155.

[6216.] KONGENS Qvittering til Atzer Brock, Embedsmand paa Skotborg, for 230 Mark paa Regnskab over Udbudspenge af Skotborg Lehn. — *In castro Haffnensi*, feria sexta proxima post festum beati Botulphi abbatis. 19. Junii.
Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 175.

[6217.] KONGENS Qvittering til Borgemester, Raad og Menighed i Asnes for 500 Mark, som de havde lovet Kongen istedetfor det Udbudsfolk, de skulde have stillet. — *In castro Haffnensi*, altera die post Bothulphi abbatis. 18. v. 19. Junii.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 27.

[6218.] KONGENS Qvittering til Knwdt Bildhe for 550 Mark Danske i Udbudspenge af Gladsaxe Lehn. — *In castro Haffnensi*, S^ti^ Johannis baptiste affthen. 23. Junii.
Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 173.

[6219.] KONGENS Qvittering til Niels Vinther, Byfoged i Ystedæ, for Regnskab over Told, Sagefald, o. s. v. i Ystedt, paa Korssebierg og Sandhauer Fiskeleier. — *Ex castro Haffnensi*, Sanctorum Petri et Pauli dag. 29. Junii.
Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 173—74.

[6220.] KONGENS Qvittering til Giort Nielsszön, Embedsmand paa Hindsegauel, for Regnskab over Indtægter og Udgifter af Hindsegawells Slot og Lehn for de 2 Aar 1515 og 1516. — *In castro Haffniæ*, sanctorum apostolorum Petri et Pauli. 29. Junii.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 27.

[6221.] KONGENS Qvittering til Giort Nielsszön, Embedsmand paa Hindsegauell, for Afgiften af Hindsegawell og Aalefiskeriet sammesteds for det löbende Aar. — *In castro Haffniæ*, sanctorum Petri et Pauli apostolorum. 29. Junii.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 28.

[6222.] KONGENS Qvittering til Borgemester og Menighed i Kierthemynnæ for 240 Mark for de 12 Karle, som de skulde have stillet af deres By til Sverrig. — *Ex castro Haffnensi*, sanctorum Petri et Pauli apostolorum. 29. Junii.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 28.

[6223.] LEONIS (X^mi^) papæ literæ protectoriæ, datæ "abbati et conventui monasterii Loci Dei, Cisterciensis ordinis, Slessvicensis vel Ripensis dioecesis", unacum confirmatione privilegiorum et possessionum monasterii. — *Romæ ap. S. Petrum*, XXX. Junii, pontif. anno quinto. 30. Junii.
Langebek Scriptt. VIII. 188—89.

[6224.] Storfyrste BASILIUS, "Keiser og Hersker over alle Rytzer", hans Privilegier, givne de danske Kjöbmænd, som handlede paa eller boede i Rusland. — *Muscow*, udi det Aar 7025, in Julio. (Dansk Oversættelse). Julio.
Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1113. (Qvartudg. Tom. VII. p. 19—51) under Aar 1516.

1517. 2. Julii. [6225.] Kong CHRISTIANS aabne Brev til Sverrigs Indbyggere, der opfordres til at antage ham som deres Konge. — *Kiöbenhaffn*, vor Frue Dag Visitationis.
Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1127.

3. Julii. [6226.] Kong CHRISTIANS Brev, at hvis Erick Bilde skulde falde i denne Feide, skulde hans Hustru Fru Jehanne beholde Holbeck Slot med tilhörende Herreder i Forlening eet Aar efter hans Död. — *In castro Haffnensi*, feria sexta proxima post visitationis Mariæ.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 155.

10. Julii. [6227.] KONGENS Qvittering til Henning Thygessön, Foged, for Regnskab over den oppebaarne Udbudsskat af Tryggeuelde Lehn. — *Kiöpnehaffnns Slot*, S. Kanuti Regis Dag.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 155.

10. Julii. [6228.] KONGENS Brev, hvorved det tillades Indbyggerne i Rödby at bruge og beholde Halvdelen af den ligeoverfor deres By liggende Öe Langh. — (Knud Konges Dag).
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 77.

10. Julii. [6229.] KONGENS Qvittering til Borgemester, Raad og Menighed i Gryndw for 160 Mark, som de betalte istedenfor de 8 Karle, som de skulde have stillet til Udbud mod Sverrig. — *Ex castro Haffnensi*, die Kanuti regis.
Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 175.

11. Julii. [6230.] KONGENS Qvittering til Hr. Axell Brade, Ridder, paa Krogholm, for 203½ Mark 2 Skilling paa Regnskab over Udbudspenge af Oxieherridt, Bareherridt, Jheritstædeherridt og Ingelstedeherridt. — *In castro Haffnensi*, sabbato post festum beati Kanuti regis et martiris.
Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 174.

13. v. 20. Julii. [6231.] KONGENS Qvittering til Bönder og menige Almue i Gydingherrit for 1000 Mark i Udbudspenge, som de indbetalte ved Hr. Thyge Krabbe. — *In castro Haffnensi*, die beatæ Margaretæ virginis et martiris.
Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 175.

13. v. 20. Julii. [6232.] Hertug FREDERIKS Skjöde til Abbed Henning og Conventet i Lugum Kloster paa Gods i Bussholm, Alsleue, Bestede, Hessel, Sotterup, Solderup, Lendtmarch, Korup og Helleuadt. — *Upp unszem Slate to Lutken Tunderenn*, am dage Margaretæ virginis. (Platt.).
Langebek Scriptt. VIII. 168—70.

16. Julii. [6233.] KONGENS Qvittering til Hr. Jens Holgerdsön, Ridder, paa Sölffuitzborgh, for 950 Mark Udbudspenge af Sölffuitzborg Lehn. — *In castro Haffnensi*, feria quinta proxima post divisionis apostolorum.
Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 174.

19. Julii. [6234.] JOHANNIS ANGELI ARCIMBOLDI literæ, quibus (civi cuidam Ripensi) Christierno Svenonio, uxori ejus Gonder et filiæ Marenæ indulgentiæ conceduntur, quippe qui "ex pingvedine caritatis" nonnulla ad ædem S^ti^ Petri cathedralem ædificandam dedissent. — *Ripis*, 19. Jul.
Epit. in: Dän. Biblioth. I. 146—48.

22. Julii. [6235.] KONGENS Qvittering til Hanss Persszen for 400 Nobile af Tolden i Helsingör. — *In castro Haffnensi*, die S. Mariæ Magdalenæ.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 155—56.

25. Julii. [6236.] KONGENS Qvittering til Hanss wand Mellenn for Regnskab over Udbudspenge af Nyborigs, Nesbyhoffuedz og Rudttgardtz Lehn, dertil af Thosyndhæ og Hindtzholm Lehn. — *Ex castro Haffnensi*, ipso die Jacobi apostoli.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 28.

[6237.] Pantebrev, hvorved Kong CHRISTIAN pantsætter Medellsomherrit, Synderliwngherrit, Steensmarck og 3 Gaarde i Bierg (ell. Bergæ) til Fru Birgitte Oluffsdotther paa 4 Aar, overensstemmende med to Pantebreve, som Hr. Niels Ericksen derpaa havde, dog Kjöbstaden Gryndo undtagen, som han igjen tog under Kronen. — *Haffniæ*, ipso d. Jacobi apost. 1517. 25. Julii.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 175—76.

[6238.] KONGENS Forleningsbrev til Fru Birgitte, Hr. Niels Ericksens, og hendes Börn paa Kronens Aalegaarde ved Gryndo og Stenssmarck for 4 Aar. — *Ex castro Haffnensi*, Sancti Jacobi apostoli. 25. Julii.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 176—77.

[6239.] CHRISTIERNI regis literæ præsentationis, datæ domino Jacobo Mathiæ ad ecclesiam parochialem Dölefulle, cum sua annexa Musse, vacantem per mortem domini Mathiæ. — *Ex arce Haffnensi*, ipso die beatæ Annæ matris virginis. 26. Julii. (9. Decbr.)

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 31.

[6240.] KONGENS Qvittering til Mester Jacob Krompen, Erkedegn i Viborg, for at have afleveret de 333 Mark, som han efter Kongens Befaling fordrede og modtog af Sognepræst og Borgemestere i Köge, af de "Legat-Penge", som vare i Kirkens Gjemme. — *Haffniæ*, in profesto Petri ad vincula. 31. Julii.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 177.

[6241.] Kong CHRISTIANS Beviis til Eggert Falckenberg, Sognepræst i Köige, Peder Michelsson og Hans Jacobssen, Borgemestere sammesteds, for 334 Mark, som de paa hans Befaling havde udlaant ham af de Legatpenge, som stode i Forvaring i Köige Kirke. — *Slot Köpnehaffn*, Sancti Peders affthen ad vincula. 31. Julii.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 156—57.

[6242.] KONGENS Qvittering til Erick Ericksen paa Kallöö for 3673½ Mark og 2 Skilling Penge af Kallöö. — *Ex castro Haffnensi*, Sancte Peders dag. 1. Augusti.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 177.

[6243.] KONGENS Qvittering til Peder Morthensszen, Foged paa Habramstorp, for aflagt Regnskab. — *Haffniæ*, dominica proxima post festum Petri sancte (sic) ad vincula. 2. Augusti.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 156.

[6244.] Brev, hvorved Kong CHRISTIAN lover Jomfru Mariæ Kloster i Helsingör, af Carmeliter-Ordenen, det uden for Köpnehaffn beliggende Hospital Sancti Jörgens Capel, efter Doctor Peder Albrechtsszöns Död, til dermed at oprette et Collegium i Köpenhaffn, hvori dets Klosterbrödre kunde studere; dog forbeholder han sig nærmere at "göre en Skickelse" paa fornævnte Hospital. — *Ex castro Haffnensi*, feria II. prox. post festum b. Petri ad vincula. 3. Augusti.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 157—58.

[6245.] KONGENS Qvittering til Oluff Nielsszen for Udbudspenge af Kollingh Lehn og Melsom- og Lywngherred. — *Haffniæ*, Mandagen nest effter Sancti Petri ad vincula. 3. Augusti.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 29.

[6246.] KONGENS Qvittering til Hr. Niels Stighe, Biskop af Wendsösell, for 1026 Mark, som han indbetalte ved sin Capellan, Hr. Christiern, af Örwm Lehn, Haneherrit og Börlumherrit. — *Ex castro Haffnensi*, Mandagen nest effter sancti Petri ad vincula dag. 3. Augusti.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 177—78.

[6247.] KONGENS Qvittering til Eyler Bryske for Regnskab over Udbudspenge, han havde oppebaaret. — *Haffniæ*, Mandagen nest epther Petri ad vincula. 3. Augusti.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 178.

1517. 3. Augusti. [6248.] Kongens Qvittering til Niels Algudsönn og Aage Bonde for 500 Mark Udbudspenge af Gersherrit, som de indbetalte paa Hr. Jochum Troldes Vegne. — *In castro Haffnensi,* feria II. proxima post ad vincula Petri.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 175.

19. Augusti. [6249.] Niels Torkelsen, Skriver paa Köpnehaffn, tilstaaer at have paa Kongens Vegne modtaget 19 Læster Öl af Niels Anderssen, Borgemester i Aars. — *Kiöpenhaffn Slott,* Ottensdagen nest for Bartholomei.

Hübertz Actstykker I. p. 116.

19. Augusti. [6250.] Nicolai Grad, archidiaconi, et capituli Lundensis literæ, quibus indicat, Birgerum, archiepiscopum Lundensem, et Atzerum Petri permutationem quandam bonorum et ecclesiarum fecisse. — *(Lundis) in domo capitulari,* feria quarta infra octavam assumptionis Mariæ.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. p. 760.

27. Augusti. [6251.] Kongens Forleningsbrev til Busk Skencke og hans Fæstemöe, Marine Jesperdotther, paa Rudgord for begge deres Livstid. — *Swinborgh,* quinta feria proxima post festum Bartolomei apostoli.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 29.

31. Augusti. [6252.] Kongens Qvittering til Borgemester og Raadmænd i Nadskow for 300 Mark af de 500 Mark, som de lovede at betale istedenfor at stille Udbudsfolk til Sverrig. — *In castro Alleholm,* in profesto S. Egidii abbatis.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 158.

initio Sept. [6253.] Christierni regis literæ præsentationis, datæ magistro Jacobo Relser ad ecclesiam parochialem Röby, cum sua annexa Ringsbölle, vacantem per resignationem domini Henrici — *Ex castro Nycopensi,* (s. d.).

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 29.

4. Septbr. [6254.] Kongens Qvittering til Hr. Albrith Glob, Ridder, for Regnskab over Indtægt og Udgift af Ængelburg Slot og Lehn. — *In castro Nyköping,* sexta fer. prox. (post) Egidii abbat.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 79.

14. Septbr. [6255.] Kongens Qvittering til Christiern Rantzow for Regnskab over Indtægter og Udgifter af Kalundeborg Slot og Lehn. — *Haffniæ,* die exaltationis sanctæ crucis.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 158.

14. Septbr. [6256.] Kongens Qvittering til Borgemestere, Raad og Menighed i Nykiöpinge paa Morss for 8 Læster Malt og 100 Mark danske Penge istedetfor de Udbudsfolk, de skulde stillet mod Sverrig. — *Haffniæ,* hellig korss dag exaltationis.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 178.

11. Septbr. [6257.] Kongens Qvittering til Niels Clemitzen for 2800 Mark i Udbudspenge af hans Lehn. — *Haffniæ,* die exaltationis sanctæ crucis.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 178.

17. Septbr. [6258.] Forordning, hvorved Kong Christian forbyder samtlige sine Undersaatter i Skaane al Udförsel af Födevare, undtagen Sild og Aal, til Fremmede, paa Grund af den store Trang, som Feiden med de Svenske havde foraarsaget. — *Slot Kiöpnehaffn,* Sancti Lamberti Episcopi dagh.

Suhm Saml. II. 1. H. p. 159. Samme Forbud til Kjöbstederne i Danmark findes sammest. S. 160.

21. Septbr. [6259.] Kongens Qvittering til Hanss Pedersson for 360 Nobele af Tolden i Helsingör. — *In castro Haffnensi,* die Mathei apostoli.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 158.

[6260.] KONGENS General-Qvittering til Laurens Schinkel for Regnskab over Indtægt og Udgift af Slottet Wisborg og Öen Gulland i al den Tid han dermed havde været forlenet. — *In castro Haffnensi*, die Mathei apostoli et evangelistæ. 1517. 21. Septbr.

Suhm Nye Samlinger III. 1. H. p. 57—58.

[6261.] Kong CHRISTIANS Brev til Borgemester, Raad og Menighed i Wiisby, i Anledning af nogle Klager over deres Handels Krænkelse ved nogle fremmede Kjöbmænd og de mange Slotstjenere. — *Slot Kiöpnehaffn*, S. Mauricii Dag. 22. Septbr.

Suhm Nye Samlinger III. 1. H. p. 58—59.

[6262.] KONGENS Qvittering til Mauris Jepssen for 1032 Mark Danske og 2 Album Udbudspenge af Berizholms Lehn. — *Malmogiæ*, dominica proxima post Mauricii. 27. Septbr.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 175.

[6263.] KONGEN giver Hans Mickelsen Livsbrev paa en Jord i Malmöö. — (Uden Aar og Dag). 27. Sept.— 30. Novbr.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 175—76.

[6264.] KONGENS Qvittering til Hanss Kraffze for Landehjelpen af Aaleholms Slot og Lehn. — *Landskrone*, die sancti Michaëlis. 29. Septbr.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 79—80.

[6265.] KONGENS Qvittering til Diderick van Delfft for Sild og en Pibe Bastart, som han paa Kongens Vegne havde solgt i Nerva og i Rytsland. — *Haffniæ*, die S. Dionysii. 9. Octobr.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 160.

[6266.] Norgos-Herreds Tingsvidne om, at Ridder WOLFF POGWISCH havde tilskjödet sin Broder Biskop Detlev adskillige Gaarde og "Lansten", hvoriblandt nogle Eiendomme ved Soholmbrügge, i Lütkenholm, Rollkenbeke og Bergen; at disse vare lovbudne uden Nogens Tiltale; og at Biskop Gotschalck havde faaet Eiendomsdom derpaa. — Am Frydag vör alle Gades-Hilligen. (Plattydsk). 30. Octobr.

Swabsteder-Buch ap. Westphalen, IV. 3137. no. 83.

[6267.] Dansk Oversættelse af Kong Erik Glippings ovenfor under Nr. 1189 anförte Brev; udfærdiget af HANS JENSSEN, Vicarius og Bispens Official i Ribe, NIELS MARQUARDTSSEN, JENS CHRISTENSEN, NIELS EBBISSEN og HANS SÖFFRENSEN, Canniker, og HANS RUSCK, Prior i Korsbrödre-Gaard i Ribe. — *Y Riiber Dommekiircke*, then Othensdag nest effter alle Helgen dag. 1. Novbr.

Langebek Scriptt. VIII. 201—202.

[6268.] LEONIS (X^mi^) papæ literæ ad Christiernum regem, quem rogat, ut commissario suo Johanni Heitmers libros nonnullos manuscriptos "auctorum clarissimorum, Romanas præsertim historias continentes", qui "in castro Callenburgen" asservarentur, et quoscunque alios libros antiquos, Romam transportandos traderet, exscripta se remissurum pollicitus. — *Romæ*, VIII. Novembr. pontif. anno quinto. 8. Novbr.

Dän. Biblioth. IV. 377—79. Pontoppidan Annall. eccles. Dan. Tom. I. præfat. p. 10.

[6269.] Det SVENSKE RIGSRAADS og RIGETS STÆNDERS Beslutning, at Erkebiskop Gustav af Upsala (fordi han havde taget dansk Parti) ikke mere maatte være Erkebisp og at Slottet Stæket skulde slöifes. — *Stockholm*, die S. Clementis papæ. (Dansk Overs.). 23. Novbr.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1129.

[6270.] KONGENS Quitancia Quitanciarum til Oluff Holgersszön for Regnskab af Nykiöbinge Slot og Lehn og tilhörende Birker. — *Köpenhaffn*, Tiistdaghen nest effther Clementis papæ. 24. Novbr.

Suhm Samlinger II. 3. H. p. 166.

1517. 25. Novbr. [6271.] Rigsforstander STEN STURES aabne Brev til de svenske Kjöbstæder, hvori han forkynder en Rigsdagsbeslutning, der erklærer Erkebiskop Gustav Trolle uværdig til at beklæde den erkebiskoppelige Værdighed, og beslutter Nedrivelsen af Stæket Slot. Rigsforstanderen opmuntrer ogsaa til eendrægtig Modstand mod Kong Christians Planer. — *Stockholm*, St. Catharinæ Dag. (Svensk).

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 436—37.

26. Novbr. [6272.] Det svenske Rigsraads Vidne, om hvad Besætningen paa Stækit, bestaaende af Danske, Tydske og Svenske, berettede angaaende Erkebiskop Gustavs Löfter til dem om Undsætning fra Danmark og hans Adfærd under det nævnte Slots Beleiring af de Svenske. — *Stocholm*, torsdagen för sancti Andreæ Apost. dagh. (Svensk).

Behrmann K. Christ. IIs Hist. II. S. 78—84.

29. Novbr. [6273.] Kong CHRISTIAN tager Flöstrup Kirke, som tilligemed Wllwerslöff af Kong Hans var lagt til det af Kong Christian I. stiftede Sancte Anne Alter i Vor Frue Kirke Nyborig, derfra, og lægger i dets Sted Awendtzlöff-Kirke, som nærmere beliggende, dertil. — *Ex castro Haffnensi*, dominica prima adventus.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 34—36. Dette Document er overströget i Originalen og maaskee aldrig expederet.

29. Novbr. [6274.] KONGENS Qvittering til Hr. Niels Claffwessen, Biskop i Aarss, for 161 Mark 12 Skilling Udbudspenge af Mariagers Klosters "Gaardsedæ". — *Haffniæ*, Sancti Andreæ apostoli afften.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 179.

30. Novbr. [6275.] Kong CHRISTIAN pantsætter Kronens Slot Astorp til Hr. Niels Högh, Ridder og Rigsraad, for 800 Rhinske Gylden, uaflöst i 8 Aar. — *Slot Kiöpnehaffn*, Sancti Andreæ apostoli dagh.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 179—80.

30. Novbr. [6276.] CHRISTIERNI regis literæ præsentationis, datæ domino Johanni Jasperi, capellano regio, ad ecclesiam Nyborg, cum sua annexa, vacantem per mortem domini Petri Petri. — Ipso die Andree A. 1518.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 31.

30. Novbr. [6277.] KONGENS Qvittering til Hr. Tygge Krabbe for Regnskab over Udbudspenge af Hellsingborg Lehn og Gydingherrit. — *Ex castro Haffnensi*, Andreæ apostoli dag.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 176.

30. Novbr. [6278.] KONGENS Forleningsbrev til Hr. Henrick Krwmmedige, Ridder og Raad, paa Kronens Slot Vordbiærgh med alt det svenske Gods, som dertil ligger, mod samme aarlige Afgift, som Hr. Offue Brade skulde give efter hans Breves Lydelse. — *Slot Kiöpnehaffn*, Sancti Andree apostoli dagh.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 176—77.

30. Novbr. [6279.] KONGENS Forleningsbrev til Laurentz Frost paa Bostadt By med alt dertil liggende og al kongelig Rettighed, undtagen Vrag. — *Haffniæ*, die beati Andree apostoli.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 177—78.

2. Decbr. [6280.] KONGENS Forleningsbrev til Hofsinden Jörgen Westenii paa Slætteherrit. — *In castro Haffnensi*, feria quarta post Andreæ apostoli.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 179.

3. Decbr. [6281.] Kong CHRISTIANS Tilstaaelse at have laant 2500 Mark danske Penge af Niels Clemetsen, med Löfte at tilbagebetale samme næstkommende St. Michaëlis, med

hvad Hr. Niels skulde oppebære af Aalborgs Lehn. — *Kiöpnehaffn Slot*, Torsdagen nest effther sancti Andreæ apostoli dag. 1517. 3. Decbr.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 180—81.

[6282.] Kong Christians Gjeldsbrev til Hr. Yffuer Munck, Biskop i Ribe, for et Laan af 1000 Mark Danske Pendinge. — *In castro Haffnensi*, Torsdagen nest effther sancti Andreæ apostoli dag. 3. Decbr.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 182—83.

[6283.] Kong Christians Gjeldsbrev til Borgemestere, Raadmænd og menige Kjöbmænd i Assens for 200 Rhinske Gylden, som de havde laant ham. — *In castro Haffnensi*, die beatæ Barbaræ virginis et martiris. 4. Decbr.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 29—30.

[6284.] Kong Christians Gjeldsbrev til Borgemestere, Raadmænd og menige Kjöbmænd i Otthenss for 400 Rhinske Gylden, som de havde laant ham. — *In castro Haffnensi*, die beatæ Barbaræ virginis et martiris. 4. Decbr.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 30.

[6285.] Kong Christians Gjeldsbrev til Lauriss Skinckell for 1500 Mark Danske, for hvilke han til ham pantsætter Öerne Lye og Biörnöö. — *In castro Haffnensi*, die beatæ Barbaræ virginis. 4. Decbr.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 30—31.

[6286.] Kong Christians Tilstaaelse, at han paa den til Hr. Erick Kaass, Biskop i Wiiborg, pantsatte Ö Mors endvidere havde laant 600 Mark Danske Penninge. — *In castro Haffnensi*, die beatæ Barbaræ virginis. 4. Decbr.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 181.

[6287.] Kong Christians Tilstaaelse, at han paa det til Hr. Niels Clawesen, Biskop i Aarss, pantsatte Odensildherrit, Haldherrit og Stöffringeherrit endvidere havde laant 1500 Mark Danske Penge. — *In castro Haffnensi*, die beatæ Barbaræ virginis. 4. Decbr.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 181—82.

[6288.] Kong Christians Tilstaaelse, at han paa det til Hr. Niels Stygge, Biskop i Burglom, pantsatte Slott Örwm endvidere har laant 500 Rhinske Gylden. — *Kiöpnehaffn Slot*, Sanctæ Barbaræ virginis dag. 4. Decbr.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 183.

[6289.] Kong Christians Gjeldsbrev til Borgemestere, Raadmænd og Menighed i Horssens for 200 Rhinske Gylden, at tilbagebetales inden förstkommende St. Michels Dag. — *In castro Haffnensi*, die beatæ Barbaræ virginis et martiris. 4. Decbr.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 183—84.

[6290.] Kong Christians Gjeldsbrev til Borgemestere, Raadmænd og menige Kjöbmænd i Weyllæ for 200 Rhinske Gylden, at tilbagebetales inden förstkommende St. Michels Dag. — *In castro Haffnensi*, die sanctæ Barbaræ virginis et martiris. 4. Decbr.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 184.

[6291.] Kong Christians Gjeldsbrev til Borgemestere, Raadmænd og menige Kjöbmænd i Waarde for 400 Rhinske Gylden, at tilbagebetales inden förstkommende St. Michels Dag. — *In castro Haffnensi*, die sanctæ Barbaræ virginis et martiris. 4. Decbr.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 184—85.

[6292.] Kong Christians Skrivelse til Borgemestere, Raadmænd og menige Kjöbmænd i Aars, der anmodes om at laane ham 200 Rhinske Gylden og strax antvorde dem 4. Decbr.

1517. 4. Decbr. til Brevviseren, som skulde udgive dem til de Ryttere, som Kongen havde liggende "der i Landet" (i Jylland?). — *Wort Slot Kiöpnehaffnn*, sanctæ Barbaræ virginis och martiris Dag.

Hübertz Actstykker I. p. 116—17.

4. Decbr. [6293.] Kong CHRISTIANS Gjeldsbrev til Borgemestere, Raadmænd og menige Kjöbmænd i Aarss for et Laan af 200 Rhinske Gylden, at tilbagebetales inden förstkommende St. Michels Dag. — *Kiöpenhaffn*, sanctæ Barbaræ virginis et martiris Dag.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 185. Hübertz Actstykker I. 117—18.

4. Decbr. [6294.] Kong CHRISTIANS Gjeldsbrev til Borgemester, Raadmænd og menige Kjöbmænd i Randers for Laan af 200 Rhinske Gylden, at tilbagebetales inden förstkommende St. Michels Dag. — *In castro Haffnensi*, die beatæ Barbaræ virginis.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 185—86.

4. Decbr. [6295.] Kong CHRISTIANS Gjeldsbrev til Pedher Jepssen for et Laan af 50 Rhinske Gylden, at tilbagebetales inden förstkommende St. Michels Dag. — *In castro Haffnensi*, die beatæ Barbaræ virginis.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 186.

4. Decbr. [6296.] Kong CHRISTIANS Gjeldsbrev til Jep "Dochter", Borger i Ribe, for Laan af 50 Rhinske Gylden, at tilbagebetales inden förstkommende St. Michels Dag. — *In castro Haffnensi*, die beatæ Barbaræ virginis.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 186—87.

4. Decbr. [6297.] Kong CHRISTIANS Gjeldsbrev til Christiern "Kremer", Borger i Ribe, for Laan af 50 Rhinske Gylden, at tilbagebetales inden förstkommende St. Michels Dag. — *In castro Haffnensi*, die beatæ Barbaræ virginis.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 187. I den originale Registrant er dette Gjeldsbeviis igjen overstreget og nedenfor det skrevet: "Betalt for den Mölle, han skal opbygge ved Nörreport udenfor Ribe".

4. Decbr. [6298.] Kong CHRISTIANS Gjeldsbrev til Pedher Wandrop, Borger i Ribe, for et Laan af 50 Rhinske Gylden, at tilbagebetales inden St. Michels Dag. — *In castro Haffnensi*, die beatæ Barbaræ virginis.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 187—88.

4. Decbr. [6299.] Kong CHRISTIANS Gjeldsbrev til Jep Christiernssen, Borger i Ribe, for et Laan af 100 Rhinske Gylden, at tilbagebetales inden St. Michels Dag. — *In castro Haffnensi*, die beatæ Barbaræ virginis.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 188.

4. Decbr. [6300.] Kong CHRISTIANS Gjeldsbrev til Jenss Kræmer, Borger i Ribe, for et Laan af 50 Rhinske Gylden, at tilbagebetales inden förstkommende St. Michels Dag. — *In castro Haffnensi*, sanctæ Barbaræ virginis Dag.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 188.

4. Decbr. [6301.] Kong CHRISTIANS Gjeldsbrev til Borgemestere, Raadmænd og Menighed i Ribe for et Laan af 200 Rhinske Gylden, at tilbagebetales inden förstkommende St. Michels Dag. — *In castro Haffnensi*, die beatæ Barbaræ virginis et martiris.

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 189.

4-13. Dec.? [6302.] Kong CHRISTIANS Pantebrev, hvorved han pantsætter Slottet Riiperhwss til Hr. Predheren Podebusk, Ridder, for 1000 Mark Danske Penge. — *Kiöpnehaffn Slot*, (uden Aar og Dag).

Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 189.

[6303.] Kong CHRISTIANS Gjeldsbrev til Jenss Holgerssen, Ridder, Embedsmand 1517.
paa Sölitzburgh, for 500 Mark, som han laante Kongen til Rigets Nytte. — *In castro Haff-* 7. Decbr.
nensi, vor Froe afften conceptionis.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 178.

[6304.] Kong CHRISTIANS Bestemmelser om den Gudstjeneste og det Antal Fattige 8. Decbr.
m. m., som skulde underholdes i St. Jörgens Capel og Hospital udenfor Kjöbenhavn, som han havde skjænket Carmeliterklosteret i Helsingör, til dermed at opholde et Collegium i den Klosters Gaard, som liggendes er herinden i Kjöbenhavn i St. Peders Stræde. — *Kjöbenhavn*, Vor Frue Dag conceptionis.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 160—62. Nyerup Kjöbenhavns Beskr. p. 55—57.

[6305.] Biskop GOSCHE VAN ALEFELD af Slesvig's Brev, hvorved han beskikker 8. Decbr.
sin forhenværende Husfoged paa Schwavestede, Henning Krokels, til Forstander for den hellige Ridder St. Jörgens Gaard ved Hadersleve. — ♂ na Sünte Barbaræ. (Plattydsk).

Swabsteder-Buch ap. Westphalen IV. 3136. no. 82.

[6306.] KONGENS Qvittering til Hans Michelsen, Raadmand i Malmö, for 100 12. Decbr.
vogne Mark Sölv, som Kongen overlod ham for at lade mynte paa Mynten, og desuden for Regnskab over alt Andet, som han af Mynten oppebar og udgav. — *Haffnis*, in prof. Luciæ.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 179.

[6307.] Kong CHRISTIANS Qvittering til Erik Eriksen for Regnskab over al vis og 13. Decbr.
uvis Rente, Penge, Fetallie og andre Vare, af Callö Slot og Lehn fra 1514 til Valburgis Dag 1517. — *Ex castro Haffniensi*, die Luciæ virginis.

Hansen Om danske Ridderborge, S. 178—79. Suhm Nye Samlinger I. 2. H. p. 190.

[6308.] KONGENS Forleningsbrev til Hr. Ago Brade, Ridder, paa Lyckaa Slot, at 17. Decbr.
beholde uden Afgift, saalænge denne Feide varer, mod at gjöre Kongen og Riget Tjeneste, naar det forlanges. — Quinta feria proxima post festum Luciæ virginis.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 178.

[6309.] Brev, hvorved Kong CHRISTIAN anmoder Hr. Byrgher, Erkebiskop i 19. Decbr.
Lund, og Capitlet i Lund om at holde Hr. Jens Andersen, Biskop i Fiwn, i Forvaring, indtil noget nærmere i hans Sag foretages. — *Slott Kiöpenhaffn*, Lögerdagen nest effther sanctæ Luciæ virginis Dag.

Suhm Nye Samlinger II. 1—2. H. p. 179—80.

[6310.] KONGENS Qvittering til Borgemester Mogens Scriffuere i Helssingöör for 21. Decbr.
hvad han havde modtaget i Sise af fremmedt Öl, og oppebaaret i Udbudspenge af Holboherred. — *In castro Haffnensi*, die b. Thomæ apostoli.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 162—63.

[6311.] Literæ CHRISTIERNI regis, quibus castellanis, Burgimagistris et quibus- 21. Decbr.
cunque aliis officialibus per regna Daciæ et Norvegiæ notum facit, Joanni Ang. Arcemboldo, Leonis X^{mi} papæ legato de latere, concessam esse licentiam publicandi sacratissimas indulgentias plenarias ad usum fabricæ S^{ti} Petri de urbe per regna prædicta "secundum mentem et literas sanctissimi domini nostri papæ", — et præcipit, ut consilio et auxiliis assistant ad pecunias hujusmodi colligendas et extrahendas libere ad destinatum usum. — *Ex arce Haffnensi*, die Thomæ apostoli.

Muncheberg De unione Calmar. p. 205—6. Suhm Samlinger III. 1. H. p. 164—65.

1517. [6312.] Kong CHRISTIANS Gjeldsbeviis til Roskilde Capitel for et Laan af 1500 Mark
21. Decbr. Danske, at tilbagebetale inden næstkommende Paaske. — *In castro Haffnensi,* die b. Thomæ apost.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 165.

22. Decbr. [6313.] Literæ, quibus CHRISTIERNUS rex testatur, se ab Johanne Angelo Arcimboldo, sedis apostolicæ protonotario, Leonis Xmi referendario domestico et nuncio, summam 1120 florenorum ad usus pios accepisse. — *Ex arce Haffnensi,* vicesima secunda mensis Dec.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 163—64.

26. Decbr. [6314.] Kong CHRISTIANS Forleningsbrev til Hr. Iwer Vincentii (ell. Wincensie), Ridder, paa Slottet Hagenskog og tilliggende Lehn. — *Slott Kiöpnehaffn,* andhen dag Jule.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 32—33.

30. Decbr. [6315.] CHRISTIERNI regis literæ præsentationis, datæ Doctori Alexandro ad ecclesiam parochialem Kirckeby cum sua annexa Allszelöff, per obitum domini Laurencii Falster vacantem. — *Ex castro Haffnensi,* Penul. Decembris.
Suhm Samlinger II. 3. H. p. 166.

[6316.] Kong CHRISTIANS Lehnsbrev for Hans Eggertsen at beholde Island med den kongelige Rente og Rettighed i 5 Aar mod aarlig Afgift af 600 Rigsgylden i Guld. — *Kjöbenhavn.* (Isl. med Dansk Overs.).
Ketilsen Isl. Forordn. I. 165—66.

[6317.] OTTO SEHESTEDE's Fundats for et evigt Vicarie ved Domkirken i Haderslev paa 300 Mark Capital, hvorved han forbeholder sig selv jus patronatus til samme; stadfæstet af Biskop G. von Alefeld, Biskop i Slesvig, som dertil giver 40 Dages Aflad. (Tydsk).
Swabsteder-Buch ap. Westphalen IV. 3193. no. 138.

[6318.] SCHLIESZ-HERREDS Tingsvidne om, at der til det biskoppelige Slot Schwabstedt ingensinde havde hört nogen Rettighed til Harejagt i Schliesz-Herred. (Tydsk).
Swabsteder-Buch ap. Westphalen IV. 3193. no. 139.

[6319.] Sündergos-Herreds Tingsvidne om, at JOCHIM PLESZ havde solgt (Bispen af Slesvig eller hans Domkirke) sine 4 Gaarde ("Güdere und Lansten") i Sünderholt, een i Ostern, een i Wester-Ohrstede og een i Ollersbeck, alle i Sündergos-Herred. (Plattydsk).
Swabsteder-Buch ap. Westphalen IV. 3137. no. 85.

[6320.] HEMMING ANDERSSÖN, Kong Christians Capellan paa Kallundborg, qvitterer Hr. Oluf Holgherssön for 150 Mark, som Betaling for den Tjeneste, han havde gjort i Kyppinghe og for hvad han sammesteds havde udlagt. — *Kalwndeborgh.*
Zwerg Sjell. Cleresie I. 415—16.

1518.

1518.

2. Januar. [6321.] KONGENS Quittantia Quittantiarum til Knwdt Persszon for Alt, hvad han havde oppebaaret af Aaleholms Slot og Lehn. — *In castro Haffnensi,* sabbato proximo post circumcisionis domini.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 80.

3. Januar. [6322.] Kong CHRISTIANS Recognition til Capitlet i Lund for et Laan af 1500 Mark Danske, at tilbagebetales inden næstkommende Paaske. — *In arce Haffnensi,* dominica proxima post circumcisionis domini.
Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 137.

[6323.] KONGENS Pantebrev paa Pæderstorp Gaard og Birk, givet til Roluff Matsönn, Hofsindt, indtil det bliver indlöst med 1400 "Stæder Marck pendinge, som udj Lybeck og Hamborgh gænge og gewe ære". — *In castro Haffnensi*, octava Innocentium. 1518. 4. Januar.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 80—81.

[6324.] KONGENS Qvittering til Borgemester og Menighed i Ringstedt for Regnskab over deres Udbudsskat og andre Afgifter. — *Haffniæ*, II. feria post epiphaniæ domini. 11. Januar.

Suhm Samlinger II. I. H. p. 165.

[6325.] KONGENS Forleningsbrev til Niels Vincentius, præpositus Ottoniensis, endnu i 4 Aar at beholde Kröginge Gaard og Birk. — *Haffniæ*, vigilia conversionis Pauli. 24. Januar.

Suhm Samlinger II. 2 H. p. 80.

[6326.] Brev, hvorved Kong CHRISTIAN tager Jens Dorswend i sin kongelige Hegn og Beskjermelse. — *Slott Kiöbnehaffn*, sancti Blasii martiris Dagh. 3. Febr.

Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 277—78.

[6327.] CHRISTIERNI regis literæ præsentationis, datæ domino Johanni Schotto, capellano reginæ, ad ecclesias parochiales terræ Meoniæ Österborg et Kielby. — *Haffniæ*, die Scolasticæ virginis. 10. Febr.

Suhm Samlinger II. I. H. p. 166.

[6328.] Kong CHRISTIANS Brev til Hr. Henrik Krummedige, indeholdende Forholdsregler for denne i Anledning af de ved Legaten Arcembold begyndte Fredshandlinger med de Svenske. — *Wort Slot Kiöpenhaffuen*, Onsdagen nest effther sancte Appollonie dag. 10. Febr.

Behrmann K. Christ. II^s Hist. II. S. 84—85.

[6329.] Kong CHRISTIANS Stadfæstelse paa Laugmand Jon Sigmundsens Dom, om at Björn Gudnason skal arve Thorleif og Einar Björnssönner og Solveig Björnsdatter. — *Kjöbenhavn*, Torsdagen nest efter Scholasticæ virginis Dag. 11. Febr.

Ketilsen Isl. Forordninger I. 168—69.

[6330.] KONGENS Qvittering til Borgemestere, Raadmænd og Menighed i Stubbekiöbinge for Byskat og Sise. — *In castro Haffnensi*, feria sexta proxima post Apoloniæ virg. 12. Febr.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 80.

[6331.] KONGENS Bevilling til Borgemestere, Raadmænd og Borgere i Engleholm, at maatte lade bygge en ny Laxegaard Vesten for Byen, imod deraf at svare samme Afgift som af den gamle ved Lunterthuen. — *In castro Haffn.*, feria sexta prox. post festum b. Apoloniæ virg. 12. Febr.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 137—38.

[6332.] KONGENS Qvittering til Lambricht Guldsmed for Regnskab over Sagefald, Told, o. s. v. i Nackskowg, som Byfoged Hans Olsen til sin Död havde oppebaaret. — *Haffnis*, feria IV. post Valentini. 17. Febr.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 83.

[6333.] Kong CHRISTIANS Brev angaaende Udvexlingen af nogle Svenske, der vare tagne til Fanger af Clawes Norby, mod nogle Danske, som vare tagne af de Svenske. — *Kiöpnehaffn*, Sancti Petri Apostoli Cathedre Affthen. 21. Febr.

Suhm Nye Samlinger III. 2. H. p. 156—57.

[6334.] Kong CHRISTIANS Brev, hvorved han giver de svenske Fanger Johan Arndsen, Jacop Guldsmidt og Clement Byrgesen Lov til at reise til Sverrig for at forsöge at erholde nogle Danske, som vare fangne af Sten Swantessen, lösladte i deres Sted; hvis ikke, da at indstille sig paa ny i Fængsel. — *Slot Kiöpnehaffn*, Sancti Mathie Apostoli Dag Affthen. 23. Febr.

Suhm Nye Samlinger III. 2. H. p. 157—58.

1518. 4. Martii. [6335.] KONGENS Qvittering til Hr. Albret Glob, Ridder, for 3500 Mark af Udbudspengene af Engelborgis Lehn. — *Haffniæ*, V. feria post dominicam Reminiscere.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 82.

5. Martii. [6336.] KONGENS Qvittering til Otthe Krwmpenn for 3360 Mark af Udbudspengene af Aaleholms Lehn. — *Slott Kiöpnehaffn*, Fredaghen nest effther Söndagen Reminiscere A. 1523.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 82.

9. Martii. [6337.] KONGENS Qvittering til Frue Elzebe, Christiernn Brwnss Enke, for 4 Aars Afgift af Knwbbelycke og Nesby Birker. — *In castro Haffnensi*, die Martis proxima post dominicam Oculi.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 82.

9. Martii. [6338.] KONGENS Qvittering til Hans Bartholomeissen, Borgemester og Tolder i Aaleburgh, for Regnskab over hvad han havde oppebaaret og udgivet af Told, Sise og Byskat, o. s. v. — *In castro Haffnensi*, die Martis proxima post dominicam Oculi.

Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 278—79.

10. Martii. [6339.] Brev, hvorved Kong CHRISTIAN giver Hans Barfholomeissen, Borgemester og Tolder i Aalborg, Niels Klementsens Gods i Værge, med Forpligtelse at aflægge Regnskab over Indtægten, naar Kongen kommer til Nörre-Jutlandt. — *Slot Kiöbnehaffn*, Otthensdagen nest effther söndagen Oculi.

Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 279.

10. Martii. [6340.] KONGENS Qvittering til Nielss Scriffuer for 3600 Mark Udbudspenge af Nykiöpings Lehn. — *In castro Haffnensi*, die Mercurii proxima post dominicam Oculi.

Suhm Samlinger II. 3. H. p. 167.

12. Martii. [6341.] CHRISTIERNI regis literæ præsentationis, datæ Jacobo Laurentii ad ecclesiam parochialem Roëlthe, Roschildensis diocesis, per mortem domini Johannis vacantem. — *In arce regia Haffnensi*, die beati Gregorii papæ.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 166.

12—21. Martii. [6342.] KONGENS Forleningsbrev til Diderick Beuernesth paa Högstrup Gaard og Gods.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 166.

13. Martii. [6343.] KONGENS Qvittering til Eyler Bryske, Embedsmand paa Aaleburg og Lundenes, for 260 Mark, som han oppebar af Borgerne i Nykiöpinge paa Morss istedenfor "Rytterholdt"; ligeledes for 120 Mark af Borgerne i Holstebro. — *In castro Haffnensi*, sabbato proximo post dominicam Oculi.

Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 280.

13. Martii. [6344.] KONGENS Qvittering til Eyler Bryske, Embedsmand paa Aaleburgh, for 3380 Mark Danske og noget Sölv og Guld, som Niels Clemitzen efterlod sig. — *In castro Haffniensi*, sabbato proximo post dominicam Oculi.

Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 280.

14. Martii. [6345.] KONGENS Skjödebrev til Christiern Jenssen, Herredsfoged i Fiæntzherrit, paa en Kronens Gaard i Flöö By og Flöö Sogn. — *In castro Haffnensi*, dominica Lætare.

Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 279—80.

14. Martii. [6346.] KONGENS Befalingsbrev, at Holstebroe og Rindkiöpinge skulde svare deres aarlige Byskatter, Sagefald o. s. v. til Eyler Bryske, ligesom forhen til Niels Clemitzen. — *In castro Haffnensi*, dominica Lætare.

Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 282.

[6347.] Brev, hvorved Kong Christian giver Eyler Bryske Hingherrit, Wandfaldherret og Woldborherret (ɔ: Ulvborg H.), samt alt det Gods, som tilhörte Niels Clemitzen i Nörre-Jwtland, i Forsvar, noget undtagen, som hans Enke beholdt. — *In castro Haffn.*, dominica Lætare. 1518. 14. Martii.
Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 281.

[6348.] Kongens Brev til Anne, Niels Clemitzsens Enke, paa en Gaard i Viborg og Gaarden Reffstorp i Rindzherrit, samt alt det Gods, Nielss Clemitzen havde i Rindzherrit, Nörreliwngherrit, Synderliwngherrit og Himmersyssel. — *In castro Haffn.*, dominica Læt. A. 1517. 14. Martii.
Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 281—82.

[6349.] Kongens Forleningsbrev til Eler Bryske paa et nyt Steenhuus i Wiburgh ud mod Landstinget, som Niels Clemitzen lod bygge, mod 8 Mark i Leie til det Alter i Viborgh Domkirke, som Niels Clemitzen funderede. — *In castro Haffnensi*, dominica Lætare. 14. Martii.
Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 282.

[6350.] Kongens Forleningsbrev til Oluff Bangh paa Gaarden Baaregaardt i Haneherret, at nyde uden al Afgift. — *In castro Haffnensi*, dominica Lætare. 14. Martii.
Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 282.

[6351.] Kongens Qvittering til Hr. Nielss Stygge, Biskop i Burglwm, for Regnskab over Udbudspenge af Öroms Lehn, Hanherrit og Burglomsherrit. — *In castro Haffn.*, dominica Judica. 21. Martii.
Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 282—83.

[6352.] Kong Christians Brev til Mester Styghe Krumpen, Kongens Secretair, hvorved denne loves det förste Prælatur, som blev ledigt i Jutlandt, hvortil Kongen havde jus præsentandi. — *Slot Kiöpnehaffn*, Söndaghen Judica. 21. Martii.
Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 283.

[6353.] Kongens Qvittering til Thigess Johansen og Pedher Hogenssen for Regnskab over hvad Marquort Tomessen, "kallendes Schriffuer", der var Byfoged og Tolder i Malmöö, paa Kongens Vegne der oppebar og udgav. — *In castro Haffnensi*, dominica Judica. 21. Martii.
Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 138.

[6354.] Kongens Qvittering til Tolder Hans Persson for Regnskab over hvad han havde oppebaaret i Helssingör. — *In castro Haffnensi*, quarta feria prox. post dominicam Judica. 24. Martii.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 167.

[6355.] Kongens Bevilling for Kronens Bönder i Oensfaldt i Fier Herridt, at de maatte holde Birketing og Birkeret. — *In castro Haffnensi*, in vigilia annunciationis Mariæ. 24. Martii.
Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 138.

[6356.] Kong Christians Stadfæstelse og Udvidelse af de Privilegier, som Borgemestere, Raadmænd og Menighed i Malmöö hidtil havde. — *Slot Köpenhaffn*, Fredaghen nest effther wor Frwe Dag annunciationis. 26. Martii.
Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 140—42.

[6357.] Kongens Brev, hvorved Johan Oxe fritages for en Gjeld til Kongen paa 500 Mark, hvilken Henrick Krumedige paatog sig. — *Haffnis*, sabbato palmarum. 27. Martii.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 83.

[6358.] Det danske Rigsraads Dom i en Sag mellem Kong Christian og Hr. Offue Brae, Ridder, angaaende Gaardene Fladie og Göstorp i Tyndersehærit i Halland, hvorved kjendes for Ret: "att hwad Læn eller Godz, som Kronen udsætther eller forlæner nogen aff Kronens, thet bör at kome frii igien till Kronen, nær Pendinge udgiffwes effter Panthebreffs Lydelse eller oc Tiidhen forluben er, som Forlæningsbreff indehollder". — *Kjöbenhavn Slot*, Palme Löverdag. 27. Martii.
Kolderup-Rosenvinge Udvalg af gl. danske Domme I. p. 37—38.

1518. 28. Martii. [6359.] KONGENS Qvittering til Mickell Persszon, Byfoged i Helsingör, for aflagt Regnskab. — *In castro Haffnensi*, dominica palmarum.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 167.

28. Martii. [6360.] KONGENS Qvittering til Mester Gwnde, Degn i Ribe, for 500 Mark Atterstade af 2 Aars Landehjelp i de Lehn og Herreder, han havde i Befaling. — *In castro Haffnensi*, dominica palmarum.

Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 283.

28. Martii. [6361.] KONGENS Brev, hvorved Hr. Offue Brade erholder Tilladelse til at beholde de tvende Gaarde Fladye og Göstrup i Tynderseherredt i Hallandt, indtil nærmere erfares, hvo dertil ere rette Arvinger. — *Haffniæ*, dominica palmarum.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 139.

28. Martii. [6362.] KONGENS Qvittering til Mattiss Scriffuer, Byfoged i Landskrone, for Regnskab over Told, Sise, Sagefald o. s. v. — *In castro Haffnensi*, dominica palmarum.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 139.

28. Martii— 2. Junii. [6363.] KONGEN tillader Frue Elsebe Briigdatthers Arvinger at erholde alt det rörlige Gods, som Frue Else efterlod sig paa Melbygårdt, mod at efterlade det i Inventarium specificerede. — Uden Aar og Dag.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 83—84.

9. Aprilis. [6364.] KONGENS Qvittering til Jacop Thegeman, Embedsmand paa Kiöpnehaffn Slot, for 3000 Mark af de Udbudspenge, han oppebar af Köpnehaffns Lehn. — *Kiöpnehaffn Slot*, Fredagen vdj poske wge.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 167—68.

10. Aprilis. [6365.] KONGENS Qvittering til Hr. Henrich Aagesson, Embedsmand paa Söburgh, for Regnskab over Udbudspengene af Söburg Lehn. — *In castro Haffn.*, Lögherdaghen i Poske wge.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 168.

11. Aprilis. [6366.] KONGENS Qvittering til Knwt Bilde, Embedsmand paa Glatsaxe, for 280 Mark i Afgift af Glatsaxe Gaard og Lehn. — *Haffniæ*, dominica Quasimodogeniti.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 139—40.

12. Aprilis. [6367.] KONGENS Livsbrev til Pedher Laxmand paa "Burgeleighe" i Westherwigh Kloster. — *In castro Haffnensi*, die lunæ proxima post dominicam Quasimodogeniti.

Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 284. Dette Brev er i den originale Registrant igjen overströget og i Marginen er tilföiet: "non habuit, quia noluit consentire in contractu inter dominum et eum".

12. Aprilis. [6368.] KONGENS Qvittering til Michell Fogh, Tolder paa Skaffwen, for Regnskab over Indtægt og Udgift af Told, Sise, Vrag o. s. v. paa Schaffwen. — *In castro Haffnensi*, feria II. post dominicam Quasimodogeniti.

Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 284.

12. Aprilis. [6369.] KONGENS Brev ad gratiam til Vnger Peder Andersen, Borger i Halmstede, paa Sancte Jörgens Capel og Gaarde uden for Halmstede. — *Haffniæ*, feria II. proxima post dominicam Quasimodogeniti.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 140.

12. Aprilis. [6370.] KONGENS Qvittering til Hans Michelsen i Malmöö for at have overantvordet Albreth van Gock, Borgemester i Kiöbenhaffn, 500 Mark Danske Penge af det Sölv, Kongen havde givet ham at mynte paa Mynten i Malmöö. — Feria II. post Quasimodogeniti.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 143.

[6371.] Christierni regis literæ præsentationis, datæ domino Nicolao Audreæ ad 1518.
ecclesiam parochialem Offweröö, Roschildensis dioecesis, vacantem per mortem domini Nicolai. 13. Aprilis.
— *Haffniæ*, feria III. proxima post Quasimodogeniti.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 168. (hvor Offwnöö er en Læsefeil for Offweröö).

[6372.] Kongens Qvittering til Fru Sophie for Regnskab over Udbudspenge af 13. Aprilis.
Junxhoffuit Lehn. — *In castro Haffnensi*, die Martis post dominicam Quasimodogeniti.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 168.

[6373.] Kongens Qvittering til Hr. Jens Holgerssen, Embedsmand paa Sölffuitz- 14. Aprilis.
burgh, for 224 Mark paa Regnskab over Kongeskatten af Medelstade Herred til Kongens Bryllup. — *In castro Haffnensi*, feria quarta proxima post dominicam Quasimodogeniti.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 143.

[6374.] Kongens Qvittering til Hr. Albrecth Jeipsson for Regnskab over Udbuds- 17. Aprilis.
penge af Vordingborgs Lehn. — *In castro Haffnensi*, sabb. post dominicam Quasimodogeniti.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 168.

[6375.] Kongens Qvittering til Hr. Albreth Jepsen, Ridder, for 235 Mark paa 20. Aprilis.
Regnskab over den "Gengerd", han optog forleden i Falsterbo Lehn. — *Haffnis*, feria III. post dominicam Misericordia.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 144.

[6376.] Kongens Qvittering til Eiler Bryske for 7841 Mark 4 Sk. og noget Sölv 22. Aprilis.
paa Regnskab over Udbudspenge af Lundenes Lehn, Alleborg Lehn, Hingherrit, Wuldburgherrit og Wandfaldherrit. — *In castro Haffnensi*, die Jovis prox. post dominicam Misericordia.

Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 285.

[6377.] Statuta Iwari Mwnck, episcopi Ripensis, totiusque capituli Ripensis 22. Aprilis.
de optione bonorum communium capituli. — Die XXII. mensis Aprilis.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 120—21. 174—75.

[6378.] Kongens Brev til Borgerne i Nybe, at de maatte salte og sælge Sild som 23. Aprilis.
forhen, under Betingelse at "forvisse Eiler Bryske 6 Lester" til Kongen. — *Haffnis*, d. Georgii mart.

Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 285.

[6379.] Kongens Protectorium for Dienis Blecker, som var Myntmester, cum 23. Aprilis.
clausula, at ingen skulde være hans Dommer i visse Sager uden Kongen selv, og at han skulde have Lov til at boe i Malmöe eller hvor han lystede i Riget fri for al kongelig og Byes Tynge. — *Haffniæ*, die Georgii martiris.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 143.

[6380.] Kongen giver Swenningh Vogenssen og Hustru Anne Livsbrev paa Bonde- 25. Aprilis.
gaarden Wiffsturpgaard i Himmersytzell i Rintzherrit, mod en aarlig Afgift in natura. — *In castro Haffnensi*, die sancti Marci evangelistæ.

Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 285—86.

[6381.] Kongen giver Niels Nielsen, hans Hustru Marine og deres Arvinger Livs- 25. Aprilis.
brev paa Kronens Bondegaard Nörre-Espe i Hingherrit mod 10 Mark Danske i aarligt Landgilde. — *Haffniæ*, die sancti Marci evangelistæ.

Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 286.

[6382.] Kongens Forleningsbrev til Eyler Bryske paa Sletteherrit. — *In castro* 25. Aprilis.
Haffnensi, die sancti Marci.

Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 286.

1518. 26. Aprilis. [6383.] Kongens Forleningsbrev til Hr. Tyge Krabbe paa endeel Gaarde i Löstrup i Fiskebek Sogn i Nörreliwngherrit. — *Haffnis*, feria II. post Georgii.

Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 285.

27. Aprilis. [6384.] Kongens Qvittering til Foged Henning Tygesson for Regnskab over Udbudspenge af Tryggeuelde Lehn. — *Haffnis*, Tiisdagen effther Jubilate.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 169.

27. Aprilis. [6385.] Kongens Forleningsbrev til Mester Jehan Valckendorff paa Dalwm Kloster. — *Haffniæ*, feria III. proxima post Marci evangelistæ.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 33.

27. Aprilis. [6386.] Kongens Qvittering til Frue Karine, Hr. Henrick Knudsens Enke, for Regnskab over Udbudspenge af Bygholms Lehn. — *Kiöpnehaffns Slot*, Tisdagen nest effter sancti Marci evangeliste Dag.

Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 287.

28. Aprilis. [6387.] Kong Christians Brev til Claus Norby om Lösgivelsen af nogle svenske Fanger. — *In castro Haffnensi*, feria quarta proxima post diem sancti Marci evangelistæ.

Suhm Nye Samlinger III. 2. H. p. 163.

29. Aprilis. [6388.] Kongens Qvittering til Hr. Mogens Göyes Tjener Niels Schriffuer for 750 Mark Udbudspenge af Skandelborg Lehn. — *Kiöpnehaffn Slot*, Torsdagen nest efter sancti Marci evangelistæ Dag.

Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 287.

5. Maji. [6389.] Leonis (X^mi) papæ bulla, qua Thomas, tit. S. Sixti presbyter cardinalis, legatus sedis apostolicæ ad Maximilianum imperatorem et Christiernum, Daciæ etc. regem, mittitur, jussus, ut, regno Bohemiæ cum Romana ecclesia conciliato, principes supradictos ad expeditionem contra Turcas suscipiendam commoveat. — *Romæ*, III. non. Maji, pontif. anno VI.

Raynaldi Contin. Baron. ad ann. 1518. LIII. Tom. XII. p. 209—10.

8. Maji. [6390.] Cristiern Thomessen, Skriver paa Kiöffnnehaffns Slot, tilstaaer at have paa Kongens Vegne af Borgemesterne i Aars annammet sex Læster "Kake" og sex Læster Öl, to Tönder mindre. — *Kiöbenhaffns Slot*, Löffuerdagen effter Cantate Söndag.

Hübertz Actstykker I. p. 118.

15. Maji. [6391.] Kongens Qvittering til Jens Torbernsen for 11 Mark af Atterstade af Udbudspenge af Halmstede Herret. — *Haffniæ*, sabbato infra octavas ascensionis.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 144.

17. Maji. [6392.] Kongens Qvittering til Hr. Jacob Andersen, Ridder, for 650 Mark 13 Skilling Udbudspenge af Nörreliungherridt. — *In castro Haffnensi*, Mandagen nest effther vor herres himmelfars dag.

Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 287.

18. Maji. [6393.] Aabent Brev, hvorved Kong Christian pantsætter Wiisborg Slot og Stad og hele Öen Gulland til Söffren Norby, Embedsmand paa Wiisborg, istedetfor Haritzburgh Slot og Lehn og Byrdinge Kloster, som Kong Hans havde pantsat ham for en Sum Penge. — *In castro Haffnensi*, die sancti Erici regis et martiris.

Suhm Nye Samlinger III. 1. H. p. 59—61.

20. Maji. [6394.] Kong Christian forunder de Indbyggere i Roskiilld, som ikke vare barnfödte der, men 3 Aar havde været Borgere, at de ikke skulle "deles til Staffns". — *In castro Haffnensi*, die Jovis post festum Erici regis.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 169.

[6395.] Kong Christian tillader Borgemester og Raadmænd i Roskiilldt at betale "Sziissæ" i deres egen By af det tydske Öl, de selv indförte til Söes fra Tydskland. — *In castro Haffnensi*, die Jovis post festum Erici regis. 1518. 20. Maji.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 169.

[6396.] Kongens Forleningsbrev til Hans Krabssze paa Nesbybirk og Knubbelyckebirk. — *In castro Haffnensi*, feria tertia proxima post festum pentecostes. 25. Maji.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 169—170.

[6397.] Christierni regis literæ præsentationis, datæ domino Joachimo Canuti, capellano reginæ, ad ecclesiam parochialem Herritzstæde, vacantem per mortem domini Nicolai Judhe. — *In castro Haffnensi*, die Martis proxima post dominicam pentecostes. 25. Maji.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 33.

[6398.] Kongens Qvittering til Hans v. Melen, Embedsmand paa Nyburg, for Regnskab over Udbudspenge af Nyburg Lehn, Vindingherred, Gudmeherred, Salingherred, Biergeherred, Asomherred, Hyntzholm, Ottenseherred, Schamherred, Lundeherred og Tosinde med Öerne deromkring. — *Haffniæ*, feria quarta pentecostes. 26. Maji.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 33.

[6399.] Kongens Forleningsbrev ad gratiam til Jens Torbernssen paa Laholm, Laholms Lehn, Laholms By og Aarstede Herred, mod at han skal holde 13 Karle. — *In castro Haffnensi*, feria quinta infra octavas pentecostes. 27. Maji.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 144.

[6400.] Dronning Elizabets Brev til Cannikerne ved Ribe Domkirke, indeholdende en Begjering om, at de tilligemed Bispen af Ribe, Iwer Mwnck, vilde forsee hendes Hosbondes Secreterer, Peder Schriffuer, med et Cannikedom i Riiber Domkirke. — *Ex castro nostro Haffnensi*, feria sexta proxima post dominicam pentecostes. 28. Maji.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 124—25.

[6401.] Kongens Qvittering til Giord Nielszön for Regnskab af Hintzegaffuels Lehn. — *In castro Haffnensi*, dominica trinitatis. 30. Maji.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 34.

[6402.] Christierni regis literæ præsentationis, datæ domino Johanni Johannis, capellano reginæ, ad ecclesiam parochialem Sandby, vacantem per mortem domini Johannis Laurentii. — *In castro Haffnensi*, dominica trinitatis. 30. Maji.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 34.

[6403.] Kongens Qvittering til Hr. Prebern Podbusk, Ridder, for Udbudspenge af Riiberhwss Lehn. — *In castro Haffnensi*, dominica trinitatis. 30. Maji.

Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 288.

[6404.] Kongens Qvittering til Jep Nielson, Byfoged i Ringstede, for aflagt Regnskab. — *Haffniæ*, in profesto corporis Christi. 2. Junii.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 170.

[6405.] Kongens Qvittering til Anders Jude, Borgemester i Nystadt, for 100 Mark i Byskat. — *In castro Haffnensi*, Gudtz Legoms Affthen. 2. Junii.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 84.

[6406.] Kongens Qvittering til Hr. Prebern Podbusk for 40 Mark, som han oppebar i Riiberhus Lehn af "Peberswenne" for Udbudspenge. — *Haffniæ*, in prof. corporis Christi. 2. Junii.

Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 288.

1518. 2. Junii. [6407.] KONGENS Qvittering til Hr. Moghens Göye for 600 Mark Afgift af Skandelburgh. — *In castro Haffnensi*, hellig Legoms affthen.
Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 290.

3. Junii. [6408.] Kong CHRISTIAN pantsætter Haritzborg Slot til Biskop Laghe Urne af Roschilde for 5200 Mark. — *In castro Haffnensi*, die corporis Christi.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 170—71.

3. Junii. [6409.] KONGENS Qvittering til Hr. Prebert Podbusk, Ridder, for 66½ Mark 2 Album paa Regnskab over "Atterstade" af Udbudspenge af Rindsherrit. — *Haffnis*, d. corporis Christi.
Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 288.

3. Junii. [6410.] KONGENS Qvittering til Hans Skowgord for 500 Mark for "Fridkiöb", fordi han ihjelslog Karl Staar i Brandsted. — *Haffnis*, ipso die corporis Christi.
Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 144.

4. Junii. [6411.] KONGENS Qvittering til Oluff Nielssen for Udbudspenge af Bönderne i Koldinge Lehn; ligeledes af Melsomherrit og Synderliwngherrit. — *In castro Haffnensi*, feria sexta proxima post festum corporis Christi.
Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 288.

4. Junii. [6412.] KONGENS Forleningsbrev til Per Mylticke paa Kronens Gods og Gaarde i Ausker Sogn og Ramdale Sogn uden al Afgift. — *In castro Haffnensi*, sexta feria proxima post festum corporis Christi.
Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 145.

4—9. Junii. [6413.] KONGENS Qvittering til Otto Krumpen, Embedsmand paa Aalehollm, for Udbudspenge af Lehnet. — *In castro Haffnensi*, infra octavas corporis Christi.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 84—85.

4—9. Junii. [6414.] KONGENS Qvittering til Lauris Westeni for 50 Mark, som han betalte for at være frie for en Reise til Sverrig. — *Ex castro Haffnensi*, infra octavas corporis Christi.
Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 290.

5. Junii. [6415.] KONGENS Qvittering til Giord Nielszön, Embedsmand paa Hintzgaffuell, for Regnskab over Udbudspenge af Hintzegaffuels Lehn. — *Haffniæ*, sabb. infra oct. corp. Christi.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 34.

6. Junii. [6416.] KONGENS Modtagelsesbeviis for 20 Lax, udstedt til Jens Persszon, Borger i Kiöpnehaffn, der havde faaet dem sendende fra Eyler Bryske. — *In castro Haffnensi*, dominica proxima post festum corporis Christi.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 172.

6. Junii. [6417.] KONGENS Qvittering til Erick Erickssen, Embedsmand paa Kallöö, for 5422 Mark Udbudspenge af Kallöö Lehn. — *In castro Haffnensi*, dominica proxima post festum corporis Christi.
Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 289.

7. Junii. [6418.] KONGENS Qvittering til Gotske Wedsell, "Scriffuer paa Kiöpnehaffn", for 1176½ Mark, som det eneste han forsikkrer paa sin Samvittighed at være skyldig af det, han havde oppebaaret som Skriver paa Kiöbnehaffns Slot. — *In castro Haffnensi*, feria II. infra octavam corporis Christi.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 172.

8. Junii. [6419.] KONGENS Qvittering til Borgemester og Raad i Söborgh for 100 Mark for de tre Karle, som de skulde stille mod Sverrig. — *Haffniæ*, feria III. infra oct. corp. Christi.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 172.

[6420.] Kongens Qvittering til Mester Mattis Marqwordssen, Erkedegn i Riibæ, for 400 Rhinske Gylden, som han paa Kongens Vegne oppebar i Nörrejwtlandt; ligeledes for 3000 Mark "Offuerlöb" af de Penge, han der oppebar til at lönne Ryttere med. — *In castro Haffnensi*, feria tertia infra octavas corporis Christi. 1518. 8. Junii.

Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 289.

[6421.] Kongens Qvittering til Borgemester og Raad i Vetle for 500 Rhinske Gylden istedenfor 6 Læster Kjöd. — *Haffniæ*, feria tertia infra octavas corporis Christi. 8. Junii.

Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 289.

[6422.] Kongens Qvittering til Mattis Lauersszön for 30 Rhinske Gylden, som han betalte, fordi han fik "Hiemloff aff Swerigis Reiisszæ". — *In castro Haffnensi*, Ffredagenn ffor sancti Botulphi dag. 11. Junii.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 85.

[6423.] Kongens Qvittering til Hr. Niels Hög for Regnskab over Udbudspenge af Ostrops Lehn, Venebergherrit og Jerslöfflherrit, samt Lunde Birck. — *Haffniæ*, d. Barnabæ apost. 11. Junii.

Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 290.

[6424.] Kongens Qvittering til Hr. Tyge Krabbe for Regnskab over "Gjengjerd" af Ludgwedheherred, Rönebiereherred, Syndre-Asboherred, Nörre-Asboherred, Bierreherred og Gidingeherred. — *In castro Haffnensi*, ipso die Barnabæ apostoli. 11. Junii.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 145.

[6425.] Kongens Qvittering til Hr. Tyge Krabbe, Ridder, for 1000 Mark i Afgift af Helsingborg Slot og Lehn. — *Kiöpnehaffns Slot*, sancti Barnabæ apostoli Dag. 11. Junii.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 146.

[6426.] Kongens Qvittering til Hans Persszon for 120 Nobele af Tolden i Helsingör. — *In castro Haffnensi*, Lögerdagen nest effther sancti Barnabæ apostoli Dag. 12. Junii.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 173.

[6427.] Kongens Qvittering til Mauritz Jeipsen for 326 Mark paa Regnskab over Gjengjerd af Beritzholms Lehn. — *Haffniæ*, sabbato post Barnabæ apostoli. 12. Junii.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 145.

[6428.] Kongens Qvittering til Hr. Tyge Krabbe, Ridder, for Regnskab over Sagefald og Vrag i Helsingborg Lehn. — *In castro Haffnensi*, sabb. prox. post festum b. Barnabæ apost. 12. Junii.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 146.

[6429.] Kongens Qvittering til Axell Nielssen paa Langtyn for 20 Gylden, som han betalte for den Reise, han skulde gjort til Sverrig. — *In castro Haffnensi*, feria II. proxima post festum sancti Barnabæ apostoli. 14. Junii.

Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 290.

[6430.] Kongens Qvittering til Erick Bilde for Udbudspenge af Holbecks Lehn. — *Kiöpnehaffn Slot*, sanctorum Viti et Modesti Dag. 15. Junii.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 173.

[6431.] Kongens Qvittering til Niels Lodwigssen for 1205½ Mark Udbudspenge af Österherret og Nörreherret. — *In castro Haffnensi*, ipso die sanctorum Viti et Modesti. 15. Junii.

Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 290.

[6432.] Brev fra Kong Christian til hans Dronning Elisabeth, om hans Ankomst for Stokholm og de Svenskes Fordrivelse fra Syndremalm og ind i Staden, m. m. — *For Stocholm*, S. Marie Magdalene Dag. 22. Julii.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv, I. 111—15.

1518. 21. Julii. [6433.] JACOB KRWMPEN, Erkedegn i Wyborge, tilstaaer, at han af Borgemestere, Raad og Menighed i Aars har annammet og opbaaret 500 Lod Sölv i Guldpenge og Sölv af den Sum, som de skulde laane Kongen. — *Aars,* sancti Jacobi affthen.

Hübertz Actstykker I. p. 118—19.

14. Augusti. [6434.] LYHERREDS TINGSVIDNE, at hæderlige Fader, Broder Hennich, Abbed i Lyom Kloster, hans Lovshöringe vare inden Tinge og "wonde, adt Her Abbet Hennich stoed y Madts Christenssens Gaard y Drengstedt och wordhe medt Lagheffuet, med prester och Clostermend, och kende seg wed husstofft, agger och Eng, foorte och fællith, som nu ligger til oc haffuer leyet tyl wthi gammel tijd". — Then Leffuerdag for assumtionis Mariæ.

Langebek Scriptt. VIII. 97—98.

13. Septbr. [6435.] Hertug FREDERIKS Befaling til Klosteret Bordesholms "Lansten" og Undersaatter, at de herefter skulde böde for Husfredens Brud efter den holsteenske Rets Indhold og ikke efter deres egen Vedtægt. — *An unsem Slote Gottorp,* am mandage na der gebort unser leven frouwen. (Plattydsk).

Westphalen Monum. ined. II. 510—11.

12. Octobr. [6436.] KONGENS Qvittering til Laurents Schinckell for 270½ Mark "fore Fitallie hand solde knectene paa thet skiib hand wor höffuitzmand uppaa". — *Köpnehaffnn Slot,* Tiisdagen nest effther sancti Dionisii Dag.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 36.

12. Octobr. [6437.] KONGENS Qvittering til (Erik Kaas), Biskop af Viborg, for 925½ Mark Udbudspenge af Lywsegordzherret, som han udbetalte til Mester Jacob Krwmpen, som dermed skulde betale Rytterne, der laae i Borgeleie i Viborg, deres Sold. — *Haffniæ,* III. feria post Dionisii.

Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 291.

12. Octobr. [6438.] KONGENS Qvittering til Jörgen Myntmester i Malmöö for at have betalt 30780 Mark til Peder Scriffuer for Stockholm til dermed at lönne Ryttere; ligeledes for 39000 Mark, som han paa Kongens Vegne betalte Skipper Laurits, og endelig for 18100 Mark, som han efter Kongens Befaling betalte til Niels Scriffuer paa Hamborger Kremyell paa Regnskab over det Sölv, som Kongen, Mester Anders Glob og Hans Michelsen antvordede ham. — *Haffniæ,* III. feria post Dionysii.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 146—47.

14. Octobr. [6439.] KONGENS Qvittering til Fru Karine, Hr. Henrick Knudszöns Enke, for Regnskab over Udbudspenge af de Lehn, hun havde i Forlening. — *In castro Haffnensi,* die beati Calixti papæ et martiris.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 36.

15. Octobr. [6440.] KONGENS Qvittering til Hans Pederszon for 522 Nobele af Tolden i Helsingör. — *In castro Haffnensi,* feria sexta post Calixti papæ et martiris.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 173.

16. Octobr. [6441.] KONGEN tillader Jehan Willumsszen at maatte fare to Gange gjennem Sundet toldfri og siden, saalænge han lever, ubehindret paa hans Majestæts Strömme. — *Kiöpnehaffn Slott,* sancti Galli Confessoris Dag.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 174.

16. Oct.— 3. Decbr.? [6442.] KONGEN giver Pether Frose van Skedam Toldfrihed for Livstid for det Skib han selv seiler med. — *In castro Haffnensi.*

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 176.

[6443.] KONGENS Brev, hvorved Jehan Jehansson, Borger i Lundt i Engeland, forundes Toldfrihed, for den Tjeneste han havde beviist Kongen med sit Skib i Sverrig. — *In castro Haffnensi*, die beati Lucæ evangelistæ. 1518. 18. Octobr.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 173—74.

[6444.] KONGENS Brev, hvorved det tillades Kjöbstedmænd og Borgere i Skaane at tilföre de Svenske Klæde og andre Vare, undtagen Humle, Salt, Krudt, Bösser og andre Vaaben, under Betingelse at aflevere det Sölv, de derfor maatte faae, til Mynten i Skaane mod Erstatning. — *In castro Haffnensi*, die Martis proxima post Calixti papæ et martiris. 19. Octobr.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 147.

[6445.] KONGEN giver Jehan Mentz van Pomeren Tilladelse til at fare tvende Gange gjennem Sundet toldfri, og siden, saalænge han lever, ubehindret paa Hans Majestæts Strömme. — *Haffniæ*, in vigilia omnium sanctorum. 31. Octobr.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 174. — Samme Tilladelse fik under samme Dato: Jehan van der Lippe van Kampen, Peter Fridericksson van Kampen, Skipper Engelbrecht van Kampen, Heyne de Rosze van Dorth, Jehan Villumsszon van Dorth, Peter Cornelius van Dorth, Jehan Petersszon van Synderdorp, Skipper Laxmand van Rarop, Jacob Clauesszen van Amstherdam, Hanss Kock van Bremen, Skipper Gerit van Amsterdam, Skipper Cornelius van Skedam, Szibrant von der Skelling, Skipper Kopenkram von Zirricksee, Cornelius Jehansszon von Zirricksee, Skipper Langnegell von Zirricksee og Skipper Wibrant van der Schilling (sammest. p. 174—75).

[6446.] KONGEN giver Skipper Heyne Clauuesszon van Brvgh Toldfrihed i Sundet i 3 Aar og Tilladelse til at fare ubehindret i hans Livstid paa Kongens Strömme. — *(Kjöbenhavn)*, Alle Helgene Affthen. 31. Octobr.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 175. — Samme Frihed og Tilladelse fik under samme Dato: Skipper Claffues Jehansszon Fisker to Edam og Skipper Peter Petersszon to Elpendam.

[6447.] KONGENS Qvittering til Jörgen Koch, Myntmester i Malmö, for 500 Mark, som han antvordede Peder Scriffuer. — *Haffniæ*, II. feria post sanctorum Simonis et Judæ apostolorum Dag. 1. Novbr.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 147.

[6448.] KONGENS Qvittering til Esky Billde for 450 Mark "Achterstade" af den Landehjelp, han havde oppebaaret af sine Lehn. — Ipso die sancti Martini. 11. Novbr.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 36.

[6449.] "MAXIMILIANI I^mi^ cæsaris augusti consultatio de expeditione in Turcas suscipienda, per universitatem Christianorum, proposita, et deliberata in comitiis Augustanis". In hac expeditione *Danis* etiam partes sortitæ sunt. — Die XII. Novembr. 12. Novbr.

Goldasti Collectio constit. imper. II. 127—32.

[6450.] Brev, hvorved Kong CHRISTIAN erkjender at være Hr. Niels Stygge, Biskop i Burglum, 1540 Lod Sölv skyldig, som han laante ham til Rigets Bedste. — *Kiöpnehaffns Slot*, Söndagen nest effther sancti Martini episcopi dag. 14 Novbr.

Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 291—92.

[6451.] Kong CHRISTIANS Gjeldsbrev til Provsten i Burglom for 250 Lod Sölv, som Klosteret laante ham, at tilbagebetale næstkommende Paaske. — *Haffniæ*, feria II. prox. post Martini. 15. Novbr.

Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 292.

[6452.] Kong CHRISTIANS Gjeldsbrev til Provsten af Westerwigcloster for 240 Lod Sölv, som han og Klosteret laante ham til Rigets Nytte. — *Haffniæ*, feria II. post Martini. 15. Novbr.

Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 291.

1518. 15. Novbr. [6453.] Kong CHRISTIANS Gjeldsbrev til Prioren af Wreglöff Kloster for 100 Lod Sölv, som han og Klosteret laante ham til Rigets Nytte. — *Haffniæ,* II. feria post Martini.

Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 292—93.

15. Novbr. [6454.] Kong CHRISTIANS Gjeldsbrev til Biskop Niels Clausen i Aars for 400 Rhinske Gylden, 15 löde Mark, 3 Lod Sölv og 700 Mark danske Penninge, som han laante Kongen til Rigets Nytte, at tilbagebetales næstkommende Paaske. — *Haffniæ,* feria II. post Martini episcopi.

Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 293.

15. Novbr. [6455.] Kong CHRISTIANS Gjeldsbrev til menige Capitel i Aars Domkirke for 15 löde Mark Sölv og 80 Rhinske Gylden. — *(Haffniæ),* II. post Martini.

Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 293.

15. Novbr. [6456.] Kong CHRISTIANS Gjeldsbrev til Jens Christiernsen for 80 Lod Sölv. — *(Haffniæ),* feria II. post Martini.

Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 293.

15. Novbr. [6457.] Kong CHRISTIANS Gjeldsbrev til Abbeden i Ömcloster for 40 Rhinske Gylden, 63 Lod Sölv og 121 Mark 3 Skilling Penninge. — *Haffniæ,* feria II. post Martini.

Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 293—94, hvor der ogsaa anföres, at Kongen under samme Dato udstedte Gjeldsbreve til Abbeden i Worecloster for 8 löde Mark Sölv; til Abbeden i Allingecloster for 28 Rhinske Gylden; til Abbeden i Essenbæck for 38 Lod Sölv og 25 Rhinske Gylden; til Provsten i Twilomcloster for 80 Lod Sölv; til Prioren i Horsens for 3 löde Mark, 3 Lod Sölv og 16 Mark 3 Skilling Danske. (Gjeldsbrevet til Allinge Kloster er i den originale Registrant overströget, og derhos anmærket, at Kongen gav Abbeden een Nats Hold i Aars qvit).

18. Novbr. [6458.] CHRISTIERNI regis literæ præsentationis, datæ Magistro Georgio Karlsson, scriptori castri Kalundborg, ad ecclesiam parochialem Rastæde, vacantem per inhabilitatem Henningi Scriffuer. — *In castro Haffnensi,* octava sancti Martini episcopi.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 85.

20. Novbr. [6459.] Literæ CHRISTIERNI, regis Daniæ, quibus amicitiam, ligam et confoederationem jamdudum initam inter principes nuperrime defunctos, sc. Joannem Daniæ et Ludovicum XII^um^ Galliæ reges renovat, confirmat et ratam habet. — *In castro Hafniensi,* 20. Novbr.

Dumont Corps dipl. Tom. IV. part. I. p. 282.

25. Novbr. [6460.] KONGENS Qvittering til Mester Stygge Krumpen for 330 Mark og 15 Skilling Penninge, af de Penge, som Biskoppen af Wendsisell laante Kongen. — *Haffniæ,* d. Caterinæ.

Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 296, hvor der ogsaa findes en Qvittering af samme Dato til samme for 217½ "wegit Marck", 6½ Lod 1½ Quintin Sölv, som Hans Michelsen, Borger i Malmö, sendte Kongen til Sverrig med ham og Mester Knut Henricksen.

25. Novbr. [6461.] KONGENS Qvittering til Biskop Niels Stygge af Burglum for Regnskab over Udbudspenge af Örwms Lehn. — *Haffniæ,* die Caterinæ virginis.

Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 295.

28. Novbr. [6462.] KONGENS Qvittering til Mester Stygge Krumpen for 343 Rhinske Gylden samt for noget Sölv, som Biskop Niels Stygge i Börglom og de Geistlige i hans Stift laante Kongen. — *Kiöpnehaffn Slot,* Aduents Söndag.

Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 296.

29. Novbr. [6463.] Kong CHRISTIANS Privilegium for Borgere og Kjöbmænd i Ribe, at de maatte opkjöbe og udföre Öxen af Riget, uden deraf at erlægge den nye Told, imod at levere Sölv paa Mynten i Malmö. — *Haffniæ,* vigilia Andreæ apostoli.

Videnk. Selsk. Skrifter VII. 474. Suhm Samlinger I. 3. H. p. 295—96.

[6464.] Christierni regis literæ præsentationis, datæ domino Christierno Petri, clerico Ottoniensis diocesis, ad ecclesiam Kielby, cum annexa capella Sancti Georgii Spitalsby, per liberam resignationem domini Johannis Johannis vacantem. — *In castro Haffnensi*, die beati Andreæ apostoli. 1518. 30. Novbr.

Suhm Samlinger II. I. H. p. 177.

[6465.] Kongens Qvittering til Borgemestere, Raadmænd og Menighed i Slagelsse for 150 Mark af deres Byskat. — *In castro Haffnensi*, feria sexta prox. post Andreæ apostoli. 3. Decbr.

Suhm Samlinger II. I. H. p. 176—77.

[6466.] Christierni regis literæ præsentationis, datæ domino Nicolao Petri, clerico Ripensis dioceseos, ad ecclesiam parochialem Wixlöff (sic), cum annexa capella sancti Jodoci in Nibe, vacantem per obitum Magistri Jacobi Krumpen. — *In castro Haffnensi*, feria sexta proxima post festum beatæ virginis conceptionis. 10. Decbr.

Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 296.

[6467.] Kongens Qvittering til Hr. Albrect Glob, Ridder, for 200 Mark, som han havde laant af Nielss Clementszon. — *In castro Haffnensi*, Lögerdagen nest effther wor frwe dag' conceptionis. 11. Decbr.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 85.

[6468.] Kongens Qvittering til Hr. Prebiörn Podbusch for 100 Rhinske Gylden i Guld for Afgiften af Ribe Slot, og for Vrag, han solgte, og indbetalte til Henrich Trwmsleger. — *Haffniæ*, dominica post conceptionis Mariæ. 12. Decbr.

Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 296.

[6469.] Sanctuarium Birgerianum eller Erkebiskop Birgers Fundats paa Gudstjenesten i Kraften i Lunde-Domkirke. — *Lundis*, in crastino beatæ Luciæ virginis et martiris. 14. Decbr.

Suhm Samlinger I. 3. H. p. 1—89.

[6470.] Kongens Qvittering til Myntmester Jörgen Koch for 1500 Mark, som han betalte til Peder Scriffuer af de Penge, Mester Anders Glob sendte til Mynten ved Hans Michelsen og Jacob Michelsen. — *Haffniæ*, Otensdagen effter Luciæ virginis. 15. Decbr.

Suhm Nye Samlinger I. 3—4. H. p. 148.

[6471.] Kongens Qvittering til Anders Wulff, Borger udi Kiöpnehaffen, for Regnskab over alt hvad han havde modtaget af Kiöpnehaffns Slots Lehn, Huen og de andre Kjöbsteder, han havde Befaling over medens Kongen var i Sverrig. — *In castro Haffnensi*, feria quinta proxima post Luciæ virginis. 16. Decbr.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 177.

[6472.] Kongens Qvittering til Bispen af Viborg for Regnskab over Udbudspenge af Fiendzherrit og Sönderherrit i Mors, som han udbetalte til Mester Jacob Krwmppen til at lönne Ryttere i Viborg og Aars med. — *Haffniæ*, (quinta feria post) Thomæ apostoli. 23. Decbr.

Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 297.

[6473.] Kongens Befalingsbrev til Eyler Bryske, at have de Gaarde og Gods i Jutland i Forsvar, som Mester Jacob Krumpen hidtil paa Kongens Vegne havde i Pant for Niels Clemitzens Gjeld. — *In castro Haffnensi*. ipso die sancti Thomæ Cantuariensis. 29. Decbr.

Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 297.

[6474.] Kongens Befalingsbrev til Bönderne i Liusegaardts Herred, at de herefter skulde ligge til Affwendzberg og svare til Eyler Bryske. — *Haffniæ*, ipso die beati Thomæ Cantuariensis. 29. Decbr.

Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 297.

1518. 29. Decbr. [6475.] KONGENS Qvittering til Mester Styge Krumpen for 1750 Mark, som Mester Jacob Krumpen paa Kongens Vegne oppebar af Niels Clemitzens Gjeld, og Hr. Niels Pedersen selv overgav Kongen. — *In castro Haffnensi*, sancti Thomæ Cantuariensis Dag.

Suhm Nye Samlinger I. 3. H. p. 298.

[6476.] Statuta ordinis Minorum: "Custodia Holsatiæ remaneat subjecta ministro provinciali provinciæ Daciæ eo modo, quo ordinatum fuit in ultimo capitulo Romæ, donec habeatur consensus regis Daciæ super omnimoda separatione dictæ custodiæ, et unione facienda cum alia provincia". — Sine anno.

Wadding Annal. Minor. Tom. XVI. p. 71.

[6477.] IMPERATORIS responsum ad papam Romanum ex sua et regum Hungariæ et DACIÆ parte super expeditione adversus Turcas, in quo potentia tyranni Turcarum, aversatione populorum et pluribus rebus se excusant.

Raynaldi Contin. Baron. ad. ann. 1518. XXXIII. Tom. XII. p. 204—5.

[6478.] "Consultatio Germanica, i. e. proposita et tractata ab electoribus, principibus et statibus sacri Romani imperii in conventu Augustano", de bello Turcis inferendo, cum adnexo "responso" Cæsaris. In utroque de partibus regi DANIÆ assignandis nonnihil commemoratur.

Goldasti Collectio constitt. imperr. II. 132—39.

[6479.] Kjöbebrev, udstedt af det SLESVIGSKE CAPITEL, som Forstanderskab for det Slesvigske Hellig-Aands-Huus, paa 3 Boel Jord (Hufen Landes) i Landsbyen Barby i Slesvigs Stift, til Hertug Frederik af Holsteen. — (Uden Sted og Dag). (Tydsk).

Swabsteder-Buch ap. Westphalen IV. 3194. no. 145.

[6480.] ANNA og HEINRICH VON DER WISCHES Kjöbebrev til Mohrkerch Kloster paa Gaarden Wittensehe og dens tilhörende Landsbyer, Gods og Rettigheder. (Tydsk).

Udtog i: Diplomatar. Mohrkirch. ap. Westphal. IV. 3404.

1519.

1519. 4. Januar. [6481.] KONGENS Qvittering til Knwt Göie for 750 Mark, som han skulde give til Kongen paa et Mageskifte. — *In castro Haffnensi*, feria III. post innocentium.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 85—86.

4. Januar. [6482.] NICOLAUS GÖRDTSSEN, Provst i Ribe, og MATTIIS GÖRDTSSEN paa Solvig, Brödre, mageskifte en Gaard i Abbyld By i Tunder Herred til Lyom Kloster. — *Lyom Closter*, octava die innocentium.

Langebek Scriptt. VIII. 68.

6. Januar. [6483.] KONGENS Qvittering til Frue Drude, Christiernn Randzogs Enke, for Regnskab, paa hendes afdöde Mands Vegne, over Indtægt og Udgift af Nykiöpings Slot og Lehn (paa Falster). — *In castro Haffnensi*, die trium regum.

Suhm Samlinger II. 3. H. p. 167.

7. Januar. [6484.] KONGENS Qvittering til Jörghen Kock, Myntmester, for 1000 Mark Peninge af de Penge, som Mester Anders Glob sendte ham ved Hans Mickelssen og Jacob Mickalsen. — *In castro Haffnensi*, sancti Chanuti ducis Dag.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 148.

8. Januar. [6485.] KONGENS Qvittering til Hans Berthelmessen, Tolder i Alborg, for Regnskab over hvad han paa Kongens Vegne der havde i et Aar oppebaaret og udgivet. — *In castro Haffnensi*, Lögerdagen nest effter hellige tree konger dag.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 341.

[6486.] KONGENS Forleningsbrev til Hr. Holger Gregerssen, Ridder, paa Lagholm 1519.
Slot, Lagholm By og Laholm Lehn med Arstedherrit og al tilliggende kongelig Rente og 9. Januar.
Rettighed, uden al Afgift, mod at holde 12 gode Karle til Rigets Tjeneste og gjöre Regnskab over hvad Vrag der falder under Lehnet. — *In castro Haffnensi*, dominica infra oct. epiphaniæ.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 148—49.

[6487.] KONGEN giver Skipper Ellert Matsszon van Amstherdam Toldfrihed i 10. Januar.
Sundet for sin Livstid. — *In castro Haffnensi*, die lunæ proxima post festum trium regum.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 177—78.

[6488.] ALBERT VAN GOCH, Borgemester i Kjöbenhavn, tilstaaer at være Antho- 10. Januar.
nellus Arcemboldus 594 Guldgylden skyldig for bekomne Varer og forpligter sig til at betale denne Sum i Antwerpen eller Brügge til Brödrene Leonard og Franciscus de Spinolis. — *Coppenhagen*, den x. dach in Januario. (Plattydsk).

Behrmann Kong Christ. II's Hist. II. S. 86—87.

[6489.] Kong CHRISTIANS Befaling til Hr. Henrik Krummedige om at fly den 11. Januar.
pavelige Legat Arcembolds Sendebud, Gomar, en stærk Klepper til Brug paa hans Reise til Legaten i Sverrig i Kongens Ærinde. — *Vort Slot Kiöpenhaffuen*, Tirsdagen næst efter hellig tre Kongers Dag.

Behrmann Kong Christ. II's Hist. II. S. 86.

[6490.] KONGEN giver Matthis Hansön og længst efterlevende Barn Livsbrev paa 22. Januar.
en Kronens "Skeren", som kaldes Korsseskeer, liggende for Langenabbe, uden al Afgift. — *In castro Haffnensi*, ipso die sancti Vincentii martiris.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 149.

[6491.] KONGENS Qvittering til Peder Morthenszönn for Regnskab over Udbuds- 2. Febr.
penge, oppebaarne i Abramstrops Lehn. *In castro Haffnensi*, die purificationis Mariæ.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 178.

[6492.] KONGEN giver Dynes Pederssen, hans Hustru og deres Börn Livsbrev paa 2. Febr.
en Gaard i Hörnum i Nymmeherrit i Hwöringe Sogn, som ligger til sancte Katherine Alter i Koldinge Sognekirke. — *In castro Haffnensi*, ipso die purificationis beatæ virginis.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 345.

[6493.] JÖRGEN SCODBORGHS Beretning til Kong Christian angaaende hans Gesandt- 6. Febr.
skabsreise til det Burgundiske Hof, fra hvilket han agtede at begive sig til det franske. — *Bruxell*, sancte Dorothee Dag.

Behrmann Kong Christian II's Hist. II. 96—100.

[6494.] KONGENS Qvittering til Jes Olsszon, som var Byfoged i Roskilde, for 10. Febr.
Regnskab over Told, Sagefald o. s. v. i Roskilde. — *In castro Haffn.*, die sanctæ Scolasticæ virg.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 178.

[6495.] KONGENS Qvittering til Jörgen Myntmester i Malmöö for 112880 Mark 10. Febr.
Danske og 14 Skilling, som han havde myntet i "klipte Peninge og dubbelte Skillinge", af det Sölv og "Pauimentt", han paa Kongens Vegne havde modtaget. — *In castro Haffnensi*, Torsdagen nest effter sancte Dorothee virginis Dag.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 149.

[6496.] KONGENS Qvittering til Hanss Mickelssen i Malmöö for 2 Aars Regnskab 10. Febr.
over Indtægt og Udgift af Told, "Skudetieghn", Siise etc. i Malmöö, samt af Sölv og "Payemente", som belöb sig til 162½ wogen Mark, 4 Lod og 1 Quintin Sölv og 27680 Mark Danske i Penge. — I lige Maade Qvittering for Regnskab over alt det Sölv og Guld, som han havde

1519. modtaget af Kongens Skrivere Mester Andhers Glob, Mester Gottschalck Ericksen, Mester
10. Febr. Matz Marqwordtsen, Mester Jacob Krumpen, Mester Styge Krumpen, Mester Knut Henricksen, Mester Hanss Andersen og Mester Hanss Wenck, som belöber sig til 680½ Mark 5 Lod og 1 Quintin Sölv og 24 Lod Guld. — *In castro Haffnensi,* ipso die beatæ Scholasticæ virginis.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 149—150.

15. Febr. [6497.] LEONIS (X[mi]) papæ bulla, missa "Priori monasterii per Priorem gubernari soliti sancti Canuti Ottonien. et Arusien. et Urbingen. (Viburgensis?) ecclesiarum archidiaconis", qua permittit, ut Christinæ reginæ liceat monasterium monialium ordinis sanctæ Claræ unum "pro una abbatissa et aliquibus in decenti numero monialibus", quæ primam sanctæ Claræ regulam sequerentur, Othoniæ erigere. — *Romæ,* an. 1518, XV. cal. Martii, pontif. an. VI.

Wadding Annal. Minor. Tom. XVI. p. 498.

18. Febr. [6498.] KONGENS Qvittering til Dionysius Willumsszön, Kongens Apotheker, for Betalingen af 200 Rhinske Gylden, som Kongen havde laant ham. — *In castro Haffnensi,* sexta feria proxima post Julianæ virginis.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 178—79.

18. Febr. [6499.] KONGENS Bevilling for Jep Christiernssen, Raadmand i Ribe, til at lade uddrive 150 Öxne af Wendsyssel, dog med Betingelse at qvittere 8 Skilling til Told for hver Oxe af de 100 Rhinske Gylden, som Kongen skyldte ham. — *In castro Haffnensi,* feria sexta proxima post festum Julianæ virginis.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 345.

18. Febr. [6500.] KONGENS Bevilling for Peder Jeipssen, Borger i Ribe, til at lade uddrive 100 Öxne af Wendsyssel mod at qvittere 8 Skilling til Told for hver Oxe af de 60 Rhinske Gylden, Kongen skyldte ham. — *In castro Haffnensi,* feria sexta proxima post Julianæ virginis.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 345—46.

19. Febr. [6501.] KONGENS Brev til Borgemestere, Raadmænd og Menighed i Warde, hvorved de fritages for den Hjelp, som de næstkommende (sic) skulde gjöre Kongen, mod at qvitte de 120 Rhinske Gylden, som han havde laant af dem. — *Haffniæ,* sabbato post Julianæ.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 346.

20. Febr. [6502.] CHRISTIERNI regis confirmatio cujusdam antiqui protectorii Johannis regis, Erasmo Daw, abbati in Skowgcloster, dati, cum clausula, quod neque ab episcopo nec a quoquam prælato amoveatur sine consensu regiæ. — *Haffniæ,* dominica post Julianæ.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 179.

21. Febr. [6503.] Kong CHRISTIAN beder sin Gemalinde om, indstændigen at tilskrive hendes Faster Fru Margaretha (Statholderinden i Nederlandene) om hendes Brudeskat. — *Köffenhaffn,* Mandaghen næst ffran (för?) St. Matiass Dag.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv p. 146.

22. Febr. [6504.] Kong CHRISTIANS Brev til Indbyggerne i Wardberg og Halmstedh, hvorved det forbydes dem at handle med Kjöbmænd eller Bönder uden i Overværelse af Hans Bondesen. — *Haffnis,* ipso die Petri ad cathedram.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 150—51.

23. Febr. [6505.] CHRISTIERNI regis literæ præsentationis, datæ domino Jacobo Esberni ad ecclesiam parochialem Hemlingöffue cum sua annexa Horlöffue, Roschildensis diocesis, vacantem per obitum domini Petri Mathiæ. — *In castro Haffnensi,* in vigilia b. Mathiæ apostoli.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 179. (Sognenes Navne ere rettede efter Orig. Registranten).

[6506.] Kongens Qvittering til Hr. Tyge Krabbe, Ridder, for Regnskab over al den Fetalie, som han paa Kongens Vegne oppebar af Kiöpenhaffn, Malmö, Landzkrone og andensteds. — *Kiöpnehaffn*, Tirsdag effther Fastelagns Söndag. 1519. 8. Martii.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 151.

[6507.] Kongens Forleningsbrev til Hans Johanssen paa Hundzbeckgaard med tilliggende Gods. — *In castro Haffnensi*, Aske Ottensdag. 9. Martii.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 346.

[6508.] Leonis (X^{mi}) papæ bulla, Christinæ Daniæ reginæ missa, qua confirmat papa ultimam voluntatem regis Johannis, ut "ad domum sanctæ Catharinæ Ottoniensis, ordinis fratrum Minorum", in ecclesia dictæ domus sepeliatur, non obstante, quod prius sepulturam sibi optaverit in ecclesia Roskildensi. — *Romæ*, X. Martii, pontif. anno VI. 10. Martii.

Wadding Annal. Minor. Tom. XVI. p. 82—83.

[6509.] Leonis (X^{mi}) papæ bulla, qua novem conventus fratrum ("Urburgen. et Lunden. civitatum, et Aleburgen. Kalniburgen. Kolingen. Istaden. Zeleburgen. Scorocen. et Vecebicen. Viburgen. Roschilden. Ripen. Lunden. et Lincopen. dioeceseos, provinciæ Daciæ") et monasterium unum monialium Sanctæ Claræ Roschildensis, cum Observantibus ordinis Franciscani conjunguntur. — *Romæ*, XI. Martii, pontif. anno VI. 11. Martii.

Wadding. Annal. Minor. Tom. XVI. p. 83—84.

[6510.] Kongens Qvittering til Fru Ingerdt Fleming for 700 Mark, som hun var Niels Clementsen skyldig, og hvorfor hun havde sat tre Gaarde i Pant, da hun nu havde indbetalt dem ved Mester Stygge Krumpen. — *Haffniæ*, VI. feria ante dominicam Invocavit. 11. Martii.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 346—47.

[6511.] Kong Christians Stadfæstelse paa Henrik Szesteds Salg af Landsbyen Barmysse til Preetz Kloster. — *Copenhagen*, am Avende Gregorii des hilligen Pawestes. (Platt.). 11. Martii.

Michelsen Urkundensamml. I. 350—51.

[6512.] Kongens Forlehningsbrev til Niels Lycke paa Gabenöö Kloster og tilliggende Gods. — *In castro Haffnensi*, ipso die b. Gregorii papæ. 12. Martii.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 179—80.

[6513.] Kongens Qvittering til Hans Bildh, Byfoged i Stege, for Regnskab over Told, Sagefald, o. s. v. i 3 Aar. — *In castro Haffnensi*, feria III. post festum Gregorii papæ. 15. Martii.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 180.

[6514.] Christierni regis literæ præsentationis datæ Andreæ Nicolai ad ecclesiam parochialem Kielby, vacantem per resignationem domini Christierni Petri. — *In arce Haffnensi*. 15. Martii — 17. Maji.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 180.

[6515.] Jörgen Scodborgh tilmelder Kong Christian, at Kongen af Frankerig havde lovet at sende ham 1000 Mand Hjelpetropper, og at han kunde vente at erholde 1000 eller 2000 Mand fra Skotland. — *Paris*, Söndagen Oculi. 27. Martii.

Behrmann Kong Christian IIs Hist. II. 100—103.

[6516.] Kongens Qvittering til Hr. Johan Oxe for Regnskab, aflagt paa hans Broders Torbiörn Oxes Vegne. — *In castro Haffnensi*, Otthensdaghen fore midfaste. 30. Martii.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 182.

[6517.] Karl Knudsons Skrivelse til Kong Christian angaaende (Lehnsmanden paa Bahus Slot) Hr. Knud Knudsens mistænkelige Forhold til de Svenske. — *(Helsingborg?)*, Onsdagen för Midfaste Söndag. 30. Martii.

Behrmann Kong Christian IIs Hist. II. 93—94.

1519. 31. Martii. [6518.] KARL KNUDSONS Skrivelse til "Sibretth", hvori han underretter hende om, "at de Svenske ville nu bygge Elfsborgs Klippe og gjöre den fast", og beder hende om 3 eller 4 Jagter, hvormed han vilde begive sig derhen for at forhindre eller tilintetgjöre dette Foretagende. — *Helszingbor*, dhen Torszdag nest for mitffaste Söndag.

Behrmann Kong Christian II[s] Hist. II. 94—95.

4. Aprilis. [6519.] KONGENS Qvittering til Hr. Niels Högh, Ridder, for 100 Mark og 28 Skilling Penninge og 14 Lod brudet Sölv i Kongeskat af Hierlöffue Herret og Wenebergherret. — *Aaleburg*, die lunæ proxima post Lætare.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 347.

8. Aprilis. [6520.] CAROLI, Hispaniarum etc. regis, ad Christiernum, Daciæ regem, literæ, quibus se excusat, quod dotem sororis suæ, Isabellæ reginæ, pro tempore solvere nequeat. — *In civitate Barchinona*, die octavo mensis Aprilis.

Altmeyer Isabelle et Christiern II. p. 41—45. Archiv für St. u. K. Gesch. d. Herzogth. V. 501.

8. Aprilis. [6521.] Den pavelige Legat JOH. ANG. ARCIMBOLDIS Skrivelse til Kong Christian, hvori han beklager sig over den haarde Medfart, han paa Kongens Befaling har maattet taale. — *Lund*, den 8. April. (Dansk Overs.).

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1133.

c. 8. Aprilis. [6522.] CAROLI, Hispaniarum etc. regis literæ, cum quibus Christierno regi ordinem aurei velleris transmittit, eundem simul rogans, ut electionem ipsius ad imperialem dignitatem promoveat. — (Sine anno et die).

Altmeyer Isabelle et Christiern II. p. 47. Archiv für Staats- u. Kirchen-Gesch. der Herzogth. V. 499.

10. Aprilis. [6523.] Biskop LAGO URNES Brev til Kong Christian, hvem han raader til at gaae frem med Vaersomhed mod den pavelige Legat (Ang. Arcimboldi). — *Roeskilde*, dom. Judica.

Behrmann Kong Christian II Hist. II. 87.

14. Aprilis. [6524.] Brev, hvorved Kong CHRISTIAN giver Anne, Niels Clementsens Enke, og hendes tvende Börn endeel Gaarde og Gods til evindelig Eiendom. — Feria quinta ante palmarum.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 348—50.

20. Aprilis. [6525.] KONGENS Qvittering til Mester Gwndi, Degn i Ribe, for Regnskab over Atterstade af de Lehn og Herreder, som han havde Befaling at oppebære. — *Vetle*, Klockir Otthensdag i faste.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 347.

20. Aprilis. [6526.] KONGENS Qvittering til Borgemestere og Menighed i Ribe for 100 Mark istedenfor det Hold, de skulde have holdt Kongen i Vetle. — *Medelfar*, Klockir Otthensdag i faste.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 347.

20. Aprilis. [6527.] KONGENS Qvittering til Borgemestere og Menighed i Warde for 100 Mark istedetf. det Hold, de skulde have holdt Kongen i Wetle. — *Medelfar*, Klockir Otthensdag i Dymelwge.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 348.

20. Aprilis. [6528.] KONGENS Qvittering til Eyler Bryske for 600 Mark paa Regnskab over Afgiften af de Lehn og Herreder, han havde i Forsvar. — *Medelfar*, Klockir Odensdag.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 348.

21. Aprilis. [6529.] Dronning ELIZABETHS Skrivelse til hendes Gemal Kong Christian, hvori hun melder at have skikket Niels Lykke til Lund for at hindre Legaten Arcimbolds Afreise, men at Erkebispens Bud nu havde meldt, at Legaten var flygtet bort til Sverrig med 18 Heste. — *Köfenhafne*, Skertorsdag (uden Aar).

Skand. Literat. Selsk. Skrifter 1810, 171—72. Danske Magazin, Tredie Række, I. 252.

[6530.] Kongens Qvittering til Eyler Bryske for 500 Rhinske Gylden paa Regnskab over Oppebörsel af de Lehn, han havde af Kongen, og for 400 Rhinske Gylden, som han skyldte efter Niels Clemetsens Regnskabsbog. — *Othense*, Tridie Poske dag. 1519. 26. Aprilis.
Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 318.

[6531.] Lyom Sognevidne, at Droffuit (ell. Drowidt), liggende ved Lyom Kloster og i dettes Enemærke, fra gammel Tid af har hört under Lyom Sogn. — Then Söndag Quasimodogeniti. 1. Maji.
Langebek Scriptt. VIII. p. 40.

[6532.] Kong Christian giver Söwriin Norby fri for de "Plochhuuss", som han skulde have opsat paa Iszland, fordi han havde ladet bygge en Mölle til Visborgh Slots Behov og 2 Huse paa Öen til at lægge Fitallie i. — *Haffnis*, feria IV. post domin. Misericordia domini. 11. Maji.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 36—37.

[6533.] Johannis Angeli Arcimboldi literæ indulgentiarum, datæ conventui monasterii Wadsten. — *Lincopiæ*, XV. Maji. 15. Maji.
Skriftel. Bevis hör. til (Spegels) Biskopskrön. p. 143—44.

[6534.] Kongens Qvittering til Jörgen Koch, Myntmester i Malmö, for de af ham til Peter Skriver leverede 7400 Mark Penninge af det Sölv, som bemeldte Jörgen havde ved Paasketid kjöbt i Lybek for Kongens Regning for det Guld, som Anders Glob kort forhen havde paa Kongens Vegne leveret ham i Holsten. — *In castro Hafnensi*, Tirsd. eft. Sönd. Jubilate. 17. Maji.
Vidensk. Selsk. Skrifter, VII. 474—75. Suhm Saml. II. 1. H. p. 180.

[6535.] Kongens Forleningsbrev paa 12 Aar til Hr. Offue Brade, Ridder, paa Sölwitzborg Slot og By og Sagefaldet i Rotneby, mod at betale den aarlige Byskat til Kongen. — *Haffnis*, dominica Cantate. 22. Maji.
Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 151—52.

[6536.] Kongens Qvittering til Myntmester Jörgen Kock for 6000 Mark Pennige. — *Haffniæ*, dominica Cantate. 22. Maji.
Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 152.

[6537.] Kongens Qvittering til Hr. Jens Holgerdsön, Ridder, paa Sylffuesborg, for 310 Mark i Afgift af Willandz Herred. — *In castro Haffnensi*, dominica Cantate. 22. Maji.
Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 152—53.

[6538.] Kongens Qvittering til Hr. Jens Holgerdsen, Ridder, for Regnskab over "Giengerd" af Willandzherridt. — *In castro Haffnensi*, dominica Cantate. 22. Maji.
Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 153.

[6539.] Kongens Qvittering til Hans van Mellen for Regnskab "aff the pendinge, han for öxen soldh haffwer, som Byspen aff fyen tiil hördhe"; ligeledes for 155 Mark, som han oppebar af Hennigh Wolckendrop, Magnus Lodwigssen og Claus Urne, fordi de havde faaet "Hiemloff". — *Haffnis*, feria quinta post Urbani. 25. Maji.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 37.

[6540.] Kongens ecognitionsbrev til Mester Eskild, Prior i Andtworskowg, for 80 Lod Sölv, som han paa Mester Christierns, Prior i Dweholm, Vegne laante Kongen til Rigets Nytte. — *In castro Haffnensi*, sancti Urbani Martiris Dag. 25. Maji.
Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 153.

[6541.] Kongens Qvittering til Hr. Albrecht Jepsszon, Ridder, for Regnskab over Landehjelpspenge, oppebaarne i Wordingburg Lehn "aff attherstade". — *In castro Haffnensi*, dominica Vocem jucunditatis. 29. Maji.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 181.

1519. 29. Maji. [6542.] KONGENS Qvittering til Hans van Mellen for Regnskab over Indtægt og Udgift af Nyburg Slot og Lehn, samt over 2 Aars Landehjelp af 11 Herreder. — *Haffniæ*, dominica Vocem jucunditatis.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 37—38.

29. Maji. [6543.] KONGENS Qvittering til Hr. Moghens Göye, Ridder, for 600 Mark i Afgift af Skandelburg Slot og Lehn. — *In castro Haffnensi*, dominica Vocem jucunditatis.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 351.

29. Maji. [6544.] KONGENS Forleningsbrev til Otto Holgerdsen paa Törninge Slot, fordi han laante Kongen 12000 lybske Mark. — *In castro Haffnensi*, dominica Vocem jucunditatis.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 351.

29. Maji. [6545.] KONGENS Qvittering til Knud Bilde for 300 Mark i Afgift af Gladsaxe Gaard og Lehn. — *Slot Köpenhaffn*, Söndagen Vocem jucunditatis.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 155—56.

30. Maji. [6546.] KONGENS Qvittering til Giordt Nielsszön for Afgiften af Hindtzegaffls Slot og Lehn, samt af Aalefiskeriet. — *In castro Haffn.*, Mondagen nest effther Söndagen Vocem jucunditatis.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 38.

1. Junii. [6547.] KONGENS Mageskifte-Brev til Abbeden af Herritzwade Kloster paa nogle Gaarde i Nörreasboherridt i Skaane. — *In castro Haffnensi*, die Jovis proxima post festum Urbani papæ et martiris.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 154.

1. Junii. [6548.] KONGENS Qvittering til Brunckeld af Vpnebiergh og Oluff Thuelssen af Quitinge, Bönder i Gydingheherred, for 1000 Mark Landehjelp af Gydingeherred. — *In castro Haffnensi*, in profesto ascensionis domini.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 154.

1. v. 8. Junii. [6549.] JÖRGEN SCODBORG forlanger af Kong Christian nærmere Beskeed om, hvorhen han skulde sende 600 Bösseskytter, som han haabede at erholde til Kongen, og beder om skriftlig Fuldmagt til at tilstaae nogle formaaende Mænd ved det burgundiske Hof aarlige Pensioner paa 1000 eller 2000 Gylden m. v. — *Hamborg*, Othensdagen nest wor herres hemmelfardts dagh.

Behrmann Kong Christian IIs Hist. II. 103—104.

2. Junii. [6550.] KONGENS Qvittering til Hanss Olssen, Byfoged i Skellsköör, for Regnskab over Indtægter og Udgifter af Skelsköör. — *In castro Haffnensi*, die ascensionis domini.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 181.

5. Junii. [6551.] KONGENS Qvittering til Otte Krumpen for Regnskab over Indtægt og Udgift af Alleholms Slot og Lehn med Birkerne og Rodzbyes Told. — *Slott Köpenhaffn*, Söndagen Exaudi.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 86.

5. Junii. [6552.] KONGENS Qvittering til Hr. Aghe Anderssen, Ridder, for Regnskab over hvad Bösser, Cammer, Jern og Jernfang, han havde ladet stöbe og sende til Kiöpnehaffn, samt over de Penge, han dertil havde oppebaaret. — *In castro Haffnensi*, dominica Exaudi.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 155.

7. Junii. [6553.] KONGENS Qvittering til Hr. Tomes Nilssen, Ridder, for 5 Aars Regnskab af Sandtold, Oldengjeld og halv Sagefald af Westerherrit, Westerherritzföer og Warde; ligeledes for 2 Aars Regnskab over Udbudspenge af Hönborg Lehn, Nörwongherrit, Westerherrit, og Westerherritzföör. — *In castro Haffnensi*, feria III. infra octavas ascensionis domini.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 351—52.

[6554.] Kongens Qvittering til Anders Lawretsen, Byfoged i Wardberg, for 135 Mark og 6 "lödhe Marc Sölff brændt Sölff", som han modtog paa Regnskab over Sagefald af Borgemester Peder Nilsens Arvinger. — *Kiöpenhaffn*, Tisdagen næst æffter Ascensionis. 1519. 7. Junii.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 156.

[6555.] Kongens Qvittering til Hans Pederssen for 425 Gylden af Tolden i Helsingöör. — *Haffniæ*, quarta feria ante dominicam penthecostes. 8. Junii.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 181.

[6556.] Kongens Qvittering til Otthe Holgerdsen, Embedsmand paa Thörninge, for 1000 Rhinske Gylden i Guld, som han indbetalte ved Oluff Nielssen. — *In castro Haffn.*, Pinxe afften. 11. Junii.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 352.

[6557.] Kongens Qvittering til Peder Groæ, Byfoged i Wææ, for 63 Mark 3 Skilling, som han paa Regnskab over Told, Sagefald etc. efter Kongens Befaling overgav Mester Oluff, Borgemester i Wææ. — *In castro Haffnensi*, profesto corporis Christi. 22. Junii.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 156.

[6558.] Christierni regis literæ præsentationis, datæ Francisco Johannis, "Underscriffuer paa Kiöpnehaffn Slot", ad ecclesiam Junxhoffuit, vacantem per mortem domini Euerhardi. — *In castro Haffnensi*, ipso die beati Johannis baptistæ. 24. Junii.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 181.

[6559.] Kongens Qvittering til Offwe Vincentii for Regnskab over 4000 Mark "Reffuels", som "förste Mestere af Lyffland" laante ham paa Kongens Vegne til Skibet Maries Behov. — *In castro Haffnensi*, sancti Johannis baptistæ. 24. Junii.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 352—53.

[6560.] Jörgen Hanssens Beretning til Kong Christian om de Foranstaltninger, han havde truffet for at den pavelige Legats (Joh. Ang. Arcemboldi) Gods og Penge i Norge kunde blive bevarede for Kongen og for at Legatens Tjener, Mester Conradus, ikke skulde undkomme fra Bergen. — *Bergen*, Söndagen nest effter helge Legoms Dagh. 26. Junii.

Behrmann Kong Christian II[s] Hist. II. 88—89.

[6561.] Kongens Qvittering til Christiern Persszön i Eghwm i Ændleherred for 10 Mark, som han betalte for at blive hjemme i dette Udbud. — *In castro Haffnensi*, die lunæ proxima post festum corporis Christi. 27. Junii.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 38.

[6562.] Kongens Brev, hvorved det tillades Owe Vincentii, for beviist Tjeneste, at lade udföre 50 Öxen og 10 Læster Sild aarligen toldfrit af Riget. — *In castro Haffnensi*, vigilia Petri et Pauli apostolorum (s. a.). 28. Junii.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 353.

[6563.] Kongens Qvittering til Owe Vincentii for Regnskab over hvad Smör, Jern, Felwerk, Istre, Tallig, Kjöd og andet, han oppebar i Reffwel af det Priisgods, som Tiile Giseler havde fört did. — *Haffniæ*, die Petri et Pauli apostolorum (s. a.). 29. Junii.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 353.

[6564.] Tingsvidne om, at Jomfru Mariæ Tjenere til Jomfru Mariæ Capel i Nyborg paa Tinget havde klaget over, at Skriveren paa Bispegaarden i Odense havde taget Pant hos dem for Höstarbeide, og om at de aldrig havde svaret andre, enten til Arbeide eller til Hosbondhold eller nogen anden Deel, end Jomfru Mariæ Kirkeværger. — *Windinge Herreds-Ting*, die Petri et Pauli apostolorum. 29. Junii.

Hofman Fundationer V. 130—31.

1519. 1. Julii. [6565.] Synsforretning, afholdt efter kongelig Befaling af THÖNNE PARSBIERG og JENS HOLGIERSSENN, Riddere, JENS THORBIÖRNNSSENN og CLAUS PREDBIÖRNNSSENN, over en Laxegaard, som Erkebiskop Byrge af Lund havde bygget uden for Aahuus heelt over Aaen, hvorfor den erklæres ulovlig, eftersom "alle Kongens Aaer bör at være frie og ikke *thepis* længer end til Midtströms". — *Uden for Aahuus*, Vor Frue Afften Visitationis.

Kolderup-Rosenvinge Udvalg af gl. danske Domme I. p. 39.

2. Julii. [6566.] KONGENS Qvittering til Hr. Thyge Krabbe, Ridder, for Regnskab over Halvdelen (af Indtægten) af Helsingborgh Slot og Lehn for Aaret 1518; ligeledes for Regnskab over Vrag. Endvidere Qvittering for Regnskab over 1000 Mark i Afgift af Helsingborgh Slot og Lehn, indtil Paaske 1519. — *In castro Haffnensi*, die visitationis beatæ Mariæ.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 157.

2. Julii? [6567.] Tingsvidne om, at JOMFRU MARIÆ TJENERE (til Jomfru Mariæ Capel i Nyborg) udi 60 Aar ikke have svaret andre end Jomfru Mariæ Kirkeværger, enten med Arbeide, Hosbondhold eller nogen anden Deel. — *Nyborg Byting*, die (visitationis beatæ?) virg.

Hofman Fundationer V. 431—32. Jfr. ovenf. Nr. 6564.

5. Julii. [6568.] KONGENS Qvittering til Abbed og menige Convent i Bæckeskoff for 100 Mark Danske for de Svende, som de skulde have udgjort til Sverrig. — *Haffniæ*, Tisdagen effther wor frue dag visitacionis.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 182.

6. Julii. [6569.] KONGEN giver Reynold Sibredsszon, Borger i Husum, Toldfrihed i Sundet paa 2 Aar. — *Haffniæ*, quarta feria proxima post festum visitacionis Mariæ.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 182.

10. Julii. [6570.] Kong CHRISTIANS Anordning om "Ciise" af alt Slags Öl, indenlandsk og fremmedt, og af Viin. — *Slot Kiöpnehaffn*, ipso die Kanuti regis.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 182—185.

13. v. 20. Jul. [6571.] KONGENS Qvittering til Jörgen Myntmester i Mallmöö for 7522 Mark Danske i "Klippe-Pendinger". — *In castro Haffnensi*, ipso die Margaretæ virginis.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 157.

22. Julii. [6572.] JÖRGEN SCOTBORGHS Skrivelse til Kong Christian angaaende hans Underhandlinger med det burgundiske Hof om Betalingen af Dronning Elisabeths Medgift og en aarlig Pension til Kongen og Dronningen af Danmark, om Skibe og Tropper til Kongens Understöttelse, m. v. — *Andropp (ɔ: Antwerpen)*, Fredagen næst effter divisionis apostolorum Dag.

Behrmann Kong Christian II[s] Hist. II. 104—106.

24. Julii. [6573.] KONGENS Qvittering til Hans Persszon for Indtægter og Udgifter af Helsingöör. — *In castro Haffnensi*, Söndagen nest effther sancte Marie Magdalene Dag.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 185.

25. Julii. [6574.] CHRISTIERNI regis literæ præsentationis, datæ Nicolao Pauli ad ecclesiam Awenslöff, vacantem per resignationem domini Mathiæ Laurencii. — Die Jacobi apostoli.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 38.

25. v. 26. Jul. [6575.] KONGENS Qvittering til Jörgenn Koch, Myntmester i Malmöö, for 19000 Mark paa Regnskab af Mynten. — *Slot Köpenhaffn*, Sancti Christophori dag.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 186.

26. Julii. [6576.] KONGENS Brev til Niels Clementsens Sön, Rasmus Nielssen, paa Kamstrup og Litle-Kamstrup, Ööstreboel, Wlekaabel og Tapdrop, liggende i Skotborgherred, som tilfaldt

Kongen efter Niels Clementsen, at beholde til evig Eiendom. — *In castro Haffnensi*, feria tertia proxima post festum beati Jacobi apostoli. 1519. 26. Julii.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 353.

[6577.] Jörgen Scotborgh tilmelder Kong Christian, at det burgundiske Hof nu havde forpligtet sig til at betale strax 50000 Gylden af Dronning Elisabeths Medgift og siden 50000 Gylden aarlig, indtil den var afbetalt, og endvidere tilstaaet Kongen og Dronningen en aarlig Pension af 10000 Gylden (dog paa Kong Carls Approbation, der forventedes), m. v. — *Amsterdam*, Othenssdagen næst effter sancti Jacobi Dag. 27. Julii.

Behrmann Kong Christian IIs Hist. II. 107—109.

[6578.] Skelskör Borgemesters, Raadmænds og Menigheds Forpligtelse at ville udgive "Scisse" efter Kongens Brev og Skrifter og den Underhandling, som Knwd Marcusson, Kongens Capellan, derom havde pleiet med dem. — *Skelskör*, die sanctæ Claræ virginis. 12. Augusti.

Friis Skjelskörs Beskr. p. 505.

[6579.] Leonis (X^mi) papæ ad Christiernum, Daniæ regem, literæ, quibus significat, se archiepiscopo Lundensi injunxisse, de gravaminibus regis adversus legatum sedis apostolicæ, Johannem Angelum Arcemboldum, inquirere, etc. — *Romæ*, XVI. Aug. pontif. an. VII. 16. Augusti.

Raynaldi Contin. Baron. ad ann. 1519. LVII. Tom. XII. p. 265—66. Muncheberg De unione Calmar. p. 206—208.

[6580.] Jörgen Scotborghs Skrivelse til Kong Christian, om de Vanskeligheder, der havde viist sig fra Keiser Carl Vs Side angaaende Betalingen af Dronning Elisabeths Medgift og en aarlig Pension til hende og Kongen. — *Andropp*, sancti Bartholomei afften. 23. Augusti.

Behrmann Kong Christian IIs Hist. II. 109—117.

[6581.] Kongens Qvittering til Jens Torbernssen for Regnskab over "Gængærd" af Högs Herret, Tönnersherret, Halmstedeherred og Ostedtherred. — *In castro Haffnensi*, in vigilia beati Bartholomei apostoli. 23. Augusti.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 158.

[6582.] Erkebiskop Byrges Dom, hvorved Aakirkeby Mænd tilkjendes en Fælled ved deres By, som Peter Steen havde tilegnet sig. — *Aakirkeby*, paa St. Bartholme Apostels Dag. 24. Augusti.

Thurah Bornholms Beskr. p. 186.

[6583.] Kongens Brev til Borgemestere, Raad og menige Borgere i Naskow, at de herefter skulde ligge til Kongens eget Fadebur og dertil svare deres Byskat, Sagefald og anden Rettighed, som i Kong Hans's Tid. — *Haffniæ*, quinta feria post Bartholomei. 25. Augusti.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 86—87.

[6584.] Kongens Bevilling, at Magistraten og Borgerne i Skawen maae have Birk og Birkeret, saalangt som Skawen Sogn rækker. — *Haffniæ*, sexta feria post Bartholomei. 26. Augusti.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 354.

[6585.] Kongens Brev, hvorved Provsten i Westervig fritages for at holde Borgeleie indtil Paaske næstkommende, mod at give 40 Öxne til Kongens Tolder i Aalborg. — *In castro Haffnensi*, feria sexta proxima post festum beati Bartholomæi apostoli. 26. Augusti.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 354.

[6586.] Hertug Frederiks Skrivelse til Doctor Luder Reventlow, angaaende dennes Klage over en vis Hermann Ruschen i Hamborg. — *Gottorp*, Tirsd. eft. decollationis Bapt. (Platt.). 30. Augusti.

Heinze Kielisches Magazin II. 158—59.

[6587.] Jörgen Scodborg tilmelder Kong Christian, at han intet har kunnet udrette enten i Amsterdam eller Antwerpen med Hensyn paa det ham givne Hverv angaaende 5. Septbr.

1519. Island, og at han ikke kunde komme til Holland for at handle desangaaende, da man ikke
5. Septbr. vilde tillade ham at forlade Brabandt, m. v. — *Andropp*, Mand. næst effter sancti Egidii Dagh.

Behrmann Kong Christian II^s Hist. II. 117—119.

7. Septbr. [6588.] KONGENS Obligation til Borgemestere, Raadmænd og Menighed i Malmöö for 1700 Lod Sölv. — *In arce Wordingburg*, in vigilia nativitatis Mariæ.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 159.

7. Septbr. [6589.] Kong CHRISTIANS Obligation til Borgemester, Raadmænd og Menighed i Landzkrone for 600 Lod Sölv. — *In arce Wordingburg*, in vigilia nativitatis Mariæ.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 159.

7. Septbr. [6590.] Kong CHRISTIANS Obligation til Borgemester og Menighed i Ystæde for 350 Lod Sölv. — *In arce Vordingburg*, in vigilia nativitatis Mariæ.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 159.

9. Septbr. [6591.] CHRISTIERNI regis literæ præsentationis, datæ Mathiæ Andreæ ad ecclesiam Ostherborg terræ Meoniæ, vacantem per cessionem domini Joannis. — Postridie festum nativitatis Mariæ.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 38.

11. Septbr. [6592.] Kong CHRISTIANS Gjeldsbeviis til Capitlet i Roskilde Domkirke for 600 Lod Sölv. — Die crucis exaltationis.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 186.

17. Septbr. [6593.] KONGENS Qvittering til Jörghen Kock, Myntmester i Malmöö, for 13000 Mark Penge paa Regnskab over Mynten. — *Haffniæ*, sabbato proximo post exaltationis crucis.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 158.

17. Septbr. [6594.] JÖRGEN SCODBORG underretter Kong Christian om, at Mester Claus har faaet de Penge, som Hr. Jens Friidt lagde ind i Banken i Antwerpen, skjöndt han havde skrevet, at han ikke havde faaet dem, og at Mester Dirick har godt udrettet Kongens Ærender (i Rom) og er paa Hjemveien, m. v. — *Antwerpen*, sancti Lamberti martiris Dagh.

Behrmann Kong Christian II^s Hist. II. 119—20.

23. Septbr. [6595.] INSTRUMENTUM PUBLICUM de testimoniis quatuor virorum, quibus probatur, villas Alsleff, Westerhöyst et Drowidt infra fines dioceseos Ripensis et in provincia Lugum et "monarchia" et libertate monasterii Loci Dei æditicatas esse et constitutas. — *In ambitu ecclesiæ cathedralis Ripensis*, die Veneris, XXIII. mensis Septembris.

Langebek Scriptt. VIII. 33—35.

post 1. Oct. [6596.] KONGENS Qvittering til Hr. Jens Holgerssen for 2 Aars Regnskab over Indtægt og Udgift af Wilensherret; ligeledes for Regnskab over eet Aars Landehjelp af Melestedherred. — *Haffniæ*, post Francisci.

Suhm Ney Samlinger II. 3—4. H. p. 158. (Dagen er tilföiet efter Orig. Registranten).

21. Octobr. [6597.] KONGENS Qvittering til Hr. Tyge Krabbe for 79 Mark 6½ Skilling paa Regnskab over Helsingborgh Slot og Lehn, for hvilke Dauid Fackenerer fik Fitalie. — *Haffniæ*, die XI. millium virginum.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 158—59.

21. Octobr. [6598.] HANS V(ON MELLENS) Brev til Kongen, at han lovlig har forfulgt Sagen mod Bisp Jens Andersen om Böder til Kongen for det af dennes Tjenere begaaede Drab paa Otto Porsfeldt m. v. — *Nyborgis*, die undecim mille virginum.

Paludan-Müller J. A. Beldenak p. 101.

[6599.] KONGENS Qvittering til Knudt Scriffuer for hvad Penge og Varer han paa Hans Majestæts Vegne havde oppebaaret, og for Fetallie, han havde kjöbt i Reffuel. — *Haffniæ*, die Symonis et Judæ apostolorum. 1519. 28 Octobr.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 194. Hörer maaskee til A. 1520.

[6600.] KONGENS Qvittering til Eyler Bryske for 337 Gylden og 157½ Mark Danske Pendinge, som han oppebar af "Riddermends Mend" og Herredsfogeder i Nörrejutland for "Hiemloff". — *In castro Haffnensi*, sabbato proximo post omnium sanctorum. 5. Novbr.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 355, hvor der ogsaa er uden Dato anfört, at der gik Brev til Ribe, hvori der bestemtes, at de herefter skulde give 2 Sk. af hver Tönde Malt i Sise.

[6601.] BIRGERI, archiepiscopi Lundensis, testamentum. — *Lundis*, oct. mensis Nov. 8. Novbr.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 400.

[6602.] KONGENS Recognitionsbrev til Borgemestere, Raad og Menighed i Ribe for 900 Gylden, som de laante Kongen. — *Köpnehaffn*, sancti Vilhadi confessoris dag. 8. Novbr.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 354.

[6603.] KONGENS Brev til Clawes Bille paa Westerstæd Lehn i Skaane, at maatte beholde det uaflöst i 8 Aar, om han skulde overleve sin Fader, for den Sum, det staaer i Pant for. — *In castro Haffnensi*, ipso die sancti Andreæ apostoli. 30. Novbr.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 159—60.

[6604.] Kong CHRISTIANS Stadfæstelse af Lagmand Jon Sigmundsens Dom om Besiddelsesret til Gaarden Vatnsfjord. — *Kiöpnehaffn*, S. Andreæ Apostoli Dag. 30. Novbr.

Finni Johannæi Hist. eccl. Isl. II. 257—58.

[6605.] KONGENS Brev til Prioren af sancti Knutzcloster i Otthense i Anledning af, at han gav Kongen 100 Rhinske Gylden til Hjelp mod Rigets Fjender. — *In castro Haffnensi*, die Barbaræ virginis. 4. Decbr.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 39.

[6606.] Electi Osloënsis HANS MULES Brev til Kong Christian, hvori han beretter: at den af Kongen sendte Bergmester havde undersögt "mange Bergh", og han troer med Held; at han har kjöbt et Skib af Jepe Skoning, "som er paa Dracht 26 Stykke værd eller hos 200 Læster og aldeles nytt"; at Sten Sture agter sig til Vestergythland, hvorved han (Mule) bemærker, at Kongen kun faaer af de Svenske "Spee oc Spotth fore Velgerning". Tilsidst tilbyder han at ville komme til Kongen för Jul, hvis han önskede det. — *Agershus*, in profesto S. Nicolai. 5. Decbr.

Vidensk. Selsk. Skrifter VII. 509—510.

[6607.] KONGENS Qvittering til Hans Craffze for 2 Aars Regnskab over Indtægter og Udgifter af Kalundeborgh Lehn. — *Slott Köpnehaffn*, Sancti Nicolai episcopi dagh. 7. Decbr.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 186—87.

[6608.] CHRISTIERNI regis literæ præsentationis, datæ domino Ottoni, canonico Roskildensi, super ecclesiam parochialem Horslundh, terræ Laalandiæ, per resignationem domini Canuti Juari vacantem. — *In castro Haffnensi*, die Annæ, matris virginis gloriosæ, in adventu. 9. Decbr.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 87.

[6609.] CHRISTIERNI regis literæ præsentationis, datæ domino Canuto Marci, capellano regis domestico, super ecclesiam parochialem Malmogiensem, per liberam resignationem domini Ottonis Marci (*leg.* Nicolai), canonici Roskildensis, vacantem. — *In castro Haffnensi*, ipso die Annæ, matris virginis gloriosæ, in adventu. 9. Decbr.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 160.

1519. 21. Decbr. [6610.] KONGENS Qvittering til Borgemesteren i Falsterboo for 20 lödige Mark i Byskat. — *Haffnis*, ipso die Thomæ apostoli.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4 H. p. 160.

21. Decbr. [6611.] KONGENS Qvittering til Borgemesteren i Skanör for 50 Mark i Byskat. — *Haffnis*, ipso die Thomæ apostoli.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 161.

21. Decbr. [6612.] KONGENS Forleningsbrev til Borgemester og Menighed i Wææ paa Aaleleiet Widsköle-Leyge i Gersherrit, mod den sædvanlige Afgift. — *Hafniæ*, die Thomæ apostoli.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 161.

22. Decbr. [6613.] Kong CHRISTIANS Obligation til Hr. Tyge Krabbe paa Helsingborg for 900 Mark Danske og 284½ Lod Sölv, som han laante Kongen. — *Haffniæ*, feria quinta post festum Thomæ apostoli.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 160.

24. Decbr. [6614.] KONGENS Qvittering til Jörgen Koch, Myntmester i Malmöe, for 8000 Mark i Klippinge paa Regnskab over Mynten. — *In castro Haffnensi*, Jwle Afften.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 161.

29. Decbr. [6615.] KONGENS Brev til Borgemester, Raad og Borgere i Falsterbode, hvorved de fritages for Fremtiden for "Ecth og Arbede" til Falsterboo Slot. — *Haffniæ*, die Thomæ Cantuariensis.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 161.

[6616.] Kong CHRISTIANS Brev, hvorved han forlener Steffen Wewersthen med Borckholms Slot og hele Öen Öland paa 4 Aar. — *Ex castro nostro Haffnensi*, Torsdagen nest effther sancti . . . . . Dag.

Suhm Nye Samlinger III. 1. H. p. 62—63.

[6617.] Kong CHRISTIAN overdrager Hanherrit med al kongelig Rettighed, som Biskop Niels Stygge i Börlom havde indlöst efter Mowritz Nilssens Död, for den Sum det stod i Pant for, paa det Vilkaar, at det ved Niels Stygges Död uden videre skulde falde tilbage til Kronen, til samme Biskop som et frit brugeligt Pant, fordi han laante ham 1000 Rhinske Gylden og 1½ Mark og 42 Lod Sölv.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 350—51.

[6618.] Kong CHRISTIANS Instrux for Anthonius van Metz, som blev sendt til "Koningh Karll, Romsk Koningh" (Keiser Carl V.), for 1) at faae Dronningens Brudeskat udbetalt, 2) udvirke Forbud til de tydske Stater, især Lybek, imod at staae de oprörske Svenske bi, og 3) bede Keiseren restituere Grevskabet Delmenhorst til Kongen, fra hvis Farfaderbroder, Junker Gert, det voldeligen var taget af Bispen af Mönster.

Danske Magazin III. p. 357.

[6619.] Keiser CARL V's Skrivelse til Kong Christian, hvem han beder om at antage de Terminer for Betalingen af hans Dronnings Medgift, som Statholderinden Margrete i Nederlandene og nogle keiserlige Raader havde foreslaaet for Kongens Sendebud, idet han tillige lover at fremskynde Betalingen saameget muligt. — Uden Aar. (Fransk).

Altmeyer Isabelle et Christiern II. p. 43. Archiv f. St. u. K. Gesch. d. Herzogth. V. 498.

[6620.] Nogle TYDSKE BJERGMÆNDS Skrivelse til Kong Christian af Danmark, hvori de melde at være ifölge Hans Mesches Foranstaltning reiste til Wittenberg, for derfra at reise til Danmark: men da de af Mangel paa Penge ikke kunde reise videre, anholde de om Forstrækning til Reisens Fortsættelse. — *Wittenberg*.

Vidensk. Selsk. Skrifter VII. 512—513.

[6621.] Et Brev fra en Unævnt (HANS PEDERSEN TOLDER i Helsingör?) til Kong Christian, indeholdende Klager over Kongens Tolder Dirik (Slaghek). — (Uden Aar). 1519.

Behrmann Kong Christian IIs Hist. II. 57—58.

[6622.] En UNÆVNTS Skrivelse til en Unævnt, angaaende en Formildelse af Biskop Jens Andersen Beldenaks Fængsel, hvilken Kongen havde tilladt.

Paludan-Müller J. A. Beldenak p. 102—3.

1519—1520. 1519—20.

[6623.] KONGENS Befaling til Mester Hans Mule, at han paa Kongens Vegne skulde til sig annamme alt Gods, saavel rörligt som urörligt, der tilhörte Hr. Knud Knudsen. — (Uden Datum).

Behrmann Kong Christian IIs Hist. II. 96.

[6624.] Kong CHRISTIAN anmoder Erkebispen, Bisperne, Rigsraaderne, Lagmændene og nogle Adelsmænd i Norge om ufortövet at sende ham saa mange Penge, som der behövedes til at lönne det Antal Krigsfolk med, som hver af dem var ansat for. — (Uden Aar og Dag).

Behrmann Kong Christian IIs Hist. II. p. 121—22.

[6625.] Kong CHRISTIANS Befaling til Kjöbstederne i Danmark, at de hver skulde have et vist Antal gode Heste til Rede Nat og Dag, tilligemed saa mange gode Karle, som Hestene kunde ride, med Harnisk, Værge o. s. v. — *Hafniæ*, die beati Francisci.

Behrmann Kong Christian II Hist. II. p. 222—23.

[6626.] CHRISTIERNI regis literæ præsentationis, datæ domino Michaeli, cantori regio, ad ecclesiam Nascovianam, vacantem per inhabilitatem domini Laurentii. — *Haffnis*, (sine anno et die).

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 87.

[6627.] CHRISTIERNI regis literæ præsentationis, datæ magistro Severino Calixti ad ecclesiam parochialem Medelfar, cum sua annexa Kauslund, vacantem "per ingressum religionis" cujusdam domini Petri. — *In castro Haffnensi* (sine anno et die).

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 39.

[6628.] HERMANN SKEELS Brev til Anders Bilde, hvori han beder denne at drage Omsorg for, at Peter Lille (Petrus Parvus Rosæfontanus) blev i Danmark, da han var Dansk og saa lærd, at Danmark kunde have Ære af ham. — *(Wittemberg)*.

Skand. Litterat. Selsk. Skrifter 1811. S. 146.

[6629.] Forslag til Kong CHRISTIAN angaaende Bjergværksdriften i Minerne i det saakaldte Salbjerg ved Vesteraas i Sverrig. (Plattydsk).

Vidensk. Selsk. Skrifter VII. 311—12.

1520. 1520.

[6630.] KONGENS Qvittering til Hr. Jens Holgerdsön, Ridder og Raad, for 310 Mark Danske i Afgift af Willandts Herred. — *In castro Haffnensi*, Nyaars Dag. 1. Januar.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 162.

[6631.] Brev, hvorved Kong CHRISTIAN for den Summa af 1500 Mark Danske pantsætter Willandts Herred til Hr. Jens Holgerdsen, mod en aarlig Afgift af 310 Mark. — *In castro Haffnensi*, Nyaars Dag. 1. Januar.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 162.

1520. 1. Januar. [6632.] Brev, hvorved Kong CHRISTIAN pantsætter Landsbyen Börssöö til Hr. Jens Holgerson, Ridder, for 25½ lödige Mark Sölv og 200 Rhinske Gylden. — *In castro Haffn.*, Nyaars Dag.
Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 162—63.

5. Januar. [6633.] Kong CHRISTIANS Gjeldsbrev for 800 Mark Danske Pendinge, som Biskoppen i Roskilde, Hr. Lage Urne, laante ham. — *In castro Haffnensi*, vigilia epiphaniæ.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 188.

5. Januar. [6634.] Kong CHRISTIANS Gjeldsbrev for 400 Mark Danske Pendinge, som Hr. Jens Laurenszon, Archidegn i Roskilde, laante ham. — *In castro Haffnensi*, vigilia epiphaniæ.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 188.

5. Januar. [6635.] Kong CHRISTIANS Gjeldsbeviis for 1000 Mark Danske Pendinge, som Fru Sophie af Junxhoffuit laante ham. — *In castro Haffnensi*, vigilia epiphaniæ.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 188.

13. Januar. [6636.] Kong CHRISTIANS Gjeldsbeviis for 200 Rhinske Gylden, som Prioren i Andwordskowg laante ham. — Octava epiphaniæ.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 189.

13. Januar. [6637.] Kong CHRISTIANS Gjeldsbeviis for 71 Gylden og 1 Lod Sölv, som Abbeden i Ringstad laante ham. — *Haffniæ*, octava epiphaniæ.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 189.

16. Januar. [6638.] Kong CHRISTIANS Obligation for 122 Lod Sölv, som Abbeden i Skowgcloster laante ham. — Die Marcelli.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 189.

16—25. Jan. [6639.] Kong CHRISTIANS Obligation paa 500 Mark til Abbeden i Ebleholt. — *Haffniæ* (sine anno et die).
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 189.

17. Januar. [6640.] Kong CHRISTIANS Gjeldsbeviis for 954 Lod Sölv, som Capitlet i Roskilde Domkirke laante ham. — *Haffniæ*, die Anthonii.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 189.

18. Januar. [6641.] KONGENS Qvittering til Mester Knut Henriksen for "halffyretiwgende hundrette" Lod Sölv, som han oppebar i Jutland. — *In castro Haffnensi*, die Priscæ virginis.
Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 355.

18. Januar. [6642.] KONGENS Qvittering til Jurgen Koch, Myntmester i Malmöe, for 29000 Mark Pendinge paa Regnskab over Mynten. — *In castro Haffnensi*, die Priscæ virginis.
Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 163.

18. Januar. [6643.] KONGENS Gjeldsbrev til Jurgen Koch, Myntmester i Malmöe, for 1750 Mark Pendinge, som han laante Kongen. — *In castro Haffnensi*, die Priscæ virginis.
Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 163.

18. Januar. [6644.] KONGENS Qvittering til Borgemester, Raad og Menighed i Malmöe for 300 Mark i Byskat. — *In castro Haffnensi*, die Priscæ virginis.
Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 163.

20. Januar. [6645.] KONGENS Forleningsbrev paa Duebrödre Kloster udenfor Roskilde til Erick Porss, Skriver paa Nyköpinge Slot. — *In castro Haffnensi*, sanctorum Sebastiani et Fabiani.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 187.

20. Januar. [6646.] KONGENS Qvittering til Albrett van Gock for 1000 Gylden af den Gjeld, som han var "Legatten" (Joh. Ang. Arcimbold) skyldig. — *Ex castro Haffnensi*, sanctorum Sebastiani et Fabiani Dag.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 188.

[6647.] Kong Christians Gjeldsbeviis for 1651 Rhinske Gylden, som Borgemestere, Raad og Menighed i Roskilde laante ham. — *In castro Haffnensi*, die Agnetis virginis. 1520. 21. Januar.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 188.

[6648.] Biskop Lage Urne af Roeskilde underretter Kong Christian om, at den pavelige Legat (Jo. Ang. Arcimbold) var dragen fra Lybek til Bremen og derfra til Cölln, og at Mester Johan Ulff og Provsten af Lybek sögte at indhente ham. — *Bestrop*, ipso die beatæ Agnetis virginis et martiris. 21. Januar.

Behrmann Kong Christian II[s] Hist. II. 89—90.

[6649.] Kong Christians Obligation for 3700 Mark Danske, som Borgemester, Raad og Menighed i Köge laante ham. — Die conversionis Pauli. 25. Januar.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 189.

[6650.] Sibrittes Qvittering til Hr. Henrick, Abbed i Sorö, for 600 Mark Sölv, hun havde modtaget paa Kongens Vegne, og ligeledes for 20 Mark Sölv og et Guldkors, Mester Diderick havde modtaget. — Feria III. ante purificationis Mariæ. 31. Januar.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 192.

[6651.] Kongens Forleningsbrev paa Livstid til Hr. Niels Torkilsen, Kongens Capellan, paa Kronens Hospital sancti Jörgens Gaard i Grindow, med al kongelig Rente og Rettighed. — *In castro Haffnensi*, vigilia purificationis Mariæ. 1. Febr.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 356.

[6652.] Kongens Qvittering til Hr. Niels Torckellsszon for Regnskab over hvad Sölv og Guld Pendinge han havde modtaget af Borgerne i Helsingör, som Laan til Kongen. — *Slot Köpenhaffn*, wor Frue affthen præsentationis (*leg.* purificationis). 1. Febr.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 189—90.

[6653.] Kongens Recognition til Pretbiörn Podbusk for 1000 Mark Danske, som han laante Kongen og hvorfor Pantet paa Riiber-Huus forhöiedes. — *In castro Haffnensi*, sanctæ Dorotheæ virginis. 6. Febr.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 164.

[6654.] Brev, hvorved Kong Christian for den Summe af 500 Mark pantsætter det saakaldte svenske Gods til Hr. Axel Brade. — *In castro Haffnensi*, ipso die beatæ Dorotheæ virginis et martiris. 6. Febr.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 164—65.

[6655.] Mattis Scriffwers Brev til Kong Christian, at han efter kongelig Befaling havde taget Bispen af Fyen i Forvaring og annammet Inventarium paa Slottet af Erik Pors paa Nykjöbing, samt at han siden havde antvordet Bispen til Cornelius, Kongens Drabant. — *Engelborg*, Onszdagen nest effther sancte Dorothee Dag. 8. Febr.

Paludan-Müller J. A. Beldenak p. 103.

[6656.] Biskop Lage Urnes Svarskrivelse til Kong Christian paa dennes Forlangende, at han skulde tage Biskoppen af Fyen (Jens Andersen Beldenak) i Forvaring nogen Tid. — *Ex castro Hiortholm*, die Scolasticæ virginis. 10. Febr.

Behrmann Kong Christian II[s] Hist. II. p. 139—41.

[6657.] Hvidingherreds Tingsvidne, at tvende Dannemænd paa Tinget vidnede, at Abbed Hennick i Lyom Kloster "indworde" to Gaarde i Arnum med alt deres Tilliggende, "paa Vor Frues Vegne i Lyom Kloster, med Lavhævd selvtolvte med Klostermænd og Dannemænd". — Then Mondag nest for S. Peders dag Cathedra. 20. Febr.

Langebek Scriptt. VIII. 81—82.

1520. [6658.] KONGENS Qvittering til Borgemesteren i Ringstedt for 120 Mark Danske Pendinge
24. Febr. for de "Regsener", de skulde have stillet til Hjelp i Sverrig. — *Ex castro Haffn.*, vigilia Mathiæ.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 190.

25. Febr. [6659.] KONGENS Qvittering til Hr. Tyge Krabbe, Ridder, Embedsmand paa Helsingborg, for 800 Mark Danske, paa Regnskab over "Gengerds Fetalie", ligeledes for "Spisze og Helleborde", som han havde oppebaaret og solgt. — *Haffnis*, ipso die Mathiæ apostoli.
Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 165.

25. Febr. [6660.] Statholderinde MARGARETHE i Nederlandene underretter Kong Christian om, at hans Dronnings Brudeskat skal blive ham udbetalt i visse Terminer, og lover ham 6 Krigsskibe til Brug mod de Svenske m. m. — *Mechel*, am XXV. tage Febr. (Tydsk).
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 147—51. Maaskee hörer dette Brev til Aar 1521 efter vor Tidsregning.

26. Febr. [6661.] Kongens Skjödebrev paa en Deel Gaarde og Gods i Skaane til Mauritz Ypssen, Embedsmand paa Beritzholm. — *In castro Haffnensi*, dominica Invocavit.
Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 165—66.

26. Febr. [6662.] Mageskiftebrev mellem Kong CHRISTIAN og MAURITZ IPSEN, Embedsmand paa Bierritsholm, paa en Deel Gaarde og Gods paa Falster og i Skaane. — *Haffnis*, dominica Invocavit.
Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 166—69.

29. Febr. [6663.] Brev, hvorved Kong CHRISTIAN pantsætter Helsingborg Slot til Hr. Tygæ Krabbæ, Rigsraad og Embedsmand paa Helsingborg, for et Laan af 2500 Mark Danske. — *Ex castro Haffnensi*, Otthensdag post dominicam Invocavit.
Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 169—70.

4. Martii. [6664.] HANS (PEDERSEN) TOLDERS Beretning til Kong Christian om, hvormeget Bisperne, Klosterne og Kjöbstederne i Vendsyssel Stift havde erklæret sig villige til at laane Kongen efter dennes Begjering til dem desangaaende. — *Aalborrig*, then anden syndag i faste.
Behrmann Kong Christian IIs Hist. II. p. 125—30.

6. Martii. [6665.] KONGENS Qvittering til Prioren i Andworskow, Mester Eskill Pedherssön, for 500 Mark af den Hjelp, han paa Klosterets Vegne skulde give. — *Ex castro Haffnensi*, Torsdagen nest effther dominicam Reminiscere.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 190.

8. Martii. [6666.] KONGENS Forleningsbrev til Hr. Holgerd Greersen, Ridder, paa Sönderbo og Væsbo ad gratiam. — *Haffniæ*, quinta feria post dominicam Reminiscere.
Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 170.

8. Martii. [6667.] KONGENS Qvittering til Hr. Holgerd (Gregersen Ulfstand) for 560 Lod Sölv, som han modtog i Brandskat af Synderbo. — *Haffniæ*, quinta feria post Reminiscere.
Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 170.

8. Martii. [6668.] KONGENS Qvittering til Jörgen Myntmester i Malmö for 54000 Mark Penninge i Klippinger; ligeledes for 10500 Mark i Klippinge, som han forleden Juul overantvordede Kongen paa Helsingborg og Johan Dörresuend modtog af ham paa Kongens Vegne. — *Haffniæ*, feria quinta post dominicam Reminiscere.
Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 170.

9. Martii. [6669.] KONGENS Livsbrev til Niels Vincentiiszön og Tönne Tönniesszöns Frue Christentiæ paa Kröginge Gaard med tilhörende Gaarde og Gods i Kröginge Birk. — *Haffniæ*, feria sexta post Reminiscere.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 87.

[6670.] Kongens Qvittering til Hr. Holgert Gregerssen, Embedsmand paa Lagholm, for 403 Mark og 3 Skilling paa Regnskab over Gengierds-Fitallie, og 300 Mark Danske i Brandskat af Wesbo Herred. — *In castro (Haffnensi)*, feria VI. post dominicam Reminiscere. 1520. 9. Martii.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 171.

[6671.] Skrivelse fra Hemingh Gadh (Biskop i Linköping) til Borgemestere og Raad i Stokholm, for hvilke han forsvarer sig for den mod ham gjorte Beskyldning for Forræderi, idet han tillige raader dem til at underkaste sig Kong Christian. — *Köpmannehafn*, dominica Oculi. (Svensk). 11. Martii.

Behrmann Kong Christian II[s] Hist. II. p. 131—36.

[6672.] Literæ, capitulo ecclesiæ beatæ Mariæ virginis Hamburgensis datæ, quibus Christiernus rex pro suo patronatus jure consensum dat, ut dictum capitulum Thomam Koppen, Brandenburgensis dioceseos clericum, secretarium ducis Holsatiæ, per cessionem vel decessum vel resignationem domini Alberti Wulhassen, dictæ ecclesiæ minoris præbendæ canonici, successorem eligere possit. — XVI. die mensis Marcii. 16. Martii.

Suhm Nye Samlinger I. 1. H. p. 357—58. ubi præterea annotata sunt sequentia: "Similes postea literas habuit ad ecclesiam Borgk terræ Ymbriæ pro domino Petro Wittorp".

[6673.] Kongens Qvittering til Jens Torbernssen for 268 Mark 4 Skilling 2 Alb. for Giengerdtz-Fitallie, han oppebar og solgte i Halmsted Herred. — *Ex castro Haffnensi*, VI. feria post dominicam Oculi. 16. Martii.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 171.

[6674.] Kongens Qvittering til Jens Torbernsen for Regnskab over "Giengerdtz Fittalligæ" af Halmstedherret. — *In castro Haffnensi*, VI. feria proxima post dominicam Oculi. 16. Martii.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 171—72.

[6675.] Kong Christians Qvittering til Mester Jesper Brockman, kongelig Secretær, for 4222 Mark, som han havde oppebaaret i Skaane paa Kongens Vegne i Guldkjeder, Sölv, Guldringe, Gylden og "Clippe-Pendinge". — *Haffnis*, die Gertrudis. 17. Martii.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 190.

[6676.] "Seibreth Willoms" (Moder Sigbrits) Brev til Hövedsmanden paa Vardberg Henrik Krummedige, hvori hun tilmelder denne Kongens Ordre, at lægge Beslag paa alt den pavelige Legat Arcimbold tilhörende Gods, som Hövedsmanden kunde overkomme. — *Köpenhaffuen*, St. Gertrudis Dag. 17. Martii.

Skand. Litterat. Selsk. Skrifter 1810. p. 173—74.

[6677.] Kong Christian sætter Söborgh Slot og Lehn i Pant til Frue Jehanne, Erick Bildis Enke, i 10 Aar. — *Ex castro Haffnensi*, dominica Lætare. 18. Martii.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 190—91.

[6678.] Kongens Pantebrev til Henrick Aagesön, Ridder og Raad, paa en Deel Gaarde og Gods for 900 Mark Pendinge, han laante Kongen. — *Ex castro Haffn.*, dominica Lætare. 18. Martii.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 172—73.

[6679.] Kong Christians Brev til Jens Torbernsen, at han, i det Tilfælde at han overlever Hr. Aage Andersen, skal være den nærmeste til at maatte indlöse Frosteherret og have det i Pant for den Sum, hvorfor Aage havde det. — *Haffnis*, dominica Lætare. 18. Martii.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 173.

[6680.] Kong Christians Qvittering til Hans Kraffse for 100 Mark, som han havde lovet Kongen for at maatte udföre nogle Öxne til Tydskland. — *Haffnis*, feria II. post Lætare. 19. Martii.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 191.

1520. [6681.] Forbundstractat mellem DITMARSKERNE og Lybekkerne til gjensidig Under-
25. Martii. støttelse, paa 8 Aar. — Söndagen Judica. (Plattydsk).

Bolten Ditmars. Gesch. III. 216—19.

31. Martii. [6682.] Kong CHRISTIANS Ratification paa det af Otto Krumpen, Kay von Alefeldt, Karl Knutsson og Diderik Bramsted indgangne Fordrag med de Svenske, hvorved disse fra Kongens Side forsikkres fuldkommen Amnestie, Overholdelse af Sverrigs Love og Privilegier o. s. v., dat. Upsaliæ feria tertia post dominicam Reminiscere (ɔ: 6. Martii). — *Köpenhafn*, Palmelögerdag.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 437—40.

1. Aprilis. [6683.] Kong CHRISTIANS aabne Brev til Indvaanerne i Vestergötland, hvori han tilmelder dem, at Sverrigs Riges Raad har antaget ham som Konge, og anmoder dem at fölge dette Exempel, idet han lover dem sin kongelige Hyldest og Naade. — *Kjöpenhaffn*, Palme Söndag.

Diplomatar. Dalekarl. I. p. 233—34. Anm.

2. Aprilis. [6684.] KONGENS Qvittering til Mester Jörgen Karlsszön, Skriver paa Kalundeborg, for 1500 Mark Danske Pendinge og 400 Lod Sölv paa Regnskab over hvad han havde oppebaaret af Lehnet. — *In castro Haffnensi*, feria II. palmarum.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 191.

6. Aprilis. [6685.] KONGENS Qvittering til Biskop Vincentius af Grönland, "som er paa Biskopsgaarden i Fiwn", for 900½ Rhinske Gylden, som Præsterne i Fyens Stift gave Kongen til Hjelp til at lönne Krigsfolket i Sverrig med. — *Haffniæ*, die parasceues.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 39.

6. Aprilis. [6686.] KONGENS Qvittering til Abbeden af Herritzuad for 100 Lod Sölv og 100 Mark, som han hjalp Kongen med til Rigens Tjeneste. — *Haffnis*, die parasceues.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 173.

7. Aprilis. [6687.] KONGENS Qvittering til Jörghen Koch, Myntmester i Malmöö, paa "fyretywe femten twssinde" Mark Danske paa Regnskab over Mynten. — *Haffniæ*, Poske Aften.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 174.

10. Aprilis. [6688.] OVE BILDES Skrivelse til Kong Christian, hvori han henviser til en med "doctor Detleff" tilsendt Skrivelse om Udfaldet af en Underhandling med Bispen af Aarss; tillige sender han Kongen et Hundrede Rhinske Gylden som "hielp oc skenck till ether nades stoore vdgiiffth" og udbeder sig tilbage med "Doctor Detleff" Kongens "gode scriffuellse till Rom i myne ærende". — *Ex Arusia*, III. feria prox. post pasce.

Danske Magazin, Tredie Række, I. 163—64.

11. Aprilis. [6689.] KONGENS Qvittering til Eyler Bryske paa Lundenes for 400 Rhinske Gylden, han laante Kongen; desuden for 2314 Mark 2 Skilling paa Regnskab over Landehjelpen af de Lehn, han havde i Værge. — *Haffniæ*, feria quarta pascæ.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 358.

11. Aprilis. [6690.] KONGENS Brev ad gratiam til Eyler Bryske paa Nörreliwngherrit med al kongelig Rente og Rettighed, fri for al Afgift. — *In castro Haffnensi*, feria quarta pasche.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 358.

12. Aprilis. [6691.] KNUD HENRICKSSENS Qvittering til Borgemestere og Raadmænd i Aars for 1500 Lod Sölv, som de paa deres Byes Vegne havde antvordet ham efter den Befaling, han havde fra Kongen til dem. — *Aarss*, torsdagen nest effther poske.

Hübertz Actstykker I. p. 119—20.

[6692.] KONGENS Qvittering til Hans Hierickszön, Borger i Asnes, for 35 Mark istedetfor 40 Mark, som han blev skyldig som Byfoged sammesteds. — *Haffniæ*, feria sexta pasce. 1520. 13. Aprilis.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 10.

[6693.] KONGENS Recognition til Hr. Thyge Brade for 1000 Mark Danske, som han laante Kongen paa 2 eller 3 Aar. — *Kiöbnehaffn*, Tisdaghen nest effther Quasimodogeniti Söndagh. 17. Aprilis.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 173.

[6694.] KONGENS Qvittering til Jörghen Koch, Myntmester i Malmöö, for 30000 Mark paa Regnskab over Mynten. — *Haffniæ*, die III. post dominicam Quasimodogeniti. 18. (17?) Aprilis.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 174.

[6695.] Brev, hvorved Kong CHRISTIAN lægger Oxie Sognekirke i Oxie Herred i Skaane til den "Helliandtz-Kloster" i Malmö, under Betingelse, at der aarligen skulde holdes tvende "Begengelsse" for hans Oldefaders Kong Christierns (som stiftede Klosteret) og hans Faders Kong Hans's Sjele. — *In castro Haffn.*, feria quarta prox. post dominicam Quasimodogeniti. 18. Aprilis.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 174—75.

[6696.] Brev, hvorved Kong CHRISTIAN lægger Foborgh Sognekirke til Hellig-Aands-Klosteret i Foborg efter Hr. Hans Laurentsens Död, som har den i Forlening, mod at der holdes aarligen tvende "Begengelsser" for Kongens Forældres Sjele. — *In castro Haffnensi*, feria quarta proxima post dominicam Quasimodogeniti. 18. Aprilis.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 175.

[6697.] KONGENS Qvittering til Mester Jesper Brockman for 2251 Mark og 4 Skilling paa Regnskab over den Hjelp, han i Skone havde af gode Mænd og Qvinder oppebaaret paa Kongens Vegne. — *Haffnis*, feria quinta proxima post dominicam Quasimodogeniti. 19. Aprilis.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 192.

[6698.] KONGENS Qvittering til Hr. Esgi Bille for 1679 Mark Danske. — *Haffniæ*, feria quinta post Quasimodogeniti. 19. Aprilis.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 40.

[6699.] KONGENS Qvittering til Esggi Bille for 13 löde Mark Sölv og 10 Lod. — *Haffniæ*, Löffuerdagen nest effther söndaghen Quasimodo. 21. Aprilis.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 40.

[6700.] KONGENS Qvittering til Jens Geed for 5455 Mark paa Regnskab "aff then Konigeskat, som hand haffuer uptaget paa utj Nyborig Læn". — *Slot Köpenhaffn*. Löffuerdaghen nest effther söndagen Quasimodo. 21. Aprilis.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 40.

[6701.] KONGENS Qvittering til Hans Tolder for 13132½ Mark paa Regnskab over Kongeskatten af Aaleburg Lehn og Wendzyssel Stift; ligeledes for 700 Mark Slots-Pendinge og for 2236 Mark i Told-Oppebörsel. — *In castro Haffnensi*, Lögherdagen næst effther Söndagen Quasimodogeniti. 21. Aprilis.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 358.

[6702.] KONGENS Qvittering til Mester Knudt Henriksen for 22631 Mark 5 Skilling 1 Alb., som han oppebar i Kongeskat i Jylland. — *In castro Haffnensi*, sabbato proximo post dominicam Quasimodogeniti. 21. Aprilis.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 359.

[6703.] KONGENS Qvittering til Mester Jörghen Friis for 1914 Mark, som han oppebar i Kongeskat paa Langland og Tossind. — *Haffniæ*, sabb. prox. post dominicam Quasimodogeniti. 21. Aprilis.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 359.

1520. [6704.] Kongens Qvittering til Hr. Nielss Hanssen, Curatus i Nibe, for 40 lödige
21. Aprilis. Mark og 3½ Lod Sölv og 26 Mark i Pendinge af Landehjelpen i Bieseberg Lehn og Lundenes Lehn. — *In castro Haffnensi*, sabbato proximo post dominicam Quasimodogeniti.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 359.

21. Aprilis. [6705.] Kongens Qvittering til Jörgen Kock, Myntmester i Malmöö, for 21000 Mark, som han betalte til Kongen selv paa Regnskab over Mynten. — *In castro Haffnensi*, sabbato proximo post dominicam Quasimodogeniti.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 176.

22. Aprilis. [6706.] Instrumentum compromissi, sententiæ seu laudi inter Christiernum regem et Johannem Andreæ, episcopum Ottoniensem, de 80000 florenis. — *Haffnis*, XXII. mensis Aprilis, anno pontificatus Leonis X^{mi} octavo.

Nye Danske Magazin III. p. 221—231.

22. Aprilis. [6707.] Kongens Qvittering til Mester Torbern Bilde, Secretarius regius, for Regnskab over hvad Penge og Sölv han paa Kongens Vegne havde oppebaaret af Erkebiskop Birge og Capitlet i Lund Aar 1518. — *Haffniæ*, dominica Misericordia domini.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 192—93.

22. Aprilis. [6708.] Kongens Qvittering til Erick Ericksen for 1500 Mark, som han betalte paa de 1600 Gylden, han skulde give Kongen for den svenske Fange, som löb bort. — *In castro Haffnensi*, dominica Misericordia.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 359.

23. Aprilis. [6709.] Kongens Qvittering til Mester Jörghen Nilssön, Skriver paa Kalundeborgh, for 3002 Mark paa Regnskab over den Kongeskat, han havde hævet i Kalundborg- og Holbeck-Lehn. — *Haffniæ*, die sancti Georgii martiris.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 192.

23. Aprilis. [6710.] Kongens Qvittering til Henrich Tygessön for 618 Lod Sölv og 271½ Mark Pendinge. — *Haffniæ*, die S. Georgii.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 193.

23. Aprilis. [6711.] Kongens Qvittering til Biskop Vincentius for 15 Gylden af den Hjelp, som Præster og Kirker i "Fien" gave. — *Haffniæ*, die sancti Georgii.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 40.

23. Aprilis. [6712.] Kongens Qvittering til Hans van Melen for 5614½ Mark og 4 Skilling af den Landehjelp, han oppebar i Nyborg Lehn og paa Langeland. — *Haffniæ*, die Georgii.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 41.

23. Aprilis. [6713.] Kongens Qvittering til Mester Jörgen Friis, kongelig Skriver, for 11078 Mark 6 Skilling paa Regnskab over den Kongeskat, han oppebar i Jutland. — *In castro Haffnensi*, feria II. proxima post dominicam Misericordia domini.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 360.

23. Aprilis. [6714.] Kongens Qvittering til Hans Tolder for eet Aars Regnskab. — *In castro Haffnensi*, ipso die beati Georgii martiris.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 360.

23. Aprilis. [6715.] Christierni regis literæ præsentationis, datæ domino Nicolao Stigge, de Borglom episcopo, ad summum pontificem, super præpositura Borglom, per liberam resignationem Doctoris Anthonii de Förstenberg vacantem. — *Haffniæ*, Georgii martiris.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 361.

[6716.] Kongen giver Siluester Clausönn, Borger i Otensse, Livsbrev paa Saneti Jörgens Hospital udenfor Swineborgh med alle tilliggende Gaarde og Gods. — *Haffniæ*, feria III. post Georgii martiris. 1520. 21. Aprilis.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 41.

[6717.] Kongens Qvittering til Rasmus Clemetsönn, Hofsind, for 4540 Mark paa Regnskab over den Hjelp, han oppebar i Viborg Stift af gode Mænd og Bönder. — *Haffniæ*. III. feria post Georgii martiris. 21. Aprilis.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 360.

[6718.] Kongens Forleningsbrev til Mester Knudt Henricksen, secretarius regius, paa Ringelosther. — *In castro Haffnensi*, Tisdagen nest effther Söndagen Misericordia domini. 21. Aprilis.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 361.

[6719.] Kongens Qvittering til Mester Anderss Glob, secretarius regius, for 5957 Mark 7 Sk. Lybske, som han fik i Holsten paa Rente til Kongens Behov. — *Haffniæ*, d. Marci evangelistæ. 25. Aprilis.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 361.

[6720.] Pantebrev, hvorved Kong Christian for en Sum af 600 Rhinske Gylden og 2500 Mark Danske Pendinge pantsætter til Thomes Iwerssen og Hustrue Frue Lene Loduigsen, (istedetfor Skiffue-Huss og Lehn, som de för havde i Pant) Lundegaardt i Sönderherrit i Mors, med Östre-Assæns Sogn, Seritzslöff og Seritzslöfföör, Wester-Assens Sogn, Möödiwb Mölle og Rackeby med al kongelig Rente og Rettighed, saaledes som Ridder Niels Hög det i Pant havde. — *Kiöpnehaffn Slot*, Marci evangeliste. 25. Aprilis.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 362.

[6721.] Pantebrev, hvorved Kong Christian for den Summe 1600 Rhinske Gylden, 2200 Mark Pendinge og 240 Lod Sölv pantsætter til Hr. Niels Hög, Ridder og Raad, Slottet Skiffuehus med al kongelig Rente og Rettighed, istedetfor Kronens Lehn Lunde i Morss og Astrop i Wendsyssel, som han för havde i Pant. — *In arce Haffniensi*, die Marci. 25. Aprilis.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 363—64.

[6722.] Kongens Qvittering til Hr. Electus af Lund for 8296 Mark Danske paa Regnskab over de Penge, som Kongen laante ham til hans "Confirmatie". — *In castro Haffnensi*, ipso die beati Martii evangelistæ. 25. Aprilis.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 176.

[6723.] Kongens Qvittering til Jörgen Kock, Myntmester i Malmö, for 24000 Mark, som han overantvordede Kongen paa Regnskab over Mynten. — *Haffnis*, d. Marci evangelistæ. 25. Aprilis.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 176.

[6724.] Biskop Vincentius i Skara, Ture Joensson, Vestgöta-Lagman, og flere Vestgöters Skrivelse til Indvaanerne i Upland og Dalene, hvori de formane disse til at overholde det med Kong Christian indgaaede Fordrag. — *Osslobij*, d. Marci evangelistæ. (Svensk). 25. Aprilis.

Brudst. i Diplomatar. Dalekarl. I. no. 234. p. 231—32.

[6725.] Kongens Qvittering til Mester Jesper Brochmand, secretarius regius, for 273 Mark 2½ Skilling af den Hjelp, han fik af "the godemend vti Skione". — *Haffniæ*, quinta feria post dominicam Misericordia. 26. Aprilis.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 193.

[6726.] Vestgöte-Lagmand Thure Jenssons Skrivelse til Indvaanerne i Dalene, hvori han raader dem at slutte sig til det med Kong Christian sluttede Fordrag, og advarer dem mod Bedragere, som ville lokke dem til Oprör. — *Lindholm*, hellig Kors dag. (Svensk). 3. Maji.

Diplomatar. Dalekarl. I. no. 235. p. 233—35.

1520. 3. Maji. [6727.] Kong CHRISTIANS aabne Brev til Indbyggerne i Vester-Götland, hvori han anmelder sin Ankomst til Sverrig og lover dem at holde dem ved deres gamle Friheder og Rettigheder m. m. — *Calmarsund*, Hell. Korsdag Inventionis.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 440—42.

6. Maji. [6728.] Kong CHRISTIANS Brev til hans Dronning om nogle forventede Rytteres Indqvartering i Kjöbstederne (vti wore Köstere) og deres Forsendelse til Calmar Lehn. — *Calmar-Sund*, Söndagen næst efter Hellig Kors Dag.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv p. 152—53.

13. Maji. [6729.] LEONIS (X^{mi}) papæ epistola ad archiepiscopum Lundensem et episcopum Roskildensem, de injuriis, Gustavo archiepiscopo Upsaliensi illatis, adjecto mandato, ut omnia bona, a Petro Jacobi, decano ecclesiæ Arosiensis et cancellario Stenonis Sture, relicta, in nomine suo (papæ) arrestent, et clenodia Upsalensia, quæ abstulerat, ex iis restituant. —

Skriftel. Bevis hör. til (Spegels) Biskopskrön. p. 70—74.

15. Maji. [6730.] Kong CHRISTIANS Brev til Indvaanerne i Upsala Stift (ligelydende til de andre Stifter), hvori han melder sin Ankomst til Sverrig, for at tage dette Rige i Besiddelse iflge ældre Fordrage, og lover at regjere som en mild og retfærdig Konge. — *Stockholm*, Tirsdagen för Christi Himmelfarts Dag.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 412—44.

24. Maji. [6731.] Literæ, datæ Thomæ Koppen, secretario ducis Holsatiæ, Brandenburg. dioceseos, quibus REGIA MAJESTAS DUXQUE HOLSATIÆ consensum dederant, ecclesiam Morsum, in Sild sitam, Slesvicensis dioceseos, cum quacumque alia persona permutare. — Vigesima quarta mensis Maji (sine anno).

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 356.

7. Junii. [6732.] Kong CHRISTIANS Recognition til Thomes Guldsmed, Borgemester i Kiöpnehaffn, for 7970 Mark danske Penninge, som han og flere Borgere havde laant ham. — *Paa Synderemalm fore Stockholm*, Gudts legoms dag.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 193.

2. Julii. [6733.] Diploma CHRISTIERNI regis, privilegia equestria Nicholao Torchilli filio, canonico Havniensi et scribæ regio, concedentis. — *In arce nostra Havniæ*, festo visitationis Mariæ.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 124. — Hoc diploma sine dubio ad ann. 1521 vel 1522 pertinet.

13. Julii. [6734.] MAGISTRATEN I KJÖBENHAVN leier Jeppe Willumsen Halvdelen af en Gaard, liggende paa Rosengaarden, ligefor St. Gjertruds Kirke, i Vor Frue Sogn i Kjöbenhavn. — *Kjöbenhavn*, Fredagen næst efter St. Canuti.

Hofman Fundationer X. 192—93.

20. Julii. [6735.] "JOHANNES, dei gratia episcopus Lincopensis", tilmelder Kong Christian, at Dagen for St. Peders Aften næst forleden blev hans Gaard i "Lenchepung" bestoldet af Erik Rynning, Sven Höök, Gunnar Væstgöthe og "Hest annes fogte paa Kalmarna", og raader Kongen til at lade Landet hylde til sig med et Antal Folk. — *Ex Lincopia*, XX. mensis Julii. (Svensk).

Behrmann Kong Christian IIs Hist. II. p. 162—63.

26. Julii. (9. Decbr.) [6736.] Kong CHRISTIANS Befaling til Hendrik van Melem, Embedsmand paa Westeraars, at han skulde tilbörlig lade straffe nogle Skalke, der vankede omkring paa Kobberbjerget og i Dalene, oprörte Almuen og talte ilde om Kongen. — *Wort Slot Nyköpinge*, Sancte Annæ dag.

Behrmann Kong Christian IIs Hist. II. p. 163—64.

[6737.] Kongens Qvittering til Esgy Bille for Regnskab over Indtægt og Udgift af Hagenscogs Slot og Lehn. — *Paa Syndremalm in obsidione Stocholmensi*, S. Petri ad vincula affthen. 1520. 31. Julii.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 41.

[6738.] Leo (X^mus) papa Mag. Avonem Bylde, diaconum Roskildensem, a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis absolvit. — *Romæ*, sexto idus Augusti, pontificatus anno octavo. 8. Augusti.

Nye Danske Magazin I. p. 201—5.

[6739.] Leo (X^mus) papa Avonem (Bilde), electum Arusiensem, ecclesiæ Arusiensi in episcopum et pastorem præficit et juramentum ei præscribit. — *Romæ apud S. Petrum*, quarto idus Augusti. 10. Augusti.

Nye Danske Magazin I. p. 205—7.

[6740.] Brev, hvorved Kong Christian pantsætter Bördinge Kloster i Skaane til Hans Michelsen, Borger i Malmö, for 439½ Mark, som han laante Kongen. — *In Swdremalm*, sancti Egidii abbatis die. 1. Septbr.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 178.

[6741.] Kong Christian bevidner, at Hr. Johan Oxe Pedersen paa velbyrdig Fru Elsebe Hartwigsdatters Vegne skjödte og afhændte til Hr. Christian Torchilsen, Prior i Hellig-Geistes i Kjöbenhavn, noget Gods paa Möen i Sönder-Nestved (?) i Österborge Sogn, i Torstenæs og Koxeby, og stadfæster dette Skjöde. — *Kjöbenhavns Slot*, in die S. Ægidii. 1. Septbr.

Hofman Fundationer X. 182—183. — Dette Brev hörer uden Tvivl til et af de tvende næstfölgende Aar.

[6742.] Et Brev fra Knwdh Rudh til hans Svoger, Ridder Henrich Krwmmedighe til Vaallind, med Bön, at han vilde fölge hans Broder Michil Rwdh's Liig til sit Leiested i Mariager. — *Vedby*, Söndagen nest fore vor Frue Dagh nativitatis. 4. Septbr.

Danske Magazin VI. p. 269—70.

[6743.] Kong Christians og det svenske Rigsraads Forsikkring til Fru Christine, Steen Stures Enke, og andre Svenske, som havde Slotte i Forvaring. — *Vangzöön*, Onsdagen efter St. Ægidii abbatis Dag. 5. Septbr.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 446—50. Uddr. i Diplomatar. Dalekarl. I. no. 236. p. 235—36.

[6744.] Kong Christians, samt det danske og svenske Rigsraads Forsikkring til Staden Stokholm, ved dens Overgivelse. — *Wognsöen*, Odensd. næst efter Ægidii abbatis. 5. Septbr.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 444—46.

[6745.] Christine Nielsdatter, Hr. Steen Stures Efterleverske, Bent Arffuidssön, Mogens Green, Michel Nielssön, Erik Kuse etc., Slotslovere paa Stokholm Slot, samt Borgemestere, Raadmænd og Menighed i Stokholms Stad love at overantvorde Kong Christian bemeldte Slot og Stad den næstkommende Fredag (7. Septembr.). — Onsdagen næst för vor Frue Dag Nativitatis. 5. Septbr.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1150. (Qvartudg. Tom. VII. p. 133—35).

[6746.] Det svenske Rigsraad overgiver Stokholms Slot til Kong Christian. — *Stocholm*, vor ffrw afftan. (Svensk). 7. Septbr.

Ekdahl Christiern II^s Arkiv S. 153—54.

[6747.] Stokholms Borgeres Hyldingsbrev til Kong Christian. — *Stocholm*, wor frwe dag nativitatis. (Svensk). 8. Septbr.

Ekdahl Christiern II^s Arkiv S. 155—57.

1520. [6748.] KONGENS Forleningsbrev til Henrick Göye paa endnu i 10 Aar at beholde
14. Septbr. Kronens Slot Korsöör, med alle de "Herffuede, Læn och öör, som ther tiill ligge". — *Paa wort Slot Stocholmb*, sanctæ crucis dag exaltationis.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 193—94.

20. Septbr. [6749.] Dronning ELISABETH beder Prælater og Canniker ved Domkirken i Viborg om at vælge Magister Jörgen Friis, Kongens Secretær og Provst i Viborg, til deres Biskop. — *Abramstorp*, vigilia Matthæi.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 485.

25. Septbr. [6750.] Brev, udstedt af BORGEMESTER, RAAD og menige INDBYGGERE I ÖREBRO samt övrige INDVAANERE I HELE NERIKE, hvorved de, paa Biskop Matthias i Strengnæs's Opfordring, erklære Kong Christian for Sverrigs lovmæssige Konge. — *Örebro*, Tirsdagen næst för St. Michaëlis Dag. (Svensk).

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 450—53.

26. Septbr. [6751.] Tingsvidne om, at Abbed HENNICH i Lygom Kloster havde svoret sin Lavhævd paa nogen Jord i Tusbul og nogle Enemærker paa Rabsted og Lendemarck Mark, kaldte Rawenkiær og Spiolde. — *(Slux Herreds Ting)*, des Midtweckens vör Michaëlis. (Tydsk).

Langebek Scriptt. VIII. 45.

12. Octobr. [6752.] LEO (X^mus^) papa Avonem Byldhe, electum Arusiensem, a juramento Romam singulis trienniis visitandi absolvit. — *Romæ apud Sanctum Petrum*, die XII. Octobr.

Nye Danske Magazin I. p. 207.

24. Octobr. [6753.] Borgemester i Kjöbenhavn THOMAS GULDSCHMITS Brev til Hr. Anders Bille, at Kongen havde befalet, at Vægge og Gavle i alle Gaarde og Huse ud til Gaderne der i Byen, som vare klinede med Leer, skulde nedtages og opmures med Steen mellem Stolpe inden Pindsedag, samt at alle öde Jorder skulde bebygges. — *Köpnehaffn*, Onsdagen næst efter de 11000 Jomfruers Dag.

Pontoppidan Orig. Hafn. p. 125.

26. Octobr. [6754.] OFFUE BILLDE, electus og confirmatus til Aarss Domkirke, tilmelder sin Moder, Frue Anne Peder Billdes, at han i Söndags blev indfört i Aarss Domkirke og samme Kirke og Biskopsdom ham overantvordet af Bispen af Aarss. — *Aarss*, Othensdagen nest epter sancti Severini Dagh.

Nye Danske Magazin I. p. 208.

30. Octobr. [6755.] Diplom, udstedt af GUSTAV, Erkebiskop i Upsal, JOHANNES i Lindköping, VINCENTIUS i Skara, MATTHIAS i Strengnæs, OTTO i Westerås, Biskopper; ERIK TROLLE, Laugmand i Upland, NIELS BOESÖN, Laugmand i Östergötland etc., hvorved bemeldte Mænd erklære at have, ifölge St. Eriks Lov og den af den keiserlige Legat Johan Suchot og Biskop Jens Andersen af Odense foredragne Forklaring af samme Lov, udvalgt Kong Christian som Descendent af St. Erik til Konge i Sverrig. — *Stockholm*, Tirsd. ante festum omnium Sanctorum.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1155. Holberg Danm. Hist. II. 69—70.

5. Novbr. [6756.] KONGENS Skjöde til Skipper Lauritz paa en öde Jord i Kiöpnehaffn. — *Slott Stocholm*, Mandagen nest epther omnium sanctorum.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 194.

7. Novbr. [6757.] Erkebiskop GUSTAVS af Upsala Klage til Kong Christian over den Vold og Uret, som var ham selv, Erkebiskop Jacob, Biskop Otto af Vesteraas og flere Geistlige tilföiet af afdöde Steen Sture, dennes Enke og flere. (Uden Aar og Dag).

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1157. (Quartudg. T. VII. p. 149—52).

[6758.] Erkebiskop Gustav af Upsala, Bisperne Jens af Odense, Hans af Lin- 1520.
köping, Otto af Vesteraas o. a. fl. dömme, at den afdöde Steen Sture, hans Enke og endeel 8. Novbr.
flere hans Tilhængere skulle kaldes og holdes for aabenbare Kættere. — *Stockholm Slot*, Torsdagen næst efter Allehelgens Dag.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1157. (Qvartudg. Tom. VII. p. 149—53).

[6759.] Kong Christians aabne Brev til Indvaanerne i Wasbo, Kakinde og War- 9. Novbr.
tofte Herred, hvori han forkynder den "af Biskopper, Prælater, Doctorer og lærde Mænd" i Sverrig fældte Dom over Steen Stures Tilhængere, hvorved disse, for adskillige i Brevet anförte Excesser, ere dömte som aabenbare Kættere, hvilken Dom Kongen melder at have ladet exeqvere, lovende iövrigt at ville regjere Sverrigs Rige i Fred og Rolighed. — *Stockholm*, Fredagen för St. Martini.

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 453—55.

[6760.] Kong Christians Befaling til Peder Huid og de andre "gode Karle", som 11. Novbr.
havde annammet Slotsloven paa "Tauastenhus udi Findland", at de skulde overantvorde Brevviseren Jens Mattzssön fornævnte Slot og Slotslov, at holde til Kongens Haand. — *Stokholm Slot*, St. Mortens Dag.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1122. (Qvartudg. Tom. VII. p. 161—62).

[6761.] Kongens Forleningsbrev til Otte Krwmpen paa Helsingborg Slot, mod 11. Novbr.
aarligen deraf at svare 1000 Mark Danske Penge, o. s. v. — *Stocholms Slott*, sancti Morthens Dag.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 177.

[6762.] Kongens Forleningsbrev til Mogens Bille paa alt Hr. Steen Christiernsens 12. Novbr.
Gods i Danmark. — *In castro Stocholmensi*, feria II. post Martini.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 178.

[6763.] Kongens Forleningsbrev til Anders Jacobszön paa Salengeherrit. — *In* 13. Novbr.
castro Stocholmensi, S. Brictii episcopi dag.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 41—42.

[6764.] Capituli Nidarosiensis relatio ad Ericum Walchendorph, archiepiscopum, 15. Novbr.
de electione episcopi Schalholtensis in locum Stephani Johannis. — *Nidarosiæ*, 15. Novembr.

Finni Johannæi Hist. eccl. Isl. IV. 201—2.

[6765.] Kongens Qvittering til Jacob Scriffuer, Borgemester i Ribe, for 561 Mark 19. Novbr.
Danske paa Regnskab over de 800 Mark, som Borgemestere og Menighed i Ribe skulde give. — *Stockholm*, sancti Elizabet vidue dag.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 364.

[6766.] Christierni regis literæ præsentationis, datæ domino Johanni Olavi ad 19. Novbr.
vicariam sancti salvatoris, vulgo *hulpers* dicti, in ecclesia parochiali divi Nicolai civitatis Flensburgensis, dioecesis Slesvicensis, propter inhabilitatem Ditleui Broderi vacantem. — *In castro nostro Stocholmensi*, die Elizabet viduæ.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 364.

[6767.] Kongens Qvittering til Jörgen Myntmester for 2 Aars Regnskab over det 19. Novbr.
Sölv og "Pauimenthe", han paa Kongens Vegne havde modtaget og senere udmyntet og afleveret. — *In castro Holmensi*, sancte Elizabet vidue Dag.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 179.

[6768.] Erici Walchendorph, archiepiscopi Nidrosiensis, literæ ad episcopos 20. Novbr.
Andorum Bergensem, Höskuldum Stafangrensem et Magnum Hamarensem, ut circa initium carnisprivii Bergas convenire et Ögmundum, episcopum Schalholtensem, inaugurare velint, cum

1520. ipse propter frigores Bergas proficisci non valeat, se autem jam, rogante Johanne Mule, qui
20. Novbr. in absentia regis præfectus regionis constitutus fuerat, homagium ab eo (ɔ: Ögmundo) accepisse. — *In curia Nidarosiensi*, ad 12 cal. Septembris (rect. *Decembris*).

Finni Johannæi Hist. eccl. Isl. IV. 203—6.

22. Novbr. [6769.] Stokholms Borgerskabs (andet) Hyldingsbrev til Kong Christian den Anden. — *Stocholm*, S. Clementis afften. (Svensk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 157—59. 1333.

29. Novbr. [6770.] Erkebiskop ERIK WALKENDORPHS Stadfæstelse af den af Biskop Stephan til Skalholt og Erkebiskop Gauto gjorte Bestemmelse, at Gaarden Vatnsfjord i Island skulde stedse være et Beneficium. — *Nidaros*, vigilia S. Andreæ apostoli. (Isl. med lat. Overs.).

Finni Johannæi Hist. eccl. Isl. II. 351—52.

3. Decbr. [6771.] GUDSKALKUS ERICSSON tilmelder den "gamble Erchebiscop Jacob" (af Upsala), at Kong Christian havde tilladt ham at give Michel Niclisen og Erik Kyle Leidebrev til Kongen, naar denne igjen kom op i Sverrig. — *Ex residencia curati N . . . hell,* in prof. Barbaræ.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv p. 1333—34.

4. Decbr. [6772.] Forening mellem samtlige DANSKE OG SVENSKE KJÖBSTÆDERS KJÖBMÆND om Oprettelse af et Handelscompagnie (sluttet af Fuldmægtige fra begge Sider). — *Stocholm*, S. Barbaræ virginis dag. (Svensk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv p. 1329—30 (det fra de Danskes Side udstedte Exemplar) og p. 1330—33 (det af de Svenske udfærdigede Exemplar).

15. Decbr. [6773.] LEONIS (Xmi) papæ ad Avonem Bilde, episcopum Arusiensem, literæ, quibus plenariam indulgentiam et peccatorum remissionem iis concedit, qui ecclesiam Arusiensem eo die, quo primam missam in pontificalibus celebraverit episcopus, pie visitaverint, vel qui extra ecclesiam constituti fuerint, propter multitudinem hominum ingredi nequeuntes. — *Romæ apud Stum Petrum*, XVIII. cal. Januar.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. p. 769.

17. Decbr. [6774.] Erkebiskop GUSTAV af Upsala underretter Kong Christian om de Forholdsregler, han havde taget med Hensyn paa Gustav Eriksens Foretagender. — *Upsaliæ*, die lunæ proxima ante festum beati Thomæ apostoli. (Svensk).

Behrmann Kong Christian IIs Hist. II. p. 165—66.

30. Decbr. [6775.] Skrivelse (fra STOKHOLMS MAGISTRAT) til Kong Christian, hvem de melde, at de have "forskrevet" nogle Stæder, at deres Fuldmægtige skulde træde i Underhandling med dem i Eneköping tyvende Dag Jule angaaende den Kjöbmandshandel, som Kongen havde foreslaaet ("föregiffuit") og naadigen undt dem. — Dominica infra octavas nativitatis domini. (Svensk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1335—36.

[6776.] KONGEN forhöier Lauris Skinckels Pantebrev paa Fremelöff og Kirckendrup med 214 Rhinske Gylden og 1 Ort Guld, som han nu havde laant Kongen. — *Haffnis.*

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 39.

[6777.] KONGENS Recognition til Jacob Michelssen, Borgemester i Malmöe, for 1200 Mark Penge, han laante Kongen.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 164.

[6778.] KONGENS Recognitionsbrev til Hr. Pretbiörn Podbusk for 1000 Mark Danske, som han laante Kongen, og hvorfor Pantet paa Riberhus forhöiedes.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 356.

1520 vel ante.

1520 vel ante.

[6779.] Christiernus rex Avonem Bilde, cancellarium regium et præpositum Vibergensem, et Andream Glob, decanum Roskildensem, munera invicem permutare cupientes, summo pontifici, Leoni X^mo, ad permutationis confirmationem commendat. — *Ex arce Haffnensi.*
Nye Danske Magazin I. p. 203—4.

1520—1521.

1520—21.

[6780.] Brev, hvorved Kong Christian qvitterer for de 1000 Mark, som Erick Ericksen, Embedsmand paa Kallöö, var skyldig for Gotstaff Ericsen, mod at han betaler disse 1000 Mark til Giordt Nielssens Börn paa den Sum, som Kongen var dem skyldig paa Hindtzgawel Slot.
Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 361—65.

1521.

1521.

[6781.] Tunder Herreds Tingsvidne, at Sandemænd have gjort Markeskjel mellem Seed Mark og Tudemoes Mark. — Then mondag nest effter tölffte dag. 7. Januar.
Langebek Scriptt. VIII. 225.

[6782.] Junker Henrik Slakheks Skrivelse (til Erkebiskop Jacob af Upsala) om Leide og Sikkerhed for Michel Niclisen paa Sele, Erik Kyle og Peder Ryss. — *(Stokholm)*, feria quinta infra octavas epiphaniæ domini. 10. Januar.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1334—35.

[6783.] Kongens Qvittering til Hr. Niels Torkelszön for Regnskab over Alt, hvad han i sine forskjellige Embedsstillinger, paa Kongens Vegne havde oppebaaren og udgivet. — *In castro Haffnensi*, die beati Blasii episcopi. 3. Febr.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 195—96.

[6784.] Kong Christians Forordning om Handelen i Danmark, hvorved al Handel paa Landet forbydes, undtagen forsaavidt Familierne i deres Gaarde forbruge o. s. v. (25 Artikler). — *Kjöbenhavn Slot*, Söndagen Esto mihi. 10. Febr.
Danske Magazin III. 295—303. Friis Skjelskörs Beskr. p. 381—88. Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1171. (Qvartudgaven Tom. VII. p. 180—84. Uddr. i Badens Danm. Hist. II. 471—76.

[6785.] Nörranxstrup Herreds Tingsvidne om et Forlig mellem Eggert Mhöller og Beboerne af Römet om en Ager i Musswang. — Then mondag y Fastelauen. 11. Febr.
Langebek Scriptt. VIII. 142.

[6786.] Stokholms Magistrats Skrivelse til Mester Dirick (Slaghek), der takkes for at have talt deres Byes Sag for Kongen og underrettes om, at alt staaer vel i deres Egn, m. v. — Aske Onsdag. (Svensk). 13. Febr.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv p. 1336—37.

[6787.] Skrivelse fra Borgemestere, Raad og Menighed i Stockholm til Indvaanerne i Dalene, hvori de advare disse imod at deeltage i Gustav Erikssons og hans Tilhængeres Foretagender mod Kong Christiern. — *Stocholm*, Onsd. næst efter Hvide-Söndag. (Svensk). 20. Febr.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1338—39. Brudst. i Diplomatar. Dalekarl. I. no. 211. p. 240—41.

[6788.] Skrivelse fra Borgemestere, Raad og Menighed i Stockholm til Indvaanerne i Helsingeland, Gestrike og Gefle, hvori meldes, at tre Skibe nylig ere ankomne fra 14. Martii.

1521. Danmark med Sild, Kjöd og andre Spisevarer, samt at Handelen med Hansestæderne florerer;
14. Martii. derpaa advares imod Deeltagelse i de Foretagender, som "nogre offuergeffne skalke oc offörstondige men j Dalane" havde foretaget sig "met Gotstaff Ericsson oc flere skalke", at söge at vække Almuen til Oprör mod Kong Christian. — *Stocholm*, feria quinta prox. post dominicam Læt. (Svensk).
Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 1340—41. Diplomatar. Dalekarl. I. no. 238. p. 237—38.

14. Martii. [6789.] STOCKHOLMS BORGEMESTERES OG RAADS Skrivelse til Erkebiskop Gustav Trolle, hvori de berette at have skrevet til Helsingeland, Gestreke og Gefle (af hvilket Brev de oversende en Copie), om at standse Opröret i Dalene, samt at en Jagt gaaer i de Dage til Kjöbenhavn, o. s. v. — *Stockholms Stadt*, feria quinta prox. post dominicam Læt. (Svensk).
Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 1342. Diplomatar. Dalekarl. I. no. 240. p. 239—40.

14. Martii. [6790.] BORGEMESTERE, RAAD OG MENIGHED I STOKHOLM tilstille Domprovsten og Capitlet i Upsala de ovenfor under Nr. 6788 anförte Breve til Almuen i Helsingeland, Gestrikeland og Gefle, med Bön om at de vilde besörge dem afsendte med visse Bud til deres Bestemmelsessteder. — *Stocholms Stadt*, feria quinta proxima post dominicam Lætare. (Svensk).
Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 1342—43.

17. Martii. [6791.] STOKHOLMS BORGEMESTERES OG RAADS Skrivelse til Mester Dirick, Electus til Skara, for Tiden værende med Kongens Folk og "Resenere" i Westras, indeholdende Creditiv for deres Medbrödre Hans Burmester og Kort Drugenall og en Bön til ham om at tage sig af to andre af deres Medbrödre, Hans Larison og Per Mongson, der vare tagne til Fange af Oprörerne. — *Holmis*, dominica passionis. (Svensk).
Ekdahl Christiern II[s] Arkiv p. 1343—44.

21. Martii. [6792.] STOKHOLMS BORGEMESTERES OG RAADS Brev "tiil Mester Diric, Electo tiil Skara, nu warendis met wor kieriste nadigiste herris folk i Westrars", om de Forholdsregler, som de havde taget mod "then skadelig köpenskap oc siglas, som the Nordmen i Helsingeland, Gestrike, Gefle oc anner stedz met them oc theris widerlagx drengie daglige bruke oc bedriffue, Stocholms stad, menige landit oc köpmen tiil skade oc forderff", m. v. — *Stocholm*, feria quinta proxima post dominicam passionis. (Svensk).
Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 1344—45.

24. Martii. [6793.] STOKHOLMS BORGEMESTERES OG RAADS Skrivelse til Hr. Diderick Slachek, Electus til Skara, der underrettes om, at Cort Penning den 21de Martii drog fra Stokholm "met then dell eder nade begerede", men at der var kommen Tidende om, at han igjen var vendt om een Miil fra Eneköping, m. v. — *Ex Holmis*, dominica palmarum. (Svensk).
Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 1346.

28. Martii. [6794.] STOCKHOLMERNES Skrivelse til Kong Christian, hvori de berette, at alting staaer vel til i Landet, undtagen at Gustav Eriksson og hans Partie have begyndt et Oprör i Dalene, som det var at befrygte vilde gribe om sig paa flere Steder. — *Stocholm*, Torsd. i Dömble veckan. (Svensk).
Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 1347. Diplomatar. Dalekarl. I. no. 239. p. 238—39.

28. Martii. [6795.] STOKHOLMS BORGEMESTERES OG RAADS Skrivelse til den menige Almue i Sverrig, der formanes til at afholde sig fra det begyndte Oprör og anmodes om at sende nogle agtede Mænd til Erkebiskop Gustav, Bisperne og de ærlige Herrer af Ridderskabet for at overlægge med dem om, hvorledes Opröret kunde dæmpes. — *Stocholm*, helge torsdag. (Svensk).
Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 1353—55.

2. Aprilis. [6796.] Frue BYRGITTHA OLAFFS beder Mester Jesper (Brockman) at være sig behjelpelig i en Sag mellem hende og Hans Fryman. — *Varberg*, III. Dag Pasche.
Danske Magazin VI. p. 5.

[6797.] Vidisse, udstædt af BORGEMESTER OG RAAD I KJÖBENHAVN, af Christian IIs Privilegier for Kjöbstæderne i Sjelland (s. ovenf. Nr. 6784). — *Köbenhavn*, Quasimodogeniti Söndagh. 1521. 7. Aprilis.
Danske Magazin III. p. 295—303.

[6798.] Kong CHRISTIANS Befaling til Beboerne af Alsle og Westerhöyst i Lyomherrit (Lye Herred?), at de skulde herefter ansee Lyom Kirke i Ribe Stift for deres rette Sognekirke, som de af Arilds Tid havde gjort, og ikke mere söge til nogen fremmed Kirke i Sleszuig Bispedömme. — *Aars*, Söndag Misericordia domini. 14. Aprilis.
Langebek Scriptt. VIII. 30—31.

[6799.] Brev fra BORGEMESTERE OG RAAD I STOKHOLM til (Magistraten i Suderköping) om at de, efter Kongens Dombrev og med Junker Henrik (Slagheks) Samtykke, havde undt Marthen Lehus Godset Rorstrere. — *Ex Holmis*, feria secunda prox. post Tiburcii. (Svensk). 15. Aprilis.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1350—51.

[6800.] Skrivelse fra BORGEMESTERE OG RAAD I STOKHOLM til Borgemesterne i Malmö angaaende deres Handels-Compagnie og en intenderet "bergxbrukning", som Kongen havde bevilget dem. — *Stocholm*, Tirsdagen næst efter Tiburcii. (Svensk). 16. Aprilis.
Ekdahl Christiern II Arkiv S. 1349—50.

[6801.] HENRIK SLAGHECS Brev til Junker Lydigke paa Aaland, hvem han anmoder om at give en Borger af Stokholm ved Navn Per Skerdere lös af hans Borgen. — *Ex Holmis*, fredaghen nest effter Tiburcii. (Svensk). 19. Aprilis.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1352.

[6802.] Tingsvidne og Beviis af SOGNET SCHWANSENS MENIGHED angaaende nogle Landeiendomme i Rinckenisse i Schwansen, tilhörende Vicariet ved St. Andreæ Alter i Slesvig Domkirke. — Den 21 April. (Tydsk). 21. Aprilis.
Swabsteder-Buch ap. Westphalen IV. 3194. no. 146.

[6803.] STOKHOLMS BORGEMESTERE OG RAAD tilmelde Kong Christian, at de have modtaget hans Brev om, at nogle af dem skulde være komne til ham "nu i Fastelagh Westrars", at de have sendt en Jagt til Stegeholm, hvorfra der var kommen nogen svag Tidende "om nogen Bryst", og bede, at nogle af de Skotter, som ligge i deres By, maae blive forskikkede til andre Steder. — Tempore Georgii martiris. (Svensk). c. 23. Apr.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1352—53.

[6804.] MARTIN REINHARDS Skrivelse til Kong Christian angaaende hans og Hopfensteiners Bestræbelser for at udföre Kongens Ærende at overtale Carlstadt og Luther til at tage til Danmark. — *Worms*, St. Marci Euangelistæ Dag. (Tydsk). 25. Aprilis.
Vidensk. Selskabs Skrifter III. 12—14.

[6805.] STEPH. HOPFFENSTEINS Skrivelse til Kongen af Danmark, hvori han melder at have med Flid rögtet det ham anbetroede Hverv, og lover nöiagtig Underretning om sammes Fremgang ved sin Tilbagekomst til Kongen om 10 Dage. — *Worms*, 25 April. (Tydsk). 25. Aprilis.
Vidensk. Selsk. Skrifter III. 15—16.

[6806.] Skrivelse fra BORGEMESTERE OG RAAD I STOKHOLM "tiil Hans Scredere, then tid han war höffuitzman fra Stadzins (Stokholms) folck til Gröneburgh", hvori han advares for nogle Jagter eller Baade, der vankede om i Skjærene med 40 Karle, og underrettes om, at der kunde ventes Skibe og Folk fra Kongen saasnart Bören vilde föie dem. — *Ex Holmis*, die sancti Marci evangelistæ. (Svensk). 25. Aprilis.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1359—60.

1521. 25. Aprilis? [6807.] HENRIK SLACHEK, kongelig Statholder paa Stokholms Slot, befaler Bönderne, Landboerne og Husmændene paa Werendöö at være Mons Person behjelpelige med at skaffe Tömmer og Flaader til Stokholm. — (*Ex Holmis,* die sancti Marci evangelistæ?) (Svensk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1360–61.

28. Aprilis v. 5. Maji. [6808.] Skrivelse fra Junker HENRIK (SLAGHEK) samt BORGEMESTERE OG RAAD I STOKHOLM til Junker Lyder paa Casterholm, der advares om at vogte sig og Slottet for endeel fra Stokholm bortrömte Folk, som havde havt Samqvem med Gustav Eriksen i Dalene. — Syndagen niest Philippi et Jacobi apostolorum. (Svensk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1356—57.

29. Aprilis. [6809.] Kong CHRISTIANS Forbud til Beboerne af Toszingh, Thorö, Stryn, Strynkalff, Dregeöö, Berckholm og andre Öer, som ligge omkring Suinburgh, imod at udföre deres Varer til Tydskland og handle i deres Hjem med Salt, Humle, Staal eller andet, hvorimod de befales at handle og vandle i Suinburgh. — *Ottensze,* Mandagen nest epther Söndagen Cantate.

Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. p. 96—97.

29. Aprilis. [6810.] Oberst REYNWALD VON HEYDERSZDORFFS Beretning til Kong Christian om det i og ved Westeraas holdte Slag med Gustav Eriksen. — *Westraers,* am Mont. nach S. Marx tag. (Tydsk).

Behrmann Kong Christian IIs Hist. II. 167—68.

1. Maji. [6811.] OVE BILDES Skrivelse til Kong Christian, hvormed han ved sin Cantsler Mester Jörgen Samsing oversender "nogher skenck oc gaffue", som han skulde have overbragt Kongen fra Biskop Niels Claussen; tillige anbefaler han "sanct Clemens kircke oc stickth" til Kongens naadige Omsorg. I en vedlagt Seddel raader han Kongen at skikke med det förste "gode oc nyttighe Hövetzmen" over til Sverrig. — *Ex Kalundborgis,* die beatorum Philippi et Jacobi apostolorum.

Danske Magazin, Tredie Række, I. 164—165.

3. Maji. [6812.] Biskop JENS ANDERSEN (BELDENAKS) Brev til Kong Christian om Opröret i Opland og Dalene. — *Stocholm,* die inventionis sanctæ crucis.

Paludan-Müller J. A. Beldenak p. 104.

8. Maji. [6813.] Dronning CHRISTINES Stadfæstelsesbrev til Skomagerne i Odense paa de dem af Kong Hans givne Privilegier, Friheder og Naader (med Tilföiende af nogle nye Bestemmelser). — *Otthense,* wor Herres himmelfar affthen.

Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. p. 53—54.

9. Maji. [6814.] KONGENS Qvittering til Hr. Tyge Krabbe for Regnskab over Sagefald, Vrag, Told og Afgift af Helssingborg Lehn, i al den Tid han dermed har været forlenet. — Ascensionis dom.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 180.

11. Maji. [6815.] KONGENS Qvittering til Jens Torbernssen for 100 Mark, i aarlig Afgift af Froste Herrid. — Lögerdagen nest effther wor Herre Himmelfars Dag.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4 H. p. 179.

11. Maji. [6816.] KONGENS Qvittering til Borgemester og Raad i Landzkrone for Regnskab over Gjengerd af Helsingborg Lehn 1519. — *In castro Haffn.,* Lögerdagen effter ascensionis domini.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 179.

14. Maji. [6817.] Hertug FREDERIKS Befaling til Beboerne af Alsle og Westerhöst i Lugumherrit, at de skulde strax igjen give sig under Lugum Sogn i Ribe Stift, hvortil de forhen havde hört, og ikke mere söge Höygest Kirke, der hörte under et andet (Slesvigs) Stift. — *Vp vnssern Slate thom Kijle,* am dingisdage na deme Söndage Exaudi. (Tydsk).

Langebek Scriptt. VIII. 29—30.

[6818.] Skrivelse fra BORGEMESTERE OG RAAD i STOKHOLM til Tile Gisle paa Rasborgh, der anmodes om at lösgive to "köpungx borgere", som han havde ladet forhindre. — *Ex Holmis*, torsdagen nest ffor pinsdaghe. (Svensk). 1521. 16. Maji.

Ekdahl Christiern II's Arkiv S. 1359.

[6819.] KONGENS Qvittering til Hans van Mælen for 933 Mark 5 Skilling, som han oppebar paa Nyburg. — *In castro Haffnensi*, in vigilia pentecostes. 18. Maji.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 43.

[6820.] KONGENS Forleningsbrev til Jehan Biörnsszön paa nogle Gaarde i Fyen i Bogeherred i Haarby Sogn og By, Filstrup, Haarby Mölle og nogle Gaarde i Sletteherred i Jylland. — *In castro Haffnensi*, altera die pentecostes. 20. Maji.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 42. See nedenfor Nr. 6824.

[6821.] KONGENS Forleningsbrev til Hr. Tielöff Ericksszön paa 2 Læster Korn af det Kronens Gods i Fyen, som tilhörte Hr. Laxmand. — *In castro Haffnensi*, altera die pentecostes. 20. Maji.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 42—43.

[6822.] KONGENS Qvittering til Hr. Jens Gedt for Regnskab over alt det Guld, Sölv og Penge, som han oppebar paa Langland, Tossinge, i Sundzherred og Sallingherred og af Rudköping. — *In castro Haffnensi*, Othensdag i Pintze Uge. 22. Maji.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 43.

[6823.] Kong CHRISTIAN eftergiver Nyborghs Indbyggere deres Byskat for de 3 följende Aar paa Grund af den Udgift, de i sidste Feide havde havt. — (Uden Aar og Dag). 22. Maji—10. Novbr.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 44.

[6824.] Kong CHRISTIAN forlener Jehan Biörnsszön endeel af Hr. Laxmands Gods i Fyen. 22. Maji—10. Novbr.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 44. (Dette Brev angaaer samme Gods som Nr. 6820).

[6825.] KONGENS Qvittering til Jörgen Torbernssen for Regnskab over Udbudspenge af Halmsted Herred i Hallindh. — *Kiöbnehaffuen Slot*, Torsdagen wdi Pintze Helligdage. 23. Maji.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 182—83.

[6826.] KONGENS Forleningsbrev til Jörghen van der Wisch, Hofsind, paa Segeberg Slot og Lehn i Holsten. — *In castro Haffnensi*, feria VI. infra octavas penthecostes. 24. Maji.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 365.

[6827.] KONGENS Qvittering til Mester Hans Wenck, Secretarius regius, for 85 Mark og 4 Lod Sölv og 63 Rhinske Gylden o. s. v. — *Köpnehaffn*, Sancti Urbani Dag. 25. Maji.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 366—67.

[6828.] Kong CHRISTIANS saakaldte geistlige Lov. — *Kjöbenhavns Slot*, Hellig Trefoldigheds Söndag. 26. Maji.

Udg. af P. H. Resen Kbhvn. 1684. 4. Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. danske Love IV. S. 1—68. Uddr. i Holbergs Danm. Hist. II. 103—105. og hos Baden, Danm. Hist. II. 477—85.

[6829.] CHRISTIERNI regis constitutio ad prohibendas impias rerum naufragarum direptiones in regnis Daniæ et Norvegiæ, ordinatis mercedibus eorum, qui naufragis auxilium tulerint, et ceteris rebus quæ ad tales causas pertinent. — *In castro Hafniensi*, dominica trinitatis, anno regnorum Daniæ et Norvegiæ VIII^{vo}, Sveciæ I^{mo}. 26. Maji.

Rosæfontani refutatio Johannis Magni XXX. Scepperi defensio adv. Lubecens. S. III—IV. Dreyer Specim. de naufr. p. LXXVIII—LXXX. *Dan. interpret.* ap. Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 1172—73. (ed. in 4to T. VII. p. 185—89).

[6830.] Skrivelse fra Erkebiskop GUSTAV i Upsala, JENS (ANDERSEN BELDENAK), Postulatus til Strengnes, Biskop OTTO i Westrars, ERIK TROLLE, Ridder, KNUT BENCTSSON, 26. Maji.

1521. Væbner, Sverrigs Riges Raad og Mænd, og BORGEMESTERE OG RAAD I STOKHOLM til Ind-
26. Maji. byggerne paa Aaland, der anmodes om at begive sig til Stokholm for der at sælge og kjöbe, da Farvandet nu var renset for de Skalke og Sötyve, der holdt sig ude i Skjærgaarden; hvorimod de forbydes at have Samqvem med Helsingeland, Gestrikeland eller Nordland, der havde viist sig ulydige mod Kongen. — *Ex Holmis*, dominica trinitatis. (Svensk).

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 1357—58.

30. Maji. [6831.] KONGENS Qvittering til Herman Schriffwer paa Wordberg for Regnskab, som han paa (afdöde) Junker Willoms Vegne aflagde over Udgift og Indtægt af Wordberg Slot og Lehn. Ligeledes Qvittering til samme for Udlevering af Junker Willoms Guld, Sölv, Guldkjeder, Guldringe, o. s. v. — *Kiöbnehaffuen Slot*, Guds Legoms Dag.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 181—82.

31. Maji. [6832.] KONGENS Qvittering til Otte Krompen for Regnskab over hvad han havde oppebaaret af Olholms Lehn. — *Kiöbnehaffuen*, Fredag nest effther corporis Christi.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 87—88.

1. Junii. [6833.] KONGENS Qvittering til Hr. Holger Gregerssen for Regnskab over Indtægt og Udgift af Wardberg Slot og Lehn for 3 Aar; ligeledes af Wesbo og Synderbo; endvidere for Regnskab over "Geengerd" af de Herreder, som ligge til Laholm, neml. Högs Herred, Tönderse Herred, Orstadt Herred og Nörasboo Herred. — *Kiöbnehaffuen Slot*, Löwerdag effter Guds Legomsdag.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 180—81.

2. Junii. [6834.] KONGENS Qvittering til Matthis Scriffuer, Byfoged i Landskrone, for Regnskab over alt hvad han havde oppebaaret og udgivet af Byfogediet i Landzkrone. — *Köbnehaffuen Slot*, Söndagen effter Guds Legoms Dag.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 182.

3. Junii. [6835.] KONGENS Qvittering til Herman van Monster, Slotsfoged paa Kiöbenhaffne Slot, for Regnskab over hvad han havde oppebaaret og udgivet af Köbnehaffn Lehn. — Mandag nest effter Guds legoms dag.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 195.

6. Junii. [6836.] Skrivelse fra BORGEMESTERE OG RAAD I STOKHOLM til Kong Christian, hvori de melde, at det af Gustav Eriksen vakte Oprör var i Tiltagende, men at de haabede at kunne holde deres Stad uden al Fare indtil Kongen tilförte dem Undsætning; de trængte imidlertid til Proviant. — *Stocholm*, feria quinta proxima post Bonifacii. (Svensk).

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 1361—62.

7. Junii. [6837.] BORGEMESTERE OG RAAD I STOKHOLM bede Michel Jensson, Kongens Foged paa Wysby, om at sörge for, at de erholdt Tilförsel af Proviant fra Gotland, m. v. — *Holmis*, feria VI. proxima post octavas corporis Christi. (Svensk).

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 1364—65.

8. Junii. [6838.] KONGENS Qvittering til Matz Nielsszön, Skriver paa Engelborg, for Regnskab over Sisen i Nagskow. — *Nyköpingh*, sabbato post Erasmi.

Suhm Samlinger II. 3. H. p. 167.

c. 8. Junii. [6839.] KONGENS Qvittering til Hr. Oluff Holgersszön for Afbetaling af en Restance af Nyköbing Slot. — (Uden Dag).

Suhm Samlinger II. 3. H. p. 168.

[6840.] KONGENS Qvittering til Rasmus Clauszön, Byfoged i Nagskowg, for Af- 1521.
leveringen af en Deel Penge, Guld og Sölv, som han modtog efter Hans Perszöns Död, som 8. Junii.
slog Hans Smidt ihjel. — *Nyköping*, sabbato proximo post octavam corporis Christi.

Suhm Samlinger II. 3. H. p. 168.

[6841.] Brev fra "OTTO, episcopus Arusiensis" til Kong Christian, meest an- 16. Junii.
gaaende hans Bestræbelser for at stille det af Gustav Eriksen vakte Oprör. — *Stokholm*, dominica proxima post Viti et Modesti. (Svensk).

Behrmann Kong Christian II's Hist. II. 169–71.

[6842.] Kong CHRISTIANS Brev til hans Dronning, om at han agtede at begive 17. Junii.
sig til sine Venner, samt agtede at forsöge paa at faae nogle Ryttere, der opholdt sig uden Tjeneste der i Nærheden, hvervede for sig, hvorfor han ikke saasnart kunde komme tilbage til hende. — *Nyköfförind (Nyköffwind?)*, Sancte Bodell dag.

Ekdahl Christiern II's Arkiv S. 159—60.

[6843.] MOGENS GIÖE til Clausholm, Peder Lykke til Demstrop, Riddere, og Mogens 18. Junii.
Munk til Wolstrop, Landsdommer i Nörre Jylland, gjöre efter Kong Christians Befaling Skjel mellem noget Gods tilhörende Capitlet i Wiborg og Mariagers Kloster. — *Eygens*, feria proxima post festum S. Botulphi confessoris et abbatis.

Danske Magazin VI. p. 134—35.

[6844.] BORGEMESTERE OG RAAD I STOKHOLM tilskrive Biskop Arffuet i Aabo 21. Junii.
og bede ham at forhverve og forarbeide med Junker Wolff, Kongens Embedsmand paa Aabo Slot, og Borgemestere og Raad der i Byen, at de paa Kongens Vegne forskikkede alleslags Proviant, 100 Styrmænd og Baadsmænd samt nogle gode Töndebindere og Tömmermænd til Stokholm. — *Holmis*, X. M. ridderes afften. (Svensk).

Ekdahl Christiern II's Arkiv S. 1363.

[6845.] Fortegnelse paa Sölv, som blev overleveret JÖRGEN MÖNTHEMESTER paa 22. Junii.
Stokholm Slot. — Lögerdag nest efther Viti et Modesti.

Ekdahl Christiern II's Arkiv S. 161—62.

[6846.] LYOM BIRKETINGSVIDNE, om Maaden, hvorpaa Tienden i Westerhöyst og 24. Junii.
Alsle deeltes. — *Lyom Birketing*, then Mondag for Apostolorum Petri et Pauli.

Langebek Scriptt. VIII. 32—33.

[6847.] Krigsöversten REYNWALDT VON HEYDERSDORFFS Skrivelse til Kong Christian, 27. Junii.
hvori han giver Mester Diderik (Slaghek) Skylden for det uheldige Udfald af Træfningen ved Vesteraars og tilbyder sig at staae til Rette for sit Forhold. — *Stocholm*, am Donnerstage nach Nativitatis Johannis. (Tydsk).

Behrmann Kong Christian II's Hist. II. 156–57.

[6848.] BORGEMESTERE OG RAAD I STOKHOLM gjentage deres Begjering til Michel 28. Junii.
Jenson, Foged paa Gotland, om at han vilde bestræbe sig for at skaffe allehaande Proviant sendt til Stokholm fra Gotland. — Vigilia apostolorum Petri et Pauli. (Svensk).

Ekdahl Christiern II's Arkiv S. 1365.

[6849.] BORGEMESTERE OG RAAD I STOKHOLM underrette Kong Christian om, at 1. Julii.
de have sendt to af deres Medbrödre til ham for at tilkjendegive ham deres Leiligheder og Bröst, og beder ham om snarest muligt at höre dem og give dem Svar paa deres Hverv. — *Holmis*, vigilia visitationis Mariæ. (Svensk).

Ekdahl Christiern II's Arkiv S. 1366—67.

1521. 1. Julii. [6850.] BORGEMESTERE OG RAAD I STOKHOLM give deres Medbrödre Marthen Lehusen og Hermen Fosser Fuldmagt til at forhandle med Kong Christian angaaende adskillige (unævnte) Sager, deres og Stadens Velfærd betræffende. — *Holmis*, vigilia visitationis Mariæ. (Svensk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1367.

1. Julii. [6851.] BORGEMESTERE OG RAAD I STOKHOLM bede Hr. Hans Heroldt om at hjelpe deres Sendebud til snarest muligt at faae Beskeed af Kongen paa deres Hverv og Ærender til ham. — Vigilia visitationis Mariæ. (Svensk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1367—68.

14. Julii. [6852.] SOGNEVIDNE AF 12 DANNEMÆND, at de havde hört og seet, at 6 Dannemænd have vidnet paa Arild Kirkegaard, at Öbierg Mark ikke naaede længer Syd paa end til Öbierg Bæk. — Söndag nest for division. apostolorum.

Langebek Scriptt. VIII. 13.

19. Julii. [6853.] JOHAN SLAGHEKS Brev til Moder Sigbrit, hvori han melder, at Paven har besluttet at sende en Legat til Norden for at undersöge den Arcimboldske Sag, men at Kong Christians pragtfulde Optræden ved hans Besög hos Keiseren havde saaledes imponeret Curien, at det nu var tvivlsomt, om den vilde vove at sende en Gesandt af Frygt for at fortörne Kongen. — 19. Julii. (Plattydsk).

Udtog i Vidensk. Selsk. Skrifter III. 40.

20. Julii. [6854.] Mester CLAUS PEDERSONS Skrivelse, hvori han berörer Kong Christian den Andens Besög hos Keiseren og den store Opsigt, dette Besög havde gjort i Rom. — *Rom*, 20. Julii.

Udtog i Vidensk. Selsk. Skrifter III. p. 19.

20. Julii. [6855.] Mester CLAUS PEDERSÖNS Skrivelse til Kong Christian, hvori han melder Pavens Vægring for at confirmere de af Kongen foreslaaede Biskopper til Oslo Kirke, Skara og Strengnæs, hvortil han troer Aarsagen at være, at Paven agtede at sende "en Munk" til Danmark, men at denne Beslutning maaske var forandret siden man havde hört om Kongens Besög hos Keiseren. — *Rom*, 20. Juli.

Uddr. i Vidensk. Selsk. Skrifter III. p. 39.

20. Julii. [6856.] Keiser CARL Vs Brev, hvorved han overdrager Kongen af Danmark for stedse Belehningsretten af Hertugdömmet Holsten og de derunder hörende Lande. — *Gent in Flandern*, 20. Julii. (Tydsk).

Christiani Neuere Gesch. der Herzogth. I. 532—44. (i den danske Overs. VI. 387—88).

21. Julii. [6857.] Keiser CARL Vs Stadfæstelsesbrev til Kong Christian paa Hertugdömmet Holsten og Landene og Herskaberne Pinneberg, Stormarn og Ditmarsken, samt paa Staden Hamborg og Elbströmmen, saavelsom paa Herskabet Delmenhorst, "so seiner lieb rechtlich und erblich zugehöre", og dertil paa Godserne og Rettighederne, som hans Forfædre, Konger i Danmark og Hertuger i Holsten, have havt i Lybek Bye og Stift; iligemaade paa alle de Lehn, Friheder og Rettigheder, som hans Forfædre, Kongerne i Danmark, havde havt til Kongeriget Danmark, i Tydskland o. s. v. — *Gent in Flandern*, am einundzweinzigsten tag des monats Julii, "unser reiche, des Römischen im dritten" Jahre. (Tydsk).

Altmeyer Isabelle et Christiern II. p. 45.

21. Julii. [6858.] GORIUS HOLSTE, JENS JONSSON, CLAWES BOYE, Borgemestere, PER MONSSON i Hualwet, HERMAN LYTTING, HANS FOSSER, KARL GULSMET, MORTEN LEHUSEN, Raadmænd, LAMBERT ANDERSSON, GERT HUITKOP og THOMES KULEMAN, Borgere i Stokholm,

tilkjendegive, at de have undsat og laant Mester Dirik (Slaghek), paa Kongens Vegne og til 1521.
hans Nytte, 5000 Mark Danske, samt tilstaae, at de nu igjen have faaet bemeldte Sum ud- 21. Julii.
betalt af Jens Sciffuere. — *Stocholm*, Sönd. nest för sancte Marie Magdalene dagh. (Svensk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1368—69.

[6859.] CLAUES BOYE i Stokholm tilstaaer at have af Jens Sciffuere modtaget 21. Julii.
200 Mark Örtuger, som han laante Mester Dyrik i Westeraas i Fasten, 200 Mark Örtuger, som han laante Junker Henrik (Slaghek) paa Stokholms Slot, og 199½ Mark Örtuger for 9½ Skippund Humle, som Mester Dirik og Knud Benktson annammede af ham i Westerars. — *Stocholm*, Söndagen nest för Sancte Marie Magdalene dagh. (Svensk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1369.

[6860.] Keiser CARL Vs Mandat til Kong Christian om at exseqvere Achts-Er- 21. Julii.
klæringen mod Biskop Johann af Hildesheim og Consorter, i Anledning af dennes Stridigheder med Hertugen af Brunsvig og Lüneburg. — *Gent*, 24. Julii. (Tydsk).

Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol. VII. P. Spec. III. 1. Contin. 3. Forts. p. 169—70.

[6861.] LÖFFHERRITS TINGSVIDNE angaaende Herredsskjellet mellem Hwiding 27. Julii.
Herred og Löffherrit fra Öbiergbek til Hwidingdall og Markeskjellet mellem Öbierg og Klöing. — Then Lewerdag nest for S. Olai dag.

Langebek Scriptt. VIII. 14—15.

[6862.] Hertugerne ERIK og HENRIK af Brunsvig og Lyneborg qvittere Kong 28. Julii.
Christian for 9000 Gylden og love at forskaffe ham adskilligt Krigsfolk til Hest og til Fods. — Am acht und zcwentzigisten tage des Monats Julii. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 162—64.

[6863.] AARHUS BYTINGSVIDNE om en Ordstrid mellem Borgemester Niels An- 1. Augusti.
dherssen og Skipper Jens Pederssen, der endtes med at den Sidstnævnte greb til sin Kniv mod den Förstnævnte. — *Aars Radhus*, Torsdaghen som vor sti Pethers dag ad vincula.

Hübertz Actstykker I. 120—21.

[6864.] Keiser CARL Vs Rescript til Hertug Frederik i Holsten, hvori han befaler 10. Augusti.
denne at ansee Kong Christian som sin Lehnsherre, og ikke yde nogen anden end ham de lovlige Lehnspligter. — *Prugge*, 10. August. (Tydsk).

Christiani Neuere Gesch. der Herzogth. I. 541—42. (i den danske Overs. VI. 336—37).

[6865.] Indberetning af ANDOR, Biskop i Bergen, og Mester CRISTERN PERSSÖN, 12. Augusti.
Provst til Apostel Kirken sammesteds, om et Opløb af de Tydskes og Kongens Embedsmands Folk i Bergen. — *Bergen*, Mandagen nest effther sancti Laurencii Dag.

Danske Magazin IV. p. 344—49.

[6866.] DECANUS OG CAPITLET VED DOMKIRKEN I THRONDHJEM tilmelde Kong 24. Augusti.
Christian, at de ifölge hans Befaling have overseet, ransaget og opskrevet Sancti Olafs og Nidros Domkirkes Clenodier, som den havde förend Erik (Valkendorf) blev Erkebiskop, og have fundet dem ikke allene uskadte og "uforrykte", men endog forbedrede og formerede i alle Maader, og at de vare af den Mening, at Erkebispen vilde reise til Kongen, lige indtil de af Kongens Brev have erfaret hans Ankomst til Holland. — *Ex Nidrosia*, ipso d. Bartolomei apost.

Behrmann Kong Christian IIs Hist. II. 152—53.

[6867.] Den Throndhjemske Erkebiskop ERICK VALKENDORFFS Brev til det danske 28. Augusti.
Rigsraad, om at en Storm havde forslaaet ham af hans Reise til Danmark og drevet ham til Amsterdam i Holland, hvor Kongen havde mödt ham og gjort Forsög paa at anholde ham;

1521. til Slutning tilbyder han at ville staae Kongen til Rette for sine tilbörlige Dommere og beder
28. Augusti. om Leidebrev af Rigsraadet. — *E civitate Trajectensi*, die S[ti] Augusti(ni) episc. et conf.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1175. Qvartudg. Tom. VII. p. 192—96.

9. Septbr. [6868.] Biskop JUFFUER MUNCK af Rijbes Stadfæstelse paa Kong Christian (den Andens) og Hertug Frederiks Befalinger, at tvende Byer i Rijbe Stift, Alsle og Westerhöiste, skulle give deres Tiende og Redsel til Lyom Kirke og Præst; hvorimod Wijszbierg By, som tilforn laae i Lyom Sogn, skal höre til Bestedt Sogn. — *In curia episcopali Ripensi*, altera die nativitatis Mariæ virginis.

Langebek Scriptt. VIII. p. 31.

11. Septbr. [6869.] CHRISTIERNI regis literæ præsentationis, datæ Seuerino Olaui, sacellano regio, ad ecclesiam Nascowff, post obitum domini Michaëlis, cantoris regii, vacantem. — Ipso die exaltationis sanctæ crucis.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 88.

17. Septbr. [6870.] CHRISTIERNI regis literæ præsentationis, datæ Clementi Petri, familiari regio, ad ecclesiam parochialem Grinow, post mortem cujusdam Seuerini Martini vacantem. — *Haffniæ*, ipso die Lamberti.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 366.

20. Septbr. [6871.] B(ERNARDINI CARNAJAL), episcopi Ostiensis et cardinalis tit. S. Crucis, ad Helizabetham, Daciæ, Gothiæ, Sveciæ et Norvegiæ reginam, literæ, quibus Franciscum de Potentia, nuntium sedis apostolicæ in Daniam missum, commendat. — *Romæ*, XX. Septembr.

Vidensk. Selsk. Skrifter III. 42—43.

29. v. 30. Septbr.? [6872.] CHRISTIERNI regis literæ præsentationis, datæ Mauricio Joannis, scriptori substituto regio clerici Lundensis diocesis, ad ecclesiam parochialem Treelburgh, vacantem per obitum cujusdam Michaëlis. — *In castro Hafnensi*, feria 8va (3[a]) proxima post festum sanctorum Mauricii et sociorum ejus.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 183. hvor *Vincentius* Joannis er en Læsefeil for *Mauricius* Joannis.

29. Septbr. [6873.] KONGENS Qvittering til Wulff van Gwndorp, Embedsmand paa Aaboo Slot, for Regnskab over Indtægt og Udgift af samme Slot. — *Slot Kiöbnehaffuen*, Sancti Michels Dag.

Suhm Nye Samlinger III. 2. H. p. 140.

1. Octobr. [6874.] Literæ confirmatoriæ CHRISTIERNI regis, Joanni Capssen, plebano in Rissum, Slesvicensis diocesis, datæ, super adoptionem filii spiritualis domini Joannis Grudt, ejusdem diocesis presbyterum, ad eandem ecclesiam Ryssum. — *In Nycopensi castro*, primo mensis Oct.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 366.

6. Octobr. [6875.] Kong CHRISTIANS Brev til Indbyggerne paa Island, at de skulde modtage Hans Eggertsson som Kongens "Embitzmand" der i Landet. — *Kjöbenhaffn*, Söndagen næst efter Francisci Dag.

Finni Johannæi Hist. Eccl. Isl. II. 258.

10. Octobr. [6876.] BORGEMESTERE OG RAAD I STOKHOLM takke paa Kong Christians Vegne Borgemestere og Raad i Wiborg (i Finland) for endeel Gjeder, som de havde sendt til Stokholm, m. v. — *Ex Holmis*, in crastino sancti Dionisii. (Svensk)

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 1369—70.

13. Octobr. [6877.] KONGENS Brev, hvorved det paabydes endeel Kronens Bönder i Jylland at svare deres Afgift til Johann Reuentlow. — *Ex castro Nyköpinge*, Söndag nest effther Dionisii.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 367.

[6878.] Haynrich Schlachecks Brev til Kong Christian, især angaaende de i Stokholm værende Troppers Anliggender. — *Schlos zu Stockholm*, Mytwochs vor Lucæ Evangelistæ. (Tydsk). 1521. 16. Octobr.

Behrmann Kong Christian II[s] Hist. II. 186—88.

[6879.] Borgemestere og Raad i Stokholm bede Hr. Severin Norby om at lade "Lydke ffan Minnen, Borgere i Reffle", gjenerholde sit Skib med Ladningen, hvilket Hr. Severins Folk og Udliggere havde taget paa dets Reise fra Reffle til Stokholm med Malt og anden Proviant og bragt ind til Calmere. — *Ex Holmis*, feria quarta prox. post Calixti. (Svensk). 16. Octobr.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 1370—71.

[6880.] Stokholms Borgemesteres og Raads Forbön til Hr. Seuerin Norby for Hans Huitkop. — Feria quarta post Calixti. (Svensk). 16. Octobr.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 1371.

[6881.] Stokholms Borgemestere og Raad lykönske Kongen til hans lykkelige Hjemkomst (fra Nederlandene) og bede ham om at give dem gunstigt Svar snarest muligt paa nogle Hverv og Ærinder, hvormed de havde sendt deres Medbrödre Cort Drugnall og Hans Burmester til ham. — *Stocholm*, S[ti] Lucæ evangelistæ affton. (Svensk). 17. Octobr.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 1371—72.

[6882.] Stokholms Borgemesteres og Raads Taksigelses-Skrivelse til Dronning Elisabeth for den gode Modtagelse, som deres Sendebud havde fundet hos hende, saavelsom og for den Tröst og Skrivelse, hun gav dem, og for den gode Undsætning, hun skikkede til Stokholm. — *Stocholm*, Sancti Lucæ evangelistæ affton. (Svensk). 17. Octobr.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 1372—73.

[6883.] Kongen giver Kronens Bönder i Fredelöffue i Musseherred Tilladelse til at drive deres Sviin paa Olden i Bekkeskoug og Striidtztuing mod at give 15 Oldensviin til Aaleholms Slot. — *In castro Nykiöpinge*, in profesto beati Luce ewangeliste. 17. Octobr.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 88.

[6884.] Brev fra Biskop Jens Andersen (Beldenak) af Odense til Kong Christian eller det danske Rigsraad, især om Diderik Slagheks Forhold i Sverrig og om de Forholdsregler, der burde tages for at bevare Sverrig for Kongen. — (Uden Aar og Dag). Octobri.

Behrmann Kong Christian II[s] Hist. II. 158—61. Uddr. i Vidensk. Selsk. Skr. III. 34—35.

[6885.] Kongens Qvittering til Hr. Anders Bille, Ridder, for Regnskab aflagt til Christern, "Scriffuere paa Kiöpnehaffn Slot", over den Fitallie-Hjelp, han oppebar af Bönderne paa Möen. — *In castro Haffnensi*, die Vilhadi. 8. Novbr.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 195.

[6886.] Kongens Qvittering til Peder Hansön, Byfoged i Malmö, for 2 Aars Regnskab over Sagefald; ligeledes for Aflevering af Guld, Sölv o. s. v. efter Jörgen Hofmester, "som redt bleff for Rostoch"; endvidere for 2 Aars Fitallie-Hjelp og Penge, han oppebar i 10 Herreder i Skaane. — *Haffniæ*, die Vilhadi. 8. Novbr.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 183.

[6887.] Christierni regis literæ præsentationis, datæ Magistro Iwen Ellersszön super ecclesiam Wiislöffue, vacantem per obitum cujusdam domini Petri Johannis. — *In castro Haffnensi*, in profesto S. Martini episcopi. 10. Novbr.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 45. — I den originale Registrant findes i Marginen tilskrevet: "Ista præsentatio est cassata et annullata".

1521. 11. Novbr. [6888.] KONGENS Qvittering til Mesther Hans Mwle, electus til Opslo , for Regnskab over hvad han havde oppebaaret i Agershwss Lehn. — *Paa Köpnehaffn,* St. Martini Dag.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 45.

11. Novbr. [6889.] KONGEN giver Hans Bartolmeus Brev ad vitam paa Agerswndz Færgested, Aalegaard, og Helt-Fiskerie. — *Haffniæ,* die Martini episcopi.
Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 367.

13. Novbr. [6890.] CHRISTIERNI regis literæ præsentationis, datæ Claues Petri ad ecclesiam parochialem Herrestedt, vacantem per resignationem domini Joachimi Kanuti. — *In castro Haffnensi,* ipso die b. Brictii episcopi.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 46.

13. Nov.— 10. Decbr. [6891.] KONGEN giver Livsbrev til Lauris Hansszön paa Dalwm Mölle i Fyen. — Uden Aar og Dag.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 46.

14. Novbr. [6892.] KONGENS Qvittering til Mogens Lauritsen, Borgemester i Aars, for 250 Mark af den ny Told sammesteds. — *Haffniæ,* feria quinta post Martini.
Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 367.

19. Novbr. [6893.] KONGENS Quittancia Quittanciarum til Evler Bryske, om at han havde forligt sig med Kongen for alle de Regnskaber, han var pligtig at gjöre Kongen af Aalborg Slot og Lehn, saavelsom af Affwendsberg, Bleseberg med alle de andre Lehn og Herreder, som han havde havt i Befaling af Kongen, fra den Tid af, da han fik dem, og indtil han skiltes derfra. — *In castro Haffnensi,* Tisdagen nest effther S. Briccii Episcopi dag.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 45.

20. Novbr. [6894.] KONGENS Qvittering til Marquordt Tymand for 489 Mark 6 Skilling, som han opbar nu sidste Höst af Bönderne i hans Lehn, der udredede bemeldte Sum, fordi de bleve frie for det Arbeide, de skulde gjort i Sommer i Slotsgraven for Kiöpnehaffn. — *Paa Köpnehaffn,* wor Frue Affthen præsentationis.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 197.

20. Novbr. [6895.] KONGENS Qvittering til Hans Skowgordh for 250 Mark Danske, som han havde lovet Kongen. — *Haffnis,* in profesto præsentationis beatæ virginis.
Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 184.

20. Novbr. [6896.] KONGENS Qvittering til Hr. Moghens Göye for 2513 Mark i Landehjelp af Schandelborgh Lehn, som han betalte til Christiern Thomessen, Kongens Scriffuer paa Köpnehaffn. — *In castro Haffnensi,* wor frwe affthen præsentationis.
Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 368.

23. Novbr. [6897.] KONGENS Qvittering til Hennig Gulsmidt, Jens Michelsen og Hans Bardsker for 100 Mark Danske, som de "loffdhe" Kongen. — *In castro Haffn.,* ipso d. sancti Clementis.
Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 184.

23. Novbr. [6898.] KONGENS Qvittering til Atzer Brock for 7 Rhinske Gylden og 20 Klippinge, som han paa Johann Reuentloffs Vegne antvordede Kongen "for sagfaldh for en bundh som han lodhe slaa wdi as paa". — *Haffniæ,* ipso die sancti Clementis.
Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 368.

23. Novbr. [6899.] KONGENS Qvittering til Mester Pouel Anderssen, Cantor i Riibe, for 100 Gylden i Guld og 500 Mark Danske af de Penge, som Kongen sendte ham til Rom. — *Haffniæ,* ipso die sancti Clementis.
Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 368.

[6900.] Kongens Forleningsbrev til Atzer Brock paa Braaberg Gaard i Malthe Herred i Brorup Sogn, hvorpaa Christiern Smidt boer, mod at svare ½ Tönde Smör i Landgilde. — *In castro Haffnensi*, Sancti Clementis dag. 1521. 23. Novbr.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 368.

[6901.] Kongens Qvittering til Hr. Niels Hög for 1040 Mark Danske i Landehjelp af Skiffue Lehn. — *In castro Kalundeburgensi*, die lunæ post Andreæ apostoli. 2. Decbr.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 369.

[6902.] Kongens Qvittering til Eric Erichsen for 2829½ Mark paa Regnskab over den Landehjelp, han oppebar i de Herreder, som Bisp Niels Claussen af Aars havde i Forlening. — *Kalundeborg*, Sancte Barbaræ afffhen. 3. Decbr.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 369.

[6903.] Kongens Qvittering til Abbed Thomes af Orekloster for '00 Mark Danske, for to Karle, han skulde have udgjort til Sverrig. — *Kalundeborch*, Tisdagen nest efffher Andreæ. 3. Decbr.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 369. hvor *Orumkloster* er en Læsefeil for *Orekloster*.

[6904.] Kongens Qvittering til Siuert Bondisen for 100 Mark Danske af de 100 Gylden, han var Kongen skyldig. — *Kalundeborch*, Tisdagen nest efffher Andreæ. 3. Decbr.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 369.

[6905.] Kongens Qvittering til Biskop Jörghen Friis af Wiborgh for 906 Mark 4 Skilling af den Hjelp, han paa Kongens Vegne oppebar i Morss og Fiantzherrit. — *Kalundeborg*, Tisdag nest efffher Andreæ. 3. Decbr.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 369.

[6906.] Kongens Forleningsbrev til Hr. Offue Biilde, Biskop i Aars, paa Stöffringe Herred, Hald Herred og Ottensild Herred. — *Kalundeborch*, Sanctæ Barbaræ Dag. 4. Decbr.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 370.

[6907.] Kongens Qvittering til Hr. Niels Clausen, Biskop i Aars, for 60 Rhinske Gylden i Guld for den aarlige Afgift af Endelawe, Faare og Hassherrit. — *Kalundeborch*, Sanctæ Barbaræ Jomfrues Dag. 4. Decbr.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 370.

[6908.] Churfyrst Joachim af Brandenborgs Svar paa Magister Johan (Hans) Blancharts Hverv til ham fra Kong Christian af Danmark. — *Köln an der Spreu*, dinstags nach conceptionis Marie. (Tydsk). 10. Decbr.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 161—75.

[6909.] Kongens Qvittering til Per Ebbeszön for Regnskab over den Landhjelp, som han oppebar af Hynsgolls, Nesbyhoffds, Wyssenberiigs og Rudgordtz Lehn. — *Haffniæ*, die Martis proxima post festum conceptionis immaculatæ virginis. 10. Decbr.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 46.

[6910.] Kongens Qvittering til Hr. Niels Högh, Ridder, for 100 Mark Danske i Afgift af Skiffuehus for 1520. — *Kiöpnehaffns Slott*, Tiisdaghen nesth efffher wor frwe dagh conceptionis. 10. Decbr.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 370.

[6911.] Kongens Qvittering til Jurgen Koch, Myntmester, for Regnskab over alt, hvad han havde modtaget at mynte, og hvad han havde udmyntet fra den förste Dag han blev Kongens Myntmester. — *Haffniæ*, die Luciæ virginis. 13. Decbr.

Suhm Nye Samlinger II. 3—1. H. p. 184.

1521. 14. Decbr. [6912.] KONGENS Qvittering til Niels Loduigsen for 497 Mark paa Regnskab over Landehjelpen af Wardsyssel Östreherridt og Nörreherridt, som han betalte til Christiern Thomessen, Scriffuere paa Kiöpnehaffns Slot. — *In castro Haffnensi,* altera die Luciæ virginis.
Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 370—71.

14. Decbr. [6913.] KONGENS Qvittering til Erick Krummedige for 890 Mark, paa Regnskab over Landehjelpen af Endle Herred og Nörre-Wong Herred i Hönborg Lehn, som han betalte til Christiern Thomesen paa Kiöpenhaffn. — *Kiöpenhaffns Slot,* altera die Luciæ virg. et mart.
Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 371.

16. Decbr. [6914.] KONGENS Qvittering til Oluff Nielssen, Byfoged i Warde, for 110 Mark 14 Skilling Danske paa Regnskab over Tolden, som han indsendte ved Christiern Nielsen, Borgemester sammesteds. — *In monasterio Andtuordskoug,* feria II. proxima post festum beatæ Luciæ virginis et martiris.
Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 371.

20. Decbr. [6915.] KONGENS Qvittering til Per Knutsszön for Regnskab over hvad han havde oppebaaret i Sise i Medelffar. — *Otthense,* S. Thomæ apostoli affthen.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 46—47.

20. Decbr. [6916.] KONGENS Qvittering til Hans Laurissön, Byfoged, for Told og Sagefald i Medelfar. — *Otthense,* S. Thomæ apostoli affthen.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 47.

20. Decbr. [6917.] KONGENS Qvittering til Therchel Vintherssen og Michel Christiernsen i Horsens for 563 Mark paa Regnskab over den ny Told. — *Otthense,* vigilia Thomæ apostoli.
Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 371.

20. Decbr. [6918.] KONGENS Qvittering til Per Fröker for 209½ Mark 2 Skilling paa Regnskab over Sise-Penge af Horsens. — *Otthense,* vigilia Thomæ apostoli.
Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 371.

20. Decbr. [6919.] Mester CLAUS PEDERSONS Skrivelse til Kong Christian, hvori han raader Kongen til at lade "gjöre en liden Proces" imod Biskop Jens Andersen og sende den til Rom med de andre Processer (men ikke at lade Klagen mundtligen forebringe). — *Rom,* 20. Decbr.
Udtog i Vidensk. Selsk. Skrifter III. 46.

20. Decbr. [6920.] Mester CLAUS PEDERSSONS Brev til Kong Christian, hvormed han fremsender den pavelige Confirmation paa Lunds Erkestift for Diderik Slaghek, men bemærker, at Confirmation paa Skara ikke kunde erhverves förend en ny Pave var bleven valgt. — *Rom,* 20. Novbr. (Decbr.).
Vidensk. Selsk. Skrifter III. p. 38.

21. Decbr. [6921.] KONGENS Forleningsbrev paa Gretteböllegaard i Vissenberigh Sogn, givet Mattis Jensszön, paa hans, hans Hustrues og deres Börns Levetid. — *Otthense,* ipso d. S. Thomæ apostoli.
Suhm Samlinger II. 2. H. p 47.

22. Decbr. [6922.] KONGENS Qvittering til Koorth Hanssön for Regnskab over Sise af Kertmynde. — Söndag nest effther S. Thomæ apostoli dag.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 48.

22. Decbr. [6923.] Dombrev, hvorved Kong CHRISTIAN tildömmer Offue Vicencius en Deel Gods, som han efter et Dombrev af Viborg Landsting paastod at være hans Hustrues Anne Henricsdatters rette Arv, da indstevnte Besidder deraf Hr. Jörgen Friis, Biskop i Viborg, ikke mödte. — *Paa vor kere frue modhers Gard i Otthense,* then Söndag nest fore Juel.
Suhm Nye Samlinger I 4. H. p. 372.

[6924.] Kongens Qvittering til Henrick Kremmere, "Sisemestere" i Faaborg, for Regnskab over Sisen sammesteds. — *Ottoniæ*, feria II. prox. post festum b. Thomæ apostoli. 1521. 23. Decbr.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 48.

[6925.] Kongens Qvittering til Jep Andersszön for Regnskab over Tolden i Kyrtthemynde. — *Ottense*, S. Joannis Ewangeliste dag. 27. Decbr.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 48.

[6926.] Kongens Qvittering til Fru Metthe Urnes for 100 Mark, som hun var Enkedronningen skyldig og betalte til Biskop Vincentius. — *Ottense*, S. Hans dag ewangeliste. 27. Decbr.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 48.

[6927.] Kong Christians Dom, hvorved Patronatet over "wor Frue Alther i sancti Albani Kyrcky i Ottense" tilkjendes Jörgen Marswin, Danmarks Riges Cantsler, imod Cannik i Aars Niels Ericsszöns Paastand derpaa. — *Paa Dronningaarden i Ottense*, S. Johannis apostoli et ewangeliste Dag. 27. Decbr.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 49—50.

[6928.] Kongens Bevilling til Borgerne i Ribe, Varde og andre Kjöbsteder i Jylland, som handle med Öxen, at de maae drive deres Öxen til Ribe rette Markedsdag, Vor Frue Dag i Faste (25. Martii), og sælge dem til fremmede Kjöbmænd, og hvis de ikke da faae dem solgt, at drive dem til "Elleffwen og sælge dem der. — *Otthense*, ipso d. Joannis ewangelistæ. 27. Decbr.
Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 372—73.

[6929.] Kongens Forleningsbrev paa Eskelunde-Gaard i Randrop i Gyszlesogn til Mats Brven, Bonde, og hans Arvinger mod en aarlig Afgift til Nyborg Slot. — *Ottense*, ipso die puerorum innocentium. 28. Decbr.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 48—49.

[6930.] Kongens Brev, hvorved alle de Aalegaarde, som höre til Hintzegaffwel, overlades til menige Borgere i Medelffaar i 3 Aar. — *Nyburg*, die Silvestri papæ. 31. Decbr.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 50.

[6931.] Kongens Qvittering til Hr. Jacob, Enkedronningens Præst, for Regnskab over hvad han havde oppebaaret for Dronningen. — *Nyborgh*, in prof. circumcisionis domini. 31. Decbr.
Suhm Samlinger II. 2 H. p. 51.

[6932.] Kongens Qvittering til Frue Elze, Hr. Thomes Nielssens Enke, for 200 Mark Danske og 20 Gylden paa Regnskab af Vesterherrit og Vesterherrisför. — *Nyborg*, Sancti Silvestri confessoris dag. 31. Decbr.
Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 373.

[6933.] Kong Christians Memoriale til de i Stokholm værende Medlemmer af det svenske Rigsraad, med sammes Svar derpaa (41 Articler), underskrevet af Jens Sriffuer. — Uden Aar og Dag.
Behrmann Kong Christian IIs Hist. II. 174—86.

[6934.] Brev til Kong Christian fra Erkebiskop Gustav af Upsala, Biskop Jens af Odense, Otto af Vesteraas og Ridderen Erik Trolle om Hendrik von Melems Forhold i Vesteraas Lehn og Diderik Slagheks Skyld i Opröret i Sverrig.
Behrmann Kong Christian IIs Hist. II. 172—73.

[6935.] Borgemestere og Raad i Stokholm bede Mester Dyrik (Slaghek) om nærmere Forholdsregler med Hensyn paa Forbudet mod at seile til tydske Stæder og om at tillade nogle Skibe fra Stokholm at seile til Riga, Reval og Königsberg. — *Holmis*, (sine die). (Svensk).
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1366.

1521. [6936.] Keiser CARL V. beder Kong Christian om igjen at lade sin Dronnings Skriftefader Johan Mansveri komme til sit Embede, hvorfra han af Kongen var bleven afskediget. — *Brüssel*, s. d. (Dansk Overs.).

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1177. (Qvartudg. Tom. VII. p. 199—200). Holberg Danm. Hist. II. 96. Zwerg Sjell. Cleresie I. 416—17.

[6937.] En UNÆVNTS Memoriale (til Kong Christian), indeholdende Bispen af Fyens Betænkning om de mest passende Midler til at dæmpe Opröret i Sverrig. — (Uden Aar).

Paludan-Müller J. A. Beldenak p. 104—7.

[6938.] GODSCHALCI DE ALEVELDE, episcopi Slesvicensis, sententia super controversia inter Johannem Meynardem, perpetuum vicarium altaris S. Andreæ ecclesiæ Slesvicensis, et Henricum Mesterlyn, organistam et rectorem scholarum. — *Sleswigk, in curia nostra episcopali*.

Noodt Beiträge II. p. 218—19. Cfr. Westphalen Monum. ined. IV. 3191. no. 147.

[6939.] Hertug FREDERIKS Dom imellem Nygenmünster Kirkesogns Indvaanere og Capitlet i Bordesholm Kloster, angaaende Valg af Kirkeværger (Karckswaren) og Præst, Kirkeregnskabets Aflæggelse og Kirkens Bygning, tilligemed Stadfæstelse paa Klosterets Privilegier. (Plattydsk).

Westphalen Monum. ined. II. 512—13.

1521—22.

1521—1522.

[6940.] KONGEN giver Peder Bang, Underfoged paa Nyborg, Livsbrev paa en Gaard, kaldet Siögaard, i Röning Sogn i Nyborg Lehn.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 51.

1522.

1522.

1. Januar. [6941.] BORGEMESTERE OG RAAD I STOKHOLM takke Kong Christian for den gunstige Skrivelse og det naadige Svar, han gav dem med deres Medbrödre og Sendebud Hans Burmester og Cort Drugnagell, og berette, at de have meddeelt samme til deres Medborgere, som derover glædedes og lovede at vove Liv og Blod for Kongen og Stadens Forsvar. — *Stocholm*, Nyaars Dag. (Svensk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1373.

2. Januar. [6942.] Vidnesbyrd, udstedt af BORGEMESTERE OG RAAD I STOKHOLM, om en Forhandling mellem Biskop Jens af Fyen paa det svenske Rigsraads Vegne og Mester Dirich (Slaghek), holdt paa Stokholms Raadhus d. 16. Juni 1521, ifölge hvilken den Sidstnævnte, for at gjöre sit til at dæmpe det begyndte Oprör, erklærede sig villig til at lade sig fængsle, dog paa visse af ham opgivne Vilkaar. — *Stocholm*, Torsdagen nest effther nyars dag. (Svensk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1374—75.

2. Januar. [6943.] Taksigelsesskrivelse fra BORGEMESTERE OG RAAD I STOKHOLM "til werduge fader mester Dirich, electus til Lundt domkirkie etc.", for Velgjerninger, han havde viist dem og deres By. — *Stocholm*, annendt dag nyars. (Svensk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1373—74.

2. Januar. [6944.] KONGEN fritager Borgerne i Nyborgh for at give Siisze, mod at give 4 Skilling af hvert Pund Malt, som de brygge. — *Korsör*, altera die circumcisionis.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 51.

4. Januar. [6945.] KONGENS Qvittering til Rasmus Clemetsen, Embedsmand paa Blesborgh, for Regnskab over hvad han havde oppebaaret i "fetallie hielp" 1521 af Almuen i Vester-

herrit, Liwsgordherret, Hitzcherrit, Nörlwngherret, Watnfalsherret, Vlborgheherret, Hengeherret 1522.
og Giidingherret. — *Haffniæ*, Lögerdaghen nest effther nyaarsdagh. 4. Januar.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 373—74.

[6946.] KONGENS Qvittering til Hr. Niels Persen, Kongens Capellan, for Regnskab 4. Januar.
over hvad han oppebar i Landgieldh af Almuen i Hingherrit, Vlborgherrit, Hiermherrit og Gindingherrit. — *Kiöpnehaffn Slot*, Lögherdaghen nest effther ny aars dagh.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H p. 374.

[6947.] Kong CHRISTIAN DEN ANDENS Ordinantz eller saakaldte verdslige Lov. — 6. Januar.
Kjöbenhavn Slot, Helge tree Koningerdag.

Resen K. Chr. II. Lovböger S. 43. Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. danske Love IV. 71 —131.

[6948.] KONGENS Qvittering til Busk Skienck for Regnskab over den Skat, han havde 7. Januar.
oppebaaret af Rudgordz Lehn. — *Othense*, then Tisdag nest effter the Hellig tre Konningers Dag.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 55. I den orig. Registr. har denne Qvittering Aarstallet 1523.

[6949.] KONGENS Qvittering til Rasmus Clemetsen, Embedsmand paa Blesborgh, 12. Januar
for Regnskab over alt hvad han oppebar af Blesborgh Gard og Lehn, siden han fik det i Befaling efter Eylert Bryske, Embedsmand paa Lundenes, 1520; ligeledes for hvad han oppebar af Kjöbstederne Holstebro og Rindköping og i Hingeherret, Vldeborghherret og Vatfuckherret (sic), og det andet Gods i Hartzyssel; ligeledes for Regnskab over Landhjelp af Rynsherret, Nörlyngherret, Fiendzherret, Skiffueleen og i Morsse. — *Haffniæ*, Söndaghen effther the hellige trekongher dag.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 374—75.

[6950.] KONGENS Forleningsbrev til Frue Ingeborg, Hr. Tönne Parsberghers Efter- 13. Januar.
leffuerske, paa det svenske Gods i Skone og Blegind, som tilhörte Hr. Per Tursen, og Hr. Tönne sidst havde i Forlening. — Die lunæ post Chanuti ducis et martiris.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 185.

[6951.] Kong CHRISTIANS Stadfæstelsesbrev til Heiligenhafen By paa nogle Jorder 14. Januar.
og en Mölleplads. — *Koppenhagen*, Dinstage nach Erhardi. (Tydsk).

Corpus Constitt. Regio-Holsatt. III. 1268—1269.

[6952.] KONGENS Qvittering til Jörgen Kock, Myntmester i Malmö, for 55509 Mark, 21. Januar.
som han overantvordede Sigebret, og for 2142 Mark, han betalte til Steffen Sciffuer, Kongens Secretær, og Hieronymus, Hövedsmand for Drabanterne, til at lönne Drabantere med. — *Haffniæ*, die Agnetis virginis.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 185.

[6953.] KONGENS Qvittering til Hr. Prebiörn Podebwsk for 1456 Mark, som han 22. Januar.
oppebar i Fitaliehjelp af sine Lehn; ligeledes for 80 Gylden for Afgiften af Riberhwss Slot og Lehn. — *Haffniæ*, die Vincentii martiris.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 375.

[6954.] KONGENS Forleningsbrev ad gratiam til Gerluff Stenssen paa Bergens 22. Januar.
Gaard og Gods og Rylandz Gods. — *Haffniæ*, die Vincentii martiris.

Suhm Nye Samlinger III. 2. H. p. 142.

[6955.] En Officeer IWETH LANDTS Skrivelse til Kong Christian, hvori han 22. Januar.
beretter at have (frivilligen uden Ordre) reist til Hamborg for at söge at paagribe Stephan Hopfensteiner, da han havde hört, at denne var bortrömt: men da han var kommen der, havde han hört, at H. var bleven taget i Lybek. — *Flensborg*. 22. Januar.

Udtog i Vidensk. Selsk. Skrifter III. p. 50.

1522. 23. Januar. [6956.] KONGENS Forlehningsbrev ad vitam til Peder Laurisszön, Profos, paa Kronens Gods i Görstinge og desuden 100 Mark aarligen af Kongens "Fadeburd". — *Haffniæ*, feria quinta proxima post Vincentii martiris.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 197.

2. Febr. [6957.] CHRISTIERNI regis literæ præsentationis, datæ Gottscalco Andreæ, sacellano regio, ad "Kiöbelöffwe Kirke", vacantem per privationem domini Michaëlis. — *In castro Haffnensi*, die purificationis Mariæ.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 88.

6. Febr. [6958.] KONGENS Qvittering til Oluf Persen, Borgemester i Aahus, for Afleveringen af et Brev, som Mester Diderich havde antvordet Per Knudsen, hvorefter Frue Margrethe Brades skulde have været Kong Hans 900 Mark skyldig. — *In castro Haffnensi*, feria quinta proxima post festum beati Blasii episcopi.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 185.

13. Febr. [6959.] KONGENS Forleningsbrev til Biskop Anders Mws paa Westerwig Kloster. — *Haffniæ*, feria quinta post Scolasticæ virginis.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 375.

14. Febr. [6960.] KONGENS Qvittering til Henning Tygessenn, Foged paa Tryggeuelde, for Regnskab over Indtægter og Udgifter af Tryggeuelde Gaard og Lehn i 5½ Aar og af Högstrops Gaard i ½ Aar. — *Haffniæ*, die Valentini.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 197—98.

14. Febr. [6961.] KONGENS Qvittering til Villem Albertze van Swollen, som tjente Sicbrett, for Regnskab over hvad han paa Kongens Vegne havde oppebaaret og udgivet. — *In castro Haffnensi*, ipso die S. Valentini.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 198.

14. Febr. [6962.] KONGENS Qvittering til Hans Ericsen for Regnskab over Elsborgh Slot og Lehn, som han fik efter Hans Brede, og blev Kongen ham derefter 200 Mark skyldig, som skulde gaae af i Regnskabet over Vigen i Norge. — *Haffniæ*, die Valentini martiris.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 185—86.

post 14. Febr. [6963.] GODESCALCI AB ALEVELDE (episcopi Slesvicensis) cessio terrarum sibi et parocho Suderstapelensi in Westermarsch competentium illis, qui aggerem excludendi maris causa ducere volunt, facta. — *Svavestadii*, post festum Valentini martyris.

Swabsteder-Buch ap. Westphalen IV. 3194. no. 149.

15. Febr. [6964.] GUSTAV ERIKSEN og STEFFEN HENRIKSEN, Borgemestere i Upsale, tilstaae at være Kong Christian 600 Mark skyldige, som han havde laant dem. — *Köffuenhaffen*, S. Sigfridi Episcopi dag.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 330—31.

17. Febr. [6965.] Kong CHRISTIANS Brev til Capitlet i Lwndt, hvorved han befrier dem for alt Ansvar for Hammershuus Slot og Bordhenholms Lehn, som de havde overladt Kongen. — *Slot Kiöbnehaffn*, Mandaghen nest effther sancti Valentini Dagh.

Suhm Samlinger III. 1. H. p. 61. 140—41.

18. Febr. [6966.] DALEKARLENES Skrivelse til Rigsforstanderen Gustav Eriksson, hvori de opregne alle de Forurettelser og Ulykker, som Landet var blevet styrtet i ved Kong Christians trolöse Fremgangsmaade, og erklære, at de aldrig mere ville underkaste sig hans Herredömme, men tilbyde Gustav Eriksson deres Huldskab og Troskab under den Betingelse, at Erkebiskop

Trolle aldrig faaer Tilladelse til at vende tilbage til Sverrig, da de ansee ham for förste Aarsag til al Sverrigs Ulykke. — *Tune*, Tisdagen næst efter sancte Seffridz dag. (Svensk). 1522. 18. Febr.

Diplomatar. Dalekarl. I. no. 242. p. 242—44.

[6967.] Kong Christians Stadfæstelse af et venligt Forlig mellem Niels Lycke og Hans Ericszön om Kornerop Gaard med tilliggende Gods. — *Haffniæ*, feria IV. post Valentini martiris. 19. Febr.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 198—99.

[6968.] Kongens Protectorium til Hr. Niels Pethersen for ham og hans Kirke Voxleff med dens Annex capella S^ti^ Jodoci in Nibe. — *Kalundeborgh*, Sancti Petri dag in cathedra. 22. Febr.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 376.

[6969.] Petri Nicolai, presbyteri et Prioris hospitalis sancti spiritus in Foborgh, literæ commendatitiæ, datæ Joanni Petri, qui iter peregrinationis ad S. Jacobum apostolum in Compistella (sic) ingredi sibi proposuit. — Ipso die Mathiæ apostoli. 24. Febr.

Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. S. 135—36.

[6970.] Rigsforstander Gustav Erikssons aabne Brev til Indbyggerne i Westeraas Stift, hvori han befaler, at den indestaaende Bispetiende skal anvendes til Domkirkens Gjenopbyggelse. (Bemeldte Tiende var nemlig bleven tilbageholdt paa Grund af, at Biskop Otte havde forladt sit Stift og var gaaet over til Kong Christierns Parti). — *Örebro*, Odensdagen næst för Fastelavns Söndag. (Svensk). 26. Febr.

Diplomatar. Dalekarl. I. no. 243. p. 244—45.

[6971.] Christierni regis literæ præsentationis, datæ domino Petro Jacobi ad ecclesiam Wordenborgh, vacantem per liberam resignationem domini Petri Johannis. — *In oppido Nestuedt*, die Jovis proxima post Mathiæ apostoli. 27. Febr.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 199.

[6972.] Kongens Brev til Jens Bang, Borgemester i Asnes, der har aflagt Schultis Ed, at være Schultis i Asnes. — *In castro Haffn.*, die Veneris prox. post dominicam Esto mihi. 7. Martii.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 51.

[6973.] Kongens Brev til Jens Bang, Borgemester i Asnes, at Bönderne i Salingherred og Bogherred skulde have Lov til at indföre deres Varer til Asnes de rette Torvedage. — *In castro Haffnensi*, die Veneris proxima post dominicam Esto mihi. 7. Martii.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 52.

[6974.] Kongens Brev, at Almuen i Åtsznes maatte lade bygge nogle Aalegaarde udenfor Byen, hvor Kongens Schultis Jens Bang maatte anvise dem. — *In castro Haffnensi*, die Veneris proxima post dominicam Esto mihi. 7. Martii.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 52.

[6975.] Kongens Qvittering til Oluff Matssen, Herredsdommer i Synderherrit i Morss, for "eloff och tiwge" Lod Sölv, der tilhörte Moghens Thomessen af Damsgordt, og som han betalte til Siebret Willems. — *In castro Haffn.*, Fredaghen post dominicam Esto michi. 7. Martii.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 376.

[6976.] Kongens Qvittering til Jiib Christiernsen, Borger i Ribe, for 60 Gylden paa Restancen af "Siölffskatten". — *In castro Haffn.*, die Veneris prox. post dominicam Esto michi. 7. Martii.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 376.

[6977.] Kong Christian paabyder sine Undersaatter i Trundhems, Staffanger og Bergens Stight at betale den tredie Pennige af alt deres Gods, löst og fast, til Hjelp for at 9. Martii.

1522. faae Ende paa Krigen, og bemyndiger Jörgen Schriffuer paa Kongens Gaard i Bergen at
9. Martii. oppebære denne Afgift. — *Slott Kiöpnehaffuen*, Söndagen Invocavit.

Suhm Nye Samlinger III. 2. H. p. 141—42.

14. Martii. [6978.] KONGEN giver Anders "Offuerskeer" og hans Hustru og Börn Livsbrev paa en Gaard i Roskilde. — *Haffniæ*, feria sexta post Georgii papæ.

Suhm Samlinger II 1. H. p. 199.

17. Martii. [6979.] Dombrev, hvorved Kong CHRISTIAN tildömmer Offue Wincentii Staldtby gordt og Gods, liggende i Sönder-Jutland paa Lychtenees, som Hr. Jörgen Friis, Biskop i Viborg, gjorde Fordring paa. — *Slot Kiöpnehaffn*, Mandagen nest effter Söndagen Reminiscere.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p 377—78.

19. Martii. [6980.] KONGENS Qvittering til Hr. Hans Hansszönn, Provst i Asnes, for Penge, oppebaarne af det Gods, som ligger til Bispens Gaard i Fyen, samt af Hr. Nils paa Horsetorffuit i Othense fordi han slog Hans van Marthen, Borger sammesteds. — *In castro Haffnensi*, die Mercurii proxima post dominicam Reminiscere.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 52.

26. Martii. [6981.] Et Document, udstedt af de Mænd, der ifölge Kong Christian den Andens Ridebrev skulde gjöre Indförsel i Biskop Jens Andersens Bo og Gaarde, for den Mandebod o. s. v. han paa Grund af Otto Porsfelds Drab saavel var Kongen som den Myrdedes Arvinger o. s. v. skyldig, — til Bevidnelse af at denne Indförsel var gjort, og tillige hvorledes den var foretaget. — *Odense*, Onsdagen næst efter vor Frue Dag annuntiationis.

Vedel-Simonsen Borgruiner 1. H. S. 59—65.

28. Martii. [6982.] KONGENS Brev til Eyler Bryske, Embedsmand paa Lundenes, om at modtage Nörholms Gaard og Gods paa Kongens Vegne, hvem det var tildömt, med mindre Frue Karin, Claus Strangesens Enke, betalte 1000 Gylden og overgav 3 Gaarde i Vestherbye og 1 i Anum. — *In civitate Ottoniensi*, die Veneris prox. post festum annuntiationis sanctæ virg.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 378—79.

29. Martii. [6983.] KONGENS Qvittering til Mester Gundhe, decanus Ripensis, for 200 Mark Danske af sidste Landehjelp, som han antvordede Sibret Willems. — *In civitate Ottoniensi*, sabbato proximo post festum annunciationis sanctæ virginis.

Suhm Nye Samlinger I 4. H. p. 379.

31. Martii. [6984.] KONGENS Forleningsbrev til Jomfrue Anne Nielsdotther paa Möllegaard og alt andet Hr. Laxmantz Gods i Bogherred og andetsteds i Fyn. — *Ottoniæ*, feria II. post Midffasthe.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 53.

31. Martii. [6985.] KONGENS Qvittering til Eyler Eryckszön for 61 Mark af Tordebybirk. — *Othense*, Mandaghen nest effther Mitfastsöndag.

Suhm Samlinger II. 3. H. p. 168.

31. Martii. [6986.] HAINE POTFERCKEN forpligter sig til at levere Kong Christian for 1000 Gylden "puchsenloth" (Byssekugler) i Husum, Centneret beregnet til 112 Pund for 2½ Gylden. — *Odensee*, am montag nach dem sontag Lætare. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 236—38.

9. Aprilis. [6987.] Kong CHRISTIANS Brev til en Unævnt (Hr. Johan til Essens og Witmundt), der havde i Commission at hverve Tropper i Tydskland, angaaende de Betingelser, hvorpaa han maatte antage dem og hæve de dertil fornödne Penge. — *Schlosz Koppenhagen*, Mitwochen nach dem Sontag Judica. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 188—90.

[6988.] Johan, Herre til Essens og Witmundt, tilskriver Kong Christian angaaende hans Forsög paa og Udsigter til at hverve Tropper i Tydskland. — *Essens*, am Sontag des achtenden tags nach pastga. (Tydsk). 1522. 27. Aprilis.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 190—96.

[6989.] Mönsterskriveren paa Stokholm Slot, Steffan von Triers Fortegnelse over endeel Penge, som han efter Junker Henrik Slaghecks Befaling havde optaget til Laans af Forskjellige. — *Stockholms Schlosz*, Lunæ post Quasimodogeniti. (Tydsk). 28. Aprilis.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 210—11.

[6990.] Henrik Slaghecks Rapport til Kong Christian om hvad der var forefaldet under Stokholms Beleiring af Gustav Eriksen siden Nytaar. — (Uden Aar og Dag). (Tydsk). 29. Aprilis.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 196—228.

[6991.] Henrik Slaghecks Brev til Kong Christian, fornemmelig angaaende nogle Fænnikers uretmæssige Fordringer paa Tillæg til Solden. — *Stockholm Schloss*, am dynstag nach Quasimodogeniti. (Tydsk). 29. Aprilis.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 229—35.

[6992.] Skrivelse fra Borgemestere og Raad i Stokholm til Kong Christian, hvem de anmode om, snarest muligt at give Kort Drugnall og Povel Nagell, hvilke de havde sendt til Kongen, Svar paa deres Hverv til ham. — *Stocholm*, Tisdagen nest för sanctorum Philippi et Jacobi apostolorum dag. (Svensk). 29. Aprilis.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 1375—76.

[6993.] Skrivelse fra Borgemestere og Raad i Stokholm til "verdugh ffader oc herre i gud, her Dirick Slaghek, meth gudz nade Electus confirmatus til Lund oc Skare domkirker", til hvem de anbefale deres Sendebud til Kong Christian. — *Stocholm*, Tisdagen nest för sanctorum Philippi et Jacobi apostolorum dag. (Svensk). 29. Aprilis.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 1376—77.

[6994.] Borgemestere og Raad i Stokholm underrette Hans Burman om, at de have udsendt Cort Drugnal og Povel Nagel for at være ham til Hjelp ved hans Forhandlinger med Kong Christian. — *Stocholm*, Tisdagen nest för sanctorum Philippi et Jacobi apostolorum dag. (Svensk). 29. Aprilis.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 1377.

[6995.] Hans Eggertsson overdrager, ifölge kongelig Tilladelse, sit Embede som Foged i Island til Johan Petersen. — *Hamborg*, Onsdagen för Philippi et Jacobi. (Isl. og Latin). 30. Aprilis.

Finni Johannæi Hist. Eccl. Isl. II. 267—68.

[6996.] Kongens Dom i en Sag mellem Hr. Niels Hög, Ridder og Raad, og Kield Iverszön paa hans egne og Sösters Fru Margrete Iversdatters Vegne, angaaende Gods i Mogenstrup, Eskier og Peersgaard. — *Köpnehaffn Slot*, Mandagen nest effter Söndagen Misericordia domini. 5. Maji.

Suhm Nye Samlinger I. 4. II. p. 379—81.

[6997.] Hene Taberitz, "K. M. zw dennemarcken vber den hauffen knechte vberster", tilstaaer at have modtaget en Maaneds Sold for sin Person af Mester Hans Blanckert. — *Stockholm*, am dinstage nach Misericordias domini. (Tydsk). 6. Maji.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 271—72.

[6998.] En Unævnt tilstaaer at have solgt Harman Willoms 20 Læster Krudt, at levere inden St. Jacobs Dag. — Dep XI. jn mey. (Plattydsk). 11. Maji.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 328.

1522. 12. Maji. [6999.] JORG BERLIFEIN qvitterer Mester Hans Blancken for 2836 Mark Danske, som han havde modtaget til Sold for hans Fænnike Knægte. — *Stockholm*, am negesten Montag (nach) Jubilate. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 241—42.

12. Maji. [7000.] Hövedsmanden ALEXANDER KYTLITZ's Qvittering til Mester Hans Blanckert for en Maaneds Sold til hans Fænnike Knægte. — Nest montag nach Jubilate. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 245—46.

12. Maji. [7001.] Hövedsmanden HANS VON MALTITZ's Qvittering til Mester Hans Blanckert for en Maaneds Sold til hans Fænnike Knægte. — Montag nach Jubilate. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 247—48.

12. Maji. [7002.] Hövedsmanden NICKLAS VON OLSNICK's Qvittering til Kong Christians Mönsterskriver, Mester Hans Blanckert, for en Maaneds Sold til hans Fænnike Knægte. — *Stockholm*, am Montag nach Jubilate. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 249—50.

13. Maji. [7003.] JORG HOCHMUDT, f. T. Kongen af Danmarks överste Profos, qvitterer Mester Hans, Kongelig Majestæts Secretær, for en Maaneds Sold til ham og hans Gesinde, samt til Böddelen. — Dinstag nest Jubilate. (Tydsk)

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 252.

13. Maji. [7004.] SIGEMUNDT VON BORGSDROFF tilstaaer, at han af Mester Hans Blanckert har modtaget 407 Sold betalt med 3256 Mark Danske. — *Stockholm*, dinstag nach Jubil. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 272—73.

13. Maji. [7005.] Hövedsmanden MICHEL VON ROTTENBURCKS Qvittering til Mester Hans Blanckert for en Maaneds Sold til hans Fænnike Knægte. — *Stockholm*, Dinstags nach Jubilate. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 257—58.

14. Maji. [7006.] Hövedsmanden HANS KROMBACHS Qvittering til Mester Hans Secretarius (Hans Blanckert), Kongens överste Mynsterskriver, for en Maaneds Sold til hans Fænnike Knægte, m. fl. — An der mitwecken nach Jubilate. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 261—62.

16. Maji. [7007.] Brev fra BORGEMESTERE OG RAAD I STOKHOLM til Lyder Offens, Foged paa Aland, hvem de underrette om, at de i Hr. Sören Norbyes Fölge have sendt nogle af deres Medbrödre der til Landet, hvilke han bedes at være behjelpelig med at forskaffe 20 til 30 Skuder ladede med Ved og Födevarer, hvortil de trængte, især fordi de med det förste ventede Kongens Ankomst til Stokholm med et betydeligt Antal Folk. — *Stocholm*, fredagen nesth för sancti Erich konungs dag. (Svensk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1377—78.

21. Maji. [7008.] KONGENS Qvittering til Hr. Rasmus Clemetsen for 100 Rhinske Gylden, som han indbetalte ved sin Svend Jens Scriffuere. — *Haffniæ*, feria quarta prox. post Erici regis.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 379.

25. Maji. [7009.] BORGEMESTERE OG RAAD I STOKHOLM takke Kong Christian for den naadige Skrivelse, som de nyligen havde faaet tilsendt med Hr. Henrik Gödhe, samt for den dem skikkede Undsætning m. v. — *Stocholm*, dominica rogationum. (Svensk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1378—79.

10. Junii. [7010.] KONGENS Qvittering til Niels Scriffuere for 1200 Mark, som han havde oppebaaret i Landeskat af Aaleholms Lehn. — *In castro Nyköping*, feria III. penthecostes.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 88—89.

[7011.] Kongens Qvittering til Jens Skartt, Foged paa Haritzborgh, for de Penge, 1522.
han af Landehjelpen af Haritzborgh Lehn havde overantvordet Sigbritt Willumsdotter paa 18. Junii.
Kongens Vegne. — *In castro Haffnensi*, in profesto corporis Christi.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 199.

[7012.] Kongens Qvittering til Jörgen Schriffuere, Foged paa Skioldenes, for 19. Junii.
Regnskab, aflagt til Christiern Thomeszön, Slotsskriver paa Kiöpnehaffn, paa Kongens Vegne, over Landehjelpen af Ringstade og Ramsiö Herreder. — *Kiöpnehaffnn Slott*, Hellig Legome dag.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 200.

[7013.] Kongens Qvittering til Jens Juell, Embedsmand paa Tranekjer, for Regn- 19. Junii.
skab over Indtægter og Udgifter af Tranekjer Slot og Lehn. — *In castro Haffnensi*, ipso die corporis Christi.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 53—54.

[7014.] Kongens Tilladelse til Bönderne Albret Matszön, Lauris Andersszön i 19. Junii—
Wystorpe, Erick Pederszön og Nis Steffle i Nyboo og deres Arvinger at fiske i Vestorpe 11. Septbr.
Dam. — (Uden Aar).

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 54.

[7015.] Kongens Qvittering til Hr. Hans Hansszön, Provst i Assens, for de 19. Junii—
2 Parter af al vis Rente, som Bispen har i Fyen, Taasinde og Langeland. — (Uden Aar). 11. Septbr.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 54.

[7016.] Kongens Qvittering til Peder Morthenszen, Foged paa Abramstrop, for 23. Junii.
Regnskab, aflagt til Kongens Skriver Christiern Thomesszön, over Landehjelpen af Horns Herred. — *In castro nostro Haffniæ*, vigilia Johannis baptistæ.

Suhm Samlinger II. 1. H. p. 200.

[7017.] Kongens Qvittering til Hans Wlff, Cannik i Lund, for 814 Mark 4 Sk. 26. Junii.
1 Alb., som han paa Capitlets Vegne betalte til Kongens Tjener Oluff Elardz. — *In arce Haffniæ*, feria quinta post Joannis baptistæ.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 187.

[7018.] Kongens Qvittering til Jens Torbernsen for 100 Mark Danske i Afgift af 27. Junii.
Frosteherret, som han betalte til Christiern Tomesen, Skriver paa Kiöpnehaffn. — *Hafniæ*, feria sexta proxima post Canuti ducis translationem.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 186.

[7019.] Kongens Forleningsbrev til Maurits Bröntesen paa endeel Gaarde og 27. Junii.
Gods i Fierdeherridt i Halland. — *In arce Haffniæ*, Fredagen nest effter Joannis Baptistæ Dag.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 187.

[7020.] Kongens Brev til Jens Scriffuer, Borger i Aahuss, paa Kronens "Ale- 28. Junii.
dretter" i Skone, som er Öredretten under Stielunde, Hulledretten, norden næst op til Hr. Steens Drett, og Joseps-Dretten. — *Haffniæ*, sabbato post Joannis Baptistæ.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 186.

[7021.] Lyom Birketings Vidne, at 4 Dannemænd af Löffherrit vandt paa 30. Junii.
bemeldte Birketing, at de saae og hörte, at Per Jenssen Birkefoged (i Lygum Birk) adspurgde de gamle Sandemænd i Löffherrit og de tilstode, at de aldrig gjorde Ed eller bleve tilkrævede til den Steen, som ligger mellem Lyom og Klöing Mark ved Lefbech, eller vide af den Steen (at sige). — Then Mondag nest for Visitationis Mariæ.

Langebek Scriptt. VIII. 12—13.

1522. 5. Julii. [7022.] KORT DRUDENAGEL tilstaaer at være gaaet i Borgen til Peter van Mechelen for 800 Gylden, hvilke denne havde laant Hr. Henrik Gjöe paa Kongens Vegne. — *(Stockholm)*, des sonnauendes na Marien visitationis. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 267.

13. v. 20. Julii. [7023.] Aabent Brev fra INDBYGGERNE I WEXIO OG VÆRENDE-HERRED til Indbyggerne i Dalene, Helsingeland og Gestringeland, hvori de tiltræde disses Forbund til Sverrigs Forsvar mod udenlandsk Herredömme under Gustav Erikssons Anförsel. — *Wexio*, ipso die S. Margaretæ. (Svensk).

Diplomatar. Dalekarl. I. no. 245. p. 247—48.

14. Julii. [7024.] Aabent Brev fra INDBYGGERNE I JÖNKÖPING OG RUMLEBORGS LEHN til Indbyggerne i Dalene, Helsingeland, Gæstringeland og Upland, hvori de höitidelig love deres Bistand for at fordrive Kong Christian for hans grusomme Tyrannies Skyld. — *Jöneköpung*, næste Mandagen efter S. Kanuti regis. (Svensk).

Diplomatar. Dalekarl. I. no. 244. p. 245—47.

17. Julii. [7025.] Kong CHRISTIANS Brev, hvorved han forlener Seuerin Norby, Embedsmand paa Wisborg og Kalmarin, med Custo Slot i Findtlandt i Abo Stift, istedenfor Biskop Aruidt, som var falden fra Kongen. — *In curia Ottoniensi*, XVII. Dag Julii.

Suhm Nye Samlinger III. 2. H. p. 158—59.

20. Julii. [7026.] Hövedsmanden JORG BERLIFEIN tilstaaer, at han af Mester Hans Blanckert har modtaget 2 Maaneders Sold for sin Fænnike Knægte. — *Abaw*, an Sanct Margreten Tag. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 242—43.

20. Julii. [7027.] Hövedsmanden AL(EXANDER) KYTLITZ's Qvittering til Mester Hans Blanckert for 2 Maaneders Sold til hans Fænnike Knægte. — Vff Sanct Margareten tag. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 246—47.

20. Julii. [7028.] HANS KROMBACHS Qvittering for 2 Maaneders Sold til hans Fænnike Knægte, m. fl. — Vff Sanct Margrethen tag. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 263—64.

21. Julii. [7029.] Hövedsmanden HANS VON MALTITZ's Qvittering til Mester Hans Blanckert for 2 Maaneders Sold til hans Fænnike Knægte. — *Abaw*, am abendt Marie Magdalene. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 248.

21. Julii. [7030.] MICHEL VON ROTTENBURCKS Qvittering til Hans Blanckert for 2 Maaneders Sold til hans Dobbeltsoldnere og gemene Knægte. — *Abo*, Maria Magdalene abent. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 258.

23. Julii. [7031.] Hövedsmanden NICLAUS VOYTLÆNDERS (VON OLSNICK) Qvittering til Mester Hans Blanckert for 2 Maaneders Sold til hans Knægte og Dobbeltsoldnere. — Am mitwoch nach Marie Magdalene. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 250—51.

24. Julii. [7032.] Kong CHRISTIANS Capellan ERIK SIMENSEN og Sören Norbys Svend HANS SNYDER tilstaae at have oppebaaret 24000 Mark af Moder Sigbrit til Sold for Kongens med Sören Norby i Finland værende Orlogsfolk. — *Köffnehaffn*, S. Jacobi appostoli afften.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 268.

24. Julii. [7033.] JORG HOCHMUDTS Qvittering til Hans Blanckert for 2 Maaneders Sold til ham selv og alt hans Gesinde. — *Abaw*, an sant Jacobs abent. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 253.

[7034.] HENE VON TABERITZ's Qvittering til Mester Hans Blanckert for 2 Maaneders Sold. — *Abbo schlos*, am tage Jacobi. (Tydsk). 1522. 25. Julii.

Ekdahl Christiern II's Arkiv S. 270.

[7035.] HANS ERLBACH tilstaaer, at Hövedsmanden Berlifein har betalt ham 5 Gylden paa Jörgen von Walds Vegne. — *Abaw*, an sancte Jacob tag. (Tydsk). 25. Julii.

Ekdahl Christiern II's Arkiv S. 243.

[7036.] Kong CHRISTIANS Brev til hans Dronning, der anmodes om at bede sin Farsöster om at laane Kongen 10 eller 12 gode Skibe til at undsætte Sjelland med. — *Colne*, Fredaghen nest effther sancte (Marie) Magdalene Dag. 25. Julii.

Ekdahl Christiern II's Arkiv S. 269. — Da dette Brev er skrevet efter Kong Christians Flugt fra Danmark, kan det ikke være skrevet förend i Aaret 1523; og til dette Aar kan det ogsaa med Sikkerhed henföres, da Kongen netop i det Aar opholdt sig i Cölln fra den 20de Julii til en af de förste Dage i Augusti. Jfr. Allen Commentat. de rebus Christierni IIdi exsulis p. 19. (Brevet er udstedt d. 21. Julii 1523; Allen l. c. p. 9. not. t).

[7037.] MARIS OLDENBORG (Grev Mauritz af Oldenborg) tilstaaer, at Hans Blanckert paa Kongen af Danmarks Vegne har betalt ham 3410 Mark i resterende Sold til 123 Ryttere (perde) og 1117½ Mark for Heste, som de havde mistet i Finland (fynlant). — *Abaw*, am sondage na Jacobi Apostoli. (Plattydsk). 27. Julii.

Ekdahl Christiern II's Arkiv S. 273.

[7038.] Kong CHRISTIANS Brev, hvorved han under og tillader, at de 2 Byer Alsle og Westerhöist i Riber Stift og Lyomherrit skulle fra nu af ligge og blive til Lyom Kirke, som de udi lang Tid gjort have. — *Sunderborch Slot*, den 27de Dag Julii. 27. Julii.

Langebek Scriptt. VIII. 31.

[7039.] ERIK og HENRIK DEN YNGRE, Hertuger til Brunsvig og Lyneborg, tilstaae at være Kong Christian 5000 Rhinske Gylden skyldige, der igjen skulde afkortes Hertug Henrik i hans Sold for den Tjeneste, han havde lovet Kongen. — *Flensburg*, ahm sonnabend nach vincula Petri. (Tydsk). 2. Augusti.

Ekdahl Christiern II's Arkiv S. 274—75.

[7040.] ANTONIUS VON METZ's Brev til Kong Christian angaaende hans Underhandlinger med Keiseren. — *Dort*, VII. dagen wthii Augusto. 7. Augusti.

Ekdahl Christiern II's Arkiv S. 276—82.

[7041.] JORG BERLKFEIN tilstaaer, at Mester Hans Blanckert har betalt ham 6 Gylden og 1 Ort, som Jörgen von Wald var ham skyldig. — *Holm (Stokholm)*, an sant Laurentzen Abent. (Tydsk). 9. Augusti.

Ekdahl Christiern II's Arkiv S. 241.

[7042.] Hövedsmanden HANS VON MALTITZ's Qvittering til Mester Hans Blanckert for en Maaneds Sold til hans Fænnike Knægte. — Am sonsstag (samstag?), abent Laurentii. (Tydsk). 9. Augusti.

Ekdahl Christiern II's Arkiv S. 248—49.

[7043.] HENE VON TABERITZ's Qvittering til Mester Hans Blanckert for een Maaneds Sold. — *Stockholm*, in die Laurencii. (Tydsk). 10. Augusti.

Ekdahl Christiern II's Arkiv S. 270.

[7044.] JORG HOCHMUDTS Qvittering til Hans Blanckert for en Maaneds Sold til ham selv og alt hans Gesinde. — Auff S. Lorentzen Tag. (Tydsk). 10. Augusti.

Ekdahl Christiern II's Arkiv S. 253.

1522. 11. Augusti. [7045.] Hövedsmanden NICKLAUS VOYTLENDERS Qvittering til Hans Blanckert for en Maaneds Sold til hans Dobbeltsoldnere og gemene Knægte. — Am Montag nach Laurentii. (Tydsk).
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 251.

12. Augusti. [7046.] HENE VON TABERITZ's Qvittering til Hans Blanckert for en Maaneds Betaling "auffs feltwebel ampt vnder Perlefein" (en Hövedsmand). — Dinstag nach Laurentii. (Tydsk).
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 271.

12. Augusti. [7047.] JÖRGEN BERLEFIN tilstaaer, at han har modtaget en Maaneds Sold for sine Ryttere af Mester Hans Blanckert. — *Im Holm (Stokholm)*, am Dinstag nach Lorenci. (Tydsk).
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 244—45.

12. Augusti. [7048.] Hövedsmanden ALEXANDER KYTLITZ's Qvittering til Mester Hans Blanckert for en Maaneds Sold til hans Fænnike Knægte. — Nest zinstag nach Laurencii. (Tydsk).
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 247.

12. Augusti. [7049.] MICHEL VON ROTTENBURCKS Qvittering til Hans Blanckert for en Maaneds Sold til hans Fænnike Knægte. — Am Dienstag nach Laurentii. (Tydsk).
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 249.

12. Augusti. [7050.] HANS KROMBACHS Qvittering til Hans Blanckert for en Maaneds Sold til hans Fænnike Knægte, m. fl. — Am Dinstag nach Laurenczen tag. (Tydsk).
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 264.

13. Augusti. [7051.] Fordrag mellem Kong CHRISTIAN af Danmark og Hertug FREDERIK af Holsten, hvori Kongen frasiger sig Forlehningsretten over Holsten, og tilstaaer Hertugen Neutralitet i paakommende Krig med Lybek etc. — *Borzholm Kloster*, Onsd. efter St. Laurentii. (Platt.).
Lünig Collectio nova II. 1026—30. Paa *Dansk* hos Hvitfeldt, p. 1190—93.

14. v. 15. Augusti. [7052.] JURGEN VAN HORDE tilstaaer, at han af Claus Hermelinck i Hannover har modtaget 700 "hornische Gulden", paa Regnskab, for en Fænnike Knægte. — Den XV. dach Augusti, am hilligen auende vnser leuen frwuen der Crux wiginge. (Tydsk).
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 296.

14. v. 15. Augusti. [7053.] Hövedsmanden JORGEN SCHEMMEL tilstaaer, at han af Claus Hermelinck i Hannover har modtaget 700 "hornische gulden" for en Fænnike Knægte, m. v. — Den XV. dach (Augusti), am hilligen auende vnser lewuen frwuen der Cruxwigynge. (Plattydsk).
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 282.

15. Augusti. [7054.] KONGENS Livsbrev til Pedher Salingssen i Læmdrup paa Agherswndt Færgested med tilliggende Færgegaard mod den sædvanlige aarlige Afgift. — *Flensburg*, then fæmptende dag Augusti maanedt.
Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 384.

15. Augusti. [7055.] Forslag til Forlig mellem KONGEN AF DANMARK og LYBEKKERNE. — Actum am tage assumptionis Mariæ. (Tydsk).
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 285—94.

post 15. Aug. [7056.] GEORG VON HORDE, Kongen af Danmarks Underhövedsmand over en Fænnike Knægte, tilstaaer at have erholdt 248½ Gylden til Sold for hans Fænnike. — *Hannower*, ... nach vnser lieuen frwen himmelfarth. (Plattydsk).
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 295.

18. Augusti. [7057.] KONGENS Forleningsbrev til Jörgenn Westhennii paa alle de Böndergaarde, som ligge i Wilstedt Sogn i Slætte Herred. — *Otthoniæ*, XVIII. Augusti.
Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 384.

[7058.] KONGENS Qvittering til Anders Lassen og Peder Jeipsen i Ribe for Regnskab 1522.
over alt, hvad de oppebar i Öxentold. — *Otthoniæ*, III. feria infra octavas assumptionis Mariæ. 19. Augusti.
Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 384.

[7059.] KONGEN giver Atzer Brock, Embedsmand paa Skotborgh, Livsbrev paa 19. Augusti.
Wraabierg Gaard i Malt Herred. — *Otthoniæ*, 19. die mensis Augusti.
Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 385.

[7060.] KONGENS Livsbrev til Severin Pouelsen paa Skorops Gord i Toldberg 19. Augusti.
Sogn i Kallöö Lehn. — *Ottoniæ*, XIX. die mensis Augusti.
Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 385.

[7061.] Churfyrst JOACHIMS af Brandenborg, Hertug ALBRECHTS af Meklenborg og 19. Augusti.
Biskop HENRIKS af Ratzeborg Vidnesbyrd, givet Kong Christian om de af dem paa Kongens Vegne gjorte Forslag til Lybekkerne om Forlig angaaende deres Stridigheder. — *Lubeck*, am Dorstag (dinstag?) nach assumptionis Marie. (Tydsk).
Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 296—300.

[7062.] KONGENS Qvittering til Rasmus Clemitsen for 300 Gylden paa Regnskab 20. Augusti.
af de Lehn, han havde i Værge. — *Otthoniæ*, feria quarta infra octavas assumptionis.
Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 384.

[7063.] SÖFFUERIN NORBY, Ridder, Kong Christians Embedsmand paa Calmarne, 20. Augusti.
Gotlandh, Ölandth og Kwsta i Finlandt, tilstaaer, at Mester Hans Blanckerth, Mynsterskriver, har betalt Kongens Baadsmænd i Finland og paa Stokholm 1250 Mark, og til Jörgen Stögentijner (eller Stewentin) 48 Mark. — *I Swenzske Sandöön*, onsdagen nesth epter assumptionis virginis gloriosæ.
Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 301—2.

[7064.] KONGENS Brev til Anders Henricksen i Snee paa nogen Jord, som var 20. Augusti.
givet fra Bonden til Snee Kirke, og ham tildömt i Nörwangherrits Domhuus til hans Gaard Esketofft. — *Kiöpnehaffns Slott*, 20 Dagh i Augusti Maanedhe.
Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 376—77. — I dette Brevs Datum er formodentlig en Feil indlöben; i det mindste er det noget usandsynligt, at Kongen, som ifölge et foregaaende Brev var den 20de August i Odense, allerede den samme Dag skulde være kommen til Kjöbenhavn. Men om Feilen bör söges i Aaret eller Dagen eller Stedet, kan neppe med fuldkommen Sikkerhed afgjöres.

[7065.] JORG SCHIMEL, "Kongen af Danmarks Underhövedsmand over en Fænnike 21. Augusti.
Knægte til Fods", tilstaaer at have modtaget 224 Rhinske Gylden i Sold for hans Fænnike Knægte, af Hr. Blasius, Kongens Secretær, og Hans Gamper, Mynsterskriver. — *Wel* (eller *Wedel an der Elwe*), am donnerstag nach vnser frawen himmelfart. (Tydsk).
Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 282—83.

[7066.] BORGEMESTERE OG RAAD I MALMÖ bede Kong Christian om at betale 25. Augusti.
nogle Borgere i Malmö en uangivet Pengesum, hvormed de havde forstrakt Kongens "Fuldmecttuger" i Stokholm Hr. Henrick Gyöie, Steffen von Trier paa Junker Henrick Slaghecks Vegne og Lauritz Scriffuer paa Stokholm. — *Malmö*, Mand. nest effter S. Bartholomei apostoli Dag.
Behrmann Kong Christian II[s] Hist. II. 188—89.

[7067.] KONGENS Qvittering til Hinning Tygessön paa Trygeueld for "halvottende 29. Augusti.
oc tiuge lödemarck sölffuer og $j\frac{1}{2}^{m}$ $j\frac{1}{2}^{c}$ og X March vtj klippinge". — *Köpnehaffuen*, Fredagen nest effter Bartholomæi.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 200.

1522. 29. Augusti. [7068.] KONGENS Qvittering til Jes Twessen, Tolder i Slagelss, for Regnskab over Tolden af denne By. — *Köpnehaffuen Slot*, Fredagen nest effter Bartholomæi.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 200—1.

2. Septbr. [7069.] JORG HOCHMUDTS Qvittering til Hans Blanckert for 2 Maaneders Sold til ham selv og hans Gesinde. — *Kaller (Kolmar?)*, auff denstag vor nativit. Mariæ. (Tydsk).
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 253—54.

6. Septbr. [7070.] GEORGEN VAN HORDE tilstaaer, at han af Kongen af Danmark har faaet 524 Gylden i Sold for hans Fænnike Knægte. — Saterdages na Egidii. (Plattydsk).
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 295.

6. Septbr. [7071.] JESPER BROCHMAN, Kongens Skriver, tilstaaer, at han af Kongens Skriver Mester Lambert Andersen har oppebaaret 2410 Mark Danske i Klippepenge til at lönne de Knægte med, som da nylig vare indkomne i Landet. — *Köge*, lögerdagen som var nest fore nativit. Mariæ.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 302.

7. Septbr. [7072.] KONGENS Qvittering til Abbed Jeb af Emkloster paa 250 Mark Danske og 200 Lod Sölv for den "Aalgaard" han lod afbryde. — *In castro Haffn.*, vigilia nativit. (sc. Mariæ).
Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 385.

9. Septbr. [7073.] KONGENS Qvittering til Matz Matszön, Skriver paa Wardingborgh, for den afleverede Landhjelp af Wordingborgis Lehn. — *Slot Kiöbnehaffuen*, then nyende dag septembris.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 201.

11. Septbr. [7074.] KONGENS Qvittering til Goske Ranszoue og Hr. Jens Geedt, Skriver paa Nyborgh, for Regnskab over Indtægt og Udgift af Nyborg Slot og Lehn. — *In castro Haffnensi*, die Jovis proxima post nativitatis beatæ virginis.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 54—55.

11. Septbr. [7075.] KONGENS Qvittering til Hr. Anders Bylde for Landehjelpen af Möen, som han overleverede til Kristiern Thoemszön, Kongens Skriver paa Köpnehaffns Slot. — *In castro Haffnensi*, die Jovis proxima post nativitatis beatæ virginis.
Suhm Samlinger II. 3. H. p. 168—69.

12. Septbr. [7076.] KONGENS Qvittering til Niels Skriver paa Aalholm for aflagt Regnskab over hvad han havde oppebaaret af Aalholm Lehn og afleveret til Chrestiern Thomeszen. — *Köpenhaffuenn Slott*, Friidag nest effter nativitatis Mariæ.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 201.

12. Septbr. [7077.] KONGENS Qvittering til Mattis Mattszon, Skriver paa Nyköpinghe, for 4239 Mark; ligeledes for 110 "lödemarck Sölff". — *Slott Kiöpnehaffn*, Friidaghen nest effther wore frue dag nativitatis.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 89.

13. Septbr. [7078.] Hövedsmanden JORG BERLEFEINS Qvittering til Hans Blanckert for en Maaneds Sold til en Fænnike Knægte. — *Coppenhagen*, am samstag nach nativit. Mariæ. (Tydsk).
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 245.

13. Septbr. [7079.] JORG HOCHMUDTS Qvittering til Hans Blanckert for en Maaneds Sold til ham selv og hans Gesinde. — Vff samestag vor Exaltationis Crucis. (Tydsk).
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 254.

13. Septbr. [7080.] JOANNES BLANCKERT, Kong Christians Mynsterskriver, tilstaaer, at han af "dem Ersamen" (Navnet, maaskee Lambert Andersens, er glemt) har modtaget 10500 Mark Danske til Lönning for Krigsfolkene. — *Coppenhagen*, in vigilia exaltationis sancte Crucis. (Tydsk).
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 303—4.

[7081.] Hans Krombachs Qvittering til Hans Blanckert for en Maaneds Sold til hans Fænnike Knægte m. fl. — Am montag nach Crucis exaltationis. (Tydsk). 1522. 15. Septbr.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 261–65.

[7082.] Henk von Taberitz's Qvittering til Hans Blanckert for en Maaneds Sold. — *Copenhagen*, in octava nativitatis Mariæ. (Tydsk). 15. Septbr.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 271.

[7083.] Hans von Maltitz's Qvittering til Mester Hans Blanckert for en Maaneds Sold til hans Fænnike Knægte. — Am dynstag nach exaltationis crucis. (Tydsk). 16. Septbr.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 249.

[7084.] Hövedsmanden Nicklaus Voytlenders Qvittering til Mester Hans Blanckert for en Maaneds Sold til ham selv og hans Dobbeltsoldnere. — Am dinstag post crucis exaltationis. (Tydsk). 16. Septbr.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 251.

[7085.] Michel von Rottenburcks Qvittering for en Maaneds Sold til hans Fænnike Knægte. — Am Dinstag nach desz hilligen kreutz tag Erhebung. (Tydsk). 16. Septbr.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 259.

[7086.] Kongens Forleningsbrev til Hr. Albrecht Jebsen paa Lyndholm med al dets rette Tilliggelse, undtagen Aalefanget ved Strandsiden og Bouserop Gaard, som Hans Michelssen, Schultes i Malmö, har i Forlening. — *Haffniæ*, die Mauricii. 22. Septbr.
Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 188.

[7087.] Kong Christians Brev, hvorved han forlener sin Capellan Erick Symenssen med St. Jörgens Hospital udenfor Kjöbstaden Aaboo i Fyndlandt. — *In arce Haffniæ*, d. Mauricii. 22. Septbr.
Suhm Nye Samlinger III. 2. H. p. 159—60.

[7088.] Kong Christian befaler sine "Schultusze" og Borgemestere i Ribe, Veile, Kolding, Varde og Assens at udbetale sin Secretær Mester Lambrecht hvad der i deres Kjöbsteder var forhaanden af Told, Sise og andre Kongen tilkommende Penge. — *Köpnehaffn Slott*, Sancti Mauritii martiris dag. 22. Septbr.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 304—5.

[7089.] Borgemestere og Raad i Stokholm takke Kong Christian for den Skrivelse, han sendte dem med Cort Drugnall, og raade ham til at sende dem "nogen god, ærlig og velbyrdig Mand, som Regimentet og Forhandlingerne kunde före med disse Knægte, bedre end hertil skeet er". — *Stocholm*, sancti Mauricii dagh. (Svensk). 22. Septbr.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1379.

[7090.] Kongens Qvittering til Seuerin Norby for 8809 Mark Danske, som han havde overleveret Hövedsmand Engke (ell. Engelcke) van Ketzuigk til Sold for Tropperne i Finland. — *In castro Haffnensi*, Otthensdagen nest effther Sancti Mauricii Dag. 24. Septbr.
Suhm Nye Samlinger III. 2. H. p. 159.

[7091.] Kong Christian befaler den hele Geistlighed i Ribe Stift at udrede den ham af det hele Rige tilstaaede Hjelp til at lade straffe sine og Rigernes Fjender med, nemlig en Trediedeel af al deres visse Rente og en Trediedeel af deres Lösöre, og at overantvorde den til hans Secretær, Mester Lamberth. — *Kiöpenhaffuen Sloth*, Otensdagenn nest effter Sancti Mattei evangelistæ dag. 24. Septbr.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 305—6.

1522. 26. Septbr. [7092.] ANTHONIUS VON METZ's Brev til Kong Christian angaaende de af ham for Kongen förte Underhandlinger med Keiseren om Hjelpetropper, Brudeskatten, m. m. — *Bryssel,* then fredagh effter S. Matthei dagh.
Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 306—12.

28. Septbr. [7093.] Mynsterskriveren HANS GAMPFERS Brev til Kong Christian, om at han havde mynstret 100 og nogle velrustede Ryttere ved Rendsborg, udbetalt dem endeel Penge, m. m. — *Rennsburg,* am Suntag vor Michaëlis. (Tydsk).
Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 313—14.

28. Septbr. [7094.] Kong CHRISTIANS Forleningsbrev til Severin Norby, Ridder, Embedsmand paa Wisborg etc., paa Kustadt Slot i Fyndtlandt og de Lehn, som have ligget til Aaboo Slot, samt til Thaffuestehuss og Raaseborg Slot og Konningsgaarden, samt alt Nörreboden, med Forpligtelse paa egen Bekostning at holde 400 Mand til Rigets Tjeneste. — *Slot Kiöpnehaffuen,* Sancti Michaels Aften.
Suhm Nye Samlinger III. 2. H. p. 147—48.

29. Septbr. [7095.] KONGENS Qvittering til Hr. Henric Göye, Ridder, paa Korsöre, for Regnskab over 122545 Mark, som han havde modtaget til Sold for de i Stockholm liggende Ryttere. — *Haffniæ,* die sancti Michaëlis.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 201—2.

29. Septbr. [7096.] KONGENS Qvittering til Hermen van Mönster, Foged paa Kiöpnehaffn, for Regnskab over hvad han havde modtaget i Landeskat af Kiöpnehaffns Lehn og igjen udgivet. — *Haffniæ,* die S. Michaëlis.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 202.

29. Septbr. [7097.] KONGENS Qvittering til Hermen van Munster, Slotsfoged paa Kiöpnehaffnn, for Regnskab over hvad han havde oppebaaret i Landeskat af Bönderne i Kiöpnehaffnns Lehn og igjen udgivet. — *In castro Haffnensi,* sancti Michelsdag.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 204.

29. Sept.— 1. Octobr. [7098.] KONGENS Qvittering til Jörgen Falster, Skriver paa Hermens (van Mönsters) Skriverstue, for Regnskab over Indtægter og Udgifter af Kiöpnehaffns Lehn og Slot. — *Haffniæ,* (sine die).
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 202.

1. Octobr. [7099.] MICHEL ROTTENBURCKS Qvittering for en Maaneds Sold til hans Fænnike Knægte. — Den mitwoch nach Michaelis. (Tydsk).
Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 259—60.

2. Octobr. [7100.] Hövedsmanden WOLFF VON BAMBERG tilstaaer, at Mester Hans Blanckert har betalt ham en Maaneds Sold for ham selv, hans Dobbeltsoldnere og hans gemene Knægte. — Am donerstag nach Michaelis. (Tydsk).
Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 316—17.

2. Octobr. [7101.] JORG HOCHMUDTS Qvittering til Hans Blanckert for en Maaneds Sold til ham selv og hans Gesinde. — Auff donstag nach Michaelis. (Tydsk).
Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 254.

4. Octobr. [7102.] KONGENS Forleningsbrev til Hr. Vincentius Lunge paa Slottet Krogen ved Helsinghöer med hele Holbo Herred og Hween. — *Slott Kiöpnehaffn,* Sancti Francisci dag.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 202—3.

[7103.] Hans Krombachs Qvittering til Hans Blanckert for en Maaneds Sold til hans Fænnike Knægte m. fl. — Am samtag (sonntag?) nach Francisci confessoris. (Tydsk). 1522. 5. Octobr.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 265.

[7104.] Erick, Greve til Höya og Bruchhausen, og Berwert og Henrik von Hardenborch tilstaae, at Syuerdt van der Wisch, Claus Hermelin, Benedictus van Anefeldt og Hr. Blasius Koszlich paa Kongen af Danmarks Vegne have betalt dem forskjellige Pengesummer til Sold og Rustning for dem selv og 200 Gerustheste (geruster perde), som de forpligte sig til med det allerförste at forsamle i Stoltenow. — *Bugstehude*, am dingstag nach Remigii. (Platt.). 7. Octobr.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 318—19.

[7105.] Kongens Qvittering til Hr. Holgert Gregorssen for to Aars Regnskab over Sagefald, vis Rente og Gjengjerd i Synderboo og Wæsboo. — *Slot Kiöpnehaffn*, Sancti Dionisii Dag. 9. Octobr.
Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 188.

[7106.] Kongens Qvittering til Hr. Holgert Gregorssen, Ridder, Embedsmand paa Warberg, for Regnskab over al vis og uvis Rente af Wardberg Slot og Lehn. — *Kiöpnehaffn*, sancti Dionisii Dag. 9. Octobr.
Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 188—89.

[7107.] Christierni regis literæ præsentationis, datæ Magistro Johanni Michaëlis, clerico Viburgensis diocesis, ad vicariam Ripensis diocesis fundatam in oppido Vetle, mortuo vero possessore domino Joanne Bredall. — *Haffniæ*, ipso die Dionysii martiris. 9. Octobr.
Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 385.

[7108.] Biskop Iwer Munck i Ribe formaner Geistligheden i Ribe Stift til at udrede den tredie Part af deres visse Rente til Kong Christian, som en Hjelp til at afværge den Skade, de Svenske og Lybekkerne agtede at paaföre Riget. — *Hwolgaardt*, altera die divi Dionisii. 10. Octobr.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 238—39.

[7109.] Christierni regis literæ præsentationis, datæ Nicolao Johannis, presbitero Burglauensis diocesis, ad ecclesiam parochialem Thole, cum suis annexis Lindnom et Elsso, Lundensis diocesis, vacantem per mortem domini Petri. — *Haffniæ*, d. sanctorum XI millium virginum. 21. Octobr.
Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 189.

[7110.] Jorg Hochmudts Qvittering til Mester Hans Blanckert for en Maaneds Sold til ham selv og hans Gesinde. — *Coppenhagen*, auff sammestag vor Simonis et Jude. (Tydsk). 25. Octobr.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 255.

[7111.] Hövedsmanden Wolff van Bambergs Qvittering til Mester Hans Blanckert for en Maaneds Sold til ham selv, hans Dobbeltsoldnere og gemene Knægte. — Am sontag nach der Eylff tausent iumfrauen tag. (Tydsk). 26. Octobr.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 317.

[7112.] Broder Hennickes Skrivelse til Kong Christian angaaende den efter Kongens Befaling foretagne Visitats af de holstenske Klostere (ved den pavelige Commissær Joh. de Potentia og to Graamunke, Broder Hans Brun, Guardian i Kjöbenhavn, og bemeldte Hennicke), som var bleven standset ved Hertug Frederiks Modstand. — *Flensborg Closter*, Simonis et Judæ Aften. 27. Octobr.
Vidensk. Selsk. Skrifter III. 52—53.

[7113.] Christierni regis literæ præsentationis, datæ Joanni Bang ad ecclesiam parochialem Indslöffue, vacantem per obitum domini Laurentii Ebbonis. — *In arce Haffnensi*, ipso die sanctorum Simonis et Judæ apostolorum. 28. Octobr.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 55.

1522. 29. Octobr. [7114.] HANS KROMBACHS Qvittering til Hans Blanckert for en Maaneds Sold til hans Fænnike Knægte m. fl. — Am mitwecken nach Simonis et Jude. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 265—66.

31. Octobr. [7115.] JORGEN SCHEMMEL, Kongen af Danmarks Hövedsmand over en Fænnike Knægte, tilstaaer, at han af Mester Hans Mynsterskriver har modtaget en Maaneds Sold til sine Knægte. — *Copenhagen*, am aller hilligen abent. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 283—84.

1. Novbr. [7116.] KONGENS Qvittering til Hr. Seuerin Norby, Ridder, for 7250 Mark, som han havde overantvordet Otthe Stigszön og Bestlyn Vrölich i Kalmernn. — *Slott Kiöpenhaffn*, alle helligen dag.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 56.

2. Novbr. [7117.] MICHEL ROTTENBURCKS Qvittering for Sold for en Maaned til 40 Knægte, som vare indlemmede i hans Fænnike. — *(Malmö)*, am sunttag nach aller heylligen tag. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 260.

3. Novbr. [7118.] WOLFF VAN BAMBERG, överste Lieutenant ("oberster lutenant") i Kongen af Danmarks Tjeneste, tilstaaer, at han af Mester Hans Blanckert har modtaget 300 Mark Danske for resterende Sold. — Am montag nach aller Christlobigen sielen tag. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 317.

5. Novbr. [7119.] Tingsvidne, at JON JENSSEN, CHRISTIERN ANDERSEN og THOMAS KNUDTSSEN inden 4 Tingstokke vidnede, at Hans Christiernssen intet har i den Jord (in de huffinge und Erde) liggende i Korup, hvorpaa Thure Krestens nu boer. — *Sluxherdes Ting*, des Midtwekens vor Martini. (Tydsk).

Langebek Scriptt. VIII. 63.

22. Novbr. [7120.] GUSTAVI TROLL, archiepiscopi Upsalensis, testimonium, quod Christiernus rex die XXIIII. mensis Octobris anni 1520 rex Sveciæ proclamatus sit a consiliariis regni Sveciæ, et deinceps die IV. mensis Novembris debito modo coronatus et sacro chrismate unctus. — *Haffniæ, in domo hospitalis sancti spiritus*, in profesto Clementis papæ et martiris, mensis Novembris XXII.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 321—25.

23. Novbr. [7121.] KONGENS Forleningsbrev til Trudt Greerssen paa Wardtborgh Slott. — *In castro Haffnensi*, dominica proxime sequente festum beatæ virginis præsentationis.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 190—91.

24. Novbr. [7122.] KONGENS Qvittering til Hr. Johan Vetze, Electus til Lunde Domkirke, for 6818 Mark Danske, som han oppebar i Landhjelp af Skone. — *Slott Kiöpnehaffn*, Mandaghen nest effther S. Clementis papæ et martiris Dag.

Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 189—90.

25. Novbr. [7123.] CHRISTIERNI regis literæ præsentationis, datæ domino Torckillo Winther, "paa Stubekiöping og Maglebregning post obitum Canuti Andreæ". — *In castro Haffnensi*, die sanctæ Catharinæ.

Suhm Samlinger II. 3. H. p. 169.

1. Decbr. [7124.] ERICH, Greve til Hoye og Bruchhausen, qvitterer Kongen af Danmarks Sendebud Hr. Blasius Kosselitz og Claus Hermelings for 655 Gylden. — Am montage nach Andreæ apostoli. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 320.

[7125.] Cordt van Brenckens Qvittering til Hr. Blasius, Kongen af Danmarks Secretær, for en halv Maaneds Sold (til hans Folk). — *Bugstehude*, vp dynstag nest Sunte Andreas dach des hilligen apostel. (Plattydsk). 1522. 2. Decbr.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 326.

[7126.] Christierni regis literæ præsentationis, datæ domino Michaëli Sanghere "ad Kiöge Kyrckie cum annexa Gamble-Kiöge et adhærentibus capellis diocesis Roskildensis", vacantes per obitum domini Egerardi. — *Kallundeborg*, die Martis post Andreæ apostoli. 2. Decbr.
Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 191.

[7127.] Hans von Schoneberck (Ridder) tilstaaer, at (Ridderen) Albrecht Hondorff paa Kongen af Danmarks Vegne har betalt ham 39 Mark 3 Lod og 1 Qvintin Sölv og 1½ Mark Guld, regnet for 560 Gylden (en Mark Guld anslaaet til 72 Gylden og 1 Mark Sölv til 10 Gylden). — Datum an dem tage conceptionis Mariæ virginis. (Tydsk). 8. Decbr.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 322—23.

[7128.] Hans von Schoneberck lover at ville tilstille Kongen af Danmark alle de Qvitteringer, som han herefter fik, saasnart han kom hjem. — Uden Aar og Dag. (Tydsk). c. 8. Decbr.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 324.

[7129.] Kongens Qvittering til Jörghen Kock, Myntmester, for 55000 Mark, som han antvordede til Sigb(rit). — Thomæ apostoli Affthen. 20. Decbr.
Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 191.

[7130.] Hennege von Annafelt og Clawes Hermles (Hermelin) tilstaae, at de af Benedictus von der Wisch have modtaget 500 Gylden til Betaling af de i Kongens Tjeneste antagne Ryttere, og forpligte til at skaffe ham Kongens Qvittering derfor. — *Flensburg*, am sambstag sanndt Tomas des heiligen apostel abenndt. (Tydsk). 20. Decbr.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 327—28.

[7131.] Forening imellem flere danske Biskopper og Adelsmænd [underskreven af Biskopperne Niels Stygge, Iver Munk, Styge Krumpen og Jörgen Friis, samt Adelsmændene Prebern Podbusk, Jachym Lykke, Tyge Krabbe, Peder Lykke og Mons Munk], hvori de forpligte sig til at fordrive det Tyrannie, som truede med at ödelægge Landet, ved Hertug Frederiks Hjelp, og i den Anledning give Mogens Munk, Landsdommer i Nörre-Jylland, Fuldmagt til at underhandle med Hertugen. — *Wiborg*, St. Thomæ Apostoli Dag. 21. Decbr.
Vidensk. Selsk. Skrifter III. 65—67.

[7132.] Jörgen Kock tilstaaer, at han af Moder Sibrecht har modtaget endeel Sölv i forskjellige Slags Mynt for deraf at mynte Penge til Kongens Behov. — *Kopenhagen*, mandach vor de hilligen karst tag. (Plattydsk). 22. Decbr.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 321—22.

[7133.] Sibrit Willoms tilstaaer at have af Mester Lambrecht modtaget 10700 Mark i "Klippepenninge", 130 (Mark) i Hvider, 2 Guldgylden, 80 veiede Mark Sölv og 9 Lod og 5 Mark i Klippepenge. — (. . . . .) vor Karstdach (uden Aar). (Tydsk). ante 24. Dec.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 303.

[7134.] Wolff von Bamberg tilstaaer, at Mester Hans Blanckert har betalt ham 200 Mark Danske, som Kongen var ham skyldig i hans Sold. — An heiligen Christ abent. (Tydsk). 24. Decbr.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 318.

[7135.] Hövedsmanden Wolff von Bambergs Qvittering til Mester Hans Blanckert for 2 Maaneders Sold til hans Knægte. — Am abende nativitatis domini. (Tydsk). 24. Decbr.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 316.

1522. 27. Decbr. [7136.] HANS KROMBACHS Qvittering til Hans Blanckert for to Maaneders Sold til hans Fænnike Knægte. — Am sunabent vor der vnschuldigen kindel tag. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 262—63.

29. Decbr. [7137.] JORGEN SCHEMMELS Qvittering til Hans Blanckert for 2 Maaneders Sold til hans Fænnike Knægte. — *Kalmer*, am montag nach der wnschuldigen kindlin. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 284.

29. Decbr. [7138.] MICHEL VON ROTTENBURCKS Qvittering for to Maaneders Sold til ham selv, hans Dobbeltsoldnere og gemene Knægte. — Am montag nach der wnschuldigen kintlen tag. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 261.

29. Decbr. [7139.] Kong CHRISTIAN giver Sibrecht Willoms Qvittering for Regnskab for alt hvad hun har opbaaret eller havt i Befaling eller Forvaltning for Kongen. — *Koppenhagen Schloss*, am 29. dag des monats Decembris. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 329—30.

31. Decbr. [7140.] KONGENS Qvittering til Mattis Scriffuer paa Nyköping for 1000 Mark Danske Klippinge, o. s. v. — *Köpenhaffn Slot*, Nytt aarss affthenn.

Suhm Samlinger II. 3. H. p. 169.

[7141.] Fundats for et evigt Vicarie ved S. Catharines Alter i Sognet Kirchenhamme paa Nordstrand, oprettet af JUNGE SIVERT i Husum og hans Svigersön HANS BRODERSEN, med Forbehold af jus patronatus for dem og deres Arvinger; stadfæstet af Biskop G. von Alevelde af Slesvig, som skjænkede det tillige 40 Dages Aflad. (Tydsk).

Swabsteder-Buch ap. Westphalen IV. 3194. no. 148.

1522?

1522?

[7142.] Kong CHRISTIANS Instrux for Kjögemesteren, Skjenken, Forbitzeren, Foermarsken, Doresvenden, Cantsleren og Capellanen.

Nye Danske Magazin I. p. 307—18. Danske Magaz. Tredie Række I. 158—63.

1523.

1523.

3. Januar. [7143.] Brev fra Kong Christians Cantsler NICOLAUS PETRI til Kongen, hvem han melder sin Ankomst til Nyrnberg og omtaler Jörgen van der Stens Hvervinger for Kongen. — *Ex Noremberga*, IIIa Januarii.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 337—38.

3. Januar. [7144.] SIBRICHT WILLOMS's Qvittering til Mester Lambret Andersen for 80 löde Mark og 9 Lod Sölv, samt for 100 Guldgylden. — *Köpenhaffuen Slot*, löffuerdagen nest effter Nyarsdag.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 338—39.

11. Januar. [7145.] KONGENS Qvittering til Jens Huas, Landsdommer i Nörrejutland, paa 1500 Mark Danske for Torp og Torps Gods i Ty, som han betalte til Mester Lambert. — *In curia regis Ottoniæ*, dominica proxima post festum trium regum.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 385.

15. Januar. [7146.] KONGENS Qvittering til Anders Jacobszön, Embedsmand i Salling Herred, for 1500 Mark i Skat. — *Othensze*, then femptende dag i Januarii Manede.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 56.

15. Januar. [7147.] KONGENS Qvittering til Pedher Bang, Schultis i Swinborg, for Regnskab over Told og Sagefald i Swinborg. — *Otensze*, then femptende Dag i Januarii Manede.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 56.

[7148.] KONGEN giver Jens Anderszön, Provstens Dreng i Assens, Livsbrev paa Brydens Gaard i Hörby. — *Othensze*, then femptende Dag i Januarii Monede. 1523. 15. Januar.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 56.

[7149.] KONGENS Tilladelse for Jesper Hansszön, Borger i Slagelsze, til at udföre 3 Læster Korn til Norig, mod igjen at indföre Fisk, Tömmer og andre Varer. — *Paa wor Gord i Othensze*, then femptende dag i Januarii Monde. 15. Januar.

Suhm Samlinger II. 2. H. p 57.

[7150.] Skipperne PEDER HUAS, MOGENS og GREGORIS tilstaae, at Mester Hans Blanckert, Mynsterskriver, har betalt alle de Baadsmænd, som seile paa deres Skibe, for en Maaned. — *Calmeren*, torsdagen (næst efter?) Felicis martiris dag. 15. Januar.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 339. Felix Martyrs Dag faldt Aar 1523 paa en Onsdag.

[7151.] BESTLE FROLICH tilstaaer, at Mester Hans (Blanckert), Kongens Secretær, har betalt ham 247 Sold for en Maaned, og 5 Gylden til 5 Bueskytter. — *Calmer*, auff donstag vor Antoni. (Tydsk). 15. Januar.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 340.

[7152.] CHRISTIERNI regis literæ præsentationis, datæ Jachimo Knudszon ad ecclesias Nyborgenses "Gamble-Kyrcke oc Hiulby", per liberam permutationem domini Johannis Jasperi vacantes. — *Ottoniæ*, decima septima die mensis Januarii. 17. Januar.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 57.

[7153.] CHRISTIERNI regis literæ præsentationis, datæ domino Jens Jespersen ad ecclesias parochiales "Gamble-Kyrcke og Gryndhe" per resignationem domini Joachimi Canuti vacantes. — *Ottoniæ*, decima septima die mensis Januarii. 17. Januar.

Suhm Nye Samlinger I. 4. H. p. 386.

[7154.] KONGENS Qvittering til Fru Elszæ for 2000 Mark, hun havde oppebaaret i Skat i Sundzherred og antvordet Mester Lambertt. — *Ottoniæ*, decima octava die Januarii. 18. Januar.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 57.

[7155.] Epistola MARGARETHÆ, gubernatricis Burgundiæ, ad Christiernum regem de injuriis, subditis Cæsaris mercatoribus illatis. — *Mechliniæ*, XIX. Januarii MDXXII. "nostrate calculo". 19. Januar.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 176—81.

[7156.] Epistola MARGARETHÆ, gubernatricis Burgundiæ, qua Joachimum, marchionem Brandenburgensem et principem electorem, rogat, ut Christiernum regem commoneat, ut ad se redeat et injurias mercatoribus "provinciarum citeriorum" inferre desinat. — *Mechliniæ*, XIX. Januarii "XXII. nostrate calculo". 19. Januar.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 181—83.

[7157.] KORT VAN BRENCKEN, "Knape", tilstaaer, at Mester Lambrecht, Kongen af Danmarks Secretarius, har betalt ham 24 Guldgylden, som han havde tilgode paa förste Maaneds Sold, og 1110 Gylden for anden Maaneds Sold til 111 Ryttere (perde). — *Odense*, des negesten mandach nach sancte Anthonius. (Plattydsk). 19. Januar.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 341—42.

[7158.] KORT VAN BRENCKENS Qvittering til Mester Lambrecht paa 11 Guldgylden til hans egen Rustning, 60 Guldgylden for hans egen Person ("tho mynem liue") og 12 Gylden for hans Drabant. — *Odense*, vp mondach na sancte Anthonius. (Plattydsk). 19. Januar.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 342.

1523. 19. Januar. [7159.] CHRISTIERNI regis literæ ad Henricum (VIIIvum), regem Angliæ, cui D. Alexandrum Kingard commendat, de arduis atque difficilibus ipsius rebus tractaturum. — *Ottoniæ*, XIV. calend. Februarii.

Schlegel Samml. zur dän. Gesch. I. B. 1. St. p. 158. Kalkar Aktstykker p. 1—2.

20. Januar. [7160.] De JYDSKE RIGSRAADERS Opsigelsesbrev til Kong Christian paa Grund af flere i Brevet anförte Ankeposter. — *Viborg*, Fabiani et Sebastiani Dag.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1197. (Qvartudg. Tom. VII. p. 243—45). Holberg Danm. Hist. II. 119—120. Baden Danmarks Hist. II. 522—24.

20. Januar. [7161.] De JYDSKE RIGSRAADERS Befaling til samtlige Jyllands Indbyggere (Riddermændsmænd, Kjöbstedmænd, Bönder og menige Almue), at de ufortövet skulde komme dem til Hjelp med Vaaben og Værge imod Kong Christian. — *Viborg*, S. Fabiani et Sebastiani Dag.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1198. (Qvartudg. Tom. VII. p. 246—48).

22. Januar. [7162.] Kong CHRISTIANS Brev til til Hr. Age Bilde, Biskop i Aars, om at indfinde sig personlig næstkommende Söndag med Biskop Niels Clausen og andre gode Mænd for at beraadslaae om de bedste Midler til Fred i Landet, da Enkelte efter Bispens Brev skulde være tilsinds at ville opsige ham Huldskab og Troskab. — *Veile*, Sti Vincentii Dag.

Nye Danske Magazin II. p. 147—48.

23. Januar. [7163.] JORG HOCHMUDTS Qvittering til Hans Blanckert for en Maaneds Sold til ham selv og hans Gesinde. — *Rottenbey*, auff freydag vor Conversionis S. Pauli. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 255.

23. Januar. [7164.] MICHEL VON ROTTENBURCKS Qvittering for en Maaneds Sold til hans Dobbeltsoldnere og gemene Knægte. — Am freytag nach sant Sebastian.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 260—61.

25. Januar. [7165.] WOLFF VON BOMBERG, Hövedsmand i Kongen af Danmarks Tjeneste, tilstaaer, at han af Mester Hans Blanckert har faaet betalt en Maaneds Sold (til sine Knægte). — Am tag conversionis Pauli. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 314—15.

25. Januar. [7166.] HANS KROMBACHS Qvittering for en Maaneds Sold til hans Fænnike Knægte m. fl. — Am samtag nach Vincentii martiris. (Tydsk)

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 266.

27. Januar. [7167.] En Lovhævd paa Puggaards Gods i Skads Herred ved velbyrdige Mester CLAUS GORTZE, Cannik i Ribe, [med Tingsvidne af 8 Mænd, som hörte og saae, at to Mænd, der vare M. Clauses Lovsböringe, vidnede, at de havde været nærværende Tirsdagen för, da M. Claus gjorde sin Lovhævd i Bröndum "med Vidnemænd og Kirkemænd, som han var lovlig tilfunden paa Tinge"]. — *Skads Herredsting*, Tirsdagen næst för Fruedag purificationis.

Thorup Efterretn. om Ribe Skole 1826, S. 9—11.

27. Januar. [7168.] BERNER BORNER, "Troiste zur Seiche", tilstaaer, at han paa Grev Erik af Höya's Vegne har modtaget 200 Rhinske Gylden, paa anden Maaneds Sold til Rytterne, af Albrecht Hundorff, Kong Christians Dörknægt. — *Midtelfart*, am dinstages nach Policarpi. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 349.

29. Januar. [7169.] Hertug FREDERIKS Svar til de jydske Rigsraader paa deres ham ved Mogens Munk overleverede Skrivelse (s. ovenf. Nr. 7131), indeholdende de Betingelser, paa hvilke han vilde antage deres Tilbud angaaende Kongeværdigheden i Danmark. — *Husum*, Torsdagen efter conversionis Pauli.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1200. (Qvartudg. Tom. VII. p. 249—51).

[7170.] De jydske Rigsraaders Skrivelse til deres Medbrödre, hvem de befale under Straf paa deres Personer og Gods at komme dem til Hjelp mod Kong Christian med den störste Magt, de kunde afstedkomme. — *Viburgi*, sabb. prox. ante festum purificationis Mariæ. 1523. 31. Januar.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1207. (Qvartudg. Tom. VII. p. 267—68).

[7171.] De i Jylland forsamlede Rigsraader underrette Hr. Sören Norby om, at de have opsagt Kong Christian Huldskab og Mandskab, og befaler ham at holde alle sine Lehn, især Gulland, til Danmarks Riges Raads Haand. — *Viburgh*, löffuerdagen fore war ffrwe dag Kiöndelmysse. 31. Januar.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 346—49.

[7172.] Biskop Lage Urnes Brev til Kong Christian angaaende de Svenskes Opförsel i Bahuslehn og deres befrygtede Indfald i Skaane. — *Roskilde*, sabbatho ante purificationis Mariæ. 31. Januar.

Norske Samlinger I. S. 328—29.

[7173.] Dronning Elizabeth af Danmarks Brev til Margareta, Regentinde i Nederlandene, hvori Dronningen beretter de Danskes Oprör mod Kong Christian den Anden og beder Margareta at skrive til disse Misfornöiede for at formaae dem til at afstaae fra deres "uretfærdige Foretagende". — Uden Aar og Dag. (Dansk Overs.). Februario.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1207. (Qvartudg. Tom. VII. p. 266). Holberg Danm. Hist. II. 124—25.

[7174.] Kongens Qvittering til Morthen Seueren, Schultis i Boegens, for 80 Mark af Sisen af Boegens. — *Medelfar*, vigilia purificationis Mariæ. 1. Febr.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 57.

[7175.] Forbundstractat mellem Hertug Frederik af Holsten og Borgemestere og Raad i Lybek mod Kong Christian af Danmark. — *Lybke*, den 15. (*læs:* 5.) Dag Februarii. (Dansk Overs.). 5. Febr.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1202—1205. (Qvartudg. T. VII. p. 254—62). Angaaende denne Tractats rette Datum s. Allen Commentat. de rebus Christierni secundi exulis p. 4. not. gg.

[7176.] Christierni regis literæ ad papam Romanum, ubi cum nuntiis suis Romam delegatis (Paulo Andreæ, cantore Ripensi, et Johanne Johannis, præposito Toftensi), de negotiis iis concreditis scribit, nimirum de erectione ecclesiæ S. Canuti Ottoniæ, de hospitali S. Birgittæ Romæ, et de violata fide episcoporum, equitum auratorum et consiliariorum quorundam in regno Daniæ. — *Ottoniæ*, XIII. mensis Februarii. 13. Febr.

Vidensk. Selsk. Skrifter III. 61—62.

[7177.] Kong Christians Overenskomst med Grev Erik af Hoje, Cordt vom Brencken og flere Hövedsmænd og Ritmestere (for de Fyen liggende Ryttere) om deres Rettigheder og Pligter. (Herved erholde bemeldte Grev Erik og Cordt v. Brencken ogsaa Fuldmagt til at underhandle paa Kongens Vegne med de Oprörske i Jylland). — *Nyborch*, am Suntag nach Valentini. (Tydsk). 15. Febr.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 350—51.

[7178.] Kort von Brencken tilstaaer, at Mester Lambrecht har betalt ham forskjellige Pengesummer paa Regnskab til Sold for ham selv og hans Ryttere. — Am midtweken in fastelauent. (Plattydsk). 18. Febr.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 343—44.

[7179.] Kort van Brencken qvitterer paa sin Fetter Jorgen van Hordes Vegne Mester Lambrecht for 60 Gylden i Guld og 120 i Klippinge, m. v. — Am midtweken in fastelauent. (Platt). 18. Febr.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 345.

1523. 20. Febr. [7180.] HENRICK GÖGE (GJÖE), Kongens "ypperste Hövedsmand i Schone", tilstaaer at have annammet af Mester Johan Mynsterskriver 200 Mark paa Kongens Vegne. — *Landzkrone,* fredagen nest fore sancte Mathiesdag i faste.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 351—52.

20. Febr. [7181.] CLAWES HERMELYNCK tilstaaer at have efter Kongens Befaling modtaget af Mester Lambreth 100 Gylden i Guld til Tærepenge for sig selv og 50 Gylden til Tærepenge for Barwert Berner, samt at have befalet Mester Lambret at udbetale 100 Gylden til Cordt van Brencke og 20 Gylden til Jost van Holle. — *Oddense,* des ersten frydages in der hilligen vasten. (Platt.).
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 353—54.

20. Febr. [7182.] Hövedsmanden CHRISTOFFER LANGES Qvittering til Mester Lambrecht for 690 Gylden Guld. — Uden Aar og Dag. (Plattydsk).
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 409.

20. Febr. [7183.] Hövedsmanden CHRISTOFFER LANGES Qvittering til Mester Lambrecht for 1301 Gylden i Guld og Klippinger. — Des ersten vridages in der vasten. (Plattydsk).
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 410.

22. Febr. [7184.] Hertug ALBERT AF MEKLENBORGS Creditiv til Kong Christian for Hans von Mülheim, som havde Hverv til Kongen i Anledning af nogle Knægte og Seiladsen fra Wismar til Danmark, som de Lybske agtede at forhindre. — *Normbergkh,* Sontags Invocavit. (Tydsk).
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 384—85.

22. Febr. [7185.] Kong CHRISTIANS Forbud til Islands Indbyggere imod at handle med udenlandske Kjöbmænd (tydske, engelske eller andre), förend de have erlagt 20 Gylden til Kongens "Embitzmand". — *Köpenhafn,* Söndagen Invocavit.
Finni Johannæi Hist. eccl. Isl. II. 258—59.

23. Febr. [7186.] LYBEKKERNES Declaration angaaende deres Bevæggrunde til at bekrige Kong Christian af Danmark — *(Lybek),* Mandagen negest na Invocavit. (Tydsk).
Der Kampf demokratischer u. aristokrat. Principien zu Anfang des 16ten Jahrh. Dargest. in drei Monographien von M. J. J. Altmeyer. Aus dem Französ. Lübeck 1843. p. 152—65. Paa *Dansk oversat* af Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 1226. (Qvartudg. T. VII. p. 314—21).

25. Febr. [7187.] RAADET I LYBEK tilsender Sören Norby det ham af de i Jylland forsamlede Rigsraader tilskrevne Brev (see ovenf. Nr. 7171) og bede ham om at lade Overbringeren deraf og de med ham værende Folk drage umolesterede tilbage. — Mywekens na dem Sondage Invocavit. (Plattydsk).
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 357—58.

28. Febr. [7188.] Mester ANDREAS GLOB, Provst i Odense, hans Skrivelse til Hertug Frederik i Slesvig, Holsten etc., hvori han vedgaaer, at have hentet de holstenske Privilegier fra Segeberg for Kong Christian den Anden, og brændt dem for en Deel. — *Kyll,* Löverdagen för Reminiscere. (Plattydsk).
Christiani Neuere Gesch. der Herzogth. I. 541—46. (den danske Oversætt. VI. 338—40).

28. Febr. [7189.] HENRICH VAN TRIER qvitterer Mester Lambrecht for 290 Gylden, som han har modtaget i Klippinge paa sin Junkers, Kort van Brenckens, Vegne, til Betaling af 3die Maaneds Sold for dennes Ryttere. — Des sonnauendes in der quater temper in der vasten. (Platt.).
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 345—46.

2. Martii. [7190.] KORT VAN BRENCKEN tilstaaer, at han har modtaget 200 Gylden i Klippinge af Hr. Hans (Hansen), Provst i Assens. — Vp mandach nest Reminiscere. (Platt.).
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 342—43.

[7191.] Joachim Severin, "Oberster", tilstaaer at have modtaget 608 Gylden i Klippinger af Mester Lambert Andersen til Knægtenes Betaling. — Dinstetages na Reminiscere. (Platt.). 1523. 3. Martii.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 385—86.

[7192.] Sören Norby's Beretning til Kong Christian om Tilstanden i Calmar, paa Öland og i Finland, samt Forslag til Krigsforetagender mod de Svenske. — *Calmarnn*, S. Thomæ de Aquino dag. 7. Martii.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 359—63.

[7193.] Lambertus Andreæ, "secretarius regius", recognoscit se a magistro Johanne Blanckert XVIII millia marcarum monetæ Danicæ, videlicet Klippinge, ex commissione regis levasse et habuisse. — *Haffniæ*, die lunæ proxima post dominicam Oculi. 9. Martii.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 363—64.

[7194.] Margaretha, archiducissa Austriæ, ducissa et cometissa Burgundiæ et regens et gubernatrix, ducem Holsatiæ rogat, ut ab armis contra Christiernum regem sumendis discedat contentionesque inter eos versantes aut componat aut aliquorum principum arbitrio submittat. — *Mechliniæ*, decima Martii XXII. "nostrate calculo". 10. Martii.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 184—85.

[7195.] Margarethæ, gubernatricis citeriorum provinciarum, epistola ad Christiernum regem, de detentione apparatus bellici et munitionis in usum regis emptæ. — *Mechliniæ*, decima Martii, MDXXII. "nostrate calculo". 10. Martii.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 186—88.

[7196.] Kong Christians Qvittering til hans Secretær Mester Lambret for 30 löde Mark Sölv, som af ham var leveret til Sibrit Willoms, og for 300 Mark i danske Penge, som han tilforn havde antvordet "os elskel." Christiern Thomessen, Kongens Skriver paa Kjöbenhavns Slot. — *Köbenhagen Slot*, tysdagen nest effter söndagen Oculi. 10. Martii.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 364—65.

[7197.] Kongens Qvittering til Hr. Oluff Holgertszön og Mattis Skriffuere for en Deel Guld, Sölv og Pendinge, som de laante ham fra det hellige Sacrament i Kippinge. — *Slott Kiöpnehaffn*, Othensdagen nest effther dominicam Oculi. 11. Martii.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 89—90.

[7198.] Hertug Albert af Meklenborg tröster Kong Christian i hans Modgang, og beretter ham, at han tilligemed Churfyrsten af Brandenborg har skrevet til Lybekkerne, Hertugen af Holsten og de Frafaldne i Jylland om at træde i Underhandlinger, m. v. — *Normberg*, Sonabents nach Oculi. (Tydsk). 14. Martii.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 387—88.

[7199.] Kongens Forleningsbrev til Thile Gisler i Kiöpnehaffuen paa Drotningholm. — *Haffniæ*, sabbato ante dominicam Lætare. 14. Martii.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 204.

[7200.] Kort von Brencken tilstaaer, at Mester Lambrecht har betalt ham hans egen og hans Rytteres Sold for den fjerde Maaned og desuden laant ham 50 Gylden i Guld. — Vp mitfasten. (Plattydsk). 15. Martii.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 343.

[7201.] Hövedsmanden Christoffer Langhe's Qvittering til Mester Lambrecht for 1513 Gylden. — Vp den Sondach de rose. (Plattydsk). 15. Martii.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 409—10.

1523. 15. Martii. [7202.] HENSKEN VON HALBERSTADTS Qvittering til Magister Johan Blanckert, Kongens Mynsterskriver, for ialt 10,963½ Mark Danske (i Klippinger), som han havde faaet til Sold for hans Fænnike og Hoben ("beneben den Hauffen") i 2 Maaneder og 20 Dage. — *Elbogen*, sontages Letare. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 365—66.

15. Martii. [7203.] KONGENS Forleningsbrev til Albrecht van Gocken paa Dalomme Kloster tilligemed Sancte Clare Kloster som Pant for 1000 Mark, han laante Kongen. — *Haffniæ*, dominica Læt.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 57—58.

21. Martii. [7204.] MAGNUS RUNTZHORN's Qvittering til Mester Johan Blanckert for 2 Maaneders Sold (til hans Ryttere). — *Landtzkrone*, Sonnabentes nach Letare. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 369—70.

22. Martii. [7205.] KONGENS Qvittering til Jörgen Skrifuer af Bergen for Regnskab over Indtægt og Udgift. — *Hafniæ*, Söndagen Judica.

Suhm Nye Samlinger III. 2. H. p. 139.

22. Martii. [7206.] JORG HOCHMUDTS Qvittering til Hans Blanckert for 2 Maaneders Sold til ham selv og hans Gesinde. — *Zu Lunden* (Lund i Skaane), Sontages Judica. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 255.

22. Martii. [7207.] OFFUE BRADE, Ridder, underretter Kong Christian om nogle urolige Bevægelser hos Almuen i Bleking, og raader ham til at love dem, at de maae blive ved den gamle Lov. — *Tosteruppe*, anden Dag sancti Benedicti.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 368—69.

27. Martii. [7208.] BORGEMESTERE, RAAD OG MENIGHED I MALMÖ underrette Kong Christian om, at de, ifölge den dem af Kongen givne Tilladelse, have valgt Kongens Myntmester Jörgen Kock til deres Borgemester, og bede om kongelig Bekræftelse paa dette Valg. — *Malmö*, fredagen nest fore dominicam palmarum.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 374—75.

28. Martii. [7209.] KONGENS Forleningsbrev til Jacob Hardenbergh paa Bogherred i Fiwen mod en aarlig Afgift af "Sioeff hundret March danskæ". — *Haffniæ*, Lögerdagen nest effther wor frwe dag annuntiationis.

Suhm Samlinger II. 2. H. p. 58.

28. Martii. [7210.] FREDERICI regis literæ ad Adrianum (VItum) papam, quem rogat, ut causam et litem inter Stigonem Nicolaumque, episcopos Burglumenses, et Doctorem Anthonium Furstenberg prælatis Daniæ committat dijudicandam. — *Wyburg*, V. calend. Aprilis.

Pontoppidan Annall. ecclesiæ Dan. II. p. 785. Cfr. Westphalen Monum. ined. IV. 3194. no. 150.

30. Martii. [7211.] ALBRETH JEPSSEN, Ridder, tilstaaer, at Mester Johan Planck (Blanckert) har laant ham 100 Mark i Klippinge af Kongens Penge i Ysted og Landskrone. — *Lyndholm*, then mandag nest effther vor frwe dag annunciationis (uden Aar).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 376.

30. Martii. [7212.] Fordrag og Forsvarsforbund imellem Hertugerne FREDERIK og CHRISTIAN til Slesvig etc. paa den ene og DITMARSKERNE paa den anden Side. — Feria secunda post palmarum. (Plattydsk).

Westphalen Monum. ined. III. 1789—91. Bolten Ditmars. Gesch. III. 222—27. Neocorus herausgegeb. von Dahlmann I. 552—54.

[7213.] Dom, hvorved Kong FREDERIK og RIGENS RAAD bestemme, at Mogens 1523.
Tomissens til Damsgaards Krop igjen skal nedlægges i christen Jord, hvoraf Kong Christian 30. Martii.
uden lovlig Dom havde ladet den optage og hænge i en Galge paa Aarsz Torv, og al hans Eiendom, som Kong Christian havde confiskeret, overgives til hans Enke Fru Elline, hendes Börn og Arvinger. — *Wiborg*, Mandagen i Dimelwgen.
Nye Danske Magazin II. p. 120—21.

[7214.] Kong CHRISTIANS Forleningsbrev til Henrich Göye paa Slottet Skoldeness 30. Martii.
paa 10 Aar. — *Slott Kiöpnehaffuen*, Palme Mandag.
Suhm Samlinger II. 1. H. p. 204—5.

[7215.] HANS KROMBACHS Qvittering til Hans Blanckert for en Maaneds Sold til 1. Aprilis.
hans Fænnike Knægte, m. fl. — *Koppenhagen*, an der mitwecken nach dem Palmtag. (Tydsk).
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 266—67.

[7216.] HENSKEN VON HALBERSTADTS Qvittering til Magister Johan Blanckert for 2. Aprilis.
4010 Mark Danske til Sold for hans Knægte i en Maaned. — *Kopenhagen*, donerstags nach Palmarum. (Tydsk).
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 366.

[7217.] Kong CHRISTIANS Qvittering til Jörgen Koch, Myntmester i Malmö, for 3. Aprilis.
41948 Mark, som han leverede til Kongen i Kiöpnehaffn; ligeledes Generalqvittering til samme for Regnskab over alt det Sölv, Kobber og Pauiment, han af Kongen modtog til at udmynte i de sidste 2 Aar. — *Haffniæ*, die parasceues.
Suhm Nye Samlinger II. 3—4. H. p. 192.

[7218.] Grev ERIK af Höya underretter Kong Christian om sine, i Forening med 3. Aprilis.
Kurdt von Brencken og Benedictus von der Wisch, forgjæves forsögte Underhandlinger med Hertug Frederik, som nu havde antaget Titelen "*udvalgt Konge til Danmark*" etc. — Am stillen fritage. (Tydsk).
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 377—79.

[7219.] Opfordring, udstedt af den svenske Rigsforstander (Hövitzman) "Gösth 3. Aprilis.
Ericssons" Udsendinge TWRE JENSSON paa Ben og LASSE SEGESSON paa Swndh til Indbyggerne paa Agdesiden i Norge, til at opsige Kong Christian Huldskab og Troskab og forene sig med Sverrig. — *Oslo*, die parasceues. (Svensk).
Norske Samlinger I. 330—31.

[7220.] JOHANNIS ANDREÆ, episcopi Otthoniensis, literæ, quibus Christierno 6. Aprilis.
Skrogh presbytero confert altare S. Birgittæ in ecclesia beati Nicolai Swineburgi. — *Kierstorp*, altera die paschæ.
Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. p. 284.

[7221.] HENRIK GÖYE, Ridder og Kongens Feltöverste (oberster velthaubtman), 7. Aprilis.
tilstaaer at have befalet Mester Hans Blanckert at udbetale Peter Drenth 150 Mark Danske for 3 Maaneder. — *Coppenhagen*, dinstags in Ostern. (Tydsk).
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 352.

[7222.] CHRISTIERNI regis literæ præsentationis, datæ domino Gotscalco Andreæ, 9. Aprilis.
capellano regio, ad ecclesiam parochialem Ostorp, Ottoniensis dioeceseos. — *In arce nostra Haffniæ*, quinta feria post pasce.
Suhm Samlinger II. 2. H. p. 58.

1523. 10. Aprilis. [7223.] CLAWS MEICHZNER, Obersten Wolff von Bombergs Skriver, tilstaaer, at have af Mester Hans Blanckert modtaget 2 Maaneders Sold til hans Herres Fænnike Knægte. — *(Lund)*, am negester freytag nach Ostern. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 315.

10. Aprilis. [7224.] KORT VAN BRENCKEN tilstaaer, at Mester Lambrecht har betalt ham 350 Gylden paa Regnskab for den 5te Maaneds Sold. — *(Assens)*, am freytag na paschen. (Platt.).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 344.

10. Aprilis. [7225.] CLAWES HERMELYNCK tilstaaer at have befalet Mester Lambret Andreas(sen) at udbetale Greven af Höya 100 Gylden og Henrik von Stenbergen 50 Gylden. — Des frydages in den hilligen pasken. (Plattydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 354.

10. Aprilis. [7226.] CLAWES HERMELYNCKS Qvittering til Mester Lambret for 50 Gylden. — Des frydages in der hilligen pasken. (Plattydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 354—55.

10. Aprilis. [7227.] Grev ERIK af Hoya's General-Qvittering til Mester Lambert (Anderssen), Kongens Secretær, for 4 Maaneders Sold til hans Ryttere m. fl., samt for 1150 Guldgylden paa den 5te Maaneds Sold. — Am freitagen in der heyligen Ostern. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 379—81.

12. Aprilis. [7228.] HENSKEN VON HALBERSTADTS Qvittering til Magister Johan Blanckert for 10 Gylden, som han havde modtaget tillaans paa Afregning. — *Coppenhagen*, am sontags Quasimodogeniti. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 366.

13. Aprilis. [7229.] Hövedsmanden WOLFF VON BOMBERG tilstaaer, at Mester Hans Blanckert har betalt ham 300 Mark i 5 Maaneders Sold for ham selv som Lieutenant ("auff mein lutenampts ampt"). — *Coppenhagen*, montags nach dem sontage Quasimodogeniti. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 315—16.

14. Aprilis. [7230.] Hertug ALBERT af Meklenborgs Skrivelse til Kong Christian om hans begyndte Underhandling for Kongen med Lybekkerne og Hertugen af Holsten. — *Newenstadt*, dinstags nach Dionisii. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 389—90.

14. Aprilis. [7231.] Fortegnelse over dem, som hyldede Hertug FREDERIK som Hertug i Holsten, Slesvig og Stormarn, og forskjöd Kong CHRISTIAN. (Disses Antal skal have været 110, hvorpaa fulgte Fortegnelse over 29 Adelige, som endnu ikke havde hyldet). — *Gottorp*, Tirsdagen efter Quasimodogeniti. (Plattydsk).

Udtog hos Christiani, Neuere Gesch. der Herzogth. I. 547. (den danske Overs. VI. 341).

17. Aprilis. [7232.] Svarskrivelse fra Hertugerne OTTO og ERNST til Brunsvig og Lyneborg til Markgrevinden Elisabeth af Brandenborg paa hendes Begjering om Understöttelse for hendes Broder mod Hertugen af Holsteen. — *Zelle*, freitage nach Quasimodogeniti. Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 406—8.

23. Aprilis. [7233.] CHRISTIERN THOMESSIN, Skriver paa Kjöbenhavns Slot, tilstaaer "at have afkortet Wolff von Bamberg paa de Knægtes Vegne, der laae udi Helskenborg, som Mester Johan Blanckert . . . havde betalt dem, 1100 Mark Danske Klippepenge". — *Köpenhagen Slot*, S. Georgii Dag.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 391.

[7234.] Jörgen Stegentyn's, Kongelig M^ts Hövedsmands, Qvittering til Johan Blanckert for 473 Sold for en Maaned. — *Roschild*, Sonnabentis nach Georgii martiris. (Tydsk). 1523. 25. Aprilis.

Ekdahl Christiern II^s Arkiv S. 391—92.

[7235.] Literæ Johannis Andreæ, episcopi Ottoniensis, quibus Petro Johannis ecclesiam parochialem Österskerning cum sua annexa, etiam ecclesia parochiali in Honstorp, per liberam resignationem domini Jacobi Johannis vacantem, confert. — *Wrckil*, ipso die beati Marci evangelistæ. 25. Aprilis.

Paludan-Müller J. A. Beldenak p. 107.

[7236.] Henrik Gjöe underretter Markgrevinde Elisabeth af Brandenborg om, at Kong Christian med sin Familie var seilet fra Kjöbenhavn (ɔ: havde forladt Riget) om Mandagen næst efter Quasimodogeniti Söndag (13. April), og beder hende at anmode Kongen om at undsætte Riget med Magt m. m. — *Koppenhagenn*, des mantagz nach Jubilate. (Tydsk). 27. Aprilis.

Ekdahl Christiern II^s Arkiv S. 393—96.

[7237.] Jorgen Hochmudt, "K. M^ts oberster Hauptman", qvitterer for en Maaneds Sold til ham selv, hans Drabanter og hans övrige Gesinde. — *Coppenhagen*, dinstags nach dem sontage Jubilate. (Tydsk). 28. Aprilis.

Ekdahl Christiern II^s Arkiv S. 256.

[7238.] Mogens Steen, Raadmand i Kjöge, giver de af ham i Kjöge, Norden for Graabrödre Klosters Kirkegaard, opbygte Steenhuse-Boder, til Bolig for Fattige, som skulde boe deri uden Leieafgift. — *Kiöge*, S. Philippi et Jacobi Dag. 1. Maji.

Hofman Fundationer VII. 441—42.

[7239.] Frederik, udvalgt Konge til Danmark, tilstaaer, at det Arbeide, som Lygum Klosters Bönder og Landboer i Tunder Lehn havde udfört ved Befæstningen af Borgen "Lutken-Tunderen", ikke var skeet af Pligt og ikke skulde være til Præjudice for Klostrets Privilegier. — *Hadersleue*, donnerdages na Cantate. (Plattydsk). 7. Maji.

Langebek Scriptt. VIII. 172.

[7240.] Henrick Wich vom Ulm's Qvittering til Peter Willaszen for 7 Sold. — Freitag nach Cantate. (Tydsk). 8. Maji.

Ekdahl Christiern II^s Arkiv S. 403.

[7241.] Hövedsmanden Rudolff van Bunaws Qvitterirg til Mester Hans (Blanckert) for en Maaneds Sold til hans Fænnike Knægte, m. m. — *Coppenhagen*, am montagk nach Vocem jucunditatis. (Tydsk). 11. Maji.

Ekdahl Christiern II^s Arkiv S. 399—400.

[7242.] Henrik Wich vom Ulm's Qvittering til Mester Hans Planckert for en Maaneds Sold til hans Fænnike Knægte. — *Coppenhagen*, am montag nach Vocem jucunditatis. (Tydsk). 11. Maji.

Ekdahl Christiern II^s Arkiv S. 402.

[7243.] Wilhelm Flader, Kgl. M^ts överste Profos, tilstaaer, at Mester Johan Blanckert har betalt ham en Maaneds Sold for ham og hans Gesinde. — (Uden Aar og Dag). (Tydsk). 11. Maji.

Ekdahl Christiern II^s Arkiv S. 403—4.

[7244.] Kong Gustavs af Sverrigs Brev til Hr. Bæren (van Mellen), blandt andet om, at denne skulde beflitte sig paa at bringe Skaane under Sverrig. — *Ex Upsalia*, vigilia ascensionis. (Svensk). 13. Maji.

Ekdahl Christiern II^s Arkiv S. 1461—62. — Dette Brev synes at være casseret og erstattet med et andet (see Nr. 7246).

1523. 14. Maji. [7245.] Kong Frederiks Brev om Udtfestningh, anlangende Brydie, som fæster Gaarde. — *Otthense*, vor Herris himmelfarts Dag.
Danske Magazin IV. p. 224.

15. Maji. [7246.] Kong Gustav af Sverrig takker Hr. Bærendt van Mælen, fordi denne har bragt Blekungs Land under Sverrig, og beder ham at gjöre sit Bedste til ligeledes at erhverve Skaane förend Hertugen af Holsten eller andre kunde faae Leilighed til at forhindre det. — *Ex Upsalia*, secunda die ascensionis domini. (Svensk).
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1455—56.

18. Maji. [7247.] Kong Frederiks Breff om Mandsslet udgiffuet udi Fyen. — *Ottense*, Mandagen nest effter vor Herris Hymmelfars Dag.
Danske Magazin IV. p. 223—24.

26. Maji. [7248.] Joachimus, marchio Brandenburgensis et princeps elector, Margaretam, archiducissam Austriæ etc., rogat, ut literas quasdam Christierno, regi Daciæ etc., transmittat. — *Ex castro Coloniensi cis Sprewum*, vigesimo sexto die mensis Maji.
Kalkar Aktstykker p. 12—13.

27. Maji. [7249.] Hövedsmanden Rudolff von Bunaws Qvittering til Mester Johan Blanckert for en Maaneds Sold til hans Fænnike Knægte m. m. — *Coppenh.*, am mitwech nach Pentecost. (Tydsk).
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 400—401.

28. Maji. [7250.] Hertug Albert af Meklenborgs Creditiv til Kong Christian for sin Raad Georg von Heylingen. — *Gusstrawe*, Dornnstags nach Penthecosten. (Tydsk).
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 405—6.

29. Maji. [7251.] Frederik, udvalgt Konge til Danmark etc., anmoder indstændig Borgemestere og Raad i Lybek om at sende Skyts og Tropper over til Sjelland, for at bruges til Kjöbenhavns Erobring m. v. — *In Unszeren Slathe Nuborch in Fune*, am Frejdage im pinxten. (Platt.).
Kalkar Aktstykker p. 4—5.

31. Maji. [7252.] Henrik Wich von Ulm's Qvittering for en Maaneds Sold til hans Fænnike Knægte. — *Coppenhagen*, suntag trinitatis. (Tydsk).
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 402-3.

1. Junii. [7253.] Magnus Runtzhorn's Qvittering til Mester Johan Blanckert for en Maaneds Sold til hans 182 Ryttere (perde) samt Trompeteren og Capellanen. — *Coppenhagen*, am montage nach dem sontage Trinitatis. (Tydsk).
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 370—71.

2. Junii. [7254.] Bestle Frolich tilstaaer, at han af Mester Blanckert, Kongens Mynsterskriver, har modtaget 320 Mark for de Knægte, som havde været med ham paa Kreierten og Jagten (vff den creere vnd iacht). — dinstag nach Trinitatis. (Tydsk).
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 340—41.

3. Junii. [7255.] Anthonius vom Metze tilstaaer, at han af Mattis Kammersvend har modtaget 2 Sölvstobe, som han efter Kongens (Christian IIs) Befaling har præsenteret Greven af Linden og dennes överste Hövedsmand eller Capitain. — Den IIIsten in Junius. (Platt.).
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 409.

5. Junii. [7256.] Den (Lybske Syndicus) P. van Weldes Beretning til Borgemestere og Raad i Lybek, hvori blandt andet omhandles Kong Christians Stilling under hans Ophold i Mecheln og berettes, at bemeldte Konge tilligemed Dronningen samme Dag afreiste til Engelland. — *To Mecheln*, altera corporis Christi. (Plattydsk).
Kalkar Aktstykker p. 6—10.

[7257.] Hans von Halberstadts Qvittering til Magister Johan Blanckert for ialt 3680 Mark Danske, som han havde faaet i Sold til sine Knægte for en Maaned. — *Coppenhagen*, freidages nach trinitatis. (Tydsk). 1523. 5. Junii.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 366—67.

[7258.] Hensken von Halberstadt tilstaaer, at han af Mester Johan (Blanckert) har modtaget 70 Mark Danske, hvilke Hr. Henrik Gjöe, Kongens Statholder, havde skjenket ham og hans Dobbeltsoldnere. — Am freitage nach Erasmi martiris. (Tydsk). 5. Junii.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 367.

[7259.] Kong Christian befuldmægtiger Joris de Bye Direxsoon og Poppius Occo (i Amsterdam) til paa hans Vegne at udföre en Pengesag mod Cornelius Wissepuyt m. fl. — *Mechelen*, den vyfden in Junio. (Hollandsk). 5. Junii.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 416—18.

[7260.] Grev Erik af Hoya's Qvittering til Mester Lambrecht for 18 Guldgylden. — Am Sontag nach Trinitatis. (Tydsk). 7. Junii.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 381—82.

[7261.] Grev Erik af Hoya og Kurdt von Brencken, Ritmestere, Clawes Hermelings, Jorgen van Horde, Jorge van Danneberck og Wilhelm Klebs, "Amtsaten der gemeinen Juncker und Reuter", tilstaae, at Kong Christian har betalt dem og deres Underhavende al deres Sold for inclusive den sjette Maaned för deres Borttog, og erkjende ham qvit og fri for alt Krav fra deres Side. — An Sontage nach Trinitatis. (Tydsk). 7. Junii.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 382—83.

[7262.] Grev Erik af Hoya tilstaaer, at han har faaet betalt Sold for 5te og 6te Maaned för Borttoget til hans Ryttere, m. fl. — (Uden Aar og Dag). (Tydsk). c. 7. Junii.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 383.

[7263.] Kong Gustav af Sverrigs Forbund med Hansestæderne, især Lybek og Dantzig, samt Confirmation paa de Holmfarer-Selskabet i Lybek af bemeldte Konge tilstaaede Privilegier, for, efter Kongens Erklæring, at lönne Staden for den Hjelp, som den havde ydet Sverrig under Kampen med Danmark. — *Strengenitze*, Onsd. i Octava corporis Christi. (Tydsk). 10. Junii.

Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol. XIII. P. Spec. IX. IV. Contin. I Th. p. 1317—19.
Willebrandt Hansische Chronik IIte Abth. p. 137—41.

[7264.] Kong Gustav af Sverrigs Fornyelse af Staden Vesterviks Privilegier, for at hæve denne Kjöbstad, der ofte var bleven "skendtt och brendt aff then omille konung Crestierns partij, som altid i siön stulle och röffuede". — *Strengnes*, 8 dagen næst efter corporis Christi. (Svensk). 11.(?) Junii.

De la Gard. Archiv. ed. Wieselgren, IV. 15—16.

[7265.] Aryldt Sognevidne om, at et Skifte laae til en Lygum Kloster tilhörende Gaard i Aryldt. — Then söndag for Viti et Modesti Dag. 14. Junii.

Langebek Scriptt. VIII. 82.

[7266.] Georg vom Stains Beretning til Kong Christian om hans Hverving af Tropper. — *Nürnberg*, zinztags nach Viti martiris. (Tydsk). 16. Junii.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 422—27.

[7267.] Den tydske Ordens Höimester, Markgreve Albrecht af Brandenborg, tilmelder Kong Christian, at der for Tiden var en Hob Knægte tilsammen, som Kongen kunde faae i sin Tjeneste. — *Nornbergk*, Mitwochen nach Viti und Modesti. (Tydsk). 17. Junii.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 411—12.

1523. 18. Junii. [7268.] Margrete Bossdotter erklærer sin Datter Johan Christofersdotter fri for al Tiltale angaaende Alt det, hun indtil den Dag havde faaet af hende. — *Engilstæholm*, Torsdagh nest effter Viti et Modesti Dagh.

Danske Magazin IV. p. 19.

19. Junii. [7269.] Skipper Laurens Bruns Qvittering til Mester Lambret for 363 Guldgylden, 3 "Skrickenberrig" og 1244 Mark Klippinger. — Fredagen nest fore Joannis baptistæ.

Ekdahl Christiern II Arkiv S. 412—13.

21. Junii. [7270.] Ambrosius Bogbinder tilstaaer, at Mester Hans (Blanckert) har betalt ham, paa Myntmesterens Vegne i Malmö, en Maaneds Sold for 18 Knægte og 1 Maaneds Sold for 19 Knægte. — *Coppenhagen*. des sundages vor Johannis baptistæ. (Plattydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 113—14.

21. Junii. [7271.] Christiernus, Daciæ etc. rex, notum facit, quod dominum Eytel Senfft, J. U. D., pro procuratore receperit, qui causas suas (regis) coram sacro Cæsareo regimine aut judicio cameræ causarum fideliter curare, prosequi et expedire debeat. — *Mechliniæ*, die S. Johannis baptistæ.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 519—20.

26. Junii. [7272.] Bestle Frolich tilstaaer, at Hans Blanckert har betalt ham 80 Mark til ham selv og hans Drabanter, og 30 Mark til Peter Pomering. — Am freytag nach Joh. bapt. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 341.

30. Junii. [7273.] Tractatus pacis, confoederationis et amicitiæ inter Henricum (VIIIvum), regem Angliæ, et Christiernum, regem Daniæ, conclusus. — *In civitate London.*, tricesimo d. mensis Jun.

Rymer Foedera ed. Holmes Tom. VI. P. I. p. 216—18. Dumont Corps dipl. Tom. IV. Part. I. p. 386—89. Kalkar Aktstykker p. 13—24.

6. Julii. [7274.] Frederiks (den 1tes), udvalgt Konge til Danmark etc., Manifest mod "Herr Christen, fordum Konning udi Dannemark". — Uden Dag. *Leiren for Kjöbenhavn.*

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1220—22. (Qvartudg. Tom. VII. p. 297—303). Holberg Danm. Hist. II. 153—57. Paa *Latin* hos Ludewig, Reliquiæ Manuscriptorum V. 307—15. med Datum: "*Date in castris nostris ante Copenhagen, octava die mensis Julii anno MDXXIIII*". Et Udtog heraf giver Sceppérus paa Latin i hans Responsio ad duas epistolas Frederici ducis, hvor Manifestets Datum angives saaledes (fol. Kiij): "*Datum in obsidionalibus castris ad Hafniam sexto die mensis Julii, anno domini MDXXIII*".

Julio. [7275.] Aarsager, hvorfor "Biskopper, Prælater, Herrer, Ridderskab og Stæder og menige Indbyggere udi Danmark" have opsagt Kong Christian deres Ed og Pligt og valgt Hertug Frederik til Konge. — Uden Aar og Dag.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1213—19. (Qvartudg. Tom. VII. p. 281—96). Holberg Danm. Hist. II. 141—53. Baden Danm. Hist. II. 524—40. Paa *Latin* hos Ludewig, Reliqv. Mss. V. 315—36. "*Datum Roschild terre maritime anno post n. Chr. MDXXIII*".

7. Julii. [7276.] Magnus von Runtzhorn's Qvittering til Mester Johan Blanckert for en Maaneds Sold til hans 181 Ryttere (perde), til Borthmer paa Grund af hans Ritmester-Embede, til ham selv paa Grund af hans Embede, og til Flere. — *Coppenhagen*, dinstag nach visitationis Mariæ. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 371.

7. Julii. [7277.] Wilhelm Flader's (den överste Profos) Qvittering til Mester Johan Blanckert for en Maaneds Sold til ham selv og hans Gesinde. — Dinstags nach visitationis Mariæ. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv I. 401.

[7278.] HANS STRAUSINGER, överste Lieutenant ("oberster leutenant") i Kong Christians Tjeneste, tilstaaer, at Johannes Skriver (Johan Blanckert?) har betalt ham en Maaneds Sold for ham selv og hans Drabanter. — *Coppenhagen*, am dinstag nach Udalrici Episcopi. (Tydsk). 1523. 7. Julii.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 414.

[7279.] MATTHIES VAN DER SCHULENBORG tilstaaer, at der paa Kongen af Danmarks (ɔ: Christian IIs) Vegne er bleven ham betalt 50 Gylden. — *Wittenberghe*, in IX. dage Julii. (Tydsk). 9. Julii.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 421.

[7280.] Kong FREDERIKS Gavebrev til Krommedige paa nogle Bönder, som laae til Vor Frue Kloster i Roskyld. — *Kiöpnehagen*, Sti Kuwd konniges dag. 10. Julii.

Suhm Nye Samlinger III. 1. H. p. 85.

[7281.] Den tydske Ordens Höimester, Markgreve ALBRECHT af Brandenborg, beder Kong Christian om at sende de fornödne Penge til en samlet Hob Tropper, der vare villige til at træde i hans Tjeneste, da de i modsat Fald lode sig hverve af Hertugen af Holsteen og Hansestæderne. — *Neuenstadt*, Sonntags nach Kiliani. (Tydsk). 12. Julii.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 435–37.

[7282.] BORGEMESTERE OG RAAD I DELFT bevidne, at Joris de Bie, som Fuldmægtig for Kong Christian, har givet Cornelius Wissepuyt fri for al den Tiltale, som Kongen havde til ham. — *(Delft)*, opten XIIIsten Julii. (Hollandsk). 13. Julii.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 415—19.

[7283.] ÖGMUNDI episcopi literæ commendatitiæ, Carolo Pauli datæ, quem "in Alemanniam, Italiam, Daniam, Norvegiam et aliarum terrarum provincias" miserat, specialiter mandans, ut presbyterum Jonam Aræsonium (postea episcopum), sententialiter excommunicatum, qui cum aliquot bonis ecclesiæ Holanæ clam et furtive aufugisset, persequeretur. — *Schalholti*, die divisionis apostolorum. 15. Julii.

Finni Johannæi Hist. Eccl. Isl. IV. 218—19.

[7284.] RUDOLFF VON BUNAWS Qvittering til Mester Hans (Blanckert) for en Maaneds Sold til hans Fænnike Knægte m. fl. — Mitwech nach Margarete. (Tydsk). 22. Julii.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 401.

[7285.] JORG HOCHMUDT tilstaaer at have erholdt 100 Mark Danske tillaans af Hans Blanckert og lover at indestaae ham for 26 Mark Danske, som Wendel, "der Gerichts Webel", var ham skyldig. — *Coppenhagen*, midwochens nach Margarete. (Tydsk). 22. Julii.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 256—57.

[7286.] JORG HOCHMUDTS Qvittering til Hans Blanckert for en Maaneds Sold til ham selv, hans Drabanter, Capellan og nogle Unævnte (etliche Ungenannte). — *Coppenhagen*, midwochens nach Margarethe. (Tydsk). 22. Julii.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 256.

[7287.] JORG STEGENTYNS Qvittering til Mester Johan Blanckert for en Maaneds Sold, ialt 5190 Mark Danske. — *Copenhagen*, Donnerstages nach Margarete. (Tydsk). 23. Julii.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 392.

[7288.] CHRISTIERNUS, rex Daciæ etc., secretario suo Magistro Lamberto Andreæ, canonico Ripensi, injungit, ut nuntio et familiari domini Alberti, ducis Magnopolensis, ducentos aureos Rhenenses regis nomine solvat. — *Coloniæ Agrippinæ*, in vigilia divi Jacobi apostoli. 24. Julii.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 509—10.

97*

1523. 21. Julii. [7289.] Kong Christian tilraader sin Dronning at fölge hendes Farsöster til Flandern og hvor hun ellers drager hen, samt at rette sig efter hendes Sind. — Fredaghen nest effther sancte Margarethe Dag.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 510—11.

30. Julii. [7290.] Magnus von Runtzhorns Qvittering til Mester Johan Blanckert for en Maaneds Sold til 182 Ryttere og deres Officerer. — *Coppenhagen*, donnerstag nach Olavi regis. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 372.

30. Julii. [7291.] Hertug Albrecht af Meklenborgs Qvittering til Albrecht Hundorff for 320 Gylden, der vare ham udbetalte paa Kongen af Danmarks (Christian IIs) Vegne. — *Kollen am Rein*, donnerstags nach Pantlioni. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 439.

30. Julii. [7292.] Kong Christian forpligter sig til at give sin Svoger Churfyrst Joachim af Brandenborg maanedlig 1500 Gylden for hans Person og til hans Taffel og dertil en vis Sold for de 1000 Ryttere ("gerust Pferde") og det Artillerie ("Geschutz"), som Churfyrsten havde overladt ham, samt 15000 "Current-Gulden" (= 12857 Rhinske Gylden i Guld) engang for alle, til Hjelp til hans Rustning. — *Coln am Rhein*, am Donnstag nach sanct Jacobs tag des heiligen Apostells. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 511—14.

3. Augusti. [7293.] Kong Frederiks Haandfæstning til de danske Stænder. — *Roskilde*, Mandagen efter S. Petri ad vincula.

G. L. Baden Afhandlinger III. S. 72—101.

4. Augusti. [7294.] Adolf van Bourgogne ("BOURG:ne") underretter Tiel Ghisel, "Admirael van Denemarken", at "Fruen" af Savoyen havde svaret Kong Christian, at hun ikke kunde yde ham nogen Bistand. — *Te Beuren vp ons castel*, den IIIIten van ougst. (Hollandsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 438.

4. Augusti. [7295.] Bastian Straus, den (preussiske) Höimesters Tjener, tilstaaer at han af Hr. Hans van Schoneberg har modtaget 600 Rhinske Gylden. — *Collen*, am dinstag naa vincula Petri. (Plattydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 448.

5. Augusti. [7296.] Kong Frederiks aabne Brev til Folket i det nordenfjeldske Norge, hvori han opfordrer det til at forlade Kong Christian og antage ham selv til Konge. — *Roeskilde*, Onsdagen efter S. Petri ad vincula.

Norske Samlinger VI. 61—63. Jfr. nedenfor Nr. 7442.

6. Augusti. [7297.] (Skipperen) Laurens Brun tilstaaer, at Mester Lambret har betalt ham 168 Kjöbmænds-Gylden 10 st., som det ved Afregning befandtes, at Kongen (Christian II.) var ham skyldig. — Thend siette dag augustus.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 413.

6. Augusti. [7298.] Kong Frederiks Confirmation paa de af hans Forgjængere, navnlig Kong Christian (den Anden), Aarhus Biskopper, Domkirke og Capitel tilstaaede Privilegier. — (Leiren for) *Kiöpenhavn*, Mandagen efter Sixti papæ.

Nannestad Hilaria Aarhus. p. 36—38.

7. Augusti. [7299.] Hertug Albrecht af Meklenborg tilstaaer, at Hr. Hans von Schoneberg har udbetalt ham 400 Gylden, som Kong Christian havde skjenket ham. — Dinstag nach Petri vinculi. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 440.

[7300.] Kong CHRISTIAN tilstaaer at have antaget Cort von Brencken og Jorgen von Horden i sin Sold for 3 Maaneder. — *Coln*, am neunten tag dess monats Augusti. (Tydsk). 1523. 9. Augusti.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 511—15.

[7301.] Kong GUSTAV af Sverrigs Brev til Hr. Bærend van Melen, der formanes til at være forsigtig i at pleie Underhandlinger med tre danske Riddermændsmænd, som havde önsket at komme tilords med ham om vigtige Sager for Rigerne, og underrettes om, at Kong Gustav nok vilde have de i Calmar værende Knægte ind for Malmöe, dog saa, at de skulde blive i hans Eed og Tjeneste, men i den danske Konges Sold m. v. — *Ex castro Stocholmensi*, die Laurentii. (Svensk). 10. Augusti.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1470—72.

[7302.] CHRISTIANI regis literæ ad presbyterum cardinalem D. Thomam (Wolsey), archiepiscopum Eboracensem, cui commendat Mag. Melchiorem German., ad regem Angliæ missum, petitque, ut rebus ipsius consulat. — *Bruxellis*, XVIII. calend. Septembr. 15. Augusti.

Schlegel Samml. zur dän. Gesch. I. B. 1. St. p. 161.

[7303.] Churfyrst JOACHIM af Brandenborg og Hertug ALBRECHT af Meklenborg raade Kong Christian til Opkjöb af Victualier, for at de samlede Tropper ikke af Mangel derpaa skulde adsplitte sig ligesom i Preussen m. m. I en Efterskrift siger Churfyrsten, at han sender Kongen "etlich Ausschreibung", som Hertugen af Holsteen og det danske Rigsraad havde ladet udgaae til ham og andre Fyrster, til Fornærmelse for Kongen, hvem han raader til at tilstille Fyrsterne en Gjendrivelse deraf. — *Brunschwig*, Sonnabent am tage assumptionis Mariæ. (Tydsk). 15. Augusti.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 444—46.

[7304.] JURGEN STEGENTYN's Brev til Kong Christian, at han havde faaet en Baad ved Hedersdorffers Hjelp og haabede om 2—3 Dage at være i Kjöbenhavn, at Hertug Henrik af Brunsvig var Kongen tro, og at Sören Norby og Tile Gisler vare i Kjöbenhavn med 20 Skibe, m. m. — *Wysmer*, am mantage nach Maryen. (Tydsk). 17. Augusti.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 441—43.

[7305.] Kong CHRISTIAN tilskriver sin Dronning og beder hende at skaffe ham Underretning, om Markgreven af Brandenborg havde havt Bud hos Keiseren i Spanien, samt giver hende Forholdsregler i Anledning af et Tilbud, som hendes Farsöster havde gjort hende, om et Huus og Penge til hendes Underholdning. — *Androp (Antwerpen)*, tiissdaghen nest effther wor frwe dag. 18. Augusti.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 516—17.

[7306.] Kong GUSTAV af Sverrigs Befaling til Hr. Bernhard van Mælen, at han i Anledning af de af ham med Kongens af Danmarks ("Hertugens") og det danske Rigsraads Sendebud begyndte Underhandlinger ufortövet skulde begive sig til ham (Kong Gustav). — *In castro Stocholmensi*, die Bernardi. (Svensk). 20. Augusti.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1173—74.

[7307.] ERICH VAN REPPICHAU, den tydske Ordens Höimesters, Markgreve Albrecht af Brandenborgs, överste "Camerer", tilstaaer at han om Fredagen efter assumptionis Mariæ (21. Aug.) i Antverpen har modtaget paa sin Herres Vegne 143 Gylden af Hans Michelsen fra Malmö. — *Mechel*, Sonnabende nach assumtionis Mariæ virg. (Tydsk). 22. Augusti.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 447.

[7308.] Kong CHRISTIANS Breve til Hertugerne Georg Johannes (og Henrik?) af Sachsen om Tilladelse til Gjennemmarsch for nogle Tropper til Hest og Fods. — *Mechelen in Braband*, vf Montag Bartholomæi appostoli. (Tydsk). 24. Augusti.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 517—19.

1523. 21. Augusti. [7309.] Literæ CHRISTIERNI regis ad Sacrum Cæsareum Regimen in Nurenberga, a quo justitiam contra patruum et Lubecenses expetit. — *Mechliniæ*, die Sancti Bartholomæi.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 521—22.

24. Augusti. [7310.] HEINRICH DOBERITZ (alias HENE TABERITZ) tilstaaer, at han af Mester Lambert (Andersen) har modtaget 3000 Guldgylden til at hverve Knægte for til Kongen af Danmark. — Den XXIIIIsten Augusti.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 272.

26. Augusti. [7311.] Overenskomst mellem Kong CHRISTIAN, den tydske Ordens Höimester Markgrev ALBRECHT af Brandenborg og Hertug HENRIK den Yngre af Brunsvig, angaaende de af de tvende sidste i Kongens Tjeneste antagne Tropper. — *Mechel*, Mitwochen nach Bartholomei. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 468—72.

26. Augusti. [7312.] Literæ CHRISTIERNI regis ad Sacrum Cæsareum Regimen in Nurenberga de falsis contra se Lubecensium accusationibus, partim in libro impresso, partim in articulis dominæ Margaretæ et regi Angliæ transmissis, prolatis. — *Mechliniæ*, vicesima sexta Augusti.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 522—23.

27. Augusti. [7313.] MAGNUS VON RUNTZHORNS Qvittering til Mester Johan Blanckert for en Maaneds Sold til hans Ryttere ("Reisner"). — *Coppenhagen*, donnerstag nach Barthol. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 372.

27. Augusti. [7314.] ALBRECHT, den tydske Ordens Höimester og Markgreve af Brandenborg, tilstaaer, at han fra Kongen af Danmark (Christian II.) har modtaget 17,695 Gylden af Mester Lambert og Hans Michelsen. — *Mechel*, donerstags nach Bartolomay. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 449.

27. Augusti. [7315.] CHRISTIERNUS rex notum facit, se secretario suo Magistro Lamberto Andreæ plenam auctoritatem et commissionem disponendi negotia sua de navibus et aliis quibuscunque rebus ipsius dedisse. — *Mechliniæ*, vigesima septima mensis Augusti.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 450—51.

1. Septbr. [7316.] THOMÆ (WOLSEY), presbyteri cardinalis, archiepiscopi Eboracensis, Angliæ primatis et cancellarii literæ, quibus testatur, Christiernum, Daniæ regem, nihil in Anglia molitum fuisse, quod ad privilegia Lubecensium vel aliorum mercatorum in Anglia diminuenda ullo modo pertinere posset. — *Hampton Courte*, 1. Septembr.

Scepperi defens. Chr. IIdi adv. Lubecens. K. IV.

1. Septbr. [7317.] HEYNE PUTFARKEN tilstaaer, at han af Hinrick von der Lit har modtaget 300 Gylden for leverede Kanonkugler (vor bossen klote), efter Mester Lambert Andersens Befaling paa Kong Christians Vegne. — *In Andorpe (Antwerpen)*, den ersten dag in Sept. (Platt.).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 453.

3. Septbr. [7318.] PAULI ELIÆ Carmelitæ ad Johannem Laurentii, canonicum Roschildensem, literæ, ubi poenitere se dicit laborum, "quod novus iste principatus reipublicæ non cesserit ex animi sententia"; addit, liberius nunc vulgum loqui de prælatis et proceribus, quam unquam de rege Christierno, et nonnullos autumare, "profligatum esse Christiernum, quo privatis procerum rebus magis quam publicis reipublicæ commodis consultum foret". — *Helsingöer*, 3. Septembr.

Dänische Biblioth. I. 36—38. Olivarius De vita et scriptis Pauli Eliæ p. 167. Archiv f. Staats- u. Kirchengesch. d. Herzogthümer V. p. 501—506.

10. Septbr. [7319.] BURGIMAGISTRI ET SCABINI OPPIDI DE CAMFERTIS IN ZELANDIA notum faciunt, magistrum Lambertum Andreæ, consiliarium et secretarium ordinarium regis Daniæ

(Christ. II[di]), vigore specialis procuratorii Georgio de Bye filio Theodorici, moram trahenti in Delft in Hollandia, navim novam, nuncupatam *Dansicker holck*, insignatam *der kinder holcke*, vendidisse. — Die decima mensis Septembris. 1523. 10. Septbr.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 450—53.

[7320.] Kong CHRISTIANS Brev, hvori han beder Churfyrst Albrecht, Erkebiskop til Mainz og Magdeburg, Administrator i Halberstadt o. s. v., om at Indvaanerne i hans Stifter Magdeburg og Halberstadt maatte befales at tilföre Proviant og andre Nödvendigheder til de Krigsfolk, omtrent 30000 Mand til Hest og Fods, som Kongen havde samlet og agtede at lade drage mod Holsteen. — *Coln an der Sprew*, am Sonnabent nach Nativitatis Mariæ. (Tydsk). 12. Septbr.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 524—26.

[7321.] JORS CORNELIS tilstaaer, at han af Skipper Laurens (Brun) har modtaget 5 Maaneders Leie (for et Pakhuus?), som Kongen af Danmarks (Christian IIs) Fetallie havde ligget i. — Vp den XII[ten] dach in September. (Hollandsk). 12. Septbr.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 454.

[7322.] SÖREN NORBY tilskriver Kong Christian om sine Foretagender mod hans Fjender, beder om Hjelp til Finlands Undsætning og de Svenskes Fordrivelse derfra, melder ham Calmarns Overgivelse til de Svenske, Tilstanden i Finland m. v. — *Wysborg Slot*, hellie kors dag exaltationis. 14. Septbr.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 455—61.

[7323.] SÖREN NORBYS Brev til Dronning Elisabeth, af samme Indhold som foregaaende til Kong Christian. — *Wysborgh Slot*, hellie korssdag exaltationis. 14. Septbr.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 461—67.

[7324.] Den tydske Ordens Höimester Markgrev ALBRECHT af Brandenborg beretter Kong Christian, at en udvalgt Hob Knægte, 8000 Mand eller 20 Fænniker stærk, som hidtil havde tjent Keiseren, og blandt hvilke befandt sig de berömte og krigserfarne Hövedsmænd Grev Wilhelm von Forstenberg, Marx Sittich von Embs og Rudolf Heel, vare villige til at træde i Kongens Tjeneste og til at begive sig til Mynsterpladsen, naar Kongen forud vilde give dem 6—8000 Gylden m. m. — *Nuremberg*, am Montag Exaltationis crucis. (Tydsk). 14. Septbr.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 473—80.

[7325.] Hertug ALBRECHT af Meklenborg tilstaaer, at Hr. Hans von Schonenberg paa Kongen af Danmarks (Christian IIs) Vegne har udbetalt ham 600 Gylden, som Kongen havde skjenket ham. — *Berlin*, dinstag nach Nativitatis Mariæ. (Tydsk). 15. Septbr.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 439—40.

[7326.] Kong GUSTAV af Sverrigs Brev til Axel Ugorp, der takkes fordi han havde indbudet ham til at bivaane hans Hustrues Kirkegang og for nogle meddeelte Efterretninger; til Slutning undrer han sig over, at ikke Fru Kirstine (Stures Enke) og de andre gode Fruer lösgives ligesaavel som alle de andre, der have været Kong Christians Fanger. — *Holmis*, vigilia Mattei apostoli. (Svensk). 19. Septbr.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1459—60.

[7327.] MAGNUS VON RUNTZHORNS Qvittering til Mester Johan Blanckert for en Maaneds Sold til hans Ryttere. — *Coppenhagen*, Sonnabents nach Exaltationis crucis. (Tydsk). 19. Septbr.

Ekdahl Christiern Is Arkiv 372—73.

[7328.] Den tydske Ordens Höimester Markgrev ALBRECHT af Brandenborg formaner Kong Christian til at sörge for de samlede Krigsfolks Besoldning. — *Onoltzpach*, Sonabends in der nacht vmb zwey hor nach exaltationis crucis. (Tydsk). 19. Septbr.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 482—85.

1523. 21. Septbr. [7329.] LAMBERTUS ANDREÆ, secretarius regis Datiæ, fatetur, se a Georgio dicto de Bye, filio Theodorici, 600 florenos aureos in auro recepisse, "sub conditione, quod cum dicti floreni dicto domino Georgio per dominum regem restituti fuerunt, repetere possit regia majestas quandam navim, dictam *Dansker holck*, alias *der kinderholck*". — *Antwerpiæ*, XXI. mensis Septbr.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 467—68.

21. Septb.? [7330.] "GEORGIUS DE BYE FILIUS THEODORICI, natione Hollandus, quia magister Lambertus Andreæ, secretarius regius, in adversis promisit servum meum Gisbertum, qui preest navi cognomento *dansker hulck*, eidem preesse in aduersis, ideo rursum promisi et obligatum me presentibus refero, ut si servo meo supra nominato aliquod fortune lucri ex franchiis gallis illis adherentibes favente Deo advenerit, partem illi octavam libere ex illis esse accepturum, in cujus conditione promissionum testimonium presentia scripsi manu propria anno 1523 meo sub signeto". — (*Antwerpen*, d. 21. Sept.?).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 466—67.

21. Septbr. [7331.] Den tydske Ordens Höimester, Markgrev ALBRECHT af Brandenborg, formaner Kong Christian til at antage en udmærket Hob Knægte i sin Tjeneste og sörge for de fornödne Penge til dem. — *Onoltzpach*, am tag Mathei. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 486—95.

23. Septbr. [7332.] Kong CHRISTIANS Svar til Markgrev Albrecht af Brandenborg paa dennes Skrivelse d. d. Montags Exaltationis Crucis (15)23 (see Nr. 7324), hvori han beder ham om at antage den omskrevne Hob Knægte og endvidere 8000 af 12000, som skulde mynstres i Coburg m. v. — *Coln an der Sprew*, Dienstag nach Matthei apostoli. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 527—30.

26. Septbr. [7333.] Markgrev ALBRECHT af Brandenborg paaminder Kong Christian om Betalingen af de for ham hvervede Troppers Sold, da de ellers vilde gaae bort. — *Bamberg*, am Sonabend nach mitternacht vmb ein hor, nach Mathei apostoli. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 496—501.

2. Octobr. [7334.] NIELS HACKS Beretning til Kong Christian om det skaanske Ridderskabs Foretagender mod Malmö og i Skaane, samt Malmöes Borgeres og Besætnings Foretagender mod Ridderskabet m. v. — *Malmö*, Fredagen næst effter sancthe mekelssdag.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 537—39. — Et Tillæg hertil findes sammest. S. 635—36.

2. Octobr. [7335.] BORGEMESTERE OG RAAD I MALMÖ berette Kong Christian, at det skaanske Ridderskab har hentet 3 Fænniker Landsknægte fra Sverrig til Lund, hvilke skulde bruges til Malmöes Beleiring, og bede derfor om Undsætning. — *Malmö*, fredagen nesth effter sancte mickils dag.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 540—42.

5. Octobr. [7336.] Kong CHRISTIAN underretter sin Dronning om, at der bliver intet af hans Reise (til hende) formedelst den Dag, der skulde holdes mellem ham og hans Venner i Gittenbock (Jüterbock) paa St. Galli Dag (16. Octobr.). — *Lock*, Mandaghen nest effther sancte Francisci Dag.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 530—31.

5. Octobr. [7337.] Churfyrsten, Hertug FREDERIK af Sachsen undskylder sig hos Kong Christian, at han for Tiden ikke veed noget Raad til Kjöbenhavns og Malmöes Undsætning. — *Lochaw*, Montag nach Francisci. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 512—41.

[7338.] Canniken Lambert Andersen underretter Kong Christian om, at hans Skibe for 14 Dage siden vare afseilede (fra Amsterdam?) og om Afsendelsen af noget Krudt til Stade m. v. — *Brunssuick*, den tiendau i october. 1523. 10. Octobr.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 541—47.

[7339.] Hertug Albrecht af Meklenborg beder Kong Christians överste Secretær Johann (ↄ: Hans Mikkelsen) om i Kongens Navn at tilskrive Sören Norby om at tilbagegive nogle Wismarske Kjöbmænd de Skibe og det Kjöbmandsgods, som han havde frataget dem. — *Newenstadt*, Sonabents nach Burckardi. (Tydsk). 17. Octobr.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 547—49.

[7340.] Lambert Andersens Brev til Kong Christian af samme Indhold som hans Brev af 10. Octobr. — *Brunssuick*, mondauen nest effter sancte Luce euangeliste dau. 19. Octobr.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 549—51.

[7341.] Kong Christians Forskrivning til Churfyrsten, Markgrev Joachim af Brandenborg paa 25017 Gylden, samt hans Forpligtelse, at holde den nævnte Churfyrste og Markgreve Albrecht af Brandenborg skadeslöse for de Forlöfter, de efter hans Begjering havde givet Greverne af Manderstet og Oberstein. — *Guterbock*, am dinstage nach Galli. (Tydsk). 20. Octobr.

Ekdahl Christian II[s] Arkiv S. 531—36.

[7342.] Kong Christian forpligter sig til at udbetale Hertugerne Erik og Henrik den Yngre af Brunsvig og Lyneborg, Hertug Philip af Brunsvig, Grev Albrecht af Mansfeldt, Grev Jobst af Hoja, 1500 Ryttere og deres Ritmestere, der alle vare mödte paa Mynsterpladsen Deymitz Tirsdagen efter Mikkelsdag, en vis Sum, som Sold for 2 Maaneder, i 3 Terminer. — *Jutterbogk*, Dinstagen nach Luce Evangeliste. (Tydsk). 20. Octobr.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 551—59.

[7343.] Den tydske Ordens Höimester, Markgrev Albrecht af Brandenborg tilstaaer, at Hans von Schönberg, Kongen af Danmarks (Christian II[s]) Raad og Tjener, paa sin Herres Vegne har betalt ham 500 Rhinske Gylden til Sold for nogle Ritmestere og Hövedsmænd for Landsknægtene. — *Juterpock*, Mitwochen nach Lucæ. (Tydsk). 21. Octobr.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 559—60.

[7344.] Magnus von Runtzhorns Qvittering til Mester Johan Blanckert for en Maaneds Sold til hans Ryttere. — *Coppenhagen*, donnerstags nach vndecim milia virginum. (Tydsk). 22. Octobr.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 373.

[7345.] Franciscus, Administrator i Minden Stift. Hertug til Brunsvig og Lyneborg, tilstaaer at have modtaget nogle Alen Gyldenstykke og Penge af Kong Christian til Afregning paa hans Tilgodehavende. — Am dernstagen nach der eylfftbausent Jungfrawen tage. (Tydsk). 22. Octobr.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 560—61.

[7346.] Hans von Schonebberrich bekjender, at han paa Kong Christians Vegne har overleveret Bispen af Minden 26 Alen Gyldenstykke, hver Alen beregnet til 17 Gylden. — Freytag post Crispi(ni) et Crispiniani. (Tydsk). 30. Octobr.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 562.

[7347.] Hertug Henrik den Yngres af Brunsvig Instruction for Georg Stegentin angaaende dennes Ærinde til Hr. Henrik Gjöe og Kjöbenhavns beleirede Besætning om forestaaende Fredsunderhandlinger mellem Kongen (Christian II.) og Stæderne og om Undsætning, som de kunde vente sig. — Montag nach omnium sanctorum. (Tydsk). 2. Novbr.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 563—67.

1523. 3. Novbr. [7348.] Hertug ALBRECHT af Meklenborgs Skrivelse til Kong Christian, der anmodes om at betale Georg von Stein hvad denne havde tilgode hos Kongen, deels i Sold og deels for udlagte Penge. — *Gadebusch*, Dinstags nach Omnium Sanctorum. (Tydsk).
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 568—70.

3. Novbr. [7349.] Kong CHRISTIAN bemyndiger sin Dronning til at udstede Breve til Markgrev Joachim af Brandenborg og Höimesteren af Preussen, om at de strax maatte annamme Kongens i Nederlandene liggende Skibe efter skjellig Vurdering. — *Wittenberg*, tiisdagen nest effter alle helgen dag.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 570—72.

4. Novbr. [7350.] Kong CHRISTIAN tilskriver sin Dronning om at give visse unævnte Hövedsmænd Pasbord med Taksigelse for deres Tjeneste og Löfte om deres Betaling, naar Kongen kom til sine Riger igjen, samt om at underrette Henrik Gjöe og Hövedsmændene for Knægtene i Kjöbenhavn om de begyndte Underhandlinger med hans Farbroder og Stæderne. — *Wittenberg*, otthensdagen nest effther alle helgen dag.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 572—73.

4. Novbr. [7351.] Kong CHRISTIAN underretter sin Dronning om, at han har erklæret sig villig til at betale Höimesteren af Preussen 2000 Gylden "af det som han havde", men at dette Tilbud ei blev modtaget, og beder hende om at opholde nogle "hoffmen" i nogen Tid, for at Kongen kan faae Leilighed til at betale dem. — *Hwithenberg*, onsdaghen nest effther alle helgen dag.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 574—75.

5. Novbr. [7352.] Kong CHRISTIAN underretter den tydske Ordens Höimester Markgrev Albrecht om, at hans Sendebud ikke har villet modtage de ham af Kongen tilbudne Klenodier og andet, som Betaling til Höimesteren. — *Wyttenbergk*, am dorstag nach Omnium Sanctorum. (Tydsk).
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 575—76.

5. Novbr. [7353.] Hertug ALBRECHT af Meklenborg underretter Kong Christian om, at Hertugen af Holsteen og Lybekkerne vente paa hans Sendebud for at begynde Underhandlingerne, og at de önske, at disse maae holdes i Lybek, m. m. — *Gadbusch*, Dornnstags nach allerheiligen tag. (Tydsk).
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 576—78.

8. Novbr. [7354.] Markgrev ALBRECHT af Brandenborgs Skrivelse til Kong Christian om 2000 Gylden, som han havde tilgode hos Kongen. — *Coln an der Sprew*, am Sonntag nach omnium sanctorum. (Tydsk).
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 501—5.

10. Novbr. [7355.] Kong CHRISTIANS Brev til hans Dronning med nogle Articler, hvorpaa han beder hende at forskaffe ham Svar fra Markgreven (Albrecht af Brandenborg). — *Wittenberg*, sancti Martens affthen.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 578—79.

19. Novbr. [7356.] MAGNUS VON RUNTZHORNS Qvittering til Mester Johan Blanckert for en Maaneds Sold til Rytterne (Reisner). — *Coppenhagen,* "donnerstags nach Eritii (Brictii). (Tydsk).
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 373.

19. Novbr. [7357.] SÖREN NORBY, Ridder, Kongen af Danmarks (Christian IIs) Forstander (Vorweser) i Finland, Embedsmand (Amptman) i Calmern, paa Öland og Gulland, tilstaaer at have befalet Kongens Mynsterskriver Magister Johan Blanckert at udbetale en Knægt, Henrik

Fryesze, 72 Mark Danske i Sold for 4 Maaneder. — *Calmern*, am Donnerstag nach Felicis Martiris. (Tydsk). 1523. 19. Novbr.

Ekdahl Christiern II^s Arkiv S. 580.

[7358.] Borgemesteren i Malmö JÖRGEN KOCKS Beretning til Kong Christian om Malmöes og Kjöbenhavns Beleiring, om at 4 af Kongens Skibe havde taget 4 Skibe, ladede med Bergefisk, og indbragt dem til Kjöbenhavn, om den Skade, Sören Norby, Kjöbenhavn og Malmö havde tilföiet de Lybske og Stæderne m. v. — *Malmö*, wor froge afftenn præsentationis. 20. Novbr.

Ekdahl Christiern II^s Arkiv S. 581—83.

[7359.] Kong CHRISTIAN tilskriver sin Dronning, at han antager det Leidebrev, som hans Svoger Markgreven vil give ham, og beder hende at forhöre hos Markgreven om han vil antage Klenodier i Betaling for de 4000 Gylden, Kongen var ham skyldig. — *Wittenberg*, wore frue affthen præsentationis. 20. Novbr.

Ekdahl Christiern II^s Arkiv S. 581—85.

[7360.] Markgrev ALBRECHT af Brandenborg erklærer Kong Christian, at han vil modtage sine tilgodehavende 2000 Gylden i Klenodier efter Vurdering af Guldsmede m. m. — *Colen an der Sprew*, freitag nach Elisabeth. (Tydsk). 20. Novbr.

Ekdahl Christiern II^s Arkiv S. 507—9.

[7361.] Markgrev ALBRECHT af Brandenborgs Creditiv for Hans von Rebitz til Kong Christian. — *Coln an der Sprew*, am tag Katherine (uden Aar). (Tydsk). 25. Novbr.

Ekdahl Christiern II^s Arkiv S. 506.

[7362.] B. STROMEYERS Beretning til Borgemestere og Raadmænd i Lybek angaaende Tilstanden i Kjöbenhavn og en frugteslös Underhandling om sammes Overgivelse. — *Tho Rotschilde*, frydag na Cataryne werginis. (Plattydsk). 27. Novbr.

Kalkar Aktstykker p. 10—12.

[7363.] CHRISTIERN WINTHERS Brev til Kong Christian: 1) om at Dr. Carstanus i Wittenberg har forfattet et Svar paa de Lybskes Articler, 2) om Finlands Vigtighed for Kongen; 3) om Uenighed mellem Borgerne og Raadet i Dantzig og hines Tilböielighed til Fred; 4) om den danske Almues Kjerlighed til Kongen (Christian II.). — *Wittenberg*, anden sancte Barbere Dag. 5. Decbr.

Ekdahl Christiern II^s Arkiv S. 586—88.

[7364.] Articler, som FREDERIK, udvalgt Konge til Danmark, lod Rigsraadet forelægge (samt Rigsraadets Svar). — *Otthoniæ*, circa festum beati Nicolai episcopi et confessoris. c. 6. Decbr.

Nye Danske Magazin V. p. 8.

[7365.] Forening mellem det DANSKE RIGSRAAD og KONG FREDERIKS HÖVEDSMÆND paa den ene, og KONG CHRISTIANS STATHOLDER og HÖVEDSMÆND, samt BORGEMESTERE og RAAD i KJÖBENHAVN og MALMÖ paa den anden Side, om disse Stæders Overgivelse den 6. Januarii 1524. — *Roschildt*, des mytwokens negest vore wynnachten. (Plattydsk). 23. Decbr.

Ekdahl Christiern II^s Arkiv S. 611—35.

[7366.] Forening mellem DET DANSKE RIGSRAAD og KONG FREDERIKS HÖVEDSMÆND paa den ene Side og JENS BROLÆGGER, Borgemester, og 2 RAADMÆND I KJÖBENHAVN paa den anden, angaaende Kjöbenhavns Overgivelse. — *Roeskilde*, Onsdagen för Juledag. 23. Decbr.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1259. (Qvartudg. Tom. VIII. p. 53—55).

[7367.] Forening mellem DET DANSKE RIGSRAAD og KONG FREDERIKS HÖVEDSMÆND paa den ene Side, og Borgemester JÖRGEN KOK med nogle RAADMÆND og BORGERE AF Malmö paa den anden, om Malmöes Overgivelse. — *Roskilde*, Onsdagen för Juledag. 23. Decbr.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1260. (Qvartudg. Tom. VIII. p. 55—60).

1523. 25. Decbr. [7368.] Kong CHRISTIANS Skrivelse til en unævnt Fyrste, som han kalder "Oheim und Swager", om Underhandlingerne med Lybekkerne. — *Collen an der Sprew,* am XXV. tag des monats Decembris. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 609—10.

29. Decbr. [7369.] "Gubernator" GUSTAV ERIKSONS og FLERE saavel GEISTLIGES som VERDSLIGES Proclamation, hvori de erklære sig nödte til, af yderste Formue at söge at forsvare deres Liv og Gods og Rettigheder mod Kong Christians Vold, i det de tillige kortelig berette om hans Færd i Sverrig. — *Söderköping,* 29. December. (Svensk).

Hadorph Svenske Rimkrönikor Bil. S. 467—74.

29. Decbr. [7370.] Brev, udstedt af OSCOLD, Biskop i Stavanger, OLOF, Biskop i Bergen, og NILS HENDRIKSSON af Vaaben, Hofmester i Norge, angaaende den Bergenske Kongsgaards Udlevering af Hans Degn og Overdragelse til Vincents Lunge. — *Bergen,* 5te Dag Juul.

Norske Samlinger VI. 64—68.

[7371.] MATHIAS VAN DER SCHULENBURGS Qvittering for 350 Gylden, der vare betalte ham i Afdrag paa hans Tilgodehavende hos Kong Christian. — *Coln an der Sprew,* (uden Aar og Dag). (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 420—21.

[7372.] JOACHIM SEUERIN, Kgl. Mts Hövedsmand, tilstaaer at have faaet en halv Maaneds Sold til sine Fænnike Knægte af Mester Lambert Andersen. (Plattydsk)

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 386.

[7373.] GEDERT BROBERG og JURGEN STEGENTYN qvittere Hans von Schonenberg paa Kong Christians Vegne for 50 Gylden, og den sidste endvidere for 10 Gylden. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 392—93.

[7374.] Den överste Profos WILHELM FLADERS Qvittering til Mester Johan Blanckert for en Maaneds Sold til ham selv og hans Gesinde. — Uden Aar. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 404.

[7375.] SVERRIGS RIGSRAADS og STÆNDERS Brev til de Norske, hvori de berette at have, paa Grund af de i Brevet anförte Ankeposter, opsagt Kong Christian Huldskab og Troskab, og opfordre Nordmændene til at yde Sverrig Hjelp til dets Rets Beskjermelse. — Uden Aar og Dag. (Svensk).

Hadorph Svenske Rimkrönikor, Bil. S. 455—59.

[7376.] Kong CHRISTIANS Articler om Stokholms Overgivelse. — Uden Aar og Dag. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 396—97.

[7377.] NYE TIDENDER fra Danmark og Sverrig, især om Kjöbenhavns Forsvar, tilstillede Markgrevinde Elisabeth af Brandenborg. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 428—34.

[7378.] GASPARI BOMHAWERI relatio ad magistratum Lubecensem de processu causæ suæ (Bomhaweri) coram scabinis Amstelodamensibus et domina Margareta, archiducissa Austriæ, contra regem Christiernum actæ, et justitia in eadem causa sibi negata etc. — Sine anno et die.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 588—601.

1523—1524.

1523—24.

[7379.] Responsio Nicolai Petri et Antonii de Metz, data dominæ Margarethæ, gubernatrici Germaniæ inferioris, ad articulos Lubecensium de causa Gaspari Bomhaweri contra Christiernum regem, eidem dominæ transmissos. — Sine anno.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 602—6. — Hæc responsio edita est ante diem 1. Februarii an. 1524; vid. Ekdahl, l. c. p. 656.

1524.

1524.

[7380.] Kong Frederiks og det danske Rigsraads, ved Rigsraaderne Hr. Age Jepszenn og Hr. Axel Bradhe forebragte, Forslag til Kong Gustav af Sverrig, især om Blekings og Vigens Tilbagegivelse til Danmark og Norge, og om Standsning af den svenske Konges begyndte Fjendtligheder mod Sören Norbye paa Gulland, samt om at beramme et Möde mellem Kongerne enten i Kjöbenhavn eller Malmöe; tilligemed Kong Gustavs Svar herpaa. Januario?

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1542—46. Kong Gustavs Svar findes sammest. S. 1516—48.

[7381.] Magnus von Runtzhorns Qvittering til Mester Johan Blanckert for en Maaneds Sold til Rytterne. — *(Kjöbenhavn)*, an der helligen drien konigen abent. (Tydsk). 5. Januar.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 373—74.

[7382.] Grev Mauritz af Oldenborgs Brev til Kong Christian om Begivenhederne i Finland efter Stokholms Overgivelse og sin Reise til Königsberg for at antage Ryttere og Knægte i Kongens Tjeneste, samt det uheldige Udfald derpaa. — *Konigsberck*, am Dinstage jm Obende Trium Regum. (Tydsk). 5. Januar.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 637—40.

[7383.] Hertug Christians "Ordinanss och Skikelsse", om Prisen paa adskillige Vare i Danmark, sendt til Slangerop (i hans Faders, Frederik 1stes Fraværelse). — *Slot Köpenhaffn*, Mandagen nest effter Hellige tre Kongers Dag. 11. Januar.

Danske Magazin V. p. 316—18.

[7384.] Nicolaus Petri underretter Kong Christian om hans Söns Helbredsforfatning og Studier, om Statholderindens og Keiserens gunstige Stemning mod Kongen, samt om forskjellige Kongen vedkommende Anliggender. — *Ex Maclinia*, pridie idus Januarii. 12. Januar.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 641—46.

[7385.] Den tydske Ordens Höimester Markgrev Albrecht af Brandenborgs Svar til Kong Christian paa dennes Begjering til ham om at undsætte Sören Norby med Levnetsmidler, Kanoner ("Buchsen") og Krudt. — *Nornbergk*, am Sibenzehenden tag des Monats Januarii. (Tydsk). 17. Januar.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 646—48.

[7386.] Hertug Henrik den Yngres af Brunsvig Proclamation i Anledning af hans Broder Wilhelms fængslige Anholdelse; hvori ogsaa beröres Kong *Christians* af Danmark Forsög paa at vinde Tilhængere blandt de tydske Fyrster til Gjenerholdelsen af Danmark. — *Wolffenbuttel*, Fredagen efter Conversionem Pauli. (Tydsk). 29. Januar.

Bünting u. Letzner Brunswig-Luneb. Chronik ed. Rethmeier. Tom. II. p. 871—71.

[7387.] Kong Christian paalægger Ridderen Georg von Mynnquytz (eller, i hans Fraværelse, Mester Melchior de Germanien) at skrive i Kongens Navn til den tydske Ordens Höimester, Markgrev Albrecht af Brandenborg, og begjere Befalingsbreve af ham til Stor-Comthuren ("Groszkometer") i Königsberg, Biskoppen af Samblandt, Comthuren (dem Komether) i Memel og til Staden Königsberg, om at lade Kongens Undersaatter udföre et Feltartilleri paa 31. Januar.

1524. 8—10 Halvslanger og Qvartslanger, samt alle Slags Levnetsmidler og Öl til Gulland. —
31. Januar. *Coln an der Sprew*. am Suntag nach conversionis Pauli. (Tydsk).
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 648—50.

31. Januar. [7388.] Kong CHRISTIAN beder den tydske Ordensmester Markgrev Albrecht af Brandenborg at tilskrive og befale Bispen af Sambland, Storkomthuren i Königsberg, Comthuren i Memel og Staden Königsberg om at lade udföre og selv udföre allehaande Levnetsmidler og Fornödenheder til Gulland. — Uden Aar og Dag. (Tydsk).
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 650—52. — Om dette Brevs Datum see Ekdahl, a. St. p. 670.

31. Januar. [7389.] Kong CHRISTIANS Breve til Hr. Erik, Comthur (Kometer) i Memel, Biskop Jorgen af Sambland, N. Hansen, Comthur i Königsberg, og Staden Königsberg, hvori han beder dem om at tilföre Sören Norby paa Gulland Levnetsmidler, nogle Halv- og Qvart-Slanger med andre Fornödenheder. — Uden Aar og Dag. (Tydsk).
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 653—54.

1. Febr. [7390.] NICOLAUS PETRI underretter Kong Christian om Statholderinde Margrethes Löfter om Kongens Indsættelse i sine Riger, om hans Underhandlinger for at forskaffe Kjöbenhavn og Sören Norby Undsætning med allehaande Varer, om Kongens Börns Helbredstilstand og hans Söns, Prindsens, Underviisning og Nemme m. m. — *Ex Bruxella*, prima Februarii.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 654—59.

5. Febr. [7391.] Kong FREDERIKS Fornyelse paa Segeberg Magistrats Privilegium paa Udsalg af Hamborgsk Öl. — *Gottorp*, am Dage Agathe Virginis. (Plattydsk).
Corpus Constitt. Regio-Holsatt. III. 1126—1127.

5. Febr. [7392.] NICOLAUS PETRI og ANTHONIUS VAN METZ underrette Kong Christian om, at Statholderinde Margrete ikke har bekjendtgjort det Privilegium, Kongen har givet Nederlandene paa Seilads gjennem Öresund mod Erlæggelse af den gamle Told, og raader til at udfærdige et nyt Brev desangaaende, samt bede om Fuldmagt til at udfærdige Pasbord for de nederlandske Skibe til Henrik Gjöe og Sören Norby, og til Slutning nogle Efterretninger om den Bomhawerske Sag og Herman Willumsens Misbrug af Kongens Penge. — *Ex Antwerpia*, quinta Februarii.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 659—63.

5. Febr. [7393.] Kong CHRISTIANS Cantsler NICOLAUS PETRI underretter Sören Norby om, at Keiseren og Kongen af Engelland fast have besluttet at indsætte Kong Christian igjen i sine Riger, at Norby kan vente en Undsætning af 12 svære Skibe, ladede med allehaande Varer, at hans Berömmelse for Manddom og Troskab er stor, og at Keiseren har tilskrevet ham et Taksigelsesbrev m. m. — *Andorp*, quinta Februarii.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 664—68. jfr. sammest. S. 797.

8. Febr.? [7394.] Hertug ALBRECHT af Meklenborg tilstaaer, at han af Dronning Elisabeth af Danmark har modtaget en Kiste (i Forvaring?) af 1000 Gyldens Værdi. — Am montage (nach?) Dorotee. (Tydsk).
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 440. — Dorotheæ Dag indfaldt 1524 paa en Löverdag.

Februario? [7395.] Kong CHRISTIAN underretter Sören Norby om, at Hr. Adolf af Beueren, Admiral, og Adolf Hordiig, Rentemester (i Zeeland), efter Kongens Önske vilde sende Norby et velbeseglet Skib, ladet med Ammunition, Lærred, Klæde og Viin. — Uden Aar og Dag.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 668—69.

[7396.] Den tydske Ordens Höimester Markgrev Albrecht af Brandenborgs Svar til Kong Christian paa dennes Brev af 31. Januar 1524 om Understöttelse for Sören Norby med Krigsforraad, Proviant etc., med Erindring til Kongen om Betaling af sit Tilgodehavende. — *Nurmberg*, am 13ten tag dess Monats Februarii. (Tydsk). 1524. 13. Febr.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 670—71.

[7397.] Jorys de By Dircxzon underretter Kong Christians Cantzler Nicolaus Petri om, at Lybekkerne have berettet Raadet i Holland, at alle Stæder, Slotte og Fæstninger i de 3 nordiske Riger, paa Gulland nær, vare erobrede (fra Kong Christian). — *Tot Delff*, XVIIa Februarii anno XXIIIo stilo curiæ hollandiæ. (Hollandsk). 17. Febr.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 355—56.

[7398.] Nicolaus Petri's Brev til Kong Christian om adskillige Underhandlinger med det nederlandske Hof, til hvilket han raader Kongen at begive sig, m. m. — *Ex Maghlinia*, die mensis Februarii XVIIIo. 18. Febr.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 671—76.

[7399.] Christierni, Daniæ etc. regis, epistola ad Clementem (VIImum) papam, Carolum imperatorem et principes christianos, in qua de rebus, quæ ipsum inter et Lubecenses intercesserant, agit, præmissa defensioni ejus adversus Lubecenses. — *Ex Berlinio ad Spreviam*, XX. Februarii, exilii Chr. IIdi anno IIdo. 20. Febr.

Scepperi defens. Christierni IIdi adversus Lubecenses Aii.

[7400.] Skrivelse fra Statholderinde Margrete i Nederlandene til Keiser Carl V. angaaende Vanskeligheden i at faae Nogen til at deeltage paa Keiserens Vegne i Underhandlingerne for Kong Christian paa det (til den 10. April 1524) berammede Möde i Hamborg. — 21. Febr. 1523 (stilo Hollandico). (Fransk). 21. Febr.

Udtog hos Kalkar, Aktstykker p. 25—26. — En anden Skrivelse fra Samme til Samme og af det selvsamme Datum indeholder bl. a. fölgende: "Ceulx de Lubbeke ont escript aux Hollandois, que dieu mercy ils ayent recouvre Coppenhaghe, et neantmoins leur conseillent, que encores ils ne se trouvent pardela. Et ce ont ils fait a intention, si que entendent lesdts Hollandais, de leur oster la nauigacion de pardela, que certes leur soroit destruction". Lanz Correspondenz des Kaisers Karl V. Erster Bd. p. 89.

[7401.] Fæstebrev, udstedt af Joachim Rönnov, udvalgt Biskop til Roeskilde Domkirke, hvorved han bortfæster den rette Præstestaffn og Bolig i Skjelby til Jep Jensen, hans Hustrue Gertrud Pedersdatter og et af deres Börn paa deres Livstid, den ene efter den anden, imod at svare Landgilde deraf til Sognepræsten til Bavelse og Skjelby Kirker, Hr. Peder Ingvarsen. — "*In curia nostra Roschildensi*", die St. Mathiæ Apostoli. 25. Febr.

Hofman Om Tiende p. 118. Da Joachim Rönnow först blev Biskop i Aaret 1529, kan dette Brev ikke være udstedt allerede 1524. Formodentlig hörer det til A. 1534.

[7402.] Rigens Raads Brev for Jörgen Kok, Myntmester i Malmö, om Klippinge at mynte omkring. — *Köpenhaffn*, S. Matthiæ Apostoli Dag. 25. Febr.

Danske Magazin II. p. 126—28.

[7403.] Henricus (VIIIvus), rex Angliæ, Henricum, Assavensem episcopum, et Johannem Baker, militem, ambasiatores eligit, ut ad dietam Hamburgi præstatutam cum nuntiis Caroli, electi imperatoris Romani, conveniant, pacemque et concordiam inter Christiernum, regem Daciæ, et ejus subditos, ducem Holsatiæ et civitatem Lubecensem restaurent. — *London*, XXVII. Februar. an. 1523. (secundum ecclesiæ Anglicanæ computationem). 27. Febr.

Rymeri Foedera ed. Holmes Tom. VI. P. II. p. 7.

1524. 27. Febr. [7404.] Den tydske Ordens Höimester, Markgreve ALBRECHT af Brandenborg tilmelder Kong Christian, at han efter dennes Begjering om at undsætte Sören Norby med Proviant, Kanoner og Krudt, har skrevet til sine Undersaatter i Preussen desangaaende. — *Nurmberg*, am XXVII. tag des Monats Februarii. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 676—77.

4. Martii. [7405.] GOTSKALK ERIKSEN underretter Kong Christian om, at han siden Stokholms Overgivelse har opholdt sig hos Sören Norby paa Gulland og agtede med det förste at begive sig til Kongen for at aflægge sine Regnskaber, hvorfor han udbeder sig Efterretning om, hvor han kan træffe Kongen. — *Wysby*, Sancti Lucii papæ dag.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 678—79.

8. Martii. [7406.] NICOLAUS PETRI giver Kong Christian Efterretninger fra det nederlandske Hof og forespörger angaaende Salget af et af Kongens Skibe; beretter Kongen angaaende dennes Börn m. m. — *Ex Machliniæ*, octava Marcii.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 680—87.

13. Martii. [7407.] J. HANNARTS Beretning til Keiser Carl V. angaaende hans Mission til Tydskland, indeholdende bl. a. nogle Efterretninger vedkommende det berammede Möde i Hamborg d. 10. April 1524, hvorpaa der skulde underhandles med Hertugen af Holsteen til Bedste for Kong Christian II., om denne Konges og hans Dronnings Ophold i Wittenberg, samt om Udsigt til, at Kong Christians Dronning og ældste Sön kunde komme til Regjeringen i Danmark. — *A Noremberg*, le XIIIe de mars XXIII. (Fransk).

Lanz Correspondenz des Kaisers Carl V. Erster Bd. p. 107—108. Jfr. Altmeyer Histoire des relations etc. p. 125 ff.

14. Martii. [7408.] SÖREN NORBY underretter Kong Christian om Gustav Eriksens Rustninger til et Tog mod Gulland og at de Lybske og vendiske Steder ligeledes agte at anfalde samme Land, og beder ham om Efterretning, om han kan undsætte Landet, eller, i modsat Fald, om at löse ham og Folket fra deres Troskabseed, for at de ved Underhandlinger kunne frelse dem selv og bevare Landet for Danmarks Krone; tilsidst beretter han om de Svenskes Held i Calmar, paa Öland og i Finland. — *Wiisborgk Slot*, mandagen nest effther Gregorii papæ.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 688—92.

14. Martii. [7409.] SÖREN NORBY's Brev til Dronning Elisabeth af Danmark, af samme Indhold som Brevet af samme Dato til Kong Christian. — *Wiisborgk Slot*, Mandagen nest effther Sancti Gregorii papæ.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 692—95.

18. Martii. [7410.] Hertug ALBRECHT af Meklenborg melder Kong Christian, at han efter dennes Begjering vil indfinde sig til det af Erkehertug Ferdinand udskrevne Möde i Hamborg, samt tilföier, at Keiseren har erholdt en Seier over sine Fjender. — *Wissmar*, Freitages nach Judica. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 696—98.

23. Martii. [7411.] BALTHASAR WOLF VON WOLFSTHALS Skrivelse til Churfyrsten af Sachsen, indeholdende bl. a. nogle Efterretninger vedkommende Kong Christian og Dronning Elisabeth af Danmark. — *Nürnberg*, 23. Martii. (Tydsk).

Förstemann Urkundenbuch zur Gesch. der Kirchenreformation I. 169. Udtog hos Kalkar Aktstykker p. 30—32.

[7412.] Hans Mikkelsens Brev til Kong Christian om nogle Pengesager, Sören Norbyes Lykke mod en Danzigsk Coffardiflaade, Stemningen i Danmark, Dr. Morten Luther og Reformationen i Tydskland. — *Vittenberg*, anden posske dag. 1524. 28. Martii.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 699—705.

[7413.] Philip von Feilitz's Skrivelse til Churfyrsten af Sachsen, hvem han bl. a. beretter, at Dronningen af Danmark nylig i Nürnberg havde nydt Nadverens Sacramente under begge Skikkelser, og at hendes Broder (Erkehertug Ferdinand) var bleven meget fortrydelig derover. — *Nürnberg*, 21. Martii. (Tydsk). 31. Martii.

Förstemann Urkundenbuch zur Reformat. Gesch. I. 175. I Udtog hos Kalkar, Aktstykker p. 32—33.

[7414.] Jens Andersen, Biskop i Odense, kundgjör, at Michel Degn i Svineborg for sin Livstid maa beholde al den Rettighed, som kan afgange af Vor Frue Kirke sammesteds, særdeles med Degnerente inden og uden Kirken, imod at han skal opfylde en Sognedegns Pligter. — *Kierstorp*, feria quinta proxima post dominicam resurrectionis Christi. 31. Martii?

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 285.

[7415.] Christierni, regis Daniæ, Sveciæ, Norvegiæ etc., epistola ad Clementem (VIIum) papam, imperatorem Carolum (Vtum), Henricum, Angliæ Franciæque regem, Ferdinandum archiducem omnesque reges et principes reipublicæ christianæ, in qua de epistolis patrui Frederici duabus adversus sese loquitur, rogatque, ut defensionem suam perlegant et perpendant, spem illam præ se ferens, eos, perlecta defensione, se magis justam causam habere inventuros, sub hac una conditione auxilium eorum implorans. — *Aldinburgi Lybonotriæ*, X. mensis Aprilis, (exilii Christierni anno IIdo). 10. Aprilis.

Scepperi defensio Christierni IIdi advers. Freder. ducem A.

[7416.] Brev fra Hans Mickelsen til Kong Christian om nogle Pengesager, om Oversættelsen af Acta Apostolorum, Pauli Breve og Johannes's Evangelium, og om en Student, der nylig var kommen fra Skaane og kunde give Kongen Underretning om Tilstanden i Danmark. — *Vittenberg*, Mandagen effter Jubilate. 18. Aprilis.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 733—35.

[7417.] Svarskrivelse fra Borgemestere og Raad i Dantzig til Erkehertug Ferdinand af Österrig paa dennes Anmodning om at frigive den af dem fængslede Jhens Matszszonn ("der ethwan etzliche Herlickeit in eyner jegent, Fynlandt genumptt, gehalten"), hvilken de afslaae. — *Dantzigk*, am XXsten Tage Aprilis. (Tydsk). 20. Aprilis.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 708—11.

[7418.] Joannis Weze, "dei gratia electi in Metropolitanum Lundensem", literæ, quibus se ad resignationem juris sui in ecclesiam Lundensem paratum esse declarat. — *Wittenberghe*, die vicesima prima mensis Aprilis. 21. Aprilis.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 794—96.

[7419.] Kong Gustav af Sverrigs Skrivelse til det danske Rigsraad, indeholdende Grunde, hvorfor han ikke kunde opfylde dets Begjæring om at give Hr. Sören Norby Leidebrev. — *Ex arce Stocholmensi*, die Marci evangelistæ. (Svensk). 25. Aprilis.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1178—79.

[7420.] Den keiserlige Gesandt J. Hannarts Instruction for Michel Gilles til Keiseren, hvori bl. a. meldes, at et Forbund mod Kongen af Danmark (Christian II.) nylig var indgaaet af Kongen af Polen, Hertugen af Holsten, "som kalder sig udvalgt Konge til Danmark", Hertugen af Pommern, Hertug Henrik af Meklenborg, Hertugen af Lyneborg, 26. Aprilis.

1524. Hertugen af Jülich og Cleve, Bispen af Münster og 70 Hansestæder; tillige ommeldes, at Ge-
26. Aprilis. sandter fra Paven, Kongen af Engelland og Erkehertug Ferdinand vilde komme til Mödet i Hamborg, og at M. Gilles havde at bringe Keiseren et Exemplar af det Skrift (libel diffamatoire), som den nye Konge af Danmark havde tilsendt de tydske Rigsstænder. — *A Noremberg*, le XXVIe jour dauril. (Fransk).

Lanz Correspondenz des Kaisers Carl V. Erster Bd. p. 129.

27. Aprilis. [7421.] Kong CHRISTIAN takker Indbyggerne paa Gulland for den Troskab, de hidtil havde beviist ham eller Hr. Sören Norby paa hans Vegne, og beder dem at vedblive dermed; naar Mödet i Hamborg var endt, skulde de faae nærmere Underretning fra ham. — *Vittenberg*, onsdagen effther söndagen Cantate.

Ekdahl Christiern II^s Arkiv S. 705—707.

6. Maji. [7422.] Kong FREDERIKS Stadfæstelse og Forbedring af de Hertugdömmerne Slesvig, Holsteen og Stormarn af fremfarne Konger og Hertuger og Grever givne Privilegier og Friheder. — *Kiel*, am Fridage na vnses Herren Himmelfart. (Plattydsk).

Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol. X. P. Spec. VI. II^te Contin. 2te Forts. p. 29—30. Ejusdem Collectio nova II. 870—71. Londorp Acta publ. Tom. XII. (Contin. VIII. Th.) B. XIII. p. 464—66. Dumont Corps diplomat. T. IV. Part. I. p. 394—95. Hansen Staatsbeschreib. Schleswigs p. 588—92. Privilegien der Schlesw. Holst. Rittersch. p. 140.

9. Maji. [7423.] Kong GUSTAV af Sverrigs Brev til Hr. Age Bragde, hvem han anmoder om at udlevere noget Strandingsgods, som tilhörte ham. — *Ex oppido Calmarnensi*, mondagen nesth effter ascensionis domini. (Svensk).

Ekdahl Christiern II^s Arkiv S. 1481—82.

6—11. Maji. [7424.] Kong GUSTAV af Sverrigs Brev til Kong Frederik af Danmark, at han ikke kunde give Sören Norby Leide, samt nogle Besværinger over, at de af ham til Skaane sendte Hjelpetropper bleve angrebne paa Hjemveien og over at noget ham tilhörende Gods, som var bjerget paa den skaanske Kyst, blev ham forholdt. — *Ex Kalmarnia*, infra octavas ascensionis. (Svensk).

Ekdahl Christiern II^s Arkiv S. 1479—81.

14. Maji. [7425.] HYNRIC DURJAR, Borger i Wismar, undskylder sig hos Kong Christian, fordi han ikke efter Löfte havde sendt et Skib med Proviant til Sören Norby paa Gulland, og meddeler ham nogle Efterretninger fra denne Ö. — *To der Wysmer*, op pynsten awent. (Platt.).

Ekdahl Christiern II^s Arkiv S. 736—37.

23. Maji. [7426.] "Memoriale seu verius informatio, illustrissimo serenissimoque principi domino Christierno, Danorum regi, per reverendissimum electum Lundensem (Johannem Weze) pro parte STEPHANI TREVERENSIS faciendum". — Lunæ post Trinitatis. (Tydsk).

Ekdahl Christiern II^s Arkiv S. 713—26.

30. Maji. [7427.] Kong CHRISTIAN beder Hr. Henrik Göye om tilligemed Niels Lykke at ledsage Dronning Elisabeth til Brabant for at söge at erholde Penge, Folk, Skibe m. v. til Undsætning for Hr. Sören Norby. — *Wittenberg*, Mandagen nest effther gudz legems Dag.

Ekdahl Christiern II^s Arkiv S. 712—13.

12. Junii. [7428.] SÖREN NORBYES Brev, hvori han forpligter sig til ubrödeligen at holde det, som Otto Andersen (Ulfeld) skulde indgaae paa hans Vegne med Kong Frederik med Hensyn til Overgivelsen af Gulland, paa den Betingelse, at Kong Frederik snarest muligt sendte ham Understöttelse. — *Wisborg*, dominica ante Viti et Modesti.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1267. (Qvartudg. Tom. VIII. p. 71.). Holberg Danm. Hist. II. 192. Hofman Efterretn. om danske Adelsmænd III. 309.

[7429.] Kong Frederiks Privilegium til Biskop Mogens af Hammer, hvori denne overlades "ett Koperberg i Norge, som kaldes Sundzberg, liggendis wti Hamer Stigt i Sellegaard Præstegjeld i Thellemarken", afgiftsfrit paa 3 Aar. — *Hafniæ*, Viti et Modesti Aften. 1524. 14. Junii.

Vidensk. Selsk. Skrifter VII. 522.

[7430.] Wolff van Bamburg, Jacob van Ulm og Bruyn van Gottingen tilmelde Kong Christian, at de have en skjön Hob Landsknægte samlede og tilbyde ham deres Tjeneste. — *Datum in . . . llant*, den XVI. tag Junii. (Tydsk). 16. Junii.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 740—41.

[7431.] Kong Christians Brev til Hr. Sören Norby, indeholdende Forholdsregler for denne for det Tilfælde, at han ikke fik Undsætning inden næstkommende 8. September. — *Wittenberg*, thend XVII. dag vtj Junii manedhe. 17. Junii.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 742—45. — Et andet Brev fra Samme til Samme af lignende Indhold findes sammest. S. 745—48.

[7432.] Kong Christians Brev til Mester Gotskalk (Eriksen Rosenkrands), af lignende Indhold som foregaaende Brev til Sören Norby. — *Ex Wittenberge*, XVIII. die Junii. 18. Junii.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 748—50.

[7433.] De danske Rigsraaders Beslutning om Straf over dem, som prædikede Luthers Kætterie eller udbredte Lutherske Skrifter i Danmark. — *Köpenhaffn*, beatorum Petri et Pauli Apostolor. Aften. 28. Junii.

Münter Danske Reformations-Hist. I. S. 526—30.

[7434.] Steffan von Trier tilstaaer, at han paa Kongen af Danmarks (Christian IIs) Vegne har modtaget 40 Gylden af Mester Lambret. — Die ultima Junii. (Tydsk). 30. Junii.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 796.

[7435.] Kong Christians Skrivelse til hans Dronning om den Understöttelse af Skibe og Tropper, som hun skulde söge at erholde af sin Tante, Statholderinde Margrete i Nederlandene, til Undsætning for Hr. Sören Norby og til Gjenerobring af endeel af hans Lande. — *Hwithenberg*, then tride dag vti Julio. 3. Julii.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 751—52.

[7436.] Kong Frederiks Privilegier for Stege paa Möen. — *Slot Kjöbenhavn*, Mandagen næst efter vor Frue Dag visitationis. 4. Julii.

Paludan Möens Beskr. II. p. 290—93.

[7437.] Kong Frederiks Interimsprivilegier for Skelskör, med Löfte om deres Stadfæstelse efter hans Kroning. — *Slot Köpenhafn*, Mandagen nest epther Vor Frue Dag visitationis. 4. Julii.

Friis Beskr. af Skjelskör p. 391—94.

[7438.] Adskillige Danske Adelsmænds Forening om at modstaae Luthers Kætteri. — *Köpenhaffn*, Tirsdagen næst efter Vor Frue Dag visitationis. 5. Julii.

Münter Danske Reformations-Hist. I. 531—32.

[7439.] Kong Frederiks Privilegier for Halmstad eller Resolution paa denne Byes indgivne Klager. — *Kjöbenhavns Slot*, Torsd. næst efter Vor Frue Dag visitationis. (Svensk Overs.). 7. Julii.

Richardson Hallandia p. 137.

[7440.] Det danske Rigsraad bevilger Kong Frederik en Landehjelp til at betale 100000 Gylden af den Gjeld, som han var kommen udi i den lange Feide, og til at betale Kong Christian (IIs) Gjeld med; ligeledes lover det at udlægge Frue Sophies, udvalgt Dronning til Danmark, "Liifgedinck". — *Köpnehauffn*, St. Marie Magdalene affthen. 21. Julii.

Nye Danske Magazin I. 212—15.

1524. 21. Julii. [7441.] Kong FREDERIK tilsiger Rigsraadet, efterat det havde tilstaaet ham en usædvanlig Skat til Belöb af 100000 Gylden, for dermed at kunne afbetale Rigets og Kong Christian (IIs) Gjeld, ikke oftere at ville fordre slig usædvanlig Skat, uden i höieste Nöd og med Rigsraadets Samtykke. — *Kiöpnehaffn*, Sancte Marie Magdalene affthen.
Nye Danske Magazin V. p. 20—22.

21. Julii. [7442.] Erkehertug FERDINANDS Skrivelse til Kong Christian, hvormed han tilsender denne det Svar, som Borgemestere og Raad i Dantzig havde givet ham (see ovenfor Nr. 7417.) paa hans Begjering om at lösgive den af dem fængslede "Jhens Matzesseren". — *Wienn*, am ainundzwainzigisten tag des Monets Julii. (Tydsk).
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 752—53.

3. Augusti. [7443.] Kong FREDERIKS Brev til Indbyggerne i Norge, hvori han beretter dem, at han ved alle Landstinge var bleven kaaret og hyldet til Konge i Danmark, og giver dem at betænke, hvor meget de havde lidt af Kong Christian, og hvilken Skade de vilde afstedkomme, dersom Danmark og Norge adskiltes, hvorfor han beder dem, at de skulde tage ham til Konge, i det han lover, at han vil forsvare Kirken og deres Friheder, personlig give sig ind i Riget og skikke Lov og Ret, aflægge al usædvanlig Told og Besværing, og beskjerme deres Handel med Hensyn til de Svenske, Lybekkerne og andre vendiske Stæder. — *Roskilde*, Onsdagen næst efter St. Peder ad vincula Dag.
Muncheberg De unione Calmariensi p. 208—10. — See ovenfor under Nr. 7296.

4. Augusti. [7444.] HANS MICKELSENS Brev til Kong Christian, angaaende et i Antwerpen trykt Smædeskrift om Kongens Regjering i Sverrig, og om Pompeus og Jost Diricksson, der agtede at begive sig til Kongen. — *Androp (o: Antwerpen)*, thend 4. dag i Augusto.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 754—57.

9. Augusti. [7445.] Dom, afsagt af Biskopperne: HÖSKULD til Stafanger, MAGNUS til Hamar, OLAF til Bergen, Hr. ANDRES NIELSSON, OLAF VILHJÁLMSSON, KNUT PETURSSON, PETER JONSSON, Canniker i Throndhjem, Mester PETER PETERSEN, M. HANS REFF, M. HENRICH NIELSSON og Hr. BJÖRN PETURSSON, hvorved Biskop Ögmunds Dom og Excommunication af Biskop Jon Aresen bliver kjendt död og magteslös (som for en Deel fremkommet af Avind) og Jon Aresen stadfæstet i Bispeværdigheden. — *Bergen*, vigilia St. Laurentii. (Isl. med lat. Overs.).
Finni Johannæi Hist. eccl. Isl. IV. 240—43.

12. Augusti. [7446.] Kong FREDERIK beder "Frwe Anne, Hr. Henrick KRWMEDIGES Ridders Hwsfrwe", umage sig til Malmöö 2—3 Dage for S. Bartholomei Dag, paa hvilken han der skulde have et venligt Möde med Hr. Göste, udvalgt Konge til Sverrig, og Sverrigs Riges Raad, "att drage vort Koninglige Mag, som vi selff ligge skulle, met Silcke Sperlagen og Flamske Cledher". — *Köpenhaffn*, Fredag nest epter S. Laurentii Martiris Dag.
Danske Magazin VI. p. 188.

13. Augusti. [7447.] Kong FREDERIKS og det DANSKE RIGSRAADS Forsikkring til Sendebudene fra Lybek, Hamborg og andre vendiske Stæder, at de ubrödelig skulde holde det Löfte, som disse paa hines Vegne havde givet Kong Gustav af Sverrig om sikkert Leide paa hans Reise til Malmöe, for der at have en personlig Sammenkomst med Kong Frederik den 24. Augusti, og tilbage igjen. — *Copenhagen*, Sonauendes na Laurencii. (Plattydsk).
Kalkar Aktstykker S. 26—27.

15. Augusti. [7448.] Kong FREDERIKS Stadfæstelse paa alle de, Hansestædernes Kjöbmænd i Bergen af de fremfarne Norske og Danske Konger givne Privilegier. — *Copenhauen*, Mariæ assumt. Dag. (Platt.).
Willebrandt Hansische Chronik, Bil. S. 88—89.

[7449.] Hertug Carl af Gelderns Undskyldningsskrivelse til Kong Christian, fordi han af Hensyn til Kongen af Frankerig ikke saae sig istand til at opfylde hans ved Henrik Slachheeck fremförte Önske. — *Arnhem*, op sent Bartholomeus dach. (Hollandsk). 1522. 24. Augusti.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 778—79. — Hertug Carls Gemalinde Elisabeth skrev samme Dag et Brev af lignende Indhold til Kong Christian; Ekdahl a. St. S. 779—80.

[7450.] Den Malmöeske Reces eller Forening mellem Kongerne Frederik af Danmark og Gustav Wasa af Sverrig, ifölge hvilken Bleking, Rotneby og hvad dertil hörte strax skulde overantvordes Kongen af Danmark, og Bestemmelser tages til endelig Afgjörelse af begges Fordringer paa Vigen og Gulland. — *Malmö*, den 1. September. 1. Septbr.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1271. (Qvartudg. Tom. VIII. p. 80—81.). Paa *Svensk* hos Erich Jörensson (Tegel), Kong Gustav Wasas Hist. I. 91—93. og paa *Dansk* oversat efter Tegel hos Baden, Danmarks Hist. III. 37—38.

[7451.] Christierni Petri (canonici Lundensis) epistola, qua (Johanni Weze, archielecto Lundensi) significat, quod "omnes Dani, exceptis nobilibus, exspectant et sperant regis Christierni, sicuti patres in Limbo exspectabant adventum Christi". — *Ex Lundis*, I. die Septbr. 1. Septbr.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 758—60.

[7452.] Det norske Rigsraads Skrivelse til Sverrigs udvalgte Konning Gustav Eriksson, hvori Rigsraadet beretter at have opsagt Kong Christian Huldskab og Troskab, og bemægtiget sig alle Rigets Slotte undtagen Bahus; at det har besluttet for Eftertiden, ikke at overlade Slotte til andre end Indfödte og de med Indfödte ligeberettigede; tilsidst bede de, at han vil afstaae Vigen til Norges Krone. — *Bergen*, Vor Frue Aften Nativitatis. 7. Septbr.

Norske Samlinger I. S. 332—33.

[7453.] Kong Frederik af Danmarks Privilegium for de vendiske Hansestæder Lübeck, Hamburg, Rostock, Stralsund, Wismar, Lüneburg og Danzig til at drive Handel og Sildefangst i Danmark (Tolden sættes efter gammel Sædvane og Stædernes Privilegier). — *Kjöbenhavn*, 11. Septembr. (Tydsk). 11. Septbr.

Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol. XIV. P. Spec. X. IV. Contin. 2. Th. Forts. p. 15—18.

[7454.] Kong Frederiks Brev til Landstinget i Nörre-Juttlandt om uretfærdige Dele. — *Köpenhaffn*, Hellige Kors Dag exaltationis. 11. Septbr.

Danske Magazin IV. p. 249—50.

[7455.] Keiser Carl Vtes Beskjermelsesbrev for Seuerin Norby, Statholder paa Gulland (hvem han erklærer at have antaget som sin Tjener). — *Valedolid in Castilien*, am sybenzehenten tag des Monats Septembris. (Tydsk). 17. Septbr.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 761—64.

[7456.] Skrivelse fra Statholderinde Margrete i Nederlandene til Keiser Carl V., hvem hun melder, at Kong Christian af Danmark har opgivet at reise til Spanien til Keiseren, og besluttet at begive sig til Badene i Aachen for Dronningens svagelige Helbreds Skyld, m. v. — 18. Octobr. (Fransk). 18. Octobr.

Udtog hos Lanz, Correspondenz des Keisers Karl V. Erster Bd. p. 145—46.

[7457.] Severin Norby, Hövedsmand paa Gulland, underretter Kong Christian om, at han ikke seer sig istand til at opfylde hans Önske om at gjengive Johan Pethit, Factor hos Wilhelm Rothsch i London, det Gods, som han i Krigen havde berövet ham, da det var uddeelt mellem Krigsfolkene; men beder Kongen om selv at tilfredsstille bemeldte Johan Pethit. — Donnerstags nach aller heyligen tagk. (Tydsk) 3. Novbr.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 766—67.

1524. 3. Novbr. [7458.] PAULI ELIÆ CARMELITÆ epistola ad Petrum Ivari canonicum Lundensem, in qua 1) vindicat se a suspicione Lutheranismi, 2) negat se opes ecclesiasticorum damnasse, 3) conqueritur de impedimento, quod suis conatibus in promovendis studiis obstetisset. — *Schelshör*, 3. Novembris.

Dänische Bibliothek I. 38—45. Olivarius De vita et scriptis Pauli Eliæ p. 169—74.

8. Novbr. [7459.] LAMBERT ANDERSENS Brev til Kong Christian, indeholdende Efterretninger om Sagen mod Herman Willumsen for at faae ham til at aflægge Regnskab, om Moder Siibret, om Staden Amsterdams Önske at kjöbe 3—4 af Kongens "Koberstöcke", om Zillengisell (Tile Giseler) og Skipper Laurens, der siges at være löbne til Gulland for at proviantere Visborg Slot, om Hr. Sören Norby, der siges at være i Königsberg med alt sit Gods og alle sine Skibe og agtede sig til Holland, om at de Danske plagedes med store Skatter, om Henrik Gjöes Klager over Johan Weze, m. m. — *Amsterdam*, thend VIII. dag vti Novembri.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 768—72.

18. Novbr. [7460.] Skrivelse til Biskop Lage Urne og de övrige i Kjöbenhavn forsamlede Rigsraader fra AGHE JEPSSON, "med Guds Naade Electus til Lunde Domkirke", som erklærer sig villig til for deres Böns Skyld at lade en lybsk Foged, som han havde ladet fængsle paa Bornholm, komme paa fri Fod igjen, skjöndt han iövrigt klager over Lybekkerne for deres Prætensioner paa Bornholm og deres Forhold paa samme Öe. — *Lund*, feria sexta in oct. b. Martini episcopi.

Kalkar Aktstykker S. 27—28.

24. Novbr. [7461.] VINCENTS LUNGES Brev, hvorved han tilstaaer at have "annammet Kongsgaarden i Bergen i en fri Slotslov, ubrödelig at holde" Kong Frederik i Danmark, udvalgt Konge til Norge, eller det norske Rigsraad "til troer hænde". — *Ripe*, St. Catharinæ Aften.

Norske Samlinger VI. 13.

24. Novbr. [7462.] Kong FREDERIKS "Recess og Handfestning", udstedt til det norske Folk, ifölge Kongens Tilsagn til Vincencius Lunge, Ridder og "Embesmand" paa Bergenhuss Slot; underskrevet og beseglet af Norges Riges Raad (53 Artikler). — *Riiperhwss*, St. Catharinæ Aften.

Norske Samlinger I. S. 2—12.

25. Novbr. [7463.] "Arkebiskop udi Lund Electus", AAGE JEPSÖNS Fundats for et Syge-, Fattig- og Pillegrims-Huus i Kjöbsteden Aahus (i Skaane). — *Lundis*, die Veneris ante dominicam primam adventus.

Bring Handlingar og Påminnelser etc. I. 199 sqq.

2. Decbr. [7464.] LAMBERT ANDERSEN underretter Kong Christian om, hvorledes Sören Norby igjen ved List var kommen i Besiddelse af Visborg Slot paa Gulland, efterat han alt havde overgivet det og det var blevet forsynet med Proviant af de Danske og Svenske, m. v. — *Cremöe*, thend anden dag vti Decembri.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 772—75.

17. Decbr. [7465.] CLAWES HERMELYNCK underretter Kong Christian om, at der var opkommen Uenighed og Uvillie mellem Hertugen af Holsteen (Kong Frederik af Danmark) og Hansestæderne og at Skaaningerne og Jyderne havde viist sig oprörske mod den nye Regjering. — Am saterdaghe yn der tamper vor wynachten. (Plattydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 775—77.

20. Decbr. [7466.] Keiser CARL V's Svar til hans Tante, Statholderinde Margrete, paa hendes ovenfor under Nr. 7456 anförte Brev til ham, angaaende Kong Christian II's og hans Dronnings Anliggender. — 20. Decembr. (Fransk).

Udtog hos Lanz, Correspondenz des Kaisers Karl V. Erster Band p. 150.

[7467.] Kong Frederiks Brev til Islands Indbyggere om en af ham indgaaet Tractat med Engelske, Hamborgere og Bremere, med Hensyn til deres Handel paa Island. — Uden Aar og Dag. (Islandsk og Latin). 1524.

Finni Johannæi Hist. eccl. Isl. II. 266—67.

[7468.] Severin Norby, den romerske Keisers Tjener og hans naadige Herre Kong Christians "ouerste Amrall von der See", bekjender med sit aabne Brev (Caperbrev), at han har skikket Brevviserne Gistke Kammelot og hans Medfölgere ud i den aabne Söe for at gjöre Keiserens, Kong Christians og hans egne aabenbare Fjender Afbræk og Skade tillands og tilsöes. — Uden Aar og Dag. (Tydsk).

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 761—65.

[7469.] Ridderen Georg von Mynckwitz underretter Kong Christian og Dronning Elisabeth om, hvorledes han har udrettet deres Hverv hos Churfyrsten af Sachsen og agtede at sende sin Broder til Kongen og Dronningen af Ungarn for at udföre deres Hverv hos disse, samt giver dem Anslag paa, hvorledes Sverrig kunde tilbagevindes for Kongen, naar han kunde understötte Bernhard von Mellen, som var bleven uenig med Gustav Eriksen og i hemmelig Forstaaelse med Sören Norby, med Tropper. — Uden Aar og Dag. (Plattydsk).

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 782—85.

[7470.] Kong Christian takker Hr. Seueren Norby for hans store Troskab og beder ham om at forsvare det, han var i Besiddelse af, indtil Foraaret, da Kongen haabede at kunne sende ham Undsætning, samt beder ham at sörge for, at Henrick Slachek og hans Hustrue kunde komme vel til Rusland. — *(Wittenberg)*, uden Aar og Dag.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 786—87.

[7471.] Kong Christians Taksigelsesskrivelse til de under Sören Norby staaende menige Ryttere og Knægte for deres hidtil viste Troskab, hvori han beder dem at vedblive. — Uden Aar. (Tydsk).

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 793.

[7472.] En Unævnts Beretning til Kong Christian, hvori meldes, at Lybekkerne havde nægtet at give Hr. Bernt (von Mellen) Leide (paa en Reise til Gulland eller Sverrig). — (Uden Aar). (Tydsk).

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 788—89.

[7473.] Instruction for et Sendebud fra Kong Christian til Sören Norby. — Uden Aar.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 798—800.

[7474.] Kong Christians Befaling til hans Rentemester Anders Glob om at udbetale en Borger i Harlem, Peder Tymandsen, hvad han havde lovet denne for en Reise til Sverrig med 2 Skibe. — Uden Aar.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 798.

[7475.] Kong Christian beder (Georg von Mynckwitz) om at bestræbe sig for at skaffe Jens Matthesen ud af Fængslet i Dantzig og at forskaffe Sören Norby Undsætning, samt at erkyndige sig om Erkehertug Ferdinands og Churfyrsten af Sachsens Mening angaaende et Forsvarsskrift, som Kongen agtede at lade udgaae mod hans Modpart. — Uden Aar. (Tydsk).

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 789—90.

[7476.] Biskop Lage Urne og flere danske Rigsraader bede nogle unævnte Mænd (Hövedsmændene for de i Skaane liggende Knægte?) at give dem Henstand med den resterende Sold til Knægtene, indtil de kunde faae de fornödne Penge dertil udmyntede. — Uden Aar. (Tydsk).

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 791—92.

1525.

1525.

6. Januar. [7477.] Kong FREDERIK befaler Provsten i Ribe, den Kongelige Cantsler, Mester Claues Gordzsen, Provsten i Otthens, den Kongelige Rentemester, Mesther Anders Glob og Ridder Holgerd Rosenkrandts, Embedsmand paa Koldinghus, at indföre hans Secretær, Mester Jesper Brochmann, i St. Jörgens Hospital og Capel i Kolding, saafremt Sognepræsten sammesteds, Niels Schriffuer, formedelst Overtrædelse ikke længer kunde beholde det i Forlening. — *Gottorp Slott*, Hellige tre Konunger Dag.

Danske Magazin VI. p. 7—8.

6. Januar. [7478.] Kong FREDERIK befaler sin Cantsler, Provst i Ribe og Magister Nic. Gordzsen at overgive Mester Jesper Brochmand (St. Jörgens) Hospitalet (i Kolding), hvis Vidnerne mod Nielss Schriffuer (Sognepræst sammesteds) havde Ret. — *Ex castro regio Gottorp*, ipso die trium Regum.

Danske Magazin VI. p. 8.

6. Januar. [7479.] LAMBERT ANDERSENS Brev til Kong Christian om en Handel angaaende nogle Kongen tilhörende Kartover og andet Skyts, samt om nogle Skibe; ligeledes om flere politiske Nyheder, der iblandt nogle fra Danmark, om de skaanske Bönders Opsætsighed, og fra Gulland. — *Bergen (op Zoom)*, 6. Januarii.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 801—805.

12. Januar. [7480.] LAMBERT ANDERSENS Brev til Kong Christian angaaende nogle Pengesager mellem ham og Popius Occo, om en Handel angaaende nogle Kongen tilhörende Kobberbösser, om Tilstanden i Danmark, der beskrives saaledes, at Kongen med 1000 Landsknægte der vilde være istand til at raade over hele Landet, om hans tilsigtede Foretagender tilsöes, om Sören Norbyes Stilling m. v. — *Amsterdam*, tend 12 dag vtj Januario.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 806—809.

16. Januar. [7481.] LAMBERT ANDERSENS Brev til Kong Christian angaaende Forhandlingerne i Malmöe mellem Kong Frederik og Kong Gustav, om Sören Norbyes Underhandlinger med de Danske og hans senere Foretagender samt hans Forstaaelse med Bernhard von Mellen, om Herman Willumsens slette Opförsel mod Kongen; endelig udbeder han sig Kongens Fuldmagt til i Forening med Claus Kniphoff at antage nogle Landsknægte paa Kongens Vegne. — *Amsterdam*, 16. Januarii.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 810—814.

22. Januar. [7482.] SÖREN NORBYES Skrivelse til Dronning Elisabeth af Danmark, hvori han underretter hende om hans Sagers Stilling og beder hende om at skaffe ham nogen Hjelp i Penge, Tropper, Proviant og Ammunition, da han derved vilde blive sat istand til uden Sværdslag at indtage nogle Stæder i Danmark og Sverrig. — *Wissburgk*, Sontags Vincentii. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 815—23.

23. Januar. [7483.] SÖREN NORBYES Skrivelse til Kong Christian, af lignende Indhold som foregaaende Brev. — *Wyssburgk*, Montags nach Vincentii. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 823—32.

25. Januar. [7484.] SÖREN NORBYES Skrivelse til Churfyrsten (af Brandenborg) af lignende Indhold som foregaaende Nr. 7482. — Mitwoche nach Vincentii. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 833—36.

[7485.] Sören Norbyes Brev til Dronning Elisabeth af Danmark, hvori han beder hende om at give Caspar Cotwitz en Anbefalingsskrivelse til Dronningen af Ungarn og Böhmen. — Donnerstags nach Pauli. (Tydsk). 1525. 26. Januar.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 837—38.

[7486.] Kong Gustav af Sverrigs Creditiv til Kong Frederik af Danmark for Johan Turesson og Joesth Quaditz, hvilke han vilde sende först til Kong Frederik og siden til de Lybske for at underhandle med dem angaaende Sören Norbye. — *Ex arce Stocholmensi*, in profesto purificationis beatæ Mariæ virginis. (Svensk). 1. Febr.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1529.

[7487.] Niels Lykkes Brev til Provsten Hans Hansen, hvem han beder om at forskaffe sig Forholdsregler og Understöttelse fra Kong Christian, og meddeler adskillige Efterretninger angaaende Henrik Gjöe og Sören Norbye. — *Bremen*, Onsdagen nest effther sancte Dorotee dag MDXXIIII. 8. Febr.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 839—42.

[7488.] Clawes Hermelyncks Brev til Kong Christian, indeholdende Forslag til Erobringen af Danmark og Efterretninger angaaende Sören Norbye, m. v. — Am daghe sante Valentyne. (Plattydsk). 11. Febr.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 842—50.

[7489.] Kong Gustav af Sverrig svarer Kong Frederik, paa dennes Begjering om et Leidebrev for Sören Norbye og de hos ham værende Ryttere og Landsknægte paa Gulland, at han har sendt sin Svoger, Hr. Johan, Greve til Höya og Brockenhusen, til Kongen (Frederik), for at underhandle med ham desangaaende, saavelsom om andre Sager. — *Storcholm slooth*, S. Sigfridi dagh. (Svensk). 15. Febr.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1531—32.

[7490.] Danmarks Rigsraads Svar paa de Articler, som Kong Frederik lod det tilstille ved sin Secretær, Mester Jesper. — *Aarss*, Othenssdagen nest epther Valentini Martiris Dagh. 15. Febr.

Nye Danske Magazin V. p. 24—29.

[7491.] Gotschalck Eriksens Optegnelse over hvad Kong Christian er bleven Gorius Holst og Hans Nagel i Stokholm skyldig. — 16. die Februarii. 16. Febr.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 851—52.

[7492.] Ridder Wincents Lunges Brev til Erkebiskop Oluf i Nidaros, hvori han beretter noget om sin Nedreise til Danmark (med de Norskes Hyldingsbrev til Kong Frederik), beder Erkebiskoppen at sende en Kong Frederik hengiven Mand til Jæmteland, beretter, at Kong Frederik helst önsker Sölv i den ham af Norge lovede Skat, o. s. v. — *Lœngergardenn i Bergen*, die Martis ante dominicam 4. 28. Febr.

Norske Samlinger I. S. 47—49.

[7493.] Episcopi Roschildensis transscriptum literarum Achonis Jepson, archielecti Lundensis, supra sub. no. 7463. allatarum. — *In curia nostra episcopali Roschildensi*, dominica Invocavit. 5. Martii.

Bring Handlingar og Påminnelser etc. I. 199—207.

[7494.] Kong Frederiks Brev til Bisper, Prælater og verdslige Rigsraader i det nordenfjeldske Norge, hvilke han formaner til at holde god Vagt allevegne i Landet og til at have velrustede Folk paa rede Haand til at afværge muelige Anfald af Kong Christians Folk. Hr. Sören Norby og Andre. — *Segeberg Slott*, tiisdagen nest epter Reminiscere Söndag vdj faste. 14. Martii.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 852—53.

1525. [7495.] Kong Frederik underretter Erkebiskop Oluf i Throndhjem om, at Kong
14. Martii. Christian og Hr. Sören Norby have nogle Skibe i Söen, hvormed de agtede at arge ind paa Norge og Danmark, og beder ham derfor at holde gode, duelige og værgagtige Hofmænd, samt have Harnisk og Værge til Rede, og være Hr. Vincentius Lunge, Embedsmand paa Kongsgaarden i Bergen, fölgagtig med Almuen til at afværge muelige Anfald m. v. — *Ex castro Segeberge,* feria tertia proxima post dominicam Reminiscere.

Ekdahl Christiern II's Arkiv S. 854—55.

17. Martii. [7496.] Kong Gustav af Sverrigs Brev til Mons Brynttheson, hvori han bl. a. underretter denne om, at han ikke frygtede for nogen Fare fra Kong Christians Side den næstkommende Sommer, om Forhandlingerne i Malmöe angaaende Sören Norby og til Slutning meldes, at Sören Norbyes Parti har gjort en "Forraskning" ind i Bleking "og taget Hr. Aake Bragde med hans Frue ved Halsen, skikkendes dem fangne til Gutlandt, og indtaget hans Slot Salszborg" (Sölsborg). — *Slooth Stocholm,* sancte Gertrudis dagh. (Svensk).

Ekdahl Christiern II's Arkiv S. 1482—87.

18. Martii. [7497.] Den svenske Kong Gustavs Skrivelse til det norske Rigsraad, hvori han erklærer ubrödelig at ville holde den i Malmöe med Kong Frederik og det danske Rigsraad porettede Reces. — *Stockholm,* sabbatho ante domin. Oculi.

Norske Samlinger I. S. 482—83.

19. Martii. [7498.] Kong Christians Creditiv, givet Roloff Matssen, der sendtes til Hr. Sören Norby i et Ærende angaaende Fru Christine, Steen Svantessen (Stures) Enke. — *Lijre,* then nijttende dag vti Marcij.

Ekdahl Christiern II's Arkiv S. 856—57. Kalkar Aktstykker S. 33 (hvor der dog urigtig læses *Herloff Massen* istedetfor *Roloff M.*). Norske Samlinger I. 483—84.

20. Martii. [7499.] Instruction for Roloff Matssen, som af Kong Christian sendtes til Sören Norbye. — Then XX. dag Martii.

Ekdahl Christiern II's Arkiv S. 857—59.

22. Martii. [7500.] Franciscus, Administrator i Minden Stift, Hertug til Brunsvig og Lyneborg, melder Kong Christian, at han har udrettet hans Hverv hos sin Broder Hertug Henrik den Yngre, og raader ham til snarest mueligt at sende Tropper tilsöes til Undsætning for Sören Norby, m. v. — *Petershagen,* ahm Methwochen nach Oculi. (Tydsk).

Ekdahl Christiern II's Arkiv S. 859—61.

28. Martii. [7501.] Kong Gustav af Sverrig svarer Tyge Krabbe, Danmarks Riges Marsk, Axel Braghe, Holger Gregersson, Knud Bilde, Claus Bilde m. fl. paa den Skrivelse, hvori de have underrettet ham om, at Sören Norby havde skikket et Antal Folk ind i Lysther, som havde indtaget Sylsborg og Ahus Slot og Stad, at han i den Anledning har sendt sin Svoger "Hr. Johan, Greffwe tiil Höghen", til Kong Frederik og de Lybske, for med disse at overlægge, hvad der burde gjöres, og at han, naar han derom havde erholdt Beskeed, skulde tage sine Forholdsregler til Rigernes Bedste. — *Ex arce Stocholmensi,* die Martis proxima post dominicam Lætare. (Svensk).

Ekdahl Christiern II's Arkiv S. 1534—35.

2. Aprilis. [7502.] Kong Frederiks Fölgebrev til Jemtelands Indvaanere, at vise Ridder Vincents Lunge al Hörighed og Lydighed som den rette af Kongen beskikkede Lehnsmand i Jemteland. — *Flynsborigh,* Sönd. Passionis Domini.

Norske Samlinger I. S. 58—59.

[7503.] Melchior de Germania melder Kong Christian, at han har betroet Hr. Hans Heroldt at meddele ham de forlangte Raad; at han hos Keiseren har forhvervet Hr. Sören Norbye et "Dinstebreff", som og indeholder Beskjermelse og Leide i det Romerske Rige og alle Keiserens Arvelande; og raader ham til at hjelpe Sören Norbye til at beholde Gulland med Magt og til at indtage Bergen i Norge. — *Madriil*, then X. dag wti Appril. 1525. 10. Aprilis.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 862—64.

[7504.] Diderick, Greve til Manderscheid, og Wirich von Thun, Greve til H . . burg, bede Churfyrsten (Joachim) af Brandenborg om Betalingen af 2362 Guldgylden, som han (paa Kong Christians Vegne) var dem og deres Ryttere skyldig. — Auf Mondage nach den palm dag. (Tydsk). 10. Aprilis.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 869—71.

[7505.] Kong Gustav af Sverrigs Brev til Magnus, udvalgt Biskop i Skara, Ture Jensson, Ridder, og de övrige Rigsraader i Vestergötland, hvilke han underretter om, at han har skikket Sendebud til Kong Frederik i Danmark og til de Lybske angaaende Sören Norbye og det Möde, som iföige Malmö-Recessen skulde holdes i Lybek ved Pindsetiden; at det er at befrygte, at Kong Christian næste Sommer vilde gjöre Anfald paa Riget; og at Sören Norbye regjerede fast i Skaane og Bleking og hylder al Almuen til Kong Christians Hænder. — *Ex Holmia*, die coenæ domini. (Svensk). 13. Aprilis.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 1489—91.

[7506.] Kong Christians aabne Brev, hvorved han underretter Sören Norbye og alle dennes og Kongens egne Udliggere og Tjenere, saavel i Östersöen som i Vesterhavet, om, at han har givet Bremens Indvaanere sikkert Leide, saa at deres Skibe og Gods skulde passere uantastede, hvorhen de sendte dem. — *Zu Lyra in Brabant*, am freytag nach dem heyligen ostertage. (Tydsk). 21. Aprilis.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 872—74.

[7507.] Kong Christians Fuldmagt til Hr. Sören Norbye, Ridder og Hövedsmand paa Gulland, til at handle paa hans Vegne, med Befaling til Danmarks og især Skaanes Indbyggere, at de skulde adlyde Norbye indtil Kongen selv kom tilstede. — *Lyre*, 23. Aprilis. 23. Aprilis.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1276. (Qvartudg. Tom. VIII. p. 91.). Hofman Efterretninger om danske Adelsmænd III. 312. See nedenfor Nr. 7521.

[7508.] Churfyrst Joachim af Brandenborg underretter Kong Christian om de gode Udsigter for denne til at blive Herre i Danmark igjen og om Sören Norbyes gode Lykke og Seiervindinger, samt om, at han af de nederlandske Grever var bleven krævet for de Penge, for hvilke han tilligemed hans Fætter, Höimesteren i Preussen, havde forskrevet sig for Kongen (see Nr. 7504). — *Rathenow*, dornstags nach Quasimodogeniti. (Tydsk). 27. Aprilis.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 865—69.

[7509.] Lambert Anderszens Skrivelse til Kong Christian angaaende nogle Skibe, som Rentemesteren (af Zeeland) agtede at sende til Gulland, om en Skjermydsel mellem nogle af Kongens Folk og nogle "Portogalössere", om hans og Medfölgeres ved Uveir forhindrede Afseiling; med en Efterskrift: at Kongens Skib Galion er ganske rede, at de Lybske have skrevet Breve til Fru Margrete og til Middelburg om en i Mecheln afsagt uretfærdig Dom over nogle af deres Borgere og true med Krig af dem, Hertugen af Holsten, Danmark og Norge m. fl., dersom samme Doms Execution ikke stilles i Beroe. — *Cremöe*, Sancti Pethers affthen. 28. Aprilis.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 875—82.

1525. 29. Aprilis. [7510.] SÖREN NORBY underretter Kong Christian om Udfaldet af en Skjermydsel, som han Dagen tilforn (28. April) havde havt med nogle Ryttere og Knægte, som de Lybske, Hertugen af Holsteen og de danske Rigsraader havde sendt ud imod ham, medens han belagde Helsingborg, samt om hans Sagers uheldige Stilling, og beder om at faae et Tusinde Landsknægte tilsendte, da han dermed vilde see sig istand til at erobre alle Kongens Riger og Lande. — *To Landzkrone,* Sonawende nach Quasimodogeniti Söndag. (Plattydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 882—86. — (Sammest. S. 886—88 findes nogle paa Tydsk skrevne *Nye Tidender* om Sören Norbyes Erobringer i Skaane).

Majo? [7511.] Det DANSKE RIGSRAAD tilskriver Seuerin Norby i Anledning af at han havde taget nogle Lübeckske Skibe, som kom fra Suerrighe, Riighe og Rebel, og forestiller ham, at han derved kunde foranledige, at Danmark kunde komme til at miste Gotland; det indbyder ham mod sikkert Leide til Danmark. — Uden Aar og Dag.

Nye Danske Magazin V. p. 29—30.

Majo? [7512.] Instruction for Jörgen Friis til Wiiborg, Hr. Hinrick til Lybeck, Biskopper, Mesther Wulffganck Uthenhoff, Cantsler og Hr. Wulff Paawisk den unge, Riddere, der sendtes til Lybek for at varetage Kong FREDERIKS og Danmarks Rigsraads Tarv paa den til Pindsedag bestemte Herredag. — *(Kolldinghe?)* uden Sted og Dag.

Nye Danske Magazin V. p. 81—84. Jfr. Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1292—93.

3. Maji. [7513.] JOHAN BENNINCHS Brev til Kong Christian, hvormed han oversender Afskrift af et Brev fra en Borger i Lybek, indeholdende Efterretninger om, at Lybekkerne havde ödelagt alle Sören Norbyes Skibe, men at Sören Norbye derpaa havde erobret Skaane og Bleking, med Undtagelse af Malmöe Bye. — *Amsterdam,* den derden May. (Hollandsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 892—95.

5. Maji. [7514.] Kong FREDERIKS Puncter og Articler, forelagte Herredagen i Koldinghe (hvori han beklager sig over: at han, skjöndt han efter Rigsraadets Opfordring havde antaget Kronen og gjort mange Opoffrelser og stor Gjeld for at forsvare Landet mod Kong Christian, havde han dog endnu ikke faaet den lovede Pengehjelp til at afbetale Gjelden med; at man ikke havde kunde tilbageslaae Severin Norbyes Indfald i Skaane; at han intet havde, til at opholde sit Hofsinde med, end sige fremmede Krigsfolk til Rigets Forsvar; at han heller vilde nedlægge Kronen, hvis de ikke kraftigere kunde understötte hans Bestræbelser for Rigets Bedste, etc.); med Rigsraadets Svar derpaa. — *Koldinge,* (Ffredagenn nest effther Sanctorum Philippi et Jacobi Dag).

Nye Danske Magazin V. p. 30—49.

Majo. [7515.] RIGSRAADETS Svar paa nogle af Kong Frederik forelagte Artikler, nemlig om de ham lovede 100000 Gylden, og om at holde Hof paa Nyborg i Fyen. — *Koldinge.*

Nye Danske Magazin V. p. 50—51.

7. Maji. [7516.] Kong GUSTAV af Sverrigs Brev til Almuen i Dalarne, hvori blandt andet omtales en Forbindelse mellem den og Sören Norbye. — Söndagen nesth epther sanctorum Philippi et Jacobi. (Svensk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1496—97.

7. Maji. [7517.] Kong GUSTAV af Sverrig underretter det danske Rigsraad om, at han har befalet sine Embedsmænd ved den danske Grændse, og især dem i Vestergötland, at komme det til Undsætning, naar det paafordredes, saavel mod Kong Christian som mod Sören Norbye. — Söndagen nesth epther sanctorum Philippi et Jacobi. (Svensk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1497—99.

[7518.] Hanns Gamper anbefaler Brevdrageren (Wolff Swabe) til Hr. Jorgenn von Mingkwitz, Ridder og Kongen af Danmarks (Christian II's) Raad og "obrister Hoffmeister", og beder denne at skaffe hiin Befordring til Kong Christian, hvem han havde gode Tidender at overbringe fra Sören Norby. — *Zum Busch*, am achtende tag May. (Tydsk). 1525. 8. Maji.

Ekdahl Christiern II's Arkiv S. 897—99.

[7519.] Hanns Gampers Brev til Johann Weffring, Kong Christians Secretær, hvem han beder om at bistaae Wolff Swabe, hvem Sören Norbye havde afsendt til Kong Christian med gode Tidender. — *Zum Pusch*, am VIII. tag Maji. (Tydsk). 8. Maji.

Ekdahl Christiern II's Arkiv S. 896—97.

[7520.] Kong Christian beder sin Dronning om ved hendes Farsösters Hjelp at erhverve et Mandat af Keiseren, hvorved Hertugen af Holsten og de Lybske skulde forbydes at feide mod Sören Norbye. — *Lire*, then 22. dag Maii. 22. Maji.

Ekdahl Christiern II's Arkiv S. 899—900.

[7521.] Kong Christians ovenfor under Nr. 7507. anförte Brev. — *Lyræ*, 23. die mensis Maji. 23. Maji.

Ekdahl Christiern II's Arkiv S. 901—906.

[7522.] Keiser Carl V^tes Befaling til de Meklenborgske Hertuger Henrik og Albrecht, at de skulde opsige Hertug Frederik af Holsten det Forbund, som de havde indgaaet med ham imod Kong Christian. — *In vnnser stadt Tolletenn*, ahm 26. (20.) thage May. (Tydsk). 26. (20.) Maji.

Lanz Correspondenz des Kaisers Carl V. Erster Bd. p. 162—63. Kalkar Aktstykker S. 31—35.

[7523.] Kong Christian underretter Sören Norbye om, at Fru Margrete (Statholderinden i Nederlandene) vilde sende et Bud til ham for at forvisse sig om Sagernes Leilighed, og at han da skulde forlange Hjelp af hende; endvidere lover Kongen ham, at han snart skulde faae Hjelp fra ham. — *Lyre*, die XXVIII. Maji. 28. Maji.

Ekdahl Christiern II's Arkiv S. 907—908.

[7524.] Beretning om Forhandlingerne paa den slesvigske og holstenske Landdag. — *Rendsborg*, Mandagen för Pindse. (Tydsk). 29. Maji.

Archiv für Staats- und Kirchengeschichte der Herzogthümer, IV. S. 453—61.

[7525.] Hans Mikkelsen underretter Kong Christian om Sören Norbyes mislige Stilling i Skaane, da han var belagt i Landskrone, baade tillands og tilsöes, og endeel skaanske Bönder vare faldne fra ham og til Tyge Krabbe. — Uden Aar og Dag. Junio.

Ekdahl Christiern II's Arkiv S. 909—910.

[7526.] Kong Gustav af Sverrigs Skrivelse til Hr. Tyge Krabbe, Johan Ranszoo og flere gode Mænd og danske Rigsraader i Leiren for Landskrone, hvori han lykönsker dem til deres Seire over Sören Norbye og underretter dem om, at han i Sverrig har forberedt Alt til at forhindre ethvert Foretagende af Sören Norbye imod samme Land. — *Ex arce Stocholmensi*, Pingisdagha affthan. (Svensk). 3. Junii.

Ekdahl Christiern II's Arkiv S. 1499—1500.

[7527.] Kong Gustav af Sverrigs Brev til Bispen i Skara, Ture Jönsson, Ridder, og flere Rigsraader i Westergötland, at de skyndsomt skulde komme ned med deres Hoffolk til Calmarna, for at hjelpe til dette Slots Indtagelse, og siden "foraarga" ind paa de Blekings Bönder, dersom disse ikke vilde omvende sig til deres rette Herre. — Tridhie dagh pingisdagha. (Svensk). 6. Junii.

Ekdahl Christiern II's Arkiv S. 1501—1502.

1525. 6. Junii. [7528.] Kong GUSTAV af Sverrigs Skrivelse til Kong Frederik af Danmark om et hemmeligt Forbund mellem Berendt van Melen og Sören Norby imod begge Kongerne af Sverrig og Danmark, med Begjering om at faae B. van Melen udleveret, dersom han skulde undslippe til Danmark. — Tridhie dagh pingisdagha. (Svensk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1503. — Et Brev af samme Indhold sendtes til det danske Rigsraad.

c. 6. Junii. [7529.] Kong GUSTAV af Sverrigs Skrivelse til Bispen i Skara, Ridderen Ture Jönsson og övrige Rigsraader i Westergötland angaaende de danske Rigsraaders Skrivelser om de to Seire, de havde erholdt over Hr. Sören Norby. — Uden Dag. (Svensk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1503—1504.

8. Junii. [7530.] Churfyrsten, Markgrev JOACHIM af Brandenborgs Skrivelse til Kong Christian, hvori han sender denne Afskrift af et Brev, som Caspar von Cathitz havde overbragt ham fra Sören Norby, og beder om Betaling af Kongens Gjeld til ham; med to Efterskrifter angaaende Kong Christians Pengesager. — *Koln an der Sprew*, dornstags in der pfingstwochen. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 911—15.

(12. eller) 19. Junii. [7531.] CHRISTIERNUS rex notum facit, quod Jasparum Bombouer ab omni ulteriori conventione relaxaverit, et judices cæsareæ majestatis exorat, ne postea in causa contra Bombaverum procederetur. — *Lyræ*, duodecimo (vel *undevigesimo*) die mensis Junii.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 607—9.

12. Junii. [7532.] ASTZER KREMERS Brev til Kong Christian om det norske Folks Hengivenhed for ham og Sören Norbyes Indslutning i Landskrone. — *Tho Auslo (Oslo)*, mondage na hilge drefoldicheyt. (Plattydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 916—17.

14. Junii. [7533.] JÖRIEN HANSSONS Brev til Kong Christian om Sören Norbyes Stilling (han er belagt i Landskrone), om de Danskes og Norges gunstige Stemning for Kongen, om Understöttelse af Skibe, som Kongen kunde haabe at faae fra Skotland, hvor "Galiwnen" sagdes at være med 5 Priser, om hans egne Gjenvordigheder m. v. — *Amsterdam*, gudz legoms affthen.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 918—21.

18. Junii. [7534.] JÖRIEN HANSSONS Brev til Kong Christian, indeholdende Efterretninger om Sören Norby og Claus Knyphoff og Begjering om Raad i hans egne mislige Omstændigheder. — *Campen*, then söndagh nest effther corporis Christi.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 921—24.

19. Junii. [7535.] Kong CHRISTIANS Befaling til en unævnt Skibschef (Claus Kniphoff?) om at begive sig henimod de nederlandske Kyster og at sende et sikkert Bud til ham (Kongen) for at indhente hans nærmere Forholdsordre. — *Lyre*, XIX. dag Junii monet.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 924—26.

22. Junii. [7536.] BENEDICTUS VAN ANEUELLT tilstaaer, at han af Kong Christian er afærdiget til Hr. Sören Norbye, og forpligter sig til ikke at tilföie Nogen af bemeldte Konges Fjender nogensomhelst Skade indenfor Grændserne af Brabant, Hollant, Selant og Flandren. — *Lyre*, donredach de twe vntwyntigeste Dach ynn Junii. (Plattydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 926—27.

23. Junii. [7537.] VINCENTZ LUNGHES ("Höffuidsmann po Berghenhuss och Vaardöhuss, och vor nadigste herre konings Fredericks statholler nordenffielz i Norrigh") Brev til Jæmterne,

hvori han (som forlehnet af Kong Frederik med Jæmteland) anbefaler dem den af ham beskikkede Foged Jörgen Persson. — *Bergenhus Slot*, St. Johannis Baptistæ Aften. 1525. 23. Junii.

Norske Samlinger I. S. 49—50.

[7538.] Aabent Brev, udstedt af TYGE KRABBE, Danmarks Riges Marsk og Hövedsmand paa Helsingborg, JOHAN RANTZAU, Kong Frederiks Hofmester i Holsteen og Hövedsmand paa Krogen, 9 andre DANSKE RIGSRAADER og 9 ADELSMÆND, om de Vilkaar, under hvilke de paa Kong Frederiks og deres egne Vegne havde indgaaet Forlig med Hr. Sören Norbye, Ridder og Hövedsmand paa Wiisborgk. — *Leyret for Landtzkrone*, tiisdagenn effther Joannes baptiste. 27. Junii.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 928—31.

[7539.] Kong GUSTAV af Sverrigs Skrivelse "til Linkepungh" (formodentlig til Bispen i Linköping og de i dette Stift værende Rigsraader), hvori Sören Norbyes hemmelige Anslag med Bernt van Melen imod Danmark og Sverrig samt den förstes Foretagender i Skaane omtales. — Tiisdaghen nest före Petri et Pauli. (Svensk). 27. Junii.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1501—1507.

[7540.] Tvende Breve fra Kong GUSTAV til Kjöbstedindvaanerne og Almuen i Sverrig, hvilke han beder om Hjelp af Krigsfolk og Proviant til Beleiringen af Calmar. Heri omtales Bernt van Melens Practiker med Sören Norbye til Bedste for Kong Christian. — In profesto visitationis virginis gloriosæ. (Svensk). 1. Julii.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1507—8.

[7541.] JÖRIEN HANSSONS Brev til Kong Christian, indeholdende Efterretninger om Sören Norbyes mislige Stilling i Landskrone, om Tilstanden i Danmark og hans egen uheldige Skjebne. — *Campen*, Söndaghen nest effter Petri et Pauli apostolorum dagh. 2. Julii.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 931—35.

[7542.] Kong GUSTAV af Sverrigs Brev til Axel Ugerup, Hövedsmand i Bleking, om Bernt van Melens Udlevering, ifald han skulde begive sig til Bleking. — Om Toorsdaghen (næst efter visitationis Mariæ). (Svensk). 6. Julii.

Udtog hos Ekdahl, Christiern IIs Arkiv S. 1509.

[7543.] Kong GUSTAV af Sverrigs Brev til Hr. Electus i Streugnes, hvem han underretter om, at Kong Frederik og det danske Rigsraad har hyldet Sören Norbye til dem, saa at han har svoret dem Huldskab og Mandskab og vil levere dem Wisborg Slot, og de have forlenet ham Sölsborgh og hele Bleking. Kong Gustav befrygter, at derunder stikker "noget fortæcth forræderij", hvorfor han beder Bispen at ruste sig. — Om lögherdaghen (efter visitationis Mariæ). (Svensk). 8. Julii.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1509.

[7544.] Kong GUSTAV af Sverrigs Brev til "Mester Lars Secretario", hvem han underretter om det nysomtalte Forlig mellem Kong Frederik og Sören Norbye og beder om hans Betænkning derover. — Uden Dag. (Svensk). 8. Julii.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1509—10, hvor det bemærkes, at Breve af samme Indhold afgik til Pedher Haardt, Iffuer Iffuersson, Borgemester i Stokholm, og Jöns Pedhersson.

[7545.] Kong GUSTAV af Sverrigs Brev til Mons Bryntesson, hvem han underretter om de Danskes Forlig med Sören Norbye og beder at sende Speidere ned i Skaane 9. Julii.

1525. 9. Julii. for at udforske hvad der kunde stikke under dette Forlig. — Om Sonedaghen nesth epther Visitationis Mariæ. (Svensk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1510—11. Lignende Breve afsendtes til Hr. Electus i Schara, Hr. Thure Jönsson, Nils Clawesson og Toordt Bonde i Westergötland. Den 10de Julii afgik et Brev af samme Indhold til Electus i Upsala; sammest. S. 1511.

9. Julii. [7546.] Kong GUSTAVS Brev af lignende Indhold til Axel Ugerup, Hövedsmand i Bleking, hvem han raader til at holde sig ved den Befaling, han hidtil har havt over Bleking, indtil han erfarede nærmere, hvorledes Forhandlingen med Sören Norbye vilde löbe af, og beder om en personlig Sammenkomst. — Om Sonedaghen nesth epther visitationis Mariæ. (Svensk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1511.

10. Julii. [7547.] Hertug ALBRECHT af Meklenborgs Anbefalingsskrivelse til Kong Christian for Arnt Schult, der af Sören Norby var bleven afsendt med Breve til Churfyrsten af Brandenborg og ham selv, hvilhe Breve Dantzigerne havde frataget ham. — *Perlin*, Monntags nach Kiliani. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 936—37.

12. Julii. [7548.] Kong GUSTAV af Sverrigs Brev til Hr. Axel Ugerup, indeholdende Forsikkringer om, at han vil holde godt Naboskab med Danmark og ubrödelig holde Malmöe-Recessen, tilligemed et Tilbud om at ville næstkommende Fredag (14. Julii) begive sig til Lyungheby Kirke og der vente paa A. Ugerup, hvem han beder om at begive sig did til samme Tid. — Om odhensdaghen (nest epther Sti Knwtzs dag). (Svensk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1512.

14. v. 21. Julii. [7549.] Kong FREDERIKS Stadfæstelsesbrev paa Kjerteminde Byes ældre Privilegier. — *Nyborg Slot*, Fredagen næst efter St. Margrethe Dag.

Uddr. i Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. S. 150.

19. Julii. [7550.] Reces, hvorved Kong FREDERIK, mod at erholde det erobrede Gulland tilbage, overlader Lybekkerne Indtægten af samme i 4 Aar, og desuden Borneholm i nogle Aar, efter den Segebergske Reces. — *Lybek*, Otthensdagen nest effther divisionis apostolorum, som wor then nitthende dag i July Maanett.

Nye Danske Magazin V. p. 88—90.

25. Julii. [7551.] Kong GUSTAV af Sverrigs Brev "til Hr. Electo i Aabo", der underrettes om, at de Danske have forlenet Sören Norby med Blekingh og Hr. Johan Ranszaw med Guthlandt; Kongen veed imidlertid ikke, i hvilken Hensigt dette er gjort, og raader derfor Bispen at vogte sig vel og ruste sig paa det bedste. — Sancti Jacobi apostoli dagh. (Svensk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1511, hvor anföres, at et Brev af samme Indhold er tilskrevet Erik Flemming.

25. Julii. [7552.] Kong GUSTAV af Sverrigs Brev til "menighe riichit" om Bernt von Melens Forbund med Sören Norbye og deres Practiker mod ham og Riget og om den ulykkelige Skjebne, de skaanske Bönder havde havt, der vare faldne til Sören Norbye; med Formaning, at vogte sig for at lade sig forföre til lignende Foretagender. — (Sancti Jacobi apostoli dagh). (Svensk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1511—16.

c. 25. Julii. [7553.] Kong FREDERIKS Brev angaaende hans Dronning Fru Sophias Livgedinge. — *Haffniæ, in communi dieta regni*, circa Jacobi Apostoli.

Nye Danske Magazin V. p. 84—86.

[7554.] Brev, hvorved BORGEMESTERE OG RAADMÆND I LYBEK udnævne Hennecke van Aleuellde Benedictussönn til Embedsmand paa Gudtlandt, Wisborg Slot og Wiisby Stad, med Forpligtelse at overlevere dem al Indtægten af Öen. — *Lubeck*, Mandagen, som wor ad Vincula Petri affthen. 1525. 31. Julii.

Nye Danske Magazin V. p. 91—92.

[7555.] Brev, hvorved HENNECKE VAN ALEUELDE Benedictussönn erkjender at være valgt af Borgemestere og Raad i Lybek til Embedsmand over Slottet Visborg og Staden Visby paa Godtland, og forpligter sig til at være dem hörig og lydig; hvorhos hans Broder Claus van Aleuelde til Lemkulen tillige gaaer i Borgen for ham. — *Lubeck*, Sancti Petri ad vincula dag. 1. Augusti.

Nye Danske Magazin V. p. 92—93.

[7556.] PETRI, episcopi Arosiensis, epistola, qua Olao, archiepiscopo Nidrosiensi, scribit, Severinum Norby Frederico regi homagium præstitisse et castrum Skaniæ in feudum recepisse etc. — *Ex Arosia*, die prima mensis Augusti. 1. Augusti.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 937—41.

[7557.] Kong FREDERIKS Privilegium for Jacob Fugger og hans Brodersönner i Augsburg, at de frit maa fare gjennem Kongens Riger og Strömme, imod at de af hver Læst Kobber, som de före til Skibs derigjennem, betale ½ rhinsk Guldgylden og levere Kongen det, som han behöver til "Skytt", for den samme Pris som Kobberet gjelder i Danzig. — *Hafniæ*, 8. die Augusti. 8. Augusti.

Vidensk. Selsk. Skrifter VII. 470—72.

[7558.] Kong FREDERIKS Brev, hvorved Johann Randtzow erholder alt det Gods, som Hans Michelsen, Borgemester i Malmö, havde efterladt sig, undtagen den Gaard i Kjöbenhavn, som Borgemester Niels Stemp kjöbte af Kongen. — *Köpennhaffnenn Slot*, S. Laurentii mart. Dag. 10. Augusti.

Uddr. i: Danske Magazin, Tredie Række I. 241—42.

[7559.] SÖREN NORBYE, Ridder og Hövedsmand paa Sölffuitzborge, opsiger Kong Christian Huldskab, Mandskab, tro Tjeneste og al Forpligtelse. — *Köpenhaffn*, sancti Laurentii dag. 10. Augusti.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 945—48. Jfr. nedenfor Nr. 7581.

[7560.] MONS BRÖNTESZENS Skrivelse til Erkebiskop Olaf i Throndhjem angaaende Udlevering til Kong Gustav af den til Norge flygtede "Per Cantzeler" (Dr. Peder Jacobsen Sunnanvæder). — *I Vichen*, Löverdagen efter St. Laurentii martiris. (Svensk). 12. Augusti.

Norske Samlinger I. S. 481—85.

[7561.] Kong CHRISTIANS og Dronning ELISABETHS Instruction, givet Nicolaus Tyrri, da denne af dem sendtes til Kongen af Engelland. — *Te Lyre*, den XIII. dach Aug. (Hollandsk). 13. Augusti.

Kalkar Aktstykker S. 38—41.

[7562.] Brev fra Vincentius Lungius til Erkebiskop Oluf i Throndhjem, hvem han tilsender et Brev fra Kong Frederik til det norske Rigsraad angaaende den "Handling", som var dem og Hr. Henrik Krummedige imellem, og meddeler nogle Efterretninger om Sören Norbye, om et af en lybsk Bark til Bergen opbragt skotsk Fartöi m. v. — *Bergenhws*, postridie assumptionis Mariæ. 16. Augusti.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 949—51.

[7563.] Kong GUSTAV af Sverrigs Befaling til Germundt Svensson, Joghan Smaswen, Joghan Swenske og Gabriel, at de bl. a. skulde have deres visse Bud ind i Danmark og forhöre, "hvorledes den Handel imellem Kong Frederik og Sören Norbye sig forlöben er". — *Ex Hoof*, Toorsdaghen nest epther war ffrughe dagh assumptionis. (Svensk). 17. Augusti.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 1517.

1525. 17. Augusti. [7564.] Kong GUSTAV af Sverrigs Befaling til Mons Bryntheson, at han skulde have en paalidelig Speider ind i Danmark "och lather forhöra huad tidhenne the (ther?) ære paa ferdhe; theslikes in i Norgie om her Pedher Canceller oc mesther Knwth och huadt swar han wtaff the norske herrer fongit haffuer". — *Ex Hoof*, Toorsdaghen nesth epther war ffrughe dagh assumptionis. (Svensk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1517.

17. Augusti. [7565.] Det DANSKE RIGSRAADS Dom, hvorved dets samtlige Medlemmer dömme Niels Bragde til at have forbrudt alt hans rörlige og urörlige Gods, uden nogen Undtagelse, til Kronen til evig Tid, fordi han havde fört Avindskjold imod sit Fædrenerige; hvorimod dets verdslige Medlemmer tillige dömme ham til at være med Hals, Liv og Ære forfalden til höibaarne Fyrste Kong Frederik. — *Kiöpenhaffnns Slott*, Torsdagenn nest epther vor Frue dag assumptionis.

Kolderup-Rosenvinge Udvalg af gl. danske Domme I. 39—43.

17. Augusti. [7566.] Kong FREDERIKS Brev til alle Jordegodseiere i Lund Stift, at de skulde möde for Aage Jepsen, Electus i Lund, Tyge Krabbe og Hr. Axel Brahe for at angive deres Indtægt og derefter yde Bidrag til Krigstjeneste. — *Köphnnehaffn*, Fred. efter vor Frue Dag.

De la Gard. Archiv ed. Wieselgren V. 145—149.

18. Augusti. [7567.] Kong FREDERIKS Forordning i Anledning af den paa Herredagen i Odense sluttede Contract og Forligelse mellem Rigets Prælater og Adel om Tienden og andre Articler. — *Slottet Köpenhaun*, Fredagen nest effter wor Frue Dag assumptionis.

Danske Magazin IV. 250—54. — Denne saakaldte *Forordning* er sammensat af et Stykke (Begyndelsen) af K. Frederik den Förstes Odenseske Reces af 20. August 1527 og Slutningen af en Forordning om Rustning af 18. Aug. 1525. See Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. danske Love IV. S. XXXV.

post 18. Aug. [7568.] DANMARKS RIGSRAADS Svar paa de Articler, som Kong Frederik havde forelagt det paa Raadhuset "Fredagen nesth effther wor ffrue dag assumptionis" (ɔ: 18. Augusti), hvori de blandt andet love en almindelig Rustning mod Kong Christian. — *Haffniæ in communi dieta regni.*

Nye Danske Magazin V. p. 94—99.

23. Augusti. [7569.] Kong FREDERIKS og det DANSKE RIGSRAADS Instruction for Ridderne Otthe Krumpen og Holgerd Gregerszen, hvilke tilligemed Hr. Sören Norbye skulde begive dem til Gulland, for at tage dette Land med Visborg Slot og Staden Visby i Besiddelse paa den danske Konges og Rigsraadets Vegne. (Paa Tilbagereisen skulde O. Krumpen tillige overlevere de Lybske Bornholms Land og Hammershuus Slot). — *Kiöpnnehaffnn,* Sancti Bartholomei apostoli affthenn.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 952—59.

23. Augusti. [7570.] Kong FREDERIKS Fuldmagt til Rigens Raad, at dette maa overantvorde Lunde Domkirke og Sæde Wardberg Slot med de Lehn og Herreder, som nu ligge dertil, til Erstatning for Hammershuus og Borgenholm, som Kongen var nödsaget til at indrömme Lybekkerne paa 50 Aar. — *Vort Slot Kiöpenhafn*, Sancti Bartholomei apostoli Aften.

Thurah Bornholms Beskr. p. 217—19. Nye Danske Magazin V. 86—88.

24. Augusti. [7571.] Kong FREDERIKS Befaling til Bönder og Almue i Halmstads og Töndersiö Herreder, at de skulde hjelpe Halmstad Borgere med at tilföre dem Böge- og Elle-Pæle til deres Havns Indpælning. — *Kjöbenhavns Slot*, St. Bartholomei Apostoli Dag. (Svensk).

Richardson Hallandia p. 138.

[7572.] Kong FREDERIK gjör vitterligt, at eftersom Hr. Sören Norbye, Ridder og Embedsmand paa Sölffuitzborge Slot, nu har sagt ham tro Tjeneste og overantvordet ham Slotsloven til Wisborg Slot, da har han igjen lovet og tilsagt ham, at hans Tjenere, navnlig Otte Anderssen, Peder Norby, Christiern Stensen, Jenvoldt Jenssen, Mickel Jenssen, Joriigen . . . Ide, Lassze Schriffuere, Lassze Fynbo, Peder Kempe, Peder Schriffuere, Mickel Swenske, Jens Jude, Piilegordt, Nich (sic) Schriffuere, Mattis Jude og Leffue Stensen, saavelsom de andre hans Tjenere, der ere paa Wisborg Slot, skulde være fri for al Tiltale for hvad de under Feiden havde foretaget sig mod Kongens Lande, Undersaatter og Tilhængere. — *Köpenhauffn Slot*, sancti Bartholomei apostoli dag. 1525. 24. Augusti.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 959—60.

[7573.] JOHANNES WEZE, udvalgt Erkebiskop til Lund, underretter Kong Christian om, at Keiseren ikke kunde give ham (Weze) Underhold i Spanien, men lovede at skrive for ham til Paven og andre om hans Confirmation, og beder om en ny Instruction og om Penge; herhos giver han Kongen en (paa Latin forfattet) Beretning om Keiserens Svar paa hans Bön om Understöttelse for Kongen til Gjenerobringen af hans Lande og Riger. — *Tot Tolleten*, den XXVI. dach Augusti. (Hollandsk). 26. Augusti.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1005—1011.

[7574.] Kong FREDERIKS Fuldmagt for Hr. Otte Krumpen og Hr. Holger Greerszen, Riddere og Rigsraader, til at handle og beslutte med de Lybskes fuldmægtige Sendebud, "som nu ligge for Visborg Slot", med Hr. Severin Norby, Otte Anderszen, hans Medbrödre i Slotsloven og de Andre, som ligge nu paa Visborg, om Gotlands Land, Visborg Slot og Visby Stad. — *Slott Köpenhaffnn*, Söndagen nest epther sancti Bartholomei apostoli dag. 27. Augusti.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 961—62.

[7575.] Kong FREDERIK lover Rigens Raad og Adel for den Villighed, hvormed de havde besluttet at ruste sig til Landets Forsvar mod Kong Christian, at denne Rustning ikke skulde vare længer end 3 Aar. — *Slott Köpnehaffn*, S. Augustini Affthen. 27. Augusti.

Nye Danske Magazin V. p. 93—94.

[7576.] Biskop JENS ANDERSENS Vidnesbyrd, om at han som Skriver i Kong Hans's Cancellerie tilligemed Hr. Henrik Krumedig, da Hövedsmand paa Baahusze, paa Kongens Vegne sad Retterting over alt Norges Rige og skikkede saa Lov og Ret i alle Sager, som de turde være bekjendt endnu, samt at der dengang intet andet Rygte stod paa for^te Hr. Henrik Krumedige, end som der bör at stande paa en ærlig Mand. — *Haffniæ*, die Mercurii proxima post beati Bartholomæi apostoli. 30. Augusti.

Paludan-Müller J. A. Beldenak p. 107—8.

[7577.] Kong GUSTAV af Sverrigs Proclamation til Sverrigs Indbyggere, at de ikke maatte fæste Lid til de Rygter, som Sören Norbye og hans Tilhængere udspredte i Riget, da deres Hensigt dermed kun var at bringe Uenighed mellem de tre nordiske Riger, for derved at bane Veien for Kong Christians Tilbagekomst. — *Ex Holmia*, (uden Aar og Dag). (Svensk). Septembri?

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1522—26, hvor denne Proclamations Udstedelse henföres til September Maaned; maaskee er den dog snarere udstedt i August.

[7578.] Kong GUSTAV af Sverrig underretter Hr. Sören Norbye om, at naar han igjen havde faaet den Kartove, som blev ham frataget for Gulland, og det Skyts ("skooth"), som for nogen Tid siden var bleven under Blekings Siden, da skulde Sören Brun og de andre 7. Septbr.

1525. Fanger, som han havde, uden videre Forhindring komme ham (S. Norbye) til Haande. —
7. Septbr. *Westhrars*, war frughe affthen nativitatis. (Svensk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1518, hvor det tillige bemærkes, at K. Gustav til samme Tid tilskrev Arvid Westgöthe om samme Sag, med en tilföiet Begjering om Efterretninger angaaende Forhandlingerne paa Herredagen i Kjöbenhavn.

21. Septbr. [7579.] CHRISTIERNI regis et ISABELLÆ reginæ epistola ad Henricum VIIIvum, Angliæ et Franciæ regem, qua eum rogant, ut Nicolaum Tyrri, quem ad eum miserant (vid. supra no. 7561.), pristina libertate donare velit et domino Danmarck fidem adhibere. — *Lyre*, XXI. die mensis Septemhris.

Kalkar Aktstykker S. 35—38.

1. Decbr. [7580.] Kong FREDERIKS Brev til Kong Gustav af Sverrig, hvem han beder om at lösgive Sören Brun og de andre af Sören Norbyes Folk, som han havde fanget, i det han selv lover at gjöre sit Bedste til, at Kong Gustav skulde erholde det foran (see Nr. 7578.) omtalte Skyts tilbage. — *Kallinborg Slott*, then Söndagh nesth epther Sancti Michils dagh.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1568—69.

6. Octobr. [7581.] Ridderen GEORG VON MINCKWITZ's Skrivelse til Kong Christian: at han endnu ikke havde havt, men ventede daglig at faae Audients hos Churfyrsten, Hertug Johan af Sachsen; at Henrik von Melen har berettet ham det Venskabsforhold, hvori han stod til Sören Norbye, og at denne, naar han var vis paa at faae Understöttelse, uden Tvivl vilde være villig til at arbeide for Kongens Bedste; om en Doctor fra Tydskland, som skulde begive sig til Nederlandene, for at helbrede Dronning Elisabeth. — *Leyptzk*, freytag nach Santt Michelis tage. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 962—66.

9. Octobr. [7582.] Kong FREDERIKS Brev til Kong Gustav af Sverrig, hvem han tilmelder, at han har skrevet til Aage Sparre, udvalgt Erkebisp til Lund, og Hr. Sören Norbye, at de skulde igjen antvorde Kong Gustav det ham tilhörende Skyts, som blev bjerget under Blekings Side; derpaa beder han Kong Gustav om at give Sören Brun og hans Medfölgere fri af deres Fængsel. — *Othensee*, Sancti Dionisii dagh.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1573—74.

9. Octobr. [7583.] Kong FREDERIKS Brev til Kong Gustav af Sverrig, med Underretning om, at Kong Christian har udsendt Claus Kniphoff og flere Sörövere for at indtage Handelsbryggen i Bergen, hvorfor han beder om Undsætning. — *Othenszee*, St. Dionisii dag.

Udtog *paa Svensk* hos Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1575—76. Sammest. S. 1576 anmærkes, at Kong Gustav herpaa under 27. Decembr. ("3. Dag Jul") svarede, at han gjerne vilde bidrage til at afværge de tre Rigers Skade.

16. Octobr. [7584.] HANS MIKKELSENS Brev til Kong Christian om, at Hamborgerne have erobret Claus Rode's Skibe, nedhugget alle hans Folk og fanget ham selv; og at der er kommet et aabent Brev fra Sören Norbye, hvori han opsiger Kongen Huldskab og Mandskab, samt at dets Overbringer havde faaet det Svar at bringe tilbage, at Brevet var falsk. — *Lijre*, then XVI. dag Octobris.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 942—44.

20. Octobr. [7585.] Brev fra HANS REFF, Biskop i Oslo, til Erkebiskop Oluf i Throndhjem, om Kong Frederiks Kroning til Konge i Norge næstkommende St. Hansdag i Kongelff, om adskillige Breve fra Kong Frederik til det norske Rigsraad eller Erkebispen; om tvende af Kong Frederiks Secretærers Ankomst til Norge og deres Ærender, om Hr. Henrik Krummedigs

Anliggender; om et forventet Indfald af Kong Christian i Norge, i Anledning af hvilket 1525.
han gjör Forslag til "en ordinantz po heste po then wiiss som med poster er i Italien"; om 20. Octobr.
Gulland og Vigen; om Herredagen i Kjöbenhavn; om at Skibsmandskabet paa de Skibe, der laae paa Kjöbenhavns Rhed for gaae til Gulland med Otte Krumpen, Sören Norbye m. fl., havde bemægtiget sig to af de bedste Skibe og vare flygtede bort dermed; om Erkebiskop Gustav Trolle; om Tilstanden i Danmark m. v. — *Ex curia Asloënsi*, in prof. XI. millium virginum.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 968—85.

[7586.] Kong Frederiks Forordning om Öxehug og fel'ig Jagt i Nörre-Jutlandt. 23. Octobr.
— *Aallborg*, Sancti Severini episcopi Dag.

Danske Magazin IV. p. 251—55.

[7587.] Ridderen Jacob Trolles Skrivelse til Kong Gustav af Sverrig, hvem han 24. Octobr.
beder om, at han og hans Medarvinger, Hr. Jess Holgerssons Börn, maatte nyde deres Jordegods i Sverrig efter det Brev, de havde faaet af ham derpaa; tillige melder han, at endeel "Skalke", som havde ganget ved Skoven og gjort Ridderskabet i Skaane stor Skade, formodentlig nu vilde begive sig til Sverrig. — *Heerloffby*, Tiisdaghen nesth epther the XIm iomfrur.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1571—72. Sammest. S. 1573 er anført, at Kong Gustavs Svar (dat. Wadstena, 3die dag iwla 1525) blot indeholdt, at saalænge Kongen af Danmark ikke lod de svenske Herrer nyde deres Arvegods i Danmark og Norge, kunde de Danske ei heller fordre, at dette skulde tilstaaes dem i Sverrig.

[7588.] Hans Mikkelsens Skrivelse til Kong Christian, om en Handel angaaende 2. Novbr.
Skibet Maria, om Claus Kniphoff og et Möde i Hamborg af de vendiske Stæder og Hertugen af Holsten; om en begyndt Underhandling angaaende et Forlig mellem Kongen og Staden Dantzig, m. v. — *Androp*, then anden dagen Novembris.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 985—91.

[7589.] Skrivelse fra Vincensz Lunge, kongelig Statholder nordenfjelds i Norge, 5. Novbr.
til Fru Inger Ottisdotther, om at han har sendt Skatten af det nordenfjeldske Norge ned til Kongen; om Hamborgernes Seier over Claus Kniphoff; om at 600 Landsknægte vare flygtede fra Kjöbenhavn med tre af Kongens Skibe, som de hemmeligen havde bemægtiget sig, og begave sig til Nederlandene, hvor de solgte Skibene; om Otto Holgersens og hans Hustrues Död i Lybek m. v. — *Bergenhus*, Söndagen effter siele dag.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1012—16.

[7590.] Kong Gustav af Sverrigs Skrivelse til Kong Frederik, hvori han atter 11. Novbr.
forlanger det ham tilhörende, i Sören Norbyes Værge værende Skyts udleveret, förend han vilde lösgive Sören Brun og de andre Sören Norbyes Tjenere, som han holdt fangne. — *Stocholm Slott*, Sancti Martini dagh. (Svensk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1570—71.

[7591.] Keiser Carl Vs Leidebrev for Kong Christian af Danmark med hans 17. Novbr.
Familie, Tjenere og Tyende overalt i det tydske Rige og de keiserlige Arvelande. — *Geben zu vnnser Stat Tolleten in Castilien*, an sibentzehenden tag des Mondes Nuembris.

Archiv f. Staats- und Kirchengeschichte der Herzogthümer V. 506. Kalkar Aktstykker S. 41—42.

[7592.] Sören Norbyes Brev til Arvid Wesgöthe, Hövedsmand paa Calmarna 25. Novbr.
Slot, hvem han oversender en Copie af det ham af Kong Frederik, det danske Rigsraad og de Lybske og menige Hansestæder givne Brev ("som wthgiffuen ær i Wisby stadh VIII dagha för ste Morthens dag, szom iag andtwordhade erlig oc welbyrdigh man och strenghe riddher

1525. her Otthe Krumpen Wisborgx slott paa högm. försthis konungh Frederiickx m. n. h. oc Dan-
25. Novbr. markis riichitz raadtz wegna"), ifölge hvilket alt hvad han og hans Folk hidtil havde gjort imod Sverrig, Danmark, Norge og Hansestæderne skulde være dem tilgivet, hvorfor han haabede, at Kong Gustav ikke længere vilde forholde ham hans Barn, Sören Brun, Leonardus, Niels Pedersen, Hans Fyenboe og de flere hans Tjenere og Svende, som vare fangne. — *Rothneby*, die Katherinæ virginis.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 1578—79.

26. Novbr. [7593.] Rigsraaderne IWER MUNCK, Biskop af Riipe, OFFUE BIILDE, Biskop af Aarss, og Ridderne PREDBYÖRN PODEBUSK, JACHIM LYCKE, OFFUE WINCENTZ og MAGENS MUNCK svare Kong Frederik (der havde ved sin Cantsler Mester Claus opfordret Rigsraadet at afsende Nogle med Fuldmagt til Segebergh eller Borsshollm for at handle med de Lybske og Stæderne om Gutland og Borenhollm), at, da de vare saa faa forsamlede, kunde de ikke forandre Noget i hvad der desangaaende sidste almindelige Herredag i Kjöbenhavn var bestemt. — *Arusiæ*, dominica proxima post Katherinæ virginis.

Nye Danske Magazin V. p. 22—24.

5. Decbr. [7594.] CHRISTIERNI regis literæ ad Johannem Wetelanth, consulem Dantiscorum apud Batavos, de conditionibus, quas cum civitatibus stagnalibus inire vellet, si earum "opera auxilio et ope sine cruenta strage" in regnum suum restitueretur; præmittitur Johannis Michaëlis, consiliarii ejus, notitia de origine et successu hujus negotii et causa publicationis harum literarum, data Liræ tertia die Aprilis anni sequentis. — *Loœ*, nonis Decembribus.

Langebek Scriptt. VIII. 490—93.

8. Decbr. [7595.] CLEMENTIS (VII[mi]) papæ ad Fredericum et Christianum, Holsatiæ et Slesvici duces, literæ, in quibus rogat, ut hæresin Lutheranam reprimant. — *Romæ*, VIII. Decembr. pontif. anno III.

Raynaldi Continat. Baron. ad ann. 1525. XXIX. Tom. XII. p. 516—17.

12. Decbr. [7596.] Epistola CHRISTIERNI regis, qua Johannem Mönbo rogat, ut velit ad ipsum venire et evangelicam consolationem prædicare. — *Suinardæ*, pridie idus Decembr. (sine anno).

Zwerg Sjell. Cleresie I. 429—30. Pontoppidan Kurzgef. Ref. Hist. S. 17.

27. Decbr. [7597.] Kong GUSTAV af Sverrigs Svar til Kong FREDERIK af Danmark paa dennes ovenfor under Nr. 7582. anförte Skrivelse. — *Wasthena*, III[die] dag jula. (Svensk).

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 1571—75.

31. Decbr. [7598.] AAKE JEPSEN, electus Lundensis, beder Kong Gustav af Sverrig om at lade noget Vrag, som Mons Bryntesson paa Elfsborg havde bemægtiget sig, udlevere til hans Foged Truedt Gregersen. — *Ex Lundis*, ultima die mensis Decembris.

Udtog hos Ekdahl, Christiern II[s] Arkiv S. 1596—97.

[7599.] Kong FREDERIKS Stadfæstelse paa Mohrkerck Klosters Privilegier. (Tydsk).

Udtog i Diplomatar. Mohrkirch. ap. Westphalen, Monum. ined. IV. 3401.

[7600.] CHRISTINE ROHDES Gjeldsbrev til Mohrkirchen Kloster paa 100 Gylden Capital og 5 Gylden Rente af (ɔ: med Pant i) hendes Gaard i Grönholtze. (Tydsk).

Udtog i Diplomatar. Mohrkirch. ap. Westphal. IV. 3404.

[7601.] Brev, at den "Stolestand", som JENS JONSEN, Præst og Capellan til St. Mariæ Magdalenæ Alter, kjöbte af Ebbe Clemendsen, skal igjen sælges til Ribe Borgere og ikke overdrages Klostre, Kirker eller Præster uden Borgemester og Raads Minde.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 298.

[7602.] Biskop Ove Bildes Erklæring til Kong Frederik og Danmarks Riges Raad, om de ham og hans Stift tilstaaede Lehn, samt om de Tjenester, han havde ydet Kongen og Riget. — Uden Aar. 1525.

Danske Magazin, Tredie Række I. 165—168.

[7603.] Articler, som Kong Gustav af Sverrig befalede Hr. Ravald Jönsson at undervise Fogden Mons Bryntesson, til Svar og Underviisning paa de Articler, som bemeldte Mons tilsendte ham til den Herredag i Stokholm Aar 1525 om 20de Dag Jul. (16 Articler, hvoraf 1ste, 2den, 3die, 14de, 15de og 16de angaae Forhold mellem Sverrig og Danmark og Norge). — Uden Aar og Dag. (Svensk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1539—41.

1525?

1525?

[7604.] Corneille Doubles Klageskrift over Joachim Wollenveber, med Hensyn til hans Underslæb og andre uredelige Embedshandlinger i den Tid, han var ansat som Foged paa Færöerne. (Plattydsk med Dansk Overs.).

Norske Samlinger II. 365—75.

1525—1526.

1525—26.

[7605.] Kong Christians Instruction for et af ham affærdiget Sendebud til Sören Norbye. — (Uden Aar).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 992—95. En Instruction af lignende Indhold, men noget udförligere, forfattet paa Plattydsk, findes sammest. S. 996—1002.

1526.

1526.

[7606.] Kong Frederiks Brev til Kong Gustav af Sverrig, hvem han beder om 1. Januar.
at holde den af ham fængslede Niels Braidhe tilstede eller og at forskikke ham til Danmark. — *Flensborgh Slott*, nyars dagh.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1592. Kong Gustav i Svar herpaa til Kong Frederik (uden Datum) findes sammest. S. 1592—93.

[7607.] Tyge Krabbe, Ridder, tilskriver Kong Gustav af Sverrig bl. a., at han 1. Januar.
har erfaret, at han har grebet den Forræder Niels Braidhe, og beder om, at denne maa blive holdt tilstede indtil Kong Gustav har faaet Brev fra Kong Frederik desangaaende. — *Helsingeborgh*, Nyaarsdagh.

Uddr. hos Ekdahl, Christiern IIs Arkiv S. 1597.

[7608.] Kong Gustav af Sverrigs Brev til Arvedt Wesgöthe, hvem han paalægger 2. Januar.
at have nöie Tilsyn med Sören Norbye, at denne ikke skulde gjöre Indfald i Landet, og oversender Udkast til en Svarskrivelse paa Sören Norbyes Brev angaaende det förommeldte Skyts (see ovenf. Nr. 7592). — *Wasthena*, then tisdaghen nesth epther nyarsdag. (Svensk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1576—77. Udkastet til Svarskrivelsen til Sören Norbye findes sammest. S. 1577—78.

[7609.] Hans Mikkelsens Brev til Kong Christian, hvem han melder, at Jörgen 4. Januar.
Skotborg havde været i Antwerpen og derfra var reist til Mecheln til Fru Margrete, i det han tillige giver Anslag til at komme efter hans Ærende, selv om det skulde skee ved at dræbe ham, m. v. — *Androp*, fierde dag Januarii.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1017—21.

1526. 11. Januar. [7610.] HANS MIKKELSENS Brev til Kong Christian angaaende Jörgen Skotborg og hans Ærinde til Fru Margrete i Nederlandene, samt hans Forsög paa at komme efter dette, m. v. — *Lijre*, then XI. dag Januarii.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1022—24.

14. Januar. [7611.] AAKE IBSSEN, Electus til Lunde Domkirke, THYGE KRABBE, Rigens Marsk, og FIRE DANSKE RIGSRAADER tilmelde Kong Gustav af Sverrig, at Sören Norbye havde et Antal Folk hos sig i Bleking og de vidste ikke, hvad han havde isinde dermed, hvorfor de raade Kongen til at holde godt Tilsyn paa Grændsen, om Norbye skulde faae isinde at handle mod den Contract, han havde indgaaet med Kong Frederik. — *Landzkrone*, Sondaghen nest fore sanctorum Fabiani et Sebastiani dagh.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1587—88. Kong Gustavs Svar herpaa (uden Datum) findes sammest. S. 1588—89.

15. Januar. [7612.] Kong GUSTAV af Sverrig underretter det danske Rigsraad om, at Sören Norbye har begyndt paa at "forargha" ind paa Sverrig og taget nogle Skibe fra Suderköping, og önsker at vide, om dette skeer med det danske Rigsraads Villie eller ikke. — *(In oppido Vastenensi*, quindecima die Januarii). (Svensk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1579—80.

15. Januar. [7613.] Kong GUSTAV af Sverrigs Brev til Kong Frederik, hvori han besværer sig over Sören Norbyes ovenommeldte nye Fjendtligheder mod Sverrig og hans viste Ulydighed mod Kong Frederiks Befaling om at tilbagegive den svenske Konge hans Skyts. — *Ex oppido Wastenensi*, quindecima die Januarii. (Svensk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1580—81.

22. Januar. [7614.] Kong GUSTAV af Sverrigs Brev til Hr. Tyghe Krabbe om Sören Norbyes nye Fjendtligheder mod Sverrig og Uvillighed til at udlevere ham hans Skyts. — *Echesiöö*, then monedaghe nesth epther Sancti Hendrici episcopi dagh. (Svensk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1581—83.

25. Januar. [7615.] Kong GUSTAV af Sverrigs Brev til Sören Norbye, med Besværing over de af denne begyndte Fjendtligheder og Erklæring, at Sören Norbyes af ham anholdte Datter saavel de af ham fængslede Mænd, som vare Sören Norbyes Tjenere, skulde blive frigivne, naar Norbye vilde udlevere ham sit Skyts. — *Utaff Hwetlanda*, Sancti Pauli conversionis dagh. (Svensk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1583—84.

28. Januar. [7616.] Kong GUSTAV af Sverrigs Brev til Hr. Thure Trolle, hvem han bl. a. paalægger at sende Speidere ind i Bleking for at forhöre, hvad Sören Norbye havde for Haanden, hvor mange Folk denne havde og om han haabede at faae Bistand af de skaanske Herrer. — *Utaff Skiipstadha*, then Sonedaghen nest före purificationis virginis Mariæ. (Svensk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1584.

28. Januar. [7617.] Kong CHRISTIANS Skrivelse til Luther om sin Gemalindes sidste Sygdom og Död. — *Swinarde*, 28. Januar. (Tydsk).

Vidensk. Selsk. Skrifter V. p. 5.

29. Januar. [7618.] LYOM BIRKETINGS VIDNE, at 2 Dannemænd havde vundet, at Melwad Eng hörer til Lundtzgaard i Lyombierck og at Ingen har brugt den uden Tilladelse af Abbeden i Lyom Kloster. — *Lyom Birketing*, then Mondag for Purificationis Marie.

Langebek Scriptt. VIII. 25.

31. Januar. [7619.] Ridderen GEORG VON MYNCKWITZ's Skrivelse til Kong Christian om, at han har fulgt Magister Paulus Petrus (Kempe) til Churfyrsten af Sachsen, hos hvem denne

havde forebragt sit Hverv; at Bernhard von Mylen nægtede at have forfattet noget Smædebrev eller Vise om Kongen, hvem han erklærede at være hengiven og tilböd sin Tjeneste; med Underretning om, hvad Brevskriveren havde foretaget sig og agtede at udrette til Bedste for Kongen, m. m. — *Leiptsk*, den letzsthen tagk Januarii. (Tydsk). 1526. 31. Januar.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1034—12.

[7620.] Beretning om Forhandlingerne paa den SLESVIGSKE OG HOLSTENSKE LANDDAG. — *Kiel*, Fredagen purificationis Mariæ. (Tydsk). 2. Febr.

Archiv für Staats- und Kirchengesch. der Herzogthümer IV. S. 464—481.

[7621.] Kong GUSTAV af Sverrig tilmelder Mester Erik, Electus i Aabo, at Sören Norbyes Forhold og Tale havde været saaledes beskaffen, at man kunde skjönne, at han vilde gjöre Indfald i Sverrig; men da Kongens Foranstaltninger havde forhindret ham deri, saa var det at befrygte, at han skulde angribe Finland, hvorfor Bispen og de andre gode Mænd der i Landet befales at have godt Tilsyn, at Landet kan blive vel forvaret. — *Wexiöö*, die purificationis virginis gloriosæ. (Svensk). 2. Febr.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1585—86.

[7622.] TYGE KRABBES Brev til Kong Gustav af Sverrig, at det var imod det danske Rigsraads Villie og imod det Brev, som Sören Norbye havde givet den danske Konge og Rigsraadet, dersom han foretog noget fiendtligt mod Sverrig m. v. — *Helsinghborgh*, war frughe dagh purificationis. 2. Febr.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1589—91. Sammest. S. 1591 findes Kong Gustavs Svar til Hr. Tyge Krabbe (uden Datum) paa ovenanförte Brev.

[7623.] SÖREN NORBYES Brev til Kong Gustav af Sverrig, indeholdende Undskyldninger for, at Kongen ikke havde faaet sit Skyts udleveret, og Benægtelse af, at Kongens Tjenere ere blevne mishandlede efter hans Befaling eller med hans Villie, samt Tilbud om en personlig Sammenkomst med Kongen. — *Rotheneby*, Kindermesze dagh. 2. Febr.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1593—95. Kong Gustavs Svar (uden Datum) paa dette Brev findes sammest. S. 1595—96.

[7624.] Kong GUSTAV af Sverrigs Skrivelse "til Calmarna læn och Möresland" om at afværge muelige Indfald af Sören Norbye. — Then Söndag nesth epther purificationis Mariæ. (Svensk). 4. Febr.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1586.

[7625.] Kong GUSTAV af Sverrigs Skrivelse til den udvalgte Erkebiskop Aage i Lund, om at udlevere Brevviseren noget Skyts, som Kongen havde mistet under Bleking. — *Rydtholms presthegaardh*, S. Dorothe Jomfrughes dagh. (Svensk). 6. Febr.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1587.

[7626.] Det NORSKE RIGSRAADS Leidebrev for "Mesther Knud oc her Pædher Canceller" til at reise söndenfjelds i Norge. — *Oslo*, die S. Dorotheæ virginis. (Norsk). 6. Febr.

Norske Samlinger I. S. 485 - 86.

[7627.] SÖREN NORBYES Skrivelse til Hr. Tyge Krabbe, hvem han underretter om, at det var en Skude fra Calmar (ikke fra Suderköping), hvis Ladning han havde bjerget noget af, og at ikke han, men de der laae paa Visborg Slot, ham uvidende, havde taget en Skude, der kom fra Reval og havde hjemme i Suderköping. — *Rothneby*, Fastelaghen Söndagh. 11. Febr.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1600—1601.

1526. 16. Febr [7628.] SÖREN NORBYES Brev til Kong Gustav af Sverrig, om hans Barn, hans Tjenere, Sören Brun og Leonardus, samt de andre hans Svende, som vare fangne i Sverrig, saavelsom om Kong Gustavs Kartove og Skyts, m. v. — *Rothneby*, in crastino Sigfridi.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1602—1603. Kong Gustavs Svar (uden Datum) paa dette Brev findes sammest. S. 1604 og et Brev til Arvid Wesgöthe, hvem Kong Gustav sendte Svaret til videre Befordring til S. Norbye, findes sammest. S. 1605.

17. Febr. [7629.] AAGE JEPSEN, Electus til Lund, tilmelder Kong Gustav af Sverrig, at han er villig til at udlevere ham hans ved Auhus bjergede Skyts, og beder om at maatte erholde det Vrag, som Kongens Foged Mons Brynthesen paa Elfsborg befattede sig med. — *Ex Lundis*, sabbato dominica Invocavit.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1598—99.

18. Febr. [7630.] AAGE JEPSEN, udvalgt Erkebiskop til Lund, melder Hr. Tyge Krabbe, at han er villig til at lade Kong Gustav 'faae det denne tilhörende Skyts, "som kom in för Ausze paa thett forladdhe skiip ther kom in för byn". — *Ex Lundh*, dominica quadragesimæ.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1601—1602.

19. Febr. [7631.] Biskop HENRIKS af Lybek og det Lybske Domcapitels Skrivelse til Kong Frederik af Danmark, hvori de undskylde sig for at betale de af Kongen fordrede 10000 Gylden, men love at holde Ryttere o. s. v. — *Lübeck*, Mandagen efter Invocavit. (Plattydsk).

Archiv für Staats- u. Kirchengesch. d. Herzogth. IV. 481—83.

20. Febr. [7632.] JOHANNIS (MAGNI), electi Upsalensis, ad Olavum archiepiscopum Nidrosiensem literæ, in quibus rogat, ut locum aliquem aptum in confiniis regnorum designare velit, quo colloqui de causis ad religionem et regnorum aquilonarium pertinentibus possint, cum circa dominicam Oculi "pro confirmationis officio" Jemptiam proficisci destinaverat. — *Lyrsdall*, vicesima Februarii.

Norske Samlinger I. S. 487.

21. Febr. [7633.] Kong FREDERIK meddeler Johan Rantzow, Ridder, Hofmester og Amtmand til Stenborch, sit Samtykke til Kjöbet af noget Gods, beliggende i Wilster Sogn, som Jacobus, Pater i Klosteret Segeberg, med Conventets Samtykke havde solgt ham, ligesom og til dets Afhændelse til andre troe Undersaatter. — *Up unnssenn Slote Gottorp*, am Midtweken na dem Sondage Invocavit. (Plattydsk).

Danske Magazin IV. p. 39—40. Noodt Beiträge II. p. 293—94 (paa sidste Sted med Aarstallet 1536).

21. Febr. [7634.] TYGE KRABBES Brev til Kong Gustav af Sverrig, om hans og hans Undersaatters under Bleking bjergede Gods, som Sören Norbye havde i Værge; med Bön om, at Kongen vilde lösgive nogle af ham anholdte danske Undersaatter og noget dansk Gods. Tillige lover han at sende Kongen en Jæger og et Par Hunde og melder ham, at Dronning Lisabeth er död. — *Helsingborgh*, Sancte Pedhers affthen ad Cathedram.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1599—1600.

23. Febr. [7635.] Kong FREDERIK tilskriver Kong Gustav af Sverrig, at han og Rigsraadet agtede ubrödelig at holde den Malmöeske Reces og at de haabede, at Sören Norbye vilde holde sit Forpligtelsesbrev om ikke at foretage noget fiendtligt mod Sverrig m. v. — *Flensborgh Slot*, Sancti Matthiæ apostoli affthon.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1607—1608.

[7636.] Kong GUSTAV af Sverrigs Brev til Erkebiskop, Biskopper og Rigsraad i Norge, hvori han gjentager sin Anmodning om Udleveringen af "Peder Cantzeler og hans Partie", som vare römte fra Sverrig. — *Schara*, Fred. næst för dominicam Oculi. (Svensk). 1526. 2. Martii.

Norske Samlinger I. S. 488.

[7637.] Kong FREDERIK beder Hr. Anders Bille, Ridder og Embedsmand paa Steghe Slot, at indfinde sig med tolv Svende i saadan Klædning og Farve, som et medfölgende Mynster udviser, i Kjöbenhavn 3 Uger för St. Hans Dag, for at fölge hans Datter, Fröken Dorothea, til Königsberg, hvor hun skulde holde Bryllup med Hr. Albrett, Margreve til Brandenborg og Hertug til Prützen etc. Ligeledes beder han, at Hr. Anders's Frue, Pernille, vilde fölge med som Dorotheas Hovmesterinde. — *Slott Gotterop*, Söndagen Oculi vti Fasten. 4. Martii.

Danske Magazin VI. p. 189.

[7638.] Kong FREDERIKS Skrivelse til Erkebiskop Olaf i Throndhjem om, at det de svenske Römningsmænd Peter Cantzeler og hans Fölgemænd af det norske Rigsraad givne Leide ufortövet skal opsiges dem. — *Gotterop*, dominica Oculi. 4. Martii.

Norske Samlinger I. S. 490—91.

[7639.] Biskop MAGNUS af Skara og FLERE SVENSKE RIDDERES Skrivelse til Norges Rigsraad angaaende Udleveringen af de svenske Römningsmænd Peder Cantzeler og hans Tilhængere, hvis Beskyttelse de ansee for at være stridende mod den Malmöeske Reces af 1524. — *Scara*, 4. die Marcii. (Svensk). 4. Martii.

Norske Samlinger I. S. 489—90.

[7640.] Kong GUSTAV af Sverrigs Skrivelse til den udvalgte Erkebiskop til Lund og Hr. Tyge Krabbe, om noget Vrag, som hans Embedsmand paa Elfsborg har bjerget, hvilket han erklærer at ville udlevere, dersom det skulde befindes, at det stödte og bjergedes paa Danmarks Grund, m. v. — Dominica Oculi. (Svensk). 4. Martii.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1597—98.

[7641.] MARGARITÆ, archiducissæ Austriæ etc., literæ reversales, datæ Christierno regi, cum hic liberos suos in manus illius tradiderat. — *In oppido Lyrensi*, d. quarta mensis Martii. 4. Martii.

Kalkar Aktstykker S. 46—49.

[7642.] Kong FREDERIK beder Frue Pernille, Anders Bildis Husfrue, at indfinde sig 3 Uger for St. Hans Midsommers Dag i Kjöbenhavn, for derfra at ledsage hans Datter Fröken Dorothea til Skibs til Königsberg, hvor denne skulde holde Bryllup med Hr. ALBRECHT, Markgreve til Brandeburgk og Hertug til Prutzen, og i den Anledning at tage med sig sine "stadtlicke Clæder, Kæder, Halssbond och andre Smöcke paa thet allerstadtligeste". — *Slot Gottorpp*, Mandagen nest effter Oculi Söndagh. 5. Martii.

Danske Magazin VI. p. 190.

[7643.] Kong FREDERIKS Skrivelse til Biskop Henrik og Capitlet i Lybek, hvori antydes, at Kongen vil huske dem, hvis de lægge nogen Hindring i Veien for at han erholder det, som ham engang er tilstaaet af Stænderne i Holsten (hvoraf Lybeks Biskop og Capitel skulde betale 10000 Gylden). — *Gottorp*, Mandagen efter Oculi. (Plattydsk). 5. Martii.

Archiv für Staats- und Kirchengesch. der Herzogthümer IV. S. 483—84.

[7644.] Statholderinden i Nederlandene, Margaretes Skrivelse til Keiser Carl V. om hendes Underhandlinger med Kong Christian for at formaae ham til at overlevere hende hans Börn; om denne Konges forehavende Reise til Tydskland og hans Planer til Erobringen af endeel af hans Lande. — *Au Malines*, le VIe jour de mars, l'an XV^c^ et XXV. (v. st.). (Fransk). 6. Martii.

Lanz Correspondenz des Kaisers Karl V. Erster Bd. p. 193—95.

1526. 18. Martii. [7645.] Kong GUSTAV af Sverrigs Brev til Germund Swensszon bl. a. om, at han skulde "granneligha forhöred om Söffuerin Norby, huad tidhende om honum wtij Danmark ær paa ferdhe". — *Westhraars*, dominica Judica. (Svensk).

Udtog hos Ekdahl, Christiern IIs Arkiv S. 1605, hvor der tillige bemærkes, at der gik Brev til Mons Bryntthesszon (Foged paa Elfsborg) "om samme Ærende".

20. Martii. [7646.] Kong GUSTAV af Sverrigs Brev til Germund Swensszon, "at han schulle altid haffue hans visse bod in i Danmarc at forhöre om alle leglighet", og siden underrette Kongen desangaaende. — *Eschilstuna Clösther*, tiisdaghen nesth epther dominicam Judica. (Svensk).

Udtog hos Ekdahl, Christiern IIs Arkiv S. 1606.

25. Martii. [7647.] PROVST, PROCURATOR OG CONVENT I BORDESHOLM KLOSTER sælge Hr. Johan Rantzouw, Ridder, kongelig Hofmester og Amtmand paa Stheenborch, noget Gods, for at komme Kongen til Hjelp med en Sum Penge, som han havde anmodet dem om, til at betale hans Gjeld med. — *Kellinghuszen*, Sondages Palmarum. (Plattydsk).

Archiv f. Staats- u. Kirchen-Gesch. der Herzogth. V. 62—65.

12. Aprilis. [7648.] Kong GUSTAV af Sverrigs Brev "til Hr. Electo i Aaboo og Erich Flemingh", hvilke han tilkjendegiver, at han hemmelig har erholdt Underretning fra nogle i Danmark om, at Sören Norbye agtede sig til Finland, hvorfor han formaner dem til at passe paa, at der ikke skeete nogen "Forraskning" der. — *Stocholm*, then torsdaghen nesth före sancti Tiburcii dagh. (Svensk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1606.

14. Aprilis. [7649.] Kong GUSTAV af Sverrigs Leidebrev for Peder Cantzeler og Mester Knut til at vende tilbage til Sverrig inden Laurentii Dag (10. Augusti) samme Aar. — *Stokholm*, Sancti Tiburtii Dag. (Svensk).

Norske Samlinger I. S. 492—93.

14. Aprilis. [7650.] Kong GUSTAV af Sverrigs Brev til det norske Rigsraad, hvori han paa ny anmoder det om at udlevere Peder Cantzler og hans Fölgemænd, for ikke at bryde Rigernes fredsommelige Forhold. — *Stokholm*, Sancti Tiburtii Dag. (Svensk).

Norske Samlinger I. S. 493—95.

17. Aprilis. [7651.] SÖREN NORBYES Brev til Hr. Niels Brae, "varendis vdj Rodnebij", at denne med Michel Sanes og Aghe Trudssons Hjelp skulde ramme hans Bedste. — *Söllisborgh*, Tiisdaghen nest effter andhen Sönnedagh effter paaske.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1045—46.

19. Aprilis. [7652.] Kong GUSTAV af Sverrig underretter Biskoppen i Finland og Iffuer Flemingh om, at Sören Norbye alt havde sine Skibe og Jagter i Söen, uden at han vidste deres Bestemmelse, og raader dem til at give Agt paa "Sköthet", for at han ei skulde gjöre nogen Forraskning ind paa Landet, m. v. — Toorsdaghen nesth epther sancti Tiburcii dagh. (Svensk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1606—1607.

22. Aprilis. [7653.] Brev fra Statholderinde MARGRETE i Nederlandene til Keiser Carl V., hvem hun bl. a. melder, at et Antal Tropper (4000 Fodfolk og 100 Ryttere) havde forlangt at drage gjennem Frisland (hvilke efter Sigende ventede at blive antagne af Kong Christian mod "Hertugen af Holsten"), at nogle af Kong Christians Söfolk ("pirates") med 10 eller 12 Skibe havde bemægtiget sig Bergens Havn, og at Gesandter fra Lybek havde gjort Forslag om, at Prindsen af Danmark (K. Christians Sön) skulde succedere Hertugen af Holsten (K. Frederik I.) paa den danske Throne. — *A Malines*, le XXII. jour dauril. (Fransk).

Lanz Correspondenz des Kaisers Karl V. Erster Bd. p. 203—204.

[7654.] BRÖNISTADS Sognevidne om tvende til Præstegaarden hörende Gaarde. — *Brönistad Sognesteffne*, then söndag nest for St. Jörgens Dag. 1526. 22. Aprilis.

Lovén (Bring) Diss. de Gothungia p. 97—98.

[7655.] Kong GUSTAV af Sverrig paalægger Arvidt Wesgötha at have nöie Tilsyn med, at Sören Norbye ikke gjör nogen Forraskning ind paa Calmarna, Öland eller andensteds; og befaler ham, "at han tagher i fraa Claffues Dhæn then deel, han haffuer medh ath fara saa hemliga ath rygthet icke kommer oss wiidh, athuj thet saa skulle tiilstedhia wila". — Sancti Jeorgii riddhers dagh. (Svensk). 23. Aprilis.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 1608.

[7656.] BERNHARD VON MILEN, Ridder, bekjender aabenbar, at han godvillig har foresat (vorgenomen) sig at erobre Kongeriget Sverrig eller en Deel deraf og at gjöre sit Bedste til at formaae Hr. Sören Norbye til det samme, og forpligter sig til at aftræde, hvad han maatte erobre deraf, til Kong Christian og til at opföre sig som dennes troe Tjener. — *Brandenburgk*, ann Sannt Phillips vnnd Jacobs tage. (Tydsk). 1. Maji.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 1017—48.

[7657.] HANS MIKKELSEN melder Kong Christian, at dennes Brev er blevet tilstillet Fru Margrete og at hun har givet godt Svar derpaa; at Kongens Rustning tilligemed endeel Klæder og Vaaben er afsendt til Brunsvig; at der underhandledes om et Handelsforbund mellem Sverrig og Nederlandene; at han sender Kongen to Tömmermænd; at der var udkommet et Forbud, at ingen i Antwerpen maatte trykke noget angaaende Kongen. — *Androp*, then VII. dag in Majo. 7. Maji.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 1048—57.

[7658.] SÖREN NORBYES Brev til "Erlighe welbyrdoge men, mester Gortze", Kongens Cantsler, Mester Anders Glob, Provst i Odense, og Hr. Mauritz Ibszon, Statholdere til Kjöbenhavn, indeholdende Erklæring angaaende et Skib fra Hamborg, som nogle af hans Folk sagdes at have taget, og Efterretning angaaende Niels Bragde (der var seilet til Tydskland d. 9. Maji), samt Besværinger over Kong Gustav af Sverrig ("konungh Korumpe"), med Bön til dem, at de vilde bede Kong Frederik om at see igjennem Fingre med ham, fordi han havde besluttet at indtage et eller andet Sted i Sverrig. — *Sölsborgh*, Sönedaghen nest effter wor herris hemmelzfarth. 13. Maji.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 1633—35.

[7659.] Erkebiskop AAGE JEPSEN af Lund og 6 ANDRE SKAANSKE RIGSRAADER underrette Kong Gustav og Rigsraadet i Sverrig om, at Kong Christian har hvervet 7 til 8000 Knægte i Frisland og sendt disse til Skibs til Danmark eller Sverrig. — Pingstdagen. (Svensk). 20. Maji.

I Udtog hos Ekdahl, Christiern II[s] Arkiv S. 1608—1609.

[7660.] TRURD GREGERSSON anmoder Biskoppen af Skara og Ture Jönsson, Ridder, om et Leidebrev for Erkebiskop Aage Jepsen af Lund (at denne kunde have Tilflugt til Sverrig, hvis han skulde blive overfalden af Kong Christians Folk). — *Warberg*, annen dag pingst. (Svensk). 21. Maji.

I Udtog hos Ekdahl, Christiern II[s] Arkiv S. 1608.

[7661.] Kong GUSTAV af Sverrigs Skrivelse til Hr. Vasilius Johannis, "Keysere och herre utoffuer alt Rytzelandt" etc., hvori omtales Kong Christian II[s] tyranniske Adfærd i Sverrig, hans Forjagelse fra Danmark og det mellem Kongerne af Danmark og Sverrig samt Hansestæderne indgaaede Forsvarsforbund. — *Ex arce Stockholmensi*, in feriis sacræ penthecostes. (Svensk). 21—22. Maji.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 1518—51.

1526. 21. Maji. [7662.] Biskop OVE BILDE af Aarhuus advarer Borgemester og Raad i Randers (?) mod at lade en Hr. Simon (Skaaning) prædike det Lutherske Kætterie der i Byen. — *Ex Arhusia*, feria quinta pentecostes.

Nye Danske Magazin I. p. 216—17. Suhm Nye Samlinger III. 3. H. p. 285—86.

26. Maji. [7663.] BERNTH VAN MYLEN, Ridder, tilstaaer, at Albert Hogendorp har tilstillet ham 100 Gylden efter Kong Christians Befaling. — *Thom Barliin*, am Sonnauenth in deme pinxstenn. (Plattydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1057—58.

28. Maji. [7664.] Kong CHRISTIANS Proclamation til Indbyggerne i Nörre-Jylland, der opfordres til at staae ham eller hans Folk bi, naar de kom ind der i Landet, og lover Tilgivelse for hvad de havde forbrudt imod ham. — *Berlin*, then otthen oc tiughen dagh vti Maio.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1063—66. Kalkar Actstykker S. 43—45.

28. Maji. [7665.] HANS MIKKELSEN beretter Kong Christian, at hans Naades Börn ere karske; at han har "bestillet met thee Busskenere, at her Söfryn Norby skal fonge snarligen vntsetning"; at der skal være oprettet en toaarig Stilstand mellem Keiseren og Kong Gustav af Sverrig; at Kongen ingen Hjelp kan vente af Herrerne i Nederlandene, der kun sögte at forhindre hans Restitution m. v. — *Androp*, then XXVIII. dag Maji.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1058—62.

31. Maji. [7666.] Kong FREDERIKS Gavebrev til Svendborg By paa et "Fidt" paa Falsterbode Fiskerleie. — *Otthens*, gudts legems dag.

Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. S. 94—95.

9. Junii. [7667.] SÖREN NORBYES Skrivelse til Kong Frederik, hvori han undskylder sig for, at han ikke kan fölge Kongens Datter Dorothea tilsöes til Preussen, uden han maa seile paa sine egne Skibe og tage 700 Krigsmænd med sig m. v., og beder Kongen om at see igjennem Fingre med ham, dersom han kunde faae Leilighed til at tage Hævn over Kong Gustav paa et Sted i Sverrig. — *Sölesborgh*, sabbato proximo post octavas corporis Christi.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1628—32.

11. Junii. [7668.] Kong GUSTAV af Sverrigs Skrivelse til Hr. Tyge Krabbe, Danmarks Riges Marsk, hvori han erklærer sig villig til at yde Danmark Hjelp imod Kong Christian, dersom denne skulde gjöre Indfald i Rigerne, og besværer sig over Sören Norbyes fjendtlige Forhold mod Sverrig m. v. — *Stocholm*, Mondaghen nesth före sancti Eschilli dagh. (Svensk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1609—10. — Et Brev af samme Indhold tilsendtes de danske Rigsraader i Skaane; sammest. S. 1610.

14. Junii. [7669.] Kong FREDERIKS Skrivelse til den Throndhjemske Erkebiskop Olaf, hvori han beder denne at paasee Kronens Bedste til Lands og Vands, ligeledes melder, at han har besluttet at sende directe Bud til Kong Gustav i Sverrig om Vigens Tilbagegivelse til Norge. — *Ex arce Hafnensi*, feria V. prox. ante festum Viti et Modesti.

Norske Samlinger I. S. 331—35.

medio Junii. [7670.] Kong GUSTAV af Sverrigs Skrivelse til Hr. Electus i Strengnes, Lars Siggeson, Axel Anderson og flere gode Mænd af Rigsraadet i Upland, hvis Betænkning han udbeder sig i Anledning af forskjellige Efterretninger, som han havde faaet (om, "ath hoffmesteren aff Prytzen ær kommen till sith hoffmestare wald ighen i Danmark" (?); om Kong Christians og hans Tilhængeres Planer; om et Forbund mellem Keiseren og Kongen af Engelland, ifölge hvilket Engelland skulde komme Kong Christians Sön tilhaande efter Kongen af

Engellands Död, hvis denne kun efterlod sig Döttre; samt om Sören Norbyes fjendtlige Adfærd. — Uden Dag. (Svensk). 1526. medio Junii.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1611—12.

[7671.] Kong Frederiks Creditiv for hans Secretær Erich Broechenhuss til Kong Gustav af Sverrig. — *Sloth Köpnhamff*, Sancti Vilhelmi abbatis dag. 16. Junii.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1626.

[7672.] Ærinde, Hverv og Befalinger, som Kong Frederik og Danmarks Riges i Kjöbenhavn forsamlede Raad haver befalet ærlig og velbyrdig Mand Erich Brockenhus, Kongens Secretær, til Kong Gustav af Sverrig. — *Köpenhampn*, Sancti Vilhelmi abbatis dagh. 16. Junii.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1618—22. — Kong Gustavs Svar (uden Datum) herpaa findes sammest. S. 1622—26, og sammest. S. 1627—28 findes et ligeledes udateret Brev, hvori Kong Gustav melder Kong Frederik, at han har givet Erik Brochenhusen Svar paa de af ham overbragte Befalinger, og tillige beder Kong Frederik at sörge for, at Per Canszeler og Mester Knud bleve ham udleverede fra Norge, hvor de havde fundet et Tilflugtssted for omtrent et Aar siden.

[7673.] Kong Gustav af Sverrigs Skrivelse til Lars Siggeson, Knud Andherson og flere Rigsraader, som vare forsamlede i Strengnes, om Rigets Pengemangel og de Farer, som deraf kunde flyde, da Lybekkerne, ifald de ikke fik deres Tilgodehavende, truede med at træde i Underhandlinger med Kong Christian, og Sören Norbye havde onde Hensigter mod Sverrig. — Sancti Botolphi affthen. (Svensk). 16. Junii.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1613.

[7674.] Gotschalk Erikssen underretter Kong Christian om hans Börns Helbred og raader ham til at bruge de Tropper, han nu kunde faae i sin Tjeneste, til et Forsög paa at vinde Danmark igjen, hvilket for Tiden maaskee var lettere, end det siden kunde blive. — *Mecheln*, then XX. dag in Junio. 20. Junii.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1067—70.

[7675.] Kong Gustav af Sverrigs Skrivelse til Rigens Raad i Fynland, Oplandh, Vestergötlandh og Östergötlandh, hvori han beklager sig over Mangel paa Penge til at holde Folk med, hvilket nu höiligen behövedes efter de Tidender og Leiligheder, der vare blevne bekjendte om Kong Christian og Sören Norbye, for hvilke han ingen Tid kunde vide sig fri. — *Stocholm*, Fredaghen nest ffore Johannis baptistæ dagh. (Svensk). 22. Junii.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1613.

[7676.] Svendborg Bytingsvidne, at Jens Madsen, Skomager i Svendborg, skjödede en Gaard i Möllagaden i Svendborg til St. Annæ Alter sammesteds. — Feria secunda post festum Johannis baptistæ. 25. Junii.

Uddr. i Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. S. 112—13.

[7677.] Skrivelse fra Tyge Crabbe, Ridder, til Kong Gustav af Sverrig, hvori meldes, at hans Secretær Wlganch har været hos Kongen og Rigsraadet i Danmark og faaet sin "Afsked", og meddeles Underretning om Sören Norbyes Styrke tilsöes, samt anmodes om at ophöre med Bygningen af et Slot i Vigen. — *Helsingheborgh*, divi Petri et Pauli apostol. dagh. 29. Junii.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1614—15.

[7678.] Hertug Albrecht til Meklenborg underretter Kong Christian om, at Lybekkerne havde affærdiget et Sendebud til ham (Hertugen) for at indlede Underhandlinger angaaende et hemmeligt Forbund mellem dem og Kong Christian. — *Gustrow*, am tag Petri vnd Pauli. (Tydsk). 29 Junii.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1071—75.

1526. 11. Julii. [7679.] Kong GUSTAV af Sverrigs Brev til de svenske Rigsraader i Finland, hvilke han melder, at han samme Dag havde modtaget et Sendebud fra Kong Frederik med Underretning om Sören Norbyes fjendtlige Hensigter mod Sverrig; hvorfor han beder dem om at give alle Embndsmændene i Finland Efterretning derom for at forhindre slige Anslag. — *Westhrars*, onssdaghen nest epter Kanuti. (Svensk).

Ekdahl Christern IIs Arkiv S. 1615—16. Ved samme Tid (formodentlig samme Dag) udstedte Kong GUSTAV Breve til Mons Bruntesson, til Rigets Raad i Öster- og Wester-Göthland, til Peder Haardh og til Arvid Vesgöte, indeholdende lignende Efterretninger og Befalinger om at træffe Foranstaltninger for at tilbagedrive Sören Norbye, hvor han maatte vise sig.

23. Julii. [7680.] Kong GUSTAV af Sverrigs Breve til Biskoppen og Rigsraaderne i Finland, til Niels Grubbe, Jöns Vesgöte og Olaff Swarth, der befales at gjöre deres Jagter rede med det allerförste og at have deres Speidere ude for at faae Underretning om, hvorhen Sören Norbye har taget Veien, og efter Omstændighederne enten strax eller senere komme til Stokholm med deres Jagter; Kongen vilde snarest muligt gjöre sine Skibe rede, da han nu nok mærkede, "at thet will mett myndre ekke liiktes", end at baade han og de Danske maatte i Færd med Norbye. — *Stockholm*, then tiisdaghen nest effter Mariæ Magdalenæ dagh. (Svensk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1635.

2. Augusti. [7681.] Literæ FREDERICI REGIS, quibus Iwaro Munck, episcopo Ripensi, cancellarium suum Mag. Nicolaum Gortze præsentat, ad obtinendum archidiaconatum in ecclesia cathedrali Ripensi per resignationem Magistri Johannis Friis, secretarii regii, cum ecclesiis huic dignitati annexis parochiarum Bröns et Emerlöff, vacantem. — *In arce Haffniensi*, die beati Stephani papæ.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 148—49.

8. Augusti. [7682.] Kong GUSTAV af Sverrig paalægger Arvid Vesgöthe at have sit visse Bud ind i Bleking for at indhente Efterretninger om Sören Norbyes Planer, saavelsom om Antallet af hans Skibe og Krigsfolk og om hvad han havde foretaget sig. — *Stockholm*, Odhensdaghen nesth före sancti Laurentii martiris dagh. (Svensk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1638—39.

9. Augusti. [7683.] Det SVENSKE RIGSRAADS Dom over den til Norge flygtede Mester Knud, forhen Domprovst i Vesteraros, hvem de dömme skyldig i Landsforræderie. — *Stockholm*, Laurentii Aften. (Svensk).

Norske Samlinger I. S. 496—98.

9. Augusti. [7684.] Erkebiskop JOHANNIS MAGNI Brev til Erkebiskop Olaf i Throndhjem, hvori han lover at medvirke til Mester Knuds Benaadning. Siden beretter han, at Kong Gustav har Skibe tilrede, som han agter at sende mod "Severin Norby". — *Stockholm*, St. Laurentii Aften. (Svensk).

Norske Samlinger I. S. 503.

10. Augusti. [7685.] Ridder TURE JENSSONS Brev til Erkebiskop Olaf i Throndhjem hvori han melder, at Mester Knuts Sag er uden Redning tabt; derpaa klager han over, at Ridder Vincents Lunge og Fru Ingerd Ottesdatter havde sögt at bemægtige sig Giske Gods og Landgilde tvertimod Kong Frederiks Brev, hvorfor han agtede at lade dem sagsöge. — *Stockholm*, die S. Laurentii martiris. (Svensk).

Norske Samlinger I. S. 499—501.

[7686.] LAURENTII ANDREÆ STRENGENENSIS, secretarii regis Sveciæ, ad Olavum, archiepiscopum Nidrosiensem, epistola, in qua nonnulla occurrunt de magistro Kanuto, "alias præposito Arosiensi", et Petro (cancellario), Svecis seditiosis, in Norvegia ab archiepiscopo bene receptis, et de Danica novi testamenti interpretatione, cujus auctores "nonnulli juvenes studentes Dani in Wittenberga, Johannes Michelsson Malmogiensis et fortassis Christiernus rex in persona" fuisse dicuntur. — *Ex Holmia*, die sancti Laurentii. 1526. 10. Augusti.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 1077—83.

[7687.] Det SVENSKE RIGSRAADS Brev til Erkebiskop Olaf i Throndhjem, hvori det beretter Udfaldet af Mester Knuds Sag som uvist, men lover at forsöge alt for at bevirke hans Benaadning; tillige beder det om at erholde Peder Cantsler, Hr. Jacob og Peder Gröm udleverede, ifölge den Malmöeske Reces. — *Stockholm*, Sanct Laurentii Dag. (Svensk). 10. Augusti.

Norske Samlinger I. S. 501—502.

[7688.] Jo. E. P. (JOHANNIS BRASK), episcopi Lincopensis, ad Olavum archiepiscopum Nidrosiensem literæ, ubi pollicetur, se pro magistro Canuto intercessurum, quod sperat non sine successu fore. — *Holmiæ*, XI. mensis Augusti. 11. Augusti.

Norske Samlinger I. S. 504.

[7689.] Kong FREDERIK beder Erkebiskop Oluf i Throndhjem, at han tilligemed det norske Rigsraad skulde forhindre "Skipper Clemind og Find Rempis", som laae under Norge med en Jagt, fra at röve fra Danske og Norske; iligemaade at de skulde afværge Anfald paa Norge af Sören Norbye. — *Ex castro Hafnensi*, vigilia assumptionis Mariæ. 14. Augusti.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 1084—85.

[7690.] Kong GUSTAV af Sverrigs Brev til Erkebiskop Olaf af Throndhjem, hvori han giver Haab om, at han maaskee vil benaade Mester Knud, men gjentager sin Anmodning om, at de Norske vilde udlevere Peder Cantsler, Peder Gröm og Her Jacob. — *Stockholm*, vigilia assumtionis Mariæ. (Svensk). 14. Augusti.

Norske Samlinger I. S. 505—6.

[7691.] Mester JESPER BRAACHMANN lader Frue Anne, Hr. Henrick Krummedigis, Efterleverske vide, at ved Herredagen i Wordbiergh var Freden bleven sluttet med de Svenske paa det Vilkaar, at disse skulde beholde Wiigen i 6 Aar. — *Halmstade*, wor Frowe Dag dyre. 15. Augusti.

Danske Magazin VI. p. 10—11.

[7692.] BERNARTH VAN MYLENN, Ridder, underretter Markgrevinde Elisabeth af Brandenborg om det Svar, han havde faaet af Lybekkerne paa hans Begjering om Leide m. v. — Freittagk nha der Himelfarth Maria. 17. Augusti.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 1086—87.

[7693.] Kong GUSTAV af Sverrigs Brev til "riikitzens raadh wtij Findtlandth", hvori han forundrer sig storligen over, at de have tilstedet Sören Norbye at gjöre saa stor Skade der i Landet med to smaae Jagter, og befaler dem med det allerförste at skikke deres Jagter til Stokholm vel udrustede med Folk, Fitallie og Skyts. — *Stocholm*, Fredaghen nesth epter wor fruge dag assumptionis. (Svensk). 17. Augusti.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 1639.

[7694.] Kong GUSTAV af Sverrigs Befaling til Niels Grabbe, at han skulde lade Jagterne fra Finland löbe over til "Svenske Sandön", dersom han ikke havde vis Efterretning om, at Sören Norbyes Partie vare i de finske Skjær; i modsat Fald skulde han skikke Kongens Jagter Bud om at komme ham til Undsætning. — (Uden Dag). (Svensk). 17—20. Augusti.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 1640.

1526. 17—20. Augusti. [7695.] Kong GUSTAVS af Sverrigs Brev til Rigsraaderne i Vesthergöthlandh om den Skade, Sören Norbye gjorde, hvorfor de skulde sende ham de fleste Folk, de kunde afstedkomme, i det allermindste 200 Mand, forsynede med tilbörlige "skiips veryor". — (Uden Dag). (Svensk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1640.

19. Augusti. [7696.] Kong FREDERIKS Brev, hvorved han tilsiger Aage Ibssen, Electus til Lund, Besiddelsen af Lunde Erkebispedömme indtil Kongen og Rigsraadet endelig havde afgjort, om det med Rette tilkom ham eller Jörgen Skodborg. — *Hafniæ*, Söndagen infra octavas assumptionis beatæ Mariæ virginis.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1296. (Qvartudg. Tom. VIII. p. 137.).

20. Augusti. [7697.] Kong GUSTAV af Sverrig underretter Arvid (Vesgöthe, Hövedsmand paa Calmarna Slot), om, at Kong Frederik af Danmark er allerede dragen ind mod Bleking med sit Folk tillands og tilvands paa den ene Side og forventer Hjelp fra Sverrig paa den anden Side "tiil ath fordela och forskinghra Söffuerin Norbys parthij"; hvorfor han paalægger bemeldte Arvid, at han daglig skal have sin "Speyning" ind i Bleking og indhente Efterretninger om Kong Frederiks Foretagender, for til rette Tid at gjöre et Anfald ind i Bleking med al Magt paa den modsatte Side, m. v. — (Monedaghen nesth epther var frughe dagh assumptionis). (Svensk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1642—43.

20. Augusti. [7698.] Kong GUSTAVS Befaling til Indbyggerne i Smaaland, at de skulde være Arffuidt Vesgöthe, Hövedsmand paa Calmarna Slot, hörige og lydige, til at straffe Sören Norbye med al Magt, naar bemeldte A. Vesgöthe paa Kongens Vegne tilsagde dem. — Monedaghen nesth epther var frughe dagh assumptionis. (Svensk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1641—42.

31. Augusti. [7699.] Skrivelse fra TYGE KRABBE, Danmarks Riges Marsk, HINDRICK CHROMEDICK og 6 ANDRE RIDDERE OG RIGSRAADER til Kong Gustav af Sverrig, der underrettes om en af de Danske og Lybske Skibe vunden Seier over Sören Norbye og dennes Flugt til Lifland eller Rusland, samt om, at de paa Kong Frederiks Vegne igjen have Syllesborgh, Lyckio, Listher og Bleginge inde. — I en Efterskrift melde de, at Skipper Clemeth, som bortlöb med Petther van Hyllen, ligger i "Belth" med 2 Barker og 3 Jagter og agter at give sig til Sören Norbye. — *Aws*, Fredaghen nesth epther sancti Johannis dagh decollationis.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1649—51.

1. Septbr. [7700.] Kong FREDERIK takker Kong Gustav af Sverrig for den Beredvillighed, hvormed han havde opfyldt hans Begjering om at træffe Anstalter til Sören Norbyes Undertvingelse, og underretter ham om, at hans (K. Frederiks) Skibe den 24. Augusti kom til Slags med Sören Norbye og fratoge denne 3 store Skibe og 4 Jagter med 400 Fanger, samt at Norbye undkom med et "Szegenskieb" og 2 Jagter m. v. — *Roschiilde*, Sancti Egidii abbatis dagh.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1646—47.

1. Septbr. [7701.] Kong GUSTAV af Sverrigs Brev "tiil Electo wtij Aaboo", der bl. a. befales at skikke de finske Jagter til Stokholm eller "Suensche Sandhön", hvor de vilde forefinde Kongens Skibe, i Forening med hvilke de skulde opsöge Sören Norbyes "Partie". — *Stocholm*, d. 1. Septbr. (Svensk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1644.

4. Septbr. [7702.] Literæ IVARI MUNCK, episcopi Ripensis, quibus dignitatem archidiaconatus unacum ecclesiis parochialibus Emmerlöf et Bröns, per liberam resignationem Mag. Johannis

Friis vacantem, secundum præsentationem Frederici regis Mag. Nicolao Giortzen, cancellario 1528.
regis et canonico Ripensi, confert. — *In curia Lönborrig*, die quarta mensis Septembris. 4. Septbr.
Terpager Ripæ Cimbr. p. 149—50.

[7703.] Tyge Krabbe, Ridder, underretter Kong Gustav af Sverrig om den over 5. Septbr.
Sören Norbye vundne Seier tilsöes og om de nærmeste Fölger af denne, samt om at Skipper Clemet nylig var i "Belth" med 7 eller 8 Skibe, som han havde taget, m. v. — *Ex Helsingborgis*, odhensdaghen epther sancti Egidii dagh.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1618—19.

[7704.] Gotscalci, episcopi Sleswicensis, literæ ad Adamum, comitem et dominum 9. Septbr.
in Beichling, et ceteros cameræ imperialis assessores, quibus demonstrat, ducatum Sleswicensem nunquam imperio Germaniæ subjectum fuisse, et episcopatum Slesvicensem per multos annos ad archiepiscopatum Lundensem pertinuisse. — *Slesvigii*, "die dominica infra dicta a nativitatis beati Mariæ virginis".
Cypræi Annall. Episcopor. Slesvic. p. 423—25. Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. p. 794. Brevets Datum bör vist rettes til die dominica infra octavas nativitatis b. Mariæ virginis (ↄ: 9. Septbr.).

[7705.] Kong Gustav af Sverrigs Brev "tiil riikitzins raadt wthij Vestergöthlandt", 11. Septbr.
indeholdende Befaling, at de efter Omstændighederne skulde sende deres "Hoffolk" mod Hr. Sören Norbye og hans Partie eller til Jacob Cromme, Embedsmand paa Kaflsborgh, om denne skulde blive anfægtet af Skipper Clemeth eller nogen anden Rigets Fjende. — Tiisdaghen nesth epther Vor frughe dag nativitatis. (Svensk).
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1615—16.

[7706.] Kong Frederiks Embedsmand paa Falsterbo Albert Jeppersons efter 18. Septbr.
kongelig Befaling udgivne Brev til Halmstads Borgere paa et "Fiske" ved Falsterbo. — *Falsterbohus*, Torsdagen för St. Mathæi Dag. (Svensk).
Richardson Hallandia p. 138.

[7707.] Fru Ingerd Ottisdatters (Römer) Brev til Erkebiskop Olaf i Throndhjem, 20. Septbr.
hvori hun klager over, at Peder Canceller er bleven greben paa Kongsgaarden Foszen, som hun dengang havde i Forlehning o. s. v. — *Bergen*, vigilia S. Mathei. (Norsk).
Norske Samlinger I. S. 506—509.

[7708.] Kong Frederiks Brev til Kong Gustav af Sverrig, hvem han tilsender 22. Septbr.
Copier af nogle Breve fra fremmede Fyrster til Sören Norbye og dennes Svar derpaa, hvilke fandtes paa de fra S. Norbye erobrede Skibe, m. v. — *Calenborgh Slot*, sancti Mauricii dagh.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1654—55.

[7709.] Thomes Persson (Holtzste) underretter Kong Christian om, hvorledes 26. Septbr.
han har udrettet et ham af Kongen betroet hemmeligt Ærinde. — *Vptt huess tho Berge*, des mydweken nha Mauricii.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1088—90.

[7710.] Twghe Krabbe og Claus Bilde, Riddere, underrette Kong Gustav af 1. Octobr.
Sverrig om, at Kong Christian havde været med 3000 Ryttere og 6000 Landsknægte paa et Tog mod Holsteen, men at han igjen havde opgivet dette Tog, efterat have faaet Kundskab om Sören Norbyes Skjebne; til Slutning gjöre de Forbön for Hr. Erik Trolle. — *Helsingborg*, 2:a feria post festum sancti Michaëlis.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1655—56.

1526. 5. Octobr. [7711.] CHRISTIERNI regis literæ ad dominum Thomam (Wolsey) cardinalem, archiepiscopum Eboracorum et Angliæ primatem, quem rogat, "ut et has (pro *has* leg. *lras* ɔ: literas?) commendaticias ad Cæsaream majestatem et salvi commeatus pro nuncio seu oratore nostro, quacunque cum literis nostris regnum Angliæ eundo seu redeundo terra aut mari attigerit, a regia celsitudine (rege Angliæ) literas nostro nomine impetrare et ad nos Antverpiam in domum Anglicanum cum primis transmittere dignetur et velit". — *Ex Antverpia*, die V. mensis Octobr.

Kalkar Aktstykker S. 45—46.

12. Octobr. [7712.] (Provsten) HANS HANSSONS Brev til Kong Christian, hvem han opmuntrer til inden Vinteren at skikke et Antal Folk ind i hans Lande, hvor man var uforberedt paa noget Angreb; i modsat Fald var det at befrygte, at mange af Kongens derværende Tilhængere vilde blive straffede med Sværd og Hjul. — *Wittenberg*, then tollfte i October maanet.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1091—95.

16. Octobr. [7713.] Kong GUSTAV af Sverrigs Befaling til "Hr. Johan, Greffue tiil Höyen", bl. a. om at have Agt paa Sören Norbye, "at han icke noghen stadz med hastughet giör noghen anlop in paa then landzendha" (Finland). — *Schoo closther*, Tiisdaghen nesth epther Kalixti. (Svensk)

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1651.

24. Octobr. [7714.] Brev fra PEYTHER PETYNEN til Borgemestere og Raadmænd i Calmarna, hvem han anmoder om Betaling af "500 Mark Danske Albos eller 200 Rhinske Gylden", som de havde lovet ham for Pædher Rempis Fængsel, hvilken han efter deres Begjering havde faaet lösgivet af Sören Norbye. — *Köpenhaffn*, onsdaghen för sanctorum Simonis et Judæ apostolorum dagh.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1657—58.

28. Octobr.? [7715.] Kong FREDERIKS Skrivelse til Borgemestere, Raad og Menighed i Viborg, hvori han erklærer at have taget Mester Hans Tausen under sin kongelige Beskyttelse og udnævnt ham til sin Capellan, samt tilladt ham indtil videre at blive i Viborg for at prædike Guds Ord; hvorfor han beder dem at tage Tausen under deres Beskyttelse, hvis nogen skulde bruge Magt eller Vold mod ham. — *Aalborg*, St. Simonis apostoli Dag (*læs:* Severini episcopi Dag (?) ɔ: 23. October).

Dänische Bibliothek I. 7—9. Rön Biographia Johannis Tausani p. 13—14. Pontoppidan Annall. ecclesiæ Danicæ Tom. II. p. 796. Zwerg Sjellandske Cleresie I. p. 431—35.

1. Novbr. [7716.] Kong FREDERIKS Forordning, hvorved Bönderne i Nörre-Jutlandt forpligtes til at "udtgive sin aarlig Bunden-Redtzell for Sancti Andreæ Apostoli Dag". — *Aars*, die omnium Sanctorum.

Danske Magazin IV. p. 256.

2. Novbr. [7717.] Kong GUSTAV af Sverrigs Befaling til Mester Erik, Electus i Aaboo, og Jöns Vesgöthe, at de skulde have et vaagent Öie med Sören Norbye, især nu efterat han er kommen ind i Rusland, og træffe Foranstaltninger baade tillands og tilsöes for at afværge muelige Angreb af ham. — *Stocholm*, Fredaghen nesth epther omnium sanctorum. (Svensk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1652—54.

23. Novbr. [7718.] Kong FREDERIK forlener sin Secreterer og Erkedegn i Aarss med S. Jörgens Hospital udenfor Kolding, med Forpligtelse der at holde Messer og Gudstjeneste, samt give fattige, syge og spedalske Mennesker Livets Ophold, efter gammel Sædvane. — *Otthenssöö*, S. Clementis Papæ Dag.

Danske Magazin VI. p. 9.

[7719.] HANS ANDHERSSON (Bysvend i Kjöbenhavn) underretter Kong Christian om, at han efter Kjöbenhavns Overgivelse har tjent Sören Norbye og gjort sig bekjendt med al Leiligheden i Skaane og Bleking, samt handlet hemmelig med den menige Almue der, saa at baade Kjöbstedmænd og Bönder, naar Kongen lader dem tilsige, ere rede til "at udgaae Mand af Huus fra Landemærket indtil Öresund og vove Liv og Gods" for Kongens Skyld. — *Berlyn*, sancte Katerine afften. 1526. 24. Novbr.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 1096—98.

[7720.] Kong GUSTAV af Sverrigs Skrivelse til Erkebiskop Olaf i Throndhjem, hvori han takker ham for den udviste Tjeneste i at lade fængsle og udlevere Peder Cantzler, idet han tillige gjentager sin Anmodning om Udleveringen af Hr. Jacob og Peder Grööm. — *Stockholm*, Mandagen efter St. Cathnrinæ Dag. (Svensk). 26. Novbr.

Norske Samlinger I. S. 511—12.

[7721.] Kong FREDERIK befaler Bönderne i Harritzborg Lehn, Smörum Herred, Sockelund Herred, Biefferschougs Herred og Tryherred at hjelpe med Heste og Vogne ved Arbeidet paa Kjöbenhavns Vold. — *Othenns*, S. Anders dagh. 30. Novbr.

Nye Danske Magazin I. p. 32.

[7722.] Kong FREDERIK giver Mester Jörgen Jensen (Sadolin) "Protectorium cum clausulis, at han maa og skal herefter være boendes udi Viborg, og maa der læse og læse lade, hvad som nyttigt kan være for unge Personer, som formaae at kjöbe deres Kost, dog ikke for de Personer, som det formaae og ville være udi Universiteter". — *Odense*, d. 2. Decbr. 2. Decbr.

Werlauff Bidrag til det Kiöbenhavnske Universitets Historie S. 7.

[7723.] Kong FREDERIKS Dom, hvorved nogle Enge i "lille Jerne Enghi" tildömmes Pugegordt i Ribe, indtil Hans Munck, som havde bemægtiget sig dem, fremlagde bedre Beviisninger og vilde være i Rette. — *Otthensse*, Mandagen nest fore Sancte Barbare virginis Dag. 3. Decbr.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 480—81.

[7724.] Kong FREDERIKS Forordning, at enhver, som sidst ved Rettertinget i Nörre-Jutlandt var tildömt "at fornöge theris Vederpart", skulde gjöre det inden 6 Uger efter at dette Brev blev forkyndt til Landsting. — *Otthense*, Sancte Barbare virginis Dag. 4. Decbr.

Danske Magazin IV. p. 255—56.

[7725.] DANMARKS PRÆLATER love med deres aabne Brev, ikke at ville kjöbe noget Jordegods fra Adelen, uden det skulde være til deres Arvinger eller andre Venner af Adelen, men ikke til Klostere eller Kirker, imod at Adelen lover dem at ville hævde Kirkens Friheder og Privilegier især mod den indtrængende Lutherske Lære. — *Otthensse*, St. Nicolai dagh. 5. Decbr.

Nye Danske Magazin V. p. 212—14.

[7726.] DANMARKS RIGSRAADER af Adelen giver Rigets Prælater ved aabent Brev Forsikkring om at ville vedligeholde den hellige Kirkes Friheder og Privilegier, især-deleshed mod det indtrængende "Luterii", da Prælaterne have lovet ikke at ville kjöbe noget Jordegods fra Adelen uden til deres Arvinger eller andre deres Venner af Adelen. — *Otthenssze*, ipso die beati Nicolai episcopi et confessoris. 6. Decbr.

Nye Danske Magazin V. p. 211—12.

[7727.] Kong FREDERIKS Brev til Kong Gustav af Sverrig, hvori denne underrettes om, at Sören Norbye er kommen ind i Rusland og at "Skipper Clementt ær kommen om hans skip, meden sielff ær han beholden och ær vdi Östfrezlandh vdi junker Baltzar van Essens landh"; det var derfor at befrygte, at de til Foraaret skulde antalde Rigerne, hvorfor den 7. Decbr.

1526. danske Konge foreslaaer den svenske at forene deres Skibe for at holde Söen reen. Ligeledes
7. Decbr. beder Kong Frederik Kong Gustav om at bestemme Tid og Sted til et Möde, hvorpaa Sendebud fra begge Sider kunde underhandle om Vigens Tilbagegivelse til Norge. — *Ottens*, var frue affthen conceptionis.

Ekdahl Christiern II[s] Arkv S. 1662—63. — Kong GUSTAVS Svar (uden Datum) paa dette Brev findes sammest. S. 1663—64.

30. Decbr. [7728.] Kong GUSTAV af Sverrigs Svar til Tyge Krabbe og Claus Bilde paa deres Forbön for Erik Trolle (see ovenf. Nr. 7710). — *Upsala*, d. 30. Decembr. (Svensk).

Uddr. hos Ekdahl, Christiern II[s] Arkiv S. 1656.

30. Decbr. [7729.] Kong GUSTAV af Sverrigs Befaling til Ture Jönsson, at han skulde tilbagesende den undrömte Gudmund Kamper til Danmarks Riges Marsk Måns Göde (Mogens Gjöe). — *Upsala*, d. 30. Decembr. (Svensk).

Uddr. hos Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 1656—57.

Decbr. [7730.] RIGSRAADETS Svar paa nogle af Kong Frederik det forelagte Articler, tilligemed nogle Articler fra Rigsraadet til Kong Frederik. — *(Otthensse?)*.

Nye Danske Magazin V. p. 99—115.

Decbr. [7731.] Kong FREDERIKS Svar paa nogle ham af Rigsraadet forelagte Articler. — *Otthoniæ*.

Nye Danske Magazin V. p. 115—119.

Decbr. [7732.] RIGSRAADETS Svar paa nogle det af Kong Frederik forelagte Articler. — *Otthoniæ*.

Nye Danske Magazin V. p. 207—11.

[7733.] (Den bordesholmske) Provst BERNARDUS's Brev, hvorved han overdrager Hr. Johan Ranzow og hans Arvinger alle Klosterets Eiendomme mellem Münsterdörper og Stelnouwe, for at erholde Penge til at betale Kong Frederik 4000 Mark med til Afbetaling af dennes Gjeld, efter Kongens Begjering. (Plattydsk).

Udtog hos Westphalen, Monum. ined. II. 514.

[7734.] "Literæ testimoniales OPPIDI SVAVESTADIENSIS, extensionem jurisdictionis et exercitium fori attestantes, per notarium et testes vidimatæ".

Epit. in Swabsteder-Buch ap. Westphalen IV. 3194 Nr. 152.

[7735.] Det NORSKE RIGSRAADS (söndenfjelds) Skrivelse (eller Udkast til en Skrivelse) til Kong Gustav af Sverrig, hvori de melde at have udbedet sig Erkebiskoppens og de nordenfjeldske Raaders Mening angaaende Peder Cancellers og hans Fölgemænds Udlevering til Sverrig. — Uden Aar.

Norske Samlinger I. S. 491—92.

[7736.] Kong GUSTAV af Sverrigs Skrivelse til det norske Rigsraad, hvori han besværer sig over, at "Her Jacob i Mora", en af Peder Cantzlers Tilhængere, havde fundet Tilflugt i Norge, og kræver denne tilligemed de andre udleveret, ifölge den Malmöeske Reces og Kong Frederiks Befaling. (Svensk).

Norske Samlinger I. S. 495—96.

[7737.] (Udkast til) ERKEBISKOP OLAFS (i Throndhjem) Skrivelse til Kong Gustav i Sverrig, hvormed han sender ham Peder Cantzeler som Fange, i det han bemærker, at han nu har fundet, at dennes Sag var slettere end han i Begyndelsen havde troet, og at han har holdt ham i nogen Tid, allene for at han ikke skulde undkomme. (Norsk).

Norske Samlinger I. S. 510.

1526—1533. 1526—33.

[7738.] Forslag til Handelens Opkomst og Myntens Forbedring i Danmark, eller, ifölge Actstykket selv, Plan til Kongen og Rigsraadet til at "forbedre Danmarckis Rige med nogen gode Opsatt".

Vidensk. Selsk. Skrifter II. 667—68.

1527. 1527.

[7739.] Kong Frederik den Förstes Stadfæstelse paa en mellem Biskop Jens Andersen af Odense og Provst Knud Hennikessen (Henriksen) i Viborg, med Samtykke af Domcapitlet i Odense, oprettet Contract, ifölge hvilken den Sidstnævnte skulde være Biskop og Jens Andersens næste Successor til Odense Domkirke, Bispedömme og Bispesæde. — *Gottorp Slot*, Hellig tre Kongers Dag. 6. Januar.

Münter Danske Reformations-Hist. I. S. 538—40.

[7740.] Kong Gustav af Sverrigs Brev til Kong Frederik angaaende Pædher Pathins Anliggender (see ovenf. Nr. 7714) og hans Forhold medens han var "Överste" over de tydske Knægte, som Kongen af Sverrig skikkede til Gulland. — *Upsala*, XIII. dagh jwla. (Svensk). 6. Januar.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 1658—61.

[7741.] Provsten i Odense Anders Globs Qvittering til Johan Oxe for Afgift og Sagefald af Raffnsborig Slot og Lehn og for 1040 Mark, "som han opbaaret haver af Nagskouffs Borgere, for det Opstöd, de gjorde med de Landsknægte". — *Kiöpnehauffn*, S. Canuti Ducis Dag. 7. Januar.

Ryge P. Oxes Levnet S. 27.

[7742.] Knud Gyllenstierne, Provst i Viborg, forpligter sig til at betale til Kong Frederik, (der havde tilladt, at han maatte blive Biskop i Odense Stift, naar Biskop Jens Andersen enten döde eller vilde aftræde Stiftet) saa mange Penge, som der tilforn pleiede at udgives til Rom for Stadfæstelse og Confirmats af samme Stift. — *Gottorp*, Torsdagen næst efter Hellig 3 Kongers Dag. 10. Januar.

Münter Danske Reformations-Hist. I. S. 541—43.

[7743.] Kong Frederiks Brev til Biskopperne, Laugmændene og Almuen i Island om, at Torfe Björnssen skal beholde alt sit Gods i Fred for Björn Thorleifsen (Bernitt Thörleuensson). — *Gottorp Slot*, ottende Dagen för St. Antonii Dag. 10. Januar.

Ketilsen Isl. Forordn. I. 183—84.

[7744.] Kong Frederiks Beskjærmelsesbrev for Torfe Björnsson (Thorffuenn Björnssonn). — *Godttorp*, Torsdagen för St. Anthonii Dag. 10. Januar.

Ketilsen Isl. Forordn. I. 182—83.

[7745.] Jörien Hanssons Brev til Kong Christian, indeholdende Efterretning om forskjellige Rygter angaaende Sören Norbyes Skjæbne og om Morthen Pecklyn og Brun van Gottingen, der siges at være "slagen oc kast for bord wti Norige aff II berger kopfart, szom the wille haffue taghet". — *Campen*, 13 dagh Januarii. 13. Januar.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 1098—1100.

[7746.] Kong Frederik tillader Capitlet ved Domkirken i Sleszwigh at pantsætte nogle Godser (Vltzenisz, Steenfelde, Chus, Hesel-Hoff og Mölen), da det havde udredet en anseelig Summe til Hjelp for at afbetale hans og Kong Christians Gjeld. — *Vth Vnnsen Slate Gottorp*, am dage conversionis Pauli. (Plattydsk). 25. Januar.

Noodt Beiträge II. p. 222—227. Jfr. Westphalen Monum. ined. IV. 3195. no. 155.

1527. 2. Febr. [7747.] Kong GUSTAV af Sverrigs Skrivelse til Hr. Tyge Krabbe (Danmarks Riges Marsk), hvem han beder om at faae en Deserteur, ved Navn Christopher, udleveret. — *Gripsholm*, die purificationis. (Svensk).

Uddr. hos Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 1665.

5. Febr. [7748.] ROSKILDE CAPITEL sælger sin Eiendom i Seritzlöff til Borgemestere, Raadmænd og menige Kjöbenhavns Indbyggere for 1800 Mark Danske Pendinge. — *Roschillde*, S. Agathæ Jomfrues Dagh.

Nye Danske Magazin I. p. 53—54.

8. Febr. [7749.] HANS TECKELER underretter Kong Christian om, at han har udrettet nogle ham af Kongen betroede Hverv, og opmuntrer Kongen til at antage Tropper og til at forskaffe sig Skibe. — *Arnom*, des fridages na unser lewen frawe dagh Köndermöse.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 1104—1107.

9. Febr. [7750.] VINCENTIUS LUNGIUS, Ridder, tilmelder Erkebiskop Oluf i Throndhjem Udfaldet af nogle Foretagender af nogle af Kong Christians Caperfartöier og Sören Norbyes Forjagelse fra Danmark. — *Bergenhws*, in octava purificationis Mariæ.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 1101—1104.

23. Febr. [7751.] LÖHERRETS TINGSVIDNE, givet Per Jenssen om, at "Knud Iwerssen och Jens Perssen y Wolom woude aff sin faders mund, adt then Eng, som man kaller Krôo, wor aldrig theris bunder eye, men thy haffde y pant for ien brugelig pandt, och ey noger kand giffue last eller kere paa forneffnde Eng for noger bunder eye med rette". — Then Leffuerdag for S. Mathiæ apost. Dag.

Langebek Scriptt. VIII. 111.

28. Febr. [7752.] Kong FREDERIKS Svar til Kong GUSTAV af Sverrig paa dennes ovenfor under Nr. 7740 anförte Skrivelse om Petther Patthin. — *Slotth Gottrup*, then siiste dagh Febr.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 1661—62.

12. Martii. [7753.] OTTO RATLOW tor Lynda bortbytter til Capitlet ved Domkirken i Sleswig 4 Godser i Wysbull og Hostorp mod 3 Godser i Gundebu. — Des Dinxdages na Invocavit.

Noodt Beiträge II. p. 219—21.

16. Martii. [7754.] LÖHERRETS TINGSVIDNE, at da det Boel i Ospe blev mageskiftet fra Lygum Kloster til Troyborg for Gallyborg, da laae den Eng, som kaldes Komele Kroo, til Gallyborg. — Then Leuerdag for S. Benedicti dag.

Langebek Scriptt. VIII. 110.

17. Martii. [7755.] Skrivelse fra MAGNUS, electus Scarensis, TURE JÖNSSON, Ridder, og fire andre til Kong Gustav af Sverrig, hvem de fraraade at holde noget Herremöde med de Danske, saaledes som Kong Frederik önskede det, angaaende Vigen og Karsborg, "thy komme the til mundz, tå haffue wy tapedt och bliffue bedragne som tilförne skeedt ær". — *Ex Lækiö*, die sanctæ Gertrudis. (Svensk).

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 1665—66.

30. Martii. [7756.] Löherrets Tingsvidne, at Broder NILS PERSSEN, Abbed i Lyom Kloster, gav sin Lov og Lavhævd paa Gallyborg Mark og den Eng, som laae til Gallyborg og kaldes Komelö Krôo, og al den Deel, som ligger til Komelö. — Then Leffuerdag for Midtfaste.

Langebek Scriptt. VIII. 112—13.

31. Martii. [7757.] Hertug ALBRECHT af Meklenborg forpligter sig til at tilstille Kong Christian klart Regnskab over de 4000 Gylden, hvormed han havde forstrakt Sören Norbye og andre af Kongens Tjenere. — *Belgerenn*, am Sontag Lætare. (Tydsk).

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 1107—1108.

[7758.] Literæ collationis super curia Sti Spiritus in civitate Ripensi, Magistro Nicolao Giortze, archidiacono Ripensi, a CAPITULO RIPENSI datæ. — *In domo capitulari Ripensi,* feria sexta proxima ante dominicam palmarum. 1527. 11. Aprilis.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 516.

[7759.] Kong FREDERIKS Skrivelse til Hertug Henrik af Meklenborg, indeholdende Undskyldning og Forklaring, hvorfor han ikke efter dennes Önske kunde lösgive Curdt Rezdorff. — *Gottorff*, am Osstertage. (Tydsk). 21. Aprilis.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1109—11.

[7760.] Kong CHRISTIANS Brev, hvormed han sender sin Secretær og Procurator Christiern Winther Udkast til tvende Breve, som han önskede udfærdigede, det ene af Kongen af Böhmen til Hærmesteren i Lifland (om Leide for Kong Christians Tjenere, saavel for deres Personer som deres Gods) og det andet af Churfyrst Joachim af Brandenborg og Hertug Erik (af Brunsvig?), hvorved disse skulde give Alle og Enhver Tilladelse til i deres Fyrstendömmer og Lande at behandle Hertugen af Holsteens og Staden Lybeks Undersaatter fjendtligen. — *Perlin*, am Sontag Quasimodogeniti. (Tydsk). 28. Aprilis.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1111—1118.

[7761.] Erkebiskop OLAFS i Throndhjem Brev til Fogden i Helsingeland, Olaf Morthensson, hvori han nægter at have ydet den til Norge flygtede Daljunker nogen Understöttelse. — *Stænuykhollem*, hellige Korsdag. (Norsk). 3. Maji. (14. Sept.)

Norske Samlinger I. S. 522.

[7762.] JOHAN WEFRING raader sin Sön Johan Wefring, Kongen af Danmarks (Christian IIs) Secretær, til at forblive i denne sin Tjeneste, især da bemeldte Konge efter Birgittes Spaadom skulde være landflygtig i syv Aar, men derpaa vende tilbage med stor Herlighed og Triumf. — *Sant Annaberg*, Freitagen nach Misericordia domini. (Tydsk). 10. Maji.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1118—23.

[7763.] IVARI MUNCK Ripensis, STIGGONIS KRUMPEN Burglauensis, AUONIS BILDE Arhusiensis et GEORGII FRIIS Wiburgensis, episcoporum, literæ, quibus dominum Magistrum Johannem Eckium Chrisopolitanum ad Daniam visitandam invitant, ibi contra doctrinam Lutheranam dimicaturus. — *In oppido Wibergensi*, XIIII. cal. Junias. 19. Maji.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 555—62.

[7764.] IVARI MUNCK Ripensis, STIIGGONIS KROMPEN Burglauensis, AUONIS BILDE Arhusiensis et GEORGII FRIIS Vibergensis episcopi mandatum, Mag. HENRICO GEERCKENS datum, ut cum Johanne Cocleo Windelstino vel Johanne Ecchio Chrisopolitano (vel alio theologiæ professore) pacisceret, et certa mercede pollicita, alterum eorum adduceret, "ut in inclito potentatu Jutiæ sive annum sive binum vel maxime trinum contra perfidas divinorum eloqviorum dogmatistas, interdum concionandi plerumque scribendi et disputandi munus subeat". — *In oppido Vibergensi.* XIV. cal. Jun. 19. Maji.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 553—55. Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. 108.

[7765.] Literæ FERDINANDI (archiducis Austriæ), quibus magnum Russiæ principem rogat, ut velit Severino Norby, equiti aurato, "aliquod auxilium decernere contra hostes suos". — *Vratislaviæ*, 19. mensis Maji. 19. Maji.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1123—24.

[7766.] Lyherrets Tingsvidne, at PER DEYN, LAURS PERSSEN og CHRISTEN HANSSEN "skjödte og forlode Knud Iffuerssen al den Deel, som dem og alle deres Arvinger kunde komme til og havde med Rette i Komelö Kroo". — Then Leffuerdag S. Urbani dag. 25. Maji.

Langebek Scriptt. VIII. 110.

1527. 25. Maji. [7767.] CHRISTIERN WINTHER underretter Kong Christian om Udfaldet af hans Forhandlinger med Kong Ferdinand om forskjellige Anliggender, især vedkommende Sören Norbye og om Hjelp i Penge til Foretagender, sigtende til Erobringen af de nordiske Riger m. v. — *Breslow*, XXV. dag Maji.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1125—49.

1. Junii. [7768.] Kong FREDERIK underretter Kong Gustav af Sverrig om, at paa den Tid han fik hans Skrivelse om Pether Pathin, "Vor Hofsinder", var denne i Tydskland, men ved sin Hjemkomst forsvarede han sig mod de Beskyldninger, Kongen af Sverrig havde fremfört imod ham; hvorfor Kong Frederik beder Kong Gustav om, at bemeldte Peter Pathin maa erholde sit Tilgodehavende. — *Gottorp Slott*, lögerdagen effter war herre hemelfaris dag

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1668—69.

2. Junii. [7769.] Kong FREDERIKS Brev til Kong Gustav af Sverrig angaaende Udrustning af Skibe mod Sören Norbye, Skipper Clemett og andre Rigernes Fjender, om Vigens Tilbagelevering og om det Skyts, Kong Gustav fordrede udleveret. — *Gothrupe Slott*, Sönd. Exaudi.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1666—68.

15. Junii. [7770.] FERDINANDI, regis Hungariæ et Bohemiæ, literæ, quibus omnes et singulos amicos et benevolos suos rogat, subditis vero suis mandat, ut Skram, quem ad dominum Basilium, regem et dominum totius Russiæ, mittere decrevit, libere ire et redire permittant. — *In civitate Vienna*, die XV. mensis Junii.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv p. 1149—51. — Similes literæ eodem die FERDINANDUS rex edidit pro Denmarck, rege armorum (Christierni regis), ibid. p. 1151.

25. Junii. [7771.] LAGHONIS, episcopi Roschildensis ac totius regni Daciæ et almæ universitatis studii generalis Hafniensis cancellarii, literæ prohibitoriæ ad rectorem, magistros doctores et universa ejusdem studii membra et suppositos, ne posthac omnes et singuli indiscriminatim ad sacras lectiones admitterentur, sed tantummodo baccalaureatus sacerdotiique honore donati, etc. *Hiortholm*, ipso die translacionis beati Canuti ducis.

Münter Danske Reformations-Hist. I. p. 535—37.

25. Junii. [7772.] Kong CHRISTIANS Brev til Hertug Albrecht af Meklenborg, hvori han bl. a. beder denne om fremdeles at forsyne Ridderen Niclas Brahe med Underholdning og Borgeleie ("porklege"). — *Zum Perlin*, am dinstag nach Johannis baptiste. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1152—53.

17. Julii. [7773.] Beretning fra MELCHIOR VAN GERMANIEN til Kong Christian om hans Reise til Spanien til Keiser Carl V. og hans Forhandlinger med denne paa Kongens Vegne, m. v. — *Mecheln*, then XVII. dag Julii.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1154—70.

29. Julii. [7774.] Brev, udstedt af BORGEMESTER, RAAD, OLDERMÆND OG MENIGE BORGERSKAB I SVENDBORG om en aarlig Afgift til St. Hans Alter i Vor Frue Kirke der i Byen, for en Alteret tilhörende Gaard, der overlodes Byen til Nedbrydelse, for at dens Grund kunde anvendes til et Axeltorv og "almindeligt Marked". — *Suinborgh*, St. Olavi Konges dagh.

Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. S. 113—14.

30. Julii. [7775.] Forliig mellem DOMCAPITLET I SLESWIGK og JOACHIM STUBBE angaaende tre Mænd i Angelen i Struktorper-Herred, hvis Afgifter Capitlet havde modtaget. — *Itzeho*, Dingesdages negest na Jacobi Apostoli. (Plattydsk).

Noodt Beiträge II. p. 221—22.

[7776.] Kong GUSTAV af Sverrigs Svarskrivelse til Hr. Tyge Krabbe paa dennes Anmodning om Udlevering af to Trompetere, der vare römte fra Danmark til Sverrig. — (*Wadstena*, vincula Petri). (Svensk). 1527. 1. Augusti.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1670—71.

[7777.] Kong GUSTAV af Sverrigs Svar til Kong Frederik af Danmark paa dennes Anmodning om Vigens Tilbagegivelse. — *Wadstena*, vincula Petri. (Svensk). 1. Augusti.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1669—70.

[7778.] HANS MICHELSENS Brev til Kong Christian, hvori han beretter om et Oprör i Sverrig mod Rigets "Höffuitzman Gotstaff", samt at han (Mikkelsen) havde fra anden Haand modtaget det Budskab fra adskillige af Sverrigs Adel, at de önskede, at Kong Christian kunde besöge Riget, da samme nu var saare let at indtage og mange Adelige vare gunstig stemte mod ham. — *Uti Lyre*, then förste dag in Augusto. 1. Augusti.

Norske Samlinger I. S. 513—18. Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1171—76.

[7779.] Lyherrets Tingsvidne, at to beskedne Mænd havde vundet, at "NILS PERSSEN, Abbed i Lyom Kloster, gav selv tolvte sin Lov og Lavhævd, som fornte Hr. Abbed tre samfulde Thinge tilböd og blev paafunden af Fogden og Herredsmænd, med Klostermænd og Præstemænd lofftidt dags, og brast ingen Værn i nogen Maade, paa Melway Eng, som hör til Lundtzgaard, og ligger til Lyom Kloster og haver ligget og er brugt til fornte Kloster udi 200 Aar, ogsaa indentog fornte Lundzgaard med alle sine Tilhöring". — *(Lyherrets Ting)*, then Lewerdag for S. Oluffs dag. 3. Augusti.

Langebek Scriptt. VIII. 26.

[7780.] Kong CHRISTIANS Creditiv for Johannes von Weze, udvalgt Erkebiskop til Lund, til Statholderinde Margarete i Nederlandene. — *Berlin*, am sybenden tagk des monats Aug. (Tydsk). 7. Augusti.

Altmeyer Histoire des relations etc. p. 501. Kalkar Aktstykker p. 49—50.

[7781.] Kong FREDERIK DEN FÖRSTES Odenseske Reces. — *Othenszö*, Tirsdagen næst efter Vor Frue Dag assumptionis. 20. Augusti.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1302. (Qvartudg. Tom. VIII. p. 151.). Münter Danske Reformations Hist. I. 561. Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. danske Love IV. 137—40.

[7782.] Kong FREDERIKS Brev, hvorledes Gjeld skal udkræves til Herredsting. — *Hundtszbeck*, wor Frue Dag Nativitatis. 8. Septbr.

Danske Magazin IV. p. 282.

[7783.] PAULUS P. K(EMPE) underretter Kong Christian om, at Hr. Bernharth (von Melen) har erklæret sig villig til at besörge en Pengesag for Kongen i Leipzig m. v. — *Sweynesth (Schweidnitz)*, thend fembtenne dag Septembris. 15. Septbr.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1176.

[7784.] Kong FERDINAND (af Böhmen etc.) beder Hærmesteren i Lifland om at give Johan Wesel, "udvalgt til Biskop til Lunde" (der af Keiseren var affærdiget paa Kong Christians Vegne til Storfyrsten i Rusland), Pas og sikkert Leide gjennem hans Land. — *Sloss Ofen*, den XV. tag Septembris. 15. Septbr.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1180—81.

[7785.] FERDINANDI (Hungariæ, Bohemiæ etc. regis) literæ, quibus regem Poloniæ rogat et hortatur, ut Johannem Wesel, "electum Londonensem", quem Cæsarea majestas in negotiis Christierni regis ad Basilium, principem Ruthenorum et magnum ducem Muscoviæ, mittere decrevit, per regnum ejus libere transire, proficisci et redire permittat. — *Budæ*, XV. Septbr. 15. Septbr.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1181—83.

1527. 16. Septbr. [7786.] Kong FERDINAND af Ungarn og Böhmen underretter Kong Christian om, at han har tilskrevet Kammerretten om, at den skulde fremme Kong Christians Sag imod hans Modpart uden Ophold, og anmodet Kongen af Polen og Mesteren i Lifland om at være Johan Wesel behjelpelig under hans Reise gjennem deres Lande. — *Ofen*, den XVI. tag Septbr. (Tydsk).
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1183—85.

25. Septbr. [7787.] Kong FREDERIKS Skrivelse til Biskop i Aars Ove Bilde, hvori han melder ham, at han har tilskrevet Lehnsmændene i Aarhuus Stift om at straffe dem, der maatte være Biskoppen ulydige; iligemaade at han har overdraget Holger Rosenkrants og Jesper Brockman at modtage i Kolding den af Biskoppen oppebaarne Landehjelp. — *Ex castro Gottorp*, 4ta feria post b. Mathiæ apost.
Nye Danske Magazin II. p. 149.

26. Septbr. [7788.] Biskop i Roskilde LAUGE WRNES Forleningsbrev til Michell Brockenhus, hans Hustru Fru Karine Lyckis Datter og "ett begges theris Barn" paa en Deel Gods i Opsuer. — *In curia nostra Bistrup*, feria quinta proxima post festum b. Mathei apostoli.
Danske Magazin III. p. 291—92.

26. Septbr. [7789.] Kong CHRISTIANS Brev til Hr. Tilmann Kreich, Domherre i Mayntz og keiserlig Secretær, hvem han beder om at bevirke, at Keiseren erklærer Kong Gustav af Sverrig i Acht og Overacht m. v. — *Zum Berlin*, am dorstag nach Mathei. (Tydsk).
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1186—88.

29. Septbr. [7790.] "Ridder og Doctor" LUDER VON REVENTLOWS Skrivelse til Kong Frederik af Danmark, hvori han blandt andet klager over, at Slottet i Hamborg, som för var overladt ham til Beboelse, var blevet taget i Besiddelse af en anden. — *Hamborg*, Michaëlis Dag. (Platt.).
Heinze Kielisches Magazin II. 160—62.

30. Septbr. [7791.] "MATZ LAURENSEN Remensnider i Kiöbnehafn" udstæder Gjenbrev paa en Gaard i Klædebodherne, som han havde faaet i Leie af Mester Jens Terning, perpetuo vicario og rette Eier af St. Trinitatis Alter udi Vor Frue Kirke, og lover, foruden aarlig Afgift, af al Magt at ville afværge og modstaae Luthers Kætterie. — *Kiöbnehaffnn*, Hieronimi Dag.
Nye Danske Magazin I. p. 186—87.

1. Octobr. [7792.] LOLLANDS LANDEMODES VIDNE om, at der i Döllefeldt Kirkes Messebog fandtes en gammel Efterretning om, at Hertug Christoffer i Laalandt havde skjænket Torstrop Gaard til Dyllefeldt Præstebord, 1362, paa St. Jacobi Apostels Dag. — *Tiirsted Kirke*, then Tisdag nest efther Sti Michaëlis Dagh.
Rhode Saml. til Lollands og Falsters Hist. I. 488—90.

6. Octobr. [7793.] Markgrevinde ELISABETH af Brandenborgs Creditiv, udstedt paa hendes Broders Vegne, for Hr. Bernhart von Mehlen, Ridder, til Lorenz Wahlen i Leipzig. — *Zum Perlin*, am sechsten tag Octobris. (Tydsk).
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1189—90.

15. Octobr. [7794.] Brev fra Kong GUSTAV af Sverrig til Erkebiskop Olaf i Nidaros, hvori han beder sig udleveret "een skalk" (den saakaldte Daljunker), som i samme Aar havde begyndt et Oprör i Dalarne, og derpaa flygtet til Norge; ligeledes gjentager han sin Anmodning med Hensyn til Peder Grööm. — *Stockholm*, postridie Calixti. (Svensk).
Uddr. i Norske Samlinger I. S. 518—19.

21. Octobr. [7795.] Kong GUSTAV af Sverrigs Brev til Erkebiskop Olaf i Throndhjem, hvori han gjentager sit Forlangende om Udleveringen af den "schalk then siigh kallar her Sthensszon" (Daljunkeren), og af Peder Gröm. — *Stockholm*, die XI. mill. virginum. (Svensk).
Norske Samlinger I. S. 519—21.

[7796.] Hans Mickelssens Brev til Kong Christian, hvem han fraraader at sende Budskab til Nogen i Danmark (da han derved kunde komme sine Venner om Halsen) og tilkjendegiver sin Frygt for, at Mester Hans Bogebinder har aabenbaret de Forhandlinger, Kongen havde havt med ham, for Jörgen Mönther, og at han (Bogebinder) har været Aarsag "till all then opröre, som nw er skeet i Malmö", m. v. — *Lyre*, then 28. Octobris. 1527. 28. Octobr.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 1190—92.

[7797.] Hans Mickelsens Brev til Kong Christian, hvem han raader paa det stærkeste til at betjene sig af Johan Wesel, der var udmærket duelig og Kongen hengiven m. v. — *Lyre*, then 28. Octobris. 28. Octobr.

Ekdahl Christian II[s] Arkiv S. 1193—1201.

[7798.] Hverv og Befalinger, som Kong Frederik af Danmark har ladet give Kong Gustav af Sverrig tilkjende med Hr. Holger Gregersson og Hr. Axel Ugrup (om Kong Ferdinand af Böhmens Anslag mod de nordiske Riger, om et Herremöde at holde af alle 3 Rigers Raad og om Vigens Gjengivelse til Norge). — Uden Dag. Novbr.?

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 1671—72. Jfr. nedenfor Nr. 7800.

[7799.] Ridder Vincents Lunges, Hövedsmand paa Bergenhuus, Fuldmagt for hans Broder Ove Lunge, at afhandle med Kongen alle Udstederen vedkommende Sager. — *Ostrodt*, in octava Martini. 18. Novbr.

Norske Samlinger VI. 20.

[7800.] Kong Gustav af Sverrigs Svar paa Kong Frederiks ovenanförte (see Nr. 7798.) Hverv til ham. 30. Novbr. vel ante.

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 1673—76. — At dette Svar er givet i det seneste den 30. Novbr. 1527, kan man slutte af det Brevs Datum, som Ekdahl har anfört a. St. S. 1676 nederst.

[7801.] Biskop Jens Andersen af Odenses Skrivelse til Borgerskabet i Assens angaaende de derværende protestantiske Prædicanters Lærdom. — *Ex curia episcopali Ottoniensi*, prima dominica adventus domini. 1. Decbr.

Hvitfeldt Danmarks Riges Krön. p. 1300. (Qvartudg. Tom. VIII. p. 147). Paa *Tydsk* oversat hos Pontoppidan, Kurzgef. Reformations-Hist. S. 165—67.

[7802.] Holger Gregersens og Axel Ugerups Forsikkring paa Kong Frederiks Vegne til Kong Gustav af Sverrig om hurtig Hjelp og Bistand mod Kong Christian, ifald han eller hans Tilhængere skulde overfalde Sverrig. — *(Stokholm?)* St. Barbaræ Aften. 3. Decbr.

Uddr. (paa *Svensk*) i Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 1677.

[7803.] Erkebiskop Olafs af Throndhjem Brev til Kong Gustav af Sverrig, hvori han nægter at have givet Daljunkeren Leide, men kun ikke lagt Hindringer i Veien for hans videre Reise; han beretter, at adskillige, hvoriblandt Peder Grim, havde sluttet sig til förbemeldte Daljunker, og vare tilligemed ham reiste tilbage til Sverrig. — *Nidrosiæ*, crastino conceptionis Mariæ. (Norsk). 9. Decbr.

Norske Samlinger I. S. 527—28.

[7804.] Ridder Vincents Lunges Brev til Kong Gustav i Sverrig, hvori han erklærer, at da ingen paa Norges Vegne har samtykket den Malmöeske Reces eller været tilstede ved Mödet, kunde han ikke med Hensyn til Römningsmænds Paagribelse og Udlevering rette sig efter bemeldte Reces; men for dog ikke i nogen Maade at give Anledning til Utilfredshed, lover han at ville befale Niels Steensson (Daljunkeren) og Peder Grymm (som han 19. Decbr.

1527. tillige erklærer at have taalt i Anledning af det dem af Erkebiskop Olaf givne Leide) inden
19. Decbr. 8 Dage at römme det nordenfjeldske Norge. — *Rise i Jemteland*, Torsdagen næst för Jul.

Norske Samlinger I. S. 525—26.

[7805.] Kong Frederiks Svar paa de af Rigsraadet fremsatte Articler, hvorved han foreslaaer en almindelig Herredag for at ende al Uenighed mellem Adelen og Geistligheden paa den ene Side og Almuen paa den anden, o. s. v. (Kongen undskylder sig, ikke at kunne formene den Lutherske Troe i Landet, med at han "er retther offuer liiff och godtz i riigett, och icke offuer siellenn").

Nye Danske Magazin V. p. 288—93.

[7806.] Förste Svar af Biskopperne og Rigets Prælater paa de Articler, som Kongelig Majestæt og menig Adel havde forelagt Danmarks Prælater, om at Kronens og Adelens Tjenere skulde være frie for al biskoppelig Tynge og Sagefald.

Münter Danske Reformations-Hist. I. 544—55. Nye Danske Magazin V. p. 293—99.

[7807.] Rigsraadets Gjensvar paa de Articler, som Kong Frederik havde overgivet det som Svar paa dets först fremsatte Besværinger.

Münter Danske Reformations-Hist. I. 556—60. Nye Danske Magazin V. 299—303.

[7808.] Rigsraadets Articler, forelagte Kong Frederik, hvorved det opfordrer ham til at forskrive en almindelig Herredag, for at overveie Midler til at dæmpe Uroen mellem den jydske Almue og hævde Kirkens Rettigheder, o. s. v.

Nye Danske Magazin V. p. 215—20.

[7809.] Prælaternes Svar paa de Articler, som Adelen mundtligen havde givet dem tilkjende, at dennes Bönder herefter maatte være fri for al biskoppelig Tynge og Sagefald, og derimod Adelen oppebære hvad Bönderne hidtil havde svaret Prælaterne.

Nye Danske Magazin V. p. 303—6.

[7810.] Kong Gustav af Sverrigs Skrivelse til Erkebiskop Olaf i Throndhjem, hvori han besværer sig over det Tilhold, som de svenske Römningsmænd nyde i Norge, i det han tillige udbeder sig Erkebiskoppens bestemte Svar, om han agter at holde sig den Malmöeske Reces efterrettelig eller ikke. — (Uden Aar). (Svensk).

Norske Samlinger I. S. 526—27.

[7811.] Kong Gustav af Sverrigs Brev til Norges Rigsraad, hvori han forlanger den saakaldte Daljunker udleveret. — Uden Aar. (Svensk).

Norske Samlinger I. S. 523—24.

[7812.] Beretning ("Instruction") om de Forhandlinger, som vare förte angaaende den saakaldte Daljunker, samt om den Understöttelse, han havde nydt i Norge (med 5 Bilage). — Uden Aar. (Svensk).

Norske Samlinger I. S. 521—29.

1527—28.

1527—1528.

[7813.] Hertug Albrecht af Meklenborg meddeler Kong Christian "nye Tidender", som hans fangne Tjener Conrad Rezdorff, der nylig var kommen fra Danmark, havde meddeelt ham. — Uden Aar og Dag. (Tydsk).

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 1202—1204.

1528.

1528.

[7814.] Kong Frederiks Brev til samtlige Lehnsmænd i Juttlanndt om Dyr at skyde. — *Gottorp*, in festo trium regum. 6. Januar.

Danske Magazin IV. p. 283.

[7815.] Kong Gustav af Sverrigs Brev til Kong Frederik om et Möde i Nylödese eller Kongelf om forskjellige Tvistpuncter mellem Rigerne. — D. 7. Januar. (Svensk). 7. Januar.

Uddr. hos Ekdahl, Christiern II's Arkiv S. 1677, hvor der ogsaa er bemærket, at Kong Gustav samme Dag tilskrev Tyge Krabbe et Brev af samme Indhold.

[7816.] Kong Frederiks Brev, at Indbyggerne i Næsbyhoved Lehn skulde have fri Birk ligesom andre Kronens Birke, og at det Birk, som tilforn havde været kaldt Liwnge-Birk, herefter skulde kaldes Næsbyhoveds Birk. — *Gottorp*, feria 6ta post trium regum. 10. Januar.

Vedel-Simonsen Borgruiner I. H. S. 41—42.

[7817.] Kong Frederiks Brev, hvorved Mester Jasper Brochmann erholder til Eiendom Hans Michelsens Gaard i Malmö, med Gaardsrum, Kjelder og Boder. — *Gottorp*, feria sexta post trium regum. 10. Januar.

Danske Magazin, Tredie Række I. 242.

[7818.] Ælsæbe Rudsdatther's Qvittering for to Mark, som hun havde oppebaaret af Lauris Krestensön, hendes Sösters Anne Rudsdatthers Foged. — *Mariagher*, Lördagh effther Helligæ tre Koningher. 11. Januar.

Danske Magazin VI. p. 272.

[7819.] Keiser Carl (V's) Brev om adskillige Udgifter for Prindsen af Danmark og hans Söstre (Kong Christians Börn). — "*En notre ville de Malines*, le xij jour de Janvier, lan de grace mil cingcens et vingthuit, et de noz regnes, assauoir des Romains et Germanie le Xme et de Castille et autre le XII." (Fransk). 12. Januar.

Kalkar Aktstykker S. 50—52. — Dette Brev bliver uden Tvivl at henföre til Aar 1529 efter vor Tidsregning.

[7820.] Kong Frederiks Gavebrev til Johan Rantzau, Ridder, Hofmester og Amtmand paa Steenburg, paa Landsbyerne Schlotfeld, Winseldorp, Olixdorp og Colmor i Itzehoe Sogn (for Tjenester, han havde beviist Kongen i dennes Krigsforetagender mod Kong Christian). — *Gottorp*, Donnerstages am Tage Marcelli. (Plattydsk). 16. Januar.

Archiv f. Staats- u. Kirchen-Gesch. der Herzogth. V. 139—42.

[7821.] "Ridder og Doctor" Luder van Reventlows Skrivelse til Kong Frederik af Danmark, hvori han anholder om at blive forlehnet med det Kongen tilhörende Slot i Hamborg. — *Hamborg*, 21. Januar. (Plattydsk). 21. Januar.

Heinze Kielisches Magazin II. 162—63.

[7822.] Ridder Wincents Lunges (Hövidsmand over Bergenhus og Vorhuss, ɔ: Vardöehus, samt Jæmteland, og kongelig Statholder Nordenfjelds i Norge) Skjödebrev paa Kronens Gaard Haarsted i Ullensaker Sogn til Niels Andersson paa Stangierdt. — *Stangierdt*, die Skolasticæ virginis. 10. Febr.

Norske Samlinger I. S. 51.

[7823.] Instruction, som Rigsraadet for Selland og Schone gave Mester Claus Giordtssenn, Kong Frideriks Cantsler, til Svar paa de Puncter, Hans Majestæt havde ladet det tilstille. — *Haffniæ*, die b. Julianæ virginis. 16. Febr.

Nye Danske Magazin V. p. 308—10.

1528. 18. Febr. [7824.] Kong FREDERIKS Brev hvorved Henricus Schullte, Secretarius, og hans Arvinger erholde til Eiendom Hans Michelsens "Bodt och fiitt paa Falsterboe". — *Gottorp*, Tisdagen næst efter Julianæ virginis.

Udtog i Danske Magazin, Tredie Række I. 242.

23. Febr. [7825.] NIELS BRADE tilstaaer at være Hr. Borgemester Tempelhoff 8 Gylden skyldig, at betale inden tre Uger. — *Berlin*, Fastelavenss Söndag.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1204.

3. Martii. [7826.] Kong FREDERIKS Skrivelse til Erkebiskop Olaf i Throndhjem, hvori Kongen erklærer nu ikke længer at ville eller kunne udsætte sin Kroning i Norge; derpaa beretter han at have indbudt Sverrigs Konge til et Möde i Lödöse eller Kongelle næstkommeude St. Petri ad vincula (1. Augusti), for at befæste Freden mellem de tre Riger, og afgjöre Sagen om Vigens Tilbagegivelse. — *Gottorp*, feria tertia prox. post dominicam Invocavit.

Norske Samlinger I. S. 336—38.

6. Martii. [7827.] Brev, udstedt af CLEMENS Degn, HENRICUS SENIOR og hele VOR FRUE CAPITEL I HAMBORG, hvorved Johan Rantzow, Ridder, og kongel. dansk Hofmester (Havemester) overdrages jus patronatus til St. Appolloniæ Alters Vicariat, stiftet af een af hans Forfædre Hartwig von Hummersbüttel; efter Rantzows Död skulde bemeldte jus patronatus tilfalde hans lovlige ægte Arvinger. — *Hamburg*, Fredagen efter Invocavit. (Plattydsk).

Staphorst Hist. Eccles. Hamburg. I. Theil I. Bd. II. p. 347.

10. Martii. [7828.] SVERRIGS RIGSRAAD anmoder Biskop Hans i Opslo og Mons Hindricson, Hövedsmand paa Akershws, om at anholde nogle svenske Oprörere, som sögte Tilflugt i Norge. — *Dilsbo Præstegardh i Helsingelandh*, Tiisdaghen nesth epther dominicam Reminiscere.

Danske Magazin VI. p. 344—46.

21. Martii. [7829.] Ridder LUDER REVENTLOWS Skrivelse til Kong Frederik, hvori han anholder "vel 4de Gang" om Forlehningen af Gartz, et Gods som en Green af Reventlowernes Familie havde havt i Forlehning. Paa dette Andragende udbeder han sig Kongens "naadige Gjensvar enten fra eller til". — Sabbato Lætare Hierusalem. (Plattydsk).

Heinze Kielisches Magazin II. 164—65.

25. Martii? [7830.] Confirmation, udstedt af "FFREDRICH, m. G. N. Danmarks, Winndis och Gottis konungh, utwaldt konungh til Norge" etc. paa Stig Andersons Gave til Andvorskov Kloster, "teste Nicolao Wernfeldt (Arnfeldt), justitiario nostro dilecto". (Confirmationen er udstedt paa Herr Ekeld (Eskild) Thomisson, Rigsraad og Prior i Antvorskov's Reqvisition). — *Ex Haffnia*, feria quarta pro (pro *pro* leg. *ipso?*) festo annunciationis b. Mariæ virginis.

De la Gard. Archiv. ed. Wieselgren XI. 184—86. (Mariæ Bebud. indfaldt paa en Onsdag).

3. Aprilis. [7831.] Kong FREDERIKS Skrivelse til Landgreve Philip af Hessen, hvori Kongen yttrer, at han gjerne vil indgaae Forbund med Churfyrsten af Sachsen, naar denne viser sig neutral i Henseende til Kong Christians Sag. — *Gottorp*, 3. April. (Tydsk).

Christiani Neuere Gesch. der Herzogthümer II. 505. (den danske Overs. VI. 345).

17. Aprilis. [7832.] Fru INGERD OTTESDATTERS Brev til Erkebiskop Olaf i Nidaros, især angaaende Daljunkeren, hvis Sag hun forsvarer. — *Fosen*, VI. feria paschæ. (Norsk).

Norske Samlinger I. S. 530—32.

23. Aprilis. [7833.] Kong FREDERIK tildömmer det hellige Korses Capel paa Pilworm 9 Demet Land, som Wuncke Knutsen havde givet til samme, men hvorimod hans Enke Margaretha protesterede. — *Up unsem Schlate Flensburg*, Donnerdages na Quasimodogeniti.

Noodt Beiträge I. p. 83—84.

[7834.] Ridder Vincents Lunges Skrivelse til Erkebiskop Olaf i Throndhjem, hvori han melder at have faaet Tilsigelse af Kong Frederik til at möde ved Kroningsfesten i Opslo til næstkommende St. Hans Dag, og derefter til at bivaane et mellem Kong Frederik og Kong Gustav af Sverrig berammet Möde i Kongelff o. s. v. — *Bergenhus,* d. Jeorgii. (Norsk). 1528. 23. Aprilis.
Norske Samlinger I. S. 533—35.

[7835.] Niels Brades Skrivelse til Kong Christian, indeholdende nogle Efterretninger om Begivenheder i de nordiske Riger, om Hertug Albrecht af Meklenborgs Stemning mod Kongen, om hans egen trængende Forfatning, m. v. — *Til Sterneberge,* St. Jörgens Dag. 23. Aprilis.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1205—1212.

[7836.] Hertug Christians Befaling til Herredsfogden i Hviding Herred Peder Truelsen om at indsætte Herr Christian Nielsen til Præst i Hviding istedenfor Hr. Pawel, der havde viist Ulydighed. — *Hadersleuen*, den 13. May. (Plattydsk). 13. Maji.
Krag og Stephanius Kong Christ. IIIs Hist. Supplem. p. 8—9.

[7837.] Lyherreds Tingsvidne, at den Eng, som ligger ved Pillumbusck og kaldes "Twerschyfft", har ligget til Hans Winthers Boel i 40 Aar "wælt och wkiærdh siden reeb oc waandh gick offuer Lorup marck". — Leffuerdag nest for ascensionis domini. 16. Maji.
Langebek Scriptt. VIII. 90—91.

[7838.] Anna Skinkelsdatter, Povl Jensens Efterleverske, i Gierskov, mageskifter 3 Mark Jordskyld af en Gaard og Have ved Grönnegadesti i Odense til St. Laurentii Alter i Vor Frue Kirke i Odense til Vederlag for en Gaard i Gierskov. — *Odense,* St. Erici regis Dag. 18. Maji.
Uddr. i Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. S. 71.

[7839.] Lyom Birketings Vidne, at Bunde Tugssen i Trouffsted tilstod, "at han havde en Toft i sin Mark liggendes, som hör til Lyom Kloster og kaldes Nortofft og er omstenet og omgravet og haver givet Skat og Skyld til fornævnte Kloster og har der til ligget udi 100 Aar". — Then mondag effter ascensionis domini. 25. Maji.
Langebek Scriptt. VIII. 71.

[7840.] Articler, som Danmarks Rigsraad overdrog Mester Knudt Gyllden-stierne, Provst i Wiiborg, og Hr. Mauris Sparræ at foredrage Hs. Kgl. Majestæt. — *Kalunborg,* feria tercia infra octavas ascensionis domini. 26. Maji.
Nye Danske Magazin V. p. 306—8.

[7841.] Steffan Klijnzijz Kheijlspergers Beretning til Kong Christian om hans Underhandlinger med Storfyrsten i Moskov, ifölge hvilke Sören Norbye var bleven lösgivet af Storfyrsten. — *In der Wijlden in Lijttn*, den 26. tag Maji. (Tydsk). 26. Maji.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1213—17.

[7842.] Brev fra "Steffan Klijnzijz oder Kheijlsperger" til Kong Christian, angaaende Sören Norbye (hans Reise fra Moskov til Wilna og den Gunst, Kongen af Polen havde viist ham). — *In Litten landt in der stadt Wilden*, den 30. Maji. (Tydsk). 30. Maji.
Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1218—21.

[7843.] Transsumptum bullæ Alexandri IIItii papæ, supra sub no. 241. allatæ, juxta requisitionem Lagonis, episcopi Roschildensis, et mandatum Georgii, archiepiscopi Lundensis, confectum a magistro Johanne Tydemann, "publico sacra imperiali auctoritate notario et in archivo Romanæ curiæ descripto et approbato". — *Roschildiæ in domo sive curia præposituræ,* indictione prima, die octava mensis Junii, pontificatus Clementis VIImi papæ anno quinto. 8. Junii.
Fabricius Urkunden zur Gesch. Rügens II. Bd., Urkundenbuch Heft I. p. 1—2.

1528. 20. Junii. [7844.] SÖREN NORBYES Brev til Kong Christian, indeholdende Creditiv for Otto Andersen (Ulfeldt) og Anbefaling for Steffan v. Keylspargk, der af Kong Ferdinand af Ungarn og Böhmen var sendt til Storfyrsten af Rusland og udvirkede hans Befrielse. — *Zu der Wilda*, den XX. tag des manetz Junii. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1221—26.

20. Junii. [7845.] SÖREN NORBY underretter Kong Christian om, at dennes Sendebud Peter Russe kom hurtig til Moskov og bragte hans Breve redelig derhen, og at Kong Ferdinands Sendebud Steffan Klinctzigs (Keilsperger) tog sig kraftig af hans Sag hos Storfyrsten m. v. — *In der Wilda in Litten*, den tzwentzigestenn tag des manetzs Junii. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1226—29.

21. Junii. [7846.] STEFFAN KLYNZIJZ (KEILSPERGER) underretter Kong Christian om Sören Norbyes og hans egen Ankomst til Breslau, og at de derfra agtede at begive sig til Prag til Kong Ferdinand. — *Zu Pressla*, den 24. Junii. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1229—31.

26. Junii. [7847.] Kong CHRISTIANS Brev til Kong Ferdinand af Ungarn og Böhmen, der underrettes om Sören Norbyes Lösgivelse af Storfyrsten af Moskov, og anmodes om at give Sören Norhye Underholdning indtil Kong Christians Stilling var bleven bedre. — *Weymar*, am XXVI. tag Junii. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1231—34.

3. Julii (vel paulo post). [7848.] KONGELIGT FORBUD, at de Tjenere, som laae til det Cannikedömme ved Viborg Domkirke, hvormed Jörgen Skodborg, Archielectus Lundensis, var forlenet, ikke maatte svare nogen anden, end Hr. Jörgen Skodborg. — *Ottoniæ*, feria . . . post visitationis Mariæ

Knudsen Joachim Rönnow S. 40.

7. Julii. [7849.] Skrivelse fra Statholderinde MARGARETHE i Nederlandene til Keiser Carl Vte, indeholdende bl. a. Klager over Kong Christian, som havde bevæget sin Söster (Markgrevinde Elisabeth af Brandenborg) til Frafald fra den catholske Troe, og over hans Lutherske Tjenere i Lier. — *A Malines*, le VIIme de juillet. (Fransk)

Lanz Correspondenz des Kaisers Karl V. Erster Bd. S. 283.

Julio. [7850.] RIGETS PRÆLATER klage over, at Hans Majestæts sidste aabne Brev, (hvorved befaledes, at hvad Jorder, Ager og Eng var given eller solgt til Kirker eller Klostere fra Kronens Böndergaarde, skulde falde tilbage til disse, men som hidtil betale den aarlige Afgift til Kirker eller Klostere) havde foraarsaget, at en Mængde Bönder sögte at lösrive sig fra dem, mod al Lov og Ret. — *Nyborgiæ*.

Nye Danske Magazin V. p. 310—12.

Julio. [7851.] RIGETS PRÆLATER bede Kong Frederik at ville holde over, at Almuen svarer Kirker og Geistlighed Tiende og Biskopperne Bispetiende, som kaldes "Biscoppsgaffue", hvilket Almuen mange Steder, især i Nörrejylland, mod Lov og Ret havde undladt. — *Nyborgiæ*.

Nye Danske Magazin V. p. 312—14.

13. v. 20. Julii. [7852.] Kong FREDERIKS aabne Brev, hvorved det indskærpes Enhver ikke at söge at misbruge det sidste aabne Brev dat. Otthensse (hvorved befaledes at hvad Jorder, Ager og Eng var givet eller solgt til Kirker eller Klostere fra Kronens Böndergaarde, skulde falde tilbage til disse, men som hidtil betale den aarlige Afgift til Kirker eller Klostere) til at frarive Kirker eller Klostere de dem lovligen tilhörende Jorder, Agre og Enge. — *Nyborigh*, S. Margretthe Virginis dagh.

Nye Danske Magazin V. p. 312.

[7853.] Kong FREDERIKS "Skikkelse om Svenne", hvorved hver den, der tager en Svend i sin Tjeneste, der til urette Tid havde forladt sin Hosbonde, af hvem han havde modtaget Klæde og Penge, erklæres at have forbrudt 100 Mark, etc. — *Nyborg*, Othenszdagen nest effter S. Knud Konings Dag. 1528. 15. Julii.

Danske Magazin IV. p. 283—84.

[7854.] Kong FREDERIKS Forliig imellem Marquard Rönnows Arvinger og Biskop Jens Andersen af Odense. — *Nyborrig*, Onsdagen efter Canuti Regis Dag. 15. Julii.

Hvidtfeldt Danm. Riges Krön. p. 1307. (Quartudg. Tom. VIII. p. 161.).

[7855.] Kong FREDERIKS Forlehningsbrev paa Jempteland til Ridder Wincentius Lvnge (efter Transscr. af St. Barbaræ Dag 1529). — *Nyborigh*, Torsd. efter Sancti Canuti Dag. 16. Julii.

Norske Samlinger I. S. 57—58.

[7856.] Kong FREDERIKS Instruction for hans Sendebud til Kong Gustav af Sverrig: Stygge Krommpen, Biskop til Borglom, Hr. Anders Bilde, Hr. Holgerdt Ulffstandt, Hr. Hans Krabbe og Hr. Truedt Vulffstandt. — *Nyborg*, fredaghen næst effter divisionis apostolorum dag. 17. Julii.

Ekdahl Christiern II's Arkiv S. 1555—59. Sammesteds S. 15551-55. findes bemærket, at Kong FREDERIKS Creditiv til Kong Gustav for de ovennævnte Sendebud er udstedt samme Sted og Dag. — Sammest. S. 1559—60 findes endvidere nogle "Puncter, som Kongl. Majestæt i Danmark mener at være gjort imod den Reces og Handel, udi Malmö besluttet blev mellem Hans Naade og K. M[t] i Sverige", (udstedte samme Sted og Tid).

[7857.] Kong FREDERIKS Gavebrev til Jacob Rönnow paa en Jord i Svendborg, liggende næst op til "skarta thoernett". — *Vort Slot Nyborge*, torsdagen nest effther S. Marie Magdalene dag. 23. Julii.

Knudsen Joachim Rönnow p. 23.

[7858.] Hertug CHRISTIANS Collatsbrev til Hr. Thomas Knudsen (Tomes Canuty) paa Hygom Kirke. — *Tho Hadersleuen*, Donnerstags nha Magdalene. (Plattydsk). 23. Julii.

Krag og Stephanius Kong Christian III's Hist. Supplem. p. 9—10.

[7859.] M. LUTHERS Brev til Hertug Christian af Slesvig og Holsteen der bedes om at befordre Lærdommens Enighed, og i Særdeleshed at holde saadanne urolige Hoveder som Melchior Hoffmann i Ave. — *Wittenberg*, Fredagen efter Mariæ Magdalenæ. (Tydsk). 24. Julii.

Dän. Bibliothek IV. 152—54.

[7860.] FRANCISCI VINARIENSIS (Burchardi Cancellarii Saxonici) ad Petrum Suauenium, equestris ordinis virum, "in aula regis Daniæ", literæ, cum Erhardo "homine aulico (in Saxonia) missæ. — Pridie divi Jacobi. 24. Julii.

Peter Svaves Levnet ed. Sandvig. p. 60.

[7861.] Provsten HANS HANSSEN meddeler Kong Christian nogle Efterretninger angaaende Sören Norbyes Forfatning og om Povel Kempes og Aage Trudsens Afreise til "Ylenberg", samt om forskjellige Udgifter for Kongens og Sören Norbyes Folk og om et Anslag af Hederstorff, sigtende til at vække Mytterie iblandt de af Kongen samlede Krigsfolk. — *Wijnmer (Weimar?)*, XXVIII. mensis Julii. 28. Julii.

Ekdahl Christiern II's Arkiv S. 1231—39.

[7862.] Kong GUSTAV af Sverrigs Stadfæstelses-Brev paa Skifteacten mellem ham og hans Söster Fru Margrete, Grevinde til Hojen og Brockenhusen, paa den ene og Johan Turesson til Wännegarn og Hustru paa den anden Side efter Kongens Modermoder Sigrid Eskilsdotter. Blandt Godserne anföres flere i Östergötland, hvis Afgifter anslaaes i DANSKE MARK. — *Linndholmen*, St. Sixti dag. (Svensk). 6. Augusti.

De la Gard. Archiv. ed. Wieselgren I. 218—226.

1528. 7. Aug.? [7863.] Kong FREDERIKS Præsentationsbrev for Hr. Niels Pedersen til Biskop Jens Andersen i Odense paa de Annexe-Sognekirker Gammel-Kirke og Hiulby med Vor Frue Capel i Nyborg. — *Colding Slot*, den 6te Söndag efter St. Peders Fængsels Fest.

Hofman Fundationer V. 432. 535. Er uden Tvivl en Oversættelse af et paa Latin forfattet Præsentationsbrev, i hvis Datum "*den sjette Söndag*" uden Tvivl kun er en urigtig Oversættelse af *feria sexta ɔ: Fredag.*

14. Augusti. [7864.] Kong FREDERIKS Befaling til alle Lehnsmænd, at de skulde tilholde Almuen i deres Lehn at give Præsten den tilbörlige Tiende og Redsel efter Beslutningen paa sidste Herredag i Ottensö, men hvis de ei vilde det, at de da skulde give hvad de efter gammel Sædvane pleiede at give, samt at ingen maatte befatte sig med Kirkers eller Klostres Jorder uden at svare den tilbörlige Afgift deraf. — *Vort Slot Koldinge*, Fredagen nest for Sancti Laurentii Martyris Dag.

Hofman Om Tiende p. 63—64.

19. Augusti. [7865.] Kong GUSTAV af Sverrigs Forslag og Besværinger, overgivne Kong Frederiks Sendebud til ham (see ovenf. Nr. 7856) og disses Svar derpaa. — Feria quarta infra octavas assumptionis divæ virginis. (Svensk).

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 1560—62.

21. Augusti. [7866.] Det saakaldt LÖDESE FORDRAG mellem Danmark og Sverrig. (Det af Kong GUSTAV og det svenske Rigsraad udstedte Exemplar). — *Lödesö*, Fredagen næst effter assumptionis Mariæ. (Svensk).

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 1562—64. Paa *Dansk* hos Hvitfeldt Danm. Riges Krönike p. 1306. (Qvartudg. Tom. VIII. p. 161—64).

Augusto. [7867.] Nogle Besværinger, som Kong GUSTAV af Sverrig anmodede Kong Frederiks Sendebud (see Nr. 7856) om at overgive deres Konge, med Begjering om, at de vilde bidrage til deres Afhjelpning (10 Articler). — Uden Aar og Dag. (Svensk).

Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 1564—1566. — Sammesteds S. 1566—1568 findes Kong FREDERIKS Svar herpaa (uden Datum).

30. Augusti. [7868.] Frue INGERD OTTISDOTTERS Skrivelse til Erkebiskop Olaf i Throndhjem, angaaende adskillige af Dagens Nyheder: at Ridder Vincents Lunge var reist til Herredagen i Lödese, men havde der faaet Ordre fra Kong Frederik at komme til ham tilligemed Tyge Krabbe; at der skulde holdes Herredag "paa Nybor y Falster" efter Sanct Jacobi Dag, o. s. v. — *Karmsund*, Söndagen næst efter St. Johann. Decollationis. (Norsk).

Norske Samlinger I. S. 535—37.

1. Septbr. [7869.] Kong FREDERIKS Forordning om Klædedragt og anden Skik iblandt Adelen. — *Köffuenhaffn*, S. Egidii abbatis Dagh.

Danske Magazin V. p. 75—78.

2. Septbr. [7870.] Tingsvidne, at den Jord, som ABBEDEN AF LUGUM havde bortfæstet til Tuge i Alsleffuen, ikke paa Tinge var bleven forbudet samme Tuge at bruge, og at den ei heller var kommen fra Bondejorden, som hörte til Alsleff eller Bussholm. — *Sloxharde*, des Midtwekens nha decollationis Johannis. (Plattydsk).

Langebek Scriptt. VIII. 59—60.

27. Septbr. [7871.] Hertug ALBRECHT af Meklenborgs Skrivelse til Kong Christian, der underrettes om, at Hertugen saavidt muligt skulde efterkomme hans ved Knud Skriver forebragte Begjering og at Sören Norbye i Prag havde været hos Hertugen og fortalt, at han af Kongen

af Ungarn og Böhmen havde modtaget 300 Gylden som en Foræring, istedenfor 1000 Gylden, som han ventede, at Kongen havde bestemt for ham. — *Hannouer*, Sonntags nach Matthei. (Tydsk). 1528. 27. Septbr.

Ekdahl Christiern II^s Arkiv S. 1239—41.

[7872.] Keiser Carl V^tes Skrivelse til Statholderinde Margrete i Nederlandene bl. a. om at indlede Underhandlinger i Danmark angaaende Prindsen af Danmarks (Kong Christian II^s Söns) Antagelse til Konge i Danmark m. v. — *A Madril*, le IXme doctobre. (Fransk). 9. Octobr.

Lanz Correspondenz des Kaisers Karl V. Erster Bd. p. 288—89.

[7873.] Kong Fredrik stadfæster og foröger Bergens Privilegier. — *Flensborg Slot*, S. Calixti martyris Dag. 11. Octobr.

Paus Norske Forordninger S. 284—87.

[7874.] Kong Frederiks Brev, hvorved Klosteret Nunnesæde ved Bergen med alt Tilliggende overlades Vincents Lunge til "evindelig Eiendom". — *Flensborg*, Löverdagen efter St. Calixti. 17. Octobr.

Norske Samlinger VI. 21.

[7875.] Ghories Holst beder Mester Gotskalk (Eriksen) og Hans Mikkelsen om at forskaffe ham hans Tilgodehavende hos Kong Christian betalt med Penge eller Varer. — *Tom Holm (Stokholm)*, den XXI. October. (Tydsk). 21. Octobr.

Ekdahl Christiern II^s Arkiv S. 1241—44.

[7876.] Kong Frederiks Skrivelse til Erkebiskop Olaf i Throndhjem, hvori Kongen melder at have modtaget en Klage over Erkebiskoppen fra Kong Gustav i Sverrig, hvorfor han anmoder Erkebispen om at möde personligen paa det næste mellem ham (Kong Frederik) og Kong Gustav berammede personlige Möde for at frembære det, han havde at sige til sit Forsvar. — *Flensborg*, feria V. prox. post festum Lucæ evangelistæ. 22. Octobr.

Norske Samlinger I. S. 538—39.

[7877.] Kong Frederiks Skrivelse til Erkebiskop Olaf i Throndhjem om, at Peder Cantsler skulde paa sit Yderste have bekjendt at have leveret Erkebiskoppen til Bevaring 2000 Gylden, som han havde havt til Throndhjem, hvorfor Kong Gustav i et Brev havde fordret disse Penge tilbageleverede. Angaaende disse Penge udbeder Kongen sig Erkebiskoppens Erklæring. — *Flensborg*, feria V. post Lucæ evangelistæ. 22. Octobr.

Norske Samlinger I. S. 540.

[7878.] Concept til et Brev fra den Throndhjemske Erkebiskop Olaf til Kong Gustav af Sverrig, hvori han forsvarer sig for de mod ham af Kongen gjorte Beskyldninger. (Norsk). Novbr.?

Norske Samlinger I. S. 541—44.

[7879.] Kong Gustav af Sverrigs Skrivelse til Erkebiskop Olaf i Nidaros, hvori han kræver af ham CXX ungerske Gylden, som Peder Cantsler havde erklæret at have givet ham i Forvaring. — *Upsala*, 4. Novembr. (Svensk). 4. Novbr.

Norske Samlinger I. S. 539—40.

[7880.] Kong Frederiks Befaling til Indbyggerne paa Lolland og Falster, at de skulde yde Bispen og Præsterne Tiende og de övrige Geistligheden tilkommende Afgifter. — *Gottorp*, Mandagen efter octavas omnium sanctorum. 9. Novbr.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1309—10. (Qvartudg. Tom. VIII. p. 169—70.).

[7881.] Knud Nielssen Skrivers Brev til Kong Christian, hvem han meddeler endeel Nyheder angaaende Danmark og Sverrig. — *Suerin*. XX. dagen Novembris. 20. Novbr.

Ekdahl Christiern II^s Arkiv S. 1246—51, med en Efterskrift af 23. Novbr., sammest. S. 1252—54.

1528. 21. Novbr. [7882.] Erkebisp i Lund AAGE JEPSENS Brev til Borgemestere, Raad og menige Almue i Malmöe mod de tvende (Lutherske) Prædicanter Hr. Claus Böthker og Hr. Hans Spandemager. — *Malmö*, Vor Frue Dag præsentationis.

Danske Magazin III. p. 236—39.

23. Novbr. [7883.] Lyom Birketings Vidne, at POWEL MICHELSSEN og NIS JENSSEN inden 4 Tingstokke bekjendte, "at dy 2 Ötting jordt aldrig whvar böndher (jordt) oc aldrig kom fra bönder jordt, och thi aldrig wille thale eller holle them till then jordt y noger maade eller noger hinder wille giöre ther paa. Och forne Powell tilstodt, adt han aldrig haffuer brugt mere, end then halff otting, och Kiersten Jebs then anden halff (deel) aff then same otting, och Niss Jenssen aldrig haffuer brugt then anden Otting". — *(Lyom bierckting)*, then Mondag sancti Clementis dagh.

Langebek Scriptt. VIII. 65.

23. Novbr. [7884.] PETER HALS ("vert in den Cleppel toe Mechlen") tilstaaer at have af Kongen af Danmark etc. (Christian II.) modtaget 100 Courantgylden for Hr. Sören Norbyes Fortæring hos ham. — *(Mecheln)*, den XXIIIsten dach November. (Hollandsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1260. Sammest. S. 1251—59 findes Regningen over Sören Norbyes Fortæring hos bemeldte Vært.

27. Decbr. [7885.] Kong FREDERIKS Stadfæstelse paa Henlæggelsen af de Viborgske Gilders Eiendomme til et Hospital der i Byen, hvorved tillige et Huus uden for St. Hans Kloster sammesteds skjenkes til bemeldte Hospital. — *Gottrup Slot*, Sönd. næst efter Christi Födselsdag.

Hofman Fundationer III. 296—97.

[7886.] Articler, som af Hertug CHRISTIAN bleve foreslaaede til en Forbedring af Kirkevæsenet i Haderslev og Törning Lehn. (Plattydsk).

Uddr. hos Krag og Stephanius, K. Christ. IIIs Hist., Suppl. p. 3—5.

1528—29.

1528—1529.

[7887.] Kong FREDERIKS Brev, hvorved Willum Raffn, Borger i Malmö, overlades for stedse den Gaard i Malmö, som Hans Michelsens Svoger Nicolaus boede i, for den Gjeld, som bemeldte Raffn anmeldte at have havt tilgode hos bemeldte Nicolaus.

Danske Magazin, Tredie Række I. 242—43.

[7888.] Kong FREDERIKS Brev, hvorved Lauris Öllmandt erholder pro servitio facto et faciendo to öde Jorder i Trelliborgi, som vare tilfaldne Kronen efter Hans Michelssen, forhen Borgemester i Malmö. — *Gottorp.*

Danske Magazin, Tredie Række I. 242.

[7889.] Udkast til et under Kong CHRISTIANS (den Andens) Navn udstedt Forlehningsbrev paa Jempteland til Cornelius Duplicius Scepperus, "Riddere, keyserlig Maiestats och wortt raadtt".

Norske Samlinger I. S. 52—53.

1529.

1529.

1. Januar. [7890.] Kong CHRISTIANS Brev til hans Cantsler, Magister Gotskalk Eriksen, der paalægges at indhente Underretninger af Morten Leehus og nogle "Kjöbsvende", der vare komne fra Sverrig, om den Understöttelse, Lybekkerne havde ydet Sverrig, medens Kongen förte Krig mod dette Land. — *Ex Lyre*, I. die Januarii.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1261—63.

[7891.] Gotskalk Eriksens Svar til Kong Christian paa nysanförte Brev. — *Mecheln*, anden Nyaars Dag. 1529. 2. Januar.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1263—65.

[7892.] Forligsbrev mellem Lyom Kloster og Beboerne af Alsle og Westerhöyst i Lyomherrit, Rijber Stift, om at disse 2 Byers Beboere herefter maatte höre til Höyst Sogn istedenfor til Lyom Sogn. — *Lyom Closter*, pridie epiphanie domini. 5. Janaar.

Langebek Scriptt. VIII. 32.

[7893.] Kong Frederiks Brev, hvorved han stadfæster Christoffer Hvidtfeldts Besiddelse af en Gaard i Kilerup, Torse Sogn, Musse Herred, i Laaland, som Fru Birgitte Eriksdatter, Emicke Wenstermands Efterleverske, havde solgt til Marquard Pöyszeke, Cannik i Roeskilde. — *Gottorp*, Mandagen næst efter hellige tre Kongers Dag. 11. Januar.

Historisk Tidsskrift II. 172—173.

[7894.] Hertug Albrecht til Meklenborg anmoder Kong Christian om Betalingen af 450 Gylden, som han havde udlagt for Hr. Niels Brae og de Knægte, der kom fra Sören Norbye. — *Gustrow*, Dinstags nach Antonii. (Tydsk). 19. Januar.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1266—67.

[7895.] Henrici (VIIIvi), Angliæ regis, commissio data Thomæ comiti Wilthesiæ et Ormund, privati sigilli regis custodi, Johanni Stokesley et Edvardo Lee, ad tractandum cum plurimis Europæ potestatibus et inter eas cum rege Daciæ super pace universali et bello adversus Turcas. — *Londini*, XXI. Januar. 21. Januar.

Rymeri Foedera ed Holmes Tom. VI. P. II. p. 140.

[7896.] Kong Frederik tillader Mester Hans Tausön, Prædiker i Viborg, at bruge en Kirkelade paa St. Nicolai Kirkegaard i Viborg med den dertil liggende Jord paa Livstid. — *Gottorp*, Mandagen nest efter Söndagen Reminiscere. 22. Febr.

Rön Biographia Tausani p. 19—20. Suhr Tausens Levnet S. XVIII.

[7897.] Hertug Christians Collatsbrev til Hr. Nicolaus Petri paa Raaeker Kirke. — *Vhte vnserm Schlate Hadersleuen*, den Sontagk Oculi. (Plattydsk). 28. Febr.

Krag og Stephanius Kong Christian IIIs Hist. Suppl. p. 10—11.

[7898.] Kong Frederiks Qvittering for den af Wincents Lunge, Embedsmand paa Bergenhus, til Kongens Rentemester Mester Anders Glob, Provst i Odense, indbetalte Afgift af hans Lehn. — *Gottorp*, Torsdagen næst efter Oculi. 2. Martii.

Norske Samlinger VI. 27—28.

[7899.] Notarial-Instrument om, at Biskop Jens Andersen af Odense med sit Capitels Samtykke paa ny udvalgte Mester Knudt (Gyldenstjerne), Domprovst (i Viborg), til en Coadjutorem et Administratorem in vita et successorem post mortem og opgav ham strax Bispegaarden, Örkill Slot, Kierstrup paa Tosing, Aalzö udi Lolandt og Sörop udi Falster; samt om at Capitlet annammede strax forne Mester Knudt Domprovst for en fuld Administratorem, Coadjutorem et Successorem m. v. — *Otthensze Biskopsgaard,* den Söndag næst for Palme-Söndag. 14. Martii.

Paludan-Müller J. A. Beldenak p. 108—10.

[7900.] Jens Michelsens Skrivelse til Kong Christian, indeholdende et Forsvar mod Beskyldninger, som hans Uvenner havde fremfört mod ham for Kongen, samt Efterretning om Oluf Norbyes Opförsel og Opdragelse. — *Vimerig* (sic), 27. Martii. 27. Martii.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1268—75.

[7901.] Borgemester og Raads i Jönköping og Almuens i Småland Skrivelse til Borgemester og Raad i Linköping og menige Almue i Wester-Gothland, hvem de melde at 4. Aprilis.

1529. 4. Aprilis. have opsagt Kong Gustav Huldskab og Troskab formedelst hans og hans Embedsmænds Fremgangsmaade mod Klostrene og Kirkerne ["all then dehl wij här i landet kunde förwara för then omilde konung Christiern, och hans omilde partii, thet hafver nu thenne onde konung Christierns lijke, konung Göstaff, roffwet och borttaget"] og at have dræbt Fogden Gotfred i Nydala med hans Svende; tilsidst opfordre de Westgöterne og Linköpings Indvaanere til at gjöre fælles Sag med dem. — *Swenr'm i Västrehäreth*, dominica Quasimodogeniti.

Skriftel. Bevis hör. til (Spegels) Biskopskrön. p. 82—83.

8. Aprilis. [7902.] Hertug ALBRECHT af Meklenborg anmoder Kong Christian om Betaling af 150 Gylden og om at forstrække en af hans Tjenere med 250 Gylden. — *Swerin*, Donnerstags nach Quasimodogeniti. (Tydsk).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1277—79.

8. Aprilis. [7903.] Skrivelse fra M. MELCHIOR VON GERMANIA til Kong Christian, angaaende Sören Norbyes Ophold i Mecheln og hans Önske om at komme Kongen til Ords. — *Mecheln*, then VIII. dagen Aprilis.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1275—77.

11. Aprilis. [7904.] Kong FREDERIKS Skrivelse til Statholderinde Margrete i Nederlandene i Anledning af Kong Christians forehavende Rustning af Skibe i Nederlandene. — *Up unnszem Slathe Flenszeborch*, am Sondage Misericordias domini. (Plattydsk).

Kalkar Aktstykker S. 53—54.

15. Aprilis. [7905.] Skrivelse fra BORGEMESTERE OG RAADMÆND I LYBEK til Statholderinde Margrete i Nederlandene i Anledning af Kong Christians Rustninger. — *(Lübeck)*, den viftegende Aprilis. (Plattydsk).

Kalkar Aktstykker S. 55.

24. Aprilis. [7906.] Magister MELCHIOR (VON GERMANIA) underretter Kong Christian om, at han har udrettet det ham betroede Ærinde til Herren af Beueren m. v. — *Bruxellis*, XXIIII. Apr.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1279—80.

24. Aprilis. [7907.] JOHAN (WESALIUS), udvalgt Erkebiskop til Lund, og GOTSKALK ERIKSEN underrette Kong Christian om, at Sören Norbye ikke har været til at bevæge til at opgive sin forehavende Reise til Keiseren i Spanien. — *Mechelen*, XXIIII. dag Aprilis (uden Aar).

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1298—99.

25. Aprilis. [7908.] Forhör, optaget paa Forlangende af MOGENS ARNE, Erkebispens Foged paa St. Olufs Gaard, af OLUF VIFASTSSON, Laugmand i Throndhjem, JON OLSSON, Mester JACOB MYNTEMESTER, NIELS ENGELBRICHTSSON og OLUF NILSSON, Raadmænd, samt Borger PETER JWTE — over Peder Cantslers Dreng Jens Hansson, angaaende bemeldte Peder Cantslers Færd i Norge, samt Frue Ingerd Ottesdatters Forhold med Hensyn til ham og Daljunkeren. — *Trondhem*, Sancti Marci evangelistæ. (Norsk).

Norske Samlinger I. S. 544—47.

26. Aprilis. [7909.] Den Roeskildske Biskop LAGO URNES Testamente. — *Bistrup*, Mandagen efter St. Marci Evang. Dag.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. p. 423.

5. Maji. [7910.] JÖRGEN HANSSONS Brev til Kong Christian, hvori han beretter, at der var Oprör i Sverrig blandt Almuen, at der skulde holdes Herredag i Norge, o. s. fremd. — *Campen*, Christi Himmelfarts Aften.

Norske Samlinger I. S. 547—49. Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1281—83.

[7911.] Statholderinde i Nederlaudene Margretes Svar til Borgemestere og Raad i Lybek paa deres under Nr. 7905. anförte Brev. — *Brüssel*, am xiiij tag des monats May. (Tydsk). 1529. 14. Maji.

Kalkar Aktstykker S. 56.

[7912.] Thomas Holstes Brev til Kong Christian, om Kongens Sösters (Markgrevinde Elisabeths) Pengeforlegenhed, og om Provsten (Hans Hansen), Mauritz og Hr. Sören Norbyes Sön, m. v. — *Weimar*, 21. Maji. 21. Maji.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1281—88.

[7913.] Mester Melciors (Melchior von Germania) Skrivelse til Kongel. Majest. til Danmark, Sverrig og Norge (Christian den Anden), hvori han frembærer den Bön paa "Her Cornelius" (Sceppers) Vegne, at Kongen vil give denne "Brev" paa Jæmpteland ifölge Kongens forhen givne Löfte, i det han melder, at Kongens Cantsler Mester Gotschalk (Eriksön) ikke vilde skrive Brevet förend efter Hans Majets gjentagne Befaling. — *Mechlen*, 27. Maji. 27. Maji.

Norske Samlinger I. S. 51—52.

[7914.] Kong Frederiks Brev, hvorved Mogens Falster erholder til Eie en Gaard og Grund i Malmö, som var hjemfalden til Kronen efter Hans Michelsen. — *Köpenhaffn*, feria sexta post corporis Christi. 28. Maji.

Uddr. i: Danske Magazin, Tredie Række I. 243.

[7915.] M. Melchior von Germania melder Kong Christian, at han har faaet et Brev fra Bispen af Minden, hvori denne lover at ville yde Kong Christian sin troe Tjeneste, skjöndt Hertug Frederik af Holsteen har gjort ham fordelagtige Tilbud, og advarer Sören Norbye om at vogte sig for hemmelige Efterstræbelser. — *Mecheln*, then XXVIII. daage Maji. 28. Maji.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1288—89.

[7916.] Kong Frederiks Beskjermelsesbrev for Prioren Hr. Peder Plog og alle Præstemænd og Söskende i Hellig-Geist-Huus i Kjöbenhavn, samt for dette Klosters Vordnede, Clenodier og Gods; med Stadfæstelse paa de det af K. Christiern (I.) og K. Hans forundte Privilegier. — *Kiöpenhafn Slot*, Tisdagen næst efter Guds Legoms Dag. 1. Junii.

Hofman Fundationer X. 151.

[7917.] Kong Frederik tillader Borgemestere, Raad og Menighed i Randers at nedbryde de tvende forfaldne Sogne-Kirker, Vor Frue Kirke og St. Laurentii Kirke, benytte disses Eiendom og Rente til Byens Bedste, undtagen hvad der maatte tilkomme Mariager Kloster, og holde Sogne-Kirke i den Helligaands Kloster sammesteds. — *Ex castro Hafnensi*, feria prox. post Erasmi. 4. Junii.

Danske Magazin VI. p. 276.

[7918.] Jörgen Hanssons Skrivelse til Kong Christian den Anden, indeholdende Nyheder fra Sverrig, Danmark og Norge. — *Campen*, 5. Junii. 5. Junii.

Norske Samlinger I. S. 549—51.

[7919.] Kong Christians Brev til Keiser Carl Vte, der takkes for hans Forbön hos Storfyrsten af Moskov om Sören Norbyes Lösgivelse og bedes om at tage Norbye i sin Tjeneste. — *Lyr*, am 9. Junii. (Tydsk). 9. Junii.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1306—1312.

[7920.] Joachim Rönnows, Electi til Roskilde, Revers til Kong Frederik, i Anledning af hans Beskikkelse til Biskop. — *Köpnehagen*, Sancte Barnabe Apostoli Dag. 11. Junii.

Münter Danske Reformations-Hist. II. S. 701—5.

[7921.] Kong Frederiks förste Stadfæstelsesbrev til Joachim Rönnow paa Roeskilde Bispedömme. — *Slot Köpenhaffn*, S. Barnabe apostoli Dag. 11. Junii.

Knudsen Joachim Rönnow S. 152—53.

1529. 19. Junii. [7922.] Kong FREDERIKS Befaling til Bönder og menige Almue i Halmstads og Åhrstads Herreder om at gjöre een Dags Arbeide med Heste, Vogn, Skovl og Spade, paa egen Kost og Tæring til Halmstads Befæstning med Volde og Grave. — *Kjöbenhavns Slot*, Löverdagen næst efter St. Botulphi Abbatis. (Svensk).

Richardson Hallandia p. 138.

23. Junii. [7923.] JÖRGEN HANSSONS Skrivelse til Kong Christian, indeholdende adskillige Nyheder fra Sverrig, Danmark og Norge. — *Campen*, St. Hans Aften.

Norske Samlinger I. S. 551—52.

30. Junii. [7924.] Forbunds-Tractat mellem DITMARSKERNE og LYBEKKERNE paa 8 Aar. — Onsdagen næst efter Petri og Pauli. (Plattydsk).

Bolten Ditmars. Gesch. III. 285—88.

3. Julii. [7925.] GOTSKALK ERIKSEN underretter Kong Christian om, at han har udrettet Kongens Ærinde hos Greverne af Frisland og agtede at fölge med dem til "Valencynn eller til Camerach", og melder, at Sören Norbye ruster sig og vil endelig afsted (til Spanien), skjöndt han mangler Penge. — *Brüssel*, 3ª Julii.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1300—1301.

4. Julii. [7926.] Biskop JOACHIM RÖNNOW beder Magister Johan Friis, Kongens Secretær, om at sende sig den förste Skrift (Revers), som han gav Kongen. — *Hiortholm*, dominica infra octavam visitationis Mariæ.

Knudsen Joachim Rönnow S. 151—52.

17. Julii. [7927.] Kong FREDERIKS Brev, hvorved han tilskjöder Jacob Michelsen, Raadmand i Malmö og hans Arvinger en öde Jord ved Malmö, som havde tilhört Hans Michelsen, for eet Hundrede og tyve Mark Danske Pendinge. — *Malmogiæ*, Löverdagen næst efter divisionis apostolorum.

Danske Magazin, Tredie Række I. 243—44.

29. Julii. [7928.] Prinds CHRISTIANS, "rett Arffwinge til Norge, Hertug vdi Slesuig etc.", Brev, hvorved en af Niels Andersson i Undersog Sogn i Jemteland til Bebyggelse optagen öde Gaard, tilhörende Norges Krone, overlades bemeldte Andersson til varig Eiendom mod Forpligtelse at betale de lovbefalede Skatter. — *Aggershuss*, St. Oluf Konnings Dag.

Norske Samlinger I. S. 53—54.

5. Augusti. [7929.] Kong FREDERIK skjenker Johan Rantzov, Ridder, for hans troe Tjeneste, med Rigsraadets Samtykke, en hans og Kronens Gaard, liggende i Kjöbenhavn ved den östre Port, som nu kaldes Myntergaarden og tilforn kaldtes Hr. Benedicts van Aenfelds Gaard. — *Köpenhaffns Slot*, Torsdagen nest effter Sancti Petri ad Vincula.

Danske Magazin IV. p. 40—41.

11. Augusti. [7930.] Kong FREDERIKS Adelsbrev, givet Lauris Iverssen paa Halsness. — *Kongsgaarden paa Halsnes*, Onsdagen næst efter S. Laurencii Martyris Dag.

Knudsen Danmark i Middelald. 1. H. S. 106.

26. Augusti. [7931.] MAURITZ JENSSENS Brev til Kong Christian, især angaaende (Sören Norbyes Sön) Oluf Norbye. — *Pantzort vtj Fresland*, then 26. dagh Augusti.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1303—1306.

18. Septbr. [7932.] OFFUE BIILDE, Biskop i Aars, forlener Andhers Jacobssen med Holbekgordt paa Rogsöö. — *In curia episcopali Arusiensi*, sabbato post festum exaltationis sanctæ crucis.

Nye Danske Magazin I p. 226.

[7933.] Lorencz Waldo tilmelder Sören Norbye, at han forgjæves har sögt efter ham i "Weynbar", "Lyre" og "Andorff", og tilbyder ham sin Tjeneste. — *Leypczygk*, den 16. ttagk brach mond (uden Aar). (Tydsk). 1529. 16. Octobr.

Ekdahl Christiern II^s Arkiv S. 1296—97.

[7934.] Aabent Brev, udstedt af Joachim Rönnov, udvalgt Biskop til Roschilde Domkirke, hvorved jus patronatus til Greszede Kirke overdrages af ham med Capitlets Samtykke til strenge Ridder Hr. Mogens Göye og hans Arvinger. — *In curia nostra episcopali Roschildensi*, die beati Lucæ evangelistæ. 18. Octobr.

Hofman Om Tiende p. 92.

[7935.] Ægteskabs-Contract mellem Grev Anton af Oldenborg og Grev Enno af Ostfriesland for dennes Söster Anna, oprettet af Kong Christian til Danmark og Greven af Leerdam, Keiserlig Generalcapitain i Nederlandene. — *Utrecht*, 27. Octobr. (Tydsk). 27. Octobr.

Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol. IX. P. Spec. VII. Contin. II. Suppl. ulter. p. 27—30.

[7936.] Biskop Joachim Rönnow beder Capitlet ved Vor Frue Kirke i Kjöbenhavn om at laane ham nogle af Kirkens Clenodier som Bidrag til at betale den Sum med, som han havde maattet love Kongen for Stiftet. — *Hiortholm*, dominica infra oct. omnium sanctorum. 7. Novbr.

Knudsen Joachim Rönnow S. 181—82.

[7937.] Kong Frederiks Stadfæstelse paa Skjelskörs Friheder og Privilegier. — *Vort Slot Gottorp*, S^ti Martini episcopi Dag. 11. Novbr.

Friis Skjelskörs Beskr. p. 390—91.

[7938.] Biskop Joachim Rönnow tilstaaer at have opbaaret nogle Lod Sölv, af de Vor Frue Kirke i Kjöbenhavn tilhörende Clenodier, "som er tw hoffwet". — *In curia episcopali Roschildensi*, octava beati Martini episcopi. 18. Novbr.

Knudsen Joachim Rönnow S. 182—83.

[7939.] Anders Biildes til Söholm aabne Brev, hvorved han tilstaaer at have annammet i Forlening af Hr. Joachim Rönnow, udvalgt Biskop til Roeskilde, Bispetienden af Faunsfjords Sogn paa Mööen imod at svare 3½ Mark Penge for hvert Pund Korn, samme Tiende rente kan, undtagen 4½ Pund Korn som han skulde nyde qvit og frie. — *Roeskilde*, Torsdagen næst efter Sancti Briccii Dag. 18. Novbr.

Paludan Möens Beskr. II. p. 306.

[7940.] Rigsraadets Dom i en Sag mellem Birtte Andersdatter paa den ene Side og Lauritz Seierssen og Jens Seierssen paa den anden, hvorved kjendes for Ret, at bemeldte Birtte Andersdatters Barn bör at være Adelkone-Barn og arve sin Fader Iffuer Seierssen. — *Graabrödre Closter i Viburg*, Sancte Katarine Afftenn. 25. Novbr.

Kolderup-Rosenvinge Udvalg af gl. danske Domme I. 43—44.

[7941.] (Provst) Nicolaus Görtzes Brev til Erkebiskop Oluf i Throndhjem angaaende nogle udenlandske Nyheder; tillige beretter han, at Kongens (Frederik den Förstes) Secretær Jasper Brochmann har været sendt til Kong Gustav i Sverrig for at underhandle om Vigens Tilbagegivelse, men har maattet vende tilbage med uforrettet Sag o. s. v. — *Gottorp*, in profesto Luciæ virginis. 12. Decbr.

Norske Samlinger I. S. 339—40.

[7942.] Ridder Vincents Lunges Brev til Jörgen Karlsson paa Hoff i Jæmteland, hvori han takker denne for den af ham viste Troskab og Standhaftighed imod Erkebiskop Olafs Anmasselser o. s. v. — *Lungergordt ved Bergen*, Mandagen efter St. Annæ Dag. 13. Decbr.

Norske Samlinger I. S. 54—57.

1530. 19. Decbr. [7943.] Ridder NIELS LUCKES Brev til Almuen i "Ffoszen Leenn, Eddöenn, Swndmöre, Romssdall, Stiirdall og Herdall", hvori han fremstiller sig som en af Kong Frederik til disse Herreder bestalter Lehnsmand, og tilsiger Almuen sin Beskyttelse og Rettens Haandhævelse. — *Bergen*, die dominica quarta adventus domini.

Norske Samlinger I. S. 59—60.

[7944.] Kong FREDERIKS Forlehningsbrev paa Godset Gartz til Detlev Brockdorf og hans Arvinger. (Plattydsk).

Heinze Kielisches Magazin II. 185—86.

[7945.] Sognevidne om, at Biskop STYGGE lod tage Klosterkisten (Sæby eller Mariested Klosters Kiste), som stod paa Steenhuset med Klosterets Eiendoms-Breve, baade paa Klosterets Vegne og Kirkens Jord, Gods og Eiendom, og lod hende före til Waargaard, "og der forblev samme Kiste saalænge det Oprör blev gjort her i Landet af Skipper Clemind. Da blev fornævnte Kiste optagen paa Waargaard, og blev brudt og udtaget alle Klosterets og Kirkens Eiendomsbreve". — *Sæbye Kirkegaard.*

Hofmans Fund., Append. t. Aalborg St. p. 31—32. — Aarstallet 1529 i dette Brevs Datum er aabenbar urigtigt og bör maaskee rettes til 1539.

c. 1529.

c. 1529.

[7946.] Fortegnelse over HANS MICHELSENS og NICOLAUS LIXENERS efterladte Gods i Malmö, som blev vurderet af Albrecht Raffnsborgi og Borgemester og Raad i Malmöe.

Danske Magazin, Tredie Række I. 239—40.

[7947.] "Register paa HANS MICKELLSZENS och NICLAUS LEUSZENERS efftherladenn Jordegodtzs" (Gaarde, Huse og Boder i Malmö).

Danske Magazin, Tredie Række I. 241.

1530.

1530.

10. Januar. [7948.] Kong FREDERIKS Brev til Borgemestere, Raad og menige Borgerskab i Kjöbenhavn, hvori han formaner dem til at aflægge al Uenighed og Tvedragt. — *Gottorp Slot*, Mandagen næst efter Hell. 3 Kongers Dag.

Pontoppidan Origg. Hafn. p. 467—68.

16. Januar. [7949.] Ridder JOHAN WRNE stifter, ifölge sin afdöde Broders Biskop LAGE WRNES Testament, en evig Almisse til 30 fattige Mennesker, at uddeles aarligen hver Sjæle-Dag (2. Novbr.) i Roskilde, og giver dertil en Deel Gods til S. Gerthruds Alter og Vicaridomme i Roskild Domkirke. — *Roskilde*, S. Marcelli Paues och Martiris Dag.

Danske Magazin III. p. 292—95.

21. Januar. [7950.] Kong FREDERIK forlener Raadet i Sleszwig med nogle "Lansten und Lüde", i Strukum, Brekelinge, Guggersbuy og Rinkenisse til deres evangeliske Præsts Underholdning. — *Up Unsem Slate Gottorp*, am Fridage nah Antonii.

Noodt Beiträge II. 228—31. Jfr. Swabstedter-Buch hos Westphalen, Monum. ined. IV. 3195. no. 156—157.

28. Januar. [7951.] CHRISTIERN WINTHERS Brev til Kong Christian angaaende dennes Proces mod Lybekkerne ved den keiserlige Kammerret. — *Speire*, 28. Januarii monet.

Ekdahl Christiern IIs Arkiv S. 1312—26.

8. Febr. [7952.] CHRISTIERNI regis literæ, quibus declarat et promittit, "quod in causa catholicæ fidei se ipsum et omnes suos ita vult intertenere, ostendere et ab omnibus inveniri,

sicuti Cæsarea Majestas, serenissimus Hungariæ rex atque illustrissima domina (Margaretha) 1530.
in Romano imperio aliisque omnibus eorum regnis et dominiis vivunt et se suosque regunt 8. Febr.
atque in posterum vivere et regere comperiuntur". — *Lire*, die octava Februarii.
Kalkar Aktstykker p. 56—58. cfr. ibid. p. 59 - 60.

[7953.] Trond Yverssons Skrivelse til Erkebiskop Olaf i Throndhjem hvori han 9. Febr.
beretter om sine Ærinders Fremgang i Jæmpteland. — *Ouig*, Onsdag eft. festum purificationis Mariæ.
Norske Samlinger I. S. 60—62.

[7954.] Kong Frederiks Gavebrev til Mogens Göye, Danmarks Riges Hofmester, 17. Febr.
paa Kongens og Kronens Kloster i Randers, kaldet Graabrödrekloster, tilligemed alle dette
Klosters Tilbehöringe og Rettighed, som er Kirke, Kirkegaard, Huus, Jord, Bygning, Gaardsrum
og Haverum. — *Vort Slot Gottorp*, Torsdaghen nest effther Sancti Valentini Martyris Dagh.
Stadfeldt Randers Beskr. p. 195—96.

[7955.] Sören Norbye tilmelder Kong Christian, at han længe har ligget for 26. Febr.
Florentz med Keiserens Hob og nu var kommen til Bologna i Anledning af Kroningen, samt
tilbyder ham fremdeles sin troe Tjeneste. — *Bouloigne*, den XXVI. Februarii.
Ekdahl Christiern II[s] Arkiv S. 1327—28.

[7956.] Leidebrev eller Pas udstedt af Væbner Pedher Person for en Person ved 6. Martii.
Navn Anders Haakonson paa en Reise til Jemteland til Persons Broder Jören Person og tilbage igjen til Danmark. — *Helsinghöyr*, förste Söndag i Faste.
Norske Samlinger I. S. 62—63.

[7957.] Biskop Knud Gyldenstjernes Brev angaaende et af ham og flere gode 7. Martii.
Mænd stiftet Forlig imellem Odense By og Iver Skeel for den Overvold, Indfald, Saar, Hug
og Skade, som Ivar Skeel selvfjerde gjorde ind paa Niels Claussen og hans Husfru udi deres
eget Huus m. v. — *Ottensse raadhuss*, ipso die beati Thomæ de Aquino.
Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. S. 75—76.

[7958.] Lyom Birketingsvidne, at 10 Dannemænd havde vundet, "at de hos 14. Martii.
vare, hörte og selv saae, at Sandemænd gjorde Sandemændstog og Markeskjel udimellem
Reffslundt Mark og Lyom Mark, og svore de deres Ed vesten hos Lemoesgab og grove de
der en Kule, og svore de da fra den Kule ret sönder ned i Kjæret til Löffwed Beck, og siden
satte de Stenen i Kule og i Kjæret". — Then Mondag effter S. Gregorii Dag.
Langebek Scriptt. VIII. 11.

[7959.] (Löuherreds) Tingsvidne, at 3 Dannemænd havde vidnet og tilstaaet 19. Martii.
inden 4 Stokke, "at de svore Sandemændstog og Markeskjel udimellem Reffslundtmarck og
Lyom Mark, Nör og Sönder effter Laghævd var; siden de havde gjort Tog. satte Sandemænd
selv den Steen i Læmos og den Steen ret sönden neden i Kjæret". — Then Lewerdag for
S. Benedicti Dag.
Langebek Scriptt. VIII. 8—9.

[7960.] Löhrrits Tingsvidne, at 4 Dannemænd vandt inden fire Stokke, "at 19. Martii.
Sandemænd svore Tog og gjorde deres Ed mellem Reffslundt og Lyom vesten ved Læmosgab". — Then Leuerdag for S. Benedicti Dag.
Langebek Scriptt. VIII. 9.

[7961.] Jæmternes Andragende til Kong Frederik om Bekræftelse af deres Privi- 20. Martii.
legier, Retterböder og Love, Befrielse fra adskillige usædvanlige Paalæg o. s. v. — *I Jampteland*, dominica Oculi. (Norsk).
Norske Samlinger I. S. 64—66.

1530. 20. Martii. [7962.] JÆMTERNES Brev til Erkebiskop Olaf af Throndhjem, hvori de yttre deres Tilfredshed med den af ham sendte Foged Trond Iwarsson, og iövrigt anbefale et hoslagt Andragende til Kongen til Erkebiskoppens Understöttelse og Bistand. — Dominica Oculi. (Norsk).

Norske Samlinger I. S. 63.

25. Martii. [7963.] Söster ÆLSÆBE RUDZDATTHERS Qvittering for X Mark, som hun havde oppebaaret af Lauris Krestensön i Berigh-Herred, Foged hos hendes Söster Anne Rudzdatther. — *Mariagher*, wor Frue Dag i Faste (uden Aar).

Danske Magazin VI. p. 273.

8. Aprilis. [7964.] Kong FREDERIK befaler Esge Bilde, Embedsmand paa Bergennhuss Slot, at sælge hvad Steen der maatte blive tilovers af Apostel-Kirken i Bergen, ligesom ogsaa Klokkerne, og derfor kjöbe "Bysser, Krud och Lodt" til Bergenhuss Slots Behov. — *Gottorpp Slot*, Fredagenn nest effther Sönndagen Judica.

Danske Magazin VI. p. 342—43.

8. Aprilis. [7965.] Kong FREDERIK befaler Esge Bilde, Embedsmand paa Slottet Bergennhus, at lade Apostel-Kirken i Bergen nedbryde, og sende saamange Steen af samme Kirke til Gottorp Slot, som kunde behöves til det nye Huus, han der lader bygge. — *Gottorp Slott*, Fredagen nest effther Söndagen Judica.

Danske Magazin VI. p. 342.

9. Aprilis. [7966.] Ridder VINCENTS LUNGES Skrivelse til Jörgen Karlsson i Jæmteland, angaaende nogle Foranstaltninger mod Erkebiskop Olufs Forsög paa at beröve Lunge det ham af Kongen tilstaaede Lehn. — *Tonsberg*, Palme Löverdag.

Norske Samlinger I. S. 67—68.

9. Aprilis. [7967.] Ridder VINCENTIUS LUNGES Brev til Jörgen Person i Jæmteland, angaaende nogle Foranstaltninger for at modarbeide Erkebiskop Olafs Planer for at bemægtige sig Lunges Lehn. — *Tonsberg*, Palme Löverdag.

Norske Samlinger I. S. 66—67.

10. Aprilis. [7968.] EYLER RÖNNOW fik Qvittering, at han har betalt Kongen 1200 Gylden paa sin Broders Hr. J. Rönnows Vegne. — *Gottorp*, dominica Palmarum.

Knudsen Joachim Rönnow S. 183.

22. Aprilis. [7969.] Hr. MOGENS GÖYES Brev til Magistraten i Kjöbenhavn, at han og Mester Johan Friis havde svaret Niels Stampe, som bad om Tilladelse til at blive i Roeskilde, at han skulde römme Landet inden den bestemte Tid. — *Gunderslefholm*, Fredagen i Paaske-Uge.

Pontoppidan Orig. Hafniens. p. 466—67.

1. Maji. [7970.] Ridder VINCENTS LUNGES Skrivelse til Erkebiskop Oluf til Throndhjem, hvori han yttrer sin Tilfredshed over det af hans Broder Nyels Lyeche paa hans Vegne med Erkebiskoppen oprettede Forlig; tillige raader han Erkebiskoppen til, tilligemed Norges Rigsraad at komme ned til Danmark til næst berammede Herredag, og anmoder i saa Fald Erkebiskoppen om at indcassere og medtage Skatten af Jæmteland, hvoraf en Deel skulde, ifölge Forlehningen, indbetales til Dronningens Hof. — *Anderskow*, postridie inventionis crucis.

Norske Samlinger I. S. 69—70.

8. Maji. [7971.] Kong FREDERIKS Brev til Magistrat og Borgerskab i Kjöbenhavn angaaende en Skikkelse og Ordinants, som de havde gjort i deres By, med en Formaning om at være endrægtige. — *Gottorp Slot*, Söndagen Jubilate.

Pontoppidan Orig. Hafniens. p. 468—69.

[7972.] EILER HARDENBERGS Lehns-Revers til Biskop Joachim Rönnow paa Dragsholm Slot og Lehn. — *Roschille*, Torsdagen næst efter Söndagen Jubilate. 1530. 12. Maji.

Knudsen Joachim Rönnw S. 159.

[7973.] KNUD EBBESEN (ULFELDTS) Lehns-Revers til Biskop J. Rönnow angaaende Gjordslöv Slot. — *Roschille*, Fredagen næst efter Söndagen Jubilate. 13. Maji.

Knudsen Joachim Rönnow S. 160.

[7974.] Biskop VINCENTIUS's til Grönland Forskrivning til udvalgt Biskop af Roeskilde, Joachim Rönnow, at ville bestride alle "pastoralia officia" over hele Stiftet paa hans Vegne og ikke begive sig ud af Stiftet uden hans Tilladelse. — *Roschildiæ*, sabbato post dominicam Jubilate. 14. Maji.

Grönlands Hist. Mindesm. III. 197.

[7975.] Kong FREDERIKS Gavebrev til Flensborg Bye paa Graabrödreklosteret sammesteds. — *Flenszborch*, ahm Middeweecke na Cantate. (Plattydsk). 18. Maji.

Corpus Statutor. Slesvicens. II. 782—783.

[7976.] Hertug CHRISTIANS Dom, hvorved Melwatt Eng tilkjendes Abbeden i Lumekloster, Mester Niels. — *Hadersleuen*, den 19. May. (Tydsk). 19. Maji.

Langebek Scriptt. VIII. 26.

[7977.] LYOM BIRKETINGSVIDNE om en Forening mellem Beboerne af Löttwedt og Landbui og alle dem, som have Eng i Nörkiær, om Vedligeholdelsen af en Gröft sammesteds. — Then mondag for ascensionis domini. 23. Maji.

Langebek Scriptt. VIII. 228—29.

[7978.] CLEMENTIS (VII^{mi}) papæ ad cardinalem Campegium epistola, in qua jubet, ut Christiernum, Daniæ etc. quondam regem, cum Lutheranam hæresin abjuraverit, poenitentiisque propositis se submiserit, rite absolvat, declaratque se regem ita absolutum in gratiam suam et sedis apostolicæ recipere. — *Romæ*, XIV. Junii, pontif. anno VII. 14. Junii.

Vidensk. Selsk. Skrifter III. 71—73.

[7979.] RIGETS RAAD forestiller Kong Frederik alle de Offere af Tjeneste og Penge, de for Fædrelandets og Kongens Tjeneste havde gjort, og beder ham derfor bevare dem samtlige ved deres Friheder, Privilegier etc. og at lade alle Documenter, som mærkeligt angaae Rigets Vel, udstedes i det danske Sprog, som hidtil. Julio.

Nye Danske Magazin V. p. 314—15.

[7980.] RIGETS PRÆLATER besværge Kong Frederik at holde Kirker og Geistlighed ved de dem tilkommende Rettigheder, overensstemmende med den af Hs. Majestæt udgivne Ordinantz og de i Aarene 1526 og 1527 udgivne aabne Breve, og forhindre Morten Luthers Lærdom som erkjendt for Kætterie fra at prædikes og udbredes i Riget. Julio.

Nye Danske Magazin V. p. 315—23.

[7981.] Den af de EVANGELISKE PRÆDICANTER i Danmark paa Rigsdagen i Kjöbenhavn fremlagte Troesbekjendelse (43 Artikler). 9—11. Jul.

Scharling og Engelstoft Theolog. Tidsskr. I. 2. H. S. 30—39. Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1322. (Qvartudg. Tom. VIII. p. 199). Paa *Tydsk* overs. af Pontoppidan, Kurzgef. Reform. Hist. S. 211—24.

[7982.] Kong FREDERIK I[s] Ordinants. — *Kjöbenhavn Slot*, Torsdagen næst efter St. Knud Konges Dag. 14. Julii.

Kolderup Rosenvinge Saml. af gl. danske Love IV. 141—44. Nye Danske Magazin p. 179—81. Uddr. i Badens Danm. Hist. III 80.

1530. 22. Julii. [7983.] Kong FREDERIKS nye Beskjermelsesbrev til Joachim Rönnow, udvalgt Biskop til Roskilde. — *Kiöpenhaffnn Slot*, St. Marie Magdalene Dag.

Münter Danske Reformations-Hist. II. S. 706—8.

26. Julii. [7984.] Kong FREDERIKS og RIGSRAADETS Dom i en Sag mellem Kongens Cantsler Claus Görtze og Eiler Rönnow paa den ene Side og Biskop Jens Andersen af Odense paa den anden. — *Kiöbenhavns Slot*, Tirsdagen efter St. Jacobi Dag.

Pontoppidan Annal. eccl. Dan. II. p. 851.

29. Julii. [7985.] Kong FREDERIKS Stevning til Sognepræsten Hr. Mattis i Skelskör, at han næste Torsdag skulde möde paa Kallingborge Slot for at bevise, hvad Ret han havde til Kongens og Kronens Kirke Boslundt, hvilken Kongen havde forlenet en "Cancellyes-Tjenner" med, efter Hr. Nielses Död, der sidst havde den i Forlehning. — *Vort Slot Köpenhaffnn*, Fredagen nest epther Sancti Jacobi Apostoli Dag.

Friis Skjelskörs Beskr. p. 527—28.

30. Julii. [7986.] Kong FREDERIKS "Brev liudendes om Dom fult at giöris". — *Köpenhaffn Slot*, Leverdag nest effter Sancti Olavi Konninges Dag.

Danske Magazin IV. p. 281—85.

Julio. [7987.] Contract mellem MAGISTRATEN I KJÖBENHAVN og BISPEN AF SJELLAND angaaende Gudstjenesten i Vor Frue Kirke i Kjöbenhavn, m. m. — Uden Aar.

Knudsen Joachim Rönnow S. 164.

Julio. [7988.] De DANSKE PRÆLATERS Anklage mod de evangeliske Prædicanter, indgivet til Kongen og Raadet (27 Articler).

Den Malmöeske Beretning fol. F4. Menige Bispers og Prælaters Gjensvar til de Lutherianske Article 1533. Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1326. Wöldike Apologia concionatorum evangelicorum. Pontoppidan Annall. ecclesiæ Danicæ II. 843. Paa *Latin* hos Wöldike, l. c. — Et Brev fra *Prælaterne* til Kong Frederik, som indeholder en Erklæring angaaende ovenanförte Anklage, findes trykt i Scharlings og Engelstofts Theol. Tidsskrift X. I. 2. H. S. 57. efter den Malmöeske Beretn. fol. L2b.

Julio. [7989.] De EVANGELISKE PRÆDICANTERS Svar paa Prælaternes Anklage mod dem.

Den Malmöeske Beretning fol. H. Menige Prælaters Gjensvar (1533). Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1328. Tillige paa *Latin* hos Wöldike, Apologia concionatorum evangelicorum.

Julio. [7990.] De EVANGELISKE PRÆDICANTERS 12 Klagepuncter mod Bisper og Prælater

Scharling og Engelstoft Theolog. Tidsskr. I. 2. H. S. 59—61. efter den Malmöeske Beretning fol. K3. Hvitfeldt Danm. Rig. Krön. p. 1332. Wöldike Apologia concionator. evangel. p. 304—307. Pontoppidan Annall. eccl. Dan. II. 847. Münter Danske Ref. Hist. II. 139.

Julio. [7991.] De DANSKE BISPERS OG PRÆLATERS Skrivelse til Kongen, hvori de tilbyde at ville disputere saavel paa Latin som paa Dansk med de evangeliske Prædicanter, og bede Kongen om at befale disse at give deres Articler paa Latin, som de vilde bestaae dem.

Scharling og Engelstoft Theol. Tidsskr I. 2. H. S. 64—65. Malm. Beretn. fol. L3.

Julio. [7992.] De EVANGELISKE PRÆDICANTERS Skrivelse til Kongen, hvori de afslaae at opfylde den ovennævnte Begjering af Prælaterne.

Scharling og Engelstoft Theolog. Tidsskr. I. 2. H. S. 65. Malm. Beretn. fol. L4.

Julio. [7993.] De DANSKE BISPER OG PRÆLATER bede Kongen om at tilholde Prædicanterne at udsætte deres Articler paa Latin og at samtykke de Dommere, som vorde udkaarede og er upartiske paa begge Sider.

Scharling og Engelstoft Theol. Tidsskr. I. 2. H. S. 67. Malm. Beretn. fol. L4b.

[7994.] De evangeliske Prædicanters Svar til Kongen angaaende den i foregaaende Brev af Prælaterne gjorte Fordring til dem. 1530. Julio.
Scharling og Engelstoft Theol. Tidsskr. I. 2. H. S. 68—69.

[7995.] De danske Prælaters Skrivelse til Kong Frederik, hvori de erklære, at de agte at være Prædicanterne til Ords og at tale med dem baade paa Latin og paa Dansk. Julio.
Scharling og Engelstoft Theol. Tidsskr. I. 2. H. S. 92.

[7996.] De evangeliske Prædicanters Skrivelse til Kongen, indeholdende Svar paa Prælaternes nysanförte Skrivelse. Julio.
Scharling og Engelstoft Theolog. Tidsskr. I. 2. H. S. 92—93.

[7997.] De evangeliske Prædicanters "endelig Supplicatz til Kongelig Majestet" om Foranstaltninger til Reformationens Fremme. Julio.
Scharling og Engelstoft Theolog. Tidsskr. I. 2. H. S. 83—84.

[7998.] Biskop Joachim Rönnows Reformations-Forslag. Julio.
Hvitfeldt Danm. Riges Krön. S. 1331. (Qvartudg. Tom. VIII. p. 226—29). Knudsen Joachim Rönnow S. 71—76.

[7999.] Brev fra Ælsebe Rudzdatther, Convent-Söster i Mariagher, til hendes Söster Frue Anne Ruds Datther paa Mwnstrop, hvori hun blandt andet melder hende, at "Olborigh er brendh" og at der "gor hordhe Tyddindhe om Kierkyr og Klostir". — Wor Frue Assumtionis Afften. 14. Augusti.
Danske Magazin VI. p. 272—73.

[8000.] Biskoppen af Viborg Jörgen Friis's Klage til Kong Frederik over 3 Viborgske Canniker, nemlig Hr. Jacob, Mester Jens og Hr. Chresten Stub. — *Viborg*, Sancti Egidii Dag. 1. Septbr.
Münter Danske Reformations-Hist. II. 709—10.

[8001.] Bispen af Viborg Jörgen Friis's Klage til Kong Frederik over de Viborgske Borgere for Overfald. — *Viborg*, Sancti Egidii Abbatis Dag. 1. Septbr.
Münter Danske Reformations-Hist. II. 711—13.

[8002.] Forening mellem Capitel, Prædicanter, Vicarier og Præster i Viborg om Reformation af Gudstjenesten i Viborg, indgaaet efter Borgemester og Raads og menige Almues Begjering. — Uden Aar og Dag. 2. Septbr. vel ante.
Münter Danske Reformations-Hist. II. S. 719—21.

[8003.] Viborg Capitels og Vicariers Brev til Kongen, hvori de bede om hans Stadfæstelse paa en Reformats i Domkirken i Viborg, som de havde begyndt i Overværelse af Prædicanterne (de evangeliske) efter den Forstand og Underviisning, som dem af Guds Naade var aabenbaret af den hellige Skrift. — *Viburg*, Fredagen næst efter Egidii Dag. 2. Septbr.
Münter Danske Reformations-Hist. II. S. 716—18.

[8004.] Viborgs Borgerskabs Skrivelse til Kong Frederik, hvori de bede om Stadfæstelse paa en mellem dem og Geistligheden ved Domkirken indgaaet Forening om Gudstjenesten i bemeldte Domkirke. — *Wiburg*, Fredagen næst efter Sancti Egidii episcopi Dag. 2. Septbr.
Münter Danske Reformations-Hist. II. S. 714—15.

[8005.] Kong Frederik under og tillader, at Helliggeist-Huus Hospital maa udskikke Bud efter Almisse over hele Sjelland (eftersom St. Jörgens og St. Giertruds Hospitaler nu vare forenede med Helliggeisthuus). — *Gottrup*, Löverd. næst efter St. Hans Dag decollationis. 3. Septbr.
Videnskabernes Selskabs Skrifter VI. 48. Hofman Fundationer X. 152.

[8006.] Biskop Joachim Rönnow beder Kong Frederik om Henstand med en Pengesum, som han var Kongen skyldig. — *Roschilde*, tiisdagen nest fore St. Simonis et Jude apostol. Dag. 25. Octobr.
Knudsen Joachim Rönnow S. 183—85.

1530. 2. Novbr. [8007.] KJÖBENHAVNS MAGISTRAT beder Kong Frederik om at formaae Bispen af Sjelland til at sörge for, at Capitlet ved Vor Frue Kirke i Kjöbenhavn beqvemmede sig til af ophöre med deres Messer og Vigilier. — *Köpenhaffn*, alle sielæ dag.
Knudsen Joachim Rönnow S. 161—63.

3. Novbr. [8008.] PAUL KEMPES Brev til Kong Christian, hvori han yttrer Lyst til at gaae til Danmark og gifte sig, men iövrigt overlader sin Skjæbne til Kongens Beslutning. — *Wittenberg*, 3. Nov.
Vidensk. Selsk. Skrifter IV. 291—94.

6. Novbr. [8009.] Mageskifte mellem GABRIEL GYLLENSTIERN og hans Broder JÖREN GYLLENSTIERN om noget Gods i Fyen, som var tilfalden den förste efter deres Fader Henrik Knudsen. — *Iwersnes*, Söndagen nest epther alle Hyllighen Dag.
Danske Magazin IV. p. 163—64.

15. Novbr. [8010.] Literæ FRIDERICI regis, quibus episcopum Ripensem rogat, ut canonicatum vel præbendam in ecclesia Ripensi, per mortem domini Johannis Wulff in mense apostolico vacantem, Engelberto Landtwer conferat. — *Gottorp*, die quintadecima mensis Nov. anno XXX.
Münter Danske Reformations-Hist. II. 722—23.

6. Decbr. [8011.] Skifte-Contract, oprettet af Brödrene KNUD GYLDENSTIERNE, Electus til Fynske Biskopdom, MAGENS GYLDENSTIERNE, Ridder, Hövedsmand paa Agershus Slot, Jörgen Gyldenstierne, Kongel. Maj. Secretær etc., OTTHE, CHRISTOFER og GABRIEL GYLDENSTIERNE, efter Faderens (Henrik Knudsön Gyldenstierne) og tvende Brödres Bennths og Francisci Död, paa egne, Sösteren Margrete Gyldenstiernes og deres Moders Vegne, angaaende Arvegodset. — *Iwersnes*, Sancti Nicolai Episcopi Dag.
Danske Magazin IV. p. 177—80.

17. Decbr. [8012.] MOGENS GÖYE, Ridder, takker Kjöbenhavns (Magistrat) for deres Löfte om at skikke ham Lov og Ret i en Sag angaaende en ham tilhörende Grund, som Prioren af Hellig-Geistes Huus havde tilskiftet sig af Sigbrit. — *Randers*, Löverdagen næst efter Luciæ Dag.
Pontoppidan Orig. Hafniens. p. 469.

23. Decbr. [8013.] Kong FREDERIKS Befaling til alle Nygemonster Sognefolk, som vare pligtige at yde Tiende (tegeden) til Bardesholm Kloster, at de skulde betale den tilbörligen og i rette Tid. — *Gottorp*, fridages na Thomæ Apostoli. (Plattydsk).
Westphalen Monum. ined. II. 518—19.

c. 1530.

c. 1530.

[8014.] En Beretning om Kong CHRISTIAN II^s Absolution ved en pavelig Legat, og nye Tidender fra Tydskland. — Uden Aar og Dag.
Nye Danske Magazin VI. 76—77.

[8015.] THURE JÖNSSONS og FLERE LANDFLYGTIGE SVENSKERES Beretning til Keiseren om Gustav Eriksens (Kongen af Sverrigs) Tyranni, med Begjering til ham om at yde Kong Christian Bistand til at indtage Sverrig, m. m. — Uden Aar. (Svensk).
Ekdahl Christiern II^s Arkiv S. 329—36.

[8016.] Vidnesbyrd, udstedt af Væbner JÖRGEN KARLSSON o. fl., angaaende Ridder Vincents Lunges Færd i Jæmpteland i Aaret 1528, hvori de bevidne, at han har opfört sig som Kong Frederiks tro Mand. — Uden Aar. (Norsk).
Norske Samlinger I. S. 70—73.

[8017.] Erklæring, udstedt af Jörgen Karlsson og 11 andre Dannemænd i Jæmteland om, at der i de kongelige Privilegier for Jæmteland tillades: 1) at, hvis Odel forbrydes til Kronen, kunne næste Slægt og Odelsmænd indlöse det. 2) At, naar en Kongen tilhörende Gaard er öde, kan Fogden sælge den til den Mand, for hvem den ligger beleiligst, kun Kongens og Kronens Skat uforkrænket. c. 1530.

Norske Samlinger I. S. 73.

1531.

1531.

[8018.] Kong Frederiks Confirmation paa et mellem Klosteret i Itzehoe og Henneke Sehested, Amtmand i Kiel, afsluttet Mageskifte paa noget Gods i Holsteen. — *Gottorp*, Dingstages nach trium Regum. (Plattydsk). 9. Januar.

Noodt Beiträge I. p. 567—68.

[8019.] Conventio inter Mag. Gotscalcum Erici, Christierni Daniæ etc. regis cancellarium, et Johannem Michaëlis, ejusdem regis consiliarium, ex una et Wilhelmum, filium et hæredem comitis de Glencarnn et domini de Kylmars in Scotia ex altera parte, qua Wilhelmus se ad quinque naves parandas, et cum sexcentis militibus ad portum de Delfsiell apud Groningham adducendas obligat; rex vero castrum Tonnisberre (Tunsberghuus) ad vitæ dies fruendum cum dominio et jure regali ei promittit. — *Apud Lyram in Brabantia*, X. Januar. 10. Januar.

Norske Samlinger II. 33 – 34.

[8020.] Eske Billes Skrivelse til Erkebiskop Olaf i Throndhjem, hvori Bille udbeder sig Erkebiskoppens bestemte Löfte om at komme til Bergen i den næstfölgende Sommer for at raadslaae om nogle vigtige Rigssager; dette Löfte önsker B. snarest muligt, da han agtede at reise ned til Danmark. — *Bergenhuss*, Torsdagen efter Pauli conversionis. 26. Januar.

Norske Samlinger II. 35—36.

[8021.] Conventet i Ytherszen sælger Landsbyerne i Schiphorst og Holbeke til Johann Rantzouw, Kongl. Amtmand paa Steenborgh, for 3000 Mark Lybsk. — *Tho Untersen*, ahm Sonndage Septuagesime. (Plattydsk). 5. Febr.

Noodt Beiträge I. p. 593—95.

[8022.] Kongens Qvittering til Biskop Joachim Rönnow for 3000 Gylden i Guld, som han Kgl. Majestæt for hans Confirmation give skulde. — *Gottrop*, Mandagen næst efter Scholasticæ virginis Dag. 13. Febr.

Knudsen Joachim Rönnow S. 185—86.

[8023.] Brev, udstedt af Biskop Olaf, Erkedegn Gieble Pederssön og Cannik Mogens Jonsson i Bergen, hvorved de, ifölge en med den kongelige Befalingsmand paa Bergenhus, Eske Bille, i Overværelse af Ridder Vincents Lunge, Hövedsmand over Wordehuss, Jemptelandt og Sogenn, og 13 andre, indgaaet Overeenskomst, give deres Minde til, at Domkirken maa nedrives, da dens Nærhed ved Slottet kunde blive farlig for dette i paakommende Krigstilfælde, dog saaledes, at Munkelif med alt Tilhörende igjen skulde udlægges til Domkirke og til de derved tjenende Geistliges Underholdning. — *Bergen*, anden Dagen sancti Valentini. 15. Febr.

Norske Samlinger II. 36—38.

[8024.] Lyom Birketings Vidne angaaende forskjellige Mænds Udsagn om et forhen gjort Markeskjel imellem Klöing og Öbierg og imellem Lyom og Öbierg. — Then Mondag nest effter Invocavit. 27. Febr.

Langebek Scriptt. VIII. p. 14.

1531. [8025.] Tingsvidne, at de 12 Grundeiere, som soelrebede Sewange Mark, ikke
1. Martii. svore Mörckwatt Eng paa Sewange Mark under Soelreeb, men at de lode den samme Eng fremdeles ligge til Lugum Kloster, som den fra gammel Tid af havde gjort. — "*Datum ilende Sluxharde*", Midtweckens nach Invocavit. (Tydsk)

Langebek Scriptt. VIII. 46—47.

5. Martii. [8026.] Kong Frederiks Skrivelse til Erkebiskop Olaf i Throndhjem, hvori Kongen indbyder ham til en Herredag i Kjöbenhavn til næstkommende Sanct Hans Dag; med Hensyn til de nærmere Oplysninger henviser han til Overbringeren Niels Lycke. — *Flensborg*, dominica Reminiscere.

Norske Samlinger II. p. 38.

20. Martii. [8027.] Kong Frederik befaler Esgy Bilde, Raad og Embedsmand paa Slottet Bergenhus, at tilholde Ridder Vincents Lunge, som med Jempteland er forlenet, at sende Dronning Sophie, hans Gemalinde, den for 3 Aar resterende Afgift af 40 Thimmer Hermelin aarlig. — *Slot Gottorpp*, Maandagenn nest effther Midfaste Söndag.

Danske Magazin V. 367—68. VI. p. 226.

1. Aprilis. [8028.] Keiser Carl V^s Forlehningsbrev, givet Grev Anton af Oldenborg paa Grevskaberne Oldenborg og Delmenhorst, især, som der erklæres, paa Kong Christian af Danmarks Forbön. — *Gent*, 1. April.

Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol. X. P. Spec. VI. II. Contin. 2te Forts. p. 31—32.

3. Aprilis. [8029.] Jörgen Hanssons Skrivelse til Kong Christian, hvori han melder, at der er kun ringe Haab om Hjelp fra Keiseren; iövrigt tilbyder han at forsöge at underhandle med Hertugen af Geldern, og beder Kongen om Underretning og nödvendige Ordres. — *Campen*, 3. Apr.

Norske Samlinger II. p. 39—40.

3. Aprilis. [8030.] Brev fra Keiser Carl V. til Kong Ferdinand, hvori bl. a. kortelig omtales Ambassadeurers Afsendelse i Kong Christians Anliggender. (Fransk).

Lanz Correspondenz des Kaisers Karl V. Erster Bd. p. 433. Samme Anliggende beröres i Kong Ferdinands Svar til Keiseren (af 27. April 1531) paa ovenanförte Brev; sammest. S. 449.

8. Aprilis. [8031.] Ridder Niels Luckes Brev til Erkebiskop Olaf i Throndhjem, hvori han anmoder Erkebiskoppen om at give tilbage de Kostbarheder, som han havde frataget Reens-kloster. — *Östrott*, Paaske Aften.

Norske Samlinger II. p. 40—42.

10. Aprilis. [8032.] Fru Ingierd Ottisdatters Skrivelse til Erkebiskop Olaf i Throndhjem, hvori hun forsvarer sig med Hensyn til Beskyldningen for uredelig Omgang med Reens Klosters Gods, og anförer de Grunde, hvorfor hun havde ladet Sagen foredrage for Kongen, forsaavidt tillige angik de Klosteret af Erkebiskoppen fratagne Eiendele. — *Österaat*, altera die paschæ.

Norske Samlinger II. 42—44.

10. Aprilis. [8033.] Fru Ingierdt Ottisdotters Skrivelse til Mester Henrik, Cannik i Throndhjem, hvori hun anmoder ham om at tale hendes og Reens Klosters Sag hos Erkebiskop Oluf. — *Österott*, altera die paschæ.

Norske Samlinger II. p. 44—45.

13. Aprilis. [8034.] Biskop Olai Thorkilli i Bergen Skrivelse til Erkebiskoppen i Throndhjem, hvori han udbeder sig dennes Samtykke til den gjorte Foranstaltning om Domkirkens Forflyttelse til Munkelif; tillige beder han om nogen Grund til Leie "nider paa Strandenn" til en Söbod eller et Par Huse. — *Bergis*, feria V. post festum paschale.

Norske Samlinger II. p. 46—47.

[8035.] ESKE BILLES Skrivelse til Erkebiskop Olaf i Throndhjem, hvori han lover troligen at ville rögte Erkebiskoppens Ærende hos Kongen; beretter, at man ikke har at befrygte noget af Kong Christian i dette Aar; önsker, at Erkebiskoppen vilde tage til Bergen, o. s. v. — *Bergenhus*, Torsdagev næst efter Paaske. 1531. 13. Aprilis.

Norske Samlinger II. p. 47—50.

[8036.] NIELS LUCKES Brev, hvorved han forpligter sig til at betale Abbed Matthias i Tötteröy 200 Lod Sölv, og hver Præst i Klosteret XL Mark Penninge, samt hver Ungbroder XX Mark Penninge, og endvidere til Abbeden Livrente af XL Mark rede Penning aarlig, alt saafremt Kongen maatte samtykke bemeldte Abbeds og Convents Afstaaelse af bemeldte Klosters Gods. — *Östraath*, Torsdagen næst efter Paaske. 13. Aprilis.

Norske Samlinger II. p. 51.

[8037.] Ridder ESKE BILDES Qvittering for 5 Tönder og en Fjerding Smör, som Erkebiskop Olaf i Throndhjem havde tilsendt ham, og som hans Befalingsmand Oluff Thörrissön havde i Aaret 1529 oppebaaret af Kongens Foged i Sennöen, Jep Jwde. — *Bergenhus*, Fredagen efter dominica Passionis. 28. Aprilis.

Norske Samlinger II. p. 51—52.

[8038.] LÖHERRETS TINGSVIDNE om, at Grymme Jebssen, Slotsfoged til Tröyborg, og flere Dannemænd vidnede, "at de aldrig havde vidst, hört eller spurgt, at Owy Jenssen, som boede i Lyom Sogn i Löttwedt, gav andensteds Skat, Skyld eller gjorde Redsel end til Lyom Kloster, dog han var Sandemand i Lyherret". — Then Leffuerdag for ascensionis domini. 13. Maji.

Langebek Scriptt. VIII. 105.

[8039.] LYHERRETS TINGSVIDNE, at "ther Stygge haffde fanget Tröyborg och waar Lenssmand, tha ville han icke haffue nogen aff (Lyom) Closters tienere, som boede y Lyom Bierck eller noghen steede y Lyherret, till sandemend mhere". — Leffuerdag for ascensionis domini. 13. Maji.

Langebek Scriptt. VIII. 104.

[8040.] Den HERDALSKE ALMUES Brev til Erkebiskop Oluf i Tronhem, hvori de berette at have "ffor lydna skwldh" udvalgt 4 Mænd for at möde til Kongevalg (istedetfor Kong Frederik den Förste), i det de iövrigt erklære at være tilfreds med Rigsraadets Beslutning. — *Hedhe*, secunda feria rogationum. (Norsk). 15. Maji.

Norske Samlinger I. S. 73—74.

[8041.] Kong FREDERIKS Stadfæstelsesbrev paa trende Breve: 1) Fru CILE BUNDISDATTERS, GUNDI JENSSENS Efterleverskes, hvorved hun giver adskillige Enge til St. Peders Gilde i Ribe; 2) Vidnesbyrd om, at fornævnte CILE BUNDESDATTER havde skjödet disse Enge til Gildet; 3) OLDERMÆNDENES FOR GILDET Leiebrev til Söffren Simensen paa nogle af disse Enge. — *Vort Slot Gottorp*, Söndagen Exaudi. 21. Maji.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 443—44.

[8042.] ESKE BILDES Skrivelse til Erkebiskop Olaf i Throndhjem, hvori han indstændigen beder ham om ikke at lade nogen Hindring afholde sig fra at komme til den i Kjöbenhavn holdende Rigsdag. — *Bergenhus*, Tirsdagen post Ascensionis. 23. Maji.

Norske Samlinger II. 54—55.

[8043.] ESKE BILDES Skrivelse til Erkebiskop Olaf i Throndhjem angaaende Betaling for 4 Klokker (vog 20 Skpd. 16 Lpd., a 15 rhinske Gylden for Skpd.; hver Gylden regnet til 3 Mark Danske), som Berthel Prenthe (fra Helsingör) havde afkjöbt Bilde for kongelig Regning. — *Bergenhus*, vigilia pentecostes. 27. Maji.

Norske Samlinger II. 55—56.

1531. 31. Maji. [8044.] Den Bergenske Biskop OLAI THORCHILLI, ESKE BILDES, VINCENTS LUNGES og NIELS LUCKES Skrivelse til Erkebiskop Olaf i Throndhjem, hvori de bede ham, ikke at lade den Throndhjems Domkirke og By overgangne Brand afholde sig fra at reise ned til den Kjöbenhavnske Rigsdag. — *Bergis*, feria quarta pentechostes.

Norske Samlinger II. p. 56—58.

1. Junii. [8045.] ESKE BILDES Skrivelse til Erkebiskop Olaf i Throndhjem, hvori han söger at formaae Erkebispen til at tage til den Kjöbenhavnske Herredag, i det han blandt andet yttrer, at Erkebispen vil, hvis han kommer, kunne "fremme al sin Villie hos Kongelige Majestæt og Danmarks Riges Raad". — *Bergenhus*, Torsdagen efter Pentecostes.

Norske Samlinger II. p. 60—61.

2. Junii. [8046.] GELVANI PETRI (Geble Pederssön), Erkedegn i Bergen, hans Skrivelse til Erkebiskop Olaf i Throndhjem, hvori han beretter de udenlandske Nyheder, som vare komne til hans Kundskab, deriblandt at man for Tiden intet hörte om Kong Christian. — *Bergis*, feria VI. infra octavas paschæ.

Norske Samlinger II. p. 52—53.

4. Junii. [8047.] Kong FREDERIK af Danmark kalder Reynoldt Westerhold til Præst ("Kerckheren") til Domkirken i Sleszwigk, med Forlening af Indkomsterne af dette Kald, samt af den Hellig-Geistes og "der Holmer Kercken" og med St. Andreæ Vicariat i Domkirken i Sleszwick, ligesom sal. Johann Gappel havde havt dem. — *Up Unsem Slate Gottorp*, am Sondage Trinitatis.

Noodt Beiträge II. p. 231—34. Jfr. Westphalen Monum. ined. IV. 3195. Nr. 157.

29. Junii. [8048.] Brev fra BERTHIL PRENTE, Borger i Helsingör, til Erkebiskop Olaf i Throndhjem, hvori Prente, paa sin Frænde "Rottgher Diitszen Borger af nye Castell i England" hans Vegne, anmoder Erkebispen om at betale dennes Tilgodehavende for Vox, Vin og rede Penge, der vare leverede til Erkebispens Tjener Jon Theisti mod dennes "Merke og Brev". — *Nidrosiæ*, die apostolorum Petri et Pauli.

Norske Samlinger II. p. 61—62.

2. Julii. [8049.] Kong FREDERIKS "Erende og Verff" for Mogens Göye, Danmarks Riges Hofmester, Erik Banner til Assdall, Hövedsmand paa Kallö, og Johan Fris til Hesselager, om de Sager, som Kongen vilde have andraget paa den Kjöbenhavnske Rigsdag for Danmarks og Norges Rigers Raad. — *Hueringe*, Frue Dag Visitationis.

Norske Samlinger II. p. 63—67.

13. Julii. [8050.] Dom, afsagt af OFFUE BILDE, Biskop til Aarhus, TYGGE KRABBE, Danmarks Riges Marsk, og 17 RIDDERE i en Sag mellem Hans Bilde til Egede, og Fru Karine Bildesdatter til Iwersnes paa den ene og Ridder Anders Bilde til Söholm paa den anden Side, om Arv efter deres "Seersöskenn". — *Helliggest hus i Kjöbenhavn*, Torsdagen efter Canuti regis et martyris Dag.

Magazin for dansk Adelshist. I. 41—42.

15. Julii. [8051.] Fuldmagt fra de norske Rigsraader, Biskop OSCHULD til Stavanger, Biskop OLAF til Bergen, VINCENTS LUNGE og ERIK UROP, til Biskop Hans i Oslo og Mester Mats H(uorup), Provst til Marie Kirke i Oslo og Norges Riges Cantsler, til at underhandle om og afgjöre de Sager for Norges Vedkommende, som maatte blive forelagte af Kongen i den tilkommende Herredag i Nyborg, die nativitatis Mariæ næstkommende, dog paa nærmere Bekræftelse af det norske Rigsraad. — *Köbenhafn*, die divisionis apostolorum.

Norske Samlinger II. p. 67—68.

[8052.] Brev fra Biskop MAGNUS til Hammer til Kong Christian (II.), hvori Bi- 1531.
skoppen lover at være Kongen "en velvillig og trofast Tjener — og ydmyge Capellan til Gud 20. Julii.
Alsommægtigst og St. Oluf Konning". — *Hammer*, 20. Julii.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1315. Uddr. hos Holberg, Danm. Hist. II. 214—15.

[8053.] Brev, udstedt af 6 LAGRETTESMÆND FRA VALLE SKIBREDE paa Vest- 30. Julii.
follen, hvorved de undskylde deres Herreds Indbyggere, at de ikke kunde möde paa den i Romsdalen berammede Herredag, hvorfor de anmode Erik Ugerop, Hövedsmand i Tönsbergs Lehn, om at varetage deres Tarv. — *Sunn (Seim?)*, Söndagen efter St. Jacobi Dag.

Norske Samlinger II. 68—69.

[8054.] OSCULD, Biskop i Stavangers, Skrivelse til Erkebiskop Olaf i Throndhjem, 3. Augusti.
hvori han beretter Nyheder fra Danmark, især angaaende Rigsdagen. — *Stavanger*, die translationis St. Olavi.

Norske Samlinger II. p. 69—72.

[8055.] Kong FREDERIKS Skrivelse til Erkebiskop Olaf, angaaende Udrustning af en 15. Augusti.
Jagt mod de Sörövere, som foruroligede de norske Kyster. — *Gottorp*, vor Frue Dag Assumtionis.

Norske Samlinger II. p. 73.

[8056.] Kong FREDERIKS Skrivelse til Biskop Hans Reff i Oslo, at Kongen ikke 23. Augusti.
seer sig istand til at bivaane den i Nyborg berammede Herredag, men har i Sinde at sammenkalde en ny Herredag til næste Vinter; derfor anmoder Kongen Biskoppen om at forblive i Danmark saalænge mueligt, eller at efterlade skriftligt "Erende", hvis han blev nödt til at tage tilbage til Norge. — *Gottorp*, St. Bartholomæi Aften.

Norske Samlinger II. p. 73—74.

[8057.] Broder HENRICI CHRISTIERNI, Abbed i Soröe, Skrivelse til Abbed Matthias 29. Augusti.
i Tutterö Kloster i Norge, hvori han irettesætter denne for Behandlingen af Klosterets Penge, Uefterrettelighed i Contributionernes Indbetaling og Selvraadighed. — *Soræ*, die decollationis Johannis baptistæ.

Norske Samlinger II. p. 74—75.

[8058.] Kong FREDERIKS Revers til Biskop Iver Munck i Ribe for "2000 rinske 1. Septbr.
guldene, wij rinske guldene, i Jochimdaler, Skreckenberger, Marckstycker och dubillde lubske Skellinge", som Biskoppen havde laant ham "tiil Riigenns store Nytthe och Behouff" mod foröget Pant i Troyeburg Slot og Lehn. — Egidii abbatis Dag.

Uddr. i Geneal. Archiv. I. H. S. 25—26.

[8059.] CHRISTIERN HWIDTS Qvittering til Borgemestere, Raad og Menighed udi 4. Septbr.
Arss for 1000 Mark Danske af de 1500 Mark, som de skulde udgive til Kongen. — *Arss*, Mandag effther St. Egidii Dag.

Hübertz Actstykker etc. p. 124.

[8060.] Kong FREDERIKS Qvittering til Otthe Krumpen, Ridder, Raad og Embeds- 12. Septbr.
mand paa Slottet Trannekier, og Jörgenn Gyldenstiernn, Kongens Secretær, for at de havde overleveret ham alt det Guld, Söiv og Penge, som de efter Befaling havde modtaget af Mogens Göye, Danmarks Riges Hofmester, Prebiörnn Podebusk, Ridder, og Erick Banner, der havde oppebaaret det af Rigets Prælater og Kronens Lehnsmænd og indlagt det paa Skanderborgh Slot. — *Gottorpp*, Tisdagen nest effther wor Frue Dag Nativitatis.

Danske Magazin IV. p. 161—65. Hansen Om Skanderborg S. 57.

[8061.] Kong FREDERIK paalægger Esge Bylde, Vincentz Lunge, Riddere og 14. Septbr.
Raad, samt Raadmændene i Berghenn at have god Tilsyn med "Hillige Kaarss-Kirkes og

1531. 14. Septbr. Alters Reenthe, Guld, Sölff, Penndinge, Kledher och Klennodier" indtil nærmere Bestemmelse derover gjöres, da de Messer og Tjenester, som pleiede at holdes i denne Kirke, ere nu "ölagt". — *Slottet Gottorpp*, Hillige Kaarss Dag exaltationis.

Danske Magazin VI. p. 313.

26. Septbr. [8062.] ESKE BILDES Skrivelse til Erkebiskop Olaf i Nidaros angaaende adskillige Gjenstande, hvorom Kong Frederik havde overdraget ham at handle med Erkebiskoppen (Wardehuslehn, Stenvigholm, Nedsendelsen af 2 levende Rensdyr o. s. v.). — *Bahus*, Tirsdagen efter St. Mauritii Dag.

Norske Samlinger II. S. 75—78.

26. Septbr. [8063.] Keiser CARL Vtes Brev til Kong Ferdinand, hvori bl. a. omtales Kong Christians Indfald med 6000 Mand i Holland, hvilken Provinds sidstnævnte Konge vilde tvinge til at skaffe ham Skibe, Skyts, Ammunition, Proviant, etc. — Ce XXVIe Septembre. (Fransk).

Lanz Correspondenz des Kaisers Karl V. Erster Bd. p. 540—42.

27. Septbr. [8064.] SLUX-HERREDS TINGSVIDNE om hvorledes 12 Grundeiere (beseten bunden) havde forklaret, at de havde soelrebet Höyst Mark. — *(Slux Herreds Ting)*, Mithwekens nach Mathei Evangeliste. (Plattydsk).

Langebek Scriptt. VIII. 41—42.

27. Septbr. [8065.] SLUX-HERREDS TINGSVIDNE om, at Mörckwatt Eng paa Sewange Mark stedse havde ligget upaatalt til Lygum Kloster, saalænge som Oldinge kunde mindes. — *Sluxharde*, des midtwekens nach Mathæi Evangeliste. (Plattydsk).

Langebek Scriptt. VIII. 45—46.

1. Octobr. [8066.] Keiser CARL V. tilmelder bl. a. sin Broder Kong Ferdinand, at han ikke kan reise til Tydskland för Kong Christian er afseilet med sine Tropper fra Holland (m. v. om denne Konges Forhold sammesteds). — *En Bruxelles*, le premier doctobre. (Fransk).

Lanz Correspondenz des Kaisers Karl V. Erster Bd. p. 544—45.

7. Octobr. [8067.] Ridder VINCENTS LUNGES Skrivelse til Erik Johannsens Arvinger (Lauritz Sigetssön, Sverrigs Marsk, Iver Flemming og Truth Nilsson), hvori han beder dem om Breve til Stadfæstelse paa Kjöbet af nogle afgangne Knut Knutsson tilhörende Godser, som Lunge havde solgt til Erik Johannsen. — *Lungergord*, die S. Birgittæ.

Norske Samlinger II. S. 80—83.

8. Octobr. [8068.] Ridder VINCENTS LUNGES Skrivelse til Staffandh Sass, Hövedsmand over Mellpaid og Agærmanneland, hvori han takker ham for den Jörgen Persson ydede Understöttelse. — *Lungergord*, altera die Stæ Birgittæ.

Norske Samlinger II. S. 79—80.

8. Octobr. [8069.] Ridder VINCENTS LUNGES Skrivelse til Ridder Peder Haar, hvori han takker denne for de Jörgen Persson beviste Tjenester, anmoder ham om at skaffe Riddersvend Peder Pederssön Tjeneste hos Kong Gustav i Sverrig, o. s. v. — *Lungergord*, altera die Sanctæ Birgittæ.

Norske Samlinger II. p. 78—79.

8. Octobr. [8070.] Ridder VINCENTS LUNGES Brev til Jörgen Pederssön, Foged i Jæmteland, angaaende adskillige private Anliggender. (I Brevet antydes Forhold til Sverrig, og Lunge erklærer et Sted: "Kong Gustavs Brev og gode Tilbud behager mig ganske vel", uden at dog Indholdet nærmere angives). — *Lwngergordh*, altera die Birgittæ.

Norske Samlinger I. S. 74—79.

[8071.] Ridder VINCENTS LUNGES Brev til Kong Gustav i Sverrig, hvori han takker Kongen for en nylig igjennem den jæmtelandske Foged Jörgen Persson modtagen Skrivelse, i hvilken Kongen havde tilgivet ham den hans Fjender ydede Understöttelse; tillige anholder Lunge om, at Kongen vil tage Brevviseren Per Perssen i sin Tjeneste. — *Bergen*, altera die Dionysii. 1531. 10. Octobr.

Norske Samlinger I. S. 341—42.

[8072.] Kong FREDERIKS Skrivelse til Kong Gustav af Sverrig, hvori han melder at have hört, at Erkebiskop Gustav Trolle hemmeligen skal være kommen til Norge og forklædt som Bergmand have draget igjennem Aggershus Lehn, foregivende, at han sögte Tjeneste ved et Bergværk der. — *Gottorp*, Tirsdagen efter S. Dionysii Dag. 10. Octobr.

Vidensk. Selsk. Skrifter VII. 523—24.

[8073.] Keiser CARL V[tes] Skrivelse, hvori han bl. a. underretter sin Broder Kong Ferdinand om, at Kong Christian lader til at ville indskibe sig, men at det var at befrygte, at det ikke skeete, og om den Skade, som den sidstnævnte Konge alt havde tilföiet og kunde komme til at tilföie Keiserens Undersaatter. — (Uden Aar og Dag). (Fransk). 21—24. Oct.

Lanz Correspondenz des Kaisers Karl V. Erster Bd. p. 561.

[8074.] CHRISTIERN HWIDT, "Deghen i Kiöffnehaffn", bevidner, at Borgemester, Raad og Menighed i Kyrttemynde har antvordet Jörgen Skymmell, Hövedsmand for en Fænnike Landsknægte, 183 Mark Danske af de Penge, som de skulde udgive til Kongen til at allönne Landsknægte med. — *Odense*, Tirsdagen næst efter Severini Dag. 24. Octobr.

Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. S. 158 Nr. 10.

[8075.] Keiser CARL V[tes] Brev til Kong Ferdinand, hvori denne bl. a. underrettes om, at Kong Christian er afseilet den 24de October, efterat have gjort stor Skade i Holland og Utrecht. — *De Bruxelles*, le dernier doctobre. (Fransk). 31. Octobr.

Lanz Correspondenz des Kaisers Karl V. Erster Bd. p. 572.

[8076.] CHRISTIERN HWIDT, "Degen i Kiöbenhaffn", qvitterer Borgemestere, Raad og Menighed i Aarss for 300 Mark Danske af de Penge, som de skulde give Kongen af deres By. — *Wetle*, fredag nest effter alle helgens Dag. 3. Novbr.

Hübertz Actstykker p. 124—25.

[8077.] LÖFFHERRITZ Tingsvidne, at 2 gamle Sandemænd i Löffherrit tilstode paa Löffherreds Ting, "at de med vare og gjorde Markeskjel mellem Lyom Mark og Reffslund Mark, og gjorde da deres Tov og Ed ved den Sted, som de satte den Steen ved Lemosgab og siden sönder ned i det Kjær satte de en Steen: det tilstode de". — Leffuerdag nest efter omnium sanctorum. 4. Novbr.

Langebek Scriptt. VIII. 10—11.

[8078.] LÖYHERRETS TINGSVIDNE, at 2 gamle Sandemænd i Löyherret vidnede, at Abbed Henning i Lyom Kloster aldrig havde ladet Per Hansen i Reffslundt ved Sandemændene anmode om at være tilfreds med det Tog, som blev gjort mellem Lyom Mark og Reffslundt Mark. — *Löyherrets ting*, Leffuerdag nest effter omnium sanctorum. 4. Novbr.

Langebek Scriptt. VIII. 143—44.

[8079.] Kong CHRISTIANS Proclamation til de Norske, hvorved han forkynder sin Ankomst i Landet og indstevner Embedsmændene og udvalgte Mænd af hvert Fylke til et Möde i Opslo. — *Hestnes*, 6. Novembr. 6. Novbr.

Norske Samlinger II. 81—85.

1531. [8081.] Kong CHRISTIANS Skrivelse til Erkebiskop Olaf i Throndhjem, hvori han
8. Novbr. beretter om sin Hidreise fra Holland, beder Erkebispen at söge at "overkomme" nogle af Rigets Fjender, især Vincents Lunge og Niels Lycke, samt at forbyde Almuen nordenfjelds at betale Skatter til andre end dem, som havde hans Fuldmagt o. s. v. — *Ex nave,* VIII. Nov.

Norske Samlinger II. 86—87. Jfr. Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1351.

13. Novbr. [8082.] LYOM BIRKETINGS VIDNE af 8 Dannemænd om, "adt thij hörde oc soffue samme dag paa forneffnde ting inden IIII stocke, adt menige almoe inden tinge och wden tinge, wnge och gamble, och thennem fuldwitterlig ehr, thed Jens Madtssen haffuer kierdt, thet han haffuer Bönderiordt y Lyom han kiender seg till, tha haffuer och formend i Lyom Closter swaret hannom i treduffue aar, thet han inthett haffuer ther, och ey thij haffuer kiend hannom ther nogen iord eller eyendom y noger maade, och haffuer thij affweriet hannom med loff och loffheffuet". — Then mondag nest effter S. Martini episcopi.

Langebek Scriptt. VIII. 144.

15. Novbr. [8083.] Keiser CARL V's Brev til Kong Ferdinand, der bl. a. underrettes om, at Kong Christian ved sit Forhold under Indfaldet i Holland og de tilgrændsende Provindser og ved Afseilingen derfra har sat ham (Keiseren) i Pengeforlegenhed og forhalet hans Afreise til Tydskland. — *De Bruxelles,* le XVe de novembre. (Fransk).

Lanz Correspondenz des Kaisers Karl V. Erster Bd. p. 588. jfr. sammest. S. 622.

18. Novbr. [8084.] LÖHERRETS TINGSVIDNE om, at 4 af de ældste Dannemænd i Brewadt Sogn paa Tinget vidnede, at en Toft, der laae Sönden op til Brevadt Kirkegaard, havde ligget til Brewadt Kirke i 50 Aar "welt och wkerde och wbegerde aff nogen mand". — *Löherrets ting,* Leffuerdag nest effter Martini episcopi.

Langebek Scriptt. VIII. 94.

18. Novbr. [8085.] LYHERRETS TINGSVIDNE, at Hans Nissen i Wolom, Jes Kiær og Jep Jenssen i Döstrup paa Tinget vidnede, "at saameget som de talte og tingede imellem Abbed Hennich i Lyom Kloster og Jens Madssen i Öbierg om den Trætte, som dem imellem var for noget Jordegods, liggendes paa Lyom Mark, det toge de af dem selv ubeden dertil af Abbed Hennich i nogen Maade". — Leffuerdag nest for presentationis Mariæ.

Langebek Scriptt. VIII. 246.

20—30. Novbr. [8086.] (Doctoris) PRANTNER relatio ad Carolum V^tum imperatorem de legatione sua ad Lubecenses aliasque civitates Vandalicas pro dissidio inter regem Christiernum et ducem Holsatiæ. — (Sine anno et die).

Lanz Correspondenz des Kaisers Karl V. Erster Bd. p. 603—605. Kalkar Aktstykker p. 63—65.

27. Novbr. [8087.] LYOM BIRKETINGSVIDNE angaaende Herredsskjellet mellem Lyherret og Ranxstrupherret. — Then mondag for St. Andreæ dag.

Langekek Scriptt. VIII. 103—4.

29. Novbr. [8088.] Det NORSKE RIGSRAADS Brev til det danske, hvori hint erklærer at have antaget Kong Christian til Konge i Norge, og derfor opsiger Kong Frederik Huldskab og Troskab, idet det tillige venskabelig raader de Danske til at antage Kong Christian igjen til Konge i Danmark. — *Asloiæ,* in vigilia Andreæ apostoli.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1353—54. Holberg Danm. Hist. II. 248—51.

30. Novbr. [8089.] Kong CHRISTIANS Leidebrev for Erkebiskop Olaf i Throndhjem med Folk og Tjenere, paa 5 Uger, til at reise til Opslo for at underhandle med Kongen. — *Opslo,* St. Andreæ apostoli Dag.

Norske Samlinger II. 90.

[8090.] Ridder Vincents Lunges Brev til hans Foged Jörgen Pedersson i Jæmpte- 1531.
land, hvori han fortæller om Kong Christians Tog fra Holland til Norge. — *Lungergaard*, 1. Decbr.
anden Dagen Andreæ.

Norske Samlinger II. 90—91.

[8091.] Ridder Vincents Lunges Skrivelse til sin Svigermoder Ingerd Ottisdotter 1. Decbr.
paa Ostrooth, hvori han beretter om Kong Christians Tog fra Holland og Ankomst til Norge.
— *Lungergordt*, anden Dag Andreæ apostoli.

Norske Samlinger II. 92—93.

[8092.] Erkebiskop Olafs Brev til Almuen i Fossenlehn, Edöyen, Romsdalen og 3. Decbr.
Söndmör, hvori han beretter Kong Christians Ankomst til Norge, og at hele det söndenfjeldske
Norge havde modtaget ham som Konge, hvorfor han opmuntrer Almuen til at modtage med
undersaatlig Lydighed de Andragender, som Hans Krugo og Mogens Arnesson skulde bringe
dem. — *Stenvichholm*, Söndagen efter St. Andreæ Apostoli.

Norske Samlinger II. 93—94.

[8093.] Udkast (forfattet som det synes af den throndhjemske Erkebiskop) til 10. Decbr.
det Sikkerhedsbrev („de Puncter og Articler"), som Erkebiskop Gustav Trolle i Kong Christian
den Andens Navn havde lovet den throndhjemske Erkebiskop og Capitel. — Uden Aar og Dag.

Norske Samlinger II. 94—95.

[8094.] Erkebiskop Gustav Trolles Forpligtelsesbrev til Erkebiskop Olaf i Thrond- 12. Decbr.
hjem, angaaende de "Articler og Puncter", som han havde lovet at skaffe Stadfæstelse paa
hos Kong Christian den Anden. — *Throndhem*, 12te Dag udi Decembr.

Norske Samlinger II. 96—97.

[8095.] Det i Kjöbenhavn forsamlede Rigsraad beslutter, at Kirkerne skulle 18. Decbr.
laane hvad de af Sölvkar og Clenodier kunne undvære, for at Kong Frederik deraf kunde lade
slaae Mynt til at lönne de Landsknægte med, som han til Landets Forsvar var nödt til at holde
mod Kong Christian. — *Kiöbenhaffn*, Mandagen nest effter Sanctæ Luciæ Jomfrues dag.

Nye Danske Magazin I. p. 227—29.

[8096.] Optegnelse paa de Norskes Klagepuncter over Kong Frederik den
Förstes Regjering, hvorved de vare bragte til den Beslutning at modtage Kong Christian som
deres Konge. — Uden Aar og Dag.

Norske Samlinger II. 87—89.

[8097.] Concept til en Proclamation fra Kong Christian den Anden, hvori han
tilsiger den hellige Kirke sin Beskyttelse og Forsvar (bestemt til Publication i Norge). — *Oslo*.

Vidensk. Selsk. Skrifter III. 74—75.

[8098.] Fortegnelse paa 1) dem, som vare döde i Landflygtighed med Kong Christian; 2) dem, som vare dragne fra Christian tilbage til Danmark; 3) dem, som endnu vare i
levende Live hos ham i Landflygtighed. — Uden Aar og Dag.

Vidensk. Selsk. Skrifter IV. 277—78.

[8099.] Skaane Landstings Dom, hvorved Erik Daa, Cannik i Lund, kjendes
berettiget til det Faldsmaal, som en af hans Bönders Sönner i Arndall, der sögte Dug og Disk
med sin Fader og brugte af dennes Jord, skjöndt han havde taget Husbondhold af Hr. Anders
Bildes Foged, "faldt vaar for Koningens Sag" fordi han havde saaret en anden paa en Kirkegaard.

Kolderup-Rosenvinge Udvalg af gl. danske Domme II. 45—46.

1532. **1532.**

1. Januar. [8100.] Kong CHRISTIANS Brev, hvorved Erkebiskop Olaf i Throndhjem og hans Tilhængere berettiges til at fange alle "Vore og Kronens Fjender og Uvenner", navnlig "Her Vincentius, Ffru Ingerd og Nielss Löcke". — *Oslo,* Nytaarsdag.
Norske Samlinger II. 214—15.

2. Januar. [8101.] Kong CHRISTIANS Brev, hvormed "Trwendhiemss Stict oc Jemteland" overdrages Erkebiskop Olaf i Throndhjem til Bestyrelse. — *Oslo,* anden Nyaars Dag.
Norske Samlinger I. S. 80.

2. Januar. [8102.] Kong CHRISTIANS aabne Brev til Indbyggerne i Trondelagen og Nummedal, om at modtage Erkebiskop Olaf i Throndhjem som deres Lehnsmand, og yde ham alle kongelige Skatter og Afgifter. — *Opslo,* 2. Januar.
Norske Samlinger II. 216—17.

2. Januar. [8103.] Kong CHRISTIANS Brev til Indbyggerne i Stjordalen, at de skulde yde Throndhjems Capitel alle de faldende kongelige Skatter og Afgifter, da han havde overladt Capitlet bemeldte Fylke til Forlehning. — *Oslo,* anden Nyaarsdag.
Norske Samlinger II. 217—18.

2. Januar. [8104.] Kong CHRISTIANS Qvittering til Erkebiskop Olaf i Throndhjem for "halffiortende og tiuge marck sölff" af Ridder Vincents Lunges Gods. — *Opslo,* 2. Januar.
Norske Samlinger II. 215—16.

2. Januar. [8105.] Kong CHRISTIANS Qvittering til Erkebiskop Olaf af Throndhjem, for "tryhundrit trettenn oc tiuge Marck sölff oc sex Marck Guld til vort oc Rygens merckelige hielp nottorfft oc bystand". — *Opslo,* 2. Januar.
Norske Samlinger II. 216.

5. Januar. [8106.] De NORSKE I OSLO FORSAMLEDE RIGSRAADERS Skrivelse til Kong Christians Sön ("höibaarne höimægtige Fyrste Hr. Hans, med Guds Naade indföd Kongesön udi Danmark, ret Arving til Sverrig, udvalgt Konge til Norge, Hertug i Slesvig" etc.) om, at de have valgt ham til Norges Riges Arveherre og Konge efter Kong Christians Död, eller og för, naar Kong Christian velvillig vilde tilstede det. — *Oslo,* hellige trekoninger afften.
Kalkar Aktstykker S. 66—68. Samme Brev *paa Latin* findes sammest. S. 68—70.

9. Januar. [8107.] Kong CHRISTIANS Brev til Erkebiskop Olaf i Throndhjem, at han skulde udruste et Skib til Overbringeren Skipper Johan og hans Folk, medgive dem en "paa Norges Side" bekjendt, god Styrmand, betale Skipperen og hans Folk de Penge, som Kongen skyldte dem, og sende noget Sölv til Hammer til Myntmesteren. — *Ex civitate Asloensi,* 9. Januarii.
Norske Samlinger II. 218—19.

15. Januar. [8108.] LYOM BIRKETINGS VIDNE, at Jens Madtssen aff Öbierre paa Tinge har kæret, at han og hans Forældre have Bönderjord i Lyom Mark, og at Abbeder og Formænd i Lyom Kloster altid udi 20 og 30 Aar have svaret ham og hans Forældre, at han intet haver der, "og er menige Almue fuldvitterligt, unge og gamle, som i Lyom Birk boer, at Jens Madtssen og hans Forældre, Slægt og hans Venner, som kan paatale, ere afvorde med Lov og Lavhævd som Lands Lov udviser, i alle Maader. — *Lyom biercketing,* then Mondag för St. Antonii dag.
Langebek Scriptt. VIII. 229.

[8109.] Brev, udstedt af DEGN, ERKEDEGN OG MENIGE CAPITEL I TRONDHEM, hvori de erklære at have stillet det dem af Kong Christian tilstaaede Lehn, Stjordalen, Sellebo og Herdal, under Erkebiskop Olafs Beskyttelse. — *Trondhem*, St. Pauls Aften conversionis. 1531. 24. Januar.

Norske Samlinger I. S. 81.

[8110.] Kong FREDERIKS Stadfæstelse paa Preetz Klosters Privilegier. — *Gottorp*, ahme Sonnavende na Conversionis Pauli. (Plattydsk). 27. Januar.

Michelsen Urkundensamml. I. 355—56.

[8111.] NIELS ERLENDSSONS Forpligtelsesbrev til Erkebiskop Olaf i Throndhjem at ville troligen oppebære og aflægge Regnskab for de kongelige Intrader paa Nordmör. — *Trondhjem*, Onsdagen næst för purificationis Mariæ. 31. Januar.

Norske Samlinger II. 219—20.

[8112.] Biskoppen i Oslo HANS REFFS Skrivelse til Kong Christian, hvem Biskoppen indstændig raader til at gaae tilbage fra den svenske Grændse og söge at erobre Aggershus förend denne Fæstning kunde erholde Undsætning fra Danmark. — 1. Febr. 1. Febr.

Baden Danmarks Hist. III. 64.

[8113.] Kong CHRISTIANS Brev til Erkebiskop Olaf af Nidaros, hvori Kongen beretter om nogle militære Operationer, udbeder sig Erkebiskoppens Bistand o. s. v. — *Lille-Hammer*, XIX. die Februarii. 19. Febr.

Norske Samlinger I. S. 82—83.

[8114.] Kong CHRISTIANS Brev til Biskop Hans Reff i Opslo, hvori han beder denne at samle Folk for at beleire Mogens Gyllenstjerne paa Aggershuss Slot og tvinge ham til Overgivelse; tillige beretter Kongen at have slaaet den forenede danske og svenske Hær i Vestergötland. — *Oddewald*, vigilia Petri ad cathedram. 21. Febr.

Norske Samlinger II. 220—21.

[8115.] Vidnesbyrd, udstedt af HÖVEDSMANDEN PAA BORINGHOLMB, BORGEMESTER, BYFOGED OG MENIGE MAND I ROTNE, om at de havde fornyet en gammel Vedtægt, ifölge hvilken "Huus, Boder eller öde Steder", hvoraf i tre Aar ikke er blevet udredet Skat og anden sædvanlig Udredsel, skulle tilfalde Byen og forvendes til dens Bedste. — *Rotne Kirkestevne*, den 3de Söndag i Faste. 3. Martii.

Thurah Bornholms Beskr. p. 113—14.

[8116.] Kong CHRISTIANS Skrivelse til Erkebiskop Olaf i Nidaros om at sende ham med Overbringeren af Brevet, Mester Jon Erkedegn i Upsala, den Understöttelse, som han havde lovet Kongen at forskaffe ham hos "Kirkernes Personer og menige Almue" nordenfjelds i Norge. — *Osloviæ*, dominica Lætare. 10. Martii.

Norske Samlinger II. 222.

[8117.] LÖHERRETS TINGSVIDNE om, at en Aalegaard, der laae til den Gaard, som Hans Lauerssen i Meolden bruger, har ligget dertil upaatalt af gammel Tid. — *Löherrets ting*, then Leffuerdag for S. Benedicti dag. 16. Martii.

Langebek Scriptt. VIII. 101.

[8118.] HWIDINGHERRETS TINGSVIDNE om, at to Lovshöringe inden 4 Stokke paa Tinget vidnede, at Abbed Niels Perssen i Lyom Kloster med Lov og Lavhævd "indvorde" al den Eiendom og Gods, som Lyom Kloster haver i Hwidingherret. — *Hwidingherrets ting*, then Mondag effter paasche. 1. Aprilis.

Langebek Scriptt. VIII. 77—78.

1532. 4. Aprilis. [8119.] TROND IVERSÖNS Qvittering for "ffemthenn och twghwndrede rynskgulden och femtyæ tymmer Hermelynn" for Afgift af Trondelagen, Nommedalen, Guldalen og Jempteland, modtagne af Erkebiskop Olaf, hvilke Iversen lover at overbringe til Kong Christian. — *Trondhem*, femte Dag Paaske.

Norske Samlinger I. S. 83.

8. Aprilis. [8120.] Kong CHRISTIANS Skrivelse til Erkebiskop Olaf i Throndhjem, hvori han takker denne for den ham med Mester Henrik og Niels Skriver sendte "Landehjelp", og beder ham i Fremtiden at söge at overkomme og udrydde Kongens (Christians) Fjender i det Nordenfjeldske. — *Asloviæ*, VIII. die Aprilis.

Norske Samlinger II. 222—23.

11. Aprilis. [8121.] Kong CHRISTIANS Qvittering for den af Erkebiskop Olaf i Throndhem tilsendte "Landehjelp", 99 lödig Mark Sölv og 6 Lod. — *Oslo*, 11. Aprilis.

Norske Samlinger II. 224.

15. Aprilis. [8122.] Kong CHRISTIANS Brev til Erkebiskop Olaf i Throndhem om at hjelpe Jomfru Karine (Datter af Rigsraad Alf Knutsson) til at erholde tilbage det Gods i Nordlandene, som hun havde arvet efter sine Forældre, Brödre og Slægtninge, men Fru Ingerd, Vincents (Lunge) og Niels Lykke havde frataget hende. — *Ex Aslovia*, XV. die Aprilis.

Norske Samlinger II. 225—27.

26. Aprilis. [8123.] Kong CHRISTIANS Skrivelse til Erkebiskop Olaf i Throndhjem, hvori han takker Erkebispen for den ham tilsendte "Landehjelp" og beder ham endvidere at samle saameget Sölv "af Kirkerne og Klerkeriet", som han kunde overkomme, og ligeledes söge at skaffe Penge til Laans, hvor som helst dette kunde erholdes, til Hærens Underholdning og Lönning. — *Ex Aslouia*, XXVI. April.

Norske Samlinger II. 228.

26. Aprilis. [8124.] Kong CHRISTIANS Qvittering for den af Erkebiskop Olaf i Throndhjem modtagne "Landehjelp": "tiugehalffsiunde lödemarck halffandet lot sölff: trædiuge fem Gylden y Skrickenbergher; sextin Gylden y Jacopsdaller; ith hundridt trydsindtiuge fyre gylden y Guldt; ith halffhundridt tömber Hermelynn". — *Opslo*, 26. April.

Norske Samlinger II. 228—29.

27. Aprilis. [8125.] Kong CHRISTIANS Skrivelse til Erkebiskop Olaf i Throndhjem, hvori han beder Erkebiskoppen at tage alt rörligt og urörligt Gods, tilhörende Ingerd Ottesdatter, Vincents Lunge og Niels Lykke, under Kronen, og sætte Fru Ingerd og Niels Lykkes Hustru paa et trygt Sted i Arrest; Kongen tillader ogsaa, at Erkebispens Tjenere maae beholde og dele det, som de tage af de "vore og Rigens Fjender", som de tage tilfange eller slaae ihjel. — *Ex Aslouia*, 27. April.

Norske Samlinger II. 229—30.

28. Aprilis. [8126.] Kong FREDERIKS Proclamation til det norske Folk imod Christian den Anden, i det han sender Knud Gyldenstjerne, Niels Lykke og Reynuold von Haderstorph, Oberst over Landsknægtene, samt en Hær Danske og Tydske til Norges Undsætning, og tilsiger alle dem Amnestie, som vare blevne tvungne til at adlyde Kong Christian, naar de nu vilde vende tilbage. — *Kjöbenhavn*, Söndagen Cantate.

Norske Samlinger II. 230—33.

28. Aprilis. [8127.] Kong FREDERIKS Stevning til Claues Sested, at möde til förste almindelige Herredag i Kiöbenhaffn angaaende den Tiltale, Eskild, Prior i Anderskouff, havde mod ham om St. Hans Kloster i Ribe. — *Vort Slot Kiöbenhaffn*, Söndagen Cantate.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 111.

[8128.] LYOM BIRKETINGSVIDNE om, at mene Almue paa Tinget vidnede med een Röst, at ingen kunde mindes, at de, som havde Fribreve af Lyom Kloster "haffuer werret frii for Borregierning, ath hynthe Kalek, Steenn oc tymmer til Closters bygning oc behouff, oc aldrig thii haffuer begerdt thedt end tiil denne tiidt". — Then mondag for Philippi og Jacobi dag. 1532. 29. Aprilis.

Langebek Scriptt. VIII. 228.

[8129.] Kong FREDERIKS Brev, hvorved han oplader Fru Sophia, Her Albret Raffuenburgis Ridders Efterleverske, og hendes Arvinger til fuld Eiendom den Gaard, som Borgemester Hans Michelsen i Malmö beboede, med Undtagelse af Abildgaard, Kaalgaard og Haverum, som Kongen vil selv beholde til Slottet Malmöhus. — *Hafniæ*, feria tertia post domin. Cantate. 30. Aprilis.

Danske Magazin, Tredie Række I. 211.

[8130.] Kong FREDERIKS Brev, hvorved Ridder Niels Lykke skjenkes Giiske Gaard til arvelig Ejendom. — *Haffniæ*, IV. feria post dominicam Cantate. 1. Maji.

Norske Samlinger VI. 43.

[8131.] Forening mellem Abbed NIELS PERSSEN af Lyom Kloster og NIS HANSSEN i Reffslund, angaaende Markeskjellet mellem Reffslund og Lyom. — *Lyom Closter*, then tiisdag effter ascensionis domini. 11. Maji.

Langebek Scriptt. VIII. 143.

[8132.] Kong CHRISTIAN DEN TREDIES Gavebrev paa Kongetieenden af Hald og Lem Sogne til "Scholemester-Embedet" i Randers. — *Viborg*, Löffuerdagen nest efter Pindsedag. 25. Maji.

Flemmer Hist. Efterretn. om Randers Skole 1. H. p. 35. — Dette Brev hörer uden Tvivl til et senere Aar.

[8133.] Brev, hvorved PEDHER ANDERSEN, Prior i Swoerthe Brödhre Closter i Roskild, sælger fra Klosteret en Gaard i Slagelse til Jens Boæson, Sognepræst i Soerterope. — In festo santiss. Trinitatis. 26. Maji.

Danske Magazin II. p. 157—58.

[8134.] Kong CHRISTIANS Skrivelse til Erkebiskop Olaf i Throndhjem, hvori han melder at vente en snarlig Understöttelse fra Keiseren, og haaber at kunne tugte de Danske og Lybske; han anmoder Erkebispen om at sende ham Penge, hvis han mulig havde samlet nogle. — *Ex Aslouia*, VII. die Junii. 7. Junii.

Norske Samlinger II. 234.

[8135.] HANS BOGBINDERS Qvittering paa Kong Christians Vegne for 3188 Lod Sölv, modtagne af Erkebiskop Olaf i Throndhjem. — 25 Junii. 25. Junii.

Norske Samlinger II. 235.

[8136.] Leidebrev for "Höibaarne Förste og Herre Hr. Christiern, fordum Danmarks, Sverrigs og Norges Konge", til med Fölge at reise ned til Danmark og underhandle med Kongen og Rigsraadet, udstedt af KNUD GYLDENSTJERNE, Electus til Odense, MOGENS GYLDENSTJERNE, Hövedsmand paa Aggershuus, NIELS LYKKE, Ridder, og REINHOLD HEDENSTRUP, samt af GERT ODERSBERG, TÖNNES FRESE, Joachim Fosz og JACOB HUDDESKIND paa de vendiske Stæders Vegne, og til Bekræftelse "beseglet og stadfæstet" af 20 andre Mænd. — *Aggershus*, d. 1. Julii. 1. Julii.

Baden Danmarks Hist. III. 69—72. Holberg Danm. Hist. II. 259—61.

[8137.] Kong CHRISTIANS Proclamation til Indbyggerne nordenfjelds i Norge, hvori han melder dem sin Nedreise til Danmark for at underhandle med Kong Frederik og 4. Julii.

1532. 4. Julii. Danmarks Riges Raad, og beder dem indtil videre at vise Kong Frederik og hans Befalingsmænd Lydighed. — *Oslo*, 4. Julii.

Norske Samlinger II. 235—37.

4. Julii. [8138.] Kong CHRISTIANS Skrivelse til Erkebiskop Olaf i Throndhjem, hvori han underretter ham om den med Kong Frederiks Hövedsmænd oprettede "venlig og fredsommelig Contract og Forligelse". samt om sin Nedreise til Danmark, og beder Erkebiskoppen at byde alle sine Folk at holde inde med alle Fjendtligheder. — *Ex Aslouia*, IV. Julii.

Norske Samlinger II. 237—39.

4. Julii. [8139.] KONGENS RETTERTINGS DOM (Laasebrev), hvorved Ovenskouff Gaard og Gods tildömmes Henning Walckendroff til Glorup og hans Arvinger til evindelig Eie, "oc sætte wii thenne sag ewindelige tygelse vppa". — *Paa Raadthussiidt i wor Stadt Köpnehaffn*, then Torsdag nest efther wor Fruæ Dag visitacionis.

Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. S. 164—66.

8. Julii. [8140.] Brev, udstedt af KNUD GYLDENSTJERNE, Electus til Othense, MOGENS GYLDENSTJERNE Hövedsmand paa Aggershus, Ridder NIELS LIICKE og REINWOLDT VON HEDDERSZSTORFF til Anförerne for den svenske i det nordlige Norge indrykkede Hær, hvori de anmode disse om at drage deres Hær ud af Riget for ikke at blive Almuen til Besvær, i det de tillige takke dem for den ydede Understöttelse. — *Agershus*, d. 8. Juli.

Norske Samlinger I. S. 343—44.

10. Julii. [8141.] Kong CHRISTIANS Skrivelse til Erkebiskop Olaf i Throndhjem, hvori han beder denne at gjemme de Penge, som han havde under Hænder og som vare bestemte til Brug for Kongen. — *Ex portu Hoön*, X. Julii.

Norske Samlinger II. 239—40.

11. Julii. [8142.] Kong CHRISTIANS Skrivelse til Erkebiskop Olaf i Throndhjem, hvori han beder ham at tilbagegive alt det Gods, som han havde frataget Niels Lykke og hans Hustru. — *Beffwesund*, XI. Julii.

Norske Samlinger II. 240—41.

13. Julii. [8143.] Kong FREDERIK tillader, at Hr. Niels Pedersen og efterkommende Sognepræster i Nyborg til deres Præstebord maa faae en Nyborg Kirke tilhörende Gaard i Hiulby imod igjen at overdrage til Kirken en til Præstebordet liggende Gaard i Flödstrup. — *Kjöbenhavn Slot*, Löverdagen efter St. Knud Konges Dag.

Hofman Fundationer V. 433.

16. Julii. [8144.] Kong FREDERIKS Gavebrev til Magistrat og Borgerskab i Halmstad paa et af de to Klostre Sorte- eller Graabrödre, at beholde til et Hospital tilligemed begge Klostrenes Jordeiendomme og Rente inden Byen. — *Kjöbenhavns Slot*, Tirsdagen næst efter Dimissionis Apostolorum Dag. (Svensk).

Richardson Hallandia p. 138.

29. Julii. [8145.] ESKE BILDE, Hövedsmand paa Bergenhus, hans Qvittering for Penge og Varer, modtagne af Otte Stigson, hvilke denne havde hævet i Throndhjem og andensteds i Brandskat o. s. v. — *Bergenhus*, St. Oluf Konges Dag.

Norske Samlinger VI. 51.

29. Julii. [8146.] SYV ADELSMÆNDS Vidnesbyrd, at Hr. Henrick Göye, Ridder og Hövedsmand paa Wordingborg, tilstod Hr. Johann Oxe, Ridder, til Niellstorp sit Kjöb paa Giiszelfelld Gaard og Gods. — *Kiöffnehaffn*, Sancti Olluff Kongis Dagh.

Danske Magazin II. p. 159—60.

[8147.] Kong FREDERIKS "Jagtebrev", hvorved det forbydes Alle og Enhver i 1532.
Nörre-Jutlandt at skyde eller jage "nogen Adell-Villdt, Hiorte, Hyndne, Hyndne-Kalffue eller 1. Augusti.
nogen anden Adell-Villdt" i tre samfulde Aar. — *Slott Kiöpnehavn,* S. Petri ad vincula Dag.

Danske Magazin IV. p. 285—86.

[8148.] Kong FREDERIKS Revers (til den danske og holstenske Adel), at Detlew 3. Augusti.
Bruckdorp eller hvem der herefter blev forlenet med Sönderborg Slot, skulde holde dette Slot og den derpaa fangne Kong Christian til 4 danske Rigsraaders (Mogens Gjöes, Tyge Krabbes, Anders Bildes og Otto Krumpens) og 4 holstenske Raaders (Johan Rantzow Hofmesters, Wolff Pogwisches, Goske von Aneuelds og Hennike Seesteds) Haand, og at Slotsloven ikke maatte betroes Nogen uden i de nævnte Raaders Nærværelse og med deres Villie. — *Coppenhagen,* Sunabent nach Vincula Petri. (Tydsk).

Krag og Stephanius Kong Christ. IIIs Hist. Supplem. S. 35—39.

[8149.] Kong FREDERIK gjör vitterligt, at han af synderlig Gunst og Naade, saa 6. Augusti.
og fattige, vanföre og syge Mennesker, som ligge og ere i Hospital og Hellig-Geist-Huus i Kjöbenhavn, til Hjelp, Tröst og deres Livs Nödtörft og Opholdelse, har undt og tilladt, at Borgemestere og Raad i Kjöbenhavn maa og skulle til dem annamme Graabrödre Kloster, Kirke og Kirkegaard, og alle de Huse derpaa staaer og alle Klosterets Gaarde og Hauger, for fri Eiendom, og Indtægterne deraf anvendes til Bedste for de syge og vanföre Mennesker. — *Kjöbenhavn Slot,* Tirsdagen næst efter S. Petri ad vincula Dag.

Hofman Fundationer X. 181. Nye Danske Magazin I. 54.

[8150.] Kong FREDERIKS og det DANSKE RIGSRAADS Fuldmagt til Hans Reff og 6. Augusti.
Claus Bilde til at underhandle med det norske Rigsraad og det hele Folk om "Forbund, Fred og Enighed" mellem Rigerne. — *Köpenhaffn,* Tirsdagen efter S. Petri ad vincula.

Norske Samlinger II. 241—42.

[8151.] Keiser CARL Vte underretter sin Söster, Enkedronning Maria, Statholder- 10. Augusti.
inde i Nederlandene, om Prindsen af Danmarks (Kong Christian IIs Söns) Död. — *Bain,* le 10. août. (Fransk).

Altmeyer Isabelle et Christiern II. p. 52. (den tydske Overs. p. 77).

[8152.] Markgrev ALBRECHT til Brandenborg, Hertug i Preussen, meddeler Kong 12. Augusti.
Frederik sin Betænkning om, hvorledes denne bedst kunde forsvare sit Forhold mod Kong Christian i Anledning af dennes Fængsling. — D. XII. tag Augusti. (Tydsk).

Behrmann Christian IIs Fængsels- og Befrielses-Hist. S. 111—121.

[8153.] KNUD GYLDENSTJERNE, af Guds Forsyn Electus til Fyens Biskopdom, 24. Augusti.
stadfæster det af Kong Frederik tilladte Magelæg af 2 Gaarde mellem Nyborg Kirke og Præstebord (see ovenf. Nr. 8143). — *Othense,* S. Bartholomæi Dag.

Hofman Fundationer V. 431.

[8154.] M. LUTHERS Brev til Kong Frederik i Danmark angaaende den fangne 28. Septbr.
Kong Christian den Anden, hvilken Luther indstændig beder Kongen om at behandle med Mildhed. — *Wittenberg,* vigilia Michaëlis. (Tydsk).

Dän. Bibliothek IV. 154—57. Pontoppidan Kurzgef. Reformat. Hist. S. 59—62.

[8155.] Kong FREDERIK forlener sin Secretær Jörgen Gyldenstern med Erkedegne- 29. Septbr.
dommet i Ribe, med Emmerlöff og Brönse Kirker, hvilket var blevet ledigt ved Mester Clawes Gortzes (v. Giörtzes) Död. — *Gottrup Slot,* Sancti Michaëlis Archangeli Dag.

Danske Magazin IV. p 167—68.

1532. 6. Novbr. [8156.] Hans Reffs, Biskop i Oslo, TRUD ULFSTANDS og CLAUS BILDES Erklæring, hvorved Erkebiskop Olaf i Throndhjem og det Throndhjemske Capitel erholder fuld Amnestie for deres Hengivenhed for Kong Christian den Anden. — *Trondem,* Onsd. eft. alle Helgens Dag.

Norske Samlinger II. 243—45.

6. Novbr. [8157.] Det NORSKE RIGSRAADS Bekræftelse paa Kong Frederiks Forlehning af Bahus Slot, Bahus Lehn og Vigen til Claus Bilde. — *Trondem,* Onsd. næst efter alle Helgens Dag.

Norske Samlinger I. S. 345—46.

8. Novbr. [8158.] Forbund mellem de tydske Fyrster: ERKEBISKOPPERNE AF MAYNTZ OG TRIER, PFALTZGREVEN AF RHIN, BISKOPPEN AF WÜRTZBURG og LANDGREVEN AF HESSEN til gjensidig Venskab og Understöttelse, dog med Undtagelse af mulige Stridigheder med nogle bestemte Fyrster. Blandt dem af Landgreven af Hessen undtagne er "Herr FRIDERICH, khuug zu Dennemarck, Hertzog zu Holstein". — Freitag nach Leonhardi. (Tydsk).

Hontheim Hist. Treviror. diplomat. II. 639—41.

17. Novbr. [8159.] Kong FREDERIK tillader Horsens Indbyggere at bruge og beholde Graabrödre Klosters Kirke til en Sognekirke, og Klostergaarden med Tilhörende til et Hospital og en Skole og til en Bolig for deres Prædicanter. — *Gottorp,* Sönd. efter S. Martini episcopi Dag.

Hofman Fundationer II. 163—64. Findes ogsaa i Danske Magazin II. 96, men med Datum "S. Martini Dagh" ɔ: 11. November.

19. Novbr. [8160.] Kong FREDERIKS Forbud, at Ingen, Danske eller Tydske, maatte gjöre Stege Borgere Forfang paa deres Fiit og Fiskerleie ved Falsterboe. — *Vort Slot Gottorp,* St. Elisabeth Dag.

Paludan Möens Beskr. II. p. 306—7.

23. Novbr.? [8161.] Kong FREDERIKS Bevilling for Erik Gyldenstjerne at maatte slaae Mynt til at betale sine Svende og Slotsfolk med, dog paa den Betingelse, at den myntes paa samme Paviment, Korn og Skrot, som Mogens Gyldenstjerne myntede dengang han havde Agershus Lehn. — *Gottorp,* Löverdagen efter Vor Frue Dag Pritationis (Presentationis?).

Norske Samlinger VI. 50—54.

24. Novbr. [8162.] JOHANN RANZOWS, Amtmand paa Steenborg, Indberetning til Kong Frederik angaaende et der opdrevet Tönde-Skib. — Sönd. eft. Prensationis (Presentationis?) Mariæ. (Tydsk).

Schuback de jure littoris p. 331.

24. Novbr. [8163.] Kong FREDERIKS Skrivelse til Borgemester og Raad i Hamborg, angaaende et paa Kongens Gebet ved Steenborg opdrevet Tönde-Skib, i hvis Udlæggelse han forelöbig antager, at Borgemestere og Raad ere uskyldige og derfor vil paasee de Skyldige tilbörligen afstraffede. — *Gottorp,* Söndagen efter Prensationis (presentationis?) Mariæ. (Tydsk).

Schuback de jure littoris p. 333.

30. Novbr. [8164.] Attest, udgivet af NIELS CLAUSSON, Laugmand i Stavanger, hvori han bevidner, at Stig Bagge havde læst op for Almuen paa Hville Ting i Sognedal Kongens Brev om Skattepaalæg, hvorpaa Bönderne havde erklæret med samdrægtige Munde og oprakte Værge, at de havde mange Skatte udgivet de Aar og ikke nu vilde give Skat ud inden St. Hans Dag, at de maatte vide til visse hvad Skat de kunde faae. — *Husby,* St. Anders Dag.

Norske Samlinger VI. 35—36.

7. Decbr. [8165.] Kong FREDERIKS Brev, givet Assens Bye paa nogle Jorder udi Lundager Mark, hvilke hörte til Hellig-Kors-Alter i Assens Bykirke. — *Gottorpp Slott,* woer frue affttenn conceptionis.

Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. S. 137.

[8166.] Erklæring, udstedt af 20 NORSKE OG SKOTSKE BORGERE I BERGEN, hvorved de opgive al Klage og Fordring i Anledning af det i Aaret 1523 mellem dem og de tydske Kjöbmænd opstaaede "Oprör, Rov, Mord og Overfald". Til Bekræftelse underskrevet af Biskop Olaf, Erkedegn Gybbelde Peterssen, og Cannik Mogens Jonssen. — *Bergen*, Onsdagen næst efter St. Luciæ Dag. (Plattydsk). 1532. 18. Decbr.

Willebrandt Hansische Chronik, Bil. S. 89—90.

[8167.] ACHO JACOBI, in archiepiscopum Lundensem electus, magistro Georgio Gyllenstiern canonicatum et præbendam, per liberam resignationem cujusdam Erici Ottonis vacantem, confert. — *Lundis*, in crastino . . . .

Danske Magazin IV. p. 165—66.

[8168.] Kong FREDERIKS Instruction for Otto Krumpen, Iwen Rewentlaw, Riddere, Goske von Aneuelden og Knut Bersen (Knud Pedersen Gyldenstjerne) angaaende deres Ærinde til Ditlev Bruckdorpp, Embedsmand paa Sönderborg, da de skulde overantvorde ham Kong Christian til Forvaring paa Sönderborg Slot. (Uden Aar og Dag). (Plattydsk).

Behrmann Christian d. Andens Fængs. og Befriels. Hist. p. 103—109. — Denne Instrux synes at være udstedt i de allersidste Dage af Julii Maaned.

[8169.] Formular for protestantiske Kaldsbreve fra Kong FREDERIK DEN FÖRSTES Tid. — (Uden Aar og Dag).

Nye Danske Magazin VI. 146—48.

[8170.] NICOLAI HERBONI, electi commissarii generalis Ultramontani in capitulo Tolosano, literæ ad omnes ministros ordinis Minorum regularis omnium provinciarum (inter quas nominatur DACIA) de qualitatibus, quæ in iis esse deberent, qui missionarii ad Indicas regiones mitterentur. — (Sine anno).

Wadding Annal. Minor. Tom. XVI. p. 311—22.

1533.

1533.

[8171.] Hertug CHRISTIAN til Slesvig og Holsteens Taksigelsesskrivelse til Capitlet i Ribe for den Sölvstob ("stup"), som det havde sendt ham til Foræring ved Hr. Johan Marqwardi. — *Haderszleben*, den 5. tack Januarii. (Plattydsk). 5. Januar.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 199. Krag og Stephanius K. Christian IIIs Hist. Suppl. p. 12.

[8172.] Kong FREDERIKS Skrivelse til Borgemestere og Raad i Hamborg, at Kongen af Naade vil lösgive det paa Stören anholdte Skib, dog paa de Betingelser, at de Skyldige blive exemplarisk straffede, og Stadens Borgemestere og Raad udstede en skriftlig Tilstaaelse, at de have erholdt Skibet extraderet allene af Naade men ingen Ret. — *Gottorp*, Sönd. eft. trium regum. (Tydsk). 12. Januar.

Schuback de jure litoris p. 332.

[8173.] Kong FREDERIKS Instrux for Melchior Rantzaw, "Marshalck", og flere andre Raader angaaende deres Ærinde, Hverv og Forretninger hos (den fangne) Kong Christian. — *Gottorp*, freitags nach Fabiani Sebastiani. (Tydsk). 21. Januar.

Behrmann K. Christian IIs Fængs. og Befrielses-Hist. p. 121—27.

[8174.] Ridder VINCENTS LUNGES Brev til Erkebiskop Olaf af Nidaros, hvori berettes den svenske Konges Tog til Dalarne: derpaa melder Lunge sin Beslutning at besöge Erkebiskoppen ved Midfastetid, og beder ham til den Tid at holde en Jagt tilrede, da Lunge til samme Tid havde besluttet tillige med sin Kone at besöge Nordlandene. — *I Jemptland*, Fredagen efter Scholasticæ virginis. 14. Febr.

Norske Samlinger I. S. 347.

1533. 22. Febr. [8175.] Ridder VINCENTS LUNGES Brev til Erkebiskop Olaf i Nidaros, hvori meldes, at Kong Gustavs Tog til det nordlige Sverrig allene har gjeldt Dalekarlene og Kopperbergsmend, som i "forlene Aars" Feide havde skriftlig lovet Kong Christian og Erkebiskop Gustav deres Bistand. — *Paa Hob i Jempteland*, St. Peters Dag ad cathedram.
Norske Samlinger I. S. 348—49.

3. Martii. [8176.] JÖRGEN PERSZEN SAMSING, Cantor i Arss (Aarhuus), forpligter sig, i Anledning af at Borgemestere og Raadmænd i Aarhuus havde givet ham et lidet Stykke Jord til hans Gaard paa Middelgaden der i Byen, til at lade opbygge samme Gaard efter Borgeres Viis med Dör og Port mod Gaden, "og ingen Hammer paa Dörre eller Port, og skal altid være en Borgergaard, og ingen derudi at sætte uden en Borger, som gjöre skal Tynge og give Skat som andre Borgere". — *Ars*, Mandagen effther söndagen Invocavit.
Hübertz Actstykker p. 125—26.

7. Martii. [8177.] CLEMENS (VII^mus) papa Philippo duci Pomeraniæ mandat, "quatenus suam auctoritatem interponere velit, ut omnes et singuli subditi sui terræ Rugiæ Johanni (Vesalio), electo Roschildensi episcopo, tamquam patri et pastori animarum suarum intendant, ... servitia et jura sibi ab eis debita integre exhibeant, ac de omnibus fructibus, reditibus, proventibus et obventionibus, quæ vero episcopo Roskildensi in ipsa terra Rugiæ debentur, efficaciter faciant". — *Bononiæ*, die VII. Martii.
Knudsen Joachim Rönnow S. 188—189.

22. Martii. [8178.] MOGENS, Biskop i Hammer, HANS, Biskop i Oslo, GAUTE GALLE, Ridder, ERICH ERICHSEN aff Vabenn, Norges Riges Raad, og PEDER HERLOGSSÖN, Raadmand i Oslo, bekræfte en Dom, hvorved Gundsteen Hedenssön, Amund Rederssön og Flere, der vare gaaet i Borgen for Find Remp, fritages for at være længere Borgen. — *Oslo,* Midtfaste Löerdag. (Norsk).
Danske Magazin VI. p. 182—86.

31. Martii. [8179.] Erkedegn i Arhus JESPER BROCHMANNS og Secretarius HINRICH SCHULTES Bön til Esgy Bilde, Hövedsmand paa Bergenhus, om at ville tage sig af en Hamborger Borgers Berndt Symensöns Sag. — *Gottorp Slot*, Maandagen nest effther Judica Söndagh.
Danske Magazin VI. p. 12.

12. Aprilis. [8180.] Inventarium over Kong FREDERIKS Efterladenskab af Guldkjeder, Ædelstene, Klenodier, Guld, Sölv og rede Penge. — *Gottorp*, am oister auende. (Plattydsk).
Nye Danske Magazin VI. 65—70.

15. Aprilis. [8181.] Hertug ALBRECHT af Meklenborgs Brev til Hr. Anders Bilde, Danmarks Riges Raad, om at indtræde i et hemmeligt Forbund mellem Churfyrsterne for atter at oprette den "gamle Religion oc Romischer Kircke-Brug emod the Lutheraner oc andre Sechte"; og at modsætte sig Hertug CHARSTEN UTAFF HOLSTEN (Christian III.), der formodedes med Vold at ville gjöre sig til Danmarks Konge. — *Suerin*, XV. Dag Aprilis.
Danske Magazin II. p. 100—2.

17. Aprilis. [8182.] Vidisse af et Tingsvidne af EBELTOFTE Byemænd om deres Fastelavn. — *Paa Biscops Gordenn wdj Arhus*, Torsdagenn nesth effther Poskedag.
Nye Danske Magazin I. p. 25—26.

21. Aprilis. [8183.] Tingsvidne om, at JÖRGEN SMEDT har ladet læse Skjelskörs Privilegier angaaende denne Byes Græsningsret, kæret paa et Gjerde, som var sat Skjelskör Mænd til Skade, og faaet Synsmænd udnævnte, som havde kjendt, at saadant Gjerde ei burde blive staaende ved Magt. — *Slagelse Herritz-Ting*, Mandagen nest effter dominica Quasimodogeniti
Friis Skjelskörs Beskr. p. 105—7.

[8184.] Det Sjellandske og Skaanske Rigsraads Skrivelse til Raadet i Slesvig og Holsteen i Anledning af det forestaaende Kongevalg efter Kong Frederiks Död for at intercedere for hans Sön Hertug Hans, og med Anmodning om at sende sende nogle Fuldmægtige til den forestaaende almindelige Herredag i Kjöbenhavn næstkommende Pindsedag. — *Kiöpenhaffn*, Torsdagen nest effther Sancti Georgii Martyris Dag. 1533. 21. Aprilis.

Nye Danske Magazin II. p. 217—18.

[8185.] Rigens Raad (i Jylland) overdrager Hr. Mogens Bilde og nogle flere gode Mænd Befalingen over Nörre-Judtland efter Kong Frederiks Död, indtil et nyt Kongevalg skeer. — *Karup*, Ottensdag effter Apostolorum Philippi et Jacobi. 7. Maji.

Nye Danske Magazin II. p. 198—99.

[8186.] Rigens Raad (i Jylland) melder samtlige Indbyggere i Nörrejudtland Kong Frederiks Död og at det har overdraget Befalingen over Landet, indtil en ny Konge var valgt, til Hr. Mogens Bilde, Hr. Holgerdt Rosenkrandtz, Jep Friies og Axell Gyöæ. — *Karup*, Ottinszdag nest effther Sanctorum Philippi et Jacobi Apostolorum. 7. Maij.

Nye Danske Magazin II. p. 196—97. Et lignende Brev til Kjöbstederne i Jylland, som udgik samme Dag, findes sammest. S. 197—98.

[8187.] Kong Christians Stadfæstelse og Forbedring af Hertugdömmenes Privilegier. — *Thom Kyhl*, am Sontage Trinitatis. (Plattydsk). 8. Junii.

Krag og Stephanius K. Christian III^s Hist. II. S. 288—92. Lünig Collectio nova II. 882—86. Privilegien der Schlesw. Holst. Ritterschaft p. 151—69.

[8188.] Hertug Christians Revers til Stænderne i Hertugdömmene, at hans Brödre, naar de havde naaet Myndigheds-Alderen, skulde stadfæste deres Privilegier. — *Thom Kyhl*, am Sontage Trinitatis. 8. Junii.

Krag og Stephanius K. Christ. III^s Hist. II. 293—94. Priv. d. S. H. Rittersch. p. 170.

[8189.] Literæ Gotscalci ab Anevelde, episcopi Slesvicensis, Torberno Bille, ad sanctam ecclesiam Lundensem electo archiepiscopo, datæ, quibus se Hafniam, ubi novus rex eligendus sit, non venturum esse, excusat. — *Svavistede*, die Jovis corporis Christi. 12. Junii.

Nye Danske Magazin II. p. 219—21.

[8190.] Hertug Christian af Slesvig og Holstens Stadfæstelse af Byen Itzehoes Privilegier. — *Itzehoe*, Sonnauends nha deme Sondage Trinitatis. 14. Junii.

Noodt Beiträge II. p. 419.

[8191.] Forhandlinger paa den förste almindelige Herredag i Kiöbenhavn efter Kong Frederiks Död. — *Kiöpnehaffn*, circa festum Joannis Baptistæ. c. 24. Junii.

Nye Danske Magazin II. p. 199—215.

[8192.] Det danske Rigsraads Svar paa de Articler, som Hertug Christian af Holsten havde tilstillet samme ved Wlff Paawicsk og Melchior Rantzow i Anledning af det forestaaende Kongevalg. — Vigilia apostolorum Petri et Pauli. 28. Junii.

Nye Danske Magazin II. p. 248—250.

[8193.] Rigsraadet tilskriver Almuen i Arhus Stift, at den herefter atter, overensstemmende med Ottense Reces, skulde betale sin Tiende til Kirken, Biskoppen og Sognepræsten (hvoraf Halvdelen havde været afstaaet til afdöde Kong Frederik for dermed at bestride Krigsudgifterne). — Sanctorum Petri et Pauli Apostolorum Dag. 29. Junii.

Nye Danske Magazin II. p. 250—51.

[8194.] Forbundsact mellem Kongeriget Danmark og Hertugdömmene Slesvig og Holsteen, hvori loves gjensidig venskabelig Forstaaelse saalænge Kong Frederiks Slægt 1. Julii.

1533. regjerer i Danmark og til evig Tid; Domme, ved dertil valgte Opmænd, i de mellem Konge-
1. Julii. rigets og Hertugdömmernes Undersaatter opkommende Tvistigheder; gjensidig Understöttelse i Krigstilfælde o. s. v. — udstedt af det danske Rigsraad paa egne og menige Danmarks Indbyggeres Vegne, til Hertug Christian af Holsteen. (Det fra dansk Side udstedte Exemplar). — *Kjöbenhavn*, 1. Julii. (Plattydsk).

Lünig Collectio nova. II. 1030—38 (med Aarstallet 1523), og sammest. p. 871—78 med dette rette Aarstal. Jfr. nedenf. Nr. 8215.

3. Julii. [8195.] FÖRSTE Reces fra Mellemriget efter Kong Frederik den Förstes Död. — *Kjöbenhavn*, Torsdagen næst efter Vor Frue Dag visitationis.

Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. danske Love IV. 145—50. Krag og Stephanius Kong Christian III[s] Hist. II. 284—88.

3. Julii. [8196.] Det DANSKE RIGSRAADS Brev til Riddere og gode Mænd, som Lehnsmænd ere i Arhus Biskopsdom, at den fulde Tiende herefter skal betales til Kirker, Bisper og Sognepræster, overeensstemmende med Recessen til Ottense. — *Kiöpnehaffn*, Torsdag nest effther vor Frwe Dag Visitationis.

Nye Danske Magazin II. p. 251—53.

4. Julii. [8197.] Den ANDEN RECES fra Interregnum efter Kong Frederik den Förstes Död. — *Kjöbenhavn*, Fredagen efter Jomfru Mariæ Dag visitationis.

Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. danske Love IV. 151—54. Danske Mag. III. p. 105—10.

10. Julii. [8198.] Det DANSKE RIGSRAADS Anordning om Regjeringen i Mellemriget efter Kong Frederik den Förstes Död. — *Kiöbnehaffn*, stj. knwtz Konnings dagh.

Krag og Stephanius K. Christian III[s] Hist. Supplem. p. 12—16.

13. Julii. [8199.] DANMARKS RIGSRAAD forener sig om, ikke at ville vælge nogen til Konge, istedetfor den afdöde Kong Frederik, uden Alles Samtykke, og imidlertid holde indbyrdes Enighed. — *Kiöffvenhaffn*, Söndaghen nesth effther sancti Knwds Konings Dag.

Nye Danske Magazin I. p. 230—32.

14. Julii. [8200.] DANMARKS RIGES RAAD, forsamlet paa Herredagen i Kjöbenhavn, indskærper Indbyggerne i Nörre-Judtland de af afdöde Kong Frederik udgivne Anordninger om Rustning i Tilfælde af Angreb udenfra, og indsætter Ridderne Hr. Peder Lycke til Aaleborg, Hr. Offue til Ostrwp, Eriick Banner til Kalöö og Hr. Mogens Biilde til Koldinge til Höveds mænd for Folket. — *Kiöbenhaffn*, Mandagenn nest effther Sancti Knudtz Konnings Dag.

Nye Danske Magazin II. p. 367—68.

14. Julii. [8201.] Det DANSKE RIGSRAADS Dom over Mester Hans Tagisön kaldet Prædicant, hvorved denne forbydes at opholde sig i Sjelland og Skaane. — *Kiöbenhaffn*, Mandagen nest efter St. Knud Konnings Dag.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1400. (Qvartudg. T. IX. fol. B 2). Krag og Stephanius K. Christian III[s] Hist. Supplem. p. 18—20.

15. Julii. [8202.] Det DANSKE RIGSRAAD tillader Borgemestere og Raad i Kjöbenhavn at udsætte Tönder paa Middelgrunden og derfor at hæve en billig Betaling af ethvert Skib efter dets Störrelse. — *Kiöbenhaffn*, Tirsdagen næst efter St. Knud Konges Dag.

Krag og Stephanius K. Christian III[s] Hist. II. 283—84.

30. Julii. [8203.] MÖENBO LANDSTINGSVIDNE, at Ingen uden Tolderen og Hövedsmanden paa Stege Slot opbærer Kongens Sild paa Möen, undtagen Bispens Embedsmand paa Ermelundegaard af Bispens egne Tjenere, og den, der Spitelsku Klostergaard haver, der tager dem ved Syldebro; samt at ingen Mand maa tage Kongens Kjöb af nogen Mand her under

Landet, som fisker, uden alleneste Kongens Tolder her paa Landet og den, som Stege Slot 1533.
haver i Være og Forsvar. — *Mönbo Landsting*, Onsdagen næst efter S^ti Oluff Konninges Dag. 30. Julii.

Paludan Möens Beskr. II. p. 307—9.

[8204.] Magnus Göe, Ridder og Danmarks Riges Hofmester, gaaer i Borgen til 16. Augusti.
Biskop Joachim Rönnow for Hans Tausen, da denne af Bispen havde faaet Tilladelse til at vende tilbage til Kjöbenhavn. — *Bistrup*, Löverdagen næst efter Vor Frue Dag assumptionis.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1102. (Qvartudg. Tom. IX. fol. C.). Rön Biographia Tausani p. 75—76. Hansen Om Skanderborg p. 56.

[8205.] Hans Tausens Revers til Biskop Joachim Rönnow, da han af denne 17. Augusti.
havde faaet Tilladelse til at vende tilbage til Kjöbenhavn. — *Bistrup*, Söndagen næst efter Vor Frue Dag assumptionis.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1102. (Qvartudg. Tom. IX. fol. C.). Rön Biographia Tausani p. 73—74. Suhr Tausens Levnet S. XXXVI.

[8206.] Jörgen Gyldenstiernne, Ærkedegn i Ripe, tilstaaer, af Mester Jehann 17. Augusti.
Valkendorff, Cannik i Roskiildt, at have erholdt overdraget det ham af Frederik givne Haabebrev paa Provstiet til vor Frue Kirke i Odense, og forpligter sig derfor til at give ham en aarlig Pension af 120 Rhinske Gylden for hans Livstid, at regne fra den Dag, Mester Anders Glob maatte ved Döden afgaae. — *Otthensse*, Söndagen nest effther wor Frwe Dagh assumpt.

Danske Magazin IV. p. 168—70.

[8207.] Literæ episcoporum Danicorum ad coetum cardinalium Romanorum de 1. Septbr.
confirmatione papali Joachimo Rönnow, electo episcopo Roskildensi, concedenda. — *Roskildiæ*, prima Septembris.

Knudsen Joachim Rönnow S. 157—58.

[8208.] Det norske Rigsraads Brev til Kong Gustav i Sverrig, hvori det ind- 4. Septbr.
byder ham til at sende Befuldmægtigede til det til St. Hans Dag næstkommende berammede Möde i Kjöbenhavn for at vælge en Konge istedetfor den nylig afdöde Kong Frederik den Förste. — *I Boed i Rwmsdal*, Torsdagen næst för nativitatis Mariæ.

Norske Samlinger I. S. 350—52.

[8209.] Hertug Christian stadfæster Haderslev Byes Privilegier og tildeler dem 21. Septbr.
nogle nye Benaadninger. — *Vp unsem Slote Hadersleven*, Middweknns na Matthæi. (Platt.).

Krag og Stephanius K. Christian III^s Hist. II. 294—97. Corpus Statutorum Slesvicens. II. 474—77.

[8210.] Hertug Christians Stadfæstelse paa det af Kong Christian (I.?) Peter 28. Septbr.
Knutsen meddeelte Adelsbrev, given den Sidstnævntes Sönnesön Peter Jensen. — *Tho Haderslef*, am Avende Michaelis. (Plattydsk).

Krag og Stephanius K. Christian III^s Hist. Supplem. S. 17—18.

[8211.] Hertug Christians Stadfæstelse paa Femerns Privilegier. — *Borg up* 24. Octobr.
Fehmern, Frydage nah dem Eluen dusendt Jungfruen. (Plattydsk).

Krag og Stephanius K. Christian III^s Hist. Supplem. p. 16—17.

[8212.] Kong Gustav af Sverrigs Brev til det norske Rigsraad, hvori han er- 10. Novbr.
klærer at ville lade möde i Kjöbenhavn i Fald han skulde erholde Indbydelse dertil af det danske Rigsraad, og yttrer Haab om, at derved vilde bevirkes en varig Fred mellem Rigerne. — *Stockholm*, in profesto Martini. (Svensk).

Norske Samlinger I. S. 352—53.

1533. 20. Novbr. [8214.] Det DANSKE RIGSRAADS aabne Brev, hvorved de bemyndige Offue Bilde, Biskop til Arhus, Knudt Gylldenstierne, Electus til Ottense, Mogens Göye, Danmarks Riges Hofmester, Offue Lunge til Tyersbeck, Erick Banner til Asdall, Erick Kromediige, Mogens Bilde og Johann Friis til at reise til Kollyng og overgive Hertug Christians til Slesuiig og Holsteen, etc. Fuldmægtige 2 Forbunds og Confederatz-Breve og et Forpligtelsesbrev, at tilkommende Konger i Danmark skulde stadfæste samme Breve, og siden igjen modtage samme. — *Ottense*, wor Frue Affthen Presentationis.

Nye Danske Magazin II. p. 255—56.

21. Novbr. [8215.] DANMARKS RIGSRAAD lover Hertug Christian til Slesuiig, Holsten, etc. at forpligte hvilkensomhelst det maatte vælge til Danmarks Konge til at holde den Contract, som nu var afsluttet mellem Danmarks Rigsraad og Fyrstendömmet Slesuiig og Holsteen. (Unionstractaten af 1. Juli 1533). — *Otthense*, wor Frue Dag Presentationis.

Nye Danske Magazin II. p. 254—55.

5. Decbr. [8216.] Unionstractat mellem Hertugdömmene SLESVIG OG HOLSTEEN og DANMARKS KRONE, især med Hensyn til gjensidig Understöttelse i Krigstilfælde (det fra Hertugdömmenes Side, af Hertug Christian og mange af Hertugdömmenes geistlige og verdslige Magnater, udstedte Exemplar). — *Rendsborg Landdag*, Fred. efter St. Andreas Dag. (Platt.).

Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol. X. P. Spec. VI. II[te] Contin. 2te Forts. pag. 32—36. Londorp Acta publ. Tom. XII. (Contin. VIII. Th.) B. XIII. p. 350—54. Epit. ibid. XIII. (IX. Th.) B. XIV. p. 426. Des Schlesw. Holst. Gottorp. Hauses Gerechtsame, Beyl. XII. Dumont Corps dipl. Tom. IV. P. II. p. 106. Hansen Staatsbeschreibung Schleswigs p. 593—606. Tillige paa Dansk hos Krag og Stephanius, K. Christ. III[s] Hist. II. p. 2—19. See ovenf. Nr. 8194.

[8217.] Biskop IVERS og RIBE CAPITELS Forlehningsbrev til Niels Lange paa Wisselbierg med Tilliggelse, med Ilslef og Hogstrup Kirker m. m.

Uddr. i Genealog. Archiv. I. H. S. 19—20.

[8218.] Det DANSKE RIGSRAADS Svar paa Esgy Bildes Brev, (hvori han havde begjeret at maatte aflöses som Embedsmand paa Bergenhuesz, for at kunne bivaane det danske Rigsraads Forsamlinger i Anledning af K. Frederiks Död og det nye Kongevalg), at han skulde forblive paa sin Post indtil Sanct Hans Dag Baptiste næstkommende Aar, da det danske og norske Rigsraad skulde möde paa en almindelig Herredag i Kiöpnehaffnn. — Uden Aar.

Nye Danske Magazin II. p. 242—45.

[8219.] Det DANSKE RIGSRAAD indbyder det norske Rigsraad nordenfields til at möde paa en almindelig Herredag i Kiöpnehaffn Sancti Hans Baptiste Dag næste Aar, for at udvælge en ny Konge.

Nye Danske Magazin II. p. 222—23.

[8220.] Det DANSKE RIGSRAADS Svar til Dronning Sophie, Kong Frederiks Gemalinde, paa de Andragender, hun til samme havde gjort ved Wlff Paawysk.

Nye Danske Magazin II. p. 246—48.

[8221.] Reces mellem Hertug CHRISTIAN til Slesvig og Holsten og Biskop GOTTSCHALCK om, hvorledes der skulde forholdes med Kirkernes Besættelse og Bortgivelsen af Beneficierne, indtil Hans Höifyrstelige Naade tilligemed hans umyndige Brödre og Landstænderne gjorde nærmere Anordning herom. (Tydsk).

Swabsteder-Buch ap. Westphal. IV. 3195. no. 158.

1534.

1534.

[8222.] ÖGMUNDI, episcopi Schalholtensis, epistola ad Höskuldum, Stafangrensem episcopum, quæ, inter res privatas, literas regias nuper editas tangit, ex quibus magnum commodum Islandis sperat. — *Hanaberg*, dominica infra octavas epiphanias. 11. Januar.

Finni Johannæi Hist. eccl. Isl. II. 528.

[8223.] IWER PERSSEN, Tinghörer paa Lyom Birketing, og TRE SANDEMÆND I FORNÆVNTE BIRK bevidne, at regelbunden Mand, Broder Hans Hermenssen, æskede og fik paa (Lyom) Klosters Vegne et fuldt Tingsvidne af 8 Dannemænd, der vidnede, at Lyom Klosters "Schouffue, Kiærre, Jenmercke, Fiisehewand, Dammer og Aar, fra Lyom Kiircke och til Wester Aallgaard, ihuor Closters friihedt ehr, thet er lyst wthii fredt huer dricke ting wnder Wold oc Rhan". — Then Mondag effter trium regum. 12. Januar.

Langebek Scriptt. VIII. 227—28.

[8224.] FORBUNDSACT IMELLEM DE TRE NORDISKE RIGER, sluttet af Rigsraaderne Truid Ulfstand og Niels Lunge paa Danmarks og Norges Vegne. — Vor Frue Dag purif. (Svensk). 2. Febr.

Tegel K. Gustav I[s] Hist. II. 13—23. Paa Dansk overs. hos Baden, Danm. Hist. III. 95—100.

[8225.] JOHANNIS VESALII, electi archiepiscopi Lundensis, epistola ad dominum de Granvelle de statu rerum in Dania etc. — *Ex Praga*, die XV. Februarii. 15. Febr.

Epit. ap. Kalkar, Aktstykker p. 81.

[8226.] JOHANNIS, electi archiepiscopi Lundensis, epistola ad dominum de Granvelle, in qua officia sua offert in causa matrimonii inter Philippum, ducem Bavariæ et comitem Palatinum, et Dorotheam, filiam Christierni II[di], Daniæ regis, contrahendi. — *Ex Praga*, die XVI. Februarii. 16. Febr.

Kalkar Aktstykker p. 81—82.

[8227.] LYOM BIRKETINGSVIDNE om, "at ingen Birkemænd skulde gjöre Udsalg enten af Eng eller af Kjær under Vold". — *Lyom bierckething*, then Mondag effter Valentini dag. 16. Febr.

Langebek Scriptt. VIII. 229.

[8228.] LYHERRETS TINGSVIDNE, at der ikke gik "Gifft" af en Eng, som kaldes Komele Krog, til Tröyborg Slot. — *Lyherretz ting*, Leffuerdag nest for Oculi. 7. Martii.

Langebek Scriptt. VIII. 111.

[8229.] MIKKEL BROCHENHUUS underretter Cantsler Johan Friis om, at han har affærdiget Björnen til at löbe i Beltet, og at han var i Trang for Penge og udbeder sig hans Raad, om han kunde sælge nogle Öxne og noget Korn, da han havde brugt Pengene, der vare paa Slottet til Folkene paa Björnen, og Subsidiet af Præsterne var sendt til Kjöbenhavn. — *Ex Nyburg*, feria 4ta post dominicam Oculi. 11. Martii.

Vedel Simonsen Grevens Feide S. 85—86.

[8230.] Literæ CAPITULI SLESVICENSIS de vicaria ad altare S. Johannis evangelistæ et apostoli in æde cathedrali, Georgio Rugen, clerico Slesvicensi, concessa. — *Slesvici*, d. 21. Martii. 21. Martii.

Epit. in Swabsteder-Buch ap. Westshal. IV. 3195. no. 162.

[8231.] Syns- og Taxations-Forretning over GURRE SLOT og Tilliggende. — *Löckesholm*, Quasimodogeniti Söndag. 12. Aprilis.

Knudsen Joachim Rönnow S. 165—66.

[8232.] ODENSE BYTINGSVIDNE om, at Hans Lauritzen, Kæmner i Odense, paa Odense Byes Vegne gav og gjorde sin Lov paa Lavhævd paa endeel af Byens Aasteder og Eiendomme. — Mandagen effther Jubilate söndag. 27. Aprilis.

Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. S. 71—73.

1534. 21. Maji. [8233.] CAPITULI SLESVICENSIS collatio vicariæ ad altare S. Johannis in ecclesia cathedrali pro Bartramo Scriver. — Die vicesima prima mensis Maji.

Noodt Beiträge I. p. 463—64.

22. Maji. [8234.] Grev CRISTOFFER af Oldenborgs Skrivelse til Hertug Christian om at lösgive Kong Christian II. af sit Fængsel. — *Lübeck*, 22. Maji.

Nye Danske Mag. V. p. 126—27. Hvitfeldt Danm. Rig. Kr. p. 1412. (Qvartudg. T. IX. fol. E 4.).

26. Maji. [8235.] Grev CHRISTOFFER af Oldenborgs Skrivelse til det danske Rigsraad og menige Indbyggere i Danmark, hvori de opmuntres til at staae ham bi i hans Foretagender til Kong Christian IIs Befrielse af Fængselet. — *Lübeck*, 26. Maji.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1412. (Qvartudg. Tom. IX. fol. E 4.).

2. Juni. [8236.] En GESANDTSKABS-BERETNING til Dronning Marie, Statholderinde i Nederlandene, om Grev Christoffer af Oldenborgs Hensigter med hans Indfald i Holsteen, om Kong Christian II. m. v. — *A Amsterdam*, le second jour de Juni. (Fransk).

Kalkar Aktstykker S. 96—98.

21. Junii. [8237.] ANDERS BILDE, Ridder, underretter Biskop Joachim Rönnow om en lybsk Flaades Ankomst til Möen med mange Krigsfolk ombord. — *Stege*, Sönd. efter Bodelszmösze.

Knudsen Joachim Rönnow S. 166—67.

22. Junii. [8238.] TYGE KRABBE, Ridder, tilskriver Erkebiskop Torbern Bilde om at lade Speidere paapasse den lybske Flaade, der laae for Dragör, og om at holde sine Folk rede m. v. — *Helsingborge*, Mandagen efter Botulphi.

Knudsen Joachim Rönnow S. 168—69.

22. Junii. [8239.] Biskop JOACHIM RÖNNOW beder Hr. A. Bilde til Söholm om at begive sig ind i Kjöbenhavn med Heste og Harnisk (i Anledning af en lybsk Flaades Ankomst i Dragörs-Strömmen). — *Ex Roschildia*, feria 2a ante festum Johannis bapt.

Knudsen Joachim Rönnow S. 167—68.

23. Junii. [8240.] Biskop JOACHIM RÖNNOW underretter Hr. Anders Bilde om de Lybskes Landgang ved Skovshoved og anmoder ham om at samle Krigsfolk og dermed drage til Kjöbenhavn. — *Ex Haffnia*, vigilia beati Johannis bapt.

Knudsen Joachim Rönnow S. 169—70.

23. Junii. [8241.] JOHAN URNE underretter Hr. A. Bilde, Hövedsmand paa Stege, om de Lybskes Landgang ved Hvidör og raader ham til uden al Forsömmelse at begive sig til Kjöbenhavn med den störste Magt, han kan afstedkomme. — *Kiöpenhaffn Slot*, Sti Hans Aften.

Nye Danske Magazin V. p. 127. Knudsen Joachim Rönnow S. 170.

23. Junii. [8242.] Erkebiskop OLAFS i Throndhjem, NIELS LYKKES og JOHAN KRUCKOWS Skrivelse til Hans Thehus, hvori de advare ham om ikke længer at forholde de rette Vedkommende Kronens Skatter og Afgifter paa Færöe. — *Bergenhus*, vigilia Johannis baptistæ.

Norske Samlinger II. 377—78.

23. Junii. [8243.] Erkebiskop OLAFS i Throndhjem, Ridder NIELS LYKKES og JOHAN KRUKOWS Brev til Færingerne, der bedes om at modsætte sig Hans Thehus's Anmasselser, i det denne paa Thomis Kopins, Borger i Hamborg, hans Vegne forholdt de kongelige Befuldmægtigede de Skatter og Afgifter, som skulde gives til Kronen. — *Bergen*, vigilia Joh.

Norske Samlinger II. 376—77.

24. Junii. [8244.] Biskop JOACHIM RÖNNOW anmoder indstændig Hr. A. Bilde om at begive sig ufortövet til Kjöbenhavn med sine Heste og Harnisk. — *Ex Haffnia*, d. b. Joh. bapt.

Knudsen Joachim Rönnow S. 171.

[8245.] JOHANNIS (VESALII), electi archiepiscopi Lundensis, epistola ad dominum de Granvelle de legatione in Daniam mittenda. — *Ex Bruxellis*, die sancti Johannis bapt. 1531. 24. Junii.

Epit. ap. Kalkar, Aktstykker p. 83.

[8246.] Grev CHRISTOFFER af Oldenborgs Stadfæstelse paa Skjelskörs Privilegier og Tilstaaelse af nogle nye, hvoriblandt, at denne Byes Indvaanere herefter skulde ligge til Kongens eget Fadebur, og give did deres Byskat, Sagefald og alle andre Udgifter, og at Borgemester og Raad skulde have Magt til at beskikke Byfogden, samt at Vor Frue Kloster skulde tilhöre Byen. — *Kiöge*, dend Mandag nest (efter) S. Hans Dag. 29. Junii.

Friis Skjelskörs Beskr. p. 389—90. Danske Magazin III. 71.

[8247.] Grev CHRISTOFFER af Oldenborgs Stadfæstelse paa Slagelse Byes Privilegier. — *Köge*, (den Mandag nest St. Hans Dagh Baptiste). 29. Junii.

Krag og Stephanius K. Christian III's Hist. Supplem. S. 21. — Brevets Datum er overstreget i Originalen.

[8248.] Grev CHRISTOFFER af Oldenborgs Stadfæstelse paa de Byen Holbek tilstaaede Privilegier, hvorved Byen henlægges til Kongens Fadebur, og Magistraten og Borgerne erholde Myndighed til selv at ansætte en Byfoged af Raadet eller Borgerne. — *Köge*, den Tisdag wed Sancti Hans Dag Baptiste. 30. Junii.

Öst Archiv for Psychologie, Historie etc. X. 262—63.

[8249.] JOACHIM RÖNNOWS (udvalgt Biskop til Roskilde Domkirke) Svar til Archidiacon Joh. Laurentii og övrige Roskildske Prælater og Canniker, som havde ladet ham vide, at Grev Christoffer til Oldenborg vilde sætte en nye Biskop i Stiftet. — *Ex curia episcopali Haffnensi*, sabbato post festum visitationis Marie. 4 Julii.

Danske Magazin III. p. 72—73.

[8250.] Den FYNSKE ADELS BREV, hvorved de befuldmægtige Styge Krumpen, Biskop i Börglum, Iver Munck, Electus i Ribe, Mogens Göye, D. R. R. og Hofmester, samt Ove Lunge og Johan Frys til Hesselagergaard, til ogsaa paa deres Vegne at tilbyde Hertug Christian den danske Krone. — *Hellesöe Kirke*, S. knud konges Aften. 9. Julii.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1124. (Qvartudg. Tom. IX. fol. J 2.) Krag og Stephanius K. Christ. III's Hist. S. 22—23.

[8251.] Greve CHRISTOFFER af Oldenborgs Forlehningsbrev til Hr. Anders Bilde paa Wordingborgs Lehn, udstedt paa Kong Crestierns (II.) Vegne. — *Köge*, Mondagen nest effter ste. Knwd Konges dagh. 13. Julii.

Nye Danske Magazin V. p. 127—29.

[8258.] KJÖBENHAVNS BORGERES Brev at ville overgive Staden til Grev Christoffer af Oldenborg og sværge ham paa Kong CHRISTIERNS (II.) Vegne. — *Kiöge*, Mandagen nest effter sancti Knndt Konninges dag. 13. Julii.

Nye Danske Magazin V. p. 129—30.

[8253.] Greve CHRISTOFFERS Leidebrev for Ridder Hr. Eske Bilde og alt hans Gods i Sielandt, Schone og Hallandt. — *Kiöbnehaffn*, Tiisdagen effter sancte margrette dag. 14. v. 21. Julii.

Nye Danske Magazin V. p. 130.

[8254.] Hertug CHRISTIAN forlener Sognepræsten Thomas Knudsen (Thomas Canuty) i Hygom (Hugem) paa Livstid med et Stykke af Kirkens Jord mod sædvanlig Afgift, og bestemmer, at de af Th. Knudsen til Præstegaardens Forbedring gjorte Bekostninger skulle godtgjöres ham af Sognet eller hans Eftermand i Embedet. — *Hadersleben*, Donnerstags nach Magdalene. (Platt.). 23. Julii.

Krag og Stephanius K. Christian III's Hist. Supplem. S. 20.

1534. 24. Julii. [8255.] Brev fra RAADET I SKAANE til de i Kjöbenhavn forsamlede Rigsraader, om at udvirke Leidebrev for nogle Sendebud til Grev Christoffer af Oldenborgh. — *Ex Landskrone*, S. Jacobs Apostels afften.

Nye Danske Magazin V. p. 130—31.

25. Julii. [8356.] Grev CHRISTOFFER tager Mogens Gyldenstjerne, Ridder, sin Mand og Tjener, hans Gaarde og Gods udi Skaane, Sælland, Fyen og Jylland eller andensteds her udi Riget i fyrstelig Hegn, Fred, Værn og Beskjermelse. — *Kiöpenhaffns Slot*, Sancti Jacobi apostol. Dag.

Vedel Simonsen Grev. Fejde S. 86—87.

31. Julii. [8257.] Grev CHRISTOFFERS Beskyttelsesbrev for Indbyggerne i Skaane. — *Kiöbenhaffn*, Fredagen nest effter Oluff Konges Dag.

Danske Magazin III. p. 73—74.

31. Julii. [8258.] Grev CHRISTOFFERS Fredsbrev paa Kong Christens (Christian II.) Vegne, til Rigsraad og menige Adel i (Skone) Stift. — *Kiöpenhaffuens Slot*, Fredagen nest efter Sti oluff Konges Dag.

Nye Danske Magazin V. p. 131—32.

31. Julii. [8259.] Ridder TYGE KRABBES Skrivelse til Hr. Jacob Trolle og Axell Vgerup, Riddere, om at hylde Grev Christoffer i Skaane. — *Ex Köpnehaffn*, Freydagen nest effter sancti oloffs Dag.

Nye Danske Magazin V. p. 132—33.

Julio. [8260.] Instruction, givet Dr. Tucher af Statholderinden i Nederlandene, Enkedronning MARIE, da han af hende blev sendt som Gesandt til Danmark. — *A Bruxelles*, le . . . jour de Juillet. (Fransk).

Kalkar Aktstykker S. 98—102.

1. Augusti. [8261.] JOHANNIS VESALII (electi archiepiscopi Lundensis) relatio de legatione sua in Germaniam, missa Carolo Vto imperatori, cui inter alia varios indicat modos, quibus Daniam armis aggredi et opprimere possit. — *Ex Praga*, die prima mensis Augusti.

Kalkar Aktstykker p. 87—89. — En Memorial af lignende Indhold (udstedt i *Prag* den 2. Augusti Aar XVc XXXiiij) har samme "Joannes, E. archiepiscopus Lundensis, Episcopus Roschildensis, Cesaree Matis Orator", meddeelt "al molto magnifico et nobile Senior Jouane Dandelost"; den findes anf. St. S. 83—86.

5. Augusti. [8262.] Grev CHRISTOFFER af Oldenborgs Brev til Bönderne, som ligge til "Degendomith i Köffnehaffn", hvilket han forlener Benth Biilde. — *Köffnehaffn*, Onsdagen nest effther St. Peders Dag ad vincula.

Nye Danske Magazin V. p. 133.

5. Augusti. [8263.] Grev CHRISTOFFER tillader, paa Kong Christian IIs og egne Vegne, Hr. Joh. Oxe, Ridder og Raad, fremdeles at beholde Raffnsborge Lehn i Laaland i Pant i 12 Aar. *Kiöbenhaffns Slot*, Onsdagen nest effter S. Petri ad vincula Dag.

Danske Magazin III. p. 74—75.

12. Augusti. [8264.] Greve CHRISTOFFER af Oldenborgs Privilegier for Halmstad. — *Malmö*, Onsdagen næst efter St. Laurentii Dag. (Svensk).

Richardson Hallandia p. 138.

13. Augusti. [8265.] Grev CHRISTOFFERS Instruction til Anders Bilde, Johan Wrne og Mickell Blick, Danmarks Riges Raader, om at underhandle med Knud Pedersön, Hövedsmand paa Nykjöbing Slot, om at overgive samme til dem paa Kong Christian IIs og hans egne Vegne. — *Malmö*, Torsdagen nest effter S. Laurentii martyris Dagh.

Danske Magazin III. p. 75—76.

[8266.] Jens Andersen, Biskop i Odense og "postulatus Strengnensis", raader 1534.
Eske Bylde, Hövedsmand paa Bergenhus, at begive sig til Lybek og gjöre Raadet der be- 15. Augusti.
kjendt med sine Sager. — *Ex curia episcopali Lubecensi*, die beatæ virginis assumpt.

Paludan-Müller J. A. Beldenak p. 110—11.

[8267.] Den udvalgte Kong Christian (III^s) Brev, hvorved han forpligter sig til, 18. Augusti.
naar Riget er kommet i en god Bestand igjen, at ville sværge, gjöre, give Danmarks Riges Raad, Adel og Indbyggere saadan en Reces og Haandfæstning, som hans Fader forhen havde givet dem, m. v. — *Horsnes*, Tirsdagen næst efter Vor Frue Dag assumptionis.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1126. (Qvartudg. Tom. IX. fol. J 1.). Krag og Stephanius K. Christian III^s Hist. II. S. 20—22.

[8268.] Joannis Andreæ, episcopi Ottoniensis et postulati Strengnensis, ad do- 27. Augusti.
minum magistrum Melchiorem, cancellarium comitis de Oldenborg et viceregis Danorum, epistola, qua eum rogat, ut comitem de Oldenborg hortari velit ad puniendum Melchiorem Rantzou et ceteros, qui ipsum (episcopum) de domo propria deportaverant, in Holsatiam duxerant et multis malis afflixerant. — *Ex curia episcopali Lubecensi*, die 27. mensis Augusti anno a Christo nato 1524 (*corr.* 1534).

Kalkar Aktstykker p. 29—30.

[8269.] Roeskilde Capitels Pantebrev til Biskop Joachim Rönnow paa Solthe 28. Augusti.
Slot og Lehn, m. m. — *Roschilde*, Sancti Augustini episcopi Dag.

Knudsen Joachim Rönnow S. 171—74.

[7270.] Greve Christoffers Brev til Bönderne i Hindzegawls og Hagenskow 4. Septbr.
Lehn om Sviin at levere til Proviantering af Kiöpenhaffn Slot. — *Slot Kiöpenhaffn*, Fredagen nest for wor Frue Dag Nat^tis.

Vedel Simonsen Grevens Feide p. 88. Nye Danske Magazin V. p. 135—36.

[8271.] Grev Christoffers Brev til Hr. Mogens Gyllenstiern, Embedsmand paa 4. Septbr.
Slottene Hindzegawll og Hagenskow, om Hjelp af Præster og Degne i Lehnet, og om Sviin, som begjeres af Kronens Bönder. — *Vort Slott Kiöpenhaffn*, Fred. nest for vor Frue dag nativ.

Vedel Simonsen Grevens Feide p. 90. Nye Danske Magazin V. p. 136—37.

[8272.] Grev Christoffer forlanger af Sognepræstene og Capellanerne i Hyntze- 4. Septbr.
gawelss og Hagenskov Lehn, at de skulle komme ham til Hjælp, hver med en bestemt Pengeskat. — *Paa vort Slot Kiöpenhaffn*, Fredagen næst för vor Frue Dag nativitatis.

Vedel Simonsen Grevens Feide S. 89—90.

[8273.] Grev Christoffer tillader Mogens Gyldenstjerne, Ridder, sin tro Mand 4. Septbr.
og Raad, at bruge og beholde og til sig annamme Ywernmoesse Gaard med alle de Gaarde og Gods, Fru Karine hans Moder og hans Söskende tilhörer, ihvor det findes udi Fyen, indtil saalænge hans Moder og Söskende ham (Greven) paa Kong Christierns, hans Herre og Frænde, og egne Vegne tilhaande gangne ere. — *Paa vort Slot Kiöpenhaffn*, Fredagen næst för vor Frue Dag nativitatis.

Vedel Simonsen Grevens Feide S. 87.

[8274.] Grev Christoffers Beskjermelsesbrev for Frue Anne Meynstrop, Hr. 7. Septbr.
Holger Ericksens (Rosenkrands) Efterleverske. — *Slot Kiöpenhaffn*, wor frue affthen nativitatis.

Nye Danske Magazin V. p. 134.

[8275.] Grev Christoffers Fölgebrev paa Högstorps Gaard og Lehn til Frue Anne 8. Septbr.
Holghers (ɔ: Frue Anne Meynstrop, Enke efter Holger Eriksen Rosenkrands til Biörnholm og Boller). — *Slott Kiöpenhaffn*, vor Frue dag nativitatis.

Nye Danske Magazin V. p. 134—35.

1534. 8. Septbr. [8276.] Grev CHRISTOFFERS Brev til Frue Anne Holgers om at sætte nogle Sviin, som Kronens Tjenere i Högstorp skulde levere, paa Olden. — *Slot Köpenhaffn*, wor frue dag nativit.

Nye Danske Magazin V. p. 135.

14. Septbr. [8277.] LYOM BIRKETINGSVIDNE, at det Falkeleie i Lyom Skov af Arilds Tid ulast og ukært er brugt til Lyom Kloster og er dets fri Enemærke. — Then mondag for Mathæi apost.

Langebek Scriptt. VIII. 230.

15. Septbr. [8278.] JOHANNIS VESALII ad Carolum V^tum imperatorem epistola, continens novitates ex Dania. — *Lintii*, XV. Septbr.

Kalkar Aktstykker p. 90—91.

30. Septbr. [8279.] Skrivelse fra ANDERS GYLDENSTIERNE til hans Broder Erik "Gyllenstijærn" om Skipper Clements Oprör i Jylland. — *Ex Arusia*, altera die Michaëlis.

Nye Danske Magazin V. p. 137.

1. Octobr. [8280.] Grev CHRISTOFFERS Brev, hvorved han giver nogle af (Cantsler) Johan Friises Folk frie af deres Fængsel. — *Köpenhauffn*, Torsdagen nest efter S. Michaëlis Dag.

Danske Magazin III. p. 76—77.

1. Octobr. [8281.] JOHANNIS VESALII ad Carolum V^tum imperatorem epistola de rerum statu in Dania, de iis, qui in regem Daniæ eligi cupiunt etc. — *Viennæ*, die prima mensis Octobris.

Kalkar Aktstykker p. 92—96.

2. Octobr. [8282.] Brev fra Grev CHRISTOFFER af Oldenborg til Frue Anne (Meynstrup), Holgierd Ericksens Enke, om en Bonde, Wilom Jæpsen, som hun havde inddeelt paa en öde Jord. — *Slot Kiöbenhaffn*, Fredagen nest effther S. Michelsz dag.

Nye Danske Magazin V. p. 137.

9. Octobr. [8283.] Forening mellem MAGISTRATEN og BORGERSKABET I LYBEK, hvorved begge Parter forbinde sig til at virke i Enighed indbyrdes og med de andre Stæder, ogsaa med Hensyn til de danske Anliggender. — *Lübeck*, St. Dionysii Dag. (Tydsk).

Willebrandt Hansische Chronik II^te Abth. S. 168—70. Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol. XIII. P. Spec. IX. IV. Contin. 1. Th. p. 1356—57.

14. Octobr. [8284.] Brev fra Grev CHRISTOFFER til Hr. Anders Bilde, Ridder og Forstander for Dalby Kloster i "Skoene", om at udlevere alt Kirkesölv og Clenodier af Dalby Kloster, da Rigsraadet havde bevilget Udleveringen af alt Guld, Sölv og Clenodier i alle Domkirker og Klostere i Skaane, Sjelland, Fyen og Smaalandene. — *Slott Köpenhaffn*, S. Calixti martiris dag.

Nye Danske Magazin V. p. 140.

18. Octobr. [8285.] Grev CHRISTOFFERS Brev til Fru Anne (Meynstrup), Hr. Holger Ericksens Efterleverske, paa Högstrop, om en Hjelp af 1000 Mark. — *Slott Kiöbnehaffn*, Ste Luce evangeliste Dag.

Nye Danske Magazin V. p. 141.

28. Octobr. [8286.] PAULI ELIÆ CARMELITÆ, nomine capituli Roschildensis ad Christophorum, comitem Oldenburgensem, epistola, cum qua "XVI calices cum aliis quibusdam argenteis reliqviis" mittunt, excusantes, quod paupertatis ecclesiæ causa ea vice non amplius mittere possent. — *Roschildis*, die apostolorum Simonis et Judæ.

Dänische Biblioth. I. 45—49. Nye Danske Magazin V. 142—43.

8. Novbr. [8287.] Hertug CHRISTIANS Leidebrev til Eske Bilde. — *Erwthin*, Sontag nach Omnium Sanctorum. (Tydsk).

Krag og Stephanius K. Christian III^s Hist. II. 591—92.

[8288.] Borgemester og Raad i Lybecks Forsikkring til Staden Rostok om Andeel i det, som af Grev Christoffer maatte erobres i Danmark, Norge og Sverrig. — Sonnauendes na Martini Episcopi. (Plattydsk). 1534. 11. Novbr.

Nye Danske Magazin V. p. 143—44.

[8289.] Brev fra Grev Christoffer af Oldenborig til Clawess Biilde, der advares om, ikke at lade Slottet overraske af nogle Tropper, som han havde hört bleve hvervede i Tydskland (med Udkast til en Befaling fra Greven til Knudt Gyldenstierne, Embedsmand paa Slottet Krogen). — *Slott Nyborg*, St. Andreæ apostoli dagh. 30. Novbr.

Nye Danske Magazin V. p. 144—45.

[8290.] Forskrivning, udstedt af Otto Ratlow, Senior, og hele Capitlet ved Domkirken i Sleszwig for 450 Mark Lybsk, som hörte til den överste Lectur, til samme testamenteret af sal. Mester Johann Tetens. — Am Daghe sancte Barbare der hilgen Junckfruwen. (Platt.). 4. Decbr.

Noodt Beiträge II. p. 234—35.

[8291.] Brev fra Tyge Krabbe, Axiil Brade, Holger Vlstandt, Claus Podebusk og Knud Giildenstiern, til Grev Christoffer, hvori de anmode ham om Undsætning mod Hertug Christians Tropper, der vare dem for stærke. — *Ex Engelholm*, Onsdagen nest effter St. Lucie dag. 16. Decbr.

Nye Danske Magazin V. p. 145—46.

[8292.] Biskop Magnus af Hammer's Brev til Erkebiskop Olaf i Throndhjem, hvori han beretter om den i Danmark herskende Vanfred (Grevens Feide), om Kong Gustavs Hensendelse af Tropper mod Greven o. s. v. — *Ex Hamaria*, die innocentium martirum. 28. Decbr.

Norske Samlinger I. S. 351—56.

[8293.] De Lybskes Forbund med Grev Christoffer af Oldenborg angaaende den fangne Kong Christians Befrielse af Fangenskabet m. v. (Tydsk).

Danske Magazin III. 68. — *Paa Dansk* hos Hvitfeldt, Danm. Riges Krön. p. 1115. (Qvartudg. Tom. IX. fol. F 3.). I en *gl. Dansk Overs.* i Suppl. til K. Christian III's Hist. S. 198—99.

1535. 1535.

[8294.] Brev fra Grev Christoffer til Borgemester og Raad i Kiöghe om at sende en Borgemester og en Raadmand til et Möde i Köpenhaffn. — *Slott Köpenhaffn*, Hellig trekonnige affthen. 5. Januar.

Nye Danske Magazin V. p. 147.

[8295.] Grev Christoffers Brev til Hr. Anders Bilde, Ridder og Embedsmand paa Slottet Wordingborg, om at give sig personligen til Kjöbenhavn. — *Slott Köffnehaffn*, Mondagen nest effter helligtrekongers dagh. 10. Januar.

Nye Danske Magazin V. p. 147—48.

[8296.] Grev Christoffers Beskjermelsesbrev for Hr. Ridder Anders Biilde paa Söholm. — *Slott Köpenhauffn*, Löverdagen nest epter S. Vincentii dag. 23. Januar.

Nye Danske Magazin V. p. 148.

[8297.] Grev Christoffers Brev til Esghe Bilde til Ellingegaard om Landhjelp af Bönder og Almue paa Færöö. — *Slott Kiöpenhaffn*, Torsd. nest epther S. Pauli conversionis dag. 28. Januar.

Nye Danske Magazin V. p. 220—21.

[8298.] Biskop Magnus af Hammer's Brev til Erkebiskop Olaf i Throndhjem, om nogle af de Svenske udövede Excesser paa Varberg, samt deres efter Forlydende paatænkte Anfald paa Norge, o. s. v. — *Ex Hamaria*, feria quinta post domin. Septuagesimæ. 28. Januar.

Norske Samlinger I. S. 356—58.

1535. 17. Febr. [8299.] Grev CHRISTOFFER af Oldenborgs Gavebrev paa Vesthale og Vesthalefang til Indvaanerne i Stege paa Möen. — *Vort Slot Kjöbenhavn,* Onsd. næst efter Invocavit Söndag.

Paludan Möens Beskr. II. p. 293.

20. Febr. [8300.] Brev, hvorved Grev CHRISTOFFER, "Gubernator des Reichs Dennemarck", lösgiver Jörgen Rauth (Rud) imod Peter Manteuffel. — 20. Febr. (Tydsk).

Danske Magazin III. p. 77.

22. Febr. [8301.] Kong CHRISTIAN (III^s) Befaling til Cannikerne i Ribe, at de strax skulde overantvorde Claus Sestede alt det Sölv, som var i Domkirken, undtagen 6 Kalke. — *Vort Slot Hadersleff,* Mandagen næst efter Söndagen Reminiscere.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 214.

24. Febr. [8302.] Broder HANS PERSEN, Prior i Sorte-Brödre-Kloster i Holbek, og MENIGE CONVENT SAMMESTEDS overdrage efter Grev Christoffers Villie og Samtykke bemeldte Kloster til Byen Holbek. — *Holbeks Kloster,* sancti Matthiæ apostoli Dag.

Östs Archiv for Psychologie, Historie etc. VIII. 391. — Et andet Brev (uden Aar og Dag), udstedt af ovennævnte Prior angaaende samme Klosters Overdragelse til Holbek By, findes sammest. S. 390.

4. Martii. [8303.] MAGISTRAT OG INDBYGGERE I ARHUS give Peder Terkelssen Fuldmagt til paa deres Vegne at hylde den udvalgte Konge i Viborg paa Midfaste Löverdag. — *Arhus,* Torsdagen efter Söndagen Oculi.

Hübertz Actstykker p. 129.

14. Martii. [8304.] Brev til Frue Sophie, Esgi Byldes, til Wolden, fra TORBIÖRN BILDE, Archielectus til Lunde Domkirke, og RAADET I SKAANE, om at sende 10 Heste til Leiren inden næste Löverdag. — *Ex Lundt,* Söndagen nest fore Ste Gertrudsz dag.

Nye Danske Magazin V. p. 221.

15. Martii. [8305.] Det DANSKE RIGSRAADS Fuldmagt for Secretær Frantz Trebbaw til at underhandle med Regentinden i Nederlandene, Dronnig Marie af Ungarn og Böhmen, om den Hjelp, som Danmark paa Grund af Forbund endnu kunde have at fordre af hende. — *Alburg,* Montags nach Judica. (Tydsk).

Krag og Stephanius K. Christian III^s Hist. Supplem. S. 199—200.

23. Martii. [8306.] PER LAURITZEN, Præst til Vor Frue Capel i Vor Frue Kirke i Svendborg, giver Hans Andersen Leiebrev paa "en fornævnte Alters Gaard" i Svendborg. — Feria tertia post Benedicti abbatis.

Aktstykker etc. udg. af Fyens lit. Selsk. S. 114—15.

25. Martii. [8307.] Et Tingsvidne, afgivet af 24 Mænd, over SKAM HERREDS Erkjendelse af Hertug Christian som Konge. — *Skamby Herredsting,* Skjertorsdag.

Vedel Simonsen Grevens Feide S. 96—97.

28. Martii. [8308.] EBBE MUNK til Fjellebro hans givne Hyldingbrev til Kong Christian. — *Lundager,* Paaskedag.

Vedel Simonsen Grevens Feide S. 91—93, jfr. sammest. S. 93—94, hvor 23 andre fyenske Adelsmænd nævnes, som i den næstfölgende Tid have udstedt ligelydende Breve. Ligelydende Breve ere ogsaa omtrent til samme Tid udstedte af Befuldmægtigede fra endeel af Fyens Kjöbsteder (S. 94) og Herreder (S. 94—96), og af Hans Laurenssen, Formand i St. Hans Kloster i Odense, (S. 103).

28. Martii. [8309.] HINDSHOLMS BEBOERES Fuldmagt for tre Mænd til at handle paa deres Vegne, (hylde Kong Christian). — *Hindsboting,* Paaskedag.

Vedel-Simonsen Grevens Feide S. 97—98.

[8310.] Et Tingsvidne af 24 Mænd over Skovby Herreds Erkjendelse af Kong Christian III. — *Skovby Herredsting*, Onsdagen efter Paaske. 1535. 31. Martii.

Vedel-Simonsen Grevens Feide S. 98 99. Sammest. S. 98 findes Skovby Herreds Fuldmagt (uden Datum) for Herredsfogden og 4 Mænd til at hylde Kong Christian III. paa Herredets Vegne.

[8311.] Et Tingsvidne af 24 Mænd over Lunde Herreds Erkjendelse af Kong Christian III. — *Lunde Herredsting*, Onsdagen efter Paaske. 31. Martii.

Vedel-Simonsen Grevens Feide S. 99—101.

[8312.] Sallingherreds Geistligheds Hyldingsbrev til Kong Christian. — *Væsterhæsinge*, femte Paaskedag. 1. Aprilis.

Vedel-Simonsen Grevens Feide S. 101—102. Ligelydende Breve udstedtes i den næstfölgende Tid af endeel andre Geistlige i Fyen, der nævnes sammest. S. 102.

[8313.] Brev, udstedt af Grev Christoffer af Oldenborg, Danmarks Riges Gubernator, hvorved han overdrager Danmarks Rige til den fangne Kong Christian og hans Datter Fröken Dorothea samt deres Arvinger; dog skulde han selv være "Gubernator und Regent" indtil Kong Christiern kom paa fri Fod; o. s. v. — *Kjöbenhavns Slot*, 2. April. (Tydsk). 2. Aprilis.

Oldenburgische Nachrichten II. B. 21 Stück S. 147—152.

[8314.] Keiser Carl V's Brev til Erkebispen af Throndhjem, om at han har sendt Gesandter til Norge for at underhandle om Pfaltsgrev Frederiks Valg til Konge i Norge. — *Barcelonæ*, die 10_{mo} Aprilis. 10. Aprilis.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1471. (Qvartudg. Tom. IX. fol. Y).

[8315.] Henrici (VIII^{vi}), regis Angliæ, literæ, quibus respondet consiliarium regni Daniæ literis (dat. d. XVIII. Dec. 1534) affirmatque, se conjunctionem Lubecensium non esse rejecturum, et postulat, ut idoneum mittant virum, quocum de his controversiis agere possit. — *Antoncorte*, (IV. id. Aprilis). 10. Aprilis.

Schlegel Samml. zur dän. Gesch. u. s. w. 1. B. 1. H. p. 161.

[8316.] Iwari Munck, episcopi Ripensis, confirmatio collationis vicariæ ad altare beatæ Apoloniæ in ecclesia cathedrali Ripensi spectantis, per Olaum Munck, coadjutorem suum, Johanni Petri, canonico Ripensi, factæ. — *Ripis*, sabbato Jubilate. 17. Aprilis.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 239.

[8317.] Ivari Munck, episcopi Ripensis, literæ, quibus perpetuam vicariam ad altare S^{ti} Johannis evangelistæ in ecclesia cathedrali Ripensi, per mortem Johannis Johannis vacantem, domino Paulo Michaëlis confert. — *Ripis*, die Saturni, vigesima quarta mensis Apr. 24. Aprilis.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 285—86.

[8318.] Brev fra Hr. Eske Biilde til Grev Christoffer om tre Skriin, med Breve, Guld og Sölv, ham tilhörende, som Greven havde ladet optage. — *Lubeke*, vigilia Philippi et Jacobi apostolorum. 30. Aprilis.

Nye Danske Magazin V. p. 222.

[8319.] De i Leiren ved Lund forsamlede danske Rigsraaders Skrivelse til Grev Christoffer af Oldenborg, hvem de underrette om, at de finde sig nödsagede til at falde fra ham, og raade til at underhandle med den udvalgte Konge. — *In unser legher Lundhenn*, mondach nach Philippi et Jacobi. (Plattydsk). 3. Maji.

Dahlmann Gesch. von Dännemark III. 400. Kalkar Aktstykker p. 107.

[8320.] V. de Sommery, abbas septem fontium et capituli generalis ordinis Cisterciensis notarius, "illustrissimo principi domino (Christophoro de Oldenburg), regni Daciæ magi- 4. Maji.

1535. stratui", patrem (abbatem) monasterii de Sora, monasteriorum ordinis Cisterciensis in Dacia genera-
1. Maji. lem commissarium, inspectorem et reformatorem, commendat. — *Ex Cistercio*, quarto non. Maji.

Kalkar Aktstykker p. 103.

13. Maji. [8321.] Brev, hvorved RIGSRAADERNE I NORGE SÖNDENFJELDS tilstaae at have udvalgt den udvalgte Kong Christian i Danmark til Konge i Norge. — *Oslo*, Torsd. næst for Pindsedag.

Hvitfeldt Danm. Riges Kr. p. 1440. (Qvartudg. T. IX. fol. N 3). Krag og Stephanius K. Christ. III's Hist. II. S. 23—25.

14. Maji. [8322.] Grev CHRISTOFFERS Brev til Capitlet i Roskilde, om at forlene hans Skriver Svend Pedersön med et Vicarie i Vor Frue Kirke i Kiöpenhaffn og Ströby Sogn i Steffwens Herred. — *Ex castro nostro Haffnensi*, feria VI. post dominicam Exaudi.

Danske Magazin III. p. 77—78. Weinwich Stevnsherred p. 109—10.

15. Maji. [8323.] Epistola CHRISTOFFERI, comitis in Oldenburg et Delmenhorst, Angliæ regi Henrico VIII. scripta, qua auxilia ad quosdam juris gentium ruptores perfidos et foedifragos justo bello persequendos petit. — *Ex arce nostra Haffnensi*, XV. Maji.

Danske Magazin III. p. 78—79. Nye Danske Magazin V. 222—23.

19. Maji. [8324.] Biskop KNUD GYLDENSTJERNE og Ridder OVE LUNGE til Tirsbek qvittere Aarhus Bye for 3000 Lod Sölv, som den skulde give Kongen. — *Aars*, onsdaghen nest effter pinssdag.

Hübertz Actstykker p. 130.

21. Maji. [8325.] Erkebiskop GUSTAV TROLLES Brev til Grev Christoffers överste Feldtherre, Bedzlinn van Jetzenn, om at forskaane Knud Urnes Gaard for Plyndring. — *Kæstrup*, 21. Maji.

Danske Magazin III. p. 79—80.

4. Junii. [8326.] Grev CHRISTOFFERS Brev til Borgemester, Raad og Menighed i Köghe om at skikke Fetallie og Havre til Krigsfolket i Fyen. — *Slott Köpenhaffn*, Then anden fredag epther helig Legeme dagh.

Nye Danske Magazin V. p. 224.

8. Junii. [8327.] Kong CHRISTIAN befaler Hr. Mogens Göye og Erik Banner at stille Almuen tilfreds i Vendsyssel, da han havde hört fra Joachim Rönnow, at den vilde reise sig, hvis Grev Christoffer vilde sende dem Hjelp. — *Seberg*, Tysdag nest epther Sancti Erasmi mart. dag.

Nye Danske Magazin V. p. 223—24.

19. Junii. [8328.] Hertug ALBRET af Meklenborg og Grev CHRISTOFFER af Oldenborg opmuntre Sjellands Indbyggere til at vise Troskab mod Kong Christian II. og til at gjöre dennes Fjender Modstand. — *Kiöbenhaffns Slaat*, 19. Junii.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1447. (Qvartudg. T. IX. fol. P 3). Krag og Stephanius K. Christ. III's Hist. Suppl. S. 22.

23. Junii. [8329.] Brev fra NIELS BERELSZENN til Fru Sophie Krommediigs Dotter (Eske Bildes Hustru til Moenstrop), om 300 Kreaturers Borttagelse for Worberrig. — *Paa Wallyn*, St. Hans afften.

Nye Danske Magazin V. p. 224—25.

30. Junii. [8330.] 20 LAUGRETTESMÆNDS DOM, udnævnte af Laugmændene i Island, hvorved det norske Rigsraads Bestemmelse om den kongelige Afgifts Incassation i Landet bliver stadfæstet, men Hertug Christians Ansættelse af Didrich Uaget til Incassator, og Grev Christoffers af Markus Meyer til Lensmand (hirðstjórá) over hele Island, dömmes uefterrettelige at være. — *Öxaraa Landsting*, Onsdagen næst efter Petri et Pauli. (Isl. med lat. Overs.).

Finni Johannæi Hist. Eccl. Isl. II. 268—70.

[8331.] KJERTEMINDE Byes Fuldmagt for Borgemesteren og 4 Mænd til, i Fölge Kgl. Skrivelse, at hylde Kong Christian den næstkommende Löverdag ved Fynbo Landsting. — *Kjerteminde*, 2den sanctorum Petri et Pauli apostolorum dag. 1533. 30. Junii.

Vedel-Simonsen Grevens Feide S. 106.

[8332.] FAABORG BYES Erkjendelse af Kong Christian. — *Faaborg*, in vigilia visitationis divæ virginis. 1. Julii.

Vedel-Simonsen Grevens Feide S. 107—108.

[8333.] BOGENSE BYES Fuldmagt for Borgemesteren og 4 Mænd, til at hylde Kong Christian den fölgende Löverdag ved Fynbo Landsting. — *Bogense*, Torsd. vor Frue Aften visitat. 1. Julii.

Vedel-Simonsen Grevens Feide S. 106—7.

[8334.] HINDSHOLMS BEBOERES Fuldmagt til Herredsfogden og 4 Mænd til at hylde Kong Christian III. — *Hindsboting*, Fredagen som vor Frue Dag visitationis paafaldt. 5. Julii.

Vedel-Simonsen Grevens Feide S. 104—5.

[8335.] ASSENS BYES Erkjendelse af Kong Christian III. — *Assens*, vor Frue Dag visitationis. 2. Julii.

Vedel-Simonsen Grevens Feide S. 108—9.

[8336.] MIDDELFART BYES Erkjendelse af Kong Christian III. — *Middelfart*, die visitationis b. virginis. 2. Julii.

Vedel-Simonsen Grevens Feide S. 108—9.

[8337.] Kong CHRISTIAN IIIs Kaldsbrev for Niels Hansen, som Sognepræst paa Dreiö. — *Nyborg*, Fredagen efter vor Frue Dag visitationis. 9. Julii.

Pontoppidan Annall. eccles. Dan. II. p. 887.

[8338.] Kong CHRISTIAN IIIs Gavebrev til Johan Rantzov, Hofmester udi Fyrstendömmerne, paa en Gaard i Assens og en anden i Svinborg. — *Nyborg*, St. Knuds Dag. 10. Julii.

Danske Magazin IV. p. 65—66.

[8339.] Brev fra TRUDT WLSTANDT, Ridder, til Fru Sophie Eskil Bildes paa Elling, om at faae et Stykke Skyt tilbage, som han havde laant hende, og om at laane ham en Fjerding Krudt. — *Lundt*, 12. Dag Julii. 12. Julii.

Nye Danske Magazin V. p. 225—26.

[8340.] Brev fra BORGEMESTERE OG RAAD I MALMÖ til Hertug Christian, hvori de undskylde sig, at de tvungne af den höieste Nöd havde givet sig under Grev Christoffer og kunde derfor ikke underhandle uden hans Villie. — *Malmö*, Tirsdagen nest fore Magdalene. 19. Julii.

Nye Danske Magazin V. p. 226—27.

[8341.] KONGELIG BEFALING til Bispen af Sjelland om at besörge Proviant og Vogne til Brug under Kongens Tog til Kjöbenhavn. — Uden Aar og Dag. Julio.

Knudsen Joachim Rönnow S. 124.

[8342.] Biskop RÖNNOW forpligter sig til at give Præstö Kloster Erstatning for noget Gods, han havde faaet af det, saasnart kan kom i Besiddelse deraf. — *In curia episcopali Roschildensi*, die beati Laurentii mart. 10. Augusti.

Knudsen Joachim Rönnow S. 125.

[8343.] Kong CHRISTIAN IIIs Beskjermelsesbrev for Halmstad. — *Leiren for Kjöbenhavn*, vor Frue Aften Assumptionis. (Svensk). 14. Augusti.

Richardson Hallandia p. 139.

[8344.] Brev fra BORGEMESTER OG RAAD I LANDSKRONE til Hertug Christian, udvalgt Konge til Danmark, hvori de undskylde sig, kun tvungne af den höieste Nöd at have 18. Augusti.

1535. aflagt Eed til Grev Christoffer paa Kong Christian (II^s) Vegne, og udbede sig frit Leide for
18. Augusti. 8 Personer. — *Landskrone*, Onsdagen nest effter wor Frow Dagh assomsionis Marie.

Nye Danske Magazin V. p. 227—28.

26. Augusti. [8345.] Pfaltsgrev FREDERIK takker Erkebispen af Throndhjem for den Bistand, han ydede Kong Christian II., og udbeder sig selv hans Bistand og Raad. — *Heydelberg*, d. 26. mensis Aug.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1472. (Qvartudg. Tom. IX. fol. Y 2.).

26. Augusti. [8346.] Forbundsact mellem RAADET OG BORGERSKABET I LYBEK, hvorved begge Parter forbinde sig til enig Samvirkning til at tilendebringe den begyndte Feide med Danmark og Sverrig. — *Lübeck*, Torsdagen 26. August. (Plattydsk).

Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol. XIII. P. Spec. IX. IV. Contin. 1. Th. p. 1357—60.

10. Septbr. [8347.] Kong CHRISTIANS aabne Brev, om hvorledes der skulde forholdes med Krigsfolks Indqvartering hos Canniker og Præster i Aarhuus. — *Rendesborig*, Fredagen nesth effther Wor Frue Dag Conceptionis.

Nannestad Hilaria Aarhus. p. 41. Krag og Stephan. K. Chr. III^s Hist. Suppl. p. 25.

12. Septbr. [8348.] Biskop i Aarhuus OVE BILDES Brev til sin Broder Esky Bildes Frue Sophie i Anledning af hendes Mands Fangenskab i Lybek. — *Silckeborig*, Söndagen nesth effther wor Frwe Dag nativitatis.

Danske Magazin I. p. 189—91.

[8349.] KONGELIG BEFALING til Bispen af Sjelland, at han skulde sörge for Tilförsel af Öl til Leiren for Kjöbenhavn. — Uden Aar og Dag.

Knudsen Joachim Rönnow S. 124.

[8350.] Brev fra RASMUS LAURSSEN til Fru Soffia, Eskil Billes paa Vallen, om Hertug Christierns Folks Landgang ved Falckenberg. — *Laholm*, "Mondagen i denne Vge".

Nye Danske Magazin V. p. 146—47.

1536.

1536.

13. Januar. [8351.] Erkedegn i Aarhus, JESPER BROCHMANN, tilmelder Esgy Bilde, Hövedsmand paa Bergenhus, hvorledes han havde sörget for at sende hans Sön Peder Bilde til Landgreven (af Hessen) og agtede at anbefale ham ved den forestaaende Herredag i Hamborg eller Gesandtskabs-Mödet i Lyneborg. — *Slesuig*, otthende Dag effter trium Regum.

Danske Magazin VI. p. 13—14.

26. Febr. [8352.] JÖRGEN PEDERSEN, Kongelig Maj^ts Secreterers Qvittering for en til et Alter i St. Michaels Kirke hörende Kalk og Disk, som han paa Kongens Vegne havde modtaget. — *Ribe*, sabbato post Matthiæ apostoli.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 384.

11. Martii. [8353.] Kong CHRISTIAN forlehner Thomas Kanuti, Præst i Hugum, paa Livstid med Halvparten af Hugum Kirketiende. — *Hadersleben*, Sunabent nach Invocavit. (Plattydsk).

Krag og Stephanius K. Christian III^s Hist. Supp'em. p. 28.

28. Martii. [8354.] Kong CHRISTIANS Brev til Svendborg og Nyborg, hvori han tilsiger dem sin Kgl. Naade, efterdi menige Svendborgs og Nyborgs Borgere og Borgersker havde svoret ham Huldskab. — *Kallundborg Slot*, Tirsdagen næst efter Söndagen Lætare.

Vedel-Simonsen Grevens Feide S. 109—11.

6. Aprilis. [8355.] Kong CHRISTIAN stadfæster Malmöes Indbyggere deres Privilegier og tilgiver dem, hvad de have foretaget sig i Feidens Tid, m. v. — *Helsingör*, d. sjette Dag udi Aprili.

Krag og Stephanius K. Christian III^s Hist. II. S. 29—33.

[8356.] KONGELIGT BREV, hvorved Magistrat og Borgerskabet i Lund anmodes om en Hjelp i saa Maade, at hver 20 Borgere skulde udgive 80 Lod Sölv. — *Malmöö*, Langfredag. 1536. 14. Aprilis

Jacobsen Det danske Skattevæsen p. 181—82. (Ligelydende Breve har været udstedte til alle Kjöbstederne i hele Riget).

[8357.] Hyldingsbrev (til Kong Christian III.) af Indbyggerne i ODENSSÖ SKIBREDE i Norge. — *Oodhenssöö kyrckegoordh*, Swnnedaghen næst æffther hællije Torsdagh (Korsdag?). (Norsk). 9. Maji?

Krag og Stephanius K. Christian III^s Hist. Supplem. S. 201—2.

[8358.] Kong CHRISTIANS Gavebrev til Helsingörs Bye paa Sortebrödre Kloster der i Staden. — *Eseroms Kloster*, Cantate Söndag. 14. Maji

Hofman Fundationer VII. 74—75.

[8359.] Erkedegn i Aarhus, JESPER BROCHMANN, melder Esgy Bilde, Hövedsmand paa Bergenhus, hvorledes han har besörget hans Sön Peder Bilde sendt til Landgreven (af Hessen). — *Roschilde*, Söndagen nest effther vor Herris Hemmelfarts Dag. 28. Maji.

Danske Magazin VI. p. 15—16.

[8360.] JÆMTERNES Erklæring om afdöde Ridder Vincents Lunges Embedsförelse i Jæmteland. — *Jæmptelands Lagthing*, St. Botolfs Aften. 16. Junii.

Norske Samlinger II. 361—64.

[8361.] Den DANSKE ADELS Forsvarsskrift imod det af nogle af den danske Borgerstand imod den udgivet Smædeskrift. — *Im Veltleger vor Coppenhagen*, am Dienstag nach Visitationis Mariæ. (Tydsk). 4. Julii.

Danske Magazin V. 304—16. Krag og Stephanius K. Christ. III^s Hist. II. 298—307. Paa *Dansk* oversat hos Hvitfeldt p. 1460. (Qvartudg. Tom. IX. fol. T.).

[8362.] Det af Kong CHRISTIAN III. udstedte Exemplar af det mellem ham og Kjöbenhavns Borgere oprettede Forliig, paa den Tid de svore Kongen Huldskab. — *Feldtleiren for Kiöbenhaffn*, St. Olufs Konges Aften. 28. Julii.

Krag og Stephanius K. Christian III^s Hist. II. S. 40—43. — Det af de KJOBENHAVNSKE BEFULDMÆGTIGEDE samme Dag udstedte Exemplar af ovenmeldte Forlig findes sammested S. 43—45.

[8363.] Fordrag mellem Kong CHRISTIAN III. og Hertug ALBRET af Meklenborg samt Grev CHRISTOFFER af Oldenborg, angaaende Kjöbenhavns Overgivelse m. v. — *Feldtleiren for Kiöpnehaffn*, d. 29. Dag Julii. 29. Julii.

Krag og Stephanius K. Christian III^s Hist. II. S. 25—29. Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1480. (Qvartudg. Tom. IX. fol. Aa 3.).

[8364.] Kong CHRISTIAN tager Hellig Aands Hospital i Kjöbenhavn, samt dets Personer, Eiendomme og Gods, i sin Beskjermelse, og stadfæster dets Friheder og Privilegier. — *Kiöpnehavn Slot*, S. Laurentii Martyris Dag. 10. Augusti.

Hofman Fundationer X. 153—54. 162—63.

[8365.] De VERDSLIGE RIGSRAADERS Revers til Kong Christian i Anledning af Bispernes Afsættelse. — *Kiöbenhaffn*, Löverdagen næst efter S. Laurentii Dag. 12. Augusti.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1486. (Qvartudg. Tom. IX. fol. Cc 2). Krag og Stephanius K. Christ. III^s Hist. II. S. 316—17. Holberg Geistl. og verdsl. Stat S. 115—16.

[8366.] Brev fra (Fogeden) NIELS BERELSSEN til Fru Sophie Krommediiges Datter (Eske Bildes Hustru) om Kjöbenhavns Indtagelse af Hertug Christian. — *Vallyndt*, Löffuerdag post assumptionis Marie. 19. Augusti.

Nye Danske Magazin V. p. 228—29.

1536. [8367.] Hans Stygges Brev til Biskop Ove Bilde i Aarhuus, om nærmere Ordre,
24. Augusti. hvorvidt han skulde efterkomme Johan Rantzovs Befaling at overlevere Silkeborg til Hans Kongelige Majestæt. — *Silkeborg*, S. Bartolomei Dag.

Nye Danske Magazin II. p. 150—51.

26. Augusti. [8368.] Skrivelse fra Jesper Brochmand, Archidiaconus Arhusiensis, hvori han melder Biskop Ove Bilde, at Hans Majestæt i en nylig havt Samtale med ham havde yttret, at Biskoppen aldeles intet skulde miste i Indtægt ved at fölge hans Befaling. — *Ex Hafnia*, sabbatho post Bartolomæi apostoli.

Nye Danske Magazin II. p. 151—52.

1. Septbr. [8369.] Kong Christian III[s] Skibsarticler. — *Roschiildt*, sancti Egidii Dag.

Danske Magazin V. p. 12—17. Krag og Stephanius K. Christ. III[s] Hist. II. 312—16.

10. Septbr. [8370.] Pauli (III[tii]) papæ ad regem Daniæ literæ, quibus eum, aut in persona aut per oratores, in concilium occumenicum, Mantuæ XXIII. Maji proxime sequentis inchoandum invitat; rogans, ut prælatos regni sui illuc proficisci hortetur. — *Romæ*, X. Septembris, pontif. anno II.

Raynaldi Contin. Baron. ad ann. 1536. XLII. Tom. XIII. p. 429—30.

14. Septbr. [8371.] Kong Christians Befaling til Capitlet i Ribe, at det skulde flye det saa, at der ikke holdes Messer og Tider i Domkirken, medens (den evangeliske Præst) prædiker der for Almuen eller uddeler Sacramentet, og at det skulde flye "den Prædikanter Hr. Powel, som der nu er", sin redelige Underholdning, og Skolemesteren hvad de pleiede af gammel Tid. — *Wort Slot Aabenraa*, hellig Korsses Dag Exaltationis.

Terpager Ripæ Cimbr. p. 562. Krag og Stephan. K. Christ. III[s] Hist. Suppl. p. 28—29.

21. Septbr. [8372.] Kong Gustav af Sverrig beder Kong Christian III. om ikke at holde Biskop Rönnow i nogen "szwåre Bestricking", men om muligt igjen tilvende ham sin Gunst og Venskab. — *Vor Gaard Arnom*, 24. Septembris. (Svensk).

Knudsen Joachim Rönnow S. 176—77.

5. Octobr. [8373.] Forbund mellem Kong Christian III. paa den ene Side og Churfyrst Johan Frederik af Sachsen, Hertugerne Philip, Ernst og Frants af Brunsvig, Landgreve Philip af Hessen, Fyrst Wolfgang af Anhalt, og Greverne Gebhardt og Albrecht af Mansfeld paa den anden Side, oprettet paa 6 Aar om gjensidig Hjelp og Bistand i Sager angaaende Religionen, Kong Ferdinands Valg etc. — Am Donnerstag nach Michaëlis. (Tydsk)

Hortleder Von Ursachen des Deutschen Kriegs Tom. I. libr. VIII. cap. XI. p. 1514. Lünig Teutsch. Reichsarch. Vol. VII. P. Spec. III. 1ste Contin. 2te Forts. p. 203—206. Dumont Corps dipl. Tom. IV. part. II. p. 146. Krag og Stephanius K. Chr. III[s] Hist. II. 560—65.

24. Octobr. [8374.] Krigsarticler, udgivne af Eske Biilde, Hövedsmand paa Bergenhuus, paa Kong Christian (III[s]) Vegne. — *Bergen*, Tiisdagen post Lucæ evangelistæ.

Danske Magazin V. p. 355—59. Krag og Stephan. K. Chr. III[s] Hist. II. 308—12.

28. Octobr. [8375.] Joachim Hardenberrigs Forpligtelse til Kong Christian III., da Hans Majestæt havde tilgivet ham, at han havde været paa Grev Christoffers Parti. — *Kiöbenhagens Slot*, sanctorum Simonis et Judæ Apostolorum Dag.

Danske Magazin III. p. 83—86.

30. Octobr. [8376.] Kong Christian III[s] Haandfæstning. — *Kiöpnehaffn Slot*, Mandagen næst efter SS. Simonis og Judæ.

Krag og Stephanius K. Chr. III[s] Hist. II. S. 46-51. Baden Danm. Hist. III. 163—75.

[8377.] Kong Christian III^s förste Kjöbenhavnske Recess. — *Kjöbenhavn Slot.* Mandagen næst efter SS. Simonis et Judæ apostolor. Dag. 1536 30. Octobr.

Kolderup-Rosenvinge Saml. af gl. danske Love IV. 157—71. Krag og Stephanius K. Christian III^s Hist. I. 495—509.

[8378.] Forbund mellem Danmark og Sverrig. — *Kjöbenhavn Slot.* St. Andreæ Apostoli Dag. 30. Novbr.

Krag og Stephanius K. Christian III^s Hist. II. S. 33—40.

[8379.] Kong Christian III. med Rigsraadets Samtykke giver sin Dronning Dorothea Nesbyhoffuitt, Tranekeer, Rudtgaardt og Kerstrup (paa Toszinde) Slotte og Lehn, samt Kjöbstederne Odense og Suinborgh, til Livgeding. — *Kiöbenhaffnn Slott*, S. Andreæ apost. Dag. 30. Novbr.

Krag og Stephanius K. Christian III^s Hist. II. S. 51—56. Hvidtfeldt p. 1191.

[8380.] Brev fra Dr. Bugenhagen til Kong Christian III., hvori han raader Kongen til at beholde et godt Forraad af det inddragne geistlige Gods til Bedste for Kirker, Præster, Skoler, Fattige, Studerende o. s. v., og underretter ham om, hvad Mag. Petrus Danus (Palladius) kunde behöve i Penge til Fortsættelse af sine Studeringer i Wittenberg og til at tage Doctorgraden. — *Wittenberg*, dominica prima Aduentes domini. (Tydsk). 3. Decbr.

Schumacher Gelehrter Männer Briefe I. 3—6.

[8381.] Broder Laurids Boysen, Forstander i Sæby Kloster, Broder Jens Nielsen og Br. Mads Madsen, Conventsbrödre sammesteds, oplade Borgemestere og Raad i Sæby paa Byens Vegne, "Kloster og Klostervaaninger, med Teglgaardslade og Ovn, og andre Huse, som Klosteret retteligen tilhörer i fornævnte Sæby". — *Sæbye.*

Hofman Fundationer, Append. til Aalborg St. p. 32—33.

1536? 1536?

[8382.] Forslag fra Prædicanterne og Guds Ords Tjenere i Sjelland, Skaane og Jylland, indgivne til Kongen (Christian III.) om evangelisk Gudstjenestes Indförelse, Oprettelsen af et Universitet, Skolernes Vedligeholdelse, Sognenes nye Indretning, Valg af Superintendenter og en överste kirkelig Forstander over hele Riget og Hospitalernes Bestyrelse. (Tydsk).

Engelstoft Reformantes et Catholici p. 185—88.

[8383.] Revers eller saakaldet "Herredsbrev" udstedt af Herredsfogder og Bönder i Jylland, hvorved de opgive alt deres Gods som forbrudt til Kronen, og love for Efteitiden ubrödelig Troskab mod Kong Christian.

Hvitfeldt Danm. Riges Krön. p. 1133. (Qvartudg. Tom. IX. fol. L 3.). Holberg Danm. Hist. II. 308—9. Baden Danmarks Hist. III. 115—17.

